UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

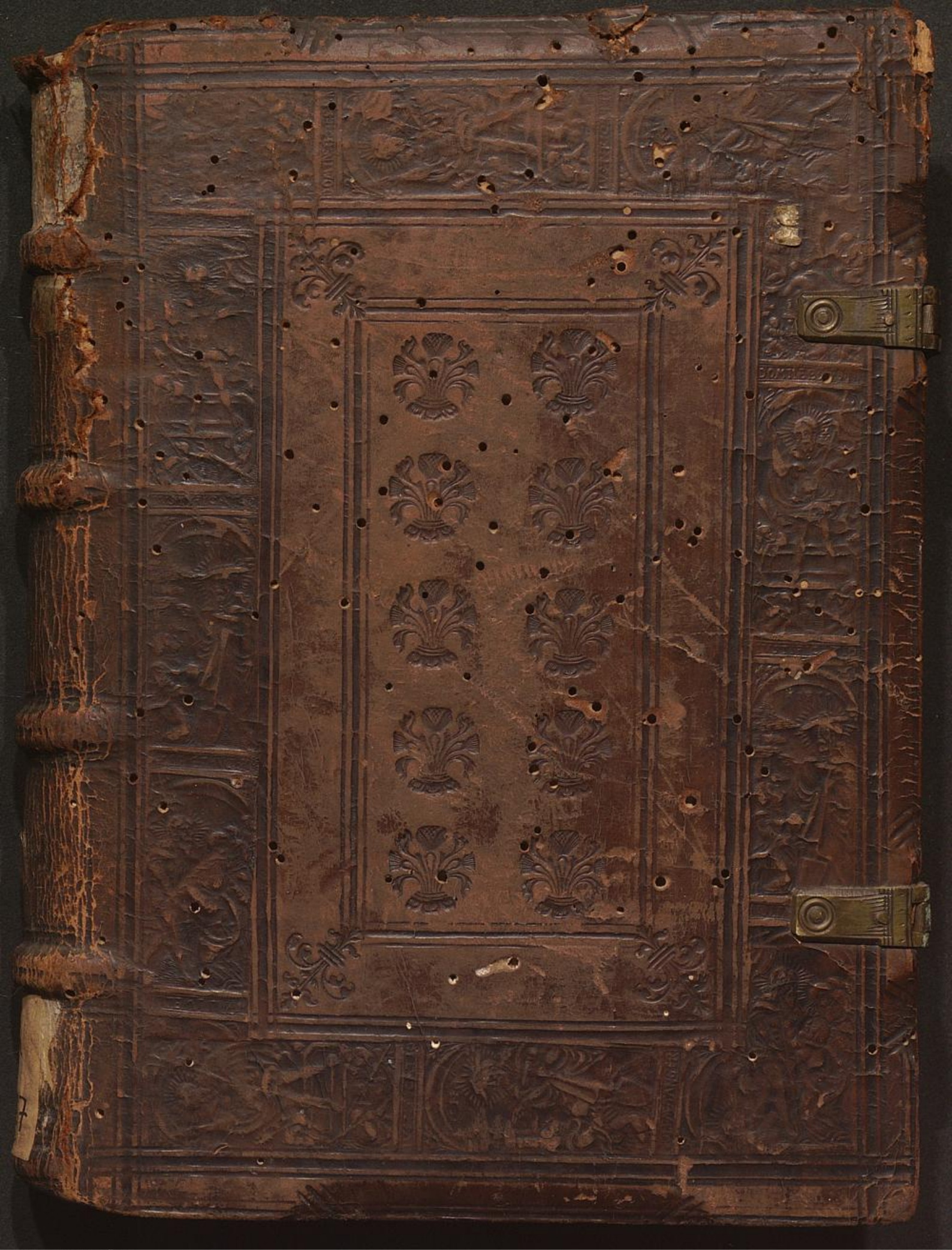
Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

H. XII. 6
Th. 5987.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tabula Sermonū Hyemaliū De Tempore

Venerādi patris Nicolai demisse sacre pagine professoris: fratrꝫ Mi norꝫ de obseruātia prouincie Fran cie Prouincialis vicarii.

Societ. Jesu Posonii
Ex donatione Rᵈⁱ. D. Sebastiani Silvay. a. 1598.

M. D. X.

Epigramma

HOns hortorum puteus aquarum viuentiū/ ipe altissimus (p quē cuncta subsistunt ꝛ sine q̄ nihil est validum nihil sanctū) manū sue benignitatis ꝛ clementie aperire nobis dignatus est dieb⁹ istis in filio suo: licꝫ non vnigenito ac consubstantiali ꝫ coeterno, sed multo minorice stigmatigereꝫ ꝓpaginis a mūdo transmisso insito palmite/ venerando patre vicꝫ fratre Nicolao denyse/ nuper Franco⁹ puincie/ in Dino⁹ oīū/ seruantia (iuxtā Constañ concilij nominis impositionē) vicesecunda vicario puincia/li benemerito. nunc vo Rothomagen. eorundē minor⁹ conuent⁹ gardiano admodū venerando. Cuius fama non mediocris est inter puiriles patrisfamilias vinee conductios excultores, cuius vocis numerosa sonoritas/ cuius man⁹ operosa sedulitas/ cuius affectus quanta sit iudicis arcano stet adhuc scrinio merito⁹ sublimitas: non modi cā nobis afferunt dubitabile longanimitatis nre spei expectationē. Qui si iubar clarissimū: suis non absque videat in resolutionib⁹: validū inuenib⁹: necdū aut mediocribus afferens auriliū in gemmario p predicatorib⁹: Suis tñ in sermonib⁹: q̄s dum exclamaret ad pl̄m (pl̄m clerū ve dixero: imo verius tam prelato⁹ doctor⁹ pncipum q̄ reliquor⁹ quorūcunq̄ fidelium certū necdū ydium aut prouincia⁹ sed pluriū etiam regnor⁹) manuali non pigra solicitudine conscripsit. Sole clarius liquet/ q̄ mordaces in malignos humani generis hostes latratus ediderit: q̄q̄ patenter latentes eorundē versutas fraudes ꝓpalauerit. Ac in eosdē arma gladium scutū ꝛ bellū nō tm̄ ferrea voce (potius imo manuali exēplari) vibrauerit. Vt eisdem tenebra⁹ principatib⁹ ac pēātibus profligatis: e diaboli pstibulo sordib⁹ tersis templū dei effeceris quantūcunq̄ in repentib⁹ ac torpentib⁹ multis ignez quē in terra attulerat dñs volens vt arderet dulci succenderit sibilo: multos non amodo tam timore pene q̄ zelo iusticie (vicio⁹ spreto cubili) surgere concitauerit. Hi nanq̄ admodū clare, pcedunt actu triplici hierarchico. Immundos sepe (spretis cubilib⁹ suo⁹ spurcitijs) purgant: Illuminatos (ignorantie nequitie ve abiectis tenebris) caligantes: efficiunt/ remissius q̄ agentes (succeso tepore torpore ve suo) pficiunt: ad pfectionem saltem tendere cogūt. Hi prorsus eleganti stilo (vt non humana sperantis sed clare certius speculantis) seraphica arte (, p̄ut estimari potest) fradūt. quanta dei erga nos fuerit benignitas: quantaq̄ aduersus deum nra fuerit ingrata malignitas: q̄nta prorsus seui rugientis q̄ inimici ad nos fraudulenta dolositas: q̄q̄ in ipm̄ deses aut repens nra fuerit incauta sedulitas: q̄q̄ reddende rōnis formidāda nobis sit opus seuera necessitas. Deficientib⁹ rursus q̄ terribilis ac tremēda sne pferende penalis ac dānosa incōmoditas. Sed sufficientib⁹: q̄nta q̄q̄ diuturna, p meritis munerosa sperek felicitas. His opus exclamatoria singulū singulor⁹ (salua pace) sternit: laudis, p meritis altitudo supponit: ac eorundē p q̄nita te pñs remuneratio minor censet. Sed nunq̄d ad modū ione iuste irascit ipe pr: cū sic clam se (q̄ forsan nunq̄ pmisisset) impmunit: dū (vt sic videt) pauciorib⁹ munitū sententijs: autoritatib⁹ fulciunt: mendisq̄ incorrectis: ac q̄rationib⁹ aliq̄ tiens fortuito minus numerate allegatis dedecorant. Quis eū nouerit: q̄ q̄ bene (cū exp̄mior⁹ ingenij⁹ desudationib⁹ exciderint) correcti fuerint (nō inuenis bñ̄oi mēdis) ignoret. Sz nec tā modestus ac mitis suspicet ꝓbosam mordacis garrulitatē: vt eo⁹ telis iustis liuore venenatis: signū stet erectū. Sz tanti⁹ opus⁹ reliquor⁹ pond⁹ in publicū p̄dat p̄ciosius: in q̄b⁹ q̄ntū sui fuerit ingenij exercitiū ptz. Pro nūc p̄ntiū saltē cedat publicatioi fmonū. Quor⁹ tabulatura appme notāda Sz mlitudini calam⁹ parcis: irriguo iundate q̄ ex puteo paucula traxit: ad modū lucicinis in aceruo tritici verere soliti ex inumeris paucul⁹ (sz forsan nō pncipalioribus) sumptis: vt saltē mentis rōnisq̄ tāllustratioi q̄ inflāmatioi lectoris, puida sedulitas intrēdēs. semp inueniat q̄ se illuminatio⁹ feruētio⁹ q̄ nō abs re gaudeat: ac rectitudis ꝓtutum callem citioi gradu cōscendat. Tantis igit⁹ autoris, p meritis diē (nō absq̄ chao) claudere suprem̄u. Sed beator⁹ tandē aggregat⁹ cōsortio tot pfect⁹ beatificek a q̄t eius exclamatorie voces admiterere.

Tabula Alphabetica

Incipit tabula: tum quoddā reperto.ū quozundā floscu lozum in hozto sermonū venerādi pris fris Nicolai denyse: repertozum sub duplici quotatione designatoz quarum prima folium significat: reliqua vo eiusdem folij columnā. vt facilis pareat punctoz materiarum (absq; lectozis grauamine) qsitaz.

De incipientibz ab A.

Abiicienda sunt opera tenebraz vt parati simus ad tria. folio. xxviij. col. ij.

Abundantia iniquitatis ex tribus causatur fol. xxxvj. col. j.

Accusatio triplex in finali iudicio. fol. xlv. col. j.

Adquisitio tripliciꝫ boni ex deuota passionis christi meditatione prouenit. fol. clxxiij. col. iij.

Aduentus christi triplex. i. in carne: in mente: z ad iudiciū. fol. ij. col. iij.

Aduentus christi i carne declarari potest tripl'r. fol. xij. col. ij.

Aduentus ad iudicium tria nobis adducit ꝯsideratio. fol. ix. col. iij

Etiam circa idem iudiciū nō tande sunt septem alie gutules cōsiderationes. folio. xxxij. col. j.

Aduentus chri in mente sextupl'r manifestari pōt. fol. xvij. col. iij.

Afflictio confusibilis executionis reprobozꝫ in supplicij triplex ē. fol. xj. col. iij

Agenti cū libet ꝑ cognitionē sui finis: triplicita cognitio ē necessaria. fo. cvij. col. j

Amarcudo comparendi in iudicio in tribus erit. fol. xxxix. col. iij.

Amicus hois q̄druplex. fol. clxxij. col. ij

Angeli tria accipiūt a chro. fo. xxvj. col. ij

Antichristus ad subuertendos hoies tria triplici vtet. fol. xxxvij. col. j.

Apparitio chri post resurrectionē solis bonis facta est. fol. cxcvij. col. iij.

Armatura dei triplex. fol. lix. col. ij.

Aromatica mulieꝫ vnguenta ex quibz ispe chm inungere querebant in matutino resurrectionis dnice quid significēt z ex qbz conficiant. fol. cxcvij. col. ij.

Ascendere hierusalem cū populo debem? triplr. fol. clxvij. col. j.

Auditus triplex. fol. xliij. col. iij.

Auersio a fine vltimo potest intelligi dupliciter. fol. xxij. col. j.

Aurū a magis chro oblatū triplicē habet significationē. fol. lxx ij. col. j.

De incipientibz a B.

Baptismus nō iterat sed penitentia: cuiꝰ triplex est rō. fol. cxxviij. col. j.

Beatitudo iustoz tria continet notanda. fol. lxxv. col. ij.

Benedictio triplex iustoz in finalis iudicis sententiatione. fol. xlix. col. ij.

Benignitas dei ex tribz ꝑcipue oñditur fol. xxv. col. ij

Triplex filij dei in carnē venientis benignitas. fol. lv. col. iij

Trium ꝯsideratio ad obtinendā dei pris benedictionē. fol. cxxxvj. col. ij.

Bñficium triplex ex dñi natiuitate nob? puenit. fol. lxij. col. j.

Bona triplicia dant surgentibz a somno pcti. fol. xiij. col. j.

Bona triplicia puenīūt ex spe. fo. xv. col. j

Bonum tripliciter seu triplex reperit i nobis. fol. xix. col. iij.

De incipientibz a C

Caritas ne- cessaria ē cuilibz actui siue oris siue cordis aut operis si tñ vite cerne debeat eē meritoꝫ. fol. cxiij. col. ij

Charitas ad tria valet. fol. cxv. col. ij.

Caro de massa ꝑditionis ex ꝺ genere adea chro potius assumpta ē q̄ aliūde q̄tuoz ꝯgruentijs seu rōnib. fo. xlix. col. j

Causa fuit a tribz q̄ ad nos venit chris q̄ carnis assumptionē. fol. xv. col. ij.

Circūcisio triplex. fol. lxviij. col. ij.

Alphabetica

Circūcisio ꝙ grue istituta fuit fo. lxviij. co.
Circūcisio triplici ō cā ꝑcipie/ (iij
bak fieri octauo die. fol. lxvj. col. iij.
Circūcisio a chō accepta fuit septē ō cau
sis. fol. lxvj. col. iij.
Comꝑhensio chī ex septē ꝑbak fuisse iniu
riosa. fol. clxxvij. col. iij
Cōpunctio exterib⁹ inductiua. fo. cvij. col. iij
Ad compunctionē inducunt tres ꝙsidera/
tiones. fol. cxlv. col. ij.
Conditiones necessarie ad pueniendū ad
lumen glie. fol. lxxviij. col. j.
Confitentes septē ꝙ xpō (ꝙ q̄nq; panes
z duos pisces designatas) habere debent.
fol. cxlviij. col. iij.
Conformatio christi ad homines triplex
fol. clij. col. iij.
Conditiōes septē dispositiue ad refectio/
nē spūalem cū exēplo mozal⁹ fol. cxlvij.
Cōgregatio iust⁹ in finali (col. iij.
iudicio erit valde honorifica triplici de
cā. fol. xlij. col. j.
Congregatio reꝓbo⁹ i finali iudicio tri
plicit erit horribil. fo. xlij. col. j.
Cōsensus q̄druplex. fol. vj. col. iij.
Consideratio triplex ad compassionē in/
ductiua. fol. clxij. col. iij.
Consideratio triplex in pctō dormientiū
afflictionē dol⁹ꝙ igerit. fo. iij. col. iij
Considerato triplex q̄ hoiem ad ꝓtritio/
nē maxie laborare facit. fo. cxxxij. col. j.
Septē ꝑncipales ꝙsiderationes passionis
chī. fol. clxxv. col. iij.
In ꝓtritiōe tria sunt. fol. cxxix. col. ij.
Cor triāgulū q̄d significet. fol. xxxj. col. ij
Cor carnali lasciuie deditū: vie seclari tri
plici rone assimilat. fol. cx. col. iij.
Corda hoim a deo īdurari triplr pōt intel
ligi. fol. cxj. col. iij.
Corda multor: triplici rone petre compa
rant. fol. cxj. col. ij
Correctio aliq̄n debz omitti et ꝑcipue in
q̄nq; casib⁹. fol. cxlj. col. iij.
Credere ē triplex. fol. xxvj. col. j.
Currētes ad braciuz necessario pugnare
bnt ꝙ triplicē hostem. fol. ciij. col. iij.
Tria faciūt hominē velociter currere. fol.
cj. col. j.
Tria faciunt ad cursum fieri spiritualem.
fol. ciij. col. ij

De incipientib⁹ a D

Defectus natu

rales alia de causa fuerunt in chri
sto hūanato z alia de causa in no
bis. fol. xlix. col. ij.
Defectus naturales multiplices quorum
quosdam non: alios ꝙ christus incarna
nat⁹ assumpsit. fol. liij. col. ij.
Delitie dei eē cum filijs hoim trib⁹ ꝑsup/
positis. fol. cxcix. col. ij.
Deordinatio q̄libet ē a voluntate triplici
de cā. fol. xvj. col. ij.
Desertū pniam significat triplici ratione
fol. cxxj. col. iij
Triplex seculare desiderium fugiendum.
fol. lxvij. col. ij.
Detenti in inferno: quoꝝ nullum christ⁹
in sua passione liberauit: erāt in triplici
differentia. fol. cxcvj. col. ij.
Deus dicit⁹ esse ubiq; tripliciter. folio.
lxxx. col. ij.
Deus aduentū suū rōnabilit cādiu distu/
lit triplici rōne. fol. xiij. col. iij.
Diabolus male socierati triplicit ꝓeest.
fol. xxvj. col. iij.
Dies triplex. s. conuersationis honorifice:
legis euangelice: et natiuitatis dñice.
fol. vj. col. iij
Triplex differentia veteris legis et noue.
fol. clvj. col. iij.
Dispositio triplex ornatiua necessaria ad
chīm int⁹ suscipiendū. fol. xxx. col. iij.
Dispositio triplex opposita receptiōi ꝑbi
diuini. fol. cx. col. iij
Circa visionē chī ad iudiciū venient⁹ dis/
positio triplex. fol. lvj. col. iij.
Dispositio ad spūalē refectionē septuplici
ter ꝙditionat. fol. cxlvij. col. iij.
Duitie triplr pungūt. fol. cxij. col. ij
Dolēdū ē de pctō plus q̄ de q̄cunq; pena
triplici rōne. fol. cxxx. col. iij
Dolor ꝓtritōis esse maximū pt intelligi
triplr. fol. cxxx. col. iij.
Dolor chī inf oēs dolores fuit acerbissi
mus triplici rōne. fol. clxxiij. col. ij.
Dolor septuplex crucifixionis christi. fol.
clxxxvj. col. iij.

Tabula

Dñs ꝓpe ē trib⁹ mo dis. fol. xliij. col. iij.

De incipientib⁹ ab E

Effectus spir: tualis circūcisionis sunt tres. fo. lxx. col. ij.
Esca spūalis triplex est. fol. cvj. col. ij.
Esse sub lege potest intelligi tripliciter. fo lio. lxvij. col. ij.
Eradicatio triplex phibet. fol. col. j
Exactio de cōmissis fiet triplex ī iudicio. fol. xlvij. col. iij.
Exactio de omissis triplex fiet in iudicio. fol. xlviij. col. ij.
Executio iudicialis sententiatiōis repro/ bor fiet triplex. fol. lij. col. iij
Exigit circa nos chr̄s duo q̄ sunt timor et amor. fol. lvj. col. iij
Exprobratio triplex in finali repro bor sē tentiatione. fol. l. col. ij.

De incipientib⁹ ab F

Fides mulie/ ris chananee triplici testionio fulcit. fol. cxxix. col. j.
Ad adoptionis filiationem tria ꝯcurrunt fol. lxv. col. iij
Fletus dñi c⁹ a ꝓlo honorare ex trib⁹ pcessit. fol. cxxxij. col. j
Formatio corpis dñi subita triplicē habu it causā. fol. xi. col. ij.
Fortificatio animi ex meditatiōe passiōis chr̄i triplex fol. clxxj. col. iij
Fruct⁹ pncipales pueniēt ex devota me ditatione passionis christi sunt tres. fo/ lio. clxx. col. iij.

De incipientib⁹ a G

Gaudiū triplex fol. xxij. col. j.
Gaudiū in dño triplicē habet vti litatē. fol. xxij. col. ij.
Gliari sctē pt q̄s tripl'r. fol. cxiij. col. iij.
Gradus sunt septē p q̄s chr̄s descēdit vt nos exaltaret. fol. lxvj. col. j.
Gra tripler. fol. cxxj. col. ij.
Gra triplex in chr̄o. fol.
Gra ymōis pt tripl'r oici. fol. xxxviij. co. iij

Tres sunt ꝺditiōes ad iuvenien dū gra z ad ascēdēdū hierlym̄. fo. cxxviij. co. iij

De incipientib⁹ ab H

Habitus duplī cē pt hic magnitudinē. fo. lxxxij Hō p petū mortale tria (co. iij amittit. fol. lxxj. col. iij
Honestas tria hz ꝓrig fol. vij. col. ij.
Horror triplex i citative ad iudiciū gene/ rale. fol. xxxviij. col. j.
Horror triplex irrev. ꝺbor condēnatione fol. xliij. col. j. et. ij
Hortatio triplex ne dñm derelinquam⁹. fol. clxij. col. ij
Huanū gen⁹ p aduent⁹ dñi ad triplex bo nū ꝓmouet. fo. xxiij. col. ij
Humilitas Joānis imitāda manifestat tri/ pliciter. fol. xxij. col. ij.
Triplex Joānis humilitas. fol. lvij. col. iij.
Humilitas chr̄i nascentis in tribus apparet. fol. lxij. col. j.

De incipientib⁹ ab I

Iherusalē my/ stice triplici sensu exponit. fo. lxxiij. Illuminatio n⁹ ego (col. ij. ex trib⁹ causabat. fol. lxxij. col. iij
Imitari Joānē i trib⁹ Hem⁹ fo. xvj. co. iij
Incarnatio duplici de cā appropriat spūi scto. fol.
Inicitatis abūdātis triplex cā. fo. xxxvj. co. j
Ex injuria orit⁹ tria. rancor vicz affecti/ onis: signū idignatiōis et ius ꝓsecutōis p recōpēsatōe dānix iniurie fo. cxlij. col. j
Instructō triplex ō charitate. fo. cxlj. co. iij
Instructiones tres ad custodiendā dñi p sentiam. fol. lxxx. col. iij.
Intētio mentis i duplex bonū ferri pōt. fo.
Interrogatiōis Joānis tri (xvij. col. ij. plex negativa rnsio. fol. lvij. col. iij.
Induere debem⁹ dñm Jesū chr̄m ꝓpt tres ꝺditiōes seu port⁹ causas. fo. lxij. col. iij
Indumēti tres vtiles act⁹. fo. lix. col. iij.
Induētiū chr̄m triplex ꝺditionalis vtilitas
Joānes baptista cōmēdat a (fo. lx. col. j. dño pcipue ex trib⁹. fol. lvij. col. iij
Joānes respectu chr̄i se tripliciter humili at. fol. lix. col. j.

Alphabetica

Judei confutant a dño pcipue ꝓpter tria. fo.lxj.co.iiij.

Judicatio facinorosa cōtra chm ex septē impia reddit. fo.clxxxij.co.ij.

De incipientibus ab L.

Lachrymas cōpūctiōis educēdas tria sunt ne/ (cessaria. fo.clxiij.co.ij

Triplr pōt fieri hō leprosus spūalr. fo.xc.co.j.

Triplex libertas. fo.

Le tres quib⁹ triū religioso⁹ alter totus fructuose ac sine tedio tps ptrāsibat. fo.

Loc⁹ triplex finalis iu/ (lxxxj.co.iiij.
dicij. fo.xlj.co.iiij.

Christi in cruce pendentis locutio septupli citer gratiosa. f.oclxxxix.co.j.

Locutio triplex de ꝓtritiōe. fo.

Lumen triplex. fo.lxxj.co.ij.

Luxuriosi sunt leprosi p imūdicie fedita/ tē ꝓpter rōnes pcipuas. fo.xcj.co.iij.

De incipientib⁹ ab M

Malicia duplici ter excecat intellectū. fol.lxxvj.

Malū ad op⁹ pōt referri du/ (co.j.
pliciter. siue te malo e loqui duplr. fo.

Malū ꝓtrariari bono pōt i/ (xviij.co.ij
telligi duplr. fo.xvj.co.iiij

Malū in bono triplr vincit. fo.xciij.co.ij

Mimoniū duplr pt accipi. fo.lxxxiij.co.

Matrimoniū tria habet bo/ (ij.
na. fo.lxxxviij.co.j

Matrimoniū esse vicioſum ꝓtingere pōt tripliciter. fo.lxxxv.co.iij.

Mebrū chi vt ḳs fiat duo req̄runt. folio

Mercatores duo quō di/ (xxvj.co.iiij
uersimode būt anias. fo.cij. co.iij.

Mercedis brē ḡtuor sunt excellētie. fol.

Ministri dei esse debem⁹ ꝓpe (cv.co.ij
tria q̄ nos ad hoc iducūt. fo xvj.co.ij.

Miseria hūana q̄ chs liberauit genus hūanū assignat septuplex. fo.xx.co.j.

Miserie tres anie peccatricis p palyticū

Mysteriū icarna (ōsignt. fo.xciij.co.iiij
tiōis pt ꝓsiderari q̄ ad tria. fo.xv.co.iij.

De mysterio incarnationis possumus loqui tripliciter. folio.xv.col.iij.

Mysteria tria nosc̄antur ad hoc vt dominus ihesus maneat in nobis vt in hierusalem. fo.lxxx.co.ij.

Myrrha triplicem habet mystica significationem. fo.lxxv.co.ij.

Modalitas triplex christi in carne venientis. fo.lv.co.iiij.

Modestia homis tria habet cōsideranda. fo.xxiij.co.iiij.

Modus reuelationis peccatoꝝ in finali iudicio triplex erit. fo.xliij.co.j.

Mundus p mare significat ꝓpter tria. fo.xcvij.co.iiij.

Mundus plenus est triplici tenebraꝝ genere. fo.xxxvij.co.iiij

Multi retrahunt a christi seqla precipue ꝓpter tria. fo.xxvij.co.iij.

Murmur duplex. fo.cv.co.ij.

Mutatio admirabilis septuplex in morte christi. cxcj.co j.

De incipientib⁹ ab N

Natiuitas dominī triplex. fol.lx.co.j.

Natura hūana potius assumpta est a verbo q̄ angelica. fo.xv.co.iiij.

Triplex est nauis spūalis. fo.xcvij. co.j.

Tria necessaria ad hoc q̄ chs veniat in aiam. fo.lxxj.co.j

Necessaria fideli dei ministro sunt tria folio.xvij.co.j.

Negligentia ex tribus aggrauat fol. ciij. col.ij.

Q, nouissima sint ꝑmi potest intelligi tripliciter. fo.cvj.col.j.

Nox triplex in veteri testamēto, i, ignorātie: culpe: z miserie. fo.iiij.co.ij

Tria sunt chi noia/ ipm in duplici natura subsistentem significantia. fo.lxix.co.j.

Nuptiarum tria sūt genera. folio.lxxxiij. colūna.j.

Nuptie criminales pcauēde sunt propter tria. Ibidem.

Nuptias carnalis copulatiōis chs triplici ter honorauit. fo.lxxiij.co.iij.

Tria req̄runt ad hoc vt fiat nuptie spirituales fo.lxxxv.co.ij.

Tabula

Nuptie spūalis vnionis triplices sunt. folio. lxxxvij. co. j.

De incipientib⁹ ab O

Oblatio christi ad mortē et septē restat cē voluntaria. fo. clxxv. co. ij.
Oblationis magox triplex pōt esse rō. folio. lxxv. co. ij.
Obligamur dño seruire triplici ratiōe. folio. cij. co. j.
Offensa triplex pōt ptingere i nuptijs. fo. clxxvij. co. ij.
In ope meritorio fieri potest comparatio ad tria. fo. cxvj. co. j.
Orans in orōne sua triplicē debet habere condicionē. fo. cxxx. co. ij.
Oratio triplicē debet habere condiciones necessariā. fo. xcv. co. ij. et. cxxx. co. ij.
Tria in orōne obseruari debēt. fol. clxxij.
Ordinatio triplex erga finalē iudicio. fo. xlj. col. ij. (cō. ij.

De incipientib⁹ a P

Pastorū ab angelo ad chīm visitādū monitor triplex cōdicio. fo. lxiij. co. j.
Pauci saluant triplici rone. fol. cvij. co. ij.
Parentes euāgelica fa ptiet q̄ mlt̄ū ofert ad opā tenebrax abijciēda. fo. xlvj. co. j.
Pax dei triplex. fo. ccvij. co. j.
Trib⁹ modis peccare pōt q̄s contra ꝓpriā tem. fo. clxj. co. j.
Peccata dicunt opa tenebrax triplici ratione. fo. vj. co. j.
Peccator fit insensibilis ꝑ mores sensus. folio. xij. co. iij.
Peccatoris obligatio seu subiectio triplex fo. cxxxj. co. ij. et. iij.
Peccatū duo dicit. fo. xvj. co. ij.
Pcm̄ p somnū designat triplici conuenētia. fo. ij. co. iij.
Peccatū est a volūtate deficiēte tripliciter fo. xvij. co. ij.
Peccatum peccato alio maius esse potest tripliciter. folio. xix. co. ij.
Pcm̄ p lepā triplici rōne sig̃k. fo. xc. co. j.
Penitentia pręexigit tres condiciones. folio. cxix. co. j.
Tres considerationes ad pniam inducti ue. fo. cxxxvj. co. iij.
De principali in penitentia notatur exēplum valde notandum folio. cxxxj. columna. j.
Penitentis et agni quem vidit Joannes in Apocal. septuplex similitudo. Folio cxxxj. co. iij.
Petitiones nostre per tria apud deū innotescunt. fo. xxvj. co. j.
Possibilitas habendi deum inhabitantē ex trib⁹ patet. fo. iij. co. iij.
Prelati dormiunt tripliciter. fol. xcix. columna. ij.
Preparari debemus ad suscipiendū christum venientē triplici ratione. fo. xxvij. colūna. ij.
Preparatio ad iudicij aduentū acceleranda est ꝓpter tria. fo. xj. co. j.
Presentia dei nobiscum triplex. folio. lxix. colū. j.
Priuatio triplex in ꝑparatione reproborum ab habitatione celesti. folio. lij. columna. ij.
Trina consideratio hom̄ ad promptitudinē diuine volūtatis exequende inducit. fo. cxxxv. co. ij
Proprietates columbe in cuius specie spūs sctūs apparuit supra chīm baptizatum q̄s quilibet baptizat debet habere sunt tres. fo. lxxix. co. ij.
Circa diaboli potestatem quam in homines ante chīi passionem exercebat / tria sunt consideranda. fo. clxij. co. j.
Triplex est potus spūalis. fo. cvj. co. ij.

De incipientib⁹ ab R

Ratio triplex
Rexigek in die iudicij. fo. xlvj co.
Ratio triplex a somno (iij.
excitationis. fo. xlvj. co. iij.
Ratio triplex inducit nos ad christū iudicandum. fo. lx. co. iij.

Alphabetica

Receptio verbi diuini tripliciter est virtuosa. folio.cxiij.
Recordatio iudicij tam particularis q̄ generalis vtilis est precipue propter tria. folio.xxxiij. col.iij.
Circa remunerationē triplex est considera tio.fo.cv.col.j.
Reprobatio iudeox ex tribus ostenditur Folio.cxlij.col.iij.
Reprobatio christi a iudeis septupliciter fuit iniuriosa.fo.clxxix.col.ij.

De incipientibus ab S.

Sacrificia i ve teri lege erant triplicia.fo.clxxij. columna.iij
Tres saluatores hoc nomine iesu reperi unt insigniti.fo.lxx.col.iij
Salus nostra ꝓpter triplici de causa.fo.v. colū.ij.
Salutatio gloriose virginis tria co tinet singularia priuilegia.fo.xlv.co.iij.
Satisfactio duplex. fo.cxlix.col.iij.
Scriptura tria ostendit ad nostrā doctri nam necessaria.fo.ix.co.j.
Semen salutis q̄d verbum dei est reci pi debet cum triplici condicione. fo.cix. columna.ij.
In sepatione finalis iudicij reproborum ab honore glorie triplex erit dānosa pri uatio.fo.lij.co.iij.
Triplex terribile signum aduentū iudicis p̄cedens.fo.lvj.co.ij.
Judeox z suox similiū duo signa repro bationis.fo.clvij.col.ij
Signum triplex aduentus chri in men tem.fo.xlij.co.iij.
Signa septem christi in mentem aduenti entis.fo.lvij.co.iij.
Similitudo triplex inter petrum deserti et christum.fo.cvij.co.j.
Spes triplex nostre salutis. folio.lxx.co lumna.iij.
Sponsus in sponsa septem requirit. folio vij.co.iij.
Status triplex per mulieres christum inungere volentes designat.fo.cxcvij. columna.j.
Stola byssina triplici ꝓprietate christū signat.fo.lix.co.iiij.
Sublimitas supremi iudicis tres habet condicionēs.fo.xl.co.iij.
Surgentium a somno tres sunt cōmodi tates.fo.x.co.ij.

De incipientib⁹ a T.

Tentatio pau A triplicem sibi attulit fructum. folio.cxj.col.j
Tempus incarnationis/temporis pleni tudo triplici de causa dici potest. fo.lxv columna.iij.
Triduum post quod christus inuenitur mystice tripliciter exponitur. fol.lxxxij. columna.ij.
Triplices tenebre operiunt terram. folio lxxiij.co.j.
Testimonium Joannis de christo triplex. folio.lix.col.j
Testimonium supernalis manifestatiōis de christo triplex.fo.lxxix.co.iij.
Testis triplex de remissione peccatorum. fo.vij.co.j.
Thus christo a magis oblatum triplicez habet mysticam sigtionem. folio.lxxvij col.iij.
Timor in triplici differencia.fo.clix.co.ij.
Triplex est tristicia.fo.clx.co.ij.

De incipientibus ab V

Testimenta pō vos comitant demones: exem plum valde notabile.fo.lxviij.co.iij.
Verba in sui cōmendationē atq̄ dicere licet tripliciter.fo.cviij.col.iij.
Verbum dei tripliciter est fructificatiuū fo.xxij.co.iiij
Triplex verbum audiendū.fo.cviij.co.ij
Via domini tripliciter est dirigenda.fol. xxij.co.ij.
Vigilia noctis quadruplex. fo.cxx.co.iij.
Tria virtutis exempla.fo.cxxxj.co.ij

Tabula Alphabetica

Tres virtutes que principem decet maxime fieri in christo. fo. clxx. co. iij.
Visio triplex circa filium dei venientē ad iudicium. fo. x. co. ij.
Visitatio dei triplex. fo. vij. co. j.
Visitatio dei triplex aliter. fo. vij. co. iij
Vita eterna triplicis est desiderabil' condicionis. fo. liij. co. iij.
Triplex est vnio inter membra corpis mystici. folio. lxxxij. co. iij.
Triplex hominū ad salutem vocatio. folio. cv j. co. ij.
Voluntariū aliquid potest dici tripliciter Fo. xv. co. ij.
Triplex christi in carnem venientis vtilitas. fo. lvj. co. j.

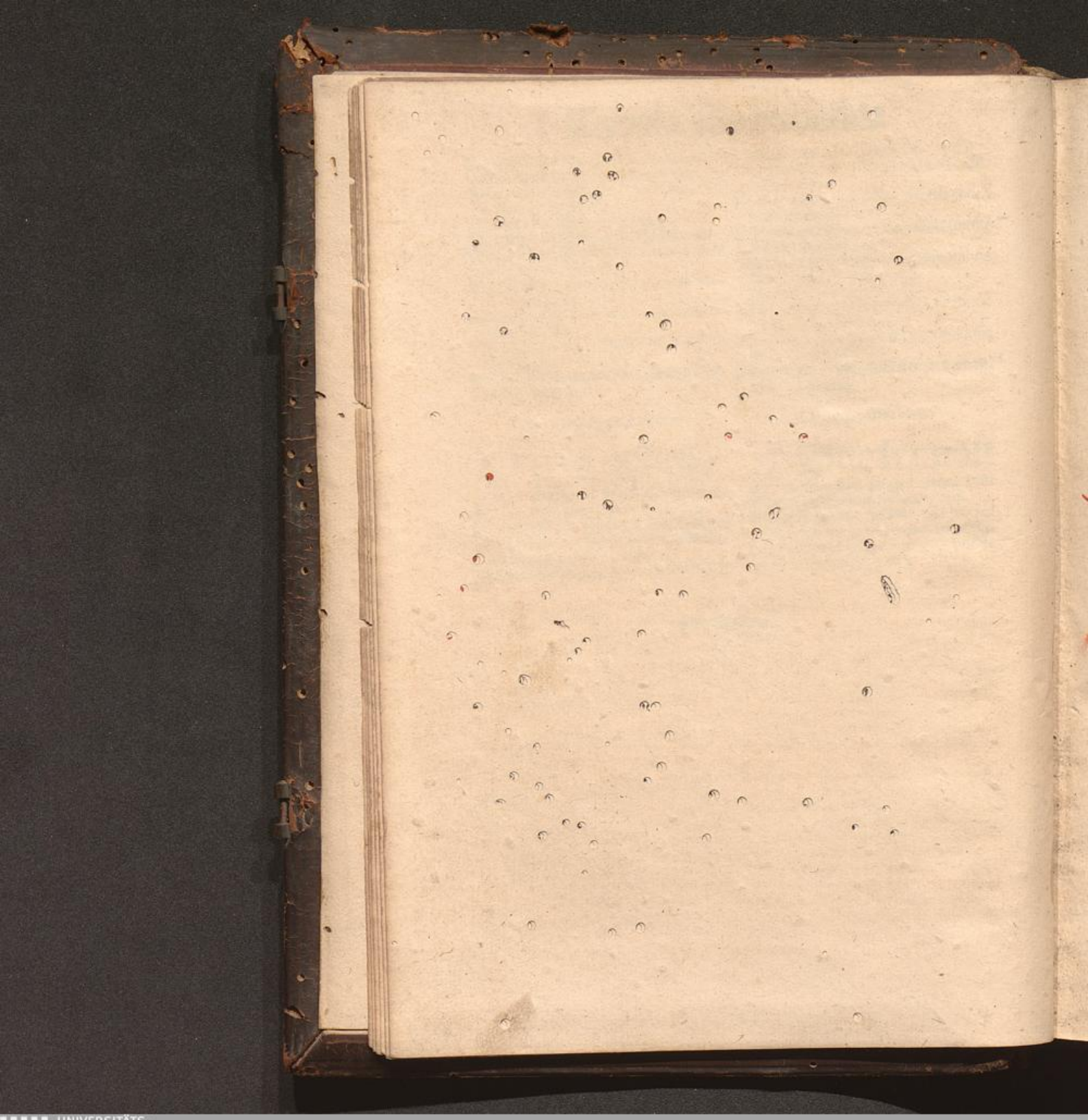
De incipientibus ab X.

Xpūs assūpsit pro nobis defectus penales, propter tria. fo. xxv. co. iij.
Xpm natura humana cum defectibus et passibilitatib⁹ assumere congruum fuit triplici ratione. fo. lij. co. ij.
Xps inter viros pmo apparuit Petro triplici de causa. fo. cxcix. co. iij.
Xpm creuisse tripliciter potest itelligi. fo. lxiij. co. iij.
Xps conuenienter dicit flos triplici ratione. fo. xx. co. ij.
Xps dicit indumentū iusti triplici similitudine. fo. xxix. co. iij.
Xps in sua circūcisione triplex exemplum nobis dedit. fo. lxix. co. iij.
Xps in triplici loco inuenit. fo.
Tripliciter cōueniebat chīm ex obediētia mori. fo. clxxij. co. ij.
Xps reprehendus est cum triplici condicīoe Folio lxxxj. co. iij.
Xps tentatus fuit tripliciter in deserto. folio. cxxij. co. iij.

De incipientib⁹ ab y.

Ydrie sex posite sunt his qui post baptismum in pctm relabuntur. fo. lxxxvj. co. j.
ydrie sex in nuptijs spūalib⁹ dicī pnt sex cōdiciones timoris inductiue. fo. lxxxvj. col. ij.
ydrie sex sunt sex genera luctꝰ & gemitꝰ. folio. lxxxvij. co. j.

Finit Tabula

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones aurei de festiuitatib⁹ dñi saluatoris nostri: necnō ⁊ sue dignissime matris: ac almi confessoris sui Francisci: vna cū sermonib⁹ de decimis ⁊ dedicatione multarū materiarū vbertate referti: et per venerandū patrē fratrē Nicolaū denisę in breui redacti incipiunt feliciter.

Sermo de Aduētu dñi in generali

Hora est iā nos ō somno surgere Ro. xiij. Tps somni ē tps nostr⁹. Tps ꝓo dici: tps vigilie. Aduenīente igit die hora est iā de somno surgere. Tps aūt veteris test. fuit ꝙsi tps noctis. Tps ꝓo noui test. ꝙsi tps diei. Uñ nox ꝓcessit dies aūt appropinquauit ꝙñ scz sol magnus iusticie mūdo illuxit Jō nūc. s. in tpe noui test. hora est iā nos de somno surgere ad opa ꝛtutis exercēda. Inveteri q̄ppe testamento luxerūt scti ꝓphete q̄si stelle noctis. Sz i nouo test. lucet lucidissim⁹ sol iusticie chr̄s facies clarissima diē: q̄ dic Jo. viij. Ego sū lux mūdi. Et Beñ. xix. Sol egressus ē sup terrā Et Ecci. xlij Sol illuminās ꝓmia respexit. Hora igit ē iā nos ō sōno surgere Jn his aūt ꝓbis tres nob insinuant ꝯsiderationes nobis ad salutem perutiles.

Pria ē consideratio ꝓcurande accelerationis. qz hora est iā.

Scōa est consideratio miserande dispositionis. qz de somno.

Tertia est consideratio excitande affectionis qz surgere.

Prima ē ꝯsideratio ꝓcurāde accelerationis qz hora ē iā Jo. xiij. Uēit hora q̄ scz accelerandū ē ad ea q̄ sūt ñre saluti ꝓportuna. puer. vj Discurre festina. Nūc q̄ppe in h̄ sacro ꝓnūcio aduent⁹ tpe hora ē q̄ accelerare debem⁹ vt ꝯbite sim⁹ ꝓparati marie adūtia

Prīo ad celebrationē deuotissimā respectu ꝓmi aduent⁹ dñi q̄ ē sūme admirabil.

Scōo ad ꝛceptionē suauissimā respectu scōi aduent⁹ q̄ ē sūme desiderabil.

Tertio ad expectationē certissimā respectu tertij aduēt⁹ siue extremi q̄ ē sūme formidabil. Sic em dic Bern. in q̄dā ser. de aduētu. triplicē dñi aduētū nouim⁹. ad homines: in homines: ꝛ homines. Ad homines q̄dez indifferenē: nō aūt ita i homines aut ꝛ homines ꝓim⁹ ⁊ tert⁹ noti sūt vtpote manifesti. Scōs spirital ⁊ occult⁹ in q̄ delectabiliter dormiūt q̄ nouunt eū. Hec Bern.

Primo igit hora ē vt nos ꝓparemus ad celebrationē deuotissimā respectu ꝓmi aduēt⁹ dñi vt. s. ad mēoriā deuote reducam⁹ tā ꝓcellēs dei bñficiū q̄ fili⁹ dei datus ē nob fact⁹ hō ⁊ digne celebrare possīmus sacrā ei⁹ ntitatē. j. Reg. vij. Preparate corda vra dño ⁊ illi soli fuite. Alias ꝓfecto ingrati nimis ⁊ acriter essem⁹ arguēdi. h̄ em ē inextimabile diuie charitat⁹ ꝯdiciuz Jo. iij. Sic de⁹ dile. mū. vt filiū s. vnig. daret ⁊c. Ut igit ad h̄ bñficiū deuote recolēdū nos ꝓparem⁹ / hora ē iā nos ō sōno surgere. Et ad h̄ nos inducēdū post ꝓbam ꝓpositā ꝓñr in epla hui⁹ ꝑme dñice aduentus tangunt tria.

Primū ē accelerāde ꝓgatiōis rō sufficientissima / ibi Nūc em ꝓior est nra ⁊c.

Scōm ē notāde rōnis ꝯclusio ꝯueniētissima / ibi Abijciam⁹ ergo opa ⁊c.

Tertiū ē ꝓmōrande ꝯclusiōis ꝯformatio securissima / ibi Sz induimini dñm Ihesū ⁊c.

Primū igit ⁊c. sum dicit

Nūc em ꝓior ē nra sal⁹ ⁊c. qz dicz tpe gre ianua salutz ē apta q̄ tpe legz veteris erat clausa. Jō ō. ꝙ. Lo. vj. Ecce nūc dies salutz. Est aūt rō triplex ꝑcipua ꝓp quā celerit nos ꝓparare debem⁹ ad celebrādū aduentū dñi: fundata i triplici comparatiōe ſta

Sermo de aduētu dñi

tus gr̄e ad statū legis. Pria ē rō clariozꝫ cognitiōis. Jō vet⁹ testamentū dr nox. nouū aūt dies. Un dicit paul⁹. Nox p̄cessit/ dies aūt appropinquauit. i. obscuritas figu/rar⁹ legaliū p̄cessit in veteri test⁹ et venit ille q̄ est lux mūdi. Jo. j. Erat lux vera q̄ illu. oēm hoīem ve. in hunc mūdū. Esa. ix. Populus q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā ⁊c. Jō etiā dicit dñs Esa. lij. Propter hoc sciet pp̄s me⁹ nomen meū in die illa qr ego ipse q̄ loq̄bar ecce assū. Et heb. j. Multifariā multisq̄ modis. i. obscuris ⁊ figuralib⁹/olim loq̄ns de⁹ patrib⁹ i p̄phetis nouissime dieb⁹ istis locut⁹ ē nobis in filio q̄. s. oia figuralia elucidauit. Scōa est rō efficaciozis opationis. ⁊ hec sequit ad p̄cedentē. Efficaci⁹ em̄ ⁊ securi⁹ opari possum⁹ declarata vitate. Facil⁹ em̄ ⁊ se/curius ambulat de die q̄ de nocte. Joan. xij. Ambulate dū lucē habet⁊, et Joā. xj. q̄ ambulat in die non offendit. Nō solū aūt vitatē nobis declarauit dñs ⁊ viā salutis demonstrauit sz ipe p̄or ambulauit Jo. xiij. Exemplū dedi vob⁹ vt quēadmodū ego feci ita ⁊ vos faciatis. Jrē nr̄am fra/gilitatē fortificauit dādo nobis arma spi/ritualia q̄b⁹ si voluerim⁹ nos iuuare faci/le vincere poterim⁹ oēs aduersarios nr̄os Jō vnicuiq⁹ dictum ē illō p̄bie. iij. ō p̄sol. Talia tibi p̄tuleram⁹ arma q̄ nisi p̄or abie cisses inuicta te firmitate tuerent. Ter/tia ē rō promptioris saluar̄ois. Nā añ fi/lij dei aduentū p̄es oēs ⁊ sctissimi descen debant ad infernū Un dicebat Iacob Beñ. xxxvij. Descendā ad filiū meū lugēs in i/fernū. Nūc aūt nō sic sz iust⁊ patz itroit⁹ ad regnū. Apo. iij. Ecce dedi. coz̄ā te ostiū aptū. Jō bñ dr in epla. Nunc em̄ p̄ior est nr̄a salus ⁊c. Idcirco hora ē tā ⁊c.

Scōo ibi tangit rēnis cō/

clusio cū dr Abiciam⁹ ḡo opa tenebraꝝ et in. cr. lu. sic⁊ in die ho. ambu. i. sic dece. in statu noue legis q̄ dies ē: vel in die natiui/tatis dñi statim iuture ad quā deuotē cele brandā nos p̄parare debemus abiciendo opa te. ⁊c. Dicunt p̄tā opa tenebraꝝ qr p cedunt a tenebris spirital⁹ neq̄tie. s. a sugge stione diaboli p̄ncipis tenebraꝝ: ⁊ causant tenebras mental⁹ ignorantie atq̄ ducunt ad tenebras infernalis miserie Prouer. iij Via impioꝝ tenebrosa: nesciunt vbi cor/ruunt. Prouer. ij. Relinquunt iter rectū ⁊ ambulant p vias tenebrosas. Eph. v. Nolite cōicare operib⁹ infructuosis tenebraꝝ Virtutes aūt dicunt arma lucis qr ꝺ pec cati tenebras muniunt. Procedūt aūt a lu ce recte cognitionis/faciunt lucē sctē exē/plationis siue ꝺuersationis ⁊ ducūt ad lu cem eterne glificationis. Jo. iij. Qui facit vitatem venit ad lucē. Et ꝺñr spēaliter tā git ap̄lus aliq̄ p̄tā q̄ sunt honestati maxie ꝺria. Jō abiciēda ⁊ fugienda vt honeste ambulem⁹: di. Non i comessationib⁹ ebrie tatib⁹ q̄ ad p̄tā gule q̄ mentē hebetant et obscurant. nō in cubilib⁹ ⁊ impudicitijs q̄ ad p̄tā luxurie q̄ rōnē excecant. non in p̄te tione ⁊ emulatione q̄ ad p̄tā spūalia q̄ fra ternā charitatē dissipant: ⁊ sic animā totā deformant. Hec itaq̄ maxie sunt abiciēn da si digne velis aduentū ⁊ natiuitatē san/ctissimā filij dei celebrare Idcirco dñs per ps̄. increpat ⁊ arguit p̄cōres diuinas lau/des p̄ferentē. Dicit em̄ ps̄. Immola deo sacrifciū laudis ⁊c. sequit. P̄cōri aūt dr deus. Quare tu enarras iustitias me/as ⁊ assumis testamentū meū p os tuū: q. d. indigne hoc facis. q̄ intelligit de p̄cō/re non penitēte. Et sequit rō. Tu ꝺo odi/sti disciplinā ⁊ p̄iecisti ver. me. ⁊c. vsq̄ ibi/ponebas scandalū. et Ezech. j. Jniq̄ sunt ce tus vestri: solēnitates vestras odiuit aia mea: facta sunt mihi molesta ⁊c. Cum ex/tenderitis manus vestras: auertam ocu/los meos a vobis ⁊c. Et Amos. v. Num/quid non tenebre dies dñi ⁊ non lux ⁊ ca/ligo ⁊ non splendor ei⁹ ea: q. di. Cum dies dñi. id est aduentus eius ⁊ sacra natiuitas lucida sit ⁊ lucem mundo adduxerit atq̄ tenebras fugauerit nunquid non lucidi et virtute splendidi esse debet⁊ qui tantū my steriū celebrare vultis: q. d. Nō sic. Ꝺo se quitur. contra malos ⁊ p̄cōres. Odi. et p ceci festiuitates vestras ⁊ non capiā odo/rem cetuum vestroꝝ. Hec ibi. Sed heu heu multi in solemnitatibus soliciti prepa rant cibos ventri sed de cordis preparati/one facienda dño non curant. Bern. ser. ꝺ omn⁹ scts. Secularib⁹ id moris ē vt die/bus festiuis sibi conuiuia parent: ⁊ q̄nto fu erit solennitas clariꝺr: tanto splendidius epulant. Hec ille. Hi sunt de q̄b⁹ Phil. iij

Quotꝰ deus venter est ꝛc. Tales vtiqꝫ faciunt fetũ ventris plus solicite de refectione carnis moriture qꝫ de refectione mentis in eternũ durature. Beꝛũ. Sic stulti extimatores de nãimis maximã ꝛ de maximis minimã curã gerunt. Multi em̃ pparant solicite. ꝓh dolor. non corda domino sed vestimenta oñenda mũdo. Cõtra qꝫs Matth. xxiij. Ve vobis q̃ mundatis id qđ deforis est: intus aũt pleni estis rapina ꝛ imundicia ꝛc. Ve vobis quia similes estis sepulcris dealbatis q̃a foris apparent hominiꝫ speciosa: intus ꝓ plena sunt ossibus mortuoꝝ ꝛ omni spurcitia Tales vtiqꝫ sũt qui sine dei timore viuũt. quia dicitur Ecci. ij. Qui timent dominũ inquirent que beneplacita sunt illi: ꝛ seqꝫtur. Qui timent dominũ pparabunt corda sua ꝛ in conspectu illius sanctificabunt animas suas. Hunc tractꝫ quia dñi nativitatem celebraturi sumus: necesse est vt diligẽtissime corda nostra pparem⁹ Amos. iiij. Preparare in occursum dei tui isrl. hora est igit iã nos de somno surgere.

Tertio in epla tangit rõnis predicte confirmatio: cum dicit. Sed induimini dominũ iesum chm̃. q. di. bene debetis abijcere opera tenebraꝝ ꝛ induere arma lucis q̃liter non potestis induere dominũ iesum chm̃: quod tamen ẽ vobis pnecessarium. Induimini igit dominũ iesum chm̃. i. confortate vos ꝛ cõfigurate sibi imitando sanctitatẽ conuersationis sue quẽadmodũ decet ꝛ oportet singulos christianos. Conuenienter aũt dicitur dominꝰ iesus indumentũ veri chriani. Indumẽtũ enim est corpis circũdatiuum: interni caloris conseruatiuũ: ꝛ nocumenti exteriꝝ pseruatiuum siue repulsiuũ. sic dominus iesus pñs cordi humano ꝓ graz ispm vndiqꝫ circũdat: feruorẽ charitatis cõseruat ꝛ ab hostibꝫ pseruat. Jõ bñ dicitur Induimini Eph. iiij. Renouamini in spiritu mentis vestre ꝛ induite nouũ hoiem .s. christum q̃ fm deum creatus ẽ scz q̃ ad ad humanitatẽ in iustitia ꝛ sanctitate veritatis. Jn pdictis autem ꝓbis vtiqꝫ induimini dominũ iesum christuꝫ ꝓ illa tria nomina dominũ: iesum chm̃: intelliguntur tres cõditiones desiderabiles propter qꝫs vtiqꝫ tota mente desiderare debem⁹ sic indui. Prima est cõditio venerande sublimitatis quia dñm Apoc. xix. Dñs dominantiũ. Jdeo ipm induimini ꝓ subiecti eius reuerentiã. Scda est ꝓditio desiderande vtilitatis quia iesum. i. saluatorẽ. Mat. j. Vocabis nomen eius iesum. ipe em̃ saluũ faciet ꝓplm suum ꝛc. Jdeo ipsuꝫ induimini ꝓ affectionis beniuolentiam Tertia est conditio obseruande necessitatis quia christum. i. vnctum plenitudie gratie a qua omnis alia gratia deriuat. ꝛ sic gratiam que nobis pmaxime necessaria est habere non possumus nisi ipm induamur. Joan. j. Gratia et veritas ꝓ iesum christũ facta est. Et ibidem: de plenitudie eius omnes accepimus. Jdeo ipm induimini ꝓ conformationis efficaciã: quia christiani dicimur a chro. Hec itaqꝫ nos excitare debent ad dominũ induendũ. Bꝫ est ei indumẽtũ dignissimũ: vtilissimũ ꝛ maxie necessarium. ergo sine retardatione induimini dñm ꝛc. quia hora ẽ iã nos ỏ somno surgere. Beꝛ. Glosa in puluere estis expergiscimini ꝛ laudate. Ecce dominus venit cum salute: venit cuꝫ vnguentiꝫs: venit cum gloria. Neqꝫ enim sine salute venit iesus: neqꝫ christus sine vnctione: neqꝫ sine gloria venit ipe filius dei: siquidem ipe ẽ salus: ipse vnctio: ipse gloria. Hec ille. Ogitur anima peccatrix anima somnolenta negligens dura ꝛ pigra expergiscere ꝛ cõtemplare deuote aduentus filij dei dulcedinem ꝓ natiuitate. Sicut em̃ dicit Augustinus. Venit ad nos celestis negociator accipere contumeliã ꝛ dare honorem: subire mortẽ ꝛ dare vitam: haurire ignominiã ꝛ dare gloriam. Accepit quod hic abũdat nasci laborare ꝛ mori. dedit vnde resurgere ꝛ in eternũ regnare. Hec ille. Audi igit anima audi paulũ ministrũ chri sponsi tui q̃ dicit Induimini dñm christum. Imo potiꝰ audi ipꝫ sponsũ dicẽtẽ Can. xiij. Pone me sic signaculũ sup cor tuũ ꝛ sic signaculũ sup brachiũ tuũ. Hec ille. Et sic horaꝫ sapiens Ecci. v. Ne tardes querere ad dñm ꝛ ne differas de die in diez ꝛc. qm sicut dicunt verba passumpta ꝓ themate Hora ẽ iã nos ꝛc.

Secũdo hora est vt nos ꝓparemus ad receptionem suauissimã ꝛ respectu

Ser. de aduētu dñi

ī. dñi aduent⁹ qui est sūme desiderabilis. s. aduēt⁹ in mēte. Quid ēī desiderabili⁹ eē pōt eo in q̄ sunt oīa desiderabilia: et ꝓpter quē finaliter habēdū cetera oīa ōsiderabilia sunt? Aug⁹. Auge dñe desiderīū t da q̄d ꝓcto: qm̄ si cūcta q̄ fecisti dederis mihi non sufficit seruo tuo nisi teipm̄ dederis. Serm. in ser. de triplici innouatiōe. In ꝓmo aduētu venit in carne t infirmitate. In h̄ medio in spū t ꝓtute. In vltio in gl̄ia t maiestate. Aduēt⁹ siḡdē iste medi⁹ via q̄daz est p quā q̄ ꝓmo venit ad vltimū. In ꝓmo fuit chr̄s redemptio nr̄a. in vltio apparebit vita nr̄a. In isto requiescit t ꝓsolatio nr̄a. Idē sup Cañ. ser. lxxv. Magnus bonū q̄rere deū. Ego h̄ nulli in bonis aie scōm existimo: nō pedū aūt passibus desideriis q̄rit de⁹. Hec ille. Miserrim⁹ ꝓfecto q̄ hūc diuinū aduentū nō desiderat: q̄ ad ipm recipiendū nō se ꝓparat. Aug⁹. Ue misere aie q̄ ēīm ñ q̄rit nec amat/arida manet t misera. Hec ille. Hora ē igit vt nos ꝓpem⁹ i hoc sacro tpe vt ipm dñm in mentib⁹ nr̄is recipe valeam⁹. Hec aūt ꝓparatio nō corporis sed cordis ē: q̄ t corde q̄rēdus est de⁹: t cor nr̄m ipe q̄rit t in nr̄o corde digne vitare. De ꝓmo Sap. j. In simplicitate cordis q̄rite illū. Et Deut. iij. Inuenies eū si tōte corde q̄sieris. De scō ꝓuer. xxiij. Fili ꝓbe mihi cor tuum. De tertio Eph. iij. Interiorē hoiem habitare chr̄m p fidē in cordib⁹ vr̄is. Sūt igit corda ꝓparāda vt dñm iesū spūaliter suscipiam⁹. Et hoc triplici ꝓparatiōe

¶ Prima ē ꝓparatio ornatiue dispositiōis.

¶ Scōa est aperitiue affectiōis.

¶ Tertia est ꝓfirmatiue vnionis

Prima igitur ē ꝓparatio ꝛc.

Nō em̄ habitare vult nisi i corde mūdo t ornato. Ps. Tu aūt in scō habitas. Videm⁹ em̄ q̄m ꝓncipi terreno ꝓparat hospitiū mūdū t ornatū: q̄nto magis celesti regi ꝓparādū est cor mūdū t virtutib⁹ ornatū. Est aūt hmōi dispositio ornatius necaria tripliciter

¶ Prima est dispositio imūdoꝝ purgatiua. Greg. Si amic⁹ diues t potēs domū vestrā intraret: cū oi frequētia tota domus mundaret. Tergat q̄ sordes prauī op̄is q̄ deo ꝓparāt domū cordis. Haymo sup Joā. Dñm deū tuū suscepturus habitaculū cordis tui emūda ꝓsciam tuā ab op̄ib⁹ mortuis t a superfluis t imūdis cogitatōib⁹. q̄ mūdus habitator: mūdā querit domū. Et Bern. ser. de aduētu. Sicut ad opandaz salutē in medio terre semel venit in carne visibil⁹ de⁹: ita q̄tidie ad saluādas aias singulor⁹ in spū venit t invisibil⁹. Nec te oportet o hō maria trāsire: ñ penetrare nubes: nō trāscalpinare necesse ē. Vlsq ad temet⁹ ipm occurre q̄m̄ ꝓpe est ꝓbū in ore tuo t in corde vsq ad oris cōfessionē t cordis cōpūctionē: accurre vt saltē exeas de sterquilinio misere ꝓscie: q̄m̄ idignū est illic autorē puritat⁹ intrare. Hec ille. ¶ Scōa ē dispositio necessaria ordinatiua. In hospitio ei ꝓncipis req̄runt vtensilia t paramenta. Nec em̄ sufficeret mūdatio. Domū ei mūdā si vacans fuerit pōt spūs imūd⁹ inhabitare: vt habetur Matth. xij. et Luc. xj. Exo. xx. In oī loco in quo memoria fuerit nominis mei veniā ad te t bñdicam tibi. Quid aūt hospiti chr̄isto ꝓuidendum sit/figurat. iij. Reg. iij. vbi de heliseo ꝓpheta dr mulier sunamitis viro suo. Aniaduerto q̄ vir dei sanct⁹ est iste qui trānsit p nos frequēter. Faciamus ḡ cenaculū parvum t ponam⁹ ei in eo lectulus t mensam et sellam t cādelabrū: vt cum venerit ad nos maneat ibi. Hec ibi. Sunamitis interpretat misera vel captiua: mortificans vel mortificata. et cōuenienter sīḡt animā rationalem adhuc in corpe existentē que misera est t captiua. quia vt dicit Sap. ix. Corpus quod corrūpit aggrauat aiam. Debet etiā esse mortificans corpus t mortificata q̄ ad affectiones sensuales. Col. iij. Mortificate mēbra vestra que sunt super terrā: fornicatiōnē: imūdiciā: libidinē: cōcupiscētiam malā: t auariciā que est simulacroꝝ seruitus. Heliseus aūt interpretat deus meus saluator. Ideo cōueniētissime figuram chr̄i gerit. Si ḡ vis heliseū. i. chr̄istum vis habere hospitē: prepara ꝓmo tibi cenaculū paruulū. i. cor hūile. Aug⁹. in confes. O q̄ suauis es dne: humiles corde sunt dom⁹ tua. Secundo ꝓpara lectulum. i. cor quietū/in quo ipse domin⁹ vt in lectulo quiescat. quia vt dicit Ps. In pace factus est locus eius. Cant. j. Lectul⁹ noster floridus. Est aūt cōscientia tranquilla siue quieta (vt dicit Hugo li. consciēne)

que omnib⁹ est dulcis: nulli grauis: ytens amico ad gratiam: inimico ad patientiaz: cunctis ad beniuolentiam: quibus potest ad beneficentiam: seipa ad iusticiam. Hec ille. Tertio ꝑpara sellam. i. spei soliditatẽ. Sedens quidẽ in sella nec omnino erect⁹ est neq; prorsus inclinatus siue depressus. Sic spes nec oino eleuat cor ꝑ omnimodã securitatẽ nec illud sinit prorsus deprimi ꝑ desperationẽ. Securitas em̃ siue certitudo spei est exclusiua desperationis: diffidẽtie: sed non timoris. Imo timor eã concomitat Ps. Bñplacitum est dño sup timẽtes eũ et in eis q̃ sperant sup misericordia ei⁹. Nota quõ spem t timorẽ coniũgit. Quarto ꝑpara mensam. i. obedientiã. Sicut em̃ mensa recipit cibaria t itez ó mensa sumũtur vt inde ori applicent: sic obedientia recipit iniuncta mandata/t de obedientia p̃cedit iniuncto⁹ implerio que ẽ quasi cibus chr̃i. i. gaudium eius Esa. lxv. Gaudebo i ꝓlo meo. i. mihi per obedientiã subdito. Joan. xiij. Meus cib⁹ est vt faciã voluntatem eius q̃ misit me. vt faciã inquã ꝑ me q̃ per membra mea Ecci. xxix. Transi hospes t orna mẽsam. Quinto ꝑpara candelabrũ. i. rectã cordis intentionẽ. Sic em̃ candelabrũ sustinet t portat lumẽ: sic intẽtio recta sustinet t dirigit lumen virtuose operationis. Hec est aũt rectitudo intẽtionis vt fiat opus bonum ꝓpter gl̃iam dei. Mat. v. Sic luceat lux vra coꝝ hominib⁹ vt vi. ope. ve. bona t gl̃ificent p̃em vestrũ cẽ. Ps. Dei⁹ glorificat̃ in concilio sanctor̃ i quib⁹. s. habitat deus. Sic itaq; oportet deo ꝓparare cor humile: quietũ: sperans i dño: obediẽs t in dei gloriã tendẽs Treñ. iij. Leuemus scz in deũ t eius gl̃iam cor/da nr̃a cum manib⁹. i. opib⁹ Hiereñ. xxxj. Dirige cor tuũ in viã rectã. ¶ Tertia ẽ dispositio ornamentor̃ custoditiua ne scz aliq̃ feditate maculent: vel etiã ne hostes cõtrarij ibidem ingrediant. Est em̃ cor mundũ t ornatũ diligenter custodiendũ Prouerb. iij. Omni custodia serua cor tuũ q̃m ex ipo vita ꝓcedit. Berñ. A corde tanq̃ a radice ꝓcedunt bona t mala.

Scõa est preparatio apertiue affectionis.

Est em̃ cor ornatũ t i se dispositũ deo aperiendũ. ij. Macb. j. Ada periat dñs cor vr̃m t̃. Et Apoc. iij. Ecce ego sto ad ostiũ t pulsaẽs audierit vocẽ meã t aperuerit ianuã intrabo t̃. et Can. v. pertit ipe sibi aperiri dñi. Aperi mihi so/ror mea/amica mea/columba mea t̃. Vide q̃ dulciter inuitat. Et reuera inuitatio tã dulcis t denominatiões tã gratiose q̃n sponsam suã vocat debẽt cor humanũ multũ tangere t incitare vt seipm aperiat ꝑ sanctũ desideriũ. Cordis aũt materialis dispositio figurat q̃liter debeat eẽ mens aperta. Est em̃ cor latũ superi⁹ t strictũ inferi⁹ ꝑ q̃ signat q̃ debet eẽ strictũ t clausũ circa iferiora t latũ t apruz ad superiora Col. iij. Que sursũ sunt sapite nõ q̃ sup terram Jtẽ cor est triãgulatũ ꝑ q̃ signat q̃ mẽs hũana debet eẽ apta ad tria. ¶ Primo ad mandata⁹ intelligentiã siue mẽoriã Ecci. iij. Que tibi p̃cepit de⁹ cogita semp. Deu. vj. Erũt verba hec q̃ ego p̃cipio tibi i cor de tuo. ¶ Scõo ad exequendo⁹ diligentiã. ij. Para. xix. Cum diligentia cũcta facite. Jbidẽ. Confortamini t agite diligenter t erit dñs vobiscũ in bonis. et Col. iij. Quẽcuq; facitis ex anio opamini sic⁹ dño t non hoib⁹: scientes q̃ a dño accipietis retributionẽ hereditatis. ¶ Tertio ad diuinor̃ donor̃ effluentiã Treñ. iij. Bonũ est cum silentio ꝑstolari salutare dñi scz vt cor cum desiderio expectet donum dei. Aug⁹. Nõ desideras nõ vides: sed desiderãdo capax eris. Lu. xij. Cum venerit t pulsauerit cõfestim aperiant ei. Greg. Huic confestim aperim⁹ si hũc cũ amore suscipim⁹.

Tertia est preparatio confirmatiue mentis.

Cor em̃ mundũ ornatũ t dispositũ atq; deo aptum ẽ ipi deo firmiter vsiendũ t stabiliendũ Eccs. xj. In bono sit cor tuũ. Heb. xiij. Optimũ ẽ gr̃a stabilire cor. Ecci. v. Esto firmus in via dei Ps. Mihi aũt adherere deo bonũ ẽ. Hec vtiq; adhesio ꝑfirmat cor humanũ in bono eo q̃ ipm vnit. Nam fm̃ phos: virtus vnita fortior est seipa diffusa. Et sic dicit j. Cor. vj. Qui adhꝛret deo vnus spũs ẽ: Vñ ptz q̃ in corde sic vnito habitat deus. Ut igit i h̃ sacro tpe dñm h̃e possis: i cor de tuo p̃ aduentũ ei⁹ spũalem studẽ ꝓparare cor tuũ. Hã sic dr̃ Prouer. xvj. Hois est animũ ꝓparare. Nihil vtiq; ꝓdesset no

Ber. de aduentu domini

bis aduent⁹ in carnē: nisi nobis aduenīret in mentē. Nec aliquid nobis pdesset celebrare illū pmū dñi aduentū t ei⁹ natiuitatē nisi in mentib⁹ nr̄is faceremꝰ spūalis aduentꝰ ei⁹ solēnitatē. Sed heu heu q̄ pauci faciūt/ q̄ pauci se disponūt/ q̄ pauci ad hāc solēnitatē veniūt. qđ reuera valde dolēdū est Thren. j. Vie sion lugent eo q̄ nō sint q̄ veniāt ad solēnitatē. O igit aia rōnalis somnolenta in pctis dormiens imo etiam mortua. Attende qđ dic̄ saluator: Joā. v. Venit hora t nunc est qñ mortui. s. in pctis audient vocē filij dei t q̄ audierint viuent. s. vita gr̄e. Jgit sic dicit ps. Hodie si vocē ei⁹ audientis nolite obdurare corda v̄ra. hodie inquā qz in p̄nti est tps audiendi. nolite igit obdurare tc̄. i. vlteri⁹ pinaciter in pcto pseuerare: qz hora est iā nos de somno surgere.

Tertio hora ē. i. accelerandū ē vt nos q̄pparemus ad expectationē certissimā: t hoc respectu vltimi aduentꝰ vicz ad iudiciū tā pticulā. e in hora mortis q̄ vniuersale in fine mūdi. Luce. xij. Vos simles hominib⁹ expectantib⁹ dñm suū qñ reuertat a nupcijs. Et sequit post. Et vos estote parati. Acceleranda est aūt hmōi ppatio pcipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter p̄ueniendi tp̄is dubietatem.
Scđo ꝓpt euadēdā demōis calliditatē
Tertio ꝓpt mitigādā iudicij seueritatē.

Primo p̄opter preueniē

dā temporis dubietatē. Jō Luc. xij. post/ q̄ dicit. Et vos estote parati: subdit. qz q̄ hora non putatis filius hominis veniet. Et Matt. xxiiij. Si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset vigilaret vtiq; t ñ sineret perfodi domū suā. ideo t vos estote parati quia qua hora non putatis filius hominis veniet. Sicut em̄ dicit Seneca. Multos vitam differentes mors incerta p̄uenit. Jtaq; omnis dies velut vltim⁹ iudicandus est. Et Greg. Horam vltimā ideo voluit dominus nobis esse abscondi/ tam vt semp haberet suspecta t quā preuidere non possumus ad illā sine intermissione p̄pararemur. Hec ille. Preparate itaq; diligenter corda vestra vt digne celebrare possitis aduentum dñi Nescitis enim si iā amplius decetero aduentū dñi t sanctam eius natiuitatē celebrare poteritis: qz forte ante annuz elapsum veniet vobis hora mortis. Matth. xxv. Vigilate itaq; quia nescitis diem neq; horam. Jdeo scientes fi. qz hora est tc̄.

Secundo p̄opter euadē/

dam demonis calliditatē Leo papa in q̄/dam ser. Non desinit hostis antiquus deceptionū laqueos vbiq; p̄tendere et vt q̄q̄ modo fidem credentiū corrumpat instare Jdeo dicit Petrus. j. Pe. v. Vigilate q̄a aduersarius vester diabolus tanq; leo rugiens circuit tc̄. Callidius aūt t vehemētius impugnat hominē in articulo mortis Greg. Tanto demon grauiores tentationes ingerit quāto magis pctōrem fini appropinquare conspicit. Ps. Jpi sc̄z demones calcaneuz meū. i. finē vite observabūt Et Gen. iij. dicit dñs ad serpentē. Tu insidiaberis calcaneo eius. Prepara igit aiam tuā diligenter t diabolū repelle ne forte in mortis articulo non possis eū repellere cū. n voles. Qm̄ sicut dicit Beda. Diabolus quanto diutius possedit tanto difficilius dimittit. Jn cuius figura: pharao nolebat dimittere et vix dimisit pplm̄ qui sibi diu seruierat. vt patz Exo. plurib⁹ ca. Hora est igit vt te ppares. Ecci. ij. Prepara animā tuā ad tentationē.

Tertio p̄opter mitigādā

iudicis seueritatē. Sicut dicit Gregorius Qualis hinc quisq; egredit: talis in iudicio p̄sentabitur. Et Cyprianus ponit hāc regulam generalem q̄ etiā ponit in decre. de. pe. dist. j. c. Nunquid. Qualem te iuenerit deus: talez te iudicabit. Studeas q̄ dum potes ira iudicij mitigare qz tunc implacabilis erit ira eius. Sap. xix. Jmpijs vsq; in nouissimū sine misc̄ia ira supuenit Nunc q̄ dum tps habes studeas iram iudicis placere. Ecci. xviij. Ante iudiciū para iusticiam. Prepara igit aiam tuā cū oi diligentia. Ecci. xxxvj. Festina tps t memēto finis. Audi etiā qđ dicat mortuꝰ viuo. Ecci. xxxviij. Memento iudicij mei sic ei erit t tuū Mihi heri t tibi hodie. Acsi diceret Tps q̄ opari potui transiuit: sz tibi adhuc operari licz. O si cū mortuis verbum hīe posses audires vtiq; quantū de

sua negligentia voleant q̄ non feruenti⁹ operib⁹ pnie ⁊ virtutis insudarunt. Sicut igit in eodē Ecci. ca. ō. Memento nouissimoꝝ ⁊ noli obliuisci. Necꝫ em̄ est cōuersio. Et sicut dicit saluator Lu. xxj. Vigilate itaq̄ oi tpe orantes vt digni habeami⁹ fugere q̄ ventura sunt ⁊ stare añ filiuz hois. Sed heu heu q̄ pauci h̄ considerāt. Heu quanta in multis sue salutis negligētia. O q̄stulti q̄ insensati q̄ dei iudiciū non cogitant ⁊ q̄ ad euadendā iudicis irā non puident. Ps. Intelligite insipientes i populo ⁊ stulti aliq̄n sapite. Et Deut. xxxij. Gens absq̄ ꝯsilio ⁊ sine prudentia vtinaz saperent ⁊ intelligerent ac nouissima puiderent. Considerate itaq̄ charissimi horę mortis dubietatē: demonis calliditatē: & implacabilē tunc iudicis seueritatē: & pensate q̄m tunc impossibile vobis erit saluti vē puidere q̄ n̄ nunc facile est. Nunc ei ꝓpior est nostra salus. Paz nobis pdesset primū aduentū dñi celebrare in q̄ venit vt redemptor nisi sic ꝓparati essem⁹ tanq̄ securе expectantes tertiū eius aduentū in q̄ manifestabit vt iudex. Quid em̄ obstinatis peccatorib⁹ pderit gaudiū dñice incarnationis et natiuitatis q̄n in dei iudicio oia eius gaudia conuertent in luctū: Tunc verificabitur de illud q̄ dr. j. Bach. j Dies festi eius conuersi sunt in luctū: sabbata eius in opprobriū: honores ei⁹ in nihilum: scōm gliam eius multiplicata est ignominia eius: ⁊ sublimitas eius cōuersa ē in luctū. Hec ibi. Ne igit differaz amplius scientes q̄ hora est ⁊c. Audi terribilem cōminatiōnē iudicis. Apo. iij. Si non vigilauer⁊ veniā ad te tanq̄ fur ⁊ nescies q̄ hora veniā ad te. et Mat. xxiij. Si dixerit malus seruus in corde suo: morā facit dominus me⁹ venire ⁊ ceperit percutere conseruos ⁊c. Veniet dñs serui illius in die q̄ non sperat ⁊ hora q̄ ignorat ⁊ diuidet eū: partēq̄ eius ponet cū hypocritis Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Hec ibi. O quāta confusio tunc erit⁊ vicz in dei iudicio his q̄ nunc negligunt preparare. Cum em̄ iusti possint dicere illud Phil. iij. Saluatorē expectamus dñm ⁊c. Illi certe h̄nt dicere. Damnatorē expectamus.

Hec de prima principali ꝯsideratione superius ꝓposita in certa verba assumpta vicz Hora est iam nos de somno surgere.

Sequit scd̄a pncipalis consideratio.

Secunda principalis cōsideratio est consideratio miserāde dispositionis que tangit cum dicit de somno. Dicit Aug⁹. super Psalterij. q̄ somnus anime est obliuio dei. Hmōi autez obliuio est per pctm̄. Status itaq̄ pcti dr somnus ꝓpter eius miserabilē dispositiōez Sicut em̄ dormiens non habet plenas operationes vitales vite corpalis ꝓpter quod phs dicit. j. Eth. q̄ somnus est dimidius vite. Sic qui est in pctō non habet opationes vite spūalis Prouer. xxiij. Vsq̄q̄ piger dormis: vsq̄q̄ de somno ꝯsurges? Pariū inquā dormies. q. d. Excita teipm diligenter q̄ hora est iā nos ō somno surgere. Nisi em̄ teipm excitaueris: n̄ citovelis nolis excitaber⁊ cū manifestabit sup te ira dei, q̄ sicut dr Ecci. v. In pctōres respicit ira dei. Vt aūt plenius videamus q̄ conuenienter pctm̄ dr somnus et q̄ miserabil⁊ sit status pctōz: considerare debemus q̄m spūaliter pctm̄ aufert tria q̄ corpaliter auferunt ꝯ somnū corpis.

Primū est actualitas sensationis.
Scōm est facultas opationis.
Tertiū est ptās defensionis.

Primo pctm̄ aufert actualitatem sensationis. Sicut em̄ dormiens non vtitur actualiter potentijs sensitiuis corporalib⁹: sic in pctō iacens non vtit sensibus spūalibus. nam per pctm̄ efficit spūaliter insensibiles ⁊ hoc quantū ad oēs q̄n⁹ q̄ sensus. Primo quantū ad tactū. Cū em̄ pctm̄ sit onus grauissimū iuxta illō ps Sicut onus graue grauate sunt sup me. s. iniquitates mee. Onus inquā sic graue q̄ nec celum nec firmamentū vna hora potuit illud sustinere. Luce. x. Videbam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. Et tamen miser homo non sentit illud onus ꝛ tamen sentiet postea. Si grosse turres et magni montes et lapides super peccatorem caderent: non sic eum deprimerent sicut vnum peccatum mortale. Relinquerēt enim eum super superficiem terre. illud

Sermo de aduētu dñi

aūt vsq; ad centrū terrę ⁊ loca inferni de/scendere compellit. Heu heu q̄d de centū/q̄d ō mille grauissimis pctis q̄ profunde labi faciunt. Sic ille qui portat vel trabē onus in aq̄ non bñ sentit pondus donec ō aq̄ exierit. Sic onus pcti in aq̄s delitiarū non sentit q̄d q̄ exierit hō de delitijs hu/ius vite tunc sentiet q̄ntā sit pcti grauitas Esto igit deponendū esset hoc onus. Ille em̄ q̄ magnū onus hz sup collum non ces/sat currere donec veniat ad locū vbi debet deponere. Sic deberet pctōr festinare ad deponendū onus pcti p contritionē ⁊ con fessionē Heb.xij. Deponentes oē pond⁹ ⁊ circunstans nos pctm̄ p patientiā curra mus ad p̄positum certamen. aspicientes in auctorem fidei ⁊ p̄fūmatorē ihesum q̄ p̄po/sito sibi ⁊c Item cum pctm̄ sit infirmitas grauissima ⁊ graue vuln⁹ anime. hoc tñ pec/catores miseri non sentiunt Ps. Sic vul/nerati dormientes in sepulcris. Est em̄ pec cator sicut ille q̄ habet mēbra aliqua stupi da que non sentiūt infirmitatē suam Ber. Scio longe a salute esse mēbrū q̄ obstu/puit ⁊ egrum sese non sentientē periculosi/us laborare. Item cū pctōr verberet gra/uiter a suggestione diabolica ⁊ trabatur ī viam p̄ditionis: ipe tñ non dolet nec; sen tit. Prouerb.xxiij. Eris quasi dormiens ī medio maris ⁊ quasi sopitus gubernator amisso clauo/ ⁊ dices. Verberauerunt me ⁊ ego non dolui/ traxerūt mē ⁊ ego nō sen si. Hec ibi. ¶ Scō pctm̄ reddit hominez insensibilem q̄ ad gustum spūalem. Pctm̄ em̄ ⁊ maxīe diu continuatū aufert oēm sa porem diuine dulcedinis ⁊ eius spūalium inficiens palatū cordis vt omnia spūalia videant sibi amara. Ps. Omnem escā abo/minata est anima eor. Et glosa sup illud ps Quā magna multitudo dulcedinis tue do mine/ dicit. Hanc dulcedinē non sentiūt q̄ palatum cordis habent infectū febre ira/rum Item cum ipa pcā amaritudinē gra uem habeant/ iūcta illud Hiere.ij. Scito ⁊ vide q̄ malū est ⁊ amarū reliquisse te do minū deū tuum. Tū multi q̄ sunt nutri/ti ⁊ assueti in pctis. Ideo sibi vident pcā dulcia ⁊ sapida quēadmodū piscib⁹ aq̄ ma ris Esa.v. Ve qui dicitis malū bonū: ⁊ bo num malū/ ponentes amarū in dulce ⁊ dul ce in amarū. ¶ Tertio q̄ ad sensū odorat⁹ Cum em̄ pctm̄ sit fetidissimū: miser tamē pctōr fetorē eius non p̄cipit. Ansel. Tolera bili⁹ fetet canis putridus coram homib⁹ q̄ ania peccatrix coram deo ⁊ angelis eius. Ire cum in virtutib⁹ sit odor suauissim⁹. iuxta illud Cañ.j. Curremus in odorē vngue/torū.et miserrim⁹ tū pctōr q̄no nō p̄cipit. Ber. Qui non sentit odorē tuū: aut mor/tuus: aut fetidus est dñe. ¶ Quarto q̄ ad auditū spūalez. Pctōres em̄ non audiunt verbum dei aure cordis: lz forte q̄ncq; au/re corpis. Hiere.xvij. Nō audierunt neq; inclinauerūt aurē suam: sed indurauerunt ceruicē suam ne audirent me ⁊ ne accipe/rent disciplinā. Hec ibi. Pctōres q̄ppe nō audiūt deum ipsos reuocantē. Esa.l. Vo caui ⁊ nō erat q̄ audiret. Et Hiere.xj. Nō audierūt neq; inclinauerūt aurē suam: sed abierūt vnusquisq; in p̄auitatē cordis sui Sed attendite diligēter q̄d in eodem ca. dicit. Maledict⁹ q̄ non audierit verba pa cti hui⁹ q̄ō p̄cepi patribꝫ vestrꝫ ⁊c. Et ibi/dem post. Audite vocē meā ⁊ eritis mihi in pop⁹lū ⁊c ¶ Quinto facit peccatū ho minē insensibilē q̄ ad visum spūalem. Sa phon.j. Ambulabūt vt ceci quia dño pec cauerūt. ¶ Figura Tob.ij. Tobias dor/miendo ex stercore hirundinis visum p̄di/dit. sic homo ex stercore.i. ꝓditate peccati. Precipue aūt pctm̄ impedit peccatorꝫ vi/sum et considerationē q̄ntum ad tria: q̄rū tamen cōsideratio est p̄maxime necessaria ¶ Primo impedit ne pctōr recognoscat ter/ribilē dei maiestatē. Esa.j. Cognouit bos possessorē suū. israel aūt me non cognouit: dr dñs. et Esa.xlv. Accinxi te ⁊ nō cogno uisti me. Ibidē. Vocaui te nomie tuo: assi milaui te ⁊ non cognouisti me. Et Deut. xxxij. Oblit⁹es dñi creatoris tui. Idē sic dr Paul⁹.j. Cor.xv. Euigilate iusti ⁊ no lite peccare: ignorantiā em̄ dei q̄dam hñt ¶ Scōo impedit ne hō recognoscat mise rabilē sui vanitatē. Greg. Eo ipso hō ve/hementi⁹ desipit q̄ semetipm̄ nescit. Ber. Multi mīta sciūt ⁊ semetipos nesciūt ⁊c. ¶ Tertio impedit ne recognoscāt detesta bilē pcti qualitatē. Non em̄ videt pctōres stat⁹ sui vilitatē ¶ Figura. Loth dormiēs non p̄cepit q̄n cum filiab⁹ suis concubuit. vt habet Ben.xix. Hiere.ij. q̄ vilis facta es nimis. Item non vident stat⁹ sui pau/

pertatem. Figura Gen.ix. Noe dormiẽs non sensit se nudatũ neq; ꝓcepit. Apocal. iij. Nescis qa miser es t miserabilis: pauper t cecus t nudus. Beñ. Pauptas pniciosa est meritoꝝ penuria. Item nõ vident statꝰ sui piculositatem. Figura Jone j. Jonas sopore depssus q̃litatẽ tpis t q̃ntitatẽ piculi nõ aduertit: cũ tñ totũ piculũ veniret ꝓpter ipm. Sic dormiẽs in pecca/to ips suum amittit: nec sue dãnatiois pi/culum aduertit. Ps. Nesciẽrũt neq; intellexerũt: in tenebris ambulãt. Est g̃ petor dormiens imo cecus q̃ neq; videt supra se terribilẽ dei maiestatẽ: neq; videt seipsum neq; miseriã statꝰ sui. Jnq̃ntũ aũt petor ñ videt statꝰ sui vilitatẽ similis est ceco q̃ lutũ cecidit q̃ non videt se inq̃natum cũ tñ multũ sit deturpat⁹. Ps. Lõprehẽderũt me iniq̃tates mee t nõ potui vt viderem Et sicut cecꝰ sepe cadit t offendit: sic peccator. Tob. xj. Cepit pater cecus currere offendens pedibꝰ. Jnq̃ntũ aũt ipe petor ñ videt suã pauptatẽ imo sibꝫpi cã est volũtaria pauptaꝫ sue/similis est hoi sedenti ad iudiciũ q̃ bonos t fideles testes q̃ testimonio causam suaꝫ defendere posser: in medio vie sue interficit: t illos q̃ cõtra ipm testimoniũ daturi sunt secum adducit t nutrit. Pessor em̃ bona opa sua interimit p petm̃ t mala secum portat. Opera em̃ bona testimoniũ phibent p homine et mala p ipm. Jo. x. Opa q̃ ego facio ipa testimoniũ phibent de me. Jnq̃ntum aũt petor nõ videt statꝰ sui piculositatẽ similis est homi q̃ velatꝫ oculis ducit ad patibulum: qõ tñ non videt nec ꝓsiderat. Thre. vi. Ve nobis quia peccauim⁹: ideo obtenebrati sunt oculi nostri. Jnq̃ntum autez non videt supra se terribilẽ dei maiestatem et sue iusticie seueritatẽ/nec in seipo miserabilẽ sui vanitatẽ: similis est homi debilissimo t infirmo nullaten⁹ effugere valenti q̃ habet gladiũ acutissimũ vibratũ super caput suũ quẽ tñ nõ videt neq; curat. Ps. Nisi cõuersi fueritꝫ gladiũ suũ vibrabit: arcũ suũ tetendit t parauit illum. Sap. ij. Excecauit eos malicia eorũ. Audi igit o petor somnolẽte in petis dormiẽs: Audi Paulũ dicentẽ Ephes. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis t illumi nabit te christꝰ Surge itaq;/ ne differas amplius: quia hora est iam nos de somno surgere.

Secundo peccatuz aufert facultatẽ opatiois. Dormiẽs q̃ppe nec pedem nec manũ mouet: nihil opat: nihil lucrat. Sic dormiẽs in petis nihil meritorium opat. Petm̃ em̃ reddit hoem inutilez t infructuosum⁹ similẽ mari mortuo qõ nihil generat ptinens ad vitam. Esa. lix. Opa eoꝝ opa inutilia. Et de viro maledicto dr Hier. xvij. Erit q̃si mirice in deserto: quia sine fructu t sine vtilitate. O q̃ inutilis est statꝰ peti. Ad nihil em̃ valet nisi ad mortẽ eternã. Ro. vj. Stipẽdia petĩ mors. Q, aũt existens in petõ nihil possit facere fructuosuz seu meritoriũ: probat qa charitas t gratia sũt ꝓncipiuz t radix merendi. Jdeo dr Paul⁹ j Coꝝ. xiij. Si linguis hoim loqr t angeloꝝ tc. charitatem aũt non habeam: nihil mihi ꝓdest. s. ad salutem. Petm̃ aũt mortale excludit gratiã et charitatẽ. ij. Coꝝ. vj. Que cõuentio iusticie cum iniq̃tate? Item meritũ dr opus virtuosum acceptatũ a deo ad vitam eternam. Nihil g̃ est meritoriũ nisi placẽs dõ. sed non potest homis opatio esse placens deo nisi ipe hõ deo placeat. Jdeo dr Gen. iij. Respexit dñs ad Abel t munera eius Primo ydem ad Abel t deinde ad mũera eius. q; vicz nõ sunt oblatiões aut munera aut opa ꝓsone alicui⁹ acceptabilia dõ nisi ipsa ꝓsona prius sit acceꝑta. sed ꝓsona existens in peccato mortali non potest esse placens deo. Sap. xiij. Odio est deo impius t impietas eius. ergo neq; eius operatio potest esse deo placens: et p cõsequens neq; meritoria. Item existens in peccato mortali dignus est pena eterna. iusta illõ Athanasij. Qui ꝑo mala egerũt ibunt in ignem eternum. Et. ij. Thes. j. Qui non obedierint euangelio dñi nr̃i iesu christi pena dabunt interitũ eternas. Opus aut̃ meritoriũ reddit hoiem dignum vita eterna gloriosa. igitur tc.

¶ Prima ratio dici potest rõ exclusionis. q; vicz peccatũ excludit radicem meriti.

¶ Scda dici potest ratio indignationis. quia vicz homo per peccatũ incurrit indignationem dei.

¶ Tertia dici potest ratio obligationis. quia videlicz p petm̃ obligat homo ad penam eternam.

Sermo de aduētu dñi in carnē

Tertio peccatis aufert potestatē defensionis. Figura Jud. v. Sisare dormiēs caput cu clauo terre figit. Et Jud. xv. Sāson dormiēs crine t fortitudine spoliat. Et. j. Reg. xxv. Saul dormiens amisit ephū psolatois t hastā defensioms. Sic pcō dormiens in pcō amisit fortitudinē spūalem t ptātem defensiōis. Et hoc propter triplicē rōnem. ¶ Prima dicit ratio pniciose subiectionis. quia vicz homo per pcm subijcit diabolo tanqz seruus qui est sub ptāte dñi sui. ij. Pet. ij. A q quis superatus est: eius t seruus est. Dicūt naturales q ex q̄ seruus victus est ab alio seruo nunqz ei postea resistit. sed qñ occurrit ei/ qsi dñm eū reputās/ caput inclinat t cornua/ in signū subiectionis t seruitutis Sic miser homo victꝰ a diabolo p cōsensum pcī: ei postea nō resistit. Seruus q̄ pe nō potest recedere ō seruitio dñi sui qñ vult: sic nec hō a peccato. Pisces per se intrat nassam t qñ vult: sed non p se t q̄ndo vult exit. Ps. Spūs vadens t nō rediēs Vadēs. s. p se in pcm: sed nō p se rediēs. ¶ Secunda ō: ratio damnose puationis. q̄ vicz hō p pcm priuat auxilio diuie gre Jdeo sicut nauis fracto gubernaculo non q̄ vult dñs eius ducit. sed q̄ eam ventꝰ impulerit. Sic vt ō: Chrys. homo q̄ est i peccato diuine gre auxilio pdito non qđ vult agit: sed quod diabolꝰ. Rom. vij. Qđ nolo hoc ago. Thren. j. Abierūt absqz fortitudine ante faciem subsequentis.

¶ Tertia ō: ratio ruinose debilitationis. quia vicz per peccatuz debilitat inclinatio hominis ad bonū virtutis. Nā pbat Thomas. ij. q. lxxxv. quia p actus hūanos fit inclinatio ad similes actus. Ex hoc aūt q aliq̄d inclinat ad vnū cōtrioz debilitat eiꝰ inclinatio ad aliud. Unde cū pcm sit ꝓtuti contrariū: ex hoc ipo q hō peccat debilitat eius inclinatio ad bonū virtutis. Hec Tho. Ex peccatū dicī pōt paralysis spiritualis. Matth. viij. Puer meus iacet in domo paralyticꝰ t male torquet. Peccator cū p seipm a pcō surgere non potest: neqz ab hostib⁹ suis se defendere. Ex dictis itaqz patz q̄ status peccati ꝙuenīēter dicit somnꝰ: t q̄ miserabilis sit dormitio peccati: et quāto diuturnior tanto peior. Jdeo sine vlteriori dilatione hora est iam nos de somno surgere. ¶ Hec de secunda consideratione principali in ꝑbis propositis superius insinuata.

Sequit tertia cōsideratio

Tertia principalis ꝙsideratio que in passiumpto themate tangit: est cōsideratio excitāde affectionis q̄ notat cū ō: surgere. i. a somno excitari. Possunt aūt huiusmodi excitationis affectus tres pcipue rōnes assignari ex considerationē triplicis aduentus dñi puenientes. Jdeo hui⁹ triplicis aduentus cōsideratio nobis ostendit manifeste q̄ hora est iam nos de somno surgere.

¶ Prima est stimulatio ferentis amoris q̄ in nob esse dz ex ꝙsideratiōe primi aduentus dñi qui est maxime admirabilis.

¶ Secunda est afflictio vrgentis doloris que in nob esse debet ex ꝙsideratiōe aduētus in mentē q̄ est maxime desiderabilis

¶ Tertia est sollicitatio pūgentis timoris. Cum enī dñs ex sua misericōdia inextimabili ad nos venire velit t i nobis habitare: valde nobis dolenduz est pro peccatis q̄ibus a nobis deum repellim⁹ t diabolo nosmet ipsos subijcim⁹. Sollicitatio aūt timoris in nobis esse debet ex cōsideratōe vltimi aduentus qui est maxime terribilis. s. aduentus in iudicium. Qz stimulatio amoris sit excitationis et vigilie causa: patet. Nam Gen. xxxj. Jacob p rachel seruiens ex amore dicebat. Fugiebat somnus ab oculis meis. Unde etiā amor dei vigiles nos facit in bonis opibus. De afflictiōe aūt doloris q̄ sit excitatiōis t vigilie causa: patet. quia infirmi acerbitate morbi: et pueri cum virgis excitant. Unde. j. Habacuc. vj. dicit Antiochꝰ. Recessit somnꝰ ab oculis meis: t occidi t corrui tē. et sequit. In quantā tribulationē deueni et in quos fluctus tristicie in qua nunc sum qui iocundus erā t dilectus in potestate mea De sollicitatione aūt timoris patet: quia vigiles sunt qui sentiunt esuis hostib⁹ circūdari: et q̄ timent vehementer aliq̄d magnum imminēs piculum. Jdeo bene dicit Bar. xij. Vigilate: nescitis em qñ tēpus sit. s. comparēdi coram summo iudice.

¶ Ut igit triplicem predictam excitationis t vigilie rationem habeam⁹: oportet

nos toto mentis affectu triplicem prędi//ctum dñi aduentum considerare

¶ Primo aduentum in carnem.
¶ Hebinc aduentum in mentem.
¶ Postremo aduentum ad iudicium.

¶ De aduentu domini in carnem

Circa aduen

c//tum dñi in carnem (cuius deuo//ta cōsideratio diuinuz in nobis amorē accendere debet) Tria sunt pcipue considerāda

¶ Primū est veniendi causalitas.
¶ Secundū est venientis benignitas
¶ Tertium est aduentus oportunitas

PRimo est considerāda veniendi cau//salitas. Vbi notande sunt tres hu//ius cause principales.

¶ Prima est diuine miserationis liberali//
¶ Secunda est no// (tas admirabilis. stre liberatiōis necessitas miserabilis.
¶ Tertia est nostre promotionis vilitas inexplicabilis.

Prima igitur causa huj?

aduentus dñi in carnem est diuina libera//litas z infinita dei misecōia. Circa quā ad pśens faciemus triplicem cōsiderationem

¶ Prima est consideratio declarationis
¶ Secunda compationis
¶ Tertia instructionis.

Prima igit est consideratio declaratiua: vbi vicz declarandū est quomō diuina li//beralitas causa fuit ad dei veniēdi in car//nem. Bern̄. in quodaz sermōe. Porro in//extimabilis dignatio ac penitus inenarra//bilis q in carceris huius fetorem horro//remq tanta dignata est descendere celsitu//do. Jam quis dubiret magnū aliquid in causa fuisse q tanta maiestas in locū tā in//dignum descēdere dignata est. Plane ma//gnum aliqd: quia misericordia magna: qa miseratio multa: quia redemptio copiosa. Hec Bern̄. Vere itaq non ex aliquo p//cedenti merito: sed ex dei misericordia et liberalitate venit ipe domin? in mundum Verūtamen śm beatū Bonauen. in. iij. dist. iiij. Notandū: q de incarnatiōis my//sterio loqui possumus Vel quantum ad temporis circumstantiā: Vel quantuz ad eius efficaciam: Vel quantum ad ei? sub//stantiam siue essentiam. Si quantum ad temporis circūstantiā: potest conced? abs//q calūnia cadere sub merito precum eccle//sie. Sancti em̄ patres flagranzssimis de//sideriis meruerunt incarnationis accelera//tionem. De quibus Bernard? śmone. ij. super Cantic. ait. Ardorem desideriz pa//trum suspirantium christi in carne presen//tiam frequentissime cogitans compūgor et confundor in memetipso: et vix conti//neo lachrymas: ita pudet teporis torpo//risq miserabilium temporū horum. Cui nanq nostrum tantum gaudium ingerat gratie huius exhibitio/ quantum sanctis patribus accenderat desideriuz promisso//rum. Hec Bernardus. Si etiam loqua//mur de beneficio incarnationis quantum ad efficaciam que erat liberatio a seruitu//te diaboli et a reatu carentie visiōis dei: cadit sub merito. Sed si de illo loquamur quantum ad illius beneficij substantiam: dicendum est q trāscendit omnū sancto//rum merita. propter quod nō est iuste re//tributionis: sed dignationis eminentiss? me. Nam si cōgregetur in vnum humili//tas omnū sanctoz: nunq̄ poterit in mi//nimo compari humilitati illi qua dei fili//us apparere voluit in forma serui/habitu inuent? vt homo. Si colligant omnia sup//plicia: omnes lachryme: oes pene: omnes cruciatus: oia etiam genera mortis q̄cūq̄ passi sunt sancti ꝓpter chm̄ z colligent ex vna parte: z ex alia pte ponat vna lachry//ma christi vel nascentis/ vel fugientis per egypti nemora vel orantis vel patientis: plus vna illa lachryma valet ex fornaceo illo corde procedens q̄ omnia illa bona que diximus z que cogitare possumus in quibuscunq̄ sanctis et amicis dei. Ideo bene dicit aplus ad Titum. iij. Appa//uit benignitas et humanitas saluatoris no//stri dei non ex operibus iusticie que feci//mus nos: sed śm suam misericordiam sal//uos nos fecit. Bernar. in quodaz sermo//ne. Si personam venientis intueor: non capio excellentiam maiestatis. Si consi//dero ad quos venerit: dignationis ma//

gnitudinē expauescō. Si attēdo ꝓpter qđ venerit amplectoꝛ. Sed possum latitudiez charitatis. Venit siqđē filiꝰ dei/ venit ad hoiēs/ venit ꝓpter hoies. Hec ille. ¶ Se/cūda est ꝯsideratio comparatiua. Vbi ꝯsiderandū ē qđl⁹ fecit deꝰ ꝑ naturā būanā q̄ꝑ natura angelica. qz sic ꝺicit Heb. ij. Nusq̄ angelos apphendit sz semē abrae. Imo generaliꝰ plus fecit ꝑ solo hoie q̄ꝑ toto mūdo. Sz q̄re potiꝰ reparata ē ⁊ redēpta humana natura q̄ꝑ angelica: Dicēdū q̄ id rationabiliꝰ factū ē oñdunt doctoꝛes tribꝰ p̄cipuis rōnib⁹. ¶ Pria rō sumit ex parte naturaꝫ ꝯditionis qz liberū hois arbitriuz añ electionē voluntatiz ⁊ post se hz mutabilitē. Liberū ꝯo arbitrium angeli erat añ electionē se hz mutabiliꝫ/ post electionē tñ se hz imutabiliꝫ. vt tenet btūs Tho. Nā cū possit eligere ⁊ nō eligere: tñ qcūq illō sit sue bonū siue malū non pōt illud detestari postq̄ elegerit. Ꝺeo nō pōt penitere/ et sic eius culpa deleri nō pōt. Nunq̄ em deleri pōt actualis culpa sine pnia. ¶ Scōa rō sumit ex pte criminaꝫ offensiōis. s. ex ꝯditione pcti. Prio q̄ntū ad genus pcti qz pctm hois fuit in appetitu scie dei/ pctm ꝯo angeli in appetitu oiporētie. nō aūt ē ita cōicabilis defoipotētia sic dei scia. Scōo q̄ntū ad circūstantiā qz in adā fuit aliq̄ ignorantia qz pctm qđ erat mortale credidit ee veniale ꝟm Aug⁹. habuit ꝓpositū penitendi ⁊ petendi veniā de illo: angeli ꝯo non. Tertio quantū ad occasionē peccandi: qa angelꝰ ꝑ se peccauit: homo vero alio suggerente. ¶ Tertia rō sumit ex pte diuine miserationis. cui nō erat cōueniēs nihil beatificari de būana natura ad btitudinē ordinata. Barū est q̄ ex liberalissima dei misericordia hoi lapso ips petendi veniam ꝺo pctō ⁊ agendi pniam. Ꝫ credēdū ē qꝺ pꝰ expulsionē a paradiso adā pr̄ nr̄ conuertit se ad lamenta pnie ⁊ chr̄m ventuꝝ summa deuotione exoꝛauit quē incarnādū deo re/uelante cognouit. vt postea magis ꝓpare bit. ¶ Tertia est ꝯsideratio īstructiua vbi ꝯsiderandū quō ex duab⁹ ꝓdictis ꝯsiderationib⁹ instruimur recognoscere dei misericoꝛdiā ⁊ bonitatē. Et h̄ marie triplicit. ¶ Primo ꝑ totalē reuerentie exhibitionē. Si em deus ita honoꝛificauit ⁊ sublimauit naturā humanā: vide q̄tū tenet hō reuereri diuinā mtātē. Dicit itaq̄ Ber. in q̄dā ser. Si modū venēdi cogito: exaltationē agnosco hūane conditionis. Hec Ber. Quia igit deus ⁊ sua ⁊ seipm dedit hominiꝰ iustissimū ē vt hō ex omnibꝰ adoꝛet ⁊ reuereat diuinam mtātē. s. ex substantia spūali. i. ania/ et coꝛporali. i. coꝛpoꝛe: ⁊ tpali. i. diuitijs. ¶ Scōo ꝑ feruentē amoꝛis affectionē. Si em ita nos diligeꝛit deꝰ: videte quantū tenemur cū dilige/re. j. Jo. iiij. Diligamus deū qm̄ ipe pꝛioꝛ dilexit nos. De hoc amplius infra. Tertio ꝑ cōtinuā grāꝝactionē. Vt āt clariꝰ videas quantas teneaꝛ deo grās agere ꝓ ſdo aducntu in carnē ꝯsidera tria excellentissima būficia tibi exinde puenientia. Primo ꝯsidera būficium donatiōis ꝓprie ꝓsone. Esa. ix. Filius datus ē nobis. Scōo ꝯsidera beneficium adoptiōis diuine gr̄e. Gal. iiij. Misit deus filiū suū ⁊c. vt adoptionē filioꝝ reciperem⁹. Tertio ꝯsidera beneficium pmissionis eterne glorie. ij. Pet. j. Maxima ⁊ pciosa vobis promissa dōnauit vt per hec efficiamini diuine cōsoꝛtes nature.

Scōa causa aduentus domini est nr̄e miserie necessitas. Circa quā tria sunt declaranda. vicz

¶ Necessitatis hui⁹ cōditio.

¶ Causalitatis hui⁹ determinatio.

¶ Et miseriaꝝ explicatio

Primo igit est declaranda necessitaꝫ huius conditio. Sic enim declarat Tho. in. iij. parte. q. j. ar. ij. Non erat simplr ⁊ absolute necessariū deū incarnari ꝓ nostra liberatione a miseria quia h̄ aliter poterat deus facere per suā omnipotentez virtutē: sz dici pōt illud fuisse necessariū ad cōueniētius id faciendū. Augustinus. xiij. de tri. Ostendens non aliū modū possibilē deo defuisse cuius potestati oīa equaliꝫ subiacent sed sanande nostre miserie conueni entioꝛem aliū moduz non fuisse. ¶ Secundo est declarāda huius causalitatiz determinatio. vbi considerandum est an sola hominis liberatio a miseria fuit ex parte ista ratio siue causa ꝓpter quam venit filius dei. sic q̄ si hō nō peccasset filiꝰ dei in/

carnat⁹ nō fuisset. Ubi notandū q circa ħ sunt tres modi dicendi. ¶ Primus est sustinibilis siue portabilis, vicz q si hō ñ peccasset lz filius dei carnē mortalē non assumpsisset: tñ assumpsisset carnē: sed in ea mortuus nō fuisset. Et hoc ꝓfirmari solet triplici rōne. ¶ Prima sumit ex vniuersi pfectione. qz. s. incarnatio dat cōplemētū vniuerso. qz vicz p eam vltia creaturarū, s. hō coniungit ꝑmo ꝑncipio. ¶ Scōa est ex humane nature capacitate. Hmōi em capacitas nō est ampliata p pctm: sed post peccatū iuēta est capax tāti boni vt deo vnirēt in vnitate psone. ꝙ multo magis ante pctm capax erat illi⁹ boni. sed de⁹ qui infinito amore diligit ea que sunt: nulli denegat bonum illud cui⁹ ē capax. ¶ Tertia rō sumit ex humane nature dignitate que nō est p peccatū augmētata. Maxima autez eius dignitas est in hoc q a psona diuina assumpta est. Ideo dicūt multi q etsi humana natura nō fuisset lapsa: nihilomin⁹ dei filius fuisset incarnat⁹ z venisset non vt redemptor: sed vt glificator. ¶ Secundus est medius, phabilis oīno ꝑcedenti cōtrarius. vicz q si homo non peccasset: numq̄ dei filius incarnat⁹ fuisz. Nec valet quod dictū est in ꝑcedēti opinione ꝓpter vniuersi pfectionē, quia deus nō concludit intra pfectionem vniuersi, Unde dicit phus. xj metaph. q deus sup omnē vniuersi ordinem ponendus est. ¶ Tertius est modus laudabilis/ cor vicz qui dicūt filiū dei incarnatū z natū vt hoiem pditum redimeret. neq; curāt inuestigare ea q̄ euenire potuissent si homo non peccasset: cū deus nihil sup hoc reuelauerit: quod tñ mere contingēter fuisset in eius voluntate que nobis oīno ignota est nisi p q̄nto reuelat. Abnuunt igit isti z laudabiliter omnē curiosam inuestigationē. et grās agunt deo q̄ tābenigne voluit succurrere homi pdito. Dicit nāq; Aug. li. de ver. dñi. Uenit filius homis q̄rere z saluū facere qđ pierat. Si hō nō peccasset: fili⁹ dei nō venisz. Et idē sup Joan. Nulla fuit causa veniēdi chr̄o dño nisi pctōres saluos facere. Tolle morbos: tolle vulnera/ z nulla est cā medicine. Et Paulus. j. Tim. j. Chr̄s Jesus venit in hūc mundū pctōres saluos facere. Ista nobis cordi esse debēt: qz dānato humano genere ꝓpter pctm: voluit filius dei incarnari vt ipm redimeret. O imensa amplitudo diuine charitatis. O profunda bonitas summi dei. Peccauim⁹ nos oēs z cecidim⁹ in captiuitatē inferni, et ipse vt nos redimeret/ misit nō angelū: nō archangelum: nō denicz aliā creaturā: sed vnigenitū filium suū. Audiāt terra: intelligat celum: imo audiant oēs nouū iocundū: nouū felicissimū: nouū amorosissimuz. Joā. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt filium suū vnigenitū daret: vt oīs q̄ credit in ipm nō pereat sed habeat vitā eternā. Ō Greg. ꝑsiderans cum admiratōe cātabat. O inextimabilis dilectio charitatis: vt seruū redimeres filium tradidisti. Quid suauius: qd dulcius audiri pōt: O igitur pctōres ingrati diligite chr̄m q̄s ipe iam redemit: que z pīes animā illos redemptuz expectātes toto cor de dilexerūt. ¶ Tertio declarāda est miseriaz explicatio. Ubi declarande sunt septē miserie q̄bus subiectū est genus hūanū per pctm. a q̄b⁹ nos liberat dñi iesu adueni⁹: et ꝑ q̄s petit ecclia aduentū dñi secundo dicēdo Veni: in septē illis antiphonis solennib⁹ que incipiunt per O.

¶ Prima est miseria infatuationis. Lecitur em homo p peccatū de sapiētia in insipientiā. Ps. Homo cū in honore esset nō intellexit: compar⁹ est iumentis insipientibus zc. Patet aūt q̄nta fuerit infatuatio generis hūani ad aduētū chr̄i q̄n fere omnes ad idolatriā declinabāt. Contra hāc miseriā venit chr̄s vt doctor. Ideo ꝑ eam petit ecclesia aduētum dñi: vt. s. liberet genus humanū ab hac miseria z doceat viā prudentie di. O sapia que ex ore altissimi pdijt zc. veni ad docendū nos viam prudētie. Hāc docuit chr̄s Mat. x. Estote prudētes sicut serpētes zc. ¶ Secunda ē miseria seruilis conditionis. Per pctm em factus est hō seruus dia boli. ij. Pet. ij. A quo quis superatus est: ei⁹ seruus est. Contra hanc miseriā venit dñs vt redēptor: z ꝑ vt redēptor. qz de ꝓpio z ꝑpetuo pāū soluit. j. Cor. j. Nō corruptibilib⁹ auro z ar. redēpti estis: sed pcioso sanguie agni incōtaminati. j. Cor. vj. Empti estis pcio mag̃ zc. Contra hanc miseriā petit ecclia aduentū dñi dicēs. O adonai z dux dom⁹ isrl zc. veni ad redimēdū nos i brachio extento.

Sermo de aduētu dñi in carnē

Tertia est miseria hostilis impugnationis. Quia em̄ hō p̄ peccm̄ se subiecit diabolo: ideo ptātem accepit diabolus impugn̄di hoiem spūal'r p̄ tentatiōes: ⁊ aliq̄n etiā corpal'r p̄ vexatiōes. Per pecc̄m etiā incurrit hō rebellionē carnis ad spūm. Gal'. v. Caro concupiscit aduersus spm̄. Añ aduentū añt dñi acriores erāt ꝑpugnatiōes: qa ñ tot neq; tāta erāt remedia ad resistendū. Cōtra hanc miseriā venit chr̄s vt defensor. Ps. Dñs p̄tector vite mee. Vñ chr̄s Josue. xj. dicebat. Nūc p̄nceps milicie dñi huc egressus sum. i. diabolus q̄ añ chr̄i aduentū regnabat sup̄ gen̄ hūanū. Nūc añt hēm⁹ mīta remedia defensiua ab ipugnatiōe di abolica. s. ecclīastica sacramēta: signū crucis: nomē iesu. de q̄ Ps. Sctm̄ ⁊ terribile nomē ei⁹. ix. Tim. ij. Confortare fili i gra q̄ est in chr̄o iesu: labora sicut bon⁹ miles chr̄i. Nō em̄ coronabit nisi q̄ legitime certauerit. Contra hāc miseriā cātat ecclesia O radix iesse ⁊c. veni ad liberādū nos ⁊c.

Quarta est miseria tenebrose detentōis Per pecc̄m em̄ detentū erat gen⁹ hūanum in carcere tenebroso iferni: oēs etiaz q̄ntū/cūq; iusti. Ps. Posuerūt me in lacu inferi in tenebrosis ⁊ in vmbra mortis. Detinebant etiā hoies viatores i vinculis pctī mortalis: qd̄ hū dici pōt vmbra mortis. qz ds Prouer. iij. Via impioꝝ tenebrosa: nesciūt vbi corruūt. Et Prouerb. v. Funib⁹ pctōꝝ suoꝝ vnusq̄sq; constringit. Cōtra hāc miseriā venit chr̄s vt eductor ⁊ liberator. Zach. ix. Tu q̄z in sanguīe testamenti tui emīsisti vinctos de lacu. Contra hanc miseriā cantat ecclia illā antiphon̄. O clauis dauid ⁊c. veni ⁊ educ vinctū de domo carcēris ⁊c.

Quinta ē miseria excecatōis Et hec differt a p̄ma. qz p̄ma est p̄ pūationem sapie: hec añt p̄ obscurationē seu caligatiōnē natural' itelligētie. Ro. j. Obscuratū est insipiēs cor eoꝝ. Per pecc̄m q̄pe excecatū erat gen⁹ hūanū. Qz em̄ a sūma luce recessit peccādo: ideo cecū factū est/in tenebris p̄cedēs ambulās. Soph. j. Ambulabūt vt ceci qz dño peccauerūt. Excecatū etiā valde erat gen⁹ hūanū amore ſreno⁹. Vñ iudei q̄ inf oēs magis lucere debebāt in cognitiōe ſritatis ꝓpter legē sibi datā/q̄si oēs declinauerāt ad auaritiā: vt patz ex decursu euangelij in gluris⁹ locis. Vñ Lu. xvj. hī exposse de auaricia pharisei. Contra hāc miseriā venit chr̄s vt illuminator. Greg. in q̄da Homel. Dū cōditor nr̄ appropinq̄t hierícho cec⁹ ad lumē redit. quia dū diuinitas nre carnis defectuz suscepit: humanū genus lumē qd̄ amiserat recepit. Ideo dr Esa. ix. Populus q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā: habitantib⁹ in regiōe vmbre mortis lux orta est eis. Illuminauit em̄ chr̄s mūdū in cognitiōe veritatis ostendens ſbo ⁊ exēplo tpalia esse cōtenenda ⁊ celestia appetēda. Lu. j. Visitauit nos oriēs ex alto. Illūinare his q̄ in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedēt ⁊c. Contra hāc miseriā petit ecclia aduentū dñi p̄ illā antipho. O oriēs splēdor ⁊c. veni ⁊ illūina sedentes in tenebris ⁊c.

Sexta est miseria culpabilis offensionis. Per pecc̄m em̄ offendit hō diuinā maiestatē ⁊ incurrit ei⁹ inimiciciā. Ephe. ij. Eramus natura filij ire. Cōtra hāc miseriā venit chr̄s vt mediator ⁊ saluator ⁊ reconciliator. Heb. ix. Noui testamenti mediator est. Et. j. Tim. ij. Vn⁹ est deus ⁊ hoim mediator hō chr̄s Jesus q̄ dedit semetip̄m in redemptiōem p̄ oīb⁹. Vñ chr̄o nato statim nūciant angeli pacē. Lu. ij. di. Glia in altissimis deo: ⁊ in terra pax hoīb⁹ bone volūtatis. Contra hanc miseriā petit ecclia aduentū dñi vt saluet hoiem vniendo sip̄m cū deo suo ⁊ reconciliando di. O rex gentiū ⁊ desiderat⁹ eaꝝ ⁊c. q̄ facis vtraq; vnū ⁊c. veni salua hoiem quē de limo formasti.

Septima est miseria spūalis debilitatiōis. Per pecc̄m em̄ incurrit hō infirmitatē seu debilitatem q̄ndā ad bonū opus. Ps. Miserere mei dñe q̄m infirm⁹ sum ⁊c. Cōtra hāc miseriā venit chr̄s vt fortificator ⁊ cōsolator: ⁊ ꝓpriū corp⁹ p̄ refectōe ⁊ corroboratione nr̄a dedit in cibū aniaꝝ. Jo. vj. Caro mea vere est cib⁹. Figura. ij. Reg. xix. Helias ambulauit in fortitudine cibi illius vsq; ad mōtē dei. Cōtra hanc miseriā petit ecclia aduentū dñi vt nobiscū sit nos reficiēdo ⁊ corroborādo, tanq; viaticū nre pegrinatiōis/nos ꝓducendo vsq; ad mōtem eterne salutis: d. O emanuel. i. nobiscū deus: rex ⁊ legifer nr̄ ⁊c: veni ad saluandū nos dñe deus noster. Noster inquā: quia nobis dat⁹ in nre pegrinationis socium: in nostre redemptionis p̄cium: ⁊ in no/

stre refectionis edulium.

Tertia causa aduētus dñi

est nostre ꝓmotiōis vtilitas. Per aduentū em dñi ꝓmouet gen⁹ hūanū ꝑcipue ad triplex bonū. vicz

¶ Ad bonū honoris sublimioris.

¶ Ad bonū ✠tis pfectioris

¶ Ad bonū salutz ⁊ glie amplioris

Primo ad bonum honoris sublimioris. Bern. in ser. Si modum venīdi cogito: exaltationē agnosco hūane ꝺditiōis. Hec ille. Mirabilr q̄pe in hoc exaltata est humana natura q ꝑsonalr vnita est sūme dei maiestati. Ideo ōr Leo papa ser. de nati nr̄. dñi. Agnosce o chr̄iane dignitatē tuā: et diuie ꝑsois fact⁹ nature noli in veterem petī vilitatē tua degeneri ꝟuersatōe redire ¶ Secundo ad bonū ✠tis pfectionis. quod maxime declarabim⁹ in trib⁹ virtutibus theologic⁹ ¶ Primo q̄ntū ad fidem q maxie certificat ex eo q hō ipsi deo loq̄nti credit. Aug⁹. xj. de ciui. dī. Ut hō fidē⁹ ambularet ad vitatē: ipsa veritas dei fili⁹ hoie assumpto ꝺstituit atq̄ fundauit fidē ¶ Secundo q̄ntuz ad spem q ꝑ hoc maxie roborat. Aug. xiij. ō trini. Hibil tāneces⁹ sariū fuit ad erigēdā spem nr̄am q̄ vt demonstraret nobis q̄ntū nos diligeret de⁹ Quid aūt hui⁹ rei manifesti⁹ indicium q̄ vt dei fili⁹ nature nr̄e dignat⁹ est inire cōsortiū. ¶ Tertio q̄ntū ad charitatē q maxime ꝑ hoc excitat. Aug. li. de catheziz̄dis rudib⁹. Que maior causa est aduētus dñi nisi vt ostenderet de⁹ dilectionē suā in nobis. Et postea subdit. Si amare pigebat saltē redamare nō pigeat. j. Joā. iiij. In h̄ appuit charitas dei q̄m filiū suum misit in mundū vt viuam⁹ ꝑ eū. In h̄ aūt est charitas nō q̄ nos dilexerim⁹ deū: sz q̄m ipse ꝓior dilexit nos. ¶ Tertio ad bonuz salutz et glie amplioris. Ex hoc em plibus modis brificat hō. s. in visione deitatis ⁊ hūanitatz chr̄i. Nec dubium q̄n sit hoi britudo magna videre hūanitatē sic deitati cōiunctā: et sic expiri inestimabilē illam diuine charitatz dulcedinē qua de⁹ hominem dilexit. Aug⁹. sup illud Ingredier ⁊ egredier ⁊c. Joan. x. Propterea deus fact⁹ est homo vt totū hoiem in seipo beatificaret.

¶ Hec de ꝓmo suꝑius ꝓposito circa aduētum domini in carne sc̄z de veniendi causalitate.

¶ Sequit de venientis benignitate.

¶ Secūdo est ꝑsiderāda venientis benignitas. de q̄ Bern. ser. de epiph. Apparuerat dei potentia in rer̄ creatiōe. apparebat ei⁹ sapientia in earū gubernatiōe. benignitas aūt ei⁹ maxie apparuit in hūanitatis assumptiōe. In q̄ em magis commendare poterat benignitatē suā q̄ suscipiendo carnē meā: Quid tātoꝝ declaret ei⁹ miscōiam q̄ q ipam suscepit miseriaz: Quanto em se minorē fecit in humanitate: tāto maiorē se exhibuit i bonitate. Et q̄nto ꝑ me vilior: tanto mihi charior ē. Hec ille. Quāuis itaq̄ diuine incarnationis opus sit op⁹ maxie potētie atq̄ maxie sapientie: speciali tn̄ modo attribuit diuie bonitati ⁊ benignitati siue miscōie. Hāc aūt benignitatē dñi venientz in carnē ꝓpriari possum⁹ maxie ꝓtres ꝑsiderationes

¶ Prima est ꝑsideratio assimilationis.

¶ Secunda est cōsideratio cōditionis.

¶ Tertia est ꝑsideratio ordinatiōis.

Prima est cōsideratio as-

similationis. Voluit em nobis assimilari in humanitatis veritate: in nature cōformitate: et in ipsa natiuitate. ¶ Primo in humanitatis veritate. Veram em humanitatem assumpsit eiusdē speciei cum humanitate nostra. Athanas⁹. Perfect⁹ deus pfectus homo ex ania rationali ⁊ humana carne subsistens. ¶ Secundo in nature cōformitate, quia fm doctores catholicos confitemur filium dei non tm̄ veram humanitatem assumpsisse: sed etiam de massa nobis conformi scilicet de genere Adam. Hebre. ij. Qui enim sanctifficat et qui sanctificank ex vno omnes. In hoc certe apparet mira eius benignitas. quia naturam humanaz sibi intrinsecam sibi continuit. Fuit tamen huiusmodi benignitas in christo omnino sine infectiōe peccati aut cōcupiscentie: sed cum plenitudine gratie. Ideo Paulus j. ad Corinth. vij. ait. Factus est primus Adam in aiam viuentem: nouissim⁹ aūt in spūm viuificantē. Et infra. Prim⁹ hō de terra ter

renus: secūdus de celo celestis. qō intelligit nō ꝓp diuersitatē nāture ꝫ ꝓp differētiā ētu ad ālitatē ꝛnutis ⁊ vicē grex cum pe ⁊ ꝓp differentiā fructis formatiue corpis. ¶ Tertio in ipa natiuitate ꝙr ō mulier nō nasci voluit Bal. iij. Dixit de⁹ filiū suū factū ex mulliere. Aug. in glo. Nō te moueat qꝛ ait factū: cū confitemur natū. factū ei nō confitemur nisi boiez. Idē Aug. li. ō ago ne chū. Nolite vosipos ꝛtinere viri/ filiū dei virū suscepit. Nolite vosipas ꝛtinere femine qm ex vobis filius dei nat⁹ est. Ne indigneꝛ mulieres si sentiāt se nō ee tante dignitatis ⁊nte viri.

Scda est consideratio cōditionis. Est aūt circa aduentū filij dei in carnē triplex ꝓditio marie ꝓsiderāda.

¶ Pria est conditio admirabilis.
¶ Scda discretionis.
¶ Tertia sublimationis.

Prima igit est ꝓditio admiratiōis. Fuit em op⁹ icarnatiōis marie mirabile.
¶ Tum ex pte ꝓcepti
¶ Tum ex pte ꝓcipientis
¶ Tum ex pte modi ꝓcipiēdi

Prio ex pte chri ꝓcepti cui⁹ corp⁹ formatū fuit i instanti nō successiue vt ōt Dam. Et sic Aug⁹ di. formatio corporis ei⁹ fuit pfecte in pncipio siue primo instanti conceptionis quantū ad oia liniamēta membrorū ꝛ ⁊ntū ad debitā corpis quantitatē pficeret successiue. Ih̄ sicut dicit Holkot super libz Sapie. Nūq fuit aliq̄s ita paru⁹ puer in utero matris sicut chs. Itē fuit opus illud mirabile ex pte marie chri q̄ ab instanti sue creationis plena fuit fructibus ⁊ gra atq gl̄ia. Jō ōt Hiere. xxxj. Nouum creabit dns sup terram/ mulier circūdabit vir. i. fortuosum ⁊ pfectū sm ꝛnētē. Signāter aūt dic creabit: qꝛ ꝓceptio illa ē tum ad fortem opationem eā parat creatoni. Itē fuit op⁹ illō marie mirabile rōne dignitatis rōne cui⁹ ibi ples po⁹ est mre. Jō in ea implet̄ est illud Ecci. xxiij. Qui⁹ creauit me requieuit in tabernaculo meo. Ber. Eternū antiquū ⁊ nouū in eadē psona mirabiliter quemūt. Eternū. i. diuinitas/ antiquū. i. caro ab adā traducta/ nouū. i. ania de nouo creata. Conuenienti aūt incarnatō ē diuinitas i psonā filij ē i alia: qꝛ ad h̄ facta ē icarnatio vt sim⁹ filij dei p gr̄am qō ꝛgruū erat fieri p eū q̄ filius dei est p naturā Aug. li. de tri. Vt hō ex deo nasceret pmo ex ipo nat⁹ est deus. Oportuit em vt p eū efficeremur filij dei adoptiui q̄ filius ē naturalis. ¶ Scdo fuit op⁹ illud mirabile ex pte mris ꝓcipientis q̄ semp virgo pmansit Aug⁹ lib. de ꝛginitate. Oportebat caput nrm insigni miraclo nasci de ꝛgine sm corpus vt sīgret sua membra sm spm de ꝛgine etiā. s. eccl̄ia nascitura. ¶ Tertio ex pte modi ꝓcipiendi qꝛ p opationē spūssci ꝓcepit ꝛgo dom̄. Jō dixit ei angelus Lu j. Spiritussanct⁹ superuenier in te ꝛē. ¶ Scda est ꝓditio discretionis. Assumpsit em dei filius hūanā naturā discrete siue sapient. Assumpsit em bonū nature reprobando malū cuspe Esa. vij. Vt sciat reprobare malū ⁊ eligere bonū. Vt aūt plen⁹ dicamus notandū q⁹ filij dei incarnatio facta ē sapiēter in ordine ad transgressionē reparandā Jn ordine ad satisfactionē pficiendā. ¶ Et in ordine ad nram eruditionē faciendam.

¶ Primo in ordine ad transgressionem reparandā. qꝛ ex diuina sapiētia factū est vt angelo nunciante filij⁹ dei carnē assumeret vt sic eet ꝓformitas reparationis cū lapsu Beda in omel. Aptū hūane restauratiōis ꝓncipiū vt angel⁹ mitt̄ret ad ꝛginez ptu ꝓsecrandā diuino qꝛ pcha ꝓditionis nre cā fuit serpens q̄ a diabolo mittebat ad mulierē spū superbie decipiendā. ¶ Scdo in ordine ad satisfactionē pficiendā. p q̄ assumpsit non solum naturā hūanā sed etiā defectus eius penales gn̄ales quos vicz sicut dic magr dis. xvij. ttr. ij. Decuit illū assumere ⁊ nobis expediens fuit ad satisfactionem. s. p nobis pficiendā. Ber. Descendit quantū potuit. s. rōnabiliter. Non aūt assumpsit defectus inducentes ad culpā vt sunt, pnitas ad malū ⁊ difficultas ad bonum/ neq etiā defectus penales partiales cuiusmodi sunt diuerse egritudinū species Hoc em non erat nobis expediens. sic em se potius inutilem nob⁹ q̄ utilem redidisset/ sed generales defect⁹ penales q̄ vicz respiciunt totā naturā hūanam assumpsit sicut fame sitire: algere ⁊ hmōi. Et h̄ ꝓpter triaꝛ tangit Tho. in. iij. par. q. xiij. Primo ꝓpter p̄cium nre saluti⁹. qꝛ ꝓpositum erat nos redimere suo sanguine. iō oportuit

eum natyrā passibilē assumere. Scōo ꝓpter fulcimentū nr̄e fragilitatis .s. ad nr̄e fidei confirmationē q: vicz ꝑ tales defect⁹ manifestāt nobis ꝟitas nature assumpte. Tertio ꝓpter exemplū virtutis. Jn hoc ei dedit nobis exemplū tolerande penalitatis. j. Pe. iij. Christo in carne passo: vos eadē cogitatione armamini. Jtē exemplū contēnende vanitatis Mat. viij. Vulpes foueas hñt: vo.ce.nidos: filius aūt hois nō habet vbi caput suū reclinet. Jtē exemplū sectande humilitatis Phil. ij. Humiliauit semetipsum factus obediens vsq; ad mortē ꝛc. ¶ Aduertendū tn̄ q; hmōi defectus penales ex alia cā sunt in nobis / ꝛ ex alia in chō vt dicit Hagē sentē. Jn nob̄ em̄ sunt ex necessitate contracti. sed in christo sunt ex voluntate assumpti. Et beatus Boñ. dicit q; in illa carne remansit pēnalitas ꝟ fuit ex dispensatione ip⁹ assumentis concurrente sil' acceptatione illius anie rōnalis q̄ in ꝑmo instanti sue creationis habuit vsum cognitiōis ꝛ placuit sibi tali corpori vnirī ꝓpter salutē generis hūani: sic ḡ tales defectus in chō fuerūt non necessitate generationis q̄ in chō non fuit naturalis sed voluntate dispensationis. voluntate inquā diuina ꝑueniente ꝛ voluntate creata concomitante. Hec Boñ. Considerem⁹ ḡ nos q̄ ꝑ ꝟi saluari cupim⁹ qualit⁹ eius ania bñdicta ab instanti sue creatiōis ꝑuidit oēs labores ḡs ip̄e passurus erat i xxxiij. annis in hui⁹ vite peregrinatione. ꝑuidit em̄ q; in ꝑsepio frigore ꝛ paupertate cruciand⁹ erat: q; in desertis egypti cū matre paupcula pegrinaturus esset: q; in terra aliena penuriā sustineret: ꝛ sic ō alijs laboribꝫ ꝛ penas q̄s ꝓtulit. ꝛ q; tandē in cruce morte acerbissimā pateret. et tn̄ ꝑmpte ꝛ liberaliter ac benigmissime hec oia acceptauit ꝓ salute generis hūani. O pelagus amoris ihesu. O fornax succensa nimis illi⁹ qui bñdicte. Ab instanti ꝓfecto 2ceptiōis pyissimus ihesus semp habuit ꝓ nobis morē in corde. Quō itaq; poterim⁹ nos ꝟmiculi ḡas debitas ꝑsoluere tanto redēptori q̄ nō nisi ex amore tāstupēda i carne facere dignatus ē. Amor fecit eū lachrymari: amor fecit eū pegrinari: amor fecit eū vulnerari: amor fecit eū ꝟbera ꝓpeti: amor fecit eum in cruce mori. O ania insignita ōi imagine dilige chīm a q̄ tantū dilecta es.

¶ Tertio filius dei sapiens carnē assumpsit in ordine ad nr̄am eruditionē faciēdā Sic em̄ accepit naturā nr̄am vt in ea operaret ꝛ pateret ꝛ sic nos informaret ꝛ erudiret q̄ agere ꝛ q̄ pati debemus. Jte. Dis christi actio est nr̄a instructio. Jdez. Quō chīi vestigia dedignant seq̄ q̄ tm̄ eritate sperant ad eius claritatis gaudia conseqn da quenire. Et ip̄e saluator Jo. viij. Ego sum lux mūdi q̄ sequit me nō ambulat i tenebris. Sequend⁹ est itaq; chīs in his q̄ sunt de necessitate salutis q̄ vicz spectant ad diuinoz mandatoz obseruantiā. Sz heu multi a chīi seqla retrahunt ꝛ maxiꝑ ter tria. Primo ꝓpter fidē dubiā q: nolunt firmiter credere existimantes nihil aliud ee nisi qō in ꝑnti vita inuenit atq; videtur. Quos Greg. in. xxx. dial. exēplū valde mirandum inuenit. vbi ait q; si casu vna mulier in fouea aliq̄ terre āgusta ꝛ obscura pariat filiū ibiq; eū educet vsq; ad annos discretionis. postmodū ei dicat q̄liter ē supra eos celū/sol/luna/stelle/plante/ hoies/ edificia/fontes/maria/ꝛ hmōi: fatuus erit ille filius si nō crederet dicēs Jsta nō possūt esse q: ea nō vidi. Pariformiter stult⁹ est hō q; non credit scte mri ecclie: nec ꝑdicatoribꝫ de futura vita regni celoz. Scōo ꝓpt humanā verecūdiā. Verecundāt em̄ multi fieri hūles ꝛ bona opari. Timēt em̄ maloz hoim latrat⁹ q; sepenūero deridēt eos q; bñ facere studeant. Juxta illud puer. xxix. Detestant stulti eos q; in recta sūt via. Et puer. xxij. Ambulās recto itinere timēs deū despicit ab eo q; infami graditur via. Sed sic dicis Gene. Nondū feliciter es si nōdū te turba deriserit. Et Hiero. ad Pāmachiū. Prima virtus monachi est contemnere oia iudicia ꝛ recordari aplī dicentis. Si adhuc hoib⁹ placerē: chīi seru⁹ non essem. Magisq; deridēdi sunt q; imitant diabolū q̄ q; sequunt chīm. Tertio ꝓpter spem deceptoriā q: sperant diu viuere ex q̄ fallunt plurimi. Hiero. ad Geruchiā. Nemo est tā fractis viribꝫ ac tā decrepite senectutis vt non se putet adhuc annū superuicturum esse. Vn̄ surrepit obliuio conditionis sue vt terrenū anial iamiāq; soluēdū erigat in superbiā ꝛ anio celū teneat. Hec ille. Excitent itaq; oim mentes ꝛ ꝓperiant

eccl̄ ad cogscendū hui⁹ secli vanitatē: labili/
tatē: instabilitatē: brevitatē: t incertū fi/
nem. Et conenr̄ oēs imitari tesum chīm q̄
ad nos inuitat dī. Ego sum lux mundi: q̄
sequr̄ me non ambulat in tenebris ꝛc. Et
Mat. xj. Venite ad me oēs ꝛc. Discite a
me q̄ mitis sū t hūlis corde ꝛc. Vide ita
q̄ bn̄ mirā dei benignitatē q̄ seipm nobis
imitabilē pbuit vt securi penit⁹ incedam⁹.
Aug. in q̄dam ser. de nat. dñi. Hō sequen/
dus non erat q̄ videri poterat/de⁹ sequē/
dus erat sz videri nō poterat. Vt g̃ etbi/
berer: t qui ab homine viderer: quez hō
sequerer deus fact⁹ est hō. Hec ille. Parz
itaq̄ g̃ discrete t sapienter sumpsit dei fili
us huanā naturam. Tertia est conditio
sublimationis. Assumpsit em̄ naturā hu/
manā filius dei sublimādo eā siue exaltā/
do p gr̄e plenitudinē t oīs scientie t sapi/
pfectionem vt sic fieret chīs hō caput toti
us eccl̄ie tā triūphantiz q̄ militantiz. Vbi
pmo notandū q̄ sm Aug. li. de vera reli/
gione. c. xxiij. triplex est gr̄a in chīo. Pria ē
gr̄a vnionis sm quā huana natura nullis
pcedentib⁹ meritis vnita est deitati. Aug.
sup Joā. In reb⁹ pternis illa sūma est
gr̄a q̄ hō est vnitus deo in vnitate psone.
Et hec est gr̄a infinite libertatis Aug⁹. in
omel. xxvij. Suscepti⁹ illā hūanitatis
nulla merita pcesserunt sed ab illa suscepti
one cuncta merita inceperunt. Scda ē gr̄a
singularitatis q̄ alia chīi p ceteris sanctiz fu
it repleta. Col. ij. In ipo complacuit oēm
plenitudinē habitare. Aug. li. de vera reli.
c. xxxvij. Totum chīs ab instanti sue cō/
ptionis accepit q̄d ad rōnem gr̄e ptine/
re potuerat. Tertia ē gr̄a capitis sm q̄ ab
illo gr̄a redundat in alios sic ab ore a flore si
ne sui diminutiōe Eccl. xxiij. Transite ad
me oēs q̄ concupiscitis me t a generatio/
nib⁹ meis implemi. Et Can. j. Curren⁹ i
odorē vnguentoꝝ tuoꝝ. Et Jo. j. De ple/
nitudine eī⁹ omnes accepim⁹. Et ꝓterea
ē caput oim honoꝝ. Sic enī a capite deri
uat virtus motiua t gubernatiua ad alia
mēbra: sic a chīsto deriuat tota gr̄a iusto
rum q̄ mouenr̄ ad bona opa t diriguntur
Jō ē Eph. j. Jpm dedit caput sup omnē
eccl̄iam q̄ est corpus ipius. Et Col. j. Jpe
est caput omnis eccl̄ie. Est itaq̄ chīus ca/
put oim iustoꝝ q̄ dicūr mēbra chīi. qō fit
pfecte per gloriā: min⁹ aūt pfecte per gra/
tiam t adhuc imperfectius p solaz fidem.
Non solum aūt est caput ipoꝝ q̄ ad animā
sed etiā quantū ad corpus qō t dicit mē/
brum. Vñ. j. Co. vj. Nescitis q⁹ corpa ve
stra mēbra sunt chīsti. Vbi dic glo. Chri
stus caput est non solū animaꝝ sed t cor/
porum q̄ in gloriosa resurrectione suā pfe/
ctionē habebunt. q⁹ sicut ē Phil. iij. Re
formabit corpus humilitatis nr̄e configu
ratū corpori claritatis sue. O infelix mun
danoꝝ conditio Volunt hoies potius fie
ri mēbra diaboli q̄ chīsti. Illum sequunr̄:
a chīo fugiunt/ virtutes spernūr/ample/
ctunr̄ vicia t de futuro nihil pmeditantur
O beata gens: ppls beatus cui⁹ pius ie/
sus dñs est t caput. O q̄ miserabilis socie
tas qui diabolus pest non in ordine sed in
errore/ non in gaudio sed in merore/ non i
bono sed in omni malo. Studeamus igit
fieri mēbra chīi t quantū poterim⁹ ei con/
formari. j. Coꝝ. xv. Prim⁹ hō de terra ter
renus: secund⁹ de celo celestis ꝛc. Jgit sic
portem⁹ imaginē terreni: portem⁹ t ima/
ginē celestis. Item non solū est chīs caput
hoim iustoꝝ sed etiā angeloꝝ oim⁹. Vnde
Eph. j. Constituit eū sz chīm deus pat
ē dexterā suā in celestib⁹ supra oēm pnci
patum t prātem t virtutē t dñationem et
oē nomen q̄ nominat⁹ non solū in hoc secu/
lo sed etiam in futuro. Et Col. ij. de chīo
dr. qui est caput ois principatus t potesta
tis. Et iō etiā Mat. iiij. legit q̄ accesserūt
angeli t ministrabant ei. Et Eph. j. Pro
posuit restaurare omnia p peccatū destru/
cta: angelos t homines. Vñ angeli ab eo
accipiunt illustrationē veritatis et honorē
ac dulcedinem iocūditatis. Jdeo de eo di
cit Petrus. j. Pet. j. In quem desiderant
angeli ꝓspicere.

Tertia est consideratio ordinationis, vbi considerandū q̄ incarnati
onis opus ordinatū est ad satisfaciendum
p humano genere in q̄ maxie apparet chīi
benignitas. Leo papa ser. de na. dñi. Sus
cipit a ꝓtute infirmitas: a maiestate mor
talitas vt q̄ nr̄is remedijs ꝓgruebat vn⁹
atq̄ idem dei t hominū mediator t mori
posset ex vno t resurgere ex alio ꝛc. In hoc
pfecto maxime apparet sua benignitas q̄

nam naturā assumpsit vt in ea morte acerbissimā sustinens satisfaceret p pctis būani generis. Circa qđ declarande sunt tres conclusiones.

¶ Prima đ congruitatis
¶ Scđa possibilitatis.
¶ Tertia copiositatis

¶ Prima igit est conclusio congruitatis scz q magis congruum fuit būanum genꝰ reparari p viam satisfactionis q̄ p aliū modum. Nam sic dicit beatꝰ Bon. in. iij. dis. xx. In hoc magis seruat ordo iusticie Nā q̄ vniuerse vie dñi misc̄ia z veritas: ideo in reparatione generis humani que est excellentissima viarū dei congruum est vt sil currat iusticia cū misc̄ia. Ps̄. Miserico. diaz veritas obuiauerunt sibi. Et iđo decens fuit vt deus ab homine satisfactione exigeret p iniuria sibi facta. Etsi homo nō posset tunc diuina misc̄ia subueniret dando ei mediatorē qui p eo satisfaceret. nō q̄dem ꝓpter hoc q̄ indigeat sed vt nos reducat ad ordinationē debitaz. In quo etiam plus nos astringit ad laudē z reuerentiaz dei in ꝺ q̄ vnigenitū suū dedit nobis redemptorem q̄ si pctm̄ sine satisfactione dimisisset. ¶ Scđa est conclusio possibilitatz vidz q̄ nulla creatura potuit p homine satisfacere sed solꝰ christus. Probat quia omnis creatura quicquid pōt deo debet. Iō non habet vñ possit p alio satisfacere maxime tali satisfactiōe qualis erat necessaria pro tota natura humana. Iterū non poterat hō pfecte reparari nisi restitueret ad dignitatem illā quā habiturus erat añ pctm. Sz si per angelum aut aliam creaturā repararet non posset restitui ad illam dignitatez qm̄ si non peccasset esset equalis angelis dei i celis. Et idem nobis promittit post reparationem z resurrectionē. Luce. xx. et Bar. xxij. Erunt sicut angeli dei in celo. Si aūt repararet per angelum: angelꝰ per consequens esset hominis dñs q̄z vt dicit Anſ. Quecūq; alia ꝑsona hominē a morte redimeret eius seruus idem hō recte iudicaretur. Etsi instetur qm̄ ab homine nō plus debet deus exigere q̄ possit cum ꝓpter sit ad miserendū q̄ ad puniendum. Respondet Thom. in. iij. parte. q. j. q. aliqua satisfactio potest dici sufficiens dupliciter. Uno modo perfecte quia est condigna p quandam adequationē ad recompensationem culpe commisse. Sic puri hominis satisfactio sufficiens esse non potuit quia natura erat per peccatū corrupta. Alio modo potest dici satisfactio sufficiens imperfecte scilicet sm acceptationem eius quē ea contentus q̄tus non sit condigna. Et sic satisfactio puri hominis est sufficiens. Et quia imperfectus presupponit aliquod perfectum a quo sustentet. Inde est q̄ ois puri hominis satisfactio efficaciam habet a satisfactione christi. Qz aūt christus cōdigne satisfacere potuerit declarat Anſ. sic enim vt dicit satisfacit deus qui pōt z homo qui debet vbi mens humana curiosis inquisitionib⁹ dimissis satisfactori christo gratias agat. Ipe enim vt dicitur. j. Joā. ij. est propitiatio p peccatis nostris: non p nostris tm̄ sed etiam pro totius mundi.

¶ Tertia est conclusio copiositatz. Sicut enim dicit Ps̄. Copiosa apud eum redemptio. quantum ad sufficientiā quippe meritum christi se extendit ad omnes homines saluandos. sed quantū ad efficaciam solus se extendit ad eos qui ipi christo incorporantur per fidem z charitatē. Non dormiant igit mortales miseri: hora est ei iā nos de somno z̄c. Currant omnes festinanter ad christum. Ipe em̄ p omnib⁹ suo sanguinis precium exponit: ipe oēs vocat dī. Matt. xj. Venite ad me omnes q̄ laboratis. z̄c. O reprehensibilis multoꝝ pigritia qui p prie saluti consulere negligunt aperta ē venia clementie iesu christi z petētes non curant. Heu inquā heu q̄ multa milia animarum descendunt ad infernum q̄ si vellent merito christi possent facile saluari. ¶ Hec de secunda principali superius ꝓposito circa aduentum dñi in carnem. s. de venientz benignitate.

¶ Sequit de aduentus oportunitate.

¶ Tertio ē ꝓsiderāda aduentꝰ dñi opportunitas. Ubi considerandū ē q̄ o portuno tpe venit. vbi sunt tres ꝓncipales de

¶ Dicio Iudeos ipz iā venisse (clarāda
¶ Scđo rōnabiliter aliquādiu distulisse.
¶ Tertio non vsq; ad mundi finem expectare debuisse.

¶ Primo declarandum est cōtra Iudeos ipsum iam venisse quod maxime declarari potest tripliciter.

Sermo de aduētu dñi in carnē

Primo p iudeoꝝ captiuitatem. Nā iam mille ḡngentis ꝛ plib⁹ annis iudei disper/si vagant p oēs mūdi natiōes: nec bñt ci/uitatē: nec templū: nō regnū: nec aliquam ampli⁹ dignitatē. Et cur tanto tpe ira ōi seuit ꝛ eos? Certe nō potest alia assignari causa nisi qz chm in legē pmissum recipe noluerūt: imo vsq; ad mortē psecuti sunt. Ad qō etiā facit manifeste pphetia Jacob Gen. xlix. Nō auferet (ait) sceptrū de iuda nec dux de femore ei⁹ donec veniat q mit tendus ē: ipe erit expectatio gentiū. Nec valere pōt q iudei dicūt pphetia illam in/telligendā esse de rege babylonis Nabu/chodonosoꝛ q sedechiā regem cepit ꝛ fili/os ei⁹ occidit ꝛ pplum captiuauit. qz etiaz post captiuitatē babylonicā iudei habue/runt duces ꝛ pncipes: sicuꝝ patet de zoro babel Esdre. iij. et neemia Esdre per to/tū. et de machabeis: vt patet in libriz ma/chabeoꝝ. Habuerūt etiā reges: qa Joan nes hircan⁹ fili⁹ simonis machabei impo suit sibi diadema regiū: et extūc regnaue/rūt filij ei⁹ vsq; ad herodē: vt patet p Eu tropiū li. vj. Regnāte āt herode alieni ge/na nat⁹ est chīs: iuxta pphetiā pdictam.

Scdo p ecclesie stabilitatē. Nam a tpe chī stabilis ꝛ firma pmānsit: lz multas se/uissimas potētissimoꝝ tyrānoꝝ psecutio/nes sustinuerit. Et id pfecto satz est mira/bile q tot impatoꝛes qb⁹ olim mūd⁹ resi/stere nō potuit nō valuerūt chī fidē de/lere ō terra: quā tū nullus defendit armis aut pecunia. Certe nullaten⁹ pseuerare po tuisset eccl'ia nisi celit⁹ defenderet. nec de⁹ ita sibi assisteret si mendaciter predicaret chm venisse. O admirabilis virtus chī crucifixi. O incogitabilis ei⁹ pstētia. Ipe em est de q Daniel exposuit visionē nabu chodonosoꝛ q ōbedat sibi sue ḡere regnū romanoꝝ. Nā vt hī Dañ. ij. nabuchoꝛ. di xit. Vidi statuā magnā cui⁹ caput ex auro optimo erat: pectus ꝛ brachia ex argēto: ve/ter ꝛ femora ex ere: tibie aūt ferree. Exposit sequit. Abscisus est lapis de mōte sine ma nib⁹ ꝛ percussit statuā in pedib⁹ ꝛ cōminuit eos. Per statuā designat ītuoꝛ reg. Pri/mū est chaldeoꝝ qō designat p caput au/reū: sicut ipe Daniel exposuit. Scōm est regnū psaꝝ: qō sigt p argentū. qz in regno illo multū vacabat sapie ꝛ eloqntie q sigt p claritatē argenti ꝛ ei⁹ sonoritatē. Hoc āt regnū psaꝝ subegit sibi regnum chaldeo/rum. Et qz in regno illo psaꝝ ꝛ medoꝝ p mo fuerūt duo regna in qꝝ vno regnabat dari⁹: ꝛ in alio cyrus. ideo sigta sunt p illa duo brachia. Verūtn qz fuerūt simul con iuncta tpe cyri mortuo dario: ideo illa bra chia ꝓiuncta erant in pectore vno. Tertiū est regnū greciꝝ quod sibi subiecit regnū psarum tēpore alexādri magni. et designa tur per es ppter sonoritatē. Quartū est re/gnum romanoꝝ qō designat p ferrū. quia subiecit sibi regnū greciꝝ ꝛ omnia regna mūdi: sicut ferrū domat alia metalla. Per lapidē aūt abscisum sine manib⁹ designat chīs q natus est de virgine signata p mō/tem ppter excellētiā vite. Cui chisto sub/iciendū erat regnum romanoꝝ. quod im/pletū fuit tpe Constantini q a beato Sil/uestro baptizatus: romanū impium chīs/to subiecit ꝛc. Tertio per miracloꝝ cla ritatem. Nam ipse dñs multa miracula fe cit: negm ipse: sed ꝛ in eius ꝛtute ꝛ nomie multa facta sunt p apl'os: martyres: cōfes/sores: ꝛ virgines. Et ꝓter ea illud vnū est miraculū miraculoꝝ oim clarissimū q mū dus totus per apl'os in chm crediderit: nec tm simplices ꝛ vulgares crediderunt sed etiam litterati viri: docti: priti: phi: ora tores: pncipes: reges: ꝛ impatoꝛes. Unō Aug⁹. xxij. de ciui. dei. ca. v. Jā q tria sunt incredibilia que tamen facta sunt ꝛc. Ut/de ibi. Et sequit post. Si ꝓ per apl'os vt eis crederet chī resurrectionē atq; ascēsi/onem pdicātib⁹ istā miracula facta esse nō credunt: hoc nobis vnū grande miraculū fuit q iam terraꝝ orbis sine miraculis cre didit. Hec Aug⁹. Cōfundant q̄ iudei du rissimi q chm venisse negant.

Secundo declaranduz est

chm rōnabiliter aliqnto tpe suū aduentū distulisse. Et hoc potest maxime per tres rationes declarari. Prima est ppter of/fensiōis punitionē. In hoc em manifestat diuine vltiōis seueritas contra peccatum q clamoꝛes ꝛ luct⁹ humani generis tanto tpe sustinuit anteq; veller remedium dare In hoc vtiq; apparet indignatio grauis di uine maiestatiz ꝛ peccatum. Secūda rō est ppter transgressionis cōditionem. Hō

em ꝑ superbiam peccauerat: iō per humilitatē liberandus erat: ita ꝫ vt hō humiliatus se infirmū cognosceret ⁊ liberatore indigere. Vñ sup illud Gal. iij. Ordinata p angelos in manu mediatoris ⁊c. Dic glosa. Magno consilio factū est vt post hois casum non illico dei filius mitteret. Reliqt em de⁹ hoiem ꝓius in libertate arbitrij in lege naturali vt sic vires suas cognosceret vbi cū deficeret legē accepit q̄ data inualuit mox non legis sed nature vicio vt ita cognita sua infirmitate clamaret ad medicum ⁊ grē q̄reret auxiliū. Hec glosa. Vbi nota ꝙ hūanū gen⁹ ꝓmo ꝓiectū ē de ignorantia añ dationē legis: ⁊ deinde de impotentia post legē data. Nunc aūt conuincit de malicia qz venit filius dei tollens tenebras ignorantie: fortificans fragilitatē nostrā dando arma spūalia q̄bus nos ꝓtegere possumus q̄ nisi ꝓus abiecerimus vinci non possum⁹. Jō pctā maloꝝ christiano ꝓ magis sunt imputāda malicie q̄ eēnt peccata cōmissa añ christi aduentū. Tertia rō est ꝓpter ꝓmotionis ordinationē vt vnus ab imperfecto ad perfectum procederet. Vñ dicit Paulus. j. Coꝝ. xv. Non ꝓius qđ spūale est sed qđ animale: deinde qđ spūale p⁹ hō de terra terrenus: secund⁹ de celo celestis. Vñ etiā ex⁹diebat ⁊ decebat figuras ⁊ ꝓphetias tanti mysterij ꝓnunciatiuas ꝓcedere vt sic cōmēdarek excellētia tāti bñficij venturi. Jō sup illud Gal. iij. Vbi venit plenitudo tpis ⁊c. dicit Glosa. quanto maior iudex veniebat: tanto ꝑconū series longior ꝑcedere debebat. Etsi instes qz charitas nō tardat subuenire amico necessitatē patienti sm illud puerb. iij. Ne dicas amico tuo, vade ⁊ reuertere cras ⁊ dabo tibi cum statim possis dare. Dicēdum sm Tho. q̄ charitas non differt amico subuenire salua tñ negocioꝝ oportunitate et psonarū conditione. Si em medicus statim a principio egritudinis medicinam daret infirmo: minus q̄ꝫ proficeret vel magis lederet q̄ iuuaret. Non ꝧvolu it deus statim remediū incarnationis exhibere ne illud contemneret hō ex superbia si ꝓius suā infirmitatē nō cognosceret. O q̄felix q̄beata pōt dici hec etas nra. O vere aureum seculū in q̄ experimur dulcedie incarnatiꝝ verbi quā añ per multa milia annoꝝ expectantes petierunt, adā pr̄ gentis nr̄e. Noe vir iustus: abraā ꝙ obedientiā et fidem deo placens: Isaac mansuetus: Jacob contemplator: Moyses rectus: dilectus deo: dauid sm cor dñi electus: esaias serra secat⁹: daniel in lacū leonum missus: ⁊ alij q̄plurimi amici dei ꝓphete ⁊ ꝓphete reges in ꝓpl'o dei diuinit⁹ ꝑfecti: nec tamen viderunt. Hinc saluator dicebat discipulis suis Matthei. xiij. Vī oculi beati q̄ vident: ⁊ aures vr̄e beate que audiūt Amen dico vobis q̄ multi ꝓphete et iusti cupierunt videre q̄ vos videtis ⁊ non viderunt: ⁊ audire que auditis ⁊ non audierunt ⁊c. Sed o q̄ꝫomnolenta est mens humana ad talia ꝓtemplanda Pauci equidē reperiunt q̄ cogitare velint copiosum fructū quē recipere possent ex bñficio incarnati ihesu. O mens dura. O negligens aia. O pctōres somnolenti hora est iā nos de somno surgere vt huius bñficij magnitudinē admiremur. O anie pigra expergiscere q̄so ⁊ ꝓtemplare q̄ adā vixit ānis nongentis xxx. vt hr̄ Gen. v. et sp̄i sacrificijs oꝫonibus ⁊ diuino cultu clamabat veni pie ihesu: ⁊ nō potuit ipm videre. Vñ dicit Tho. ij. q. ij. ar. vij. q. Via veniendi ad bitudinē i mysterio incarnationis qđ ante statū pcti hō cognouit non sm q̄ ordinabat ad liberationem a pctō p passionē qz hō non fuit ꝑscius pcti futuri sz q̄ ordinabat ad ꝓsūmationē glie. Videt aūt incarnationis christi ꝑscius fuisse ex eo q̄ dixit gen. ij. Propter hoc relinquet hō patrē ⁊ matrē ⁊ adherebit vxori sue. Et h̄ ab apl'o Eph. v. dr̄ sacramentū magnū esse in chr̄o et eccl'ia. qđ quidē sacr̄m non est credibile ꝓmū hoiem ignorasse. Post pctm aūt fuit explicabile creditū mysteriū christi etiaꝝ quantū ad passionē ⁊ resurrectionē quib⁹ hūanū genus a pctō ⁊ morte liberat: aliter non ꝓfigurassent chr̄i passionē q̄busdam sacrificijs ⁊ añ legē et sub lege. Hec Tho. Credendū est itaq̄ adā habuisse cognitionez salutis sue i ihesu nasciturō de carne sua. Quisnā igitur explicet q̄ntā deuotione omni tpe vite sue cum lachrymis ⁊ suspirijs deum incarnari expostulauerit ⁊ nō ipm videre non potuit q̄nimo post multā pniam moriens ad loca tenebraꝝ descendit. Idipm fecit seth filius ei⁹ viuens ānis nongentis duode-

Ser. de aduentu dñi in carnẽ

cim in eadẽ fide ⁊ desiderio. Hꝰ oẽs alij iusti ab adam vsq; ad ꝑd noe clamauerunt ⁊ non potuerunt obtinere. Interficit Abel innocens ⁊ clamauit eiꝰ sanguis ad deũ ⁊ tñ celum ascẽdere non valuit sz detrusus ẽ ad limbũ. Noe etiam vir iustus cũ oĩbꝰ diebꝰ vite sue chm desiderasset: ipm videre non potuit. sz vt hr Gen. ix. nongesimo quingesimo etatis sue anno moriens luce diuina ꝓuatus est. Abraã etiam sanctissimus incarnandũ chm semp desiderãs qꝺ voluit nõ obtinuit: ⁊ centesimo septuagesimo qnto etatis sue anno moriens vt hr Gen. xxv. descendit ad inferos. Ibi isaac ibi iacob: ibi oẽs illius tpis vsq; ad mortẽ chi. O felix pctor si penitere velis: vis cognoscere serenitatẽ: tranqllitatẽ ⁊ graz tẽ poris nri. Vide finẽ eoꝝ qꝺ chõ voluit adherere. Lapidat stephanus ⁊ clamat: video celos aptos. Comburit laurentius ⁊ statim volat ad celum. Longũ profecto satis essz apl'oꝝ / martyꝝ / confessoꝝ / atq; virginũ exempla narrare. Sed illud vnũ pretereundũ non est qꝺ oẽs ad imitationẽ deuotionẽq; gratiosissimi iesu inducere põt. Crucifigit latro q̃ multa flagitia ꝑpetrarat ⁊ ipe se chõ cõmẽdans eadẽ die in paradiso recipit. Currite q̃ pctores ad fontem gre Jesu chm q̃ clamabat in templo Jo. vij. Siqs sitit veniat ad me ⁊ bibat. Non obest nobis ꝛrationalis dilatio incarnationis iesu chi.

Tertio declarandũ ẽ chi

stũ non vsq; in finẽ mundi vt veniret expectare debuisse. Si em hꝰ remediũ differret vsq; ad finẽ mundi totaliter dei noticia et reuerentia ⁊ moꝝ honestas abolita fuissz in terrz. Sic q̃ dr in li. de qsti. ve. ac no. te. venit ꝙñ subuenire sciuit ⁊ gratũ esse futurũ bñficium. Nec igit conuenies fuit filiũ dei incarnari a principio mũdi neq; eiꝰ incarnationẽ differri vsq; ad finẽ seculi sz eo tpe facta est q̃ ꝑfinitum erat a deo. Juxta qꝺ ait apls Gal. iiij. Ubi venit plenitudo tpis misit deus filiũ su. factũ ex muliere: factum sub lege vt eos qui sub lege erãt redimeret / vt adoptionem filioꝝ reciperemus ⁊c. In quibus verbis tria tangunt multũ notanda.

Primũ rõnalis oportunitas.
Scõm admirabilis benignitas
Tertiũ desiderabil' vtilitas.

Et sic iuxta illa verba notanda est triplex ꝙsideratio. Prima est consideratio rõnalis oportunitatis cũ dicit. Ubi venit plenitudo tpis ⁊c. Dicit aũt incarnationis tẽ poris plenitudis ꝓpter triplicẽ plenitudinẽ q̃ tunc facta est. Primo ꝓpter plenitudinẽ cõicationis qz tunc deus bonitatẽ suam cõicauit hoi. Antea qppe cõicauerat oẽs creaturas suas. Tunc aũt etiã seipm dedit. Col. ij. In ipo habitat ois plenitudo deitatis corpal'r qz. s. diuinitas non tm aníme sz et carni est vnita. Uel iõ dr corpalit qz fm rem ⁊ veritatẽ: nõ vmbralit. Vñ chs se habet ad figuras vete. test. sic corpus ad vmbrã Heb. x. Umbrã hñs lex futuroꝝ bonoꝝ ⁊c. Scõo ꝓpt plenitudiez liberationis / a miseria sz et pena. Anteq; em veniss filiꝰ dei non poterat hõ plene liberari etiã quantũcũq; iustꝰ a miseria damnationis. Nunc aũt liberari põt si chõ velit per fidẽ ⁊ charitatẽ adherere. iõ dicitur Col. j. In ipo placuit oẽs plenitudinẽ habitare ⁊ ꝑ eum reconciliari. Tertio ꝓpter plenitudinẽ ꝑmotionis sz ad bonum spũale vtz ad cognitionẽ veritatis q̃ntum ad intellectũ ⁊ ꝑticipationẽ gre ⁊ charitatis quãtũ ad affectũ Jo. j. De plenitudine eius oẽs accepimus. Scõa est ꝙsideratio admirabilis benignitatis: cuz dr / misit deꝰ filium suũ ⁊c. Vñ oñdit dei benignitas triplr. Tum ꝓpter saluatoris missi excellentiã cũ dicit: misit deus filiũ suũ Joã. iij. Sic deus dilexit mundũ vt filiũ suũ ⁊c. Tum ꝓpter eiꝰ beniuolentiã qz se voluit nobis ꝙformare nascendo. Vñ dicit paulus factũ ex muliere. Tum ꝓpter eiꝰ obedientiã qz legi se subiecit. vñ dic factũ sub lege. Tertia est ꝙsideratio desiderabilis vtilitatis cũ ꝺr vt eos q̃ sub lege erant re. vt adoptionẽ ⁊c. Ubi tangit triplex vtilitas nobis ꝓueniens ex dñi aduentu. Pria ẽ vtilitas hũane redemptiõis cũ dic. vt eos q̃ sub lege erant redimeret. Tertia ẽ cõsideratio desiderabilis vtilitatz cum dr. vt eos q̃ sub lege e. re. vt ado. ⁊c. vbi tangit triplex vtilitas nobis ꝓueniens ex dñi aduentu. Prima ẽ vtilitas hũane redem-

ptionis: cū dicit. vt eos q̄ sub lege erāt redimeret. ¶ Scōa ē vtilitas diuine adoptionis: cum dic̄. vt adoptionē filioꝝ dei reciperem⁹. Qm̄ aūt estis filij dei misit deus spm̄ filij sui in coꝛda vr̄a clamantē abba p̄r Itaq; iā non est seruus sed filius. j. Joā. iij. Videte qualē caritatē dedit nobis deus vt filij dei nominemur t simus. ¶ Tertia est vtilitas eterne glificationis siue hereditationis cū dicit. q̄ si filius t heres per deum. In qua glificatione hr̄ plena deitatis pticipatio. Ad hoc q̄ dei filius humanitatē assumpsit vt nos sue diuinitatis tribueret esse pticipes. Aug⁹ in quodā ser. de nat. dñi. Deus factus est homo vt homo fieret deus.

¶ Hec de aduentu p̄mo dñi.

Sequit de scō.

Dicto de aduentu dñi in carnem ex cuius ꝓsideratione sumenda est p̄ma excitationis rō. vt vigz a somno surgamus: qz vt dicunt verba p̄positā. Hora est iā nos de som. surgere. q̄dez rō est stimulatio amoꝛis. Nunc dicturi sumus de aduentu ei⁹ in mentē ex cui⁹ cōsideratione sumenda est scōa rō excitatiōis q̄ est afflictio doloꝛis Excellit aūt iste aduentus alios duos tripl'r. Primo qz iste ē totius trinitatis non autem alij. Jo. xiiij Ad eum veniemus t mansionē apud eum faciemus. Secundo qz ille est cm̄ bonoꝛū: alij tam bonoꝛum q̄m maloꝛ. Non em̄ habitat per gratiam nisi i bonis. Quia vt dicit Haymo super Joannē. Quid⁹ inhabitatoꝛ mūdā querit domuz. Tertio quia alij aduentus sunt ad nos: sed iste in nos. Venit enim spūaliter in nos in nobis mānsurus. Joan. xiiij. Vos cognoscetis quia apud vos manebit t in vobis erit. O q̄ magna securitas habere deum in se. Dignum thesaurum habet q̄ deum habet.

¶ Circa hunc igitur aduentū notande sunt tres p̄incipales considerationes que peccatoꝛibus in peccato doꝛmientibus doloris afflictionem ingerere debent per quaz a peccati somno excitari possint. Quid ei magis dolendum q̄m per voluntariam negligentiam tanto hospite priuari t diabolo subjici.

¶ Prima est facillime possibilitatz

¶ Scōa est certissime necessitatis

¶ Tertia est fructuosissime vtilitatz

Prima igit̄ est cōsideratio facillime possibilitatis quam satis ostendit dominus Jo. xiiij. dī. Si quis diligit me sermonē meū ser. t̄c. t ad eum veniemus t̄c. Jdeo petit Aug. dī. Te clementissime invoco in animā meā quā p̄paras ad capiendum te ex desiderio qō inspiras ei Intra rogo in eam t coapta eam tibi vt possideas illam quā fecisti t refecisti. vt habeam te velut signaculum sup coꝛ meū. Bernar. in medō. Beata mens apud quā de⁹ requiem invenit t in cuius tabernaculo requiescit. Beata q̄ dicere potest. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Negare si quidem ei requiem celi non poterit. Hec ille. Facilis aūt possibilitas habendi deum habitantem per gratiam manifeste patet ex trib⁹.

¶ Primū est capacitas receptiua ipsi⁹ substantie recipientis.

¶ Scōm est liberalitas collatiua ipsi⁹ dei seipm̄ libere conferentis

¶ Tertium est benignitas conformatiua. ipsius dei p̄m anie dispositionē venientis.

Primo ex capacitate receptiua. Est enim humana ania dei capax Bern̄. in medō. Mens siquidem nostra eo ipo imago eius est: quo eius capax ē. Non pterea autem dei imago est qz sui meminit mens: seq; intelligit: ac diligit/ sed qa potest meminisse: intelligere: ac diligere eum a quo facta est quod cum facit sapiens ipa fit. Jdem. Ad imaginē quippe dei facta ē anima rationalis t ceteris ommbus occupari potest: impleri autem non potest. capax enim dei et quicquid deo minus est non eam implebit. Jdem super Cantica sermone. lxxxiij. Quid non tute p̄sumat anima apud eum cuius se insignem cernit imaginem: illustrem similitudine nouit: tantum est vt curet nature ingenuitatē vite honestate seruare.

Scō ex liberalitate collatiua. quia ipe domin⁹ seipm̄ liberalissime nobis donare dignetur. Unde dicit diuina sapiētia Prouerbioꝝ. viij. Delitie mee

Sermo de aduētu dñi in mētē

esse cum filiis hoim. Et Apocal. iij. Ecce ego sto ad ostiū ꝛ pulso: si quis audierit vocem meā ꝛ aperuerit ianuā/introibo ad illum ꝛ cenabo cū illo ꝛ ipe mecū. Vide benignitatē liberaliter se offert. Et Cantic. v. clamat. Aperi mihi soror mea: immaculata mea: columba mea. Cōsidera bñ quā dulciter invitat ꝛ petit cor sibi apiri vt in eo habitet. et Zach. j. Conuertimini ad me: ꝛ ego cōuertar ad vos. O indeficiēs pelagus diuine misericordie: oibus se offert: nemini se negat nisi repellēti. Prorsus igit est inexcusabilis hō q̄ deum in se p gram non habet. qa vt dicit Aug. li. de pnia. Semp pstо est gratia si nō fuerit repulsa. de⁹ qdē suū est semp ispirat si est q̄ recipiat. Ansel. Hō nō hz gratiam: non qr hanc nō dat de⁹: sed qr hanc nō accipit hō. i. nō se disponit ad recipiendū. Sol ignitū est de se oibus se cōicat: sic lux gratie. Ecci. xliij. Sol illuminans respicit oia: nisi inueniat qđ sibi repugnet. sicut sol nō intrat domū pter obstaculū. aperi fenestrā: sol intrabit domū ꝛ illuminabit eā Et sicut dicit Innocentius. Gratiā qdem meremi nemo pōt qa gratia data: hz demereri q̄q pōt. ideo si non est impurādū homini qđ gram non merek: tñ imputanduz est ei si gram demerek. O q̄ fatue agūt tales q̄ se ad gram dei non disponunt. Prior qr sunt sicut paup cui offert denarius aureus nec vult apiꝛe manū vt recipiat. si talis itaq̄ fame mōriat: est inexcusabilis. qr est culpa sua si nō habet qđ comedat. Secundo est sicut vinctus cui cuz aperit carcer non vult exire. Gratia em dei semp est psens vt dissoluat pctōr vincula ꝛ aiam de pcti carcere educat. Item est sicut infirmus cui offert medicina nec vult accipe. Item si offert lumen alicui ꝛ non vult aperire oculos suos: q cadit/eius culpa est. Sic gra ē lumē oibus oblatū. Joan. iij. Lux venit in mundū ꝛ dilexerunt homines magis tenebras q̄ lucem.

Tertio appetat facilis possibilitas

bñdi dei gram ex benignitate cōformatiua. Ex benignitate nāq̄ iextimabili aduentū suū conformat dispositiōi recipientis. Cyprianus ad Donatū. Quantū illic capaci fidei affert⁹: tantū inde gre inundanter haurit⁹. et Bern. sup Cant. Qualē te pparauerit deo: talis oportet vt appareat tibi deus. Idē sup Qui habitat psu. xcj. Sicut sol iste corpore hz bonus sit et valde necessarius: tñ ꝛ feruor eius si temperatus nō fuerit/infirmo capiti ꝛ splendor infirmis oculis nocet: nec est solis culpa: sed infirmitatis. Sic etiā sol iusticie ē Unde ꝛ dr. Noli nimiū esse iust⁹. nō q̄ iusticia bona nō sit: sed qr dum adhuc infirmi sumus oportet ipam nobis bonā grauz temperari: ne forte elationis aut indiscretionis vicio incurram⁹. Quid est em q̄ incessanter orantes nō possum⁹ ad eam quā desideram⁹ abūdantiam gre puenire? Putas qr quarus aut inops fact⁹ est deus: impotēs aut inexorabilis? Absit h̄ pius absit. sed ipse cognouit figmentū nostr. nō tñ pterea a petitione cessanduz est. qr etsi nō dat ad satietatē: dat ad sustentationez. Hec ille. Venit igit deus in mentē aliter et aliter fm dispositionē mentis. Unde pt distinguit triplex eius aduēt⁹ in mentem. scz occultus: dubius: ꝛ manifest⁹. Et figurati sūt isti aduent⁹: quia chūs venit in tēplū occulte. Joā. vij. Vos ascēdite ad diē festū hūc ego aūt non ascēdā ꝛc. Sequit. Ipe ascēdit ad diē festū nō manifeste: sed q̄si in occulto. Venit etiaz dubie in templū Unū Joan. x. dicebāt iudei in porticu templi. Quousq̄ aiam nram tollis: Si tu es chūs dic nobis palam. Manifeste etiaz in templū venit. sicut qñ fecit flagellū de funiculis ꝛ eiecit vendētes ꝛc. vt hz Mat. xxj. Silr post resurrectionem apparuit occulte sub habitu pegrini: vt hz Lu. xxi. Et magdalene in specie hortulani: vt hz Joan. xx. Apparuit etiā dubie iuxta mare tyberiadis: aliis dicentib⁹/ qr dñs est: aliis putantib⁹ phātasma esse. Manifeste etiaz apparuit cū ianuis clausis ad discipulos ingrauit: vt hz Jo. xx. ꝛ Lu. xxi. Bern. Quicqđ de⁹ bonū corpaliter exhibuit: in nobis spūaliter opatur. Idē. Qia q̄ de saluatore legim⁹ sunt aiaꝛ medicamia.

Primus itaq̄ hmōi aduent⁹ in mentez est occultus: cū vicz de⁹ p gram sic hoiem inhabitat vt mortalia nō committat: ꝛ tñ dulcedine affectus non sentiat: nec in magnis operib⁹ se exerceat. Bern. de liberoarbitrio. Ubi ingredit gratia: pcti potestas minuit. Aug⁹. Sola gra liberant hoies a

malo. Hec ille. Sed non sp̄ est manifesta ista gr̄a. P̄s. Vestigia tua nō cognoscent

¶ Secūdus aduēr⁹ dubius: cum. s. mutationes nouaꝝ affectionū in nob cognoscimus ꝛ sentim⁹: qz pctm̄ ēt veniale qđ p̄t⁹ placuit/displicet. Aug. li. de pen̄. Vere penitere nō hois est: sed dei gr̄e. sed rū dubie ḋa cum pn̄a sit amara: gr̄a dei est dulcis. Sap. xij. O q̄bon⁹ ꝛ q̄suauis est dn̄e spiritus tu⁹ in nob. Iste tract⁹ aduent⁹ dubi⁹ est: qz partim not⁹ ꝛ ptim ignotus. Et h̄ oriř ex trib⁹. Primo ex accipiēt̄ inhabilitate ḋ cū multoꝝ maloꝝ sit sibi conscius: nō p̄t accipe aliter spūmsctm̄ nisi arguētem: ls sit dultis. vt pot⁹ etiā dulcis amarus videř febricitāti. Joā. xvj. Cū venerit ille arguet mundū de pctō. Scōo q̄p̄t gr̄e nouitatē. Vnde cum iudei p̄mo acceperūt mān̄a inusitatū: dixerunt/mādu. i. qđ hoc est: vt h̄ Exo. xvj. Tertio p̄pter effectuuz q̄litatem. qđ vt meli⁹ intelligař: oportz p̄ similitudinē declarari. Verbi gr̄a Sol em̄ materialis cū radios suos in nubē solidam p̄iicit: mes in nube aq̄tica colores opatur. nō ge dissimiles radijs suis: sicut apparet in iride: vicz viridē: glaucū: ꝛ rubeū. q̄z colorū varietas p̄cipalr ex nube p̄cedit. Spiritualiter Sol iusticie de⁹ nr̄ cū p̄mos radios gr̄e suę ex sui p̄ntia in aiam mittit qz inuenit eā hūore viciozꝝ ꝛ nube pctōz offuscatā: ex vaporib⁹ infectiōis pcti obūbra: tā: tres colores in ea appebūt. Nā p viridem colorē ḋ est ꝛgregatiuus visus/itelligīk cognitio suūpsi⁹. Per glaucum/terroꝝ cuius plerunqꝝ signū est ꝛ tremoꝝ de pctō Per rubeū ꝛo verecundia: q̄ tria simul in

¶ Tertius ē ad/ (vera p̄nia confluūt. uent⁹ manifest⁹. Nā sicut fili⁹ dei ad nos veniēs: se vez eē messiā ostēdit signis mirabilib⁹: vt testař euāgeliū Mat. xj. Euntes renūciate Joāni q̄ audiťz ꝛ vidistis: Ceci videt: surdi audiūt ꝛc. Sic etiā vt ōt Bern̄. vult manifestare aduentū suum in mentē p̄ signa p̄portionabilia. Vide si vis in ser. dn̄ice tertie aduent⁹. Hec de prima consideratione.

¶ Sequiř de secunda.

Secūda est consideratio certissime necessitat̄. Oib⁹ em̄ est gratia necessaria. Ro. iij. Oēs peccauerūt et egent gr̄a dei. Sicut em̄ ois creatura in seipsa est defectibilis ꝛ indiget cōseruatore vt subsistat ꝛ p̄manęat in esse nature: sic ois rōnalis creatura gr̄a indiget vt sit i bono esse. ij. Cor. iij. Nō sum⁹ sufficientes aliq̄d cogitare a nob q̄si ex nobis. sed sufficientia nr̄a ex deo est. Joan. xv. Sine me nihil potestz facere. Et Aug. li. de tri. Magna hois miseria sine illo ee sine q̄ nō p̄t bene esse. Est aūt huiusmodi aduentus nobis necessarius maxime ad tria.

¶ Primo ad expellēdā spūalis nequitie inhabitationem.

¶ Secundo ad euadendā iudicialis sententie confusionem.

¶ Tertio ad euadendā personalis consistentie conditionem

¶ Primo ígitur ꝛc. Habitat em̄ diabolus in his in q̄b⁹ nō habitat deus. Apoc. xviij. Cecidit babylō ꝛ facta est habitatio demoniorꝝ. Nō p̄t aūt diabolus expelli a cord⁹ hois nisi veniat de⁹ O q̄m̄ miseri q̄ diabolu⁹ expellere negligūt maxime in hoc sacro tpe dn̄ici aduentus. Bern̄. in p̄sona dn̄i. Quid cause q̄ immitto meo vroꝝ pot⁹ vultis seruire q̄z mihi: Tales inquā miseri sunt. Tum p̄pter diuine bonitatis iniuriosam expulsionē. Tales em̄ vt ōt Guil. lugd. saluatorē aduenientē q̄si manib⁹ a se repellūt. muꝝ em̄ faciunt iter se ꝛ saluatorē. Esa. lix. Iniq̄tates vre diuiserunt inter vos ꝛ deū vestꝝ. Tū p̄pter diabolice ptāt̄ p̄nicios⁹ subiectionem: qz sunt serui diaboli. Jo. viij. Qui facit pctm̄ seruus est pctī. glo. i. diaboli. Tuz p̄pter vētur solēnitatz dānosam abusionē Tales em̄ nolūt p̄pare cord̄a ad suscipiendū dn̄m spūalr nimis aburunt festiuitate dn̄ice nativitatz: quā si digne celebrare voluerim⁹: oportz ipm dn̄m spūaliter nasci in cord⁹ nostris. Nec em̄ q̄q̄z nobis pdesset chr̄m natū fuisse p nobis nisi nasceret in nob⁹. vt sic possum⁹ dicere Joā. j. Verbū caro factū est ꝛ habitauit in nob.

Secundo est necessarius

iste aduent⁹ ad euadendā iudicialis sentētie confusionē. Hiere. xvij. Dn̄e oēs q̄ derelinquunt p̄fundent. O q̄ntam tristicie causam habent tales q̄ deū derelinquunt: deū non q̄runt. Exemplū. Si sint duo in

Sermo de aduētu dñi in mētē

carcere q̄z vnus sp̄erat corpal'r se liberan dū cum dñs carcerz venerit. reliqu⁹ po cre dat q̄ ad mortē cōdemnabit. z dicat vtriq̄: Vas dñs carcerz veniet. sic vn⁹ causaz habet gaudij: sic alter doloz z desolatōis In vita spa dicit abbas Amon cuidā fra/ tri interrogāti sermonē. Vade z fac talē cogitationē tuā: q̄lem habet isti q̄ sunt in carcere. Isti em interrogāt homes: vbi est Judex: z qñ veniet: z in expectatiōe penaz suaz ploꝛant. Sic facere debēt p̄ōres cū aduentū dñi audiunt.

Tertio necessarius est no

bis hmōi aduent⁹ dñi in mentē p gratiaz ꝓpter manutenendā psonal' ꝓsistētie 2du tionē. Est em diuina pūtia nobis necessa ria Ad cōsistentiā naturalis existētie. Ad cōsistentiā spūalis gr̄e, Ad ꝓsistentiā eter/ nalis glie. Pro cui⁹ ampliozi declaratōe Notandū q̄ a doctoꝛib⁹ triplex solet dīsti gui gr̄a. vicz Gratia gr̄atiua. Cōcomita/ tiua. Perfectiua. Prima igit ē gra/ tia pueniēs. Ps. Diſcdia ei⁹ pueniet me. Hec aūt gratia pueniēs tripliciter dici p̄t Prima est gr̄a gratz data/ generalr di/ cta: vt donū creatiōis: gubernatiōis: z cō seruationis: z naturales inclinationes ad ꝓtutū act⁹: q̄ q̄nq̄ dicunt ꝓtutes natura/ les z hmōi. Bern. Hūana natura sic con dita est vt necessario habeat ꝓseruatoꝛem quē habuit cōditoꝛē, eo q̄ fm Aug. Sic esse oim nostꝛ ē ex nihilo: ita ad nihilū rē/ deꝛet/ nisi de⁹ gratia sua z manu regimis ꝓseruaret. Hec ḡ gr̄a necessaria est ad con sistentiā naturalis existentie.

Scōa est gr̄a gratz data spūaliter dicta que supꝛafacultatē nature z supꝛa meritū psone hoi cōcedit: q̄ vn⁹ hō alteri coopat: nec tñ p eā iustificat: disponit tñ ad gr̄am gratū facientē: vt donū linguaz: interpta/ tio sermonū z c̄. De q̄b⁹. j. Coꝛ. xij. Diui siones gr̄az sunt z c̄. Hmōi etiā est donū dei gratuitū mouēs animū pcōris ad pe nitentiā. Rich. li. iij. de cōtēplatiōe. Sci mus q̄ nihil coꝛdis intima purgat: mentz mūdiciā repat q̄z aie cōpūctio quā gr̄a tri buit. Hec ille. Dꝛ aūt ista gr̄a gratz data pueniēs z opans. Vñ ꝺr magꝛ in. q. dist. xxvj. Voluntas hois, gr̄a pueniꝛ atq̄ ꝓpa/ rat vt fiat bona. Aug⁹. Gr̄a est lumē anie faciens hoiem pctm̄ suū agnoscere. Greg. xvij. mozal'. c. xxvj. Lumē q̄ppe dei est gr̄a pueniens: que si in nr̄o coꝛde nequaq̄ gra tuito cōsurgeret: pfecto silens nr̄a in pcō/ rū suoꝛ tenebꝛis obscura remaneret. Job dicit Job. xxxij. Inspiratio oipotentz dat intelligētiā. Phil. ij. Deus operat i nob velle.

Tertia gr̄a pueniēs dici p̄t ipa gr̄a nō solū gratis data: sed etiaz gratū faciens: q̄ inq̄ntū causat pꝛiozē effectuz ꝺr pueniens respectu posteriozis: puta inq̄ntū est sana/ tiua z viuificatiua anie z excitatiua volū/ tatz in bonū respectu alioꝛ effectuū q̄ sunt bonum volitū efficaciter opari z in bono pseuerare z ad gl̄iam puenire. Gr̄a aūt vi uificat aiam p hoc q̄ eam deo vnit: et p ta lem vnionē deifoꝛmē facit. j. Coꝛ. vj. Qui adheret deo vn⁹ spūs est. Fit aūt illa vnio p amoꝛem. Dion. Amoꝛ est virt⁹ vnitiua amantz cum amato. Cantic. Anima mea liq̄facta est z c̄. scz ad suscipiendū formam deificā. Hmōi itaq̄ gr̄a supꝛadicta ē gra/ tis data: z gratū faciens: operans z pueni/ ens. Gratz inq̄ data z gratū faciēs, quia sicut ꝺr Alex. Gratia est forma a ꝺo gra tis data gratū faciēs habentē: z op⁹ eius ꝺo reddens gratū. Dicit etiaz opans: q̄a ipsa sola est anie viuificatiua reddēs eam deo gratā. Vñ fm magꝛm. q. Bona volū tas cōcomitat gr̄am: nō gr̄a volūtatē. Et Aug. ad Bonifaciū. Non gr̄az dei aliq̄d meriti pcedit humani: sed ipa meret auge ri/ vt aucta mereat z pfici/ volūtate conco mitante nō ducente/ pedisseq̄ non pꝛeuia. Hec Aug. Scōa est gr̄a ꝓcomitās siue coopans. q: ipsa gr̄a nobiscū/ z nos cū illa coopamur. Greg. Nihil valet humana industria sine adiuuāte gr̄a. Et Aug⁹. li. retrac. Voluntas nr̄a nisi adiuuet dei gr̄a pie rectēq̄ viuere nō p̄t. De hac gr̄a ꝺr aplus. j. Coꝛ. xv. Abūdanti⁹ illis oib⁹ la boraui: nō ego: sed gr̄a dei mecū. Et Gre/ go. xvj. moza. Sūma dei pietas pri⁹ agit in nob sine nob vt subsequente quoq̄ nostro liberoarbitrio/ bonū q̄ ꝺ iā appetim⁹ agat nobiscū: q̄ tamen per impensam gr̄am in extremo iudicio ita nob remūerat acsi so/ lum a nobis pcessisseꝛ. Hec ille. Dicit etiā hmōi gr̄a subsequens: q: vicz est cā subse/ quentz effect⁹. s. opationis efficacis q̄ seq̄/ tur ad vinificationē z sanationē anie z bo

nam volitionē. Aug. Nolentē gratia p̄uenit vt velit: volentem subsequit vt possit. Ideo petit ecclia. Tua nos dñe gra p̄ueniat ⁊ sequat. Preueniat/bonū p̄positū inspirando, et subsequat/adiuuādo in opus bonū. Esa.xxvj. Oia opa nostra opat⁹ es in nobis dñe. Phil.iij. Oia possum in eo qui me confortat.

Tertia est gratia p̄ficiens siue consummans: que sic dicit inq̄ntū facit p̄seuerare in bono ⁊ pducit ad gl̄iaz. Phil.j. Qui cepit in nob op⁹ bo. p̄ficiet.j. Pe.vlt. Deꝰ omnis gratie qui vocauit nos in eternam gloriā suā ipse p̄ficiet: cōfirmabit: solidabitq̄. Dicit etiā hmōi gratia subsequens inq̄ntum est causa effectus posterioris et subsequentis. Aug⁹ lib. de natura ⁊ gra. Gratia p̄uenit vt vocemur: subsequit vt glorificemur. De supradicta triplici gratia dicit ap̄lus.j. Lor.xv. Gratia dei sum id quod sum. Hec est gratia p̄uentiens. Et gratia eius in me vacua non fuit. Hec est gratia cōcomitās. Et gratia eius: p̄ficiens ⁊ cōsummans semper in me manet. Hec de secunda cōsideratione p̄posita circa aduentum dñi in mentē.

Sequit de tertia

Tertia cōsideratio p̄posita circa aduentū dñi in mentē est consideratio fructuosissime vtilitatis. Quis em̄ dubitet q̄ fructuosum sit ⁊ honorabile habere deū in hospitio cordis. Et h̄ patere potest discurrēdo septē modos quibus nos visitat a deo.

Primo em̄ visitat deꝰ vt iudex incutiens timorē.

Et hoc in peccatoꝝ conuersione: quādo audit petōr illud Esa.xlvj. Redite p̄uaricatores ad cor. Hec est gratia p̄uentiens. Iste aduentꝰ est amarus: vtilis tamē. Matth.xxj. Cū intrasset iesus hierosolymā/cōmota est vniuersa ciuitas. Hoc sig̃tur.iij. Re.xix. Ecce dñs transijt ⁊ spūs grandis ⁊ fortis ⁊c. et Exo.xx. Vt p̄baret vos venit deus: ⁊ vt terror illius esset in vobis ⁊c.

Secundo venit vt medicus sanans languorem.

⁊ hoc in petōr remissione. Eccli.xxxviij. Da locū medico ⁊ non discedat a te: quia opera eius sunt necessaria Esa.lxj. Misit me vt mederer cōtritos corde. Et notā ordinez q̄m cōtritio p̄cedit sanationē. Tob.iij. Post lachrymationē ⁊ fletū exultationē infundis. Sic fecit magdalene Lu.vij. dicēs ei Remittūtur tibi peccata tua/vade in pace. De remissione aūt petōr adducunt tres testes

Primus est fides v̄itatis. Ezech.xviij Si auerterit se impi⁹ ab impietate sua ⁊c. oīm iniq̄tatū eius nō recordabor.

Secūdus est spes diuie pietatis.j. Joan.iij. Si cor nostr̄ nō reprehēdit nos/fiduciam habem⁹ ad deum ⁊c. Et.q. Lor.j. Gloria nostra hec est testimoniū cōscientie nostre. Bern. Que conscia defendit inf accusatores liber est. Verūtamē hic testꝫ lz det fiducia: nō tn̄ certitudinē.j. Lor.iij. Nihil mihi cōscius sum: sed nō in hoc iustificatus sum. Et sequit. Qui aūt me iudicat dñs est. q.d. forte aliq̄d habeo q̄ ignoro:

Tertiꝰ testꝫ ē amor charitatꝫ: q̄n.s. hō deuotꝰ sequit p̄silīū Pauli Phil.iij. Que q̄dē retro sunt obliuiscens: ad ea vo q̄ prioza sūt extēdēs meipm: ad destitutū p̄sequor brauiū supne vocatiōis Cum em̄ quis se totuz offert in obsequiū chr̄i gemens ⁊ supplicans vt deus cum eo faciat misericordia: Ad hanc supplicationem pater misericordiar̄ mittit tertiū testem. s. charitatem: in qua infundit spūm sanctū. Rom.viij. Ipse spiritus testimoniū reddit spiritui nostro q̄ sumus filij dei. quia.j. Petri.iij. Charitas opit multitudinem peccatoꝝ. Primus testiō conscientiā alleuiat. Secundus serenat. Tertius assecurat. Desidera igitur medicum et clama cum hieremia Hierem.xvij. Sana me dom̄ne et sanabor: saluum me fac ⁊ saluus ero. Et sicut dicit Eccl. xxviij. Honora medicū p̄pter necessitatem.

Tertio visitat dom̄n⁹ vt consolator ingerens leticie spiritualis dulcorem.

Esaie.lj. Ecce egoīpse consolabor vos. et Esaie.lxj. Spiritus domini misit me vt cōsolarer oēs languētes: vt poneret consolationem lugentibus sion. Et Esa.lxvj. Quomō si cui mater blandiat: ita et ego consolabor vos: et in hierusalem consolabimini. Et ij. Corinth.j. Pater misericordiarum et deus totius con-

Ber. de aduentu dñi ad iudiciū

solationis qui consolat nos in omni tribulatione nostra

Quarto visitat dñs vt vi ꝓz alleuians laborem in vie ostensione. Hier. xvij. Quasi colonus futuꝰ es i terra ⁊ quasi viator declinans ad manendū. vt sez ania deuota ex dulci confabulatiõe de gaudijs celestib⁹ alacriter ꝓcurrat cū discipulis euntib⁹ in emaus/ qꝫ interpretat desideriū consilij.

Quinto vt magister corri gens errorē in interna illuminatione Ꝓuer. ij. Fili mi ne obliuiscaris legis mee: ⁊ ꝑcepta mea cor tuū custodiat. Ber. Ipe illuminat intellectū/accendit affectum/ docet effectum.

Sexto vt rex ostẽdẽs su um honorē ⁊ munificentiã in bñficioꝝ largitione. Sap. vij. Venerunt mihi oia bona pariter cū illa. s. dei gra. Ibidem. Infinitus em̃ thesaurus est hominib⁹ qꝫ qui vsi sunt participes facti sunt amicicie dei Vñ et de meritis dicit Aug⁹. Quid sunt merita nisi dei dona.

Septimo vt sponsus ifla mans ad amorē in sincera dilectiõe Mat. xxv. Ecce sponsus venit/exite obuiã ei. Dicit/ecce. q. di. Horabile est hoc. Quid enim mirabilius ꝙ qꝫ deus imensus anie pauperule despõsari velit et amore ꝓiungi: Reuera maguũ est qꝫ creator ita suauiter/conꝓiungi velit sue creature. Ber̃n. Cum gustaꝝ ꝗsuauis est dñs: tunc ania nõ desiderat quecꝫ alia bona ſz langueꝫre desiderio affectaꝝ dl⁹ Nescio em̃ qd delicatius hz in se deꝰ ꝙ qd anie dicaꝝ sponsus. Idē. Quis digne pensare poterit quãto affectu nos dilegat qui aiam̃ sponsam diē ⁊ vocat. Idē. O ania mea: vnde hec tibi gloria vt dicaris dei sponsa? vtiqꝫ non ex nris meritꝫ sed ex flagrãtia sue charitatis. Hec Ber̃n. Sed aduertendũ qꝫ sponsus chꝰus ꝗrit in aia sponsa sua septẽ. Primo pulcritudis venustatẽ. i. ꝓscientie puritatẽ. Aug. devirginib⁹. Non ꝗrit deus pulcram carnẽ sed pulcrã mentẽ. Hugo li. de bono ꝓscie. Deus qui est amator mũdicie cor pollutũ peccatis nõ põt inhabitare. Hec ille. Sic igi tur sponsa carnal' aliqñ lauat faciẽ ne displiceat sponso: sic nꝰ ꝓsciam Esa. j. Lauami mundi estote ⁊c. Scdo reqrit disciplie moralitatẽ in verbis vsz ⁊ opib⁹. j. Tim. iij. Exemplũ esto fidelũ in ꝓbo ⁊ ꝙuersatione. Tertio diuitiaꝝ vberratẽ. s. virtutum. Greg. Vere diuitie non sunt opes sz ꝓtures. Rich. Ania virtutib⁹ plena est dei sponsa/trinitatis cathedra. Quarto cor ꝓtis sanitatẽ ⁊ agilitatẽ vt. s. ania sit ꝑagil' ad bona opa. Eccl. xxxj. In oib⁹ opib⁹ tuis esto velox. Quinto fidelitatẽ: vt nulli desideret placere nisi sibi: ⁊ ei⁹ semp gloriã q̃rat. j. Cor. x. Oia in gl̃iam dei facite Berñ. In omni ope intẽde in deũ ⁊ ꝓter deũ. Sexto obedientie hũilitatẽ Mat. xvj. Qui vult venire post me abneget semetipm̃. Septio cordis charitatẽ Col. iij. Sup oia charitatẽ habete qd̃ est vinculum ꝑfectionis. Aug. Charitas est q̃ valet ad oia sine q̃ nil valet oia. Idem. Magna res est amor. Hã ꝓseipm̃ fiducialiter accedit ad deũ: inheret deo: familiariter percõtat̃ que dei sunt.

Hec de aduentu dñi in mentẽ

Sequit de aduentu dñi ad iudicium

Dicto de aduentu dñi in mentez ex cuius consideratione sumit̃ secunda rõ excitatiõis a pcti sõno que est afflictio doloris. Consequenter dicendũ est de aduẽtu eius ad iudiciũ: ex cuius consideratione sumenda est alia excitationis siue euigilationis rõ que est solicitatio timoris. Circa quẽ aduentũ notande sunt septẽ considerationes ꝓncipales timoris incussiue q̃s alibi scripsimus i libro de q̃ttuoꝛ nouissimis. Ido ad pñs supponendum. Hos igit̃ tres dñi aduentꝰ tota mente contẽplemur. Ad hoc em̃ nos q̃tidie hortaꝝ ecclia in hoc sacro tpe aduentus q̃ nunc de aduentu domini in carnem: nunc de aduentu in mentẽ: nunc ꝓo de aduentu ad iudicium loquitur. Et ex altero quidem in diuine charitatꝭ amore: ex alio in compunctionis interne dolore: ex alio autem in timore ꝓficiamur et ad bona opera vigiles efficiamur: scientes quoniã hora ẽ iã nos de somno surgere. Sic itaqꝫ dum tps habem⁹ vigilanter insistam⁹ bo

nis opibus: q̃tinus p̃mi aduentus dñi fructum participãtes: ipm dñm in mentẽ tabernaculo ſuſcipiam⁹. et in vltimo tandez aduentu coram eo ſecuri cõpere valeam⁹: celeſtẽ hereditatẽ dñationẽ cum ſanctis penniter accepturi Amen.

Pro feſto ſanctiſſime natiuitatis dñi.

Verbum caro factum eſt ⁊ habitauit in nob. Joan. j. In his ꝟbis tripler inſinuat dñi natiuitas. ſ. Eternalis: Tẽporalis: et Spũalis. Eternalis cum dr: verbum. qđ idem eſt qđ intellectualiter natus ſiue genitũ. Tẽporalis/cũ dr: caro factus eſt. Et ſpũalis/cum dr: et habitauit in nobis. De duab⁹ p̃mis dr Aug. ſer. ix. de natiuit. dñi. Nat⁹ eſt chr̃s dñs a patre: hõ a mre. de patris imortalitate: de mris virginitate. de patre ſine matre: de matre ſine patre. de patre ſine tpe: de matre ſine ſemine. de patre p̃ncipium vite: de matre finis mortis. de patre ordinans oẽm diẽ: de matre ꝛſecrans iſtam diã. Hec ille. De tertia aũt natiuitate loquit ipſe dñs Mat. xij. Nemo, Quicũq; fecerit voluntatẽ patris mei q̃ in celis eſt: ipe meus frater ⁊ ſoror ⁊ mr eſt. mater inquã: q⁹ concipit ⁊ naſcit ſpũaliter ipſe chr̃s in corde illi⁹. Vñ Aug. ſer. xxiij. de nat. dñi. Exultate virgines chr̃i: ꝛſors veſtra eſt mr chr̃i. Chr̃m parere nõ potuiſtis: ſed ꝓpter chr̃m parere noluiſtis Verũtamẽ ſi verbi ei⁹ meminiſtis ſic meminiſſe debetis: eſtis etiã matres ei⁹. qa voluntatẽ facitis patris ei⁹. ipſe eñ dixit. Qui fecerit voluntatẽ p̃tis mei: ipſe mihi frater et ſoror ⁊ mater eſt Hec ille. Has tres natiuitates repñtat eccl̃ia in hac ſacra ſolẽnitate. Primã. ſ. eternalẽ in miſſa q̃ cãtat in nocte. q⁹ illa eſt humano intellectui incõprehenſibilis. Unde in introitũ illi⁹ miſſe cantat illõ p̃i. Dñs dixit ad me: filius meus es tu: ego hodie genui te. Ubi notandũ ſm Alexan. de ales: q⁹ notanter dr: hodie genui te. non olim genui te. quia ſic videretur recens eſſe. Conuenienter aũt ait: ego hodie genui te: vt p hodie exp̃meret generatõez illam nõ p̃teriſſe. et q genui/nõ recẽter inchoaſſe. Unde ibi exprimit neceſſitas ⁊ eternitas hui⁹ natiuitatis ſiue generatiõis Spũalem aũt natiuitatẽ repſentat eccl̃ia in miſſa que dr in aurora. quia ſpũalis natiuitas que eſt p lucem gratie: expellit tenebras mẽtis ⁊ initiũ eſt quemadmodũ ad claram diem glie. Unde in introitu illi⁹ miſſe cantat Lux fulgebit hodie ſup nos ⁊c. Eſa. lviij. Si abſtuleris de medio tui catenam ⁊c. ſequit. Tũc orietur in tenebris lux tua ⁊c. Et Prouer. iij. Juſtor⁹ ſemita q̃ſi lux ſplẽdens p̃cedit ⁊ creſcit uſq; i pfectum diem. Tẽporalẽ aũt natiuitatẽ repñtat eccl̃ia in miſſa que cantat in die: in cui⁹ introitu cantat Puer natus eſt nobis ⁊ filius dat⁹ ẽ nobis ⁊c. In q̃libet tñ illar⁹ miſſarum fit aliqua mentio de q̃libet illar⁹ natiuitatum. O quanta igit eſt hodierna ſolennitas in qua cãſancta: cãq; ſublimia myſteria recitant. Quãta etiã eſt thematis p̃aſſumpti ſublimitas: q̃nta ꝟbor⁹ illor⁹ reuerẽtia q̃bus p̃dicta dñi triplex natiuitas deſignat. Jn libro de vita chr̃i narrat diabolũ dixiſſe cuidam ſancto homi/ eſſe q̃dam ꝟbum euangelij valde tremebundũ. Quo interrogãte: qđ eſſet illud ꝟbũ: noluit dicere. Vir aũt ille cũ p̃duceret in mediũ plures auctoritates: diabolus indit ad ſingula/non eſſe illud. Tandẽ interrogatus an eſſet illud ꝟbum: Verbũ caro factũ eſt. nõ reſpondit: ſed cum clamore diſparuit. Item cuidã abbati apparuit diabolus in forma pulcre mulieris allicies eũ ad cõcubitum/cum ſoli eſſent in quodã viridario. Et aduertens abbas malicia diaboli ſignauit ſe dicẽs. Verbũ caro factũ eſt et habitauit in nob. Et ꝓtinꝰ demõ cum magno ſtrepitu diſparuit. Item legit de q̃dã monacho q⁹dam audiens iſtud euãgelium In p̃ncipio erat verbũ ⁊c. Ecce peruenio ad illud Et verbũ caro factum eſt: nos genuflecteret: nec aliquã reuerẽtiã faceret: diabolus ei alapam dedit dicens. Si legeretur. Verbum demon factũ eſt. nunq; genuflectere ceſſarem⁹. Hec carthuſien. li. de vita chr̃i. Apparet itaq; miranda virtus hor⁹ verbor⁹. Ut aũt ſpecialiter loquamur de temporali chr̃i natiuitate: in cui⁹ reuerẽtiã p̃cipue eſt hodierna feſtiuitas dedicata/notãde ſunt iuxta p̃dicta tres p̃n

Sermo de natiuitate dñi

cipales contemplationes quibꝰ in hac sanctissima solennitate tota mentis attentõe vacare debemus.

¶ Prima est cõtemplatio venerande sublimitatis. quia verbum.

¶ Secunda est ꝓtemplatio admirãde humilitatis. quia caro factum est.

¶ Tertia est contemplatio sperande vtilitatis. quia habitauit in nobis.

Prima igit est contemplatio venerãde sublimitatꝫ q̃ hoꝛ̃ in h̃ nomine/verbũ. quod filiũ dei intellectualiter ꝛ eternaliter genitum sꝛignat. Johan.j. In ꝓncipio erat verbum et verbum erat apud deum ꝛ deus erat verbũ. Ozige. O magne admiratõis gratia ꝛc. Hec est igit prima hodierne festiuitatis cõtemplatio/vt cõtemplerꝫ deuote quis: qualis: et quantus est qui ꝓ te nasci voluit. Vt vt ampliꝰ sit hec cõtemplatio/ꝓtemplare dñe natiuitatꝫ excellentiã ex parte trium.

¶ Primo ex parte christi nascentis.

¶ Scõo ex parte matris parturientis

¶ Tertio ex pte modi cõuenientis.

Primo ex parte ipsi⁹ nascentis.

quia est deus. Vñ Lu.ij. angelus ad pastoꝛes ait. Euangelizo vobis gaudiũ magnũ quod erit omni populo: qꝛ natus est vobis hodie saluatoꝛ mũdi qui est christus dñs. Augꝰ. in ser. Ille qui est natus verus deus ex deo: idem natus est ex homie verꝰ homo. Et serũs Leo papa in sermõe Excedit qdez dilectissimi ꝛc. Vide in breuiario.

Secundo ex parte matris

parturiẽtis. quia virgo sanctissima manẽs post partũ. Qꝺ declarari põt triplici testi

¶ Primo testimonio gloriosꝰ (monio. phetie. Esa.vij. Ecce virgo concipiet ꝛ pariet filiũ ꝛc. Quod etiam figurat. est ꝙ virgam aaron que sine omni humano studio ꝛ sꝛe humoꝛe floꝛuit ꝛ fructum fecit: vt habet Nume.xvij. De hoc ait Augꝰ. sꝰ Joan. sermone. xcix. Omnia qdẽ cetero ꝓ miraculoꝛ superat q̃ christus natꝰ est de virgine: matris q̃ integritatem solꝰ potuit nec cõceptus violare nec natꝰ. Hec

¶ Secundo testimonio virtuo (ille. se custodie. Josephꝰ em custos ꝙ virginis testis certissimus extitit sue virginitatꝫ qui etiam de tanto mysterio per angelũ instructus est/dicente sibi Matt.j. Noli timere accipere Mariã conugẽ tuam: non ad carnalem copulam: sed ad cohabitationem ꝛ ministrationẽ deuotã: quod eĩ in ea natũ est: de spũsancto est. pariet em filium ꝛc. s. sicut stella lucem ꝛ sicut virga florem.

¶ Tertio testimonio miraculose euidẽtie Rome em vt testat Innocentiꝰ papa tertius duodecim annis pax fuit. Eapropter romani templũ pacis pulcerrimũ construxerunt: et ibi statuam Romuli posuerunt Consulẽtes aũt apollinẽ quantum duraret /acceperunt responsum: quousq̃ virgo pareret. Hoc aũt audientes dixerũt. ergo in eternũ durabit. Impossibile em credebant virginẽ parere. Vnde in foꝛibꝰ templi titulum hunc scripserunt. Templũ pacis in eternum. In ipsa aũt nocte natiuitatis domini fũditus coꝛruit. Et ibi est mõ edificata ecclesia sancte Marie noue.

¶ Tertio apparet mirabilis excellẽtia huius natiuitatis ex parte modi conuenien ꝛc. quia sine doloꝛe ꝛ cum letitia ꝓgo peperit. Augꝰ. sermone de natiuitate: alloquens virginem. Nec in conceptione inuenta es sine pudoꝛe: nec in partu inuenta es cum doloꝛe. Hec ibi. Nec mirum. quia vt dicit Thomas in tertia parte. q. xxxv. doloꝛ parientis causat ex apertione meatuũ per quos ꝓles egredit. Christus autem egressus est ex clauso virginis vtero. et sic nulla ibi fuit apertura: ideo nullus doloꝛ. sicut nec aliqua coꝛruptio: sed maxima iocunditas et mentis suauitas. Unde ꝛ credendum est q̃ appꝛopinquante hoꝛa partus/ sensit virgo purissima tantaꝫ mentis letitiam: quantã non senserat vnq̃ cunctꝫ diebus vite sue. et omnes sensus eius spirituales ꝛ coꝛporales quadam inenarrabili suauitate replebant. Et eleuata super humanas vires in abyssum diuine contẽplationis/ ita cum imenso dulcoꝛe pepeꝛit filium suum: quem vt vidit natum mox adoꝛauit vt verum deum. O vere gaudium indicibile cum virgo glorioꝛsa coꝛporeis oculis se videbat/ sine coꝛruptione et sine doloꝛe peperisse quem sancti patres tamardentibus desideꝛijs desideraueꝛãt inspicere: quem et non solum filium suum

esse sentiebat: sed ꝛ filium dei.

Sequitur secunda contemplatio de admirāda hūilitate

SEcunda est contemplatio admirande humilitatis. Ubi contēplari debemus pfundissimā humilitatem christi domini nascentis. Potest autem maxime apparere huiusmodi humilitas per tres cōsiderationes.

Prima est consideratio tēporalis.
Secunda est consideratio localis.
Tertia est consideratio modalis.

Prima est cōsideratio tēporalis. quia videlicz frigidissimo tēpore scz hyberno ꝛ nocturno ꝛ eo tunc quando longissima erat nox: et in frigidissima noctis hora: quando scz sol est maxime elongatus a nobis scilicz media nocte nasci. et sic iam incepit pati pro nobis. Sap. xviij. vel. xix. Dum medium silentium tenerent omnia: et nox in suo cursu mediū iter ageret/ omnipotens sermo tuus a regalibus sedibus venit. Bernardus. Nascit dei filius in cuius arbitrio erat quocūcz vellet eligere tempus. elegit quod molestius est pīertim paruulo ꝛ pauperis matris filio que vix pannos haberet ad inuoluendum. Hec ille. In hac etiam considerationē temporali hoc considerandū est q̄ tēpore pacis nasci voluit: quod et eius humilitati attestatur. Hoc em̄ factum est vt per hoc innueret quia ipse princeps pacis pacem ꝛ humilitatē diligens. Pſ. Orietur in diebus eius iusticia et abundantia pacis. Legitur em̄ in historia scholastica q̄ Octauianus q̄dragintaduobus annis regnauit: et in duodecimo anno ante mortem suam fecit tantam pacem in omnibus regionibus romano imperio subiectis q̄ ad litteram videtur tunc implerum fuisse quod dicitur Esa. ij. Conflabunt gladios suos in vomeres ꝛ lanceas suas in falces Et ibidem. Non leuabit gens contra gentem gladium. Unde Beda ait. Nascitur in carne dei filius sicut de virgine natus virginitatis dec⁹ ostendit sibi esse gratissimū: sic pacatissimo seculi tempore consecrat. quia pacem querere docuit: ꝛ pacis sectatores per gratiam suam inuisere dignatur.

Secunda est localis consideratio. Ubi primo considerandum est quia in via nasci voluit: vt ostēderet q̄a vita presens non nisi quedam via est. Psal. Aduena et pegrinus sum apud te. Hebre. xiij. Non habemus h̄ ciuitatem manentē sed futuram inquirimus. O quanta eorum fatuitas qui cum tanta sollicitudine materiales domos sup terram edificant: de illa celesti domo ꝛ mansione perpetua parum solliciti. Item quia nasci voluit in ciuitate paruula. s. in bethleem: quod ad eius humilitatem pertinet. Leo papa sermone de epiphan. Christus qui serui formā suscepérat: bethleem pelegit natiuitati: hierosolymam passioni. Item considerandum quia nasci voluit in psepio siue in spelūca. Bernar. Vide qualiter pro te nat⁹ est cēlorum rex: vbi aula regia: vbi throni sublimitas/ psepe est. Et Hieron. ad marcellam. Quo sermone: qua voce spelūcam tibi saluatoris exponam: et illud presepe in quo infantulus vagit: quod silentio magis intimo q̄ sermone honorandum est. Idem. Ecce in hoc paruo terre foramine celorum cōditor natus est. hic inuolutus pannis: hic demōstratus a stella: hic adoratus a magis. Idem ad Eustochiū. Ille cuius pugillo mundus concludit/ presepe continet angustо. Hec ille. In hoc igitur arguitur superbia mundanorum qui de edificiorum magnificentia gloriant.

Tertia est cōsideratio modalis. Ubi considerare debemus modum sub quo pro nobis natus est filius dei. q̄a videlicz in forma serui paruuli pauperrimi. In forma inquam serui. Phil. ij. Semetipsum exinaniuit formam serui accipiens. In forma paruuli. Esa. ix. Paruulus datus est nobis. In forma pauperrimi. quia reclinatus fuit super fenum in presepio ꝛ pannis. s. vilibus inuolutus. Et sicut dicit Hieron. aduersus eluidiū. Nulla omnino obstetrix: nulla mulierum seduli/tas intercessit. Ipa virgo pannis inuoluit infantem: ipsa sola mater et obstetrix fuit

Hec ille. Vere ꝑ potuit dñs dicere illud Ps. Paup sum ego ⁊ in laboribꝫ a iuuētu te mea. Hic ꝑ dam. fant hui⁹ mūdi bono res a popē ⁊ vanitates. Itē delitie ⁊ mal licles ac carnis delectatōes. Inſup diuitie abūdātie ac ſupfluitates. Anſ. O amāda ⁊ āmirandā dignatio. de⁹ imense glie ver mis contēptibilis fieri nō deſperaſti. De⁹ oim conſeruus apparere voluiſti. Parum tibi viſum eſt pare nobis eē ⁊ frater nr eē dignatus es. Et tu dñe vniuerſoꝝ q̄ nul lā habes indigentiā inter ipa natiuitatis tue initia nō horruiſti abiectiſſime paup tatꝫ degustare incōmoda. Conſolami co ſolamini q̄ in ſordibꝫ pauperis enutrimi ni qz vobiſcū eſt deus in paupere. Nō cu bat in delitijs ſplendidi cubilis. nec inuꝫ nit in terra ſuauiter viuentiū. Quid igitur gliaris: o diues res lutea tibi volutabro le ctꝫ picti ⁊ delicati: cū rex regū ſuo recubitu ſtramenta pauperum honeſtare maluerit: Quid dura ſtrata deteſtaris cū tener in fantulus in cuius manu ſunt oia regna tu is ſericis: plumeis lectis: duras iumentoꝝ ſtipulas ꝑelegerit? Hec ille. O quid erat videre filium dei inuolutū pannis lachrꝫ mantē: ꝑ frigore tabeſcentē. Nam liez nox ⁊ hyems eſſet: nulla tñ fit mentio de igne. O humam cordis duricia cur nō mollꝫ ris: cur non flecteris: cur non moueris ad pauperē ſaluatoris oim contemplandā? Sunt nempe mēntes hūane gelate ⁊ fer ro duriores q̄ chīm paruulū non audiunt clamātē ⁊ dicentē. Peccata deponite: pec cata deponite/ qz ꝓpter peccata incipio pe grinari ad mortē. Sed q̄d tu faciebas o virgo pijſſima q̄n tu videbas in aſſumpta carne creatorē oim in tā ignobili loco na tum? Certe flebāt oculi tui q̄ tanto magꝫ eras ꝓ etate deuicta quāto exterior eras de altitudine ſecreti. O mirāda prorſus chri ſti humilitas ꝑ quam iuſte confundit hūa na ſuperbia. Sed vt euidentius ꝓtempla ri valeas humilitatē dñi: conſidera ſeptez gradus quibus ad nos deſcendere digna tus eſt vt nos in celeſtia ſublimaret. Pri mus eſt quia deſcendit a patria in exilium .ſ. huius mundi Joan. xvj. Exiui a patre et veni in mundū. Bern. O ineſtimabilis di lectio charitatis q̄ in carceris huius hor rorem deſcendit altitudo diuitatis. Se cundus quia deſcendit de dominio: in ſer uitium. Matth. xx. Non venit miniſtrari ſed miniſtrare. Et Phil. ij. Formā ſerui ac cipiens. Idcirco bene debemus ſibi ſeruiꝫ re. Eſa. lx. Gens ⁊ regnum qđ non ſeruie rit tibi peribit. Tertius de diuitijs in pau pertatē. ij. Cor. viij. Scitis gram dñi no ſtri ieſu chriſti q̄m cum diues eſſet pro vo bis egenus eſſe voluit vt illius inopia di uites eſſetis. Bern. Pauper natus: pauꝑ vixit: pauꝑ obyit. Matth. viij. Vulpes fo ueas habent ⁊ volucres celi nidos: filius aūt hominis non habet vbi caput ſuuꝫ re cliner. Unde in preſepio natus eſt inf ani malia. Cirillus. Reppert hominē factuꝫ beſtialem in anima: ⁊ ideo in preſepio loco pabuli ponit vt vitam beſtialē mutantes ad conſonā homini pducamur ſcientiam. pertingentes non ſenū ſed panē celeſtem vite corpus. Quartus gradus eſt de po tentia in infirmitatē. Leo papa ſer. de na tiuitate dñi. Suſcipit a maieſtate infirmi tas. Eſa. liij. Vere languores noſtros ipe tulit. &c. Et hoc vtiqꝫ incepit ab ipa ſui na tiuitate. Quintus de pulcritudine i de formitatē. Sicut eīm reſtat Ps. Fuit ſpe cioſus forma pre filijs hoim. ſed conſpu tus in facie ⁊ deturpatus eſt. Eſa. liij. Nō eſt ei ſpecies neq̄ decor. Sextus de glo ria in ignominia. De gloria eius dr Jo. j. Vidim⁹ gloriam eius quaſi vnigeniti a pre. Ignominia aūt ptz qz irriſus e verbis ⁊ factꝫ. Eſa. liij. Conſideraūimus eū no uiſſimū viroꝝ ⁊c. qđ et verificatum eſt ab ipa ſui natiuitate in qua ſup fenum poſit eſt in preſepio ⁊ ite/ bruta animalia. quis enim vnq̄ adeo pauper ⁊ vilis quem au dieritis tam humiliter ⁊ in loco tante abie ctionis natum. Septimus eſt de leticia in triſticiā Matt. xxvj. Triſtis eſt anima mea vſq̄ ad mortē. Hanc aūt mortē ſem per in corde habuit etiam a conceptiōe ſua qz extunc preniderit acceptauit mortē acer biſſimā ſe ꝓ nobis paſſurū. O quantū cō fundi debent ſuperbi dñine maieſtatꝫ hu militatē conſiderantes. Bern. Incolatꝫ ralis impudentie res eſt vt vbi ſe exinani uit maieſtas inflet ur vermiculus vilis et intumeſcat.

Sequit tertia contemplatio vtez de deſi deranda vtilitate

Tertia est ꝓtemplatio desideran
de vtilitatis. Vbi ꝓtemplari de
bemus vtilitates ꝑmaximas ex
chr̃i dñi natiuitate nobis ꝓuenientes. Cir
ca hanc aũt ꝓtemplationẽ notãde sũt tres
ꝓsiderationes.

¶ Prima est consideratio declaratiue di
stinctionis.

¶ Secunda est consideratio preparatiue
dispositionis.

¶ Tertia est consideratio perfectiue in
quisitionis.

Prima est cõsideratio de

clarative distinctionis. vbi vicz ꝓsideran
da est distinctio multiplicz vtilitatis ex do
mini natitate nobis ꝓuenientis. Est aũtẽ
triplex hmõi bñficium

¶ Primũ est pacificatiue reconciliationis

¶ Scõm illuminatiue instructionis

¶ Tertiũ deificatiue filiationis

Primũ igit est bñficium pacificatiue recõ
ciliationis. In cuius mysteriũ nat⁹ est do
minus ꝛpe pacis ꝛ ipo nato cantauer⁹ ut
angeli Gloria in excelsis deo ꝛ in terra pax
hominib⁹ bone voluntatis. vt hr̃ Luc. ij.
Vñ Eph. ij. Ipe est pax nra ꝛc. ¶ Scõm
beneficiũ illuminatiue instructiõis. In cu
ius mysteriũ nox ꝛa illuminata est Lu. ij
Claritas dei circũfulsit il. Et ipe dñs di.
Jo. viij. Ego sum lux mundi. Et Joã. j.
Erat lux vera q̃ illu. oẽm hoiem venientẽ
in hunc mundũ. O quante tenebre erant i
mundo añ hui⁹ lucis aduentũ Esa. ix. Po
pulus q̃ ambulabat in tene. vidit lucẽ ma
gnã: habitantib⁹ in regione vmbre mortz
lux orta est eis. Sed heu heu nunc dicere
possum⁹ illud Jo. iij. Lux venit in mũdũ
ꝛ dilexerunt homes magis tenebras ꝙ lu
cem. ¶ Tertiũ est bñficium deificatiue fi
liationis Gal. iiij. Misit de⁹ filiũ suũ ꝛc.
vt adoptionẽ filioꝝ reciperem⁹. Et Joã.
j. Quotq̃t aũt receperũt eũ dedit eis po
testatẽ filios dei fieri. j. Jo. iij. Videre q̃
lem charitatẽ dedit nob de⁹ vt filij dei no
minemur ꝛ sum⁹. Aug. Deus factus ẽ hõ
vt hõ fieret de⁹. ij. Pet. j. Maxia ꝛ ꝑciosa
vobis ꝑmissa donauit vt ꝑ hec efficiamini
diuine consortes nature. hec et alia multa
bñficia innumerabilia q̃ ex chr̃i natiuitate
ꝓueniũt nos inducere debẽt ad hãc sacrã
solemnitatẽ cũ oi deuotion⁹ ꝛ spũali letitia
celebrandam. Legit in ỹb. petri cluniacẽn.
q̃ in nocte natalis dñi: cuidã deuoto mona
cho vigilanti apparuit btã virgo maria te
nens filiũ in gremio ꝛ colludens cum eo.
Cui filius. O mr̃ dulcissima quanta ẽ ho
die letitia hoib⁹ de natiuitate mea in q̃ vi
te innocentiã: doctrine affluentiã: miracu
lor⁹ excellentiã: sacramentor⁹ celestiũ ꝓce
minentiã ꝛ abundantiã secretor⁹ eis gra
tis dedi. Sed econtra. quanto dolore ꝛ i
uidia nunc diabolus cruciat videns deum
incarnatũ.

Scda est consideratiue p

paratiue dispositiõis. vbi ꝓsiderãda ẽ dis
positio ꝑparatiua ad hmõi vtilitates susci
piẽdas. Est aũtẽ ꝑcipue ad hoc necessaria
triplex conditio q̃ ex ꝓditionib⁹ pastor⁹ ac
cipi põt q̃bus reuelata ẽ chr̃i natiuitas.

Prima ẽ hũilitatis ac simplicitatz rectitu
do. Erant eĩm pastores viri simplices ꝛ hu
miles. O q̃m multi tum⁹ sapientes ꝓhi: mul
ti ꝓncipes: multiq̃ diuites iacebant in le
ctis ꝛ eis nõ est reuelatus ort⁹ saluator⁹ is.
Bar. xj. Abscondisti hec a sapientib⁹ et
prudentib⁹ ꝛ reuelasti ea paruulis. ¶ Scda
est custodie solicitudo. Erant eĩm custodiẽ
tes gregẽ suũ in q̃ designat⁹ ꝙ chr̃i natiui
tas ꝓdest eis q̃ suas ꝛ cõmissas sibi anias
custodiunt solicite. Deut. iiij. Animã tuã
solicite fua. Et Hiere. vj. Pascet vnusq̃s
q̃ eos q̃ sub manu sua sunt. Et Actz. xx.
Attendite vobis ꝛ vniuerso gregi in quo
posuit vos deus regere eccliam.

¶ Tertia vigilꝛ ꝓmptitudo. Erãt pa
stores vigilantes. Non enim apparet chr̃i
stus dormientibus in peccatis ꝛ negligen
tibus. Ideo Eph. v. Surge q̃ dormis et
exurge a mort⁹ illu. te chr̃s. Bern. Vigi
lantib⁹ pastor⁹ib⁹ annunciat⁹ gaudiũ lucis ꝛ
ris ꝛc ecce natus saluator⁹ pauperib⁹ atq̃ labo
rantib⁹ nõ yob diuitib⁹ q̃ viam habetis cõ
solationẽ nõ diuinã.

Tertia ẽ cõsideratõ pfecti

ue inquisitõis Vbi ꝓsiderãda ẽ spẽs triplex
ꝓditio requisita ad q̃rendũ chr̃m et ꝑdictas
vtilitates.

¶ Prima est feruor mentalis affectionis
Hec est enim radix omnis bon⁹. Vñ pa

De circũcisione dñi

stores mirabiliꝫ affecti ad videndũ chm̃: loqbant ad inuicez di. Transeamus vsqꝫ bethleem: z videam⁹ hoc verbũ. i. istam rẽ digñã ꝙbo z recordatiõe. Nota bñ q chr̃i stus in nazareth ꝛcipiꝫ. et in bethleem na scit. Nazareth q̃ppe int̃pretat flos: z bethleem domꝰ panis. Cũ g̃ hz florẽ boni ꝓpositi in corde: in eo chr̃s ꝛcipiꝫ. Sed cuz fructũ boni op̃is facit/chr̃us in eo nascit. Sz proh dolor multi faciũt aborsiuũ. Cõcipiunt quidẽ q̃ꝫ hz nõ pariũt. Dgit ẽm cõsi liũ Bede: transeam⁹ etiã nos exẽplo horũ pastorꝫ vsqꝫ in bethleem ciuitatẽ dauid cogitãdo ac recolam⁹ amãdo: z incarnationẽ chr̃i dignis hõrib⁹ celebrãdo. Transeamus etiã abiectꝫ carnalib⁹ ꝛcupiscẽtijs: toto desiderio mẽtis vsqꝫ in bethleem superna. i. domũ panis viuẽ nõ manufactaz sed eternã in celis: et recolam⁹ amãdo q̃a verbũ caro factuz/illuc carne ascendit: ibi ẽꝫ sedet in dextera patrꝫ. Illuc eũ tota virtutũ instantia seq̃mur: z solicita cordis ac corpis castigatione ꝑcurem⁹ vt quẽ illi in p̃sepio videre vagientẽ: nos in patris solio mereamur videre regnãtẽ. ¶ Scõa cõditio est vigor realis exercitõnis: exequendo scz diligẽt affectõnem boni ꝓpositi sine ꝑcrastinatione. Ideo dicit q venerunt festinãtes in bethleem. Eccliaſ. v. Ne tardes conuerti ad dñm. tc. ¶ Tertia est rigor carnalis macerationis. Nã sicut dicit Job xxviij. Non inuenit in terra suauiter viuẽtiũ. Unde pastores inuenerũt iesũ puerũ pannis inuolutũ. z positũ in p̃sepio. iuxta verbũ angeli dicentis ad eos. Et hoc vobis signũ: Inuenietis infantez pannis inuolutũ z positũ in p̃sepio tc. Cũ aũt euz inuenissent z adorassent: reuersi sũt cuz gaudio: quia qui per contemplationẽ ducitur ad agnitionem diuine bonitatis: tocũdus redit ad exercitiũ vite actiue. Nos igit piissimũ iesũm queramus in humilitate cordis z in simplicitate cũ pastorib⁹. Et certe si pastores illos spũaliter imitemur: iesuz natũ inueniemus in cordib⁹ nr̃is: sicꝫ dicere poterim⁹ qz verbũ caro factũ est z habitauit in nob. Sicut g̃ dicit Beda in omel' Nos que dicta sũt de saluatore nostro plena dilectõne festinem⁹ amplecti: vt hec in future pfecte cognitionis viũ comprehendere valeamus Amen.

De vene

ro festo circũcisiõis domini.

Vocatũ est nomẽ eius iesus. Luce. ij. Solennis est z celebris dies hodierna. Tum ꝓpter octauã natiuitatiz. Tum etiã ꝓpt signaculũ circũcisionis q̃ hodie chr̃s suscepit. Tum etiã ꝓpter ꝓmulgationem sui nois. de q̃ euangeliũ dicit Vocatũ est nomẽ eius iesus. vocatũ dicit: nõ impositũ. A deo ẽm positũ fuit hoc nomẽ: hz p angelũ venũcia tũ marie z ioseph: z p eos alijs diuulgatũ Sic ãt dicit Tho. i. iij. pt. q. xxxvij. Nota q aliqb⁹ imponunt⁹ diuinit⁹/sp signãt aliqd ꝓ gratuitũ donũ eis diuinus datũ. sic Gen. xvij. dixit dñs abrae. Appellaberis abrã qz patrẽ multarũ gẽtiũ ꝛstitui te. Et mat. xvj. dictũ est petro Tu es petr⁹ et sup hãc petrã edificabo ecclesiã meã. Quia g̃ chr̃isto hoi hoc gre munus collatũ erat vt per ipm oes saluarent̃ Jõ ꝓuenient̃ vocatũ est nomẽ eius iesus. i. saluator. Sunt q̃ppe plura nomina ipi⁹ dñi saluatoris. Tame ad ꝓns tria ipsoz specialit̃ contemplabimur. quoz significatio maxime nobis explicat ea que nostre saluti ꝓueniunt: z ipz deũ significãt vt subsistens est i vtrasq natura. scz Emanuel: Christus: Jesus.

¶ Primũ est nomen admirande celsitudinis. Emanuel

¶ Scõm est nomẽ venerande sanctitudinis. Christus

¶ Tertiũ est nomen desiderande dulcedinis. Jesus.

Primũ est nomẽ admirãde celsitudinis. Et hoc est hoc nomen emanuel. de quo Esa. vij. Vocabit⁹ nomen eius emanuel. qõ signat illã supadmirabilem vnionẽ deitatis et humanitatis in persona dñi saluatoris. Emanuel enim int̃pretatur nobiscũ deus. vl' nobiscũ diuinitas. Et aũt deus ipse p natiuitatẽ suaz tpalem nobiscũ triplici presentia.

¶ Prima est presentia psonalis vnionis.

¶ Scõa est specialis ꝓpitiationis

¶ Tertia est sacramental' refectionis

Prima ẽ presentia per

sonalis vnionis: per quã sic specialit̃ nunc nobiscũ est deus q nõ illo mõ cũ angelis

Heb. ij. Nusq̄ angelos apprehendit: sz semen abrae. Vide ii vis. s. ser. de aduentu in tertia p̄ncipali cōsideratione

¶ Scōa ē p̄sentia specialis spiritationis.

Nūc enīz promptior est ad miserandū nobis q̄ ante christi incarnationē z natiuitatē. Est g̃ speciali mō nobiscū q̄ nūc tpe gratie sum⁹. sm quē modū nō erat cū his q̄ in tpe veteris testamenti fuerūt. Promptius em̄ facilius accopiosius nūc p̄cedit miseōia pcōrib⁹ ad deuz se conuertentib⁹. Juxta illud Esa. xlix. In tpe placito exaudiui te: z in die salutz auxiliatus sū tui. Ꝺ exp̄sit paul⁹ de tpe gratie. ij. Cor. vj. di. Ecce nūc tps acceptabile ecce nūc dies salutis. Nūc q̄pe cū leuiori satisfactione pōt alīq̄s dei miaz obtinere q̄s tpe veteris legis Et hoc est ꝓture illo⁹ acceptissime oblationis quā fecit chr̄s de seipso p̄ oibus. Hebr. ix. Sanguis chr̄i qui p spūmscm̄ semetipm̄ obtulit imaculatuz deo patri: emundabit cōscientias nras ab operib⁹ mortuis. Possumus igit dicere illud ps. Dñs ꝓtutū nobiscū: suscep. noster s. ad miseōiam: deus iacob

¶ Tertia est p̄sentia sacramentalis refectionis. p quā sic est cum nobis christianis q̄ nō cū infidelib⁹: Jōs dicit dñs matt. vltz. Ecce ego vobiscū suz vsq̄ ad p̄sūmationē seculi. Et vide deuote inextimabilē chr̄i charitatē. Ꝺ em̄ de nostra sumpsit humanitate totū p nobis obtulit: totū q̄ nobis reliquit pro animarū refectione.

Secūdū est nomē venerāde sanctitudinis, scz hoc nomē christus, de quo Lu. ij. Natus est vobis hodie saluator q̄ est christ⁹ ꝛc. Et dicit nomen venerāde sanctitudinis: q̄z significat illā pfectissimā z plenissimā gratie vnctionē z sanctitatē que fuit z est in aīa christi. Christ⁹ em̄ interp̄retat vnctus. Dicit aūt dñs ipe christus p antonomasiā: q̄z summus rex: sūmus prophet⁹: summus sacerdos. Iste em̄ tres p̄sone antiquitus inungebant et christi dicebant. Vnde christus non ē nomen p̄prium sed appellatiuū. appropriatuz tm̄ ipi deo p antonomasiam. Ab hoc aūt nomine dicimur christiani. quod nomen p̄mo ab ap̄lis z discipulis fuit introductuz apud antiochiam: vt dicit in li. Ecclesiastice hist̄orie. antea aūt discēbātur discipuli. Quia g̃ nomen debet esse consonuz rei vt probatur. xxj. dist̄. c. Cleros. z extra de p̄bendis et dignitatib⁹. c. Luz scōm. Jdeo oportz vt qui christiani dicunt: christū imitent. Hinc est q̄ scribit: extra de sacra vnctione. c. Conuenisse. A christo christiani dicunt: vt quasi vncti diriuēt ab vncto: vt omnes curraīt in odorem vnguentoz. illius cuius nomen est oleū effusuz. Et August̄z. li. de doct. christ̄z. Et sacramēto vnctionis: christianoz oīm vocabulū descendit: quod nomen ille frustra sortit qui christū minime imitat. Jtē Aug⁹. Christian⁹ iusticie: bonitatis: pudicicie: castitatis: patientie: humilitatis: innocētie z pietatis ē nomē. Et tu istād quō tibi defendis z vēdicas: cui de tā plūmis reb⁹ nec pauca subsistūt. Christian⁹ vere est ille qui nō noiz tm̄ sed etiā ope est. Hec Aug̃z. Ulī et ipse christ⁹ Jo. xiij. Exemplum dedi vobis vt quēadmoduz ego feci: itaz vos faci. ¶ In mysterio aūt sue circūcisionis dedit nobis triplex exemplū salutare q̄ imitari debē⁹

¶ Primū ē sectāde obedientie z hūilitatis.

¶ Scōm ē tolerāde angustie z pēalitatis

¶ Tertiū ē resecāde malicie z p̄auitatis.

Primū est exemplum ꝛc.

Jn hoc videz q̄ legez seruauit. circūcisus scz octaua die sic p̄ceptū erat in lege. Gal. iij. Misit deus filiū suū factū sub lege.

Scōm est exemplū tolerāde angustie z penalitatis.

Tunc em̄ cepit p nobis pāri z sanguinē suū fundere. j. Petri. iij. Chr̄o in carnē passo z vob⁹ eadē cogitatione armamini.

Tertiū est exemplū resecāde malicie z p̄auitatis.

Quia em̄ circūcidi corporaliter voluit: docuit nos spiritualiter circūcidi debere. Rhom. ij. Circūcisio cordis in spiritu non littera. cui⁹ laus non ex hominibus sed ex deo est. Facta ē autem huiusmodi circūcisio die octaua. Per octo quippe dies intelligere possum⁹ octo p̄siderationes q̄ sunt q̄si octo lumināria siue dies spirituales quibus agnoscitur q̄ vilis q̄ periculosus et q̄ derestabi-

lis est status pcti. Qui em hmōi conside/rationib⁹ attēte ⁊ diligēter inuigilat: per vn̄quāq; eaz vnā magnā dīē facit ad p/ficiendā ⁊ attingendā spūalē aie circūcisio nem a peccato ⁊ omni macula ⁊c.

¶ Prima est cōsideratio turpissime vili/tatis que scz est in ania per peccatū. Hiere. ij. q̄ vilis facta es nimis. et hoc p pctm̄.

¶ Secunda est cōsideratio miserrime ser/vitutis. Joan. viij. Qui facit peccatū/ser/vus est peccati. glosa. i. diaboli.

¶ Tertia est cōsideratio certissime morta litatis. Ps̄. Quis est homo qui viuet ⁊ n̄ videbit mortē: quasi dicat: nullus.

¶ Quarta est consideratio varie instabili tatis. Job. xiij. Nunq; in eodē statu p̄ma net. et Eccēs. ix. Nescit hō finē suū ⁊c.

¶ Quinta est consideratio diuine seueri/tatis. s. in finali iudicio. Hebre. x. Horren dum est incidere in manus dei viuentis.

¶ Sexta est ꝓsideratio ifernal' acerbitat; Matth. xxij. Ibi erit fletꝰ ⁊ stridor dētiū.

¶ Septima est consideratio amisse felici/tatis. Bern̄. Ue ve ve vapor est ad mo/dicū parens q̄ eterne felicitatis aditū inf/

¶ Octava est consideratio of/ (cludit. fense maiestat;. Deut. xxij. Deū q̄ te genu it dereliq̄sti ⁊ oblitꝰes dñi creatōr; tui ⁊c. Tres p̄me ꝓsiderationes inducere debent ad ꝓfundiā de pctō sue pudorez. Cū em hō necessario sit mortalis ⁊ p pctm̄ fiat ser uus diaboli ⁊ ei silis in turpitudine pecca ti: misertū debet ꝓfundari pctm̄ cōmittere vel cōmisisse. Tres aūt seq̄ntes inducunt ad timorem. Utrū em tuhere hz pctōr si cōsideret q̄ instabilis sit eiꝰ vita ⁊ incertꝰ exitus in quo necessario habet comparere coram summo iudice/recepturus p̄o pecca tis sententiā damnatiōis etēne misi peni tentiā v̄am egerit. Huc aūt vltime indu cere debent ad diuinum amorē. Quis em non inflāmetur ad amorem dei si conside ret quanta sit felicitas quam diligēt⁹ se repromisit: et quanta est suauitas ⁊ dul/cedo ipsius diuine maiestatis. iuxta illud q̄ magna multitudo dulcedinis tue domi/ne quam abscondisti timēntibus te. Ex his autem tribus que sunt pudor: timor: et a/mor/ maxime perficitur cordis compun/ctio peccatorum purgatiua ⁊ aīme circū/cisiua.

Tertiū: est nomen desiderande dul/cedinis. s. hoc nomen Jesus. de q̄ dicunt ꝓphe ꝓ̄ta Vocatū est no/men eius iesus. qō nomē sig̃t desiderabi/lem n̄re salutis opationem. Un̄ Matt. j. angelus dicit ad Joseph: Vocabis nomē eius iesum. Ipse em saluū faciet p̄plm̄ suū a pctis eoꝝ. Hoc est itaq; nomē mire dul cedinis. Richar. de sctō vic. Jesus est no/men dulce: nomē cōfortās pctōrem et btē spei. q̄ iesu esto mihi iesus. Bern̄. Si scri bas/non sapit mihi nisi legero ibi iesum. si disputes ac ꝓferas/n̄ sapit nisi sonuerit ibi iesus. Jdē. Jesu dulcis memoria dās ve/ra cordis gaudia. sed sup̄ mel ⁊ oia eiꝰ dul cis p̄ntia. Hec ille. Hō miꝝ est si dulcissi/mū nob est hoc nomen iesus ⁊ reuerendū. Jn eo em̄ fundat tota spes n̄ra q̄ triplex e

¶ Prima est spes venie
¶ Secunda est spes gratie.
¶ Tertia est spes glorie.

Pria ē spes venie. Quis

em̄ peccator nō timeat nomē diuine potē tie. q̄s audeat sustinēre dīm vltionuz. sed exe iesus dulce refugiū in quo exinanitur maiestas et dulcescit potestas. j. Joan. ij. Scribo vobis filioli n̄ri qm̄ remittūtur vobis pctā vestra p̄pter nomē eiꝰ: qz ad/uocatū habemꝰ apud patrē Jesū chīm ⁊c. O mirabile ꝓsidoriū: pctōr penitens plo/rat ⁊ postulat: filiꝰ interpellat ⁊ impetrat: pater cōdonat: ⁊ spūs sctūs mētē letificat: testimoniū p̄bēs ꝓmissionis pctōr. Jō bn̄ dr Ack. xxij. Ablue pctā tua invocato noie iesu. Sicut itaq; sitiēti dulcis ē fons aq̄ viue: sic pctōri noie pctōr depsso dulce est nomē iesu.

Secunda est spes gratie.

Joan. j. Gratia ⁊ veritas per iesum chri/stum facta est. Triplicē aūt spem gr̄e exper itur aīma in nomine Jesu.

¶ Prima est spes gr̄e illūinatiue. Ad invo cationē em̄ ⁊ meditationē nois iesu illumi nat intellectꝰ nō solū superficie tenꝰ aut ver boꝝ folijs: sed sensuū siue sniaꝝ medullis. Jp̄e em̄ iesus ē lux vera q̄ illūinat oēz ho minē venientē i hūc mōm. Jn h̄ sic̄dē p̄ces antiq̄ p meditatiōez ⁊ ꝓcēplatiōez studen tes ⁊ n̄ in mortuis lr̄is: diuis mysteriis sē

mirabilit eruditi. Et tu ẽgro te a ẽra ſubtraxeris ⁊ ad alta ſuſtuleris ⁊ ad ieſum te converteris: tanto magis recipies lumen vere. In cuius myſterio diſcipuli Mat. xvij in montis ſupcilio leuantes oculos neminẽ viderũt niſi ſolũ ieſum. ¶ Secũda ẽ ſpes gre inflãmatiue q̃ ſm Bern̄. Per nomen dñi venit ad dilectionẽ ⁊ fruitionẽ. Et tõ dr Cañ. j. Oleũ effuſum nomen tuũ: ideo adoleſcentule dilexerunt te nimis. q̃ vicz ipe aie de nouo in pnia laborãtes q̃ adoleſcentule dicunt ardentiſſime exaltant p nomen ieſu in amore eius ad currendũ poſt dilectum. ¶ Tertia eſt ſpes gre corroborative Ro. viij. Certus ſum q̃ neq̃ mors neq̃ vita ⁊c. poterit nos ſeparare a charitate dei q̃ eſt in chriſto ieſu. Vñ Act. xxj. Agabus pphã tulit zonã pauli ⁊ alligans ſibi manus ⁊ pedes ait. Hec dicit ſpũſctũs. Virum cuius eſt zona hec: ſic alligabũt iudei in hierlm ⁊c. et ſequit. Rñdit paulus et dixit. Ego non ſolũ alligari ſed ⁊ mori paratus ſum in hierlm pter nomen dñi ieſu chriſti ⁊c. Et certe q̃cunq̃ leguntur in dño Ja pauptas p diuitijs / aſperitas p delitijs / et vilitas p honoribus reputat ei. cunctaq̃ illi ſupplicia p nomine ieſu dulcia fiunt. Vñ Act. v. Ibant apli gaudẽtes a ſpectu cõſilij q̃m digni habiti ſunt p nõie ieſu contumelijs pati. Sed hanc dulcedinẽ non ſentiunt miſeri pctores in pctõ delectationes q̃rentes: q̃ eis ieſus humilia q̃rit. ſi ſuperbo nõ placet. et q̃ oia mundana ptemplit: ſi non placet auaro. ⁊ ſic de ceteris aliis / ſed ſapit aie ſancte charitate feruide q̃ cum pphẽta Abacuk. iij. dicere põt. Ego aũt i dño gaudebo ⁊ exultabo in deo ieſu meo. ſ. ⁊ ñ in alio. Semp itaq̃ de dulci nomine ieſu aliq̃d eſt mẽorie cõmẽdãdũ qđ ruminatus dulcit paſcat ⁊ auidius appetitum alliciat Heb. xij. Aſpiciam in auctorẽ fidei ⁊ cõſummatorẽ ieſum q̃ poſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucẽ pfuſione conẽpta. Semp igit aliq̃ hora diei cogitanda ſunt dñice paſſionis inſignia ⁊ nomis ieſu dulcedo vt mẽbris ibuta inde pcedat ad ſalutaria verba qr Mat. xij. Bonus hõ de bono theſauro cordis ſui pfert bona Bonus pfecto theſaurus in corde hois eſt nomen ieſu. Et dum q̃s ſic nomen ieſu meditat: ſtatim eũ pſentem ſentit. Juxta illũd Exo. xx. In oi loco in q̃ fuerit mẽoria nois mei veniã. Dũ etiam in tribulatione põit aliq̃s nomen ieſũ inuocat ⁊ deuote meditat: ſtatim conſolationẽ ſentit. Pſ. Proregã eũ q̃m cognouit nomen meũ. Hec aũt dicta diſcreda: nõ ſit intelligenda de hoc nõie ieſus q̃ntũ ad ſonũ vocis / vel etiã quãtũ ad lras ſcriptas: ſed inquantũ eſt ſignatiuũ dei ⁊ hois ſaluatoris mẽdi. Bern̄. Cũ ieſum nomino hominẽ mihi ꝓpono mitẽ humilẽ ſobriũ benignũ: caſtũ: miſericordẽ ⁊ oi denicq̃ bonestate ſpicuũ q̃ et ſuo me fouet exẽplo ⁊ roborat adiutorio. excitat ei torporẽ meũ ieſus de ⁊ hõ. Hec Bern̄.

Tertia eſt ſpes glie. quia ſic dr Act. iij. Non eſt aliud nomẽ ſub celo datũ hoibus in q̃ nos oporteat ſaluos fieri. Hoc eſt q̃ nomen glioſum pter ſpem iſtã glie. Jeſus em̄ ſaluator interptat. Eſt itaq̃ nomen ieſu nomen valde mirabile p qđ ſignat verbum ẽgro factũ: ⁊ in q̃ ſalus eterna ſperat: de q̃ dicere poſſum⁹ illũ pſ. Dñe dñs nr: q̃ admirabile eſt nomen tuũ in vniuerſa terra. Mirabile inquã angelis ⁊ hominibus ⁊ oi creature. Eſt em̄ mirabile huius nois gloria in terra. i. regione viuentiũ ſcz in celo. Eſt mirabilis huius nois gra in terra pegrinantiũ. Eſt mirabile huius nois miniſ iuſticia in terra morientiũ ⁊ pereũtiũ. Jõ dr paul⁹ Phil. ij. In nõie ieſu oẽ genu flectat: celeſtiũ: terreſtriũ: ⁊ infernorũ Ibidẽ. Dedit illi nomẽ qđ ẽ ſup oẽ nomẽ Tã venerabile eſt nomen ieſu q̃ apli dic Col. iij. Oẽ q̃cunq̃ facitis i vbo aut i opere in nomie dñi nri ieſu chriſti facite. Optimus eſt itaq̃ vtriuſcũq̃ verbi ⁊ operis initium ſit ieſus pariter ⁊ finis. Vñ ⁊ ecclia i oratiõnũ fine coit dr Per dñm nrm ieſũ chriſtm. O igit nomẽ ieſu exaltatũ ſup oẽ nomẽ O triumphale nomẽ O gaudiũ agendo ⁊ O letitia iuſtor. O pauor infernor. In te omis ſpes venie. In te ois ſpes glie. Nõ q̃ merito de ſaluatore dr. q̃ vocatũ eſt nomen eius ieſus. Hoc itaq̃ nomen tor affectib⁹ veneremur. In eo ſpem nram ponam⁹: vt in eius veritate pctõr veniã: dei gram: ⁊ glriam ſequamur ſempiternam. In qua eo preſtante videbit ipſe ieſus oi dulcedine pleniſſim⁹: Amẽ.

De epiphania dñi

Pro festo Epiph. Serm.

PRocidētes adorauerunt eū. Matth. ij. Bern. Festiuis et maxie p̄cipuis solennitatib⁹ magꝝ circa ea q̄ solēnitatis sunt imorādū videt vt pariť erudiatur anim⁹ et excitet affect⁹, quō em̄ celebrabitꝝ si nescatꝝ? Hec ille. Sunt ḡ hui⁹ solennitatꝝ mysteria ꝓtēplanda vt p hoc cōtemplationē feruear deuotio nr̄a ad hui⁹ festiuitatꝝ celebrationē. Vocat aūt festum istud apparitio dñi q̄ vicꝝ apparuit verus deus /verus hō/ et verus saluator. Est aut em̄ hmōi apparitio triplex. Prima dr epiphania/ab epi/supra/et phanes apparitio. qr tunc stella desup apparēs manifestauit magꝝ ortū saluatoris. ad quē cū tredecim essꝝ dieꝝ stella duce puenerūt. Scōa dicit theophania a theos qđ est de⁹ et phanes apparitio: qr tota diuina trinitas apparuit in baptismo chr̄i eadē ipa die q̄ est a magis adorat⁹ reuolutis. xxix. annis secundū m'tos. vl' reuolutꝝ triginta ānis sm̄ Aug. Chrys. et Bedā. Tertia dr bethphania a beth qđ est dom⁹. qr in domo nuptiaꝝ apparuit ver⁹ de⁹ qñ mutauit aquā in vinū eadē die q̄ baptizatus est anno reuoluto. Vt aūt plenius et clari⁹ videam⁹ q̄m magna sit solennitas ista et q̄nta sit deuotione celebranda intelligendū ē q̄ sm̄ p̄dictas tres apparitiones ad hāc solēnitatē spectāt tria mysteria multū sublimia statū ecclie et nr̄ā salutē ex directo respicientia. Primū est mysteriū vocationis. Magi em̄ venientes ad chr̄m figura fuerunt vocatiōis gentiū ad fidē. Vñ dicit Aug⁹. ser. de epiphania. q̄ isti magi fuerunt p̄mitie gentiū

Sēm est mysteriū p̄parationis. s. sponse ecclie. hēdem p̄paratio seu purgatio representat in baptismo chr̄i. Eph. v. Chr̄us dilexit ecclīam et tradidit semetipm̄ p ea: vt illā sanctificaret mundās eā lauacro aq̄ in verbo vite vt exhiberet sibi gl'iosaꝝ ecclesiā non habentē maculā neq̄ rugam.

Tertium ē mysteriū nuptialis celebrationis. s. inter chr̄m et eccl'iam et hoc figuratū est in nuptiis illis in quib⁹ chr̄s mutauit aquā in vinū In nuptiis enim celestib⁹ mutat aqua tribulationis in vinū cōsolationis. Attende bñ q̄nta sunt ista mysteria et q̄excellenter in eis manifestat dei⁹ una bonitas et nr̄a salus p̄curat. In p̄mo em̄ mysterio fit ecclie seu cuiuslibet aie spōse chr̄isti inuitatio. In scōo fit sponse inuitate p̄paratio. In tertio ꝓ nuptiaꝝ celebratio. De his trib⁹ cantat hodie ecclesia Hodie celesti sponso iuncta est ecclīa q̄m̄i iordane lauit chr̄istus ei⁹ crimina. Currūt cum muneribꝰ magi ad regales nuptias/ et ex aq̄ facto vino letant conuiue. In p̄senti aūt sm̄one de primo horꝝ mysterioꝝ sigue de p̄ma apparitione q̄ magis apparuit saluatoꝛ stella duce: dicturi sum⁹ de quib⁹ ꝛoquūf ꝛba ꝓposita/ vicꝝ Procidētes adorauerunt eū. Circa quā appar. tionē tria sp̄ealia mysteria ꝓtemplanda.

Primū est supernaturalis intelligētie.

Scōm est sp̄ealis diligentie.

Tertiū ē sp̄ualis reuerentie.

PRimū est mysteriū tē. quō. s. magi habuerunt supnaturalē intelligentiā saluatoris xp̄i nati q̄ statim cū nat⁹ esset ip̄e ihesus venerūt ad adorandū eū. Sciendū ītaq̄ triplicē fuisse talē intelligentie magoꝝ rōnē.

Prima est stelle apparitio.

Scōa est ꝓphetie cognitio.

Tertia ē diuine gr̄e inspiratio.

Prima ē stelle apparitio

de q̄ dicit Leo papa in ser. de epiph. Tribus magis in regione orient⁹ stella noue claritatis apparuit q̄ illustrioꝛ ceteꝝ: pulchrioꝛq̄ sideribꝰ in se intuentiū oculos animosq̄ conuerteret vt ꝓfectum aduerterēt non ē ociosum qđ tā insolitū videbat. Et sicut dicit Aug⁹ lib. ꝓ fausti. Stella illa nō erat ex illis stellis q̄ ab initio create iti nex suoꝝ ordinē sub creationis lege custodiunt: sed nouo ꝛginis partu nouū sidus apparuit. Fulgent⁹ aūt dicē q̄ stella illa ab alīs differebat p̄cipue in trib⁹. s. in situ q̄a non erat localiter sita in firmamēto sꝛ pendebat in meditullio aeris. primo terre Jn fulgore qr ceteris erat splendidioꝛ/ splendoꝛe em̄ eius nō poterat splendoꝛ solis obfuscare: imo etiā in meridie lucidissima apparebat. Jn motu: quia p̄cedebat magos more viatoris.

Scōa rō fuit pphetie cognitio.

Nam sīc dicit Remigi⁹. Licz ō magis varia sit opinio: magis tn credendū est eos fuisse nepotes balaā. Balaam em int cetera q̄ pphetauit dixit sīc hr̄ Num. xxiiij Orietur stella ex iacob t exurget hō ex israel Illi g̈ habentes hanc pphetiā mox vt viderunt stellā nouā intellexerunt regē natū t venerunt. Hec Remigius. Sic aūt dicit de Lyra. Isti dicti sunt magi nō a magica arte sed a magnitudine scie. Et tō dicti sunt etiaz reges quia illo tempore phi sapientes regnabant.

Tertia rō fuit diuine gratie inspiratio

sine q̄ nihil pfuissent alie due rōnes. Videntes em stellā intellexerūt p diuinā inspirationē q̄ illa erat q̄ p balaam p̄dicta fuerat. Leo papa ser. Epiph. Dedit aspicientib⁹ intellectū q̄ pstitit signum Notandū igit circa p̄dicta q̄ tria nobis intelligentiā pbent ad chīm cognoscendū q̄rendū: inueniendū: t adorandū. Primū est fidei illustratio. que per stellā significat. Esa. vij. fm aliam lr̄am. Si non credideritis non intelligetis. Aug⁹. Fides ē illuminatio mentis ad supnam ver̄itē: cognoscendā vicz t amandā. Scōm est scriptura⁹ instructio. Ps. Declaratio sermonum tuo⁹ illuminat: t intellectū dat puuulis. Tertiū est diuina inspiratio q̄ cuilibet offerē quantū ad ea que sunt de necessitate salutis. Apo. iij. Ecce ego sto ad ostium t pulso tc. Sed heu multi huic inspirationi resistunt Act. vij. Dura ceruice et incircūcisis cordib⁹ t aurib⁹ vos semp spiritui scō restitistis tc

Secundum est mysteriū specialis diligentie. s. ad querēdū christum natum. Hanc aūt magorum diligentiam tria manifestant q̄ i euāgelio tanguntur

Primū est velox itineris aggressio.

Scōm est solicita inq̄sitio.

Tertium est itineris perficiendi acceleratio

Primū est velox itineris aggressio.

Statim em visa stella t habita intelligentia signationis ei⁹ aggressi sūt vt venirent ad adorandū puerum natum sequentes stellam. Unde dicit euangelium Mat. ij. Cum natus esset ihesus in bethleē iude in diebus herodis regis: ecce magi ab oriente venerunt hierosolymā. Ita t nos statim habita ō noticia t ciuitatis celestis: aggrediendū ē iter salutis

Scōm est solicita inquisitio.

Venerunt em reges p̄dicti in ciuitatē regiam scz hierosolymā solicite inquirentes t dicentes. Ubi est qui natus est rex iudeor⁹. Vidimus em stellā ei⁹ in oriente t venim⁹ adorare eū. Et nota quō in his verbis chīm ver⁹ hominē: verū regē: t verum deū magi confessi sunt sīc dicit Remigius. Audiens aūt herodes rex turbat⁹ ē t ois hierosolyma cū illo. Chrys. Sīc ramū arboris in excelso positū leuis etiā aura mouet: sīc t sublimes homies in culmine dignitatū existentes leuis etiā fama cōturbat. Greg. Celi rege nato rex terre turbatus est q̄ nimirū altitudo terrena confunditur dū celsitudo celestis aperit Aug. Quid erit tribunal iudicantis q̄n supbos reges cuna terrebat infantis? Pertimeāt homines regē ad patris dexterā iam sedētem quē rex impi⁹ timuit adhuc mr̄is vbera lambentē. Hec ille. Non solum aūt herodes turbatus ē sz etiā ois hierosolyma cū illo. i. maiores ciuitatis fauentes herodi accipiendo partē p toto vt dicit de Lyra. Nec mirū hoc q̄ gaudere nequeūt impij de aduentu iusti. Sic itaq̄ turbat⁹ herodes cōgregans oēs p̄ncipes sacerdotū t scribas iscisciteb̄at ab eis vbi chīs nasceret. Hoc faciebat volens chīm natum p̄dere. At illi citi in legē rñderūt. In bethleem iude: allegantes pphetiā q̄ habetur Michee. v. Et tu bethleem terra iuda tc. O miseri iudei qui locum natiuitatis chīsti cognouerunt t alijs ostenderunt nec tamen ad eū adorandū perrexerunt. Aug⁹ ser. de Epiph. Alijs demonstrat⁹ vite fontē ipi mortui sunt siccitate. sīles facti fabris arce noe q̄ alijs vbi euaderent p̄stiterunt t ipi diluuio perierunt: similes lapidib⁹ miliarijs q̄ hoib⁹ viā oñderūt nec ipi ambulare potuerunt. Hec Augustinus. Nota iuxta hoc quinetiam nunc litteratores sepe sunt ad querendam dominum tar-

diores. Audito itaq; loco nativitatis chri tūc Herodes clam? vocat? magis/ diligen ter dedicit ab eis tps stelle q̄ apparuit eis Chrys. Occulte eos vocauit vt nō vide rent iudei q̄s hēbat suspectos: ne forte q̄si regē suc gētis amātes, pderēt ꝓsiliū eius. Hec ille. Mittens igit eos. s. magos in bethleē: dixit. Ite t interrogate diligēter de puero: t cū inueneritis renūciate mihi vt t ego veniēs adorē eū. O venerosa t do losa locutio. O iniq̄ astutia serpētina. quia sic dt Greg. in homel. Adorare eū se velle simulat: vt hūc sic inuenire possit extinguat. Chrys. sup Matt. Deuotionē pmittebat t malicīā cordis sui hūilitatis colore depin gebat. Talis est ꝓsuetudo oim maligno? q̄n aliquē in occulto grauit ledere volunt: humilitatē illi t amicitias fingūt. Vñ dic Et cū inueneritis renūciate mihi: vt t ego veniens adorē eū. Leo papa. q̄s felix foret si magoꝝ imitaret fidem t ꝓuerteret ad re ligionem q̄ dispon at ad fraudem.

Tertiū quod ostendit ma

gor diligentia est pficiendi itineris accele ratio. Statim em vt dr in euāgelio. Cum audissent regē abierūt. Remig⁹. Audie runt magi herodem vt q̄rerēt dūm: sed nō vt ad eū reuerterent. significabant em bo nos auditores q̄ bona q̄ audiūt a malis p dicatoribus faciūt: sed tū opa illoꝝ nō imi tant. Hec ille. Et ecce stella quā viderant in oriente ap̄cedebat eos vsq̄dū veniens staret supra vbi erat puer. Chrys. Ex hoc loco ostēdit q̄ cū stella decepisset magos ppe bīrlm abscōdita est ab eis: vt relicti a stella cogerent in hierusalē interrogare de chro sum? t manifestare ppt duo. Primo ad ꝓfessionē iudeoꝝ. q̄ gentiles stelle tm modo vidēe cōfirmati: chm p alienas p uincias regebant. et iudei ab infantia p phetis legētes de chro etiā in finib⁹ suis natū nō susceperūt. Deinde vt interrogati sacerdotes vnde nasci chs: ad p̄iudiciuꝫ suū respōderēt: de bethleē. hec Chrysost. Solet t alia rō assignari quare eis disparuit stella. q̄ sic dr glo. Auxiliū q̄rētes humā nū: tuste pderūt diuinū. Remig⁹ Stel la signat gratiam dei. Herodes diabolum. Qui aūt per petm se diabolo subdit: mox gr̄am perdit. q̄ si p puniam recessit: mox gr̄am inuenit q̄re non dimittit donec pdu cat ad domum pueri. i. eccl̄iam. Hec ille. Ipsis q̄ a hierlm recedentib⁹: iter apparu it stella q̄ antecedebat eos vsq̄dū veniēs staret sup vbi erat puer. Videtes aūt stel lā: gauisi sunt gaudio magno valde. Chry sost. Gauisi sunt: q̄ spes eoꝝ nō erat dece pta: sz amplꝰ ꝓfirmata. Glo. Gaudio gau det q̄ ꝓpter deū gaudet q̄ est ver gaudiū. Addidit aūt t magno: q̄ de magno gau debant. Chry. Per mysteriū em stelle in telligebāt qm dignitas tūc nati regis excee debat mēsurā oim mūdialiū regū. ido ad didit etiā: valde. Hec ille. Legit aūt in lō ga legēda Colonie q̄ reges isti p̄mo vene runt ad pastores: q̄ pastores stelle claritā tē videtes occurrerunt t interrogauerunt q̄dnā hoc esset. Audītes aūt q̄ puer na tū quereret: dixerūt illis q̄liter angel⁹ eis apparuit nocte nativitatis chri cū claritate magna dicēs. Annuncio vobis gaudium magnū. q̄ erit omni ppl̄o: q̄ natus est vo bis hodie saluator &c. et quo inuenerunt puer iacentē in p̄sepio t pannis involutū. Quib⁹ auditis gauisi sunt reges. et sic stel la duce venerunt ad locū vbi erat puer. et totum iter suū pfecerūt in tredecim diēb⁹. Ex q̄ paret eoꝝ diligentia t deuotio ma gna: q̄ in tā breui a tā longinqs finib⁹ vene runt. Sed vt dr Remig⁹ Puer q̄ tūc na tus est in tā breui spacio de vltimis finib⁹ terre magos ad se pducere potuit. Ex hm Hiero. isti reges venerūt in dromedarijs q̄ sunt velocissimi cursus: et tantū vno die currunt q̄ntum equus validus in trib⁹ di ebus. In pdicta aūt legenda habet q̄ ibi lux ꝓtinue erat vbi eq̄tabāt: nec ipsi nec iu menta esuriebāt nec comedebāt: sz die no ctuq̄s eq̄tabant. Sic q̄ venerūt ad locū.

Tertiū est mysteriū spūalis reuerē tie. Vbi cōtemplari habem⁹ quō mag̃i reuerēter adorauerūt deum natum. Vbi sūt tria specialia mysteria cō templanda.

Primū est mysteriū deuote adorationis
Secūm est mysterium p̄ciose oblationis.
Tertiū ē mysterū mystice significationis

Primū est mysterium de

uote adorationis. Vbi apparet mira ma goꝝ fides: humilitas: t deuotio. Cōsidē

randū itraꝫ cum euangelio qm̄ ad locū p// uenientes/intrātes domū:inuenerūt pue// rum cū maria mre ei⁹. Chryſ.sup Matt. Non cū matre diademate coronata:aut in lecto aureo recūbente:sed vix tunicā habē te vnā/nō ad ornatū corpis: sed ad tegu// mentū nuditat⁹ qualē habere potuit car// pentarij vxor pegre cōstructa. Si ḡ regem terrenū q̄rentes venissent:magis fuissent cōfusi q̄ gauisi q: tanti itineris laborem sine causa suscepissent. Nunc aūt q: celestē regē querebāt. etsi nihil regale videbāt in eo:tn̄ soli⁹ stelle testimonio ꝓtenti gaude// bāt oculi eoꝝ ꝓtemptibilē puerū aspicere. quia spūs in corde eoꝝ terribilē eum mon strabat. Vn̄ pcidētes adorauerūt eū. Vi// dent em̄ hoiem t agnoscunt deū. Hec ille O q̄nta fuit in eoꝝ cordib⁹ cōsolatio qn̄ vi so puero/lumine vere fidei illūinati credi// derūt eū esse mundi saluatorē quē tāta sol licitudine q̄sierūt. Procidētes itaqꝫ super terrā genua flectētes:t sup terrā faciēs su as demittētes:cū magna cordis deuotōe et oris benedictiōe ipm̄ adorauerūt: t vni// miter saluatorē mūdi eū esse dixerūt: de bn̄ficio stelle q̄ eos ꝓduxerat gr̄as agētes, et ipm̄ verū deū esse credētes. sicut dr glo. Hinc exclamat Aug. O stupēda infantia cui t astra subdunt. cui⁹ est ille magnitu// dinis t supne glie ad cui⁹ pannos t angeli excubant t sidera obsecundāt t reges tre pidant t secratores sapie gemculant. Hec Aug⁹. Imitari itaqꝫ debem⁹ magoꝝ reue rentiā t deuotōem cordis deo nos būiliter prosternentes. quod fieri debet precipue propter triplicem rationem

¶Prio in recognitione nostre vanitat⁹ t miserie: quasi recognoscētes nos nihil esse cora deo. Esa. xl. Oēs gentes q̄si non sint sic sunt coram deo. t q̄si nihilū t inane re// putati sunt ei. Exēplum habem⁹ in Job Job.j. qui tonso capite corruēs in terram adorauit t dixit. Nudus egressus sum ex vtero matr⁹ mee: et nudus reuertar illuc. Et aduerte ibi q̄ inflicta tribulatio cōpel lit ad pfectius recognoscendū vite p̄sent⁹ miseriā: et ad deum adorandum.

¶Secūdo in significatiōem humilitatis et erubescentie. quia vic⁹ ipm̄ dn̄m multi// pliciter offendim⁹. Exēplū in publicano q̄ nec audebat oc̄los ad celum leuare: vt ha betur Lu. xviij. Et in filio pdigo ad patrē reuertente Luc. xv. Pater peccaui in celū et coram te: iam nō sum dign⁹ vocari fili⁹

¶Tertio in ptestatione sup// (tuus ne maiestatis t excellētie. Ecci. xliij. Ter ribilis dn̄s t magn⁹ vehemēter: et mirabi lis potētia illi⁹. Exēplū in Salomone. iij Reg. viij. q̄ adorauit deum di. Dn̄e deus israel nō est similis tui: deus in celo desup et sup terr⁹ deorsum ꝛc. Sequit. Facies vnicuiq⁹ sm̄ oēs vias suas sic videris cor ceius. Ecce excellētia diuine iusticie. sequit. q: tu solus nosti corda oim̄ filiorum hoim: vt timeāt te cunct⁹ diebꝫ. Ecce excellentia diuine sapie. Et postea sequit. Audiet no mē tuū magnū: t man⁹ tua fortis: t bra chium tuū extentum vbiq⁹ Ecce excellen// tiam diuine potentie. Et sic patet quomō salomō adorās pfitebat excellētiā diuine maiestatis. Et postea ibidē habet q̄ vtrū// q⁹ genu fixerat in terram t expāderat ma nus in celum ꝛc.

Secundū est mysteriū pre

ciose oblatōis. Adorauerunt em̄ dn̄m nō solum ex ania t corpe: sed etiā de sua sub// stantia tpali. iuxta illud Prouer. iij. Hono ra dn̄m de tua substantia. Obtulerūt ḡ ei aurum: thus: t myrrham. Remig⁹. Sci endū q̄ isti nō singuli singula obtulerunt: sed singuli tria. et singuli cum suis muneri bus regem deū t hoiez p̄dicauerūt. Hui⁹ aūt triplicis oblatōis assignāri pōt triplex rō

¶Prima est rō antiq̄ traditōis. q: vt dr Remig⁹ Tractatio ātiq̄ fuit vt null⁹ ad regem vacu⁹ introiret. Perse aūt t chaldei talia munera ꝓsueuerāt offerre. Isti aūt vt dr in historia scholastica venerant a fi// nibus persarum et chaldeorum.

¶Secunda est ratio necessarie subuentōis Quia sm̄ Bern. anq̄ obtulerūt ꝓpter in// opie subleuationē. thus ꝓtra stabuli feto// rem. myrrhā ꝓpter mēbroꝝ p̄ceri ꝓsolida// tionē t vermiū expulsionē. Circa quā rōnem nota quō chr⁹ p suam inopiā dedit nobis exemplū ꝓtenende mūdanitatis. In hoc ꝓpo q̄ i stabuli feroze nasci t nutriri voluit: de dit exemplū tolerande penalitat⁹. In hoc ꝓpo q̄ nasci voluit in forma pueri cum coꝛ porali debilitate t fragilitate: dedit exem plum sectande humilitatis.

Sermo de epiphania

Tertia est rō deuote ꝓtestatiōis. qz ſm Aug. ſer. ō epiph. Mag offerūt vt regi magno, thus imolant ſibi vt deo. myrrham ꝓbent ei tanq̄ ꝓ ſalute oīm moriturꝰ. O q̄hilari facie puer ihesus magos ſic offerētes dulciꝫ aſpiciebat. Credendū est certe qz q̄ eū tanta ſollicitudie q̄ſierant z tāto venerabant affectu: eos abſq̄ leticia abire nō ꝑmiſerit. Et virgo illa dulciſſima matꝝ humilis atq̄ māſuera poſtq̄ in his regibꝫ tantā fidē z deuotionē aſpexit multa eis verecūdo vtiq̄ ſermone de filio ſuo locuta est: euāgelizādo q̄liter angelus annūciauerat z ipa ꝟgo cōcepat z parturierat: angelis cantantibꝫ z nūciantibꝫ paſtoribꝫ eiꝰ natiuitatē: et quō ipe dñs ſic incarnatꝰ ꝟ erat vt ſaluū faceret genꝰ hūanū. Cōmendabat ex hoc magoꝝ ꝓuidentiā: diligētiā atq̄ deuotionē: q̄ ad eū videdū tāto ꝑ perauerāt: dicēs eis. Sciatis qz quē adoratz deꝰ est. cui munera obtuliſtis rex est. Ipm in brachijs ſuſcipite qz hō est. Itaq̄ filiū ſuum benigniſſime vnicuiq̄ eoꝝ amplexandū porrigebat. O virginis cōſueta hūilitas. O filij dei mira benignitas. O gra ſuperceſſiua orientaliū regū: q̄ a ꝟgine matre filiū dei incarnatū inter ſua brachia ſuſcipiūt. Conemur z nos mētē ꝓ ſponere et nec nobis ſe negabit ꝓſſimꝰ ieſus filꝰ dei. Tandē autē ipi magi admoniti in ſomnis ne redirent ad herodē ꝑ aliā viā reuerſi ſunt in regionē ſuā. Chryſ. in home. Intuere magoꝝ fidē qualiter ñ ſcādalizati ſunt in ſeipſis dicētes. Si magnꝰ est puer hic: q̄ neceſſitas fuge est z occulte receſſionis. hoc em̄ est vere fidei nō q̄rere cauſas ēoꝝ q̄ vere ꝓcipiunt: ſed ſuaderi ſolum ab eis. Chryſ. ſup Matth. Si aūt magi chīm quaſi terrenū regē queſiſſent: inuenientet eū apud ipm māſiſſent: nunc autem adorauerunt z reuerſi ſunt. Cū aūt reuerſi fuiſſent māſerūt colētes deū magis q̄ ante ꝓdicātes multos erudierūt. Et deniq̄ cū thomas iuiſſet ad ꝓuinciā illā: ſibi adiuncti ſunt: z baptizati facti ſūt executores ꝓdicatiōis ipſiꝰ. Hec Chryſ. Greg. Magnū ꝟo nob magi aliq̄d innuūt q̄ in regione ſuā ꝑ aliā viaz reuertunt. Regio q̄pe nra paradiſus: ad quā ieſu cognito redire ꝑ viam qua venim̄ ꝓhibemur. A regiōe etem̄ nra ſugbiēdo: viſibilia ſeq̄ndo: cubitū gustādo/diſceſſimus. ſed ad eā ne/ceſſe est vt ſtendo: obediēdo: viſibilia ꝓte/mnendo atq̄ appetitū carnis refrenando redeamus.

Tertiū est mysteriū mysti

ce ſigtionis: ꝑ q̄nto viz ſigtio illoꝝ mūerū ſpectat ad nram ſpūalem inſtructionē.

Primo itaq̄ dicendū est de ſignatione

Primo em̄ ſi/ (auri que triplex est

gnat regiā dignitatē. Nam ſicut ōt Gre/go. in homel. auꝝ regi ꝟgruit. Qui q̄ chriſtum timet z honorat vt regē: auꝝ ſibi offert. Hiere x. Quis non timebit te o rex

Secundo ſignat verā charitatē. (gentiū/

tatem. et hoc ꝓpter triplicē ſimilitudinem.

Prima est ſimilitudo dignificatōis. Sicē em̄ auꝝ ceteris metallis dignꝰ est z ipa ornat z dignificat: ſic charitas dignior est et excellētior ceteris ꝟturis z eas ornat et dignificat. j. Coꝝ. xiij. Maior horum est charitas. Et Amb. Charitas ē forma ꝟturū.

Secūda est ſilitudo ditationis. Sicut em̄ aꝝ hūs in arca dives est tꝝaliter: ſic hūs charitatē dives est ſpūaliter: cū habeat ipm deum. Augꝰ. Aurū habens in arca dives est: deum habens in ꝟcientia dives est.

Tertia est ſilitudo phatiōis. Nā ſicut aurum ꝑbat in igne: ſic charitas in igne tribulatiōis. Greg. Pena interroganda ſiqs in aduerſitate poſitus deum veraciter amat. Hec ille. De hoc q̄ charitaz auro dicitur Apocal. iij. Suadeo tibi emere aurum ab igne/tum vt locuples fias.

Tertio ſignat ſapie claritatē. Greg. in homel. Auro nanq̄ ſapia deſignat: Salomone attestante q̄ ait Theſaurꝰ deſiderabilis requieſcit in ore ſapientis. Hec Grego. Et hec ſignatio est ꝓpter triplicē ſimilitu/

Prima est ſimilitudo ꝓciositaz (dinem Prouer. viij. Sapientia ꝓciosior est cūctis

Secūda est ſilitudo ſpeciosita/ (opibꝰ. tis. Sap. vj. Clara ē z q̄ nūq̄ marceſcit ſapientia.

Tertia est ſilitudo delecta/ (pientia. bilitatis. Sap. viij. Nō habet amaritudinē cōuerſatio illiꝰ zc. Aurum em̄ ꝓciosum: ſpeciosum z delectabile ē ꝓ ceteris metallis: ſic ſapientia vt dictum est.

Secundo dicendū est de ſigtiōe thuris: que est triplex

Primo ſignat diuinitatis chriſti recog/

nitionem. vt patz per Gregoriū in home. ¶Scōo oratiōis deuotiōez. Greg. Thure qō deo iccēdit vir⁹ oratōnis exp̄mit. Ps. testante q̄ ait. Dirigat⁹ oratio mea sicut incēsum in cōspectu tuo. Et h̄ppter similitudinē in tribus. Primo in odoris inclusione. Thus em̄ est odorifer: sic oratio coram deo. Apoc. v. Seniores habebāt singuli phialas aureas plenas odoramentoz q̄ sunt orationes sanctoz. Scōo in odoris emissione. Thus nō emittit odorē nisi incēdat. sic nec oratio sine feruore deuotiōis z igne charitatz. j. Cor. xiij. Si orem lingua. s. tm̄: mens mea sine fructu ē. Et nota bene ꝓsus. Mystica sunt vas thus ignis: nam vase notat⁹ mens pia: thure p̄ces: igne supnus amor. Tertio in odoris operatione. Thus em̄ p odorē suū fugat odores feti/dos. sic oratio feruēs fugat feroces malarū cogitationū. Hiero. Sint tācrebre orationes vt oim cogitationū sagitte huiusce/modi clypeo repellantur.

¶Tertio thus sigt diuie laudis oblatiōnē ꝓpter triplicē sūtudinē: in odore: honore: z vigore. Sicut em̄ thus est odoriferū et p ipm̄ honorat⁹ deū: z suo vigore feteres expellit: sic sacrificiū laudis est odoriferū deo. Ps. Deo nro iocūda sit laudatio. Per ipm̄ honorat de⁹. Ps. Sacrificium laudis honorificabit me. Et vigore suo fetores tentationū euincit. Ps. Laudās invocabo dn̄m z ab inimicis meis salu⁹ero.

¶Tertio dicendū est de significatōe myrrhe: que est triplex.

¶Primo significat mortalitatz chr̄i compassionē: eoq vt ōt Greg. Myrrha mortuorum corpora condiebantur.

¶Scōo carnis mortificationez. Grego. Myrrhā offerim⁹ si carnis vicia p abstinētiā mortificam⁹ Per myrrhā nāq agitur ne mortua caro putrescat.

¶Tertio cordis amarā cōtritionē. Myrrha em̄ amara est. Greg. in homel. Gratū deo sacrificiū est afflictio ꝑ pcm̄. Ps. attestante q̄ ait. Sacrificiū deo spūs ꝯtribulat⁹: cor ꝯtritū z hūiliatū de⁹ nō despicies Sic itaq spūaliter aur̄ dño offerim⁹ si nosmetipos p verā obediētiā subiiciam⁹ sibi tanq regi: eū timentes z honorātes: si charitate ferueam⁹ deuz z primū amantes: si deū veraciter agnoscam⁹ lumine vere sapientie rutilātes. Thus aūt sibi offerim⁹ si eū vez deum esse credim⁹: si oratōni deuote insistimus: si laudib⁹ diuinis feruenti animo vacamus. Myrrhā ꝓ sibi offerimus si eius passioni z morti compatimur: si carnis desideria mortificam⁹: ex si de peccatis vere conterimur. Studeamus itaq̄ his mysticis muneribꝫ chr̄m adorare iam regnantem in celis quem adorauerūt magi adhuc pugrum iacentem in terrz: q̄m p/cidentes adorauerūt eum: vt sic deuotōis istoz regum facti participes: sue etiā glie tandem mereamur esse cōsortes. Amen.

¶De baptismo christi Sermo in eadez festiuitate.

VEnit iesus a galilea in iordanē ad Joannez vt baptizaret ab eo. Matt. iij. In p̄senti sermone dicim⁹ de primo mysterio ad p̄sentem solennitatem spectante: Hunc in hoc sermone spīrāte dei gratia: de secundo mysterio dicturi sumus scz de baptismo christi in quo facta est alia apparitio que theophania dicit: vt s. dictū est. In hac aūt apparitione apparuit dn̄s verus saluator: verus homo: verus deus triplici testimonio.

¶Primū est testimoniū ꝓphetalis denūciationis.

¶Secundum est baptismalis ablutio

¶Tertium est supnalis ma/ nifestationis.

PRimū est testimoniuz prophetalis denunciationis: videlicet Joannis: qui dedit testimonium de christo circa baptismū eius quantum ad

¶Primo quantum ad dulcedi/ nem pietatis.

¶Scōo q̄ntum ad certitudinē h̄uanitatz

¶Tertio q̄ntū ad celsitudinē deitatis.

¶Primo quantū ad dulcedinē pietatz: cū dicebat Matt. iij. Ego baptizo vos in aq̄. Q: vt ōt Grego. petā solvere nō valebat. ipe vos baptizabit i spū sctō: q̄ vicz est spūs dulcedinis z pietatis. Sap. xij. O q̄bonus: q̄z suauis ē dn̄s spūs tu⁹ in nobis. Et Joan. j. Ille est q̄ bapti/

sat. i. lauat aias. Magna pietaz dulcedo in chro q̄ venit nos nras lauare a sordib⁹ vicioz. Et ibidē: Ecce q̄ tollit pcā mūdi. Apo. j. Dilexit nos z lauit nos a petis n. in sang. suo ps. Quā magna mitritudo dulcedinis tue dñe ꝛc.

Scdo quantū ad certitu

dinē humanitaz qñ dixit Jo. j. Ecce agn⁹ dei. i. a deo missus imolandꝰ vt hostia acceptissima: qō ei competit fm humanitatē Dicit aūt potꝰ agn⁹ q̄s aliud aial imolatuū ꝓpter tres rones. Prima ē rō naturalis ꝓditionis q: agnus est anial mansuetū: sic chris Hiere. xj. Ego q̄si agn⁹ mansuetus q̄ portat ad victimā. Scda ē rō paschalis imolationis Agn⁹ em paschalis iter oes figuras vete. testi expressius figurabat passionem chri: q: ille agn⁹ erat sine macula. z p ei⁹ imolationē filij isrl liberati sunt ab egyptiaca fuitute. Sic p passionez chri q̄ pcm non fecez liberati sum⁹ a fuitute diaboli. Tertiā est rō figural' durationis q: iuge sacrificiū qō figurabat perpetuitatē beatitudinis: fiebat de agno, sic z chris est btitudo nra.

Tertio quantū ad celsitu

dinē deitatz: cū dic Mat. iij. Quia post me venturꝰ ē fortior me est. q: scz hz ꝓtutē diuinitatz. cuiꝰ nō sum dignꝰ calciamēta portare. i sibi exhibere minimū obsequiū. Et Jo. j. Hic est de q̄ dixi. Post me venit vir q̄ ante me factꝰ ē q̄m ꝓior me erat z ego nesciebā eum. s. q̄ntū ad deternatā ꝓsonā sed vt manifestet in isrl. Propterea venj ego i aq̄ baptizans. Sz q̄ misit me ille mihi dixit Sup quē videris spm descēdentē z manentē sup eū. s. in signo visibili colūbe. hic est q̄ baptizat in spūsctō. Et ego vidi. s. p dicto mō spm descēdētē sup eū: z testimoniū phibui q: hic est filiꝰ dei. s. naturalis. Notandū aūt q̄ tū dic ioānes de chro Ante me factꝰ est/hic dz intelligi: ante me factꝰ. i. mihi plat⁹. Lz em chro fm deitatē ꝓior sit q̄s ioannes: tñ fm deitatē nō est factꝰ. fm hūanitatē aūt chris nō ē ꝓior natꝰ q̄s ioānes/sz econtra. Lz dici possit chris ꝑius factꝰ q̄s ioannes eo q̄ chris ab initio ꝛceptionis habuit corꝓ omnib⁹ liniamentz distinctū/z aiam oib⁹ sciētijs z ꝓtutib⁹ ꝓfectā. z sic illo mō factꝰ ante q̄s ioānes.

Secūdū ē testimoniū baptismal' ablutionis? Jn eo em q̄ baptizari voluit: apparuit sua pietas: sua hūanitas: sua diuinitas qō magz apparere poterit ꝓsideratio rones ꝓpt q̄s baptizari voluit.

Pria ē rō gratiose exēplationis
Scda ē ꝓtuose hūliationis
Tertia ē fructuose sctificationis

Prima ē rō gratiose exē

plationis. s. obedientie. Si em ille fec qō ñ tenebat: quāta diligētia debem⁹ facere qō tenemur. Aug. ser. de epiph. Voluit facere qō faciēdū oib⁹ ꝑeruit. Et hō ē qō ipse dixit. Sic em decet nos implere oēm iusticiā. Remigi⁹. Decet nos iplere oēm iusticiā. i. oñdere exēplū ois implēde iusticie in baptismo. Chryſ. Jbi nō h̄ sigt vt si fuerit baptizat⁹ adimpleat oēz iusticiā/sz sic .i. quēadmodū baptismatz iusticiā ꝑus fac⁹ ipleuit postea ꝑdicauit: sic z em aliaz iusticiā fm illō Cepit ihesꝰ facere z docere Et Amb. sup Lu. dr. Hec ē iusticia vt qō alter facere velis: ꝑus ipse incipias: vt tuo alios hortez exēplo. Hec ille. Hec ē ꝓpria rō q̄re baptizari voluit q̄ in chro nob oñdit dulcedinē pietatz.

Scda est rō virtuose hūili

ationis: q̄ oñdit certitudinē hūanitatz Sicut em dic Chryſ. sup Mat. q̄uis chriſtꝰ nō eēt petō: tñ naturā susceptit peccatrice z similitudinē carnis pcti. Propterea etsi ꝑse baptizari nō indigebat: tñ in alijs carnal' natura opꝰ habebat. Jn hoc fecto mane apparet eiꝰ hūilitas: q: cū purissimus eēt z sanctissimꝰ: tñ baptizari voluit a ioāne.

Tertia ē rō fructuose scti

ficatiōis. Et hec rō oñdit celsitudinē deitatis. quia vicz sic dicit Amb. sup Lucā. Baptizarꝰ ē dñs nō mūdari volēs: sz mūdare aq̄s vt ablute p carnē chri q̄ pcm nō cognouit baptismatis vim haberēt: et vt sctificatas relinqret postmodū baptizandis. sic dic Chryſ. Propter has itaq̄ rones veit ihesꝰ a galilea i iordanē ad iohez vt baptizaret ab eo Johes aūt tūc ex diuina ispi

ratione cognoscẽs eũ ꝛ sciẽs eũ verũ deuz esse/lauacro nõ indigentẽ: ex reuerẽtia p/ hibebat eũ dicẽs. Ego a te debeo baptiza ri ꝛ tu venis ad me: Uz eĩ Joannes san/ ctificat⁹ esset ab vtero: tñ indigebat bapti smo chr̃i nõ ꝓpter ablutionẽ culpe originā lis: sed ꝓpter impssionẽ characterz ꝑ quez chr̃o ꝓfiguraret: vt ỏr Hi. de lyra. Chry/ sost. sup Mat. Ut tu me baptizes ẽ ido/ nea rõ vt iust⁹ efficiar ꝛ dign⁹ celo. vt aũt ego te baptizo: q̃ est rõ: Dẽ bonũ de celo descẽdit in terrã: nõ de terra ascendit in ce lũ. Hec ille. Rñdẽs aũt iesus dixit. Sine id est ꝓmitte/mõ. s. me a te baptizari in aq̃ vt tu a me postmodũ baptizerz in spũ: q̃a mysteriũ est qõ ago. Jn q̃ bm Chrys. ostẽ dit q⁹ postea chr̃s baptizauit Joannẽ. qõ etiã testat hiero. sup matt. Hilari⁹. Sine mõ/vt q̃ sui formã assũpsit expleã ꝛ hũili/ tatẽ eius Hec ille. Audiens hoc itaq; Jo annes ꝝsensum ꝑbuit: ꝛ dimisit eũ q̃ se ba ptizari. i. nõ vltery⁹ ꝓdixit. sed cũ mltã reue rentia ꝛ tremore baptizauit. Uñ cãt. ec clesia. Baptista ꝓtremuit ꝛ nõ audet tãn gere scm̃ dei ꝛticẽ. Ber. Jnclinat sub ba ptiste manib⁹ caput adorandũ angel: reuo rendũ ptãtib⁹: tremẽdũ ꝓncipatib⁹. Quid mir̃ si tremit hõ ꝛ nõ audet attingere san ctũ dei ꝛticẽ. Quis vel ipa cogitatiõe nõ cõtremiscit: O q̃ altũ erit in iudicio caput istud qõ mõ sic inclinat: et ꝓtex q̃ mõ tam humilis videt/q̃ sublimis ꝛ erectus tunc apparebit. Hec Berñ.

Tertium est testimonium supnatu ralis manifestationis. Et hoc est triplex.

¶ Primũ est mysterialis aptionis
¶ Secundũ est corpalis appitionis
¶ Tertiũ est paternalis ꝓtestatiõis.

¶ Primũ est testimoniũ my

sterialis aptionis. q̃ vt ỏr Mat. iij. Ba/ ptizat⁹ iesus ꝝfestim ascẽdit de aq̃. ꝛ ecce apti sunt ei celi. Et Lu. iij. Jesu baptizato ꝛ orãte aptũ est celũ. s̃m Nico. de lyra. ta/ lis aptio celi fuit nõ in corpe celesti sic q⁹ ce lũ fuerit diuisum: sed in aere: sicut solet fie ri in corruscatione: in q̃ dicunt vulgares ce lũ apiri. Nec tñ fuit ibi aliq̃ falsitas: qa h̃ sufficiens erat ad significãdũ aptionẽ cele stis ianue ꝑ baptismũ. Glo. Tãt⁹ spiẽdor circũfulsit chr̃m in baptismo vt empyreuz celuz videret reseratũ esse. Põt aũt hmõi aptionis rõ triplex assignari

¶ Prima sumit ex pte ptãtis effectiue: vt vicz ostẽderet q⁹ ꝛtus a q̃ baptism⁹ hz effi caciã est virt⁹ celestz. Jn baptismo eĩ chr̃i manifestari debuerũt ea q̃ ptinẽt ad effica ciã nr̃i baptismi: cũ ꝓpt nos baptizari vo/ luerit: suo baptismo nr̃m baptismũ conse/

¶ Scda rõ sumit ex pte ꝛtutz dis/ positiue. q̃ vicz ad efficaciã baptismi dis/ positiue opat fides eccl̃ie ꝛ ei⁹ q̃ baptizat vñ ꝛ baptism⁹ ỏr sacramentũ fidei: ꝑ quã fidẽ celestia inspicim⁹ que sensum ꝛ rationẽ (cras. humanam excedunt.

¶ Tertia rõ sumit ex parte vtilitatz con/ comitatiue. q̃ vicz ꝑ baptismũ nob aperit adit⁹ regni celestz. Et lz sit apt⁹ bn⁹ adit⁹ ꝑ chr̃i passionẽ quãtũ ad amotionẽ impe dimẽti generalis: tñ applicat virt⁹ passio/ nis dñi ad singulares ꝑsonas ꝑ baptismũ ꝑ quẽ chr̃o incorporant̃ & sctẽ redẽptionis ꝑ chr̃i passionẽ facte participes efficiuntur. Iste ratiões sũpte sunt ex Tho. iij. pte. q. xxxix. Cm̃ aũt p⁹ baptismũ necessaria est nob ỏr̃o ad hoc vt celũ introeam⁹: nõ Lu. iij. ỏr. Jesu baptizato ꝛ orãte aptũ est celũ. Sic aũt ỏr Chrys. sup Mat. Horãter ỏr matthe⁹: celi apti sũt ei. i. oib⁹ ꝓpt eũ. sicut si imꝑator alicui ꝑ alio petẽti dicat. hoc be neficiũ nõ illi do: sed tibi. propter te illi.

Secundũ est testimoniũz

corpalis appitiõis. s. spũsancti in specie colũ be. Lu. iij. Descẽdit spũsctus corpali spe/ cie sic colũba in ipm̃ Et hoc ad designan dũ plenitudinẽ gr̃e in chr̃o: nõ quã tũc ac/ ceperit sed quã ab instanti sue ꝛceptionis habuit. Jn q̃ntiã sigtũ est baptizatoz ac/ cipe spm̃sctm. Ỏr aũt spũsctus descẽdisse sup chr̃m nõ rõne vntiõis ad colẽdã: sz ra/ tione ipsi⁹ colũbe sigñtz spm̃sctm q̃ descen dẽdo sup chr̃m venit. Appuit aũt spũsanc/ ctus i specie colũbe ad signãduz ꝓprietates aliq̃s ꝙuenientes illi q̃ h̃nt spm̃sctm: q̃ q̃dez ꝓprietates inueniunt in colũba: q̃rũ ad pñ tres h̃ notabim⁹. ¶ Prima est simplicita/ tis mansuetudo. Est eĩ colũba auis sine dolo: simplex: ꝛ mãsueta. sic ꝛ spũsctus ho mĩnẽ facit simplicẽ ꝛ mansuetum. Sap. j. Spũsctus discipline effugiet ficta. Uñ ꝛ

Sermo de passione

dñs dicit discipulis suis Matt. x. Estote simplices sicut colūbe. Sēda est cōuentiosis ꝙsuetudo. Colūba em est auis amicabilis ⁊ gregalis: sic ꝙ hūt spūm scm vniri p charitatē. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordib nris p spūm scm ꝙ dat est nob. Terna est gemitꝰ simlitudo. Habet em colūba similitudinē gemitꝰ p cātu: sic habens spūm scm gemitū hz p ꝙsolatōe interna. Ro. viij. Spūs scs p nob postulat gemitib inenarrabilib. i. nos postulātes et gemētes facit. De hac colūba dr Christ. Jn diluuio apparuit h̄ animal ramū ferens oliue ⁊ eoem orbi terrar tranq̄llitatē annūcians. Que oia typ erant futurop rū. Etem nūc colūba apparet liberatorem nob demōstrans: ⁊ p ram oliue adoptionē generi humano affert.

Tertiū est testimoniū paternalis ꝓtestatiōis, qr descēdēte columba ⁊ descente sup chm: ecce vox de celo dicens. Hic est filꝰ me dilectꝰ in ꝙ mihi cōplacui. i. in ꝙ volūtas mea cōplebit de salute generꝝ hūani: siue in ꝙ placitū meum cōstitui: hoc est implere qđ mihi placet. vt dr Augꝰ de ꝙcor. euāg. Rōnē aūt huius appitiois pris in voce assigt Tho. i. iij. p. q. xxxix. qr in baptismo chri ꝙ fuit exēplar nri baptismi demōstrari debuit qđ in ipo baptismo pficit. Baptismꝰ aūt fit in ꝑtute trinitatꝝ: sm illud Mat. vl. Eūtes docete ōes gētes baptizātes eos i noīe pris et filij ⁊ spūscī. Et iō in baptismo chri (vt Hiero. dr) mysteriū trinitatꝝ demonstrat. Dñs em ipe in natura humana baptizat. Spūs scs descēdit in specie colūbe. Vox aūt pris filio testimoniū phibētꝝ auditur. Hec tho. Per h etiā figurat ū est qđ suscipientes baptismi sacm efficiunt filij dī adoptiui ꝙ est ptcipatio qdam filiatōis naturalis ꝙ dr chs filꝰ dei. Non em est filius adoptiuus vt ceteri: sed naturalis. Lōtē plāda sūt frēs charissimi hec tāta tāq̄ magnifica mysteria q̄ p nob opari dignata ē diuina maiestas: vt et hoc ꝓteplatōe āplī amore dei feruescentes gratias q̄ deuotꝰ dine pietati exoluētes nos totos dino mācipem obsequio vt nob tādē apiat regni celestꝝ igressꝰ q̄ ad clāx dirat ꝓtuitū ptigāt int dei filios genniter regnaturi Amen.

De passione domini Sermo

De sentire in vobis qđ ⁊ in chro iesu. Phil. ij. Magna qdē est differēria inter cogitare: intelligere: ⁊ sentire de chro iesu. Nā etsi multo plus sit superficialiter cogitare qđ est in chro iesu. pauco plus est h̄ profunde rimari ⁊ intelligere. sed paucissimorū oino est id sentire ⁊ sensibilr exprimi. Jd em tm modo est mentꝝ p ardentē charitatē in chm trāsformare. qđ qdē patere pōt exemplo. Nā si audires vl videres aliquē cruciari siue suspēdi ꝙ nullo mō attinet ad te: potes qdē penā ei cogitare ⁊ intelligere: nō tn cordialr sentꝝ. Cum ꝓ filio tuo aut cuicūq tuo cordiali dilecto talis iniuria irrogat: tūc qdē graue angustiā in animo exprimis. Dolores aūt chri ⁊ acerbissimas ḡs p nob tulit angustias i nob iugit sentire debem p cōpassionē deuotissimaz ꝑpue propter tria.

Primo ꝓpter passionis ꝙ gru. Item.

Secūdo ꝓpter cōpassiōis necessitatem

Tertio ꝓpter recordatiōis vtilitatē.

Primo propter passiōis congruitatē. Cū em posset dñs aliter homine a diabolo prāte eripe ⁊ ei redēptiōez ꝓcurare: noluit tn id alio modo facere q̄ p mortē ꝓpriā: eoq ille est modus vtilitati nre cōuenientior ⁊ magꝝ cōgruꝰ. et h̄ ideo sic fecit vt nos ad mortē suū magꝝ alliceret. Augꝰ. xiij. de trini. Ostēdam nō aliū modū possibilē deo defuisse cui potestati cūcta eq̄ subiacent: sed sanā de miserie nostre ꝙuenientiorē aliū modū non fuisse. Hec ille. Brūs aūt Bonau. in. iij. di. xx. dicit hūc modū fuisse nobilissimū atq̄ cōgruissimū ꝓpue ꝓpter tres rōnes.

Primo qr fuit ad placādū deū acceptissimus. Quis em acceptꝰ placare deū posset q̄ ei vnigenitꝰ dilectissimꝰ ⁊ innocentissimus factꝰ obediēs vsq̄ ad mortē: Certe nullus. Jdeo Eph. v. Tradidit semetipm p nobis oblationē ⁊ hostiā deo i odorē suauitatꝝ. Actiōes em chri non fuerunt tm bois sed dei tanq̄ suppositi agētꝝ. Jō amplissime dignitatꝝ fuerūt ad placandū deū. ad qđ etiā faciebat illa charitatis ig⁊

plicabilis magnitudo ex qua seipm̄ p nob
¶Scdo qz fuit ad curādū mor/ (obtulit.
bum z expugnādū inimicū ꝓuenientissim⁹
Primꝰ em̄ hō peccādit p superbiam: gulam
z inobedientiā. Voluit em̄ assimilari deo
p scientie sublimitatē: gustare fructꝰ suauꝫ
tatē: et transgredꝫ diuini p̄cepti eqtatem.
Et qm̄ curatio habet fieri p cōtrariū: ideo
modus curādi z satisfaciendi fuit cōuenē
tissimꝰ p hūilitatē: austeritatē: z diuie vo/
luntatꝫ implectionē z obedientiā. Phil. q.
Hūiliauit semetipm factus obediēs vsqꝫ
ad mortē. Irē decentissimū fuit vt christꝰ
sua potentia superaret diabolū sicut diabo/
lus astutia sua supauerat hoiem. Vñ Au
gust. x. de trini. Quid fecit redemptor no
ster captiuatori nr̄o: retēdit ei muscipulam
scz crucē: posuitqꝫ ibi q̄si escā sanguinē suū
¶Tertiō: qz fuit ad attrahendū humanū
genꝰ efficacissimꝰ. Quid em̄ efficacꝰ ho/
minē attrahere potuit ad amorē dī q̄m pro
eo sustinere crucꝫ patibulū: Ideo dicebat
deꝰ Joan. xij. Ego si exaltatꝰ fuero a ter
ra: oia trahā ad meipm. s. p amorem. Et
Hugo de arra spōse. Vt oñderet tibi q̄m
tū te diligeret: nō nisi moriēdo a morte li
berauit: vt nō tm̄ pieratꝫ impleret bñficiū:
verūetiā charitatꝫ moueret affectum. Et
Greg. li. ij. mora. Vñ em̄ deꝰ posset nobis
etiā nō moriēdo succurrere: voluit tā ho/
minib⁹ moriēdo subuenire. qz vicꝫ nos mi
nus amasset: nec vim sue dilectiōis nobis
ostēderet/ nisi hoc qō a nobis tolleret ad
tps ipse sustineret.

Secundo propter cōpas/

sionis necessitatē. Ro. viij. Si tū compa/
timur vt z simul glificemur. Cōpati āt de/
bemus atqꝫ cōdolere christo dño p nob mo
¶Primo p/ (rienti marie ꝓpter tria.
pter ipsi⁹ patientꝫ sublimitatē. Sicut em̄
arbitr⁹ Bonauē. in q̄dā opusculo. Cōsi/
dera q̄s: qualis: z q̄nt⁹ est q̄ p te passus ē.
Quis vicꝫ vnigenit⁹ dei filiꝰ creator oīm
creaturarū z saluator oīm brōr: dñs ange
lor: rex regū: z dñs dñantiū: dñs mate/
statꝫ supne: et rex eterne glie. Qualis vicꝫ
innocentissimꝰ: mitissimꝰ: nobilissimꝰ: amā/
tissimꝰ: atqꝫ benignissimꝰ. Quāt⁹ vicꝫ po
tentissimꝰ z eternꝰ atqꝫ imensus: cuiꝰ ma/
gnitudinis nō est numerꝰ. Ipse siqdē qui
caput est oim bonor. Eph. j. Ipm dedit
caput supra oēm ecclīaz q̄ est corpꝰ ipsius
In corpe q̄dem naturaliter anta est colligā/
tia inter caput z mēbra ꝓpter sentimentuz
vite qō membra recipiūt a capite q̄ caput
nequit tāparuū malū q̄n oia mēbra cōpa/
tiant ipsi. iuxta illud. Cū caput infirmū ce
tera mēbra dolēt. Etsi contingat hoc mē/
brū nō sentire malū capitiz: signū est q̄ est
membrū mortuū aut paralyticū. Spūaliē
eccl̄ia est vocū corpus. Rom. xij. Sicut in
vno corpe multa mēbra habemus: omnia
aūt mēbra non eundez actum habent: ita
multi vnū corpus sumꝰ in christo: singuli
aūt alter alterius mēbra. Hui⁹ g̃ corpis ca/
put est dñs Jesus. Signuz est igit q̄ nos
similus membra mortua p pcm̄ si ñ senti/
mus hodie in corpib⁹ nostrꝫ p piam cōpas
sionē dolores q̄s p nobis sustinuit. Ber.
Non ē de corpe q̄ nō dolet cū capite. Jōo
ad hos dolores sentiēdos i nob: nos hor
tat apl's dicendo. Hoc sentite in vobis qō
¶Scdo ꝓpter sui do/ (z in christo iesu.
loris imensitatez. Thren. j. O vos oēs q̄
trāsitꝫ p viā: attendite z videte si est dolor
sicut dolor meus. Hmōi aūt doloris acerbi
tas inferi⁹ dante deo declarabit euidēti⁹
¶Tertio ꝓpter illius passionis causalita
tē. quia vicꝫ ꝓpter nos passus est. j. Pe. iij.
Christus semel pro peccatis nostris mor
tuus est. Ambrosius super Beati immacu
lati. Noli tantū amittere beneficium o
homo: propterea christus dominatōi mor
tis se subdidit/ vt te a iugo dominationis
eius eriperet. Ille suscepit mortis seruitu/
tem: vt tibi tribueret vite eterne liberta/
tem. Doles domine non tua vulnera: sed
mea: non tuam mortem: sed nostram in/
firmitatem. Hec ille. Et beatus Augu/
stinus in quodam sermone. Multos filiꝫ
os dei fecit vnicus filius dei: sibi fratres
redemit sanguine suo: probauit reprobā/
tus: redemit venditus: honorauit iniuria/
tus: viuificauit occisus: fusus est sanguis
medici et factus est medicamentum fre/
netici. Vt ergo a peccato sanemur: chri/
stum crucifixum meditemur tē. De pas/
sione itaqꝫ domini facere debemus fasci/
culum myrrhe. Jnxta illud Canticorum
j. Fasciculus myrrhe dilectus meus mi/
hi: inter ybera mea commorabitur. Ybe/

ra anie deuote sponse chr̄i sunt intellectus ꝓsiderās amaritiē. inē passiōis chr̄i z vo/ lūtas cōpatiēs Fasciculꝰ aūt myrrhe ē ipa passio amarissima. Myrrha em amara ē. Ad hunc itaq; fasciculū componendū ꝓsi/ dera vt ē actum ē ꝗs qualis z quantꝰ est il le qui passus est z ꝙgrauia passus est: z propter quid passus ē qz ꝓpter pcā nr̄a. j. Pe. ij. Pcā nr̄a ipe ptulit in corpe suo sup lignū qz vicz penā illoz exoluꝝ. Esa. liij. Vere languores nr̄os ipe tulit z dolores nr̄os ipe portauit.

Tertio sentire debemꝰ in

nobis dolores chr̄i ꝓpter recordatiōis vti litatē. Thren. iij. Recordare paupertatis mee z transmigrationis z absinthij z fel/ lis. Est aūt triplex p̄cipua vtilitas hmōi recordationis. ¶ Prima ē p̄ntis tribulati onis alleuiatio. Ber. Quid ē qō tibi sua/ ue non videk si collegeris z mēoratus fue/ ris amaritudies salꝫatoris? In figura hu ius aq̄ fluuij maratb q̄ amarissime erāt p lignū ibi a moyse appositū in dulcedinem verse sunt. vt hr̄ Exo. xv. ¶ Scōa ē deuo tionis adq̄sitio. Vñ cū ꝗs est aridus hu more deuotionis carens recurrat ad passi/ onē dñi vt inde hauriat deuotionis dulce dinē Esa. xij. Haurietis aq̄s in gaudio ō fontib. i. vulneriby saluatoris. Aug. lib. ō ꝑgini. Inspicite vulnera pendēt; : sangui nē morient; / p̄cium redimentis / cicatrices resurgent; / caput hz inclinatū ad osculan dū / cor apertū ad diligendū / brachia extен sa ad amplexandū / totū ꝙpus expositum ad redimēdū. Hec ꝙta sūt cogitare Hec in stratera cordis appendite et qd vobis fi gaꝫ in cruce q totus pvobis fixus est i cru ce. Hec ille. ¶ Tertia est meritorie adq̄si/ tionis cumulatio. Vñ dicit Alber. magn⁹ Simplex recordatio passiōis chr̄i magis valet ꝙ̄ si ieiunaret ꝗs in pane z aq̄ / vel si q̄tidie virgis et flagellis cederek vsq; ad effusionē sanguis: vel si q̄tidie legeret in/ tegrū psalterū. Chrys. Nulla res ē q̄ ma gis ad salutē hoim pineat: ꝙ̄ mors chr̄i. Dis em salus hoim in chr̄i morte posita ē Unde sumi debz salubre documētū q hi q̄ negligent vixerūt: recuperare debēt ne/ glectū ex vulneriby dñi: dicētes cū Bern. Scio q merita mea mihi non sufficiūt sed ꝓfident q̄ ex me mihi deest vsurpo ex vul neriby dñi mei. Et ꝓpterea dic Chrys. Nō est aliud ꝓpter qō magis agere deo gr̄as debeam⁹ : ꝙ̄ ꝓpter morte eius. Idcirco bñ dicit Bern. q chr̄iani q̄tidiana lectio de/ beret esse passionis chr̄i meditatio. Unde z ad hoc nos hortat paulus di. Hoc sentite in vobis zc. Ut igit ꝓuenienti ordine do minice passionis dolores ꝓtemplemur et ꝓtemplando in nobis sentiam⁹: circa totā passionis historiā notande sunt septē pnci pales cōsiderationes: quib⁹ deuote con/ templatis sentire poterimus in nobis qō z in chr̄o iesu.

¶ Pria ē ꝓsideratio affectuose oblationis
¶ Secunda est consideratio iniurioſe cō/ prehensionis.
¶ Tertia est consideratio ignominiose re probationis.
¶ Quarta est consideratio facinorose iu/ dicationis.
¶ Quinta est consideratio doloroſe cru/ cifixionis.
¶ Sexta ē ꝓsideratio gratioſe lꝰcutionis
¶ Septima est consideratio miraculoſe transmutationis.

¶ Prima igit ē ꝓsideratio affectuose ob lationis. vicz quꝫ voluntario affectu seipm pro nobis morti obtulit dñs iesus. Esa. liij. Oblatus est qz ipe voluit. Sunt aūt septē signa declaratiua hmōi voluntā rie oblationis.

¶ Primū ē signū legal' p̄figurationis.
¶ Secm̄ ē signū ꝓpheta' p̄conizationis
¶ Tertiū ē signū p̄sonal' denūciationis
¶ Quartū ē signū sacrament' institutōis.
¶ Quintū est signū local' aggressiōis.
¶ Sextū ē signū cordialis oronis
¶ Septimū ē signū realis expositionis

Primū igit est signū lega

lis p̄figurationis. Voluit em dñs mortē suā z passionē in veteri lege multipl'r p̄figurari vt sic oñderet qm̄ voluntarie passu rus erat pnobis: q̄ passionē suā longo añ tpe ꝙ̄ pateret multis figuris p̄monstrauit Sunt aūt hmōi figure p̄cipue in triplici differētia. ¶ Primo em q̄dā declarant ob lationis obedientiā. sic figura de isaac qui voluntarie portauit sup hūeros suos ligna super q debebat īmolari. vt hr̄ Gen. xxij.

Scdo quedā declarant passionis angustiā. sic figura de sansone. apprehensis duab columnis domus dixit. Moriatur ania mea cum philistheis. vt hr Judic. xvj Sic chs apprehensis cornib crucis percussit demones z confregit potentias eorum. Abacuk. iij. Cornua in manib ei: ibi abscondita est fortitudo eius. Tertio qdam declarant redemptionis efficaciaz. sicut figura de agno paschali cuius sanguine liniti sunt siue aspersi postes z suplimina/ria domoz filioz israel/z sic saluati sunt z protecti ab angelo percutiēte: z liberati ab egypto. vt hr Exo. xij. Jo cantat eccl'ia. Jā pascha nrm chs est q immolat' agnus est sinceritatis azyma caro eius oblata est. O vere digna hostia per quam fracta sunt tartara zc.

Scdm ē signū ppbetalis

pconizationis. Predicta vticz z pnunciata est passio dni multiplr p ppbetas: ita q apparet euidēt qm voluntarie seipm p nob obtulit q z h antea tā multiplr pdixit. Nec aūt de tm multz ppbetis: tres tantūmodo recitabim'. Prima est Esa. liij. Oblatus est qz ipe voluit z non aperuit os suum. Sic ouis ad occisionē ductus est z sic agnus coram tondente se ommutescet z non aperiet os suū. Scda ē Hiere. xj. Ego quasi agn' mansuet' q portat ad victimā zc. Tertia est Daniel. ix. Septuaginta hebdomades abbreuiate sunt zc. Sequit Et post hebdomades sexaginta duas occidet christus

Tertiū est signū psonal'

denunciationis. qz vicz ipe in psona ppria pluries añcz paterek passionē suā z mortē discipul' denunciauit. h aūt fecit pncipalit' trib vicib. Primo posteaqz petrus sibi dixerat. Tu es chs filius dei viui: z dns sibi promisit claues regni celoz. Tūc ei sic hr Mat. xvj. Precepit discipulis suis vt nemini dicerent q ipe esset chs. Et inde cepit ihesus ondere discipulis suis qz oportet eū ire hierosolymā z multa pati a senioribz z scribis z pncipibz sacerdotum z occidi z tertia die resurgere. Scdo cū iret hierusalem. Mat. xx. Ascendēs ihesus hierosolymā assumpsit duodecim discipulos suos secretoz z ait illis Ecce ascendim' hierosolymā z filius hois tradet pncipibz sacerdotum z scribis z condēnabunt eum morte/et tradent eum gentib ad illudendū z flagellandū z crucifigendū z tertia die resurget. Tertio post cenā. qz sic hr Joan. xvj. dixit discipulis suis Modicū z nō videbitis me zc. Item sic hr Mat. xxv. et. xxvj. pnunciauit discipulis suis scandalū q̄ passuri erant in eius passione pmuniuitqz petrum in se tm̄ū confidentē qualit' eū ter anqz gallus bis cantaret esset negaturus.

Quartū est signū sacramē

talis institutiōis qz vicz añcz pateret instituit corpis sui sacrm vt essz meoriale perenne passionis z mortis sue. Hiero. Jo saluator h sacrm tradidit vt p h semp comemoremur. qz p nobis mortu' est vt nō simus ingrati tantis ei' bnficijs. Circa hanc aūt institutionē est attendēda triplex ditio q̄ siderata reducit ad meoriā mortē dni. Prima est ditio localis qz vicz i loco passionis sue vicz in hierlm h sacrm instituit. Scda ē ditio tpalis qz vicz tpe sue passioni vicino h instituit. Tertia ē cōditio modalis. qz sic instituit q̄ seorsū sit consecratio corpis z consecratio sanguis ei⁹ vt p hoc meoremur qm in passione sua facta ē sanguinis ei⁹ a corpe separatio. Jo sic hr Luc. xx. dixit discipulis suis: h facite in meā cōmeorationē. i. in mee passiōis recordatiōez

Quintū est signū local' aggressionis.

qz vicz voluntarie iuit z intrauit in locū vicz ⁊ hortū vbi conuenient accipi posset a ministris iudeoz. Circa h̄ūc aūt articulū res sunt notande ꝯsiderationes. Prima est localis ꝯditionis. quia vicz p torrentē cedron transiuit. vt pz Joan. xviij. vt veniret get hsemani. i. valle pinguedinis z intraret i hortū p q̄ designat q̄ in hortū paradisi vbi ē spūalis pinguedinis dulcedo plenissima intrare debem' p torrentē tribulationis z pnie. Actz. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celoz. Contemplare aūt deuote o fidelis anima q̄ affectu: qua beniuolentia: qua charitate iuit pissimus ihesus i hortū suis associat' discipulis (absente tamen apostata guerissimo iuda) vt intraret

in hortū z ibi p̄ te ligarer atq; ad mortem duceret. ¶ Scđa ꝯsideratio spēalis associationis. Lz em̄ secuz duxerit vndecim apl̄os vsq; ad hortū: exhinc tñ spēaliter tres tm̄ secum assumpsit vt vlteri⁹ intra hortū p̄cederet. Vñ qñ intrauit hortū dixit octo aliis apl̄is. Sedete hic donec vadā illuc et orem. Et vos etiā orate ne intretis in tentationē. i. ne succumbatis tentationi. Secū ātē duxit Petrū Jacobū z Joannē: vt quibus oñderat gl̄iam suā in mōte thabor Matt. xvij. p̄ qđ cognoscere poterant ip̄m ee deū: ijsdem spēalius oñderet tristiciā suā vt eū cognoscerent eē vez̄ hoiem. Item p̄ hoc voluit q̄ ois volens orare dz hīe tres comites, vicz fidei cognitionē q̄ signat in petro qui interptat agnoscens. Jac. j. Postulet aūt in fidē. Item terreno⁹ ꝯdicationem siue supplantationē q̄ signat in iacobo q̄ interptat supplantator. Scđm em̄ Dam. Oro est ascensus mentis in deū. Tpalia aūt mētē deprimunt. Item p̄ fē dispositionē q̄ signat in ioāne q̄ interptat grā siue in q̄ ē grā. et hec dispositio hr̄ p̄ cordis mundiciā Psal. Inigratē si aspexi in corde meo nō exaudiet dñs. ¶ Tertia ē ꝯsideratio amicabil̄ allocutionis. Assumptis em̄ tribus illis discipulis cepit ꝯtristari z mestus eē: z ait illis Tristis est ania mea vsq; ad mortē. Hec tristicia sm̄ Duran. circa. xv. dist. tertij. tripliciter differt a tristicia in nob. Prima ē differentia inclinationis. qz vicz nullo mō inclinabat chr̄s ad illicita sic̄ tristicia i nobis. Scđa est differentia puentionis. qz i nobis frequenter puenit iudiciū rōnis: sed i chr̄o nunq̄. Tertia ē differentia pturbationis qz in nobis q̄nq̄ pturbat iudiciū rōnis: sed in chr̄o nunq̄. Vñ dicit Boē. q tristicia in chr̄o fuit oino subiecta rōni. ppt qđ Hieron⁹. sup Matth. dicit. Dñs nr̄ vt p̄tātē p̄baret assumpti homis vere q̄dem contristat⁹ est: iz ne passio in eius aīa mo dō pareret cepit contristari. Aliud em̄ est ꝯtristari: aliud incipere ꝯtristari. Hec ille Considerem⁹ q̄ q̄b benigne dñs oribus tribus illis discipulis eos forte amplexādo: z nunc sup vnum nunc sup aliū dexterā extendendo cū suspiriis z anxietate mīta dicebat Heu filij mei: heu discipuli mei charissimi. Tristis est ania mea vsq; ad mortē. Scđm Rico. de lyra/ly vsq; p̄ot accipi dupl̄r Uno modo intensiue qz intantū intensa erat quātū esse poterat. Alio mō extensiue qz durauit vsq; ad instans mortis. sed in morte ois eius tristicia finita ē. Talis quippe est differentia int̄ bonos et malos. q: tribulatio z angustia bonoꝝ i morte finit. Joan. xvj. Tristicia vestra vertet in gaudiū. Sed econtrario gaudia malorū finient in morte Prouer. xiij. Extrema gaudij luctus occupat. Deinde dñs volēs se sequestrare ab illis discipulis dicit eis. Sustinete hic z vigilate mecū: non cū mundo: non cum diabolo: sic̄ iudas z oēs mali. Ceteros iussi in ingressu horti sedere: vos aūt quasi firmiores hucusq; adduxi vt vnusquisq; in gradu sue vocationis consistat.

Sextum est signū cordialis oronis. quia vicz in oratione semetipsum totaliter obtulit deo patri vt voluntas patris in eo impleret de humani generis redemptione p̄ morte suā. Ubi iuxta textuz euangelicū notande sunt tres ꝯsideratōes

¶ Prima est consideratio deuotissime orationis. Sicut em̄ dicit Lucas. Amulsus ē a discipulis suis quantū distat iactus lapidis. Et positis genib⁹ procidit in faciē suam: vt humiliratē mentis ostenderet. Et orabat dicendo. Pater si possibile est: salua congruentia redemptiōis hūane: trāsfer calicem hunc. i. passionem a me. Verūtm̄ non sicut ego volo: sed sicut tu vis. Et venit ad discipulos suos z iuenit eos dormientes. Beda. Somnus corpis figura erat q̄ in proximo grauandi erant somno infidelitatis. Et dicit petro Simon dormis: non potuistis vna hora vigilare mecum? Quia em̄ Petrus pre ceteris fuerat gloriatus: ideo pre ceteris erat increpandus. Item in eode defectu plat̄us est magis increpandus. Vñ dicit. Non potuistis ꝛc. q. d. non ostendis tantū feruorez facto quantū verbo. Tunc dicit eis. Vigilate z orate: vt non intretis in tentatione. Non dicit ne tentemini: quia non est in homis potestate non tentari/sed ne intretis in tētationem. i. ne tentatio vos superet p̄ consensum. Jn hoc docet ad reōstendū tentationib⁹ p̄cipuum remediū esse oronem.

Jsiõ. Hoc ẽ remediũ eius qui vicioꝝ delectatione estuat: vt quotiescũq; quolibet vicio tangit: totiens oões fundat. quia frequens oratio impugnatiões vicioꝝ extinguit. Hec ille. Sequit: Spiritus qdẽ pmptus est. ad dicendũ q̃ parati estis mori. p me: caro aũt infirma: ad sustinendũ imminẽtem tentationem. Hoc dicit qz apl̃us ex magno spiritu dixerant ꝓ̃ morte se subire q̃ ipm relinquere. cuius tñ contrariũ fecerunt impulsu carnali. Hilarius. Jtaq; q̃ntum de ardore fidei confidimus tantuz de carnis fragilitate timeam⁹. Deinde sc̃o abijt z orauit dicens. Pater mi si non põt hic calix transire nisi bibam illũ fiat volũtas tua. Jn hoc q̃ orationẽ iterat significat q̃ oratio debet esse perseuerans. Et similiter iterat visitationẽ discipuloꝝ quia opa charitatis debent esse conĩcta oroni. Vñ reuersus denuo inuenit eos dormientes. Pre tristicia eñ z ex vigiliaꝝ longitudine erant oculi eoꝝ grauati. Jgnorabant aũt quid rñderent ei. Et ait. Quid dormitis: in tantis periculis constituti cũ sit ẽ pus vigilandi ꝓpter instantiaz grauissime tentationis vobis imminentis: Abijt autez tertio z orauit eundem smonẽ dicens. Pater mi: si possibile est trãseat a me zc. Jdcirco trina vice oravit qz orationẽ suã deo pri smm triplicẽ sensum ꝓposuit. Primo pro seipo di. Transeat a me calix iste / inquãtũ ho vt aduocata sensualitatis (cui⁹ desideriũm erat ad non moriendũ) ꝓposuit deo illũd desiderium q̃ erat i appetitu sensitiuo vt statim dante deo amplꝰ declarabim⁹. Secũdo p apl̃is. Transeat a me calix iste. i. p his oro q̃ passuri sunt p me vt quo a me bibit calix passionis ira ab his bibat sine diffidentia z metu mortis: vt Hilarius sup Matth. dicit. Tertio p omnib⁹ fidelib⁹ qui crediturꝰ erant in ipm. Transeat a me calix iste. i. effectus passionis mee transeat ad omnes p̃destinatos vt per me vitã cõsequant eternaz. ¶ Notandũ aũt q̃ oratio illa inquantũ christus p se orabat quantũ ad materiã quidẽ orationis que respicit desiderium petentis fuit petitio sensualitatiz cuius desideriuz erat ad non moriendũ vt dicit Hagẽ senẽ. sed quantũ ad formaz q̃ respicit discretionem ꝓponentis talis oratio fuit rationis. prout determinat beatus Boñ. dist. xij. tertij. Ad quod melius intelligendũ notandũ sm Boñ. z Rich. q̃ cuz in christo sint plures nature intellectuales diuina s. z humana: necesse est in chõ plures esse voluntates. qõ etiam Hagẽ senẽ. p multimodas sanctoꝝ auctoritates ostẽdit. Vñ si numerenẽ voluntates chri sm naturas: due sunt scz voluntas diuina z humana. Sed sm potentias sunt tres scz voluntas diuina / voluntas rationalis / z voluntas sensualitatis que extenso nomine voluntatis dicitur voluntas quia proprie loquendo voluntas non inuenit nisi in parte rationali anime sm Phm. iij. de anima. Dominus igit iesus tanq̃ verus hõ cogitans imo clarevidens que sibi in proximo parabantur supplicia: quas passiões in corpore suo toleraturus erat voluntate quadam pietatis dicebat. Pater si possibile ẽ transfer a me calicem istũ. Verũtamen q̃ sic est voluntas tua vt pro humano genere patiendo z moriendo satisfaciam: ecce me paratissimũ z promptissimũ / fiat: non q̃ ego volo voluntate sensualitatis sed quod tu vis. q̃ hocidem volo voluntate rationis. O bone iesu doctor veritatis qui cepisti facere z docere. Tu nobis dixisti vt orãtes loquaremur patri tuo verbũ hoc quod tu sepius replicasti / fiat volũtas tua. Leo papa ser. de passione. Hec vox omnes fideles instruxit / omnes confessores accendit: omnes martyres coronauit. Nam q̃s mundi odia: quis tentationum furores / q̃s posset psecutoꝝ superare frozes nisi christus in omnibus z pro omnibus patri diceret / fiat voluntas tua: Discant ergo hãc vocem omnes ecclesie filij vt cum aduersitas violenter alicuius tentationis incumbit: separate remore formidinis accipiãt tolerantiam passionis. Hec ille. ¶ Notãdum? preterea q̃ christus orando nos docuit modum orandi et precipue exemplo suo docuit triplicem conditionem orationi necessariam. ¶ Prima est conditio humiliationis. quia positis genibus et procidens in faciem cum mira humilitate oravit. ¶ Secunda est conditio discretionis quia non querebat nisi q̃ possent z deberẽt fieri. Pater (inq̃t) si possibile zc. Vñ ꝑfun

debat eos q̃ q̃runt q̃ de iure non p̃nt nec̃ debent fieri. Pręc̃ebat etiã volũtatẽ patris di. Uerũtñ nõ sic̃ ego ꝛc̃. ꝙ fundendo eos q̃ nõ curãt de diuia voluntate: sed tm̃ de sua. Aug. sup̃ ps. Volũtatẽ torturosam hñtes hoĩes: volũtatẽ etiã dei torturosam facere volunt: volẽtes q̃ deꝰ faciat qõ volunt. Hec est in hoĩb̃ magna ꝛ vsitata p̃uersitas. qꝛ cũ debent viuere fm̃ volũtatẽ dei: deũ volũt viuere fm̃ volũtatẽ suã. hec ille. Tertia est ꝙ dicio pseuerationis. qa patienter ꝛ pseueranter orauit: ꝙ eos q̃ cito in oratione attendiant: sed nõ in mẽsa ꝛ in iocis. Orauit aũt chꝰ quotc̃ apparuit ei angelus de celo ꝙ fortas eũ. Apparitio illa fm̃ Nico. de ly. fuit in specie corpali Apparuit aũt tũc ei angelus triplici de causa. Primo ꝓpter sue hũanitatẽ ꝙ tristicia insurgẽte in ꝑte sensitiua. Secõ ꝓpter assistentiũ discipulorũ ꝙ firmatõem in fide. s. diuinitatis chꝰi. rõne cuiꝰ maior ẽ angelis: ꝛ oẽs angeli sibi obediũt. Tertio ꝓpter nostrã instructionem: vt doceremur q̃m orantib̃ adest dña ꝙsolatio ꝛ angelica mistratio. Sicut em̃ dr Ber. angeli intersunt cantantib̃: assistũt orantib̃: assunt

Secũda est ꝙsi/ (meditãtib̃. Hec ille. deratio acerbissime agonizatiõis. qa vt dr Lucas: factꝰ in agonia plꝰ orabat. docens in maiori necessitate feruẽtꝰ orõi sistendũ esse. Agonia nõ fuit in chꝰo q̃ntus ad ꝑtẽ anie rõnalẽ. s. fm q̃ importat ꝙceptionẽ volũtatũ ex diuersitate rõnũ ꝑceptẽ: puta cũ aliq̃s fm q̃ rõ ꝙsiderat vnũ vult hoc: ꝛ fm q̃ ꝙsiderat aliud/ vult ꝓtiũ. hoc em̃ ꝓtingit ꝓpt̃ debilitatẽ rõnis q̃ nõ pot̃ iudicare q̃d sit simpl̃r melꝰ. qõ i chꝰo nõ fuit. qꝛ p rõnem suaꝫ iudicabat simpl̃r esse melꝰ q̃ p passionẽ suã impleret voluntas dña circa salutẽ generis hũani. Fuit aũt agonia in chꝰo q̃ntũ ad ꝑtẽ sensitiuã: fm q̃ agonia importat timorẽ infortunij imminẽtis: vt dr Damasc. li. ij. Erat igit hec agonia reluctatio sensualitatis mortẽ horrẽtis ꝙ rõnem ipam acceptãtẽ libẽtissime. qꝛ ꝓtute diuia q̃libet ps ꝑmittebat agere qõ erat sibi ꝓpriũ. Et ex illa agonia factꝰ ẽ sudor eiꝰ tanq̃ gutte sanguis decurrentes in terrã. Ex vehemẽti em̃ anxietate fiebat vt nõ solũ humores exirent ꝑ sudorẽ: sz etiã aliq̃d de sanguine sudorẽ eiꝰ tingente. O q̃amara mors: q̃ angusta passio: cuiꝰ ꝑcogitatio sanguinẽ sudare coegit. Vnde dicit Hubertinꝰ in libro arboris crucifixi vite iesu chꝰi. li. iij. q̃ sicut sudor ille sanguineꝰ fuit signũ oẽm̃ humanã supans rõnẽ: Ita agonia doloris cordis eiꝰ q̃ in illo signifikabat sudore cõprehensionẽ omnis supat creature. Sz aũt plena ratio naturalis nõ possit reddi de tãi extimabili signo doloris in sudore sanguineo: tamẽ possumꝰ dicere q̃ aliq̃liter dispositiue timor ꝛ amor bellantes in corde iesu fuerũt in causa. Dũ em̃ attenderet tantũ prelium sibi imminere: ex timore fuit humor sanguineus ad interiora redactus: sup̃ quem timorẽ reflciens dum fortissimꝰ amor repercutiens ꝛ ipm̃ excludens: oĩes poros corpis iesu ꝛ venas resoluisse videt: vt sic ꝺ toto corpe fluerẽt gutte sanguinis decurrẽtis in terrã. O q̃li ardore succensa erat fornax cordis iesu q̃ sic carnem suam totam tali sudore liquefaciebat ꝓ nobis. Hec ille. Vbi es igitur o anima rationalis: quid agis: O insigni/ ra̅ imagine dei tui: velis obsecro chꝰisto iesu oranti: gementi: lachrymãti: agonizanti: ꝛ sudanti ꝓ salute tua/ assistere humiliter. Noli dormire illi: quia nõ dormitat ipse tibi. Inspice mentis oculo compassiuo quanta ꝓ te passus est a die natiuitatis sue vsq̃ ad ꝓsentem horã: et nunc vigilans ꝛ orans feruenter/ patri ꝓ te seipsum offert acerbissimã mortẽ passiuã. Compatere illi anima dura ꝛ collige in corde tuo guttulas illas sanguis quas ꝓ te sudãdo fudit in terram. Respice quõ ab oratõe surgit totus sanguine madefactus: quẽ considera vultum tergentẽ: totũq̃ afflictum reuerenter cerne. Et vide bene quãta tũc fuerit anime sue angustia: cuiꝰ testes sunt gutte sanguinis. Nunq̃ mortalis aliquis ob mortis horrorẽ auditus est sudorẽ sanguineũ sudasse. Hec ꝓfecto pugna chꝰisti iesu ꝛ anxietas deuote cõtemplata/ plurimũ cõfortat pusillanimes ꝛ infirmos: ꝛ ad diuinũ amorẽ incitat tepidos ꝛ ingratos.

Tertia est consideratio dulcissime cõsolationis. quia post ꝑdicta venit dñs ad discipulos: et q̃si compatiens eis dicit. Dormite iam ꝛ requiescite. q̃si di. parum potestis hoc facere. Vide chꝰisti suauitatem: quanto em̃ magis appropinq̃t ad mortẽ:

tanto magꝫ oñdit sui cordis dulcedinẽ.

Septimũ est signũ realis

expositiõis. qz vicꝫ realiter seipm exponit comprehendendũ ꝓgens obuiã psecutoribus ꝫ pditorem suũ amicabilit osculãdo vt postea dicemus. Dicit igit discipul suis. Surgite eamus. s. obuiaꝫ iude/ ꝫ suis complicib⁹ in q̃ oñdit desideriũ ad nr̃az salutẽ. Ecce(inqt) appropinqt q̃ me trader. Et his igit supradictis signis euident apparet q̃ voluntarie seipm ꝓ nobis obtulit pyssim⁹ ihesus. Anx. q̃ ꝓmptus bone iesu fuit spus tuus ad passionẽ euidenx ostẽdisti Hec itaq; ꝓsideremus ꝫ illũ quẽ nobis oñdit amorẽ: in nobis sentiam⁹. Hoc igit sentite in vobis qđ ꝫ in chr̃o iesu.

Secunda est ꝓsideratio iniuriose comphensionis. quõ vicꝫ iniuriose comphensus est dñs iesus a ministrꝫ iniqtatis. Hanc aũt comphensionem multũ iniuriosam fuisse declarant septem opera.

¶ Primũ est opus maliciose conuentiõis.
¶ Scõm est opus pditiose traditionis
¶ Tertiũ est ꝓtuose allocutionis
¶ Quartũ est amorose miserationis
¶ Quintũ est fructuose instructionis.
¶ Sextũ est opus rigorose ligationis.
¶ Septimũ est impetuose deductionis

¶ Primũ est opus malicio

se conuentionis. qz vicꝫ conuenerũt maliciose in locũ illũ (vbi chr̃istus erat) mlti armati ministri diaboli. Nam dr Joã. xviij. Judas ergo cum accepisset cohortẽ ꝫ a pontificib⁹ ꝫ phariseis ministros: venit illuc cũ laternis ꝫ facib⁹ ꝫ armis. Vide bñ suam malicia. Judas em postq̃ tractauerat pditionem cum principib⁹ qrebat oportunitatẽ quõ sine turba ꝫ tumultu, traderet eũ Et io voluit eũ in secreto inuenire ꝫ de nocte. Et ne ꝓpter subitum concursum turbarum posset eripi de manib⁹ suis: io se miniuit ministris armatis ꝫ laternis ꝫ facibus. Job. xv. Tetendit aduersus deũ manum suã. O vere magna iniuria vt sic conuenirent ministri diaboli cum facib⁹ et armis ꝛ dñm maiestatis/ superbi ꝫ iniq̃ aduersus dñm pietatis ꝫ fontẽ humilitatis

Scõm est opus pditiose

traditionis. quõ vicꝫ pditorie tradidit eũ iudas ꝓ osculũ. Dederat em̃ ministris signũ dicens Quẽcũq; osculatus fuero: ipe est: tenete eũ: sm glo. ne loco chr̃i caperent iacobũ minorẽ q̃ chr̃isto; silis erat in facie. Accedẽs g̃ ille nequã ꝫ dñm sub dolo salutans ait. Aue rabbi. Et osculatus ẽ eũ. O iuda q̃ durus es quẽ dñi beniuolẽtia non potuit emollire. O q̃ grauis iniuria vt tuus iniquus cũ amicicie signo pderet tãbenignũ dñm suũ/ ꝫ os suũ fedissimũ auderet applicare ori sacratissimo pyssimi ihesu. Jesus aũt ait illi. Amice ad quid venisti: q. d. sm alios. Amicicia ostẽdis signo: ꝫ pditionem agis de facto. Vel sm alios dicendũ est ꝫ melius q̃ ita ꝓ modũ dulcedinis ꝫ admiratiõis lobuebat. q. d. O iuda si scires finẽ ad quẽ ex hoc puenies: forte a tua malicia desisteres. Et rursus ait. Juda osculo filium hois tradis. Chrysost. Propriũ nomen ponit qđ magis est dolẽtis ꝫ reuocantis: q̃ puocãtis ad irã. Sem ꝓ em̃ exnimia charitate sua ipm retrahere volebat. Unde trib⁹ modis tentauit dom⁹ eũ retrahere. ¶ Primo pudoris cõfusione qñ in cena dixit. Vn⁹ vr̃m me traditurus est. ¶ Scõo timoris concussione ꝓ cõminationẽ supplicij cũ dixit. Vle hoi illi ꝓ quẽ filius hominis tradet. Bonũ erat illi: si natus non fuisset hõ ille. ¶ Tertio amoris exhibitione/ cũ eũ ad mensam suã recepit ꝫ eius pedes lauit. Et nunc cũ eum amicũ vocat dicens. Amice/ ad quid venisti. q. d. O iuda amice mi quem ego elexi/ quẽ ad apostolatũ vocaui/ cui familiarem me dedi/ cuius pedes laui: osculo me tradis? Cur ista cõtra me facis? O amice mi iuda cui si acꝑniam redire voluerit venia sum pstare paratus. Cur me derelinquis? Cur a ꝓposito tuo malo animũ tuũ nõ revocas? O benigna imitatio. O profunda dilectio. Amice conuertere ad me ne desperes qm̃ hec passio ẽ opus mie ꝫ charitatis Amice(inqt) ad quid venisti? Ti ad reconciliationẽ: iam es amicus: si ad infidelẽ pditionem: ad quid venisti? O vere mansuetissimũ atq; benignissimũ dñm q̃ licz doleret de iniuria quam sibi iudas faciebat: multo tñ magis affligebat de damnatiõe eius. Sic se debent hr̃e prelati: circa pcõres reuocandos quẽadmodũ dñs erga iu

dã. Etsi arguas q̃ iudas non peccauit tradendo chr̃m. qz Rom. viij. ór. Proprio filio suo non peperit de⁹: sed pro nobis oibus ꝓ tradidit illum Et Esa. liij. Tradidit in mortẽ aiam suaz. ḡ sicut pater z filius non peccauerunt hoc faciendo: a simili nec iudas: z ꝓz etiam iudei. Rñdet Tho. i iij. pt. q. xlvij. q̃ eadem actio iudicat diuersimode in bono vel in malo scõm q̃ ex diuersa radice pcedit. Pater em̃ tradidit filium passiõi ex charitate ꝓter humani generis liberationẽ Esa. liij. Dñs posuit i eo iniquitatẽ oim nr̃m. Ipse ẏo filius seipm tradidit ex humilitate z obedientia fact⁹ ꝓ nobis obediens vsq̃z ad mortẽ. vt dicit Phil. ij. Judas aũt ex cupiditate z iniquitate. Pilatus ex humano z mũdano timore. Pharisei ex inuidia z ẏuore. Jdeo ipsi grauissime peccauerunt z iuste vituperantur: z potissimũ ingratissimus iudas. Cõtra quem sic exclamat Berñ. O iuda mercator pessime. O proditor auarissime Cur non petisti a matre Miginta illos argenteos? Et qz paupercula erat aut mendicasset aut seipaz potius vendidisset: dedisset q̃z tibi pretium ne filiuz suũ proderes innocentem. Forte queres cum domin⁹ sciret ipm iudam malũ: cur ad apostolatũ vocauit eum z cur ei loculos commisit. Dicit Chrysostom⁹ z etiam de Lyra. q̃ quãdo fuit a christo vocatus tunc erat bonus quia talis vocatꝰ respicit ꝓsentem iustitiam. Et q̃uis deus sciret eũ futurum furẽ z pditorem: pluribꝰ tñ de causis ipm vocauit z loculos sibi cõmisit. ¶ Prima est rõ exempli. vt vicz eccl̃ia exemplo sui malos toleraret: nõ em̃ ẽ satis bonus: q̃ malos tolerare non põt. ¶ Scõa est rõ remedij. vt vicz ꝯ causam ꝓditionis auferret cũ ex loculis mitigationẽ ꝓcupiscentie haberet ¶ Tertia est rõ documẽti. vt vicz doceret tpalia parum esse curanda q̃n bursarꝰ pecunie furi z deteriori tradidit. Claues aũt eccl̃ie petro cũ magna examinatiõe cõmisit. Non sic faciunt q̃ suas aut alioꝝ animas illis cõmittunt quib⁹ equũ aut mulũ non cõmitterent. q̃ sufficientẽ dispensatorẽ reꝝ tpaliũ vix inuenire possunt/ sz ꝓ animaꝝ consilio plerũq̃z simpliciores accipiũt. Vñ de cp̃is ait Bern. habent epi ad manũ q̃ bus animaꝝ curam cõmittant: sed tpaliũ dispensatorem non inueniunt.

¶ Tertiũ est opus virtuo

se allocutionis quõ vicz dñs obuiã pgens psecutoribꝰ virtuose eos allocutus est. nec tñ ꝓterea cessauerunt iniq̃ iniuriose eum accipe. Jesus igit̃ sciens omnia q̃ ventura erant sup eum ꝓcessit obuiam psecutoribꝰ z ait. Quem q̃ritis? Non q̃rit ignorans: sed vt ꝓ rñsionem suã eos confutaret. Responderũt. Jesum nazarenũ. Et iesus dulcissim⁹ seipm manifestans: ait. Ego sum. Quo audito: ceciderunt retrorsum. O mirabile/ o virtuosum chr̃i verbi verbum.

Primo ibi ꝑsidera ei⁹ potentiã. O q̃ntum poterit iudicatur⁹ qui tm̃ potuit iudicandus? Quante erit efficacie vox illa terribilis. Jte maledicti ꝛc. Aug⁹. Vbi nũc milites cohors/ vbi terror z munimẽ armoꝝ? Vna vox turbã odijs ferocẽ armisq̃z terribilẽ sine vllo telo pcussit/ repulit/ strauit. Deus em̃ latebat in carne z sempiternus dies illã mẽbris occultabat hũanis: vt cuz lanternis z facib⁹ q̃rerẽt/ occidend⁹ a tenebris. Quid iudicatur⁹ faciet q̃ iudicand⁹ hec fecit? Hec ille. ¶ Scõo considera misericordiã impotentiã z miseriã qz ceciderunt retrorsum non añ. Cadens añ videt vbi cadit z sic cadũt boni in mortẽ z ozone Geñ. xvij. Cecidit abraã pnus in faciẽ suã z adorauit. Cadens retro non videt vbi cadit. Sic cadunt mali in lutũ pcti z in lacũ iferni Prouer. iij. Via impioꝝ tenebrosa: nescimt vbi corruunt. Vñ. j. Regũ. iij. Heli cecidit de sella retrorsum: z fractis ceruicibꝰ expiraut. ¶ Tertio ꝑsidera eoꝝ duriciaz z dño ab eis illatã iniriã. qz vt dic̃ Chry. Manifeste oñdit eis oia q̃ sufficiebãt eos revocare/ sed in malicia pmanebãt. Hec ille. Contenebant ḡ chr̃i potentiã nullã sibi tanto viso miraculo faciẽtes reuerentiam. Cũ aũt a terra tremuli surrexissent: iteꝝ interrogauit eos. Quẽ q̃ritis? Dixerunt vt pri⁹. Jesum nazarenũ. Nec cognoscere nec capere poterant donec vellet. Jõ dixit. Dixi vobis qz ego sum q̃ me voluntarie offero. Si ḡ me q̃ritis: sinite hos abire. Aug⁹. Audierant pmo ego sum: sz nõ comprehenderant qz h̃ noluit q̃ potuit q̃cq̃d voluit. Ꝛeꝝ si nunc̃z se pmitteret apphendi: non q̃dẽ illi faceret ꝓter qõ venerãt: sz nec ipe

faceret ꝓpter qõ venerat. Proinde qz tene re volentibꝫ z nõ valentibꝫ õndit prãẽ suã: ãa tenebunt eũ ꝛt faciat de nescientibꝫ voluntatẽ suã. Vñ subdit. Si ḡ me q̃rit̃: sinite hos abire. Hec Augꝰ. Chrysꝰ. q. d. Si me q̃rit̃: mihil vobis ad hos cause est. Ecce meipm trãdo: vsqꝫ ad vltimã horam ad suos dilectiõis ꝛseruãtiã demonstrãs. Vñ euangelista oñdens ꝙ ẽ non fuit eorum ꝓpositi: sed virtus eiꝰ q̃ comꝑhensus fuerat subiungit. Vt implerek ꝫmo quem dixit. quia q̃s dedisti mihi: nõ pdidi ex eis quẽq̃. Hec ille. Aug. Nunq̃d aũt nõ erãt postea morituri? Cur aũt si nunc morerentur pderet eos nisi qz nondũ in eũ sic credebant quõ credunt q̃cunqꝫ non peunt? Hec ille. Voluit ḡ dñs aplos capi. Tum ꝓpter eoꝝ impfectionẽ: qz adhuc carnales erant Tum ꝓpter fidei instructionẽ q̃ vicꝫ p eos facienda erat: z vt excluderek errorẽ hereticoꝝ q̃ potuissent postea dicere morte chri sine alijs non suffecisse ad hũani generiꝫ redemptionẽ. Tum ꝓpter diuine pr̃atiꝫ manifestationẽ. cũ etiã ab inimicis suis impleꝛ/ rek voluntas sua. Aug. Inimicis iubet/et ẽ faciunt qõ iubet: sinũt. s. nunc eos abire q̃s non vult perire. Hec ille.

Quartũ est opus amoroꝛ/se miserationis. quã vicꝫ etiã i inimico eui/denter oñdit sanãdo vicꝫ ꝑuũ pontificiꝫ cuius fuerat auriꝫ amputata. Cũ em petrꝰ q̃ ceteris erat ardẽtior vidisset ꝑuum pontificis noie malchũ de ꝓ se ingerere z forte alijs ferocius istare amputauit auriculam eiꝰ dexterã. forte putãs caput eiꝰ amputare ꝛ diuina dispositiõe ictꝰ declinauit ad aurẽ. Sz forte q̃res: vñ erat gladiꝰ petro. Chrysꝰ. dicit ꝙ audiẽs iudeos ꝫ chm conspirasse armauerat se. Theophilꝰ ꝫo ỏt ꝙ habuerat ipm in cena. p esu agni. Sz q̃ris quõ sic ausus ẽ pcutere cũ sibi z alijs chs dixisset. Si te q̃s pcusserit in vnã maxillã ꝑbe ei z aliã. Scõz Chrysꝰ. Ex ꝫmõe christi quẽ fecerat pꝰ cenã petrꝰ etiã in amoꝛez chi exarserat ꝙ solũmodo ad defensionẽ mgri intẽdebat: nõ recolẽs qõ prꝰ audierat. Siq̃s te pcusserit ↄ. Hystice p hoc signat ꝙ petrꝰ. i. papa: epi z ꝑlati ecclie habent iurisdicionẽ pcutiendi malos. i. punire di. Data ẽ em eis ptas pcutiendi aurem dextram christianoꝝ. i. eos taliter separãdi ab ecclia ꝙ ipi non possunt audire diuinuz officiũ qõ ptinet ad aurẽ dextrã aie: nec eẽ pticipes oꝛonum z bonoꝝ q̃ fiunt in ecclesia sctã dei. Et in signũ huiꝰ hodie ꝙ oib/ ꝑ paganis: ꝑ iudeis: hereticis z pcõibꝰ oraf: sed non ꝑ excõicatis. Jesus aũt mansuetudinẽ z benignitatẽ oñdens dixit petro. Calicẽ quem dedit mihi pater: nõ vis vt bibã illum? Mitte gladium tuũ in vaginaz. Omnes em qui acceperint gladiũ: gladio peribunt. Verum est de his q̃ occidunt iniuste z ꝓpria auctoꝛitate. Tales em ꝓprie dicunt gladium accipere. Non autem qui occidunt iuste z debita auctoritate: sicut iudices seculares z eoꝝ ministri. Hieronymꝰ. Quo gladio peribit q̃ cũqꝫ gladiũ sumpserit? Illo nẽpe q̃ igneꝰ vertit añ paradisum z gladio spũs q̃ i describit armatura. Hec ille. Hilariꝰ. Recondi ḡ gladiũ pcipit dñs qz eos non humano ꝛz oris sui gladio cẽt pemptur. Remigiꝰ. Vel aliter. Qui gladio vtit ad occidendum hoiem: ipe priꝰ sue malicie morit gladio. Chrysostomꝰ. Non solum autẽ mitigauit discipulos ꝑ cõminationẽ penẽ sed etiam ostendendo ꝙ voluntarie ẽ sustinebat. Vñ sequit. An putas quia non possum rogare patrẽ meũ z exhibebit mihi modo plusqꝫ duodecim legiões angelorum. Hec ille. Hieronymus. quasi dicret. Non indigeo duodecim apostoloꝝ auxilio qui possum habere duodecim legiones angelici exercitus. Hec ille. Et subdit. Quomodo ergo implebunt scripture? Que si loquuntur de christi passiõe ordinata a deo. Ysaie. liij. et Danielis. ix. et pluribus alijs locis. Hieronymus. Hec sententia promptũ ad patiendum demonstrat animũ ꝙ frustra prophete cecinerint nisi dominus eos vera dixisse sua passione asseueret. Hec ille. Et cum tetigisset dominus auriculam eius: sanauit eum. Beda. Nunqꝫ pietatis sue obliuiscitur dominus Illi iusto morteꝫ inferunt: iste persequentium vulnera sanat. Hec ille. Vide itaqꝫ dñi miseꝛiam z benignitatem et ex ẽ ꝛsidera ꝑsecutoꝝ malicias z iniurie grauiꝫ

tatē quā sibi intulerūt. Hoc eīm miraculo et hac ostēsa bēignitate atq; miseratiōe nō sunt uersi. Similes illis sunt multi i pec catis indurati q̄ nec ꝓpter diuia flagella nec ꝓpter eiꝰ beneficia conuertunt. sicut iudei nō sunt cōuersi ꝓpter casum suū retrorsus: nec ꝓpter auriculē curā. Sed forte q̄res An peccauit petrꝰ ꝓcutiēdo malchū? Dicēdū est ꝑm Aug. q̄ sic. Nam dñs q̄dē iusserat vt ferrū apli ferret: sed nō vt feriret. Hoc tū mirꝫ videt: cū phinees laudet qñ pcussit zabri et cozi in stupro et inde cessauit grassatio: vt hī Nūe. xxv. Sz dicēdū q̄ illud erat tps vindicte. tēpus aūt passionis erat tps patiētie. Diuersis eīm tpib⁹ diuersē leges cōdunt. Notandū ꝫ ꝑm Tho. ij. ij. q. lx. ar. vj. q̄ potestas secularis subditur spūali sicut corpus anie et dependet ab ipa tanq̄ a maiori. Vñ ōr Bēr. li. iij. ad eugenū. Uterq; gladiꝰ. s. materialis et spūalis est cōis ecclesie. sed materialis ꝓ ecclīa: spiritualis ab ecclīa exercēd. Vñ executio gladij materialis fuit tradita iusticie secl'ari. sed possessio capta est a bto Petro et alijs aplis. Lu. xxij. Ecce duo gladij h. Dñs autē ōr Satis est. q. d. sufficit cepisse possessionē: executio dabit alteri.

Quintū est opus fructuo

se instructionis: q̄ vicz nō obstāte iniq̄ cōprehenderūt eum. Vñ in illa hora dixit iesus turbis. Tanq̄ ad latronē existis cum gladijs et fustib⁹ cōprehēdere me. Remigi⁹. Acsi diceret. Latronis officiū est nocere et latitare. ego ꝓ nemīni nocui sz plures sanaui et in synagogis sp docui. Et hoc est q̄d subdit. Quotidie apud vos sedebā in templo docēs/et nō me tenuistis. Hec ille. sequit. sed hec est hora vra. et ꝓmissa vob a deo: et ptās tenebraꝝ. Cyrill⁹. Tūc nō cepistis me et nolebam. et nec nūc possetis nisi me spōte vīs subijcere manib⁹. vñ sequitur Sed hec est hora vra. i. parum tps concessum est vob exercende in me vre supbie patre votis meis fauente. Dicit etiam q̄ hec potestas est tenebris data. i. diabolo et iudeis insurgendi in dñm. Et hoc est q̄d subdit: et ptās tenebraꝝ. Hec ille.

Sextū est opus rigoroſe

ligationis. q̄ vicz tunc cohors. i. multitudo armatoꝝ q̄ros ꝑ pcio accepant iudei a potestate seculari: et tribunꝰ et ministri iudeoꝝ cōprehēderūt iesum et ligauerunt eum Theophilꝰ. Peractq; cunctis q̄ sufficienter se habebāt ad phibendū iudeos: cum illi hoc nequaq̄ discernerēt: tūc capi se ꝓmisit. Vñ ōr. Coh⁹ ergo et tribunꝰ ꝛc. Hec ille. Aug. Ligauerunt eū a q̄ potuꝰ solui velle debuerunt. et erant forte in eis q̄ postea liberati ab eo dixerunt. Dirupisti vincula mea. hec ille. Cōprehēderūt itaq; eū multū irreuerēter et inhoneste: atq; ignominiose li gauerūt q̄si latronē. O flebile spectaculū. O dolendū malum. O lachrymabile factū. Uide illos sic in dñm seuientes. Nā vt pie possimꝰ cōtemplari: irruerunt in eū feruentes. Alij ceperūt eū ꝑ capillos et violenter in terrā ꝓiecerunt. Alij gratiosas eius manꝰ capientes retro ꝑterūt. Alij fustib⁹ duris illas ligauerūt. Alij (vt q̄dā dicunt) catenā in collo eiꝰ posuerūt. Alij verbis ꝓtumeliosis iniuriabant ei. Alij denq; pugnis et pomis ensiū pcusserunt eum. Quid vides o fidelis aīa: q̄d audis: q̄d lamur: de q̄ dicimꝰ q̄ tanta patiebat? Nōne ipse est iesus dulcissimꝰ dei et virginis filiꝰ? Nōne ipse hoim et angelorū rex? Nōne creator et gubernator? redēptor et glorificator tuꝰ? Cur igit non ploras? Cur non clamas? O Jesu salus anie mee/ꝓpter me miseram peccatricē tā dure ligari voluisti Emolli q̄so tuū o ania būana ad pietatē et cōmiserationē: et seq̄re illū meditatione deuota q̄cūq; de cetero pget. Anselꝰ. Quō letabor de libertate mea q̄ nō est nisi ō vinculis tuis? Qualiter gratulabor de salute mea cū non sit nisi de doloribꝰ tuis? Quō gaudebo de vita mea q̄ nō est nisi de morte tua? Hec ille. Tūc aūt discipuli videntes q̄ fiebāt circa dñm: relicto eo territi fugerunt. Ꝺ ꝑdictū fuerat Zach. xiij. Percutiam pastorē et dispgent oues. Neq; ere dēdū est id fuisse sine magna angustia cordis magistri sui et sine fletu magno et plāctu ipsoꝝ. Chrys. Sciebāt eīm qm tā non erat possibile effugere/eo se volūtarie illis tradente Remigi⁹. Jn hoc tū facto demōstrat fragilitas aplorū: qui eīm ardore fidei ꝓmiserant se mori cum eo/nunc timore fugiunt: immemores sue ꝓmissionis. Ꝺ etiā videmꝰ impleri in his q̄ ꝓ amore dei ma-

gna se ꝓmittũt facturos: z postmodũ non implent. Nõ tñ despare debent: sed cũ apostolis resurgere z ꝓpnaz resipiscere. Hec ille. Tũc itaqꝫ oẽs discipuli in fide vacillauerunt: z in sola brã ꝟgine remansit fides incõcussa. Jn cuj⁹ repñtatiõem in matutinis huj⁹ tridui oẽs candele extinguũtur excepta vna sola q̃ remanet accensa.

Septimũ est opus impe/ tuose deductionis. Jmpetuose eñ addu/xerũt eum sic ligatũ p vallis ioſaphat me/diũ z torrentẽ cedron. Q̃ntã aspitatem sustinuit dñs in illa via nudis pedib⁹ ice/dens z sic impetuose deductus. Duxerũ aũt eum ad annã pmũ: eoq; dom⁹ anne p/or illis occurrebat. Et forte illuc diuerte/bãt ne in via longiori tumult⁹ fieret in po pulo. Vel hoc faciebãt mistri de volũtate caiphe q̃ erat põtifex anni illi⁹ volentz annam socꝛ suum in hoc honorare. Hi eñ duo sacerdotiũ a gentib⁹ emebãt z sibi per annũ vicissim succedebant z cõem vtilitatem habebãt. Duxerũt g̃ eum ad annam primũ. Chryſ. Pre delectatiõe eñ gloriabãtur in his q̃ fiebant q̃si trophẽũ statuentes. Hec ille. Cũ aũt iesus sic duceret: sequebaf eum simõ petr⁹ alõge z alius discipulus. Uz eñ pmo fugissent ex timore: postea tñ ex q̃dam deuotione secuti sũt eũ Alcuin⁹. Et deuotiõe seqbanf magistrũ: q̃uis alõge ꝓpter timorẽ. Hec ille. Jlle alius discipulus ꝺr fuisse ioanes. Sed sicut ꝺr Chryſ. se occultat humilitatz gra. Hec ille. Dicit aũt Marc⁹ q̃ adolescens q̃dam seqbaf illum amictus syndone sup nudo: et tenuerunt eum. At ille relicta syndone: nudus pfugit ab eis. Theophil⁹. Proba bile videf q̃ hic adolescens erat de illa domo in q̃ pascha comedebãt. Quidã ꝺo dicunt hunc adolescentẽ fuisse iacobũ fratrẽ dñi. Hec ille. Greg. xxiij. moral. Vel hoc de Joane ꝺr quem eo tpe fuisse adolescentem/lõga post hoc in carne vita ej⁹ ictio est. potuit eñ fieri vt ad horã tenentiũ manib⁹ elapsus mox resumpto indumẽto redierit. Hec ille. Ex dictz itaqꝫ patz q̃liter inuriose cõprehẽsus atqꝫ vinct⁹ est dulcissim⁹ iesus: atqꝫ impetuose z irreuerẽter a ministris diaboli deduct⁹. Hec igit cõsidera/te charissimi z pensate quanto dilectionis feruoꝛe seipm pro vobis manib⁹ ipiorum tradidit dñs iesus. et gustate q̃ suauis est et bonus. Hoc g̃ sentite in vobis quod et in christo iesu.

Tertia est consideratio ignominiose reprobationis: quod ignominiose reprobat⁹ est a pncipib⁹ sacerdotũ in domib⁹ suis. Ps. Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificantes: hic fact⁹ est in caput anguli. Circa hanc aũt dñi reprobationẽ z vilipensionez considerande sunt septem ignominie pncipales.

Prima est irrõnalis inquisitionis.
Secunda est inexcusabilis pcussionis.
Tertia est detestabilis testificationis
Quarta est vituperabilis cõdemnatõis.
Quinta est miserabilis negatiõis
Sexta est confusibilis derisionis.
Septima est horribilis desgationis.

Prima est ignominia irrationalis inquisitionis. Interrogauit eñ eũ annas de duob⁹. s. de discipulis suis: et de doctrina eius. Chryſ. Quia chꝛo nullum crimẽ inferre poterat: de discipulis interrogabant: fortassis vbi erãt: vel cuj⁹ gra eos collegit. Hoc aũt dicebat q̃si sedicꝛiosum z nouaꝛ reꝛ factoꝛẽ eum redarguere volẽs Hec ille. De discipulis tacuit dñs: qꝛ tũc de ipsis bonum dicere nõ poterat eoq; fugerãt: dans exẽplũ q̃ aliꝛ mala q̃ntũ vera ꝓpalare nõ debemus. Chryſ. Sicut est mortale peccatũ innocenti falsum crimen imponere: sic verũ crimẽ occultũ mala intẽtione alijs reuelare. Hec ille. De doctrina aũt respondit. Ego palam locut⁹ sum mũdo: ego sp docui in synagoga z in templo q̃ omnes iudei cõueniũt: z in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? interroga eos qui me audierũt: de quoꝛ nicz dicis nec inuidiam nec suspitionẽ habeas. Alcuinus. Non eñ cognoscẽde veritatis amoꝛe interrogauit pontifex: sed vt cauſam inueniret qua eum accusare potuisset: z tradere romano pñsidi ad damnãdũ. sed deus ita tempauit rñsionem: vt nec veritatem taceret: nec se defendere videret. Respondit eñ iesus. Ego palam locut⁹ sum mundo: ego semp docui zc. Hec ille. Jn Hergo dat nobis deus formã respondendi hostibus sic vt nec veritatem celem⁹: nec

eos contra nos dictis p̄uocemus.

Secūda est ignominia in/ excusabilis p̄cussionis. Cū em̄ hec dixisset dñs: vn⁹ assistens ministro⁹ dedit alapā ie/su/di. Sic rūdes pontifici: Aug. de cōcor. euāg. Hic sane ostēdit q̄ annas pontifex erat. nōdū em̄ erat missus ad caiphā cum hec diceret. Et hos duos annā t caiphā pōtifices cōmemorat etiā Lucas in initio euāgelij sui. Hec Aug. Alcuin⁹. Hic im/plet ꝓphetia: Dedi maxillā meā p̄cutiēti/bus. Chrys. O cōnefaria p̄cussio. q̄d hac alapa stulti⁹ aut indecenti⁹? Huic aūt sūt smiles adulatores: q̄ vt dñis suis cōpla/ceant/multa mala ꝰ deum faciūt. Esaij. Quis tu vt timeas ab hoie mortali t a fi/lio hois q̄ q̄si fenū ita arescet: t oblitus es dñi creatoris tui. Dñs aūt sic iniuste p̄cus/sus cū māsuetudine rūdit. Si male locut⁹ sum: testimoniū phibe de malo. si aūt bñ: q̄d me cedis? O admirāda patiētia man/suetissimi iesu. Chrys. O dulcis iesu cōpa/tiēter sustines in teipso q̄ ita dure punis in seruo. Alapā em̄ sibi datā patiēter por/tauit. datā ꝙ aplo thome ita dure puni/uit/q̄ canis manū serui qui thomā p̄cusse/rat in mediū aule apportauit. Percussus igit dulcissim⁹ iesus ictu graui: manu fu/ribunda/adeo vt fm q̄dā dentes oris ei⁹ mouerent/t os sanguinem expueret: nihil tñ ꝓtumelioſe locut⁹ est: sed tm̄ innocētiaz suā defendit dicēs. Si male locut⁹ suz t̄c. Aug. Quid ista rñsione veri⁹: māsuet⁹: iustius: qui em̄ accepit alapā nunq̄ vellet eū q̄ p̄cussit aut celesti ignē ꝙsumi: aut ter/rā debiscēte sorberi: aut correptū demonio volutari: aut etiam alia hmōi q̄libet pena vel grauiori puniri. quid hac ꝓ potentiaz iubere nō potuisset ꝙ quē fact⁹ est mūdus: nisi patientiā nos docere maluisset? vin/cit mūdus: Hec ille. Sed forte dices. Hu/q̄d nō fecit dñs ꝙ illud q̄ docuit Mat. v. Siq̄s te p̄cusserit in vnam maxillā: p̄be ei t aliā: Rñsio. Illud nō docuit tanq̄ p̄ce/ptū absolute: sz magz fm ꝓpationē animi: vt ait Aug. qz hō debet habere animū pa/ratū ad hoc faciēdū vbi videret hoc expe/dire ad honorē dei t vtilitatem eccl̄ie: alꝰ aūt nō: imo expedit aliq̄n iniuriantibꝰ re/spondere ad ipoz t aliorū instructionē: sic fecit dñs: q̄ cum nō solū alterā maxillaz iteꝝ p̄cussuro: sed totū corpus figēdū p̄ze/buit in crucis ligno.

Tertia est ignominia dete/ stabilis testificatiōis: q̄ facta est in domo caiphe. Annas em̄ nō inuenies aliq̄d in eo misit eū ligatuz ad caiphā. In cui⁹ domo scribe t pharisei t seniores cōuenerant ad eraminādū chm̄ t tractādū de ei⁹ conde/mnatiōe t morte. Et cū falsum testimoni/um q̄rerēt (vez em̄ inuenire nō poterant) nō tm̄ inuenerūt/cū multi falsi testes acces/sissent. Orige. Falsū em̄ testimoniū tūc lo/cū hz q̄n cū colore aliq̄ pferf: sed nec color inueniebaf qui possz ꝙ iesum adiuuare me/dacia Hec ille. Refert Nicodem⁹ in euan/gelio suo q̄ cū multi surrexissent: aliq̄s eo rū dicebat. Ego vidi eū mirabilia facientē. Alter asserebat. Et ego audiui eū verba ſirataz p̄dicantē t sīlia. Pleriq̄z locuti sunt spūsc̄ mouēte linguas eoz ꝙ suā volūta/tē. Nouissime aūt venerūt duo falsi testes dicētes. Hic dt: Possum destruere templuz dei manufactū: t post triduū aliud nō ma/nufactū reedificare. Per hoc aūt volebāt p̄bare q̄ diuinā potentiaz sibi vsurparet. Iesus aūt tacebat: q: spte mentiebantur Nō em̄ dixerat de templo salomonis: sed de templo corpis sui: vt hz Jo. ij. Nec̄z dixerat: possum soluere. sed: soluite. q̄ dicebat nō p̄cipiēdo: sed p̄dicēdo q̄d eēnt facturi. q. d. Vos soluetz t ego suscitabo. Aug. aūt dt q̄ apta mēdacia nō sunt rñsione digna. O q̄de testabilia sunt falsa testimonia t fal/sa mēdacia. Isidor⁹. Testis falsidic⁹ trib⁹ p̄sonis est obnoxi⁹. Primū deo quē peie/rando ꝓfānit t in testimoniū falsitatis as/sumit q̄si volēs deū participē fieri sue fal/sitatis. Scdo iudici quē mentiendo fallit Postremo innocenti quē falso testimonio le/dit: vbz extra de cri. fal. li. v. Falsidic⁹. Videsne aūt caiphas q̄ iesus tacebat t ad/ducta testimonia nō sufficere ad ei⁹ conde/mnationē: ex impatientia surgēs de solio: vt fm Hieroñ. vesanīa mentis motu cor/poris demōstraret: ait. Nihil rūdes ad ea q̄ isti aduersum te testificant? Beda. Ad responsum puocat: vt ex occasiōe sermōis locū accusandi inueniat. Hec ille. Jesus au/tē iteꝝ nihil respōdit. iuxta illud Esa. lxij.

Quasi agn⁹ coram tõdente se sic obmutes/scet ⁊ nõ aperiet os suũ. Et pũ. Fact⁹ sum sic hõ nõ audiens: ⁊ nõ habens in ore suo re/dargutiões. Aug. Ubi nõ rñdebat: nõ sic re⁹ siue dolosus: sed sic ouis silebat. Ubi rñdebat: sic pastor docebat Hec ille. In hãc aũt q dñs tacebat: Primo ostẽdebat suã miscõiam: ne falsi testes amplius peccarent si in malicia ꝓdurarẽt. Scõo suã sapiẽtiã: qz sciebat vt ait Hieron⁹. q qcq rñdisset traxissent in calũniã ⁊ nihil pfuisset respõ/sio. Tertio suã patientiã: vt sic daret exem plũ ꝓtẽdi calũniantiũ voces: ⁊ port⁹ pa/tient ferre cũ iustitie defẽdere, vt ait Aug.

Quarta est ignominia vi/

tuperabilis cõdẽnatiõis. qz seniores plebis et pncipes sacerdotũ ⁊ scribe vt occasionẽ ꝺdẽnandi eũ haberẽt/interrogauerunt il/lũ dicẽtes. Si tu es chr̃s: dic nob⁹ Beda Nõ fratrẽ desiderabãt: sed calũniã ꝓparabant. Siqdẽ chr̃m hoiem tm̃o destrue dauid ventuꝝ sperãtes: hoc ab eo qrebãt vt si diceret Ego sum chr̃s: calũniarent⁹ q sibi arrogaret regiã prãtez. Hec ille. Prin ceps aũt sacerdotũ magis ac magꝭ furẽs adiurauit eũ dicens. Adiuro te ꝑ deũ vi/uum vt dicas nobis si tu es chr̃s fili⁹ dei sꝫ fili⁹ naturalis. Dicit illi iesus. Tu dixisti. Et ait. Si dixero vobis/nõ credetis mihi. si aũt interrogauero/nõ respõdebitꝭ neq dimittetꝭ. Uerũtñ dico vob. Amodo videbitꝭ fi. hois sedentẽ a dextr⁹ dei ⁊ venientẽ in nubib⁹ celi. Theophil⁹. q. d. nõ est vob de cetero tps sermonũ ⁊ doctri/ne sed deinceps iudicij tps erit: cũ videbitis me filiũ hois sedẽtẽ a dextrꝭ dei. Hec ille. Cirill⁹. Cũ de deo sessio dr arcq thro/nus/regia ⁊ vniuersis pncipans dignitas designat. Hec ille. Theophilus. Hoc igi/tur audiẽtes timere debebant: sed illi post hec ꝓba magꝭ insaniũt. Uñ sequit. Dicũt aũt oẽs. Tu ergo es fili⁹ dei: Qui ait. Vos dicitꝭ q: ego sum. Rñdit ergo veritatẽ vt in/excusabiles essent. Et cũctis sciret nõ ꝓpo/desse dicendo se filiũ dei: tñ adiurat⁹ rñdit ꝓpter reverentiã diuini nois inuocati: dãs exemplũ tenẽdi iuramẽta licita. Tũc ergo pn/ceps sacerdotũ in furore magꝭ insanies sci/dit vestimenta sua di. Blasphemauit: qd adhuc egemus testib⁹: Ecce nũc audistis blasphemiã de ore ei⁹. O miser caipha tu ipe blasphemas/nõ chr̃s: q qo dei est deo nõ attribuis: sed filiũ dei⁹ purã creaturam credis. Hiero. Pontifice quẽ de solio sacerdotali furor excusserat: eadẽ rabies ad sci/dendas vestes ꝓuocat. Cõsuetudis em̃ iudaice ẽ q qñ aliqo blasphemiũ audiũt ꝓsi ꝺ deum audierint: scindãt vestimẽta sua. Hec ille. Chrys. Hoc fecit vt accusatiõem red/deret grauiorẽ. et qo ꝓbis dicebat: factis extolleret. Hec ille. Cũ aũt dixisset. Ecce nũc audistꝭ blasphemiã: adiecit. Quid vobis videt⁹: At illi rñdentes oẽs dixerunt. Reus est mortꝭ. Nã ꝑm legẽ Leuit. xxiiij blasphemãtes erãt rei mortꝭ ⁊ lapidaban/tur. Beda. Sentẽtia sua se ꝺdẽnat q eum mõrti adiudicãt quẽ ⁊ oris ⁊ opis sui testimonio deũ esse cognoscere pñt. Et Orige. Quãtũ putas fuit errorꝭ ipam pncipalẽ oim vitã ream mortꝭ ꝓnũciare: ⁊ ꝑ tãtoꝝ resurgẽtiũ testimonia ñ respicere fotẽ vite de q in oẽs viuẽtes vita fluebat. Hec ille

Quinta est ignominia mi

serabilis negatiõis: quõ vicꝭ Petrus eum ter negauit. Sicut em̃ iã diximus cũ dñs duct⁹ est in domũ põtificis: petr⁹ secutus est alõge: ⁊ q̃dã ali⁹ discipulus vꝭ ꝺ atrium pncipis sacerdotũ. Et qz ille ali⁹ discipulus not⁹ erat põtifici: iõ ꝓmissus est introire. Cã aũt sue noticie poterat eẽ: qz forte missus a pre suo pisces Ad domũ põtifi/cis ferebat: vl forte qz aliqs de cognatiõe sua ibi seruiebat. Et dixit ille ali⁹ discipulus ostiarie. ⁊ introduxit Petrũ. Que cũ vidisset ancilla ostiaria dixit. Nunq ⁊ tu ex discipul⁹ es hois isti⁹: Dicit ille. Non nõ noui illũ neq scio q̃d dicas. Chrysost. Quid dicꝭ petre: Nõne ꝓpus dixisti⁹ Etsi oportuerit me mori tecũ nõ te negabo. ñ erat miles q̃ te introgauerat sed ostiaria vilis Hec ille. Erat aũt petr⁹ iã rorẽs frigore infidelitatꝭ ⁊ cũ alijs se calefaciebat exteri⁹ cui ver⁹ ignis extinguebat interi⁹. Ihc igit timẽs inf iudeos diu stare/voluit exire. et dũ exiret/aniaduertit eũ alia ancilla q dicẽ ministris. Et hic cũ iesu erat. Accesserũt aũt ⁊ dixerunt petro. Uere ⁊ tu ex illis es Nam et loquela tua manifestum te facit. Hoc dici potest cuilibet ytem prauis et turpib⁹ colloquijs qz turpis loquela tur/

pes mozes oñdit. qz sicut dicit Matt. xij. Et abundantia cordis os loquit. Cū aūt hec dicet ēt petro: negauit itez cū iuramēto dī. Quia nō noui hoiez. In h articulo notare debes q̄ periculosa sit mala societas. Dum petrus fuit cū alijs aplis nō negauit ciz̄im: sed q̄n fuit cū malis mistr̄ pōtificis. Hiero. Malū est conuersari in curijs magnatū. Nam stella i curia herodis a magis disparuit quib⁹ inde egressis iterum apparuit z petr⁹ etiā in curijs anne et caiphe iesum pdidit Hec ille. Interuallo aūt q̄si vnius hozę facto: dixit vn⁹ ex suis pontificis cognat⁹ ei⁹ cui⁹ abscidit petr⁹ auriculā. Vere z hic cū illo erat. Nam z galileus est. Nonne ego te vidi in horto cū illo: Tunc cepit iurare et anathematizare z detestari q̄ non nouisset hoiem. Hota. Moraliter vincit petrus. i. ecclie pastor p ancillā. i. p amicitiā corpalem Michee. iij Ve qui edificatis sion in sanguinib⁹. Ps. Dixerunt hereditate possideam⁹ sanctuariū dei. q̄ vicz solum curā habent de puisione carnaliū q̄pinquoz quib⁹ q̄tidie quasi heredib⁹ relinquere studēt ecclīastica būficia. Raban⁹. Non q̄ primū ait. Nescio q̄d dicz. Scdo cū iuramēto negat. Tertio q̄ cepit detestari z iurare q̄ non nouit hoiez. Perseuerare q̄ppe in pcō dat incrementū scelerū: z q̄ minima spernit: cadit in maiora. Hec ille. Et continuo adhuc petro loquente: gallus cantauit. In q̄ nota q̄ gallus. i. diabol⁹ cantat q̄n plati peccant. vel ſm Rabanū. Per gallū intelligit doctor ecclie q̄ somnolentos increpās ait. Euigilate iusti z nolite peccare. Notandū aūt ſm Aug. lib. de concordia euangel. q̄ matheus lucas z ioānes dicunt petrū ter negasse añ primū gallicantū. z hoc ex est habendo respectū ad tertie negatiōis inchoationē. Marc⁹ aūt dicit tertiā negationē post primū gallicantū: z añ scdm q̄ vērū est habēdo respectū ad negationis p̄fūmationē. Forte q̄ris q̄re pmisit deus Petrū q̄ ita feruens erat in ei⁹ amore ita graviter cadere. Rñsio. Hoc fuit expediēs p̄cipue ꝓpter tria. Primo ꝓpter maiorē petri humiliationē. Aug. li. xiij. de ciui. dei. Audeo dicere superbis vtile eē ruere i aliqđ aptum manifestūq̄ petrū vñ sibi displiceat q̄ iā sibi placendo ceciderūt. Salubr⁹ eīm petr⁹ sibi post pctm̄ displicuit q̄m sibi placuerat dū p̄sumpsit. Scdo ꝓpter generalē oim informationē vt sic repmat hūana p̄sumptio. Aug. Hinc cognoscit q̄ vez sit illud. Sine me nihil poteſtis facere. Ecce eīm ad vnī⁹ aure impulsum firmissima columna ꝓtremuit. Tertio ꝓpter spēalem petri instructionē. vt vicz ſm Greg. dist. l. Is q̄ futur⁹ erat pastor ecclie in sua culpa disceret qualiter alijs misereri deberet Et Chrys. in ser. Idcirco diuine puidentie secretū pmisit vt prim⁹ ipe liberet petr⁹ q̄ erga peccantes durioꝛē sniam ꝓpriꝰ casus intuitu temperaret. Idcirco non angelis arbitror cōmissā sacerdotū ptātem: ne cū ipi minime peccarent in pctoꝛib⁹ sine misericordia iudicarent. Hec ille. Cū aūt petr⁹ ter christum negasset z gall⁹ cantasset: conuersus iesus a iusticia in misericordiam: respexit petrū oculo misericordie. Et tunc recordat⁹ est petr⁹ vbi iesu q̄ dixerat. priusq̄ gallus cantet ter me negabis Hec recordatio fuit initiū sue pnie. Et tūc petrus ad amaras lachrymas vocat⁹: exiuit foras i foueā q̄ postmodū gallicant⁹ appellata ē vbi & postea edificata est eccl̄ia in honoꝛē bti petri. Et loi fleuit amare. Hiero. In atrio eīm caiphe sedens nō poterat ꝓgere pniaz: vñ foras egredit de impioꝛ consilio vt pauide negationis sordes amaris fletibus lauet. Hec ille. In hoc habemus exemplū spei z confidentie. Nullus enim desperare debet de peccato cū post tātū peccatū petr⁹ factus sit ianitor celi. Si tamen pro peccatis suis fleat amare exemplo petri: qui fleuit amare non solum illo tunc sed quotiēs gallicantū audiuit. Vñ sicut habet in Ieronimo clementis. Petrus duxit in consuetudinem vt a primo gallorū cantu vsq̄ ad horam matutinā staret in oratione flens p negationis culpa. Est itaq̄ petrus exemplum spei z confidentie: est z exemplū amare pnie. Sed o fatuitatē mirabilē. Multi volunt sīles esse petro vel magdalene in iudulgētie pceptiōe ez nō in pnia. In q̄ secūt miseri seipos dei mia aburētes Fugiat igit̄ petroꝛ exēplo petri praua ꝓpositia z occasiones peti z se in foueā. i. ꝓfunditatē hūilitat⁹ z cōpūctiōis ꝓiciat ꝓsiderādo peti vilitatē Hier. ij. Videvias tuas in conualle scito q̄d feceris.

Sexta est ignominia cõfu
sibilis derisiõis. qz vicz ignominiose z cõ
fusibiliter fuit derisus z vilipẽsus a mistrz
põtificũ. Et hoc ꝑcipue tuplr. ¶ Primo
ꝑciosam eiꝰ faciẽ cõspuẽdo. Dos em erat
iudeoꝝ cõspuere in faciẽ hois ꝓtẽpti z de
specti. O ꝙd turpiꝰ: ꝙd despectiꝰ: ꝙd igno
miniosius/cꝫ in illã clarissimã faciẽ cõspue
re: Bern. Vultũ tuũ dñe iesu desiderabi
lẽ in quẽ desiderãt ãgeli ꝓspicere/sputz inq
nauerunt. Esa. l. Faciẽ meã non auerti ab
increpantiby z cõspuẽtiby in me. Secun
do barbã euellendo. Esa. l. Corꝑ meũ de
di ꝑcutientiby: z genas meas vellentibus
¶ Tertio ipm ꝑcutiẽdo. Nã colaphis eũ
cecideruntz faciẽ eiꝰ velauerunt: velatãqꝫ
palmis ꝑcusserunt: sicut ꝑcuti solent fatui
et despecti/ dicẽdo. Prophetiza nob chẽ
ꝙs est ꝙ te ꝑcussit: deridendo vicz eum vt
falsum ꝓphetam. Scõz aliãs velauerunt
faciẽ eiꝰ ne videntes benignissimã faciem
illã pietate vincerent. Esa. liij. Absc̃odi
tus est vultꝰ eius. Beda. O isana cecitas
iudeoꝝ ꝙlã desiderabilẽ faciẽ quam coꝝ
pies aduenturã tanto desiderio desidera
uerant: ipsi infelices qñ eam ꝓntem habu
erũt tã ignominiose velauerũt: ideo deme
ruerũt ne illaz cognoscerẽt. Idẽ. Velaue
runt eũ nõ vt ipe coꝝ scelera nõ videat: sed
vt a seipsis faciẽ eius abscondat. Hec ille.
Chrys. Celi z terre dñs cesus sustinet z pa
tit impioꝝ ridicula: formã nob patientie
ꝑbens. Idẽ. Attẽde ꝙ euãgelista cũ sum
ma diligẽtia ꝙ vident esse exprobratissima
exponit/nihil occultãs aut verecũdãs: sed
gliaz existimãs maximã dñatorẽ obister
raz talia ꝓ nobis sustinere. Hoc aũt lega
mus ꝓtinue: hoc nostre mẽti inscribamus
et in his gliemur. Hec ille. O bñdicte ie
su cꝫ tibi dura fuit nox ista in ꝙa ꝓncipio
vsqꝫ ad finẽ ꝙtem nescis: sed nũc quo mo
do: nũc alio/corꝑe z anio fatigarz. O amã
tissime iesu ihũ me pctorem dilexisti quẽ
cũ tot laboriby: passioniby: z iniuriys rede
misti. O mens humana cur tãdura es vt
dño tuo cõpati negligas: ꝙ ꝓ cõpassione
tua sputz deturpat. alapis cedit: z a perso
nis vilissimis indignissime tractat. Heu
heu ꝙd erat inspicere illos seuientes in eũ:
alios trahẽtes capillos: alios in faciẽ eiꝰ
conspuentes: z alios ignominiose ꝑcutien
tes. O dulcis iesu ihũz nos dilexisti. sed
heu nos miseri nõ te diligim. O cor hũa
nũ vince rorꝓrẽ tuũ: z oẽm affectũ tuũm
porrige chõ iesu. Dozath illi conspuũt in
faciẽ chi ꝙ blasphemãt. qz deo ꝓsumeliaz
et ignominiã inferũt. Ite fm Grego. Illi
in faciẽ chi cõspuũt ꝙ sctõs z iustos in p
senti cõfutãt. Illi velant oculos chi ꝙ ve
ritatẽ celãt z falsitatẽ fouẽt: sicut falsi iudi
ces z aduocati. Illi ꝑcutiũt ꝙ pauꝑes op
primũt. iuxta illõ Mat. xxv. Quãdiu vni
ex his minimis feciſtz: mihi feciſtz. Item
fm Bedã oẽs falsi chriani chm colaphi
zant qui chm ore fatenr: factz aũt negãt.

Septia est ignominia hor
ribilis despationis. s. ipsius maledicti ꝑdi
toris iude: ꝙ lz grauissimã ignominiã chri
sto fecerit eum vẽdendo arcꝫ tradendo: tñ
multo grauiorẽ despando. Hiero. Judas
plus chm offendit despando cꝫ vẽdendo
z tradẽdo. qz despando peccauit ꝓtra dei
tatẽ. s. misrdiã infinitatẽ, et tradẽdo ꝰ hu
manitatẽ. Sicut g ôt euãgelista: vidẽs iu
das ꝙ dãnatꝰ esset: penitẽtia ductꝰ retulit
triginta argenteos ꝓncipibus sacerdotũ
et seniorib. Origc. Sed quõ vidit iudas
qm damnatꝰ est: nondũ em a pilato fuerat
interrogatꝰ: forsitan dicet aliqs qm cõside
ratione mentz sue vidit exitum rei et eo ꝙ
traditũ aspexit. Alius aũt dicet: qm quod
scriptũ est: videns iudas qz cõdemnatꝰ ẽ:
ad iudam referr. tunc em sensit malũ suũ.
et intellexit se cõdemnatũ Hec ille. Judas
itaqꝫ sic pnia ductꝰ ꝓpter enormitatẽ facti:
retulit tẽ. Chrys. Vide qm pniam agit an
cõpletũ est z fructẽ accepit. pctm. Nõ em ꝓ
mittit diabolus eos ꝙ nõ vigilant videre
malũ anteqꝫ ꝑficiãt. Hec ille. Referẽs igi
tur iudas triginta argenteos qsi eccle ꝓ
cio ꝙ chm vẽdidit posset redimere dices
Peccaui tradẽs sanguinẽ iustũ. Dic Gra
tianꝰ de pnia dist. j. c. His ꝑãlis. Ambi
tror ꝙ etiam Judas potuisset miseratione
dñi nõ excludi a venia si pniam non apud
iudeos sed apõ chm agere voluisſz. Hec
ille. Sed miser Judas desꝑatꝰ ex horrore
culpe/nõ ausus est ad dñm suuz redire: sed
ad iudeos iuit ꝙ deriserũt eũ dicẽs. Quid ad
nos. s. de pctõ tuo. Tu videris. i. ad te spe

ctat videre factū tuū. Non est nobis cura de te: sufficit nobis tenere eū. Videbis igit q eū periderēt: pecit argenteos in templo vñ capti fuerāt. Et abiēs despat laqo se suspēdit. et suspēsus crepuit medi: vt habek Act. j. cf vicz imūdissim ei spūs nō vebebat exire p os qđ paulo añ tetigerat os mūdissimū dñi. Raban. Suspēdit aut se laqo: vt se ostēderet celo terreq̄ posum. Leo papa. Sceleratio oib⁹ iuda arcq̄ infelicio extitisti: quē nō pnia reuocauit ad dñm: sed despatio traxit ad laqueū. Idē. Difficile est vt bono pagank exitu: q malo inchoata sunt pncipio. O neq̄ssime iuda qđ tibi pfuit auaricia tua: argēteos reddidisti et teipm diabolo et laqo mortj tradisti. O miser iuda tu totū pdidisti corp: niam et pecuniā. Sic et viurarij: simoniaci: et oēs auari totū in fine pdūt. Ecci. x. Cū moriet hō hereditabit bestias: serpētes: et vermes. Bestie. i. executores et heredes q dicunk bestie a vastādo/accipiūt pecuniā et hereditatē terrenā. Serpentes. i. demōes animam. vermes corpus. O q̄m multi sunt q pditorē iudā execrank: et tñ ipsi iude similes inueniunk et ei socij arcq̄ frēs dici merenk. Primo q̄ indignant et murmurant de his q dño offerunk vel p deo dantur. Multi q̄pe sunt q plus timēt p deo denariū exponere q̄ q̄nq̄ solidos p vētre: q q̄si pdita existimāt q̄ p deo dank aut fiūt: dicētes cū iuda: vt qđ pditio hec. Secūdo q verbis aut signis simulāt aliq̄s diligere ettñ ꝫnū gerūt in corde et faciunt in ope. Q̄ñ bonū fatj et corde malū meditaris Oscula q iudas dño dedit: hec mihi tu das Et generalr oēs pditores/hi frēs arcq̄ socij iude. Tertio/illi q sig tm devotiōis et reuerētie bñt exteri: interi āt ꝓpositus gerūt ꝫseuerandi in pctis: hi cū Juda sub signo amicicie et reuerētie iniuriā arcq̄ irreuerentiā dño faciunt. Quarto/viurarij sacrilegi decimas et res ecclīasticas defraudantes. Et generalr oēs auari q ꝓpt auaricia chm derelinqūt. hi silēs iude: q ꝓpt auaricia dñm vēdidit. Viurarij etiā vendunt tps qđ dñs posuit in sua ptāte. ideo qđāmō dicunk dñm vēdere. Sacrilegi āt res ecclīasticas christo ptinentes defraudant: quēadmodū et iudas pecuniā accepit de templo. Acceperūt eā pncipes sacerdotū pecuniā illam non de ꝓpijs bursis: sed de gazophilacio templi. Quinto: specialiter auari sacerdotes q curam q̄dē pecuniaꝝ habēt: sed nō aniaꝝ. qz de pecunia q̄dem solliciti sunt: de aniabꝫ vo minime.

Sexto/simoniaci: q vel bñficia simoniace p auaricia obtinēt: vl etiā ipa sacramēta vendūt: et pcipue q missas p precio dicunt: pactū sup hoc facientes/ et ad hoc etiā se offerentes q̄si cum iuda dicentes. Quid vultis mihi dare et ego vob eū tradam?

Septimo/oēs fornicatores q p minima delectatione aiam suā chri sanguie redemptā/diabolo vendunt. et fornicatrices seu meretrices q̄ p pcio et pecunia seipas chri sanguine redēptas pstituūt. fautores aūt aut fautrices talū et specialr vetule ille inducētes diabolare q iuuēculas pdūt et vendūt: et aliq̄n etiā (qđ horribile é) filias ꝓprias. Hi oēs socij arcq̄ fratres iude: qa sanguinis christi precium vendunt.

Octauo/specialiter sacerdotes fornicarij: q̄p etiā aliq̄ aliq̄n ꝓcubinas bñt publice et notorie. Hiero. Dic sacerdos: dic clerice quō ījsdē labijs qbꝫ oscularis ꝰgis id est chm in sacro altaris: oscularis labia meretricis. O iuda osculo filū hois tradis. i. similis ei. Hoc ille. Nono/Illi q̄p munere sub aliq̄ falsa apparētia fiunt innocentē ledūt: grauāt: pdunt: et decipiūt vt falsi testes: et q iusticiā vendunt: vel sub vmbra iusticie pauꝑes et innocētes p munere ledūt et decipiūt: vt sunt falsi iudices Vñ glo. sup Mat. Multi hodie sunt qui execrank factū iude et idem faciunt. Nā cū p munere falsum testimoniū dicūt: deum q veritas est vendūt. Similr q̄p munere falsum iudiciū faciūt: deū q iusticia est vēdunt. Illi etiaz q̄p mūere iusticiā punitiuā impediūt vel omittūt. Decimo/oēs in pctis indurati et etiā excōicati auctoritatem eccie ꝓtenentes: quēadmodū et Judas indurat audire noluit correctōez dñi.

Undecimo confiteri differētes: qui q̄damodo iuda pciores dici pñt, qui iudas non multū distulit penitere et confiteri.

Duodecimo/ oēs indigne cōmunicantes: qui q̄ntum est ex seipsis chm diabolo tradunt: dum ipm ponunt in loco diabolo subiectq. Und de q̄libet tali dicere potest dñs quod de iuda dicebat. Ceruntū ma

nus tradentis me mecum est in mensa.
¶ Tredecimo/omnes reciduãtes in pec
catũ post cõmunionẽ: qui etiam dñm quẽ
receperũt q̃ntum in ipsis est diabolo tra
dunt: qm̃ locũ in quo dñm receperũt dia/
bolo subiũciũt. Hi oẽs supradicti fratres t
socij iude. ¶ Quartodecimo mũdus soci/
us est t frater Jude. Hoc est: oẽs diuitie:
delitie: t honores: Mũdus q̃ppe qñ diui
tias dat ad libitũ: salutare oz. hoc est: spez
vanã salutẽ pmittere. qñ dat solatia t de/
litias: tunc osculat. qñ dat honores: tunc
amplexat. Sed his omnib⁹ modis quasi
iudas decipit t morti eẽ tradit. Job. xxj
Ducũt em̃ in bonis dies suos: in puncto
aũt ad inferna descendũt. ¶ Quintodeci/
mo/omnes fures: raptores: t res alienas
quouis modo iniuste detinentes. Judas
em̃ fur erat: vt habet Joã. xij. Imo multi
tales sunt iuda peiores. qz multi tales sũt
q̃ nõ penitẽt nec pfitent: aut si q̃dq̃ confi/
teant: tñ restituere nolũt. Judas aũt pe/
nituit t seipm accusauit t pecuniã restitu/
it. qz tridecim argenteos retulit pncipib⁹
sacerdotũm. Principes aũt sacerdotũ acce
ptis argenteis dixerũt. Non licet mittere
in corbanam: vbi scz reponebant oblatio/
nes empti: quia pciũ sanguinis est. Aug.
Qualis illa innocentie simulatio: pecuniã
sanguis non mittere in arcam: t ipm san/
guinem mittere in pscientiã. Hiero. Je/
re culicem excolãtes t camelũ glutientes.
Si em̃ ideo non mittũt pecuniã in corba/
nã hoc est in gazophilaciũ t domo dei qz
pciũ sanguis est: cur ipe sanguis effundit:
Hec ille. Cõsilio itaq̃ inito emerunt ex il
lis agrũ cuiusdã figuli in sepulturã pere/
grinoz. et dict⁹ est ager ille acheldemach.
id est ager sanguinis. Et ibi postea edifi/
cata est ecclesia oĩm sanctoz. In hoc nota
tur q̃ christus p suum sanguinẽ nobis pe/
grinis emit q̃rtem ppetuam. Aug. Nos
peregrini in hoc mũdo sumus: t tãq̃ ho
spites in hac luce versamur. Hec ille Ex
dictis igit apparet q̃liĝminiose reprobat⁹
est dominꝰ a pncipibus sacerdotũ et scri/
bis. Considera igitur t toto corde medi/
tare o christiane: qm̃ christus dominꝰ tuꝰ
multas sustinuit ignominias vt tibi glo/
riam adq̃reret sempiternaz. Non sit ergo
vobis durum illatas sibi pro vobis iniu/
rias recordari. Hoc igit sentite in vobis
quod t in chõo Jesu.

Quarta est ꝓsideratio facinoroseiu
dicationis. qualiter vicz impie pro
nobis iudicatus est ad morẽ chri
stus iesus dulcissimus. Ubi sunt septem
cõsiderãda facinora siue septem ipietates.
¶ Prima est impietas detestande accusa
tionis.
¶ Secunda est impietas improbande re/
missionis.
¶ Tertia est impietas abominande pre/
electionis.
¶ Quarta est impietas execrande flagel/
lationis.
¶ Quinta est impietas vituperande illu
¶ Sexta est impietas conde/ (sionis.
mnande negationis.
¶ Septima est impietas reprobande sen
tentiationis.

Prima est impietas dete

stande accusatiõis: q̃liter scz iudei accusa
uerũt eum coram pilato. Facto em̃ mane:
adduxerũt eum vinctũ manib⁹ (vt dicitur)
post tergum ligatis cum multis cõuicijs
ad pilatum: vt iudicaret eũ auctoritate pu
blica. Ductus est ergo in pretoriũ: quod
est loc⁹ vbi Pilatus faciebat iudicia. Ipsi
aũt qui adduxerunt non introierunt in p/
torium: vt non contaminarẽnt intrãdo do
mũ gentilis. scz pilati. sed manducarẽt pa
scha. i. azymos panes: quos nõ licebat ede
re nisi mundis. Dies em̃ azymoz incepe/
rant in q̃bus cõtaminatio illis erat intra/
re domũ alienigene. Aug⁹. O impia cecu/
tas: alienigene iudicis pretorio cõtamina/
ri timebant: et fratris innocentis sangui/
nem non timebant. Hec ille. Jstis sunt si/
miles qui de modicis facientes conscien/
tiam: enormia non curant. Tunc Pilatus
sciens modum ipsoz: exiuit ad eos foras
de pretorio. Jpe enim erat maĝus hinc/
inde discurrens. Quesiuit ergo. Quã ac/
cusationẽ affertis aduersus hominẽ hũc:
Responderunt. Si non esset hic malefa/
ctor: non tibi tradidissemus euz. q. d. nos
qui sumus tante auctoritatis. Sic homi/
nes malicioſi cora iudicib⁹ se iustificant vt

innocenti magis possint nocere. Et pilat⁹ ꝙsi indignat⁹ ex ꝙ rñsione dixit. Accipite eū vos: t ꝑm legē vram iudicate eum. q. d. Dicitis ꝙ sufficit vra examinatio: sufficiat t vra sntia. Theophilus. q. d. Om̄ ad votū iudicū poscitis et supplicatis acsi nihil ꝓphanum vnq̄ egeritis: accipite vos t damnate. Ego nequaq̄ talis iudex efficiar. Hec ille. Et dixerunt. Nobis non licz interficere quēq̄. Chrys. Vel ꝓ ipi nō interfecerūt qz multū de ptate eoꝝ absciss erat eis romanis regib⁹ subiacentib⁹. Vel aliē qz dixerat eis: ꝑm legē vram interficite eū volētes oñdere ꝙ pcm̄ ei⁹ nō est iudaicū: dicunt. Non licz nobis. Non em̄ ꝑm legem nram peccauit: sed crimen ei⁹ est publicum qz se regem dicit. Vel qz eum crucifigi cupiebant vt etiā mō mortis eū diffament. Non aūt licebat eis crucifigere. Sz ꝙ alio mō interficiebant: monstrat stephan⁹ ab eis lapidat⁹. t ō subdit. Vt implerē sermo quē dixit: signifians q̄ morte erat moriturus. Hec ille. Ceperunt aūt accusare eū in multis de quib⁹ Lucas exprimit tria. Dicerunt ḡ. Hunc inuenim⁹ subuertentē gentem nram falsā doctrinā seminando t phibentē tributa dari cesari: t dicentē se chr̄m regē eē quasi volēs regnū iudeoꝝ vsurpare. De prima accusatione minime curauit pilatus qz gentil' erat nec curabat ō lege mosaica. Sēdam sciebat esse falsaz qz forte audierat chr̄m aliqñ dixisse. Reddite q̄ sunt cesaris cesari. vñ solū curauit de tertia q̄ magz tangebat eū qz videbat eē ꝺ imperatoris honorē. Intrauit ḡ in ptorium pilat⁹ t interrogauit ihesū dicēs. Tu es rex iudeoꝝ: q. d. Est hoc verꝝ quod tibi impnit⁹ vic⁹ qz te dicis regē iudeoꝝ? Rñdit ihesus. A temetipso hoc dicis an alij tibi dixerūt de me? Theophilus. Innuit ex hoc pilatū eē te vecors: dē ac indiscrete iudicantē acsi diceret. Si ex teipso hoc loq̄ris pande signa hec rebellionis. etsi ab alijs ꝓcepisti: fac inquisitionē ordinariā. Hec ille. Chrys. Non ignorans interrogat: sz ab ipso accusari iudeos volens. vñ sequit. Rñdit pilatus. Nunq̄d ego iude⁹ sum? Hec ille. Dixit ḡ pilat⁹. Nunq̄d ego iude⁹ sum: q. d. De ꝺ a meipso nō loq̄r. Hēs tua t pontifex tuꝰ tradidert te mihi: q̄ te ꝺberet defendere. Quid fecisti? Jesus aūt pilatū ad altiora inducere volens: rñdit. Regnū meū nō est de hoc mundo. q. d. Rex sum/ nō talis vt putas: sed mⁱto nobilioꝝ t excellēcioꝝ. Audigu. q. d. Audite iudei t gētes. Non impedio dñationē vram in ꝺ mundo. Quid vultis amplⁱ⁹? Venite credēdo ad regnū qđ nō est de ꝺ mundo Quid est em̄ ei⁹ regnū nisi credentes in eū qđ dicit De hoc mundo non estis. q̄uis cos esse vellet i mundo. Hec Aug⁹. O dulcis ihesu. Non tibi sūt similes multi tui vicarij in pompis t delitijs/ terrenis principib⁹ se equiparātes. regnū quippe eoꝝ est de hoc mundo. Et subdit chr̄s. Si de hoc mundo esset regnum meū ministri mei vtiq̄ decertarent: vt nō traderer iudeis. Chrys. Oñdit hic regni eius qđ apud nos ē imbecillitatē q̄m a ministris ꝺ fortitudinē: superi⁹ ꝓpo regnū sufficiens est sibⁱ ꝑpi nullo indigens. Hec ille. Aug⁹. Cum aūt pbasset regnū suū nō esse de ꝺ mundo: subdit. Nunc aūt regnū meū non ē hinc. Nō dicit: non ē hic. Hic em̄ est regnū eius vsq̄ ad finē seculi hns intra se cōmixta zizania vsq̄ ad messem. sz tū nō ē hinc. qz pegrinat in mūdo. Hec ale. Dicit ḡ ei pilatus. Ergo rex es tu? Rñdit. Tu dicis qz rex sum ego. Jta rñsum temperauit: ne calumnie occasionē daret. Et subdit. Ego in hoc natus sum t ad ꝺ veni in mundū vt testimoniū phibeā veritati. Et omis q̄ ē ex ꝟitate audit vocē meā. Cui Pilat⁹. Quid ē ꝟitas? Theophil⁹. Nā fere ab hoib⁹ euanuerat: t a cūctis erat ignota dū eēnt icreduli. Hec ille. Pilat⁹ aūt statim exiuit ad iudeos ñec rñsū expectauit. qz fortasse Alchuin⁹. Indign⁹ fuit audire Licz eni pilat⁹ iudiciū i ꝟitate icho auerit: tū i ꝟitate finiuit vl ō nō expectauit qz iudeoꝝ malicias chr̄i innocētia ꝓcipies ad ei⁹ liberationē festinare voluit. Vel etiā dicit ꝙ qstio illa erat ō regno spūali ō q̄ non mⁱtū curabat. Silces sc̄ mⁱti pilato q̄ ō veritate q̄rūt: sibi rñ displicet ꝟitas ō suis defectib⁹ audita. pilato ēt silēs sc̄ iudicesꝰ iniq̄ q̄ cū volūt iustā ferre sntiaz: ꝓmo q̄dez ab aliq̄ ꝟitate icipiūt: sz i querītate finiūt. Pilat⁹ itaq̄ audiēs qz regnū chr̄i nō ē ō hoc mō: hāc accusationē ñ curauit sc̄ nec alias duas. Jō ō ptorio exiēs ad iudeos ōt. Nullā cām mortis inuenio i isto hoie Judei aūt qz ōficiebāt i crimib⁹ tō ualescebat voce

bus dicẽtes: Cõmouit ꝑplm ꝓ vniuersaz iudeã icipiẽs a galilea vsq; huc.q.d. Peruertit ꝑplm: turbauit pace cõem. Et accusabãt etiã eũ sũmi sacerdotes i mltis. Jesus ꝯo nihil rñdit. Amb. Accusat dns et tacet: qz defensiõe nõ indiget: ambiũt deffendi q̃ timẽt vinci. Nõ g̃ accusatiõz tacendo ꝯfirmat: sz despicit no refellẽdo. Hec ille. Et cũ sic accusaret õt pilat⁹. Nõ audis q̃nta aduersum te dicunt testimonia: Scõz Chrys. Hoc dicebat volẽs eũ libe rare dũ se excusando rñderet. Sz dns nõ rñdit ei verbũ ita vt miraret ꝑses vehementer de eius pati ẽtiaz ꝓstãtia. Unde. Dignũ em̃ ei videbat magno miraculo vt exhibit⁹ ad criminale iudiciũ iperturbabilis staret añ mortẽ q̃ apõ oẽs boies terribilis extimat. Hec ille.

¶ Secũda est impietas ip̃obãde remissiõis: q̃lit.s. ipie remisit eaz pilat⁹ ad herodẽ: z iterꝝ herodes ad pila. Impie inq̃ qm̃ si oino recta fuisz volũtas pilati: nõ remisisset eũ cũ sciret eũ innocẽtẽ. Pilat⁹ itaq; videns iudeos cũ mlta instãtia mortẽ dñi q̃rere: malẽs q̃ ab alio cõdẽnaret iudice: vel forte extimãs q̃ herodes libenꝰ eũ a iud⁹oz mãib⁹ liberaret si de ei⁹ prãte esset: qm̃ audierat galileã nominari cui⁹ tetrarcha erat herodes: inde rogauit si bõ galile⁹ eẽt. Et vt cognouit q̃ ò herodis ptãte eẽt: misit eũ ad herodẽ: q̃ tũc erat hierlymis ꝓpter solẽnitatẽ pasca/ lẽ: qz iude⁹ natus erat. Pz em̃ su⁹ in fauorẽ vꝛoris sue q̃ iudea erat trãsiẽs ad ritus iudaicos circũcidi fecit: vt õt Joseph⁹. Ulso aũt iesu: gauisus ẽ herodes. Ex mlto ei tpe.s. a decollatiõe ioãnis bap. iesuz videre cupiebat: qz mlta de doctrina suaz miraclis audierat. vñ z sperabat aliq̃ sig̃ ab eo videre. Interrogabat aũt eũ mltis fmoib⁹: nõ sicut fitatis amator: sed sic curiosus et rẽtator. Jõ chs nihil rñdit nec signũ aliq̃d ibi fecit: fm glo. herodes non reputauit chm̃ saluatorẽ/ sz incãtatorez. Jõ nõ erat dign⁹ neq; verbis neq; miraculis chi. fm ãt Grc. chs in hoc nos docuit q̃ taceam⁹ qñ cognoscim⁹ q̃ audito/ res nr̃i nr̃a volũt audire q̃si laudãda z nõ sua quersa mutare: ne.s. dũ oñatiõis stulticia verbũ dei loq̃mur z illoz q̃ erat culpa nõ esse desinat: z nr̃a que nõ erat fiat. Hec Greg. Stabãt aũt sacerdotes z scribe cõstãter accusantes eũ cozã herode fortẽ de illis de quib⁹ eũ accusauerãt cozã pilato: q̃uis euãgeliste nõ faciãt mentionẽ. Ad has aũt accusatiões tanq̃ indigñs rñsiõe dns nihil rñdit. Qd videns herodes spreuit eũ reputãs eũ idiotã. Sic hodie fi xpi sectatores ab alijs spnũtur z idiote reputant. Jesũ etiã aliq̃ eũ herode spernũt q̃ signa fieri q̃runt ꝯq̃rẽtes q̃ ab eo mõ miracula nõ fiũt: cũ tñ mõ nõ sit ipe signoꝛ: sz opeꝛ: vt õt Grc. Uñ Lu. xvj. Hũt moysen z ꝓphas: audiãt eos. Nõ etiã ꝓter hec hẽm⁹ euãgelia z apl̃os: nõ sũt g̃ signa q̃rẽda. Nõ solũ aũt illũ spreuit herodes: sed z illusit iduẽdo veste alba: z sic illusũ fmisit ad pilatũ: q.d. Fac de eo q̃cq̃d voluerz. Jn q̃ pbat in necẽ dñi ꝯsensisse. Amb. Nõ occisum q̃ veste alba induit ab herode imaculare tribuẽte idicia passiõis q̃ agn⁹ dei sine macla cũ glia mõi rctã susciꝑet. Hec ille. Et ipa die facti sunt amici herodes z pilat⁹ ꝓpter mutuã reuerẽtiã sibi inuicez factã: antea q̃ppe erãt inimici: qz pilat⁹ alios occiderat de ꝓpositura herodis. Theophil⁹. Attẽde diabolũ vbiq; ꝯiũgẽtẽ discũcta vt chri pagat necẽ. Erubescamus g̃ nos si cã nr̃e salutz nec amicos in ꝓprio federe ꝯseruem⁹. Hec ille. Considera nũc quõ pi⁹ dns ducit z reducit ꝯtẽplare euz demisso vultu z recũde incedẽtẽ: quieta z clamozes audiẽtẽ: et bñ meditare quõ/ habebat pedes illos sctissimos ꝯfractos: qz nudis oino pedib⁹ incedebat. Reducto aũt iesu ad pilatũ: ꝯuocatis ꝓncipib⁹ sacerdotũ z magistratib⁹ z plebe exiuit ad eos foras: z dixit eis: Obtulistz mihi hoiez hũc q̃si auertentẽ ppz: z ecce adduco vobis eũ foras vt cognoscatz q̃ in eo nullã cam̃ inuenio ex his in quib⁹ eũ accusatz: Uz neq; herodes: Nã remisit illũ ad nos: z ecce nihil dignũ morte actũ est ei.

¶ Tertia ẽ impietas abominãde ꝑelectõis. quõ vicz impy iudei elegẽt barabbã pot⁹ q̃ chm̃. Volẽs ei pilat⁹ iesum liberare: ꝓposuit iudeis ꝯsuetudinẽ q̃ solebat ꝑses in solẽnitate paschali dimittere vnũ vinctũ quẽ ppls voluisset, Beda. Hec ꝯsuetudo nõ erat legis ꝑcep/

ptum: sed ex antiq̃ patr̃ traditiõe descen/
dit vt ob recordatiõnẽ liberatiõis ex egy/
pto vnũ etiã i die pasce dimitterẽt vinctũ.
Hec ille. Dicit g̃ eis pilat⁹ Est aũt consuetudo
vobis vt dimittã vnũ in pasca Quẽ g̃ vul
tis dimittã vobis vt̃ iesum: vel barabbã:
Per hoc credebat subtilit̃ liberare iesum.
qz nõ credebat q̃ aliq̃ mõ peterẽt liberatõ
nẽ barabbe q̃ erat homicida z sediciosus
Insignis: nõ ex nobilitate gẽis/ sed famo
sitate criminis: qz erat latro public⁹. Sci
ebat aũt q̃ iudei p̃ inuidiam tradidissent
chm̃. Tũc aũt vt hĩ Dat. xxvij. Sedẽte
illo p̃ tribunali misit ad eũ vxor ei⁹ di. Ni
hil tibi z iusto illi. q.d. Nullo mõ ꝺdẽnes
eũ: Multa em̃ passa sum hodie p̃ viã p̃
pter eũ. Diabol⁹ em̃ (vt ôt de Lyra) q̃ ca
ptionẽ chĩ procurauerat p̃ iudeos p̃ alia
qua signa ꝓpendit q̃ ipe essz chĩs: puta p̃
suã patientiã z scripturaꝝ implet̃ionẽ: tõ i/
pedire voluit mortẽ ei⁹ p̃ qua spoliãdus
erat infernus. Rõban⁹. Hũc demũ diabo
lus itelligẽs p̃ chĩz se spolia sua amissuꝝ:
sicut p̃mũ p̃ mulierẽ mortẽ intulerat: ita p̃
mulierẽ vult chm̃ de manib⁹ iudeoꝝ li/
berare ne p̃ ei⁹ mortẽ mortis amittat im
periũ. Hec ille. Pilat⁹ itaq̃ q̃rens liberã
re chm̃: q̃siuit quẽ vellẽt sibi dimitti ꝓ
honorẽ festi. Et exhortatiue exp̃sit chĩz
di. vt hĩ Joꝛ. viij. Vultis dimittã vobis
regẽ iudeoꝝ? Principes aũt sacerdotũ et
seniores p̃suaserũt p̃plis vt peterẽt barab
bã. Oẽs g̃ clamauerũt: Nõ hũc sed barab/
bã. Latrones latronẽ petierũt. O infelix z
indignũ ꝓcambiũ. Beda. Jõ iudei pacẽ
hĩe nõ p̃tꝛ: qz sediciosum magis hoiez q̃
dñm pacis eligere maluerũt. Idẽ. Quia
reliq̃rũt saluatorẽ z petierũt latronẽ: vsq̃
hodie diabol⁹ sua latrocinia exercz i ip̃os
Hos ille. Qui aũt in p̃motiõib⁹ officiorũ
aut b̃ficioꝝ malũz bono p̃ferũt suo facto
vel ꝓsensu dicũt: Nõ iesum sed barabbaz.
Pilat⁹ aũt cupiẽs iesum dimitti: iterꝝ lo/
cutus est eis di. Quid g̃ vultis faciã ô te
su q̃ ôr chĩus? Dicũt oẽs: Crucifigatur.
Dala fuit barabbe p̃electio: sed peior hec
sentẽtiatio. Ait p̃ses: Quid em̃ mali fecit:
At illi magis clamabãt dicẽtes: Crucifi/
gat. Vñ ꝓz q̃ irrõnabiliter z impor̃tune
procurauerũt iudei mortẽ chĩi ex inuidia z
malicia: et abominabilis fuit eoꝝ malicia
qui pot⁹ elegerũt latronẽ sibi dari q̃ sal/
uatorem.

Quarta est ipietas exe

crande flagellatiõis. Nã pilat⁹ videns q̃
nõ posset iesum dimittere oino libeꝝ cum
pace iudeoꝝ: z alia ex parte timẽs inter/
ficere innocentẽ: vt sic satisfaceret iudeis:
iussit chm̃ flagellari z durissime vulnera
ri: vt vel sic eoꝝ crudelitas satiaret. O pi
late ñ te excusat itẽtõ tua: qz nullũ ô se ma
lũ potest p̃ bonã intentionẽ effici bonũ. O
pilate si innocẽs est chĩs: cur corripies: si
reus: cur dimittes? Jubet g̃ pilatus chĩ
stũ denudari z ad columnã durissime liga
ri z a planta pedis vsq̃ ad verticẽ acer/
bissime flagellari. Vulnerat g̃ totũ illud
corpus sanctissimũ z fuit vndiq̃ pciosissi/
mus sanguis. Iterat plaga sup̃ plagã: san
guis sup̃ sanguinẽ: q̃sq̃ rã torꝝib⁹ q̃ in/
spectorib⁹ fatigatis solui iubeb̃ a columna.
Erat ait Gze. nazanze. Caro chĩi flagel/
lata post liuores sanguinẽ ex oi parte scat/
uriebat. q̃ etiã terra sub pedib⁹ ihesu et co/
lumna ipsa atq̃ flagella madefiebãt. Et
visimile est q̃ post illã crudelẽ flagellatoꝝ
cũ soluissẽt eũ: p̃ debilitate nimia z doloꝝ
immẽsitate in terrã ꝯcidit suo sanguine ir/
rigatã dñs nr̃ ihesus. Cõsidera diligẽt o
chĩiane dñm tuũ q̃ exuberanꝫ pciosus sã
guis dñi p̃ te effusus est. q̃dire vulnerat⁹
est. Bern. Volue et reuolue illuc et illuc
dñicum corpus: vbiq̃ inuenies dolorem:
vbiq̃ cruorẽ. Hec ille Etsi ei nõ ꝓpaterꝫ
dic te cor lapideũ habere. O terreni z in/
durati hoies corda vestra chĩi sanguine
p̃ vobis respersa intigatis: vt emolliri pos
sint et frangi. Dicit q̃ adamas lapis duris
simus scindit sanguine agni vel hedi. z te
cor nostr̃ erit adamãte durius si nõ scin/
datur dolore dñi cogitat effusionẽ sangui
nis chĩi. j. Pet. j. Nõ corruptibilib⁹ auro
et argento redẽpti estis: sed pciosa sangui
ne q̃si agni incõtaminati immaculati chĩi
iesu. Et Heb. xij. Accessistis ad sanguinẽ
melius loq̃ntem q̃ abel. videte ne recuse/
tis loq̃ntem: vere melius loq̃ntez q̃ abel
Sanguis em̃ abel Genes. iiij. loq̃bat insti
ciam Ecce vox sanguinis fratris tui abel
clamat ad me de terra. Sed sanguis chĩ
loquit misẽdiam

Quinta est impietas vi/ eperãde illusionis: quia dominũ sic atro citer flagellatũ duxerũt milites in atriuz prorũ vbi cõgregauerunt vniuersam co/ hortem ad illudendũ ei: z ipsum induerũt chlamyde coccinea. i. rubea ad modũ pur/ pure qua vtebant reges vt sic ei tanq̃ fal so regi illuderẽt: pro diademate aũt rega li imposuerũt ei coronã spineaz. Dicit de Lyra: q̃ corona illa erat de iũcis marinis ad modũ spinaz acutis: et narrat se audi uisse a quodã qui fuit cũ beato Ludouico francoz rege vltra mare q̃ senserat pũctu ras hmõi iunci p sotulares. Pro sceptro aũt dederũt arundinẽ in manu dextera eo Per hoc volentes notare regnũ eius esse infirmũ z fragile: nõ attẽdentes q̃ ipse di/ xit regnũ suũ nõ esse de hoc mũdo. Et his factis flectentes genua derisorie saluta/ bant eũ dicentes: Aue rex iudeoz. q̃si. di. Voluisti regnare sed nõ potuisti. Chry. dicit q̃ milites corrupti pecunijs hoc in fauorem iudeoz faciebãt. Augustinꝰ aũt dicit hoc esse factũ mandato vel. p̃missio/ ne p̃sidis: vt sic magis iudeoz odia sa/ turarentur et facilius eũ liberaret. Vt ãt ostenderẽt illuz honorẽ esse illusoriũ: da/ bant ei alapas. Et accipientes arundinez de manu eius: percutiebant sacruz caput eius vt sic aculei spinaz fortius infigerẽ/ tur. O miseri q̃tremebundũ vobis appa rebit caput illud in iudicio quod tamini/ que percutere nõ formidastis. Considera nunc o christiane caput illõ cunctis celo/ rum virtutib⁹ reuerendũ ac sanctis omni bus venerandum tamatrociter vulnera/ tum. Vide quomõ omnia pro te sustinet que ipsi volũt: quasi eoz seruꝰ: et ad oĩa facet quasi mutus. Cerne sanguinẽ p acu/ leos corone de capite largiter effluentem et genas eius pretiosas rubricantẽ ita vt apparet quasi leprosus. Sanguis enim et sputum quod in eũ expuebant faciebant eum leproso similem. Tunc impletum est illud Esa. liij. Nõ est ei species neq̃ de/ cor: vidimus eum et non erat aspectus: z quasi absconditus est vultus eius et de/ spectus. Et nos reputauimus eum quasi leprosum: et percussuz a deo z humiliatũ

Sexta est impietas cõ/ demnande refutationis z negatõnis: q̃/ liter. s. iudei refutauerunt atq̃ negauerũt dominum coram Pilato. Jesum itaq̃ sic flagellatum et illusum adduxit de preto/ rio Pilatus foras ad iudeos dicẽs: Ec/ ce adduco vobis eum foras post q̃ diligẽ/ ter examinaui et puniui vt cognoscatis quia nullam causam mortis in eo inuenio Exiuit ergo Jesus ex p̃cepto Pilati por/ tans coronam spineam et tunicam pur/ puream veterem quidẽ et turpem: z sce/ ptrum arundineum. Anselmus. Attende anima quis est iste qui ingreditur habẽs imaginẽ quasi regis z nihilo minus serui despectissimi confusione repletus est co/ ronatus incedit: sed ipsa illa corona cruci/ atus est ei z mille puncturis speciosum eo verticem diuulnerat. Hec Anselmꝰ. Tũc autẽ Pilatus quasi ad misericordiam p/ uocando iudeos dixit: Ecce homo. quasi di. Etsi in aliquo malefecisset: tamẽ vltra condignũ punitus est: ideo vobis suffice/ re debet. Videte caput eius perforatum: totũ corpus laceratum: faciem conspurcaz: et compatiamini sibi: quia homo est si/ cut vos. Insatiabilis tamẽ sacrilegorum iudeorum furor non cessat: obstinata ne/ quicia non emollitur misericordia. Ideo clamauerunt tumultuose dicentes: Cru/ cifige crucifige eum: quasi dicerent: Hec pena non sufficit nobis. Dixit eis Pila/ tus: Accipite eũ vos: et crucifigite. Hoc derisorie et indignanter dicebat: quia non habebant auctoritatem sic interficiendi, quasi diceret: Si haberetis potestatem cito daretis sententiam: sed mihi non licz Ego ei nõ inuenio i eo causam. Verum dicit Pilatus, quia causa mortis sue non fuit in eo: sed in nobis. Bernardus. O pi issime iesu quid tibi et morti: nos peccaz mus: tu luis. nos debuimus: tu soluis. Hec ille. Tunc dixerunt iudei: Nos legẽ habemus z sm legem debet mori: quia fi lium dei se facit. Scõm enim legem blas/ phemus morte puniebatur. Leuit. xxiiij. Cum autẽ audisset pilatus hunc sermo/ nem magis timuit: non propter legem iu deozum quaz non obseruabat: sed ne vez

Sermo De passiõe dñi

esset q̃ esset filiꝰ dei ⁊ sic enorme factum fecisset eũ puniendo ⁊ illudendo. Et ideo volẽs de hꝫ secretꝰ inq̃rere ingressus est p̃to/riũ cũ iesu: nec tam amplius interroga/uit q̃d feciſti: sꝫ Tu es tu: q̃rens an hẽret origĩnẽ diuinã vel hũanã. Jesꝰ aũt nõ de dit ei rñsum: q̃ cũ eẽt idolatra generatio nẽ diuinã accipere nõ potuisset. Dic̃ g̃ pi/latus. Nichil nõ loq̃ris. Mirabat vtiq̃ pi latꝰ de eiꝰ taciturnitate cũ eẽt in pũcto li beratõis vel cõdẽnatiõis. Jesꝰ dic̃. Nescis q̃ ptãtẽ habeo crucifigere te: ⁊ ptãtez ha beo dimittere te: O pilate tua te voce co ãrtas: tua te ſnia dãnas. Si em̃ totũ in te positũ est: q̃re innocẽtẽ in q̃ nullã causam inuenis nõ absoluis: Et q̃m pilatꝰ gloria/bat de sua ptãte: iõ rñdit Jesus ad repri/mendã eiꝰ iactantiã di. Nõ hẽres ptãtez aduersum me vllã nisi tibi datũ eẽt desup sez cõcessam a cesare ⁊ pmissum a deo a q̃ est oĩs ptãs. Et ex hꝫ arguit eiꝰ pctm̃ q̃ neq̃ a deo neq̃ cesare accepit ptãtem cõ dẽnãdi innoxios: Et q̃ pilatꝰ gẽtilis erat ⁊ superiorius ptãtis timore agebat. iõ dr ei Propkea q̃ me tradidit tibi: maiꝰ pctm̃ habet: q̃ vicz iudei ex inuidia ip̃m tradi/derãt. Exinde g̃ q̃rebat pilatꝰ dimittere eũ: q̃ tã g̃ hõ aſtutꝰ videbat q̃ chr̃s cõui cerat eũ de pctõ si cõdẽnaret eũ dimitte/re: sz nũc aio ꝓstãti q̃rebat hoc facere. Ju dei vero hoc intelligẽtes ipi timore inge/rũt de iniuria cẽsaris. d. Si hũc dimittis nõ es amicꝰ cesaris. Dis em̃ q̃ se regẽ fa/cit: ꝓtradicit cesari. Videtes em̃ q̃ pilatꝰ nõ curabat de accusatiõe cõtra chr̃m quã afferebãt secũdũ legẽ siã: iõ cõuertunt se ad accusandũ alio mõ de quo magis ran geretur cor pilati: q̃ p̃sidebat hierusalem ad defendendũ iura romanoꝝ q̃ ordinaue rant q̃ nullus fieret rex in quacũq̃ regio ne nisi de eoꝝ bũplacito: alias morte pu/niret. Pilatus aũt cũ audisset hos ſmo/nes: magis timuit. Chr̃s. Facile deuitat a iustitia q̃ in causis nõ deũ sz hoiem timet Timor q̃ppe inordinatus p̃ualuit in pila to ex trib⁹ sic in iudicib⁹ iniqs assolet. Pri mũ erat amor officij quod ab imperato/re cõcessum amittere timebat. Secũdus erat fauor ppli iudaici quẽ amittere nole bat. Tertiũ est cupiditas pmij pmissi q̃ p̃siuari metuebat. Multi velut alter Pi latus p̃dictis tribus innitẽtes venũdari sũt vt faciant malũ. Nam fauere querũt pncipibus ⁊ dñis ⁊ cũ sine pcio vt in plu/ribus officia nequeãt hẽri: studẽt potius marsupijs implendis q̃ innocẽtũ causis defendendis. His spũaliter dici põt illud Apoc. viij. Ue ve habitantib⁹ in terra q̃ descẽdit ad vos diabolꝰ Timẽs itaq̃ pilatus q̃litercũq̃ facere aliq̃d q̃ appa/rere posset eẽ ꝺ honorẽ cesaris: adduxit ie sum foras extra ptoriũ ⁊ sedit ꝓ tribuna/li. i. i tribunali i loco q̃ dr lithostratos a li thos q̃ ẽ lapis: ⁊ stratos q̃ ẽ statura si/ue pauimẽtũ. Ille aũt locus erat añ do/mũ pilati: ⁊ idẽ locus hebraice dr gabba/tha. i. collis siue sublimitas ex coaceruatõ ne lapidũ. Erat em̃ locus sublimis vario lapide stratus. Tũc ergo pilatus iussit ie sum sisti in iudicio: ⁊ dixit iudeis. Ecce rex vester. Jronice loq̃t q̃si di. mirũ est q̃ hũc hominẽ sic flagellatũ ⁊ abiectũ dicitꝫ vsur pare sibi regnũ. Erubescere debetis q̃ eũ eẽ regẽ formidatis. Judei aũt quasi furi/bũdi ex abũdantia malicie ingemĩnando dicebant. Tolle tolle crucifige. Grauis est nobis ad videndã. Pilatꝰ aũt timorem q̃ẽ sibi de cesare ingerebãt superare cona tur: ⁊ allegans in chr̃i crucifixione: eoꝝ ve recũdiã ⁊ ꝓfusionẽ q̃si subsamnãdo di. Re gem vr̃m crucifigã: q̃si dicat nõ est honor vester q̃ ille q̃ dr eẽ rex vester sic ꝓtemna tur ⁊ morte sic abiecta moriat. Rñderũt põtifices. Nõ habemꝰ regẽ nisi cesarem. De lyra. q̃ hoc patz q̃ tãtum fuerũt obsti nati in morte chr̃i q̃ p eius ꝓcuratiõe se/ipos subiecerũt ꝓpetue seruituti romano rũ. Vñ q̃ hoc ingerebãt iudei pilato ire/rũ timore de indignatione cesaris. Patet itaq̃ q̃litꝫ iudei excecati q̃ inuidiã dñm abnegauerũt coram pilato ⁊ eũ crucifigi in stantissime petierunt.

Septima est impietas

reprobãde sentẽtiatõis. Pilatꝰ em̃ timo re deuictus videns q̃ nihil ꝓficeret sz ma gis tumultꝰ fieret: accepta aq̃ lauit manꝰ coram ꝓplo d. Innocẽs ego sũ a sãguine iusti huiꝰ. i. ab effusiõe sanguinis eiꝰ. Vos vi deritis. O pilate pilate mẽtiris dicẽdo te innocẽtẽ. Nã sciebas q̃ ꝓ inuidiã tradidis sent eũ ⁊ q̃ innocẽs erat: ⁊ tuipe. dixisti q̃

poteras nõ liberare. Remig. Vos erat apud antiq̃s vt cũ vellet q̃s se oñdere immunẽ ab aliq̃ crimine: acceptra aq̃ lauaret man⁹ coꝛã ppl'o. Hiero. Judex g̃ q̃ cogit ꝑ dñm ferre sentẽtiã nõ dãnat oblatũ sed arguit offerẽtes: iustũ cẽ ꝓnũciãs eũ qui crucifigẽd⁹ ẽ. seq̃r: vos videritꝭ. q. d. Ego minister legũ sum, vox vꝛa sanguinẽ fundit. seq̃r. Et rñdẽs vniuersus ppl's dicit. Sanguis ei⁹ sup nos z sup filios nꝛos. Perseuerat vsq̃ in p̃sentẽ diẽ hec imꝑcatio sup iudeos z sanguis dñi non auferẽ ab eis. Hec Hiero. O q̃ pessimã heredi tatẽ reliq̃runt iudei filijs suis. Vñ dr̃. q singulis lunatiõib⁹ patiunt fluxũ sanguinis. Pś. Percussit eos dñs in posteriora z opꝓbriũ sempiternũ dedit illis. Et qꝛ chꝛi sanguinẽ quẽ sup se receperũt nõ ꝑnt exoluere. Jõ sũt et erunt vsq̃ in finẽ secli serui chꝛianoꝝ. Audiẽs igit pilat⁹ q̃ crimen sup se reciperent z cesari se cõfiterẽt esse subiectos vict⁹ timoꝛe cesaris z fauoꝛe iudaici ppl'i cui ꝑat: ꝯ iusticiã: Nꝛa ꝓscientiã suã dedit crudelissimã sniam de moꝛte innocẽtis, z p sniam diffinitiuã tradidit eis chꝛm vt crucifigerẽt. O chꝛistianissimi ꝓdolete z ꝓpariamini innocentissimo dño vꝛo sic iniuste ꝓuocãdenato. Qui ei⁹ patiẽ iuste iudicato: iuste iudicãti ꝛegnabit. O iesu bõe q̃ sincero ãoꝛe nos dilexisti q̃ iniustã moꝛtis sniam ferre voluisti vt nos a iusta moꝛtis eterne snia liberares. O chꝛistiani diligite chꝛm z hꝫ sentite in vob qđ et in chꝛisto iesu.

¶ Quinta ẽ ꝓsideratio dolorose crucifixionis. Vbi ꝓsideranda sunt z in coꝛde sentiendi septẽ chꝛisti dolores.

¶ Primꝰ ẽ dolor exꝓbratiue eductiõis.
¶ Scõs est dolor amaricatiue poratiõis.
¶ Tertiꝰ ẽ afflictiue ꝓclauatiõis.
¶ Quartꝰ ẽ vitupatiue situatiõis
¶ Quintꝰ ẽ illusiue partitiõis.
¶ Sextꝰ ẽ ꝓfusiue derisiõis.
¶ Septimꝰ ẽ impꝑatiue ꝙuiciatiõis.

¶ Primus est dolor exꝓbratiue eductõis quõ vicz exꝓbrabilit educt⁹ ẽ extra ciuitatẽ vt crucifigerẽt. Fuit aũt hec eductio exꝓbrabilis ꝑcipue ꝓpter tria. Primo rõe oneris ꝓpositi. Data ꝗppe snia spoliquerẽt dñm chlamyde purpurea q̃ fuerat indutus: z vestimẽtis suis ꝓpꝛijs eũ reinduerũt vt sic duct⁹ ad moꝛtẽ magis cognoscerẽt in veste ꝓpꝛia: z sup ei⁹ hũeros tã doloꝛib⁹ fatigatos imposuerũt crucẽ durã z onerosam. Erat aũt cꝛca quindeci pedũ in lõgitudine: vt hr̃ i hist. O q̃ mesta tũc erat mr̃ ei⁹ z doloꝛe ꝓfecta q̃ tñ ꝓpt̃ ppl'i mꝛtitudinẽ appꝛopinq̃re nõ poterat. Jõ dicũt alicꝗ z verisimile ẽ q̃ celeriter iuit p viã aliã breuioꝛẽ cũ sociab⁹ suis z ioãne vt alios p̃cedẽs posset ei aliq̃ntulũ applꝰpinq̃re. Cũ aũt extra portã ciuitatꝭ in occursum viaꝝ eũ obuiũ hꝛet cernẽs eũ sic oneratũ p̃ angustia coꝛdis q̃ si semimoꝛtua facta ẽ: nec ei ꝓbum dicere poterat: nec dñs sibi accelerat⁹ ab his q̃ eũ ducebãt. O q̃nt⁹ vtriusq̃ meroꝛ: q̃nta angustia: q̃ dolentes etiãz gemẽtes ibãt sctẽ mulieres suspirantes dñam gl̃osaz q̃ etiã dr̃ ꝑ doloꝛe in terrã coꝛruisse. In illo aũt loco in q̃ sic i terrã coꝛruit postmodũ in hui⁹ rei mẽoꝛiã a fidelib⁹ ꝙstructa ẽ capella q̃ sctã maria de ꝙspasmo nuncupatur Jesus aũt vidẽs matrẽ sic desolatã fatigatus z fract⁹ z p̃cedenti afflictiõe debilitatus iam ampli⁹ crucẽ poꝛtare nõ poterat. Credo q̃ dña mater ei⁹ libẽter eã poꝛtasset si potuisset. Deposuit g̃ dñs crucem vt pausaret. Vñ videtes illi maledicti ministri sathane nolẽtes quouis mõ differre: forte timẽtes ne pilat⁹ sentẽtiã reuocaret coegerũt simonẽ cyreneũ q̃ venit de villa venientẽ z euntẽ ad ciuitatẽ vt crucẽ poꝛtaret post iesuꝫ vsq̃ ad crucifixionis locũ. Hã vt dr̃ Aug⁹. Null⁹ alioꝝ acceptabat crucẽ baiulare: eo q̃ lignũ detestabile putabat. Secũdo ratõe loci: q̃ ẽ ciuitate hierusalẽ q̃ erat caput totius iudee: q̃ scõm doctores factũ ẽ multiplici ratõe. Primo q̃ hierusalẽ locꝰ erat a deo electus ad sacrificia sibi offerenda. Legalia aũt sacrificia figurabãt chꝛi passionẽ q̃ ẽ verũ sacrificiũ. Juxta illũ Ep̃h. v. Tradidit semetip̃m oblationẽ ꝙ hostiã deo in odoꝛẽ suauitatis. Secũdo q̃ hoc maxime ꝙueniebat hũilitati ei⁹: vt sez sic turpissimũ mortis gen⁹ elegit: sez moꝛtez crucis: ita etiã in loco tã celebꝛi moꝛtem pati nõ recusauit Leo papa ser. de epiph. Qui serui formã susceperat bethleẽ pele/

Sermo de passione dñi De

git natiuitati: hieroſolymā passioni. Ter/tio qz virtus passionis eius ad totū mun/dū diffūdēda erat. Jō in medio terre ha/bitabilis pati voluit scz in hierusalē. Ps. Deus autē rex nr̄ ante secula operatus est salutē in medio terre. Erat aūt tūc multi/do maxima populoz in hierusalē qz vene/rant illuc oēs a tota iudea ꝓpt̄ solēnitatez paschalē ꝓpt̄ quod etiam ꝓfusibiliter erat bmōi chr̄i eductio ꝓpter ꝓcursum pploz. Erat aūt ibi multiplex turba. Pria erat turba carnificū q̄ eū p̄mebant. Alia iudeo/rū q̄ eū irridebant. Alia eoz q̄ ad videndū spectaculū ꝓueniebant. Alia eoz q̄ eū an/gie lugebant. Jnter q̄s erāt mulieres plā/gentes z lamentātes. Ad q̄s se conuertit dñs z cōpatiēdo p̄dixit futurā ciuitatis calamitatē z desolationē dicēs. Filie hie/rusalē nolite flere sup me: nō tamē p̄hibe/bet ibi dñs cōpassionē: scz p̄dixit alia lugē/di causam: ō subdit: scz sup vosmetipas: z sup filios vros flete: et sup iminens exci/diū vbis vestre. Secūdū sensum littera/lē. Fletus ad quē illas inducebat erat ꝓpt̄ miseriā sup iudeos venturā p romanos: z illa miseria figura fuit extreme miserie sup incredulos z malos chr̄ianos ventu/re: p cui⁹ euasiōe flere debem⁹ z orare an/te terminū huius vite. Quoniā ecce veniēt dies scz q̄dragesimo secūdo āno post chr̄i passionē in q̄b⁹ dicent. Beate steriles q̄ non genuerunt: et vbera que non lacta/uerunt: quia agiliores erūt ad fugiendū q̄ gaude z p se solum erūt ante. Tunc incipient dicere mōtibus cadite sup nos: z collibus operite nos. Aliqui em̄ p hoz/roze miserie hoc desiderabant: p horroze miserie in obsidione ciuitatis facta p titū z vespasianū. Similiter in die iudicij hoc dicet ꝓbis optātes abscondi a facie dñi Et subdit dñs dicens. Quia si in viridi ligno hoc faciūt: in arido quid fiet? Si d̄s si in chr̄isto, omniū virtutū viroze virenti tot tormenta inserunt, in arido. i. populo iudaico z humoze diuine gratie destituto z arefacto quid fiet? quasi dicat ſm Be/dam. Si ego qui peccatum nō feci z fru/ctuosus sum: sine igne passionis de mūdo non exeo: que tormenta restant peccato/ribus z impijs qui fructibus sunt vacui? Propt̄ q̄ dicit Bre. Quotiēs mortē sal/uatoris attendo z patientiā Iob z mpti baptiste ꝓsidero: dico tibi. O petr̄e q̄d pas/suri sūt illi q̄s de⁹ reprobat si tanta passi/sūt illi q̄s deus amat. Hec ille. Tertō fuit exprobrabilis z ꝓfusibilis chr̄i edu/ctio rōne termini: qz scz educt⁹ ē extra ci/uitatē in locū q̄ dr̄ golgotha q̄ interpre/tatur calvarie locus: qz ibi erant calvarie .i. teste capitis malefactoz ibi occisorum. Voluit aūt pati in loco petr̄oz vt oñderet qz p petr̄os mozerer. Voluit etiaz pati extra ciuitatē vt oñderet q̄ q̄cūq̄ volunt ꝓsequi passionis fructū debēt p affectum exire extra mūdū. Heb. vl. Exeam⁹ ad eū extra castra. Et Grego. Tāto deo quis est primus: q̄nto ab amore mūdi magis est alien⁹. Hec ille. Hic calvarie loc⁹ ꝓpt̄ dūice passionis memoriā magnā habet cō/punctionis ꝑitatē. Jbi em̄ magna z stupen/da opari dignat⁹ ē dñs q̄b⁹ ad me/moriā reductis cor ꝓtritū z hūiliatū cō/pungit z q̄si passionis rozculari cōpassionis lachr̄yme exp̄mūt. Sed ergo tibi desunt lachr̄yme cōpunctionis: pge illuc affectibus mētis. Si tibi extinct⁹ ē ignis deuotionis: illuc pge z colligе de lignis crucis q̄bus deuotionis ignem inde suscitabis. Est autē nōs iste calvarie extra ciuitatē ad aq̄lonē z iuxta ip̄m ad q̄ggita passus erat sepul/crum dñi.

Secūdus ē dolor amaritatiue potationis

rītatiue potationis: qz añ crucifixionē dede/rūt ei bibere vinū cū felle mixtū. Ambro. Ve tibi amaritudo petr̄oz meoz, p q̄ tol/lenda tanta fuit amaritudo mortis chr̄i necessaria. Hec ille. Vñ patz q̄ntū odire debem⁹ petm̄. Exēplū. Cōsueuerūt homi/nes multū odire cām mortis fris sui vel a/mici. Notandū aūt q̄ sicut refert Nico. de lyra. legit in q̄dā libello hebraico q̄ apud eos intitulat Liber iudicū ordinarioz q̄ qz salomō dixerat Prouer. xxxj. Date si/cerā merentibus z vinū his q̄ amaro sunt añe vt bibāt z obliuiscant egestatis sue. Seniores iudeoz statuerāt vt cōdemna/tis ad mortē darek vinū aromaticū vt fa/cilius tolerarēt passionē. Jn hierusalem aūt erāt matrone deuote z cōpassiue que hoc vinū dabāt ex deuotiōe. Judei aūt ex nimia crudelitate moti tale vinū datū p chr̄oz duob⁹ latronib⁹ acceperūt. Sm q̄ dictū erat Amos. ij. Vinū dānatoz bibe

bãt locũ ei⁹ posuerẽt acetũ cũ felle mixtũ

Tertius est dolor affli

ctiue cõclauatiõis: qñ scz cruce parata et in terra collocata exuentes illi nec̃ mag impetu dñm iesum ad terrã precerunt vt clauis eũ cruci ꝓfigerent. O q̃ntus dolor tũc erat in corde marie mris ei⁹ cuz oculꝰ suis videret filiũ sic nudatũ cozã omni populo sic vulneratũ z plenũ doloribꝫ. Et vt dicit Anselꝰ in ꝓginali planctu. Maria velamẽ sui capitiz accipiẽs circũligauit lumbos eius. Quãuis aũt euãgeliste nõ oia dicant: tñ verisimiliter credendũ est q̃ ita nudatus z genuflexus iesus vt se sup cruce extenderet: oculis ad celũ leuatis i corde luo dixit. Suscipe nũc sctẽ pater eterne me dilectũ filiũ tuũ quẽ tibi offero i sacrificiũ imaculatũ ꝓ salute generis hũani z remissione pctõz. Ecce nõ iam offerũk tibi legalia sacrificia agnoz z hircoz z simillũ: iz caro mei innocẽtis filij tui. Triginta z tres anni elapsi sũt q̃bꝫ hãc lucez sp aspicieus in illa mori ꝓ hũani generis redemptõe cõcupiui z desideraui. Tandẽ se proiciẽs sup crucez manus z pedes liberalissime extẽdit. Acceperũt aũt clauos crucifixores z ꝓfixerũt eũ Sic ãt dicũt aliq̃: fecerãt foramina in cruce. Et q̃ confixa vna manu nõ poterat alia necz etiaz pedes ad alia foramina pertingere. Jõo ligatis funibus brachijs z pedibus ita a trocif traxerũt q̃ oẽs iũcture ossiũ dinumerari potuerũt. Juxta illud pſ. Dinumerauerũt oia ossa mea. i. dinumerabilia fecerũt. Ubi ſm Aug. ad ſram describitur extensio corporis chri in cruce. Attende igitur o christiane qm ipa crux est mensura q̃ ondit z mensurat q̃ntus est amor dei ad nos qui tantũ extẽdit vnigenitũ in ea ex omni parte q̃ntum extendi poterat ad dextrã z sinistram sursum z deorsum: acsi dñs diceret. Tantũ vos amo q̃ãũ vos amare valeo qui in amorẽ vestrũ totum ex omni parte me extendo. Eccl. ij. Amico fideli nulla est comparatio. Scripsit aũt titulũ pilatus: z posuit sup crucem. Erat aũt scriptũ Jesus nazarenꝰ rex iudeoz. Et h̃ hebraice grece z latine: vt diuersaz linguaz hoies q̃ ad dictẽ festũ cõuenerãt legerẽt. Posuit aũt tabulã in q̃ scriptus erat titulus cũ cauilla sup crucem. Dicebãt aũt pontifices pilato. Noli scribere rex iudeoz: sz q̃ ipe dixit: rex sum iudeorũ. Pilatꝰ rndit dices. Qd scripsi scripsi. id ẽ idelebiliẽ scripsi Ubi exclamat Aug. O ineffabilẽ vim dine ogatiõis etiã i cordibꝰ ignorantiũ. Jdẽ. Sz q̃d loquimini insani pontifices. Nũq̃d eim ꝓterea nõ erit verũ q̃ iesus ait: rex sum iudeoz. Si corrupi nõ pot qđ pilatꝰ scripsit: corrupi pot qđ veritas dixit: Jõ eim pilatꝰ qđ scripsit scripsit: q̃ dñs quod dixit: dixit. Hec ille. Notãdum autem q̃ antiq̃tus triplex fiebat titulus: vnꝰ memorialis: vt sit supra sepulcra mortuoz vt ozetur ꝓ eis vt dicit Hiero. Scõs pconialis vt ponit in portis z uitatis ad laudẽ edificantiũ: vel etiã in liminibꝰ domoz. Esa. xix. Ciuitas solis vocabit vna. Tertiꝰ triũphalis q̃ pponit cãm z ordinẽ triũphi: z hic soler poni in arcibꝰ ciuitatis. Titulꝰ aũt crucis dici pot mẽorialis mortiz chri vt sit sensus Jesus crucifixus q̃ rex iudeoz. Si tñ bene ꝓsideret titulꝰ ille: magis ondit cãm liberatiõis eiꝰ q̃ crucifixiõis. Tũ q̃ iesus. i. saluator. Tũ q̃ nazarenꝰ. i. floridꝰ z sanctus Tũ q̃ rex iudeoz. i. vere ꝓfitẽtium. Scõo dici pot pconialis regie ptãtis z floride sctitatis. Tertio etiaz triumphalis q̃ de diabolo: mõrte triũphãs regnũ eternũ oibus ꝓfitentibꝰ z laudantibus sanctissimũ nomẽ iesu victoriosissime adq̃siuit. Jtẽ nota. q̃ ibi erat litteralis variatio ſm triplex idioma propter trĩa. Primo q̃ singularẽ illaz linguaz eminentiã: hebraica q̃ iudeos legẽ habẽtes: latina q̃ romanos mũdo iperantes, greca q̃ philosophos sapiẽtes. Scõo ꝓter vandã spũalẽ noticiã: q̃ scz legis iustitia: mũdi sapia: z gia mũdi regna ei futura erãt q̃ pepẽdit in cruce. Tertio q̃ triumphalẽ victoriã. Et h̃ vt ois lingua ꝓfiteat q̃ dñs iesus chr̃s in gloria est dei patris: vt dr̃ Phil. ij.

Quartus est dolor vi

tuperatiue situatiõis: qñ scz eleuata est et plãtata in foramen crucis in q̃ tam p̃ pendebat fructꝰ nostre salutis. Et sic eleuatꝰ ẽ dñs iesus in cruce pendens positus inter duos latrones: vt eis similis videret: rex

Sermo De passiõe dñi

hoc infamaret. Amb. q̃ execrabilis in facto iniquitas iudeoꝝ vt q̃si latronẽ crucifigerẽt oim redẽtorẽ. Ipe ꝙ ꝑmisit z cũ pctõrib⁹ voluit crucifigi: vt se oñderet ꝑ pctõrib⁹ pati. Vñ in hoc alia z alia fuit intentio dei z iudeoꝝ. Tũc impleta ẽ ꝓphetia. Esa. liij. Et cũ sceleratꝫ reputat⁹ est. Jtẽ vt ôt Leo papa ser. de passione. Duo latrones vn⁹ ad dexterã ali⁹ ad sinistrã crucifigũt vt in ipa patibuli specie demõstrarek illa q̃ in iudicio faciẽda ẽ oim hoim discretio. Et Aug⁹. sup Joã. Ipa crux si attendas tribunal fuit. In medio eñ iudicis cõstituto vn⁹ qui credidit liberatus est: alter q̃ insultauit est dãnatus Jã eñ significabat qd factur⁹ ẽ de viuis z mortuis: alios ad dexterã alios ad sinistram positurus qui iudicabatur: et iaz iudicium minabatur. Hec ille. Nunc stacꝫ o christiani. Hoc sentite in vobis qõ z in christo iesu. Sentite inq̃ q̃ incredibili dolore cruciabanꝫ mẽbra illa sctissima iam oino debilitata cũ penderet z sustinerek totũ pondus corporis ꝑ tres clauos in cruce vel ꝑ q̃ttuor ꝑm quosdã Hic stacꝫ siste o ania bũana dñi tui sanguine redempta. Ecce rex tu⁹ saluator tu⁹ pendens in cruce. Ecce de⁹ tuus ꝓ te cõdẽnatus morte. Ecce homo purissim⁹ z innocẽtissimus tot⁹ respersus sanguine. Ecce vita tua morti adiudicata. Fixis igitur in ei⁹ vulnera oculis interna pietate ꝓsidera totũ illud tenerũ corpus sic grauiter vulneratũ. Attẽde z vide si est dolor sicut dolor eius. Vide bñ quõ magni claui ferrei sustinent totũ corp⁹: z rẽdera vltra q̃ dici posset aut cogitari affligit. Perpende igitur cũ q̃nto dolore dñs stat in cruce z non te tedeat in suo seruitio stare. Sed vt plenius hũc articulũ expedias⁹ z efficacius ad cõpassionẽ dñice passionis inducamur Quer⁹ hic vtrũ dolor christi fuerit ꝛerbosimus ita q̃ excesserit omnẽ aliũ dolorem quocũq̃. Rñdet Rich. in. iij. z Bon. dis xvj. z Tho. iij. ꝑ. sũ q. xlvj. q. q̃uis dolor christi nõ fuerit maxim⁹ oim dolorũ similiter cũ dolor damnatorũ sit maior eorũ fuit tñ maximus oim dolorũ huius vite. Primo ꝓpt causaꝫ passiõis. patiebak eñ nõ ꝑ culpa ꝓpria sed pro aliena: nõ ꝑ amicis sꝫ ꝑ inimicis: z ꝑ his q̃s videbat ingratos. De h̃ etiã dicit Hubert⁹ li. arbꝫ crucifixe ihesu christe iesu. lib. iij. q. ipse videbat oia pcta ꝑterita ꝓsentia z futura clarius z distinctius⁹ q̃ aliq̃ mens humana possit aliquos singulare cognoscere: que peccata sibi faciebant q̃nq̃ dolores excessiue acerbitatꝫ: z hoc idẽ sibi faciebat q̃d libet pctm̃ ꝑ se sumptũ: ita q̃ q̃dlibet peccatũ mortale respectu anime christi: erat sicut furca quinq̃ dentiũ vno ictu faciens q̃nq̃ vulnerũ apturas. Primo qz pctm̃ ẽ dei iniuriatiuũ. Scõdo qz dine vindicte prouocatiuũ. Tertio qz horrẽde macule intra aiam dei imaginẽ inficitiuũ. Quarto qz totius regni gre destructiuũ. Quinto qz pene eterne adq̃sitiuũ. Christ⁹ aũt hõ ꝑm naturã passibile hũit ista detestari z dolere q̃ntũ exigebat regula ꝓfecte iusticie q̃ ipso erat: ita q̃ de istis tãtũ dolebat q̃ntũ iust⁹ erat. In ipo aũt fuerũt q̃nq̃ nobiles ꝓditões ex q̃bus augebak hmõi doloris excessus. Fuit ei ꝓtio gle dei amato⁹: pacis mediato⁹: aiaꝝ sponsus: zelato⁹ regni: gre restaurato⁹: z oim saluandoꝝ redemptor. Sic igit christ⁹ q̃ntũ deitatꝫ gl̃iã amauit tãtũ doluit dedecus pcti. Et q̃ntũ dilexit pacẽ inẽ deũ z creaturã: tãtũ doluit inimicicias ex pctõ causataꝫ. Et q̃ntũ dilexit decorem aie: tãtũ doluit turpitudinẽ macle Et q̃ntũ diligebat regnũ gratie z gl̃ie: tñ dolebat de eius destructiõe. Et q̃ntum amabat quietẽ rationalis creature in dei: tãtũ dolebat de ei⁹ eterno cruciatu⁹ separatiõe. Hec Hubert⁹. Scõdo fuit dolor christi acerbissim⁹ ꝙ modũ patiendi. Tũ ꝓpter q̃litatẽ q̃ in oib⁹ mẽbris affligebak. Tũ etiã ꝓpter ꝓtinuitatẽ qz ei⁹ suspẽdiũ ꝓtinuabat z claui semꝑ magis ac magis affligebant pendentẽ. Vñ mors cõsiꝓ in cruce ẽ acerbissima: qz ꝓfigũt i locis neruosis z maxime sensibilib⁹. Tertõ ꝓpt q̃litatẽ seu cõditionẽ patientis .s. ꝓpt maximã cõplexionis eq̃litatẽ z sensus vigilacitatẽ. Vnde qz null⁹ potuit ei equari in equalitate cõplexiõis z sensus vigilacitate: qz scz corpus eius formatũ est virtute spũssctũ. Jdeo dolor ei⁹ fuit oim dolorũ acutissimus. Addidit etiã thomas aliam rationẽ ex puritate doloꝝ. Nã i alijs patib⁹ mitigak tristicia iterior: z ẽt dolor exterior ex aliq̃ ꝓsideratiõe rõnis ꝑ q̃ndã diri

nationẽ sũ redundantiã a superioribꝰ viribus ad inferiores qõ in chõo patiẽte nõ fuit. Nam ꝑm Dam. vnicuiq; virtũ ꝓmissum est agere id qõd est sibi ꝓpriũ. Itẽ dic Hubertinus vbi supra q oẽs passiões labores z dolores aut martyria q̃ fuerũt sũt aut erũt in q̃buscũq; electis: pleniſſime in corde suo recepit christus: ita q̃ nihil penale est receptũ a q̃cũq; electo quod non fuerit cordi chri multo fortiꝰ infixũ q̃ in illo q̃ sustinuit: nõ solũ in generali ſz in speciali multo distinctius q̃ q̃ suscepit. Hec ille. O igit aia hũana licz nõ ignores q̃ntũ boni passio illa ꝑferat mũdo: tñ siqua sũt in te pietatis: siq̃ charitatis: siq̃ cõpassionis insignia: viſceroſo pietatis affectu cõpatere z emittre lachrymas. O q̃ ingrati sũt q nõ cõpatiunt. De q̃b q̃rit saluator per os Berñ. Hõvide q̃d ꝓ te patior ad te clamo q̃ ꝓ te morior: nõ est dolor sic q̃ crucior. Vide penas q̃b̃ afficior. vide clauos q̃bus affigior: si est tantꝰ dolor exterior: interius planctꝰ est ḡuior: tã ingratũ dñ te experior. Idẽ Tu in choreis exhẽdis brachia in modũ crucis ꝓpt̃ vanitatis gaudiũ: z ego ea ꝓpt̃ te extensa habui ꝓpt̃ opprobriũ. Cũ itaq; sic chr̃s oia mẽbra sua doloribꝰ z passionibꝰ exposuerit, p salute nr̃a: nob̃ durũ nõ sit nr̃a mẽbra exponere sctis operibꝰ ꝓ dei reuerẽtia.

Quintus est dolor illusiue partitiõis: qñ scz in eiꝰ opprobriũ milites diuiserũt vestimẽta sua in q̃ttuor ptes sic erãt q̃ttuor milites: z hoc factũ est in ꝑntia eiꝰ. Et q: tunica superior vtiliter scindi ñ poterat: q: erat sine sutura reticlato operefacta siue textili ad modũ birrꝛi: iõ integrã ad vnũ sortiõ eyenire maluerũt: nec dubiũ q̃n extinde grauis fuerit dolor cordi iesu cũ sic videret se cõtemni. Dicit aũt q̃ brã virgo illã tunicã ꝓpꝛijs manibꝰ fecerat z iesu crescẽte paulatim creuerat. Aug⁹. Quadripertita vestis dñi nr̃i iesu chr̃i q̃dripertitã figurauit eiꝰ eccliaz: q̃tuor. s. ꝑtibꝰ in orbe diffusam z in eisdem equaliter. i. ꝑcorditer distributã. Tunica vero illa sortita: oim partiũ fr̃at vnitatez q̃ charitatis vinculo cõtinet. Si aũt charitas et supeminentiorẽ habet viã z supeminet scientie z sup oia ꝑcepta ẽ, ꝑm illõ sup oia aũt hec: charitatẽ habete: merito vestis q̃ significat: desup cõtexta ꝓhibet. Et addidit: p totũ: q: nõ ꝓpo eiꝰ est expers q̃ ptinere videt ad totũ: a q̃ toto catholica vocatur eccl̃ia. incõsutilis aũt ne alq̃n dissuatur: ad vnũ ꝑtinet q: in vnũ oẽs colligit. In sorte autẽ gr̃a dei cõmẽdata est: cũ eñ sors mittitur nõ ꝓpone cuiusq; vel meritis sed occulto dei iudicio creditur. Hec Augustinꝰ.

Sextus est dolor cõfusiue derisiõis: qñ vicz multipliciter deridebant eũ in cruce pendentẽ. Quibus dã eñ sedentibꝰ z eũ obseruantibꝰ: alij ꝑtereuntes iuxta viã blasphemabãt: z in signum derisionis dicebant. Vah: q̃ est interfectio insultãtis z ꝑridẽtis q̃ destruis tẽplũ dei: vt dixisti: z in triduo illud reedificas saluũ fac temetipm. Si filiꝰ dei es descende d̃ cruce. q. d. nõ potes. Jõ patet tua falsitas. Chrys⁹. ser. de pas. Sz ecõtrario q: filius dei est iõ nõ descendit de cruce: nam ideo venit vt crucifigerer, ꝓ nobis. Idem ibidẽ. Cõsidera vocẽ filioꝝ diaboli quõ imitant vocẽ paternã. Diabolus eñ dicebat. Mitte te deorsum si filius dei es. Et iudei dicũt. Si filius dei es descende de cruce. Rabanus. Si aũt tũc de crũce descẽderet insultantibꝰ cedens: virtutẽ nob̃ patientie nõ demonstrarer: sz expectauit paululum irrisionẽ sustinere: z q̃ de cruce surgere noluit: desepulchro resurrexit.

Moraliter ꝓ sedẽtes intelligi possunt̃ delicioſi z acidioſi q̃ delicijs carnis intendũt z ꝓ ꝑtereũtes cupidi z auari q̃ ꝑtereũtia sequũtur z viã iusticie ꝑtergrediũt: ꝓ stantes aũt de q̃b̃ statim dicem⁹ intelligũtur supbi erecti q̃ oẽs chr̃o crucifixo illudũt. Itẽ ꝓncipes sacerdotũ stãtes cũ scribis z senioribꝰ dicebãt ad alterutrũ. Alios saluos fecit seipsum nõ potest saluũ facere: si hic est chr̃s dei electꝰ descendat de cruce z credim⁹ ei. Hieron⁹. Fraudulẽtq; ꝓmissio. Quid eñ plus: viuẽte adhuc de cruce descendere: an de sepulcro mortuũ resurgere? Resurrexit z nõ creditis ergo si de cruce descenderet: non crederetis. Sz mihi videtur hoc demones imittere: statim enim vt crucifixus est dñs senserunt virtutẽ crucis et intellexerunt fractas eẽ

ytes suas ⁊ ideo hoc agūt vt de cruce descendat: sed dñs sciens aduersarioꝝ insidias: manet in patibulo vt diabolū destruat. Hec Hiero. Legit etiā demonē stetisse sup brachiū crucis ⁊ cōsideasse an aliquid peccati in chīo inueniret. Unde di sapulis in cena dixerat dñs. Uenit enim princeps mūdi huius. i. amator mūdi: sed in me nō habet q̄cq̄. Uñ Greg. Euangelium nobis est ⁊ cū magnis q̄tidie fletibus cogitandū q̄ terribilis sua in nobis opera requirens in die nostri exitus princeps mundi huius veniat: si etiā ad deū in carne morientē venit. Hec ille.

¶ Septimꝰ est dolor improperatū cōuiciatōis: q̄ scz latrones improperabant ei ⁊ cōuiciabant. fm Augꝰ. plurale ponit pro singulari. in Matth. q̄ vnus tm blasphemabat Vel fm Hiero. primo vterq; blasphemauit: scz visis signis in elemētis ⁊ rebꝰ insensatis vnꝰ credidit ⁊ penituit. vñ cū vnꝰ blasphemādo diceret. Si tu es chīs saluū te fac ⁊ nos. Alter increpabat eum dicēs. Neq; tu times deū q̄ in eadē damnatiōe es. i. mortis. Et nos q̄dē iuste: nā digna factis recipimus supplicia: ⁊ ita cōfitetur culpā suā: ⁊ etiaz chīi innocentiā. vi. hic aūt nihil mali gessit. Augꝰ. Quis eū docebat nisi q̄ iuxta eū pendebat: erat illi fixus a latere scz habitabat in corde. Scōm hiero. in duobꝰ latronibꝰ notat vterq; ppls scz iudeoꝝ ⁊ gētiliū: vterq; em̄ primo dñm blasphemauit postea signoꝝ multitudine alter exterritus pniaz egit: ⁊ vsq; hodie iudeos increpat blasphemātes. Horaliter q̄ alter latroū murmurabat: alter nō: signat q̄ aliqui patienter tribulationē sustinēt ⁊ eoꝝ nam merentur. Alij sūt impatiētes ⁊ damnationē cōsequūt. Unde de impatientibꝰ ait Hugo. Dicūt boies qñ penā sustinent. Si meruissemus nō erubesceremus nūc aūt iniuste pati nobis est ignominiosum: ergo vo si p culpa pateꝝ erubesce; si sine culpa gloriare. Latro magis vis esse q̄ chīus ⁊ forte siniſter ⁊ blasphematoꝝ. Hec ille. Hos itaq; dolores p̄dictos coꝝ de deuoto recolētes ⁊ chīi iesu gratiam recognoscentes. Hoc in vobis sentite q̄ et in christo iesu.

¶ Extra est p̄sideratio gratioſe locutionis: quō scz dñs iesus in cruce pendens septē ꝓba omni dulcedine plena gratiosissime p̄tulit. Uñ fz Aug. Se habuit in cruce sic magr̄i i cathedra docēs. Sūt igit huiusmōi ꝓba septem.

¶ Primū: est ꝓbū admirāde miserationis
¶ Scōm: ē desiderāde donationis
¶ Tertiū: est verbum cōmendande confederationis.
¶ Quartum: est verbū contemplande derelictionis.
¶ Quintū: est verbum memorande attractionis.
¶ Sextū: est verbum magnificande consūmationis.
¶ Septimū: est verbum imitande cōmendationis.

¶ Primū igit est verbum ꝛc. hꝰbū p̄tulit in ipo actu crucifixionis q̄n miscōiter p suis crucifixoribꝰ orauit dicēs Pr ignosce illis q̄ nesciūt q̄d faciūt. Isidoꝝ. Discat chīiane a chīo tolerātiā quia palmis ē pcussus: flagellat⁹: cesus: sputis illusus: clauis affixus: spinis cōronatus: morte dānatus: oīm tñ immemor clamat. Pr ignosce illis q̄. ꝛc Hec ille. fm Beda. Nō frustra orauit: fz p his q̄ post passionē crediderūt ipetrauit. Uñ dr in actibꝰ apl'oꝝ q̄ vna die 2uersi sūt tria milia: ⁊ in alia die q̄nq̄ milia. Per hāc ēt vocē multi de turba iudeoꝝ astantiū ꝓcucti sunt ⁊ penituerūt: vt dr in euāgelio nazareoꝝ. O ꝓbū admirāde miserationis inexplicabilis charitatis ⁊ patientie indicibilis. In hoc autem est triplex signum charitatis ⁊ miscōie. Primo q̄ p crucifixoribus orauit. Scdo q̄ oīoni lachrymas adiūxit Tertō q̄ cū clamore valido. Heb. v. Cū clamore valido ⁊ lachrymis offerēs ꝛc. Bern. Ascēdit in altū vt magz audiret: fortiꝰ clamauit vt nullꝰ excusaret: clamori lachrymas addidit vt hō compateret. Aug. Cur formica: cinis: puluis ⁊ fauilla vindictā expetis: cū videas dñm gl'e inimicias maximas remittēte. Itē apparuit dñi benignitas i hꝰ q̄ p exauditiōe oīonis sue allegauit dicēs: q̄ nesciūt q̄d faciūt. Ps. Nescierūt neq; intellexerūt: in tenebriz ambulāt. Milites q̄dē crucifigētes eū cū gē

tiles eẽnt oĩno ignorabãt eũ eẽ chm̃. Principes aũt sacerdotũ ꝛ scribę ꝓ pharisei habuerũt hmõi ignorãtiã sz crassam ꝛ supinã: qz vicz ꝓpꝫ inuidiã sibi credere i eũ noluerũt: cũ tn daret eis cãm sufficientẽ cognoscẽdi ipm̃. Et aliq ipoꝛ ꝑma cognouerũt eũ eẽ chm̃ in lege ꝛ ꝓphetz ꝓmissum: vt ỏt Hiero. sup illỏ Matth. xxj. Agricole videres filiũ dixerũt itra se. Hic ẽ heres. Et Aug. in li. q. veterz ac noui testamẽti sz ex inuidia querterũt hãc noticiã ꝛ verbis eiꝰ credere noluerũt ꝛ ꝓpm̃ etiã in eũ credẽtẽ deceperũt ꝛ querterũt. Vñ petrꝰ ỏt eis. Act. iij. Scio q̃ p ignorãtiã feciſtz sic ꝛ ꝑncipes vr̃i. Sic ꝛ in oib⁹ peccãtib⁹ ẽ ignorãtia ꝑ defectũ actualis ꝓsideratõis Nõ eĩm attẽdũt q̃ntã iudicz maiestatẽ offẽdũt: q̃ntã pr̃is bonitatẽ ꝓtẽnũt: q̃ntã penalitatz voraginẽ incurrũt. Prouer. iij. Via ipoꝛ tenebroſa: neſciũt vbi coꝛruũt

¶ Secũdũ est verbũ ꝺesiderãde donatõis seu ꝓmissiõis: qz cũ latro pẽdens i cruce ad dexterã chr̃i credẽs ꝛ ꝓfitens oraſſet dñm d. Memento mei dñe dũ veneris in regnũ tuũ. Rñdit ei dñs Amẽ dico tibi hodie mecũ eris in paradiſo. i. in dine fruitiõis gaudio. Amb. Pulcerrimũ dak affectãde ꝙuersionis exẽplũ q tãcito latroni venia relaxak. Cito ignoſcit dñs qz cito ille ꝙuertik ꝛ vberioꝛ ẽ gr̃a q̃ ꝓcatio: sꝑ eĩm dñs plus tribuit q̃ roga tur. Ille rogabat vt memoꝛ sui eẽt: ỏ dño aũt seq̃k. Et ỏt illi ieſ⁹. Amẽ dico tibi hodie mecũ eris in paradiſo. Ulta eĩm est eẽ cũ chr̃o: vbi chr̃s ibi regnũ Hec ille Anſ Credo dñe credo ꝑ certo q̃a vbi tu vis ꝛ vbi tu es ibi est paradiſus ꝛ eẽ tecũ hoc est eẽ in paradiſo. Hec ille. O felix ꝓmiſſio. O breuis rãre ꝓmissiõis ꝛpletio Nullus añ latro nẽ h̃ ꝓbũ audierat. Nec eĩm abrae facta est exp̃ſa paradiſi ꝓmissio: nõ alijs patrib⁹ nõ ꝓphetis: sz huic latroni ꝑmo dictũ ẽ: hodie mecũ eris in paradiſo Fides quippe latronis huius fuit magni meriti. Credidit abrãa deo: sz de celo loquẽti: credidit Eſaias: sz sedẽti sup ſoliũ: credidit ezechiel: sz ei quem sup cherubin cõtemplatus est. Credidit moyses cum vidit in medio ignis sed iſte credidit videns eũ in cruce. Unde Greg. xvij. moꝛ. In cruce clauꝰ manꝰ eiz pedesq ligauerant: mbilq a penis in eo libeꝛ nisi coꝛ et lingua remãserũt. Inspirante deo totum ei obtulit: quod in se libeꝛ inuenit: vt iuxta h̃ quod scriptũ est. Corde crederet ad iusticiã: oꝛe ꝓfiterek ad salutẽ. Tres ãt virtutes q̃s apostolus memoꝛat: subito repletus gr̃a ꝛ accepit latro ꝛ seruauit i cruce: fidem nãq habuit qui regnaturũ: deũ credidit qui secũ pariter morientẽ vidit: spem habuit q̃ regni eiꝰ aditũ postulauit. Charitatẽ quoq in morte sua viuaciter tenuit q̃ fratrẽ ꝛ collatronẽ ꝑ similẽ scelere morientem de iniq̃tate sua redarguit. Hec ille. Habuit etiã actũ quattuoꝛ virtutũ cardinaliũ. Primo actũ foꝛtitudinis qz q̃uis in penis existeret tamẽ dicebat. Nos quidẽ iuste nã digna. ꝛc. Scõo actũ iusticie. Nã primũ redarguens ait. Nec tu times deũ q ꝛc. Tertio actũ tẽperantie qz tẽperate petijt mẽoriã sui. Quarto actũ prudentie: qz noꝝ petijt inutilia: sed memoriã sui. ꝓpt hec itaq meruit audire vocẽ iocunditatis: pmissionẽ vicz inexhibilis dulcedinis: vicz. Amen dico tibi: hodie mecũ eris. ꝛc. O q̃nte ꝓsolatiõis ẽ ꝓbũ illud: miseris peroꝛib⁹ si ad verã redeant pniam. Nõ tn exẽplo eiꝰ debẽt pniam differre qz ꝓuilegia paucoꝝ nõ faciũt legẽ cõem. Et pauci sẽ q in morte ꝛe peniteãt Nã sic mõstruosuz eẽt q sup⁹ caudã ouis hr̃et: ita mõstruosum videk q mala vita bono fine claudatur.

¶ Tertiũ est verbũ commẽdande ꝓfederatiõis: qñ vicz ꝓfederauit ioãnẽ mr̃i sue ꝛ ecõuerso statiẽs tũ custodẽ ꝑncipalẽ mr̃is sue. Stabat quippe mestissima ix̃ dñi iuxta crucẽ cũ sororib⁹ suis ꝛ maria magdalene ꝛ ioãne. Ber. O bone ieſu magna pateris exꝑn⁹ in coꝛpoꝛe: sz multo maioꝛa interius in coꝛde ex cõpassiõe mr̃is tecũ oĩa patẽtz Et Aug. Cruciat te doloꝛ tuꝰ: sz nõ minꝰ doloꝛ matris. Nõ ẽ miꝝ si doles ꝛ ꝓdoles si pateꝛ ꝛ cõpateris bone fili in desolatiõe tue matris. Et Chrysost. In hoc grauissime patitur pia mater quia quod patitur filius coꝛpoꝛe: ipsa sustinet coꝛde. O q̃ ama

Sermo de passiõe dñi

re flebat dulcissima virgo mr̃ sil'r̃ ioānes et alie mulieres. Poterat vtiq; illa fortissima virgo lamẽtari r̃ dicere: Fili mi olim solatio anie mee r̃ gaudiũ: nũc aũt gladius penetrabilior oi mucrone acutissimo O fili mi quẽ nouẽ mẽsib; in vtero tenui: quẽ parvo lacte pauī: quẽ totiẽs infantẽ et paruulũ in pãnis inuolui. O q̃infelix tibi et mihi facta ẽ dies ista. Et q̃s poterit mederi vulnerib; doloꝝ meoꝝ et mitigare angustiã meã: Cũ inspiciã te filiũ meũ vt leprosũ factũ q̃ speciosus eras p̃ filijs hominũ Vt maleficũ et reũ cũ iniq̃s deputatũ: q̃ sctus sctoꝝ es. Vt fatuũ r̃ stultũ i q̃ recoditi sc̃oẽs thesauri sapie dei Vt hostẽr oĩm inimicũ cũ q̃bvaffabilis: benign⁹ et dulcis sp astitisti r̃ sup oĩa velut obstrũ mei misere matris tue. Vã ecce iã moꝛer̃ r̃ nihil mihi dicis. O fili dulcissime: O fili amantissime ad quem confugiam: quis mihi dabit solacium: O fili mi: domum non habeo: pecunias non possideo: diuitias nõ teneo. Tu mihi thesaurus eras: r̃ ecce in cruce moꝛer̃. O fili sapiẽtissime rñde mihi: loq̃re afflicte mr̃i tue. Cũ g̃ videret dñs matrẽ sic desolatã r̃ mẽre ꝓsternatã: ꝓmẽdauit eã discipło ioāni: r̃ discipulũ mr̃i/ dicẽs mr̃i Mulier ecce fili⁹ tu⁹. s. ioānes q̃ secũ iuxta crucẽ stabat. q. d. Istũ tibi relinq̃ q̃ erit tibi loco mei. Et tunc (vt dicũt doctoꝛes) nõ vocauit eã mr̃no nomine: sed cõi ne ex teneritudine nois mr̃ni si exp̃ merer aggrauaret animꝰ ei⁹. Et deide dixit discipło: Ecce mr̃ tua. hoc est cui reuerentiã r̃ obsequiũ p̃stabis sicut filꝰ matri In hoc docet filios ꝓpr̃i parẽtib; affluẽtis r̃ eis in necessitatib; subuenire r̃ obsequiũ debitũ impẽdere. Et ex illa hoꝛa accepit eã discipul⁹ in suã. s. curã r̃ diligentiã: vel in suã matrẽ p̃ specialẽ gr̃az r̃ adoptionẽ facta auctoꝛitate sũmi imperatoꝛis. Ber. Cõsidera o aia deuota q̃lis fuit illa cõmutatio: et dic ad btam virginẽ: Joannes tibi p̃ ihũ tradit: seruꝰ p dño: discipulus p mgr̃o: filius zebedei p filio dei: purꝰ hõ p deo vero: quo nõ tua affectuosissima aiam ptrãsiuit hui⁹ hec auditio q̃n nr̃a lz saxea: lz ferrea pectoꝛa sola scindit recoꝛdatio: Hec ille. O q̃amare flebant ambo et maria r̃ ioānes: nõ cessabãt fundere lachr̃ymas r̃ p̃ nimio doloꝛe loq̃ nõ poterãt Pensem⁹ quõ in hac ꝓmẽdatiõe anxiabat coꝛ virgineũ: cũ ei p filio alien⁹: et p hoie deo hõ pur⁹ dabat. Quis hec deuota meditatiõe pẽsans poterit ꝓtinere a lachr̃ymis: Narrat Carthusien. in libro de vita chr̃i. de q̃dam viro religioso q̃ in hoc ꝓbo Mulier ecce fili⁹ tu⁹: tantã hũit ꝓpassiõz q̃ q̃tiescũq̃ de hoc cogitabat: lachr̃ymas vbrimas emittebat. Unde q̃n cogitabat passionẽ dñi r̃ veniebat ad locũ istũ totꝰ in lamẽta et lachr̃ymas r̃soluebat. Ut aũt dicit Hugo de sctõ victo. Ex hac ꝓmendatiõe intelligim⁹ nõ solũ ioānez: sed r̃ totã eccl'iaz virgini ꝓmendatã: et q̃ btã virgo nõ solũ ioāni in matrẽ tradit: imo toti eccl'ie vniuersisq̃ pctoꝛib; in matrez assignat. O igit pctoꝛ ecce mr̃ tua. O dulce verbũ. O verbũ solatiosuz r̃ gaudiosum. Ecce mr̃ tua. Ipa est mr̃ dei r̃ homis. O pctoꝛ si maria est mr̃ tua: g̃ iesus est frater tuus: r̃ pater ei⁹ est p̃r tu⁹: g̃ r̃ regnũ ẽ hereditas tua: g̃r gr̃a marie quã iuenit apũ deũ eĩt thesaur⁹ tu⁹: g̃ dilige eã r̃ veneraret ex hac hoꝛa accipe eã in tuã vt ipa tãdẽ te recipiat in gl'iam suã. Hec ille videlicet Hugo.

Quartũ est verbũ con

templande derelictiõis: q̃n. s. clamauit circa hoꝛã nonã p̃ doloꝛis angustia se derelictũ a pr̃e dicẽs voce magna: Heli heli lãma azabthani. i. deus me⁹ de⁹ meus q̃re me dereliq̃sti: id est tãacerbis penis exposuisti. Loq̃tur ibi hũanitas vt sue pene magnitudinẽ oñderet. Jta em̃ grauit doꝛqbatur acsi nõ dei filꝰ sed eius inimic⁹ esset. Dicit g̃ se derelictũ a deo nõ q̃ ad solutiõz vnionis: sed q̃ ad subtractõez. prectiõis: vt dicit glo. Nullũ em̃ iuuamẽ doloꝛis mitigatiuũ recipiebat ab eo. Derelictũ igit se clamat: q̃ lz multi ꝓpr̃ deũ mlta passi sint: oibus tñ aliq̃d ꝓsolatiõis de⁹ ministrabat Chr̃m vo totalit doloꝛi r̃ pene subtraxerat vt doleret q̃ntuz dolere potat. O dña dulcissima q̃nto doloꝛe tenebaris q̃n filiũ sic clamantẽ audiebas. O siq̃s deuote pẽsaret ex q̃anxio gemitu: ex q̃amaro plactu hec vox in cruce p̃rupit ab oꝛe dñi. Null⁹ est tã haberet pectus ferreuz q̃n mollirẽt ꝓpunctiõe: si saxeũ q̃n frãgeret ꝓpassione: si ligneũ q̃n flecteret deuotiõe: si ereũ q̃n li

ḡretur ꝓ explatiõe. Cũ aũt sic clamasset ꝙ dã illic stantes. s. milites romani (ſm Hie rony.) idioma hebraicũ ignorãtes dixerũt Heliã vocat iste.

¶ Quintũ est verbũ mi morãde attractiõis: qz vicz volẽs nos effi caciter attrahere ad se ostendẽs ḡntũ ha beret nr̃e salutz̃ desiderũ dixit: Sitio. O ḡ desolatoriũ fuit verbũ illõ mr̃i sue t a lys cũ ea exñtib⁹. Ad litterã existimare po tes q in rei vitate sitiebat: qz ꝓpter nimiũ labozẽ t sanguis effusionẽ tot⁹ desiccat⁹ t adustus erat: ꝓpter qõ vltra modũ sitie bat. Nec tñ ꝓpter illã sitim corꝑalẽ sedãdã clamabat: sed ꝓpter sitim spũalez nr̃e salu tis manifeste nobis ꝓpalandã. Augustiñ. Quid sitis dñe iesu: sitis tua salus mea: ci bus tu⁹ redẽptio mea. Et Bern. O bõe iesu coronã spineã sustines: de tuis vulne ribus taces: t ꝓ sola siti clamas. Sitio. i. salutẽ hoiz desidero. Idẽ. Sitio aiã xp̃s: nõ doleo. O dñe q̃d sitis: Fidẽ vzam: salu tẽ vzam: gaudiũ vestz̃: pl⁹ aiaz̃ vestrarũ ḡ mei ꝑpis cruciat⁹ me tenet: t si ñ mei saltẽ vr̃i miſeremini. Hec ille. Dicebat igit Sitio. i. salutẽ oim̃ ꝺsidero: qz ꝓ oib⁹ mo rio:: t ꝓ oib⁹ vitã meã offero. O ḡ grauis dolor tũc illi⁹ aiã ꝙrgebat cũ videbat i numeros futuros q a pctis ad pniam nũ ḡ redirẽt: q̃bus nec passiõis sue virt⁹ ꝓfi eoz duriciã esset in aliq̃ ꝓfutura. Ut em̃ dicũt theologi. Iz passio chr̃i fuerit suffi ciẽtissima, ꝓ salute oim̃: tñ illi⁹ effectũ non ꝙsequũtur illi q̃ pctã ꝺponere nolũt. Au dite illũ o pctores. Audite: ꝓ vobis cla mat amoꝛosissimus iesus. Cur saxea cor da nõ rũpitis: Cur tã clementissimo dño nõ ꝓpatimini: ꝓ vobis dicit: Sitio: Et h̃ aũt verbo acceperũt illi maligni materiã eũ viter⁹ vexãdi: t dederũt ei spongiã ꝓ porositatẽ de aceto multũ imbibita: arun dini cũ ysopo herba amara circũꝓsitã et ligatã. Ecce q̃lis cena dabat dño. O nos miſi q̃d facim⁹ q̃ delicias q̃rim⁹. O q̃dul rus est hic sermo ꝓ carnalib⁹. Bern. Non est cibus adeo arid⁹ q̃ nõ efficiat sapid⁹: si illi⁹ aceti q̃ dño ꝓpinatũ est ꝙmẽto fuerit tẽperat⁹. Cõsideratio hui⁹ aceti do mino ꝓpinati debz in nobis causare tripli cẽ affectionem virtutis. ¶ Prima est affe ctio sctẽ et pie ꝙpassiõis: qz vicz talia ꝓ nobis pati voluit de⁹: tõ sibi ꝙpati debẽ⁹ illã amaritudinẽ nr̃is ꝑ̃cis imputantes. Amb. Ue tibi amaritudo pctõz meoz̃ ꝓ q̃ tollẽda tanta fuit amaritudo passionis chr̃i necessaria. ¶ Scõa est affectio ꝓ pie macerationis delicioſa cibaria ab⁹ horrẽdo: qz sicẽ ꝺt Ber. Nõ est cib⁹ adeo arid⁹ ꝛc. ¶ Tertia est affectio necessarie correctio nis. s. vite nr̃e: qz q̃ negligũt correctiõz et ꝓpriã salutẽ ꝑseuerãtes i vicijs suis: chr̃o nr̃az salutẽ litiẽti acetũ ꝓpinat cũ calamo .i. cũ volũtate sua: deuotõe t sctitate va cua: vana et inutili.

¶ Sextũ est verbum ma gnificãde ꝙsummatiõis: qñ vicz accepto ace to ꝺt: Cõsummz̃ũ est. vbi ꝙsiderãda est triplex ꝙsummatio ¶ Prima est ꝙsummatio amoris siue charitatis: quã plenissime oñ dit chr̃s in ope redẽptiõis hũane. ¶ Se cũda est ꝙsummatio doloris. s. ois gñis pe naz̃ q̃bus circũdatũ ũit totũ chr̃i corpus. ¶ Tertia ẽ ꝙsummatio vitaz̃. s. ipletiõis oiz ꝓphetiaz̃. Dixit g̃ Cõsummatũ est. Cõ ſummatũ est inc̃ euidẽtissimũ signũ amoz̃ mei ad humanũ gen⁹: ꝙsumat⁹ est ois la bor: quẽ suscipe venerã: ꝙsumate sunt oẽs ꝓphetie q̃ de mea passione loq̃bant. Et h̃ totũ pr̃i meo offero ꝓ redẽptiõe gñis hu mani. Et aduerte q hec ꝙsummatio nõ fu it sine notabili angustia. Nõ dubiũ q̃n mi rabilẽ dolorẽ habuerit chr̃us ꝙsumando oñia ꝓpessa. In hoc hẽm⁹ documẽtũ q in fine cuiuslibz opis partẽ hñtis: pura o ratiõis: psalmodie: diuini officij: aut pegri natiõis: dẽm⁹ facere ſumã l'epilogũ: z sic i ſumã totũ offerre deo. Uñ officiũ eccl̃a sticũ sp in collecta ꝙcludit: q̃ tõ collecta ꝺt q in ea tota ꝛis officij q̃si in ſumã colle cta est. Breuit g̃ in ſumã collige dẽs pas sionis articlos t ꝓ ea gr̃as age deo pr̃i et chr̃o saluatori di. Cõsummatũ est. vel alit vt deuotio ministrabit. Aug. Felix q̃ põt dicere cũ iesu Cõsummatũ est. Nõ em̃ da tur denari⁹ diurn⁹ incipiẽtib⁹ sed finiẽtib⁹: et corona nõ currẽtib⁹ sed ꝑueniẽtib⁹. In choa pniam et ꝙsummã.

¶ Septimũ est verbũ imi tãde ꝙmendatiõis: qñ. s. dñs iesus ꝓpri

pians morti oc'los languescētes dep̄mēs et declinās caput versus matrē: oc'loscz in celū dirigēs vt eē mō moriēdi oñderet q̄ nīā ex obediētia p̄tis moriebat: ꝯcludēs vltimū verbū spm̄ p̄ri ꝯmēdauit dī. Pat in man⁹ tuas. i. in p̄rem tuā ꝯmēdo spiritū meū. Hoc fecit nō qz indigeret: sz vt nos instrueret. Jn oi em̄ necessitate z maxime in mortis articlo diuinū auxiliū debemus inuocare z spūs nr̄os sibi cōmēdare. Sic itaqz clamās dñs inclinato capite tradidit spm̄: nō coactus sed qñ voluit. Vbi Chrys. Per hoc q̄ moriēs vocē emisit magnā: apparet se vez deū oñdit: qm̄ homines cū moriunt vix tenuē vocē emittere p̄nt. Hilari⁹. Vel spm̄ cū clamore magne vocis emisit dolēs nō se oia p̄tā portare. Hec ille. Notandū aūt q̄ eadē die .s. feria. vj. et eadē hora q̄ p̄mus adā peccauit: scōs expirauit. Primus em̄ post meridiē peccauit: qz mox vt peccauit audiuit vocē dñi deambulātis ad aurā post meridiē. Et sīc post meridiē scōs adā expirauit, s. hora nona ab ortu solis clamādo vz voce magna: vt dictū ē: Jn man⁹ tuas z̄c. Centurio aūt videns qz sic clamās expirasset: videns etiā signa q̄ fiebāt: de qbus dicemus in articlo seqnti: Dixit; Vere filius dei erat iste. Et sīc q̄ erāt cū centurione custodientes iesum videntes timuerūt valde glificātes deū z dicētes: Vere hic hō iustus erat. Et stulti q̄ aderāt ad spectaculum reuertebant̄ p̄cutientes pectora sua: qz decepti fuerant a p̄ncipib⁹ z senioribus. Ꝑm Chrys. Centurio nō solū cōfessor fuit: sed etiā ꝯfirmatus in fide martyrū suscepit. Hec ille. Et nota q̄ centurio gentilis ꝯfitebatur chr̄m. Judei vo cognoscētes scripturas ipm negabāt: sic et mō simplices literas ignorātes fidē tenēt. clerici vo plerūcz negāt. Nā etsi lingua ꝯfiteant: factis tn̄ multi negāt. Dixim⁹ itaqz de vbis sanctissimis q̄ dñs iesus in cruce ꝓtulit z quō clamās in cruce expirauit: Hec itaqz ꝯsiderate anie deuote. Hec in corde gustate qm̄ p vestra salute facta sūt hec oia. Hoc igit̄ sentire in vobis qō et in chr̄o iesu.

Septima est ꝯsideratio miraculose trāsmutatiōis: Vbi vicz ꝯsiderāda sunt mirabilia q̄ facta sunt in morte dñi: Vbi sunt p̄cipue septē admirationes contemplande

Prima est admiratio benigratiue obscurationis.

Secūda est admiratio separatiue diruptionis.

Tertia est admiratio cōturbatiue cōmotionis.

Quarta est admiratio cōpunctiue scissionis.

Quinta est admiratio declaratiue apertionis.

Sexta est admiratio sanctificatiue effusionis.

Septima est admiratio honorificatiue intumulationis.

Prima ē admiratō de

benigratiue obscuratiōis: quia chr̄o exīte in cruce sol obscuratus est et tenebre facte sūp vniuersaz terrā ab hora sexta vsqz ad horam nonā. Hieron⁹. hoc dicit factū fuisse p retractiōez radioꝝ solis virtute diuina. Or: gen̄. aūt: p interpositiōez nubiū densaz. Sed in hoc magis credendū est Dionysio ariopagite q̄ dicit i epīa ad policarpū: hoc fuisse p interpositionē lune inter solem z terrā. Et ibidē dr: q̄ ipe hoc vidit tūc existēs in egypto vbi est serenitas aeris qz rarissime ibi fiūt nubes et pluuie: ꝓpter qō potuit ibi talia ꝓpendere: Vidit igit: vt dicit: luna ab oriēte ascendentē versus meridiē z supponentē se soli. Hiero. aūt z Orige. nō loquūtur asserēdo: sed q̄ sic potuit fieri. Jn̄ illa eclipsis fuit multiplicet miraculosa. Tum ex parte tpis qz nō erat tūc tps ꝯueniēs ad talē interpositiōez cuz esset luna ꝑdecima: ꝓpter qō sicut habet in hystoria scholastica. Phi q̄ erāt athenis nō potētes cām naturalē tal' eclipsis inuenire: ad hoc adducti sunt vt dicerēt. Aut deus nature patif: aut tota mūdi machina dissoluit. Tū ex parte ipsi⁹ lune eclipsantis: qz primo obscurauit partē oriētalē solis: z itez vltimo ab ea recessit, nō sic aūt fit in eclipsi naturali. Jtē lūa fuit q̄si immobilis sub sole p tres horas. Jn naturali aūt eclipsi ꝯtinue mouet sub sole. Jtē qz trāsacta eclipsi luna redit ad oriētē. Tū ex parte loci: qz fuit vniuersal' sup oēm terrā: lz aliq̄ velint hoc intelligi: q̄ tm̄ fuit super vniuersam terrā iudee. Jn̄ ex dictis dio

ihrsij apparet q fuit i egypto. Et ẽm Oro fiũ fuit rome cũ maximo terremotu. Eusebius etiã asserit q tũc in bithinia q̃ est in asia fuit magn⁹ terremot⁹: et maior solis obscuratio q̃ vnq̃ fuerit ita vt stelle videren̄ in celo. Sed q̃re facte sunt ille tenebre: Rñdeo p̃cipue triplici rõne. ¶ Pria est rõ credẽde dñatiõis: ad oñdũ vilz q tẽ patiebat oñs celor cui⁹ iniuriã sol videre nõ poterat. nec dignũ erat q ad interficiẽdũ creatorẽ illis iigs naka celestz ifuiret ¶ Scõa est rõ inducẽde ꝑassiõis: vt vz natura insensibil' chro ꝑatiẽs: corda lapidea ad chri ꝑassionẽ emolliret. ¶ Tertia est rõ tenẽde instructiõis: qr p hoc notak q homes dñi oẽm vanũ ornatũ deponere. Eph.iij. Jã nõ ambuletis sicut gentes q̃ ambulãt in vanitate sensus sui.

¶ Secũda est admiratio ſepatiue siue diuisiue diruptiõis: qr veluz tẽpli scissuz est z diruptũ. Et hec diruptõ facta est ad vocẽ christi clamãtis in cruce. Hoc velũ vt ór Chrys. erat pciosissimuz de purpura z byſſo: auro z serico ꝑtextuz: qõ in diebz celeberrimis suspendebak. Et sicut ór Nico. de lyr. erat intra tẽplũ inter sctũ et sctũm sctor. Homõi autẽ scissio siue diruptio tria ꝓncipaliter significabat.

¶ Primo impletoz figurarz in morte xpi q̃ latebat in figuris veterz testamenti

¶ Scõo q hoc oñdebak q iudei nõ erãt digni habere dignitatẽ sacerdotalem.

¶ Tertio q hoc innuik q timor mal⁹ q̃ est q̃si velũ interi⁹ cordis impediẽs ꝑfessiõez et detectionẽ pctor⁹ oz totaliter scindi.

¶ Tertia ẽ admiratio cõturbatiue cõmotionis: qr terra mota est. Et hoc p̃cipue ꝓter tria.

¶ Primo in signũ detestatiõis. s. pcti iudeor q̃ ꝓter hoc erãt a sua terra abiciendi: ita q p illum terremotũ significabak q terra nõ poterat creatoris sui morte sustinere: vñ nisi dei miscõia affuisset: ipa terra se aquisz z viuos eos ifern⁹ deglutisz

¶ Scõo in signũ ꝑassionis vt z exẽplo creature insensibilis: inducak creatura rõnalis ad compassionẽ mortis christi.

¶ Tertio in signũ ꝑuncriõis: vt vicz per hoc oñderetur quõ corda terrena tremere debẽt p ꝑunctionẽ z ꝑtritionẽ ex ꝑsideratione dñice passiõis. Sed nota q in virtuoso terremotu corruunt alta edificia et cãpanilia: Sic morale:si corda terrena bene et virtuose tremũt: cadũt superbie z superfluitates ornat⁹ in capitibz et aliis.

¶ Quarta ẽ admiratõ cõpũctiue scissiõis: qr petre scisse sunt: vñ ór Orosius: q tũc saxa in mõtibz scissa sunt. Et vt dicũt alĳ adhuc apparẽt scissure et deponũt ibi pegrini cruces suas Hec scissio petraz facta est in signũ ꝓuersionis gẽtilium: et in signũ etiã q corda nostra q̃nq̃cunq̃ dura: cõpati debẽt christo morienti et scindi p compunctionez.

¶ Quita ẽ admiratio declaratiue apertiõis: quia monumẽta aperta sunt ad declarãdũ q christi resurrectio et aliorz cum eo resurgentiũ erat ꝓpinqua Et in signũ resurrectõis generalis q̃ expectak futura. Et multa corpa sanctorz q̃ dormierãt surrexerũt: nõ tũc quãdo monumenta aperta sunt. s. hora mortis chri: sed cum chro surrexerunt tanq̃ testes sue resurrectionis. Unde subdit: Et exeũtes de monumẽtis post resurrectiõem eius. s. chri venerũt in sctãm ciuitatẽ z apparuerunt multis ad declarationẽ dñice resurrectionis. Per hoc signak q̃ ꝓscientie feti de que sunt peccatorz monumẽta debent in ꝑfessione aperiri: z peccatrices anĩe q̃ in peccatis dormierũt p penitentiã suscitari. De q̃nq̃ ꝓdictis dicit Hieron. Dis natura christo morieti ꝑatitur: sol obscuratur: velum templi diuidit: terra mouet: petre scinduntur: sepulcra aperiunt: solus miser homo nõ cõpatitur: p quo solo chris moritur. Hec ille. Considera nũc o anima christi sanguine redẽpta quis et q̃lis est q̃ p te pependit in cruce: cuius transitũ celũ luget: terra plangit: petre defleũt: velum ostendit: et monumẽta ꝓtestantur. O cor humanũ omni saxo durius: si ad tanti rei memorationẽ doloris nec terrore cõcutieris: nec ꝑassione scinderis. Ambrosius. O duriora saxis iudeorũz pectora: iudex arguit: credit miles: ꝓditor scel⁹ suũ mortẽ ꝑdenat: elemẽta fugiũt: tra ꝑtit: mo-

numenta reserantur: z tñ immobilis manet iudeoꝝ duricia orbe toto concusso. Hec ille.

Sexta ē admiratio scti ficatiue effusiõis vicz sanguinis z aq̃ de latere chr̃i. Ad cui⁹ ꝓsiderationē notãdũ vt hr̃ ex euangelio q̃ iudei qm̃ parasceue erat nolebant corpora in cruce remanere in die sabbati ne sui festi solẽnitas fedare tur ex corporib⁹ suspẽsis: vel ꝯ dicit theophil⁹. Sic iubebant i lege nõ occidere solem in hois supplicio: vel qz noluerũt i die festo corpores aut homicide censeri. Hec ille. In ꝟ apparet sue excecatõis fatuitas q̃ putabãt festũ fedari ex corporib⁹ suspensis: nec ꝑebant suas fedare ꝓscias ex infectione inocẽcie. In ꝟ erũt typũ eorũ q̃ reputãt se male agere z ꝓ honorem festi si corp⁹ suũ remaneat in cruce abstinẽtie vpnie. Aduenẽte em̃ festo splendidi⁹ z pinguius epulant in q̃ credũt deũ z sanctos honorare: qõ vtiq⁹ magna abusio est. Rogauerũt q̃ iudei pilatũ vt frangerent crura crucifixoꝝ vt sic citius morerẽt z de cruce tollerẽt. Venerũt q̃ milites z fregerũt crura latronũ. Ad iesum aũt cũ veniissent vt viderũt eũ iã mortuũ nõ fregerũt eius crura: vt impleret scriptura Exo. xij. Os nõ ꝓminuetis ex eo. s. agno paschali qui chr̃m ꝓsignabat. Et iterꝝ alia scriptura dicit Zach. xij. Videbũt in quẽ trãsfixerũt. In ꝟ oak intelligi q̃ fortitudo veri agni i cõtaminati iesu nõ est fracta ꝑ passionem Nã iudei credẽtes frangere chr̃i doctrinã ꝑ ei⁹ mortẽ: amplius eã corroborauerũt. In ꝟ apparent blasphemi iudeis cruciatores iurãtes nũc ꝑ caput: nũc ꝑ dẽtes nũc ꝑ ventrẽ: z aliis diuersis modis christum demembrãtes Vn̄ ꝓ militũ lancea lat⁹ eius aperuit in quo ptz nimia eoꝝ crudelitas qz nec mortuus parcebãt. Occidit vuln⁹ istud laterꝫ chr̃s nõ senserit qz aia ei⁹ iam ampli⁹ in corpe ñ erat sz iam ad pres i limbo descẽderat: btã tñ mr̃ ei⁹ piissime sensit cui⁹ felicissimã animã lancea illa trãsfixit. Tũc q̃ implera est ꝓphetia Luc. ij. Tuã ipius aiam ꝑtrãsibit gladius. Sic aũt dicit Aug⁹. In die iudicij improperabit chr̃s pctoribꝫ vuln⁹ laterꝫ oñdẽdo. Ecce miseri ostiũ vite qõ ꝑ vob aptũ est: z intrare noluistis ꝑ aliorẽ scilz z deuotionẽ. Et latere aũt chr̃i sic aperto ꝯtinuo exiuit sanguis z aq̃: sanguis vicz in pciũ nr̃e redẽptõis: z aq̃ in lauacrũ nr̃e regnatõis. Ista ē aq̃ de q̃ dictũ erat Ezech xlvij. q̃ ezechiel vidit aquã egredierẽ a latere dextro tẽpli q̃ tãte ꝓfutis erat vt oia viuificaret ad q̃ poterat attingere: sicz oẽz aiaz quã attingit ꝑ fidẽ z charitatẽ. Aug Vigilãti ꝓbo eu agelista visus est vt non diceret latus ei⁹ ꝑcussit aut vulnerauit: sz aperuit vt illic q̃dãmõ vite ostiũ pãderet vnde sacramẽta eccl̃e manauerũt sine q̃bꝫ ad vitã q̃ ꝑ ve vita est nõ intrat. Idem. Omors vñ mortui reuiuiscũt: q̃d isto sanguine mũdi⁹: q̃d isto vulnere salubri⁹? Hec ille. Hoc aũt fuit multũ mirabile q̃ sic exierit de dñi latere sanguis z aq̃: qz i homie mortuo sanguis est tor⁹ ꝓgelat⁹. Sz q̃c q̃d dicerek de sanguine: de aq̃ calũniari nõ põt q̃n fuerit miraculosa qz fuit purissima Theophil. Põt q̃s calũniose dicere q̃ ali q̃ fr̃us vitalis erat in corpe: z iõ sanguis effluxit. Aq̃ ꝓ manãs inexpugnabile signũ fuit: z iõ euãgelista subiũgit z q̃ vidit testimoniũ ꝓhibuit. Chrys. Non ab aliis audiui sz ipe ꝓñs vidi: z verũ ē testimoniũ ei⁹. Aug⁹. Scit em̃ q̃ vidit: cuius credat testimonio qui nõ vidit. Hec ille. Scõm aũt q̃ dicũr histo. Iste q̃ lanceauit dñm longin⁹ vocabak q̃ tã ꝑ senectute caligãtes habebat oculos z cũ de sanguine ꝑ lanceã defluente oculos terssisset: illuminatus in chr̃m credidit. Et ẽm Isido. fuit martyr z epc̃s i cesarea capadocie vbi mõasticã duxit vitã. Nũc ãt o deuota aia oculos tuos erige vt videas q̃liter dñs tu⁹ q̃ cruce pẽdet ꝓclauat⁹ ꝑ tua salute. Intuere deuote z ꝓtẽplare: vide bñ tot⁹ illi⁹ dñici corporis dispositionẽ i cruce. De q̃ ôt Ber. Quis nõ rapiek ad spem z ipetrãdã ꝓfidẽtiã q̃ attẽdit in cruce chr̃i corporis dispositionẽ. Vide caput inclinatũ ad osculũ: brachia extẽsa ad amplexũ manus perforatas ad largiendũ: latus apertũ ad diligẽdũ: pedes affixos ad nobiscũ manẽdũ: totũ corp⁹ extẽsuz ad se totũ nobis ipendẽdũ. Hec ille. Sentite itaq̃ o fideles ppli z gustate dñi iesu suauitatẽ: ꝓsiderate q̃liter ex mõ moriẽdi sui cordis nobis aperit dulcedinẽ et ex amoris sui fra-

grantia nostrā ad se allicit tarditatē. Hoc igit semp in vobis sentite oō et in chō ie su: ne ōtestāde ingratitudinis reatu iuste ab eo sepemini: in abyssum infernalē in pe petuū rejciēdi: nunq̄ inde liberādi: nunq̄ ad gram eius rediturī.

¶ Septima est admiratō honorificatiue intumulatiōis. Hoc q̄ppe fuit admiratiōe dignū q̄ statum post mor tē ītignominiosam habuit sepulturā tam honorabilē: de q̄ pdictū erat Esa. xj. Erit sepulcrū eius gloriosum. Sicut em dicē ō Lyra: q: passibilitatē et būlitatē assum pſit ꝓpter nr̄am redēptiōez: Jō ipa ꝓple ta in sua morte debuerūt talia cessare: z ea q̄ seqbant q̄dāmō ad gliam resurrectiōis ptiere. Ptz āt honor z glia sepulture xp̄i pcipue ex parte triū. Primo ex pte sepeliē tiū. s. ioseph et nicodemi q̄ erāt magni vi ri et notabiles atq̄ potētes. Joseph inq̄ dict⁹ ab arimathia ciuitate iudee: vir no bilis z decurio. i. de ordine curie z officia curie adminiſtrās: vt ōt Beō. Erat itaq̄ vir magne nobilitatis. q: decurio. Vir ma gne ꝓtutis: q: audacter accessit ad pilatū. Et erat vir bon⁹ et iust⁹: discipl's ieſu: occult⁹ tñ vsq̄ tē ꝓpt metū iudeoꝝ. Remig. Arimathia ipa ē z ramatha civitas helchanez samuel. Iste aūt ioseph ſm secū statū magne fuit dignitatis: sed multo maioris meriti apud deū fuisse laudat: siq̄dez iust⁹ fuisse dicitur. Decebat q̄ppe eū talē existere q̄ cor pus dñi sepeliret: qrūs iusticiā meritoꝝ dignus esset tali officio. Hec ille. Chrys. Inſpice hui⁹ viri fortitudinē. Jn mortis em pcīm se tradidit: inimicicias ad oēs assumēs ꝓpter benivolentiā chī. Hec ille. Nicodem⁹ āt erat vir sapiēs et legisp̄t⁹: discipl's etiā ieſu: occult⁹ tñ: Hi g̃ duo li cētia a pilato obtēta: q: ſm leges suas cor pa dānatoꝝ nō dñt sine licētia sepeliri: venerūt ad crucē. Et (vt credit) genua fle ctentes adorauerūt dñm: Erat aūt iuxta crucē dñi mestissima mr̄ eius cū maria ma gdalene: et maria iacobi: z mr̄e filioꝝ Ze bedei: et ioāne euāgelista: ceteriscq̄ mulie ribus q̄ secute fuerāt ieſum a galilea mi niſtrantes ei: vt Matthe⁹ refert. Cū g̃ io seph et nicodem⁹ dñm adorassent: z bea tam virginē reuerēter salutassent: lachry mātib⁹ oc̄is dixerūt ei: Genim⁹ o mater vt filiū tuū z magr̄m nostr̄ deponam⁹ de cruce: z honorifice recōdam⁹ in sepulcro. O pietas ꝑmēdabilis hoꝝ viroꝝ nobiliū O devotio laude digna: videte virtutem sanguis chī fusi. Pri⁹ fuerāt discipli oc culti: sed nūc manifesti: virtute sanguinis chī fusi roborati. Deposuerūt g̃ reuerē ter corpus dñi de cruce: Quo deposito do mina mr̄ suscepit caput cū scapulis in gre mio: Magdalena/pedes apud q̄s tantaz gram inuenerat: aly circūstant z oēs ama rissime plāgūt. O lz corp⁹ illō in hac depo ſitione dolorē nō senserit: tñ dulcissima ꝑ go grauissimū sensit dolorē. O q̄ntis la chrymis fluebat. Lauit aūt et tersit cruē ta eius vulnera z deosculabat ea et faciez eius sacratissimā aspiciebat: z de aspicie do et flendo satiari nō poterat. Virginis q̄ppe dolor narrari nō posset: oēs etiā assi stentes amarissime flebant ita vt vix q̄s coꝝ loq̄ posset. ¶ Secdo apparet honor et gloria sepulture chī ex parte loci: q: cor pus chī accipiētes portauerūt reuerēter ad monumentū q̄d distat a mōte calua rie passib⁹ q̄nq̄ginqta. Erat aūt illō monu mentū in horto loco delectabili: vt p hoc signaret q: p ei⁹ mortē et sepulturā libe ramur a morte quā incurrim⁹ ꝓpter pec catū ade in horto cōmissum. Erat etiam monumentū illō nouū: ne post resurrecti onē ceteris corpib⁹ remanētib⁹ surrexisse alius fingeret: vt ait Hiero. Et Augusti. ait: Sicut in matre virginis vtero nemo ante illū: nemo post illū ꝓceptus est: ita in hoc monumēto nemo ante illū: nem⁹ p⁹ illum sepultus est. Et Theoph. Per hoc q: nouū fuit sepulcrū: mystice dat intelli gi: q: p chī sepulcr̄ oēs innouam⁹ r: mor te et corruptiōe destructa. Hec ille. Erat etiā monumentū illō sumptuosum excisū in petra: nō de lateribꝫ vel de terra: ne fo rte diceret defossatū et corp⁹ chī sublatuz Aug⁹. Si sepulcrū chī fuisset in terra: di cere poterāt: Suffoderūt terrā z furati sū eum. Et hiero. Jn monumēto excaſo i pe tra cōditus est ne si ex multis lapidib⁹ e dificatū fuisz/ suffossis tumuli fundamē tis ablat⁹ furto diceret. Hec ille. Sed tñ lz in sepulcro sumptuoso et magnifico cō

De fructibus proueniētibus ex de

ditū fuerit corpus dñi: attēde tñ q in alieno sepulcro. Et hoc ꝑm Aug⁹. qz ꝑ aliena moriebar salute. De q dicit Theophilus. Attēde ꝑ nobis abundantiā suscepte paupertatis. Nāq domū in vita nō habuit: post mortē ꝓ in alieno sepulcro recondit. Hec ille. Tertio apparet honor et glia sepulture chri ex parte modi sepeliendi: qz fuit corpus dñi aromatib ꝫditū q̄si libz centū myrrhe t aloes: sicut mos erat iudeis sepelire: qz hec ꝓtute suaꝛcent vermes et diu ꝓseruant corpa ne putrefiant. Et lz hoc ex deuotiōe fecerit nicodemus: tñ nō indigebat corpus chri: qz corrūpi ñ poterat. Ps. Non dabis sctm tuū videre corruptionez. Ite sepultus est in syndone mūda. i. in panno lineo mundo qui signabat mundiciā chri. Et ꝙuolutū est saxuz magnū ad ostiū monumēti: vt sic appareret oīmoda veritas sepulture sue: t ne de facili posset discoopiri t inde corpus chri subtrahi. vt dicit Hieron⁹. In hac chri sepultura docemur ꝯsiliter dñicū corpus in nobis sepelire debem⁹: ipm sacramētaliť recipiēdo. Debem⁹ eīm inuoluere in syndone munda. i. ꝓscientia pura: cum mixtura myrrhe t aloes. i. cū feruēti deuotiōe t amaritudine ꝓpunctionis et penitētie. In horto. i. in mentis amenitate t sinceritate Esa. lvij. Eris q̄si hortus irrigu⁹. Vnde ania deuota inuitat chm sponsum suum. Cantic. vlti. Veniat dilect⁹ meus in hortum suū. In monumēto nouo. i. in corde renouato ꝑ gram. In monumēto inq̄ lapideo. i. in corde stabili in fide dei: cū lapide aduoluto ad ostiū mōnumēti. i. cū ꝓposito firmo virtuose viuendi et cū charitatis soliditate. Augusti itaq̄ o fidelis ania q̄ dolorosa: q̄ ārta: q̄ amara fuit mors domini tui t saluatoris chri ihu. Hoc itaq̄ cordialiter sentias in teipo: dñoq̄ tuo cōpatiaris ꝙ posse: t gratias ei agens lord deuotissimo dicas cū Bern. O bone iesu q̄ dulciter cū hominib ꝙuersatus es: q̄ magna t abūdantissima eis largitus es: q̄ dura t aspera ꝑ eis passus es: dura verba: duriora verbera: durissima crucis tormēta. Hec Ber. O chriani sentite in vobis qđ et in chro iesu: sentite inq̄ acerbissima q̄ ꝓ vobis sustinuit supplicia: sentite excellentissimā amoris sui dulcedinem qua ꝑ vobis sanguinē fudit: sentite q̄ sublimi precio redempti estis a domio. Sentite inq̄ qm̄ vt dicit Paulus. j. Cor. vj. Empti estis ꝓcio magno t nō estis vestri. Et sicut se totū supplicijs ꝑ vobis exꝑbit domin⁹ iesus: ita et vos totos in eius obsequiū impendatis: et quas poteritis gratias ꝑ tanta redemptōe redēptori vestro iugiter ꝓsoluatis: innumerabilē dolorum eius multitudinē: atq̄ indicibilē acerbitatem in ꝓtinua gestantes memoria: et affectuoso animo ꝑ viribus sibi compatiētes qtūs in hoc mortalis eui fluxu illaz ab eo gratiam obtinere valeatis: qua tandē ad immarcessibilem celoꝝ hereditatē nobis per christi passionē t mortē adq̄sitam feliciter q̄uenire possitis gloriosissimam sue maiestatis faciem in euuz contemplaturi Amen.

De fructib⁹ pueniētibus ex deuota meditatione passionis dominice. Sermo

Hoc sentite

in vobis quod et in christo iesu. Philipen. ij. Sicut dicit Paulus Ephes. v. Tradidit semetipz christus ꝓ nobis oblationez t hostiam deo in odorem suauitatis. Pro cui⁹ amplioꝛi declaratione notandū ꝑm Thomā in. iij. parte. q̄sti. xlix. arti. iij. q oblatio siue sacrificiū ꝙprie dicit aliquid factū in honorem dei ad eum placandum. Et ideo Augusti. x. de ciuitate dei. dicit: Verū sacrificiū est oīe opus quod agitur vt sancta societate inhereamus deo. relatum. s. ad illum finem quo veraciter beati esse possimus. Fuit ergo passio christi verissimuz sacrificium deo acceptissimum: vtpote ex maxima charitate ꝓueniens. Et cum q̄tuoꝛ cōsideremꝰ in omni sacrificio: vt Augustinus dicit in q̄rto de trinitate. s. cui offeratur: a quo offeratur: quid offeratur: ꝙ quo offeratur. Jdēipse qui vnus verusq̄z mediatoꝛ per sacrificium pacis reconciliat nos deo vnum cum illo manēs cui offerebat: vnum in se faciens ꝓ quib⁹ offerebat: vnus ipse essz qui offerebat t quod offerebat. Hec ille. Hoc est ergo verissimū vnum sacrificium: legaliū sacrificioꝝ

multipliciter prefiguratū ⁊ multiformiter cōmēdatū: quo vite celestis ianua nob apta est: et salus eterna credentib⁹ data. Fuit aūt hoc sacrificiū nostre salutis cause precipue tripliciter.

¶Primo p viam meritorie adquisitionis quod declarat Thomas vbi supra arti. j. quia christo data est gratia non solum sicut singulari persone: sed inq̄ntum est caput ecclesie: vt scz ab ipso redundaret in membra. Et ideo opera christi hoc modo se habēt raz ad se ipm ad sua membra sicut se habent opera alterius hominis in gratia constituti ad seipsum. Sed manifestū est ⁊ quilibet in gratia constitutus si propter iusticiā patitur: ex hoc meret sibi salutem: sm illud Matth. v. Beati qui pscutionē patiēt propter iusticiā qm ipsor est regnū celor. Ideo christus p passionem suam omnib⁹ membris suis salutē meruit. Hoc Tho. Laboza igit homo vis mēbr christi si desideras cuz chro saluari.

¶Secūdo p viam satisfactiōis. Vnō ex eius psona dicit in psal. Que nō rapui tūc exoluebam. Non autē exoluit nisi qui pfecte satisfacit. Unde vt dicit Thom. vbi supra. articu. ij. Ille pprie satisfacit pro offensa qui exhibet offenso id quod eque vt magis sibi placet ipi sibi displicuerit offensa. Christus autē ex charitate ⁊ obedientia patiendo maius aliq̄d exhibuit deo ipi exigeret recompēsatio totius offense humani generis Primo quidē propter charitatis magnitudinē. ¶Scōo propter dignitatem vite sue quā pro nostra satisfactione ponebat que erat vita dei et hominis.

¶Tertio propter generalitatē passionis in omnib⁹ membris suis et magnitudinē doloris assūpti. Iō passio christi nō solū sufficiens: sed etiam superabundans satisfactio fuit pro peccatis humani generis: sm illud. j. Joan. ij. Ipse est ppiatio pro peccatis nostris: et nō pro nostris tm sed pro totius mundi. Hec Thomas.

¶Tertio per modū siue viam redemptionis. j. Petri. j. Non corruptibilib⁹ auro et argento redempti estis: sed pciosо sanguine agni immaculati. Unde sicut dicit Thomas vbi supra arti. iij. Per peccatū homo erat obligatus duplici seruituti. Primo seruituti peccati et diaboli. Joan. viij. Qui facit peccatū seruus est peccati. Et. ij. Petri. ij. A quo quis superatus est huic et seruus addictus est. ¶Secūdo seruituti pene sm dei iusticiā. Hoc em ad seruitutē pertinet ⁊ aliquis aliquid patiat quod nō vult: cum liberi hominis sit vti seipso vt vult. Quia igit passio chri fuit sufficiens ⁊ superabūdans satisfactio p peccato et reatu pene generis humani. Iō eius passio fuit quasi quoddā preciū per quod liberati et redempti sumus ab vtra q obligatione: Dedit em illud quod est maximū: scz seipsum pro nobis. Hoc Thomas. Est igit passio chri clauis Dauid q̄ christus aperit regnū celor ⁊ nemo claudit. vt dicit Apocal. iij. Et Hebreo. x. Habeamus fiduciā in introitū sanctor. s. celestium in sanguine christi. ¶Hoc figuratum est Nume. xxxv. vbi dicit: q homicida manebit ibi. s. in ciuitate refugij donec sacerdos magnus qui oleo sancto vnctus est moriatur: quo mortuo poterit redire in domuz suam. Item passio christi est pons per quem in salutem trāsferimur quem fecit nobis christus assistens ponti fex futuror bonor: vt habet Hebre. ix. In quo fecit tres arcus. s. summe penalitatis: vilitatis: et pauptatis contra concupiscentiā carnis: superbiā vite. et cōcupiscentiam oculorum: que sunt tria pericula generalia presentis vitē que mergunt animas in perditionē inferni. Item crux vel passio christi est scala per quam ascenditur in celum. Genes. xxviij. Vidit iacob scalam: summitas eius celos tāgebat ⁊c. Item est via per quam dirigimur. Esaie xxx. Hec est via: ambulate in ea. In hac igitur passione debet esse iugis christianorum meditatio. Bernar. Quotidiana christianor lectio debz esse passionis christi meditatio. Nec immerito: quia sicut dicit Chrys. Omnis salus hominū in christi morte posita est. Bene igit nos hortatur Paul⁹ di. Hoc sentite in vobis quod et in chro iesu. Sūt aūt multiplices fructus ex deuota meditatiōe dūice passiōis pueniētes. Sz pcipue ad pns triplicē huiusce mōi fructū disseremus.

¶Primus est pctōr destructio.

¶Scōs est animor fortificatio.

¶Tertius est bonor adq̄sitio.

Sermo De passiõe dñi

PRimus igit̃ est pct̃oꝝ destructio. Oia pfecto pcta destruitꝛ extermi nat affectuosa dñice passionis me/ditatio. Hec est vtiq; medicina purgatia pct̃oꝝ ac p̃seruatiua. Et hoc p̃cipue facit triplicit̃r.

Primo p̃ viã reuocatiõis.
Scõo p̃ viã oppositiõis.
Tertio p̃ viã remissionis.

Primo igitur medita/tio passiõis destruit pcta p̃ viã reuocatio nis. Reuocat em̃ pct̃ores oberrantes vt pcta sua relinquẽtes ad dñm ꝙuertantur Vñ dñs clamat Esa. xliij. Reuertere ad me qm̃ redemi te. Chr̃us vtiq; de carne sua: sacro suo sanguine rubricata: fecit re/clamatoriũ ad reuocandas aues venati/cas q̃ de manu nobilis euolarũt. i. animas peccatrices q̃ ab ipo nobilissimo dño re/cesserũt Osee. ix. Effraim q̃si auis euola uit: que nimis impi; guate si non redeant nec p̃ voce reclamãtis: nec p̃ reclamato/rio ostẽdentis dimittit eas diabolo. Pro uerb. j. Vocaui vos t renuistis ꝛc. seq̃. Ego q̃q; in interitu vestro ridebo. ꝛc. Cõsidera itaq; deuote chr̃i passionẽ o pct̃or: vt sic a p̃ctis valeas reuocari. Vñ ad re uocationẽ pct̃oꝝ ponit crucifixus in me/dio eccl'e vt oẽs ꝙsiderẽt chr̃m brachijs extẽsis in cruce p̃endentẽ quasi volẽtẽ oẽs ad se trahere t amplecti. Joã. xij. Ego si exaltatus fuero a terra: oia trahã ad me/ipm. Narrat Vin. in speculo moral. lib. j. pte. iiij. q̃ ḋdã scholaris cuidã cuꝫ vicio carnis multũ eẽt dedit⁹ t p̃crastinaret pe nitẽtiã facere t vitã corrigere: quadã no/cte appꝛuit ei dñs in ea forma qua cruci fixus est: ostẽdẽs ei vulnera sua cruẽta di/cẽs q̃ hꝛ p̃ peccatꝫ suis p̃trulerat t eoꝝ ci catrices retinuerat ad coꝝuos maxime. i. pcrastinatores pnie faciẽde aduocandos Ille igit̃ ad hãc visionẽ motus: religionẽ intrauit t vitã in bono cõsũmauit.

Secũdo pctã destruit passiõis meditatio p̃ viã oppositiõis: q; i passiõe sua ostendit dñs ꝓtutes oppositas ḋbuscũq; pctis. Reducũtur q̃ppe oia pec caoꝝ gña ad tres p̃ncipales radices: vi/delz ad ꝙcupiscẽtiã carnis: ad ꝙcupiscen/tiã oculoꝝ seu auariciã: t ad superbiã vite. Juxta illd. j. Jo. ij. Oẽ q̃d est i mũdo aut est ꝙcupiscẽtia carnis: aut cõcupiscentia oculoꝝ: aut superbia vite. In passiõe aũt sua dñs sustinuit extremã coꝛpis afflictiõẽ ꝙ cupiscentiã carnis: extremã pauptatẽ: cõ/tra auariciã: t extremã humilitatẽ: ꝙ superbiã. Jõ ꝺt dñs Thren. iij. Recoꝛdare pau pertatis mee t trãsgressiõis siue transmigratiõis. i. vilificatiõis: absinthij t fellis. i. amaritudis. O miserrime igit̃ pec/cator: si dñm mediteris dñicam passionẽ: in/uenies te inimicũ atq; aduersariũ crucis t passiõis chr̃i. Phil. iij. Hũc aũt̃ flẽs di co inimicos crucis chr̃i.

Tertio per viã remis/siõis. Valet aũt chr̃i passio ad peccati re/missionẽ tripliciter. Primo ratiõe ipius penalis satisfactiõis quã p̃ nob patiendo sustinuit. Esa. liij. Vere languoꝛes nr̃os ipse tulit et doloꝛes nostros ipse porta/uit. Et Apoc. j. Dilexit nos t lauit nos a peccatis nr̃is in sanguine suo. Et Heb. ix. Sanguis chr̃i q̃ p̃ spm̃ sct̃m semetipm̃ obtulit imaculatũ deo emũdabit ꝙsciam nr̃am ab opib⁹ mortuis. Scõo rõe nr̃e interioris cõpassiõis: q̃ se hꝛ vt causa me/ritoria remissiõis pene. ij. Tim. ij. Si cõ/patimur t regnabimus. In figura hui⁹ dicit. iiij. Regũ. v. Lauare septies in ioꝛda ne Per septẽ ablutiões iordanis naaman leproꝛsus mũdatur a lepꝛa. q̃ p̃ septẽ effu/siões sanguinis chr̃i vicz in circũcisiõe: su doꝛe: flagellatiõe: spinaꝝ pũctiõe: manuũ affixiõe: t pedum cõclauatiõe: atq; lateris apertiõe: p̃ctoꝛa p̃ctis oib⁹ emũdat. Cũ g̃ te sentis ab aliq; vicio impugnari: medi tare chr̃i sanguinẽ p̃ te fusum si vis ab im mũdicia liberari. Tertio rõne exterio/ris imitatiõis q̃ se hꝛ vt causa satisfacto/ria penẽ debite. j. Pe. ij. Chr̃s passus ẽ p̃ nob vobis relinquẽs exẽplũ vt sequamini vestigia ei⁹. Ptꝛ itaq; q̃m dñice passio nis meditatio valꝛ ad destructionẽ omis peccati.

Secũdus fructꝰ ẽ aiox fortificatio. Et hꝰ p̃cipue tripliciter.

Primo ad ꝓtinuãdã pniam.
Scõo ad obseruandã patientiã.
Tertio ad obtinendã victoriã.

¶ Primo ad continuandā pniam. Heb. ij. Recogitate eū q talez aduersum se sustinuit ꝓtradictionē vt nō fatigemini aīs vr̄is deficiētes. Corpoteꝫ q̄pe nr̄m excitare dñt aculei spinarū z sti muli pcussionū. Passio q̄ppe chr̄i oēm laborē z dolorē pnie alleuiat. Bern. Quid est qđ nō suaue tibi erit si collegerꝫ oēs amaritudines dñi ōi tui z in aīo rememoratus fueris: ꝑmo q̄dē illarū infantiliū ne cessitatū: deinde laboꝝ q̄s ptulit in pdicādo: fatigationū in discurrendo: tētationū in ieiunādo: vigiliaꝝ in orando: lachr̄ymarū in cōpatiendo: insidiaꝝ i colloq̄ndo: cōuiciox: sputox: colaphox: flāgellationū exprobrationū: clauox: z hoꝝ similiū que in salutē nr̄i gn̄is operat⁹ ē triginta trib⁹ ānis i medio terre. Hic ē fascicul⁹ myrrhe ponēd⁹ inē vbera nr̄a.

¶ Secūdo meditatio dñi ce passiōis fortificat aīm ad obseruādam patiētiā p̄ando vicz solatiū in afflictōe vt sit hō imꝑturbabilis. Sic em̄ ait Aug⁹. Talis afflictiōis qđ hoīb ꝓpinat aduersitas nihil dolem⁹ si ꝑsideremꝰ q̄d p nob̄ biberit ad patibulū q nos inuitat ad pmiū Eccl. xlvij. Hōne a ligno indulcata ē aq̄ amara. i. a passiōe z cruce pñs tribulatio: h̄ est etiā qđ ōr. iij. Reg. ij. Vas nouū. i. corp⁹ chr̄i in q̄ positū erat sal diuine sapie positū in aq̄s hiericho reddidit eas dulces z potabiles. i. pñtes tribulatiōes fecit leues z faciliter portabiles.

¶ Tertō fortificat animū ad obtinēdā victoriā. j. Cor. xv. Deo gratias q̄ dedit nob̄ victoriā p ihesū chr̄m. Prestat aūt passio dñi victoriā ꝫ diabolicos insult⁹ triplr. ¶ Primo aīm roborādo. s. p gr̄am z ꝓtures. Christ⁹ em̄ p passionez suā meruit nob̄ gr̄az q̄ fortificat animaz. Hebr. xiij. Optimū est gr̄a stabilire cor. Et Eph. vj. Cōfortamini in dñoꝝ in potētia ꝓtutis ei⁹. ¶ Fig. j. Mach. vj. Ondebant elephātib⁹ sanguinē vue z mori vt eos auerēt ad pliū. Sic z ꝑplatio sanguinis chr̄i fusi acuit ad pugnandū ꝫ diabolum. Hoc fuit acumē martyꝝ ad pugnandū ꝫ inimicos fidei. ¶ Scō hostē debilitādo. Juxta illō Apoc. xx. Vidi angelū descēdētē de celo. s. chr̄m h̄ntē clauē abyssi. i. infernī: z catenā magnā in manu sua: z appēhendit draconē serpentē antiquū q̄ ē dyabolus z sathanas: z ligauit eū p ānos mille. i. vsq̄ ad tp̄s antichr̄isti ꝑm Glo. z misit eū in abyssum z clausit. i. noceāt ptātez limitauit vt nō seducat amplⁱ gētes. i. electos in diuersis gentib⁹ donec ꝓsūmētur mille anni. i. pdictū tp̄s a passiōe chr̄isti vsq̄ ad antichr̄isti tpa. ¶ Vbi notandū ꝑm Alexā. in. iij. par. in trac. de effectib⁹ passiōis. z Bon. in. iij. dis. xix. q̄ diabol⁹ ante chr̄isti passionē habuit triplicē ptātem ad nocendū hoī. ¶ Primo hūit ptātem attractiuā sctoꝝ z iustoꝝ ad limbū. Et ista fuit ei oīno amputata p passionē chr̄i: q̄ nullū iustū p̄ amplius ad limbū trahere. Deletū est em̄ chirographū pcti ade. Col. ij. Cōuiuificauit nos scz de⁹ pat: cū illo: scz chr̄o: donās nob̄ oīa delicta z delens qđ aduersus nos erat chirographuz decreti qđ ꝓtrariū nob̄ erat. Chirographū aūt ꝑm Bon. in. iij. dis. xix. dicit esse memoriale q̄ aīa tenet obligata alicui pene. Sicut aliq̄s q̄n se obligat alteri fac ei chirographū. Ult̄ Aug⁹. z magr̄ i. iij. dis. xix. Chirographa culpaꝝ deletaſūt q̄b⁹ debitores diabolo tenebāt illō chirographū culpe z decreti q̄ talis obligatio cōsurgit ex culpa tāq̄ ex demerito z ex diuina sentētia tanq̄ ex decreto illo. Gen. ij. In quocūq̄ die comederis morte morieris. Sancti itaq̄ patres ante chr̄i passionez detinebant in limbo ꝓpter pcm̄ ade qđ adhuc remanebat in mēoria tanq̄ in scriptura: post passionē aūt chr̄isti nō amplius detinēt: deleta ē obligatio. ¶ Scō diabolus habuit ante chr̄i passionez manū siue potestatē impulsiuā ad pcm̄: ita vt cū magna difficultate posset eis resistere. z iō in multis z fere in oīb⁹ regnabat: z hec potestas debilitata ē p chr̄i passionē p quā lumē veritatis aperit⁹ ꝫ diabolicā fraudulentiā: z adiutoriū ꝓtutez tribuitur ꝓtra diabolicā violentiā. ¶ Tertio habuit manū siue potestatē vexatiuā: ante passionē em̄ dñi habebat ptātem vexandi quasi omnes corporaliter licz non semper vteretur potestate illa vt maiorē haberet potestatem seducēdi per culpā. post passionē aūt nō habet potestatē vexā

De fructibus proueniētibus ex

di nisi tantūmō excōmunicatoꝝ ⁊ ab ecclesia pcisoꝝ: nisi forte qñq; ex speciali pmissiōe diuina ad exercitiū ⁊ coronā sanctoꝝ: vt ptz de beato antonio q̄ fuit a diabolo flagellat⁹. Cui queréti a dño vbi eras q̄n sic flagellabar. Rñdit dñs. Antoni ꝓsens erā: sed victoriā expectabam. ¶ Tertio passio chr̄i ꝓstat victoriaz ꝓtra diabolicos insultus arma defensiua ministrando. Tum ꝓpter iesu nominis potentiā. Hartḥ. vl. In noie meo demonia eijcient. Tū ꝓpt sacramētoꝝ efficaciā. vñ de sacramēto eucharistie dic Chrys. Vt leones flāmā spirātes de mēsa dñi recedimus: terribiles demonib⁹ facti. Tū ꝓpter crucis victoriā. Cassio. Crux ē victoria chr̄i: pditio diabolī. Vñ legit in vita barlaā. q̄ cū iosaphat rediuiss̄et regnū ⁊ penetraret eremuz in quo plus q̄ per duos annos oberrauit querēs magistrū suū sanctū barlaā. Postq̄ multras ei ūniserat diabolus tētatiões de glia quam dimiserat: ⁊ de delicijs ⁊ regno ⁊ amicis: nec ꝓualeret ꝑ asperitatem nec ꝑ paupertatem aut difficultatē vie. Ad vltimū apparuit ei euaginatū tenēs gladiū mortē sibi cōminās nisi rediret. Et assumēs diuersas ferarū horribiliū formas ꝓterrere nitebat eū. Sed hec oia dei seruus crucis opponēs signaculū vincebat: ⁊ demones ⁊ assumptas formas fugabat: draco nes serpētes ⁊ feras ⁊ mōstra materialia signo crucis fugabat. Ptz itaq; q̄ passio chr̄i ꝓstat nobis victoriā ꝓtra diabolicos insultus ira vt (nisi intercesserit nra negligētia) ꝫ nos victoriā diabolus hr̄e nō possit. j. Cor. x. Fidelis est deus q̄ nō ꝑmittit vos tentari supra id q̄ potestis. Notādū tñ q̄ sicut dr̄ Tho. in. iij. par. q. xlix. ar. ij. in so. vlt. argumēti. Deus aliquādo ꝑmittit diabolū posse decipere hoies certis tēporib⁹ ⁊ locis secūdm occultā rationē iudicioꝝ suoꝝ semper tñ ꝑ christi passionē ē paratū hominib⁹ remediū se tuendi ꝓtra nequicias demonū etiā tēpore antichristi: ꝫ si aliqui ℔ remedio vti negligāt nihil deperit efficacie passionis christi. Hec Tho. Si q̄ diabol⁹ in aliq̄b⁹ regnat: hoc solū ē quia abūciūt arma q̄b⁹ se debēt munire quēadmodū dictū ē Boecio. iij. de ꝙso. Talia tibi cōtuleram⁹ arma q̄ nisi ꝓiozabicises inuicta te firmitate tuerēt. Jō dicitur Eph. vj. Induite vos armaturā dei: vt possitis stare aduersus insidias diabolī.

Tertius est fruct⁹ bonoꝝ adq̄sitio. t Bern. Hō: si vis de ſtute i ſtutē ꝓficere: si vis de grā in grāz ꝓmoueri: de amore in amorē: de luce in lucez: de bono in melius: passionē chr̄i recordare. Idē. Arbor crucis si ē q̄ colligat vitā germinat: iocunditatē fructificat: oleū stillat: balsamū fūdit spūalū charismatū. Hō ē arbor silueſtris: lignū vite ē apphendēti⁹ ea: arbor salutifera lignū crucis. Hec ille. Prouenit aūt ex deuota passiōis meditatione triplex adq̄sitio spūalis boni.

¶ Pria ē adq̄sitio illūinatiue cognitiōis.
¶ Scōa ē adq̄sitio charitatiue affectōis
¶ Tertia ē adq̄sitio saluatiue dispositōis

¶ Prima ē adquisitio illuminatiue cognitōis. H ē q̄ collyrū q̄ ungēdis sūt oculi vt videant. Apoc. iij. Jtē hec est ſga de cui⁹ sūmitate gustato mele illūinat ionathas. j. Reg. xiij. Gustans gustauit pc̄. Jtē fel piscis q̄ linit oculi ceci curant. Tob. vj. Fel ei⁹ pc̄. Jn passione ſnginī martyris dr̄: q̄ cū ipe esset cecus astans passiōi dñi instigātib⁹ alijs lācea latus eius aperuit: ⁊ calu fortuito oculos manu humida tangens illuminat⁹ ꝙuersus est ad dñm: ⁊ post in capadocia ꝑdicans ⁊ miracula faciēs martyr efficit gl̄o sus. Illuminat aūt chr̄i passio deuote cōtēplata ad triplicē cognitionē nob⁹ necessariā. ¶ Primo ad cognitionē dei q̄ ꝑ hoc manifeste cognoscim⁹ q̄nta sit dei mia circa nos ⁊ q̄ntū nos diligat. Perſtutē etiā passiōis manifestant thesauri diuine sapie. j. Cor. j. Predicam⁹ vob chr̄m crucifixū iudeis quidē scandalū: gētibus aūt ſtulticiā: ipis aūt vocatz iudeis atq; grecz chr̄m dei ſtutē ⁊ dei sapiam. ¶ Scōo ad cognitionem sui quia per hoc clare videm⁹ q̄ ꝑciose sūt anime nostre dei iudicio: q̄ corpus ⁊ sanguinē ⁊ vitaz ꝓriam in ſtatera crucis posuit vt animas nostras tanto ꝑcio redimeret ne eas de cetero vilissimo peccati precio venderemus. Augustin⁹. Agnoscat homo q̄ntū valeat ⁊ q̄ntuz debeat ⁊ dū ꝑciū suū cogitat sibi vilis esse desinat. Reus itaq; erit non parui precij

sed sanguinis ihesu christi qui violat z maculat animam sanguine christi z passione mũdatã. Hec ille. ¶Tertio ad cognitionẽ peccati. Per hẽ em luculẽter oñdit deꝰ ꝙntũ odit pctm̃ p ꝙ destruendo nec pater filio suo pepercit quin illũ mori ꝓiperet: nec filius sibijpsi. Ptz etiã ex hoc ꝙntũ debeamꝰ detestari pctm̃ z cauere qz si deus pater ꝓter pctã aliozꝫ filio suo nõ peperciit:nec nobis parcet ꝓ peccatis nostris. Lu.xxiij. Si in viridi ligno hec faciũt: in arido quid fiet? Ihẽ: ꝙ pctm̃ facit renouat cãm mortis christi: z ꝙntuz in se est christm̃ crucifigit. Heb.vj. Rursum crucifigentes filiũ dei in semetipis.

¶Secunda est adquisito charitatiue affectõis. Christꝰ em̃ p passionẽ suã nos allicit ad amorẽ suũ. Jo.xij. Ego si exaltatꝰ fuero a terra:oia trahamad meipm. Berñ. sup cañ. Sup omnia te mihi amabilẽ reddit o bone ihesu calix quẽ bibisti pro nobis:opus redemptiõis nr̃e frequẽter numeratũ. Hoc sepe excogitatũ facit sibi nostꝫ vendicat amorẽ. Nihil deuotionẽ nostrã blãdius allicit. Justius exigit:arctꝰ stringit: vehemẽtiꝰ afficit. Multũ ꝺ̃ẽ ibi ꝓ nobis laborauit nec n omni machina mũdiali tantũ sibi fatigatiõis assumpsit. Ibi em̃ habuit in dictꝫ ꝓtradictores:in factis obpuatores:i tormẽtis irrisores:in morte exprobratores. Hec ille. Gal.ij. Dilexit me z tradidit semetipm̃ ꝓ me. Afficit igit christi passio ad amoris dulcedinẽ. Ca.ij. Sub vmbra illi? quẽ ꝺsideraueraꝫ sedi z fructꝰ eiꝰ dulcꝫ gutturi meo. Narrat cesariꝰ ꝙ in ꝙdam claustro fuit iuuenis ꝺ̃ã bone idol': huic erat studiũ in die semel ad minꝰ passionẽ dñi ꝑcurrere. In ꝙ ꝓ mediũ circiter annũ tantã passus est difficultatẽ vt ꝙsi nihil valere hmõi meditationem arbitraret. Vñ postmodũ quoꝺ̃ã ꝛpe i angulo chori conuersoꝝ diuti? ac deuoti? ozoni incumbẽs dumuz implozãs auxiliũ cũ ab ozone cessasset z surgẽs ad altare transisset: ecce dominꝰ ihesus ibi stetit añ altare ꝙsi pẽdens in cruce ꝙ pijssima brachia sua abstrabẽs a cruce seruũ suũ amplexatus est z tãq̃ ꝑ cordialẽ sibi in signũ mutue familiaritatꝫ eũ ad pectus suũ attrahendo strinxit qui i illa hora tãtã a dño accepit gr̃az lachrymaz vt infra matutinas vix aliq̃ hora oclꝰ ei? siccarẽt. Itaq̃z postmodũ in dñice passiõis meditatõe feruebat z tãtã in ea ꝙsolatiebat dulcedinẽ vt z palmã martyrij plurimũ affectaret. Hec ille.

¶Tertia est adquisito salutiue dispositõis. Nihil em̃ est qõ magꝫ hoiem disponat ad regni celestꝫ ingressuz q̃ deuotio affectio:cõpassio z reuerentia ad christi passionẽ:qz sic dicit Chrysost. sup Matth. Nulla res ẽ ꝙ magꝫ ad salutem hoim ꝓtineat:q̃ mors christi. Narrat cesariꝰ ꝙ ꝺ̃ã ꝓr de ordine regularitꝫ tpe ꝙsiã tãto sopore cepit affici vt nisi citꝺ̃ ꝛr mouet moreret. Cui cũ in lecto se reclinasset:mor ꝺ̃ã ꝓuentus affuit dicẽs. Dñe cũ licẽtia vã vado. Et ille ait. Quo vadis? Rñdit Querꝰ. Vado ad deũ: qz mortuꝰ sum in hac hora. Et ꝓr. Cũ mihi ꝓfecto transeãt ad purgatoriũ:ꝺ̃ ẽ ꝙ tãꝺ̃ fideliter te dicis statim ituꝝ ad deũ? At ille. Habebã ꝓsuetudinẽ vt ꝙtiẽs transirẽ coram crucifixo hãc ozonẽ dicerẽ. Dñe ꝙ illã admaritudinẽ passiõis quã sustinuisti in cruce marie qñ aia tua egressa est de corpore tuo miſere aie mee in egressu suo. Et exaudiuit dñs oratiõnẽ meã:meiq̃z miserꝰ est. Et ait ꝓr. Quõ fuit tibi morienti? Rñdit. Videbar mihi i agonia posito ꝙ totus mũdus eẽt lapis vn̄? z premeret pectus meũ. Hec ille. Ptz igit q̃ fructuosa sit deuota dñice passiõis meditatio. Hec sit igit ꝙtidiana lectio nr̃a vt sic ꝙ meditationẽ accẽdamur ad cõpassionẽ z chõ ꝓ nob passo deuotꝫ ais ꝓpatiẽtes puenire mereamur ad eã q̃ passiõe sua nob tribuat qui vit celestẽ hereditatẽ cũ illo in perpetuum regnaturi. Amen.

¶Sermo de descẽsu christi ad inferos.

Dñs tu[s] ero inferne. Osee.xiij. Noie iferni aliq̃ itelligit pena:aliq̃ locꝰ pene. Prio mõ nõ ꝺscẽdit chs ad ifernũ sz bñ scõo mõ. Solet autẽ distingui quadruplex infernꝰ. Vnꝰ dãnatoꝝ in quo est pena perpetua: sensus z damni. Scõs super istũ est. s. limbus puerorũ in quo est perpetua pena dãni: sed nõ

sensus. Tertius est sup hūc. s. locus purgatorius in q̄ est pena sensus t dāni ad tps tm: t sunt ibi tenebre q̄ exteriores: sed nō interiores q̄ sunt in pmis. s. quatio diuine gre. Martus t supmus est limbus sctōr patrū in q̄ fuit ad tps pena dāni: sed nō pena sensus Ad hūc ergo descēdit xps: syneedochice tm loqndo: q: sola christi aīa ibi descēdit t iferni momordit t spoliauit. Juxta qđ p̄dixerat p os pphe di. Morsus tuus ero inferne. Circa hūc aūt christi descēsum ad inferos tria se offerūt nobis ꝓtemplanda.

Primo ꝓuenientia laudabilis.
Scōo misericordia desiderabilis.
Tertio iusticia terribilis.

Primo igit est ꝓtēplāda huius descēsionis ꝓuenientia q̄ apparet triplici rōne posita a Tho. in. iij. par. q. Prima est ratio satisfactionis, (iij. ar.). Scōa est rō triūphationis. Tertia est rō manifestationis.

Prima igit dici pōt ratio satisfactionis: q: vicz christus venerat vt pnā nr̄az portaret: t p nob satisfacerz Esa. liij. Vere languores nr̄os ipe tulit t dolores nr̄os ipe por. Expctō aūt hō incurrerat n̄ solū mortē corpis: sedetiā descensuz ad inferos. Jō ꝓueniēs fuit eū descēdere ad inferos. Unde Osee. xiij. postq̄ dixit: Ero mors tua o mors. subdit: Morsus tuus ero inferne.

Scōa dici pōt rō triūphalis: q: nō erat plenus triūphus eius de diabolo p passionē suā nisi eripet vinctos q̄ detinebāt i inferno. Jō dr Zach. ix. Tu q̄q̄ in sanguine testamēti tui vinctos tuos emisisti de lacu.

Tertia dici pōt rō manifestationis. q: sicut ptātez suā ondit i terra viuēdo t moriēdo: ita etiā ꝓueniēs erat vt eā onderet in inferno: ipm visitādo t illuminādo. Unū in ps Attollite por. pn. ve. glosa. i. pncipes inferni: auferte ptātez vestrā q̄ vsq̄ nūc hoies i inferno detinebat. De hoc aūt descēsu ad inferos sic pulcre loquit Aug⁹. in q̄dā ser. Mox vt christus spm tradidit vnita sue diuitati aīa ad inferno⁹ pfunda descēdit. Unde tenebrarum terminū q̄sti quidā depdator splendid⁹ ac terribilis attigisset: aspicientes eū impij ac tartaree legiones: territi inq̄rere ceperūt di. Unū est iste tā fortis: tā terribil: tā splēdidus: tā p̄clarus: Undus iste q̄ nob subditus fuit: nūq̄ nobis talem mortuū misit. Quis g̃ iste q̄ sic intrepid⁹ nr̄os fines ingredit: t nō solū nr̄a supplicia nō verebat: verū t alios de vinculis nr̄is absoluit. Ecce ipi q̄ sub nr̄is solebāt suspirare tormētis: insultāt nobis de ꝓceptōe salutz. Et nō solū tā nihil verenf: sed insup nobis minant Nunq̄ hic sic leti potuerunt esse captiui. Ut qđ huc istū adducere voluisti: O pnceps nr̄ perijt ois letitia tua: i luctū uersa sunt gaudia tua. Nū tu christe suspēdis in ligno: ignoras q̄nta dāna sustineas in inferno. Post istas crudelū voces infernaliū tortor: ecce innūerabiles sctōr ppl̄ lachrymabili voce clamabāt Adueniſti quē desiderātes q̄tidie expectabam⁹: descēdisti p nobis ad inferos: noli nobis deesse cuz reuersus fueris ad superos: Ascende dñe iesu inferno spoliato: Succurre(inq̄unt) et miserādo reuolue captiuos. Hec ille.

Cōsidera q̄nta fuit christi benignitas in infernū descendere: q̄nta charitas: q̄nta būitas. Poterat em̄ vnū de angelis ad eos mittere t suos p eū inde liberare, put voluisset. O q̄ingēti letitia tūc aīaz in limbo existentiū mētes pfuse sunt cū viderūt benignissimū iesum tādiu expectatū: tādiu desideratū: tādiu deniq̄ acclamatuz. Sicut aūt dr Tho. vbi s. ar. iiij. Credendū est aīam christi tantūdē fuisse in inferno sicut fuit corp⁹ in sepulcro: vt sil aīa eius exiret de inferno t corpus de sepulcro.

Secūdo ꝓtēplanda est misericordia desiderabilis: respectu vicz eorū q̄ fuerunt liberati. Nam sicut dicit Augustinus sermone de passione. Christus quando ad inferna descēdit: portas inferni t vectes ferreos ꝓfregit: et omnes iustos qui ibidē tenebant astricti absoluit. Hec ille. Sicut ergo cōmuniter dicit: Appropinquāte hora resurrectionis sue: portis infernor⁹ cōfractis: et diabolo magno alligato: accepit dominus sanctos patres cū exultatōe ab inferis educēs t añ eos cū glia et triumpho letus ꝓcedens et ad sui

peros ascendēs. Posuit aūt eos vt cōmunius dicit in paradiso voluptatis q̄ est ad orientē in extremis maris vt ibidē gaudētes expectarēt diē dñice ascensiōis. Notā dū q̄dē q̄ sic ōr Tho. vbi s. ar. v. q̄ passio chr̄i fuit cā vniuersalis hūane salutis tz viuoz q̄ mortuoz. Causa aūt vniuersal' applicat ad singulares effect' p aliq̄d speciale. Vñ sic ꝑtus passiōis chr̄i applicat viuētib' p sacramēta cōfigurātia nos chr̄isti passiōi: ita ēt ē applicata mortuis p descensum chr̄i ad inferos. ꝑ qō signt ōr Zach. ix. q̄ eduxit vinctos de lacu sanguine testamēti sui. i. ꝑtutē passiōis sue Hoc Tho. Ptz itaq̄ q̄ magna facta est mia patribus antiquis per descensum chr̄isti ad inferos.

Tertio cōtēplāda ē iustīcia terribilis respectu vicz eoz q̄ liberati nō fuerūt Et isti sunt in triplici differentia.

Prima ē differentia dānatoz.

Scōa est differētia pueroz.

Tertia est differētia purgandoz.

Prima est differentia

dānatoz: q̄z nullū penitus eripuit. Nam sic ōr Tho. vbi s. ar. vj. Chr̄s descēdēs ad inferos optatus est ꝑtute passiōis sue. Et iō illis solis liberatōis fructū obtulit q̄ fuerūt passiōi sue ꝓiūcti p fidē charitate formatā p quā pcā tollūtur. Illi aūt q̄ erāt in inferno dānatoz aut penitus fidez passiōis chr̄i nō habuerunt: sic infideles: aut si habuerūt fidē: nullā tñ ꝓformitatē habebāt ad charitatē chr̄i patiētis. vnde nec a pcīs suis erant mūdati. Jō p chr̄isti descensum nō sunt liberati. Vñ Osee. xiij. Ero mors tua o mors: morsus tuus ero inferne. Glo. electos inde abducēdo: reprobos ꝑo ibidē relinquēdo: Q, āt nō fuerint alīq̄ eoz liberati nō fuit ꝓpt̄ chr̄isti ꝑpotentiā tz ꝓpt̄ eoz ꝓtrariā dispositionē. De q̄libet q̄ppe statu mundanoz aliq̄s liberauit chr̄s: quia q̄diu homines hic viuūt possunt ad fidem t charitatē cōuerti: sed post exitū ab hac vita sūt reprobi o'no in malo obstinati. Hec Tho. O q̄d putas indicibilis amaritudinis t incōsolabilis doloris: imo ve etene damnatiōis accidit remanētib' illis ī igne inextinguibili: vermē imortali: t morte iterminabili: cum viderent chr̄m dñm sctōs patres cū iubilo ab inferis educentē. Vñ dicebāt. Ve ve nobis miseris q̄ rentanem' in tormentis. O cur vnq̄ nati fuim': vt ad tantam deuenirem' miseriā: t sic ꝑpetue subjacere mur maledictioni: ecce illi liberati exeūt tz heu heu hic in eternū cruciandi manebim' in tenebris nūq̄ lumē visuri: nunq̄ gaudiū habituri.

Secūda est differentia

pueroz: q̄ vez cū originali decesserāt sine mortali de quibus etiā dicendū: q̄ nullus eoz liberat' est. Rō: qm̄ sicut ōr Thom. vbi s. ar. vij. Descensus chr̄isti ad inferos in illis solis effectū habuit q̄ p fidē t charitatē passioni chr̄i ꝓiūgebant. in eu' virtute descensus ille liberatoz' erat. Unde Rhom. iij. De' posuit chr̄m ꝑpitiatoz p fidē in sanguine ei'. Tales aūt pueri nullo modo fuerūt passiōi chr̄i ꝓiuncti p fidē et dilectionē: neq̄ em̄ fidem ꝑriā habere potuerāt qz non habuerūt vsum liberi arbitrij neq̄ p fidē parentū aut p aliquod fidei sacramentū fuerāt ab originali pctō mūdati: iō cē. Scti aūt patres tñ tenerētur adhuc astricti reatu originalis pcti in q̄ntū respicit naturā: tñ q̄ntū ad personas suas liberati erāt p fidē chr̄i ab oi macla pcti. Jō capaces fuerūt liberatōis: qō nō sic de pueris dici pōt.

Tertia est differentia

purgādoz. s. eoz q̄ tūc erāt in purgatorio De q̄b' dtim' p̄m Tho. vbi s. ar. vij. q̄ sic sup̄ dictū ē descēsus chr̄i ad inferos fuit liberatoz' in ꝑtute passiōis ei': passio aūt ei' nō habuit ꝑtutē tpalē t trāsitoriā sz sempiternā: p̄m illud Heb. x. Una oblatiōe cōsūmauit sctificatos in sempiternū. Jō tūc n̄ fuit maioz efficacia passio chr̄i q̄ nūc hz. Et iō illi q̄ tūc fuer̄t tales q̄les nūc sūt q̄ ī purgatorio detinēt nō fuerunt a purgatorio liberati: si q̄ aūt ibi inuēti sūt tūc tales q̄les etiā nūc ꝑtute passionis chr̄i a purgatorio liberāt: tales fuerūt a purgatorio liberati et etiam illi qui dū adhuc viuerēt meruerūt p fidē dilectōnē t deuotionē ad mortē chr̄i vt eo descēdente libarēt a tpali purgatoria pena. Hec Tho. ptz igit ex dict' qm̄ in chr̄i descensu nō solum apparuit ei' mia sz terribilis

iustitia. Ex qbꝫ etiā ptz q ꝛsi mors chr̄i ex se sufficiens sit p oibus saluandis: nullus tñ pdesse pōt nisi fidēs dūtaxat q chr̄o cōiūcti sūt tanq̄ ei⁹ mēbra p fidē ꝛ charitatē. Studeam⁹ igit cū oi diligētia diligere chr̄m vt efficiamur mēbra chr̄i ꝛ sic ptici pes sim⁹ meriti sue passionis ꝛ hic ab eo viuificemur p gratiā ꝛ in futuro per gl̄am sempiternam. Amen.

De resurrectiōe dñi Sermo.

Surrexit.

Sc Marci. vltio. Aug⁹. Post illusiōes ꝛ ꝛberа: post aceti ꝛ fellis pocula mixta: post supplicia cruc̄ ꝛ vulnera: ꝛpostremo p⁹ ipāz mortē surrexit de suo funere caro nouа: redit ab occiduo latens vita: ꝛ in morte sal⁹ refuata resurgit pulcrior reditura post fun⁹. Hec Aug⁹. Veniēs itaq̄ dñs iesus die dñico sūmo mane cū multitudine angelor̄ honorabili ad monumētū: ꝛ accipiēs corpus illud sctissimū ꝓpria ꝥtute resurrexit. Et ecce dño resurgēte terremot⁹ fctus ē magnus. Sic em̄ in chr̄i passiōe terra mota est in signū tristicie: sic ꝛ in resurrectiōe in signū leticie. De q̄ etiā ait Beda. q terre mot⁹ fact⁹ est dño resurgēte: sic ꝛ ipo moriēte signat terrena pri⁹ corda: p passionē ei⁹ ꝛ resurrectionē ꝛcutiēda fore ad penitētiā. Hec ille. Circa hāc autē gl̄iosaz resurrectionē tria sūt pcipue ꝛtemplāda mysteria.

Primū: est mysteriū ꝛtēplāde necessitatis.

Scēdum: est mysteriū admirande iocunditatis.

Tertiū: est mysteriū approbande veritatis.

Primū igit est mysterū ꝛtēplāde necessitatis. Erat q̄ppe necessaria chr̄i resurrectio nō necessitate coactiōis: siue necessitate simplicit dicta: q talis in deo nō ē: sz necessitate imutabilitatis ꝛ pre suppositа di ordinatiōe siue necessitate cōiter dicta. put aliq̄d dr̄ necessariū: q ē quenientissimū sic esse ꝓpter aliq̄s causas. Fuit aūt hoc modo resurrectio chr̄i necessaria ꝓpter quinq̄.

Primo ꝓpter declarādā di bonitatē.

Scōo ꝓpter corpis chr̄i dignitatē.

Tertio ꝓpter viator̄ vtilitatē.

Quarto ꝓpter āpliorē brōr̄ iocūditatē.

Quinto ꝓpter ḡuiorē dānator̄ penalitatē

Primo ꝓpter declarādā di bonitatē.

Declarat aūt dei bonitas in chr̄i resurrectiōe ꝓcipue triplr. Primo q̄ ad suauitatē benuolētie: q in h̄ oñdit ḡnta sit dei benuolētia circa iusta ꝛ sctā q: sic voluit sacrū chr̄i corpus gl̄ificare.

Scōo q̄ ad claritatē sapie q̄ apparet in h̄ q tāta hūiliatio passiōis ordinata ē ad tātā gl̄am resurrectiōis. Tertio q̄ ad eq̄tatē iusticie ad quā ptinet exaltare illos q ꝓpt deū se hūiliant. Sm illud Lu. j. Deposuit potētes de sede ꝛ exaltauit hūiles. Q: g chr̄s ꝓpt charitatē ꝛ obedientiā dei hūiliauit se vsq̄ ad mortē crucis: oportebat q a deo exaltarek ad gl̄am resurrectiōis. Vñ ex ei⁹ psona dr̄ in ps. Tu cognouisti. i. pbasti sessionē meā. i. hūilitatē ꝛ passionē ꝛ resurrectionē meā. i. gl̄ificationē in resurrectiōe: sicut glosa exponit.

Secūdo ꝓpter corporis chr̄i dignitatē.

Cū ꝓpt vnitā diuinitatē q̄ a chr̄i corpe nūq̄ fuit separata. Tum ꝓpt illu⁹ corpis puritatē ꝛ sctitatē. Ps. Nō dabis sctm̄ tu. vi. cor. i. corp⁹ de sctificatiōne ꝛceptū. Cū ꝓpt meriti sublimitatē qō chr̄i aia cū illo corpe patiēdo fecerat. Jō nō decebat vt corp⁹ illud maneret in terra sz exaltarek ad gl̄am resurrectiōis. Jō d̄ Phil. ij. Chr̄s fact⁹ ē p nob obe. vsq̄ ad mor. mor. aūt crucis ꝓpt qō ꝛ de⁹ exaltauit illū ꝛc. Sz q̄re ḡ nō stati vt mortuus ē surrexit: sed in diem tertium expectauit Scōm alexādrum de ales. iij. par. trac. de resurrectiōe: h̄ q̄enies fuit triplici rōe

Prima ē rō sig̃tiōis. Vñ sup illō Luc. xxiij. oportebat patrē rsurgere a mortuis die tertia. Glo. dr̄. Merito vna die ꝛ duab⁹ noctib⁹ iacuit i sepulcro q: lucē. i. gl̄az sue mortis (q̄ tantū in carne erat tenebris) nr̄e duple mortis (q̄ in carne erat ꝛ aia) opposuit ad signādū vicz q̄ lux sue mortis duplā nr̄am mortē curauit.

Scōa ē ratio ꝓbatiōis. Vñ sup illud j. Cor. xv. Resurrexit tertia die. Glo. ꝓbata. s. ꝥa mortis; si

em statim resurrexisset: nõ ꝑe mortu⁹ crederet. ¶ Tertia ē rõ oñsiõis ad oñdẽdu scz magnificẽtiã sue ptãtis q euidẽti⁹ ꝓ hõ oñdit q̃ si statim surrexisset. Surrexit ergo tertia die z trib⁹ diebꝫ dr̃ iacuisse in sepulcro: qõ fz Aug. accipiẽdũ ē synecdochice. Fuit em dñs in sepulcro ꝑ extremã partẽ paſcenes ꝑ quã tota dies ita ꝓterita cũ sua nocte accipit: z ꝑ totũ sabbatũ qõ integr die cõplectit z nocte: z ꝑ primã partẽ diei dñice scz per nocte sequẽte sabbatũ ꝑ quã tota dies dñica ad quã ptinet intelligitur Sũt ḡ synecdochice tres dies naturales ḡrũ quibet hz suã nocte ꝓcedẽte. Tũc enim sic di. Aug⁹. mutat⁹ est ordo naturalis: dies em ꝓcedebat nocte: qz ꝓmo creata est dies z subsecuta ē nox: scz deiceps creator tm fecit vt nox ꝓcederet die. Vñ Aug. Sic pri⁹ cõputabat dies ꝑ hois ꝑditi lapsuz a luce gre in nocte culpe: ita nũc ꝑ ꝑ hois reparatione ꝑ passionẽ z resurrectiõz chri a renebriz culpe in lucẽ gr̃e merito posteri⁹ ꝓputat. Hec ille. Dutat⁹ est igit ordo tm ꝑ mysteriũ rsurrectõis dñi te: qz em nocte a mortuis resurrexit: die vero sequẽte eiusdẽ resurrectõis effectũ discipulis oñdit. Jõ vt di. Beda. Nox illa, diei seqntis luci ꝓiũgit. Hãc aũt cõmutationẽ voluit de⁹ ꝓfigurare in legalib⁹ ceri monys vbi ꝓcepit obſuantiã sabbi z legaliũ fieri a vespa in vesperã. Si aũt aliqs q̃rat de hora resurrectõis: breuit nũc dicimus cũ alexãdro de al'. q ipsa resurrectõ fuit inter horã medie nocts z mane dñice. Et qz mediũ denoiat ab extremis: iõ dicunt: aliqui eam fuisse media nocte: alii qui vero mane. Cõiter tñ dicũt omes q distulit resurrectionẽ suã ꝑ xxxvj. horas vt in h̃ significet liberatio z victoria ꝓfecta Ille em numer⁹ ē ex senario in se ducto q ē nũerus ꝓfectus fz arithmeticũ: sz diuersimode incipiũt nũerũ illũ horaꝝ qdã ab hora q̃ crucifixus est: alii ab hora q̃ sepult⁹ est: alii aũt ab hora q̃ mortuus est. z iste videtur cẽ ꝙuenientior mod⁹

¶ Tertio ꝓpter viatorum vtilitatem que precipue triplex est.

¶ Prima est vtilitas fructuose illustrationis. s. q̃ ad fidẽ dinitatiz chri q̃ rrõnez cõfirmata ēz certificata: qz vt dr̃. ij. Coz. vl. Etsi crucifix⁹ ē i infirmitate nr̃a sz resurrexit nũc viues ex virtute dei. Et. j. Coz. xv Si chs nõ resurre. inanis ē pdi. nr̃a: inanis ē fides nr̃a. Et certe si ũ resurrexiſſz ꝓſſz fides Scõa ẽ vtilitas ꝓfuose ifirmia tõis toti⁹ vite: sic em chs mala sustinuit moriendo vt nos liberaret a malis ita glificatus est resurgendo: vt nos ꝓmoueret ad bona. Ro. iiij. Tradit⁹ ē ꝓpt delicta nostra z resurrexit ꝓpt iustificatiõem nr̃am: iuxta qõ dr̃. Rho. vj. Quõ chs resurre. a mor. ꝑ glriam ꝑris ita z nos in nouitate vite ambulem⁹. Et sic christ⁹ re. ex mor. iã nõ mori. tc. ita z vos existimate mortuos qdẽ ee pctõ: viuẽtes aũt deo. ¶ Tertia ē vtilitas gr̃iose ꝛsolatiõis: vt vicz hi q̃ dolentes chri passionẽ celebrarũt nũc etiam gaudẽtes rrõnẽ celebrẽt. Vñ his diebus freqntat ecclã illũ ysum. Hec di. quaz fe. do. er. z le. in ea. Nũc aũt primũ ꝛsolari et in dño gaudere debem⁹ dñicã resurrectõz celebrãtes z h̃ ꝑsertim ꝓpt tria. ¶ Primo ꝓpt iocunditatẽ venerande exaltatiõis nature vicz hũane in christo sic glorificate cui cõgaudere debem⁹ sicut membra capiti In h̃ em cõpleta est bonorificatio nr̃e humanitatis a deo assumpte. ¶ Scõo ꝓpter virtutẽ sperande resurrectõis: qz em videmus chm̃ q̃ ē caput nr̃m resurrexisse: speramus z nos resurrecturos. j. Coz. xv. Si chs ꝓdicat⁹ q resurrexit a mortuis: q̃ modo q̃dã dicunt in vobis q resurrectio mortuoꝝ nõ est? Et Job. xix. Scio scilicz per certitudinem fidei q redemptor meus viuit: scz chs a mortuis resurgẽs: z iõ in nouissimo die de terra surrecturus sum tc. Reposita ē hec mea spes i sinu meo. Est itaq resurrectõ chi exẽplar nostre futurectiõis future. Phil'. iij. Reformabit corpus hũilitatis nostre cõfiguratũ corpi claritatis sue. Jõ etiã Apoc. j. Chs dicit ꝓgenit⁹ mortuoꝝ Et. j. Coz. xv. dicit apls. Christ⁹ resurrexit a mortuis ꝓmicie dormiẽtiũ tc. Vbi glo. qz pri⁹ ꝛpe z dignitate. Loquẽdo em de resurrectione ꝓfecta q̃ est reparatio a morte in vitam penitus imortalem z gloriosam christus est primus resurgentiũ. Rhom. vj. Christus resurrexit ex mortuis iam nõ moritur. tc. Licet resurrectiõe ipfecta q̃dã añ ipm resurrexerint ad vitã. s. mortalẽ z h̃ ad pmõ

strandū q̄si in q̄dam resurrectiōez chr̄i: q̄s alīq̄ legunt suscitati p̄ heliā ⁊ heliseū ⁊ et p̄ ipm chr̄m. De illis aūt de q̄b⁹ loquitur Matt. xxvij. di. q̄ mlta corpa sc̄tō⁹ q̄ dor/ mierāt surrexerūt. varie loquūtur doctores. Nā Hiero. sup Matth. sentire videt q̄ surrexerit trex moriturī. In sermōe p̄o de assumptiōe v̄ginis hoc sub dubio relin q̄t. Remigi⁹ p̄o ait: Indubitanť credere debem⁹ vt q̄ resurgēte dño a mortuis surrexerūt ascēdēte illo ad celos. ⁊ ipsi p̄ter ascenderūt. Et licz sustineri posset q̄ surrexerit añ chr̄m trex moriturī: Tñ magz ꝑsonū est pietati q̄ post chr̄m surrexerint nō tā ampli⁹ morituri, Tū q̄ mos est pena pcti ⁊ illi erāt ab oi pcto vltimate pur/ gati. Tū q̄ corpib⁹ eo⁹ vnite sc̄ aie glifi/ cate: ex q̄ vnōe ꝓ Aug⁹ in epi. ad dioscō⁹. efficiunť corpa impassibiliaꝫ gloriosa. Resurrectio aūt eo⁹ ponit ab euāgelista añ resurrectiōez chr̄i p̄ q̄ndam anticipationē Propterea ipe ait: Et exeūtes de monumentis post resurrectiōez eius. s. chr̄i (vt ait de Lyra) venerūt in sanctā ciuitatez et apparuerūt mltis. Vñ et Amb. in sermone de martyrib⁹ rpe pasc. videt sentire: q̄ singulis annis redeūte annua celebritate dñice resurrectiōis alīq̄ de nouo resurgūt

Tertio gaudere debem⁹ in resurrectione dñica ꝓpter ꝓformitatē memorāde exultationis ꝓformādo vicz nos his q̄ tunc erāt chr̄i discipuli qui visa dñi resurrectō ne gauisi sunt: Joā. xx. Gauisi sunt discipī viso dño. Si aūt vis notare ordinem hist̄orie resurrectiōis q̄ntum ad ea que in euangelijs legunť factā ipa resurrectiōis die ꝑtim q̄ntum ad q̄nq̄ apparitiones quib⁹ amicos suos ꝓsolari dignatus est. Sic dicas: Maria magd. ⁊ maria iaco. ⁊ sal. emerūt aromata vt Marc. vnge. iesum Mat. vl. Et valde mane. i. añ solis ortuz: mote sunt: vna sabbator. i. die dñica: ortaꝫ iam sole. i. alīq̄ claritate apārēte ſm Augustī. venīūt ad monumentū di. Quis revoluet nobis lapidē ab ostio monumenti: Et cū appropinq̄ssent: viderūt reuolutuz lapidem: Erat q̄ppe magn⁹ valde. Sed scientes iudeoꝝ odiū timuerūt: credētes q̄ iudei eū tulissent ⁊ i loco vili posuissent. Ideo reuerse cucurrerūt nūciare suis ardentioribus amatoribus petro et ioāni dicentes: Tulerūt dūm de monumēto: et nescimus vbi posuerūt eum. Et tūc (sicut dicit Joā. xx) ioānes p̄currens citius petro ꝓvenit ad sepulcrū: ⁊ inclinās caput vidit posita linteamina: nec intrauit. Petr⁹ ꝓo postea venit ⁊ intrauit et vidit ⁊c. Deide etiā ioānes intrauit ⁊ vidit et credidit dominū ablatū. Vnd̄ discipuli isti ꝑtristati abierūt. Post̄q̄ aūt regressa est ad sepulcrum Magdalena et alie due sancte mulieres intrauerūt: ⁊ videre (vt ōt Marc⁹) iuuenē sedēn. in dex. coop. sto. can. ⁊ ob. q̄ dixit illis. Nolite expauescere: Jesum q̄rtis nazarenū crucifixum. nō est hic. s. p̄ sentiā carnis Ecce locus vbi posuerūt eum. Sed ite dicite discī. eius et pe. q̄ p̄ce. vos in gali. ⁊c. Quo audito exierūt mulieres ō sepulcro ⁊ q̄si recedere disponebant Sed amore iesu attracte itex introeūtes viderunt duos angelos stantes qui dicūt eis: Quid q̄rtis viuentem cū mortuis? Nō ē hic: surrexit. Quo audito ꝓsternate mēte abierūt. Maria tñ mag. feruētius amās stabat ad monumentū foris plorās: vt p̄z Joā. xx. vbi habeť quō sibi apparuit dns et dixit ei: Vade, et dic ad fratres meos: Ascendo ad patrē meū ⁊c. q. d. in primo ē vt videant me ascendentē. Cūq̄ disparuisset dñs: illa indicibili gaudio repleta mādatum ꝑficere ꝓperauit. Et adhuc in itinere reperit duas socias nūc lento gradi entes vestigio: nūc ꝓo sedentes p̄ cordis mestitia, Magdalena igit̄ festino gressu ꝓperans leto vultu dixit eis: Vidi dñm ⁊c. Et tūc illis tribꝰ festinātib⁹ ire hierl'm: occurrit iesus: vt hr̄ Mar. vl. di. illis. Auete Ille aūt accesserūt ⁊ tenuerūt pedes eius et ait illis: Nolite timere. Ite nūciate fratrib⁹ meis. ⁊c. Vide dñi benignitatē qui discipl'os fratres vocat, Sis ⁊ tu discipulus eius vt et frater fias ⁊ hereditatis socius. Venit ḡ magdalena cū alijs mulier⁹ annūcians discipulis: q̄ vidi dñm: et hec dixit mihi. Petro igit̄ in loco q̄dam secreto ceteris feruētius dñi resurrectiōz expectāti et orāti apparuit dominus: qđ ipse cū gaudio ceteris nunciauit. Quo audito aliq̄bus spes; alijs turbatio ō singularitate apparitōis facte petro: alijs ō̄ desiderium videndi crescebat: ſm Chr̄m. Inter viros ꝓmo apparuit petro. Tum q̄ caput

oim. Tũ ne ꝓpter negationẽ ꝛelꝑaret. Tũ ꝓpter exemplũ miscõie ad pcõzes reuer/rentes ad eũ. Dehinc apparuit duob9 eũ/tib9 in emaus: vt ptz Lu. vl. ꝛ Mar. vlti. Sero aũt apparuit discipulis ꝙgregatis (absente Thoma) et dixit eis Pax vobis Joã. xx. ꝛ Lu. vl. Sic ḡ ptz ordo ꝗnqz apparitionũ. Ex dictis igit ptz quõ necessaria erat chr̃i resurrectio ꝓpter viatoꝝ vtilitatem.

¶ Quarto ꝓpter amplio/rem brõꝝ iocunditatẽ. ¶ Primo q̃ ad angelos qui in humanitatẽ chr̃i gl̃iosam de/siderãt ꝓspicere: vt dr. j. Pe. j. ¶ Scõo q̃ ad alias q̃ mirabilr iocundant videtes in chr̃o hũanã naturã sic ineffabilr gl̃ia ad/ornatã. ¶ Tertio q̃ ad corpa. Nã mirabi/liter iocũdabunt electi oculis corporeis vi/dentes chr̃i corpus sic gl̃iose adornatum Jo. x. Siqs ꝑ me introierit saluabit̃ ꝛ in/gredietur. s. ad videndũ gl̃iam q̃ erit in ania deitati ꝙiũcta. et egredietur. s. ad ꝓtẽplandũ humanitatẽ meã gl̃iosam: et pascua inue/niet. i. delectationes immensas vtrobiqz.

¶ Quinto ꝓpter grauio/rẽ dãnatoꝝ penalitatẽ ꝛ diuine erga eos iusticie manifestiorẽ claritatẽ. Sicut em̃ oia cedũt bris in augmẽtũ gl̃ie: ita repro/bis in augmẽtũ miserie. Aggrauabit itaqz reproboꝝ dãnatio ꝓpter chr̃i resurrectiõz ¶ Primo q̃ ad demões. Nã q̃ntuz putas affligunt demões videtes humanã naturã sic in chr̃o gl̃ificatã eiqz ꝑia tradita. Unde ipe dr Mat. vl. Data ẽ mihi ois po. in ce. et in terra. i. in toto mõdo: q̃ in celo remũe/rem brõs ꝑ gl̃iam: ꝛ viatores in terra gu/bernẽ ꝑ grãm: et offensores apud inferos crucie ꝑ iusticiã. Ubi de demõib9 ꝑ eũ dr Esa. lxvj. Calcaui eos in ira mea.

¶ Scõo q̃ ad alias dãnatas q̃b9 crescit af/flictio ex resurrectiõe chr̃i dũ ꝙsiderãt q̃ ꝑ eaꝝ liberatõe chr̃s tãta passus sic gl̃iose triũphauit quẽ tñ vilit ꝓtẽpserũt. Apoca. xiij. Cruciabunt igne ꝛ sulphure in ꝙspe/ctu angeloꝝ sctoꝝ ꝛ añ ꝙspectũ agni. i. in gl̃ia suscitati. Grauis ꝓfecto est eis pena: q̃ se vidẽt sic miserabilr ꝑuatos societate chr̃i sic gl̃iose triumphantis. ¶ Tertio q̃ ad corpa: q̃ grauis ẽ eis afflictio videre corp9 chr̃i gl̃iosu corporeis oculis: quẽad/modũ videbũt cũ ad iudiciũ vẽiet. Apoc. j. Videbit eũ ois oculs ꝛ q̃ eũ pupugerũt. i. criminalr offenderũt. Hec itaqz dicta sũt dñice resurrectõis necessitate

Secũdũ est mysteriũ admiãde iocũditatis. Nã sicut chr̃i passio amara fuit: ita ꝛ resurrectio iocũda: vñ totũ eccliasticũ offm̃ nũc gaudiũ redolet ꝛ singlarit̃ leticie ꝑfert amenitatẽ ꝓpter vi/ctoriã: gl̃iam: ꝛ magnificentiã dñi resurgẽ/tis. Est aũt nobis ꝙsiderãda ꝑcipue ꝗntu/plex iocũditas circa dñi resurrectiõez.

¶ Pria est iocũditas ipsi9 dñi resurgẽtis
¶ Scõa est ecclie expectãtis.
¶ Tertia est ecclie militãtis.
¶ Quarta est ecclie triũphantis
¶ Quinta est mr̃is Dei ꝙtemplantis

¶ Prima est iocunditas ipsi9 chr̃i resurgẽtis. Nouꝝ ꝙpe fuit ꝛ spe/cialis iocũditas in aia ꝙsu dũ suũ corp9 si/bi vidit reunitũ. Ad q̃d plen9 ꝓtẽplandũ Notãdũ q̃ in ipo chr̃o resurgẽte tres fue/rũt actus mirabiles. ¶ Primus est actus gaudiose reassũptiõis: q̃ facta est reassũ/ptio ei9 q̃d fuerat sepatũ. Pro q̃ notãduz sm̃ Franc. de may. ꝛ Alex. ꝛ Tho. ꝛ Bo/nauẽ. ꝛ Rich. q̃ in chr̃i morte facte fuerũt tres sepatiões ¶ Prima fuit aie a corpe: ꝛ q̃ Matth. xxvij. Jesus clã voce magna emisit spm̃. ¶ Scõa deitatis ab hũanita/te: q̃ chr̃s nõ fuit hõ in triduo: iõ nega/it eius hũanitas: ꝛ sic nõ fuit deitati ꝙiun/cta: ꝛ ptes ei9 ab inuicẽ sepate sp remãse/rint deitati vnite. Et de hac sepatõe expo/nit ab aliqb9 clamasse: Deꝰ meꝰ: deꝰ meꝰ vt q̃d me dereliqsti: Mat. xxvij. more p/phetico: ꝑteritũ ꝓ futo accipiẽdo ¶ Ter/tia fuit sepatio sanguis a corpe q̃n vltimo effusus fuit ex vulnere laterali: de q̃ vt hr̃ Jo. xix.) exiuit ꝙtinuo sanguis et aq̃. In resurrectõe ḡ facte sunt tres oppositiões vni/ones? Prima fuit sanguis cũ corpe. q̃ aia nõ habz vnificare corpus nisi mediãte sã/guine q̃ etiã ad naturã corporis hũani ꝑti/net. Scõa fuit anie cũ corpe. et Tertia ỏ/tatis cũ humanitate resultante ex ania et corpe: quia post resurrectiõez fuit vere ho/mo sicut antea fuerat. Ubi in pson hũa/nitatis chr̃i ꝛtez assumpte loquit̃ ꝓphe/ta Dauid ad diuinitatẽ di. Exurrexi et ad/

huc sum tecũ. Utꝝ aũt totũ sanguinẽ re/ assumpserit ita ꝙ nulla guttula de illo re/ mãserit in terra? Que sunt opiniões. Pri mã est sci Tho. in. iij. q. q. liij. ar. iij. in sol. tertij arg. di. ꝙ tot⁹ sanguis q̃ de chr̃i cor/ pore fluxit cũ ad ꝟitatẽ hũane nature pti neat in chr̃i corpe resurrexit. Sanguis ãt ille q̃ in q̃busdã eccl̃es ꝑ reliquijs ꝟser/ uat nõ fluxit de chr̃o: sed miracl'ose ꝺr ef/ fluxisse ꝺ imagine q̃dã chr̃i ꝓcussa. Alia est opinio Fran. de mayro. di. ꝙ nõ est in/ cõuenies si aliq̃d de sanguine chr̃i fuso di/ cat esse in aliq̃bus eccl̃es: qr forte corꝑ in vita incorruptibili nõ indiget tãto san/ guine sicut in vita mortali in q̃ fit alicuꝯ ꝟtinua depditio ꝑ actiões caloris. Et hec opinio videt hñe maiorẽ firmitatẽ. Tũ qr nõ req̃rit nec ꝑtinet tot⁹ sanguis ad veri/ tatẽ hũane nature. Unꝝ ipe Thomas in suis q̃libetis. l. q. iij. ꝺr. Cũ chr̃s aũ pas/ sionẽ comederit ꝛ biberit: nihil phibet in eo fuisse aliquẽ sanguinẽ nutrimẽtale qui ad veritatẽ nature hũane nõ ꝑtinet ꝛ quẽ nõ oporteret in ei⁹ resurrectiõe ad corꝑ⁹ redire. Tũ etiã qr in plerisq̃ solẽnissimis locis oñditur ver⁹ chr̃i sanguis. Ut̃ in ca/ pella regis francie est de chr̃i sanguine et de spinea corona sanguie tincta. In puin cia etiã puincie apꝺ scm̃ maximinũ in cõ/ uentu fratꝝ ꝓdicatoꝝ in festo Marie ma gdalene oñdit ampulla cũ sanguine chr̃i. Racaneti etiã in ꝟuentu fratꝝ eremitaꝝ est spina cũ sanguine. In ciuitate etiã mã tue in abbatia sci Bñdicti in eccl̃ia sancti Andree est de sanguinẽ chr̃i quẽ asporta uit Longin⁹ cui⁹ corꝑ⁹ reꝺesit ibidẽ. In alemania ꝟo in ciuitate nureberge est fer rũ cum q̃ Longin⁹ lanceauit lat⁹ chr̃i san guine respersuz. Et sic inuisibilis ꝓtib⁹ chr̃i anꝺuꝝ ver⁹ oñditur sanguis chr̃i. Utꝝ ꝟo talis sanguis tãta sit veneratiõe dignus q̃nta sanguis in eucharistia? Apꝺ plerosq̃ dubiũ est: qm̃ si vnit⁹ est diuinitati: essz adorãꝺ ad oratiõe latrie. Si ꝟo nõ: tũc honor latrie nõ debet ei sicut sanguini in eucharistia. Quid aũt tenendũ sit: an. s. a sanguine fuso sit separata diuitas: vel ei vni ta nõ est determinatũ cũ altera opinionũ sustineri possit. Ut ptz ꝑ ꝟstitutionẽ no/ uã. factã a summo pontifice Pio scꝺo q̃ ꝑ/ disputata materia ista in sui ꝑsentia ꝓ do/ ctissimos viros statuit ꝙ null⁹ de cetero sub pena excõicatiõis auderet ꝺanare q̃n/ cũq̃ opinionẽ ꝓdictã cũ ytraq̃ possit sus/ tineri absq̃ erroze. Scꝺz aũt Francis. de mayro. Lz ania chr̃i ꝛ caro nunq̃ fuerit a diuitate separate: sanguis tñ separ⁹ a corꝑ/ pore ex ꝟsequnti erat separatus a diuinitate: cui⁹ signũ est qr lz dicam⁹ ꝙ fili⁹ dei fuit sepult⁹: ꝛ fili⁹ dei descẽdit ad inferos: non tñ dicim⁹: fili⁹ dei fuit effusus sup terram Ista aũt idiomatũ cõicatio est nota talis vnionis ꝛm Aug⁹. j. de trini. Scõs est actus gl'ose trãsmutatiõis. Corꝑ⁹ enim chr̃i in resurrectiõe ꝟsi nõ fuerit mutatus ꝛm substãtiã: qr eiusꝺẽ nature resurrexit: fuit tñ mutatũ ꝛm q̃litatem. Erat em̃ ꝛm Gꝛeg. in omel'. eiusꝺẽ nature. sed alterius gl'ie: de hoc magis dicek in tertio myste/ rio. Tertius est actus miracl'ose pene/ tratiõis siue egressionis: qr exiuit chr̃s de sepulcro clauso: sigillato et custodito: Sz nonlli circa hoc dubitãt ꝓpter ꝟbũ Mar. di. Angel⁹ aũt dñi ꝺescẽdit de celo ꝛ acce dens reuoluit lapidẽ. Ad qõ rndet Beꝺ. di. Accedẽs reuoluit lapidẽ nõ vt egressu ro dño ianuã pandat: sed vt egressus eius iam facti hoib⁹ ꝑstet indiciũ. q̃ em̃ mortа lis clauso virginis vtero potuit nascendo mundũ ingredi: ipe fact⁹ imortalis clau/ so sepulcro potuit resurgẽdo exire de se/ pulcro. Hec ille. Cõsiderem⁹ itaq̃ ãnta leticia fuit chr̃i mens ꝑfusa cũ de sepulcro exiens q̃ ꝑus passibilis fuerat ꝛ mortalis se gl'iosum ꝛ ipassibilẽ ꝟspexit: vt puto q̃ ꝑmuz eleuatis in celum oculis gr̃as retu/ lit patri q̃ eum tã de morte sic gl'iose feceꝛ rat triũphare.

Scꝺa est iocũditas ec/ clesie expectãtis. s. eoꝝ qui chr̃i expectaue rãt aꝺuentũ in limbo detenti q̃s chr̃s re/ surgẽs eduxit ꝛ inde liberauit: q̃ mira p/ fecto et indicibili leticia ꝑfusi sunt cum sic liberati chr̃m reassumpsisse corꝑ⁹ suũ glo rioſum ꝛ humanã in eo naturaz ita gl'iose sublimatã ꝟspexerũt. j. Pe. iij. In reuela tione gl'ie eius gaudeatis exultates.

Tertia est iocũditas ec

cleſie militãtis. Jn reſurrectiõe em̃ domi ꝯplurimũ lerate ſunt ſancte mulieres ac etiã diſcipuli ꝺbus apparuit dñs. Joã. xx. Gauiſi ſũt diſcipuli viſo dño. Lerat⁹ eſt etiã ſpẽaliter ioſeph ab arimathia. Legit nãq; i euãgelio nicodemi q̃ iudei idigna/ti ꝓ ipm eo q̃ chr̃m ſepelierat: in quodã ce naculo diligent clauſo sigillato eũ reclu/ſerũt: volẽtes poſt feſtũ eũ occidere. Et ec ce chr̃s in ipſa nocte reſurrectõis ad eos intrauit: t oſculũ ei dedit: t inde ſaluis ſi/gillis eũ educẽs: in domũ ſuam in arima thia ipſum adduxit

¶ Quarta ẽ iocũditas ec/cleſie triũphantis. ſ. angelor. ꝺb⁹ accreuit gaudiũ accidentale, p gl'a chr̃i reſurgẽtis: p liberatione patrũ de lumbo: t p letitia to/tius eccl'e militãtis. Vnde apparuit muli eribꝫ angelus ſtola candida coopert⁹ in ſi gnũ feſtiue letitie. Greg. in omel. Candor etem̃ veſtis/ſplendor ẽ nr̃e denũciat⁹ ſolen/nitat⁊: nr̃e dicam⁹ aut ſue: ſ⁊ vt ver⁹ fate/amur/t ſue dicam⁹ et nr̃e. Jlla quippe re demptoris nr̃i reſurrectio nr̃a feſtiuitas fuit. quia nos ad imortalitatem reduxit. t angelor. feſtiuitas extitit: q̃ nos reuocã/do ad celeſtia/eor. numerũ impleuit Hec ille. Angelus etiã ille vt iam de chr̃i reſur rectione ꝯtulabũdus/ꝓſolabat mulieres luitans eas ad gaudiũ. ꝺ. Nolite expaue/ſcere. zc. Greg. in omel. acſi apte dicat Pa ueant illi qui nõ amant aduentũ ſupnorũ ciuiũ. ptimeſcãt illi q̃ carnalibꝫ deſideriꝭ p reſſi ad eor. ſocietatẽ ꝑtigere ſe poſſe de/ſperãt. vos aũt cur ptimeſcitis q̃ vios cõ/ciues videtis? Hec ille

¶ Quinta eſt iocunditas matris dei ꝓemplantis. Profecto ſup ce teros p chr̃o reſuſcitato letificatũ ẽ cor vir ginis matris ꝓemplantis t videntis eum ſic glorioſe triumphantez. Sibi nanq; vt pie credit prius q̃ ceteris bñdictus eius filius apparuit: quanq; euãgeliſte de hac nõ faciãt mentionẽ. Euangeliſtar. em̃ officiũ fuit reſurrectionis teſtes inducere. matrẽ aũt ad teſtificandũ p filio inducere nõ de/cuit. Si em̃ verba aliar. feminarũ delira/menta viſa ſunt: quõ non magis matrez p filij amore diceret delirare? Nõ ſcripſerũt ergo euangeliſte q̃ chr̃s apparuerit ꝑgini matri: ſed illud pro conſtanti reliquerunt. Hoc aũt ꝓfirmare poſſumus tripliciꝫ via

¶ Prima eſt via certificatiue teſtificatio nis. Teſtificat em̃ hoc Ambroſ. li. de vir/gi. ꝺ. Vidit maria reſurrectionẽ dñi et ꝓ/ma vidit t credidit. vidit maria magdale ne q̃ius iſta adhuc nutaret. ¶ Scõa ẽ via approbatiue celebratõnis. Ad inſinnandũ nanq; q̃ chr̃s reſurgens ex mortuis pmo apparuit virgini matri: ſancta romana ec cleſia ipſa reſurrectionis die ſtationẽ cele brat apud ſanctã mariã maiorem. vbi t̃pe magni gregorij dũ ipſe in die paſche miſ/ſam celebraret/t Pax dñi. zc. pnunciaret: angelus dñi alta voce rñdit: Et cuz ſpũ t. Ob qõ cũ ipſa dis papa ibidem celebrati hui⁹ miraculi memoriam cũ dicit Pax do mini zc. nihil ſibi rñdet. ¶ Tertia eſt via declaratiue ratiõis. Rationabile enim fuit vt filius de reſurrectione ſua prius mrem letificaret/quã amplius ceteris de paſſio ne cõſtat doluiſſe. Contemplari q̃ deuote poſſum⁹ q̃ ſanctiſſima illa virgo ipa reſur rectionis nocte contemplationi t orationi intenta filiũ ſuũ quẽ ſepulcro clauſum reli querat/videre ardentiſſime cupiebat. ne q̃ em̃ ignara erat illuz a mortuis die ter tia reſurrecturũ. Ob qõ vel corde vel ore di/cere poterat O pater eterne: ecce t̃pus in ſtat vt filiũ tuũ t meuz a mortuis reuoces Suſcita ergo illũz mitte ad me tãto me/rore p paſſione ſua ꝓtritam. O fili nr̃e dul ciſſime. O fili amantiſſime quem vidi pla/gis replerũ: ſpinis coronatuz: crudeli mor te. extinctũ: t in ſepulcro repoſitũ/ cũ vide bo te ex mortuis triũphaſſe. Dixiſti fili t totiens dixiſti: die tertia reſurgam: et ecce iam dies tertia imminet Surge dilect⁹ et ve ni vt videam te. Dum igit hec et iſta vir/go glorioſa rogaret: ecce cuz ingenti lumi ne/decora facie aſpectuq; affabili apparu it ei dñs filius ſuus: Salue (inquiens) mr̃ t de cetero miſcõie regina. Ceſſent amo/do doloroſa ſuſpiria: amara lamenta: t co pioſe lachryme. Ecce ego ipſe ſuz qui i v/tero tuo ſteti: quem peperiſti: quẽ pauiſt⁹ lacte virgineo: quem tantopere dileriſti quem denicz mortuũ defleuiſti tranſfixa doloris gladio. Ego ſũ Jeſus filius tuus

Sermo De resurrectiõe dñi.

loris gladio. Ego sum iesus filiꝰ tuꝰ q̄ infernũ spoliaui: inde p̃es eduxi: z eternitatis aditũ deuicta morte reseraui. Gaude mr̃ veneranda: qz data ẽ mihi ois potestas in celo z in terra: z in noie meo flectet oꝰ genu. Tu ꝓ post me in regno celoꝝ sup oes exaltaberis. Nõ posset profecto mes nr̃a inuestigare cẽ benigna fuerit illa visitatio: cẽ blãda z amicabilia verba mr̃is z filij: cẽ grosi z iocũdi vtriusq; in alterũ aspectꝰ. Post q̄ oia discessit filius a mr̃e in leticia z desideriꝭ simul remanẽte Letemur ḡ z nos cũ illa desiderantes videre filiũ suũ glosum sedentẽ ad dexteraz patris.

Tertiũ est mysteriũ approbãdẽ ꝓtat: qz sic̃ dr̃ Lu. xxiiij. Surrexit dñs vere. Habuit aũt ꝓtas dñice resurrectiõis testimoniũ ab angelis q̄ eã mulieribus nũciauerũt. Nã sic̃ dr̃ Dionysiꝰ. li. ce. hierar. Hec ẽ lex diuinitꝰ ꝓstituta vt q̄ sũt ex speciali gr̃a deo imediate superioribꝰ reuelent q̄bꝰ mediantibꝰ deferant ad inferiores. Ꝯ christi resurrectio ꝓmo angelis manifestata est z p̄ angelos hoibus nõ omnibꝰ sed testibꝰ ꝓordinatis ꝺo. Vt dicit Act. iij. Quoꝝ testimonio deferret ad alioꝝ noticiã. Habuit itaq; testimoniũ ꝓmo vt dictũ ẽ ab angelis: z a specialibus amicis chr̃i: mulieribus scz deuotis z discipulis. Itẽ habuit testimonium ab inimicis: scz iudeis z militibꝰ custodiẽtibꝰ sepulcrũ q̄ dicebãt coꝛpꝰ nõ ee in sepulcro. Nã sicut dr̃ Matth. vi. Cũ mulieres abiissent: ecce q̄dã de custodibꝰ venerũt in ciuitatẽ z nũciauerũ ꝓncipibꝰ sacerdotũ oia que facta fuerant. ꝛc. Chrys. Verꝛas a ꝛrarijs diuulgata magꝝ refulget. Sed sicut dr̃ Hiero. Principes q̄ debuerãt ꝓuerti ad pniam z iesum q̄rere resurgentẽ: perseuerãt in malicia. Vñ seq̃ Cõsilio accepto pecuniã copiosam dederũt militibus dicẽtes. Dicite q̄ discipuli eiꝰ noc. ve. z fura. sũt eũ vobis dormientibus. ꝛc. Chrys. Qualiter furarenꝫ pauperes z idiote z neq; apparere audentes Si em̃ adhuc chr̃m viuũ vidẽtes fugerẽt quõ mortuo eo nõ timuissent tot militũ multitudinẽ. ꝓpẽ q̄d aũt nõ furati sũt ꝓma nocte quãdo nulꝰ sepulcro affuit. Sabbato em̃ petierũt a pilato custodiã. Quare nõ ꝓuasibilia sũt q̄ de furto dicta sũt. Vñ p̄ que resurrectionẽ obumbrare conantur: p̄ hec eam faciũt clarere. Dicentes em̃ q̄ discipuli furati sũt cõfitentur nõ cẽ coꝛpus in sepulcro. Furtũ aũt ostendit esse mendax custodia militũ z discipulorꝝ pauoꝝ. Hec ille. Ꝯ cãtat ecca. Dicãt nũc iudei quõ milites. ꝛc. Itẽ dedit ipe dñs testimoniũ ꝓtatꝫ sue resurrectiõis p̄ multa signa siue argumẽta. Act. j. Prebuit se ipm̃ viuũ in multis argumẽtis post passionẽ suã. Vbi accipit argumẽrũ p̄ signo sensibili: z euidẽti q̄ inducit ad alicuiꝰ veritatis manifestationẽ declarata. Est ãn tuplex ꝓtas circa resurrectionẽ iesu chr̃i

Prima ẽ ꝓtas coꝛpalis ꝛditõis.
Scda est vitalis operatiõis.
Tertia est triũphalis gl̃ificatiõis.
Quarta est diuinalis vnionis.
Quinta ẽ victoriale signatiõis.

Prima est veritas coꝛporal ꝛditõis. Declarauit ei se resurrexisse ī vero coꝛpe solido ñ phãtastico vl̃ raro siue aerio: qz coꝛpꝰ suũ palpabile ꝓbuit Vñ dr̃ Lu. vl. Palpate z videte: qz spũs carnẽ z ossa nõ hz sic̃ me videtis hr̃e. Itẽ ondit se resurrexisse in coꝛpe hũano ondẽdo eis verã effigiẽ quã oculis intuerenꝫ. Itẽ in eodẽ coꝛpoꝛe nũero: q̄d ꝓbauerat Lu. vl. Videte manus meas z pedes meos: qz ego ipe sũ. Nec em̃ eet ꝓa resurrectio: nisi idẽ nũero coꝛpꝰ iterato eidem aie vniretur. Etsi instet: qz veri coꝛporis solidi est determinata figura: sed coꝛpus chr̃isti apparuit discipulis in alia effigie: vt dr̃ Mar. vl. ergo. ꝛc. Dicendũ sm̃ Th̃ q̄ in potestate eiꝰ erat: vt ex eius aspectu formaretur in oculis intuentiũ forma q̄liter cũq; differẽs sufficiẽs ad hoc q̄d videretur apparere in alia effigie absq; tñ mutatiõe sui. Hoc Tho. in. iij. par. q. liij. Circa q̄d notãdũ ꝛz eũdẽ Tho. vbi s. q. lv. q̄ resurrectio chr̃i manifestãda fuit hoibus p̄ modũ q̄ eis diuina reuelantur. Innotescunt aũt diuersimode diuina hoibꝰ scdm̃ q̄ diuersimode sẽ affecti. Nã illi q̄ habẽt mentẽ bñ dispositã secũdũ veritatẽ diuina ꝓcipiunt. Illi aũt q̄ non habent mentem bene dispositam diuina nõ percipiũt nisi cum quadã cõfusione dubietatis vel

errozis. j. Cor. ij. Aialis hō non pcipit ea que sūt spūs dei. Et iō chīs ꝙbusdam ad credendū dispositis post resurrectionez in sua effigie apparuit. His autē in alia effigie qui circa fidē videbant tepescere. Vnde ipsi dicebant. Nos aūt sperabam⁹: qa ipse esset redempturus isrl: qsi iā euanuisset spes eoz. Vñ Greg. in omel. Talem se eis exhibuit in corpe/qlis apō illos erat in mēte. Nō est tñ intelligendū ꝙ chīstus se transformauerit in alienā effigiem: ꝙuis hoc posset: sz vt dic̄ Lucas: oculi eorum tenebant ne eū agnoscerent.

¶ Scōa est veritas vitalis opationis. Manifestauit enīz se resurrexisse in corpe vino: declarādo in se veritatez vite p opa triplicis vite. Primo per opus vite nutritiue. qa cū discipulis manducauit z bibit. vt dī Lu. vltō. Etsi dicere tur: Angeli in assumptis corpibus comederūt z biberūt vt pz Gen. xviij. Et in lib. Tob. z tñ ex hoc nō cōcludit ꝙ habeāt corpa viua. ḡ nec p hoc pt cōcludi de chīo. Dōm ꝙ alia est ratō de angelis et alia de chīo. Nā angeli apparentes nō asserebāt se esse hoies sic asseruit chīus. Ytē qz corpa ab angelis sūpta nō erāt viua vel aīata: nō non erat in eis vera comestio: sz esset vera cibi contritioz traiectio in interiozē partē corpis assumpti. Vñ āgel⁹ dic̄ Tobie. x. Cū essem vobiscū: videbar qdem manducare z bibere vobiscū: sz ego cibo inuisibili vtoz. Sed qz corp⁹ chīi vere fuit aīatū: vera fuit ei⁹ comestio. qz et dic̄ Aug. Non prās sz egestas edendi auferēt corpibus resurgētiū ¶ Scōo qz opus vite sensitiue in ꝙ discipuli ad ifrogata rñdebat: z pntes salutabat: in ꝙ oñdebat se z videre z audire ¶ Tertio p op⁹ vite intellectiue: in ꝙ cū eis loqbāt: z de scripturis disserebat.

¶ Tertia est veritas triūphalis glificationis. qz oñdit se ꝙe resurrexisse in corpe glificato. Dispensatiue ei fuerat vt ante mozte suam gl'ia ab aīa nō redūdaret in corp⁹ ad ꝙ vt redēptiōis mysteriū impleret. et iō pacto hoc mysterio aīa chīi q ab instanti creationis erat glozio sissima: stati in corp⁹ in resurrectōe resumptū gl'az suā diriuauit: z accepit corpus illud pfectiones corpis gl'iosi in q̄daz superexcellētia: scz subtilitatē/agilitatē/claritatē/z impassibilitatē. Hmōi aūt gl'am corpis oñdebat p hoc ꝙ subito ab oculis discipulozum euanescebat. Licz em̄ ꝙ possz etiam p ꝙtutē diuinitatz/tñ hec ē ꝙdicta corporis gl'iosi vt sit spūale. i. subiectum spūi. vt dic̄ apl's. j. Cor. xv. ita ꝙ ois actio corpis subdat volūtati spūs. Ideo q̄cūq; hz corpus glificatū/hz in sua ptāte videri q̄ndo vult: z q̄n nō vult/nō videri. Dicit ḡ chīs subito euanuisse ab oculis discipulozum: vl qa desīt velle ab eis videri/etiā eo pnte. vel qz subito abscedebat p dotem agilitatis. Sz q̄re non continue conuersabat cū discipulis post resurrectōz sicut añ passionē Rūsio. Sicut dic̄ Tho. in. iij. p. q. lv. Circa resurrectiōz dño erāt declarāda. s. ipsa veritas resurrectōis: et gloria resurgētis Ad veritatē aūt resurrectōis manifestandā sufficiat ꝙ pluries eis apparuit: z cū eis familiarit locutus ē: z comedit z bibit: z se eis palpandū pbuit. Ad gl'am aūt resurrectionis manifestādā oportuit ꝙ nō continue conuersaret cuz eis sicut ante fecerat ne videret ad talē vitaz resurrexisse qualem prius habuerat. Consolationē aūt de continua sua pntia eis in alia vita repromisit sm illud Jo. xvj. Iterꝙ aūt videbo vos z gaudebit coz vestrū. z gaudiuz vestrū nēo tollet a vobis. In q̄bus aūt locis illo intermedio tpe esset: incognitū est: cū hoc scriptura nō tradat. et in omni loco sit diuinitas ei⁹. Hec ex Tho. Potest āt verisimiliter dici qz illo tpe erat cū aīabus patrū sanctoz in paradiso voluptatis

¶ Quarta est veritas diuinalis vnionis. Ostendit em̄ se vere surrexisse in corpe vnito diuinitati z hoc per occultoz manifestationē: sicut ptz cū discipulis dicit Joā. v. Mittite in dexterā nauigij rete et inuenietz. Miserūt ḡ z iā non valebāt trahere p multitudine piscīū ꝛc. Hoc etiā ptz cū se oñdit cognoscere cogitatiōes cordiū: di. Luc. vi. Quid turbati estis z cogitatiōes ascēdūt in corda vra: Sol⁹ em̄ de⁹ nouit cogitatōes cordis. iij Reg. viij. Tu sol⁹ nosti cor filioz hoim.

¶ Quinta est veritas vi-

ctorialis signatiõis: qz vicz oñdit se vere resurrexisse in corpe signato cicatricib vulnez. Jõ dixit discipulis suis Luc.vl. Vlq dcte man⁹ meas z pe.me.zc. Et Joã.xx. dixit thome: Jnfer digitũ tuũ huc z vide man⁹ meas: z affer manũ tuã z mitte in lat⁹ meũ. Fuit aũt ꝙuenies chm sic fuare cicatrices vlnez ꝓpt tres pcipuas rões

¶Prima ẽ rõ illũinatiue instructiõis.

¶Scõa est rõ impetratiue, intercessiõis

¶Tertia est rõ declaratiue ostensiõis

¶Prima est rõ illũinatiue instructiõis: vt vicz p hoc instruamur de aliqb ad nram salutẽ necessarijs. Hmõi aũt instructio ẽ triplex. ¶Prima est instructio certificationis de fitate vicz resurrectiõis vt certificaret euidẽt se resurrexisse in illo eodẽ corpe in q̃ passus ẽ. Jõ di.Lu.vl. Vlidete man⁹ m.z pe.m. qz egoipe sum. ¶Scõa est instructio remẽoratois: vt vicz p h instruamur illa diuĩa vulnera ꝙtinue gestare p memoriã in cordeꝫ p vite austeritatẽ in corpe Gal.vj. Ego stigmata dñi Iesu in corpe meo porto. Jõ etiã nos hortat paulus Phil.ij. Hoc sentite in vobis qđ z in chzo Iesu. Vt em chzi p nobis passi sp remẽmorem: chzs cicatrices vulnez q̃ p nobis passus est seruare voluit vt nos instruat ad recognoscẽdũ q̃ pri nũq̃ obliuiscit p qb⁹ sic crudelit plagat⁹ fuit: nã tanq̃ signũ remẽoratiuũ easde plagas seruauit vt eas intuẽdo nostri recordarer. Esa.lj. Ego tui nõ obliuiscar: ecce in mãib⁹ meis descripsi te.i. in manib⁹ meis est descriptõ tua q̃ descptio sunt plage crucifixi. ¶Tertia est instructio reuocatiõis: vt.s. nos instruat ad eũ redire nos reuocãdo p cicatrices vulnez: qsi dicẽs illõ Esa.xliij. Reuertere ad me qm redemi te. Cõsideratõ q̃ppe vulnez in corpe chzi reducit nos in memoriã sanguis illi⁹ sacratissimi p nob effusi q̃ nos ad deũ reuocat miam nob p̃mittẽdo. Heb.xij. Accessistz ad sanguinẽ melq⁹ loq̃ntẽ cꝫ abel: videte ne recusetz loq̃ntem. ¶Scõa ẽ rõ impetratiue intercessionis: vt vicz pri supplicãs pro nobis ẽ gen⁹ mortz p hoie ꝓtulerit sp oñdat. Vñ notandũ q̃ chzus triplr p nobis orat ad pzem. ¶Pzio sue hũanitatz oñsiõe; Nã in illa hũanitate mediator ẽ deiz hoim. Vñ ot Hie. Ehm p hũana natura rogare: ẽ apud pzem sepm hoiem demõstrare: eã dẽqz naturã in diuinitatz sue celsitudinez suscepisse. ¶Scõo charitatiua affectiõe q̃ nram salutẽ desiderat. Heb.vij. Accedẽs p semetipm ad deũ ad interpellãdũ p nob Et Ro.viij. Qui est ad dexterã dei: ipe interpellat p nobis: Sic aũt interpellare sibi ꝙuenit nõ inq̃ntum dei est: qz sic est pri eql⁹: sed inq̃ntũ est hõ dũ vicz affectu humanitatis nram salutẽ desiderat z postulat. Nõ tñ rogat ecclia chm vt oret p nobis ꝓpter reuerentiã psone sue: sed rogamus eũ vt oipotentẽ: sicut nõ ꝙsueuimus appellare sacerdotẽ diaconũ: lz sit ꝓpter reuerentiã sacerdotij qđ est sublimi⁹ diaconio. ¶Tertio p nobis intercedit chzs passionis sue rememoratione: vicz p cicatricũ demõstratiõz. Cicatricũ em reputatio est q̃dam p nobis apud patrẽ aduocatio. Sicut etiã miles tacẽs ab imperatore impetrauit qñ vulnera q̃ p ei⁹ amore z honore ptulit demõstrat. Legit in hystoria scholastica. q̃ Antipat idume⁹ magni herodis pater in q̃dã plio in seruitio imperatoris mltis vulneribꝫ ꝙfossus est: q̃ tandẽ ab emulis accusat⁹ relectis vestib⁹ ot: O imperator Nolo me vbis excusare apd te: lz hec vulnera q̃ p te suscepi loq̃ntur p me: si ego diligo te. Tũc cesar ipm in gram suscepit. Sic et chzs vulnera pri oñdit: vt insinuet q̃ntũ do pri obediuit: z q̃ntũ nos dilexit j. Jo.ij. Si q̃s peccauerit aduocatũ hẽmus apud patrẽ iesum chm iustũ: et ipe est p̃piciatio p pctis nris. Bern. O hõ securũ accessum habes apud deũ: habes matrez añ filiũ: et filiũ añ patrẽ. Mater oñdit filio pect⁹ z vbera: filius oñdit pri latus et vulnera: q̃nam ibi poterit esse repulsa vbi tot ꝙcurrũt charitatz insignia. Hec Ber. ¶Tertia est rõ declaratiue oñsiõis: vt vz iugiter declaret siue oñdat aliq̃ q̃ ꝙcernũt bono ꝓ remuneratiõez: et malo ꝓ punitõz. Hmõi aũt declaratio est triplex

¶Prima est declaratio obtẽte victorie: z hoc respectu demonũ. Beda sup Lu. Nõ ex imporẽtia curãdi cicatrices seruauit: sz vt ꝑpetuũ victorie sue circũferat triũphũ Vnde z Aug. dicit. xxij. de ciui. dei q̃ sozi tassis in illo regno in corpib⁹ martez. videbimus cicatrices vulnez q̃ p chzi nomine ptulerũt: nõ em defozmitas in eis: sed di

gnitas erit: z quedã q̃uis in corpe nõ corporis sz virtutz pulcritudo fulgebit. Hec ille. Fulgebũt itaq; cicatrices in corpibus martyꝝ sicut stella in celo. sicut lapis p̃ciosus in anulo: sicut flos in stipite: z sicut p̃diosus color in rosa. Vñ in corpe chr̃i cicatrices nullo mõ ptinent ad corruptiõez vel q̃cunq; defectũ: sed ad maiorẽ cumulum glie: inq̃ntum sunt q̃dam ꝛrutis insignia. Jn illis enim locis vulnerꝝ est q̃dam specialis decor. Vñ dicit Chrys. q̃ cicatrices ille sũt sup radios solis lucidiores. Sicut aũt ỹt Tho. in. iij. par. q. liij. Lz illa aptura vulnerꝝ fit cũ quadã solutiõe cõtinetis: totũ tñ hoc recopensat p maiorẽ decorẽ glorie. ¶ Scõa est declaratio collate miscõie: z hoc respectu brõꝝ: vt vicz sp videãt q̃ misericordiã sunt redẽpti et saluati. Vnde de hoc in ppetuũ deũ laudabũt: et hoc multũ cedet eis ad maiorẽ gliam. Beda. Magnũ erit gaudiũ sanctz videre cicatrices vulnerꝝ in chr̃i carne fulgida: p q̃ victor triũphauit z de morte saluauit electos. Nã ubi est fortitudo martyrũ z sal⁹ nr̃a nostrꝝ. Hec ille. ¶ Tertia ẽ declaratio equissime iusticie: et hoc respectu reprobꝝ: vt vicz in iudicio euidẽter z palam ostẽdat q̃ iuste impij dãnẽtur qui chr̃m ꝛtẽpserũt: quẽ tñ tũc videbũt manifeste tagrauia vulnera p eis ꝛtulisse: Vñ sicut dicit Aug⁹. lib. de symbolo. Sciebat chr̃s q̃re cicatrices in suo corpe seruaret. Sicut em̃ demõstrauit thome nõ credẽti tussi tãgeret et videret: ita z inimicis vulnera demonstratur⁹ est sua vt ꝛuincẽs eos veritas dicat: Ecce hõiem quẽ crucifixi-stis: videtis vulnera que infixistis: agnoscitis latus q̃ pupugistis: q̃m p vos z p-pter vos apertũ est nec tñ intrare voluistis. Hec ille. Ptz itaq; ex supꝛadictz q̃m surrexit dom⁹ ꝛuenienter: gaudenter atz veraciter. Studeam⁹ itaq; nũc sibi ꝛfor-mari per ardentẽ charitatez vt tandẽ sue glorioſe resurrectiõis ptícipes efficiamur z ꝛueniamus feliciter ad ꝛemplandam sue diuinitatis claritatem cum eo in ppe-tuũ regnaturi. Amen.

¶ De futura resurrectiõe generali. Sermo.

OMnes qui-dem resurgem⁹. j. Cor. xv Supꝛa diximus christi. re-surrectionẽ esse exemplar nostre future resurrectiõis vt sic mẽbꝛa ꝛformẽt capitti Quia sicut dicit Paulus. Phil. iij. Reformabit corpus humilitatis nostre ꝛfigurat̃ corpi claritatis sue. Jdeo postq̃ de domini resurrectiõe diximꝰ: ꝛueniens de futura generali corpoꝝ resurrectiõe sermonẽ facere. Circa quã resurrectiõz tres habebimus ꝛsideratiões ꝓncipales.

¶ Prima est ꝛsideratio theologalis approbationis.

¶ Scõa est ꝛsideratio generalis dispositionis.

¶ Tertia est ꝛsideratio specialis distinctionis.

PRima igitur est ꝛsideratio theologalis approbationis. Ubi sunt cõsiderande approbatões huius infallibilis veritatz theologice. Omnes resurgem⁹: que veritas lz sit ex fide certissima cum sit nostre fidei articulus: tñ p cõsolidatiõe fidei potest approbari tribꝰ vijs

¶ Primo auctoritatib⁹.

¶ Scõo rationib⁹.

¶ Tertio exemplis z similitudinib⁹

¶ Primo approbat̃ auctoritatib⁹. Esa. xxvj Uiuent mortui tui et interfecti tui resurgent. Et post sequit Vos qui in puluere estis expergiscimini et laudate: quia ꝛc. Et Ezechiel. xxxvij. Hec dicit dom⁹ deus: Ecce ego aperiã tumulos vestros et educam vos de sepulcris vestris populo meus. Et Job. xix. Scio q̃ redemptor meus viuit z in nouissimo die de terra surrecturus sum ꝛc. Propter que verba Hieronym⁹ dicit de Iob ad paulinũ. Ut de ceteris sileam resurrectionẽ corpoꝝ sic ꝓpheta vt nullꝰ de ea vt manifestius vel clarius scripserit. Ztez. ij. Dach. vij. Oẽs illi septẽ fratres cũ mre gratãter martyriũ suscipiebãt ꝓpter obseruationẽ legis z spem resurrectiõis: q̃ꝝ vn⁹ offerẽs mẽbꝛa ait: E celo ista possido sz ꝓpt̃ leges hecip̃a ỏspicio: q̃m ab ipo me ea ꝛceptuꝝ spero. Et alẽ ỏt Rex mõi p suis legib⁹ ỏfuctos i etneyite rsurrectõe

Sermo De futura resurrectiõe

suscitabit. Jtẽ resurrectionẽ futurã ꝓbauit dñs saducees. Mat. xxij. t Lu. xx. Jtẽ apls. j. Thess. iiij. Nolumꝰ vos ignorare de dormientibꝫ vt nõ ꝯtristemini sic t ceteri q̃ spẽ nõ hñt. tc. Jtẽ legit in hist. romanoꝝ cũ tpe Theodosij imperatoris q̃ dam ꝓbi t mlti viri ecclesiastici dogmatizarẽt corpoꝝ resurrectionẽ nõ esse futurã: alij aut̃ fidei assentirent. Cũ in his esset imperator antius t dubiꝰ q̃d esset tenẽdũ. Cũ terra effodiret apud ꝯstantinopolim ꝓ fũdamẽto quodã iacẽdo aptũ e sepulcꝝ cuiusdam philosophi antiq̃ssimi t famatissimi q̃ fecerat scribi t sculpi secũ in sepulcro suo articulos fidei nr̃e q̃ scz dei filiũ crederet ꝯcipiẽdũ de virgine ꝓnascituruꝫ tẽ. ꝓ quẽ etiã sperabat se resurrecturũ in iudicio futuro. Jn cuius indicio ossa sua tpe theodosij imperatoris soli pateret. Ad hmõi ergo inuentionẽ t fides catholica ẽ ꝯfirmata t hereſis ꝯfutata.

Secũdo ꝓbanda ẽ resurrecctõis future ꝓpter rõnibꝫ. Et ad hoc sũt tres ꝑcipue ratiões. Prima est rõ integratiue reparatiõis. Sic em̃ ỏt anselm. li. Cur deꝰ hõ. Si hõ nõ peccasset nũq̃ morerer sz cũ amia sit t corpe ad brãm gl̃am assumerer: ergo si chr̃s integre reparauit hoiem lapsum: debuit illũ ad talem statũ reducere in q̃ simul in corpe t aia gl̃ificaret. Cũ g̃ nõ fiat in pñti qz oẽs morimur: ergo aut oẽs resurgemꝰ aut hũani generis fuit minꝰ sufficiẽs qỏ est falsum Et tõ ipe reparatoꝝ nr̃ voluit a mortuis resurgere vt supra dictũ est: vt nob de resurrectiõe nr̃a futura spẽ daret indubitatã. Nõ em̃ ꝓgruũ eet vt surgẽte integro capite mẽbra remanerẽt ꝓ ꝑte in terra. s. q̃ntũ ad corpora. Jdeo di. apls. j. Cor. xv. Chr̃s resurrexit a mortuis ꝓmitie dormientiũ. tc. Et post seq̃t. Vnusq̃sq̃ in ordine suo resurget. Scõa est rõ ꝓsumatiue pfectionis. Vt em̃ inq̃t Rich. Resurrectio corpoꝝ facit ad pfectionẽ vniuersi. Est em̃ tplex substãtia. s. pure spũal pure corpal: t ex spũali t corpali cõposita. Si aũt aie a corpib separate nũq̃ iterũ corporib vnirent: sequeret q̃ in hac parte vniuersum sua pfectiõe ꝑpetuo careret. Preterea. Aia nata est esse pars substãtie cõposite ex corporali t spũali i natura: pars aũt hz imꝑfectã esse extra totũ. Jncõueniẽs ẽ aũt vt tã nobilis substãtia ꝑpetuo careat naturali pfectiõe sui eẽ Jnsup cuz aia sit corporis forma: t forma naturalez inclinationẽ habeat ad materiã: aia igit naturalẽ hz inclinationẽ ad pficiẽdũ: corpus t regendũ: sz nulla naturalis inclinatio ẽ frustra: qz vt dicit philosophus. Natura nihil facit frustra. Tertia ẽ rõ cõpletiue retributiõis. Sic em̃ ỏt Jsido. j. desũ. bo. Qui mẽte tractauerũt qõ pfecerũt corpore: simul t aia puniẽt t corpore. spectat g̃ ad cõpletã rõnẽ punitõis iniquoꝝ t plenã manifestationẽ dine iusticie vt mali cũ suis ꝓprijs corpib ꝑpetuo puniant. Sic etiã reqrit supabũdantissima clementia t liberalitas sũmi dei vt electi sui cũ corporib ꝓprijs eternaliter letent t gaudeãt. Fuerũt nãq̃ ipa corpa instrumẽta aiaꝝ ad ꝓtutũ opera exercenda. Jpi ei scti p̃ chr̃i amore carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs t concupiscentijs. Vñ sic ỏt Tho. j. ij. q. iij. ar. v. q̃ uis corpꝰ nõ reqrat ad pfectionẽ hũane bitudinis q̃ntũ ad essentiam ipius bitudinis: ptinet tñ q̃ ad bñ esse. Cũ em̃ opatio dependeat ex natura rei q̃nto aia pfectior erit in sua natura: tãto pfectius habebit suã ꝓpriaz operationẽ in q̃ felicitas ꝯsistit. Vñ Aug. xij. sup Geñ. ad litterã: Cũ q̃iuisset vtrũ spiritibꝰ defunctoꝝ sine corporibus posset illa sũma beatitudo ꝑberi. Rñdet q̃ non sic ꝑñt videre incõmutabilẽ substãtiã vt sancti angeli vident suuꝫ lia latẽtiori causa siue tõ qz in eis est naturalis q̃dã appetitꝰ corpus administrãdi. Hec ille. Juxta h̃ et dicit magr̃ in textu i. iij. dis. xlix. q̃ pacto iudicio amplioꝛẽ gl̃az sue claritatꝭ deus mõstrabit electis: nõ q̃ ania sit receptura maioꝛẽ gl̃e habitũ sz qz augebit perfectio sue naturalis virtutis q̃nto aũt pfectior ẽ naturalis aie virtus tanto cũ eq̃li aduitorio sup naturali deũ clariꝰ videt: q̃ autez mõ in corpoze corruptibili ipfectiõẽ opationẽ suã naturalẽ habeat aia q̃ separata h̃ est ꝑ accidẽs rõe corruptibilitatꝭ corporis: qz vt dr̃ Sap. ix. Corpꝰ qỏ corrũpit aggũuat aiaz. vñ etiã h̃ mõ ỏt apls. j. Cor. xv. Caro t sanguis regnũ dei nõ possidebũt. loq̃t ei ibi de sanguie t carne q̃ ad cor

ruptōz ñ q̄ntū ad ſbam: vt intelligaſ q̄ d̄ corpalit viuūt regnū dī poſſidere nō pote rūt. Sz ſic̄ dr Aug⁹. xij. ſup Geñ. Ihūs ſi/ ñe. Cū aīa hoc corp⁹ iā nō aīale ſz p ſpūa/ lem cōmutationē ſpūale receperit: pfectū hēbit ſue nature modū obedies z iperās viuificataz viuificās tā ineffabili facilita te vt ſit ei glīe: qō fuit ſarcine. Hec ille. Ptz igit q̄ tūc maior erit bītudo aīe cor pori gl̄oſo vnite q̄ aīe ſeparate: maior in q̄ nō ſolū extēſiue qz vicz tūc gaudebit de ſuo z de corpis bono: ſz ēt maior intēſiue q̄ pfectiorē eſſendi modū z p ꝓñs q̄ter operatōis q̄ die pfectiorē rōnē. Erit itaq̄ in illa reſurrectōe gñali ſupadmirāda iocū/ ditas z leticia amicoz dei d̄ p effectū ex/ perieſ q̄ fructuoſū ē q̄ chīm q̄ſcūq̄ ſub ire laborez. Ecōuerſo vo dānati miſeri ex acerbitate pene cognoſcēt q̄nta ſtulticia: q̄nta dāmētia ē negligere aīaz z fouere cor pus: ptēnere celū z q̄rere mūdū: reſiſtere deo z ſeruire diabolo.

Tertio approbanda ē

futura reſurrectōis ꝓpitas exēplis z ſimilitu/ dinib⁹: Diuerſa ei experimēta i creaturis/ nūera reſurrectōis imaginē p̄figurāt. Pri/ mo ꝓſiōra i creaturis ſenſibilib⁹ Nā ō pulue rib⁹ p artificiū fit lucidiſſimū vitr⁹: z ex vi trꝫ fractꝫ in formaē p̄iectꝫ z liq̄factis pul criora reficiūr: q̄nromagꝫ de corpib⁹ nr̄is fractis pōt ſum⁹ artif ex reformare corpa gl̄oſa. Itē i p̄tib⁹ tyri z achō ō ſabulo ma ris fit optimū vitr⁹. Itē aliq̄ ſemia poſtq̄ p cētū āños latuerīt in terra germinat ope rāte natura. Hoc dr̄ cē ver⁹ de q̄no milij de q̄ dr̄ q̄ aliq̄n bñ latet i tra p cētū āños z aliq̄n p mille añ q̄ germinet. Si h̄ p̄t fa cere natura de tā puo ſemine: q̄d miraris ſi h̄ faē creator q̄ ſup̄ naturā ē de tā nota bili ſemine i fine mūdi? Nā ſi ſemia p̄mo morīūr z putreſcūt z p⁹ viuificant multo fort⁹ videt nobiliſſimū gen⁹ ſeminis q̄ſ qō alia ſemina facta ſunt cum ſeminatur non deperire ſcilicz corpus humanū cum p⁹ hūanū cū ſepelit. j. Cor. xv. Inſipiēs tu qō ſeminas nō viuificaſ niſi pri⁹ moria tur. Eſa. lxvj. Oſſa vr̄a ſic herba germina būt. Itē ꝓſidera arbores q̄ in hyeme videt q̄ mortue: i vere aūt q̄ſi reſurgere. Itē ar bor⁹ p̄ciſa iterū pullulat. Job. xiiij. Lignū habz ſpem ſi p̄ciſum fuerit vt rurſus vireſcat ꝛc̄. Et in h̄ loco docet argumētari p locū a minori reſurrectionē futurā. Scōo cō ſidera in creaturis ſenſibilib⁹ irrōnalib⁹. Vide aq̄lam depoſita ſenectute renoua/ ri. Aues depoſitis veteribꝰ pēnis annua tim veſtiūt nouas. Serpētes q̄q̄ pellem veterē exuētes annuatim nouā reſumūt. Leo filios mortuos rugitu ſuo poſt tres dies ſuſcitat. Pelican⁹ pullos a ſerpente occiſos ſuo ſanguine reſpgēs ad vitā redu cit. Itē: de cinere phenicis noua phenix z nobilis renouaſ. Phenix q̄ppe eſt auis no biliſſima z ſola nidificat in mōte arabie: z ligna aromatica in nido ſuo congregat: z ibi ſe ꝓburēs cū ſit ſola in mūdo ex cineri bus renouaſ que oīa ad reſurrectionē fu/ turā animū leuāt attentū faciūt. Ter tio ꝓſidera in ip̄a creatura rōnali: q̄z iaz multi cū chīo ſurrexerūt: vt habeſ Mat. xxvij. Itē cū btūs petrus tres diſcipulos ſuos eucharium valeriū z maternū ad cō uertendos teutunicos miſiſſet: in trāſitu alpiū mortuus eſt matern⁹. Duo autem alij ad beatū petrum reuerſi: accepto ab eo baculo ſuo: maternū iādiu mortuum et ſepultū p̄cepto eius exhumantes z tangē tes baculo petri ſuſcitatū ſecum duxerunt treuerim z magnā partez teutonie con/ uerterunt. Item in vita ſcti marcialis d̄ fuit vn⁹ de ſeptuaginta duob⁹ diſcipulis dicit q̄ cum beatus petrus mitteret eum apud lemouicas cū duobus p̄sbyteris: cū diu p̄ceſſiſſent vn⁹ ex p̄sbyteris mortuus eſt: cū aut̄ alij duo ad ſanctū petrū redīſ ſent z accepiſſent ab eo baculū ſuū ad ta/ ctū ei⁹ mortu⁹ ſurrexit. Talia multa le/ gunt q̄ futurā nobis reſurrectionē p̄figu/ rant. Indubitāter q̄q̄ tenere debem⁹ quo/ niā ſic̄ dr̄ apl's. Dēs q̄dē reſurgem⁹.

Secūda eſt ꝓſideratio generaliū di/ poſitiōis ꝓueniētis ſcz oibus reſurgē tibus tam btis q̄q̄ reꝓbis: q̄ p̄ci pue eſt triplex.

Prima eſt diſpoſitio eratis.

Scōa eſt diſpoſitio identitatis.

Tertia eſt diſpoſitio imortalitatis.

Prima igitur eſt diſpo

ſitio eratis: quia omnes in eadem etate reſurgent. Nota tū ſm Rich. in. iiij. diſt.

De resurrectõe in generali

xliij. q etas põt accipi dupliciť. Uno mõ p toto tpe q̃ vixit homo ab instãti sue formatiõis vsq; ad instans sue reformatiõis z sic nõ oẽs in eadem etate resurgẽt Alio mõdo pro statu corporis z ꝑtis q̃ ex annis in hũano corpore relinquiť. secũdum quẽ modũ accipiẽdi etatẽ dicim⁹ q adam fuit factus in etate virili. Et sic omnes in eadem etate resurgent: q; omnes resurgent in statu z dispoſitiõe corporis et virtutis naturalis quã habituri ꝓrãt si tantũ vixissent vel habuerũt q̃ tantũ vixerũt q̃ ẽ in tẽpore in q̃ terminať motus ꝓficiẽdi qõ circiter de lege corporis eſt illud tẽs quo chr̃s mortu⁹ eſt. Proptẽrea glo. Eph. iiij quã magr̃ señ. inducit in textu. dicit. Oẽs in eadẽ etate resurgẽt qua chr̃s mortu⁹ ẽ z resurrexit cuiuscũq; etatis mortui fuerit Et Aug⁹. xxij. de ci. dei. ca. xv. dicit. Qõ cõmemorauit apl's de mensura etatis plenitudinis christi sic accipiam⁹ dictum vt nec vltra nec infra iuuenilẽ formã resurgant corpora mortuorũ: sz in ea etate ad quã chr̃m puenisse cognouim⁹. Hec ille. Utrũ autẽ in eadẽ q̃ntitate resurgẽt mortui: dicit aũt Rich. q quilibet resurget in eadẽ q̃ntitate z mẽsura siue statura q̃ vnicuiq; individuo debebať in termino motus ꝓficiendi secũdũ naturalẽ ꝓtutẽ calorís extendentis humidũ z humidi suscipientis extensionẽ. Si autẽ p errorẽ nature vel p nimiã supabũdantiã materie eſt indebitus q̃ntitatis excessus vel diminutio siue defect⁹ diuina potẽtia supplebit vel resecabit: put plene ponit Aug⁹. libro xxij. de ciuitate dei. Cap. v. vide.

Secũda eſt dispoſitio

identitatis: q; quilibet resurget idẽ nũero qui ꝓrius fuit. Job. xix. In nouissimo die de terra surrecturꝰ sum. Et in carne mea videbo deũ saluatorẽ meũ: quẽ visurꝰ sum ego ipse nõ alius. Neq; em̃ ꝓprie esset resurrectio nisi idem hõ numero repararet.

Tertia ẽ dispoſitio immortalitatis.

Oẽs em̃ resurgẽt immortales z incorruptibiles. j. Cor. xv. Oportet corruptibile hoc induere incorruptionẽ: z mortale hoc induere immortalitatẽ. Ubi notãdũ ꝑm Tho. in. iij. q duplicitẽr ꝓtingere põt vt corꝑ quod ex cõditiõe suoꝝ principiorũ corruptionem habet incorruptibile reddať. Uno modo ex hoc q principiũ adcorruptionẽ mouẽs totaliter tollitur: z hoc mõdo corpora hoim post resurrectionẽ erũt incorruptibilia. Cũ em̃ primũ alterãs sit celũ per suũ motũ locale z oĩa alia agentia scda in virtute ipsi⁹ agant: z q̃si ab ipso mota oporteat q cessante motu celi nihil sit agens qđ possit corpus p alterationez aliquã trãsmutare a sua naturali ꝓpietate siue q̃litate. Alio mõ hoc cõtingit ex hoc q principiũ corruptiõis impediť. Et hoc modo corpus ade incorruptibile fuisset si innocẽtiã seruasset: q; ꝓrarie q̃litates in hominis corpore existẽtes ꝓtinebãt ꝓrimaliter iusticiã ne ad dissolutionez corꝑis agerent. Et multo plus ꝓtinebunť in corporib⁹ gloriosis q̃ erũt oĩno subiecta spũi: z sic in corporib⁹ brõꝝ post resurrectionẽ erũt duo ꝑdicti modi incorruptibilitatis In corporib⁹ aũt damnatorꝝ primꝰ tãtũ.

Tertia est ꝓsideratio specialis distinctiõis q̃ sez erit inter corꝑa dãnatorũ z corpora brõꝝ post resurrectionẽ: q vtiq; distinctio attendenda eſt preciꝑue ꝑm tres differentias.

Prima est differentia coloris.

Scda est differentia odoris.

Tertia est differentia vigoris.

Prima eſt differentia

coloris: q; corpa brõꝝ fulgida clarissima atq; pulcerrima erũt. Sed corpa dãnatorꝝ obscura: deformia: turpissima atq; horribilia.

Secunda eſt differẽtia

odoris: qui corpa beatorꝝ erunt suauiter redolentia. Uñ de ipsis ꝓcãtatur q erunt sicut odor balsami: sed corpa damnatorũ fetidissima.

Tertia eſt differẽtia vigoris:

q̃lia corpa brõꝝ agilia subtilia: et impassibilia erũt. Sz corpa dãnatorꝝ põderosa: grossa: z vehemẽtissime passibilia De his vide q̃ ad dispoſitiões brõꝝ corꝑorꝝ in tractatu de glia paradisi. De dispoſitiõib⁹ aũt dãnatorꝝ vide intrac. de penis infernalib⁹. Ex dictis itaq; patz q̃m oẽs q̃dẽ resurgemus sed nõ oẽs immutabimur de passibilitate ad impassibilitatẽ

de miseria ad felicitatem: de mestitia ad iocunditatē. Sed miserabiliores erūt impij t passibiliores post resurrectionem ꝯ nunc sint. Laboremus ergo ꝯdiu tēpus habem⁹ sic viuere in hac misera mortali vita vt tandē resurgamus nō cuz reprobis sed cum electis in gloria sempiterna. Amē.

Sermo in Letanijs.

Petite et dabit vob. Luc. xj. Letania dr rogatio vl supplicatio: quia tūc oim scōz suffragia iplorant. Dr autē rogatio ꝓprie spēs ozonis que fit p diuini flagelli amotiōe: t solet fieri cū ppli quotidie: ieiunio: exhortatiōe: t pdicatōe: sic fecit iosaphat: videns se oppmi. ij. Paral. xx. Iosaphat pterrit⁹ totū se ꝛtulit ad rogandū deū. Fieri aūt solēt letanie bis i anno. s. in festo scti marci: t trib⁹ diebz ante ascensionē. Prima letania dr maior. Tum rōe illi⁹ q istituta ē quia a gregorio magno papa vrbis rome. Tū rōe loci i q istituta est: qz rome. Tum ratione cause quia pro grauissimo morbo. Romani enim cū in qdragesima ꝓtinēter vixissent: post pasca comessatoribz: ludis: t luxurie frena laxabant. Ideo deus prouocat⁹ pestem maximā imisit i eos: de q p⁹dicem⁹. Alia aūt letania dr minor q fit tribz diebz ante ascēsionē quā brūs mamert⁹ epūs viennensis instituit tpe leonis ipatoz: q cepit anno dñi qdrigentesimo tnqgesimo octauo aū istitutionē pme. Et dr minor ad differētiā pme qz vicz istituta ē a minori epō i minori loco: t p minori morbo: ō q stati diuturnitatis sum⁹ ꝓ vicz aūt pmo istituta sit a particulari epō: tū deinde statutū ē ab eccla et firmatū vt hec letania vniuersalit obseruet⁹. Iste itaq letanie istitute sūt ad rogāduz deū: nō i missa letaniaz legit euāgeliū in q dūs nos benigne hortat ad rogandū t orādū deū. Et pmissa ꝓuenienti simili tudine ꝓcludit. Et ego dico vob. Petite t dabit vob. Vide dñi liberalitatē: vide eius benignitatez. Hortat vt petamus: t promittit dare quod petierimus. Augustin⁹ Erubescat humana pigricia Plus vult illi dare ꝙ nos accipere Plus vult ille misereri ꝙ nos a miseria ꝉliberari. Nam ille quod nos hortatur: ꝓpter nos hortat. Hec ille. Petite (inqt) t dabit vob. Sūt aūt tres ꝓncipales cause ꝓpter qs nūc deuote petere debem⁹ t ꝓpter quas ꝓcipue fiunt iste letanie.

Prima est ꝓpter mortalis pestilētie repssionem.

Secūda est ꝓpter temꝑalis indigentie subleuationem.

Tertia est ꝓpter spiritualis gratie impetrationem.

Prima igit est ꝓpter rē. Vñ ꝓpter hanc ꝓmo fuerūt instituite. Ca em institutōis letanie minoris q ꝓor instituta est fuit. Tūc em apud viēnā fres quētes t maxim⁹ terremot⁹ fiebant q domos t eccl'as plurimas subuertebāt Nocturni sonit⁹ t clamores sepius audiebāt Tūc etiā aliqō terribile accidit: quia in die pasce ignis de celo cecidit: t regis palatiū ꝛcremauit. Aliud insup mirabilius fiebat. Sicut em demones porcos intrauerūt ex pmissiōe dñi. Matth. viij. sic tūc deo pmittēte ꝓpter petā hoim demones lupos t alias feras intrabant t neminem verētes nō solū p vias: sz t p ciuitatē publice discurrebāt t passim pueros t senes viros t feminas deuorabāt. Cū igit tam doloroſi casus qtidie ꝓtingerent: pdictus epūs triduanū ieiunū indixit: letanias instituit t sic pdicta tribulatio conquieuit: Causa aūt institutōis maioz⁹ letanie fuit Legim⁹ qppe in histoz. romano ꝓ attestāte paulo mōtis cassini monacho lōgobardo ꝓ historiographo: qd tēpe pelagij pape imisit dūs triplicē pestilētiā romanis Prima fuit diluuiū aq̄ ꝓ q tātū dicūt excreuisse vt sup muros vrbis influerēt t plurimas domos euerterēt cuiusmodi diluuiū a diebz noe nō est auditū. Secōa qz p ꝛberim fluuiū magna venit multitudo serpētiū q rū qdā dñr ciuitatē inuasisse t in mare descēdisse. Inter qs erat draco qdā magnus valde. Hi aūt serpētes suis venenosis flatibz t etiā qz a fluctibz fuerūt ꝑfocati t ad litus ꝓiecti totum aerem sua putredine corruperunt. Et inde pestis tertia exorta ē quā inguinariā. i. apostēa i inguinū cōtraxerūt ita vt mānifeste sagitte celit⁹ viderēt venire. et hac peste stati duob⁹ vl trib⁹ diebz trāsa-

ctis hoies moriebant. Tāsema etiā erat il
la pestz vt hoies in vīa: in mēsa: in ludis: i
collo quīs subito morerent: Ita vt cū ali
qs (vt ō:) sternutabat: sepe in illa sternu
tatione spm exhalabat. Ūñ cū aliqs ali
quē sternutātē audiebat: statiz accurrēs:
deus te adiuuet: deꝰ te adiuuet: acclama
bat. Rursus (vt fertur) cū aliqs osculabat
freqnter 2tinuo spm emittebat. Contra
hanc pestē papa Pelagiꝰ oibus indixit ie
iunīū z pcessionē fieri pcepit: vt hz ex pdi
ctis hīstoꝛijs romanoꝝ: In q pcessiōe ipe
papa z.lxx. alij expiraverūt. Postmodum
brūs Gregoꝛiꝰ q pelagio successit cū itez
pcessionē fieri pcepisset cū letanijs p ciui
tatis circūitum: q̄dam tpe paschali ordīa
uit imaginē btē Marie, quā adhuc aiunt
esse rome) quā Lucas arte medicꝰ z pictoꝛ
egregiꝰ formasse ꝺꝛ: et eidez virgini p oīa
simillima phibet: ante pcessionē reuerent
portari. Et ecce tota aeris infectio z tur
bulētia imagini cedebat: et post imaginē
mira aeris serenitas z puritas remanebat
Tūc in aere (vt ferf: z hz in legēda bti gre
gorij) iuxta imaginē audite sunt voces an
gelox canentiū: Regina celi letare alla. Quia quē meruisti portare alla. Resurre
xit sicut dixit alla. Tūc Gre. adūrit: Ora
p nobis rogam alla. Statimq brūs gre
goꝛiꝰ vidit sup castꝝ Crescētij angelū dñi
q gladiū cruentatū detergēs in vaginā re
uocabat. Ex q intellexit greg. irā dñi sup
plā cessisse. Et ex hac cā instituit pcessi
ones singlis anuis fieri in eccl'ia dei z ieiu
nia obseruari. Lz aūt pascalib' diebꝰ eccle
sia de dñi resurrectōe gaudeat: diebꝰ tñ le
tanijs luctū: supplicatiōes: et ieiunia pa
scalib' interponit gaudijs: vt sicut dicitur
Eccl'. xj. In die bonoꝝ nō sis imemoꝛ ma
loꝝ. que q̄dam bis diebꝰ penitētijs exi
gentib' dñs immisit: vt dictū est. Vt non
sint filij ecclesie sicut illi de quib' dicitur
Job. xxj. Ducūt in bonis dies suos: in pū
cto aūt ad inferna descēdunt. Nūc itaq
et nos memoꝛes supdictoꝝ flagelloꝝ cō
siderātes quia et nos sub manu dei sumꝰ
sicut et illi q fuerūt flagellati: roganda z sup
plicare debemus in his pcessionib' ꝓpter
mortalis pestilētie repressionē. Sed dili
genter notandū est q huiusmōi pestilētie
repressio z vite longiturnitas potest bene
et male peti. Pro cuiꝰ declaratiōe 2sidē
randū est q ꝓpter quos peti pōt ꝓpter tres cās

¶ Primo ꝓpter mūdane vanitatis fauo
rem. Hoc est piculosum.

¶ Scōo ꝓpter vitiose prauitatis amoꝛes
Hoc est pniciosum.

¶ Tertio ꝓpter diuine seueritatis terro
rem. Hoc virtuosum

¶ Primo ꝓpter mūdane vanitatis fauoꝛē: cū. i. aliqs desiderat diu
viuere vt mūdi pūtis dulcedine z plentis
vite 2solatione gaudeat. Et hoc puenit ex
naturali inclinatiōne q̄ quis naturalit' dili
git esse suū z morte refugit: Sed hoc ē fal
lax z piculosum. Aug⁹. lib. de miseria hꝰ
mūdi. O vita pūs q̄ multos decipis que
dum cognosceris nihil es: dū exaltaris fu
mus es: sapiētibus amara es: insipientib'
dulcis es: q te q̄runt nō te cognoscūt: q te
cognoscūt ipi te fugiūt. Jdē lib. sol. Vita
mea vita caduca: vita q̄ q̄nto magis cre
scit tāto magis decrescit: q̄nto magis p
cedit tanto magis ad morte accedit: vita
fallax z vmbratica plena laqueis multis.
Nūc gaudeo: lepe tristoꝛ. nūc vꝰ loriā in
firmoꝝ. nūc vivo: statim moꝛioꝝ. nūc felix
appareo: sp miser: nūc rideo: nā fleo: Sicq
oia mutabilitati subiacent vt nil vna hora
vno statu pmaneat. Hec ille. Est exem
plū notabile Lu. xij. de diuite qui dicebat
Anima mea multa bona habes repo. tē
Cui dictū est Stulte hac nocte repetent
aiam tuā a te, Que aūt paraſti cuiꝰ erunt:
Patz itaq̄ q̄ stultus est z q̄nto se exponit
periculo qui petit diu viuere ꝓpter amoꝛe
huius vite. Sed heu multi sunt stultissi
mi q̄rentes diu viuere et nō bene viuere.
Vita fatuitas: q̄rūt q̄ inuenire nō pūt:
z negligūt q̄rere q̄ magis necessariū est z
q̄ facile possent inuenire. Senec. in epla.
Nemo q̄bū viuat: sed q̄diu curat: cū oib'
possit q̄tingere bñ viuere: sed diu nullis.
Hec ille. Vtrāda ꝓrsus hoim stultitia q
nō curāt se ponere in statū in q̄ mori vellēt
cū ñ hēant vniꝰ hore certitudinē: z tñ hūt
moriēdi certitudinē ieuitabilē. Aug. Au
dacioꝛ ē q cū vno petō mortli dormit q̄ q
cū septē hostib' de morte sua iniē obliga
tis 2fligit. Hec ille. Heu heu h nō aduer
tūt adulteri: nō raptoꝛes: nō vsurarij. nō
ambitiosi: nō gulosi: nō deniq̄ petōꝛes sin
guli in suis vicijs obdurati h 2siderāt.

Secūdo petunt aliqui dū viuere ꝓter vicioſe prauitatē amorē vt ſcz in vicijs ſuis ⁊ cōcupiſcētijs inordinatis diutius gaudeāt ⁊ delectētur: hoc eſt valde dānabile ⁊ pnicioſum. Hmōi (ſicut ait Greg. in. xiij. dial'.) vellent ſine fine viuere vt poſſent ſine fine peccare. Prouerb. ij. Letantur cū malefecerint ⁊ exultant in rebꝫ peſſimis q̄ꝫ vie puerſe ⁊ infames greſſus eoꝝ.

Tertio ꝓpt̄ diuine ſeueritatis terrorē: vt ſcz pn̄ꝰ pniaz agat et ꝑ petis ſuis deo ſatiſfaciat q̄ ad dei iudicū pueniat. Eccl. xviij. Añ iudiciū para iuſticiā: ⁊ h̄ē laudabile ⁊ virtuoſuz. Sed cū de futuro ſis incertꝰ ſi cupis pniaz agere ⁊ vitam emēdare fac iuxta ꝓuerbiū ſapiētis. Eccl. v. Ne tardes ꝓuerti ad dñm: et ne differas de die in die: ſubito em̄ veniet ira illi⁹ ⁊ in tpe vindicte diſperdet te. Rogare igit̄ dñm dēm⁹ ne mors incerta nos ipparatos inueniat ⁊ h̄ totꝫ viribꝫ diligēt laborare. Vñ qm̄ plerūq̄ bis diebꝫ paſcalibꝫ petis exigētibꝫ illoꝝ q̄ corꝑ dñi i paſca indigne ꝛceperūt vl'q̄ p⁹ ſuſceptionē ad petā redierūt: peſtes ⁊ mortē ſubitaneā et alia iracūdie ſue flagella dñs imittit. Jō ꝓſtitutū ē i eccā dei vt fere i oib⁹ hymnis interponat ꝓſus iſte. Queſum⁹ au. oim i h̄ paſ. gau. ab oi mor. ipetu tuū defē. po. Redit⁹ ei ad petīm ꝓpt̄ ingratitudinē ꝓuocat ira dei. Exēplū Juō. ij. Fecerūt filij iſrl' malū in ꝓſpectu dñi ⁊ dimiſerūt dñm q̄ eduxit eos de terra egypti. Et ſeq̄t. Iratus dñs ꝛ iſrl' tradidit eos i manꝫ diripiētiū ⁊c. Dñs em̄ remittēdo petā hoib⁹ eduxit eos de egypto. i. de ſtatu tenebroſo. Jngrati aūt poſtea dñm relinquūt ⁊ carnalitati ⁊ cupiditati vacāt: ꝓpt̄ qō ira⁹ dñs frequēter tradidit eos in manꝫ diripiētiū in diuerſoꝝ flagelloꝝ ⁊ punitionū: imittēdo peſtes ⁊ mortē ſubitaneā ⁊ alia hmōi ꝓpt̄ q̄ꝫ repreſſionē fiūt iſte ꝓceſſiones ⁊ letanie

Ecūda cauſa eſt ꝓpt̄ talis idigētie ſubleuationē. Multa ei in hac vita tal⁹ neceſſaria ſt̄ q̄ ex nob⁹ ipis bene nō poſſum⁹. j. Eoꝝ. iij. Quid hēs qō non accepiſti. q. d. nihil. Sē āt nob⁹ ꝓ hac vita tres ꝓncipales indigētie ꝓpt̄ q̄s in his etanijs rogare deb em⁹.

Prima eſt corꝑalis ſanitatis.
Scōa eſt ānualis vbertatis.
Tertia eſt cordialis vnitatis.

Prima igitur ē indigētia corꝑalis ſanitatis. Sz tñ ſic̄ ōt Paulus. Rhom. viij. Quid in hmōi orem⁹ ſic̄ oportet neſcim⁹. Nō em̄ eſt corꝑal' ſanitas abſolute petenda ſz ſub ꝺditōe ſi expediat ꝓ ſalute aie. Jō totū cōmittēdū ē dō q̄ nouit q̄d nob⁹ vtile ſit. Aug⁹. li. ſoli. De ſalute corꝑis mei q̄d vtile ſit neſcio: tibi dñe illud cōmitto: hoc tantū oro clemētiā tuā vt me penit⁹ ꝓuertas ad te nihilq̄ mihi repugnare facias tendenti ad te. Hec ille.

Secūda eſt indigentia ānualis vbertatis. Jdeo nūc rogare deū debemus vt teneros adhuc fructus terre ꝓſeruādo multiplicet. Hūt em̄ hmōi tpalia a dño petēda ſub ꝺditōe tñ. ſicut de ſanitate corꝑis dixim⁹. Vult aūt dñs a ſe peti tpalia ꝓpt̄ tres cauſas. Primo ꝓpt̄ nature ſuſtentationē. Matt. vj. Scit em̄ pr̄ vr̄ celeſtis. quia his omnib⁹ indigetis. Jō orabat ſapiens. Prouerb. xxx. vi. Diuitias ⁊ paupertates ne dederis mihi: ſed tātū victui meo tribue neceſſaria. Jd circo etiā dñs nos iſtruit. Luc. vj. vt oremus dicētes. Panē noſtrū quotidianum da nobis hodie: q̄tidianū (inq̄t). i. q̄ti⁹ habilis victui neceſſariū. Scōo ꝓpt̄ malā euitationē ne ſcz a malo peterent. Juxta illud. iij. Reg. j. Nūq̄d nō eſt de⁹ in iſrael: vt eatis ad cōſulēdū deū acharō. Verba ſūt helie ad ſeruos regis ſamarie Jrez h̄ vult dñs vt auferat a nobis nimiā ſollicitudinē. j. Pe. v. Oēm ſolicitudinem ꝓiciētes in eū: qm̄ ipi cura eſt de vobis. Jdeo etiā dī. Sal. Matth. vj. Nolite ſolliciti eſſe dicētes q̄d māducabimus aut bibem⁹. ⁊c. q̄ eſt intelligēdū de curioſa ⁊ ſuperflua ſollicitudine. Tertio ꝓpter boni promotionē: vt vicz ꝓ hoc noſtra in deū excitet deuotio: ⁊ dilectio: ex ipſaꝝ em̄ creaturaꝝ bonitate ex tpe cognoſcitur bonitas creatoris a q̄ fluūt tanq̄ a fonte totius bonitatis. Sap. xiij. Vani ſūt oēs homines in q̄bus non ſubeſt ſcia dei ⁊ de

bis q̃ vñr bona nō poterūt intelligere euz q̃ est: neq; operibus attẽdentes agnouerūt q̃s esset artifex. seq;. A magnitudine em speciei z creature cognoscibilit poterit creator hoz videri. Jte vt p bonū vsum tẽporalit eterna bona adq̃ram⁹. Vñ Dañ iij. ór daniel ad nabuchо. Pctã tua eleemosynis redime. Et Prouer. xiij. Redemptio aie viri diuitie ei⁹. Sicut g̃ di. Tho. ij. ij. Tpalia licz petere z desiderare nō q̃dem p̃ncipalr vt in eis finẽ ꝓstituam⁹: ſz sicut q̃daz adminicula q̃bus adiuuamur ad tendendū in btitudinẽ inq̃ntū scz p ea vita coꝛporalis sustẽtat z inq̃ntū nob oꝛganice deseruiūt ad actus virtutū vt dicit pbs. j. Ethicoꝝ. Vñ q̃ mẽs hoc mꝺo intẽdit reb⁹ tpalib⁹ in oꝛdine. ſ. ad btitudinẽ nō ab eis depmit ſz magis eleuatur sursum. Hec Thomas.

Tertia est indigentia

coꝛdialis vnitatis. ſ. pacis int̃ terrenos p̃cipes. Solẽt em̃ his tpib⁹ bella sepi⁹ excitari. Jō nūc maxime rogādū est p pace. ps. Rogate q̃ ad pacẽ sūt zc. Querere ita p pacẽ a dño debem⁹ nō vt liberi⁹ delectatōib⁹ vite pñt̃ vtamur: ſz vt feruẽti⁹ attẽtius dño seruiam⁹: nã tpe belli vix vacare possunt homines diuinis officijs et multa perpetrantur pctã: homicidia: furta: adulteria: defloratiões ꝓginū: pdi-tiões z violẽtie multe simplicib⁹ nñicte. Jñ petit eccl̃ia. Da seruis tuis illã quam mũd⁹ dare nō pōt pacẽ: vt coꝛda nr̃a sint mãdatoꝝ obseruãtia fuiremꝰ: in pace sup terrã viuerem⁹. Baruch. iij. Cõfide vera citer z agnosce: nã si in via dei ambulasses habitasses vtiq; i pace sup terrã. Et Proue. xvj. Cũ placuerint dño vie ei⁹: inimicos eiꝰ q̃q; ei⁹ conuertet ad pacẽ. Vñ vt bñ in li. Judicũ in pl̃ib⁹ capitul̃: q̃tiens filij isr. reliq̃bãt tũm: dabat eos i manꝰ hostiũ: qñ ꝓ conuertebãt ad eũ: liberabt eos dans eis pacem.

Tertia cã ꝓpt quã fiũt letanie est ꝓpt spũalis gre ipetrationẽ. Dño enim disponit ad gr̃az suscipiẽdã. Beda Ad hoc deꝰ se peti vult vt capaces dono rũ ei⁹ fiãt q̃ petũt. Hec ille. Nũc aũt istis rebꝰ p̃cipue debem⁹ petere gr̃az ꝓpt tria

Primo ꝓpt efficaciozẽ feruescẽtiz carnalitatis mortificationẽ.

Scõo ꝓpter perfectiozẽ tepescẽtiz voluntatis excitationem.

Tertio ꝓpt deuotiozẽ imminẽtis solennitatis celebrationẽ.

Primo igitur ꝓpter efficaciozẽ feruescẽtis carnalitatiz mortificationẽz: qz vz in h̃ tpe motus carnales magis feruent: iõ necessaria est ói gratia ad eos mortificandos. Gal̃. v. Spũ ambulate z carnis desideria nō pficietis.

Secundo ꝓpter perfectiozẽ tepescẽtis voluntatis excitationẽ. ſ. ad bonũ opus z ad resistẽdũ tẽtatoibus. Aug. li. j. retrac. Volũtas nr̃a nisi adiuuet ói gr̃a pie recteq; viuere nō pōt. Bre. Nihil valz bũana industria sine adiuuãte ói gr̃a. Jo. xv. Sine me nihil potestiz facere.

Tertõ ꝓpter deuotiozẽ imminẽtiz solẽnitatiz celebrationẽ. ſ. dñice ascẽsiõis vt sic cũ chõ spũal̃r ascẽdere valeam⁹. Gr̃a ei dei ẽ mẽtis elcugriua Jõ i gr̃a dei ór dñs Jo. iij. Qui bibẽrit ex aq̃ quã ego dabo ei nõ sitiet i eternũ ſz fiet in eo fõs aq̃ saliẽtis in vitã eternã. Jtẽ ꝓpter festũ missiõis. ſſ. vt solẽnitatẽ illã intus in nob⁹ celebrare valeam⁹ hñres spũm sctũ. Bre. Pensate frẽs charissimi q̃nta sit ista solẽnitas hr̃e in coꝛdis hospitio aduentũ dñi. Nũc igit ꝓpter p̃dicta gr̃az petere debemus quã si hũilit z coꝛde puro petieritmus: indubitãter accipiem⁹ qz dicit dñs Petite z dabit vobis. Et iterũ. pr̃ me⁹ celestis dabit spũm bonũ petẽtib⁹ se. Deq; vtiq; spũ dicit ps. Spũs tu⁹ bon⁹ deducet me in terrã rectã. ſ. in terrã viuẽtium. Ad quã nos ꝓducat spũs ipe vuificãs et sctificans. Amen. Circa illud qõ i scda parte p̃cedẽtis fmonis articulo scõo dictũ est de fructib⁹ terre nobis necessarijs p nature sustentatõe: notande sunt tres considerationes. Prima est consideratio nr̃e miserabilis coditiõis q̃ ex h̃ apparet q̃ terrenis reb⁹ p hac vita indigem⁹. Et qz fm pbm ex eisdem sumus ex quib⁹ nutrimur: ex hoc datur nob⁹ causa ꝑsiderãdi qm̃ ex terra sum⁹ z in terrã redigemur. Nã z indigẽtia nutrimẽti nr̃e statiz mortalitatiz oñdit. Gen. iij. Reuertere in

terrā de q̄ sumpt⁹ es. Hec ꝓsideratio nos bis eē dz cū hūilitatis. Eccl. x. Quid superbis terra z cinis? Scōa est ꝓsideratio admirabilis diuine dignatiōis q̄ sic suas creaturas ordinat z dat ad vsuz hois. Jō dicit Hugo de arra spōse. Respice vniuersum mūdū z ꝓsidera si qd in eo sit qō tibi nō fuiat. zc. Hec ꝓsideratio nos inducere dz ad dei aorez charitatē. j. Jo. xiij. Dilegam⁹ deū qm ipe pr dilexit nos. Tertia ē ꝓsideratio nre rationabilis subiectiōnis. Cū em de⁹ suas creaturas hoi subiecerit: rationabile est vt se totū hō deo subijciat. Jō Aug⁹. li. solil. Oia dñe q̄ fecisti sub pedib⁹ hois subiecisti vt solus homo sup oia tua tuus esset totus, zc.

Sermo de ascēsiōe dñi.

Dominus ie/sus postq̄ locut⁹ ē eis Assumptus est in celū z sedet a dextris dei. Marci vl. Jocūdissima prorsus est hodierna festiuitas z cū oi deuotiōe atq̄ letitia spiritali a cunctis fidelib⁹ solennissime recolenda. Vñ Leo papa sermone de ascensiōe. Sicut in solēnitate paschali resurrectio dñi nob⁹ fuit causa letādi: ita ascēsio ei⁹ in celos pſentiū nob⁹ ē materia gaudioz recolētibus illū diē q̄ natura nostre humanitatis in christo sup oēs ordines angeloz z vltra cunctaz altitudinem potestatū ad dei patris est puecta consessum. Hec ille. Est aūt hodierna solennitas altissima quidē atq̄ iocūdissima propter tria.

Propter eminentissimā humane fragilitatis sublimationē.

Propter amplissimā angelice iocunditatis augmentationē.

Propter excellentissimā diuine bonitatis manifestationē.

Primo propter eminētissimā hūane fragilitatz sublimationē Hodie nāq̄ ineffabiliter sublimata ē humana natura. Greg. in homel. hodierna. Illa natura cui dictū fuerat: es fra z in terrā ibis: hodie in celū iuit. Hec ille. O admirāda nature tā fragilis sublimatio: natura em corrupta: natura terrestris cuius est naturalr̄ditio deorsū subsistere: hodie sursum sup oēs celos triūphāter ascēdit. Nec solū exaltata ē hodie hūanitas i celū in pſona chr̄i sz z patrib⁹ antiquis q̄ hodie cū dño celos ascēderūt. Hodierna tamē solēnitas nō solū est festū dñi ascēdētis sz etiā ē festū oīm sctōz ꝓpheraz ꝓphetarū z oīm electoz q̄ fuerūt ab origine mundi vsq̄ tūc q̄ ab hac vita decesserant z ab omni pctōz macula fuerāt expurgati: nullus em hoiez ante diē hanc in celū ascenderat. Oēs aūt pfati hodie cū dño ascenderūt. Si ergo de vno festo fit festum z adaptat sibi dies illa in q̄ ad celū euolauit: nōne hodierna dies ptinet pr̄archis ꝓphetis alijsq̄ q̄ hodie cū dño ascenderūt? Cōsidera igit q̄nta sit hodierna solēnitas q̄ tot sctōz milibus z ipi sctōz sctō specialiter est dedicata. Pōt etiā festū hodiernū speciali quodā mō dici festū gl'ose matris dei q̄ cū ineffabili gaudio hūanaz filij sui carne a se sumptā hodie vidit triūphanter in celū ascēdere. Nec dubiū: gaudiū hoc sctissime matrz excellit cetera oia q̄ habuerat antea de filio suo. Postremo dicere possum⁹ qm hodie est festū totius hūane nature q̄ hodie tā excellēter i chr̄o iesu exaltata est. Jō dicebat ipe discipul⁹ suis. Jo. xiij. Si diligeretis me gauderetis vtiq̄ qz vado ad patrē. zc. Scōo ꝓpr̄ amplissimam angelice iocūditatz augmētationē. Nūq̄ pfecto ch origine mūdi tale fuit festū in celo sicut hodie. Nūq̄ antea sic creuerat angeloz gaudiū sic hodie qñ sic exaltata ē hūanitas chr̄i in quē desiderāt angeli ꝓspicere. vt hr̄ j. Pet. j. Hodierna itaq̄ solēnitas dici pōt festum oīm angeloz: qz hodie eoz ruina cepit reparari qñ dñs cū tot electis celos ascēdit. Si gaudiū est angelis dei sup vno sctō re pniam agēte: vt dr̄ Lu. xv. Vel de vno sctō qñ ad celū euolat: pēsate q̄ntū sit a ngeloz gaudiū qñ ipe angeloz rex et dñs cū tāta sctōz multitudie celos ascendit.

Tertio ꝓpr̄ euidētissimā diuine bonitatis manifestationē. Mirabilis em valde apparet bonitas dei nr̄i erga gen⁹ hūanū qz in tātā glie z dignitatz magnificētiaz naturā hūanā exaltauit. Exaltata q̄ppe mirabiliter fuit humanitas in filij dei incarnatione quando deus factus est hō. Sed tunc nondum totaliter gl'ificata: qz si anima chr̄isti fuerit gloriosa ab instan

Ber. de ascēsiōe dñi de mysterio

ti creatiōis: remāḡt tñ corpus passibile et mortale. Totalit aūt glificata est hūanitas chr̄i in sua resurrectiōe: sed ꝟsūmatio et oīmoda manifestatio hui⁹ glie facta est in ipius triūphātissima ascēsiōe. Dicim⁹ itaq; q festiuitas hodierna est ꝟclusio oīz festiuitatū chr̄i: vicz incarnatiōis: natiuitatis: circūcisiōis: appitiōis: passiōis ⁊ resurrectiōis. Ad hoc q̄ppe incarnat⁹ est: nat⁹ ⁊ circūcisus: ⁊ triginta trib⁹ annis in hoc mūdo laborauit. Debinc passus est ⁊ mortē sustinuit: vt ad celū ascēderet ⁊ celi portā nobis aperet: qō hodie pactū est. Augus. serm. de ascen. Nos chr̄i mors vinificat: nos chr̄i resurrectio erexit: nos chr̄i ascensio ꝟsecrauit: q; nobis spūs de celo tribuit Hec ille. Idē. Dū hūanaz ꝟdictiōez fidelib⁹ impōrtauit: credētib⁹ celū patere posse mōstrauit. Hec ille. Idez. Resurrectio dñi spes nr̄a est: ascēsio dñi glificatio nr̄a. Ascensiōis hodie solēnia celebram⁹. Si q̄ recte: si fideliter: si pie ascēsionē dñi celebram⁹: ascēdam⁹ cū illo ⁊ sursum corda habeam⁹. Hec ille. Amb. li. de officijs Sicut chr̄s sua resurrectiōe: resurgēdo a pctis eos docuit. ita sua ascēsiōe ascensiones q̄ndam esse aie indicauit. Hec ille. Nunc itaq; deuotissime atq; letāter ꝟ̄ceplemur hodierne solēnitatis mysteriū: triūphum vicz ⁊ glām dñice ascēsiōis: de q̄ dicūt ꝓpositā verba. Dñs iesus postq̄ locut⁹ est eis assūpt⁹ est in celū ⁊ sedet a dextris dei O verba admirāda: ꝟba iocūdissima: ꝟba dulcissima et spūali ꝟsolatiōe plenissima: quib⁹ nobis exp̄mit triūphātis ascēsiōis dñice mysteriū. In his aūt verbis nobis p̄cipue exp̄munt tria p̄ncipalia mysteria hodierna die deuotissimis aīs recolēda.

¶ Primū est mysteriū dñicissime ꝟsolationis: cū d̄r Dñs iesus postq̄ loc. est eis.

¶ Sc̄ōm ē mysteriū triūphātissime ascensionis: cū ꝺr: Assumptus est in celum.

¶ Tertiū est mysteriū glōsissime exaltationis: cū d̄r Et sedet a dextris dei.

¶ Primū itaq; est mysteriū dulcissime ꝟsolatiōis. Vbi ꝟcēplāda est inextiabilis dulcedo mellifluoꝝ ꝓboꝝ quib⁹ dignat⁹ est de⁹ suos discipl̄os et amicos ꝟsolari cū ab eis esset recessur⁹ et in celū ascensur⁹. O q̄ntū sapiebāt dulcedinis verba oris illi⁹ sacratissimi dñi ie su. Poterat vtiq; q̄libet discipl̄oꝝ cū Pā. dicere. q̄ dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua super mel o. meo. Verba q̄ppe iesu dulcissima cūct⁊ eū amātib⁹: qm̄ amor ipi⁹ iesu inexplicabilē cordi būano dilectionē igerit atq; suauitatē. Ber. Amor iesu dulcissi⁹ q̄ppe suauissim⁹: pl⁹ milies grātissi⁹ q̄ dicer̄ suffici⁹ Hic amor ardet dulcit: dulcescit mirabiliter: sapit delectabilit: delectat et felicit. O bm̄ incendiū: o ardens desideriū: o dulce refrigeriū amare dei filiū. Hec ille. Iuxta hoc etiā cātat eccl̄ia in hac sacra solēnitate Jesu nr̄a redēptio: amor et desiderium ⁊c. Locut⁹ ē dñs in recessu suo discipulis suis tria p̄cipua verba dulcedine ꝟsolatiōis et amoris plenissima.

¶ Primū est verbū gratiose ꝓmissiōis

¶ Sc̄ōm est verbū amorose redargutōis

¶ Tertiū ē verbū fructuose instructiōis.

¶ Primū igit̄ est verbū gratiose ꝓmissiōis: q; sicut d̄r Act̄. j. Conuescens p̄cepit eis ab hierl̄ymis ne discederēt: sed expectarēt ꝓmissionē p̄tis quaz audistis inq̄t p os meū: q; ioānes quidez baptizauit aqua: vos aūt baptizabimini spūsancto nō post multos hos dies. Hec ibi Gre. sup illo verbo Cōuescēs. Notate verba: signate mysteria: Comedit et ascēdit: vt vicz p effectū comestionis veritas pateſceret carnis. Hec Greg. In verbis aūt p̄missis de actib⁹ ap̄l̄oꝝ tria sunt p̄cipue notāda q̄ necessaria sunt ad receptiōz spūsancti. ¶ Primū est pacifica ꝟuersatio q̄ dat intelligi in hoc q̄ dixit dñs discipulis Precepit ne discederēt ab hierosolymis. Hierosolyma em̄ interp̄tat pacifica: vl̄ visio pacis. Vñ ꝟpost resurrectionē dñs ꝓmo discipulis obtulit pacē: ⁊ deinde insuflauit ⁊ dixit: Accipite spūmsanctū. ¶ Sc̄ōm ē pseuerātiua expectatio. Propter qō addit̄: Sz expectarēt ꝓmissionē p̄tis. Vñ et de discipulis post ascensionē dñi ⁊ ante aduentū spūsancti d̄r Act̄. j. Hi oēs erāt p̄seuerātes vnanimit in oratione. ¶ Tertium est studiosa seu meditatiua verbi dei audit̄io q̄ notat ibi Quā audistis inq̄t p os meū Vnd̄ Act̄. x. Adhuc loq̄nte petro cecidit spūsanct⁹ sup oēs q̄ audiebāt verbū

¶ Secūdū ē verbū amo-

rose reda⁹ gutiõis. Et amore eñ maximo redarguit amicos Apoc.iij. Ego q̃s amo arguo ⁊ castigo. Inuenit aũt dñs redarguisse in discipulis suis tria post resurrectionẽ. ¶ Primo irrõnabilẽ eo⁹ timiditatẽ. Luc.vl. Quid turbati estis ⁊ cogitatõues ascendũt in cor̃da vr̃a. Sic arguẽdi st multi q̃ timẽt deo seruire⁊ ad eũ accedere p opa virtutis. Timẽt eñ paupertatẽ hui⁹ vite: timẽt penas cor̃pales. Ps. Trepidauerũt timore vbi nõ erat timor. ¶ Scõo reprehensibilẽ eo⁹ incredulitatẽ: nõ q̃ iam adhuc essent increduli: sedq̃ antea tarde crediderãt. Mar.vl. Exprobrauit incredulitatẽ illo⁹ ⁊ duriciã cor̃dis: q̃ his qui viderãt eũ resurrexisse a mortuis nõ crediderãt. Gre. in omel. Qua in re q̃d p̃sideraũ est nisi q̃ idcirco dñs tũc discipl̃os increpauit cũ cor̃paliter relict: vt ꝑba que recedẽs diceret: in cor̃dib⁹ audientiũ artius imp̃ssa remanerẽt. Hec Greg. Ber. Audi ch̃m discipl̃os increpantẽ ea hora q̃ subtractur⁹ erat sua p̃sentia: nõ dedigneris ꝑ a primo vel a ch̃o vicario redargui. Hec ille. Sũt itaq̃ arguẽdi atq̃ increpãdi mlti q̃ fidem h̃nt modicã ⁊ forte mortuã vel sopitã: q̃ ꝑ tale loq̃ndo nõ credũt in deũ. Nã ꝑm Aug. Credere in deum est credẽdo amare deũ. credẽdo in eũ ire: credẽdo ei adhererе: ⁊ credẽdo ei⁹ mẽbr̃a icor̃pari. ¶ Tertio redarguit inutilẽ eorũ curiositatẽ. Nã sicut h̃ Act.j. Interrogabant eũ dicẽtes: Dñe si in tpe hoc restitues regnũ israel? Dixit aũt eis: Nõ est vestrũ nosse tpa ł momẽta q̃ p̃ posuit in suo ptãte. Hec ibi. Eccl.iij. Altiora te ne q̃sieris: q̃ ãt tibi p̃cepit de⁹ cogita sp̃. Hec ibi Et vere hec sunt sp̃ cogitãda: q̃m in extremo iudicio est de his districta rõ cor̃ã sũmo iudice reddẽda. Sic itaq̃ valde sunt increpãdi q̃ de curiosis ⁊ inutilib⁹ potius q̃ de necessarijs ad salutẽ inq̃runt et multo acri⁹ arguẽdi q̃ de futuro tpe sibi temerarie ⁊ ꝑiculose p̃sumũt. Bern. Quid tibi de futuro tpe tãtemerarie p̃sumis o miser tanq̃ de⁹ ipa etiã momẽta in sua non posuerit potestate.

¶ Tertiũ ẽ verbũ fructuose instructiõis, q̃ docuit eos q̃d essent facturi ꝓter suã ⁊ oim salutẽ, vi. Act.j. Eritis mihi testes in hierl̃m et oi iudea ⁊ samaria ⁊ vsq̃ ad vltimũ t̃re. Et nota quõ in illis trib⁹ regionib⁹ sp̃aliter noiat̃ trãguntur tria necessaria hoib⁹ ad hoc vt in eis efficaciã habeãt testimoniũ de christo Dñt eñ in seip̃is esse pacifici ꝑ ꝓprie puritatẽ: q̃ intelligit p hierl̃m: q̃ visio pacis interp̃tat: Dñt ee deo deuoti ⁊ hũiles ꝓpt̃ie dignitatẽ: q̃ intelligit p iudeã q̃ confessio interp̃tat. Dñt etiã esse solliciti p futuro: ⁊ st. Miles i bono p ꝓpositi firmitatẽ: q̃ intelligit p samariã: q̃ interp̃tat custodies dñm. Ponit etiã instructio a dño data ap̃lis Mar.vl. vbi dr eis: Eũtes in mundũ vniuersum p̃dicate euãgelium oi creature ⁊c. vbi p̃cipue ponũtur tria. ¶ Primũ ẽ vniuersal⁹ p̃ceptio: cũ dr. Eũtes in mũ. vni. p̃dicate euãgelium oi creature. Ubi Greg. Nunq̃d frẽs mei scim̃ euãgelium vel insensatis reb⁹ vel brutis aialib⁹ fuerat p̃dicandũ vt de eo discipulis dicat: p̃dicate oĩ creature, sed ois creature noie signat hõ Hec Gre. Sic aũt loquit dñs triplici ratione. ¶ Prima est rõ gñalis ꝓuenientie. s. cũ ceter̃q̃ reb⁹. Nã etiã ꝑm phos hõ dicit microcosm⁹. i. minor mũdus: q̃ ꝓuenientiã habet cũ oib⁹ creatur̃q̃. Jõ Gre. in oĩm. Ois creature aliq̃d habz hõ. Habz nãq̃ cõe eẽ cũ lapidib⁹: viuere cũ arbor̃ib⁹: sentire cũ anialib⁹: intelligere cũ angelis. Si igit cõe habz aliq̃d cũ oi creatura hõ: iuxta aliq̃d ois creatura hõ. Hec ille. ¶ Secũda est divialis beniuolẽtie. Per hoc ei oñditur q̃ de⁹ vult oẽs hoies saluos fieri ⁊ ad agnitiõz veritat̃q̃ venire. j. ad Tim̃. ij Et q̃ nõ ẽ acceptio p̃sonar̃ apud deũ, Act. .x. Greg. in ome. Pot etiã ois creature nomine ois natio gentiũ designari. ¶ Tertia est rõ sp̃alis ẽminẽtie: q̃ vicz hõ ipis est oiz creatar̃ satẽ cor̃paliũ. p̃s. Omia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. Et Gen̄.j. Dominami piscib⁹ maris: volucrib⁹ celi: ⁊ cũctis aiantib⁹ terre. Greg. in ome. Oi creature p̃dicatur euãgeliũ cũ soli hoi p̃dicat̃. q̃ ille vz docet ꝓpter quẽ cũcta creata sunt in terra Scõm q̃ in euãgelio tãgit circa ap̃lor̃ instructionẽ est p̃ceptiõis specificatio: q̃a vicz oñdit q̃d deberẽt p̃dicare. d. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. Qui ꝩo nõ crediderit ꝺẽnabit. Greg. in ome. Fortasse apud semetipm vnusq̃q̃ dicat.

Ego tā credidi: salu⁹ ero. Vel⁹ ōt: si fidē opib⁹ teneat. Vera etēm fides est: q̄ in h̄ q̄ vbis ōt/moztib⁹ nō ꝓtradicit. Hinc ē q̄ de q̄busdā falsis fidelib⁹ Paul⁹ dicit: Qui ꝓfitent se nosse deū factis aūt negāt. Hinc Jo. ait. Qui dicit se nosse deū z mā data ei⁹ nō custodit: mēdax est. Que cum ita sint: fidei nr̄e veritatē in vite nr̄e ꝓsideratiōe debem⁹ agnoscere. Tūc em̄ veraciꝫ fideles sum⁹ si q̄ vbis ꝑmittim⁹: opib⁹ implem⁹ Hec Gre. Vñ Jacob. ij. Quid ꝑderit frēs mei si fidē dicat se q̄s hz̄e: opa aūt nō habeat: nūq̄d fides poterit salua re eū: Ibidē. Sicut corpus sine spū moztuu⁹ est: ita z fides sine opib⁹ moztua est.

Tertiū est specificatiōis magnificatio. q̄ subdit Sig̃a aūt eos q̄ credide. hec seq̄nt Jn noie m. demo. ejcient zc. Quāq̄ ꝑ certitudinē scire nō possum⁹ q̄ sunt saluādi z q̄ dānādi. Ponit tū hic dñs q̄nq̄ signa vel de expssiua salutis q̄ nobis in vltio recessu ꝑ memoziali rōne: ꝑ q̄ discernūtur vere credētes ab incredul. Hñtur aūt hec signa dupl̄r: corporaliter et spūaliꝫ. Apli q̄p pe z alij quidā scti in ecclia ꝓmittua habuerūt illa vtroq̄ mō. Hoc em̄ necessarium erat vt hoiem ad fidē ꝙuerterēt. Spūaliꝫ aūt habenꝫ ab hoib⁹ vere credētib⁹ z sunt signa certa salutis. Facere q̄ ꝑpe hmōi sig̃ corꝑaliter z ꝛaliter oñdit hoiem sctm̄. sz nō efficit. Habere ꝙo hmōi spūaliꝫ efficit hoiem sctm̄ z oñdit. Primū itaq̄ signuz est demōioz ejectio: q̄t vere credētes demonia ejcient. i. petā per pniam ea detestādo z purgādo ꝙsciam. Et cū aliq̄s hoc sollicite facit: ostēdit se vez chr̄ianū. Dñs ei q̄ nō mentiꝫ ōt Signa aūt eos q̄ crediderit hec seq̄ntur. Jn noie meo demo. ejcient. Q̄d aūt petā dicanꝫ demonia: ꝑz q̄niam Mar. vl. legiꝫ Maria magd. habuisse septē demonia: qd exponit Gre. di. Maria septē demonia habuit q̄ vniuersis vicijs plena fuit. Scd̄m signū est noue lingue locutio: q̄t linguis loq̄ntur nouis: deserendo. s. antiquā locutionē quā diabol⁹ adinuenit et hoies mali. j. Reg. ij. Recedant vetera de oze vr̄o. Vel⁹ q̄ppe lingua est: blasphemare: ꝓiurare: et vbā ꝙtra dei reuerentiā ꝓferre: Sed noua lingua est deum laudare z glōificare. De veteri lingua ōt Esa. j. Blasphemauerūt sctm̄ isr̄l. Noua ꝙo lingua ōt: Sēper laus ejus in oze meo. Jtē vel⁹ lingua est iracunde z dure loqui primis: eis maledicere: z ad iracundiā puocare. Noua ꝙo lingua est māsuete z humil̄r primo loq̄ z ei bñdicere. De veteri lingua ōt Ps̄. Maledicēt illi. De noua ꝙo lingua subdit Et tu bñdices. Jtē vetus lingua est adulari: detrahere: fraudulēta vba loq̄: et mēdacia. Noua ꝙo lingua est veritatē sp̄ ꝓ loco z tpe manifestare. De veteri lingua ōt Hiere. ix. Docuerūt linguas suas loq̄ mēdaciū. et Ps̄. Dilexisti vba ꝓcipitatiōs lingua dolosa. Noua aūt lingua ōt Jo. xvij. Jn hoc nat⁹ sū et ad hoc veni in mundū vt testimoniū ꝓhibeaz vitati. Et. ij. Tim̄. ij. de noua lingua ōt. Sollicite cura teip̄m ꝓbabilē exhibere recte tractantē verbū vitatis. Jtē vet⁹ lingua est impudica z circa carnalia verba loq̄: q̄ sunt signa mali et impudici coꝛdis. Matth. xij. Ex abūdantia coꝛdis os loq̄tur. Et Arist. iij. ethic. Qualiscūq̄ q̄s est taliꝫ ōt: z talia opaꝫ: et taliꝫ vitat.

Noua ꝙo lingua est honesta z casta vba ꝓferre. De veteri lingua. j. Coꝛ. xv. Coꝛrūpunt bonos moꝛes colloq̄a mala. De noua lingua ōt Sene. Turpia ne dixeris: paulati em̄ ꝓ verba pudoꝛ defluit. Jtē vetus lingua est de terrenis et trāsitoꝛijs loqui. Noua ꝙo lingua de celestib⁹ et eternis. De veteꝝ lingua Joā. iij. Qui de terra est: de terra loquiꝫ. Et. j. Jo. iij. Jpsi de mūdo sunt ideo de mūdo loquunt. De noua ꝙo lingua. j. Pet. iij. Sicq̄ loq̄ mōnes dei loq̄tur. et Ephes. iij. Omis sermo malus ex oze vr̄o nō ꝓcedat: sed si q̄s bon⁹ est ad edificatiōnē Tertiū signū est serpentiū ablatio: q̄t serpētes tollent: id ē malas suggestiōes siue a diabolo siue a primo immissas. Bern. Demonū ē malas cogitatiōes ingerere: sed nostr̄ est illē nō ꝙsentire. nā q̄tiens resistim⁹ totiēs diabolū supamus: angelos letificam⁹: deuz honoꝛam⁹. Hec ille. Quartū est venenū moꝛtiferi sumpti repꝛessio: q̄t si moꝛtifer⁹ q̄d biberint nō eis nocebit. Moꝛtiferū venenū bibere significat magna incōmoda sustinere: siue in reb⁹: siue in verbis: siue in ꝑsona. sed hec vere credētib⁹ nō nocent: q̄t nō frangunꝫ ꝓ impatientiā: sz patienter tolerāt: qd est signū salutis. Gre.

Ego patrẽtie veritatẽ maiorẽ signis ⁊ miraculis credo. Idẽ Qualis vnusq̃q apostata erat ante lauacrũ ⁊ tumelia phar. Hec ille.

¶ Quintũ est salubris sup egros manuũ ipositio: qr sup egros manꝰ imponẽt ⁊ bñ habebũt. i. sup pctõres q̃ eos offenderũt: manꝰ imponẽt eis indulgẽdo: ⁊ ex hoc bene habebũt. Hoc em̃ est deo valde acceptũ: et valde meritoriũ. Augꝰ. ser. de sctõ Stephão. Per amorẽ bois inimici: efficieris amicꝰ dei. Idẽ in ench. Elemosyna illa nihil est maꝰ q̃ ex corde dimittimus gõ in nos quisq̃ peccauit. Hec ille. De pdictis aũt q̃nq̃ signis in euãgelio expressis sic loquit btus Bern. in ser. Quis ea q̃ in pñti loco scripta sunt signa videt habere credulitatis sine q̃ nemo poterit saluari: qm̃ qui nõ crediderit ꝺdẽnabit: et sine fide impossibile est placere deo. Quis ih̃ demonia ejecit: linguis loquit: serpentes tollit. Quid ergo: Si nemo hec habz aut pauci in nr̃is vident habere tpibus. aut nemo saluabit: aut hi soli q̃ his muneribus gloriant q̃ nõ tã merita sunt q̃ indicia meritoꝝ: adeo vt multi dicẽtes: Dñe in nole tuo demonia eiecim̃: ⁊ in nole tuo virtutes multas fecim̃: audire habeãt in iudicio: Nescio vos/ discedite a me maledicti in ignẽ eternũ. Ubi est qõ ait aplus cũ ꝺ iusto iudice loq̃rer: q̃ reddet vnicuiq̃ iuxta opa sua: si (qõ absit) magis q̃renda sunt in iudicio signa q̃ merita. Sunt tñ ⁊ ipa merita signa q̃dam certiora vtiq̃ ⁊ salubriora. Nec difficile arbitror nosse quẽadmodum intelligi signa pñtia possint vt sint indubitata signa credulitatis ac pfectus et salutis. Primũ em̃ opꝰ fidei p dilectiõz opantis cordis ꝓfectio est: q̃ sine dubio ejciũt demonia cũ eradicant ex corde peccata. Exinde q̃ in ch̃m credũt: linguis loquũtur nouis/ cũ tã recedũt vetera de ore eoꝝ nec de cetero vetusta ꝓpare. Nũ lingua loquũtur declinantiũ in verba malicie ad excusandas excusatiões in pctis.

¶ Ubi ꝯo ꝓpunctiõe cordis ⁊ oris ꝓfessiõe pora deleta sunt peccata: ne recidiuũ patiantur: ⁊ sint posteriora peiora prib. serpentes tollant necesse est. i. venenosas sug gestiones extinguant. ¶ Quid tamẽ agẽdum siq̃ forte radix pullulat que tã veloci fer nequeat extirpari: ꝫ stimulat aĩm cõtupiscẽtia carnis: Profecto si q̃d mortiferũ biberint non eos nocebit: quoniã iuxta saluatoris exemplũ: cũ gustauerint nolẽt bibere. i. cũ senserint nolent ꝓsentire. Sic em̃ eos nõ nocebit quia nulla dãnatio est his qui sunt in chr̃o ihesu ꝓcupiscentie sensus absq̃ cõsensu. Quid tamẽ: Molesta certe et piculosa est sic corrupte affectiõis lucta ⁊ infirmate. sed qui crediderint. sup egros manuꝫ imponẽt et bene habebunt id est egras affectiões bonis opib⁹ operient: et hoc remedio curabunt. Hec supdicta Bern. Hoc de pmo principali mysterio.

¶ Secundũ pncipale mysteriũ est mysteriũ triũphantissime ascensiõis: quia dñs Ihesus postq̃ locutus est eis assumptus est in celũ. Et Act. j. Eleuatis manib⁹ ferebat in celũ. Et dicebat discipulis illud quod habet Joã. xx. Ascendo ad patrẽ meũ ⁊ patrẽ vestꝝ deũ meũ ⁊ deũ vestꝝ. De loco aũt a quo ascendit qui est in mõte oliueti dicit Simplicꝰ epus hierosolymitanꝰ: q̃ cũ ibi postea edificata esset ecclesia: locus ille in quo institerũt vestigia christi ascendentis nunq̃ potuit terra pauimẽto: imo resiliebãt marmora in ora collocantiũ. Calcati etiã pulueris a domino hoc dicit esse documentũ q̃ vestigia impssa cernũtur et eãdẽ adhuc speciem velut pressis vestigijs serra custodit Fuit aũtẽ hec domini ascensio triumphãtissima pcipue ꝓpter tria

¶ Primo ꝓpter loci in quẽ ascendit incõparabilẽ ascensionẽ.

¶ Scõo ꝓpter dñi ascẽdentis admirabilem potentiã.

¶ Tertio ꝓpter exhibitã a creaturis laudabilem reuerentiã.

¶ Primo propter loci in

cõparabilẽ eminentiã: qr assumptꝰ est in celũ. Pſ. Ascẽdit sup celos celoꝝ ad orientem. in celũ vicz empyreũ vsq̃ ad thronũ altissimũ. Pſ. Occursus eiꝰ vsq̃ ad summũ eiꝰ. Probat aũt doctor sctus in. iij. p. q̃ quies fuit christũ sic ascendere: quia per resurrectionem vitam immortalem et incorruptibilem atq̃ impassibilem inchoauit. Locus autem in quo nos habitamꝰ est locus generatiõis et corruptõis

Sed locꝰ celestis est locꝰ incorruptiōis. Licz aūt ꝓb ꝙ ascēdit in celū nihil ei accreuerit ꝙntū ad ea ꝙ sūt de essentia glorie siue ꝑm corpus siue ꝑm aiam: tñ accreuit ei aliq̄ ꝙntū ad loci decentiā ꝙ est ad bñ esse glie: z ex hac decentia gaudiū quod dā habuit nō q̄dē ꝙ tūc ō nouo inciperet gaudere qñ in celū ascendit ſz qz nouo mō de hoc gaudsus est sicut de re impleta. Hec Thomas.

Secūdo ꝓpter ascendē tis admirabilē potentiā. Propria em̄ virtute ascēdit. virtute inq̄ diuina quā habz deꝰ: z virtute etiā agilitatis corꝓis glōsi. Cōpetit q̄ppe ascendere domino non ratione diuinitatis quoꝝbiq̄ est nec ascendere nec descēdere pōt: ſz rone hūanitatis Ipa q̄ppe hūanitas ē ꝙ ascendit z ferebatur a ſtrute diuina z a ſtrute agilitatis data corꝓi suo glificato. Esa. lxiij. Hic fortmosus in stola sua gradiēs in multitudine ſtrutis sue.

Tertio ꝓpter exhibitam a creaturis laudibilē reuerētiā. Oēs em̄ creature reuerentiā ei exhibebāt sic ei cui data est ois potestas in celo z in terra. sic dr Matth. vl. Vñ cātat ecca. Scā dēs tribunal dextere ꝑis potestas oim collata ē ihesu celitus ꝙ nō erat hūanitus. Ut trina rerū machina celestiū terrestriū z infernoꝝ cōdita flectat genu iā subdita Tremunt videntes angeli .ꝛc. Ehīs ita ꝙ nō solū vt deꝰ ſz etiā vt hō dñs ē z rex celi z terre angeloꝝ z hominū. Omne ita ꝙ creaturaꝝ genus reuerentiā exhibuit chīo ascēdenti. Primo creatura totalr corporal qz nubes suscepit eū in celo. Act j. Nubes inq̄ luminosissima z clarissima nō q̄ppe indigeret nubz obsecho ſz vt oñde rek ꝙ oēs creature debēt ei reuerētiā exhibere. Scōo creatura rōnalis que ptim corꝓalis est z partim spūalis qz cū eo scti ꝑres ascēderūt eū adorātes z reuerentiaz sibi deuotissime exhibentes q̄ꝝ etiā multi corꝓaliter cū eo ascēderūt ſz illi ꝙ eo resurgente a mortuis surrexerāt. Resurrexerant em̄ ad vitā imortalē. Hoīs em̄ ē pena pcti. Ihū aūt erāt ab oīmi ꝑeccato vltimate purgati. Itez corꝓoribꝫ eoꝝ vnite fuerūt aīe glificate: ex ꝙ vnione ꝑm Aug. in epla dyoscoꝝ efficiūtur corpora impassibilia z gl̄osa. Ihō credēdi sūt ascēdisse cū dño. Vñ dicit Remigi⁹. Indubitāter credere dēm⁹ vt ꝙ resurgente dño a mortuis surrexerūt: ascendente illo ad celos z ipi pariter ascēderūt. Hec ille. Hoc itaq̄ dicere est magis cōsonū pierati: licz aliq̄ videant dicere oppositū. Hi itaq̄ cum dño ascendentes eū adorabant. Ite beata virgo: z omnes apostoli: z alij discipuli ꝙ ex ꝓcepto dñi apparētis eis recūbentib⁹ in cenaculo in monte sion in mōte venerant oliueti vt eū ascēdentē videret: videntes eū sic gl̄ose sic triumphāter euntē in celū būillime ac deuotissime adorauerūt: qz sicut dicit Act. j. vidētib⁹ illis elevatus est. O q̄nta erat coꝝ admiratio: q̄nta deuotio ad dñm suū sic ascēdentē: vere non est nobis possibile dicere. Reuera credo libenter cū eo ascēdissent etiā corꝓore: qō qz nō poterāt ascēdebāt mēte intētione: cuius signū erat aspect⁹ coꝝ attentus in celū. Et nos coꝝ exēplo tota animi deuotione nūc ad dñm ascendere ꝺemus dicētes ipi dño illō qō in ser. di. Ber. Nos ppl's tu⁹ z oues pascue tue seq̄mur te per te ad te qz tu es via ſtas z vita. Ita in in exēplo: ſtas in pmisso: in premio vita. Verba em̄ vite eēne habes z nos cognoscimus z credimus qz tu es chīs filius dī viui. Hec Ber. et Aug. Si pie ascensionē dñi celebramus ascēdamus cū illo et sursum corda habeam⁹. Sursuz inq̄ corda habeam⁹ ſz ad dñm. Sursū q̄ppe cor ad dñm refugiū vocat. Sursū aūt cor nō ad dñm supbia vocat. Hec ille. De hac ascēsiōe supbie ōt btūs bern̄. Cupidi sumus ascēsiōis exaltationē cōcupiscimus oēs: sed ve nobis si voluerimus seq̄ eū ꝙ ait. Sedebo in mōte testamēti in lateribꝫ aquilonis. Heu miser in lateribꝫ aquilonis: frigidus est mons iste. Quē sequimini misseri hoies quē sequimini? An nō videtis sat hanam tanq̄ fulgur de celo cadē tē? Nōne iste est mons in quē ascēdit angelus: z diabol⁹ fact⁹ est? Nec illi versuto hosti defuit quid ageret in hominē. Similē ei montē alterū demōstrauit: eriq̄ ingens sicut dij scientes bonū z malū. Pernicio sa est hec ascensio: imo descēsio magis est de hierusalem in hiericho. Pessim⁹ mōs

inflans sciētia in quē tñ vsq; hodie vide/as tāta ꝯcupiscētia plūmos repere filios adā: acsi nō nouerāt ꝙntum pr eoꝝ in illū mōtis ascēsu descēderit imo ēē grauiꝰ ce/ciderit. Filij hoīm vsq; q̄ grauꝰ cor̄de: vt q̄d diligitis vanitatē ꝙritis menda. Sic edificāt multi babel: sic putāt se puēturos ād dei sīlitudinē: sic ꝯcupiscūt q̄ nō expe/dit: q̄ expedit omittēres. Quid vobis et mōtib⁹ istis in q̄ ascensu tāta difficultas est ꝛ tāgrande piculū: aut cur eū deseritis monte cū⁹ et facilis est ascēsus ꝛ putilis: Prātis ambitio angelū felicitate ꝑuauit angelica: scie appetit⁹ hoīem imortalitatꝫ glīa spoliauit. Conek q̄s ascēdere montez prātis ꝙntos putas habebit ꝺdictores: obstacula ꝙnta inueniet: ēē difficilē viam: Quid si tandē ad illud ꝙrigerit q̄ opta/bat: Potēres (ait scīptura) potēter tor̄mē/ta patienk: vt pñtes anxietates ꝛ sollicitu/dines q̄s prās illa parit omittā. Quid⁹ est alter inflātis scie: ꝙntuꝫ laborabit: ꝙn/tum anxiabik spūs eius: Et tñ audiet nec tñ si te reperꝫ apphendes. Quid cū intu/muerit multū: Perdā m̄ḡr sapiētiā sapiē/tiū: ꝛ prudentiā prudentiū reprobabo Jo nemultis imor̄er. Vidistis vt arbitror q̄ fugiēdus sit nobis mōs vterq; si ꝑcipitiū angeli: si casum hoīs expauescim⁹. Non/tes gelboe nec ros nec pluuia veniāt sup vos. Quid tñ agim⁹: Ascēdere sic nō ex/pedit: ꝛ ascēdendi tenemur ꝯcupia. Quis docet nos ascensum salubrē: Quis nisi de q̄ legim⁹: qm̄ q̄ ascēdit ipe est ꝛ q̄ descēdit Ab ipo demōstrāda nobis erat via ascen sionis ne ductoris imo seductoris iniq; aut vestigiuꝫ aut ꝙsiliū seq̄remur. Quia ḡ nō erat q̄ ascēderet: descendit altissim⁹: ꝛ suo nobis descensu suauē ac salubrē dedicauit ascensuꝫ. Nec mīr si descēdendo chr̄s ascē dit: qm̄ por̄ vterq; cecidit ascēdēdo. Hec supdicta Ber. in ser. de ascē. Tertio si/bi reuerētia exhibuit creatura simplr spū alis: vicz creatura angelica. Venerūt sic/dē obuiā chr̄o oēs angelice prātes tanq̄ suo summo dño. Est aūt triplex hūda ꝙtē platio circa angelicas prātes obuiaꝫ dño venientes. Pria est ꝙtēplatio deductōis Associabāt em̄ ꝛ deducebāt eū cū ubilo i celū tanq̄ regē in solū maiestatꝫ. ps. Dūs in celo sedes ei⁹. tanq̄ sūmū pōtificē ad templū patne pieratꝫ Hab. iij. Hñtes pō tificē q̄ penetrauit celos iesum. tanq̄ iudi cem supmuꝫ ad sedē iudiciarie prātis ꝑe q̄ Mat. xxv. Cū sederit filius hois in sede maiestatis sue. Scōa est ꝙtēplatio ad/miratiōis. Mirabank em̄ q̄ terra ascēde/ret sup celū: cū scīptū sit Prouer. xxv. Ce lū sursuꝫ et terra deorsum. q̄ hō ascēderet sup angelū. ps. Ascēdit sup cherubin. q̄ hō crucifixus ascendebat cū tāta prāte ad deū. Esa. lxiij. Quis ē iste q̄ vēit de edom tinctis vestib⁹ de bosra: hic formosus i sto la sua gradiēs in mīsitudine fortitudis sue. Edom interp̄tat terren⁹ aut sanguine⁹. Bosra ꝙo interp̄tat in tribulatiōe vel an gustia. q. d. Quis est iste q̄ venit de mūdo terreno vel sanguineo: tinctis vestib⁹ de bosra. i. ō tribulatiōe ꝛ angustia. Tertia est ꝙtēplatio reuelatiōis siue manifestatio nis. Vbi notādū q̄ sicut hr̄ Ro. xiij. Que a deo sunt: ordinata sunt. Est aūt hic or/do diuinit⁹ institut⁹ vt ea q̄ sunt sup̄ ho/mines: hoīb⁹ p angelos reuelenk: vt ptꝫ p Dionȳ. iij. ca. cele. hierar. Ascēsio āt chr̄i ꝙntuꝫ ad terminū a q̄ nō trascenderet cōem hoīm noticiā: tñ ꝙntum ad terminū ad quē trāscendebat. Et iō manifestata ē angelis p̄mo ꝛ angelico testimonio mani festata hoīb⁹. Scōꝫ aūt Dionȳ. Lex diui ne bonitatis est vt illūinatiōes suas p̄mo influat angelis supiorib⁹: ꝛ p supiores in feriorib⁹. Jsta ḡ lex est hodie seruata. Nā p̄mo ascēsione sua supiorib⁹ angelis reue lauit q̄n ipis p admiratiōe interrogātib⁹ inter se: Quis est iste q̄ venit de edom tin ctis vestib⁹ de bosra: Rndit dūs: Ego q̄ loquor iusticiā ꝛ ꝓpugnator sum ad saluā/dū. Vbi q̄stione facit Dionȳ. Cū ipi su/periores angeli sint deo ꝓximi ꝛ a dō im mediate illūinenk: q̄re ab inuicē q̄runt q̄si ab inuicē discere cupiētes: Sic aūt soluit ipe et cōmentator expōit. Jn eo ei q̄ inter/rogāt: signāt se sciam appetere. Jnco aūt q̄ p̄mo inter se ꝙferūt: demōstrāt q̄ diui/nā in se ꝓcessione nō audēt ꝑuenire. Apō se ḡ p̄mo interro gare deliberāt ne forte il luminatiōez q̄ ipis a deo fit nimis festina interrogatiōe ꝑuenīāt. Data aūt ꝑdicta rūsione a dño q̄runt ipsi angeli. Quare ḡ rubꝝ est indumentū tuū ꝛ vestimēta tua sicut calcantiū in torculari. Dicit āt dūs

habere rubrū indumentū. i. corp⁹ suū. qa cicatrices vulnez in corpe suo seruauit.

Quis ḡ qōni rūdit dñs: Torcular calcaui sol⁹ z de gētib⁹ nō est vir mecū. Torcular hic ōr mux in q̄ tanḡ in plo sic pressus est vt etiā sanguis sic effunderet. Supiores aūt angeli sic instructi a dño / inferiores īstruxerūt. Pā. Dies diei eructat verbum Inferiorib⁹ igit angelis interrogātibus: Quis est iste rex glie: Rūdēūt supiores dicētes: Dñs fortū ipe est rex glie. Angeli aūt inferiores hoib⁹ reuelauerūt Act. j. Ecce duo viri. i. duo angeli in forma hūana Cū apli intuerent in celū eūtē illū: astiterūt iuxta illos in vestib⁹ albis q̄ et dixerūt: Viri galilei q̄d statis aspicientes i celum: Hic ihesus qui assūpt⁹ est a vobis in celū sic veniet quēadmodū vidistis eū euntem in celū. Hec ibi. Hec de scōo pncipali mysterio vicz de mysterio triūphantissime ascensionis.

Tertiū pncipale mysteriū est mysterium gloriosissime exaltatiōis: qz sedet a dextrz dei. Sedet inq̄ a dextris dei. i. ad eqlitatē dei q̄ntum ad diuinitatē. Et sedet a dextrz dei. i. ad potiorē partē bitudinis q̄ntuz ad suā hūanitatez Vz aūt ei⁹ hūanitas in pria specie sit ibi in celo: z a nobis subtracta sit corpalis ei⁹ pntia p ascensionē: psentia tn diuinitatz ei⁹ sp adest fidelib⁹ vbicūq; ac etiā pntia hūanitatz eius sub specie sacramētali in sacro altaris. Juxta qō ille dixit Mat. vl. Ecce ego vobiscū sum vsq; ad cōsūmationez seculi. Nam sicut dicit Leo papa: Qui ascēdit in celos nō deserit adoptatos. Et⁹ aūt ascensio in celos: et sessio ad dexterā pris multo nobis est vtilior q̄ fuisset corpalis ei⁹ pntia visibilis in pria specie. Eride nāq; nobis puenit triplex maxia vtilitas

Prima est vtilitas gloriose dignificatiōis.

Scōa est fructuose interpellatiōis.

Tertia est virtuose pmotiōis

Prima est vtilitas gloriose dignificatiōis. Maxia q̄dē nra dignitas est z totius hūani gnis honor q̄ nr̄a nra vsq; ad dei dexterā exaltata est. Ubi et angeli hāc dignitatē in hoib⁹ cōsiderātes deiceps phibuerūt se adorari ab hoibus: sic ōr Apoc. xxij. Cecidi (inq̄t ioānes) ad pedes angeli vt adorarē eū: z dixit mihi: Vide ne feceriz. Cōserv⁹ tu⁹ sum z fratrū tuoz. Ubi ōr glo. In veteri lege non se phibuit adorari: siz post ascensiōz videns se exaltari hoiez ab hoie timuit adorari

Scūda est vtilitas fructuose interpellatiōis: qz sicut ōr apls Ro. viij. Chs est ad dexterā dei q̄ etiā intpellat p nob. Et Heb. vij. Accedēs p semet ipm ad deū ad intpellandū p nob. Ipse ḡ ascēdit z sedet ad dexterā dei vt sit aduocat⁹ nr̄ apō pem. Valde securi esse possum⁹ qñ talē aduocatū apō pem nos habere cōsideram⁹. j. Jo. ij. Aduocatū hēm⁹ apō patrē ihesum chm iustū z ipe est ppiatio p pctis nr̄is. De hoc ōr Ber. Securū accessuz habes o hō apō deū: vbi est mr̄ añ filiū: filiu⁹ añ pem: mr̄ oñdit filio petens z vbera: filiu⁹ oñdit pri latus et vulnera: nulla ḡ poterit esse repulsa: vbi tot sūt charitatis insignia. Hec Bern.

Tertia est vtilitas virtuose pmotionis. Per hoc eiñ maior datur nobis cā pmotiōis fortuose: z pcipue q̄ ad tres virtutes theologicas. Primo eiñ illa dñi ascēsio z sessio ad dexterā dei nobis pdest ad firmioris fidei augmētatiōez. Et hoc pter tria. Primo pter ipletiōez infallibilitatiz. Predixerat q̄ppe discipul⁹ se ascēsurū ad pem: cū ḡ actualr q̄ pdixerat ipleuit eos z nos pter in fide sue diuitatiz solidauit. Jo. xiij. Vado ad pem. Et nūc dixi vob⁹ pusq; fiat: vt cū factū fuerit credatis. Predixerat ēt se datur eis spūm sanctū post ascēsionē suāz sessionē ad dexterā pris. Jo. xvj. Si ego nō abiero paracl⁹ nō veniet ad vos: si aūt abiero mittā eum ad vos. Et Jo. xiij. Rogabo patrē z aliū paraclētū dabit vob: vt maneat vobiscuz in eternū spūm vitatis zc. Et sequit. In illo die vos cognoscetis qz ego sū in pre meo.

Scōo pp̄t oñsionē inextimabil⁹ ptātis: sic vicz triūphāter z glīose ascēdendo. Leo papa s. de ascēn. Tūc ad eqlē patri filiū erudītior fides gressu mēz cepit ascēdere.

Tertio pp̄t subtractiōez visibil⁹ hūanitatiz Jo. xiij. Si diligeretz me gauderetz vtiq; qz vado ad patrē zc. Ubi ōr Aug⁹. Ipo

ſubtrahã formã iſtã fui in q̃ pr̃ maior me eſt: vt deũ ſpũal̃r videre poſſit. Idē in li. confeſſio. Exultauit vt gigas ad currēdā viam. Nõ eñ tardauit ſz cucurrit clamãs: dictis: factis: morte: vita: deſcēſu: aſcenſu: clamãs vt redeam⁹ ad eũ: et diſceſſit ab oculis vt redeam⁹ ad cor z inueniam⁹ eũ. Hec ille. ¶ Scõo nobis ꝓdeſt ad certioris ſpei ſubleuationē. Et hoc triplici rõe.

¶ Primo rõe vnionis q̃ vicz hñt vniri mẽbra cũ capite. Cũ eñ chr̃s ſit caput noſtr̃ vt hr̃ Epheſ. j. ſperare ſatis dẽm⁹ qñ vbi ipe eſt z nos erim⁹/ ſi rñ facit ei⁹ mẽbra ſim⁹: quēadmodũ ꝓmiſit ſuis diſcipulis Jo xiiij. Accipiã vos ad meipm vt vbi ſũ ego z vos ſitis. Et pondera hñ hec z alia ei⁹ ẏba q̃melliflua ſũt z oi ꝟſolatiõe pleniſſima. Leo papa. Chr̃i aſcēſio nr̃a ē promotio. Et q̃ ꝓceſſit glia capitis/ eo ſpes tenditur z corpis. Hec ille. Per hoc q̃ q̃ naturã aſſumpſit in celo collocauit/ dedit nob ſpem illuc puenīēdi: q̃ vbi fuerit cor⁹ ibi ꝟgregabunt z aquile. Matt. xxiiij. ¶ Secũdo rõne oñsiõis. Aſcēdit eñ vt nob oñderet q̃ rediere debem⁹. Michee. ij. Aſcēdit pādens iter añ eos. Aug. Vita tibi factus ē ſaluator ſurge z ambula: habes q̃: noli pigreſcere. Idē in ſer. Saluator mõi dilectiſſimi frēs aſcēdit in celũ: nõ q̃ turbemur in terra. Ibi ſit mēs: z hic erit req̃es. Aſcēdam⁹ cũ chr̃o interi cor̃de: vt cuz dies ꝓmiſſus aduenerit ſeq̃mur z cor̃pe.

Scire tñ debem⁹ frēs q̃ cũ chr̃o nõ aſcēdit ſuꝑbia: nõ auaricia: nõ luxuria: nulluz viciũ nr̃m aſcendit cũ medico nr̃o. Et iõ ſi poſt medicũ deſideram⁹ aſcēdere: debē⁹ vicia z pctã deponere. Hec Aug. Chr̃us itaq̃ aſcēdens ad dexterã pr̃is nobis oñdit q̃d ſperare debeam⁹. ſ. q̃enire ſecum. Heb. vj. Cõfugim⁹ ad tenēdā ꝓpoſitam ſpem quã ſicut ancoraz anie hẽm⁹ tutam ac firmã atq̃ incedentē vſq̃ ad interioza velamis vbi p̃curſor ꝓ nobis introiuit ieſus. ¶ Tertio rõne ꝓparatiõis. Vñ dicebat Jo. xiiij. Vado parare vobis locum. Et ſi abiero z ꝓparauero vobis locũ iterũ veniã z accipiã vos ad meipm. Aug. Domine para q̃ paras: nos ei tibi paras: et te nobis paras: q̃ locũ paras z tibi in nobis z in te nobis. Hoc ille. Heb. iiij. Habẽtes q̃ pontificẽ magnũ q̃ penetrauit celos ieſũ filiũ dei teneam⁹ ſpei nr̃e cõfeſſiõz

¶ Tertio nobis ꝓdeſt ad feruẽtioz charitatis affectionē. Et hoc triplici rõne.

¶ Prima eſt rõ diſpoſitiua. Subtracto eñ corꝑalis pñtie chr̃i viſibil̃r diſponit ad ſpũſcm q̃ quē diffundit charitas in cordibꝰ nr̃is: vt dr̃ Ro. v. Jõ dicebat dñs diſcipulis Joã. xvj. Expedit vobis vt ego vadã. Si eñ nõ abiero: paracle⁹ nõ veniet ad vos. Nõ exponẽs Aug. ſup Joã. ôt. Nõ poteſt cape ſpm q̃diu ẽm carnem noſſe pſiſtitis chr̃m. Idē ibidē. Si carnaliter mihi ſeſeritz: capaces ſpũs nõ eritz. Hec ille. Ber. in ſer. Quid eſt q̃ Niſi ego abiero paracle⁹ nõ veniet. niſi carnis pſentia vr̃is ſubtrahat aſpectibus: ſpũalis gr̃e dulcedinẽ ſeu plenitudinẽ mẽs occupata nõ capit. Quid vobis videt frēs: ſi hec ita ſunt: imo q̃ ita ſunt audeat q̃s de cetero q̃buſdã pharaſtic̃z illecebris dediti ſectãs lenocinia carnis ſue: carnif vtiq̃ q̃ peccatric̃z: genite in actis: affixe pctis: in q̃ deniq̃ bonũ nõ eſt: illũ expectare paracletũ. Errat oino ſiq̃s celeſtẽ illã dulcedinẽ huic cineri: diuinũ illõ balſamũ huic veneno: chariſmata illa ſpũs miſceri poſſe huiuſcemõi illecebr̃z arbitrat. Hec ille. Aug. Gaudiũ diuine dulcedis nõ degustas ſi carnali delectatõe cor macl̃as. Hec ille. Hoc itaq̃ miltũ pōderādũ eſt q̃ ñ potuerũt apli recipe plenitudinẽ ſpũs q̃diu ꝟſolatiõez haberẽt de corꝑali chr̃i pñtia: cũ tñ eẽt cor⁹ illõ ſctiſſimũ z deitate imbalſamatũ z nõ niſi ipo ſpũſcrõ ꝟceptũ et formatũ. ¶ Scõa eſt rõ attractia. Sic ei aſcēdit z ſedet ad dexterã dei vt ad ſe trahat corda nr̃a: toto eñ amore z cordis anxio deſiderio tẽdere debem⁹ vbi ipe chr̃s eſt q̃ ver⁹ amic⁹ nr̃ z tot⁹ hũani gñis thesaur⁹. Sicut ei dr̃ Mat. vj. Vbi ẽ thesaurus tu⁹ ibi eſt z cor tuũ. Jõ ôt apl̃s Col. iij. Que ſurſum ſunt q̃rite vbi chr̃s eſt in dextera dei ſedẽs: que ſurſum ſunt ſapite: nõ que ſup terrã. ¶ Tertia eſt ratõ tranſmiſſiua. Sic eñ aſcēdit z ad dexterã dei ſedet vt inde nobis ſpiritũ ſctm̃ tranſmittat: cuius ꝓncipale donũ eſt charitas. Jõ dicebat Joan. xiiij. Si autẽ abiero mittã eũ ad vos. Patz itaq̃ q̃ cõtemplatio aſcẽſionis dominice z ſeſſionis eius ad patris dexterã nobis dz eſſe cauſa fidei firmioriz:

spei certioris: z charitatis feruentioris: q̄ sūt pncipaliores fructes q̄bus nos opor/ tet post chm̄ ascēdere qō p suā ineffabilē clementiā nobis p̄stare dignet z in celesti gloria suscipere ipe iesus chūs saluator mūdi filiꝰ dei bñdictꝰ in secla. Amē.

Sermo p festo pētecostes.

Repleti sunt

oēs spūsctō. Actuū. ij. Ber. in ser. Celebriamꝰ dilectissimi hodie spūsancti solēnitatē tota cū iocūditate celebrādā: dignā oi deuotiōe. Vnde si celebriamꝰ sctōꝝ solēnia: q̄nto magis eiꝰ a q̄ habuerūt et sancti eēnt q̄t sancti fuerūt: Si veneramur sctificatos: q̄nto magis ipm̄ sctificatorē oportet honorari Hec ille. Solēnitas q̄ppe hodierna singularē quādā obtinet p̄eminētiā z dignitatē. Et hoc potissime ꝓpter tria.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis.

Secundo quia est festum amplissime iocunditatis.

Tertio quia est festum excellentissime sanctitatis.

Primo quia est festum

copiosissime liberalitatis. Rex em̄ regum ascēdēs i regni solū pfusa liberalitate dona tulit militib⁹ suis. Iurta illud. ps. Ascēdēs in altū captiuā duxit captiuitatē dedit dona hoib⁹. Que aūt dona dedit dicūt ꝓba ꝓpositaq: repleti sūt oēs spūsctō Ber. Hodie dilectissimi celi distillauerūt a facie dei sinai: a facie dei israel: z pluuia voluntaria segregata hereditati chī Spūs ei sctūs ꝓcedēs a pre largiori munere die maiestatis in apl̄os supuenit: et tribuit charismatū dona. Hec Bern̄. O ꝓfunda ierclimabilis liberalitas dei. O admiranda largitas. Aug⁹. Magna dei misericordia q̄ dat donū equale sibi.

Secūdo est festum am

plissime iocūditatis. Quena posset maior eē iocūditas cā q̄ illa tā liberal sctispūs effusio: tā mirabilis dine bonitatis declaratio: Vt i cātat in p̄fatiōe. Qua ꝓpter pfusis gaudijs tot⁹ in orbe terraꝝ mūdus exultat. Aug⁹ in li. 2 fess. Est gaudiū qō nō dat impijs: sz eis q̄ te colūt dne q̄ gaudiū tuipse es z ipsa est beata vita in terris Hec ille.

Tertio est festū excellē

tissime sctitatis. Est em̄ spūs iste sctus i se p essentiā z sctificatiu⁹ oim̄ sctōꝝ. Vnde Ro. j. dr spūs sctificationis. Hodie itaq; chūs de celo spm̄ sctificatōis mittēs sctificauit ecclam̄ suā. Ps. Sctificauit tabernaculū suū altissimꝰ. Hodie itaq; roborata est z 2firmata ecclia. Hodie itaq; 2fūmauit dns mysteria: reparōis hūane Hic sio q̄ppe spūsancti finis est alioꝝ mysteriorū Ad h̄ em̄ incarnatꝰ ē dns: natꝰ: passus: z resurrexit: z ascēdit ad celos vt inde spm̄ sctm̄ daret. Nihil q̄ppe nob ꝓfuisset filij dei incarnatio: natiuitas: passio: resurrectio z ascēsio: nisi spm̄ sctm̄ nob daret. Ecōtra si bñ 3 desset spūsancti datio sine aliis mysterijs: licz ār dnice ascēsiōis solēnitas maior fuerit in ecclia triūphanti. Hec tñ excellētior ꝓncipalior i ecca militāti Hec itaq; solēnitas est 2clusio aliaꝝ p̄cedentiū solēnitatū q̄ spectāt ad mysteriū nre reparatōis. Ber. Post magnificētiā em̄ resurgēt: z: pꝰ gliaz ascēdēt: post sublimitatē residētis: nō restabat nisi vt expectata iusto rū letitia adueniret: z celi muneribus celestes hoies iplerēt. Hec ille Hec ē ꝓfecto ꝓncipalissima nra festiuitas in hac mortali vita. Nec em̄ solū celebriamꝰ aduētuz spūsancti sup apl̄os in specie visibili sz z aduētū eiꝰ q̄ invisibiliter venit in alias nras vt eas sctificet z gre muneribus ipleat. Vnō nō solū de apl̄is sz z de oīb⁹ iustis z bonis dici p̄t. Repleti sūt oēs spūsctō. Vbi notandū ē q̄ q̄drupler distingui p̄t repletō siue plenitudo spūsancti. Prima ē plenitudo sue effluētie q̄ fuit i chō Jo. j. De plenitudine eiꝰ oēs accepimꝰ. Secda ē excellētie q̄ fuit in bēāt̄gine. Lu. j. Aue gra plena. Tertia ē abūdātie q̄ fuit in apl̄is Act. ij. Repleti sūt oēs spūsctō. Quarta sufficiētie q̄ bñt oēs iusti. Lu. j. zacharias implet⁹ ē spūsctō. Prima ē sic plenitudo fluis. Ps. Flume dei repletū est aq̄s. Secda sic plenitudo fōtis sq fluētis. Can. ij. Fōs hortoꝝ: putei aq̄ꝝ viuentiū q̄ fluūt impetu de lib̄ano. Tertia ē sic plenitudo riuuli dant

rẽtis. Vñ postq̃ ꝓpha dix. flumẽ dei re/
pletũ ẽ aq̃s: subiũxit. Riuos ei⁹ inebriãs
Vrta ẽ sic plenitudo vasis: q̃ ẽ plenitudo
mẽsurata. Iuxta illõ Eph. iiij. Vnicuiq̃
data ẽ gr̃a ꝑm mẽsurã donatõis chr̃i. De
oib⁹ itaq̃ iustis dici põt: qz repleti sũt oẽs
spũsctõ: qz vnusq̃sq̃ recipit spm̃sctm̃ q̃ntũ
ꝑm dignitatẽ capax ẽ. Vñ cyprian⁹ i epla
ad donatũ. Profluẽs largit⁹ spũs nullis fi
nib⁹ põmit nec vllis coercẽtib⁹ claustr̃ itra
certa metax spacia refrenat: manat iugit:
exuberat affluẽter. Nr̃m tãtũ pect⁹ sitiat
t pateat q̃ntũ illic capacis fidei afferim⁹
tãtũ idẽ gr̃e imũdãter haurim⁹. Hec ille.
De singulis itaq̃ spm̃sctm̃ hũtib⁹ dicere
possum⁹ qz repleti sunt oẽs spũsctõ. Licz
ꝑba illa ꝓncipali⁹ õ bris aplis scripta sint
Iuxta q̃ ꝓba t circa hui⁹ solẽnitat̃ cele/
berrime ꝓcẽplationẽ tria ꝑponim⁹ myste
ria ꝓncipaliter declaranda.

¶ Primũ ẽ mysteriũ sctificatiue repletõis
¶ Scõm ẽ specificatiue distinctõis.
¶ Tertiũ ẽ dispositiue ꝓsideratõis.

Primũ itaq̃ ẽ mysteriũ sctificatiue
repletõis õ q̃ dr̃. Repleti sũt oẽs spũ
scõ. Ipe ei ẽ spũs sctificatõis t spũs
sctificator (vt tã dicrũ ẽ) cui appriat boni/
tas t in cui⁹ datiõe maxime manifestat
bonitas diuina. Vñ ọt Ber. in ser. Cogi
tem⁹ frẽs sup nos t in nos opa trinitat̃
ab initio mũdi vsq̃ ad finẽ. Et videam⁹
q̃s sollicita fuerit illa maiestas ne nos per
deret in eternũ. Et potenter q̃dẽ oia fece
rat t sapiẽter oia gubernabat: t tã potẽtie
q̃ sapie signa manifestissima tenebãt i cre
atõe t gubernatõe machine mũdialis. Et
bonitas q̃dẽ in deo erat t bonitas multa
nimis: t̃ latebat in corde pr̃is cumulãda
q̃ñq̃ sup gen⁹ filiox adã in tpe opportuno
Dicebat inde dñs. Ego cogito cogitatõ
nes pac̃. Hec Ber. Bonitas ꝓpe dine
cumulak sup gen⁹ filiox adã q̃ñ spũsctũs
dak. Licz aũt i veteri testamẽto dat⁹ fuis/
set spũsctũs inuisibilr nulli tñ visibilr: ho
die ãt visibilr aplis dat⁹ ẽ. Iõ hodierna
dies ẽ in q̃ ꝑmo mãifestata ẽ dei bonitas i
datiõe spũscti i signo visibili q̃ñ repleti sẽ
aplũ spũsctõ t scrificati atq̃ roborati. Cir
ca quã repletionẽ q̃ttuor sũt ꝓsideranda.

¶ Prim⁹ ẽ replendox dispositio.
¶ Scõm⁹ ẽ dispositox repletio.
¶ Tertiũ⁹ ẽ repletiõis manifestatio.
¶ Quartũ⁹ ẽ manifestatiõis admiratio.

¶ Primũ est replendorũ dispositio. Non em̃ venit spũsctũs nisi ad eos q̃ debite dispositi sũt t ꝑparati. Iõo dr̃. j. Regũ. vij. Prepate corda vra dño. Iuxta aũt mysteriũ hodiernũ ꝓsiderãde sũt ꝓncipalr tres ꝓditiões dispositiue ad susceptionẽ spũsscti.

¶ Prima est ꝓditio ꝑsonalis.
¶ Scõa est cõditio localis.
¶ Tertia est ꝓditio temporalis.

¶ Prima ẽ ꝓditio ꝑsonalis. Illi q̃ppe q̃b⁹ hodie dat⁹ est spũsctũs (sic̃ legit Act. ij.) erãt chr̃i discipli pariꝛ vniti sedẽtes t orã tes. Per q̃ nob⁹ ꝓia dãr intelligi nob⁹ ne/
cessaria si spm̃sctm̃ recipe volum⁹. ¶ Pri
mũ ẽ benigna charitat̃ affectio qõ intelli
gik qz illi erãt chr̃i discipli. Nã di. dñs Jo.
xiij. In h̃ cognoscẽt qz discipli mei est̃ si
dile. ha. inuicẽ. Hec ibi. Erãt etiã pariter
vniti i eod̃ loco p qõ aiox vnio designak.
Vñ t Act. iiij. de ipis dr̃. Erat i ipis cor
vnũ t aia vna. Sic̃ ei spũs hũan⁹ nõ viui
ficat mẽbra nisi vnita: sic nec spũssã. eos q̃
dẽnt eẽ mẽbra corꝑis mystici vicz ecc̃e. Et
sic̃ ignis diuisiõe lignox extinguik. sic ignis
spũsscti i hoib⁹ p diuisiõz t discordiã. Si
ãt reqrik dilectio ad primũ ad receptiõez
spũssci: mlto magz dilectõ di sine q̃ nec eẽ
põt ꝑa dilectio primi sic̃ nec ecõtra. Vñ. j.
Jo. iiij. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ t fra
trẽ suũ oderit mẽdax ẽ. Et ibidẽ seq̃t Hoc
mãdati hẽm⁹a do vt q̃ diligit deũ diligat
t frẽm suũ. Forte dicet aliq̃s: q̃ charitas
t amor dir̃ primi nũq̃ ẽ sine spũsctõ. Iu/
xta illõ Gre. i hom. Hecq ei q̃sq̃ possz de
um diligere deũ quẽ diligit ñ vret Aug.
Quõ diligim⁹ vt accipiam⁹ quẽ nisi ha/
beam⁹ diligere nõ valem⁹. Hec Aug⁹. q̃ dilectio illa nõ ꝑparat ad recipiẽdũ spm̃/
sctm̃. Rñdem⁹ q̃ charitas naturalis. i. a/
mor q̃ ex naturalib⁹ diligere possum⁹ deũ
primũ charipẽdẽdo deũ sup oia t ꝓx se
ipm̃ t primũ ꝓx deũ: disponit ad charita
tẽ gr̃uitã sic̃ gr̃az spũscti t hr̃i põt sine gr̃a
speali spũscti nõ tm̃ sine ei⁹ assistẽtia t in/
fluẽtia gñali. Act⁹ aũt dilectiõis q̃ ẽ a cha
ritate gr̃uita t a spũsctõ iã pũte p gr̃az ꝓ/
parat ad augmẽtũ charitat̃ t gr̃e t sic ad

plenꝰ habēdū spūsctm Augꝰ. in homel.
Intelligamꝰ spūsctm habere q̄ diligit: z
habendo mereri vt plus habeat: z plus
habēdo plus diligat. Hec ille. Qm̄ aūt ve
rus amoꝛ dei sic disponit ad hñdum spm̄
sctm̄: nec meritoꝝ cē pōt aoꝛ nisi sit a. ss. q̄
z ipe dr amoꝛ patrꝭ z filij. Jō festū h̄ ss. fe/
stū ē amoris: festū dulcedinis: ꝓp̄ qđ hoꝛ
die legit euāgeliū de dilectiōe dei z de ad
uētu dī in eos q̄ sic eū diligūt: q̄ q̄dē euā
geliū scribit. Jo. xiiij. Si q̄s diligit me ser
monē meū seruabit: z p̄ me⁹ diliget eū: z
ad eū veniem⁹ z mānsionē apd eū faciem⁹
Notate ꝛba. Attende bñ qđ dr. Si q̄s
diligit me. q. dr. pauci sūt q̄ me ꝛe diligūt⁹
Nā supbi diligūt honoꝛes z prātes: luxu
riosi delectatōes z voluptates: auari divi
tias z possessiōes. Prouer. j. Stulti ea q̄
sibi noxia sūt cupiūt. Ps. Filij hoim vsq̄
quo graui coꝛde: vt q̄d diligitis vanitatē
z q̄ritis mēdaciū. Greg. Cur sic amat⁹ qđ
relinq̄t? Cur illud negligit q̄ quenit? ecce
trāsit oē qđ agitis: z ad extremū iudiciuꝫ
sine vlla intermissiōe q̄tidie volētes nolē
tesq̄ ꝓperatis. Hec Greg. Cū aūt pauci
sint q̄ vere deū diligūt. Cñ sic dr Gre. in
homel. Ecce si vnusq̄sq̄ vr̄m rediturꝰ an
diligat deū: tota fiducia z secura mēte re
spōdet: diligo. Hec Gre. Dicti pfecto di
cūt: diligimus deū q̄ eū minime diligunt.
Vt aūt videam⁹ q̄ sūt hi q̄ vere deū dili/
gūt: audiam⁹ qđ dns ipe in euāgelio dic.
Si q̄s diligit me: sermonē meū seruabit.
Et Jo. xiiij. Si diligitꝭ me: mādata mea
seruate. Ibidē. Qui hꝫ mādata mea z se/
uat ea: ille est q̄ me diligit. Greg. Probat
tio dilectōis exhibitio ē opis. Hinc i epla
tānes ait. qui dic. q: diligo deū z mādata
e⁹ nō custodit mēdax ē. Hec ille. Qñ dns
in euāgelio hod. Qui nō diligit me: sm̄o/
nes meos nō seruat. Grego. Ad vosmet
ipos frēs charissimi itroꝛsus redite: si deū
vere amatis exāmite. Nec tñ sibi aliq̄s cre
dat: q̄q̄d sibi anim⁹ sine opis attestatōe
rndeat. De dilectōe ꝓximoꝛis lingua: mēs
z vita reḡrat. Nūq̄ est amoꝛ dei otiosus.
Opaꝝ em̄ magna si ē: si no operari renuit
amoꝛ nō ē. Hec Greg. q̄ntus aūt sit fru/
ctus his q̄s diligunt deū: audiam⁹ qđ se/
quit ī euāgelio. Nā postq̄ dixit. Si q̄s
diligit me: sermonē meū seruabit: subdit.
Et pater me⁹ diliget eum. Et Joā. xiiij.
Qui dil git me: diliget a p̄re meo. Et Jo.
xv. Vos amici mei estis: si feceritis q̄ pre
cipio vobis. Grego. Pensate q̄nta digni/
tas est esse amicos chr̄i. Hec ille. Vt aūt
oñdat euidēter q̄nta sit z q̄ fructuosa ere
go nos dei dilectio: subdit dns. Et ad eū
veniem⁹ z mansionē apud eū faciemus.
Ubi notādū q⁹ hoies sūt in triplici dif
ferētia respectu aduētus dei in ipis. Qui
dā sē ad q̄s spūsctus nūq̄ venit: cuius mōi
sūt indurati pctoꝛes q̄ semp stāt in malo
ꝓposito: vt supbi: auari: luxuriosi: iracun/
di: z gulosi: q: tales spūsctō resistūt eo q⁹
penitere nolūt. Act. vij. Dura ceruicez in
circūcisis coꝛdib⁹ z auribꝫ: vos semp spūi
sctō resistitis. Glo. q: nūq̄ estis pniaz agē
tes. Alij sūt ad q̄s spūsctus iterdū venit:
sz mansionē nō facit: q: sicut dr Grego. in
homel. Q: p ꝓpūctionē q̄dā dei respectū
ꝛcipiūt: sz tētatiōis tpe h̄ ipm qđ cōpun/
cti fuerāt obliuiscūt: ita q̄ ad ꝓpetranda
pcā redeunt acsi ea minime planxissent.
Hec ille. Ista itaq̄ extinguūt ignē spūsctī
in seipis: q̄ qđ dicit ap̄ls. j. Thes. v. Spi
ritū nolite extinguere. Tertij sunt ad q̄s
ipūsctus venit z mānsionē facit q̄ vicz post
receptionē spūsctī a pctō se custodiūt z in
bono ꝓficiūt vsq̄ in finē vite sue. Greg. in
homel. Qui ꝛe deū diligit q̄ ei⁹ mādata
custodit: in ei⁹ coꝛde dns venit z mānsionē
facit: q: sic eū diuinitatis amoꝛ penetrat:
vt ab h̄ amoꝛe tentatiōis tpe nō recedat.
Hec Gre. O q̄ miser q̄ sibi datā spūsctī
grāz sp nō ꝓseruat. Nā ei amitti p̄t nisi q
volūtatꝫ malicia expulsa. Aug. li. iij. de pe
nitētia. Presto sp ē gra q̄ nūq̄ deficit nisi
pri⁹ expulsa: ꝓtinue q̄ necessaria sūt inspi/
rat si ē q̄ ꝛcipiat. Hec ille. Ex supdictꝫ igr
apparet q⁹ solis deū diligētib⁹ q̄ ei⁹ mada
ta custodiūt dat spūss. z in solis pseveran
tib⁹ in amoꝛe dī mānsionē facit. ss. Jō dns
Jo. xiiij. vbi dicit. Si diligitis me māda
ta mea seruate: subdit. Et ego rogabo pa
trē z aliū paracletū dabit vobis: vt mane
at vobiscū in eternū: spm̄ vitatis quē mū
dus (id est is qui mundanis scilicz con/
cupiscentie carnis concupiscentie oculo/
ruꝫ z superbie vite deditus est) nō potest
accipere quia non videt eum nec scit eum
Vos autem cognoscetis eum quia apud

vos manebit ⁊ in vobis erit. Hec ibi. Quare non autem non potest mũdus accipere ſſ. est: qz sicut dictũ ẽ. Non põt esse spũs scũs nisi vbi est verus amor dei. Amor autẽ dei nõ põt eẽ vbi est amor mundi: vt di. Aug⁹. Jõ dicit Ioannes. j. Jo. ij. Nolite diligere mũdũ neq; ea q̃ in mundo sũt. Si q̃s diligit mundũ nõ est charitas pr̃is in eo: qm̃ omne qõ est in mõdo ꝓcupiscẽtia carnis ẽ ⁊ ꝓcupiscẽtia oculor̃ ⁊ superbia vite q̃ nõ ẽ ex pr̃e ſz ex mũdo est. Hec ibi. ¶ Scõa ꝓditio psonalis illor̃ q̃ hodie recepert. ſſ. est ꝑa mẽtis hũiliatio q̃ intelligit p̃ hõ q̃ erãt sedẽtes. Glo. Sessio indiciũ ẽ hũilitatis. Ja. iij. Superbis deus resistit: hũilib⁹ aũt dat gr̃az. Nõ vult spũs scũs intrare hospitiũ nisi vbi honorat. Sola ꝑo hũilitas deũ honorat. Ecclesiasti. iij. Magna potẽtia soli⁹ dei est ⁊ ab hũilib⁹ honorat. Dina ꝺppe gr̃a signatur p̃ aquã, iuxta illud Jo. iiij. Qui dabit ex aqua quam ego dabo ei nõ sitiet in eternũ: ſz aq̃ quã ego dabo ei fiet i eo fõs aq̃ saliẽtis i vitã eternã. Itẽ Jo. vij. Spiritus scũs dr̃ flumẽ aq̃ viue. Jbi em̃ dicit dñs. Qui credit in me sicut dicit scriptura flumina de vẽtre ei⁹ fluẽt aq̃ viue. Hoc aũt dicit de spũsctõ quẽ accepturi erant credẽtes i eũ. Jõ autẽ sic sig̃t gr̃a spiritus sancti p̃ aquã. Qm̃ sic aq̃ ad hũilia loca fluit sic spũs anct⁹ in corda humilia venit ⁊ in eis mãsionẽ facit: nõ aũt in cordib⁹ mõtuosis ⁊ superbis. Pſ. Qui emittis fontes in vallib⁹ inter medium mõtiũ ptrãsibũt aq̃ Aug. Alta siccã ima replẽtur. Jdẽ i ser. de ascen. Videte frẽs magnũ miraculũ. Altus est de⁹: hũilias te ⁊ venit ad te. Erigis te ⁊ fugit a te. Quare h̃z: qz excelsus ẽ ⁊ humilia respicit ⁊ alta alõge cognoscit: hũilia de primo respicit: vt attollat. alta .i. superba delõge cognoscit vt deiiciat. Hec ille. Gre. Sp̃ solet diuine gr̃e familiaris eẽ hũilitas. Aug. ij. Jfes. O q̃ suauis es dñe: humiles corde sũt dom⁹ tua. ¶ Tertia ꝺditio psonalis est pura oratis deuotio. Vñ Act. j. dr̃ q̃ inter ascensionẽ dñi: vsq; ad aduentũ spũs anct̃i erãt hi oẽs ſz discipuli pseuerãtes vnanimiter in oratione. Et ecclia cãtat. Orantibus aplis deũ venisse nunciat. Pſ. Prope est dñs omnib⁹ inuocantib⁹ eum. ⁊c. Sap. vij. Jnuocaui ⁊ venit in me spirit⁹ sapie. Cassiodor⁹ sup psal. Oratio pseueraps cor abstrahit a terrenis: mundat a vicijs: subleuat ad celestia: reddit capacius ⁊ diligẽtius ad spũalia bona accipiẽda. Hec ille. Sicut itaq; aliq̃s libenter declinat ad hospitium in q̃ scit desiderari aduẽtũ suũ sic spũs anct⁹ libẽter ad eos venit q̃ eius aduẽtum exorde desiderãt ⁊ cũ deuotis orõnib⁹ eũ inuitãt sicut spõsa spõsũ. Cañt. v. Veniat dilect⁹ me⁹ i hor. su. Juxta qõ etiã Sap. v. dr̃. Preoccupat eos q̃ se cõcupiscũt. Sunt aũt tria p̃cipue nob⁹ ꝑsiderãda q̃ attẽta ꝑsideratio nob⁹ ingerere põt desiderũ feruẽs ad receptionẽ spũs anct̃i ¶ Primũ ẽ tãti hospitis incõprehensibilis sublimitas. Gre. in homel. Pensate frẽs charissimi q̃nta sit ista solẽnitas: hr̃e i cordis hospitio aduẽtũ dei. Aug. O q̃ felix ẽ aia illa q̃ ita vitã suã gubernare studet auxiliãte deo q̃ deũ hospitẽ ⁊ inhabitatorem mereak accipere. ¶ Scõm est ipsius spũs anct̃i inexplicabilis suauitas. Sap. xij. O q̃ bonus q̃ suauis est dñe spiritus tuus in nobis. Eccl. xxxiij. Spũs meus super mel dulcis. Adeo profecto dulcis q̃ in cõparatiõe tãte dulcedinis omis carnalis dulcedo amaritudo est. Aug. Gustato spiritu desipit ois caro. Hec ille. Vere spũs anct⁹ tãtã suauitatẽ hũano cordi ingerit q̃ totũ mundũ õsipere facit. Ber. Quid nõ cẽperabit dulcedo illa q̃ mortẽ q̃q; dulcissimã fecit: q̃ resistere põt asperitas vnctioni illi? Hec ille. Rich. de sctõ victore. Quod ẽ cor tã durũ vel lapideũ qõ diuina pũtia sua benignitate nõ emolliat et sua dulcedine nõ alliciat. Hec ille. ¶ Tertiũ nr̃a miserabilis necessitas. Nõ em̃ possum⁹ ex nobis ipis sine spũsctõ ad btitudinẽ ptingere: qõ declarat btus Thõ. ij. ij. q. lxviij. qz in ordine ad finẽ vltimũ supnaturalẽ nõ sufficit ipa rõnis motio nisi deus sup assit instinct⁹ ⁊ motio. ſſ. ꝑm illũ. Ro. viij. Qui spũ dei aguñt hi filij dei sunt: q̃ si filij ⁊ heredes. Et pſ. Spũs tuus bonus deducet me in terram rectam. id ẽ in hereditatem beatorum. Jtem necessarius est nobis spiritus scs ne in nobis habitet spiritus malignus: qui crudelis

est et non miserebit: vt dicitur Hiereꝫ. vij. Desiderare igit̄ ꝓmaxime debem⁹ recepcionē spūssancti: cui⁹ vtiq; nunq; digni esse possum⁹ nisi feruent desiderem⁹ t ingenti desiderio hūilit̄ orādo postulemus. Aug⁹. Tota vita boni chr̄iani sctm̄ desiderū: qđ aūt desideras nōduz vides: sed desiderādo capax eris. Hec ille. Vñ apl̄s multū feruent desiderauerūt t deuotissime orādo petierūt anteq; recip̄erent. Jō et tandē in plenitudine magna receperunt: qz sicut dr Luc. xj. Pater vr celestis dabit spm̄ bonū petētib⁹ se. Sic itaq; dictū est de triplici ꝑdicōe ꝑsonali dispositiua ad spūs ritūsctm̄ recipiendū. Scda est ꝑdicio loc̄alis vbi ꝑsiderāda est ꝑdicio loci in quo erāt discipl̄i qñ sup eos descēdit spūssctūs Erāt em̄ in hierl̄m in mōte sion/t in superio:i cenacl̄o:ascēderāt em̄ ad supioza: vt hr̄ Act. j. Per hec ait tria intelligunt tres ꝑdicōes dispositiue ad receptiōz spūssctī. Prima est cordis q̄etatio seu pacificatio:q̄ p hierl̄m intelligit:qz hierl̄m interp̄tat visio pacis. Esa. lxvj. Sup quē requiescet spūs me⁹ nisi sup humilez t q̄etū: Ps. In pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Vñ Jo. xx. dñs om̄o obtulit pacē discipl̄is dī. Pax vobis Deinde insufflauit dī. Accipite spm̄sctm̄. Juxta qđ etiā dr. ij. Cor. vl. Pacē habete et dñs pacis t dilectiōis erit vobiscuz. Hec ibi. Nō ḡ pōt esse spūssctūs in hoib⁹ inq̄etis. qz sicut dr Esa. lvij. Nō est pax impiis, Job. ix. Quis em̄ ei(s. deo) restitit et pacē habuit: Gre. Perūersa mes vñ se contra suū erigit auctorē inde se in semetipa ꝑfundit: habere ḡ pacē resistēs nō pōt, qz deū supbiā ꝑfusio sequit qđ stulte p culpaz gerit: in agētis penā miraḃiliter ordinat. Hec ille. Patz itaq; qm̄ pctōr pacē habere nō pōt: Hā quō pacē haberet q̄ gladiū portat in corde: q̄ inter dracones ꝓfat: qui gladiū dñine vltōis vibratū videt sup se et horrendā foueā infernalē igne t sulphure succensam inferi⁹ paratā ipm̄ misep̄ pr̄inus deuoraturā: Purganda est igit̄ ꝑscia ab oi pctō si vis spm̄sctm̄ recipe. Greg. in omel. Tergat sordes praui op̄is q̄ deo p̄parat domū mētis. Ber. Spūssanct⁹ odit sordes nec habitare pōt in corde subdito petis. Amb. sup Lu. Jn corde mūdo: ꝑscia bona: t fide nō ficta habitat deus.

Scda ꝑdicio signata p locū est celestiū speculatio seu ꝓtēplatiua ꝑsideratio q̄ ad intellectū. Et hoc intelligit̄ p sion: q̄ specula vel speculatio interp̄tat. Glosa. Qui spm̄sanctū desiderat: caro s domicilium mētis ꝓtēplatione trāscēdat. Ps. Elegit dom̄in⁹ sion: elegit eā in habitatiōez sibi. Et sequit verbū dñi: Hec requies mea in secl̄m secl̄i hic habitabo rē. Tertia ꝑdicio est supnoz desideratiua affectio: q̄ intelligit qz apl̄s sursum ascenderāt. Sursum q̄ppe ascendim⁹ p affectionē et desiderū voluptatis. Jō Jo. vij. clamabat dñs: Siq̄s sitit veniat ad me t bi. Hora bñ. Siq̄s sitit. i. desiderat: qz desiderū ꝓpriē ad recipiendū aquā vite q̄ est gr̄a spūssctī: veniat. s. ad me p affectionē t deuotiōez volūtatis ascendendo: t bibat. s. aquā de fonte vite. Qui ḡ vult habere spm̄sctm̄ debet oino affectū habere ad deū eleuatū: et ab oi cupiditat̄ mūdana t carnali voluptate segregatū t abstractū. Bern. in epl̄a. Qui carnalib⁹ volūptatib⁹ pascit̄: eternaz̄ delicias epulis indign⁹ hr̄. Jdē. Ego ignis et aqua sum̄ esse nō pōt: hi spūales et carnales delicie in eode non se ꝑpatiunt. Jdeo Deut. viij. Afflixit te penuria t deuit tibi mānā. Hec ibi. Cū itaq; delectatiōes extraneas vicerit hō: dabit̄ ei dulcedo spūs sancti. Apoc. ij. Vincēti dabo mānā absconditū. Patent itaq; tres ꝑdicones dispositiue ad receptiōez spūssctī q̄ sumunt ex parte loci. Tertia est cōdicio tpalis: vbi ꝑsiderāda est ꝑdicio tpis in q̄ missus est spūssanct⁹ sup apl̄os. Dissus est enim dū ꝑplerentur dies Pentecostes. vt dicit Act. j. s. die q̄nq̄gesima a resurrectiōe. Et hoc ad signandū q̄ nulli dat̄. ss. ntū qñ in eo ꝑplet pctō remissio: obtuāde legz affectio: t etne remūeratōis sperativa expectatio. Hec em̄ tria sūt a spūssctō. Primo itaq; p illā ꝑdicōz tpalē sigt̄ qm̄ a spūssctō pctō remissio. Vñ glo. Jō in q̄nq̄gesimo dat⁹ est. ss. qz indulgētia fiebat in tubileo: t p spm̄sctm̄ pctā remittunt. Et sequit in glo. Jn spūali tubileo rei soluūt: debita dimittunt: furti. boies pctō venūdati a tyrāno furtuq; libant: Hec gl̄. Rei inq̄ mortis liberāt. Ro. viij. Lex spūs vi. i chr̄o libauit me a leg. pctī t mor. Hec ille. Debita pctō rū dimittūt qz charitas op̄it mūtitudinez

peccatoꝝ: vt dicit j. Pe. iij. Serui. i. peccatores a peccati ſeruitute ⁊ diaboli liberãtur. ij. Lo. iij. Vbi ſpūs dñi ibi libertas.

Scdo p hũ ſignat q̃ a ſpūſctõ eſt legis pfectio. Nã ſm glo. qm̃ a die agni imolati q̃q̃geſimo die data eſt lex in igne: in nouo etiã teſtamẽto q̃q̃geſimo die a paſca chri deſcẽdit ſſ. in igne: lex in mõte ſinai. ſſ. in mõte ſion. Vñ p hoc inſinuat q̃ ipe ſſ. eſt pfectio totius legis: qz plenitudo legẽ eſt dilectio. vt dr Ro. xiij. Sicut eñ dicit Greg. in homel. Ipe ſpūſctūs amoꝝ eſt. Vñ ⁊ ioãnes dr. Deus charitas eſt. Hec ille. Et de ipſis aplis dicit idẽ Gre. ibidez. Dū deū in ignis viſiõe ſuſcipiũt p amorẽ ſuauiter exarſerũt. Hec ille. Et bñ dicit ſuauiter qz vt ſupra iã diximus ineffabilis eſt huj⁹ amoꝝ ſuauitas infuſa a ſſ. pſ. q̃ magna multitudo dulcedinis tue dñe quã abſcõdiſti timẽtibꝫ te. Vbi dr Glo. Hãc dulcedinẽ ñ ſentiũt q̃ palatũ cordis infectũ hũr febre inidratis. Hec glo. Qui vult itaq̃ dulcedinẽ hãc capere oẽm pcꝫ extraneã ſolatõis aut voluptatẽ affectũ dz pcul abijcere. Aug⁹. v. ꝑfeſ. Gaudium diuine dulcedinis nõ deguſtas ſi carnalẽ delectatiõe coꝝ maculas. Et Ber. Delicate ſũt ꝓſolatões diuine nec dãk admittẽtib⁹ alienas. Hec Ber. Tertio ꝑ illã ꝓditionẽ ꝛgalem ſignificat q̃ a ſpūſcõ eſt eẽna remuneratõ. Vñ dr glo. In ſpũali iubileo exules in patriã reuocãt: hereditas amiſſa reddit. Hec glo. Exules inq̃ a celeſti patria i eã reuocãt. pſ. Spūs tu⁹ bon⁹ deducet me in terrã rectã. Hereditas amiſſa reddit qz ſic dr Ro. viij. Ipe ſpūs teſtimoniũ reddit ſpũi nr̃o q̃ ſum⁹ filij dei: ſi aũt filij ⁊ heredes. Et ep̃b j. Spūſctūs dr pignus hereditatis nr̃e. Per ipm itaq̃ ſpm in nobis habitãtẽ in celeſtẽ patriã reuocamur: ꝓpus amiſſa paradiſi hereditas: nob reddit. Tũc aũt pfectã ſpūſcti plenitudinẽ habebim⁹ cũ ad illã celeſtis pꝛie quietẽ puenerim⁹ q̃ vtiq̃ hẽs bñ ſignificat p feſtũ pẽtecoſtes qõ ad quietẽ deputatũ erat Jõ ſic loq̃t Ber. in ſer. Felices vos q̃ iã intraſtis q̃q̃geſimaz requiei ⁊ iubileũ anni: frẽs nr̃os loquor q̃ bus iã dixit ſpūs vt requieſcãt a laboribꝫ ſuis: Duo nãq̃ tpa celebram⁹ frẽs: q̃q̃geſime vnũ: altez q̃ drageſime. Iſtud ante paſſionẽ: illud poſt reſurrectionẽ. Vnum in cõpũctiõe cordis ⁊ lamẽtis pnie. aliud in deuotiõe ſpūs ⁊ ſolẽni alla. Pri⁹ quidẽ tps ipa eſt vita pſens. Poſteri⁹ ꝓ quietẽ mẽtis ſignificat: q̃ eſt poſt mortẽ. Cum aũt venerit illi⁹ q̃q̃geſime finis: in iudicio ſcz reſurrectõe cõpletis diebꝫ pẽtecoſtes aderit plenitudo ſpūs ⁊ totã repledit domũ. Plena ſiquidẽ erit oĩs terra maieſtate ei⁹: qm̃ nõ ſolũ aia ſz ⁊ ipm corp⁹ ſpirituale reſurget: ſi tñ iuxta apli monituz: dũ adhuc eſt aiale fuerit ſeminatũ. Hec Ber. in ſer. Sic itaq̃ dixim⁹ de ꝓditiõe tpali qz vicz miſſus eſt ſpūſctūs dũ cõpleret⁹ dies pẽtecoſtes. Sic itaq̃ dr. Ber. in ſer. Oremus fratres vt cõpleant in nobis dies pẽtecoſtes: dies remiſſiõis: dies exaltatiõis: dies ꝓfiſſimi iubilei: ⁊ iueniat nos ſemp ſpūſctūs parit ꝓpẽ cordiũ vnitatẽ: ⁊ in eodẽ loco p promiſſaz ſtabilitatẽ. Hec Ber. Hec itaq̃ de replendoꝝ diſpoſitiõe dicta ſunt.

Secũdo circa primum

myſteriũ ſuperi⁹ ꝓpoſitũ ꝓſideranda ẽ diſpoſitoꝝ repletio. Dũ eĩ ꝓpleti eſſent dies pẽtecoſtes ⁊ ſic eẽnt diſcipuli pariter i eodẽ loco ſedẽtes ⁊ oratẽs: tũc q̃ſi hora tertia fact⁹ eſt repẽte de celo. i. de aere ſonus qz fragoꝝ q̃dã inſonuit in aere tãq̃ aduenientis ſpūs vehemẽtis. i. venti impetuoſi ⁊ fortiſſimi. Et repleuit totã domum vbi erãt ſedentes. Juxta qõ eis dictũ fuerat Lu. vl. Sedete ciuitate q̃duſq̃ induamini virtute ex alto. Hora q̃ ſpũalit̃ hora ꝑma eſt ꝓſideratio inductiua timoꝝ: pura ꝓſideratio iudicij finalis ⁊ pene gehenalis. Scda hora ẽ ꝓſideratio inductiua pudoris ſiue ꝓfuſionis: ſic ꝓſideratiõ maculę ⁊ turpitudinis pcti q̃ aperta ẽ ⁊ nuda coꝝ ocul⁹ dei. Tertia hora ẽ ꝓſideratio inductiua amoris: pura ꝓſideratio diuine bonitatẽ ⁊ bñficioꝝ dei. Et in hac hora tertia venit ſpūſctūs. Dicit aũt veniſſe repẽte ⁊ in ſimilitudie vẽti vehemẽtis: vt per hũ oñdat̃ q̃ ſubito infunditur ſpũalis gra cordibus ꝓparatis ⁊ q̃ ſubito ſpūſctūs aduenies operat̃ in mẽte facies eã ſpũalẽ ⁊ eleuatã in deũ. Jõ põt dici ſpūs vehemẽs. i. vehẽs mentẽ. Greg. in homel. Hodie ſpūſctūs repẽtino ſonitu ſuꝑ diſcipu-

los venit mẽtemq; carnaliũ subito in sui amorẽ ꝓmutauit. Hec ille. Ambro. Nescit tarda molimina spũssancti gra. Hec ille Cũ igit fieret ꝑdictus sonus repẽtinus ⁊ implerek tota domꝰ illa spũ vehemẽti: apparuerũt eis: q̃ sz erãt ibi sedẽtes disperite lingue tãq; ignis. i. radij ignei in modũ linguaꝝ insidẽtes capitibꝰ singulorũz Et tũc repleti sũt oẽs spuscto. Ignis qpe ille nõ erat spũssctus: sz tãtũmõ signuz ipius. Sicut aũt dicit Bern. in ser. Venit tũc spũssctus in linguis igneis vt verba ignea loqrẽt ⁊ iegẽ igneã lingue ignee ꝑdicarẽt. Hec ille. Apparuit aũt in specie ignis cuꝰ rationẽ assignat rabanꝰ dicẽs. Ignis istas habz naturas purgẽ: calefacit ⁊ illuminat: simliter spũs purgat corda: reporẽ excutit: ignorãtias illustrat. Hec Rabanꝰ. Primo itaq; purgat corda exurẽdo pcã. Zach. xiij. Per ignẽ vram eos sic vrik argentũ: h etiã igne vri peribat ꝓpheta d. Vide renes meos ⁊ cor meũ Et Esa. iiij. Si sanguinẽ hierusalẽ lauerit de medio eiꝰ in spũ iudicij ⁊ spũ ardoris, Secũdo reporẽ excutit. Vñ de illis q̃s replet spũssctus. dr Rhoñ. xij. Spũ feruẽtes, Bre. in homel. Fortis apparẽtibꝰ linguis igneis: facta sũt corda flammãtia Idẽ. In igne apparuit spũs: qr ab oi corde qd̃ replet corporẽ frigoris excutit ⁊ h̃ i desiderio sue eternitatẽ accẽdit. Hec ille. Ber. Spũs iste sup apl̃os in igne apparuit: q̃s enim repleuerit spũ feruere facit. Hec ille. Tertio ignorantias illustrat. Sap. ix. Sensum aũt tuũ q̃s sciet nisi tu dederis sapientiã ⁊ miseris spũm sctm̃ tuũ de altissimis. Et j. Cor. ij. Nobis autez reuelauit deus ꝑ spm̃ suũ. Ber. Spũs in igne apparuit qr q̃s repleuerit veritatem cognoscere facit. Hec Ber. Qñ itaq; hõ recte cognoscit ⁊ discernẽdo recte ꝓsiderat ⁊ recte iudicat q̃ sũt agenda: q̃ credẽda: q̃ exequẽda: q̃ fugienda: q̃ sperãda: et q̃ horrẽda: signũ habz ꝙ est in eo spũs dei: qr adista nõ sufficit cognitio naturalis: ꝓpter quod apl̃s. j. Cor. ij. Nos nõ spũm huiꝰ mũdi accepimꝰ sz spm̃ q̃ ex deo est vt sciamus q̃ a deo donata sũt nobis. Et infra. Animalis hõ nõ pcipit ea q̃ sũt spũs dei. Stultitia em̃ est illi ⁊ nõ põt intelligere qõ spũaliꝝ exãinat. Spũalis aũt iudicat oia. i. discernit. Spũs em̃ vt ibidẽ dr oia scrutat etiã pfũda dei. Hec ibi. Hec igit discretio signũ est ꝙ spũs dei est in hoie. Vñ dr j. Jo. ij. Unctionẽ habetz a sctõ ⁊ nostis oia. Hec ibi. De illustratiõe autez mẽtz ⁊ reporis excussiõe q̃ fit a spũsctõ dicit Ber. in ser. Profecto spũssanctus monet ⁊ docet. Memorie suggerit bona i cogitatiõibꝰ sctis atq; ita ignauiã nram teporemq; repellit. Propterea q̃ries huiusmõi suggestionẽ boni cordis tui senseris: da honorẽ deo viuo ⁊ age reuerentiã spũi sctõ cuiꝰ vox sonat in auribꝰ tuis. Ipe nã q̃ est q̃ loqtur iusticiã: ⁊ i euãgelio habes qr ipe suggeret vobꝭ oia q̃cũq; dixero vobis. Et aduerte ꝙ ꝓmiserit. Ille vos docebit oia. Hec ille. Idẽ ibidẽ. Cũ aduenies spũs tota possederit animã suggerẽdo: instruendo: afficiendo: loquẽs in cogitatiõibꝰ nr̃is semp vt audiamꝰ ⁊ nos qd loquꝛ in nob̃ dñs deꝰ rõnẽ illuminans: volũtatẽ inflãmãs. Hũ tibi videt qr totũ domũ impleuerũt dispertite lingue tãq; ignis: Sunt autẽ dispertite linguẽ ꝓter multiplices cogitatiões sz eaꝝ multiplicitas ⁊ vno lumine veritatz ⁊ vno feruore charitatz fit tãq; ignis. Hec ille. Sic itaq; dictũ est de sctõ proposito. s. de dispositoꝝ repletiõe.

Tertio circa illud ꝑmũ

mysteriũ ꝓsideranda ẽ repletois manifestatio de q̃ dr Act. ij. ⁊ in epla hoꝝ. Et ceperũt loq; varijs linguis ꝓut spũssctus dabat eloq; illis: q̃ ẽ videdes singlis putvult j. Cor. xij. Loqbãt inq̃ varijs liguis sicetiã ꝙ vno apl̃oꝝ loqnte puta petro hominꝭ diuersaꝝ linguaꝝ ꝑmonẽ suũ intelligebãt: ⁊ verbũ semel ab ore petri, platũ in auribꝰ diuersoꝝ recipiebat sic diuersificatũ acsi a plũbꝰ hoibꝰ diuersaꝝ linguarũ fuisset ꝓlatũ. Hebreis q̃dẽ videbat petrꝰ hebraice loq; grecis aũt grece: latinis latine: cũ tñ vnũ ⁊ idẽ ꝑbũ ꝓferret. Et hoc erat mlt̃ũ mirabile. Spũssctus ei i eis lo q̃bat q̃ ipis inspirauit oim linguaꝝ noticiã. Juxta qõ legit Sap. xvj. Spũs dñi repleuit orbẽterraꝝ ⁊ h̃ qõ ꝓtinet oia sciaz hz voc̃. i. linguaꝝ, acsi diceret. Spũssanctus replẽs orbẽterraꝝ dedit apl̃is sciam linguaꝝ. Cõsiderem⁹ ꝑ mlt̃iplicẽ ꝑũ be

nignitatẽ ⁊ miaz. Diſcipl'os em̃ ſuos tri/ ſtes q̃dẽ de ſua abſentia ⁊ timidos nec ca perent a ſuis nõ p̃miſit in rãto timore ⁊ ſolatõe p̃manere diu: ſz ſic eis p̃miſerat Jo. xiiij. nõ eos reliq̃t orphanos ſz ſpũm paracletũ dedit eis. Sz ⁊ ꝓſiderem⁹ dei ſapiaz ſimul ⁊ ꝓtutẽ. Non em̃ litteratos ⁊ hũana ſapia p̃ditos viros elegit: ſz illi/ teratos ⁊ ſimplices q̃s tñ p ſpũſſcti datõ nẽ ſtati oim ſcientiaꝝ lumine illuſtrauit: ⁊ oim genera linguaꝝ p̃fecte edocuit. Jõ ce perũt loq̃ varijs linguis p q̃ manifeſtaz bat plenitudo ſpũſſcti ſibi data. Eſt autẽ notãdũ q̃ triplex ẽ ſignũ plenitudinis q̃ fuit in apoſtolis. ¶ Primũ ẽ nõ reſonare: vt ptz in dolio q̃ cũ plenũ ẽ non reſonat. Vñ de martyrib⁹ q̃ pleni erãt ſpũſctõ can tat eccã. Hõ murmur reſonat ñ q̃rimonia rẽ. Hre. Qui ſugna deguſtat inferiora e/ q̃nimiter portat. Nã ſic dr̃ Ro. viij. Jpſe ſpũs adiuuat infirmitatẽ nr̃am. vt ſcz oia aduerſa poſſum⁹ cum patiẽtia ſuſtinere. Hoc itaq̃ ſignũ habuerũt apli q̃ in tri/ bulatõib⁹ nõ reſonabãt p impatiẽtiã neq̃ murmurabãt: curr⁹ em̃ p̃ vnct⁹ nõ mur murat ſub onere. Vñ de ipis dr̃ Act. v. Jbãt gaudẽtes a ꝓſpectu ꝓſilij q̃ digni habiti ſũt p noie ieſu ꝓtumeliã pati. Hec ibi. Sz ſciendũ q̃ mꝫti ſeipos exiſtimant bonos q̃ vix vnũ ꝓbũ patiẽter ſuſcipiunt ſz imediate ꝓmoti alios etiaz p̃turbant. Hre. Qualis vnuſq̃ſq̃ apud ſe lateat illa/ ta ꝓtumelia p̃bat. ¶ Scõm ſignũ eſt nõ plus recipere ſeu ſacietatẽ hr̃e. Quãdo ei vas aliq̃ hr̃e plenũ eſt aliud recipere nõ põt. Sic ſcti q̃ hñt plenitudinẽ gr̃e nõ p̃nt recipere aliũ liq̃r̃ẽ dilectiõis carnalis aut terrene. Jo. iiij. Qui biberit ex aqua quã ego dabo nõ ſitiet vnq̃. Et Gal. v. Spũ ambulate ⁊ carnis deſideria nõ p̃ficietis: q̃ ſm Ambro. Guſtato ſpũ deſipit oĩs ca ro. Chryſ. Vere nõ eſt ſup terrã q̃ amet q̃ donũ dei in veritate guſtauerit. Aug⁹. Qui biberit de fluuio paradiſi cuius vna gutta maior eſt oceano reſtat vt in eo ſitz hu⁹ mũdi extincta ſit. Hec ille. Hoc ſi/ gnũ habuerũt apli q̃ oia ꝓpt̃ chr̃m reli/ quũt ⁊ nihil ꝓpriũ hr̃e voluerũt. Vere ple nus erat ſpũſctõ q̃ dicebat Phil. iij. Oia ẽtrimẽtũ feci⁊ arbitror vt xp̃m lucrifaciã ¶ Tertiũ ſignũ eſt ſupefluere: vt patz in fluuio inundante. Eccl. xxiiij. Qui implet q̃ſi phiſon ſapientiã. Ad ſitterã illi⁹ fluuij ꝓpriũ eſt ſup effluere ⁊ circũadiacẽtia irri gare. Sic apli ceper̃t effluere: q⁊ ceper̃t loq̃ varijs liguis. Vbi di. glo. Ecce ſignũ plenitudinis: plenũ vas erũpit. Jonis in ſinu nõ põt occultari. Ceperũt itaq̃ cir/ cũadiacẽtia irrigare: vñ petrus ſtatim p̃/ dicare cepit ⁊ tria milia cõuertit illa die. Cũ igit alios ex bono affectu ⁊ deſiderio laborat p ſalute alior̃ eos inſtruẽdo ⁊ exh/ hortando ſignũ eſt plenitudinis ſpũſſcti. Eſt tñ aduertendũ ſm Tho. j. ij. q. cij. ar. v. q̃ null⁹ põt certitudinaliter ſcire ſe habe re ſſ. niſi p reuelatiõnẽ ſpẽale. vñ dr̃ Job. xxxvij. Ecce de⁹ magn⁹ vincẽs ſciam no/ ſtrã. Jõ et⁹ abſentiã vl̃ p̃ſtia in nob p cer/ titudinẽ cognoſci nõ põt. Juxta illõ Job ix. Si venerit ad me nõ videbo eũ: ſi autẽ abierit nõ intelligã. Jõ dr̃ Eccs. ix. Sũt iuſti atq̃ ſapiẽtes ⁊ eor̃ opa in manu dei ⁊ tñ nemo ſcit vtrũ amore velodio dign⁹ ſit Jõ dicebat paul⁹. j. Cor̃. iiij. Sz neq̃ meipm iudico. Qui aũt me iudicat dñs ẽ Põt tñ aliq̃s ꝓiectural'r p aliq̃ ſigna co/ gnoſcere ſe hr̃e gr̃am ſpũſſcti inq̃ntũ pci/ pit ſe delectari in deo ⁊ ꝓtẽnere res mun/ danas ⁊ inq̃ntũ nõ ẽ ſibi ꝓſci⁹ alicui⁹ pcti mortalis. Jſta tñ cognitio ẽ ip ſecta. Vñ paul⁹. j. Cor̃. iiij. Nihil mihi ꝓſci⁹ ſum: ſz nõ i hoc iuſtificat⁹ ſuz. hoc mõ q̃ cõgnoſci põt plenitudo ſpũſſcti p tria p̃dicta ſigna. Hec ỏ tertio p⁹ ꝓpoſito circa p̃mũ myſte riũ ſcz de repletiõis manifeſtatiõe.

¶ Quarto circa illõ myſ/ terĩũ ẽ ꝓſiderãda manifeſtatõis admira tio. Tũc em̃ ſic̃ legit Act. ij. in epla hoꝝ. Erãt in hierlm iudei viri religioſi ⁊ p̃ter eos mꝫti alij ſupueniẽtes fere ex oi natõe q̃ ſub celo ẽ q⁊ mꝫ captiuitatib⁹ diſperſi fuerãt iudei ⁊ p̃cipue ſub antiocho. ⁊ tũc ad diẽ feſtũ ꝓuenerãt. Audito igit̃ fragore q̃ intonuerat in aere: ꝓuenerũt oĩs ad diſcipulos ⁊ mirati ſũt ⁊ ꝓfuſi: q̃m audie/ bat vnuſq̃ſq̃ lingua ſua illos loquentes. Vñ ſtupebãt dicẽtes. Nõne ecce oĩes iſti q̃ loquũt galilei ſt̃: Et quõ nos audiuim⁹ vnuſq̃ſq̃ linguã nr̃am in q̃ nati ſum⁹ ⁊c. Quidnam vult hoc eſſe: Alij aũtem irri/ debant dicentes: quia muſto pleni ſunt. id eſt vehementer ebrij. Bernard⁹. Ue

re ebrij vino ſz nō eo q̄ ab incredulis ebrij putabant. Plane inq̄ ebrij ſed vino nouo qō veteres q̄dez vtres nō merebant acci pere nec ꝓtinere valerēt. Hoc em vinū vetera illa vitis fuderat de excelso: vinū letificans ōr: nō statū mētis euertēs. Hec ille. Sicut aūt legit Act.ij. Stās petr⁹ cuz vndeci eleuauit vocē ſuā z locut⁹ est. Viri iudei z q̄ habitatz hierl̄m vniuersi hoc vobis notū sit z auribꝫ ꝑcipi. ver. m. Non em sicut vos existimatz hi ebrij sunt: cū sit hora diei tertia. q. d. Nondū est tps comedendi. Etq̄ sciētibꝫ legē loq̄bar: iō addu cit testimoniuz Joel ꝙphe q̄ ꝙphetauerat de aduētu spūſſcti d. Et erit in nouissimis diebꝫ dicit dñs Effundā ō spū meo ſuper oēm carnē. i. ſup vtrūq̄ sexū. Multis etiā alijs verbis testificat⁹ est: vt hr Act.ij. et exhortabat eos di. Saluamini a gñatiōe ista pua. Deut.xxxij. Gñatio em puersa ē zc. Hec est cui dixerat Joā. Mat.iij. Proles viperaꝝ. Qui aūt receperūt ꝓmones eius baptizati sunt z apposite sunt in die illa anie circit triamilia: vt ibidē dicit. Sic itaq̄ circa hūc articl̄m apparet iudeorū ꝓfusio: aplica instructio: z audientiuz ꝙuersio. Judeis malignātibꝫ z imꝓperantibꝫ aplis eos esse ebrios: sikes sunt illi q̄ cū ꝓba salutis audiūt ꝓtēnentes irridēt z ꝙsi stulticiā reputāt aut fabulā: Hi nō spūſcto repleti sunt: sed maligno spū sunt repletos esse oñdunt. ¶ Triplex Petri instructio. ¶ Prima est memorāde implētionis. s. ꝙphetiaꝝ q̄ locute fuerāt ō datōe spūſſancti z de dñi resurrectiōe: q̄ꝝ memoria est inductiua amoris. ¶ Secūda est meditāde ꝓnunciatiōis. s. futuri iudicij: cuiꝰ ꝙsideratio est inductiua timoris. Dicit ei vel ꝗtek. Et vt cū timore inducat in spem. sequit. Et erit Dis quicūq̄ zc. ¶ Tertia est ō. Quande exhortatiōis: cū ōr Saluamini zc. Vide textū Act.ij. ¶ Hec itaq̄ dicta sūt de ꝓmo ꝓncipali mysterio supꝑpositō q̄ē mysteriū scrificatie ꝛpletōis.

Secundū ꝓncipale mysteriū est mysteriū specificatie distinctōis. Vbi ꝙsiderāda distinctio diuersoꝝ modoꝝ q̄bus spūſſctūs missus ē. Vbi ꝓmo notandū est q̄ spūſſanct⁹ dr mitti z venire nō qz de nouo incipiat esse alicubi vbi ꝑus nō erat: aut qz desinat eē vbi ꝑus fuerat. cū sit vbiq̄ ꝑ essentiā: ꝑsentiā: z potentiā. Juxta illd Ps. Si ascēdero in celū tu illic es: si descēdero in infernū ades. Sed qz alicubi incipit nouo mō esse q̄ ꝑus ibi nō erat: nō ꝓpter aliquā mutatiōez q̄ sit in eo: sed ꝓpter mutatiōez ei⁹ in q̄ esse dr: qz .s. causat in eo aliquē nouū effectū quē ꝑ⁹ nō habebat. Venit g̃ nō mutādo locū: sz influēdo nouū donū: impmendo nouū effectū: z excitādo hoiem ad nouū actū z nouū viuēdi modū. Et pōt dari exemplū de oculo ceco cui ꝑus est lumē: q̄ si miraculose repetur vt fiat videꝫ: tūc lumē est sibi nouo mō ꝑus: nō tñ de nouo ꝑus. Jā em ꝑ⁹ erat sibi realit̄ ꝑsens: sed nūc in oculo videte causat actū videdi quē ꝑus ñ causabat. Est g̃ nūc ꝑus vt visuz et cognitū z nō ꝑ⁹ Sic ōr spūſſanct⁹ venire ad nos qz incipit nouo mō esse in nobis vicz vt cognit⁹ et amat⁹: vel si ꝑus iā erat cognit⁹ z amatus: ōr venire qz incipit esse magis cognitus z magis amat⁹. Et hoc oino sine mutatiōe sui: sz ꝓpter mutatiōnē in nobis.

Duobꝫ aūt modis mittit spūſſanct⁹. s. visibiliter et inuisibilit̄r. Missio inuisibilis est ꝓpter vtilitatē gr̄ione cui dat. Visibilis ꝓpter vtilitatē eccl̄ie: Exemplū ō signo aūt tabernā. Si em solū esset vinū sufficies ꝑ familia: nō ponerek; sed qñ in abundātia: signū ponit vt alijs ꝑficiat. Visibilit̄r: cum aliq̄ signo visibili demonstrat: z sic venit sup aplos in die pētecostes. Veniebat et sic sup baptizatos z ꝓfirmatos in ꝑmitia eccl̄ia. Tūc em cū erat fides nouella z tenera: necessariū fuit vt ꝑ si gnū exteri⁹ instruerent hoies de illapsu spūali: vt fides ꝓfirmarek. Nā sicut ōr. j. Cor. xij. Data testatio spūs dat vnicuiq̄ ad vtilitatē: sz eccl̄ie. Et hoc ꝓncipaliter factū est ꝑ cbz et aplos. Jnuisibilit̄r aūt mittit cū mētibꝫ sctis illabit. De q̄ missione inuisibili dicit Joā. iij. Spūs vbi vult spirat z vocē ei⁹ audis sed nescis vnde veniat aut q̄ vadat

Ber. Queris igit cū ita sint inuestigabiles vie eius: vñ adesse nouerim? Nepe ex motu cordis intellexi pñtiam eius, z exfuga vicioꝝ aduerti potētiaz virtutis ei⁹: et ex discussione seu redargutiōe oculoꝝ mei ozū admirat⁹ sum ꝓfunditatē sapie eius: et ex ignitulacūq̄ emendatiōe mox mee exrtus sum bonitatē mansuetudinis ei⁹.

et ex reformatiõe ꝛ renouatiõe spũs mẽ/tis mee ꝓcepi vtcũqꝫ specie decoris eius: et ex ꝓfectu hoꝝ oim sit' expauit mlitudi/nẽ magnitudinis eiꝰ. Hec Ber. Ad mis/sionẽ aũt inuisibilẽ significandã ꝛ manife/standã facta est aliqñ missio visibilis sub diuersis signis sensibilibꝫ q̃ timmõ erãt si/gna repsentatiua pñtie spũssti. Per ꝓfe/tates aũt rex illaꝫ in q̃ꝫ specie apparuit spũssctũs dank intelligi effectꝰ spuales et opatões q̃s opak spũssanctꝰ in cordibꝫ q̃/bus illabit. Jõ ꝓsideräda est distinctio di uersoꝝ mõꝝ missiõis visibil: vt ꝑ hoc ali/q̃ luter cogĩcere possimꝰ effectꝰ ꝛ opatões spũssti q̃s si in nobis inuenerimꝰ/signuꝫ erit pñtie spũssti: etsi nõ inuenerimꝰ/do/lendũ erit de absentia eiꝰ. ¶ Notãdũ ita/q̃ꝫ ꝑ pcipue i q̃druplici specie visibili mon strat ꝰ elt spũssctus. Primo in specie co lũbe sup chm baptizatũ Lu. iij. Descen/dit spũssctus corpali specie sicut colũba in ipm. ¶ Scõo in specie nubis lucide super chm trãsfiguratũ. Mat. xvij. Adhuc eo loqnte ecce nubes lucida obũb: ait euꝫ, vbi ór glo. q̃ sicut baptizato dño. ss. oñdit in colũba: ita hic in nube lucida. ¶ Tertio in specie flatꝰ sup cetũ apl'oꝝ ꝟgregatum Jo. xx. Insufflauit ꝛ dr. Accipite spm̃san/ctũ ꝛc. ¶ Quarto in specie lingue ignee su per cetũ discipl'oꝝ timoratũ Act. ij. Appa ruerũt illis dispite lingue tanq̃ ignis ꝛc.

¶ Primo igit mõstratus est in specie colũbe. Ubi notãdũ q̃ colũ/ba babꝫ gemitũ ꝑ cãru. Nelle carer: ꝛ in fo/raminibꝫ petre manet. Sic. ss. q̃s repler p mo facit ꝑ pctis suis gemere Esa. lix. Ru giem⁹ q̃si vrsi oẽs: ꝛ q̃si colũbe meditan/tes gemem⁹ Ro. viij. Ipse spũs ꝑ nobis postulat gemitibꝫ inenarrabilibꝫ. i. nos po stulãtes ꝛ gemẽtes facit. O q̃t sunt gemi tus in virꝫ spualibꝫ tã ꝑ pctis ꝓꝝis q̃s ali enis: tã ꝑ dilatiõe pmioꝝ: q̃s ꝑ danatione pctoꝝ. Qui ẽ nõ gemũt necꝫ dolẽt ó pec/catis: maxima hñt cãm dolẽdi ꝛ lamẽtan di: vicz de absentia. ss. O ph dolor q̃m lti sunt q̃s exagitat spũs malꝰ. Et hoc aliqñ ꝑ supbiã: ꝛ tũc ór spũs ꝓtiginis: de q̃ Esa. xix. Dñs misit in medio eiꝰ. s. egypti spi ritũ ꝓtiginis. Supbia ẽm ꝓtit supbuꝫ ab imo ad altũ ꝑ sui reputatiõez: ꝛ redeũ/do ab alto ad infimũ ꝑ ꝓmptiõez. qr q̃ se exaltat hũliabit Lu. xviij. Aliqñ ꝑ inui/diã: ex q̃ plerũqꝫ ꝓuenit detractio: et tur ór spũs pessimꝰ: de q̃ Judi. ix. Misit deꝰ spm̃ pessimũ inter abimelech ꝛ bitero/res sichem. Nihil ei est peiꝰ inuidia ꝑ quã ho/mines pessimo. i. diabolo siles fiũt. Aliqñ ꝑ irã: ꝛ tũc ór spũs durꝰ. de q̃ Esai. xxvij. Meditatꝰ est in spũ suo duro. Aliqñ per auariciã: et tũc ór spũs huiꝰ mõi. j. Loꝝ. ij. Nos aũt spm̃ huiꝰ mõi nõ accepimꝰ ꝛc. Aliqñ ꝑ acidiã: ꝛ tũc ór spũs soporꝭ: de q̃ Esa. xxix. Discuit vob dñs spm̃ soporis: claudet oculos vros. Aliqñ ꝑ falsitatẽ locu tionis: ꝛ tũc ór spũs mẽdax. de q̃. iij. Re. xxij. Aliqñ ꝑ infidelitatẽ supstitiõis: ꝛ tunc ór spũs erroris: de q̃ór j. Tim. iij. Aliqñ ꝑ cessationẽ bone informatiõis: ꝛ tunc dr spũs murꝰ: de q̃ Matt. ix. Dicit ãt murꝰ effective. Aliqñ ꝑ blasphemiã: ꝛ tũc dicit spũs blasphemie Mat. xij. Aliqñ ꝑ petã carnalia: et talis ór spũs imundꝰ. Unde luxuriosi ꝛ gulosi signãt ꝑ illos porcos q̃s ingressi sũt spũs malignꝰ Mat. xviij. Pro pter hec oia dicat q̃libet postulãdo cum Ps. Cor mundũ crea in me deꝰ: et spi. re/inno. in visce. me. De q̃ spũ recte ór apls Ro. viij. Jesus vivificabit mortalia cor/pora vra ꝓpter inhabitantẽ spm̃ eiꝰ in vobis Hi aũt in q̃b habitat spũs imundꝰ ꝑci/pitabunt in infernũ: sicut et pdicti porci ꝑ cipitati sunt in mare Mat. viij. ¶ Scõo spũssctus facit sine felle amaritudinis ꝛc. Sap. xij. O q̃bon⁹ q̃s suauis est dñe spũs tuꝰ in nobis. Et in eodẽ lib. cap. vij. vocat suauis: benignꝰ: humanꝰ: ex eo q̃ suaues in fmone: benignos in corde: ꝛ humanos facit in ope. Illi itaqꝫ q̃ spm̃sctm̃ habẽt sẽ veri pacifici: de q̃ib⁹ Mat. v. Beati pa/cifici qm̃ filij dei vocabunt. Greg. Si filij dei vocant qui pacẽ faciũt: pculdubio filij sathane sunt qui ipsam ꝟfundunt. Hec il le. Ubi ergo adest spiritussctus nulla est cordis duricia: nulla asperitas: sed oimo da benignitas, nullus appetitꝰ vindicte: sed iniuriaꝝ remissio ex corde. Ipse ẽ em spiritus dulcedis ꝛ amoris. ¶ Tertio spi ritussanctus facit in foraminibꝫ petre: id est in chi vulneribꝫ habitare. Nam ór. j. Loꝝ. x. Petra aũt erat chs. Cantico ij. Surge ꝓpera amica mea: speciosa mea: co

lumba mea ⁊ veni. Glo. Fouēs mihi pulsos meos infusiōe spūssancti. in foraminibus petre: Glo. i. in chr̄i vulneribus. Quox vtique deuota ꝓtēplatio nos inflāmare debet ad amorez dei cui⁹ cā pcipua in nobis est spiritussanctus.

Scdo mōstratus ē spiritussctūs in specie nubis lucide. Ubi notandū q nubes a terra eleuat: refrigeriuz pstat. ⁊ pluuiā generat. Sic spūssctūs ds repler. Primo a terra eleuat p ꝓtēptuz terrenox ⁊ affectionē supnox. Ezech. viij. Eleuauit me spūs inter celū et terrā ⁊ eduxit me in hierlm in visione dei. Cū igit hoi sapiūt diuina ⁊ celestia: ⁊ desipiūt terrena ⁊ carnalia: signū est pntie spūssancti. Ro. viij. Qui fm carnē q carnis sunt sapiunt: q aūt fm spm q spūs sunt sapiūt. Et iuxta h ór Gal. v. Fructus sps sunt charitas: gaudiū. Scdo refrigeriū pstat contra incētiua vicioz. Jō spūssctūs vocatur aqua q habz vim refrigeratiuā. Joā. vij. Flumina de vētre ei⁹ fluēt aq viue. Hoc aūt dicit ó spūssctō quē accepturi erāt credētes in eū. Hec ibi. Sicut itaq ór Ro. viij. Ipse spūs adiuuat infirmitatē nr̄am fortificādo vicz ꝓtra tētationes. Tertio pluuiam lachrymax generat. Ps. Flabit spūs ei⁹ et fluēt aque. s. lachrymax gemendo vicz p pctis. vt s. dixim⁹. ⁊ p dilatiōe patrie celestis quēadmodū gemebat p̄pheta spūssctō plen⁹ di. Heu mihi q̄ incolatus me⁹ ꝓlongat⁹ est

Tertio mōstratus ē in specie flatus. Ubi notādū q flatus leuis est: calidus: et ad respirādū necessarius. Sic itaq spūssctūs leuis. i. velox est ad se diffundendū. Glosa sup illō Fact⁹ est repente de celo sonus ⁊c. Nescit tarda molimina spūssancti gr̄a. Scdo calidus ē ad inflāmandū. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā: et qd volo nisi vt ardeat. Uñ ⁊ austro vento calido ꝓparat. Can. iiij. Surge aquilo: et veni auster pfla hortum meū Jō dicit Rom. xij Spū feruētes. Sicut itaq calox naturalis signū est vite nature Sic calox spūalis signū est vite gr̄e. Aug. Uita anie amox est dei sui ⁊ primi: q non amat mortu⁹ est. Gre. Probatio scitatiz nō est signa facere: sed vnūquēq vt se diligere. Aug. Dilectio sola discernit inter filios dei et filios diaboli. Tertio est necessarius ad respirandū. Adeo q̄ppe necessarius est homi flat⁹ q si ad hora subtraherek: hō ꝓtinuo moreref. Sic ⁊ de spūsctō intelligendū q ad vitā spūalem. Ps. Auferes spm eox ⁊ deficiēt ⁊ in pulueres suū reuertenk. Emitte spm tuū ⁊ creabūk ⁊c. Et Jo. vj. Spūs est q viuificat. Facit itaq spūssanctus eos respirare sepi⁹ ad cor redeūdo i quib⁹ habitat. Uñ freqns ꝓscie discussio ⁊ redargutio nō solū ó peccatis mortlib⁹: sedetiā de venialib⁹: signū ē pntie spūssancti. Ut em spūssanct⁹ ponik pctō mortali: sic feruor charitatiz q̄ est a spūsctō ponik veniali. Jō minima pcti paleā intra cor qó possidet non patik residere: sed statim igne subtilissime circūspectiōis exurit spūs ille suauis ⁊ dulcis: vt dicit Greg. in mora. Si q̄ post dictū vt factū vel cogitatū hō discutit/ vtq in aliq̄ deliqt: hoc est signuz spūssancti. Aplus. j. Cox. xj. Si nosmetipos diiudicaremus: nō vtiq iudicaremur. Bern. Diligit ós aiam illā q̄ in ꝓspectu ei⁹ sine intermissiōe se ꝓsidrat ⁊ sine dissikatōe diiudicat seipaz

Quarto monstratus ē in specie linguax ignex. Superi⁹ aūt in ꝑmo ꝑncipali mysterio scdo articulo dixim⁹ q̄re apparuit in specie ignis: ⁊ ibi etiā dicta est rō fm Bern. q apparuit in specie lingue ignee. Hūc aūt spēaliter dicturi sum⁹ q̄re magis in specie lingue ignee alteri⁹ mēbri. Ex̄pter rōem illā litteralez vicz q: ad hoc venit spūssanct⁹ sup aplos vt possent loqui varijs linguis ⁊ sic pdicare legē dei oibus natiōibus gentiū: Assignabim⁹ tres alias rōnes mysticas.

Prima est ex̄pter gubernāde lingue difficultatē ex̄pter quā specialik indiget moderamine spūssancti. Jac. ij. Omis natura bestiax ⁊ serpentiū et volucx ⁊ ceterox domak et domita sunt a natura hūana: linguam aūt nullo hoim domare pōt: est enim inquietū malū et plena veneno mortifero Hec ibi. Jō bene dicit Eccl. xxviij. Attende ne forte labaris in lingua et cadas i cōspectu inimicox insidiantiū tibi. ⁊ Proue. xviij. Mors et vita in manib⁹ lingue

Scda rō est ex̄pter lingue bñ gubernax

te vtilitate. Multa em̃ bona fiũt p linguã bene gubernatã alios instruendo: ꝓpria peccata ꝓfitendo: deũ laudãdo ꝛc. Jac. iij. In lingua benedicim⁹ deũ celi. Couenienter igit apparuit spũssanct⁹ in specie lingue vt p hoc significaret qm̃ lingua indiget gubernari et dirigi a spiritusancto. Tertia rõ est ꝓpter lingue male gubernate peruersitatẽ: ꝓpter quã reprmendã oportet linguã a spũ ancto gubernari. Apparet autẽ peruersitas lingue male gubernate ꝑ tria

Primo q̃ destruit oe opus virtuosum sicut modicũ venenũ infusũ i vas vini. q̃ sic dicit Jac. iij. Est em̃ iniquitas malũ ꝛ plena veneno mortifero. Et Prouerb. xxvj. Os lubricũ operatur ruinas. Et Jac. j. Si q̃s putat se religiosum esse nõ refrenans linguã suã sed seducẽs cor suũ: huius vana est religio. Et Prouerb. xxv. Sicut vrbs patens ꝛ absq̃ murorũ ambitu: sic hõ qui nõ põt in loqndo cohibere spm̃ suum. Ber. Lingua in lubrico posita lata ꝛ tenuis oĩ primũ instrumẽtum ad euacuãdũ cor. Hec ille. Vñ sensibiliter videm⁹ q̃ boies linguosi sunt aridi ꝛ indeuoti. Scõo q̃ reddit hoiem odiosum. Eccl. xx. Sapiẽs in ꝓbis seipm̃ amabilẽ facit: gr̃e fatuorũ effundent Ibidẽ. Procax ad loqndum odibilis erit. Et Prouer. xxiij. Abominatio hoim detractor. Et Ro. j. Detractores deo odibiles. Tertio q̃ facit hoiem mltipliciter vicioſum. Jaco. iij. Lingua nr̃a ignis est: vniuersitas iniq̃tatis lingua ꝓstruit mẽbris nostris q̃ maculat totum corpus ꝛ inflãmat rotã natiuitatis nr̃e inflãmata a gehenna. Eccl. xxviij. Multi ceciderunt in ore gladij: sed nõ sicut q̃ interierunt p linguam. Et q̃s enumerare posset peccata ꝛ mala q̃ per linguaz fiunt. Fiunt em̃ mala plurima p linguã ꝓtra reuerentiã diuine maiestatis: blasphemãdo: p̃iurando: ꝛ diuinũ officiũ irreuerenter p̃turbando. Itẽ ꝓtra amiciciã fraternę charitatis p adulationẽ aut mendaciũ: aut verba fraudulenta seducendo: p̃ ꝓtumeliã aut detractionẽ diffamãdo: ꝛ p imp̃cationes maledicendo. Itẽ ꝓtra mundiciã virtuose ꝛ morale honestatis: verba carnaliaz impudica p̃ferẽdo: alios ad pctm̃ sollicitãdo: ꝛ ꝺ ꝓ p̃ris pctis dãnabiliter iactando. De lingua male gubernata dicit Ps. Tota die iustitiã cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta fecisti dolũ Dilexisti verba p̃cipitatõis lingua dolosa ꝓterea deus destruet te in fine ꝛc. Hec itaq̃ dicta sunt circa primũ mysteriũ ꝑus ꝓpositũ qꝺ est mysteriũ specificatiue distinctiõis.

Tertiũ ꝓncipale mysteriũ est mysteriũ ꝑsideratiue dispositiõis. Vbi ꝓponende sunt ꝑsideratiões aliq̃ disponentes animam ad recipiendũ spm̃sctm̃. Supius quidẽ posite sunt ꝑdiciões aliq̃ dispositiue ad spm̃sctm̃ habendũ. Iste ãt ꝑsideratiões q̃s dicturi sum⁹ sunt illarũ ꝑdicionũ inductiue. Propõam⁹ igit nos q̃tuor p̃cipuas ꝑsideratiões inuocatias spũssti: sumptas fm̃ ꝑdiciões q̃tuor ꝓncipaliũ ventorũ. iuxta illꝺ Ezech. xxxvij. A q̃ttuor vẽtis veni spũs ꝛ insuffla sup interfectos istos ꝛ reuiuiscãt

Prima igit ꝑsideratio sumit a ꝑdiciõe venti orientalis.

Scõa a ꝑdiciõe venti occidẽtalis.

Tertia a ꝑdiciõe vẽti borealis siue septẽtrionalis.

Quarta a ꝑdiciõe vẽti meridionalis.

Prima igit cõsideratõ sumit a ꝑdiciõe vẽti orientalis: ꝛ hec est ꝑsideratio nr̃e mirabilis ꝛ vilis natiuitatis. De hoc oriẽte exponit p̃ illꝺ Jud. v. Filij israel. i. veri fideles hitabãt i oriente. i. in ꝑsideratiõe vilitatis sue originis. Ber. Cõsiderauit deus hoiez de limo terre. Hec itaq̃ ꝑsideratio facit hoiez hũiliari: ꝛ sic ad spiritussancti receptõz disponi: q̃ sicut ꝺ Prouerb. xj. Vbi hũilitas ibi sapia q̃ est pmũ donũ spũssancti. ꝛ Jac. iij. Hũilib⁹ dat gr̃az

Scõa ꝑsideratio sumit a ꝑdiciõe vẽti occidẽtalis. Et hec est ꝑsideratio nr̃e flebilis mortalitatis. De h vẽto ꝺ Exo. x. Egressus é moyses ꝺ ꝑspectu pharaonis ꝛ orauit dñm q̃ flare fecit vẽtum ab occidẽte vehemẽtissimũ ꝛ arreptã locustã p iecit in mare rubr. Moyses. i. assumpt⁹ ex aq̃s vir. s. retract⁹ ab aq̃s voluptatũ ꝛ vicioꝝ: egress⁹ ꝺ ꝑspectu pharaonis. i. diaboli: ꝛ orauit p pcoꝝ remissiõe dñm q̃ flare fecit vẽtum ab occidẽte vehemẽtissimũ. i. ispirauit vehemẽtẽ morꝝ ꝑsideratoz q̃ piec arreptã

locustā. i. oēm superbiā in altū extollentem z oēm voluptatē in mare rubrū. i. in amaritudinē pnie. Cōsideratio itaq; mortis inducit penitentiā. Ūñ iob. xlij. Ipse me reprehendor penitētiā ago in cinere z fauilla: qō nihil aliud ē cōp cinerē z fauillā se eē cognoscere. In fauilla fragilitas designat In cinere vo cōsideratio mortis. Cū igit cōsideratio mortz sit inductiua pnie seq; etiā q est dispositiua ad receptionē spūs sancti. Act. ij. Pniam agite z accipietz donū spūssancti.

Tertia consideratio su

mit a cōditōe vēti septētrionalis siue aq lonaris q frigidus est z crudelis atq; impetuosus. Et hec ē cōsideratio pene infernalis. Hier. j. Quid tu vides o hieremia Olla succensaz ego video. i. penā eternam z facie eius a facie aq lonis. Et ōt dñs ad me. Ab aq lone pādet oīe malū. Et ideo clamat zacharias Zach. ij. O O O fugite de terra aq lonis. O superbi: o auari: o luxuriosi: fugite de terra aq lonis. i. infernitvbi q si ia habitatz p reatū culpe vestre Per aq lonē q ppe q est regio intēperatissima z a sole marie elōgata cōgrue intelligitur infernalis pena in q ē acerbitas maxima z elongatio a sole iusticie ppt irreparabilē carentiā diuine visiōis. Ab isto itaq; vento pueniat spūs timoris in hoīe: timoris inq; fuilis q refugit penaz: z disponit ad receptionē spūs timoris filialis q cauet offensaz: z sic ad recipiendū spm̄ sctm̄. Ūñ in psal. z Eccl. j. Timor dñi ō initiū z radix sapie q ē pmū donū spūssancti. Et eccl. j. Plenitudo sapie timere deū. Et Esaie. xxvj. A facie tua dñe concepim⁹ z q si parturiuim⁹ z peperim⁹ spm̄ salutz.

Quarta cōsideratio su

mit a cōditōe vēti meridionalis siue austral: q leuis ē z calid⁹. Hec ē cōsideratio eterne iocūditatz z felicitatz: de q vento dr abacuck. iij. Deus ab austro veniet. Et Can. iiij. Surge aq lo z veni auster z pfla hortū meū z fluēt aromata illi⁹. Surge aq lo. i. o tu diabole surge z recede: z veni auster. i. o tu sctē spūs: z pfla hortū meū. i. cōscientiā meā z cor meū: z fluēt aromata illi⁹. i. bon⁹ odor z abūdātia fructū. Hec cōsideratio disponit ad amorē dī z dilectōnē q disponit ad ss. vt supra dictum ē. A q tuor itaq; vētz istz venit ss. i corda hoim. Venit inq; a meridionali ispirādo splendorē cognitiōis: a vēto australi inspirādo feruorē dilectōis: a vēto boreali inspirādo vigorē bōe operatōis: a vēto occidētali inspirādo rigorē carnal maceratōis: vt mortificēt in nob occidāt oia vicior germia: sz ph dolor multi sē filles discipul illis d qb⁹ dr Act. xix. q si credētes eēnt: tñ ss. nō receperāt: qz nec si ss. ē adhuc audierāt p doctrinā aure corporz: nec p obedientiā aure cordis. Jō nō sūt credētes fide formata vtili sz informi z infructuosa. Nō sic itaq; nō sic sūt charissimi sz sepi⁹ cōsideate vre originis vilitatē: vt i vob gnēt hūilitas: vre mortz incertā necessitatē: vt sic in vob fiet penitēdi celeritas: pene infernal acerbitatē vt in vob fiat timoris cōpūctio: glie celestz amenitatē: vt in vob gnēt supnor affectio z sic ad vos veniat ss. q vos i humanitatz instabili fluxu dirigat z vsq; i eternā celestis pātrie hereditē felicit introducat amē. Nota sm glo. q tribꝰ vicib⁹ dat ē ss. aplis. Primo añ passionē ad faciēdum miracula: qñ eos ad pdicandū misit dñs dās eis ptātē sup demonia z vt lāguores curarēt. vt dr Matth. x. Hec em fuit in ss. Ūñ Matth. x. Si in spū dei ejcio demonia pfecto venit in vos regnū dei. Nō tñ seq; q q cūq; hz ss. faciat miracla: qm̄ yrait Gre. Miracula nō hoiem scm̄ efficūt sz oñdūt. Hec etiā q cūq; facit miracla hz grāz ss. gratū faciētē: qm̄ z alīq; mali asserūt se fecisse miracula dicētes Matth. vij Dñe dñe nōne in noīe tuo pphetauimus et in nomine tuo ejecimus demonia: et virtutes multas fecimus. Quibus dicet dominus. Nunq; noui vos. Discedite a me q operamini iniq; tatē. Scdo datus est aplis spūssctūs post resurrectionē ad relaxandū pcta: qñ dñs in eos insufflauit dicēs. Accipite spm̄ sctm̄ q; remiseritis pcta remittunt eis. Tertio post ascensionē. videlz in die pēteco. ad confirmandū corda. Tūc em sic eor corda roborata sūt vt nullatenus tormenta timerēt. Psal. Verbo dñi celi firmati sūt z spū oris ei⁹ omnis virtus eor. Aug⁹. Talis est grā spūssancti q si tristiciā invenit: dissoluit: si desiderium pniciosum: cōsumit: si trepidatiō ez: abjicit

Hec Augustinus.

Sermo.p festo scissime Trinitatis

TRes vnum sunt.j.Joā.vi. Scrissime trinitatis festū pcipue ꝓter fa credik instituti. Primo ꝓter fidei nře cōfirmatiōez: vt.s.fideles ꝙ celebratiōz annuā hꝰ solēnitatz pāpliꝰ atq; pfectiꝰ ꝙfirmēnt in fide vniꝰ z simplicz diuinitatis et trinitatz psonaꝝ. Vñ scta ecclia in fide loquēs volensq; singlos filios suos i hac trinitatz fide fieri āpliꝰ atz āpliꝰ roboratos cārat i itroitu misse hodierne Bñdicta sit scta trinitas atq; indiuisa vnitas cōfitebimur ei qz fecit nobiscū miscōiam suam. Et itez. Bñdicam⁹ patrē z filiuz cū sctō spū. Scōo ꝓter diuini bñficij recognitionē: vt vicz celebrādo hūc festū z cōtēplādo vtcūq; mysteriū diuine trinitatis inducamur ad recognoscendū diuinū bñficiuz in hoc q aiam nřam fecit ad imaginē trinitatis: et ꝓ hoc ad gratiaꝝactiōez ꝓuocemur vt tenemnr et obligamur. Bern. Cogita q̄lem te fecit deꝰ. nempe fm corpus egregiā creaturā: sed fm aiam magz vtpote imagine creatoz insignē. Hec ille. Tertio ꝓter eterne britudinis q̄ndaz plibationē seu inchoationē. Per celebrationē em̄ hui⁹ festi inducimur ad ꝓtemplandū gliam diuine maiestatz in vnitate essentie z trinitate psonaꝝ inq̄ntum possum⁹ in lumine fidei. In alijs q̄ppe solēnitatib⁹ dei hēm⁹ ꝓtēplari diuinā maiestatē in op⁹ suis q̄ ꝓter nřaz salutē fecit: vt pote in ope incarnatiōis: natiitatis: resurrectiōis: ascēsionis: z missiōis spūssti: sed in hac solēnitate hēm⁹ ꝓtēplari diuinam maiestatē in seipa in vnitate essentie z trinitate psonaꝝ. Huiꝰ aūt tāte maiestatis ꝓtēplatio in lūine glie est britudo z vita eterna. Juxta illō ꝙbū saluatoz Jo. xvij Hec est vi.eter. vt cog.te solū veꝝ deū et quē mi.se.chm. Vñ z.j. Jo.vi. ōr. Tres sūt q̄ testioniū dāt in celo: pr̄: verbū: z spūs sctūs: et hi tres vnū sunt. Dāt q̄ppe testioniū in celo ipis bris: de mysterio ipo trinitatis ꝙonaꝝ z ꝓcessionum z vnitatis diuine essentie: z h facūt se clare manifestādo ꝙ aptā visioz ipis brīs. Igit iuxta trinitatis mysteriū qđ expsse satis tāgit i ꝙbis passūptis ꝙ nřa ꝙsolatiōe sit z edificatiōe spūali triplicē ꝙsiderabim⁹ trinitatē:

Prima est trinitas increata. Hec trinitas psonaꝝ in diuina maiestate q̄ est incōprehēsibilis trinitas fidei r adorāda.

Scōa est trinitas creata. Hec est trinitas potētiaꝝ in aie vnitate q̄ est admirabilis z diuine trinitati facter ꝙformāda

Tertia est trinitas appropata. Hec est trinitas attributoꝝ in vera idētitate q̄ est inexplicabilis trinitas sincerit ꝓtēplāda.

PRima igit est trinitas increata q̄ est trinitas diuinaꝝ psonaꝝ quam certissima fide credere z purissimo corde debem⁹ adorare: de q̄ ad psens habem⁹ tria mysteria ꝙsiderare.

Primū est mysteriū declarāde veritatz

Scōm est approbāde necessitatis

Tertiū est euitāde curiositatis.

PRimū est mysteriū declarāde ꝓtatis. Ubi notandū q̄ hz in his q̄ sunt fidei nō sint q̄rende aut adducēde declaratōes siue rōes vt ꝙ eas iducamur ad credendū. Pñt tñ adduci ꝙ ꝙsolatiōe credētiū. Vñ ōr btūs Tho.ij.ij.q.ij.arc. x. q̄ rō inducta ad ea q̄ sunt fidei pōt duplicit se hre ad volūtatē credētz. Uno mō sicut p̄cedēs: puta cū q̄s aut nō hret volūtatē: aut nō hret ꝓmptā volūtatē ad credendū nisi rō hūana induceret: z sic rō inducta diminuit meritū fidei: qz sic hō minus volūtarie assentit his q̄ sunt fidei/ et nō solū ꝓter autoritatē diuinā. Alio mō pōt rō hūana se hre ad volūtatē credētis ꝙsequnter. Cū em̄ hō hz ꝓmptā volūtatez ad credendū: diligat ꝓtatē creditā/ z sua ea excogitat siq̄s rōnes declaratias inuenire pōt. Et q̄ntū ad h talis declaratio ñ diminuit meritū fidei/ sed est signū maioris meriti: hoc em̄ ondit ꝓmptitudinē volūtatis ad assentiēdū his q̄ sūt fidei. Actꝰ q̄ppe meritoriꝰ esse pōt nō solū q̄ ad vsum q̄ est ꝙsideratio actualis ꝓtatz credite quē admodū z actus scie q̄ ad ꝙsideratiōz rei scite meritoriꝰ esse pōt: sed etiā est actꝰ fidei meritoriꝰ q̄ ad assensuz: qz assensus ille volūtariꝰ ē/ qz ad h nō adducit rō demōstratiua: sed tñmō simplex aliq̄ aut rō

declaratiua oñdis nō esse impossibile qō fide ꝓponit. Hec ex Thoma. Possumus itaq; p nra fidei ꝓsolatiōe triplicit declarare veritatē trinitatis diuinaꝝ psonaꝝ: vz auctoritate: silitudine: z rōe. Primo auctoritate. Nā Gen. j. dr. Faciam⁹ hoiem ad imaginē z silitudinē nr̄am. qō est ꝯbus pris z filij z spūssci. Qō ḡ dr Faciam⁹: indicat plalitatē psonaꝝ. Qō ꝯo dicit: ad imaginē et silitudinē: idicat ynitatē sube. Itē Ps. Bñdicat nos de⁹ deus nr̄: bñdicat nos de⁹: z metuāt eū. In hoc q dicit ter de⁹: oñdit trinitas psonaꝝ. Et p hoc q in singlari dr eū: oñdit vnitas sube. Itē Esa. vj. Seraphin vidit Esaias clamātia alter ad alterꝝ Sctūs sctūs sctūs dñs de⁹ sabaoth: plena est oia terra gla eius Et Apoc. iiij. Quattuor aialia requiē nō habebāt die ac nocte dicētia Sctūs sctūs sctūs dñs de⁹ ops q erat: z q est: z q vēturus est. Et nota q p illa aialia moraliter intelligere dēm⁹ dictiōes ꝓuosas q reqrūtur ad h vt aliqs dign⁹ sit laudare deū et ꝓtēplari diuine trinitatis mysteriū. Per ꝑmū aial qō erat silē leoni intelligit ꝓtātia z magnanimitas in aduersis pferēdis. Per scōm anial qō erat silē vitulo: intelligitur carnis mortificatio p quā ipa imolatur deo. Vitul⁹ ei aial erat imolaticiū Itē vitul⁹ est aial subiugale, ido dat intelligere subiugationē siue mortificatiōez carnis. Per tertiū anial qō hēbat faciem hois intelligit hūilitas z māsuetudo. Ad hūilitatē em̄ z māsuetudinē habēdaz deberet hoi sufficere cognoscere et cogitare qm̄ hō est. i. de humo. Ps. Sciāt gētes qm̄ hoies sunt. Per q̄rtum anial silē aqle volāti intelligit ꝓtēplatiua mētis eleuatio. Hi igit q pdictas hiꝰ dictiōes digni sunt ꝓtēplari diuine trinitatis mysteriū: et deū laudare cū btis: nō aūt q pdictiōes habēt oppositas. Itē mysteriū trinitatis expse tāgit Jo. xv. vbi dr dñs: Cū venerit paracletus quē ego mittā vob a pre spm veritatis q a pre procedit: ille testiontū phibebit de me. Itē. j. Jo. vl. Tres sūt q testiniū dāt in celo rc. Sup hec āt oia pcipua est auctoritas fidei et ecclie ꝓponētis nob hoc ineffabile trinitatis mysteriū firmissima fide inuiolabiliter credendū: Q; aūt hec sit pcipua autoritas ptz p Aug⁹. dicētē: q euāgelio nō crederet nisi eccia approbaret. Scōo declarāda est diuine trinitatis ꝯitas p silitudinē: lz āt nō inueniat pfecta silitudo trinitatis in creaturis: inuenit tñ in eis aliqlis silitudo repsentaria vtriq; rāti mysterij. Un̄ sm Aug⁹. in sole fa ꝓsiderant. s. q est: q lucet: q calet. i. suba solis: radi⁹: z calor. Radi⁹ de sole nascit: sic filius de pre. Calor ab vtroq; procedit: sic spūssctūs a pre et filio. et tñ oia pdicta dicunt vnus sol: sic tres psone sunt vn⁹ ds Posset etiā adduci conformis silitudo de carbone ignito. In oib tñ hmōi silitudinib z exēplis multo plꝰ est dissilitudinis ad diuinā trinitatē q̄ silitudinis. Itē in creatura rōnali inuenit silitudo trinitatis p modū imaginis: z in oib creaturis gñalit inuenit repsentatio trinitatis p modū vestigij. Un̄ dr Aug. vj. de trini. q vestigiū trinitatis in oib creaturis apparet. Sicut ei dr doctor: iubrit. j. sen. di. iij. Imago differt a vestigio: qz imago est repsentatiua tot⁹: vestigiū ꝯo partis. Un̄ illō derelictū ex pede impsso pulueri non est imago pedis: sed vestigiū tot⁹. Pro q scieduz q cū ꝓceptus vnius psone in intellectu nro sit partialis respectu tot⁹ trinitatis: illa creatura q ducit nos in cognitiōez tot⁹ trinitatis repsentat trinitatē p modū imaginis q̄ntū ad istū totalē cōceptū quē intellect⁹ nr̄ pōt hre de ea. repn̄tabit ḡ distinctiōez triū psonarum et vnitatez essentie z ordinē orignis: qz illa distinctio realis in diuinis est p orignē: et vlteri⁹ oportz q etiaz habeat imitatiōē vel ordinē essentialē ad ipam trinitatē quā repn̄tat. Imago ḡ trinitatis in nob ꝓsistit in trib pfectionibus anie: q sunt memoria: intelligentia: z volūtas: vel in ipa ania inq̄ntū habz ipas. Aia em̄ inq̄ntum habz actū ꝑmū totalē respectu intellectōis, s. aliqd aiez obiectū sibi ꝓsens in rōne act⁹ intelligibil⁹ dr memoria. z hec dicit memoria scda includēdo tā intellectū q̄ illō q obiectū est sibi pns. Ipsa āt eadē aia i q̄ntū recipit noticiā gētā: dr intelligentia. volūtas aūt dr pfecta inq̄ntuz est sub actu pfecto volēdi. Accipio ḡ ista tria ex parte anie vt sunt sub trib actib suis. In istis inq̄ trib est ꝓsubstātialitas rōe illaꝝ triū realitatū que sunt ex parte anie sed est distinctio z origo rōne illaꝝ actuat

litatū receptaꝝ in ania ſm ꝺmas realita/
tes:et ſic ꝓꝛz quō in aīa ȯꝛ eſſe imago tri/
nitatis. Jn oib⁹ aūt creaturis eſt ſiūitudo
veſtigij. Sicut eīm trinitas eſt q̄ſi q̄ꝺaz
totū nūerale ſaltē in cōceptu intellect⁹ nr̄i:
z ꝑſona ē ibi q̄ſi pars hui⁹ totⁱ⁹:ita etiam
appꝛopatū ꝑſone inq̄ntuz appꝛopatū eſt il
li:eſt q̄ſi pars eiuſdē: qꝛ accipiť ꝑ illo cui
appꝛopatur:z nō tm̄ hoc:ſedz appꝛopabi/
le:ſz nōdum acceptū vt appꝛopatum ē ibi
q̄ſi pars trinitatis: qꝛ ei⁹ ratio vt eſt z vt
cōcipiť cōplete ſaluať in vna ꝑſona: z ꝑ cō
ſeq̄ns rō ei⁹ nō ponit trinitaté/ſz ponit cō
comitāter vnitaté ꝑſone alic⁹ in q̄ſit. Zz
igiť creatura ñ repñtet ꝑſonā vt ꝑſona ē q
eſt in intell ectu nr̄o q̄ſi pars trinitatⁱ⁹ nec
appꝛopatū vt appꝛopatū. Nō eīm cognoſci
tur vt appꝛopatu niſi cognoſcať illud cui
appꝛopat: repñtat tñ appꝛopabile in q̄ ſal
uať q̄ſi rō partis mō ꝑdicto reſpectu tri/
nitatis. Et ſic ꝓñt aſſignari mꝛta in crea/
turis q̄ in diuinis repñtant multa appꝛo/
pabilia:puta vnū vez bonū. Vnū in crea
tura repñtat vnitaté appꝛopatā ꝓ̄i: verū
veritaté appꝛopatā filio:bonū bonitatem
appꝛopata ſpūiſctō. Hec ſupꝺicta ex ſco.
vbi ś.in diuerſis tñ ꝑūctis. Patz itaq̄ q
in creaturⁱ⁹ rōnalib⁹ eſt imago trinitatis.
Jn oib⁹ aūt creaturis veſtigiū. Quia eīm
ī creatura rōali eſt exꝑſſio⁹ et mai⁹ ſili/
tudo diuine trinitatⁱ⁹: tō ȯꝛ ibi eſſe imago
Jn alijs aūt tm̄mō veſtigiū. De imagie
aūt ampliꝛa dicem⁹ deo dāte in ſcḋo my
ſterio hui⁹ ſermōis. De veſtigio aūt dic̄
Aug.vj.de tri. q̄ veſtigiū trinitatⁱ⁹ inueni
tur in ynaq̄q̄ creatura ſm q̄ vnuz aliq̄d
eſt z ſm q̄ aliq̄ ſpecie formať: z ſm q̄ q̄n/
dā ordinē tener. Vnitas eīm repñtat ſum
mā vnitatem ꝓmi ꝓncipij. Spēs repñtat
pulcritudinē ſummā. Et ordo in creatu/
ra repñtat operationē ꝑfectiſſimā in deo:ſic̄
exponit Sco. vbi ś. Vel ſicut ȯꝛ Tho.j.
par.q.xlv.ar.vij. Quelibet creatura inq̄n
tū eſt z ſubſiſtit repñtat ꝓncipiū z cām:et
ſic repñtat ꝑſonā ꝑ⁹is q̄ eſt ꝓncipiū/nō de
ꝓncipio. ſm aūt q̄ habz q̄ndaz formā de/
terminantē ad ſpēm:repñtat verbū ꝑ q̄n/
to forma artificiati eſt ex ꝓceptōe artific⁹
ſm aūt q̄ habet ordinē ad aliq̄d: repñtat
ſpm̄ſctm̄ inq̄ntum eſt amor: qꝛ ordo eſſe/
ctus ad aliq̄d altez ē ex voluītate cauſāt⁹
Hec ibi. Vel ſic dicam⁹ eſſe rei ꝓductum
vel etiā ipa rei ſuba repñtat potentiā ap/
ꝓpataz ꝑ⁹: ſpēs eius ſapiam appꝛopa/
tā filio:ordo eius vel vtilitas bonitatē ap/
ꝓpatā ſpūiſctō. Et iuxta hoc ȯꝛ Bern.
in q̄dam ſermo. Tria in magno hui⁹ mū
di ope cogitare debem⁹:vicz q̄d ſit: quo/
mō ſit:ad quid ſit ꝓſtitut⁹. Et in eſſe q̄dē
rerum inextimabilis potentia cōmēdatur
q̄ tāmulta:tāmagna: tāmultiplicit̄:tam/
magnifice ſunt creata. Jn ipo autē mō ſa
pientia ſingularis elucet:q̄ hec quidē ſurſū:
hec ꝓo deoꝛſum:hec in medio ordinatiſſi
me ſūt locata. Si ꝓo ad q̄d factus ſit mū
dus mediteris occurrit tā vtilis benigni/
tas:tambenigna vtilitas q̄ etiā ingratiſſi
mos quoſcz̄ mꝛtitudine z magnitudine
bñficioꝝ poſſit obruere. Potētiſſime ſiq̄/
dem ex nihilo omnia: ſapiētiſſime pulcra
benigniſſime vtilia ſunt creata: Hec ille.
Jn cōſideratione itaq̄ iſtoꝝ poſſum⁹ in
creaturis dei repire veſtigiū diuine trini/
tatis. Sed hoc multū notandū qō ſub/
dit ꝓſequēter beatus Ber. in eodē ſermo
ne. Fuiſſe nouim⁹ ab initio z adhuc mul/
tos videm⁹ eſſe in filijs hoim qui in bo/
nis inferioꝛib⁹ ſenſibilis mūdi hui⁹ tota
ſenſualitate depreſſi totos ſe dederūt his
que facta ſunt quonā mō vel ad q̄d facta
ſunt negligēres. Quid iſtos niſi carnales
dicam⁹?: Pauciſſimos eſſe iam arbitꝛor.
Legim⁹ tñ nōnullos q̄nq̄ fuiſſe q̄bus ſū/
mū ſtudiū fuit atq̄ vnica ſollicitudo mo/
dū inueſtigare factoꝝ: adeo vt pleriq̄ nō
modo vtilitatē reꝝ q̄uirere diſſimulaue
runt:ſedz ipſas magnanimit̄ ſpreuerūt ci/
bo paruiſſimo vtiſſimoq̄ contēti. Jſ̄ ſi/
quidē ſeſe philoſophos vocant: ſed a no/
bis curioſi z vani recti⁹ appellātur. Vtriſ
q̄ igiť ſucceſſerunt viri ꝓdentioꝛes vi/
triſq̄:qui nimiꝝ et que facta ſunt:z quo/
modo facta ſunt trāſiliētes intenderunt
aciem mentis:vt ad quid facta ſunt vide
rent. Hec latuit eos quonā omnia ꝓpt̄
ſemetipſum fecit deus:et omnia ꝓpter
ſuos:oia inq̄ꝝ ꝓpt̄ ſemetipſuz ꝑtuita bō/
tate:oia ꝓpt̄ electoſ ſuos ꝑ eoꝝ.ſ. vtilitate
Hi ſt̄ ſpuales viri ſic ȳtētes ħm ōo tāq̄ ñ

Ber. Pro festo Trinitatis.

ptētes: ſz in ſimplicitate cordis ſui q̄rētes dñm nec ignoge q̄dē inueſtigātes q̄nā nō mūdialis hec machina voluerek. Pri/mi voluptate: ſcōi vanitate: tertij virtuti impleꝛ. Gaudeo vos eē de hac ſchola: vi delz ſpūs vb. bonitatē z diſciplinā z ſciaz diſcatis z dicatis cū ſctō. Sup oēs docen tes me intelleri. Quare inq̄: Hūq̄d quia purpura z byſſo me indui: qz lautioꝛibus cibis z epulis abūdaui? Nūq̄d qz platōis argutias: ariſtotelis ſ̄miutias intelleri aut vt intelligeꝛē laboꝛaui: Abſit inq̄: ſz qz te ſtimonia tua exq̄ſiui hec omia ſup dicta Berñ. in ſer. quod dā de ſctō. Patz itaq; q̄ liter creaturis poſſum⁹ z debem⁹ ꝓpla ri ſimilitudinē repſentatiuā trinitatis que q̄dē ſimlitudo vocaꝛ veſtigiū. Tertio ē declarāda ſ̄tas diuine trinitatz p ratio/nē. Adducit aūt rich. ſup ꝑmū ſen. diſ. ij. triplicē rōnē. Prima ē. Jn deo eſt ſūma bonitas: ſz ad ſūmā bonitatē ꝑtinet ſe ſū/me cōmunicare: qz ſm dionyſiū de angeli ca hierarchia. Bonū ē ſuiꝑius diffuſiuū ſz diuina bonitas nō ꝑt ſe ſūme cōicare ali/cui creature nec oībus ſimul. qz nō ſūt ca paces infinite bonitatis: g̃ talis cōicatio eſt in ipa deitate: z ſic oportet ibi eē plali/tatē ꝓſonaꝝ. Scōa rō. Jn diuina eſſentia eſt ſūma ꝑfectio: ſz ꝑfecti eſt ꝓducere ſibi ſimile in natura nulla aūt creatura ꝑt eſſe ſūme ſilis deo: g̃ zc. Tertia rō. Jn deo eſt ſūma charitas: g̃ eſt ibi ꝓſona ſumme amās: z ꝓſona ſūme amata: z ſūm⁹ amoꝛ igit. zc. Dimiſſis aūt oĩb⁹ alijs vijs q̄bus diuerſi diuerſimode oñdūt pluralitatē p/ſonaꝝ in diuinis: efficaciꝛ z rōnabiliꝛ vi dek eē rō ioānis ſcoti q̄ z ponit̄ a frācisco de maronis in ꝑmo ſen. diſ. ij. Quia vbi/cūq; eſt inuenire ꝓncipia ꝓductiua aliq̄ꝝ ſine ip̄ꝛfectoꝛ: alla ſuppoſita in q̄b⁹ inue/niunt ꝓducere ꝑñt talia q̄ꝝ hñt ꝓncipia ꝓductiua: ſz in diuino ſuppoſito ē inuenire ꝓncipiū ꝓductiuū notitie genite q̄ō eſt ob iectū cū intellectu: z ꝓncipiū ꝓductiuū a/moꝛis ſpirati q̄ō ē obiectū cū volūtate: g̃ cū ſuppoſitū diuinū habeat iſta: ꝑfectiſſi/me: poterit ꝓducere ꝑfectiſſimā notitiam genitā z ꝑfectiſſimū amoꝛē ſpiratū: talia aūt in diuinis nō ꝑñt eē ſine ſubſiſtētia cū inhērētia dicat ꝑfectionē: g̃ in diuinis ſūt duo ꝓducta ſubſiſtētiaz vnū improductū z ita ſūt tres ꝓſone: Qz aūt ſit tātūvna eſ ſentia diuina ſic arguit ſcotus: qz q̄cūq; p fectio pōt numerari in diuerſis plus ꝑfe/ctōis hz in pluribꝫ g̃ in vno: ſz infinito. ni hil em̄ pōt eē ꝑfectiꝫ: g̃ eſſentia dina q̄ eſt infinita oino in pluribꝫ numerari nō pōt. Hec pauca ſufficiāt q̄ ad declarationē. in/dubitabilis ſ̄tatis dine trinitatis. ampli oꝛ em̄ declaratio magis ſpectat ad ſcho/lam g̃ ad cathedrā. Modus rōcinati/uus ſeu inq̄ſitiuus valet ad fidei ꝓmotio nē. Et hoc tripliciter ſm tria genera homi nū vt ait Boñ. ij. q. plogi ſen. Quidā em̄ ſūt fidei aduerſarij: q̄dā ꝑfecti: q̄dā autez fideles infirmi. Modus g̃ inq̄ſitiuus vi delz ꝓmo ad ꝓfundēdū aduerſarios. Vñ Aug. j. de trin. Aduerſus garrulos rōci/natoꝛes elatioꝛes q̄z capacioꝛes rōnib⁹ ca/tholicis z ſimilitudinib⁹ ꝓgruis ad defen ſionē z aſſertionē fidei eſt vtendū. Scōo vicz ad cōfouēdū infirmos. Sicut em̄ ds charitatē infirmoꝝ fouet p beneficia tpa lia: ſic fidē fouet infirmoꝝ p argumēta p babilia. Si em̄ infirmi videꝛēt rōnes ad fidei ꝓbabilitatē deficere z ad oppoſitū abūdare null⁹ q̄ſisteret. Tertio vicz ad ō lectandū ꝑfectos. Vltro em̄ mō aīa dele/ctaꝛ intelligēdo q̄ō ꝑfecta fides credit Vñ Berñ. Nil libēti⁹ intelligim⁹ q̄z q̄ō fide credim⁹. Patz itaq; aliqualē declaratio tri nitatis diuinaꝝ ꝓſonaꝝ z vnitatz diuine eſſentie tā p autoꝛitatz certificationē q̄z p ſimilitudinis atteſtationē q̄z etiā p ratio/nis approbationē.

Secūdū eſt myſterium

approbāde neceſſitatz. vbi ꝓſideranda eſt neceſſitas fidei nr̄e: vicz q̄ de neceſſitate ſalutz tenēda ē firmiter z ꝓfeſſe fides trinitatz; dine. q̄ō declarat brūs Tho. ij. ij. q. ij. qr myſteriū chr̄i explicite credi non ꝑt ſine fide trinitatz: qz in myſterio chr̄i ꝑ ꝓtinet q̄ filiꝰ dei carnē aſſūpſerit z q̄ per gr̄az. ſſ. mūdū renouauerit z itez q̄ō ſpū ſctō cōceptꝰ fuerit Et tō eo mō q̄ myſteriū chr̄i añ chr̄m fuit q̄dē explicite creditū a maioꝛib⁹: ꝓplicite aūt z q̄ſi obūbrabate a minoꝛib⁹: ita ēt myſteriū trinitatz. Poſt tp̄s aūt gr̄e reuelate tā maioꝛes q̄z mino/res tenent habere fidē explicitā de myſte rijs chr̄i ꝑcipue q̄ntū ad ea q̄ cōmuniter

in eccla solēnizāt z publice ex ita etiā post tps gre diuulgate tenent oēs ad explicite credendū mysteriū trinitatis. Hec Tho. Vñ di. athanasius. Quicūq vult saluus esse añ oia op⁹ est vt teneat catholicaz fidē. Quā nisi q̄q z̄c. z seq̄t. Fides aut̄ catholica hec ē: vt vnū deū in trinitate z trinitatē in vnitate veneremur z̄c. Sz q̄rit q̄re ꝓposita sūt nobis tā ardua mysteria fide credēda q̄ oino hois naturalē capacitatē excedūt: Rñdet scūs thomas ꝓ eē multū ꝓuenies q̄ oñdit i sūma ꝑ gētiles triplici ratiōe. Pria ē rō ordinatōis. Ordinamur cīm ad alt⁹ bonū q̄ experiri i p̄senti vita possum⁹: scz ad clarā visionē diuine trinitatz z fruitionē diuine maiestatis. Vñ dr magr. j. sniaz. Res quib⁹ fruēdū est z q̄ nos beatos faciūt sūt p̄r z filius z spūssctūs. Jdeo oportuit nos mēte euocari ad aliq̄d alt⁹ q̄ rō nra ptingere possit in p̄nti: vt sic discam⁹ in illud bonū tendere q̄ totū studiū vite p̄ntz excedit. Et sic decens erat hoib⁹ ꝓponi aliq̄ fide tenēda q̄ sūt sup naturales hois vires. Secūda ē rō vere cognitiōis ad dei vicz veriorē cognitionē hūdā. Tūc em̄ solū in p̄senti vere deū cognoscim⁹ q̄n ip̄m eē credim⁹ sup oē illud q̄ de deo cogitari p̄t ab hoie. Tertia ē rō delectatōis. Noticia nāq̄ diuinoz est valde delectabilis. Vñ aristoteles. x. Ethi. ꝑ simonidē phm dicē q̄ hō ad diuina z imortalia se trahere dz q̄ntū p̄t. Et. ij. de anialib⁹ aristoteles dicē q̄ q̄uis modicū sit illud q̄ de; substātijs supioꝛib⁹ ꝓcipim⁹: illud tn modicū est magis amatū z desideratū oi cognitiōe quā habem⁹ de substātijs inferioꝛib⁹. Ex his itaq̄ ptz fm phm q̄ de reb⁹ nobilissimis q̄ntūcūq̄ imꝑfecta cognitio maximā perfectionē z delectatione aīe ꝓfert z multo magis cognitio diuinoz secretoz habita p fidē. Vñ apparet q̄ntū obligamur diuine bonitati q̄ nob dignata ē reuelare mysteriū sūme maiestatz in vnitate eētie z trinitate ꝓsonaz. Cūm aūt hmōi nre fidei sacramēta superāt altitudinē hūani intellectus nec demōstratiua rōe cognosci p̄nt. Jō oportet vt simplici fide suscipiāt. Jō i ca. de sū. trini. z fide catholica. Glo. dicit. Vbi rō deficit: suppler fides. Hec aūt fidei cognitio licz euidēs nō sit sz q̄si in speculo z in enigmate: ē tn certissima z indubitabilis z signis irrefragabilib⁹ roborata. Vñ dic Rich. li. j. de trini. Vtinā aliq̄ videret indei: vtinā aduerterēt pagani cūm q̄nta ꝓscie securitate p hac fide trinitatis ad diuinū iudiciū poterim⁹ accedere. Nō ne cū oi fiducia deo dicere poterim⁹: dñe si error ē a teipo decepti sum⁹? Nā hec fides tātis signis z pdigijs ꝓfirmata ē que nō nisi p te deū p̄t: z certe a sūme sctitatz viris nob ē tradita z sūma z authētica attestatione, pbata teipo cooperāte z fmonē ꝓfirmāte sequētib⁹ signis. Hec ille.

¶ Tertiū est mysteriū euitāde curiositatis. vbi notāb. q̄ licz mysteriū dine trinitatz sit firmiter z icōcusse ex fide tenēd: nō ē tn curiose inuestigādū p̄cipue ꝓpter tria. ¶ Primo ꝓp cōprehensionis impossibilitatē q̄z vicz ꝓphēdi nō p̄t Vñ hil. lib. de tri. Nō putet hō sua intelligētia sacrm gnationis z pcessiōis se posse ꝓseq̄. Vñ dic btus Tho. j. par. q. xxxij. Pbi ñ cognouerit mysteriū dinaz psonaz p ꝓpria q̄ sūt paternitas: filiatio z pcessio Juxta illd apli. j. Coz. ij. Loq̄mur dei sapiētiā quā nemo pncipū hui⁹ secli nouit. s. pboz fm glo. Cognouerūt tn quedā appropriata q̄ appropriāt psonis sic potētia appropriat p̄ri: sapia filio: bonitas spūisctō nec adhuc cognouerūt hmōi tāq̄ appropriata cū ñ cognoscerēt ea q̄b⁹ appꝓpriat. ¶ Secūdo ꝓp curiose iq̄sitōis pricositatē. Vñ dr Prouer. xxv. Sic q̄ mel comedit multū nō ē bonū: sic q̄ pscrutator ē maiestatz opprimet a glia. Jō eccli. iij. Altiora te ne q̄sieris z fortiora te ne scrutat⁹ fueris sed q̄ tibi p̄cepit de⁹ cogita sp. Juxta q̄ etiā dr Aug⁹. Vbi q̄rit vnitas trinitatis nec alicubi piculosi⁹ errat nec laboriosius aliq̄d q̄rit: nec fructuosi⁹ aliq̄d inuenit. Hec ille. ¶ Tertio ꝓpter talis pscrutatōis demeritatē. Vñ di. dio. lib. de dini. nō. Nō est audēdū dicere aliq̄d nec cogitare de su pſubstātiali occulta dinitate p̄ter ea q̄ diuinit⁹ nobis ex sacris eloquijs sūt exp̄ssa Ber. Scrutari de sūma trinitate peruersa curiositas est atq̄ temeritas: credere z tenere sicut ecclia sancta tenet pietas z securitas: nosse eam z videre sicuti est: vita eterna atq̄ sūma felicitas. Hec ille, q̄ au

tem impossibile sit intelligere z cōphendere mysteriū trinitatis atq; temerarium hoc scrutari satis declaratū fuit dō Augusti. Qui eo tpe q̄ libros de trinitate scribebat cū p litus maris socijs alōge sequētibus q̄dam de trinitate meditādo discurreret quendaz puerum in litore maris inuenit: qui cū quodā cochleari argēteo in quandā foueā quā fecerat aquā de mari effundebat dicēs se totū mare in istā foueā positurū. Cui Aug. in risum ꝓuocatus ait. Quō fili hoc facere posses? Et puer ait. Mihi facilius est hoc agere q̄ tibi q̄ cogitas adimplere. Tu em cogitas in libro tuo mysteriū trinitatis cōphendere cū ber tu⁹ sit paruus ad recipiendū z ingenium tuū q̄si paruū cochlear ad incrēdū: et ipa trinitas pelag⁹ immēsuz ad hauriendū statimq; puer disparuit. Aug. aūt dō gratias egit cognoscēs qm̄ sibi puer ille verū dixit. Ro. xj. O altitudo diuitiaz sapie z scie dei q̄ incōprehensibilia sūt iudicia ei⁹ z inuestigabiles vie ei⁹.

Secūda trinitas de q̄ dicturi sum⁹ est trinitas creata q̄ ē trinitas potentiarū in alevnitate q̄ q̄dē potētie sūt memoria: intelligētia z volūtas. De q̄b⁹ dici pōt q̄ tres vnū sunt. In quib⁹ ꝓsistit imago diuine trinitatiz vt dictū est in precedenti parte mysterio secūdo. Circa hāc aūt trinitatē q̄ est in aia nostra ꝓcipue cōsiderāda sūt tria mysteria.

Primū: ē mysteriū nobilis ꝓditōis.

Scōm: ē mysteriū nobilis distinctōis.

Tertiū: ē mysteriū cōsiderabilis pfectōis

Primū itaq; est mysteriū nobilis ꝓditōis qua vicz hz imago ōi in mēte hūana ꝓsistēs in trinitate potentiarū. Sicut em dicit bn⁹ Boē. in libro de aſcēsionib⁹ in cōtemplationem imago dei in mēte hūana hz tres ꝓditiones nobilissimas vicz puritatē: integritatē: z lumi nositatē. Primo hz puritatē. In mēte enim hūana creata est imago dei in omni moda puritate z mēti impssa. Et hec puritas maculat sordibus viciorū. Scōo habet integritatē. quia nō solū patrē vl solū filiū vel solū spūsanctū: sed omēs tres personas repñtat. Nā p memoriā est silis patri: per intelligentiā filio: p voluntatez vel amorē spūisancto. Et hec integritas imaginis violat p pcm̄. Nam homo existens in pcō mortali z si mēoret vel intelligat aliq̄d de deo: nō tū amat deū. Et sic violata ē integritas imaginis q: deest tertia psona. Hmōi aūt sūt illi de q̄b⁹ dicit Paul⁹ ad Ro. j. Cū cognouissent deum nō sic deū glificauerunt aut gratias egerūt: sed euanuerunt in cogitatiōibus suis z obscuratū ē insipiēs cor eorū: dicētes ei se esse sapientes stulti facti sunt. Tertio facies dei vel imago in aia hūana siue in mēte hz luminositatē a diuino lumine ei influxā. Vñ in po. Signatū ē sup nos lumē vult⁹ tui dñe. Hec aūt lūinositas p peccatū obscurat. Hec Bonaueñ.

Secūdū est mysteriuz notabilis distinctōis. Nā sup illud psal. Signatū est sup nos lumē vult⁹ tui dñe: glo. distinguit triplicē imaginē: scz imaginē gēnerose creatōis: gratiose recreatōis z glose assimilatiōis. Et hoc etiā declarat Thom. j. par. q xciij. ar. iij. Prima imago q̄ dr imago generose. i. nobilis creatōis dr ee in hoc ꝑm q hz naturalē aptitudinē ad intelligendū z amādum deum. Scōa imago q̄ ē glose recreatōis ē ꝑm q hō habitualr actu cognoscit z amat deū sz imꝑfecte. Et hec est imago p ꝓformitatē glē. Tertia imago q̄ est glose assimilatōis est ꝑm q hō actu cognoscit z amat deū pfecte. Et sic attendit imago sz similitudinē glie. Vñ. j. Jo. iij. Scimus qm̄ cū apparuerit similes ei erimus qm̄ videbim⁹ eū sicuti est: z ois q̄ habet spem hanc in eo sctificat se sicut z ille sctus est. Hec ibi. Prima ergo imago inuenit in oibus hoibus. Scōa in iustis tantum Tertia solū in bris. Hec ex tho. vbi s. Vñ ōr Aug⁹. xiij. de tri. q imago dei in aliq̄b⁹ ita est obūbrata vt pene nulla sit vt in his q̄ nō habēt vsum rōnis: in alijs obscura z deformis vt in pcōrib⁹: i alijs clara z pulcra vt in iustis. Hec Aug⁹.

Tertiū est mysteriū de siderabilis pfectōis. Sicut em declarat subtilis doc. sco. i. j. señ. dis. iij. Perfectissima rō imaginis est in mēte qn̄ deū hz p obiecto qn̄ vicz aīa meminit dei: intelligit

deū: z amat deū. Vīn⁹ aūs pfecte qñ se ipam hz p obiecto. Qñ aūt alia hz p obiecto licz ibi sit trinitas nō trīs imago dei. Qđ est intelligendū de expssiua imagine Et ita in ania tripl'r reperit trinitas loqndo de potentijs vt sūt sub actib⁹ suis. Est em trinitas qđā q nō est imago dei expssiua. Alia q est imago de sz nō plene z pfecte repsentatia. Alia vo q ē imago ōi plene z pfectissime sm creature possibilitatē diuine trinitatz oñsiua z declaratiua. Vñ ōr Aug⁹. xiij. de tri. Non ꝓterea est dei imago i mēte q sui meminit z se intelligit z diligit: sz q pōt etiā meminisse itelligere z amare deū a q facta est. Tūc em vt dicit scot⁹ vbi s. aia nō tantū hz similitudinē expssiuā dine trinitatz ḡntū ad subsistētialitatē q ē ex pte actuū pmoꝝ sez potētiaꝝ ipius aie q sūt idē essentialr z distinctōez z originē ex pte actuū scōoꝝ q sūt illud p qđ obiectū ē pns mēoriez actū itelligēdi et act⁹ amādi: sz etiā ē ibi similitudo ea parte q ipi act⁹ ꝓformāt obiecto. Est em act⁹ in silitudo obiecti. Vñ ōr Aug. xv. de tri. Vñ pōt sempitna ac incōmutabilis natura recoli ꝓspici z ꝓcupisci ide, p fecte respiciam⁹ sūme trinitatz imaginez ad quā reminiscēdā videndā z diligēdam totū dz referri qđ vimit. Hec aug. Ex dictis itaqꝫ apparet q aia peccatrix q deuz nō diligit nō ē imago dei sz diaboli. Pcm qppe in aia ē idolū diaboli. Jn cui⁹ figura edificauit rex antioch⁹ abominādū super altare dei. i. diabol⁹ edificauit pctm̄ sup altare dī q dz eē hūana mēs. O q̄ miser z excecat⁹ q ꝓsiderare nō vult eā abominabilē pcti vilitatē: q̄ insensat⁹ q non recognoscit aie deū diligentis tā desiderabilē dignitatē Jn cui⁹ ꝓsideratōe dicit Ber. loquēs ad aiaz in suis meditat. O aia insignita dei imagine: decorata similitudine: despōsata fide: dotata spū: redempta sanguine: deputata cū angelis: capax beatitudinis: heres bonitatz: particeps ratiōis: q̄d tibi cū carne q nihil aliud est q̄ spuma caro facta fragili vestita decore: sz erit cadauer miser z putridū z cib⁹ vermiū: z ḡntū cūq extollat semper caro est. Hec ille.

Tertia trinitas de q nos ꝓposuim⁹ dicturos ē trinitas a ꝓpriata vicz trinitas ḡrundam appropriatoꝝ tribus psonis diuis cui⁹ vtiq trinitatis ꝓtēplatio multā nob edificationē ac spūalē vtilitatē ꝓferre pōt q̄ quis a diuersis diuersi fiant appropatiōes pfectionū diuaꝝ: pnūc tn locuturi sum⁹ de vna tātū illaꝝ q cetteris vsitatioꝝ z notioꝝ esse videt. Cui⁹ etiā ꝓsideratio nobis vtilioꝝ eē pōt. Consistit itaqꝫ trinitas de q nūc dicturi sum⁹ in tribus pfectib⁹ diuinis de q̄bus dici pōt q tres vnū sunt q: sunt idē realit z essentialiter in deo: vicz in potētia inuincibili q appropatur patri. Potentia em hz rōnē pncipij. pr̄ aūt est principiū non de pncipio z non solū principiū creaturaꝝ sed et aliaꝝ psonarū diuinaꝝ. Jn sapientia incō prehensibili que appropriat filio ingntuz est verbū pcedēs p actū intellect⁹. Sapia enim ad intellectum pertinet. Jn clementia seu bonitate inextimabili q̄ appropriatur spūisctō. Bonitas enim est ratio z obiectū amoris: spūs aūt actus pcedit p modū amoris.

Primo igitur cōtēplaturi sum⁹ inuincibilē dei potētiā q pr̄i appropriat. Cui⁹ vtiq cōtēplatio est ꝓuocatiua z inductiua timoris. Hiere. x. Nō ē similis tui dñe magn⁹ es tu: z magnū nomē tuū in fortitudine: q̄s nō timebit te o rex gētiū: Timēda est ingq̄ ōi potētia q: vniuersaliter ad oia se extendit z a q̄ ois alia potētia pcedit: z quā null⁹ oino euadere ꝓterit. De. j. Eccl. j. Vn⁹ est altissim⁹ creator oim̄ ops rex metuendus nimis. Hec ibi. Vñ hec diuina potētia nō solū respicē cor⁹: sz etiā aiaz ḡre multū timēda ē. Jō Matth. x. ōr. Nolite timere eos q occidūt cor⁹ aiam aūt nō pnt occidere: sī āt timete q pōt z aiam z cor⁹ pdere in gehennā. De scōo dr Eccl. x. Jn manu dei prās hois Et gre. Cūcta statim in nihilū deciderēt nisi man⁹ oipotētis ea ꝓtineret in esse. De tertio dr Sap. xvj. Tuam manū effugere ipossibile est. Et Hester. xiij. orans mardocheus dixit. Dñe rex oi potens in ditione tua cuncta sūt posita et et nō ē q tue possit rsistere volūtati. Hec ibi. O igit miseri mortales. O ꝓmicti. O psūptuosi pctōres. An ꝓfiditz in viribus vestris: An ignoratis q̄ magna sit po

centia dei nostri? Et cur illum contemnitz Cur p̄ceptis ei⁹ nō obedistz? Cur a pctis q̄ tibi tantū displicēt nō abstinetis? Hūiliamini sicut dicit Petr⁹. j. Pe. v. Hūiliamini sub potēti manu dei: vt vos exaltet i tpe visitatiōis.

¶ Scdo ꝓtēplaturi sum⁹ incōprehēsibilez dei sapiam q̄ appropiat filio dei. Cui⁹ equidē ꝓtēplatio ⁊it inducti ua pudoꝛ seu ꝓfusiōis ꝑ pctis: qꝛ sapia ōi oia ꝓtēplat ēt itima coꝛdis. Aug. Quicq̄ ād fecero de⁹ assistit vtpote ppetu⁹ inspector cogitationū: intentionū: et actionuz. Cū hec diligent ꝓsidero timoꝛe parit et ingēti ruboꝛe ꝓfundoꝛ: qꝛ illū vbiq̄ pſēte ⁊ oia occulta mea videntē intueoꝛ. Hec ille. Sapia vtiq̄ ōi oia videt gnaliť sine exceptiōe. Heb. iij. Nō est vlla creatura invisibilis i ꝓspectu ei⁹. Et Prouer. xv. In oi loco ocli dñi ꝓtēplant bonos ⁊ malos. Itē videt oia infallibiliť absq̄ dubitatōe Heb. iij. Oia nuda ⁊ apta oclis ei⁹. Itē videt oia immutabiliť sine obliuiōe. Jac. j. Apō quē nō est trāsmutatio neq̄ vicissitudinis obūbratio. O igiť miseri ⁊ insensati mortales filij adā q̄ pctā sua erubescerēt ꝓmittere coꝛā alijs mortalibꝫ ⁊ nō erubescūt coꝛā oclis diuine maiestatiz: erubescerēt multū si fetide ꝓscie sue paterēt oculis humanis: ⁊ nō erubescūt toꝛ tātas vicioꝛ immūdicias in ꝓscia latētes patere et pcā oino esse coꝛā oclis diuinis. ꝙter qō bñ dicit quidā metrificatoꝛ: Cū q̄d tur pefacis qō me spectāte rūberes: Cur spectante deo nō magis ipe rubes

¶ Tertō ꝓtēplaturi sum⁹ inertimabilē dei clemētiā seu bonitatē q̄ appropiatur spūisctō. Cui⁹ pfecto ꝓtēplatio est ꝓuocatiua diui amoꝛis. Jō Psal. Gustate. ſ. p amoꝛē: ⁊ videte qm suauis ē dñs. Jsē. Quābon⁹ israel de⁹ bis q̄ rectō sunt coꝛde. Apparet aūt diuina bonitas ⁊ clemētia erga nos p̄cipue ex tribus bñficijs pmaximis. ¶ Primū est bñficiuz creatiōis q̄ nobis dedit id qō sum⁹ ⁊ ima ginē suā mēti nr̄e impſſit: vt ſ dictum est. Vñ Lactañ. lib. diuinaꝛ institutionū ait De⁹ veri p̄is officio functꝰ est. Ipse coꝛpus effinxit: ipe aiam in q̄ spiram⁹ infudit Illi⁹ est totū q̄q̄d sum⁹. Hec ille. Quis extimare posset q̄ntuz bonū est esse in nūero creataꝛ ñ q̄rucunq̄ ſz rōaliū ⁊ hīe in se imaginē diuine trinitatiz. ¶ Scōm est beneficiū gubernatiōis in q̄ oia creata ordinat deus ad bonū hois. O q̄mirāda est clemētoꝛ celoꝛūq̄ varia pulcritudo: q̄nta ē in oibꝫ creaturz bōitas: q̄ntaq̄ i cūctz vtilitas: Audi igiť audi O aia misera: O piger ⁊ carnalis hō ꝓpende q̄liť tibi seruiūt vniuersa. Respice (inq̄t Hugo de arra spō se) vniuersum mundū ⁊ ꝓsidera siq̄d in eo sit qō tibi nō seruiat. Oīs nāq̄ creatura ad hūc finē dirigit cursuz suū vt obsequijs tuis famulet ⁊ vtilitati deseruiat: tuiſq̄ oblectamētis pariť et necessitatibꝫ fm affluentiā indesinēte occurrat. hoc celū: h terra; h mare: h aer cum his q̄ sunt in eis vniuersis explere non cessat. Hec Hugo. Et Aug⁹. lib. sol. Omia dñe q̄ fecisti ſub pedibꝫ hois subiecisti vt solus hō sup oia tua tuus esset totus. Exteriora nāq̄ p̄o coꝛpe cūcta creasti: ipm aūt coꝛp⁹ ꝑ ania: animā ꝓ ꝑ te vt tibi soli vacaret: te soluz amaret: ⁊ possideret ad solatiū. Hec Aug. Nec solū dedit de⁹ homi totū m̄dm coꝛporeū vicz oēs creatas coꝛpales: sed ⁊ ipas creaturas spūales vicz angelos in q̄ntuz ex ineffabili bonitate sua ordinauit eos ad custodiāz ꝓfectū nr̄m. Hiero. sup Mat. quē allegat m gr̄ i. ij. sen. di. ij. Magna dignitas aniaꝛ vt vnaquēq̄ ab ortu natiuitatis sue in sui ꝓfectū ⁊ custodiā habeat angelū spēaliter delegatū. Hec ille. ¶ Tertiū est bñficiū redēptiōis in q̄ nobis dedit de⁹ seipm. O vere mirāda ⁊ superadmirāda dei erga nos benignitas. O inertimabilis conditoꝛis nostri bonitas: dedit nobis q̄quid sum⁹: dedit et nobis q̄quid fecit: nec sufficiebat ei nob oia sua dedisse nisi et daret seipm. Jo. iij. Sic ds dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū daret vt omnis q̄ credit in eū nō pereat sed habeat vitaz eternā. Hoc ibi. Consideraq̄ o homo q̄nta tibi fecit deus ⁊ cum admiratione dic ei illud Iob. vij. Quid est homo quia magnificas eū: aut quid apponis erga eum coꝛ tuum: Cur tot beneficia facis his qui te fugiunt: qui te despiciunt: qui te contemnunt: O pectoꝛa dura: O mentes ferree, O saxea et adamanti

tina corda eoꝝ ꝙ cōsiderare nolunt ꝙnta sit erga hoiem diuina charitas. Audi itaqꝫ o mortal' hō taue caue ne sis ingrat⁹ tā/tis dine bonitatꝫ bñficijs: agnosce dei tui bonitatē ⁊ disce ad eū hre charitatēꝫ amore. Ex dictis igit apparet ꝙ̄ vtilis nob eē pōt trium pdictoꝝ attributoꝝ ꝛplatiō. Nā cōtēplatio potētie ingerit dei timorē: ꝛplatio sapie inducit peti pudorē: ⁊ con/templatio bonitatis adducit dei amorem. Hec aūt tria videlꝫ dei timor: peti pudor ⁊ dei amor maxime retrahūt a pctō ⁊ ad bonū ꝙtutis inducūt: ipamqꝫ aiam ꝛseruāt in sua puritate. Vñ de timore dr̄ eccl̄i. Timor dñi expellit pctm̄: nā ꝙ sine timore est nō poterit iustificari. De pudore āt seu ꝙcūdia dicit Amb. j. de offi. Vere/cūdia iacit ꝓma cōperantie fūdamēta in/ quantū sꝫ incutit horrorē turpitudinis. Cō tra impudentē ꝙo dr̄ Hiere. iij. Frōs mu lieris meretricis facta est tibi noluisti erubescere. De amore aūt dr̄ dic̄ Gre. Amor dei nō est ociosus: operat eim magna si est si aūt opat⁹ renuit: amor nō ē. Et Ro. xiij. Plenitudo legis est dilectio. Hec ibi. Cō tēplemur itaqꝫ trinitatꝫ attributoꝝ per cui⁹ ꝛtēplationē studeam⁹ reformare in aia nr̄a trinitatē potētiaꝝ vt sic tādē pue/niam⁹ ad clarā ꝛtuitū ⁊ fruitionē trinita tis diuinaꝝ ꝙsonaꝝ. Et nūc sibi deuoti di/camus qđ dr̄. Ber. sup cañ. ser. xj. O ꝙa charitas ꝙa eternitas. O btā ⁊ bñficans trinitas. O secura exulis patria: exilij fi/nis: tu es vera libertas: tu vita: tu gla: tu sufficiētia: tu britudo: tu ꝙfecta ⁊ sctā vo/luptas: tu reḡes spūuz btoꝝ. Hec ille. Nūc itaqꝫ h ineffabile trinitatꝫ mysteriū firma fide teneam⁹ toto corde diligamus: tota ani deuotōe laudem⁹ ⁊ veneremur vt tā dē facte ad faciē ꝛtemplari mereamur cū angelis sanctis. Amen.

De ꝓcellentissimo ac sūme venerabi li sacramento corporis iesu christi.

Caro mea ve/re est cibus ⁊ sanguis me⁹ ve/re est pot⁹. Jo. vj. Sicut dic̄ sap̄. Eccl̄i. vj. Amico fideli nulla ē ꝙparō Fidelissim⁹ vticꝫ ac verissim⁹ amic⁹ nr̄ est pñtissim⁹ iesus. Nos eim diligit nō ad ꝙpriū cōmodū sꝫ ad nr̄m⁹ ad ꝙprio s sump ptus ⁊ expēsas. Nā ꝙ nob in ara crucꝫ im molari voluit ⁊ morte acerbissimā patiꝫ ꝙ sup corp⁹ suū ⁊ sanguinē dedit n ob in ci/bū ⁊ potū saluarē. Jō dr̄. Caro mea vere est cib⁹ ⁊ sanguis me⁹ ꝙe est pot⁹. O ꝙe mirabile sacramētū. O quātū salutiferū in q̄ ꝙpria chr̄i caro sumit ⁊ sanguis ei⁹ ꝙ ꝙ nr̄a effusus est salute. De aūt tā venera bili sacramēto ꝙnqꝫ nob se offerūt ꝓcipua mysteria ꝛtēplāda: quoꝝ cōtemplatio fi/delīū corda in amore saluatoris vehemē ter accendit.

Primū: ē mysteriū adorande pfectōis

Secūdū: est mysteriū memorande pre figurationis.

Tertium: est mysterium venerande in stitutionis.

Quartū: est mysteriū admirande signi ficatiōis.

Quintū: est mysteriū ordinande rece/ptiōis

Primū itaqꝫ ē mysteriū. ⁊c. Est em̄ h sacramētū oim dignissimū potis simū nobilissimū sctissimū excellen tissimū atqꝫ pfectissimū. Cū em̄ cetera sa cramēta ꝙsenk circa corp⁹ chr̄i mysticū: h in mēre ꝙsak circa corp⁹ chr̄i verū. Cuꝫ alia sacramēta sint tātū signa gre: h ꝙe in se ꝛtinet chr̄m q̄ fōs ⁊ autor ois gre. Jo. j. Gra ⁊ veritas ꝑ iesuz chr̄m facta ē Hoc itaqꝫ sacramētū ꝑm dio. iij. de angelica ge rarchia: ē finis oim spūalū pfectionum. Vñ dr̄. idē in. iij. ca. de eccl̄iastica hier. chia: q nō ꝛtingit aliquē pfici pfectōe hie rarchica nisi ꝑ diuinissimā eucharistiam. Hoc itaqꝫ sacramētū ꝓciosissim⁹ ē eccl̄ie thesaur⁹: ipam eccl̄iaꝫ ineffabilit ditās at qꝫ nobilitās. Precellētissima itaqꝫ huius sacramenti pfect⁹ potissimū apparet ex ei⁹ ꝛtinētia: qr vicꝫ ꝙe ⁊ realit in eo ꝛtine tur vex chr̄i corp⁹. Qđ ꝛsi certissimū sit ex fide: tñ ꝑ fidei nr̄e ꝛsolatiōe pōt triplici declarari ⁊ approbari.

Primo per autoritatiuā certificationē.

Scđo ꝑ approbatiuā rōnē.

Tertio ꝑ explatiuū attestationē.

Primū itaqꝫ declaran da ē pdicta fidei nr̄e ꝙtas ꝑ autoritatiuā certificationē. Et h triplicit. Primo ꝑ autoritatē theologoꝝ ꝙ oēs sup̄ qrtū sma

In festo trinitatis. De myste

rū asserūt ꝛ declarāt huiꝰ sacramēti ꝓpta
tē ꝛ ꝓfutāt errores ꝯrios. Vñ ꝑm Franc.
de maronis: cū q̄ ꝛ alij theologi ꝯcordāt.
Sub ſpe panis que videt in hostia q̄ſ
tuor ꝛ credēda ſūt. Primo corꝰ chri ex
vi ꝓborꝫ ꝓsecratōis q̄ de solo corpe facitur
mētione. Scdo sanguinis ex ꝯcomitātia
immediata: qz sanguis immediate disponit
corꝰ ad vitā. Tertio ē ibi aīa chri ex ꝯco
mitātia ꝓpinq̄. licz ñ immediata: qz licz aīa
chri ñ vuificet corꝰ nisi mediāte sangui
ne: tñ ptinet ad eandē naturā. Jō ꝯcomi
tat ꝓpinq̄. Quarto ē ibi diuinitas ꝓbi ex
ꝯcomitātia remota: qz licz diuinitas cuz
tribꝰ ꝓdictis nō ptineat ad eādē naturā:
tñ ptinet ad idē ſuppoſitū ſiue ꝑsonā. Si
militer in calice ſub ſpecie vini q̄ttuor eſſe
credēda ſt. Prio ē ibi ſanguis ex vi ꝓborū
ꝓsecratōis q̄ de solo ſanguine facitur men
tionē. Scdo eſt corꝰ ex cōcomitātia im
mediata: qz corꝰ eſt imediatū ſanguinis
receptaculū. Tertio eſt aīa ex cōcomitan
tia ꝓpinq̄: qz ptinet ad eādē naturā hūa
nā. Quarto ē diuinitas ex ꝯcomitātia re
mota. Et hec q̄ttuor ſignificat ibi eſſe ſal
uator. di. Jo. vj. Ego ſum panis: ꝙ h̄ dās
intelligi corꝰ. Vñ dr. Caro mea ꝛe ē ci
bus. Et ſubiūgit. viuus. ꝙ h̄ denotās ani
mā ꝙ quā corꝰ viuificat. Et qz ſine san
guine aīa nō viuificat corꝰ. Jō h̄ ſubiūn
gitur ſāguis. Deiñ addit. q̄ dō celo deſcē
dit: ꝓpt dimitatē. Vñ ptz q̄ tot ſūt chri ſub
ſpe panis ꝛ tot ſub ſpe vini ptinet. Se
cūdo ꝓbat ſtas ꝓdicta ꝑ auctoritatē cō
cilioꝝ. Vñ ca. j. de ſūma tri. ꝛ fide catho
lica ſic ſcribit. Una eſt fideliū vniuerſalis
eccl̄ia extra quā nullꝰ oīno ſaluat in q̄ idē
ipe ſacerdos ē ꝛ ſacrificiū ieſus chri cuiꝰ
corꝰ ꝛ ſanguis in ſacrō altarꝫ ſub ſpe pa
nis ꝛ vini ſaciter ptinet trāſſubſtātiatis
paſſe in corꝰ ꝛ vino in ſanguiné ſtrute di
uina: vt ad pficiendū myſterū vnitatꝫ ac
cipiam. Ipi de ſuo qđ accepit ipe de nr̄o.
Jtē extra de celebra. miſſe. c. Cū marthe.
dr ꝙ h̄ ſacrm ē myſterū fidei qm̄ aliō ibi
credit q̄ cernat: ꝛ aliud ibi cernit q̄ creda
tur. Cernit em̄ ſpes panis ꝛ vini ꝛ credit
ſtas carnis ꝛ ſanguis chri. Circa qđ no
tāda ſūt ꝑcipue tria documēta ꝑm Fran.
de maro. Primū ꝙ in h̄ ſacro ꝓpe nō vide
tur ſ. chr̄s oēo corꝑali qz accidentia q̄ ibi cer
nūt nō ſūt in corpe chri ſic in ſuo ſubiecto. Se
cūdū ē ꝙ licz ibi ꝓprie nō videat chr̄s: nō
tñ errāt fideles q̄ dicūt ſe vidiſſe chr̄m in
manibꝰ ſacerdotꝫ qz nullꝰ errat cuiꝰ ꝓba
ꝑt ſtificari eo mō q̄ ſtificat ſcriptura di
uina in q̄ dr ꝙ aliq̄ videt deū oculo corꝑali
ſic moyſes dr Exo. iij. Vidi dñm cernen
do rubū inflāmatū: nō ꝙ ibi viderit diui
nitatē ſz qz dñs ſpaliter aſſiſtebat illi rubo
ita corꝰ chri ſuo mō aſſiſtit ſpebꝰ q̄ in h̄
ſacro cernūt. Tertiū documētū ē ꝙ in h̄
ſacro nō ē dirigēda adoratio ad illud qđ
cernit ſz ad illd qđ credit: qz illd tm̄ ē ado
ratōe dignū. Etſi qras q̄re chr̄s nō dr
nob corꝰ ſuū viſibilit in ꝓpria ſpecie ſz in
ſpebus ſacramētalibꝰ velatū: Rñdeo ꝑ
q̄ id fecit ꝑcipue ꝓpt tria. Prio ꝓpt ꝛdi
tionē hūane indignitatꝫ ꝑſertim q̄ ad ma
los q̄ nō ſūt digni clare ꝛſpicere corꝰ dñi
ieſu. Scdo ꝓpt recognitionē nr̄e imbecil
litatꝫ dū vicz credim̄ in h̄ ſacro ea q̄ in
tellect nr̄ intelligere nō ꝑt vt ꝙ h̄ vicz hū
liemur recognoſcētes nr̄i intellect imbe
cillitatē. Jn h̄ q̄ppe ſacro valde neceſſaria
eſt captiuatio hūani intellect ad obſequiū
fidei chri. Tertio ꝓpt reportationē meri
torie vtilitatis vt vicz ſic credēdo qđ non
videt fides habeat meritū: qz vt dr Gre.
in homel. Fides nō hz meritū vbi rō hūa
na ꝑbz exprimētū. Jtē etiā ñ auderet imo
horreret hō ſumere carnē chri ꝛ ſanguiné
viſibilit in ſpe ꝓpria ꝛ ſic hui ſacri fructu
puaret. Exēplū legit de hugone de ſcto
victore: q longo tpe orauit vt poſſet vide
re chr̄m in hoſtia conſecrata. Et dū q̄dā vi
ce miſſaz diceret puer agn: viſa ē q̄ſi ſe ape
rire oſtia ꝛ exiuit puer formoſiſſim ſeu
dēs añ eū in patena. Cui viſiōe indiciabi
lit ꝛſolat extra ſe rapiebat cū puero de
licioſe ſolatiando. Cui puer tādē ait. Hu
go comede me. Cui hugo. Et q̄ auſu ad
mancſſime dñe audeā te comedere: Cui
puer. Niſi māducaueris me: nō habebis
vitā in te. Tunc hugo orauit di. O dñe ſi
ſic ḡ fieri neceſſe ē: rogo te vt vultū tuū ad
mātiſſimū abſcōdas a me. Tūc ḡ abſcon
dit ſe ſub forma ſiue ſpe panis dicēs. Hu
go qz me videre nudū voluiſti: de cetero
meritū fidei de illo ſacro in te euacuaſti.
Aliō exēplū legim de ſcto ludewico rel
ge frācie. Qui dū die q̄dā miſſaz audiret

solẽnia vocat⁹ ẽ deuotũ milẽ vt iret ad aliũ altare si vellet sic ꝛ idẽ miles videre chm̃ in forma pueri. Et rñdit rex q̃ non iret addẽs ꝓbũ marie fidi ac relatu dignũ q̃ si scirẽ retro me stantẽ dñm̃ iesũ i cruce eo mõ q̃ fuit i parasceue: nollẽ me vertere vt eũ corporeis oculis aspicerẽ ex eo q̃ fidi meritũ amitterẽ. Hoc dixit q̃ sacerdos cui⁹ missã audiebat iã etiã ꝓsecrault. Jõ vez chi corp⁹ ibi eẽ ñ dubitauit Vide igitur ꝛ ꝓsidera quõ cũcta disposuit dñs ad vtilitatẽ nr̃az Mira pius saluatoris benignitas. Scipm̃ dat nobis veracit in h̃ sacramẽto atq̃ vt id nob fructuosius fiat ꝛ quemẽti⁹ nõ sub ꝓpria spe visibilit se dat sz sub spe panis et vini q̃ marie ad vsum hois ꝓueniunt se occultat. O q̃ diligere dẽm⁹ amore cordiali illũ q̃ nos sic diligit .j. Jo.iiij. Diligam⁹ deũ qm̃ ipe ꝑ⁹ dilexit nos. Tertio approbãda ẽ ꝓdicta veritas ꝑ autoritatẽ scti Amb. lib. de sacramẽtis. Et ponit de consecra. dis. ij. c. Panis. Panis est in altari vsitat⁹ añ ꝓba sacr̃oꝝ Ubi aũt accessit ꝓsecratio de pane fit corpus chi. Idẽ ó ꝓse. dis. ij, ca. Oia. ita pulcre loq̃t. Oia q̃cũq̃ voluit de⁹ fec̃ in celo ꝛ in terra ꝛ q̃ voluit sic factũ ẽ. ita licz figura panis ꝛ vini videat: nihil tñ aliũ q̃ caro chi ꝛ sanguis p⁹ ꝓsecrationẽ credẽdũ ẽ. Uñ ipa ꝓritas ad discipulos. Hoc (in qt) caro mea est ꝓ mũdi vita. Et vt mirabili⁹ loq̃r nõ alia plane q̃ q̃ nata ẽ de maria ꝛ passa ẽ in cruce: ꝛ resurrexit de sepulcro. Et Aug. ó ꝓse. dis. ij. c. Nos aũt. dic Nos ãt sub spe panis ꝛ vini quã videm⁹ res inuisibiles. i. chi carnẽ ꝛ sanguinẽ hominem⁹ Innumerabiles sunt vtiq̃ sctõꝝ autoritates q̃b hui⁹ sacri ꝓritas declarat sz breuitat⁹ gra omittim⁹. Certissimũ itaq̃ nob eẽ dz q̃ in h̃ sacramẽto tot⁹ chs sub spe panis: ꝛ tot⁹ sub spe vini realit existit. Net tñ superfluũ imo ꝓuenientissimũ ẽ h̃ sacramẽtũ sub illa duplici specie ꝓfici: licz ei sufficeret vna spes q̃ntũ ad sacramẽti efficaciã q̃ tota ẽ sub q̃libz spe vt ex dictis ptz nõ tñ sufficeret q̃ntũ ad significationẽ: q̃ in neutra spe ꝑ se sufficiẽter ꝓcaretur res hui⁹ sacramẽti: sz i vtraq̃ sit: hic eñ ꝓcat chs vt cib⁹ ꝑfecte reficies mãducãtes deuote: ꝑfecta ãt refectio nõ i pane tãtũ nec in vino tãtũ: sz in vtroq̃ sit ꝓsistit Jõ ór Dam̃. q̃ ꝓsuetudẽ hoiũ comedere panẽ ꝛ bibere vinũ nõ ꝓiungauit eis dñs diuitatẽ ꝛ fecẽ eis corp⁹ ꝛ sanguinẽ suũ: vt ꝑ hec q̃ sũt ꝓm naturã cõsueta in q̃b vita ꝓtuat: ad ea q̃ sũt supn̄ naturã oino trãsferamur. Hec ille. Fit ãt separati ꝓsecratõ corpis ꝛ ꝓsecratio sanguis ad ꝓcadũ q̃ in chi passiõe cui⁹ h̃ sacrm̃ ẽ mẽoriale vt postea dãte deo dicturi sum⁹ fuit sanguis separat⁹ a corpe. Uñ si tũc aliqs apl̃oꝝ h̃ sacramẽtũ ꝓficisz sub spe panis tũc nõ fuisset sanguis q̃diu separat⁹ erat a corpe: nec sub spe vini tũc fuisset corp⁹. Sz nũc sic chs in sua ꝓpria spe tot⁹ ꝓsistit in corpe ꝛ sanguie aia ꝛ deitate: sic ꝛ tot⁹ ẽ sub vtraq̃ sacramẽtali spe ꝛ sub vtraq̃ specie efficacia sacri tota licz nõ sigñto plena ꝓpt q̃ licz i ecca ꝑmittua ꝑpls cõicaret sub vtraq̃ spe: tñ postea ꝓuide ordinatũ ẽ vt rantũ sb spe panis cõicaret ꝛ ñ sb spe v. ni ꝓpt ꝑiculũ effussiõis. h̃ ei sufficit ad efficaciaz sacramti q̃ tot⁹ chs ibi. Q̃ tñ integritas ꝛ ꝑfectio sacri q̃ntũ ad sigñtionẽ requirit vtraq̃ speciẽ. Jõ sacerdos cui ꝓpetit h̃ sacm̃ ꝓficere ꝛ ꝑficere nullo mõ debz chi corp⁹ celebrãdo sumere sine sãguine Uñ ór gelasi⁹ papa. ꝛ hz ó ꝓse. dis. ij. diuisio vni⁹ eiusdẽ mysterij sine grãdi sacrilegio ꝓuenire nõ ꝑ⁹. Hec ille.

Secũdo declarãda est pz

dicta fidi nr̃e ꝓritas ꝑ approbatiuã rõnẽ nõ q̃dẽ demõstratiuã sz ꝓsualiuã tãtũ ꝛ fidei ꝓsolatoriã. Et ad h̃ ꝑñt adduci tres ꝑcipue hmõi rõnes. Pria sumit⁹ ex mũdi creatõe q̃ magz videt q̃ vnũ eus possit i aliũ ꝓuerti q̃ q̃ ab nõ ente fiat ens. Si g̃ potuit de⁹ ꝑ creationẽ de nihilo facere oia q̃ sũt in celo ꝛ ira: multo magis ꝑt ꝓuertere panẽ in carnẽ suã: ꝛ vinũ in sãguinẽ. Uisibilt. de sacris. De tot⁹ mõi opib⁹ q̃ ipe ór ꝛ fecã sẽ ipe mãdauit ꝛ creata sũt. Sermo igit q̃ potuit ex nihilo facere q̃ non erat: nũq̃d nõ poterit ea q̃ sẽ i id mutare q̃ nõ erãt: Nõ em̃ min⁹ ẽ nouas naturas rebus dare q̃ mutare. Hec ille. Firmit̃ itaq̃ credẽdũ q̃ cũ dñs ór. h̃ est corp⁹ mcũ: ꝛ hic ẽ sang. ꝛc. panẽ ꝛ vinũ ꝓuertit in carnẽ suã ꝛ sanguinẽ: ꝛ eãdẽ ꝓtutẽ trãssubstantiauit illt ꝓbis ꝓtulit in postea. Chrys̃o. Sic illa vox q̃ dicit, Crescite ꝛ multiplicami⁹

ni ꝛ replete terrē: sel' dicta p̄stat cūctis cre atis incremētū: sic ista sel' dicta ꝑ oēs mē sas ecclie vsq; in hodiernuꝫ diē ꝛ vsq; ad ei⁹ aduētū p̄stat sacrificio firmitatē. Hec ille. Ipse ꝯ chr̄s est q̄ ꝑsecrat hoc sacr̄m: sacerdos aūt tm̄ minister est ꝓpter ꝑsonā chr̄i. Vñ cū tibi mīstrat hoc sacr̄m noli attēdere manū sacerdotis mīstrātis: sed manū chr̄i ꝑsecrātis: q; sic accipe debes q̄si de ꝓpria chr̄i manu. Notandū aūt q̄ cū dn̄s dr: Hoc est corpus meū. sensus est: Hoc qđ ꝑtinet sub specie hac panis: ē corp⁹ meū qđ nūc do vobis ꝛ qđ ꝑ vīa re dēptione tradet, fit aūt trāssubstātiatio in vltimo instāti, plate oīonis. Scđa rō sa mit ex corpis chr̄i ꝑceptōe. Et hec ponit ab Amb. vbi s. di. Quid hic q̄ris naꝯe ordinē in chr̄i corpe cū ꝑter naturā sit ipe dominꝰ ꝑcept⁹ ꝛ nat⁹ ex ꝓgine: Hec ille. Et si forte q̄ras. Que est nobilior ptās: vl̄ potestas ꝑcipiēdi data ꝓgini: vel ptās ꝑficiēdi data sacerdoti: Rñdz Bona. in. iiij. di. ij. q̄ simplicit loq̄ndo: ꝓtius ꝑcipiēdi mīto nobilior est ꝛ excellētior. Tū q; subiectuz suū magis nobilitat. Mai⁹ em̄ mīto ē ei dei matrē q̄ esse sacerdotē. Tū q; actio ē singlārior ꝛ ꝑclarior. Mai⁹ em̄ est ꝑcipe q̄ ꝑficere: q; termin⁹ actiōis vicz ipsum chr̄i corp⁹ pl⁹ accipit a ꝑcipiente mꝛe q̄ a ꝑficiēte sacerdote. Tertia rō sumit ex rerū ꝓmutatiōe. Nā legim⁹ ꝑ diuinā virtutē sepi⁹ immutatā esse reꝯ naturā. Idcir. Amb. de ꝑse. dist. ij. ca. Reuera, sic ait: Forte dices: Aliō video quō tu mihi asseris q̄ corp⁹ chr̄i accipiā. Et hoc nobis ꝓpest vt ꝓbemus. Quātis igit vtimur exēplis vt ꝓbem⁹ hoc nō esse qđ natura formauit: ita qđ bn̄dictio ꝑsecrauit: maioręq; vim esse bn̄dictiōis q̄ nature: q; bn̄dictōe etiā ipa natā mutat. Vñ virgaz tenebat moyses: placit eā ꝛ facta est serpēs Rurs⁹ apph̄endit caudā serpētis: ꝛ in virge naturā reuertit. Vides ꝯ ꝓphetica gra bis mutatā esse naturā ꝛ serpez ꝛ virge. Currebāt egypti flūina puro meatu aq̄ę: subito ō fontiū venis sanguis ępit erūpe: nec erat pot⁹ in fluuijs: Rursus ad ꝓphē pces cruor cessauit aq̄ę/ natura remeauit. Circūclusus vndiq; erat pl⁹ hebreoꝝ. Hinc egyptijs vallat⁹ ide mari clausus: virgaz leuauit moyses: sepauit se aqua/ ꝛ in murorꝝ specie sē ꝯgelauit atq; int vndas via pedestris apparuit: nordanis retrorsuz cōuersus ꝑtra naturaz in sui fontis reuertit exordiū. Sitiebat ꝓpl⁹ patꝝ: tetigit moyses petrā ꝛ aqua de petra fluxit. Haratb fluui⁹ amarissim⁹ erat vt sitiēs ꝓpl⁹ bibere nō posset. Misit moyses lignū in aquā et amaritudinē suā aq̄ę natura deposuit. Sub heliseo ꝓpha vni ex filijs ꝓphaꝝ excussum est ferru de securi: ꝛ statim immersum. Rogauit heliseū q̄ amiserat ferrum: Misit helise⁹ lignū i aquā ꝛ ferꝝ natauit Vtiq; et hoc ꝑter naturā factū cognouimus. Grauior est em̄ ferri species q̄ aq̄ę liquor. Aduertim⁹ ꝯ maiorē esse gr̄am q̄ naturā: ꝛ adhuc rātu ꝓphetice bn̄dictiōis miramur gr̄am. Q; si rantū valuit hūana bn̄dictio vt naturaz ꝑuerteret: qđ dicem⁹ de ipa ꝑsecratiōe diuina vbi ipa verba dn̄i saluatoris operant⁹: Nā sacr̄m istō qđ accipitis: chr̄i ꝓmone ꝑficit. Hec Ambro. Qui in talib⁹ exēplis nobis oñdit ḡm ra pōt de⁹ magnus ꝛ excelsus cui⁹ infirmitate ꝓtī ascribunk oia miracla sacri altaris Primū q̄ panis ira ꝑuertit in corp⁹ chr̄i: et est illa ꝑuersio toti⁹ sube in totā subaz corpis chr̄i. Scōm q̄ sub tāmodica specie rantū corpus lateat. Est em̄ ibi corp⁹ chr̄i sub tāta ḡntitate sicut fuit in cruce et sicut est in celo: nec tm̄ in hoc sacro excedit illius parue forme terminos. Tertiuz q̄ accidētia sunt ibi sine subiecto. Quartū q̄ nō augek corp⁹ chr̄i ex multaꝝ hostiaꝝ cōsecratiōe ꝛ ecōuersione: nec minuit ex eaꝝ sūptione. Quintū ꝙ ide corp⁹ simł est i pluribus locz. Sextū est q̄ cū diuidit hostia nō diuidit corp⁹ chr̄i: quia totus chr̄s indiuisus manet sub q̄libet parte: sicut integro speculo tota et vnica forma relucet in toto. Et fracto speculo fit vni⁹ ꝛ eiusdē et totius integre forme ad q̄libz speculi fractur reflexio. Septimū q̄ cū amplius nō sit ibi substātia panis vel vini, tamē accidentia eiidem quē ꝓrius habēt effectū: vt satiare: iebriare ꝛ hmōi: visū ē: q̄ cū desinunt ibi esse species: ibi etiā statim cē desinit corpus chr̄i et sanguis. Nonū est q̄ q̄ tenek hostia in mamb⁹ ꝛ videk oculis: corpus chr̄i nec tangit manib⁹ nec videk oculis: sed hoc tm̄modo circa species agitur sicut ꝛ q̄n diuidit hostia. Hec sunt aliqua

de magnis mirabilib⁹ huiꝰ sacrī: de qb⁹ ps. Memoriã fecit mirabiliū suoꝝ ⁊c. Sed hec ꝛ sint multuꝝ mirabilia: sunt tñ valde credibilia: vt ptꝫ ex supdictis. Diuine ei potētie cūcta subiacēt: vt ōt Aug.

Tertio approbãda est

pdicta fidei veritas p exēplariuā attestationē. Nã de⁹ bñdictus (etsi nō sp) qñqꝫ tñ ad pfusionē cordiū inflatoꝝ mira circa h̄ sacrm oñdit mira atq; stupēda. Inter q̄ pmo adducem⁹ illō vnū celeberrimū ac memoria dignū: qō euenit dū sctūs Anton⁹ de padua arimini pdicabat. Ibi nā q̄dā hereticꝰ q̄dā aderat male sentiēs ō corpore chr̄i: q̄ in ⁊rēptū corpis chr̄i hostias nō psecratas sepi⁹ asino suo pbebat in cibū: Cū ꝙ hoc innotuisset Antonio fidei defensori: acerrimo illū ad se vocatū dure redarguit: veritatēq; sacrī sibi fideliter psuasit. Cū ꝙ ille ptinax in suo sensu mane ret: assereretq; asinū suū in psepe tali cibo esse depastū; quenit cū eo antoni⁹ vt ō h̄ expientia fieret: sic vicz q̄ p tres dies asinus sine cibo maneret: ⁊ ꝛtio die Antonius celebrata missa ⁊ reseruato sacrorū inter hostias nō psecratas reponeret atq; illo mō asin⁹ famelicꝰ iumtaret ad pabulū. Qō cū factū fuisset coram multitudine maxima: asal illō appropinq̄ns sporte in q̄ corpus chr̄i inter hostias nō psecratas reuerenē recōditū erat: ex miraculo dī recognouit dominū suū: ⁊ caput ac pedes inclinās bñuliter adorauit: nec cura sibi fuit de cibo q̄ indigebat: Cūq; verberib⁹ ab illo heretico ageret: trahēret: ⁊ voluerēt: sēp faciebat vt pus. Ob qō hereticꝰ illet⁹ alij q̄plimi oī errore deposito ad verā fidem redierūt. Antoni⁹ aūt deo gras referēs: sacrm honorifice in loco debito reposuit. Aliud exemplū: Albert⁹ de prussia pus refert: q̄ qdā mulier cū ipe eps esset: venit ad eū pfitēs q̄ diabol⁹ nō q̄mitteret eam credere in sacrm altarꝫ q̄ ibi essꝫ vez chr̄i corp⁹: Et ꝙ cū accepisset ipm ⁊ aī porcos in stiqs posuisset: ecce mirū: oēs porci genua fleterūt ⁊ sacrm adorauerūt. Hec aūt misera voluit amplⁱ expiri ⁊ posuit corpus chr̄i sup veru ⁊ assauit iuxta ignez: et ecce gutte sanguinis abinde fluere cepēr Hoc facto misera adhuc nō ꝛtēta accepit corpus chr̄i ⁊ fodit in terrā ⁊ sanguis nimi⁹ sup terram emanare cepit ꝙsi extra terrā ebulliendo. Ad qō pūcta credidit et supdicto epo pfessa est petīi suū: ⁊ ppetuā pniam ab eo suscepit. Aliō exēplū narrat Cesari⁹: Mulier quedā cū apes multas nutriret ⁊ ille nō pficerēt: imo passim morerent: cū remediū circūquaqꝫ qreret: dictū est ei q̄ si corp⁹ dñicū inter illas locaret: mox ille alues cessaret. Illa igit ad ecclīam pgens ⁊ se cōlocare simulās: corp⁹ dñi sumes/statim a sacerdote recedēs extraxit; ⁊ in vno alueolo illō locauit. Mira dei potētia ꝛmiculi creatorē suū agnoscētes: de fauis suis dulcissimis hospiti suo dulcissimo capellā mire structure fecerūt: in q̄ altare eiusdē materie erigētes: sacratissimū dñi corp⁹ sup illō posuerūt: ⁊ bñdixit dominꝰ opibus eoꝝ. Processu ꝙ rē poris cū femia illa vasculū illud aperuissꝫ et ia dictū oratoriū pspexissꝫ expauit. Currensq; ad sacerdotē: pfessa est ei oia q̄ egerat et viderat. Tūc ille assumptꝫ secū parochianis suis: ad vasculū venert: ⁊ apes quolātes ⁊ in laudē sui creatoris bōbizātes abiert. Capellule parietes: fenestras: tectū: cāpanile: ostiū: altare: admirantes: corp⁹ dñicū cū laude ⁊ glīa ad ecclīam tulerūt. Hec Cesari⁹. Aliud exemplū. Beatus Gregoriꝰ cuidā matrone dedit corpus chr̄i dī. Corp⁹ dñi nr̄i iesu chr̄i, pficiat tibi in vitā eternā. Quo audito mlier subrisit. Btūs autē Greg. manū retraxit: inquirens ab ea ꝛ cur risisset. Rndit illa: qz panē istū quē feci: corp⁹ chr̄isti appellas. Btūs ꝙ Greg. ad effugandā incredulitatem mlieris: orauit et alios orare fecit: et mox hostia mutata est in carnē: ⁊ sic mulier ab erroze reuocata ē Tūc btūs Greg. iteꝝ orauit: ⁊ tūc ad pristinā formā rediit: et sic matrone dedit hostiā q̄ eam intantū ꝛfirmauit in fide vt postea nunqꝫ recidiuaret. De mlīs etiā alijs ꝛpertū est q̄ ex ꝓuilegio speciali corp⁹ chr̄i viderūt aut ī specie pueri: aut carnis: aut sanguinis: qō sit fz Tho. in. iij. p. q. lxxvj. p immutatiōz oculoꝝ eoꝝ qui sic videt quoꝝ oculi immutanē acsi expisse viderent exteri⁹ carnē aut sanguinē: nulla tñ trāsmutatiōe facta ex parte sacrī: qō patꝫ ex hoc q̄ a b alijs videtur sacrꝫ sub specie panis. Nectū id ptinꝫ

ad aliquā decep̄ōez: qz talis spēs diuini/
tus formak in oculo ad aliquā veritatem
signandā ad hoc. s. q manifestek vere cor
pus esse sub sacro. Dicit em Aug⁹. in lib.
q. euangel. q cū fictio nra referk ad aliquā
signationē/nō est mendaciū sed aliq figu/
ra. Quādiu tn apparet sub forma carnis:
aut pueri aut hmōi/nō est sumēdū sacrm
Ratio: qz chr̄s instituit q sumerek eucha
ristia sub specie panis et vin̄. Aliud exē/
plū. Fuit quidā heretic⁹ in puincia btabā
tie q debebat cōburi. Cū aūt pīect⁹ esset
ad ignē: exclamauit Juuate me: Et statiz
demones extraxerūt eū de igne. Qui cyz
denuo fuisset pīect⁹ z sp fuisset liberat⁹: tā
catholici disputabāt de fide. Supueniēs
aūt quidā p̄dicator: dixit ep̄o: Faciat huc
apportari corp⁹ chr̄i. Quod cū factū fuisz
Heretic⁹ ad ignē pīect⁹: sicut pius clama
uit: adiuuate me. Et demōes rndēr̄t Nō
possum⁹: qz maior nobis supueuit. Aliud
exēplū. In ep̄atu brixiēsi erat quidā q p̄tē
debat sctitatē tantā in abstinētia q vide/
batur alter ioānes baptista. Oēs q̄si ō to
ta puincia currebāt ad eū: z dm̄ se repu/
tabat ille q eū videre posset: vel tāgere: vl
loq cū eo: oēs credebant eū sctm: z tn erat
heretic⁹ z puersus: mortu⁹ est z honorifi
ce sepult⁹. Post tps aligō inq̄sito: here/
tice pūtatz obligēt inq̄rēs iuēit p testes fi
deles q fuerāt heretic⁹. Sentētiauit g ō
p̄lio epi brixiēsis z alioz p̄udentū q ei⁹
ossa p̄burerenk. Astāte igit̄ ppl̄o pīecta sk
ossa in ignē: z statim demones eleuauerūt
ossa de igne z tenebāt ea suspensa in aere:
nō tn videbank demōes. Populares g ce
perūt clamare: Doziak eps cū istis trib⁹
q̄ voluerunt p̄burere sctm dei ex̄mūdia.
Ecce quō de⁹ noster nō valt. Tūc eps ti/
muit. Frēs aūt p̄fortauerūt eū di. Domie
nos sum⁹ hic p defensione fidei: Prepare
tis vos ad missam: qz oñdet nobis dñs a/
liqō miraclm ne fides p̄clitek. Dixit igit̄
eps missam: Salue sceā parens zc. Et qñ
eleuauit corpus chr̄i: tūc demones in ae/
re clamauerūt di. O Guido de lacha: nos
defendim⁹ te q̄ntum potuim⁹: sed modo
nō plus possum⁹: qz adest maior nobis. s.
chr̄s. Et statim ceciderunt ossa in ignē et
cōbusta sūt: z glificata est fides p̄pter cor/
pus chr̄i. Sunt itaq mlta p̄clarissima h⁹
sacrī testimonia: q tn oīa si deessent/suf/
ficere nobis debz verbū chr̄i dicētis: Ca/
ro mea vere est cib⁹: z sanguis me⁹ zc. Et
Matt. xxvj. Hoc est corp⁹ meū. O igitur
meffabile sacrm. O inexplicabile signum
amoris dulcissimi iesu. O deniq triūpha
le p̄legiū nobis exhibitū. Nō em est aut
fuit aliq tā grandis natio q habeat deos
appropiāntes sibi sicut adest nob de⁹ nr

Secundū est mysteriū memorāde
p̄figuratiōis. Ubi sunt 2templā/
de tres p̄cipue 2sideratiōes.

¶ Prima est cōsideratio rationalis con/
gruitatis.

¶ Scōa est figuralis pluralitatis.

¶ Tertia ē specialis 2formitatis.

¶ Prima est cōsideratio rōnalis cōgruitatis: qz vicz congruū z rō
nale fuit hoc sacrm p̄figurari: qō ꝓbatur
sm Dlex. z Boñ. in. iij. di. vij. trib⁹ rōib⁹.

¶ Prima est rō dignitatz. Illud em inter
sacra est excellētissimū: tōo debuerūt p̄ce
figure hui⁹ sacrī quib⁹ dignitas eius fa/
mosior ostenderek: expectandū enim erat
sicut donum dei excellentissimum.

¶ Scōa est rō difficultatz. Hoc em inter
cetera difficillimū est ad credēdū. tō ad h
debuerūt hoies assuefieri q̄dam figurarū

¶ Tertia est rō signifi/ (manuductiōe.
cate veritatis: qz in hoc sacro chr̄s pass⁹
significak z cōtinek. Cōgruebat aūt chr̄m
passum figuris p̄figurari. Tōo et sibi hoc
sacrm in q̄ fcak z 2tinek. Un̄ ptz q̄ venera
bile est h sacrz qō tācelebrik añ̄ instituere
rek p̄conizatū fuit Ex q̄ evidēt apparet q̄n
tā hīe debē⁹ reuerētiā ad sctm offm̄ misse
vbi celebrak z tractak h tā dignissimū sacrz
O q̄nta devotōe z celebrāda z audiēda e
sctissima missa in q ē 2sūmatio et adiple/
tio oīm legaliū sacrificiorū q̄b⁹ tācelebrāt
p̄figuratū est sacratissimū oñici corpis sāu
crificiū. Nō incōgruū itaq̄ censui hic in/
terserere tres p̄cipuas cās q nos ad misse
devotionē inducere dñt. ¶ Prima cā est
nēcitas obſuande obligatōis. Un̄ de 2se.
di. j. ca. Missas. sic ōr. Missas die dñico
seclarib⁹ audire totas spēali ordine p̄cipi⁹
ita vt añ bñdictionē sacerdotis egredi po
pulus nō p̄sumat: qō si fecerit, ab ep̄o cō/
fundak. Et itez zc. Qui die, sic ōr. Qui die

solēni ꝑtermissō ꝙuētu eccl̄ie ad spectacu
la vadit: excōicet. Glo. si monit⁹ nō desi⁊
stit. Sicut aūt ꝺr Joā. anō. in rosario sup
dicto ca. Missas. Si ad hoc tenent laici:
mlto magis ꝛ clerici q̄ totaliť dediti sunt
diuino cultui, vt ptz. xij. q. j. ca. Duo sunt
genera. Quod aūt dictū est de dieb⁹ dñicis
intelligēdū est etiā de alijs dieb⁹ festiuis.
vt pōt colligi ex his q̄ dicunt extra de pa
rochijs. in capi. Ut dñicis dieb⁹ ꝛ festis.
Sicut aūt ꝺr Aster. li. iij. de auditiōe mis
se. Et Henric⁹ boic. extra de celebratiōe
misse in ca. Dolētes. Quo ad laicos non
audire missaz die dñico tūc ē mortale pec
catū: qñ accidit ex ꝑceptu vero vel interꝑ⁊
tatiuo. Vocāt aūt ꝑceptū interꝑtatiuuz
qū sine cā legitima missaz audire diebus
dñicis q̄s nō assuescit. Vñ glo. in dicto c.
dicit ħ esse ꝑceptū. Si ꝙo q̄s ex legitia cā
ꝑtermittit audire missam in die dñico: tūc
nō peccat. Vocāt aūt causaz legitimā qñ
q̄s corꝑali detinet infirmitate: vl̄ umico⁊
more vel alia sil̄ causa: q̄ ꝑm rectū iudi⁊
cū excusatio legitia debeat reputari. Si
q̄s aūt ex alīq̄ leui cā nō sufficiēti ꝑtermit
tat audire missaz: ꝛ tū ad audiendū missā
fuit ꝙsuet⁹ tūc pōt esse veniale. Ulterius
sicut dicūt cōiter doctores: vt Innocen.
Hostiē. ꝛ Joā. anō. sup rubricā de paro⁊
chijs: hoc est inter iura parochialia: q̄ pa
rochianus vn⁹ eccl̄ie nō ꝺz audire diuina
in alia ex ꝑceptu: q̄ tū fieri pōt ex rōabili
cā corꝑali vl̄ spūali: puta cū q̄s vult ꝓgri
nari ꝓ implēdo voto alīq̄: vel ꝓ indulgen⁊
tia ꝙsequenda: vel ꝓ verbo dei audiēdo.

Scōa cā est sublimitas memorāde si⁊
gnificatiōis. In celebratiōe em̄ misse si⁊
gnificant⁊ et repr̄ntant⁊ sctissima mysteria
q̄ fili⁹ dei opatus est ꝓ nr̄a salute: ꝛ myste
riū dñice mortis ꝛ passiōis q̄ seipm̄ ꝓ no⁊
bis imolauit. Vñ sicut ꝺr Th. in. iij. ꝑ. q.
lxxxij. ar. j. Celebratio misse ꝺr chr̄i imo⁊
latio. Dicit em̄ Aug. in li. sniar⁊ Prosperi
Semel imolat⁹ est in semetipo chr̄is: ꝛ tū
q̄tidie imolaī in hoc sacro. Dicit aūt im⁊
molatio chr̄i/ qz celebratio sacr̄i eucharī⁊
stie est imago q̄daz repr̄ntatiua passionis
chr̄i q̄ fuit vera imolatio. Vñ Amb. dicit
sup epl̄am ad Heb. In chr̄o sel̄ oblata est
hostia ad salutē sempiternā potēs. Quid
ꝺnos? Nōne ꝑ singulos dies offerim⁹ ad
recordationē mortis ei⁹? Tertia cā est
vtilitas desiderāde reportatōis. Qui em̄
missaz deuote audierit: reportat inde⁊ par
ticipationē triplicis fruct⁹ multū desiderā⁊
rabilis. Primo reportat participatōez
in fructu dñice passiōis. Per sacr̄m em̄ eu
charistie adoratū reuereter: ꝛ a fortiori si
deuote sumptū fuerit/ particeps efficitur
hō dñice passiōis. Vñ in q̄dā orōne dñi⁊
cali ꝺr: q̄tiēs hui⁹ hostie ꝙmēoratio cele
bratur: opus nr̄e redēptiōis exercet. Se⁊
cūdo in fructu diuine laudatiōis. Fere em̄
oia q̄ dicunt in missa ad dei laude ptinēt:
ꝑ quā laudatiōez ꝑstat⁊ nobis via salutis.
Juxta illō Ps̄. Sacrificiū laudis bono⁊
rificabit me: ꝛ illic iter q̄ ostēdam illi salu⁊
tare dei. Tertio in fructu deuote orōis
Orat em̄ sp̄ sacerdos spēaliter ꝓ oīb⁹ audi
entib⁹ missam suā: vt ptz in cano. misse: cū
dicit: Et ꝓ oīb⁹ circūastantib⁹. et orōnes
ꝛ deuotiōes oīm assistentium offert deo.
Etsi forte q̄ris: An melior sit missa boni
sacerdotis q̄ mali. Rūdet Tho. in. iij. ꝑ.
q. lxxxij. ꝙ in missa duo sunt ꝙsideranda:
scz ipm sacr̄m qō est ꝓncipale: ꝛ orōnes q̄
in missa fiūt ꝓ viuis ꝛ mortuis. q̄ntū ḡ ad
sacramentū nō min⁹ valet missa mali sa⁊
cerdotis q̄ boni: quia vtrobiq̄ idē ꝙficit
sacr̄m. Unde Greg. in regīstro. Heu in⁊
q̄ magnū laqueū incidūt q̄ diuina⁊ occul
ta mysteria pl⁹ ab alijs sctificata fieri pos
se credūt: cuz vn⁹ idem spūs ea mysteria
occulte atz inuisibiliť operando sctificz. Ad
ħ etiā facit c. Cūscr̄ptura. j. q. j. Et c. Si⁊
gnificasti. Et c. Hō q̄les. Est tū aduerten
dū q̄ lz sacr̄m in se vnū ꝛ idē sit ꝛ nō veri⁹
neq̄ sanctius, put a bono ꝙficit sacerdote
q̄ malo: qz vicz nō ī merito sacerdotz sed
in ꝙbo ꝙficitur chr̄i ꝙsecrātis: tū oblatio
hui⁹ sacr̄i (accipiēdo vicz oblatōez ꝓ actu
siue opatiōe sacerdotz offerētis) melioz est
ab vno q̄ ab alio. Vñ sic oblatio boni sa
cerdotis meritoria est sibi ꝛ deo plācēs ꝛ
grata. Sed oblatio mali sibi dānabil⁊ et
deo displicēs: lz res oblata sp̄ sit ꝺo gra⁊
tissima: qz vicz mal⁹ indign⁹ est deo mini
strare. Jō ꝺr Leui. xxj. Hō q̄ hūerit ma⁊
culā nō accedet ad misteriū ꝺi sui. Quātū
ad orōnem q̄ fit in missa dōm: ꝙ illa pōt
dupliciter cōsiderari. Uno modo inquā⁊
tum habet efficaciam ex deuotione sacer⁊

dotis orantis: ⁊ Ac nō ē dubiū q̄ missa boni sacerdotis ē magis fructuosa q̄ mali. Vñ scribit j. q. j. c. Ipi sacerdotes. Q̄n sacerdotes fuerit digniores: tāto facilius i necessitatibus pro q̄b⁹ clamant exaudiūt. Ad idē facit ibidē. c. Sacerdotes ⁊. c. Sacrosancta. Alia mō inq̄ntū ozo in missa p fertur a sacerdote in psona totius ecce cuius sacerdos est minister: qō q̄dē ministeriuz etiā in pcōrib⁹ manet. Vñ q̄ntū ad hoc est fructuosa ozo sacerdotis pcōris non solū in missa: sz ⁊ in alijs ecclesiasticis offi cijs in quib⁹ gerit psonā ecclie: sz nō sic sūt fructuose eius oōnes puate: secundū illud Prouer. xvij. Qui declinat aurē suā ne audiat legē: oratio eius erit execrabilis. Et dictis istis q̄z sequit q̄ sicēbat Boē. Si q̄s libenti⁹ audiat missam meliozis sacerdotis bñ facit. dū tñ credat ipm in substātialib⁹ sacramēti nō excedere pcōrē: alioq̄n pcul dubio erraret. Notandū insup q̄ sacerdotis occubinarij publici ⁊ notorij audire nō licet. Vñ xxj. dis. oī. Nulli⁹ audiat missam sacerdotis quē indubitāter nouit occubinā hre: qō vt ōt Tho. vbi s. ar. ix. Puta de fornicatiōe q̄ de multis alijs pctis phibet: q⁹ ad eā sūt hoies pniores ppt̄ carnis corruptionē. Hoc tñ ē intelligendū de notorio vel p sentētiā iudicis vel p confessionē in iudicio factā vl q̄n nō pōt pctm aliqua tergiuersatiōe celari. Sicut etiā ibidē ōt Tho. Heretici scismatici ⁊ excōicati sunt p̄ninjam ecclie ab executōe officiandi puari. Ideo peccat q̄cūq⁹ ozo missam audit vel ab eis sacrm accipit. Hec Tho. Hec supradicta icidēt̄aliter de auditiōe misse interseruim⁹. Nūc aūt ad pncipale p̄positū nr̄m redeundū est. Supius itaq̄ iam declarauim⁹ pmā cōsideratiōē p̄positaz circa p̄figuratiōem hui⁹ sacramēti: q⁹ videlz cruū erat ⁊ rōnabile ipm legalib⁹ sacrificijs p̄figurari.

Secūda est cōsideratio

figuralis plūratis: videlz q̄ pluribus figurz p̄figurari debuit: q⁹ vt ait Aug⁹. in. xij. de tri. q⁹ p multa eram⁹ a deo diuisi: oportebat q̄ multa vitā venturā declamarēt: sez chr̄m q̄ dī. Jo. vj. Ego sum panis vite. Et sicut dī alexā. Licz res prefigurata sit vna sm substantiā: tñ illius multi sunt effectus ⁊ multe p̄prietates siue cōditiones q̄bus corrūdent diuerse figure: licz autez fuerint multiplices figure hui⁹ sacramēti sūt tñ inter ceteras tres pcipue. Ad cui⁹ declarationē notādū sm Tho. in. iij. p. q. lxxix. q̄ in hoc sacramēto tria cōsiderare possum⁹. s. id q̄ō est sacramētū tātū. s. panem ⁊ vinū: ⁊ id q̄ō est res ⁊ sacramētum simul: sez corp⁹ chr̄i vez: et id q̄ō est res tātū: sez effect⁹ hui⁹ sacramēti: q̄ntū igit ad id q̄ō ē sacramētū tātū potissima figura hui⁹ sacramēti fuit oblatio melchisedech: q⁹ obtulit panē ⁊ vinū: q̄ntū aūt ad id q̄ō est sacramētū ⁊ res sacramēti. s. q̄ntū ad ipm chr̄m passuz q̄ p̄tinetur in hoc sacramēto: figura eius fuerunt oia sacrificia veteris legis: pcipue sacrificiū expiatōnis q̄ō erat solēnissimū: q̄ntū aūt ad effectū fuit eius figura pcipua māna: q̄d ipse hēbat ois saporis suauitatē: sic ⁊ gra huius sacramēti mentem reficit q̄ntū ad omnia Agnus aūt paschalis q̄ntū ad tria predicta simul p̄figurabat h̄ sacramētū: q̄ntum em̄ ad primū q⁹ māducabat cū panibus azymis: sm illud Exo. xij. Edēt carnes ⁊ azymos panes: q̄ntū vo ad scōm q⁹ imolabat ab omni multitudine filioz israel: decima q̄rta luna: qō fuit figura passiōis chr̄i q̄ pter innocentiā oī agnus: q̄ntū vero ad effectū: quia p sanguinē agni paschalis p̄recti sūt filij israel a deuastāte angelo ⁊ educti de egyptiaca seruitute. Et iō ponit̄ pcipua figura hui⁹ sacrī agn⁹ paschalis q⁹ sm oia ipm repūtat. Hec Tho.

Tertia est consideratio

spēalis cōformitatis: vbi vicz cōsiderādū est spēalis cōformitas vni⁹ illaz figuraz: sez māne qō p̄figurauit pcipue hoc sacramētū q̄ntū ad fructū quē fac̄ i nob⁹ ppt̄ qō cōuenientē: vt de h̄ h̄eam⁹ spēalē cōsideratiōnē. Cōsiderem⁹ itaq̄ qm̄ caro chr̄i cibus ē suauissim⁹ ad gustādū ⁊ fructuosissim⁹ nobis qui fuit figuratus in manna. Exo. xvj. Et h̄ maxime propter septem additiones siue p̄prietates que in manna fuerunt huic sacramēto cōuenientes. Prima est modus generatiōis. Nā de nocte de celo inuisibiliter descēdebat māna ⁊ hoc signat statū fidei nr̄e q̄ nō clare videt sicut in patria: neq⁹ ibi est oīmoda obscuritas que

admodũ in inferno/sed q̃si in cellari vl' lunari lumie p fidẽ hoc sacr̃m cognoscimus Vñ canit ecclia. Ad firmandũ cor sincer̃ sola fides sufficit. ¶ Scõa est locꝰ descẽsionis: qz descẽdebat in deserto circa castra filioꝝ isr'l tm: eisq̃ defecit cũ intrauerũt terrã pmissiõis. Sic hoc sacr̃m datur in defro hui⁹ vite z filijs ecclie tm. Cũ ãt ad repromissam viuentiũ terrã quentum fuerit: tiã non ampliꝰ hoc sacr̃m offerek: sz gliosissimꝰ iesus in ꝓpria specie clare videbit. ¶ Tertia est tps recollectõis. Sex ei diebꝫ colligebak: sextisq̃ feriꝫ p sabbato iussuz est colligi: sabbato aũt egressi q̃daz vt colligerẽt nõ inuenerũt. Sic z istud vnificũ sacr̃m nõ nisi tpe pñtis pegrinationis põt haberi: sed nõ in sabbato. i. requiẽ dõꝝ: sed vtiaz dictũ est ibi iuenietis rex nr̃ iesus nõ mystice sacro velatꝰ sz manifestꝰ et decore regio gliosus. ¶ Quarta ẽ terminꝰ mẽsurationis. qz p singla capita dẽ mensurã. s. gomor ex parte dñi moyses collegi instituerat: nec q̃ plꝰ collegit plꝰ hũit: nec q̃ minus/minꝰ inuenit. Sic quidẽ istũ mirabile sacr̃m neq̃q̃ ꝓtinet minorẽ iesuz in minori hostia q̃ in maiori: nec plꝰ est in pluribꝫ q̃ in vna. ¶ Quita est ritꝰ ꝑparationis: qz illud mãna ignẽ optime sustinebat: cũ aũt incaluisset sol liq̃fiebat. Nam mãna liq̃dũ colligebak sile cotidiano z ꝓpe ignẽ ponebak z efficiebak duꝝ: deinde triturabak z ex eius farina ꝓficiebak panis. Sic istũ sacr̃m deuoti cordis ignẽ sustinz et feruẽtis amoris. Sed dũ incalescit solhũane vanitatz z curiositatis ita q̃ hõ tm rõni naturali innitik liq̃scit. i. in tali mente nulliꝰ valoris fit q̃ nescit rõne nakali alta mysteria ꝓhendere. Vel aliter dicere possum⁹. Sicut ad calorẽ solis mãna liq̃fiebat: z ad calorẽ ignis indurabak: sic qui amore diuini solis hoc sacramtũ digne sumit/q̃si in eiꝰ ore liq̃fit/ qz saporẽ eius percipit. Sed q̃ igne cupiditatis mũdane vel carnak ꝓcupie succesus fuerit q̃i esset indurati/saporẽ eiꝰ nõ percipit. ¶ Sexta est vsus reseruatiõis. Nã pcepit moyses q̃ nullus fuaret ex eo vsq̃ mane. Vñ ab aliqbus ꝓtra pceptũ dñi in die alter̃ reseruatũ ꝓputrit z ꝑmibus scaturire cepit: sic hũ sacr̃m reseruatũ ad tpalem questũ scaturescit ꝑmiꝫ diabolice simonie. ¶ Septima est gustꝰ saporatõis. Aliq̃ em cũ sũma delectatõe vescebank cibo illo: et vnicuiq̃ sapiebat iuxta suũ desideriũ. Sap. xvj. Paratũ panẽ ō celo ꝓtitisti eis sine labore oẽ delectamentũ in se hñtem z oꝫs saporis suauitatẽ: subam tuã et dulcedinez tuã quã habes in filios oñdebas deseruiens vnicuiuscq̃ volũtati. Ad qd̃ q̃scq̃ volebat ꝙuertebak. Hec ibi. Nonlli ꝙ murmurãtes dicebãt: Alia nostra nauseat sup cibo isto lenissimo. Sic hoc sacr̃m sumẽtibus diuersimode sapit ꝑm diuersas dispositiões q̃s in eis formal vel desideriũ charitatis vel indeuotio malignitatz. O q̃t sẽ obstinati pctores z ꝓsumptuosi q̃ corpus christi sumẽtes nullũ ex eo pcipiunt spũalez gustũ. Alij ꝙ q̃mi habitꝫ ꝓpter fidẽ z deuotionẽ ꝙsolant z recreant: de q̃ si possẽt exẽpla multa narrari: Vnũ tm tm referẽ⁹ qd̃ legit rome ꝓtigisse. Tpe nãq̃ Eugenij q̃rti q̃dam nobil' z spũalis dña deo deuotissima Francisca noie de põcianis singulis diebꝫ festis sacri cõionez reuerẽtissime suscipiebat. sentiebatq̃ delectationez mirabilẽ adeo vt sepiꝰ post cõionẽ p maiꝝ tpis spaciũ raperek in extasim. Quadã ꝙ die dũ in ecclia sctẽ Cecilie trãs tyberim expectaret accipe cõionẽ: sacerdos ille q̃ celebrabat: aut leuitate ductꝰ: aut diabolica tentatõe deuictꝰ: tẽptauit sibi dare hostiã nõ ꝙsecratã. Cũq̃ ori eiꝰ appropinq̃sset: recusauit illã sumere dr. Parcat tibi deus o pat sacerdos q̃ me nõ solũ decipe credidisti/ sedetiã idolatrã facere voluisti Quidꝫ verbis ꝙmorꝰ sacerdos ventã pectꝫr: z pcm postea ꝙfessus: rẽ aliꝫ studuit enarrare.

Tertiũ est mysteriũ venerãde institutiõis. Vbi pcipue notande sunt tres ꝙsideratiões.

¶ Prima est ꝙsideratio modalis.

¶ Scõa est ꝙsideratio localis.

¶ Tertia est ꝙsideratio tpalis.

¶ Prima est cõsideratio modalis vbi sunt tria pncipalia ꝓtẽplandalis obseruatiõis: qz vicz dñs antecꝫ sacramentũ corpis sui institueret voluit observare legales cerimonias comedẽdo agnũ paschalẽ cũ azymis panibꝫ et succo la-

¶ Primũ est mysteriũ le (da mysteria.

De venerabili sacrō de mysterio

ctucaꝝ agrestiū quēadmodū ꝓceptū fue/rat Exod.xij Illis aūt edētib⁹ ait: Desi/derio desideraui.i. valde desideraui hoc pāsca māducare vobiscū. Jn q̄ notat ip̄s fer uentissimū nr̄e salutis desiderium habuit. Hoc ōr vt se oblēdat volūtarie pati cui⁹ passionē immolatio agni typici p̄signa/bat. Et vt demōstraret affectū quē habe bat vt legalia cessarēt: t euāgelij veritas curreret. Dicit itaq̄: Desiderio desidera ui ꝛc. Desiderio inq̄ vīe redēptiōis: desi derio legalis cessatiōis: t desiderio noue institutiōis. Jn hoc itaq̄ mysterio lega/lis obseruatōis tria nobis significant obſ/seruāda q̄ dñicū corp⁹ sumim⁹. Prim est obediētialis obseruatōis ꝓmptitudo: p hoc q̄ dñs ipe legē ꝓmulgauit obseruare.

Scōm est spūalis affectōis sctitudo: q̄ p azymos panes intelligit: oz em̄ esse affe ctio bois azyma.i. sine fermēto siue corru ptione. Tertiū est cordialis ꝓpunctiōis amaritudo: q̄ p lactucas agrestes ꝓcatur.

Scōm est mysteriū exēplaris humilia tionis: qz lauit pedes discipulor. Unde Joā.xiij. ōr Cena facta/ nō qz totaliter esset cōpleta: sed erat facta q̄ ad eum agni/ nō q̄ ad alios cibos q̄s postea comederunt. Un ōr Jo.xiij. Et cū recubuisset iterꝫ ꝛc. surrexit ad lauandū pedes discipl'or. Sic ꝙ dicit euāge. Surgit a cena t ponit ve/stimēta sua. Et cū ac.lin.pre.se. deinde mi sit aquā in pel.t ce.la.pe.disci.suos t exter .lin. q̄ erat p̄cinctus ꝛc. vt hz in euāge. O q̄d erat videre regē angelor t dñm ce li t terre genuflexū an pedes discipl'or et mgnis ꝓtrectantē t lauantez pe/des illos sordidos t lutosos. O summuz pietatis indiciuz. O mirādum būilitatis exēplū. Anſ. O terra cinis adhuc su/perbia te eleuat: adhuc impatiētia te exa gitat. Intuere humilitatē t māsuetudis speculū: vniuerse facture creatorē: t tremē dū iudicē viuor et mortuor ante pedes hois etiā traditoris sui genua curuantez. Disce ab eo q̄ mitis est et humilis corde Hec ille. Et hoc habem⁹ documentū q̄ ad hoc sacrm nō est accedendū nisi cū ve/ra humilitate pedū.i.affectionū ablutōe

Tertiū est mysteriū sacramētalis dispē satiōis. Dm̄ accipiēs panē in sctas ac ve/nerabiles man⁹ suas eleuatis oculis in ce lum. vt ōr in Cano.bti Pe. vt p hoc istru antur q̄ volunt hoc sacrm sumere/ oñt hie oculos mētis in celū eleuatos: t nō ad in/feriora dep̄ssos: dicēte Ps̄. Oculi mei sēp ad dñm. gras agens. vt hz etiā.j. Cor.xj. vt doceret sumētes hoc sacrm eē debere deo gratos siue gras agere de tāto būfi/cio. bñdixit t ꝓfecrauit.i. trāssubstātiauit in corpus suū t liberalissime distribuit di scipulis suis dī. Accipite t māducate: vt hz.j. Cor.xj. Et q̄ accipit documētū q̄ h sacrm est liberalissime cōicanduz t minis/strandū: dicēte dño Mat.x. Gratis acce/pistis: gratis date. Nā simonia in h sacro tāto detestabilior est q̄nto est excellētius donū dei. Jn hac aūt sacramētali cōicatio ne corpis sui oñdit dñs suā incōprehensi/bilē potentiā in trāssubstantiatiōe. Aug. Diuine potētie cūcta eq̄liter subiacēt. Jtē suā āmirabilem sapiaz in corpis sui occul tatione: qz.s. corp⁹ suū sic occultat sub spe cie panis vt sic mō quodā non carnali sed spūali māducetur. Ps̄. Q̄m magnificata sūt opa tue dñe: oia in sapia feciſti. Jtē ostēdit suā inextimabilē clemētiā seu miscdiā in trāliberali suūpīus datōe. Ps̄. Q̄m magna multitudo dulcedinis tue dne quā abscō/disti.i.abscōdite tribuisti i hoc sacro time tibus te. Vide bñ liberalitatē amplitudi nē. Nec em̄ solūmō corp⁹ suū dedit eis: lz t prātem ꝓficiēdi t cōsecrādi facīdo eos sacerdotes: et potestatē etiā alijs dispē/sandi. Un dixit eis: Hoc facite in meam cōmemorationē. vt hz Lu.xxij. Et quēad modū fecit in sui corpis ꝓsecratiōe t cōsi/cratione: sic t in consecratiōe sanguinis ex ex vino et eius cōicatiōe. Circa predi/cta pñt tria q̄ri. Primo vtr ipe chs in cena sumpserit p̄riū corp⁹ t sanguinem. Rndetur. Videt q̄ sic: vt ōr Tho.in.iij. par.t in.xiij.sen. Un Hieron. Dñs ihesus ipe cōuiua t conuiuū: ipe comedēs t q̄ co/medit. Sicut ꝙ prius baptizari voluit q̄ alijs baptismū imponeret: lz baptismo nō indigeret t alia q̄ alijs obseruanda instituit ipe ꝓmitus obseruauit: sm illō Act.j. Cepit ihesus facere t docere. Jta ipe ꝓmo co/pus t sanguinē sumpsit q̄ traderet discī/pulis: nō ꝓter indigentia: sed gra exēpli. O vere mirabile sacrm. Un quidā mei trice sic ōr, Rex sedet in cena turba cinct⁹

uodena. Se tenet in manib⁹: se cibat ipe cib⁹. Lz aũt ex hac sumptiõe nõ fuerit augmẽtata gr̃a chr̃i: inde tñ hũt q̃ndã spũalem delectationẽ actualẽ ex noua institutione hui⁹ sacr̃i. Nã vt ỏt Sapiẽs. Desiderĩ si ꝓpleat delectat aiam. Ipe aũt docebat (Luc. xxij.) Desiderio desideraui hoc pascha mãducare vobiscũ zc. Qõ exponẽs Eusebi⁹: de nouo mysterio hui⁹ noui sacramẽti. ¶ Scõo q̃rit: Utr̃ iude ꝑditori dederit corp⁹ suũ: Rñsio. Sicut ỏt Thomas vbi s. Hilari⁹ sup Matth. posuit q̃ chr̃s iude corp⁹ suũ nõ dedit: z hoc ꝙueniens fuit ꝙsiderata malicia Jude. Sedq̃ chr̃s nobis esse debuit exemplũ iusticie ñ ꝙueniebat ei⁹ magisterio vt iudam peccatorẽ occultũ sine accusatiõe et euidẽti probatione ab alioꝝ cõtione separet: ne p hoc darer exemplũ ꝓlatis eccl̃ie silia faciẽdi z inde iudas exasperat⁹ sumeret occasionẽ z peccãdi. Et iõo dõm est q̃ iudas cibalis corp⁹ z sanguinẽ dñi suscepit: vt ỏt Dion̄. lib. eccl̃iastice hierar. z Aug⁹. sup Joãnẽ Hec Tho. Scõz aũt Alex. in. iiij. par. sũ. in trac. de eucharistia: hoc factũ est a dño triplici rõne. ¶ Primo rõne diuine sapie: vt sic oẽs ĩstrueret inimicz̃ bñfacere. Matthei. v. Bñfacite his q̃ oderũt vos: Preterea p hoc instruxit dispẽsatores huius sacr̃i q̃ pcõrib⁹ occultis in sil̃i casu deberent hoc sacr̃m ꝙferre. ¶ Scõo rõe diuine miscõie: vt vicz sic ipm reuocaret a malo. Ille em̃ miser ex ꝙsideratiõe tãte bonitatis z dulcedinis chr̃i q̃ corp⁹ suũ ei dedit: a malo ꝓposito debuit reuocari: z ꝙsequẽter virtute tãti sacr̃i meliorari. Sed miser ille sibi auxit pctm̃ vnde sibi debuit auxilium meritũ: vt dicit Chrys. sup Matt. q̃m neq̃ a bñficio neq̃ ab honore neq̃ a timore factus est potior: sed peior. ¶ Tertio ratione diuine iusticie. q: ex q̃ tanto bñficio noluit a ꝙcepta malicia cessare: iõo iusto dei iudicio punitus est lapsu grauioz̃ culpe. s. desperatiõis. Juxta illud Apoc. vlt. Qui in sordib⁹ est sordescat adhuc. Ut ei dicit glo. q̃daz ad Ro. j. Strictissimo dei iudicio fit vt peccata pctis puniãt. ¶ Tertio q̃rit Utr̃ chr̃s dederit tũc discipulis suis corp⁹ suũ passibile vel impassibile: Rñsio. Sicut ỏt Tho. vbi s. Manifestissimũ est q̃ idẽ verũ corpus chr̃i erat quod tũc a discipl̃is in ꝓpria specie videbat z in specie sacr̃i sumebat. Nõ aũt erat impassibile fm q̃ in ꝓpria spẽ videbat: imo passibile paratũ. Jdeo nec ipm corp⁹ qõ in spẽ sacramẽti sumebat impassibile erat. Impassibili tñ mõ erat sub specie sacr̃i: Passio em̃ reqrit ꝓtactũ corporis qõ patit ad id quod agit. Corp⁹ aũt chr̃i vt est sub sacro nõ cõparatur ad ea q̃ circũstant mediãtib⁹ ꝓprijs dimẽsionib⁹ q̃b⁹ corpa se tãgunt: sed mediãtib⁹ dimẽsionib⁹ panis et vini: iõo species ille sunt q̃ patiunt z videnť: nõ aũt ipm corp⁹ chr̃i. Hec Tho. Ex his ĝ seq̃t q̃ nũc sum ik a fidelib⁹ in hoc sacro passibile: nũc aũt gl̃iosum: immortale: z impassibile.

¶ Scõa est consideratio localis: Ubi ꝙsiderandũ est q̃ hoc sacr̃m institutũ est in hierl̃m: in monte sion: z in cenaculo grandi strato: p que ꝙcauk tres dispositiões anie recipienti hoc sacramẽtũ necessarie. ¶ Prima est q̃ debet recipi in ꝙscientia pacificata: q̃ p hierl̃m significatur: quia hierl̃m visio pacis interpr̃at. ps̃. Jn pace factus est locus eius. ¶ Scõa est q̃ debet recipi in ꝙscia p ꝙtemplationem eleuata: q̃ intelligit̃ p montẽ sion. sion interpr̃at speculas siue speculatio. ps̃. Habitatio eius in sion. Jdẽ. Qm̃ elegit dñs sion elegit eam in habitatiõẽ sibi ¶ Tertia est q̃ debet recipi in ꝙscia deuotiõe sancta z ỹrtutib⁹ ornata: q̃ p cenaculũ stratũz intelligit̃. Erat aũt illõ cenaculũ grande quia ꝙscientia recipiẽtis hoc sacr̃m debet esse dilatata p charitatẽ q̃ est excellẽtissima virtutũ. Aug⁹ in quodã ser. Habitaculum cordis nostri euacuek vicijs: z virtutib⁹ repleak. Ꝺ cãtat eccl̃ia. Adorna thalamũ tuũ sion et suscipe regem chr̃m.

¶ Tertia est consideratõ tẽporalis. Ubi ꝙsiderandũ q̃ hoc sacr̃m ꝙuenienter institutũ est in lege euãgelica q̃ est lex amoris z tẽpore vicino passioi chr̃i Cui⁹ assignari põt fm doctores triplex ꝓpria rõ. ¶ Prima est ratio corporalis subtractionis. Hãc rõem ponit Eusebi⁹ di. Quia corpus assumptũ ablaturus erat ab oculis: illatur⁹ sideribꝰ: nẽe erat vt i dse cene sacr̃z corpis z sãguis sui ꝙsecrarz vt co

leretur iugiter ꝫ mysteriū qō semel offe/
rebat in preciū. Scōa ē rō legalis ter/
minationis: qz em̄ vet⁹ sacrificiū in passio
nē terminādū erat Jō tūc tpis q̄nies
erat nouū inchoare z nō añ: qz ñ erat que
nies vmbrā z ritatē simul currere. Beda
Finit tis veteris pasce solēnia s q̄ in cōme/
moratōe antiq̄ liberatōis de egypto age/
bant transit ad nouū qō in sue redēptio/
nis memoriā ecclesia frequētare deside/
rat: p carne z sanguine agni sue carnis z
sanguis sacr̄m in panis z vini figura sub
stituens sacerdos in eternū factus s̄m or/
dinē melchisedech. Tertia est rō spūa
lis instructōis q̄ est p̄cipue tripler. Pri
ma ē istructio firmioris recordatōis ꝛ. dñi
ce passiōis. Jō em̄ imminēte passiōe institu
tū est vt magis hoc signo infigeret fideliū
cordib⁹ prime factā passionē. Añ passio/
nē ḡ institutū fuit nō ad celebrandū tūc sz
postea vt esset signū rememoratiuū passio
nis. Vñ di. Lu. xxij. Hoc facite in meā cō
memorationē. Scōa est instructio am
pliozis deuotiōis: scz habēde circa hoc sa/
cramentū qō in vltimo recessu suo dñs di
scipulis tradidit. Aug⁹. lib. de rūsion ad
ianuariū. Saluator vt vehemētius cōme
daret mysteriū hui⁹ altitudinē: vltimū h̄
voluit infigere cordib⁹ z memorie discipu
lor⁹ a quib⁹ ad passionē discessurus erat.
Hec ille. Sicut ḡ p̄cepit dñs filijs israel
tūc p̄mo agnū paschalē māducare q̄n de
duxit eos de captiuitate egyptiaca libera
rem̄ta chr̄is sacramētū eucharistie tūc pri/
mo instituit q̄n voluit nos de diabolica
ptāte eripere. Tertia est instructio fer
uētioris dilectōis quā scz dñs ad nos ha
buit z quā ad eū habere debem⁹. institu/
tū est em̄ hoc sacramētū in signū euiden/
tissimū amoris dulcissimi quā dñs habe
bat ad genus humanū. Et vide bene hūc
amorē. Nō em̄ solū voluit dare nobis sua
.i. obsequia. i. oim creaturar⁹ z suos. i. ange
los in adiutoriū: sed etiā seipm̄ dare vo/
luit. Nō em̄ grentus ē poterat amor ille
dulcissimus q̄ nos diligit nisi seipm̄ daret
Seipm̄ ḡ dedit i filiū p carnis assumptio
nē. Esa. ix. Filius dat⁹ est nobis. Dedit se
in socium p formationē. Phil. ij. Habitu
inuētus vt hō. Dedit se in magistrū p do
ctrine p̄dicationē. Jo. xiij. Vos vocatis
me magr̄ z dñe z bñ dicitis sum̄ etenī. De
dit se in ducē p exēpli operationē. Jo. xiij.
Exēplū dedi vobis: vt quēadmodū ego
feci ita z vos faciatis. Dedit se in patrem
p gr̄e regenerationē. Jo. j. Quot q̄t aūt re
ceperūt eū dedit eis ptātem filios dei fie/
ri his q̄ credūt in noie ei⁹. Dedit se in bo
locaustū medullatū z redēptōis nr̄e p̄ciū
p suā passionē. Dedit etiā seipm̄ in cibum
ad spūalē refectionē: z tandē dat seipm̄ in
celeste p̄miū ad nr̄am glificationez. Vñ
cātat ecclesia. Se nascēs dedit sociū: con/
uescēs in eduliū: se moriēs in p̄ciū: se reꝛ
gnās dat in p̄miū. O istāmata charitas
iesu chr̄i. O ardētissim⁹ amor clemētissi/
mi cordis sui. Sup abūdanter p̄fecto no/
bis oñdit q̄ntū nos dilexit. Et q̄m istud
est sacrāmētū amoris p̄terea institutū ē
quādo amor ei⁹ bulliebat atq̄ fremebat.
Jo. xiij. Cū dilexisset suos q̄ erāt in mun/
do: in finē dilexit eos. i. s̄m glo. maiora si/
gna dilectōis ostendit.

Varīe ē mysteriū admirāde signi
q ficatōis. Sacramentū ꝓppe dr̄ sa/
cre rei signū, quodlibet ei sacramē
tū in q̄ntū sacramētū: aliquā rē sacrā signi
ficat. Hoc aūt sacramētū tres hz significa
tiōes p̄cellentes pura cordis deuotiōe se/
pius cōtemplandas.

Prima: ē sig̃tio remēoratiua.
Scōa: ē significatio repñtatiua.
Tertia: est sig̃tio p̄figuratiua.

Prima igitur est signi/
ficatio rememoratiua scz respectu rei pre
terite scz oim mysterio q̄q̄ p nob fecit de⁹
in carne h̄uana scz incarnatiōis: natiuita/
tis: z̄c. spaliter passiōis z mortis eius. ps.
Mēoriā fecit mirabiliū suor⁹ miserico/
z miserator dñs: esce dedit timētib⁹ se. Et
q̄ chr̄i passio ver⁹ fuit sacrificiū deo acce/
ptissimū. Jō ꝓpe hāc sig̃tiōez h̄ sacr̄m dr̄
sacrificiū. Idcirco dñs istituēs h̄ sacr̄z dr̄
Lu. xxij. h̄ facite i meā cōmēoratione. i. in
mee passiōis recordatione. Et h̄ apls ex
ponit. j. Cor. xj. d. Quotiēscūq̄ māduca
bitz panē hūc z calicē bibetz mortē dñi an
nūciabitz donec veniat. s. ipe dñs ad iudi/
cium. Cōsideratio affectiua hui⁹ sig̃tionis
hz p̄cipue tres fructⁿ dignissimos siue vti
litates i nob. Primo em̄ ē inflāmatiua

dine dilectõis qz videlz redemit nos in me
moriã illius amoris excellẽtissimi quẽ ad
nos habuit dñs noster ihc̃s q̃ p nob incarnat⁹ ẽ: mat⁹
circũcisus: passus: sepult⁹: z ad celos ascẽ
dit. Et vide hñ amorẽ dei erga nos sic̃ di
ctũ ẽi fine p̃cedẽtis mysteriũ. j. Jo. iiij. In hoc
apparuit charitas dei in nob qm filiũ suum
vnigenitũ misit deus in mũdũ vt viuam⁹
p eũ. In hoc est charitas nõ q̃si nos dilexeri
mus deũ: sz qm ipe prior dilexit nos z mi
sit filiũ suũ ꝓpitiatorẽ p pctis nr̃is. Nota
hñ q̃ mirã nob oñdit dñs amoris dulce
dinẽ. De h vide ſmone de sctã cruce par
te. ij. ar. iij. Scõo ẽ hortatio grãrum actõ
nis. Hiero. Jõ saluator hoc sacr̃m tradidit
vt sp cõmemoremur qz ipe p nob mortu⁹ ẽ:
ne sim⁹ ingrati tãtis bñficijs. j. Cor. vj.
Empti em estis pcio magno: io maximas
debem⁹ gras redemptori nr̃o. Tertio
ẽ inductiua interne ꝓuctõis: hoc aũt sacr̃m
p hãc p̃mã sui significationẽ reducit nob in me
moriã q christus p pctis nr̃is mortu⁹ ẽ: ꝓpt
q̃ ꝓuenit multũ atq; dolere debem⁹ ꝓsi
derates pctã nr̃a fuisse cãm mortis dñi. j.
Pe. iij. Cõis p pctis nr̃is mortu⁹ ẽ: iust⁹
p iniustis rc̃.

Secũda est significatio

repñtatiua. Et hec respectu rei p̃nt̃is scz ec
clesiastice vnitatis: z rõe hui⁹ dr̃ cõio qz p
ipm cõicamus z vnimur christo. Cõsidera
tio hui⁹ sigtõis hz in nob tres fructus salu
berrimos ingntũ oñdit triplicẽ debere eẽ
vnit. rẽ inter oẽs veros catholicos.

Primo vnitatẽ mẽbrorũ in vno capite.
Scõo vnitatẽ filiorũ in vno pr̃e.
Tertio vnitatẽ amicorũ i vna charitate
Primo igit oñdit q̃ inter nos dz eẽ vnitas
mẽbrorũ i vno capite. Cõuocatio em̃ oim
fidelium q̃ eccl̃a dr̃ ẽ corp⁹ christi mysticũ cui⁹
caput ẽ ipe christus. Eph. j. Jpm ẽdit caput
sup oẽm eccl̃iaz q̃ ẽ corp⁹ ipi⁹. Et euidẽ
tissime sigt̃ p hoc sacr̃m in q̃ oẽs christifideles
recipiũt vnũ z idẽ vez christi corp⁹. Rho.
xij. Sic in vno corpe multa mẽbra hem⁹
oia aũt mẽbra nõ eũdẽ actũ hñt: ita multi
vnũ corp⁹ sum⁹ in christo. rc̃. Vñ ptz q̃ntã
iniuriã faciũt huic sacro q̃ accedũt ad ipz
hñtes odia z dissensiones siue discordias
cũ alijs: ꝺicũt em̃ hoc sacr̃i hui⁹ sacri q̃ ẽ
sacr̃m charitatis z vnitatis. j. Cor. x. Vn⁹
panis z vnũ corp⁹ mlti sum⁹: omnes q̃ de
vno pane z de vno calice ptícipam⁹. Vbi
nota sup hoc q̃ dr̃ vn⁹ panis: q vn⁹ panis
materialit fit ex plibꝰ granis puluerizatis p
aq̃ admixtionẽ z ignis decoctionẽ. Sic
spũaliter vt sim⁹ vn⁹ panis. Primo necessa
ria ẽ puluerizatio humilitatis: vt scilicz vnus
quisq; seipsum humiliter puluerẽ se eẽ cogi
tando z seipm puluerizando z molẽdo. nõ
em̃ pot superbus aut rebellis alijs bñ ꝓuue
re. Scõo hũectatio benignitatis: p quam
vnusq; hoies dũ sibi inuicẽ ꝓplacere volũt.
Tertio ẽcoctio charitatis: aq̃ q̃ppe farine
mixta nisi fieret decoctio dispẽeret ad cor
rũptionẽ: sic z benivolentia mutua nisi sit
decocta charitatis igne traheret ad pecca
ti corruptionẽ z ruinã si vicz alicũs alijs in
oib cõplaceret p amorẽ naturalẽ nõ re
gulatã vera charitate q̃ ad animar̃ salutẽ
tẽdit: z p quã sum⁹ inuicẽ benivoli scõm
q̃ aiar̃ saluti ꝓgruit. Oportet g̃ q̃ fiat de
coctio p charitatẽ z sic trim⁹ vn⁹ panis.

Scõo oñdit p̃dicta fcatio hui⁹ sacr̃i q̃
int̃ nos eẽ dz vnitas filiorũ i vno pr̃e. Jo. j
Quotq̃t aũt receperũt eũ dedit eis pr̃atẽ
filios dei fieri. Tertio vnitas amicorũ
in vna charitate. Jõ post institutionem
hui⁹ sacr̃i dr̃ dñs discipulis suis. Mãda
tũ nouũ do vob vt diligatis inuicẽ sic̃ dile
xi vos. In hoc cognoscent q̃ discipuli mei
est̃ si dilectionẽ habuerit̃ adinuicẽ. Hãc
aũt triplicẽ vnitatẽ p̃dictã post institutio
nẽ hui⁹ sacr̃i petebat dñs orãs ad pr̃em z
di. Jo. xvij. Ego non rogo eis rogo ꝓs quos dedisti mi
hi. rc̃. Pr̃ sctẽ seruã eos q̃s dedisti mihi vt
sint vnũ sic̃ z nos rc̃. seq̃r. Non p eis rogo
tãtũ sed z p eis q̃ credituri sũt p vbũ doc
in me: vt oẽs vnũ sint: sicut tu pr̃ in me et
ego in te: vt z ipsi in nob vnũ sint: vt mun
dus credat q̃ tu me misisti: z ego claritã
tẽ quã dedisti mihi dedi eis vt sint vnũ sic̃
z nos vnũ sum⁹. Hec ibi.

Tertia est significatio

p̃figuratiua. s. respectu rei future. scz dine
fruitõis q̃ erit in patria: z ratiõe hui⁹ dici
tur viaticũ qz ẽ cibus viatorũ illuc tenden
tiũ. Vñ cantat ecclesia. Ecce panis ange
lorũ factus cibus viatorũ. Dicit etiã eu
charistia. i. bona gratia: quia Rhom. vj.
Gratia dei vita eterna. In greco etiã di

citur metalipsis i. assūptio vel transsumptio: qz p h (vt ōr Damascen⁹) vnitatē filij dei assumim⁹: siue in ei⁹ vnitatē transsumimur. Cōsideratio aūt hui⁹ significationis triplicē habet fructū in nobis. ¶ Primo em ē inductiua sperative affectionis. Vñ ōr h sacrm pign⁹ eterne hereditatis vide dei bonitatē. Cū dns p suā passionē nob adq̄sierit hereditatē celestē qz q̄diu viatores sum⁹ eā actu hre nō possum⁹ in re sed tātū in spe. Jō nob h sacrm relict pign⁹. Nihil em mai⁹: nihil chari⁹: nihil paosi⁹ aut digni⁹: nihil dulci⁹ aut vtili⁹ relinq̄re poterat i pign⁹ q̄ seipm. Hiero. Hāc vltimā mēoriā nob reliqt quē adm̄o dū siqs pegre pficiscēs aliq̄d pign⁹ ei⁹ quē diligit relinq̄t vt q̄tiēscūq; illō viderit possit z ei⁹ bñficia z amicicias mēorari quez si ille pfecte dilexerit ñ sine igēti ōsiderio poterit illud videre. Hec ille. ¶ Scōo ē inductiua affectiue incitatōis. s. vt festinemus ad deū ꝓuehi z ad ipm clare videndū ꝓtingere. Hebr. iij. Festinem⁹ ingredi in illā requiē. ¶ Tertio ē inductiua inchoatiue ꝓgustatōis. Jō ōr Bern. O gloriosa z amabilis spōsa: spōsum habes in terra sub sacro: sed in celis habitat sine velamēto. Hic reuera q̄si dulce ꝓludiū z iocūda despōsatio. Ibi nuptiale ꝓuiuiū z beata fiet ꝓiunctio .s. cū de fide ad spem: de spe ad rem: de mensa ad mēsā: de sabbato ad sabbatū fiet trāsmigratio. Tūc em vidēbit ipe iesus q̄ dulcis ē in facie: dulcis in ope: dulcis in noie. Hec ille. Tangūt aūt tres supdicte sigōes in trib⁹ ozonib⁹ siue collectis que dñr in missa de eucharistia. Pīa in ꝑma: scōa in scōa: ꝛtia in ꝛtia: vt vt clare ptz intuēti. Jrē etiā tangūt i illa antiphona quā cātat eccl̄a. O sacrū ꝓuiuiū in q̄ chīs sumit: recolit mēoria passionis ei⁹: ecce ꝑma signatio: mēs iplet gīa: ecce sigōs scōam: qz p gīaz siue charitatē fit vnitas mēb⁹ oꝝ eccl̄e: z future gl'e nob pign⁹ dat: ecce tertia signatio. Cū itaq; recipies aut adorabis chīi corp⁹i h sacro q̄nta poteris deuotōe: tres p̄dictas signationes considera vt inde fructus salub⁹es vales reportare.

Quintū est mysteriū ordināde recēptionis vbi p̄mo notandus est ꝑm theologos triplex modus recipiendi corpus chīi. ¶ Prim⁹ mod⁹ ē sacralis tātū q̄ ꝓuenit bis q̄ h sacrm: si credēres accipiūt nō tñ sūt in charitate qz talis nō recipit effectū spūalē hui⁹ sacri sz in dānationē suā sumit vt postea dante ōo dicturi sumus. ¶ Scōs mod⁹ ē spūalis tantū q̄ cōuenit oīb⁹ iustis q̄ deuotionē z affectionē habēt ad h sacrm z ad chīi passionē p ipsum repsentatam q̄uis h sacrm actu nō accipiāt Aug⁹. li. de remedio pnie. z hr de Ꝑse. dist. ij. Crede z māducasti. Credere em in eū hoc ē panē viuū māducare. Qui credit in eū māducat eū. Hec ille. Sic āt ōr Bo. in. iij. Manducare hoc sacrm spūal'r ē recogitare z reficī circa chīi passionē q̄ fuit in corpis ei⁹ mīltiplici afflictiōe z sanguinis effusiōe. Jn q̄ manifestat imensa dei charitas z in hoc aia pfecte reficit z delectat. ¶ Tert⁹ mod⁹ ē sacramēt'al'r z spūalis simul: z iste ceteris paribus pfectior ē. Est tñ aduertendū q̄ receptio sacramētalis pōt etiā z oz dici spūalis vt spūale distinguit ꝺ corporale. Nō em in hoc sacro māducat chīs corporal'r sz spūal'r z inuisibil'r. Vñ cū dns q̄uis diīsset Jo. vj. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs: nō habebitis vitā in vobis. Multi ex discipulis eius audientes dixerūt. Dur⁹ ē hic sermo. ꝛc. quibus ipse dns ait. Spūs est qui vīuificat. caro aūt nō pdest quicq̄. q. d. sm exposītionē augustini sup. p̄m. iij. Spūal'r intelligē q̄ locut⁹ sū. Nō hoc corp⁹ q̄ videtis māducaturi estis z bibituri illū sanguinē quē fusuri sūt q̄ me crucifigēt. Sacrm aliq̄ vob⁹ cōmēdam⁹ q̄ spūal'r intellectum vīuificabit vos. Nō em erat māducāduz corp⁹ eius in ea spē q̄ ab eis videbat: sed spūal'r z inuisibil'r sub aliena spē. Nam sca ecc̄le ordinauit ad subueniēdū hoi in vita spūali. Circa h aūt mysteriū receptionis tria sunt specialia mysteria declarāda ¶ Pīmū: est procuranda deuote receptōnis dignitas.

¶ Scōm: est desideranda digne receptōnis fructuositas.

¶ Tertiū: est abominanda indigne receptionis detestabilitas.

Pīmū igitur ē pcuranda deuote receptōis dignitas. Vbi primo notandū est q̄ aliquis potest dici indign⁹ hoc sacro duplicit. Aut ratōe prā

prie iniquitatꝫ ꝛ sic est indign⁹ ois exñs i
pctõ mortali. Aut rõe ꝓprie paruitatꝫ ꝛ i
firmitatꝫ ꝛ sic ꝗlibet etia ꝯtũcũqꝫ sanct⁹
indign⁹ ẽ. Propterea ois comunicãs dicit
Dñe nõ sum dign⁹ ꝛẽ. Intelligenda est ḡ
dignitas receptois nõ ꝓpt nobilitatẽ ꝛ di
gnitatẽ nr̃e ꝓprie ꝙditois sz ꝓ carẽtiã mor
talis offensiois ꝛ diuine g̃ re donũ. Dign⁹
est ergo aliq̃s hoc sacramẽto qñ nihil hz
in cõsciẽtia qõ displiceat deo: tũc em̃ sibi
dat de⁹ gr̃am q̃ facit ip̃m deo gratũ. Nul
lus ḡ ex seipo dign⁹ ẽ sz ꝓ gr̃am dei q̃ nul
li denegat ad eã se disponẽti. Circa hanc
aũt dignitatẽ receptiois notanda est tri
plex consideratio.

¶ Prima: est cõsideratio ꝓparatiue dis
positionis.

¶ Scõa: est cõcomitatiue affectõis.

¶ Tertia: est cõsecutiue deuotõis.

¶ Prima igitur est conside
ratio ꝓparatiue dispositõis. j. Reg. vij.
Preparate corda vr̃a dño. Et Eccl. ij.
Qui timẽt deũ ꝓparãt corda sua. Sz ꝓb
dolor: multi sollicite ꝓparãt vestimẽta sz
nõ corda: ꝺ q̃s dr̃ Matth. xxiij. Ve vob
qui mundatis: id qõ defor̃is ẽ: intus aut̃
pleni estis rapina ꝛ iniquitate. Est aũt ꝑ
cipue necessaria triplex ꝓparatiua dispo
sitio ante receptionẽ hui⁹ rã venerabil̃ sa
cramẽti. ¶ Prima ẽ dispositio ꝙsciał pur
gatiõis. Debz em̃ ꝑus cõscia purgari ab
oi pctõ ꝛ affectiõe peccandi. Figura q̃ ad
ꝑmũ. Excludebãt alienigene a comestiõe
agni paschał. Vñ ibi dñs. Ois aliẽigena nõ
comedet ex eo. Alienigena in ꝓposito ẽ q̃
fili⁹ ẽ diaboli ꝓ imitationẽ q̃ sc̃z ẽ in pctõ
mortali. Vñ Jo. viij. dr̃ dñs iudeis. Vos
ex pr̃e diabolo estis: qõ ꝛ dici põt oib⁹ in
pctõ mortali exñtib⁹ qz succedũt diabolo
q̃si pr̃i in noie ꝛ hereditate. Jn noie inq̃
qz dicit dñs de iuda Jo. vj. Vn⁹ ex vob
diabol⁹ est. Jn hereditate etiã qz ipis di
cek illud Matth. xxv. Discedite a me ma
ligni in ignẽ eternũ q̃ ꝓparatus est diabo
lo ꝛ angelis ei⁹. Quo ad scõm vicz de affe
ctõe peccandi qz ibidem excludit ab agni
comestiõe seru⁹ emptici⁹ q̃ nõdũ est circũ
cisus. Vñ ibi dr̃. Ois ꝑuus emptici⁹ circũ
cidet ꝛ sic comedet. Seru⁹ emptici⁹ ẽ q̃
a pctis mortalib⁹ cauet ꝑ sãguiẽ chr̃i effi
cacit redẽpt⁹ eẽ videt. tal'i velit ad h̃ sa
cramẽtũ digne accedere: deponat ꝓpt̃ũ
.i. affectionẽ ꝛ radicẽ ois iniqtatꝫ. j. Cor.
xj. Probet seip̃m hõ vt sic de pane illo e
dat. Et. j. Cor. v. Expurgate vet⁹ fermẽ
tũ vt sitꝫ noua ꝙspersio sic est. i. eẽ debetꝫ
azymi. Eteni pasca nr̃m immolatus ẽ chr̃s.
Jtaqꝫ epulemur nõ in fermẽto veteri ne
qꝫ in fermẽto malicie ꝛ neqcie sz in azymis
sinceritatꝫ ꝛ vitatis. i. in puritate affect⁹
ꝛ intellect⁹. Circa istã dispositionem tria
sũt dubia ꝓplãda. ¶ Primũ ẽ circa pctũ
mortał' ꝙsciaz. Vbi notãdũ sm̃ doctores
q̃ triplex hr̃i ꝑt pctũ mortał' ꝙscia. ¶ Pri
ma ẽ ꝙscia moralis certificatiõis. Puta cũ
aliq̃s se fornicatũ fuisse vł̃ scit se eẽ in actu
alio pctũ mortał' interiori vel exteriori nõ
dolens neqꝫ ꝙfessus de eo: ꝛ talis accedẽs
mortalissime peccat: qz ꝓtenit ꝛ abutitur
sctõsctõꝝ ꝛ mẽtitur se incorporari chr̃o qõ
eucharistia figurat: de cui⁹ pcti gaudia ꝛ
te dicẽdũ erit postea. ¶ Scõa est ꝙscia ꝓ
babilis cognitiõis. Puta cuz q̃s diu siue
morose delectatus ẽ ꝛ timet fuisse morta
lẽ ꝙsensum: ꝛ tũc sic accedẽdo sine ꝓtritio
ne mortalit̃ peccat. qz discrimini se comit
tit circa tãtũ mysteriũ. ¶ Tertia ẽ cõscia
scrupulose vacillatõis. sicut cũ aliquis de
leui delectatiõe timet ne fuerit pctũ mor
tale vbi non est: ꝛ talis cõicando minime
peccat. sm̃ petrũ de tharã. qõ vez est sm̃
petrũ de paludẽ: qñ firmã ꝙsciam non hz
sz timorẽ quẽdã scrupulositatẽ q̃ põt di
ci timor nocturn⁹. Ps̃. Nõ timebis a ti
more nocturno. Ps̃. Trepidauerũt timo
re vbi nõ erat timor. De nocte ꝗppe lapi
des aut arbores credũt hostes eẽ aut fere
siue bestie. Dic̃at petr⁹ de tharã. Jn ꝑma
ꝙscia q̃s ꝓtenit. Jn scõa discrimi se ꝓmit
tit: sz i tria nõ. Sz forte q̃ris an ad ꝓsecu
rãdã ꝙsciẽtiã respectu pcti mortał' suffice
re possit ꝓtritio sine ꝙfessiõe. Rñdeo. Ta
lis aut hz copiã ꝙfessoris ꝛ tps sufficiens
ꝙfitẽdi ꝛ tũc peccat mortaliter cõicando
nõ recõciliatus ecclesie. Vñ hugo de scõ
victore. s. de potestate soluendi arcq̃ ligan
di. c. xxj. Absq̃ sacerdotis absolutione si
criminos⁹ ad cõionẽ chr̃i accedat ꝑ certo
sibi iudiciũ mãducat ꝛ bibit: ẽtsi an mꝛtz pe

niteat ꝛ vehemēt̄ doleat ꝛ ingemiscat. Aut talis nō habet copiā ꝓfessoꝛ. et tunc distinguendū est: aut sibi imminet nēcitas celebrādi vel cōicādi: vꝛputa nō pōt dimittere sine scādalo ꝓprie ꝑsone vel turbatōe alioꝝ: sicut de illis q̄ cōiter in religiōe cōicant: vel de sacꝛis post genuflexionem aī sacerdotē ꝛ hmōi. Et tūc ꝑm Sco. sufficit q̄ ꝓ teranꝛ ꝛ habeāt ꝓpositū ꝓfitēdi ꝯcitius poterūt. Aut nō imminet necessitas nec ꝑiculum ꝛ tūc peccāt ꝑm Sco. Ricardum dubiū est circa (char. ꝛ Pe. peccati mortalis ignorantiam cū. s. aliqs ignoꝛāter in pctō mortali exīs ad sacrm accedit. Vbi vtendū est hac distinctiōe: qꝛ potest p̄cedere trifaria examinatio conscientie. Prima est examinatio possibilis diligētie: ita q̄ hō nullum angulū ꝓscie dimisit indiscussum: vt vere impleat qđ dꝛ Jo. xij. Hūc iudiciū est mōi. s. microcosmi qꝛ sic debꝛ hō se ꝑparare acsi esset imedia te ex hoc mōdo trāsitur⁹ ad pāez. In cuius mysteriū comestur agnū pascale ꝑceptū fuit Exo. xij. Renes vīos accingerī ꝛ calciamēta hēbitis in pedib⁹ ꝛ backos in manib⁹/ q̄ sūt tria signa ꝑgrim. O q̄ diligēs esset q̄ aliquē dīm magne auꝛoꝛitatꝛ secularis in hospitio suo esset receptur⁹: q̄nto magis diligēs esse debꝛ ad tergendū sordes p̄ui opis q̄ deo ꝑparat domū mētis. Jō dꝛ Esa. lij. Excutere de puluere. s. negligētie: ꝓsurge ꝑ vigilātiā: sede hierlm ꝑ tranquillitatē coꝛdis. Deꝝ nāq negligēti velut dona sua parumꝑ ꝓcenti spūalia dona ꝓcedere nō dignat Jō cū magna diligētia examināda ē ꝓscia ꝛ dño ꝑparāda: pitiores etiāsi calꝝ exigit ꝓsuēdo. Qui ḡ puta hmōi examiatiōe possibilis diligētie ignorāter hūs pctm mortle ad hoc sacrm accedit nō peccat: sed pctoꝝ latentiū remissionē ꝛcipit ꝛ merek. Videk aūt ista exaiatio possibil diligētie quā tradit Sco. di. Diligēti inq̄sitiōe habita ꝑm possibilitatē nre fragilitatꝛ q̄ntā. s. diligentiā vir ꝓuidēs faceret in ardua re quā vellet exaiare serioſe. quā etiā inq̄sitionē oꝛtet differētē esse ꝑm diuersitatē penitētiū vt vicz maioꝛē apponat diligentiā q̄ tādiu nō est ꝓfessus ꝛ minus in animo suo pcā sua posuit vt ea mēoꝛik retineret ꝛ tpe oportūo discrete ꝓfiterek. Premissa insuꝑ ꝓtritiōe ꝛ cōfessione sufficiēti ꝑm ꝓbabilitatē coꝛrūdētē ad p̄dictā inq̄sitōne/ si tūc cōicet nō peccat: imo pcā laudabilia si q̄ sint dimittuntur.

Scōa est exaiatio ꝓbabil sufficiētie: cū vicz aliqs p tps aliqđ ꝓsciam discussit diligēt ꝛ nō cū oi diligēcia possibili: sed tm ꝓbabile est q̄ debeat talis exaiatio sufficiens esse. Et talis (vt dꝛ Petr⁹ de tharā.) accedēs nō peccat: etiāsi in eo fuerit pctm aliqđ mortale qđ eius cognitiōez p̄terfugit. Tertia est exaiatio vitupabilis negligētie: cū. s. aliqs negligēter ꝓsciam discussit. Et talis (vt dꝛ Petr⁹ de tharā.) peccant mortal ꝛ accedēdo/ maxime si negligētia sit magna. Pōt aūt eē negligētia multiplicik: qꝛ vl negligit audire doctrine verbū ꝑ qđ posset illūnari de malis ꝓmissis: et bonis omissis. Vel negligit ḡrere recta ꝓscia ꝛ ꝓfessoꝛē peritū atq̄ discretū q̄ eruditat ꝛ exaiet de p̄dictis. Vel qꝛ negligit exaiare ꝓsciam suā: sed imꝑparatē ꝛ q̄ dā lenitate ꝛ pniciosa tarditate in fine q̄ dragesime ꝓfitek differēdo q̄ntū pōt: qđ q̄ oia nō plene ꝓfitek ex culpa sua. Etq̄ ꝑ Sco. hec est ignorātia crassaꝛ affectata: talis suscipiēs coꝛp⁹ chꝛi/ mortal ꝛ peccat facies ꝓtra illđ aplī: Probet seipm hō et sic de pane illo edat ꝛc. Sed forte dices: qꝛ Eccēs. ix. dicit. Nemo scit vtꝛ amore vel odio dign⁹ sit: ḡ si aliquādo peccz mortaliter accedēs cū ignorata culpa: quicūq̄ ad cōmunionē accedit/ discrimini se ꝓmittit. Dicendū q̄ ad discriminis periculuz p̄cauendū nō requirit ꝓscientie certitudo q̄ haberi nō pōt de hoc qđ est carere mortali. Juxta illđ. j. Coꝛ. iij. Nihil mihi cōscius sum: sed nō in hoc iustificaꝝ sum: ꝛ sufficit ꝓbabilis ꝓiectura q̄ ꝓmissa examinatione sufficienti haberi pōt ꝑ quattuor signa ꝑm Bonauen. Richar. Pe. ꝛ Tho. Primū est cū homo de offensis p̄teriꝛ doleꝛ. Sēm cū abstinendi a pctis in futuro ꝓpositū habet. Jn his eīm duob⁹ vera ꝓfitit penitētia ꝑm Grego. Tertiū est cum quis ad bonuz opus se ꝓmptū inuenit: quia ꝓbatio dilectiōis exhibitio est opis: ꝑm Grego. Quartuz cum quis verba dei deuote audit. qꝛ Joan. viij. Qui ex deo ē verba dei audit. Dicit ḡ Tho. q̄ sīs facta diligēti inquisitiōe ꝓscientie sue ꝯtuis nō oino sufficienti ad coꝛp⁹ chꝛi accedit:

alíquo mortali pctõ in eo rẽmanente qõ eius cognitione ꝓterfugit: nõ peccat: imo magis ex vi sacramẽti remissionẽ peti cõ seq̃t. Vñ Aug⁹. di. in q̃dã ser. q̃ qñ corp⁹ chr̃i maducat viuificat mortuos. ¶ Tertiũ dubiũ est circa ministri ꝓudentiã: q̃s viz debeat admittere ad hoc sacramẽtũ z q̃s excludere. Vbi notandũ q̃ a cõmunione excludẽdi sunt aliqui ꝑcipue ꝓpter tres causas. ¶ Primo rõne ꝑnitõis: scz ꝑcedentiũ pctoꝝ: licz etiã ꝓtriti sint z cõfessi. Vñ. xxxiij. q. c. ij. Latorẽ. dr̃ de p̃ricida aut matricida: q̃ nõ dz cõicare vsq; ad tres ãos. Et vt di. Rich. in. iiij. Nulli notorio ac manifesto z infami pctõri cum ad pniam reuertit est statim eucharistia ministrãda. Vñ i lege dictũ ẽ Exo. xij. Aduena nõ comedet ex eo scz agno paschali. Et glo. interlinearis, Aduenã illũ q̃ nup venit ad fidẽ nec adhuc firm⁹ est. Aduena igit est ille q̃ de nouo cõuersus est cui nõ ẽ securũ ad hoc sacramentũ accedere. In q̃ nõ parũ errare vident multi in eccl'ia q̃ illos q̃ mortalit̃ ꝑseruãt in peccato carnis ꝑ totũ ãnũ vsq; ad dñicam in rãmis palmaꝝ: de q̃bus certũ est eis q̃ decẽ ãnis z ãpli⁹ stantibus post paschа ad pctm̃ redierũt cõicãt indifferẽter: qõ nullatenꝰ sic facere debent si pctã sint notoria aut ꝑ sentẽtiaz' vl̃ ꝓfessionẽ vel euidẽtiã rei: si ꝙ sint occulta debẽt sacerdotes eos monere in secreto vt adhuc aliq̃nto tpe differãt cõmunionẽ nec se offerãt cũ aliis cõicaturi nisi forte viderẽt exinde posse ꝙ scandalũ: si aũt petãt cũ aliis cõionẽ: debet eis dari me in descandalũ ꝓueniat: sz notorio pctõri nõ ita repẽte danda est etiã penitẽti z ꝓfesso tũ ꝓpt reuerẽtiã sacramẽti: tũ vt ꝓbet an sit cõuersio vera vel ficta: tũ ne alij pusilli scãdalisent. Et hec repulsio maxime etiã facẽda esset de his q̃ ex dissensiõibꝫ z odijs suis pp'm scãdalizauerũt nec inuicẽ cocordãt nisi aduenẽte pascha: z forte nõ ꝓpa ꝓcordia sz ficticia inuicem indulgẽtes z cõdonantes ex labijs tm̃ z nõ ex corde. Pot̃ tñ ꝑdict' pctõrib⁹ notoriis ꝓtritis z ꝓfessis aliq̃n gra speal' fieri dãdo sibi cõione sine dilatiõe vbi articul⁹ pierat' vel necessitat' id exigeret: puta q̃ eẽt tã feruida pnia. cõfectio. et lach: ymax abũdantia q̃ etiã alios ad deuotionẽ ꝓuocaret: vel si mortis periculũ imineret. Nã in extremo vite nulli penitẽti est eucharistia deneganda: vt ꝓbat dis. l. c. Pẽitẽtes. z xxvj. c. Si ꝑsbyter. z. c. Cognouim⁹. ¶ Scõo excludunt alicꝰ ꝓpt defectũ cognitiõis aut rõne fatuitatis aut rõne etatis: q̃ necessaria ẽ fides actual' ad cõicãdũ: De etate aũt q̃ q̃s ad cõionẽ sit admittẽdus dr̃ alexã. in. iij. sũ. q̃ standũ ẽ arbitrio boni viri q̃ potissime hz ꝑsiderare an cõmunicatur⁹ tanta fidẽ z discretionẽ habeat vt sciat distinguere inf sacramẽtũ i quo realiter ꝓtinet chr̃s: z materialẽ panẽ. ¶ Scõo rõne indispositiõis vl̃ q̃ nõ dolẽt de pctis cõmissis vel nõ habẽt ꝓpositũ abstinẽdi in futuro. Tales em̃ saltẽ in secreto monẽdi sunt ne in tali statu cõicent si cõicauerint graiter peccant: z rursum si nõ cõicauerint saltem semel in anno nõ sũt a peccato imunes. Etsi dicas q̃ nõ videt peccare q̃ cõionẽ omittit ex eo q̃ ad illã se indispositũ videt cũ hoc ptinere videat ad reuerentiaz sacramẽti. Dicẽdũ q̃ nõ peccat ꝓpt irreuerentiã sacramẽti: sz ꝓpt indispositionẽ suã. eo q̃ q̃libet pctõr tenet se ad hoc sacramẽtũ disponere saltẽ semel in anno: z vitam suã corrigere: z emẽdare. Vñ etiã dr̃ alexãd. in. ij. sũ. q̃ qñ pctõr cogitat de malavita sua z intrinsec⁹ excitat a dei gra gratis data: z extrinsec⁹ a ꝓbis scripture: a voce ꝓdicatoꝝ z exẽplo bonoꝝ vt pctã deponat: si tunc nõ agit op̃az vt ꝓterat: de nouo mortaliꝫ peccat pctõ sz negligẽtie: ad q̃ sequũtur alia pctã. s. ꝓcept⁹ dine gre: obduratio cordis z ipenitẽtia. O q̃t deti net illaq̃tos diabol⁹. O q̃t sũt fornicatores: adulteri: blasphemi: vsurarij: z sil'es q̃ vitã suã emẽdare nõ curãt. O isensati. O reprobi. O maligñi inimici creatoris ꝓpri dei. O dãnandi cruciatiꝫ eẽnis. Cur duricia vestrã nõ videt⁹? Flete flete sup̃ vos: flete inq̃ꝫ q̃ in breui ꝑ delectatiõe momẽtanea luetis eternas penas. Heu heu q̃ta crudelitas: q̃nta ipietas q̃ꝫ misera fatuitas nõ ꝓpati ꝓpto periculo: ꝓpto damno O luxuriosi domate libidinẽ vestraz. O auari refrenate cupiditatẽ vestrã. O superbi deponite rumorẽ cordis: iras: rancores inuidias z odia. zc. O miseri pctõres purgate ꝙsciẽtias vras: ꝑparate corda vt digne recipere valeatis sacratissimũ chr̃isti

corpus. Ad q̃ p̃cipue induci deberetis triplici rõne. ¶ Prima ē rõ p̃ceptionis. Precepit nãq; scãta mr ecclia oib⁹ fidelib⁹ vt cõmunionē recipiãt. De hoc autē p varietate tp̃m varia facta sũt institutia. In ecclia siquidē p̃mitiua dũ sãguis chr̃i recēs feruebat in cordib⁹ credentiũ cõicabant oēs quotidie: vt ptz Act. ij. z de cõse. dis. ij. c. Peracta. Lapsu ꝓo tp̃is vsq; cõtis deduct⁹ est ad dies dñicos. Et de hoc dic Aug⁹. de cõse. dis. ij. c. Quotidie. Quotidie eucharistie cõionē accipere nec laudo nec vitupero: oibus tñ diebus dñicis cõicandũ hortor. Succedẽte ꝓo tp̃e statutũ fuit vt ter in ãno hoies cõicarẽt: vic̃ in pascha: natali dñi: z pẽteco. vt expsse ptz de cõse. dis. ij. c. Etsi nõ sequẽtius. ꝛc. Secla res. Tp̃e ꝓo in q̃ charitas refriguit obligauit eccl̃a laicos ad cõionē semel tãtum in ãno: sic̃ ptz extra de pe. z re. c. Omnis ¶ Scõa ē rõ recordatõis amoris sc̃z quē nobis ondit dñs ihesus p nobis moriẽdo cui⁹ mortis signũ recordatiuũ est hoc sacramẽtũ vt s̃ dictũ est. Et habet de cõse. dis. ij. c. Scriptura. c. Qui passus. c. Semel chr̃s Ingratissimi q̃ sũt cẽsendi q̃ eã care negligũt saltẽ semel in anno. ¶ Tertia est ratio cõminatõis: qr ipe cõminat̃ dr Jo. vj. Nisi mãducaueritis carnẽ filij hois z biberitis ei⁹ sanguinẽ: nõ habebitis vitã in vobis. Cũ oi igit diligẽtia prepare dẽm⁹ corda nr̃a z purgare cõscientias ab omni peccato vt digni efficiamur tanto sacramẽto. ¶ Hec itaq; dicta sũt ꝺ prima dispositõe pparatiua q̃ ē dispositio cõscientialis purgatõis. ¶ Scõa est dispositio carnalis mortificatõis. Cũ em̃ cibus iste sit spũalis oportet añ sumptionē eius hominẽ fieri spũalẽ p mortificationē carnis siue carnalis inclinatõis reddendo: sc̃z carnem oino spũi subiectaz. Gal. v. Qui chr̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt. Et Rho. vij. Debitores sum⁹ nõ carni vt sm̃ carnẽ viuam⁹. Si em̃ sm̃ carnẽ viteritis: morieminī. Si autẽ spũ facta carnis mortificaueritis: viuetis. Nõ itaq; recipi ꝺz tam venerabile sacramentũ qꝺ est sacramẽtuz vite spũalis: nisi in corde puro ab oi carnalitate euacuato z cogitatiõib⁹ z affectionib⁹ spũalib⁹ pleno. Figura. Preceptũ fuerat filijs isr̃l vt añq; agnũ paschalẽ comederẽt renes suos accingerẽt. Exo. xij. Sic aũt comedetis illũ: renes vr̃os accingetz Jn q̃ docemur accingere renes cingulo castitatz qꝺ aiaz cingit z stringit ne se dilatet ad carnales voluptates. Legit. ij. Reg. vj. de oza/ q̃ cũ bobus recalcitrantib⁹ arca declinaret: tetigit arcã vt teneret eam. Et iratus dñs p̃cussit eũ sup temeritate sua z mortuus ē: vbi tradũt hebrei q̃ ea nocte dormierat cũ vxore sua. Si oza q̃ cussus est a dño z interfectus q̃ psumpsit tangere arcã in q̃ erat mãna corp⁹ christi p̃figurãs eo q̃ ea nocte iacuisset cũ vxore sua: q̃ntũ putas diuini furoris merek qui posteaq; dormiuit cũ pcubina ipm. verũ dñi corp⁹ accipere p̃sumit: Et qr in qbus cũq; etiã in Jugatis opus carnale mẽtis distractionē inducit: Jdeo dr Hiero. sup Matth. Si panes ꝓpositõis ab his qui vxores tetigerant comedi nõ poterãt: q̃n tomagis panis q̃ de celo descẽdit nõ põt ab his q̃ Jugalib⁹ pauloante adhesere cõpleribus ꝛtingi: nõ qr nuptias cõdẽnemus: sed qr eo tp̃e q̃ carnes ad eni fr̃i mandaturi sum⁹ vacare carnalib⁹ operib⁹ nõ debem⁹. Hec ille. Sz qr hoc sm̃ continentiam z non sm̃ necessitatem intelligẽdũ est dicit Grego. q̃ talis est suo iudicio relinquendus z hoc si fiat causa aliis generãde: vel causa reddẽdi debituz. Si vero voluptas dñetur in op̃e (vt idẽ Gre. dicit) tũc phiberi debz ne accedat ad hoc sacramẽtũ. Si aũt q̃ras de pollutiõe nocturna an ipedire debeat sũptionē eucharistie. Notãdũ sm̃ Bon. z Rich. i. iij. dis. ij. q̃ imũdicia corporal̃ q̃ ē Jmmediata spũali impedire debet: zdmõi est pollutio proueniens ex crapula z turpib⁹ cogitatiõibus p̃cedẽtib⁹ invigilia: z maxime si talis pollutio fuerit cũ pcto mortali cõcomitãte vel p̃cedẽte: z ex ea relinquit notabilis mẽtis distractio. Jmmũdicia ꝓo pure corpalis nullũ hortorẽ imũdicie in aia generãs nõ impedit: cuiusmõi est imũdicia in pede: similiter imũdicia mẽstruox in muliere: sic militer etiã dici põt de infirmitate illa q̃ Leuit. xv. vocat fluxus seminis. Jõ eiaz pollutio puentes ex illusiõe diabolica aut ex simplici motu nature sic expellentis sup fluũ non impedit. Vñ narrat cassianus. Nouimus fratrẽ qui cũ castitatem

cordis z corporis sũma circũspectõe seruaret: quoties se ad cõionẽ dñicam pparasset immũdo fluxu dormiẽs fedabat. Qui multo tpe a sacrosanctis mysteriis trepidus abstinẽs: randẽ ad seniorẽ hãc detulit ẽstionẽ: q aduertẽs in dicto fratre nec eẽ supfluitatẽ nec animi vagis cogitationũ illusionib dedituz a sacrosctõ mysterio eũ abstinere nõ debere ꝓfidẽtissime cẽsuit ne p hãc fraudẽ a salutari medicina in petuũ fraudaret: quo facto mox ꝓtute diuina illa ꝓtereũte illusionis ꝓsuetudo cessauit. Hec ille. Et dicz igit apparet qm cõicatur⁹ debet ꝓmo abiicere oẽs delectatões sensuales z mortificare: faciẽdo carnẽ prorsus spũ subiectã: si velit in hoc sacramẽto grãm z spũalẽ ꝓsolationẽ inuenire. Nã sicut ór Ber. Delicate sũt ꝓsolationes diuine nec dãtur admittẽtib⁹ alienas. Hec ille. Sz tũc cũ extraneas delectatões vicerit z sensuales, inclinationes mortificauerit: tũc in hoc sacramẽto spũales delectatões ꝓcipiet. Apo. ij. Vincẽti dabo mãna absconditũ. In h vtiq sacramẽto est ꝓissimũ mãna suauissimum atq delectabilissimũ sub spẽ sacramẽtali absconditũ. Figura exo. xvj. Tũc pluit de⁹ mãna filijs israel in deserto quãdo nihil amplius habuerũt de farina quã secũ tulerãt de egypto: sic z de⁹ nõ ꝓsolatões celestes q̃dñ aliq̃s q̃rit ꝓsolatiões terrenas z in eis delectat q̃ sunt de mũdo reneb: ro so qui significat p egyptũ. Egyptus enim tenebre interꝓtat: sic q̃z de scõa dispositiõe pparatiua q̃ est dispositio carnalis mortificatiõis. Tertia ẽ dispositio corialis oionis: dz em cõicatur⁹ añ cõmunionẽ orare p aliquod tps ex corde feruẽti z deuoto: vt cũ ps dicere possit, Ego ad te dñe clamaui: z mane oratio mea pueniet te. Dignũ est em vt dñ creator dignatur ad te descẽdere: tu p deuotã orationẽ ẽntum tua gmittit infirmitas ei soleter occurras qõ tũc efficere poteris si mẽtẽ ab exterioribus reuoces. Matth. vj. Tu autẽ cum oraueris intra in cubiculũ tuũ z clauso ostio ora patrẽ tuũ. Vbi Ber. Ingressus in cubiculũ/ẽ cordis reuocatio: et clausio ostij/ẽ cordis retentio. per q̃ duo facilit cor eleuat. Per orationẽ itaq deuotã disponitur mens ad recipiendũ spũalem fructum huius sacramẽti. qz sicut dicit salvator Luc. xj. Pater celestis dabit spũm bonum petẽtibus se. Debet igit hũiliter ac deuote orare q̃ cõmunicatur⁹ est: q̃tinus dignet dñs ei⁹ ꝓscientiã ab oi delicto eẽmundare z illã sibi gr̃am celitus impertiri q̃ dign⁹ efficiat tãtũ sacramẽtũ recipere. Patz itaq prima ꝓsideratio ptinẽs ad dignitatẽ receptõis q̃ vicz est consideratio ppariatiue dispositionis.

Secũda est cõsideratio

ꝓcomitatiue affectõis vbi vicz ꝓsiderandũ ẽ cũ qbz affectionib⁹ oz aliq̃s h sacr̃m suꝑsumere. Debet autẽ cõicans in cõicando pcipere affici triplici affectiõe. Prima ẽ affectio amaricatiue ꝓpũctiõis seu cõpunctiue amaricatiõis. In cui⁹ mysteriũ pciebat agnus paschalis comedi cũ lactucis agrestib⁹. vt h̃ Exo. xij. Lactuce enim agrestes amare sũt. Aug⁹. Panis iste salus est egris quẽ lachrymas facit dulciorem. Debet aũt in hoc cõicaturo ꝓuocari hmõi ꝓpunctiua amaricatio ex triplici recordatiõe. Primo ex recordatiõe dñice passionis q̃ in h sacramẽto sigt̃. Threñ. iij. Recordare paupertatis mee z trãsgressionis. i. vilificatiõis z absinthij z fellis. Et rñder ꝑsona deuota. Meoria memor ero z tabescet in me aia mea. Vñ z Joã. xvj. discipls de sua morte tristãtib⁹ dixit saluator. Vos ꝓtristabimini sz tristicia vra ꝓuertẽt in gaudiũ. Verum ẽ ꝑfecto q̃ in huius sacr̃i receptõe in q̃ sic remẽorat passio dulcissimi iesu: h scindit cor hois a marritudine ꝓpassionis z q̃ nõ resoluit z hi q̃fit amoris feruore z q̃ nõ prius absorbetur suauitatz dulcore. Nã licz ibi habeat cãm amaritudinis ꝓsiderando ibi dñi sui passionẽ: cãm tñ Dz amoris inextimabilis ꝓsiderãdo ibi diuinã circa eũ affectionẽ z charitatem. Et cãm hz gaudij z dulcoris spũalis ꝓsiderãdo tãtã dei sui benignitatẽ in tã nobilissima refectiõe dñici corꝑis sibi data. Qz ãt recipi debeat h sacr̃m cũ recordatiõe dñice passiõis satz manifestũ est: qnia ad hoc ĩstitutum est hoc sacramentũ vt meoriã habeam⁹ dñice passiõis In figura hui⁹ ꝓceptũ fuit Exo. xij. vt de sanguine agni poneret sup vtrũq postẽ et i suplimiaribus domoꝝ. Postes sustinẽtes edificiũ spũale qõ ꝓcipue ꝓsummat p charitatẽ: sũt fides z spes. vñ Heb. vj. Fũdat

mentū fidei stat. Gbidē. Spem sicut an/
corā anie habem⁹ tutā atq; firmā. Debe/
mus itaq; de sanguīe veri agni ponere su/
p fidē credēdo indubitanter ipm p nra redē
ptiōe effusum: z sup spem nram q ex san/
guine chri pcipue firmitatē habz. Supli
minaria aūr dom⁹ anie sunt: intellect⁹: et
volūtas q liniri dēt chri sanguine. Debz
em hō in hoc sacro ꝓsiderare p intellectū
dñi sui passionē z sic ad amorē ei⁹ accedi
p affectū et voluntatē. ¶ Scdo debz cau
sari pdicta amaricatio ex recordatiōe p/
prie offensiōis q offendit dñm suū tābem/
gnuz q tm tādulater adest in hoc sacro ad
nram refectiōem. ij. Cor. vij. Cōtristati
estis ad pniam: cōtristati em estis sm deū
vt in nullo detrimentū patiami ex vobis
Que em sm deū tristicia est: pniam in sa/
lutē stabilē opat. ¶ Tertio ex recordatiōe
diuine dehonorationis: qz vicz mlti deho/
norāt dñm irreuerent: indeuote: z inho/
neste accedētes ad sacrm in q tm oñdit tā
ta dei bonitas z dulcedo ineffabilis: z mi
seri hoies nō timēt sibi iniuriā facere. Jo.
xvj. Plorabitz z flebitis vos p mea deho
noratiōe: mūd⁹ aūt gaudebit gaudio q̄dā
insano sicut freneticus ridet z gaudet.

¶ Scda est affectio veneratiue hūiliatio
nis. Debz em sumi cū maxia reuerētia vt
s. hūiliato corde/ z mēte deuota occurrā⁹
chro saluatorī. Eccl. xxxij. Pro reuerentia
accedet tibi bona gra. i. eucharistia cū mlt
ificatiōe bonoz spūaliū. Debem⁹ autez
ad hmōi reuerētiā indu⁹i pcipue ex triplī/
ci ꝓsideratiōe. ¶ Primo ex ꝓsideratione
diuine maiestatz q tābenigne nobis adesse
dignatur in hoc sacro. Vere nō est alia na/
tio tāgrādis q habeat dos appropiāntes
sibi sicut de⁹ nr adest nob⁹. Debet itaq;
hō diligēter attendere q̄d accipit/ qz dñm
maiestatz. ¶ In figura h⁹ pceptū est filijs
isrl Exo. xij. ne de agno paschali comede/
rent crudū q̄d. In q̄ docemur q nō debē
sumere hoc sacrm crudū. i. indiscretū z nō
diiudicatū ab alijs cibis Prouerbio. xxiij.
Cū sederz vt comedas cū pncipe diligenē
attēde q posita sunt añ faciē tuā Debem⁹
em attēdere qz quē accipim⁹ scrtūs sctōz ē
et ois scritatis origo ver⁹ de⁹ z ver⁹ hō.
Capacitas em hui⁹ sacri est in mēte/ nō i
ventre. Et iō alia duab⁹ potētijs accipe⁹

vr. s. intellect⁹ illūinat⁹ fide: z volūtas in/
flāmata charitate chīm accipiat. Per qō
hō nō in se chīm trāsformat: sed ipe in cor
pus chri mysticū trāsformat p charitatē.
Amb. Lib iste nō in ventrē vadit sed in
mentē. ¶ Scdo ex ꝓsideratiōe hūane fra/
gilitatz z vilitatis: qz. s. ymicul⁹ vilis acq
cedit ad dei maiestatē: z seru⁹ indign⁹ ad
dñm z regē glie. Debet g cōicatur⁹ cū re
uerētia z honore z pectoris tunsiōe dicere
verba Centuriōis Mat. viij. Dñe nō sum di/
gn⁹ vt intres sub tectū meū: sed tm dic
verbo et sanabit⁹ aia mea. Nota bñ verba
et senti affectiōe q dicis: Dñe nō sum di/
gnus (senti hic tuā indignitatē: tuā vilita/
tē: tuā nihilitatē) vt intres tu q es bōitas
infinita: sub tectū meū: cōicando te mihi:
sed tm dic verbo. i. saluté dona ex gra: z sa
nabit⁹ ania mea: in pñti p gram: z in futu/
ro p gliaz Dz itaq; hō le oino indignū iu
dicat ex pprijs meritis/ sz dz in dñi morte
sperare innitēdo sup baculū crucis. ¶ Fi/
gura. Preceptū fuit vt comedētes agnuz
paschalē haberēt baculos in manib⁹. In q̄
docemur habere hac̄m crucz q̄ pregamur
a diabolo. j. Reg. xvij. Dauid tulit bacu
lū ꝓtra golīā z illū sp habebat in manu.

¶ Tertio ex ꝓsideratōe altene exēplarita
tis. Deuotissimū habem⁹ exemplū qō d
bto Hiero. in suo trāsitu Eusebi⁹ narrat.
Hā quidā frater sctissimū corp⁹ iesu attu/
lit ad eū: qō vbi hiero. vir dei videre po/
tuit (nobis ei auxiliātib⁹) pstrauit se in ter
rā ptim⁹ z voce et lachrymis q̄tū potat
clamabat di. Dñe ꝓs ego sum vt sum di/
gn⁹ vt sub tectū meū intres? Meruit hoc
pctōr hō: Certe dñe nō sum dignus. Cur
nūc tantū te hūilias: vt patiaris ad hoiez
descēdere publicanū z pctōrē: Cuiꝝ ppin
quus esset sacerdos: erigēs se vir gliosus
genib⁹ flexis: cūctis eū tenētib⁹ magnis la
chrymis z inspirys z ꝓpluries pcutiens
pect⁹ suū dr: Tu es dñs me⁹ z de⁹ meus
q̄p me passus es: Certe tu es ille q cū ōs
esses añ tpa z sine ꝓncipio a deo pīe geni
tus eterna z inuestigabilī gnatiōe: q cum
ipo pīe z spūsctō vn⁹ de⁹ es: pmanes illō
qō eras z es: intra vm⁹ puelle corpusculū
te clausisti factus hō: mlt aq; alia addidit
verba: deuotissimis mysterys plena: qbus
finitis vir dñi gliosus sacrm susciptes ad

terrã supinꝰ cedijt. Deinde ꝓcanꝰ in modũ crucꝭ tenẽs/ Simeõis ꝓphe vaticiniũ decãtauit: q̃ finito (a pareẽte luce q̃dã mirabili) ex hac vita migrauit. Hec Euseb. Exemplũ etiã reuerẽtie inductiuũ habẽ in Joãne baptista: q in mẽis vtero sctificatus: a puericia in eremo ꝙuersatꝰ: et a dño inuitatꝰ vt eũ baptizaret: timuit tangere verticẽ dñi. Ulñ cãtat eccl̃ia: Baptista ꝓtremuit z ñ audet tãgere sctm̃ dei ꝑtem: sed clamat cũ tremore/ sctifica me saluator: quõ g̃ nõ timet hõ pctõr sumere totũ chr̃i corpus iã glorificatũ: si innocẽtissimus ioãnes timuit ipz tãgere adhuc passibile z mortale. Jtẽ narrat Guil. exẽpla quedã timoris z reuerẽtie inductiua. Narrat eñ q sacerdos quidã lubricꝰ z imundus: corpus chr̃i q̃si q̃tidie polluto ore sumebat. et vide vindictã dei. Os eius circa nasum z mentũ est versum: z lingua cõputruit/ ita vt vix ꝑ ab amicis suis posset sustineri. Sic z sacerdos i gallia fuit cuiꝰ man⁹ in missa sup arã extense igne celesti vsq ad cubitos sunt ꝙbuste. Hec Guil. Jtẽ legim⁹ de quodã monacho q a beato Bern. ãmonitꝰ ne ad sacꝛ accederet: nihilo minꝰ accessit. Qui ait Bern. Judicz dñs inter me et te: dãs ei corꝰ chr̃i: z statim guttur eius ruptum est z inde exiuit corpus chr̃i. illecq miserabiliꝫ expirauit.

Ad hoc etiã valet exemplum de btã magdalena q̃ tãferuenter dñm diligebat z tã deuote ei z viuo z mortuo seruierat: z tñ ꝓhibita est tãgere pedes dñi. Ulñ Jo. xx. dicit ei dñs: Noli me tangere. Jtez btus Marcꝰ rantã ad chr̃i corpus reuerentiã habebat: vt sibi ꝑ pollicẽ abscinderet vt reꝛobus sacerdotio haberek. Hec itaq z similia exempla ꝙsiderare debemꝰ cum ad hoc sacm̃ accedere volumꝰ vt sic ad timorẽ z reuerentiã inducamur. ¶ In figurã huiꝰ ꝑceptum fuit filijs israel vt comederẽt agnũ paschalẽ habẽtes calciamẽta in pedib⁹: sm Greg. calciamẽta facta ꝺ pellib⁹ animalium mortuoꝝ dant intelligere documẽta z exempla patrũ defunctoꝝ. Et hec debemꝰ habere in pedib⁹. i. affectionib⁹ que portãt aiam sicut pedes corpus. Uel etiã ꝑ calciamẽta que fiũt de pellib⁹ animaliũ mortuoꝝ (vt dictũ est) docemur ꝙsiderare affectiue mortẽdi necessitatem vt ꝑ hoc inducamur ad h militatez z dei timorẽ z reuerentiã. ¶ Patz itaq̃ de scõa affectiõe q̃ debet esse in cõmunicãte q̃ est affectio veneratiue humiliatiõis. ¶ Tertia est affectio desideratiue intrẽtiõis. Dz em̃ aliq̃s sumere corꝰ chr̃i cũ ingẽti desiderio queniẽdi ad finẽ vltimũ quẽ intẽdimus. s. ad clarã diuine maiestatẽ visionẽ: vt cũ desiderio incorꝑandi chr̃o vt membrũ eius: ita vꝺicat deuota ania christi sponsa illud Can. v. Veniat dilectꝰ meꝰ in hortũ suũ. Augꝰ. Tota vita boni christiani sanctũ desideriũ Quod desideras: nõdum vides: sed desiderãdo capax eris. Debet autẽ hoc desideriũ ꝓuocari ex triplici cõsideratione. ¶ Primo ex cõsideratione diuine charitatꝭ tãineffabiliter z mirabiliter in hoc sacramento ostense: rõne cuius accendi debet hois desiderio in õm. ¶ Figura. Filijs isr̃l ꝑceptũ fuit Exo. xij. ne de agno paschali cõederẽt aliq̃d coctum aqua: sed assum tm̃ igni. Nota: Aqua bulliens eleuat q̃ est in porro vsq̃ ad sũmuz et ibi multotiẽs apparet esse magnũ q̃d: cũ tñ q̃ nihil sit. Sic hypocrite falso ꝓtendunt signa z lachrymas deuotiõis z reuerẽtie z sanctitatꝭ: z sepe nihil est in fundo ꝓtri. i. in corde. Debet g̃ sumi hoc sacramentũ nõ in deuotiõe ficta: sed ardenti desiderio charitatꝭ feruescẽtꝭ ex meditatione dñice passionis z diuini amoris qui est ignis spũssancti. Et sic debet sumi assumato. Periculosuz ꝛ̃ic atz detestabile cũ tedio cordis aut corꝑis accedere ad h̃ sacramentũ in q̃ tõtinek sũma diuitas: infinita bonitas: et immẽsa iocũditas. Debet itaq̃ accipi cũ igne charitatꝭ illũinatiuo cordis: z nõ cũ igne turbido z fumoso cupiditatis terrene aut carnalis voluptatis qui est excecatiuꝰ mẽtis. De quo Ps. Supcecidit ignis z nõ viderũt solez Ulñ corda tali igne inflãmata nõ sentiũt huiꝰ cibi dulcedinẽ: sicut nec ꝓaui filij isr̃l delicioſi et cupidi dulcedinẽ mãne. Num. xj. Ania mea arida est: nihil aliud vident ocli nri nisi man. Ania nra nauseat sup cibo isto lenissimo. ¶ Scõo ex cõsideratione mũdane vanitatis q̃ ita trãsitoria est. ¶ Figura Exoꝺ. xij. ꝑceptũ est vt comẽderes agnũ paschalẽ haberẽt renes accin-

ctos ⁊ calciamēta in pedib⁹: et baculos in manib⁹ q̄ sunt signa hoīs parati recedere et pegrinari. Heb.xij. Nō hēm⁹ hic ciuitatē manentē sed futurā inq̄rim⁹: quā inq̄sitione maxime facim⁹ deuote sumēdo corpus dn̄icū. ¶ Tertio ex ꝓsideratiōe ei⁹ felicitatis: q̄ in h̄ sacro p̄figurat: vt sup̄ dictū est. ¶ Figura. p̄ceptū fuit Exo.xij. vt agnū paschalē comederēt festinātes. In q̄ docemur sumere hoc sacrm cū feruēti desiderio cito p̄cipiēdi effectū ei⁹ q̄ est incorporari chr̄o ⁊ ingredi supnā requiē. Heb.iij. Festinem⁹ ingredi in illā requiē. Patz itaq̄ scda ꝓsideratio ptinēs ad dignitatē receptōis q̄ ē ꝓsideratio cōicatie affectōis

¶ Tertia ē ꝓsideratio cōsecutiue deuotiōis. Nā post receptiōez h⁹ sacri debz feruere in hoie mirabilis deuotio q̄ p̄cipue debet esse triplex. ¶ Prima ē deuotio gratiarū actiōis. Debet em̄ deuotissime gr̄as agere deo de tāto p̄cepto bn̄ficio. Col.j. In oi frute ꝓfortati. s. p̄ potentiā tātē maiestatz: fm̄ potentiā claritatis eius cū gaudio gr̄as agentes deo ⁊ p̄ri q̄ dignos nos fecit sortis scto⁹ in lumine: q̄ eripuit nos de ptāte tenebraꝝ ⁊ trāstulit nos in regnū filij dilectiōis sue in q̄ habem⁹ redemptiōz in remissionē pctō⁹. Hec ille Sed heu heu q̄ multi ingrati sunt post tāti sacri receptionē/ diuinā bonitatē minime recognoscētes ⁊ ad pctā sua redeūtes. ¶ Scda est deuotio sacre meditatiōis: debet em̄ deuot⁹ meditari circa dulcedinē hui⁹ sacri ⁊ passionē dn̄i iesu. vt dicat cum Ps. In meditatiōe mea exardescet ignis. s. charitatz. ¶ Tertia est deuotio virtuose opatiōis. Tūc em̄ debz hō laborare tota ani deuotōe desiderio i virtuosis opib⁹ ⁊ in oib⁹ deuote incedere per viā salutis. Ad hoc em̄ recepit hoc sacrm tanq̄ viaticū fortificatiuū ad debellādas tentatiōes ⁊ pficiēdas virtuosas opatiōes Caueat q̄ ne inuanuz recepit. ij. Cor.vj. Exhortamur ne in vacuū gr̄am dei recipiatis. Ptz itaq̄ p̄mū mysteriū spāle ptinēs ad receptiōez h⁹ sacri: q̄ mysteriū ē pcurāda deuote receptiōis dignitas.

Cōm mysteriū est desiderāda dignę receptōis fructuositas siue vtilitas. Digne ꝓfecto eucharistie receptio multū est fructifera. Vñ de hoc sacro p̄t exponi illō Apoc.vi. Ex vtraq̄ p̄te fluuij⁹ nis. s. gr̄e copiosissime in chr̄o exūtis: lignū vite. s. h̄ sacrz vimificatiuū afferēs fructus duodeci. ¶ Prim⁹ fruct⁹ est pctōz purgatio. s. venialiū ⁊ q̄nq̄z mortaliū oblitoz. Q⁹ ei p̄ hoc sacrm purgētur venialia hz̄ d ꝓse. di.j. c. Cū oē. c. Si q̄tiēs. ⁊ c. Ān bn̄dictionē. Vñ etiā Amb. li. de sacris dt Iste panis q̄tidian⁹ sumit⁹ in remediū q̄tidiane infirmitatz. Quār⁹ aūt sit iste fructus. s. remissio venialiū patere p̄t si ꝓsideret⁹ q̄ntū ipa aiaz ledāt. Iz ei eternā dānatione nō inducāt: inferūt tn̄ tria p̄cipua nocumēta. ¶ Primū: q⁹ feruorē charitatis diminuūt. ¶ Scōm: q⁹ ad mortalia disponūt. ¶ Tertiū: q⁹ ad penā purgatoy⁹ quā gr̄uissima est obligāt. De his alibi. Per h̄ ēt sacrm purgant mortalia oblita. Jo h̄ sacr⁹ dr ablutio sceler⁹: ⁊ h̄ intelligit d oblitis: facta inq̄sitione sufficiēter: vt s. dictū ē. Vñ dr Sco. in. iij. di.ix. q⁹ sic⁹ facta diligenti exaiatiōe nō recordaret⁹ nisi de vno pctō⁹ suo⁹ ⁊ de illo dūtaxat ꝓiteret⁹ i p̄ticulari: et de oblitz in gn̄ali: cōcādo remissionē ⁊ gr̄am chr̄i obtineret. Et mlt⁹ pctā oblita fruter sacri ad mēoriā reducūt Et tūc tenet hō post susceptū chr̄i corp⁹ q̄citi⁹ p̄t ꝓfiteri de illis in spāli. ¶ Secūd⁹ fruct⁹ est aiaꝝ vimificatio. Prestat ei ⁊ ptinuat vitā aie: ⁊ h̄ tōne ꝓtēti. s. chr̄i q̄ de se dr Jo.xiij. Ego sū via: ꝓitas: ⁊ vita. Et Jo.vj. Qui manducat me ⁊ ipe viuet ꝓpter me. Sicut ā lignū vite comestū/ vitā ꝓseruabat. vt dr Gen.ij. sic diuina sapia chr̄s. Sap.xij. Lignū vite est his q̄ apphēderit eā: ⁊ q̄ tenuerit eā bt̄us. Ꝓpt q̄ ēt dicebat Jo.vj. Nisi mā. car. fi. ho. ⁊ bi. ei⁹ san. nō ha. vi. in vob. Ibidē. Ego sū panis vite. ¶ Tertiꝰ est illūinatio. Per deuotaz em̄ sūptiōz hui⁹ sacri ataq̄ p̄ deuotā mēs se auditoēz in q̄ chr̄s spūal⁹ māducat: mētales oculi illūinātur. In cui⁹ mysteriū. j. Reg.xiiij. cū ionathas mel gustasset apti sunt oculi ei⁹. Jrē Tob.xj. ex felle piscis tobias illūinat. Fel piscis: est passiōis chr̄i amaritudo in hoc sacro ꝓpītata. Hoc est etiā collyriū q̄ mēs in tenebris ambulans inungi dz. Apoc.iij. Collyrio inūge oculos

tuos vt videas. Illūmak itaq; mēs hūana p hoc sacrm pcipue ad diuinā bonitatē ample⁹ ꝓmplādā. ¶ Quart⁹ est refectio seu cibatio. Jō ór. Jo.vj. Caro mea vere est cib⁹ tē. Sicut ei ait Rich. in.iij. di.viij. Quēadmodū aīe vegetatiue(q̄ est formale pncipiū naturalē vite gñabiliuz et corruptibiliū) de⁹ indidit potentiā generatiuā p quā res viuēs efficit: z augmētatiuā p quā res viuēs augmentat. z nutritiuā p quā nutrit z in esse ꝑseruat q̄diu vitā recupando id qđ succedit deperditur. Ita pī ipe miscōiaq; chr̄s tria inter sacra instituit. Per q̄z vnū aīa efficit viuēs vita spūali: z hoc est sacrm baptismi. p aliō ꝙ in viuēte spūalit vita spūalis augef et roborat: z hoc est sacrm ꝑfirmatiōis. per aliō aūt nutrit z ꝑseruat: z hoc est sacrm eucharistie p qđ repat qđ q̄tidie ō feruore charitatis deperdit: z ꝓterea dat sub similitudine cibi z pot⁹: p hoc aūt reficitur mens hūana/ q: dū p hoc sacrm sentit se tantū a deo amari q̄ p nobis mori voluit et corp⁹ suū sic mirabilr nob⁹ tribuit: igne charitatis inflāmat z in deū trāsformatur Jō Ps. Justi epulētur z exultēt z delectētur in leticia. ¶ Quint⁹ est grāz augmētatio z virtutū atq; meritoz. Vñ Jnno. de officio misse.iij.p.c.vi. ait. Per huius sacri virtutē vniuerse ꝙtutes augētur: et oim grāz exuberāt charismata. Hec miq; đr dñs Jo.vj. Qui mā.car.meā et bi. meū sang. in me ma. z ego in eo. Per hoc itaq; q corp⁹ chr̄i sumim⁹: ꝓticipes efficimur oim bonoz q̄ chr̄s i illo corpe operatus est: ieiunādo: ꝑdicādo. vigilādo: discurrēdo: z orādo: z sic de aliis. Jnsup pticipes efficimur meriti sue passiois. Vñ dicit Tho. q in q̄libet missa inuenit⁹ oīs fructus: et vtilitas quā chr̄s in parasceue operat⁹ est z in cruce. Jtē accipis in hoc sacrāmēto participationē oim meritoz totius eccl̄ie oim sctoz. Hinc est q in symbolo fidei dicim⁹. Credo sctoz cōionem. Vñ Alb. mag. Per vez chr̄i corp⁹ oēs nos oiby chr̄i gratijs z oim fideliū cōicamus. Propter qđ etiā cōmuno ór. Per hanc sacrm pticipam⁹ meritis z virtutibus oim patriarchaz: ꝓphetaz: apl̄oz: martyrū: ꝓfessoz: virginū z angeloz atq; electorum oim: q̄ omia a chr̄o in corp⁹ ei⁹ mysticū fluxerunt: z de quolibz in quēlibz p gratiam spūsscti redundāt. Vñ dulcissimus iesus p̄ dicere cuilibet digne cōicanti illud qđ Jacob ad Laban dixit Gen.xxx. Modicū habuisti anteq; venirē ad te: et nūc dives effectus es: bñdixit tibi dñs ad introitū meū. Et vere bñdicitur hō ad introitū chr̄i in hoc sacrāmēto: qđ nō vtiq; mutat in hoīem sicut cib⁹ z potus corpal' sed p ipm hō mutat z transformat in deū et incorpat ipsi deo. Unde vox diuina ad Aug⁹. ór. Nō tu me mutabis in te sed tu mutaberiz in me. Sic dicit chr̄s cuilibz cōmunicāti. Non tu me tē. Quod eīm deus est ex natura: hoc fit homo p gram qui deigne cōmunicat. Cui ergo de⁹ habeat potentiā infinitā: sapientiā eternā: z imensaz bonitatē. Ex ei⁹ g̃ potētia homī in hoc sacrāmēto cōmunicata efficit homo potentior ad virtuose opandū. Ex eius sapientia efficit sapiēt⁹: ad electionē boni z reprobationē mali. Ex eius bonitate efficitur magis pius z charitatiu⁹ atq; pacificus. Ptz igit quō fit augmētatio gratiaz p h̄ sacramentū. Aliter tamē q̄ p sacrm ꝑfirmationis(vt dicit Tho.) q: p sacramentū ꝑfirmatiōis augef z pficit gratia ad pstendū ꝓra exteriores impugnatiōes inimicoz chr̄i. Per hoc aūt sacrm augetur gra z pficit spūalis vita ad hoc q̄ hō in se ipo pfect⁹ existat p iunctiōez ad deum. Hoc Tho. ¶ Sext⁹ fructus est fortificatio. Dentē eīm roborat vt cibus corpalis corpus. Per hoc eīm deuote sumptū roboratur ꝓpositum pficiēdi. ¶ Jn cui⁹ figura Helias roborat⁹ est cū comedisset panez subcinericiū. vt hz.iij. Reg. xix. Subcinericius panis est hoc sacramentū sub cinerib⁹ accidentiū occultatū. ¶ Septim⁹ est satisfactio. Et hoc sibi cōuenit duplicit ratione. Sicut eīm dicit Thomas. iij. iij. parte. qsti. lxxix. Hoc sacramentū simul ē sacrificiū et sacramentū. Sacrificium est inq̄ntum offertur et inq̄ntum cōmemorat passionem christi qua seipm tradidit oblationem z hostiam deo in odorē suauitatiz. vt dī Ephes. v. Sacrm ꝙ inq̄ntū sumit z inquantū ibi chr̄s sub alia specie occultat. Effectū g̃ sacramenti hz in eo q̄ sumit

Effectū autē sacrificij habet in eo qui offert: z in his p q̄b offertur. Si ergo ꝙsiderēt vt sacramentū qz vt sic habet nos nutrire z vnire chīo z in eū trāsformare q̄ q̄dē vnō fit p charitatē q̄ operit multitudinē pctō: z ex cuius feruore ꝙsequit aliq̄s remissionē nō solū culpe sz etiam pene Jō ingntū sacramētū cōcomitanter satisfacit: nō qz p hoc ꝙsequet remissionē tot pene sz scōm modū sue deuotiōis atq; feruoris. Si aūt ꝙsideret vt sacrificiū: habz vim satisfactiuā nō solū p culpa: sz etiā p pena z pdest his p q̄bus offert tā viuis q̄ defūctis. Sed in satisfactiōe magz attenditur deuotio offerētis q̄ ingntitas oblationis: vt ptz Luc. xxj. de vidua q̄ misit duo minuta: de q̄ dr plus oīb⁹ misit: ponderato vtz suo affectu: q̄uis ergo hec oblatio ex sui ingntitate sufficiat ad satisfaciendum pro omni pena tamen fit satisfactoria illis pro quibus offertur vel vel etiā offerētib⁹ scōm sue deuotiōis ingntitatē z nō semp p tota pena. Alexā. papa de ꝙse. dis. ij. c. Nihil. Nihil in sacrificijs maius esse pōt q̄ corpus z sanguis chīi nec vlla oblatio hac potior est sz oēs precellit: q̄ pura ꝙscientia dño est offerenda

Octauus fructus est defensio siue preseruatio a pctis futuris. Defendit em̄ ab impugnatiōe triū hostiū. s. mūdi: carnis: z demonis. Primo defendit a mundo. Per hoc em̄ sacramētū gra roborat z cōfirmatur cor hois in amore chīi: ō retrahit ab amore mūdi. Ps. Panis cor hois cōfirmat. Et Aug⁹. sup Jo. Secur⁹ accede panis est nō venenū. Ps. Si ambulauero in medio vmbre mortis. s. in hoc mūdo: nō timebo mala q̄m tu mecū es: p hoc sacramētū. Scōo defendit a carne ei⁹ fomitē mitigādo sicut aq̄ refrigerat ignē Hinc ps in psona deuote cōcātz. ait. Super aq̄s refectōis educauit me: aiaz meā ꝙuertit. s. ad spūalia q̄ inclinata fuit ad carnalia. In figura hui⁹ cū māna descēdebat et ros. Tertio a demone defēdit ingntū est signū passiōis chīi p quā victi sunt demones. Jō impugnationē eor repellit Ps. Parasti in ꝙspectu meo mēsam aduersus eos q̄ tribulāt me Chrys. sup Jo. Ut leones flāmā spirātes de mēsa dñi recedimus terribiles demonib⁹ facti. Hec ille. Notandū tñ q̄ hō qz fm statū pñtz vre sp est flexibilis z ad bonū z ad malum Jō h sacrm̄ n aufert hoi possibilitatē peccādi. Licz̄ ō se hēat ꝙtutē pseruatiuā z defensiuā a pctō. Un licz nō ꝙfirmet penit⁹ in bono: dat tñ firmit⁹ ppositū cauendi a pctis. Narrat cesari⁹: q̄ in ciuitate remēsi miles q̄daz ꝙsobrinā suā cōcubinā hēbat cui tāto ꝙglutinatus fuit amore vt nec ad moitōe nec excōicatiōe nec aliq̄ hūana ꝓe cūdia ab ea vellet separari. Tandē tact⁹ infirmitate: timore mortis vocauit sacerdotē: cui cū lachrymis ꝙfessus ē: quē cū sacerdos moneret vt tā illicitā abnegaret cōmixtionē z illā psonā a se amouerer. Respondit. Dñe nō possum. Milite itaq̄ in sua obstinatiōe pseuerāte: sacerdos recessit cū corpore dñi qō secū ad cōicandū militē attulerat. Exeūti aūt de domo sacerdoti: occurrit btūs bernard⁹ interrogās eū q̄re infirmū nō cōmunicasset. Cām āt intelligēs: ait sacerdoti. Reuertere meciz ad infirmū. Cūq̄z reuersi essent: vir sctūs militi iam morituro ea q̄ saluberāt sua sit. Ille aūt cū prēr iā dicta obedientiā in oīb⁹ sponderet: ait vir sctūs. Nūq̄d doles qz volūtatē resistēdi hr̄e nō potes? At ille dixit. Dñe valde doleo. Quo audito abbas: ait sacerdoti vt corp⁹ dñi daret infirmo. Mira res. Statim vt saluator intrauit: salus facta est huic domui. Ab illa ei hora pfecte odire cepit quā añ illicite amauerat. Ait aūt. Gras ago deo q̄ me liberauit qz mō diabolū libenti⁹ videre q̄ illā. Sicq̄z in bona ꝙfessiōe z ꝙtritiōe migrauit ad dñm. hec cesari⁹.

Non⁹ fructus est releuatio. Si em̄ hō ex hūana fragilitate vel diabolica tēratiōe post cōionē ruat in pctm̄: facili⁹ surgere pōt q̄ si non cōicasset. Rō: qz sicut dictū ē per h sacrm̄ aia fortificat. Facili⁹ aūt ē forti resurgere q̄ debili quēadmodū z in naturalib⁹ videmus: Sz q̄dā nimis pusillanimes inanitione delusi abstinēt se ab h vitali sacro dicētes recidiuatiōez p⁹ cōionē esse multo grauiorē q̄ sine cōione. Juxta illud Joā. v. Vade z iā ampli⁹ noli peccare ne deteriꝰ tibi ꝙtingat. Nō intelligētes q̄ dñs nō dixit. Ampli⁹ nō pecces: sz noli peccare. s. nō habeas ppositū peccādi. Tales itaq̄ p eo dē hūt cadere z nō rsurgere sic cadere: re

surgere cũ tñ ꝑmũ sit diabolicũ: scõm humanũ. Prim est malignitaꝫ blasphemie: scõz fragilitaꝫ hũane. Primi volũt eẽ dem̃oes: scõi hoies/qz hũanũ est peccare: sz diabolicũ est ꝓseuerare. ¶ Decim⁹ est ꝓseueratio. s. in via dei. Oẽs q̃dẽ ꝑfectes etiã sine ꝓseuerãtia pugñe pñt ꝫ vicia/ sed vincere nunq̃: Sola em̃ ꝓseuerãtia vicit: saluum facit z coronat Matt. x. Qui ꝓseuerauerit vsq̃ in finẽ hic salu⁹ erit. Etqz sacra cõio hoiem ꝫfirmat z roborat: nõ ꝓseuerare facit. Vñ de Helia ỏr. iij. Re. xix. q̃ ambulauit in fortitudine cibi illi⁹ vsq̃ ad montẽ dei oreb. Oreb em̃ interꝑtat solitudo. Et ꝓ hoc signat q̃ hõ ꝓ virtutem hmõi sacri ambulat in via dei q̃usq̃ ania soluta a carne q̃st sola remaneat dũ corp⁹ terre tradit z ania sursum eleuat. ¶ Vndecim⁹ fructus ẽ sume diuinitaꝫ q̃dã ꝑ gustatio. Innocẽ. Sapia dei q̃ se ꝓ visibilia manifestat volẽs euidenter oñdere q̃ ipa est cib⁹ aniaꝝ/carnẽ assumptã ꝓsumit in eduliũ vt ꝓ cibũ hũanitatis inuitaret ad gustũ diuinitaꝫ: de q̃ Ps. Gustate et videte qm̃ suauis est dñs. Ibi q̃ppe gustari põt diuina bonitas siue largitas in refectõe: et diuina sapia in viuificãdo. Nam vñ mors oꝛiebat. s. ex gustu: inde vita resurrexit. Dictũ q̃ppe fuerat Ade Gen. ij. In q̃cunq̃ die cõederiz morte morieriz. De hoc aũt ỏr Jo. vj. Sicꝫ mãducauerit ex hoc pane: viuet in eternũ. Ibi em̃ ꝓgustari põt diuine dulcedis immensitas. Nã sz ibi sit amaritudo ꝓpter recordationẽ passionis: tñ ibi ẽ summa dulcedo ꝓpter experientiã ꝑsumati amoꝛiz quẽ chr̃s nob oñdit. Quid em̃ dulci⁹ q̃z sentire se sic inexti abiliter amari a summo z vero deo. Sap. xij. O q̃ suauis est dñe spũs tu⁹ in nob. Etsi forte q̃rz: An q̃libz iust⁹ sp hẽat hũc esse/ctũ siue fructũ delectatiõis seu ꝓgustatõis spũal: Rñdet Alex. q̃ nõ. Q̃nq̃ iust⁹ accedit ad altare ita tepide z indeuote sine debita reuerẽtia z rioꝛe z cũ rãta distractione ani q̃ nullũ reportat ꝫmodũ: sz nõ incurrat offensam mortalẽ. Ad hꝰ q̃ꝛ q̃ reꝑtet hũc gustũ spũalẽ z delectatiõez: oꝛ q̃ se ꝓparet diligẽt ꝫsiderãdo ad q̃d accedit vt cũ deuotiõe z reuerẽtia accedat: et cũ alijs ꝫditionib⁹ supꝑ posit. ¶ Duodeci⁹ fruct⁹ ẽ glie adeptio. In hꝰ ei sacro ꝓtinet ipe chr̃s et remẽoꝛat ei⁹ passio ꝓ quã nob aperuit aditũ glie: fm illõ Heb. ix. Noui testamẽti mediatoꝛ ẽ vt morte intercedẽte in re. e. p. q. e. sub p. te. repꝛomissiõz accipiãt q̃ vocati sũt et ne hereditaꝫ. Et Joꝛ vj. Siq̃s mãdu. ex hꝰ pa. viuet in eternũ. hic ꝓ gr̃am: z in futuro ꝓ gl̃iam Patz igit ex dictz q̃ fructuosa sit eucharistie digna receptio. Apparet igit in hꝰ sacro maximũ donũ dei. Hã ali bri in pria chr̃o fruũt letitius q̃ nos: tñ in eucharistia chr̃m sumi⁹ fructuosi⁹ inq̃ntuz ꝓficere possum⁹ nõ solũ in accidẽtali ꝑmio: sedetiã in essentiali: bri aũt nõ. Bri q̃dẽ chr̃m hñt securi⁹: sed nos mirabili⁹. Sz cũ tot sint z tãexcellentes hui⁹ sacri fruct⁹: põt aliq̃s q̃rere An expediat q̃tidie eucharistiã sumere Rñdz Tho. in. iiij. di. xij. notãdo q̃ in hꝰ sacro requirit ex pte recipiẽtis desideriũ ꝫuctionis ad chr̃m qõ facit amoꝛ et reuerẽtia sacramẽti q̃ ad donũ timoꝛ: Primũ. Primũ incitat ad freq̃ntatiõez hui⁹ sacri q̃tidianã: sz scõz retrahit. Vñ siq̃s exp̃imẽtal⁹ cognosceret ex q̃tidiana sumptiõe feruoꝛẽ charitaꝫ augeri z reuerẽtiã nõ minui: deberet q̃tidie cõicare. Si aũt sentiret ꝑ q̃tidianã freq̃ntationẽ reuerentiã minui z feruoꝛẽ nõ multũ augeri: talis deberet interdũ abstinere vt cũ maioꝛi deuotiõe z reuerẽtia postmodũ accederet. Vñ q̃ntuz ad hoc vnusq̃sq̃ relinq̃ndus est iudicio suo. Et hoc est qõ Aug⁹. ỏr. Dicit q̃spiã non esse accipiendã q̃tidie eucharistiã: ali⁹ affirmat q̃tidie sumẽdã. Faciat vnusq̃sq̃ illud qõ fm fidẽ suã pie credit esse faciẽdũ. Hec Aug⁹. Et ꝓbat exẽplis Zachei et ceturiõis: q̃z vn⁹ recepit dñm gaudens. Ali⁹ ỏr: Nõ sum dign⁹ vt intres sub tectum meũ: et vterq̃ miam ꝫsecut⁹ est. Patz itaq̃ scõm mysteriuz spẽale ptinẽs ad eucharistie receptiõz: qõ est ỏsiderãda digne receptiõis fructuositas.

Tertiũ mysteriũ est abominãda indigne receptiõis detestabilitas q̃ maxime apparet ex trib⁹.

Primo ex grauissima ꝫpatiõe.

Secõdo ex turpissima vilipẽsione.

Tertio ex ingratissimo ꝫdicione.

Primo igr̃ ex grauissima ꝫpatione siue assimilatiõe. Hoc ei pcm̃ re-

De venerabili sacrō. de mysterio

putak sīle pctō ꝯz q̄ chm crucifixerūt. j. Cor. xj. Quicūq; māducauerit pa. hūc t bīberit calu. dñi indi. re⁹ erit cor. t sāg. dñi. Glo. acsi chz occiderit puniet. Sicut āt dr Tho. in. iij. p. q. lxxx. Hec ꝓpatio attēdit sm silitudinē: qz vtrūq; pctm ꝓmittit ꝑtra corp⁹ chri: nō aūt sm crimis q̄ntitatē. pctm em occidentiū chm fuit mltō ḡuius. Primo q̄dē qz fuit ꝑtra corp⁹ chri i ꝓpria specie: hoc aūt ꝑtra corp⁹ chri in spē sacrāti. Scdo qz illō pctm ꝓcessit ex intētione nocēdi chō: hoc aūt nō. Hec Tho. Est tm ex alia ꝑte q̄ aggrauat pctm indigne cōicantiū vltra t sup pctm crucifigentiū. Primo amplior cognitio quā hz chri anus de chō: quā nō hēbāt crucifigētes. Scdo maior obligatio q̄ obligat chīan⁹ ipi chō cui ꝓmisit fidē in baptismo. Tertio nobilior ꝓdicio. qz tūc mortle erat corpus chri: nūc aūt glosum t imortale. Vñ glo. sup psal. lxxix. Graui⁹ peccat ꝓpt⁹ sedētis in celo: q̄ cū crucifixit ambulantes in terra. Pensate frēs pēsate siqs fidē habēs sciret se sle chz crucifixisse: credo ipe vellet nudis pedib⁹ p mundū ambulādo toto ꝑte vite sue durissimā pniam agere: q̄d q̄ deberēt facere hi q̄ totiēs ꝓmiserūt pctm sīle: Amb. Qui idigne chm sumit fidē est acsi ipm interficiat. Talis em q̄ntū in se est iteꝝ chm crucifigit Heb. vj. Rursum crucifigētes filiū dei ostētui habētes. i. derisiōi. Crucifigūt ei eū q̄ntū i se est q̄ cām sue crucifixiōis repetūt. t illudūt ei⁹ inhonorāt dū silr eū honorare. Pterea spēalit pctm fornicator⁹ ad chri mēsam accedētis ꝓpatur pctō iude, pditoris Hiero. in q̄dā epla. Quid tibi cū femis q̄ ad altare cū dño fabular⁹: diesacerdos diclerice q̄liter ūsdē labīs oscular⁹ filiuz virginis q̄bus osculat⁹ es labia meretricis: O iuda osculo filiū hois tradis. Hec Hiero. Sicut dr Tho. vbi s. Hec ꝓpatio attēdit q̄ntuz ad silitudinē crimis: qa vter⁹q; cū signo charitatis chm offendit: nō aūt q̄ntū ad crimis q̄ntitatē. Hec tm silitudo ꝓpetit etiā alīs pctōrib⁹ sicut et fornicatorib⁹: qz etiā p alia pcta mortalia agit ꝑtra charitatē chri cuius signū est hoc sacrm: tāto mag⁹ q̄nto pcta sē ḡuiora. peccatū tm fornicatiōis q̄ntū ad aliq̄d magis reddit hoiez ineptū ad ꝓceptiōez h⁹ sacrī: inq̄ntum. s. p hoc pctm spūs maxime carni subijcit. Hec Tho.

Scdo apparet detestabilis ꝓdicio h⁹ crimis ex turpissima vilipēsiōe. qz indigne cōicās turpissime vilipēdit t ꝓtēnit chm dīm. Vñ de q̄cunq; indigne cōicāte pōt dñs dicere illō q̄d de iuda dixit. Verūtm man⁹ tradēt⁹ me mecū est in mēsa. Sicut em iudas chm tradidit psecutorib⁹: sic ꝓficiēs vl sumēs corpus chri indigne tradit illum q̄ntū in se est demonib⁹: cū ponat eū in loco ptāti demonis subiecto: t in hoc maxie videt eū vilipendere. Itē talis magis videt ꝓtenere dīm q̄m iudei crucifigētes. Sciēter enim chō ꝓtumeliā t iniuriā facit q̄ credit eē deū. Iudi ꝓ si cognouissent: nūq; dīm glie crucifixissent: sic dr apls. j. Cor. ij. Vñ pt dñs sic rogare p indigne cōicātib⁹ sicut p crucifigētib⁹ orauit d. Pr ignōsce eis q̄ nesciūt q̄d faciūt. Itē quā maiorē ꝓtumeliā pōt q̄s inferre dño suo: q̄m vt eū accipiat t in carcerē fetidissimū piciat: Pō essz maior iniuria si eū occideret/ vl maior dolor esset. Itē indigne cōicās chō iniuriā facit in statu glie sue t q̄si coram tota curia sua cōgregata. Greg. Quis fideliū dubiū hīe possit in ipa imolatiōis hora ad sacerdotis vocē celos apīri atq; in illo iesu christi mysterio angelor⁹ chozos adesse: summis ima sociari: terrena celestib⁹ adiūgi Hec ille

Tertio ex ingratissima ꝓdicione. In hoc vtiq; appet nimia ingratitudo. qz vēit diuina matestas visitare hoīm̄ē in h sacrō cū plenitudine charismatū: t miser hō nō timet et ꝓtumeliā inferre quē. p posse deberet honorare et ei gras agere. Satis āmirari nō possum⁹ in hac ꝑte bonitatē diuinā t puersitatē ingratitudinis humane. Ad aggrauatōez etiā ingratitudinis ptinet q̄ in hoc sacrō mors dñi figurak: vt s. dictū est. Magna ꝓfus ingratitudo est siqs ei ꝓtumeliā inferat quē recordak mortuū esse p amore suo. Ptz ita: q̄z ēmifabil' t infelicissimus est q̄ indigne cōicat. Tlis ꝓfecto infelicio: esse videtur oib⁹ ceteris pctōrib⁹: qz ipm sūmū bonū efficit ei noxiū t ex ipa vita mortif: t ex ipso ātidoto ifirmitatē icurrit ad mortē Quis loc⁹ curatiōi qū q̄ curare debuit: hoiem

interficit.j. Lor.xj. Qui mã.z bi.idi,iu. sibi mã.z bi. O q̃ pricolosuz ẽ indigne cõica re. Huiꝰ aũt piculi magnitudine expmit Ps̃.in illo psa. Saluũ me fac deus ꝛc. vbi dr. Fiat mesa eor̃ coram ipis in laqueũ ꝛc. vsq̃ ibi: Et cũ iustis nõ scribanr. Vbi po nũtur noue maledictões veniẽtes sup ma le cõicãtes. Prima est maledictio illaq̃a tiõis.ió dr: Fiat mesa.s. cõtonis: coram ipis in laqueũ.s. pcti q̃ guttur p qõ trãsit cor̃ pus chr̃i a diabolo illaq̃at.j. Lor xj. Quis cuq̃ mã.pa. vel bi.ca. dni indi.reꝰ erit cor. et san. dñi. Et sicut ipi deuorãt chr̃m: ita deuorat eos diabolꝰ z deglutit in q̃libet indigna cõmunõe p gradũ q̃uoris dãna tionis. Jõ subdit: z in retributiões.s. pcti sui. Scda est maledictio scãdalizatõis Jõ subdit: Et in scãdalũ: q: p malã vitaz mlt̃or̃ cõicantiũ mlti scãdalizanr z mur̃ murãt Ro.xiij. Videte ne ponatz offen diculũ fratri vel scãdalũ Tertia est ma ledictio excecatiõis: de q̃ subdit: Obscu renr oculi eor̃ ne videãt.s. anie sue iniqta tẽ turpitudinẽ: qz Sap.ij. Excecauit eos malicia eor̃ Quarta ẽ maledictio incur uatiõis: de q̃ sequit: Et dorsuz eor̃ sp in curua: qz excecato intellectu, stati curuar hõ ad terrena p affectũ. Jn cuiꝰ psona dr Miser factꝰ sum z curuatꝰ sũ ꝛc Quinta est maledictio ꝓuocatiõis.s. ire dei: de q̃ se quit: Effunde.s. effundis sup eos irã tuã z furor ire tue ꝓpẽdat eos.s. sicut ipi re i digne ꝓpẽdũt: ita tu p irã z iusticiã tuã eos ꝓpẽde. Hã q̃si lamẽtabiliꝰ ꝓqrit xp̃s de talib⁹.di.illo psal. Os petoris z os do losi sup me aprũ est. Et sepe euenit qõ ait ps̃. Adhuc esce eor̃ erãt in ore ipor̃ z ira dei ascẽdit sup eos. Itẽ ps̃. Effunde iram tuã in gẽtes q te nõ nouerũt. Sexta est maledictio abbreuiatiõis.s. vite: de q̃ seq̃t Fiat habitatio eor̃ deserta.s. p mortẽ z pe stilentiã: z in tabernaclis eor̃ nõ sit q̃ ihabitet: et cãm subdit dr. Quẽ quẽ tu percussi sti psecuti sr̃ z sr̃ dolorẽ vlnerꝰ meor̃ addi derũt. Deꝰ em ex amore suo chr̃m p nob passioni tradidit. Juxta illõ Esa.lij. Pro pter sceꝰ ppli mei percussi eũ: sed male cõi cãtes hũc psequũtur sibi iniuriã facientes Jõ bene dr de eis: Fiat habitatio eor̃ deserta ẽ, Jõ de male cõicantiby dr apls ad litterã.j. Lo.xj. Jõo inter vos multi infir mi z imbecilles z dormiũt mlti.s. p mortẽ Septima est maledictio mltiplicatõis seu iniqtatis: de q̃ seq̃tur: Appone.s. pmissi uue: iniqtatẽ sup iniqtatẽ eor̃ vt non intrent de malo in peius. Apoc.vl. Qui in sordib⁹ ẽ sordescat adhuc Octaua est maledictio induratiõis.s. cordis. de q̃ sequit: z nõ in tret in iusticiã tuã: iz intret in iusticiã suã. Formãt em ibi ꝓscientias q̃les volũt, ó mi sericordia psumẽtes: z nõ intrãt in iusticiã dei q̃ est veritaz via quã intrat hõ p spũ alia bona. Ro.x. Jgnorãtes iusticiã dei z suã volentes statuere: iusticie dei nõ sunt subiecti. Nona est maledictio exclusiõis .s. a ꝓsortio elector̃ et iustor̃. De q̃ sequit Deleãt de libro viuẽtiũ z cũ iustis nõ scri banr.i. p aptissima signa male ꝓuersatõis ibi nõ esse sẽpti: exteriꝰ oñdanr. Tandem aũt sicut hr̃ Matt.xiij. Segabunt angeli malos de medio iustor̃ ꝛc. Ptz itaq̃ q̃ piculosum q̃ q̃ dãnabile sit indigne cõica re: qđ em̃ dereliabiliꝰ esse põt: q̃ pyssimo iesu sic clementi ad nos veniẽti talẽ iniuriã facere. Patẽt igit q̃ q̃ mysteria q̃ de sanctissimo atq̃ pcellẽtissimo eucharistie sa cramẽto sup fuerũt ꝓposita. q̃ sunt pfecto tota mẽtis intentiõe ac feruẽti affectiõe a cũctis fidelib⁹ ꝓplãda/ vt p hor̃ ꝓsideratiõnẽ sp magis ac magis ꝓuenerabile sacrm̃ in maiorẽ habeamꝰ reuerentiã: et cũ feruentiori deuotõe ad ipm̃ accedamꝰ vt in virtute eius illius tãsancti: tamq̃ dignissimi (in q̃ chr̃o dñm sub specieꝝ sumi mus velamine) puenire possimꝰ ad monstrẽ scrm̃ dei: vbi ipm̃ clare videamꝰ facie ad faciẽ in ꝑpetuũ cũ eo cũ omni iocunditatis dulcedine regnaturi, Amen.

Sermo de dedicatione ecclesie.

Terribilis ẽ locꝰ iste. Gen.xxviij. de mlt tis locis dici possunt ver ba ꝓposita Primo de loco huius terre ne habitationis. Est enim terra locus no bis terribilis. Hã q̃cunq̃ terrã videmus cãm habemꝰ reducẽde in memoriã illã terri

bilē sententiā dr̄ q̄ dictū est hoi. Gen. iij. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo do nec reuertaris in terrā de q̄ sumpt⁹ es: q̄ puluis es z in puluerē reuerteris. Recte g̃ de terra dicere possum⁹. Terribilis est locus iste terribilis inq̄ a terrendo: q̄ nos terrere dz. Admonet ei nos terra vt recognoscam⁹ q̄m de terra sum⁹ in terra z de terra viuim⁹: z ī terrā reuertemur. ¶ Secūdo dici pōt hmōi ꝓba ō loco corpee in carceratōis: q̄ vicz incarcerat aīa in corpore isto mortali. Est ꝓfecto aīa deuota in corpe sic in carcere: q̄ sicut dicit Sap. ix. Corpus qō corrūpit aggrauat aiam: z vicz impedit ei⁹ eleuationē ad supna. Bñ ergo de corpore suo dicere pōt aīa deuota. Terribilis est locus iste. ¶ Tertio de loco eccāstice scificatōis. s. ō domo sctifica ta z deo dedicata. Ipe etem dñs terribil dr̄. Deutero. x. De⁹ magn⁹ potēs z terribilis. i. tremēdus z reuerēdus seu veneraBil. Sic etiā nomē di tribile dr̄. ps. Sanctū z terribile nomē ei⁹. Sic g̃ z domus dei tribilis dr̄. Jō de ea dicim⁹ nūc. Terribilis est locus iste. i. reuerētia dign⁹ seu venerabilis z tremēdus. Vñ z multū terreri debem⁹ si in tali loco irreuerētes z indeuoti fuerim⁹ cū sit dom⁹ dei. Est g̃ locus iste terribilis. i. venerabilis ꝓpt ei⁹ dedicationē z sctificatiōez. Cui⁹ vtiq̄ dedicatiōis festū solēniter lerāter z deuote ab ommib⁹ chr̄ifidelib⁹ celebrādū est. Vñ de ꝓsecra. dis. j. c. Solēnitates dr̄. Dedicatiōis solēnitas est singulis ānis solēniter celebranda. Vñ Jo. x. Legim⁹ q̄ chr̄is p sonaliter affuit in festo dedicatōis templi Vñ ibi dr̄. Facta st̄ encenia hierosolymis z hyems erat z ambulabat iesus in porticu salomonis. Et Exo. xxiij. legit ꝑceptū fuisse a dño q̄ vniuersus pplus israel ter in āno. i. in trib⁹ festiuitatib⁹. s. pasche pētecostes z tabernaculoꝝ ꝑsentaret se in hierl'm z offerre deberet hostias i lege determinatas. z Esdre. vj. dr̄. q̄ filij israel fecerūt dedicationē tēpli cū gaudio. Si ita q̄z sic solēniter celebrabāt dedicationē tēpli: vide q̄nta deuotiōe celebrare nūc debemus dedicationē eccl'ie deo ꝓsecrate. Hā multo excellentior ē dedicatio quā nūc celebram⁹ q̄ esset dedicatio illi⁹ tēpli. Vis videre q̄nto excellentior: tāto vtiq̄ q̄nto vitas excellit figurā: q̄nto sacrificiū nr̄m qō est sacrificiū corpis chr̄i excedit sanctia tēporis illius. Sublimis igit atq̄ venerabilis plurimū ē sanctificatio siue dedicatio quā nunc colim⁹. Jō ꝓpter talem sctificationē bñ dicim⁹ q̄m terribilis ē locus iste. ¶ Circa hmōi at dedicatiōz tria sūt ꝑcipue declarāda mysteria ex q̄b⁹ etiā declarat⁹ euidēti⁹ apparebit q̄m terribilis est locus iste.

¶ Primū: ē mysteriū admirāde sig̃tiōis: vicz qd nob fcet materiale tēpli ōdicatio. ¶ Scōm: est mysteriū ꝓtēplāde scificatōnis: vicz de mō scrificatois tēpli z q̄lit per eā oñdit q̄lit faciēda ē spūal' tēpli scificatō ¶ Tertiū: est mysteriū obseruāde veneratōis: vicz q̄liter loco deo dedicato debet deuota veneratio.

Primū igit est mysteriū admirāde sig̃tiōis. Vbi ꝓsiderādū est q̄ tēpli materiale ōdicatio tres ꝑcipuas hz sig̃tiōes oi deuotiōe ꝓtēplādas. ¶ Prima: ē sig̃tio spūal' scrificatōis. ¶ Scōa: ē sig̃tio spūalis despōnatiōis. ¶ Tertia: est sig̃nificatio nuptialis celebrationis.

Prima ē significatio spiritual' sctificatiōis. Materialis em̃ tēpli sctificatio sig̃t spūalis tēpli. i. anie rōnalis sctificationē. Aug⁹. i ser. Quotiēscūq̄ fratres charissimi altar⁹ vel tēpli festiuitatē colim⁹: si fideli'r si diligent' attēdim⁹ z sctē z iuste viuim⁹: q̄dq̄d in tēplis manufact⁹ agit: totū in nob spūali edificatiōe cōplet Hec aug⁹. Vñ ō hoc templo spūali dr̄. j. Cor. iij. Nescit⁹ q̄ tēplū dei est⁹ vos z spiritus di habitat in vob. Si q̄s aūt tēplū dei violauerit: disperdet illū de⁹. Templum em̃ dei sanctū est qō est⁹ vos. Hoc ōt paulus iust⁹ z bonis. Mali em̃ pot⁹ sūt tēplū diaboli q̄z di. Apoc. xviij. Cecidit babylon z facta ē habitatio demonioꝝ. Est itaq̄ aīa iusta tēplū spūale di. Jō dr̄. apo. xxj. Ecce tabernaculū dei cū hoib⁹ z habitabit cū eis. Sic g̃ i tēplo materiali tractat⁹ vez sacrificiū corpis chr̄i z administrāt sacra: sic in tēplo spūali ꝓficiaꝝ nr̄aꝝ bonoꝝ opeꝝ sacrificia iugit' tractāda sūt. Aug⁹. x. de ci. dei. Vez sacrificiū ē omne op⁹ qō agit' vt sctā societate iheream⁹ do

Secũda ẽ significatio spiritualis despõsatõis ecclẽ vicz z cuiuslibz aie iuste cũ chõo. Vñ in q̃dã psa buꝰ solẽnitatꝫ cãtat ecclã. Hierlm z siõ filie cetuosis celestꝫ curie melos pãgat iugis leticie allã. Chõs em̃ despõsat hodie matrẽ nostrã normã iusticie quã de lacu traxit miserie ecclĩaz. Et qz hmõi despõsatio fit p celestẽ gr̃az a deo pr̃e descẽdẽte. Jõ Apoc. xxj. Et in epla hodierne solẽnitatꝫ dr Vidi civitatẽ sctãm hierlm, i. ecclĩaz militantẽ: descẽdẽte de celo a deo paratã sic sponsam ornatã viro suo. Hec aũt despõsatio ex pte ipiꝰ ecclie fit p fidẽ in baptismo rep missaz: z ex pte dei z p miscõiam z miserationẽ q̃ credẽtibꝫ pmittit gl̃iaz sempiternã Osee. ij. Despõsabo te mihi in sempiternũ despõsabo te mihi in mia z miseratõibꝫ: despõsabo te mihi in fide. Jn hõ attẽde chõi dulcedinẽ q̃ vult dici spõsus aiarꝫ. O q̃ felix illa aia q̃ spõso tã dulci: tã pio: tã benigno corde castissimo adherer. Sz heu q̃s miser aia q̃ relicto: tã dulci spõso p iordinatũ amorẽ carnis vl mũdi fornicat z efficit adultera. O q̃ miseri estꝫ vos gulosi z luxuriosi q̃ p turpissimo carnis amore: dulcissimi iesu amorẽ amittitꝫ. O q̃ infelices auari qui plus mundũ q̃ chõm diligitis O itez q̃ infelices z stulti superbi z ãbitiosi q̃ p mũdani honorꝫ vanitate honorẽ inappetibilẽ dine despõsatõis relinq̃tis Taliũ vtiq̃ aie nõ sũt ꝑe chõi spõse sz fornicatrices z adultere. O rẽ p̃sus detestabilẽ nõ suare fidẽ tãto spõsoꝰ repmissaz. Sola q̃ppe aĩa iusta dici dz chõi spõsa. Sic aũt in despõsatiõe carnali spõsꝰ dare soler spõse arras aliq̃s: sic chõs spõse sue ecclie z cuilibz aie iuste dat arras nobilissimas donec gueniat ad celestes nuptias. Sũt aũt hmõi arre: nobilissia sacra i q̃bꝫ relucz animor ille dulcissimꝰ q̃ chõs suã spõsaz diligit: z desiderat eã sibi ꝑpetuo copulari in ciuitate celesti. Jnter q̃ sacra ꝓcipuũ ẽ illõ nobilissimũ atq̃ dignissimũ eucharistie sacrm̃ dñice passiõis remẽoratiuũ z dulcoris ineffabilis ipiꝰ spõsi cõtẽtiuũ: q̃ ipe dat ecclie militãti vt pignꝰ z arrã celestꝫ gl̃ie: nec ei ꝓciosiorẽ arrã dare poterat q̃ seipm̃. Dat igit nũc seipm̃ spõse sue sub specie sacramẽtali vt sic secura sit q̃ rãdẽ ipi. socia bit z videbit eũ clarissimũ z apto intuitu z cũ eo in perpetuũ gaudebit in nuptiis celestib. Vñ sacrm̃ eucharistie dicit pigꝰ etne glorie. Vide supra in sermõe de corpore chõi in q̃rto mysterio in tertio significatione. tc.

Tertia est significatio nuptialis celebratõis. Significat em̃ templi dedicatio ꝑpetuã illã celebratõez celestiũ nuptiaꝝ ecclie triũphãtꝫ iã spõso suo chõo adunate. Vñ i. psa cãtat ecclia. O solẽne festũ leticie quo vnit chõs ecclẽ: in q̃ nre salutꝫ nuptie figurant. Jste sũt nuptie ꝑpetue z imortalis leticie nõ trãsitorie gl̃ie: sz pmanẽtꝫ z eterne. Jõ Apoc. xix. Gaudeamus z exultem⁹ z demꝰ gl̃iaz ei: qz venerũt nuptie agni z vxor ei ꝑparauit se. Et bñ dicit ꝑparauit se: qz nullus ad has nuptias introduci valet nisi ꝑparatus z veste nuptiali (q̃ est charitas) indutꝰ. Unde Matth. xxv. dicit. Que parate erãt intrauerunt: cũ eo ad nuptias: z clausa ẽ ianua virginib sz imꝑeparatis ne intrarent. O q̃nta suauitas est introire ad hmõi nuptias. Ad has igit ardentissimis desideriis nos ꝑpare debemꝰ q̃diu tps hẽmꝰ. Apo. xix. Beati q̃ ad cenã nuptiarũ agni vocati sũt. Cõsidera itaq̃ ex dictis q̃nta sit ista dedicatõis solẽnitas in q̃ nobis tanta repsentant nre salutis mysteria. Vide ergo q̃m hodie facis solẽnitatẽ scrificationis aiarꝫ: despõsatiõis ecclie: z aiarũ iustarũ: et celestiũ nuptiarũ ecclie triũphãtis.

Secũdũ est mysteriũ cõtemplande sanctificatõis vbi sũt ꝓcipue notande tres ꝯsideratiões.

Prima: ẽ ꝯsideratio causalis rõnis.

Secunda: est cõsideratio cerimonialis observatiõis.

Tertia: est consideratio moralis exemplationis.

Prima ẽ cõsideratio causalis rõnis: vbi vidẽde sũt rões siue causse ꝓpter q̃s oportet rẽplũ ẽdicari siue sctificari. Ps. Domũ tuã dñe decet sanctitudo. Et hoc ꝓcipue propter tres rationes siue causas. Prima: est rõ plenioris expulsiõis: vt vicz plenꝰ inde demones expellãt nec ibidẽ audeãt habitare. Nã talis locus p dedicationẽ efficit eis multũ ter

ribilis. Jō in p̄ncipio misse hui⁹ solēnita⁊ tis cātat illud Gen. Terribilis ē loc⁹ iste scz demonib⁹. Per ꝓsecrationē em̄ expellit ⁊ cōfugat ptās demonū. Un̄ refert Gre. in. iij. dial. q cū eccla q̄dā arrianoꝝ fideli bus rādita ꝓsecrarēt ⁊ reliquie bti sebaꝛ stiani ⁊ btē agathe illuc delate fuissent: po pul⁹ ibidē gregat⁹ est. Ubi em̄ dic Gre. se interfuisse ad h̄ replū dedicandū. Cū g̃ ppl̄ū ēba sese ꝓmereret: q̄dā ex eis q̄ iuxta sacrariū stabat porcū subito inter suos pe des huc illucq; discurrere sensēt: quē dū vnusq̄sq; sentiret ⁊ iuxta se stātib⁹ indica ret: idē porc⁹ eccle ianuas petīt ⁊ oēs per q̃s trāsiuit in admirationē cōmouit sz vi cēri nihil potuit q̃uis sentiri potuisset. q̄ ideirco diua pietas ondit vt cūctis pate sceret q; de loco eodē nūd⁹ inhabitaꝛ exiret. Hec Gre. Scōa ē rō honorabi liozꝫ ministratōis: vt vicz ibidē honorabi li⁹ sacra ministrent ⁊ reuerēti⁹ cult⁹ diui nus celebret ⁊ nos ē dei inuocet. iij. Reg. ix. Erit nomē meū ibi in sempiternū ⁊ oculi mei ⁊ coꝛ meū cūctis diebꝫ. s. in replo dedi cato. Ps. Dns i replo scō suo. Tertia est rō efficaciozis exaudicōis. Exinde em̄ oziones ibi facte nō modicā efficaciā ꝓse quūt imo sūt magis exaudibiles: q̄ sigt. iij. Reg. viij. Cū venerit q̄s ⁊ oꝛauerit in loco isto. s. deo dedicato tu dne exaudies i celoꝛ in firmamēto habitacli tui ⁊ facies oia p q̄b⁹ vocauerit te. Hec ibi. Ozo q̄p pt̄ dō accepta ex deuotiōe oꝛāt. Aug. ad pbā. de oꝛādo deū. Dignioꝛ seq̄t effe ctus: q̄nto feruētioꝛ p̄cedit affectus. Hec aūt deuotio augeri dz ex ꝓsideratōe ꝓse crationis loci. Jō ceteris parib⁹ efficacioꝛ ē ozo in loco ꝓsecrato. Un̄ etiā tal⁹ loc⁹ dr loc⁹ oꝛois: vt hr Esa. liij. In figura hui⁹ Gen. xxviij. In illo loco vbi postea dedica tū est replū salomonis vidit iacob scalam cuius summitas celos tangebat: ⁊ an gelos p eam ascendentes ⁊ descēdentes ad signādū q̄ oꝛantib⁹ in loco dedicato as sunt angeli eoꝝ oziones in celū deferētes ⁊ dona grāe oꝛātib⁹ afferētes. Un̄ ibidem seq̄t. Vere nō ē hic aliud nisi dom⁹ dei ⁊ porta celi. Similit aūt de replo spūali q̄ est aia dicendū est q̄ oportz illō sctificari. Prio p̄ diaboli expulsionē. Ja. iij. Re sistite diabolo ⁊ fugiet a vob. Nō em̄ pōt de⁹ habitare in anima nisi inde p̄ius dia bolus expellat̄. ij. Corinth. vj. Que cō uēnio chr̄i ad belial: q. d. nulla. Non habi tat ꝓfecto dns nisi in coꝛde scō. Ps. Tu aūt in scō habitas. Scōo p̄ operatōis acceptatōz. Nō em̄ p̄nt opa bois ee bo ac cepta nisi p̄us ꝓsona ei⁹ deo sit placēs et ita scta. Un̄ Gen. iij. Respexit dns ad a bel ⁊ ad munera. Ubi nota q̄m̄ p̄mo re spexit ad abel: ⁊ deinō ad munera ei⁹. Oꝛ si ꝓsona ipa nō sit deo accepta: nullatenus p̄nt ei⁹ sacrificia vel opa ee deo ḡta. Ter tio p̄ oziois exauditōz vt vz oꝛōes sint ma gis exaudibiles. j. Jo. iij. Si coꝛ nr̄m nō reprehēdit nos fiducia hēm⁹ vt q̄q̄d i oꝛa tiōe petierim⁹ accipiam⁹. Oportet igitur alas nr̄as ee scās. i. mūdas ⁊ in bono p̄ posito firmatas ⁊ deo dicatas: vt dignę sint fieri replū dī. Leui. xj. Scti estote q̄m̄ scūs sum dr dns. Et j. Thess. iij. Hec ē volūtas dī sanctificatio vestra.

Secūda ē cōsideratio ce rimonialis obseruatōis. Ubi sūt ꝓsideran de cerimonie ille q̄ in replī materialis dei dicatiōe obseruari solent p q̃s sig̃t nob ea q̄ ad spūalis replī dedicationē ⁊ sctificatō nē necessaria sūt. Et p̄cipue hic ꝓsiderabi mus tres p̄ncipales cerimonias q̃s etiaz cū dei gra spūaliter exponem⁹. Prima ē cerimonia p̄cessiōal' circuitiōis. In dedi catiōe em̄ eccl'ie materialis facit ep̄s i cir cuitu ei⁹ triplicē p̄cessionē in q̄ etiā facit trinā p̄cussionē ad portā ⁊ trinā pclama tionē dī. Attollite portas ⁊c. Allegorice. Illa triplex circūitio signat triplicē circui tū quē chr̄s fecit p̄ spūs eccl'ie sctifica tioz. Prim⁹ fuit de celo i mūdū. Scōs de mōo i limbū. Terti⁹ de limbo ad celum. Ut ēt p illū ēplicē circuitū sig̃t q̄ ecca illa ꝓsecrat ad honoꝛē trinitatꝫ. Trina pcus sio sig̃t ēplex ius q̄ hz chr̄s in sua eccla spūali. i. aiab⁹ iustꝫ: p̄ q̄ merito sibi oz aperiri porta coꝛdis: lic̄ clamat Cā. v. di. Aper mihi soꝛoꝛ mea. Est ei ipa eccl'a chr̄i iure creatōis: iure redēptōis: iure p̄misse gl̄ificatōis. Anſ. Certe dne q; me fecisti: q; me redemisti: q; tāta p̄mittz debeo a mori tuo meip̄m totū: imo debeo amori tuo plus q̃ meip̄m q̄nto maioꝛ es meipso p q̄ dedisti teip̄m ⁊ cui p̄mittz teip̄z. Hec ille. Trina aūt pclamatio sig̃t triplicē di uine potētie effectū i celo: in mōo: in infer

no. Manifestat em̃ dei potẽtia in celo in remuneratõe bonoꝝ p gl̃az. In mũdo in ꝓfuatiõe t ꝓpagatõe reꝝ p naturã. In inferno in punitõe reproboꝝ p iusticiã. Horat ꝙ p triplicẽ ꝓcessione sigt triplex circũit⁹ necessari⁹ ad spũal tẽplũ dedicatiõz Hmõi aũt triplex circũit⁹ fieri dz reducẽ dõ in mẽoriã petã cordis: oris t opis. Trina ꝓcussio sigt triplicẽ ꝙsiderationẽ ꝓpunctiuã t q̃st ad hostiũ cordis ꝓcutiẽdẽ vt dicetis ꝓterat. Pria ẽ ꝙsideratio infernalis penalitatꝫ ex q̃ nascit timor a petõ retrahẽs Prouer. xv. Per timorẽ dñi declinat ois a malo. Scda ẽ ꝙsideratio hũane fragilitatꝫ: qr p se vadit hõ in petm̃: sz p se redire nõ pt: qr sic dr. ps. Spũs ẽ vadẽs t nõ redies: t ex hac ꝙsideratione nascit pudor petm̃ ꝓfudẽs. Hiere. ij. Sic̃ fur ꝙfunditur ita t tu ꝙfunderis. Tertia est ꝙsideratõ diuine bonitatꝫ ex q̃ nascit amor in deũ reducẽs. Ps. Gustate t videte qm̃ suauis est dñs. Hec ei tria timor pudor t amor maxime sũt ꝓritiõis inductiua t sctificatõis aie ꝓparatiua. Trina aũt ꝓclamatio fcat triplicẽ increpationẽ suã redargutionẽ: q̃ fm tres ꝓdictas ꝙsideratões arguere dz t increpare seipm̃ peccatorẽ: vt p amplius de petis ꝓterat t ad ꝓfessionẽ cito faciẽ dã inducat. Dz em̃ petor sic alloq̃ cor suũ increpãdo. O cor humanũ: cor indeuotũ cor durũ: respice tormẽtoꝝ infernaliũ que incurristi acerbitatẽ: t ꝓtremisce. Respice ꝓprie ꝙditiõis vilitatẽ: t petõꝝ q̃ comisisti deformitatẽ: t erubesce. Respice insup celestiũ gaudioꝝ q̃ amisisti amenitatẽ et totis viribꝫ ad deũ tuũ reuertere. Berñ. Cõsiderare dz petõr q̃d incurrit qr infernũ: q̃d offendit qr deũ: q̃d amisit qr celũ.

Scda est cerimonia mysterialis aspsionis: qr vicz interius t exterius ecclia dedicanda trina vice aspgit aq̃ ꝑdicto. Et h̃ ad remouẽdã maledictionem quã terra a ꝓncipio cũ fructu suo ꝓpt hoĩs petm̃ accepit: vt dr Gen. iij. t ad demonis expulsiõz Vñ in exorcismo aq̃ dr. vt fias aq̃ exorcizata ad effugãdã oem ptatẽ inimici ipm̃ inimicũ tc. Spũaliter ad dedicationẽ tẽ plũ spũalis necessaria ẽ trina aspsio aque cõpũctiõis. Sicut em̃ ot Gre. Dẽs hominis cõsiderare dz vbi fuit t erit: vbi ẽ: vbi nõdũ est. Vbi fuit t erit: qr fuit i petõ t erit in iudicio: vbi est: qr in miseria: vbi nõ ẽ: qr nõdũ ẽ in gl̃ia. Q̃n igit ꝙsideãdo q̃ fuit i petõ de q̃ rõnẽ redditur⁹ ẽ in iudicio: lachrymas fudit: tũc spũale tẽplũ tam aq̃ sem el aspgit: qñ aũt p miseria: in q̃ ẽ ad fletũ ꝓpũgit: tũc scõo irrigat: qñ ꝙ p gl̃a in q̃ nõdũ ẽ lachrymas emittit: tũc tertio aiaz suã respgit. Vl̃ pt fieri triplex ista aspsio fm triplicẽ ꝙsiderationz iã ꝓpus in prima cerimonia posita. Est aũt notandũ q̃ aq̃ q̃ aspgit ecclia dedicãda cõponit ex q̃tuor ex aq̃: vino: sale: t cinere. Allegorice p vinũ lymphatũ intelligit ꝙbũ hũanatũ: Qal sctitas vite sue: p cinerem sue passionis amaritudo. Ad aias g̃ nr̃as sctificandas cor nr̃m his tribꝫ debem⁹ aspgere sez bũficio icarnatõis q̃ qõ ꝓuocemur ad gr̃a rũactionẽ. exẽplo sue ꝓuersatiõis p qõ informemur ad scitatẽ: tmẽoriali passiõis p qõ inflãmemur ad charitatẽ. Horalit aũt p aquã ꝓpũctio siue lachrymaꝝ effusio significat: de q̃ ezech. xxxvj. Effundam sup vos aquã mũdã t mũdabimini ab oibus inq̃namẽtis vr̃is. Ista ẽ aq̃ lauãs stratũ cõscie. Ps. Lauabo p singulas. no. lectũ meũ lachrymis meis stratũ meũ rigabo. Per vinũ leticia spiritalẽ itelligit: qr vt ot ps. Vinũ letificat cor hois. Leticiã em̃ spiritalẽ diligit de⁹ in opibꝫ nr̃is. ij. Cor. ix. Hilarẽ datorẽ diligit de⁹. Et ꝓpter spũali dedicatiõe dz eẽ vinũ spũalis leticie Jn cui⁹ figura dr Esdre. vj. q̃ filij isrl̃ fecerũt dedicatiõez tẽpli cũ gaudio. Sz aduertẽdũ q̃ vinũ t aq̃ debẽt iniciẽ misceri. Q̃n ei petã sua respicit hõ: dz dolere t ꝓpũgi. Sz ex alia ꝑte q̃n r̃spicit q̃ eũ dñs ad suã mã reuocat: cãm hz leticie: t certe tũc aq̃ mutat i vinũ. vt dr Jo. ij. Per sal aũt itelligit discretõ Q̃m sic dia cibaria sñ sale ĩsipida sit: ita t opa fcta sine discretiõe. Jõ ꝓcepit dñs Leui. ij. q̃ i oi sacrificio sal apponat. Ber. Discretõ ñ tã ꝓt⁹ ẽ q̃ aurĩga ꝑtutũ doctrix mox: moderatrix affectuũ: hanc tolle t ꝓt⁹ victũ erit. Hec ille. Per cinerẽ itelligit ꝓfũda hũliatio q̃ fm Ber. mr̃ salutz dr. Hec ei sepe ꝓuenit ex recordatiõe mortis signare p cinerẽ Job. xxxj. Cõparatus sum luto et assimilatus sum fauille et cineri. Luto dicit ꝓpter origĩis vilitatẽ: fauille ꝓpter breuitatẽ: et cineri ꝓpter mortis resolutionẽ. Jn dedicatiõe g

spiritualī lachrymis ꝓpūctōis admiscerī debet vīnū spūalis exultatōis: sal mature discretiōis: z cineres ꝓfunde hūiliatiōis.

¶ Tertia est cerimonia figuralis descriptiōis. In pauimēto eīm ecclie signaf crux de cinere: i q̄ cruce describif alphabetū figuris siue lris hebraicis: grecis z latinis. vt p hoc fcetur allegorice ꝓiūctio vtriusq; ꝑsone ꝓ xpō in fide. q̄ ꝓiūctio facta est in cruce z p crucē. Fides ei crucis fundamētū est z pauimentū totī⁹ scrificatiōis. Ūñ z moraliter p h̄ signaf inscriptio articlōꝝ fidei nr̄e z diuinoꝝ ꝓceptoꝝ in cor:de p chr̄i crucē ꝓsignato. Preterea in dedicatiōe eccl̄e fit alia descriptio q: vicz describunf cruces i parietib⁹ eccl̄ie z chrismate inūgunf z añ ipas accēsa lūinaria infigunf. Fit aūt hmōi descriptio triplici rōne. ¶ Primo ad ōmonū ꝓfutatiōez. Ubi⁹. Ubicūq; ōmones signū crucis viderit fugiūt timētes baculū q̄ plagā acceperūt ¶ Scdo ꝓpter triūphi oñsionē. Cruces ei sūt vexilla chr̄i z signa triūphi ei⁹. Ūñ p h̄ oñdif q: loc⁹ ille est chr̄i dñio subiugat⁹: sicut qñ aliq̄ ciuitas alicui ꝓncipi subiugaf/ vexillū ei⁹ i ea erigif. Lassiod. Crux est victoria chr̄i: p̄ditio diaboli. ¶ Tertio ꝓpter apl̄oꝝ repsentationē. Duodeci eīm lūinaria añ cruces posita repñtant duodeci apl̄os q̄ per fidē crucifixi mundū illūinauerūt. Ue igif cruces chrismate inūgunf: illūināf: z inflāmanf. i. lūinaria inflāmata corā ipis ponūtur. q̄m apl̄i fide chr̄i crucifixi mundū vnxerūt ad ꝓscie nitorē q̄ ꝓleuis: z ad bone vite odorē q̄ balsamū sigf. In chrismate eīm sunt oleū et balsamū. Ire illūinauerūt ad cognitiōez z itex inflamauerūt ad amorē. Moralr aūt in dedicatiōe spūali debēt depingi cruces in intellectu p fidez: in mēoria p recordationē: in volūtate per deuotōis affectiōz. et he cruces inūgi debēt nitore puritatis z vite z odore scientie fame. dñt illūinari z inflāmari lūinib⁹ bonoꝝ opex ardore charitatis z feruētiū: vt sic opa nr̄a nos euidenf oñdāt chr̄i cruce ꝓsignatos: ex q̄ tota dep̄det aiaꝝ scrificatio In ipa eīm fecit dñs lauacrū de xpīo sanguine ad abluēdas sordes pcōꝝ. Apoc. j Dilexit nos z la. nos a pec. nr̄is in san. suo Sic itaq; ptz quō p cerimonias in materialis tēpli dedicatiōe obſuatas nobis ea significanf q̄ a⁹ spūalis tēpli dedicatiōez necessaria sunt. Si igif iuxta p̄dicta fecerim⁹: poterūt nr̄e aie scrificari z tēpla effici deo digna/ z demōib⁹ terribilia. Et de q̄libet alia sic dedicata poterim⁹ dicere: q̄ nīa terribilis est loc⁹ iste.

¶ Tertia ē ꝓsideratio moralis exēplatiōis. Ubi ꝓsideradū est exēplū de Zacheo nobis in euāgelio hui⁹ solēnitatis ꝓpositū q̄liter nos docet ꝑparare et disponere aias nr̄as vt digne sint fieri tēplū dei z dñs in eis dignef habitare tāq̄ in tēplo sibi dedicato. Sūt itaq; iuxta textū euāgelicū (q̄ Lu. xix. scribif) tria ꝓsideranda. ¶ Primū est Zachei affectuosa deuotio: q: ardenf cupiebat iesum videre. Dicit itaq; euāgelist: Egressus iesus p̄ābulabat hiericho. Spūalr: hiericho sīgnificat mūdū. Hiericho ei iterp̄taf luna q̄ variabilis est: et ita mūd⁹: quē iesus intrauit in sua incarnatiōe: ambulauit i sua ꝓuersatiōe: sed ꝑambulauit in sua passiōe Moralr. Mūdus est ꝑambulāq̄: q: per eū citissime ē trāsep̄dū/ z nullo mō p amorē inordiatū est ibi imorādū. Ut⁹ ei fieri p̄t vt nō inficiaf q̄ reb⁹ mūdanis p cupiditatē implicaf. Leo papa. Alia lucri cupida etiā p exiguo ꝑire nō metuit. Cū itaq; sic ambularet dñs p hiericho Zache⁹ qui ꝓnceps erat publicanoꝝ ꝑmus inter illos q̄ vacabāt publicis actib⁹ .s. exactionib⁹ q̄ implicāt ad p̄tm: ac diues: z in adq̄rēdo auar⁹ (ex q̄ in eius vocatiōe maior apparet miseria) desiderab. Dex deuotiōe videre iesum: z nō poterat p̄ turba: q: statura pusillus erat z cor:pe z mēte. Amb. Nemo ie sum facile videt: nemo p̄t videre iesuz cōstitut⁹ in terra. Hec ille. Precurrēs igif ex deuotiōe Zache⁹ ascēdit in arborē sycomoꝝ vt videret illū q: inde erat trāsiturus. Bēda in omelia. Que impossibilia sunt apud homines: possibilia sunt apud deum. Ecce enim camelus depositā gibbi sarcina per foramen acus transit. hoc est diues et publicanus relicto onere diuitiarum per angustam portā/ artamq; viam que ad vitā ducit: ascendit. Qui mira deuotione fidei ad videndū saluatorē quod natura min⁹ habebat: ascensu supplet arboris. Arg tō iuste q̄uis rogare ipe ñ aude

bat bñdictiōez dñice suscepti onis accepit qm̄ desiderabat. Hec ille. Nota Sycomorus arbor ē in folijs similis ficui: in alijs moro: z dr̄ ficᵖ fatua: qz ē arbor sterilᵉ. Vñ qz crux dñica credētes allicit vt ficᵖ: ab incredulis irridet vt fatua: qz iudeis ē scandalū: gētib⁹ aūt stultitia: credētibᵖ aūt virtus dei ē. Vt dr̄. j. Cor. j. Jō sycomorᵖ significat arborē crucē cuiᵖ fructus est ipse chr̄s in ea suo sanguie rubricat⁹: sic z fructus mori liḡrē hz sanguineū. Sacheᵖ aūt interpr̄tat iustitia vel iustificatio aut iustificat⁹ festinās ꝛ surgēs ꝛ ficat oēs q̄ ex amore iustitie ad chr̄m accedere festināt vt iustificēt: q̄ venientes ad arborē crucē z eam corde z affectu deuoto ascendentes q̄uis statura parui sint in meritᵒ: inde tñ iesum videre z cognoscere merent. Hāc igit arborē ascendam⁹ charissimi p fidē z deuotā meditationē. Aliter em̄ ihesum videre nō possum⁹ aliter sctificari nō possumus: qz statura pusilli sumus: nec em̄ sufficere pñt opa nr̄a sine merito chr̄i crucifixi. Hanc igit petr⁹ ppūctᵖ ascēdat ꝑ pie ifirmitatᵒ atq; imq̄tatᵒ ꝛ scius z in dei bonitate cōfidens in sola crucis ꝓtute gl̄iet di. cū apl⁹ Gal. vj. Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nr̄i ihesu chr̄i: ex q̄ procedit sctificatio et dedicatio animar̄.

Scōm est deuotionis gr̄iosa appbatio. Cū em̄ venisset ihesᵖ ad locū suspicies vidit zacheū nō tātū corporali visu: sz z pietatis affectu eius desiderū appr̄obās. Beda. Vidit ihesus videndo se z elegit eligēdo se. Hec ille. Bonum fuit zacheo videre chr̄m sz melⁱᵖ se videri a chr̄o. Cognoscēs ergo ihesus z acceptās desiderū zachei ōt ad eū. zachee festinās descēde: qz hodie i domo tua oportet me manere. In domo q̄dē materiali ꝑ refectionē suā z discipulorᵖ suor̄ z ad oñendū benignitatē peccatori reuertēti. Z i domo spūali ꝓcie ꝑ gr̄e influxionē necessariā petri. Sacheᵖ igit festinās descēdit: z excepit illū gaudēs de rāti hospitis aduētu. Vide dñi benignitatē plus dedit zacheo q̄ desiderauerat: qz seipm̄ ōdit ei z ad domū eiᵖ declinauit: qđ ille petere ausus nō fuerat: sz tm̄ videre cupiebat. Moraliter vult dñs manere in domo ꝓscientiar̄ nr̄ar̄: z vnicuiq; nr̄m dicit. Hodie in domo tua oportet me manere: z hoc maxime si desideramus ad chr̄m venire: si crucē salvatoris ascēdim⁹ ꝑ fidē z cōtēplationem cū sctō desiderio r affectiōe. Sanctū enim desiderū facit animā eē tēplū deo dignū. Augᵖ. Tota vita boni chr̄iani sanctū desiderium. qđ aūt desideras nōdū vides: sed desiderando capax efficieris. Hec Aug.

Tertiū est approbatiōis gl̄iosa manifestatio: qz manifestauit dñs iustificationē z sctificatiōz zachei pharisеis z iudeis murmurantib⁹: hoc em̄ videres murmurabāt dicētes q̄ ad hoiem pctōrez diuertisset: peccabāt isti grauiter male iudicando de zacheo: qui iam pctōr non erat sed ꝑ penitēs: z similiter de chr̄o: qz nō mirū erat si ad eū diuertebat quē iustificauerat cor em̄ penitēs est dñi diuersoriū. Jtē irrationabilit⁹ oino murmurabāt etiāsi zacheᵖ adhuc peccatorr̄ esset. Nemo em̄ rationabiliter murmurare pōt si medicus dignatur visitare egr̄m. Pharisei murmurātibus sikes sūt maledici: detractores bonor̄ etiā opera depr̄auātes z q̄ bñ fiūt in malū interpr̄etantes. Stās aūt zacheus ad obediendū dño ꝓptᵖ: nō titubās ꝓpter alior̄ murmurationē z detractionē: quēadmodū multi faciūt ꝓpter modicuz ꝓbū alior̄ bonū desinētes tā inchoatū: dixit ad dñm: Ecce dimidiū bonor̄ meor̄ dne do pauperib⁹. Et si q̄d aliquē defraudaui: reddo ꝙquadruplū scz de alio dimidio. Ex q̄ apparet eiᵖ iustificatio. Nota. sic debēt dicere sic zacheᵖ hi q̄ volūt elemosynā dare aut iniuste possessa restituere. Do vicz vel reddo: z nō dabo vl̄ reddam seu in testamēto ponā. Illū ḡ quē sic mr̄ curauerat dñs etiā a culpa sanatū z iustificatū manifestat exteri⁹ di. qz hodie huic domui salᵖ facta est: auaricie z oīm viciorū veneno curato eo q̄ z ipe filiᵖ sit abrae nō iam publicanᵖ sed abrae filius: nō tantū genere sed z imitatōe. Sacheᵖ q̄ppe sic z abraā in fide creuit: z abraā quidē angelos: zacheus vero angelor̄ dñm hospitio recepit. Et sicut abraā terrā: cognatōez: z domū paternā ob spem future hereditatis dño iubēte deseruit: ita z illevt thesaurū in celis ad q̄reret bona sua impertiēdo pauperib⁹ reliq̄t: vt ait Beda. Deinde ait assignat dñs causam ḡre ad hominē peccatorē diuertisset: hoc em̄ fecit vt ipse me/

dicus egrotū sanaret: z vt de⁹ pctōrē iusti ficaret. Ad hoc em venit filiꝰ dei in mūdū p carnis assumptionē factꝰ hō z filius hois sz ꝓgis: vt q̄reret p doctrinā: z salua uū faceret p grāz qō pierat p culpā. Stu deamꝰ itaq; exemplo zachei dēsiderare chri stū: crucz arborē p devotionē ascēdentes z statim apparebit ipe dñs desideriū no/ strū z ad nos veniet z apud nos māsionē faciet: z ab hostibꝫ nr̄is z cōtis maliuo/ lis nos defendet: z in eternā salutē tandē nos cū angelis accipiet. Si āt sic fiat aia tēplū dei: pfecto locus erit demonibꝰ ter/ ribilis.

Tertiū est mysteriū obseruāde pene tratōis. vbi videndū quō loca deo de dicata sūt cū omni veneratōe freqn tanda: vbi ad pñs notande sūt tres con/ siderationes.

Prīa: est ꝓsideratio local' determiatōis
Scōa: ē corpalis dispositiōis.
Tertia: est rōnalis inductōis.

Prima est cōsideratio lo calis determinatōis: vbi ꝓsiderādū ē q̄re oporter eē aliq̄ loca determinata: do spe cialit dedicata: ad deū adorandū deputa/ ta: cū tm ipe deꝰ vbiq; sit: nec cōprehenditur loco. Vñ. iij. Reg. viij. ōt Salom̄. Si ce lū z celi celoꝝ te capere nō pñt: q̄nto ma/ gis domꝰ hec quā edificaui tibi? Notādū ḡ sm Tho. q. iij. q. lxxxiij. q. sic ōt Dam̄. in li⁹. li. Ex duplici natura cōpositi sumꝰ. s. intellectuali z sensibili. Jō etiā deo dupli/ cem adorationē debemꝰ. s. spūalē q̄ ꝓsistit in interiori motu aīe: z corpalē q̄ ꝓsistit in exteriori corpis būiliatiōe. Principal' aūt est devotio mētis interior: secūdaria autē būiliatio exterior. Hēs aūt interi⁹ appē/ hendit deū q̄si nō ꝓhēsuz aliq̄ loco sz sig corpalia necesse ē fieri in loco determiato Et iō loci determinatio nō req̄rit ad ado rationē de necessitate: sz secūdū quādā cō decētiā sicut z signa corpalia. Sic ḡ determinatꝰ locꝰ eligit ad adorationē nō ꝓpt eū q adorat q̄si loco ꝓcludat: sz ꝓpt ipios adorātes: q̄ spēalē devotionē cocipiūt ex sanctitate loci: sicut ptz ex adoratōe salomo nis. iij. Reg. viij. Hec ex Tho. vbi s. Ta les aūt locus deo dedicatꝰ hz multa nobi q̄ ꝓsideratio ad ipius loci reuerētiā nos inducere debet. Prīo dr basilica. vt dr dis. xlij. Nō oportet. Vbi ōt archidyaco nus q basilica dr palatiū regis. Basileos em̄ grece: latine dr rex. Jō basilica dr q̄si dei ecclia q est palatiū sūmi regis. Se cūdo dr tēplū. Et sm archiō. Tēplū dici tur q̄si tectū amplū q ppls ibi sub vnius tecti amplitudine ꝓtinet: z ꝓpter templa sūt maiores ecclie vel dicit tēplū a ꝓtem plādo: q hoc ibi fieri dz. Tertio dicit ecclia vt ptz de ꝓse. dis. ij. c. Eccl'ia. q̄ inter ptat collectio seu ꝓuocatio. Vbi ōt archi diaco. q iō dr ꝓuocatio q cōtinet ppl'm ꝓuocatū a deo. Vbi aūt ꝓueniebat popu lus iudeoꝝ dicebat z adhuc dr synagoga q̄ inkptat congregatio: q ad fidā legis que aspa erāt z dura ppls ille velut grex peco rū timore congregabat: sz in catholicz: adu/ natio dr ecclia. i. ꝓuocatio: q amore spūs/ sancti ad vnā fidē z vnum pmiū futuri secli vocat. Quarto dr tabernaculū: qō est militare habitaculū. Ps. Tabernaculū in loꝫ cū tabernacl'i admirabilis vsq; ad domū dei. i. ab ecclia militāte vsq; ad ecclam triū phātē: q eim militia est vita hois sup terr/ rā. Jō ecclia vbi adunat ppls militas nō habēs hic ciuitatē manētē dr apte taber naculū. Quinto dr domꝰ ōi vt ptz. Joh. ij. z Matth. xxj. Et de re. z ve. sctoꝝ. ca. Domū dei. li. vj. Vñ z. ij. Paral. vij. post ꝓstructionē tēpli apparuit dñs salomoni nocte in tēplo z air. Audiui oratonē tuā z elegi locū istū mihi in locū sacrificij. ꝛc. Ptz itaq; ex dictis quomō religiōsa determi natio loci ad deū adorādū sz nō solū facta est loci determiatio vt ponat distinctio lo ci dedicati a loco nō dedicato: sz z req̄rit diuersitas localis determinatōis sm diꝫ uersitatē cōditiōis adorantiū q nō est cō uenies laicos in ecclesia eē cū sacerdotib⁹ z clericis deo famulantibus. Vñ clemēs pa/ pa de. ꝓfe. dis. ij. c. Sacerdotū. Sacerdo/ tū alioꝝq; clericoꝝ ecclesiis seruientiū: do nores a laicoꝝ loco discrete apparere que nit: quāobrē nulli laicoꝝ liceat in eo loco vbi sacerdotes z reliqui clerici ꝓsistunt. (qō pbyteriū nūcupat) qñ missa celebrat ꝓsistere vt libere ac honorifice possint sa cra officia exercerī. Jtē extra de vita z ho nestate clericoꝝ. cap. j. sic dicit. Ut laici secus altare quādo sacra mysteria celebrā

tur stare vñ sedere inter clericos nõ presumant: sed ps illa q̃ cancellis ab altari diuidit tãtũ psallẽtib⁹ pateat clericꝫ: ad adorandũ ꝓ o z cõicandũ laicis z feminis sicmos ẽ pateat sanctũ sctõꝝ. Hec ibi ex cõcilio magũtino. Glo. aũt ibidẽ ór. q̃ sctũ sctõꝝ p corpe eccl̃ie accipit siue p pte maioꝛi ecclesie vbi stãt laici. Cõtra eos autẽ q̃ volũt in eccl̃ia residere in loco sublimioꝛi q̃ deceat ad statũ suũ: adducẽdũ esset exẽplũ de pharisẽo z publicano: qõ habetur Luce. xviij..

Secũda ẽ cõsideratio corporalis dispositiõis.

Vbi ꝓsiderãdũ ẽ de dispositõe corporis hũani in adorãdo deũ in loco sibi dedicato. Est autẽ ꝓsiderãda hmõi corpalis dispositio q̃ntum ad tria.

Primo q̃ntũ ad aspectũ localẽ: qz vicz i ecclesia adorãtes aspiam⁹ ad oriẽtẽ qõ fit fm quãdã ꝓdecẽtiã triplici rõe. fm Dam̃ li. xiij. Primo vt patriã nostrã nos requirere oñdam⁹. i. q̃si q̃ram⁹ ad paradisuz redire q̃ est ꝓstitutus in oriente. vt legitur Gen. ij. fm Nam septuagita interptũ. Secũdo vt q̃si ad chr̃m crucifixũ aspiciam⁹ q̃ crucifixus respiciebat ad occidẽtẽ: z ita ad oriẽtẽ adoramus q̃si ad ipm respicientes. Tertio vt veniẽtẽ iudicẽ nos expectare mõstrem⁹. Assũpt⁹ em̃ ad oriẽtẽ sursuz ferebat. Ps. Qui ascẽdit sup celuz celi ad oriẽtẽ. Et ita ipm apli adorauerũt. Sic aũt veniet quẽadmodũ vidistis eũ eũtẽ in celũ. vt ór Act. j.

Scõdo q̃ntũ ad cultũ reuerẽtialẽ. Sic em̃ ór Tho. ij. q. lxxxiij. Deũ tñ nõ rõe sui: tñ rõe nostri etiã corpal̃r fuereri dẽm⁹. Tũ vt p corpales mot⁹ excitem⁹ mẽtẽ nr̃az. Tũ vt deũ fm vtrãq; naturã. s. corp⁹ z aiam honoremus. Tũ q: ꝓnaturale nob vt p sensibilia ad intelligibilia ꝓcedam⁹. Cõsistit autez hmõi reuerẽtia corpalis p̃cipue in .3. rib⁹.

Primo in capitis inclinatõe: vt cũ nois tur iesus. Vñ de ꝓse. eccl̃ie. c. Decet. li. vj ór. Cõueniẽtes in eccl̃ia nomẽ illõ qõ est sup oẽ nomẽ vicz nomẽ dñi iesu exhibitõe reuerẽtie spalis attollãt z ita flectãt genua q̃ vel capitis iclinatõe ꝓtestẽt. Hec ibi. Hoc aũt faciẽdũ ẽ in signũ erubescẽtie p offẽsis nr̃is: sic publican⁹ faciebat (Luc. xviij.) q̃ nõ audebat oculos ad celũ leuare. sz pcutiebat. z̃c. Vt sic q̃si aia ad moduz pueri reꝑhensi erubescat ꝑ̃nte sibi dño. Filia babylonis miſa z̃c.

Scõdo i corpis incuruatiõe: sic in diuinis officijs ór Glia pri z filio z̃c. Hũc vsũ hz eccl̃a vt oẽs corpus icuruet sit cũ capite q̃si i recognitiõez nr̃e miserie vicz p corp⁹ nr̃m feriditi miseria plenũ ẽ z ad pcã ꝓptũ nisi a deo iuuet. Gen. viij. Sensus em̃ z cogitatiões hũani cordis in malũ ꝓna sũt. Et Job. x. Memẽto q̃so q̃ sic lutũ feceris me. Tertio in corpis pstratõe vel oino corp⁹ pster nẽdo sup terraz vt q̃n in passiõe ór: emisit spm̃. Vel saltẽ genua i terrã flectẽdo vt cũ adoram⁹ corp⁹ chr̃i. Et h̃ facim⁹ in ptesta tõz subiectõis z obedientie q̃si pfitẽtes nos nihꝰ eẽ ex nob sz oia a deo recepisse. Jõo nos pfitemur sibi totaliter subiectos. Ps. Venite adorem⁹ z ꝓcidam⁹ añ deuz. z̃c. Nõ: q̃n ipe ẽ dñs de⁹ nr̃. Notãdũ autẽ q̃ dño tpali genu sinistrũ flectimus z plato spũali dextz: qz ptãs tpalis p sinistz: spũalis ꝓ p dextz sigt eo q̃ ptãs tpaliter respicit corp⁹: z spũalis aiaz q̃ mlto potioꝛ ẽ corpe ps aũt potioꝛ ór dextra Jõ añ chr̃m dñm corpis z aie q̃ z vtrũq; genu nob dedit et vtrq; p nob i cruce fixũ habuit: ambo genua flectere debem⁹. Exẽplo salomõis q̃ oraꝰ deũ vtrũq; genu fixerat in terrã: vt hr̃. ij. Reg. viij. Jn his itaq; oib⁹ reuerentijs corpalib⁹ nos deo plenarie subiectos eẽ ad pdẽdũ vl̃ saluãdũ ꝓfitemur q̃si dicẽtes cum ps. Jn manib⁹ tuis sortes mee.

Tertio i adoratõe ór ꝓsiderãda ẽ corpalis dispositio. q̃ntũ ad hitũ capitalẽ. s. q̃ntũ ad capitz velatõez vl̃ denudationẽ. Et ó h̃ sic ór apls. j. Cor. xj. Volo aũt vos scire q̃m oꝰ viri caput chr̃s ẽ: caput aũt mulierz vir: caput ꝓ o chr̃i de⁹. Omis vir oraꝰ aut ꝓphetãs velato capite deturpat caput suũ. omnis autem mulier orans aut ꝓphetãs non velato capite deturpat caput suum. Nã si nõ velat mulier tõdeatur z̃c. sequitur. Vir quidẽ nõ ór velare caput suũ q̃m imago z gloria dei est. Non em̃ vir ex muliere sed mulier ex viro z̃c. sequit Jdeo debet velamẽ habere mulier supra caput ꝓpter angelos z̃c. Ybidez. Vosipsi iudicate: decet mulierẽ nõ velatam orare deũ: quasi diceret: non. Jdeo subdit. Nec ipsa natura docet vos. Notãdũ aũt q̃ illõ apli. Debet mulier velamẽ hr̃e super ca-

put ꝓpter angelos: a mgro sen. in glo. tri-pliciter exponit. ¶ Prio de angelis custo-diētib⁹ nos ¶ Scdo de angelis sacro do-nico assistentib⁹. ¶ Tertio de sacerdo-tibus: ne. s. ex mlieris vano ornatu teterēt Oñ ea ipi angeli mulierē vanā t capite ñ velatā (p quā puat honor dei) t sacerdo-tes (q t angeli in scpturis aliqñ dicunt: vt patz Malach. ij.) videt in eccla/grauiter ei indignant.

¶ Tertia est ꝑsideratō ra-tionalis inductionis. Ubi notāde sūt cō sideratiões inductiue ad veneratiōz et re uerentiā loci dedicati: q pcipue sunt tres. ¶ Pria ē ꝑsideratō venerāde sanctimonie. ¶ Scda est adorāde assistentie. ¶ Tertia est detestādo irreuerētie.

¶ Prima igit est ꝑsideratio venerāde sctimonie. i. sctificatiōis ipi⁹ loci: qz vicz ille ē locus deo dedicat⁹: deputat⁹ ad tractāda sacra mysteria t mīnistrāda sacra: t ad im petrāda t suscipiēda spūalia bñficia. Pro-pterea Ps. Suscepim⁹ de⁹ misericordiaz tuā in medio templi tui. Ubi etiā sepelimur post mortē vt ibi requiescāt corpa nra vsqz ad re surrectiōez generalē. Igit cū sūma reue-rentia q̄libz in ecclīs adesse dz. Uñ extra de re. t vene. sctōz. ca. Domū dei. dr. Do-mū dei decz sctitudo. Decet vt cui⁹ in pa ce fact⁹ est loc⁹ ei⁹/ etiā cult⁹ sit debita ve neratiōe pacific⁹. Sit itaqz ad ecclīaz hu milis t deuot⁹ ingressus: sit in eis deuota ꝓuersatio: deo grata: inspiciētib⁹ placita. Et Aug. xlij. di. c. In oratorio. In oratorio ꝓter orādi t psallēdi cultū penit⁹ nihil agaf: vt noi huic t opa iugit ipensa ꝓcor dent. Uñ t Greg. decim⁹ in ꝓcilio lugd. extra de imu. ecclīaz. li. vj. c. Decz domuz dñi dr. Cessēt i ecclīs eaz cimiteriis ne gociatiões t pcipue nūdiaz aut cuiuscūqz fori tumult⁹ t in eis iudicioz seclariū stre pit⁹ ꝓfescat. Hoc ibi. ¶ Scda est ꝑside-ratio adorāde assistētie. Assistūt ei ibi mlta sctā adoratiōe t reuerētia dignissima. Ubi ꝓmo aduertēdū q sicut dr Tho. in ij. q. lxxxij. Duplex est adoratio, s. ado-ratio latrie q̄ soli dō debet vt creatori oīz t ꝓncipio oīs boni: qđ pōt hīe ille q ado-rat: Hac adoratiōe nolūt mardochē⁹ ado-rare Aman. Hester. xiij. Alia est adora-tio dulie q̄ exhibet creature excellēti. Uñ inter exteriores q ad reuerētiā ptinēt q̄ cre aturis excellētib⁹ exhibent maxim ē ado-ratio, soli aūt dō debet sacrificiū: vt p Au gus. x. de ciui. dei. Hoies dicunt colēdi et venerādi: si āt t multū addit adorādi: ḡs vero sacrificandū censuit nisi ei qui deus aut sciuit aut putauit: aut finxit. t ꝑm hāc adoratiōez nathan ꝓpha adorauit dauid iij. Reg. j. Hmōi aut adoratio dulie ita⁹ duplex est: q: est dulia maior: t dulia mi-nor. Dulia maior dr hyꝑdulia t attribuit virgini marie p eo q est mr dei: rone cui⁹ sibi ꝓuenit ita excellēs adoratio q excellē tior pure creature ꝓuenire non pōt. Sic etiā dicūt aliq de ipa cruce in q̄ chīs pepē dit ꝑsiderata vt est res qdam: t sīr de ve stib⁹ t alijs ad chīi hūanitatē ptinētibus q eis debet adoratio hyꝑdulie q̄ p excellē tiā debet hūanitati chīi in se ꝑsiderate: n habēdo respectū ad verbum cui est vnita hypostatice. Uñ ſr illō psal. Adorate sca bellū pedū eius. dr glo. q caro chīi adora tur a nobis nō adoratiōe latrie q̄ soli deo debet: sed illa q dulia dignior ē. Si ꝓ ꝑsi deret hūanitas ipa chīi habēdo respectū ad verbū cui est vnita: sic eadē adoratiōe adorat cum verbo. Una em adoratione adoratur suppositum t natura: ita q na-tura p suppositum. Chīs aūt est nome p sone in duab⁹ naturis ꝑm Damas. lib. iij. ca. lij. De ipa aūt cruce in q̄ dñs pepēdit inq̄ntum est res quedā: dicit Bonauē. q neqz adoratiōe latrie: neqz dulie est adorā da: sed exhibitiōe cuiusdā honoris et re uerētie tancz instrumentū nre salutis: sī cut etiā reueremur sacramēta: p eo q sunt instrumenta nostre salutis. Ipsa ꝓo cruz vt imago christi crucifixi eadē adoratiōe adoranda est cū christo: quia sic adorādo crucē: adoram⁹ ipsum chīm. Et generalr imago q̄libet adorāda est eadē adoratiōe q̄ res p imaginē repsentata est. Ipsi enim imagini vt res quedā est/null⁹ honor de-bet cū sit res insensibil: soli ei nate rōnali debet honor. Uñ Dam. li. iij. c. viij. dr q honor imagis ꝓuenit ad ꝓtotypū. i. ima-ginatiuū. Dicim⁹ igit q i ecclīa deo dedi cata assistūt mlta adoratiōe digna. Alia quidē adoratiōe latrie: alia adoratiōe dulie Ubi ei assistit sacratissim xpi corp⁹ i sacro

eucharistie. Si vis ꝑ cognoscere cũ quãta reuerentia debes in eccl'ia adesse: cõsidera ibi iesũ chr̃m creatorẽ: redẽptorẽ: atq; gubernatorẽ tuũ. regẽ regũ: ⁊ dñm dñantiũ: ⁊ tremendũ iudicẽ viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Hebre. ix. Irritã ꝙs faciẽs legẽ moysi: sine vlla miseratione duob' vel trib' testib' morit̃ur: ꝙnto magis putatis deteriora mereri supplicia ꝙ filiũ dei ꝓculcauerũt. i. ꝓfanerit. cuiusmodi sũt ꝙ ecclesias irreuerenꝫ frequẽtãt. Itẽ est ibi sanctoꝝ angelorꝝ assistẽtia ꝓpter corꝑis christi p̃sentiam; ⁊ astantes etiã deuote orantib': vt suas oꝛones offerant deo. In cui⁹ argumentũ vidit Jacob scalã (Gen. xxviij) ⁊ angelos ascẽdentes ⁊ descendẽtes in loco ꝙ dr bethel. i. domus dei. Jp̃is aũt angelis maꝛia est a nob' exhibenda reuerentia. Berñ. ser. de angelis. O quãta angelis debet hõ vbicũq; inferre reuerentiã: afferre deuotionẽ: ⁊ confidentiã fiduciã. pro p̃sentia reuerentiã: ꝑ benivolentia deuotionẽ: ꝑ custodia fiduciã. Caute ꝙ ambula. vbi sunt angeli dei. Hec ille. Item assunt in eccl'ia sanctoꝝ multe reliquie q̃ꝝ anie sanctificate sũt in celis Jp̃is aũt reliquiꝫ sanctoꝝ etsi nõ adoꝛationem tñ debem⁹ veneratiõnẽ. Non tñ debẽt noue reliquie venerari absq; licentia ⁊ auctoritate sũmi pontificis. vt ptz extra de reli. ⁊ ve. sctoꝝ. c. Cũ ex eo. Itẽ in eccl'esijs assistunt signa multa sanctitatꝭ sic̃ imagines chr̃i ⁊ sue sanctissime matꝛis ⁊ aliorꝝ sctoꝝ q̃ sunt adoꝛãde mõ. supꝛadicto. Illo q̃ppe ꝑ nondũ de⁹ hũanã naturã assumpserat. phibite erant imagines Exod. xxvj. Non facies tibi imagin̄ nec sculptã: silitudinem. Tunc em̃ infigurabilis erat. Secus aũt est postq̃ naturã assumpsit hũanã. Sunt aũt hmõi imagines introducte in eccl'ia dei pcipue ꝓpter tres rõnes q̃ sumunt fm tres ꝓes imaginis dei in ania. q̃ sunt mẽoꝛia / intelligentia / et voluntas.

Prima rõ est ꝺ mẽoꝛie hũane labilitatẽ. vicz ad maiorẽ ⁊ frequentioꝛẽ reẽoꝛationẽ eoꝝ ꝙ ꝑ imagines repsentanꝫ sic̃ passio chr̃i repsentat ꝑ imaginẽ crucifixi. Secunda est ꝺ intelligentie debilitatem. vicz ad simpliciũ ⁊ rudiũ instructionẽ. Nã qõ facit scriptura legẽtib': h̃ facit pictura simplicib'. Jõ reprehendit eps ille ꝙ inconsideꝛato zelo fregit imagines. de ꝓse. dist. iij. c. Perlatũ. Imagines em̃ sunt libri simpliciũ: sed caueant ne sistat intentio sua in ipa imagine: sed ꝑ mediũ imaginis ascendat ad rem repsentatã. Tertia est ꝺ voluntatis siue affectus tarditatem vicz ad repdoꝝ ⁊ tardoꝝ excitationẽ ꝙ frequenꝫ magis movenꝫ ex visis q̃ ex auditis. Unde Dam̃. ꝙ ꝑdictas rõnes assignat dic̃ li. iij. ca. viij. ꝙ lucas depinxit imagies christi ⁊ bẽ⁹ ginis. ⁊ chr̃s imaginẽ suã abagaro regi direxit. vt ecclĩastica tradit historia ac etiã panno impressam Veronice tradidit.

Tertia est ꝓsideratio detestande irreuerentie. Ubi considerandũ q̃ vituperabil' ⁊ detestanda est irreuerentia in loco sacro. Et h̃ pcipue tria oñdunt.

Primũ est contemptuũ magnitudo.

Scõm est abusuum turpitudo.

Tertiũ est iniuriaꝝ multitudo.

Primũ igit̃ est contempt⁹ execrabilis. ꝙ pcipue triplex est. Prim⁹ est ꝓtempt⁹ ecclesiastice auctoritatis. Precipit em̃ ecclia et docet in locis sacris reuerenꝫ assistere. vt ptz ex dictis in ꝑma consideratione indu/ctiua ad venerationẽ loci sacri. Qui ꝙ irreuerenꝫ se hñt in loco sacro oñdunt se nõ filios eẽ ecclie sz potius eẽ de synagoga sathane. Scõs est contempt⁹ angelice sublimitatis. Angeli em̃ in locis sanctis habitant vt dictũ est in ꝑcedenti ꝓsideratione adorande assistentie. Tertius ẽ cõtempt⁹ diuine maiestatꝭ. Ibi em̃ spãli q̃dam mõ dr dñs inhabitare Ps. Dñs in templo sancto suo. Ulñ. iij. Reg. ix. Cum oꝛasset Salomon in tẽplo apparuit ei dñs di. Sctificaui domũ hanc vt ponerẽ nomen meũ ibi i sempiternũ ⁊ erunt oculi mei ⁊ coꝛ meũ ibi cunctis diebꝫ. Et Gen. xxviij. dicit Jacob. Vere dñs est in loco isto pauensq; ait. q̃ terribilis est locus iste. Non est h̃ aliud nisi dom⁹ dei ⁊ porta celi. Ue ve igit̃ illis q̃ tãtas irreuerẽtias faciũt in locis sacris ꝙ de porta celi faciũt sibi portã inferni. O q̃ra hodie in tẽplis dei fuak modestia. nulla ꝓfecto ibi reuerẽtia: nulla deuotio: ꝙnimo ibi abundant risus: ioci: ⁊ vana spectacula ⁊ alia q̃plura nefanda. O pnitiosa consuetudo. O detestabiles moꝛes chr̃ianoꝝ. ꝙ in templis dei tã irreuerenꝫ assistũt. Audi diuinã cõminationẽ. Ezech. v. Pro eo ꝙ sctm meũ violasti in oib' offensionib' tuis

z in oĩb abominationib tuis ego q̃z con/
fringã z non pcet oculus me⁹ z non mise/
reb⁹. Scõm qõ oñdit detestationẽ ta/
lis irreuerentie est abusus abominabilis.
Abutunt eĩ q in loc̃ sanct̃ irreuerent assi
stunt h̃cipue triplici sctitate. Primo san
ctitate officiali.i. diuinor officior. Offici/
um em̃ eccl̃iasticũ qõ p salute pplĩ dicitur:
ipi miseri conuertũt in dãnationẽ suã. As
sunt em̃ diuis officijs nõ deuotiõis gr̃a s̃z
poti⁹ pturbantes z impedientes eos q di
uinũ celebrant officiũ z orõib vacãt. Cũ
tñ debeant oẽs assistẽtes p posse mẽtes ad
deũ eleuare z orare: vt sicut oẽs sunt i vno
loco ꝯgregati: ita sit in eis vnitas spũs et
intẽtionis ad deũ. Vñ hortat sacerdos di
cens missã: dicẽs. Sursũ corda. Et rñdẽt.
Habem⁹ ad dñm. Videant q hoc rñdent
ne forte mentiant. Scõo abutunt sctita
te tpali.s. dierum festor z dñicor. de quor
obfuãtia deo spirãte dicem⁹ i seq̃nti ĩmõe
Tres itaq̃ tps õo sacratũ i suis fatuitati/
bus exponũt. Tertio scitate loca vicz scãte
habitationis rer sanctar q̃ ibi inhabitãt
z assistunt. de q̃b dictũ est in p̃cedenti cõ/
sideratione q̃ est ꝯsideratio adorande assi
stentie. Itẽ sanctitate repsentationis q̃ fit
p imagines ō q̃b dictũ est ibidẽ. Grauis
q̃ppe taliũ abusus In singul' em̃ eccl̃ijs po
nit imago crucifixi q̃si ad portam eccl̃ie re
spiciens. vt sic oẽs ingredientes eã aspicien
tes mẽoriam habeant dñice passiõis z sic
in deuotionẽ p̃uocent. Tales aũt miseri h̃
non attendũt. de hoc minime cogitant. s̃z
ꝓtemnunt z abutunt. z in cumulationẽ da
mnatiõis vertũt: qõ p sua institutũ est sa/
lute. Item abutunt sctitate localis dedica
tionis. Cum em̃ ad locũ deo dedicatũ ve/
nire debeãt ad q̃rendã dei misẽdiam: ipsi
miseri ibidẽ veniũt ad p̃uocandã dei vin/
dictã. peiores q̃z inde redeũt q̃ venerunt.
Prz̃gik q̃multiplici abutunt sctitate q̃re
merito sacrilegi z inimici dei appellandi sẽt
Peiores q̃z vident eẽ demonib q vt sup̃/
dictuz est terrent a locis sacr̃. Vñ Jac. ij.
Demones credunt z ꝓtremiscunt: s̃z illi p
uersi neq̃z timent: neq̃z credere videntur.

Tertiũ qõ oñdit detestabilẽ eẽ hmõi ir/
reuerentiã est iniuria vituperabil' quã ta/
les mlti z multipl'r faciunt. Est aũt hmõi
iniuria triplex. Pria ẽ iniuria p̃uationis.
P̃riuant em̃ deũ gl'ia quã sibi debẽt in lo/
co sacro dar̃ z ibi eũ inhonorãt. Vñ dicit
talib illud Jo. viij. Vos inhonorastz me.
Item p̃uant angelos letícia quã haberẽt
ipi angeli de bona deuotiõe ipor. Nam vt
dic̃ Aug. li. solil. Quotiens bñ agim⁹ gau
dent angeli z tristant demones. q̃tiens fo
a bono deuiam⁹ diabolũ letificam⁹ z an/
gelos suos gaudio defraudam⁹. Item p̃/
uant hoies tã viuos q̃z defunctos suffra/
gior gr̃a. Nam p̃ces iuuare deberent al
os z viuos z defunctos. Jac. vl. Orate p
inuicẽ vt saluemi. Scõa est iniuria scanda
lizationis. Tales em̃ scandalizãt alios as/
sistentes. Et ĩõ sicut dic̃ Greg. Sciant ta/
les q̃ tot mortib digni sunt q̃t p̃ditionis
exẽpla ad alios transmittũt. Tertia est
iniuria pphanationis. Prophanãt em̃ lo/
ca sctã applicando. s. ea ad vsus pphanos. z
mundanos atq̃ vanos. z plerũq̃ etiã ad
fmõcs turpissimos: z inhonestos: z ad ri
sus dissolutos. talia etiã nõ verẽtes ppe/
trare aliq̃n sup̃ ipa altaria ꝯsecrationi cer/
por chr̃i dedicata. O maledicti filij sathã
ne templi dei pphanatores. cogitate cogi/
tate quõ pumti sunt q̃ vasa tẽpli pphanaue
rant. vt patz de nabuchoõ. Dan. iij. et de
balthasar. Dañ. v. z ō antiocho. ij. mach.
ix. Cogitate etiã quõ heliodor⁹ irreuerẽt
itrãs tẽplũ dei terribiliť pumit⁹ ẽ. vt hr̃. ij.
Mach. iij. Itẽ cogitate quõ pcussus ẽ oza
a dño sup̃ temeritate sua z interfect⁹. vt hr̃
ij. Reg. vj. qr nõ cũ debita reuerentia teti
git arcã. in q̃ erat mãna qõ erat tñ figura
veri corpis chr̃i. qõ in eccl̃ijs semp assistit.
Item. j. Reg. vj. Quõ ō virz berhsamiti/
bus eo q̃ vidissent arcã dñi sine deuotiõe
debita: pcussit de pplo septuaginta viros.
z q̃nq̃ginta milia plebis. Et hui⁹ vna cau/
sa fuit qr eã ispexerãt ex q̃dã curiositate ñ
cũ decenti reuerẽtia. O q̃z igit timere debẽt
q̃s non deuotio s̃z magis curiositas ad ecc̃
lesiã chr̃i adducit. q ibi assistunt nõ reue/
renť orantes z deũ honorãtes: s̃z hac atq̃
illac vagantes z vanitati fruentes. Recoo
gitate insup z videre q̃z aspere z acerbe i/
crepauit z eiecit dñs vendẽtes z emẽtes in
tẽplo. vt hr̃ Jo. ij. et Mat. xxij. q tñ ibi nõ
erant in loco sacrificior. vt declarat de Ly
ra sup̃ Matth. xxj. Et videre potes i ser.
de dñica in ramis palmar. Et Aug. super

Joan. ſic dicit. Quid auditum⁹ frēs: Ecce templū illud figura adhuc gerat. Et eiecit inde dñs oēs q̄ ſua q̄rebant q̄ ad nundinas venerant. Et q̄ vendebant illi: Illa q̄ opus habent hoies in ſacrificijs illi⁹ tēporis. Nō g̃ magnū pctm̃ ſi hoc vendebāt in templo q̄ emebāt vt offerret in trēplo: t nō eiecit inde illos. Quid ſi ibi inueniret ociosos: ſi vendentes ea q̄ licita ſunt et ꝯ iuſticiā nō ſūt: eiecti: Que ei honeſte emūtur non illicite vendunt. Expellit tñ et nō eſt paſſus domū oīonis fieri domū negociationis. Hec ille. Conſiderate itaq̄ qm̃ multo dignior eſt eccle chr̃iane ſcificatio: q̄ illius templi t ſuo⁹ vaſo⁹. Tanto vtiq̄ quanto veritas potior ē q̄ figura t verū chr̃i corpus q̄ illi⁹ trpis ſacrificia. Et tñ ſic a deo reprobati t puniti ſunt q̄ templū illud t eius vaſa irreuerenē tractauerunt. Penſate igit q̄ graue dei vindictā ſup ſe p uocant: eccl̃as deo dicatas tāt irreuerenter inhabitant. Sz volunt aliqui pctm̃ ſuū defendere ex multitudine peccantiū: dicētes q̄ ita ſoler ímo t grauius fieri in eccleſijs multis maioribꝫ t a pſonis in dignitatibꝫ t auctoritate ꝓſtitutis. O miſeri fatui ꝓſi derate qm̃ ſic dicit Aug. Non ꝓterea minus ardebunt q̄ cum multi ardebūt. Imo ſic hr̃ Ecci. xxviij. Scōm ligna exardeſcet ignis. Quid itaq̄ ꝑderit vob o inſenſati ſi cū multis etiā maioribꝫ in infernū deſcendatis: Deponite g̃ deponite p amore ieſu errorē t fatuitatē cordis vr̃i t in locis ſanctis reuerenē cora deo aſſiſtite. Veli⁹ ꝑfecto vobis eēt ad eccl̃iam non venire: q̄ in eccl̃ia tales irreuerentes facere. Penſate itaq̄ ſupradictas ꝓſiderationes t ſatagite deceterο in locis ſacris non niſi reuerenē intereſſe. Penſate inquam qm̃ de loco deo dedicato dr. Terribilis eſt locus iſte Caueamus igit chariſſimi ne tanta ſanctitate abuteamur ſed i eccl̃is dei aſſiduis oratibꝫ inſiſtentes diuinā poſtulemus miſericordiā vt templū hoc materiale nobis fiat porta celi per quam vicz ingredi mereamur in templū celeſte in ꝑpetuum ibi cum deo pmanſuri t gaudioſa ſolēnitate perenniter deū laudaturi: Amen.

¶ De obſeruatione dier̃ dñicalium et feſtorum. Sermo

Memēto vt di

Em ſabbati ſcrifices. Exod. xx. Tāta eſt nequitia demonū t hoīm cendi cupiditas vt q̄q̄d a deo ꝑ charitate generanda: augmentanda: t ꝓſeruanda inſtituū eſt: totū conet auertere in detrimentū nr̃e ſalutis. Statuerat vtiq̄ de⁹ t eccleſia ſolennitates ſacras t dies feſtos vt ceſſarem⁹ a vicijs officijs: t opib⁹ mundanis: t inſiſterem⁹ diuinis vt corda nr̃a ꝑgustatę eternis ſuauia ſabbata celebrarent. Sz iſti diante humani generis inimico q̄ ſtatutū fuerat ad dei gl̃iam t nr̃am ſaluationē: ꝓuerſum eſt ad dei ignominiā t nr̃am damnationē. Vnō verificat illud Amos. v. Odi t proieci feſtiuitates vr̃as. Heu heu magna ꝓfuſio chr̃ianoꝝ q̄ iudei adhuc cū tanta diligentia cuſtodiunt ſabbatū l̃rale: t chr̃icole ſacras feſtiuitates ſic polluunt. Vñ de malis chr̃ianis dic̃ ps. Dixerūt i corde ſuo cognatō eoꝝ ſimul q̄eſcere faciam⁹ oēs dies feſtos dei a terra/q̄ eſt deſtruere diuinū cultū i mūdo Jō dñs i tertio p̄cepto dr. Memēto vt die ſabbati ſcrifi. Ubi triplex nob innuit admonitio ſalutaris.

¶ Pria ē monitio recordatōis/ibi. Memento.

¶ Scōa ē monitio ceſſatiōis/ (ibi. vt diem ſabbati.

¶ Tertia ē monitio ſcificatōis/ibi. ſcifices eū.

Prima eſt monitio recordatiōis cū dr. Memēto. q̄ō in nllo alioꝝ p̄ceptoꝝ ponit. Cm̃ em̃ puiderat dñs hoies circa ſolicitatiōes mundi et actiōes ſm̃ mēoriā intelligētiā nimis occupari t ſm̃ voluntatē delectari: ō vt antemaꝝ ſaluti cauti⁹ conſuleret dic̃. Memēto tc. ad denotandū q̄ tali die p̄cipue hō dz eē mēor dei t bñficioꝝ ei⁹. Ubi ſm̃ Alex. tria debem⁹ in mēoriā reuocare.

¶ Primū eſt bñficiū creationis. quaſi noſtri p̄ncipij.

¶ Scōm eſt redemptiōis. q̄ſi medij

¶ Tertiū eſt gl̃ificationis. q̄ſi finis.

Primū eſt bñficiū creationis Ubi ꝓmo conſiderandū q̄ de⁹ oia creauit. t ō ne hui⁹ oblitionē incurrerem⁹ ait. Memento. Jō Jo. j. dr. Oia q̄ ipm̃ facta ſūt. Scōo q̄ oia ꝓpt̃ hoiem ꝓdidit. Aug⁹. Deus creauit oia ꝓpter hoiem. et hominē

Ser. de obseruatõe dieꝝ dñicaliũ

ꝓpter se. Tertio ꝙ hoiem ad imaginẽ suã fecit. Gen. j. Creauit de⁹ hoiem ad imaginẽ ⁊ siꝫitudinẽ suã. Ne ḡ peccarem⁹ in tanꝯ bñficioꝝ largitorẽ: fm moralẽ intellectũ dr Memẽto. Scdz Bonauẽ. in. iij. di. xxxvij. Illud ꝑceptũ est nõ tm moraleꝫ sz etiã qdãmõ facit ad alioꝝ ꝑceptoꝝ moralitũ integrã cõpletionẽ. qz dũ hõ deo ⁊ sibi vacat melꝰ cognoscit qd agẽdũ ⁊ qd fugiendũ. Propꝛea huic mãdato specialr ꝓmittit Memẽto. qz in eꝰ nẽmoratiõe cetera memorãt. Hec ille. Et sic patet ꝙ huius ꝑcepti trãsgressio est causa transgressionis omnium.

Secundũ beneficiũ in sabbatis recolendũ est bñficiũ nre redẽptiõis

Jõ dr: Memẽto. Quãꝫ em innũera homini bñficia a deo collata sint: speciale tñ illud fuit qñ miserior⁹ deꝰ misero homi cõpassus naturã assumpsit bũanã in qlicz ab hora natiuitatꝭ sue vsqꝫ ad mortẽ laborauerit quẽadmodũ dr Aug⁹. Sepe fatigat⁹ est Ihesus: ⁊ tota eꝰ vita i pena ⁊ labore fuit: tñ in vltima hebdomada plus qꝫ i alijs tpib⁹ laborauit. Nam dñica palmarz honorifice recept⁹ fuisset: tñ post rorꝫ: nec diei labores in ꝓdicatiõe nullum inuenit. sed fessus ⁊ esuriens in bethaniã in domũ marthe ⁊ magdalene reuersus est.

Feria scda factũ est ꝯciliũ ꝯtra eum

Feria tertia q⁹ morerer ꝯclusum est.

Feria qrta a iuda venundatus est

Feria quinta ꝓditus ⁊ captus

Feria sexta in crucis ꝑtibulo crudelissime est affixus.

Sabbato ãt reqeuit ab oi ope qõ ꝑ nra salute patrarat: cuiꝰ figura sabbatũ erat

Tertiũ est bñficiũ glorificationis.

Et fm hoc sabbatũ sigꝫt aiaꝝ qetẽ in ꝑria. Ubi fm Bona. ratoni erit plenitudo lucꝭ: volũtati multitudo pacꝭ: memorie ꝯtinuatio etnitatꝭ. De hõ dr Aug. in li. õ lapsu mõi. Tertiũ ꝑceptũ õ sabbato qõ iudei carnalr celebrãt nos spũalr observem⁹ in q⁹ de⁹ reqeuit. qõ sic dictũ intelligas vt post bona opa scias te qetuꝝ. ido dr: memẽto. Scdz ãt catholica ꝛitatem sabbatũ in dẽ dñicũ ẽ cõmutatũ. Et hõ fm Alex. õ ales iuste ⁊ sctẽ factũ ẽ ꝓpter tria

Primo ꝓpt declarationẽ mysteriorum. Nã assignatio dñi septie ẽ pure cerimonial. et oẽs cerimonie veterꝭ legꝭ erãt vmbra et figura legꝭ gre ꝛeuã gelꝝ. Scdz ãt Aug. iij. sup Gen. ad lram dici, phabilr põt observãdũ sabbatũ iudeis esse ꝑceptũ in vmbra futuri. s. qetꝭ corꝑis christi in sepulcro. Cũ ḡ ꝑ sepulturã chr̃i figura sit impleta: nõ est amplꝰ sabbatũ custodiẽdũ: qnimo sabbatũ solẽnizare more iudeoꝝ, phibitũ est. Vñ Gre. de ꝛse. di. iij. c. Peruenit. Peruenit ad me ḡrdã quersi spũs hoies pua inꝙ vos aliq⁹ ⁊ sctẽ fidei aduersa seminasse ita vt in die sabbati aliqd opari, phiberẽt: qs qd aliõ nisi antichr̃i ꝓdicatores dixerim⁹: q̃ veniẽs die sabbatũ atꝙ dñicũ ab oi facier ope custodiri. Hec ibi. Qm igit illud futuꝝ qõ sabbatũ sigꝫbat tã preritũ est. ido mutatũ est in dñicã: q fm Alex. nõ est istituta ad signdũ aliqd futurum in hac vita mortali: sed potꝰ ad signdũ qõ ꝓteritum est. s. resurrectiõem dñi: et qõ expectamus post hãc vitã. s. reqem felicitatꝭ in patria.

Scdo ꝓpter exclusionẽ erroꝝ. Nã gentiles dñica die ꝛsueuerãt adorare ꝛe solẽ. vt itaq⁹ ab hoc errore retraherẽt: sctã mater eccl̃ia statuit diem dñicũ scrificandum.

Tertio ꝓpt multitudinẽ priuilegiorum. Ut em. lxxv. di. c. Quia die dñico. Dies dñica tãꝭ diuinaꝝ dispẽsationũ. mysteriis est ꝛsecrata: vt qcqd a dño insigne est ꝛstitutũ: in hui⁹ diei dignitate sit gestum. Jn hac mũdus sũpsit exordiũ. Jn hac ꝑ resurrectionẽ ⁊ mors interitũ ⁊ vita cepit ꝑhendi. Et de ꝛse. di. iij. c. Sabbato. dr. Die dñicã ob venerabilẽ resurrectionẽ dñi nr̃i ihesu chr̃i nõ solũ in pascha celebram⁹: verũ etiã ꝑ singulas ḡsqꝫ hebdomadas ipsi⁹ diei imaginẽ freqntam⁹. Colligi ãt ꝑt duodecim ꝑuilegia diei dñice.

Primũ quia fuit ꝑma oim dieꝝ

Secm qz in ea creauit de⁹ celũ ⁊ terrã ⁊

Tertiũ qz in ipsa boni an(angelos. geli in celo gl̃ificati sunt.

Quartũ qz eadẽ die eripuit dñs ꝓplum

Quintũ qz fm Orosiũ i (suũ õ egypto. illa die ꝑmo ꝑcepta data sunt filijs israel.

Sextũ qz eadẽ die fuit ꝑmiss⁹ darũ manna filijs isr̃l i deserto: sic ait Orig. super.

Septimũ qz eadẽ die chr̃s natus est de Maria ꝙ gine.

¶ Octauū qr eadē die baptizat⁹ ihē a ioan//
¶ Nonū qr eadē die hono⁹ (ne i iordane
rificat⁹ē cū ramis palmar.
¶ Decimū qr eadē die resurrexit a mortu
¶ Undecimū qr illa die spūssanct⁹ (is.
in linguis igneis missus ē sup aplos.
¶ Duodecimū qr eadē die fiet resurrectio
mortuor. t reddet vnicuiq; iuxta opa sua
Propter hmōi igit mysteria dies dñica no
bis esse debet celeberrima.

Secunda ē monitio cessationis: cuz
dr vt diem sabbati. Sabbatū ei re
quies interptat. Un Exo.xx. dr.
Die aūt septimo sabbatū dei tui ē. Nō fa
cies in eo oē op⁹ fuile. Et Leui.xxvj. Ego
dns de⁹ vr: custodite sabbata mea t pauē//
te ad sanctuariū meū. Pro declaratiōe aūt
hui⁹ vocabuli sabbatū Notandū q aliter
denominant dies a gentilib⁹: aliter a iude
is: aliter ab eccla. Gentiles ei denomināt
dies a planetis. Un dicit Alb. magn⁹ in
suo Introductorio in astronomia. Sapiē
tib⁹ egyptijs t chaldeis visuz ē q luna do
minaret i pma hora diei lune: ō die illā vo
luert denoiari a luna: t sic ō alijs. Hebrei
denominat dies a sabbato dr. Pria sabba//
ti. s. dies dñica qsi pma dies post sabbatū.
Un illud Uespere aūt sabbati q̄ lucescit i
pma sabbati. Et seq̄nte die vocabāt scdaz
sabbati. t sic ordinate vsq; ad die septimū
que dicebāt sabbatū. qō fm magrm i hi//
storia schol. t Dam. interptat reqes qr il//
la die reqeuit dns ab oi ope qō patrarat.
vt hr Gen.ij. Nūq; etiā apud hebreos to
ta septimana dr sabbatū. Juxta illō Luc.
xviij. Jeiuno bis in sabbato. Propē tū se
ptimū die sabbatū dicebāt que ipi scrifica//
bāt. Eccla aūt denomiat dies dicēdo die
dnicū in q̄ dns resurrexit t die seq̄nte se//
cūdā feriā: aliā tertiā: aliū q̄rtā: aliā q̄ntā:
aliā sextā: t aliā die sabbati. Pōt autē ois
dies festus t dnic⁹ in q̄ pceptū ē ab ope ser
uili cessare: dici sabbatū. i. reqes. Et sic ad
pns accipim⁹ in verbis ꝓpositz cū dr. De
mēto vt die sabbati scrifices. de q̄ dr Non
facies in eo opus fuile. Triplex aūt ē op⁹
¶ Primū ē op⁹ nature. (seruile
¶ Scdm est opus culpe
¶ Tertiū est opus fortune.

Prio igit cessandū est ab ope nature. puta existētes i mrimonio ab ope carnis abstinere debēt ppt reuerentiā festor. qr p op⁹ nature spūs subijcit carni t sic reddit indispositus ad spūales medita tiōes q̄b⁹ vacandū ē dieb⁹ festiuis. possent excusari in mrimonio existētes si nō facerēt gra plis generāde vel cā reddendi debitū Uituperādi aūt sunt vbi voluptas dñatur in ope. Un refert Greg. q̄ qdā legitima a viro suo in sabbato de nocte p̄cedenti diez dnicū cognouit: cū die dnico pcessioni se cō//
iungeret a diabolo arrepta ē coram oi pplo multū vexata ab eo.

Scdo cessandū ē ab opere

culpe qō est op⁹ malie fuile. qr Joan.viij. Qui facit pcm̄ fuus ē pcti. Triplex ē aūt culpa mūdano r. i. Joā.ij. Oē qō est i mū do aut ꝛcupiscētia carnis ē: aut ꝛcupiscen tia oculor: aut supbia vite q̄b⁹ in dieb⁹ fe//
stis hoies ꝛtumeltā inferunt deo. Prio p supbiā. O q̄t pompis vanitatib⁹ t fatui tatib⁹ ornāt corpus t spūs ꝛfūdit. aca no uitatū inuentorib⁹ ꝛ chīm bellū ordinat. Tūc mulieres emulant altera alterā i va//
nitatib⁹ supare Esa.iij. Elevate sūt filie si//
on t ambulauerūt extēto collo: t nutib⁹ ocu lor ibāt t cē. sequit. et cōposito gradu ince//
debāt. Quis aūt posset exprmere q̄ta pom pa incedāt mulieres malie pulcriores t no biliores. O q̄ vana pulcritudo corpalis et fallax nobilitas tpalis ¶ Scdo p luxuriā Un fm Alexā. in. iij. Qui fornicat die se//
sto aut dnico duo pcā cōmittit: rone. Q du plicis reat⁹ ꝛ duplex pceptū lz sit trīs vnus act⁹. In sacrz aūt dieb⁹ vacare lasciuis can tib⁹ t chorets. vbi visu: gustu: auditu: t ta ctu: mentes astātiū illaqueant. q̄s culpam exprmere sufficit? Non em delitijs t epulis carnalib⁹ die dnicū deputauit de⁹: sḡma//
gis eū sacrz exercitationib⁹ ꝛsecrauit. bñ//
dixit em de⁹ diei septimo t scrificauit illū. vt hr Gen.ij. Sed ve t itez ve illis q̄ sūt i eā tantor. malor. p suos lasciuos sonos ō
q̄b⁹ oib⁹ reddēt rōnez in die iudicij. Quid etiā ō illis q̄ dieb⁹ festiuis decubāt i taber nis. q̄t ibi iuramēta: periuria: blasphemie: ebrietates: rixe: ꝛtumelie: murmuratiōes: detractiones: deceptiones: maledictiones: et
ꝑhani: ludi: q̄ oia magis deo d̄splicēt q̄ opa ruralia Un Aug. li. de. x. chordis. Di

cit tibi vt spūaliter obserues sabbatū non quō iudei obfuscat carnali ocio. vacare volunt ad nugas atq; luxurias suas. Deli⁹ eñ faceret iude⁹ in agro suo aliq̄d vtile: q̄ in theatro seditiosus existere. Et meli⁹ femine q̄ die sabbati si lanā facerēt: q̄ tota die in neomenijs impudice saltarēt Hec ille. Hoc dicit inculpādo eos. qui p totam hebdomadā laborant p miſero corpe alēdo: z in festis p aia dānanda. O dementia admirāda nō velle poti⁹ laborare in fuitio chr̄i q̄ diaboli. Et in hebdomada laborare in licitz: z die festū polluere chorcis: ludis z voluptatib⁹. ꝛ q̄s dr Amos. vj. Lō uertā festiuitates vr̄as in luctū: z oia carmina vr̄a in planctū. Tertio p quarticla. Videre eñ potes ꝗsdā q̄s intantū diabolus dementauit q̄ ad extremā pauptatez deuenire se crederent z solū se ditari existimant de lucro in festis habito. sepeq̄ vide bis hoiem decrepitū nutantē gressu z capite tremulū diuitijs plenū/ꝛsanguineis deſtitutū/tantz exercitijs/tantz solicitudinibus z laboribꝫ in diebꝫ festis existere: q̄si sibi deficeret mund⁹. Eccs. xiij. Vn⁹ ē z secundū nō hz et tñ laborare nō cessat zc. O miseri z miserabiles. poti⁹ volunt cū laboribus hic infernū suū incipere q̄ p corpis ementz quietē iam incipere paradisuz: z peligunt pond⁹ deprimens in ifernū portare: q̄ on⁹ leue q̄d ē amor in celū erigens. et poti⁹ cū damnatiōe subesse diabolo q̄ cū saluatiōe fuire deo.

Tertio cessandū ē ab ope

fortune. Vñ Nūe. xv. Cū inuent⁹ esset hō colligens ligna in die sabbati p moysen et aaron reclusus ē in carcerē/ dixitq̄ dñs ad moysē. Morte moriat hō iste. Obruat eum lapidib⁹ omis turba extra castra. Et extra. Oferijs. c. j. dr. Octo dies dñicos a vespera in vesperā cū dei veneratiōe decreuim⁹ obseruari z ab oi ope illicito abstiere. vt mercatū in eis minime fiat/nec placitū/nec aliq̄s ad mortē vel penā iudicet nec sacra nisi p pace aut alia necessitate pstent. Vbi q̄t .tuor. phibent. Prio mercatū. Vbi distinguendū ē q̄ illud aut est necessariū ad victū illi⁹ diei. vt pullos emere: vinū: z carnes zc. z sic nō ē petm̄ si diuina officia ꝓpter hoc nō dimittant. Sz q̄ cā lucrādi ad nūdinas vadūt z vix aut nunq̄ tali tpe eccl̄as intrāt/a mortali culpa excusari nō possūt. Quidā etiā ꝓbabiliter dicunt q̄ tenētes for die dñico mortaliter peccāt pticulariter tpe missē aut vesperor⁹. Illi eñ excusari nō possūt nisi duplici rone. Prio rone dispēsationis q̄ nō ē facta. Scdo rone necessitatz: sz necessitas nō excusat nisi i aliq̄ casu vel in aliq̄ psona/vel in aliq̄ loco/vel in aliquo tpe. Prio necessitas excusat in aliq̄ casu. putappter piculum pluuie iminentis z ē talis necessitas q̄ nō pōt sine rer⁹ pditione differri fm Alex. in. iij. et tunc blada z fruges colligi pūt. vt dr extra de fer. c. Conqstus Scdo in aliq̄ psona. vt si nō posset aliter adq̄rere victum z necessaria sustētationi nature: talis excusat. q: vt dr. j. q. j. c. Remissione. Necessitas nō habet lege: sed ipa facit sibi legē. Idē extra de obseruatiōe ieiunij. c. Concilij. Tertio in aliq̄ loco Unde extra de fer. c. Licet. vbi Alex. tert⁹ indulget diebꝫ dñicis z festis exceptz maioribꝫ solēnitatib⁹ captioni alleciū insistere dū tñ naute pauperib⁹ chr̄i ꝓ gruā faciant pticipationē. Quarto in aliq̄ tpe. s. messis aut vindemie ingruentib⁹ guerris ne ab hostibus vastent fructus possunt colligi. vt dicit extra de fer. c. Conquestus. in fi. Igit q: nullū istor⁹ excusat for⁹ in die dñico aut alijs solennitatib⁹. certū ē esse petm̄ mortale. Si dicat q̄. ca. p̄di. Conquest⁹. consuetudine ꝓria abrogatū est. Dicendū est q̄ ꝙsuetudo ꝓ pceptū decalogi non valet. q: abusus ē z corruptela. Vñ. viij. dist. ca. Mala. dr. Mala ꝙsuetudo non min⁹ ē q̄ ruinosa corruptela. obuiciendā. q̄ nisi radicit⁹ euellat: incipient pticatores ꝓ legibus venerari z ꝓuilegior⁹ more ꝓpetuo celebrari. Naz ꝙsuetudo ꝓ ius scriptū nullo mō excusat. vt ptz. xxij. q. vj. c. Flagitia. et extra de ꝙsuetudie. c. fi. Et dictis patz q̄ grauiter peccāt tabernarij in q̄cūq̄ solēnitate tabernas sūmo mane aperientes q̄ q̄si nūq̄ missas aut pdicationes audientes. etiam alios ab illis retrahūt: z ad eccl̄iaz dū aboli pl̄es q̄ ad eccl̄iam dei sua occasione iducūt. Jō merito arcēdi essent ne añ terciā talib⁹ diebꝫ possent aperire tabernas. Leteq̄/q̄ occasionē dāni dat dānū dedisse videt. vt hr extra de iniu. z dam. c. Si culpa. Jō illi tabernarij reddēt rōnem in di

stricto dei iudicio ō oib⁹ illo tpe ꝓpetratꝫ. ⁊ de negligẽtia misse ꝑdicatiõnū ⁊ diuinoꝝ. Vendūt etiã aliq̄ aliq̄ gule ⁊ potus ici tamenta q̄ nunq̄ vel raro eccl̃iam intrant quoꝝ maloꝝ tabernarij sunt in cã. Secund⁹ casus ꝓhibit⁹ in capl̃o supra allegato est placitare. Idem hr̃.xv.q.iij.p totũ. Et fm Glos. Nulla cã die dñico tractari debet: nisi pietas suaderet vtputa ꝓ debilibus ⁊ miserabilib⁹ psonis ⁊ hoc de ꝛsensu partiũ. Tert⁹ casus ẽ q̄ null⁹ tunc ad mortẽ vel penã iudicari debꝫ. Quartus ẽ q̄ sacramẽta. i. iuramẽta nõ nisi ꝓ pace vel alia necessitate p̃stari possunt. puta ꝓ fide/ pro obedientia/ pro fama. extra de elec. c. Significasti. Est aũt notandũ q̄ p̄cipue triplex cã excusat hoiem a mortali si in festo laborat. Primo ẽ necessitas. vt patꝫ extra de fer. c. Conquestus. ⁊ in glos. ibi sup ꝛbo necessitas vrgeat ōz. puta si res cẽt peritura. et sunt pl̃a exẽpla. ff. de fer. l. j. ij. et. iij. Et vbi res celeritatẽ desiderat. ff. de damno infecto. l. j. q̃nta aũt debꝫ eẽ necessitas ꝛsillio boni viri iudicandũ est. Securi⁹ tñ peteret dispẽsatio ab eo q̄ in talib⁹ dispẽsare põt si comode possit haberi. ſ. a sacerdote. Scõa cã est pietas. Puta fm glo. c. pallegato. Conquest⁹. Causa debiliũ ꝓsonaꝝ. qz in operib⁹ miscõie diex distinctio nõ est habẽda vt ptꝫ. lxxvij. dist. c. Vtinaꝫ Et de ꝛse. di. v. c. Inq̄. Vñ fm Alexan. Si q̄ra ꝓ de operib⁹ q̄ ex genere suo seruilia sunt ⁊ fiunt cã pietatꝫ. Puta portare lapides ad edificandas eccl̃ias: hospitaliaꝫ domos religiosas q̄ aliter vix aut nunq̄ possent edificari. vtrũ licita sint dñica die? Dicendũ fm Marcũ sabbatũ ꝓpt̃ hoiem factũ ⁊ nõ homo ꝓpter sabbatũ. vbi Glo. Sic sabbatũ colere p̃ceptũ est vt si necessitas fuerit nõ sit reus qui violauerit illud. Hoc aũt intelligit̃ intercedente dispensatione illoꝝ quib⁹ dispensatio credita ẽ fm Guil. ⁊ nõ sit tant⁹ laborꝫ vsq̄ ad fatigationẽ nec ꝓpter hoc missa amittat aut ꝛbũ dei. Ꝛz etiã laborare in agris pauperꝫ pro elemosyna dũmodo hec nõ fiãt in solẽnitatib⁹ magnis nec ꝓpter hoc hoies a diuinis distrahant: nec faciant ꝓpter carnalem affectionẽ: aut spe remunerationis mũdane/ sed tm̃ ꝓpter deũ q̄ paupertas illi⁹ exigere videt. Tertia causa ẽ operis modicitas/ qñ scz opus modicũ esset et paruũ. qz fm theologos q̄ modicũ est rõ apprehendit quasi nihil. Sicut est obstruere foramen in agro aut vinea si talis laborꝫ ex tenui mentꝫ iudicio boni viri nõ impediat. Vñ sup illud Exo. xxiij. Quicũq⁹ polluerit sabbatũ. Glo. ait ſ. turbãdo quietẽ anie/ morte morian. Ex q̄ fm alios patere põt q̄ solus ille laborꝫ q̄ turbat quietẽ mentis ⁊ spiritus libertatẽ ad mortale crimen deputatur.

Tertia est monitio ſtificatiõis Jõ ō: sanctifices. Hoc aũt sanctificare est diuinis obsequijs insistere. Et hoc tripl̃r.

Primo cordis deuotione.
Scõo oris platione.
Tertio operis exercitione.

Primo cordis deuotiõe.

Quia em̃ corp⁹ q̄ō corrũpit aggrauat animã. vt ō: Sap̃. ix. Jõ ꝓpia ne totaliter exterrenis occupationib⁹ dei obliuiscat insistere. debet maxie in dieb⁹ festiuis cordialiter deuotioni. Hã sic dic̃ Ps̃. Jn meditatione mea exardescet ignis. Brego. in registro. Die dñico a laborꝫ terreno cessandũ est: atq̄ oino deuotis ocoñib⁹ insistendum. vt si quid negligentie per sex dies agitur: per diem resurrectionis p̃cibus expietur. ⁊ mens terrenis occupationib⁹ repleta: dñico die dñi recordet. Hec ille. Bene ꝑ in ꝑcepto de obseruatione sabbati positũ est ꝫ vocabulũ Memẽto. ad denorãdũ q̄ tali die animus ad recordationẽ ⁊ contemplationẽ celestium sit reuocand⁹. Hinc Jsiõ. ait. Primo purgand⁹ est anim⁹ atq̄ a tẽporalib⁹ rex cogitationib⁹ segregand⁹ vt pura cordis acies ad deũ pure ⁊ simplr̃ dirigat. Hec ille. Jnsup fm q̃sdã cũ p̃ceptũ de ſtificatiõe festi sit affirmatiuũ ⁊ ꝓhibiget non ꝓ semp̃ sed ad semp̃: remet homo ex debito die dñico deo vacare atq̄ deum recognoscere in aliqua hora Ꝛ non in qua liber: aliter peccat mortaliter. Proinde q̄ est in mortali culpa ⁊ non conterit̃ vel dat operam vt conteratur die dominico: ō nouo mortaliter peccat: quia transgreditur diuinũ p̃ceptum quo p̃cipitur diebꝫ dominicꝫ eẽ vacandũ deo: ⁊ maxie ꝛteri oportet ꝛgruis horis vtputa dũ ōz missa vl̃ di

cunk vespe. Sed heu heu mlti obliuiscunk deū z semetipos: dona spūalia negligunt: terrenis inhiant: nil nisi trāsitoria qrunt.

Secūdo sctificāda est di/

es sabbati oris platōe: orādo deū etiā vocaliter z laudādo sibiq; ō suscepti; bñficijs gr̄as referēdo. Ulñ de ꝛse. di. iij. c. Jeiunio dr. Die dñica nihil aliud agēdum est nisi deo vacādū. nulla oparto in illa die sctā agak: sed tm̄ in hymnis: psalmis: z canticis spiritalib; dies illa transigak.

Tertio sctificāda sunt fe/

sta opis executiōe: visitādo eccl̄ias: audiēdo diuia: audiēdo ꝓbū dī. Sed ve mō a scādak qr̄ chr̄iani diebz festiuis magis ihonorāt deū z sctos q̄ diebz alijs. Jō de ipis conq̄rit dñs Esa. j. dī. Solēnitates vras odiuit aia mea. Tot; itaq; viris; studeāt sctificare dies dñicos z dies festos: vt sic tpali solēnitate ḋēmentz incipiētes/ tandē ad ꝑpetuā sctō; reḋem in eēna solēnitate ꝓgingere mereamur Amen.

De ꝓbo dei Sermo

IN māsuetu/

dine suscipite insituz ꝓbū qđ ꝑt saluare aias vras. Jac. j. Magna necitas audiēdi ꝓbū dei. Hā de ꝓpło ꝓbo dei ñ assueto Ps. ait. Nescierūt. s. bñ facere: neq; itellexerūt. s. mala facta sua: intenebris ambulāt. s. nō discernēdo bonū a malo. Ulñ ex iḡrātia in ꝓpło inumerabiles multiplicank errores. Hā sic dr Jsiō. z hr̄ xxxvij. di. c. Jḡrātia. Jgnorātia mr̄ ē oim erroz. Itē Jsiō. Nihil iḡrātia turpi; q̄ ē mr̄ z nutrix oim vicioz. Si dānū culpe ñ sentis/ sipies q̄tidie peccat z iḡrat. Cessante igit ꝓpło ab auditu ꝓbi dei/ innūerabilia mala fiūt. Ulñ Osee. iiij. Nō est scia dei in terra: ideo maledictū z mēdaciū: homicidiū z furtū z adulteriū inundauerūt ꝛc. Salubrit̄ ḡ nos hortak dñs Jac. dī. In māsuetudie suscipite insitū ꝓbū. qđ vicz dz iseri mēti hūane: qđ pōt saluare anias vestras.

Circa p̄dicatōez aūt ꝓbi dī tria ad pñs diuri; ꝛtēplāda q̄ fideliū corda allicere debent ad devote suscipiēdū ꝓbū dei.

Primū est verbi dignitas honorabilis

Scōm ē p̄dicatoz idoneitas laudabil.

Tertiū ē susciptēz vtilitas desiderabil.

Primū est ꝓbi dignitas honorabil

q̄ tripl̄r declarari potest

Prio rōne deifice originatiōis.

Scdo rōne aplice electionis.

Tertio rōne eccl̄iastice ordinatiōis

Primo rōne deifice origi

nationis: qr̄ originalr derivak a ꝓbo incarnato. Eccl̄i. j. Fons sapie ꝓbū dei in excelsis. Attēde cū q̄nta reuerētia audik ꝓbū alicuius regz aut p̄ncipis. Eccl̄i. xxij. Dixes locut⁹ est z oēs tacuerūt: z ꝓbū illu⁹ vsq; ad nubes ꝑducēr. Quāto magz ḡ qñ nob loquit de⁹/ ꝓbū ei⁹ debem⁹ reuerēter z diligēter audire z devote suscipe. Jō. j. Thes. ij. Suscepistz illud nō vt ꝓbū hoim: sz vt est vere ꝓbū dei. Ulñ ipe fili⁹ dei voluit p̄dicatōis officiū exercere. Mat. iiij. Cepit Jesus p̄dicare z dicere. Pniam agite ꝛc. et Luc. iij. Jter faciebat p ciuitates z castella p̄dicans z euāgelizans regnū dei.

Secundo rōne apostolice

electōis. Ad hoc ēm elegit chr̄s aplos vt ad ꝓbū dei p̄dicādū mitterer. Jō dicebat eis Joā. xv. Ego vos elegi de mūdo vt eatz z fruc. affe. z fruct⁹ vr̄ māeat. z Mar. vl. Eūtes in mōm vniuersū p̄dicate evangeliū creature. Qđ z ipi ꝑfecerūt. qđ mirādū est valde: cū nec ipi dialectici: nec rhetorici fuerint vt argumēt̄z ꝓbarēt z ꝓsuaderēt qđ dicebāt. Ulñ Aug. li. xxij. de ciui. dei. c. v. Ineruditos liberalib; disciplinis et oīno q̄ntū ad istam doctrinas attinet imperitos: nō ꝓritos grāmatica: nō armatos dialectica: nō rhetorica iflatos/ piscatores chr̄s cū retib; fidei ad mare hui⁹ fecit pauciss̄imos misit: atq; ita ex oi genere tāmultos pisces z tāto mirabiliores q̄nto rariores/ etiā phos cepit. Hec ille. Fuerūt itaq; ipi tube spūs sci supno dei mūere ad officiū p̄dicatōis ꝓbi dei deputati.

Tertio rōne eccl̄iastice or

dinatōis. qr̄ excluſit laicos a p̄dicatōe ꝓbi dei: z ad h̄ obligauit epos z platos. Dꝑmo Gregoriꝰ. ix. archiepo mediolañ. ait illud extra de hereticis. c. Sic in vno. Cū nō nulli laici p̄dicare p̄sumāt: z verēdū existat ne vicia sub specie ꝓbitatis occulte subintrēt

nos attẽdentes q doctor ordo est ꝯsti pcipuus in eccla dei: mãdam⁹ Itin⁹ cũ alios dns aplos dederit: alios ꝓphas: alios ꝓ doctores: interdicim⁹ laicꝫ vniuersꝫ cuiusꝫcũqꝫ ordis cẽseant officiũ pdicandi. Ad hoc ꝓpositũ diffuse loquit c. Cum ex iniũcto. extra eodẽ. Et nõ solũ de pdicatiõe sꝫ etiã de qbuslibet alijs negocijs eccliasticꝫ se intromittere laici nõ debẽt. sicut patet extra de iudi. c. Decernim⁹. z de reb⁹ ecclĩasticꝫ nõ alie. c. Cũ laicis. De scdo aũt extra de offi. iudicꝫ. c. Init cetera. sic hz. Init cetera q ad salutẽ spectãt populi chriani/ pabulũ ẏbi dei sibi ꝓmaxime nosciť necessariũ. qa sic corp⁹ naturali/ sic alia spũali cibo nutrit eoq nõ in solo pane viuit hõ: sed in oi ẏbo qõ ꝓcedit de ore dei. Vñ cũ sepe cõtingat q epi ꝓpter occupatiões multiplices vel infirmitates corporales aut hostiles icursus seu occasiões alias: ne dicam⁹ defectũ sciẽtie/ qõ in eis reprobandũ est oino nec ẽ cetero tolerãdũ: p seipos nõ sufficiũt ministrare ẏbũ dei pplo: maxie p amplas dioceses z diffusas: generali ẏstitutiõe sancim⁹/ vt epi viros idoneos ad sctẽ pdicatiõis officiũ salubriter exeqndũ assumãt/ potentes in ope z sermone: q plebes sibi cõmissas vice ipoꝝ sollicite visitãtes/ ẏbo si edificẽt z exẽplo: qb⁹ ipi cũ indiguerint cõgrue necessaria sũministrẽt: ne ꝓ necessarioꝝ defectu cõpellant desistere ab icepto. Hec ibi.

Secũdo cõsideranda est pdicatoris idoneitas laudabilis. Ad quã pcipue requrunt tres condiciones.

Prima est instructio luminosa
Secunda est executio fructuosa
Tertia est affectio virtuosa.

Prima est instructio luminosa.

Debet ei lucere scia z prudẽtia. Ubi notãdũ ſm Alex. q ales q xplex ẽ doctria

Prima est simplicꝫ exhortatiõis: q põt vnusqsqꝫ fraterna admonitiõe corrigere et docere primũ suũ. Et hec ẽ cõis oib⁹: ſm quã oẽs tenẽť scire symbolũ: orõnẽ dñicã: ꝑcepta decalogi: pctã capitalia: opa mie: z

Scda est doctrina assũ/ (ecclie sacra. pte, pfessiõis. Et ſm hãc vnusqsqꝫ scire dz ea q ptinẽt ad statũ suũ obſuãdũ saltẽ cõpetenť. Sic medici scire dñt regꝫas medicine. Juriste ꝯo ſnias legũ. z sic de alijs.

Tertia ẽ doctrina pdicatiõis: cui⁹ ministri. s. pdicatores scire tenenť nõ tm credẽda: sed etiã exposităes ꝑceptoꝝ: ita vt sal/ tẽ cõpetẽter docti possint alios istruere et docere. Vñ extra ỏ hereticꝫ c. Ex iniũcto. ỏr. Scia valde necessaria ẽ sacerdotib⁹ ad doctrinã. qz iuxta ẏbũ ꝓphetic⁹ Labia sacerdotũ custodiũt. i. custodire debẽt: sciaz. ſm glo. ex. viij. q. j. c. Oportet. sic hz. Oportz eũ q docet z instruit alias rudes/ esse talẽ vt p ingeniũ discentiũ semetipm possit apparare: z ẏbi ordinẽ p audiẽtiũ capacitate dirigere. Et Hiero ad nepotianũ ita scribit. Diuias scꝑturas sepe lege: imo nũqꝫ dꝫ manib⁹ tuis sacra lectio deponať. Sermo sacerdotꝫ scꝑturaꝝ sale ꝓdit⁹ sit. Nolo te ỏclamatorẽ ee z fabulonẽ garrulũqꝫ: sz mysterij pitũ z sacroꝝ dei tui eruditissimũ Verba voluere et celeritate dicendi apud imptũ vulg⁹ admiratõem sui facere/ isdoctoꝝ hoim ẽ. Hec ille. Nec sufficit pdicatorẽ hre sciam nisi habeat z prudẽtiã cõsidõ doctrinã: ita vt nõ sp oia dicat: nec sp oia taceat: sed pro loco z tpe ſm q viderit auditoꝝ vtilitati meli⁹ ꝓuẽire. Hinc Gre go. in pastoꝝ. et ponit. xlij. di. c. Sit rector Sit rector discret⁹ in silẽtio: vtil' in ẏbo: ne aut tacẽda ꝓferat: aut ꝓferẽda reticescat. Nã sic incauta locutio in errores ꝓtrahit: ita indiscretũ silentiũ eos q poterãt eruditi in erroꝛe derelinqt. Sepe ꝓnũqꝫ rectores ipsi ꝓuidi hũanã grã amittere formidantes loqui libere recta ptimescũt. Hec ille. Cõtra illos aũt q gloriank populũ iduxisse ad risum z trufas: ait Hiero. ad Nepo. Tacheyme auditoꝝ laudes tue sint.

Secũda ẽ executio fructuosa:

vt vicz executiõi det qõ pdicat: exẽplo chri: q vt ỏr Act. j. cepit facere z docere. Qz vt ỏt Gre. i homi. Cui⁹ vita dispicit restat vt z ei⁹ pdicatio ꝓtẽnať. Et Hiero. ad nepo. Nõ ꝓfundãt opa tua ſmonẽ tuũ ne cũ i eccla loqrꝫ: tacit⁹ qs rñdeat. Cur g q dicꝫ ipse nõ facꝫ: Delicat⁹ mgr est qui vẽtre pleno de ieiunijs disputat. et Chry. di. xl. c. Olim. Si bñ vixerꝫ z bñ docuerꝫ: ꝓfm istruis. Si bñ docuerꝫ z male vixerꝫ tui sol⁹ ꝯdẽnator es. Nã bñ viuendo z bñ docẽdo: ꝓfum istruis quo debeat viuere. Bñ aũt docẽdo z male viuẽdo: deũ istru/

ts quō te debeat cōdēnare. Ad ħ ꝓpositū etiā Lactāt⁹ i.iij.li.diui.isti.ait. Hoies malūt exēplacē ꝟba: qm̄ loq facile ē: ꝑstare difficile. Utinā q̄dē tām kti bñfacerēt: q̄ multi bñ loquunt. Hec ille. Nec etiā sufficeret ex rinsec⁹ bonū exēplum ꝑbere: nisi ꝛ mēs ipa ꝑdicatoris iteri⁹ fuerit mūda. q̄a vt ōr Gre. sup Eze. Sermo dulcedinē nō hz quē intra ꝛscientiā vita reproba remorder. Hec ille.

Tertia cōdicio est affectio

virtuosa: sic vicz q⁹ ex charitate afficiat ꝑdicator nō ad q̄stū tpalē neq̄ ad mōi gloriā: neq̄ generalr ad q̄rēdū q̄ sua sūt: sz q̄ ihesu chr̄i: vt ōr de charitate. j. Cor. xiij. et: j Cor. x. Nō q̄rēs q⁹ mihi vtile ē: sed q⁹d multz vt salui fiāt. Hec ꝑbi. Querunt q̄ sua sunt q̄ ꝑdicāt aut cupiditate glie: aut amore lucri: aut deniq̄ spe cuiuscūq̄ commodi tpalis. Et tales freqnt in impatiētiā ruūt ꝓt detrabētiū ꝟba: q̄ tñ ex diuia dispēsatione ꝓmittunt/vt sic deꝑmat fiam⁹ ianis glie q̄ oriri possz ex ꝟbis blādiētiū. Hinc Gre. vj. q. j. c. Sūt plūmi. ōr. Sūt plūmi q̄ vitā bonoꝝ ampli⁹ q̄ debēt laudāt. et neq̄ elatio de laude surrepat: ꝓmittit oīpotēs de⁹ malos in obtrectatiōe ꝛ obiurgatione ꝓnūpe: vt sīq̄ culpa ab ore laudātiū in corde nascit: ab ore vitupantiū suffocet. Hec ille. Patiēter igit ꝛ eq̄ animo ferēdi sūt rumusculi plebis: nec curandū de oib⁹ q̄ dicunt/nisi talia essent ꝓt que si ñ ꝑfutarent infamia notabit in ꝓiudiciū aiaꝝ oriri posset. Hiero. ad nepo. Caue ne hoim rumusculo aucuperis ꝛ offensam dei ꝓpꝝ laude cōmutes. Per ifamiā ꝛ bonā famā chr̄i miles gradit: nec laude extollit: nec vituperatiōe frāgit: et leta ꝛtenit ꝛ tristia. et ꝑ die sol ñ vrit eū neq̄ luna ꝑnoctē. hec ille.

Tertio ꝛtēplāda est ꝟbi dei desiderabil⁹ vtilitas: quā vicz reportat q̄ deuote suscipit ꝟbū ōi. Habet em̄ ꝟbū ōi mīkros gutiles effect⁹ ex ipo ꝓcedēntes. Prio hz splēdorē tenebraꝝ ignorantie expulsiuū. Et ħ q̄ ad intellectū

Scōo habet ardorem frigoris malicie repulsiuū. Et hoc q̄ ad affectū.

Tertio habet vigorē operū neqtie reprssiuū. Et hoc q̄ ad effectū.

Primo igitur habet splē-

dorē illūinatiuū ꝛtra tenebras ignorātie. Rom. xv. Quecūq̄ scripta sūt: ad nr̄az doctrinā scripta sūt. Per ꝟbū aūt ōi ozit triplex splēdor in intellectu

Prim⁹ ē splēdor instructiuus. Nā ꝑ ꝟbū instruit intellect⁹ circa credēda. Rho. x. Fides ex auditu: auditus aūt ꝑ ꝟbū chr̄i. Si q̄ deficeret ꝟbū ōi: fides chr̄i deficeret. Unde queso stabilitas sacroꝝ: vnde fervor vicioꝝ: horror iferni: amor dei: ꝛ desideriū eternoꝝ/nisi ꝑ verbum dei: Ps̄. Lucerna pedibꝫ meis ꝟbū tuū: ꝛ lumē semitis m. Nisi em̄ hec supdicta ꝛ alia hmōi ꝓphārent: oēs velut ceci varijs inuoluerent errorib⁹. Ps̄. Declaratio sermonū tuoꝝ illuminat ꝛ itellectū dat puulis. Prouer. vj. Lucerna mādatū: ꝛ lex lux.

Secūd⁹ est splēdor decoratiuus. Nā sine ꝟbo dei aia ē sic aer sine lūme oi splēdore ꝓnatus. cū eo aūt est sicut dies meridiano fulgore illustrat⁹. Ps̄. Decorem induisti amict⁹ lumine sicut vestimēto.

Secūdo hz ardorē frigo-

ris malicie repulsiuū. Et hic ardor ē triplex

Prim⁹ ē ardor viuificatiu⁹. Prouer. xiij. Lex dei fons vite. Joā. v. Qui audierint viuēt. Ibidē. Verba q̄ ego loq̄r spūs ꝛ vita sunt. In cui⁹ mysteriū dñs suscitās adolescētē ōr. Adolescens tibi dico surge.

Scōs est ardor purgatiu⁹ Purgat em̄ triplr. Primo penetrādo. Penetrat ei verbū dei cor hois. Heb. iiij. Uiu⁹ est ſmo ōi et efficax: ꝛ penetra. oi gladio. ꝛc. Penetrat em̄ spm̄ vsq̄ ad cogitatiōes ꝛ affectiōes ꝛ intētiōes. Scōo emolliēdo Can. v. Anima mea liq̄facta ē vt dilect⁹ locut⁹ est. Unde Judic. ij. Cū loq̄rer angel⁹ filijs isrl verba dei fleuerūt. Et Hee. viij. Fleuit ois ꝓplus cū audirēt ꝟba legis. Item in vitaspa. ōr q⁹ cū q̄dā q̄reret ab abbate ioāne ō duricia cordis: rñdit. Quid durius lapide: ꝛ quid molli⁹ aq̄: et tñ aq̄ sepe cadēdo lapidē frāgit. sic ꝟbū dei cor duꝝ aperit ad timorem dei. Hiere. xxiij. Verba mea q̄si malle⁹ cō-

terēs petras. Ibi etiā ponit exēplū de hō/ mine imutato et in lachrymis resoluto cū audiuit ꝓbū dei. Itē legit ⁊ cū semel be/ at⁹ Bernardus ꝑdicaret in q̄dā ciuitate i q̄dā cimiterio: duo ribaldi valde ꝓpe erant q̄ multa mala fecerant: q̄z vn⁹ videns ho/ minē ire ad sermonē: voluit etiā ire. Et ali/ us dicit. Quo diabolus ducet te mō: nun q̄ feciſti aliq̄ bonū: et cepit ei dicere op/ probria. Ille nō iuit. Et cū cepiſſet beat⁹ Bern. ꝑdicare ⁊ eos q̄ ducebāt malā vitā: cepit iſte hīe ⁊ritiōez ⁊ dolorē cordis ꝑ/ petis et cepit flere. Et b. Bern. vidit circa collū ei⁹ catenā magnā pl⁹ q̄z cērū carrun/ cas hñtē. ſed ad qualiber lachrymā cade/ bat vna carrūca de catena. Tūc b. Bern. cepit inſtāti⁹ ⁊ ardenti⁹ ꝑdicare ⁊ vicia de/ teſtari. et pcō: cepit fort⁹ flere/ ita q̄ tan/ dē tota catena fuit diſſoluta. Poſt ſermo nē vocauit eum ſctūs Ber. ⁊ ꝓfortauit ⁊ examinatiōe ei⁹ ꝓfeſſus eſt oia pcā ſua. et ſic poſtea ſcē vixit. Et ali⁹ miſer ſoc⁹ eius q̄ nō iuit ad ſermonē māſit in pctis liga/ tus. Sed aliq̄ dicūt inutile ſibi eſſe audire ꝓbū dei: eoq̄ memoriē tenere nō pñt. Cō/ tra q̄s legit in vitaſpa. q̄ q̄daz frater dixit ad ſenē. Ecce abba freq̄nter interrogo ſe/ niores vt mihi admonitionē ſalutarē faci/ ant. et q̄cquid mihi dixerint/ nihil retineo. Erāt aūt ſeni duo vaſa vacua. Et dicit ei ſener. Vade ⁊ affer vnū ex illis vaſis: ⁊ imit te aquā ⁊ laua illō ⁊ effunde ⁊ pone illud in locū ſuum. Feciq̄z frater ita ſemel ⁊ bis vt ꝑcepit ei ſener. Et dicit ſener. Utraq̄z vaſa ſimil affer huc. Et dixit ſener. Q̄ il/ loz madidi⁹ ē: Dixit frater. vbi aquā mi/ ſi ⁊ laui. Tūc dixit ſener. Sic eſt de anima filii q̄ freq̄nt audit verbum dei: q̄uis nihil retineat. plus em madidat ⁊ mūdat q̄z il/ la q̄ nihil audiuit. Tertio purgat ꝓbus dei abluēdo. Ideo Jo. xv. Mūdi eſtis ꝓ/ pter ſermonē quē locut⁹ ſum vob. et He/ bre. j. Verbo ꝓtuſ ſue purgatiōem pctōz facies. In vitaſpa. legit q̄ cuidā dicēti q̄d valebat ei audire ꝓbū dei. Iz em libēter au/ diret: ſtati⁹ nō obliuiōi tradebat. Tradidit ḡ ſibi ſener calatū imūdū ⁊ fumo nigrū et fuligine plenū: dicēs vt in fontē illū imer/ geret ⁊ aq̄ plenū ei deferret. Q̄ cū attem/ taret facere: ſp cū aqua plenus extraheret de fonte/ aq̄ exibat. q̄ redijt: eoq̄ videbat iutiliter laborasſe. Cui dixit p̄. Etſi aquā nō detuliſti: tn̄ calatū hūd mūdaſti. Sic ē de corde p quod trāſit verbū dei. per illud em mūdat: Iz in eo nō maneat. Tertio ardor inflāmatiu⁹. Greg. Et audito dñi/ no ſermone exardeſcit anim⁹. torpor is fri/ gus recedit: fit mēs in ſupno deſiderio an/ xia: a ꝯcupiſcentijs terrenis aliena: Libet ei audire ꝑcepta celeſtia. Vñ Ps. Jgni/ tū eloquiū tuū vehemēter. Jdē. Eloquiū dñi inflāmauit eū. Hiere. xxij. Nūq̄d ꝓba mea ſ⁹ q̄ſi ignis ardēs: Et puer. xxx. Oi/ ſmo dei clype⁹ ignitus. Jdeo de Helia dr Eccl. xlviij. Surrexit q̄ſi ignis ⁊ ꝓbū il/ li⁹ q̄ſi facla ardebat. Jdeo etiā dat⁹ ē ſpūſ/ ſcūs in linguis igneis: vt dr Act. ij.

Tertio verbū dei hz vigo

rem neq̄tie repſſiuū. Et hoc tripliciter.

Primo hz vigorē ꝓfortatiuū. Cōfortat em tripl⁹. vicz nutriendo. Eſt em cib⁹ mē/ tis vt dr Greg. Jdeo ſicut ſignū inſtantz mortz ē hoiem languidū nō ſumere cibū: ita ſignū mortz ſpūalis ⁊ reprobatiōis eſt q̄n pcō: reſpuit ꝓbū dei. Aug. Sicut nul/ lū eſt maⁱ⁹ ſignū ꝑdestinatiōis q̄m ver/ ba dei libēter audire: ita nullum eſt pei⁹ ſi/ gnū q̄z illa ꝓtenere. Jo. viij. Q̄ui ex deo ē ꝓba dei audit. ꝓpterea vos non auditz q̄a ex deo non estis. Itē ꝓfortat delectādo. Et gustu nēpe hui⁹ cibi delectatio ſentit. Q̄d expiens Ps. dicebat. Quā dulcia fauci⁹ meis eloq̄a tua ſup mel ori meo. Et Cañ v. Anima mea liq̄facta eſt vt dilectus l⁹ cutus eſt. Hac dulcedine capti fuerūt mi/ niſtri ſcribaz ⁊ phariſeoz: vt hī Joā. vj. et Cañ. iij. Eloquiū tuū dulce. et Ezech. ij. ⁊. iij. Volumē ezechielī traditū: factum eſt in ore eius tanq̄z mel dulce. Hanc aūt dulcedinē nō ſentiūt qui habent palatum cordis infectum febre iniquitatis. Sicut etiam dicit q̄ bufo nō poteſt ſuſtinere/ bo/ num odorem vinee florentz. Verbum dei ſimile eſt māne habenti dulcedinē et gra/ tum ſaporem ſm q̄ homo afficiebatur in guſtu illius. Unde Sap. xvj. Panem de celo ꝓteſtitiſti illis ſine labore/ omne dele ctamentū in ſe habentē et omnis ſaporis ſuauitatem: ſubſtantiā tuam et dulcedinē tuam quā habes in filios oñdebas deſer uiēs ymuſcuiuſq̄ voluntati: ⁊ ad qđ q̄ſq̄

volebat ꝙuertebaꝝ Hec ibi. Item ꝙfortat fortificādo: ꝛ ꝙfirmando: seu excitando ad bonū opandū lz em multi sciāt mala q̄ fugere debēt ꝛ bona q̄ opari tenenť. Tn qñ ꝙ nec bona faciūt nec mala fugiūt devicti q̄dā tꝯiditate vel potꝰ sensualitate ꝛ delectatiōe hoꝝ tpaliū. Alij etiā q̄uis sciant penas inferni fore timēdas/desiderandūq̄ celū/pieq̄ chr̄i passionē deflēdā: tñ cor habent insipidū sine timore: sine desiderio: et sine vlla pietate. Cum ꝙ tales audiūt ꝟbū dei frequenter ꝙfortank ad deponendā oēm tepiditatē: ad amplexandas ꝟtutes: ad surgendū a pctis: ad compatiēdū chr̄o passo: ad timēdos gehenne cruciatꝰ: et ad desiderādū regnū dei. q̄ vt ait Hier⁹ ad paulinū. Habet nescio q̄d latentz energie vive vocis actꝰ: ꝛ i auctōs discipuli ex doctoris voce trāssusa fortiꝰ sonat. Un eschines cū rhodi exularet et legeretur illa demosthenis oꝛo quā aduersus eū habuerat: mirantibus cunctis atq̄ laudantibꝫ suspirās ait. q̄d si audisseť ipam bestiā sua ꝟba resonātē Hec ille. Q̄ ꝟbū dei ꝙfortat patet ex h̄ qđ dr̄. ij. mach. xj. ꝙ post p̄dicatiōnē iude sui ꝙualuerūt animis: nō solū autē hoies sed ꝛ bestias ferocissimas ꝛ muros ferreos penetrarūt leonū more cū impetu ruentes in hostes ꝛc. Confortat vticq̄ verbū vt cib⁹. Ut freqnť ꝙ verbū dei sic roborak hō vt aucto vno bono ſmōe in fortitudine cibi illi⁹ ambulet nō solū p. xl. dies. sīḋ de helia legim⁹. iij. Reg. xix. ꝫ aliq̄n ꝙ xl. annos aut plures vsq̄ ad montē paradisi ꝙ vīā pnie. Scōo hz vigorē defensiuū defendit ei ab impugnatiōe carnis mūdi ꝛ demonis p̄seruādo scz a ruina. Unde Mat. vij. Qui audit ꝟba mea ꝛ facit ea similis erit viro edificanti domū supra petrā⁹. Ecci. xij. Verba sapiētū q̄si stimuli ad erigendū a casu. ꝛ q̄si claui in altum defixi: ad retinēdū a casu pcti. Jō etiā vocať gladius spūs. Eph. vj. Gladiū spūs qđ e verbū dei. Ec. ij. Bach. xv. Armauit iudas suos nō clypei vel haste munitiōe: ꝫ ſmonib⁹ optimis. Un ꝛ dns Mat. iij. Scuto triā gulo sacre scꝑture repulit dns tres tēptationes q̄nales. Nota historiā Esd. ij. c. iij. de trib⁹ fortib⁹ q̄s vicit ꝟitas. vbi dr̄. Magna est veritas ꝛ fortior ꝙ oib⁹. Item Prouer. xxx. Omnis ſmo dei igneus clypeus est sperantib⁹ in se. Item defendit a guerris ꝛ alīs flagellis dei. Pś. Si ppls me⁹ audisset me: si israel in vīs meis ambulasset ꝙ nihilo forsitan inimicos eoꝝ humiliassem ꝛc. Greg. Dis q̄ recta p̄dicat si audiať. nā iram creatoris supꝝ puaricatoꝛē populū placat: experientia'em cerra didici populos tantū a dño flagellari quantū inueniunť rebelles ꝟbo dei. Jtē defendit a pestilentijs ꝛ alijs infirmitatib⁹ carnis. Pś. Misit verbū suū ꝛ sanauit eos. Tertio hz vigorem fructificatiuū. Jō dr̄ Lu. viij. Semen est ꝟbum dei. q̄ cadens in terrā bonā facit fructū. Et iste fructus ē triplex. Primus est fructꝰ gratie. Replet em et ditat gratijs spiritualib⁹. Act⁹. x. Adhuc loquēte petro cecidit spūssanctus supꝝ oēs qui audiebant verbū. Scōs est fructus meritorie opationis. Esa. lv. Queadmodū imber ꝛ nix descendit de celo ꝛ inebriat terrā ꝛ ifundit eā ꝛ germinare eā facit ꝛc. sic erit ꝟbū q̄ egrediet ex oꝛe meo ꝛc. Jbo ꝟbum dei comparak semini quia fecundat ad fructuz boni operis. Et hoc semen etsi aliquando diu latet in corde: semen postea tempora multa germinat et coalescit i fructum. Unde cum quidam argueret quendam ribaldum de hoc q̄ frequentabat sermones respondit. Etsi modo statim non immutor: tamen semen recipio: quod aliquando coalescet in fructum: ꝛ erit deo dāte verbum quod modo audio salutis mihi causa et emendationis. Tertius est fructus glorie. Jacobi. j. In mansuetudine susciꝑite insitum verbum quod potest saluare animas vestras. Et Luce. xj. Beati qui audiunt verbi dei et custodiunt illud. Studeamus igitur audire verbum dei vt hic percipiamus fructū gratie ꝛ tandem percipere mereamur fructum eterne glorie: Amen.

Sermo de laude dei ꝛ gratiarūactione.

Semper laus dei⁹ in oꝛe meo. Pś. xxxiij. Qui supra de dñica q̄ atq̄ festoꝝ obseruantia ſmonē fecimus. ꝛ ꝙsequēter de verbo dei cuius auditioni atq̄ inedia

tioni dñice dieb⁹ atq; festiuis p̄cipue insi⁹ stendū est. Nūc idcirco de laude diuina ac grāz actione (cui etiā maxīe in hm̄oī diebꝫ vacādū est) sermonē hīe intēdimus. Pro cui⁹ introductiōe ꝓba psalmiste sumpsim⁹ dicēz. Sp laus ei⁹ in ore meo. Vbi notandū fm Tho. ij. q. xc. q̄ necessaria ē laus oris nō q̄dē ꝓpter deum vt ei ꝓcept⁹ nr̄os manifestem⁹/cū sit inspector cordiū: sz ꝓpt ipm laudantē cui⁹ affect⁹ excitat in deū ex laude ipsi⁹: ac etiā ꝓpter eos q̄ audiūt q̄z etiā affectio ex tali laude vocali in deū p⁹ uocat. Ideo ōr Ps. Semp laus ei⁹ in ore meo. Et sequit. Audiāt māsueti z letēt̄ur Magnificate dñm mecū. Est tñ aduertēdū q̄ Hiero. sup illud Eph̄. v. cātantes z psallētes in cordib⁹ vr̄is. reprehendit eos q̄ in eccl̄ia cantāt more theatrico ñ ꝓpt̄ deuotionē excitandā: sed ad ostentatiōez. Et hoc hz in decretz dist. xcj. c. Cātantes. Vñ z Aug. ōr. x. ꝓfes. Cū mihi accidit vt me ampli⁹ cātus q̄z res q̄ canit mouear: Pec care me ꝓfiteor: z tūc mallē nō audire cantantē. Hec ille. Magis igit laudādus est dñs corde q̄z voce. Vñ Bern. sup Cant. Immolātes hostiā laudis z reddētes vota nr̄a/de die in diē curem⁹ cū oi vigilantia ꝓiungere sensum voci: z intellectū z affectū sensui: exultatiōez affectui: gravitatē exultationi: hūilitatē gravitati: libertatez humilitati: q̄ interdū liberz purgate mentis passiōib⁹ ꝓcedam⁹ z excedam⁹ p inusitatas q̄dam affectiōes z spūales letitias in iubileis amenitatib⁹: in suavitate: z in spū sc̄o. Hec ille. Sūt āt tria p̄cipue q̄ nos ad agēdas deo grās z laudes excitare de/

Primū est imitāda ꝓformitas (bēt.
Secundū magnificāda sublimitas
Tertiū est desideranda bonitas

PRimū est ꝓformitas imitāda q̄ ē triplex. Prima est conformitas naturalis cōditiōis. Scōa ē ex/naturalibus gratiōis. Tertia ē divina operatiōis

Prima igitur est cōformitas naturalis conditiōis. Dis em̄ natura creata laudat deū. Vñ in illo hymno Benedicite oia opa dñi dño z. inuitant oēs creature ad laudādū deū: ꝓter diabolū z peccatorē: q̄ indigni sūt. q̄ nō ē speciosa laus in ore peccatoris: vt hz Eccl̄i. xv. Nos ipsos igit ꝓformare debem⁹ naturali cōditioni creaturaꝝ dei z sp laudare deū. Vñ Greg. in moral. Dix est q̄ deū nō non sp laudat: cū oīs creatura ad deū laudādū eū sp iuuat. Et Aug. Qui sensus hoīs nō erubescat sine laudū celebritate dīe claudere: cū minutissime aues sūma cū delectatione et dulci carmie ortum diei ꝓsequnt z noctes. Hec ille. Bruta vtiq; alia recognoscūt benefactores suos. Ideo hō q̄n sentit se a deo aut etiā ab alio bñficiū aliqd̄ recepisse debet z deū laudare z grās agere. Vñ ōr q̄ si elephas ceciderit in foueam z venerit aliq̄s q̄ ipm extrahat: deposita omni silue/stricitate sequit eū q̄ extraxit tāq̄ sibi gratus. Ite legit in hist̄oria hierosolymitana q̄ cū vltra mare esset exercit⁹ chr̄istianus: q̄dam miles casu q̄rēdā leonē inuenit taliter ligatum a serpēte q̄ se mouere nō poterat. Miles ꝓ pietate mot⁹ serpētē occidit et leonē liberauit. Leo itaq; tanq̄ gratū animal se seruituti militi mancipauit. ibat em̄ accipe p̄das p nemora z ad militē deferebat intantū q̄ nō solū militi: sed z magne parti exercit⁹ cōmoda p̄lima conferebat. Quid vltra? Nō sufficit leoni tāta gratitudo: q̄nimo milite ad ꝓpria redeūte z mare z nauē intrāte z leone dimittere volente: leo mare ingredit z magistrū vsq; in nauē sequit: z ibidē aliq̄diu cōmorat. Sed tandē deficientib⁹ victualib⁹: leo iz mare. p̄cat. Nos igit rōnabiles sum⁹ qz bñficia a deo suscepta recōpensare nō possum⁹: necesse ē nos p dei laudē z gratiarum actionē liberalitatē ei⁹ recognoscere. Vñ sicut dicunt phi In corpe hūano posuit natura tot mēbra q̄t sunt dies in anno: vt ex hoc rōnali istinctu informemur ne vlla dies nos ptranseat sine laude diuina z gratiarum actione: ad eius honorē ordinādo cogitationes: locutiones: z opatiōes. Unde apl's. j. Cor. x. Oia q̄cūq; facitz: in gl̄iaz dei facite. Et ex hoc actiōes hoīs nō censent hūane: sz potius celice z diuine. qz celica formaz in ipsis imp̄mit cū in ipsis solū diuinū honorē intendit. Et hoc mō pōt hō ex omnib⁹ actibus suis mereri vitā eternā etiā comedendo: bibēdo: dormiēdo: laborando. Aug⁹. Porro si māducas z bibis ad refectionem corpis z deo gratias agis: ciby z pot⁹ tuus laudat deū. Et Greg. Sōn⁹ sctōz nō va/

Sermo de laude dei De magnifi

cat a merito. quia vicz illi dormiũt vt deo postea seruire possint ⁊ gras agere. Jdeo salubre documentũ est q̃ libet chr̃ianus ⁊e mane cũ surgit/oia opa q̃ in illa die facere intẽdit/deo offerat: et petat a deo dirigi i oib⁹ factz suis. Et cũ de sero transit ad dormiendũ/discutiat ꝓsciam: etsi die illa in aliq̃ deũ offendit/de hoc doleat: ⁊ sic corde cõtrito ad lectũ vadat. Ehzyc. in sermone q̃dã. Qñ accubauerz sup stratũ tuũ ãnteq̃ veniat tibi somn⁹ ꝑcr in mediũ cordicẽ ꝓscie tue ⁊ remiscere pcã tua/q̃d ꝙbo vel facto vel cogitatiõe peccasti. Nã sicut dr Dion̄. de diui.no. Audacior est q̃ cum veno pctõ mortali dormit/q̃ cũ septẽ ꝙbo stib⁹ de ei⁹ morte inuicẽ obligatz confligit. Hec ille. De his aũt q̃ die illa fm deũ egerit aut a deo pcepit/ꝓximis gras ꝺo agat et diuinã bonitatẽ laudare studeat ne magis ingrat⁹ sit q̃ irrõnales creature q̃ fm suã naturalẽ cõditionẽ deũ incessanter laudant. Certe q̃ hec attẽderet, quõ vicz ois creatura laudat deuz: diceret. Delectasti me dñe in factura tua. Vñ Aug⁹. j. cõfes. Si placẽt tibi artificz opa: ex his lauda: ⁊ in artificẽ retorq̃ actionez: ne in his q̃ tibi placent tuipse displiceas.

Secunda est conformitas

eternalis beatificatõis. Beati em̄ in pria q̃b⁹ cõformari desiderare debem⁹ assidue laudãt deũ. Hocẽ gofficiũ angelor⁹ ⁊ beator⁹ laudare deũ. Ps. Bti q̃ habitant in dõmo tua dñe: in secula seculor⁹ laudabunt te. Et Esa. lj. Gaudiũ ⁊ leticia inuenief in ea: gra⁹actio ⁊ vox laudis. Aug⁹. In ciuitate supna erit totũ negociũ tuũ vt laudes que diligz: ⁊ saties te cum amatorib⁹ ei⁹. Jdẽ in fine de ciui. dei. Vacabim⁹ ⁊ videbimus: videbim⁹ ⁊ amabimus: amabimus ⁊ laudabim⁹, ecce q̃d erit in fine sine fine. Et Ber̄. Supne ciuitatz opatio ẽ assidua dei laudatio. Legit in hist̄oria tripti ta q̃ btũs Ignacius martyr ⁊ eps antiochie ꝑm⁹ post btm̄ Petr⁹/cũ esset in orõne raptꝰ in extasi/vidit ⁊ audiuit in supna curia angelos deo psallẽtes: ⁊ laudũ cãticũ in psalmi pncipio cũ dulci modulo inchoabãt: laudeq̃ inchoatã finito psalmo ꝓsũmabãt. Vñ in ecclesia sua statuit antiphonas inchoari ãn psalmos: ⁊ in fine cõsummari: q̃ ꝓsuetudo generalr ẽ p alias ecclesias introducta. Ber̄. Discam⁹ in terris q̃s laudes facturi sum⁹ in celis. Habilitas ꝑ: ie in terz repñtat celestz hiratiõis statũ sicut alacritas laudantiũ deũ. Hec ille. Jn hac tñ vita deũ ad plenũ laudare non possum⁹, Jdeo dr idẽ Ber̄. Jn terz vbi semiun⁹ sum: semi laudare possum. q̃n ro⁹tus vixero: ro⁹ in laudẽ ibo. Et sic dr August. li. ꝓfes. Vere felix esset q̃ posset diuine laudi sp insistere. Jdo Tob. iij. Qi re bñdic deũ. O q̃ ingrati sunt q̃ deũ in bñfi. ejs suis laudare negligunt. Et tales ꝓfecto obmutescẽt in futura vita. Aug. li. cõfes. Qui h icipit tacere: i futuro mut⁹ erit.

Tertia est cõformitas di

uinalis opatiõis. Debem⁹ vticz nos deo ꝓformare q̃ntũ possum⁹. Jꝺe aũt de⁹ laudat sctos suos q̃ tñ laudabiles nõ sũt nisi ꝑter dei bonitatẽ in eis relucentẽ. Unde dr aḡs. j. Cor̄ iij. Tũc laus erit vnicuiq̃ a deo. Ber̄. ser. de oib⁹ sctis. Magn⁹ laudator ⁊ vehemẽter ambiẽda laudatio vbi ⁊ laudare btm̄ est ⁊ laudari. Hec ille.

Secundũ qõ nos ad laudãdũ deũ exatare debet: est ipsi⁹ dei magnificanda sublimitas. Ubi notandũ q̃ ipsa dei sublimitas põt ꝓsiderari dupl̄r. Uno mõ in se: et sic cũ sit ineffabilis ⁊ icoprehensibilis: maior est oi laude. Quicqd em̄ in creaturis inuenif laudabile: inuenif in summo in ipo deo. s. summa pulcritudo: fortitudo: sapiẽtia: dulcedo: liberalitas: ⁊ hmõi. Eccl̄i. xliij. Terribil⁹ dñs ⁊ magn⁹ vehemẽter: ⁊ mirabilis potẽtia illi⁹. glorificantes eũ quãtũcũq̃ potueritz supualebit. Et ibidem. Bñdicẽtes dñm exaltate eũ quãtum potestz: maior est em̄ oi laude. Vñ sic alauda vidẽs tpis serenitatẽ ⁊ pulcritudinẽ solarẽ/ascẽdit: subitoq̃ fatigata ab illa altitudine ad suã paruitatẽ resilit ⁊ ad terrã cadit ⁊ obmutescit ad tps. Sic et philomena videns pulcritudinẽ solis ⁊ sentiens dulcedinẽ tpis: laudi sic attendit q̃ laudãdo defectũ patit̄ ⁊ cãtando frequẽter morit̄. Ita simil̄r ãa amore dei affecta laudãdo defectũ patit̄: cũ nõ possit ad pleniũ in hac vita laudare deũ fm q̃ ipse laudi de dign⁹ ẽ. Ps. Defecit in salutare tuũ ãa mea. Alio mõ põt ꝓsiderari diuina sublimi-

tas in suis effectib⁹ q̄ in nr̄am vtilitatē or-
dinant. et sm̄ hoc ꝓprie dr a ꝺobis lauda-
bilis: cuius t h̄ mo etiā maior sit oi laude
Sunt aūt tria ꝑcipue dei bñficia nob exhi-
bita q̄ nos marie obligāt ad laudādū deū
¶ Primū est bñficiū gratiose liberatiōis
¶ Secundū est copiose cōicationis
¶ Tertiū est amorose castigatiōis.

Primū est bñficiū gratio

se liberatiōis: que ꝑcipue est triplex.
¶ Prima est liberatio a malo originaℓ of-
fensionis: rone cui⁹ eram⁹ filij ire. vt dicit
Ephe.ij. Magnas vtiq; gr̄as deo debe-
mus q̄ sine vllis meritis nr̄is ab hoc malo
nos liberauit p baptismū. Jdeo.j. Pet.j.
Bñdict⁹ de⁹ t p̄r dñi nr̄i ihesu chr̄i q̄ pm su-
am miscōiaz regenerauit nos rc̄. Et.j.pe.
ij. Aliqñ nō ꝓpl's dei.s.añ baptismū: nunc
aūt ꝓpl's dei. Et certe vt dr Ps. Brā gēs
cui⁹ est dñs de⁹ eius ꝓpl's quē elegit in he-
reditatē sibi. Caueamus g̃ ne sim⁹ ingrati
tante miscōie. Sed sicut dr apl's Col'.j.
Gr̄as agētes deo t p̄r q̄ eripuit nos ō po
testate tenebraz. Recordari aūt freq̄nter
debem⁹ q̄ dō ei in baptismo ꝓmissim⁹ ne in-
gratitudinis merito arguamur si ea trās-
grediamur. ¶ Scōa est liberatio a malo
actualis trāsgressionis q̄ fit p pniam Jōo
dicebat Ps. Cōfitebor tibi dñe de⁹ meus
in toto corde meo: et gl̄ificabo nomen rc̄.
q̄ miscōia tua magna est sup me: t eruisti
aiam meā ex inferno inferiori. Sic iraq; q̄n
te vides ab aliq̄ vicio reuocatū ne sis i gra
tus: agīce dei bonitatē dr. illō Exo.xxiij.
Bñdict⁹ dñs qui liberauit nos de manu
egyptioz t ō manu pharaonis. ¶ Tertia
est liberatio a malo tpalis afflictiōis. Jō
dicebat Ps. Repleat⁹ os meum laude rc̄.
Et itez: adiecta sup oēm laudē tuā. sequit.
q̄ntas ondisti mihi tribulatiōes multas t
malas: t uersus viuificasti me rc̄. Consi
derat q̄ vnusq̄sq; a q̄b⁹ t q̄ntz ꝑiculis t pe
nis liberauit eū dñs: t cū ecclīastico dicat il
lud Eccī.vl. Laudabit vsq; ad mortē aīa
mea dñm: q̄m eruis sustinentes te t libe-
ras eos de manu angustie rc̄.

Secūdū est bñficiū copio

se cōicatōis. Cōicat q̄pe nob dñs triplex
bonū vnde tenemur sp ei gratias agere
¶ Primū est bonū tpale: qō etiā dr bonū
fortune. Jō Ps. Precinite dño i ꝓfessiōe:
psallite deo nr̄o i cithara. q̄ opit cē. nubib⁹
t gat fre plu. q̄ ꝓducit i mōtib⁹ fenū t her-
ba. Fuituri ho. Jō etiā filij isr'l offerētes deo ō
tpalib⁹ suis dicebant. j. Paraℓ.vl. Que de
manu tua accepim⁹ dedim⁹ tibi. ¶ Scōm
est bonū naturale qō nob dedit deus nos
faciēdo: t ꝓseruat nos in esse manutenen
do. Jō dr ps. Venite adorem⁹ t ꝓcidam⁹
añ deū: ploremꝰ co. dño q̄ fe. nos q̄ ipse ē
dñs rc̄. Et itez. Jubilate deo oīs tra rc̄.
Scitote q̄m dñs ipe ē de⁹: ipe fecit nos t
nō ipi nos. Et h̄ aūt marie ꝺo obligamur
q̄ ꝓpos ad imaginē suā fecit q̄ ad aiam: vt
dr Ezeñ.j. Et in tanobili forma t statura
q̄ ad corp⁹. Un narrat Helinād⁹ q̄ cū q̄-
dā frater dixisset nihil se aspicere q̄ nō edi-
ficaret. Ali⁹ dixit. Quid tibi ꝓfert edifica
tionis visio bufonis: At ille. Certe mlt̄ū.
q̄ nihil meruī: gr̄e me fecit de⁹ hoiem nō
bufonē. q̄tiēs igit bufonē video/ h̄ bñfici-
um ad mētē reuoco t gr̄as ago deo q̄ mi-
hi imerito tanotabilē formā dedit t ima-
ginē regiā/ t ñ execrabilē bufonis formaz.
¶ Tertiū ē bonū spūale: qō t triplr distin
gui pōt. ¶ Primū est bñficiū ꝓsonaℓ largi-
tionis q̄ filij⁹ dei in ꝓsona ꝓpria se dedit hu-
mano generi. Joā.iij. Sic de⁹ dilexit mū.
vt fi.suū vnige. da. ¶ Scōm ē bñficiū filia-
lis adoptiōis q̄ nos adoptat⁹ i filios dr q̄
gr̄e collatiōez j Joā.iij. Videte q̄lē charī-
dedit nob de⁹ vt filij dr noiemur t sim⁹. et
Col'.j. Gr̄as agētes dō t p̄r q̄ dig̃s nos
fecī i ptē sortis scōz i lūine ¶ Tertiū ē bonū
eternaℓ ꝓmissiōis: q̄ ꝓmittit nos gl̄ificare in
sue deitatis ꝓticipatōe. ij. Pe.j. Maria t ꝓ
ciosa vob ꝓmissa donauit vt p hec effi. di-
uine ꝓsor. nature. Et.j. Pe.ij. De renebris
vo. vos i admir. l. s. Et.j.pe.j. Bñdict⁹
de⁹ t p̄r rc̄. seq̄t. in hereditatē incorruptib.
incōtaminatā t imar. ꝓseruatā i cel' Et Col'.
j. Gr̄as ꝓtulerē fortati rc̄. gr̄as agē dō rc̄
q̄ trāstulit nos i regnū filij dilectōis sue.

Tertiū principale bñfici-

um est bñficiū amorose castigatiōis. Apo
caℓ.iij. Ego q̄s amo arguo t castigo. Ps.
Castigans castigauit me dñs t morti nō
tradidit me. Et Tob.iij. Castigauit nos
dñs ꝓpter iniq̄tates nostras: et ipse salua-

bit nos ꝓpter mĩcordiam suã Vñ. ij. Para. xxxiij. Manasses rex malignissim⁹ in vin⁊ culis ⁊ carcere conuersus ē ⁊ debinc libe⁊ ratꝰ. Item Act. ix. Paulus ꝓstratus ē et exceca⁹ in sua vocatione. Interdū tñ fla⁊ gellant aliq̃ quersi non ad correctionē suaz sed punitionē tm̃ qđ ex sua quersitate pue nit. Vñ Hiere. xxx. dicit ad iudeã. Pla⁊ ga inimici percussi te castigatione crudeli ꝓ pter multitudinē iniq̃tatis tue. dura facta sunt pcã tua: q̃d clamas ad me sup contri tione tua: insanabil⁹ est dolor tuꝰ. Et Aug. di. j. de ciui. dei. Manet sub similitudine pas⁊ sionum dissimilitudo passoꝝ ⁊c. sequit /nã ⁊ sub eodem igne aur rutilat ⁊ palea fu⁊ mat: ⁊ sub eadē tabula palee commanunt ⁊ frumēta purgant. sequit. vna eadēq̃ vis bonos probat: purificat: ⁊ eliquat. malos damnat: vastat: ⁊ exterminat. Vñ in eadē afflictione mali detestant et blasphemãt. boni ꝯ pcant ⁊ laudant. Nam ⁊ pari mõ exagitatū exhalãt horribiliꝫ cenum⁊ sua⁊ uiter fragrat vnguentū. Hec ille. Indura ti q̃ppe multotiens hic incipiunt suū infer⁊ nū: vt ptz de antiocho. ij. Machab. ix. Et Act. xij. de herode quē angel⁹ percussit ⁊ cõ sumptus a vermib⁹ expirauit. Item de ioꝛ rege iuda. ij. Paral. xxxj. q̃ mortu⁹ est infir mitate pessima: nec legit penituisse iõ nec inter alios reges est sepult⁹. Item de pha raone q̃ multiplicit flagellat⁹ inter flagella legit obdurat⁹. vt ptz Exod. pluribꝫ ca. q̃⁊ us aũt aliq̃ diuinis flagellis ꝑ malicia su am indurenk dñs tñ ipe q̃ pijssim⁹ est ⁊ mi sericors ⁊ cuius miserationes sup oĩa opera ei⁹ nunq̃ tales tribulationes imittit nisi ꝓpter bonū nr̃m. Idcirco gras ei agere de bem⁹ ꝓpter tale castigationis bñficiū. Im⁊ mittit aũt nobis dñs flagellationes ⁊ tri⁊ bulationes pcipue ꝓpter triplex bonū nr̃m

Primo ꝓpter clarioꝛē cognitionis illu⁊ minatione. psperitas q̃ppe mundialis ex⁊ cecat vt ñ cognoscat hõ seipm̃: nec enormi tatē pcti: nec vanitatē mundi nec incertitu dinē mortis sue: nec diuinā bonitatē: nec di uini iudicij seueritatē. Aduersitas ꝯo ocu los mētis aperit ad hec recognoscēda. Hie. Pena oculos aperit q̃s psperitas ⁊ culpa claudit. Iõ Hiere xxj. Castigasti me dñe ⁊ eruditꝰ sum q̃si iuuenculꝰ indomitꝰ. Et Esa. xxviij. Sola vexatio dabit intellectū auditui fm̃ Ysa. Per multa flagella eru⁊ dieris isrl. Erudit aũt tribulatio a deo im missa triplr.

Primo ad cognitionē mun dane vanitatis. Per h̃ em̃ euidenter cogno scat hõ ꝓ experientiã: q̃m̃ sic dicit Boeci us lib. de ꝯso. Multis amaritudinib⁹ hu⁊ mane felicitatis dulcedo respersa ē.

Secundo ad cognitionez hũane fragilitatis. Vñ iob. iã multiplr a dño pcussus cepit di⁊ cere. Nudus egressus sum ex vtero matris mee: ⁊ nud⁹ reuertar illuc. Thren. iij. Ego vir videns pauptatē meã ⁊c.

Tertio ad co⁊ gnitionē diuine maiestatis. Vñ Ionas invẽ tre ceti dixit. Cum angustiarer in me ania mea dñi recordat⁹ sum. vt hr̃ Jone. ij. Et Dañ. iij. Nabuchodonosor i tribulatione posit⁹ leuauit in celũ oculos. Vñ Prouer. xxix. Virga atq̃ correctio tribuit sapiam.

Secõ ꝓpter feruentioꝛē affectionis exci⁊ tationē. Iõ dr̃ Hiere. xxx. Ops tribula tionis iacob ⁊ ex ipo saluabit⁹ qr. s. tribula tio mouet affectionē ad ea pagenda q̃ ad salutē spectant. Et hoc pcipue triplr. Pri⁊ mo excitat affectionē doloroſe cõpunctio⁊ nis Job. xxiij. Dñs emollijt cor meū et omnipotẽs conturbauit me. Secõ excitat affectionē fructuose deuotiõis Ps. Ad do⁊ minū cū tribularer clamaui. Et iterꝫ. Tri⁊ bulationē ⁊ dolorē inueni: ⁊ no. dñi inuo⁊ cauit. Aug. Premunk iustũ in ecclia vt pressi da⁊ ment: clamantes exaudiank: exauditi glo⁊ rificent deū. Tertio excitat affectionē vir⁊ tuose exercitationis. ij. Cor. xij. Virtus i⁊ infirmitate pficit. s. fugiendo malū ⁊ prose⁊ quendo bonū. De primo Eccl. xj. Bona⁊ ria. i. afflictio vnꝰ hore oblitionē facit lu⁊ xurie. De secõ Greg. Mala q̃ nos hic pa⁊ munt ad deū ire compellũt. Aug. Cũ mo⁊ lestie in hui⁹ vite fragilitate crebrescunt: eternā requiē nos ꝯsiderare cõpellũt. Dñ⁊ dus q̃ppe iste piculosior est bland⁹ q̃s mole⁊ stus ⁊ magis cauẽd⁹ cũ se illicit diligi q̃s cũ⁊ admonet cogitq̃s ꝓrẽni. Hec ille. In tribu⁊ latõe itaq̃ nõ corrũpit affectio bona bois⁊ sz augẽt ⁊ pbat. Hie. Improuid⁹ ē miles q̃ se fortẽ in pace gliat. Nemo q̃ppe ꝑtrã⁊ ficit nisi inf aduersa cognoscit. Idē. Pena iterrogat: siqs i aduersitate posit⁹ deum veracit amat. Hinc ⁊ Aug. ait. Si vis q̃⁊ bare q̃ sunt i ecclia dei granū vl palea ad⁊ hibe oris iudiciū. i. psia aliq̃ cõuicia. si ſicut

rit granũ est: si palea receder in altũ. Ecci. ij. In igne ꝓbat aur⁊ argentũ: ⁊ homes in camio būliatiois. Ihũ iudith. viij. Abraã ꝑ mltas tribulatiões ꝓbat⁹ amic⁹ dei effectus ē. Ptz ita⁊ qm tribulatio affectiõez excitat ad ꝑtutis opus qđ vez est nedum de eo q̄ tribulationē sustinet: sz etiã ō alys videntes bonos flagellari sibi timēt. Ju xta illud qđ ō: Lu. xxiij. Si i viridi ligno hec fiunt. in arido q̄d fiet? Greg. Si deus ea aspere ꝓcutit ybi ꝓcr: quaspere ꝓcutiet ybi nō parcet. Idem. Pēsandũ ē q̄nta districtione districtus iudex in futuro feriet ꝙs reprobat: q̄ sic in pñti cruciat ꝙs amat. Hec ille. Ingerit etiã pñs tribulatio timorem homis: q̄ videndo flagella pñtia existimāt futura sine cõparatiõe graviora. Isid. in sen. q̄uis pñtia flagella iustũ a pcõ absoluāt/tñ sub metu vindicte turbat. timēs ne instantes ei pene nō sufficiāt ad purgãdũ. Hec ille. Iste ita⁊ timor ex tribulatione imminēti. pueniēs solicitat hoiem cogitare de morte/pcã ꝓfiteri ⁊ deponere/et de necessarijs ad salutē. puidere. Greg. Fe lix necessitas q̄ ad meliora cõpellit. ¶ Tertio imittit nob dñs tribulationē ꝓpter amplioꝛē miserationis exhibitionē. Hieron. Magna miscdia est ad pñs miscdiam nō ꝓfecꝰ. Et ꝑ oppositū ōr Aug. Magna ira dei ē q̄n peccantē nō corripit: sz licentiã vagã in pctm ruendi ꝓmittit. Idem. Cũ timore debes ee q̄n tibi bñ ē: nōne meli⁹ ē tētari ⁊ ꝓbari: q̄ nō tentatũ reprobari? Bern. Tunc magꝭ irascit de⁹ cũ nō irascit: nō ei cũ nescio sz cũ sentio te iratũ tũc magie cõfido: cũ em irat⁹ fuer⁊ misdie recordaber⁊ Hec ille. Immittes aut dñs tribulatiões amplissimã miscdiam exhibet ꝓcipue tripliciter. Primo ad ꝓcedentiũ pcoꝝ remissionē siue purgationē. penã grauioꝛē in leuioꝛē cõmutãdo. Tob. iij. Cũ irat⁹ fuer⁊ dñe miscdiam facis ⁊ pctã hoim in tribulatiõe dimittis his q̄ invocãt te. Greg. Misericordit dñs tpalem adhibet seueritatē: ne eternã inferat vltionē. Jō et Aug⁹. sup ps. Dñe ne in furoꝛe tuo. Dñe h vre: h secta: h ꝓcute: vt in eternũ mihi parcas Greg. Ignē tribulatiõis dñs apponit ⁊ ꝑ hũc i nob vicioꝝ rubiginē ꝓsumit. Fornax ei tribulatiõis ligna vicioꝝ cõcremat ⁊ aur⁊ ꝑtutũ purgat. Aug. Nō luna ferro: qđ forꝛnax auro: qđ flagellũ grano h̄ fac tribulatio homi iusto. Hieron. Rubigo ꝓcti sine igne toꝛmẽti ꝓsumi nō pōt. Scdo ad spiritualiũ meritoꝝ accumulationē. In cui⁹ figura filij isrl̄ q̄to magꝭ oppꝛimebant tāto magꝭ crescebāt ⁊ mltiplicabant. Jō. Ja. j. Oē gaudiũ existimate frēs cũ i varias tētationes inciderit⁊ scientes q̄ ꝓbatio fidei vre patientiã opat. Patiētia aũt op⁹ pfectũ hz: vt sitis pfecti ⁊ integri i nullo deficientes. Patientia igit aduersoꝝ aiaz locupletat diuitijs spiritalib⁹: res em viles i pciosas ꝙuertit. Jnuenit em in vili sabulo aur: imo sabulũ ꝙuertit in gēmas pciosissimas: q̄ ꝑba dura: vilipensiões ⁊ oppꝛobria conuertit in pciosa merita: q̄b⁹ ho spiritualiter ditat. Ex q̄ ptz q̄ nemo ꝑt nec⁊ etiã diabol⁹ hoi ꝑtuoso dānũ inferre sz pti⁹ causã ꝓfect⁹ offꝛre. Si em aduersar⁹ bona tpalia rapiat: si coꝛpus ꝓcutiat: sz sic tpale dānũ inferat: tñ exinde ꝑtuosus per patiētiã meritoꝝ cumulũ exaggerat: et q̄n to pl⁹ exteri⁹ dānificat tanto magꝭ interi⁹ in aia ditat. Nō igit ꝑt hō dānificari seu detrimentũ incurrere nisi a seipo q̄ppꝛiã volutatē. q̄ in hois pātē ē oia sibi exteri⁹ illata icōmoda in spūalia cōmoda trāsferre ꝑ patiētiã. Nūq̄ igit ꝑt hoi peioꝛ ee inimico seu aduersar⁹ q̄ ipemet. sol⁹ em ipe sibi nocumētū siue dānū iferre ꝑt. Sane i git gaudere dz hō in tribulatiõe ex q̄ si velit ꝑt i extimabilez thesauꝝ sibi cõparare. Ihũ in Ytaspa. legit de q̄dã cui cũ aliq̄s ꝓnunciã dicebat vl iniuriã iferebat: ille gaudebat dicẽs. Isti sũt q̄ nos iuuāt ad pfectũ: q̄ ãt nos iustificāt ipi nos decipiunt. ¶ Tertio ad celestiũ ꝓmioꝝ adq̄sitionē. Matth. v. Beati q̄ ꝑsecutionē patiun⁊ ꝓpt iusti. q̄m ip⁹ est reg. ce. Propt iusticiã intꝛt. q⁊ vt ōr Augst. in q̄dã ser. ⁊ Martyrē nō facit pena sz causa. Multi multa patiunt ꝓpt suas malas volutates adimplēdas. Isti sũt martyres diaboli. Alij ꝓpt diuitias tpales aggregādas. Isti sũt martyres mūdi. Alij ꝓpter iusticiã adimplēdã aut defendēdam⁹. isti sũt martyres dei. j. Pe. iij. Si q̄d patimini ꝓpt iusticiã bti. Et. j. Pe. iij. Lōicantes cbri passionib⁹ gaudete: vt i revelatiõe glie ei⁹ gaudeat⁊ exultātes Et. ij. Lo. iij. Jd em q̄ō in pñti momētaneū ē ⁊ leue tribulatiõis nre supꝛ modū i sublimitate eine

glie ponde opabile in nob ꝛc. Hec ē ḡ an/ gusta porta ꝛ ꝑta via q ducit ad vitā. de q loquit saluator Matt. vij. di. Intrate p angustā por. Hic est turbo p quē helias. i. ꝑ iust⁹ ascēdit i celū. vt hꝫ. iij. Re. ij. Un Ber. ser. ó ramis pal. Pñs tribulatio est via ꝛte/ via glie/ via ciuitat⁊ habitaculi/ via reg i. Hec ille. Sz heu heu pauci, sē q p hāc viā velint seq dñm. Un Ber. sup Can. ꝯpauci sūt o bone iesu q post te ire velint: cū tu ad te puenire nemo ē q nolit. scientib⁹ cunct⁊ qm delectatiões i dextera tua vsq⁊ i finē. Jō volūt oēs te frui at non ita imitari. cōregnare cupiūt sz nō cōpati: nō curāt ꝙrere quē desiderāt iuenire: cupiē tes ꝙseq sz nō seq Hec ille. Et dicit⁊ igit⁊ ꝑt⁊ qm m⁹to mag⁊ de tribulationib⁹ gau/ dendū ē ḡ dolendū/ sūt em signū diuie ac/ ceptatiōis. Tob. xij. Quia acceptus eras deo necesse fuit q tentatio probaret te. Et Judith. viij. Oēs ḡr̄ placuerūt deo per multas tribulatiões transierūt fideles. Et ij. Tim. iij. Oēs q pie volūt viuere i chō iesu psecutionē patiunt. Aug. Ne timeas flagellari sz exheredari. Desperat⁊ egr⁊ cō sueuerūt medici dare q̄d perūt et ea ne/ gant eis ó ḡr̄ salute sperāt. Hec ille. Ap/ paret itaq⁊ ḡ necessaria ḡq⁊ fructuosa sic vite pñt⁊ tribulatio p quā fit amicoꝝ dei castigatio: ꝛ ꝓbatio. Sūt igit deo agende ḡe. p bñficio amoꝛose castigationis

Tertiū pncipale qō nos ad laudem dei ꝛ ḡrarū actiōez excitare debet ē ipi⁹ diuie laudis ꝛ ḡrarū actōis de/ siderāda bonitas. Est em diuia laudatio ꝛ ḡrarū actio bonū excellētissimū ꝛ triplicē rōne boni.

Prio est bonū valde delectabile

Scdo est bonū valde honorabile

Tertio est bonū valde vtile.

Sic quippe a tullio diuicit⁊ bonum⁊ in hec tria mēbra.

Prio ē bonum valde dele

ctabile. Ps. Deo nr̄o sit iocūda decoraq⁊ laudatio. Aug. de doc. chr̄i. Cū ó deo ni/ hil digne dici possit: admisit tn̄ būane vo cis obsequiū ꝛ ꝛbis nr̄is in laude sua nos gaudere voluit. Hec ille. Per oppositū āt ingr̄atitudo turpissimū ē vitiū. Un ingr̄tus silis ē mari qō ḡtidie recipit aḡs dulces/ nūq⁊ tū ꝑt⁊ h dulce aut potabile inuenitur. Jte silis ē voraginib⁹ q ꝓtinue attrahunt aḡs ꝛ attractas nūq⁊ reddūt. Bern. de dil/ ligēdo deo. Superbia ē ꝛ delictū maximū vti dat⁊ tāq⁊ inat⁊ ꝛ i acceptū bñficijs glo/ riā vsurpare. Hec ille. Ingr̄atitudo peiores sē ꝛ irrationabiliores bestijs Esa. j. Filios enutriui ꝛ exaltaui: ipi āt spreuerūt me. Se quit: Cognouit bos possessorē suū ꝛ asin⁹ p⁹ sepe dñi sui: israēl aūt me nō cognouit.

Scdo ē bonū valde hono

rabile Tob. iij. Opa dei reuelare ꝛ ꝓfiteri honorificū ē. Un āgeli ꝛ sci assistūt laudā tibus deū. Ps. Preueneꝛt pncipes psallētib⁹. Un narrat cesari⁹ q i saxonia in q̄dā monasterio monialiū puella q̄dā cū i magna solēnitate pmissa fuisset ire ad ma tutinas: magistra ipi⁹ timens ó debilitate sua iussit eā añ Te deū: recedere ad dormi torīū. Illa iuite recedēs: voluit extra cho rū residuū paudire. Cūq⁊ inchoat⁹ fuisset hymn⁹ Te deū laudam⁹: vidit celos ape riri ꝛ choꝛ sanctoꝝ in celū subleuari. Cunq⁊ vētū fuisset ad locū illū Tibi oēs āgeli: vi dit vniuersos ordines angelo⁹ ꝛ singlos angelos demissis capitib⁹: fletis genib⁹; manib⁹ extēsis deū adorare simulq⁊ cū can tantib⁹ cantare Sanct⁹ sctūs sctūs ꝛc. Si milit fecerūt apli ibi Te gl̄iosus ꝛc. Et pphete ibi Te ꝓphet aꝛ ꝛc. Et martyres ibi Te martyꝝ ꝛc. Postmodū etiā ꝓfessores ꝛ ꝯgines sil̄e fecerūt. Cū aūt ylrim⁹ ꝯsus. s. Jn te dñe speraui ꝛc. diceret: choꝛ⁹ sanctoꝝ ad terrā descēdit ꝛ celū se clausit. Hec Le sari⁹. Ptz itaq⁊ qm honorabilissimū op⁹ ē laudare deū. Nā tal⁊ est op⁹ angeloꝝ ꝛ sctō rū in cel̄ vt supi⁹ dixim⁹. Per oppositū āt in/ gratitudo malū ē i honestissimū ꝛ vituperabi/ le multū. Un Judic. ij. Improperauit an gel⁹ dñi filijs israēl bñficia di ꝛ increpauit eos q dñm reliq̄ssent Jte. ij. Para. xxv. Miss⁹ est ꝓpha dñi ad increpādū amasiā regē iuda de ingratitudine sua. q diuio fret⁹ auxilio vi/ cerat idumeos ꝛ filios seir: ꝛ tū deos eo/ rum auferēs adorauit. Item Matth. xj. Increpauit dominus ingratitudinem ci/ uitatum quib⁹ ꝑdicauerat et miracula fe/ cerat di. Ue tibi corozaim ve tibi bethsai/ da: qm si i tyro ꝛ sidone ꝛc. Est āt notādū sm tho. ij. ij. q. cvj. q i q̄libz pcō iuenit ma

rialit ingtitudo ingtū ois q̄ peccat faci t aliq̄d qō pt ad ingtitudinē ptinere. Fozmal' āt ingtitudo ē qñ actualit' t ex itētiōe bñficū t bñfic' ꝓtēnit: t h̄ ē spēale pctm̄.

Tertio diuina laudatio et

grāz actio ē bonū valde vtile. Aug. Quid mei' t aio geram': t oze ꝓmamus: t ealamo exꝓmam' q̄ Deo grās: Nec ei q̄d dici breui' nec audiri leui': nec itelligi grādi': nec agi fructuosi' ꝓt. liberalitas ei dei magis grās agētib' ampli' elargit. Hec ille. Preciosa igit ac q̄ utilis nob ē grāz actio Per hāc em in hoie magz ac magz diuina grā ampliat. Ber. Felix q̄ ad singla dona gre redit ad eū i q̄ ē plenitudo oim grāruz. Cū em post acceptū donū nō i gratos nos exhibem' locū i nob facim' gre vt ide mazora mereamur accipe. Hec ille, puerb. xj. Ama q̄ bñdicit ipinguabit. Ber. sup Can. Preciosū q̄dē ē vnguentū ꝓtritōis q̄ fit ex petō ꝓsideratōe: pciosi' cōpassiōis q̄ fit ex miseroz pietate: pciosissimū ꝙ deuotiōis q̄ fit ex bñficioz dei recordatiōe et grāzactōe: hoc ipinguat aia. hec ille. Hoc ē vnguētū pciosissimū q̄ maria vngit pedes dñi. Jtē p dei laudē t grāzactiōez ania a mortz spūalis periculo ꝓseruat. qz dū i spūa liby occupat ñ libet sibi circa vicia occupari Jō ō: Esa. xl vij. Laude mea ifrenabo te ne intereas. Jtē p hāc hostis supat t effugat tā spūalis q̄ etiā corpalis. De spūali Ps. Laudās inuocabo dñm t ab inimeis salu' ero. De corpali ptz elegās exēplū. q. Paral'. xvij. Ubi legit q̄ iosaphat p' laudē dei iuenit hostes pstratos. Et Judic. vij. Gedeon cū clangoze tubaz vicit madianitas. Jn vita etiā bti germani antissiodoren' epi legit q̄ cū ipe eet i britānie ptib' picti t saxones ꝓuenerūt ꝛ britones. Cū q̄ pauci eēnt t inermes in compatiōe aduersarioz: rogauer̄t btm̄ germanū vt pstaret eis auxiliū. Btus igit german' collectz expeditz virz posuit hostib' isidias. istruens eos q̄ secū erāt quō oēs voci sue ynanimit' t ꝓformit' rñdeat. Cū q̄ hostes ēsi securi ꝛ eos irruerēt cū ter icepissz brūs germa' Alleluia. t sacerdotes t alij ei rñderēt alta voce: statim aduersarij pstrati nō solū sup se mōtes t rupes fuisse: sz etiā celū t terrā credētes: armis, piectis fugerūt q̄cūq̄ potuerunt oib' suis dimissis. mulet aūt eoz i flumine se pricipites sūmersi sūt. t sic ebriani t cāpū t oia eoz spolia obtinuerūt: t sani ad ꝓpria redierūt. Ptz itaq̄ q̄ vtilis q̄q̄ pciosa sit dei laudatio atq̄ grāzactio. Ecōtrario aūt ingratitudo multū detestabil' est atq̄ dānosa. Bern. Nihil ira deo displicet pfertim i filijs gre quēad modū ingtitudo. vias em obstruit gre. et vbi illa fuerit. grā accessū nō hz. Jdē. Nō est dign' dandis q̄ gras nō agit de datis. Jdē. Jngtitudo inimica ē aie: exinanitio meritoz: fructū dispersio: bñficioz pditio: vent' viens: siccās fontē pietatz: rozē mie: fluenta gre. Hec ille. Jngtitudo q̄ppe p' uocat ira dei. Un Exo. xxxij. Jngrat' populus hebreoz liberationē suā ex egypto attribuens vitulo aureo, puocauit ira dei. vñ vno die ceciderūt q̄si viginti tria milia. Jtez ij. Para. xxxij. qz ezechias nō iuxta bñficia q̄ a dño acceperat retribuit sz eleuatū est coz ei': facta ē ira dei ō eū t ō iudā t hierlm. Jtē Judic. ij. Cū ppls isrl' reliq̄sset dñm: irat' ē dñs ō isrl' t tradidit eos i man' diripientiū zc. Et dictz igit apparet q̄ puersa atq̄ pnitiosa ē ingtitudo vituperabilis t detestāda: q̄q̄ bona sit laudabil': vtil': at' q̄ fructuosa grāzactio t diuina laudatio: t q̄ multipl' oi tpe tenemur deū laudare sibiq̄ gras agere. Cū Bern. igit sp dicam? Agamus frēs gras factori nro: bñfactori nro: redemptori nro: t remuneratori nro. Jn pmo dedit nob q̄ sum'. Jn scdo q̄ subsistim'. Jn tertio fact' ē ipe q̄ sumus. Jn q̄rto faciet secū esse id q̄ sum'. Hec ille. Et q̄s est q̄ posset oia t singula q̄ deo sibi exhibita bñficia referre: a q̄t t q̄ntz mal' eū liberauerit: a q̄e et quantz piculis eū pseruauerit: q̄t t q̄nta bona t vniuersalia et particularia fecerit t q̄tidie facit: Nā nos ꝓtinue in esse ꝓseruat t ad sūa inuitat t vt nr̄i misereat expectat. Jdcirco bñ dicit ps q̄ bonus isrl' de' his q̄ recto sūt cordē. Et iterū. Gustate t videte q̄m suauis ē dñs. Et antea p̄miserat Bñdicā dñm in oi tpe semp laus ei' in oze meo. Satagam' igit p viribz deū laudare q̄m p sacrificiuz laudis marie honorificat deus t ibi marie quereda est salutz via. Juxta illō ps. Sacrificiū laudis honorifi. met illic iter q̄ ondā illi salutare dei, Laudē itaq̄ deū nūcvt pos

sumus vt tãdẽ q̃uenire mereamur vbi est ei⁹ iugis atq; ꝯnua laudatio: cũ angelis eũ penniter laudaturi. Amen.

¶ De oblatiõib⁹ t decimis Sermo.

HOnora dñm de substãtia tua. Prouerb. iij. Qm̃ in p̃cedenti sermone dixim⁹ de laude dei t sibi debita grãrum actiõe. Nõ solũ aũt laudare deũ debem⁹ ex nob. s. ex psonis nr̃is: sed t ex oĩb⁹ a nobis possessis. Nos em̃ ipsos t oĩa nr̃a a deo accepim⁹. j. Cor. iiij. Quid hẽs q̃d nõ accepisti: Sic aũt dr̃. Ser. Totũ debes ei a q̃ totũ hr̃s. Honorare igit̃ atq; laudare deũ debem⁹ nõ solũ ex aĩa t corpe: sed t ex tpali substãtia ad hui⁹ vite necessitatẽ a dõ p̃cessa. Jõ dr̃ sapiẽs. Honora dñm ex tua substãtia tua. s. tpali. ¶ Circa cui⁹ declarationẽ ꝑplãde sũt tres p̃cipue p̃siderationes.

¶ Prima ẽ p̃sideratio faciẽde oblatiõis.

¶ Scõa est soluende decimationis.

¶ Tertia est expetẽde remunerationis.

PRima igit̃ est p̃sideratio faciende oblatiõis. Hr̃ em̃ de conse. di. j. c. Dis chr̃ian⁹. Dis chr̃ian⁹, puros ad missar̃ solẽnia aliq̃d deo offerre t ducere ad memoriã q̃d dr̃ per moysen dixit. Nõ apparebis i ꝑspectu meo vacuꝰ. Hec Greg. Est aũt circa oblatiões faciẽdas triplex cõsideranda conditio.

¶ Prima est conditio voluntaria

¶ Secunda est conditio obligatoria

¶ Tertia est conditio refutatoria.

Prima est cõditio voluntaria.

Notãdũ em̃ sm Tho. ij. ij. q. lxxxvj. ar. j. q̃ nomẽ oblatiõis cõe ẽ ad oẽs res q̃ i dei cultũ offeruntr: vl ad ꝯsũ ministr⁹ ecclie. Et dũr hmõi oblationes de sui rõne q̃ offerant volũtarie: sm illũ Exo. xxv. Ab hoĩe q̃ offert vltrone⁹ accipietis eas.

Secũda ẽ cõditio obligatoria.

Põt em̃ sm Tho. vbi s. ꝑtingere q̃ aliq̃s ad oblatões faciẽdas teneat̃ p̃cipue triplici rõne. ¶ Pria ẽ rõ pure deputatõis seu ꝓmissiõis. sic cũ aliq̃s ꝓcedit fũd⁹ ecclie vt certis tpib⁹ certas oblatões faciat: q̃d tũ dr̃ rõne cẽsus. Vl sic cũ q̃s offert donatõem inter viuos. vl cũ in testamẽto relinq̃t ecclie aliq̃ rẽ mobilẽ vel immobilẽ ipsar̃ soluẽdã. ¶ Scõa ẽ rõ necessarie subuẽtionis: ppt ecclie vtilitatẽ: puta si ministri ecclie nõ hr̃ent vñ sustẽtarent. ¶ Tertia est rõ ordinarie assuetatiõis. Tenent em̃ fideles in aliq̃b⁹ solẽnitatib⁹ ad aliq̃s oblatões ꝓsuetas. In his tñ duob⁹ vltimis casib⁹ remãet oblatio q̃dã mõ volũtaria. s. q̃ntũ ad q̃ntitatẽ vltime rei oblate. Hec ex Tho. vbi s.

Tertia est cõditio refutatoria.

Sic em̃ dr̃ Aster. li. vj. ti. xxxij. Ali quor̃ oblatio refutãda ẽ in crimis sui detestatiõem. ¶ Prio: si cl̃s spõte t sine necessitate rebaptizat⁹ ẽ ab heretic⁹. Illi⁹ oblationes diẽnio ñ sũt recipiẽde: etiãsi penitet⁹ at. vt patz ex pe. dist. iij. c. eos q̃s. vide.

¶ Scõo si sit heretic⁹ vl receptor heretic⁹ũ: t ppt hoc denũciat⁹ excõicat⁹. Et idẽ est de q̃libet excõicato publico. vt ꝑz extra de hereti. c. Excõicat⁹ itaq; §. Credentes.

¶ Tertio: si imunitatẽ ecclie violauit: nec emẽdare velit. vt ꝑz. xvij. q. iij. c. Siror. vbi ꝓhibet recipi oblatio etiã tota familia dom⁹ illi⁹ q̃ vim ecclie intulit. ¶ Quarto si sit meretrix publica. Deut. xxiij. Nõ accipies mercedẽ pstibuli i domo di tui. Et hoc ẽ me sacerdos petrus ei⁹ approbare videat. xxiij. q. v. c. Nõ sane. Põt tñ de turpi lucro facere elemosynã. Sic ẽ de alijs criminib⁹ notorijs t horr̃endis. ¶ Quinto: si sit usurari⁹ public⁹. extra de usur. c. ĝa i oĩb⁹.

¶ Sexto: si sit raptor obstinat⁹ t inobediens. extra de rapt. ꝯ. sup eo. ¶ Septimo: si sit oppressor paup̃tis. j. q. j. c. Nõ est putanda elemosyna. t. xc. di. c. oblatões. ¶ Octauo: si sint ab inuicẽ discordates t se odientes nec reuocari pñt ad concordiam. vt patz e. c. Oblatões dissidẽtiũ fratr̃. i. chr̃iano⁹ nec in sacrariũ nec in gazophylacio recipiant. Glo. cũ eor̃ odiũ est notoriũ. Sequit Sic̃ dona eor̃ q̃ paupes oppmũt refutãda sũt. Nõ aũt ꝯre ab ist̃ elemosyne recipiũt t nõ oblatões hec est. q̃ elemosyne fiunt in occulto de q̃ nihil ad ecclesiam. vt patet de simo. c. Sicut ruis. Oblationes vo in publico fatiende ꝓhibent: ne exinde peccator consolet: et ne petrus ei⁹ ecclesia publice videat approbare.

Secunda ē ꝯsideratio ſoluende decimationōis. Vbi tria ꝑcipue ſe offerūt Ꝯsiderāda

Primū eſt ſolutionis rō.

Scōm eſt rōnis determinatio

Tertiū eſt determinationis approbatio

Primū ē ſolutionis ratio

Vbi notandū ſm Tho. vbi ſ. ar. vlt. q in veteri lege ꝓmitte offerebant ex ſpāli cā ſiue rōue. ſ. in recognitionē diuini bñficij q̄ aliqs ſe ꝓfitebat a deo fructꝰ terre recipe. t iō ſe teneri ad aliqd hmōi deo exhibendū ſm illō j. Paral. vl. Que de manu tua accepimꝰ decimꝰ tibi. Et q̄ deo debemus exhibere id qō ꝑcipuū eſt: iō ꝓmittas q̄ſi ꝑcipuū aliqd de fructib terre ꝑceptum fuit deo offerri. Pertinet aūt ad ius naturale vt ex rebꝫ hoi a deo datꝫ hō aliqd exhibeat ad ōi honorē: ſz q̄ talib ꝑſonis puta ſacerdotib: aut de ꝓmiſſis fructib: aut in tali q̄ntitate. Hoc quidē in ve. le. iure diuino determinatū ē. vt ptz Deu. xxvj. et Nu. xviij Vide ibi. In noua aūt lege diffinit ꝓ ordinationē eccl̄ie ex q̄ hoies obligant vt ꝓmittas ſoluāt ſm ꝯſuetudinē patrie t indigētiā miſtroꝝ eccl̄ie. Hoc ex tho. Et qō dictū eſt de ꝓmiſſis h̄ etiā veritatē hz de decimis. Jō decime ſoluende ſūt tū ꝓpter diuini officij recognitionē: tū etiā ꝓpter miniſtroꝝ eccl̄ie ſuſtentationē. Et q̄ ſic dicit Tho. ij. q. lxxxvij. Radix ſolutionis decimarū eſt debitū q̄ ſeminātib ſpūalia debētur carnalia. ſm illō. j. Co. ix. Si nos vob ſpūalia ſeminamꝰ: non magnū ē ſi carnalia vīa metamus. Oia aūt q̄cūq poſſident hō ſub carnalib ꝯtinent. Jō de oīb poſſeſſis ſūt decime ſoluende. Quia tū miſtri eccl̄ie maiorē curā debent hr̄e ſpūaliū bonoꝝ populo ꝓponēdoꝝ q̄ tpaliū colligendoꝝ Jō apls voluit nō vti ptāte ſibi tradita a dño vt ſcz acciperet ſtipēdia victꝰ ab his q̄b euāgeliū ꝑdicabat ne daret aliqō impedimentū euāgelio xp̄i: nec tū peccabāt illi q̄ ei ñ ſubueniebāt. alioq̄n apls corrigere nō omiſiſſet. Sic̄ etiā laudabil̄r miſtri eccl̄ie decimas nō req̄runt vbi ſine ſcādalo req̄ri ñ poſſent ꝓpt̄ diſſuetudinē vel ꝓpt̄ aliā cauſam nec tū ſūt i ſtatu dānationis q̄ nō ſoluunt in illis locꝭ in q̄b eccl̄ia nō petit niſi forte ꝓpt̄ obſtinationē animi habēteꝫ voluntatē nō ſoluēdi etiāſi peterent. Hec tho. Eſt tū notādū q̄ duplices ſūt decime: q̄dā ꝑdiales q̄ puenīūt ex ipis ꝑdijs q̄ debētur ꝺ fructib inḡntū puenīūt ex diuio munere. Jō nō debēt ꝑſus deduci tributa t ciū operarioꝝ q̄ſ ſoluant: ſz añ oia ſolui debent decime ex integrꝭ fructib. Alij ſūt ꝑſonales q̄ debent ex negocio artificio militia piſcatione venatiōe: de molēdinis: lapidicinis metallarijs: t hmōi. Et ad iſtas vt dic̄ Tho. vt ſ. ar. ij. tenent hoies ſm cōditionē patrie t indigētiā miſtroꝝ. Vnō Aug. di. et hr̄. xxj q. j. c. Decime. De militia de negocio t de artificio redde decias.

Scō ꝯsideranda ē rōnis

ꝑticte determinatio q̄ntū vicz ad decimaz ptē. Vbi notandū ſm eundē Tho. vbi ſ. q in veteri lege ꝑceptū de ſolutiōe decimarū ꝓtim erat moꝛa. Additū rōni naturali q̄ dictat q his q̄ diuio cultui miſtrant ad ſalutē totiꝰ ꝓpli neceſſaria victui debēt miniſtrari. Juxta illud. j. Coꝛ. ix. Quis militat ſuis ſtipendijs vnq̄. Partim aūt erat iudiciale ex diuina inſtitutiōe robur hñs. ſ. q̄ntū ad determinationē certe partꝭ. Ex ꝯſequēti aūt ſiḡbat aliqd in futuꝝ: ſicut t oia alia facta illiꝰ ꝓpli. ſm illō. j. Coꝛ. x. Oia in figura ꝯtingebāt illis. Jn q̄ iudicialia cōueniebāt cū cerimonialib q̄ ꝓncipal̄r inſtituta erant ad ſiḡndū aliqd futuꝝ. Vñ t ꝑceptū de decimis ſoluēdis ſiḡt aliqd futurū. Qui em̄ decimā dat q̄ eſt ꝑfectionis ſiḡnū eo q denariꝰ ē nūerꝰ ꝑfectꝰ q̄ſi ꝓmꝰ li mel nūeroꝝ: ꝓeſtat q̄ſi in q̄dā ſigno ad ſe ptinere imꝑfectionē/ꝑfectionē ꝺo q futura erat p chm̄ ee expectāda a deo Jn tpe igit noue legꝭ etiā ē determinatio ptis decime ſoluēde autoꝛitate eccl̄ie inſtituta ſm q̄ndā hūanitatē vt. ſ. nō minꝰ ꝓpl̄s noue legis miſtris noui teſt. exhiberet q̄ſ ꝓpl̄s veteris legꝭ miſtris veterꝭ teſta. exhibēbat. Preſertim cū miſtri noue legis ſint ꝓpalioris dignitatꝭ vt ꝓbat apls. ij. Co. ix. Sic̄ ptz q ad ſolutionē decimaꝝ tenent hoies ꝓtim q̄dē ex iure naturali q̄ntū ad h̄. ſ. q ai q̄ portio dāda eſt miſtris eccl̄ie Partim ex inſtitutiōe eccl̄ie. ſ. q̄ntū ad determinationē decime ptis. Hoc ex Tho. vbi ſ.

Tertio conſiderāda ē huiuſcemodi determinatōis approbatio. vicz

q̄ determiate ptis. s. decime solutio cadit sub debito mõ sup̄adicto qõ approbat per Aug. et hr. xv. q. j. ca. Decime. Decime ex debito requrunt: z q̄ dare eas noluerit: res alienas inuadũt. Hec ille. Vñ tales nõ solũ fures sz z sacrilegi dicẽdi sũt. Hieron. Amico q̄ppe rapere furtũ est: ecclĩam fraudare sacrilegiũ: aut qõ aptissimi sceler̄ est aliq̄d inde subtrahere oĩm p̄redonũ crudelitatẽ exuat. Hec ille. Et dicz igit patz qm̃ soluende sũt decime in recognitionẽ diuini bñficij qm̃ vicz q̄cq̄d p̄fectionis i nob est a deo ẽ. Ipe est em̃ q̄ nos custodit/ pascit/ vestit/ z dirigit sic̃ iacob petiuit Gen. xxviij. Debẽt aũt cito dari sine tardatiõe. Ero. xxij. Decimas z p̄mitias ne tardabis Itẽ de oib̃ sine diminutione: sic̃ legim̃ Gen. xiiij. q̄ melchisedech rex salez dedit abrae decimas de oib̃ habebat. Item õ meliorib̃ sine fraudatione. Numeri. xviij. Omnia q̄ offertis ex decimis z in donaria dñi separatis optima z electa erũt. Vnõ Gen. iiij. legit q̄ abel obtulit deo de p̄mogenitis gregz̄ sui z de adipib̃ eor̄. Et respexit dñs ad abel z ad munera eius. Ad cain vo z ad munera ei⁹ nõ respexit. Cui⁹ vna cã fuit q̄ de deterioribus obtulit. Eccl. xxv. Noli offerre munera p̄ua. Non em̃ suscipiet illa. Hec ibi. Decimas aũt recipientes nõ debẽt superflua p̄ se retinere sz deovocare Nu. xviij. Nihil aliud possidebũt decimar̄ oblatiõe ꝓtenti q̄s in vsus eor̄ z necessaria sepaul. Item de receptis decimis debẽt exhibere miscõiaz pauperib̃ pupillis z viduis. vt hr. Deu. xiij. Item vacare debẽt decimas recipientes spũalib̃ z nõ mundanis vt hr. ij. Para. xxxj.

Tertia est ꝓsideratio expetende remunerationis: q̄ devotionẽ augere dz ad decimas deo p̄soluẽdas Est aũt tm Ray. hmõi remuneratio multiplex Et p̄cipue triplex.

Prima ẽ remũeratio tpalis vbertatis.
Scõa est corpalis sanitatis.
Tertia est spũalis vtilitatis.

Prima ẽ remuneratio tẽporalis vbertatis.

vñ postq̄ sapiẽs dicit. Honora dñm de substãtia tua: subdit. et implebũt horrea tua saturitate: z vino torcularia redũdabũt. et Malach. iij. Inferte oẽm decimationẽ in horreũ meũ vt sit cibus in domo mea z p̄bate me sup̄ h. dicit dñs. Si nõ aperuero vob̃ cataractas celi z effudero vob̃ bñdictionẽ vsq̄ ad abundantiã. Et ibidẽ añ dicit dñs. Vos ꝓfligitis me. Et dixist̄ In q̄ ꝓfligim⁹ te? In decimis z in p̄mitijs: in penuria vos maledicti estis: z vos me fraudat̄ z ꝓfligitis gẽs tota. Vñ ptz q̄ cã penurie fuit subtractio decimar̄. Narrat cesari⁹. q̄ miles q̄dã dãdo decimas suas tante fertilitatis erat vt ei sũmũ essz studiũ illas p̄soluere sine mora. habebat aũt vineã q̄ circa decẽ carrũcas facere solebat annuatim. Tpe igit q̄dã magis ex dei dispensatiõe q̄ ex aeris intemperie vt postmodũ patuit postq̄ collecta est vinea vinũq̄ exp̄ssum vna tm̃ inuenta ẽ carrũca: q̄ q̄ audito: miles mẽoriale p̄bũ suo seposuit dicẽs. qõ meũ erat dñs mihi tulit ego illi portionẽ suã nõ auferam: vade z da sacerdoti carrũcã hanc p̄ decima: qõ z factũ est. Eodẽ tpe germanꝰ militis sacerdos q̄dã iuxta vineã p̄dictã trãsiẽs: eaq̄ referta vuis vidẽs: mox ad fratrẽ intrãs: ône gligentia eũ arguit dicẽs: q̄re nõdũ collecta ẽ vinea via? Rñdente illo iã collecta ẽ. sacerdos subiũxit. Nequaq̄: eã plenã vidi Quesitũ igit̄ inuentũ est: nec vnq̄ antea tã vberes fructꝰ fecerat. Aug. xvj. q. viij. c. Maiores. Maiores nr̄i iõ copijs oib̃ abũdabant: q̄ decimas deo dabãt: z censũ cesari reddebãt: mõ q̄ discessit devotio dei/ accessit idictio fisci: nolum⁹ cũ deo partiri decimas: mõ aũt rollit totũ. Hoc tollit fiscus q̄ nõ capit chr̃s. Idẽ ibidẽ. q. j. Dabis ipio militi q̄ dare nõ vis sacerdoti

Scõa ẽ remũeratio corporalis sanitatis

Aug. xvj. q. j. c. Decime. Si decimã dederz̄ nõ solũ abũdantiã fructuũ recipies sz etiã sanitatez corpor̄ ꝓseq̄ris. Hec ille. Vñ timẽdum ẽ ne p̄pt̄ decimar̄ subtractionẽ imittat interdũ dñs corpalem infirmitates z pestilentias.

Tertia ẽ remũeratio spũalis vtilitatis

Aug. ibidẽ. Dei⁹ nr̄ q̄ dignat⁹ est nob totũ dare: decimã a nob dignat⁹ ẽ accipere nõ sibi sz nob̃ p̄ culdubio p futurã: nõ g̃ dñs de⁹ p̄miũ postulat sz honorem. Glo. gratz̄ vult bñficia ꝓcedere nõ p̄cior

ſz tm̃ honorē vult hīe. Idē ibidē. Qui g̃ ſibi aut p̃miū cōparare aut petō̃ idulgentiā deſiderāt p̃mereri reddāt decimā. Et itez. Cū em̃ dando decimas z terrenaz celeſtia p̃mia poſſis p̃mereri: p auaricia duplici b̃dictiōe fraudaz. Hec ē em̃ dñi iuſtiſſima ꝓſuetudo: vt ſi tu illi decimā non dederz tu ad decimā reuocerz. ſ. ad ptē que cecidit cū lucifero. Et dictz igit ptz ēpe riculoſum ēqz deteſtabile ſit in decimaruz ſolutiōe fraudē cōmittere: ēqz laudabile deoqz placitū ac hoi vtile atqz fructuoſuz ſit decimas bn̄ z deuote ꝓſoluere. O mira dei benignitas: vult q̃dem vt offeras ei decimā nō tn̄ qz indigeat z aliquē exinde fructū accipiat: ſed vt ſic dei tui largitatē recognoſcas z tpale inde cōmodū atqz ſpūale fructū ꝑcipias. Studeas igit o hō de oibus reb̃ tuis deū laudare: oblationes ac decimas ſine fraude ꝓſoluere: z teip̃m ſic i oib̃ z p oia diuinis mancipare obſequijs vt gr̃am ab eo ꝓſeq̃ valeas z gl̃iam ſempiternā: Amen.

Sermo de ſacrilegio.

SAcrilegiū facis. Ro. ij. Supra fecim̃ ſermones ō reuerētia dei z eoꝝ q̃ ad dei cultū z honorez ſctificata ſūt puta de locz ſctis z diebꝫ feſtiuis z ō bis q̄b̃ illis diebꝫ vacādū ē. Nūc aūt p̃monē facturi ſum̃ ō irreuerētia rez ſacraz. vt ſic oppoſita iuxta ſe poſita magz eluceſcāt Hec at irreuerētia ſacrilegiū ōr. Sic em̃ ōr. tho. ij. ij. q. xcix. Dē illō q̄ ad irreuerētiā rez ſacraz ptinet ad iniuriā dei ptinet. Res ei ſacre dicunt q̃ ad diuinū cultū ordinant. Jō oē tale hz rōnē ſacrilegij: q̄ hz rōnē ſpēalis peti eo q̄ in eo inuenit ſpēalis rō deformitatz. qz ſcz violat res ſacra p aliquā irreuerētiā. Diſtinguūt at ſpēs ſacrilegij p̃m diuerſitatē rez ſacraz. Attribuit ei ſcitas ꝑſonis: locis: z reb̃ q̄buſdā alijs. Scitas at loci ordinat ad ſcitatē hois q̃ i loco ſacro cultū exhibet deo. ij. Mach. v. Nō ꝓp locū gentē: ſz ꝓpter gentē dñs elegit locuz. Jō grauꝫ eſt ſacrilegiū q̃ peccat in ꝑſonā ſacrā ēqz q̃ peccat ī locum ſacrū. Tertia at ſpecies q̃ circa res alias ſacraſ cōmittitur: diuerſos habet gradꝫ p̃m differentiā rerū ſacraz. Inter q̃s ſūmū locū obtinēt ſacra: quib̃ hō ſanctificat. Poſt ſacra aut vaſa ꝓſecrata ad ſacramentoꝝ miniſtrationez. Deinde ea q̃ ptinēt ad ornatū eccl̃ie z miniſtroꝝ. deinde ea q̃ ſunt deputata ad oſtentationē miniſtroꝝ z manutenentiā loci ſacri z ornamentoꝝ ei⁹ ſine ſint mobilia ſiue imobilia. Hec ex tho. vbi ſ. De h̄ ita ēqz triplici ſacrilegij genere pauca nō breuiter dicam⁹ oſtēdēs ēqz graue ſit atqz deteſtabile petm̃. Reſumentes g̃ dicamus qm̃ triplex eſt ſacrilegium.

Primū eſt ſacrilegiū ꝑſonale.
Scōm eſt ſacrilegiū locale.
Tertiū eſt ſacrilegiū reale.

PRimū igit ē ſacrilegium ꝑſonale q̃ vicz iferf iniuria vel irreuerentia ꝑſone ſacre ſiue quo ledit ꝑſona ſacra. Vñ z coit⁹ exercet⁹ p ꝑſonā ſacrā vel cū ꝑſona ſacra: ōr ſacrilegiū. Eſt at ſacrilegiū ꝑſonale ſūmo pē cauendū atqz deteſtabile ꝑcipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter timorē diuinitatz.
Scōo ꝓpter honorē dignitatis.
Tertio ꝓpter horrorē penalitatz

PRio ꝓpter timorē diuinitatz. vicz ꝓp timorē z reuerētiā ipsi⁹ dei cui⁹ cultui tales ꝑsone dedicāt. Ipse em̃ ē rex regū z dñs dñan. vt hz Apo. xix. Eſt ei attendēdū q̄ violētia q̃ fit baiulo regz punit actū facta eēt ipi regi. vt ptz .ij. Reg. ix. ō nūcijs regz dauid q̃s ꝓpter filioꝝ amon deho neſtauit: q̄ ita g̃ut ſuſtinuit dauid q̄ nō ꝑcuſſit donec oēs ciuitates eoꝝ deſtruxiſſet z de illis talē victā accepiſſet q̃lis legit. ij. Reg. xij. Jō ōr Ecci. vij. In tota aia tua time deū z ſacerdotes illi⁹ ſctifica. et. j. Honora deū ex tota aia tua z honorifica ſacerdotes Vñ i ꝓmo li. triptite hiſtorie legit q̄ Conſtātinus baptizat⁹ epos z ſacerdotes z in ſacris ordinib̃ ꝓmotos maxime honorabat.

Scōo ꝓpter honorē dignitatz. ſ. ſacerdotal⁹ z clerical⁹. Sūt ei ſacerdotes/ꝑes/patroni/paſtores/medici/medicatores/duces/lumia/doctores z iudices q̄b̃ oib̃ reuerētia debet. De ſacerdotali dignitate videre potes ſer. ō cathedra ſcī petri Legim⁹ q̄ cū btūs frācis⁹ eccl̃iaz q̃n dā itraſſz cui⁹ parochial⁹ ſacerdos ꝓcubi

nā tenebat. Quidā heretic⁹ q̄ famā sctitatis bti Francisci audierat: accessit ad eum volēs p eum sibi ꝓlum allicere: t dixit ei. Nunq̄d est exhibēda reuerētia dictis vl̄ factis hui⁹ q̄ ꝓcubinā tenet? Attendēs igit vir scīs heretici maliciā cōtā parochialis venit ad sacerdotē illū t flectēs genua añ eū ait. Si tales sunt man⁹ hui⁹ vt iste ait nescio Etsi etiā tales essent/scio q̄ nō pñt inq̄nare ꝓpitatem t efficaciā dinox sacrox. Sz q̄ p man⁹ istas mlta bñficia di t charismata ꝓplo dei fluūt/istas oculos ob reuerentiā eox q̄ miſtrāt t cuꝰ autoritate ea miſtrant. et sic cōfusi sunt heretici.

Tertio propter honorem

penalitatz. Solēt em̄ grauiter puniri ir reuerētiā faciūt pſonis deo sacratis. Unde Nūe. xvj. Hi q̄ volebāt irruere in aaron t moysen/igne succēsi sunt cū cētuo⁹milia hoiū. Et. iij. Re. j. Ignis celestis deuorauit duos q̄nq̄genarios q̄ venerāt ad capiendum heliā. Ulti t ab eccīa p excōicatōis sniam puniunt illi q̄ violētiā faciūt pſonis sacris Nā. xiij. q. iij. c. Siq̄s suadēte. ōt Innoc. q̄ q̄ in clericū vl̄ mōachū man⁹ iniecerit vi olētas: anathematz vinclo inodat. Et int alias snias cōs singulāris pfert i die cene: bāc inouat. t ñ pōt absolui nisi a sūmo pōtifice vel eiꝰ mādato: nisi in casibꝰ exceptis

Secundū est sacrilegium locale. De reuerētia habēda loczdeo sacratis et de irreuerētia cauēda/supra dixim⁹ ser. de dedicatiōe. vide ibi. Ad h aūt sacrilegiū detestādū: narrat Greg. turoñ. i gestz Frācox li. iij. c. xiij. Cū theodoric⁹ rex frācox misisset ꝛ aluernos exercitum: cū pūarent terrā/fractz serz intrauerūt basilicā bti Juliani martyrz extrahere nitētes res ibidē depositas a ꝓpinquis. q̄ mox a diabolo arrepti/ꝓpriis se morsibꝰ lacerabāt clamātes. Cur nos martyr sce sic cruciast Hz etiā exēplū. ij. Mach. iij. de heliodoro flagellato. Jrē etiā aliq̄n ꝓmittit dñs loca ipa sacra puniri ex eo q̄ ab impijs ꝓphanant: qz vicz mlta inhonesta in eis fiūt. sic ꝓpt mala q̄ fiebāt in tēplo dñi (vt creditur) iustinuit q̄ a nabuzardan cōcremarez. iij. Reg. xxv. et ab antiocho spoliarez. j. mach. j. Est aūt aduertēduz q̄ domū dei p tres legim⁹ ꝓphanatā. s. p hieroboā: nabuzardā: t antiochum. p q̄s nobis tria vicia designant q̄ tota ꝓphanat t ꝓtamiat spiritual ecclia dei. q̄ em̄ facta sunt t fiūt i domo dei materiali/signāt ea que fiūt in domo spirituali.

Primo igitur prophanata

est dom⁹ dei p hieroboā. Ille em̄ sic legit. iij. Reg. xij. duos vitulos fecit ponēs vnū in dan: t aliū in bethel q̄ ōr dom⁹ dei. et hoc ꝓpt auariciā: ne scz regnū ad roboā rediret. Per hoc g̃ significatur q̄ auaricia clericox mlt̄ū ꝓtamiat ecclīaz dei. Hiere. vj. A minore vsq̄ ad maiorē oēs auaricie student. Berñ. Quē dabis mihi de nūero platox q̄ nō magis inuigilet subditorū euacuādis marsupijs q̄s extirpādis vicijs Hec ille. Vituli g̃ sunt nepotuli q̄s in bethel. i. domo dei ponunt.

Secūdo per nabuzardā q̄

sicut legit. iij. Reg. xxv. domū dei cōbuſit. Nabuzardan ꝓnceps coquox significat illos q̄ gule t luxurie dediti sunt: q̄ de ventre suo deū fecerūt. Phil. iij. Quox deꝰ venter ē. Qualit aūt deꝰ eox vēter ꝓcat/ostē dit Hugo de scto vict. in suo claustrali di. Solēt dijs tēpla ꝓstrui: altaria erigi: ministri ad seruitēdū ordiari: īmolari pecudes: thura ꝓcremari deo. siq̄dē vētri tēpluz est coq̄na: altare mēsa: ministri coqui. īmolare pecudes carnes coctę: fumus incensorum odor ciborum.

Tertio per antiochū. sicut

legit. j. macha. j. Antiochꝰ q̄ppe superbissimus fuit t ambitiosus. Per hoc g̃ significat q̄ superbia t ambitio q̄ viget in clericis q̄ nō pdesse appetūt: sed pesse/mlt̄ū ecclīam dei ꝓtaminat. vñ q̄ superbia ōr Ber. Honorati icedūt de bonis dñi q̄ dño honorez nō deferūt. hec ille. In mlt̄z vticz ecclīasticis virz tāta regit superbia vt t ipm hitū deꝺdignēt clericalē: nō timētes ifrigere scīas ecclie ꝓstitutōes. Ulti Innoc. terti⁹ i ꝓcilio generali. et bī extra ō vita t ho. cler. c. clerici. Clerici officia vl̄ cōmercia secularia nō exerceāt/maxie inhonesta: mimis: ioculatorib⁹: t histriombꝰ ñ intēdāt: t tabnas ꝓsus eūtēt/nisi forte cā necessitatz in itinere ꝓstituti: ad aleas t taxillos nō ludāt nec hmōi ludis intersint: cozonā t tōsurā

habeāt cōgruentē: clausa deferāt desup ī/ dumēta mīa brevitate vl' hō gītudie non notāda: pānis rubeis aut viridib⁹ necnō manicis aut sotularib⁹ ꝓsuricijs: frenis: sellis: pectoralib⁹: calcarib⁹ deauratis aut ali/ am supfluitatē gerētib⁹ ñ vtant. Hec ille. Jtē ex cōcilio agathensi. di. xxiij. c. clerici. Clerici q̄ comā nutriūt: ab archidiacono etiāsi nolu erint inuiti detōdeank. vestimenta etiā vl' calciamēta eis nisi q̄ religionem deceāt hre ñ liceat. Jtē in eadē dis. G. reg. ix. c. sicqs. Sicqs ex clericis comā relaxauerit anathema sit. Et hētiā ponit extra ō vi. t ho. cler. Et sup illō c. dicūt doctores q̄ clerici sic laxās capillos peccat mortaliter. Jtē in eadē dist. auicius papa. c. phibete. Prohibete frēs p̄ vniuersas regionū vias ecclias vt clerici iuxta apl'm comā non nutriāt: sed sup caput i modū sphere radāt. Unde ōt apls. j. Cor. xj. Vir si comam nutriat ignominia ē illi. mulier ꝓo si comā nutriat glia ē illi. Jtē. xxiij. di. c. nō licet. ōt q̄ clerici debēt incedere tōso capite t patentib⁹ aurib⁹ Et sm doctores iur. Capillor rasura t corona fit eis in signū q̄ sē dedit ꝑ te dñi. Uncti ā ōt m gr in. iij. sen. di. xxiij q̄ corona sīgculū est q̄ signāt in grē sortis ministerij diuini. Corona regale dec⁹ sīgt. et seruire deo regnare ē. Un ministri ecclie reges esse debēt vt se t alios regāt. ꝺb⁹ Petr⁹ ait. Vos estis gen⁹ electū: regale sacerdotiū. Summitas capitis desup nudat: vt eor mēs ad deū libera mōstret q̄ reuelata facie gliam ōi ꝓtēplet. Sūmitas em capitis ē eminētia mētis. denudatio capitis ē reuelatio mētis. Clericī em secretor dei non ignarī ee debet. Tōdenk ēt capilli vsq; ad reuelationē sensuū t auriū: vt vicia i corde et ope pullulātia doceank p̄cidenda: ne ad audiendū t intelligendū ꝑbū dei ꝑpediank; p q̄ fuato reddek i excelsis corona Hec mgr vbi s. Jtē sm Bon. sup. iiij. sen. dist. xxiij. signaculū corone i clericis fit ad distinctionē t eruditiōes. Ad distinctiō em q̄dē. Clerici em ordiank ad aliq̄ō nobile officiū ad q̄ nō ordinank alij Jō do in supiori ꝓte ipor fit signāculū ad signādū officiū nobilitatis ad q̄ ꝑati sūt. Jtē tōsura iferior cū tōsura supiori circlārē figurā facit in capillatura: q̄ illa appellari solet corona q̄ sīgt eos parari ad regale sacerdotiū. Jō signaculū regale rectissime cōpetit eis ad distinctōes. Cōpetit etiā nihilomin⁹ ad eruditōes. Et hō q̄ in tal' signaculi collatiōe ē supfluitatis amotio: sūmitatis capitis denudatio: t figure orbicularis impssio. Jn ꝓmo instruunk clerici q̄d sit vitādū: q̄m supfluitas terrenitatis: sm illō. j. Tim. vl. Hōnites alimēta t q̄b⁹ tegamur: his ꝓtēti sim⁹. Un t in hoc sīgk q̄ ꝺbēt esse succincti lūbos mētis. Jn secūdo instruunk clerici q̄d sit desiderādū et tenēdū. Et hest bonū supnū. vt sm apl'm Phil. iij. Nra ꝙuersatio sit in cel. Jn tertio instruunk q̄lit' sit queriēdū. Figura em orbicularis est simplicissima: capacissima: t pulcerrima. Jn q̄ sīgk q̄ simplices esse dēt in mēte. Un sap. j. Jn simplicitate cordis q̄rite illū dilatati i affectiōe. ij. cor. v. Os nrm patet ad vos q̄ corinthi: cor nrm dilatatū ē. Et pulcri ꝙuersatiōe. q̄ ꝓfessio t pulcritudo in ꝓspectu ei⁹. t hō q̄ mūdicīā sm illō ps. Ambulās in via imaculata: hic mihi ministrabat. hec Bon Hec supdicta ō hitu: honestate: t corona clericali inciden talit' dixim⁹. Et q̄b⁹ ad pñs cōcludim⁹ q̄ nō nisi ex magis superbia t inobediētia atq; cōtēptu, puenire videt q̄ tāmlti int' ecclīastici viros in plīb⁹ eor q̄ dicta sē deficiunt. Et ꝑe magis superbia. Cupiūt em grad⁹ ecclesiasticos ascēdere: t tñ hitū t sīgculū q̄ tale gradū deceāt ferre dedignāk. Cupiūt ipi regere ecclias t ipi pus t magis rebelles sē ecclie: q̄ ei⁹ statis ordinatōib⁹ manifeste ꝓdicūt. Un patz cōmultipl'r superbia t vanitas ꝓtamiat ecclīam. Et dicit igit' apostol⁹ quō ꝑcipue p tria vicia polluit t ꝓtamiat ecclīa dei q̄ sīgnāt p tres sacrilegos ꝓnoiatos q̄ apparuerūt domū dei.

Tertiū est sacrilegiū reale q̄ cōmittit in rē sacrā. i. sacratā: vel sacris loc⁹ ꝑsonis: aut officijs ꝺcputatā: vt ex inuasiōe: captiōe: detentōe: aut defraudatiōe rei loc⁹ sacr⁹ vl' ꝑsonis ꝓtinentiū. Hoc aūt pctm cauēdū esse atq; detestādū: apparet ꝑcipue ꝓpter tria

Primo ꝓpter ipsius rei sctitudinem

Scdo ꝓpter tal' vicij ingratitudinem

Tertio ꝓpter diuini iudicij rectitudinem

Primo propter ipius rei sctitudinē. q̄ ē res deo aut ecclie dicata. iō q̄ capit eā aut detinet iniuste: sacrileg⁹ ōt.

Sermo de sacrilegio

et cuilibet tali dici pōt illō aplī. Sacrile/gium facis.

Secūdo propter talis vi/

cij ingratitudinē. Detestabilis vticz igra/titudo est vt qō ad dei honorē semel datū est z destinatuz/insensat⁹ hō ex cupiditate sua rapiat iniuste aut detineat. Vñ talib⁹ q sic faciunt dicet dñs illud Esa.ij. Vos depasti estz vineā meā.

Tertio propter diuini iu/

dicij rectitudinē q mltū est timēda: et fm quā grauiꝰ puniēdi sūt tales sacrilegi. Vñ Act.v. Grauissima facta ē punitio ananie et saphire qz bonorū suoꝝ q eccl'ie dede/rant ptē aliquā sibi retinere voluerūt. Vñ de ibi. Si aut illi sic grauiꝰ ꝓpt̄ h̄ puniti sūt: pēsate q̄ grauiꝰ puniēdi sūt q qō a pdeces/soꝝ⁹ suis aut alīs deo z eccl'ie cōcessū est sibi retinere p fraudulentiā suā volūt. Le/gim⁹.ij.mach.ix. q̄miserē obijt antioch⁹ q thesauros et vasa templi asportauerat. Jtē in passiōe Juliani martyrz legiꝰ: q cū qdā tyrān⁹ res eccl'ie sancti iuliani spoliasset et admonit⁹ a sacerdote reddere nollet: iz clericos cū ꝛtumelijs repulisset: cū veniſ/set ad festū sancti/z magnū conuiuiū faceret in mēsaq̄ sederet: subito fulgur cum toni/truo ō celo descēdit: z eū intactz alīs ꝛere mauit. Jtē refert Petr⁹ cluniacen. q̄ndaz fuisse comitē matisconē. q ꝛsuet⁹ erat rape res marie eccl'iaz: q z mlta loca religiosa ꝓstauerat: hic iudicioꝝ dei oblit⁹/de die in die deterioꝝ efficiebat. Cū aūt in qdā so lēnitate i palatio suo resideret mltz ꝓstipa/tus multitudo z alīs diuersi ordis: itrauit p ostiū palatij qdā q̄si hō in eā insidēs z ve/nit ad dictū comitē: dicēs q hēbat ei loq. q surgēte: ille supposuit eū eq̄: z exiuit p p/dictū ostiū palatij/clamās coram suis oib⁹ Juuate me. Militib⁹ autē z ciuib⁹ iuuare nō valētib⁹: p aera deportat⁹ est: nec vltra cōparuit. Jn cuiꝰ facti detestatione mura/uerūt ostiū p qō educt⁹ ē. Cū aūt qdā ꝓpo/sit⁹ Roger⁹ noie ꝛtēporane⁹ dicti petri/q h̄ refert apiret dictū ostiū q̄si necariū domui dñi/cū z ipe essz maxim⁹ pdo rex eccl'iasti ca/z spoliator paupeꝝ: aliq⁹ lapidib⁹ re/morz/rapt⁹ ē a diabolo z p aera deportat⁹ dimissus ē cadere: z fracto brachio z alīs mēbrz ꝛcussis vix semiviu⁹ enasit. Quidā aūt in facto pdicti comitz hāc etiaz cām cū alīs addūt. Jpe em̄ qndā mlte iuste oc ciderat: z bona ei⁹ iniuste occupauerat z he redes ei⁹ exheredabat. q appuit ei terribi/lit/admonēs vt saltez restitueret heredib⁹ suis ablata. q cū alīq⁹ suoꝝ h̄ dixisset: h̄ sōniū z friuolū reputauerit. Cūc tertia vi/ce terribil⁹ cōminās assiḡuit ei die q̄ opor rebat vellet nollet eū trahi alibi respōsuꝝ. Territ⁹ igit̄/illa die vocauit multitudinē armatoꝝ: aliq⁹ amicz suis exponēs visa: et rogās vt si aliquā violētiā viderent sibi fieri/subuenirēt. Et ꝓseq̄nt̄ refert ō raptu ei⁹ vt s. Ex dictz patz q̄ abominādū sit oē sacrilegiū: z q̄cauēda sit ois irreuerētia er ga psonas z loca sacra. et vniuersalr erga q̄libet res deo et eccl'ie dicatas. Discam⁹ igit̄ vbiq⁹ diuina z sctā reuereri: vt z nos tādē mereamur in cel' cū sctis in ppetuuꝫ honorari. Amē.

Nota seq̄ntia p statu clericali.

Hieronym⁹ ad damasū papā. Quicq̄ qd h̄nt clerici paupeꝝ ē. Amb. Nō est mi norz crimis q̄ h̄nti rollere cū possis z abū das indigētib⁹ denegare. Bed. ad q̄ndaz canonicū. Cōcedit tibi si altaria seruias vt de altari viuas: n̄ vt frena deaurata z silla emas. q̄d q̄ ꝓter necessariū victū ō altari retines tuū nō est: rapina ē: sacrilegiū ē. Hec ille. Dicit aūt Host. i sū. z de furto i/terp̄tatiuo. Cū q̄d q̄d supest vsib⁹ eoꝝ q de puētib⁹ eccl'ie viuūt q tñ psonis inhonestis vl diuitib⁹ ꝓpt̄ mōi gl'iaz z pōpā etiaz sut generz virz vl mlieri⁹ bona eccl'ie dedeīt: debeāt paupib⁹: nō sufficit restituere ō ta lib⁹ si habeāt bona p̄imonialia vl aliunde q̄ de eccl'ia adq̄sita: nisi q̄tin⁹ sibi subtrahe rēt de necarijs: vel q̄tin⁹ expēdissent circa vtilitatē eccl'ie de bonis p̄imonialib⁹ vel aliūde q̄ de eccl'ia adq̄sitz. Sed q̄d ō illis q bona eccl'ie i necessarijs expēdūt: z tñ ec cleſie nō deseruiūt: nunq̄d raptores st̄ con sendi: Rñdet Alex. q sic. q: ad h̄ eis dant bona vt i eccia laborēt. Si em̄ agricole da rēt pecunia vt laboraret i agro. si ille ñ la boraret z reciper. pmissa stipēdia: nōne fur ēet cēsend⁹ z raptor: Hiero. Eccliaz ōrau dare sacrilegiū est. Quid aūt ō focarijs z hmōi turpib⁹ q̄ pascunt de reb⁹ eccl'ie: nūq̄d tenent ad restōnez: Rñdet Ray. q sic. q ñ remittit petr̄ nisi restituat ablata. ij.

q. vj. c. Si res aliena, nisi forte datũ eẽt cã elemosyne cũ eẽnt i supma nẽcitate. qõ debuit fieri. dist. lxxxvj. Vñ & etiã Rod. si recepit p carnali ope a clerico õ reb ecclie: tenet restituere. Nota etiaz q; q recipiunt distributiões q̃tidianas z dinis nõ inf̃ur: tenent restituere: nisi infirmitas vl rõnalis necessitas coꝛpalis aut eundẽs ecclie vtilitas excusaret. Et idẽ intellige de distributõibus q̃ fiũt p anniuersarys õfunctoꝝ. Prõbant hec oia li. vj. c. Cõsuetudinẽ. et c. vnico de cleri. nõ resi. li. vj. Nota circa clericos bñficiatos triplicẽ abusionẽ.

¶ Pria ẽ abusio ingressiõis q̃ plerũq; ẽ sine ¶ Scõa ẽ abusio receptõis: q (monitaq. freqnt ẽ iniusta: qz recipiũt qõ ñ lucrant. ¶ Tertia ẽ abusio expositiõis q̃ sept ẽ indigna. q; psonis idignis z in actib z rebꝫ supfluis z inhoneſtꝫ exponũt res ecclie.

De assumptiõe gl̃iosa sacratissime genitricis dei Marie ¶ Sermo

Quę est ista

q q̃ ascẽdit de deserto: Can. viij Festiuitas gl̃iose assũptionis sctissime di mr̃is p ceterꝫ oim sctõꝝ festiuitatib celebrãda ẽ ab vniuerſ chr̃ifidelibꝫ deuoti: iocũdi: atq; reuerẽti. ¶ Primo deuoti triplici rõne. Tũ qz hec festiuitas est sublimioꝝ. Hiero. Hec ẽ pñtꝫ diei festiuitas in q̃ gl̃iosa z felix ad etherẽũ puenit thalamũ. Que pfecto festiuitas sic z ꝑgo incõpabil ẽ ceterꝫ ꝑginib: ita z incõpabil est oim scõꝝ festiuitatib z admirãda etiã fruitib angelicꝫ. Tũ qz nr̃a obligatio foꝛtior. Pl̃ em illi soli obligamur q̃s ceteris oib sctis: cũ ipa pl̃ fecerit z pl̃ posuerit p nr̃a redẽptiõe: cũ ex ea sũptũ sit illõ sacratissimũ dñi coꝛp̃ qõ p nr̃a salute oblatuz est. Jõ bñ dic̃ Hieronym. Si deũ oꝛe ppheꝛico in sctis ei laudare iubemur: mlto magis eũ in hac celebritate brẽ ꝑginis matris ei oꝛtet cũ hymnis z cãticis diligenti extollere z dignis deo iubilare ꝓconijs ac mystic honorare mũerib. Tũ qz vtilitas inde coptosioꝛ: cũ ei interuẽtio pro nob sit apd deũ acceptioꝛ. Jõ Ber. Preciosũ ho die mun terra nr̃a misit i celũ vt dando z ꝛcipiẽdo amicicias federe felici: copulenk hũana dinis. Illuc em ascẽdit fruct terre sublimis: vñ data optia descẽdũt. Ascendens in altuz ꝑgo sp maria dabit ipa q̃q; dona hoib. Siq̃dez nec facultas ei deesse ꝑt nec volũtas: regina celoꝝ ẽ misericors z mr̃ vnigeniti dei. ¶ Scõo iocũdi triplici rõne. Tũ ꝑpr̃ singlãr ꝑginis exaltatiõez. de q̃ ꝛt Hiero. Hec ẽ dies pclara in q̃ vsq; ad thꝛoni celsitudinẽ intemerata mr̃ et ꝑgo ꝓcessit atq; in regni solio sublimata: post chr̃m gl̃iosa resedit. Sic itaq; vbiq; ꝓfidenk de ilꝭ sancta dei canit ecclesia (qõ de nullo alioꝝ sctõꝝ fas ẽ credere) q; vltra angeloꝝ z archãgeloꝝ merita transcẽderit. Hec Hiero. De hac aũt ꝑginis exaltatione marie gaudere debem: cũ h̃ spectet ad hoc nore totꝰ hũani generꝭ. Jõ Hiero. ꝛt. Rogo gaudete qz vt ita fatear ineffabilit sublimata cũ chr̃o regnat in eternũ. Tũ ꝑpr̃ nr̃e salutꝭ augmẽtatione. Hiero. Exultate inquã z gaudete ac letek ois oꝛbis: qz hodie nob oib (ei interueniẽtibus meritꝭ) salus aucta est. ¶ Aug. Vt redderes gl̃ie petrõe: vsq; ad gl̃iam tu gl̃iosa ꝓuecta es: vt supno rege excepto: nihil te sit supans in supis. Tũ ꝑpr̃ angelicã ꝓformationẽ: vt. s. ꝓformemur angelis de hac tanta ꝑginis exaltatione letãtib. Vñ cantat eccl̃a. Gaudeam oẽs in dño diẽ festũ celebrãtes sub honoꝛe Marie ꝑginis: de cui assumptione gaudent angeli. Hiero. Ad huius ꝓfecto exeq̃as angeli famulabank q̃ntum fas est credere: z vniuerse celoꝝ cõgratulabank curie. Idem. Nulli dubium est omnẽ illam ciuitatẽ hierusalẽ tũc exultasse ineffabili leticia: tunc iocundatã esse inextimabili charitate: tuncq; cũ oñi gratulatione iubilasse: quoniã festiuitas hec que nobis hodie reuoluitur annua: illis omnibus facta est continua. Hec ille. Si itaq; angeli tanta leticia iocundant̃ur de virginis huius gloriosissima exaltatione: multo magis tota coꝛdis deuotiõne congratulari debemus quibus mlto amplius cõcessit hec sacratissima virgo q̃s angelis. ¶ Tertio reueren- (gelis. tius triplici ratione. Tum ꝓpter reuerentiam maioris sanctitatis. quia ipsa est sancta z sanctissima. Jdeo bene cantat ecclesia in ꝓsa. O vere sctã atq; munda ex qua est oꝛta redemptio nostra: salꝰ quoq;

mundi veraꝯ vita. Berñ. sup Missus ē. O femina singularis venerāda sup oēs fe minas admirabilis parentū reparatrice: po sterioꝝ viuificatrice. Tu ꝑ reuerētia sub limioris dignitatis: q ipa ē mr dei Hiero. Non dix si huic tāte ꝓgini vniuerse celo rū gratulabant curie: q honor matern⁹ ei⁹ ē q nat⁹ est ex ea q̄ ois celoꝝ ordo vene rat z adorat super se eleuatū cū pze in sede maiestatis Ber. ser. de assūp. Non ē qđ me magis delectet: nō ē qđ terreat magis q̄ ō glia ꝓginis mris hīe fmonē. Quēa po terit etsi angelica lingua dignis extollere laudib⁹ ꝓginē mrez: matrē aut nō cuiuscū q̄ sed dei? Tum ꝑ reuerētia eminētiaꝫ z autoritatis. q regia mūdi. Ber. ser. de pen tec. Eia beata te dicēt oēs generatiōes ge nitrix dei: dña mūdi: celi regina: q̄ oib⁹ ge nerationib⁹ vitā z glām genuisti. Jō etiā dicit Hiero. Quid nos tantilli: qđ actiōe pusilli: qđ in ei⁹ laude referem⁹: cū etiamsi oim nr̄m membra ꝓrerent in linguas eā lau dare sufficeret null⁹. Altior em ē celis ō q loqui nitimur: abysso pfundior cui laudes dicere conamur. Idē. Si oportet tantā ac talē ꝓginē tacꝯ pclarā venerari: multū cō uenit z vltra angelicā qdā mō dignitatez q̄ tū fas ē cū gaudio laudib⁹ dignissime ei ferre. Idem volēs loq de hac sacratissima mre sic ait. Timeo satz z valde ptimesco: ne forte sicuti imprōb⁹ ita z indign⁹ lauda tor inueniar. Profecto cū nec scritas: nec fa cundia supperat: vt brāz z gliosā ꝓginē di ghe laudare queā: qm̄ vt verū fatear qcqd būanis dici pōt ꝓbis min⁹ē a laude dei: q diuis est z angelicz excellēti⁹ pdicata z lau data ꝑconꝫ: a ꝓphetz qđē pnunciata: a pa triarchis figurz z enigmatib⁹ psignata: ab euangelistz exhibita z mōstrata: ab ange lo venerabiliꝫ atq officiosissime salutata. Idē. De tali tāta q̄ loq me indignū fate or: ꝫ et puto q nemo pſumat nisi q̄ tas q̄ pandunt ignorat. Hūc et Ber. Jpi ꝓgi ni deuotissim⁹ loq icipiens ō bacta gliosa assumptiōe ꝓgis sic ait. Hic totū decurrat igeniū: z aure⁹ mo tot⁹ reluceat maiesta te: volūtaria oris mei bñplacita sibi faciat genitrix dei: dña mūdi: regina celi: ipa sen sū acuat: dirigat stilū z linguā pauꝑis ve nustiori respergat eloq̄o. Hec ille. Ad de clarandā aūt vtcūq cū dei gra tā magnifi cam ꝓginal' assumptiōis gliam sumpta sc ꝓbat ꝓncipio fmonis posita: q̄n pson⁹ pnoꝝ ciuiū de tanta ꝓginis glia admiran tiū recitank. vicz Que ē ista q ascendit de deserto. Hiero. Ascēdebat de deserto pūris seculi ꝓga de radice iesse olim exorta: z mi rabank electoꝝ aie q̄na esset q̄ etiā meritoꝝ rū ꝓtuꝫ angeloꝝ viceret dignitatē. Idē. Quis illō cogitare sufficiat q̄ gl'ose hodie regina mūdi pcesserit q̄nte deuotōis affectu tota in ei⁹ occursū celestiū legionuz pdierit multitudo. quantz ad thronū glie canticis sit deducta: q̄ placido vultu: q̄ serena facie q̄ diuis amplexib⁹ a filio sit suscepta z sup oēz creaturā exaltata. hodierna die credē dū ē militiā angelorū festiue dei genitrici obuiā aduenisse eāq ingēti lumine circū fulsisse z vsq ad thronū glorie cū laudib⁹ z cantic⁹ spūalib⁹ pduxisse. Hec ille. Si rabak aūt tota celorū militia in gliosa ꝓgi nis assumptiōe precipue ꝓpter tres mira

¶ Primo ꝓpter ipius (biles excellētias virginis inexplicabilem formositatē.

¶ Scdo ꝓpt sue pson⁹ iextimabilē dignita

¶ Tertio ꝓpter sue ascensiōis (tem. incomparabilē sublimitatē.

Primo itaq videam⁹ qliter admirā da erat ꝓtuꝫ angelicis hec sacratis sima virgo ꝓpter eius inexplicabilē formo sitatē Can. vij. q̄pulcra es et q̄decora cha rissima in delitijs tuis Item Can. vj. Pul cra es amica mea suauis et decora sicut hie rusalem. Licz aūt pulcerrima esset pulcri tudine corporali: hic tñ loquimur de pul critudine spirituali gloriose virgis. Hmōi autem formositas seu pulcritudo singula ris erat z admirabil' i assūptōe gliosissima bui⁹ sacratissime matris precipue ꝓpt tria

¶ Primo ꝓpter ois macule carentiā

¶ Scdo ꝓpt ois fructz z gre pcellentiam.

¶ Tertio ꝓpt singularē glie relucentiā.

Primo igit ꝓpter ois macule carentiā. Fuit em priꝰus semp imu nis ab oi macula tam originali q̄ actuali. Jō nihil in ea fuit vnq̄ qō in aliq̄ pulcri tudinē z puritatē mēz ei⁹ diminueret aut impediret. Jō bñ pōt ībi dicere benedict⁹ filius⁹ illō Can. iiij. Tota pul.es amica mea z macla nō ē in te. Oz in ea nō fuerit macla peti originalis declarari pōt multis

modis q̄ pñt videri in ser. de ꝯceptiõe eiꝰ. Q; aũt in ea nunq̄ fuerit macla peti actualis: h videt dicere Aug. in li. de natura et gra. di. Cũ de pctis agit: nullam p̄sus de ꝑgine gl̃osa hñe volumꝰ q̄stionẽ. Propter hãc igit puritatez ꝓpñissime sibi copetit h ꝑbũ Aue: qõ dici pot ab a: qõ ẽ sine: t ve. q̄si sine ve. i. maledictõe peti. Qõ ita possumus p modũ ꝓcẽplatõis psuadere. Tribꝰ q̄pe modis ꝓtingit aliq̄ ruere i pctm

Prio p infirmitatẽ hũanã seu fragilitatẽ. sic ꝓtigit petro q timore hũano christũ negauit. Scõo p ignorãtiã. sic contigit paulo q postea dicebat. j. Tim. j. Ig̃ras feci in incredulitate mea. Tertio p malicia: am. sic ꝓtigit inde q dilexit maledictiõez t venit ei. Beatissima aũt ꝑgo Maria nullo istoꝝ modoꝝ cadere potuit: q õt Eccl. xxiiij. In me ois gra vie t veritatz. in me ois spes vite t ꝑuitatz. Nõ potuit cadere p malitiã: qz erat fũdata sup stabilẽ altitudinez dine gre. Jõ õt. In me ois gra vie. Nec p ignorãtiã: qz fundata erat sup stabilẽ altitudinẽ dine noticie seu sapie. iõ õt: t veritatis Nec p infirmitatẽ: qz fũdata erat sup stabilẽ altitudinẽ dine potẽtie t ꝑuitatz. iõ dicit In me ois spes vite t ꝑuitatz. Hec igit erat domꝰ dñi firmit edificata: fundata in pfectiõib; etcellentissimis sctissime. Pī dedit excellẽtiã potẽtie: filiꝰ excellentiã sapie: spiritussctus excellẽtiã bonitatz t gre. Bene igit fundata erat sup firmã petrã. iõ ruere ñ potuit. Nulla igit macula: nulla pcti deformitas aut turpitudo locũ habuit in ea Jdeo semp est: fuit: t erit sup oẽs creaturas pulcerrima.

Secundo singularis est et

supadmirabil gl̃ose ꝑgis pulcritudo ꝓpter ois ꝑuitatz t gre pcellẽtiã. Sic em pctm est turpitudo aie faciẽs aiam deo t sctis abominabilẽ t imũdis spiritib; in deformitatem sibi: sic gra t virꝰ pulcritudo ẽ aie faciẽs ea deo gratã: t angelicz spiritib; imo t ipi deo ꝓformẽ. Non dubiũ q̄n mirabil sit pulcritudo cuiuscũq̄ aie iuste. mima q̄p pulcritudo spũalis aie iuste incõparabiliter excellit oẽs corpales pulcritudies nedum terrenoꝝ sz celestiũ corpoꝝ. Pensate igit q̄nta t q̄mirabil ẽ pulcritudo ꝑgis mr̃is q cũ sua totali t integra puritate excellentias oim ꝑtutũ habuit: atq̄ singlarẽ celestz gre plenitudinẽ. Hieroꝰ. Nihil ꝑtuz: nihil gre: nihil cãdoris/ q̄ nõ resplẽdeat in ꝑgie gl̃osa. Nihil inq̄ ꝑtuz. nã plenissime habuit oẽm ꝑtutẽ cuilibet pctõ ꝓriam et ad oẽ bonũ opꝰ iclinatiuã. Nihil ẽt gre. qz vt õt hiero. Ceterz p partes p̄stat gra: Marie ꝑo se tota infudit gre plenitudo q̄ erat in chzo. De hac aũt excellentia ꝑtutz et gre in maria sic loquit Aug. ser. j. de eiꝰ assũptiõe. Quid iusticie: q̄d scitatz virgo hec idigere potuit q̄ efficacz ad oia gre plenitudine accepit. Hec reuera domꝰ illa de q̄ p salomonẽ õr. Sapia edificauit sibi domũ: excidit colũnas septẽ. Septẽ nãq̄ virgnalis hec domꝰ colũnis ẽ fulcita. qz verã hec mr̃ dñi septẽ spũssti donis dotata fuit. Quã talẽ vtiq̄ dina sapia edificauit: vt digna esset dino ex q̄ carnem assumeret inextiabile. s. p̄cium salutz humane. Quid dignꝰ hac ꝑgie: q̄d sanctiꝰ i hũani generz serie exoriri potuit: an nullꝰ p̄iar/chaz: nullus ꝓphaz: nullꝰ antiq̄rũ patrũ: nullꝰ p̄sus hoim cõpari potuit: Jdẽ i ser. buꝰ dici. Dim q̄dẽ scõz memorie mirabiles. nihil cũ tãtũ i gl̃a q̄ntũ solẽnitas pñs Abel p sacrificiũ noiat. Enoch p cõplacẽtiã meoz at. Noe p iusticiã laudat. Melchisedech sic imago dei p̄dicat. Abraã p fidẽ approbat. Jsaac p normã cõmẽdat. Jacob p luctamẽ btificat. Joseph p castimoniã honoz at. Job p patientiã comprobat. Moyses sic legislatoz p̄titulat. Jesus naue sic dux cõmemoz at. Helias sic zelotes testificat. Esaias sic locutoz dinoꝝ scribit Daniel sic prudẽtissimꝰ venerat. Ezechiel sic spectatoz arcanoꝝ miraf. Dauid sicut chr̃i p̄ fm carnẽ legit. Sz nullꝰ tal i mõdo q̄lis dei genitrix Maria. Quẽ em illi oẽs in enigmate videt̃: ista i vtero icarnatuz portauit. Hec ille. Hec igit virgo sup oẽs pulcerrima: qz oi pulcritudine gre t ꝑuitz ornatissima. Jõ bñ õr Can. iiij. Fons hortoꝝ: puteoꝝ aq̄ viuẽtiũ. Quia ꝑo nõ de oi ꝑtute tãte ꝑgis loq̄ possumꝰ: cũ nec ō vnica lo q̄ sufficiẽtes simꝰ. Jdeo spẽal cũ dei gra de tribꝰ ꝑtutib; eiꝰ dicemꝰ q̄b; apperet pot q btã ꝑgo fuit vas aptissimũ ad oẽm gre plenitudinẽ capiendã. Tria q̄pe faciunt vas aptũ ad liq̄rẽ ꝓciosum recipiendũ sez. p̄fũditas: vt multũ capiat. puritas: ne

Sermo de assumptiõe Marie

liçrẽ receptũ infeciat. soliditas: ne reſciat
Btã aũt ꝑgo habuit ꝓfunditatẽ hũilita-
tis: puritatẽ ꝑginitatꝫ: soliditatẽ charita-
tis. Habuit inquã has ſrutes excellẽtissi-
mo q̃dã mõ. Jõ de ipa angeli admirãtur
Cañ. Cj. di. Que ẽ ista q̃ ꝓgredit q̃si au-
roza cõsurgẽs: pulcra vt luna: electa vt sol:
terribil' vt castroꝝ acies ordinata. Pulcra
inq̃ vt luna ꝓpt ꝑginitatẽ Luna em ẽ corp⁹
frigidũ. Electa vt sol ꝓpt inflãmatã chari
tatem. Terribil' vt castroꝝ acies ordinata
ꝓpter ꝓfundissimã hũilitatez q̃ terribil' est
demonib⁹ De his igit trib⁹ ſrutib⁹ pauca
dicem⁹. ¶ Prio de hũilitate ꝓpt quã terri
bilis erat ꝑgo brã demonib⁹. Jõ de ea pi-
ctũ fuerat Gen. iij. Ipa ꝑteret caput tuũ. s.
caput. i. supbiã diaboli. Appuit aũt ꝑgis
hũilitas i ꝑcũda turbatiõe qñ audiuit sa
lutatiõez angelicã. Hec em turbatio ñ icre
dulitatꝫ sz hũilitatꝫ fuit. Dẽtes em vere
hũilẽ q̃nto ampli⁹ laudant: tãto magꝫ eru
bescere solẽt z timere. Bẽ. Q3 turbata ẽ
fuit ꝑcũdie virginal'. Jtẽ appuit ei⁹ hũili
tas in sua rñsiõe: qñ. s. dixit Lu. j. Ecce an
cilla dñi ꝛc. Vbi Amb. Vide marie hũili
tatẽ: vide ei⁹ devotiõem: ancillã se dt z mr
eligit. Jtẽ appuit i sua ꝙversatione. De q̃
Hiero. ad cromaciũ z heliodoꝝ. In vigi-
lijs iuveniebat poꝛ: in sapia legꝫ eruditio-
i hũilitate hũilio: hãc irascẽtẽ nlls vidit:
hãc maledicẽtẽ null⁹ audiuit: oĩs ſmo ei⁹
ita erat grã plen⁹ vt i lingua ei⁹ coñscerek
de⁹. Hec ille. Propt hãc ãt hũilitatꝫ excel
lentissimã ꝓfunditatẽ marie deo placuit vir-
go brã. Aug. Nihil nos ita dõ gtos efficit
sicẽ hũilitas. Jõ respexit dñs hũilitatẽ an-
cille sue. Bẽ. Audeo dicere q: nec sine hu
militate ꝑgitas ei⁹ placuisset. hec ille. Er-
go z nos si deo placere volũ⁹: hui⁹ ꝑginis
hũilitatẽ ꝑ virib⁹ imitemur. Si diligim⁹
ꝑgis hui⁹ clemẽtiã z pietatẽ q̃ sp para est
inuenire ꝓ nob apd deũ: diligam⁹ z seq̃-
mur ei⁹ hũilitatẽ q̃ digni sim⁹ ꝑ ei⁹ patroci
niũ grãz ꝙseq̃. Hã supbis de⁹ resistit: hũi-
lib⁹ aũt dat grãz: vt dꝛ Ja. iij. Etsi hũilib⁹
dat grãz: q̃ magꝫ humilib⁹ maiorẽ grãz: z
marie hũilib⁹ maxiaz gtiã. iuxta rtaz Ari
sto. i topic. Si simplr ad simplr: z magis
ad magꝫ. Jõ ꝑgo hec gl'iosa q̃ fuit sp oĩm
hũillima/maximã apd deũ iuenit grãz. iõ
bñ sibi dictũ fuit ab angelo Lu. j. Jnuenisti
grãm apd dñz. Qui g peccãdo grãz am⁹-
sim⁹: ad hãc reuẽtricẽ devoti recurr⁹ acce-
dam⁹. Et sic dt apls Heb. iiij. Adeam⁹ cũ
fiducia ad thronũ gre ei⁹ vt miaz ꝙseq̃. et
grãz inuenia⁹ i auxilio oportũo. ¶ Scdo dica
m⁹ aliq̃d d sua ꝑgitate. Bẽ. sup Missus ẽ.
Pulcra ꝓmixtio ꝑginitatꝫ z hũilitatꝫ: nec
mediocrit placet deo aĩa illa in q̃ hũilitas
cõmẽdat ꝑgitatẽ: z virgitas exornat hũili
tatẽ. Hec ꝛpl'cra igit: hec ꝑginũ sc. ssima
q̃ z int oĩs ꝑgies purissima z int oĩs hũi
les sp fuit hũillima. Per hũilitatẽ itaq̃ vt
iã dictũ est gtissima fuit deo: et demonib⁹
terribil'. Propt ꝑgitatẽ aũt marie placẽs
angel'⁹ z eis venerabil'. qz vt dꝛ Hiero. sp
est angel' coꝛgta ꝑginitas. Jdẽ. Virgitas
sozoꝛ ẽ angeloꝝ. Hã vt idẽ dꝛ. In carne ꝑ-
ter carnẽ viuere/ãgelice ẽ nature: ñ hũane
Sicẽ aũt ꝑginitas placet angel': sic z luxu-
rie feditas placz dmoib⁹. Vñ dꝛ qdã glo.
Aug. sup Leuit. Demones marie d ido-
latria z luxuria gaudẽt. Gaudet q̃pe dia-
bolus de q̃libet pcõ: sz marie i idolatria z
in pctis carnalib⁹ delectat. In figura hui⁹
Dac. viij. z Lu. viij. legio demonũ petit
intrare i gregẽ poꝛcoꝝ: z accepta licẽtia p̃-
cipitauit eos i mare/ad designãdũ q̃ demo
nes marie delectãt hitare i luxuriosꝫ z gu-
losis: qm̃ viuũt vita porcina. Hã in scena
delectãt vt porci: z ide pcipitant i mare. i.
in abyssum iferni. Sed omittam⁹ ad pñs
hãc luxurie feditatẽ z redeam⁹ ad ꝛcptã
dñ virgialẽ puritatẽ. De q̃ dꝛ Amb. i li. de
viduis. Supgredit ꝑgitas ꝙditõez hũa-
ne nature ꝓ quaz hoies angel' assimilant.
maioꝛ ẽ tñ victoꝛia ꝑginũ q̃s ãgeloꝝ. An-
geli em sine carne viuũt: ꝑgies i carne tri-
umphãt. Et Hiero. ad paulã z eustochiã
Jn carne angelicã gtiaz adꝛere maioꝛ: z
meriti q̃s hñe. Esse em angelũ felicitatꝫ ẽ.
esse ꝓ virginẽ ꝓmtꝫ. Dñ h obtinere viri-
bus nitit cũ grã: qd hz angel⁹ ex natura.
vtrũq̃ tñ z ee ꝑginẽ vl' angelũ dim maꝛ
est officiũ. hec ille. Sed lz oĩs ꝑgines deo
dicate/deo z angel' placeant: singularit ñ
ista placuit q̃ est regina ꝑginũ. Virgitas
em ei⁹ singl'arit hũit tres nobilissimas cõ-
ditiões. Erat em ꝑgitas regl'arꝫ ꝓfectiõis
Erat em in aio puritissima: z corpe integer
ma. Jmpleuit q̃pe illd qd postea paulus
dicebat. j. Thes. v. Jnteger spũs vr z aĩa

z corp⁹ sine q̄rela ī aduēru dñi nr̄i iesu xp̄i fuer. Veniēs q̄ppe dñs i el⁹ vtez: eā oino imaculatā z integerrimā iuenit. et inde exiens: el⁹ integritatem nō minuit: sz sacrauit. Erat etiā virgitas exemplarz ꝓsecratōis. Hec em̄ ē ꝑma q̄ virgitatē suā deo ꝓsecrauit. Jō ōr ps̄. Adducēt regi ꝙgies p⁹ eā. Nā vtriusq; sex⁹ mūditudo secuta ē sue virginitatz vestigia. et relictz nuptiaz copulatōib⁹: spretaq; liberoz ꝓpagie: spōso celesti penni mēre: actu: habitu: z gestu adherere maluerūt. Jō bñ figurata ē ꝙgo btissima p amygdalū Nūe. xvij. Amygdal⁹ em̄ ꝑma inf arbores flores ꝓducit. et btā ꝙgo ꝑma floré ꝙgitatz deo ꝓsecrauit. Erat isup ꝙgnitas salutatz trāsfusiōis: qz ī alios puritatē castitatz trāsfūdebat. Vñ dicunt aliq̄ q̄ tāta erat p⁹ sue puritatis castitatz z intergerrime ꝙgitatz/ q̄ lz corpe pulcerria eēt: a nullo tn̄ potuit vnq; ꝓcupisci. Vir⁹ em̄ excellētissima sue castitatz cūctos aspicientes penetrabat: z oēs i eis carnales mot⁹ z ꝓcupias extingnebat. Talē ꝙgitatez nō habuit btā Catarina quā martēr⁹ ꝓcupiuit, nec btā margareta quā olibr⁹ carnal⁹ desideraut, nec btā agnes quā ꝑfecti fil⁹ adamauit. Dīro quippe excellētioz atq; deo sacratioz erat ꝙgitas gl̄iose mīis dei. Si g̃ diligi, mariā: diligē castitatz puritatē. nec em̄ sibi grat⁹ eē poterz nisi puritatez et castimoniā dilexerz. displicez em̄ ei q̄cq̄d castitatz puritatem aut tollit aut minuit. Tu g̃ q̄cūq; es q̄ speras dei miscōiaz ꝓseq̄ ꝙgis hui⁹ ꝓpositū: studeas ei q̄ntū pot⁹ ter, cōplacere/puritatē castitatz obſuādo Abominabil⁹ em̄ est sic̄ z deo/ ita z huic virgini omis luxurie feditas. O q̄ erubescere dz fetidus fornicator z imūd⁹/ corā ꝙgine tāte puritatz oās vl̄ psallēs adesse. Jtaq; ap̄l⁹ hui⁹ tāexcellēz ꝙgis reuerētiā sūmopere diligere dēm⁹ castimoniā. Est em̄ re/uera castitas pulcerria q̄dā p⁹ z pulcritudo singularis pamāda. Vñ Jsīd. li. de sen tēcijs. Amāda ē pulcritudo castitatis: est em̄ fruct⁹ suauitatis z pulcritudo iuiolata securitas mētis z sanitas corpis. hec ille.

Tertio dicam⁹ aliq̄d de sua charitate p quā tota feruebat ardēs in dei dilectōe. ij Reg. vj. Nihil erat in tēplo qō n̄ auro tegeret. Ad hāc aūt charitatis excellētia disponebāt ꝑtutes ō q̄bus iā dixi⁹. .s. būlitatz ꝑfunditas: et ꝙginalis puritas. Būlitas q̄dē: q̄m vt ait Rich. de sc̄ō vic. Jpa būlitas sola ē q̄ mētē dino accēdit lumie: celesti q̄z desiderio iflāmat z amoze. Et Bze. xxij. moz. Obstaculū ꝑitatz ē tumoz mētz. qz dū iflat obnubilat. qō vt ōr tho. ij. ij. q. clxij. intelligēdū est q̄ ad ꝓditiōez ꝓtinet. Secundū. qz supbi dū in ꝑtia excellētia delectāt ꝑitatis excellētiā fastidiunt. Hinc etiā ōr Bze. xxiij. moz. Supbi z secreta q̄dā intelligēda pcipiūt z eoz dulcedinē expiri non pūt. etsi nouerūt quo sūt: ig̃rāt quo sapiūt Hec ille. Jdē. xxvij. moz. Sūma cura puidendū est/ ne accepta sapia cū ig̃rātie tenebrīs illūinat/ lumē būlitatis tollat/ z iam sapia esse neq̄at. Hec ille. Vñ z puerb xj. Ubi būlitas/ ibi sapia. Virginal⁹ etiā puritas ad charitatē disponit. Dic̄ gre. xxxj moz. q̄ lasciuia carn⁹ inducit mētis hebetudinē. fm p̄bm aūt ꝓioz ꝓie sū t causet. et p ꝓseq̄ns etiā ꝓie dispositiōes. Jō seq̄t q̄ puritas carnis z ꝓtinentia disponit ad amorē dei z cognitōem. Vñ moyses post ieiuniū q̄draginta dieꝝ/ legis sapiaz accepit Exo. xxiij. Jtē Danieli z trib⁹ pueris abstinētib⁹ dedit de⁹ sciaz i oi ꝙbo Dañ. j Et Joānes euā ge. virgo purissim⁹ dīne sapie excellentiā hausit/ z ei reuelata fr̄ secreta celestia: q̄z reuelatio z ꝓsideratio iflāmat animū i amoze dei. Btā igit̄ virgo maria qz purissima atq; sacratissima virginū fuit z oim būliū būllima; iō etiā fuit i amoze diuio sup oēs feruentissima. Hiero. Mariā tota impleuerat spūsc̄ūs: totā incaluerat diuin⁹ amoz/ vt in ea nihil esse q̄ mūdan⁹ violaret affect⁹. hec ille. Erat autem triplex ratio specialis: perfectiua: augmentatiua: et inflāmatiua huius charitatis in virgie. Prima est ratio claritatis. Clare em̄ cognoscebat z certissima erat q̄ ab ipso deo sūme diligebat sup oēs creaturas. Firmiter em̄ credebat ipm deū in vtero suo incarnatū, Jō coz ei⁹ pmaxie inflāmabat ei⁹ amoze. Scōa est rō totalitatz. Totā em̄ corpulentā suā subiaz accepit chr̄s a virgie: qz p̄em i terris nō hūit. Jō ex h̄ duplicabat amoz ei⁹ ad filiū: qz in ea sola erat tot⁹ amoz q̄ p̄t esse p̄ris et matrz ad filiū. Et vt dicūt aliq̄: ex purissimis guttis sanguis xp̄i cordis ꝙginei ꝑtute spūsc̄ti ad locū ꝓceptōi ꝓgruū trāslatz foz

Ser. de assūp. b. virgis ō excel.

matū ē sacratissīe nū chr̄i corp⁹: vt ꝓterea illa dignissima mr̄ q̄ pr⁹ oīm corde q̄ carne cōceperat cordialissimū hr̄et amorē ad filiū. ¶ Tertia ē rō familiaritatꝫ. Nūq̄ em̄ visus ē filⁱ⁹ q̄ ita blāde: ita dulciter: ita reuerenter: ita familiariter ꝙuersaret cū suis parentib⁹ sic chr̄s cū ꝑgine mr̄e. Non ḡ dubitare q̄spiā posset q̄n p tot annos q̄b⁹ chr̄s cum mr̄e tā benigne ꝙuersat⁹ ē fuerit totū liq̄factū cor ꝑginis i amorē dei: totū accensum charitatꝫ ardore cū ab ipo tāi filio totiens vocari mr̄ez se sensit quē t filiū sepe noiabat. Jō ōr Hiero. Sic aut̄ ad ignis pñtiā liq̄scit: sic aia btē ꝑginis ad pñtiam diuini ignis tota liq̄facta fuit Can. v. Aia mea liquefacta ē vt dile. locu. ē. Sane oēs aplōres oim parentū i filios sū in vnū ꝙcurrerēt nō possent cōparari amori quē hēbat ꝑgo ad vnicū filiū suū. Cū ḡ tāta fuerit ei⁹ charitas: sequit q̄ t in ea fuit excellenē plenitudo singulaꝝ ꝑtutū. Sic ci ōr Amb. Charitas ē forma ꝑtutū. Et crescēte charitate in hoie: crescūt ꝓportionabiliter alie singule ꝑtutes: maxie q̄ntū ad hoc q̄ ē reddere op⁹ ꝑtutꝫ meritoriū t deo gratū. Et dicꝫ sumere possum⁹ q̄ deuota t attenta ꝓtemplatio hui⁹ gl̄iosissime ꝑginis mīt̄ū ꝓdesse ōt ad cuiuslibet perī destructionē t singulaꝝ ꝑtutū adq̄sitionē. Jō de ea cantat eccl̄ia. Cui⁹ vita inclyta cūctas illustrat eccl̄ias. Jtē Cui⁹ vita gl̄iosa lucē dedit seculo Jō dic̄ Amb. li. de ꝑginitate. Sit nob rancꝫi imagine descripta vita marie. de q̄ velut ex speculo refulget species castitatꝫ et forma ꝑtutis. hinc sumatꝫ exēpla viuēdi vbi tanq̄ in exēplari magisteria sūt ꝓbitatꝫ exp̄ssa q̄d corrigere: q̄d effugere: q̄d tenere debeatis oñdūt. Hec ille. Cōsideret luxuriosi: fedi t abominabiles ꝑginalē ei⁹ puritatē ꝙ de sua feditate erubescāt t timeāt ne ꝓpter sup̄bi vilitatē hui⁹ tante ꝑginis patrocinio ꝓuenīt Nam hec cū semp oēm dilexerit puritatē: nulli dubiū q̄n maxie abominet oēm carnalū vicioꝝ feditatē. Cōsiderent t sup̄bi t elati sue hūilitatꝫ pfūditatē. Cōsiderēt insup̄ quari hui⁹ celestꝫ regine paupertatē. Cōsiderent postremo singuli quiq̄ pcōres h⁹ scissime mr̄is ꝑtutū oim plenitudinē t erubescāt cū pcis suis cotā tāta ralq̄ ꝑgine eloꝝ imperatrice seipos repsentare. Nec em̄ digni sūt tales sacrā hui⁹ diei solēnitatē celebrare. Et timeāt oēs pcōres hui⁹ regine misc̄ōie gr̄am amittere qm̄ ipossibile ē tā sacratissime dñe pcārū oim spurciciā nō maxie displicere. Ex̄plū habem⁹ de maria egyptiaca q̄ mlto tē pore carnali ꝙcupiscētie fuiuit: tandem ad beatā ꝑginē cōfugit: t ex ꝓtemplatiōe ꝑginalis puritatꝫ vicioꝝ carnaliuꝫ fetorē abhorrere didicit: ex ꝙsideratiōe ꝓfunde būlitatꝫ matrꝫ dei ō sua sup̄bia erubescere et pīt: ex meditatiōe tante sc̄itatꝫ oēm pcārū imūdiciā detestari t fugere solicita fuit. sicq̄ carnalē ꝙcupiscētiā t alia vicia vincit: misc̄iam iuenit: t castissime atq̄ sctissime i artissima pnia longo tpe i eremo vixit Vide hist̄oriā alibi. Accedere q̄pe secure pñt pcōres ad hāc misc̄iē matrē ih̄u cū rectā habeāt correctiōis volūtatē. Jō bū dī. Ber. O felix maria q̄ te diligit: deum honorat. q̄ tibi fuit: deus refert. q̄ tibi adheret: a deo nūq̄ derelinquet. q̄ tuū nomē puro corde iuocat q̄cūq̄ postulat indubitanter ꝙsequet. Et Anſ. Maria tu pcārū toti mūdo despectū maxno affectu amplecteris nec deseris eū q̄ꝫq̄ de⁹ ꝓ te placatus ipm̄ sue gr̄e reformabit. ¶ Hec ille.

Tertio singl'aris et supad

mirabil'ē hui⁹ ꝑgis pulcritudo t maxime mirabant angeli in ei⁹ gl̄iosissima assumptiōe ꝓp̄ singularꝫ gl̄ie sue relucētiā. Jō dicebat. Que ē ista q̄ ascēdit de deserto deliciis affluēs. s. delitijs gl̄ie. Propt̄ q̄s ipi ꝑgini ōr. Spōsa facta es t suauis in deliciis tuis scīā dei genitrix. Ber. Quidni delicias dixerim⁹ gr̄e plenitudinē ꝓrogatiuā gl̄ie singularꝫ? Describit aūt singularis gl̄ie sue ꝓrogatiua t relucētia Apoc. xij. vbi ōr. Signū mag. app. in celo mulier amicta sole t luna sub ped. ei⁹ t capite ei⁹ coro. stellaꝝ. xij. Vere q̄n gl̄iosa ꝑgo celi ascēdit tūc signū magnū apparuit i celo. Signū inquā magnū. qz signū magne gr̄e q̄ incarnatiōe filij dei euidētissime mōstrat ē q̄n ꝑbū caro factū ē i vtero ꝑginali. signū inquā magnū ō q̄ ꝓbatū fuerat Esa. vij. Dabit dñs ipe vob signū Ecce ꝑgo ꝓc. Jtē tūc apparuit signū magnū. i. magne dilectiōis benīuolētie. in h⁹ q̄ brāz ꝑginē ita excellenter glificauit t totū hūanū gen⁹ in ꝑsona ipi⁹ extimabil'r honorauit. Jtē signū magnū

.i.signū magne miscōie a deo nob ꝟginis
hui⁹ merito ꝟferende. Ipa oīa ē ꝟga in si
gnū clemētie a vero asuero hūano gñi ex
rēta Hester.iij c. Virga iquā egressa de
radice iesse. Esaie.xj. id ē de incendio diuini
amoris Jesse eiꝰ interꝓtat incēdiū. Jdcir
co etiaz salutat eā ecclīa: dī. Salue regina
miscōie vita dulcedo et spes nr̄a salue. Ad
qō etiā ꝑtinet illud Bern̄. Secuꝝ accessū
habes o hō ad deū: habes añ ꝓfem filiuz:
ꝛ añ filiū matrē: filiꝰ oīdit ꝑi latꝰ ꝛ vulne
ra: mr̄ oīdit filio pectꝰ ꝛ vbera/ nulla igit̄
poterit esse repulsa: vbi tot sūt charitaz i/
signia. Hec ille. Magnū igit̄ signū apparu
it in celo: qū hec glīosissima ꝟgo tante glīe
pulcritudine ꝓnata celū ascēdit. Hec āt
glīe splendidissima pulcritudo ꝓpr̄ in pdi/
ctis ꝟbis Apoc. describit̄ cū subiūgit̄. Mu
lier amicta sole ⁊c. Ibi de glīosa pulcritu
dine ꝟginis tria describunt̄. vicz singularz
glīe refulgētia: qz mulier amicta sole. Sin
gularis glīe ēminentia: qz luna sub pedi/
bus eiꝰ. Singularz glīe magnificentia. qz
in capite eiꝰ coꝛona stellaꝝ duodeci. Prio
q̄ ibi describit̄ singlaris glīe refulgentia:
qz mlier amicta sole: amicta inquā. i. oꝛna
ta triplici splēdidissimo sole Prio sole splē
doꝛis diuinal: qz. s. adoꝛnata ⁊ glīficata fi
liꝰ sui ducatu ⁊ societate. q̄ est verꝰ sol iusti
cie. q̄ etiā oꝛ splendoꝛ glīe pr̄is. Ad Heb.
j. In assumptiōe q̄ppe sua oīno circūdata
fuit et inextimabil̄r adoꝛnata splēdoꝛe icō
ꝑhensibili glīe filij sui. Ber. q̄familiarz fa
cta es o dña q̄ prima imo q̄intima filio
dei vestisti eū substātia carnis: ⁊ ille te ve
stiuit glīa sue maiestatz. Vestisti nube solē:
⁊ ipa sole vestitz. Hec ille. Scōo sole splē
doꝛis spūalis. s. glīe inextimabil̄ aie sacra/
tissime ꝟginis celitꝰ infuse. ꝓpter quā glīfi
cationē verissime oꝛ. Electa vt sol Can. vj.
Et Ber. Deniq; ipa ē mulier amicta so/
le. i. induta ineffabili claritate: amicta inq̄
lumie sic̄ vestimēto. Hec ille. Et H̄ est lu/
men glīe. de q̄ ps̄. In lumie tuo videbim⁹
lumē. In lumie. s. creato ⁊ ifuso aie videbi
mus lumē increatū maiestatz diuie. Sic̄ āt
dic̄ tho. j. pr. q. xij. ar. vj. huius lumis glīe
magnitudo sequit̄ magnitudinē charitatz
Cū igit̄ in btā ꝟgine excellēt̄issima fuerit
charitatz magnitudo sequit̄ q̄ ei data ē in
assumptiōe sua excellentissima lumis glīe
pulcritudo qō q̄dē lumē glīe sic ꝓcellēs be
ne vocat̄ sol. De q̄ ꝓr exponit illō Hester.
x. Fons paruꝰ creuit in fluuiū maximū: ⁊ i
lucē solēq; ꝟuersus est. Fons inquā paruꝰ
gr̄e ꝟginī ꝓmo collate in sua ꝓceptiōe q̄ oꝛ
paruꝰ compatiōe gr̄e sibi date in filiū dī cō
ceptione ⁊ glīe seu gr̄e ꝟsūmate quā habu
it in sua triūphanti assūptione. lz recte di/
ci posset. Fons magnꝰ: compatione gr̄e ce
teris sctis collate. Pōt etiā dici fons puꝰ ⁊
ꝓpter hūiliratē ꝓfunditatē. q quā ꝟgo glo
riosa seipam putpēdebat. Jste igit̄ fons sic
puus creuit in fluuiū maximū. i. in plenitu
dinē affluentissimā oīm celestiū gr̄aꝝ. Prio
ptez qō dic̄ ei angelꝰ Luc. j. Aue gr̄a ple.
Jt̄. Jnuenisti gr̄az apud deū: ⁊ i lucē con
uersus est. qñ scz ꝟgo btā ꝓcepit eū q̄ ē lux
mūdi: imo ⁊ ipa facta ē lux mundi ⁊ iubar
atq; oꝛnamētū totiꝰ ecclīe splendidissimū:
ꝟuersus ē etiā fons ille in solē: qñ in sua as
sumptiōe celesti lumie glīe fuit excellenter
adoꝛnata: ⁊ singularit̄ illustrata. Jste ē sol
de q̄ intelligi pōt illō ps̄. In sole posuit ta
bernaculū suū. Tertio sole splendoris coꝛ
poralis. i. existentis in coꝛpe ⁊ iste ē splen/
doꝛ que coꝛpꝰ ex redūdantia spūalis splen
doꝛis ⁊ glīe aie recipit. De H̄ oꝛ Mat. xiij
Fulgebūt iu. sic̄ sol in reg. pr̄is coꝛ. Et i/
telligūt i sole q̄ttuoꝛ doteꝛ coꝛpis glīosi sic̄
alibi videri pōt. Si H̄ ātvex erit de q̄libet
iusto. haud dubiū q̄n g singularē q̄ndā ex/
cellentiā verificat de illa q̄ est̄ sanctaꝝ sctis
sima ⁊ sup oēs speciosa atq; glīosa. Dicit̄
g̃ amicta sole. i. coꝛpe glīficato ad modū
solis (imo incompabilit̄ plus q̄ sol) fulgen
tissimo. Maria igit̄ sic fulgida: sic mirabi/
liter ⁊ coꝛpe ⁊ aīa luminosa oꝛ amicta sole
Sole inquā in tota celesti curia radiāte
atq; eā speciali q̄dā relucentia illustrāte at
q; decoꝛante B. ⁊. in ser. Marie pūtiq; to
tus illustrat̄ oꝛbis adeo vt ipa celestis pa/
tria clarꝰ rutilet ꝟginee lāpadis illustra/
ta fulgoꝛe. de q̄ pōt exponi illō Ecci. xliij.
Spēs celi i visiōe glīe. s. ꝟginis mīs dei.
Scōo ibi describit̄ singularis glīe ēmi/
nentia: qz luna sub pedib⁹ eiꝰ. Notāduz q
luna ſm diuersas eiꝰ ꝓditiones seu ꝓpieta
tes diuersā nob sigt̄. Est eī luna muratio
nis oste̅siua: lumis ab alio receptiua: ⁊ no
ctis illuminatiua. Prio luna est mutati
onis signatiua. Est q̄ppe luna murabil̄ et

ptinue variat ꝑ lucido in opacū: t ptinue etiā variat in motu suo respectu solis. Signat etiā mlt̄as mutatiões fiēdas i hisi/ ēerionib⁹ t causat eas marie circa corpa humida q̄b⁹ dñat ſm astrologos Et rōne huius ꝓditionis luna dat nob intelligere vitā p̄sentē q̄ ſm diuersas miserias variabil̄ est t ptinue mutat Hec igit luna sub pedibus gl̄iose ꝑginis est ꝓ plenā liberationez q̄ ꝑgo gl̄iosa plenissime liberata ē ab oī miseria t mutabilitate t in corpe et in aīa. Jō bñ pōt dicere illud Ecci. xxiij. In plenitudine sct̄oꝝ detentio mea. Vbi scz nll̄a est miseria: sz de h ampli⁹ dante deo dicemus in tertio articulo p̄ncipali. Scōꝺ luna est lumis ab alio receptiua Non em̄ hz lumen ex natura ꝓpria sz illud recipit a sole Et rōne hui⁹ ꝓditionis dat intelligere ecclesiā triumphantē q̄ lumē gl̄ie recipit a sole. i. a chr̄o Apoc. xxj. Ciuitas illa nō eget sole neq; luna vt luceant i ea. s. sole' et luna nobis visibilib⁹: q̄ claritas dei illumiabit eā. Hec itaq; luna. s. triūphans eccl̄ia sub pedib⁹ marie ē p collocationē. Jō sibi dici pōt illud Ps̄. Eleuata ē magnificētia tua sup celos. De h aūt cū dei gr̄a plen⁹ dicēdū erit in tertio articulo p̄ncipali. Tertio luna est nocti illuminatiua Ps̄. Luna t stellas in ptāte nocti. Et rōne hui⁹ ꝓditionis dat nob intelligere eccl̄iam militāte q̄ lumine fidei noctē p̄ntis vite illuminat. Hoc em̄ est luminare min⁹ qō factū ē vt p̄esset nocti. Gen. j. Lumen aūt gl̄ie est lūmiare mai⁹ qō p̄est diei claritati purissime citat̄ celesti. Jbi ei ē clara deitat̄ manifestatio: sz nūc cognitio tm̄ fidei enigmatica. ij. Co. xiij. Videm⁹ nūc p speculū t in enig. tūc aūt facie ad fa. Hec igit luna scz eccl̄ia militans sub pedib⁹ marie ē p p̄rectionē. Tota q̄ppe eccl̄ia militans ꝑstrata eē dz sub pedib⁹ gl̄iose hui⁹ mr̄is vt ei⁹ patrocinio ab insidijs inimico⁹ p̄tegat vt ei⁹ interuentu ine⁹pcellosas h⁹ mūdi voragines vitet: t ine⁹ angustias t huius vite p̄ssuras inumerabiles aliqualē ꝓsolationē spiritu⁹ hīe meream. Ber. in ser. Si crimināli/ manitate turbat⁹ sis si ꝓscie feditate ꝓfusus: si iudicij terrore ꝑterrit⁹: si barathro desperatōis absorꝑ⁹: mariā cogita: mariā inuoca: nō recedat a corde: nō recedat ab ore. Jpsam cogitās non erras: ipsam rogans non desperas: ipsam sequens nō deuias: ipa tenente non corruis: ipa protegente non metuis: ipa duce non fatigaris: ipa propitia ad terminuz peruenis. Jdem super Missus est homel. iij. Quisquis in hoc seculi profluuio magis inter procellas t tempestates fluctuare q̄ ꝑ terram ambulare ne auertas oculos tuos a fulgore huius sideris si non vis obtuta procellis. Si insurgunt venti tentationū/ si incurras scopulos tribulationum/ si sup/bie vndis tractaris/ si ambitionis detractionis/ vel emulationis fluctibus agitaris: respice stellam: voca mariā. Hec ille.

Tertio in verbis ex Apocal. ꝓmis allegatis describitur in virgine matre singularis glorie magnificentia, quia in capite eius corona stellarum duodecim. Per has duodecim stellas quibus virgo beatissima coronata describitur apparuisse in celo: intelligitur superabundans multitudo gratiarum prerogatiuarum et gloriosarum: claritatum: seu pulcritudinum: quibus virgo Maria singulariter adornatur. Numerus enim duodenarius est numerus abundans ſm arithmeticos. vt per illas duodecim stellas intelligantur omnes gratie et spirituales perfectiones duodecim apostolorum que excellentissime fuerunt in virgine matre dei. Vel vt planius et expressius de laudibus et prerogatiuis huius tante virginis loquamur: per has duodecim stellas: intelligam⁹ duodecim glorias seu claritates gloriosas quib⁹ ipsa sola singulariter glorificatur et mirabiliter adornatur.

Prima est gloria innocentiae puritatis.
Scōa est maternae virginitatis.
Tertia est passionae acerbitatis
Quarta est virtuae infinitatis.

Jste q̄rtuor ptinēt ad ꝑginis p̄sonalem gr̄am.

Propter istas ꝑ se sibi dici pōt Aue gr̄a, plena.

Propter omnes simul sibi dici potest,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quinta est glia conceptiue potestatis.
Sexta est deificatiue maternitatis
Septima est decoratiue dignitatis
Octaua est retributiue sedulitatis

Iste pertinet ad eius maternalem reuerentiam.

Propter astas sibi dici potest dominus tecum.

Multe filie congregauerunt diuitias. supergreues uniuer. prouer. vlt.

Nona est dominatiue regalitatis.
Decima e honorificatiue, familiaritatis
Undecima est beatificatiue sublimitatis
Duodecima est dispesatiue auctoritatis

Iste pticad e gnale pcellētiā suā sup oēs creaturas

Propter istas sibi dici pt. bñ. tu i multi. i. sup oēs mulieres.

Pria igit stella est claritas seu glia innocentiae puritatis. Sola q̄pe ipa inter psonas hūanas de puritate innocentiali in celo gloriat. Iz em q̄dam fuerint ab vtero matris scificati vt hieremias et ioānes baptista nō tn fuerūt oino a pcō originali pseruati: nec etiā a pcō actuali veniali. sm q̄ dō dr aug. i ser. d assū. h3 ꝑgis. Si oēs sctos et sctas cū h vixerēt ꝑgregare potuisset? ab eis q̄rere vt? fuisset i pcō: rnsuz ee aliō ñ putam? nisi q̄ ioānes dr. Si dixerim? q: pcm̄ ñ hēm?: ipi nos seducim? et vitas i nob ñ e. Hec ille. Iz etiā pmi patrēs facti fuerit i puritate innocētiali: tn ea cito p pcm̄ amisert. Sz brissima ꝑgo mat dr ab oi labe cꝑe tā originali q̄ actuali oio p fuata sp remānsit innocētissima atq; purissima. Nā vt dr aug. d el? assū. Quis potuit i el? aia aut corpe loc? eē vicio? q̄ ad celi vicē ptinēt? oia dnī tēplū e effecta? hec ille. Sola igit ipa int psonal hūanal stella seu glia puritat? innocētial? gliat et coronat. Iz aūt āgeli bti sp innocētiā fuauerit et sic gliaz habeat puritat? innocētial: tn mlto fuit excellētior puritas innocētial? mris dei q̄s āgelor. Ipa nāq; gra q̄ āgeli sp innocētiā fuauert ad h erat vt eēnt digni mistri dei. Heb. j. Oēs sē administratorij spūs i misteriū missi. Sz gra puritat? innocētial? ꝑgis marie ad h fuit vt eēt digna mr dei. Hec q̄ ꝑgis puritas āgelor puritate tāto excellentior ē q̄to differēt? p illis nomē hereditauit. qz .s. āgeli mistri dei dicūt: sz hec mr dei. Pēsa te q̄excellēti? ēt digni? nomē mris dei q̄s mistri dei et sic ꝑpēdite excellētiā puritat? ꝑginis glioſe. d q̄ dr Anſ. Decebat, ꝑginē mrez dei ea puritate nitere q̄ sub' deo maiori neq; itelligi. hec ille. Ista e g̃ pria stella q̄ singlariē hec sacratissima ꝑgo coronat glia .s. innocētial puritat? Seda stella e glia seu claritas mrnalis. Sola ei ipa hac progatiua gliat. Iz ei mlte ꝑgies i cel? ꝑginitat? aureola decoret: nlla tn h3 gliaz fecūdate ꝑgitat? ꝑter mrez dñi. Un hec ꝑginitas e sacratissima. Nā vt dr in q̄dā collecta secreta i festo ntitat? bte ꝑgis. Dñs natus d ꝑgie mris integritatē ñ minuit sz sacrauit. De hac singlari progatiua ꝑgis matr? dr Orig. i omel? Quis vnq̄ ista audiuit: Quis taliavidit: Et q̄s h excogitare potuit vt mr ꝑgo eet/ tacta gñaret: q et ꝑgo pmānsit et genuit: Sic ei q̄dā rubꝰ cōburi videbat et ignis eū nō tāgebat: et sicut tres pueri i camino ignis iclusi hēbant et tn eos ñ ledebat icēdiū nec odor fumi erat in eis: vl quēadmodū damieli itra lacū leonū iclusō clausts ñ apertz allatū e prādiū abbacuk: ita et hec ꝑgo sctā genuit dñm sz i. tacta pmānsit: mr effecta sz ꝑgitatē ñ amisit. Hec ille. Hec e g̃ seda stella q̄ singlariter adornat glia. s. fecūdate ꝑgitatz. Rone cuius bñ dr Lu. j. Fec mihi dñs mag et. qz .s. e mr et ꝑgo Tertia stella e glia passionalis acerbitatz vicz glia quā h3 ppe meritū acerbissimi dolorz quē sustinuit vidēs dolorosissimā filij sui passionez et mortē. d q̄ dr Ch: yſ. In h gnissime patrk pia mr q: qd patrk filij? corpe ipa sustiet corō. h ille. Tūc adipletū e qd subi p ꝑphaz symeonē dictuz fuit Lu. ij. Et tuā ipi? aiaz ptrā. gla. Sup q̄ dr Ber. Vere tua o bta mr aiaz gladi? ptrā siuit: qñ crudel lācea filio tā mortuo lat? aput. Ipi? nimirz tā ibi aia ñ erat: sed tua plane uelli neq̄bat vt te pluscz martyrē ñ imerito pdicem?. Hec ille. Vt āt magis: appareat sui dolorz acerbitas ꝓsidera re debem? q: i corde ꝑgineo tpe passionis chri pugnabāt vehemētissime duo amores et duo dolores. Duo inq̄ amores vicz amor filij: et amor gnis hūani. Amor filij vehemētissime volebat tpm ñ pati. Amor autem generz humani affectuosissime vo-

lebat eū mori. Et sic erat int̄ hos amores grauissima pugna. vnd̄ t seqbat anxietas vehemētissima. Duo aūt dolores erāt: dolor de morte filij: t dolor de pditiōe generis hūani. Propt̄ primū nolebat eum pati Propt̄ scdm volebat ipm mori. Ita ei dolebat de pditiōe generis hūani/q si passio filij sufficiēs n fuisset ad redimendū: ipa libētissime cū filio p nob crucem ascēdisset. Patet g̃ maxia agonia t anxia pug̃ fuit tūc i corde ẏgineo. Vnde patz q̃nta fuerit tūc sui doloris acerbitas. N̄ dubiū N̄ q̃ martyres tāta dolor acerbitatē ppessi sūt. Hec ē igit tertia stella q̃ ẏgo mr̄ singulariť adornať t coronať: gl̃ia vicz singlar̄ quā hz ex merito tāte passionalis acerbitatis. ¶ Quarta stella ẏ gl̃ia ẏtualis infinitat̄ seu incōprehensibilitat̄: vicz gloria quā hz ō mō illo supemīnētissimo: sm quē habuit oim ẏtutū t gr̃a plēitudinē: vtpote iā affecuta diuinā q̃ndā similitudinē. Sic em̄ diuie pfectiōes incōprehēsibiles sunt oi intellectui creato: sic pfectiones gr̃a t ẏtutū q̃s ẏgo suscepit p̄cipue i cōceptione filij dei soli intellectui dīno t chr̄o t sibi cōprehēsibiles. Ita q̃ sicut diuia pfectio ieḡ prehēsibiliť ē oi intellectui sub intellectu diuino: sic spūalis pfectio virgis mr̄is incōprehensibilis est oi intellectui sub intellectu suo. Et hoc erat cōueniētissimū t rōnabilissimū. Q̄ em̄ femia p̄ceper t pareret deū hoc fuit miraculū miracl̄oz: t oportuit (vt sic dicā) femīnā illā eleuari ad q̃ndā eq̄litatē diuinā p q̃ndā q̃si infinitatē pfectionum et gr̃a. Eq̄litatem n̄ dico nō vnitat̄ aut etiā p̄portiōis sed p̄portionalitat̄ q̃ ad incōprehēsibilitatē vt diximus. Vn̄ credo q ad illā suā pfectionū abyssū nunq̄ potuerit alicḡs intellect̄ hūan̄ aut angelic̄ attingere: vt dictū ē. Vnde t angel̄ gabriel ingr̄ssi marie Quō fiet istud: q̃si rndēs sciscere t altū doctorē req̄rēdū: dixit. Spūs sc̄us supueniet in te: t virt̄ altissi. tē. q̃ p illūinatissimā experientiaz te docebit. q. d. sm Ber̄. Ne me interrogaueris: sup me ē n̄ potero rn̄dere ad illd̄. Vn̄ de hac diua pfectiōe ẏgis loquit̄ Hiero. in ser. d assū. di. Etsi certe ẏgines imitant̄ illā vsq̄ ad p̄ceptū part̄ t gabrielis noue salutatiōis obsequiū: deinceps totū diuinū est. Idē. Quippe vt ita loq̄r btā t gl̃iosa ẏgo Maria q̃uis ducū incōparabilis esset vniuersis q̄ sub celo sunt virginib̄ vt deceret posset in se suscipe diuinitat̄ admirationem salua vtraq̄ natura: n̄ cū gr̃a replet̄: cū spūsc̄o pfundit̄: cū ẏtute altissimi obūbrat̄: sit p̄ excelsior meritis: celsis sublimior fastigijs: pulcrior sc̄itate: gl̃iosior suo p̄ donatis meritoz: ita vt nullis tā vsib̄ sit ipsa mancipāda nisi diuis Hec ille. Hec est igit q̃ ta stella vicz gl̃ia quam habet ex illo incōprehensibili modo virtualis sublimitat̄.

¶ Quinta stella est gl̃ia p̄ceptiue potestatis. vicz singl̃aris illa gl̃ia quā hz ex eo q ip̄i soli data est ptās concipiēdi deū. Deum em̄ p̄cipe vel generare nec filio nec spūsancto p̄uenire p̄t: nec angelice creature: nec alteri hoi data est hec ptās/q̃ marie: q̃ prudentiā dīnā ad h̄ p̄ordinata erat. Hoc est ḡ ei⁹ gl̃ia singular̄. Fuit aūt in ea triplex concipiendo mirabil̄ ptās. ¶ Prima fuit ptās mirabil̄ attractiua Nā dum mentes t̄ ad se traxit. Cant. iij. Vulnerasti cor meū. vbi Glo. p̄ amore tuo carnem assūpsi. Plus em̄ p ea redimēda in mūdū venit q̃ p̄ oi alia creatura. q̄ patet sat̄ p effectū. q: plus ei collatū est ex aductu salutis chr̄i q̃ ceteraz oiū creaturaz. ¶ Secūda fuit ptās mirabiliť operatiua: q. l. operata est in p̄ceptōe chr̄i sicut operanť mr̄es alie in p̄ceptiōe filioz. Nā hz (vt ōt Sco. in iij. dist. iij.) in Maria esset potentia naturalis sm quā erat naturaliť fecunda t potuisset p̄cipisse a p̄re naturali t naturaliter egisse ad p̄ductionē pris: t sic ppt̄ hoc dici posset mr̄ naturalis chr̄i: n̄ ppter modum exeq̄ndi actū huius porētie ōt nō naturaliť: sed miraculose genuisse. Vn̄ ōt Anſel. de p̄cep. ẏgi. ca. xj. hāc generatiōem fuisse miraculosam. et hoc verū est q̃ntū ad modū reducēdi potentiā naturalē actiua ma/ric ad actū: que nō a causa actiua naturali vicz a vt actiua patris naturalis reducta est ad actum: sed a ẏtute supnaturali. Fuit etiam generatio illa miraculosa q̃ntū ad modū p̄cedēdi. quia vl̄ dispositio materne facta est dīno subito qualis nō est p̄cessus naturalis in generatiōe hoīs. vel si fuerit successiua: motus illi q̃ p̄cesserunt generationem in tāb̄reui tpe fuerunt/in q̃nto nō sunt nati fieri naturaliť. Dedit igit virgini spūsanctus vim generatiuā p̄pinquam. q̄

potentia illa natural' actiua mris est cā in/ferior z nunq̄ est in potentia ꝓpinq̄ ad ef/fectū nisi cā supiore agente q̄ in ꝛceptione chīi fuit ipe spūssanct⁹ vim supplēs pīis na tural'. Jō dic̄ Dam. q̄ spūssctūs ōdit ei po tentiā susceptiuā sil' aūt z gnatiuā Hec ex Sco. vbi s. Juxta h̄ etiā bñ di. Hierony. Totū diuinū ē qđ opat' in ea teste angelo spūssanct⁹ z frute altissimi obumbrat. Añ hoc pm sane vter⁹ fginis q̄uis impollut⁹ z alien⁹ a ꝛtagione pcti/ q̄uis sctūs: tñ ad hucvilitate hūanitat̄ induit: asi lana can didissima suo colore dealbata. Ad quā sa/ne cū accessit spūssctūs: q̄s si ipa eadēq̄ la/na cū inficit sanguine conchilij vel murić̄ vertit in purpurā. versa est z ipa sine coitu in mrez vt nō sit tā qđ ꝓius erat sz purpu ra verissima ad indumētū z gl'iam sūmi re gis diuinit⁹ aptissime dedicata. Hec ille.

¶ Tertia fuit ptās mirabil'r ꝛsūmatiua. Per hāc em̄ tā mirabilē potentiā fginī da tā in filij dei ꝛceptione mirabil'r opata est fgo btā in tot⁹ nature create ꝛsūmatiōez pfectiōe. In mundi em̄ ꝓncipio lz deus ni hil impfectū reliq̄rit in natura Juxta illud Deu. xxxij. dei pfecta sūt opa: tñ vltime p fectionis ꝛsūmatio vsq̄ ad ptū fginis est dilata: z in ipa sola fgine z p ipam ꝛsūma ta. Sic em̄ voluit de⁹ mrez suā honorare i oim suop⁹ op⁹ ꝛsūmatiōe. Dia qđpe en/tia vnū ens nobilissimū in suo gñe appete/bāt. viuētia vnū nobilissimū viuēs/ sētiētia vnū nobilissimū sentiēs: nascētia vnū opti mū nascibile: rōnalia singularissimū rōna le: spūalia excellentissimū spūale. Decuit g̃ diuina pudētia vnā femīnā sup oēs bñdi/ctā q̄ vnico suo ptu oib⁹ generib⁹ rep⁹ vlti/mā sūmāq̄ pfectionē adduxit Quia qđ qđ est nobilitat̄ bonitat̄ z excellentie tā i di maiestate q̄ in creatur̄: totū diffusum est mūdo p fginē in gnatiōe filij dei q⁹ genu/it deū z hoiem. Hec est g̃ qnta stella vicz singular̄ gl'ia q̄ mirabil'r adornat z gl'ifi/cat ꝓpter illud supnaturale sibi singulariter collatū donū ꝛceptiue ptāt̄. ¶ Sexta stel la ē gl'ia deificatiue maternitatis vicz illa singularissima gl'ia quā habet ex eo q⁹ ipa est vere mater dei. Dam. c. xxviij. Dei ge/nitricē vere sanctā mariā p̄dicamus. Sic ei vere de⁹ ex ipa genit⁹ ē: ita ipa vere dei genitrix dr. Deū em̄ aim⁹ ex ipa genitum esse nō vt deitate fbi ꝓncipiū essendi acci/piente ex ipa sz dei fbo ex ipa incarnato z genito. Non em̄ hoiez nudū btā fgo sz De um vez/nō nudū sz incarnatū/ vbi videt vicere q⁹ genuit suppositū. genuit aūt illud suppositū nō fm naturā diuinā sz hūanaz. Hinc etiā eccl'ia inuocat eā di. Aue maris stella: dei mr̄ alma. Jtē in psa hoō. O dei nr̄i genitrix pia suscipe nr̄a hec die p̄cata i q̄ es assumpt⁹ ad celi claustra. Jtē in an/tiphona Btā dei genitrix maria fgo ppe tua z̄c. Et hec ē supadmirabilis ei⁹ digni tas et gl'ia hūs infinitatem q̄ndā ex parte termini maternitat̄ q⁹ sez est mr̄ dei. Non potuit qđpe dūs pl⁹ honorare Mariā aut ei dignitatē excellentiorē cōferre q̄ in h̄ q⁹ eā fecit mrez suā Jō sup tāto mysterio ad/mirans Origē. in qdā omel. dicit. Mak el⁹. Cuius eius? Mater vnigeniti dei dñi z regis oim plasmatoris z creatoris cun/ctor̄. illi⁹ q̄ in excelsis sine mre: z in terra ē sine p̄re. Jpius q̄ in celis fm deitatē i sinu est p̄is: z in terris fm corp̄is susceptionē i sinu est mr̄is. O magne admirationis gr̄a O ienarrabilis suauitas. O ineffabile ma nūq̄ sacr̄m. Jpa eadē vir go/ipa z mr̄ dñi ipa dei genitrix/ipa eius ancilla. Plasma tio ei⁹ ipa quē genuit. Hec ille. Hinc est etiā q⁹ Ecci. xxiij. de seipa dicit. Ego mak .s. singulari mō q⁹ mr̄ z fgo: mr̄ eius cui⁹ est filia/mr̄ intacta/mr̄ purissima/mr̄ pul/cre dilectionis/timoris/magnitudis/ z sā cte spei. In me ois gr̄a z̄c. O q̄ dulce vo/cabulū mr̄ dei. Et h̄ pfecto virgini gloria se inf̄ cetera vocabula ē gratissimū z super oia honorabilissimū. q⁹ in h̄ breuiter exp̄i mit incomphensibilis excellētia sue digni/tatis laudis honor̄is z gl'ie. O q̄ fructuo/sum est hoc fbū? nobis oib⁹ ad allegādū. Jō in aduersitatib⁹ in angustijs: in pigul: in oi tribulatione ad hanc tante dignitat̄ mrez hūiliter recurram⁹ ad pedes ei⁹ nos/metipos cū oi reuerentia pternam⁹. quia hec est mr̄ regis eterni. Sunt aūt in hac maternitate tres singl'ares p̄rogatiue.

Pria q⁹ ē maternitas q̄ ꝛcepit z pepit cuz pudoris fginalis ꝛsecratiōe vt dictū est i scā stella. ¶ Scā est q⁹ gestauit z pepit cū dolor̄ corp̄alis exclusiōe Fuit ei sine gra uamine grauida: z sine dolore puerpera Aug. Precisū ē i ea illud eue ifelicitat̄ elo

gliū de q̄ ōr. Jn tristicia pariēs filios. qz in letitia dñm pturiuit Eua ei luxit: ista exultauit. Eua lachrymas maria gaudiū ivēntre portauit: q illa petōrē/ista edidit innocētē. Hec ille. ¶ Tertia p̄rogatiua sue maternitatis est quia concepit z gestauit z peperit eum honoris diuinalis adeptione. Jn hoc enim adepta est quendaz honorē diuinū qz ꝛcepit z gestauit in vtero z peperit filiū dei. qz p h̄ appellak mr̄ dei. Hec est igit sexta stella vicz singlarissima glia deificatiue maternitatiz. ¶ Septima stella ē glia decoratiue dignitatiz. vicz illa singulariz glia quā hz ex eo q tota ecclia singlariter z excellentissime ex munere huius ꝑginis decorak z ornak. Dedit em̄ toti ecclie militanti singularissimū z excellentissimū ornamentū vicz illud venerabilissimū z nobilissimū corpis dñi sacrm. Nam de carne ꝑginis sumpta ē illa chr̄i caro que in sacramēto eucharistie fidelibus dak. Nā vt dicit Dam̄. li. iij. Caro chr̄i sumpta ē ex purissimis z castissimis sanguinibus ꝑgis marie Jn quā q dē carnē p̄mo z directe fit transmutatio substātie panis in eucharistie sacramēto: nō in aiaz aut diuitatē: cuius sint ibi p ꝛcomitantiā. Hāc aūt carnē ex ꝑgie sumptā ita excellent honorauit dei filius q mūcz etiā in triduo mortiz fuerit non vnita deitati. vt sic q̄ndā nobilitatiz ifinitatē hāc videak. Contemplemur q cz reuerent z deuote huic sacratissime mr̄i fuire debem⁹ q nobis ptulit: nob ꝑprio lacte nutriuit p̄ciuz nr̄e salutiz z cibum nr̄e spūalis refectionis. Propter qō etiā nō incōgrue appellak tot⁹ ecclie mr̄. Hec ē igit septia stella. vicz illa glia singulariz qua hz i ecclia triūphāti ex eo q tā p̄ciosū decoramentū ꝛtulit ecclesie militāti. Hec est q̄ glia decoratiue dignitatiz. ¶ Octaua stella ē glia retributiue sedulitatiz. vicz glia quā hz z q̄ singulariter gloriak ex eo q ipsa sedulez diligēter deo retribuit p his q̄ deus dederat huano generi. Pl⁹ q̄ppe ipa būdicta ꝑgo cz ipse de⁹ hoi ōderit i p̄ncipio Jndulgebit spero de⁹ nec ei displicebit si nūc p ꝑgine dulcissima logr. Prio em̄ de⁹ fecit hoiem de limo terre. sz bta ꝑgo formauit corp⁹ dñi ex purissimis sanguib⁹ z ꝑpria substantia q̄ oib⁹ reb⁹ mūdi ꝑualet z nobilior ē. Scdo de⁹ vestiuit hoiez pellicea veste: sz virgo dñm inuoluit pānis: z ꝓcessu tp̄is tunica incōsutili vestiuit. Tertio nutriuit de⁹ hoiez fructib⁹ paradisi terrestriz: sz ꝑgo chr̄m ꝑprio lacte nutriuit. de q̄ cantat ecclia. Jpm regez ā gelos sola ꝑgo lactabat vbere ō celo pleno. cui⁹ minima gutta ꝑualuit fructib⁹ oibus paradisi. ¶ Nona stella ē glia dñatiue regalitatiz. vicz illa glia quā hz ex sublimi illa auctoritate regal dñationis q̄ sibi cōpetit inq̄ntū ē mr̄ sumi regis. ex eo em̄ ōr dna gnalis z regina tot⁹ mūdi cui oēs creature tenenk famulari tā corpales cz etiā spūales. Vñ z ipe dei filius volēs q̄dāmō ꝓncipatui paterno etiā maternū eq̄parare hic in terriz erat illi subdit⁹. Luc. ij. vt suo exēplo z iperio oēm creaturā tā corpalem cz spūalē mr̄i subiceret. Nā z fm leges q̄ bus i q̄busdā locis regik mund⁹ ex iure ꝛceptionis filij dei mr̄i incūbebat totū illū ꝓcurare z admistrare qō ex tūc filio suo datū ē. Cuiz ad eratē legitimā filij. Dūiz aūt tot⁹ mūdi datū ē ipi chr̄o a ꝛceptione sua etiā q̄ ad suā humanitatē sue ingtū bō. q̄ ad auctoritatē q̄dē dñq: sz nō q̄ad executionē nisi i resurrectiōe sua. Vñ tūc ōr mar. vl. Data ē mihi oīs ptās i ce. z i ter. Jōo etiā ipa ꝑgo brā in ꝛceptiōe filij dei facta est dña gnalis z regina tot⁹ mūdi. Admistrationē tū z executionem dñij omisit. Primo quia puella. Scdo quia ꝑgo verecūda. Tertio qz pauscula. Quarto quia cure filij erat totaliter dedicata. Quinto qz ñ credebak mr̄ dei nec recipiebak vt orbis regina. sic z fil⁹ ei⁹ nō ē agnit⁹ vt de⁹ nec orbis rex ꝛc. Jo. j. Mund⁹ p ipm fact⁹ ē: et mūd⁹ eū ñ cog. Jnppave. z sui eū ñ rece. ꝛc. Jn assūptiōe aūt ꝑgis sctissime euidenter declarata regal ei⁹ ptās z dñatio. Et ideo hec ē nona capitiz sui stella. glia vicz honor gaudiū et claritas q̄ singulariter adornak et glificak ex sublimitate vniuersali dñatiue regalitatiz. ¶ Decia stella ē glia hōrificatie familiaritatiz. vz singlariz illa glia q̄ decorak z hōrak ex familiaritate q̄dā pintima: quā singlariter sibi oūt dei filius i celesti regno: z cuz iestimabili benignitate sibi oīdebat i sua assūptione/cū mirāda dulcedie ipaz suscipies. Si em̄ de⁹ cunctis bt̄is se intimū facit p spēalē quēdā illapsū nob icōphēsibilē q̄ntū credēdū ē eū se pintimū atz familiarissimū reddere ꝑgini mr̄i sue: ñ dubiū q̄

tota ipa im? et vndiq; diuia singl'arit' relu
ceat maiestate. Si q̄libz mistro? ōi hōri/
ficat a p̄e celesti iuxta ꝓmissū filij dicētis
Jo. xij. Si q̄s mihi mistrz. hōrificabit eū
p̄ me? q̄ ē in cel'. q̄nto hōre credere dē?
ꝑginē mrem dei p̄cellenter a deo filio suo
hōrificari: Si tāto hōre dino hōrant mi/
stri ōi i celo: q̄s ꝑcipe aut enarrare poterit
hōre mris dei: Sic ei decet filiū: z sic decz
mrem: vt chr̄i filial' aspect? ad mrez sit sin
gularissim? atz amoz osissim? z familiari/
tas admodū dl'cissima. Fuerētia q̄z singl'a/
ris z excellētissima adeo q̄ nō decz filiū a/
spicere totā celestē curiā sil'ꝫ sūptā p̄ mrez
sub tl'i reuerētia. Jōo. p̄sus inexplicabile ē
q̄nta glie intimitate: q̄dulci familiaritate:
q̄singl'ari reuerētia fil? dei se ingerit mri
sue. Et hec ē ꝑcia stella: vz Glia illa subli/
mis q̄ singl'arit' gl'ificat z adoznat ꝓpt excel
lētiā illā hōrificatiue familiaritatz. ¶ Un
decima stella ē glia brificatiue sublimitatz
vicz glia illa q̄ singl'ariter sublimat z hono
rat ꝓpt sublimitatē singularē stat? sui bti/
ficā i illo celesti regno tāq̄ sūpma dña
atq; regi celestz curie p se cōplerynū ite
grū statū cui fz rectā rōnē alia ꝑsona ñ p̄t
addi ꝓpt ei? singularē dignitatē. Ceteri q̄/
dē scti sūt in statu alicui? ordis angelorū.
Sz hec ꝑgo mr est in statu quodā ceteros
trāscēdēti singularit' ei cōpetēti. Sic enim
vn? ē chr̄s: sic z vna mr ei?. Sic ē singl'a/
ris ē stat? chr̄i tāq̄ regz oim: sic z singl'arz
est stat? marie mris ei? trāscēdēs iextima/
biliter statū z dignitatē oim angelor̄ atq;
hoim. Oēs ei cereri sūt dei ministri: ipa vero
mr. Sic itaq; chr̄s etiā inq̄ntū hō oēz or/
dinē p̄me q̄ditōis trāscēdit nec potuit ab
vniuerso ꝑtineri: sic soli? mris ei? dignitas
cū eo oēz vniuersi ordinē trāscēdit. q̄ppe cui
cātat eccl'ia. Quē celi capere nō poterant:
tuo gremio ꝑtulisti. Hec ē ꝑgyndecia stel/
la glia vicz singl'arissima qua bz ex singl'a/
ri q̄dā statu brificatiue sublimitatz. Duo
decima stella ōr glia dispēsatiue auctorita
tis vicz glia illa seu dignitas q̄ singl'ariter
honorat z gl'ificat ex eo q̄ ois gra de celo
descēdēs dispēsat p man? marie. Et h̄ sibi
ꝑuenit a tpe ꝑceptōis filij dei. Tūc ei fa/
cta ē porta celi: stella matz: dña mōi: regia
mr: mr gre z pietatz. Et ꝓterea bñ dicit
gr̄ a plena: q? p eā nob ois gra venit. Jste
fō s ille ascēdēs ō tra q̄ irrigabat vniuer
sā supficiē tre Gen. ij. Et q̄tuō. Flumis ipet?
letificat citatē ōi. i. eccl'iaz. Hic Hiero. i
ser. ō assūp. In chr̄o fuit plenitudo gre sic
i capite ifluēte. i mariaꝫo sic i collo trāsfū/
dēte. Sic g̃ ōr Ja. j. Dē datū opt. z oē do.
ꝑfec. desur. ē des. a p̄e lu. z h̄ p iesū xp̄m trā/
sfū p caput z p mariā tāq̄ p collū corpis
mystici. Jō Ber. Illa gra ō celo venit ad
tra nisi trāseat p man? marie. Et h̄ q? de?
ita vult mrez suam honorare i oib? sue gre
donis vt z nos ea tota deuotiōe venere/
mur tāq̄ reginā mie z mrez gre z salutis.
Hec ē g̃ duodecima cozōe sue stella: glia
vicz dec? z honor g̃ singl'arit' adoznat z ho
norat xp̄s illā excellētia dispēsatiue autori/
tat? Adeam? igit' cū fūma hūilitate: cū fū/
ma reuerētia: cū fūma deuotiōe hāc mrez
ꝑsolatiōis z gre. Hāc dispēsatrice bonoꝝ
diuie clemētie. Hāc regina dulcedis z mie
z ad ei? pedes ꝓstrati clamem? cū eccā di
cētes. Salue regia mistōie vita dulcedo
z spes nra salue. Ad te clamam? exules fi

Lōo dicam? q̄ admirā ſ(liꝫ eue z̄. Sa
da erat hec sacratissima ꝑgo spiritib?
ag̃elicz i sua assūptōe ꝓpt sue ꝑsone i
extimabilē dignitatē: ꝓpt quā dignitatez
cātat ab eccā. Felix natq; es sacra ꝑgo ma
ria z oi laude dignissima. Jtē O pe beata
sblimis spōsa dña ag̃elorūſilq; oiz scōr q̄
magnā laudē dignitas tua meret' forma
ōi digna z̄. Pōt āt euidēti nob apparere
excellētia tāte dignitatz ñ vtiq; planez oi
no cū sit inexplicabil'ꝭ vtcūq; si ꝑsiderem?
nō q̄dē oēs suas dignitates q̄ sūt inumera
biles ſz tres ei? p̄cipuas dignitatū ꝑemi/
nētias ad q̄s etiā posſent alie reduci.

¶ Pria: ē dignitas clarissime nobilitatz.
¶ Scōa: est diuine maternitatis.
¶ Tertia: est meritorie sublimitatis.

Prima igit' est dignitas clarissime nobilitatis. Fuit aūt in dā vir gine triplex ꝑcellēs nobilitas: vicz regalis sacerdotalis: ꝓtualis. Pria magna. Secūda maior. Tertia maxima. ¶ Pria fuit nobilitas regal'. De q̄ cātat eccā. Regali ex ꝓgēie maria exorta ꝛfulget. hec ei q̄ car nalē originē ōscēdit a dō. vñ et cātat eccā Orta ex tribu iuda clara ex stirpe dō Nō dubiū q̄ inter ꝑsonas humanas nobiliorꝫ fuit virgo beata originali nobilitate. Naz Matthei primo. scribitur descendisse a

xiij. pziarchis. xcviij. regib⁹: z a. xiij. ducibus. et Lu. j. ei⁹ genealogia scribit ab adā z eua vsq; ad chm: vt sic ostēderet de⁹ q; omes nobilitates carnales seu originales aut corales generi hūano ꝛcesse in adā z alijs seqntib⁹/ p ꝙginē matrē terminarēt ad chm dnm oim nobilissimū q; vltim⁹ pziarcha z rex z dux illi⁹ ꝓpli israhitici fuit. z hoc clare ondit. nā in ei⁹ aduētu ois nobilitas illi⁹ ꝓpli termiata ē. Qz igit ꝓes pfecture et nobilitates q; pnt esse in alīq; psona humana fm originē sanguis/ describūt euangeliste in hac nobilissima puella fuisse ꝓpe ꝓpinquitatē ad chm dnm. Jō opter dicere q; ei⁹ nobilitas carnal' pferē oim regū z reginaꝝ: imatoꝝ z impatricum nobilitati et sic de oibus alijs sanguinis nobilitatib⁹ Qz aūt nobilitas illa regalis sublimis q;/ dem z pcellens que dei prudentia z autoritate ꝛcessa fuit regi/ fuerit excellētissime z pfectissime in maria: sic possum⁹ psuadere Nā hmōi regalis nobilitaꝫ radix z initiū fuit būilitas dauid. An dauid fuit diuina puidētia cōstitut⁹ saul rex israh: etiā ꝓpter būilitatē suā. sed postea ꝓpter suā supbiā electus a deo. Vñ. j. Re. xv. dr ei samuel. Nōne cū parul⁹ esses in oculis tuis/ caput in tribubus israh' fact⁹ es: vnxit q; te dns in regē sup israh'. Et postea sequit. qa piecisti sermonē dni z piecit te dns ne sis rex sup israh'. Et seq; post. Scidit dns regnū israh' a te hodie et tradidit illud ꝓximo tuo meliori te Hec ibi. Detū g; fuit regnū būili puero dauid q; cū ad eū venisset ꝓpha eū vnctur⁹ in regē/ eu/ stodiebat oues p̄is sui ieesse: vt hz. j. Reg. xvj. Radix igit ve nobilitaꝫ regal' ē būilitas. Cū g; i btā ꝙgine fuerit ꝓfundissima būilitas de q; s. dixim⁹: sequit q; in ea fuit excellētissime clarissima regalis nobilitas

¶ Sēda fuit nobilitas sacerdotalis. Fuit em de tribu aarō q; erat sūm⁹ sacerdos. Nā Lu. j. hz q; btā virgo erat cogīta helisabet Vt aūt ibidē hz erat helisabet de filiab⁹ aaron. Permixte q; ꝓpe erāt trib⁹ sacerdotal' z trib⁹ regia. nā z aarō vxorē habuit de iuda helisabet sororē naason: et ioiada pōtifex iosabeth filiā regis iorā: vt hz in histo. scholastica. Potuit etiam (vt dr Beda) hmōi ꝛiūctio recētiori tpe fieri datꝫ nuptui femimis de tribu i tribū vt manifeste ꝛstaret beatā mariā q; de tribu regia descēderat cū tribu sacerdotali cognatione gnerꝫ habuisse: et ita btā Maria de vtraq; tribu erat. Voluit em dns vt hec trib⁹ pulegiate mysterenk ad inuicē ꝓpter mysteriū. qz dns de eis nascitur⁹ erat q; vere rex z sacerdos p nob seipm offerret: z fideles suos in militia hui⁹ vite pugntes regeret z p⁹ victoriā coronaret. Chryſ. Dignū erat atq; conuenies celesti mysterio vt eadē maria q; mat dni fm carnē esse meruit/ z ex regali genere z sacerdotali ꝓgenie z origine nasceret de q; fil⁹ dei q; rex z sacerdos etern⁹ ē/ corpus hūane carnis assūpsit. hec ille. Etsi dicas: qz fm legem q;libet de tribu z familia sua debebat ducere vxorē. g; nō potuerunt hmōi trib⁹ ita esse pmixte. Rndet: h factū fuisse cōstat/ ne distributio sortiū ꝛfūderet Leuitica aūt trib⁹ sortē inē ceteras trib⁹ nō hēbat. ideo ō illa tribu poterāt nubere cui volebāt. ¶ Tertia ē nobilitas ꝓpinq; de q; dr Hiero. Nobilitas sūma ē apud deū: virtutib⁹ eē clar. Cōstat eq;dē ꝙginē gl̄iosam hac nobilitate ꝓtutū fuisse p ceteraꝫ claritatē. qz cōstat eā oib⁹ gratijs z ꝓtutib⁹ esse plenissimā: sic ia s. pluries dixim⁹. Patet itaq; q;nta sit ad eā hūda deuotio atq; reuerētia. Bern. Jntuemī q;nta deuotionis affectu a nob⁹ voluit de⁹ mariā honorari q; tot⁹ boni plenitudinē posuit i Maria: vt ꝓinde siq;d spei: siq;d salutis: siq;d ,gr̄e i nob est/ ab ea nouerim⁹ redūdasse. hec ille. Patet itaq; q; btā ꝙgo fuit nobilior ꝓsona toti⁹ hūani generis: tāteq; pfectiōis q; etiāsi nō fuisset mater dei: merito debuisset esse domina mundi.

Secūda ē dignitas diuine mṕnitatis.

Est āt i maria triplex diuina mṕnitas.

¶ Prima substātialis (ternitas.

¶ Secunda legalis.

¶ Tertia spūalis.

Pria igit mṕnitas ei⁹ dr mṕnitas substalis. Et ē illa sume venerāda mṕnitas q; dr mṕ dei. q; iō dr substātial': qz ō ꝓpria substa genuit filiū ōi. Vñ ēt patꝫ q; bñ dr hec mṕnitas diuina cū p eaz sit mṕ dei. Lz aūt de hac mṕnitate aliq; s. dixerim⁹: tñ restāt aliq; dicēda: qz nec reuera tot hui⁹ mṕnitatis ꝓpulegia dicere possū⁹: q;n sp sint āplio:a dicenda. Est em in hac mṕnitate abyssus q;daz ꝓpulegioꝝ z dignitatū. Est aūt vt dictū ē

hec mīrnitas sūme venerande: qz ipa ē mat dei: sūme admirāda qz ipa mater ē z ygo. Dñi inqz ei⁹ cui⁹ē filia. Sūme isup a nob collaudāda: qz p hāc mīnitatē venit hūani generiz redēptio. Jn hac siqdem mīnitate stat singularissima z pcellētissima ygis p rogatiua. Beř. Hec ē ygis nře gra singulariz z excellētissima pzogatiua marie q filiū vnū eundēqz cū deo pze meruit habere cōem. hec ille. Propř hāc mīnitatē singulare qdāmō dr ei: dñs tecū. Dñs em cum sctis angel'ē p gram: cū sctis hoib⁹ ñ solū p gram: sz etiā p naturā: vt possit hō dicere: emanuel. i. nobiscū de⁹. s. p naturā soci⁹ qd dicere ñ pōt āgel⁹. qz sic hz heb. ij. nusq̄ angelos app̄. qz āgelica natura ñ sibi vnit: sz semē abrae. qñ in ygie maria orta de semie abrae natura hūana assūpsit. Cū beata āt ygie nō solū p gram fuit z natura: sz p assūpte carnis ipi⁹ porrōez sine virilis admixtiōe seis: vt dicat ei dñs tecū: Oclusū camal' pūis ingressio. Vñ z dñs tecū longe excellēti⁹ q̄z cū ceteriz sctis cū q̄b⁹ ē spūaliter tm̄ z i cord'e. sed tecū ē z spūal'r i corde z corpal'r i vētre. Beř. Nō dr: dñs i te. sed dñs tecū. Dñs em q̄ ybiqz cōlit tor⁹ē p suā simplicē substam: aliter tn̄ ē in rōnalib⁹ creaturiz q̄z i ceteriz. et ire aliter i bonis: aliter i mal'. Jta sane ē in creaturiz irrōnalib⁹: vt ñ capiat ab eis. A rōnalib⁹ aūt oib⁹ capi pōt p cognitionē: sed tm̄ a bonis capit p amorē. Jn sol' bonis ita ē vt etiā sit cū ipis p concordiā volūtatiz. Nā dū suas volūtates iustīcie subdūt p ꝟb q̄ ab hui⁹ volūtate non dissentiūt: dr̄ū sibi spūal'r adūgūt. Sz sū ita sit cū oib⁹ sctis spūal'r: singularit' tn̄ cū maria cū q̄ vtiqz tāta ei ꝟsensio fuit vt illi⁹ ñ solū volūtatē sz etiā carnē sibi ꝟiūgeret: ac de sua z ygis suba fieret vnus chr̄s q̄ et si nec tor⁹ō ygie: tor⁹ tn̄ dei z tor⁹ ygis esset fili⁹. Nec duo filij: sz vn⁹ fili⁹ vtriusqz. Ait itaqz angel⁹: dñs tecū. Nec tm̄ dñs filius quē carne tua iduis: sz z dñs spūscūs de q̄ ꝟcipis: z ipe de⁹ pr̄ q̄ genuit quez cōcipis. Pr̄ inqz tecū q̄ filiū suū fac̄ tuū. Fili⁹ tecū q̄ ad ꝟdēdū i te mirabile sacrm̄ miro mō z si bi refat genitale secretū: z tibi refuat intergrū ygiale sigillū. Spūsctūs tecū: qz cū pze z filio tuo sctificat vteq. Hucusqz beat⁹ Beř. Singulariť itaqz ygi mīri dictū est Dñs tecū. Qui igit qrz saluatorē: qre isp cū ea. Vñ ō magz dr Mat. ij. Jnuenerūt pueq̄ ihesū cū maria mře ei⁹ ⁊c. vt cuz ea sp q̄rēd⁹ o ñderet. Jmplora igit' btāz ygine nec diffidas ō potētia auxiliādi: qz dñs ē cū ea. Quo solo comite q̄ caruerit ēntācū qz turbā hoim secū hēat: ve illi. Ecci. iij. Ue soli qm̄ si ceciderit ñ hz subleuātē. Solus em̄ ē comes iste q̄ possit cadētē subleuare. Scda ē mīnitas legal'ē q̄ facta ē mř ioānis euāgeliste p̄m legalē adoptionē fact̄a autoritate sūmi p̄ncipis dicētis marie Jo. xix. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Et ioāni. Ecce mř tua Dr aūt hec mīrnitas dina: qz facta ē autoritate dina. Etsi dicas hāc mat' nitatē nihil ptinere ad dignitatē ygis. Respōdū. Etsi nō mīrtū ptineat ad dignitatē marie q̄ dicat' mř discipli cōpatōe maternitatiz illi⁹ q̄ dr mř sūmi mgri: z q̄ dicere mř hois puri q̄ mat' erat dei veri: tñ in sensu mystico mīrtū spectat ad honorē marie q̄ diuina ordinatōe dicta ē mř ioānis. i. gre. Joānes em̄ gra interpret'. Magz vtiq̄z dignitas dici mř gre. Et hec scda mřnitas sequit ex p̄ma. Nā qz mř est saluatoriz ideirco mř gre dr. Cū em̄ sit mř ei⁹ q̄ pr̄ est z autor gre. s. chr̄i: de q̄ dr Jo. j. Gra z vitas p ihesū chr̄m facta ē. ō recte vocat' mat' gre. Tertia ē mīnitas spūalis: q̄. s. dr mř oim bonor: q̄s vt pia mř generat z nutrit meritz z exēplis atqz p̄ociniis. Et hec est dr dina mīnitas. qz. s. sibi ꝟuenit p spēalez gram diuinā: z ꝟpř ꝟ qz ipa ē mř dei. Cū em̄ sit mř dei: mř ē etiā oim filior⁹ dei. Et si em̄ vnicū filiū corpaliter genuit: in eo tm̄ spūal'r mř est effecta magne mīritudis filior⁹ q̄z q̄z chr̄s p̄mogenit⁹ ē. Vñ signāt dr Luce. ij. q̄ pepit filiū suū p̄mogenitū. Et ad Ro. viij. Vt sit ipe p̄mogenit⁹ i mīrtz fribus Hec itaqz tertia mīnitas sequit ex p̄ma. sequit etiā ex scda. qz cū sit mř gre: mř ē oim filior⁹ gre. Vñ z itelligi pōt p ꝟb q̄ ygo be ata facta ē mř ioānis. Nā ioānes ñ solū interptat' gra: sz etiā: in q̄ ē gra. Per ꝟb itaqz q̄ imperator celestiz in throno crucis residēs matrē suā ygine dedit ioāni in matrē: insinuanit q̄ cuilibet in q̄ est gra gratū faciēs dat' virgo maria in matrez spūalem. Ansel. Mater dei facta est mř nra. Hec ille. Est inqz mater nostra spūali genitura Sic em̄ chr̄s genuit nos ad esse spirituale in cruce patiendo qō pfectius est q̄z esse

naturale: ita ꝛ bta ꝑgo nos genuit ꝛ pepe
rit in maꝛis doloꝛib⁹ filio cōpatiēdo. Hñ
ita exponit Alb. magn⁹ illō Esa. vi. Par⁹
tuꝛiuit siō filios suos. i. btā ꝑgo q̄ specula⁹
bat mysteriū passiōis. Sion em̄ interp̄tat
speculatio. Scdo ē mr nra spēali cura. O
q̄nta ē cura btē ꝑgini ō nob. Ber. Sileat
miaz tua o ꝑgo btā q̄cūq̄ in suis necessita
tib⁹ te fideli⁹ r iuocatā sibi senserit defuisse.
Tertio est mr nra celestiali honoꝛe ꝛ pla⁹
tura: q̄ sub deo i supma dignitate platōis
ꝟstituta. Hñ eccia vocat eā reginā celoꝝ
ꝛ dñam angeloꝝ. Qualr aūt sit ista mr ipa
de se loq̄ns seu eccl'ia in ei⁹ psona: ōr Ecci
xxiij. Ego mr pulcre dilectōis ꝛ timoꝛis
et agnitiōis ꝛ sctē spei. Pulcre dilectōis p
eximiā charitatē. timoꝛis reuerētial' p pfū⁹
dissimā būilitatē. agnitionis. s. fidei p fir⁹
missimā ꝟitatē. sctē spei/ad oē bonū ꝛ sup⁹
nā felicitatē. Hñ etiā mr ē eoꝝ q̄ būt ista
q̄rtuoꝛ vicz iustoꝝ. Jō recte ōr bñdicta in
mlieribus: nō tm̄ q̄. sola sine 2cupia cōcepit
et sine doloꝛe peꝛit: sꝛ ꝛ q̄ p oib⁹ i ple mul
tiplicata est. Bñdicta inq̄ in mlieribus. i. p
oib⁹ mlieribus: inf oēs mlieres: ꝛ pl⁹ q̄ oēs
mlieres: q̄ (vt ōr Aug.) vitā ꝛ bñdictionē
viꝛ ꝛ mulieribus ipetrasti. Patet ꝛta q̄ scdm
2ncipal' dignitas. s. dignitas dine mr nita⁹
tis: q̄ pfecto ē dignitas iextiabil' celsitudis
q̄ ad pmā mr nitatē: inextiabil' scitudis q̄
ad scdaz: ꝛ inextiabil' dulcedis q̄ ad tertiā
a

Tertia principalis digni⁹

tas ē dignitas meritoꝛie sublimitatis. Est
aūt meritū op⁹ ꝟtuosū deo acceptū. p q̄ fit
a deo retributio 2digna merēti vl' alteri p
q̄ mꝛuit. Hñ patet q̄ meritū facit meren
tē dignū aliq̄ retributiōe gl'iosa. Meritus
q̄ spectat ad dignitatē psone: et sic magni⁹
tudo meritoꝝ ad magnitudinē dignitatis.
In maria aūt fuit excellētissima magnitu
do meritoꝝ: qō pōt declarari p tres consi
derationes. ¶ Prima est 2sideratio pue
spūalis dispositiōis. ¶ Scda ē 2sideratio
ꝓprie psonal' 2ditiōis. ¶ Tertia est 2side
ratio multifarie ꝟtualis opatiōis. Prima
ōclarat excellētiā ꝛ magnitudinē meritoꝝ
q̄ ad acceptabilitatē. Scda q̄ ad nobilita
tē. Tertia q̄ ad pluralitatē. ¶ Prima igit̄
est consideratio pue spūalis dispositiōis.
Hec aūt merēdi dispositio fuit in virgine
mr̄e pcellētissima ꝓpt̄ tria. Primo ꝓpter
sue puritatis integritatē icōtaminabilē. Sp
em̄ vr s. dixim⁹ purissima fuit ꝛ ab oi pec
cato etiā veniali alienissima. Pctm̄ q̄ppe
veniale ꝛz ñ tollat facultatē merēdi: dimi⁹
nuit tm̄ vim meriti ꝛ ab ope meritorio re⁹
tardat. Nā pctm̄ veniale diminuit feruo⁹
rē charitatis ꝛ disponit ad ruinā. Greg. in
pastoꝛ. Qui mima pcta deuitare neglexe⁹
rit: de statu iusticie nō q̄dē repēre: ꝛz pau⁹
latim ꝛ pticulatim cadit. Jdē vicz Greg.
di. q veniale obscurat: iō minuit vim me⁹
riti. Btā aūt virgo sp fuit purissima: et sic
ad faciēdū op⁹ deo acceptū dispositiua.

¶ Scdo ꝓpt̄ sue fidei firmitatē inuiolabi⁹
lē. Fides pfecto reddit aiam deo grā ꝛ ac⁹
ceptā: et sic ad op⁹ deo acceptū dispositaz.
Hñ beb. xj. Fide abel plimā hostiā obtu
lit deo. Et ex opposito ibidē ōr. Sine fi⁹
de ipossibile ē placere deo. Quātū valeat
ad meritū fides/patet euidēter i euāgelio
vbi freq̄nt dñs plimoꝝ salutē sue fidei at⁹
tribuit. Lu. vij. ōr magō. Fides tua te sal
uā fecit. Et in mlieribus alijs locis idem ōr alijs
mlieribus. Btā aūt ꝑgo mr sp fuit fide firmis⁹
tima: ideo ad merēdū dispositissima. Tge
q̄ppe passiōis chri i ea sola remānsit sp ꝛ inꝛ
gritate illesa fides ꝛ illibata. Aug. Dū vnus⁹
q̄sq̄ vacillādo hesitabat: hec q̄ fide conce
pit: hec q̄ semel a deo suscepit nūq̄ dubitat
spesq̄ firmissima resurrectiōis gl'iaz expe⁹
ctauit. Hec ille. Ex q̄ sub pia 2templatione
2cludere possum⁹ q merita oim martyrū
q̄ postea passi sūt. p sustinēda fide quā illa
sola illesam fuauit ad eam spēali q̄dā mo
do spectāt: imo ꝛ oim fideliū q̄ postea fue
runt ꝛ erūt merita. Ab ea nāq̄ ad eos de⁹
riuata ē fides in q̄ ꝛ p quam meruerūt.

¶ Tertio ꝓpt̄ gr̄e ꝛ charitatis scitudinem
inexplicabilē. Btā q̄ppe ꝛ charitas marie
disponūt ad meritū: q̄ faciūt op⁹ deo grū
Hñ ōr apl's. j. coꝝ. xiij. Si charitatē non
habuero nihil sū. s. q̄ntum ad esse spūale ꝛ
meritoꝛiū. Jō etiā charitas vr ōr Amb.
ōr forma oim ꝟtutuz. q̄. s. dat eis oib⁹ esse
formale meritoꝛiuz. Oia q̄ppe opa ꝟtuosa
sine charitate plūbea sūt: sed p charitatis
fiūt aurea. Btā aūt ꝑgo tota erat ifiāma
ta dina charitate. iij. Re. vi. Nihil erat in
tēplo q̄d nō auro tegeret. q̄d vtiq̄ tēplum
erat figura btē ꝑgis q̄ est spēale dñi tēpli

Fuit etiã gra plenissima. Nõ charitas re/aliter ẽ ipsa gra: vt ỏr Scot⁹ in. iij. vl' inse/pabil' saltẽ se iuicẽ cõcomitant charitas ⁊ gra: ſm alios doc. Jõ ex pfectõe sue cha/ritat⁹ de q̃ iã plies s. dixim⁹/hẽ etiã pfe/ctio ⁊ excellẽtia gre in gl'osa ꝓgie. Prefea hãc singularẽ gre excellẽtiã i maria decla rat doc. s. Tho. i. iij. pte sũ. q. xvij. ar. v. sic di. Quãto alic̃s mag⁹ appropinq̃t prio ꝓn cipio in q̃libet genere: tãto mag⁹ ptcipat effectũ illi⁹ principij. vñ ỏr. iij. ca. celestis hierarchie. Quic̃ angeli q̃ sunt deo ꝓpin/qores mag⁹ ptcipãt ỏ bonis dinis q̃ ho mines. Chr̃s aũt ẽ pncipiũ gre ſm divinita tẽ q̃dẽ auctoritative: ⁊ ſm hũanitatẽ miste rialiter. iuxta illud Jo. j. Gr̃a ⁊ ỽitas p ie sum chr̃m facta ẽ. Btã aũt ỽgo maria p/pinq̃ssima fuit chr̃o ſm hũanitatem. q̃ ex ea accepit naturã hũanã. ideo pma ceteris habuit gre plenitudines. Hec tho. Berñ. Nõ decuit mariã cões hr̃e gras nec pau/cas q̃ sũmũ gestabat i vtero: sz q̃cq̃d sum/mũ fuit in gra/ hr̃ abũdantissime possidebat Hec ille. Patet igit̃ btãm ỽginẽ habuisse maximã meritoꝝ excellẽtiã inr̃ oẽs rõna/les creaturas: q̃ singularẽ habuit excellẽ tiã spũalis dispositionis ad merendũ ne/cessarie: q̃ singularẽ acceptabilitatẽ tribu it opib⁹ ei⁹. Vñ pcipue ꝓpr̃ excellentiã sue puritat⁹/fidei q̃z ⁊ charitat⁹ meruit vltra oẽm creaturam. Oẽs em̃ creature rõnales suis actib⁹ nihil aliud mereri pñt nisi di/uersos grad⁹ felicitat⁹ etne. Hec aũt i illo gl'oso ꝓsensu q̃ p fidẽ angelo ꝓsensit nũci/anti vnicã incarnatiõe. in q̃ eq̃dẽ cõsensu nõ solũ habuit excellẽtẽ actũ fidei: sz ⁊ excel lẽtissimũ actũ charitat⁹ q̃ ita ardentissimo feruore deũ dilexit ⁊ ei ỽiũcta fuit vt nul la sufficiat creatura illũ cogitare. Hoc in/quã gl'oso assensu meruit extinctionẽ fo/mit⁹: pmatũ o:bis: regni sceptrũ sup oẽs creaturas: plenitudinẽ oim gra: oim vir tutũ: oim bonoꝝ ⁊ britudinũ ⁊ fructuum spũsseti: ⁊ oim sciaꝝ/marie altissime theo logie: iterpr̃tatiõis sermonũ: spũs ꝓphetie: discretiõis spirituũ: gre sanitatũ. meruit ⁊ fecunditatẽ in ỽgitate ⁊ mr̃nitatez filij dei: nõ tñ merito ỽdigni. h̃ em̃ q̃ ẽ esse matrẽ dei excedit oẽ meritũ. sz bñ merito digni: vt ỏr btus Bona. in. iij. di. iiij. quo etiam merito vir iustus merer̃ ꝓ alio exaudiri. q̃a sz dign⁹ est. et sic etiã btã ỽgo meruit esse mr̃ dei q̃ digna fuit portare regem celoꝝ. Meruit vlteri⁹ illo gl'oso ꝓsensu s. decla rato q̃ esset stella mar⁹: porta celi: ⁊ super oia q̃ sit regia mie/q̃ ẽ nomẽ maiestatis. Jõ etiã ỏr regina reginaꝝ. Scõa ꝓside/ratio declaratiua sublimitat⁹ seu excellen/tie meritoꝝ ꝓgis gl'ose est ỽditio ꝓprie p/sonalis ỽditionis. Sic em̃ ỏr doc. subtilis in. iij. dist. xvij. meritũ non consistit tñ in actu elicito: sed aliq̃ mõ in ỽditõib⁹ psone siue suppositi eliciẽt⁹ actũ, acceptatio em̃ di uina nõ solũ respicit actũ sed ỽditões acci dẽtales suppositi eliciẽt⁹ actũ. Et dat exẽ/plũ de offenso rogato eq̃ gratiose a duob⁹ q̃ cit⁹ ⁊ mag⁹ dimittit offensam ꝓpr̃ roga/tionem vni⁹ q̃m alteri⁹: puta si sit amic⁹ vel aliq̃d tale. Hec ille. Btã aũt virgo glori/osa cõditiões habuit dignissimas ⁊ puile giatissimas: et pcipue tres. vicz q̃a fuit p/sona nobilissima: vt s. dictuz est. ab oi tpe deo dedicatissima: etiã ad vtero matris. ⁊ mr̃ dei venerabilissima. Jõ fuerũt ei⁹ meri ta sup oim creaturaꝝ merita nobilissima ⁊ deo acceptissima: adeo vt nõ solũ p seipsa meruerit: sed ⁊ p his q̃ ad eam hũilit⁹ ⁊ de vote ỽfugiũt. merito inq̃ nõ ỽdigni. hoc em̃ merito null⁹ oino põt alteri mereri nisi solus chr̃s: q̃ solus est caput oim iusto/rũ. sed merito ỽgrui aut etiã merito digni Nec solum fuerunt deo accepta opa mr̃is marie vt actualiter exhibita ⁊ facta: sz etiã vt pñsa a deo. Unde ⁊ deuote contẽplã do dicere possumus q̃ a pncipio humani generis omnes indulgẽtie facte hũano ge neri pr̃sertim populo illi a q̃ descẽdit virgo beata: facte sunt ei in reuerentiã ⁊ cõtem/platione hui⁹ dignissime virginis. Con/stat eq̃dem q̃ ada ⁊ eua non solũ mortẽ sz ⁊ annihilationem pro culpa meruerãt: nec eos diuina vltio dimisisset impunes nisi ꝓpr̃ precipuaz reuerẽtiã et singularissimã dile ctionem hui⁹ puelle vicz beate ỽginis ma rie de q̃ et in qua de⁹ dei fili⁹ naturã hũa/nã assumẽs: gen⁹ hũanũ recõciliare dispo suit. Indulsit igit̃ misericors de⁹ parẽtib⁹ pr̃is nec eos annihilauit in q̃z lũbis ⁊ po tẽtia generãdi ſm rõnem scialẽ hec bñdi/cta ỽgo fuit: ex q̃ nascitur⁹ erat xps. Pro/pter hãc igit̃ cãnobilẽ: tãdignã: tãcrissi/mã ꝑsonã saluauit de⁹ ꝓmos gentes ỏ sua

transgressiõe. Gen.iij. Noe ō diluuio iun/ dāte Gen.vij. Abraā ō rege cozdolaomoz Gen.xiiij. Isaac de ismaele Gen.xxj. Ja cob de esau. Gen.xxvij. Israeliticū ꝑplm ō egyptꝰ z ipia pharaonis manu. Exo.xiij. ō mari rubro. ibidē. devitulo i deserto Exo. xxxij. de captiuitate babylonis Esa.xlij. de captiuitate assyrioꝝ.xlij. Reg.xix. ō mani bus diuersoꝝ tyrānoꝝ. s. nabuchoō. Dañ. iij. z sic ō mltis alijs i Vacꝰ libris. Da/ uid de leonez vrso. j. Reg.xvij. z de golia ibiō. z ō saule. j. Re.xviij. Et vt breui ser mone oia cōprehendā oēs liberatiões z i/ dulgētias factas in vetери test. nō ambigo deū fecisse ꝑ hui⁹ bñdictissime puelle reue rētia z amoꝛe. q̄z in cunctꝫ suis opib⁹ de⁹ p destinauit honoꝛare. Si g̃ ad hanc ꝯgine deuote ꝯfugerim⁹ ꝑculdubio q̄cq̄d nr̄e sa/ lutis ꝯsonū puro coꝛde petierim⁹ ei⁹ meri/ tis obtinebimus. Jō ōt btūs Anſ. Nihil certe vtili⁹ ꝑpt dei mēoꝛia mꝛis ei⁹: nihil q̄ salubriꝰ. Sepe em audiuimus plmos hoim in suis ꝑiculis recoꝛdari nois btē ꝯ/ ginis z ilico ois ꝑiculi malū euasisse. Ve locoꝛ ei ē nōmū q̄ sal⁹ mēoꝛato noie e⁹ q̄/ uocato noie iesu vnici filij ei⁹. Et id q̄dem nō ō fit q̄ ipa maioꝛ eo sit aut potentioꝛ. Neq̄ em ipe magn⁹ ē aut potēs ꝑ illā: sed ipa ꝑ illū. Quare g̃ sal⁹ ꝓmptioꝛ recoꝛdati one ei⁹ q̄ filij sui sepe ꝑcipiat: dicā q̄ sētio Filij ꝗdē ei⁹ dñs ē z iudex oim discernēs merita singuloꝝ. Dū igit ipse a q̄is noie suo inuocato ñ statim exaudit: ꝑfecto recto iudicio ꝟ facē Jnuocata aūt mꝛe sua: si me rita inuocātꝫ nō merēt: merita tñ mꝛis in/ tercedūt vt exaudiat. Hec ille. Jō vt dicit Beꝛ. supꝫ Dilſ⁹ ē. Jn ꝑicul: i āgustijs: i re b⁹ dubijs mariā cogita: mariā inuoca: ñ re cedāt ab oꝛe tuo: nō recedat a coꝛde. Et vt ipetꝛs oꝛonis suffragiū ne deseras ꝙuer/ satiōis exēplū. Hec ille. Jn ꝟ q̄ppe ñ parū nob⁹ ꝑsperādū ē i meritꝫ hui⁹ clarissime ma/ tris q̄: si tāta feē dñs ꝑ sola ꝓuisiõe suoꝝꝫ meritoꝝ vt supꝝ dictū ē: ñ ē fas dubitare q̄c q̄d mēte pura petierim⁹ nos ipetraturos tantis ei⁹ meritis iā actualr exhibitis z in dei recoꝛdatiõe acceptissimis.

Tertia ꝙsideratio declara

tiua sublimitatis seu excellētie meritoꝝ sa cratissime marie ē ꝙsideratio sue ꝟtualr ope ratiõis. Erāt q̄dē opatiões marie supa/ bundant meritoꝛie ꝑpt tria. Prio ꝑt i/ explicabilē obiecti nobilitatē. Q̄ō em cete ri faciūt i ꝑsonis paupeꝝ: hoc ipa feē i ꝑso na ip⁹ dei. vicz nutriēdo dñm z ꝓꝝis la/ctādo vberib⁹: reclinādo in cunabul' z alia hmōi faciēdo cū oī reuerētia z diligētia so licita. Nota ꝟbū Boñ. vl. dis. j. dicētis. q̄ ipa ꝟgo ꝙstant se ꝙformando diuie volun tati libere filiū suū z ius q̄ habebat in eo offerebat ꝑ pcōib⁹. Q̄ q̄riens nutriendo eū/ ꝙuersādo cū eo cogitabat hoc. Prio i/ time cōpatiēdo sup doloꝛib⁹ q̄s passurus erat. Scō fozti ato sibijp̄i dñandovt oēs possent saluari illū libeꝝ donare ꝓponebat

Scō ꝓpter inextimabilē opeꝝ ḡlitatē Nā sil' actioni dignissime vacabat christuꝫ nutriēdo: z ꝓplationi sublimissime diui/ nitatē ei⁹ sublimit' ꝓplando. Vñ pascen do filiū suū ꝟ formā hūanitatis: pascebat z ipa z alta ꝙtemplatiõe diuitatis. Q̄ q̄nta suauitatꝫ dulcedie pascebat cū videꝛ filiū suū z nutriēs sciebat z cogitabat ipm ee dei filiū: q̄ta leticia ꝑfūdebat coꝛ eius cū sere coꝛdaret filiū dei saluatoꝛē mūdi ex spūsan cto ꝓcepisse z saluoꝝ ginitatis sigillo pepe risse. Anſ. Nihil salubꝛius meditatiõe pij amoꝛis q̄ feruebat ꝟgo mr̄ in meditatiõe filij sui. Nihil iocundi⁹ sapoꝛe tanti gaudij q̄ multipl'r pascebat in eodē z sup eundē fi liū suū. Hec ille. Ex his aūt q̄ diximus q̄ vicz ꝟgo gl'iosa excellētissima fuit in opib⁹ vite actiue z sil' in opib⁹ vite ꝓtemplatiue assignat. Nō q̄re i ꝟsto assūptiōis ei⁹ legit euāgeliū illō Luc.x. Intrauit ies⁹ in q̄dā castel. z c. Nam etsi hoc euangeliū non spe cter ad hanc ꝟgine q̄ ad sensum historicuꝫ seu l'ralem: optie tñ sibi cōpetit i sensu my/ stico seu spūali. Nā i martha vita actiua a maria ꝟo magdalena vita ꝓplatiua dese gnat. Utriusq̄ aūt ꝑfectio z excellētia ple/ nissime fuit i ꝟgine gl'iosa. Tertio ꝑpt in/ comꝑhensibilē opeꝝ nūerositatē: q̄ sp̄ sine intermissiõe q̄cūq̄ faceret merebat etiā co medēdo z dormiendo q̄ oia ex charitate z ꝓpter deū faciebat. Erant aūt eius opeꝛa multifaria z oia supercellenter deo ac/ ceptissima z meritoꝛia. Spēaliter tñ dici guere possum⁹ eius opera triplicia. Nam q̄dam erant vite virginalis oꝛdiatiua ad q̄s ꝑfectiua. Hiero. ad Chromaciū et Helio/

dox. Ab ceptione filij dei hāc regulam virgo btā seruabat vt a mane vsq; ad tertiā horām insisteret. a tertia vsq; ad nonam tertio opi se occuparet. Inde a nona ad horām nō recedebat quisq; ei angelus apparet de cui⁹ manib⁹ escā accipe solebat. et sp in dei amore proficiebat. hec ille. Et Ambro. li. de virginitate. Quid exequr ciborum parsimonia: officio⁹ redundantia: alteq; vltra naturā suppfluisse: alteq; ipsi pene nature defuisse. Illic nulla intermissa tpa: h̄ continuata ieiunia dies. Etsi quisq; successisset refici edi volūtas: cibi plerūq; obui⁹ fuit qui morte arceret: non q̄ delitias ministraret. Dormire ñ pri⁹ cupiditas q̄ necessitas fuit. Et si cū quesceret corp⁹: vigilabat ani⁹: q̄ frequenter in somnis aut lecta reperit: aut disposita gerit: aut gerēda pnunciat. Hec ille. Alia erant ei⁹ opa aliene cōmoditatis opatiua seu administratiua. Vñ ōr Hiero. iepla ad croma. z heliodo⁹. De esca quā de manu angeli virgo accipiebat ipa refice bat. q̄ vo a pontificib⁹ accipiebat pauperibus erogabat. Hec ille. Dicit etiā aliq; q̄ totū illud aurū q̄ magi obtulerūt/ pauperib⁹ tribuit: adeo q̄ postmodū in purificatōe ñ habuit vñ posset emere agnū. Et sic patz quō ceteri pderat tpaliter ministrādo. s. subsidiū tpale. Profuit etiā ceteri ministrando officiū spuale. Hiero. ad cromaciū z heliodorū. Sollicita erat circa socias/ ne aliq̄ ex eis in aliq̄ sermone peccassz: ne aliq̄n in iniurijs aut in superbia p̄ parē suā existeret. Hec ille. Instruxit etiā plen⁹ apl̄os ō mysterio dñice incarnatiōis. q̄ō ipa pamplī⁹ nouerat. Hiero. ser. de assump. Virgo beata intra chor⁹ apl̄o⁹ post ascēsionē dñi ieiunijs z exies familiari⁹ de christi incarnatiōe ac resurrectione. cū eis gerulit. Hec ille. Profuit etiā ministrādo ceteri obsequiū psonale. i. obsequiū pprie psone. Amb. li ō virginitate. Pcreligiosa in pncipijs fuerit/ scriptura diuina cōmemorat. nā z humilior facta est vt a deo se cognouit electam: z statiz ad cognatā suā in montana pcessit: nō vtiq; vt ei plo crederet q̄ iā crediderat oraculo. et trib⁹ cū ea mensib⁹ mansit. Tanti aūt interuallo tpis nō fides virg⁹: sed pietas exhibetur. Hec ille. Alia erant ei⁹ opa sue totalr mentis in deum eleuatiua. Hiero. ad cromaciū z heliodorū. Sine intermissiōe būdicebat deum: z ne fortasse i salutatiōe sua a laudib⁹ dñi tollerer/ siq̄s eam salutabat/ illa pro salute deo gras: rūdebat. Hec ille. Ite sup illō Lu. j. Et exultauit spūs meus ꝛc. ōr glo. in psona virgis. Totū interioris ani affectū in agēdis gratiaz laudib⁹ offero: totū q̄ viuo: q̄ō sentio: q̄ō viscerno in ei⁹ magnitudinē pplandā z ei⁹ pceptz obseruādis impēdo. In ipo tātū exulto q̄ terrena nō curo. prospitas me nō extollit. aduersitas me nō tangit. sed illi⁹ sola spiritus me⁹ delectat memoria a q̄ salus eterna sperat. Illi⁹ ppetua diuinitate letatur: cui⁹ conceptione caro mea fecundat. Hec glo. Et Hiero. ser. de assūpt. Queso siqua sunt in vob charitatz viscera z pietatz: si derate q̄ feruescebat amore: q̄ō desiderio estuabat hec virgo dū reuolueret anio cuncta q̄ audierat: videret: et recognouerat. Puto q̄ q̄d cordis est: q̄d mētz: q̄d virtutis hūane: si totum exhibeas nō sufficeret vt cogitare valeas q̄nto indesinēter anti⁹ abat ardore: quantis mouebat votz repleta spūsctō: quantz celestiū secretor⁹ trāspor tabatur incitamentz. Fortassis q̄ p nimio amore in loco quo dñs sepult⁹ esse ōr inf⁹ dum eā hitasse credim⁹: q̄tin⁹ pijs pasceretur intern⁹ amor intuitib⁹ Sic nanq; loc⁹ medi⁹ est hinc inde cōstitut⁹: vt adire posser: eius ascēsionis vestigia z locū sepultu re ac resurrectiōis/ seu oia in qb⁹ passus ē inuisere. Hec ille. Hec pauca de meritz excellētissimis matrz dñi dixim⁹ q̄ pfecto nobis inenarrabilia z inextimabilia sunt. Et sic dixim⁹ de iextimabili dignitate virginis mris dei/ q̄ est scōa pncipalis rō superi⁹ posita ppt quā admirabant angeli in ei⁹ gliosa assumptiōe: dicentes. Que est ista q̄ ascendit de deserto:

Tertio pncipalr dicam⁹ q̄ admirāda fuit hec sacratissima virgo angelicis spiritib⁹ in sua assūptōe pter incomparabilē sue ascensiōis sublimitatem. Fuit aūt hui⁹ ascēsionis virginalis excellentia seu sublimitas singularz: et ipsis angelis z sctis oib⁹ admiranda pter tria.

Primo pter loci pēminentiā.

Secūdo pter psūmatā gloriam

Tertio pter noui gaudij expientiam

Primo propter loci pemi

nentiã. qz sicut cãtat eccl̃ia: Exaltata ẽ sancta dei genitrix sup̃ choros angelor̃ ad celestia regna. Sublimata q̃ppe est in illo celesti regno sup̃ oẽs angelos: etiã sup̃ seraphicũ ordinẽ angelor̃. Jõ dr Eccl. xxiiij. Quasi cedr⁹ exaltata sũ in libano: et q̃si cypressus in mõte sion. q. d. Sic cedr⁹ exaltat in libano sup̃ oẽs alias arbores: z sil̃r cypressus in mõte siõ: ita z ego exaltata sum sup̃ oẽs creaturas in reg̃ celesti: in throno ꝺdã regali a diuia prudentia mihi ꝓparo. Hec aũt tãsingl̃ar̃ tãq̃ sublimis ꝟgis huius exaltatio ꝓsuaderi seu declarari ꝑ triplici rõne que ꝑcipue sumit ex ipa ꝟditõe maternitatis diuine.

Prima est ratio charitatis.

Secunda est ratio dignitatis.

Tertia est ratio vnitatis.

Pria ẽ rõ charitat̃. Sic em̃ dr b. tho. j. p. q. xij. ar. vj. Magnitudinẽ charitatis vie seq̃t magnitudo lumis glie. Magnitudinẽ aũt maiorẽ lũmis glie seq̃t itimior vnio z clarior visio cẽtie dine: z sic maior exaltatio i celesti bitudine. Charitas aũt btẽ ꝟgis ꝓprius icõparabil̃ ẽ charitati reliq̃or̃ oiz creaturar̃. Et ꝟ maxie patere põt ꝓpt tres ꝟiũctiões q̃ maxie faciũt z maxie accẽdũt amorẽ: q̃ vniq̃ tres ꝟiũctiões fuerũt oẽs i ter mariã z deũ. Pria ẽ spũal̃: q̃ ẽ dei ad aiaz. de q̃. j. Cor̃. vj. Qui adheret dõo vn⁹ spũs ẽ. z ꝟ ꝑ gr̃az spũsti q̃ supuenit. i. sup abũdãter venit in mariã. Propt̃ hãc itaq̃ vehemẽtẽ vnionẽ fuit ad deũ ꝑ gr̃az dr ipa Can̄. q̃. Dilect⁹ me⁹ mihi z ego illi. Secũda ẽ ꝓsonal̃ q̃ est aie ad corp⁹. Quãuis em̃ marie nõ fuerit ꝟiũcta diuitas i vnitate ꝑsone: portiõez tñ carnis ei⁹ i vnitate ꝑsone sibi sociauit diuina maiestas. Et tũc impletũ est illꝺ. Simil̃ i vnã diues z pauper.

Tertia est ꝟiũctio natural̃: vt arbor̃ ad fr̃ctũ: mr̃is ad filiũ. Ipsa em̃ fuit arbor: chr̃is fruct⁹. Ipa mr̃: ille fili⁹. Amor itaq̃ matern⁹ marie ad chr̃m q̃ etiã includit alias rõnes amoris incompabil̃r excedit seu trãscẽdit oẽs alias rõnes amor̃ diui/ꝑter illã q̃ est i aia chr̃i q̃. s. ferk realr̃ in deũ tãq̃ in ꝓpriã ꝓsonã. Cõstat aũt (vt dictum ẽ) q̃ oẽs gd⁹ z ordies glie pncipal̃r distinguunt̃ fm grad⁹ diui amoris. Idcirco absq̃ dubio tenẽdũ ꝟginẽ dei mr̃ez ad sublimẽ q̃n dã statũ glie puenisse oẽs angelicos ordines trãscẽdentẽ. Scda ẽ rõ dignitatis

Dignitas q̃ppe matr̃ dei icõparabil̃r trãscẽdit singl̃as angelor̃ dignitates. Nã victũ fuit: singuli angelor̃ ministri sũt dei: z hec sola mr̃ dei. Jõ stat⁹ glie sue icõparabil̃r trãscẽdit singl̃os angelor̃ stat⁹. Scdz em̃ Dion⁹. in regno celor̃ oim inferior̃ dona in supiorib⁹ sũt in tãta pcellẽtia q̃ q̃si nulla cõparatio ẽ/nisi sic ẽ in circũferẽtia ad suum cẽtrũ. Cũ g̃ ꝟgo btã sit oib⁹ angelor̃ ordinib⁹ supior in dignitate z glia: sequit q̃ dr q̃d pfectiõis ẽ in oib⁹ z singul̃ etiã sil̃r supr̃ mr̃to pfectius est in maria z mr̃to ampli⁹. Nec obstat illor̃ multitudo q̃ in spũalib⁹ mai⁹ idẽ est q̃ pfect⁹ z digni⁹. Un⁹ q̃ppe angel⁹ scdi ordinis in ascendẽdo maiorem gl̃iam hz q̃ oẽs angeli pmi ordis. et sic cõseq̃nt̃ ascẽdẽdo vnus seraphin maiorẽ hz gl̃iam q̃ oẽs angeli q̃ sũt i octo ordib⁹ inferioribus. nec angeli ordinũ inferior̃ possent intrãsĩ mr̃tiplicari etiãsi mill̃ies q̃ posset gl̃ia z dignitas illor̃ oim eq̃pari glie vn⁹ angeli supioris ordis. Ad cui⁹ intellectũz videam⁹ sil̃e in eccl̃iastica hierarchia. Nãz fm apl̃m: inuisibilia dei a creatura mũdi q̃ facta sũt intellecta ꝟspiciunt̃. Et sic patescere põt hierarchia celest̃ ex eccl̃iastica hierarchia q̃ est exẽplata a hierarchia celesti. In hierarchia aũt eccl̃iastica patz q̃ ni possent in tantũ multiplicari illi q̃ sũt i gradu inferiori q̃ possent eq̃pari vni q̃ est i gdu supriori. Non eni cẽ possent tot subdiaconi q̃ eq̃pari possent vni diacono i eccl̃iastica dignitate. nec tot diaconi q̃ possent eq̃pari vni sacerdoti: nec tot sacerdotes q̃ eq̃pari possent vni epo. aut epat⁹ etiã includit sacerdotiũ Sacerdos q̃ppe hz dignitates oim alior̃ inferior̃ ordinũ z mr̃to pl⁹. Patr̃ pa etiã hz iurisdicionẽ z prãtẽ oim aliorũ plator̃ z mr̃to pl⁹. Btã igit̃ ꝟgo Maria hz in se gl̃iam z dignitatẽ oim hierarchiarũ angelicar̃ z mr̃to ampliorẽ Nõ em̃ est in aliq̃ ordie angelor̃ sic alq̃ scr̃: sed superoẽs ordines sola ꝑ se faciẽs vnã spẽale hierarchiã seu statũ brificũ tanq̃ regia z immatrix. Jure aũt vocat̃ regina celi z imperatrix totius ordis ꝑcipue ꝓpt̃ triplicẽ rõnem.

Pria est rõ dinalis ꝓpriet̃. qz sz⁹ deũ z btãz ꝟginẽ est ꝓpriet̃as filiationis: despõsatiõis: z mr̃nitat̃. Est em̃ filia vno modo q̃dã singularissimo ꝓpt̃ singl̃arẽ ex

cellẽtiã gr̃e. Ps̃. Audi filia ⁊ vide ⁊c̃. Est em̃ spẽal' dei sposa. ps̃. Tanq̃ sponsus pce. de thal'. suo. Sap. vij. Quesiui eam mihi sponsam assumere: ⁊ amator facť suꝫ forme illi⁹. Est etiã mr̃ dei venerãda. qz hõ natus ẽ in ea. Cũ itaq̃ sit filia: sponsa: ⁊ mat̃ sũmi regꝫ regũ: iure ỏz ⁊ ipa regina regiaꝝ

Scda rõ est rõ celestialis sublimitatis. Et hec rõ sequit ex p̀ma. qa cũ filia/ sponsa et mr̃ regꝫ celestꝫ ỏz esse i celesti reg̃ ceterꝫ oib⁹ sublimior ⁊ regi vicinior. et sic ibi est vt regina. Ps̃. Astitit regina a dex. t. i vestitu deaurato. i. in vestimẽto p̃cellẽtꝫ glie: circũdata varietate oim gr̃aꝝ ⁊ gl̃iaꝝ: oiumq̃ scrõꝝ ⁊ angelorꝝ vniuersitate/ q̃ oẽs sibi reuerẽtissime famulant. De hac eius sublimatiõe ad dextram regꝫ hz figura. ij. Re. ij. Posit⁹ est thron⁹ mr̃is regis salomonis q̃ sedit ad dexterã ei⁹.

Tertia rõ q̃ etiã sequit ex p̀ma ẽ rõ impiat' prãtꝫ. Cum em̃ sit mr̃ ⁊ sponsa sũmi regꝫ: ipa iure hz imperare oib⁹ de regꝫ: sctis. s. oib⁹ ⁊ ãgel. imo ⁊ oib⁹ creaturꝫ. Jo bñ ỏz regina ⁊ ipatrix tot⁹ mũdi. Bec̃. in q̃dã ser. Persuadet imo cõpellit nos celsitudo tua credere q̃ in reg̃ filij tui brissima ỷgo maria ita impiose pn aperꝫ q̃ p angelorꝝ misteria tuis sepe ỏuotis subuenias. Si em̃ angel⁹ angelũ mittit: confidẽter ỏz credere chr̃iana deuotio q̃ impatrit ãgelorꝝ tãto magꝫ hz angelos ad obsequiũ q̃nto differẽt⁹ p illis nomen hereditauit. Si em̃ iosue dux isr̃l' iussit solẽ stare: quõ nõ oiasidera ad nutũ ipatrieꝫ gl̃iose discurrũt: Si cherubin ⁊ seraphin ỏ fonte bibẽtes/ inferioꝛib⁹ angel'q̃dã arca/ na reuelãt: q̃nto magꝫ gl̃iosa ỷgo ỏ occultis filij sui/ degustato ei⁹ ãplexu/ mysteria angel'copiosi⁹ effũdit. Hec ille. Et Fulb⁹ tus carnoteñ. epꝰ. Maria mr̃ gr̃e mat̃na dignitate facta ẽ ⁊ erga supos ipiosa charitate: ⁊ sup̃ iferos p districtionẽ. vbiq̃ p̀ma vbiq̃ magnifica: cui certe p̃ncipiũ ẽ ⁊ angelos sctos in misteriũ mittere: ⁊ ad bñplaciti suũ iferiorũ pacta cassare. Hec ille. De illa aũt ipiosa prãte quam ad cassandũ pacta demonũ hẽm⁹ exemplũ in theophilo depósito a vicedñatu ab epo suo: qui de/ spat'/ diaboli seruꝫ se fecit/ chirographo p̃pria manu scpto ⁊ diabolo tradito. Qui tãdẽ ad se reuersus ⁊ penitẽs/ suffragium bt̃ ỷgis iuocauit. xl. dieb⁹ ac noctib⁹ coram ei⁹ altari in or̃õe ⁊ lam̃tatiõe p̃stratus. Jp̃a ỷo tandẽ sibi appen⁹ p̀mo eũ increpauit ⁊ debinc ꝯfortauit: oiaq̃ irritauit: chirographũq̃ diabolo reddi iussit: et venia et gr̃am ei impetrauit. Vide historiã in legendis aureis.

Tertia ẽ rõ vnitatꝫ: qz vicꝫ virgo gl̃iosa plus incõpabil'r vnit deo q̃ cetere oẽs creature citra hũanitatẽ chr̃isti Et sic beatior est ⁊ magꝫ exaltata in gl̃ia celesti. Et hꝫ põt sic declarari. Nã sunt sex grad⁹ vniõis in deũ q̃b⁹ gradatim creature ascendũt.

Primus gradus ẽ vnio creationis p quã entia deo conũgunt vt cause efficienti/ exẽplari/ atq̃ finali.

Secũd⁹ est vnio cognitõis: p quã entia intellectualia vniunt deo vt obiecto intelligibili p fidem.

Tertius est vnio dilectionis. s. p donũ gratificãtꝫ amoris

Quart⁹ ẽ vnio glificatiõis. s. p visionẽ ⁊ fruitionẽ gloriosam.

Quint⁹ ẽ vnio mr̃nalis cõceptõis r̃m eãdẽ est caro ỷgis ⁊ chr̃i.

Sext⁹ est psonalis vniõis r̃m quã vnit hypostatice hũanitas deitati in pson̄ chr̃i. Jn q̃libet aũt istoꝝ q̃libet excedit aliũ in infinitũ. qz inferior in sua specie infinities m'tiplicat⁹ superiorẽ eq̃ari nõ põt. Oõ sic patere põt

Primo qz esse in ifinitũ excedit nõ esse.

Scõm etiã patꝫ: qz ifinita nõ itellectualia vni intellectuali eq̃alere nõ p̃nt

Tertiũ/ qz oẽs intellect⁹ ifideles ⁊ inimici dei nõ eq̃alẽt vni amico ỏi. Prouer. xv. Melior ẽ vn⁹ timẽs deũ q̃ mille impij: imo etiã q̃ millemilia millesies.

Quartũ patꝫ/ qz q̃cq̃d dari põt citra visionẽ dei ⁊ fruitiõez nõ põt eq̃alere vni btõ.

Quintũ patet. Nã illa vnio q̃ ẽ p mr̃nalẽ ꝯceptõez trãscedit oẽs iferiores in ifinitũ: put in ipa itelligit mr̃n⁹ amor sibi cozrñdens. amor inq̃ fruitiu⁹ ⁊ brific⁹

Sextũ patꝫ: qz ascẽsus ille q̃ est ad psonalẽ vnionẽ tãte trãscẽdentie ẽ q̃ relq̃ oẽs citra ipm infinities multiplicati ei eq̃alere nõ possent. et hꝫ put in psonali vnione intelligit beatifica refectiõ mentꝫ deo personal'r vnite. Patet itaq̃ ex dictis q̃ vnio illa qua virgo dei mater est ipsi deo vnita incompabiliter transcendit oẽs alias vniones citra psonalem vnionẽ. Jdeo ⁊ status ei⁹ brificus seu exaltatio i gloria incompabiliter transcẽdit oẽs status ⁊ preeminẽtias oim btõꝝ. Unde dicit Bec̃. Btã virgo dine sapie pfundissimã vltra q̃ credi valeat penetrauit abyssũ vt qu ũntũ sine personali vnione creature cõ/

ditio patrīs luci ſūi inaccessibili videak im/
mersa. Hec ille. Bñ igīt pōt intelligi figu
rata p arcā noe. de q̄ dr Ecclī. xliij. Reqe/
uit arca sup montes armenie. Vñ dr Da
mas. ser. de natiui. Marie. Te arca pfigu/
rauit scōi mundi ferens semina. Hec ille.
In arca q̄ppe saluati sunt oēs q̄cunq; sal/
uati sunt tpe diluuij r per eos q̄ in illa ar/
ca fuerunt reparatū est r multiplicatū hu
manū genꝰ. In btā etiā ꝑgine saluant q̄cū
q; saluant tpe diluuij hui⁹. i. tpe status pe
riculosi pūtis vite. Btā pfecto virgo ma/
ria ē arca in q̄ oēs electi vna fide salutē iue
nūt. Qui extra hāc arcā fuerit iuēt⁹ pibit
in diluuio vt heretici/scismatici/apostatici
obstinati q̄ sunt velut cozui ex arca iecti.
Sīc aūt p eos q̄ in arca fuerunt reparatū
est r multiplicatū genꝰ hūanū: sic p veruz
noe. i. chīm q̄ est vera reqes iustoz: multi/
plicatū est genꝰ electoz r fidelīū p virtutē
regeneratiuā sacramentoz. Nota tria cir/
ca arcā. Primo ortificij q̄litatē: qz ex lignis
leuigatis r cū fenestra vitrea tē. Scdo of
ficij vtilitatē: quia nemo saluat⁹ nisi in ea.
Tertio termini stabilitatē seu sublimitatē
qz sup montes armenie. Est igīt btā ꝑgo
(vt dīc Dam.) arca scōi mūdi ferens semi/
na. Primꝰ q̄ppe mūd⁹ multiplicat⁹ est p ge
nerationē naturalē: sz scōs mund⁹ (spūalit
loq̄ndo) est mltitudo fideliū r electoz spi/
rituali chīi semie generatoz. Hec igīt ar/
ca tandē reqeuit sup montes armenie, i. su
pōes scōs celestis curie. Desiderabāt q̄p
pe eā ꝑgines r imitabāt secū pmanere. qz
ꝑginū pmiceria est. Confessores: qz virtu
tū oīm est forma r exemplar. Martyres:
qz martyr ímo vt supra dictū ē plus q̄ mar
tyr in ania. Apli: qz eorū dña et magistra.
Prophete: qz ab eis magnifice ꝓpherata.
Patriarhe: qz ex eis nata. Angeli: qz eis in
vita similima. Sz hos oēs trāscendit vir
go maria. qz mr̄ est dñi r celestis curie re
gina. Ihū chīs sublimauit eā ad dexteram
suā. Vñ patz sue locatiōis ēminentia in
glīa celesti.

Scdo admirabāt r sancti

in assūptione glīose ꝑgis videntes suā cō/
sūmatā glīam. Dīc brūs tbo j. ij. q. xiij. ar.
v. q̄ aie scōz a corpib⁹ sepate nō būt oēm
pfectiōez seu ꝛsūmatiōnē btitudinis Et h̄
est qz aia sine corpe nō hz pfectiōez natu/
re: cuz sit naturale ꝑs nature hūane. Qz
aūt ps est q̄dāmō imꝑfecta a suo toto se
parata. Perfectio aūt gr̄e cuiuslīmodi ē bti
tudo pūpponit pfectionē nature. Hec ille
Btā aūt ꝑgo maria glīficata est in aia et
corpe. Ihō est ei⁹ glīa seu btitudo ꝛsūma/
ta. Qz aūt ꝑgo btā sit in celesti tri⁹no sub
limata in corpe sīl r aia pie credit eccl̄ia r
h̄ psuadere possum⁹ triplici rōne.

Pria sumit ex diuīe maiestatis cōdecē/
Scda ex mr̄ne dignitatis pcellētia (tia
Tertia ex virginee carnis sctimonia.

Prima igīt rō sumit ex diuīe maiestatis
ꝛdecentia. Hoc em̄ ꝛdecens diuīe potētie
iustīcie atq; miscōie. Cū em̄ sit de⁹ infinite
potentie nō est aliq̄ten⁹ dubitandū q̄n po/
tuerit ꝑginē mr̄em ab oi corruptiōe fuare
in aia sīl r corpe glīficare. Et cū sit miseri/
cordissim⁹ credēdū ē eū h̄ voluisse. oportet
em̄ ꝛsiteri atq; credere q̄ sue miscōie mag
nū effectū voluerit ꝑgini mr̄i ꝛcedere per
collationem gr̄e r glīe: nedum in ania scd
r in corpe. Cū sit etiā iustissim⁹: nō est du
bīū q̄n ꝑginē matrē suā voluerit r debue
rit singularit honorare. Videm⁹ aūt ex di
puidentia sanctoz corpa multa mlto hon
nore haberi in terris. In magno q̄ppe hon
nore vult hīe crucē q̄ ipm ad horā portā
uit. corpa etiā sctoz q̄ fuerūt organa spūs
sancti. Magis āt ꝛdecens diuīe iustīcie esse
videk honorare corpꝰ btē ꝑginis in q̄ dei fi
liꝰ nouē mensib⁹ hitauit q̄ fuit singulare
spūsci organū: chīi speale domicilīū: r to
ti⁹ trinitatis nobile triclinīuz. Mlta q̄ppe
sctoz corpa dñs integra r illibata ꝛseruat
q̄rūdā ꝑ corpa miracloz glīa illustrat: q̄
rūdā āt corpa crebra fidelīū visitatiōe ma
gnificat: q̄rūdā etiā sepulcra auro r gemmis exornat. q̄ mlto magis credēdū ē deū
fm̄ sue bonitatis ac etiā iustīcie ꝛdecētia
corpꝰ glīose ꝑgis honorare voluisse. Non
āt honorak i terris. nullibi em̄ i terris ha
benk reliq̄e alīq̄ corpis sui. q̄ credendū est
illō glīficatū esse i ceł. Cōfirmāt pdicta q
Aug. dicentē. Si i prāte saluator⁹ est ō sa
ctoz capite capillū ñ pire: est etiā r mr̄em
suā i ania r corpe posse itegrā fuare. Qz
nll⁹ h̄ dubitet eū posse: nec dubitādum est
eū velle. Sīl r ionā i ventre ceti ꝑter natura
lem vsum fuauit sola mia: r mariā icorru

ptã pter naturã nõ seruabit gra: Seruatus est daniel ab intẽperati ma fame leonũ z nõ est fuanda maria dotata puritate gras dignitatũ quã in vita pre ceteris gra sui ꝓceptus honorauit: Hec ille. Ju his itaq; verbis oñdit btus Aug⁹. ꝓdeces ei diuine potẽtie: diuie miscdie: ac etiã diuie iustitie/ gliosaz virginẽ matrẽ in corpe et aia esse in celo glificatã. Sicut itaq; dñs p suã infinitã potentiã potuit z ex sua misericordia: sil' z ꝓdecẽti iustitia voluit matrẽ gillibatã virginẽ pmanere: sic et credẽdũ est eã potuisse atq; voluisse eã ab oi corruptiõe corpis z putrefactiõe seu incineratione alienaz facere. ¶ Scõa ratio sumit ex materne dignitatz pcellẽtia. Nã virgo btã pcellit incomparabiliter ex rõne diuine maternitatz oẽs aq; singlas pminẽtias oim sctõr tã ex pte corpis q̃ et ex pte aie. q̃ et credẽdũ est eã cunctos excellere in honore tã in corpe q̃ in aia: sed de mrtis ci edit q̃ in corpe z aia tã fut glificati in celo. Unde illis q̃ dño resurgẽte surrexerũt: dr Remigi⁹: Jndubitanter credere debem⁹ vt q̃ resurgẽte dño a mortuis surrexerũt. ascendente illo ad celos/ z ipi pariter ascenderũt: qd z videt posse pbari: qr corpib⁹ eor fuerũt aie glificate vnite. Erãt em illi de his qs dñs de limbo eduxerat qui erãt oino a pcto purgati. Ex tali ãt vnione sm Aug. i epla ad dioscor efficiunt corpa impassibilia z gliosa. Jrẽ de illis sic dr Hieron⁹. ser. de assum. He quib⁹ pfecto nonulli doctor senserũt z in suis scripturis reliqrũt q̃ iam in illis ppetua sit ꝓpleta resurrectio: Fatenr em q̃ veri tactes nõ essent: nisi et vera essz eor resurrectio. Uñ et btus Petrus dixisse legit cũ de dauid loqrer in restimoniũ: et sepulcrũ eius apũ nos est: q̃i nõ sit ausius dicere q̃ ipe aut corpus eius apud nos est: sed tm sepulcrũ q̃ cõditus fuerat. Hinc autr resurrexisse z ipm cũ ceteris sanctis: z ideo vacuũ remansisse mausoleũ: vt nũc brẽ marie cernit. Quod sane factũ z de alys quibuslibet locis scripturaz affirmare conatur q̃ hi iam cũ chro regnẽt resuscitati in eterna societate qõ (quia deo nihil est impossibile) nec nos debeata in aria factũ abnuim⁹. Hec ille. Jrẽ de brõ Joãne evãgelista dr Aug. in qdã sermone. Joannem apostolum tumulus susceptum claudere potuit: custodire non potuit. Hicem clausis tumuli foribus gra resurrectiõis ablatus est vt ꝓstaret sepultura nec iueirek sepult⁹? Hec ille. Si itaq; credunt aliq sctor gliosa immortalitate vestiri in aia z corpe: multo magis hoc credendũ est de mre dñi q̃ sicut ceteros oẽs excellit in dignitate e oi virtute: sic et reliqs oẽs excellere debet in gra et honore nedũ q̃ ad aiam sed z q̃ ad corp⁹? qõ z ceteris oim sctor corpib⁹ pcellit in dignitate et puritate. ¶ Tertia rõ sumit ex virginee carnis sctimonia ex q̃ sumi põt triplex rõ q̃ sumi põt ex ser. btĩ Aug. de assumptiõe. ¶ Pria est rõ vnitatz vicz vnitas seu identitas carnis virginis z carnis chri. Hãc rõem tangit Aug. di. Putredo z vermis opprobriũ est humane ꝓditiõis a q̃ cũ iesus alien⁹ sit marie natura excipit quaz iesus de ea assumptisse ꝓbat. Caro em iesu/ caro marie est. ¶ Scõa est rõ dignitatz quã tangit Aug⁹. d. Thoriũ dei thalamũ dñi tabernaculm chri dignũ est ibi esse vbi ipse est: tã pretiosum thesaurũ dign⁹ est in celo seruari q̃ ni terra.

¶ Tertia ste rõ integritatz quã sic tangit Aug⁹. Tanta virginee carnis integritatẽ merito incorruptibilitas/ nõ putredinis vlla resolutio sequit: Hec ille. Credimus igit virginẽ dei matrẽ in corpe z aia in celis sup oẽs angelor ordies glorificatam. Jõo põt sic exponi illud Ps. Astitit regina a dextris tuis. i. in potior⁹ bonis eternis: in vestitu deaurato. i. i corpe gloriosa ex cui⁹ splẽdore post filiũ tota lucescit ciuitas btor. Recte etiã dr mr̃ erat cta sole. i. corpe glificato: vt s dictũ est.

¶ Tertio fuit virginalis

ascensiõis sublimitas singlaris atq; ipsis angelis z sctis oib⁹ admirabil' ꝓpter noui gaudij experientiã: gõ. s. senserũt in sõ experimentaliter ex visiõe virginis tã gliose matris vicz dei sic sublimit' exaltare z glificate. Jõ dr btus Bern. de hac assumptione loqns. Sublimis ista dies z splẽdido sole refulgẽs: in q̃ virgo regalis ad thronũ dei pris vehit z in pacis sede reposita angelicã naturã sollicitat ad videndũ. Jdez Tota glomerat angelor frequẽtia vt videant reginã sedẽte a dextris virtutis dr in

vestitu ō aurato: in corpe sp glificato: cir/cūdata varietate. Idez. Itaq; dū gliosa virgo celos ascēdit etiā supnoz ciuiū gau dia copiosis augmēt; cumulauit. Etsi par uuli nōdū nati ioānis amia liqfacta est vt mr̄ locuta est: quenā fuit illa exultatio celestiū ciuiū cū z eius audire vocez z vi/dere facie: eiusq; btā frui pñtia meruer̄? Hec ille. Sic q̄pe debem⁹ intelligere q̄ fm multas differētias crescit accidētalis gloria in btis oib⁹ ex btā maria. Pro cu/ius declaratiōe Notandū. q̄ sicut ō Joā. xiij. In domo pr̄is mei mansiōes mlte sūt. Jte. j. Cor. xv. Stella differt a stella i cla ritate. i. vnus btūs ab alio in claritate glo rie. Vbi aduertendū est fm Rich z Bo na. q̄ in britudine duo sūt ꝓsiderāda. Pri mū est obiectū britic̄. s. de⁹. Scōm est be atoz dispositio ad illō participādū z at/tingendū p visionē et fruitionē. Ex parte igit̄ pmi eadē est oim britudo: sed ex pte scōi vnus est alio beatior. Notandū insup q̄ mutua dilectio quā hūt sci ad inuicem multiplicat inter eos stupēdo mō varias differētias glie accidēral. Tres q̄pe ima ginari pñt differētie inter beatos. quidaz sunt eḡles in glia: alij maiores: alij mino/res. Primi multiplicāt gliam accidētalez ex cuuslibz eḡlis amore intantū (extēsiue intelligēdo nō intensiue) gaudēdo de eius glia q̄ntuz de ꝓpria. Scōi pl⁹ gaudēt de glia cuiuslibz mino: q̄ ipe mino: vt Pe trus pl⁹ gaudet de bono lini q̄ ipe linus. Hec tñ seq̄tur (vt ō Bona.) q̄ tantū de il lo gaudeat q̄ntū si hāet illō: qz si hāet illō/ hāet charitatē maiorē z ptātem intēsius gaudēdi. Tertij āt toties m⁹tiplicāt glo/riā accidētalē q̄ties cognoscūt eos q̄ ex a/more coz m⁹tiplicāt gliam suā seipis esse gliosiores iq̄ntū. s. cognoscūt se tātū diligi a maioribz. Videt etiā isti tertij q̄sdaz in decūplo: alios q̄nquagesies: alios cēties: alios millies in glia se excedere. Et q̄ties intelligūt hi aliquē se esse gliosiorē toties duplicāt gaudiū: vtputa lin⁹ intelligit pe trā decies se gliosiorez: et mariā millies: tē millies pl⁹ gaudēbit ō maria. Neigf̄ sta tuet amor quē hūt oēs sci ad iuicē ex vna parte: z ex alia pte amor q̄ minim⁹ beat⁹ diligit virginē gliosam: z credo q̄ talis a/mor de virgine gliosa oēm aliū excedit: z p ꝓns gaudiū qō hz de ꝓgine gliosa exce dit etiā oē alū gaudiū. Et hoc pōt ꝓpa/deri tribz rōibz.

Prima ō rō redemptiōis.

Scōa glificatiōis.

Tertia dilectiōis.

Pria igit ō rō redēptōis: qz. s. talis etiaz minim⁹ btūs clare cognoscit q̄ btā virgo plus p redēptiōe sua posuit q̄ oēs alie rō nales create: qlibet etiaz intelligit q̄ tota rōnalis creatura nec sustinuit nec sustine/re pōt tantū doloz̄ z penā. p sua redēptōe q̄ntū ꝓgo būdicta. Vñ dicūt alij q̄ si ei⁹ doloz diuiderek in oēs passibiles creaturas p magnitudie pene deficerēt. Ipsa tñ vir ture spūscti (q̄ supabūdanr erat plena) sus tinuit. Scōa est rō glorificatiōis. Glo/ria em ei⁹ oim puraz creaturaz gliaz tā tum excellit q̄tuz circūferētia centrū. Jō q̄si incōpabilit pl⁹ diligit a qlibet beatoz et sic de ea recipit qlibet btōz gaudiū ma ius. Tertia est rō dilectiōis. qz. s. dilectio quā habz hec sacratissima virgo ad mun/mū etiā btm̄ tāta est q̄ oēs aliozz sctōz a/mores vt circūferētia centrz excellit ꝓside rato fontali pncipio. s. inestimabili chari tate. vñ talis amor originē habz. Videt aūt etiā mim⁹ sctūs tantū se diligi a ꝓgi ne matre gliosissima intātū. inflāmat i a/more ei⁹ ac intantū gaudet de glia ei⁹ q̄ tiēs z q̄ntū intelligit eā seipm in glia su/perare: toties z intantū de glia ei⁹ q̄si de ꝓpria glia letat. Ptz g̃ p dictū modū q̄n ta accidēral glie varietatez differētia acti ue et passiue circūdat. Unde igit ō Ps Astitit regina tē. Circundata varietate. Hec est q̄pe glia: gaudiū: z bonor tā ec/clesie triūphantis q̄ etiā ecclie militātis. Jōo sibi dicere possum⁹ illō Judith. xv. Tu glia hierl̄m: tu leticia isrl: tu honorifi cētia ppli dei. Hec est igit mr̄ gaudiū: mat dulcedinis: mr̄ ꝓsolatiōis. Vñ Bern. in q̄dā ser. pente. Jn te dña mōr angeli letti cia: iusti gliam: petōres venā inueniūt in eternū. Merito in te respiciūt oculi totius creature: qz p te: in te: z de te: benigna ma nus oipotētis q̄cq̄d creauerat/recreauit. Hec ille. Ad hāc itaq; gliosam virginē o⁹ culos leuem⁹: huic dñe tota reuerētia su/mulemur: hāc mr̄em ꝓsolatōis in hac val le lachrymaz hūiliter deuote inuocem⁹: et

certi ſim⁹ q̃ ei⁹ dulcedĩe in ſpũali leticia ⁊ ꝓſolatiõe ꝓxperientiã ſentiem⁹. Si vide res eã ſcri tata leticia pfundunt: nob etiaz ſperandũ eſt ſibi famulãtib⁹ ⁊ ei⁹ eccl̃i tuĩ dine deuote ꝓtẽplãtib⁹ aliq̃d leticie ſpũal infundi: ⁊ aliq̃d dulcedinis illi⁹ celeſtẽ cõ tinũ tanq̃ tocũdũ gõdã pludiũ impiri. Narrat Ceſari⁹: q̃ fuit in ordine Ciſterc. quidã monach⁹ medic⁹ p patriã diſcur rens ⁊ vir nili in p̃cipuis ſolẽnitatib⁹ ad monaſteriũ reuertẽs. Cũ igit in q̃dã ſolẽ nitate btẽ ꝙginis: nocte cũ alĩs ſtaret ad pſallẽdũ: bta virgo (ipo vidente) circũiens pſallentes: ſingl̃is de electuario q̃ porta bat in pxide in os p cochlear imittebat. Ad ipm aũt cũ veniſſet: dixit Tu meo e lectuario nõ idiges: q; medic⁹ es ⁊ plẽas tibi ipendis ꝓſolatões. Ille valde triſt; effect⁹: ab illo rpe nõ niſi coact⁹ de mona ſterio exiuit/ ⁊ corpales ꝓſolatiões refuta uit. In ſequti aũt feſtiuitate ⁊ viſitãte do mina ſuos ſicut pus: cũ veniſſet ad medi cũ: dixit: q; ꝓſolatões meas alĩs p̃tuliſti: ecce dabo tibi Quo guſtato mox tãtã dul cedinẽ ſenſit vt deiceps ſtabil' in cõgrega gatione o alias ꝓſolationes refutaret.

Hec Ceſari⁹. Cõtẽplemur igit ⁊ ꝓtẽplã tes cũ angelis ⁊ ſctis admiremur. Hanc virginẽ q̃ aſcẽdit de dexto hui⁹ ſeculi deli cijs: pfecto oĩb⁹ atq; gaudĩs affluẽs vt ex illa affluẽtia nobis aliq̃d gr̃e ſpũalis influ ar. Aſcẽdit inq̃ ad ſublimẽ regalis celoꝝ palatij thronũ vt ſic ad dexterã ſũmi regis ſup oẽs choros angelicos exaltata: ſit a pud eũ nr̃a ſpẽal' aduocata: nr̃a mediatrix nr̃a patrona vt p eã ad diuine maieſtatis celſitudinẽ aſcẽdam⁹. Vñ Bern. Filioli hec petꝝ ſcala: hec nr̃a fiducia: hec tota rõ ſpei nr̃e. Quid ad mariã accedere tre pidet hũana fragilitas? Nihil auſtez i ea nihil terribile: tota ſuauis eſt Age q̃ gras es q̃ talẽ tibi mediatricẽ ſua benigniſſima miſeratiõe prebuit. Hec Ber. Adeamus igit cũ oi hũilitate ⁊ reuerẽtia atq; deuo tiõe hãc benigniſſimã matrẽ dicẽtes cũ btõ Bern. in q̃daz ſer. de aduẽtu. Per te acceſſum habem⁹ ad filiũ o bñdicta inuẽ trix gr̃e: genitrix vite. mater ſaluti: vt p te nos ſuſcipiat q̃ p te dat⁹ eſt nobis. Excu ſet apũ ipz ꝙgitas tua/ culpã corruptõis nr̃e: ⁊ hũilitas deo gr̃ata nr̃e veniã ipetret vanitati: Copioſa charitas tua nr̃oꝝ co opiat mltitudinẽ pcatoꝝ: ⁊ fecũditas glio ſa fecunditatẽ nobis ꝙferat meritoꝝ dña nr̃a: mediatrix nr̃a: aduocata nr̃a tuo fi lio nos reconcilia: tuo filio nos cõmẽda: tuo filio nos repũta. Hec Ber. Ad hãc itaq; matrẽ charitſſimi totis cordiũ deſideriis aſpirem⁹: hãc veneremur: hãc amem⁹ q̃ nobis recupande ſalutis aditũ inuenit vt ei⁹ ꝓcinio ⁊ meritis a petꝝ nr̃oꝝ ⁊ p ſentis vite liberati miſeriis: ad illas eter nas delicias (quibus aſcẽdens in celũ virgo ſacratiſſima ſuperabundanter affluebat: ac in ꝑpetuũ ſp affluẽs erit) p̃rigere mereamur illã inestimabilẽ virginal' gr̃ie p̃cellentiaz cũ angelis ⁊ ſctis in eterna btitudine in gitei⁹ contemplaturi. Amen.

Alius ſermo p aſſũptiõe ꝙginis gloſe.

Signum ma

gnũ apparuit in celo Apoc. xij. Signũ q̃pe magnũ appa ruit in celo militãtis eccl̃ie cũ hec ſacratiſ ſima virgo mr̃ dei mũdo apparuit. et i ce lo triũphãtis eccl̃ie dũ ſup oẽs angelicos choros exaltata fuit. Signũ inq̃ declara Diuine potẽtie ſupadmirabil'. (tuũ Diuine ſapiẽtie prorſus incõphenſibil' Diuine clemẽtie p oia laudabilis

Primo igit dicim⁹ q; btiſſima vir p go in celo tã militãtis q̃ triũphã tis eccl̃ie apparuit tanq̃ ſignũ ma gnũ declaratiuũ diuie potẽtie. de q̃ Eccl. xij. Magna potẽtia dei ſolius. Et eiuſdez xlij. Terribilis dom⁹ et magnus vehe menter ⁊ mirabilis potẽtia illi⁹. Ideo in ſeipa nõ eſt a nobis cognoſcibilis. Pſalm. Quis loq̃tur potẽtias dñi: Cognoſci tñ poteſt aliq̃liter Peffectus. Qz aũt ſit mi rabilis in oĩbus ſuis opibus: tamẽ ſpecia liter relucet in hac ſupbenedicta virgine plus q̃ in mundi productõe: plus q̃ i an gelica ꝓdicione: plus q̃ in quacunq; alia diuine virtutis extrinſeca opatione. Ex cellũt em cetera oĩa ea que a deo facta ſũ in virgine gloſa: quã veritatẽ euident oñ dunt materna virgitas: quia virgo ⁊ mr̃: diuia mr̃nitas: q: mr̃ dei. ſupma ſublimi tas: q: ſr̃ oẽs puras creaturas ſublimãs. Oõ

vt euidētius pateat ⁊ nr̄as deuotius affectiōes excitet. Explici via deducem⁹.

Prima via: est auctoritatis certificatō.
Scōa rationis approbatio.
Tertia figure attestatio.

Prima igitur via est auctoritatis certificatio: p q̄ pmo adducam⁹ illō Esa. vij. Dabit dns ipe vob signum. Ecce ꝑgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū. Origenes Quis vnq̄ ista audiuit ⁊ q̄s talia vidit: ⁊ q̄s excogitare potuit vt mr̄ ꝑgo eēt. Vide sup̄ scōa stella. Hoc ꝓpter maternā virginitatē. Propt̄ diuinā aūt maternitatē. Esa. vij. postq̄ dictū ē. Ecce ꝑgo ꝯcipiet ⁊c. seq̄t. Et vocabit nomē ei⁹ emanuel. i. nobiscū de⁹. Origenes i homel. Dñe ei⁹: cui⁹ e⁹: mr̄ vnigeniti deitatē Nota. h quō h fuit miraculū miraculoz ⁊ signū sup̄ oia dine potētie manifestatuū q̄ ꝑgo ꝯcipe⁹ret ⁊ pareret deū ⁊ q̄ i ꝑgine de⁹ hō fieret ⁊re etiā credēdū ē icōprhensibilē nob grā⁹rū ⁊ ꝑtutū pfectionē a dina grā ꝑgini fus⁹se infusaz. vide sup̄ q̄rta stella. In q̄ēt maxime manifestat dine pōtētie sup admirabilis efficacia. Multū q̄ppe relucet i opi⁹bus nature: sz multo clari⁹ in opib⁹ grē. Inter q̄ singularē p̄cellētiā possidet qō ꝑ ꝑgine sacratissima factū ē. Propt̄ sup̄maz sublimitatē in celesti glia adducam⁹ illud deuotissimi Ber. Persuadet nos imo cōpellit celsitudo tua credere q̄ in regno filij tui beatissima ꝑgo maria traiperiose pn̄ ciperis ⁊c. vide sup̄. ser. de assū. tertia grē pncipali articulo pmo.

Secūda via est ratōis approbatio. Vbi pmo notādū q̄ tale ac tātuz dine potētie signū oñdit de⁹ in ꝑgine vt salua dei reuerētia nec mai⁹ nec excellēti⁹ aut fecit aut facere pōt. Magnū signū potētie dine q̄ celū ⁊ trā solē lunā ⁊ stellas: ⁊ totū tātū mūdū sensibilē de nihilo p̄duxit: sz maius q̄ seipm̄ in ꝑginis vtero feē. maior em̄ est distātia inter deū ⁊ hoiem q̄ positiue infinita ē q̄ inf nihil ⁊ creaturā q̄ nec realis nec positiua est inf hmōi distātia cū altex extremū nō sit reale Puta Etū celū magnū sit nō tñ capax dei. Deus aūt sic feē corp⁹ ꝑginis vt deū in se caperet. Jō cātat eccā. Sctā ⁊ imaculata ꝑginitas q̄b⁹ te laudib⁹ efferā nescio: q̄ quē celi capere nō poterāt tus gremio ⁊tulisti. Magnā insup̄ dine potētie signū q̄ celi empyreus tot legionib⁹ angelor̄ ipleuit q̄s in tā excellēti dignitate de nihilo creauit: sz mlto mai⁹ q̄ hec ꝑgo pissima cōditorē angelorū peperit ⁊ educauit. Magnū ꝓterea q̄ populū hebreoz in signis mirabilib⁹ ⁊ potētis multz de egypto liberauit: sz maius q̄ in ꝑgine diabolo deuicto nō vnū popul⁹ tātū sz totū gen⁹ hūanū saluauit. Magnū postremo erit dine potētie signū q̄ fine secli oēs mortuos suscitabit ⁊ ad iudiciū cōgregabit: sz lōge mai⁹ q̄ hec bta virgo vitā oim ⁊ vnificatorē ⁊ mortuor̄ suscitatorē in vtero virgineo ꝯcepit ⁊ peperit. Et breuiter nihil in creaturz tā magnificū dictu q̄n vno solo actu oēs exuperet ꝑgo gl̄iosa. Illū em̄ quē genitū et patre credim⁹ ⁊ nō factū ipi patri coeqlem ꝑgine genitū ⁊ factū ⁊ p nob minoratū dicim⁹: vt hr̄. Heb. ij. Sz aliter magnifice mus⁹ singulare ꝑginis sublimitatē. Magnū q̄ppe dine potētie signū q̄ ūgelos bonos tā magnifice gl̄ificauit sz longe mai⁹ q̄ virginē angelis natura minozē grā gl̄a incōparabili quedā p̄cellētia fecit ⁊ superaltauit: sibiq̄ sublimius intimi⁹ nobili⁹ arcz incōparabiliter excellēti⁹ vniuit. Dō sic declarari pōt Hā vt ōr b. Bernardin⁹ Sex sūt gradus vnionis q̄bus gradatim in deū ascēdūt creature. Vide sup̄ ser. de assū. par. tertia. pncipali. ar. pmo.

Tertia via est figure attestatio. Accipiam⁹ figurā de arca testimonij quā fecit beseleel qō interp̄tat⁹ vmbra dei vel vmbraculū diuinū. Jō p ipm̄ signi pōt fil⁹ dei vt incarnatus aut incarnād⁹ q̄ fabricauit sibi arcā. i. brām ꝑginem. De hmōi arca legr̄ Exo. xxv. ⁊ xxxvij. q̄ erat deaurata int⁹ ⁊ extra auro mūdissimo sine puriss̄ioz habebat sup̄ coronā aureā q̄ circūitū: ⁊ sup̄ eā erat ꝓpitiatoriū q̄ opta erat: qō ꝓpitiatoriū siue oraculuz erat de auro purissimo. Et vt ōr ap̄lus Heb. ix. i arca erat ꝑga aaron q̄ frōduerat ⁊ virga aurea habēs mānā. Exponē ⁊ oibus explica magnificētiā diuine potentie in his que facta sunt in ꝑgine dei mr̄e. Per aurū signatur charitas. Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignitū ⁊ p̄batū ⁊c. Deaurato

igif arce intus ⁊ extra ex auro purissimo: signat in virgine ꝓcellentissimꝫ op⁹ diuie potētie q̄ virginē intus ⁊ extra adornauit auro purissimo charitatis ⁊ diuie gr̄e absq; q̄l cūq; admixtiōe originalis aut actualis macule. Ly em̄ charitas illa ⁊ gr̄a singularis ac ꝓcellētissima solū esset formal'r et subiective in aīa: relucebat tm̄ apprissime in oib⁹ eius verbis atq; opib⁹ q̄ fiebāt meditāte corpe. Vñ de ea ōt Hieron̄. ad chromacū ⁊ heliodorꝫ. Dis sermo ei⁹ vita erat gr̄a plen⁹ vt in lingua ei⁹ cognoscerētur deus: qō et intelligendū est de singul' eius opib⁹. Virga aarō in arca exp̄s que (sicut hr̄ Hu. xvij.) floruerat: frōduerat: ⁊ fructū fecerat ablq; hūore. signat materna virginitatē seu virginalē fecūditate: de q̄ Bernar. Fecūditas virgis supeminēs gr̄a est. Hanc ꝙ habeat ꝓuilegiū diuie mr̄nitatis: quia māna illō figura erat corpis sacratissimi dn̄ici in vtero virginis formati et ꝓcepti. Ber. Hec est virginis nr̄e gr̄a singlaris ⁊ excellētissima ꝓrogatiua marie q̄ filiū vnū eundēq; cū deo p̄e meruit habere cōmunē. Corona aurea arce suppositā/ corōnā signat supeminētis gr̄ie q̄ coronata est et sup̄ oēs choros angelicos exaltata habēs dūtaxat sup̄ se ꝓpriatorū id est hūanitatē chr̄i q̄ merito ꝓpriatorū dicit: q̄ p eam ꝓpria est nobis diuina maiestas. Aug⁹. Ut redderes gr̄ie pctōrem vsq; ad illā gr̄iam tu gr̄iosa ꝓuecta es vt (supno rege excepto) nihil sit te supans in superis.

Sequit de signo diuine sapiētie.

Ecūdo dicim⁹ q̄ in celo tā militātis q̄ triūphantis eccl̄ie apparuit virgo clarissima vt signū declarationis diuine sapie. Relucet q̄dē diuina sapiētia in oib⁹ dei opib⁹. Ps̄. q̄m magnificata sunt opa tua: oia in sapia fecisti: tm̄ singulariter ⁊ supeminēter apparet in his q̄ facta sunt in virgine gr̄iosa. Magnū q̄pe opus diuie sapiētie in ꝓsonātia ⁊ ꝓportōe et dispositione atq; distinctiōe elemētor̄: celestiū orbiū: planetar̄: ⁊ stellar̄. sed longe maius in ꝟiūctōne nature create cum natura creatrice q̄ facta est in v̄ginē. Magnū signū diuine sapiētie in mūdi gubernatione: mineraliū: vegetabiliū: sensibiliū: ⁊ hoim ꝓdictiōe: et distinctiōe: ⁊ mlto maius q̄ in eadē ꝓsona concurrant natura vegetabil': sensibil': ⁊ humana: ac etiā ipsa maiestas diuia: qō vtiq; factū nō ambigim⁹ in hac v̄gine gr̄iosa. Magnū insup̄ per diuine sapientie signū in hierarchiarū celestiū ⁊ ordinū atq; angelor̄ singulor̄ distinctione atq; ordinatione ꝟ incompabiliter maius in verbi diuini incarnatione q̄ facta est in virgine. q̄ sic dicit Dam̄. in ꝓncipio tertij: sic inuenit deus p̄ suam sapientiā difficillimā decentissimā solutionem Qō vtiq; pamplius declarari p̄ōt vtiq; q̄ hec virgo sacratissima ꝓcellētissimū signū diuine sapientie p̄ferat tripl'r.

¶ Primo autoritatis certificatione.
¶ Scōo rōnis approbatione.
¶ Tertio figure attestatione.

Primo autoritatis cer/ tificatione. Anſ. perpulcre loquit̄ de sublimitate diuine sapientie in eo q̄ factū est p hanc virginē sapientissimā ⁊ de singularissima eiusdem sublimatione: dī. Mira res Inquā sublimi ꝓtemplor̄ mariā esse locatam. Dis a deo est creatura: et dei natura ex maria ē nata. De⁹ oia creauit: ipse se ex maria fecit ⁊ sic oia q̄ fecerat refecit. Qui p̄otuit oia ex nihilo facere: noluit ea violata sine maria reficere. Deus igif p̄ est rerū creatax: ⁊ maria mat̄ rex recreatarux. Deus est p̄ ꝓstitutionis oim: ⁊ maria est mr̄ restitutionis oim. De⁹ em̄ genuit illū sine q̄ oino nihil est: et maria peperit illū sine q̄ oino nihil bn̄ est. De⁹ genuit illux q̄ quē oia sunt facta: ⁊ maria peperit illum p quez cuncta sunt saluata. O vere dn̄s tecū: cui dedit dn̄s vt ois nata cātū tibi deberet secū. Hec Anſ.

Scōo rationis approbatio ne. Per eam em̄ Un ea fecit de⁹ ꝓsummationē suox opex. In h̄ q̄ vltima creaturax in ea vnita est hypostatice ipi creatori et in ea factū est vt eadē ꝓsona de⁹ esset ⁊ hō: ⁊ qm̄ vnico partu suo omnib⁹ rex generib⁹ vltimā sūmāq; pfectionē adduxit Vide in alio ser. q̄nta stella. gre. iū. ⁊ qm̄ in ea q̄rtū gen⁹ pducēdi hoiez in esse completū ē Cū ei sit mod⁹ educēdi hoiez in esse. s. de viro ⁊ mulier. Scōs nec de viro nec ō mliere sicut adam. Tert⁹ de viro sine mliere sic eua. Quart⁹ aūt est de muliere sine viro. tres

aūt ꝓmi tā ꝓcesserant/ nō restabat nisi vt deus ḡrtum adderet nascēdo de muliere sine viro: vt tractat btūs Bona. in. ij. dis. xij. Q etiā in seipa habuerūt excellentissimū lumē sapie sic explicari pōt. Oēs doctoꝛes ꝓcedūt ꝙ exq̄ cepit esse mr̄ dī/mox in illā oēs gre possibiles intellectuali creatureꝛ cū diuino verbo pariꝛ descēderūt. si ḡ itellectꝰ seraphin cognōscit naturā sui oris dīnis sīr z de alijs. zsi ipi naturā celi z planetaꝛ z stellaꝛ: aq̄ cursus naturā cognoscūt aut oēs aut aliq̄: qs hoc a ꝙgine negabit: Credendū est igit ꝙ lumē illō clarissimū diuini verbi in q̄ oia relucēt: in vtero ꝙginis ꝓsonaliṫ exns in gl̄iosam ꝙginis aiam cognitionē diuine trinitatis ꝙ oim creaturaꝛ intulit: Huic ꝙcordat nomē eꝰ Maria: qđ interꝓtat illūminata vel illūinatrix: Nā et noīa dñi esse ꝙsona rebꝰ: vide infra ser. de Natiṫate ꝙginis ꝓte. ij. ar. iij. Preterea ꝓcplādū est ꝙ ab hoc fulgenti sidere oēs lumē sapie ꝓceperūt. Hā p illaz tubā ioānis baptiste dī. Ecce agnꝰ dei: andreas credidit: per andreā petrꝰ: p petrū roma: p romā credidit vniuersus mōs: ḡ a ꝓmo vsq̄ ad vltimū p ioannē credidit vniuersus mūdus. Sed a q̄ ioānes lumē accepit nisi a ꝙgine in vtero portante sole dū helisabet eius matrē virgo gl̄iosa visitauit. Vñ et in vtero exultauit. Lu. j.

Tertio figure attestatiōne.

Accipe figurā de arca noe. Vide s. ser. de assūm. ꝓte tertia ꝓncipali articlo ꝓmo in fine.

Tertio dicimꝰ ꝙ in celo apparuit signū magnū diuine clemētie btissima. s. virgo dei mr̄. sicut dr. ij. Paralip. xxx. Pius z clemēs est dñs: lz aūt in oibus dei opib⁹ appareat dei bonitas z clemētia: singlariter tū in his q̄ facta sunt in ꝙgine gloriosa. Signū q̄ppe magnū diuine clemētie ꝙ ꝓpl̄m israeliticū de egypto eduxit: sed maiꝰ ꝙ btā virgo liberato rē totius humani gn̄is ꝓdiit z ꝓcepit z peperit Magnū dīne clemētie signū ꝙ filijs israel in deserto maḡ de celo tribuit z grandem ꝓpl̄m multitudinē in deserto pauc̄ panibus pauit: sed mīto maius ꝙ in virgine et p virginē seipm pane hoim et angeloꝛ fecit. Magnū diuine clemētie signū ꝙ celum et terrā et q̄ in eis sunt hoi dedit: sed longe maius ꝙ p virginē seipm nobis dedit z p nobis obtulit. Hāc aūt veritatē sicut z ꝓcedētes explicare possū⁹ ꝓlixi me/

Prio autoritatis certificatōe. (dio

Scōo rōis approbatiōe.

Tertio figure attestatiōe

Primū igitur medius

est autoritatis certificatio. Vbi ꝓmo nota autoritatē btī Ber. ser. de epipha. Apparuerat dei potētia in reꝛ creatiōe. apparebat eiꝰ sapia in eaꝛ gubernatiōe. eꝰ aūt benignitas maxie apparuit in nr̄e hūanitatis assūptione. In q̄ em magis potat ꝓmēdare benignitatē suā q̄ suscipiendo carnē meā. qđ tātope declarat eiꝰ miam q̄ ipam suscepit miseriaz. Hec ille. Qđ ꝓstat esse factū in virgine gl̄iosa. Et btūs Anſ. dr. Sicut dñs deꝰ genuit illā in quo oia viuūt: sic o tu flos ꝙgineꝛ genuisti eū p quē z mortua reuiuūt. Et sic deꝰ p filiū suū hōs angelos a pctō seruauit: ita o tu dec⁹ puritaz̄ p filiū tuū mr̄os hoies et pctō saluasti. Quēadmodū em dr̄s⁹ beatitudo est iustoꝛ: sic o tu sal⁹ fecūditatis fili⁹ tuꝰ est recōciliatio pctoꝛ. Nō em est recōciliatio nisi quā tu casta ꝙcepisti. Non est iustificatio nisi quā tu integra in vtero fouisti. Nō est salꝰ nisi quā tu ꝙgo peperisti: ḡo dña mr̄ es iustificatiōis z iustificatoꝛ genitrix es recōciliatiōis z recōciliatoꝛis parēs salutaz̄ z saluatoꝛ. O btā fiducia. O tutū refugiū: mr̄ dei est mr̄ nr̄a: mr̄ eius in q̄ solo speram⁹ z quē solū timem⁹ est nr̄a Mater inḡ eius q̄ solus saluat z solꝰ damnat est mater nr̄a. Jdē. Sicut o btissima oīs a te auersus z a te despectꝰ necesse est vt intereat: ita ois ad te ꝙuersus z a te respectus impossibile est vt pereat.

Scōm signuz est rōnis

approbatio q̄ fundata est ꝓncipaliter in singulari plenitudine gre: qz vt dr̄ Bernar. Quicqd summū fuit in grā: hoc totū abundantissime possidebat. Exponе ad ꝓpositū illō Eccles. j. Oia flūina intrāt in mare. et oim sanctoꝛ charismata intrāt in mariā. Nā flumē angeloꝛ z oim spiritū beatoꝛ intrāt in mariā. Flumē pr̄iarchaꝛ intrat in mariā. flumē ꝓphaꝛ ꝛc. z sic de alijs sctōꝛ ordinib⁹. Oia flumina graꝛ intrāt in mariam. Eccl. xxiiij. In me ois grā ꝛc. Redundat aūt hec grā ad hoies Eccl. xxiiij.

Ego feci vt in celis. i. hoĩb⁹ iustis z beatis oriret lumẽ ideficiẽs, i. iesus: z lumẽ ḡ/tie z gũe. Sequit. Sicut nebula texi oẽm carnẽ. i. oẽm ꝑsonã et gentẽ. O q̃ties hec nubecula refrigerat estũ diuie indignatõis Redũdat etiã hec virginis gr̃a z gl̃ia in angelos q̃ ex visiõe v̄ginis gl̃iose triũphãter ascẽdentis z tã gl̃iose sublimate sensẽrũt et sentiũt nouã gaudij exꝑientiã: qõ ẽt ꝑstat in oĩbus beatꝫ fieri. Vide s̃. sermo. de assum. par. ij. ar. iij. Auk. O femia mirabilit singl̃aris z singl̃ariter mirabil⁹ per quã elemẽta renouank: inferna remediank hoies saluank: angeli reintegrank. O feia plena et supplena gr̃a de cui⁹ plenitudinis exũdantia respersa sic reuiuiscit ois creatura. O virgo bñdicta z supbñdicta per cuius benedictiõez benedicit̃ ois natura: nõ solũ creata a creatore: sed etiã creator a creatura. Hec ille.

¶ Tertiũ mediũ est figure attestatio. Accipe figuraz de arcu celi. Genes. ix. Arcũ meũ ponã in nubib⁹ celi. Nubes celi caro v̄ginis z caro chr̃i que ex virgine est in q̃bus arcus dei, i. filius dei positus est in signũ diuine reconciliatõnis. Vel sic. Arcus celi chorodã habet versus terrã. Cũ aũt arcitenẽs sic tenet arcũ: signũ est q̃ nõ vult sagittã emittere. Arc⁹ ḡ celi diuine iusticie mitigatiõez z indignatiõis z ire pacificatiõem f̃cat. Et hec mitigatio z pacificatio marie apparet in nubib⁹ celi. i. in corꝑe chr̃i z virginis gl̃iose: q̃ sẽ nubes lucidissime celi empyrei seu ẽt celi diuine maiestatꝫ. Addue z figurã de mr̃e salomõis. iij. Reg. ij. Posit⁹ est thronus mr̃is regis salomonis q̃ sedit ad dexterã ei⁹. Et ôr ei rex Pete mr̃ mea neqꝫ em fas est vt auertã faciẽ meã. Si itaqꝫ salomõ sũme matrẽ suã magnificauit: nõne hic q̃ pl⁹ q̃ salomõ est suã debuit magnificare: Certe sic. Signũ magnũ ꝛc. Triplex v̄ginis singl̃aris magnificẽtia.

¶ Prima spũalis scitatꝫ ꝓter meritoꝝ cumulatiõez,

¶ Scda mr̃nalis dignitatis ꝓter filij ei conceptionẽ.

¶ Tertia imꝑialis potestatis ꝓter assũptionis sublimationẽ.

¶ Circa primũ nota q̃ excellenter meruit Tũ ꝓter ꝑsone sue puritatẽ. Tũ ꝓter operꝝ q̃litatẽ. Tũ ꝓter coꝝ plenitatẽ tam in vita actiua q̃ ꝓtẽplatiua: q̃ etiã in patiẽtia roleratiua: gr̃aꝝ plenitudo: plenitudinis altitudo. Pute⁹ eĩ altus ẽ Joã. iij altitudinis amplitudo. Ber. De plenitudine eius capiũt vniuersi. Can. iij. Fons horoꝝ. puteꝰ aquaꝝ viuẽtiũ: q̃ fluũt impetu de libano. ¶ Astitit regina a dextrꝫ tuis in vestitu deaurato. ꝑo. xliij. Tria notãda. ¶ Primũ regalis autoritatꝫ magnificentia. Astitit regina. ¶ Scõm eternal⁹ felicitatis supeminẽtia. A dextrꝫ tuis.

¶ Tertiũ corꝑalis claritatꝫ refulgentia. i vestitu deaurato. i. corꝑe gl̃ificato ¶ Trahe me post te Can. j. Verbũ brissime v̄ginis ad filiũ suũ ascendentẽ z post ei⁹ assẽsionẽ. Debuit aũ eã trahere ꝑ⁹ser ꝓpe se sup oẽs puras creaturas. Tũ rõe interrime inuiolabilis puritatis. Tũ rõne eminẽtissime inexplicabilis scitatis. Tũ rõne altissime incõpabilis dignitatꝫ: quia singl̃aris dei filia: rẽplũ: z sponsa. Et q̃ oia superexcellit dei mr̃. Quippe hec sũt tria, ꝓpter q̃ iusti celos ascendũt z post chr̃m trahũk: Puritas a sordib⁹ vicioꝝ: scitas ex opib⁹ meritoꝝ: dignitas ex adoptõe filioꝝ.

Signũ magnũ apparuit i celo: mulier amicta sole z luna sub pedib⁹ eius. Apoc. xij. In his verbis ꝛa describunt circa assumptionẽ gl̃iose v̄ginis marie.

¶ Primũ est gl̃ie magnificẽtia: cũ ôr: Sc̃ũ

¶ Scõm est magnificẽ (gnũ magnũ ꝛc. tie refulgẽtia: cũ ôr: Mulier amicta sole.

¶ Tertiũ est refulgẽtie ꝑeminẽtia: cũ ôr: et luna sub pedib⁹ eius.

¶ Circa ꝑmũ nota triplicẽ sue gl̃e magnificentiã. ¶ Prima est magnificẽtia spũal⁹ scitatꝫ. Tũ ꝓter excellẽtiã infusõis sctificatiue gr̃e vicꝫ ab ipa creatiõe aie chr̃i infuse: z in filij dei ꝓceptiõe ꝓplete. Tũ ꝓt excellẽtiã actiõis executie. q: excellẽtissima fuit in opib⁹ vite actiue. Tũ ꝓt excellẽtiã ꝓtẽplatiõis pfectiue: q: singl̃arẽ hũit excellẽtiã in opib⁹ vite ꝓtẽplatie ¶ Scõa est magnificẽtia mr̃nal⁹ dignitatꝫ: q: vz ẽ mr̃ simul z virgo: mater inq̃ nõ hominis tm̃/sed dei. Vt aut̃ spiritual⁹ sit aia devota ꝑgor mr̃ chr̃i tres st̃ ꝓdicõ̃s neces

sarie. ¶ Prima est integritas ꝛ sciaꝫ dispositiõis: ita scz ꝙ sit integre ab omi peccati corruptiõe immunis qõ ptinet ad ꝯginitatẽ mẽtis. ¶ Scda ẽ fecũditas spũalis affectõis p quã vicz chm ꝛcipiat p ꝓpositũ sctẽ opatiõis. ¶ Tertia est sedulitas realꝫ executiõis p quã vicz ipm chm pariat p effectũ virtuose ꝙuersatiõis. Et hec duo ptinẽt ad spũalẽ mnitatẽ De q dic dns Matth. xj. Quicunq; fece. vo. pa. m. zc. mr mea ẽ. De s dictz vide g. ¶ Tertia ẽ magnificẽtia impialꝫ ptis de q etiã vide s. Et o alys sup tactz. Vel dic ꝙ tertia est magnificẽtia impialꝫ seu regalis auctoritatz: iurta illud In capite ei⁹ corona stellaꝝ duodeci ¶ Utꝝ mr di sit adorãda adoratõe latrie? Q3 sic. Cõiũctio: ẽ chs mr ei⁹ cꝫ crux: sz crux adorat adoratõe latrie igit. Sz ꝛ ẽ ꝙ mr di pura creatura. Rñdet Tho. in. iij. p. q. xxv. q latria soli deo debet Jõ nulla creatura adorari dz adoratõe latrie ꝓut creaturã sz seueneramur Vicz aũt creaturẽ insensibiles nõ sint capaces veneratõis sm seipas: creatura tñ rõal ẽ capax sm seipam: z iõ nulli pure creature rõali debet cult⁹ latrie. Cũ igit btã ꝯgo sit pure creatura rõalis: nõ debet ei adoratio latrie sz solum veneratio dulie? Eminẽti⁹ tñ cꝫ ceterꝫ creaturꝫ inẽntũ ipa est mr di: z iõ dr ꝙ debet ei nõ gliscũcꝫ dulia sz hyꝑdulia. Ad illud aũt qõ obijcit di cẽdũ ꝙ crux nõ ẽ capax veneratõis ꝓut in se ꝛsiderat sz rãtũmõ vt signũ remẽorati vꝫ vl repũtatiuũ chri crucifixi. Vñ adorãdo crucẽ nihil aliud adoram⁹ cꝫ chm crucifixũ. Hec sz Th. ¶ Utꝝ btã ꝯgo obtinuerit gre plenitudinẽ? Q3 nõ qz h videt ptinere ad ꝓulegiũ chri sm illõ Jo. j. Vidim⁹ eũ q̃si vnigenitũ a pre plenũ gre et vitatz. Sz ꝛ ẽ qõ agel⁹ dr ei. Lu. j. Aue g. pl. Rñ. sz Th. in. iij. p. q. xxvij. Quãto aliqd magz appropinqt principio in ql̃ibz gñe: rãto magz ptricipat effectũ illius principij. Vñ dio. di. liij. c. cele. hierar. ꝙ agel⁹ q sr̃ dr ꝓpinqores magz ptricipãt de bonis di uinis cꝫ hoies. Chris aũt ẽ principiũ gre. sz dinitatẽ qdẽ auctoritatiue. sm hũanitatẽ ꝓ instrumẽtal⁹. Vñ Jo. j. dr. Gratꝫ vitas p iesuz chm facta ẽ. Btã aũt ꝯgo ꝓpinqssima fuit chro sm hũanitatẽ qz ex ea accepit naturã hũanã: z iõ p ceteris maiorem a chro debuit gre plenitudinez obtinere. Ad illud aũt qõ obijcit dicẽdũ ꝙ vnicuiꝫ cꝫ a deo dat gra sm h ad qõ eligitur z qz chris ingntũ est hõ ad h fuit pdestinat⁹ z elect⁹ vt eet pdestinat⁹ filius di i ꝛtute sctificãdi. h fuit sibi ꝓuiũ vt talẽ hret gre plenitudinẽ q redũdaret in oes sm ꝙ dr Jo. j. De plenitudine ei⁹ oes accepim⁹. Sed btã ꝯgo rãtã obtinuit gre plenitudinẽ vt eet ꝓpinqssima auctori gre ita ꝙ eũ q est plen⁹ oi gra in se reciperet z eũ pariendo qdãmõ gram in oes diriuaret. Hec Th.

¶ Sermo de natiuitate gloriose virginis matris dei Marie.

Transite ad me oes qui ꝛcupiscitis me. Eccli. xxiiij. Natas sacratissime mris dñi merito a nob ẽ cũ oi deuotiõe reuerẽtia atcꝫ letitia spũali celebranda. Et hoc precipue ꝓpter tria.

¶ Primo: ꝓt natitatꝫ hui⁹ pcellẽtiã.

¶ Scõo: ꝓt vtilitatꝫ ei⁹ magnificẽtiã.

¶ Tertio: ꝓt dinitatꝫ reuerẽtiã.

Prio igit ꝓt h⁹ natitatis pcellẽtiã q apparet triplicit. ¶ Primo: qz hmõi natiuitas fuit figuris pconizata vt in arca ꝯga et plib⁹ alys. ¶ Scõo qz fuit a ꝓphetis pnũciata. Esa. xj. Egrediet ꝯga de radice iesse zc. qõ exponit ecclia di. Virgo di genitrix virga ẽ zc. ¶ Tertio qz fuit gratis pornata Ber. Fuit ꝓculdubio mr dñi aĩ sctã cꝫ nata. Jdẽ. Merito natiuitatez ei⁹ celebramus qz nõ filia ire sz gre nascitur.

¶ Scõo ꝓt vtilitatis magnificẽtiã. Fuit em natiuitas gl̃ose ꝯginis totꝫ mũdo maxime vtilis z gaudiosa. Vñ cãtat ecclia. Nativitas tua di genitrix ꝯgo gaudiũ ãnũciauit in vniuerso mũdo zc. Annũciauit iqz gaudiũ ãgelicis spiritib⁹ qz tũc edificata dom⁹ mũdo apparuit in q̃ spẽal⁹ habitauit z in q̃ ꝛcept⁹ est magr ãgelice reparatiõis. Prouer. ix. Sapia edificauit sibi domũ. Jtẽ sup terrã exũtib⁹: qz fabricata est arca in q̃ repositũ ẽ pciũ hũane redẽptionis. Gen. vij. Fac tibi arcã de lignis leuigatis. Jtẽ sctis defũctis pri⁹ qz nata ẽ illa q̃ portauit pugilẽ sue liberatiõis. Lu. j. Visitauit z fecit redẽptionẽ plebis sue. Jõ bñ ꝓt exponi de natiuitate ꝯginis glo

rioſe illō Heſter. ℣. Noua lux oriri viſa ē
gaudiū hoꝛ: tripudiū apd oēs. Vir-
go brā bñ dꝛ noua lux a deo vero ſole pce-
dēs: oēs iuſtos illuminās. Vñ i pſona eꝰ
pt accipi illō Eccl. xxiiij. Ego feci vt i cel
o in celeſtib⁹ viris oꝛiret lumē indeficiēs.
ſcz gr̃e. Et ſic noua lux bñ dꝛ orta in nati
uitate huiꝰ ꝟginis. Añ em̃ oꝛtū eiꝰ q̄ſi oīa
tenebꝛoſa erāt: oēs in tenebꝛas deſcēde
bant: ſz in oꝛtu huiꝰ ꝟginis cepit luceſcere
noua lux: dine clemētie dine miſeꝛ dine bo
nitatis. Et ſeq̄ſ. gaudiū. ſ. q̄ ad oēs ange-
los in celo: honoꝛ q̄ ad boies in mūdo: et
tripudiū q̄ ad ſcōs pñes in limbo. ¶ Ter
tio ꝓpꝛ dine maieſtatꝭ reuerētiā. Et h̄ p-
pter tria ſpecialiter. Prio ꝓpꝛ dinā ꝟoꝛ-
mitatē vt ſcz in h̄ nos ꝟoꝛmem⁹ deo q̄ vir
ginē hāc ſingularīſ honoꝛauit eā: etiā añ
q̄ in mundum naſceret oꝛnando eā atq̄
decoꝛādo ſpali oꝛnamento gr̃e. vñ Aug.
in q̄dā ſer. de natiuitate dñi. Maria mal
chi electa ē et ſup oēs creaturas p̄lecta
oib⁹ gr̃ijs fecūdata: oib⁹ ꝟtutib⁹ oꝛnata:
oi ſcritate in vtero mꝛis repleta vt de mū
diſſima mꝛe mūdiſſimꝰ naſceret filiꝰ. Hec
ille. Scōo ꝓpꝛ dinā volūtatē. ſ. adimplen-
dā. Vñ Ber. in q̄dā ſer. de natiuitate ma
rie. Totis medullis coꝛdiū: totꝫ p̄coꝛdio-
rū affectib⁹: et votis oīb⁹ mariā hāc vene-
remur q: ſic ē volūtas eiꝰ q̄ totū nos hꝫ vo
luit p mariā: hec inq̄ volūtas eiꝰ eſt ſz p
nobis. Hec ille. Tertio ꝓpꝛ diuinā acce-
ptabilitatē q: ſic acceptat dei filiꝰ obſeq̄ū
ſue ſeꝛuitutis mꝛi impēſuꝫ acſi ſibi ipēde-
ret: ſibi ꝙppe reputat eē factū q̄d q̄d hono
ris aut ſeꝛuitij mꝛi exhibet. Ber. ſup miſ-
ſus eſt. Nō ē dubiū q̄d q̄d in laudib⁹ mꝛis
ꝓferim⁹ ad filiū ptinere: et rurſus cū filiuꝫ
honoꝛam⁹ a laudib⁹ mꝛis nō recedimus.
Hec ille. Debem⁹ itaq̄ vt dixim⁹ deuo-
tiſſime ac reuerentiſſime mariā venerari et
eiꝰ natiuitatē celebꝛare ꝓpꝛ dine maieſta-
tis reuerētiā: et h̄ ꝓpꝛ ꝓplicē fuerētiā. Vlcz
ꝓpꝛ reuerētiā dine ꝟoꝛmitatis: ꝓpꝛ reue-
rentiā dine volūtatis: et ꝓpꝛ reuerētiā di-
uine acceptabilitatis: vt dictū ē. Ad h̄ et
ipa ꝟginis benignitas inexplicabilis nos
allicere dꝫ. Quā vtiq̄ benignitatem atq̄
mirandā coꝛdis ſui dulcedinē in ꝟbis al-
ſumptis et in eiꝰ pſona ꝓpoſitis nob eui-
denter oſtendit. Nā deſideras nob ſubuenire
et auxiliū ipēdere nos āmonet et iuſtat ad
eā ex deuotiōe trāſire. d. Tranſite ad me
oēs ꝛc. Trāſeam⁹ igit toto coꝛdis affectu
ad hāc dulciſſimā mꝛem. Nā vt ōr Ber.
in ℣. q̄dā. Dico vob ſi pie a nob pulſata: ſi
pie fuerit iuocata ꝙpatiet nob. Nō deerit
neceſſitati nꝛe: ſi q̄d nec facultas ei deeſſe
poterit: nec volūtas: q̄m regina celoꝛ eſt:
miſericoꝛs ē: et mꝛ mie. Idē ibidē. Quicq̄d
illō ē q̄o offerre paras: marie ꝙmēdare me
mēto: ſi nō vis ſuſtinere repulſaꝫ. Hec ille
Nec timeam⁹ ad eā accedere q: ex ſua in
extimabili benignitate nos ad h̄ inuitat
d. Trāſite ad me ꝛc. Inter ceteras āt pe
minētias et excellētias huiꝰ ꝟginis tres
ſūt p̄cipue q̄ nos ꝓſuadēt: hortāt inuitāt
et alliciūt vt ad eā cū oi ꝟfidētia trāſeam⁹
¶ Prīa ē excellētia inuiolabilīſ puritatis.
Pp quā hꝫ rōnē bōi marie delectabilī.
¶ Scōa ē excellētia inextimabilīſ dignita-
tis. ꝓpꝛ quā hꝫ rōnē bōi marie honoꝛabilī
¶ Tertia ē excellētia inuincibilis prātis.
Propꝛ quā hꝫ rōnē bonꝫ marie nob vtil.
Sic g̃ꝫ q: hꝫ excellēſ oēm boni rōnē. vñ
ſeq̄ſ. q: ē maxime amabilī: et maxime deſi-
derabilī. Prās ei ei⁹ nob multū ꝓdeſſe pt.

Prima igit ē excellētia inuiolabilis
puritatis: q: ſcz nulla vnq̄ fuit in ea
macula peccati. Cañ. iiij. Tota pul
cra es amica mea et macula nō ē i te. Ad
inſinuādā aūt hāc puritatē fuit ꝟgo btā
nūciata ꝓphetice ſub noīe ſtelle. Nūeri.
xxiiij. Oꝛiet ſtella ex iacob. Et q h̄ intelli
gīt ſplex excellētia huiꝰ virginal puritatꝭ
¶ Primo q: ē puritas oīs criminis exclu
ſiua: q̄ intelligīt p materiā ſtelle q̄ eſt na
ture incoꝛruptibilī. ¶ Scōo q: ē puritas
clari luminis diffuſiua: q̄ intelligīt p cla
ritatē ſeu lumē ſtelle a q̄ aer perluſtrat.
¶ Tertio q: ē puritas ſacre virginis ele-
uatiua: q̄ intelligīt p eleuatiōnē ſeu ſtrā
ſituatiōnē ſtelle: q: vicz ē i firmamēto.

Prima igitur excellentia puritatis ꝟginal ē q illa puritas ē oīs cri
minis ſiue culpe excluſiua. Immunis eſt
em̃ ab omni culpa tā oꝛiginali q̄ actuali
veniali et moꝛtali. Aug⁹. li. de natura et gr̃a
Cū de pctis agit nullā pꝛſus de ꝟgie q̄ſ-
ſa hꝛe volum⁹ q̄ſtionē. Excellit itaq̄ hec
puritas puritatē innocētialē ꝓploſto-

rū q; puritas hec virginis semp fuit cōti/
nua ⁊ pseuerās nō aūt puritas ꝓplasto
rū. Vñ gra puritaꝫ ꝟginalis erat multo
efficacioris ꝟtutis a malo ꝑseruatiue et
ad bonū inclinatiue q̄ puritas ꝓplasto
rū. Poterāt ꝺppe satis faciliter a pctō ca
uere ⁊ cū in bono nullaten⁹ stabiles aut
firmi erāt. Eccli. xv. De⁹ ab initio ꝟstituit
hoiem ⁊ reliq̄t eū in manu ꝟsilij sui. Excel
lit etiā puritas marie puritatē oīm sctifi/
catoꝝ. Et ħ triplici excellētia.

¶ Primo excellentia celeritatis.

¶ Scōo excellētia copiositatis.

¶ Tertio excellentia cōicabilitatis.

¶ Primo excellētia celeritatis. Omēs em̄
alij etiā sctificati in vtero q̄nq̄ fuerūt in
pctō originali. Hieremias ꝺppe in vtero
mr̄is sctificatus ē ꝛ nō longe añq̄ natus
Hiere. j. Añq̄ exirē de ventre sctificaui
te. Joānes etiā baptista sexto mēse sctifi/
catus ē ⁊ ab originali purgat⁹ q̄n. s. maria
visitauit helisabet. Tūc em̄ exultauit in/
fās i vtero ei⁹. Hec exultatio ſm glo. fuit
ꝺddā gaudiū q̄ ꝟcepit ex ꝑnītia chr̄i ⁊ ex
gra ⁊ influentia sctitaꝫ. Maria autez ab
ipa aie creatōe scificata ē: vt p⁹ ea ꝺclara
bit ꝺāte, ꝺo i. ꝺ. ꝟcep. ꝟgis Et sic ꝺt alber
tus, Loꝝp⁹ marie factū ē in cōplexione pu
leritudine optimū ⁊ aia ei⁹ ꝑfectissima
creata ē quā pur⁹ hō hr̄e potuit: in intelle
ctu acutissima ⁊ in alijs potētijs nobilissi/
ma q̄ velut regia missa ē in corpusculū vir
ginis ⁊ dat⁹ ē nobilissim⁹ āgel⁹ q̄ custodi
ret eā. ¶ Scōa ē excellētia copiositatiſ. Hā
ꝑm iordanū. Alijs in vtero sctificatis fuit
collatū q̄ nūq̄ peccauer̄t mortaliꝝ: q̄ tñ ve
nialiꝝ nō peccauerit ñ tenēt doctores. Ma
rie aūt vltra oēs ħ collatū ē q̄ nūq̄ ēt pec
cauit venialiꝫ. Et ħ fuit ꝓuilegiū maxime
gr̄e q̄ ipaz mariā sup cōmunē legē nature
corrupte extolleret. Sctificati ꝺdē fuer̄t
alij vt eēnt digni ministri ⁊ ꝓpheteādū
⁊ Joānes ad chr̄z baptizādū ⁊ demōstrādō.
sz ꝟgo gl'osa ad multo excellēti⁹ ministe/
riū ē sctificata ad ħ. s. q̄ eēt digna mr̄ dei.
Jō mlto fuit excellēti⁹ sctificata vicz ab
oī q̄licūq̄ culpa ꝑseruatiua. Dic ꝺppe b.
Aug⁹. ser. ꝺ assūp. Si oēs scōs ⁊ sctas cū
hic viuer̄t ꝟgregare potuissem⁹ ⁊ q̄rere
vtr̄ essent i pctō: rñsuz eē alioꝝ ñ putam⁹
nisi qō Joānes ꝺt. Si dixerim⁹ q̄ pctm̄ ñ
hēm⁹: ipi nos seducim⁹ ⁊ ṽitas in nob nō
est. Jn li. ār̄ō natura ⁊ gra ꝺō. Cū ō pcis
agit ꝛc. vt s. Et Ber. Ego puto q̄ copio
sior sctificatōis bñdictio in maria descēde
rit q̄ in alios in vno sctificatos q̄ nō soluz
ipi⁹ oꝝ sctificaret: sz ēt vitā ei⁹ deinceps
imunē ab oi pctō ꝟuaret: qō alteri nemi
ni inf̄ natos mulierū credit esse donatū.

¶ Tertia ē excellētia cōicabilitatis. Naz
sz abūdās gra a Joāne baptā i pr̄ez ⁊ mise
effluxerit q; ābo ex ħ receper̄t ꝓpheteādi
gram. Ab ipa tñ ꝟgine sic i puritate p gre
plenitudinē ꝟfuata tāta gr̄e copiositas ñ
solū i parētes ei⁹ sz i oēs hoies se diffudit,
vt ꝟaciter possum⁹ ꝺicere tā de mr̄e q̄ de
filio: q; de plenitudine ei⁹ oēs accipim⁹ q̄
re āgel⁹ bñ ꝺt ad eā. Aue gra plena. Vñ
Ber. Maria mie sinū aguit vniuersis vt
de plenitudine ei⁹ oēs accipiāt: captiuus
redēptoꝝ: eger curationē: tristis ꝺsolatōez
pctōr̄ veniā: iust⁹ gr̄am: āgel⁹ leticiā: fil⁹
dei carnis substātiā: deniq̄ tota trinitas
gl'az. Hec ille. Jdē in q̄dā s. ꝺ assūp. Quis
em̄ mie ꝟginis gl'ose lōgitudinē: latitudi
nē sublimitatē: ⁊ ꝑfūditatē investigare q̄
at? Hā lōgitudo ei⁹ vsq̄ ad nouissimū diē
inuocātib⁹ ea subueniet vniuersis, latitu
do ei⁹ replet oꝝbē terraꝝ vt ꝺ plenitudine
ei⁹ plena sit oīs tra: sublimitas ei⁹ supne
ciuitatis hierusalē inuenit reparationē: et
ꝑfūditas ei⁹ exñtib⁹ in tenebr̄is ⁊ vmbra
mortiꝫ obtinuit redēptionē. Hec ille. Vñ
igit gra plena: sic ꝺppe plena gra q̄ nullū
in ea locū pctm̄ q̄lecūq̄ inuenire potuit.
Excellētissima igit ē puritas ꝟginis mr̄is
Hāc itaq̄ purissimā atq̄ sacratissimā vir
ginē amem⁹. Hāc tota deuotōe veneremur: vt p ea celestis gr̄e nob aliq̄lis por
tio largiaꝫ. Hec ē ḡ ꝓma sue puritatiſ ex
cellētia ois vicz macle vniuersalis exclu
sio: q̄ in materia stelle intellig pōt.

Scōa ē q̄ ē puritas clari
luminis diffusiua: ⁊ ħ intelligit in lumine
stelle. Lumē aūt stelle q̄ modicū ⁊ nō mul
tū clarū esse videtur. hoc est quia a nobis
alonge conspicit; nam si de ꝓpinq̄ videa
rem⁹ magna ꝑfecto stella ⁊ magnū ei⁹ lu
men nob appareret. Similiter si ds nōn
deat excellentiā luminis ⁊ claritatis spūa

lis marie: ꝟ est q; eā nō nisi alonge ꝟspi/cit: z forte raro z sine deuotiois affectiōe de ea cogitat. Appropinq; ad eā p affectū ꝟpālā videbis excellētiā claritatis eius. Bern. sup Missus ē. Ipa est illa nobilis stella orta ex iacob cui⁹ radi⁹ illūinat vniuersū mūdū cui⁹ splēdor in supis ꝑfulget z inferos penetrat Hec ille. Illuminat si/ḡdē āgelos radio leticie Judit. xv. Tu gl'a hierl'm: tu letitia isrl'. Ite iustos hoies radio gre. Vñ de ea cātat eccl'a. Per te iustis ꝟferk gra. Ite. Cui⁹ vita inclyta cunctas illustrat eccl'as. tā. s. triūphātē q; militātē mō dicto Ite pcōres radio indulgētie. Vñ cātat eccl'a. Per te reis donat venia. Prouer. iij. Lignū vite est his qui apphenderit eā ꝛc.

Tertia excellentia est q; ẽ

puritas sacre ꝟginis eleuatiua. s. ad maxima z inextimabilē dignitatē. Gra. q; ꝑppe q; purgatus ē hieremias eleuabat eū seu disponebat ad dignitatē ꝟphe. vt dictū ē. Gra ꝟo q; purgat⁹ est ioānes eū eleuabat ad dignitatē baptiste: sz gra q; ꝑseruata ē maria ab oi macl'a eleuabat eā ad dignitatē matr̄ dei. Gra. q; dē hieremie magna gratia ioānis maior sz gratia marie maxima z excellētissima: z hec excellētia intelligit ꝑ altitudinē stelle q; in alto sita ē z eleuata: sic btā ꝟgo ꝑ suā puritatē admirabilē dignitatē celsitudinē ē eleuata. Et h̄ etiā ptz q; puritas marie puritatē āgelo⁹ excellit. Puritas em̄ āgelo⁹ z scitas ē ad h̄ vt sint digni ministri dei. Hebr. j. Oēs sc̄ administratorij spūs in̄ ministeriū missi ꝑ eos q; hereditatē capiūt salutis. Puritas aūt marie vt dictū ē ad h̄ erat vt essz digna mat̄ dei. Vñ puritas ei⁹ puritate āgelo⁹ tāto excellētior facta ē q̄nto differēti⁹ ꝑ illis nomē hereditauit. Juxta qō di. Anſ. Decebat ꝟginē mꝛez dei ea puritate nitere q; maior sub deo neq; intelligi. Hec ille. Ad hāc itaq; tātē puritatē matrē trāseam⁹ vt p ea a nr̄is macl'is purgari mereamur: sz vt nob se benigne offerat exēplo ei⁹ satagam⁹ diligere puritatē nā alit̄ ḡti sibi ee ñ possum⁹ q; puritatē sp̄ hūit sp̄ amauit: z sp̄ suauit: misi z nos diligerim⁹ puritatē. Nā quō possem⁹ dicere. Ela ḡaduocata nr̄a illos tuos miseōes oculos ad nos ꝟuerte. Quō em̄ posset illi oēs sint purissimi z puritatis zelatoris ad ꝟsciaz seditare vicios macl'atā z i eis induratā se

Scōa ꝑncipal' excellētia (ꝟuerter. ē excellētia inextimabil' dignitatis Hec ē ei sup oēs creaturas ḡnisſia. ad insinuādū ār hmōi dignitatis excellētiā ꝑfigurata ē p arcā testimōi. De q; exō. xxv. Fecit beselel arcā ō lignis setbim. beseleel q; ꝑpe inſpirat' vmbra ōi vl' ymbra culū diuinū. Jō p ipm̄ pt̄ intelligi fili⁹ ōi vt incarnat⁹ vl' incarnād⁹ q; fabricauit sibi arcā. i. btām ꝟginē. Ex hac aūt figura arce pōt intelligi triplex excellētia dignitatis. Prīa ē dignitas gr̄ose nobilitatis: hec intelligit ꝑ materiā arce. Scōa est dignitas gr̄iose ꝟtuositatis. Hec intelligit ꝑ ornatū arce. Tertia dignitas priuilegiose sing'laritatis. Hec intelligit ꝑ ea q; erāt i arca

Prima ē dignitas gratiose nobilitatis

q; intelligit ꝑ materiā arce q; erat de lignis setbim q; sūt ligna nobilia z iputribilia: ꝑ q; intelligūt ꝓphete et reges ex q⁹ ōscēdit ꝟgo maria q: illi fuerūt nobiles z iputribiles i mēoriis hoiz. Eccl. Alij. Corpa eoꝝ i pace sepulta sūt z viuēt noīa eoꝝ in gñatōes z gñatiōes. Fuit ita ꝑ ꝟgo btā de gñe ꝓphar̄chali: regali: et sacerdotali. Vñ eccia. Veritas gr̄iose ꝟginis marie ex semine abrae orta de tribu iuda clara ex stirpe dō. De nobilitate btē ꝟginis vide sup̄ i f. de assū. ij. c ꝑncipali. ar.

Secūda est dignitas gratiose ꝟtuositatis

q; intelligit ꝑ ornatū arcē erat em̄ deaurata. Aurū aūt rōne ꝑciositatis dat intelligere charitatē z gr̄am q; ꝑciū habz inextimabile z ꝑciū dat oīb⁹ op⁹ ꝟtuosis. Facit em̄ opa ꝟtutū esse ꝑciosa z meritoria. De h̄ auro dr̄ Apocal. iij. Suadeo tibi emere aur̄ ignitū z pbatū vt locuples fias. Hec est ergo scōa dignitas marie que dicit gratiosa virtuositas quia gratia z virtutib⁹ plena. Bern. Nō decuit mariam cōmunes habere gratias nec paucas que sūmū gestabat in vtero sed quicquid sūmū: ḡcquid altissimū fuit in gratia: hoc abūdantissime possidebat. Idē. Merito de te btā virgo plenitudo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gre ꝑdicat: quia gō defuit tibi fides patri archaruz: charitas apostoloꝝ: martyrum patientia: sobrietas ꝓfessoꝝ: castitas ꝙgi nūm et puritas. Hec ille. Hec q̄ ppe oia z o mnes alie virtutes superexcellent fuerūt in virginē maria. Excellentiꝰ etiā fuerūt virtutes z gre in maria q̄ in angelis. Naz vt dicit Ber. Cui angeloꝝ aliq̄n dictū est. Spūssctūs superuenier in te. Hec ille. Bñ igit cātat ecclia brē ꝙgini Speciosa facta es z suauis in delicijs tuis. Et hec est speciositas virtutū z gre q̄ est ornamētū anie q̄ tōo bñ intelligit ꝓ ornatum aureum arce vt dictū est. Ubi z ꝓ delitias intelligūt virtutes. Bern. in ser. Quidni delicias dixerim virginitatz dec⁹ cū munere fecunditatis: hūilitatis insigne: distillante charitatis fauū: misedie ꝓscera: gre plenitudinē: ꝓrogatiuā glie singlaris. Hec ille.

Cōtemplemur itaq̄ hmōi excellentiā ꝙtutū in virgine z ei⁹ exēplo itq̄ ob eius reuerentiā discam⁹ amare virtutes. Bern. obsecro vos filioli emulamini virtutez si mariā diligitis: si ꝓditis ei placere emulamini modestiā ei⁹. Hec ille. Queram⁹ igit gratz ꝙginis hui⁹ ꝓtimio dicētes ad eā cū Bern. Inuenisti gram ait angel⁹: z sola est gra q̄ egem⁹. nimiz sola est gra q̄ saluamur: Quid nos alia ꝓcupiscim⁹ frames: q̄ram⁹ gram sed gram apd deū: nā apud hoies gra fallax. Querūt alij meritū: nos inuenire grazstudeam⁹. Quid ei: Pū gre est q̄ hic sum⁹? puecto mie dñi est q̄ nō sum⁹ ꝓsūpti nos. Hec ille. Hec est ḡ scda dignitas q̄ ꝓsistit in plenitudine gre z ꝙtutz: q̄ intelligit ꝓ aux q̄ erat arca dei aurata. Sicut aūt aux reddebat arcā illā ꝓciosam: speciosam z visui delectabilē sic plenitudo virtutū z gre fecit virginem mārē excellētissime ꝓciosam: speciosaz et gratiosam: vt satis apparet ex dictis.

Tertia est dignitas pri

uilegiose singlaritatis: q̄ intelligit ꝓ ea q̄ erāt in arca. Erāt aūt tria in arca illa. s. vrna aurea hās mānā: z virga aaron q̄ frondauerat: z tabule testamēti: vt hr̄ ad Heb. ix. q̄ dāt intelligere tria ꝓuilegia singlaris dignitatz in maria. Primo in arca erat virga Aarō ꝓ qua itelligit ꝓuilegiū fecūditatz ꝙgiale. Illa ei ꝙga floruit frondauit: et fructū fecit absq̄ hūore: in q̄ signat virginis fecūditas sine viro: de q̄ dr̄ Ber. Fecūditas ꝙgis supeminēs glia est. Scdo ibi erat mana ꝓ qđ intelligit ꝓuilegiū mīritatis diuinal. Illđ ei māna figura erat corꝓis sctissimi ihesu in vtero ꝙginali ꝛceꝑti et formati ꝓpter quā ꝛceptiōez filij dr̄ virgo sacratissima dr̄ mr̄ dei qđ est singlarissimū ꝓcellētissimū ꝓuilegiū marie. Jō dr̄ ei agel⁹ Lu. j. Nđ ex te nascet sctm vocabit filiu⁹ dei. De his aūt duob⁹ ꝓuilegijs videre potes s. ser. de assū. c. j. ar. iij. Tertio ibi erāt due tabule testamēti in quibꝰ scꝑta erat sapia diuie legis: ꝓ qđ intelligit ꝓuilegiū claritatz sapiētial⁹ maria: In hq̄ppe oñdit dinoꝝ mysterioꝝ secretaria et mgra. Sap. vij. Doctrix ē discipline dei. Uñ ꝓz q̄ nō imerito vocata ē maria Hāet noia dñt eē rebꝰ ꝛsona. xij. q. j. c. Cūius Et de pbē. z digni. c. Cū sm aplm. Scdz Hero⁹ei maria inꝑtat illūinata l illūinatrix. et h rōabilr. Hūit ei itellectū eleuatū illūinatū sup oēs alias puras creaturas: ar aristotelē q̄ tantā elemētoꝝ z rez naturaliū noticiā hūit. Sup platonē q̄ de rubꝰ separatz multa cogūit. Sup ptolemeū regē: magnū astrologū. Sup moysen q̄ loq̄bat dño facie ad faciē. sup stephanū q̄ vidit celos apros. sup paulū q̄ vsqz ad tertiū celū raptꝰ ē. ij. Coꝝ. xij. sup Jđ q̄ fuit eximiꝰ ꝓphaꝝ. sup ioānē baptist. q̄ ꝓdixit aduentū chri z eū digito demōstrauit dicēs Ecce agnꝰ dei ꝛc. sup ioānē euāgelistā de q̄ dr̄ Aug⁹. Si paꝝ altꝰ intonuisset: nolus mōs eū capere nō potuisset: gn̄ dr̄: In ꝓncipio erat verbū ꝛc. Sup oēs ꝓphas z ꝓtriarchas: sup oēs sctos z sctās dei fuit brā ꝙgo illūinata lūine diuie sapie. Hūit eiñ tantā cognitiōez creatoz⁹ vt in ipius cognitōe oia alia cogsceret: vt verificaret in ea illđ ps. In lumine tuo videbim⁹ lumen. Ait eiñ aristoteles. ij. de ania. q̄ potentia sensibilis ꝓpter obiecto excellēti impedit postea in actu circa mīn⁹ objectum: vt patz de illis q̄ postq̄ viderūt solē: non possunt videre minima visibilia. Potēria ꝙo intellectiua ecōtrario postq̄ intellexit sublimia: facilius intelligit infima. Et iō beata virgo eleuata ad tantā dei cognitionē q̄ a nullo creato itellectu ꝓbēdi ꝓ

ſcisſlie postea itelligebat oia creata Pōt
aūt hec excellētia scie z sapie ōtē virginis
ꝓsuaderi triplici rōne. ¶Primo rōne sue
inocētie. Nā z in statu inocētie adā plenitudinē scientie z sapie hūit. Ūñ dī. Tho.
j. p sū. q. lxxxiij. ar. p̄mus hō sic institutus
est a deo vt haberet oēm scientiā rez in qbꝫ
hō natus ē instrui: z hec sūt oia illa q̄ viri-
tualiter existūt in p̄mis p̄ncipijs q se no-
tis q̄cūq; scz hoies cognoscere naturalit
p̄nt. Et de sup naturalibꝫ rātā hūit cogni-
tionē q̄nta erat necessaria ad gubernatio
nē vite hūane ꝑm statū illū. Hāc aūt sciē-
tiā hūit p speciēs infusas. Dicit aūt ma-
gister in. iij. sen. dis. j. q. hō in statu inocē-
tie vidit deū sine medio: qō intelligit vt
ōt ipe Th. vbi s̄ sine medio p cui⁹ noticiā
in aliq̄d ignotū deuenim⁹ sic est mediū de
monstratōis scz nō sine medio speculari: nō
em̄ opo rebat p̄mū hoiem puenire in dei
cognitionē p demōstratiōz sūptā ab effe-
ctib⁹ sic nob ē necessariū: scz sil in effectib⁹
p̄cipue intelligibilib⁹ deū suo mō cognosce
bat Hec ex Th. vbi s̄. Si g̃ fuit p̄m⁹ hō
in statu inocētie sic excellēt illuminatus
nō ē dubiū. Ūñ de ꝙgine dei mr̄e q̄n fuerit
multo excellēti⁹ illūinata in oi dina sapia
z ꝑa sciētia cui⁹ pfecto innocētia pfectior
z excellētior fuit q̄ innocētia ade vtr̄ dī-
ctū ē. ¶Scōo ex additōe ignorātie q̄ ē pēa
et pctō ꝙsequēs. Ūñ dī. Aug⁹. q̄ ap̄ba
re falsa ꝑ veris nō ē natura instituti hois
sz dānati. Ponit etiā beda ignorātiā esse
vnū de ḡtuor vulneribꝫ inflictz hūano ge
neri p pctō. Ponit em̄ ḡtuor hmōi vulne
ra. vz ꝙcupiscētiā i appetitu ꝙcupiscibili. i
firmitatē in irascibili: malicia in volūtate
z ignorātiā in rōe. A qbꝫ credēdū ē btām
ꝙginē oino exēptā q̄ oino imunis fuit ab
oi pctō. Etsi dicas fames z sitis z cetere
hui⁹ vite penalitates sūt etiā pene pcti a
qbꝫ tñ ꝙgo maria nō fuit exēpta nec etiā a
morte q̄ nec ab ignorātia. Dico q̄ nō ē
simile q̄ ignorātia est pena p̄sius inutilis
Ille aūt q̄ dicte sūt z similes p̄nt eē vtiles
z meritorie inq̄ntū sūt materia exercende
virtutis. Sz de h̄ ap̄li⁹ dicet dāte do. f. de
ꝙcep. ei⁹. ¶Tertio explenitudie gr̄e. Nā
z dñs ap̄lis p̄mittēs spūm scm̄. Ille vos
(ait) docebit oia. Jo. xiij. Et j. Jo. ij. Unctio docet de omnib⁹. Ūñ z p̄ncipale et
donū spūs sc̄i ē donū sapiētie. Quāto igit
ꝙgo btā fuerit ceter⁹ excellēti⁹ vncta spū
sc̄o z gr̄a plena: tāto excellēti⁹ fuit lumie
diuine sapiētie illustrata. Ūñ et ꝑm alia⁹
btā ꝙgo dū adhuc erat in vtero matr̄z ha
buit liberi arbitrij vsum z fuit in sublimi
ori⁹ tēplatōis statu q̄ vnq̄ alia pura crea
tura fuerit in erate pfecta: nec mirādū B.
Nā z btus nicolaus ab infātia lactēs q̄r-
ta z sexta feria: māmas recusabat. Scrūs
etiā dñdict⁹ a puericia cepit miraculi⁹ co-
ruscare. Et ioānes baptista vt ōt Ambro.
sup lu. vere cognouit chr̄m in vtero ma-
tr̄z: nō natura sz gr̄a: q̄ et a puericia in eta
te q̄nq; āno⁹ fugit mūdū z intrauit ere-
mum. Si igitur isti habuerunt vsum ra
tionis aī cōpetētez etatē q̄ de eōi lege est
etas septē āno⁹. Extra de delic. puero⁹. c
j. Et de pe. z re. c. Olim: q̄nto magz de btā
ꝙgine altiori z āpliori mō ista credēda sūt.
Et sic ptz in ea ꝓuilegiū sapiāl claritatis.

¶Tertia ꝑncipalis excellētia dr̄ excel
lētia inuincibil⁹ ptātis: q̄ scz potēs
ē nob succurrere: si ad eā toto cor-
de trāseam⁹ būilit. Ad insinuādam aūt
hāc ptātis excellētiā ꝓphetata ē ꝙgo sub
noie ꝙge. Esa. xj. Egredietur ꝙga de radice
iesse. Jesse interp̄tat incēdiū. Jō ꝙga hec
q̄ vt etiā cātat eccl̄ia: est ꝙgo dei genitrix.
Bñ dr̄ egressa de iesse. i. de incēdio dine
charitatz. Nā ex ineffabili dei charitate
data ē nob hec ꝙgo brissima⁹ in spēale re-
fugiū z singulare solatiū. Cui etiam a dño
data est triplex ptās nobis auxiliatiua.
¶Prima: ē ptās destruēdi culpe malicia
¶Scōa: ē refellēdi demonū astutia.
¶Tertia: ē impetrādi nob gr̄am.

Prima igitur ē potestas

destruendi culpe malicia. qz. s. in se hz oēs
gr̄as singulis pctis ꝓrias. Pōt autez hec
ptās declarari triplicit: auctoritate: figu
ra et exēplo. ¶Primo auctoritate. Bern.
Hec pctōz scala vicz p quā debēt ad deū
ascēdere, p misc̄ōia remissiōis impetrāda
Ite de ea cātat eccl̄a. Misc̄erosa pietate
cōpūctiua noie, Cōtēplatio q̄ppe devota
z affectuosa nominis marie matr̄z cōpun
ctionē generat in corde pctōris q̄ cōpūctiō
ne destruit malicia culpe. Cōsidera q̄ppe
puritatē inextimabilē ei⁹ et q̄nto feruore

virtutes oēs assumerit et p̄ ꝑ̄s oia pcā abhorruerit sp̄: z ibi inueniēs causam tue erubescētie z ꝓfusiōis. Cōsidera ei⁹ dignitatē sublimem cui reuera ineffabiliter oia pcā displicēt z q̄ pfecto grauissime i pec catis tuis fuit offensa: z inueniēs cām doloris z afflictōis. Cōsidera insup̄ sue iustitie eq̄tē (nam etsi miscōissima sit nihilominꝰ tū ē i amore iustitie cōfirmata) z sic ñ dubites eā velle pcōres puniri nisi ō pec catis penitēat: z sic in tali ꝓsideratōe poterīt luentre cām timoris. Q̄ntū timere debet pcōr ne ꝑ negligētiā penitēdi z corrigēdi vitā sua amittat hui⁹mōdis mie benuolentiā z quā p̄ si velit hr̄e aduocatam z patronā: habeat p̄ suis demeritis ꝓtemnatricē. Hec aūt tria supradicta pudor vicz seu ꝓfusio de pctis ōmissis dolor z afflictio cordis p̄ ysdē: z timor dine vindicatōnis z amissionis mie sūt q̄si lime q̄bus rubigo z destruit rubigo pctoꝝ z quib⁹ ꝓscientia serenat. Et hoc ptz quō deuota hui⁹ sancte ꝑginis meditatō ptātē hz pctōꝝ destructiuaz. ¶ Scōo hoc declarat figura. Exo. xiiij. hr̄ q̄ filij israel bñficio ꝑgemate trāsierūt z egyptū submersi sūt. Filij isr̄l ex egypto recedētes sūt pctōres a tenebrisq̄ pctoꝝ ad desertū pnie trāsire volētes qui bñficio virge. i. ꝑginis gl̄ose. mare. i. amaritudinē culpe trāseūt. Pctōres em̄ penitētes ex pctoꝝ recordatiōe amaricati ꝓsiderātes clemētiā z dulcedinē atq̄ miam hui⁹ virginis gl̄ose q̄ potētissima ē p̄ penitētib⁹ aduocata dulcedinē q̄ndā spei venie cōsequēde in se pcipiūt z eiusdem ꝑgenis beneficio in mari. i. in amaritudie p̄ pec catis sumpta egyptū. i. pctā tenebrosa submergūt z destruūt. Egyptus em̄ interp̄tat tenebra. ¶ Tertio hoc declarat exēplo. De maria egyptiaca q̄ in ciuitate alexandrie septēdecī ānis publice libidini deseruiuit: q̄ cū semel hierosolymā quenisset et p̄ adorāda cruce vsq̄ ad fores ecclesie cuz alijs deuenisset: subito z inuisibiliter patitur repulsaz. Cūq̄ itez atq̄ iterū quenisset vsq̄ ad limē ianue subito semp repulsam paciebat cū tñ alij liberū haberēt aditū. Ad cor igit redīs z cogitās hoc ibi p̄ pter suoꝝ sceleꝝ imanitatē accidere: respiciēs vidit ibi imaginē btē virginis: cepit ergo pect⁹ tūdere z lachrymas amarissimas fundere z a cordis intimo gulfer suū spirare: btām̄q̄ ꝑginē lach⁹ mabil'r exorare, promittēs de cetero se caste victuram. Cōsideratio q̄ppe puritatis virginee mīs dei ꝓfusionē sibi z horrorem suoꝝ ingerebat pctoꝝ. Cū aūr oraasset z in hoc beate virginis fiduciā ꝛcepisset: fores ecclie adyt z sine impedimēto intrauit. Cūq̄ sanctā crucē deuotissime adoraasset: tot⁹ dānem trāsyt z in desertū iuit. xlvij. ānis nullum penitus hoiem vidēs māsit: sanctissimaq̄ vitā ibi duxit: nec illo toto tpe nisi tantū tres panes q̄s secū tulerat ab hierosolymis comedit. Vide si vis hystoriā in legēda aurea. In h̄ exēplo ptz q̄ ꝓplaro deuota puritatis z scritatis ꝑginis gl̄ose ꝑtutē z prātē hz pctoꝝ destructiuā.

Secūda ē ptās refellendi

dēonū astutiā: q̄ ptās p̄ declarari auctoritate figura z exēplo. ¶ Prio auctoritate. Hā Gen. iij. di. dñs ad serpētē loquēs de ꝑgine maria nascitura. Ipa ꝓteret caput tuū. i. prātē tuā. Itē Can. vj. Terribilis vt castroꝝ acies ordinata: terribilis inq̄ dēmonib⁹. Itē numeri. xxiij. Vetice de eo dictū est. Cōsurget virga ex israel z cōterret duces moab. i. hostes spūales: moabite em̄ erāt aduersarij filioꝝ israel. Jō figurabāt spūales inimicos p̄ḷi dei. Bēñ. Fluūt z pcreūt sic cera a facie ignis domanes vbicūq̄ inuenerit crebrā nois mariē inuocatiōem. ¶ Scōo fig̃. Exo. vij. Virga moysi deuorauit virgas magoꝝ: in hoc ſignat q̄ prās ꝑginis p moysi ꝑgā signatā destruit z ꝓfūdit ꝑgas. i. ptātes demonū. Itē iudith q̄ erat mulier pulcerrima fortissima z prudētissima in sensu ꝑboꝝ amputauit caput holofernis z liberauit populū de fuitute nabuchod̄. i. btā ꝑgo amputauit caput. i. prātē z vigorē ātiq̄ draconis: z sic fidelē pp̄lm ab ei⁹ fuitute liberauit. Itē Gen. xxviij. vidit iacob scalā cuius cacumitas celos tāgebat z dñm innixū scale z āgelos descēdētes z ascēdētes q̄ cāt dē terribilis est locus iste. Btā ꝑgo recte scala cui innix⁹ est dñs p̄ incarnationē z per quā descēdūt angeli ad hoīes z homines ascēdūt in deū. Dam. ser. de nativitate marie. Hodie filius fabri q̄ fabricauit beate marie. Hodie fili⁹ fabri q̄ fabricauit est auroꝝ z solē fabricauit sibi animatum

scalam cui⁹ basis in terra: caput ꝯ stabi litur i celo. Hec ille. Jn q̃cũq; ḡ loco hec scala fuerit deuote inuocata terribil' est lo cus ille demonib⁹. Tertio exẽplo. Legit q̃ mulier q̃dã multas molestias sustine/ bat a demone in forma hũana sibi visibili ter apparẽte. Hec ex ꝟsillo cuiusdã scti vi ri cũ diabol⁹ ad eã accederet eleuatq; ma/ nib⁹ cepit exclamare. d. Sctã maria ad/ iuua me statimq; diabol⁹ q̃si lapide pcus/ sus territus sterit t euanuit: nec postmo/ dũ ad eã accessit Jtẽ legit. q̃ q̃dã mona/ chi q̃dam mane iuxta flumẽ stabãt: fabu lis t ociosis vacãtes. Et ecce audiunt re/ miges p flumẽ impetuose nauigãtes: q̃b dicerũt. Qui estis vos? At illi. Demones sum⁹ q̃ aiam hebroñ ꝓpositi dom⁹ reg; fracoꝝ (q̃ a monasterio scti galli apostata uerat) i infernũ deferim⁹ qõ audientes mo nachi vehemẽtissime timuerũt t fortiꝭ ex clamauerũt d. Sctã maria ora p nobis. Quib⁹ dixerũt demones: bñ p vob⁹ ma/ riã inuocastis: vos ei submergere t discer pere volebamus q; vos dissolute t extra bonã ꝟfabulãtes inuenim⁹: tũc monachi p mariã liberati t ꝓtecti redeũt ad cenobiũ marie gr̃as agẽtes. Jtẽ legit in li. de mi/ racu. b. vir. Quedã mõna bte marie de/ uota gles suas informãdo sic docuit t vt eã in necessitatib⁹ iuocarẽt d. Aue maria Habebat aũt filiã q̃ndã dissolutã t vaga būdã atq; saltatricẽ quã pluries correxit ꝛnihil ꝓficiebat q; pr̃ eaz p̃ ceteraz pueris suis dilexit q; pulcraz mũdana eẽt: demit ei pr̃ pulcras atq; pꝓpositas vestes. Hec i vna die dñica fatigata choriz ãdo: iuit ad q̃dã pomeriũ t sedit sub arbore volens refocillari. Cui stati diabolus affuit d. Surge veni mecũ. At illa. Quisnã es tu? Et ille. Sũ diabol⁹ cui⁹ volũtatẽ conaꝝ adimplere: arma t rete nr̃m ad capiẽdas animas mõ recipies stipendia tua q; per vanũ ornatũ tuũ t gest⁹ tuos ad prauas cõcupiscẽtias multos induxisti. Ritebak q; diabolus statim eã rapẽ. At illa subi/ to meor istructõis mr̃ne clamauit d. Vir go maria adiuua me. Et statim clara vo ce dixit. Aue maria gr̃a plena. tc̃. Et dia bolus ait. Maledicta sit q; te hoc docuit. Si nõ ita dixisses: iudicio dei ad inferni incendiũ te traxissem vbi cũ tuis siliꝭ pe nam ꝟdignã iuenisses. Postmodũ ḡnũq; ampli⁹ choriz auit: pꝓpositas vestes depo/ suit: vitãq; hũilit emẽdauit t btẽ ꝑgini vs/ q; ad morte deuote fuiuit. Sũt alia mul/ ta hmõi exẽpla similia q̃ possẽt addi p bene placito.

Tertia est ptãs impetrã/

di nob ḡraz Jõ vocat mr̃ gr̃e Hec ãt porte stas ẽ xplen. ¶ Prima ẽ ptãs impetrãdi gr̃az repatiuã corpal' idigẽtie. Et hec declarari potest: auctoritate: Figura: t exemplo. Prio auctoritate Ans. Audiuim⁹ plimos i suis gẽtib⁹ xcordari nois ꝑginis marie t illico ois gẽti malũ euasisse. ¶ Scõo figũ. Gen. ij. fit mẽtio d ligno vite d q̃ di. Aug. li. de q. ve. t no. te. q; gust⁹ arboꝝ vite corꝛ/ ruptõz corpis ibidẽ ꝟ Deniq; et p⁹ pctm̃ potuit hõ isolubil' manere si pmissuz eẽt il li edere de arbore vite. Hec ille. Jõ Gen. iij. dr̃. Ne forte mit. ma. su. et su. d li. vi. et co. et vi. i eternũ. Btã ꝑgo ꝟe p̃t dici arbor vite ex q̃ ortus ẽ fruct⁹ vite. Et licz ꝟ ma gis bẽat itelligi d vita spũali: tñ ẽt itelligi pt d vita corꝑali: q; vicz ꝑgo btã hz ptãtẽ ipetrãdi gr̃am repatiuã ẽt vite corꝑal' et eq; q̃ ad vitã corꝑalẽ specrãt. Prouer. iij. Lignũ vi. bis q̃ ap. eã. ¶ Tertio exẽplo. Narrat prudẽti⁹ ex gestis dam. Joãnes da. ꝑgo pmanẽs ꝑgini marie deuot⁹ gre cis lr̃is t artib⁹ liberalib⁹ istruct⁹ i scribẽ bẽdo gr̃ios⁹ t i dictamie. Capt⁹ a saracenis filiũ dñi i cui⁹ ptẽ cesserat: i scripturaz i alijs ad sciaz ptinẽtib⁹ sic istruxit vt i dictamine: lra: et voce: ñ nisi ioãnes putaret Amat⁹ iraq; ioãnes a theodosio ipatore cũ apd eũ eẽt: discipul⁹ iuidia agitat: lraz igit dictauit t scripsit traditionẽ ipatoris et imꝑij ꝟtinẽtẽ quaz furtiue ꝟstantino/ polim misit: palatioq; ipatoriz ꝓiecta iuẽ/ ta ẽ. Et illa lecta: mod⁹ dictandi et forma lr̃e dinoscit eẽ ioannis. Ab ipatore ioan/ nes accersit ꝟtumelijs et iniurijs et ꝟui/ cijs ꝟuiciat et pditor iperij appellat. Oũ sa ẽ ei lra. Rñdit. Vere dñe modũ dictan di et formaz scribẽdi meaz eẽ ego cognos/ cz testz ẽ mihi de⁹ q; hec ñ feci. Cũctis ḡ pstupẽtib⁹ in eũ et reũ eẽ mortz clamãtib⁹ Judices (q; amic⁹ ipatoriz fuerat) ñ debe re eiz mortẽ: cz manũ q̃ tãtũ nefas ꝓpetra/

uerat abscidi sententiauerūt. Quo facto: i
detestatione tāti sceleris suspēsa est manus
in monasterio ipius ioānis. Qui mox ad
imaginē spēalis dñe sue marie aduenies
dixoopto vulnere z extēto brachio eā p
cabat. di. Heccine dña mea nr̄o sunt pre
mia meritor̄: digne me p meritis petor̄
meor̄ flagellari voluisti: sed vt qd instru
mentū officij tui pmisisti penit⁹ abscindi:
Hec qppe man⁹ hymnor̄ laudis tue cāti
ca sepi⁹ scribebat: z corpus z sanguinē filij
tui offerebat. Cūq talia pararet/ipi in le
ctulo suo nec plene vigilāti nec plene dor
mienti btā ꝑgo cū magno lumie hilariq
facie apparēs di. Quid agis puer fidelissi
me: Heu (inqt ille) dña vt qd interrogas
vbi eras cū hec paterer: ecce ad meū imo
tuū dedit⁹ i ecclīa pēdet abscisa cliēq tui
man⁹. Et illa: Cōfortare (inqt) fili in dño:
His dictis: eo vidēte ecclīaz adiit: dela
tāq ide manū suo brachio restituit. Tūc
ille gras agens: facto mane 2uocatis fra
trib⁹ manū oñdit: moxq missam de btā
ꝑgine alta voce celebrauit. Imparor autē
audito miracło pedester ad eū venit: Et
manū deosculās/ ab eo inqrit: si quē alicu
bi cogñsceret q suū dictādi gen⁹/ z formaz
scribēdi haberet: qō ille qdē ei retulit: eiq
ꝑtas diligēti⁹ inqsita inotuit. Hec Pru
dentī⁹. Itē narrat Cesari⁹. Cū duo bone
sti clerici p terrā albiensiū hereticor̄ trās
trū facerēt: cū ecclīam vidissent in via de
solatā: ait vnus alteri: Sabbatū est: In
trem⁹ hanc ecclīam vt dicam⁹ missam in
honore btē ꝑginis: Portabāt em secū li
bū z calicē z indumenta sacramētalia. Sz
anteq esset missa 2plera/hereticis p̄dixi
sunt/q armata manu intrātes z sacerdotē
de eccīa trahētes lingua ei⁹ radicit⁹ absci
derunt: Que soci⁹ cū mxto laboze muti
latū peducēs/ monachis eux 2mendauit.
In nocte ꝑo epiphanie cū solenes decāta
rentur vigilie: p deuotiōe ei⁹ in oratoriū
añ altare qōdam porr̄exerūt. Qui cū ma
trē mie deuote inuocasset: illa ei apparens
et carnē lingue formaz habentē in manu
tenēs dicit otāti: Quia ꝑter fidē filij mei
et honorē meū lingua p̄uatus es: ego no
uā tibi restituo: ap̄i os tuū. qō cū fecisset:
digitis oris ei⁹ immissis: radici p̄cise carnē
eaudē 2iunxit: sicq disparuit Qui cū Za
charia mox in laudē erūpens dicit: Ave
maria: vsq in finē: quā salutationē cū cre
dr̄us repetēret stupentes accurrerūt mi
nistri: accurrerūt de choro monachi: de
tāgrandi miracło deū eiusq genitricē glo
rificantes. Hō igit̄ immemor nec ingratus
tanti bñficij cleric⁹ in eodē cenobio fact⁹
est monach⁹. Hec Cesari⁹. Itē legit Ro
Leo papa in die resurrectiōis dñi cū mis
sam celebraret z fideles cōicaret: qdā mu
lier eius manū deosculata est: ex q in eā
vehemēs carnis tentatio insurrexit: pr
aūt dei eandē manū se scādalizantē pcus
tus amputauit z a se retecit. Infra mur
mur oriebat in ꝑplo: cur summus pōtifex
more solito diuia nō celebraret. Tūc Leo
ad btām virginē se 2uertit: z eius pudē
tie totalit̄ se 2misit. Illa ꝑo 2tinuo sibi al
fuit z suā manū restituit z reformauit iubēs vt pceder
sacrificiū suo filio imolaret. Leo igit̄ oīs
ꝑplo qō sibi 2ingerat/publicauit: z manu
restitutā oibus oñdit. Patz itaq qlē vi
go beatissima ptātē habz impetrādi gr̄as
reparatiuā corpalis indigēcie. Secūd
ptās impetrandi gr̄am reformatiuā lei
2scientie: q declarari pōt auctoritate
gura: z exemplo. Primo auctoritate
sibi dictū est ab angelo Luce. j. Inuen
gr̄am apud dñm. gratiā inqt̄ no p te
sed p toto mōdo. Anf. Maria tu peper
tori mūdo despectū/ materno affectu
plecteris: nec deseris eū quq de p te
catus ipm sue gr̄e reformabit. Secūd
gura Num. xx. di: q cū moyses virga
sit bis silicem egresse sunt aque largissi
Petra ꝑm ap̄lm. j. Cor. x. erat chris
cut cantat eccīa: Virgo dei genitrix
ga est. Moyses aūt qrens aquā: signi
cat quemlibet desiderantē aquā spiritu
lem gratie: qui debet ad virgā hanc
ire vt suis meritis z ꝑcibus pulset
cutiat petrā christū a quo ꝑcedunt
largissime gratiaz. Vel aliter: Et
ratione deuota hui⁹ virge pcutiatur
cor durum z saxeū: 2siderando. c. eius
ritatē et dignitatē inestimabilē vt
duci possit ad 2fusionem z dolorem
catis: modo iam superius dicto in
pitulo articulo ꝑmo: z sic poterūt
aque 2punctionis largissime. Ad hoc

ꝑtinet figura Hester q̄ ꝑ ceteris ꝓram inue
nit coꝝ rege ⁊ miscoiam ipetrauit ꝓ̄ꝫo is
rael iā morti adiudicato Vide in li. hester
a.ij.ca.vsq; ad.vij. ¶ Tertio exēplo. Apō
sialū anno dñi q̄ngētesimo decimoseptio
fuit vir q̄dā noie theophil⁹ cuiusdā dñi vi
cedñs (vt ait fulbert⁹ carnotens⁹ ep̄s) q̄ tā
prudens sub ep̄o res ecclīasticas dispensa
bat: q̄ mortuo ep̄o eū dignū ep̄atu ois po
pul⁹ acclamabat. At ille vicedñatu ꝓtēt⁹
alū in ep̄m maluit ordinari. Tandem ab
ipō officio iuste ab ep̄o deposit⁹ in tantā i
patiētiā est delapsus vt ad suā recupandā
dignitatē cuiusdā iudei malefici ꝓsiliū ex
pereter. Ille igit diabolū aduocauit: ⁊ ad
uocat⁹ ꝓcit⁹ venit Theophil⁹ ḡ̄ missu de
monis chm ⁊ mrēz ei⁹ abnegauit chīiane
pfessioni abrenūciauit: ⁊ ipius abrenūcia
tiois ⁊ abnegatiois chirographū suo san
guie ꝓprio scp̄sit: ⁊ scriptū anulo sigillauit
⁊ sigillatū demoni tradidit: ⁊ sic ei⁹ suitio
se addixit. In crastinū igit ꝑcuratiōe de
monis theophil⁹ in ꝓram epi recipit ⁊ i suū
officij dignitatē restituit. Tandē ad se re
uersus ō eē ō fecerat valde ingemuit. et
ad ꝑginē gl̄iosā tota mentz deuotiōe cōfu
git. Cūqz. xl. diez atqz noctiū spacio iciu
nijs ⁊ oꝛōib⁹ instantissime atqz humilli
me pseueraſſz/totūqz coꝛp⁹ macie attenua
tū esset: brissima ꝙgo in visiōe illi apparēs
ō impietate ip̄m redarguit: ⁊ diabolo ab
renūciare ꝓcepit et ip̄m in filij sui ꝓram re
parauit. Et ad indiciū indulte venie iterū
sibi apparens chirographū q̄ō diabolo de
derat sibi reddidit ⁊ sup pectus ei⁹ posuit
Quo recepto: theophilus vehement exul
tans coram ep̄o omniqz ꝓp̄lo quod sibi ac
ciderat retulit. Et cunctis admirantib⁹ et
ꝑginem gl̄iosam laudantib⁹: ipse post tri
duū splendid⁹ facie mirabilit effect⁹ in pa
ce q̄euit ¶ Tertia ē ptās impetrādi ꝓram
adeptiua et ne gle. Et p̄ōt hec ptās decla
rari: auctoritate: figura: ⁊ exemplo. ¶ Prio
auctoritate. Pā ecca vocat eā portā celi di.
Aue maris stella. ⁊c. felix celi porta. Itez
Tu regis alti ianua et porta lucz fulgida.
¶ Scdo figura. Hester. v. dr q̄ asuerus
ꝓtendit virḡ regiaz hester in signū clemē
tie: ⁊ sic hester ingressa est in palatiū regz.
Asuerus iterꝑtat beatitudo. iō dat intelli
gere deū qui est ipsa beatitudo obiectiua.
Hester inꝓretat ꝓparata in tpe. ideo h
nobis significat fidelem aiam: que in tpe
p̄sētis vite se ꝓparat ad beatitudinem
ꝙsequendā. Rex itaqz supne ciuitatis hie
rusalem: videlz ipse deus ꝓtendit aie fideli
ꝓparare in tpe virgam regiam. i. virḡinem
matrem reginam miscōie in signuz diuine
clementie: per quā virginem introducit fi
delis aia in palatiū sūmi regis. Ps̄. Virḡa
directionis virga regni tui. Itē ad hoc
valet figura. Exposita de scala iacob: cuius
sūmitas ⁊c. Beata enīz virgo est scala per
quam aie fideles ascendūt in celū ¶ Ter
tio exemplo. Legit de beato bernardo q̄
ipse tribus vicibus vidit beataz virginem
descendere in purgatoriū cū luce magna:
Et cū venisset ad ostium purgatoriū: oēs
aie fideliū que ibi erant clamabant. O re
gina celi et mater dei libera nos. Et cum
egrederetur: semp educebat inde magnaz
aiarum multitudinem. Patet itaqz q̄ꝑpo
tens est hec virgo beatissima. Hec miruz
si tanta data est ei potestas: quia mater est
oipotentis. Bern. Data est tibi ois pote
stas virgo beata in celo et in terra vt om
nia quecunqz volueris valeas impetrare.
Hec ille. Pensemus igit q̄ vtile nobis sit:
imo q̄ necessariū ex tota animi deuotione
ad hanc dñam potentissimā transire et re
fugere. Peccatores enim sumus ⁊ multis
culparū malicijs obnoxij: hanc ergo virgi
nem adeamus: quia potestatem habet de
struendi culpe maliciam. O q̄ miseri sum⁹
si non destruatur et aboleatur culpe mali
cia i nobis. Prouerb. xiij. Miseros popu
los facit peccatū. Magna igitur nobis in
cumbit necessitas vt ad hanc virḡinē trās
eamus. Itez hostes inuisibiles nobis in
festos habemus: qui multiplicibus caute
lis nobis insidiant. Eph̄. vj. Nobis ē col
luctatio aduersus p̄ncipes ⁊ ptātes: aduer
sus mūdi rectores tenebraz harz/ q̄ spūa
lia neq̄tie. Fortes q̄ppe sunt hmōi hostes
Job. xli. Non ē sup terrā ptās q̄ compare
tur ei. s. diabolo. Debiles nos sum⁹. Ne
cessarie igit habem⁹ ad hanc potentissimā
dñaz trāsire ⁊ cōfugere q̄ ipa hz ptātē re
fellendi demonū astutiā. Insup gra mul
tipliciter idigem⁹. Hanc ḡ mrēz gre ade
amus deuotissime q̄ ptātem habes impe
tranḋ nob multiplicē ꝓram. Hanc igit to

tis affectib⁹ veneremur totaq; deuotione laudem⁹ oēs pariť qz oīib⁹ parata ē subsidiū impendere ꝛ grām impetrare. Jō bñ dicit Bern̄. Jlle sol⁹ sileat laudes tuas ꝙ/go btā q̄ te in suis necessitatib⁹ fideliť inuocatam sibi senserit defuisse. Et Chrys. O dulcis maria nō est fas te posse illū deserere q̄ spem suā fiducialiť in te posuerit Hec ille. Suā eteni dulcedinē ꝛ beniuolentiaz iextimabilē nob oñdit. cū nos hortať: nos vocat: nos dulciť iuitat di. Trāsite ad me oēs ꝛc. ꝛ sequiť: ꝛ a generationib⁹ meis ꝙplemini. i. regenerationib⁹ spūalib⁹ p grāz factz ꝛ fiendis meis meritis ꝛ intercessioꝙbus glōsis apō deū. Qui edūt me adhuc esurient ꝛc. i. q̄ gustant meā dulcedinē q̄ ē cibus ꝛ pot⁹. i. tota spūalis aie refectio adhuc desiderabunt p̄mpli⁹ gustare ꝛ pfectius. Hec ē ꝙditio spūalium q̄ q̄nto amplius gustanť tanto magz desiderank. secť Qui audit me. i. iuitationem meā dulcissimā: non ꝙfundē finaliť ꝙfusiōe damnationis eterne: ꝛ q̄ opank in me nō peccabūt. i. q̄ regulabūt opa sua exēplari vite mee q̄ fuit purissima ꝛ rectissima Et q̄ elucidāt me/magnificādo corde puro ꝛ deuoto gratias a deo mihi datas. vitā eternā habebūt. Nā in euāgelio dicit saluator. Siq̄s mihi mistrauerit honorifica. eū p̄ me⁹ ꝛc. Et itez. Ubi ego sū ibiz minister me⁹ erit Jo. xij. Qui aūt ministrat ꝙgimi glōse ministrat ꝛ ei⁹ filio. q̄ eñ mīez honorificat propter filiū: magz honorificat filiū. Juxta illā maximā logicalē. Propter qō est vnūqōq; tale ꝛ illō magis. Jō q̄ honorificat mīez dñi ꝛ ei ministrat honorificabiť a deo pīez ꝛ cū ipo filio erit in glōia celesti. Hanc igiť mīez elucidem⁹ eā laudādo grās eius magnificādo. vt ei⁹ meritz ꝛ pcib⁹ ꝙsumaꝙto hui⁹ instabilis eui fletu ad vitā eternā cū ea ꝛ scīs angelis pringam⁹ Amen

Aliud thema p fmone pcedēti.

Ego eñ mī pulcre dilectionis ꝛ timoris ꝛ magnitudis Eccl. xxiiij

In pſona glōsissime dei mīris introducūtur hec verba. In quib⁹ ipsa benignissime atq; dulcissime nos hortať ad eius dilectionē reuerentiā ꝛ deuotionē: ostendens tres suas singulares excellentias. Pria est excellentia inuiolabilis puritatz: ꝓpter quā a nobis ē maxie diligibilis. Jō dicit. Ego mī pulcre dilectiōis: mater inquā ꝙ excellentiā q̄ pre ceteris oīb⁹ post deum diligibilis. ꝛ dicitur hec dilectio pulcra ratione sue puritatis. Secunda est excellentia inextimabilis dignitatis/ꝓpter quā a nobis est reuerentissime honorabil. Jō dicit. Ego mater timoris. scz reuerenꝙtialis. Nam ad eā ꝓpter suam admirabilē dignitatē pcipue habere debem⁹ reuerentiā Tertia est excellētia inuincibilis potestatis. ꝓpter quā a nobis est cū oi deuoꝙtiōe laudabilis q̄ scz illa sua mirabilis potestas nobis est maxime necessaria ꝛ vtilis. Jō dicit. Ego mater magnitudinis. i. magne virtutis ꝛ ptātis. Et sicut iam dictū est noie mīritatis itelligiť spālis q̄dā excellētia respectu dilectiōis ꝛ aliorū quorū se dicit matrē. Poteris vlterius proseq; iuxta ea que ī p̄cedēti fmone dicta sūt

Alius sermo de natiuitate

Orietur stella ex iacob. Numeri. xxiiij. Aduētus alicuius persone notabilis ꝛ precipue auctoritatis puta regis aūt regine in ciuitatē aliquā solet p̄nunciari ꝛ preconizari. Jdeo aduētus siue natiuitas glōse matris dei regine totius mundi multis fuit ꝓphetarū atq; patriarchaꝝ vaticinijs ꝛ figuris p̄nunciata ꝛ p̄conizata. Jnter quas p̄conizationes vna est in qua p̄nunciata est natiuitas huius virginis sub noie stelle in verbis p̄dictis. Ber. Jpsa est nobilis stella orta ex iacob cui⁹ radius illuminat vniuersuz mundū. Dicit aūt stella p̄similitudinē ꝛ trāssumptiōnē vt. s. p similitudinē stelle intelligam⁹ excellētia virginis ꝛ p̄eminētias. Comparat itaq; virgo clarissima stelle celi ꝛ vocatur stella ꝓp̄ tres p̄cipuas rationes.

Primo ratiōe naturalis cōditionis.

Secūdo rōne stellaris signatiōis.

Tertio rōne spāalis operatiōis.

Prima igiť similitudo marie ad stellā p̄ quam sumitur ex ratiōe naturalis conditionis stelle. Et hec naturalis conditio est triplex. videlicet.

Conditio puritatis.

Conditio incorruptibilitatis

Conditio luminositatis.

Prima igit̄ est naturalis ꝺdicio puritat̄. Est enim stelle natura purissima sine infectione: sine macula. Jō sig̃t puritatē ꝺ ignis q̄ exempta fuit ab oi sozde t ab oi pcti infectione. De hac puritate vide alīq̄ i ser. supꝛapposito t infra in ꝺmone de ꝺceptione Scōa ē naturalis ꝺditio incoꝛruptibilitatis. Est em̄ natura stelle incoꝛruptibil̄ Jō sig̃t inuiolabilitatē marie q̄ nunq̄ potuit violari aliq̄ vicio seu coꝛrumpi neq̄ pctō mortali neq̄ veniali. Vide s. ser. ꝺ assūp. ca. j. ar. j. ¶ Tertia est naturalis ꝺdicio luminositatis. Est em̄ stella naturalit̄ lūinosa: nō q̄dem ex se lumen hñs: sed naturalit̄ est lumis receptiua a sole: Jdeo signat spiritualem marie claritatē quā habuit etiā a sua natiuitate nedū ex vtero sz etiā ivtero. Et hec claritas posset assignari triplex Prima est claritas oꝛiginalis nobilitatis de q̄ cantat ecc̄lia. Clara ex stirpe dauid. de q̄ vide in superioꝛi ser. c. ij. ar. j. Scōa ē claritas virtualis sublimitatis. Fuit enim omnib̄ ꝓtutibus ꝓnata atq̄ clarissima. Nam ꝓtutes t gr̄e claritates aie seu lumina dicunt. Jō dicebat saluatoꝛ Matth. v. Luceat lux vr̄a coꝛā hoib̄ ꝛc̄. Virtutes q̄p̄pe t gr̄e sūt lux aie q̄ lucet hoib̄ q̄n hmōi virtutes t gr̄e ꝓdeunt extra in opa virtuosa. Tertia est claritas sapientialis luminositatis. Sapia q̄ppe bñ ꝺ claritas aie q: i tellectū illuminat. De sapientiali aūt claritate virginis Vide in supioꝛi ser. ca. ij. ar. ij. Recte itaq̄ ꝺ virgo brā t vocat̄ stella ꝓpter ꝺformitatē ad naturalē stelle ꝺditionē. imo multo excellenꝰ sunt p̄dicte ꝺditiones spūaliter in brā ꝓgine q̄ naturaliter i stella. Est enim virgo brā purissima: incoꝛruptibilissima: atq̄ splendidissima. Patz igit̄ prima rō.

Secunda sil̄itudo marie ad stellā sumitur ex rōne stellarz sig̃tionis. De stellis ꝺ Gen. j. vt sint in signa ꝛc̄. Proinde albumasar ait. Laus deo q̄ creauit stellas t posuit oꝛnamentū t lucernas in sig̃tiones vt ꝓberent ductū rōnalib̄. Recte igit̄ conuenit marie nomē stelle: q: ipa fuit i signū Signū q̄ppe est q̄ se offert sensui aliquid aliud derelinq̄ns itellectui. Maria aūt i carnatū deū sensui p̄tauit q: in terris vixit et cū hoib̄ conuersat̄ ē. vt ꝺ Baruch. iij. Sz aliq̄d intellectui derelinq̄t q: per hoc q̄ dei filiū in carne visibilem exhibuit: diuinitatē p fidem intellectui patefecit. ꝓterea bñ ꝺ signū. Vñ et Esa. vij. dixit ds ad achaz Pete tibi signū a ꝺo tuo ꝛc̄. Et seq̄t. ¶ Dabit ds ipe vobis signum. Ecce virgo ꝺcipiet t pariet ꝛc̄ Fuit aūt beata virgo signū triplex. ¶ Primo signū manifestatiuū diuine potentie q: scz in ea cōplerū est excellentissimū opꝰ diuine potētie scz incarnatio verbi. Nam vt ꝺ Dam. in principio tert̄. Nihil est maius q̄ deū fieri hominē. ¶ Scōo est signū declaratiuū diuine sapientie. Nam incarnatio verbi facta in ea ē excellentissimū opꝰ diuine sapie Dam. vbi s. Per incarnationis mysteriū mōstrat̄ dei sapia q̄m sic inuenit difficillimi decentissimā solutionē. ¶ Tertio est signū demōstratiuū diuie clemētie. Jn opere diuie incarnatiōis q̄ ꝺ factū in ꝺgineo vētre marie excellentissime demonstrant̄ diuina bonitas t clemētia. Dam. Per incarnatiōis mysteriū monstrat̄ dei bonitas q̄m nō despexit ꝓpriū plasmatis infirmitatē. Jdcirco de virgine gl̄iosa recte p̄t exponi illō Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo mulier. ꝛc̄. in celo videlz militātis ecc̄lie. Nunq̄ em̄ ante virginis natiuitatē appaꝛuerat tale vel tantū signū. mulier inquam amicta sole. i. oꝛnata oim ꝓtutuz claritate. oim gratiaꝝ luminositate: t ipsius diuini solis luminosissima p̄sentialitate. Patet igitur scōa ratio principalis.

Tertia sil̄itudo virginis sacratissime ad stellā celi: sumit̄ ex rōne spēal̄ operationis quas opatur stella in his inferioribus. Est aūt hmōi opatio triplex

¶ Jlluminatio
¶ Diuificatio
¶ Moderatio

Prima opatio stelle est illūiatio. Stellat em̄ et illūinat noctem. Ps̄. Lunā t stellas in p̄tātem noctis. Sic aūt et brā virgo noctem huiꝰ seculi illūinat. Ab̄ em̄ aduentū huiꝰ virginis peccati nebula totū mundū occupauerat. Erāt em̄ oēs gentes q̄i nebule turbinib̄ agitate. vt dicit̄ ij. Pet̄ ij. Processit aūt virgo q̄i fulgida stella: effugans tenebras: vt de illa dici possit illud Eccl̄i. l. Quasi stella matutina in medio nebule. Stella siquidē matutina per radios suos nocturni frigoꝛis obscuritatē serenat t te

nebras purificat. Añ siḋē aduētū marie tenebre erāt in terra. Esa. lx. Ecce tenebre operiēt terrā ⁊ caligo pplos. In cui⁹ etiaz mysteriū (Exo. x.) facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti. Tandē aūt orta est stella ex iacob. s. maria q̄ has tenebras purificauit ⁊ serenauit. Ber. Tolle hoc corp⁹ solare qđ illūinat mūm/vbi dices: Tolle mariā maz stellā: vticz qđ nisi caligo inuoluēs ⁊ vmbra mortz atcz densissime tenebre relinquunt. Scōa opatio stelle est vuificatio. sicut etiā phs attestat. ppter eā orbis pm⁹ plures hz stellas q̄ ipe est pcipue cā vite in his iferioribus Jō ⁊ maria bñ vocat stella. Siḋē regnit mors ab adā ſm aplm Ro. v. Venerāte ät hac stella oīa mortua sunt vite restituta. Quippe ipa est lignū vite pferēs būdictū fructū Ben. y. de q̄ gustās/mortē nō gustabit in eternū. Idcirco bñ orat a brō benedictrix vite. Tertia opatio est moderatio seu modificatio. Stella em̄ modificat orbē terrenū: tēpat gelu frigidū noctz: terrenascētia fouet ⁊ modificat. Jō ⁊ maria bñ or stella. Malicia q̄ppe hui⁹ mūdi frigida or. Hiere. vj. Sic frigidā facit cisterna aquā suā: sic. s. mūd⁹ frigidā fac malicia suā. Tpe q̄ quo ꝓcessit brā ꝓgo malicia hūani generis q̄si cōpleta erat. iuxta illō Esa. xl. Cōpleta e malicia ei⁹. Propterea magnū frig⁹ erat i mūdo. qō ⁊ Zacharias pnūciauerat Zach. xiij. Jn dse illa n erit lux sed frig⁹ ⁊ gelu. Processit aūt maria q̄si stella calefaciēs ⁊ pfulgēs ⁊ oīa fouens. Proinde Bern. sup Missus e. or. Jpa est nobil⁹ stella: terras plustrans: calefaciens magis mētes q̄z corpa: fouet ꝓtutes: exco ät vicia. Hec ille. Patet igit tertia rō q̄re maria ꝓgo vocat stella.

Sed ꝓter ea q̄ dicta sūt nos oportz vlteri⁹ ꝓcēplari q̄re spālit Maria or marz stella q̄ e stella poli. Cantat em̄ ecc'ia brē ꝓgini salutatiōez dicēs. Aue marz stella. Et hui⁹ opatiōis est ptipua triplex ratio

Prima est rō vnitiue adiunctionis.

Secūda est tempatiue calefactiōis

Tertia est directiue conductionis.

Prima igit rō q̄re ꝓgo maria cōpat stelle marz e rō vnitiue ꝓiunctōis. Illa em̄ stella est polo siue cardini vnita ⁊ ꝓiuncta. Ubi e aduertēdū q⁹ duplex e polus ſisto mūdo. Un⁹ est nob inuisibil⁹. s. meridionalis. reliquus ꝓ⁹ visibilis. s. aq̄lonarz. et vterq; immobilis est. sup q̄z imutabilitatē initi⁹ totus mūdus in sua circulatione. Merito q̄ p vtrūcz polū intelligit ipe dei fil⁹ ⁊ hūs pīs q̄ est pncipiū oim q̄ ad vnum. ⁊ finis oim q̄ ad reliquū: q̄ in meridie. i. in sue maiestatz claritate nob oino inuisibil⁹ est. ⁊ in aq̄lone nře hūanitatz nob visibil⁹ fact⁹ est. Propfea Apoca. vi. ipe ait. Ego sū alpha et o. pncipiū ⁊ finis. Ipse q̄ppe imobil⁹ est sup cui⁹ imobilitatē inmutant oia in suo motu. Boeci⁹. Stabilisq; manēs das cūcta moueri. Huic siḋē polo hec stella. s. maria fuit ꝓiūctissima in icarnatiōe. s. per carnis idēritatē. q̄ eadē caro q̄ fuit ꝓgis matris/facta est caro filij. Jtē in ꝓuersatione p admistrationē ⁊ etiā ꝓtutum ⁊ grap pfectionē. et rādē in assūptiōe p glorificatoez

Secōa est rō tēpatiue calefactiōis. Illa em̄ stella maris est maria marini frigoris tēpatiua. Respect⁹ em̄ ei⁹ sp ē sup mare p radioz directionē: ⁊ p ꝓns p calorīs immissionē. Sic ⁊ respect⁹ marie est sup mundū p ei⁹ splēdoris. i. filij sui illustratōem. ⁊ p ꝓns p caloris spūsancti cōicationē. Jō sic⁹ allegarū est or beꝛ. Jpa est nobil⁹ stella terras plustrās: calefaciēs mētes magis q̄z corpora. Hec ille. Profecto deuota ꝓtēplatio plenitudis grap ⁊ ꝓtutū in ꝓgie virtutem hz tēpatiuā cuiuslibet inordinate cōcupiscentie pcipue affectuosa ꝓsideratio charitatis siue ꝓtutē hz excitatiuā ⁊ inflāmatiuā affectiōis deuote ⁊ expulsiuā cuiuslibet negligētie.

Tertia est rō directiue cōductois Est em̄ stella marz nauigantiū in pelago directiua. Per ipam nēpe sciūt naute q̄ velificāt aut ad aq̄lonē aut ad meridiē: q̄m in aq̄lone situata/⁊ sp in eodē aspectu ad medium mūdi manet. Sic ⁊ p mariā oia pcella et discrimia euitātur/⁊ itinera certificant. et in mari hui⁹ seculi nauigātes/in salutis portū dirigunt ⁊ ꝓducunt. Aug. in q̄dam ser. Spem siḋē magnaz aperuit nob tuis optio ⁊ ad sublimitatz tue. solū preces inducit pcōp. Nomie em̄ dulcissimo maria, i. stella maris dicetis. Nobis nāq; nauigantib⁹ p hoc mare magnū ⁊ spacio/sum inter varios mutabilis mortalitatis fluct⁹ speciosa miscōia tua speciosi⁹ sidere

refulget vt nos p te recuperare felicitatis ꝓducat in patriam. Hec ille. Ad hanc igit dulcissimā mariā maris stellā oculos erigamus. Hec em deuotos suos nō deserit: sz p rectam viā dirigit: t tādē in portum salutis ꝓducit: qđ etiam deuote plenius contemplari possum⁹ ex tali exemplo. ¶ Narrat Vincentius in Speculo historiali li. viij. ca. xcvj. q quidā parochie erat ꝑbyter potens et gloriosus: sz nō min⁹ vicijs q diuitijs plenus. Hic sub cura sua habebat diuitē nobilē t paupculā viduā. q vno tpe decūbentes responsū mortis acceperūt in seipsis. Vocatus ē ꝑsbyter ad mortē tem diuitē: qui de rapinanda lana solūmodo solicitus: nō de oue curāda: vt nūcios diuitis vidit statiz ire festinauit. Jacebat diues purpura t serico circūdat⁹ sup pluma⁹ mollicie resupinat⁹ Vbi etiā inuenit sacerdos circūstantiū multitudinē seducto na adulatione diuiti solatia ꝓsoluentem. Coniunx et filij atq; ois familia dñm lamentabant. Interim supuenit q̄dā ex pte vidue q dicit eam in extremis agentē christiane salut⁹ postulare sacrm. Sz ꝑsbyter dū se rotum daret ad lactādū pcōzem nihil rndit. At diaconus ꝑpe existēs ait ei Grande nobis periculū t femine illi⁹ periculū si nr̄a negligentia sine sacramentz eaz migrare ꝓtigerit. Cui felle cōmoto ꝑsbyter ait. O paz sani capitis ꝓsiliū. p vili vidua nobilem relinq̄re patronū. Ne turberis ait diacon⁹. Ego si tubes infirmā visitabo. Hoc fauente ꝑsbytero diaconus cito discessit: sumptaq; salutari hostia ad vidue tuguriū pcuit. Que reb⁹ q̄dem vacua sed bonis operib⁹ plena sup humū duram t quo stramine constratā mēbra colligebat nimis attenuata Vidit aūt diaconus ipsi vidue exhibias assistere de celo. Mater enim iesu maria assistebat ei cum choro virginali. quib⁹ visis diaconus stupens stetit emin⁹. Sed celi regina ei admiranti multū affabilis: viso dei suoq; filio toto corpe in terrā prostrata adorauit eucharistiā cum suis virginib⁹. Quib⁹ ereptis data fiducia vir dei intrauit. Maria etiam sedem parante t ne timeret exhortāte. Sedit q̄ et vidua ꝓfessionez accepit: cōmunionē dedit: t psalmis eius obitū ꝓmunciauit. Deinde cum gaudio ad domū diuitis redijt. Astansq; in lumie vidit nigros cattos circūuallantes lectū diuitis q̄s miser ille videns t nimis infestos sentiēs ingiebat clamans Tollite cattos tollite: misero subuenite. Vnus randē ethiop⁹ voce minax vultu terribili vncum quē manibus gestabat fauc⁹ imersit pctōris. Infelix aīa nullū in tota conuersatione sua refrigerū ꝓscientie reperiens pauet t trepidat miseruz mor⁹ paulatim occupat. Deinde ethiops ille furens vncū violenter de palpitātib⁹ fauc⁹ extraxit. t horribilē dans voce diues ille infelicē spm̄ reddidit. Irruentes ceteri malicie complices in peccatricem iam flagris t vulner⁹ cā afficientes imerguntur in locū tenebraz t mortz eterne Cum hoc aspiceret diaconus tremor tenuit eū: t cadens fact⁹ est in mentis excessu Sed mox ei apparens mater regz glie ne timeas inq̄t charissime: non tibi diabolica malignitas nocebit: cui parata est beatitudo celestis. His blandicijs recreat⁹ postq̄ ad se redijt ꝓsolatrici sue gras rependit et ex his reuelatiōib⁹ nō paz ꝓfecit. Hec Vincen. Ptz ex h exemplo quō virgo sctissima ꝓmpta est suis adesse deuotis cā in morte q̄ in vita ad dirigendū eos ꝓsolandū t cōducendū. Ideam⁹ g̃ confidenter ad hanc matrē misc⁹die: ad hāc maris stellā vt inꝑcellosas huiusce maris vorag̃ies suis radiosis fulgorib⁹ illustremur dirigamur et ꝓducamur in portū eterne salutz: Amen.

¶ Sermo ō ꝓceptione purissima sacratissime ꝑ ginis matris dei Marie.

Ecdū erant nabyssi⁹ ego iam ꝓcepta eram. Prouer. viij. c. Vz hec ꝑba ꝓncipaliter habeant intelligi ō ipo dei filio q̄ ō sapiētia dei pr̄is. Hec em̄ sapia ab eterno in paterno intellectu ꝓcepta est. Jō verissime dicit ꝑba ꝓposita Possunt rn̄ hmōi verba etiam intelligi in persona gl̄iose dei matris q̄ ab eterno concepta est non q̄dez realiter t actualiter sed pordinative. Vñ t plibatis ꝑbis proponit illud: ab eterno ordinata sum: q̄ nis aūt deus ab eterno simul t in eodem instanti durationis: ac vni co actu pordinauerit oia q̄ ab ipo erant fa

Sermo De Cõceptione

cienda: ꝺr tñ aliq̃ ꝓius alijs ordinasse ꝓ
ritate dignitatꝫ ꝛ ꝓfectionis. vicz ea q̃ di
gniora sunt ꝛ ꝓfectiora. Om̃ igit inter oēs
puras creaturas dignior: ꝓfectior: ꝛ nobili
or est beatā dei genitrix virgo maria. Jō ꝺr
ꝓordinata a deo: ꝛ ꝓconcepta ꝓordinatiue
in mēte diuia añ oēm creaturā. Lz q̃ad p
ductionē actualē ꝛ realē ꝛceptionē i actua
li subsistētia multe fuerūt creature ꝑius p
ducte ꝛ multe mulieres ꝓius ꝛcepte: sed
hec vt dictū est ꝑ ceteris oib̄ puris creatu
ris ꝑius ordinata ꝛ ꝓcepta est in mente
dei ꝓioritate dignitatꝫ. Jō bñ pōt dicere.
Necdū erant abyssi ꝛ ego iā ꝛcepta eram.
Juxta q̃ etiā i ꝑsona ei⁹ recitat illō Eccl.
xxiiij. Ab initio ꝛ añ secula creata sū. Om̃
itaq̃ virginis hui⁹ ꝛceptio sic añ oēs cre
aturas a diuia dei ꝓidentia ꝑuisa: ꝛ ꝓor
dinata est: Justū est atq̃ nob̄ necessariuz
ꝑter quoꝝ saluti huiuscemōi ꝙginis sic a
deo ꝓordinata est ꝛceptio: vt totis anioꝛū
ꝓordijs hāc sacratissimā ꝙginis ꝛceptio
nē veneremur atq̃ tota mentis deuotiōe
celebrem⁹. Cū aūt ꝙginis ꝛceptionē cele
bram⁹ non habetur respect⁹ ad ꝛceptionē
seminis. que scilicet non est aliud q̃ semi
nis decisio: sed ad ꝛceptionē animationis
q̃. s. aīa a deo creata est ꝛ corꝑi infusa. Cele
brat tñ hmōi ꝛceptio illa die q̃ facta est se
minis decisio: qz sic dicit Jordan⁹. Tunc
incepit materia ei⁹ disponi ad susceptionez
aīe q̃ postea ꝙuenienti tpe a deo creata et
ḡa ꝛ ꝙtutibus plena atq̃ sanctissima coꝛ
pori illi est vnita. Possum⁹ autē adducere
tres spēales rōnes ꝑter q̃s fieri debz de
uotio nra maioꝛ atq̃ feruentioꝛ ad hoc fe
stum solennit celebrandū. Pria ē rō di
uine ordinationis: qz vicz sic añ oēm purā
creaturā ꝓordinata fuit huiuscemodi ꝙgi
nis ꝛceptio. vt ꝓdictū ē. Et ꝓordinata eri
am huiuscemodi cōceptionis celebratio ꝛ
solēnis veneratio: q̃d vtiq̃ sic possum⁹ ꝑ
suadere. qz sicut ꝺr Aug⁹. v. Illud q̃d est ab
hoib̄ ordinatū satis cito dissoluit: sed q̃d
est a deo nō pt dissolui imo magꝭ augmen
tat/sic aūt est de celebratione ꝛceptiōis di
gnissime mris dei Videm⁹ em̃ q̃ posteaq̃
incepit ab eccla celebrari sp magis ac ma
gis creuit ꝑ hoꝝ deuotio ad ei⁹ celebratio
nē. Nec mirū: qz vt dicit Anſ. Non ē ami
cus ꝙginis q̃ celebrare respuit festū ꝛcepti
onis. Scda est rō ꝙginee patrocinatōis
Parata nāq̃ est patrocinari singul suā cō
ceptionē deuote celebrantib̄. Jñ legit in
hist oꝛijs de abbate helchino q̃ erat in ma
ri in periculo magno: Cui roganti ꝙginez
gliosam: ipa apparuit dicēs. Si mihi ꝓmi
seris q̃ festū ꝛceptionis mee mundo cele
brandū annunciabis: hoc piculuz euades,
qō ita ꝓmisit ꝛ piculum euasit. Tertia ē
rō inchoate redēptionis. Tunc em̃ dicit pt
ichoata nra redēptio cū formata ē illa ma
teria ex q̃ sumptū est ꝓciosum nr̄i redēpto
ris corꝑis. qō sumptū ē ex ꝓria ꝙgis coꝛ
porali substātia hodierna die ꝛcepta. Nā
sic dicit Dam̃. li. iij. Filius dei construxit
sibi ꝑ ex castis ꝛ purissimis sanguinib̄ ꝙ
ginis carnē animatā ania rōnali. Jñ cum
ipe chr̄s hō preuisus fuerit ꝛ ꝓordinat⁹ a
deo añ oēm creaturā: sequit. q̃ etiā ipa ꝙ
go ex cui⁹ substantia imediate sumpta est
chr̄i ꝙsanitas ꝑ ceteris oīnib̄ creaturis
a deo ꝓordinata ē ꝛ in mente dei ꝓcepta
Recte ḡ dicere pt q̃d assumptū ē ꝑ themā
te. Necdū erant abyssi ꝛ ego iā cōce. eram.

Preuisa est igit virgo b̄ā ꝛ a dei ꝑ
uidentia ꝓordinata ꝛ añ oēm crea
turā in diuina mēte ꝓcepta ꝓritate q̃
dē dignit⁹ ꝛ ꝓfectionis atq̃ nobilitatis
tāq̃. s. dignissima: ꝓfectissima: ꝛ nobilissi
ma creatura ꝑ dei. Propt q̃ sane atq̃ fir
miter credim⁹ eā semp fuisse purissimā at
q̃ innocentissimā: nec in sua ꝛceptiōe pcti
originalis maculā ꝛtraxisse ꝛ ab eo prorsus
imunē ꝛ exemptā extitisse. Pro cui⁹ exem
ptiōis elucidatiōe tria ꝓncipaliter in hōmo
ne determinabim⁹. vicz

Pcti originalis q̃ditatiuā rōnem
Sacre ꝙginis ꝑseruatiuā sctificationē.
Difficultatꝫ notabilis satisfactiuam so
lutionem.

Primo igit breuiter explicanda est
pcti originalis q̃ditatiua rō vt exin
de facilius videre possim⁹ quō po
tuerit ab eo ꝑseruari sanctissima ꝙgo. Ut
aūt euidenti⁹ ꝛ ordinatius in hoc articulo
procedamus tria sunt a nobis per ordinē
declaranda.

Primū originalis iustitie ꝙ[illegible]s.
Scōm originalis pcti causalitas.
Tertiū originalis culpe q̃ditas.

Primo videnda est originalis iusticie veritas seu formalitas. Pro q̄ notandū q̄ sic videt velle doctor subtilis Sco. in. ij. sent. dis. xxix. Justicia originalis erat donū supnaturale faciens pfectā transmissitatē in aia q̄ntū ad oēs potētias ita q̄ natura inferior non inclinaret ꝯ iudicium superioris: aut si inclinaret q̄ntū est ex se: posset tñ a superiori ordinari z regulari sine difficultate superioris z sine tristicia inferioris qꝫ non hꝫet potentia facta in puris naturalib⁹. Hec ibi. Ex qb⁹ apparet q̄ iusticiam originalem erat in hoie triplex q̄uenientissima z vtilis rectitudo. Prima est rectitudo intellectualis rōnis q̄. s. rectitudo erat in deū ordinata z de omnib⁹ agendis recte dictabat. Scōa ē rectitudo sēsualis moderatōis q̄vicz sensualitas erat sic moderata z a rōne regulata q̄ in oīnib⁹ erat ipi recte rōni subiecta. Tertia ē rectitudo corporalis dispositionis q̄ scz sic erat corp⁹ dispositū q̄ erat ipi anie oīmode subiectū.

Scōo videnda est originalis peri causalitas. Pro q̄ notandū q̄ sicut dicit Sco. in. ij. sent. dis. xxx. Ad pcm originale concurrunt duo. s. carentia iusticie originalis tanq̄ formale: z debitū habendi eā in materiale. Sic in alijs quationib⁹ cōcurrit carētia z aptitudo ad habitū. Debitum aūt istud apd eo: statuente legē istaz. Do iusticiā tibi ade z oīnib⁹ filijs tuis naturalib⁹ do eam eadē datione quantū ē ex parte mea. Et ideo ex hac datione tenent omnes eā hꝫe z ex parte pagante p cuius actionē iste est filius naturalis ade. Et sic intrat hoc debitū per duas causas positiuas. Illa aūt carentia non habet causā nisi negatiue scz non dantem iusticiā originalem cui⁹ si q̄rat vlterius causa: nō est nisi demeritoria. q̄ scz adā demeruit ne iusticia originalis daret suis posteris. Demeritoria q̄ causa quare non dat est adā peccans: negatiua non dans est deus. Non ei si seruasset adam iusticiā originalem trāsfunderet eā pater in filiū: cū sit donū supnaturale: sed deus ipe cooperaret regulariter dando iusticiā pagato. sicut z modo aniam rationalem creat corpe pfecte organizato Hec Sco. vbi. s. ptim in solutione tertij argumenti z partim in corpe q̄stiōis Ex dictis ptz q̄ pcti originalis triplex est causa. Prima est causa obligatoria. s. deus dans iusticiā originalē ade p se z suis filijs. Scōa ē causa demeritoria. s. adā peccans. Tertia est cā negatoria. s. deus non dans. vt dictū est.

Tertio videnda est originalis culpe quiditas. Pro q̄ notandū fm Sco. vbi s dis. xxx Peccatū originale ē carētia originalis iusticie debite: z nō q̄lēcūq̄ debite sed debite qꝫ in primo parente acceptez in ipso amisse. Quia igit psona ista ē naturalis filius vel filia ade: ideo debitrix est originalis iusticie date a deo ipsi ade p se et filijs suis: et caret ea iō habet peccatū originale. Hec Sco. Ad ostendendum aūt clarius q̄re in ista psona puta in paruulo est culpabilis hmōi carentia iusticie: addit Durādus indignitatē habēdi. Ita q̄ fm ipm oportet dicere q̄ peccatū originale est carentia originalis iusticie debite inesse cum indignitate habendi. Hmōi aūt indignitas etiam intelligi potest ex dictis Scoti. precipue ex hoc q̄ dicit causam demeritoriaz peccati originalis esse adam peccantem. Nam ꝓpter peccatuz ade facta est natura humana indigna habere iusticiam originalem. Q̄ aūt hmōi indignitas sit de rōne peccati originalis patet: quia posita carentia originalis iusticie: z etiaz posito debito habendi: non propter hoc poneretur culpa originalis nisi etiam essz indignitas habendi illaz prouenies ex demerito ade. Nō pbat sic. quia si adaz non peccasset: potuisset de⁹ nō dare originalē iusticiam alicui filio⁹ eius. non em cogeret dare. et tunc in illo fuisset carentia originalis iusticie z etiā debitum habendi eam ex lege a deo preordinata. nec tamen in eo fuisset originale peccatum. quia talis carentia iusticie non essz ex demerito patris: neq̄ ex demerito filij: sed ex mera dei voluntate. Ex predictis igitur patet q̄ ad rationem seu quiditatez originalis peccati tria concurrunt. Primum est originalis iusticie carentia. Scōm est debitum habendi originalē iusticiaz. Tertium ē indignitas habendi eam. Hec p primo articulo breuiter dicta sufficiant.

Ber. de Cõceptione

Secũdo declarãda est sacratissime virgis pseruatiua sctificatio. vicz qliter ipa dei mr singlari qdã gra sctificata est in pmo instãti cõceptiõis sue p quã sctificationẽ oino pseruata ẽ ab origi-nali culpa. Pro q pmo notãdũ fm doct. illuinatũ Fran. de maronis in trac. de conceptõe ygis: q triplex est sanctificatio.

Prima est vniuersal q ania sctificat: qa vicz a pctõ purgat z el gra ꝑfert: sed ñ cõfirmat qñ possit cadere a gra. Et hec de cõi lege fit per sacra. Scda est spalis q̃ aia purgat a culpa z accipit gram: z sic cõfirmat in gra q in pctm mortale cadere ñ põt. et talis credit fuisse sctificatio ioãnis et hieremie. Tertia est singularz: q̃ sctificat ania nõ purgatiõẽ culpa/qz nulla est ibi culpa: sed collatiõe gre z ꝯfirmatõe tã-ta vt necz mortalr necz venialr possit peccare. Et h modo fuit bta ygo sctificata i pmo instãti sue conceptiõis sta z gra plena: possumus persuadere z declarare tripliciter

Primo autoritatib⁹.
Secundo figuris.
Tertio rationibus.

Primo autoritatib⁹: tres

pcipuas ad hoc autoritates adducẽdo.

Prima est Anselmi de ꝯceptu ygnali. ca. xviij. Decuit vt ea puritate ygo mr niteret q̃ maior sub deo neqt intelligi. h aũt nõ esset vez si virgo maria qñcz fuisset in originali pctõ: qz põt intelligi pura inocẽtia sub deo. Scda est autoritas glose ordinarie sup illo Jo. iij. Ok. desursũ venit sup oẽs est zc. di. q hũanitas chr̃i fuit sũpta de altitudine hũane nature. s. de statu innocẽtie in q̃ natura hũana nõ fuit pollu-ta aliq̃ macula. Tertia est autoritas salomonis Prouer. viij. q̃ fm vsum romane eccle recitat in epla in psona b. virgis di. Dns possedit me i initio viaz suaz añcz qcz faceret a pncipio ab eno ordiara sũ: vt. s. essem iesu chr̃i mr. Et hac autoritate hr̃ q cõceptio z natitas glose ygis marie pcessit i mẽte diuina cuiuscũcz alteri⁹ pure creature cõceptionẽ. Et q̃ iferri pt q p pec-catũ pmoz p̃ẽtũ maclari ñ potuit. Prohbat ꝯña p Aug. xiij. de ciui. di. ca. xj. d. Hõ pctõ suo dinũ nõ potuit pturbare ꝯsilium qũ qõ de⁹ statuerat illũ mutare cõpulent. Hec Aug. Pri⁹ aũt ordiauerat gliosaz virginẽ esse matrẽ dei. igit z ordiauerat eam oimoda puritate nitere quẽadmodũ decz matrẽ dei. Pro ꝯfirmatiõe aũt pdictarũ autoritatũ possũ⁹ ad ꝓpositũ exponere illud ps. Flumis ipet⁹ letificat ciuitatez dei sctificauit tabnaculũ suũ altissim⁹. Altissimus incz dei fili⁹ sctificauit tabuaculũ suum qõ ẽ ygo gliosa z sacratissima maria. Et mod⁹ sue sctificatõis tãgit cũ pmittit: Fluinis ipet⁹ letificat ciuitatẽ dei. Hec ciuitas ẽ ygo bta. hoc flumẽ ẽ abũdãs gra spũsscti. Ult Jo. vij. dr saluator. Qui credit in me (sic dr scptura) flumia d vẽtre ei⁹ fluẽt. Et subdit euãgelista. hoc aũt dr d spũ quẽ accepturi erãt credẽtes i eũ. Sũt aũt põderãda singla ybe ps. di. Flumis ipet⁹ letificat ciuitatẽ dei. Notãter qppe dr: fluminis. qz fuit mun⁹ gre copiosu in sua sanctificatõe sibi datũ. Fõs ei pu⁹ q est i alijs sctis creuit i ea in fluuiũ maximũ z in aqs plimas redũdauit. Hester. x. Signanter etiã dr ipet⁹: qz fuit mun⁹ gre ꝓtuosũ. Et certe ita ꝓtuose z impetuose descendẽs vt oẽm maculã cuiuscũcz pcti ꝓueniret. Ult ipa dici põt fõs horroz: pute⁹ aqz viuentiũ. s. graz spũalũ q̃ fluũt ipetu de libano scz de mõte deitatz. Eccli. xxiij. Notãter itez dr: letificat. qz fuit mun⁹ gre deliciosũ. Legim⁹ Lu. j. q infãs ioãnes exultauit in vtero cũ fuit emũdat⁹ ab originali pctõ et replet⁹ spũsctõ. Vltro igit magr credẽdũ est ygnẽ exultasse qñ p gre plenitudinem sctificata ẽ in mr̃is vbo ab istãti ꝯceptõis. hoc est vtiqz tãto magr credẽdũ qnto i ea copiosi⁹ gre mun⁹ descẽdit. Signter ipsaz addit: ciuitatẽ di. qz fuit mun⁹ gre fructuosum: qz vicz p h facta ẽ ciuitas dei: de q̃ alibi ps. dr. Gliosa dicta sũt de te citas dei.

Secũdo declarãda est pu

ritas ꝯceptõis b. marie p figuras tres: ad h pncipales figuras adducẽdo. Prima est de paradiso voluptatz. Figurata em fuit bta ygo in paradiso voluptatz in q̃ fuit positus adã i statu innocẽtie. Fuit ei b. ygo hortus delitiaz i q̃ posit⁹ ẽ scds adã. s. chr̃s de

q̄ ōr.ſ. Oꝛ.v. Factꝰ ē p̄m⁹ dā in aīam viuēte.nouiſſimꝰ aūt adā i ſpū viuificātē. Et ſeq̄t. Primꝰ hō de terra terren⁹. ſcōus de celo celeſtȝ. Q̄ō itelligit nō q̄ntū ad diuerſitatē nature:ſed ꝓpr̄ diuerſitatē z differentiā q̄ntū ad q̄litatē ꝓtuȝ z vicij/ culpe et gr̄e. Q̄ aūt b. ꝥgo figurata fuerit p paradiſū voluptaȝ/teſtat Dam̄.in ſer. ō natiuitate ei⁹: dices ad eā. Tu appellaȝ itel/lectual' edes ſacratioꝛ ac d̄nioꝛ antiq. In illa em̄ terren⁹ adā hitauit: in te aūt d̄ns celi. Hec ille. Sic ḡ in paradiſo voluptatis nihil erat ioꝛdinatu:ſed oīa q̄uenientiſſime oꝛdinata: ita a foꝛtioꝛi rōne credēdū eſt ō ꝥgine gl̄oſa q̄ i ea nihil vnq̄ fuit inoꝛdinatū. ¶ Scōa figura eſt de arca diluuij. Figurata em̄ fuit etiā ꝥgo ſctiſſima i arca diluuij: de q̄ Gen̄. vj. dixit d̄ns ad Noe. Fac tibi arcā de lignis leuigatȝ. Ut̄ Dam̄, ybi ſ. Te arca p̄figurauit ſecūdi mōi ferēs ſemina. Tu em̄ chr̄m mōi ſalutē genuiſti q̄ petr̄m q̄dē ſubꝛuit ei⁹q; inūdatōes mitigauit. Hec ille. Deꝰ igit̄ p̄ dixit filio vt faceret ſibi arcā. Hāc in quā ver⁹ noe. i. ip̄e chr̄s ingrediēs/ mōm a diluuio ſaluauit: et hec fuit de lignis leuigatȝ. i. cōplanatȝ: q̄a fuit ab oi aſpitate petri imūis. ¶ Tertia figura eſt de arca teſtamēti. Figurata em̄ etiā fuit in arca veterȝ teſtamēti: de q̄ loq̄t̄ apl̄us Heb. ix. di. q̄ ſcōm tabnaculū q̄ō dr̄ ſctā ſctōꝝ hēbat arcā teſtamēti circūtectā ex oi pte auro: in q̄ erat vrna aurea hns manna Per hoc q̄ arca illa erat in ſctōſctōꝝ/ dat intelligi excellētia ſcritatȝ marie. Corpus aūt ꝥgis intelligit p arca. et p vrnā aureā hns māna intelligit ei⁹ aia tota plena z ifūmata charitate: hns in ſe gr̄e plenitudinē. Illa aūt vrna pus fuit ipleta manna q̄ poſita i arca. p quod itelligit q̄ ania btē ꝥgis pus naturalr fuit gr̄a plena q̄ corpi vnita. et ſic ab oi macla pſeruata. q̄a gr̄a illa q̄ ſic fuit pūēta equalet (vt ōr Sco. i. iij. di. iij.) oꝛiginali iuſticie quātū ad acceptatione diuinā: imo excedit. Ad ꝓfirmatōez aūt maioꝛē poſſet ſupaddi figura de thꝛono ſalomōis. de q̄. iij. Reg. x. Fecit rex ſalomō thꝛonū de eboꝛe grāde z veſtiuit eū auro fuluo nimis: z ſūmitas thꝛoni rotunda ⁊c. ſequit̄. Nō eſt factū tale op⁹ i vniuerſis regnis. Iſte thꝛon⁹ ſignificat brāz virginē q eſt thꝛon⁹ i q̄ ver⁹ ſalomō chr̄s ſedit et quē ſua ſapia fecit. Ebur aūt eſt os elephātz cādidū: p q̄ō ꝥginitas deſignatur. Elephas em̄ eſt anial caſtiſſimū: z natꝝ raliť inimicať ſerpēti. Et de b. ꝥgine dicit Gen̄. iij. Inimicicias ponā inť te. ſ. ſerpentē/z mlierē ⁊c. ſequit̄. Ipa ꝓteret caput t. Caput q̄dē ſerpentȝ eſt initiū ſuggeſtiōis quā b. ꝥgo nunq̄ recepit. Pōt z pctm̄ oꝛiginale dici caput diaboli. q. ſ. eſt radix et initiū alioꝝ p̄ctoꝝ: z p̄mū pctm̄ q̄ diaboli⁹ dñať boi. Hoc igit̄ diaboli caput ipſa ꝓtriuit. q. nullū p̄ſus in ea locum habuit pctm̄ oꝛigiale. z ſic ꝓtriuit caput. i. p̄tātem quā hz diabolus ſup hoiem p pctm̄ oꝛigiale. Summitas thꝛoni rotūda ſignificat celeſtē cōuerſationē. Nō eſt factū tale op⁹ in vniuerſ regnis. q. nec p̄mā ſimilē viſa ē nec hr̄e ſeq̄ntem.

Tertio declarāda eſt puritas virginalis ꝓceptiōis p rōnes: tres ad hoc p̄ncipales rōnes adducēdo ¶ Prima fundaťin redēptoꝛis reuerētia. Illud enim ponēdū eſt z renēdū tanq̄ cōueniētiſſimū q̄ ptinet ad chr̄i reuerentiā z eius excellētiā: dū tn̄ nō ſit repugn⁹ vniuerſalitati redēptiōis p ip̄m facte. Sed ponere ꝥginez dei matrē fuiſſe pſeruatā ab oꝛiginali pecato in ꝥtute paſſiōis chr̄i p̄uiſe a deo ſpecrat ad chr̄i reuerentiā z excellentiā reſpectu ſue oꝛigis ex ip̄a ꝥgine: iſto dicere op poſitū videť facere ignominiam chr̄o. ſ. q̄ nat⁹ fuerit de mr̄e q̄ aliq̄n fuerit peccatr̄. Neq; talis pſeruatio repugnat vniuerſalitati redēptōis p chr̄m facte. Nō em̄ ex hoc ſequit̄ q̄ chr̄s nō ſit oim electoꝝ redēptoꝛ vniuerſaľ. ſ. ex eo q̄ ipſa ꝥgo ſic pſeruāta nō ſit redēpta p chr̄m. q. talis pſeruatio ē nobiliſſima redēptio. igit̄ ⁊c. ¶ Scōa rō fundaťin mediatoꝛis efficacia. Et hāc rationē ponit Sco. i. iij. diſt. iij. ſic di. Perfectiſſim⁹ mediatoꝛ hz pfectiſſimū actū mediādi reſpectu alicui⁹ pſone, p q̄ mediat. ſz chr̄s eſt pfectiſſim⁹ mediatoꝛ. igit̄ habuit pfectiſſimū gradū mediādi poſſibilē reſpectu alicui⁹ pſone. ſed reſpectu nulli⁹ habuit pfectioꝛē ſiue excellētioꝛē gradū mediandi q̄ reſpectu marie. q̄ reſpectu ei⁹ habuit pfectiſſimū gradū poſſibilē mediatiōnis. Sed hoc nō eſſet niſi meruiſſet eā pſeruari a pctō oꝛiginali: vt ꝓbabiť. q̄ chr̄s me/

ruit mariā a pcō originali pseruari. ḡ de facto fuit pseruata. Premissa ꝓpositio vicz q̄ chr̄s nō habuisset respectu marie pfectissimū gradū mediatiōis possibile nisi meruisset eā pseruari a pcō originali: pbar ab eodē scō. triplici rōne. ¶ Prima ē rō recōciliatiōis: q̄ vicz sumit p cōpationē ad deum cui recōciliat. ¶ Scda ē rō liberatiōis: q̄ sumit p cōpatiōem ad malū a q̄ mediator liberat. ¶ Tertia est rō cōicatiōis: q̄ sumit p cōpatiōez ad psonā quā recōciliat ꝛ cui bona cōicat. ¶ Ad declarationē pme ratiōis ponit exēplū tale. Aliq̄s offendēs regē in rātū demerek vt oi filio ei⁹ naturali rex offendak/ꝛ offensus exheredet ipm. Ista offensa statuik nō remittēda nisi ab alq̄ incēte offerak regi aliq̄ obsequiū magz placens ꝛ gratū q̄ pcm̄ fuerit displicēs ꝛ offensiuū. Aliq̄s igik offert obsequiū ita gratū q̄ recōciliat filios vt nō exheredent: tm cuilibet eoꝝ rex offēdik: lz postea remittat offensam ꝓpter nēi ita mediatoris. Sed si mediator ille posset ita pfecte placare regē vt ꝓueniret respectu alicui⁹ filij ire ne ei offenderek: h magz esset q̄s si rex offensam hītā ꝛ talē remitteret, sed h nō est ipossibile: cū hec offensa nō sit ex culpa ꝓpria: sz ex alia ꝛcta. Ex h arguik sic. Null⁹ pfectissime placat aliquē p offensa alicui⁹ ꝛhenda nisi ꝓueniat ne illi offendak, ꝛ nā si iā offensum placet vt remittat/nō pfectissime placat. Sed in ꝓposito de⁹ nō offendik anie p motū interiorē in ipo: sz tm ꝓpr culpā i ipsa ania. ḡ chr̄s nō pfectissime placat trinitātē p culpa ꝓtrahēda a filijs ade si non ꝓueniat vt alicui trinitas nō offendak. et p cōsequēs q̄ aia alicui⁹ filij ade nō habeat culpā talē. ¶ Scda rōne sic arguit. Perfectissim⁹ mediator merek amotionez ois pene ab eo quē recōciliat. sed culpa originalis ē maior pena q̄s ipsa carētia visiōis diuine. Pcm̄ em̄ est maxia pena nature itellectualis inter oēs penas et⁹: cū sit ablatio boni iusticie qō est magz cōueniēs ꝛ meli⁹ ipsi volūtati ꝛ volēti q̄s ḡdcūq̄ bonū cōmodi alteri⁹ a iusticia. Volūtas em̄ inq̄ntū habet affectionē iusticie. i. inq̄ntū libera ē: est simplr nobilior seipa inq̄ntum habet affectionē cōmodi. Et in h bñ ꝓficak illō augustinū lib. de libero arbi. Iussisti dñe ꝛ ita est vt sibi ꝓpi pena sit ois inordinat⁹ anim⁹. Si ergo chr̄s fuit perfectissim⁹ mediator: hāc penā grauissimā meruit ab aliq̄ auferri/nō nisi a mre. ḡ ꝛc. Cōfirmak istō p exēplū. qz si filio ade esset maxia pena regē ꝛ eū offendi: nullus eū pfectissime recōciliaret nisi auferret ab eo nō tm exheredatōez sz etiā esse inimicū regis. igik ꝛc. ¶ Tertia rōne arguik sic Nullus est pfectissim⁹ recōciliator nisi alicui psone conferat sūmū bonū qō potest p illū mediatorē haberi. Sz innocētia illa. s. pseruatio a culpa cōtrahenda p hāi p mediatorē pfectissimū. ḡ hmōi innocētia alicui psone humane collata est. Hec Sco. vbi s. nisi pauca q̄ circa secūdā viā dicta sunt de pcō q̄ sumunk ab eodē scoto in. ij. sent. di. xxxvj. ¶ Tertia rō principalis fundak in pcō originalis miseria. Pcm̄ em̄ originale tollit dei dilectionem siue dei grām: ponit dei offensionē siue dei inimiciciā ꝛ diabolicā subiectionē. Nā ꝓpr pcm̄ originale ōr apl's Eph. ij. Eramus natura filij ire. Hec aūt nō pñt ꝓuenienter dici de brā ꝑgine. Cū em̄ sit mr̄ gr̄e/specialiter a deo electa ad repationē gr̄e quā humanū gen⁹ pdiderat: nō est cōueniēs dicere q̄ aliq̄n fuerit ꝓuata gr̄a. Cum sit mr̄ dei/ nō est ꝓueniens dicere q̄ aliq̄n fuerit inimica dei ꝛ filia ire. Nō em̄ ꝓuenienter assumik p medio ink aliq̄s ad reconciliandū vnū alt̄i aliq̄s in q̄ est etiā illō p qō facta est inimicicia: et q̄ eandē inimiciciā hz ad eum cui facieda est recōciliatio. Virgo aūt brā electa est p medio tali ink deū ꝛ naturā hūanā. nō est ḡ cōueniēs dicere q̄ aliq̄n fuerit in indignatōe dei. Itē cū ꝑgo beata sit mulier illa sub cui⁹ ꝓtate tradit⁹ est diabol⁹ ꝛ spāliter ordinata ad ꝓterendū caput diaboli: iuxta illō Gen. iij. Ipa conteret caput tuū. qō a deo dictū est diabolo de ꝑgine gl̄iosa. irrōnabile est dicere q̄ aliq̄n fuerit diabolo subiecta ꝛ sub diaboli potestate. Predicta ꝓpe incōueniētia sunt ꝛ ita absurda q̄ nulli vero catholico psonare pñt nec debent. psertim cū pagan⁹ ille mahumet⁹ in alchorano suo dicat. Nō est in filijs hoim quē nō tetigerit sathan: preter Mariā ꝛ filiū ei⁹. ¶ Cōfirmank aūt p dicte rōnes. qz sicut arguit sco. in. iij. di. iij. Chr̄s videk imediati⁹ fuisse reparator ꝛ reconciliator nr̄ a pcō originali q̄s ab actuali qz necessitas incarnatōis ꝛ passionis chr̄i

assignat cōiter ex pctō originali. sed suppo nit cōiter q̄ ch̄s fuit ita pfect⁹ mediator respectu ip̄i⁹ marie q̄ eam p̄seruauit ab oi pctō actuali. ḡ t ab originali. Jtē pctm̄ orī/ginale magz viciat t inficit psonā q̄s pctm̄ veniale: qz nō p̄t pctm̄ originale stare cum gr̄a. veniale autē bñ stat cū gr̄a. sed voluit fili⁹ dei (vt s. ponit) p̄seruare matrē suam a pctō veniali/ vt eius puritas seruaret. ḡ a fortiori etiā ab originali.

Tertio declarāda ē difficultatz no/tabilis satisfactiua solutio. Et p̄/cipue h̄ notabim⁹ circa p̄dicta tri/plicē difficultatem.

¶ Prima sumit ex rōne naturalis ꝓpagatio/nis.
¶ Scōa sumit ex rōne pena/ (nionis. lis inflictionis.
¶ Tertia sumit ex rōne p̄sonal⁹ cōditōis.

Prima igitur difficultas

sumit ex rōne naturalis ꝓpagationis? quia ꝑgo btā fuit ꝓpagata natural⁹/lege cōi alī orū. sed rōne natural⁹ ꝓpagatiōis a primis parētib⁹ ꝓtrahit pctm̄ originale. ḡ ipa con traxit pctm̄ originale. Et p̄t hec rō ꝓfir/mari p̄ auctoritates. qz Ro. v. dr. Oēs in adā peccauerūt. et ū nisi qz fuerūt in eo fm rōnē semialē. Hoc modo aūt fuit in eo be ata ꝑgo. Jtē Aug. sup illud Jo. Eccepa/gn⁹ dei tē. solus innocēs: quia nō sic venit sez fm cōem ꝓpagationē. Rūsio fm Sco. vbi s. Quilibet fili⁹ ade natural⁹ est de/bitor originalis iusticie: et ex demerito ade caret ea. et ideo ois talis hz vnde ꝓtrahat originale peccatū. sed si alicui in p̄mo istā ti creatiōis anīe det gr̄a: ille lz careat ori/ginali iusticia: nunqz tñ est debitor ei⁹. qz merito alteri⁹ p̄uenientis pctm̄ dat sibi gr̄a q̄ equaler illi iusticie q̄ntū ad acceptationē diuinā: imo excedit. Quantū est igit ex se ḡlubet hīet pctm̄ originale/ nisi ali⁹ p̄ueni/ret meredo. Et ita dicendū q̄ oēs ꝓpaga/ti natural⁹ ab adā sunt pctōres. hoc est ex modo q̄ hñt naturā ab adā/ habēt vñ care ant iusticia debita: nisi eis aliūde conferat. sed sicut potest de⁹ post p̄mū instās ꝓfer/re gr̄am: ita p̄t t in p̄mo instanti. Hec sco. Vnde patet q̄ licz btā ꝑgo fuerit cōcepta in peccato originali radicaliter: hoc est q̄n tū ē ex modo sue p̄ceptionis: nō tñ forma/liter t actualiter. Contraxit ergo peccatuz originale de iure sez cōi: sed non de facto.

Secūda difficultas sumit

mit rōne penalis afflictionis. Hā ꝑgo b̄a ata habuit penas cōes nature humane: vt sitim: famē: mortē t hmōi: q̄ insti gunt no/bis ꝓpt pctm̄ originale: nec erāt in ea volū tarie assumpte. qz nō erat redēptrix vt re/paratrix nr̄a. al⁹ nō fuisset fili⁹ redēptor oim generaliter. Rūsio fm Scot. vbi s. Rō ista nō ꝓcludit. qz potest mediator recōci/liare aliquē vt auferant ab eo pene sibi inu/tiles/ et relinquat in penis sibi vtilibus. originalis aūt culpa non fuisset vtilis ma/rie pene. tñ tales fuerunt vtiles: quia eis meruit. Hec Sco. Possum⁹ itaq̄ dicere q̄ ꝑgo btā nō fuit excepta a penis tal⁹ ꝓpt triplicē causam. ¶ Primo ꝓpter ipsi⁹ ꝑgis vtilitatē: vt patet ex dictis. Vñ dicūt aliq̄ virginē beatā a morte tali nō fuisse exem ptā ad maiorē cumulū meritoꝝ eius. quia vt dr Aug. xiij. de ciui. Di. Quid p̄cios⁹ q̄s mors p quam fit vt etiam oia delicta deleant et merita cumulati⁹ augeant: psal misita dicente. Preciosa in conspectu domi ni mors sanctoꝝ eius. ¶ Secūdo ꝓpter dei veritatem: vt. Ps. q̄ vniuerse vie dñi misericordia t veritas. Jn virgine igit vo luit deus exercere misericordiā p̄seruando ab originali culpa: et iusticiā/ relinquendo eam subiectaz penis originalis peccati. q̄a misericordia non expellit iusticiā: dicente Ps. Misericordia t veritas obuiauerunt sibi/ iusticia t pax osculate sunt. ¶ Tertio ꝓpt filij p̄uilegiosaz dignitatem. hoc em̄ ita fa etum est ne videret ꝑgo maiori dotata p̄ui legio q̄s ch̄s redēptor nr̄ q̄ nullū pctm̄ ha buit: et tamen pro salute humani generiz mortuus est.

Tertia difficultas sumitur

ex ratione p̄sonalis conditionis. quia vir/go beata prius naturaliter fuit p̄sona t fi lia Ade q̄s habuit gratiam. Jn illo ergo priori tenebatur ad iusticiam originalez quia naturalis filia ade: et non habebat eam. ergo ꝓtraxit peccatum originale. Et confirmatur: quia in illo priori nature nō fuit iusta: ergo fuit iniusta vel non iusta: ex. ij. peri her. Responsio fm Scotum vbi sup. Consequentia non valet. quia fm il/

tā ꝑmitatē nature natura aie ita naturaliꝫ ꝓcessit ꝓuationem iusticie sic ipaz iusticiaz ꝫ sic illo ꝑtu non habuit iusticiā sic nec ꝓuationē iusticie. Sz inde pōt inferri q ō rōne nature q̄ est fundamentū filiationis ade nec in ea includiꝫ iusticia nec ei⁹ carentia: qō ꝛcedo. Etsi dicas q ipa prius naturaliter fuit carens iusticia q̄z hīs cā. Dico q hoc prius natura nunq̄z inest sibi sed tm̄ inesset si cā extrinseca non impediret et poneret ei⁹ oppositū in esse. Nō em̄ est ordo nature int ꝓuatiue oppositā p compationē ad tertiū non est nisi q hoc inesset si aliud nō impediret. Vel est prioritas in intellectu q sc̄z istud ꝑius intelligiꝫ vt ꝓuatū Et ad ꝛfirmationē dicendum q tali ꝛsequentia non valet i ꝑdicatis cōpositis. vt non ē albū lignū: ḡ est nō albū lignū. Ita hic. Non ē iusta in ꝑmo istanti. i. rōne sui: ḡ est non iusta: non sequiꝫ q neutrū eoruz essentialiꝫ includit. Etsi arguas in ꝑmo instanti nature vere intelligiꝫ nō iusta. Dicō q non/sz vere non intelligiꝫ iusta quia abstrahentiū nō est mendaciū. ij. physico. Hec Sco. qō intelligiꝫ de abstractione ꝓcisiua t nō de diuisiua. Sed restat dubiuz cū ꝓgo btā fuerit in sua ꝛceptiōe sctā quō differt mundicia ꝛceptiōis ꝓginis a mundicia ꝛceptiōis chr̄i. Videnꝺ em̄ ee eḡles Rūsio. Satis patet ex dictz magna inter eas differentiā q maria ex mō sue cōcepti onis incurrisset pctm̄ originale nisi fuisset spāli ꝑilegio ꝑseruata. Chr̄is ꝓo nō indiguit tali ꝑseruatione sed ex mō sue ꝛcepti onis sanctissim⁹ t mūdissim⁹ fuit. Maria igiꝫ indiguit gr̄a redemptiōis q̄ fuit ꝓuenta nō aūt chr̄is Etsi arguas. Si virgo maria indiguit gr̄a redēptionis aut indiguit q̄ fuit: aut añ q̄ esset. Non scōm q indigētia in aliq̄ ꝑsupponit illud: ḡ q̄ fuit: et sic alq̄ habuit defectum gr̄e. Dicenduz q indiguit gr̄a dei q̄ erat in suis causis prime ꝓductiuis vt ꝓueniretur a gr̄a dei. Vel dicendū q in ea instās indigentie fuit distinctū ab instanti gr̄e loq̄ndo de instāti nature. Relinquiꝫ itaq̄z tā sufficienꝫ declaratū ex dictis q ꝓginis mr̄is dei cōceptio fuit purissima atq̄z sctissima Et sic singularit excellens ꝛceptionē cuiuslibet alteri⁹ bīāne ꝑsone q etiā ꝛceptio i mēte diuina ꝓcessit cuiuslibet alteri⁹ pure creature ꝓductionem: quē admodū sonāt ꝛba ꝓposita in ꝑsona ipi⁹ ꝓginis: dī. Necdū erat abyssi t ego iā ꝛcepta erā. Hanc igiꝫ ꝛceptionē ꝓginis veneremur t tota mentis deuotiōe celebrem⁹ vt hāc sacratissimā ꝓginē apud deū patronā t aduocatā habere semp mereamur: Amen

Sequiꝫ ꝑbatio ad modū elegās t satis efficax puritaz imaculate ꝛceptiōis mr̄is dei ex dictis Reginaldū in sua sūma

Puritas ꝓginalis ꝛceptionis pōt ꝑbāi ex trib⁹. vicz

Ex redemptionis nobilitate.

Ex sacre scripture autoritate.

Ex miraculoz claritate.

Primo ex redēptiōis nobilitate sic Rōnalis creatura inꝺ redimendas dilectissima fuit mō nobiliori t excellentiori redēpta. Argumētū ē euidēs. Credū est em̄ a ꝓo catholico q chr̄is fuit redemptor ꝑfectissim⁹ t modū ꝑfectissimū redemptiōis t nobilissimū erga dilectissimā matrē tenuisse. Hoc⁹ aūt redimēdi nobilissimus ē ꝑseruare ex gr̄a spāli. vt redempt⁹ nullā pctī maculā incurrat: sz cū gr̄a alias ꝑ pctm̄ ꝓmoz parentū amissa: merito redimentz ad esse ꝓdeat sic in ꝓgine dicim⁹ ee factū Et sic̄ꝫ dicat q nō est possibile q ꝗs redimaꝫ nisi pri⁹ fuerit captiu⁹ nec ꝑ ꝑns ꝗs ꝑt a pctō redimi nisi fuerit in pctō. Respondeꝫ q redēptio nō sp̄ dic̄ redemptum fuisse actu in pctō vel in carcere sed tm̄ fuit in potētia. sicut dicim⁹ q chr̄us redemit nos a morte eterna in q̄ morte q̄ est quedam ꝓuatio sempiterna nūq̄z fuim⁹. actu sed solum in potentia. Et iste modus redimēdi fuit i chr̄o respectu generis hūani qō poterat morte eterna damnari nisi chr̄istus ipm̄ redemisset. Sed alius ē modus redimēdi nobiliorz. s. a peccatoz morte eterna quali modo gloriosa virgo fuit redempta t fm̄ hunc modū chr̄istus fuit perfectissim⁹ redemptoz. Nam nobilius ē custodire vel retinere aliquē ne cadat in lutū q̄ post casū a luto illū ꝛleuare. iste igiꝫ modus redimēdi nobilissim⁹ maxie debuit cē in dei mr̄e sup oēs creaturas dilectissima. Et ad idē alia adducek rō talꝫ. Spūsorius dei mr̄ez ab oi pctō venali ꝑseruat. ergo t

ab oī originali. añcedēs est nātū ex cōi sententia doctoꝝ. sed ꝓña ꝓbat. qa originale pcm̄ magis est ꝰ dīni honoris reuerētiaz q̄ veniale. qz esse cū gra originale nō pōt. veniale aūt pōt stare cū gra. Originale pec catū est ducēs ad dānationē. veniale ꝓo n̄ ducit ad dānatiōem. et sic de multis aliꝭ differentiꝭ original' z venialis pcti. Si g̃ spūsctō facēte virgo nō habuit pcm̄ veniale qō ē min⁹: nec habuit originale qō est ma⁹. Et sic patet fundamentū q̄ ostēsum est ꝙginē esse redēptā mō nobilissimo: qz a pctō nō qō infuit: sed qō inesse potuit.

Secūdo ex sacre scripture

autoritate. Et p̄mo volum⁹ ponere autoritates regū ꝙphe. Et primo autoritatem ps̄. in q̄ ōt. In sole posuit tabnaculū suum et ipe tanq̄ spōsus procedēs ō thalamo suo Dauid igit rex z ꝙpha loq̄ns de incarnationis mysterio ex cui⁹ stirpe virgo descendit: ōt. In sole posuit tabernaculū suum: z ipe tanq̄ spōsus procedēs de thalamo suo. Ubi ꝙginez vocat solē: dei thalamū atq̄ spōsaz. Sol ōr q̄si solus lucēs: vel sup oia lucēs. qō vtiq̄ oñdit virginē sup oēm creaturā luc̄ z gre excellētiā obtinere. Nā sic sol a sui creatiōe fuit lucid⁹: sic ꝙgo gl̄iosa a sua ꝓceptiōe siue in sue anie creatiōe fuit luce charitatis z gre lucida atq̄ plena. Et hoc est qō voluit singulariter exprimere Gabriel dicēs ꝙgini Aue gra plena. Ubi scēdū est q⁹ sm Fran. de maro. gra ponit in ania sm q̄druplicē modū: teste scptura sacra. Primo p modū indumēti honestatis. qz sicut esset ꝓcundū videre puellam nudā nobilissimis ortā natalib⁹ in medio viroꝝ solennū: ita aiam carentē gra vere cūdū est videre in medio angeloꝝ nos cuiustodientiū q̄ intuitiue ipam cernūt. Unde de tali aia vestimēto gre sic ꝓuata ōr Ezechiel. xvj. Transiēs p te vidi z eras nuda z ꝓfusiōe digna. sed ania q̄ hz gram est ad instar ꝙginis vestimēz candidissimis idute. et ideo ōr Apoc. xix. q⁹ vroz agni ꝓparauit se z datum est illi vt cooptat se byssinū splēdens candidū. Byssinū aūt sūt iustificatiōes scōꝝ: qō nō milī p gram fit. Secūdo gra habet esse in ania p modū lucis ostendentz. qz sicut luna est opaca z nō videt nec cognoscit a nr̄o sensu: ita ania nr̄a q̄ est sine gra a deo est incognita spūaliter sicut dictū est fatuis ꝙgib⁹ a dño Matt. xxv. Nescio vos. Q̄ aūt est in gra: est a dño familiariter nota: vt dicat ei qō scribit Exo. xxxiij. Ostēde mihi glōriam tuā. Ego ostendam omne bonū tibi. Tertio mō habet esse gra in aia p modū pulcritudis decorantz. qz sicut aliq̄ domicella ōr tota deformis q̄n caret aliq̄ ꝓdicīone sibi ꝓdecēte: sic aia q̄n caret gra est tota deformis. Ut̄ sm Gre. Oēs ꝓtutes q̄ sūt in aia sine gra sunt deformes z eaꝝ act⁹. et iō aie se sponte spoliāti gra ōr Esa. xlvij. Denuda turpitudinē tuā. Q̄n aūt hz gram tūc est pulcerrima creatura: ita vt ipam videre sit nimis delectabile. Et tūc ōr ei. Pulcra es z decora filia hierl'm. et Cañ. vj. Pulcra es amica mea: suauis z decora. Quarto gra hz esse in aia p modū scritatz q̄tātz. Sic em hō san⁹ nō inq̄etat a ꝓtierate humorū: ita ania exīs in gra nō impugnat iugiter vt vincat ab impugnatiōib⁹ passionum. Sed q̄n caret gra tūc exīs q̄si infirma molestat multipl'r a passiōib⁹ pcōꝝ: vt ab ira et ꝓcupia. Pro q̄ infirmitate ōr apl's. j. coꝝ. xij. Inf̄ vos mlti infirmi z ibecilles z dormiūt mlti: ꝓp'. s. defectū gre. Sed q̄n advenit gra: tūc aia efficit sana. Jō ō aia existente in gra ōr Esa. lvj. Tūc erumpet q̄si mane lumē tuū z sanctitas tua orief. Hec Fran. Patet igit quō aia sine gra ē q̄si nuda z magne ꝓcundie exposita. Et scdo a deo spūal'r cognita. Tertio turpis z ōfomata. Quarto etiā est infirma. Quis autez amic⁹ dei z ꝙgis ab eno in ipsi⁹ chr̄i mātrē electe audeat de ipsi⁹ aia sentire talia? Hec igit ꝓuidens regi⁹ ꝓpha spūsctō assūtus dixit. In sole posuit tabnaculū suū. i. in ꝙgine ab exordio sue creatiōis gra splēdida z a dō dilecta z oi future ornata vnigenit⁹ p̄fis posuit tabnaculū suū. i. illā singularit elegit vt esset ei⁹ sacratissima mat̄ z angeloꝝ regina. Jdeoq̄ ꝓpha Dauid videns in spū ei⁹ scriptarē z prerogatiuaz ꝙgis supoēs creaturas excellētē: dixit ei. Audi filia z vide z inclina aurē tuā: qz ꝓcupiuit rex spēm tuā. ps̄. xliij. Et in ps̄. seqnti inq̄t idē ꝓpha. Sctificauit tabnaculū suū altissim⁹: adiuuabit eā de⁹ mane diluculo. i. in ꝓncipio sue creatiōis. g̃ si de⁹ eam ab originali nō ꝑseruauit: nō adiuuit eam diluculo

sed post diluculū. Alie sunt autoritates in psal. z in pphetz q̄s sine nūero q̄ videnf ad scriptaē virginis in pma sui creatōe ptine/re. sicut ille maxie q̄s sctā mr ecclia accipit ex sacra scptura ad ipsi⁹ laudē z gliam. sic accipit z de ipa canit illō puer. vij. Dñs possedit me in initio viaz suaz zc. Et spe cialr Cañ. iij. de ipa exponit illō ybū To ta pulcra es amica mea z macula nō est in te. Sed si aiaz habuisset pcō originali de/turpatā quō spūssctūs dicerer: Tota pul/cra es zc. Si dicaf q ipa se ot in canticis eisdē et ita recitat ecclia de eadem virgine Nigra sum sed formosa. Hec aūt nigredo videf dicere maculā. Rñdef q hec nigre/do nō ot maculā necz defoꝛmitatē: sed foꝛ mositatē. Et hoc innuit cū sequit: sed foꝛ mosa. Zte de ipa z in psona ipsi⁹ ot ecclia illud Eccī. xxiiij. Ab initio z añ secla crea/ata sum. q̄ō de nulla alia legif: acsi diceref. Ab initio pusa q̄ sctā creari: z usq̄z ad fu/turuz seculū. s. glie nō desinam: z sp ero sctā: q̄z nunc̄z peccabo. Unō oia ibidē posita si bñ pōderenf/maxima notāt ygis excellē/tiā z ybis z figurz arboꝛ cū oꝛ. Qua/si cedr⁹ exaltata sum in libano. Cedr⁹ q̄dē sine ymbꝛ z imputribile est ac sp viret zc. Respice cuncta inde sequentia z anio dili genti consideꝛa.

Tertio ex miraclꝭ claꝛi/tate.

Refert em mgr Joānes roꝛeti in ser mone quē in cōcilio basilien si fecit ō conce ptione marie ygis/ miracula. Et pmo de abbate Helsino/ q̄ cū in medijs oceani flu ctib⁹ veniss̄et auxilio ab ea exposcēti iniun cto sibi annuatiz celebꝛare celebꝛādāq̄ p/dicare cōceptionez imaculate ygis: sedata subito q̄ piclitabaf tēpestate: salu⁹ cū oi co/mitiua reuersus est in patriā. Unō dicit hic mgr Joānes in ser. isto in cōcilio Basili/ensi pdicato q venerabil⁹ Anselm⁹ cātua/rien⁹ archiep̄s hec miracla recitat in epla quā scpsit de cceptiōis ygīnis celebratōe ad coepos anglie. Secūdū miraculū in epla pdicta positū (vt ot idē mgr ioānes(est ō ioāne oꝛdie leuita/regz Hūgarie ger mano: quē cū immaculata ygo de nuptijs ad combatū reuocasset/admonuit annuatiz celebꝛare z celebꝛandā pꝛedicare suā conce ptionē venerādā: quā ille postmodū adlei ensis pliarcha effect⁹ p vniu ꝛsam suā do cesim ppetuis tpib⁹ instituit celebꝛandam. Aliud miraculū refert mgr ioānes vi/talis de oꝛdie minoꝛ in defensorio ygis. et mgr hēric⁹ de hassia i tractatu suo ō ma cula bti bernardi q̄lit anno dñi M.ccc.vij. q̄dā lectoꝛ de oꝛdine pdicatoꝛ noie Pau/lus: cū in ecclia cracovien. pdicaret z cōe ptionem ygis: in medio sermonis cecidit añ altare: indeq̄z obmutescēs domū delaf indilate die clausit extremū. Aliud mi raculū refert pfat⁹ magr Jo. vitalis de fre gerardo de oꝛdie fratꝛ minoꝛ: q̄ postq̄z z cceptōez ygis pdicauerat/missā celebꝛare veller: sublatz ab altari sacramētalib⁹ spec eib⁹/imaculata ygo ipm icrepās arguitat dē ipo coꝛrepto z penitenti/ sublatas spes itez restituit. Finitaq̄z missa: idē gerardus ambonē ascēdēs sine moꝛa/mira q̄ sibi ac/ciderant pplo enarrauit. Aliud miraculū refert idē vital⁹ contigisse in q̄daz ecclesia lemouicen. de q̄dam religioso in ista opini one adeo ira ptinaci vt nunc̄z pdicaret ōn imaculatā virginē originali macula fuisse maculatā assereꝛet. Tādē visa die int⁹ sas solēnia ceteꝛz intactz fratrib⁹ lup⁹ sil/ua venēs/ipm palā stragulauit. Mira culū aliud recitat idē mgr Jo. cōtigisse in eccīa ciuitatz Jdonij de q̄dā frē pdicatoꝛe q̄ cū opinionez istā sustinere decreuisset in publica disputatiōe sub mgro Odone cā pan. oꝛdinis fratꝛ btē Marie de carmelo z positionē suaz vellet incipe: subito ceus mut⁹ z amens/octauo die ab hac luce diss cessit. Septimū miraculū. Refert em ſa ma publica p vniuersam angliā de magis alexādro necz/doctoꝛe oꝛonien. vniuersi/tatis: q̄ cū vellet vice q̄dā celebꝛitatē ac ptiōis ygis pphanare in disputatōe publi ca: nocte pcedēte intolerabilr coꝛrep⁹/cō vexatio dedit intellectū: suāq̄ temeritatez cogscens: ad honoꝛē ygis sermonē fecit q incipit Fiat luꝛ. in q̄ suū errorē retractauit. Aliō miraculū narrat mgr Jo. roꝛeti p dict⁹ q ipse accepit a multis fidedignis/ mis: q dñs helias auicien. eps cū pdicare veller in ciuitate Tolosana i festiuitate cō ceptiōis ygīnis z ꝛ cōceptiōis scriptarem: anteq̄z ascēderet ambonē: oꝛatiōem fecit ſo lito moꝛe añ ygis altare: facta oꝛōne/ oīs rōnes z media q̄ cōcepat ꝛ cōceptiōis sua

citatē de sua memoria subito euanuerūt: oppositeq; rōnes in eadē memoria fixe p̄/ māserūt. et sic coact⁹ est opposituꝰ sui ꝓpō/ ti p̄dicare. Quē casum sicut sibi cōtigerat ad exaltatiōem ꝑginis q̄diu vixit t pua/ tim t publice freqnti⁹ enarrauit. Patz igi tur sufficiēter fundamentū acceptū ex mi/ raculo⁹ daritate.

¶ Alius sermo ꝑ natiuitate seu cōceptio/ ne beate Marie.

Transite ad

t ad me oēs qui ꝯcupiscit⁹ me. Eccl.xxiij. Inuitat nos gra/ tiosissime atq; benignissime gl̄iosissima di mr̄ vt ad eā trāseam⁹/ diuine gr̄e p̄ficuꝰ p eā accepturi. Et ꝓfecto secure atq; fiduci/ aliter possim⁹ t debem⁹ ad eam recurrere p̄cipue ꝓter tres ip̄ius suauitates in epl̄a hodierna nobis designatas.

¶ Primo ꝓp̄ suauitatem admirande san/ ¶ Secundo ꝓp̄ suauitatē ve/ (ctitat⁹. nerande maternitatis.

¶ Tertio ꝓter suauitatē amplexande be nignitatis.

Prima suauitas designa

tur cū dr̄. Ego q̄si vit⁹ fructificaui suaui/ tatē odoris t flo. in fru. ho. t bo. Vbi no/ tari p̄nt tria ad hāc sctitatē ꝑginis spectātia

¶ Primū est spūal̄ gr̄e plenitudo: cū dicit. q̄si vit⁹. Gr̄a q̄ppe est sic vit⁹ ex q̄ oriuntur fruct⁹ dulcissimi bonoꝝ opeꝝ t vinū spū/ alis leticie. ¶ Notādū aūt q odorem vitis sustinere nō p̄nt imo fugiūt serp̄tes et bu fones. In brā aūt ꝑgine tāta fuit gr̄a etiā ab instanti ꝯceptōnis q odorē et⁹ sustinere nō potuerūt serp̄tes ifernales: nec i ea ec̄ pcti venenū qō recte ꝑ bufonē designri p̄t q̄ est aial veneno plenū t inflatū. Fuit g̃ i brā ꝑgine gr̄a excellentissima. i. oi alia gr̄a pure creature ꝯcessa excellēcior. Fuit etiā hmōi gr̄a clemēter ꝑseruatiua ab oi vicz pcō tā originali q̄ veniali q̄ mortali. Jō sibi dr̄ in cant⁹. Tota pulcra es amica m. et ma. nō ē in te. Cañ.iij. Fuit etiā in bo/ no potēter confirmatiua. Jō Cañ.iij. Vide rūt eā fi.sion: t brissi. p̄di. Fuit etiā in gr̄a decēter ꝑgatiua ad h̄ vicz vt digna ec̄t fie ri mater dei. Jō dr̄ bec̄. Nō decebat mari/ am cōes hr̄e gr̄as neq; paucas q̄ sūmū ge stauit in vtero. Propterea dr̄ Eccl.xxiij Jn me ois g̃.t.c. ¶ Scōm qō notaꝝ i ver bis p̄dict⁹ prines ad sctitatē ꝑginis ē actus lis diligētie ꝓmptitudo. s. ad oē bonū op⁹ exeq̄ndū. et h̄ designaꝝ p flores. Sic dicit Tho. in. j. ij q. lxx. ar. j. in sol. ꝓmi ar. Cū fruct⁹ hēat rōnem finis/ nihil phibet alicui us fruct⁹ esse aliū fructū: sic finis ad finē ordinaꝝ. Opa igit̄ ꝑtuosa inq̄ntū sūt esse/ ctus gr̄e spūalis opant⁹ in nob hūt rōnez fructus. vñ Mat.xij. Ex fructu arbor⁹ cog noscit⁹. i. ex opib⁹ suis hō: vt ibi exponit⁹ a sctis. sz inq̄ntū hmōi opa ordinant ad finez vite exne: sic mag⁹ hūt rōnem flor⁹. Unō dr̄ Eccl.xxiij. Flo.m. fru.ho.t bo. hec tho mas. Hmōi aūt flores brissime ꝑginis fue/ runt flores odoris suauissimi xp̄i. p̄fudis/ sima hūilitatē q̄ deo est gratissima. Aug. Nihil nos ita deo gr̄os efficit sic hūilitas Fuer̄t vitoris fulgētissimi seu pulcerrimi ꝓter sacratissimā ꝑginitatē. Jsido. i li. de syno. Amāda ē pulcritudo castitat⁹. Fue/ rūt etiā vigoris efficacissimi xp̄i ardētissi mā charitatē: q̄. s. dat efficaciā merēdi. vñ ab Ambro. charitas dr̄ forma virtutū.

¶ Tertiū qō ibi notaꝝ prines ꝛc. est eter/ nalis gl̄ie celsitudo qō designaꝝ ꝑ fruct⁹ bo/ noris t honestatis. Honestas q̄ppe videt dici honoris stabilitas. iō ꝓpie ptinet ad honorē br̄oꝝ. t ille ē fruct⁹ bonoꝝ operū. Sap.iij. Bonoꝝ laboꝝ gl̄iosus est fruct⁹ Et Ro. vj. Hēt⁹ fructū i sctifi. ꝛc. Est aūt ꝑcipue ꝓpland⁹ triplex fruct⁹ honoris t honestat⁹ singl̄aris ꝓprius ad celsitudinē gl̄ie br̄issime ꝑginis. ¶ Primus est honor regalis dñationis. ¶ Scōs est honor spe/ cialis sublimatiōis. vicz ad singularē br̄i/ tudinis statū. ¶ Tert⁹ ē honor vniuersal⁹ dispensatōis donoꝝ vicz spūaliū. Vide s̄ ser. de assūp. in. ix. xj. t. xij. istel.

Secunda est suauitas ꝛc.

que designaꝝ cum dr̄. Ego mr̄ pul. dr̄. t ti. et m. t san. spei. Sap. vij. oim bonoꝝ mat est. Dr̄ inq̄ sincerit⁹ diligēda. iō dr. pulcre dilec. i. cui⁹ dilectio pulcra ē et deo grata. Mater singularitet reuerenda. Jdeo dr. et timoris. scz reuerentialis. quia videli/ cet eius offensam multū vereri debemus.

Ber. de salutatiõe angelica

Dater fiducialiꝫ exposcẽda. Jõ ór: et magnitudinis ꝛ sctẽ spei. Habz em ptãtẽ nobis subueniẽdi rõne sue magnitudinis: ꝛ volũtatẽ rõe sue pietatꝫ ꝛ mie i q̃ speram⁹

Tertia est suauitas ꝛc.

q̃ notat cũ ór. Et a gñatiõib⁹ meis implemini ꝛc. i. spũalib⁹ regñation⁹ q̃ fiũt per gr̃am vbi offert nobis spũalez gr̃am ꝛ vt ampli⁹ nos alliciat subiũgit: Spũs ei me⁹ sup mel dulcis: ꝛ hereditas mea ꝛc. expositione, pbat expedita videbis. Et ꝓsequit offert nobis triplicẽ gr̃am. Primo gr̃az amoroſe affectõis: cũ ór. Qui edũt me adhuc esu. ꝛ q̃ bibẽt me adhuc sitiẽt. i. q̃ mea dulcedinẽ dulcit gustãt q̃ est anie deuote refectio/adhuc gustare desiderabũt p̃ vehemẽtis amoris affectionẽ. Scõo gratiã fructuose ꝓtectiõis. cũ ór. Qui audit me nõ ꝓfundet: ꝛ q̃ operant in me nõ pec. Qui audit me. i. dulcẽ inuitatiõez meã p opis executionẽ/euadet gñatiõis ꝓfusione: ꝛ qui opank in me: inspiciẽdo vitã meã ꝛ sctitatẽ vt exẽplar directim/nõ peccabũt. Tertio gr̃am fructuose remuneratiõis: cũ dic. Et q̃ elucidãt me: frutes. s. meas magnificãdo verbo: ꝛ ope imitãdo: vitã eternã habebũt ꝛc.

Sermo de salutaõe angelica.

Salutatio illa

S venerabiliꝫ atq; dignissima quã archãgel⁹ Gabriel sacratissime fgini ꝓsentauit: a nob̃ sepissime cũ tota ani deuotiõe recolẽda: ꝛ cũ oi hũilitate et reuerẽtia gl̃iose dei mr̃i ꝓsentãda. Et hoc ꝑcipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter salutatiõis excellentiã

Scõo ꝓpter sacre virginis reuerentiã.

Tertio ꝓpter nr̃am indigentiã.

Primo ꝓpter salutatõnis excellentiã.

Excellẽtiã em̃ singlãrẽ hz triplr. Tũ ex pte ꝑncipij a q̃. s. descẽdit: qz ó celo attulit eã ãgel⁹ ꝛ eã didicerat i speculo eterno diuie maiestatꝫ. Vñ ipe angelus salutãs missus ẽ a deo: vt hĩ Luce. j. Tũ ex pte nũcij p quẽ. s. fuit hec salutatio fgini ꝓnũtata: nõ em̃ fuit hõ: nec q̃is angel⁹: iz angelor̃ ꝑnceps gabriel. Vñ Lu. j. Missus ẽ gabriel. Et Aug. in q̃dã ser. in ꝑsona fgis dic. Venit ad me q̃dã christi paranymphus nõ ꝓtarcha ꝓmus aut ꝓpheta egregi⁹: iz gabriel archangel⁹. Tũ ex pte mysterij. qz sc̃z ibi ꝓtinet mysteriũ nr̃e redemptiõis: ꝛ hui⁹ salutationis ꝓsentatio facta ab angelo gl̃iose matri dei fuit initiũ mysterior̃ nr̃e salutꝫ. Vñ seti ꝓbere hãc salutationẽ ardent̃ petebãt Elia. ly Rorate celi desup ꝛc.

Scõo debem⁹ hãc salutatiõnẽ sepissime ꝓsentare brẽ virgini ꝓpt⁹ fginis reuerẽtiã q̃ est regina celi ꝛ dña mũdi. Jpa q̃ppe põt dicere illõ Eccli. xxiij. In oi gente ꝛ in oi ꝓp̃lo ꝓmatũ tenui. Jõ cũ oi hũilitate ꝛ reuerentia ẽ ei hec salutatio offerenda. In q̃ excellentissime cõmendat ipa gl̃iosissima fgo. vt postea dicem⁹

Tertio ꝓpter nostrã indigẽgentiã. Indigem⁹ em̃ gr̃a ꝛ mia. Jõ nobis necesse ẽ mr̃ez mie ꝛ gr̃e venerari ꝛ laudare. Non possum⁹ aũt eã excellenti⁹ laudare q̃m p hanc angelicã salutationem neq; ei aliq̃d grati⁹ offerre possumus Jõ bñ dicit petrus de alliaco. O btã mr̃ inmupta fgo: q̃d sacre aures tue audire põt iocũdi⁹ q̃d recipe suaui⁹: q̃d benigni⁹ acceptare q̃m verba hec angelica q̃b⁹ gratissime salutaꝫ Aue: q̃b⁹ dignissime cõmẽdaꝫ: gr̃a plena: q̃b⁹ dulcissime ꝓsolaris: dñs tecũ. O igit fba gr̃atissima: fba dignissima: fba dulcissima: merito deuotꝫ corditer⁹ iscribẽda: pnis vocib⁹ depromẽda: tuis q̃q; clementissimis auritib⁹: a nobis iz peccatoribus humiliter proferenda/: ꝛ cum infatigabili deuotione sepi⁹ repetenda. Hec ille. Jdẽ. O clemẽs maria nulla tibi eẽ põt gratiosior̃ acceptabiliorve salutatio ea quã de⁹ p angelũ suũ gabrielẽ trãsmisit de celo. Hec ille. O q̃re uerenter debem⁹ nos fmiculi hanc salutationem angelicã regine mundi matri dei ꝓsentare. In hac aũt salutatiõe singulariter atq; excellenter cõmẽdak ꝛ laudak dignissima dei mr̃. Et hz ꝑcipue q̃ntuplicẽ

Primo q̃ ad mali exemptionẽ/Aue

Scõo q̃ ad boni ꝓfectionẽ/gr̃a plena

Tertio q̃ ad gl̃iosã associatonẽ. dñs te.

Quarto q̃ ad singlarẽ sublimationẽ. bñdicta tu ꝛc.

Quinto quo ad ꝓlis benedictionẽ. et benedictus ꝛc.

Prima igit ꝓmẽdatio est q̃ ad mali exẽplũ, cũ dr Aue. Nõ sine ve. Petrus d alliaco. Aue (inqt angelus) virgo salutifera: q̃ eue maledictiõ in bñdictũ trãsferẽs sola esse meruisti sine ve. meruisti quidẽ: nõ tua iustitia sed diuina gra vt sola esses sine ve. Et hoc possum⁹ declarare ꝑm triplicẽ ternariũ.

¶ Primus ternarius, qz ꝑmo fuit sine ve pudoꝛis: qz sine tactu pudoris inuẽta est mr saluatoꝛ Scõo sine ve laboris: qz fuit sine grauamie grauida ¶ Tertio sine ve doloris: qz fuit sine dolore puerpera. Exẽpta est igit ab illo ve maledictiõis: qđ scribit Gen. iij. Multiplicabo erũnas tuas: in doloꝛe paries filios. Aug. Precisus est i ea illd eue infelicitatis elogiũ de q̃ dictũ est In tristicia paries filios: qz ipa in letitia dñs parturiuit. Eua em̃ lachrymas: maria gaudium in ventre portauit.

¶ Scõs ternarius seu secũda trinitas. Quia ꝑmo fuit sine ve originalis culpe siue iustitie. Can. iiij. Tota pulcra es amica mea z macla nõ est in te. ¶ Scõo sine ve actualis malitie. Aug⁹. Cũ de pctis agit nullaz prorsus de maria hic volum⁹ q̃stionẽ. ¶ Tertio sine ve corporalis miserie: q̃ est in incineratiõe z putrefactiõe. Ps. Nõ dabis sctm̃ tuũ videre corruptiõez. sctm̃ in q̃ tuũ, i. corp⁹ virginis qđ est rẽplũ sctm̃ tuũ. De ꝑdicto triplici ve põt intelligi illd Apoc. viij. Ve: ve ve habitãtib⁹ in terra.

¶ Tertiꝰ ternariꝰ seu tertia trinitas. qz ꝑmo fuit imunis siue exẽpta a ve carnal⁹ voluptatis: qđ exclusit per virginitatẽ. Scõo a ve mũdane cupiditatis: qđ exclusit ꝑ pauptatẽ. Tertõ a ve diabolice vãitatis. i. superbie: qđ exclusit ꝑ humilitatẽ. Fuit igit exẽpta ꝓgo celica ab illis q̃ sunt in mõdo: de qbus dr. j. Jo. ij. Oẽ qđ est i mõdo aut est ꝛcupia carnis: aut cõcupiscẽcie oculoꝛ: aut sup. vite. ¶ Addit aũt h̃ nomẽ maria: qđ qdẽ nomẽ triplicẽ hz expositiõis in triplici lingua. Hebraice ei maria infert stella maris: i. illuminata aut illuminatrix. Latine ãt amaꝛ mare. Syriace dna. Est ei stella maris in pctoꝛ ꝛductiõe. Fuit illuminata in sua sctã ꝛceptiõe: illuminatioꝛ in filij dei incarnatiõe: z illuminatissima i sua glificatiõe. Fuit aũt illuminatrix in sua sctissima ꝙuersatiõe: qz ei⁹ vita gliosa lucẽ dedit sctõ: vt cãtat eccl'ia. Fuit amaꝛ mare in sui filij passiõe: qz doloris ei⁹ gladius ipi⁹ aiaz ꝑtransiuit: vt dr Lu. ij. Dña aũt facta est in filij dei ꝛceptiõe qñ. s. dñi mr est effecta: z tanq̃ totꝰ mõdi dña sup oẽs etiã angelos chooꝛos exaltata ẽ in sua glioſissima assũptiõe. Patet itaq̃ q̃ magne dignitatis: virtutis: atq̃ autoꝛitatis est hoc sctissimuz nomẽ maria: Freqnt igit dicã⁹ Aue maria.

Secũda laus seu ꝙmendatio est q̃ ad boni ꝑfectionẽ: cũ dr: Gꝛa plẽa. Petr⁹ de alliaco. O q̃ magn̄ z admirada dei dignatio dignatq̃ virginis cõmẽdatio. Ecce a deo mittit angel⁹ ad virginẽ: ab excelso ad humilẽ: a dño ad ancillã: a creatoꝛe ad creaturã/ cui tñ nõ ex creature merito: sed ex creatoris dono subito dr gra plẽa. Hec il. Hic Vere gra plẽa qz ceteriz ꝑ ꝑtes ꝑstat gra: in maria ꝓ se totã infudit gre plenitudo. ¶ Hãc gratie igit plenitudinẽ possum⁹ declarare ꝑm triplicem modũ siue intellectũ.

¶ Primꝰ intellectꝰ ꝓtiet tria mẽbra: qz dr gra plena ꝓpter triplicẽ plenitudinẽ. Primo em̃ est gra plena i mẽte ꝑ virtutũ copiã. Scõo plena in carne ꝑ ꝛginitatis ꝓcellentiã. Tertio plena in ventre ꝑ filij dei pñtiã: Proverb. xxxj. Multe filie ꝛgregauerũt diuitias: tu supgressa es vniuersas.

¶ Scõs intellectꝰ etiã cõplectit tria mẽbra. Merito ei est gra plena. Tũ qz hũit ꝑfunditatẽ hũilitatis: Tũ qz hũit puritatẽ ꝛginitatis: Tũ qz hũit soliditatẽ charitatis. Ad hoc em̃ q̃ vas aliq̃ sit bñ contentiuũ magne plenitudinis tria hec requirũtur: vicz q̃ sit ꝑfundũ: purũ: z solidũ. Vñ de btã ꝛgine ꝓpter tria ꝑdicta mirant angeli dicẽtes illd Cant. vj. Que ẽ ista q̃ ꝓgredit q̃si aurora ꝛsurgẽs: pulcra vt luna: ꝓpter virginitatẽ. Luna ei est coꝛp⁹ frigidũ (electa vt sol) ꝓpter charitatẽ (terribilis vt castroꝝ acies oꝛdinata) ꝓpter hũilitatẽ demõib⁹ terribilẽ. ¶ Tertius intellectꝰ etiã triplicit variat. Recte

em dicit: gra plena: qz p eã nob venit ois
gra. Primo gra vniversal redẽptois. Vñ
Lu.j. ot ei angel⁹. Inuenisti gram apud
Deũ: gram inq̃ quã tot⁹ p̃diderat mũdus
Jõ etiã subiũgit angel⁹ 2ceptiõz redẽpto
ris A. Ecce 2cipies in vtero z paries filiũ
et vocabis nomẽ eius Jesum. Scõo gra
spẽalis reformatiõis: p quã. s. vnusquisq̃
pctõz rẽcõciliat õo. Anſ. Maria tu pctõ
rẽ toti mõo despectũ/ mẽno affectu ãple
cteris: nec deseris eũ q̃uscq̃e⁹ p te placa
tus ip̃z sue gre reformabit. Tertio gratia
spũalis p̃fectõis: viz 2tra diabolicas ver
sutias. Ber. Fluũt z peunt sicut cera a fa
cie ignis demones vbicũq̃ inuenerit cre
dẽtã nois marie inuocatiõez. Hec ille. Jõ
xphetice dictũ fuerat de ipa Num. xxiij.
Cõsurget virga ex Jsr̃ z 2teret duces mo
ab. Propter oia p̃dicta dicit Ber. Nulla
gra venit de celo ad terras nisi trãseat p
man⁹ marie. Hec ille. Ad hãc igit virgi
nẽ matrẽ nos miseri gra z miscõia indi
gẽtes hũilit recurram⁹ vt ei⁹ p̃ocinio gr̃
tiã inueniam⁹: qz ipa est gra plena.

Tertia 2mẽdatio est q̃

ad gl'osam associationẽ: cũ õt: Dñs tecũ.
Dñs q̃dez est cũ sctis angel'p gram: cum
sctis boib⁹ ñ solũ p graz/ sedetiã p nakaz
assũptaz vt hõ possit dicere: emanuel. i. no
biscũ de⁹. s. p nakaz soci⁹: qõ dicere nõ pt
angel⁹. sed cũ brã virgine singl'arit ẽ dñs
nõ solũ p gram z nature 2formationẽ: sz
p cozpalis subɔ vnitatẽ. Jgit virgo beata
dñs tecũ. Võge quidẽ excellẽt⁹ q̃z cũ cete
ris sctis cũ q̃b⁹ est spũalit zin cozde: qz te
cũ est z spũalit in cozde z cozpal'r in vtre.
Petr⁹ de alliaco. Magna valde dulcedo
et dulcis multũ 2solatio tibi est: qz gratia
plena. sed oino 2solatiõ dulcissima nõ so
lũ tibi sed toti hũano gñi: qz dñs tecum.
Hec ille. Possum⁹ aũt z hãc p̃ticulã: dñs
tecũ: declarare fm triplicem intellectũ seu
modũ trifozmit variatũ. Prim⁹ itelle
ct⁹. Dñs p̃z tecũ tanq̃ cũ sua spõsa. Dñs
filius tecũ: tanq̃ cũ mre. Dñs spũsctus
tecũ: tanq̃ in tẽplo suo: qz spũsctus supue
nit in te: sicut tibi ot angel⁹ Lu.j. Bern.
Dñs tecũ: nõ tm dñs fili⁹ quẽ carne tua ĩ
duis: sedz dñs spũsctus de q̃ 2cipis: zipe
dñs p̃z q̃ genuit quẽ 2cipis. Dat inq̃ tc
cũ q̃ filiũ suũ facit tuũ. Fili⁹ tecũ q̃ ad 2de
dũ in te mirabile sacrm mire mõ z tibi re
serat genitale secretũ: z tibi refuat integz
virginale signaculm. Spũsctus tecũ qui
cũ p̃ez filio tuũ sctificat vtez. Hec Ber.
Scõs intellect⁹ Dñs tecũ: an vtez te
pnũciand o. Esa. vij. Ecce ego 2cipiet tẽ.
Scõo dñs tecũ: in vtero sctificado. Ps.
Sctificauit tabernaculm suũ altissimus.
Tertio post vtez te fecũdando: qz i te ver
bũ caro factũ est z hitauit in nobis.
Terti⁹ intellect⁹ Dñs tecũ Primo in
mẽte: qz gra z vtutib⁹ plena. Scõo in vẽ
tre: qz 2cepti filiũ dei. Tertio dñs tecũ:
in ptãte. qz oia q̃ voluerz impetrabis. Jn
cui⁹ figura. xij. Re. ij. ot Salomõ mr̃i sue
Pete mr̃ mea: neqz em fas est vt auertam
faciẽ tuaz. Jõo ot Bern. Secuz accessũ
habes o hõ apõ deũ vbi hẽs matrẽ añ fi
liũ z filiũ añ p̃em. Vr̃ ondit filio pect⁹ z
vbera: fili⁹ ondit p̃ri lat⁹ z vulnera. Quo
ibi poterit esse repulsa vbi tot sunt char
ratis insignia. Hec ille. Sicut g̃ ot: Heb.
xij. Adeam⁹ cũ fiducia ad th:ronũ gr̃e⁹
vt miam 2seq̃mur tc. Secure em z cõfi
dent possum⁹ tibi dicere O ego sctissima
impetra nobis gram atqz miam apõ deũ
scim⁹ em qz pores q̃m dñs tecũ.

Quarta 2mẽdatio est q̃ ad singlas
rẽ sublimatõez: cũ õt. Bñdicta tu
in mlieribus. i. sup oes mlieres: qz
ad sublimẽ gradũ p̃fectiõis ascẽdisti. Pe
trus de alliaco. Audi o regina celi tua gl
fectionẽ singlarẽ: bñdicta tu: tu singlariter
p̃fecta: qz singl'arit ẽ bñdicta. Valedicto
euc in benedictiõez mutat marie. Jmple
ctio mr̃is culpe: in p̃fectiõez mr̃is gr̃e. Su
di tuã electiõez specialẽ in mlieribꝫ: qz tu
specialr bñdicta: iõ spẽaliter electa es inꝰ
oes z sup oes mlieres. Hec ille. Poter
aũt z hec p̃ticula declarari fm triplicẽ
intellectum.

Prim⁹ intellect⁹: Be

nedicta tu in mlieribꝫ. i. sup oes mlieres.
Est em aliq̃ mulier fecũda: sed nõ virgo.
alia virgo: sed nõ fecũda. sed tu sola fecũ
da es et virgo. Orige. in omel. O magna
admiratiõis gra. O inenarrabil suauitas
O ineffabile magnũq̃ sacrm. Jpsa eadẽ
virgo: ipa z mr̃ dñi: ipa ot genitrix: ipa

ancilla. Hec ille. Recte igit ôt illô Lu. j. Fecit mihi dñs magna. qz vic Recit q ipsa esset mr z virgo: et eiusdē mr z filia z ancilla.

¶ Scôs intellect⁹: Benedicta tu i mlieribꝫ. qz bñdicta p̄ ceterꝫ: qz ab instāti tue ꝛceptōis. Itē bñdicta plus ceteris ꝓter amplissima plenitudinē gratiose ꝓfectiōis. Itē bñdicta sine ceteris. i. singlāri q̄daz bñdictōe q̄ nullaten⁹ quēit ceteris rōe dñice incarnatōis: q.s. in vtero tuo facta ē. Jō bñ tibi dicit ab eccl'ia. Benedicta filia tu a dño.

¶ Tertiꝰ intellect⁹ Benedicta tu i mlieribꝫ: qz ab oi maledicto mulieꝝ p̄ius exēpta. Triplici q̄ppe maledicto fuerī mlieres subiecte p̄ peccm̄. Primo maledicto opprobrij spēaliter q̄ ad nō ꝛcipientes. Un ôt Rachel Gen. xxx. capi. Abstulit dñs opprobriū meū. qñ vicz ꝓpere filiū suū p̄mogenitū. Et gñal'r q̄ ad oēs rōne p̄me p̄uaricatiōis z p̄ditiōis humani gñis q̄ facta est p feiam. Sed ab vtroq; isto opprobrio fuit bta virgo exēpta Nā ỹgitati sue data est fecūditas: tō a primo opprobrio fuit exēpta. A scōo aūt opprobrio nō soluz fuit exēpta/sed z exemit euā et oēs mlieres. Jō ôt Ber. sup Missus est. Letare p̄ adā: sed magis eua mr extra. qz sicut fuistis oim parētes: ita z o/mniū ꝑemptores: z qō deteri⁹ est/p̄us p̄emptores q̄s parētes. Cōsolami m̄ ait et ambo et illa amplius de q̄ malū ortū est p̄us e? opprobriū transit in oēs mlieres. Jnstat q̄ tps q̄ nūc tollat opprobriū nec habeat vir ꝛquestū apō mulierē quē deo volebat prudenter ingerere di. Mlier quā dedisti mihi/dedit mihi de ligno/z comedi. Propt/ea eua curre ad mariā: mr ad filiā: filia p mr rīdeat: ei⁹ opprobriū tollat: filia pro mre p̄ri satisfaciat z dicat: Si vir cecidit p mulierē: tñ reparat⁹ est ē p eā. Reddat femia p feia: prudēs p fatua: būilis p superba: Dura q̄ vicē o vir z dicas: Mlier quā dedisti mihi/dedit mihi de fructu vite q̄ fuit dulcis sup mel ori meo: qz in ipso viuificasti me. Hec ille. ¶ Scōo fuerunt mulieres subiecte maledicto vicij siue peccati q̄ ad ꝛcipientes q̄ nō ꝛcipiūt plem nisi originali vicio fedatā. Ps. Ecce enī in iniq̄tatibꝫ ꝛcept⁹ sū zc. Sed ab hoc maledicto p̄ius exēpta est virgo q̄ z in sua cōceptiōe sctā fuit: z plem sctissimā atq; diuinā ꝛcepit. Un Lu. j. ôt ei angel⁹. Qō em̄ ex te nascet sctm̄ vocabit fil⁹ dei.

¶ Tertio subiecte erāt mulieres maledicto supplicij q̄ ad ꝓturiētes Gen. iij. Intristicia paries filios. Ab hoc aūt opprobrio fuit virgo mr exēpta. qz vt ôt Aug⁹. In leticia dīm parturiuit. Vere igit bñdicta in mlieribꝫ. i. fm Aug. plus q̄ oēs mlieres q̄ vitā z bñdictiōez viris z mulieribꝫ impetrasti Dicim⁹ igit de salutatione angelica in q̄ ỹgo gl'iosa singlariter atq; excellētissime ꝛmendat. Ber. Que ē hec virgo tā nobilis: vt tā venerabil'r ab angelo salutet: tā būilis vt desponset fabro. Dignisce q̄ ab angelo salutat⁹ marīā. Hec ille. Si q̄ diligim⁹ mariā: veneremur eā devotissime atq; sepissime cū oi reuerētia salutemus eā dicētes: Aue maria: gra plena: dñs tecū: bñdicta tu in mlieribꝫ.

¶ Quinta ꝓmēdatio ē q̄ ad plis bñdictionē: cū ôt: Et bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui. Que q̄tus sint verba helisabet: tñ hic addunt vt oñdat ỹgo ab angelis z hoibꝫ venerāda. Petr⁹ de allia co. Audi o regina celi tuā gñationē salutare: bñdictus fruct⁹ ventris tui. De cui⁹ benedictiōis plenitudie tu q̄ p̄ accepisti cuz ceteris: zsi differēti⁹ a ceterꝫ: Tu q̄ bñdicta p̄ ceterꝫ qz ipe te p̄uenit in bñdictiōibꝫ dulcedis. Hec ille. ¶ Possum⁹ aūt z hāc particulā fm triplicē intellectū seu modū explicare.

¶ Primus intellect⁹ Benedictus fruct⁹ ventriꝫ tui. Tū quia in ipo est ois bñdictio veritatis z gre. Joan. j. Vidim⁹ eū plenū gre z veritatis. Tū quia ab ipo est ois bñdictio salutis et miseōie. Juxta q̄ ꝓdixerat dom̄in⁹ Abrae Gen. xxij. Bñdicent in semie tuo oēs gētes terre. Tū quia ad ipm̄ est ordināda oīs benedictio laudis z glie. Apoc. v. Sedenti in throno z agno benedictio et honor et gloria et potestas in secula seculoꝝ Amē.

¶ Secundus intellectus Bñdictus fruct⁹ vētris tui quia sibi de/

bek ois bñdicẽ gratiarũctois laudis Tũ ꝑ bñficũ creatiõis. Tũ ꝑ bñficũ redẽptiõis. Tũ ꝑ bñficũ ꝓmisse glificatõnis. Ber. Again⁹ frẽs gras factori nr̃o: redẽptori nr̃o ⁊ remuneratori nr̃o. In pri mo⁹ edit nob q̃ sum⁹: in scõo fact⁹ ẽ ipe qõ sum⁹. In tertio faciet secũ eẽ id quod sum⁹. Hec Ber̃.

Tertius intellectus: benedict⁹ fruct⁹ vẽtris tui: bñdict⁹ fruct⁹ in decore. Ps. Speciosus forma ꝑ filios hominũ. Et Sap. vij. Cãdor lucis eterne et speculũ sine macula. Itẽ bñdict⁹ in odore ⁊ sapore. Can. j. Sub vmbra illi⁹ quẽ desiderauerã sedi ⁊ fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. Itẽ bñdictus in valore: qr fuit redẽptio hũani generis. j. Cor. vj. Empti eñ estis ꝓcio magno. Jõ etiaz bñ dr Lu. j. Bñdictus dñs de⁹ israel qr visitauit ⁊ fecit redẽptionẽ plebis sue. Dicam⁹ igit cũ petro de alliaco. O regina celi: bñdicta tua gñatio salutaris: cui⁹ fruct⁹ causa est tue ⁊ nr̃e salutis. Jõ tu bñdicta es i mulieribꝫ qr fruct⁹ ventris tui bñdictus. Hec ille. Addit aũt ꝟ nomẽ iesus. Circa qõ tria sũt cõsiderãda. Primo huj⁹ nois imẽsa sublimitas: qz scz noiat deũ in carnatũ. Ber. nomẽ saluatoꝛ nr̃i fratris mei carnis mee: sãguinis mei: nomẽ est a seculis abscõditũ sz in fine seculoꝝ reuelatũ. nomẽ mirabile: nomen ineffabile: nomen iextimabile: imo eo mirabili⁹ q̃ est inextimabilius: eo magis gratũ quo gratuitũ. Hec ille. Scõo huj⁹ nois necessaria vtilitas. Act. iij. Nõ est aliũ nomen sub celo datũ hoibus in q̃ oporteat nos saluos fieri. Jesus eñ interptat saluator. Tertio huj⁹ nois desiderãda suauitas Ber. Hoc nomẽ iesus gelt mel in ore melos in aure: ⁊ iubilus in corde. Jdẽ. Jesu dulcis mẽoria dãs ꝑa cordis gaudia: sed sup mel ⁊ oia eius dulcis ꝑsentia. Hec ille. Ptz itaq̃ ex dictis q̃ntis sit plena mysterijs angelica salutatio. Nona q̃ppe atq̃ singularis hec salutatio. Venit q̃ppe angel⁹ ad sarã vxorẽ abrae. Gen. xvij. venit ad agar. Gen. xvj. venit ad vxorẽ manue. Jud. xiij Sed nũq̃ aliquã sic salutauit sicut gabriel mariã. Decuit eñ vt insolita q̃ã ⁊ ꝓcelleti salutatõe salutarek illa q̃ mr̃ salutis eligebak. Hic igit salutatoꝛ dignissimã ipi⁹q̃ sacratissime matri gratissimã vbiq̃ ⁊ ꝑpissime reuerẽr ipi ꝑsentemus vt ꝑ eã q̃ mak ẽ salutis ad eterne salutis portum tandẽ q̃uenire mereamur. Amen.

Sermo de festo purificatõis purissime matris dei. ꝙ

Postquã impleti sũt dies purgatõis marie ẽm legem moysi tulerũt illũ in hierlm vt sisterent eũ dño. Luc. ij. Magna vtiq̃ est hodierna solẽnitas atq̃ tota animi deuotiõe reuerẽtia solẽnit celebranda. Et hoc potissimũ ꝑ tria.

Primo: ꝑ supnalẽ beniuolẽtiã.

Scõo: ꝑ mysterialẽ magnificẽtiã.

Tertio: ꝑ virginalẽ reuerẽtiã.

Primo ꝓpter supernalẽ beniuolẽtiã: qr vicz hodie ꝓ nob voluit dñs iesus in tẽplo ꝑsentari⁊ offerri. Aug. in q̃dã ser. Talis scõm carnẽ filij di dñi nr̃i iesu chr̃i naritas añ secula ꝑdestinata in ꝟ seclo pñtata: pribꝫ ꝓmissa: nobis exhibita: frẽs charissimi cõmẽdat in nob gratuitã dei charitatẽ. Gratuitã q̃ppe de⁹ nobis impẽdit dilectionẽ q̃m ꝙtis vnigeniti sui misit redẽptionẽ: de q̃ cãtat eccia Redẽptionẽ misit dñs populo suo. Hec ille. Voluit q̃ppe hodie puer iesus offerri in tẽplo vt iã oñderet qm̃ ad ꝟ nat⁹ erat vt seipm ꝓ nr̃a redẽptione offerret: in q̃ apparet admirãda redẽptoris beniuolẽtia.

Scõo ꝓpter mysterialem magnificẽtiã. Olta eñ mysteria mlta magnifica ỏ q̃m aspirãte õo dicturi sum⁹ ad pñtẽ solẽnitatẽ spectãt q̃ oia ꝑ nr̃am salutẽ opat⁹ ẽ dñs Leo papa in q̃ ſ. Et cedit q̃dẽ dilectissimi multũq̃ superminet hũana eloquij facultatẽ dini opis magnitudo. Et io nũq̃ deficit mãkia laudis: qr nũq̃ sufficit copia laudatoris. Hec ille. Et Aug⁹. in ſ. hoõ. O oipotẽtia nascẽs o magnificẽtia ỏ celo ad terrã descẽdens Jn tẽplo ꝑsẽtabak ⁊ a symeone sene famoso: ãnoso ꝓbato cognoscebak. Hec ille.

Tertio ꝓpter virginalem reuerẽtiã. Dedicata eñ ẽ ⁊ ꝓsecrata dies hodierna puero iesu redemptori nr̃o in

tẽplo pſtato. Dedicata eſt etiã ſue puriſſime mr̃i illũ offerẽdi z purificatiõis legẽ gratis adimplenti. Cui⁹ pfecto laudes nobis eſt impoſſibile (ſicut deceret) pagere Bern. Quenã poterit lingua etiãſi angelica ſit dignis extollere laudib⁹ virginem matrẽ: matrẽ autẽ nõ cuiuſcunq; ſed dei. Hec ille. Itaq; ꝓpter pdicta celebrãda ẽ tota ai deuotiõe hodierna ſolennitas in q̃ ꝓtemplari debem⁹ ſummã dei nr̃i beniuolentiã q̃ nobis offerri voluit: z venerãdam ei⁹ magnificẽtiã quã hodie ſymeon iuſtus agnouit: z virginis mr̃is ei⁹ reuerentiã q̃ filũ ſuũ ieſum hodie in tẽplo pſentauit. Sicut aũt virgo digniſſima hodie puerũ ieſum in tẽplo hierl̃m pſentauit Sic z eũ nobis pſentabit ſi ad eã deuote ꝓfugiam⁹ et aiam noſtrã ſic a vicijs purgemus z virtutib⁹ adornem⁹ vt dei templũ effici mereamur. Vnde cãtat eccl̃ia: Adorna thalamũ tuũ ſion z ſuſcipe regẽ chr̃m quẽ virgo ꝓcepit: virgo pepit: vgo poſt partũ quẽ genuit adorauit. Per ſion ibi intelligit fidelis ania q̃ libent celeſtia ſpeculat. Sion eñ interꝓtat ſpeculatio. Nec dubiũ ſi oñ fuerit aia nr̃a ꝑparata z deo dedicata/ efficiet ỏ tẽplũ z ad eã veniet dñs. Malach. iij. Statim veniet ad templũ ſanctũ ſuũ dñator quẽ vos q̃ritis. Vbi tria tanguñt reqũſita ad hoc q̃ dñs veniat ſpũaliter in nos. Primũ eſt deſiderantis affectio: tũc dicit: Dñator quẽ vos q̃ritis. Sap. v. Preoccupat eos q̃ ſe ꝓcupiſcunt. Scõm eſt affectiõis appropatio: qz. ſ. talis affectio debet eſſe ad ſolũ deũ: ideo ỏ: Veniet ad templũ ſuũ. i. ad mentẽ ad deũ affectatã. Nõ eñ veniet ad templũ diaboli. ſ. ad mentẽ cui⁹ affectio ẽ ad pctm̃. Cor. vj. Que ſocietas lucis ad tenebras: Que aũt quiẽtio chr̃i ad belial Tertiũ eſt affectiõis appropare ꝓfirmatio: Debet eñ mens eſſe ſctã. i. firma ad h̃ q̃ fiat dignũ habitaculũ dei, tũc ỏ: Ad tẽplũ ſctm̃. Ps. Tu aũt in ſctõ habitas. Et mõ itaq; q̃ venit dñs ad templũ hierl̃m: demõſtrat nobis mod⁹ q̃ venire vult i animas nr̃as tanq̃ in templũ ſuũz ſpũale. Debem⁹ itaq; hodie adorare dñm hũliter q̃i in templũ cordis nr̃i cũ gr̃e dulcedine vẽientẽ z gl̃oſam virginez venerari deuote q̃ filiũ dei nobis afferentẽ: et purificatiõis exemplũ nobis tribuentẽ.

Vt aũt pamplius videam⁹ excellentiã hodierne feſtiuitatis circa ipam tria pncipalia myſteria ꝓtemplabimur.

Primũ eſt myſteriũ admirãde purgationis. Et hoc in pdictis ꝓbis tangit dñs ỏ. Poſtq̃ impleti ſunt dies purg. ma. tc.

Scõm eſt myſteriũ venerãde pceſſiõis Et hoc tangit cũ ỏ: Tulerũt illũ i hierl̃z

Tertiũ eſt myſteriũ meritorãde pſentationis. Et hoc tangit cũ ỏ: vt ſiſteret eũ dño

Primũ igit eſt myſteriũ admirãde purgatiõis. admirãde inq̃ꝫ: qz valde mirandũ q̃ illa q̃ ſ̃p fuit puriſſima cũ nulla vnq̃ infuit macula: z que a mr̃is ꝓtero: etiã ab inſtãti ꝓceptiõis fuit ſctificata/ dicat talr̃ fuiſſe purgata ſeu purificata. Propter hoc aũt myſteriũ ỏ: ſolẽnitas hodierna feſtũ purificatiõis. Vbi notãdũ ſm btm̃ Tho. in. iij. p. ſũ. q. xxxvij. ar. iij. q̃ ſicut plenitudo gr̃e a chr̃o diriuatur in matrẽ: ita decuit vt mr̃ hũilitati filij ꝓformaret. Hũlib⁹ eñ de⁹ dat gr̃am: vt ỏ: Jaco. iij. Et iõ ſicut chr̃s lz nõ eſſet legi obnoxi⁹: voluit tñ circũciſiõez z alia legis onera ſubire demõſtrãdo hũilitatẽ et obediẽtie exemplũ vt approbaret legez et vt iudeis occaſionẽ tolleret. Propt̃ eaſdẽ rões voluit et matrẽ ſuã implere legis obſeruãtias quib⁹ tñ obnoxia nõ erat Jõ ad tẽplũ acceſſit purgãda nõ ꝓpter indigentiã: ſed ꝓpter legis ꝓceptũ. Jõ ſignanter euãgeliſta ỏ: q̃ ꝓpleti ſunt dies purgationis marie ſm legẽ. Hec Thom. Itaq; virgo ſcriſſima lz nõ eſſz legi obnoxia: voluit tñ ſe legi purificatiõis ſubdere vt nobis daret exẽplũ. Jn hoc aũt ꝑcipue nob dedit triplex exemplũ ſalutare.

Primũ eſt exẽplũ obediẽtiale pfectiõis.

Scõm eſt exẽplũ ſpuale hũilitatiõis.

Tertiũ eſt exemplũ ſpuale purgatiõis.

Primũ igitur ẽ exẽplũ obediẽtialis pfectiõis. Jn hoc vtiq; maxima fuit obediẽtie pfectio: q̃ ipa mr̃ ſaluatoris dñi legis nõ obnoxia legi/ voluit omnino iuxta mandatũ legis facere. Lex q̃ppe purificatiõis ſolũ obligabat mr̃es et virili ſemine ꝓcipiẽtes: vt ptz Leui. xij. Fecit igit virgo puriſſima iuxta ritũ legis nõ ꝓpter obligationez, ſed vt nobis relinq̃ret

ngulare qõdam obedientie exemplũ. Si em ipa nullatenꝰ legi obnoxia sic legis p/ cepto obediuit: pensemꝰ nos diuis mãda tis tãmultiplr astricti q̃ntaz debemꝰ obe dientie pmptitudinẽ in exequndis dei z ec/ clesie mãdatis exhibere. Perierat genꝰ hu manũ inobedientiã Eue: sed reparatũ ẽ p plenissimã obedientiã marie. Aug. in q̃/ dã ser. de natiuitate ẏgi. Pro inobedientia ei obedientia ꝓmutat. Hec ille. Cogitẽꝰ cha rissimi qm̃ hic sumꝰ inter hoc cũ bonoꝝ tlo cũ dãnatoꝝ in mltis pfecto pclus ꝓstitui ti: nec alit euadere possumꝰ infernũ: z pa/ radisum ingredi nisi p obedientiã in obser/ uantia dinoꝝ mãdatoꝝ. Mat. xix. Si vis ad vitam ingredi serua mãdata.

Scõm est exemplũ vir/ tualis hũiliatiõis. Mirabile vtiq; hẽmꝰ hũilitatis exẽplũ in brã virgie mr̃e dei et dña totiꝰ mõdi q̃ legi purificatiõis nullate nus obnoxia voluit se ꝓprius ꝓfozmare ce teris mlieribꝫ. Bern. Vere brã virgo pu rificatiõis nõ habes cãm nec tibi opꝰ est purificatiõe: sed z nunqd filio tuo opꝰ erat circũcisiõe. Esto inter mlieres tanq̃ vna illaꝝ: mã et filiꝰ tuꝰ dõs nr̃ sic esse voluit in medio pueroꝝ. Hec ille. Perierat hũanũ genus p supbiã eue: sed reparatũ est p hu militatẽ marie. Et sicut ỏr Bern. Si vir cecidit p mulierẽ: tñ reparatꝰ ẽ p eã. Red dita est femia p feia: prudẽs p fatua: hu/ milis p supba. Hec ille. Quicũq; itaq; vir aut mulier est vere humilis: filiꝰ est aut fi lia brẽ ẏginis: q̃cunq; aũt supbꝰ filiꝰ est lu ciferi. Sed heu heu mlto plures imitant supbiã: incredulitatẽ: z inobedientiã eue: q̃ fidẽ: hũilitatẽ: z obedientiã marie.

Tertiũ est exemplũ spi ritualis purgatiõis. Brã q̃pe virgo nul la purificatiõe indigẽs: purificatiõis legez oĩno implere voluit: vt exẽplo suo nobis palã oñderet: q̃ sollicite z diligent nos im mundi z mltiplici purgatiõe indigentes: circa spũalem mẽtis purgationẽ debemꝰ vigilant insistere. Esa. lxiij. Facti sumus vt immũdi oĩes: et q̃si pannꝰ mẽstruate vniuerse iustitie nr̃e. Mater itaq; nr̃a carnalis eua nobis exemplũ reliq̃t z cãm ma culę feditatis: sed gliosa mr̃ nostra spũa lis maria exemplũ nobis attulit z causaz medicine z purit atẽ. Cõsiderandũ aũt q̃ btã virgo legẽ purificatõis complẽdo: tria ꝑcipue fecit quibꝰ mystice instruimur q̃d nobis necessariũ sit p nr̃a purificatiõe spũ ali. Puerꝝ em̃ iesum portauit: in hierlẽ am bulauit: et dei templũ intrauit. Sic itaq; nos spũaliter purgari cupientes debemus iesum portare p effectũ virtuose exercita tionis. j. Coꝝ. vj. Glorificate z portate de um in coꝝpe vro. Itẽ ire debemꝰ in hierlẽ celestez p intellectũ studiose ꝓplatiõis. In cuiꝰ figura ỏr dõs ad moysen Flume. xvij. Ascẽde in montẽ altũ z ꝓplare: vi/ de terrã quã datur̃ sum filꝫ israel. Hie rony. ad eustochiũ. Quotiẽs te vana cell delectat ambitio: q̃tiens in mõo aliq̃d vi deris gliosum. ad paradisuz mente trans/ gredere. Hec ille. Itẽ intrare debemꝰ in celeste dei templũ p affectũ deuotiose ora tionis. Vbi em̃ intellectꝰ foris stat: affec tio intrat. Jõ dicebat Pẽ. Intret oratio mea in ꝓspectu tuo. Glos. Aug. Magna virtus pure oratiõis q̃ qsi quidã nũcius intrat z tibi negocia pagit q̃ caro pueire nes q̃t. Hec ille. Et Eccl. xxxv. Qui hũiliatis se nubes penetrabit. Hec itaq; tria nobis necessaria sunt p spũali mẽtis purgatione faciẽda vt vicz iesũ portemꝰ p virtuosaz exercitatõez in opibꝰ pnie z virtutũ vt sur sum ambulemꝰ in ciuitatẽ celestẽ p studio sam ꝓmptationẽ: vbidẽ ingrediamur p affectuosaz deuotionẽ. Heb. xiij. Festinem mus ingredi in illã requiẽ. Festinabimus aũt ingredi si festinemꝰ purgari z emũda ri: qz sicut ỏr Apo. xxj. Nõ introibit in eam aliq̃d coinq̃natũ aut abominatiõz faciẽs

Secundũ est mysteriũ venerãdẽ ꝓcessionis. Hodie nãq; facit eccla ꝓcessionẽ solennẽ in q̃ portant a fi delibꝰ candele accense: ꝓpter qõ festiuitas hodierna candelaria nõiatur. Et hãc ꝓ cessionẽ instituit Sergiꝰ papa anno dñi q̃ngentesimo octogesimo q̃nto. Et cereuz accensum in manibꝰ suis cũ toto clero ro mano portauit. Et hoc institutũ ẽ ꝑcipue ꝓpter tres cãs.

Prima ꝓpter virginee puritatis osten sionem.

Secunda propter mysticaz representa tionem.

Tertia ꝓpter nr̃am instructionẽ.

¶ Prima igit causa est p pter virginee puritat; ostensionē. Audiē tes em aliq virginē fecisse fm legē purifi/ cationis credere possent eā purificatiōe in/ diguisse. Vt g ondak q tota fuit purissi/ mat tota splendida: ordiauit eccl'ia vt ho die pcessionaliter cereos lūinosos bainle mus: sc'z ipo facto dicat eccl'ia: Virgo be ata purificatiōe nō indiges/ sed tota rutil las: tota splendes. Cant. iij. Tota pulcra es amica mea t macla nō est in te.

¶ Scda causa ē ppter my sticā rep'sentationē ad repetandū vicz illā venerandā pcessionē quā hodie fecerunt virgo brā et ioseph q puez iesum in tēplo pntauerunt. et symeō t anna q sibi obuia/ uerūt t in pntatione dñi iesu interfuerūr. De symeone aliq d postea ponit. In rep/ sentationē itaq huj' mysteriū pcessionem facim' in q cereū accensum in manib' ba/ iulam' quē in eccl'ia offerim'. Per quē q/ dē cereū accensum signat dñs iesus. Tria em sunt in omī cereo. s. lychinus: cera: et ignis: p que signant tria q st in chō. Nā cera signat carnē chī natā de virgine sine corruptiōe carnis: sicut apes cerā gignūt sine pmixtione. Lychin' i cera latēs sigt aiaz chī cādissimā in carne latētē. Ignis o siue lumen signat deitatē: q deus no/ ster ignis consumens est. Heb. xij. Et Ia cob. iij. Ipse em ost ignis cōsumens t. Vñ quidā sic ait. Hāc in honore pie candelaz porto marie. Accipe p cerā carnē de virgi ne merā. Per lumē numē maiestatisq ca cumen. Lychin' est ania sub carne latens popima. ¶ Circa ea aūt q ex euangelio le gimus hodierna die facta in illa venera/ bili pcessione pdictaz psonaz sanctissima rū t dñi psentatōne tres pcipuas habere possum' cōtēplationes attēte recolendas ¶ Prima est cōtēplatio mirifice affectio/ nis. Cōtemplari em debem' mirabilē il/ lius sctissimi senis symeonis affectionem Sicut em ōr in euāgelio Symeō hō erat iust' t timor' at' expectās. s. cū ingēti gau dio t desiderio redēptionē isrl. t spūssctūs erat in eo. Suspirabat vtiq t gemebat ozās g tidie cū ingēti affectu qtūs in hac vita mortali videre posset dñm redēptorē natū: dicebat itaq freq nter. Quādo vēt/ et: quādo videbo: putas videbo: Si me hic inueniet: Et qm sic feruēter desidera uit: Jō respōsum accepit a spūsancto non visuz se mortē nisi pus videret chīm dñi Instinctu g spūssancti venit in templuz cū induceret puez iesum maria mr eius t ioseph vt facerēt fm consuetudinē legis p eo. Et tūc symeon accepit eū in vlnas si/ as cū maximo gaudio. Hō mirpsi maximo affectus est gaudio cū edoct' a spūsancto agnouit illū pcentē q de' verus est t ho/ mo nat' de virgine saluator mūdi quē tā/ tū desiderauerat. Nā sicut ōr Prouer. xiij Desiderū si pplcat delectat aiam. Cū at sic amplexat' est symeon puez iesum bñ/ dixit deū gras agens de implentōe pmis/ sionis sibi facte. Et ex speciali quadā me/ tis letitia dicit. Nūc dimittis seruū tuum dñe. i. ō cetero dimitt; me de hac vita trās/ ire in cordis q tet pace: quia viderūt ocu li mei salutare tuū t. Hug'. Tūc agno/ uit symeon dñm: tūc adorauit: tunc dixit: Et nūc domine dimitte seruū tuū in pace q viderūt oculi mei salutare tuū. Dilige/ rebat exire de seculo vt natū videret per quē conditū est sec'lm. Hec ille. Et Amb. Videre istū senem velut corporee carce/ re molis inclusum velle absolui: vt tā inci/ piat esse cū chō. Dissolui em et esse cum chō multo melī' est. Qui vult g dimitti veniat ad templū: veniat in hierlm: et ex/ pectet chīm: accipiat in manib' verbū dñi pplectat velut q busdā fidei sue brachijs. Tūc dimittet vt ñ videat mortē q vidit vitā. Hec ille. O admirāda pfus ac de/ uote imitāda sci symeonis affectio. Ar/ dēter desiderauit videre iesuz nec trāsire ex hac vita volebat donec vidisset: vidit t agnouit. Et pfecto desiderio in visiōe sal uatoris iā vltra ampli' nolebat remane/ re in hoc seculo. Jō dicit: Nūc dimittis ser tuū tuū dñe fm verbū tuuz in pace: q si di. Mihi sufficit dñe hucusq vixisse: Quia viderūt oculi mei salutare tuū: q paraſti añ faciē oim pplorz. Lumen ad revelatōez gentiū t gl'iam plebis tue israel. Vbi no/ tandū q Symeon appellabat eū trib' no mīb'. s. salutare: lumē: t gloriam. Dicit ei salutare remittēdo culpa: lumē dando g tiā: gl'ia pleb dādo gl'az. vl si dicam' q in

hoc cãtico symeonis laudat chr̃s vt pax: vt salus: vt lux: vt gloria. Pax est qz mediator: salus qz redẽptor: lux qz doctor: gl̃ia qz premiator. Et cũ hec decerẽt a symeone ō ihesu. Erãt pr̃ z mat ei⁹. i. ioseph q̃ nutrierat vocari pr̃ chr̃i eo q̃ nutricius ei⁹ fuit: z maria virgo sctissima mr̃ dñi mirãtes sup his q̃ dicebant de illo. ¶ Tertia ē ꝓtemplatio ꝓphetice pnũciationis. Vbi videz ꝓtẽplãda ē ꝓphetia illi⁹ sancti symeonis: q̃ sicut habet Lu. ij. dixit ad mariam matrẽ dñi. Ecce posit⁹ est hic in ruinã et resurrectionẽ multoꝝ in israel z in signũ cui ꝓtradicẽt. Et tuã ipius aiam ꝓtransibit gladi⁹ vt reuelẽt ex multis cordibus cogitatiões. Dr̃ aũt posit⁹ chr̃s in ruinã z resurrectionẽ mltoꝝ qz i chr̃sti passiõe q̃ tũc futura erat: z ꝓiceps mlti iudei fuerunt excecati a fidẽ cadẽtes: z multi fuerũt illũinati q̃ prius erãt simplices z ignorantes: vt ptz de aplis q̃b⁹ post chr̃i passionẽ data est intelligẽtia scripturaꝝ. Lu. vl. Tũc aperuit illis sensum vt intelligerent scripturas. Dr̃ etiã positus in signũ cui z federis inter homines z deũ: cui ꝓtradicẽt: a sacerdotib⁹ z legisperitis: seqt. Et tuã ipi⁹ aiaz ptransibit gladi⁹. i. dolor passionis eius ptrãsibit animã tuã p cõpassionẽ. Seqt. vt reuelent ex multis cordib⁹ cogitatiões. Ly vt nõ tenet causaliter sz ꝓcomitative. Et h̃ exponit Origen. de reuelatiõe occultoꝝ pctoꝝ in confessiõe que p efficaciã passiõis dñice in sacramẽto penitẽtie operãtis sanant. ¶ Tertia ē ꝓtemplatio mystice expositiõis. Vbi videndũ ẽ liter fm expositionẽ mystricã seu spũalez pdicte q̃ttuor psone q̃ interfuerũt in pũtatiõe dñi in tẽplo nob oñdũt qualr dñm ihesũ in corde nr̃o portare nos ipos deo psentare dẽm⁹ z spũaliter i mẽte nr̃a sic hodiernã, pcessionẽ facere q̃tin⁹ veraciter illuminari mereamur. Per symeonẽ ꝙppe q̃ interp̃tat audiẽs q̃ z nr̃m audierat a spũsctõ mẽtali sz reuelatiõe: nõ visurũ se morte nisi prius videret chr̃m dñi: signatur verbi dei studiosa auditio q̃ mentẽ illuminat. Iuxta illud psal. Lucerna pedibus meis v̄bũ tuũ: z lumẽ semitis meis: Per annã q̃ nõ discedebat a tẽplo ieiuniis z obsecrat⁹ib⁹ vacãs q̃ ex instinctu spũs sancti ipsa bona suguent q̃ pũtabat puer ihesus z grãs egit pe tanti bñficij adimpletione signat affectuosa oratiõis deuotio q̃ mentẽ eleuat ac illũinat. Cassio. sup psal. Oratio seruat cor: abstrahit a terrenis: mũdat a vicijs: subleuat ad celestia. Hec ille. Per ioseph q̃ interp̃tat augmẽtũ vel appositõ q̃ z solicitã curã habuit de puero ihesu: intelligit bonoꝝ opeꝝ primus appositio. Hõ em̃ q̃ inceperit: sz q̃ perseuerauerit vsq; in finẽ hic saluus erit. Per mariã ꝙ q̃ interp̃tatur illuminata vel illũinatrix q̃ z chr̃istum mẽte z fide cõcepit magꝭ q̃ corpore signat lumẽ fidei ardore vere charitatis informare. q̃ō in omni bono opere necessariũ est ad h̃ vt sit meritoriũ Debem⁹ ergo cũ symeone portare lumẽ sctẽ meditatiõis q̃ ex auditiõe v̄bi dei causat in mente. Cũ anna lumẽ interne deuotiõis: cũ ioseph lumẽ ꝑtuose ꝓgressionis z cõtinuatiõis in bonis operib⁹: cũ maria lumẽ sue ꝓplatiõis p verã fidẽ. Et de his q̃ctuor dicit ps. Memor fui di: p sanctã meditationẽ (z delectat⁹ sum) p internã deuotionẽ (z exercitat⁹ sum) p virtuosaz ꝓgressionẽ: z defecit spũs me⁹ ꝙ v̄ hemetem diuinoꝝ ꝓplationẽ q̃ in hac mortali vita imꝑfecta ē p fidẽ: sz in patria clara erit p aptã visionẽ.). Cor. xiij. Videm⁹ nũc per speculũ z in enigmate: tũc aũt facie ad faciem.

Tertia cã institutõis pcessiõis hodierne cũ cereis accẽsis faciẽde ē ꝓpt nr̃am istructionẽ. In h̃ ei instruimur q̃ si añ deũ volum⁹ ee purificati z mundi tria in nob h̃e debem⁹ vt sic q̃si pcessionaliter ad deũ redeam⁹ vñ p creationẽ pcessimus. Et hec tria sũt fides ꝙ actio bona: z intẽtio recta. Hã candela in manu accensa ē fides cũ operatiõe bona. Et sicut cãdela sine lumine dr̃ ee mortua. z mox deficiẽte: cãdela deficit z mortif: sic z opatio sine fide z fides sine bono ope mortua ee dr̃ vt dr̃ Jacobi. ij. Ita hoc⁹ aũt int⁹ in cera occultat⁹ ē intẽtio recta. Grego. Sic sit opus in publico vt cũ intẽtio mãneat in occulto: vt de bono opere ꝓmiꝭ ꝓbeamus exẽ; lã: z tñ p intẽtione q̃ soli deo placere querimus sp optemus secretũ. Hec ille. Debet igitur in omni bono ope recta esse intentio in deũ vt sic quasi ꝓcessionaliter

redeamus ad ipsum.

Tertiū ē mysteriū mendozāde pūta/
tionis quō vicz dōs iesus pūtatus
est in tēplo cū legalib⁹ hostijs: ꝑ
qō dr hodierna solemnitas ypapātī .i. pū/
tatio vel obuiatio. Voluit aūt dōs sic p/
sentari cū hostijs legalib⁹ ꝑter tres pte/
cipuas causas.

¶ Prima: ē cā legalis impletōis.

¶ Scōa: est cā spualis instructōis.

¶ Tertia: est causa mysteriak sigtōis.

Prima igitur ē causa le/

galis impletōis. Vñ ipe dicebat Matth.
v. Nō veni legē soluere sz ad implere. Vi
de aūt z deuōte ꝓsidera nūc saluatoris ie/
su būilitatē. Nā in natiuitate se habuit vt
paup hō. In circūcisiōe vt paup et petō
hō: sed hodie vt pauper z petōr z seru⁹ hō
Vt pauper in eo q̄ pauperū oblationem
eligit: vt petōr in eo q̄ ipse cū matre legez
expiatōis adimplenit: vt seruus in eo q̄
redimi voluit. Pro q̄rū ampliori declara
tione notandū vt dicit doctor sctūs in iij.
p q. xxv ar. iij. q̄ chr̄s voluit sb lege fie
ri vt eos q̄ sub lege erāt redimeret z vt iu
stificatio legis in suis mēb⁹ris spūalit im/
pleret. Nam z ꝑt h ipsuz voluit hostias
legales p se offerri q̄ erat ꝓa hostia vt fi/
gura ꝓrati⁹ impleret. Deple aūt nata du
plex erat ꝓceptū tradituū i lege. Vnū erat
spēale de ꝓmogenitis tā in hoibus q̄ iu/
mētis. Sibi em dōs deputauerat omne ꝓ/
mogenitū in israel p eo q̄ ad liberationez
ppli israel ꝓcusserat ꝓmogenita egypti
ab hoie vsq̄ ad pec⁹: reseruatis ꝓmogeni
tis filioꝝ isrl. Et h mādatū ponit Exod.
xiij. in q̄ etiā pfigurabat chr̄s qui est ꝓmo
genitus in multis fratrib⁹: vt dr Ro. viij.
Aliū erat ꝓceptū gñale q̄ntū ad oēs. vt. s.
impletis dieb⁹ purificatiōis mr̄is offer/
ret sacrificiū p filio siue p filia. Vt hr Le
uit. xij. Et h q̄dē sacrificiū erat z ad expia
tionē peti in q̄ ꝓles erat ꝓcepta z natz
etiā ad ꝓsecrationē q̄ndā ipius: q̄ tūc pri
mo ꝓsentabat in tēplo. Et ideo aliq̄d offe
rebāt in holocaustū z aliq̄d p petō. Chr̄i
stus igitur q̄ de virgine natus erat ꝓmo/
genitus z voluit fieri sub lege: hec duo p̄
cepta in seipo implere voluit. Et ita hec
duo oūdit, euangelū circa ipm fuisse ob/
seruata. Primo q̄dē illud q̄ ptinet ad ꝓ/
mogenitos. Cū dr. Tulerūt illū in hieru/
salē vt sisterēt eū dño sic scriptū ē in lege
dñi: q̄r omne masculinū adaperiēs vulū
sctm̄ dño vocabit. Redimebāt tū ꝓmoge
nitū hois q̄nq̄ ciclis: ꝑter ꝓmogenita le/
uitaꝝ q̄ cū in adultā etatē puenieb̄t sem
per in tēplo dño fuleb̄t. Scōo ponit euā
geliū illud q̄ ꝑceptū erat cōiter q̄ ad oēs
Cū dr. Et vt daret hostiā fm q̄ dictū est
in lege dñi: p⁹ turturū aut duos pullos
colūbaꝝ. Leuit. em. xij. ꝑceptū erat vt q̄
possent agnum anniculū p filio siue p fi/
lia in holocaustū offerrēt z pullū colūbe si
ue turturē p petō: q̄ ꝙo nō possent offerre
agnū offerrēt duos turtures vl duos pul
los colūbaꝝ: vnū in holocaustū z alterū
p petō. Dōs igit iesus q̄ cū diues esset, p
pter nos egen⁹ fact⁹ est vt p ei⁹ inopiam
diuites eēm⁹. Vt dr. ij. Coꝝ. viij. Voluit
p se pauer hostiā offerri sic z in ipa nati
uitate pānis inuolui z reclinari in ꝓsepio.
Hec ex doctore sancto.

Scōa causa quare sic vo/

luit dōs in tēplo pūtari est rō spūal⁹ istru/
ctiōis. Nā sic fili⁹ dei nō ꝓt seipm fact⁹ ē
hō z circūcisus in carne: sz vt nos p gr̄am
efficeret filios dei: z vt nos instrueret de/
bere spūalit circūcidi: sic z ꝓt nos pūtat⁹
est dño vt p h instruamur nosipos deo p̄
sentare. Vñ in collecta hodierna dicim⁹.
Dōs sempit̄ne de⁹ maiestatē tuā supplī/
ces exoram⁹: vt sic vnigenit⁹ fili⁹ tu⁹ hō
dierna die cū nr̄e carnis substātia in tem
plo ē pūtat⁹: ita nos facias purificatis ti/
bi mēt⁹ pūtari. Facta ē aūt dñi pūtatio
post ei⁹ circūcisionē vt p h ostēderet nēmi
nē nisi circūcisū vicijs dignū ee dinis aspe
ctib⁹. ꝓt qō z sic in eccl̄ia solēt infātes
post bapt⁹mū offerri dño: cui⁹ assignari
pōt ꝑcipue tripler rō. ¶ Prima ē rō ꝓte/
stationis. Hoc em fit q̄si ptestando q̄ in/
fans ille est dei fili⁹ q̄r creauit ipm z rede
mit z ꝛgenerauit: q̄si dicerēt ad dōm. Ec
ce infantē quē creasti quē redemisti: quez
spūalit regenasti: tuus est. Idcirco eū tibi
offerim⁹. ¶ Scōa ē rō gr̄aꝝactōis. Hoc
em fieri debet gr̄as agēdo deo de bñficio
creatiōis illi⁹ plis: de bñficio ꝑseruatiōis
ei⁹ a periculis mortis tā in vtero matris: q̄

etiã in egressum ab vtero z post egressuz ac etiã de bñficio spũalis regeneratiõis p quã factus ẽ particeps meriti dñice pas/ ssiõis z mortis. ¶ Tertia est rõ spẽalis re cõmendatiõis: vt scz sic offerẽtes infantẽ deuote eũ dño recõmẽdent hũiliter orã tes vt de⁹ extunc de cetero infantẽ illũ cu stodiat ne gram z innocẽtiã baptismalez amittat: q⁹ sicut di. pũs. Nisi dñs custodie/ rit ciuitatẽ: frustra vigilat q̃ custodit eam Puer aũt in baptismo efficit̃ dei cũplũ et talẽ gratiã accipit q̃ si stante illa mozeref statim ad patriã euolaret. In cui⁹ signuz baptizato dño in iordane aperti sũt celi.

Tertia causa dñice pñta/

tionis cũ hostijs legalib⁹ est rõ mysteria lis sig̃tiõis. Per hmõi em̃ aues de q̃bus loq̃tur euãgelũ mystice signanf ea q̃ deo a nobis offerẽda sũt tã̃ sacrificia sibi ac/ ceptabilia. Inter q̃ pcipue notanda sunt tria q̃ sunt aiaz purgatiua. ¶ Primũ: est castitas spũalis affectõis q̃ ꝓsistit in oĩ vicio z repressiõe abstinendo vicz a forni catiõe spũali. j. Thess. iiij. Hec est volun/ tas dei sctificatio vra vt abstineatz ab oĩ fornicatiõe. zc. Et j. Tim. v. Teipsum ca stum custodi. Dis vticz aĩa ab amore dei p peccatũ se subtrahẽs adultera est Hu/ iusmõi aũt castitas mẽtis intelligit̃ p tur turem q̃ est auis casta que vni tm̃ cõiun/ git ad ꝓlis ꝓpagationẽ. Vñ ôt quidam. Turtur ppetuo ꝑmũ conseruat amorem, Amissoq̃ pari nescit habere parẽ. ¶ Se/ cũdũ est benignitas fraternã miseratõis in iniuriaz remissiõe. Eccl. xxviij. Relinq̃ primo nocenti tibiz tũc deprecãti tibi pec catã soluenf. Et Matt. v. Si offers mu nus tuũ ad altare zc. vade prius reconci/ liari fratri tuo zc. Vide. Et hec benigni tas siue simplicitas intelligit̃ p colũbam q̃ felle caret. Matth. x. Estote simplices sicut columbe. ¶ Tertiũ ẽ sinceritas cor/ dialis deuotiõis gemẽdo scz p pctis cõ/ missis: p vulneribus saluatoris z dilatõe beatitudinis. Vñ z de spũsctõ q̃ signa/ tur etiã p columbã dicit Rom. viij. Ipse spũs p nobis postulat. i. nos postulantes facit gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Talis aũt oratio gemebunda est purgatiua. Unde Isidor⁹ li. de sũmo bono. Oratõib⁹ mun damur. Et Cassiodor⁹ sup psal. Oratio serenat cor: mũdat a vicijs. Intelligit aũt huiusmõi deuotio gemebunda p vtraq̃ auẽ scz tã turturẽ q̃ columbã: q⁹ tam tur/ tur q̃ columba q̃si gemitũ habz p cantu. Et ꝓpter hoc vtraq̃ illaz auiuz designat pfectes sctõz luctus z gemitus: de q̃bus dicit Matth. v. Beati q̃ lugent q̃nã ipi ꝓsolabunf. Sed turtur q̃ est auis solita/ ria signat ꝓuataz oz̃onũ lachrymas. Cõ/ lũba ꝓo q̃ est gregalis sig̃t publicas ora/ tiones ecclie. Dño em̃ deuota tam ꝓuata q̃ publica est sacrificiũ deo acceptabile. Ps. Dirigat dñe oz̃o mea sicut incensuz in ꝓspectu tuo: eleuatio manuũ mearũ sa/ crificiũ vespertinũ. Apparet ttaq̃ p ea q̃ di/ ximus q̃liter hodierna solẽnitas hortat nos vt nras mẽtes purificemus: z mẽti/ bus purificatis spũali ꝓcessiõe ad deũ re deam⁹ z nosip̃os cũ his q̃ p turturẽ z co lũbã significanf ipi deo hũiliter pñtemus vt sic randẽ mereamur ad clarũ sue mate statis ꝓtuitũ ptingere z suo ꝓspectui tu/ giter pfectes adesse. Amen.

¶ Alius sermo ꝓ purificatio ne beate Marie virginis.

Statim veniet

Sag̃ tẽplũ sctm̃ suũ dñator quez vos q̃ritis. Malach. iij. In his ꝓbis tria ꝓponunf ꝓẽplãda q̃z ꝓẽpla/ tio nob̃ necessaria ẽ ad disponendũ aiam vt sit tẽplũ dei.

¶ Primũ: est dñatiõis desiderãda ꝓdiõ dñator: quẽ vos q̃ritis.

¶ Scõm: ẽ receptõis ꝑcuranda dispoſi/ tio. ad templũ sanctũ suũ.

¶ Tertiũ: est visitatiõis admiranda acce leratio. statim veniet.

¶ Primũ iducit ad subiectõis reuerẽtiã.

¶ Scõm ad ꝓparatiõis diligentiã.

¶ Tertiũ ad dine dilectõis beniuolẽtiã.

Primo igit̃ est cõtẽplãda dñatiõis. zc. Tres q̃ppe sũt desiderabiles cõ/ ditiões dñator: is q̃ in hodierne so/ lennitatis mysterio demõstrantur esse in dño iesu.

Prima est mie suauitas.

Sen. Nullũ ex oĩb⁹ clementia magis ẽ regẽ z ꝓncipẽ decet. Hec in chõ oñdit̃ in

ß q nedū sua nob dedit: ſz ꝛ p nob offerri voluit. Hic em nō ꝓpr̄ seipm fact⁹ ē hō ꝛ circūcisus in carne: ſz vt nos deos efficeret ꝛ circūcidi spūal'r doceret: sic ꝛ ꝓpter nos hodie deo sistit vt nos ꝺo pr̄i sic ꝑsentaret. In q etiā docuit nosipos deo pr̄tare. qō facere debem⁹ post spūalē circūcisionē: qr nihil im⁹dū offerē dū ē deo. Vlō igit bū sue mie su auitatē. Ps. Gustate et videte qm̄ suauis est dn̄s. Sz attēde qm̄ hāc miam nō sūt ꝓcepturi q imificozdes sūt. Ja.ij. Judicū sine mia fiet illi q non fecerit miscōiam.

Secūda ē potētie strenuitas.

s.subditos dekēdo. Vñ.j. Reg.xxij dr̄ de dauid. Cōuenerūt ad eū oēs q erāt in anguſtia ꝓstituti ꝛc̄. Hec hodie appauit in chr̄o: qr symeon a spūsctō illuminatus in suo cāntico vocat eū salutare: qr potētiā hz remittēdi culpā ꝛ liberādi ab inimicis. lumē: qr potētiā hz dādi gr̄az Et gl'az qr potētiā hz ꝓferēdi celestē gl'iaz. Circa qō etiā nota q liez hec dn̄i pr̄tatio solēnit facta sit: tñ p suā potētiā fecit q herodē latuit: q tñ eū occidere ꝓposuerat. Nota etiā quō nob arma dedit q⁹ ꝓtegi possumus. Eph.vj. Cōfortamini in dn̄o ꝛ i potētia ꝛtutz ei⁹. Induite vos armatura dei ꝛc̄. vide ibi.

Tertia ē iusticie equitas

Sap.j. Diligite iusticiā q iudicatis terrā Et sap.vj. Audite reges ꝛ intelligite. ꝛc̄. ysa:ne excidat z. Hmōi eq̄tas i chr̄o oīsa ē a ꝓpheta symeōe di. Ecce posit⁹ est h̄ in ruinā. s.supbo⁹:ꝛ i resurrectionē. s. hūiliū ꝛ ieū credētiū Esa.lxiij. Ego q loq̄r iusticiā ꝛ ꝓpugnato: suz ad saluādū. Sz nota bñ qō seq̄t in euāgelio. Et in signū cui cō tradicef: in signū. s. federis ꝛ reconciliatōis būane. O q̄ mlti sūt dieb⁹ istis q ꝺicūt huic signo ꝓtēnētes ei⁹ p̄cepta ꝛ cōsilia. O q̄ miseri sūt tales. Positus est aūt in signū triplicit̄. Primo in signū sectāde hūilitat z: qr Phil.ij. Semetipm exinaniuit. ꝛc̄. Vñ ꝛ hodie in exēplū hūilitatis ꝛ obediētie legē voluit implere ꝛ p̄tari in tēplo ꝛ redimi tāq̄ seru⁹. ꝛc̄. Et tota ei⁹ ꝓuersatio in hūilitate fuit Matth xj. Discite a me qr mitis suz ꝛ hūlis corde. Huic ergo signo ꝺicūt supbi z inobediētes ꝛc̄.

Scōo i signū tolerāde pauptatz: qr vt ōt Bern. Pauper nat⁹: paup vixit: paup obijt. Et Lu.ij. Hoc vob signū. Jnuenietis infātē pānis inuolutū ꝛ positū in p̄sepio. Vñ ꝛ hodie voluit ꝓ eo oblationem pauper fieri. Huic q̄ signo cōtradicūt auari. Tertio in signū obseruāde charitatz. Hiere.xxxj. In charitate ꝑpetua dilexi te. Jō attraxi te miserās tui. Mirabile q̄ppe charitatē nobis oñdit dn̄s cū ꝓ nobis homo fact⁹: ꝓ nobis offerri voluit Eph.v. Chr̄s dilexit eccl'iaz ꝛ tradidit semetipm ꝓ ea. Huic q̄ signo ꝺicūt inuidi iracūdi: ꝛ gnal'r oēs legis euāgelice trāsgressores. Esa.xlv. Vle q ꝓtradicit factori suo. ꝛc̄.

Secūdo ꝓsideranda est receptiōis. ꝛc̄. Cū dr̄. ac tēplū sctm̄ suū. Vbi ꝓsiderāda ē explex ꝓditio dispositia

Tria ē cōditio capacitatis.

cū dr̄: tēplū. Tēplū m archidiaco. dr̄ q̄si rectū āplū: qr vicz ꝓpr̄ ei⁹ āplitudinē capax ē ppli. Spūal'r ista āplitudo fit p feruozē desiderij. Cypria⁹. ad donatū. Firmtātū pect⁹ sit tat z pateat: q̄ntū ei capacef fiad affuerim⁹: tātū em̄ gr̄e inundant hausrim⁹. Vl' dr̄ tēplū a ꝓtēplādo: ipa aūt diuinoz ꝓtēplatio capacē gr̄e reddit aiam. Nota et q tēplū erat in hierl'm: qō interp tat visio pacis. Vñ ꝛ ps. di. Jn pace fact⁹ est loc⁹ ei⁹. Et.ij. Coz. vl. Pacē habete et de⁹ pacz erit vobiscū. Nulla igit ē ꝓscia pax dei nisi pacifica. Vñ ꝛ salomon rex pacific⁹ tēplū edificauit. Et hodie venit dn̄s ad templū in hierusalem.

Secūda est cōditio sctitatis.

cū dr̄: sctm̄. i. mūdū. Ps. Tu aūt i sctō .i. mōo habitas Haymo sup Jo. Mūd⁹ ihabitator mūdā q̄rit domū. Et h̄ nota q mō btā ꝛgo nob hodie dedit exēplū. Mēde purgatiōis. vide sup in alio ser. qui incipit Postq̄ impleti sūt ꝛc̄. Vel etiā dr̄ sctm̄ .i. firmū: ꝓpt boni ꝓpositi firmitatē. Eccli. v. Esto firm⁹ in via dei. Hebre. vl. Optimū est gr̄a stabilire cor. Et ps. Mihi aūt adherere ꝺo bonū ē. Vl' sctm̄. i. ꝺo dicatū Prouerb. xxiij. Fili prebe mihi cor tuum. Et primi Paralipome. xxij. Prebete corda vestra et animas vestras vt queratis

Ser. de annũciatiõe dñica

dñm deũ vestr̃ & surgite et edificate sanctuariũ dño deo

Tertia est ꝺdicio ꝑprietatis: cũ ꝺr:suũ.ita vicz ꝙ alteri⁹ nõ sit.et hec sequit ex p̃cedẽti:qz si sit deo dicatum: oꝑtz ꝙ ab oi ꝓrio sit elongatũ.s.ab imundis cogitatiõib⁹ & affectiõib⁹ & cũctis viciis.nã vt ꝺr.ij. Coꝛ.vj. Que societas lucꝛ ad tenebras:& q̃ ꝓportio chr̃i ad belial &c.

QErtio est ꝓplanda visitatiõis &c cũ ꝺr:statiz venier &c. Gaꝑ.v. Prece occupat eos q̃ se ꝓcupiscũt. Venit aũt cũ tribꝫ comitibus.

Prim⁹ est cognitio illuminatiua q̃ signat ꝑ mariã q̃ interp̃tat illũinata vel illũinatrix. Vñ ipe dñs dicit Joã. viij. Ego sum lux mũdi.

Scõs est affectio ꝑseueratiua q̃ signat ꝑ ioseph q̃ interp̃tat augmẽtũ vel apposito.Matt.i. Qui ꝑseveraverit vsqꝫ in finẽ hic saluꝰ erit.

Tertiꝰ est intẽtio eleuatiua siue ordinatiua.s.in gl̃iam & laudẽ ꝺi q̃ signat ꝑ turturẽ & colũbaꝫ. Turtur enĩ ẽ auis casta & colũba auis simplex. In hꝫ ḡ signat intẽtio pura & simplex. Et hec ꝺdicta etiã ꝑfit designari in cãdelis accensis q̃s hodie ꝓcessionalr deferim⁹. Vide in alio sermõe sup̃.

In festo Annũciatiõis dñice sup̃ Missus est Sermo.

Dnum crea

Dnbit dñs sup̃ terrã:mlier circundabit vir. Hiere xxxj. Promiserat dñs ꝑ Abham hieremiã nouũ q̃ꝺaꝫ opus atqꝫ singlarissimũ se facturꝫ sup̃ terrã. Hodie aũt ꝓmissuꝫ suũ ꝓpleuit. Fecitqꝫ hodie dñs nouũ sup̃ terrã. Nouum inq̃ opus singulariter admirabile: singulariter venerabile & ꝓr:sus inexplicabile. Nouum inq̃ opus quia mulier: id ẽ virgo btã circũdedit vir: circũdedit inq̃ sine viri semie: vir.i.hoiez ꝑfectũ oĩno & excellẽtissime ꝓfuosuz fm mentẽ:et q̃ mirabili⁹ est/ nõ hoiem tm̃ sed deũ & hoiem Vñ ꝺr Ber. Eternũ:antiquũ:et nouũ incadez plona mirabilr̃ quenerũt: eternũ.i. diuinitas.antiquũ.i.caro ab adã traducta Nouũ.i.aia ꝺ nouo creata. Dq̃ hoc etiaz tastupẽdo ope ꝺr Aug. in q̃ꝺa ser. Multũ mirabile:multũ amabile.multũ laudabile fm. Quare mirabile:qz sic factũ est. Quare amabile:qz ꝑ nob factũ ẽ. Quare laudabile:qz ille q̃ nat⁹ est ver⁹ de⁹ ex ꝺo idẽ factꝰ ẽ ex hoie ver⁹ hõ. Hec ille. Habem⁹ igit festũ celeberrimũ:festũ iocũdissimũ:festũ vtiqꝫ oi reuerentia ac deuotiõe dignissimũ in q̃ hem⁹ venerari atqꝫ deuote ꝓplari nouũ illud dñice incarnatiõis opus qõ certissimũ fuit diuic,bonitatiz inꝺicitũ:efficacissimũ hũane salutiz initiũ:atz excellẽtissimũ nr̃e hũanitatiz fastigiũ. Hac itaqꝫ rõ venerãdã tãqꝫ sctãm festivitatem deuotissime:reuerẽtissime atz iocũdissime celebrare debem⁹ p̃cipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter diuine opatiois magnificentiã inexplicabilẽ.

Scõo ꝓpter virginee ꝺdiciõis reuerẽtiam incõparabilem.

Tertio ꝓpter humane exaltatiõis bonorificentiaz inextimabilẽ

Prio ꝓpter explicabilẽ ḋine opatiõis magnificentiã. Hoc ẽ ei op⁹ sup̃ oĩ. dei opa maxim atqꝫ mirabilissimũ. Jõ ꝺr b. Tho. in.iij.sen. di.xij.q̃ fuit miraclm miracloz. Profecto maꝰ ẽ ḃ ḋine incarnatiõis op⁹ q̃ de⁹ factꝰ ẽ hõ q̃ si de⁹ faceret mille milia mũdos eq̃les huic mõo aut ẽt eo maiores Recte itaqꝫ ꝺr nouũ op⁹ ꝓpter nouã opis magnificẽtiã. In eo q̃ ꝑpe singlaritẽ oñdit magnificẽtia ḋine potẽtie atqꝫ sapie:iustiꝯ & bõitatiz. Vñ Dam.in pncipio tertij. Per incarnatiõis mysteriũ demõstrat sũ bõitas & sapia & iustitia atqꝫ potẽtia dei. Bõitas q̃ꝺẽ q̃m nõ despexit ꝓpij plasmatis infirmitatẽ. Justitia ꝓo q̃m homie victo nõ aliũ fecit vincere tyrannũ neqꝫ virtꝰ eripuit hoiem ex morte. Sapia aũt q̃m inuenit difficillimi decẽtissimã solutiõz. Potẽtia ꝓo siue ꝓtus infinita qz nihil ẽ maiꝰ q̃ deũ fieri hoiez. Hec ille. Scõo ꝓpter copabile ꝓgis mr̃is reuerẽtiã. Hodie nãq̃ fetã ẽ ꝓgo mr̃ dei:qõ ẽ dignitas bonoriz ꝓpius icõparabil̃ In eo nãqꝫ q̃ vocat mr̃ ꝺi exp̃mit honoris & gl̃ie incõparabilis quedam precellentia. Nouum itaqꝫ fecit hodie dominus: qz virginẽ fecit matrẽ:matrem vtiqꝫ nõ cuiusl.bet:sed dei:nc huius

cemodi mr̃nitas ꝑginitatẽ ablstulit sz amplꝰ ꝓsecrauit. Augꝰ. in q̃dã ser. Si virginitatẽ glificauit ꝑa fecũditas: z veramꝰ fecũditatẽ glificauit intemerata ꝑginitas. Huic em̃ virgini gr̃a fecũditatꝫ accessit sz ab ea virginitatꝫ gr̃a non recessit: huic em̃ virgini factũ ẽ vt ei nullatenꝰ posset inesse fecũditas nisi ꝓmaneret eiꝰ intemerata ꝑginitas. Sola hec ꝑgo singulare gr̃am sume diuinitatꝫ accepit. soli dona tũ ẽ illi vt in illa z de illa rex oim̃ creator mirificaret: istitutor feminaꝝ sine semine ꝓcreret: z deꝰ sine initio natus in ea z ex ea initialit nasceret. Hec ille. Tertia ꝑpꝫ inextimabilẽ nr̃e hũanitatis honorificentiã. Inextimabiliter q̃ppe honorificata ẽ hũanitas cũ ea sibi in eadẽ ꝓsona associauit diuinitas. Non sic sibi associauit angelicã naturã. Heb. ij. Nusq̃ angelos apprehẽdit. Nouũ itaq̃ singulare fecẽ hodie dñs ꝑpꝫ tãte natiuitatis honorẽ hũano generi exhibitũ cũ ipe deꝰ factꝰ ẽ homo Ber. Si ꝓsonã venietis intueor: nõ capio excellẽtiã maiestatꝫ: si modũ venirẽdi cogito exaltationẽ agnosco hũane conditõis. Hec ille. Pensate itaq̃ q̃ntã debeamꝰ ẽ nr̃o exhibere reuerẽtiã q̃ naturæ nr̃e tã inextimabilẽ ꝓtulit honorẽ. Attẽdite q̃ deuote: q̃ hilariter hodiernã debemꝰ celebrare festiuitatẽ ꝑpt̃ã dictas rationes Ut aũt ampliꝰ admirari z ꝓplari valeamꝰ hãc singularissimã dñi opis nouitatem: circa textũ hodierni euãgelij cõtemplande sũt tres ꝑcipue nouitates: nouitates in q̃ singularis magnificẽtie atq̃ sume admirande dignatiõis z beniuolẽtie.

¶ Prima: ẽ nouitas valde venerabilis salutatõis q̃ tangit in ꝓma ꝑte euãgelij: ibi Missus est angelus gabriel. ⁊c̃.

¶ Scõa: ẽ nouitas sume admirabil̃ anũciatiõis. Hec tãgit in scõa ꝑte euãgelij: ibi. Que cum audisset. ⁊c̃.

¶ Tertia: est nouitas prorsus inexplicabilis operatõis. Ista tãgit in tertia ꝑte euãgelij: ibi. Dixit aũt maria ad angelũ ⁊c̃.

Circa ꝓmã nouitatẽ ꝓsiderãdũ est q̃ dũ incarnatiõis dñice cõplendũ fuit opus ꝑ hũani generis salute: conuenientissimum atq̃ rõnabilissimũ fuit nouã quãdã atq̃ insolitã salutatõẽ ꝓmitti qua salutaret̃ virgo ipsa a deo ꝑelecta vt salutis mr̃. Et circa hãc salutationis nouitatẽ ꝓtẽplãda sũt tria spẽcialia mysteria.

¶ Primũ: ẽ ꝑsone salutãtꝫ trãsmissio.

¶ Scõm: ẽ ꝑsone salutate ꝓditio.

¶ Tertiũ: isolite salutatõis exꝑssio.

Primũ igitur mysteriũm

ẽ ꝑsone salutãtis trãsmissio. De q̃ dic̃ euãgeliũ. Missus ẽ angelꝰ gabriel a deo in ciuitatẽ galilee cui nomẽ nazareth. Omnia hec ꝑba z eti sequẽtia in euãgelio posita sũt plena mysteriis. Et iõ (vt ait Beda) solẽniter sũt notãda tãtoq̃ magis cordi inserẽda q̃nto manifestiꝰ apparet q̃ in ipis tota nr̃e redẽptiõis sũma cõsistit. In hac aũt angeli trãsmissiõe tria sunt iuxta ꝓdicta ꝑba euãgelica ꝑcipue cõsiderãda.

¶ Primũ: ẽ angelicæ missiõis rõ.

¶ Scõm: est angeli missi ꝓditio.

¶ Tertiũ. ẽ loci ꝓgrua nominatio.

Primo igit̃ ꝓsiderãda ẽ angelice missionis ratio: q̃re sz missus sit angelus ad nũciandũ marie filij dei incarnationẽ. Pũt aũt hui missiõis tres ꝓncipales rationes assignari in q̃bꝰ satꝫ oñdit̃ q̃ sapiẽter dñe incarnatõis opus pactũ est. ¶ Prima rõ sumit̃ ex ꝑte dine ordinatiõis: vt sz ꝑuaretur ordo quẽ ipe deꝰ statuit vicz q̃ mediãtibꝰ angelis dina hoibꝰ nũciarẽt. Hec est em̃ regula posita a btõ dionysio in libro ō angelica hierarchia vbi ait. Per dñi nr̃i mysteriũ angeli ꝓmo edocti sũt: postea q̃ ipos ad nos cognitionis gr̃a trãsiuit. Si q̃s aũt obijciat q̃ btã virgo supior fuit angelis q̃ nõ debuit ab angelo edoceri. Dicẽdũ vt rñdet Tho. in. iij. p. q. xxx. q̃ beata ꝑgo supior fuit angelis q̃ntũ ad dignitatẽ ad quã diuinit̃ ẽ electa: sz q̃ntum ad statũ vite erat inferior. Hã et ipse chr̃s ratiõe vite passibilis modico ẽ ab angelis minoratꝰ vt dr̃ Heb. ij. Verũtñ q̃ chr̃s simul fuit viator z cõprehensor q̃ntũ ad cognitionẽ diuinorꝫ: ideo ipe nõ indigebat ab angelis istrui. ¶ Scõa ratio sumitur ex cõditõe humane ꝑuaricatiõis vt sz seruaretur ordo in reparatiõe q̃ fuerat in ꝑuaricatiõe. Decidit nãq̃ hõ angelo malo cuam tentãte. Reparari ergo debebat angelo bono marie nũciante. Beda in Homelia. Aptũ ꝓfecto hũane restaurationis ꝓncipiũ vt angelus mitteret̃ ad virginẽ

Ser. De ānunciatiōe dnica

partu cōsecrādā dino q̄ ꝓma nr̄e ꝓditōis causa fuit serpēs q̄ a diabolo mittebatur ad mulierē spū supbie decipiendā. Ter rō sumit ex rōe ꝟginalis dispositōis. Et h̄ ꝓmo vt ex tali nūcio mēs ꝟginis amplius deū eleuaret: vt sic ardētiori charitate flā mesceret t ꝓpius chr̄m amore cōciperet mēte q̄ corpe. Aug⁹. lib. de ꝟginitate. Dr̄na ꝓpinq̄tas nihil marie ꝓfuisset nisi felicius chr̄m corde q̄ carne gestasset Scdo vt ei⁹ puritas oñderet. Hinc hiero⁹. ad paulā t eustochiū. Bñ angelus ad ꝟginē mittit q̄ sp est angelis cognata ꝟginitas. Tertio vt ipa certior resurr̄ti tanti sacramēti efficeret q̄n sup h̄ eēt diuinitus instructa. Sic itaq̄ ꝓpt causas predictas ordinatū fuit vt angel⁹ ad virginē mitteret. Tertio cōsiderāda āgeli missi ꝓditio. Et h̄ q̄ntū ad tria. Primo q̄ntū ad ordinis determinationē. ꝓm aūt doctorē sctm in. iij. sen. dis. iij. t in. iij. p. sum. q. xxx. Ille angeli⁹ fuit de ordine archāgelor. s. de medio ordine infime hierarchie. Ad quēmēs eē videt q̄ ad angelos ptinet dirigere act⁹ alicuius hois q̄ ad ipm tm̄ ptinent. Vñ dr̄ minora nūciare. Ad archāgelos ꝓo ptinet dirigere actus hominis q̄ in tota mlitudine redūdāt. Vñ t archangeli dr̄ q̄si ꝓncipes angeli: q̄ q̄ sensus bē ꝟginis q̄ p āgelū reqrebatur erat act⁹ redūdās in vtilitatē multitudinis vicz totius humani generis. Ad angelus ille debuit eē de ordine archangelor. Et credibile est q̄ fuerit sūm⁹ in illo ordine. Alii ꝓo alij dicūt illū fuisse de supmo ordine supreme hierarchie. Proprietas em̄ angelor illi⁹ ordinis est in dei amore ardere. Per incarnationē aūt erat accēdenda amoris dei flamma in tota eccīa t singulariter in aia ꝟginis. Ad angel⁹ ille debuit eē de ordine seraphin. Quicūq̄ aut̄ q̄liscūq̄ fuerit angel⁹ ille: sat̄ē nob q̄ archangel⁹ ē missus. Scdo cōsiderāda ē hui⁹ angeli ꝓditio q̄ntū ad nos exposītionē quia nominat gabriel: qđ nomē suo officio cōgruit. Nam ꝓm Grego. Gabriel fortitudo dei interꝓtat ad ostēdēdū q̄ incarnatiōis mysteriū esset per dei fortitudinem peragēdū. Et similiter ad oñdendum q̄ dñs virtutū veniebat ad debellandum aereas ptātes. Gabriel itaq̄ .i. fortitudo dei ānūciauit q̄ fortissim⁹ de⁹ ad fortissimā mulierē veniebat. De qua Prouerb. vlti. Mulierē fortem q̄s inueniet: Quis excogitare posset q̄nta tūc fuerit letitia in celesti hierarchia: q̄ntū gaudiū: q̄nta exultatio cum ordinabat legatio tā solennis et tā ḡta fienda p gabrielē archangelum. Fluxerant iam tot annor milia q̄bus nō solū hoies sz t ipi angeli expectauerāt videre diē illū. O imēsa dei nr̄i benignitas o pietas inexplicabilis: o inestimabil⁹ dulcedo bonitatis sūmi dei. Ecce apta ē vena diuine mie: missus est ad virginē nūcij⁹ eterne salutis gabriel archangelus. Et verisimile est q̄ nō solus venit. Nō em̄ decens fuisse videt vt tā solēnē tā excellentem legationē solitarius aliq̄s nūcius gereret. Venit igit multis angelor choris associatus q̄ multor populor veniebat salutē nūciatur⁹. Tertio ꝓsideranda est angeli hui⁹ cōditio q̄ntū ad ei⁹ apparitionē. De qua dicit Chrysost. super Matth. q̄ angelus apparuit virgini visione corporali. Nō conueniens fuit triplici rōe ꝓout declarat sctūs Tho. in. iij. p. q. xxx. Prima est ratio ꝓpter nouitatis nunciatōis. Veniebat em̄ annūciatur⁹ incarnatiōes inuisibilis dei. Nō q̄ueniens erat vt inuisibilis creatura ad hoc nūciādū veniens: formā visibilē assumeret per quam visibiliter appareret. Secda est ratio similioris apparitōis: vt vicz fieret angel⁹ apparens similior virgini cui apparebat. Mater em̄ nō solū in mēte sz etiā in corpore ventre erat filiū dei receptura. Nō q̄uenies erat vt angelū corporaliter videret. Virgo tm̄ btā non solū ꝓcepit visionē corporalē in angeli apparitōe sz etiā intellectualē illuminationē. Tertia est ratō certioris instructiōis. Ea em̄ q̄ sūt oculis subiecta certius cōprehēdimus q̄m ea que imaginarie videm⁹ De hac aūt āgeli apparitōe loquit Aug⁹. in q̄dā ser. introducēs virginē sic dicēs. Audite frēs audite maria nobiscū loquētē: carne absentez: t spū p̄sentē: verecundia virginitat̄ vultū auertētē a collocutore. Venit ad me (inq̄t maria) q̄dā magn⁹ christi paranymph⁹: non pharcha primus: aut ꝓpheta egregi⁹: sz gabriel ille archangel⁹: facie rutilans: veste coruscans: ingressu mirabilis: aspectu

terribilis. Hec ille. O felix illa apparitio et locūda nimis q̄ virgini sanctissime taz mirabiliter apparuit gabriel archangelꝰ nouū letissimū nūciaturus nouū gratissimū: nouū ꝓinquissimū de salute humani generis. ¶ Tertio cōsideranda est loci ad quē missus est angelus cōgrua nomiꝫnatio: qz missus est in ciuitatē galilee cui nomen nazareth. Galilea q̄ppe interpretat transmigratio. Per hoc ergo q̄ missus est angelus salutis nūcius in galileaz designat q̄ salus fienda ꝑ chīm: transitura erat de incredulitate iudeoꝝ ad fidem gentiū: z q̄ illi q̄ participes esse volūt huiusmōi salutis transmigrare debent a vicijs in virtutes. Nazareth aūt interp̄tat flos. Cōueniēs q̄ppe fuit vt verus flos. i. chīus q̄ Esa. xj. noiatur flos cōciperet in nazareth. i. in flore: z de flore ꝓgnitaz tū floribꝫ. i. tpe flox. Et nota hic diligēter et deuote quō dñs paruā ciuitatē nazareth elegit ꝑ sua ꝓceptione ꝓter humilitatz exēplū: sed in hierlm ciuitate magna elegit mori: vt doceret nos opprobria coram multis ꝑ ipso nō erubescere.

Secūdū mysteriū huius

prime nouitatis est persone salutate cōditio. Triplex autē eiꝰ cōditio tangitur in euangelio. cū dicit. ad virginē desponsatā viro cui nomen erat ioseph de domo dauid z nomen virginis maria.

¶ Prima: est cōditio incorruptionis.

¶ Scōa: est ꝓditio desponsatiōis.

¶ Tertia: est ꝓditio noiatiōis.

Prima igitur est cōditio incorruptiōis: q̄ missus est angelus ad virginē. Augꝰ. in quodā ser. O mirabilis z laudabilis inter feminas in q̄ ab archangelo salutatur virginitas: sola impregnata nec viciata. Hec ille. Q̄ aūt ꝓueniēs fuerit christuz nasci tēporaliter ex virgine declarat btūs Tho. in. iij. par. q̄ xxvij. ꝑ tres rationes.

¶ Prima est ꝓter patris dignitatē. Cū ei chīs deꝰ dei filiꝰ nō decuit ipm aliū hre patrē q̄ꝫ deū: nō eīm decens est filiū alicuiꝰ nobilissimi pris artibui alteri pri ignobili digno ¶ Scōa est ꝓp filij puritatē. Nā videmus q̄ flos a radice z virga ozit sine corruptione radicis aut virge: z splendor a luce vel sole sine lucis vel solis lesione: z verbū a corde vel mēte sine mentis cōtagione. Cū ergo chīs sit flos a radice patris descēdēs: z cādor lucis eterne z ōi pris ꝟbum: cōueniēs fuit vt sine corrupto ne matrz nasceret. Sic eīm caro a ꝟbo dei assumpta est vt esset caro ꝟbi dei. Ꝟo debuit ipsa caro sine mris corruptione ꝓcipi z nasci. ¶ Tertia ratio est ꝓter regnatiōis cōformitatē. Nā ad hoc facta ē ōi incarnatio vt homes renascerent in filios dei Jo. j. Dedit eis potestatē filios dei fieri his qui credūt in noīe eiꝰ q̄ nō ex sang. ne. ex volū. car. ne. ex volun. viri sz ex deo nasūt. Per carnē ꝑm Nico. de Lyra. hic est intelligenda mulier. Gen. ij. Hō nunc os ex ossibꝰ meis z caro de car. m. Quia ergo nasci debebāt homes in filios dei ex deo z ex virgine matre eccīa: Jō z chīs q̄ ad hoc venit vt nos in dei filios regeneraret nasci ꝑm carnē debuit ex virgine. Augꝰ. li. de virginitate. Oportebat caput nrm insigni miraculo nasci de virgine ꝑm corpus vt signaret sua mēbra ꝑm spūm de virgine etiā nascitura. Hec ille. De hac matrz virginitate loquit Augꝰ. in q̄dā ser. introducēs ipam virginē sic dī. Dicat maria Ego filiū gnaui sz virginitatē meā nō violaui. Regnū tenui virginitatz z regē genui castitatis. Porta facta sum celestiana facta suz filio dī. Illa porta facta suz clausa quā in visione diuina vidit ezechiel ꝓpheta. De qua dicit idem ꝓpheta (ezech. vicz. xliij.) Vidi portā in domo dñi clausam z dixit angelus ad me. Porta quā vides non aperietur z homo nō transiet per eam: qm̄ dñs solus intrat z egredietur q̄ eam z clausa erit in eternū. Mirabilis ꝓphetie visio: sed mirabilioz est ꝓphetie adimpletio. Quidē porta in domo dñi clausa nisi q̄ maria ꝑpetuo semp erit intacta? Et quid est: homo nō transiet per eam nisi ioseph nō cognoscet eā? Et quid est: dñs solus intrat z egredietur per eā: nisi qz spūs sctūs impregnabit eam z deus angelorum nascetur per eam? Et quid est: clausa erit in eternū: nisi quia maria virgo est ante partum: et virgo post partum. Hec Augustinus. Triplex testimoniū virginitatis marie iuxta euangelium.

Ber. de annũciatiõe dñica

Primũ est testimoniũ angelice visitatõnis: qz. s. missus est angel⁹ ad eã: qz vt dicit Hiero. Sẽper est angelis cognata virginitas. Scõm ẽ solitarie reclusiõis: qz vt dr Ebryf. sup illo verbo Ingressus angelus ad eã. Inuenit angel⁹ mariã solitariã ⁊c. Tertiũ est modestie discretõis: qz tacuit et cogitauit q̃lis ess ⁊c. Et deiõ paucis verbis rñdit. Vbi ꝓmo apparet virginalis verecũdia: qz cũ audisz turbata est in sermone ⁊c. Scõo ꝟginalis ꝓcudẽtia: qz cogitabat q̃lis ⁊c. Tertio virginal' cõstantia: cũ rñdit: Quõ fiet istud ⁊c. Vlide

Scõo est ꝓsideranda ꝓdicio despõsatõnis: qz. s. missus est angel⁹ ad virginẽ desponsatã viro ⁊c. Vbi nota: vt dr Bernõ qz marit⁹: sed qz hõ virtuosus. Vnde ⁊ Joseph. i. accrescẽs: dr ꝓpter augmentuz virtutũ: ⁊ addit: De domo dauid: vt p̃ manifeste appareat: qm̃ ad hãc virginem veniebat angel⁹ nũciatur⁹ ipletiõez ꝓmissionis diuine q̃ facta fuerat ipi Dauid de chõ ex e⁹ stirpe nascituro. Voluit ãt dñs nasci ex ꝟgine q̃dẽ: sz despõsata ꝓpter multas cãs: q̃ sunt in triplici differetia.

Quedã sumunt ex pte pueri ihesu. Prima ꝑm Hiero. ꝓpter originis declaratõz vt ꝑm morẽ sc̃pturaz gñatio chri p̃ virz describerek. Scõa ꝑm Amb. ꝓpter suspitionis remotionẽ: ne. s. a legis iniuria incepisse videre k: cũ part⁹ inupte lege dãnare tur. Tertia ꝑm eundẽ: ꝓpter impugnatõnis exclusionẽ: ne. s. herodes ⁊ iudei chm iuste q̃si de adulterio natũ ꝓsequerent. Quarta ꝑm Origẽ. ꝓpter pueri sustẽtatõz Vl̃ ⁊ ioseph dñi nutrici⁹ appellak. Quita ꝑm Origẽ. Hiero. ⁊ Amb. ꝓpter mysterij occultatiõz: vt. s. diabolo celarek.

Itẽ q̃nq̃ rões sumunk ex pte matris. Prima ꝑm Amb. ꝓpter infamie euitatõz ne grauida apparẽs infamarek. et iõ potu⁹ ꝓmisit dñs q̃ de ore tu suo ẽ de mris puore dubitarek. Scõa ꝑm Bedã ⁊ Hier. ꝓpter pene euitatiõez: ne. s. tanq̃ adultera lapidarek. Tertia ꝑm Hiero. ⁊ Aug. ꝓpt solacij sustentatiõez: vt. s. viri misterio fungerek fugiẽs i egyptũz inde rediẽs. Quarta ꝑm Glo. ad fidei roboratiõez. Innupta em̃ pregnãs mẽtiri videre k: nec ei ꝙ se virginẽ ꝑceret/crederek. Quita ꝓpter singlo rũ ꝓfectuũ participationẽ: vt. s. mr dñi bẽet aliq̃d cuiuslibz status. s. virginitatz: mrimony: ⁊ viduitatz.

Itẽ q̃nq̃ rões sumũtur ex pte alioz. Prima ꝓpter excusatiõis remotoez: ne impudicz ꝓberek velamẽ excusatiõis: cũ etiã ipa mr dñi infamata videre k. Scõa ꝓpter mrimonij approbatõz ꝓtra futuros hereticos mrimoniũ dãnare volẽtes. Tertia ꝓpter oꝓprobrij ablatõnẽ: vt. s. ab oi gradu femiaz tollerek oꝓprobriũ qõ in eua incurrerãt. Quarta ꝓpter exẽpli ꝓmẽdatiõez: vt vicz oñderek tacta despõsatiõe ne añ quentiõez libez ẽ trãsire ad melioza vota. Quita est ꝓpter mysterij declaratiõez: q̃. s. ipi chõ despõsata ecclia q̃ virgo est imaculata ⁊ sine ruga. Zõaũr ꝑm Ebryso. btã virgo mr dei fabro lignario fuit despõsata. qz chs ecclie spõsus oim salutẽ p lignũ crucz operari ꝏbebat Et ꝑm Augz. Ebius nat⁹ ex mre q̃ fabro despõsata erat oẽm carnalis nobilitatẽ mozẽ extinxit.

Tertio ẽ ꝓsideranda ꝓditio nociatiõis. qz in euãgelio subdit: Et ingrẽs mẽ ꝟginis Maria. Expositiõz hui⁹ nois vide s. in ser. de saluratõe angelica in fine ꝑme ꝓmendatiõis.

Tertiũ mysteriũ huius

ꝑme nouitatz est inusolite saluratiõis expssio q̃ hz in euãgelio: ubi: Et ingressus angelus ad eã dixit: Aue gra plena dñs tecũ bñdicta tu in mlieribꝫ. Sup illo verbo Ingressus angel⁹ ad eã: dicit Ebryꝰ. Inuenit angel⁹ mariã nõ foris vagantẽ: sed solitariã ⁊ ꝓplatõi vacãtẽ. Hec ille. Et Ber. Erat em̃ in eius ꝓposito fugere hominũ freq̃ntias: vitare colloq̃a: ne vl otiõtis turbarek silentiũ: vel ꝓtinẽtis castitas kbarek. Hec ille. Quocõtra. qz Dina vagari voluit: corrupta est. Gene. xxxiij. De tali muliere dr Prouer. vij. Mulier vaga ꝙetis impatiẽs ⁊c. vide ibi. Nõ sic vticz nõ sic vagabat maria quẽadmodũ dina: sz in domo clausa mãebat. Sciebat vticz ꝙ solitudo est amica vere innocẽtie obseruatõi Propt qõ Joãnes baptista fugit in eremũ. Itẽ ẽ amica ꝺuote ꝓplatõi Dne. ij. Sedebit solitari⁹ ⁊ tacebit: qz leuabit se sup se. Itẽ est amica spũali visitatõi ꝑ. Ecce elõgaui fugiẽs ⁊ mansi in solitudine: expectaba eũ qui saluũ me fecit a pusillanimitate spũs ⁊ tẽpestate. Erat itaq̃ vir

go sctissima solitaria ꝛ clausa cū ingressus est angel⁹ ad ē: nec dubiū tūc erat in devotissima atq; feruētissima oꝛōne: ꝛ excellētissima diuine bonitat; ꝓtēplatiōe: ꝛ p̄cipue (vt credendū ē) meditādo circa salutē hūani gēis ꝛ eā ardentissime desiderādo. Ingressus itaq; angel⁹ ad eā ꝺt: Aue gr̄a plena dns tecū: bñdi. tu in mlier. O noua ꝓlus atq; ꝓꝛ: sus insolita salutatō. O singular; ꝓginis sacre ꝓmēdatio. Dic itaq; nobis o puella formosa: o mr̄ salut; venerāda: o ꝥgo sacratissima: q̄d ab angelo audisti: q̄d tibi angelus retulit: Certe nulla vnq; fuit creatura q̄ talē salutatiōez: talē q; annūciatiōz audierit: q̄lez tūc ab archāgelo gabriele audisti. Venit q̄pe angel⁹ ad saraz vxorē abrae Gen. xvij. venit ad agar. Gen. xvj. venit ad vxorē manue. Judicū. xiij. sed nūq; angelus sic aliquā salutauit sicut gabriel mariā. O q̄ noua: q̄ gratissima: q̄ salutar; atq; dignissima salutatio. In q̄ ꝑcipue tāgunt tria singlaria ꝓuilegia q̄b palā oñdit ꝥginis sctissime laus et excellētia singlaris. ¶ Primū est ꝓuilegiū gratiosissime ꝓfectois: cū ꝺꝛ: Aue gr̄a plena. Ibi ei tangit ois vicij exclusio p̄ verbū Aue. i. sine ve: et ois gr̄e ꝛ ꝥtut; plenitudo: cū subdit: gr̄a plena. ¶ Scōm est ꝓuilegiū glriosissime honorificatiōis: cum ꝺꝛ: dns tecū. ¶ Tertiū est ꝓuilegiū singlarissime ꝑelectiōis: cū ꝺꝛ: bñdicta tu in mulieribꝫ. De his vide s. in ser. de salutatōe angelica. Hec itaq; noua ꝛ insolita salutatio p̄ figurā est illa noua epla quā ipetrauit regina hester ab asuero rege p̄ quā veteres lr̄e aman revocate fuer. Hest. vij. Aman q̄pe interptat inīqu⁹ vl coangustās. Asuer⁹ interptat ꝺstrudo vl atrium ē⁹. Hester interptat absc̄ōdita sive eleuata in plis aut p̄pata i rpe. Aman igit ad uersari⁹ filioꝝ israel. i. inīqu⁹ diabol⁹ aduersari⁹ nr̄. procurauerat ꝙ genus humanū chirographū vetus ꝓtines mort; sniam. Sz ma hester. i. ꝥgo maria a ꝺo in rpe p̄parata q̄ veri asueri regis. i. oipotent; dei oculi placuit impetrauit nouā epla; veter; chirographi revocatoriā. Aue (inq̄t ā gelus) gr̄a plena tē. ¶ Querere posset alicꝭ: q̄re in hac salutatōe tacuit angelus nomē marie. Ad q̄ ꝺcimus id ꝓuenienter factum esse triplici rōne. ¶ Primo ꝓpter angelice missionis q̄litatē: q̄. s. missus est angelus ad eam nō sicut ad mariā: sed sicut ad gratia plenā. Ecclesia aūt in hac salutatione addit nomē marie: q̄ mariā ꝓ suo singulari fidere tenet. Maria em̄ idē sonat q̄ illūinata. ¶ Scōo ꝓpter virginalis plōne sublimitatē. Cū em̄ personas excellentes salutam⁹: nomē ꝓsonaq; tacem⁹ ꝛ eaq; excellētias aut dignitatē nomiam⁹: vt Aue rex: salue pater. Excellētia aut̄ virginis erat gratie plenitudo Jdeo sibi dixit angelus Aue gratia plena. ¶ Tertio ꝓpter singularis ꝓmotionis nouitatē. Cū enim ad aliquā dignitatē ꝓmouet aliquis: nomen eius ꝓsonale et vsitatū relinquit: et vocat nomie dignitatis sue: vt Hic est ꝓꝛ: hic est abbas. veniebat aūt angelus ad virginem nūciaturus sibi nouā eius ꝓmotiōez ad inextimabilē diuine maternitat; dignitatem ad quā faciebat eam idoneā gratie plenitudo

Secūda ꝓncipalis ꝛouitas est nouitas sūme admirabilis annūciationis q̄ tangit cū ꝺcit: Que cum audisset turbata est in sermōe ei⁹ tē. vsq; ibi: et regni ei⁹ nō erit finis. Et circa hanc nouitatē sc̄ tria spēalia mysteria ꝓtēplāda ¶ Primū est mysteriū meditatie turbatōz ¶ Scōm ē mysteriū ꝓmēdatie ꝓsolatiōz ¶ Tertiū est mysteriū nūciatie ꝓmissiōis

Primū igit est mysteriuz

meditatiue turbatiōis: cū ꝺꝛ: Que cū audisset turbata est in sermone eius: et cogitabat q̄lis esset ista salutatio. In quibus verbis tria p̄cipue tangunt: vicz virginalis modestia: virginalis verecūdia: ꝥginalis prudentia. ¶ Primo itaq; ibi tā gitur virginalis modestia: cū ꝺꝛ: Que cū audisset. Nō em̄ sermonē angeli refugit vel interrupit: sed ꝓstanter et cū debita modestia audiuit. Eccli. xxxij. Audi tacens et p reuerentia accedet tibi bona gratia. Nō cōtra multe mulieres faciūt: ꝙba etiā sapientū plerūq; interrūpentes ꝛ inutilibꝫ ꝙbis sepi⁹ se occupātes. j. Tim. v. Discunt ociose circūire domos: nec solū ociose: sed verbose et curiose loqui q̄ non prodest. Nō talis vtiq; fuit btā virgo/ sed tacita ꝛ modesta. Nō em̄ inuenit in euangelio nisi raro locuta: ꝛ tūc breviter: sctē: ꝛ vtiliter.

Ber. De annũciatõe dñica

Eccĩ.xxvj. Mulier sensata ⁊ tacita. Eccĩ. v. Sint pauci sermones tui. Scdo tangitur virginalis verecũdia: cũ dr: Turba ma est in sermõe ei⁹. Eccĩ.xxvj. Gratia sup gratiã mulier sctã ⁊ pudorata. Quod contra dr Hiere.iij. Frõs mlieris meretricis facta est tibi: noluisti erubescere. Nõ talis vtiqꝫ nõ talis erat virgo sctissima q̃ ex verecũdia ꝓginali turbata ẽ in sermõe angeli: turbata est inq̃ nihil rñdens: nõ turbatione incredulitatꝫ sicut Zacharias: neq̃ turbata est alia rõne culpabili: neq̃ etiaꝫ de vsiõe angelica: qz angelos videre erat solita: sed verecũdata est ⁊ turbata turbatione q̃daz admiratiõis ⁊ verecũdie. Tuz ꝓpter forme virilis apparentiã: qz sc̃s angelus sibi apparuit in forma viri. Ber. Trepidare virginũ est ⁊ ad oẽs viri pauere ingressus; oẽsq̃ viri affatus horrere. Tũ ꝓpter isolitã relucẽtiã: qz vicz sibi apparuit angel⁹ cũ ingenti lũine ⁊ insolito splẽdore. Vñ cantat eccl̃a: Et expauescit virgo de lumie. Tũ ꝓpter laudatiue salutatiõis pcellentiã. Mentes em̃ vere humiliũ q̃nto ampli⁹ laudant tãto magꝫ erubescere solent ⁊ timere. Humiliũ em̃ est laudes horrere ⁊ sic in eis virt⁹ laudata crescit: vt dr Sene. Ber. q̃ turbata est/ fuit verecũdie virginalis. Eccĩ. Gratia verecũdie illius sup auz. Tertio tangit ꝓginalis prudẽtia: cũ dr: Et cogitabat q̃lis esset ista salutatio. Ber. Qz tacuit ⁊ cogitauit fuit prudentie ⁊ discretiõis. Hec ille. Cogitabat itaq̃ q̃lis esset ista salutatio: et q̃ntũ ad psonã q̃ ea salutabat. Nñs em̃ discretõz spirituũ/ cogitabat q̃ erat bon⁹ angel⁹ ⁊ nõ mal⁹. Et q̃ntũ ad salutatiõis formã q̃ sancta erat ⁊ gratiosa: ⁊ q̃ntũ ad salutãdi cãz: ꝺ q̃ q̃ ad factũ q̃dẽ nõ dubitabat: lz de mõ faciẽdi dubitaret. Sicut ꝙ dr Lu.ij. Maria ꝓseruabat oia ꝓba hec ꝓferẽs in corde suo. Tacuit itaq̃ virgo brãt cogitauit anteq̃ rñsum daret: qꝺ est signũ certissimũ discretiõis ⁊ prudẽtie. Prudẽs em̃ p⁹ habz verbũ in corde circũcidẽs illꝺ ꝑus lima rõnis q̃ veniat ad linguã incaute platonis. Sen. Primo veniat sermo ad limã q̃ ad linguã. Eccĩ.xxj. Verba prudẽ tũ stateram põderabunt: In ore fatuoꝝ cor eoꝝ. Cor in corde sapientũ os eoꝝ: qz vicz sapientes et discreti ꝑus discernẽdo in corde deliberãt q̃ loq̃nt: stulti ecõtrario. Sic btã maria virgo prudẽtissima cogitabat q̃lis esset angelica salutatio. Et pastoꝝ verba ⁊ symeonis ⁊ anne ꝓferẽs in corde suo.

Scdm est mysteriũ cõmẽdatiue salutatiõis. qꝺ in euãgelio tangit cũ dr. Ne timeas mar. inue. em̃ graz apꝺ deũ. q. di. fm Ebzyk. Qui apꝺ deũ merek gram nõ habet qꝺ timeat. Dicit g̃: Inuenisti gram. s. deiz boim pacẽ: mortz destructionẽ: ⁊ vite repatiõez. Nos igr̃ q̃ peccando gram amisim⁹: mortẽ incurrim⁹: ⁊ vitã qdidim⁹: ad hãc gr̃e inuẽtricẽ: mortis destructricẽ: ⁊ vite repatricẽ secure accedamus. Ber. Ne timeas maria inuenisti g̃tiã apꝺ dñm: q̃ntã gram: gram plenã: gratiã singularẽ Singularẽ an generalẽ: vtrã q̃ sine dubio: qz plenã: ⁊ eo singularẽ q̃ generalẽ. Jpam em̃ gñalẽ singlariter accepisti. Eo inq̃ singularẽ q̃ gñalẽ. Nã sola oĩbus gram inuenisti: Singularẽ: q̃ sola hãc inuenerz plenitudinẽ: Generalẽ: q̃ de ipsa plenitudine accipiãt vniuersi. Hec ille

Tertiũ est mysteriũ nũciatiue legatiõis: qꝺ in euãgelio tãgitur cuz dicit: Ecce ꝓcipies in vtero ⁊ paries filiũ et vocabis nomẽ ei⁹ ihesum: Hic erit magn⁹ ⁊ filꝰ altissimi vocabit ⁊c. vsq̃ ibi: q̃ erit finis. Hec est noua atq̃ insolita legatio ⁊ singulariter admirabilis nunciatio. Tũ ꝓpter matris virginitatẽ: cui dr: Ecce ꝓcipies in vtero ⁊ paries filiũ. Hec ẽ itaq̃ ꝑ ꝓphetie illi⁹ adimpletio q̃ habek Esai. vij. Ecce virgo ꝓcipiet et pariet filiũ. Tũ ꝓpter nois filij ꝓprietatẽ: qz subditur: Et vocabis nomẽ eius Jesum. i. saluatorem. Matt. j. Ipse em̃ saluũ faciet populũ suũ a peccatis eoꝝ. Richar. de sancto Victore. Jesus nomẽ dulce: nomẽ delectabile: nomen confortãs peccatorẽ: et beate spei: ergo iesu esto mihi iesus. Petrus rauẽ. Vocabis nomẽ ei⁹ iesũ. Hoc ẽ nomẽ qꝺ dat cecis visum: surdis auditũ: claudis gressũ: sermonẽ mutis: vitã mortuis: totaq̃ diaboli potestatẽ de obsessis corporib⁹ viri huius nomis effugauit. Hec ille. Tũ dr nicq̃ ꝓpter ineffabilẽ filij dignitatẽ: qz subditur: Hic erit magnus et filius altissimi vocabit ⁊c. Vbi primo tangit saluatoris

diuinitas cum dicitur: hic erit magnus ⁊ filius altissimi vocabitur. Secundo regalis eius auctoritas cum dicitur: et dabit ei dominus deus sedem dauid patris eius et regnabit in domo iacob. Jacob quippe supplantator interpretat. In his igitur omnibus qui sunt veri supplantatores mundi: carnis: et demonis regnat dominus iesus. Tertio tāgitur regni huius eternitas. cum dicitur. et regni eius non erit finis. Danielis. vij. Potestas ei⁹ potestas eterna que non auferetur et regnum eius quod non corrumpetur.

Tertia est nouitas prorsus inexplicabilis operationis que tāgitur in euangelio. cum dicitur. Dixit autē maria ad angelum. Quomodo fiet istud. ⁊c. vsq; ibi. Fiat mihi sm verbū tuū. Ubi contemplāda sunt tria precipua mysteria

Primum est mysterium virginalis inquisitionis.

Scōm est spalis declaratiōis.

Tertium est mysterium finalis conclusionis.

Primū igit̄ est mysterium

virginalis inquisitionis. Cū enim angelus virginem salutasset ⁊ eam multipliciter cōmendasset ⁊ ōi filiū in eius vtero cōcipiēdum nūciasset: tunc gloriosa virgo dixit ad angelum humili quidem atq; modesto sermone. Quomō fiet istud quoniā virum non cognosco? Ubi dicit Ambrosius. Non dubitat esse faciendum quod quomō fieri possit inquirit. Legerat maria. Ecce virgo concipiet: et ideo credidit hoc futurum: sed quomodo fieret añ non legerat. Hec Ambrosius. Dixit igitur. Quomodo fiet istud quoniam virum nō cognosco. Glosa. i. in virginitate mea manere sp disposui Unde q̄nta fuerit ei⁹ gstātia. Licz ei ꝓmissa licz salutata ab āgelo et multipliciter commendata: licet filium paritura: mansit tamen semper in propolito virginitatis: ⁊ videtur potius velle non habere prolem q̄z perdere virginitatem. Et ideo querit de modo quo ipsa esset conceptura. Prouerb. xxxj. Mulierem fortem quis inueniet. Ecclesiastici. quinto. Esto firmus in via dei: quod contra dicitur. j. Timothei quinto. Conuersi sunt retrorsum post sathanam. Et ibidem. Habentes damnationē quia primā fidem irritam fecerunt. Querere autē solent aliqui an fuerit verus matrimoniū inter mariam ⁊ ioseph: cum beata virgo semper habuerit firmum propositum p manendi in virginitate sua. Ad quod respondet magister sententiarū in. iij. distinctione. xxx. q̄ inter mariā ⁊ ioseph fuit verissimū matrimoniū. Ubi allegat Augustinum di. q̄ inter eos fuit perfectū cōiugium: ꝑfectus quidē in sanctitate. Sanctiora enim fiunt coniugia pari voto continentium. De hoc etiam habetur. xxvij. questione. ij. cap. Institutum. Quomodo autem potuerit esse verum matrimonius declarat doctor subtilis in. iij. distinctiōe xxx. di. q̄ in contractu matrmonij est mutua datio corporū ad copulam carnalem non nisi sub conditione implicita scz si petatur. Unde contrahentes cum propositō statim vouendi castitatem vere contrahūt. Ubi ē ergo certitudo simpliciter q̄ nunq̄ peret carnal' copula: ibi contractus matrmonij in nullo preiudicat voto castitatis. Hic autem fuit talis certificatio. Et quo enim habemus Matthei. j. q̄ angelus instruxit ioseph: di. Noli timere accipere mariam cōiugem tuam ⁊c. Multomagis indubitanter concluditur q̄ ipa per angelum vel immediate a deo anteqū desponsaretur ipi ioseph fuit certitudinaliter edocta. Noli timere accipere ioseph virum iustum in coniugem. Ecce enim spiritussanctus dabit eū tibi in custodem et testem virginitatis tue: qui tecum pari voto continebit.

Scōm est mysterium spe

cialis declarationis: quod ponitur in euāgelio cū dr Et rndēs angel⁹ dixit ei. Spiritussctūs superuenier in te. ⁊c. vsq; ibi: q̄ nō erit impossibile apud deū oīe ꝟbū: vbi facit angelus tria.

Primo tangit operis ineffabilem magnificentiam.

Secundo adducit admirabilem exēpli

Tertio subiungit irrefraga (euidētiā bile rationis efficaciam.

Primo tangit operis ineffabilem magnificentiam cum dicitur Spūssanctus

supueniet in te: ⁊ ꝑtus altissimi obũbrabit tibi. Jõcꝫ ⁊ qõ nascet ex te sctũ: vocabit filiꝰ dei: nõ adoptiuꝰ vt scti hoies: sed filiꝰ naturalꝫ sine ꝓncipio a õo ꝑe genitꝰ. De hac aũt inexplicabili tanti operꝫ magnificẽtia ôt Ber. sup Missꝰ ẽ. Quis (excepta fortasse illa q̃ sola in se h̃ felicissime experiri ꝓmeruit) intellectu capere: rõne discernere possit q̃liter splendor ille inaccessibilis ꝑgineis se viscerib⁹ infuderit: Soli em̃ datũ ẽ nosse cui soli datũ ẽ experiri. Dicat g̃: ꝑtus altissimi obũbrabit tibi: h̃ ẽ modũ illũ q̃ de spũsctõ ꝛcipies: ipa dei ꝑtus ⁊ dei sapia chr̃s docebit q̃ sic sui secretissimo ꝛsilio se tibi ꝛiunget ⁊ obumbrabit: quatenꝰ q̃ tãtũ est pr̃i notꝰ fiat et tibi: acsi angelꝰ rñdeat ꝑgini. Quid a me q̃ris qõ in te experiẽs: Scies ⁊ feliciter scies: ꝛz illo auctore: illo doctore. Nõ põt h̃ doceri nisi a donãte nec ꝑt addisci nisi a suscipiẽte. Hec Ber. Ex hac auctoritate Berñ. (vt ôt Albertꝰ) colligitur ꝙ beata virgo de filio incarnato habuit cognitiõnẽ q̃ est sup̃ fidẽ: nõ tñ tã clarã vt in patria nisi forte ad horã in ipo ꝛceptu vel etiam in partu: quẽadmodũ ⁊ paulꝰ deũ vidit in raptu. Archãgelꝰ igit̃ gabriel inq̃rẽti in⁹ rie quõ fier istud: q̃si rñdens se nescire et aliũ doctorẽ requirẽdũ ostendẽs ôt. Spiritus sanctus supueniet in te. tẽ. q. d. Fiet vtiqꝫ h̃ ꝛz mꝰ dino ñ hũano: quẽ vtiqꝫ modũ ipe spũsctus q̃ huiꝰ opis auctor ẽ: p illuminatissimã experiẽtiã te docebit. Ad maiorẽ aũt huius mysterij declarationẽ notãdũ ꝙ licꝫ hãc bñdictã diuine incarnatõis operationẽ tota trinitas operata sit: spẽaliter tñ appriat̃ ⁊ attribuit̃ spũsctõ: qõ conuenienter eccl̃ia docet sctus in. iij. dis. iij. ⁊. iij. p. sũ. q. xxxij. triplici ratiõe. ¶ Prima dici põt rõ charitatis. Spũsctus em̃ ôr charitas vel amor dei ꝑris: ⁊ filij: ex maximo aũt amore dei puenit vt filiꝰ dei sibi carnẽ assumeret. Vñ Jo. iij. dr. Sic deꝰ dilexit mũdũ vt filij suũ vnigenitũ daret. ¶ Secõ est rõ liberalitatis. Nõ em̃ alicui⁹ bus nr̃is meritis ꝛz sola liberalitate ⁊ gr̃a filiꝰ dei carnẽ assumpsit. Ad titũ. j. Apparuit benignitas ⁊ hũanitas saluatoris nostri dei nõ ex opib⁹ iustitie q̃ fecimus nos sed ꝑm suã miseriaꝫ saluos nos fecit. Jõ spũsancto cui appriopriat̃ ipa liberalitas et gr̃a: ꝛceptio christi attribuit̃. vt ôt Aug. in enchiridiõ. ¶ Tertia est rõ sanctitatis: qr spũsctus est spũs sanctificatiõis. Rho. j. Et iõ sicut alij ꝑ spiritũsanctũ sanctificatur spiritualiter vt sint filij ôi adoptiui: ita chr̃s ꝑ spũmsanctũ est in sanctitate cõceptus: vt esset filius dei naturalis. Et ꝓpt hoc dicit angelus btẽ virgini. Jõcꝫ ⁊ qõ nascet ex te sctũm vocabit filius dei. Licꝫ aũt chr̃s de spũsancto ꝛceptꝰ dicat: non tamẽ dr dici filius spũssancti. qr vt dicit Augꝰ. in enchiridiõ. Patꝰ est de spũsancto chr̃s non sic filius: ⁊ de maria ꝑgine sicut filius. Jõ catholice exponẽda est auctoritas illa angeli. Spũssanctꝰ supue. in te q̃ vt dicit doctor sctus in. iij. scñ. põt multipliciter intelligi. Primo spũsctus supueniet in te, i. sup̃ possibilitatẽ ⁊ cursũ nature veniet in te dãdo fecũditatẽ ⁊ ꝛseruando ꝑginitatẽ. Secõ spũsctus supueniet in te. i. sup̃ illud q̃ habes de plenitudine eius in te: qr sicut olim impleuit mẽtẽ nũc implebit vẽtrẽ operando filij dei ꝛceptionẽ. Tertio spũsctus supueniet in te. i. defluxz de celis veniet in te: qr oẽ dñũ optimũ desursum est. Ja. j. Quarto spũsctus supueniet in te. i. supra merita tua ⁊ sup̃ merita omniũ creaturarũ. Quinto spũsctus supueniet in te. i. super omẽs q̃ ante te fuerunt ⁊ post te erũt: vt sis eius tabernaculũ tẽplũ ⁊ sacrariũ. Cũ itaqꝫ audiuim⁹ spiritũsctũm in mariã supuenisse: stati opis magnitudinẽ admiremur: veneremurqꝫ in virginis fecũditate amplissimũ munꝰ gr̃e dei sibi ꝛcesse q̃ tanta fuit vt sola esset illius mat̃ in terris q̃ solũ habet patrẽ in celis. Bene igit̃ dr̃ spũssanctus supueniꝛe. i. superexcellenter venisse in virginẽ q̃m in ea nouũ atqꝫ singularissimum ⁊ olim excellentissimũ atqꝫ mirabilissimũ opꝰ operatꝰ est. De quo dicit Ber. Hodie tres mirabilia. i. tria opera fecit deꝰ ita mirabiliter singularia vt talia nec facta nec amplius facienda sint. Cõiuncta q̃pe sũt ad iuicẽ deꝰ ⁊ hõ: matꝰ ⁊ virgo: fides ⁊ coꝛ hũanũ. Prima ꝛiunctio est valde mirabilis qr cõiuncta sunt limus ⁊ deus: maiestas ⁊ infirmitas tãta vilitas ⁊ tanta sublimitas. Nihil em̃ deo sublimius: ⁊ nihil limo vilius. Secũda cõiunctio nihilo minus est valde mirabilis. A seculo em̃ nõ est auditũ ꝙ ꝑgo

esset q̄ peperit: et q̄ mater esset q̄ virgo p̄manear. Terna p̄iuctio est p̄ma z secūda inferior: sed no min⁹ fortis. Hiz em̄ quō cor humanū fidē his duob⁹ accōmodat: quō credi potuit q̄ de⁹ hō esset: et q̄ virgo p̄mālit q̄ peperisset. Ibi em̄ portauit stella solē: palmes vitē: riuul⁹ fontē: filia p̄ez creatura creatorē. Hec Ber. Ptz itaq̄ īcōprehēsibilis opis magnificētia quā ostēdit angelus: cū dixit. Spūssc tūs superueniet te zc. Scō adduxit āgel⁹ admirabilē exēpli euidentiā: cū dixit: Et ecce helisabet cognata tua z ipa p̄cepit filiū in senectute sua: cuz mī vocaret sterilē p̄ter tādudū notā sterilitatē eius. hoc etiā addidit angel⁹: sicut dicat Bern. vt gaudiū gaudio cumularet.

Tertio subiūgit irrefragabilē rōis efficāciā: cū dixit: q̄ nō erit impossibile apud deū oē verbū. Quis em̄ exēplū p fidei confirmatiōe adductū supi⁹ nō est vsq̄q̄q̄ p̄fectū q̄ vicz mlto mai⁹ est virginē p̄cipere parere q̄z sēnē z sterilē. Jō adduxit angelus rōnis efficaciā ex dei oipotētia dī. Q̄ nō erit impossibile apd deū oē verbū: id ē ois res digna p̄bo: siue oē q̄d ipe dñs verbo p̄misit: q̄ vt dicit Ps. Ipse dixit z facta sunt zc. Vel oē verbū. i. oē q̄d est ab intellectu p̄ceptibile q̄d vicz p̄tradictōz nō includit.

Tertiū est mysteriū finale

Pclusiōis: vicz cū dixit brā ẏgo: Ecce ancilla dñi f. mi. fm verbū tu. Circa hoc mysteriū intuere z p̄eplare o aīa deuota q̄liter est ibi tota trinitas p̄sens: rūsionē huius singlaz filie sue expectās: Meditare etiā q̄liter ipe angel⁹ cū reuerētia dñam suam aspicit z eius p̄udentiā atq̄ humilitatez p̄eplat. Aug⁹ in q̄dam fmo. sic alloq̄tur virginē. Jā audisti maria quō fiet hoc: te spōde nūc verba vite: Audisti quō fiet hō: q̄ spūssanct⁹ superueniet i te vt p̄clē gignas et ẏgnitatē nō amittas: filiū p̄feras z p⁹ partū incorrupta gmaneas. O brā maria seclm oē captiuū tuū deplcatur assensuz te dña mōs sue fidi obsidē fec. Noli morari virgo: nūcio festināter rūde verbū z suscipe filiū. Da fidē z senū ẏtutē. Ecce (inq̄t) ancilla dñi: Fiat mihi fm̄ ẏbū tuū. Hec Aug⁹. Et Ber. Audisti virgo q̄ p̄cipies: audisti q̄ nō p̄ hoiez: sed p̄ spūmsanctū: expectat angel⁹ rūsum tuū vt reuertat ad dñm q̄ misit illū. Expectam⁹ z nos o dña verbū miſatiōis q̄s miſabilit̄ p̄mit ſtē tia dānatiōis. Ecce z p̄ciū tibi offertur nře saluris ſtarim q̄ liberemur si consentis. Hoc a te virgo pia supplicat flebilis adā cū misera sobole sua exul de paradiso. Hoc Bō: hoc z flagitāt ceteri patres tui q̄ z ipi habitāt in regiōe vmbre mortz Hoc totus mūdus expectat O dña rūde verbū q̄ terra: q̄ inferi: q̄ expectant z et supi: rūde verbuz: z suscipe verbū: p̄fer tuū z suscipe diuinū: emitte transitoriū et amplectere sempiternū. Hec Bern. Sic itaq̄ tandē p̄udētissima virgo auditz angeli sermonib⁹ (vt pie credit) p̄funda deuotione flexis genib⁹: manib⁹ iūctis z expassis z oculis ad celū eleuatis cū inextimabili humilitate p̄tulit de⁹ ceratissimū verbū toto cordis affectu audiendū: dī. Ecce ancilla dñi. q. dī. nō mee sed illi⁹ p̄tātis sū: fiat mihi fm verbū tuū. Aue. O fides ō accepta: o hūlitas deo grata. o obediētia q̄ sacrificio deo iocūdi⁹ oblata. O sublimis virgo dei mr̄. O mater hūilis ancilla dñi. Quid sublimi⁹ esse possit: z q̄d humilius sentire possit. Hec ille. Predicta igit̄ sacratissima virginis verba virtutes redolēt inextimabiles. Primo em̄ ibi tāgitur iextimabilis obediētie p̄mptitudo cū dicit: Ecce. Hec itaq̄ obediētia tanta fuit q̄ nunq̄ deo gratior: acceptiorq̄ in ali q̄ alia creatura siue hoie siue angelo inueniri possit. Aug⁹. O felix obediētia. O insignis gr̄a q̄ dū hūliter fidē dedit celi in se opificē incorrauit: impleuit in ea dñs q̄ dudū p̄dixerat: Obediam volo pl⁹q̄z sacrificiū. Hec fuit vere obidiētia oī sacrificio gratior. Hec volūtas cunctis hostiis acceptior. Scō tangit admirabilis humilitatz plenitudo: cū dī: ancilla dñi Ber. Mater dei eligit̄ z ancillā se noiat: nō mediocris reuera hūilitatz insigne est oblata tāta gr̄a nō oblumsci hūilitatē: nō magnū est hūilem esse in abiectiōe. magna p̄sus et rara hūilitas honorata. Hec ille. Sic em̄ dī Beō. Decebat q̄ sic p̄ supl̄ā eue moꝛs i mōꝛ itrauit: ita p̄ humilitatē ma

Ber. De annũciatõe dñica

rie vite introitꝰ panderet. Hec ille. Beata igit̄ virgo est luminare qđ minuit̄ i sui ꝓsummatione Ecci. xliij. Juxta illud Ecci. iij. ꝙnto magnus es humilia te in omnib; Econtra ꝓ gloriant̄ plures ꝛ extollunt̄ ō genes. de diuitijs: de honorib; de pulcritudie. Esa. iij. Eleuate sunt filie sion ꝛ ambulauerunt extento collo ꝛc. ¶ Tertio ratiōe inexplicabilis desideriꝰ seu deuotionis celsitudo: cum dicit/ fiat mihi fm verbū tuum. Tunc eī incomp̄hensibili q̄dam lumine fidei interi⁹ excellentissime illustrata fuit adeo vt de ꝓbo incarnādo nihil sentiret diminutū. Tāc; feruenti charitate cū deo fuit inextimabilr cōiuncta vt creatura nō sufficiat illud cogitare Jō mirabili q̄dam fidei deuotione ꝛ inextimabili charitat̄ⁱ desiderio dic. Fiat mihi fm ꝓbum tuū. Nullus ꝓfecto eo⁹ qui deū dilexerūt fuit vnq̄ in eo excessu dilectionis q̄ ipa feruebat. O armariū diuine gre. O templū diuine misericordie. O fons pietatis. O fons castitatis. O puteus humilitat̄ⁱ. O plenitudo prudētie. O plenitudo gre q̄ sola fuisti digna portare regē celo⁹. ¶ Sz iuxta hoc q̄rere posset alicꝰ. Utr⁹ bta virgo meruit fieri mr dei. Rñdet Bon. in. iij. dist. iij. q. triplex est meritū: condigni: congrui: ꝛ digni. ¶ Primū est meritū condigni q̄ cꝰ ex tanta charitate merek tantā gliam ꝛ p̄ merito non potuit virgo mereri ꝓcipe filiū dei. Hoc em excedit oē meritū: siue ei dicam⁹ deum fieri hoiem: siue mulierē fieri mrem dei: vtrūq; est supra statū qui competit creature. ꝛ ideo tam hoc q̄ illud/ fuit pure benignitatis ꝛ gre. ¶ Scōm est meritū congrui quo peccator dicit gram mereri cum ad eam se disponit/ ꝛ sic beata virgo ante incarnationem meruit concipere filium dei: qm̄ p̄ nimia sui puritate: humilitate: ꝛ benignitate idonea erat vt efficerek mr dei. ¶ Tertium est meritū digni quo scz vir iustus orans pro alio merek exaudiri. Et p̄ etiam merito meruit beata virgo concipere chm̄ post angelicaz annunciationē: tūc enim spūssanctus in eam copiosissime descendit non indispositam si bene considerem⁹ quid continek in illis verbis que virgo sacratissima concludendo angelo dicit. vidz Ecce ancilla dñi ꝛc. Tanta em humilitate ꝛ obediētia plena erat: tāto fidēlissime illustrāta: tāq; ardoꝛe diuine charitatis inflāmata q̄ digna fuit vt esset mr dei: sicq; merito digni meruit ꝓcipere filium dei. Nota hic differentiā inter meritū ꝓdigni et digni: quia merito ꝓdigni aliqꝰ ius habet in re: nō aūt merito digni q̄uis er se valeat vt sibi det. Prolatis igit̄ supdictis verbis ab ore ꝑgineo subito sine mora in vtero virginali ꝓcipit deus hō. Homo inq̄ q̄ ad aiam gra et sapiētia plenissimus atq; pfectus: et q̄ ad corpus etiā ab instanti ꝓceptiōis plene atq; integre format⁹. Nouū igit̄ fecit dñs sup terrā: mulier circūdedit vir. Nā vt Aug⁹. dr. Formatio corpis chr̄i fuit pfecta in principio sue conceptiōis q̄ntum ad oīa lineamēta membroꝛ: sed q̄ntum ad debitaz corpis q̄ntitatez pficiebatur successiue. Subitoq; itaq; post virginis verba incarnat⁹ est dominꝰ: et ad dñm statim reuersus est angelus. Aug⁹. in quodā sermone, Ecce (inquit maria) ancilla dñi: fiat mihi fm verbū tuū. Nec mora reuertit̄ nūcius: et virginalē thalamū ingredit̄ chr̄is⁹. Efficit subito pregnās beata dei genitrix: ꝛ cuncta p̄ secula predicatur hec felix. Concepit mox ad credulitatē verbi/ vtilis ignara consortij. Exultat igit̄ maria: ꝛ matrē se leta mirat: ꝛ de spūsancto ꝓcepisse se gaudet. Hec Aug⁹. O q̄nta ꝓ templationis dulcedine rapiebat hec sacratissima virgo cū se tāmirabilit̄ concepisse meditabatur cum se matrē pariter et virginē cognoscebat: matrē inq̄ non cuiuscūq;/ sed dei. Cum se cernebat eum in vtero suo gestare qui creator est et domin⁹ celi et terre. Profecto nō est possibile cogitare q̄nto diuini amoꝛ ardoꝛe estuabat: q̄ntas sine intermissione gratias dño referebat cū humane salutis preciū in vtero se haberet cogitabat. Reuera inexplicabili mentis letitia de tanti operis nouitate exultabat qa nouam prolem nouo modo ipsa nona mater conceperat et in vtero ꝑginali sine q̄q; cunq; grauamine deum vez et hominem baiulabat. Augustinus in quodaz sermone. Hec est illa nouitas Hieremie ꝓphete vaticinio prenūciata. Faciet (inquit) nouum dominus super terraz: femina circū

dabit virum. O femina supez feminas benedicta que virū omnino nō nouit et virū suo vrero arcūdedit. Hec Augustin⁹. Ex dictis itaqz ꝓtemplari possum⁹ ꝯadmirabile: ꝯ solennissimum atqz excellentissimū est opus incarnationis diuine. Opus quidem nouū atqz singularissimum totum delectabile nobis: totum iocundum omni reuerentia atqz deuotione suscipiendū et cum assidua gratiarū actione recolendum. Caueamus itaqz ne ingrati simꝰ tante dei benignitati: tāne xtimabili charitati creatoꝛ: tante dulcedini domini nostri erga nos indignos seruos suos q̄ nostre humanitatis formā assumere voluit vt nos sue diuinitatis tribueret esse participes. Sic itaqz incarnato ꝓ nobis domino tota deuotione famulemur: sic eum totis animi precordijs veneremur: sic ei indesinenter toto corde gratias agere studeam⁹ vt benedicte incarnatōis sue fructū ꝓcipere z ad sue diuinitatis claz consortium pertingere felicit mereamur: amē

¶ Nota circa hoc quod in euangelio dicitur: Ad virginē desponsatā viro zc. q̄ inter mariā z ioseph fuit ꝓfectissimū matrimoniū: vt declarat magr in.iiij. sen. dist.xxx. allegans augustinū dicentē: q̄ inter eos fuit ꝓfectū ꝓiugij. pfectum quidē in sctitate Sāctiora em̄ sunt ꝓiugia pari voto cōtinentiū. Hoc aūt declarat doctoꝛ subtilis in.iiij. di.xxx. di. q̄ in ꝓtractu matrimonij est mutua datio corpoꝛ ad copulā carnalem nō nisi sub cōdicione implicita. s. si petatur. Unde cōtrahentes cū ꝓposito stabilem vouendi castitatem vere cōtrahunt. Ubi est ergo certitudo simpliciter q̄ nūq̄ petetur carnalis copula: ibi cōtractus matrimonij in nullo ꝓtiudicat voto castitatis. Hic autem fuit talis certificatio. Ex q̄ enim Matth.j. habemus: q̄ angel⁹ instruxit ioseph: dicēs Noli timere accipere Mariā coniugē zc. Multo magis indubitanter est tenendū q̄ Maria per angelum vel immediate a deo antez despōsaretur ipsi ioseph: fuit certitudinaliter edocta: Noli timere accipere Joseph virum tuum: Ecce enī spiritussanctus dabit ei zstem virginitatis tue. Illud autem qō dicitur. xvij. q. j. ca. Sunt quidam, videlz vouētib⁹ castitatē nō solū nubere: sz velle nubere damnabile est. De illis itelligēdū est quib⁹ non cōstat certitudinaliter q̄ nunq̄ talis vsus matrimonij peterē. Hec scotz Quod etiā ōt Hieronym⁹ aduersus heluidiū: q̄ ioseph pter⁹ marie fuit custos ꝯ maritus. Hoc est intelligendū pur in nomine maritī intelligit actus matrimonij. Loquit em̄ hieronym⁹ cōtra hereticos q̄ dicebāt mariā carnaliter ꝓuenisse cū ioseph

Sermo de bt̄ ỹgine quādo legit euāgeliū illud Loquēte ieſu ad turb. zc. Lu.xj.

LOquēte ieſu ad turbas extollēs vocē quedā mulier de turba dixit illi. Beatus venter q̄ te portauit. zc. Lu. xj. Si deū in sanctis angulis laudare debem⁹: p̄cul dubio in sua gl̄iosa atqz dignissima matre maria eū freq̄ntius atqz deuotius laudare z venerari nos oportz: eo inq̄ deuotius quo certiores sumus p eaz nobis eterne salutis reparationē aduenisse: z per eius interuentū gratiā apud deū nos inuenire posse Hec ē ei mater salutz et gratie. Ut autem in ho euangelio speciale laudis materiam accipiamus: intelligendum est q̄ ibi de tribus ꝓsonis fit mentio specialis. ¶ Prima. De persona que laudem dedit: vel sic. De persona laudis ꝓlatiua. Hec est mulier ō turba que ꝓponitur nobis imitabilis propt̄ sanctitatem. ¶ Scōa de ꝓsona cui laus data fuit. Vel sic. De ꝓsona laudis receptiua. Hec est virgo maria q̄ ꝓponit nobis venerabilis ꝓpter dignitatē. ¶ Tertia de persona q̄ laudis causam contulit. Vel sic. De ꝓsona laudis causatiua. Hec est ꝓles virginea q̄ ꝓponit nob admirabilis ꝓpter pietatem.

PRima igit est ꝓsona q̄ laudē dedit virginali vtero dicēs ipi d̄no. Beatus vēter q̄ te portauit zc. Hec aūt mulier cōmēdabilis est ex sua deuotiōe et modo laudandi ꝓpter tria.

¶ Primo quia inchoatio siue laudatiōis fuit ab humilitate (uēti charitate.

¶ Scōo quia ꝓsecutio eius fuit cum feruētiōis puritate.

¶ Tertio q̄ ꝓsūmatio ei⁹ fuit cū cordis z intētiōis puritate. Primo quia inchoatio laudationis sue fuit ab humilitate.

Ser. De ãnũciatiõe dñica

Uade dicit in euãgelio. Quedã mulier ō turba. cũ scōm aliqs nobilis esset qz credidit a q̃busdã fuisse martha. q̃ tamẽ hũilit cũ turba sedebat. Judith. ix. Hũlitũ tua fuerat semp tibi placuit deꝑcatio. Et ps. Respexit in oratione hũlitũ Vera pfecto laus est z deo grata que ex hũilitate procedit. Eccli. iij. A sol hũilib⁹ honorat ds.

¶ Scōdo qz pfecutio laudis fuit cũ feruẽti charitate: quod dat intelligi per hoc q̃ dicit. Extollens vocẽ. In clamore vocis feruor cordis notatur. ps. Bene psallite ei in vociferatione. Magnificate ãn tũ potestis maior est em̃ omni laude: qō recte etiam dici potest de virgine gloriosa

¶ Tertio qz pſumatio laudis fuit cũ iſtrois puritate: qz dixit illi. i. ad hōrẽ illa. Jurta illō. j. Cor. x. Oia licita di facite Voluit q̃pe mulier ista eē de pplo de q̃ dr Esa. xxix. Populus hic labijs me honorat: cor aũt eorũ longe est a me. Qō ō dicit aplus. ij. Cor. xiij. Psallã spũ psallã z mente.

Secũda est psona cui laus data fuit scz btã virgo. Cui⁹ pcipue tangit triplex dignitas in hoc euãgelio p pter quã venerabilis est atq laudabilis.

¶ Prima ē: qz portauit illũ q̃ oia portat. Heb. j. Portansq oia verbo ꝓtutis sue. Vñ dr in euãgelio. Btũs vẽter q̃ te portauit.

¶ Scōa est qz nutriuit eũ q̃ oia cibat. ps. Oculi oim in te sperant dñe z tu das escã illoꝝ in tempore opportuno. Vñ dr in euãgelio: z vbera que suxisti.

¶ Tertia sequit ex predictis duab⁹: vicz qz est mater eius q̃ ipsam fecit z portat z cibat. Et iō dicit. Btũs venter q̃ te portauit. Quãta sit hec maternitatis dignitas vide supra ser. de assumptiõe.

Tertia est persona q̃ laudis causam ꝓtulit. s. psona dñi q̃ in euangelio ꝓponitur nob admirabilis ꝓpter pietatẽ. Vbi notanda ē triplex pietas ꝓpter quã z ipse z ygo mat⁹ est laudabilis.

¶ Prima pietas apparet in mysterio incarnationis qz scz venit in mundũ carnẽ hũanam assumẽs in vtero virginali. Et hoc notatur ibi: q̃ te portauit. Jo. iij. Sic deꝰ dilexit mũdũ vt filiũ suum vnigenitũ daret.

¶ Scōa apparet in mysterio instructois qz scz expletate sua z instruxit z docuit mũdũ. Vñ dr in euãgelio. Loquẽte iesu ad turbas. Et infra. Beati q̃ audiunt ꝙbũ dei etc.

¶ Tertia apparet in mysterio beatificationis. qz ex pietate sua z misericordia iustos beatificat. Vñ dicit Bti q̃ audiunt ꝙbũ dei z custodiunt illud.

¶ Alius sermo.

Beatus vẽter

Beatus vẽter q̃ te portauit. Lu. xj. Venẽ gloriose ꝙginis hz q̃nq̃ prerogatiuas ꝓpter q̃ bñ dr beatus

¶ Primũ est generosa nobilitas. Vñ cantat ecclia Regali ex pgenie maria exorta refulget.

¶ Scōm ē corporalis formositas Bern. ibi. Puella decora nimis: ꝙgq̃ pulcra et inter cognita viro. Cantic. iij. Tota pulcra es amica mea.

¶ Tertium est ꝙginalis fecunditas. Fuit em̃ (sic dicit Bern.) sine corruptione fecunda Esa. vij. Ecce virgo concipiet.

¶ Quartũ est sine grauamine grauiditas. Fuit em̃ (vt dicit Bern.) sine grauamine grauida. Vñ z in montana ascendit cũ festinatione. Lu. j.

¶ Quintũ ē partendi iocunditas. Esa. xxxv. Germinãs germinabit sẽ lilium z exaltabit et rabundans laudans.

¶ Sextum est prolis sue diuitas Vñ dixit ei angel⁹ (Luc. j.) Qō em̃ ex te nascẽs scẽm: vocabit filius dei

¶ Septimũ est ministrationis sublimitas. qz lac ministrauit puero iesu dño nr̃o nutriendo. Vñ cantat ecclia. Jpm regẽ angeloꝝ sola ꝙgq̃ lactabat vbere de celo pleno. De his amplioꝛa videre potes in suppositis ser. magistri de assump.

¶ In festo visitationis beate marie virginis dei. Sermo.

Benedicta tu

Benedicta tu inẽ mlieres Lu. j. Berñ. i ser. de penteꝯ Btãm te dicẽt oēs generatiões genitricẽ dei: dñam mũdi: celi reginã q̃ oib⁹ gñatiõib⁹ vitã z gliaz genuisti. Jte ãgeli letitiã: iusti gliaz: pctores veniã i uenitũr i eũ nũ. Verto i te respiciãt oculi omnium creature qz p te z i te z de te benigna man⁹ oipotentis q̃cq̃d creauerat recreauit. Hec ille. Recte itaq̃ gliose ꝙgini dr Benedicta tu i mlieribus siue inẽ mlieres. Quidam rum q̃dem alique virgines sunt sz nõ mares: alie matres sed nõ virgines: sed hec

gliosa regina celi sola inʒ mulieres ꝓgo est ꝛ mr̃. Ipa sola est q̃ et genitricis dignitatem obtinuit ꝛ ꝓginalē pudicicią nō amisit. Mater est inquā nō cuiuscunqʒ: sz vni geniti dei. Merito igiʒ sibi dicim⁹ Bñdicta tu inʒ mulieres. i. plus q̃ oēs mulieres Tangit aūt hec singularis bñdictio i euāgelio hod. vbi ꝓpue describunʒ tria mysteria hui⁹ singlarʒ bñdictōis declaratiua

¶Primū est sacre virginis virtuosa ꝓcessio vel visitatio.

¶Scōm est ꝓcessionis gr̃ose cōmēdatio.

¶Tertiū est commendationis gloriosa magnificatio.

PRimū mysteriū est sacre ꝙginis ꝓtuosa, ꝓcessio vel visitatio: qz ot q exurgens maria abiit in montana cum festinatione ꝛc̃. Vbi signaʒ q maria exurgens ab oi virtutis imꝑfectione: abiit in montana. i. in altitudinē ꝓfectionis virtuose: cū festinatione: qz etiam ab instanti ꝛceptionis gr̃e plenitudinē habuit: qvtiq̃ plenitudo completa ē qñ dei filium ꝛcepit. Tunc em̃ singularē gr̃e plenitudinē et ꝓtutum celsitudinē accepit nō solum super oēs mulieres: sz ⁊ sup oēs creaturas Beʒ. Decuit mariā nō cōmunes hz̃e gr̃as neqz paucas q̃ sūmū gestabat in vtero. Sz q̃dq̃ summū: q̃cq̃d altissimū fuit in gr̃a: hoc totū abundantissime possidebat. Hec ille Propter hanc igiʒ ꝓtutum altitudinez recte ot bñdicta inter mulieres. Exꝑter huius bñdictionis singularʒ designationē bñ ot q ascendit in montana. In montana iuq̃ gr̃e: ⁊ debinc in montana gl̃ie sup oēs creaturas etiā angelicas. In illa aūt ꝓcessione sacratissime ꝙginis in euangelio descripta tangunʒ tria ad pñs ꝓtemplanda.

¶Primū est ꝓcessionis vel visitatiōis imitanda modificatio

¶Secundū est modificationis desiderande terminatio

¶Tertiū ē terminatiōis laudāda opatio

Primū est processiōis ꝛc̃.

q̃ tangit ꝙ h̄ q ot. Exurgens abiit cū festinatione. Ad l̃ram exurgens de loco in q̃ erat ⁊ a q̃te ꝓtemplatiōis abiit ab illo loco cum festinatione: qz diu in publico morari nolebat. Amb. Discite virgines nō circucursare ꝙ alienas edes: non demorari in plateis: non aliąs in publico miscere ꝛmones. Maria in domo sera: festinat i publico. Hec ille. Moraliter in h̄ q ot q exurgens abiit cum festinatione: tangit moaq̃ in deum ire debem⁹. ¶Primo em̃ necessaria est excitatio: surgendo. s. a pcis vel a torꝑe acidie ⁊ a desideriis terrenis. Iō ot Exurgens. Eph. Surge q̃ dormis et exurge a mortuis. ¶Scōo ē necessaria derelictio, s. pcōr̃ ⁊ negligentiaꝝ: iō ot: abiit .s. a dispositiōe sua recedendo Esa. lv. Derelinquat impius viam suā: ⁊ vir iniquus cogitationes suas ⁊ reuertat ad dñm. ¶Tertio est necessaria festinatio. iō ot: cū festinatione. Amb. Nescit tarda molimina spiritus sancti gr̃a. Ecci. v. Ne tardes conuerti ad dñm ⁊ ne differas de die in die.

Scōm est modificationis

desideranda terminatio: cū ot: i montana in ciuitatē iude: ⁊ intrauit in domū zacharie. Ibi em̃ tangit terminū⁹ ad quē sue ꝓcessionis. Considera quō vadit regina celi ⁊ terre nō eques: sz pedes ꝙ tam longā ⁊ asperā viā. Sunt em̃ fm Alb. de nazareth vsqz hierl̃m trigintaq̃nqz miliaria: et inde vsq; ad oppidū zacharie quattuor vel tria. Vadunt aūt cū ea verecundia hūilitas et pauꝑtas omniūqz ꝓtutum honestas: ⁊ secum est etiā ipe dñs ꝓtutū. Magnā ⁊ honorabilē habet comitiuā: sz non huius seculi vanam ⁊ pomposā: nec erat a cōceptu filij grauata Non em̃ fuit dñs iesus mat̃ sue onerosus. O q̃felix fuisset q̃ in illo itinere mariā obuiā habuisset ⁊ salutationez ab ea recepisset. Abiit igiʒ in montana ꝛc̃. Amb. Non q̃si incredula de oraculo: nec q̃i incerta de nuncio: nec q̃si dubitans de exemplo: sed q̃si leta ꝓ voto: religiosa ꝓ officio: festina ꝙ gaudio in montana perrexit. Quo em̃ iā deo plena nisi ad superiora cum festinatiōe cōscenderet? Hec ille. Moraliter in eo aūt q ot q abiit in montana in ciuitē iude ⁊ q intrauit in domū zacharie: nobis insinuaʒ q̃ tendere debeam⁹ Vbi designanʒ nobis tria necessaria. ¶Primū ē affectionis celsitudo: qz vicz affici debem⁹ circa sublimia ⁊ celestia: ⁊ ꝙ affectū in diuina tendere ⁊ ad ea ꝓpinḡre. Iō ot in montana Beʒ. Festinemus ad locū tutiorem: ad agrū vberiorē: ad pastū suauiorē vt ha-

bitem⁹ sine metu: abundem⁹ sine defectu: epulemur sine fastidio. Hec ille. Sed heu heu q̄ pauci sic ambulant. Ps̄. Nescierūt neq; intellexerūt in tenebris ambulāt. Et Phil. iij. Multi ambulāt q̄s sepe dicebaz vobis. Nunc aūt z flens dico: iimicos crucis chr̄i: q̄z finis interit⁹. Hec ibi. Tales nō in montana ꝟscendūt sed in inferos descendūt. Ps̄. Descendūt vsq; ad abyssos: oīs sapia coꝝ deuorata est. Scdo ē necessaria affectiōis sursū tendentiz rectitudo ordinādo. ad cīa laudē dei: z ꝓpt̄ ōi gliaz oia faciēdo. ī ō: q̄ habit i ciuitatē iuda. i. ꝟfessionis z laudis diuine. Juda em̄ cōfitens interp̄tat. j. Coꝝ. x. Oia in gliam dei facite. Jn laude em̄ diuina ꝟsistit bndudo sctō. Aug. Clacabim⁹ z videbim⁹/videbim⁹ z amabim⁹/amabim⁹ z laudabim⁹. Ecce q̄d erit in fine sine fine. Ps̄. Beati q̄ habitant in domo tua dñe in secula seculorū laudabunt te. Jn ea ꝟsistit meritū nr̄m q: ex eo habz op⁹ frutis rōnē meriti q: fit ꝓpter laudē dei Ps̄. sacrificiū laudis honorificabit me: z illic iter q̄ ostendā illi salutare dei. Tertio ē necessaria recte affectionis scitudo vel fortitudo. i. firmitas pseueratiua q̄ nō pōt haberi nisi p auxiliū dei. Jō ō: q̄ intrauit in domū zacharie. zacharias em̄ interp̄tat auxiliū dñi. ps. Qui cōfidunt in dño sic mons sion non cōmouebitur in eternū q̄ habitat in hierl̄m Et Esa. xl. Qui sperāt i dño mutabūt fortitudinē: imitēdo vicz oipotēti z fortissimo. mutabūt inq̄z fortitudiez būanā q̄ modica est/i fortitudinē diuinā. Ad hanc etiā fortitudinē z pseueratiuā firmitatē facit sanctitas cogitationū cogitando vicz de diuis: et vanas cogitatões abiciendo: qō etiā intelligit p hoc q̄ intrauit in domū zacharie: q: zacharias etiā interp̄tat mēorās dñm ps. Memoꝝfui dei z delectat⁹ sū z exercitat⁹ sum. pseuerando. s. in operib⁹ frutis. Semp vti q̄ in celestia sursum tendere debem⁹ z pseuerare in dei laudib⁹. Nā q̄ntūcunq; bō bene ambulauerit si añ finē vie deficiat nihil pdest ei Eze. j. Non reuertebant cū ambularent. Jo. xij. Ambulate dū lucē. i. q̄diu vitam habetis vt tenebre vos comp̄hendant.

Tertiū ē terminatiōis lau

danda operatio vicz opatio laudabil⁹ quā fecit sacratissima ꝟgo q̄n venit ad termin⁹ nū vie sue: q:. s. salutauit helisabet. Amb. Non solū venit sed z prior salutauit. Deo cet enim vt q̄nto castior virgo: tanto humilior sit: nouerit deferre seniorib⁹: sit magistra humilitatis in q̄ est profess̄io castitatis. Hec ille. Moraliter aūt in eo q̄ maria salutauit helisabet tria nobis insinuantur facienda vt a matre dei salutari mereamur. Et intelligunt hec tria p triplicē interp̄tationē hui⁹ nominis helisabet. Primū est diuine bonitatis recognitio q: helisabet interp̄tat: de⁹ me⁹ cognouit. i. cognoscere fecit. Hā post q̄ in montana deitatis ascenderim⁹ p affectū tunc poterim⁹ vere illuminari ad cognitionē bonitat⁹ eius. Primo em̄ gustanda ē p affectū: z debinc videnda p intellectū. Jo dicit ps̄. Gustate et videte q̄m suauis ē dñs. Gustate (inq̄t) prius z debinc videte. Idem. Accedite ad eū. s. p affectū: z illuminamini. Secdm ē debite subiectiōis reptomissio q̄ intelligit p hoc q̄ helisabet interp̄tat alio modo de mei iuramentū. Gustantes em̄ cognoscētes diuine bonitatis dulcedinē oino in animo h̄ firmare debem⁹ q̄ semp ei nos subiectos in ꝓpetuū reddemus: quēadmodū iuramentū est rei dicte cōfirmatiuū: sic faciebat ps̄. di. Nonne deo subiecta erit anima mea. Tertiū est affectionis in deo totalis adhesio siue quietatio: fastidiando scz creaturas et in solo deo desiderij nostri saturitatem statuendo qui solus in bonis replet desideriū nostrum. Et hoc intelligit quia helisabet alio mō dei mei saturitas interp̄tatur. Aug⁹. Fecisti nos dñe ad te z inquietū est cor nr̄m donec requiescat in te. Et ps. Mihi aūt adherere deo bonum ē. Studeamus itaq; has conditiones habere que designant in hoc nomine helisabet vt salutari mereamur a gloriosa ꝟgine matre dei que abiit in montana cē. z salutauit helisabet. Etsi forte queris quare etiā non salutauit zachariam. Dicendū q̄ zacharias adhuc erat nedum mutus sed surdus ꝓpter incredulitatem suā. Nec decebat pudorem virgineum cum viro nutibus occupari. Q; autem zacharias surdus esset et non tm̄ mutus apparet ex eo q̄ Lu. j. dicit Innuebat patri eius quem vellet vocari

eñ. Vbi Amb. Zacharias nutu interrogatur. qz incredulitas ei affatuz eripuerat et auditū. Hec ille. Patet itaqz ex dictz sacratissime virginis virtuosa pcessio. quia vicz in mōtana pcessit in ciuitatē iuda tc. In quo etiā innuit qz ad sublimitatē gratiaz et virtutū ascendit sup omnē creaturam rationalem. quare merito sibi dicitur Benedicta tu inter mulieres: imo etiam inter omnes creaturas rōnales.

Secundū mysteriuz est pcessionis vl visitatiōis gratiosa cōmendatio. qz vicz p hanc visitatiōem facta sūt multa ꝓpter que cōmēdabilis atqz laudabil apparet ista visitatio. In euāgelio autem ꝓcipue tanguntur tria venerāda mysteria q p hāc visitatiōez facta sūt.

Primū est Joannis mirifica exultatio.

Secundum est matrz eius ꝓphetica inspiratio.

Tertiū est inspirationis magnifica exꝑssio.

Primū est Joānis mirifica exultatio.

Visitauit vtiqz Maria helisabet vt ei gratularet. Hiero. Vt mirabili miraculo: gaudiū gaudio cumularet. Vñ nō solū fuit gaudiū inter matres: sz ipe Joānes adhuc in matrz vtero clausus q̄dam gestus ad similitudinē exultātz representauit. Statim eñ vt Maria salutauit Helisabet: repleꝝ est Joānes spūsctō et sentiens dñi ꝓsentiam/ quē voce nō potuit/ alo exultante tc motu salutauit. Dolebat eñ in vtero q̄si gestiens assurgere dño suo tc q̄si egredi vellet ex vtero tc ei occurrere. Tunc ergo ꝓmo ꝓcursorem suū Jesus ꝓphetam fecit qui in vtero matris existens/ eius aduentū euāgelizauit tc ꝓcursionis sue officiū inchoauit q̄si tā intra matris viscera clamaret: Ecce agnus dei: ecce q tollit pctā mūdi. Chrys. Christꝰ ideo Mariam salutare fecit helisabet vt sermo ꝓcedens ex vtero matris vbi habitabat dñs tc per aures helisabet ingressus descēderet ad Joannē tc illic eum vngeret in ꝓphetam. Hec ille. Cōsidera q̄ magne virtutis est salutatio virginis: qz cōfert gaudium: confert spūmsanctū: confert tc reuelationem secreto ꝓ diuino ꝓ. Jdeo sp esset nobis deuote salutanda ꝓpter resalutationis lucrum inde sperandum

Secundum mysteriuz est

matrz Joānis vicz Helisabet ꝓphetica inspiratio. Vnde dr in euāgelio. Et replta est spiritusancto Helisabet. Ex plenitudine em gratie christi in vtero virginco existentis effusa est p virginis salutationem gratia specialis in Joannē que vterꝰ redundabat in matrē. Beatus vtiqz q visitatur tc salutat a Maria: cuius visitatio sic est gratie ꝓ diffusiua. Nec mirū: qm ipsa gestabat eum in vtero de cuius plenitudine omnes accepimus. vt hr Joan. j.

Tertium mysteriū est inspirationis magnifica exꝑssio.

qz vicz Helisabet spūsancto accensa pre gaudio exclamauit voce magna tc dixit. Benedicta tu inter mulieres tc. Spūs vtiqz infantz nō valentis loq voce ꝓpria/ facit matrē clamare voce magna. et hoc in signū magne devotionis tc affectiōis. Voce inqz magna clamauit non tā clamorosa q̄ deuota. q̄a nō clamor sz amor cantat in ore dei. Deuotio vtiqz magnꝰ clamor est adeo vt vsqz in celuz audiat. Quid (inquit Exo. xiiij dns Moysi tacenti) clamas ad me: qui tamē nō clamabat ad deū clamore oris: sed desiderio cordis. Augꝰ. Clamor ad dñm est intentio cordis tc flagrantia dilectiōis qua feruenter petit qd optatur. Clamans itaqz Helisabet dicit: Benedicta tu inter mulieres. i. super omnes mlieres. et benedictus fructus ventris tui: in quo benedicende sunt omnes gentes. Benedicta arbor: būdictus et fructus. Benedicta virga de radice iesse: būdictus tc flos qui de tali radice ascendit. Benedicta talis mater: benedictus tc talis filius. sequit. Et vñ hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me: Qua mea iusticia: quibus meritis/ vt veniat dña ad ancillam: mater dñi ad matrē serui: Certe nulla mea sanctitas hoc meruit: sed tua tuiqz filij humilitas te coegit venire ad me. Et ideo miror de visitationis humilitate ꝓpter magnificentiaz virtutz tue que apparet in te. Ecce em in tuo aduentu et salutatiōe nō solum ego sed tc infans in vtero meo gratulat: et quod voce non potest/ gaudio fatetur. Et beata es que credidisti. s. angelo: qm per assensuz fidei cōcepisti: quoniaz ꝓficientur in te tc.

Ser. de Visitatione

Aperte itaq; idicat q; ꝓba angeli ad ma/ riã dicta p spũmsctm Helisabet agnouit. Appet itaq; visitationis Marie gratiosa cõmẽdatio ꝓpt tria p̃dicta mysteria q̃ per eã facta sunt: p q̃ declarata est exp̃ssio sin/ gularꝫ ei⁹ bñdictiõis: qm̃ z Joãnes ex ei⁹ salutatiõe ei mris vtero sctificat⁹ agnouit eã esse matrẽ dñi. Et h̃ idem ipsa Helisa/ bet spũsctõ plena/palã corã oib⁹ exclama/ uit/eã sup oẽs magnificãdo atq; dicendo: Bñdicta tu inter mulieres.

Tertiũ mysteriũ est cõmẽdationis gl̃iosa magnificatio. q; vicz gl̃iosa virgo sic ab Helisabet cõmẽdata et laudata/cepit gl̃iam deo dare z eũ magnificare di. Magnificat aia mea dñm &c. Vbi etiã ipa p spũmsctm logns ostendit se benedictã inter mulieres. Nã ibi ór. Ecce cm̃ ex h̃ bram me dicent oẽs generatiões. Quia fecit mihi mag̃ q̃ potẽs ẽ. quia vicz dedit fecunditatẽ z ꝓseruauit ꝓgita/ tem. virginalis em̃ fecunditas facit eã su/ p oẽs mlieres bñdictã. Orige. Quis vn q̃ ista audiuit: q̃s talia vidit: et q̃s h̃ ex/ cogitare potuit/vt mr̃ virgo esset: intacta generaret/q̃ z ꝓgo pmansit et genuit: hec ille. In illo aũt cantico gl̃iose virginis in quo dei bonitatẽ z sapiam magnifice glo/ rificauit/ tria p̃cipue ad p̃sens tm̃ notabi/ mus contemplanda.

Primum est magnificationis dignissi/ ma exp̃ssio.

Secundũ est exp̃ssionis sctissima con

Tertiũ est conditiõis cõ/ (ditio. uenientissima ratio.

Primũ mysterium ẽ ma/ gnificationis dignissima exp̃ssio: cũ dicit Maria. Magnificat aia mea dñm. Beata sic̃dem ꝓgo humillima tacuit diuinum mysteriũ in se factum q̃scp p helisabet fu erat reuelatum. Videꝫ aũt q; helisabet h̃ p spũmsanctũ cognouerat/intelligẽs dñm illud reuelari velle: tandẽ etiam hoc idez ipsa reuelat/deumq; magnificat. i. magnũ in suis opib⁹ laudat z p̃dicat. Nõ magnuz facit q; in seipso grãdescere nõ põt. q̃si di. O helisabet tu me magnificas de bonis q̃ videꝫ in me. sed aia mea magnificat deminũ: omnia ipsi dño attribuens. q. d. fm Ambro. Tanto munere me dñs sublima uit vt nullo ligue officio explicare possim sed totũ animi interioris affectum in agẽ/ dis gratiaꝫ laudib⁹ offero: totum qd̃ vi/ uo: quod sentio: qd̃ discerno/in ei⁹ magni/ tudine cõtemplãda z p̃ceptis eius obser/ uandis impendo. Hec ille. Magnificat ergo ille dñm in cui⁹ bonitate magnificat z laudat de⁹. Sic em̃ in discipulis suis magistri, sic in opib⁹ suis artifices singuli laudantur z magnificant. Magnificat ergo deus in nob dum aia nra ad imagine dei facta p iusticiã se christo cõformat que est imago patrꝫ. dũ imago dei q̃ est in ipa aia magnificat. i. ꝓtutũ magnitudine magna efficit. dum fm p̃cepta diuina viuim⁹. dũ bonis opibus lucemus. In illis aũt verbis Magnificat ania mea dñm: tanguntur tria de laudatiõe diuina. Primo tãgit laudationis sublimitas: cũ ór. Magnificat. Eccli. xliij. Bñdicentes dñm exaltate eũ q̃ntũ potestis. maior est em̃ laude. Ps. Magn⁹ dñs z laudabilis nimis. Secundo tãgit deuotiõis sinceritas: cum ór. anima mea. nõ lingua tm̃: sed toto cordis affectu. Ps. Confitebor tibi dñe in toto corde meo. Tertio tangit obligationis meritas: cum ór. dñm. Apoca. xix. Ipe est rex regũ z dñs dñantium. Ideo sũme magnificandus.

Secundum mysteriuz est expressionis sctissima conditio: cum dicit Et exultauit spũs me⁹ i deo salutari meo Glosa. In ipso tantũ exulto q; terrena nõ curo. prospitas me nõ exrollit. aduersitas me nõ frangit. sed illius sola spũs me⁹ dei lectak memoria a q̃ salus eterna speratur. Illi⁹ ꝑpetua diuinitate lerak: cuius concep/ tione caro mea fecundatur Hec glo. In verbis aũt illis: Et exultauit spũs meus in deo salutari meo. tãgunk tres conditiones nobis necessarie in laudando deum

Prima est magnificationis iocunditas que tangit cum ór. Et exultauit spiritus me⁹. Ps. Jocundum sit ei eloquium meum. Jrẽ Deo nostro sit iocunda deo⁹ laudatio. Bern. Nihil ita in terris repre/ sentat celestis habitationis statum sicut alacritas laudantiũ deũ. Et Aug⁹. de doctrina chr̃iana. Eũ de deo nihil digne dici possit: admisit tamen hũane vocis obsequ/

um: z verbis nostrꝫ in laudꝫ sua nos gaudere voluit. Hec ille. Scōa iocunditatis causalitas: quia dic̄ in deo salutari: nō em̄ laudando deū gaudere debem⁹ in mundo sed in deo cui⁹ bonitas manifeste nob⁹ apparuit in saluatiōe generis hūani. ió dr̄ in deo salutari. Phil. iiij. Gaudete in domino semper iterum dico gaudete. Esa. lxj. Gaudens gaudebo in dño q: induit me dñs indumēto salutis. Hec est igitur nostre iocūditatis causa: diua vicz bonitas q̄ tam misericorditer nos saluare voluit.

Tertia est causalitatꝫ specialitas. q: dicit. meo. Licz em̄ vniuersaliter oēs gaudij causam habeāt in dño q: est saluatorꝫ siue saluator: oim. Tamē brāygo speciale imo singulare hz in eo rationē letitie z exultationis q: ipse de⁹ fieri dignat⁹ ē fili⁹ su⁹. Jō dr̄ in dō saluatori meo. i. a me genitorꝫ in vtero meo clauso. Jō sibi cantat. Brā mat munere cui⁹ supnus artifex mundū pugillo cōtinens vētris sub arca clausus ē.

Tertiū mysteriū ē cōditō

nis pulcherrima ratio. cū dic̄. Quia respexit dñs hūilitatē ancille sue. Ecce em̄ ex hoc btām me dicent oēs generatiōes. Quia fecit mihi magna q̄ potens est. In quib⁹ verbis tangit triplex ratio q̄re exultare debeat spūs ei⁹ in deo. Prima est ꝓpter dine charitatꝫ benuolentiā. cū dicit. Quia respexit dñs hūilitatez ancille sue. Ubi nota q̄ntū deo placeat humilitas.

Scōa est ꝓpter virginee dignitatꝫ excellentiā. cū dicit. Ecce em̄ ex hoc btā me dicēt oēs generatōes. Tertia ē ꝓpē superne potestatꝫ magnificentiā. cū dr̄. Quia fecit mihi magna q̄ potēs ē: z pōt totū residuū cātici ad hāc diuine potētie magnificētiā applicari: q: diua potentia magnificat et misericordiaz faciēdo z iusticiā adimplēdo: superbos z potētes puniēdo de q̄bus fit mētio in residuo cāntici. Hec itaq̄ sūt verba q̄ hūt ꝓgo sctissima cū helizabet: non ꝓba curiositatꝫ: nō mūdanitatis: sz ꝓba diuine laudis: nō ꝓba ociosa: sz valde fructuosa. Cōsidera aūt quō letāt ambe matres z laudant deū de vtraq̄ ꝓceptōe z ingratiaꝝ actiōe ꝓsistētes agūt dies leticie. Et sic̄ habet. Lu. j. Mansit ibi maria cū helizabet q̄si trib⁹ mensib⁹ p ei⁹ ꝓsolatiōne z obsequio ministrās z seruiēs ei hūiliter q̄si oblita se di mrem eē: z toti⁹ mūdi regina vt in oib⁹ nob⁹ daret hūilitatꝫ exemplū. Celebrat aūt festū hmōi visitatōis secunda die iulij seq̄nti vicz die post octauā nativitatis ioānis que fuit dies circumcisionis eius. quia creditur dies illa esse qua recessit ab helisabet in nazareth reuersura. O q̄nta congratulatio: q̄nta consolatio: q̄ntū gaudiū fuit in domo helisabet tot̄ diu cū ea mansit mat dñi. O q̄ felix dom⁹ in q̄ pariter cōmorabant: tales matres talib⁹ filijs ecūdare. Anselm Brī vētres in q̄b⁹ toti⁹ mūdi sal⁹ exorit: z expulsis tristicie tenebrꝫ sempiterna letitia ꝓphetat. Hec ille. Patet itaq̄ declaratio textus euāgelici hodierne solēnitatis ꝑm distinctionē triū ꝓcipaliū mysteriorꝝ in quibus apparet excellentissima ꝓtutis perfectio in maria: z inextimabilis eius dignitas: quia videlicet mater est z virgo: mater inq̄ non cuiuscūq̄ sz dei. Hec est igitur mater saluatoris mater gre mater misericordie. Ad hanc igitur dei z hominū mediatricez confidenter recurramus vt eius meritis ac precib⁹ gloriosis gratie illi⁹ quā apud deū inuenit: participes fieri z tandē cōsūmato huius instabilis euī fluxu: glorie celestis coheredes eē mereamur. Amen. Nota si acceperim⁹ in animo ioānem. i. ꝓpositū boni operꝫ p sanctā cordis affectionē qua gratiā deꝑmereamur: z sibi placere possim⁹ z manserimus in mōtanis p mētis eleuationē: ad supernā in mōtanis inq̄ nō supbie sz in montanis iudee. i. confessionis pes diuine laudis confessionē: omnia sez faciendo in dei gloriam z laudē: statim ad nos veniet visitandos z diuina gratia sanct⁹ ficandos: virgo maria cum dulcissimo filio suo iesu. O q̄ desiderāda marie visitatio

Finiūt sermones de festiuitati bus iesu Eiusqꝫ genitricis ꝛc.

Tabula de Sanctis videlicet de quot et quibus

¶ De sanct

Agatha clxxxiij.
Agnete clxxv.
Ambrosio cxc
Andrea. clv
Angelis. ccxxxvij.
Animaꝝ cõmemoratiõe ccxlvij.
Anna ccxvj.
Antonio eremita clxxij.
Antonio paduano cclxvij.
¶ Barnaba cc
Bartholomeo ccxxviij.
Bernardo ccxxvij
Bernardino cclxxij.
Blasio clxxxj.
¶ Cathedra petri clxxxiij.
Cecilia cclviij.
Claro martyre ccij
Clemẽte cclx
Cruce sancta ccxcvij.
¶ Decollatio Jo. bap. ccxxxj.
Dionysio ꝛ socijs ei⁹ ccxlj.
Dñica infra octa. petri ꝛ pauli ccvij.
¶ Egidio ccxxxiij.
Eligio cxlvj
Elisabeth cclvj
¶ Francisco cclxv.
¶ Georgio cxcij
Germano ccxx
Gorgonio ccxxxiij
Gregorio clxxxix.
¶ Helisabet cclvj
Hieronymo ccxl
Hilario clxix
¶ Jacobo minore cxciij.
Jacobo maiore ccxv.
Jnnocẽtibus clxj
Joãne euãgelista clvij
Joãne baptista ccj
¶ Katarina cclxj
Laurentio cclij
Leonardo ccl.

Finis.

Lucia clij
¶ Maclouio siue machuto cvij.
Marculfo cxcvj.
Marco euangelista cxciij.
Maria magdalena ccxij.
Martha ccxviij.
Martino cclij.
Mattheo ccxxxvj.
Matthia clxxxvj.
Mauro clxx.
¶ Nicolao epo. cxlix.
¶ Omnibus sanctis ccxlij.
¶ Paulo apl'o cclxxviij.
Petro apl'o ccxij.
Philippo apl'o cxciij.
¶ Saturnino cclxij.
Sebastiano clxxxij.
Silvestro clxvij.
Simone ꝛ Juda apl'is ccxlj.
Stephano ptomartyre. clv.
¶ Thoma apl'o clij.
Thoma cãtuarien. clxij.
Thoma aquinate clxxxvij.
Transfiguratiõe dñi ccxxj.
¶ Vincentio martyre clxxvj.

Sermones de cõmuni.

¶ De apostolis. Sermo.
Vos amici mei. fol. cclxxij.
Demẽtore sermonis. fol. cclxxiij.
Secuti sum⁹ te. fol. cclxxv.
Manete in me ꝛ ego in. Jbidem.
¶ De vno martyre.
Nisi granum. fol. cclxxvj.
Siqs vult venire. fol. cclxxvij.
Omnes ex vobis. fol. cclxxviij.
¶ De pluribus martyrib⁹.
Attẽdite a fermẽto. fol. cclxxx
Nolite terreri. fol. cclxxx
Justi autẽ in per. fol. cclxxx
¶ De cõfessoribus.
Negociamini. fol. cclxxxj.
Venit dñs seruoꝝ. fol. cclxxxiij.
Vos estote parati. fol. cclxxxv.
Videte vigilate. fol. cclxxxvj.
¶ De virginibus.
Vigilate itaqꝫ. fol. cclxxxvj.
Simile est regnũ celoꝝ. fol. c clxxxvij.

Finis.

Tabula materiarū sermonum de sanctis tam proprioz quā communium

A

Abdicatio ꝓtuosa triplex. fol. ccv. columna .ij.

Abstentatio chri a nobis est dānosa ꝓpter tria. fo. ccvij. co. iij.

Auditio verbi dei disponit ad tria. folio cxlv. colūna. ij.

Amor triplex dānabilis. fo. cxcij. co. iij.

Angeli seruiūt nob triplr. fo. ccxxxix. co. j.

Angeli dicunt quuli ꝓpter ꝯtruoz. fo. ccxxxix. colūna. ij.

Angelorū custodia multū oibꝫ ꝑdest. fol. ccxl. columna. j.

Animā tria dignificāt ad suscipiēdū christum. fo. ccxix. co. iij.

Aiam tria macłant. fo. ccxlj. co. iij.

Arduū triplex. fo. cclvj. co. iij.

Auri triplex excellētia. fo. ccx. co. j.

B

Beatitudo duplex. fo. ccxliij. co. j.

Beatitudines septē appropriate septē ordinibꝫ angelorū. ibidē. co. ij

Benignitas apparet i tribꝫ. fo. cxcvij. co. j.

Bēuolētia dñi bz tres ꝓpetates. f. ccvij.

Bonū triplex. fo. ccxxiij. co. j. (co. iij.

Bonū triplex est ꝑputari inter filios dei folio. cxciij. col. iij.

C

Anticū innocentiū habuit tres excellētias. fo. clxj. co. ij.

Charitas triplex. fo. clxxij. co. ij.

Charitaꝫ triplex indiciū. fo. clxxij. co. ij.

Charitas bz tres nobiles ꝓdictiones. folio clxxv. columna. iij.

Charitas declarat i tribꝫ. fo. clij. co. ij.

Charitaꝫ triplex excellētia. fo. clij. co. ij.

Charitaꝫ triplex testionū. fo. cxcv. co. ij

Charitate tria vincunt. fo. clxxvj. co. ij.

Castitas custodit ꝓ tria. fo. ccxxvj. co. j.

Castitas triplex. fo cclij. co. ij.

Condicio triplex facies hoiem btm. folio ccv. columna. j.

Cōdicio triplex miserabilis mōi. fo. ccxv. columna. ij.

Condicio triplex debet esse in parentib. folio. cl. colum. ij.

Cōdicio triplex in btō nicolao. ibidō. co. ij.

Celebrare debem⁹ festū angelorū triplicat folio. ccxxxvij. co. ij.

Cōpatio triplex āgelorū ad nos. ibidō. co. 4.

Cōuersio peccatoꝫ debet esse sine ꝓcrastinatione. fo. cclij. co. j.

Conuersio bri pauli celebrat ꝓpter tria. folio. clxxviij. co. j.

Consideratio triplex sup euangelio Homo quidā ꝓgre. fo. clxij. co. j.

Consolatio triplex existentiū in purgatorio. fo. ccxlvij. co. ij.

Contemplatione tria inducūt. folio. ccxv. columna. j.

Contemplatiōis sex bona aduenīt. folio. ccxxij. co. ij.

Choree rephendunt. folio. cxlvij. co. iij.

Crucis triplex potestas. fo. cxcix. co. j.

Crucis efficacia figurat. Ibidē. co. ij.

D

Deuotionē augent tria. fo. clj. co. ij.

Deuotio augeꝫ ex tribꝫ. folio. clxiij columna. iij. in fine.

Deuotionē tria inducūt. fo. clxxj. co. ij.

Deuotionis tria inductiua. fo. clxxxij. columna. ij.

Deuotionem habere debemus ad apostolos ꝓpter tria. fo. clij. co. ij.

Deuotione habere debēm⁹ ad petꝝ ꝫ paulum. fo. ccliij. co. ij.

Dignitas triplex priuilegiosa sacerdotū folio. clxxxv. co. ij.

Dignitas triplex in martyrio beati Stephani. fo. clvj. co. j.

Dignitas triplex in homine et ab homine seruanda. fo. clxj. co. j.

Diuisio thematis Videte. fo. clxx. co. ij.

Diuisio sup Mihi autē absit gloriari. folio. cxcviij. co. j.

Documentū triplex circa sacerdotū reuerentiā. folio. clxxv. co. iij.
Doctria triplex bti gregorij. fo. cxcij. co. iij
Dom⁹ dei triplex honor. fo. ccxliij. co. iij
Dubiū triplex circa visiones bti pauli. folio. clxxix. co. ij.
Duodecī lapides pretiosi signāt duodecī virtutes. fo. ccx. co. iij.

E

Ecclesia illustrat triplr. fo. clj. co. iij.
Ecclia triplex in q̄ fuit btūs petrus exaltatus. fo. clxxxiij. co. j.
Electio bti matthie fuit laudabilis propter tria. fo. clxxxvj. co. ij.
Eleuat hō in deū ꝓpter tria. fo. clxxj. co. iij
Euangeliū scripsit pfect⁹ Joānes euangelista. folio. clix. co. iij.
Exaltat ioānes euāgelista triplici exaltatiōe. folio. clix. co. ij.
Exaltatio triplex sacerdotalis officij. folio. clxxxiij. co. iij.
Examinat petrus triplicit anteq̄ fiat pastor. fo. ccvij. co. j.
Exēpla de arbute crucis. fo. cxcix. co. ij.
Excellentia dñi triplex. fo. cxlix. co. ij.
Excellētie tres in btō nicolao. fol. cl. co. j.
Excellētie tres Joānis euangeliste. folio clvij. colūna. ij
Excellentia triplex beati thome martyr̄ circa iusticiā. fo. clxiij. co. j.
Excellit beatus paulus alios aplos in tribus. fo. clxxvij. co. ij.
Excellētia potestatis ecclesiastice patz in tribus. fo. clxxxiij. co. iij.

F

Atuitas natalis celebrationis. folio. ccxxxij. co. iij.
Festum Innocentum celebrat ꝓpter tria. fo. clxj. co. j.
Fide triplex regnū vincit. fo. clxxv. co. j.
Fides vera consistit in tribus. folio. clxxiij. columna. ij.
Fidei triplex testimoniū. fo. Ibidē
Fidei plurima ponūt in festo Sebastiani Ibidem z seq̄n.
Fidei integritatem triplex confessio probat. fo. ccxij. co. iij.
Fidei Petri firmitas tripliciter apparet. folio. ccv. co. iij.
Figuraliter virga moysi significat crucem folio. cxcix. columna. j.
Figuraliter quomodo debemus pugnare ꝟ vicia. fol. ccvij. colūna. iij.
Fortitudo triplex. fol. cclvij. co. iij.
Fraternalis pietas triplex. fol. clij. co. j.
Fruct⁹ triplex. fol. cxciij. co. j. z fol. ccxxix. columna. iij.
Fructus iusticie triplex. Ibidē. co. iij.
Fructus patie triplex. fol. ccxxxv. co. iij.
Fundamentū triplex perfectionis. folio clxx. co. iij.
Fundamentū triplex salutis. fo. cc. co. iij

G

Audium triplex. fol. cxlvij. co. ij.
Gaudiū mundanoꝝ habet tres cōditiones. Ibidem.
Gaudiū iustorum habet tres cōditiōes. Ibidem. co. iij.
Gaudētiū triplex differētia. ibidē. co. iij.
Georgius multa tulit tormenta. fo. cxciij. columna. j.
Germanitas triplex ioānis euāgeliste. fo clvij. co. iij.
Globus igneus sup̄ martinū q̄d significa. fol. cclv. co. ij.
Gloria quadruplex dānabilis. fol. cxcvij columna. j.
Gloriatio quadruplex in cruce. ibiō. co. iij

H

Onor triplex. fol. ccxxiij. co. j.
Homines seruientes sunt in triplici differentia. fol. clxvij. co. ij.
Hospitatōis ꝓplex mod⁹. fo. ccxvij. co. ij
Hostiū triplex gen⁹. fol. clxxij. co. iij.
Humilitas bti gregorij. fol. clxxix. co. iij.
Hūilitas petri aplī ptz. fol. ccv. co. iij.

I

Pedimentum triplex ne anima vniatur deo. fol. clxxij. co. iij.
Innocētia triplex. fol. clxj. co. ij.
Initiū pfectōis triplex. fol. cclxvij. co. iij.
Justiciam tria impediunt. fol. clxiij. co. j.
Justicie triplex perfectio. Ibidē.
Juuare debemus existentes in purgatorio propter septez rationes. fol. ccxlvij. columna. ij.
Juuenes tria inducunt ad seruiendū deo fol. ccl. co. j.

Tabula

L

Audare se potest homo triplici ratione. fol. clxxx. co. ij.
Lux triplex. folio. clij. co. ij.
Lucis triplex cōditio. fol. clxix. co. ij.

D

Margarita triplex fol. cclxj. co. ij.
Matrimoniū contrahentes debēt cauere. fol. ccxj. co. ij.
Misericordia triplex. fol. cxlvij. co. ij.
Modus triplex instruendi. fol. clxxxviij. columna. iij.
Mortuoꝝ diuersitas. fol. ccxlvj. col. iij.
Mundus tria habet impedimēta salutis fol. clxxix. co. iij.
Mundus plenus est triplici tenebra. fol. cclxvij. co. ij.

N

Necessitas triplex existētiū in purgatorio fol. cc xlvij.
Noua triplicia ex thesauro charitatis. fol. clxxxij co. ij.
Nota tres cōsiderationes ad subueniendū paupibus. fo. ccxxv. co. ij.

O

Obediētia debet habere tres cōditiones. folio. clij. co. ij.
Oriās tria dz attēdere fol. clxxxvj. co. iij.
Orare debem⁹ sctōs ꝓpter septē. fo. cc xlv. columna. ij.
Ordo collationis clauiū brō Petro. folio ccvij. columna. j.

P

Pabulū triplex q̄ dñt ꝓlati pascere populū. fo. clxvij. co. ij
Pauptas virtus tria debet habere. folio. ccxliij. co. j.
Peccare tria faciūt. fo. ccxij. co. j.
Pena pōt triplr dici volūtaria. fo. ccxlvij columna. j.
Pena purgatorij est acerbissima ꝓbat autoritate: rōe z exēplo. fo. ccxlvij. co. iij.
Pēitētia fit ꝓfecta ex trib⁹. fo. ccxij. co. iij.
Penitētiā agere tria impediūt. Ibidē.
Penitētia tria ꝓficiūt. fo. ccxij. co. ij.
Persecutio duplex. fo. clxvij. co. j.
Perfectio triplex q̄ deo hō vnit. fo. clxxj. columna. j.
Petrus apls noluit crucifigi rectus ꝓpter tria. fo. cvj. co. ij.
Pietas fraternalis declarat in trib⁹. folio clj. columna. j.
Pietas ad paupes est in triplici differentia. fo. cc xliij. co. ij.
Placere deo debem⁹ ꝓpter tria. foli. cclij. columna. j.
Plenitudo triplex. fo. clv. col. ij.
Predicatori tria sūt necessaria. fo. ccj. co. j.
Presentia dei est in nobis necessaria propter tria. fo. ccvij. co. iij.
Prioritas triplex. fo. cxlv. co. j.

Q

Quare innocentes dicunt martyres. fol. lxij. co. ij.
Quiescere in dō est delectabile ꝓpter tria. fol. ccxxiij. co. ij.

R

Ratio q̄druplex gloriandi in cruce. folio. cc. co. ij
Reuereri debem⁹ angelos ꝓpter tria. fo. ccxxxvij. co. iij.

S

Salis ēplex ꝓprietas. fol. cxc. co. ij
Sancti in celo laudant deū ꝓpter septē. fol. ccxlv. co. iij.
Seti sūt libe rati a triplici miseria. folio eodē. co. iij.
Sancti sūt a nobis laudandi propter septem fol. ccxlvj. co. j.
Seq̄ dēm⁹ ihesuꝫ ꝓpt tria. fo. cxlv. co. j.
Serui fideles cē debem⁹ triplici ratione fol. clxvij. co. j.
Seruus dei debet habere triplicē fidelitatē. Ibidē. co. ij.
Seruire deo tenemur triplici iure. folio. ccxxv. co. j.
Signū triplex ꝟginitatis. fol. cl. co. iij.
Signū ēplex ꝟe penitētie. fo. ccxij. co. ij.
Sors triplex. fol. clxxxvij. co. j. Nota de sorte.
Status ecclesiastic⁹ dz gaudere triplici libertate. fol. clxxxvj. co. j.
Stulticie z damnationis triplex occasio fol. cxcvj. co. iij.
Suauitates crucis duodeci. fo. ccxij. co. ij
Subueniēdū est pauperib⁹ ꝓpter tria. fol. ccxix. co. ij.
Suffragia ꝓ pro defunctis septem sūt genera. fol. ccxlix. co. ij. Nota ibidem ꝓ defunctis.

T

Enebre triplices. fol. cliij. co. ij.

Tentatio triplex. fol. ccx. co. j.
Timor triplex. fol. ccxvj. co. iij.
Tres di explicē bñdictōs merek fo. ccxvij.
Timor di tria bona facit Ibidē. (.co.j
Thronus di triplex. fol. clxj. co. j

U

Vas idoneum ad tenendū liquorem tria faciunt. fol. clxxix. co. j.
Venerari possum⁹ inanimata triplicater fol. cxcvij. co. iij.
Via triplex ad q̄rendū chr̄m. fo. ccxxvij. columna. ij.
Victoria triplex āgelox. fo. ccxxxviij. co. ij
Vigilie noctis q̄tuor quid significāt. fo. ccvij. co. ij.
Visio superhumana pōt dici celum. fol. clxxix. co. ij.
Virginitas triplex impedimētum. folio. clxxv. co. iij.
Virtus triplex vincēs tria q̄ sunt in mundo. fol. clxxvj. co. iij.
Visio dei triplex. fol. ccxxxvj. co. ij.
Vocatio bti pauli fuit mirabilis in trib⁹ fol. clxxviij. co. ij.
Utilitas triplex in adherēdo deo. folio. ccxxiij. co. iij.
Utilitates septem seruientiū deo a iuuē tute. fol. cclij. co. iij.
Utrū melius est baptizari a bono sacerdote q̄ a malo. fol. cl. co. ij.
Utrū testamenta mortuox possint infringi. fol. ccl. co. ij.
Utrū executores testamētox teneantur statim illa exequi. Ibidem. co. iij.
Utrum dilatio executiōis in aliquo preiudicet anime testatoris. Ibidem.

X

Xps in cruce dedit nobis triplicem virtutē imitādā. fol. cc. co. j.
Xps dilexit ioānē euāgelistā prece teris. fol. clvij. co. ij.
Xps in cruce ostendit nobis triplicē amorem. fol. cc. co. j.
Xps dicit petro ter pasce pter tria. fol. ccvij. co. ij.

Finis.

Incipiunt ser; mones de sanctis. Et pri mo de scto Andrea apl'o.

Scoa est inq̃sitiue cõsiderationis.
Tertia est declaratiue p̃dicationis

ORat ãn; dreas vnus ex duob⁹ q̃ secuti sunt iesũ Joan. j. Tria maxie nos affice re debent ad seq̃ndũ ie sum. Primũ est ipius iesu benignitas q̃ ta dulciter nos inuitat. Mat. xj. Venite ad me oẽs q̃ labo. z one. eritis. Scõm est nr̃a necessitas. qz p alia vĩ saluari nõ possum⁹. Grego. Qui chr̃i vestigia seq̃ dedignant q̃ temeritate spe; rant ad ei⁹ claritatis ꝓseq̃nda gaudia p; uenire. Tertiũ est sctõꝝ exemplaritas q̃ tanto deuotiõis affectu chr̃i vestigia sunt secuti. Sic de beato Andrea loquunt ꝟba ꝓpõsita. Sed o christe iesu q̃pauci sunt q̃ nũc te seq̃unt⁹ Vñ Bern. sup Cañ. Qua pauci sũt o bone iesu q̃ post te ire velint cũ ti ad te puenire nõ e q̃ nolit scientib⁹ cun ctis: qm̃ delectatiões in dextera sua sũt vs q̃ in finẽ. Jõ volunt oẽs te frui: at nõ ita imitari. Coregnare cupiũt sz nõ compati. nõ curant q̃rere quẽ desiderant inuenire/ cupientes ꝓseq̃ sed nõ seq̃. Hec ille. Ut igi tur p bti andree exemplũ ad chr̃i seq̃la af; fectamur tria p̃cipue nunc ꝓtemplaturi su mus q̃b⁹ apparere poterit pfectionis z sã ctitatis excellẽtia in brõ Andrea q̃ chr̃m de uotissime secut⁹ est.

Primũ e seq̃le ꝓritas seu p̃uetio grõsa
Scõm e sequele integritas seu perfectio virtuosa.
Tertium est sequele acceptabilitas seu approbatio gloriosa.

PRimũ itaq̃ e seq̃le ꝓritas ꝛc. Pre uenit em̃ oẽs apl'os i seq̃la chr̃isti. Prior ei chr̃m secut⁹ est vt h̃r Jo. j Deut. xvij. Dñm deũ vr̃m seq̃mi z ipm ti; mete. Si aũt vt ór Ecci. xxiij. Magna est glia seq̃ dñm: q̃magna e glia ꝓmo eũ secu tũ fuisse. In hac aũt ꝓritate seq̃le triplex est ꝓtẽplanda ꝓritas ad laudẽ bti andree

Prima est ꝓritas cognitiue visionis. Si bti oculi q̃ videbãt iesũ vt ór Lu. x. q̃bti ocli andree q̃ ꝓr int̃ apl'os eũ vidit z agnouit. Hãc aũt noticiã habu it p p̃dicationẽ ioãnis baptiste. Vñ h̃r Jo an. j. Stabat ioãnes z ex discipulis eius duo. Et re. ie. ambu. dixit. Ecce agn⁹ dei. Et audierũt duo discipuli loq̃nte z secuti sũt iesũ. Hec ibi. Et nota ibi pmptitudinẽ illoꝝ ad seq̃ndũ iesũ. Beda in omel. Te; stimoniũ phibẽte ioãne q̃ iesus essz agn⁹ dei secuti sunt illũ duo discipuli magz de; siderantes ab ipo iesu q̃z a pcursore illius ꝟbũ gr̃e pcipere p qõz ipi mererenk i agno rũ dei sorte cõputari. Hec ille. Et subditur in textu Joan. j. Erat aũt andreas frat'r̃ simonis petri vn⁹ ex duob⁹ q̃ audierat a ioã ne z secuti fuerant eũ. Erat inquã andre; as vnus z p̃cipal' inter eos z antiq̃or. vt dicit Nico. de ly. sup Jo. Nota quõ audi; tio p̃dicationis z doctrine ioãnis baptiste eũ disposuit z sibi cã fuit saluz. Primo em̃ eũ disposuit ad compunctionẽ z pniaz P̃dicabat em̃ ioãnes pniaz. vt h̃r Mat. iij. Verbũ q̃ppe dei est sic̃ malleus p̃terẽs petras. i. corda dura. vt h̃r Hiere. xxiij. vñ z Necm. viij. ór/q̃ flcuit ois pl's dũ audi rent ꝟba legis. Scõo disponit eũ ad sa; lutis cognitionẽ z sciam. Prouerb. j. Au diẽs sapiẽs sapiẽtior erit. Precipue aũ dq; seruit audit⁹ ad sciam fidei qz vt ór Ro. x. Fides ex auditu Jp̃a aũt fidei doctria ór scia saluz ad quã pparabat p̃dicatio ioan nis. sic̃ ꝓphetice p̃dixit ei zacharias pẽ ei⁹ Luc. j. Tu puer ꝓpha altissi. vo. p. em̃ ꝛc. Ad dandã sciam saluz plebi ei⁹ ꝛc. Ter tio dispõit eũ ad obedientie subiectionẽ z re uerẽtiã. Ps. In auditu auriz obediuit mi; hi. Audiuit em̃ a ioãne illud Jo. j. Hic e de q̃ dixi. Post me venit vir q̃ añ me fact⁹ est q̃m prior me erat ꝛc. Est itaq̃ bt̃us an dreas int̃ apl'os vocatione prim⁹. Vbi est aduertẽdũ q̃ triplex legit̃ in euangelio vo catio petri z andree. vt ponit Nico. de ly. sup Mat. iiij. c. Prima vocatio fuit im mediate post chr̃i baptismũ. Et hec ponit Jo. j. in q̃ sicut ibidẽ apꝑet fuit andreas q̃ mus Secunda fuit in captura piscũ se;

Sermo De sancto

cus stagnū. q̄ describit Lu. v. Iste āt due vocationes nō fuerūt ad apostolatū: ꝫ ad familiaritatē q̄ndā. vñ etiam post hanc iterū ad ꝓpria redierunt. Tertia fuit iuxta mare galilee q̄ describit Mat. iiij. q̄ndo dñs ait eis. Venite post me fa. vos fieri piscatores hoim. Nota q̄ primitiui p̄dicatores conuenienter dicunt piscatores, q̄ sicut piscatores vno tractu retis magnā piscium multitudinē capiunt. sic t illi vna p̄dicatiōe multitudinē animaꝝ ceperūt: sic petrus vna predicatiōe tria milia puertit ad chr̄m Act. ij. Et btūs andreas totā p̄uinciā achaie t mirmidonū eccl̄ias t chr̄istifideles iplenit. Moderni aūt p̄dicatores sunt venatores q̄ vix cū magnis labor̄ib⁹ t clamor̄ib⁹ possunt accipe vnā aniaz: sicut venator vnā ferā. Hierem. xvj. Ecce ego mittā piscatores multos dicit dñs: et piscabunt eos: t post hec multos eis mittam venatores t venabunt eos. Hec ibi. Post hanc aūt tertiā vocationē nō sunt vltra reuersi ad ꝓpria. Vñ ibi dr Matt. iiij. Continuo relictis retib⁹ secuti sunt eū. q̄a post hec decetero fuerunt oino intendentes doctrine chr̄i. Vocauit etiā dñs andreas t q̄sdam alios ex discipulis ad apostolatū. de q̄ vocatione dr Mat. iiij. Vocauit ad se q̄s voluit ipe t venerunt ad eū t fecit vt essent duodecim cū eo. Moraliter p rete potest intelligi petr̄i t peccati occasio Abacuk. ij. Expandit rete suū. s. diabol⁹ t traxit in sagena sua. Quēadmodū em̄ piscatores pisces: aucupes aues: t venatores bestias siluestres cū retib⁹ capiūt: sic diabolus miseros petōres peti delectationib⁹ capit t detinet Eccl. ix. Sic pisces ca. ba. t aues la. tē. An nō magnū rete est auaricia q̄ omnes fraudulēti capiunt vsurarij t exactores iniq̄. An nō mag̃nū rete luxuria q̄ paruū t magni tē.

Scda est priorit̄as inquisitiue cōicationis.

Prior em̄ interrogauit chr̄m Jo. j. Rabbi vbi habitas? dixit eis Venite t videte. Hec ibi. Prior etiā cōcauit cum eo desiderans audire verba saluris. Jo. j. Venerunt t viderunt vbi maneret t manserunt ibi die illo. Hora autez erat quasi decima. Erat autē andreas tē. Sibri qui audiunt verbū dei (Luc. xj.) q̄ beatus andreas q̄ prior audiuit messiam salutis verba ab ipso incarnati verbi ore prodeuntia.

Tertia est priorit̄as declarative predicationis.

Prior em̄ predicando declarando aduentū chr̄i q̄m scz dixit Petro. Inuenim⁹ messiā tē. Joā. j. Vbi dicit Glo. Hoc verbo innuit q̄ diu q̄siuit nō solū expectauit ps̄. Querite dñm t confortamini tē. Non solū autē petro p̄dicauit aduentū chr̄i: sed t adduxit eū ad iesuz. vt hr̄ Jo. j. Vide hic charitatē andree ad petrum: q̄ statim voluit eū hr̄e fratrē in religione fidei sicut t in ꝓpinquitate carnali. In h̄ itaq̄ apparet q̄ mediator prim⁹ fuit andreas int̄ chr̄m et ꝓb̄m iudaicum q̄m petrū p quem designat circūcisio adduxit ad iesum. Fuit etiam mediator inter chr̄m t gentiles. vt patet Jo. xij. Erant aūt gentiles quidā ex his q̄ ascenderant vt adorarent in die festo. Hi q̄ accesserunt ad philippum q̄ erat a bethsaida galilee t rogabant eum dicētes. Dñe volumus iesū videre. Venit philippus t dixit andree. Andreas rursus t philippus dixerunt iesu. Ecce quō in officio p̄dicationis prim⁹ fuit tā q̄ ad iudeos q̄ etiā q̄ ad gentiles. Nec em̄ videt philippus ausus hoc dicere dño sine andrea. Pēsate q̄m magna fuit dignitas andree vt prior inter apl̄os chr̄m p̄dicaret t inter chr̄m t vtrūq̄ ꝓb̄m mediator esset et frēm suum antiq̄orem q̄ et postea ꝓceps fuit apl̄oz ad dñm adduceret. Unde p̄or dicit andreas apl̄oz apl̄s qz principi apl̄orum prior christum annunciauit. Unde et ipe andreas inter alios fuit quasi ꝓcipalis chr̄i secretarius t consiliarius de turba satianda. vt hr̄ Jo. vj

Secundū est sequele integritas tē. Secut⁹ est em̄ chr̄m integre t p̄fecte. Job. xxiij. Vestigia eius secut⁹ est pes meus: viā eius custodiui: t nō declinaui ex ea. Hec ibi. Integre inquā secut⁹ est dñm. Et h̄ triplici integritate.

Prima t integritas temporis vel anni.

Scda est integritas relictoꝝ.

Tertia est integritas oblatoꝝ.

Primo igit̄ secut⁹ t dñm

integre q: ꝓtinuo sine tp̄is dilatiōe. vt pa

tet Jo.j.et etiam Mat.iiij. Continuo se/cuti sunt eū Unde apparet cōmendabilis eius sanctitaꝫ ex bñ operandi diuturnita te ꝛ festina ꝓuersione. Nam ꝛ anteq̄ christo adhesisset aggressus erat statū sancti/tatis q; fuit discipulus ioannis. vt hꝫ Jo. j. Juxta qđ etiā ōr Ecci. v. Ne tardes cō uerti ad dñm ꝛc.

Scōo secutus est integre

q; oia relinq̄ndo sine reseruatione. Mat. xix. Ecce nos reliquim⁹ oia et secuti sum⁹ te. Consideratio quippe p̄mq eterni fecit eum hbenter cuncta terrena relinq̄re/quis em̄ nō ꝓtemnat lutū cū considerat auꝝ.ps̄ Quid em̄ mihi est in celo.q.d. magnū qđ: ↄ/a te qđ volui sup terra.q.d.nihil.

Tertio integre secutus ē:

q; totaliꝫ seipm diuino fuitio impendēdo sine reuocatione. Ut sic integre impleret qđ dicit dñs Mar. viij. Siq̄s vult me se/q̄ deneget semetip̄m. Et Luc. ix. Siquis vult post me venire abneget semetip̄m ꝛc. ꝛ sequāt me. Hec ibi. Sic itaq̄ impleuit diuine charitatis p̄ceptū: qđ ponit. Deut. vj. Et Mat. xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ꝛc. Et pfectione aūt cha ritatis seipm totaliter obtulit deo beatus Andreas triplr. ¶ Primo p excellentiam celestis ꝓemplationis Phil. iij. Nra con uersatio in celis est. Cum em̄ terrena oia ꝓtempsisset quid restabat nisi vt celestia iu giter meditaret. ¶ Scōo p diligentiā fru ctuose p̄dicationis quaꝫ maxie exercuit in achaia. vbi plurimos: vtorem q̄ꝫ ꝓconsul egee ꝓuertit q̄ maximilla dicebat̄ ea sacro baptismate regenerauit: ꝛ ip̄m etiā egeā viriliter confortauit: o/ndens ei mysterium crucis ꝛ necessariū ꝛ maxie congruū fuisse. Act. xviij. Docebat diligent ea q̄ sunt ie/su. ¶ Tertio p tolerantiā doloꝛose passio nis. Un egee dicit se tormēta nullo mō ti mere. j. Joā. iiij. Per. fecta charitas foras mittit timoꝛem. Un dicit egee. Quicqđ tibi videt in supplicijs mal⁹ excogita: tāto em̄ regi meo ero acceptior: q̄nto fuero p ei⁹ no mine in tormētis ꝛstantior. Fuit aūt pas/sio andree ch̄i passioni silis maxie in q̄n/q̄. Primo rone occasionis. Sicut em̄ iudei ꝑbam ꝓcēnauerūt p doctrina p̄tatis et si/ne culpa: sic ꝛ egeas b̄tm andreā ꝛ sine cul pa. De ch̄o q̄ppe ōr. j. Pe. ij. Pctm̄ nō fe/cit nec inuent⁹ est dolus in oꝛe ei⁹. Et de andrea cantat. Innocens sanguis ei⁹ sup̄ eā damnat. j. Pe. ij. Tradebat aūt iudicā ti se iniuste. Scōo rone flagellationis. Si cut em̄ ch̄s p̄mo fuit flagellat⁹: sic et bea/tus andreas ex iussu egee ꝛ. xxxj. virg. Esa. l. Corpus meū dedi p̄cutientib⁹. Tertio rone crucifixionis. Mortu⁹ est em̄ in cruce sic et ch̄s. Mat. x. Qui nō accipit crucem suā ꝛ sequit me: nō ē me dignus. Hec ibi. Et tñ differētia: q; dñs rect⁹/ andreas ꝓ transuersus crucifixus ē. Jtē ch̄s clauā/tus: ꝫ andreas funib⁹ extensus. vt sic diui/tius toꝛq̄ret Jussit aūt eū egeas crucifigi q; vsebat eum in crucis mysterio gl'iari. Gal. vj. Mihi aūt absit gl'iari nisi in cru. ꝛc. Quarto rone vol. Arie oblatōis Nā sic ch̄s oblatus est q; ipe voluit. Esa. liij. sic beat⁹ andreas. vñ videns crucē cū duce ret ad eā alonge saluauit eam: di. Salue crux q̄ in coꝛpe ch̄i dedicata es: ꝛ ex mē/bris ei⁹ tanq̄ margarit̄ ornata ꝛc. secur⁹ ꝛ gaudens venio ad te ꝛc. vide legendam Heb. xij. Proposito sibi gaudio sustinuit crucē ꝓfusione ꝓempta. Jsid. Qui future Arē pmia diligent excogitat mala oia p̄sē tis vite eq̄nimiter poꝛtat. Quinto rone p/ seueratiue ꝓmuatōis. Nā sic ch̄s nolu/it descēdere ꝺ cruce dicentib⁹ iudeis. Si fi li⁹ dei es descēde de cruce. vt hꝫ Mat. xx vij. Sic nec andreas deponi voluit ꝺ cru/ce volēte ppl'o. imo nec ip̄o egea p̄sidevo/te eū ꝺ cruce deponere ppt̄ ppl'i clamoꝛē et cōminationē: ꝫ dic. Quid ad nos veniſti egea: si p pnia ip̄am ꝓseq̄ris: si aūt vt me deponas: scias q; viu⁹ ꝺ cruce nō descēdā. Jā em̄ video regē meū q̄ me expectat ꝛc. Vides aūt ꝙ pp̄s vellet eū deponere oꝛo nē hāc fecit i cruce. vt dic Aug. li. de pnia. Ne me pmittas dñe descendere viuū sed tp̄s ē vt cōmēdes terre coꝛp⁹ meū ꝛc. vi/de legendam aureā.

Tertium principale est sequele siue imitatiōis acceptabilitas ꝛc. Vo/luit enim dominus ostēdere quo/niam apud eum acceptabilis esset et ap/probata sanctitas gloꝛiosi Andree qui sic christum secutus est: quod fecit faciendo multa opera mirabilia per eū ꝛ meritꝫ ei⁹

Sermo de beato Eligio

ac ꝑcib⁹. Ps. Mirabilis de⁹ in factis suis Fecit aũt dñs miracla ꝓ eũ tripliciter.

¶ In vita
¶ In morte
¶ Et post mortem

Primo in vita. Et hoc tri

pliciter. ¶ Primo circa creaturas pure corporales: sicut fecit mare pacando. Cũ em̃ semel trãsfretaret cõmotũ est mare ⁊ summergebat nauis: orauit ancreas ad dñm et ventꝫ ⁊ mari ꝑcepit in noĩe ihesu chr̃i: et statim facta est tranquillitas. Matt. viij. Qualis est hic q: ⁊ vẽti ⁊ mare obediunt ei

¶ Scõdo circa creaturas pure spũales: vt demones effugãdo. Vñ ꝑcepit sepẽ demonib⁹ q̃ ꝑ ciuitatẽ niceã secus viã erãt in specie canũ/ ⁊ ꝓterẽtes homies occidebãt: vt illuc irent vbi nemĩ nocere possent. et statiꝫ euanuerũt. ¶ Tertio circa creaturas ꝓtim corporales ⁊ ꝓtim spũales: deuotꝫ suis subueniẽdo. Et ꝟ mltipl̃r ¶ Prio veniã impetrãdo: vt parꝫ in q̃da noĩe Nicolai q̃. lxx. annis luxurie sp adheserat. vide legẽdã. ¶ Scõdo a pricl̃ liberãdo. paret i iuuene quẽ mr̃ sua fraudulẽter apũ iudicem accusauit q̃ eã violare voluisset. Et ille mr liere q̃dã quã a pricl̃o part⁹ libauit. ¶ Tertio egrotos sanãdo. Quẽdã em̃. xxij. annos in infirmitate sua habẽtẽ debilẽ mlt̃ũ ꝑ manũ applr̃ẽdens leuauit: ⁊ statim ambulauit ille/ magnificans deũ. Cui sanato ꝓfũs andreas dr. Vade ꝑ domos egrotãtiũ ⁊ in noĩe dñi ihesu in q̃ sanatus es iube eos exurgere. Ꝺ ille fecit. sicq; plimos sanitati restituit. credẽsq; oĩs ꝑplis/ obtulerunt ei mũera: rogãtes eũ vt audirent ab eo ꝟbũ dei. Predicãs igit andreas: multos ad dñm conuertit. de mũneribꝰ ꝓ nihil ab eis accepit. ¶ Quarto inimicos corporales ofitãdo. Cũ ei aliq̃n cũ q̃busdã gam bularet: appuit eis alõge gẽtiũ mltitudo: lãceas ⁊ euaginatos gladios i manib⁹ tenẽtiũ q̃si i eos irruere volẽtiũ. Quos cum vidisset andreas: signuꝫ crucꝫ ꝓ eos faciẽs ait. Oro dñe ihesu vt decidat robur eor̃ ne noceat spantib⁹ i te. Hoc eo dicẽte: appuit angel⁹ cũ magn̄ splẽdore ꝓterrẽs eos: ⁊ corruerũt pni in terrã. Trãsiẽsq; b. andreas cũ suis: nihil omno ab eis pass⁹ ẽ: imo oẽs pectꝫ gladijs ⁊ lãceis eũ adorabãt Quĩ to mortuos suscitãdo. Suscitauit iuuenẽ a septẽ canib⁹ supdictꝫ in cubiculo occisuꝫ q̃ suscitat⁹ adhesit ei. Suscitauit ẽ q̃draginta viros q̃ nauigio veniẽtes ad eũ oĩs submersi fuerãt: q̃r corpa ad lit⁹ delata añ apl̃m fuerũt deportata. Vñ i q̃dã hymno ipsi⁹ dr. Quaterdenos iuuenes sũmersos marꝫ fluctib⁹ vite reddidit vsib⁹.

Secũdo fecit mirabilia in

morte sua. Cũ em̃ oraret ne viu⁹ deponeret de cruce: splẽdor nimi⁹ de celo veniens dimidia hora eũ circũdedit ita vt null⁹ eũ videre posset. Et abscedẽte lũine: simul eũ ipo lumie spũ tradidit. Prouerb. iiij. Iusto⁹ semita q̃si lux splẽdens ꝓcedit.

Tertio post mortẽ in glo

riosa ei⁹ itumulatiõe. Maxim illa ei honorifice corp⁹ ei⁹ sepeliuit. Aũt ãt de sepulcro ei⁹ mãna i modũ farine ⁊ oleũ cũ odore suauissimo emanare: a q̃ q̃ sit anni futuri fertilitas incol̃ regiõis oñdit. Nã si exigue ꝓfluit/ exiguũ terra exhibet fructuꝫ. si copiose/ copiosũ. Hoc forte fuit ãtiq⁹ vero sed nũc apũ cõstãtinopoli trãslatũ esse ꝓbẽt ⁊ ñ pl⁹ eẽ i patras ciuitate adhaie. Ire i morte egee q̃ anteq̃ ꝺ loco in q̃ crucifix⁹ ẽ andreas redisset domũ/ arrept⁹ a demõe in via corã oib⁹ expirauit. Ire in epi libe ratiõe quẽ diabol⁹ sub specie mlier̃ deceꝑe volebat. Vide legẽꝺ. Sic itaq; apparet ꝺ grata deo fuerit ⁊ acceptabil̃ scitas gl̃ose andree q̃ chr̃m ꝓ inter apl̃os secutus ẽ. Hinc itaq; accipiam⁹ vt ꝓtonũ apũ deũ ꝺ aduocatũ. Sane cũ adhuc i corpe viuens pl⁹: benign⁹: atq; mitissim⁹ fuerit: vtpote illũ pfecte imitat⁹ q̃ dixit matt. xj. Discite a me q: mitꝫ sũ ⁊ hũil̃ corde. Propt̃q; ꝺ si bi cãtat i hymno. Andrea pie scor mitissime obtine nr̃is erratib⁹ venĩã. Nõ dubitare debem⁹ q̃ nũc benignissim⁹ atq; ꝓtectorissim⁹ ẽ cũ añ fontẽ dine pietatis ⁊ mie assistit. Ad hũc g̃ securi cũ pia deuotiõe recurram⁹ vt ei⁹ pcib⁹ ⁊ meritꝫ illa nob gra cõferat q̃ ⁊ chr̃m seq̃ ⁊ cũ eo tãdẽ regre i gre tuũ mereamur Amẽ.

De beato Eligio Sermo

Ntra i gaudi

um dñi tui. Matth. xxv. In illo

euāgelio Hō quidā pegre,pficiscēs. quod Matt.xxv.scribit:et legi solz in festo Cō fessoris epi. Sub silitudine illi⁹ parabole nos inducit dñs ad triplicē ꝯsiderationez nobis satis necessariam

¶Prima est Consideratio recolende acceptionis

¶Scōa est Cōsideratio reddende rōnis

¶Tertia est Consideratio pmiādēde retributionis

Prima est cōsideratio re

colende acceptōnis:ne simus ingrati sz sp gras agētes: recolentes bona a deo nob ꝓcessa. Jdeo dic̄ q hō quidā nō. t tradidit illis bona sua. p qō debem⁹ itelligere qm̄ bona oia q habem⁹ siue nature siue fortune:siue gratie:accepim⁹ a deo.j. Cor.iiij. Quid habes qō nō accepisti:si aūt accepisti qd gliaris quasi nō acceperis.

Scōa est consideratio red

dende rōnis. Jō dicit. Post multū ꝓ tēporis nō. t posuit rōnē cū eis. Multū q dem dicit. qz essi modicū sit oē tps q̄ viuere possum⁹ ꝯ si nihil compatione eternitatis/multū tn est ḡntū ad sufficientiā p nostra salute: qz in multo minori tpe possem⁹ si voluntas adesset nr̄e saluti puidere: t ō toto hmōi tpe t bis q̄ in eo fecerimus vel omiserim⁹ t de oib⁹ a deo acceptis bonis erit reddenda rō Hoc itaq̄ sepe ꝯsiderare debem⁹ vt simus soliciti t nō negligētes: Jō dicit Greg.in omel. Lectio sci euāge ly frēs charissimi solicite cōsiderare nos admonet ne nos q pl⁹ ceteri accepisse in hmundo: aliq̄d cernimur ab auctore mundi grauī⁹ inde iudicemur. Cum em̄ augent dona:rōnes etiā crescunt donoz. Tāto ḡ esse humiliores atq̄ ad fruendū ꝓmptiores q̄s qs debet ex munere ḡnto se obligatiorē ē conspicit in reddenda rōne. Hec Gregoz.

Tertia ē ꝯsideratio pmiādē

de retributionis: ne sim⁹ tanq̄ stulti sz vt prudētes ꝯsiderando finē nouissimū t retributionē bonoz t maloz. Jdeo sequit i euangelio quomō remunerati sunt libera liter t gl̄ose serui boni t fideles q̄z vni cuiq̄ ōz illud qō ꝓposuim⁹. Intra in gaudiū dñi tui:t quō punit⁹ ē t a dño reprobatus seru⁹ piger:t eo qō ei darū fuerat pri uatus/t tādē sup eū data huiuscemōi sententia. Inutilē seruū eyecite in tenebras exteriores:ubi erit fletꝰ t stridor dentiū. Sz heu heu q̄p pauci prudētes iueniuntur circa sue salutz adq̄sitionē Deu.xxxij. Gens absq̄ ꝯsilio t sine prudentia vtinā saperent et intelligerent ac nouissima puiderent Has pfecto ꝯsiderationes añ mentz oculos habuit beat⁹ eligi⁹ q̄ fuit dñi seruus prudēs t fidelis: cui tādē ōt dñs Intra in gaudiū dñi tui: vt labor tuoꝝ mercedē t pmiū recipias. ¶In ꝑbis aūt p̄dictis tanguntur tres ꝯditiones desiderabiles hmōi pmiū bō eligio acceterz sctis concessi: qz vicz ē adq̄sibile :t delectabile t honorabile.

¶Prima est adq̄sitionis possibilitas: q̄a dicit Intra.

¶Scōa est possessionis delectabilitas: qz dr/in gaudium.

¶Tertia est conditionis honorabilitas: qz dicit/dñi tui

Prima igit̄ ē adeptōis possibilitas qz em̄ dic̄ dñs Intra: q̄si vocās et inuitās. Jō p ei⁹ gr̄am illō gaudium adipisci t ad illud quenire possumus. Heb.iiij. Ingrediemur in requiē q̄ credimus Jbidem. Superest introire q̄dā i illā requiē. Et ibidē aī. Timeam⁹ frēs ne forte relicta pollicitatōe introeundi in requiē ei⁹ existimet aliq̄s ex vob deesse. Hec ibi. Videā⁹ itaq̄ quō b. eligi⁹ gaudiū illō intrauit. vt sic t illū seq̄ntes cū eo itrare valeamus. j. Mach. iij. Memento te quō salutē facti sunt pres vri. Intrauit q̄ppe pcipue p excellētiā triplicz ꝛtuose opationis.

¶Prio p excellentiā corpalis maceratiōnis:p hanc fuit bñ regulat⁹ in scipo

¶Scōo p excellētiā fraternal⁹ miserationis:p hāc fuit bñ ordinat⁹ ad primū.

¶Tertio p excellentiā spūalis deuotōis: p hanc fuit bñ disposit⁹ erga deū.

Primo igit̄ p excellētiam

corpalis maceratiōis. In figura huī⁹. iij. Reg.ij. Helias p⁹ mīra ieiunia rapt⁹ ē in celū. Et Leui.xvj. Prohibuit dñs aaron ne ingrederet sanctuariū nisi prius vitulus p pcō offerret. Per vitulū q̄ppe qō aial ē subiugale itelligit caro q̄ spiritui subiugada ē p maceratiōnē. Macerauit q̄ppe beatus eligi⁹ carnē suā mīcz laborib⁹: vigiliis

ꝛ abstinẽtijs. Cũ em ceteꝛ⁹ pr⁹eẽt sibijpsi erat i abstinẽdo seuer⁹. Sic ḡ implenit qđ dns dixit Mat. vij. Intrate p ang. por. tẽ

Secđo intrauit in gaudiuꝫ

dñi ꝑ excellentiam fraternaꝫ miserationis Tob. iij. Quõ potes esto misicoꝛs: pmiũ em bonũ tibi thesaurizas tc. In figura huius ꝓceptũ erat Exod. xxx. q aaron ꝛ filij ei⁹ lauarẽt man⁹ suas ac pedes qñ ingressuri essent tabnaculũ testiõ: ꝛ qñ accessuri essent ad altare. et Leui. xij. ꝓceptũ erat ne mulier puerpera ingrederet in sanctuariũ donec iplerent dies purgationis sue. His em dar intelligi q nulla ania celeste sctũariũ siue tabnaculũ itrabit nisi ꝓ us mamb⁹ .i. opationib⁹ ꝛ pedib⁹. i. affectionib⁹ lotꝫ et purgatꝫ: qꝛ dꝛ Appc. xxj. Non introibit in eã. s. cuitatẽ celeste aliqđ coiqnatum aut abominationẽ faciẽs. Sic aũt dꝛ Prouer. xv. Per miscdiam purgant pcã Jõ p misericoꝛdiã dꝛ introi⁹ i gaudiũ celeste. Beatus igit eligius p miscdiam itrauit i gaudiũ dñi. Fuit em vir misericoꝛdissim⁹. Et ꝑcipue miscdiaꝫ exercuit tripl'r. Primo paupib⁹ subueniẽdo Lu. xvij. Da pauꝑi. et habebis thesau. i celo. Brũs vt ꝑ eligi⁹ ḋcḋ hẽ poterat exceptoꝛ uisetuꝫ regu⁹ mento totũ egenis ꝛ monasteriꝭ dabat ꝛ exponebat: etiã in ꝑcijs captiuoꝝ ãs a captiuitate ꝛ futute sepenũero redimebat. Vide legẽdas. Sic itaq p elemosynaruꝫ largitionẽ celũ introiuit Tob. xij. Elemosyna a morte liberat ꝛ ipa ẽ q purgat pcã ꝛ facit inuenire vitã eternã. Secđo miscricoꝛdiã exercuit ꝓpm istructdo. Instituꝭ q̃ ꝑpe fuit nouiomesis eps imuit⁹ tñ ꝛ in h officio laudabilissime ꝓpm suũ rexit ꝛ fideliter instruxit. Ipe igit erat fidel' seruus ꝛ prudẽs quẽ ꝓstituit dñs sup fam. su. vt det illi cibũ in tpe. vt dꝛ Matt. xxiij. Jõo tandẽ sibi dixit dns illõ Matt. xxv. Euge bone ꝛ fi. qꝛ in pau. fu. fi. su. mlta te co. itra in gau. dñi ꝛ. Greg. i omel'. Pauca q̃p pe sunt bona oia pñtꝫ vite (q̃ uis mlta esse videant) compatiõe retributionis eterne. Sz tũc fidel' fuus sup mlta constituit qñ devicta oi coꝛruptiõis molestia ꝺ eternis gaudijs in illa celesti sede gliat. Hec ille. Tertio miaꝫ exercuit pctoꝛes coꝛrigẽdo. Jac. vl. Qui ꝙuerti fecerit pctoꝛẽ ab erroꝛe vie sue: saluabit aniam suã a morte. Et Ezech. iij. Si dicente me ad impũ morte morieꝛ nõ annũciaueris ei neq̃ locut⁹ fueris vt auertat a via sua impia ipe impi⁹ in impietate sua morietꝛ: sanguinẽ aũt eius de manu tua reqrã. Si aũt tu annũciauer⁹ impio⁹ ille nõ fuerit ꝙuersus ab ipietate sua ipe ḋcḋ in iniqtate sua morietꝛ. tu aũt aiam tuã liberasti. Et secq̃ post. Si aũt tu annũciauerꝫ iusto vt nõ peccet ꝛ ille nõ peccauerit viues viuet qꝛ tu annũciasti ei: ꝛ tu aiam tuã liberasti. Hec ibi. Brũs itaq eligius miscdiaꝫ suã oñdit ad pctoꝛes ꝙos coꝛripiẽdo. Ps. Coꝛripiet me iust⁹ in miscdia. Et zelo nãq̃ salutꝫ aniaꝝ solicite mlt⁹ laborabat ad coꝛrectiõẽ delinq̃ntiũ. Vnde mel cũ brũs eligi⁹ audisset qm i qdã eccle apl'oꝝ petri ꝛ pauli in eoꝝ festo choreas ꝺãt alia hmõi officia diabolica fierẽt ibidẽ: spũ feruẽs accessit. hortat⁹ ẽ vt ab huiusmodi desisterẽt. Sz mlti in insensati⁹ nitate sua infatuati indurati coꝛde hortamentũ scti viri ꝛ tempserũt dicẽtes se nullo mõ ꝓpter ꝺba sua ab hmõi choreis cessaros: minas etiã addentes q̃ uis subdit itꝝ auderet accedere ꝺscribꝭ eũ affligere. Venit itꝝ nichilo min⁹ vir dei de coꝛ gõtiõe dolens. Cũq̃ inꝛ eos staret itrepid⁹ nemo eoꝝ ausus ẽ manũ suã ꝺ eum leuare. Monuit itꝝ eos. Cũq̃ videret ꝑsã ꝺ coꝛrigibiles ꝛ in sua ꝑdurantes malicia: crete deũ rogauit: vt in ꝺ facto iuxta sue ꝺpietie ꝑsiliũ ꝓuidere dignaretꝛ. Statim q̃q̃ginta ex ipis ꝓncipaliores ꝛ obstinatiores a demone arrepti sũt ꝛ horribiliter vexati. Cũq̃ eoꝝ amici btm eligiũ ꝑcarent ꝓ eoꝝ liberatione: rñdit. Expedit vt agnoscãt q̃li dño fuerũt. Juste ẽ eos a demonib⁹ vexari q̃ sic obstinato animo demonib⁹ fuerũt. Siccine remunerat diabol⁹ suos fuos. Anno tñ elapso iussit eos ad pfatã ecclĩaꝫ adduci. Cũq̃ ꝓ eis rogasset liberati sunt. Ptꝫ itaq̃ q̃ ver⁹ zelator salutꝫ animaꝝ extiterit Ps. zelus domus tue co. me Aug. omel'. xuij. sup Joã. Quis comedit zelo dom⁹ dei nisi q̃ oia q̃ vbi videt querit satagit coꝛripe ꝛ cupit emẽdare: si emẽdare nõ põt: tolerat ꝛ gemit. Jdẽ ibidẽ. Videtes frem tuũ currere ad theatrum ꝓhibemone: ꝛ testare. Videtes alios iebriari ꝛ ludere aũt alia q̃ nõ licẽt ꝓpetrare, ꝓhibe quas

potes si zelꝰ domꝰ dei comedit te. terre ꝗs vales: ꝗbꝫ nō potes blādire: nō li tū ꝗescere: fac qō potꝫ. Veniat in mētē tuꝰ ille ꝗ abscondit talentū: nunꝗd accusatꝰ fuit ꝙ pdidit t nō potꝰ qz sine lucro fuauit. Sic ḡ frēs mei non ꝗescatꝫ. Nolite ꝗescere lucrari chīo: qz lucrati estꝫ a chīo Hec Aug.

Tertio itrauit btūs eligꝰ

gaudiū dñi ꝙ excellentiā spūalis deuotiōnis. Jo. xvj. Petite t accipietis vt gaudiū vēm plenū sit. Jn huiꝰ mysteriū transfigurat⁹ ē dñs cū orauit in monte Lu. ix. Btūs ap̄pe eligꝰ vir fuit excellentissime deuotiōis Erat em̄ sibi ꝙsuetudo i nocte silentiū añ lectū sternere: sequꝫ a prio crepusculo aut paululū post ḡtissime e lectulo se exuties super illud sūmisso capite pstratū orare: sicꝫ plerūqꝫ nocte rotā cū lachrymis t oīone insomnē ducere: t vt poterat se corā dō humiliter pītare. Pō. Jntret oīo mea in ꝓspectu tuo. Vñ et merito ꝓpter sue deuotiōis excellentiā assumptꝰ ē in pontificale officiuꝫ. Fuerat aūt hec sua spūalis pfectio p̄nūciata mīri sue ꝛō adhuc in vtero mr̄is clauso Vidit em̄ mr̄ e⁹ in sōno aḡlā valde pulcrā sup suum volitare stratū ac se tertio inclinātē. Cūqꝫ er ei⁹ voce mr̄ eum gilasset: pter rita nimis mirari cepit ꝙ eēt hec visio: venit itez rps paretēdi t p̄ magnitudie doloris cepit ḡi ꝓclitari: vocauerūt itaqꝫ q̄ndā sctm̄ virꝫ vt p ea oraret: ꝙ cū venisset ḡi ꝓbetico ꝙo mox ait ad illā. Noli timere mr̄ qm̄ bñdictū ptū dabit tibi dñs: erit ei vir sctūs t deuotꝰ t magnꝰ in ecclia sacerdos. Vñ t postea cū p̄mo btūs eligꝰ artifabili se dedisset tractē eū deꝰ vt eēt pastor sui gregꝫ. Post mlta aūt sctitatꝫ opa cū esset annoꝝ amplius septuaginta bonis op̄ibus refertꝰ t oīoni sp ac deuotiōi itentꝰ p̄sentꝫ vite cursū ḡlīose ꝙsūmauit. Sentiēsqꝫ sui corpis dissolutionē iminere discipul̄ suis eā pdixit. Cūqꝫ p dies aliqt febribus laborasset i extremis posit⁹ oib⁹ mansueta voce dīc. Valete in pace. Oculosqꝫ supplices i celū eleuās cū manib⁹ cū diu tacitam p̄cē fudisset: tādē in vocē p̄rupens ait. Nūc dimittꝫ fuū tuū dñe ꝛm ꝙbū tuū i pa. Tu em̄ sp̄ꝫ ꝓtector meꝰ fuisti Jn manꝰ tu. dñe cō mēdo sp̄m meū. Sicqꝫ vir ille invita deuotissimꝰ in deuotis oīonib⁹ vsqꝫ ad mortis articulū pseuerās gl̄iosū reꝺdidit sp̄m angelicis cetib⁹ adunādū. Tūc itaqꝫ audiuit dulcissimā dñi vocē inuitantꝫ eū t vocantis ad regnū celeste possidendū dicentꝫ Sibi Jntra in gaudiū dñi tui.

Secunda conditio p̄mij beatoꝝ tacta in ꝙbis p̄assumptis ē possessionis delectabilitas: qz dr in gaudium. Gaudiū em̄ ē delectatio existens in voluntate Esa. lj. Gaudiū t letitia obtinebūt Ut aūt de ḡ gaudio dicunt ꝙba ꝓposita intelligam⁹. Considerāda ē gaudioꝝ triplex diuersitas. Est em̄ triplex gaudiū.

Primū est gaudiū mundanoꝝ. Hoc ē vituperabile t pnitiosum. Hoc btūs Eligius oīmode abnegauit.

Sōm est gaudiū iustoꝝ. Hoc est laudabile t ꝓfuosum. Hoc in corpe viuēs ꝙ obseruauit.

Tertiū est gaudiuꝫ beatoꝝ. Hoc est desiderabile t gl̄iosum. Hoc e seculo migrans feliciter intrauit.

Primū itaqꝫ gaudiuꝫ de

ꝙ dicturi sum⁹ est gaudiū mundanoꝝ. Joelis. j. Confusum ē gaudiū a filijs hominū Habet aūt hoc gaudiuꝫ tres miserabiles ꝙditiones. Prima cōditio est vanitatis abusio. Non em̄ est verū gaudiū sed sophisticū Tob. v. Quale gaudiū mihi est ꝙ in tenebris sedeo t lumē celi nō video. q. d. in ꝓsona mundanoꝝ: nullū gaudiū. Et certe mundani iuoluunt̄ tenebris ignorātie multiplr. Jō si gaudent gaudiū ipoꝝ est vanissimū. Eccs. ij. Risū reputaui errorem et gaudio dixi: quid frustra deciperis Job .xx. Gaudium hypocrite ad instar puncti. Aug⁹. Bona huiꝰ mūdi veram bñt asperitatē t falsam iocunditatē: certū doloꝛē t incertā voluptatē: securum laboꝛē timicā ḋtem: rem plenā miserie: spem bonitatis inanē. Hec ille. Secūda est ꝙditio anxietatis admixtio. Plꝰ em̄ ibi est de laboꝛe tedio t solicitudine q̄ de gaudio. Jō nō ē gaudiū puꝝ. Boeciꝰ lib. de ꝙsol. Quāmultꝫ amaritudinib⁹ humane felicitatꝫ dulcedo respersa ē. et puer. xiij. Risus dolo, misce. t extre. gau. lu. oc.

Tertia ꝙditio ē inīq̄tatꝫ inuolutio Jn gaudijs enim mūdanis multe fiūt fatuitates que alias non fierent. Et quando redit homo ad coꝛ nihil inuenit ibi nisi fatuitatem.

Sermo de beato Eligio

Prouerb. xv. Stultitia gaudium stulto. Gaudet em̃ mũdanor aliq̃ ō simpliciũ oppressione Esa. xxxij. Gaudium onagror pastua gregũ. i. gaudet supbi diuites rapere bona simpliciũ. Alij gaudet de primorũ ruinor & fusiõe. Cõtra qõ ait sapiẽs, puer. xxiiij. Cũ ceciderit inimic9 tu9 ne gaudeas & in ruina ei9 ne exultet cor tuũ: ne forte videat dñs et displiceat ei. & Eccli. viij. Noli de mortuo inimico tuo gaudere: qm̃ oẽs morimur. Alij (qõ lõg9 deten9 ẽ) gaudent de ppria iniq̃tate & puersa opatione. Prouer. ij. Letant cũ malefecerint & exultant in reb9 pessimis / & pie puerse & infames gressus eor. Alij aũt gaudet adulãdo sup alior puersa ꝺditiõe. contra ad ꝺr j. Cor. xiij. Charitas nõ ꝺ gaudet iniq̃tati. cõgauder aũt oi veritati. Preterea gaudent oẽs mũdani in rpaliũ rer fallaci adeptione. Sed hec oĩa gaudia miserabili fine ꝺcludunt. Job. xxj. Tenẽt tympanũ & citharã & gaudẽt ad sonitũ organi. Seq̃t. Ducũt in bonis dies suos: in puncto aũt ad inferna descẽdunt. Et Hierem. xlv. ꝺr dñs. Ecce q̃s edificaui ego destruo: et q̃s plãtaui ego euello. et tu q̃ris tibi gaudia: noli q̃rere. Hec ibi. Hoc itaq̃ gaudiũ mullaten9 q̃siuit brũs eligi9: sciẽs qm̃ oẽ gaudiũ mũdanũ inebriat atq̃ infatuat mẽtes hũanã: nisi aliqua amaritudis admixtiõe prudent tẽpet / quẽadmodũ vinum forte & fumosũ / nisi p aquã moderet. Propter qõ bñ ꝺr Gre. in homel. qdã. Pñs rpis sic ẽ ita agẽda est letitia vt amaritudo seq̃ntis iudicij nunq̃ recedat a memoria. Hec ille

Secũdũ est gaudiũ iustorũ. Esa. lxj. Gaudens gaudebo in dño & exultabit aia mea i deo meo. qr induit me vestimẽto salut̃ : & indumẽto iustitie circũdedit me. Hec ibi. Habet aũt hoc gaudium tres laudabiles conditiones.

Prima est veritas delectabil' Nõ est em̃ gaudiũ vanitat̃ quẽadmodũ gaudiũ mũdanor : sed gaudiũ vez. Bern. Reuera illud vez & solũ gaudiũ est qõ nõ de creatura sed de creatore ꝺcipit: cui compata oĩs aliũde iocunditas meror est: oĩs suauitas dolor: oẽ dulce amar: omne decorũ fedũ: postremo oẽ qõ delectari possit molestum Hec ille. Idcirco g̃ gaudiũ illõ non vanũ est: qr nõ in creatur̃ gaudẽt iusti: sed i creatore. Ps. Letabit iust9 i dño. Et siqũ forte in creatur̃ gaudeãt: oĩa tm̃ referũt i laudẽ dñi. neq̃ in creatur̃ gaudẽt nisi p q̃nto in eis relucet bonitas creatoris Nã ꝺ creatur̃ ꝺr Eccles. j. qm̃ vanitas vanitatũ & oĩa vanitas. Scda est scitas honorabilis Est em̃ hui9 gaudij causa scrã. Gaudet em̃ interdũ iusti ex dolore compunctiõis. Prouerb. xiiij. Cor qõ nouit amaritudinẽ anie sue: in gaudio ei9 ñ miscebit extran9 id est diabol9 vl' hõ malign9. De9 em̃ & tota celest̃ curia ꝺ gaudet ei. sic̃ patr Luc. xv Interdũ aũt ex feruore dilectiõis. Jõ bñ ꝺr Gal. v. Fruct9 aũt spũs charitas / gaudiũ. qr vicz ad charitatẽ sequit gaudium. Et de gaudio puenĩre ex charitate fraterna ꝺr j. Cor. xij. Si gl'iat vnũ mẽbr̃ congaudent oĩa mẽbra. Et Ro. xij. Gaudere cũ gaudẽtib9. Interdũ etiam gaudẽt iusti ex memore cõpassiõis. Ex memoria em̃ dominice passiõis cũ amaritudie cõpassionis recogitate / ꝺr id gaudiũ deuotiõis. Esa. xij Hauriet̃ aq̃s in gaudio de fontib9 saluatoris. Hauriet̃ inq̃ de pfundo mysterio dine pietat̃ aq̃s. i. abũdãtia lachrymaꝝ gaudio / deuotiõis: de fontib9. i. de vulneribus abũdanꝫ sanguinẽ semel ꝓducentibus indesinẽter ꝓ gr̃am ꝓmerẽtib9 : saluatoris id est chr̃i. Jtẽ gaudẽt iusti ex ꝓtẽplatiõe diuie bonitat̃ & miserationis. Baruch. v. Gaudẽtes in dei memoria. Ibidẽ. Gaudẽtes i honore dei. Jtẽ etiã gaudẽt in executione cuiuslibet iuste opatiõis. puer. xxj Gaudiũ est iusto facere iudiciũ. et Eccl. j Religiositas custodiet & iustificabit cor: io cunditatẽ & gaudiũ dabit. Hec ibi Ulterius gaudẽt iusti in tolerãtia tribulationis Ro. xij. Spe gaudẽtes: in tribulatiõe patientes. Et Ro. v. Gl'iamur i tribulatiõib9. et Col. j. Gaudeo in passiõib9. et h exemplo chr̃i q̃ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ. vt ꝺr Heb. xij. Et. j. Pe. iij. Cõsortes chr̃i passiõib9 gaudete: vt i revelatiõe gl'ie ei9 gaudeat̃ exultãtes. Jtẽ Mat. v. Beati est̃ cũ maledixerint vob & c. seq̃t. Gaudete & exultate qm̃ merces vr̃a copiosa est in cel̃. Hec ibi. Jn his itaq̃ gaudent iusti imo & in oĩb9 dei opib9 ꝓpt̃ deũ gaudẽt. nõ in creatur̃ ꝓprie: sed in ipo deo gaudẽt Juxta illõ Phil. iij. Gaudete in dño sp.

Aug. li. 9 fes. Est gaudiū dñe qđ non dat impijs sed qjs q̄ te colūt: q̄z gaudiū tuipe es. et ipa est dtā vita i terrꝫ. Hec ille. Hoc itaqꝫ vez gaudiū nō impioꝝ sed iustoꝝ ē. Nā quō vez gaudiū hīe pñt q̄ lesam hūt et vīosam ꝛsciam. Nā vt ōt Jsiō. de sū/mo bo. Nulla est grauioꝛ pena q̄s mala cō/sīa. Et Amb. li. de offi. Que pena ḡuioꝛ q̄s vuln⁹ ꝛscie? Jdeo ōt Jsido. de sū. bo. Vis nunq̄ eē trist̄: sp bene viue. re⁹ nāqꝫ anim⁹ nunq̄ est secur⁹. secura ꝛo cōscia sp gaudiū habet. Hec ille.

¶ Tertia ꝛditio gaudij iustoꝝ est vtilitas desiderabilis

Prio em̄ p spūale gaudiū fit bō fortioꝛ ad īmīcū expugnādū siue supandū. Nec. viij. Gaudiū dñi ē fortitudo nr̄a. Jn figu ra hui⁹ legit̄ j. Mach. iij. Judas macha/be⁹ p̄liabat p̄liū isr̄l cū leticia z vincebat Jn vita bri Antonij legit̄ q̄ cū dñs osten disset brō antonio diuersas artes z fallacī as diaboli: subiūxit. Una est rō vīncendi īmīcū/ spūalis leticia. ¶ Scōo p hoc fit pmptioꝛ ad bonū opandū. Jdeo ōt Ps. Seruite dño in leticia. Vñ p oppositū tri sticia spūalis īpedit z retardat ab ope bo/no. Jn cui⁹ figura ōt Lu. xxij. q̄ dñs inue nit discipulos dormiētes p̄e tristicia.

Tertio p hoc fit bō gratioꝛ ad deū glo rificandū. Cū em̄ alicui⁹ cū spūali gaudio laudat deū z gl̄ificat: tūc talis laus est sibi acceptabilioꝛ. Jō ōt. ij. Coꝛ. ix. Hō ex tri sticia aut ex necessitate: hilarē em̄ datoꝛem diligit de⁹. et Esa. lij. ōt. Gaudete z lauda te simł. Et nota q̄m primo ōt: gaudete. vt ostendat q̄ non bñ laudat deus / nisi cum gaudio spūali.

Tertiū est gaudiū beatoꝝ

Aug. li. solił. O regnum brītudis eterne: vbi tu dñe spes sctoꝝ z coꝛona gl̄e facie ad faciē videnꝫ a sctis/letificās eos vndiq̄ pace tua: vbi gaudium īfinitū: leticia sine tristicia. Hec ille. Habet aūt h̄ gaudium tres p̄cipuas excellētias ꝓpter q̄s est mxi me desiderabile. ¶ Primo est gaudiū puris simū vicz sine doloꝛis admixtiōe. Esa. lj Gaudiū z leticiā obtinebunt z fugiet do/loꝛ z gemit⁹. ¶ Scōo est gaudiū securissi/mū sine timoꝛis aut amissiōis p̄turbatiōe Jo. xvj. Gaudiū vestꝝ nemo tollet a vob̄ ¶ Tertio est gaudiū plenissimū sine alicui⁹ bonitatis exclusiōe. Nā plene gaudēt bri de oi bono. Joā. xvj. Petite z accipietis: vt gaudiū vestrū plenū sit. Est aūt differē tia plenitudinis in via z in p̄ria. Jn via Ai gaudent iusti de vniuersis creaturꝫ a deo p̄ductꝫ: de vniuers⁹ p̄ceptꝫ a deo imīssꝫ: de vniuersis bñficijs a deo impēsis: et ō vni/uersis aduers⁹ ab eo pmissis. Sed tñ mul/ta expiunt de q̄b⁹ licite z rōnabil⁹ dolēt et ꝛtristant. Sed in patria nihil oīno erit qō isti gaudio aduersē. Illud igit̄ est gaudi um plenissimū. io bñ ōt Jntra in gaudiuꝫ dñi tui. q. d. Nō in te intrabit gaudiū: q̄z il lud cōprehēdere nō posses: sꝫ tu intrabis in gaudiū illud sic in abyssum incōprehēsi bile z imēsam. Hoc itaqꝫ gaudiū intrauit gl̄ios⁹ chī ꝛfessoꝛ Eligius.

Tertia p̄ncipalis cōditio p̄mij bea toꝝ q̄ tangit in verbis p̄assūptis est pfectiōis honorabilitas. q̄a ōt: dñi tui. Quia em̄ gaudiū illō est sūmi dñi Jdeo sūme honorabile ꝛpfectū ē. Habet aūt in se dñs iste tres p̄cipuas honorabi/lissimas excellētias q̄z p̄cipē fecit beatū eligiū. et sic eū maxime honorabilē reddi/dit q̄n sibi dixit Jntra in gaudiū dñi tui.

¶ Prima est excellētia sūme dignitatis
¶ Scōa est sūme potestatis.
¶ Tertia est sūme bonitatis

Prima igitur est excellen

tia sūme dignitatꝫ. Jpe em̄ est rex regū: vt ōt Apoc. xix. et ps. Magn⁹ dñs z lau/dabilis nimis. et Apoca. iij. Dignus es dñe de⁹ nr̄ accipe gl̄iam z honoꝛē. Hec ibi Participatio itaqꝫ hui⁹ excellētie facit be/atū eligiū in celo maxie honorabilē: q̄a fa cit eū regē celoꝝ. Accepit em̄ regnū deco/ris z diadema speciei de manu dñi: vt ōt Sap. v. Jn hoc ḡaqꝫ multū honorificat⁹ ē a deo. iuxta saluatoꝛꝫ pmissuꝫ Jo. xij. Si q̄s mihi mīstrauerit honoꝛ. eū pater me/us q̄ in celis est.

Secūda est excellētia sum

me ptātis. Gen. xvij. Ego sum dñs oīpo/tens. Participatio hui⁹ excellētie facit be/atū eligiū multū honorabilē: q̄a facit euꝫ omnipotentē volūtatis sue: sic̄ z de⁹ oīpo tēs est volūtatꝫ sue. Sicut em̄ ōt b. Aug⁹. xiij. de trin. beat⁹ habet oia q̄ vult: z nihil

mali vult. Fecit itaq; dñs beatu3 Eligiũ
sue potẽtie pticipẽ in opatiõe miraculoꝝ.
Ber. q̃ q̃ multa sit opat⁹ miracla: hec tñ nõ
oia sed pauca volo dicere. Dos q̃ppe erat
vr q̃dragesimali tpe tumba ei⁹ velamie li⁹
neo vel serico tegeret⁹ vr fulgor auri z gẽ⁹
ma3 ibidẽ exist̃ret tpe illo optiret. Qua⁹
dã igit die q̃dragesime cũ mlti astarẽt ei⁹
sepulcro: miraculũ appuit inauditũ. Cepit
em subito linteum quo tũba tegebat⁹ suda⁹
re: z debinc paulatim fumi gas roze infuso
humectari. Visum ẽ itaq; senioꝝ⁹ astan⁹
tiꝫ⁹ decẽs esse liq̃rẽ hũc expmi ac bono⁹i⁹
fice reseruari. qđ z factum est. Vñ postea
multi sanitatẽ antidotũ receperunt. Deni⁹
q̃ eo tpe acerrim⁹ q̃dã morꝫ⁹ multas frã⁹
cie ciuitates deuastabat. Siq̃s aũt ingru
ente morꝫbo/morꝫ paꝛ̃ret ptculũ z pdicto
liq̃re tãgeret: mox san⁹ reddebat⁹. Vñ di⁹
uinit⁹ ꝛ pdictũ morꝫbũ visa ẽ dari illa me⁹
dicina. Erat aũt ea tẽpestate comes q̃daz
pdiues valde z potẽs hõ. hic metuẽs va⁹
stantẽ circũquaq; pestẽ: cũ magna deuoti⁹
one postulauit ex pfato liq̃re sibi q̃ppiã cõ
cedi/pmittẽs sub voto qm̃ decimã rer̃ su⁹
arũ ptẽ/villaq; maiorẽ quã hẽbat ecclesie
bti eligij delegaret si p ei⁹ pfidiũ discus⁹ es
ille morꝫ⁹ pdia illi⁹ nõ intraret. fecit ꝑ sei⁹
psum oẽsq; hĩratores pdiorũ suoꝝ ex illo
salutari liq̃re ꝛtingi. Sicq; factũ est vt q̃⁹
uis vndiq; pticia morꝫ⁹ illi⁹ vallaret: nul⁹
lus tñ eoꝝ q̃ ad eũ attinebant pestis hu⁹
mõmodũ incurrit. Irez cũ adhuc viueret
brũs eligi⁹: iuuenẽ quendã morꝫ⁹ depra⁹
uatũ freqnt monuit vt se corrigeret: alias
eũ ꝓberari iuberet. Igit post scti obitũ cũ
multi varijs egritudinib⁹ vexati ad ei⁹ se⁹
pulcrũ cõfluerent: venit semel inf eos iuue
nis ille sic dicẽs. O eligi tu mihi minaba⁹
ris: z ecce morꝫtu⁹ es/z adhuc viuo. Dor
q̃ mẽz doloꝝ⁹ z tãgraui infirmitate cor⁹
reptus est vt velut amẽs clamaret. Cũq;
sic p annũ vexat⁹ fuisset: redũt ad sepulcꝝ
bti eligij bũliat⁹: z emẽdat⁹ z curatus est
Ps. Mirabilis de⁹ in sanctis suis.

Tertia est excellẽtia summe bonitatis. Dat. rix.

Vn⁹ est bon⁹ deus Ipse vticq; bon⁹ est z scũs p essentiã. Ps. Sanct⁹ dñs de⁹ nr̃. Quecũq; aũt bonitas creature est bonitas pticipata: nec aliqua creatura bona est nisi p participationẽ. sed ista participatio dine bonitatis excellẽti q⁹
dã z singulari modo fit in brũs q̃ clarã ha
bent visionẽ z fruitionẽ diuie bonitatis. ij.
Pe. j. Maxia z pciosa vob⁹ pmissa dona
uit: vt p hꝫ efficiami diuie cõsortes nature.
Hec ibi. Per hãc igit dine bonitatis partici⁹
pationẽ fact⁹ ẽ brũs eligi⁹ mlt̃ honora⁹
bilis/qz sanct⁹ effect⁹ est. i. in bonitate sue
mat⁹. Cũ itaq; sic honorabilis fact⁹ sit in
celis cũ intrauit in gaudiũ dñi: iustũ est vt
a nob honorẽt in terris: vt sic mereamur eũ
hꝫ patronũ apd dñm: et ei⁹ suffragijs di⁹
gni fieri possim⁹ audire tandẽ dulcissimã
illã vocem Jesu chri. Euge serue bone z fi.
intra in gaudiũ dñi tui Amẽ.

De brõ Nicolao põtifice Sermo

Quasi stella matutina in medio nebule: z

q̃si luna plena in diebus suis lu
cet/et q̃si sol refulgens sic ille effulsit in tẽ⁹
plo dei. Eccli. l. Tria pcipue nos inducere
debent ad beati Nicolai reuerentiam.

Primũ est meritoꝝ sanctitudo.
Scom̃ est pmioꝝ celsitudo
Tertiũ est beneficioꝝ multitudo.

Primũ est meritoꝝ sctitudo q̃ est a nob imitãda. j. Mach. iij.

Memores estote quõ salui facti sunt pres nr̃i.
Ber̃n. ser. de vigilia apl̃oꝝ petri et pauli.
In festiuitatib⁹ sctoꝝ vigilater ꝓsiderare
debem⁹ exẽplũ scti. Et sequit. Intuemini
hũilitatẽ opeꝝ ei⁹: autoritatẽ ꝓboꝝ. z tũc
videbitꝫ quõ taz ꝓbo q̃ exẽplo luxerit inf
hoies: q̃lia nob vestigia ꝛeliq̃rit vt z am
bulem⁹ in eis. Hec ille. Vñ z de brõ Ni⁹
colao hñ nũc dicũt ꝓba ꝓposita Quasi stel
la matutina ꝛc. et q̃si sol refulgẽs ꝛc.

Secũdũ est premioꝝ celsitudo ad quã vicz quenit: z ita est nob admirãda z ꝑsiderãda. Ps. Mirabilis de⁹

in sctis suis. j. Coꝝ. ij. Oculus nõ vidit: nec
auris audiuit: nec in coꝛ hois ascẽdit q̃ ꝑpa
rauit de⁹ his q̃ diligũt illũ. Hec ille. Hec
itaq; sũt admirãda q̃dẽ: sed z sũmope desi⁹
derãda. qđ vticq; desiderium i nob causari
dꝫ ex celebratõe solẽnitatis sctoꝝ. Ber̃. ser.
de oib⁹ sctis Hoc desiderũ ex sctoꝝ cõmẽ

moratiōe flagrat in nob: vt sic̄ ill' sic z nob chīs appareat vita nr̄a/z nos cū ipo appa ream⁹ in gl̄ia. Hec ille. Quāq̄ aūt oim z singulor̄ sc̄or̄ magna sit z iestimabil' gloria: est tn ibi diuersitas ꝑm differentiā meritor̄. Vñ z credim⁹ btm̄ Nicolaū q̄ fuit excellētissimi meriti vt postea appere posset ad sublimē etiā z eminētez gradū gl̄ie puenisse. j. Cor. xv. Stella differt a stella in claritate.

Tertiū est bñficior̄ multi/ tudo quā vicz et⁹ p̄ociuio possiū⁹ obtinere Et ista est cū gr̄arū actiōe amplexāda z cū pura mēt̄ affect̄ōe implorāda. Bēf. ser. ō oib⁹ sctis. Sūmopere nob desiderāda sē suffragia sc̄or̄: vt q̄ō possibilitas nr̄a nō obtineat/eor̄ nobis intercessiōe donet. hec ille. ꝙ Dach. j. Frib⁹ q̄ sunt i egypto. i. adhuc i hoc mōdo/salutē dicūt frēs q̄ sunt hieroso/lymis. i. in pace celesti. desiderāt em̄ nr̄am salutē. Bēf. ser. ō oib⁹ scis. Desiderāt nos sc̄i z gmpēdim⁹, hec ille. Hoc vticz certissimū nobis eē dz q̄ btūs nicola⁹ q̄ viuēs i mortali corpe rāta feruebat charitate z tā ardenter salutē ꝓpl̄ procurabat: nūc dñe maiestati assistens z pfecta sibi charitate coniunct⁹/spūalia bñficia nob̄ ōsiderat elargiri. Hunc itaq̄ speciali q̄dā affectiōe venerari debem⁹ z p nr̄e fragilitatis modulo i sctis opib⁹ imitari. Est em̄ pcipuū q̄ddam lūinare eccl̄ie z exēplar ac speculū tot⁹ sc̄itat̄, ꝓpt̄ q̄ō z de ipo recte assumunt supdicta ꝙba. vicz Quasi stella matutina z c.

In his aūt ꝙbis ad cōmēdatiōez gl̄ie sc̄i nicolai nobis inuūt tres spēales excellen

Prima est lūinosa gr̄e puētio: cū (tie, ō: Quasi stella matutina in medio nebule

Secūda est ꝓtuosa lumis pfectio: cū ō. Et q̄si luna ple. in diebus su. lu.

Tertia est gl̄iosa lucis radiatio: cum ō. z q̄si sol refulgens sic ille z c. Ad h̄ applicare possum⁹ mutādo tn̄ femininū in masculinū illō Cant. vj. Quis ē iste q̄ pgredit̄ q̄si aurora ꝓsurgēs: pulcer vt luna: electus vt sol.

Prima igit̄ ēminentia est lūinosa gr̄e puētio, ꝓpter quā ō. stella matutina. Apoc. xxij. Stella splendida z matutina. Ps. Dñe puenisti eū i bñdictionib⁹ dulcedis. Circa hanc puētōem tria sunt mysteria cōtemplanda.

Primū est mysteriū mirabil' ostēsionis.

Scōm est mysteriū pbabilis rōnis

Tertiū est mysteriū laudabil' executōis

Primū igitur est mysteri um mirabilis ostēsiōis. Mirabil'ter ei ostēdit dñs qm̄ speciali q̄dam gr̄a puerierit beatū nicolaū ab infantia sua. Nā ꝑma natiuitat̄ sue die dū balnearet̄/erect⁹ stetit in pelui. Insup̄ q̄rta z sexta feria semel tm̄ vbera sugebat. Hoc itaq̄ dici ꝓt q̄ō ō Sōne dictū est Jud. xiij. Nazare⁹ dei ab infantia sua. Magnū miraculuz q̄ Joānes baptista q̄nq̄nis desertuz petierit z cepit ieiunare. sed mai⁹ videt q̄ nicola⁹ mox natus carnē suā cepit mortificare.

Secūdū est mysteriū pro/ babil' rōnis. ꝓpter quā vicz sic puer⁹ est beat⁹ nicola⁹ a gr̄a spēali. Vbi notāndū q̄ sic ōr doc. subtil' Sco. sup. iij. sen. di. iij. q. cōpādo q̄dē puulū ad puulū cū nulluz hēant motū ꝓpriū: nullā hñt neq̄litatē ad gr̄am suscipiēdā ex pte sui in susceptiōe baptismi. Pōt tn̄ in parentib⁹ vni⁹ esse maior mer⁹ q̄ in parētib⁹ alterius ꝓ suo paruulo. vl' in aliq̄b⁹ alijs mistrāulb⁹ vl' assistētib⁹ baptizādo: ꝓpt̄ q̄z merita de⁹ vni puulo cōferre pōt maiorē gr̄az q̄ alij, sed h̄ nō ꝓtute baptismi: sed meriti. Et h̄ mō forte parētes beati Nicolai orōnib⁹ suis meruerūt sibi maiorē gr̄am q̄ erat in eo etiā paruulo ꝓnciꝑiū tāmirabilis effect⁹ q̄ duob⁹ diebus i hebdomada vnica tm̄ lactatiōe ꝓtēt⁹ māebat. Et ad h̄ magz optādū ē puer baptizat⁹ a bono sacerdote q̄ malo. q⁹ orōes sacerdotz boni q̄s multas fac̄ aūt z p⁹ baptismū magis exaudiunt z valēt illi ꝓ q̄ fiūt q̄ orōnes mali. hec Sco. Probabile est g̃ q̄ ꝓpt̄ merita z sctitatez parētū tāta fuit collata gr̄a puulo nicolao. Appet aūt suor̄ penitū sctitas pcipue ex tribus. Prio ex sue cōditiōis hūilitate. nā q̄ q̄ illustres eēnt z iter cateruas eēnt potētiū: celestz tn̄ ꝓie accēsi desiderio/magz celestz q̄ terrene dignitatz gl̄iaz appetebat. Et q̄uis eēnt nimiū locupletati: nulli⁹ honoris insignia: nullius q̄ sūme dignitatz disponere moderamia voluerūt. Jac. iij. Hūilib⁹ dat gr̄az. Ybidē Hūliamini i ꝓspectu dñi z exaltabit vos.

Secdo ex sue deuotiōis puritate. Oro/

ri em frequent vacabāt: z int suas preces ꝯs frequent in dñi tēplo fundebāt hūc so/lum supstitē: hūc nō tm diuitiaꝝ ꝙntum z mꝝ flagitabant heredē. ꝙꝝ vota deus ex alto pspectans haud petitioni eoꝝ defuit ps. Respexit dñs i ozōne hūiliū tc. Da tus ē ḡ eis puer sanctissim⁹ nicolaus p ozō nis impetrationē. sic isaac abrae Gen. xv. z deinceps: z sic samuel anne. j. Reg. j.

¶ Tertio ex sue ꝙuersatiōis castitate. Nam oi studio ꝙtinentiū se lege viuentes celi/bem vitā actitare satagebāt. Et mirū im/modū cū in pmeuo iuuentutz floze hūc so/lū filiū genuissent: cunctz se voluptatibus abdicarunt z deinceps in castitate vixert. Alcuin⁹ O ꝯpulcra ē iuuenū pudica castitas z deo amabilis: z ad oē bonū vtile.

Tertiū est mysteriū laudabilis executionis. Juxta em documentuz apli. ij. Lor. vj. Non invacuū gram dei re cepit: sz laudabiliꝝ executioni dedit etiā ab annis puerilib. Et h̄ p̄ quepue triplr. ¶ Pri/mo dei timorē obseruādo. Nā sic alter to bias ab infantia sua deū semp timuit z mā data ei⁹ custodiuit. vt dr Tob. ij. Ecci. ij. Fili accedēs ad fuitutē dei sta in iustiꝯ z timore. ¶ Scdo pueriles lasciuias deui tādo Tob. j. Cū esset iunioz nihil puerile gessit in ope. Un z pbabile multū ē ipsuz semp innocentiā seruasse: qđ videt signifi/catū fuisse in eo ꝙ rect⁹ stetit in balneo. vt dictū est. ¶ Tertio mentē in deū p virtib⁹ exercitādo. ij. Para. xxxiij. Cū āt eet puer ce pit ꝙrere deū. h̄ ad lrāz dr de iosia q̄ regna re cepit cū octo eet ānoꝝ. vt ibidē dr Eccs xij. Memēto creatoꝝ tui i diebꝫ iuuētutz tue tc. Fuit itaq; b. nicolaus i etate puel/rili ꝙ̄ stella matutina i medio nebule. sic em stella matutina lucida z pura z oñdit xpinquū ortū sol⁹ z plenā lucē diei moꝝ af/futurū: sic z puerilis etas bti Nicolai lucida fuit z pura z euidēt oñdēs plenā lucē sā/ctitatz i eo moꝝ affuturā: ꝙ̄ si stella inquam matutina i medio nebule: qz diuie gre splē dor est i aīa q̄ est i medio nebule. i. corpis terrestriz. Potuit itaq; dicere gl̄iosus nico laus illō Sap. viij. Puer erā igeniosus z sortit⁹ sum aniam bonā Et Ecci. l. Quasi flos rosaꝝ in diebꝫ vernis.

¶ Ecūda pēminētia ē ꝑtuosa lumis p/fectio. ꝓpter quā dr Et ꝙ̄ si luna plena i dieꝫ bus suis lucet. Quidā vnavel plibꝫ ꝑtutiꝫ bus lucēt sz nō oibꝫ. Hi eḋcta nō sic luna plena: sz brūs nicolaus oi ꝑtute plucēs fu it sic luna plena. Un et recte de eo dici ꝑt illud Ecci. l. Quasi vas auri solidū oma/tū oi lapide pcioso. i. oi ꝑtute. Uirt⁹ em bñ dr lapis ꝓpt stabilitatē eo q̄ hoiez stabilē fac z firmū i psperz z aduersis: pcious ꝙ ꝓpter dignitatē virtutz. Qm aūt de oibus ei⁹ ꝑtutib⁹ loq non possum⁹ pcipue de mi/bus dicem⁹ p ꝙs etiā itelligi pñt alie Vir tuosa igit bti nicolai pfectio z plenitudo ꝓpter quā dr fuisse ꝙ̄ si luna plena declaran da ē p tres excellētes ꝑtutes.

¶ Prima est ꝑginalis castitatz mūdicia: p hāc recte ordinat⁹ erat in seipo.

¶ Scda est fraternal charitatz benuo len tia: p hāc recte se habebat ad ꝓximū.

¶ Tertia est spiritalꝫ deuotiōis excellētia: p hāc se totū ferebat sursū in deū.

Ista igit ei⁹ virtuosa pfectio ē ꝑginal castitatz sctimonia Ecci. xxvj Nō ē ꝙdigna pōderatō ꝙti. aie. Quārū āt dilexerit z vigilanꝫ obſuaueriē ꝑginalē pu ritatē ꝛa oñdūt ¶ Primū ē pecūda ei⁹ ꝙditō Un dr ipo dr/pudore bono repler⁹. Amb. li. ō offi. In semb ḡuitas: i iuuentib⁹ alacri tas: i adolescētib⁹ ꝓecūdia cōmēdat. hec ille Ber. sup Cañ. ser. lxxviij. Nescio an q̄q ḡti⁹ ꝓecūdia aduerti i mozib⁹ hoim q̄at: q̄ est certe oim ornat⁹ etatū: sz tenere grāz ꝓe cūdie i teneriozi etate ap̄li⁹ pulcri⁹ q̄z eni/tescit. Quid amabili⁹ ꝓecūdo adolescēte: q̄ vera z mime dubia bone nūcia spei bōe indol' idex: Quid ita turpiloquū z ois de/inceps turpitudis fugitās: Sozoꝝ ꝙtinen tie ē: idicū colūbine simplicitatz: testz ino/cētie: lāpas ē pudice mētz: fame custos: vi te dec⁹: ꝑtutz sedes: ꝑtutū pmitte: naturę laus: z tis signe tori⁹ honesti. Hec Ber.

¶ Scōm ē mulierꝫ deuitatio. Mulierē ei q̄ pestē fugiebat ab ipo puericie tpe eaꝝ cō sortia exhorrebat. Prouer. vj. Mlier viri pciosā aniaz capit. Jbiō añ. Nō ꝓcupiscat pulcritudiē mlierz cor tuū ne capiatz nu/tib⁹ illi⁹. Jbiō. vij. c. Prudētiā vōca amicā vt custodiat te a mliere q̄ ꝑba sua fac dlcia Hec ibi ¶ Tertiū ē carnis macerato Lor⁹ ei mlierz atterebat icīuntjes. ij. co. vj. In ieiu

nijs z castitate. Et. ij. Cor. iij. Sp mor-
tificatõez iesu i corpe nro pferetes vt z vi
ta iesu manifestet in corpib nris. Hinc ibi.
Sic itaq; q castitatem diligit: fomẽta sibi
subtrahat luxurie: cuiusmodi sũt cibi z po
tus calidi z mlierũ visus aut cohabitatio: et
vigilijs atq; ieunijs exẽplo bri nicolai cor
pus suũ atterere studeat. Nã sic deridẽd⁹
foret q diceret sibi displicere domũ suã ici
nerari q accẽse domui ptinue fasciculos flã
migeros injceret: Sic q luxuria ardet et
carnes z vinũ ceteraq; superflua ñ vitat. Nã
fm ligna silue exardescit ignis Eccl. xvij
Propfea iubet apls. j. cor. vj. Fugite for-
nicatiõez. Vñ Amb. Cũ alijs nẽpe vicijs
põt expectari conflict⁹. hanc so fugite: ne
approximetz: qz nõ põt alit melius vinci. In
cui⁹ exẽplũ Joseph fugiẽs palliũ in manu
mlierz reliqt Gen. xxxix.

Secũda virtuosa pfectio

est fraternalis charitatis benivolẽtia Sci
ebat q̃pe qm sic dr̃ puer. xxj. Facere mise
ricordiã plus placet deo q̃ victime. Jõo
se totum mẽdicie opib⁹ cõtulit. Job. xxxj.
Ab infantia mecũ creuit miseratio. Egpa-
ret aũt fraternal' ei⁹ pietas multiplr. Pri
mo: qz singulis afflictz exhibebat cõpassi-
onẽ. Job. xxx. Flebã sup eo q afflict⁹ erat.
Vñ de ipo cãtat ecclia. Erat em valde cõ-
patiẽs z sup afflictos pia gestans viscera.
Jtẽ cãtat. Copiose charitatz nicolae põti
fer tẽ. Scõo qz desolatz ingerebat psola-
tionẽ. Eccl. vij. Nõ desis plorãtib⁹ i cõ
solatiõe: z cũ lugẽtib⁹ ãbula. Et. j. Thes.
v. Consolami pusillanimes. Tertio q̃a
egenis ipẽdebat subuentionem. Job. xxx.
Ala mea cõpatiebat paupi. Lu. xvij. Da
paupib⁹ z hẽbis thesaur⁹ i celo. Beatus
itaq; nicola⁹ defũctz parẽtib⁹ suis: oẽs di
vitias q̃s in copia magz parẽtes sibi relic-
rãt: stari paupib⁹ elargiri cepit. vñ multaz
auri copiã dedit illi q̃ pre pauptate z ino-
pia tres filias suas pstituere volebat. de-
dit itaq; de meliori: qz aur. de pprio: nõ ꝺ
alieno. dedit ꝓpter honorẽ dei: no ꝓpr̃ fauo
rẽ mõi. dedit nõ diuitib⁹: sed paupib⁹. de-
dit inquã manu ꝓpria: ñ differẽs q̃ p ali-
os daret post mortẽ suã. Vide legẽdam.
Ps. Dispsit dedit paupib⁹ rc. Viduarũ
q̃pe z orphanoz atq; oppssoz sic negocia
curabat acsi ꝓpria essent. Ipe q̃ppe q̃si alt
iob. Job. xxix pater erat paupez.

Tertia ei⁹ virtuosa perfe

ctio est spirital' devotõis excellentia. No-
cte em z die sp orabat. et sic sp i dies gra
et spũ pficiebat. qz dr̃ sal. Lu. xj. Dabit pz̃
celestz spm̃ bonũ petẽtib⁹ se. Et ps. Que-
rite dñm. s. in oratõne z confirmami: q̃rite fa-
ciẽ ei⁹ sp. Devotionẽ aũt ei⁹ augebant
et pficiebãt tria. Primũ est mundanorũ
despectio. Ozo em (vt Dam. dr̃) est ascen-
sus mẽtz in deũ. Tpalia ãt z mũdana mẽ-
tẽ infer⁹ depmũt. ro amor eoz devotionez
ani tollit. q̃re p oppositũ: mũdanoz z rem-
pr⁹ ad devotionẽ disponit. Grc. Discе hõ
nõ diligere mundũ vt diligas deũ. averte
vt convertarz. effunde vt implearz. Hec ille
Vñ sm phm li. de animalib⁹. aues claudunt
oculos cũ palpebra inferiori. aialia so terre-
stria cũ palpebra superiori. Per aialia terre-
stria mũdanos. p aues vo spũales viros
intellige z devotos. Btũs g nicola⁹ vt to
tus in deũ tẽderet / sine retardatiõe gliam
mõi sprevit oino cum oblectamẽtis suis.
Bern. Gustato spũ necesse est desipe car-
nẽ. Affectãti celestia / terrena ñ sapiũt. eteri-
nis hiãti / fastidio sunt transitoria. Hec il-
le. Scõm est scripturaz scrãz meditatio.
Libenter em legebat: audiebat: z medita-
bat sacras scripturas: z qõ accipe poterat
armariolo pectoris ꝺebat. Ps. Preuene-
rũt oculi mei ad te diluculo vt meditarer
eloqa tua. Jtẽ Sup oẽs docẽtes me intellexi
qz testimonia tua me. m. ẽ. Talis aũt medi
tatio fervorẽ devotõis accẽdit. Ps. In me
ditatione mea exardescet ignis. Tertiũ
est ecclias freqntatio. Sctẽ em ecclie limi
na freqntabat. ibi em plima sũt devotiõis
fervẽtioris inductiua. Chrys. sup illõ mat.
xxj. Intrãs iesus i templũ dr̃. Propriũ erat
boni filij vt venies primo curreret ad domũ
patris. Tu ãt imitator chr̃i fact⁹ cũ i aliquã
ingressus fuerz civitatẽ: primo añ oẽm actũ
ad ecclias curras. hec ille. Btũs itaq; ni-
cola⁹ tanq̃ ver⁹ chr̃i imitator ecclias freqn
tabat. et sic sp i devotõe z fervore spũs pfi
ciebat.

Tertia peminẽtia est glo
riosa sue luce radiatio. ꝓpr̃ quã dr̃
Et q̃si sol refulgẽs: sic ille z Be-
atus em Nicolaus pontifex factus quasi

sol refulgēs eccl'iam dei illustrauit. Dicit vtiq; fuisse sic luna plena ꝑ virtutū plenitudinē in ipo a vero sole chro receptā. sed ꝯt ōr ꝙa non solū in se luxit: sed clarissimis radijs eccl'iam illustrauit. Vñ possum⁹ ō eo dicere illō Josue. x. Stetit sol in medio celi. i. eccl'ie. Illustrauit aūt eccl'iam ꝑcipue triplici lumine.

¶ Primo lumine documentorum
¶ Secundo lumine exemplorum.
¶ Tertio lumine miraculorum

Primo lumīe documētorū.

Verba em̄ scta dicūt lumē. Ps. Lucerna pedib⁹ meis ꝟbū tuū. Efficax ꝙpe erat btūs nicola⁹ in loq̄ndo: alacer in exhortādo: sciens in corripiēdo. Bē. Hec sunt ꝙ pastoru ꝙ gruūt: bonitas: disciplina: sciētia Bonitas trahit. disciplina corrigit. sciētia pascit. Jdē. Oportet prius vino zeli in charitate feruēs extuer ꝙ alijs ꝑsidet: alioq̄n ip̄robe sat⁹ ꝑesse affectas q̄b⁹ ꝓdesse nō curas. Jdē. Prelis vt ꝓfuis. ꝑsis vt fidelis seru⁹ z prudēs quē ꝓstituit dñs sup̄ familiā suā. Ad q̄d: vt des illis escā in tpe. hoc est: vt dispēses/nō imperes Hec ille.

Secūdo lumie exemplorū

Opa em̄ scta inq̄ntū alijs exēplaria sūt diuinū lumē. Lu. v. Luceat lux vra coram hominib⁹ vt videāt tc. Et j. Tim. iij. Exemplū esto fidelib⁹ in ꝟbo z ꝓuersatōe. Bē. Sermo q̄dē vīus z efficax exēplū est optimū facile faciēs suadibile q̄ō ōr dum mōstrat factibile q̄ō suadet. Hec ille. Btūs itaq; nicola⁹ suax ꝓtutū exēplis eccl'iaz illustrauit. Effulsit aūt in tēplo dei tripliciter.

¶ Prio in pontificalis dignitatis ingressu. vbi apparuit vera ei⁹ hūlitatio. Jnuit⁹ em̄ z cū q̄dā coactōe pontificiū assumpsit. Volebat dñm imitari q̄ fugit: dū vellēt eū facere regē. Jō poterat dicere illō. ps. Exaltat⁹ aūt hūliat⁹ sum z ꝓturbat⁹. Vide legēdā. Et nota q̄ cōmēdabilis fuit electio ei⁹ in epm̄ mirrēsem. Tū q; facta ē pmissa ōrōne: quēadmodū z electio Matthie in apl'm Act. j. Tū q; dīna reuelatōe. q; vox de celo lapsa ē vt eligerēt Nicolaū. Heb. v. Nec q̄sq̄ assumat sibi honorem: sed q̄ vocat⁹ a deo z ē. Tum q; cōi oim̄ ꝙsensu et applauōe. Prouer. xxviij. In exaltatōe iustoz multa glia ē: sed regnantib⁹ impijs ruine hoim̄. Bern̄. in q̄dam epl'a. Si rebus raritas ꝑcij facit: nihil in eccl'ia ꝑciosius: nihil optabili⁹ bono vtilicq; pastore. nemo pe rara est auis ista. Hec ille. ¶ Scdo cū eccl'esiā irradiauit lūine exēploz i executionis ꝓgressu. vbi apparuit oīmoda sctitatis cumulatio. tūc em̄ apparuit nō solū vt sol lucēs: sed feruore charitat⁹ ardēs. Jo. v. Ille erat lucerna ardēs z lucēs. Bē. Ardere sanctū est. lucere tm̄ vanū. ardere z lucere pfectū. Lucifer splēdorē habuit: sed nō ardorē: ideo cecidit. Hec ille. Et Eccl. Quasi ignis effulgēs z thus ardēs i igne Effulgēs in q̄q; ꝓ bonoz opez splēdore. q̄si ignis ardēs ꝓpter charitat⁹ ardorem. z q̄si th⁹ ardēs ꝓ sue sctitat⁹ odorē lōge lateq; diffusum. Eccl. l. Effudit odorē vīnū Per būc itaq; odorem mīros trahebat ad deū z in viam salutis alliciebat. ij. Cor. ij. Chri bon⁹ odor sū⁹ deo in his q̄ salui fiūt. hec ille. Per būc itaq; odorē ex calore charitat⁹ ꝓcedētē mīros in viaz salut⁹ dirigebat. j. Reg. xj. Erit vob⁹ salus cū incaluerit sol. q; vicz lumē sine calore ad h̄ nō sufficeret/neq; suauitat⁹ odorē corā deo effūderet. ¶ Tertio in finali suo decessu. Vbi celuit ei⁹ ad celestē gl'iam trāslatio. Eccl. xlv ilij. Placuit deo z trāslat⁹ est in paradisum. Hec ibi. Gl'iosus aūt apparuit ei⁹ decessus ꝑcipue ꝓ tria. Primo ꝓ angelicā apparitionē. Cū em̄ vellet eū dns assumere/rogauit dñm vt sctos angelos ad se mitteret. Et iclinato capite: sctos angelos ad se venire ꝙspexit. Ps. Angel⁹ suis mādauit de te vt custodiāt te in oib⁹ vijs t. Tādez aūt devote se cōmēdauit deo d. Jn man⁹ tuas dñe cōmēdo spm̄ meū. Et sic gl'iosam aiam deo reddidit āno dñi. ccc.xliij. Sap. iij. Justoz anie in manu dei sunt. et Esa. xlvij. Jo vmbra man⁹ sue ꝓtexit me. Scdo ꝓ armonicā iubilationē. q; audita celest⁹ q̄dā angelorum melodia deferentiū aiam ei⁹ in celū. Esa. lv. Jn letic'ia egrediemini z i pace deducemi. Tertio ꝓ honorificā itumulationē. Nā stati vt sepult⁹ fuit in tūba marmorea/a capite fons olei z a pedib⁹ fōs aq; ꝓfluxit. Tob. xiij. Sepult⁹ est honorifice Et Esa. xj. Erit sepulcrū ei⁹ gl'iosum.

Tertio effulsit lumie miraculoz.

Ps. Jlluxerūt coruscatiōes tue orbi

biterre. Sunt aũt circa miracula bti nicolai tria q̃dã singularis excellẽtie considerãda. Primũ est mirabilis acceleratio. q; vicz fecit dñs in eo mirabilia ab infantia sua: vt dictũ est. Secõm est visibil' apparitio. q; vicz adhuc viuẽs pluries eũ innumeris visibilr apparuit etiã in ptibz mũdi remotis tã in terra/sic̃ pncipibz falso accusatz q̃ in mari/sicut piscatoribz nautis. Videlicet gendã. Tertiũ est innũerabil' multiplicatio. Vñ in collecta dr. Deus q; btm Nicolaũ pontificẽ tuũ innũeris decorasti miraculis. Fecit em̃ miracla ꝺ nec̃tias spiritales viane vicz ꝓsuriã refellẽdo. Itẽ circa creaturas insensibiles: vt mare pacãdo et frumẽtũ mltiplicãdo. Itẽ circa creaturas rõnales. Et hic tex tripl'r. Prio latronibz apparẽdo et eos corripiẽdo. Secũdo mortuos suscitando: sic̃ filiũ cuiusdam scypho in mari submersum: puerũ a diabolo strãgulatũ: et piũ chr̃ianũ in bitio suffocatũ. Tertio suos devotos a periculis et necessitatibz eripiendo: vt patet de filio q; detinebat in domo soldani: et in tribz pncipibz p iudiã falso apd ipatorẽ accusatz et in carcere detrusũ ad mortẽ cõdemnatz. Et in plimis q; per unctionẽ olei aut potũ aq̃ ꝺ ei' tumulo fluẽt/a variis morbis et ãguoribz liberati sunt. Dor em̃ ut sepult' fuit in tũba q̃dã marmorea: a capite fons olei: et a pedibz fons aq̃ pfluxit. vt dictũ est. Hec supdicta miracla videas in legẽdis. Ps. Scitote q; dñs sctm̃ suũ mirificauit. Sic ita/q; patet qm̃ gl'iosus nicolaus q̃si sol mirabiliter refulgẽs fuit in eccl'ia dei. Ad hũc ita/q; solẽ mẽtz oculos erigam': iuxta hoc mirandũ scire atz exẽplar mores nr̃os cõponere studeam': vt sic p viris semitas ei' insequates/cũ illo tandem ad celeste regnũ ꝓuigere mereamur Amẽ.

Sermo de beata Lucia

Lux in tenebris lucet: et tenebre eã nõ comprehẽderũt. Jo. j. Dicta sunt ad ptem hec ꝓba de chr̃o q; de seipso dr Joan. viij. Ego sum lux mũdi. Et Jo. iij. Lux venit in mũdm et dilexerũt homines magis tenebras q̃ lucẽ. Hec ibi. Hãc lucẽ tenebre. i. homines mali et tenebrosi/nõ eõprehẽderũt. i. nõ receperũt. Vñ iudeis indurat; dicebat Joã. viij. Sermo meus non capit in vobis. Caueãt ne sic̃es illis fiãt q; ꝓba dei nõ capiunt. Pñt etiã ꝓba passiõpta exponi de q̃libet scto q; luxit in tenebris huius mundi Ultra em̃ scõs est luminare qõ nos in beatitudinẽ dirigit. Vñ et discipulis suis dr dñs Mat. v. Vos estis lux mũdi. Hãc lucẽ tenebre. i. mũdani et pctores nõ cõprehẽderunt. i. nõ approbauerunt: nec imitari voluerũt. Joã. iij. Omis q; male agit odit lucez. In ꝓposito aũt special'r appropriantur hec supradicta ꝓba btẽ Lucie ꝓpter cõformitatẽ nobis. Nam dr Lucia a luce: q̃si lucis via. Tanta q; ppe est cõuenientia capitis christi et mẽbrorũ eius q; frequenter que de vno dicunt/alteri etiaz adaptari possunt. Itẽ possunt intelligi pdicta verba de luce gratie. De qua ps. Lux orta est iusto. Hec lucet in tenebris. i. inter huius mundi tenebras. et tenebre. i. peccatores eam non cõprehenderunt. i. eam non receperũt. Nam sicut dicit Paulus. ij. Cor. vj. Que societas lucis ad tenebras: q̃si dicat. nulla. Ideo iuxta doctrinam apli Rom̃ xiij. Abiciamus opera tenebrarũ: et induamur arma lucis. Hec ibi. Ut ergo induamur arma lucis/abicienda prius sunt opa tenebrarũ. quia etsi lux in tenebris huius mũdi lucet: tamen tenebre eam non comprehenderunt.

In predictis aũt verbis põtest itelligi triplex gl'iose Lucie cõmẽdatio specialis.

Prima est ꝓpter luminose dispositionis plenitudinem. quia lux.

Secũda est ꝓpter gratiose exemplationis claritudinẽ. qz in tene. lucet.

Tertia est propter virtuose perfectionis fortitudinẽ. quia tenebre eam nõ comprehenderunt.

Primo ergo cõmẽdat in ꝓbis illis a luminose dispositionis plenitudine: ꝓpter quã erat lux vera. Potest aũt dici lux triplicater.

Primo lux solaris.
Secundo lux lunaris
Tertio lux stellaris

Primo fuit beata Lucia lux solaris. Et hoc propter excellentiam fidei et charitatis. Sicut enim sol est

fons lumis ⁊ ẽaloris: sic fides est principium spūalis lumis ⁊ feruoris charitatis fundamentū Eph. ij. Superedificati sup fundamentū aplōr ⁊ pphetar. i. fidem Ec. j. Lo. iij. Fundamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter id qđ positū est qđ est chīus ihesus. i. fides ihesu chīi. Fides q̄pe mentē illumiat sicut sol illumiat mundū. Aug. Fides ceteris frutib⁹ lumen mīstrat: quā multū diabolus conat extinguere: sic ⁊ latro qñ domū intrat lumen extinguit ne videat. Sz nō sufficeret lumen sine caloꝛe. i. fides sine charitate. Jō bñ dr. j. Reg. xj. Erit vobis salus cū incaluerit sol. i. cum lux fidei feruida fuerit p charitatē. Tal aūt fuit brā Lucia. iō bñ dici pōt lux solaris. ¶ Prīaūt excellentia fidei sue tripl'r. ¶ Primo in deotionis sue efficacia. Jac. j. Postulet in fide nihil hesitans. Vñ audiēs brē agathe fama p totā Sicilīā diuulgari sepulcrū ei⁹ deotissima ⁊ cū firma fide adīt. vbi sue oꝛonis efficaci curatione mīs sue ab icurabili sanguis fluxu (quez iā q̄ttuoꝛ annis passa fuerat) obtinuit. Jpi q̄pe post feruē fidei oꝛonē iuxta sepulcrū dormienti apparuit brā agatha di. Soꝛoꝛ mea lucia virgo deuota q̄d a me petis qđ ipa potz̄ continuo p̄stare matri tue? Na ⁊ ecce p fidem tuā sanata est ⁊c. Vide legendā. Jaco. v. Oꝛo fidei saluabit infirmū. ¶ Scđo in affectionis sue victoria p quā vicit mūdū. j. Jo. v. Hec ē victoria q̄ vicit mundū fides nr̄a. ¶ Tertio in passiōis sue ꝓstātia Heb. xj. Per fidem fortes facti sunt i bello. De hac constantia amplius postea apparebit. Excellentia aūt charitatis sue patet tripl'r. ¶ Primo q: deū pl⁹ q̄z oīa sua dilexit: imo q: omnia sua ꝓpter deū distribuit: non tm dimidiū / vt zacheus. Prouer. xxxj. Manū suā aperuit inopi. Ps. Dispersit dedit pauperib⁹. ¶ Scđo q: ꝓpter chīm seipam tormentz̄ & morti exposuit Vñ dixit pascasio. Quia iam amplⁱ⁹ tpalia bona nō habeo q̄ p deo pauperib⁹ offerā: iam meipam tibi tribuo offerendā: iam meipam deo meo sacrificio Jo. xv. Maioꝛē hac dilectionē nemo habz vt aiam suaz ponat q̄s p amicis suis. Propter predicta igitur bñ dici pōt. Electa vt sol Can. vj

Scđo fuit beata lucia lux lunaris: ⁊ h̄ ꝓpter mundiciā virginalis castitatis. Can. vj. Pulcra vt luna. Lumen q̄pe lune frigidū ē. iō ꝓginitatē sig̃t p quā prorsus frigescit ⁊ extinguit ignis carnal' concupiscētie. Quā firma aūt fuerit in sacro virginitatis ꝓposito q: nec minis nec verberibus a ꝓposito destitit. Jđo bñ de ipsa dicere possum⁹ illō Eccl. l. Quasi luna plena in dieb⁹ suis lucet. q: plenissime ꝓginitatē fuauit ⁊ actu ⁊ affectu.

Tertio fuit lux stellaris: ⁊ hoc ꝓpter relucentiā sapiential' claritatis. Baruch. iij. Stelle dederunt lumen suū. Apparuit aūt in ea lux sapie diuie q: audito euangelio statim illud exposuit mīs sue Sap. vj. Diligite lumen sapie. Matrē etiam ad fidem conuertit ⁊ eā instruxit vt viuens tpalia paupib⁹ daret di. Qđ mortales das iō das q: tecū ferre nō pōtes. Da igitur dū viuis ⁊ mercedē habebis ⁊c. Vide legendā. Prouer. xiij. Sapiens multa ēr edificat domū suā. i. spūal'r instruit domesticos suos. Bñ itaq; dr lucia lux stellaris. Dan. xij. Qui docti fuerint fulgebūt q̄si splendoꝛ firmamēti. Et q̄ ad iusticiam eruditi multos q̄si stelle in ꝓpetuas eternitates. Hec ibi. De triplici luce predicta possum⁹ exponere illud Apo. xij. Mulier amicta sole ⁊c. Mulier inquā. i. brā lucia amicta sole ꝓpter excellentiā fidei ⁊ charitatis: et luna sub pedib⁹ ei⁹. i. virginalis castitas in ei⁹ ptāte: ⁊ in capite ei⁹. i. in superiori pte rōnis: coꝛona stellaꝛ duodecim. i. sapientia siue scia diuinoꝛū q̄ p duodecim aplos illuxit mundo.

Secundo cōmendat in p̄dictis hīs a grōse exemplationis claritudine q: in tenebꝛis lucet. i. inter tenebꝛosos ⁊ petōres. Sic ein dr Prouer. iij. Justoꝛ semita quasi lux splendens ꝓcedit ⁊c. Via aūt ipioꝛ tenebꝛosa: nesciūt vbi corruunt. Hec ibi. Esaie. lviij. Oriet in tenebꝛis lux tua. Et p uer. xxxj. Non extinguet in nocte lucerna ei⁹. Hec ibi. In tenebꝛis autem ⁊ nocte huius seculi clarīss. mis ra-

dñs effulsit vera lux nra lucia. Et hoc ꝑcipue triplici radio

¶ Prim⁹ ē virtuose ꝙuersationis
¶ Scds ē luminose instructionis.
¶ Tert⁹ est radi⁹ miracl'ose cōfusiōis.

Primus itaq; est radius

virtuose ꝙuersationis. Fuit em̄ cōuersatio sua sanctissima⁊ lucidissima: Tum ꝓpt̄ deuotionis sinceritatē quā habuit erga deū. Exo. xxvij. Ardeat ſp lucerna in taberna culo⁊c̄. luceat coꝝ dño. Hec ibi. Tū ꝓpt̄ castitatis puritatē p quā in seipsa refulsit. Judith xv. Tu glia hierl'm⁊ letitia isrl'. tu honorificētia ppli: eo q castitatē amauerꝫ. Tū ꝓpter miserationis pietatē. ⁊ vniuersa liter ꝓpt̄ mltiplicē scitatē p quā luxit ad ꝓximos. Matt. v. Luceat lux vra co. ho.

Scds ē radius luminose

instructiōis. Sua em̄ instructione matrē docuit ⁊ ꝙuertit vt s̄ dictū est. Pascasio cōsolari multa ꝓudentie ꝙba rñdēdo ꝓtulit Jnē q̄ cū pascasius diceret. Ego te faciaz ad lupanar duci vt ibi violerꝫ: rñdit. Non inq̄nat corpus nisi de ꝙsensu mētꝫ. Si me inuitā violari fecerꝫ castitas mihi duplicabitur ad coronam. Jtē stās in medio flā⁊ map ꝓpm istruxit. puer. xvij. In facie ꝓudentꝫ lucet sapia. Et Sap. viij. Doctrix est discipline dei. Vide legendā

Tert⁹ ē radius miracl'ose

coruscationis Ps̄. Illuxerunt coruscationes tue orbiterre. Effulsit aūt miracul'triplicit. ¶ Primo circa trahentiū violentiā Non em̄ potuerūt mille hoies cū q̄nq̄gintꝫ iugis boum trahere eā vt ducerek ad lupanar. Vide legendā. Ps̄. Cōfirmat autē iustos dñs. Et Ro. viij. Si de⁹ ꝓ nobis: q̄s ꝰ nos: ¶ Scdo circa ignis ardentꝫ vehementiā. Un̄ in medio ignis posit⁹ stās imobilis dixit. Ego rogaui dñm meū ie⁊ sum vt ignis iste nō dñek mei q̄tin⁹ tibi insulē plaudēs in dño. Vide legēdā. Ecci. li. In medio ignis nō sū estuata ¶ Tertio circa remotoꝝ ꝓuigentiā. Nā ꝓphetico spū ipa iā gladio ꝓcussa nouit⁊ annūciauit ea q̄ in remotꝫ locꝫ ꝓtigerāt ⁊ q̄ postea ventura erant. Denūciauit em̄ pacē ecclie reddi tā: diocleciano de regno suo deiecto: ⁊ maximiano illo die mortuo: ⁊ se citati ſiracusanis a deo ꝓcessam sic̄ agatha ciuitati cathanēsi Jo. iij. Spūs vbi vult spirat⁊c̄.

Tertio cōmendat in ꝓbis ꝓdictis a ꝓtuose ꝓfectionis fortitudie: q⁊ tenebre ea nō cōprehenderūt. puer. xxxj. Mulierē fortē q̄s inueniet: Bt⁹ ꝓfecto lucia mulier fortis. Nā vt dic̄ Greg. i mor. Justoꝝ fortitudo est carnē vincere vite pñtꝫ delectatōes extinguere: mūdi aspera ꝙ eternis ꝑmijs amare: ꝙsperitatꝫ blandimēta ꝓtēnere: aduersitatis metū i corde ſupare. Hec ille. Hmōi em̄ fuit beata Lucia. Fortis q̄ fuit ⁊ tenebras vicit: et tenebre ea nō cōprehenderūt. Vicit aūt triplices tenebras.

¶ Prō tenebras diabolice neq̄tie
¶ Scdo mūdane ꝓcupiscentie
¶ Tertio incredule malicie

Primo tenebras diaboli

ce neq̄tie Eph̄. vj. Est nob colluctatio aduersus mūdi rectores. i. diabolos tenebra rū hax ꝰ spūalia neq̄tie in celestibus Hec ibi. Has igit̄ diaboli tenebrosas neq̄tias lucia ſupauit Judith. xiij. Una mulier fecit ꝓfusionē in domo nabuchodonoſor.

Scdo tenebras mundane

ꝓcupiscentie q⁊ oia mūdana oblectamēta ꝓtempſit Chrys. Non ē ſup terrā q̄d amet q̄ donū dei in ꝓitate gustauerit. Hec ille. Jtaq; bñ dici pōt i eā ꝑsona q̄d ab ecclia cantat. vicꝫ Regnū mundi ⁊ oēm ornatū eius ꝓtempſi ⁊c̄

Tertio nō eā cōprehende

runt tenebre incredule malicie: ſz eas vicit Nullaten⁹ em̄ potuerūt tenebrosi hoies et infideles eā a fidei lumie⁊ ꝓitate auertere: ſz sic̄ dr. puer. xxxj. Roborauit brachiuꝫ suū. Fuit itaq; victoriosa q̄uis pascasi⁹ multa sibi certamia fecerit. Sap. x. Certamen forte dedit illi. Habuit aūt gl'iosa lucia triplex forte ⁊ dux certamē ¶ Primū fuit certamē ꝓbose ꝓtentiōis. Multꝫ em̄ ꝓbis eā ipugnauit pascasius ſz gl'iosa lucia sua sapiētia hec oia ſupauit. Ps̄. Loq̄bar de testimonijs tuis in ꝙspectu regū ⁊ nō ꝙfundebar. Prouer. x. In labijs sapientꝫ inuenit sapia ¶ Scōm fuit certamē iniurioſe tractiōis q⁊ iussit eā ad lupanar duci: et ibi dē a lenonib⁹ illuderek ⁊ violarek: ſz imobil⁊

Sermo De sancto Thoma

facta ē a spūscrōr vt iā supra dictū ē. vide legendā Sap. vij. Sapientiā nō vincit malicia. Tertiū fuit certamē rigorose afflictiōis: p ignē t gladiū ei⁹ gutturi imersuz Vide legendā. Hec oia vicit gl'iosa lucia Ro. Gij. Quis nos sepa. a cha. dei/tribulatio/an angustia/an fames/an nuditas/an psecutio/an piculū/an gladi⁹ ꝛc. Sic g̃ ptz q̃ m̃ beatā luciā tenebre nō cōprehēderūt q; oēs tenebras supauit t ine tenebras sp lucit. Ei⁹ igit exēplo lucere discam⁹ vt tandē cū ea in admirabile lumē diuinū ad qō (vt dicit petr⁹. j. Pe. ij. de tenebris nos vocauit de⁹) feliciter puenire mereamur: Amen.

De bt̄o Thoma ap'lo Sermo.

THomas erat vn⁹ ex duodecim. Joā. xx. Oēs q̃dē scōs laudare ōbem⁹ Ecci. xliij. Laudem⁹ viros gl'iosos. et ps. Laudate dūm in scīs ei⁹. Sz p̄ ceteraz affectionē q̃ndā singularē t deuotionē pcipuā ad ap'los dñi hz debem⁹ t spēalē ei⁹ laudem atq; reuerentiā exhibere. Et h̄ tripli rōne. Primo rōne vtilitatis eop̄ioz quaz ab eis accipim⁹: t sic eis magz obligamur Jpi em̄ fuerūt pmi post chm̄ ecclie fūdatores t chri fidei p mundū vniuersū pdicatores Ps. In oēm ter. exi. son⁹ eoz ꝛc. Et ap'l's dic Eph. ij. q nos sum⁹ superedificati sup fundamentū ap'oz. et Mar. vl. ō apostolis ōr. Illi aūt pfecti pdicauerūt vbiq; ꝛc. Scdo rōne dignitatis sublimioz. Jpi em̄ sunt pncipes ecclie Vñ i hymno ap'olorū. Ecclia. pncipes belli triūphales: duces celestis aule milites ꝛc. Jrē. Vos secti iusti iudices t vera mūdi lumia ꝛc. Fuerūt q̃ppe t alij plimi p̄ter ap'los q̃ fidē chri p̄dicauerūt: sz nō tāta ē eis collata dignitas q̃nta ap'lis q̃ fuerūt sublimiores ecclie pncipes t fundatores. Tertio rōne familiaritatis ampliorz quā vicz cū dño habuerūt. Et vere illoz oculi bti q̃ chm̄ in carne viuentē tā familiariē aspexerūt q̃ inextimabilē ꝓuersatiōis sue dulcedinē tā sepe tāq; abūdanē experti sūt. Vz alij p'es fuerint ei⁹ discipuli: isti tñ vicz ap'li familiaritatē maiorē habuerūt cū dño t speciali⁹ ab eo sūt vocati. vt ptz Matt. x. vbi ōr. Convocatis duodecim ap'lis ꝛc. Et marc. iij. Vocauit ad se q̃s voluit t fecit vt eēnt duodecim cū illo: t vt mitteret illos p̄dicare. Hec ibi. His itaq; duodecim (p̄ter maledictum iudā q̃ dignitatē ap'licā amisit) honorē pcipuū atq; reuerentiā debem⁹. Thome igit festiuitatē cū oi deuotiōe t reuerētia solēnizare debem⁹. qz sic dicūt̄ yba passumpta Thomas erat vn⁹ ex duodecim. Ubi no tandū q̃ apud arithmeticos nūer⁹ duodecim ōr nūer⁹ abundās: p q̄ intelligit ipm positū abūdans ap'loz pfectio. In verbis igit p̄dict̄ innuit excellēs ap'li thome pfectio: qz erat vn⁹ ex duodecim. Hāc aūt bti thome pfectionē tria pcipue manifestant.

Primū ē subiectiue obedientiōs pmptitudo. Hec ē pfectionis inchoatiua.

Scōm est charitatiue affectionis magnitudo. Hec ē pfectionis ꝓsūmatiua.

Tertiū ē honorificatiue ꝓdescēliōis celsitudo. Hec ē pfectiōis declaratiua.

PRimū itaq; ē subiectiue obedientiōs pmptitudo q̃ ē initiū spūalis pfectionis. vñ Beñ. xxij. Dicit dñs ad abraa. Bñdicam tibi t in semīe tuo bñdicent oēs gētes terre: qz obedisti voci mee. Hec ibi. Deut. xj. pmittit a deo bñdictio obedientib⁹: t maledictio inobedientib⁹. Habet q̃ppe p obedientiā bñdictio spūalis t via puenīdi ad pfectionē: qz sic dic Greg in mor. Obedientia sola virtus ē q̃ cēteras virtutes menti inserit insertasq; custodit. Et Ber. sup Can. ser. xxj. Cessent propie volūtas t infern⁹ nō erit. In quē em̄ dēquiet ignis nisi in p̄pria volūtatē. Nā propia volūtas deū impugnat: aduersus eū erigit. Jpa est q̃ pactū spoliat: infernum dilatat: sanguinē chri euacuat: t ditioni diaboli mundū subiugat. Hec ille. Habuit aūt obedientia beati Thome tres laudabiles conditiones.

Prima est pfectiue integritatis

Scda est affectiue velocitatis

Tertia est pseueratiue ꝓmptitudinis

Prima est conditio ꝛc. Is enim primo dixerit dño. Dñe mitte me q̃ vis p̄ter q̃m ad indos. Tñ cū dixisset ei dom⁹. vade secure qz ero custos tui: dic ebo mas. dñs meus es tu t seru⁹ tuus sū ego

fiat voluntas tua. In h imitat⁹ dñm magi
strū suū q dicit pri Mat. xxvj. Pat si possi
bile est transeat a me calix iste. verūtn non
mea voluntas sz tua fiat.

Scda ē conditio affectiue

velocitatis. Nam velocit dñi sui pceptum
impleuit z mox in indiā pfectus est. Ber.
lib. de precep. z dispeñ. Uerus obediens
mandatū non perastinat: sed statim parat
aures auditui: linguā voci: pedes itineri:
manus opi: z se totū int⁹ colligit vt mada
tū peragat imperantis. Hec ille.

Tertia ē cōditio pseuerati

ue ptinuitatis qz vsq ad mortez obediuit
exemplo chri de q ōr Phil. ij. Fact⁹ obe
diens vsq ad mortē Ber. Demētote fra
tres chīs ne pderet obedientiā: vitam pdi
dit. Hec ille.

Secundū ē charitatiue affectōis ma
gnitudo/z hec est spūalis p fectōis
cōpletiua. j. Co. xiij. Charitas edi
ficat. Et. j. Tim. j. Finis pcepti est chari
tas. et Col. iij. Sup oia aūt hec charitatē
habete qō est vinculū pfectiōis. Apparu
it aūt in btō Thoma excellētia charitatis
ex tribus.

Primo ex affectione diuie imitatiōis.
Scdo ex pfectione supne ptēplatiōis.
Tertio ex abdicatōe mūdane ꝓsolatōis

Primo ex affectione ꝛc.

Lu. vj. Perfect⁹ ois erit si sit sic magr ei⁹.
Appuit aūt h desiderū scdi chīm i be
ato thoma qñ ōr Jo. xiij. Dñe nescim⁹ q
vadis: z quo possum⁹ viā scire? Hoc enim
fm Chrysp. ex mīta dilectōe dixit. qz chīm
semp seq cupiebat Cui pterea dns rndit
Ego sū via vitas z vita. Sup q dic Aug.
Ambulare vis? ego sū via: falli nō vis? ego
sū vitas: mori nō vis? ego sū vita. Hec ille

Scdo ex pfectōe supne cō

ptēplatiōis. Gen. xvij. Ambula cora me et
esto pfect⁹. Pōt dici hō ambulare cora ōo
p diuinoꝝ ptemplationē z amorē. Et in h
insistit rōnalis creature pfectio⁹ bonū. ps.
Mihi aūt adherere ō bonū ē. Btūs ā
thomas iugit celestia z diuina ptemplabat
Ux z cū nuptijs filie cuiusdā regis interes
set nō māducabat sz erectos in celū ocl'os
habebat Mat. vj. Ubi ē thesaur⁹ tu⁹ ibi ē
z cor tuū. Ubi aūt ē amor cordis ibi facile
quertit z oculus corpis.

Tertio ex abdicatiōe mū

dane ꝓsolatiōis. Qui ei se deū diligit nul
libi qrit ꝓsolationē pter q in deo. Un spō
sa dic Cañ. v. Amore lāgueo. qz vicz nul
lā inuenit ꝓsolationē: nullā qrē pter q i
dilecto. Appuit aūt in btō thoma abdica
tio mūdane ꝓsolatiōis pcipue pter tria

Primo ppt reiectionē tpalis cupiditatis.
Oia ei tpalia etiā sibi oblata prorsus abdi
cauit ppt amorē dei. Un dic psper in libro
de vita ptēplatiua. Quid ē deū diligere ni
si anio ꝓcipe feruido visiōis dei affectum:
pcti odiū: z mūdi fastidium. Hec ille. Sic
itaq appuit vera dei charitas in btō tho
ma qm oia mūdana sibi frebant in fastidi
um. Scdo ppt exercitationem corpalis
austeritatis: qm multos labores z corpales
austeritates volūtarie assūptas ppt bono
rē dñi portauit. ij. Cor. xiij. c. Semp mor
tificationē ihesu i corpe nro ꝓferētes. Bea
tus q ipse thomas mītos labores sustinu
it, p fide chri pdicāda. Hic em euangeliuz
pdicauit parthis/medis/psis/hircanisq
z destinat⁹ ad orientalē plagā in terra va
gesiū pdicās: ibiq pdicationē suā vsq ad
vltimū passiōis sue pducēs pfect⁹ est ad i
dia superiorē p reuelationē. Hec Jsiō. li. de
vita z obitu sctoꝝ. Nō ā fuit labor su⁹ i
nis: nā plīmos ad fidē quertit. Uñi india
inferiori p⁹ ei⁹ pdicationē die q̄dā baptiza
ti sunt. xj. milia viroꝝ excepto puulis z mu
lieribus In india autem superiori conuertit
sinthicē amicā migdonie vxoris carissi co
gnati regis. ipam q migdoniā atq vxorez
regis /vide legendā. Act. xviij. Docebat
diligent ea que sunt ihesu. Tertio ꝓter
tolerationem penalis acerbitatis: quia pe
nas et acerba tormenta sibi inflicta patien
tissime tolerauit propter diuinū amorem.
j. Co. xiij. Charitas oia suffert: oia sustiet
Fuit aūt thomas ex imperio regis superio
ris die icarcerat⁹ sup ardētes laminas ferre
as nudis pedib⁹ stare cōpuls⁹. In fornace
ardēti posit⁹. z tādē lācea trāsuerberat⁹. z
sic glioſū ō reddidit spm Apo. ij. Esto fi
del vsq ad mor. z dabo tibi coro. vi. Cor

Sermo de sancto Thoma

pus aūt eī⁹ chr̄iani tulerūt ⁊ honorifice se//pelierunt. Circa annos aūt dñi.cc.⁊.xxx. Orp⁹ eius ediſſam ciuitatē ſuā q̄ olim di//cebat rages medoꝝ trāſlatū eſt/ alexādro imp̄atore ad ſyroꝝ p̄ces hoc faciēte. Vi//de legendas.

Certū q̄ oſtēdit bt̄i Thome pfe//ctionē eſt honorificatiue cōdeſcen//ſionis celſitudo.⁊ hec ē declaratio ſue pfectiōis.j. Reg.ij. Quicūq; honori//ficauerit me glr̄ificabo eū/dr̄ dñs. Honori ficauit aūt ⁊ glorificauit dñs bt̄m thomā ſibi cōdeſcendēdo tripliciter

Primo in vulnerꝝ oſtenſione
Scōo in iniuriaꝝ vindicatiōe
Tertio in miraculoꝝ opatione.

Primo in vulnerꝝ oſtēſio

ne. Prebuit vtiq; dñs magnā familiarita tē ſui br̄ō thome dū ſibi vulnera ſua exhi//buit ad videdū ⁊rangēdū/vt ſic de reſur//rectōe pleniſſime certificaret:dicēs ei Jn//fer digitū tuū ⁊ vide manꝰ meas: ⁊ affer manū tuā huc ⁊mitte i latꝰ meū ⁊ noli eſſe incredulus ſed fidel. Vñ cantat eccl̄ia. O thoma vidiſte qui meruiſti chr̄m tāgere. O q̄ntū fuit ex h̄ thomas i chr̄i amore i//flāmat⁹. Si em̄ ex p̄bis chr̄i accēdebant̄ il li duo diſcipuli eūtes in emaus q̄ dicebāt Nōne cor noſtꝝ ardēs erat in nob dū loq̄ rek nob in via ⁊ apiret nob ſcr̄turas: q̄nto magꝝ thomas ex ⁊tactu illoꝝ ſacroꝝ vul//neꝝ. Hoc quippe mō nulli alī ſe exhibuit: imo(vt hr̄ Jo.xx.)marie magdalene dixit Noli me tāgere Vñ patet ſp̄ale p̄uilegiū familiaritatꝝ chr̄i ad thomā ⁊ pdeſcēſiōis benigne. Vñ Ganfredus carnotenſ eps dr̄ ſic Nō credēdus eſt iſte minoris meriti p̄ ceterꝝ fuiſſe vt ipe ſol⁹ radicaret indign⁹ dñi viſione. Poſt dies em̄ octo iteꝝ venit Ieſus vbi thomas erat cū eis:cui cūcta re//plicanꝫ a dño q̄ p̄die locut⁹ fuerat eo abſen te. Hec ille. Et Greg.in homel. Venit ite rū dñs ⁊ nō credēti diſcipl̄o lat⁹ p̄buit pal pandū:manꝰ oñdit:⁊ oſtēſa ſibi ſuoꝝ cica trice vulnerꝝ/infidelitatꝝ illi⁹ vuln⁹ ſanauit Quid frēs chariſſimi:q̄d inter hec aniad//uertitꝫ? Nūq̄d caſu geſtū creditꝫ vt elect⁹ ille diſcipul⁹ tūc deeſſet: poſt aūt veniens audiret:audiēs dubitaret:dubitās palpa ret:palpās crederet. Nō h̄ caſu ſed diuina diſpēſatiōe Geſtū eſt. Egit nāq; miro mō ſupna clemētia vt diſcipulus dubitans tū in ſuo mgr̄o vulnera palparet carnis: ⁊ no bis vulnera ſanaret infidelitat̄. Plus em̄ nobis thome īfidelitas ad fidem q̄ fides credētiū diſcipl̄oꝝ pfuit. q; dū ille ad fidē palpādo reducit:nr̄a mens oi dubitatione poſtpoſita i fide ſolidat. Hec ille. Nō tm̄ bū itaq; q; ex illo tāgībili tāq; familiari ⁊ benigno ⁊tractu ⁊ viſiōe dñi/thomas mi rabil̄r in fide ſolidat⁹ atq; charitatꝫ feruo re iflāmat⁹ ē. Vñ tūc rndit thomas ⁊ di xit. Dñs meꝰ ⁊ deꝰ meus. Et ieſus appro bans fidē ipſi⁹:dixit. Qr vidiſti me Tho ma credidiſti. Greg. Alīd vidit:aliud cre didit. A mortali q̄ppe hoie diuinas videri ñ potuit. Hoiem igit̄ vidit ⁊ deū pfeſſus eſt:dicēs. Dñs meꝰ ⁊ deꝰ meus. Hec ille. Fuit itaq; poſtea Thomas excellētiſſime fidel. Propt̄ q̄ etiā ꝓuenienter h̄ ſibi ado cōceſſum eſt vt tres magos q̄ fuerūt p̄mitie gētiū ad fidē baptizaret. et facti ſūt eiꝰ diſcipuli in p̄dicādo. vt dr̄ Chryſ. Jtē in ci uitate ediſſa vbi corp⁹ ſuū requieſcit/nullus hereticꝰ: iudeus: aut pagan⁹ viuere p̄t. Jtē eccl̄ia q̄ errare ñ p̄t ſpecialr̄ petit imi tationē fidei ſue in collecta dī. Da nob q̄ſ ſum⁹ dñe bri apl̄i tui thome ⁊ c̄. et fidē con grua deuotione ſectemur.

Secūdo cōdeſcendit dñs

beato thome in iniuriaꝝ vindicatiōe i illo vic̄ q; maxillā thome p̄cuſſit cū eſſet i nu ptijs. Nā p̄cutiēs ſtari ad hauriēdā aquā exiēs/a leone occiſus ē:et manū illā q̄ tho mā p̄cuſſerat canis vnꝰ niger corā ꝓtuen tib⁹ apportauit:quēadmodū p̄dictū fue rat a br̄ō thoma. Quo viſo ois turba obſ ſtupuit. Vtide legēdā. Plures tū hūc paſ ſū ñ appr̄obāt. De h̄ tū ſic loquit Aug. li. ō fauſtū. Apl̄s palma p̄cuſſus poſt⁹ dnm rogauit vt i futuro ſeclo poſt⁹ iurioſo hoi parceret: in pñti ſeclo illa iniuria ñ inulta relinq̄ret ⁊c. ſeq̄t. Tenebat certe iter⁹ do lectiōis affectū: ⁊ exēplū req̄rebat correcto nis exēplū ⁊c. Auguſtinus tū ibi relinq̄t ſub dubio an ita factū ſit vt̄ confictū. Pōt ad h̄ ꝓpoſitū adduci illud ꝑſ. Oculi dñi ſu p iuſtos: ⁊ aures ei⁹ ad p̄ces eoꝝ. Vultus aūt dñi ſup faciētes mala: vt pdat de terr̄a memoriā eoꝝ.

Tertio sibi ꝺ descēdit dñs in miracl'oꝝ ꝯpatione. ps̄. Mirabil' deꝰ in sctis su. Fecit aūt deꝰ mirabilia ꝓpter gloriosum thomā p̄cipue tripl'r. ¶Prio i mor bidoꝝ t debiliū seu q̄uis mō male habentiū reparatiōe. Faciebat em̄ pdigia magna/ demones pellebat: cecos illumiabat: t cū esset in iferiori india semel oīes debiles t ifirmos regionis ꝺgregari t seorsū stare fecit t sup eos orauit. sicq; sanati sūt. In loco etiā ybi p̄mo sepultū fuit corꝑ eiꝰ: demoniaci liberabant: t egri curabant. ¶Se cūdo in tormentoꝝ mitigatiōe. Nā diuina benignitas cōmutauit sibi passiones suas i gl'iam t dulcedinē. Cū em̄ icarceratꝰ fuisset a rege indie inferioris habuit honorificam liberationē: t ꝓpt̄ ip̄m suscitauit dñs gad frēm regis q̄ q̄triduanꝰ mortuꝰ erat. Vide legendā Sap. x. In vinculi nō dereliq̄t eū. Itē cū sup ardentes lamin as stare fuit cōpulsus: habuit fōtē mirificā ema nationē t sic extincte sūt lamine Esa. xliij. Cū ambulauerē in igne nō cōburer̄: t flāma nō ardebit in te: q̄ ego dñs deꝰ tuꝰ salvator tuus. Itē in fornace posit' accepit refrigeriū et ꝺsolationē. Ecci. lj. Liberasti me cē. sequit: ꝺ multē tribulatiōib' q̄ circūdederūt me a p̄ssura flāme q̄ circūdedit me: i medio ignis nō sū estuat'. ¶Tertio in singulari q̄dā apparitione. Olim em̄ in p̄ncipio sepulture eiꝰ solebat apparere t cōmunicare manu ꝓpria dignos ix indignis n̄ poterant ab eo recipe sacr̄m. Vñ i chroni/ ca dñi belinādi legit q̄ ānō dñi millesimo cxx. venit ioānes p̄triarcha indoꝝ romā q̄ narrauit papa calixto cardinalib' t oib' p̄ latis p̄sentib' publice i ꝺsistorio q̄liter sanctꝰ thomas apl's oi ānō cōicaret ꝓp'm suū manu ꝓpria porrecta dignis t retracta ab indignis. Vñ in longa eiꝰ legenda hꝫ exē plū de q̄dam famulo q̄ furatꝰ erat ficus ꝑ duob' denarijs t nō poterat sumere sacramentū ꝺ manu apl'i donec ꝺfiteret plenarie t satisfaceret. Nā vt dicit Gratianꝰ. xliij q. vj. c. vl. Fur n̄ solū i maioribus: sꝫ t i minimis iudicat. Non em̄ q̄ ꝺ furto ablatū ē: sꝫ mēs furātē attēdit. Hec ibi. Ex dictē ita q̄ appet spūalis p̄fectio gl'iosi thome apl'i ꝓp̄ quā mento fuit vnꝰ ex duodecim. Hūc igit in patronū assumam⁹. q̄tin⁹ ei⁹ meritē in hac vita ꝑ gr̄am t i futura ꝑ gl'iam p̄fici mereamur: Amen.

De btissimo ꝓtomartyre Stephano Sermo.

STephanus plen⁹ gr̄a Act. vj. Notādū ꝫ Tho. j. ij. q. cxj. ar. iiij. Quelibet gr̄a ꝓiūcta hoiem sūmo bono q̄ dñs est. Sic em̄ dic̄ Aug. in ench. Ipa gratia discernit redēptos a pditis q̄s in vna ꝺcreuerat massa pditionis ab origine ducta cū cōis. Quelibet igit gr̄a sepat a diabolo et ꝓiūgit deo. Hec ibi. Quilibet igit habēs gr̄am ꝺ plen⁹ gr̄a: q; plene sepat a diabolo, t ꝓiūct⁹ siue recōciliat⁹ plene deo. Cui⁹ etiā assignari p̄t alia rō. q; vicz vnusq̄sq; exn̄s i gr̄a tātū hz ꝺ gr̄a ip̄m tū capax ē gr̄e. capax inquā nō capacitate naturali sꝫ capacitate dispositiua. Vñ ecyprian⁹ in epl'a ad donatū. Profluēs largit' spūs nullis finib' p̄mit: nec vllis coercentib' claustrē i/ tra certa meraꝝ spacia refrenat: manat iugiter: exuberat affluēter nr̄m tm̄ pect⁹ siti/ at q̄ ꝺpateat. ip̄ tū illic capaē fidei afferim⁹ tātū inde gr̄e iundant haurim⁹. Hec ille. Vz tn̄ ois hn̄s gr̄am dicat gr̄a plen⁹: nō ē tn̄ in oib' eq̄lis gr̄e plenitudo. Est ei i christo oimoda gr̄e plenitudo q̄ dici p̄t plenitudo supefluētie a q̄ plenitudie diuiatur gr̄a in oēs alios Jo. j. De plenitudine eiꝰ oēs accepim⁹ Jsta igit plenitudo ē q̄ plenitudo fluminis. ps̄. Flumē dei repletum ē aq̄s. Et ꝑter hāc plenitudinem est alia triplex gr̄e plenitudo ab ipsa chr̄i plenitudie deriuata. ¶Pria dici p̄t plenitudo singularē peminētie q̄ fuit in bt̄a ỹgine. Luce. j. Aue gr̄a ple. ¶Deba plenitudo abūdantie sue excellētie q̄ fuit in apl'is Act. j. Repleti sūt oēs spiri. ¶Tertia plenitudo sufficientie quā hn̄t oēs iusti. Luc. j. Zacharias implet⁹ ē spūsc̄o. Pria ē sic̄ plenitudo fontē sp fluentē Can. ij Fons hortoꝝ puteus aq̄ꝝ viuēti q̄ fluūt impetu ꝺ libano. Secūda sic̄ plenitudo riuuli de currētē. Vnꝺ postq̄ ps̄. dixit. Flumē dei repl. ē aq̄s: subiūxit Riuos ei⁹ inebriās. Tertia sic̄ plenitudo vasis q̄ est plenitudo mēsurata. Eph̄s. iij. Unicuiq; data ē gr̄a fm mēsurā dona

Sermo De sancto Stephano

tionis chri. Possum⁹ aũt dicere q plenitudo gre i stephano fuit plenitudo abundãtie quẽadmodũ in aplis Vñ Act. vj. Elegerũt apli stephanũ virũ plenũ fide z spũsancto. et Act. vij. Cũ esset stephan⁹ plen⁹ spiritu sc̃o. Et in hijs passumptꝫ Stephan⁹ plen⁹ gra. Habuit aũt hmõi gre plenitudo in stephano triplicẽ excellentiã.

¶ Prima est excellẽtia ꝓfutatiue efficacie: in iudeoꝝ disputatione.

¶ Scõa est excellẽtia tolerãtiue patiẽtie/ in tormentoꝝ ppessione.

¶ Tertia ẽ excellentia declaratiue euidentie/ in miraculoꝝ opatione

Prima igit ẽ excellẽtia ꝓfutatiue efficacie in iudeorum disputatõe. j. Thes. j. Non in ſmone tm̃ ſz in hũ tute z spũsc̃tõ z in plenitudie mlta. Apparuit aũt hmõi plenitudis excellentia in iudeoꝝ ꝓfutatione ꝑcipue ppt̃ tria

¶ Primo ppt̃ spũalis sapie viuacitatẽ.

¶ Scõo ppt̃ facẽal' relucentie claritatẽ.

¶ Tertio ppt̃ supnal' apparẽtie sblimitatẽ

Primo propter spũal' sa.

tẽ. Sap. vij. Olim artifex docuit me sapia Est em in illa spũs intelligẽtie subtil' oẽm hñs virtutẽ. et Sap. x. Olim potentiõ ee sapia. et Act. vj. dr de btõ stephano. Surrexerũt qdã d synagoga tẽ. disputãtes cũ stephano. Et nõ poterãt resistere sapie et spũi q loqbat. Et h iuxta pmissũ chri Lu. xj. Ego da. vob os z sapiaz cui nõ poterũt resistere z ꝺdicere oẽs aduer. vñ. Hec ibi. Vide excellentiã sapie i stephano q sol⁹ iudeoꝝ mlitudinẽ ꝓfutabat Sap. vij. Sapientiã nõ vincit malicia. Et pner. xxiij. Vir sapiens fortis est

Scõo propter facial' recti

centie claritatẽ: qr sic dr Act. vj. Oes qui erãt in cõcilio intuebant vultũ ei⁹ tanq̃ vultũ angeli stantꝫ inf illos Apoca. x. Facies ei⁹ erat vt sol. Data aũt fuit ei hmõi facies lumiosit̃as ppt̃ tria. ¶ Prio in testificatione sue ꝑginal' mũdicie. Nã sic dicit Amb. Per ꝑginitatẽ hoies angel' assimilant' Jõ facies angelica stephani testioniũ erat sue virginitatꝫ. Vñ z ppt̃ suã puritatẽ dr ẽ eo Act. vj. q ipe erat boni testionij z ab aplis ꝓstitut' est ꝑm⁹ ex septẽ diacombꝰ ordiatꝫ i mĩsterio viduaz. ¶ Scõo in cõfutatione iudaice pfidie. vt vicz saltẽ ex illa claritate terrerent: sz hic dr Jo. iij. Dilexerũt magꝫ tenebras q̃ lucẽ. ¶ Tertio in ꝓfiguratiõnẽ future corpalis glie: i futura vicz resurrectiõe. Dar. xij. Fulgebũt iusti sic̃ solẽ

Tertõ propter supnal' ap

parẽtie sublimitatẽ. Olim videlz inf mag⁹ psequẽtiũ vidit celos aptos et iesũ stantẽ a dextris dei. Cũ em̃ gl'iosus stephan⁹ rationabilit̃ ꝓfutasset obiectiones z accusationes iudeoꝝ: emuli sui qd dicerẽt aut responderẽt nesciebant: iõ sicut habet Act. vj. Audientes hec dissecabant' cordibꝰ suis z stridebãt dentibꝰ in eũ furibũdi. s. vt canes. Et ecce statim brachiũ dñi (qõ semꝑ est cũ iusto in tribulatione) auxiliũ mirabile ꝓferẽs seruo suo stephano q in tali ꝓfectu mortẽ sibi ꝓpinquã psciebat immere. Cũ em̃ esset plen⁹ spũsc̃õ: intendẽs in celũ vidit gl'az dei d. Ecce video celos apertos z iesũ stantẽ a dextris ꝑtutis dei. August. in ꝑ. O brã fidei officina q tantũ ex altasti martyrẽ vt ipam dei ꝓspiceret maiestatẽ. Ecce inq̃t video celos aptos: z iesum stantẽ a dex. ꝑt. dei. Patuit sedes dei z sulcato aere celoꝝ latera penetrauit. Videt chm̃: ꝓfitens chm̃: moritur⁹ ꝑ chm̃ ꝓtector⁹ ad chz. Hec ille. Hoc aũt verisimile z credẽdũ est q hec visio bti stephani z spũalis et corpalis fuit. In eo ãt q oculo corpali facta est hec visio tria sũt mirabilia. Primus q vidit celos aptos. qđ fm Nico. de ly. est intelligendũ nõ q celi fuerint apti z diuisi: cũ sint incorruptibiles: sz qr sic clare vidit acsi nullũ fuisset obstaculũ intermediũ. Secm̃ est q vidit iesum in gl'a ꝑis: cũ fm naturaz impossibile sit corpus glificatũ in sua gl'ia ab oculo mortali videri. Tertiũ est ppt̃ magnã distantiã cũ corp⁹ chri sit in celo empyreo. Oculo enim mẽtali vidit: qr tũc factũ ẽ vt mẽs ei⁹ esset adeo illũinata ad diuine glie noticiaz z dñi nr̃i iesu chri q nihil aliud possz vl velle vl desiderare. nec mortẽ quã oẽs natural' refugiũt timere. O magnũ z singl'are pulegiũ. O admirabile solatiũ promartyri stephano diuit⁹ ꝓcessũ. Nã si martyribꝰ aliis imissa sint solatia multa a dña pietate. nlł tñ legit̃ rãte excellẽtie rãteq̃ admirationis imissũ suffragiuz. Decebat q̃pe vt q

pm⁹ p defensāda fide moriebaꝫ singl'ar q̄/ dam adiutorio z ꝙsolatiōe mūniret. ¶ Ex itaq; celesti z admirabili visione mirimo/ dū i suo spū roborat⁹ ē b. stephan⁹ ꝓpt tria ¶ Prio ꝓpt declaratōnē exēpli certissimi. sic̄ si miles videret añ se pncipē fortifimi cātē z iā victoriose triūphātē. Ul̄ vidit ie sum a dextris ꝺ̄ni z dei. sup̄ q̄ ōt glo. Ne hō lapidand⁹ dubitet in terra de⁹ hō crucifixus apparet in glia. Heb. xij. Per patiē/ tiā curram⁹ ad ꝓpositū nob certamē aspici entes in auctorē fidei z ꝙsūmatorē ihesū q̄ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē ꝙfusiōe ꝯtempta atq; in dextera sedis dei sedet. Re cogitate eni eū q̄ talez sustinuit a pctoribꝫ aduersū semetipm ꝺdictionem vt nō fati/ gemini animis vris deficientes. Hec ibi.

¶ Scōo ꝓpt exhibitiōez auxilij fortissimi. qz vidit ihesū stantē: sup̄ q̄ ōt glo. Quia stare ē pugnantis vel adiuuantis: recte a dexterz stare vidit quem inf psecutores adiutorez habuit. Miles q̄pe valde secur⁹ est z q̄ iu xta se fortissimū pugilē ad ipm adiuuādū hier. ¶ Tertio ꝓpt oñsionē pmij euidētissimi: qz vidit gliam dei. Bre. Cōsideratio z spes pm̄ minuit vim flagelli. Hec ille. Patz itaq; pma excellentia plenitudinis gr̄e in bto stephano.

¶ Scūda excellentia plenitudis gr̄e i stephano est excellentia toleratiue patiētie i martyrij ꝓpessione Ja. j. Patiētia op⁹ pfectū hz. qz vicz ē euidens signū plenitudis siue pfectiōis gr̄e. Et de bto stephano Act. vj. Postq̄ dictū est ste phan⁹ plen⁹ gr̄a. subiungit/ et fortitudine. Aug⁹. ō morte ec. Fortitudo ē amor facile oia tolerās ꝓpter id q̄ amat. Hec ille. Sunt aūt circa martyriuz gl'iosi stephani tres ꝑeminētie ꝙremplande

¶ Pria est ꝑeminentia gl'iose dignitatis.
¶ Scōa ē ꝑeminētia dolorose acerbitatz.
¶ Tertia ē ꝑeminētia amorose charitatis

Prima est ꝑeminentia ꝛc

Ecci. xxxij. Ornamētū gr̄e accipias coro/ nā z dignitatē ꝙseq̄ris. Hec ibi. Est aūt in martyrio bti stephani triplex gl'iosa di/ gnitas ¶ Pria est dignitas ꝓmitatz. Et h̄ est sing'are ꝓuilegiū in stephano q̄ ꝓmice/ ri⁹ est militie chr̄i. Aug⁹. in ser. Preclarus athleta dei adiut⁹ spiritu chr̄i ad stadiuz certamis ꝓr exiuit z tāte victorie adept⁹ est gl'iam vt ꝓm⁹ acciper coronam. Miles chr̄i fidel' signifer martyr fortz post chr̄m martyrij meruit ꝓncipatum. Hec ille. Et Maxim⁹ epūs i ser. Si q̄d distare inf mar tyres ꝑt pcipu⁹ videt ifte q̄ ꝓm⁹ ē. Mortē em quā dignat⁹ ē saluator ꝓ oib⁹ pati: hāc iste pm⁹ reddidit saluatori. Hec ille. Sed dices q̄re z quō ōr brūs stephan⁹ ꝓtomar tyr cū scti innocentes z etiā sctūs ioannes baptista ꝓus martyrū passi fuerint. Dici/ mus q̄ tres sūt spēales rōnes. ¶ Pria est q̄ ꝓus martyrio coronat⁹ post chr̄m z eodem anno q̄ chr̄s ascēdit in celuz. Illa q̄pe die post ascensionē dn̄icā fuit stephan⁹ lapida tus q̄ inuētio ei⁹ celebraf: z inuētio ei⁹ illa die facta ē q̄ ei⁹ passio honoraf. Sz qz pas/ sio maior est q̄ inuentio z dignior: ideo facta est istoz festoz mutatio ꝓpt reuerētiā na tiuitatis dn̄i. Scōa est qz fuit ꝓm⁹ simpl'r q̄ ex martyrio stati euolauit ad celū. Cete ri ei martyres añ ipm discēdebāt ad lim/ bū Ul̄ fulgēti⁹ i ser. hui⁹ diei di. Heri rex n̄r trabea carnis indut⁹ devteri ꝓginaf au la egredies visitare dignat⁹ ē mūdū. Ho/ die miles ō rabnacl'o carnis exies triūpha tor migrauit ad celū. Tertia ē qz fuit ꝓm⁹ q̄ ꝓ defendēda chr̄i fide mortu⁹ est. Licz aūt innocētes occisi fuerint ꝓpt chr̄m: nō tñ ꝓpt chr̄i fidē quā lingua ꝙfiterent quēadmodū brūs stephan⁹. Brūs aūt ioānes nō p fi/ de sz p iusticia mortu⁹ est. vt alibi dicēduz erit. ¶ Scōa ē dignitas autoritatz. Val/ de q̄pe autēticū ē bti stephani martyriuz qz i sacra scptura ad longū descptū Act. vj et. vij. qō ō nll'o alio etiā apl'o sil'e reperit. Nam etsi de morte beati Jacobi maioris mentio fiat. Act. xij. non tñ ibi ponitur ad longum eius martyriū. Nam nihil aliud ō hoc ibi dicitur nisi q̄ herodes occidit ia cobum frēm ioannis gladio. Hec est ergo singularis dignitas martyrij beati stepha ni q̄ videlicz sic p sacrā scripturā fuerit ca nonizatum z approbatum. ¶ Tertia est di gnitas specialis conformitatis scilicet ad christi passionem. Et hoc precipue in tri/ bus. Primo in causa: quia sicut christ⁹ fal sis testibus accusatus est z p blasphemia falso imposita morti adiudicatus: ita bea tus Stephanus. Scōo in loco: quia sicut christus in hierusalē et extra ciuitatē du/

ctus passus est: ita stephan⁹. Tertio i modo. qz sic chr̃s in cruce dixit: Pr̃ in man⁹ tuas rc. tanq̃ fili⁹: sic stephan⁹ tanq̃ ser/vus dixit. Dñe iesu accipe ip̃m meũ.

Secũda est p̃eminẽtia dolorose acerbitatis.

Ps. Defecit in dolore vita mea. Et Thre. j. Audite obsecro vniuersi populi z videte dolorẽ meũ. Fuit ãt acerbissimũ stephani martyriũ ꝓpter tria

¶ Primo ꝓpt̃ psequntiũ furorẽ maligna tẽ. qz stridebant dentib⁹ in eũ, acriter em̃ z modo q̃dã canino psequbant eũ.

¶ Scõdo ꝓpter loci famosam celebritatẽ. qz i loco celeberrimo. scz in hierusalem ratione cuius cõfusibilior z ignominiosior erat eius passio.

¶ Tertio ꝓpter passionis impetuosam q̃litatem. quia lapidatus est. Judei em̃ cũ audissent eũ dicentez: Videbo celos apros rc. cõtinuerũt aures suas. Glo. ne audirent blasphemiã: ex malicia sua existimantes eũ blasphemare. Et exclamantes voce magna/ipetũ fecerũt vnanimit̃ in eũ Et ejicientes eũ extra ciuitatẽ lapidabant. Hã fm legẽ Leui. xxiiij. blasphematoz lapidari p̃cipiebat ꝓpter criminis horrorẽ z enormitatẽ. Et testes deposuerunt vestimenta sua vt vicz celeri⁹ eũ interficeret/secus pedes adolescẽtz q̃ vocabat saulus: q̃ z postea dict⁹ est paulus. Pẽsate itaq̃ q̃ grauẽ: q̃ dolorosum martyriũ: q̃ afflictiuũ tormentũ: q̃nta pene acerbitas erat/carnẽ ei⁹ vndiq̃ lapidibus lacerari z cassari: oia ei⁹ mẽbra ipetuosissime dirũpi: lapidũ torrentiũ impetu crudelissime laniari: vbiq̃ vulnerari z cruore ꝓrio pfũdi: et sine intermissione hũc dolorẽ/hoc tormẽtũ vsq̃ ad mortẽ ꝓtinuari. Et tñ pro chr̃i amore ille gaudẽs suscipiebat lapides: z lapides torrẽtes illi dulces fuerũt: vt cantat ecclesia. Possum⁹ itaq̃ de eo dicere qđ hr̃. ij. Dan̄. xiiij. de azaria senioze Cũ sanguis ei⁹ magno fluxu defluueret z grauissimis vulneribus esset saucius ita vita defunctus est. Aug. Stephan⁹ vt cozonã meruisset accipere/charitatẽ p armis hẽbat z p ipaz vbiq̃ vicebat. p charitatẽ dei seuiẽtib⁹ iudeis ñ cessit. p charitatẽ ꝓrimi p lapidãtib⁹ iñ/cessit Hec ille.

Tertia est p̃eminẽtia amorose charitatz.

Ex nimio nãq̃ feruoze charitatz ad chr̃m mortẽ p fide viriliẽ sustinuit. Bar. xv. Maioze charitatẽ nemo habet aniaz s. ponat qs p ami. suis. Perfectus aũt siue excellẽtia charitatz sue ad ꝓximos z inimicos/patz. qz multz modis conat⁹ est eos cozrigere z in viã salutz reducere. et h̃ p̃cipue tripl̃r.

¶ Primo pudoris ꝓfusione. vicz duricia cozdis ipropando. Dicit em̃ eis [sic hr̃ Act. vij.) Dura ceruice z incircũcisis cozdib⁹ z auribus vos sp̃ spũsc̃ resistitis sic z pres vri ita z vos. quẽ em̃ ꝓphar⁹ patres vri ñ st̃ psecuti: z occiderũt eos q̃ prenũciabãt de aduẽtu iusti rc.

¶ Scõdo timoris incussione: phibẽdo vicz se videre Jesum a dextris dei q̃si paratũ eũ adiuuare z eos cõdẽnare.

¶ Tertio amoris exhibitione: ozãdo scz. p ipsis. Et vide bñ mirabilẽ ei⁹ charitatẽ p̃cipue ꝓpt̃ tria.

¶ Prio qz pse ozans stetit. p lapidãtib⁹ ãt ozãs genuflexit. Beda. Prose stãs ozauit. p inimicis genuflexit. q̃m maioz inq̃tas mal⁹ supplicandi remediũ postulabat. Hec ille.

¶ Scõdo qz cũ clamoze. p eis ozauit. Act. vij. Positis genibus clamauit voce mag̃ d. rc.

¶ Tertio qz p eis allegauit: di. Dñe/ne statuas illis hoc peccatũ: q̃a nesciũt q̃d faciũt. hoc em̃: q̃a nesciũt q̃d faciũt. Iz nõ sit de textu bibliẽ: ponit ab eccia in officio misse in fine post cõionis. Maxim⁹ in ser. In psecutiõe post⁹/p psecutoribus dñm depcabat. atqz i illa lapidũ ruina q̃n ali⁹ obliuisci poterat charissimos suos: ille dño cõmẽdabat inimicos. Plus itaq̃ tũc dolebat ille ꝓ q̃ sua vulnera. plus ille ꝓ ipietatẽ q̃ suam mortẽ. hec ille. Ecce q̃nta fuit ei⁹ benignitas. p inimicz ozãdo. Nec fuit ozo illa sine fructu: sed magnũ aliq̃d. s. pauli psecutorẽ impetrauit. Aug i ser. Deniq̃ vt nouerit z q̃ntũ valuerit ozo scti martyris: recurre te nobiscũ ad illũ adolescentẽ q̃ olim vestimẽta seruabat z tanq̃ manib⁹ oim lapidabat: cui dictũ ẽ. saule saule q̃d me psequris? ob h̃ q̃dẽ debui gdere re. sed stephan⁹ me ozauit. p te. nã si martyr stephan⁹ ñ sic ozasset: ecclia paulũ nõ habuisz. sed tõ ozante erect⁹ ẽ paulus: qz in terra iclinat⁹ exaudit⁹ ẽ stephan⁹ Hec ille. Notate itaq̃ mirabilẽ stephani charitatẽ q̃ lapidat⁹: vulnerat⁹: cruoze pfusus ñ dicebat: Heu me dolẽtẽ qz sine cã mozior. heu me qz redimẽdom. Sz q̃d dicebat: Ne statuas illi hoc

petm̄. Quo dicto obdormiuit in dño. Glo sa. Pulcre dictū est: obdormiuit. z nō: mor tuꝰ é, qz obtulit sacrificiuz dilectiōis z obdormiuit in spe resurrectōis. hec glo. Patet itaqz scōa excellentia plenitudis gratie in Stephano.

Tertia est excellētia declaratiue euidentie in miraclox opatiōe. Unō postq̄z dictū est Act. vj. Stephanus plenꝰ gr̄a z fortitudine. subiūgit: faciebat pdigia z signa magna in pplo. Post mortē etiā multz claruit miracul: q̄z pluri ma sunt mirā autētica ab egregio doctore Augustino in suo libro de ciui. dei iscripta. Opatus est aūt miracula super omnia creaturaz genera.

Primo sup creaturas mere corpales
Scōo sup creaturas mere spūales
Tertio sup creaturas partim corpales et partim spūales.

Primo super creaturas mere corpales: puta sup elemēta. Nā i eꝰ trās latiōe a hierusalē in cōstātinopolim/ ignē qui demones excitauerant in eos retorsit et tēpestatē marz sedauit. Et in eius inuētione terra tremuit: z q̄ sterilis añ fuerat fecūda fuit: z aer pluuiā ōstiauit. vīō legen.

Secūdo super creaturas mere spūales: puta sup demōes. Cū em̄ filia theodosij imperatoris a demone eēt obsessa: demō in ea clamabat di. Nisi stephanus romā veniat nō exibo. Cūqz romā allatū fuisset corpꝰ bti stephani: fuit puella illa mox a demonio liberata.

Tertio sup creaturas humanas q̄ptim sunt corpales z ptim spūales: infirmos curādo: cecos illuminādo: et mortuos suscitādo. Sex ei mortuos suscitauit. Fratrē z sororē a mēbrox cōcussiōe sanauit. z lxx. infirmos a varijs infirmitatibꝰ liberauit: vt narrat Aug. xxij. d̄ ciui. dei. vi de ibi. Ubi etiā ōt bti stephanū innūerz coruscasse miracul. Ibi etiā narrat q̄ flores sup altare bti stephani positi z inde allati z sup infirmos applicati mirabiliē sanitatē opant. Uñ hmōi floribꝰ sup oculos cuiusdā cece mulierz positz: ipa ptinuo lumē recepit. Pānī etiā de altari eiꝰ supti z sup egros positi/ mltz exiterūt in medelā. Ide hec oia vbi s. His itaqz miraculis declarat euidēter plenitudo gr̄e q̄ fuit i beato stephano. Huic g̃ glioso stephanū humiliter rogemꝰ vt aduocatꝰ fiat p nob ꝙd dñm. Si em̄ sic humiliter z charitatiue vt dictum est p inimicz orauit: firmit̄ credendū est q̄m libētissime p devotis suis intercedet. Oremꝰ igitur vt eius meritis z pcibꝰ gr̄am nobis largiat dñs qua digni efficiamur gloriaz illam quā vidit Stephanus penniter contemplari. Amen.

De bt̄o Joanne euāgelista Sermo.

Hic aūt quid

Jo. vlt. Bti petri ꝓba sūt ista ad chm̄ loq̄ntis de ioāne. Cū ei dñs ip̄e suisset petro pastorale officiū z regimen ecclie z ei suū martyriū p̄dixisset: dixit ipsi petro. Sequere me. s. gerendo vices meas in duob p̄dictis. Et quersus petrꝰ vidit illū discipulū quē diligebat ihesus sequentē q̄ cepat ire post chm̄ sic et petrꝰ. Et cū hūc vidisset petrꝰ desiderās eū hr̄e sociū in plationis officio et martyrio dixit Dñe. Hic aūt ꝙd: q. di. Nunq̄d nō adiungo eū mihi p socio? Petrus aūt damianꝰ in ser. q̄si ad p̄dictā interrogationē rñdēs sic dicit. Hic est qui redemptor nr̄ ad declarandā sue divinitatz essentiā q̄si q̄ddā organū fec atqz vt h̄ supplere qō ad tps ipe dñs dispensatiue supposuerat vicariū vere liqt vt cū boies tāqz pmo lactētes firmiora tā invia veritatis vestigia fixissent: essent ad cognoscendā divine essentie celsitudinē promoueret. Hec ille. Possumus aūt dicere q̄ ꝓba assumpta q̄rimt de bt̄o ioanne tāqz de singlari z admirabili viro. Notāt em̄ singularitas in h̄ pnomine demonstratiuo hic: z admiratō in q̄sitiuo ꝙd. In illis itaqz ꝓbis designat singularis atqz admirabilis excellētia btissimi ioānis. Possūt aūt de btissimo ioāne declarari tres p̄cipue atqz singlares excellentie

Prima est excellentia passiue dilectiōis.
Scōa est excellentia charitatiue affecti
Tertia est excellentia declaratiue (omis ue manifestationis.

Prima igit est excellētia passiue dilectionis qz vicz fuit a chō spāliter dilectus. Spāliter em̄ ōr discipuli

pulus ille quē diligebat iesus. vt ptz Jo. xiij. et Jo. vl. Aug. Scīpm dixit discipulū quē diligebat iesus: qz ipm p ceteris familiarius diligebat. Et ecclia cantat. Hic est ioānes q̄ priuilegio amoris p̄cipui pre ceteris Altiꝰ a dño meruit honorari. Et h̄ sumit ex dictis Bede. Etsi dicas: qm̄ christus Joā. vl. dixit Petro. Simō ioānis diligis me plꝰ his: Et petrꝰ ait. Tu scis dñe qz amo te. Chīs aūt magis diligit eos q̄ eū magis diligūt. Prouerb. viij. Ego diligentes me diligo. q̄ chīs magis petrū q̄ ioannē dilexit. Qd̄ etiā ex h̄ confirmari videt q̄a petro cōmisit ecclīam suā gubernandā: p q̄ d celis descēdit atq; mori voluit. Pro resp̄sione Notādū q̄ diligere siue amare nihil aliud est q̄ velle bonū alicui: vt dicit Tho. j. pte sum. q. xx. ar. ij. Et ibidē ar. iiij Magis diligere est maiꝰ bonus velle. Sic ergo dicunt aliq̄ (vt ibidē recitat thomas) Incertū ē q̄s boꝝ plꝰ chīm dilexit amore charitatis. et similr quē chīs plus dilexit in ordine ad maiorē eterne vite gl̄iam. Sed chīs dicit petrū plus dilexisse q̄ntū ad q̄n dā p̄mptitudinē vel feruorē. Vñ et ei cōmissa est cura ecclie: ad quā magis erat p̄mptitudo necessaria. Joānes vo plus dilexit est q̄ntū ad q̄dā familiaritatis indicia q̄ ei chīs magis demonstrabat. Hec Tho. Nec est dicendū q̄ chīs ecclīam suā sic petro cōmēdauerit q̄ n ioāni. Quid em̄ aliud est ecclīa q̄ cōuocatio fidelīū. Tpe aūt passionis chī fides chī in sola v̄gine gloriosa inuenit. Vñ ipsa sola fuit tunc sancta mr ecclīa t bō Joanni cōmendata: vt postea dicem⁹. Vñ t ipi ioāni tanq̄ ei cui specialr cōmissa erat ecclīa reuelata fuerūt ea q̄ futura erant in ecclīa chīi: cū essz exul in insula pathmos vbi apocalypsim scripsit. Dicam⁹ igit iuxta v̄ba euangelica q̄ christus pre ceteris familiarr dilexit b̄m Joannē. Et hoc p̄cipue triplici rōne.

¶ Prima est rō ampliorīs germanitatis.
¶ Secūda est ratio teneriorīs etatis.
¶ Tertia est rō sanctioris v̄ginitatis.

Prima est ratio amplioris germanitatis.

Erat em̄ Joānes ipi dño germanꝰ ex eadē stirpe natꝰ. vtz de stirpe regis Dauid. Sicut em̄ colligi p̄t ex dictis sanctoꝝ patrū/Joachim accepit Annam in vxorem: ex qua genuit Mariā matrē dñi que desponsata fuit Joseph. Hortuo aūt ioachim: anna virū Cliū habuit. s. cleophā fratrē ioseph. ex quo alterā filiaz genuit/quā t vocauit mariā. Hec ē maria cleophe q̄ ex alpheo viro suo q̄tuor filios genuit. s. Jacobū minorē: Joseph iustū q̄ t Barsabas vocabat: Simonē: et Taddeū. Mortuo aūt cleopha/accepit Anna tertiū virū noie salome: ex quo etiaz habuit tertiā filiā quam t mariā nomiauit. Hec est Maria salome q̄ ex Zebedeo viro suo duos filios genuit. s. Jacobū maiorē t Joannē euāgelistā. Erat aūt ipsi anne sozor Emeria: de qua nata est Helisabet mater ioānis baptiste. Vide qm̄ hec scta p̄genies. Habuit itaq; Joānes euangelista autā scrām: matrē scrām: duas amitas sanctas: fratrē sanctuz: sex consanguineos sanctos/quoꝝ vnꝰ est ipse dñs scts sctoꝝ. Ps. Hec ē generatio q̄rentiū dñm. Patet itaq; germanitas joānis ad chīm. Sed vt videat q̄m maior est Joannis ad dñm germanitas q̄ aliorū consanguineorū eius: s̄m Fran. de maro. colligit hec veritas vtz q̄ Joānes euangelista triplicem habuit germanitatez ad chīm. Nā mater chīi sola tātā habebat germanitatē ad filium q̄ntam habēt pater t mater in alijs: eo q̄ ex ea filius accepit totā corpalē substantiā in qua germanitas radicat. Ideo tātū ipsi dño germanꝰ erat beatꝰ Joānes ex parte solis matrz q̄ntū si chīs ei germanus fuisset ex vtroq; parēte. Et illa ergo parte duas habuit germanitates. Terrā aūt germanitatē habuit v̄tute verbi diuini qō est opatiuū eiꝰ qō p̄fert. Nā dñs i cruce dixit marie de ioāne, Mulier ecce filius tuus. Et Joāni ō maria: Ecce mater tua. Ideo sicut dicit Petrꝰ damia. in ser. huius diei. Q̄m a v̄itate marie dicit est filius: q̄dam speciali gratia frater est saluatoris Hec Petrus. Et s̄m Fran. ita verꝰ Marie filiꝰ factus est Joānes acsi ipsa eum in vtero p̄rio baiulasset q̄ntum ad veritatez relationis filialis.

Secūda est ratio teneroris etatis.

Joānes em̄ in etate tenera spōso mūdo secutꝰ ē dñm. Erat em̄ adolescēs quādo a dño vocatꝰ est. Illud aūt est de

gratissimũ q̃ a iuuentute incipiat aliquis ei seruire. Ideo dicebat chr̃s Matth xix Sinite paruulos venire ad me. Propt̃ qõ hortat sapiẽs Eccẽs. xij. Memẽto creatoris tui i diebꝫ iuuẽtutꝫ tue tẽ. Et Thre. iij. Bonũ erit viro cũ portauerit iugũ ab adolescẽtia sua. Hec ibi. Sed o mirabilis abusio t dolẽda cecitas. Volunt multi in adolescentia seq̃ nõ chr̃m: sed mundũ: carnẽ: t diabolũ a qbꝫ decipiunt. Qõ figuratũ est. ij. Reg. xv. vbi dr q̃ absalon p blandimẽta decepit ꝓplm. Vñ ibidẽ dr q̃ vniuersus populus secutus est absalõ ad impugnandũ Dauid patrẽ suũ. Absalon patris amaricatio interpt̃at. Per hunc igit̃ intelligit mũdus: caro: diabolus/quibus amaricat̃ pater celestis: et quoꝫ blãdimẽtis t tentatiõibꝫ multi decipiunt̃ q̃ sequentes mũdũ: carnẽ: t diabolũ/impugnãt patrem celestẽ/eius p̃ceptra infringẽtes. Numeri xv. Ania que p superbiam aliq̃d cõmiserit: qm̃ aduersus dñm rebellis fuit peribit de populo suo. Hec ibi.

Tertia ẽ ratio sanctioris

virginitatꝫ. Placẽt quippe deo qui in matrimonio regulate viuũt/sed multo magꝫ qui continẽtiã seruãt. Sup oẽs aũt grati deo sunt illi qui mente t corpe virginitatẽ amplectunt̃. Nam sicut dr Hieron̄y. ad sacras virgines de ꝓtinẽtia ꝑginali. Brãdeẽ t imortale t pene vltra naturã corpoream supare luxuriã/et concupiscentie flammã adolescentie faucibꝫ estuantẽ omni virtute restringere. Hec ille. Virgines etiam specialiter dicunt̃ sequi chr̃m ꝓpter specialem cõformitatẽ ad ipm. Apoc. xiij. Virgines em̃ sunt t sequunt̃ agnũ tẽ. Q, aũt trãs Joãnes virgo fuerit: testat̃ ecclesia. Testat̃ t Hieron̄. in plogo sup Joan. di. Hic est Joãnes euãgelista q̃ virgo a deo est electus: quẽ de nupcijs volente nubere vocauit dñs. Hec ille. Ideo specialiter a christo fuit dilect⁹. Beda in homel. hoc. Diligebat aũt iesus nõ exceptꝫ ceterꝫ singulariter solũ: sed p ceterꝫ q̃s diligebat familiarit⁹ vnũ quem specialis p̃rogatiua castitatꝫ ampliori dilectiõe fecerat dignum. Hec ille. Etsi aũt ceteroꝫ apl̃oꝫ aliq̃ virgines fuerint: iste tñ p ceteris dilectus dr rõne virginitatis. quia vt patet per Hiero. in plogo sup Joan. Iste est specialiter virgo electa a dño: cuius etiã virginitas sacramento mr̃imonij cõsecrata fuit quẽad modũ t virginitas matris dñi. Unde hꝫ inter ceteros virgini virginũ matri dei in virginitate simillim⁹ fuit. Patet itaꝫ prima excellentia q̃ est excellẽtia passiue dilectionis qua vicꝫ p̃ ceteꝫ a chr̃o diligebat̃ ꝓpter supradictas rõnes.

Secunda est excellentia charitatiue affectiõis qua vicꝫ singularit̃ t mirabil̃ afficiebat̃ tã ad deum q̃ ad ꝓximũ. Aug⁹. Ubi est charitas q̃d est qõ possit obesse: Ubi nõ est charitas/q̃d est qõ ꝓdesse possit. Hec ille. Apparuit aũt in btõ Joãne mirabilis t ferues charitas ad chr̃m ꝓpter tria

¶ Primo ꝓpter excellentiam spiritual⁹ doni

¶ Secundo ꝓpter excellẽtiã (uotionis totalis expositionis.

¶ Tertio ꝓpter excellentiã fraternalis dilectionis.

Primo propter excellentiã

spũalis deuotiõis. Erat em̃ tota mẽtꝫ sue deuotio t tota cordis intẽtio ad chr̃m Prouerb. xxiij. Prebe fili mi cor tuũ mihi Sic em̃ implet illũ Deut. vj. Diliges dominũ deũ tuũ ex toto corõ tuo. Deuotionẽ aũt cordialẽ ioãnis ad chr̃m sũdit ipse ioãnes p̃cipue ꝓpter tria. ¶ Dio ꝓpt̃ pluralitatẽ nomiatiõis. q̃ vicꝫ ipm iesum frequẽt⁹ in euãgelio nominauit q̃ alij euãgeliste. Chrys. Hic amantiũ mos ẽ vt amorẽ suũ silẽtio regere neq̃ant. enarrare frequẽt⁹ vt ipsa assiduitate narrãdi solatiũ amoris sui capiãt. hec ille. Dat. xij. Et abũdãtia cordis os loquit̃. ¶ Scõo ꝓpter ꝓpinq̃tatem accessiõis: q̃ tpe passiõis chr̃i ꝓqui⁹ accessit. Sicut em̃ h̃ Joan. xix. In passione chr̃i stabat ipe iuxtã crucẽ cũ maria mr̃e iesu. Prouer. xvij. Omi tpe diligit q̃ amic⁹ est t frater in angustijs cõprobat̃. et Eccl. vj Est amic⁹ socij⁹ mẽse t nõ permanet in die necessitatꝫ. i. tribulationis. sic̃ discipuli alij cõcati sunt i cena: sed i passiõe reliq̃unt eũ. ¶ Tertio ꝓpt̃ sublimitatẽ ꝓtemplatiõis. Qui em̃ feruent deũ diligit: frequẽt̃ de ẽo cogitat t bonitatẽ ei⁹ ꝓtemplat̃. Matth. vj Ubi est thesaur⁹ tu⁹: ibi ẽ t cor tuũ. Thesaur⁹ q̃ppe alicui⁹. i. qõ ab eo p̃ ceteꝫ reb⁹

Ser. de scto Joãne apostolo

diligit. Beat⁹ aũt ioãnes sp deũ ꝓtempla bat: sp de deo cogitabat. Ũñ t ſm Aug. in ꝓmel. sup euangeliũ hod. Per ioãnẽ figurat vita ꝓplatiua: t p petrũ vita actiua. Ũñ de petro dr. Seqre me. De ioãne aũt dr. Sic eũ volo manere donec veniam ad te: tu me seqre. Quid em est h: qñ tũ sapio: cptũ capio: qd est h: nisi tu me seqre p imitationẽ pferendo tpalia mala. Il le manet donec veniã sempiterna redditurus bona: qñ aptius ita dici pot. Per facta me sequat actio iformata mee passiõis exẽplo. Inchoata vo ꝓplatio maneat donec veniã pficiẽda cũ venero. Hec Aug⁹. In h itaq; ptz excellẽtia spualis deuotiõis t affectionis ad deũ in btũ ioãnem: quia sp ac iugit p ꝓmplationẽ ferebat in deũ Ebr: yſ. Quid est deo ex tota mẽte diligere nisi vt oẽs sensus deo vacẽt: sapia: intellect⁹: cogitatio: meoria. Qui g aliquẽ istorũ circa tpalia occupat: iã nõ ex tota mente deũ amat. Aug⁹. Min⁹ dñe te amat q̃ tecũ aliq̃d amat.

Scdo oñdit btũs ioãnes

singularẽ atq; mirabilẽ charitatẽ ad chm ppẽ excellentiã totalẽ exposituõis. Nã pter chi amorẽ totalit se tormẽtis t penis exposuit Cañ. viij. Fortis ẽ vt mors dilectio q: vicz ppẽ dei dilectionẽ hõ etiã contẽnit mortẽ. Olta vtiq; ppẽ amorẽ dñi tormenta sustinuit beat⁹ ioãnes parat⁹ etiã sustinere mortẽ. Fuit em fuiter flagellat⁹: exderisõe tonsurat⁹. In feruenti olei doliũ missus: in exiliũ relegat⁹: veneno potatus Ũñ sibi t Jacobo fratri suo dixerat dñs. Mat. xx. Calicẽ q̃dem meũ bibetis. Et sic dicẽ Aug. in q̃dã ser. ō btũ ioãne euãgelista Per calicẽ in scptura diuis passionẽ itelligimus vt illud. Pr si possibile ẽ trãseat a me calix iste. Idẽ ibidẽ. Si legim⁹ hystorias ecclasticas in q̃b⁹ refert⁹ q̃ ioãnes missus fuit i feruẽtis olei dolio: relegat⁹ q̃z i pathmos insulã fuerit: t venenũ biberit: videbim⁹ martyriũ animũ nõ defuisse t bibisse ioãnẽ calicẽ passiõis. Iz ꝓsecutor ei⁹ sanguinẽ nõ effuderit Hec Aug. Preterea gladi⁹ ille passiõis chri q̃ ptrãsiuit aiam marie ptransiuit t aiam ioãnis euãgeliste. Sicq; eodẽ martyriũ genere martyres effecti sũt ẽgo maria t ioãnes euangelista.

Tertio in ioãne apparuit

singularis atq; mirabil charitas ad chm ppẽ excellentiã fraternal dilectiõis. Fons q̃ in alto oriẽ de facili ad loca infima deriuat. sic amor si de deo plene t integre habeat deinde ad primũ derivat. Greg. Per amorẽ dei gignit amor primi: t p amorẽ primi nutrit amor dei. Ũñ. j. Jo. iij. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ t frẽm suũ oderit mendax ẽ Et io ibidẽ añ dr. Si diligamus inuicẽ de⁹ in nob manet t charitas ei⁹ in nob pfecta est Hec ibi. Apparuit aũt i btõ ioãne singularis atq; mirabil feruentissime charitatis affectio ad primos ꝓpter tria Primo ppẽ operosã impior⁹ conuersionẽ. Diligentissim⁹ em fuit ꝓuertẽdo ipios t aiaꝝ salutẽ procurãdo ex feruido ẽm alter helias. iij. Reg. xix. zelo zelat⁹ sum dño exercituũ Jpe em p totã asiã pdicans multas pplos ꝓuertit ad chm: nec domiciani timore q̃ iusserat eũ in feruentis olei doliũ mitti a pdicatione cessauit. Poterimus ãt palã ꝓtemplari ẽm feruidũ bietzlũ ad salutẽ aniaꝝ si ad meoriaꝝ reuocem⁹ illud qõ refert beat⁹ clemens sic in. iij. lib. hystorie ecclasticẽ inuenit. Ũñ vtiq; ḋã tpe apl's quendã iuuenẽ pulcrũ t ferocem ꝓuertit: t eũ cudã epo sub depositi nomine cõmendauit. Post aliq̃ tps recedens ille iuuenis fact⁹ ẽ princeps latronũ Apl's aũt ad epm rediens depositũ suũ reqsiuit. Cui ille de pecunia intelligeret t inde vehementer stuperet: dixit ei apl's. Juuenem illum a te repeto quẽ tibi studiose cõmendaueram. Cui ille ait. Pater scrẽ: in aiam meam tuus est t in tali monte cum latronib⁹ degit princeps eorum factus. Quib audiẽtis: ioannes vestem suam scidit t caput suum pugnis feriens. Bonum (inquit) tecum stodem animẽ fratris reliquit: Confestim igitur equum sibi parari iussit: t ad montem illũ intrepidus cucurrit. Quem cũ invenis ille inspexisset: p nimio pudore stari equum ascendit t velocius aufugit. Apostolus aũt eratis oblitus: viget calcarib⁹ equum t post tergum clamitat fugiens. Ut quid fili dilectissime fugis patrem et inermẽ senem? Ne timeas fili q: pte chm sto rationem reddam: t certe p te libenter moriar sicut pro nobis christus mortuus

est. Reuertere fili reuertere ꝙ dñs me mi// sit. Qui audiẽs cõpũct⁹ redyt z amarissi// me fleuit. Apl's aũt ad pedes ei⁹ pcidit et manũ necz ꝑsciam rancz p pniaz tã purga tã osculari cepit. Jeiunante igit z orãte p eo apl'o: venã sibi ipetrauit: nec eũz relict ꝙusqz eũ pfecte instructũ z in charitate fi// xum reddidit. ipmqz postmodũ in epm or dinauit. Hec ibi. Ecce ẽ feruidũ zelũ ha buit salutz aiaz. Zach. j. Zelat⁹ sum hieru salem z sion zelo magno. i. ecclìam dei.

¶ Scõo ꝓpter amorosam scꝑturaz condi tionẽ. In scꝑturz em suis maxie imoratur circa fraternã dilectionẽ. In epla em cano nica maxime hortak ad fraternã charitatẽ vt paret euidẽter intuenti. Ihc etiã sol⁹ in euãgelio scripsit pulcerrimũ illũ sermonez dñi quẽ discipulis fecit p⁹ cenã: in q̃ preci// pue eos hortak ad dilectionẽ mutuã. Vñ ibi hꝫ Jo. xiij. Mandatũ nouũ do vob vt diligatz inuicẽ zc. Et in eodẽ ser. Joã. xv. Hoc est pceptũ meũ vt diligatz inuicẽ zc. Et ibidẽ. Hoc mãdo vob vt diligatz iui// cẽ. Et iterz in eodẽ ser. Joã. xiij. In h cog noscẽt q: discipuli mei estz si dilectionẽ ha buerit ad iuicẽ. ¶ Tertio ꝓpt gratiosam discipl'oz monitionẽ. Sicut em testak hie ronym⁹: cũ ipe Joãnes vsqz ad vltimã se// nectutẽ Ephesi morarek: et vix ink discipu loz man⁹ ad ecclìam deferrek: nec pla ꝙba dicere posset: ad quãlibet pausã h dicebat Filioli diligite alterutz. Et interrogat⁹ a discipulis ꝙre sp eadez verba diceret: Re// spodit. q: pceptũ dñi est. z si solũ hoc fiat: sufficit. Qm em tot⁹ erat dilectiõe plenus tot⁹ charitate fernidus: ideo sp ꝺ amore lo qbat. Chrys. sup Mar. Quale coz habet vnusquisqz: talia ꝙba loqtur z opa facit.

¶ Patet itaqz in brõ Joãne excellẽtia cha ritatiue affectionis.

¶ Sequitur de excellẽtia declaratiue manifestationis.

Tertia ẽ excellẽtia declaratiue ma// nifestatõis. q̃ vicz singlariter z mi rabilr declarauit manifeste dñs ie sus specialẽ quã habuit dilectionẽ ad Jo// annẽ/z ꝯgratissim⁹ sibi foret feruoz chari tatz in ioane. Hoc aũt fecit de⁹ exaltãdo et honorificãdo illũ. Cant. ij. Sicut ma// lus inter ligna siluaz: sic dilect⁹ me⁹ inter filios. et Ps. Exaltaui electum de plebe mea. Exaltauit aũt z honorificauit specia liter dñs btm Joãnẽ triplici exaltatione.

¶ Prima est exaltatio ꝑulegiose magni// ficationis.

¶ Secunda est miraculose oparõis.

¶ Tertia est glìose conclusionis.

Prima est exaltatio priui

ulegiose magnificationis. ij. Paral. xvij. Magnificat⁹ est vsqz in sublime. Eccl. xv Exaltauit illũ apud ꝓrios suos. Magni// ficauit aũt eũ dñs specialr triplici ꝑulegio

¶ Primũ est ꝑulegiũ multiplicz collate di gnitatz. Cũ em dicat apl's Eph. iiij. De// dit chr̃s ꝙdã ꝙdẽ apl'os: ꝙdã aũt ꝓphas: alios euãgelistas: alios doctores z pasto res. Btũs ipe Ioanes dignitatem habuit singlor. Fuit em apl's: paret Mat. x. Fu// it ꝓpha: sic notak Apoc. j. Btũs q̃ legit z q̃ audit ꝙba ꝓphetie hui⁹ zc. Tãtoqz fuit ei⁹ ꝓphetia excellẽtior q̃ ꝓphetia esaie aut hieremie aut alicui⁹ ceteroz/q̃nto nouum testamẽtũ excellenti⁹ est veteri. Fuit etiaz euãgelista in euãgelij descꝑtione. Fuit pa stor z doctor p̃dicãdo z discurrẽdo p asiã: et nouũ scribendo epl'as suas canonicas. Fuit etiã martyr anio z volũtate. Fuit et ꝛgo puriss⁹. Põt etiam dici pr̃archa. i. ꝓncipalis pr̃. qz multos epos instituit q̃// bus ꝑerat. Petr⁹ damia. in ser. huius diei Quis in fructib⁹ q̃ alios nõ excellat: apl's sic̃dẽ est in epl'is: euãgelista in euangelio: ꝓpheta in apocalypsi: martyr etiã vtiqz fu it. et quo ceterz apl'is in carne pligi⁹ masit: eo durioza martyrij sustinuit torm̃ta. Hec ille. ij. Esdre. vij. Dedit ei rex gl'iaz q̃ in// uenisset gr̃az in oi dignitate. Hec ibi. Ha buit igit btũs Joãnes dignitates singlo// rũ ordinũ scrõz/tiã dignitatẽ angelicam ꝓpter pcipuã puritatẽ: z sapie z scie claritã tẽ atqz feruidã charitatẽ. Erat pfecto glo riosus Joannes vir seraphic⁹. i. ardens in amore dei. Eccl. xlviij. Surrexit q̃si ignis et verba illi⁹ q̃si facula ardebãt. Hec ibi. Habuit igit btũs Joãnes act⁹ hierarchi// cos/q̃ sunt: purgare: illuminare: z pficere. quos act⁹ angelis attribuit btũs Diony// sius li. de celesti hierar. Vt aũt euidẽti⁹ ap pareat excellentia dignitatz in Joãne pci// pue q̃ ad euãgeliste dignitatẽ: dicim⁹ sane Joãnẽ nedũ euãgelistã: sed z ceterz euan//

gelistz multo excellentiorē ꝓpter singularē diuīe sapie sublimitatē quā ex dñico pectore hausit sup illō recūbēs. Isiō. li. de obitu scōz. Joānes apls z euāgelista ꝯgo ele/ctꝰ a dño atqz inter ceteros magz dilectus q̄ etiā sup pectꝰ dñi magri recūbēs/euangelij fluēta de ipso sacro dñici pectoris fonte potauit: et q̄si vn⁹ ex quadrisi flumib⁹ ꝯbi di gram toto terraꝝorbe diffudit. Hec ille.

¶ Patet aūt excellētia sui euāgelij maxie ex trib⁹. ¶ Prio/qz ceterz sublimi⁹ descripsit. Alijs em euāgelistz ad scribēdū christi hūanitatē principaliꝝ intērz: Joānes ad scribendā z ꝯtemplandā ei⁹ diuinitatē pncipaliter ascēdit. Jdeo Ezech. j. figurat per aq̄lā: vbi dr. Et facies aq̄le desup ipoꝝ q̄tuor. Vñ Aug. li. de ꝯcor. euāge. ait. Alij tres euāgeliste sicut quālia gressibilia cum dño gradiunt in terra: qz ei⁹ tpalia edisserunt gesta. Joānes ꝯo sicut aq̄la cum dño volat ꝑ aera. Hec ille. Et Petr⁹ damia. in ser. Hanc supeminētē dīne sapie grām ex illo celesti gazophylacio in quo sunt omes thesauri sapie z scie dei abscōditi/ traxit. et nō imerito: vt q̄ carnis sibi ampurauit illecebras/celestiū epulaꝝ delitijs fruerꝛ. z illuc acie mētz attingeret q̄ nō ꝓpha: nō patriarcha: nō denicz q̄sqz ab ipo mōi exordio cognoscit aspirasse. hec ille. Possum⁹ traqz de illo dicere illud Pſ. Ascēdit super cherubin et volauit. Cherubin sic dicunt plenitudine scie. Ascēdit igit Joānes super cherubin z volauit. Quia vt dr Orig. sup illo ꝯbo In pncipio erat ꝯbū, Joānes theolog⁹ oēm creaturā visibilē z inuisibilē supat z oēm intellectū penetrat z deificatus in deū se deificantē transit. Jdē ibidez Diuinissim⁹ Joānes in pectore intime veritatz omnē supgressus creaturaz vltra oē creatū celū in paradisso paradisoꝝ/ h̄ est in causa oim pma audiuit vnū ꝯbū ꝑ qō oia facta sunt/qō ei licuit hoib⁹ pdicare. Hec ille. Et Aug. dr q̄ si alt⁹ intonuisset: tot⁹ mūdus capē nō potuisset. ¶ Scō patet sui euangelij excellētia: qz descripsit ceteris subtili⁹. Differt aūt subtilitas descriptiōis a sublimitate. qz sublimitas importat altitudinē materie descpte. subtilitas ꝯo ige niositatē modi describēdi. Vñ etiā de ifimis pōt fieri subtilis descriptio. Scripsit itaqz brūs Joānes ceterz subtili⁹. qz vt pater in euāgelio suo vbi etiaz eadē mysteria cū alijs tractat/multo subtilius z pfundi⁹ q̄ alij scribit. Et hec describēdi subtilitas etiam figurata est ꝑ faciem aq̄le Ezech. j. Aq̄la em cū hoc q̄ in altū volat hz acutissimū visum: sic q̄ solē in rota sua intuet/ beratz oculis intuef: vt dr Aug. li. de moribꝰ eccl̄ie. Dispositio aūt ad sic subtiliter pfunde ꝯtēplāda sacra mysteria fuit ipso Joāne/carnis illibatio z virginalis mūdicia. Scōz em phos Jrioz Jrie sunt causa. Lasciuia aūt carnalis inducit intellectū debetudinē z impedit celestiū ꝯtemplatiōz vt dr Greg. xxxj. moral. Jdeo ꝑ oppositū cōtinētia carnis z castitas disponit ad intelligētie subtilitatem. ¶ Tertio patet sui euāgelij excellētia: qz descripsit ceterz perfecti⁹: supplēdo vicz q̄ ab alijs fuerat omissum: sm q̄ dr Hiero. li. illustriū viroꝝ. Et hoc in trib⁹. Prio qz a ꝑte Joānis surrexit error: hebionitaꝝ q̄ dicebāt christū hominē purū, z sic aū mariā nō fuisse. Joānes aūt in pncipio sui euāgelij oñdit diuinitatē christi in q̄ eternaliꝛ pcessit mariā. Scōo quia cum Joānes legisset matthei: marci: z luce euangelia/approbauit ea. verūtñ timō hystoriā christi texuerāt q̄nt ū ad illū annū in q̄ passus est: vicz post Joānis baptiste incarceratiōnē. Joānes ꝯo narrauit etiā gesta supioris anni anteqz Joānes baptista incarcere includerek. Tertio qz solus ipe scripsit pulcerrimū illū sermonē quē discipul⁹ fecit dñs de charitate post cenā. Refert aūt de linādus q̄ cum Joānes euāgelij⁹ esset scripturus: pr⁹ indixit ieiunij⁹ vt orarēt se dignā scripturū. Fert aūt ipm ꝑ illo loco secretissimo in q̄ diuina scripturus secesserat orasse/vt nullas huic insistēs opi ventozū ibi aut imbriū iniurias pateret. Hanc q̄ eidē loco vsqz hodie reuerentiaz elementa seruare dicunt. Hec helinan. ¶ Secundū pulegiuz q̄ dñs spēal⁹ eū magnificauit: ē pulegiū singularz mōstrate familiaritatis. Hic em ad dñi secreta admittebat. hic cū petro z iacobo trāsfiguratiōnez dñi vidit Mat. xvij. hic cum eisdē christo astitit in pce resuscitatiōe Mat. v. Jrē cū eis christo associauit qñ hortū intrauit ad orandum post cenam Mat. xxvj. Sed vltra hec oīa

hic solus est q̃ familiariter recubuit sup pectꝰ dñi in cena: et q̃ssuit a dñõ di. Dñe q̃s est q̃ tradet te: vt patet Joã. xiij. Petrus damia. vbi s. O incõgabilẽ viz: pfert verbũ in mediũ z totꝰ tacet senatꝰ apostolorꝝ. tacet lingua q̃ clauis facta ẽ celorꝝ. silet andreas q̃ ipsi fratri ad fontẽ vite puius fuit Nõ psumit os apire philippꝰ q̃ dũ patrez sibi poscit ostendi/pfunda mysteria indiuidue dinitatis audiuit. Joãnes in se cõdiscipulorꝝ psona suscepta consultor accedit. Hec ille. Hic itaq; ille est q̃ solus recumbens supꝰ pectꝰ dñicũ a dño tacite edoctꝰ ẽ q̃s eũ esset traditurꝰ. Sicq; recũbẽti reuelata sunt secreta celestia: de q̃bꝰ postea docebat. j. Jo. j. Q̃d fuit ab initio: q̃d audiuimꝰ: z q̃d vidimꝰ z manꝰ nr̃e ꝓtrectauerũt de vbo vite z vita manifestata est z vidimus z testamur et annũciamꝰ vob̃ vitam eternã q̃ erat apud patrẽ z appuit nob̃ z c̃. O singularẽ sũmi dñi familiaritatem. O admirandã erga Joannẽ saluatoris dignitatẽ. Dulcit em eũ in sinu suo detinet z cor ei⁹ sue sapie lumine intimꝰ illustrat.

Hoc est igitur secundum priuilegium z c̃.

¶ Tertiũ est ꝓuilegiũ maternalis cõmendate ꝑginitatiz: qm̃ vicz chr̃s in cruce moriens/matrẽ audiẽs flentẽ z eiulantem/eã dilecto suo Joanni cõmẽdauit. Videbat dñs matrẽ suã paupeculã: desolatã: meroze ꝓfectã. Clamabat em̃ vt existimare possumus voce q̃rula ad dũm di. O fili dulcissime. O fili amãtissime: video te i cruce deficientẽ: cerno te dolorose morientez: ad quẽ ꝓfugiã: q̃s mihi solatium dabit: O fili mi domũ nõ habeo: pecunias nõ possideo: diuitias nõ teneo. Tu mihi thesaurꝰ eras: et ecce in cruce morerz. O sapientissime fili responde mihi: loq̃re afflicte mr̃i tue. Audi nunc o ioanes q̃d de te loquit dñs. Tunc em̃ dixit matri sue de ioane. Mulier ecce filius tuus. Et tu ioannes: ecce mater tua Tibi eã cõmẽdo: tu illã adiuua: z ei in suis tribulatiõibꝰ loco meo assiste. O q̃bo/norabile ꝓuilegiũ: maximũ vticq; atq; dignissimũ. Nõ bẽbat ꝓfecto in mũdo dñs q̃q; charꝰ matre sua. Et hãc benignissime ioãni cõmẽdauit: eãq; matrẽ ipsius: z q̃m eiꝰ filiũ statuit appellari. Hic est itaq; virgis matrz dei legaliꝰ filiꝰ. Peperat vticq; dñm naturalẽ filiũ suũ in letitia z gaudio. sed hunc ab imperatore summo in cruce suspenso in angustia cordis z dolore maximo suum esse filium legalẽ audiunt. Hunc sup gularem sacre sue virginitatis custodem accepit. Et vt ỏt Hieron̄. Pudicicia, virginis nulli discipulorꝝ recti⁹ q̃ virginũ cõmẽdata est: vt esset ad inuicez grata societas z floridus aspectus. Hec ille.

Secũda est exaltatio miraculose opationis. Ps. Scitote q̃ dñs sanctũ suum mirificauit. Et hoc pcipue factũ est tripliciter. ¶ Primo in piculoꝝ mortis euasione. A domiciano nãq; crudelissimo tyrano ad vrbẽ vocatus z in feruẽtis olei dolio̅ missus inde illesus exiit Et inde ab ipso domiciano fuit in exiliũ relegatus Hic domicianꝰ ꝑm Suetoniũ: eutropium: Orosiũ: z iudã/libro de tẽporibꝰ. fuit Vespasiani filius et frater iunior Titi. q̃ (mortuo Tito) in imperiũ sublimatus est. et in principio q̃dem ostendit se moderatũ valde: simulans etiam se diligere studia poetarũ z reficiens bibliothecas. z ita videbatur horrere cedes: vt ne boues q̃dem immolari mãdauerit. In fine tamẽ seuerꝰ immanis z crudelis z seuus apparuit. Naz senatores nobilissimos z multos cõsulares suos occidit. Et ꝑm Eusebiũ libro. iij. ecclesiastice hystorie: ꝑsecutus est z christianos z iudeos. et ꝑm Orosium se deum ꝓmisit appellari. Et in cunctis karus suarũ primordijs dicebat: Deus et dominꝰ vester domicianus. Hic ꝓpter odium tandem a cubicularijs suis occisus est anno etatis sue xlv. Hec incidentaliter de domiciano dicta sunt. Sed ad Joannẽ redeamus q̃ nedum semel mortis euasit piculum: sed data sibi veneno ex quo etiam iam corã ipso alij duo mortui fuerant: facto signo crucz post eius sumptionem prorsus incolumis permansit. ¶ Secũdo fecit mirabilia in naturarũ transformatione. Fragmenta enim gemmarũ in integritatem plenarie repauit. Virgas etiam a silua delatas in aurũ purissimũ z minutos lapides in marg litore sumptos/ in gẽmas verissimas atq; preciosissimas conuertit. ¶ Tertio in mortuoꝝ suscitatiõe. Cũ em̃ post mortem

domiciani ephesum remeasset diuisianā si/bi deuotā quā defunctā inuenit suscitauit. Item iuuenē quendā q mortuus efferebatur ad vitam redire impetrauit: q suscitat⁹ cepit narrare qō viderat circa statū duoꝝ iuuenū q ioannē secuti fuerant: sz ab eo recedere voluerant. Ite tactu tunice sue: duo illi q veneno mortui fuerant ad vitā sūt reparati. Hec t alia miracla vide i legēdis

Tertia est exaltatio gl̄io/se ꝛclusiōis. j. Re. y. dic̄ dn̄s. Quicūqꝫ honorificauerit me gl̄ificabo eū. Fuit aūt mirabilis multū singularꝫ ꝯ t gl̄iosa ꝛclusio siue ꝛsūmatio vite sue. Et p̄sertim ꝓpt̄ tria

¶ Prio ꝓpt̄ mirabilē trāsmigrationē. Nā cū essz anno⁹ nonagintanouē: apparuit ei dn̄s: di. Veni dilecte mi ēps est vt cū fratribꝫ tuis gaudeas: ēps est vt labor⁹ tuoꝝ gl̄iosum fructū ꝓcipias. Cū aūt post eū ire vellet ioānes: dixit ei dn̄s. Nūc nō venies sed seq̄nti dn̄ica. Sequēti itaqꝫ dn̄ica cuz a p̄mo pullo⁹ cantu ꝓp̄o in eccl̄ia ꝛuocato p magnā diei partē p̄dicasset: demū in fouea quā iuxta altare fieri iusserat q̄draz descēdit: di. Dn̄e iesu gr̄as ago tibi q̄m a te dulcit̄ inuitat⁹ ad te venio. Scis enim q̄m ex toto corde desiderabā te. Tunc itaqꝫ sū p eū tanta lux emicuit q̄ null⁹ ibi respicere poterat. Recedēte ꝓo lumie fouea māna plena inuenta ē. Et ꝓterea dixerūt alīq q nō ē mortu⁹ sz dormit in sepulcro. Hꝫ accidētes signū: q̄ in illo sepulcro videk scaturire māna t surgere p modū ebullitionis. Dicūt ei hꝫ ex eⁱ anhelitu fieri: hꝫ ꝛfirmāt ꝓbo saluatorꝫ di. Sic eū volo manere donec veniā. Et exemplo moysi quē etiā dicūt sub era dormire. Alij aūt dicūt q cū enoch t helia in paradisū translat⁹ est. Et q̄m sz apl̄m Heb. ix. statutū ē hoib⁹ semel mori. Hꝫ dicūt cū circa finē mūdi p chr̄o passurū: vñ exponūt dictū saluatoris Sic eū volo manere donec veniā. s. ad iudiciuz. Hec aūt opia reꝓbat Aug. in omek. hom. q̄ qō dr̄ a saluatore de ioāne: dr̄ tāqꝫ ꝓuilegium seu bñficiū spēale sibi ꝛcessum. Non esset aūt ꝓuilegiū imo magz ioānis detrimētū si tādiu a diuina fruitione retardarek: alijs apl̄is jā existētib⁹ i gl̄ia De māna aūt i eⁱ sepulcro scaturiēte dicit August. q hꝫ accidit vt ꝓpter hoc specialiter cōmendetur quē nō cōmēdat martyrium: vel ob aliam causā nob ignotā. Ad ꝓbū ārchi di. Sic eū volo ma. tē. Dicēdū fm Aug. q chr̄s sic rūdit ad ꝓba petri petentis eum habere sociū in p̄latiōe t martyrio. q. d. Nolo eum mori p martyriū nec hīe p̄latiōis officiū i regimie vniuersal' eccl̄ie: sz volo eū manere in q̄ete ꝛēplatiōis. donec veniā: nō ad iudiciū in fine mūdi: sz q̄ntū ad vocādū ipm ad celestē gl̄iaz de statu hui⁹ mūdi. Scdo mirabilis atqꝫ singularꝫ t gl̄iosa fuit vite sue ꝛclusio ꝓpt̄ dolorꝫ exclusionē. qō testat Hiero. in ꝓlogo sup Joā. di. Hic est ioānes q sic̄ fuerat a corr.uptōe carnis extraneus: ita t a dolore mortꝫ fuit alien⁹. Hero ille. ¶ Tertio ꝓpt̄ corp̄is gl̄ificationē q verisimilit̄ credit. Nec em̄ credibile videk q dn̄s min⁹ honorauerit ioānē post hui⁹ vite trāsitū q̄s alios apl̄os. imo credibile videk q magis cū p ceteris eū i terris honorauerit t ei marie familiaris exiterit: matris sue custodē eū istituerit atqꝫ ei⁹ filium dici voluerit: cū etiā ipe ioānes ꝓgo sp̄u risim⁹ fuerit t acceptissim⁹ chr̄i minister et discipul⁹ sup ceteros dilect⁹. Cū ḡ ceteroꝝ apl̄oꝝ corpa in magna reuerētia habeant i terris: nō videk verisimile ꝓgineū ioānis corp⁹ oi honore puari. Cū ḡ sibi null⁹ honor exhibeak i terris nec eius habeak notīcia credēdū ē videk ipm honorari in celis. Pie itaqꝫ credere possum⁹ q̄m piter cū ipo redēptore t sacratissima maria et⁹ mr̄e gaudet i celis iā duplici stella laureatus gl̄oria sz corp⁹is t anime. Vñ dicit Hiero. in ser. de assumptione virginis marie Nō nulli astruere volunt mariā iam resuscitatā tam t beata cum chr̄isto imortalitate i celestibus vestiri. Quod et de beato ioanne euangelista eius mistro cui virginī a chr̄o virgo commissa ē plurimi asseuerāt. Hec ille. Patet igitur ex dictis singularis atqꝫ admiranda beatissimi Joannis excellentia que nos ad eius reuerentiā deuotiores atqꝫ magis affectos reddere debet vt sic eius meritis t precib⁹ gr̄am illaz a deo cōsequmur q̄ eum toto corde diligere t ab eo sic dilgi mereamur vt ad sue maiestatis iugem contemplationē pertingere valeamus: Amen.

¶ De sanctis Innocentib⁹ Sermo

Sine macula sunt añ thronū dei Apoc. xiiij. Possumus distinguere triplicem thronū dei. Primus ē thronus iusticie vindicantis. Ps. Sedisti sup thronū q̄ iudicas iusticiā. Idē Parauit i iudicio thronū suū ꝛc. Hoc mō sunt pcōres añ thronum dei Ps. Vultus dñi sup facientes mala ꝛc. Hi non sine macla sūt añ thronū dei. Prouer. xv. Infernus ꝛ pditio coꝝ dño q̄to magis corda filioꝝ hoim Hec ibi. Scōs ē thronus gr̄e gratificantis. Heb. iiij. Adeamus cū fiducia ad thronū gr̄e vt miam ꝓsequmur. Hoc mō sūt penitentes ꝛ iusti viatores añ thronū dei dicētes illō ps. Prosternamus coraz dño q̄ fecit nos. Tertius est thronus glie glificantis. Apoc. vij. Salus deo nr̄o q̄ sedet sup thronū. Hoc mō sunt bti añ thronū dei. Apoc. vij. Oēs angeli stabāt in circuitu throni Et hoc mō añ thronū dei nullus esse pt nisi sine macula. Jō de btis dr Apo. vij. Hi sūt q̄ venerūt ex magna tribulatione ꝛ lauerūt stolas suas ꝛ dealbauerūt eas in sanguie agni: Jō sunt añ thronū dei. Hec ibi. Jō bñ dr Matt. v. Beati mūdo corde qm̄ ipi deū vide. Et de innocentibus sanctis dicim⁹ qm̄ sine macula sunt añ thronū dei. Jō ꝛ de oīb⁹ beatis dicere possumus. Solennitatē itaq̄ beatoꝝ innocentiū q̄ sine macula sunt añ thronū dei cū ꝑcipua deuotione celebrare debem⁹ maxie ꝓpter tria.

Primo ꝓpter sue ꝓditiōis dignitatē qm̄ vicz sine macula sunt añ thronū dei

Scōo ꝓpter sue passionis q̄litatē ꝓpter quā vicz sine macula sunt añ thronū dei.

Tertio ꝓpter sue ꝓuersiōis nūerositatē qm̄ vicz in magno nūero sūt sine macula ante thronū dei.

Primo itaq̄ celebranda est deuote sctōꝝ innocentiū solēnitas ꝓpter sue ꝓditionis dignitatē q̄ sine macla sunt ꝛc. Sap. iij. Jnuenit illos dignos se. Hec aūt dignitas precipue considerada est triplex.

Prima est dignitas innocentiaꝝ puritatis.

Scōa est dignitas ꝑginaꝝ castitatis

Tertia est dignitas spēalis ꝓpinq̄tatis.

Prima igit̄ ē dignitas ꝛc. Innocentiaꝝ vtiq̄ puritas multū est a nobis amāda: multū desiderāda ꝛ multū veneranda qm̄ sine ea i celestē ciuitatē nēo poterit introire Apoc. xxj. Non intrabit i eā aliq̄d coīnq̄natū. Et ps. Quis ascendet in montē dñi aut q̄s stabit in loco sctō eius? Innocens manib⁹ ꝛ mundo corde ꝛc. Et iterꝝ. Dñe q̄s habitabit in tabnaculo tuo aut q̄s requiescet ꝛc. sequit. Qui ingredit sine macula ꝛc. ꝓpter q̄ etiam dicebat dñs. Matt. xviij. Amen dico vob. Nisi conuersi fueritis ꝛ efficiamini sic puuli nō intrabitis i regnū celoꝝ. Vbi Hiero. in omel. Sic̄ parvul⁹ nō ꝑseuerat in iracundia: non lesus meminit: non videt pulcrā mulierē delectat: nō aliud cogitat ꝛ aliud loq̄tur: sic ꝛ vos nisi talē habueritis innocentiā ꝛ animi puritatē regna celoꝝ nō poteritis intrare Hec ille. Et bis ꝓpter qm̄ nob⁹ multū amanda est ac veneranda innocentiaꝝ puritas. ꝓpter q̄ etiā a nobis honorandi atq̄ laudādi sunt ipi bti innocentes. Sed notandū est triplicē esse innocentiā. Prima est innocentia originaꝝ in q̄ creat⁹ fuit adā a q̄ tñ per pctm̄ cecidit. Hanc innocentiā solus chr̄s cū maria mr̄e sua habuit ꝛ seruauit: q̄ soli ꝑ ab originali pctō exempti sūt. Scōa est innocentia naturaꝝ q̄ scz nō discernit culpā: Jō nec ei imputat aliq̄d ꝑ culpa. Hoc mō oēs pueri añ annos discretionis innocentes dicunt. Tertia est innocētia virtualis q̄ est ꝑ gr̄am assecutā ꝛ ꝓtutes: talis erat innocentia Iob q̄ erat vir timēs deū ꝛ post flagella retinēs innocentiā Job. j. De hac innocentia dic̄ ps. Custodi innocentiā ꝛ vide equitatē ꝛc. Jrē. Non ꝓuabis bonis cos q̄ ambulāt in innocentia. Jsti q̄ pueri ꝛ nō habuerint ꝑmā innocentia q̄ i originali pctō nati sunt: scōam tñ habuerūt ꝛ tertiā. Vñ de scōa dicit Seuerian⁹ in ser. huius diei. Quoꝝ lingua tacuit oculi nihil viderūt: nil audierūt aures: man⁹ nihil fecerūt: ꝛ q̄b⁹ null⁹ est act⁹ culpe inde susceperūt mortē. Hec ille. Tertiā etiā innocētiā habuerūt etsi nō actu tñ habitu diuia gr̄a mentes coꝝ ꝓficiente. Vñ Aug. in ser. huius diei. Sic̄ sacratissima pūtis diei festa manifestant q̄ tū ꝫ bonos pueros iniquitas abundauit: tanto in eis gr̄a diuine bñdictionis effulsit. Hec ille. Recte igitur ō ipis dicemus, quoniā sine macula sunt añ

thronum dei.

Scda ē dignitas virginal'

castitatis. Apo. xiiij. Hi sunt q̄ cū mulieribꝫ nō sunt coīnq̄nati ꝓgines em̄ sunt ⁊c. Prosp̄ q̄ etiā ibidē dr. q̄ cantabāt canticū nouū añ sedē dei. In q̄ cantico ꝓtemplā de sunt tres gaudioſe ꝓditiones q̄ in eodē textu eccl'e hodierne dank intelligi. Prima est ꝓditio nouitatꝫ. vñ dr: canticū nouum. Istud q̄ppe canticū est gaudiū q̄ hūt de incorrupta carnis ⁊ mentꝫ integritate deo p̄ martyriū ꝓsecrata. Nunq̄ em̄ antea fuerat sic ꝓgitas dedicata Ps. Cantate dño canticū no. Scda est ꝓditio singularitatis. Vñ ibidē dr. Et nemo poterat dicere canticū nisi illa centū q̄dragintaq̄tuor milia. Sup q̄ dr Beda, hoc canticū ceteri electi audire possunt ꝛz dicere neq̄ant. q̄r per charitatē q̄dez de eoꝝ celsitudine sunt leti q̄uis ad eoꝝ p̄mia neq̄q̄ assurgant. Hec ille. Tertia est ꝓditio melodioſe amenitatis. Vñ ibidē dr. Et vocē quā audiui sicut citharedoꝝ citharizantiū in citharis su. Hec ibi. Pz itaq̄ qm̄ nouo q̄dā singulari ac melodioso gaudio gaudent sancti innocentes in celesti regno p̄ suā ꝓginalē castitatem spēaliter chō ꝓsecratā. p̄ q̄ bene ō ipis dicimus: quoniā sine macula sunt añ thronum dei.

Tertia ē dignitas special'

p̄inq̄tatis quā vicꝫ habebāt ad christum Erant em̄ cīues ⁊ cōtribules sui. Sic ei chīs erat bethleemita (vt ptz Luc. ij. natꝰ vicꝫ in beth'eez) sic ⁊ isti pueri bethleemite fuerunt. Erāt em̄ in bethleē ⁊ in finib' eiꝰ vt ptz Mat. ij. Aug. i ser. Btā es o bethleem terra iuda q̄ herodis regꝫ imanitatē in pueroꝝ extinctione p̄cussa es q̄ sub vno tpe candidatā plebē in bellis infantie deo offerre meruisti. Hec ille.

Secundo celebranda ē solennit̄ sanctoꝝ inocentiū festiuitas p̄ter sue passionis q̄litatē Aug. in ser. Hodie frēs dilectissimi illoꝝ infantiū natalez colim⁹ q̄s ab herode crudelissimo rege interfectos eē cuāgelij text⁹ eloquit̄. Et ideo cū sūma exultatiōe gaudeat terra nr̄a celestiū mīrtū ⁊ tantaꝝ parēs fecūda virtutū Hec ille. Circa passionē aūt ipoꝝ p̄cipue ꝓsiderāda ē triplex q̄litas q̄ nros dz alios ad spēalem ch̄oꝝ reuerentiā inducere

Prima est q̄litas p̄cioſe causalitatis.
Scda est q̄litas gl'ioſe p̄ritatis
Tertia est q̄litas dolorose acerbitatis

Prima igitur est qualitas

p̄cioſe causalitatꝫ. Multis de causis p̄alicꝫ fieri martyr. s. p iusticia vt abel: p lege dei vt machabei: p assertiōe veritatꝫ vt elias ⁊ hieremias: p redargutiōe p̄cūt ioānes baptista: p salute ꝓp̄ vt chīs: p fide ⁊ noīe chīi vt stephan⁹: p libertate eccl'e vt thomas cantuarien⁹: p ipso chō seu loco chīi sic isti pueri q̄ etsi nō loq̄ndo: morīdo tñ chīm testificati sunt ⁊ q̄si in q̄libet eoꝝ trucidat⁹ ⁊ occidit chīs. Nā herodes occidēs eos solū chīm q̄rebat occidere. Ant̄. Jā extūc bone iesu pati cepisti. Non soluꝫ aūt illā infantie tue vexationē in teipo pertulisti: sed etiā mortē in pusillis tuis excepisti: Hec Ant̄. Ut aūt breuit̄ narrem⁹ q̄liter pro chō trucidati sunt infantes isti: sciendū q̄ herodes postq̄ vidit se illusum esse a magis: ꝓposuit oēs pueros de bethleē interficere ne puer iesus sibi īcognit⁹ euaderet. Leo papa in s. de epiph. O ceca stulte emulationis impietas q̄ perturbandū putas diuinū tuo furore ꝓsiliū. mors chīi nō est tp̄is tui: añ condendū ē euāgeliū: añ predicandū regnū dei: añ sanitates donāde añ sunt facienda miracula. Cur q̄ alieni futuꝫ ē opis tuivis eē crimis: ⁊ nō habenti rus effectū sceleꝫ in solū te reatū p̄cipitas voluntatꝫ: Hec Leo. Impedit⁹ aūt fuit herodes ab executiōe sui ꝓpositi p aliq̄ ips vt dic̄ Aico. de ly. q̄ a cesare augusto p epistolā citat⁹ ē accusatōib⁹ filioꝝ r̄nsur⁹ Cūdo aūt roma ⁊ remanēdo in curia vn⁹ anni tp̄s ⁊ vltra exposuit. In regno aūt cōfirmat⁹ ⁊ ō filios p se sniam obtinēs: vt vicꝫ filij sui sibi obedirent ⁊ cui veller ille regnū dimitteret, ex ꝓfirmatōe fact⁹ audacior: reuersus q̄ q̄erso ꝓcepat anio ꝑficere voluit. Et vide maligniratē ei⁹ ⁊ animi dolositatē, q̄m vt puꝫ chīm q̄deret oēs pueros q̄ erant in bethleē ⁊ in oib⁹ finib⁹ ei⁹ occidi iussit a bimatu ⁊ infra. i. biennes ⁊ infraꝰ q̄s ad vnius diei infantes. q̄ sic dic̄ Aug. ser. de innocentib⁹. Timebat ne puer cui sic dera famulabanꝫ paulo supꝰ vel infra etatē speciē suā transformaret. Hec Aug⁹. Mā

itaq; sic p chr̃o occisi sunt infantes isti. Jō vt dicit Aug̃. in ser. Dignū est interfectz p chr̃o infantibus honorū ipendere cerimonias nō dolor̄ sacramentz̃ vare vota nō lachrymis q; ipe fuit illis cā pene q extitit et corone. Hec ille.

Scda est qualitas glīose

positatis. Chrys. Jnfantes p chr̃o mortui pmi chr̃i martyres extiterunt: t pfecte laudis martyrū ꝓsequunt. Hec ille. Ulñ dicunt pmitiet flores martyr̄. Apo.xiij. Hi empti sunt ex oib̃ pmitie deo t agno. Et Aug. in ser. Jure dicunt martyrū flores ḡs in medio frigore infidelitatz exortos velut pmas erūpentes ecclie gēmas q̃dā pſecutionis pruina decoxit. Hec ille. Joannes eps in ser. hui⁹ diei Chr̃s oñdit futurā fecundissimā messē dñi in semie tanta exhibuit vbertatē. Hec ille. Fuerūt q̃p pe glīosi innocētes sic nouelle plantatões exuberantis ecclie.

Tertia est qualitas dolo

rose acerbitatz̃. Crudelis pfecto plurimū atq; dolo. Ista fuit puloꝝ innocētiū occisio pter etatis sue teneritudinē. Nā lactētes t int̃ maternas māmillas existentes int̃fecti sunt. Seuerian⁹ in ser. hui⁹ diei. Jnde susceperunt mortē q̃ viuere nescierūt. q̃ bus apud herodē solū q; nati sūt h̃ fuit crimen. Hec ille. O q̃ irrationabile q̃ crudele fuit illud herodis impij̃simi edictū. vt innocentes pulos lactentes adhuc t tenellos sic iuberet trucidari: t incipientes viuere sic crudeli morte perimi. O q̃ lugubrz̃ q̃ dolorosa occisio. Rapiebant vtiq; pulli alij a maternis pectorib̃: alij a cunabul̃: alij a parentū manib̃: alij a paternis domib̃ in q̃b̃ ludētes ambulabāt. Et sine vlla pietate ab impijs t furibundis lictorib̃ vel pticbant ad muros: vl̃ gladio: vl̃ strictis in gutture manib̃ suffocabant. Videres tunc in terra iacentia corpa pulor̄. vi disses tūc terrā sanguine puerorū madefactā: videres mīres in q̃libet domo sparsis crinib̃ tā horrendū flagitiū lachrymis et vlulatib̃ deplangentes. O q̃nta moueri dz̃ compassiōe animꝰ audientiū in tā lugubre t dolorosū spectaculū. Tunc itaq; impletū est qđ dictū est p hieremiā pphetam Vox in rama audita ē, ploratus t vlulat⁹ multus rachel plorās filios suos. Ubi vt dicit Hiero. q; nō sumit rama p noie loci q̃ est iuxta gabaa: sz rama excelsū interpretz̃ vt sit sensus. Vox in rama audita est. i. lōge lateq; dispersa in excelso. ploratꝰ z vlulatus ꝛc. fm Chrys. sup Mat. Ploratus fletus pulor̄ dr. vlulat⁹ ꝓ significat matrū lamentū. Pōt etiā dici q; vox audita ē in rama. i. in excelso q; oppressio t interfectio innocentiū vsq; ad celū ꝑ oppressores t interfectores clamat. Juxta illud Gen. iiij. dic dñs ad cain. Quid fecisti. Vox sāguinis fris tui clamat ad me de terra. Cū aūt bethleē esset sita in sorte iude q̃ de lia descēderat t nō de rachel: iō fm Hiero. intelligendū ē q; rachel dr. plorare filios de bethleē tanq̃ suos: siue q; ibi fuit sepultra. Gen. xxxv. t rōne sepulture dicta mr̃ bethleē t habitantiū in ea: siue q; iuda t beniamin q̃ de rachele natus est due tribꝰ iūcte erant. et herodes ꝓceperat nō solū i bethleē interfici pueros sz t ī oib̃ finib̃ eius. Ulñ cū occisione eor̄ de bethleē intelligimus multos t de beniamin fuisse occisos. Hec fm hiero. Ptz itaq; qm̃ crudel fuit t dolorosa sctor̄ puerorū occisio ꝓp etatz̃ teneritudinē. Sed q; difficultas esse videt q̃liter nūerari possint hmōi pueri int̃ martyres. cū em̃ nōdū h̃ent rōnis vsū. nō fuit eor̄ passio voluntaria t sic nō fuit ibi aliq̃s actus ꝓtuosus. t p ons nullū ibi fuisse videtur meritū. Dicendū q; de merito t premio ipor̄ tres sunt sñie. Prima est falsa et irrationabilis q̃ dicit eos nihil meruisse occisos ꝓpter rationes predictas. Sed cōtra hanc sñiam est auctoritas vniuersalis ecclesie que hos colit pro sanctis t in Sanctorum t in martyrū numero eos confitet Aug⁹ in ser. hoc. Alior̄ siquidem preciosa mors martyrū laudem in confessione p̃meruit hor̄ in consūmatione complacuit: quia in incipientis vite pmordijs ipse eis occasus initiuz glorie dedit qui pſentz̃ misērie terminū posuit: quos herodis impietas lactentes matrū vberibus subtraxit. Hec ille. Jdem sermone de epiph̃. O parvuli beati modo nati nunq̃ tentati. nondum luctati/iam coronati/etsi non habebatis etatem qua in christū passurum crederetis. tamen carnē habebatz̃ in q̃ p chr̃o passuro passionem sustinerez̃. Hec ille.

Ser. de scīs Innocētibus.

Scōa est sīa infirma ⁊ debilis. Sicut em̄ ōr Tho. ij. ij. q. cxxiij. Quidā dixerūt ꝯ innocētib⁹ miracl'ose accelerat⁹ sit vsus liberi arbitrij: ita ꝙ volūtarie martyrium passi sunt. Sed h̄ nullibi aut̄ticū h̄z: ideo tanq̄ debiliter fundatū ꝓtēnit. qz vt dicit Hiero. ad paulinā. Q̄ō de scīptur⁹ auctoritatē nō habet: eadē facilitate ꝓtemnit. q̄ pbat. Tertia ē sīa vera ⁊ rōnalis: sm̄ quā ōr sc̄ūs Tho. vbi s. q. mart⁹ gl'iaz quā in alīs volūtas ꝓpria merek: illi puulo ꝓ chr̄o occisi ꝙ dei gr̄am sunt assecuti. Nā effusio sanguis ꝓpter chr̄m vicez gerit baptismi. Ēt sicut puerꝫ baptizat⁹ ꝙ gratiaz baptismalē meritū chr̄i opat ad gl'iam: ita ⁊ ist⁹ ꝓ chr̄o occisis opat ad martyrq cozonā ꝓsecrādā. vñ Aug. i ser. de epiph. ipos alloquēs innocētes ait. Ille ō vīa cozona dubitabit in passiōe ꝓ chr̄isto qui etiam puulo baptismū ꝓdesse nō exīstimāt. Hec ille. Et Bern̄. ser. hui⁹ diei. Ille ꝙ chr̄isto trucidatos infantes dubitet cozonari qui regeneratos in chr̄o nō credit int'adoptionis filios generari. Sic̄ itaq̄ tūc circūcisio/nūc ꝓ baptism⁹ sine vllo ꝓprie voluntat⁹ vsu sufficit ad salutē: sic ꝓ chr̄o ꝙscep̄ martyriū illis sufficere ad sanctitatem. Hec ille. Ideo ōr Seuerian⁹ in ser. hod. Chr̄s ñ despexit suos coetaneos milites sed puexit/q̄b⁹ dedit aū triūphare q̄ viuere/q̄s fecit capē sine certatiōe victoriaz/q̄s potauit cozonis anteq̄ mēbris. Hec ille. Et Eusebi⁹ in ser. hui⁹ diei. O q̄ felicit̄ nati q̄b⁹ in ꝓmo nascendi limine eterna vita obuia venit. imaturi q̄dem videnk ad mortē: sed feliciter moriunk ad vitam Hec ille Patet itaq̄ sue passiōis q̄litas ꝓpter quaz sine macula sunt aū thronū dei.

Tertio solēniter celebrare debem⁹ scoz innocentiū festiuitatē ꝓpk sue conuentiōis ⁊ nūerositatē. sunt em̄ in magno nūero. qz sic patet Mat. ij. Iussit herodes occidi oēs pueros generalr q̄ erāt in bethleē ⁊ in oīb⁹ finib⁹ ei⁹. Si g̃ festū vni⁹ sc̄i solēniter est celebrādū: q̄d dicem⁹ de festo tot martyz: Etsi laudādus est vn⁹: q̄nto magꝫ tāta mlt'itudo: Etsi ꝓces vni⁹ ꝓnob audit dñs: q̄nto magꝫ oratione et̄ate cōuētionis: Ēt aūt eoz nūer⁹ sit magn⁹: nob tñ est incertus. Sed ecc̄la nūez eoz celebrat sm̄ illā Joānis visiōez de q̄ ōr in Apocal'. xiij. Vidi supra mōtē sion agnū stantē ⁊ cū eo centū q̄dragintā tuor milia hñtes nomē ei⁹ ⁊ nomē pr̄is ei⁹ sc̄ptū in frōtib⁹ suis. Hec ibi. Dicunk aūt innocētes speciali quodā mō esse cū agno chr̄isto ⁊ hr̄e nomē ei⁹ ⁊ nomē pr̄is ei⁹ inscptum frontib⁹ suis. qz speciali q̄dā mō ist chr̄i noie cōsignati: qz ꝙ ipso ⁊ loco ei⁹ pasi ⁊ sibi ꝓpinq̄ atq̄ ꝓximes ꝓpter innocentialē ⁊ ꝙginalē puritatē. Propter q̄ō etiā ꝙ grue hodierno festo pueroz ꝙ chr̄o inf̄cto⁹ associak festum pueri iesu ꝙgrinanꝫ i egyptū. Hodie em̄ nō solū celebrak martyriū pueroz q̄ ꝓ chr̄o mortui sunt: sed ipsi⁹ iesu pueri martyriū q̄ in singul'illoꝝ occisus est ⁊ ꝙgrinās in egyptū iā ꝙ nob pati dignat⁹ est: vt pater ꝙ euāgeliū hodiernū. Circa fugā aūt ⁊ ꝙgrinatōez pueri iesu in egyptū triplex est p̄ncipal'cōsideratiō faciēda.

Prima est cōsideratio l'ralis siue hystorica. Hec est cōpassionis inductiua.

Secunda est cōsideratio figuralis siue allegorica. Hec est ꝓfectiua.

Tertia est ꝙsideratio moralis siue tropologica. Hec est ꝙsolatiōis diffusiua.

Prima est cōsideratio lit/reralis siue hystorica q̄ nos ad chr̄isti pueri fugientis cōpassiōem inducere debet. Considera itaq̄ recessū a iudea: ꝙgressū ⁊ ingressum in egyptū. et vbi materiā cōpassionis inuenies. Primo igit ꝙsidera recessum dolorosū quo sanct⁹ ioseph monit⁹ est i somnis ab angelo vt surgēs acciper puez ⁊ matrē ei⁹ ⁊ fugeret in egyptū: qz futurum erat vt herodes q̄reret puerū ad pdendū eū. Joseph itaq̄ euigilās/matrē excitat: q̄d ab angelo audierit narrat. O q̄dolenter audiuit pia mater ioseph sibi dicētem: O ego dulcissima fugiam⁹ repēte: qz herodes filiū tuū pdere q̄rit. O quā⁹ timor virgineā mētē inuasit: q̄ntus ve dolor cor eius beni gnissimū penetrauit. Sine mora igit filiū in brachīs suscipies lachrymantib⁹ oculis cū sc̄o ioseph puella sacratissima ꝓfus partes egypti iter nocte aggressa est: vt sic secret⁹ ꝙculū euaderēt. Nam ꝙ hzent revelatōez diuinā: nihil tñ debebāt omittere q̄d facere poterāt ꝙ viā hūanam. Fugit itaq̄ puer iesus: ⁊ nocte fugit/vt fu-

ga q̄ per se difficilis est: nocte obscuritate difficilior fiat. Vñ in h̄ ia ptz abundantia paupertatis p̄ nobis assumpte. Sed quer̄z quare chr̄s illo tpe morti recusauit. Rñdet Aug. in q̄st̄z. no. et ve. te. di. Dia ꝓphetis lo/cis t tpib⁹ gessit saluator. Cum g̃ christ⁹ morti vellet p̄ hoib⁹ morte suā differre dis/posuit vsq; ad. xxxiij. etatis sue annū. Tuz vt illo tpe intermedio nos ꝓpho q̄d t exēplo instrueret. Tū vt in se vtriusq; nature ve/ritatē oñderet. Tum vt ardentē dilectio/nē suā euidenti⁹ manifestaret in h̄ vicz q̄ vitā suā p̄ nobis dedit cū erat in p̄fectissi/mo etatis statu. Noluit igit̄ in puericia mo ri sz fugit vt t in h̄ oñderet suā deitatē q̄a ꝓ voluntatē suā nihil in eū herodes pote/rat t suā pariter declararet hūanitatē q̄ pse carnifícis manū vt pauper hō fugiēdo declina bat. Vide q̄ cito p̄secutionē patit̄ t fugit de terra natiuitatis sue. Vide q̄ benigne cedit furori illi⁹ quē poterat in momento p̄dere. Magna patientia dñi sz nō minor ei⁹ hūilitas: de⁹ est t dñs oim sz vt hō fu/gere q̄ refugiū ē oim. Fugiebat g̃ dñs añ fa cie sui ne no pot⁹ fuit diaboli: nō q̄ mor tē fugeret sz vt tpe ꝓgressum laboriosū. Sedu cūdo ꝓsidera p̄gressum laboriosū. Dulcis/sima nāq; mr̄ iuuenis t tenera sc̄tus q; io/seph puerū iesum portauerunt p̄ viā silue/stre vicz vt ōr p̄ defectū illō i q̄ filij isr̄l. xl. an nis steterunt. p̄ viā etiā longā. Nā vt dicit ad iter cursoris sunt, xij. vel. xij. diete. forte aūt p̄ eis fuit iter duop̄ mensiū t vltra. O q̄t noctes duxerūt insomnes q̄t vicib⁹ sitz estuarunt ardore. q̄tiens etiā absq; cibo fu erunt in eremo. Comparetur igit̄ aia dura creatori tuo p̄ te pegrinanti. Cōparetur et ipi ioseph q̄ multū solicit⁹ fuit vt mr̄is t fi lij necessitatib⁹ p̄ viribꝫ puideret. Cōpare re t ꝑgim sacratissime q̄ rātos itinerz̄ labo res sustinebat. O si possibile est bñ excogi tare t ꝓtemplari hec t alia multa q̄ fiebāt vt posset oculi a lachrymis ꝓtinere Anſ. Noli in tua meditatiōe fugientē iesū i egy ptū relinq̄re in comitatū. Cerne illū q̄ im mensus ē pueris brachijs ad materna col la pendentē t dicas felix sum felicioꝝ dū illū video quē reges videre cupierūt t nō viderunt. Cogita t recogita q̄ anio t q̄ co gitatione tenebaī illa dulcissima mr̄ eius cū illū dñm tātū ac tātillū in brachijs suis exultans t leta teneret cuz ei vt infantulo gestienti dulcib⁹ oculis atq; freq̄ntib⁹ cō/gauderet. Opinare vex esse q̄ ōr a labo ribꝫ eū esse comp̄hensū in via t adolescen/tuli cuiusdā b̄neficio ereptū. Erat (vt di/cunt) p̄incipis latronū filius q̄ cū puerulo i ma tris gremio conspexisset: in ei⁹ speciosissi/mo vultu splendoris maiestas apparuit. Et igit̄ o brissime (inq̄t) puerule si aliq̄ tē/pus obtulerit mihi miserēdi memēto mei t hui⁹ tpis noli obliuisci. Ferunt hunc la/tronē fuisse q̄ ad dexterā dei crucifix⁹ alter blasphemantē corripuit. Cōuersus ꝓ ad dñm eūq; in illa q̄ in puero apparuit t cuēs maiestate pacti sui nō immemor. Memēto (inq̄t) mei dū veneris in reg. tu. Itaq; ad i/centiuū amoris hac nō inutile arbitror vti opinione remota oi affirmandi temeritate hec Anſ. Tertio ꝓsidera igressū erūnosū in egyptū. Venerūt vtiq; ad q̄ndā ciuitatē thebaide q̄ vocat heliopolis/t ibi aliquam domunculā ꝓducētes habitauerūt p̄ septē annos. Legit aūt de dña qm̄ colo⁹ acu q̄/rebat sibi t filio necessaria. Etsi ex ope ma nuū oportebat q̄rere victuz: q̄d dicem⁹ de vestimentz̄: q̄d de vtensilib⁹ t alijs necessa rijs? Conspice ibi dñam in laboribꝫ t erū/nis vigilijsq; t oꝛonib⁹ nihilo min⁹ sp̄ in tendentē t toto affectu sibi cōparere t ꝓsi dera q̄ nō habuit oino gratz̄ regnū dei do mina regni. Sz q̄rere potes cur i fuga sua egyptū petit⁹ q̄ alia regionem dñs petijt. Rñdet euangelista vt impleret q̄d dictū e ꝑ ꝓphetā vicz Osee. xj. Et egypto vocaui filiū meū. Et Chrys. dic. Sz q̄re i egyptū fugit? Recordat⁹ em̄ est dñs q̄ in fine non irascit q̄ta mala fecerat sup egyptū: ideo mi sit ibi filiū suū dans illi reconciliatiōis si/gnū t ꝓpetue amicicie pign⁹ vt decem pla gas egypti vna sanaret medicina. O mu/tatio dextere excelsi vt ꝓlis q̄ añ fuerat p̄/secutor: p̄lū p̄mogeniti posteafieret custos filij vnigeniti. Hec Chrys. Et Aug. dicit in q̄dā ser. de epiph. Audi magnū mysteri um sacr̄. Moyses aliq̄n in egypto p̄fidis clauserat diem. Illuc chr̄s aduenies se/dentib⁹ in tenebris reddidit clarissimā lu cem. Hec ille. Et h̄ vtiq; vex esse ostendit mgr̄ in hystoria scholi. di. q̄ cū chr̄o cū nūpe intrauit in egyptū nocte illa q̄ p̄cepto suo exierant filij isr̄l. sicuti fuit dom⁹ in q̄ non

Ber. De scto Thoma cantuarie.

faceret pmogenit⁹ mortu⁹ angelo ꝓuenie/re: sic ipo ingrediente non fuit replū i quo id plū nō corrueret: qđ Esa. ꝓdixerat Esa. xix. Ecce dns ascēdit sup nubē leuē t ingredief egyptū t mouebunt simulacra egypti a facie eius. Hec ibi.

Scda est ꝯsideratio figu/ralis siue allegorica.

Vbi ꝯsiderandū est qđ dic Hiero. in omel. Qñ tollit puerū t mrez ei⁹ vt in egyptū trāseat nocte tollit t in tenebris qr nocte ignorantie his a qb⁹ ipse recessit relict incredul. Hec ille. Per hāc g fugā dñi i egyptū a iudea figurabat t sigbat futura iudeox icredulitas t gētiū illustratio p fidē. Vnđ t postea maxieyi/guit deuotio fidei in regione egypti in q fu erunt innūera deotox monachox habi/tacula q noctes vtiq t dies hymnis sacr t oronib⁹ occupabāt. vt dic Chrys.

Tertia est ꝯsideratio mo/ralis siue tropologica.

vbi pmo ꝯsideran/dū circa apparitionē angeli q facta ē in so/mnis. Q, p h (vt dic Remigius) mystice designat q illi q a curz terrenis t negocijs secularib⁹ qescunt angelica pfrui ꝯsolatōe merēt. Hec ille. Itē ꝯsidera qđ ōr Chrys. In egyptū quulus mittit vt discam⁹ q ab ipis vite inirijs ad rentatōes debem⁹ ꝓpa rari. Nā ab ipis chr cunabulis istud esse/ctū ē vt tu viz hoc audiens cuz te videris ee in tribulationib⁹ varijs t multa sustine re discrimina nihil oino tribuleris: sz isto munit⁹ exēplo viriliť cūcta sustineas scēs tribulationes maxias inseparabiles q:dam consites ee virtutū. Hec ille. Itez ꝯsidera qđ idē Chrys. ōr. Misericors de⁹ mestis reb⁹ qđ etia iocūda pmiscet. qđ certe i sā/ctis oib⁹ facit q̄s neq tribulationes neq iocūditates sinit hic ꝓtinuas: sz tū ex ad uersis: tū ex ꝓsperis iustox vitā q̄st admi/rabili qdam varietate contexit qđ idē q̄q eum fecisse ꝯsidera Videdo q ꝓpe sanct⁹ Io seph grauidā sponsā in ꝯturbatōe inci/dit maxiā. Sed affuit repente angelus suspitionē soluens t timorē prorsus extin/guens. Deinde videns pueꝝ natū t stelle apparitōnē magoxq veneratōnē maxia fuit exultatione replet⁹. Sed post hanc io cunditatē itezq piculum itezq formido. Querit em Herodes aniaz pueri t fugere necesse est t in longinq trāsitꝝ Hec Chrys. Considera igit qm de⁹ sepe ꝓmittit suos t tribulationes t psecutiones pati. Cuiq tribularis patientiā habe t ꝯsolatōnē ac/cipe qr cū dño iesu pateris: nec q̄ras nbi a deo ꝓuilegiū dari qđ neq sibi tribuit neq mri. Predicte itaq ꝯsideratōes circa pue ri iesu saluatoris nri pegrinatōnē t fugaz multū adaugere debent deuotionē fideli/um ad pñtis diei veneratōnē q nedū pue ris p chio occisis vt dixim⁹: sed t ipi pe/grinanti puero Jesu atq p nob fugitanti dedicata est. Sic g puero iesu deuote cō/patiamur: scōsq martyres inocentes fi/deliter veneremur: q̄tinus eox pcib⁹ t me ritis p ipaz pueri iesu benignitatē atq pa tientiā illa spūalis gra nob largiat q̄ mise rā hui⁹ vite pegrinatōnē transiret ad eter ne felicitatz q̄rem ptingere mereamur at q in ppetuū cū sanctis innocētib⁹ sine ma cula añ dei thronū astare: Amen.

De scto Thoma martyre cantuarien⁹ archiepo. Sermo.

Letabitur iu/stus in dño. Ps. lxiij. Nō pos/sunt hic iniusti verā leticiā. q̄ sic dicit Isid. de sūmo bono. Nulla pena ē grauior mala ꝯscia. et Amb. de offi. Que pena grauio: q̄ vuln⁹ ꝯscientie: Itē Isid. de sū. bo. Vis nūq esse tristis semp bene viue. reus nāq anim⁹ non ē secur⁹. securu vero ꝯscientia semp gaudiū habet. Hec il/le. Solus g iustus hic pōt verā leticiam. Scōm aūt phm. ij. ethi. Justus est q̄ gau/det iustis operib⁹ t tristat de iniustis. Di/cit aūt iustus in ꝓposito a iusticia accepta ā p spēali virtute iz gñaliter put q̄cunq virtu/tus ōr iusticia: sm qđ etiā dicit Phus. v. ethic. q iusticia legalis est ois virtus. Di/cit aūt iusticia legalis q̄ est obseruantia le/gis. Jdeo hic iustus ōr q est diuine legis totalit obseruatiuus. Talis vtiq in eter/nū letabit in dño q̄n viz recep⁹ fuerit i ce/lesti glia. Nam cuilibet obseruatori diuine le/gis in fine ōr illud Mat. xxv. Intra i gau/dium dñi tui. Jn pñti etiā vita letant iusti non in pctō: non in mundo: sz in dño. Et

Phil. iij. Gaudete in dño semp. Et Ps. Letamini iusti in dño. Et in ꝑassumptis ꝑbis. Lerabit iustus in dño. Hoc aũt ad ꝓs spẽaliter dicim⁹ ꝺ gl̃oso martyre thoma q̃ iustissimus fuit z pro iusticia vsq; ad mortẽ certauit q̃ dũ viueret in solo dño letabat z nunc cũ angelis in dño letat z sine fine letabitur. Vt aũt videam⁹ q̃ iust⁹ fuerit gl̃iosus iste thomas tres sunt sue iusticie declarande ꝑeminentie.

¶ Prima est imitãda iusticie ꝓfectio. quõ vicz ꝓfectus fuit in iusticia seu ꝑtute

¶ Scõa ẽ admirãda iusticie defensio. quõ vicz viriliꝫ defẽdit iusticiã z libratẽ ecclie.

¶ Tertia est veneranda iusticie declaratõ. quõ vicz declarauit dñs multiplr̃ puritatem z veritatẽ sue iusticie.

Prima igit̃ est excellentia ꝓfectõis imitande. Prouer. xv. In abundãti iusticia ꝑtus maxia. Fuit aũt in beato thoma triplex perfectio iusticie siue virtutis.

¶ Prima est ꝓfectio retractatiua
¶ Scõa est ꝓfectio directiua
¶ Tertia est ꝓfectio erectiua

Prima est perfectio retractatiua q̃ scz seipm retraxit ab oi impedimento ꝑtutis: ab omnib⁹. s. q̃ hũanũ animũ ad petñ alliciunt z a via dei impediũt q̃ potissime sũt tria. s. diuitie: delitie: z honores siue eminentie. ¶ Primo itaq; animũ suũ retraxit a diuitiaꝝ cupiditate p cõtemptũ mundanoꝝ. De solo em̃ chr̃i amore pariter z honore curabat. q. d. cũ paulo illud Phil. iij. Oia arbitrat⁹ sum vt sterc̃ora vt chr̃m lucrifaciã q̃ ipe natus fuerit ex parentib⁹ ditissimis z illustrib⁹ in Y⁹ donensi ciuitate. Contempt⁹ q̃pe diuitiarũ multũ est necessari⁹ ad nutriendã z conseruandã hois iusticiam. q; sic ꝺr. j. Tim. vj. Radix oim malorꝝ cupiditas. et Prouer. xx viij. Qui festinat ditari non erit innocens. ¶ Scõo a delitiaꝝ voluptate per vite austeritatem Nam sic ꝺr Prouer. xxix Qui delicate a puericia nutrit seruũ suum. id est corpus ꝓrium postea illũ sentiet cõtumacẽ. Hec ibi. Idcirco brũs Thomas temperat⁹ multũ erat in cibis z potibus sciens illud esse verꝝ qꝺ hr̃ Prouer. xx. Luxuriosa res est vinũ z tumultuosa ebrietas. q̃cunq; his delectat̃ non erit sapiens. Hec ibi. Posteaq; aũt factus est epc̃s cõtinuis ieiunijs macerabat: cilitiũ etiã semp gerens ad carnẽ z femoralia cilicina vsq; ad poplices. Est aũt ꝓfecto necessaria carnis maceratio z carnal̃ abdicatio voluptatis ad hoc vt fiat hõ iustus z ꝑtuosus. Nam sic dicit Job. xxviij. Non inuenitur sapia in terra suauiter viuentiũ Hec ibi. Sz heu heu q̃multi sũt q̃ corpi nimis indulgent: paꝝ aut mhil de ania curantes: multo amplꝰ corpis q̃ anie detrimentuz formidantes. Tales sunt nimis carnales q̃ vt dicit ps̃. Trepidauerunt timore vbi non erat timor. Et certe plerũq; tales ex sola opinione infirmant. Vñ narrat Auicenna de quodaz q̃ mũtũ timuit leprã q̃ ex solo timore leprosus est effectus. Seneca. Plura nos terrent q̃ premant: z plus opinione q̃ re laboramus. Hec ille. Tales sẽ sic̃ equus vmbratilis q̃ ad sonitũ folij vel advolatũ auis terref. Bonum igit̃ essz eis ꝙsilium vt de corpe suo facerent sic̃ faciũt armigeri de equo vmbratili. Vrgent ei eũ calcaribꝰ z transire compellunt ꝑ loca q̃ formidat. Sic tu corpus tuum ad ardua cogas. Sed pauci hoc volunt facere: sz sicut dicit Gregoriꝰ. Omnes suis vicijs fauẽt z quod ad voluptatem corporis faciũt ad necessitatis referunt actionem sub specie virtutis vicium voluptatis excusantes. Hec Gregorius. ¶ Tertio ab honorum ambitiositate per ꝓfundam humilitatẽ. Ecci. xj. In die honoris tui ne extollaris Hec ibi. Hoc attendens beatus thomas episcopus factus solebat in secretiori cella tredecim pauperum pedes ꝓprijs manibus curuus q̃ genibus abluere: et cuilibet eorum quattuor argenteos dare. Ecci. iij. Quanto magnus es humilia te in omnibus et coram deo inuenies gratiam. Hec ibi. Ad hoc ꝓfecto vt fiat homo perfecte virtuosus et iustus necessaria est sibi humilitas et mundani honoris vilipensio. quia vt dicit Psalm̃. Homo cum in honore esset non intellexit comparatus est iumentis insipientibus. Et recte comparatur iumentis insipientibus q̃ mundanis delectatur honoribus q; no attendit neq; considerat ipsius honoris vanita-

tem ⁊ instabilitatē. Ps. Vidi impiū exal/ tatū ⁊ eleuatū ⁊c. et trāsiui ⁊ ecce nō erat ⁊c. Jtē nō attēdit q̄ honor mūdan⁹ ambi tiosum deijcit in petrā ⁊ tādē in infernum Arbor paulatim ⁊ cū difficultate exaltat: sed repēte flatu ventoꝝ deijcit. Bze. Pau/ latim ascēdisti: sed nō paulatim descendes imo rancīdꝫ fulgur ⁊ alec sathanas. Hec gre go. Jtē nō attēdit q̄ q̄ ponit pedē suū sup vacuū vl̄ foueā: statim alta deserit ⁊ i ima cadit. Sic q̄ affectū suū ponit i vanitate re rū tpaliū vl̄ dignitatū/cito deū deserit ⁊ in culpā cadit. Ps. Dejecisti eos dū alleua/ rent ⁊c. Jtē nō attēdit q̄ cornicula q̄si nō pōt frāgere nucē/in altū portat vt fortius cadat ⁊ frāgat. sic diabolus i dignitatib⁹ eleuat aliquē quē aī nō poterat vincere vt in peīm deijciat. Jō statuit chr̄s sup pina culū tēpli Mat. iij. Et Job. xxx. Eleua/ sti me ⁊ q̄si sup vētū ponēs elisisti me vali de. Hec ibi. Jtē nō attēdit q̄ aq̄la alte vo lantē/facit cadauer descēdere velociter. sic hoiem q̄ alta ꝑtutis ⁊ ꝓtēplatōis ascēdit: dignitas vl̄ tpalis voluptas. Ps. Ascen/ dūt vsq̄ ad celos ⁊ descēdūt vsq̄ ad abyſ sos. Jtē nō attēdit q̄ capa pluuialis ꝺn̄ ꝓponit alijs vestib⁹ eo q̄ charior habeat: sed vt sola dek petitur ⁊ alia vestimēta mū da custodiant. sic homī in ꝓlatiōe. q⁹ expe dit vt vn⁹ moriat ꝑ ppl'o ⁊c. vt ór Joā. xj. Cōsiderauit itaq̄ gl̄iosus thomas qm̄ ex multis prauis: ex delitijs turpia: ⁊ ex ho/ noribꝫ vana pcedūt: vt ór Jnnocē. iij. li. de vilitate cōditōis hūane. Jdeo suū animū ab eis abstraxit. Eccles. ij. Cogitaui i cor de meo abstrahere a vino carnem meā vt animū meū trāsferrē ad sapiaz: deuitarēq̄ stulticiā. hec ibi. A vino inq̄. i. ab oi mun/ dana delectatione.

Secunda est pfectio dire/ ctiua.

Prouer. xj. Justicia simplicē diriget viā ei⁹ ⁊ in impietate sua corruet impius. hec ibi. Hmōi aūt directio fit per sapiam: prudentiā: ⁊ scīam q̄ ꝓficiūt intellectiuam potētiā: et habēt dirigere affectū circa hu mana agibilia: et sic ꝓficiūt iusticiā homis dirigēdo. Jōo Eccl. xliij. postq̄ ór sapiēs Bīus dr̄ q̄ in sapia morabit. subdit: et q̄ in iusticia meditabit ⁊ i sensu cogitabit cur ꝺspectionē dei. vt vicz sp̄ habeat dei timo rem q̄ iustificabit hoīem. Eccl. j. Qui sīne timore est ñ potit iustificar. Fuit autē brūs thomas vir sapientissim⁹ atq̄ prudē/ tissim⁹. Vñ cū recessisset a curia reg⁹ ⁊ ab archiepo cantuarien. theobaldo nole/ cui se cōmiserat esse archidiacon⁹ ꝓstitut⁹: ad pces ipsius archiepi ad regē curiā redijt: ⁊ cancellariā suscepit: vt prudentia sua mali/ gnoꝝ in eccl̄iam ꝓhiberet insult⁹. Sic etiā scientia illumiat⁹ erat vt inauditas ⁊ diffi/ ciles q̄stiōes dissolueret. q̄ multi litera/ tiores tantā in eo ꝓfunditatē scie admirā/ tes ascribebāt. Ereꝑto inq̄ ei⁹ studeam⁹ habere diuine legis sapiam: vite hūane dre ctiuā. Josue. j. Nō recedat volumē legis de ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctib⁹ vt custodias ⁊ facias oia q̄ scripta sunt in eo Tūc dirigēs viā tuā ⁊ intelliges eam. hec ibi. Habeam⁹ itaq̄ sapiam ⁊ pru dentiā vt sic dirigi valeam⁹ ꝑ viā iusticie, sed non sit hec prudentia sine simplicitate, Matt. x. Estote prudētes sicut serpētes: et simplices sic colūbe. q̄a sicut ór prouerb. ij Simpliciras iustoꝝ diriget eos.

Tertia ē pfectio erectiua

siue eleuatiua. Prouer. xiij. Justicia eleuat gētē. ⁊ apls hortat heb. xij. Remissas ma nus ⁊ soluta genua erigite: et gressus rec tos facite pedib⁹ vr̄is. Hec ibi. Manus remissa significat ociū. et solutio genuū sig/ nificat debilitatē respectu mali tolerādi. Dicit ḡ apl̄us Erigite man⁹ remissas ad bona opandū: et genua soluta erigite ⁊ for tificate ad laborē debitū sustinēdū: et gres sus rectos facite pedib⁹ vr̄is. i. affectiōib⁹ q̄ in deum ꝓsus debēt erigi: rūc cū est rec titudo in eis. Et hec rectitudo eleuatōis siue erectōis mētis hūane in deū pficit iusti ciā: Jdeo Ps. postq̄ ór. Exultate iusti in dño. subdit: rectos decet collaudatio. Et itez cū ór. Letami in dño ⁊ exultate iusti. subiungit: et gl̄iami oēs recti corde. Sili/ posteaq̄ dixit. Lerabit iust⁹ in dño ⁊ spe rabit in eo. addit: et laudabunt oēs recti corde. q̄si innuēs rectitudinez cordis pfe ctionē esse iusticie. Hāc aūt pfectionē erec tiuam habuit gl̄iosus Thomas Sg cū in deū erigebat ⁊ se totū ad supna extēdeꝫ bat. Et h̄ ꝑcipue faciebat ꝑ triplicē excel/ lentiā virtuosam. Primo ꝑ excellentiaz

contemplatiue deuotōis. Deuotio em̄ (vt dicit Hugo ſ. de ſtrute oraōi) eſt pi⁹ z humilis affect⁹ i deū. Erat q̄ppe gl̄oſus thomas vir deuotiſſim⁹ ingiter oratōi atq̄ contēplatiōi vacans. Hanc aūt deuotiōez p̄cipue ſtudebat adq̄rere z adaugere ex tribus. ¶Primo ex ſacra lectiōe. Sepe ei legebat nō rā. p̄ informatiōe intellect⁹ q̄ eccitatiōe affect⁹. Sacra nāq̄ lectio quā aliq̄s p̄cipit: aut legēdo: aut p̄dicādo: aut audiēdo parit ſciam z cognitionē. Sicut aūt dr Hugo in li. de ſtrute orandi. Scia ſiue cognitio cōpunctionē parit. Qui em̄ addit ſciam/addit z dolorē. quia q̄nto magʒ homo mala ſua intelligit: tanto ampli⁹ ſuſpirat z gemit. Cōpunctio aūt parta deſidiū fugat: z deuotionem parit. hec Hugo.

¶Scōo ex iterna meditatiōe. Hugo vbi ſ. Vniſquis meditatiōib⁹ aī tp̄s oriōis animū ſuū exercuerit: nec improuidus forraſſis fuit: nec tepidus ad orationē venit. hec ille. ¶Tertio ex ſolitaria conditione. Thren. iij. Sedebit ſolitari⁹ z tacebit: q̄z leuauit ſe ſup̄ ſe. Hec ibi. Btūs itaq̄ thomas ſolitudinē diligebat: ſacrʒ meditatiōib⁹ ac lectionib⁹ ſepe vacabat. Jō ſemp̄ magʒ ac magʒ in deuotiōis affectu p̄ficiebat/p̄ quā aſſidue ſurſum agebat in deum et ſp̄m ſuum ſibi p̄ſtem exhibebat. Sic aūt referre ſolitus erat/a matre didicit deū timere: z matrē dñi tanq̄ patronā inuocare. et ſic a matre deuotionē partim accepit

¶Scōo p̄pter excellentiā tranſformatiue cōpaſſiōis: qua vicz chr̄o paſſo cōpatiebatur z in eū tot⁹ tranſformabat. Sic q̄ppe in lachrymoſa compaſſiōe affluebat in altaris officio acſi corporeis oculis corā poſitam dñicā cerneret paſſionē. Potuit itaq̄ dicere cum Paulo Gal. ij. Chr̄o confixus ſum cruci. Et iterq̄ gal. vj. Mihi abſit gloriari niſi in cruce dñi nr̄i ieſu chr̄i. ¶Tertio p̄ excellentiā charitatiue affectōis qua p̄o deo ſeip̄m totū expoſuit et ſua z ſuos cōtempſit: et ſe totū per amoris affectū feruentiſſimū deo vniebat. In quo p̄cipue cōſiſtit ſp̄ualis p̄fectio. Jdeo dicit Ps. Mihi aūt adherere deo bonū eſt. Et p̄fecta aūt charitate ad deū mirabil̄r afficiebat neceſſitatib⁹ p̄ximor̄/quibus ſemp̄ miſereri cordiā z officia pietatis exhibebat. Pauperib⁹ q̄ppe ſemp̄ compatiebat affectu: et vt poterat ſubueniebat effectu. Jdeo p̄ dicere cum beato Job illud Job. xxx. Flebam q̄ndam ſuper eo qui afflictus erat: z aīa mea cōpatiebat paup̄i. Hec ibi. Itaq̄ exemplo bti Thome attēdite que dō Paulus Heb. xiij. Charitas fraternitatʒ maneat in vobis: et hoſpitalitatē nolite obliuiſci. per hanc em̄ placuerunt q̄dā. Et iterq̄ ibidem. Būficētie z cōionis nolite obliuiſci Talib⁹ em̄ hoſtijs p̄merek deus. hec ibi. Aug⁹ Conſiderate frēs q̄m multi ſubito bona omnia p̄diderūt que ſtudioſe recondebāt: z q̄ntū tales penituerūt qz non audierūt conſiliū dñi: da paupib⁹ z habebis theſauʒ in celo. Chryſoſt. Illic cōgrega ſubſtantiā tuā vbi patriā bēs. Qui em̄ collocat theſauʒ in terra: non habet quid ſperet in celo. Et q̄ em̄ reſpicis celū vbi nihil habes repoſitū: Quis iudicaret pauperē diuitē cui in alieno hoſpitio ſermk̄ auro z argento in menſa: z nihil licet ei extra portare: Job. xxvij. Diues cū dormierit nihil ſecum aufert: aperiet oc̄los ſuos z nihil inueniet. Nō ſunt bona hois q̄ ſecum ferre non poteſt. Sola miſcōdia comes eſt defuncto⁹. Hoc igit̄ tuū reputa qō paupe ribus erogaſti. Quicq̄d p̄ mūdo feceriʒ/ totum p̄ditū habe. Mundus eſt tanq̄ burſa p̄forata vbi q̄cquid apponik̄ totum elabik̄. Aggei. j. Qui p̄gregauit merces miſit eas in ſaccum p̄tuſum. Libēter ponunt mercatores numos ſuos in mercib⁹ magʒ lucratiuis: z in terra magʒ fertili facitur ſemen. Sic z tu ſubſtātiā tuā ibi pone vnde poteris maiora lucra colligere. Charitas p̄fecto fraternitatʒ que paupeꝝ neceſſitatibus intēdit: multū facit ad p̄fectiōem vir tutʒ z iuſticie. Vñ poſtq̄ dicit Ps. Diſpſit dedit paupib⁹ addit: iuſticia ei⁹ manet in ſeculum ſeculi. Et ibidem. Jocūdus hō qui miſerek et cōmodat z c̄. Et ſequit. In memoria eterna erit iuſt⁹ z c̄.

Secunda excellentia quam habuit gl̄oſus Thomas in iuſticia eſt excellentia defenſiōis admirande Semper em̄ defendit iuſticiā z p̄o ea certauit vſq̄ ad mortem. Eccl. iiij. Vſq̄ ad mortē certa p̄ iuſticia. Vt em̄ videam⁹ q̄ modo gl̄oſus thomas viriliter defendit iuſticiā/tria ſunt nobis contemplanda.

¶Primū eſt iniuſta p̄ſecutiōis occaſio

Ber. de scto Thoma Cantu/

Secom est recta ⁊ iusta patiẽtis affectio. Tertiũ est varia psecutiõis cõditio

Primũ est iniusta psecu/

tiõis occasio. Hiere. ix. Ut inique agerẽt labo⁊auerũt. Rex em̃ Anglie ⁊ sui satra/pe ex puersa affectiõe ad iniustas regni cõ/suetudines cõtra libertates ⁊ iura eccl̃esi/astica gl'iosum thomã psecuti sunt. Pote/stas em̃ publica ⁊ res ⁊ psonas eccl̃iasti/cas vsurpabat: ⁊ indifferẽter causas eccle siasticas vt seculares ad suũ trahebat exa mẽ: ⁊ cõculcabat vt populus /ic sacerdos Sap. xiiij. Interueniẽte tẽpore calescenti iniq̃ cõsuetudine hic error tanq̃ lex ꝙsto dit⁹ est. Hec ibi. Vnde patet q̃ iniuste p/secuti sunt Thomã q̃ iura ecclesiastica pos seten⁹ defendebat. Sicut em̃ dt Nicola⁹ papa in decret̃. dist. x. c. lex. Lex imꝑator non est supra legez dei. sed subrus impiali iudicio non possunt iura eccl̃iastica dissol/ui. Hec ibi. Ideo sicut dicit Isidor⁹ in sy/nonymis ⁊ in decret. dist. xj. c. vsus. Vsus autoritati cedat. ꝓrauũ vsum lex ⁊ rõ vin/cat. Hec ibi. O q̃iustũ: q̃irrationabile q̃ iura eccl̃iastica ledant ex puersa ⁊ iniq̃ ꝙmul ro⁊ cõsuetudine. Tales vtiq̃ q̃ eccl̃esiam. vt filij matrẽ debent, offendere/in eam cru deliter seuiunt: eam expugnãt. Hi itaq̃ non veri eccl̃ie filij: sed de synagoga sathanę sunt. neq̃ serui christi: sed porti⁹ dicendi sunt antichristi j. Joan. ij. Nunc antichristi multi facti sunt.

Secũdo contẽplanda est

recta ⁊ iusta patientis affectio. Job. xvij. Tenebit iust⁹ viam suã: ⁊ mũdis manib⁹ addet fortitudinẽ. Hec ibi. Vir itaq̃ dei sic rectã affectionem gerebat ad chm̃ ⁊ ec clesiã vt nec minis nec blãdicijs flecti pos/set. Firmiter em̃ in animo statuit: aut eccle/siam de tãre seruitutẽ miseria liberare: aut ad chri imitatiõem animam ꝑ eccl̃ia ponere q̃si dicit illud Esa. xxxvij. Protegã ciuitatẽ istã. s. eccl̃iam vt saluẽ eã. s. ab iniust̃ vsur patiõib⁹. Semel tñ contigit vt vir mitissi mus de quorundã episcopo⁊ consilio q̃b⁹ dispendiũ mẽbro⁊ ⁊ vite ab antiquo regẽ odio inimere videbat: de quib⁹ vtiq̃ ma/gis q̃ de ꝙrijs angebat piculis: et tã pro instanti necessitate q̃si viro⁊ ꝙrundã ma/gno⁊ psuasiõnib⁹ deceptus/petitõi regis verboten⁹ cõsentiret. sc̃z q̃ obseruarent re gie consuetudines. et sic tã ipse q̃ illi qui/bus timebat: lz cum dispẽdio cause corpo/ris euasere piculum. Si aũt queris vtrum illud iuste ⁊ sancte factũ fuerit? Dicẽdũ q̃ non: qm̃ vt determiat doctor sctus. ij. d. q. xliij. Lz tpalia bona que sunt ꝙrijus alij/cuius sint interdũ dimittẽda ꝓter scãdalum euitandũ: vicz si scandalũ oriat pro/pter infirmitatẽ vel ignorantiã: nisi aliter sedarek illud scandalũ. Secus aũt esset si nascerek ex malicia. Tũc em̃ nõ essent hu/iusmodi bona tpalia dimittẽda: quia hoc p̃iudicaret bono cõi. Darek em̃ malis rapi endi occasio. Et hoc etiam ipsis raptori/bus noceret qui retinẽdo aliena in pecca/to remanerent. Tñ bona tpalia alicui com missa ad dispensandũ ⁊ cõseruandũ/sicut bona eccl̃esie cõmittunt prelatis. et bona cõmunia q̃busdã reipublice rectorib⁹: nul/lo modo sunt ꝓter scandalũ dimittenda, quia taliũ cõseruatio sicut ⁊ depositor⁊ im minet his q̃bus sunt cõmissa ex necessita/te. Hec doctor sanct⁹. Archiepc̃s igit thos mas in pfata liberatiõe corpo⁊ ex consen/su dato regijs ꝙsuetudinib⁹ ruinã metuẽs animar⁊/durissimaz pniam egit. ij. Paral. xxxiij. Postq̃ coangustat⁹ est orauit dñm deũ suum ⁊ egit pniam valde coram deo: depcatusq̃ est eum ⁊ obsecratus intente. Hec ibi. Austerioribus q̃ppe alimẽt⁊ idu/mentis se afflixit ⁊ se a difficillimo officio suspendit donec ꝑ confessionẽ ⁊ cõdignos pnie fructus a romano fuit pontifice abso lutus ⁊ restitutus. Vide bñ quãta cordis incurrit angustiam: quantã tristiciã pro il lo peccato q̃ metu partim/⁊ ptim ex alio/rũ consilio ꝑpetrauit. et q̃ pfecto pluri/mi credidissent oĩno excusandũ. Jn h vtiq̃ ꝙparet euidenter recta sancti viri affe ctio ⁊ virtus atq̃ iustic̃ie pfectio. Nam vt dt Grego. in moral. Quanto maioris lu men gr̃e q̃s ꝓcipit: tanto amplius reꝑhensi/bilem se esse cognoscit. Hec ille. Ex lapsu aũt ꝑ pniam purgato cautior atq̃ firmior surrexit: ⁊ de cetero sp in scto ꝓposito pseue rauit firmissim⁹. ij. Cor. vij. Que em̃ deũ tristia ẽ pniam i salu. stabilẽ opat. hec ibi.

Tertio cõtemplãda est va

ria ꝓsecutionis conditio. Actuviij. Facta ē ꝓsecutio magna in eccl̄ia. Nō em̄ ꝙuit regis indignatiō nisi archiepi t epoꝝ auten ticis scriptis firmarent regni cōsuetudies. Cui? conatibꝰ iniust; qr̄ bt̄us thomas viriliter resistebat: idcirco multiplr verberatus est. ij. Tim. iij. Oēs q̄ pie volunt viuere in chō ꝓsecutiōem patiuntur. hec ibi.

¶Passus est aūt p̄cipue tripliciter. ¶Primo ꝓter iniuriosam oblocutionem. Ps. Detrahebāt mihi qm̄ seq̄bar bonitatem. Vocabāt em̄ eum pfidū: pditorē: dignuz suspēdio: reū mortis. Et tā in p̄nti a q̄ in absentia multiplr de eo oblo q̄bant. Artio rē eius vitam superstitioni ascribebāt: iusti cie zelum crudelitati: defensionē iuris ec clesiastici auaricie t cupiditati: q̄ anteces sor̄ suoꝝ metas trāsiret/ libertates eccle sie defendendo/ temeritati attribuebant. Nihil ab eo dici vel fieri poterat qō ñ eoꝝ malicia deprauaret: adeo etiā vt regi per suaderēt ministri reipublice q̄ si archiepi prās precederet: regia dignitas esset priua ta. Ps. Sepulcrū patens est guttur eoꝝ: linguis suis dolose agebant: venenū aspi dū sub labijs eoꝝ/ quoꝝ os maledictiōe t amaritudine plenū est: veloces pedes eo rū ad effundendū sanguinē. ¶Scō ꝙse cuti sunt eum p̄ malicioſam cōminationē. Ecci. xxij. Añi ignē camini vapor t fumus ignis inaltabit. sic t añ sanguinē maledi cta t cōtumelie t mine. Hec ibi. Cū itaq̄ semel p̄ hac causa esset in curia regis: toris viribꝰ eccl̄ie libertatē defendens: ceperunt tandē q̄si cuncti clamare debere eum mori vt q̄si audiret vndiq̄. Crucifige crucifige eū. Ps. Cōfirmati sunt sup̄ me t multipli cati sunt q̄ oderunt me iniq̄. Furori igitur eoꝝ cedēs recessit a curia/ ipsis clamātibꝰ. Cūq̄ se in hospitio recepisset sub contici nio noctis venerūt ad eū duo magni pce res tūdentes peccora p̄eo q̄ cum alijs con tra eum egissent: et veniā postulātes. Nū ciantes quoq̄ sibi q̄ nōnulli crudelitatem famosi t malicia obstinatissimi deliberaue runt eum occidere. Qō audiēs (qr̄ eccl̄ie causa nondū erat satis notificata t p̄sona/ lis videbat esse ꝓsecutio) idō fugā aggres sus est. Adhuc em̄ erat eius vita necessa ria pro causa eccl̄ie Vnico igit̄ fratre sibi solatium p̄bente: die latens: t nocte iter fa ciens: venit in portum vnde traiectus est a duobꝰ sacerdotibus in cimbula in Flan driā. Venit deinceps vsq̄ Senonis: vbi a dño papa Alexandro honorifice susce ptus est: et ab eo in monasterio pontiniā censi cōmēdatus. Misit ergo rex Anglie episcopos t p̄ceres pro pace reformanda: multa etiam p̄mittēs si sue vellet petitiōi adq̄escere. Sed nullatenus adq̄euit fo tissimus athleta eccl̄esie: nisi oīno saluo iu re eccl̄esie et libertate eccl̄esiastica in sua i tegritate seruata. Propt̄ quod plurimas iterum molestias atq̄ persecutiones per pessus est. Inimici em̄ eccl̄esie suos erro res corrigere noluerunt. Sed (sicut dicitur Hieremie. v.) indurauerūt facies suas su pra petrā. id est noluerunt reuerti. et Hie remie. vij. Indurauerūt cervicem t peius operati sunt. Hec ibi. Nam ꝓsecuti sunt eum iterum tripliciter. ¶Primo in tem porali substantia. quia iussit rex omnia bo na archiepiscopi et suorum confiscari.

¶Secundo in sua familia. quia tota tho me cognatio proscribitur: omnes familia res et amici/ et quocūq̄ modo aut titulo cum confitentes/ etiam mulieres p̄gnan tes t puerperio decubātes: paruuli quoq̄ et senes in infirmitate laborantes/ in exi lium relegati sunt. Et quotq̄t discretiōis annos attigerant/ tactis sacrosanctis iu rare compulsi sunt q̄ mari transito statim se archiepiscopo repsentarēt vt saltē sic cō passionis gladio cōfossus regie petitiōi fa cilius obediret. Sed hec omnia vir dei pa tienter sustinuit t coequales suos patientiā docuit. Matth. v. Beati qui ꝓsecutiōem patiunt̄ ꝓter iusticiam: qm̄ ipsorum est re gnum. Hec ibi. Misit insup̄ rex anglie lit teras cōminatorias ad abbatē t frēs pō tiniacensis monasterij: vt sic ab eodēmo nasterio expelleretur. ¶Tertio persecuti sunt eum in persona propria. Prohibuit enim rex nequis oraret pro eo. Cum ra men vir dei benignissimus ieiunijs t ora tionibus vacans iugiter pro eccl̄esia et re ge t regno Anglorum oraret. Psalmista. Retribuebant mihi mala pro bonis: steri litatem anime mee. Ego āt mihi cum mo lesti essent induebar cilicio: t būiliabam in

teiunio animā meā z oro mea i sinu meo cō uertet Hec tibi. His itaq; sic gestis timēs r sanctus occasiōe sui religiosis pontinia ceñ. iminere dispendiū inde sponte discessit rod Ludouicū francoz regē confugit a q̄ benignissime suscept⁹ ē z necessaria vi te sibi assignauit q̄sq; pax ecclie reformaret. Solicitauit insup rex francoz summū pontificē vt sine vlteriori dilatione ad reformandū pacē ecclie anglicane laboraret Diserat⁹ etiā p̄fate ecclie anglicane desolationē: guillerm⁹ seneñ antistes sedē apostolicā petijt/impetrauitq; vt rex anglorū anathematizaret oi appellatione postposite nisi a sua ptinacia desisteret. Sic itaq; artat⁹ verbis saltē adq̄euit q̄uis nō animo. Reuersus ē igit thomas septimo exilij sui anno: z a pl̄o honorifice multū suscept⁹. Sed post paucos dies dānis z iniurijs sua modū affectus ē. xij. Reg. xvij. Illi nō audierunt. i. apl̄ico mandato vere obedire noluerunt: sz iuxta ꝓsuetudinē suā ꝑpetrabant. Tertio ꝑsecuti sunt eū p̄ facinorosam inuasionē ꝑs. Considerat pet̄r iustū z q̄rit mortificare eū. In q̄ inuasiōe tria sē nob ꝓsideranda Primo ꝓsideranda est gl̄iosi pontificis benignitas q̄ seipm obcul Occurrētib⁹ ei furibūdis militib⁹ q̄rētib⁹ eus ad mortē dixit. Ecce ego q̄d vultis: In h̄ secut⁹ dñm q̄ suis ꝑsecutorib⁹ ꝑcessit obuiā: di. Quē queritis z c̄. Ego sum. vt habetur Jo. xviij. Nec metu mortis a suo sancto ꝓposito cessauit nec eis in aliq̄ obedire voluit nisi sp salutis ecclie iuribꝫ q̄nportius eis rndit decetero seuirilit in cā ecclie sp actuarū: z errata singla correctuz. Apo. ij. Esto fidelis vsq; ad mortē: z dabo tibi coronam vite. Scōo est ꝓsideranda martyrij sanctitas q̄ passus est in loco sctō z int̄ man⁹ sacerdotū z religiosoz in ꝑpe sacro infra octauā b̄nice natiuitatis et p sctā cā. s. p sancta ecclia. vñ spēaliter dicit ꝑ martyr ecclie: q̄ p cā ecclesie passus. Joan. x. Ego sum pastor bonus: bonus pastor animā suā dat p ouib⁹ suis. Tertio est ꝓsideranda ꝑsecutoz crudelitas Coronam em̄ capitis sacri crudelit̄ amputauerūt. indeq; cerebrū cuz sanguine p pauimentū sparsert. voluertq; corpus eius aut in lacū ꝓijci aut in patibulo suspendi dicentes illud nō esse dignū ecclīastica sepultura. Vide legēdas. Ode runt me inicꝫ q̄ retribuunt z c̄.

Tertia excellentia contemplāda cir ca iusticiā gl̄iosi martyris thome ē excellentia declarationis veneranda. quō sez excellenter declarauit dñs q̄ acceptra sibi fuerit gl̄iosi thome ꝓtuosa bonitas siue iusticia z q̄ gl̄iosus sit nūc in celis ꝓ suo bonitatis z iusticie ꝑseuerātia. Jo. xij. Siq̄s mihi mīstrauerit: hono. eū pat me⁹ z c̄. Honorificauit q̄ppe p̄ celestē gloriosum thomā gl̄ificando ipm in celis. et hmōi gl̄iam in terris declarando. Et hoc potissimū triplici declaratione

Prima ē declaratio ꝓnunciatiua.
Scōa est declaratio certificatiua.
Tertia ē declaratio testificatiua.

Prima ē declaratio ꝓnunciatiua.

Reuelatū em̄ fuit ei in exilio exīsti q̄ ad suam esset ecclīam regressur⁹ z ad chām cū martyrij palma migratur⁹. Jtez per aliquot dies añ eius martyriuz innotuis quidē de corpe exiens z postmodū miraculose regressus aiebat q̄ vsq; ad supremū sanctoz ordinē direct⁹ fuit z inter apostolos sedē q̄ndā vacuaz vidit. p̄contranti q̄t cui⁹ eēt hec sedes. angel⁹ rndit q̄ cuidā magno sacerdoti anglo⁹ fuabat Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū i throno meo.

Scōa est declaratio certificatiua facta. s. ꝑ angelos.

Dū em̄ clerici ꝑ eo exeq̄as facerent z missā inciperent defunctoz subito (vt aiunt) angeloz astātes chori vocē cantantiū interrūpunt z officium martyris incipiunt. s. Lerabit iustus i dño z c̄. Et tunc statim clerici prosequunt. Hec est mutatio dextere excelsi duz cantemoris vertitur in canticū laudis. Et re uera eximia comprobat ꝑditus sanctitate z gloriosa insignitus martyrij palma quē angeli tanto donauerunt honore z sanctorum martyz catbalogo palam declarauerunt ascribendum.

Tertia est declaratio testificatiua que scilicet facta est per miracula q̄ sue sanctitati atq; gl̄ie testionij ꝓbibēt.

Est nūr h̄ testionij triplex Primū ē tri

stimoniū viuoꝝ q̄ p scti huius merita impetrarūt a dño q̄ postulauerūt iuxta sepulcrū eius orātes: aut etiā in loco in q̄ pcussus est. Lecis em̄ visus: surdis auditus: claudis gressus est repat̄. Porro aq̄ qua panni eius sanguie respsi loti sunt/plūmis extitit in medela. Vide hec ꝛ alia multa in legēdis. Vbi etiaz hī q̄ blasphemi q̄ miracul' huius ꝛ sctitati gl'iosi viri detrahebāt: a demonio arrepti sunt. ¶ Scōm est testimoniū moꝝtuoꝝ q̄ p eius merita surrexerunt.

¶ Tertiū est testimoniū pſecutoꝝ q̄ diuersis pēnis mirabil'r afflicti sūt/adeo vt alij digitos ꝓtios dentib⁹ discerpētes: alij sanie destillātes: alij galysi dissoluti: alij amētes effecti/miserabil'r interirent. Ecci. iij. Vsq; ad moꝛtē certa, p iusticia: ꝛ deꝰ expugnabit, p te inimicos tuos. Hec ibi. Patet itaq; excellētia iusticie ꝛ ꝓtutis atq; sanctitatis gl'iosi rhome. Huc igit̄ deuoꝝ iuuencm̄ cordib⁹/vt suis meritis iustificari: diuina gratia dotari: demūq; cum eo i celis glorificari mereamur. Amen.

De bto Siluestro papa Sermo

Serue bone et fidelis intra in gaudium dñi tui. Matth. xxv. Ōēs debemus esse serui boni ꝛ fideles dñi p̄cipue xp̄i tria.

¶ Primo rōne formationis.

¶ Scōo rōne reformatōis siue redēptōis

¶ Tertio ratione cōductionis.

Primo rōne formatōis. Esa. xliij. Formatus me⁹ es tu israel nō obliuiscaris mei. Et mgr̄ dr. ij. sentē. dist. j. Factꝰ ē hō ꝓpter deū vt ei seruiret: ꝛ mūdus ꝓpter hoiem vt homi seruiret. Positꝰ est ḡ hō in mūdo vt ei seruiret ꝛ ipe seruiret ꝛ vtrūq; acciper. Voluit em̄ deꝰ ab hoie sibi seruiri vt ea seruitute nō deꝰ sed hō seruiēs tuus/rer: et mūdus seruiret hoi vt sit̄ hō tuus/rer. Totū igit̄ bonū hois est ꝛ qđ factum est ꝓpter ipm̄ ꝛ ꝓpter qđ ipe factꝰ est. Ideo apls dr j. Coꝝ. iij. Oia vr̄a sunt: vos aūt chr̄i. Nota q̄ dr: oia. s. supiora: eēlia: ꝛ inferiora. Supiora ad pfruendū: vt deus. Eēlia ad cōmuendū. s. angeli: q̄ lz mō sint nobis supiores: in futuro tn̄ erunt eēles. Matt. xxij. Erunt sicut angeli dei in celo q̄ ꝛ mō nobis dati sunt in custodes. ¶ Secundo rōne reformatiōis siue redēptiōis. j. Coꝝ. vj. Empti ei est̄ p̄cio mag̃. Et ibi p̄mēntif: nō est̄ vr̄i. Et. j. Pet. j. Nō coꝝruptibilib⁹ auro vel argēto redēpti est̄: sed p̄cioso sanguie agni imaculati ꝛc. ¶ Tertio ratione ꝺductiōis. Mat. xx. Exiit p̄mo mane cōducere operarios in vineā suā ꝛc. Bre. in homel. Cōductio est vite eterne, p̄missio, p opib⁹ seruitut̄ nr̄e: cū q̄b⁹ seruis vult ponere rōnem in fine. Hō em̄ cū sit aial rationale/rōnaliter viuere debet: nō bestialiter: ꝛ de vita sua rōnem deo reddere. Jōo dicit in cō. xv. q. j. Merito. §. Ex eo. Homines qr rōnales sunt facti: de se ꝛ de oibus rōnem reddituri sunt. Aug. in solilo. Infelices sunt q̄ ignorāt q̄d faciūt ꝛ rōnē nō būt: vadūt de tenebris ad tenebras et nesciunt vbi cadunt. Infeliciores q̄ sciūt p rōnez q̄d faciūt ꝛ aplꝰ ocul' ad ifernū descēdūt. Hec ille. De oib⁹ itaq; sum⁹ rōnez reddituri ꝛ iuxta qđ fecerim⁹ mercedē recepturi. Ūñ vnicuiq; q̄ fidel'r deo seruierit dicet dñs verba p̄us assumpta. Serue bone ꝛ fidelis intra in gaudiū ꝛc.

¶ Notādū q̄ppe q⁹ hoies seruiētes sūt iu tripūci differētia. Quidā sūt serui peccati et diaboli: sed nullo modo dei. Joan. viij. Qui facit pctm̄/seruꝰ ē pcti. glo. i. diaboli. Alij sunt serui dei sed nō boni ꝛ fideles: q̄ sez ea q̄ sunt bona faciūt: sed ex timore: nō ex charitate. ideo nō sunt boni fui q̄ nō diligunt dñm. ij. Coꝝ. ix. Nō ex tristicia aut ex necessitate: hilarē em̄ datoꝝē diligit deꝰ. Hec ibi. Jtē ea q̄ faciūt nō faciūt in laudē dei sed ad gl'iam ꝓpriā vel tpale cōmoduꝫ aspiciētes: et plerūq; etiā a via ꝓtutis deuiātes. Jdeo nō sūt serui fideles q̄ donis dei abutunt. qr nō est in eis coꝝdis rectitudo in gl'iam dei. Pſ. Coꝝ aūt eoꝝ nō erat rectū cū eo: nec fideles habiti sunt in testamēto eius. Tales itaq; serui nō intrabūt in gaudiū dñi. Soli em̄ bono suo ꝛ fideli dr Intra in gaudiū dñi tui. ¶ Redrit aūt triplex fidelitas in bono seruo dei. ¶ Prima ē fidelitas sincere dilectiōis. Debet em̄ aia q̄ est chr̄i spōsa diligere eum coꝛde castissimo vt nullū penit⁹ admittat amoꝛē extraneū. Bern̄. Nō caste diligit deū qui aliq̄d diligit p̄ter eum. Hec ille. Unde quoties aīa amoꝛē aliquē amoꝛi chr̄i dissonū ad-

mittit: efficit adultera. Scda est fidelitas iuste dispsationis: vt sic oia nob a deo data fm eu bnplacitu dispsemus. Unde Matt. xxv. ille q̄ cōmissis talēt bn vsus e vocat a dño seruꝰ bonꝰ t fidel. Lox. iij. Hic iā q̄rit inter dispsatores vt fidel q̄s inueniat Hec ibi. Tertia e fidelitas recte intētiōis vt dei gl̄iam in oib opib no stris q̄ramꝰ. j. Lox. x. Oia in gl̄iam dei facite. Bern. Fidel reuera dñi seruꝰ es si ō gl̄ia dei etsi nō exeūte ex te: tn trāseūte p te nihil manib tuis adherere ptingat. Hec ille. Infidel quippe seruꝰ e q̄ p se sumit qđ soli dño debet. Soli aūt deo honor t gl̄ia vt ōr. j. Tim. j. Dicamus itaq̄ qm beatꝰ Siluester fuit dñi seruꝰ bonus t fidel cui a dño tandē dictū e Serue bone t fidelis intra i gau. dñi tui. Intrauit aūt i gaudiū dñi pcipue p triplicē viā: p quā etiam appuit e seruꝰ dñi bonꝰ t fidelis.

Primo p fidei efficaciā virtuosam.
Scdo p tribulatōis angustiā dolorosā
Tertio p pastoralē diligētiā oposam

Primo p fidei efficaciā. Fides pfecto necessaria e vt sit hō seruꝰ dei bonꝰ t fidel. qz vt ōr Augꝰ. Sine fide falsa e ois virt. Idē de fide ad Petꝝ Sine fide ois labor vacuꝰ est. Et Heb. xj Sine fide impossibile e placere deo. Idcirco etiā necessaria est ad intrādū gaudium dñi. qz vt ōr Apoc. xxj. incredul: Pars illoꝝ erit in stagno ardenti igne t sulphure Aug. de fide ad Petꝝ. Sine fide nemo pt ad nūeꝝ filioꝝ dei ptingere. Et Heb. xj. Fide enoch trāslatus est in paradisum. Et Job. ij. Vitā illā expectamꝰ quā dñs deus datur e his q̄ fidē suā nunq̄ mutāt ab eo. Hec ibi. Apparuit aūt in beato Siluestro excellentia fidei trip.

Primo ex animosa constantia.
Scdo ex gl̄iosa victoria.
Tertio ex miraculosa euidentia

Primo ex aniosa cōstantia

ō Tarq̄ni pfecti cōminationē: q̄ sibi cōminabat mortē i crastinū nisi sacrificaret idolis. Cui cōstantissime rndit brūs Siluester, Stulte, hac nocte morieꝝ t sempiterna tormēta recipies. qđ t ita factuꝫ est. Miserabiliꝫ eim mortuꝰ e illa nocte ex ōsse piscis in gutture trāsuersato. ij. Esdre. viij Ego constans anio factꝰ sum fm opitulationē dñi dei tui. Apparuit ptā eiꝰ cōstantia q̄n vidit milites Cōstātini ad se venientes cum suis clericꝫ associatꝰ latitare in q̄dam mōte ppt Cōstantinū chr̄ianos p̄seq̄ntē. tūc q̄ppe cū eos vidit, statiꝫ ad martyriū palmam credidit se vocari. Intreduosq̄ ad Cōstātinū accessit: parꝰ oino ad martyriū p chr̄o sustinēdū vt cōstās t fortis athleta chr̄i. Hmōi aūt cōstātia t fortitudo erat in eo ex fide. Heb. xj. Per fidē fortes facti sunt in bello.

Secūdo ex gl̄iosa victoria

ō iudeoꝝ disputatōeꝫ. Judeos eim duodecim sapia t eloq̄ntia p ceteꝫ rutilātes disputādo confutauit t ad fidē conuertit. Heb. xj. Scti p fidē vicerūt regna. Et j. Joā. vl. Hec est victoria q̄ vicit mūdū fides nr̄a. Hec ibi. Per hāc aūt victoriā introꝫ gaudiū dñi. Apocal. iij. Qui vicerit dabo ei coronam vite.

Tertio ex miraculosa euidentia.

Miraculoꝝ eim operatio attribuit fidei: fm illud Lu. xvij. Si habueriꝫ fidem sicut granū sinapis diceꝫ mōti huic: trāsi hinc: t trāsibit. Et Mat. ix. Oia possibilia sunt credēti. Miraculoꝝ q̄ operatio attestat fidei excellentiā. Et h ppt duo: vt dicit Tho. ij. q. clxxviij. Primo, qz miraculoꝝ operatio ordinat ad confirmationē fidei. Scdo, qz pcedit ex dei ompotētia cui fides innitit. Hec Tho. Fecit aūt b. Siluester miracula: taurū mortuū suscitando quē Xabri vnꝰ duodeci iudeoꝝ pdictoꝝ sua fallacia occidit. Et tūc Helena regina q̄ pdictos iudeos adduxerat t iudices astitereſ: t tria forte milia viroꝝ q̄erulis ad fidē. Item draconē crudelē alligando q̄ p̄ q̄ trecentos homines infecerat flatu suo. Item duos viros ex flatu draconis pene exanimes sanitati repando. Ex q̄b mirabilis infinita multitudo conuersa e ad dñm. Hec oia supdicta vide plani legēda. Ex his igit tribꝰ pdictꝫ appet in b. Siluestro fidei efficacia p quā meruit itrare in gaudium dñi. j. Pe. j. Credētes exultabitꝫ leticia ineffabili t gl̄ificata reportātes fines

Secū (fidei vīe salutē aiaꝝ vīaꝫ do intrauit brūs siluester i gaudium dñi p tribulatōis angustiam

dolorosam. In tribulatione ꝓfecto cognoscit bonꝰ seruꝰ dei ⁊ fidelis. In tribulatõe eñ ꝑbat fidelitas seruorũ dei. Eccl. xliij. In tentatiõe inuentꝰ ẽ fidelis. Et ibidẽ. ij. ca. In hũilitate tua patiẽtiam habe. qm̃ in igne ꝑbat aurꝰ ⁊ argentũ. Homines ꝙ recepti/ biles in camino humiliatiõis. Hec ibi. Et exponit: receptibiles in gaudio celesti. Vñ sicut dr Act. xiij. Per mltas tribulationes oportet nos intrare in reg. celorũ. Et Bar. v. Bti q̃ ꝓsecutionẽ patiunt ꝓpt iusticiã: qm̃ ipoꝝ est reg. ce. Et. ij. Cor. iij. Id qõ in ꝑsenti momentaneũ est ⁊ leue tribulatiõis nr̃e/sup modũ in sublimitate eterne glie põdus operat in nob̃ tc̃. Passus est aũt btus Silvester ꝑcipue triplicis tribulationis augustiam.

¶ Prima est angustia tribulatiõis cõminatorie

¶ Secũda est angustia tribu/ (natorie latiõnis ꝓsecutorie.

¶ Tertia ẽ angustia tribulatiõis ꝺdictorie.

Prima est angustia tribu

latiõnis cõminatorie: qñ. s. Tarquinꝰ cõminatus est ei mortẽ: vt ꝰ. dictũ est. Eccl. xxij. Ante ignẽ camini vapor ⁊ fumꝰ ignis inalt abit: sic ⁊ añ sanguinẽ maledicta ⁊ ꝓtumelie ⁊ mine.

Secũda est angustia tribu

latiõis ꝓsecutorie: qñ scz fugit ꝓpter Constantini ꝓsecutionẽ: parat ꝰ tñ sꝙ ꝑ dño mori. Has igit tribulationes patienter atq; gaudenꝫ sustinuit. j. Cor. iij. Persecutionẽ patimur ⁊ sustinemꝰ. Et. ij. Cor. iij. Persecutionẽ patimur sed nõ derelinquimur: deijcimur sed ñ ꝑim ꝰ: sp mortificatiõnẽ iesu in corpe nr̃o circũferẽtes. Hec ibi. Et Ro. v. Gliamur i tribulatiõib. Has ꝓfecto tribulatiões ⁊ ꝓsecutiões nõ timuit btus Silvester: attẽdens illõ verbũ salvatoris Luc̃. xij. Dico aũt vob amicis meis ne terreamini ab his q̃ occidũt corpꝰ: ⁊ post hec nõ hñt amplꝰ q̃d faciant. Ostendã aũt vob quẽ timeatis. Timete eũ q̃ postq̃ occiderit corpꝰ habet ptãtez mittere in gehẽnã. Ita dico vob hũc timete tc̃. Hec ibi. Q; si obijcias forte de fuga bti Silvestri: et ideo videt timuisse. Dicẽdũ ꝙ ñ ex timore mortis fugit. sz iuxta doctrinam dñi faciẽdo q̃ dr Matt. x. Cũ ꝑsequentur vos in ciuitate ista/ fugite in aliam. Ubi sciendũ ꝝm Nico. de Lyra. q̃ ꝓsecutio alicui ꝑsonalis: vt qñ alicui⁹ q̃rit ad mortẽ: nõ qz fidelis ꝓncipalr: sed ꝓpter odium ꝑsone determiate. et tunc est sp fugiendũ sicut Paulꝰ q̃rebat ad mortẽ in Damasco vt dr Act. ix. cũ tñ alij fideles ꝓmitterent ibi pacifice habitare. ideo demissus a fribꝰ p murũ: fugit ꝓsecutorẽ ꝑsonalẽ. vt ipse dr ij. Cor. xj. Aliqñ aũt nõ est soluz ꝓsecutio ꝑsone: sed etiã fidei ⁊ iusticie. et tunc si hõ ꝓcipiat ꝓbabilr q̃ ex fuga sua sequat deriso fidei ⁊ depssio iusticie: fuga est mala: et est pctm̃ mortale. Si aũt hoc nõ appet ꝓbabiliter sed magis ꝓfectui: vtpote qz ex tali fuga põt alibi fieri vtilitas ecclie. vel etiã qz talium ꝓgrẽtũ vita ⁊ doctrina est adhuc satis necessaria ꝓ defensione iusticie ⁊ edificatione mẽbroꝝ ecclie. ex remissiõe aũt nõ haberet nisi occisio mostroꝝ ecclesie a canib. i. obstiantz infidelibꝰ: ⁊ cõculcatio margaritaꝝ. i. articuloꝝ fidei ab ipsis: tunc est fugiendũ ⁊ alibi ꝓficiendũ. Sic itaq; fugit btus Silvester: semp tñ paratus ꝓ dño morte sustinere: vt euidẽter oñdit cum adeum venerũt milites cõstantini vbi latitabat: vt ꝰ. dictum est.

Tertia est angustia tribu

latiõnis ꝺdictorie: eũ scz sibi ꝓtradicebãt iudei ⁊ alij mlti ꝓtra ꝓfitarẽ fidei. Ps. Vidi iniq̃tatẽ ⁊ ꝓtradictionẽ in ciuitate. Sz btus silvester viriliter arguebat eos. Ad Tit. j. Potens exhortari in doctrina sana ⁊ eos q̃ cõtradicũt arguere. Hec ibi. Act. vj. Nõ poterãt resistere sapie ⁊ spũi q̃ loq̃bat. qz sicut dr Mat. x. Non enim vos estis q̃ loq̃mini: sed spũs patris vr̃i q̃ loq̃tur in vobis. Sic itaq; ꝓbatus est btus Silvester tanq̃ seruus chr̃i bonus ⁊ fidelis per tribulationis angustiam per quam ⁊ intro/iuit in gaudium dñi. Unde dicit Judith viij. Per multas tribulatiões trãsierũt fideles. et Ecc̃i. xxij. In tẽpore tribulatiõnis permane illi fidelis vt ⁊ hereditate illius coheres sis. Et Roman. viij. Heredes q̃dem dei: coheredes autem christi. si tamen compatimur vt simul et glorificemur. Et. ij. Timot. ij. Fidelis sermo. nam si cõmortui sumus. scz cum christo per tolerantiam aduersitatis et persecutionis: et conuiuemus. si sustinebimus: et con/

regnabim⁹. Et. j. Pe. iij. Cōicantes chr̄i passionib⁹ gaudete vt z in revelatione glorie ei⁹ gaudeatis exultantes. Et Bern. in ser. de ramis pal. Pñs tribulatio est via vite: via glorie: via civitatis habitaculi: via regni Hec ille. Hic pfecto est turbo ille p quem helias. i. vir iust⁹ ascendit in celū. vt 02. iij. Reg. ij. Qm̄ igit̄ multas tribulationes passus est gl̄iosus Silvester: Idcirco merito dicit ei dñs. Serve bone z fi. intra in gau. tc̄.

Tertio apparuit gloriosus silvester bon⁹ dñi famus z fidelis z intravit i gaudiū dñi p pastoralē diligentiā operosam z vigilē. In pastorali pfecto diligentia oñdit bonitas atq; fidelitas pastoris z p eam tandē intrat in gaudiū dñi. Un Mat. xxiij. Quisputas est fidel' fu⁹ z prudēs quē 2stituit dñs sup familiā suā vt det illis cibū in tpe: Btūs ille fu⁹ quē cū venerit dñs ei⁹ invenerit sic facientem. Amen dico vob sup oia bona sua 2stituet eū. qz vicz btitudo ad quā sic introducit ē status oim bonor aggregatione pfectus. vt 02. iij. ō 2sol. Et lu. xij. Quisputas ē fidelis dispensator z prudēs quem 2stituit dñs sup familiā vt det illis i tpe tri. mēsu. Btūs ille fu⁹ quē cū venerit dñs invenerit sic facientē. Vere dico vob qm̄ sup oia que possidet 2stituet illū. Hec ibi. Fuit aūt beatus silvester vigilans z diligens in officio pastorali pascēdo pp̄z ōi. apo. iij. Esto vigilans z 2firma cetera q̄ morītura erant .i. 2firma tibi subditos ⁊bo z exemplo q̄ iō dicunt morituri qz pp̄s ō facili labitur ad pcā nisi exemplo z ⁊bo pastor⁹ sustentet. Hiere. vj. Pascet vnusq̄sq; eos q̄ sub manu sua sunt. Pavit aūt gl̄iosus Silvester pp̄m sibi cōmissū diligent̄ z vigilanter triplici pastu seu pabulo

¶ Primus est pastus tpalis sustētatiōis. Iste est bonus.

¶ Scōs est pastus doctrinalis instructionis. Iste est melior.

¶ Tertius est pastus ⁊tualis exemplationis: Iste est optimus.

Primus est pastus tpalis

sustētationis Amb. Pasce fame morientē. Si em̄ pascēdo ⁊uare potueris z nō pavueris occidisti. Et hz̄ h. lxxxvj. di. c. Pasce

Idem in lib̄. ō offi. z hz̄. xij. q. ij. Aux. Arū hz ecclia nōv vt fuet sz vt groget z subveniat in necessitatib⁹ paupez. Hec ille. Fuit q̄pe btūs silvester oino dedit⁹ op̄ib⁹ pietatis z mie. Un̄ oim orphanor: viduarū: z paupez noia in scriptis habebat z oīs⁹ de necessarijs ad vitā puidebat. j. Tim. iij. Pietas ad oia vtilis est. Erat em̄ hospitalis multū. Vide hec z alia ampli⁹ in legendis Hebre. xij. Hospitalitatē nolite oblivisci Et. j. Pe. iij. Hospitales invicē sine murmuratiōe. et Rhom. xij. Hospitalitatē sectantes. Sic itaq; pascendo pp̄m tpali et corpali pabulo meruit intrare in gaudiū dñi. Lu. xvij. Da paupib⁹ z habebis thesau. in ce. et Tobie. iij. Quō potueris esto misericors tc̄. Premiū em̄ bonū tibi thesaurizas tc̄. et Mat. xxv. Dicet dñs iust⁹ Venite bñdicti p̄tis mei pci. re. tc̄. Esuri em̄ z dedistis mihi manducare. Sitivi tc̄. Hospes erā z collegistis me tc̄. Et quic. q̄diu vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Un̄ p̄z q̄ pter opa pietatis z misēdie introducunt boni in gaudiū dñi sui tanq; serui boni z fideles fideliter vig dispēsates bōa sibi a dño 2cessa z cōmissa

Scōs ē pastus doctrinalis

instructionis. Hiere. iij. Dabo vobis pastores iuxta cor meuz z pascent vos scia et doctrina. Bern. Hec sunt q̄ pastor 2tuunt: bonitas: disciplia: z scia. Bonitas habit: disciplina corrigit: scia pascit. Hec ille. Ad titū. ij. Loq̄re z exhortare. Greg. Pastor duz delinq̄ntes corrigere noluerit: procul dubio tacēdo occidit. Hec ille. Beatus itaq; silvester pavit documētis z doctrina spūalib⁹ pp̄m: infideles ad fidē vocando z in fide instruendo. Inst̄ q̄s etiā ipm̄ constantissimū imperatorē instruxit z baptizauit. Vide legendā qz pulcra est illa historia. Pavit insup̄ instructos 2firmādo ad bonū sp̄ admonēdo Ad titū. iij. Admone illos ad oē opus bonū. patos ē Preterea pavit ip̄m clez ad vigilē gregē cōmissi custodiā exhortādo. Unde morti appropinquās clez monuit vt inst̄ se sp̄ charitate haberent z ecclias suas diligentissime gubernarent. Et post hec in dño feliciter obdormiuit anno dñi. cccxx. Sicq; vt fidelis servus intravit in gaudium dñi sui. Dan. p

Qui ad iusticiā erudiūt mltos: erūt q̄i stel
le in ꝑpetuas etnitates. Hec ibi.

Tertius est pastus virtua
lis exemplationis. Un Jo. x. dī q̄ bonus
pastor cū ꝓrias oues emiserit: añ eas va//
dit. s. ꝑ bona exempla: t implendo ea q̄ do
cet. Nō em̄ sufficit ouib⁹ bona dicere qz ne
cessariū ē t facere. qz dic̄ Augz. Bñ doce//
re t male viuere: est seipm̄ cōdemnare. Et
sic dic̄ Gregz. Dū pastor ꝑ abrupta sceler
ḡdit: necesse ē vt grex ad p̄cipitiuz seq̄tur.
Jō ad Titū. ij. In oibus ꝑbe te exemplū
bonoꝝ operū: in doctrina: in integritate: i
gnitate. Sic faciebat b. siluester: q̄ adeo fi
de t moꝝ resplēdebat vt nō solū a chr̄i//
anis: verꝝetiā a paganis miro diligerek af
fectu. Per hāc itaq̄ pastoralē diligētiā vt
seruus bon⁹ t fidelis intrauit in gaudiuz
dñi. j. Pe. v. Pascite q̄ in vob̄ est gregem
dei: puidētes nō coacte sz spōtanee fm̄ de//
um: neq̄ turpis lucri gra: sz volūtarie: ne//
q̄ vt dñantes in cleris sz forma facti gre//
gis t ex aio. Hec ibi. Et nota q̄ dic̄: nō co
acte sz spōtanee. i. non amaro aio sz libero
et charitate. alias em̄ nō esset ser⁹ bon⁹.
Nota etiaz q̄ dic̄: neq̄ turpis lucri gra. i.
ꝓter questū t̄palem aut vanā gl̄am sz vo
luntarie ꝓpt̄ hōrez diuinū. neq̄ vt dñantes
t̄. tanq̄ elati p̄ superbiā: sz facti forma. i. exē
plar gregz: p̄ scām̄ ꝙuersationē exemplarē
alias em̄ nō essent futi fideles. Et deinde
sequit remuneratio cū dic̄ ibidē. Et cū ap
paruerit ꝑnceps pastoꝝ p̄cipietis imarces
sibilē eterne gl̄ie coronā. Hec ibi. Et di//
cit⁹ itaq̄ ptz q̄m gl̄iosus siluester fuit fide
lis ser⁹ t bonus. Bon⁹ inquā ꝓpter cha//
ritatiuā affectionē. Nam charitas eoq̄ ani
mā vnit deo facit eā ꝑticipare diuinā bo//
nitatē t sic facit eā bonā ꝑticipative. qz sic
dī Luc. xviij. Nemo bon⁹ nisi solus deus
Nō est intelligendū de bono ꝑ essentiam
Dic̄t aūt hō bonus ꝑ ꝑticipationē diuie
bonitatis que hī ꝑ charitatē p̄ quā mens
hūana adheret ipi sūmo bono. et vn⁹ spiri
tus cū deo efficit⁹ iuxta illud apl̄i. j. Co. vj
Qui adheret deo vn⁹ spūs ē. Fidelis autē
dī: ꝑ talentoꝝ sibi cōmissoꝝ fructuosā dis//
pensationē ad laudē dei t gl̄iam. Jō rādē
merunt audire illā dulcissimā dñi vocem.
Euge fue bone t fidelis t̄. Intra in gau
dium dñi tui. Huiꝰ itaq̄ exemplo studea//
mus deo fultre fideliter vt inter bonos et
fideles dñi suos inueniri: t rādē in gaudiuz
dñi perennit introduci mereamur: Amē.

De sancto Hilario pictauensi epō
Sermo

Vos estis lux
mundi. Mat. v. Sic̄ in celo po
suit deus luminaria corpalia vt
lucerent sup terrā. vt scribit Gen. j. Jta in
celo militantis eccl̄ie posuit diuersa lumi//
naria ad illuminādas mentes hoim. Ipse
q̄ppe chr̄s est luminare mai⁹ q̄si sol. q̄ dicit
Jo. viij. Ego sū lux mūdi. Jpa aūt virgo
sacratissima mr̄ dei est luminare etiā ma//
gnū: min⁹ tñ q̄ ꝑmū Gen. vij. Pulcra vt
luna q̄ illuminat noctē hui⁹ mūdi. Glioſi
aūt apl̄i t alij sancti sunt q̄si stelle splēdide
Et p̄cipue illi q̄ nō solū vite sanctitate splē
duerūt sz t doctrine claritate oñderunt q̄li
ter discernenda sit ver⁹ a vicio t lux a te//
nebris Gen. j. Posuit stellas in firmamen
to celi vt lucerēt sup terrā t p̄essent diei ac
noct̄i t diuiderent lucez ac tenebras. His
itaq̄ dicit spēaliter dñs. Vos est⁹ lux mū
di. Inter istos aūt rutilantissime splendu
it gloriosus chr̄i confessor hilari⁹ q̄ multipli
citer eccl̄iam illustrauit. Jō vere dici p̄t
lux mundi Lux inquā habens tres nobilis
simas ꝯditiones

Primo splendoris pulcritudinē. Siue
splendorem speciosum.

Scō ardoris plenitudinē. Siue ardo
rem copiosum.

Tertio vigoris fortitudinē. Siue vi//
goreꝫ fructuosum.

Primo igit̄ fuit btūs hilarius lux
p mūdi splēdorē hūs speciosū. Eccli.
xxvj. Lucerna splēdens sup candē
labrū sctm̄. Mat. v. Neq̄ accēdunt lucer//
nā t ponūt eā sub modio: sz sup cādelabrū
vt luceat oib⁹ q̄ in domo sūt. Habuit autē
gl̄iosus hilari⁹ triplicē lucz splendorē.

Primo splendorē sapie luminose.

Scō splendorē relucētie virtuose

Tertio splendorē effulgētie miraculose.

Primo habuit splendorē

Ber. De scto Hilario epo

sapie luminose. Sap. vj. Clara e t q nūq̄ marcescit sapia. Fuit pfecto lumiosus mlt̄ tū in sapia fidei t diuine legis. Hlt̄os q̄ li bros scripsit int̄ q̄s libros q̄dam de diuina trinitate cōpilauit: in quib⁹ mlt̄ū eluc̄idat mysteriū trinitatis.

Scdo habuit splēdorē re

lucentie ꝓtuose. Mat. v. Luceat lux vra coram hoib⁹ vt videant opa vra bona t glorificent pr̄em rē. er. j. Tim. iij. Exemplū esto fideliū in ꝓbo t q̄uersatione. Btūs em̄ hilarius mox̄ grauitate t virtutū sanctitate pollebat.

Tertio beat⁹ hilarius ha

buit splendorē effulgentie miraculoꝝ Ps. Illuxerunt coruscatiões tue orbiterre. Cū em̄ esset in q̄dam cilio q̄dam: terra se in altū eleuauit vt sedē sibi ꝓberet vt postea dicem⁹ Item cū semel rediret pictauis a loco q̄dam in q̄ cum alijs epis q̄uenerat de veritate fidei disputatur⁹: t ad insulā gallinariā descendisset: oēs ꝓpentes q̄b⁹ plena e illa insula ex sui visione fugabat: t in medio insule palū fixit nec ampli⁹ eis licuit spaciū illud occupare q̄ vetuit. Item cuz eēt picauis infantē sine baptismo defunctū suis Gonibus vite restituit. Hā tādiu iacuit in pulvere donec parit̄ surgerent senex de ozone et infans de morte

Secūdo fuit btūs hilari⁹ lux mundi bñs ardorē copiosum. Jo. v. Ille erat lucerna ardēs t lucēs Eccli. l. Quasi ignis effulgens t q̄si thus ardēs in igne. Habuit aūt triplicē ardorē

¶ Primo ardorem interne deuotionis inflammatiuum.

¶ Secundo ardorem superne irradiationis diffusiuum.

¶ Tertio ardorem exteme persecutionis toleratiuum.

Primo habuit ardorē in

terne deuotionis inflāmatiuū. Erat ei vir deuotissim⁹. Deuotio q̄ppe(vt ōr hugo li. de ꝓtutib⁹ orandi) est pi⁹ t hūilis affectus in deū. Erat aūt totus btūs hilarij affectus in deū eleuat⁹. Nam et pmit⁹ vxorē bñs t filiā i laicali habitu monasticā ducebat vitam sp̄ sedulus in diuino fuit io: sed mlt̄o ampli⁹ cū in pictauoꝝ epm elect⁹ fuit. Ut recte hilari⁹ ōr ab hilaritate: q: in dei fulgore sp̄ valde hilaris erat. ps. Seruite dño in leticia. er. ij. Lop. ix. Hilarem enim datorem dilīgit de⁹.

Scdo beat⁹ hilari⁹ habu

it ardorē supne irradiationis diffusiuū. radioꝝ supne doctrine atq̄ instructionis. Mat. xxiij. Fidelis seruus t prudēs q̄uz ꝓstituit dñs sup familiā suā vt det illis cibū in tpe. Beatus pfecto hilarius gregē dñico celesti cibo doctrine pascebat: t alipis. i. hereticis viriliter defendebat. Ponit itaq̄ dicere illud Joā. x. ca. Ego sum pastor bo. Non em̄ videns lupos venientes fugit: sed oues cōmissas imo t totā francz ab heretico⁹ rabie viriliter defēsauit. Unde ptz quantū zelū habuerit ad diuinū honorē t aiaꝝ salutē. iij. Reg. xix. zelo zelatus sum p dño deo.

Tertio beatus hilari⁹ ha

buit ardorem externe p̄secutionis toleratiū Ex ardore nāq̄ charitatis multa aduersa patientissime sustinuit. j. Cor. xiij. Charitas oia suffert. Multas vtiq̄ p̄secutiões p fide sustinuit hereticis resistendo. Nāpe sol⁹ ipe int̄ epos catholic⁹ erat. Semel aūt ad suggestionē duoꝝ hereticoꝝ epoꝝ imperator⁹ q̄ et heretico⁹ fautor erat: bm hilariū cū btō eusebio vercellensi epo i exiliū relegauit. Sic em̄ ꝓpentes t bufones odorē vineaꝝ fugiunt t noctue lumen sol odiunt: sic t pueri semp odiunt societatem mores t vitā iustoꝝ. ij. Tim. iij. Oēs qui pie volūt viuere in chō iesu p̄secu. patient̄

Tertio fuit btūs hilari⁹ lux mundi bñs vigorē fructuosū Eph. v. Fructus lucis est in oi bonitate t iusticia t veritate. Habuit aūt glōsus hilarius triplicē vigorē multū fructuosum

¶ Prio vigorē penetratiuū respectu myst

¶ Scdo vigorē confutatiuū re (steriorꝝ spectu aduersarioꝝ.

¶ Tertio vigorem perseueratiuū respectu actuū virtuosoꝝ.

Primo habuit vigorē pe

netratiuū respectu diuinoꝝ mysteriorum. Ecci xxiij. Profundum abyssi penetrauit. Penetrauit q̄ppe glōsus hilarius ymmensa bñana sinit fragilitas abyssū diuinoꝝ Nā

z adeo ꝓfunde atq; igenioſe locut⁹ ē z ſeri ꝓſit de ineffabili diuine trinitat⁹ myſterio q; ꝑcellentiſſim⁹ ille doct⁹ Aug⁹ fatet nō intelligere verbū ipius. vt recitat magiſter in ꝓmo ſent. diſtin.

Scdo habuit vigorē ꝓfu/

ctatiuū reſpectu aduerſarioꝝ fidei. ſ. hereti coꝝ. Prouer. xxiij. Vir ſapiens fortis eſt. Et ibidē. xx. c. Diſſipat impios vir vł rex ſapiens. Cū em ybiq; arriana hereſis pul/ ularet z ab iperatore data eſſet licentia vt oēs epi conuenirēt z de fidei ꝟitate diſpu/ tarent: cū aduenijſſet ſcūs hilari⁹: ei⁹ elo/ quentiā arriani epi ferre nō poterāt Act. vij. Non poterant reſiſtere ſapie z ſpiritui q loqbat. Vñ ad dict⁹ eṗoꝝ petitionē re dire pictauiā cōpulſus eſt. Eo aūt tpe Leo papa hereticoꝝ ꝓfidia deꝓrauat⁹ oiz eṗoꝝ ꝓlitū ꝓuocauit q⁹ ꝓuocatis: hilari⁹ iz nō vocat⁹ aduenit. qō audiēs papa ꝑcepit ne aliq̄s ei locū daret: aut ſibi aſſurgeret. Cū g ſuſſet ingreſſus dixit ad eum papa. Tu es hilari⁹ gallus? Cui ille. Non ſū inq̄t de gallia nat⁹ ſz in gallia cp̄s. Etſi tu es hila rius in galli⁹ ep̄s ego ſū leo romane ſedis aplicus. Cui hilari⁹. Etſi ſis leo nō tñ de tribu iuda. vide virile animi ſui ꝓſtantiā z fortitudinē in gl'oſo fidei defenſore q; ſol⁹ coīa eṗoꝝ mꝫtitudine ñ verek infidelitatē pape ꝓtudētiſſime argue e. Apo. ij. Eſto fidelis vſq; ad mortē z dabo tibi coronaz vite. Tunc aūt papa cū indignatione ſur/ rexit dicēs. Expecta modicū donec redeā z tibi iuxta meritū tuū reddā. Cui hilari⁹ Si nō redieris q̄s mihi ꝓ te rñſurus erit? Et ille concit⁹ ait. redibo z tuā ſuꝑbiā hu/ miliabo. Cū g papa ad ſecreta loca ꝓ natu re neceſſitate iuiſſet: diſinteria mortu⁹ ē. ibidē oia ſua miſerabiliꝫ ꝓpatens inteſtina. Interea aūt videns hilarius neminē ſibi locū dare patient ferens in terrā ſe poſuit dicēs Dñi eſt terra Statizq; nutu diuio terrailla ſe extulit vſq; ad alt⁹ eṗoꝝ eq̄li tatē: z ſic q̄ boies honorare dedignabā tur: de⁹ mirabiliē honorauit. Juxta ꝓmiſſū ſaluatoris Jo. xij. Si q̄s mihi miſtrauerit honorificabit eū ꝓ meus. Cum igit nun/ ciaret papa miſerabiliē defunct⁹: ſurgens hilari⁹ oēs aſſiſtentes cp̄os in fide catholi ca ꝓfirmauit: z ꝓfirmatos ad ꝓpria remiſit Et ſic q̄ non vocatus aduenerat: cuiq; ve/ nienti nemo aſſurgere voluerat nutu diui/ no factus eſt oim ꝓſidens z tot⁹ caput cō cilij. Hoc aūt miraculū de morte Leonis pape dubitationem habz. Tū q; hiſtoria eccliaſtica nihil de hoc loquit. Tum q; alt quē papā talis nois tunc fuiſſe chronica ñ teſtat. Tum q; hieronym⁹ dic̄ q; ſcā rho/ mana eccl'ia ſp imaculata ꝓmanſit z in fu/ turo manebit. Poſſet tñ dici q; tunc fuiſſz alic̄s papa ſic voc at⁹ non q̄dē canonice ele ctus ſed tyrannice intruſus: vł forte liberi us papa q; conſtātio hereticō fauebat alio nomie dictus ē leo. Hoc tñ eſt certiſſimū q; beat⁹ hilari⁹ hereticos ꝓfutauit. Sap. vij. Sapiam nō vincit malicia.

Tertio habuit vigorē ꝓſe/

uerātiuū reſpectu actuū ꝟtuoſoꝝ Prouer. iiij. Juſtoꝝ ſemita quaſi lux ſplendens ꝓce dit z creſcit vſq; ad ꝑfectū die. et Mat. x. et. xxiij. Qui ꝓſeuerauerit vſq; in finē hic ſaluus erit. Perſeuerauit aūt beatus hila rius in fide z charitate chr̄i vſq; in finē fir/ miſſim⁹. In cui⁹ teſtimoniū cū eſſet e ſecu lo migratur⁹ claritas q̄dā nimta quā etiā ꝑſbyter⁹ ei⁹ leontius ferre nō poterat ſuper eū venit. poſtmodūq; paulatim recedente lumine ad dñm migrauit. Flozuit aūt circa annū dñi. cccl. ſub conſtantio: z diem clau/ ſit extremū plenus optimis operib⁹. Jſtō. de ſummo bono. Tunc deo placet noſtra bona conuerſatio quando bonū q̄ incho amus ꝓſeueranti fine complem⁹. Ꝓz ita/ q; q̄ beat⁹ hilarius merito ōr lux mūdi. lux inquā ſplendoris ſpecioſi: ardoris co/ pioſi: et vigoris fructuoſi. Ad hanc itaq; lucem mentis oculos attollamus vt ſplen didiſſimis eius radijs per viam ſalut⁹ di/ rigamur z ad q̄etis eterne portū tandē ꝑ/ tingere valeam⁹: Amen.

De ſancto Mauro abbate Sermo.

Videte vigila

te z orate. Marci. xiij. In his verbis nos hortatur dominus noſtre ſalutis amantiſſimus emulato⁹ ad tria nobis perneceſſaria.

Sermo de scto Mauro

Primo ad expellendā mentis cecitatē ⁊ ignorantiā/ ⁊ sectandā verā prudentiā: cū dr. Videte. q. d. ne sitis sicut ceci ⁊ imprudentes q futura nō prudēt. Deut. xxxij. Gens absq; psilio ⁊ sine prudētia vtinā saperēt ⁊ intelligerēt ac nouissima prouiderēt. et Boeci⁹ li. de psol. Nō qō añ oculos ē suffecerit intuen: rex exit⁹ prudentia mentē. Secundo ad expellēdā negligētiā et pcurādā diligentiā/cū dr Vigilate. s. in bonis opib⁹ Heb. ij. Quō nos effugiem⁹ si tantā neglexerim⁹ salutē? Tertio ad supplendā nram indigentiā ⁊ iplorādā dei gram: cū dr. Et orate. Lc. xxj. Oīem instate/vigilātes i ea. Hoc aūt triū exēplar hēm⁹ singulare in brissimo Mauro q ⁊ prudentissim⁹ ⁊ vigilātissim⁹ atq; deuotissim⁹ fuit. Pro cui⁹ pfectōe q; sctitate mānifestā/da/tria nob de eo ꝓsideranda se offerūt

Primū est fructuosa retardationis abiectio. Ideo videte p veram ꝓsidentiam q sint pfectionis impeditiua.

Secundū est fructuosa pfectōis aggressio. Ideo vigilate: p prōptā diligētiā ea exequtes q sunt pfectiōis inductiua.

Tertiū est gloriosa sctificatiōis declaratio. Ideo orate p deuotōis instātiā ad impetrandū ei⁹ mitis pfectiōis pmotiua

Primū igit est fructuosa retardatōis abiectio. Tria q̄ppe solent maxie hoies allicere ⁊ a semita pfectiōis retardare. s. diuitie: voluptates: ⁊ honores. De diuitijs em̄ prauis: de voluptatib⁹ turpib⁹: de honorib⁹ vanis pcedūt: vt dicit Innocē⁹. iij. li. de vilitate ꝓditōis būane. Et de his etiā dr. j. Joā. ij. Nolite diligere mōm neq; ea q in mōdo sunt ⁊ ē seq; q̄m oē q̄d est in mundo: aut ꝓcupiscentia carnis ē: aut ꝓcupiscentia oculor⁹: aut superbia vite. Abdicauit itaq; brūs mau⁹ hec tria supdicta q̄ sūt spūalis pfect⁹ impeditiua. Et elegit tria spūalis pfectiōis fundamenta.

Primū est fundamētū rpal⁹ paupertatis. Hanc elegit abdicādo rpales diuitias.

Scōm est fundamētū corpalis austeritat⁹. hāc elegit abdicādo carnales delitias

Tertiū ē fūdamētū spūal⁹ hūilitat⁹. hāc elegit abdicādo honores/seu eminētias.

Primō igitur abdicauit terrales diuitias ⁊ voluntariā tenuit paupertatem: q̄ius generis fuit senatorij ⁊ exditissimis parētib⁹ oriundus. Vt em̄ plena spūs libertate chīm seqret/ alioquin terrenis nudat⁹ esse voluit. Vñ Hiero. ad Eustochiū. Nudū chīm nud⁹ seqre: dux: grande: difficile. sed magna sunt pmia. beccille.

Secūdo abdicauit carnales delitias ⁊ assumpsit corpalē austeritatē q cū aplo corp⁹ suū castigabat ⁊ in spūs seruitute redigebat. Fuit em̄ Faust⁹ de trō Mauro. Frequēt cū vidim⁹ in q̄dragesima nec cucullā: nec tunicā: sed tm̄ō sacco vt cilicino: et duab⁹ tm̄ vicib⁹ in hebdomada parissimū cibū sumere. q mos in oī vita scō bñdicto fuit. Reliq; aūt tot⁹ anni tpe sub monachali tunica: q̄ asperrimo a suis pulis vsq; ad renes inducebat trogulo. in stratu eusdē subtegmis subaggestū calc⁹ et sabuli recūbēs. excepto q̄dragesimali tpore. Huc em̄ q̄ntū poterat sollicite satagebat nō sacēdo sed port⁹ stādo. vel cū nimia lassitudo cōpulisset sedendo somnū capere. Hec Faust⁹ eiusdē trī mauri cōmonach⁹ Vñ pater austeritas ei⁹ in vicib⁹ vestitus: stratu. Gal. v. Qui chīi sunt carnē suā crucifixerūt. Cōsiderabat em̄ brūs mau⁹ qđ dicit brūs Paulus Ro. viij. Qui in carne sunt: deo placere non possunt.

Tertio abdicauit mundanos honores ⁊ tenuit pfundā hūilitatem. Cōsideraut em̄ q̄m nē dr Jaco. iij. Superbis de⁹ resistit: hūilib⁹ aūt dat gratiam. Abnegauit q̄ppe brūs mau⁹ seipm̄ oīno offerēdo deo ꝓpriā volūtatē: vt ver⁹ esset ⁊ pfectus chīi discipulus. Lu. ix. Si q̄s vult post me venire/abneget semetipm̄. Abnegatio aūt triū pdictor⁹ maxie fuit laudabilis in brō mauro ꝓpē tria. Primo ꝓpter sue cōditiōis nobilitatē. Erat em̄ (vt dictū est) genere nobil⁹ sed de carnis nobilitate nō curauit/q̄nport⁹ ꝓturū nobilitatē tota mētis affectiōe q̄siuit. Hiero. ad Celestiam. Sola apd deū libertas est: nō seruire peccatj. Nobilitas sūma est apd deū ꝓtuby esse clarj. Nā ille apud deuz ꝓtest potior nō quē nobilitas generis aut dignitas seculi: sed quē deuotio fidei ⁊ vita sctā cōmendat. Hec ille. Secōo ꝓpter inchoatiōis celeritatem. A pma em̄ etate cepit seculū

ptemneret cū duodēnis eēt ꝓparentibus suis brō būdicto oblat⁹ est sub regulari disciplina nutriend⁹. Threñ. iij. Bonū erit viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua Et Eccs. xij. Memento creatoris tui in diebꝫ iuuentutis tue. ¶ Tertio ꝑ ꝓtinuationis diuturnitatē. Hic q̄ppe sub brō benedicto in eodē monasterio cū eo deo fuit annis. xx. deinc ꝓ in monasterio qō ipe edificauit annis. xl. t diebꝫ. xxxvij. t sic in religione vixit annis. lxij. diebꝫ. xxxvij. Ben. xxv. Mortuus est in senectute bona. Sap. iij. Senect⁹ venerabil' est: nō diuturna: neq; annoꝝ nūero cōputata. cani ā sunt sensus hois t etas senectutis vita immaculata. Hec ibi. Et his ꝓpendere possumus ꝙgl̄osus sit nūc in celo beatissim⁹ maur⁹ q̄ tā longo tpe in dei ꝓseuerauit seruitio: die noctuq; in duis semp insistēs officijs. Certissimū em vnūquēq; a dño iuxta suoꝝ meritoꝝ exigentiam pmiari ps̄. Tu reddes vnicuiq; ꝛm opa sua.

Secūdū qō manifestat gl̄osi maur⁹ conuersitate excellentē est virtuosa ꝓfectionis aggressio. Perfectio q̄pperonalis creature ē vt suo ꝓmo cōtingatur ꝓncipio. s. deo. Jō ps̄. Mihi aūt adherere deo bonū est. Sup q̄ dic̄ Aug. Quid vultis ampli⁹ frēs. hoc oē bonū est q̄ enim adheret deo vn⁹ spūs est. qz diuinā participat bonitatē q̄ sibi adheret ꝓ voluntatis vniformitatē. Hec ille. Sunt aūt ꝑcipue tres ꝓfectiones ꝛtuose quib⁹ rōnalis creatura deo cōiungit̄ t vnit̄ q̄ ꝓfecto ꝓfectiones in brō mauro fuerūt excellentes

¶ Pria est ꝓfectio attractiue būiliationis

¶ Scda est ꝓfectio ascensiue deuotiōis.

¶ Tertia est ꝓfectio vnitiue dilectiōis.

Prima est ꝓfectio attractiue būiliatiōis.

Humilitas q̄ppe maxie deo placet. tō inuitat t attrahit ad se deū Aug. Nihil nos ita deo gratos efficit sic būilitas. Idem in ser. de ascē. Videte fratres magnū miraculū. Altus est deus: humilias te t venit ad te: erigis te t fugit a te. Quare h⁹? Quia excels⁹ ē t būilia respicit t alta alonge cognoscit. Humilia de ꝓximo respicit vt attollat. alta. i. superba de longe cognoscit vt deꝑnat. Hec ille. Beatus aūt maurus humillim⁹ atq; obediētissim⁹ fuit. tō dō fuit ꝙsūctissim⁹. Vñ plerunq; sanctus Būdictus in conuentu sup ꝓsso eius noie tanq; de alio virtutes eius narrabat. vt dicit Faustus.

Scda est ꝓfectio ascēsiue deuotionis.

Deuotio q̄ppe(vt dic̄ Hugo li. de ꝛtu. orādi) ē pi⁹ t būilis affect⁹ ascendens in deū. Btūs aūt maur⁹ deuotissim⁹ erat: tō deo ꝙsūctissim⁹. Erat em in oratione assidu⁹. imples illō apli. j. Thess. vl. Sine intermissione orate. Vñ de ipso dic̄ Faustus. Neo vnq; vidit illū de lectulo ſcū ceteris surgere frib⁹: sz sp vigilias ꝓuenire ꝓcurabat attēti⁹. Plexq; aūt q̄nquagenos: sepe cētenos psalmos: nonūq; ꝙ totū ps̄alterū vñ nocturnos ꝙsūmans. certz autem horaꝝ spacijs cū lachrymis dūraxat t gemitib⁹ orabat. Hec ille. Tria q̄ppe sūt maxime inductiua: nutritiua atq; augmētatiua deuotionis: q̄ ꝓfecto tria obtinuit beatus maur⁹: tō sp in deuotōe pampli⁹ ꝓficiebat. ¶ Primū ē silentij obseruatio. Loq̄citas em deuotionē extinguit. Vñ sensibil'r videmus loq̄ces hoies aridos eēt ideuotos. Bern. Lingua in lubrico posita/lata t tenuis/optimū instrumētū ad euacuādū est. Hec ille. Jdeo ꝓ opositū/obseruatio silentij deuotionē auget et ꝙseruat. Threnoꝝ. iij. Sedebit solitari⁹ t tacebit: qz leuabit se sup se Greg. Mens more aq̄ circūcluſa ad supiora colligit̄ qz illud repetit vñ descendit: relaxata ꝙ deperit t se ꝓ inferioꝝ inutiliter spargit. ¶ Scōm ē sacre scripture lectio vel auditio. Jpa ei lectio cognitionē t sciam generat. Sicut autē dicit Hugo li. de ꝛtute orandi. Scia compunctionē parit: cōpunctio ꝙ deuotionē iducit. Vñ Neem. viij. Cū aperuisset esdras libꝝ cora oi ꝑpl⁹ incuruati sunt t adorauerunt ꝓstrati in terrā Et ibidē. Flebat oīs ꝑpl⁹ cum audiret verba legis. ¶ Tertiū ē interna meditatio sursum. s. eleuans t diligens mentē in deū ps̄. Jn meditatione mea exardescet ignis. i. feruor deuotionis. Btūs aūt maur⁹ silentio atq; lectioni sacreq; meditationi assidue vacabat vt per hec certā scrō Būdicto admirabil' hēret. vt dic̄ faust⁹. Jdeo deuotissimus erat semperq; deo conūctissimus

Tertia est perfectio vniti⁹

ue dilectiõis. Sic em dic Diony. iiij. c. de di. no. Amor qlibz est ꝑtus vnitiua amantis. s. ad amatũ. et Greg. sup Eze. di. Deũ amare ē ad deũ accedere Aug. Ad deũ accedim⁹ nõ passib⁹ corpis sz affectib⁹ mentz Bñs aũt maurus pfectũ habuit amorez ad deũ. qõ satis ptz ex supradictz. Nã oia tpalia imo z seipm relicta ꝓpt deũ. Bern. Sũm⁹ charitatis grad⁹ ē se relinqre ꝓpter deũ. Jõ ptz q̃ beat⁹ maurus fuit deo ꝓiũctissim⁹. Qz aũt pfecte ascenderit i deũ tã p affectiua deuotionē q̃ p charitatiua dilectionē declarare possum⁹ qm in se habuit tria q̃ ad hũc ascensũ sunt necessaria et q̃ ispm pficiunt. Primũ ē retardatiue grauitatis depositio. Hec grauitas est amor terrenoz depmens cor hũanũ ifen⁹. Aug. Nemo ꝓt amplecti deũ pariť z mũdũ Hec ille Null⁹ igiť mundũ diligẽs ꝓt in deũ facilit ascendere. Exemplũ. Simia bñs trũcũ collo alligatũ nõ ꝓt hinc inde ascẽdere ad nutũ: sz deposito trũco scandit ad libitũ. Sic hõ terrenoz amore aggraua⁹ nõ põt celestia meditari nec i deũ p deuotionẽz amorẽ ascẽdere: sz deposito tali amore p ꝓtemptũ terrenoz de facili põt. Sic fecit btus maur⁹. Et nota. Simia nõ ꝓtentat facta hoim videre: sz nitit etiam tacere Sic z hõ nõ dz ꝓtentari audire bona opa ab alijs facta: sz z ipa debz imitari. Lu. x. Vade z tu fac sic'r. Jõ igiť bñs alligatũ sibi truncũ terrenoz deponat sarcinã illaz p ꝓtemptũ mundi vt sic facile sursũ mens ei⁹ ascendat. Aug. Felix aia q̃ terreno resoluta carcere libera celũ petit. Scõm est eleuatiue agilitatis dispositio. z hanc facit desideriũ eternoz. Videm⁹ q̃ auis q̃ nata est ad volandũ nõ delectať in terra: sz delectari cupiens sursũ volat. Horať. Auis ẽ aia deuota q̃ in terrenis nullaten⁹ delectať sz in meditatiõe z desiderio celestiũ. Rich. li6. iij. de ꝓtemplatiõe. Debem⁹ ad illõ diuine ꝓtẽplatiõis speculũ qõ in futuro speram⁹ aias nras suspenderez in ei⁹ expectatione feruẽti desiderio anhelare. Hinc est q̃ abzaã in ostio tabernaculi sedebat Gen. xviij. Et helias i spelunce sue ostio stabat iij. Reg. xix. Uterq ad egressum parat⁹: vterq ad aduentũ dñi eleuat⁹. Hec ille.

Tertiũ est fortificatiue firmitatz pfectio quã fac degustatio celestiũ pmioz. Hanc firmitatẽ habebat paul⁹ q̃ dicebat Rho. viij. Cert⁹ sum q: nec mors nec vita z poterit separe nos a charitate di rc. Rich. in q̃dam ser. Mñ diuia dulcedine sup nos metipos rapimur q̃si mire suauitatis vinũ sumentes inebriamur z hũanũ q̃dãmõ sensum excedentes in diuinũ q̃dã affectuz a nobismetipis alienamur. Nihil em in hac vita hac dulcedine iocundi⁹ suauius q̃ sentiť: nihil auidius sumiť: nihil sic animam ab amore dei elongat: nihil sic mentẽ ꝺ tentationes roborat q̃ cũ talis suauitas inebriauerit ad oẽm laborẽ z ad oẽ bonũ op⁹ delarescit laborat z nõ lassascit: festinat z nõ deficit. Hec ille.

Tertiũ mysteriũ pncipale ꝓsideranduũ circa sanctitatẽ beati Mauri gloriosa sctificationis declaratio. Matt. v. Non põt ciuitas abscondi supra montẽ posita: nec accendũt lucernã z ponunt eã sub modio sed sup candelabrum vt luceat oib⁹ q̃ in domo sunt. et Luc. xi. Nõ accendit lucernã z in abscondito ponit nec sub modio sz sup candelabrũ vt q̃ ingrediunt lumen videant. Cũ igiť esset beatus maur⁹ q̃si ciuitas dei: plena spũalib⁹ virtutijs z munita fidei z grẽ ꝓpugnaculis: posita sup montẽ. i. sublimitatẽ z excellentiz virtutz z sanctitatis. Jõ abscõdi nõ potuit nec potuit sz palã manifestari z glificari. Cum eẽt etiã q̃si lucerna diuio lumine ꝺ dei z grẽa accensa z charitas ardore inflãmata: nõ non debuit latere in abscondito: sed sup candelabruz poni. i. palã z publice debuit eius sanctitas declarari. Hanc aũt declarationẽ fecit dñs tripl'r

Prio dando sibi futuroz z occultoz not
Secundo dando sibi elemen (ciam
torum obedientiã.
Tertio dando sibi super egros z mag
tuos efficaciam

Primo dando sibi futuro

rũ z occultoz noticiã. Vidit ei btus maurus puerulũ nigrũ ꝑ fimbriã vestimẽti tenẽtẽ foras monachũ q̃ cuz alijs in ecclia ad vacandũ oꝛoni remanere nolebat. quẽ tñ puerulũ nigrũ. i. diabolũ pompeiam li⁹ monachi abbas videre non potuit. Ita sic narrat faustus q̃ cũ eo erat. Cum scilicet antistodoz venisset die parascenes hora xta venit ad monasteriũ scti romani monachi officio aũt eo die solennit' impleto di

beatus Maur⁹ ad romanū. Craſtina die beat⁹ Benedictus migrabit ad dñm. qō ⁊ ita factū eſt. Item in oꝛone raptus vidit viā illā pallijs ſtratā ⁊ coꝛuſcātē lāpadib⁹ p quā beatus Bñdictus celū aſcendebat. quā etiā cū eo viderunt duo ſue ꝯgregationis frēs. Item circa finē vite ſue vidit diabolum minantē ſtragem ſe facturū maximā de monachis ſuis: quē poſtea ꝯfortauit angelus dñi: Beat⁹ aūt Maur⁹ poſtea confoꝛtauit frēs predicens eis de morte ſua ⁊ illoꝝ imminente. Factūq; eſt vt infra quinq; menſes. cxvj. monachi mozerētur: nec de numero. cxl. remanerent niſi. xxiij. Nec multo tpe poſt mortuus eſt ſanctus Maurus dolore lateris. anno. xlj. aduentus ſui ad locū in quo monaſteriū edificauit: et ſic gl̄oſus migrauit ad dñm Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ gl̄oſus eſt fruct⁹

Scō declarauit dñs ſcti

tatem bti Mauri dando ſibi elementoꝛuꝫ obedientiā. Cum vicꝫ ad beati Benedicti imperiū iuit vt iuuaret puerū placiduꝫ terculij patricij filium q̄ ceciderat in fluuium. tuncq; ſup aquā cucurrit beat⁹ maurus ⁊ puerū illū ſaluum reduxit ad lit⁹ quē iam aqua in pfundum ꝛt iam a litoꝛe longius rapuerat.

Tertō dādo ſibi ſup egroſ

⁊ mortuos efficaciā. Cum em̄ btūs Maurus miſſus a ſcrō Bñdicto veniret in gallias ad edificandū monaſteriū cū alijs q̄tuoꝛ monachis Fauſto Simplicio Antonio Conſtantiniano. Cū alpiū iuga trāſirent famulus eoꝝ ſergius de eq̄ cui inſidebat ſup imane ſaxū ſiniſtroꝛſuꝫ cadens pedem ſibi attriuit: quē beatus Maur⁹ ſiniſtra manu pedem ei⁹ tenēs ⁊ dextra ſignū crucis faciens ⁊ oꝛans ilico ſanauit. Exinde cū eccl̄iam ſanctoꝝ martyꝝ Mauricij ſocioꝝq; eius fuiſſent ingreſſi: cecus quidam ad poꝛtā eccleſie ſedens ⁊ mendicās adiurans ſcm̄ Maurū per ſanctos martyꝛes ſanatus eſt. Cum aūt nocte quadā iuxta eccl̄iam beate marie in locis hoſpitarent virentib⁹ mulieris cuiuſdā vidue filij⁹ adoleſcens ex defuncto nuper viro ſuſceptus morti proximus: a ſcrō Mauro ſanatus eſt: qui ſanatus dicebat btō Mauro. Vere tu ille es q̄ me tuis lachꝛymis ⁊ meritis a tribunali de q̄ iam triſtē ſniam acceperam reuocaſti. Itē cū adhuc eſſet in monaſterio bti Bñdicti puerū claudū ⁊ mutum ſanauit quē ad poꝛtā monaſterij inuenit: ⁊ deinceps cepit beatus Bñdict⁹ hīe eū in reuerentia. Itē quidā clericus de altiſſimis gradib⁹ coꝛruens ſup aceruū lapidum toto coꝛpe ꝯtritus eſt ⁊ abtō Mauro ſanatus ⁊ ex illo die floꝛuit familiaris ⁊ chariſſimus Theoberto regi Francoꝝ ita Maurū habuit in reuerentia vt nunq; ꝯpius poſtea auderet accedere. Itē cum edificaret monaſteriū ſuū q̄dam ex operarijs ei detrahere ceperūt dicētes eū inanis glorie cupidū. Quoꝝ tres ſubito malign⁹ ſpiritus inuaſit ita vt vni ex illis noie flodegiſo animā extoꝛqueret: reliq; ſe inuicē dentib⁹ lacerabant quib⁹ digitos vtriuſq; manus ſanct⁹ Maurus in os miſit ⁊ ſpūs malignos p ventrē eiecit feda relinquētes veſtigia. Tertium ꝯo reſuſcitauit a mortuis Item quendā a ſeptem annis paralyticuꝫ ſanauit. Patꝫ ſtraq; ꝯ gloꝛioſe manifeſtauit dominus ſanctitatē beati Mauri. Videre igitur quō beatus Maurus oīs ſpiritualis perfectionis impeditiua reiecit: ⁊ oīa promotiua queſiuit: et vigilate ei⁹ exemplo ad idem p viris faciendū: ⁊ oꝛate gl̄oſum Maurū vt pro vobis apud deum interceſſoꝛ exiſtat: q̄tinus eius meritꝫ ⁊ precib⁹ miſcōiam ⁊ gr̄am conſeq̄mur et gl̄iam ſempiternā: Amen.

¶ De beato Antonio abbate Sermo.

Dilectus deo ⁊ hoib⁹ cui⁹ mēoꝛia in bñdictione eſt Eccl. xlv. Verba iſta ſcribunt ad l̄ram de moyſe. Conuenienter tñ nunc dicunt ō beato Antonio qui ip̄i moy ſi multū ſimilis fuit p̄cipue in tribus.

¶ Prima eſt ſimilitudo localis manſiōis. Sic em̄ moyſes longo tpe manſit in deſerto cū pplo iſraelitico: ſic b. Anton⁹. Sap. xj. Itē fecerunt p deſerta ⁊ in locꝫ deſertꝫ fixerūt caſas. ¶ Scōa ē ſilitudo legal⁹ inſtitutōis. Sic ei moyſes dedit legē alijs iſrl: ſic btūs anton⁹ multꝫ dedit ⁊ inſtituit fo-

Sermo de sctō Antonio

mā ꝛ regulam viuēdi religiose. Eccī. xlv. Dedit illi coꝛ ad p̄cepta ꝛ legē vite et di/ scipline. ¶Tertia est ſimilitudo ſpualis eſſectiōis. Sicut eñ moyses in ſpute ma gna eduxit ꝓplm de egypto: ſic beat⁹ An thoniꝰ mltos eduxit de egypto. i. de tene bꝛis mōi buꝰ ꝛ ō via ꝓditōis/ q̄ duꝛ fu it ꝛ directoꝛ in via salutꝫ. Ps. Duꝛ itine/ ris fuisti in cōſpectu eiꝰ. Et Juō. j. Quis aſcēdet añ nos ꝫ chananeū ꝛ erit duꝛ bel li. ¶Btūs ꝓfecto antoniꝰ añ multos de/ ſertū aſcēdit ꝓtra chananeū. i. diabolū: et fuit duꝛ belli ſpūalis. Recte itaq̄ quēad/ modū de moyse: ſic ꝛ de btō antonio dici/ mus. qm̄ dilectꝰ deo fuit ꝛ hoibꝫ/ cuiꝰ me/ moꝛia in benedictiōe est. ¶Sūt aūt p̄q̄ue tria ō btō antonio ꝓcēplāda/ q̄bꝫ satꝫ ōstē dit qm̄ dilectꝰ deo fuit ꝛ hoibꝫ ꝛc.

¶Primū est victoꝛioſa impugnatiue hoꝛ ſtilitatis triumphatio

¶Secundū est virtuosa ꝓfectiue charita tis conditio.

¶Tertiū est glorioſa honoꝛificatiue ſan/ ctitatꝫ declaratio.

Primū ē victoꝛioſa ꝛc. Eos eñ q̄ ſpūales hoſtes deuincunt diligit dūs: ꝛ eoꝝ memoꝛia laudabilꝭ ē Apoc. ij. Vincēti dabo mānа abſcōditū ꝛ nomē nouū. Fuit aūt btūs antoniꝰ victoꝛ/ioſus ꝫ ſingulos hoſtes humane salutis. ¶Sūt aūt hmōi hoſtes ī triplici differētia.

¶Primꝰ est deceptoꝛia vanitas tempoꝛa lis mundanitatis.

¶Secūdus est blanditoꝛia ſuauitas car nālis voluptatis.

¶Tertius est ſeductoꝛia calliditas ſpiꝛi talis peruerſitatis.

De bis tribꝫ dꝛ in q̄dā ꝓsa q̄ dꝛ eē Au gu ſtini. Mūdus: caro: demonia/ diuersa mo uēt p̄lia. Incurſu tot phāſmatū turbat coꝛdis ſabbatū. Ejicit itaq̄ btūs antoniꝰ iſtoſ tres hoſtes. Apoc. vj. Exiuit vicēs vt vinceret. Exiuit inq̄ a mōdo vicēs mū dū vt vinceret carnē ꝛ diabolū. Et p̄ hō ſa ctus est dilectꝰ deo. Apoca. ij. Vincēti da bo edere de ligno vite. ſ. gꝛe ꝛ glie. q̄ō est in paradiſo dei mei.

Primo igitur vicit mun/ dū p̄ abdicationem tpaliū diuitiaꝝ tanq̄ ꝛer chū imitatoꝛ: q̄ dꝛ Jo. ꝛvj. Cōfidite ego vici mūdum. Talis aūt victoꝛia fecit eū deo dilectū ꝛc. qꝛ diſponit ad dei gꝛaꝫ. Eñ Hugo in li. de arca noe. Sopito ter/ renoꝝ deſideꝛioꝝ ſtrepitu/ tanꝛ ipa ꝛtinue mēs ad q̄etē eterne pacꝫ cōponit vt capaꝝ eſſe poſſit celeſtꝫ gꝛe. Et ipa ſua tranq̄llita te ſapia ꝛ gꝛa bitare neſcit niſi in coꝛde pa cifico. qꝛ illi in q̄bꝫ adhuc ſtrepūt terre/ na deſideꝛia/ q̄ ſit dei gꝛa vel dei ſapia nō nouerūt. Greg. Gꝛa dei ꝓfecte mēti ñ im pmit niſi mēs ab his terrenis q̄ exten/ plicant ſtudioſe retrahat. Jdeo Phil. iij. Oia arbitꝛaꝰ ſum vt ſtercoꝛa vt chm̄ lu crifaciā. Et merito mens q̄ dei gꝛam q̄ſit ꝛ deſiderat debet eē libera ab hmōi curis terrenoꝝ. Et p̄ pꝛiſſime ꝓpter tres vāno ſas ꝓuatiōes q̄s facit cura terrenoꝝ ꝓter q̄s efficit aia indiſpoſita ꝛ inhabil ad gra tiā dei. ¶Dꝛio/ q̄a ꝓ eā aia ꝓuat q̄ ē ima/ go dei ſua pulcꝛitudine ꝛ claꝛitate: quēad modū luna ꝓ interpoſitiōem terre inf ſolē et ipām/ claꝛitatē ſuā ꝛ pulcꝛitudinē amit tit: vt patet cū eclipſat. Thren. iij. Denꝫ grata est facies eoꝝ ſup carbones: ꝛ nō ſt cogniti ī plateis. Jdeo 2ꝛ. ij. pe. j. Gꝛa vo bis ꝛ pax adipleat in cognitiōe dn̄i nr̄i ie ſu ꝛc. ꝓ quē maxia ꝛ p̄ciosa vob ꝓmiſſa do nauit: vt ꝓ hec efficiami diuie ꝓſortes na ture: fugientes eiꝰ q̄ in mōdo est ꝛcupie coꝛ/ ruptiōez. ¶Scōo/ qꝛ ꝓ eā ꝓuat ſua digni tate. Oſee. ix. Alienati ſunt in ꝓfuſione et facti ſunt abominabiles ſicꝛ ea q̄ dilexerūt Aug. Si celū diligis: celū es. ſi terrā di/ ligis: terra es. ſi deū: deꝰ es. Nā talis est vnuſquiſq̄ q̄lis ſua dilectio. hec ille. O q̄ magna ꝓfuſio peccatoꝝ aie q̄ potꝰ eligit ſibi fieri terre q̄ celo: ꝛ mūdo q̄ deo.

¶Tertio/ qꝛ ꝓ talē curā ꝓuat ania ſpūa/ liū bonoꝝ vbertate. Jō dꝛ Lu. viij. q̄ ſpi/ nis. i. diuitijs ſuffocatū est ſemen. i. verbū dei. Hec itaq̄ ꝓsideranꝛ b. anto. et vt ōl gꝛa ꝛ dilectiōe ꝓficere poſſet pamphꝰ oēs ꝓſus tpales ꝛcēpſit diuitias. Eñ cū eſſꝫ annoꝝ. xx. oia ſua vēdidit ꝛ pauplb ero/ gauit. Luc. xviij. Da pauplb ꝛ habebis theſauꝝ in celo.

Secūdo vicit carnem per

repſſionē carnalū deliciaꝝ. Hiero. Nihil vilꝰ q̄ a carne vinci, nihil gloſiꝰ q̄ carnē vincere. Btūs ꝓfecto antoniꝰ bū carnem

vicit: q; multã vite austeritatem in victu vestitu ; stratu sp obfuauit. Bal. v. Qui chii sunt carnẽ suã crucifixerũt. Jõ multũ deo dilectus fuit. Carnalis em̃ amotis et voluptat; extirpatio ad spũalem gratiam disponit. Ro. viij. Qui in carne sunt: deo placere nõ põt. Jbidẽ. Qui fm carnem/q̃ carnis sunt sapiũt. q̃ vo fm spm̃/q̃ spũs st sapiũt. nã prudentia carnis mors ẽ. prudẽtia aut spũs vita et pax. qm̃ sapia carnis inimica est deo: legi em̃ dei subiecta ñ est. Bern̄. Erras oino si putas te spm̃ suscipere ; carnis delectatiõi inherere.

Tertio vicit diabolũ per

vilipensionẽ oim̃ honor; mũdanor;. Aug. Nemo põt vincere spiritales neq̃tias nisi armis hũilitat;. Bt̃us aũt anton⁹ pfunde fuit hũilitat;: ido plenã obtinuit ꝰ dem̃ones victoriã. Vñ q̃dã vice dũ latitaret anton⁹ in q̃dã tumulo: multitudo dem̃onũ ipm̃ adeo lacerauit q̃ miſter ei⁹ eũ q̃si mortuũ asportaret. Cũq; eũ oẽs q̃ conuenerãt q̃si mortuũ deplorassent/dolẽtibus cunct;: subito Anton⁹ reuiuiscit. statimq; ad pdictũ tumulũ se a mistro suo itez portari fecit. q̃ cũ ibi ex dolore vulnerũ pstratus iaceret: ex ꝑtute ani demões ad cõflictũ excitabat. Tũc illi in varijs formis ferar; appuerũt: ; eũ itez dentib⁹ ; ynguib⁹ ; cornib⁹ crudelissime lacerarũt. Tũc subito splẽdor mirabil' appuit ibi: ; demones cũctos effugauit. Anton⁹ aũt ꝓtinuo sanat⁹/chm̃ ibidẽ adesse itelligẽs ait. Ubi eras bone Jesu vbi eras: q̃re a ꝓncipio nõ affuisti: Qui dñs ait. Anton⁹/h eram. sed expectabã videre certamẽ tuũ. Nũcãt q̃a virilit dimicastiã toto orbe te faciã noiati. Jõ. de eo dici põt qõ de Ozia rege scribit. ij. Paral. xxvj. Diuulgatũ est nomen ei⁹ ꝓpe crebras victorias. Jtẽ semel cũ in altera heremũ pgeret: argẽteũ discũ reperit. staricq; intra se dicere cepit. Vñ hic argentre⁹ disc⁹ vbi hoim vestigia nulla vidẽt: Nã si viatorũ cecidisset: vtiq; p̃ sui magnitudie latere nõ potuisset. Jb diabole artificiũ tuũ est. Et cũ hec diceret: disc⁹ vt fum⁹ euanuit. Postmodũ ingentẽ massaz veri auri reppit. sed vt incẽdiũ aurũ fugit. Siczq; ad mõtẽ fugiẽs: ibi p vigiti ãnos mansit. Jtẽ q̃dam vice dũ spm̃ fornicatiõis supasset: diabolus in specie nigri pueri añ eũ pstat⁹ apparuit: ; se ab eo victũ ꝓfessus est. Cui dixit Anton⁹. Utilissima mihi specie apparuisti: te vltra non timebo. Jtẽ narrauit anton⁹ de seipo dicẽs. Vidi aliq̃n diabolũ celsum corpe q̃ se vsq; virtutem ; dei sapiam ausus est dicere et ait. Quid vis vt a me tibi detur Anton⁹: At ego sputa in os ei⁹ ꝓiciens: totũ me in eũ chr̃i noie armat⁹ ingessi: ; statim euanuit. Patet igit̃ q̃ victorioſus fuit anthon⁹ ꝯ diabolũ: carnẽ: ; mundũ. ij. Bachab. xv. Prout deo placet dat dignis victoriã. ꝓpt quã victoriã fact⁹ ẽ dilect⁹ deo ; hoib⁹ ; c̃. Jdeo de ipo dicere possum⁹ qõ de abrahã dr. Eccli. xliij. Jn tẽtatiõe inuẽt⁹ ẽ fidelis Jdeo dedit ei de⁹ gliam in gente sua.

Secundũ de bt̃õ antonio cõtẽplandũ est virtuosã pfectiue charitat; ꝓditio. Sicut em̃ dr apl's Col. iij. Charitas est vinculũ pfectionis. Vñ ꝓpt excellentiã sue charitatis multũ fuit dilectus deo ; hoib⁹. j. Joã. iij. Charitas ex deo ẽ. et ois q̃ diligit/ex deo nat⁹ ẽ. Ut aũt ꝓncipal'r de charitate quã habuit ad deum loq̃mur: dicim⁹ q̃ excellẽs charitas ei⁹ in deum apparet ex tribus

¶ Primũ est tota'l abdicatio extranei so/

¶ Secundũ est spiritalis deuo/ (lati.

tio interni desiderij.

¶ Tertium est virtualis affectio sustinendi martyrij.

Primũ est totalis abdica

tio extranei solatij. Nullũ em̃ penit⁹ solatiũ q̃rebat nisi in solo deo/ꝓpt quẽ ab ãno etat; sue vicesimo oia tpalia ꝓtus abdicauit ; heremiticã vitã ducere cepit. Greg. Dilige hõ nõ diligere mũdũ vt diligas deum. auerte vt que; at;. effunde vt iplear; Aug. Vas es effũde q̃ hẽs ; recipe q̃ nõ hẽs. Ber̄. Nõ iutil' cõmutatio p chr̃o oia relicta. Cũ em̃ donent oia cũ eo: vbi ; apphẽdet; eũ erit vnusipse oia in oib⁹: vt dr. j. Cor̄. xv. Jõ Aug. Dilues chr̃iana religio q̃ in oim̃ possessore oia possidet. hec ille. Magna igit̃ eor; abusio q̃ spreto deo sub bono ifinito terreuis reb⁹ ; caducis inhiãt. Aug. O mõi amatores nõ est req̃es vbi eã req̃r;. btãm vitã q̃r;. in regione mortuor;. Quo ibi btã vitã vbi nec vita:

Ser. de scto Antonio abbate.

Secundum est spiritalis deuotio interni desiderij. Charitas ei ōi mentē hois p deuotionē z desiderīū in ce lū eleuat. Brūs aūt Anton⁹ assidu⁹ z p uigil erat i or̄one adeo vt merito dici pos sit scte deuotōis exēplar atq; speculū. Talis aūt deuotio ex pfectiōe charitatis pce dit. Fulgēt⁹ in q̄dā ser. Ubi est dilectōis thesaur⁹: ibi sequit cogitatōis affectus. i. desiderīū amoroſū. Est aūt aduertēduz triplicē esse charitatē. Prima est tepida cū vicz hō ita deū diligit q̄ maluz relinqt z bonū facit: sed singlares gras mime sen tit. Ber. De⁹ freq̄nt iustz adest ad meri tū nō ut ad solatiū: id vtili⁹: istō iocūdi⁹. Scda est calidā: cum cor hois sic ēgit gras q̄ dulcedinē sentit z oēm affectum ad deū dirigit. Greg. xij. li. moral. Sūt nō nulli iusto⁹ q̄ ad cōprehēdēdū culmē pfe ctōis accincti dū altiora interi⁹ appetūt: exteri⁹ cūcta ōreliquūt. Hec ille. Cōsola tio tpaliū maxime impedit hunc charitatis gradū. Aug⁹. li. lxxxiij. q. Charitaz ve nenū est spes adipiscēdaz z retinēdaz re rū tpaliū. Tertia est feruida. s. cū cor ex bullit z seipm p nimio deuotiōis deside rio ꝓsumit. q. d. ad deū cū ps. Quēadmo dū desiderat ceru⁹ ad fontes aq̄z: ita desi derat aia mea ad te de⁹. Hmōi erat chari tas bti Antonij: quā palā oñdebat excel lētia sue deuotiōis: vt patere pōt intuenti legendā. In tali aūt deuotōe atq; charita te lōgo tpe pseuerauit. Hā. lxxxv. ānis in eremo vixit. vbi sp magis ac magz in gra dei ac deuotiōe pfecit. Cēteſimo aūt z q̄n to sue etatz anno gl̄oſus mi⁹tū z meritis copioſiſſim⁹ in pace q̄euit sub Cōſtantino q̄ cepit circa annū dñi. cccxl. Aug. xiij. cō fes. Quāto amor pl⁹ accēdit: tāto spirit⁹ magz surſū ferf: nec q̄eſcit donec ad locum veniat in q̄ q̄etē veram inueniat. s. in deo. hec ille. Lōga illa bti Antonij pseuerātia in deuotiōe atq; oriōib⁹ assiduis euiden ter oñdit pcellētez charitatz sue feruorem. Tepidi q̄ppe hois deuotio sepe frangit p tediū. sed deuotio feruidi sp in dies robo rat. Theophil⁹ in breuiloq̄o diuersaz ar tiū ōr. In paruo igne vitz frangit. in ma gno ꝓsolidat Rō. q⁹ pu⁹ ignis non est tan te p̄tis vt possz simul z semel circūquaq; vim ignitiuā inducere. Per ignē intelligit amor. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā. Per vitz aūt intelligit hō ꝓpr̄ nature fra gilitatē. Cū g̃ iste debilis dilectiōis ē fra gil hō p tediū. sed cū ignis ille vehemēs est sp magz ac magis roborat. Aug. Ta lis est vnusquisq; q̄lis sua deuotio.

Tertiū est virtualis affe

ctio sustinēdi martyriū. Hec q̄ppe signum est clarissimū feruide charitatz. Joan. xv. Maiorē charitatē nemo hz vt aiaz su. po. q̄s p amicz suis. Brūs aūt anton⁹ mira bil⁹ ad martyriū p dño sustinēdū afficieba tur. Cū em Maximian⁹ imperator christa nos occideret: ipse martyres seq̄bat vt cū eis martyr fieri mereret. et vehement⁹ in stabat eoq; cū ceterz martyrib⁹ nō occide bat. Lan. vl. Fortis est vt mors dilectio. Appet igit ex dicto⁹ feruor sue dilectionis in deū. Ex q̄ z appet q̄ dilect⁹ fuit deo cō. Hāet ōr saluator Joā. xiij. Qui diligit me diligit a pre meo: z ego diligā eū.

Tertiū q̄ō oñdit q̄m brūs anton⁹ dilect⁹ fuit ōo cē. est gl̄ose sue san critatz declaratio. s. Regū. ij. dicit dñs. Quicūq; honorificauerit me: gl̄ifi cabo eū. Et Jo. xij. Si q̄s mihi miſtrauerit: hono. eū p̄ m. Declarata ē aūt gl̄ose multū scitas et⁹ p̄cipue tripl̄r

Primo in scrisſima filioz̄ ꝓuersatiōe
Secōo i certissima mysteriōz̄ reuelatōe
Tertō i copioſiſſima miraclōz̄ operatōe

Primo in sanctissima fili

oz̄ spūaliū ꝓuersatiōe. Hā ei⁹ exēplo mūdū abnegātes ad eremū conolarunt: multiq; sub ei⁹ institutōe regl̄ari i scritatz ꝓposito fuerunt educati. Amb. in q̄dā ser. Cū dicat scptura diuia Būa p̄tis est filij sapiēs. q̄nte hui⁹ sunt gl̄e q̄ tatoz̄ filioz̄ sapia z deuotiōe leratz. Hec ille. Ut pau lus ad Thes. scribēs q̄s in chō fide nutri erat: dixit. j. Tes. ij. Que est nr̄a spes aut gaudiū z corona gl̄ie: Nōne vos añ dñm nr̄m ihesum chm̄ i aduētu eius: Vos em estis gl̄a nostra z gaudiū.

Secūdo in certissima my

sterioz̄ reuelatiōe. Dan. xj. Reuelasti ea parvulis. Dan. ij. Est deus in celo reue lans mysteria. In celo inq̄. i. in corde et

lesti lumie gre ⁊ stellis ꝓtuꝰ ꝑnato: cuiusmodi erat coꝛ bri Antonij. Multa igit mysteria sibi reuelata sunt. Quadaꝫ vice dū in spū rapt⁹ esset: totū mundū laqis se inuicē cōnectētib⁹ plenum vidit. Et exclamās ait. O ꝙs istos euadet? Et audiuit. Hūlitas. Itē dū semel in eremo varijs impugref cogitatōib⁹: dixit. Dñe volo saluus fieri: sed nō ꝑmittūt cogitatōes mee. Et surgēs exuit foꝛas ⁊ vidit ꝙndam sedentē atq; operantē: ⁊ deinde surgentē ⁊ orantē. Erat autē angelus dñi: ⁊ dixit ei. Sic fac ⁊ salu⁹ eris. Item aliq̄n dū cū fratrib⁹ oparef Anton⁹ suspicies in celum cum tristē visionē vidisset: ꝓpulut⁹ q̄n deū rogauit vt futuꝝ scel⁹ auerteret. Frib⁹ ꝯ sup hoc eū interrogantib⁹: cū lachrymis ⁊ singultib⁹ dixit ꝙ mauditū scelus secul'im mineret. Vidi (inq̄t) altare dei circūdatuꝫ a multitudiē eq̄ꝝ ꝙ calcib⁹ oia discerpebāt. Nag̃ eꝝ turbine fides catholica ꝙbuet: ⁊ tēt: ⁊ boies iumēt; silꝫ chr̄i sacra diripient. Post duos aūt annos erūpētes arriani ecclie vnitatē inciderūt: ⁊ super altaria chr̄ianoꝝ istar ouiū occiderūt. Cū ār dux ꝙdā egypti arrian⁹ noie Ballachi⁹ ita ecclesiā dei infestaret vt ꝓgines ⁊ monachos nudatos publice ꝓberaret: sic ei scꝑsit antoni⁹. Videō irā dei sup te veniētē. tā desine ꝓsequ chr̄ianos ne ⁊c. Infelix legit epistolā ⁊ irrisit: ⁊ in eā excreās in terrā pleć: et pontifices ꝓberauit. Post dies ār ꝙnq̄ equū suum māsuetissimuꝫ insidēs: morsu ipsi⁹ eq̄ ad terrā ꝓcit: corrosisq̄ ac lacerātis cruribꝰ infra triduū expirauit.

Tertio i copiosissima miraculoꝝ opatiōe. In mōre quippe illo ad quē semel vt s dixim⁹ fugit: et ibi ꝑ viginti annos manēs innūeꝝ cozuscauit miraculis. Multipl'r pfecto varijs cozuscauit miraculis. Vide legendas. Ps. Scitote q: dñs sctm suū mirificauit. Ex his itaq̄ pater qm̄ gliosus Anton⁹ dilect⁹ deo fuit et homib⁹: ⁊ eius memoria in bñdictōe ē Prouerb. x. Memoria iusti cum laudib⁹. Hunc g̃ laudem⁹ ⁊ vt patronū ⁊ aduocatū apud deū imotem⁹: q̄tin⁹ gliosꝰ ei⁹ ꝑcibus ꝺilecti deo fieri ⁊ ad celestꝫ glie bñdictionē ꝙuenire mereamur Amen.

De bō Sebastiano Sermo.

Testimonio fidei ꝓbati inuenti sunt. Heb. xj

Fides vera ꝙsistit in tribus.

Primo in coꝛde sine hesitatione, q: hz extra de hereť. c. Dubi⁹. Dubi⁹ in fide infidelis est. Jac. j. In fide nihil hesitās. August. de vera innocētia. Sine fide falsa est oīs virt⁹: etiā in bonis moꝛib⁹. Scdo i oꝛis ꝙfessiōe. si vicz hō interrogek de ea a fidei ꝙsecutoꝛib⁹. Ro. x. Coꝛde credit ad iusticiā: oꝛe ār ꝙfessio fit ad salutē. Matt. x. Qui cōfitebit me coꝛā hoīb⁹: cōfitebor et ego eū coꝛā ꝑe meo. Qui aūt negauerit me coꝛā hoīb⁹: negabo ⁊ ego eū coꝛam ꝑe meo q̄ in cel'ō. Est ḡ ꝙfessio fidei ō necessitate salutꝫ ꝑ loco ⁊ tpe: vt ōr scūs thomas. ij. ij. q. iij. qñ sꝫ ꝑ omissiōem hui⁹ cōfessiōis subtraheret honoꝛ deo debit⁹: vl etiam vtilitas ꝓximis impēdēda. puta si ꝙs interrogatus de fide/ taceret: ⁊ ex hoc crederet q̄ nō haberet fidem: vel q̄ fides non esset vera: vel alij per eius taciturnitatē auerterenť a fide. In huiusmodi inquā casibus confessio fidei est de necessitate salutis. Hec Tho. Tertio cōsistit fides vera in operis completiōe. Jsidoꝛ⁹ Beatus est qui bñ credit ⁊ credendo bene viuit. De tali ō: Har. vl. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit. De tali etiā fide dicūt verba ꝓposita de sanctꝫ ꝑ testimonio fidei ꝓbati inuēti sūt. Beatus aūt Sebastianus triplici fidei testimonio ꝓbatus inuentus est.

Primū est testimoniuꝫ doctrinalis instructionis.

Secundum est testimoniuꝫ diuinalis operationis.

Tertium est testimoniū victoꝛialis triumphationis.

Primū igit testimoniū est doctrinalis instructio. Sicut dicit August. Fides est illuminatio mentꝫ ad supnā veritatē. Btus igit sebastianus docendo ⁊ ꝙfortando chr̄ianos in coꝛmētis ꝺabat euidens testimoniū fidei sue: sicut doctoꝛ docendo alios ꝺat testimoniū scie sue. iuxta illō phi. j. metaph. Scientis signū ē posse docere. Docebat aūꝫ beatus Sebastian⁹ in ꝓtute fidei triplr.

Ber. de sctō Sebastiano

Primo oñdendo mūdanoꝝ vanitatem
Scdo oñdendo tormentoꝝ brevitatē
Tertio oñdendo pñtiꝝ eternitatem.

Primo oñdendo mundanoꝝ vanitatē.

Btūs q̄ppe sebastianꝰ cum diocletianoꝝ maximiano iperatoribꝫ adeo charus erāt vt ei pme cohortꝫ pncipatū traderent ꝛ suo ꝓspectui iuberet sēp astare militarē tñ chlamydē ad h̄ tm ferebat vt xp̄ianoꝝ animos q̄s in tormentis videbat deficere cōfortaret. Iñ ceteros aūt ꝓfortauit preclarissimos viros marcellianū et marcū q̄s parētes sui ac vxores blandimētis mīris atq; lugubri psuasu iā fere a suo ꝓposito revocauerāt. Quib; btūs sebastianus ait. O xp̄i milites nolite p amorē p̄sentis seculi desistere ab amore oipotentis dei. cauete ne blandiēntꝫ carnaliuꝫ amicoꝝ spūalē eterni regis charitatē amittatꝫ Cauete ne seducami vanissimo dulcore et fallacissima ꝓsolatione hui⁹ mundi Aug⁹ Vincula hui⁹ mundi verā hñt asperitatē ꝛ falsā iocunditatē:certū dolorē:ꝛ incertā voluptatē;duꝝ laborē ꝛ timidā q̄rē:rem plenā miserie:spem bonitatꝫ inanē. Chry. O q̄ miserrim⁹ est mund⁹ ꝛ miser q̄ eū sequit:semp em̄ mundi opa homines exanimata serunt a vita.

Scdo docuit oñdēdo tormentoꝝ brevitatē nevicꝫ timore penaꝝ terrerent. Nolite inq̄t vos sempiternis oblivisci tormentis evadendo ꝛ fugiendo penas tales q̄ leues ꝛ cito transeunt. Sicut em̄ dicit paul⁹. ij. Co. iiij. Id q̄ in pñti patimur tribulationis momentaneū est ꝛ leue. Jō dicit dñs Luc. xij. Dico vob amicꝫ meis:ne terreami ab his q̄ occidūt corp⁹ ꝛ post hec nō hñt ampli⁹ q̄d faciant. Ostendā aūt vob quē timeatꝫ Timete eū q̄ post q̄ occiderit hꝫ pātem mittere in gehēnā Ita dico vobis hunc timete.

Tertio docuit ꝛ ꝓfortauit xp̄ianos oñdēdo pmioꝝ eternitatē vt sic ad ip̄a assequnda oīno niterent Nolite inq̄t p misera blandimēta coronā amittere sempiternā. Nolite timere brevissima tormenta q̄b; adq̄runt ꝑpetua bona. Aug. Si labor terrebat:merces inuitat. Isid. de sū. bo. Qui future vite gl̄iam diligenē excogitat mala oīa pñtis vite eq̄nimiter portat. q̄m ex illius dulcedine hui⁹ amaritudinē tēperat. Ro. viij. Non sūt ꝺdigne passiōes huius tp̄is ad futurā gl̄iam. Quos itaq; sic in fide roborauit atq; ꝓfereda ꝑ christo tormenta suis exhortatiōibꝫ animauit gl̄iosus xp̄i martyr sebastianꝰ. inq̄t q̄s vt iā diximus plūmū ꝓfortauit i fide p̄clarissimos frēs marcellianū ꝛ marcū:hꝫ ꝛ cū ip̄is patrē eoꝝ tranq̄llinū ac matrē cū multis alijs mīrisꝫ ad fidē ꝙuertit. Jn q̄ apparet excellētia fidei sue. q. Reg. xv. Oñdisti gr̄az ꝛ fidem. Jn h̄ etiā apparet q̄ ferueb̄at zelū ad fidei veritatē ꝛ aiarū salutē. Greg. Nullū est sacrificiū qđ plus deo placeat q̄ zelus salutis animarū et conuersio earum ad deū.

Secundū testimoniū fidei gl̄iosi sebastiani est diuinal⁹ oratio. Heb. xj. Testimoniū habuit placuisse deo. Sine fide aūt ip̄ossibile ē place. deo. Habuit aūt fidē gl̄iosi sebastiani testimoniū ꝑ orationē diuinā trip̄lr.

Prio ꝑ celestis splendoris illustratiōez
Scdo ꝑ spēalē devotoꝝ suoꝝ subuētōez
Tertio per mirabilem propriē sanitatis reparationem.

Primo ꝑ celestis splendoris illustratiōez. Q̄m ei clarissimo fidei lumine illustrabat iterioꝝ Eccl. l. Quasi luna plena in diebꝫ suis lucet. Jō voluit dñs tāte luminositati iterioꝝ testimoniū dare gl̄e illustrationē lumis iterioꝝ. Dū em̄ supradictꝫ fribꝫ marcelliano ꝛ marco loq̄ret eos i fide roborādo:subito ꝑ vnā fere horā a splēdore nimio descēdente ō celo illumīat⁹ est. Et sub illo splēdore iuuenis amictus pallio cādidissimo:ꝛ a septē angel⁹ clarissimis circūdatus apparuit turbā eū dans ei pacē ꝛ dicēs. Tu ꝙ mecū eris. Hic itaq; iuuenis credend⁹ est eē xp̄s q̄ in corde fideli habitare dignat. Eph̄ iij. Interioꝝ hoiez hitare xp̄m ꝑ fidē in cordibꝫ nr̄is

Scdo ꝑ spēalē devotoꝝ suoꝝ subuētōez Cū ei ꝑdicta fierēt:scē vxor nichostrati i cui⁹ domo ꝑfati martyres custodiebant: q̄ lo q̄ tā amiserat pedibꝫ ei⁹ ꝑvoluta nutribꝫ venīā postulabat Et cū sebastian⁹ ait Si ꝙa sē q̄ ex ore meo hec mulier audiuit: agiat os ei⁹ q̄ aguit os zacharie.

Ad hanc vocē mulier exclamauit. Bñdi/ctas sermo oris tui. Vidi ēm angelū librū tenentez ante se: vbi oia que dixisti scripta erant. j. Pe. iij. Sicḡs loquit quasi sermo/nes dei. Itē legit in gestis lōgobardoꝝ q̄ tpe Gumberti regis italia tota tanta peste pcussa est vt vix vn⁹ alterꝫ sufficeret sepeli/re. Et hec pestis rome t papie marie gras/sabat. Tuncḡ visibil'r apparuit bon⁹ an/gelus/malo angelo seqnti t venabulū fe/renti ꝓcipiens vt percuteret. Quotiēs aūt domū aliquam ꝑcutiebat: tot mortui inde efferebant. Tūc aūt cuidā diuinitus reue/latū est q̄ nequaḡ hec pestis cessaret do/nec sancto Sebastiano altare papie ꝓstru eret. Quod q̄dē ꝓstructū est in ecclesia san cti Petri q̄ dicit ad vincla. Quo facto sta/tim cessauit pestis. et illic a roma bti Seba stiani reliq̄e delate sūt. ij. Reg. xxiij. Di/sertus est dñs sup afflictionē. et ait angelo ꝑcutienti populuꝫ. Sufficit nunc. Cōti/ne manum tuam.

Tertio fides glorioſi Se/

bastiani habuit testimoniū ꝑ mirabilē ꝓ/prie sanitatis regationē. Postḡs ēm fuit sa/gittatus t tanḡ mortu⁹ derelictus: mira/biliter intra paucos dies integre fuit sani/tati restitutus. Vide legendā. Hebre. xj. Fide testimoniū ꝓsecut⁹ est esse iust⁹.

Sequit de testimonio victoria/lis triumphationis.

Tertiū testimoniū fidei beati Se/bastiani est victorialis triumpha/tio. Fuit ēm ꝑ fidem victorioſus. Hebre. xj. Sācti p fidē vicerūt regna. Vi cit aūt btūs Sebastianus in virtute fidei triplex regnum.

Primū est regnū mūdialis vanitatis
Scōm est spiritalis callidit atis.
Tertiū est carnalis voluptatis

Primū est regnū tēporal'

et mūdane vanitatis. De hoc regno dicit Dat. iij. Ondit ei oia regna mūdi. Hoc regnū vicit btūs sebastian⁹ ꝓtēnēdo mun di ꝓspitatē. j. Jo. v. Hec ē victoria q̄ vicit mōm fides nr̄a. Pōt itaḡ btūs Sebasti/anus dici illis moysi: de q̄ bi Heb. xj. Fi/de moyses grādis effect⁹ negauit se ēe fi/lium filie pharaonis: magis eligēs affligi cū pplo dei q̄ ꝑ tpalis peti hīe iocunditatez: maiores diuitias estimans thesauro egy/ptioꝝ improperium chri. aspiciebat ēm i re/mūcratiōnē. Hec ibi. Btūs ēm Sebasti anus fide magn⁹ t ꝓuosus effect⁹: hono res: delitias: t diuitias mūdi ꝓtēpsit. ma gisq̄ elegit ꝑ tpal' affligi q̄ ꝑ tpales hīe io/cunditates. et maiores diuitias estimauit ipoperiū t penaz ꝓ chro pati q̄ copiosos auri thesauros cū diocletiano possidere

Secūdū est regnū spirita/

lis t diabolice callidit atis. de q̄ Lu. xj. Si sathanas in seipm diuisus ē: quō stabit re gnū ipsi⁹? Hoc p fidē vicit btūs Sebasti/anus: astutias diaboli refellēdo nedū i se: sed t in alīs. q: satagebat animas chro red/dere q̄s diabolus auferre conabat. j. Pe. v. Aduersari⁹ vr diabolus tanḡ leo rugi ens circūit q̄rens quē deuorer: cui resistite fortes in fide. Jaco. iij. Resistite diabolo et fugiet a vobis.

Tertiū est regnum carna/

lis seu corporee voluptatis. De q̄ Prouer. xxx. Per tria mouet terra. et stat im pōit vnū ex illis: Per seruū cū regnauerit. Hest p corp⁹ cum dñā sua. Hoc regnū vicit be atus Sebastian⁹ p fidē/corporales afflicti/ones fortiter sustinēdo. Heb. xj. Fide fo/tes facti sunt in bello. Cū ēm ad suggestio nē Fabiani ꝑfecti diocletian⁹ ad se contu/casset Sebastianū: t ei diceret. Ego te sp inf primos palatij mei habui: t tu ꝺ salu/tē meā in deoꝝ iniurias hactenꝰ laborasti. Dicit sebastian⁹. Pro salute tua sp chm colui t deū patrē q̄ in celis ē adorani t ē. Jussit igit diocletian⁹ eū in medio cāpo li gari t a militib⁹ sagittari. q̄ ita sagittis eū impleuerūt vt q̄si ericius videret. et existi mātes eū mortuū habuerūt. Qui ita pau/cos dies liberat⁹ stans sup grad⁹ palatij: imperatores venientes/ de malis q̄ chianis inferebant dure redarguit. Vide legendā. Tūc imperator tādiu iussit eū fustigari do/nec spm exhalaret. Fecitq̄ corp⁹ ei⁹ in clo acā, ꝓpe. sed nocte seqnti btūs sebastian⁹ apparēs btē Lucine corp⁹ suū reuelauit: et iuxta vestigia aplorꝝ illud sepeliri ꝓcepit. Qō t factū est ita. Passus est itaḡ btūs Sebastian⁹ sub Diocletiano t Maximi/ano q̄ ceperūt circa annum dñi. cclxxxvij. Patet itaḡ quō glorioſus christi martyr

Sebastian⁹ testimonio fidei ꝓbat⁹ inuentus est. et nūc ꝑculdubio sue meritis fidei in celis regnat cū dño gl̄iosus. Per fidem eñ verā h̄ introit⁹ in regnū celeste. Hebre. xi. Ingrediemur in requem ei⁹ q̄ credidit⁹. Et. j. Pe. j. In ꝟtute dei custodimini ꝑ fidē i salutē. Ibidē. Credētes exultabit⁹ leticia inenarrabili t gl̄ificata repotātes finē fidei v̄e salutē aiaꝝ vestrarum. Imitemur g̃ fidē gl̄iosi Sebastiani: eūq; deuote ꝑcemur vt suis meritis t ꝑcib⁹ apd deum gratiam ꝓsequamur t gl̄oriā sempiternam. Amen.

De gl̄ziosa Agnete virgine et martyre Sermo.

Quārāt intrauerūt cū eo ad nuptias Mat. xxv. Ut parata sit virgo celestes introire nuptias/ sibi necessaria ē vestis nuptialis Nā illi q̄ vestē nuptialē nō hñs in nuptias filij regis intrauit dicit rex increpādo Mat. xxij. Amice quō huc intrasti nō hñs vestē nuptialē. Hmōi autez vestis nuptialis est charitas. nā sicut dicit Greg. Chr̄is hāc vestē induit/ dum ad nuptias ecclie venit. Aug. Sola charitas fecit chr̄m incarnari. Bern̄. Tantā charitatē in carne exhibuit vt durissimi cordis sit q̄ eū toto affectu non diligit. hec ille. Hāc vestē texuit dñs nō lana alienā: sed ex sanguine ꝓprio ꝓ viscer. Bern̄. Ipse sustinuit passionē vt tuā emeret dilectionē. hec ille. Ipsa etiā charitas recte signific⁹ ꝑ oleū qd̄ hēbant ꝓudētes ꝟgines q̄ intrauerūt ad nuptias. Nā opa ꝟtuosa sine charitate lūinosa nō sunt: sed extincta t mortua. Cū ꝟo ex charitate fiūt tunc lucida sunt et in dei gl̄iam fiūt: t nō ꝓpter gl̄iam mundi q̄ ꝓsus in morte extinguit. Et sic q̄ bona opa faciūt sine charitate ꝓpt̄ mūdi gl̄iam: nō portāt oleū secū. Greg. Virginū q̄dā vū de ꝟginitate sua gl̄iam foris expetunt: in vasis suis oleū hāe noluerūt. Aug. Prudentes ꝟgies acceperūt oleū in vasis suis cū lāpadib⁹. i. leticiā bonoꝝ opeꝝ in corde atq; ꝓscia posuerūt. Idē. Multi q̄uis de chr̄i bonitate mīrū sperēt gaudiuz: tñ non hñt dū ꝓfuenter viuūt nūl in laudib⁹ hominū. Nō ergo hñt oleū secū. Nā ipam leticiā oleo signāri arbitror. Propterea inq̄t vnxit te de⁹ deus tu⁹ oleo leticie. Hec ille Manifestum aūt q̄ ipsa spūalis leticia ex charitate ꝓcedit. Dicimus g̃ virgines siue anias cōtinēter viuētes/ oēm spūalē formationē euitātes/ paratas esse t celestes introire nuptias: qū veste nuptiali. i. charitate ꝓter quā oia ad gl̄iam dei faciūt/ sūt ornate. Hac igit̄ veste ꝑfulgida ꝓnata virgo dei Agnes gl̄iosa/ cū celesti sposo introiuit ad nuptias. Habuit aūt huiusmodi vestis nuptialis btē agnetis tres nobiles dignitates siue cōditiōes laudabiles

Prima est dignitas ꝑciose puritatis

Scōa est dignitas virtuose prāxis.

Tertia dignitas gl̄iose claritatis.

Prima igit̄ est dignitas ꝑciose puritatis. Ipa em charitas ē aie purgatiua. Prouer. x. Universa delicta opit charitas. Raban⁹ in q̄dā sermōe Charitas est ignis in meditatōe mētē purificans a sordib⁹ vicioꝝ. Itē est ois fidelitatis vicioꝝ ꝑseruatiua. Ps. Qui diligitis dñm odite malū. Itē est puritatis ꝟtutum inductiua. Greg. Ut multi arboris rami ex vna radice ꝓdeunt: sic multe ꝟtutes ex vna charitate generant. Nec hꝫ aliq̄d viriditatis ram⁹ boni op̄is nisi maneat in radice charitatis. Hec ille. Uz aūt in oi virtute sit puritas q̄dā ꝑciosa: virginitas tñ inter virtutes marie solet puritas nomē vēdicare. Ber. Quid castitate decor⁹ q̄ mundū de imūdo ꝓceptū semie facit t de hoie angelū: Hec ille. Ideo hāc ꝑciosam puritatē ꝑcipue adapt⁹ sacrate ꝟginitati q̄ est euidēs t magnū testimoniū vere charitatis. Ex feruore nāq; charitatis puenit q̄ aliq̄s suā virginitatē ꝓsecret deo. Est aūt hmōi ꝟginal⁹ puritas tanto laudabilior in btā agnete: q̄nto pl̄a habuit ipedimēta: q tñ ex ꝓfecta ani ꝓstātia oia superauit. Habuit aūt ꝑcipue tria ꝑncipalia impedimēta

Primū est ex pte ꝓditiōis psonal. Et ē est corꝑis pulcritudo cū iuuenili etate.

Secūdū est ex pte ꝓmissiōis temporalis. Et hoc est ꝓmissoꝝ multitudo cū ꝓmittentis nobilitate.

Tertiū est ex pte cōminatiōis penalis. Et hoc est penaꝝ amaritudo cū cōminātis auctoritate.

Primum est ex parte ꝛc. Juuenilis q̄dē etas mlt̄z esse solet gdition̄ occasio. Eccles.xj. Adolescētia ꝛ voluptas vana sunt. Sed btā Agnes sīc ōr beatus Amb. corpe q̄dē iuuēcula erat: sz aio cana. Studuit q̄ppe h̄ adiplere qō sapiēs ōr Eccles.xij. Memēto creatoris tui i diebus iuuētut̄z tue. Jtē etiā corpalis pulcritudo iuuēculas aliq̄n trahit in ruinam. Prouer.xxj. Fallax gr̄a ꝛ vana pulcritudo. Sed hanc pulcritudinē beata Agnes carnis maceratione tēpauit. Gal. v. Qui chr̄i sunt carnem suā crucifixerūt cū vic̄ ꝛ cōcupiscentijs.

Secundū impedimētū est ex pte promissiōis tpalis. Et h̄ est promissor̄ multitudo cū promittēris nobilitate. Sicut em̄ ōr Amb. Dū a scholis Agnes reuertit: a pfecti vxōris filio adamat. Cui⁹ parētes dū rec̄sisset: cepit offerre plūma ornamēta pulcriora promittere. Deniq̄ secū detulerat pciosissima ornamēta q̄ a btā Agnete veluti q̄dā stercora sunt recusata. Vn̄ factū est vt iuuenis ille maiori purgerē stimlo ardēs diuitias repromisit si p̄uictōi eius ꝓsensū nō negaret. Btā igit̄ agnes tale iuuenē ferē dedisse rn̄sum. Discede a me fomes pcti: nutrimētū facinoris: pabulū mortis. Discede a me/qz iā ab alio amatore p̄uēta sum q̄ mihi satz̄ meliora obtulit ornamenta: anulo fidei sue subarrauit: longe te nobilior ꝛ genere ꝛ dignitate ꝛc. Vide legendā. Oia igit̄ tpalia atq̄ carnalē filij p̄fecti nobilitatez̄ p̄ amorē chr̄i contēpsit. Phil. iij. Oia arbitror vt stercora vt chr̄istū lucrifa. Nihil p̄rius curauit pfecti nobilitatē: scīes qm̄ ōr Hiero. Sola ē apud deū nobilitas: ꝓbitas esse claz̄.

Tertiū impedimētū est ex parte cōminatiōis penal̄. Et h̄ est penarū amaritudo cū cōminantz̄ auctoritate. Hoc em̄ interdū solet inducere alios puellaz̄ ad cōsensum. Dn̄. xij. Sic faciebatz̄ filiabus isr̄l: ꝛ ille timēres loq̄bant vob. Sed nullaten⁹ p hoc flecti potuit anim⁹ btē agnetis. Asserunt eū se nullo pacto ꝓtis spōsi federa violare. Cūq̄ q̄dam ex parasitz̄ pfecti diceret hāc chr̄iānā esse ab infantia ꝛ ita magicis artib⁹ occupatā vt dicat chr̄m spōsum suū esse. Audiēs hec pfectus: missa appitione iussit sibi beatā agnetē psentari: et iterz̄ atq̄ iterz̄ repetēs: cepit replicare de iuuenis amore sermonē q̄ amore cōco sic angustiabat vt lecto pstratus iaceret. Cūq̄ ois sermo eⁱ⁹ casso labore deficeret cepit eam duris cōminatiōib⁹ terrere. Sz virgo sctā in sctō suo ꝓposito perseuerauit imobilis. Luc.xij. Ne terreami ab his q̄ occidunt corpus ꝛc.

Secūda est dignitas ꝓtuose potestatz̄. Ipsa em̄ vestis nuptialis q̄ charitas est nō solū vestis condītione habet: sed ꝛ armatura est. Eph. vj. Induite vos armaturā dei. Ipsa em̄ charitas est que fortificat ꝛ cōsolidat animā. Cant. vi. Fortis est vt mors dilectio. Et Aug⁹. dicit in li. de moribus eccl̄ie: q̄ fortitudo est amor facile omnia tolerās ꝓpter id quod amat. Et poeta Virgili⁹. Omnia vincit amor. q̄ō etsi de amore inordinato dicit: multo tn̄ verius dici pōt de ordinato charitatz̄ amore: et p̄cipue de ipso amore dei. Hiero. Amantib⁹ deū nihil durū: nihil difficile. Btā itaq̄ Agnes veste charitatz̄ nedū induta: sed ꝛ armata atq̄ mirabiliter fortificata/vicit p̄cipue tria satis difficilia.

¶ Primo horrorem illusionis.
¶ Secundo ardorem combustionis.
¶ Tertio terrorem occisionis.

Primo vicit horrorē illusionis. Jussit aūt pfectus eam illudi pcipue tripliciter. ¶ Primo in corporis denudatione. Jussit em̄ eam nudam per ciuitatē duci. Huic aūt confusioni obuiauit dominus per capillor̄ densitatē qui eam induerunt. ¶ Secūdo in pstibuli seu lupanaris inclusione. Fecit em̄ eā in prostibulo includi et ibi sine vestimēto reliqui sed angeli vestem sibi candidā parauerunt ꝛ immensa claritate circūfulserunt. Sap̄ xviij. Sanctis tuis maria lux. ¶ Tertio in turpi expositione. Fecit em̄ eam omnib⁹ exponi. sed diuina virtute oēs ingredientes viso lumine ꝓterriti cōuertebant. j. Reg. x. Insiliet in te spūs dn̄i ꝛ mutaberz̄ i virū alterū. Cū aūt filius pfecti vellet eā ibi illudere vt quem noluerat habere maritū/habet amasiū: diuina ꝓmittēte iusticia/de

mon ipm suffocauit Vñ pfecto dicit beata agnes. Ille cui⁹ voluntatē volebat pficere pratem in euz accepit: z occidit/ demones eque sunt iusticiarij dei: q̄ etsi a seipis hñt voluntatē malā: a deo tñ iustā accipiūt po// testatē. j. Re. xviij. Spūs dñi mal⁹ insiluit in saul. Est em malus ꝓter iniquā voluntatem: sed est spūs dñi quo ad sibi datam potestatem.

Scdo vicit ardorē combustionis.

Vicarius em pfecti noie aspasius fecit eā in ignē copiosum iactari: sed diuia gra refrigeriū sibi dedit. Ecci. lj. Jn medio ignis nō sū estuata. Flāma aūt i duas ptes diuisa seditiosum ꝑm exurebat.

Tertio vicit terrorē occisionis.

Fecit em pdictus vicar⁹ eā in gutture gladio feriri q̄ ipa cū oi patientia sustinuit. sicq; celestē palmā adq̄siuit: passa tpe Constātini magni q̄ cepit anno dñi. cccix. Ptz itaq; quō btā agnes armis charitatz armata victoriosa semp inf tormenta permansit. Jō nūc in celis cū chō regnat gloriosa. Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū i throno meo: sic z ego vici z sedi cū Eo aūt gliosior apparet ei⁹ victoria q̄ i teneriori etate/ sic ostanter triumphauit. Erat ei dum passa ē etatis tredecim annoz. tm Jō de ipa dic Amb. li. de virginib⁹. Stupet eyniuersi q̄ tā diuinitatz testis extiterit q̄ adhuc arbitra sui p etatē eē nō posset. Fecit deniq; vt ei de deo crederet cui de hoie adhuc non credebat. q̄ qō vltra naturā est ꝟ de auctore nature est. Nouum martyrij genꝰ: nondū idonea pene z tā matura victorie. Hec Amb.

Tertia est dignitas gliose claritatz. j. Re. ij. Quicūq; honorificauerit me glorificabo eū dic dñs. Glorificauit aūt dñs beatā agnetē z clarere eam fecit tripliciter.

Primo prudentia verboz.
Scdo sertimonia factoz.
Tertio euidētia miraculoz.

Primo prudētia verboz

vt ptz in rñsionib⁹ suis ad pfectū z filium ei⁹. Vide legendā. Prouer. xvij. Jn facie prudentis lucet sapia.

Scdo sertimonia factoz

Prouer. vl. Non extinguet in nocte lucerna ei⁹. Judith. xv. Tu gla hierlm: tu letitia isrl: tu honorificentia ppli eo q̄ castitatem amauerīs.

Tertio claruit euidentia miraculoz.

Ps. Jlluxerunt corruscationes tue orbiterre. Filiū em pfecti a diabolo suffocatū ore sua suscitauit: z suscitat⁹ publice chm pdicauit. Prefectus aūt viso tanto miraculo eā liberare voluit sed pseripti onē metuēs vicariū derelict z trist⁹ abiit. Jtē octaua die mortis sue parentib⁹ suis iuxta tumulū ei⁹ vigilantibus apparuit chorus ꝟginū fulgentiū inf q̄s erat beata agnes: z a dextrz ei⁹ agn⁹ niue candidior dicēs. Congaudete mecū q: cū his olim lucidas sedes accepi. Constantia aūt ꝟgo filia Constātini lepra grauissima laborans ad tumulū ei⁹ veniens z orans obdormiuit. viditq; beatā agnetē dicentē sibi. Constantia/ si in chm crediderz: otinuo liberaberis. Eui gilās aūt inuenit se sanatā. Que baptismū recipiēs sup corp⁹ sctē agnetis basilicā fecit: z ibi in ꝟginitate degēs: multas exēplo suo ibidem ꝟgines aggregauit. Et dictis itaq; ptz q̄m brā agnes veste nuptiali ornata ꝟgo fuit sapientissima semp; gata. Jō cū sponso chō introiuit ad celestes nuptias. Rogem⁹ igit hāc sacratissimā ꝟginē vt ei⁹ meritz z pcibꝰ veste nuptiali sp inueniamur induti z ad celeste regnū semp introire pati: Amen.

De btō Vincentio martyre. Sermo.

Exuit vincēs vt vinceret. Apoc. vj. Vincenti⁹a vincēdo dr q̄si vincēs icendia: vl victoriā tenēs. Ex frute nāq; fidei vicit mūdū z oia q̄ in mūdo sunt. j. Jo. v. Hec ē victoria q̄ vicit mūdū fides nra Et Heb. xj. Scti p fidē vicerūt regna. Idcirco tā ppt nois queniētiā q̄ ppt victorie excellentiā ō q̄ dāte deo dicturi sum⁹. Recte ō btō vincentio sumūt ad ptis ꝟba ꝓposita: vicz Exiuit vincēs vt vinceret. Exiuit inquā ab oi iordinato z carnali affectu ad statū spūalis certamis vincens seipm vt vinceret mundū. Vicit aūt btūs vincent⁹

tria ꝑcipue q̄ sunt in mundo.

¶ Primo vicit errorē falsitatis per sapiē-
tialem claritatem.

¶ Scōo vicit amorē mundanitatis ꝑ diui
Tertio vicit terrorē pe (nalē charitatē.
nalitatē ꝑ spūalem firmitatē.

¶ De his trib⁹ dicit Aug⁹. Et cū oibus
erroribus: amoribus ⁊ terroribus vincat hic mū
dus martyria sct̄oꝝ docet ⁊ docuerūt

Primo vicit errorē falsitatē ꝑ sa. tē.
Mund⁹ q̄ppe plen⁹ est errore ⁊ fal
sitate. Semꝑ pditor est mund⁹: q̄e
tempmittit ⁊ tñ sp̄ laboze cruciat. Eccs. ij.
Cuncti dies ei⁹ laboribus pleni sūt ⁊ erūnis
Et eiusdē. iij. Laborare nō cessat. Greg.
Mens auari q̄ pr⁹ ex abundātia requiez
q̄erat postea ad custodiā graui⁹ laborat.
Item securitatē ꝑmittit sed semꝑ timoreꝫ
ingerit ⁊ multis exponit ꝑiculis. Seneca.
Dives quē tu felicē putas cuneꝫ admirā-
tib⁹ dolet: sepe suspirat: multi illū comitā-
tur sic̄ cadauera lupi. Ps. Posuisti Arma-
mentū ei⁹ formidinē. Et Iob. iij. Cum pax
sit semꝑ insidias suspicat. Itē mund⁹ pro-
mittit ꝯsolationē ⁊ gaudiū sed amaritudi
nē adducit ⁊ luctū. Boeci⁹ lib. de ꝯsolati.
Quāmultis amaritudinib⁹ būane felicita
tis dulcedo respersa est. Prouer. xiij. Ri-
sus dolore miscebit ⁊ extrema gaudij lu-
ctus occupat. Hec supradicta ꝑmittebat
mund⁹ diuiti illi de q̄ ꝛ Lu. xij. Diuitis cu
iusdā ager vberes fruct⁹ attulit ⁊ c. qui di-
cebat Ania mea mlta bona habes tē. Re
quiesce: comede ⁊ bibe tē. sed errore ⁊ fal-
sitate mundi decept⁹ est. Vñ audiuit vo-
cem dicentē sibi. Stulte hac nocte reperēt
a te animā tuā tē. Patet itaq̄ qm̄ mund⁹
plen⁹ est erroribus ⁊ falsitatib⁹. Sz hmōi er
rores ⁊ falsitates vicit beat⁹ Vincenti⁹ ꝑ
vere sapientie luminositatez. Sic̄ em̄ dicit
Augustinus, xiij. de tri. Rex diuinaꝝ scīē
tiaꝝ vie sapia nomiat. Et ipsi sapiētie sic̄
dicit idem Aug. xij. de trin. deputat supe-
rior pars rōnis. q̄ vt ipe in eodē lib. di. intē
dit rōnib⁹ eternis. s. diuinis ꝯspiciendis ⁊ cō
sulēdis: ⁊ ꝑ regl̄as diuinas dirigit act⁹ hu
manos. Jō ꝓa sapientia illuminat intelle-
ctū ad cognitionē diuinoꝝ ⁊ eternoꝝ: ostē
dendo falsitatē rpalium ⁊ mundanoꝝ. Jō
ꝑ sapientiā vincit error ⁊ fallacitas mūdi.
Jō bñ dicit Bern̄. Inuenisti plane sapiē-
tiā si hui⁹ mundi desiderabilia paruipen-
das: si eternā patriā toto desiderio ꝓcupi
scas. Inuenisti plane sapiētiā si hec tibi sa
piunt, put sunt. Hec ille. Apparuit aūt hꝛi
Vincentij sapia ꝑcellens marie ex tribus.

¶ Primo ex pontificis attestatiōe
¶ Scōo ex fidei defensiōe.
¶ Tertio ex p̄sidis ꝓfutatione.

Primo ex pontificis atte

statione. Valer⁹ em̄ ep̄s cui⁹ erat diacon⁹
ꝑter suā sapiam ⁊ eloquētiā diuini verbi
curā ⁊ responsa facienda, ꝑ fide sibi cōmisit
Ecci. xv. Impleuit eū dñs spū sapie ⁊ in-
tellectus. Et puer. ix. Btūs hō q̄ inuenit
sapiam ⁊ q̄ affluit prudentia.

Scōo ex fidei defensione.

Per sapiam em̄ dei q̄ lucebat in eo verita-
tem fidei ꝓtuose defendebat. Prouer. xxiij
Vir sapiens fortis ē. et Sap. vij. Sapiaꝝ
non vincit malicia.

Tertio ex p̄esidis ꝓfuta-

tione. Suis cū sapientissimis rōnib⁹ p̄
fidem dacianū ꝓfutauit. Lu. xxj. Ego da-
bo vobis os ⁊ sapiam cui nō poterūt resi-
stere ⁊ ꝯdicere oēs aduersarij vīi Prouer.
xxi. In labijs sapientꝫ inuenit sapia.

Secundo vicit amorē mundanitatꝫ
ꝑ cordialē charitatē. Unum enim
ꝓriorum si fortius fuerit vincit reli
quū. sic̄ calidū intensū vincit ⁊ destruit fri
gidū. Amor aūt mundi ⁊ amor dei ꝓriant
Ja. iij. Amicicia hui⁹ mūdi inimica ē dō
Et Augꝫ. Duo sunt amores. amor dei: et
amor mundi. sꝫ vbi est amor mūdi nō pōt
intrare amor dei. Vñ ptz inf̄ eos oppositio
tio ⁊ ꝓtas. Amor igit̄ dei si verus fue-
rit et feruens vincit oīno amorem mundi.
Chrys. Vere non ē sup terrā qd̄ amet qui
donū dei in ꝓfate gustauerit. Erat aūt in
trō vincentio charitas diuina feruens ⁊ in-
tensa. Jō in ipso fuit amor mundanitatis
penitus extinct⁹. Habuit etiā diuina cha
ritas in beato Vincentio triplex principa-
le incendium.

¶ Primū ē incendiū affectionis imutabil
¶ Scōm est incendiū locutionis inuincibil
¶ Tertiū ē incendiū opationis admirabil

Primū est incendiū affe-

trionis immutabil' Can. viij. Aque multe nō potuerunt extinguere charitatē. Unō Amb. in ser. bur' diei. Torquef vincenti' rūdit: flagellat: ꝫ inuict' ꝓ scō noie ani mus nō ꝯcutit: pl' ardēs igne zeli q̄s ferri

Scōm fuit incendiū locu/

tionis inuincibilis. Ecci. xxviij. Surrexit helias q̄si ignis ꝛ ꝓbū illi' q̄si facula arde bat. Un cū btūs valeri' cū mansuetudine rūderet p̄sidi daciano: feruens spū ꝓrupit in hanc vocē vincenti' ꝛ ait ep̄o. Quid sub murmure mansuetoꝝ ꝓboꝝ superbū hūc alloquer̄: Exclama pot' ꝛ increpa infi/ delem ist' nō christicolā. Et ad tyrannuꝫ dixit. Exurge ꝛ toto malignitatis spū de bachare. Plus eī videbis me posse dum torqueor q̄s possis ipe q torques Matth. xij. Ex abundantia cordis os loquit.

Tertiū est incēdiū opatio

nis admirabil'. Letabat enim in tormentꝫ ꝛ sursum erectꝫ luminib' dūm deprecabat Un exclamat Prudēti'. O miles inuictissi me fortissimoꝝ fortiorū ta seua et aspera tormēta tremūt victorē. ij. Co. xij. Placeo mihi in psecutionib' ꝛ in anguſtijs ꝓ chīo.

Tertio vicit terroꝛ penalitatꝫ ꝓ spi. ritualē firmitatē ꝛ ꝓstantiā Lu. xij Ne terreamini ab his q̄ oc. cor. ꝛc. Constantissim' ꝓfecto atq̄ firmissim' sēp fuit btūs vincenti' nec in aliq̄ ex cōminati onib' p̄sidis terrebat'. Manifesta aūt fuit eius firmitas tripl'.

Prio qꝛ sp fuit in locutione fiduciosus.
Scdo qꝛ fuit i passiōe victoriosus
Tertio qꝛ in ꝓsūmatione gl'iosus

Prio qꝛ fuit ī locutiōe ꝛc.

Un cū sibi diceret dacian'. Nullū erit tor mentoꝝ gen' q̄d tuū p̄ter eat corp'. Beatus vincenti' rūdit. H est q̄d sp optaui. Ne mo mihi te amabiliorē tu sol' ad mea vo ta ꝯcordas. Nolo vt aliq̄d minuas d̄ supplicijs ꝛc. Rom. v. Gl'iamur in tribulatio nib'. O vere laudabilē virū q̄ sic tormenta p chīo sitiebat: sic in tormentis gaudebat Sic inꝛ tormēta imobil' et ī fide firmissi/ mus p̄sistebat Ecci. v. Esto firm' ī via dei

Scō fuit in passiōe victo

riosus Sap. x. Certamē forte dedit illi vt vinceret. Habuit aūt p̄cipue triplex durif simū certamen. Primum in eculeo in q̄ fecit eū dacian' toto corpe distendi ꝛ distē sum diuersis vulneribꝫ cruciari et mēbris oīnib' dissipari. Sicq̄ cruciatū ferreis pec tinib' vsq̄ ad intima costaꝝ defixis lania ri. ita vt vndiq̄ sanguis effluere ꝛ solutis costaꝝ compagin'b' viscera interna pate/ rent. Scōm certamen habuit in craticu le incēdio vbi totū corp' vncis ferreis ape rit: ardentes lamine infigunt: vulnera vul neribꝫ imp̄munt: sal insup in ignez spargit vt in corpus ei' vndiq̄ vulneratū resilies stridentib' flāmis crudeli' comburat. p̄s. Ignē me examinasti. O q̄ terribilia q̄ cru delia tormenta nec tū in aliq̄ dolebat vin centius ꝫ magis ac magis exultabat: di. Hec est gl'ia nomis chīani. Tertiū cer tamen habuit in carceris ergastulo vbi ty rannus fecit testas acutissimas congestas ligno pedes affigi: ꝛ sine oi humano sola cio derelinq̄. Sed multa ibi recepit a do mino solacia Primo lucē ineffabilē Scō floꝝ redolentiā. Tertio pedū solutionē et angelicā societatē. Cū aūt audisset dacia' nus q̄m custodes carceris videntes q̄d ip tus erat ꝓ rimas carceris ad fidem ꝯuerſi sunt: amens effect' ait. Et q̄d ampli' faciem mus: Ecce victi sumus.

Tertio apparuit in ꝓsum

matione gl'iosus. Tandē em̄ iussit dacia' nus eū poni in lecto molli vt vel sic eū alli ceret vel recreatū nouis eū supplicijs iteꝛū puniret. In illo aūt lecto cū paululū q̄uiꝫ set statim spīm gl'iosum dño tradidit circa annū dñi. cclxxxvij. Jussu aūt daciani cor pus ei' bestijs ꝛ auib' deuorandū exponit sed angelor' custodia i tactū reseruat. De nicq̄ corui' ī gluuiei deditus alias aues etiā am se maiores impetu alaꝝ abegit ꝛ lupū accurrentē morsib' ꝛ clamoribꝫ effugauit. Q̄d audiens dacian' ait. Puto q̄ nec mos tuū potero superare. Jussit q̄ ipm cū ingen ti mola in pelagus ꝓici: sed ipis nautꝫ ve locius litora corp' petit. q̄d a q̄dā matro na ꝛ q̄busdā alijs ipo reuelante inuenit et honorat ꝛ honorifice sepelit. Sic q̄ꝫ q̄s gl'iosus martyr q̄s victoriosus fuit beā tus vincenti'. Aug. Beatus vincenti' vi

cit in ꝓbis/ vicit in penis/ vicit in ꝓfessiōe/ vicit in tribulatiōe/ vicit exulus/ vicit sū/ mersus/ vicit viuus/ vicit mortuus. Hec Aug. Recte ioquā dicē est vincenti. Recte de eo dictū qm exiuit vincens vt vin/ ceret. Hunc inquā ꝑ merito victorie obti/ net in celis coronā glie Jac. j. Btūs vir q suffert tentationē: qm cū ꝓbatus fuerit: ac/ cipiet coronā vite quā repromisit de dili/ gentib se. et Apo. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū in throno meo ⁊c. Hunc g̃ tā gl̃iosum martyrē tota animi deuotione ve neremur: hunc in patronū ⁊ aduocatū no/ strū apud deū assumam: q̃tinus et meri tis illā a dño gr̃am asseqũmur: qua ꝓ spūa/ les neḡtas victoriā: ⁊ tandē in celis ꝑpetu am glie coronā obtiere mereamur: Amē.

De beato Paulo apostolo Sermo.

Vas electiōis est mihi iste Act. ix. Cōuersio ti pauli facta est eodē anno q̃ chs passus ē ⁊ stephan⁹ lapidat⁹: anno n naturali ꝟ emergenti. Nam dñs. viij. kal. aplis passus ē: ⁊ stephanus eodē anno ter tia die augusti lapidat⁹. paul⁹ ꝓo. viij. kal. februarij conuersus. Celebrat aūt et⁹ conuer sio ab eccl̃ia ꝑ tres rões. Prima ē ratio exēplationis. vt vicz ꝑ hoc exemplū nemo desperet de venia cū chs suo ꝑsecutori tā tā gr̃am dederit. ps. Cor contritū ⁊ humi liatū de nō despi. Ber. Maior est dei pie tas q̃ quis iniq̃tas. Scā est rō ꝓsola/ tionis. Nā sic eccl̃ia magnā tristiciā ⁊ an/ gustiā sustinuerat in et⁹ ꝑsecutione: ita ma gnū gaudiū recepit in et⁹ conuersiōe qz fact⁹ est lumen toti⁹ eccl̃ie. Hester. v. Nouā lux oriri visa est: gaudiū: honor ⁊ tripudiū apō oēs. Tertia est rō gr̃aractionis. vt vicz gr̃as agam⁹ deo de tā mirabili conuersione et q̃ tar⁹ fruct⁹ tanta vtilitas puenit eccle sie. qz de seuissimo ꝑsecutore subito fact⁹ ē fidelissim⁹ ꝓdicator: de vase ꝓditiōis subi to fact⁹ est vas electionis. i. vas a deo spe cialit electū vt gr̃a ⁊ sapia dei implerē ꝑ quandā excellentiā. Pro cui⁹ euidenti de/ claratione ꝓsiderande sunt tres ꝓncipales excellētie siue ēminētie q̃ fuerunt in eo.

Pria est excellentia specialis vocatiōis.
Scā ē excellentia spiritalis illuminatiōis
Tertia ē excellētia ꝓtualis ꝑfectionis.

Prima igit est excellentia specialis vocationis q̃ facta est in ꝓuersione sua. Excellit aūt vocatio beati pau li vocationem alio⁹ apl'o⁹ ꝓcipue tripl'r.

Primo qz ꝓ ceteris mirabil'.
Scō qz ꝓ ceteris honorabil'
Tertio qz ꝓ ceteris laudabil'

Primo qz ꝓ ceteris vo/ cationib alio⁹. s. apl'oz est mirabil'. Fuit em̃ hec pauli vocatio multū mirabilis tri pliciter. Primo ex parte ꝓncipij effectiui. s. ipius chi q̃ ibi ondit suā mirabilē potē tiam. vñ dicit ei. Durum est tibi ꝓ stimu/ lū calcitrare. subito em̃ eū imutauit. Jō statim dicit paulus Dñe qd me vis facere Vide quantā obedientie ꝓmptitudinē tā ostendit. Aug. sup illo⁹bo Occisus agn⁹ a lupis facit agnos de lupis Jam parat se ad obediendū q̃ ꝓus seniebat ad ꝑsequen dum. Jtē ondit ibi suā mirabilē sapiam i hoc q̃ eū a tumore superbie deiecit ondēdo infirma humilitat⁹ nō sublimia maiestat⁹ Ego inq̃t sum iesus nazarenus ⁊c. Glosa. Non deū aut dei filiū se vocat: ꝟ humilita tis inq̃t mee suscipe ifirma et superbie tue squamas depone. Jtē ibi ondit suā mira/ bilem clementiā in hoc. q̃ eū existentē in voluntate ⁊ actu ꝑsequēdi sic vocauit Ha bebat em̃ prauū affectū. qz vt ō: Act ꝟ. ix. Erat spirans minaꝝ ⁊c. Habebat quersū conatum: quia accessit ad ꝓncipem sacer/ dotum ⁊c. quasi se ingerens. Habebat p/ nitiosum actum. quia ibat vt vinctos per/ duceret hierusalem ⁊ ideo iter eius pessi/ mū erat ⁊ tamen ipsum diuina miserico/ dia conuertit. Similiter ꝟ non sic mirabi/ liter ostendit pyssimus ipe dominus ad re uocandos ⁊ conuertēdos peccatores mul tipliciter suam potentiam per cuius consi derationem inducantur ad timorē. Ecci. j. Vnus est altissimus creator omnū oi/ potens rex et metuendus nimis. Matth. x. Eum timete qui potest ⁊ animā et cor/ pus perdere in gehennam. Timor autē iste retrahit a pcō ⁊ vocat ad bonū op⁹/ pellēdo. Ecci. j. Timor dñi expel. pec. Et

Sermo de scō

Eccī.xv. Qui timet deū faciet bona. Jtē oñdit suā sapiam/p cui⁹ ꝓsideratiōem idu cunk pctōres ad ꝓfusiōem ⁊ pudorē. quia sapia dei oia cōremplak/etiā itima cordis H.iiij. Oia nuda sunt ⁊ apta oculi ei⁹. Jdeo ōr qdā. Cū qd turpe facꝫ q̄ me spectāte ruberes. Cur spectāte deo nō magꝫ ipse rubes: Hmōi aūt pudor seu confusio reuocat etiā a pctō: ⁊ ad bonū incitat. Vñ ōr Amb.j. de officijs. q̄ ꝑecūdia iacit p/ma tempantie fundamēta: inq̄ tū. s. icutit horrorē turpitudis. Et Boe. in fine li. de consol. Aduersami vicia: colite virtutes. Magna vob est indicta necessitas pbita/tis si dissimulare nō vultꝫ: qm̄ cūcta agitꝫ añ oc̄los iudicꝫ cūcta cernētꝫ. Jtē ꝯcedit suā mirabilē clemētiā: p cui⁹ ꝓsiderationē inducank pctōres ad dei charitatē ⁊ amorē. Ps. Gustate ⁊ videre qm̄ suauis ē dñs Amor em̄ dei reuocat a malo ⁊ ītigat ad bonū. Ps. Qui diligitꝫ dñm odite malū. Et Grego. Amor dei nunq̄ est ociosus. opak em̄ magꝫ si est tē. Scōo fuit mirabilis vocatio Pauli ex pte medū disposi/tiui. s. lucꝫ celestꝫ. Ceteros q̄dez apl̄os solo verbo vocauit di. Venite post me faciā vos fieri piscatores hoim Mat.iiij. Et ꝑ anteq̄ miracula fecisset. Paulū ꝑo vocā/uit ꝑbo ⁊ mirabili signo. s. circūfulsiōe lu/minis. Jpa aūt lux circūfulgēs subita fu/it: īmēsa: ⁊ celica. Nā subito circūfulsit eū id est circūquaq̄ fulsit lux ō celo. Lux in/quā celica: vt carnalē ei⁹ intelligētiā in spi ritualē cōmutari designaret. Conformit aūt triplex lux. i. triplex cognitio disponit pctōrem ad pfectionē. vidz Cognitio ine stimabil' felicitatꝫ: q̄ p pctm̄ amittit. Cognitio supamabilis maiestatis: q̄ per pctm̄ ostendit. Et cognitio miserabilis penali/tatis: q̄ p pctm̄ incurrit. Berñ. Cōsidera re debet pctōr qd amisit: qa celū. qd offen dit: qz deū. q̄d incurrit: qz infernū. Ter tio fuit mirabilis ex pte subiecti receptini sez ip⁹ pauli. Jn eo em̄ tria exter⁹ mira/biliter facta sunt. s. prostratio: excecatio: ⁊ triduana ieiunij cōtinuatio. Primo g̃ fu it pstratus vt erigeret q̄ntū ad depssuꝫ af fectū. Aug⁹. Elisus est seuiens ⁊ fact⁹ est credens. elisus est lupus ⁊ fact⁹ est agnus Elisus est psecutor et fact⁹ est predicator. Elisus est filj⁹ p̄ditiōis: et factus est vas electionis. Hec ille. Scōo fuit excecat⁹ vt illustraret q̄ntum ad tenebrosum intel lectum. Tertio fuit in carne maceratus vt disponeret ad bone opatiōis effectum Optime em̄ deinceps totuꝫ corp⁹ eius ad oē bonū op⁹ dispositum est. Nam abūdā dare et esurire sciebat et oia aduersa libē ter sufferebat. Vel dicam⁹ q̄ ista tria p̄dic ta fuerūt in Paulo contra tria que fuerūt in p̄mo parēte qñ peccauit. Jn ipso em̄ fu it cōtra deū erectio. Et ecōtra in paulo ad terrā pstratio. Jn ipo oculoꝝ aptio. ⁊ ecō tra in Paulo oculoꝝ excecatio. Jn ipo fu/it manducatio cibi vetiti. et ecōtra in pau lo abstinētia cibi liciti. Sic aūt ⁊ tria rec̄/runk in reuocatione et conuersiōe pctōris. Primū est pstratio mēral' hūiliatiōis. j. Pe. v. Humiliamini sub potēti manu dei Secūdū est excecatio causalis cōsidera tionis: illius. s. cōsiderationis aut vilēis que fuit causa vl' occasio peccati. quia sicut dicit Hiere. ix. Ascēdit mors p fenestras nostras. i. per sensus nostros, ideo claudē di sunt ⁊ sollicite custodiendi. Deuter. vj. Custodi temetipm̄. s. p sollicitā custodiā sensuū tuoꝝ ⁊ p fugā aliaꝝ occasionū dic pctm̄ intrat in aiaꝫ. Jdeo sequit ibidem: et aiam tuā sollicite serua. Tertiū est mor tificatio carnalis affectiōis, quia sicut dic it Paulus Rom. viij. Si ꝑm carnē vive/ritis/morieni. si aūt spū facta carnis mor tificaueritis/viuetis.

Secūdo excellit pauli vo

catio ceteras vocatiōes apostoloꝝ: q̄ pre cererꝫ fuit honorabilis. Alios q̄ppe vocā uit dñs mortalis adhuc existēs in mūdo Sed Paulū vocauit iam glorificatus ⁊ re gnans in celo. Jn quo designak q̄ ad hoc vocabak vt esset hō totus angelicus: tot⁹ celicus: totus deicus seu deiformis. Sz circa hoc cōtra nosipos considerare debe/mus illud qđ dicit Greg. Quāta miracla vidimus: qntis aspritatib⁹ deterremur: et adhuc seq̄ eū vocantē contēnim⁹. Jn celo iam sedet qui de conuersione nos admo/net. Hec ille.

Tertio pre ceteris est lau

dabilis Nullū em̄ alioꝝ sic laudauit vo/catione sua dñs quēadmodū beatū Paul

lū cōmendauit: di. Act. ix. ad ananiā Vas electionis ē mihi iste: vt portet nomē meum coram gentib⁹ z regib⁹ z filijs isrl. O ānta laus singularis pauli cōmendatio ab ipo diuine veritatis ore plata. Vas iniquitelectionis .i. vas spēaliter electū vt sapientie z grē plenitudine repleat. Tria q̄p pe faciunt vas aptū .i. hominē idoneū ad suscipiendū liquorē gratie. Primū si sit vacuū. s. ab extraneis affectionib⁹. Vñ vasa vacua repleuit helyseus .iiij. Regū. iiij. Hoc mō erat paulus vas vacuū. qm ipse dicit Phil. iij. Oia arbitratus sum vt sterco ra vt chm lucrifaciā. Scōm si sit integrum z sanū p fidem. s. z charitatē Ja. j. Vt sitis pfecti. s. in fide: z integri in dei amore in nullo deficientes. Talis erat paulus q̄ dicebat Phil. iij. Inueniar in illo nō hās meā iusticiam sed illā q̄ ex fide est.

Tertium est si sit rectū z patulū. s. p desiderium z rectā intentionē Ps. Rectē cor mundē leticia. i. gratia q̄ est cā spūalis leticie. z ij. Mach. j. Adaperiat dns cor vrm. Huiusmodi erat Paulus q̄ dicebat Phil. iij. Que q̄dem retro sunt obliuiscens ad ea q̄ priora sunt meipm extendo. Vñ patet q̄ paulus fuit vas aptissimū ad susceptionez gratie. Ideo bñ dicit vas electionis. Sz querit quō portauit nomē christi: qm subiungit dns: vt portet nomen meū zc. Responsio. Portauit in corde p fidem et sincera dilectionē. Ideo Act. xv. dicit. Ego non solum alligari sed z mori paratus sum in hierlm pter nomen domini iesu zc. Vide ibi. Item portauit in ore per assiduam pdicationē. Vñ Act. ix. Continuo ingressus in synagogas pdicabat iesum qm hic ē filius dei. Stupebant aūt omnes qui eum audiebant zc. Vide ibi. Item portauit in manibus p continuam operationē. Vñ dicebat Col. iij. Omne q̄cunq̄ facitis in verbo aut in opere: in nomine dñi nri iesu christi facite. Illud itaq̄ nomen summe venerabile q̄ est iesus mirabiliter dilexit z venerabat. Vñ ipm in suis epistolis quingētis vicib⁹ nominauit: ac etiā post decollationē suā illud i ore habuit resonando terne iesus/iesus/iesus. Cum eni ad passionis sue locum venisset versus orientē manib⁹ extēsis cū lachrymis orauit z grās egit. Post hoc valedicens fratrib⁹ suis vtq̄ genu in terram fixit: collū suū extendit. et sic rome decollatus est. Et mox caput ei⁹ a corpore saliens nomen iesu ter clara voce ironuit. Et vbicunq̄ caput eius exiliuit: mox fons erupit. Quod et vsq̄ in hodiernum diem manifestū est.

Secunda est excellentia spiritalis illuminationis. Singulari em̄ atq̄ excellenti quodā modo de diuis illuminat⁹ est q̄n. s. raptus est in tertiū celū z audiuit arcana verba q̄ non licet homini loq̄. vt ipe dixit. ij. Cor. xij. vbi sunt tria pncipalia dubia declaranda.

Primū est dubium visionis.
Scōm est dubiū expositionis.
Tertiū est dubiū separationis.

Primū est dubiū visiōis.

vtrum scz si illo raptū viderit diuinā essentiā: Ad q̄ respondendū est q̄ sic. Aug. em̄ determinat in lib. de videndo deū ad paulinā/q̄ ipsa dei essentia a q̄busdam videri potuit in hac vita: sic a moyse et paulo qui raptus audiuit ineffabilia verba q̄ non licet hoī loqui. Hoc idem expresse dicit ipe Aug. xij. sup Gen. ad lram. et habet in glosa. ij. Cor. xij. Et hoc etiam sonant ipa verba apli sicut dicit Tho. ij. ij. q. clxxvj. arti. iij. Dicit em̄ aplus se audiuisse ineffabilia verba que non licet homini loq̄. Hmōi ātem vident esse ea q̄ pertinēt ad visionē beatorum q̄ excedit statum vie. sm illud Esaie. lxiij. Oculus non vidit deus absq̄ te que preparasti diligentib⁹ te. Jō conuenienter dr q̄ deum p essentiam viderit. qr tū illa visio solū fuit p modū passionis cito transeuntis: tō ex tali visione nō fuit paul⁹ beatus simplr sed solū sm quid. Etsi arguas qr fides non pōt simul esse cū visione diuine essentie. vt prius. Cor. xiij. Sed paulus in illo statu habuit fidem. g̃ non vidit diuinā essentiā. Dicendū q̄ Paulus in raptū non fuit beatus habitualiter sz solū habuit actū beatū. Vnde dns vt simul tūc in eo nō fuerit actus fidei. tñ in eo simul fuit habit⁹ fidei. Hec ex Thoma vbi s.

Scōm est dubiū expositionis

qualiter scz exponendū sit q̄ paul⁹ dicitur fuisse raptus vsq̄ ad tertiū celum. Respondet Tho. vbi s. q̄ nomie tertij celi pt

vno mō itelligi aliq̄d corporeū. z sic tertiū celū dr celū empyreuz qđ dr tertiū respectu celi aerei z celi siderei: vel potiꝰ celi siderei z celi aquei siue crystallini: z dr raptus vsq; ad tertiū celum: nō qz raptus sit ad videndū similitudinē alicuius rei corpee sed ꝓpter hoc q̄ ille est locus ꝓtemplatois beatoꝝ. Jō cum dixit se raptū vsq; ad tertium celum sigt q̄ deus oñdit ei vitam in q̄ videndus est in eternū. Alio mō. per tertium celum pōt intelligi aliq̄ visio suphumana: q̄ pōt dici tertium celum triplici rōne. ¶ Primo mō fm ordinem potentiarū cognoscitiuaꝝ. pmū celum dicat visio corporalis p sensuz facta sic visa est manꝰ scribentis in pariete. Dañ. v. Scōm aūt celū sit visio imaginaria. puta quā vidit esaias Esa. vj. Et ioannes in Apoc. Tertiū ꝓ celum dicat intellectualis visio. vt Augꝰ. exponit. xij. sup Gen. ad lram. ¶ Secūdo mō pōt dici tertiū celū fm ordinē cognoscibiliū. vt primū celum dicat cognitio corporaliū: scōm cognitio spirituū: tertiū cognitio ipius dei. ¶ Tertio mō pōt dici tertiū celum ꝓtemplatio dei fm gradus cognitionis q̄ deus videt. quoꝝ primus ptinet ad angelos infime hierarchie: scōs ad angelos medie: tertius ad angelos supreme. vt glosa dicit. ij. Cor. xij. Et quia visio dei ñ pōt esse sine dilectione. iō non solū dixit se raptum ad tertium celū rōne cognitionis sed etiam in paradisum rōne dilectionis z delectationis concomitanz. Hec Tho.

Tertiū est dubium separationis.

Utrum vicz aīa pauli in illo raptu fuerit a corpe separata: Rñdet Tho. vbi s. arti. v. q̄ in illo raptu non fuit necessarium q̄ aīa sit separata a corpore vt nō vniret ei vt forma: fuit tñ necessarium intellectum eius abstrahi a phantasmatibz z sensibiliū ꝓceptione. Etsi arguatur q̄m dixit ipe paulus. ij. Cor. v. Quādiu sumus in corpore peregrinamur a dño. Per fidē enim ambulam⁹ non p speciē. Sz paulus in illo statu non pegrinabat a dño qz videbat deum p speciē: q̄ non erat in corpe. Dicendū q̄ paulus in raptu illo pegrinabat a dño quantū ad statum qz adhuc erat in statu viatoris: non aūt q̄ ad actum q̄ videbat deum p speciem. Hec Tho. Sicut tū dixit ipe paulus. ij. Cor. xij. Nesciebat ipe an fuerit raptus in corpe vel extra corpus Ꝺvt dicit Tho. vbi s ar. vj. oportet sic intelligere vt. s. apls sciuerit q̄ fuerit raptus fm animā: z non fm corpus. Nescivit ergo ter ania se hꝫet ad corpus. vtrum. s. fuerit separata a corpore: z sic sine corpe elevata vel ipa in corpe exñs talem habuerit visionē. Jn illo aūt raptu dr didicisse a deo euangelium in illo triduo q̄ fuit ꝺsi excecat⁹ nihil videns. Ujñ ptz ꝓexcellenter fuit a deo illuminatus. Ujñ Gal. j. dicebat. Notū vobis facio frēs euangeliū qđ euangelizatū est a me qz non est fm hominē: neq; em ab homine accepi illud: neq; didici. sed ꝓrevelationē ihesu chri zc

Tertia est excellentia ꝓtualis ꝓfectionis. Fuit em vir in omni ꝓtate ꝓfectissimus. qđ vt euidenti⁹ contemplari possim⁹ ꝓsideranda est in eo triplex ꝓfectio ꝓtuosa z excellentissima

¶ Pria est ꝓfectio malignitatis reiectiua
¶ Scōa est ꝓfectio bonitatis opatiua.
¶ Tertia est ꝓfectio charitatiz expressiua.

Prima igit ē ꝓfectio malignitatis reptessiua

Perfectissime em mūdū z ea q̄ in mundo sunt abnegauit ꝓpter chīm q̄ ꝓfecto mundꝰ allicit ad malignitatem: qm sic dr. j. Jo. vl. Mundꝰ totus in maligno positus ē. Sunt aūt tria in mundo q̄ maxie ad malū alliciunt. Diuitie. delitie z honores seu ēminentie: q̄ oia premit ꝓtempsit paulus ꝓpter chīm ne eū ad alia qđ pcm allicerent. ¶ Primo itaq; ꝓtempsit diuitiaꝝ cupiditatē p voluntariā paupertatem. Ujñ dicebat Phil. iij. Que mihi fuerunt lucra hec arbitratꝰ sum ꝓpter chīstū detrimenta vez z extimo oia detrimētū esse ꝓpter eminentez sciam ihesu chri dñi nři ꝓpter quē omnia detrimentū feci z arbitror vt stercora vt chīm lucrifaciā. Hec ibi. ¶ Scōo ꝓtempsit delitiaꝝ voluptatē p temperantie honestatē: quam excellentissime custodiuit triplr. ¶ Primo p corporalis refectionis moditate Ujñ. ij. Co. xij. dic q̄ sepe fuit in fame: z siti in ieiunys multis. ¶ Scōo p carnalis macerationis austeritatē. Ujñ ibidem dicit: q̄ sepe fuit in labore z erumna: in vigilijs multis: in frigore z nuditate Et. j. Cor. ix. dicit. Castigo

corpus meū ⁊ in seruī. redigo ⁊c. ¶Ter/tio ꝓpter ꝯginalis incorruptionis puritatē. Fuit enim ꝯgo sicut ipe innuit de ꝯginibus loquens. ℔ Lor. vij. Volo oēs homines esse sicē meipm. In cuius signū qñ decapitatus est lac cum sanguine de corpe eius effluxit. sicē ⁊ de beata catarina legit.

¶Tertio refugit honoꝝ ambitiositatē p humilitatis ꝓfunditatem. Humilitatē aūt ostendit ꝑcipue triplr ¶Primo quantum ad sciam. j. Lor. ij. Non iudicaui me aliquid scire inter vos nisi iesum chm ⁊ hūc crucifixum. Et ego in infirmitate ⁊ timore ⁊ tremore multo fui apud vos ⁊ sermo meus ⁊ pdicatio mea non in psuasionibus humane sapie verbis. sꝫ in ostensione spiritus ⁊ veritatis. ¶Scdo q̄ ad dignitatē aplicam. j. Lor. xv. Ego sum minim⁹ apostolorꝝ q̄ non sum dignus vocari aplus qm̄ psecutus sum eccliam dei. Vide. pfunditatem humilitatis sue. cū em̄ sit ꝓncipalis et excellentior inter aplos ⁊ secund⁹ post christum. legis euangelice lator: se minimū vocat aplorꝝ: ⁊ nec dignum vocari aplm.

¶Tertio quantū ad vitā quā humilē habuit non se ꝓfectum reputans: sed pctōrum maximū. j. Tim. j. Chīus iesus venit in hunc mundū pctores saluos facere quorꝝ ꝓmus ego sum. Hoc q̄ppe dicebat p fortē affectum ⁊ gustū suorꝝ defectuū. Sicut ei patiens dolorem existimat se pre alīs pati: non q̄ per rationē videat dolorem suum esse grauiorem: sed quia intrimius ⁊ fortē dolorem suum sentit q̄ aliorꝝ. Sic est in posito. In hoc potes euidenter ꝓpendere humilitatē beatissimi pauli q̄ ita pcm̄ sum ponderat cum cū non ex malicia sed ex ignorantia peccauerit. Ipe em̄ dixit. j. Timo. j. Misericordiaꝫ dei consecut⁹ sum q̄ ignorans feci in incredulitate mea.

Scda est perfectio bonitatis opatiua. Fuit aūt in eo triplex excellentia ꝛtuose opationis.

¶Prima est excellētia affectuosissime ꝛemplatiōis quā ostēdit sibīe cum dixit Phil. iij. Mea conuersatio in celis est. Conuersatio q̄ppe nominat totā hois vitam. Vñ nota q̄ alīq̄ diciunt esse in celo in triplici differentia. Quidam sunt in celo tm̄ corde vt pigri ⁊ desidiosi q̄ bona ꝓposita q̄ habent ope nō implent: quidā tm̄ ore vt pdicatores verbosi: quidā tm̄ ope exteriori vt hypocrite ⁊ vanigloriosi. Sed paulus his omnib⁹ sil in celo conuersabat. Habuit em̄ sancta desideria. Phil. j. Cupio dissolui ⁊ esse cum chisto. Habuit etiā sincerissima ꝛba. ij. Lor. ij. Ex sinceritate sicē ex dō coram deo in christo loq̄mur. Habuit eriam solicita opa. ij. Thes. ij. In labore ⁊ fatigatione nocte et die laborantes. ¶Scda est excellentia fructuose instructionis. Plus enim docuit et instruxit eccliam atq̄ excellentius q̄ ceteri apostoli tam verbis predicatiōis q̄ epistolarum scriptis. Ideo p excellentiam vocatur apostolus predicator veritatis: doctor ecclesie: et post christum legis euangelice lator. Nullus ē ꝓfecto cui tantū obligemur post christum pro doctrina legis euangelice sicut ipi paulo. Sane non minus ei tenemur pro lege euangelica q̄ tenebant iudei moysi. p lege mosaica. Moyses itaq̄ mediator veteris testamenti. Sꝫ paulus post christum mediator noui qđ multo precellentius est. Vñ et beatus Augustinus in libro de videndo deum dicit. Hos duos diuinam essentiā vidisse vtpotē duos principales diuine legis doctores qui ratione hmōi visionis efficacius iduxere possent homines ad obseruantiā diuinorum mandatorꝝ. Apparet itaq̄ excellentia instructionis ⁊ predicationis beati pauli quia licet sit vltimus apostolorum in vocatione: primus tamen ⁊ precipuus est doctrina et predicatione. Vnde ipse dixit. j. Corinth. xv. Abundantius omnibus laborauī. Sed dices forte. Non hoc deberet dicere paulus qr in hoc videtur ꝓferre verba iactantie. Dicendum q̄ homo potest dicere verba pertinentia ad laudem suam licite et virtuose triplici ratione.

¶Primo propter fame conseruationem. Sic fecit samuel. j. Regum. xij. Conuersatus sum coram vobis ab adolescentia mea vsq̄ ad hanc diem ⁊c. Loquimini de me coram domino ⁊c. Si bouē cuiusq̄ tulerim aut asinū: si quēq̄ calumniat⁹ sū: si oppressi aliquem: si de manu ⁊c. Vide ibi. Hugo de sancto Victore. Non sufficit nobis sancta vita nisi assit bona fama. Augusti.

Sermo de scto

Conscia p te: fama ꝓpter ꝓmū necessaria est. Scdo ꝓpter spei subleuatōez. sic se laudauit Ezechias Esa. xxxviij. Tertio ad dei glificationē t ꝓximi edificationem. sic paul⁹ se laudauit de his q̄ passus est. ij. Cor. xj. Sic etiā loquit cū dr. Abūdanti⁹ oib⁹ laborauī sic em̄ loq̄tur ad dei gloriā vt ex his glificet de⁹ t sue doctrine maior adhibeat fides. Vere aūt abūdanti⁹ oib⁹ laborauit: q; pl⁹ oib⁹ pgrauit t plures ad fidem ꝙuertit. s. innūerabilē ꝓlm gētiū. Ro. xv. Ab hierlm vsq; ad illiricū p circūitū repleui euāgeliū. Dicit. Paulus tanq̄ phenat⁹ totū docēdo ꝙolauit or bē. Hec ille. Q̄nq; aūt noctē ducebat⁹ insomnē pdicatiōe occupat⁹ ex nimia sollicitudine quā gerebat ad sc̄as ecclias. Vnde legit Act. xx. q cū a troade pfectur⁹ esset i crastinū: ꝓtraxit sermonē vsq; ad mediaz noctē. et tūc frāgens t gustās panē. i. modicū accipiēs: iterū allocut⁹ ē circūstantes vsq; ad lucē dīsi. et sic iuit viā suā. Item vere abūdanti⁹ oib⁹ laborauit. Nō em̄ legit ꝙ alijs q manib⁹ ꝓprijs laborauerint sicut de Paulo legit. Vñ ipse dr Act. xx. Ad ea q̄ mihi op⁹ erāt t his q̄ mecū sunt ministrauerūt man⁹ iste oia. Et. j. Cor. iij. Si nos vob spūalia seminauim⁹: nō magnū est si carnalia vestra metamus. si alij ptātz vīe ptcipes sūt: q̄re non pti⁹ nos: sed nō vsi sum⁹ hac potestate. sed oia sustinemus ne offendiculū demus euangelio chr̄i. Hec ille. Potest vtiq; pdicator verbi dei iuste t licite sūpt⁹ suos t vite necessaria a pl̄o accipe: put ipse Paulus declarat. j. Cor. ix. Quis militat suis stipēdijs vnq̄: Quis plātat vineā t de fructu ei⁹ nō edit: Quis pascit gregē t de lacte gregis nō māducat t c: Et ibidē. Nescitis q̄m q̄ in sacrario operant q̄ de sacrario sunt edūt: Qui altario deseruiūt/cū altario participant. Ita t dns ordiauit his q̄ euāgeliū annūciant de euāgelio viuere. Ego āt nullo horum vsus sū. hec ille. Noluit itaq; sūpt⁹ accipe ab his q̄b⁹ euāgeliū pdicabat maxime a corinthijs. sed maluit ꝓprijs manib⁹ operando lucrari panē suū: ne aliq̄ dicerent q ꝓpter lucra pdicaret: ne sic daret impedimentū pdicati euāgelij. Item vere abūdantius laborauit: quia mlto plures epistolas scripsit q̄ ceteri oēs apli. Vnde dicebat. ij. Cor. xj. Instantia mea q̄tidiana sollicitudo oīm ecclesiaꝝ. Tertia est excellentia miraculose operatiōis. Fecit aūt miracula tripl̄r. Primo futura pdicēdo. sic patet Act. xiij. q̄n mag⁹ q̄ vocabat elimas resistebat paulo t barnabe q̄rēs auertere pcōsulē sergiū a fide: tūc paulus repletus spūsc̄o intuens in eū dr. O plene oi dolo t oi fallacia/fili diaboli/inimice oīs iusticie: nō desinis subuertere vias dñi rectas. Et nūc ecce man⁹ dñi sup te et eris cecus nō vidēs solē vsq; ad tps. Et ꝙfestim cecidit in eū caligo t tenebre: et circūiens q̄rebat q̄ ei manū daret. Itē Act. xxvij. de Paulus his q̄ cū eo erāt in naui. Amissio nulli⁹ anie erit ex nob⁹ ptercq̄ nauis. Astitit em̄ in hac nocte angelus dei di. Ne timeas paule: cesari te oportz assistere: et ecce donauit tibi de⁹ oēs q̄ nauigāt tecū t. Vlch ibi quō ita euenit sicut predixit.

Scdo mortuos suscitādo. Vñ Act. xx legit: q cū paulus apō troadē pdicaret t sermonē ptraheret vsq; in mediā noctem vt sup posuim⁹. sedēs q̄dā adolescēs Eutichi⁹ noie sup fenestrā: cū mergeret somno grauī: cecidit de tertio cenaculo deorsum t sublat⁹ ē mortu⁹. Ad quē cū descendisset Paulus: incubuit sup eū t cōplex⁹ dixit. Nolite turbari: anīa em̄ ipsi⁹ in ipo est.

Tertio viuis subueniēdo. Et h̄ multipliciter. Primo a demone liberādo, sicut patet Act. xvj. quō liberauit puellā hītez spūm phytonē. i. diuinātē: dicēs spū, scilpio tibi i noie iesu exire ab ea. Et exijt eadē hora. Scdo a diuerſ picul' eripiendo Sicut Act. xxvij. suis orōnib⁹ ipe t q̄ cū eo nauigabāt a piculo sūmersiōis liberati sunt. Itē Act. vl. Cū esset in mitilene insula vipa manū ei⁹ invasit: sed nihil lesit. vide ibi. Et dr q̄ hoies de pgenie illi⁹ q̄ ibi dē paulū recepit hospitio: a serpētib⁹ t venenosis nullat⁹ ledunt. Tertio a diuersis morbis curādo. Vñ Act. xiij. legitur quō in listrz curauit quendā claudum ex vtero matris sue q̄ nunq̄ ambulauerat. hic cū audiret paulū loquentē: Paulus intuitus cum et videns quia fidem haberet et saluus fieret: dixit magna voce. Surge super pedes tuos rectus. et exiliuit t ambulabat. Itē Act. vl. legit quō curauit patrē publij febrib⁹ t dissinteria vexatū. quo fa-

cto/ omnes q̄ in īsula illa hābebāt infir/
mitates accedebant z curabant. Jtē Act.
xix. legit q̄ virtutes nō q̄sliber. i. nō medi/
ocres vel cōes: sed mīras excellētes facie/
bat dñs p manū pauli. ita vt etiā sup lan/
guidos deferrent a corpe eī sudaria z se/
micinctia: et recedebant ab eis languores
et spūs nequā egrediebant. qō mai⁹ erat z
mirabili⁹ q̄ si p tactū Pauli vel ei⁹ orōnes
facta fuissent talia. Si aūt tantū valebāt
vestes ille in hoc seculo: quantū nūc valēt
eius orōnes in celo. Longum nimis esset
frutes enarrare z miracula que fecit dñs
p beatissimū paulum.

Tertia est pfectio charita

tis exp̄ssiua. Erat pfecto Paulus vir ar/
dentissime charitat̄. Chrys. Vt ferr̄ mis
sum in ignem totū efficit ignis: sic Paul⁹
charitate succēsus totus efficit charitas.
Jn eo aūt apparuit charitatis excellentia
pcipue ex trib⁹. ¶ Primo ex ipsius chari/
tatis cōmēdatiōe. Sic ōr saluator Mat.
xij. Ex abūdantia cordis os loquit. ideo
Paulus in hoc q̄ tāexcellenter cōmendat
charitatē exp̄sse fat̄ ostēdit q̄excellēter i/
flāmat⁹ erat charitate. Si vis aūt videre
q̄elegāter cōmēdauerit paulus charitatē
vide. j. Lor. xiij. p totū caplm. ¶ Scdo
ex sui beniuoli affect⁹ exp̄ssione. Vñ Act.
xx. dicebat. Spūsctūs per oēs ciuitates
mihi ptestat: dicens. Qm̄ vincula z tri/
bulationes hierosolymis me manent: sed
nihil hoz vereor: nec facio aiam meā. i. vi
tam sensitiuā: pciosiorē q̄ me. i. q̄ aiaz in/
tellectiuā q̄ est hō interior z eo modo lo/
q̄di quo totū nomiat a pte nobiliori. se/
quit. dūmō ꝓsūmē cursū meū z misterium
verbi q̄ō accepi a dño iesu testificari euan
gelīū gr̄e dei. Hec ille. Ex illis ꝓbis evi/
denter apparet exp̄ssio charitat̄ sue z ad
deū z ad primū. Jtē evidēter exp̄mit cha
ritatē ad chr̄m cū dicit Phil. j. Mihi vi/
uere chr̄s est z mori lucr̄. z Act. xxj. Ego
nō solū alligari: sed z mori parat⁹ sū p no/
mine dñi iesu z̄c. Vide ibi. Jtē charitatē
ad primū exp̄mit. ij. Cor. xj. cū ōr. Quis
infirmat (. s. in fide z moribꝫ) et ego nō ifir
mor: dolens de malo ei⁹. q. d. null⁹. Quis
scādalizat̄. s. rues in malū exēplo alteri⁹)
et ego nō vror; p cōpassionē. q. d. nullus.
Et ad Ro. ix. dixit. Tristicia est mihi m
gna z ꝓtinu⁹ dolor cordi meo. Optabam
em̄ ego ipse anathema esse a chr̄o. i. a chri/
sto separi p dilatiōnē gl̄ie ad tēpus, p fra/
tribꝫ meis. s. conuertendis. Jtem. j. Cor.
xv. dixit. Quotidie morior. i. piculis mor
tis me expono, ꝓpter gl̄iam vestrā fratres.
Jtem exp̄mit affectū charitatis sue ex suo
modo exhortādi rogando z obsecrando.
Vñ Ro. xij. dixit. Obsecro vos p miseri/
cordiā dei vt exhibeat̄ corpa vīa hostiaz
viuentē z̄c. Et. j. Thes. iij. Rogam⁹ vos
et obsecram⁹ in dño iesu vt quēadmodu
accepist̄ a nob quō vos oporteat ambu/
lare z placere deo: sic z ambulet̄ z̄c. Et. ij
Cor. v. Obsecramus p chr̄o. i. loco chri/
sti/ recōciliami deo. Et. ij. Cor. xj. Emu
lor em̄ vos. i. feruēter diligo: dei emulatōe
id est charitatiua dilectiōe. Et q̄ plurima
talia in epl̄is suis dixit in quib⁹ notanda
sunt verba: z modus loq̄ndi ponderādus
Et sic apte videbimus q̄ntā accēdebatur
affectiōe charitat̄. ¶ Tertio patet pcellē/
tia sue charitat̄ ex aduersitatū toleratiōe.
Erat q̄ppe charitas ei⁹ ignitissima: adeo
vt nullis tribulationū aliq̄s valuerit extī
gu. Cañ. vl. Aq̄ mīte nō potuerūt extīn/
guere charitatē. Circa hmōi aūt toleran
tiā aduersitatū tria sunt in paulo cōsidērā
da q̄ pfectionē sue charitat̄ evidenter ma
nifestant. Primū est psecutionū z aduersi
tatum innūerabilis pluralitas: de q̄ ipe lo
quit. ij. Cor. xj. Jn laboribꝫ plurimis: in
carceribꝫ abūdanti⁹: in plagis sup̄ modū:
in mortib⁹ freq̄nt. i. piculis mort̄. A iude
is q̄nquies q̄dragenas vna min⁹ accepi.
Vbi nota q̄ Deut. xxv. cōmittit iudici/
bus q̄ p minoribꝫ culpis p q̄b⁹ mors non
est iferēda imp⁹ nerēt plagas z verbera: ita
tñ q̄ q̄dragenariū nūer⁹ ictuū non excede
rent. Sapientes ꝓ iudeorū ad p̄tendendū
pietatē ordinauerūt q̄ de illo nūero aliq̄d
dimitterēt plus vel min⁹ ꝑm exigentiam
delicti et conditionis verberandi. Et q̄a
Paulus erat eis odiosus: ideo subtrahebāt
de illo numero minus q̄ō poterant. s. vni/
cum ictum. Sequit. Ter virgis cesus sū:
semel lapidatus sum: ter naufragiuz feci:
nocte z die in pfundo maris fui. ꝛ per ma
gnū temp⁹/ ad diuersas partes nauigādo
p predicatione euangelij. Alij exponunt q

naufragiuz passus sub aqua stetit p diem z noctem/diuina virtute cum pregete. se/quit. In itinerib⁹ sepe. s. p p̄dicatiõe eũ/geñ/piculis fluminũ inundãtiuz i hyeme: piculis latronũ ⁊c. Et tandẽ rome decol/lat⁹ est. Bñ g̃ dixerat dñs de ipso ananie Act. ix. Ego ostendã illi q̃nta oporteat eũ pro nomie meo pati. Secundũ est inter hmõi aduersitates imperturbabilis iocun/ditas. Vñ. ij. Lor. xij. di. Libẽter gl̃ia/bor in infirmitatib⁹ meis ⁊c. et sequitur. Placeo mihi in infirmitatib⁹ meis: in cõ/tumelijs: in necessitatib⁹: in psecutiõib⁹ z angustijs p chr̃o. Hec ille. Oia pfecto li/bẽter p chr̃o aduersa tolerabat. Chrysost. Seculi tyrãnos ac populos spirãtes fro/rẽ velut q̃sdã ee culices existimabat. mor/tẽ fo atq; cruciat⁹ z mille supplicia q̃si lu/dũ putabat esse puerop, Hec amplexabat/tur libẽter: z magz decorabat catena yin/crus q̃s diademate coronat⁹: ac libẽti⁹ re/cipiebat vulnera q̃s alij mũera. hec Chry. Tertiũ est hmõi iocũde constãtie inui/olabilis firmitas. Vnd dicebat Ro. viij. Quis nos sepabit a charitate chr̃i: Tri/bulatio: an angustia: an fames: an nudi/tas: an piculuz: an psecutio: an gladi⁹? Re/ceptum est qm̃ pter te mortificamur tota die: estimati sumus sicut oues occisionis. Iz in his oib⁹ supam⁹ pp̃ eũ q̃ dilexit nos Cert⁹ sum em̃ q̃ neq; mors neq; vita ne/q; angeli (supple essi vellẽt) neq; pncipat⁹ neq; ptutes neq; instãtia neq; futura ne/q; fortitudo neq; altitudo neq; pfundum neq; creatura alia potit nos separe a cha/ritate dei q̃ est in chr̃o iesu dño nr̃o. Chry sost. Paulus fuit saxo durior: ferro firmi/or: adamãte fortior: auro icorruptibilior. Hec ille. Et dicz itaq; patz excellẽtia vir tuose pfectionis in br̃õ Paulo pter quã recreen dño dict⁹ est vas electõis. De q̃ p/fectione loquit Chrys. li. de laudib⁹ Pau li: di. Nihil p̃sus errauit q̃ prarũ insigne ptutũ ac paradisuz spũalẽ pauli aiam nũ/cupauit. Que aũt lingua laudib⁹ ei⁹ inue/niat cẽlis: cũ oia q̃ sunt in oib⁹ bona: ania sua vna possideat: ea cũcta plene accumu/lante: nec solũ hom̃/sed etiã qd̃ est ampli us angelop. Hec ille. Vere igit vas ele/ctionis erit iste qd̃ speciali grap plenitudi ne implerũ ea dño. Hũc igit veneremur quia dignus est. Ad hunc deuote recurra/mus q̃ potens est apd̃ deũ intervenire p nobis: vt ei⁹ meritz z pab⁹ a vicijs nostrz quertamur z mente in celestia rapiamur tandẽq; cum penni deitatis ꝛtẽplatõe p̃/frui mereamur Amen.

De sctõ Blasio martyre Sermo

Si quis mihi ministrat: me seq̃tur. Joã. xij. Fruct⁹ divine mistratõis seu di uini seruitij est aie sctificatio. Ro. vj. Sic exhibuistz mẽbra vra seruire immundicie z iniq̃tati ad iniq̃tatẽ: ita nunc exhibete mẽ bra vra seruire iustitie i sctificationẽ. Que em̃ fructũ habuistis tunc in illis in q̃bus nunc erubescit⁹? nam finis illop mors est Nũc aũt liberati a pctõ. seruiẽtes aũt deo habetis fructũ vestrp in sctificatiõem: finẽ p̃o vitã eternã. Hec ibi. Sanctificationẽ aũt z gratissimã ministrationẽ q̃ deo mi/nistrauit btus Blasius tria potissime dei

Primũ est imitãda deuo/ (clarant. tionis eminẽtia. Hec ostẽdit pfectissimã mistrationis cõditionẽ.

Secundũ est admirãda creaturap obe dientia. Hec ostẽdit gratissimã mistranz acceptationẽ: quõ vicz accept⁹ deo fuerit.

Tertiũ est cõmẽdãda tormẽtop patiẽ/tia. Hec ostendit verissimã hortatõis ecc cutionẽ quõ vicz vere impleuerit qõ hor/tat dñs in plibatz verbis dicẽs. Siqs mi bi mistrat me sequat.

Primũ igit est imitãda deuotiõis eminẽtia q̃ oñdit pfectissimã mi/nistratiõis sue p̃ditionẽ. Nemo ei pfecte deo mistrat nisi ex ani deuotione h̃ faciat. Ideo dr Josue. xxiiij. Timete deũ z seruite illi corde pfecto atq; fidissimo. Et j. Re. xij. dixit Samuel ad pplm. Nolite recedere a tergo dñi: sed seruite dño in oi corde vro et nolite declinare post vana q̃ nõ pderũt vob. Hec ibi. In hoc q̃ dr: ser uite dño corde pfecto z in oi corde: datur intelligi deuotio ad hoc necessaria. Sicut em̃ dr tho. ij. ij. q. lxxxj. Deuotio dr a de/uouẽdo. Vñ deuoti dicunt q̃ seipos q̃dã modo deuouent deo vt ei se totalr subdãt

Unde deuotio nihil aliud esse videt q̄ voluntas prompte tradēdi se ad ea q̄ ptinēt ad dei famulatū. Hec tho. De excellentia aūt deuotiōis dr Blasij habem⁹ triplex speciale testimonium.

¶ Primū ē testimoniū gratiose electiōis.
¶ Secundū est testimoniū fructuose gu/
¶ Tertiū est testimoniū vir/ (bnationis tuose latitatiōis.

¶Primū ē testimoniū gratiose electōis.

Populus em̄ capadocie maioris armenie videns excellentē deuotiō/nē ei⁹ vite sanctitatē: elegit eū in epm̄ sebaste ciuitat̄. Prouerb. xxviij. In exaltatione iustoꝝ multa glia est. regnantib⁹ impijs ruine hominū.

Secundū est testimoniuz

fructuose gubernatiōis. Laudabiliter em̄ atq̄ fructuose cōmissum sibi ꝓpl̄um guber nauit. Erat em̄ de nūero pastoꝝ illoꝝ de quib⁹ dicit dñs Hiere. iij. Dabo vob pastores iuxta cor meū: t pascent vos scientia t doctrina.

Tertium est testimonium

virtuose latitatiōis. Nā ob diocletiani p/secutionē fugiens in spelunca/ibi eremiticā vitā duxit: ꝓtēplationi diuinoꝝ t oratioi iugiter vacans. Tūc em̄ nō poterat subditoꝝ saluti p̄ suam p̄sentiā psonalem intrēdere. Un̄ Aug. dr in epla ad Honoratū. Fugiant de ciuitate in ciuitatē seruiēbit qui eoꝝ q̄sq̄ specialiter a psecutorib⁹ q̄rit̄r sic vt ab alijs q̄ nō ita q̄runt nō deseraf eccl̄ia. Cū aūt oim est cōe piculū: bi q̄ alijs indigēt nō deseranf ab his q̄b⁹ indigēt. Si em̄ pniciosuz est naute in tranq̄llitate nauim deserere: q̄nto magis i fluctib⁹: vt dic Nicola⁹ papa. et habet. vij. q. ij. Fugit itaq̄ btūs Blasi⁹ ñ timore mortis: sed iuxta dñi doctrinā faciendo: q̄ dixit Matt. x. Cum persequf vos i ciuitate ista fugite in aliam. Ubi sciendū t̄c. Un̄ de s. in ser. de beato Siluestro. ar. ij. scdm̄ pris. Btūs igit̄ Blasius solitariā agens vitā semp in dies in deuotiōis feruore crescebat/t magꝝ ac magꝝ scipm̄ in celestia t diuina extēdebat. Thren. iij. Sedebit solitarius t tacebit quia leuabit se super se. Exemplo itaq̄ beati blasij spiritū deuotionis debemus querere t a dño postulare. quia sicut dr Luc. xj. Dabit spūm bonum petētib⁹ se. Sicut em̄ dr Tho. ij. ij. q. lxxxj. Causa deuotiōis extrinseca t pncipalis de⁹ est. de quo Amb. sup Luc. De⁹ q̄s dignaf vocat: quē vult religiosiuz facit. etsi voluisset samaritanos ex indeuotoꝝ fecisset deuotos. Ideo petenda est deuotio a deo. Causa aūt deuotiōis intrinseca et dispositiua ex parte nostra oportz q̄ sit meditatio. Deuotio em̄ est act⁹ q̄dam voluntatis ad h̄ q̄ hō ꝓmpte se habeat ad diuinum obsequiuz. Dis aūt actus voluntatis ex aliqua cōsideratione ꝓcedit. Un̄ dicit Aug⁹. li. de trini. q̄ voluntas dr̄f ex intellectia. Hec Tho. ¶ Est aūt triplex p̄cipua cōsideratio deuotiōis inductiua.

¶ Prima est ꝓsideratio hūane fragilitatis. Hec ꝓsideratio ostēdit necessitatē recurrendi ad deum vt ab eo adiuuetur. Ps̄. Leuaui oculos meos in mon. vnde ve. auxilium mihi. Auxiliū meū a dño t̄c. Un̄ dicit Hugo li. de virtute orandi. In consideratione nostre miserie discamus q̄nta necessarie habemus a deo auxilium petere. Considerem⁹ igit̄ q̄ sit breuis vita nra. q̄ sit via lubrica: q̄ sit mors incerta. Hec ille. Hec itaq̄ consideratio excludit p̄sumptionem per quam impedit aliquis ne deo se subijciat dum sue virtuti innitit̄r: vt dicit Thomas vbi supra.

¶ Secunda est consideratio diuine bonitatis. Hec consideratio excitat deuotionem et p̄bet confidentiā. ideo est ꝓxima deuotionis causa. Ps̄. Mihi adherere deo bonū est t ponere in dño deo spem meam. Hugo in libro de ꝓfute orandi. In cōsideratione diuine miseōie discam⁹ q̄m fiducialr possumus postulare.

¶ Tertia est consideratio sancte exemplaritatis/ sanctoꝝ vitz qui deuotioni tā/denter/tāq̄ assidue vacabant. Hec consideratio trahit in deum homis affectiōez Unde Bern̄. ser. de omnib⁹ sanctis. Singulorum quippe sanctorum recordatiōes quasi scintille singule imo quasi ardentissime faces deuotos accēdunt animos. Hec ille. Sic itaq̄ patet meditatiōe siue consideratione esse causam deuotiōis inductiuā. Unde Ps̄. In meditatione mea exardescet ignis.

Ser. De sctō Blasio

Secundū pncipale qō oñdit Blasij sctitatē ē admirāda creaturaꝝ obediētia. Sic̄ pret ex pmo Gen. Si fuasset hō innocentiā obedissent ei oēs alie creaturre qm̄ deꝰ ꝓstituit hoiem dñm creaturaꝝ ceteraꝝ. Q; ḡ creature brō Blasio obediebant: hoc erat testimoniū sue innocentie ꝛ sctitatis ꝛ mistrationis sue ꝺo gratissime. Qm̄ em̄ gratissimū sp creatoꝛi seruitiū exhibebat: iō et creature ex ipa creatoꝛis ordinatione sibi fuiebant atq; obediebant. Obediebant itaq; ei tria genera creaturaꝝ.

¶ Primū ē creaturaꝝ insensibiliū.
¶ Scōm est creaturaꝝ sensibiliū.
¶ Tertiū est creaturaꝝ rōnaliū.

¶ Primo creature insensibiles.

vt patuit cum ꝑ manꝰ sue impositiōnē sanauit puerꝝ habere ī gutture os piscꝫ transuersum. cū em̄ blasiꝰ oꝛaret statim os illud a gutture pueri exiuit. Item cū iussu p̄sidis missus eet in stagnū ipe aquā signauit ꝛ moꝛ sic̄ arida fixa ꝑmāsit. In qua trā lxv. pagani sūmersi sunt ipo ibidem stante Vide legendā.

Scdo creature sensibiles

irrationales. Ipsi em̄ in spelunca degenti aues pabulū afferebāt. sic̄ helie coꝛuꝰ. iij. Reg. xvij. Fere etiā ad eū vnanimit̄ confluebant nec ab eo recedebant vsq; dū imponeret eis manꝰ bñdicens ipis: deniq; si q̄ infirmabant ad eū ꝓtinuo veniebant et sanitatē reportabant. Item ad iussū ipi⁹ lupus q̄ porcū rapuerat restituit ip̄m mulieri paupcule ꝛ vidue.

Tertio creature itellectuales

vt angeli. Cū em̄ iussu p̄sidis missus fuisset in stagnū descēdit ad eū angelꝰ dicēs ei. Egredere blasi ꝛ coꝛonā tibi ꝑatam suscipe. Sic̄ aūt creature dei obsequiū p̄bēt verꝫ dei mistrꝫ: ita tādē armabunt ad puniēdū ingros: ꝛ ꝺi iimicos. Sap. v. Armabit creaturā ad vltiōez iimicoꝝ. Et ibidē. Pugnabit ꝓ eo oꝛbis terraꝝ ꝛ iſēsatos

Tertiū ē cōmēdāda tormentoꝝ patiētia. i q̄ euident̄ apparuit q̄ dñm re sum sctū⁹ ē: ꝛ ipleuit hoꝛtationē ei⁹ i q̄ ꝺt Sicꝫ mihi mistrat me seq̄t. Vñ. j. Pe. ij. Ebis passus ē ꝓ nob vob relin. exēplū vt seq̄. vestī. ei⁹. Habuit aūt patiētia brī blasij tripliciter conditionē laudabilē

¶ Primo fuit patiētia copiosa.
¶ Scdo fuit patientia affectuosa.
¶ Tertio fuit patientia victoꝛiosa.

¶ Primo fuit patiētia copiosa,

ꝑ tormentoꝝ pluralitatē ꝛ acerbitatē. Cum ei milites agricolai p̄sidis regiōis illius venārent: ad antrū sci blasij venissent a casu ꝛ vidissent mltitudinē bestiaꝝ quas nullaten⁹ capere poterant: adduxerūt eū ad p̄sidē. Prio ḡ ex imperio p̄sidis carcerī mācipat: altera die cū nollet p̄sidi obedire fustib⁹ cedi iubet ꝛ i carcerē retrudi. Postea fuit in ligno suspēsus ꝛ ferreis pectinib⁹ laniat⁹: ꝛ iteꝝ in carcerē retrusus. Septē ād mulieres seq̄ntes guttas sanguis ei⁹ colligebant: q̄ moꝛ tenenꝫ ꝛ ad deoꝝ sacrificiū compellunꝫ q̄ ferreis pectinib⁹ laniate ꝑ sanguie dederūt ꝛ ab angelo ꝛoꝛtate. Debinc ī caminū ignis mittunꝫ a q̄ exierūt illese ꝛ tādē ꝑ decollationē ad celos migrauerūt. Debinc iussit p̄ses btm blasiū i stagnū mitti vt s dixeram⁹. Et tandē iussit eū decollari. Ipe aūt oꝛauit vt q̄cūq; patrocinia ei⁹ postularet: misericoꝛditꝫ exaudiret. Et ecce voꝛ de celis ad eū dicens q̄ sic fieret vt oꝛauit. Sicq; btūs blasi⁹ cū duobus puerꝫ yni⁹ supꝛadictaꝝ septē feminaꝝ decollat⁹ est circa annū dñi. cclxxxiij. Patꝫ igit̄ sua patiētia copiosa in q̄ secut⁹ ē dñm. Lu. ix. Sicꝫ vult post me venire abnegat semet. ꝛ tol. crucē suā ꝛ sequat̄ me.

Scdo fuit patientia affectuosa.

Nā cū brō blasio p̄ses diceret. Vide nūc adoꝛas deos an nō: Rndit blasi⁹. Impie: age. vt vis. coꝛp⁹ meū tibi penit⁹ trādo. Cōsiderabat vtiq; illō q̄ dñs dixit Lu. xij. Ne terreami ab his q̄ oc. cor. et p⁹ hoc nō hñt amplius q̄d faciant. Sūt aūt tres cause p̄cipue ꝓpt̄ quas beatus blasius cor. terice martyres nō timebant tyrānos q̄ corꝑa occidebāt: q̄ poꝛt⁹ moꝛte ipaz alaꝫ crit̄ suscipiebāt. ¶ Pria ē ꝓpt̄ aie ꝛ corꝑis ꝺitionē. aie vicꝫ dignitate: ꝛ coꝛpis vilitatē. Quid eni mirū si ꝓ aie salute q̄ ē ad ymaginē: ac ꝓ tali ꝛ tāto dño q̄lis ē dñs ihc⁹ sus: coꝛp⁹ q̄ ꝺ sacc⁹ ē sterco⁹ ꝛ cibꝫ vermiū ꝛ ponebāt. Iob. v. Hō putre. ꝛ filꝰ ho. ꝑmit

Scōa est ꝓpt mortis chr̄i ꝛcōpēsatōez Stem chr̄s mortu⁹ ē ꝓ nob: nō ē magnū si moriamur ꝓ eo. Pā Quid retribuā do. ꝓ oib⁹ q̄ retri. mihi. Calicē salutarj acci. ꝛē

Tertia est ꝓpt suscepte mortis retribu/tionē. Mat. v. Bti est cū maledixerit vo/bis homes ꝛ pſecuti vos fuerint ꝛ dixerint oē malū aduersum vos mentiētes ꝓpt me. Gaudete ꝛ illa die ꝛ exultate qm merces ve stra copiosa ē in celo. Hec ibi. Merces in/quā magna et copiosa est: nō solū q̄ ad glo riā anie: sz magnū erit q̄ ad gl̄iam corpis. Corp⁹ em qđ nūc ē mortale ꝛ passibile: re/surget ipassibile ꝛ imortale. tātoq; gl̄iosi⁹ q̄to plꝰ ꝓ dño tormēta sustinuit. Quis nō daret libēter vestē de vili pāno vt acciꝑet de p̄cioso: Pā. Cōcidisti saccū meū ꝛ circū dediſti me leticia. Ec. j. Cori. xv. Semiat corp⁹ aiale: surget spūale. Seminat i igno bilitate: surget in gl̄ia.

Tertio fuit patiētia⁹ vi/ctoriosa. Vicit em tyrannū firm⁹ sp in fi/de et amore dei ꝙsistēs i tormētj. Heb. xj. Sci ꝑ fidē vicerūt regn̄. Sic ḡ ptz q̄ bēus Blasi⁹ fuit sp ver⁹ dei miſter: et eū secut⁹ est in tormēto⁹ patia: Jō nūc in celo cuz eo regnat i gl̄ia. Rho. viij. Coheredes chr̄i: si tn cōpatimur vt sit ꝛ gl̄ificemur. et Jo. xij. Ubi sū ego illic ꝛ miſter me⁹ erit. Exem/plo itaq; bti blasij studeam⁹ chr̄o deuote miſtrare vt tandē in celis cū eo possim⁹ cū chr̄o dño cōregnare in ꝑpetuū Amē.

De beata Agatha Sermo

Profert de thesauro suo noua. Mat. xiij Thesaur⁹ b. agathe erat amor dei. Amor em dei facit aiaz diuitē. Aug. Aug habēs i arca diues est. deū habēs in pſcia diues ē. Hec ille. Per charitatē aūt ꝛ amorē dei habeł de⁹ i cōscia. j. Jo. iiij. Qui manet i charitate i deo manet ꝛ deus i eo Amor ꝓpe dei ē aurū illō p̄ciosissimū de q̄ dr Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurum ignitū vt locuples fias. Nobilissim⁹ itaq; thesaur⁹ ē amor dei. Ex hoc aūt thesauro pfert brā Agatha noua triplicia.

Prio noua virginal puritatis. q; ꝓpt amo rem chr̄i virginitatem seruauit.

Scdo noua spūalis pauptatis. q; ꝓpt amorē chr̄i oia terrena abdicauit.

Tertio noua virtualis firmitatis. quia ꝓpter amorē chr̄i multa tormenta cōstan⁹ tissime portauit.

Primo brā Agatha pfert de the/sauro suo noua virginalis purita/tis. Virgialis q̄ppe puritas chr̄i sto cōsecrata/nouitas recte dr. q; concupi scētiā carnis prorsus repmit q̄ ex vetusta/te pcti, pcessit. Eph. iiij. Renouami in spi/ritu mentj vre. Laudabilis aūt multū est virginitas beate Agathe p̄cipue ꝓpt tria

Primo ꝓpter psonalem cōditionē

Scdo ꝓpter tpalem pmissionem.

Tertio ꝓpter penalem cōminationem.

Primo propter psonalez

conditionē. q; iuuenis erat et pulcra: et cū pulcritudine ꝛ iuuētute virginitatē serua/uit. Cum tn hec pleriscz sint occasio formi candi ꝛ amittēdi virginitatē. Prouer. vi. Vana pulcritudo.

Secūdo propter tēporalē

pmissionē. Multa em sibi pmittebātur si vellet Quintiano cōsulari consentire. sed ea ꝓpter chr̄m cōtempsit. q. d. cum Pau Phil. iij. Oia arbitror vt stercora vt chr̄i stum lucrifaciam.

Tertio propter penalē cō

minationē quā nullaten⁹ formidauit: ꝛ sp in sacro virgitatj ꝓposito fixa steterit. Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹: ani mā aūt non possunt occidere.

Secūdo brā Agatha pfert de the sauro suo noua spiritualis paupta tis. Dicit aūt h pauptas spūalis nō ꝓ carētia spūalium diuitiarū: sed ꝓ con temptu spūali tpalium. Hmōi aūt paup/tas spiritus/r. cte nouitas quedā dicitur. quia tollit auaricie vetustatē. Greg. in ho melia q̄dā. Quia dñs ac redēptor nr nō/uus hō venit in mundū: noua pcepta de/dit mūdo. vite eterne nostre veteri i vicijs enutrite/contrarieratē opposuit nouitatis sue. Quid em vet⁹: q̄d carnalis hō noue/rat nisi sua retinere: aliena rapere si posset: cō cupiscere si nō posset: Sed celestis medi/cus singulis q̄busq; vicijs obuiantia adhi bet medicamēta. Naz sicut arte medicine

calida frigidis: frigida calidis curantur: Ita dns noster ihc opposuit medicamē/ta pctis: vt lubricꝫ ptinentiā: tenacib⁹ largitatē: iracūdis māsuetudinē: elatꝫ pcipet humilitatē. hec ille. Ex qb⁹ apparet q mūdanoꝝ ꝓcept⁹ ad vite spūalis nouitatē pertinet. Hāc itaqꝫ nouitatē pfert brā Agatha ex thesauro suo. qz ꝓpter amoꝛez christi oia que sunt in mūdo ꝓcēpsit. vicz tpales diuitias: coꝛpales delitias: spiritales superbias: cū copiosas treꝝ possessiones obtineret. j. Joā. ij. Nolite diligere mūdū neqꝫ ea q in mūdo sunt. qm siquis diligit mundū/nō est charitas patris in eo. Cm aūt oia tpalia ꝓpter deū ꝓcēpsit: ideo dns eā multiplr honoꝛauit. Ps. Nimis honorati sunt amici tui deus.

Primo in aduersaꝛioꝝ oppssione.
Scdo in meritoꝝ cōmendatione.
Tertio in miraculoꝝ operatione.

Primo honorificauit eā

in aduersaꝛioꝝ suoꝝ punitiōe. Cū em toꝛq̄ brā Agatha/et inter testas z carbones esset inuoluta: factꝰ ē magnꝰ terremotus q totā ciuitatē ꝓcussit z duos cōsiliaꝛios quintiani oppssit. Ire post eiꝰ mortē dū quintianꝰ ad eiꝰ inuestigādas diuitias ꝓgeret: duob⁹ eqs inter se fremitū dantibus calcesqꝫ iactātib⁹/vnus eū moꝛsu impetijt: alter calce pcussum/in flumē ꝓiecit. ita q coꝛpus eius nusqꝫ potuit inueniri. Sap. xvj. Ulinderꝝ est oꝛbi terraꝝ contra insensatos.

Secundo in meritoꝝ suoꝝ

cōmēdatione. Hā cum fideles coꝛpus eiꝰ cōdirēt: apparuit iuuenis pulcerrimus qui tabulā marmoreā collocauit ad caput eiꝰ in q̄ scriptū erat. Mentē sctām spōtaneā/honoꝛē deo/z pīe liberationem.

Tertio in miraculoꝝ operatione.

Miraculose em restituta fuit sibi māmilla in carcere ꝑ brīm petꝝ sibi apparentē. Ite reuoluto anno: circa diē natalis eiꝰ mons q̄dā maxim⁹ circa ciuitatē ruptꝰ eructauit icēdiū qđ q̄si toꝛres ō mōte descendens z saxa terraqꝫ liq̄faciēs/ad vrbē cū maḡ impetu veniebat. Cūc paganoꝝ multitudo descēdit de mōte: z ad sepulcꝝ eiꝰ fugiens: velum q̄ coopꝝ erat sepulcꝝ arripuit: et illud statuit cōtra ignē. Stans in die natalis ipsi⁹ virginis ignis stetit et nullatenꝰ vltra ꝓcessit.

Tertio ꝓfert brā Agatha de thesauro suo noua ꝛtualis firmitatē. Firmitas vicꝫ spūalis q̄ fortiter sustinenf toꝛmenta viqꝫ ad mortē recte nouitas dici pōt. qz vetustatē auferit timoris būani z amoris iordinati suppli⁹ Eph. iij. Deponite vos fm ꝓstinā conuersationē veterē hoiem q̄ coꝛrūpit fm desideria erroꝛis. Hec ibi. Hāc igit nouitatē ꝓfert Agatha ꝑgo sctissima de thesauro suo: vicz de amoꝛe dei. Hā sic ꝺ: Can. vj. Fortis est vt moꝛs dilectio. Apparuit aūt fortitudo eiꝰ z firmitas virtuosa: q̄a nulli latenus vinci potuit.

Primo nec ꝓmissiōib⁹ z blādicijs
Scdo nec cōminationib⁹ z cōuicijs.
Tertio nec verberib⁹ z supplicijs

Primo nec promissiōib⁹

et blādicijs. Ulī cum ꝑses eā tradidissent affrodisie meretrici z nouē filiab⁹ eiꝰ/ut de turpidinis/vt ꝑ trigita dies suaderent ei zc. Brā agatha dixit eis. Mens mea sup petrā solidata ē z in chīo fundata. verba vīa venti sunt: ꝓmissiones vīe pluuie. Ulī ipsa affrodisia dixit quintiano. Facilius possent saxa molliri et ferrū in plumbū cōuerti: q̄ mens huiꝰ puelle ab intentione chīana reuocari. Hat. vij. Descendit pluuia z venerūt flumia z flauerūt veti z irruerūt in domū illā z nō cecidit. fundata em erat supra firmā petrā.

Secūdo nec cōminatōib⁹

et cōuicijs. Nullatenꝰ em deterreri potuit. j. Joā. iiij. Timoꝛ nō est in charitate/z ꝓfecta charitas foras mittit timoꝛē.

Tertio nec verberibus et

supplicijs. Ezech. iij. Ut adamantē z silicē dedi faciē tuā. Sustinuit aūt toꝛmēta multa cū triplici affectiōe ꝛtuosa. Prio patiēter. Ulī dicebat. Nō pōt aia mea in paradisum introire nisi diligēter coꝛpꝰ meū fecerz a carnificib⁹ attrectari. Jac. j. Patientia opꝰ ꝓfectū habet. Scdo libēter Ulī dicebat. Ego sic in penis delectoꝛ fq̄ bonū nunciū audit: etiā q̄ mīkos thesauros inuenit. vñ q̄si ad epulas inuitata ꝛgo

nē suū dño cōmēdabat. Vñ ḡbat ḡtidie et orabat sitiens ad martyrū gl̄az pueni/re. ¶Tertio gloriāter Vñ gloriāter ibat ad carcerē. vñ dicit. Sic delector: in penis sicut q̄ videt quez diu desiderauit. Ro. v. Gl̄iamur in tribulatiōib⁹. Passa est mlta et grauia tormēta. Primo em̄ fuit alapis cesa. Scdo in eculeo extensa. Tertio eius māmilla aulsa. Quarto inter carbones t testas inuoluta. Et tūc vt dictum est fa/ct⁹ ē terremot⁹. In his aūt oib⁹ tormēt⁹ sp agatha gl̄iabat/firma. p̄fus t imobil⁹ p̄sistēs in fide t amore dī. Ro. viij. Quis nos segabit a charitate dei: tribulatio tc̄. In hmōi aūt ꝑsiderare debem⁹ cōfusiōez nr̄am. q̄ sicut dr Greg. Quid nos barba ti t debiles i iudicio dicem⁹ q̄ puellas ire ad regna celestia p ferrū videm⁹: q̄s ira superat: supbia infat: ambitio p̄turbat: luxu/ria inq̄nat: Hec ille. Tādē aūt Quintia/nus timēs terremotū t p̄li seditionē cla/mant⁹/ q̄ p̄ter iniustū agathe incēdiū ca lia paterent: iussit eā iterū in carcerē recipi vbi orans spūm dño tradidit circa annuz dñi. cclij. sub Decio imperatore. Sic itaq̄ pro chr̄o passa/ad chr̄m transiuit/cū eo p/enniter regnatura. Nos igit̄ exēplo et⁹ p/uocati studeam⁹ sp in dies in amore chr̄i p̄ficere: carnis puritatē amare: terrena cō temnere: et aduersa libēter tolerare. q̄tin⁹ cū ea tandez possim⁹ ad eternitatis gloz/iam puenire Amen.

¶In Cathedra scī Petri Sermo.

Exaltent eū in ecclia plebis: t in cathedra se/nioz laudēt eū. p̄s. cvj. Notan/dū q̄ triplex est eccl'ia in q̄ btūs Petr⁹ fu/it exaltat⁹: sm̄ quā triplicē exaltationem celebrat triplex festiuitas de brō Petro.

¶Prima est ecclesia malignantium: in q̄ exaltat⁹ est petr⁹/eam dissipādo: eāq̄ ad fidē puertēdo. In cathedra aūt hui⁹ eccle/sie non sedit Petrus. Pō. In cathedra pesti/lentie nō sedit. Nam etsi peccauit: in pec/cato tm̄ nō diu steterit: nec alios peccare do/cuit. Ad hanc exaltationē pertinet festiui/tas illa que dicit: beati Petri ad vincula, quia ipse vincula p̄catoꝝ dissoluit.

¶Secunda est ecclesia militantiū: in qua exaltatus est/in ea p̄sidendo et eam in fi/de et moribus instruendo. In cathedra huius ecclesie sedit cum plenitudine au/toritatis et potestatis, quia fuit princ⁹ps omniū sacerdotum t tot⁹ ecclesie. Ideo de eo dicit Psalmista. In cathedra senio/rum laudent eum. Ad hanc exaltationez spectat presens hodierna solennitas que dicitur Cathedra. quia tunc super Anti ochenam ecclesiam pontificatum accepit. Et in medio ecclesie super cathedram ex/celsam positus est t exaltatus: vt sic ab o/mnib⁹ videri et audiri posset. In qua se/ptem annis sedit. Sed postmodū venies Rom⁹ in Romana cathedra sedit annis quindecim. Et in reuerentiam vtriusq̄ huius incathedrationis instituta est hu/iuscemodi solennitas.

¶Tertia est ecclesia triumphantiuz. In qua exaltatus est Petrus: in ea perenni/ter regnando. In cathedra igitur huius ecclesie in perpetuū sedet. Apoca. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno meo. Ad hanc exaltationem spectat alia solennitas que est passionis eius p quam in ecclesiam triumphantē introiuit. Ho/die igitur celebremus festiuitatem illam que in reuerentiam incathedrationis bea ti Petri fuit instituta. De qua sic loquit Augustin⁹ in sermo. Institutio solēnita/tis hodierne a senioribus nostris cathe/dre nomen accepit: ideo q̄ primus aposto lorū Petrus hodie apostolatus cathedrā suscepisse refertur. Recte ergo ecclesie na/talem sedis illius colunt quam apostol⁹ pro ecclesiarū salute suscepit: dicente dño. Tu es petrus/et sup̄ hanc petram edifica bo ecclesiam meā. Petrū itaq̄ fundamen tū ecclesie nominauit. Et ideo digne hoc fundamentum ecclesia colit supra quod ec/clesiastici edificij altitudo consurgit. Vñ conuenienter Pō. dicit. Exaltent eū in ec/clesia ple. tc̄. Bene cum dominus in ec/clesia exaltari precepit: quia dignuz est vt fundamentum hoc in ecclesia honoretur per quod ad celum ascenditur. Q⁹ ergo natalis cathedre hodie colitur: sacerdota le officium honoratur. Hec ille. Quoniaz

itacz sic ꝑtz ꝙ Aug ꝓfis solennitas ad honorem sacerdotal' officij spectat. Idcirco ꝑtē ꝓmonē faciem⁹ de ꝑeminentia siue excellentia sacerdotali z ecclīastica. ꝓpt quaz re. se de ꝙlibet viro ecclīastico z sacerdote dici pōt. Exaltent eū zc. ꝓpt honorē sacerdotalis officij. Est aūt triplex exaltatio siue excellentia z ꝑeminentia sacerdotal' officij z ecclīastici gradus.

¶ Pria est ꝑeminētia fructuose ptātis.
¶ Scda est gloriose dignitatis.
¶ Tertia est ꝓfose libertatis

Prima igit est ꝑeminentia fructuose ptātis. Hanc ptātē fructuosaz dico qz ꝙ hāc ptātē fidelib⁹ aperit ianua vite eterne. Excellentia aūt ptātz ecclesiastice manifestari pōt ꝑcipue ꝑ tres considerationes.

¶ Pria est ꝓsideratio donationis
¶ Scda est ꝓsideratio opationis.
¶ Tertia est ꝓsideratio compatiōis

Prima igit est ꝓsideratio

donatiōis siue collatiōis qz vicz a sūmo. s. ab ipo dño collata ē ꝓpter qd dic Chrys. xj q. iij. c. Nemo. Nemo ꝓtenat vincula ecclesiastica. Non est bō q ligat si chīs q̄ hanc ptātē dedit z dños fecit hoies tāti hōnoz Vñ Matt. xvj. dixit dñs petro. Tibi dabo. reg. ce. Scdm doctores theologos clames iste dicunt ptās spūalis supnaturalr a deo data. s. ptās iudicandi in foro aiaz. Ptās ār iudicādi ex duob⁹ itegrat. s. ex ptāte discernēdi in cause examiatione: z ptāte diffiniendi in cause determinatiōe ꝙ sententiā ꝓdēnatoriā vel absolutoriā. Prima ptās dr clauis scie non q̄dē vt scia dr habit⁹ cognitiu⁹: sz dr autoritas vel ptās discernēdi ꝙ sciam ꝑhabitā. Laueant g̃ sibi q̄ sine scia comperēti ad sacerdotiū anhelant z q̄ scient vel etiā ꝙ negligētiā examinādi tales ad sacerdotiū ꝓmouent. Dicit aūt scientia cōperēs sine q̄ nō pōt aliqs exeq̄ in iūctū sibi officiū. Profecto magn⁹ abusus videt q̄ aliqs clauē scie habeat z scia careat. Alia aūt dr clauis ptātis q̄ est autoritas ligandi atcz soluendi. Iste aūt claues cū a dño ꝓmittunt petro: intelligunt etiā ꝑ mitti ceteris sz petro ꝑncipalius qui ꝑceps erim fuit.

Scda est ꝓsideratio opationis.

Magna em z excellentia opatiōnt ꝙ talē ptātez. Magnū em z mirabile ē op⁹ ꝓsecrationis corꝑis chīi qd ꝓtinet ad ptātem sacerdotalē Vñ dixit mai⁹ apls Luc. xxij. Hoc facite in meā cōmēoratiōnē. Itē magnū est op⁹ relaxatiōis penep ꝓtis debite q̄ ꝑtute clauū relaxari pōt a ꝑsbr. ecclesie ꝙ concessionē indulgentiaz. De q̄b alibi dicturi dante deo sum⁹. Itē magn⁹ est z excellens opus ligandi z absolvendi. ligandi. s. ꝙ excōicatiōnē: z soluendi a vinculis tā excōicatiōis q̄z pcōz. de q̄ Dat. xvj. Qdcunqz ligaueris sup terā. erit ligat in celis: z qdcūqz soluer is sup ter. erit solutū z in celis. et Dat. xviij. Quecūqz alligaueritz sup terrā zc. et Jo. xx. Quoz remiseritis pcā remittunt eis: z quoz retinueritis retenta sunt. Hec aūt ptās in foro pnie se extendit ad remissionē culpe ꝑ ne eterne cōmutationē in ptalē. vt dispositio ꝓuia z necessitas ex pacto diuino. Sic determinat Sco. in. iiij. s. dis. xviij. Unde ibidē dicit in solutōe cuiusdā argumēti. q̄ freq̄nter ꝓtingit q̄ adulti ꝙ attritionē tāz ꝙ meritū de ꝓgruo iustificant antq̄ ꝓfitetur. fm Cassio. z Aug. sup illo ps. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meā dño et tu remisisti zc. Et tunc in susceptione sacramenti augef eis gratia. Sed esto q̄ nō habuerint attritionē sufficientē ꝙ modū meriti ad iustificationē. et per consequens in peccato existētes: sed tñ aliq̄liter attriti ꝓfitent in vltimo instanti recipiunt gr̄az virtute sacramenti. sic ꝓtz ꝙ sic de baptizatis adultis. Hec Scot⁹

Tertia ē ꝓsideratio cōpationis

compando vicz ad ptātē ꝙalem. Sacerdotalis enim potestas spiritualis ē Ideo multo excellētior est quacunqz temporali potestate. Vñ sacerdos fm Isidorum. vij. etymologiarū: dicitur quasi sacer dux: vel sacrā dans. Ratio autem huius duplicis interpretationis fm Thomā in iij. distin. xxiij. est quia per ministerū sp̄rituale sacerdos medius inter deum et populum. Nam ipsa diuina nunciat et ministrat populo: et vota pp̄li offert deo Unde dicit in scripturis sacerdotes aliquando nominantur dij: aliquando angeli Unde dicitur. xj. q. j. c. Sacerdotibus. Diuinis

quis sacerdotes aliqñ dñi: aliqñ ãgeli vocant. Nã ad moysen de eo q̃ ad tuamẽtũ deducẽdus est dr. Applica illũ ad deos vz ad sacerdotes. Et rursũ scriptũ est Dijs non detrahes .s. sacerdotib. Et ꝓpheta ait. Labia sacerdotis custodiũt sciam z legẽ exq̃rũt ex ore eius q̃ angel⁹ dñi exercituũ est. Hec ibi. Cũ itaq̃ ptãs sacerdotal' sit spũalis z diuina: excellit incõparabiliter oẽm tpalem ptãtem. Quãto em̃ spũs nobilior est corpe: tãto sacerdotal' ptãs nobilior est q̃cũq̃ tpali: q̃ tpalis solũ respicit corp⁹. Et hoc ptz extra de trãslatione epi z electi. c. Inter corpalia. Jõ dis. xcvj. ca. Quis dubitet. sic dr. Quis dubitet sacerdotes chri regũ z pncipũ oimq̃ fideliũ pres z mgros ceseri. Hec ibi. Ñ z in veteri testameto p sacerdotiũ iubẽte dño regia ptãs est ordinata. Ñ. j. Reg. viij. dixit dñs ad samuelẽ sacerdotẽ. Audi vocẽ eor̃ z ꝓstitue sup eos regẽ. Hinc est q̃ spũalis ptãs habz terrenã instituere potestatẽ vt sit: z iudicare si bõa nõ sit. j. Corinth. vj. Nescitis q̃m angelos iudicabi⁹: q̃nto magis secularia. Ex dictis igit ptz tẽ poralẽ ptãtem debere subijci spũali ptãti. Ñ extra in clemẽtina de maiori. z obedientia. Vnã sctãm eccliam: dixit Bonifacius octau⁹. Vnã sctãm eccliam catholicam z ipam aplicaz firmit credim⁹ extra quã nec sal⁹ est: nec remissio pcor̃: cui⁹ caput est chr̃s zc. in q̃ vnus dñs: vna fides: vnũ baptisma. Vna fuit diluuij tpe arca noe: vnã eccliam pfigurãs q̃ in vno cubito ꝓsũmata: vnũ vicz noe gubernatorẽ et rectorẽ habuit: extra quã oia subsistentia. sup terrã legim⁹ fuisse deleta. Hec est tunica illa dñi incõsutil' q̃ scissa nõ fuit sz sorte ꝓcessit. Jgit eccle vni⁹ z vnice vnũ corpus: vnũ caput/nõ duo capita zc. Sequit Sive g̃ greci sive alij se dicãt petro eiusq̃ successoribꝫ nõ esse ꝓmissos: fateantur necesse est se de ouibꝫ chr̃i nõ esse. dicẽte dño in ioãne vnũ ouile z vnicũ esse pastorẽ. In hac g̃ eiusq̃ ptãte duos esse gladios: spũalem vicz z tpalem: euãgelicis instruimur dictis. Nã dicẽtibꝫ aplis: ecce duo gladij hic: in eccla. s. cũ aplis loq̃rent: non rndit dñs nimis esse/sed satis. Certe q̃ in ptãte petri tpalẽ gladiũ eẽ negar: male ꝓbũ attẽdit dñi ꝓferentis. Converte gladiũ tuum in vaginã. Uterq̃ g̃ in ptãte eccliẽ spũalis. s. gladi⁹ z materialis. Sed is quidez p eccliã: ille ꝓ eo etiã ab eccliã exercendus. Ille sacerdotiz: is manu regũ z militũ: sed ad nutũ z ptãtem sacerdotiz. Oportz autẽ gladiũ esse sub gladio z tpalem autoritatẽ spũali subijci ptãti. Nã fm btm Dion⁹. Lex diuinitatiz est infima p media in sup̃ma reuerti zc. Sequit. Nã veritate testãte spũalis ptãs terrenã hz instituere: z iudicare si bona ñ fuerit. Hec ibi. Ptz itaq̃ q̃ ptãs ecclãstica mlto maior est ptãte seculari z hz de ea iudicare: nõ ecõtra. Ñ xj. q. j. c. Sacerdotib⁹. sic habet. Ecclãstica q̃z historia testat: q̃ cũ pie memorie cõstantino pncipi scripto oblate fuissent accusationes ꝓtra eũs: libellos q̃dez accusationis accepit: et eos q̃ accusati fuerãt epi scopos ꝙuocãs: in eor̃ aspectu libellos q̃s acceperat incẽdit dr. Jte z inter vos cãs vias disponite: q̃ dignũ nõ est vt iudicẽ⁹ deos. Ñ eũ q̃pe pagani iure publico pncipes fuerũt: q̃ vez deũ nescientes: deos lignеos z lapideos colebãt z tñ eor̃ sacerdotib⁹ honorẽ maxim tribuebãt. Quid g̃ miz si chr̃ianus imperator veri dei sacerdotes honoret zc. Sequit. Hec aũt nõ tãtũ spẽaliter q̃ntũ g̃naliter ꝓ oib⁹ asserim⁹ sacerdotib⁹: q̃m adhuc nescim⁹ q̃s in terribili dei iudicio q̃lis futur⁹ sit. Et eũ paulus egregi⁹ ꝓdicator dr: Nolite ante tempus iudicare zc. Hec ibi.

Secũda est pẽminẽtia gl̃ose dignitatis. Est em̃ sacerdotũ dignitas spũalis z diuina atz regalis. j. Pet. ij. Vos estis gen⁹ electũ regale sacerdotiũ. Chr̃s em̃ cuius sunt sacerdotes mĩnistri rex z sacerdos erat. Ex dictis aũt magistri in. iiij. di. xxij. z ex dictis Tho. z aliorũ doctor̃ ibidẽ accipi possunt tres ꝓprietates dignitates sacerdotij.

¶ Prima est dignitas specialis cõsignationis.

¶ Secunda est dignitas sacramentalis dispensationis

¶ Tertia est dignitas spiritualis mediationis.

¶ Prima ẽ dignitas specialis ꝓsignatiõis. Habet em̃ sacerdos vltra laicos septẽ characteres aie siue indele

biliter impſſos: p qs hic t in iudicio t in alio ſeclo agnoſcet in q ordine ſtit: q ſigcu la ſi ſaluabit ei in magnū gaudiū cedet: t in magnū tormētū ſi dānabit. Vñ cuilibet ſacerdoti orādū ē illō pſl. Fac mecū ſignū in bonū. vt videāt q oderūt me t confundā tur tē. Per hec aūt ſignacla eſt ſacerdos ad dei cultū ſepties ad min⁹ pl⁹ q̄ ſeclar; conſecrat⁹. Nā in q̄libet ordine conſecrat ſpe/ cialit t in q̄libz recipit ſpeciale gr̄az ſacra mentale q̄z vna eſt p̄fectio: alia ſm gra/ dū ordinis: q: in q̄libet deputat ad ſpēale actū diuinū ad quē exigit gr̄a ſpēalis. Si locus igit ſacer: vt cimiteriū et eccla: ſi va ſa ſacra vel calix t ſacraria in q̄b hoſtia cō ſeruat: ſi corpalia et hmōi ſunt reuerenter tractāda: videte q̄ntum honorādus eſt ſa cerdos tāſpēaliter tmo conſecrat⁹ Eccl. vij. Honorifica ſacerdotes.

¶ Scōa ē dignitas ſacra/ mentalis diſpēſatois. Habet ei ſacerdos diſpēſare ſacra. Vñ null⁹ rite efficit chr̄i anus nēcitate dēpta niſi p ſacerdotē in ba ptiſmo. Null⁹ in chr̄i militē conſecrat niſi p ſacerdotē epm in confirmatiōe: nulli miſtra tur ſacrm pnie: euchariſtie: vnctiōis. Nul lus etiā bñdicit i mrimonio niſi p ſacerdo tē. Vnde aūt apparet hmōi dignitas in conſecratiōe corpis chr̄i q̄ (ſicut dr Sco.) ē actus ſimpl⁹r nobiliſſim⁹ in eccla dr. Hāc dignitatē nec āgel⁹ hz nec hō ali⁹ a ſacer; dote q̄ntūcūq; ſciens: aut potēs: aut bon⁹

¶ Tertia eſt dignitas ſpi ritualis mediatiōis. Eſt em ſacerdos ve/ lut alter gabriel archāgel⁹ t celeſtis q̄dā paranymph⁹ mediās inter aiam vel ſpō/ ſam eccliam t chr̄m ei⁹ ſpōſum cū celebrā do orat p eccla: t vota q̄mlia offert ſūmo pri t clementiā p̄ris renuciat pplo: ac de/ mū diligit chr̄m ſponſum cuilibz hoi miſ ſe aſſiſtenti deuote. O q̄nte dulcedis t cō ſolatiōis res eſt deuoto ſacerdoti tantū ſa cramētū verbo conficere: p oculis habere: cōtre ctare manib: ore ſumere: t alīs miniſtra re. O vere angelicū atq; diuinū officiū ſa/ cerdotale. Quidā angelo⁹ ſm Dio. t Da maſcen. in celo hñt deo aſſiſtere: ſacerdos vo in terra habz idē facere i altari t i choro. Aliq angeli in celo t alibi deo miſtrāt Sed ſacerdōs in terra chō. Jrē oēs an/ geli in celo hñt deū laudare: bñdicere: p dicare/ q̄ in terra ſacerdoti ſunt p̄pria. Et dictis ſequūtur pl'a documēta ſalubria.

¶ Primo q̄ ois hō in magno honore de/ bē ſacerdotē ſiue bonū ſiue malū: q: p̄ſtā te dignitates ſūt multū venerabiles. Vñ Dauid ſaul malū ſed vnctū d̄ñi ſuū mor talē inimicū ledere nullaten⁹ voluit. j. Re. xxiiij. Exemplū ad hoc hēm⁹ de Cōſtantio imperatore. xj. q. j. ca. Sacerdotib. vt s. dñi ctū eſt. Eſt t exemplū de imperatore theo/ doſio q̄ in cūctis reuerenter ſe būit erga p̄ſbr ſacerdotē ambroſiū q̄m q̄m ipm excōicaſſet, vt legit in hiſtoria tripta. et h̄. xj. q. iij. c. Cū apō. vide ſi vis. Vñ et ipe dñs ho/ norē deferebat ſacerdotib⁹ veter; legis. d̄ q̄ dr cyp. xciij. di. c. dñs. Dñs nr ieſus xp̄s rex t iudex vſq; ad paſſionis horā ſuam honorē pontificib⁹ t ſacerdotib. Nā cuz lo proſtm mūdaſſet dixit ei. Vade oſtende te ſacerdoti. ſacerdotē adhuc appellās qui ſciebat eſſe ſacrilegū. Sed pheu dolor: hodie plerīq; de illis ſunt de quib⁹ dr. j. q. j. cat. z Multi. Multi ſeclariū cū pl'a ſacerdotū vitā q̄m ſuā conſpiciūt: magnū concipt⁹ ſacer/ dotū crimē incurrūt. Magna em trabe vul/ neratos oculos hñtes/ feſtucā in alienis cō ſpiciūt oculis quā dū incaute euelliere feſtis nāt in erroris foueā dilabunt. Hec ibi.

¶ Scōo ſequit q̄ grauit peccāt ſacerdo/ tes raro celebrāres vel in diuinis indigne miniſtrātes: t petis mortalib⁹ ſe inquinātes ac etiaz alīs eis ad petīm coopantes: puta ludendo: crapuloſe viuēdo: t luxuriādo. Nā ſm Gre. Cū creſcūt dona rōnes eius creſcūt donoz. Et ſicut dr Lu. xij. Serui⁹ ſciens voluntatē dñi t nō facies plagas va pulabit multis. Jdo etiā chr̄is marie inue/ xit in malos ſacerdotes cū ve mltiplica eis p̄dixit Matth. xxiij. Et q̄m de eoz tē plo vendētes et emētes eiecit Matt. xxi.

¶ Tertio ſeq̄tur q̄ parētes t nutricij ſacer dotū bonoz deo multū regratiari tenent q̄ eoz adiutorio aliq̄s factus eſt ſacerdos Sunt em participes bonoz operū, talīū ſa cerdotū ſpecialius q̄m alij

¶ Tertia eſt p̄eminētia p̄ioſe libertā t tis. Vñ ap'ls in p̄ſona filioz eccle dicit Gal. iij. Nō ſum⁹ ancille filij

ſed libere: qđ ſpecialius intelligendū eſt ꝺ viris eccl'iaſticis. Debet aūt ſtatus eccleſiaſticus gaudere triplici libertate.

¶ Primo libertate iuriſdictiōis ſine perturbatione.

¶ Secundo libertate executiōis ſine coactione.

¶ Tertio libertate poſſeſſionis ſine exactione.

¶ Primo libertate iuriſdictionis ꝛc. Sicut ptz p Bonifaciū .viij. de immunitate eccl'ie .li.vj.c. Quū vt intellexim⁹. vbi dicit: q null⁹ debet p iudices ordinarios vel litteras impetratas recurrere ad iudiciū ſeculare ſup cauſis ſeu q̄ſtionib⁹ que de iure ſeu ꝟſuetudine ad forū eccl'ie pertinēt. Et ibidē habet in fine. Siqs ꝟo ꝺtra p̄ſumpſerit excōicationi ſe ipſo facto nouerit ſubiacere: a q̄ niſi tā iudici cuius cognitio fuerit impedita: vel iuriſdictio vſurpata q̄ parti q̄ turbata fuerit in p̄ſecutiōe ſui iuris de iniuria dānis et expenſis ꝛ intereſſe p̄us p eundē fuerit integre ſatisfactuz nullatenus abſoluatur Hec ibi.

¶ Scō libertate executionis ſine coactiōe. Unū lib. vj. de his q̄ vi metus ve cauſa fiunt dicit Grego. rin. lugduñ. cōci. c. Abſolutiōis. Abſolutiōis beneficiū ab excōicatōis ſentēcia vel quācūq; reuocatione ipſi⁹ aut ſuſpenſiōis ſeu etiā interdicti p vim vel p metū extoꝛtaz p̄ſtitutiōis auctoꝛitate oīb⁹ viribꝰ vacuam⁹. Ne aūt ſine vindicta violentie creſcat audacia eos q̄ abſolutionē ſeu reuocatiōez hmōi vi vel metu extoꝛſerit/ excōicatiōis ſententie decernim⁹ ſubiacere. Hec ibi. Et p̄m gloſam: eſt ibi canon late ſententie.

¶ Tertio debz eccl'ia gaudere libertate poſſeſſionis ſine exactione. Nulla em̄ p̄ſona eccleſiaſtica tenet ſolue re gabellas: tallias: exactōes aut collectaſ roneſuaz poſſeſſionū: domoz: predioz ꝛc vt ptz extra de imunita. eccl'ie. c. Quia nō nulli. lib. vj. Similr nec de reb⁹ q̄s nō cauſa negociationis defert vel deferre fac̄: vt ptz extra de cenſib⁹ ꝛ exactiōib⁹. c. q̄q̄. li. vj. Sed quā penā incurrit q̄ a p̄ſonis eccleſiaſticis hmōi exactiōes extoꝛqre nititur ꝺr ca. Nō min⁹. Et ca. Aduerſus cōſules. extra de imuni. eccl'ie. vbi hz. q oēs imponētes tallias vel collectas clericz: vl' eoꝝ iuriſdictioz occupātes ſi moniti nō deſiſtant/ excōicati ſunt cū ſuis fautoꝛib⁹ ꝛc. Et dic. ca. Nō min⁹. q̄ p̄tie hodie accidit illō Hieremie dicti. Princeps puinciaz. i. eccl'ia dña mūdi facta eſt ſub tributo. Circa aūt p̄dictā triplicē libertatē noūtād ū q laici ꝟtra eccl'iaſticā libertatē ſtatuta ꝟdentes: ſcriptoꝛes: ptāreq̄: ꝟſules: rectoꝛes atq̄ ꝟſiliariꝝ locoz vbi talia ſtatuta ꝺu ꝟſuetudines edite ſunt vel ſeruate vel q̄ ea fecerint obſeruare: ꝛ q̄ iudicaueꝝrit p̄m ea ſunt ipo facto excōicati. extra de ſenten. excōi. c. grauē. Et de vſuris. c. Graui. in clemen. Unū Eſa. j. ꝟtra tales. Ue q̄ condūt leges iniq̄s. Et ſup̄dictis igit̄ apparet p̄eminētia ꝛ excellētia ſtat⁹ eccl'iaſtici ꝛ p̄cipue ſacerdoꝝ cuius p̄ncipatus poſt chr̄m p̄cipue reſidet in ap̄lo Petro: ꝓpter qđ ſpecialē ſibi debem⁹ exhibere reuerētiā ꝛ hodiernā cathedre ſue feſtiuitatē cū magna deuotiōe celebꝛare: vt ſic ei⁹ p̄ocinio gratiā ꝟſeq̄mur ꝛ gl'iam ſempiternaz Amen.

¶ De bt̄ō Matthia apoſtolo.

Cecidit ſoꝛs ſup Matthiā ꝛ annūeratus eſt cū vndecim aplis ꝛc. j. Et hoc intelligere debem⁹ nos ſpecialez honoꝛē atq̄ deuotionē debere beato matthie q annumeratus eſt cū alijs apoſtolis Nam etſi ſancti ſinguli magno digni ſint honoꝛe: ipſis tamē apoſtolis ſpecialis ac p̄cipuus debet honoꝛ. Nam ſicut cātat eccleſia: Ipſi ſunt eccleſiaꝝ p̄ncipes: belli trumphales duces: celeſtis aule milites ꝛ vera mūdi lumina. Beato igit̄ Matthie qui locuz duodecimū int' apoſtolos p ſpecialem dei p̄uidentiā adeptus eſt: ſpecialem debemus reuerentiam impendere Ipſius autem ſanctitatē tria p̄cipue nobis manifeſtant teſtimonia.

Ber. De scto Matthia

Primū: est testimoniū honorificatiue electionis.

Secūdum: est testimoniū charitatiue affectionis.

Tertiū: est testimoniuz glorificatiue operationis.

Primū igit̄ est testimoniū honorificatiue electōis: qz scz diuinit⁹ ē electus in honorē apostolicū. P̄s. Beatus qñ elegisti z assūpsisti. s. in dignitatē apostolicā. Jo. xiij. Ego scio q̄s elegerim. Fuit aūt electio bti matthie sctā atq; honorabilis qm̄ nō amore carnali sz zelo di facta ē: vt p̄z Act. j. vbi describit hec electō multū laudabilis p̄cipue tripliciter.

Primo rōne p̄tuose inchoationis.

Scdo religiose p̄secutiōis.

Tertio gloriose ēxminatiōis.

Primo ppter virtuosam

inchoationē: qz vicz aplī inceperūt eam a salutifera exhortatiōe: qz sic dr Act. j. In dieb⁹ illis scz inter dñicā ascēsionē z scti spiritus missionē. Exurgēs petr⁹ i medio fratrū dixit. Viri frēs oportet ipleri scripturam z̄c. vsq; ibi. z Matthiā. Vide tm̄ū In hac aūt exhortatōe ponūr tria. Primū ē exhortatiōis rō. cū dixit Viri fratres oportz ipleri scriptura z̄c. Vbi appa ret diuina iusticia multū formidanda in reprobatōe iude. Hec q̄ppe diuina vidicta multū terrere deberet oēs sectatores iude: q̄z frēs aut filij iude dici possunt. Vñ glosa sup Matth̄ Multi hodie sūt q̄ execrant factū iude: z idē faciūt. Nā cuz p munere falsū testimoniū dicūt: deū q̄stas ēvēdūt. Similiter q̄ p munere falsum iudiciū facīūt: deū q̄ iusticia est vendūt. h̄ glos. Ut aūt gñal'r dicam⁹. Quicūq; p tpali lucro fitatē z iusticiā p̄fūdit z deū a se abijcit: filius est iude tāq; imitator⁹ ei⁹: z fr̄ iude ac soci⁹ ei⁹. Timeat g̃ talis q̄cūq; est ille ne pticeps tādē fiat hereditatz iude: qm̄ sic dī. Ber. Qui socij fuerūt in vicijs: erūt z i penis. Frequēter g̃ diuinā iusticiā terribilē meditek vt sic dei timore cozrept⁹ iusticificari mereak. Eccl. j. Timor dñi expellit pctm̄. Nā q̄ sine timore ē nō poterit iustificari. Scōm ē rōis p̄clusio. cū dr Oportet g̃ ex his viris q̄ nobiscū sunt z̄c. Vbi apparet dei circa nos p̄uidentia cōmendanda qz p̄uidere voluit vt essent testes dñice resurrectiōis in sufficienti et p̄fecto numero. Sap. xiij. Tu aūt dr gubernas omnia p̄uidētia. Et sap. viij. dr q̄ diuina sapiētia attingit a fine vsq; ad finē fortiter z disponit oia suauiter. j. Pe. v. Om̄em solicitudinē vr̄am p̄icientes in eū qm̄ ip̄i cura est de vobis. Tertiū ē p̄clusionis approbatio. cū dr Et statuerūt duos: Ioseph z̄c. Vbi apparet aplor⁹ p̄cordia imitāda. Statim em̄ vt petrus hortatus est eos vt vnū eligerēt p̄cordes vnanimiter opinioni sue statuerūt duos vt eor⁹ alter eligerek. Hi erāt ex septuaginta discipl'is: vt satz accipi p̄ōt ex p̄bis petri di. Oportet ex virz q̄ nobiscū sit congregati om̄i tpe q̄ intrauit z exiuit inter nos dñs Iesus testē resurrectōis eius nobiscū fieri z̄c. Est itaq; hm̄ōi cōcordia aplor⁹ imitāda p̄sertim in electionib⁹ pastor⁹ ecclesie, vbi p̄cipuus cauenda est p̄sonarū acceptio Ja. ij. Frēs mei nolite in personaz accep tiōe habere fidē dñi nostri Iesu chr̄i gl̄e Hugo. Acceptio p̄sonarū est vacua reuerentia exhibita alicui nō causa debiti vel meriti sz p̄pter timorē vel p̄priā vtilitatē. Hec ille.

Scdo laudabilis ē electio

bti matthie ppter religiosam executionē qz facta est cū deuota oratione. Vñ Act. j. Et orātes dixerūt. Tu dñe q̄ corda nostra om̄m ostende quē elegeris ex his duob⁹. z̄c. In q̄ oratione tangūr tria ab om̄i oratre attendere p̄sideranda. Primo tangit dei potentia insup̄abilis. cū dr Dñe. Dñs ei nomē est ptātis. Vñ z hester. xiij. mardocheus orās dicebat. Dñe rex ops in ditione mācta sūt posita z nō est q̄ possit resistere volūtati tue. Scdo tāgit dei sapia infallibilis. cū dr. q̄ nosti corda om̄m. Heb. iij. Oia nuda z apta oculis ei⁹. Vñ z salom. orās. iij. Reg. viij. dicebat. Tu sol⁹ nosti cor. oi m filioz hom̄. Tertio tāgit dei clementia inexplicabilis. cuz dr. ostende quē elegeris z̄c. Electio em̄ diuina ex mera liberalitate sue clementie z bonitatis p cedit Eph. j. Elegit nos in ch̄o añ mundi p̄stitutionē vt essem⁹ scti z imaculati in cōspectu eius in charitate z̄c. Vñ daniel orans dicebat, Daniel. ix. Dñe deus fac

nobiscū iuxta mansuetudinē dū z fm mlt. titudinē miscōie tue zc. Unusqsq itaq3 orare volēs fiżmā fidē hoz. triū hīe debz. Jaco. j. Postulet in fide nihil hesitās.

¶ Tertio apparet hmōi electiō laudabilis ꝓpter gliosam terminationē: qz terminata est cū diuīa reuelatōe. Un Act. j. ōr. Et dederūt eis sortes Et cecidit sors sup matthiā zc. Ubi notādū q sicut accipi pōt ex dictis Thom. ij. ij. q. xciij. arti. viij. Triplex est sors. ¶ Prima est sors tolerabilis: cui⁹. s. euētus expectatur totalr a fortuna: puta siqs nō valens aliqd ꝓcordit diuidere vtrak sortib⁹ ad diuisionē. puta festucis altera lōgiore z altera breuiore. Hec sors nō videt hīe viciū nisi forte aliqn viciuz vanitatis. ¶ Scōa est sors vituperabilis z dānabilis. cui⁹. s. euentus expectak a demonib⁹: vel etiā a dispositione stellaꝝ cui nō subdunk actus hūani: nisi hoc fit demonū suggestiōe: talis ergo vtraq3 sors superstitiosa ē z illicita: z fm canones phibita. ¶ Tertia est sors ꝑmēdabilis cui⁹ euentū expectak a deo fm illud Prouer. xvij. Sortes mittunk in signū sz a dño tēpank. Et tal'si bñ fiat ꝑmēdabilr ē. Pōt tñ male fieri tripl'r. Primo si absq3 vlla nēcitate, hoc ei videt ad dei tētatione pertinere. Scōo siqs etiā in nēcitate sortibus vtak abiq3 reuerētia. Tertio si ad terrena negocia ꝑuertank z ad hui⁹ vite vanitatē Et etiā siq sortib⁹ vtank in electiōib⁹ ecclesiasticis q̄ spūssancti inspiratōe fieri dīr. Un sicut ōr Bēd. sup act⁹ ap'oz. Matthias añ pētecostē ordinat⁹ sorte q̄rit. s. qz nōdū erat plenitudo spūssancti in ecclia effusa: sed pte aūt diaconi postea nō sorte sed electōe discipulorū sunt ordinati. Hec ille. Si ꝓ nēcitas imineat licitū est cū debita reuerētia sortib⁹ diuinū iudiciū implorare. quēadmodū ōr Aug. i epla ad honoratū. Si inter dei ministros sit disceptatio q̄s eorum ꝑsecutiōis tpe maneat/ z q̄ corꝝ fugiāt: ne morte oim deseraf ecclia: si hec disceptatio aliter nō potuerit terminari: q̄ntū mihi videt q maneāt z q fugiāt/ sorte eligēdi sūt. Et in. j. de doctr. chr̄ia. ōr. Si tibi abūdaret aliqd qd opteret dari ei q nō haberet nec duob⁹ dari posſz: si tibi occurrerēt duo q̄z neuter aliū vel indigētia vel erga te aliqua nēcitate superaret: nihil iusti⁹ faceres q̄ vt sorte eligeres cui dandū esset qd dari vtriq3 nō posset. Hec Aug. Ptz itaq3 q̄ licite z ꝑmēdabilr electi⁹ est matthias in ap'm sorte. de q̄ ōr: Cecidit sors sup matthiā zc. Scōz aūt Dio. in lib. ecclia. hier. Sors ista fuit qdā splēdor diuin⁹ z radi⁹ diuinit⁹ sup matthiā emissus. Un ptz q brūs matthias fuit a deo spēal'r electus. Jo. xv. Nō vos me elegistis sed ego elegi vos z posui vos vt eatis z fructū afferatis zc. Elegit itaq3 dñs oēs glificādos z vocauit. Uocauit tñ plures q̄s nō elegit. Un valde terribile ē qd ōr Matth. xx. z. xxij. Multi sunt vocati pauci vo electi. Nā sicut ōr Isi. lib. ij. de sum. bo. Multi recipiūt fidē: sed opē nō ipleūt. Et Titū. Confitent se nosse deū: factis aūt negāt. Jtē mlti sunt q peccāt: pauci vo q̄ pniam agunt, Hiere. viij. Nulⁱ est q pniam agat super pctō suo. Amb. Facilⁱ inueni q̄ seruauit innocentiā: q̄ q verā egit pniaz. Ut ergo nos oñdam⁹ de nūero electoꝝ: faciamus qd hortat Petr⁹. ij. Pe. j. Satagite vt p bona opa certā vram vocatiōez z electiōz faciatis. Et Pau. Col'. iij. Induite vos sic electi dei miscōie viscera benignitatē: humilitatē: modestiā: patiam: supportātes inuicē donātes vobismetipis siqs aduersus aliquē habz q̄relaz sicut z dñs donauit nobis. Hec ibi. q̄si diceret paul⁹: Si tales nō estis: manifeste oñditis vos ad electoꝝ numerū minime ptinere.

Secundū est testimoniū charitatie affectiōis. In ipa em charitate pcipue ꝓsistit sctitas ꝓsone. Jō nīc Paul⁹ Col'. iij. Sup oia charitatē habete qd̄ est vinculū pfectiōis z pax chr̄i exultet in cordib⁹ vestris. Apparuit aūt charitas eius z ad deū z ad proximū in eo q̄le totū fidei catholice pdicatōr ꝓ'oz ꝓuersioni exposuit. Predicauit q̄ppe z in iudea et in macedonia. Poterat vtiq3 dicere cuz Paulo Act. xx. Nō facio aiam meā pcio/ siozē q̄ me dūmodo ꝓsummē cursuz meū et ministeriū verbi qd̄ accepi a dño Jesu testificari euāgeliū gr̄e dei. Hec ibi. Precipue aūt apparuit huiusce mōi charitas in tormētoꝝ z mortis ppessione qua sustinuit p chr̄i fidez euāgelij pdicatōe. j. Cor.

rīū. Charitas oīa suffert: oīa credit: oīa
sperat: oīa sustinet. Jn hmōi aūt passione
Marie apparuit excellēcia charitat⁹ ꝑ ea

¶ Primo ꝓpter oblatiōis volūtate
¶ Scōo ꝓpter afflictiōis acerbitatē.
¶ Tertio ꝓpter affectiōis stabilitatē.

¶ Primo ꝓpter oblatiō/nis volūtatē. Cū em ipe in medio suoꝝ aduersarioꝝ ꝙsisteret trib⁹ diebꝫ eū q̄ren tes minime inuenerūt. Tertia aūt die se manifestās eis dixit: Ego sum. Jmitat⁹ dñm iesū. Esa. liij. Oblat⁹ ē q: ipe volut.

¶ Scōo ꝓpter afflictiō/nis acerbitatē. Hā ipm ꝓmo manib⁹ post tergū ligatis ꝛ fune colloꝫ impōsito ḡuiter afflixer̄t atq; crudeli: ꝛ sic in carcere redu serūt. Tandē instar dñi fuit crucifix⁹: vt q̄ dā dicūt. Et in cruce stans lapidat⁹: ꝛ tan dem fuit securi ꝓcussus ꝛ exceredat⁹. Pō Dīte tribulatiōes iust⁹ꝝ

¶ Tertio ꝓpter affectiō/nis stabilitatē. q: in illis oībus tormētis sp stabilis in fide ꝛ charitate chr̄i ꝓmānsit. Cant. vlc. Fortis est vt mors dilectio. Ex .j. Corith. xiij. Charitas patiēs est: benī gna est.

¶ Tertiū est testimoniū clarificatiue opatiōis. Nam p opatiōes mira/culosas clarificata est ꝛ gl̄iose ma/nifestata est scitas ei⁹. Pō. Scitote q: do min⁹ sctm suū mirificauit. Jn illis aūt mi/raculis tria de eo declarātur.

¶ Primo sua miscōia.
¶ Scōo sua iusticia.
¶ Tertio sua potētia.

¶ Primo quedā illoꝝ mi raculoꝝ attestāt sue mie vt q ducētos ḡn ḡginta potiōe intoxicata excecatos illūina uit singlis man⁹ iponēs: ḡs etiā ad fidē cō uertit Lu. vj. Estote misericordes sicut ꝛ pr̄ vr celestis misericors est.

¶ Scōo q̄dā attestantur sue iusticie. Cū ei q̄dā obstinati ꝙsisterēt ꝛ ꝓbū dei deridērēt: dixit eis: Denūcio vob q in infernū viui descēdetꝫ. staticq; se terra aperuit ꝛ eos viuos deglutiuit. Sap. vj. Vindex est oībus terraꝝ ꝙtra insensatos.

¶ Tertio q̄dā attestātur sue potētie. Cū cū esset in carcere/demo nes apparētes dēt⁹ quidē in eū fremeb bāt: sed in eū accedere nō audebāt neq; poterāt: ꝛ etiā q potio intoxicata de q̄ fue rāt supdicti excecati nihil eū lesit. Marc. vl. Signa aūt eos q̄ crediderit: hec seq̄ntr. Jn nōie meo demo. ejciēt ꝛc. Etsi mortif fer̄ q̄d bib. nō eis nocebit. Et dict⁹ itaq; apparet scitas bti matthie ꝓpter quā scī tatē dign⁹ fuit annūerari iter apl̄os: quēa admodū dicūt ꝓba ꝓs assumpta Ecclī dit sors sup matthiā ꝛc. Hunc igit vt pa tronū apd deū inuocem⁹ vt ei⁹ meritꝫ et p̄cib⁹ cū electꝫ ꝛ btis ānūerari mereamur Amen.

¶ De btō Thoma aq̄nensi Sermo.

Lux mundi

Matt. v. Hoc de btō thō/ma doctore dicere possum⁹ qđ Eccl. l. scribit: vicꝫ Quasi luna plena i dieb⁹ suis lucet ꝛ q̄si sol refulgēs sic ille ef fulsit in tēplo dei. Jō ꝙueniēter de eo cūc ciari p̄nt ꝓba ꝓposita: qm vicꝫ ipe est lux mōi. Jllustrauit em ecc̄lam mltiplr. Jllu strauit inq̄ triplici lumine.

¶ Primo lumine ꝓfuose ꝙdictōis siue ꝙ fectionis.
¶ Scōo lūine fructuose instructiōis.
¶ Tertio lūine miraculose opatōis.

Primo igit btūs Thomas eccl̄iæ et mundū illustrauit lūine ꝓfuose exēplatōis. De hac luce d: Mat. v. Luceat lux vr̄a coꝝ hoīb⁹ vt videāt o pera vr̄a bona ꝛc. Excellentiā aūt ꝓfuose pfectiōis gl̄iosi thome tria maxime decla rant ꝛ ostendunt.

¶ Primū ē acceleratio spēalis scitatis
¶ Secundū est abdicatio tēporalis mūdanitatis.
¶ Tertiū est deuotō cordialis sinceritat⁹

¶ Primū est acceleratio spēalis scitatis. A ꝓmis enim annis deo seruire cepit q̄si tā deo spēaliter dedicat⁹. Quinq̄nnē em deo parētes ei⁹ obtul̄ i monasterio mōt⁹ cassini ordinis scti bñdc cti educādū et instruēdū. Puer āt ipe pue

rilia deuitabat ꝓfortia. dissoluta colloqa iā incipiēs meditari taciturn⁹ atq; vt po terat oīone uuor⁹. Sap. vij. Puer eraz ingeniosus z sortit⁹ sum aīam bonā. Cū aūt esset septēnis vel octēnis in neapolim cā studij missus ē: z ibi p ānos septē sic in studijs ꝓfecit: grāmaticalib⁹: logicalib⁹ z naturali phia vt sup̄ coetaneos suos am⁹ mirabilis haberet. Thren. iij. Bonū erit viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua

¶Scōm est abdicatio tē poralis mūdanitatz. Laudabilioz aūt i eo fuit mūdi ꝓeptus ꝓpter aliq̄ q̄ plerūq; i⁹ pedire solēt hmōi ꝓeptū q̄b⁹ tn nō obstā⁹ tib⁹ gliosus thomas oīno ꝓepsit mūduz Difficilioz q̄pe videt sibi fuisse mōi ꝓtē ptus Cū ꝓpter gn̄is nobilitatē: q: fili⁹ co⁹ mitis aq̄nen⁹. Cū ꝓpter copiosam parē tū facultatē. Cū etiā ꝓpter iuuētutē: quia mundū reliq̄t anno. xuij. vel. xv. Talis aūt difficultas auget meritū. Hiero. ad exu perantiū. Nudū ch̄m nud⁹ seq̄re: duruz: grāde: difficile: sed magna sūt p̄mia. Hec ille. Jtē spēciale z magnā būit difficulta tē resistendo iportunitati parentū volētiū eū impedire z retrahere a statu religiōis: sed neq; terroribꝰ neq; blādimētis q̄bus cūq; revocari potuit a suo sancto ꝓposito. Matt. vij. Fundat⁹ eī erat sup̄ firmā pe trā. Cōsiderauit itaq; illō q̄ dr Joānes j. Joā. ij. Nolite diligere mōm neq; ea q̄ in mōo sunt: q̄m siq̄s diligit mūdū nō est charitas p̄ris in eo. Priorsus itaq; ꝓtem plit triplicē vanitatē q in mōo reperit z a mūdanis q̄rit z desiderat. ¶Prima ē vani tas diuitiaz: quā ꝓepsit p volūtariā pau pertatē/ attendēs illō saluatoris Matt. v. Bti pauperes spū. ꝛc. Et p oppositū Lu. vj Ve vobis diuitib⁹ q̄ hētis hic ꝓsola. vel. ¶Secūda est vanitas delitiaz quā ꝓepsit p tpantie purit atē: vicz p sobrietatē z casti tatē. Amb. j. de offic. Jn tpantia maxime honesti cura decorisq; ꝓsideratio spectat z q̄rit: qđ exponit ipe Tho. q. ij. q. cxlij. di. q̄ honestas z decor maxie attribuūtur tē perātie: nō ꝓpter ꝓncipalitatē boni ꝓpij: sz ꝓpter turpitudinē mali ꝓtrarij a q̄ retra bit⁹ ingntū. s. repmit seu regulat delectra tiones q̄ sūt nobis z brutis cōmunes. Fuit aūt gliosus thomas ꝑgo puriss̄im⁹ firmis simusq; in sacro ꝑginitatis ꝓposito ꝓpter qđ aspect⁹ z mlieꝝ colloqa q̄si venenosos serpētes fugiebat nisi cā nēcitatis aut spū alis vtilitatz. Job. xxj. Pepigi fedus cum oculis meis vt ne cogitare quidē de ꝑgine. Vñ cū ad istantiā mris z fratꝝ suoꝝ volē tiū eū a religiōe retrahere in custodia te nerēt: semel ad eū introducta est puella i⁹ pudica pulcra q̄dez facie/ sed anio vene nosa q̄si serpēs in facie hūana vt deiceret eū a ꝓposito castitatis q̄ multipl̄r infesta bat eu: nūc vipereo aspectu: nūc verbis la scuis: nūc tactib⁹ impudicz: sed anim⁹ vi rilis ꝓia huiuscemodi tētamēta supauit. Vlcisq; q̄m sibi grauis ex ei⁹ p̄sentia im mineret tētatio: anore ardētē accepit cū q̄ sibi timorē incutiēs eā exire coegit: ac de hinc dñm exorauit vt ei ꝓferre dignaret ꝓpetue ꝑginitatz donū. Obdormieti itaq; sibi angeli ꝑginitatz amatores astiterunt dicētes eū exaudit⁹: stringētesq; eū circa renes vt sibi videbat vsq; ad dolorē sensi bilē dicētes: Ex parte dei te cingim⁹ cin gulo castitatis quod nunq; violabit. Fu it ergo beat⁹ Thomas de numero illoꝝ de quib⁹ dixit domin⁹ Matth. xix. Sunt eunuchi qui castrauerūt seipos ꝓpter re gnū celorū. ¶Tertia est vanitas supbia rum quā beat⁹ Thomas sprevit p veraz humilitatē: scies q̄m dicit Jaco. iij. De us superbis resistit: humilib⁹ aūt dat gra tiam. Omnē itaq; inanē gloriā fugiebat: benignus in verbis z dulcis erat: simplex et obediēs in sua cōuersatione. Vnde se mel cum esset in cōuentu Bononiēsi: fra ter quidā qui de alio cōuentu venerat pe tijt a ꝓiore sociū qui secum iret per villaz Prior aut̄ dixit ei vt quēcunq; vellet a⁹ sumeret. Frater igit̄ non cognoscēs Tho mam a casu reperiens dixit ei: Prior di xit mihi vt mecū venias in villā. Humil limus ergo Thomas simpliciter obedi uit in omni humilitate sequēs eū quous cq; aliqui Thomā cognoscētes mirantes q̄ tantus doctor fratrē illum sequerēt: no tificauerūt ipi fratri quis esset qui post eū ambularet. Faciebat beat⁹ Thomas qđ hortatur Sapiens Eccliastici. iij. Quan to magnus es humilia te in omnibus z co

rā deo inuenies grām. Apparuit etiā hūilitas bri thome in eo q̄ oēm mūdi honorē ꝓtempſit ꝓſiderās qm̄ oīs honor mundan⁹ cito trāſit. Ps̄. Dor vt exaltati fuerint ⁊ honorificati deficientes quēadmodū fum⁹ deficiēt. Vñ oblatū ſibi a clemēte papa q̄rto archiepatū neapolitanū cuz additiōe redditꝰ mōaſterij ſcti petri ad arā penit⁹ recuſauit. Jtē ſemel cū ſuis ſtudētib⁹ rediēs de ſcto dionyſio interrogatus a q̄dā ſi vellet ne dñs fieri ciuitaz pariſienſis: rñdit ſe magz velle chryſoſtomū ſup̄ matthēū. Vñ ptz ſua hūilitas ⁊ honoris mūdani ꝓceptus. Prouer. xj. Ubi hūilitas ibi ſapientia.

Tertiū q̄ oſtendit excellētiā ſue ꝓfuoſe ꝓfectōis ē deuotio cordialis ſinceritaz.

Deuotio q̄ppe ſincera creatura rōnalē ad ſuā ꝓfectionē ducit q̄ in ꝓſiſtit q̄ ſūmo bono inhereat per amorē. Jō ps̄ dicebat. Mihi aūt adherere deo bonū ē. Nā ſicut di. Hugo li. ō ꝓpte oraōi. Deuotio eſt pi⁹ ⁊ hūilis affect⁹ in deū Deuotiſſim⁹ q̄ppe fuit thomas. idcirco vt pfectiſſimus. Precipuā aūt gerebat deuotionē circa euchariſtie ſacramētum miſſam q̄tidie niſi legitime ꝓpeditus celebrās ⁊ aliā deuotiſſime audiēs in quavt plurimū ſacerdoti miniſtrabat. Frequēē in miſſa tanta afficiebaē deuotiōe vt tot⁹ ꝓfunderet lachrymis. Nocte poſt breuem ſomnū in oratiōe ꝓſternebaē: lectiōi ⁊ orationi aſſidue vacabat ſacriſcq̄ meditatiōibus q̄tidie in feruore deuotōis ꝓficiebat ps̄. In meditatōe mea exardeſcet ignis Studio lectōi ⁊ diſputatiōi ſp orationem ꝓmittebat lachrymis ꝓfuſus. In dubijs ſp ad oraōnē ꝓfugiebat. Et vt fratri rayn̄do ſocio ſuo reuelauit in ſecreto ſciam ſuā nō tā hūano ſtudio q̄ oratōis ſuffragio accepit. Cū ſibi vacabat lectionē accipiebat de collatiōib⁹ patrū. Interrogat⁹ aūt cur hoc faceret: cū talis lectio nullius aut modice videē ꝓfuditatis dicebat. Ego in hac lectōe deuotionē mētis colligo ex q̄ facili⁹ in ſpeculationē aſſurgo In hoc imitat⁹ ē exēplū beati dñici q̄ ad magnū apicē ſcie illo mō puenerat. Deuotionis aūt ſue excellētia apparet maxime ex tribꝰ ſignis. Primū ſignū ē impetratio Nā ſm Aug. Dignior ſeē oratōis effect⁹ cū feruētior ꝓcedit affect⁹. Sp aūt exaudiebaē thomas in oratōib⁹ ſuis: ⁊ orādo illuſtrabaē ſup occultaz ſacre ſcripture. Secūdū ſignū ē reuelatio q̄ ſibi fiebat in oratione: ſibi em̄ orāti reuelat⁹ ē ſtat⁹ multorum ōfuctor: puta ſororis defūcte poſtulātis ſuffragia: ⁊ duor fratrū carnaliū vn⁹ videlz ludulphi in purgatorio exīntis: ⁊ alterius. f. raimūdi tā exīntis in gl̄a tanz martyr q̄ moꝛs illaꝛa fuit ei ſub tyrānide frederici imperatoris ꝓpē cām eccl̄ie quā defendit. Tertiū ſignū ē elevatio. Tāta q̄ppe deuotiōe feruebaē in ſpū ⁊ ſpūs ei⁹ ſic i celeſtia rapiebaē vt ⁊ corp⁹ eius licz groſſe eſſet corpulētie in aera eleuareē q̄ſi ſpūi obediēs. Ezech. viij. Eleuauit me ſpūs inter celū ⁊ terrā. Pluries em̄ viſus ē oīs eleuat⁹ a terra q̄ſi duob⁹ cubitis: ⁊ aliq̄ q̄ cubitū. Septus etiā in ſuis meditatōib⁹ in extaſi rapiebaē: ⁊ mirabile erat videre hoiem ſenſib⁹ vtētē ſubito ſic rapi ⁊ mēte ſic eleuari vt q̄ſi eſſet ab hoibus ſeparat⁹ ⁊ hoc ei ſemel ꝓtigit cū in mēſa regis iuxta eū ſederet. Semel etiā i ſcto ſeuerino caſtro ſororis ſue āno illo q̄ e vita deceſſit p triduū māſit rapt⁹: in q̄ raptu mlta ſibi reuelata ſūt. Ptz itaq̄ deuotōis ei⁹ pcellētia q̄ qua ſp in dies in ſpūs feruore creſcebat: q̄ ſic ōt dñs Lu. xj. Pr celeſtz dabit ſpūm bonū petētib⁹ ſe. Recte g̃ dici pt lux mūdi q̄ illuminauit. tē. Prouer. iiij. Juſtoꝝ ſemita q̄ſi lux ſplendens ꝓcedit.

Sēdo btūs thomas illuſtrauit eccl̄eſiā lumine fructuoſe inſtructiōis Sap. vj. Diligite lumē ſapie. Profecto de btō thoma dicere poſſum⁹ q̄d ioāne baptiſta ōt dñs Jo. v. Ille erat lucerna ardēs ⁊ lucēs. Inſtruxit aūt ⁊ docuit beatus thomas tripliciter.

Primo illuminatiua lectōe.
Scōdo affectiua p̄dicatione.
Tertio declaratiua deſcriptiōe.

Primo illūinatiua lectione.

Legēdo em̄ ⁊ diſputādo ceteris videbaē mirabilis ꝓpē ſin iaz pfūditatēz ad eū recurrebant p dubioz explanatiōe. Prouer. xvij. In facie prudētis lucet ſapia.

Scōdo affectiua p̄dicatiōe

Sermo q̄ppe eius ad populū nō curioſ⁹

ſz p̄ q̄litate audiētiū plan⁹ erat. Ardebāt ei⁹ ꝓba z in audiētiū cordib⁹ cōpunctiōez ingerebāt z diuinū amorē accendebāt. Jō de eo exponi pōt illud iosue. x. Stetit sol in medio celi. i. in medio eccl'ie militantis sol ingē nō solū illuminās ſz z calefaciēs. j. Reg. xj. Erit vob salus cū sol incaluerit.

Tertō declaratiua descri

ptiōe: cē plurimos ei libros descripsit q̄b⁹ pmaxime illustrat eccl'ia. Sap̄. vij. Jnex tinguibile est lumē illius. Prouerb. xxxj. Nō extinguet in nocte lucerna ei⁹. Recte ergo dicit lux mundi.

Tertio illūinauit mūdū lumine mi/raculose opatiōis. ps̄. Illuxerūt co ruscatiōes tue orbiterre. Fuerūt āt opatiōes miraculose pfectionē sue sctita/tis declarātes p̄cipue in triplici differētia

¶ Prima: est mirabiliū apparitionū.

¶ Scōa: est plurium suscitationū.

¶ Tertia: ē multipliciū subuētionū.

¶ Prima est mirabiliū ap/

paritionū. Anno em̄ sui trāsit⁹ cū in lecto iaceret infirmus semel duob⁹ alijs viden tibus apparuit stella magna atq̄ clarissi/ma q̄ p̄ fenestrā introiuit z sup lectū infir/mi circa caput eius stetit p̄ aliquā morās tpis: atq̄ post paululū discessit. Jtē horā trāsitus sui monach⁹ cisterciensis in mo/nasterio fosse nouę (in q̄ gl'iosus thomas decessit) in eccl'ia obdormiēs orando vi/dit stellā splendidissimā sup̄ monasteriuz cadere: duasq̄ stellas alias de celo descē dētes eiusdē fulgoris cū p̄ma p⁹ paululū primā stellā ad celestia subleuare. Post/quā visionē monachus a sopore solut⁹ au diuit pulsare signū obit⁹ scti doctoz. Jtē trib⁹ dieb⁹ añ eius obitū apparuit stella ad modū comete q̄ etiā aliq̄n⁹ de die vide bat q̄ bt̄o thoma deficiēte defecit. Jtē re uelatus fuit eius decessus fratri paulo de ac̄la in cōuentu neapolitano. Jtez fratri alberto epō apud colonīā in mēsa discūbē ti. Jtē cū post eius sepulturā pluries fa/cta sit sui corporis trāslatio sp̄ ex eius se/pulcro tāta odoris suauitas emanabat vt videret aromatū aportheca. ac etiā elapso iam septēnio tā corpus eius q̄ vestimēta integra visa sūt nisi q̄ modicū deerat in sūmitate pollicis. Erat q̄ppe illa odoris fragrantia p̄figuratio suauissimi odoris q̄ in corporib⁹ gl'ificatis erit. Vñ cātat eccl'ia Sancti tui dñe florebūt sicut lilium z sicut odor balsami erunt ante te.

Secūda est differētia plu

riū suscitationū. Cū em̄ q̄dā dña partum mortuū eiecisset mr̄ puerpere deuote ora uit beatū thomā z apparuit puer redi/uus. Jtē in p̄uincia lombardie supioris: meritis eius suscitata est mulier q̄dā de/fūcta. Ps̄. Mirabil' de⁹ in sctis suis.

Tertia est differētia mul/

tipliciū subuētionū: q̄z vicz multis subue/nit multos cecos illuminādo plurimosq̄ a diuersis piculis morbis z doloribus libe/rādo. Ps̄. Scitote q̄ dñs sctm̄ suū miri/ficauit. Ex dictis itaq̄ ptz qm̄ bt̄us tho/mas recte dici pōt lux mūdi q̄z multiplicit mūdū illūinauit. Ad hāc igit lucē oculos mētis erigam⁹ vt radijs ei⁹ illustrari lu/mine gr̄e z tādē lumine gl'ie mereamur. Amen.

¶ Ser. De bt̄o Gregorio papa.

Qui fecerit

Q z docuerit hic magn⁹ voca bit in regno celoz. Matth̄ v. Recte magn⁹ dr̄ i regno celoz q̄ fecerit z docuerit: q̄z talis mgr̄m pfectōis insequ tur: de q̄ dr̄ Act. j. q̄ cepit facere z docere Sic aūt di. ipe saluator Lu. vj. Perfect⁹ omis erit si sit sic mgr̄ ei⁹. Talis aūt fuit bt̄us Gre. Jō recte ō ipo dicim⁹. Qui fe cerit z docuerit h̄ ꝛc. Jn quib⁹ ꝓb tāgunt tres eius preeminentie.

¶ Prima: est preeminētia virtuose pfectō nis. cū dr̄. Qui fecerit.

¶ Scōa: est preeminētia luminose instru ctiōis. cū dicit. z docuerit.

¶ Tertia: est preeminētia gl'iose retribu/tionis. cū dr̄: hic magn⁹ ꝛc.

Prima est p̄eminētia virtuose pfec tōis. Fuit em̄ vir sctissimus atq̄ p̄ fectissimus. Eccl. xliij. Jnuētus est perfect⁹. Hāc aūt pfectionē glorioſi gre/gorij fecerūt p̄cipue tres ei⁹ virtuose con ditiones.

¶ Prima: ē p̄prie reputatōis hūilitas.

¶ Scōa: ē m̄ltifarie mirabilis benignitas

Ber. De scto Gregorio

Tertia: ē eximie deuotiōis sublimitas.

Prima igitur est ꝓpe reputatōis būilitas. Et hec est fūdamētum ꝓfectiōis spūalis. Jō ōr Aug⁹. de ꝓbis dñi. Magnā fabricā vis ꝟstruere celsitudinis: ꝓus de fundamēto cogita būilitatē. Jdē. Hū mēs hūana būilitati innitit: ꝓfecto ipa in amore celestiū inflāmat. Apparuit autē magna gregorij būilitas ꝑcipue triplicit. Primo in pontificali sublimatiōe. Cūius em electio fuit inuita ex parte sui: z iō fugit z se abscōdit. Ex parte tm populi fuit volūtaria: qz oēs vnanimiter eū elegerūt. Ex parte aūt dei fuit miraculosa qz cū latitare vellet indicio colūne manifestat⁹ est Heb. v. Nec quisq; sumat sibi honorē sz q̄ vocat⁹ dei. Heu heu non sic faciūt moderni. Ber. in epla ad henricū senoñ. archiepm. Currit in clerū passim ab omni etate z ordine a doctis pariter et indoctis ad ecclasticas curas. Tāq; sine curis tā q̄sq; victur⁹ sit cū ad curas puenerit. Jbidē. O infinita ꝙ ambitio z insatiabilis auaricia. Jbidē. Ded itantibus honores blādiūtur: sz onera pensantibꝰ tedio sūt atq; formidini. Nō aūt capiūt ordinē istud. Vbi enī nō tāta alacritate curreret ad honores si etiā sentiret et onera. Hec ille. Hūc ꝓfecto nō charitas sz ambitio regnat. Ambitio aūt: (vt dicit petrus blesensis) est q̄dā simia charitatis. Charitas patiēs ē ꝓ eternis: ambitio patiē oia ꝓ caducis. Charitas benigna ē pauperibꝰ: ambitio diuitibꝰ. Charitas oia suffert ꝓ veritate: ambitio ꝓ vanitate: oia credit oia speratsz lōge dissimili modo. Hec ad gloriā hui⁹ sz illa ad glaz sine fine. Secūdo apparuit būilitas gregorij in reuerētiali exhibitiōe. Cū enī q̄daz heremita vellet sibi reuerētiā exhibere: ipe ꝓus se i terrā ꝓstrauit. Ro. xij. Honore inuicē ꝓuenientes. Et Lu. xxij. Qui maior est vīm fiat sicut minor. Tertio in litterali descriptiōe. Vñ mauricio iperatori q̄ eū ꝓsecbat sic scripsit. Qz ei petōr sum: credo q̄ oporētē deū tāto vobis amplius placatis: q̄nto sibi male seruiētē affligit. Item ꝑm⁹ in litteris suis se seruū ſuoꝝ dei appellauit. Suā etiā doctrinā vilē reputabat. Vñ ōr in epla ad innocentiū africe ꝓfectū. Si delicioso cupitis pabulo saginari btī augustini opuscla legite: z ad ꝙtionē illi⁹ similagīnis nr̄m furfurē nō q̄ratis. Patz itaq; q̄ būillim⁹ fuit gregorius.

Vñ z ipe ōr. Qui ceteras ꝟtutes sine būilitate congregat q̄si q̄ puluerē i vētū portat

Secūda virtuosa cōditio est multifarie misatōis benignitas. Tobie. iij. Quomō potueris esto misericors Btūs gregori⁹ cuius m̄tis diuitijs abūdauerit oia tm pauperib⁹ erogauit. Prouer. xij. Est q̄si diues cū nihil habeat: et est q̄si paup cū in multis diuitijs sit. Vnde btūs gregori⁹ sex monasteria in sicilia cōstruxit z septimū intra menia vrbis i hoore btī andree in ꝓpo domate fundauit. Jtē indigētiū noia scripta habuit: eis necessaria ministrabat: q̄tidie etiā duodecim pauperes secū in mensa hēbat. Job. xxix. Pr̄ egē paupē. Jtē trib⁹ milib⁹ ancill⁹ dei ꝙtidianis suspendijs. lxxx. auri pōdera ānuatim offerebat. Jō cuidā heremite a deo petēti q̄lē glaz in celis br̄et q̄ oia ꝓ deū relinq̄rat: reuelatū est q̄ eqlē glaz br̄et cū btō gregorio q̄ diuitias nō amādo sed pauperib⁹ erogando possidebat. Luc. xvij. Da pauperib⁹ z habebis thesaurū in celo.

Tertia virtuosa cōditio ē eximie deuotiōis sublimitas. Erat em̄ deuotissim⁹ z iugit ꝟ cōtemplatiōi vacans atq; circa dīna vigilātissim⁹. Ecci. xxiij. Qui mane vigilauerit ad me inueniēt me. Vñ meruit chm̄ in peregrini spē z visibili carne videre. Meruit etiā videre spm̄sc̄m in spē colūbe sup caput suū manētē. Meruit videre btām ꝟginē int̄ choros āgelor⁹ iubilātiū: z cātātiū. Regina celi letare. cū. et sibi ꝓpitiā in pestis ꝓpulsatōe q̄n aūra ginē ꝟginis turbulētia aeris fugit. Meruit videre āgelos ozones suas deo offerētes: sic audiuit ab angelo q̄ē in forma pegrini suscepit z pauris dicēt. Ego angelus dei sum z dns misit me ad te vt tu pregāz ozōes tuas deo offerā. Jtē ex deuotiōe sua ozando sic dei misericordiā inclinauit q̄ traianū ab eterna pena reuocauit. Gen. xxxij. Si ozra deū fortis fuisti. zē. Jtē cū ꝑ peste ozaret irā dī placauit: z vidit angelū gladiū cruentatū tergentes et reponētem. Patz itaq; ex his efficacia

sie deuotiõis. Lu.xj. Petite ꝛ dabit vo/bis: qrite(.s.p sanctã affectionẽ) ꝛ inuenie/tis: pulsate(.s. pseuerãdo in oõne) ꝛ apiet vob. Ex hac aũt deuotiõe adq̃siuit brũs grego. pfectionẽ copiosaz: qz sic dr Lu.xj Pr celestz dabit spũm bonũ petẽtib⁹ se.

Scda ẽ peminẽtia lũinose istructõis Ecci. l. Quasi sol refulgẽs: sic ille effulsit in tẽplo dei. Docuit aũt gl'iosus gregor⁹ triplici doctrina.

¶ Prima: ẽ doctrina realis exẽplatõis.
¶ Scda: est ꝟbal' pdicatõis.
¶ Tertia: est ĩfalis descriptiõis.

Prima ẽ doctrina realis

exẽplatõis qz instar dñi cepit facere ꝛ docere vt dr Act. j. Erat pfecto semp ꝟtuosis op'ib⁹ occupat⁹ aut legẽdo aut scribendo aut dictãdo: aut orãdo: aut docendo. Jõ exẽplũ pbuit pfecte sctitatis i bonis op'ib⁹. Fuit ꝛ exẽplar vere patie. Languores em ꝟtinuos sp hẽbat q̃s tñ patiẽtissime tolerabat: nec p eis assuetos ꝛ vtiles labores o;ittebat. Cũ em orasset p traiano: angel⁹ dixit ei Qz p damnato rogasti: duoz tibi dat optio. Aut i purgatorio duob⁹ diebꝫ cruciaberis: aut omni tpe vite tue doloꝛib⁹ ꝛ infirmitatib⁹ affligeris: q̃ pelegit toto vite hui⁹ tpe infirmitatib⁹ vexari: q̃s patientissime portabat. Ja. j. Patiẽtia op⁹ pfectũ habet. Beat⁹ itaq̃ gregor⁹ efficacissime docuit; p exẽplum operis. Bern. Sermo viuus ꝛ efficax exemplũ ẽ op'is: facile faciẽs suasibile quod dicit dũ monstrat factibile qõ suadet.

Secũda est doctrina verbalis pdicatõis:

p quã istruxit pplm verbis ignitz ꝛ diuinũ amorẽ redolẽtib⁹. Jo. v. Ille erat lucerna ardẽs ꝛ lucẽs.

Tertia est doctrina litteralis descriptionis.

Totũ em officiũ ecce ordinauit. Quadraginta homelias sup euãgelia scripsit. Dialogũ exemploꝛ: libꝛos moraliũ sup Iob. expõẽ sup ezechie l em: ꝛ pastorale p regimine dñici gregis ꝟscripsit. Dañ. xij Qui ad iusticiam eruditi multos: erunt quasi stelle in perpetuas eternitates. Et profecto sanctitatis sue excellentia apparere põt ex cõditione scripturaꝝ suaruz: vt patet diligenter inꝟtuenti.

Tertia est pẽminẽtia gl'iose retributionis qz ipse est magn⁹ in regno celoꝛ. Jo. xij. Si quis mihi ministrauerit: honorificabit eũ pr me⁹: ĝ ꝛ q̃ amplio dño ministrauerit: ampli⁹ eũ honorificat pater celestis. Nõ dubiũ igitur quin beatus gregor⁹ q̃ tã deuote tã sancte tã diligẽt dño ministrauit magn⁹ sit i regno celoꝛ. Hec aũt possumus declarare triplici testimonio.

¶ Primũ: ẽ testimoniũ ãgelice obsecutõis
¶ Scõm: ẽ heremitice reuelatõis
¶ Tertiũ: ẽ mirifice apparitõis.

Primũ ẽ testimoniũ angelice obsecutionis.

Cũ em in die pasche apud sctãm mariã maiorem missam celebraret ꝛ pax dñi: pnũciaret: angelus alta voce respõdit. Et cũ spũ tuo. O vere hũc angelicũ viꝝ quẽ angeli comitabãt ꝛ sibi obsequebãt. Vñ papa singulis annis illa die celebrat in illa eccl'ia. Et cũ dic. Pax dñi: sibi minime rñdet in hui⁹ miracli testimoniũ. Ber. Suos sic̃ dẽ diligũt cõcives quãpne ptãtes ꝛ p his q̃ hereditatẽ capiunt salutis solicite cõgaudẽt ꝟfortant: instruũt: ptegũt; puidentq̃ in omib⁹. Hec ille. Assistebãt igit angeli sctissimo gregorio tãq̃ ei q̃ futur⁹ erat cõciuis eoꝝ magnus in regno celoꝛ.

Scõm est testimoniũ heremitice reuelatõis:

qz sicut supꝰ dictuz est reuelatũ fuit heremite q̃' vir erat magne sctitat; ꝛ oia pro deo reliquerat qz eccl'ias esset in gloria.

Tertiũ ẽ testimoniũ mirifice apparitõis:

cuiusmodi fuit apparitio colũbe sup caput ei⁹ quã frequẽtissime p sperit petr⁹ diacon⁹ eius familiarissimus Sunt ꝛ multe alie apparitões q̃ꝝ sazꝫ alicꝫ posuim⁹. Hic ẽ igit sctissim⁹ papa gregor⁹ q̃ mirãda virtutum opa fecit ac multiplicit docuit ꝛ nũc magn⁹ ẽ i regno celoꝛ. Juxta ꝟba passũpta. Doctrinã ĝ ei⁹ studeam⁹ seq̃ moꝛes scõs atq̃ vitã imitari: quatin⁹ sue intercessiõis suffragio in ꝟsenti gr̃am ꝛ in futuro regni celorũ gl'iã cõsequamur. Amen.

Ber. de scto Ambrosio

De beato Ambrosio Sermo.

Vos estis sal terre Matt. v. Per terrā hic intelligēdi sunt hoies terreni: de quib⁹ dr Phil. iij. Qui terrena sapiūt. q̄ bus etiā dr Hiere. xxij. Terra terra terra audi sermonē dñi. Dixit aūt dns discipul⁹ suis t gñaliter oib⁹ ecclīasticis viris: Vos estis sal terre, i. terreno⁹ hoim. Sicut em̄ apposito sale cib⁹ sapore accipit t sine sale insipid⁹ est: sic t positor dnso bono exēplo viro⁹ ecclīasticor⁹ ceteri q̄ terreni sunt sa porē accipiūt diuino⁹ et celestiū. Si aūt mala fuerit ecclīasticor⁹ vita: ceteri nihil de virtutib⁹ sapiūt. Chrys. Si sacerdotiū in tegrū fuerit: tota ecclīa floret Si aūt corruptū fuerit, tota fides marcida est. Sic em̄ cū videris arborē pallētib⁹ foliis, intelligis q̄ vicin̄ habz in radice: Sic cū videris ppm̄ indisciplinatū: sine dubio cognosce q̄ sacerdotiū ei⁹ nō est sanū. Hec ille. Btūs itaq̄ ambrosi⁹ q̄ fuit vir scrīssime vite t exēplar splēdidissimū tot⁹ virtutis recte dr sal terre. In ꝟsideratōe nāq̄ vite sue accipe pñt terreni viri sapidā affectōz celestiū t diuino⁹. Ut aūt eudēti⁹ videamus q̄recte dr sal vite: ꝟsideremus salis tres ꝓprietates sibi poptime ꝓpetētes.

Primo ei sal est sapo⁹ ꝟditiuū

Scōo est humo⁹ mortificatiuū

Tertio est feto⁹ pseruatiuū.

Primo igit̄ sal est sapo⁹ ꝟditiuum Efficit em̄ sapores gustui ꝟuenientes. Job. vj. Numq̄d poterit cōedi insulsum q̄ nō e sale ꝟditū: Btūs igit̄ ambrosius recte dr sal terre: qm̄ p exemplū sanctitatis sue virtutū opa fecit terrenis viris esse sapida. Dedit aūt pcipue exemplū triplicis virtutis. Primū est exemplū corporalis castitatis. Per hāc in seipo erat cōuenientissime regulat⁹ Scōm est exemplū fraternalis pietatis: Per hāc in ordine ad primū erat optime ordinat⁹. Tertiū est exemplū supnalis charitatis. p hanc ad deū tot⁹ erat elevat⁹. Jō ptz q̄ p has tres virtutes ꝟuenienter intelligi pñt oēs alie. et ad hās aliquā reduci

Primū ē exemplū corporalis castitatis. Refert em̄ Hiero. eum dixisse: Virginitatē nō solū efferim⁹ sed seruam⁹. Un̄ ꝓpter amorē castitatis multe erat abstinētie: q̄tidie ei nisi sabbato t die dñico t festis pcipuis ieiunabat. Cōsiderabat em̄ q̄d dicit Paul⁹ Ro. viij. Debitores sum⁹ nō carni vt sm̄ carnē viuam⁹ Si em̄ sm̄ carnē vixerit⁹ moriemi: si aūt spū facta carnis mortificaueritis viuetis. Hec ille.

Scōm est exēplū fraternalis pietatis. j. Tim. iiij. Pietas ad oīa vtilis est. Apparuit aūt ei⁹ pietas mltipl⁹

Primo in viscerosa ꝟpassione. Cū ei aliq̄s lapsus suū sibi ꝟfitebat/ sic amaritudie flebat vt t illū sil⁹ flere ꝟpelleret. Ro. xij. Flere cū flētib⁹ .i. cū his q̄ materiā hūt fleti. Scōo in amorosa affectiōe. Un̄ cuz alicui⁹ sacri sacerdotis vxor epi sibi obit⁹ nūciaret/ sic amarissime flebat vt vix ꝟsolari valeret. Cū aūt interrogaret cur sic fleret viros sctos q̄ ad gl̄iam ꝓficiscebant: aiebat: Ne putetis me flere eo q̄ recesserūt: ꝛq̄ me ꝓcesserūt: ꝛq̄ difficile inueniā q̄ tali dignus tali officio inueniat. Ber. Sicut rebus raritas preciū facit: nil in ecclīa pcio⁹ si⁹: nil optabili⁹ bono vtilicq̄ pastore: nēpe rara est auis ista. Tertio in gratiosa distributiōe. Qia nāq̄ q̄ hīe poterat/ pauperibus t ecclesiis (nil sibi retinēs) tribuebat. Hiero. xij. q. ij. c. Glia. Glia epi est paupe rū opib⁹ ꝓuidere. Ignominia sacerdotis ꝓpr̄ijs studere diuitijs. Idē damaso pape xvj. q. j. c. Quonia. Quicq̄d habēt clerici pauper⁹ est ꝛc. Et sequit. Qui aūt bonis parentū t opibus sustentari pñt si q̄ pauperū est accipiūt: sacrilegiū ꝓfecto incurrē et p abusionē taliū iudiciū sibi mādūcant et bibūt. Hec ibi. Sed heu heu q̄pauci hō attendūt: q̄pauci ponderāt hec hieronymi ꝟba: paucissimiq̄ gl̄iosum imitari volūt ambrosiū. Hūc q̄pe implerū videm⁹ q̄ dr Hiere. viij. A minore vsq̄ ad maiorē oēs auaricie studēt: t a ꝓpheta vsq̄ ad sacerdotē cūcti faciūt dolū. Cū tū dist. xxviij. c. Eps. ex canone apl⁹ dicat Eps aut sacerdos aut diacon⁹ neq̄q̄ seculares curas assumāt/ sin aliꝫ deijciāt. Un̄ i vere le. voluit dns leuitas ñ hīe trēas possessiōes cū ceteris tribub⁹ vt liberi⁹ diuis cultib⁹ iū

derēt. Vñ nūeri. xviij. ōr dñs ad aaron. In terra eoꝝ nihil possidebitis nec habebitis partē inter eos: ego pars ꝛ hereditas tua ī medio filioꝝ israel. ꝛc. Et Deut. xviij. Nō habebunt sacerdotes ꝛ leuite ꝛ oēs q̄ de eadē tribu sūt partē ꝛ hereditatē cū reliq̄ israel q̄ sacrificia dñi ꝛ oblationes eiꝰ comedēt: nihil aliud accipiāt ō possessiōe fratrū suoꝝ. Dñs em̄ ipe est hereditas eoꝝ ꝛc. Si itaq̄ voluit dñs sacerdotes veteris legis sic abstractos eē a terrenis ꝛ secularibꝰ. q̄nto magis sacerdotes euāgelicos tāto vtiq̄ magis q̄nto altius ꝛ diuinⁱ eoꝝ est officiū q̄ tāto excellit sacerdotiū veteris legis q̄nto veritas excedit vmbrā ꝛ figurā ꝛ coꝝ chr̄i vez̄ sacrificia legalia. Magna igit̄ abusio sacerdotū auaroꝝ ꝛ magna eis iminet confusio. Hiero. ctō. q. ij. c. Socrates. Socrates ille thebanꝰ hō quōdā ditissimus cum ad pbandū athenas ggeret: magnū aurī pōdus abiecit: neq̄ putauit se posse ꝛ virtutes ꝛ diuitias sīl possidere. Nos suffarcinati auro chr̄m pauperē seq̄mur ꝛ sub p̄textu elemosyne p̄stinis opibus incubantes quō possumꝰ aliena (glo. i. res eccl̄ie) fideī distribuere q̄ nr̄a timide reseruamꝰ Plenus vēter facile de ieiunijs disputat. Non hierosolymis fuisse q̄ hierosolymis bñ vixisse laudandū est. Hec ille. q. d. Nō in gradu sacerdotali fuisse: q̄ in eo bñ vixisse laudandum est.

Tertiū ē exēplū supnalis

charitatis. Erat em̄ in dei amore firmissimꝰ. Vñ sicut hr̄. xxiij. q. viij. c. Cōuenior. Cū imperator peteret basilicā dixit ambrosiꝰ. Prius ē vt aiam mihi cū fidē auferat Itē legit̄ in epla sua de basilica nō tradēda. Q̄ ꝓposit̄ valētiniani sibi mandauit. Tu ꝓtemnis valētinianū. Caput tibi tollo. Cui ambrosiꝰ. Deꝰ ꝓmittat tibi vt facias quod minaris atq̄ vtinā deꝰ auertat eos ab ecclesia. In me aūt oīa tela sua cōuertāt ꝛ meo sanguine sitim suā expleant. Ro. viij. Quis nos separabit a charitate

Secūdo sal ē humoꝝ mor- (dei ꝛc. dicatiuū ꝛ pungitiuū. Sic ꝛ beatꝰ ambrosiꝰ mordicatiuus erat ꝛ pūgitiuus ꝓtra malos. Ad titū. ij. Exhortare ꝛ arguē cū omni imperio. Et ibidem. j. c. Sunt multi inobedientes / vaniloqui ꝛ seductores q̄s oportz redarguī. Hec ibi. Hoc itaq̄ faciebat ambrosiꝰ oñdens se sīc̄ sal terre pūgitiuū ꝛ mordicatiuū. Et h̄ maxime faciebat triplicit̄.

Primo: increpando.
Scōo: cōminando.
Tertio: puniendo.

Primo increpando mali

ciosos. Vñ imperatori volenti auferre quādā basilicā dixit. Nolo te grauare imperator vt putes te in ea q̄ diuina sūt aliquod ius h̄re imperiale: ad imperatorē palatia ptinent: ad sacerdotē ecclesie. Jt̄ legitur in hystoria tripertita qualiter dure increpauit theodosiū imperatorē q̄ in ciuitate thessalonica cladē magnaz ꝓpetrauerat. Cū em̄ mediolanū venisset: ecclīam intrare vellet occurrit ambrosiꝰ phibēs adituz ꝛ dī. Cur imperator post cām tanti furoris molē tue p̄sūptiōis nō agnoscis? Ne scis miser imperator ꝓpetrate a te necis q̄nta sit magnitudo? Sz forte recognitionē peccati phibet ptās impij. Decet tū vt vincat rō ptārē: q̄b⁹ oculis aspicies dñi tē plū: q̄b⁹ calcabis pedib⁹ sctm̄ illiꝰ pauimentū? Recede g̃ recede ne scōo pctō ptio rē nec̄iā augere ꝓtendas. Jusserat siquidē iperator in ciuitate thessalonica oēs interimi nocētes ab innocētib⁹ nō secernēs: ex eo q̄ orta seditiōe q̄dā iudices fuissent ibi lapidati. Vñ ibi septē milia hoīm occisi sūt nullo p̄cedēte iudicio. Jtē cū semel imperator ille iā reconciliatus: intra cācellos staret preceptionē sacramētoꝝ expectans ait ambrosiꝰ. O imperator interioza loca sūt tātū sacerdotib⁹ collata. egredere igit̄ ꝛ hāc expectationē cū ceteris cōmunē habe: purpura nāq̄ imperatores facit: nō sacerdotes. Cui imperator ꝓtin⁹ obediuit Cū g̃ constantinopolim reuersus extra cācellos staret: mandauit ei eps vt intraret: ꝛ ille ait: vix discere potui que differētia sit imperatoris ꝛ sacerdotis. vix em̄ inueni veritatis magistrū: ambrosiū nāq̄ solū nouit vocare pontificē. Ptz itaq̄ q̄m ambrosiꝰ vicia etiā maioꝝ nō palpabat sz constantissime voce libera increpabat. ij. Tim̄. iij. Argue obsecra increpa.

Secūdo cōminando. Vñ

cū semel in quādā ciuitatē p eō ordinan/ do iussset t ei⁹ electiōi iustina ītperatrix t alij heretici ptradicerēt volētes vt de se cta sua alios ordinarēt vna ō arrianoꝝ vir ginū⁹ impudentior ceteris tribunal ꝓscē dit t btm ambrosiū p vestimētū appben/ dit: volēs ipm ad partē mulierū trahere vt ab eis cesus de ecclīa cū iniuria pellere tur. Cui ambrosi⁹. Etsi ego rāto sacerdo tio indign⁹ sū: te tn nō ꝙuenit i q̄lēcūq; sa cerdotē man⁹ injcere. vñ timere debuisti iudiciū dei tibi ne aliud ꝓtingat: qō dictū exit⁹ cōfirmauit: nā die alia mortua ē. qō factū oēs valde perterruit. Jtē q̄dā vice ambrosi⁹ ad palatiū macedonij magistri officioꝝ vt p q̄dā intercederet veniēsq; fores clausas inuenisset nec intrādi copiā bre potuisset: ait. Ecce q̄dē venies ad ec/ clesiā t nō clausis sz aptis ianuis ingredi nō valebis. Elapso aliq; tpe metuēs inimi cos macedoni⁹ ad ecclesiā fugit t patēti/ bꝰ ianuis aditū regire nō potuit.

Tertio puniendo. Vñ cū

q̄dā flagitiū q̄dā ppetrassz t cora eo ad ductus fuisset: dic ambrosi⁹. Oportz illū tradi sathane in iteritū carnis ne talis au inceps audeat ppetrare: quē in eodē mo/ mēto spūs imūdus discerpere cepit. Jtez iperatorē theodosiū p scelere supdicto ex cōmunicauit d. Suscipe vinculū q te dns nūc ligauit: sicq; p octo mēsiū tpa ligatus remānsit lamētatoribꝰ assiduis in palatio re sidēs q̄squ ad ambrosiū venīēs hūilit sup plicauit vt ei⁹ vincula resolueret. Sic ita q; ptz ḡnte auctoritatz t seueritatis erat ambrosi⁹ arguēdo pctores. Vñ sup illud j. ad Cor. v. Nescitis q: modicū fermen tū tota massaz corrūpit. Dicit ipe ambro sius. Petīn vm⁹ qō cognitū nō arguitur mōros ꝛtaminat: imo oēs q nouūt nō de/ uitāt aut cū pñt arguere dissimulāt: nō ei sibi videt peccare q a nllo corripit vt vitaꝰ

Tertio sal ē feroꝝ ꝓpuatiuū. Preser uat em carnes a putrefactōe t fero re. Sic t btūs ambrosi⁹ pseruauit pōlum a corruptiōe hereticoꝝ t feroꝝ pctōꝝ. Jō recte dicit sal terre. Hoc autez fecit pcipue tripliciter.

Primo pces effundendo.

Secūdo errores cōuincendo,

Tertio fideles stabiliendo.

Primo preces effūdēdo

Erat em deuotissim⁹ in ḡre oatiōi vacās p ecca. Vñ ō eo legit li. xj. ecclastice hist. Ambrosi⁹ aduers⁹ regz furorē nō se manus defensabat aut telo sz ieiunijs t ꝓsternatis vigilijs sub altari posit⁹ p obsecratōes de fensorē sui atq; ecclie deū pcabat. ij. Paral. xx. Cū ignorem⁹ q̄d agere debeam⁹ h solū habem⁹ residui vt oculos nros di/ rigam⁹ ad te. Et Tobie. iij. dr. Hoc aūt p certo hz ois q colit te et orat te q; vita ei⁹ si fuerit in tribulatōe liberabit.

Secūdo errores cōuincē

do. Multū em ipugnauit arrianoꝝ phi diā. Ad titū. j. Potes exhortari in doctri na sana t eos q ptradicūt arguere. Vñ q dā hereticꝰ acerrim⁹ disputator t durus icōuertibilꝰ ad fidē cū audiret ambrosiū p dicātē vidit ad aures ei⁹ āgelū q̄si sibi dic cētē ꝙba q̄ pplo pdicabat: quo viso t auc to fidē quā pseqbat cepit defendere. Vñ t de bto ambrosio ōr Aug⁹. i lib. de nup. t cōcu. Btūs ambrosi⁹ in cui⁹ pcipue libꝝ bris romana lucet fides scriptoꝝ inter la tinos flos q̄dā emicuit: t subdit. Cui⁹ fi dē t purissimū in scripturz sensū ne inimi cus q̄dē ausus est reprehendere.

Tertio fideles instruēdo

t stabiliēdo. Apoc. iij. Esto vigilās t con firma cetera q̄ moritura erāt. Erat aūt ei⁹ istructio efficacissima marie pp ea. Pri mo ꝙt sue electiōis scritatē: electio enim ei⁹ in epm sctissima fuit. Cū em eēt ptem tio inf arrianos t eos ō eligēdo epo am brosi⁹ cā sedāde seditōis prexit: t statim vox infātis a deo inspirati insonuit dices ambrosiū epm: cui⁹ voci oēs vnanimiter ꝓsenserūt: qō licz refutaret ambrosi⁹ fu gere vellet nō tn potuit. Hebreo. v. Nec q̄squ assumat sibi honorē sz q vocat⁹ a deo tāq; aaron. Scdo ꝙt ipi⁹ auctoritatē Vñ ōr Hiero. de. xij. doctoribꝰ. q omēs ambrosij sentētie eccle oim firmū stū columne. Vñ refert Aug⁹. ad ianua/ riū. q cū mr ei⁹ mirata fuissz cur mediola ni sabbato nō ieiunarek. Et ō h augustin⁹ ambrosiū interrogasset: ait ambrosi⁹. Cū

romam venio ieiuno sabbato: sic z tu ad quã forte ecclam veneris ei⁹ mozẽ seruasi cuiq̃ nõtã ee scãdalũ. Et subdit. Aug. Ego õ hac sñia etiã arcẽ etiã cogitãs ita sp ea habui acsi eã celesti oraculo accepisse Hec Aug⁹. ¶ Tertio ꝑ miracloꝝ claritatẽ. Matth. vi. Dño cooperante z sermonẽ ꝓfirmãte sequẽtib⁹ signis. Fecit aũt miracula multiplicit. ¶ Primo in demonũ ꝓfugatiõe. Vñ quida aurufex demones aduocabat z eos ad nocendũ ambrosio trãsmittebat. Sz reuersi demones renũciauerũt q̃ nõ solũ ad ipm sz nec ad fores dom⁹ sue valerẽt appropinq̃re. Prędicẽs aurufex cũ a iudice ꝑ q̃da maleficia retorq̃ret: clamabat amplius ab ambrosio se torq̃ri. Itẽ quẽdã demoniacũ ingredientẽ mediolanũ demõ dimisit: egredientẽ ite⁹ intimasit. Interrogat⁹ de h demonio arrept⁹ clamare cepit ab ambrosio torq̃ri. Cui ambrosi⁹ ait. Obmutesce diabole q̃ nõ te torq̃t ambrosi⁹: sz iudicia tua: q̃ illic hoies ascędere conspicis vñ tu turpit corruisti: statiq̃ ille obmutuit Ptz itaq̃ qñ brũs ambrosi⁹ ꝑ sui sctitatem terribilis erat demonib⁹. Ja. iiij. Resiste diabolo z fugiet a vob. ¶ Scõo in futuroꝝ ꝓsignatiõe. Vñ cũ ipe ambrosi⁹ filius ambrosij ꝓfecti rome in cunabulis in atrio ꝓtorij dormiret: examen apũ subito venięs facię pueri ambrosij z os ita cõpleuit vt q̃si in alueolũ suũ intrarẽt z exirent q̃ postea euolãtes in altitudinẽ tãta sublimate sũt vt hũanis oculis minime viderẽt Quo facto territ⁹ ꝑ ait. Si vixerit infãtul⁹ iste aliq̃d magni erit. Postea cũ adoleuisset z vidisset matrẽ z sororẽ sacrã virginẽ manuz sacerdotis osculari. Ipse ludẽs sorori manũ offerebat asserẽs sibi id ab ea fieri oportere. Illa vero adolescẽtẽ vt nescientẽ q̃d diceret respuebat. Unde postea q̃ elect⁹ est epc̃s mediolanen cũ roma iuisset z ꝓdicta sororis manũ ei⁹ osculatẽ subridens ait. Ecce vt dicebã tibi sacerdotis manũ oscularis. Itẽ quada vice cũ per ciuitatẽ pergeret: casu lapsus est et in terra ꝓstrat⁹ iacebat. Quẽ vidẽs alter ridere cepit. Cui ambrosi⁹. Et tu q̃ stas vide ne cadas. Quo dicto statim ꝓpriuz lapsũ suũ voluit q̃ riserat alienũ. Itẽ q̃dã vice (vt aiũt) cũ ambrosi⁹ romã pergeret z in q̃dã villa tuscie apõ quẽdã hoiem nimiũ locupletẽ hospitat⁹ fuisset: hoiez illũ sup statu suo solicite req̃siuit. Cui ille rñdit. Stat⁹ me⁹ dñe sp felix extitit. Ecce em infinitis abũdo diuitijs: seruos z ancillas: filios et nepotes habeo in copia z oia sp ad votũ habui. Õ audiẽs ambrosi⁹: vehemẽter obstupuit: z bis q̃ secum ibãt ait. Surgite z hinc ẽgred⁹ fugiam⁹ q: dñs nõ est in loco isto. Festinate filij festinate ne nos hic diuina vltio apphendat z in pctis istoꝝ pariꝫ inuoluat. Cũ ẽ aliq̃ntulũ pcessissent: subito se terra aperuit z hoiem illũ cũ oib⁹ suis absorbuit vt nullũ inde vestigiũ remaneret. Õ cernens ambrosi⁹ dixit. Ecce frẽs q̃ misericorditer deus parcit cũ hic aduersa tribuit: z ẽ seuere irascit cũ sp pspera elargit. Gze. Dñs misericordit rẽpozalẽ adhibet de⁹ seueritatẽ ne eternã inferat vltionẽ. In loco aũt illo fouea quedã pfundissima remansisse dicit q̃ vsq̃ hodie in hui⁹ facti testimoniũ pseuerat. Itẽ brũs ambrosi⁹ de sua morte ante ꝓdixit q̃ vsq̃ ad pascha cũ suis remansur⁹ esset. ¶ Tertio in mirandoꝝ apparitiõe. Añ em paucos dies ẽ lectulo detineret subito videtẽ notario suo in modũ scuti breuis: ignis caput eius cooperuit atq̃ paulatim in os ei⁹ tanq̃ in domũ habitatoz intrauit: tũcq̃ facies ei⁹ tanq̃ nix facta est: sed postmodũ ad suã speciẽ reuersa. Ipso igit die scribẽdi z dictãdi finẽ fecit. Ignis siquidẽ ille spñs scti signi ficabat q̃ ipm illuminauit lumine sapiẽtie z inflãmauit igneo charitatis feruore. Jo. v. Ille erat lucerna ardẽs z lucẽs Itẽ cũ brũs ambrosi⁹ morti appropinq̃ret honoratus epc̃s vercellẽsis cũ se sopori dedisset: tertio voce vocãtis se audiuit: dicẽtis. Surge festina q: mõ est recessurꝰ ambrosi⁹: q̃ surgẽs mediolanũ cõcit⁹ venit z ei dñici corporis sacramẽtũ dedit mozq̃ ille manus in modũ crucis expandẽs vltimũ spũm inter verba oratiõis efflauit. Floruit aũt circa annos dñi. cccxc. Cũ aũt ipa nocte paschę corpus ei⁹ ad ecclesiã delatũ fuisset plurimi infates baptizati eũ viderunt ita vt aliqui sedẽtem in cathedra dicerent: alij vero ascendentem suis parentibus digito demonstrarent.

plurimi aūt stellaz sup corp⁹ ei⁹ se vidisse narrabāt. Hec sunt testimonia sanctitatz fre. ps. Testimonia tua credibilia facta sūt nimis. Sic itacz apparet qm̄ btūs Amb⁹osius recte dicit sal terre qm̄ sue sctitatz exēplo spūalez indidit saporē ⁊tuosis opib⁹ ⁊ correctiōis vigore maliciosos ⁊ induratos momordit: atcz fideles a corruptione erroris ⁊ fetore infidelitatz pserauit. Hūc itacz tantū patronū adeam⁹ vt meritis ei⁹ ⁊ pcibus sic sale sapie ꝑditi valeamus: qꝫ cū eo tandē ad celeste regnū ꝑtingere mereamur. Amen.

De scto Georgio martyre. Sermo.

Manete i me et ego in vobis Joan. xv. Hirāda nr̄i redēptoz⁹ benignitas atz dulcedo ineffabil' nobiscū eē desiderat. Prouer. viij. Delicie mee eē cū filijs hoim. Jdo nos dulciter hortat: nos amoꝛose inuitat di. Manete in me et ego in vobis Manſio q̄dez ista fit ꝑ charitatē .j. Jo. iiij. Qui manet in charitate in dō manet ⁊ de⁹ in eo. Jō quemēter subiūgit dñs in euāgelio: Manete in dilectōe mea Manſit ē btūs georgi⁹ in deoꝛ de⁹ in eo qm̄ pfecta charitatē hūit: qđ ptz qm̄ aduersa hui⁹ mūdi ⁊ corpis tormēta nullatenus timuit. j. Joā. iiij. Timoꝛ nō est in charitate sed pfecta charitas foras mittit timoꝛē. Sūt itacz ꝑsiderāde tres cōditiones nobilissime hui⁹ charitatz ꝑ qs mā sit in deo georgi⁹ ⁊ de⁹ in eo.

Prima est puritas charitatz laudabil'.
Scda puritatz firmitas inuicibilis.
Tertia est firmitatz ꝓceptabilitas mirabilis.

Prima igit ē charitatz puritas ⁊c. Ipsa q̄ppe charitas est q̄ facit aie puritatē. qꝛ vt dꝛ Prouer. x. Vniuersa delicta opit charitas. Et Raban⁹ i q̄dā ser. Charitas est ignis mentē purificans a sordib⁹ vicioꝝ. Fecit aūt charitas Geoꝛ. purissimū: qꝛ fec eū ꝓtus rescidere radices oīz vicioꝝ. Vniuſal'r q̄dē amoꝛ sui inordinat⁹ est radix oīm vicioꝝ: qꝛ sic dicit Tho. j. ij. q. lxxvij. ar. iiij. Ois actus pcti ꝓcedit ex aliq̄ inordinato appetitu alic⁹ tpalis bōi: qꝫ āt aliq̄s appetat aliq̄d tpale bonū, puenit ex hoc qꝫ inordinate amat se ipm. Jō dꝛ Aug. xiij. de ciui. dei. qꝛ amoꝛ sui vsqꝫ ad ꝓtēptū dei facit ciuitatē babylonis. Est aūt amoꝛ iste triplex fm triaq̄ dilig̃unt a mūdanis q̄ꝫ dilectio charitati dei repugnat. Vñ j. Jo. ij. Nolite diligere mundū neqꝫ ea q̄ in mundo sunt. Sicḡ em̄ diligit mundū nō est charitas ꝑtis in eo qm̄ oē qđ est in mūdo ꝓcupia carnis ē et ꝓcupia oc'loꝝ ⁊ superbia vite q̄ nō est ex deo sed ex mūdo est. Hec ibi. In hoc igit apparuit vera charitas btī georgij q̄ purissimū eū fecit: qꝛ oēz inordinatū amoꝛē charitati ꝓtrariū ꝓtus abiecit. Est āt ꝛtz ex dictz btī Joānis hmōi amoꝛ triplex, scꝛia que sunt in mundo.

Prim⁹ est diuitiaꝝ cupiditas.
Scds est delitiaꝝ carnalitas.
Tertius est honoꝝ ambitiositas.

Prim⁹ est diuitiaꝝ cupiditas q̄ radix ē oīm maloꝝ. vt dꝛ apls .j. Tim. vj. Hanc abiecit ꝑ ꝓtēptū tpalis vtilitatz. Nā lz oꝛtūd⁹ esset ex nobili ꝓsapia capadocū: oia tñ terrena ꝓpter dei cōtēpsit. Cū etiā serpēte seu draconē occidisset in ciuitate silena: rex cui⁹ filiā liberauerat infinitā sibi obtulit pecuniā: lz eā oino respuit ⁊ dari pauꝑib⁹ ꝓcepit. Phil. iij. Oia arbitrat⁹ sū vt ſter. vt chīz lucrifaciā

Scds ē delitiaꝝ carnalitas. Gal. v. Caro ꝓcu. aduer. spīm, et Roma. viij. Prudētia carnis mors ē. Hāc rejecit ꝑ tolerātiā ⁊ amoꝛē corꝑal' aspꝛitatis. Nā volūtarie se obtulit ad tormēta i corpoꝛe suo ꝓferēda. Cū ei impatib⁹ diocleciano ⁊ maximiāo sub ꝑside daciano tāta chīanoꝝ ꝓsecutio facta ē vt infra viij mēsem. xvij. milia coꝛonarent' martyrio. Vñ inter tot tormētoꝝ gña mlta deficiebāt et idolis imolabāt. Jō videſ geoꝛ. tact⁹ dolore cordis intrīsec⁹ oia q̄ hēbat dispsit: militarē hīnz abiecit: chīanoꝝ hīnz indutus i medīū ꝓlies exclamauit Oēs q̄ ḡtiū demōia ⁊c. Attēdebat vtiq̄ illō qđ dixit saluatoꝛ Lu. xij. Dico vob amicis meis ne terreamī ab his q̄ occidūt corp⁹: ⁊ꝑ⁹ nō habēt ampli⁹ q̄d faciāt ⁊c.

Tertiꝰ amoꝛ inordinat⁹ q̄ est radix vicioꝝ: ē honoꝝ ambitiositas. Ber. sup ps. Qui hitat. Ambitio subtile

malū:secretū vir⁹:pestis occulta: dolī ar⁊
tifex:mr hypocrisis: luxurie parēs: vicio⁊
rum origo:virtutū eruginis:tinea sctitatis:exce⁊
catrix cordiū? Quātos hec pestis nequā
supplātatos turpiter delecit: vt ceteri q̄s
(q̄s latuit occult⁹ effossor) subitā expaue⁊
scerēt ad ruinā: q̄ntos trudi fecē i tenebras
exteriores, hec ille. Hāc igit oino abdicauit
btūs Georgi⁹ p̄ fundū hūilitatis tpales
p̄sus honores cōtēnēdo scīes ibi aīaꝝ la⁊
tere piculū. Ber. ser. de asce. Quid vobis
vbi tanta difficultas est z tāgraue pīcl'm:
Ptātis ambitio angelū ptāte puauit an⁊
gelica:sciētie appetit⁹ hoiem imortalita⁊
tis glia spoliauit. Hec ille. Sic itaq̄ ptz
q̄m vera dei charitas georgiū seruauit pu
rissimū: q: fecē eū oino ꝛtēnere mūdū: mū⁊
dū inq̄ q̄ nō mūdat sed polluit. Juxta il⁊
lud. Mūdus nō mūdat sed totū polluit.
q̄ manet in mūdo: quō mundus erit:
Btūs ꝛo georgi⁹ nō in mūdo, i. in amo⁊
re mūdi sed in deo māsit Juxta verba the
matis. Manete ꝛc.

Scōa nobilis ꝛdicio seu dignitas
charitatis illi⁹ p̄ quā georgi⁹ mā⁊
sit in chīo est puritaꝝ firmitas in⁊
uincibilis. Can. vl. Fortis ē vt mors dile⁊
ctio. Nullaten⁹ eī potuit btūs geor. supari
Primo nec blādis p̄missionib⁹.
Scōo nec aspis terror ib⁹.
Tertio nec tormentor⁊ inflictionib⁹.

Primo dico q̄ supari nō potuit blandis p̄missiōib⁹. Cogitauit em̄ p̄ses post alq̄ tormēta eū emollire blā dicīs p̄mittēs ei magnos honores si dīs sacrificare vellet. Sicut ōr Bern. in ep'la ad sophiā virginē. Fallax mōi glia digne respuit: flos feni est: vapor ad modicū pa rēs. Ipse em̄ q̄liscūq̄ stat⁹: nōne pl⁹ anxie tatis q̄ tocūditatiꝝ habet: Hec ille.

Scōo dico q̄ nec supa⁊ ri potuit duris terrorib⁹ seu ꝛminatiōib⁹ Mat. vij. Venerūt flūina z flauerūt vēti et irruerūt in domū illā z nō cecidit: funda ta em̄ erat sup̄ firmā petrā.

Tertio dico q̄ nec supe⁊ rari potuit tormēto⁊ inflictiōib⁹: imo p̄tu⁊ te charitatiꝝ oia superauit tormēta. Un̄ po⁊ eta Oia vincit amor. Et. j. Cor. xiij. Cha⁊ ritas oia suffert. oia sustinet. Sustinuit ā t b. georgi⁹ Plima tormēta q̄t amorē chī.

Dīo nāq̄ iussit eū p̄ses in eculeo suspē di: z mēbratim corp⁹ ei⁹ vngul' ferreis la niari. Scōo vulnera ei⁹ ꝛfricari sales fa⁊ ces ad ei⁹ latera apponi Tertio in carcerē recludi. Quarto ad p̄sidis imperiū: male⁊ ficus q̄dā venenū vino miscuit: z btō geor gio sumenduz porrexit. Quito sequēti die iussit p̄ses georgium poni in rota/gladijs bisacutis vndiq̄ circūsepta. Sz statim ro ta frangit: z georgius penit⁹ illesus iuenit Sexto irat⁹ p̄ses iussit eū in sartaginē ple nā liq̄facto plūbo p̄ci: q̄ facto signo cru⁊ cis in eā intrauit: sz virtute dei cepit i ea q̄si in balneo refoueri. Tādē georgi⁹ tācrude lē accepit sniam videlz vt p̄ totā ciuitatez traherēt: z postmodū capite puniret. Qō et ita factū est. Jn his itaq̄ oīb⁹ ꝛstās et deo fidelis sp̄ pleuerauit georgi⁹. Apo. ij. Esto fidel' vsq̄ ad mortē z dabo tibi coro nā vite. Et. ij. Tim. ij. Labora sīc bonus miles chr̄isti iesu

Tertia nobil' ꝛditio charitatis ip̄i⁹ p̄ quā i chīo māsit georgi⁹ z chīs⁊ teo/ē firmitaꝝ acceptabilitas mi⁊ rabil' q̄a videlz mīta mirabilia fecē dīs vt onderet firmitatē charitaꝝ ei⁹ sibi eē gra tāt acceptā. Ps. Mirabil' de⁹ in scīs suis Precipue āt fecit dīs p̄ b. georgio mira⁊ bilia tripliciter

Primo in solatio⁊ ministratione.
Scōo in tormēto⁊ mitigatione.
Tertio in aduersario⁊ punitione.

Primo in auxilio⁊ mini⁊ stratione. Ps. Auxiliū meū a dño ꝛē. Sin gulare q̄ppe solatiū z auxiliū sibi datū ē in draconis infectiōe in citate silena. Vide legēdā: q̄ etsi nusquā rek' in apocriphas scri pturas: tñ vt dic̄ Ansel. ad incētiuū amoꝝ z deuotōis hac ñ iutile arbitror vti opio⁊ ne/remota oi affirmandi temeritate. Jtē singlare sibi auxiliū atq̄ solatiū datū ē cū ipsi in carcere exīti apparuit chīs ō nocte cū multo lūine alloques eū p̄bis melliflu⁊ is et q̄b⁹ sic ꝛfortat⁹ est vt p̄ nihilo duce⁊ ret cruciatus. Sapie. x. Jn vinculis non dereliquit eū: sz descendit cū illo in foueā. Jtē singlare solatiū sibi datuz ē cū in fine ipsi orāti vt q̄cūq̄ ei⁹ iplorēt auxiliū/peti ti onis sue salutarē p̄sequerēt effectū. diui⁊

na ad eum vox venit q sic fieret vt ozauit. Ps. Oculi dñi sup iust. 7 au. ei⁹ ad p. eoz.

Sco ī tormēto⁹ mitiga/ tiose. Nā venenū qđ sibi datū est facto si/gno crucis sumpsit et nihil eū lesit Mar. vl. Si mortiferū qđ biberit nō eis nocebit Quo viso magus ille q venenū parauerat ad pedes ei⁹ cecidit 7 se chianū fieri po/stulauit: quem mox iudex decollari fecit. Ire iā dictū est sup quō illesus pmānsit in rota 7 in sartagine. Ps. Cū ipo sum in tri bulatione eripiā eum

Tertio in aduersario⁹ punitiōe. Ps. Vult⁹ dñi sup patientes ma la vt pdat de terra memoriā eoz. Vñ cum semel duct⁹ fuisset georgi⁹ ad templū idolo rū vt sacrificaret: ad pces ei⁹ ignis de ce/lo descendēs/templū cū diis 7 sacerdotib⁹ cō cremauit: terraq se aperiēs oēs eoz reli/quias deglutiuit. Hic exclamat Amb. in p/fatiōe di. Georgi⁹ fidelissim⁹ miles chri dū christianitat⁹ pfessio silētio tegeret solus inter christicolas intrepid⁹ dei filiū est pfes sus: cui 7 tātā fidei pstantiā gra diuia pces/sit vt 7 tyrānice ptatis pcepta pterneret 7 inuīerabiliū oīno formidaret tormēta pe/nar. O felix 7 inclyt⁹ dñi pliator: quē non solū tpalis regni blanda nō pstuasit pmis/sio: sed psecutor eluso simulacro⁹ eius portēta in abyssum deiecit. Hec Ambro. Hec aūt vides alexādria vxor pfidis ad fidē uersa est: quaz iussit pses p capillos suspēdi 7 flagellis durissime cedi: sicq o/rans ad dñm emisit spm. Hic Amb. in p/fatione. Ob hoc gentiū regina psaz cru deli a viro dictata sniа nōdū baptismi gra tia pfecuta glose passiois meruit palmā Vñ nec dubitare possum⁹ q rosea pfusa sanguis vnda reseratas polit genuas ingre di meruit: regnūq possidere celoz. Hec Amb. Ire cū dacian⁹ de loco in q decolla tus est b. georgi⁹ ad palatiū rediret: ignis de celo descēdit 7 eū cū suis mistris pfum psit. Ps. Qm q malignāt exterminabunt. Et dictis iraq ptz gloſi georgij charitas p quā in chro et in eo chr̄s mānsit. Orem⁹ igit vt ei⁹ meritis eādē a dño charitatē cō/seq̄mur q tandē q̄uenire mereamur ad co ronā vite quam repromisit deus diligen/tibus se. Amen.

De brō Marco euāgelista Sermo

Qui manet in me 7 ego in eo hic fert fructū multū. Jo. xv. Ferre quidez possum⁹ fructū sed de⁹ ipe est q fructū illū operatur in nob. Jō ot dns Joa. xv. Sine me nihil potestis facere. Et Esa. xxvj. Omia opa nra operatus es dne. Et Phil. ij. De⁹ in nobis operat velle 7 pficere. Null⁹ igitur bonoz opez fructū afferre pt nisi p chari/tatē maneat in dño 7 dns in eo. Jō bñ dic dns: Qui manet in me 7 ego in eo: hic fert fructū multū. Vñ idē ot: Sicut palmes nō pōt facere fructū a semetipo nisi mānse rit in vite: sic nec vos nisi in me mānseritis. Et subdit: Ego sum vitis: vos palmites. Qui manet in me 7c. Btūs itaq marc⁹ q mānsit in dño p charitatē verissimā: 7 do min⁹ in eo fec mltū fructū. Et pcipue tri/plicem.

Prim⁹ est fruct⁹ doctrinal' sapiētie.
Scōs est fruct⁹ virtual' excellētie.
Tertius est fruct⁹ victorial' patiētie.

Prim⁹ igit est fruct⁹ doctrinal'sa/pientie. Prouer. iij. Btūs hō q in/uenit sapiam 7 q affluit prudētia: melior est adquisitio eius negociatiōe auri 7 argēti pmi 7 purissimi fruct⁹ ei⁹. Hec ibi Attulit aūt btūs marc⁹ pcipue triplicem sapientie fructum.

Prim⁹ est fruct⁹ euāgelice descriptiōis
Scōs est fruct⁹ autētice pdicatiōis
Tertius est fruct⁹ mirifice explatiōis

Iste attulit fructū euā/ gelice descriptiōis. Et iste fruct⁹ sp mlti/plicabit vsq in finē mūdi p quoto q euāge/liū suū instructi fideles fructuz boni opis afferūt. Hiere. xvij. Nō desinet aliq facere fructū. Beat⁹ vtiq marc⁹ secut⁹ petz (a q baptismū suscepat) vsq rhomā anno dñi. xl. rogat⁹ a fratrib⁹ scripsit euāgeliū gre cis litteris 7 sermone greco, put a petro re ferēte audierat 7 chro inspirāte dictarat Hiero. Cōueniens em fuit q ille q discī/pulus erat ei⁹ q caput est apl'oz scriberet euāgelium rome q caput est oim ciuitatū et in lingua greca q tūc erat caput oim lin guarū. Celtis aūt pncipalis resurrectōis

chñi fuit quã ꝛ elegãter ꝓsc̃pſit. Jõ in forma leonis figurat. Ezech.j. Sicut enim leo ad ſui clamorẽ poſt tertiũ diẽ mortuos leũculos ſuſcitat: ſic deꝰ pr̃ poſt tertiũ diẽ filiũ ſuũ ſuſcitauit. De euãgelio itaq; eius exponi põt illõ Dan.iiij. Ecce arbor i medio terre altitudo eiꝰ nimia: magna arbor et fortis ꝛ procerꝛtas eius celum contingens: aſpectꝰ eiꝰ vſq; ad terminos vniuerſe terre: folia eiꝰ pulcerrima: ꝛ fructꝰ eius nimiꝰ ꝛ eſca vniuſoꝝ i ea. expõe ꝛ applica.

Scõ attulit fructũ auctẽtice p̃dicatiõis. Prouerb.xij. De fructu oris ſui vnuſq; repletur bonis. Ex ordinatione itaq; bti petri ſeminauit verbũ dei qõ eſt ſemen catholice fidei in eccleia et in alexãdria: ꝛ innũeras gentiũ multitudines ad fidẽ conuertit: ꝛ ſic in eis fructũ multum attulit. Lu.viij. Qui in corde bono ꝛ optimo audiẽtes verbũ retinẽt: fructũ afferũt Hec ibi.

Tertio attulit fructũ mirifice exẽplatõis. Prouerb.x. Fructꝰ iuſti ad vitã ꝛ gratie non ſolum ſui ſed ꝛ aliorũ q̃ eiꝰ exẽplo ad bonũ puocant. In p̃mo d̃ne introitu bti marci in ciuitatẽ alexandrie vbi p̃mus verbũ dei p̃dicauit maxia multitudo in fide ꝛ deuotõe ꝛ ꝓtinẽtie obſeruatiõe coadunata eſt. Vñ Petrꝰ dam. de eo ſic ait. Tantã ei deꝰ apõ alexãdriaz gr̃am ꝓtulit vt oẽs q̃ tũc ad fidei rudimẽta ꝓfluerẽt p ꝓtinentiã ac tortꝰ ſancte conuerſatõis inſtantiã tanq; ad monaſtice p̃fectiõis faſtigiũ puolarẽt: ad qõ nõ modo miraculoꝝ p̃digꝝ: nõ mõ p̃dicatiõis eloquꝝ ſederiã eximꝝ puocabat exẽplis Hec ille. Exemplo itaq; dñi cepit facere ꝛ docere. vt õr Act.j. Manes itaq; in domino fructũ fecit multũ nedũ in ſe ſed ꝛ in aliꝝs q̃s multiplr inſtruxit ꝛ ſapiẽtie vere fructib̃ p̃dotauit. Vñ patz in eo vez q̃ dñs dic̃: Qui manet in me ꝛ ego in eo hic fert fructum multũ.

Secũdus p̃ncipalis fructꝰ eſt fructus ꝛuoſe excellentie. Copioſos em̃ bonoꝝ opeꝝ fructꝰ fecit Juxta aplm Lol.j. Ambulez digne deo q̃ omia placẽtes. in oñi ope bono fructificantes. Spẽaliter tñ hic dicemꝰ de triplici huiuſcemodi fructu.

Prim⁹ eſt fructꝰ corpalis caſtificatõis
Scõs eſt fructꝰ mẽtalis humiliatõis
Tertiꝰ eſt fructus ſpũalis deuotiõis.

Prim⁹ eſt fructus corporalis caſtificatiõis. Jſido.li. de ſentẽtijs. Amanda eſt pulcritudo caſtitaz: eſt enim fructꝰ ſuauitaz ꝛ puicritudo inuiolata ſecuritas mẽtis ꝛ ſanitas corꝑis. Hec ille. Fuit q̃pe btũs marcꝰ caſtiſſimꝰ ꝛ omnis puritaz amatorꝛ: ꝛ dicit ſp fuiſſe ꝓgo: relinq̃ns cũctis ſacerdotib̃ exemplũ ſctiſſime caſtitatis. Miniſtros em̃ dei caſtiſſimos eſſe decz. Alchuinꝰ. Oibus caſtitas neceſſaria eſt: ſed p̃cipue miniſtrz altaris ch̃o quoꝝ vita alioꝝ debz eſſe eruditio ꝛ aſſidua ſalutis p̃dicatio: tales em̃ decz dominũ hz̃e miniſtros q̃ a nullo carnis ꝓtagio corꝛũpank. Hec ille. Cũ em̃ ſacerdotis officiũ ſctiſſimũ ſit: angelicũ atq; diuinũ. Jõ decz vt eoꝝ vita nõ carnalis ſz celeſtis ꝛ ſpũalis exiſtat. Vñ õr Leuiti.xxj Hõ q̃ habuerit maculã nõ offerat panez dño deo ſuo ꝛ nõ accedat ad miniſterũ eꝰ

Scõs eſt fructus mentalis humiliatiõis. Eccl.vj. Ne te extollas in cogitatiõe tua velut taurꝰ ne forte elidak virtus tua p ſtulticiã ꝛ folia tua comedas ꝛ fructꝰ tuos pdas ꝛ reliq̃ris velut lignũ aridũ. Et.iij. Reg.xix. Et Eſa. xxxvij. Mittet radicẽ deorſuz. ſ. p hũilitatẽ: ꝛ faciet fructũ ſurſum. q: ſicut õr Aug. Vis cape õi celſitudinẽ/pus cape eiꝰ humilitatẽ. Tãte vtiq; hũilitatis fuiſſe dicit btũs marcꝰ vt pollicẽ ſibi amputaugrit: ne ad ſacerdotiũ ꝓmouerek. verũtamẽ diſpoſitio dei ꝛ autoꝛitas bti petri p̃ualuit q̃ ſecũ in hoc diſpõauit ꝛ alexãdrie epm̃ eũ ordinauit. Pſ. Excelſus dñs ꝛ hũilia reſpicit: ꝛ alta alonge cognoſcit.

Tertius eſt fructus ſpũalis deuotionis. Unõ Pſ. de viro deuoto dicit: In lege domini volũtas eiꝰ ꝛ in lege eiꝰ meditabik die ac nocte. Et erit tãq; lignũ quod plantatũ eſt ſecus decurſus aquaꝝ quod fructũ ſuũ dabit in tempore ſuo. Et Hier̃.xvij. Erit tãq; lignũ qõ trãſplãtat ſup aq̃s qõ ad humorẽ mittit ra-

Ser. De sctis Philippo et

dices suas. ꝛc. Seq̃. nec aliquãdo desi-
net facere fructũ. Btũs igit̃ marcus mi-
tẽs radices sue affectiõis ad hꝰmorẽ de-
uotiõis q̃si plãtatus secꝰ decursus aquaꝝ
viuẽtiũ q̃ fluũt impetu de libano (vt dicit
Cañ. iij.) plurimũ attulit fructũ: aq̃ ꝓp-
pe viues dr̃ gr̃a spũsseti. Vñ Jo. vij. dicit
sal. Qui credit in me sicut ꝺt scriptura flu
mina de vẽtre eiꝰ fluẽt: ꝛ seq̃. hoc aũt di-
cit de spũ quẽ accepturi erant credẽtes in
eũ. Hec ibi. Hmõi aũt spũs ꝓmittit̃ oran
tibꝰ ꝛ deuotis. Lu. xj. Pr̃ vr̃ celestis da-
bit spũm bonũ petẽtib⁹ se. Vñ ibidẽ satis
hr̃ q̃ fructuosa sit deuota oꝛo. Et hoc est
euangeliũ qꝺ legi solet in missa hodierne
ꝑcessionis q̃ vocat̃ letania maiꝛ. i. supplı-
catio vl̃ rogatio: de qua dante deo dias
dicturi sumus.

Tertiꝰ principalis fructꝰ est fructꝰ
victoriose patiẽtie. Cañ. viij. Ascẽ
dã in palmã: ꝛ apphendã fructꝰ eiꝰ
Palma q̃dẽ aspa est in coꝛticez in statura
sublimis ꝛ tõ difficilis est ad ascẽdẽdũ: ſz
in eiꝰ sũmitate fructꝰ magne dulcedinis
iuenit̃. Jõ etiã dr̃ Hebꝛe. xij. Oĩs disciplı
na in pñti q̃dẽ eẽ videt̃ nõ gaudij ſz mero
ris: fructũ aũt pacatissimũ exercitatꝫ per
eã reddet. Et Lu. viij. Fructũ afferũt in
patia. Circa patiẽtiã aũt bti marci cõtem
plãde sũt tres ꝯsideratões.

Prima est doloꝛose afflictõis.
Scõa est amoꝛose miseratõis.
Tertia est gr̃ose ꝯsolatõis.

Prima est cõsideratio do

loꝛose afflictõis. ps̃. Multe tribulatiões
iustoꝝ. Cũ itaq̃ in solẽnitate pascali btũs
marcꝰ missaꝫ celebꝛaret: cõuenerunt illuc
oẽs tẽploꝝ põtifices ꝛ funẽ in collo eiꝰ mis
so ips̃m ꝑ ciuitatẽ trahebãt. Carnes autẽ
eius in terrã fluebant ꝛ sanguine lapides
rigabãt. Post h̃ in carcere recludit̃ ꝛ seq̃n
ti die mane facto funẽ itez̃ in collo eiꝰ mit
tũt: ꝛ huc illucq̃ rapti eũ ꝑtrahũt excla-
mantes. Trahite bubalum ad loca bu-
culi. Ille aũt deo gr̃as agens ꝛ spm̃ ꝯmẽ
dãs expirauit circa annũ dñi. lvij. sub ne-
rone. Et sic ad dñm trãstuit fructũ imoꝛ-
talis gl̃ie sine fine ꝓceptuꝰ. Sap̃. iij. Bo
noꝝ laboꝝ gl̃iosus ẽ fructꝰ.

Scõa ẽ cõsideratio amo-

roſe miſatõis. Nã cũ sic traheret: oꝛauit
ꝑ pp̃o dr̃. Pr̃ dimitte illis q̃ nesciunt qd̃
faciũt. Jn h̃ imitatꝰ dñm q̃ ꝑ suis cruciſi
xoꝛibꝰ exoꝛauit. Matth. v. Oꝛate ꝓ ꝑse-
q̃ntibꝰ ꝛ calumniãtibꝰ vos.

Tertia ẽ cõsideratio gra-

tioſe ꝯsolatiõis. Nã cũ eẽt in carcere: vẽit
ad eũ chr̃s ꝯsoꝛtãs eũ ꝛ dicens. Pax tibi
marce nr̃ euãgelista: noli time qrego tecũ
sum vt eruã te, ps̃. Cũ ipo sũ in tribula-
tiõe eripiã eũ ꝛ gl̃ificabo eũ. Et dicꝫ ita
q̃ ptz q̃m btũs marcꝰ plũmũ fructũ attu
lit. Matt. vij. Arbor bona fructꝰ bonos
facit: Põt itaq̃ dicere illõ Eccl. xxiij. Fru
ctificaui suauitatẽ odoꝛis. Vñ ꝛ in testi-
moniũ spũal̃ suauitatꝫ cũ coꝛpꝰ eius ãno
dñi. cccclxvij. de alexãdria trãslatũ ẽ vene
tias fuit odoꝛe mirabili circũfusũ adeo vt
tota alexãdria mirando ꝑfũderet odoꝛe.
Exẽplo itaq̃ bti marci studeamꝰ in dño
manere vt ꝛ ipe maneat ı̃ nob ꝛ fructũ af
feramꝰ ꝑtutꝫ ꝛ sctitatꝫ. Rho. vj. Seruifa
cti deo habetꝫ fructũ ı̃ sctificatione: q̃tũ
eiꝰ meritꝫ apõ deũ adiuuemur ꝛ vite eter
ne fructũ imarcescibilem ꝓcipere mere
mur. Amen.

Ser. De btis aplis philippo ꝛ iacobo.

Computati
sunt inꝰ filios dei. Sap̃. v.
Bonũ ꝓfecto excellentissi-
mũ ẽ cõputari inꝰ filios dei. Est em̃ bo-
nũ sũme honoꝛabile q̃ officiũ filioꝝ dei ẽ
assistere dño: vt patz Job. j. ꝛ. ij. Ps̃. Pi-
mis honoꝛati sũt amici tui deꝰ: q̃ vicz ta
les nõ solũ amici ſz ꝛ filij dei vocãt. Jtẽ ẽ
bonũ sũme delectabile. Jneffabilis q̃ppe
dulcedo oñdit̃ in eo q̃ deũ nr̃m ꝛ dñm ma
iestatꝫ possumꝰ vocare patrẽ. j. Jo. iij. Vi
dete qualẽ charitatẽ dedit nob deꝰ vt filij
dei nominemur ꝛ simus. Hec ibi. Quid hac
charitate suauiꝰ: q̃d ꝺlectabilıꝰ inueniri ꝑt
nihil ꝓfecto. Jtẽ ẽ bonũ sũme vtile. Rho.
viij. Ipe spũs testimoniũ reddit spũi nr̃o
q̃ sumꝰ filij ꝺi. Si aũt filij: ꝛ heredes: here
des q̃dẽ dei: cohere. aũt chr̃i. Hec ibi. Sũ
me igit̃ ꝺsiderabile est nũerari iter filios
dei. Videamꝰ itaq̃ q̃b⁹ medijs cõputari
meruerint inter filios ꝺi gl̃iosi aplı philip-

pus et iacob vt z sic discam⁹ qđ nob fa/ ciendū sit vt z nos pariť cuz eis cōputari mereamur. Notandū q tribꝰ ꝑcipuis vir tutib⁹ meruerūt ꝓpurari inter filios q̄ no bis etiam sunt necessarie vt et sic cōpu/ temur ꝛc.

¶ Prima est fidei stabilitas
¶ Scōa est charitatis sinceritas.
¶ Tertia est patiētie soliditas.

PRima est fidei stabilitas. Gal.iij. Filij dei estis ꝑ fidē. Et Jo.j. Dedit eis potestatē filios dei fieri bis q̄ credūt in noīe ei⁹. Hoc aūt intelligēdū est nō de fide mortua sed de fide viua que est cū op⁹ bonis. Vñ Jac. ij. Quid ꝓdeſt frēs mei si fidē dicat q̄s se hr̄e: opa aūt nō habeat: Numq̄d poterit fides saluare eū: Ibidē. Fides sine op⁹ mortua est. Habem⁹ aūt triplex ꝑcipuū testimoniuz de stabilitate fidei bti philippi.

¶ Primū est testimoniū affectuose imi/ tationis.

¶ Secundū est testimoniū fructuose me diationis.

¶ Tertiū est testimoniū miracl'ose opera tionis.

Primū igit̄ ē testimoniuz

affectuose imitatiōis. Ecci.xxiij. Magna gl'ia sequi dñm. Btūs vtiq̄ philipp⁹ vn⁹ fuit de ꝑtib⁹ q̄ secuti sūt dñm. vt ꝑz Jo.j. Andreas q̄pe ꝑmo secut⁹ est eū: scō petr⁹. et tertio philipp⁹. De e⁹ vocatiōe dr Jo.j. q̄ iesus volens exire i galileā in/ uenit philippū: Et dr ei Jesus seq̄re me. Erat aūt philippus a bethsaida ciuitate andree et petri. Hec ibi. Statim itaq̄ vt audiuit vocē dñi vocātis secut⁹ est eū: nō ex ani leuitate: sed ex spēalis gr̄e sctā af/ fectione. Jo.iij. Spūs vbi vult spirat.

Scōm est testimoniuz fru

ctuose mediatiōis. Sic q̄pefirm⁹ z stabi lis erat in chr̄i fide z sic ad eā afficiebat vt mediator etiā fuerit alioꝝ vt ad fidei ve/ ritatē ꝓtingerēt. Vñ sic legit Jo.j. postq̄ a dño vocat⁹ fuit inuenit nathanael z dic ei. Quē scḡsit moyses in lege z ꝓphetis in/ uenim⁹ iesum filiū ioseph a nazareth. Et dicit ei nathanael. A nazareth pōt aliq̄d boni esse: Dicit ei philipp⁹: Veni z vide. Hec ibi Jr̄ē sic dr Jo.xv. Cū gētiles q̄dā vellent videre iesū: ipe philipp⁹ z andreas mediatoreꝫ fuerūt ꝓ ipis apd dñm.

Tertiū ē testimoniū mira

culose operatiōis. Miracl'oꝝ ei operatio at/ tribuit fidei: sicut supdictū est in ser. dñb. Siluestro. Cū vtiq̄ btūs philipp⁹. xx. an/ nis ꝑdicasset in scythia rētus est a paganis z ꝓpulsus vt sacrificaret deo martī Tūc subito draco quidā ingēs de sub base exi/ uit q̄ filiū pōtificis ignē in sacrificio mini/ strantē interfecit: duosq̄ tribunos q̄ꝝ mi nistri philippū in vinclis detinebāt: cete/ roscq̄ adeo flat⁹ fetore infecit vt oēs mor/ bidi redderenť. Dicitq̄ philipp⁹: Credi/ te mihi z hāc statuā ꝓfringite dei⁹ loco dñicā crucē adorate: vt sanenť infirmi vi/ et mortui suscitenť. At hi q̄ cruciabāť cla/ mabāt. Tm̄ fac vt clamemur: et būc martē ꝓtinus ꝓfringem⁹. Tūc iussit philippus draconi vt in desertū locū secederet/z sta/ tim recessit. Oēsq̄ morbidos philipp⁹ sa nauit z tres mortuos suscitauit. Sicq̄ v/ niuersis credentib⁹ ꝑ vnū annū adhuc eis ꝑdicauit: pbyteroscq̄ z diaconos ordinauit

¶ Innit̄r aūt z in btō Jacobo tria ha/ bem⁹ testimonia stabilitatiz fidei sue.

¶ Primū ē expectatio gl'iose resurrectōis
¶ Scōz ē coruscatio miraculose operatōis
¶ Tertiū ē ꝓtinuatō fructuose ꝑdicatōis

¶ Primū est expectatio gl'iose resurrectiōis Sicut em̄ dr Joseph⁹ z Hiero. in li. illu/ striū. In parasceue mortuo dño: Jacob votū vouit se non cōestur̄ donec videret dñz a mortuis surrexisse. Vñ apparet fidē sue stabilitas. In ipa aūt die resurrectōis eidē z bis q̄ cum eo erāt dñs apparuit dr. Pōite mēsam et panē. Et accipiēs panez bñdixit z dedit iacobo iusto dr. Surge fr̄ mi comede qr filiꝰ hois a mortuis surre/ xit. Prouer.x. Expectatio iustoꝝ leticia.

¶ Scōm est coruscatio miraculose op⁹/ tionis. Nā sm Hiero. tāte reuerētie erat in ꝓlo vt simbriā vestimēti ei⁹ certari cu perēt tāgere: z q̄cūq̄ tāgerēt sanabanť.

¶ Tertiū est ꝓtinuatio fructuose ꝑdicatō nis: potissime inter iudeos infideles. Hoc ꝓfecto testimoniū est evidēs stabilitatiz fi dei sue: qr nullat en⁹ a ꝑdicatiōe fidei cessa bat ꝓter timorē iudeoꝝ: memor hui⁹ qđ dixerat dñs Matth.x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹: animā aūt nō ꝑnt occidere ꝛc

Ser. De scīs Philippo et

Patz ītaq; excellētia ⁊ stabilitas fidei in glōsis apl̄s ꝓpter quā ꝓputati sunt inter filios dei. Ac ꝓ oppositū increduli ꝓputā/di sunt inter filios diaboli. Jo. iij. Qui in/credulus est manet ira dei sup eū.

Sēda virt⁹ ꝓpter quā ꝓputati sūt inter filios dei est charitaz sinceri/tas. Ūñ Ro. viij. Qui spū dī agū/tur: hi filij dei sunt. Hi em spū dei agunt q̄ verā charitatē hūt: qz sīc dī Gal. v. Fruct⁹ spūs est charitas. Ūñ Aug. sup Jo. expo/nēs illō Jo. xiij. In hoc cognoscēt qz disci/puli mei estis si dilectiōez hūeritis ad in/uicē: dī. Dilectio sola discernit inter filios dei ⁊ filios diaboli. Signēt se oēs sig̃ cru/cis: rīdeant oēs Amē: cātent oēs alla: ba/ptizent oēs: intrēt eccl̄ias: intueant ꝑfili/caz parietes: non discernunt filij dei a fi/lijs diaboli: misi charitate. Qui hūt chari/tatē nati sunt ex dō. Magnū iudiciū: ma/gna discretio: q̄cq̄d vis habe: hoc solū nō habeas: nihil tibi ꝓdes. Alia si ñ habeas hoc habe: ⁊ impleīti legē. Hec ille. In b. aūt philippo hēm⁹ triplex testimoniū sin/

Primū est obseruātia (cere charitatz tpalis pauptatis.

Scōm est beniuolētia specialis fami/liaritatis.

Tertiū ē diligētia fīnalis vtilitatis.

Primū ē obseruātia mū/

dane pauptatis. Oia nāq; mūdana ꝓtem pūt ꝓpter amoꝛez dñi. Uer⁹ em amoꝛ dei oēm amoꝛē mūdi excludit. Chrȳ. Vere ñ est sup terrā qō amet q̄ donū dei in veri/tate gustauerit.

Scōm est beniuolētia do

mēstice familiaritatz. Magnā em familia ritatē hūit cū dño: ⁊ h̄ est signū dilectōis Nā vt ōt phs. ix. eth. Propū est amicoꝛ inuicē ꝓuiuere. Signū ē magne familiarita/tis fuit qñ Joānes a dño petijt ꝓdītoꝛez suū reuelari. Jo. xiij. Signū maioꝛz (vt vi/dek) fuit qñ petr⁹ iacob⁹ ⁊ ioānes petierūt ab eo suū aduētū reuelari Mar. xxiij. Dic nob qñ hec erūt: ⁊ qō signū aduēt⁹ tui et ꝓsūmatiōis seclī. Sz videk maxie familia/ritatz signū fuisse qñ philipp⁹ petijt a dño ꝓtem reuelari: dī. Jo. xiij. Dñe oñde nob pa. ⁊ suf. nob. Et tūc merūt audire ab oꝛe dñico iūmū sacrz diuitatz: qz dixit ei dñs Tāto tpe vobīscū sum ⁊ nō coḡuistis me Philippe q̄ videt me vi. ⁊ pa. meū. Loq̄ ibi de seipo q̄ ad diuitatē. Seq̄. Quō tu dicz: oñde nob patrē? Nō credis qz ego in pr̄e ⁊ pr̄ in me ē? ꝟba q̄ ego loq̄r: a meipo ñ loq̄r. rē. Uide q̄tā familiaritatz benuole/tiā ont cui sume dītatz mysteria ꝟuelant.

Tertiū ē diligētia frater/

nalis siue aliene vtilitatz. j. Cor. xiij. Cha/ritas nō q̄rit q̄ sua sunt. Btūs vtiq; phi/lipp⁹ diligētissim⁹ fuit alioꝛ salutē, pcura/re: infideles ad fidē ꝙuertēdo: ⁊ iā fideles factos sacz exhortatiōib⁹ iformādo Hie/re. iij. Dabo vob pastoꝛes iuxta coꝛ meū: ⁊ pascēt vos sciētia ⁊ doctrina.

Onsidr in btō Jacobo triplex habe⁹ charitatis testimoniū.

Primū ē obſuātia tpalis pauptatis

Scōm ē excellētia specialis scitatis.

Tertiū est diligētia fīnalis vtilitatis

Prim ē rē. vt s. dictū ē de btō Philippo.

Scōm est excellētia spēalis scitatz: sic te/stat Hiero. in li. illustriū viroꝛ. Btūs iac⁹ ex vtero mr̄is sctūs fuit. Fuit aūt chr̄i ꝙsanguine⁹ ⁊ in facie sibi similimus. Ūñ Ignaci⁹ in epl̄a ad btm̄ Joā euāge/lu. dr: Si licitū est mihi apō re ad hieros/me partes voto ascēdere vt videā illū ve/nerabilē iacobū q̄ cognominat iust⁹ quez refert Iesu chr̄o similimū facie: vita: ⁊ mo/uersatiōis acsi eiusdē vteri frater essz ge/mell⁹: Quē dicūt si video: video ⁊ ipm Je/sum fz oia coꝛpis liniamēta: Hec ille. De excellētia aūt sue scitatis tria hab⁹ te/stimonia. Primū est testiomiū glōse dei/noiatiōis: qm̄ sicut dr in hist. eccl̄iast/cis ab oib⁹ noiat⁹ est iust⁹. Dicebat enim frater dñi nō solū ꝓpter faciei ꝓximitatē aut ꝓpter ꝙsanguinei tatē: sed ⁊ ꝓpter scita/tis prōgatiuā ⁊ excellētiā specialē. Scōz est testimoniū copiose veneratōis. In tā/ta em reuerētia habebat⁹ in pl̄o (sicut dī Hiero.) vt fimbriā vestimēti ei⁹ certatim cupent tāgere. In tāta etiā reuerētia hā/buerūt eū apl̄i q̄ post ascēsionē dñi eum in epm hierl̄ymitanū elegerūt. Ūñ sicut dī Anaclet⁹ papa: ⁊ dr in decret. a btō petro iacob⁹ et ioāne ordinat⁹ ē ⁊ ꝓsecrat⁹, ⁊ p/mus post dñi asceñ. missam dī celebr⁹ asse/

Tertiū est testimoniū ꝟtuose ꝓfectōis.

Dñs Hiero.ppetuā ꝺuauit ꝺginitatē q̄ vita est angelica: Sꝫ obꝺuauit carnis asteritatē:qꝫ sicut ꝺr Hiero. Vinū ⁊ sicerā nō bibit:ꝛcarnes nunq̄ māducault nisi ad gnū pascalē. Fē sp hūt deuotōis sctē sub limitatē. Ita em̄ assidue flexis genib⁹ dñz pcabat vt ad moduz cameloꝝ ꝺuriciem traxisse eius genua viderenᵗ: hēbat q̄pe callos in genib⁹ sicut hūi solēt in calcaneis Hic sol⁹ inter apl̄os(vt ꝺr Egisipp⁹ apl̄o rū vicin⁹)ꝑpter nimiā sctitatē suā ꝑmittebat in sctā sctōꝝ intrare nō q̄dē cā imolationis:sed oz̄onis. Tradit vtiq̄ Joseph⁹ tāte eū sctitatz̄ fuisse ⁊ celebritatz̄ in pl̄o vt ꝑpter eⁱ⁹ necē creditū sit hierl̄mā subuersam:lz aūt tāte fuerit sctitatz̄: dict⁹ est ꝛ Jacob⁹ minoꝛ:qꝛ posterioꝛ alio fuit vocatiōe. Tertiū est testimoniū frāc̄nalis vtilitatis. Vultū em̄ sollicit⁹ fuit de pl̄i salute. Trigita vtiq̄ annis hierl̄ȳme rexit eccl̄iam.i. vsq̄ ad septimū Heronis annū Docuit itaq̄ ꝙbis:exēplis:⁊ scꝑturā scripsit em̄ epl̄am q̄ ꝓma inter septē canonicas ordinat Act.xvij. Docebat diligenᵗ ea q̄ sunt iesu. Sic itaq̄ ptz hoc apl̄oꝝ sincere charitatis ꝑ quā ꝙputati sunt inter

Tertia pncipalis vir(filios dei. tus ꝑpter quā ꝙputati sunt inter filios dei est patiētie soliditas. Vñ Heb.xij. Quē diligit dñs castigat: flagellat aūt oēz filiū quē recipit. Jn disciplina ꝑseuerate.i.in patiētia aduersoꝝ: tanq̄ filijs se vobis offeret de⁹. qs ei filⁱ⁹ quē nō corripit pr̄:q̄ si extra disciplinā estis: cuⁱ⁹ participes facti sunt oēs: ḡ adulteri ⁊ non filij estis. Hec ibi. Jn bris aūt apl̄is fuit triplex patia oñdens eos esse filios dei

¶ Prima est patiētia laboꝝ
¶ Scōa est patiētia ꝓuicioꝝ.
¶ Tertia est patiētia tormentoꝝ

Prima est patiētia laboꝝ

q̄s assūpserit ꝑ pdicatiōe fidei. Jō de apl̄is ꝺr illō Esa.lx. Qui sunt isti q̄ vt nu.volāt. Nubes q̄pe volāt,put impellunᵗ a vento Sic ⁊ apl̄i,put mouebanᵗ a spūsctō. Eze. j. Quōcūq̄ ibat spūs ⁊ rote pⁱl̄ seq̄banᵗ.

Scōa ē patiētia ꝓuicioꝝ

Vñ apl̄is ꝺr Act.v. Jbāt gaudētes a cō. ꝓsilⁱ⁹ qm̄ ꝺi.ha.sⁱt ꝑ no.iesu cōtume. pati

Tertia est patiētia tormē toꝝ.

Multa q̄pe tormēta sustinuerᵗ gaudenter ꝑ fidē chr̄i. Philipp⁹ q̄pe detētus fuit in vinclis aliq̄nto tpe: tandē aūt ab iḟ fidelib⁹ crucī affixus est. Erat aūt.lxxxvij annoꝝ qñ crucis patibulū ascēdit Sāt.v. Ut deo viuā chr̄o ꝓfⁱ⁹sum cruci. Btūs aūt iacob⁹ septimo ep̄atus sui anno cū in tēplo pdicaret coꝝā caipha ⁊ alijs iudeis et iā ꝙpe esset vt baptizari vellēt:repente q̄dā tēplū ingrediēs clamare cepit O viri ysraelite q̄d facitz̄:cur sic vos ꝺcipi permittitz̄: Jntantū aūt ꝑsm ꝓcitauit vt iacobū ⁊ cereros apl̄os q̄ tūc ibidē ꝙuenerāt lapidare vellēt. Ascēdit aūt hō ille supgradꝫ vbi apl̄s pdicabat ⁊ ipm ꝓcipitauit deoꝝum ⁊ tūc plimū claudicauit.j. Coꝝ. iij. Tribulatiōe opamur ⁊ sustinemus. Anno aūt ep̄atus sui.xxx.videtes iudei q̄ paulū nō possent occidere eo q̄ cesarē appellasset ꝑsecutiōis sue tyrānidē in iacobū ꝙuerterūt. Vñ videtes q̄ a pdicatiōe nō cessaret: ipm ꝓcipitauerūt de pinnaculo tē pli. Et cū ꝓcipitassent: lapidib⁹ eū obruebāt. Qui cū lapidaret:pcūbēs sup genua dixit: Rogo dñe dimitte eis qꝛ nesciūt q̄d faciūt. Mar.v. Orate ꝑ ꝑsequentib⁹ ⁊ calumniatib⁹ vos vt sitis filij pr̄is vr̄i ⁊c. Tūc vn⁹ ex ipis ptica fullonis accipiēs validō ictu caput eⁱ⁹ impetyt ⁊ cerebrū excussit. q̄eadmodū narrat Egisippus. Taliq̄ martyrio migrauit ad dñm. Judith.viij. Per mltas tribulatiōes trāsierūt fideles O q̄ ꝙfusi:q̄ dolētes et stupidi erūt in iudicio dei infideles ipi inimici fidei q̄ sic apostolos dei occiderūt qm̄ ⁊ ipi apl̄i constantes erūt ⁊ gaudētes: q̄eadmodū legitur Sap.v. Et in epl̄a hui⁹ dicit: Sctabunt iusti in magna ꝓstātia aduersus eos q̄ se angustiauerūt ⁊c. Sequit. Videtes turbabunt timore horribili ⁊c. Vide tertū. Et dicz̄ igit ptz qm̄ gl̄iosi apl̄i phūp pus ⁊ iaco.ꝙputari meruerūt inter filios dei ꝑpter stabilē fidē suā:charitatē atz patiētiā. Et nos igit studeā⁹ eos imitari vt ⁊ parit cū eis inter dei filios digni efficiamur numerari: ⁊ tandē cozona glozie dei filijs repzomissa cozonari Amen.

¶ De btō Marculfo abbate Sexto.

Ber. De scto Marculfo

Collaudabũt multi sapiẽtiã ei⁹. Eccĩ. xxxix. Sicut ór sapiens. Eccĩ. xxvij. Sapiẽs in populo hereditabit honorem Dicitur enim propie sapientia cognitio diuinoꝝ affectiua ꝛ amoꝛ; inductiua. Vñ dr sapiẽtia qsi sapida scia. Sapiẽtia em vt est donũ spũssancti ꝛ vt frequẽter sumit in scriptura vbi cõmẽdat sapientia inclu/ dit ipam charitatẽ p quã homini sapiũt diuina. Vñ sicut sapientia primo ponit inter dona spũssancti. Esa. xj. ita Gal. v. ponitur charitas prima inter fructꝰ spiritus Est ꝙ ipsa sapia mtũ honorabit atz laudabit ꝙ dñs dicũt ꝓba ꝓposita. Collaudabũt mti sapiaz ei⁹. Que quidẽ ꝓba sic ꝓ/sens intelligim⁹ de sapiẽtia beati marculfi. De q̃ sunt tria videnda quibus apparebit laudabilis.

¶ Primũ ẽ sapie acceleratio gr̃osa.

¶ Secundũ est accelerationis perfectio virtuosa.

¶ Tertiũ est perfectionis manifestatio glorioſa.

Primũ igit est sapie acceleratio gratiosa. Pot em de eo dici qđ de ioſia dr. ij. Paral. xxxiij. Cũ adhuc puer esset cepit querere deum. Ab etate nãq puerili cepit deuitare vaniloq̃a cererorũ q puerorꝝ leuitates ꝛ tã moꝛib⁹ senil ap/parere. Cũ aũt tradit⁹ eẽt studijs lr̃arũ: cito plurimũ in diuinis ꝓfecit litteris su/pra coetaneos suos ac pm datam sibi gratiam ac scientiã toto desiderio cepit ad supernã anbelare patriam: ea quoq̃ que diuine religionis erant auida aure percipere: memorie cõmẽdare: ꝛ solicita ꝓsecutiõe pficere satagebat. Et q̃si alter tobias ab infãtia sp deũ timuit. Vt dr tobie. ij. Vñ patz accelarata inchoatio sue sapie Hñ sic dr psal. Initiũ sapie timoꝛ dñi. Et Eccĩ. j. Radix sapie timere deũ. Et Prouerb. xiij. Sapiẽs timet: ꝛ declinat a malo: stult⁹ trãssilit ꝛ confidit: qꝛ vicz sapiẽs cogitat de fine ꝛ sic cauet a pcis. Prouerb. xix. Esto sapiẽs in nouissimis tuis. Stultus ẽo p̃sũptuose confidit ó lõgitudine vite cũ tñ ei⁹ sit certissima breuitas. Job. xiiij. Breues dies hois sũt. Laudabilis aũt multũ in btõ marculfo fuit huiusmõi sapientie acceleratio pcipue ꝓpter tria que fuerũt in eo que in multis solẽt esse impedimẽtũ vere sapiẽtie ꝛ occasio stulticie.

¶ Primũ: est coꝛpalis formositas.

¶ Scõm: est tpalis copiositas.

¶ Tertiũ: ẽ carnalis nobilitas.

Primũ ẽ coꝛpalis formositas

: licz em statura pusillus esset aspectu tñ erat decoꝛ⁹: mẽbꝛoꝝ q̃q elegãti coaptatiõe cõposit⁹. Solet aũt pulcritudo coꝛporis multis dare occasionẽ stulticie. Vñ ezech. xvj. dicit dñs ad hierusalẽ. Habes fiduciã in pulcritudine tua fornicata es. Sz btũs marculf⁹ licz adhuc etate iuuenis iaz tñ sensu ac moꝛib⁹ senioꝛ: nihil ó exteriozi pulcritudine curauit: ꝙsideras qm sicut dr Prouer. vi. Vana est pulcritudo. Et Esaie. xl. Omis caro fenũ ꝛ omis gl̃ia ei⁹ q̃si flos feni. ꝛc.

Scõm est tpalis copiositas

: Reb⁹ em tpalib⁹ affluebat q multis etiã sunt causa stulticie. Ps. Prodijt q̃si ex adipe iniq̃tas eoꝝ. Btũs ꝙ marculf⁹ oia tpalia ꝓpter amoꝛẽ ói ꝓtẽpsit. Phil. iij. Oia arbitrat⁹ sum vt stercora vt chm lucrifaciã. Seneca. Aude hospes ꝓtẽnere opes q̃ nemo ali⁹ dignus deo est q̃ opes cõtẽpserit.

Tertiũ est carnalis nobilitas

. Et magnis em ꝛ p̃claris parẽtib⁹ atq̃ nobilissimis baiocasinis ciuib⁹ ortꝰ est. Solet aũt aliq̃b⁹ carnalis sua nobilitas dare occasionẽ stulticie. Vñ Hiero. in epla. Plerũq̃ nobilitas carnis ignobilitatẽ parit mẽtẽ. Sz b. marculf⁹ ó carnis nobilitate nihil curauit sz ó nobilitate mẽtis: vide si vis de nobilitate: infra: in ser. ó btã Catarina pte. j. ar. j. Qm igit btũs marculfus occasiões habuit stulticie ꝛ mi viã sapiẽtie tenuit. Eccĩ. xxxj. Potuit trãsgredi ꝛ nõ ẽ trãsgressus: ꝛ facere malaꝛ nõ fecit. Jõ sapia ei⁹ laudabilis est plurimũ: ꝓpt̃ qõ bñ dr de eo. Collaudabunt multi sapientiam eius.

Secũdũ pncipale est ipi⁹ accelerate sapie ꝓtuosa pfectio. Possum⁹ eẽ de eo dicere illó Eccĩ. l. Quasi vas auri solidũ ornatũ omni lapide pciosso. Vas in q̃ aurũ. i. charitatis diuine: de q̃ auro dr Apoc. iij. Suadeo tibi emere

aur ignitū t ꝓbatū: ornatū ic̄ oi lapide p̄ cioso. oi ſtute: virtus em̄ lapis dr̄ ꝓ ſo liditatē: virtuosus em̄ firm⁹ est t ſtabilis int̄ pſpera t aduersa. Precioſus aūt dr̄ p̄ ꝓ dignitatē: qm̄ ei⁹ p̄ciū est inextimabi le p̄miū em̄ ſtutis est felicitas. Qm̄ autē nō de q̄libet bt̄ marculfi ſtute dicere pos ſumus: iō ſpecialit̄ de trib⁹ dicturi sumus q̄bus apparebit ꝓfectio ſapie beatiſſimi marculfi.

¶ Prīa ē austeritas maceratōis corꝑal'.
¶ Scōa ē benignitas affectōis fraternal'.
¶ Tertia ē ſublimitas deuotōis ſpūalis.

Prima est austeritas ma

ceratōis corꝑalis. Poterat em̄ dicere cuz paulo illō. j. Cor. ix. Caſtigo corp⁹ meū t in ſeruitutē redigo. Erat q̄ppe ſibi au ſterus in victu q: ieiunijs plurmis corp⁹ atterebat. Plerūq; nullis alijs cibis p̄ter q̄ pane hordeaceo crudiſq; veſcebat' ber bis. Jt̄ auſter⁹ in veſtitu: q: tunica q̄ vte bat' ſaccus erat cilicin⁹: veſtes aūt a. Never uecine pelles. Jt̄ auſter⁹ in ſomno t ſtra tu. Nō ſolūmō cū laſſitudo cogebat ſōnū capiēs ſup nudā humū lapide ſuppoſito capitī iacēbat. Exēplo itaq; eius: ſtudeaꝫ mus carnē macerare: q: ſicut dr̄ paulus. Rhom. viij. Si ſcōm carnē vixeritis mo riemini. Btūs itaq; marculfus nō ſapiē ꝫ tiā carnis: ſz ſapientiā ſpūs habuit. Rbo. viij. Qui ꝼz carnē ſt̄ q̄ carnis ſūt ſapiūt: q̄ aūt ꝼm ſpūm q̄ ſpūs ſunt ſapiūt. Nā p̄ru dentia carnis mors ē: p̄rudētia aūt ſpūs vita t pax. Qm̄ ſapiētia carnis inimica ē deo: legi em̄ dei ſubiecta nō est: nec em̄ p̄t q̄ aūt in carne ſūt deo placere non poſſunt Hec ille.

Scōa est benignitas affe

ctōis fraternalis. Eph. iiij. Eſtote inuicem benigni miſericordes. Benignitas aūt fra terne affectōis in hō marculfo apparuit maxime ex trib⁹. ¶ Primo ex diuitijs di ſtributiōe. Larg⁹ em̄ erat in elemoſynis. Jnopes ſuſtentabat. p̄rijs ſūptib⁹: pupil los t viduas ſubueniebat neceſſitatib⁹: volēsq; fieri ꝓfect⁹ chr̄i diſcipulus: atten dēs illud dictū ſaluatoꝛ. Lu. xiij. Niſi q̄s renūciauerit oib⁹ q̄ poſſidet nō p̄t meus ē diſcipul⁹. Res ſuas totas pauperib⁹ diſtribuit: patriāq; domū reliq̄t vt ſic p̄o chr̄o paup effect⁹ chr̄m ꝑ nob⁹ pauperez factū ſeq̄ret. Hiero. ad exuperantiū. Nu dū chr̄m nud⁹ ſeq̄re: durū grāde difficile ſz magna ſt̄ p̄mia. Et Matt. xix. Si vis ꝓfect⁹ ee vade vēde oia q̄ habes t da pau peribꝫ t habebis theſaurū in celo: t veni t ſequere me. ¶ Scō⁹ ei⁹ benignitas fra terna apparuit in aiaꝫ inſtructiōe. Torū em̄ ſe ꝓtulit ad fideles aias inſtruendas q̄ maxime fecit in pago ꝓſtantino ad iuſ ſum bt̄ viri poſſeſſoris tunc cōſtañ. epi. Erat aūt vir ſctūs p̄fūd⁹ ingenio: diſert⁹ eloq̄o: virtutū cultor t vicioꝝ extirpator t oim bonoꝝ opeꝝ nō tā ꝼbis q̄ exēplis exhortator. j. Tim. iiij. Exēplū esto fide liū i ꝼbo t ꝙuersatiōe. ¶ Tertio ex iniuria rū remiſſiōe. Nā cū semel ꝑ leporē q̄ ad ip̄m ꝼugerat venator q̄da ſupb⁹ irreue rēter atq; ꝓtumelioſq; eū allocut⁹ fuiſſet: corruens ex eq̄ ad terrā adeo alliſus ē vt venter ei⁹ diſciſſus ſuis vacuarer intesti nis. Vir aūt bt̄ nō ad vlciſcēdū ſz miſan dū parat⁹ ad eū veniēs māibusq; p̄rijs ex ta ei⁹ p̄minētia ꝓtectās ſuo loco recōdi dit. Premiſſaq; oꝛone ac ſig̃ cruc̄ ſup eū fctō eū ita icolumē reddidit acſi nihil ma li ꝑpeſſus fuiſſet. Lu. vj. Eſtote miſericoꝛ des ſic̄ t ꝑ vr̄ celeſtis miſericors ē. Ptz ita q̄ benignitas bt̄ viri ex q̄ manifeſtat' ꝼa ei⁹ ſapia: q: ſic̄ dr̄ ſap. j. Benign⁹ est ſpi ritus ſapientie.

Tertia virtus oñdēs pfe

ctōez ſue ſapie ē ſublimitas ſpūalis deuo tōis. Deuotꝫ q̄ppe ꝼa dak ſapia. Vñ de ſapia dr̄ Sap. v. Preoccupat eos q̄ ſe cō cupiſcūt. Erat aūt b. marculf⁹ vir deuo t⁹ oꝛoni t lectōi iugit̄ inſiſtēs. Vñ cū a iu uentute ſua famā audiſſet beati poſſeſſo ris ꝓſtañ ciuitatꝫ epi viri ſctiſſimi eū de uoto coꝛde expetijt cupiēs ei⁹ doctrinis t exēplis inſtrui a. q̄ cū eet ānoꝝ triginta cle ricalē habitū ac deinc oꝛdines ſacros ꝑ ſq; ad ſacerdotij gradū ſuſcepit: ex q̄ ſuſce ptione deuotioꝛ ſp idies effect⁹ ē: t plura poſtea monaſteria ꝓſtruxit in q̄b⁹ cū alijs q̄s exēplo pariter t doctrīa ad deū traxit deuotiſſime deo ſeruiuit. Et ſic ſp in vera ſapia ꝓfecit. Sap. viij. Jnuocaui t venit in me ſpūs ſapientie. Et nos exemplo ei⁹ ſtudeam⁹ deuotis coꝛdib⁹ inuocare vt in nos veniat ſpūs ſapientie attendētes ex

hortationē pauli ad Eph. v. d. Videte q̄ mō caute ambuletz nō q̄si insipiētes sz vt sapiētes redimētes tps qm dies mali sūt Propterea nolite fieri imprudētes sz intelligētes q̄ sit volūtas dī. Hec ibi. Et deuī xxvii. Ges absq; filio z sine prudētia vtinā saperēt z intelligerēt ac nouissima prouiderent.

Tertiū pncipale ē pfectōis manifestatio gliosa. j. Reg. ij. Quicūq; honorificauerit me (dixit dns) glificabo eū. Qui aūt pnēnūt me: erūt ignobiles Glificauit vtiq; dns brm marculfū in celo sz z apud hoies oñdit eū gliosuz z laudabilē pcipue triplici testimonio.

Primū est testimoniū diabolice cōfutationis.

Secūdū est testimoniū būane veneratōis.

Tertiū: est testimoniū diuine (tiōis. declarationis.

Primū ē testimoniū diabolice pfutatōis.

A multz em obsessis demones eiecit. Diabolū etiā i insula in spe femine sibi apparētē pfusuz abire cōpulit Vide legendā. Ja. iij. Resistite diabolo z fugiet a vobis.

Secūdū ē testimoniū humane veneratōis.

Ab oib; em viuēs in reuerētia hēbak z sūma laude efferebak: mortēs etiā turbas pplox ad se venientes habuit. Inter qs etiā venerabilis vbis cōstātie pūl laud⁹ aduenit. Lugebātq; oēs de absentia rāti viri. Post mortē etiā vsq; in hodiernū diē magna pplox frequētia iloco sepulture sue (vbi z in oidie mōasti co diu vixerat) colik z venerak atq; laudatur, Ecci. xliij. Laudem⁹ viros gliosos.

Tertiū ē testimoniū diuine declaratōis p opa mirabilia.

Curauit em illū venatorē cui⁹ vēter dirupt⁹ fuerat vt victū ē: curauit etiā puex a lupi rabidi morsu dilaceratū. Per hūc etiā data ē victoria iſulanis z inimicos i mltitudie gui venientes. Jtē cū tā mlto tpe corp⁹ suū sepultū fuiſſz inuentū ē ita viuidū hns vultū acsi viuifico foueret spū. Vide hec supdicta miracla in legēda. Okta pterea miracula facta z fiūt vsq; in hodiernū diē i loco pfati meritz sctissimi viri. Ps. Scito te qz dns sctm suū mirificauit. Ex his itaq; apget declaratio sue fruose pfectōis: z p dns sue sapie: p quā bonitatē dīna agnoscēs, prius studuit ipi do amore sincerissimo adherere. Ecci. j. Diffectio dī honorabil sapia. Ex q̄vtiq; dilectōe sue charitate (vt ōt Gre.) oēs vtutes gnānt. Sic itaq; recte de eo dixim⁹: qz collaudabunt mlti sapiaz ei⁹. Hūc itaq; tā venerabilez virū dignis studeam⁹ laudib; extollere vt sic ei⁹ meritz donū sue sapie mereamur accipere: z cū eo tādē regnare i ppetuū. amē

Ser. De sctissima cruce.

Dbi absit gl̄ari nisi i cruce dñi nr̄i ihesu chr̄i. Gal. vj. Prophetica vīsio danielis q̄ scribit Daniel. iiij. recte exponi videt ō arboze sctē crucz. In q̄ prophetia sic dic̄ daniel. Videbā z ecce arbor in medio terre: z altitudo ei⁹ nimia: magna arbor: z fortz: z pceritas ei⁹ vtinam gens celū: latitudo ei⁹ erat vsq; ad termin⁹ vniuerse tre: folia ei⁹ pulcerrima: fructz ei⁹ nimi⁹: z esca vniuersoz in ea: subter eā habitabāt aialia z bestie: in ramis ei⁹ quersabāt volucres celi: z ex ea vescebat ois caro. Hec ibi. Ibi tāgit duodeci sua uitates crucz. Prima qz in medio terre vt vicz sit cōmune oim refugiū. Ps. Operat⁹ ē salutē i medio tre. Scdo quia fuit altissima iūntū portās dei filiū. Jmbrosi⁹. Sola digna tu fuisti ferre pciū seculi. Tertia qz magna. s. i dignitate q̄ filios dī ꝓsignat: z reḡ celoz eos dignos oñdit. Quarta qz fortz: qz ꝓtriuit portas ereas: z vectes ferreos ꝓfregit. vt dr ps. Prātemq; diaboli ad nihilū redegit. Quinta qz pcera vsq; ad celos z recta qz celos apit z tāq; scala paradisi būlis ab imo i sublime celoz habitaculū trāsuehit. Sexta qz lata i prāte qz p totū mūm extēsa. Septima qz folia eius pulcerrima. i. fba z exempla ꝓtutis in ea ostensa. Octaua qz fruct⁹ ei⁹ nimi⁹: vicz būani generz salus z redēptio. Nona qz esca vniuersoz in ea. i. spūalis gr̄e refectio que ꝓtute crucz tribuit: vel etiā ipe chr̄ist⁹ qui est cibus oim. Decima qz subter eā hā

bitabāt aialia ſz beſtie.i. boies ſeclares z laici q̄rētes in ea ꝓtectionē. ¶Undecima q̄ in ramis eius cōuersabant volucres celi.i. viri ecclīastici z ꝓēplatiui iugiter meditātes circ̄ eā z inde diuersas affectiones pietat̄ z ꝓsolatōis recipiēdo. ¶Duodecima q̄ et ea vescebat ois caro inuenies i ea ꝓsolationē: z tribulationū mitigationē. Vñ ō ipa cruce sic ōt Ber. Quis miscōie tue o crux bñdicta dīgne q̄at inuestigare lōgitudinē: latitudinē: sublimitatē: z ꝓfūdū. Nā lōgitudo tua vsq̄ ad diē nouissimū subuenit vniuersis inuocātib⁹ te. Latitudo tua repleuit orbem terrarū Sublimitas tua supne ciuitat̄ inuenit restaurationē. Profūdū tuū sedētib⁹ in tenebris z vmbra mort̄ obtinuit redēptionē. Hec ille. Merito igit̄ i cruce gl̄iari debem⁹. Jō bñ dixit paul⁹. Mihi absit gl̄ari nisi in cruce ꝛc. In q̄b⁹ vtiq̄ ꝓbis tria facit aplūs diligēter ānoranda.

¶Primo excludit gl̄iaz dānabilē. cū dicit Mihi absit gloriari. i. nūq̄ cōtingat.

¶Scō, ponit gloriā laudabilē. cū dicit nisi in cruce.

¶Tertio subiungit causaz rōnabilē. cuz dicit: dñi nr̄i ihesu chr̄i.

Primo igit̄ excludit gl̄iaz dānabilez cū dic̄, Mihi absit gl̄ari. Hec ē gloria mūdanoz ō q̄ dr̄ Gl̄iaz eoz in ignominiā ꝓmutabo. Et Esa. xxj. Auferet gl̄ia cedar. i. tenebrosi mūdi. Est aut̄ q̄druplex hmōi gl̄ia dānabilis.

¶Prima est in diuitijs t̄p̄alib⁹.

¶Scōa ē in delitijs z voluptatib⁹.

¶Tertia ē in supbijs z honorib⁹.

¶Quarta ē in malicijs z iniq̄tatib⁹.

Prima ē in diuitijs z in rebus t̄p̄alib⁹.

Ps. In mltitudine diuitiaz suaz gl̄ant. Sz dānabilis ē z vana hmōi gl̄ia: q̄ dixit ps. Dormierūt somnū suū z nihil inuenerūt oēs viri diuitiaz in manib⁹ suis. Et Eccs. v. Est infirmitas pessima quā vidi sub sole: diuitie ꝓgregate in malū dñi sui, ꝛc. Jō bñ dr̄ Hiere. ix. Nō gl̄iet diues in diuitijs suis. Bñ igit̄ dixit aplūs Mihi absit gl̄iari. s. in diuitijs sed tantū in cruce ꝛc.

Scōa est in delitijs z voluptatib⁹.

Pbil. iij. Quoz deꝰ vēter est et gl̄ia. Sz turpis ē z dānabilis hmōi gl̄ia. Nā dr̄ Apoc. xviij. Quātū gl̄ificauit se et in delitijs fuit: tātū date illi tormētū z luctū. Jō mihi absit gl̄iari. s. in delitijs sz in cruce ꝛc.

Tertia est gloria damnabilis in supbijs z honorib⁹.

Ps. Gl̄iati sū q̄ oderūt te. Tal' erat arphaxat regz medoz. de q̄ dr̄ Judith. j. Gl̄iabat q̄ potēs i potētia exercit⁹ sui z in gl̄ia q̄drigaz suarū. Sz vanissima ē gl̄ia ista atq̄ dānabil'. Vñ z ibidē stati postea dr̄ quō depssa fuit gl̄ia ipi⁹ arphaxat ꝑ nabuchodonosoz regē assyrioz. Ps. Dereliquisti eos dū alleuarēt. Et Judith. v. De ꝓtute sua gl̄iantes hūilias. Vñ Ouid. li. xij. Metamorph. Et odest sua gl̄ia multz. Et li. iij. de tristib⁹. Viue tibi z longe noia magna fuge. Tu q̄q̄ formida nimiū sublimia sp: ꝓpositiq̄ tui ꝓtrahe vela pcor. Et galter⁹ i ale xādreide. Quā frīuola gl̄ia mūdi: cū rez fugitiu⁹ honor: cū nomē inane. Prelat⁹ q̄ pesse cupit: pdesse recusat. Magn⁹ i exēplo ē cui nō suffecerat orb̄. Sufficit exēplo defossa marmore ēra. Quinq̄ pedū fabricata dom⁹ cū nobile corp⁹. Exigua requit humo Parcite mortales alios extollere fastu. Collatz opib⁹ aspnariq̄ minores. Diuitias dare q̄ potuit: auferre valebit Hec ille. Sz itaq̄ cū van⁹ ē bonor mūdan⁹: cū fallax gl̄ia mūdi: de q̄ etiā dic̄ Salustī⁹ in iugurtino. Post gl̄iaz inuidiā sequemineraz. Itaq̄ q̄ clarior eris: eo magis ārtiū z solicitū te eē oportz. Hec ille. Jō bñ dr̄ Hiere. ix. Nō gl̄iet sapiēs in sapia sua: z nō gl̄iet fortz in fortitudine sua: sz in hoc gl̄iet q̄ gl̄at scire z nosse me q: ego sum dñs q̄ facio miaz z iudiciū z iustiaz i ter̄a. Hec ibi. Jō dī. aplūs. Mihi absit gl̄ia. s. in potētijs: supbijs: aut honorib⁹ mūdanis: sz tm̄ in cruce ꝛc.

Quarta ē in malitijs z iniq̄tatib⁹.

Prouer. ij. Letāt cū malefecerit z exultāt in reb⁹ pessimis q̄p vie puerse ꝛc. Et ps. Quid gl̄iaz⁹ in malicia q̄ potēs es in iniq̄tate? Sed hec gl̄ia dānabil' ē q̄m̄ sicut dr̄ Hiere. ij. Arguet te malicia tua. et Numeri. xxxij. Scitote quoniam pecc̄m̄ vestrum apprehendet vos. Jdeo dicat vnusquisq̄ cum paulo. Mihi absit glo-

riari ꝛc. ꝙsi dī. Alij q̄dez in diuitijs: alij in delicijs: alij in supbijs: alij in malicijs gloriant: sed mihi absit glo. nisi ꝛc.

Sco in pdicꝫ ꝙbis ꝓponit paul⁹ gl̄iam laudabilē: cū dr: nisi in cruce Ro. v. Gl̄iamur in spe gl̄ie filioꝝ dī Spem aūt hmōi hēm⁹ ex mysterio crucis. Jō cātat eccl̄ia: O crux aue spes vnica. Est āt q̄druplex laudabil' gl̄iatio i cruce

Pria ē gl̄iatio religiose veneratōis (ce
Scōa est gratiose ꝙsolatiōis.
Tertia est ꝓfuose imitatiōis
Quarta est amorose affectiōis.

Prima est gl̄iatio religio

se veneratōis. Et hec gl̄ia est in cruce. i. i crucꝫ dignitate. Amb. ad crucē loquens. Sola digna tu fuisti ferre pcūm secl̄i. Crux vticꝫ alias fuerat ligū afflictiōis: maledictiōis: ꝛ mortis. Afflictiōis inq̄ꝫ qz erat tormentū impioꝝ. Ubi et in ea plurimuꝫ afflict⁹ est dñs ꝛ būliat⁹. Ps. Afflict⁹ sū ꝛ būliat⁹ sum nimis. Jtē erat ligū maledictōis. Deu. xxi. Maledict⁹ ois q̄ pendet in ligno. Et hoc ꝓpter ignominiā: q̄a erat pena latronū ꝛ damnatoꝝ. Ubi ꝛ in ea portauit de⁹ maledictiōez nr̄am. Gal. iij. Chr̄s nos redemit de maledicto legis factus ꝓ nobis maledictū: qz scriptū ē Maledict⁹ ois q̄ pēdet in ligno vt in gētibus bñdictio abrae fieret in chr̄o iesu. Hec ibi Jtē erat ligū mortis: qz in ea moriebant latrones ꝛ homicide. Ubi ꝛ in ea dñs pro nobis sustinuit mortē. Et iudei dicebāt ō eo sicut hī Sap. j. Morte turpissima cōdēnem⁹ eū. Hūc aūt crux est arbor ꝙsolatiōis: bñdictiōis: ꝛ vite. Arbor inq̄ꝫ ꝙsolatiōis. Ubi Raban⁹ ad crucez loq̄ns. Tu gaudiū mestos ꝙsolās: tu sanitas dolētes letificās. Et eccl̄ia cātat. Ecce em̄ ꝓpter crucē venit gaudiū in vniuersū mūdo. Jtez ē arbor bñdictiōis Sap. xiij. Bñdictū lignū p qđ fit iusticia. Hāc aūt bñdictiōez ex respersiōe pciosi sanguis chr̄i accepit ꝛ ex ꝙtactu sacro mēbroꝝ chr̄i. Ubi cantat eccl̄ia. Btā cui⁹ brachijs pcūm pepēdit seculi statera facta ē corpis. Jtē Arbor decora ꝛ fulgida ornata regis purpura electa digno stipite tāfacta membra tāgere. Ubi b. andreas cū duceret ad mortē crucis his ꝙbis salutauit eaz dī. Salue crux sctā q̄ ex corpe chr̄i dedicata es: ꝛ ex membris ei⁹ tanq̄ margaritꝫ ornata: añ q̄ ite ascenderet dñs/timorē terrenū hūiliti: mō ꝙ celestē amorē obtinēs ꝓ voto suscipis. Securꝫ ꝛ gaudēs venio ad te, ꝛc. Jtē est arbor vite. Ubi Dam. li. ij. c. iij. dī. q̄ crux ē arbor resurrectōis: lignū vite eterne. Dalor q̄ppe dignitas ē ligni crucꝫ q̄ ligni vite qđ erat in paradiso. Lignū siqđē illō paradisi poterat corpalē ade vitā si in innocētia pseuerasset ꝓtinuare ꝛ ꝙfuare. Lignū aūt crucꝫ ꝛ cpalē vitā ꝙseruat ꝛ spūalē restaurat. Recte igit̄ dr crux lignū vite. Et ea siquidē triplicē vitā accipim⁹. s. vitā nature: In cui⁹ signū chr̄o crucifixo mortui surrexerūt ad vitā nature. In inuētiōe crucis cū posita fuisset crux dñica sup q̄n dā mortuū statī surrexit. Jtē vitā gr̄e. In cui⁹ signū chr̄o orāte in cruce mlti quer si sunt pcutientes pectora sua, vt hī Luce xxiij. Jtē vitā gl̄ie. In cui⁹ signū chr̄s in cruce pendēs dt latroni: Hodie mecū eris in paradiso. Lu. xxiij. Apparet itaqꝫ dignitas ꝛ nobilitas crucꝫ, de q̄ dr Amb. Crux fidelis inter oēs arbor vna nobilis ꝛc. Et Ezech. xvij. Exaltaui lignū humile. Propt hāc aūt dignitatē crucꝫ in cruce gl̄iari debem⁹ ꝛ crucē adorare deuote. ꝛ hoc tali ꝛ eadē adoratiōe q̄ dñm ipm adoram⁹ vicz adoratiōe latrie. Horādū em̄ sm Tho. in iij. p. sum. q. xxv. q̄ honor vel reuerētia nō debet nisi rōnali nature: rei aūt insensibili nō debet honor vel reuerētia nisi rōne rōnalis nature. Et hoc dupl'r. Uno mō in q̄ntū repñtat naturā rōnalē. Alio mō in q̄ntū ei q̄cūq̄ mō ꝙiungit: Primo ꝙsueuerunt hoies venerari regꝫ imaginē. Scōo mō ei⁹ vestimētū: vtrūq̄ aūt venerāt hoīes eadē veneratiōe q̄ venerant ꝛ regē Si g̃ loq̄mur de ipa cruce in q̄ crucifixus est domin⁹: vtroq̄ modo est a nobis veneranda. Uno modo videlz inq̄ntum nobis repsentat figuram chr̄isti in ea extensi. Et alio modo ex ꝙtactu ad membra chr̄isti ꝛ ex hoc q̄ eius sanguine est perfusa. Unde vtroq̄ modo adoratur eadē adoratione cum chr̄isto: scz adoratione latrie. Imo adorādo crucē intentionē nr̄am ad ipsum chr̄istum crucifixum debemus dirigere: Sic q̄ cum adoramus crucem: intendamus adorare ipsum chr̄istū crucifi

fixū. Vñ t ipam crucē alloq̃mur t depca/
mur tanq̃ ipm dñm dicēdo. O crux aue
spes vnica ꝛc. Auge pijs iusticiaz. ꝛc. Si
ꝙ loq̃mur de effigie crucꝭ xp̃i in alia ma
teria q̃cūq; pcta lapidis vel ligni vł argē
ti vel auri: sic veneramur crucē tm̃ vt ima
ginē xp̃i: t h̄ eadē adoratōe q̃ pr̄ dictū ē
scz latrie. Licz aūt i cruce xp̃i q̃ntū ad opi
nionē infideliū ꝓsideret oppr̄obriū xp̃i sz
q̃ntū ad effectū nr̄e salutꝭ ꝓsiderat ibi vir
tus diuina. Vñ. j. Chor. j. Verbū crucꝭ
geūtib⁹ q̃dē stultitia ē. His aūt q̃ salui fiūt
.i. nob ⁊t⁹ dei ē. Ibidē. Nos p̄dicam⁹ xp̃m
crucifixū iudeis q̃dē scādalū: gētibus
aūt stultitiā. Ipis aūt vocatꝭ iudeis atq;
greas xp̃m dei virtutē t dei sapiam. Hec
ibi. Nos igit̄ oport; gliari in cruce. i. i cruꝯ
cis dignitate ꝙ deuotā adorationē.

Scda est gloriatio gratio

se ꝓsolatiōis. Et hec ē in cruce. i. in crucis
ptāte siue ⁊ture. Jō dr paul⁹ vt iā allegā
uim⁹ q ⁊bū crucꝭ his q̃ salui fiūt ⁊tus dei
est. Virt⁹ q̃ppe siue ptās crucꝭ p̄stat nob
ꝓsolationē ꝰ insult⁹ inimicoꝝ: inē ꝓflict⁹
mor̄boꝝ: t inf̄ ipet⁹ aduersoꝝ. Habet ita
q; crux sctā triplicē ptātem in q̃ gliari de
bem⁹. Primo hz ptātē inimicoꝝ ꝓfutari/
uā: inimicoꝝ inq̃ tā spūaliū q̃ corporaliū
De spūalib⁹ ptz. Nā ꝙ crucē de inimicis
spūalib⁹ triūphauit xp̃s t eos debellauit
Cassiodor⁹. Crux est victoria xp̃i: pditio
diaboli. Anselm. li. Cur de⁹ hō. Venit re/
demptor t vict⁹ est deceptor. Tetendit illi
muscipulā crucē t dedit illi escā sanguinē
suū. Fuit q̃ppe crux xp̃i q̃si bacul⁹ piscan
tis: deitas q̃si hamus: sz caro extitit qua/
si esca. Vñ greg. in homel. q̃dā. In virga
crucis transglutiēs diabol⁹ carnē būani/
tatꝭ trāsfixꝰ ē hamo diuinitatꝭ. Hec ille. Fi
guratū itaq; fuit lignū crucꝭ in ⁊ga moysi
q̃ mare diuisit: pharaonem ꝓstrauit: t dei
pplm liberauit. Vñ di. Raban⁹ ad crucē
loquēs. Tu q̃dē eterni regis es victoria t
celestꝭ regis militia. Hec ille. Jō tāq; ve
xillū plene victorie erit h̄ signū crucis i ce
lo cū dñs ad iu. ve. Matth. xxiiij. Tūc ap
parebit signū filij hois. Tūc em̄ vt dicit
Chrys. sup hūc locū, Angeli portabunt
vexillū crucis ante iudicē ad bonoꝝ vicz
ꝓsolationē t maloꝝ ꝓfusionē vt sic videāt
iusti q; misericorditer saluent: t reprobi
q; iuste dānēt. Vñ raban⁹ ad crucē loq̃ns
Jn te hoiēs iura saluris sue recognoscūt
Jn te miſi iustā retributionē fraudis sue
respiciūt. Hec ille. Qm̄ igit̄ ꝙ crucē de/
bellauit dñs inimicos spūales: idcirco t ꝙ
crucē vincere possum⁹ insidias atq; tenta
tiones diabolicas. Nam sicut dr Chrysо.
Diabol⁹ timet crucē q̃ letale vuln⁹ ac/
cepit. Narrat exēplū greg. iij. Dial. de iu/
deo q̃ nocte quiescēs in q̃dā apollinis tē/
plo q; suis fidē crucꝭ minime hr̄et: tū signo
crucꝭ se munire curauerat illi⁹ loci sacrile/
giū ꝓtimescēs. Cūq; nocte illa veniss̄et ibi
demones cū vidissent eū signo crucꝭ signa
tū: territi exclamauerūt. Ve ve de vas va
cuū q; signatū. Ad quā vocē illa maligno
rū turba disparuit. Jtē legit̄ de sctā iusti/
na ꝙ diabolus eā varijs impugnauit pra/
uis cogitationib⁹. Ipa vero in se reuersa
signo crucis se muniens: ab oī tēptatiōe li/
berata ē t diabol⁹ ab ea fugit. Jtē de ea/
dē legit̄ ꝙ diabol⁹ semel in spe pulcerrimi
iuuenis se trāsfigurās thalamūq; ei⁹ in/
gredies cū ipa in lecto eēt: ipe in lectū ei⁹
impudēter insiliit in ei⁹ amplexū ruerevo
lēs: qđ videns sctā iustina t diabolū adesse
intrepidus mox signū crucis edidit t dia/
bol⁹ fugit atq; euanuit. Jtē de eadē legit̄
q; nobilis q̃dā eā habere in vxorē delide/
rauit: t idcirco cyprianū necromāticū ad/
uocauit vt arte sua ad hoc operarer. Ipe
itaq; cyprian⁹ diuersos demones ad eam
misit q̃s oēs ⁊go sctā ꝙ signū crucꝭ supa/
uit. Accessit aūt ꝑm⁹ diabol⁹ in specie nu
tricis sue t ꝓsuasit ei. Illa sentiēs se tēta/
ri muniuit se signo crucis t stari diabolus
fugit: rediēsq; ad cyprianū dr q; eā nō pos
set seducere. At ille vocās fortiorē demo
nē misit eū: q̃ in spē sororis accessit et huic
ꝓfigit sicut ꝑmo. Tandē vocauit magist⁹
demonū: quē misit t accessit sub specie ma
tris: t cepit flere dicēs se male tractādam
nisi nobili illi viro ꝓsentiat: monstrabat
māmillas q̃bus eam se lactasse dicebat.
Tādem puella signo crucis se muniens
cū sentiret se tentarī dño se cōmendauit:
et statim cōfusus demon ad cyprianuz re/
diens omnia ꝙ ordinē coactus retulit: qō
audiens cyprianus ait. Abrenūcio ⁊bi et
omnibus opib⁹ tuis t in eū credo cuius

crux tãtã habet efficaciã. Itaq; irat⁹ dem̃on voluit cyprianũ appẽdere ⁊ afflĩgere. At ille signo crucis se munies demonẽ effugauit. Accedẽsq; ad sanctã iustinã ad ei⁹ pedes se pstrauit referẽs ei oia: et baptizat⁹ est: tandẽq; gl'osus chr̃i martyr effect⁹: q̃ cũ ad passionẽ traheret a tortoribꝰ ãmonitus vt nomẽ chr̃i negaret ⁊ sic vitã saluaret: rñdit hoc nõ posse fieri quia nomẽ iesu chr̃i scriptuz esset in corde suo. Tortoribꝰ aũt h̃ experiri volentibꝰ cũ corei⁹ scinderent inuenerũt p modũ cruc̃ aureis litteris nomẽ iesu chr̃i ⁊ h̃ in oi scissione siue in longũ siue in trãsuersum. Põt etiã declarari p figuras efficacia crucis ad diabolicas tentatiões euincẽdas. Numeri. j. dictũ ẽ moysi: fac tibi serpentẽ eneũ et pone eũ p signo: vt q̃ pcussus a serpente aspexerit eũ: viuat. ℣l. Serpẽs in ligno suspẽdit q̃n filius dei cruci affigit. Aug⁹. in q̃dã sermo. Cum exaltaret moyses serpentem in heremo in ligno: popul⁹ q̃ mordebat a serpente attẽdebat serpentẽ ⁊ sanabat: sic ⁊ mõ quẽcũq; mordẽt aspicit fidem in ligno pendentẽ. Hec ille. Itẽ ezech. ix. Signa thau super frõtes virorũ gemẽtiũ, ⁊c. secũdũ. sup quẽ nõ videritis signũ thau nõ parcat oculus ⁊ ignoscat: sup quẽ vero videritis signũ thau nõ occidatis. Similit̃ p̃cipit̃ locustis exeuntibꝰ de puteo abyssi. Apoc. ix. vicz ne lederent nisi homines q̃ nõ hñt signũ dei in frõtibus suis. Dam̃. li. ij. ca. iij. Hec vz crux galea ⁊ scutũ est aduersus diabolũ. Hec signuz vt nõ appropinquet nob vniuersalis vastator. Preterea vis crucis efficaciã habet ad p̃sequtãdos corpales inimicos. Vñ legit̃ q̃ cõstãtio p̃cedẽti p̃ gẽtiles ⁊ nimio terrore pcusso ꝓpt̃ eoꝝ multitudinẽ iuxta danubiũ fluuiũ congregatã angelus nocte apparuit eũ exortãs atq; vt sursũ aspiceret ãmonẽs: q̃ in celũ aspiciens vidit signũ crucis circũfusum lumine aureis litteris scriptũ: in hoc signo vinces: q̃ celesti visione pfortat⁹ crucẽ añ exercitũ portari fecit: hostes in fugam puertens aliquos occidit. Item legit̃ q̃ Eraclius signo crucis munit⁹ ⁊ in eo cõfidẽs victoriam obtinuit cõtra filiũ cosdroe regis pser. Vide hystorias ⁊ legendas. Esa. xlix. Ecce ego leuo ad̃ gentes manũ meam et exaltabo ad populũ signũ meũ. Secũdo crux habet potestatẽ morborũ curatiuã: ⁊ doctã morborũ carnaliũ q̃ spũalium. Vñ frequẽter legimus q̃ sancti signo crucis infirmos curauerũt. Legim⁹ etiam q̃ cũ heraclius sanctã crucẽ reportauit hierusalem: ⁊ loco suo restituit: quattuor paralytici curati sunt: leprosi decem mũdati: ceci. xv. illuminati: demones effugati: ⁊ a variis languoribꝰ plurimi liberati. Itez virtus eius ⁊ efficacia ad curandos spũales morbos pctoꝝ potest sic declarari. Sũt enim tres principales radices oim viciorũ. Juxta illud. j. Jo. ij. Omne q̃ est in mundo ꝓcupiscentia carnis est: aut cõcupiscentia oculorũ: aut superbia vite. Cõtra hec tria dicit Threñ. iij. Recordare paupertatis mee ⁊ trãsmigrationis. i. vilificationis: ⁊ absinthij ⁊ fellis. Cõcupiscẽtia q̃ppe carnis curat̃ ⁊ vincitur ex recordatiõe siue cõsideratiõe amaritudinis quã chr̃us in cruce sustinuit. Cõcupiscentia oculorũ siue cupiditas ex cõsideratiõe paupratis: ⁊ superbia vite p ꝓsiderationẽ vilificationis. Voluptuosi itaq; ⁊trariãt cruci chr̃i quia chr̃istus in ea sustinuit amaritudinẽ acerbissimã. Itez amari: q̃ chr̃s in cruce sustinuit paupertatẽ extremã. Itẽ vanigl'osi: quia chr̃s i ea sustinuit ignominiaz ⁊ cõfusionẽ turpissimã. De his itaq; potest dici illud Phil'. iij. Hũc aũt ⁊ flens dico inimicos crucis chr̃i. In cruce itaq; repire potes remediũ salubre ꝓtra oẽm spũalẽ morbũ vicioꝝ. Dam̃. lib. ij. ca. iij. sic dicit de cruce. Salus est aie ⁊ corpis: oim malorũ auersio: oim bonorũ datrix: pctorũ interemptõ. Tertio habz prãtẽ aduersoꝝ dulcoratiuã. Sicut em̃ cibus de se insipidus aliqñ p salsam vel cõdimẽtũ efficit sapidus: sic pene tpales ⁊ tribulatões q̃ de se sũt insipide apposita salsa crucis chr̃i dulces fiũt ⁊ sapide. In figura huiꝰ filius israel egressis de egypto ⁊ ambulãtibꝰ p desertũ aq̃ fluuij marath que amarissime erant i dulcedinẽ verse sũt p appositionẽ ligni a deo ostẽsi moysi. Exo. xv. Aug. Si passio salvatoris ad memoriã reuocet nihil tã durũ q̃ nõ equo animo tolerẽt. Hebre. xij. Recogitate eũ q̃ talẽ aduersuz semetipm sustinuit cõtradictionẽ vt non fatigemini animis vestris deficiẽtes. Patz itaq; triplex

potestas crucis ꝓpꝫ quā in cruce gloriari debem⁹. i. in crucis potestate: z hec ē gloriatio cōsolatōis quā habemus ex efficacia: z potestate crucis.

Tertia ē gloriatio virtuosemitatōis.

Et hec ē i cruce. i. ī crucifixi ꝑsone multiplici q̄ nob ꝓponit imitanda, ꝓposuit aūt nob dñs ꝑcipue triplicē ꝑsonē nob imitādā cū pēderet in cruce. ¶ Prima ē hūiliatiua obedientia. Phil. ij. Hūiliauit semetipm factꝰ obediens vsq̄ ad mortē: mortē aūt crucis. Aug⁹. O q̄nta humilitas. Hūiliauit semetipm chr̄us vsq̄ ad sputa vincula alapas z flagella z vsq̄ ad mortē nō q̄libet sz crucꝭ. ¶ Secūda ē charitatiua benivolentia. Nā p̄ crucifixorib⁹ orauit dicēs. Pr̄ ignosce illis q: ne sciūt q̄d faciūt Job. ij. Benignꝰ ēt misericors z pr̄abilis sup malicia. ¶ Tertia ē toleratia patia. j. Pe. ij. cū malediceret nō ꝓminabat: cū pateret nō ꝓminabat Jn hac igit triplici virtute gl̄iari dēm⁹ dñm imitando. Ecci. xxiij. Dag̃ gl̄ia seq̄ dñm. Itaq̄ crucifixū imitari dēm⁹ hūilr obediēdo. Vñ sup illō Phil. ij. Hūiliauit se ꝛc. dicit Glo. Ecce habes hūilitatis exemplū: fugbie medicamētū. Quid g̃ intumescis o hō: pellē mortīcina q̄d inflaꝛ? Ber. Intolerabilē ipudētie res ē vt vbi se extimuit maiestas inflet ꝑmicul⁹ vilis z intumescat. Jtē mificordie cōdonādo sine remittendo. Col. iij. Supportātes inuicē donātes vobismetipis si q̄s aduersus al i quē bz q̄relā sic ꝛ dñs donauit nob ita et vos. Jtē gaudēt aduersa tolerādo. j. Pe. iij. Cōio in carne passo z vos eadē cogitatiōe armamini. Ber. sup can. Verūtamen mihies dñe iesu z speculū patiēdi z pmiū patiendi. Tu doces manꝰ meas i cruce expassis ad pliū z vehemēter accēdis ad patiēdū ꝓpꝫ patiēdi pmiū. Hec ille.

Quarta ē gloriatio amorose dilectōis.

Et hec ē i cruce. i. crucifixi amore. Ps. Gl̄abūt in te q̄ diligūt nomē tuū. Dedit aūt nob dñs in cruce mirā amoris dulcedinē. ¶ Primo ei ondit q̄ dilexit nos plus q̄ sanguinē suū quē ꝓ nob effudit. Apoc. j. Dilexit nos z lauit nos a ꝑcis nr̄is in sanguine suo. ¶ Scōo plꝰ q̄ corpꝰ suū q̄ ꝓ nob flagellis exposuit. Esa. l. Corpus meū dedit ꝑcutientibus. ¶ Tertio plus q̄ vitā ꝓpriā quā ꝓ nob dedit. Ro. iij. Dortuꝰ ē ꝓpꝫ delicta nr̄a De fidelitate huius amici legit i barlaā q̄ dixit ad iosaphat ꝓponēs pabolice. Quidā hūerat q̄ttuor amicos q̄ꝝ tres plꝰ q̄ seipm dilexerat z ꝓ ipis ꝓpa negocia dimiserat. Pro q̄rto ꝩo valde pauca facere voluerat. Cū aūt a tribulib⁹ regis famulis caperet ꝓ decē milib⁹ talēto q̄ debebat: dat sibi iducꝫ vt amicos rogaret ꝓ dicti debiti solutiōe vt sic a suspēdio liberaret. Primꝰ ab eo rogatꝰ rndit q̄ exq̄ in illud discrimen cecidisset: nihil nisi lintheolū daret q̄ ad suspēdiū ducꝰ inuolueret. Secūdꝰ dicit q̄ hāc solā gr̄az ei faceret q̄ vsq̄ ad patibulū eū ꝑduceret. Tertiꝰ q̄ ipe mer. eū suspēderet. Quartꝰ aūt h̄ audiēs dixit. Licz ꝓ me pauca fecerꝭ q: tū ad me recurrꝭ i necitate z me de cetero diligere ꝓponis: ꝓ te ne suspēdaris venalē me exhibeo z suspēdi volo. Primꝰ amicꝰ falsus ē mūdꝰ a q̄ hō in morte nō recipit nisi sudariū. Scōs sūt amici mūdi q̄ cōducūt vsq̄ ad sepulcꝝ. Tertiꝰ ē diabolꝰ q̄ hoiez suspēdit ad iferni patibulū. Quartꝰ q̄ verꝰ est amicꝰ ōpe chr̄us q̄ ꝓ hoie suspēdi voluit ad crucꝭ lignū. Ecci. iij. Amico fideli nulla ē cōparatio. Erut vtiq̄ mēsura ē oñdēq̄ntꝰ sit amor dī ad nos Jn ea tātū ex oi p te extēsꝰ ē dñs q̄ntū extēdi poterat ad dexterā z sinistrā: sursuz z deorsum: aesi diceret. Tātū vos amo q̄ntū amare valeo q̄ i amore vr̄m totū ex oi pte me extēdo. Sic itaq̄ gl̄ari dēm⁹ i cruce. i. crucifixi amore euidētissime nob extēso i cruce z hec ē gl̄a vt dictū ē amorose affectōis. Recte g̃ dic pau. Mihi absit. ꝛc.

Certio in p̄assumptꝫ ꝑbis paulꝰ subiūgit cām rōnabilē ꝓpꝫ quā gl̄iandū ē in cruce. cū dī. dñi nr̄i iesu chr̄i. Hec ē em causa rōnalis gl̄iandi i cruce q: ꝓ salute nr̄a in cruce pependit dñs nr̄ ieschr̄s. Jn illis itaq̄ q̄ttuor ꝑbis tāgit quadrupler rō gloriandi in cruce.

¶ Prima est ratio formidande potestatis. Cū dr. dñi.

¶ Scōa est ratio memorande charitatis. cū dr nr̄i. i. nobis dati.

¶ Tertia ē rō degustāde suauitatis. cū dī

¶ Quarta est rō venerāde dignitatis, cū dicit. christi. (cif iesu.

Ser. de scto Barnaba

Prima est rō formidā de prātis: cū dr. dñi. Dñs em nomē est po testatis Ecci. xliij. Terribil' dñs t magn⁹ vehement' t mirabil' potētia illi⁹. Et hec prās manifestata est in cruce: qz in cruce debellauit inimicos: vt s dictū est Eph. ij Per crucē interficiēs inimicicias tc.

Scda est rō memorāde charitatis: cū dr: nr̄i. i. nobis dati. Jo. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt fil. su. vnig. da.

Tertia est rō degustan de suauitatz: cū dr: Jesu. Rich. de sancto victo. Jesus nomē dulce: nomē delectabile: nomē ꝓfortans petōrē t btē spei: ō iesu esto mihi iesus. Hec ille. Bern. Jesu dulcis mēoria dās vere cordis gaudia sz sup mel t oia ei⁹ dulcis p̄sentia.

Quarta est rō veneran de dignitatz: cū dr chr̄i. Chr̄s ei est nomē dignitatz regal' t sacerdotal'. Chr̄s em interpretat vnct⁹. Olim ei ꝓsueuit fieri spēal' vnctio regū t sacerdotū. Jn cruce aūt oīa est mirāda chr̄i prās: vt iā dictū est. oīa est ēt charitas ei⁹ et suauitas: qz i cruce p nob mori voluit. Ostēsa ē ēt sacerdotal' eius auctoritas: qz in cruce obtulit p̄ri sacrificiū imaculatū t acceptissimū. Hec ār nos iducere dīgt ad timorē: amorē: t honorē crucifixi. Jdcirco i cruce gloriari debem⁹. Per crucē em dat nobis vita gr̄e: t reparomittit vita glie. Prouer. iij. Lignū vite est his q̄ apphenderint eā: t q̄ tenuerit eā btūs. Propter qđ etiā bñ cātat ecclesia: Nos aūt gl'iari oportz in cru. d. o. nr̄i iesu chr̄i in q̄ ē sa. a culpa: vita in gr̄a: t resurrectio nr̄a in glia: p quā sal. t li. su. a pena eterna. Crucē itaqz d⁹ote veneremur vt⁹ crucē/petōr̄ remissionē t dei gr̄az ꝓseqūmur: t ad celestē tādē gl'iam q̄uenire mereamur. Amen.

De btō Barnaba ap'lo. Sermo

Segregate mihi Barnabā Act. xiij. Spūs scti ꝓba sunt ista eligētz t ordinatz paulū et barnabā in officiū ap'latꝰ Joā. iij. Spūs vbi vult spirat. Qz āt barnabas dignus fuerit ap'lico officio appellari pōt p̄cipue ꝓpter tres ei⁹ excellētias.

Prima est excellētia spūalis fundatiōis
Scda est excellētia doctrinal' eruditiōis.
Tertia est excellētia ꝓtualis p̄fectiōis.

Prima est excellētia spūalis fundationis. Mat. vij. Fundat⁹ em erat supꝰ firmā petrā. i. sup chr̄o. de q̄ dr. j. Cor. x. Petra aūt erat chr̄s. Erat aūt btūs barnabas firmissime fundat⁹ tripliciter fundamēto.

Primū est fundamētū fitatz obiectiue
Scdm est fundamētū ꝓtus subiectiue
Tertiū est fundamētū firmitatis defensiue.

Primū est fundamētum veritatis obiectiue. s. fides q̄ ꝓma est i virtutib⁹ theologicis: qz p eā est accessus ad deū. Heb. xj. Accedētē ad deū oportz credere/q̄ est: t qz inq̄rētib⁹ se remunerator sit. Et. j. Cor. iij. Fundamētū aliū nemo pōt ponere ꝓter id qđ positū ē qđ ē chr̄s ie⁹. Barnabas q̄ppe spreta p̄uersatōe infidelitū p ap'los baptizat⁹ t in chr̄i euāgelio eruditꝰ: p̄uersat⁹ est cū ap'lis. Vñ Act. xj. dr: q̄ eccl'ia q̄ erat hier'ūmis misit barnabā vsq̄ antiochiā: Qui cū pueniss̄et t vidisset gr̄am dñi: gaudisus est. Sequit. Profect⁹ ē āt barnabas tharsuz vt q̄reret saulum. Quē cū inuenisset/ꝓduxit antiochiaz et annū totū p̄uersati sunt ibi in eccl'ia: et docuerūt turbā multā ita vt cognominarentur antiochie discipli: chr̄iani. Hec ibi

Scdm est fundamētū virtutis subiectiue. Hec est hūilitas q̄ fūdat et stabilit hoiem ad recipiēdū influxū diuine gr̄e put euacuat inflatiōz superbie Jaco. iij. Superbis de⁹ resistit: hūilib⁹ āt dat gr̄az. Aug⁹. li. de vbis dñi. Cogitas magnā fabricā ꝓstruere celsitudis: p̄us de fūdamento cogita hūilitatis. Jdē i li. de vera religiōe. Tota vita chr̄i in terris p hominē quē suscipe dignat⁹ est/disciplina morū fuit. Precipue āt hūilitatē suā imitanda ꝓposuit di. Discite a me q̄z mitis sū t hūil. corde. Hūillim⁹ vtiqz fuit b. barnabas vanos honores respuēs. Vñ Act. xiij. Cū vellent turbe q̄ erāt in listris honorē exhibere Paulo t Barnabe t eis sacrificare

Paul⁹ et barnabas scissis tunicis suis exi/lierūt in turbas clamātes ⁊ dicētes. Viri q̄d hec facitis? Et nos mortales sum⁹ similes vobis homines annūciātes vobis ab his vanis ⁊uerti ad deū viuū q̄ fecit celū ⁊ terrā

Tertiū ē fundamentū firmitatis defensiue. Hec ē fortitudo remo/uēs inordinatū timorē retrahentē a ⁊fessione. Vñ sup illō Lu.xj. Dico vobis amicis meis ne ter. ab his ⁊c. Dicit glo. q̄ fortitudo est fidei fundamentū. Vñ ⁊ in fundamēto edificiū materiale ponūt lapides solidiores Phil.iij. Oia possum in eo qui me ⁊fortat. Brūs itaq; barnabas fortissimus fuit in penis ⁊ aduersis tolerādis: vt postea dicem⁹. Grego. Iusto⁊ fortitudo ē carnē vicere: mūdi aspa,p eternis p̄mijs amare: ⁊speritatis blādimēta ⁊tēnere: aduersitatis metū in corde sup̄are. Hec ille.

Sēda est excellētia doctrinalis ⁊ruditionis. Dan.xij. Qui ad iusticiā eruditi multos: erūt q̄si stelle in ꝓpetuas eternitates. Ad hāc aūt doctrinale eruditiō⁹ tria sūt ncaria q̄ fuerūt in b. barnaba

Primū est ⁊itatis noticia.
Scōm est firmitatis ⁊stātia.
Tertiū est sermonis efficacia

Primū est veritatis noticia. Ps. Oia mādata tua veritas. Legit aūt Act.xv. q̄ cū quidā indi ad fidē ⁊uenissent dicerent q̄ non sufficeret fides sine lege moysi. Paul⁹ ⁊ barnabas viriliter restiterūt ⁊ ⁊itatē veritatē euāgelicā p̄dicauerūt: ⁊ ⁊tra illū erroꝛē īras ab aplis ipetrauerūt

Scōm est firmitatis ⁊stātia. Ps. Querite dñm ⁊ ⁊firmami. Vnde cū iudei his q̄ dicebāt a paulo ⁊ barnaba ⁊traderent. ipi ⁊stāt dixerūt: Vob⁹ oportebat p̄mū p̄dicare verbū dei: sed q̄m repellitis illō et idignos vos facitis ⁊ iudicatis vite eīne Ecce ⁊uertimur ad gētes. Sic em̄ ꝓcepit nob⁹ dñs: vt hz Act.xiij.

Tertiū ē sermonis efficacia. Multos ei ad fidē ⁊uertit Vñ Act. xj. legit q̄ in antiochia barnabas hortabat oēs in ꝓposito cordis p̄manere in dño q: erat vir bon⁹ ⁊ plen⁹ spūsancto ⁊ fide: ⁊ apposita est multa turba dño. Et Act. xiij. Secuti sunt mlti iudeoꝛ ⁊ aduenaꝛ paulū et barnabā: q̄ loquntes suadebāt eis vt p̄manerēt in gra dei. Audientes aūt gentes gaudise sunt ⁊ glificabāt verbū dñi ⁊ credidērūt q̄t̄q̄t erāt ꝓordinati ad vitā eternā Itē dicit b. Dorothe⁹ q̄ barnabas i roma chīz p̄mū p̄dicauit: eps mediol. fact⁹.

Tertia est excellētia ⁊tualis ꝓfectōnis q̄ maxime ⁊sistit in charitate: q̄ quā ania ⁊iūgit ipi deo. Col.iij. Sup oia charitatē habete q̄ō est vinculū ꝓfectiōis. Erat aūt barnabas vir eximie charitatis. Charitas q̄pe ei⁹ ad p̄mum appuit in necessariorꝛ submist̄atione: q̄n trib⁹ q̄ erāt in hierlm elignam detulit: sicut hz Act.xj. Itē in pplorꝛ instructiōe. q: verbū dei sollicite euāgelizauit. Vñ hz Act. xv. Paul⁹ ⁊ barnabas demorabant antiochie docētes et euāgelizātes cū alijs plurimis verbū dei. Itē in offense dimissiōe q̄ ioānī q̄ cognominabat marc⁹ offensam dimisit. vt hz Act.xv. Cū em̄ p̄dict⁹ discipulus ioānes barnabā ⁊ saulū reliq̄sset: redeunti tñ ⁊ penitēti barnabas indulsit ⁊ ꝓ in discipl'm assūpsit: ⁊ eo assūpto nauiga/uit cyp:ū. Paul⁹ vo itez eū assumere in discipl'm renuit: ⁊ idcirco inter eos sepatō facta fuit: vterq; tñ ex pia intētiōe ꝓcessit. Nā q̄ barnabas ipm assūpsit: hoc fecit ex dulcedie miscōie: Q⁹ aūt paul⁹ ipm assumere noluit: hoc fecit ex feruoris rectitudine. Ex dictis itaq; ptz charitas barnabe ad p̄mū: ex q̄ etiaz apparet charitas ei⁹ in deū. nā ex charitate dei ꝓcedit charitas p̄mi. Jō hz. j. Jo. iij. Siq̄s dixerit q̄m diligo deū ⁊ frem suū oderit mendax est. Preter hec tñ apparere p̄t p̄cellens charitas ei⁹ in deū ex trib⁹ signis.

Primū est abdicatio ⁊talis mūdanitatis
Scōm ē mortificatio carnal' voluptatis
Tertiū est ꝓpessio penalis aspitatis.

Prima est abdicatio ⁊c. Nā ꝓpter deū oia terrena abdicauit. Vñ cū alijs aplis potuit dicere illō Mat.xix Ecce nos reliq̄m⁹ oia ⁊ secuti sum⁹ te. Notandū āt q̄ barnabas ⁊ alij apli sic oia reliq̄runt p̄cipue ꝓpter tres rōnes. Prīa ē ratio ꝓptioris expeditiōis. vt vicz ꝓptiores ⁊ magis expediti essent ad currendū post chīm. Vñ Bern. sup illud Ecce

nos reliqm⁹ ꝛc. ór: Bñ petre ꝛ nō ad insi
pietiā tibi: nō em̄ gigantē seq̄ ꝓteras one
ratus. Esa. xl. Qui sperāt in dño. s. reiecta
oi mūdana fiducia: currēt ꝛ nō laborabūt:
volabūt ꝛ nō deficiēt. Itē ad pugnandū
cū hoste. Bre. Nudi cū nudo luctari debē⁹
Nā si vestit⁹ q̄sq̄ cū nudo luctat: citi⁹ ad
terrā deiicit: qz habz vñ teneat. Et añ p̄
mittit: Quid em̄ sunt terrena oia nisi q̄da
corpis indumēta. Itē ad transeūdū ex h
mūdo. Dicit q̄pe dñs Lu. xij. Vos esto
te parati. qō vix pñt facere rex tpaliū pos
sessores: qz de reb⁹ exterioribꝫ sollicitudi
nē hūt q̄ pparatiōez interiorem impedit.
Chrys. sup Mat. Appositio diuitiaꝝ ma
iorē accēdit flāmāt vehemētior fit cupido
Hec ille. ¶Scōa est rō plenioꝛ recōpēsa
tiōis: vt. s. plen⁹ recōpēsāret vices ipi xpo
q̄ cū diues esset/ ꝓpter nos egen⁹ fact⁹ est
vt illi⁹ iopia diuites essem⁹: vt ór. ij. Coꝛ.
viij. ¶Tertia est rō vberioꝛ reportatiōis
vt vicz sic reportare possent ꝓfectū āpliō
rē: q̄etius et sine turbatiōe mētis deo futi
endo. Multas ei turbatiōes hūt possesso
res diuitiaꝝ. s. turbatōez laboꝛ in adq̄rē
do. timoꝛis in possidēdo: doloꝛ in amittē
do. Apo. viij. Ve ve hitantib⁹ in terra
Et Jo. xvij. In mūdo pssuraz hēbitis: ūn
me aūt pacē. Item soli ipi chīo inherēdo.
Hiero. Nimis auar⁹ est cui chīs nō suffi
cit. Et Phil. iij. Que mihi fuerūt lucra:
hec arbitrat⁹ sum ꝓpter chīm detrimēta:
vex ꝛ extimo oia detrimētū esse ꝓpter emi
nentē sciam iesu chī dñi nr̄i: ꝓpter quē oia
detrimentuz feci ꝛ arbitroꝛ vt stercora vt
chīm lucrifaciā. Itē p volūtariā abdicatō
nē meritū adq̄rēdo. qō nullaten⁹ adq̄runt
illi q̄ velint nolint oia tpalia in morte relin
quūt. Ps̄. Dormierūt somnū suū ꝛ nihil
inuenerūt oēs viri diuitiaꝝ ī manib⁹ suis.

Scōm signū est mortifica
tio carnalis voluptaz. Vñ legit Act. xiij.
q̄ in eccl̄ia q̄ erat antiochie erat ꝓphete et
doctoꝛes (in q̄b⁹ barnabas) ministrates dño
et ieiunātes. Hoc vticz signū est dine cha
ritatis p quā alicꝫ deguītat dina ꝛ spūa
lia. vñ Ber. Gustato spū nēe ē ōsipe carnē

Tertiū signū est toleratio
penalis aspitatis. Vñ Act. xv. sic dicunt
apli scribētes bis q̄ erāt antiochie ꝛ syrie
et cilicie frib⁹. Placuit nob collectis ī vnm
eligere viros et mittere ad vos cū charis
simis nr̄is barnaba ꝛ paulo hoib⁹ q̄ trā
diderūt aiās suas ꝓ noie dñi nr̄i iesu chr̄i
Hec ibi. Barnabas vticz mlta p dño pas
sus. Vñ cū quemisset eyprū ꝛ mltos infir
mos sanasset: suppositio illis euāgelio scī
Matthei qō secū detulerat. Tandē eriēs
ide queniēs paphū: maledicēsqz tēplo ꝓ
insolētias viroꝝ ꝛ mlierꝝ q̄ nudi currebāt
sua festa celebrātes: ad quā maledictiōez
pars tēpli coꝛruēs mltos oppssit. Nouissi
me deuenit salaminā vbi pacto martyrio
felicē dño spūm reddidit. Ligātes aūt iuxt
funē in collo eius: extra portā eū traxerūt
ꝛ ibidē cū ptin⁹ ꝓbusserūt. Deniqz nec sic
impij iudei satiati: ei⁹ ossa in q̄daz vase plū
beo recluserūt in mare p̄cipitare volētes.
Joānes aūt discipul⁹ ei⁹ cū duob⁹ alijs de
nocte ꝓsurgēs ea rapuit ꝛ in q̄dā crypta oc
cultē sepelluit: q̄ ibidē (vt ait sigibert⁹) vs̄q
qz ad tpa Xenonis imperatoꝛis ꝛ gelasij pa
pe vsqz ad annū dñi q̄ngentesimū latuerūt
Sed tūc ipo reuelāte repta fuerūt. Ex oī
ctis igit apparēt tres excellētes dñi barna
be ꝓpter qs dign⁹ fuit officio aplico. Jdo
circo dixit spūssctūs Segregate mihi bar
nabā in op⁹ ad qō assūpsi. Adeam⁹ igitur
hūc btissimuz vix ꝛ aplm̄ gliosuz cū tota
mētis deuotōe postulātes vt ipe ꝓ nobis
apō deū intercedat: qrūs ei⁹ meritz gram
ꝓsequmur ꝛ gliam sempiternā. Amen.

¶De btissimo Joāne baptista. Sermo.

Joannes est
nomē ei⁹. Lu. j. Btissimi ioā
nis natiuitas in mundū in to
ta chīanitate celebrat. Jmo ꝛ saracēi na
tiuitatē ei⁹ festiue celebrāt. Et hoc singu
re ꝓuilegiū est. Aug. Natale quidē dñi ce
lebrat sed tanqz dñi date mihi aliū seruū
ꝓter ioannē inter pīarchas: inter aplos:
cui⁹ natalē diē celebrat ecclia chr̄i. Passi
onū dies plūmis seruis celebram⁹: natuꝝ
tatis diē nemisi nisi Joāni. Hec ille. Est
aūt p̄cipua triplex rō hmōi celebratiōis.
¶Prima est rō special⁹ scitatis: qz sanct⁹
ex vtero nat⁹ est: sicut ab angelo p̄dictus

fuerat Luc.j. qz spūsctō replebīt ex vtero mīis sue ¶Scōa est rō specialī iocūditatz qz ortus ei⁹ dedicat⁹ est speciali gaudio. Luc.j. Multū in natiuitate ei⁹ gaudebūt. ¶Tertia est rō mysterialī dignitatis. ꝓt vicz mysteriū siue sacrz: qz vicz ipe ioānes etiā anteqz nat⁹ dñm ꝓphauit. Aug. lib. l. omel. lxxxv. Denicz qz in magno sacro natus est ioānes ipius soli⁹ iuste ecclia natalē diē celebrat. Jdē ser. xj. de natitate io/annis baptiste. Recordemur ꝑiarchas: recolam⁹ ꝓphetas: nati sunt vt hoies: etatis accessu impleti sūt spūsctō: chīm ꝓphetauerūt: nati sunt igit vt postea ꝓphetarēt Joānes aūt dñm chīm ipa natiuitate sua ꝓphetauit: quē ꝓceptū ex vtero salutauit. Hec ille. Qm aūt btūs Joānes ex vtero mīis sue fuit dei gra plen⁹. Jdcirco bn dictū est q ioānes est nomē ei⁹. Joānes eīm interptat gra. siue in q est gra. Notandū ē eīm sm Tho. in. ij. p. q. xxxvij. ar. ij. q nomina q ponunt aliqb diuinit⁹/ sp signāt aliqd gratuitū donū eis diuinit⁹ datū: sic Gn. xvij. dictū ē abrae. Appellaberz abraam qz patē multaꝝ gentiū ꝓstitui te. Et Mat. xvj. dictū est petro: Tu es petr⁹ et sup hāc petrā edificabo ecclīaz meā. Hec ille. Hocitaqz nomē ioānes qd a dño ipositū est z ab angelo reuelatū/ a parentibus ꝓ mirabilr ꝓmulgatū. Euidenter signat specialē gre plenitudinē ipi ioāni a dño cōcessam. Sūt aūt tria ꝓncipalr q declarāt euidētissime btissimū ioannē speali gre ꝓ/uilegio a dño decoratū atqz ꝑdoratum: et ita q ꝓueniētissime ioānes est nomē eius.

¶Primū ē ꝓbatissimi testionȳ certitudo
¶Secūdū est dignissimi officȳ celsitudo
¶Tertiū ē sacratissimi martyrȳ scitudo

Primū igit est ꝓbatissimi testimo/nȳ certitudo. Etqz in ore duoꝝ vel triū testū stat oīe verbū: vt dicit Matth. xviij. Jdo de excellētia mirabili scitatis z gre ioānis triplex ad mīn⁹ ꝓn/cipale testimoniū adducem⁹.

¶Primū est testimoniū angelicū.
¶Scōm est testimoniū humanū.
¶Tertiū est testimoniū diuinū.

Primū est testimoniū an

gelicū. Dicit eīm angel⁹ Zacharie ꝑi ei⁹ Lu.j. Ne timeas zacharia qm exaudita ē deprecatio tua: z Elisabeth vxor tua pariet tibi filiū: z vocabīt nomē ei⁹ ioānes. Hec ibi. Nota: Zacharias erat iust⁹/ ingressus templū dei: actu offerēs sacrificiū incēsi qñ sibi apparuit angel⁹ zc. Sic et hō debz iustus esse ingressus templū spūale: z offerens sacrificiū deuotōis vt ab angelo vi/sitet: z gra spūalis nūcietur. Est aūt hoc testimoniū angelicū triplex ¶Primū est testioniū venerāde dignitatis. Dedit eīm angelus testimoniū de venerāda Joānis dignitate. Et hoc ꝑ tres spēales dignita/tes. ¶Prima est ipsius nunciȳ: quia erat illeidē q chīi conceptiōez Marie nūcia/uit: Unde ōr: Ego sum Gabriel qui asto ante dñm z missus sum loqui ad te: z hoc tibi euāgelizare. Sup q dicit Petrus damianus. Pensem⁹ vir iste ꝙntum emineat qui et a ꝓphetis ante ꝓdict⁹ est: z ab eo/dem quo dñs angelo nūciatus. ¶Scōa est ipius loci: quia in rēplo domini apparuit stans a dextris altaris incensi. ¶Tertia est Zacharie patrz sui cui angelus ap/paruit: quia sacerdos erat dñi tūc incēsuz offerens solus in templo: id est in loco sacrificȳ existens. Unde mirabāt populus foris expectās q tantū tardaret i templo Nō eīm licebat populo intrare locum illū: sed tm atrium ¶Secundū est testimoni/um mirande sanctitatz. Dedit eīm angel⁹ testimoniū de sanctitate ioannis dicens: Erit eīm magnus. s. in sanctitate: corā dño Magnus inqz tripliciter. Tum ꝓpter ex/cellentiā corporalis abstinētie. Jdeo seq/tur: Vinū et sicerā nō bibet. Tum ꝓpter excellentiam spiritualis sanctimonie. Jdo sequit Et spiritusancto replebīt adhuc ex vtero matris sue Tum ꝓpter excellentiā doctrinalis efficacie. Jdeo sequit: Et multos filioꝝ israel ꝑuertet ad dominū deū ipsoꝝ: z ipe precedet ante illū in spiritu et virtute helie vt cōuertat corda patrum in filios: et incredulos ad prudentiā iustoꝝ: parare domino plebem perfectā. Hec ibi Et bis pater sanctitas ioānis admirāda Et bene admirāda etiā ꝓpter miraculum factum in patre non credente verbis angeli et querente signum ab angelo Unde sequit: Et dixit Zacharias ad angelum

Ber. De scto Joane

Vñ ħ sciam? Ego em̄ sum senex ⁊ vxor mea pcessit in dieb⁹ suis. Et rñdēs angel⁹ dixit ei. Ego sum gabriel. ⁊c. Et ecce eris tacēs ⁊ nō poterꝫ loq̄ vsqꝫ in dē quo hec fīāt: p eo q̄ nō credidisti ꝓbis meis q̄ ꝑplebūt in tp̄e suo. ¶ Tertiū est testimoniū desiderāde iocūditatꝫ: q̄ dic̄ angel⁹. Et erit tibi gaudiū ⁊ exultatio: ⁊ mlti in natiuitate ei⁹ gaudebunt: qđ de gaudio nō mūdano sꝫ spūali intelligēdū est. Et ħ dr angel⁹ ad oñendū q̄ ioānis natiuitas mlt̄is eēt vtilis ad salutē. Ambro. in hom̄el. Habz sctō⁹ editio leticiā plurimo⁹ q̄ cōmunꝫ bonū est.

Scom principale testim̄

ē testim̄ hūanū. Et ħ ē triplex. ¶ Primū ē testimoniū singulariū ꝑsonar⁹: ⁊ precipue triū: vicz p̄ris sui zacharie q̄ declarat tres excellētias in ioāne. ¶ Prima est excellentia spiritalis ꝓfectōis: quia scilz propter gratiaz pueri ioānis apertum est os zacharie ⁊ ꝓphetare cepit dicēs. Bñdict⁹ dñs de⁹ israel. ¶ Cū em̄ innuerēt ipi patri quem vellet eū vocari postulans pugillarem mox vt scripsit ioānes est nomen eius solutum est vinculum lingue eius. Ambro. Respicite ioānē q̄nta vis sit in ei⁹ vocabulo cui⁹ nūcupatio reddit muto vocē. Et maxim⁹ in ser. Os q̄dē q̄ ag̃el⁹ clauserat p̄missus ab angelo fili⁹ reserauit.

¶ Scda ē excellētia ꝓphetar denotatōis q̄ dī. zacharias. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. s. p spēalē excellentiā: p̄ dis em̄ añ faciē dñi parare vias ei⁹. Joānes em̄ nō solū ch̄m p̄dixit: sꝫ ⁊ digito demōstrauit. Jō cōparat stelle lucis scz lucifero Job. xxxviij. Produces luciferū i tp̄e suo Joānes vtiq̄ fuit termin⁹ noctꝫ ignorantie: ⁊ iſtū lucis gr̄e. Alij patres sub veteri testam̄to fuerūt stelle noctꝫ. Joānes stella lucis solē p̄cessit: ⁊ diei ortū nunciauit. Et sic lucifer post alias stellas vltim⁹ recedit: sic ioānes vltim⁹ ꝓphet⁹ nō ante de mūdo recessit q̄ ch̄m digito demonstraret. Ecce iñgt agn⁹ dei: ecce qui tollit pcā mūdi: vt dr Jo. j. Joānes itaq̄ finis ē legis ⁊ initiū euāgelij. Vñ dñs ait. Lu. vij. Lex ꝓphete vsq̄ ad ioānē. ¶ Tertia est excellētia doctrinal instructōis: q̄ subdit zacharias. Ad dandā sciēt̄ salutꝫ plebi ei⁹ i remissionē. ¶ Jtē est aliō singlare testimoniuꝫ sue matris helizabet q̄ testatur ip̄m esse virū admirande sctitatis ꝓpter tria. Tū q̄ mirabilis ē⁹ cōceptio q̄ ipsa eius mat̄ senex erat ⁊ sterilis. Tum q̄ mirabilis ei⁹ in vtero habitatio q̄ sꝫ ad vocē salutatōis marie exultauit in vtero matrꝫ q̄si tā sentiēs salvatoris p̄sentiā in vtero ꝑginali quā sic ꝓphetico gaudio reuelauit. Maxim⁹ in ser. In tm aūt in brō ioāne spūalis ꝓfulsit electio vt añ mei reret ānūciare dñm q̄ lingua q̄ nunciare posset acciperet. Tū q̄ mirabilis in eo ꝓpheta inunctio q̄ nō solū ꝓpheauit: sꝫ ⁊ ꝓphetādo m̄rem suā ꝓphetissaz fecit: q̄ vicz p illā exultationē ioānis in vtero nouit ei⁹ mat̄ diuina mysteria. Vñ vt habetur Lu. j. statim dixit. Vñ ħ mihi vt veniat m̄r dñi mei ad me: Ecce em̄ vt facta est vox salutatōis tue in auribus meis: exultauit in gaudio infās in vtero meo. Et brā q̄ credidisti q̄m ꝓficiēt ea q̄ dicta sūt tibi a dño. Chry. Quis ꝓphaz cū eēt ꝓphaz facere potuit? Helias q̄dē vnxit heliseū in ꝓphetā: nō tñ illi ꝓphetādi gr̄am donauit. Jste aūt in vtero matrꝫ exultās diuini introit⁹ sciam m̄ri donauit ⁊ os illi⁹ in ꝓpho ꝓfessiōis aperuit vt cui⁹ nō vidēbat ꝑsonā agnosceret dignitatē ⁊ diceret. Vñ ħ mihi vt veniat mat̄ dñi mei ad me? Et maxim⁹ in ser. Quid ē ħ miracli frēs? q̄ tātor⁹ nouitas gaudior⁹ vt bñe sē in vtero helizabet testarer infantē q̄ necdū semetip̄m sentiēs dñicū tā sentiret aduentū. Vere puer iste oim beatissim⁹ paruloꝝ q̄ intra viscera materna adhuc cōclusus adesse saluatorē mūdi cecinit q̄ qđ necdū p̄mōe poterat ꝓphetico gaudio reuelauit. Null⁹ ignorat charissimi oēz paruulū m̄rno ab vtero p deūtē in̄ ipa lucis exordia mestis ꝓcrepare vagitib⁹: sol⁹ baptista dñi vltra legē nascentiū ntitatē suā leticie exultatiōe p̄uenit. Hec ille. ¶ Jtez est ⁊ aliud tertiū singlare testimoniū vicz ꝑginis gl̄iose m̄ris dī q̄ testat ip̄m eē virū excellēt̄z dignitatis ⁊ maxima reuerētia dignū. Et ħ tripl̄r testat. Tū q̄ ipa iā dō plena instinctu spūsc̄i ascēdit in montana ad visitādū ioānē. vt dr Lu. j. Tū q̄ p salutationē ip̄i⁹ marie vnct⁹ ē ioānes spūalit in ꝓphetā ⁊ sctificat⁹. vt dr Chrysost.

Vñ possum⁹ dicere q̄ btā virgo tres habuit filios: Vnū naturalē.s. Iesum chm̄, Alīū legalē.s. Joānē euāgelistā quem ex mādato pncipis in filiū adoptauit. Tertiū spūalem.s. Joanne baptistā quē p spm̄ sctm̄ in mris vtero baptizauit: Hā fructe verbi ꝓginet salutātis Helisabet ioānes baptismū spūssancti recepit: Jō statim i vtero tripudiauit q̄ gesties dño suo assurgere. Tū q̄ vt hz̄ in historia scholr. Ipsamet ꝓgo ōt mr̄ puer ioānē nascētē ꝓtys mātr⁹ excepit. Scōz testim̄ hūanū ē testim̄ euāgelistaꝝ q̄ ōclarāt triplicē ioānis excellētā. Prima ē excellētia ardētissime charitatz̄: q̄ ptz ex eo qō Lu.iij.hz̄, q̄ venit in oēm regionē iordanis pdicās baptismuz pnie in remissionē pctōz. O q̄nta ex charitate dicebat: Penitētia agite appropinq̄bit em̄ regnū celoz. Mat.iij.z Lu.iij. Et ibidē illō: Parate viā dñi rectas facite semitas eius. Scōa est excellētia pfundissime hūilitatis q̄ ptz ex eo q̄ ipe q̄ ad dñz baptizandū electꝰ erat seipm̄ indignū p̄clamat soluere corrigiā calciamētoz eius. vt ptz Mat.iij. Mar.j. Lu.iij. Jo.j. Et lz iudei tantū haberet opinionē de eo vt crederēt eū esse chm̄. vt patz Lu.iij.z Jo.j. tñ seipm̄ ōt esse tm̄mō vocē. vt patz Jo.j. Aug. Quid est q̄ ioānes vocē se esse dicit Id est q̄ ꝓbi annūciatoz z pdicatoz erat Scripture sacre verbū esse diffinit̄ ipam cogitationē q̄ adhuc intra ꝓscie secreta retinet. Vocē ꝓo p quā ꝓbū pferr̄ i medīū: Sicut em̄ verbū q̄n corde ꝓcipim⁹: necessaria est vox q̄si q̄dam vehiculm̄ ꝓbi: ita deus pat̄ innotescere nobis volēs sapiam et verbū illō qō in pncipio erat deꝰ apud deū. btm̄ ioānē q̄si vocē p quā ad nos ꝓbū suū pferret assūpsit. Hec Aug⁹. Tertia est excellētia pfectissime auteritatz̄: de q̄ ptz Mat.iij. z Mar.j. Erat vtiq̄ austeritas eiꝰ maxia in victu. Ejb⁹ em̄ eiꝰ erāt locuste z mel siluestre. vt hz̄ Marc.j. Et ōt Arnolphꝰ: q̄ locuste sunt aues que ad modū digitū no alte a terra volātes z facilē capiunt̄: q̄ erant in deserto: coctecq̄ in oleo pauperē ꝓbent victū. Sil'r ōt in eo⁹ dē deserto esse arboꝛes hītes folia lata z rotūda lactei coloris: mellici saporis que manibꝰ fricant̄ z edunt̄: z hoc ōt mel siluestre. Potꝰ etiā eiꝰ erat aqua: vinū em̄ z siceră nō bꝫbit. Vñ ōt Beō. q̄ sicera interp̄tat ebrietas: q̄ vocabulo oīe poculū q̄d inebriare pōt siue de pomis siue de frugibus siue de q̄libet alia materia ꝓfectū significat. Jtē austeritꝰ erat i vestitu. Hā ōt Mat.iij. Ipe ioānes habebat vestimētū de pilis camelorum. Hoc minime aduertūt viri et mlieres seq̄ volētes diuitē epulonē q̄ induebat purpura z byssō: z epulabatur q̄tidie splendide. Jtē austerꝰ valde erat i habitacl'o: q̄ hitauit in eremo. Vñ cantat̄ de eo Antra deserti teneꝝ sub annis ciuiū turmas fugiens petisti zc̄. Hoc magnū fuit in puero ioāne q̄ patrē z matrē z oīa tpalia oblectamēta relinq̄ns in desertū iuit: ne q̄is mō müd⁹ eū a ōo retraheret. Tertiū testimoniū est testimoniū turbaꝝ multiplicium: q̄ testātur ioannē esse vitꝫ singlarissime scritatis: qō ostendūt triplicit. Primo ex sua admiratiōe. q̄z ōt Lu.j. Oēs q̄ audierāt posuerūt in corde suo dicētes Quisputas puer iste erit? Scōo ex sua receptiōe: q̄. s. a turbis sine miraclis est receptꝰ: cū tñ nouum ritū inducerer: ex q̄ sequit necessariū esse dicere q̄ tāeminētis erat scritatis vt nullꝰ ei ꝓdicere possz. Tertio ex sua opinione. Maiozē em̄ habebāt opinionē de ioāne q̄z de chīo. Vñ q̄rebant a dño: q̄re discipuli tui nō ieiunāt: discipuli aūt ioannis ieiunāt: vt hz̄ Mar.ij.

Tertiū principale testimoniū est testimoniū diuinū.

Habuit enim testimoniū a tota trinitate. Primo a patre q̄ vocat eū angelū. Mal.iij. Ecce ego mitto angelū meū añ faciē tuā q̄ ꝓparābit viā tuā añ te. Hoc em̄ ōt de btō ioanne q̄ pfecto vir erat tot⁹ angelic⁹. Scōo habuit testimoniū a filio q̄ dedit testimoniū de ꝓstantie sue inflexibilitate Matth.xj. Quid existis in desertū videre Arundinē vento agi. Jtē de vite austeritate Mat. xj. Sed q̄d existis videre: Hoīem mollibus vestitū? Et Lu.vij. Venit ioānes nō manducās neq̄ bibēs. i. nō viuēs sicut ceteri Vñ austerioz vita ioānis q̄z vita chīi Jtē de officio dignitate Mat.xj. Prophetā: Etiā dico vobis: z plus q̄z ꝓphetā. Jtē de sue scritatis excellentate Jo.v. Ille erat lucerna ardens z lucēs. Jtē de totius

virtutis sublimitate. Mat.xj. Amē dico vobis Nō surrexit inter natos mulier maior Joāne baptista. Fuit em in eo cumulatio quimode ꝑtuose ꝓfectōis. Fuit em ꝑgo Fuit cōfessor et eremita: fuit martyr: fuit apls: qz missꝰ: ꝓphaz plꝰ q̄ ꝓphaz: fuit et pīcha iq̄tū ad fidei sacrz ꝓlm assuefecit. Patēt igr testimonia certissima de scitate et gre plēitudie btissimi Joānis q̄b apparet euidētissime qm̄ ꝓuenīēter Joānes ē no, eꝰ

Sōm pncipale qō oñdit excellentiā gre in Joāne est dignissimi officij celsitudo. Hūit em triplex officiū dignissimū.

Primū est officiū p̄cursionis ꝓphetalis.
Scōm est baptizatiōis mysterialis
Tertiū est ꝓparatiōis nuptialis

Primū est officiū p̄cursionis ꝓphetalis.

in q̄ ptz eꝰ dignitas: quia specialr missus est a deo: vt ōr Joā. j. Et qz xp̄i aduētū ꝓximissimū nūciauit Mat. iij. Mar. j. Luc. iij. et Jo. j. Et qz agnū dei ꝓprio digito demōstrauit: vt hr Jo. j.

Scōm est officiū baptizationis mysterialis:

qz. s. ipm dōm in ꝓpria baptizauit. Magna ꝓfecto dignitas Joānis, qz sicut hr Mat. iij. Venit Jesus a galilea in Jordanē ad Joannē vt baptizaret ab eo. Vide in hoc excellētissimā Joānis dignitatem.

Tertiū est officiuz ꝓparationis nuptialꝭ.

Ipse em q̄si paranymphꝰ sponsi venit ad exhortandū spōsā vt se ꝓpararet i aduētū spōsi. Joā. iij. dixit Joānes discipulis suis: Ipsi vos mihi testimoniū phibetis q dixerim Nō sum ego chīs sed qm̄ missus sum añ illū. Qui habz sponsam spōsus est. Amicꝰ aūt sponsi q̄ stat et audit eū: gaudio gaudz ꝓter vocē sponsi Hec ibi. Jō bñ ōr Joānes plꝰ q̄ ꝓpheta.

Hāc aūt ꝓparationez sponse fecit Joānes p̄ suā p̄dicatiōez efficacissimā. Apparet aūt sue p̄dicatiōis z doctrine efficacia p̄cipue ꝓter tria. Primo ꝓter exēplare euidētia. Plus em p̄dicabat exēplo p vite sctitatē q̄ verbo. Jō bñ de eo dixit dōs Jo. v. Ille erat lucerna ardēs z lucēs. Bern. Ardere sctm̄ est: lucere tm̄ vanū: ardere z lucere ꝓfectū. Lucifer splendorē būit sed nō ardorē. ō cecidit. Scōo ꝓter infallibilē ꝓstantiā q̄ malos etiā maiores arguebat. Vñ Matt. iij. dicebat phariseis Genimina viperaꝝ q̄s oñdit vobis fugere a ventura ira? Et Marc. vj. dicebat herodi: Nō tibi licz habere vxorē fris tui Jōo bñ de ipo dixit dōs Mat. xj. Ipse ē helias. s. in spū. Venit em in spū z virtute helie: vt ōr Lu. j. Sicut em helias spū feruētissimꝰ arguebat vicia magnoꝝ: ita et Joānes. Tertio ꝓter salutarē prudētiam. Eccl. xxj. Verba prudentū statera ponderabunt Jn ore fatuoꝝ cor eoꝝ et in corde sapientū os illoꝝ. Et Prouerb. x. Sciēta sctoꝝ prudētia est. Apparet aūt prudētia Joānis in p̄dicatiōe sua q̄ docebat aliq̄n blandis ꝓmissionib⁹ alliciendo. Mat. iij. Pniam agite: appropinq̄bit enī regnū celoꝝ. Aliq̄bus etiā ꝙbis incepit dominus p̄dicatiōez suā Mat. iij. Jrē aliq̄n ꝙruis informatiōib⁹ inducēdo. Tū ad salutarē cognitiōez: cū dicebat Jo. j. Ego baptizo vos in aqua: medi⁹ aūt vr̄m stetit quem vos nescitis Jpse est q̄ post me venturus est: q̄ añ me factꝰ est cui⁹ nō sum dignus vt soluā zc. Tū ad ꝓsumptiōis exclusiōez. Vñ dicebat Mat. iij. Facite fructꝰ dignos pnie: z ne velitis dicere intra vos Patrē habem⁹ abraā. Dico em vobis q̄ potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrae. Tū ad vite ꝓtuose obfuatiōz. Vñ Lu. iij. turbis eū interrogātib⁹ Quid faciem⁹? rñdit: Qui habz duas tunicas det nō habēti. z q̄ habet escas silr faciat Luc. iij. Jtē ibidē. publicanis q̄rētib⁹ Quid faciemus? dixit Nihil amplꝰ q̄ q̄ ꝓstitutū est vobis faciatz. Hoc dixit q̄ publicani dicunt q̄ intromittūt se de negocijs gentib⁹ ad publicū. Tales aūt solent ee pni ad pl⁹ colligendū q̄ sit eis mandatuz. Interrogabāt etiā eū (vt ibidē hr) milites q̄si parati ei⁹ ꝓsilio obedire: et ait illis Neminē ꝓcutiatis. s. oppmendo pauperes z eos despiciēdo. Neq̄ calūniaz faciatis: id est nō imponatis falsum crimē diuitib⁹ et potētib⁹ vt occasionē habeatis extorq̄ di bona illoꝝ. Et ꝓtēti estote stipendijs

vestris. Ad hec tria inducebat ioānes m̄ litēs q̄ solent esse ꝓni ad ꝓrarta. Ex dictis itaq; apparet efficacia p̄dicatiōis tocius doctrine ⁊ officij dignissimi b̄ri ioānis: ex q̄bus ꝑpēdi pōt gr̄e sibi date singl'aris excellēcia ꝓpter quā recte de eo ō̄r q̄ ioānes est nomē ei⁹.

Tertiuz ꝓncipale q̄ō oñdit excellēcē plenitudinē gr̄e in ioāne est sanctissimi martyrij sc̄itudo. Nota tē em̄ sustinuit ꝑ triplici veritate.

Prio ꝑ veritate iusticie quā defendebat.
Scō ꝑ vitate doctrine quā p̄dicabat.
Tertio ꝑ veritate vite quā tenebat.

Primo ꝑ veritate iusticie quā defendebat: ꝺ̄ dixit herodi: Non tibi licz habere vxorē frīs tui.

Scō ꝑ veritate doctrīe

quā p̄dicabat. Un̄ Joseph⁹ ō̄r: q herodes videns ad p̄dicatiōz ioānis magnā multitudinē ꝙuentre timēs ne ꝓpter ꝓba ioānis ꝑ̄o exosus fieret ⁊ expellerek a regno ꝓpter incestum. Ideo ip̄m incarcerauit. Gal.iij. Inimic⁹ fact⁹ sum vobis verum vobis dicens.

Tertio ꝑ̄o veritate vite

quā tenebat. Sicut em̄ serpētes ⁊ bufōes odorē vineaꝝ fugiūt: ⁊ sicut noctue lumē solis odiūt: sic iudei vitā ioānis imitari n̄ valētes ip̄m odiebāt ⁊ arti demonū attribuebāt. Mat.xj. Venit ioānes nō mādūcans neq; bibēs: ⁊ dicūt/ demoniū habet. Un̄ pharisei ꝓpter inuidiā de vita ⁊ p̄dicatiōe ioānis turbati/ suaserūt herodi vt caperet eū/ incitātes eū ad ei⁹ mortē. Ex dictis itaq; ptz admirāda ioānis sc̄itas ⁊ singl'aris gr̄e sibi date plenitudo: ꝙ quā sibi ꝙuenientissime ꝙpetit hoc nomē ioannes. Ad hūc igit̄ tāte sc̄itatis vitę tota mētis deuotiōe recurram⁹ q̄tus suis meritis apd deū gr̄am inuenire ⁊ gl̄iam ꝙseq̄ meream̄r eternā Amen

Debō Petro apostolo Sermo.

Beatus es si

mon bariōa Mat.xvj. Specialē deuotōis affectū ad gloriosissimos ap̄los Petꝝ ⁊ paulū habere debem⁹ p̄cipue ꝓpter tria

Prio ꝙ̄ admirāda oñi bonitatē quā in istis ap̄lis venerari ac recognoscere debem⁹ specialiter Aug⁹. in ser. Gloriosissimos fidei chr̄ianę ꝓncipes annuis festiuitatib⁹ honorātes tres charissimi ip̄m dñz ac deū nr̄m q̄ hui⁹ auctor est fidei religione debita veneramur qm̄ dignitas q̄ deferk ministrz/ illi sine dubio cui⁹ ministri sunt exhibek: vt ait ipse saluator discipul'is suis: Qui vos audit me audit: ⁊ q̄ vos recipit me recipit. Vere beata ap̄lor̄ merita in q̄bus se chr̄is recipi p̄dicat ⁊ audiri. Bti nihilo min⁹ ⁊ illi ꝙ̄ deuotio delata ap̄lis recurrit ad chr̄m. Tenēres itaq; fratres tante hui⁹ p̄missionis fidē de supplicijs patr̄ nostror̄ ꝑ xp̄i ꝙfessione susceptis fidelib⁹ gaudijs exultemus. Hec Aug⁹.

Secūdo ꝓpter venerandā eor̄ auctoritatē. Sūt em̄ speciales patroni ⁊ ꝓncipes ecclesie: rectores nauis fluctuātis in h̄ mari. Un̄ in p̄dictis verbis Augustini vocat eos Augustin⁹ glorioſissimos fidei chr̄iane ꝓncipes. Idem in eodem sermone. Hos ꝑo ecclīaꝝ oīm reuerendissimos patres petrū dico ⁊ paulum ꝙ̄ssimis studijs honorem⁹: q̄b⁹ chr̄i ꝑante gratia factus est hodie de morte natalis: quib⁹ finis vite viuēdi initiū dedit: quib⁹ (vt ait apostolus paulus) viuere chr̄s erat ⁊ mori lucr̄. Erat vtiq; eis chr̄istus viuere: quia totū chr̄i ꝓficiebat ecclesijs quod viuebāt. Erat eis et mori lucrū: quia tali ac morte vitā sibi mercabantur eternā. Hec Augustin⁹.

Tertio ꝓpter contēplandā eor̄ sanctitatē ꝓpter quā ambo sunt a domino specialiter cōmendati. Unde Matth.xvj. dicit petro: Beatus es simon bariona quia caro et sanguis ⁊c̄. Et de paulo dicit Act.ix. Vas electiōis est mihi iste ⁊c̄. Ad p̄sens aūt intendim⁹ specialiter de beato petro apostolor̄ ꝓncipe habere sermonē cui a dño dicta sunt ꝓba ꝓposita Beatus es simon ⁊c̄. In q̄bus verbis specialr̄ a dño ꝙmendat atq; laudat bris̄simus petr⁹. In toto aūt euangelio hodierno tria p̄cipue ponunt q̄ bt̄m petr̄ speciali laude dignissimū ostendūt.

Primū est fidei ꝙfessio virtuosa.
Scōm est ꝙfessiōis approbatio gr̄iosa
Tertiū est approbationis magnificatō fructuosa.

Ser. De sctō Petro

PRimū igit est fidei ꝓfessio virtuosa Nā sicut dr in euāgelio. Cū interrogaret dns discipulos suos dicēs. Quē dicūt hoies esse filiū hois: Et variās diuersoꝝ hoim opiniones prōpsissent: dixit eis: Vos aūt quē me esse dicitis? Rūdēs simō petr⁹ dixit. Tu es chr̄s filius dei viui. Aug. in ser. Hic est ille petr⁹ q̄ ꝓfitēdo dnm viui dei esse filium validissima nobis inuictaq̄ credendi fūdamēta cōstituit. Nā pcontanti dño q̄s eē ab hoibus dicerēt: rūdit petr⁹. Tu es chr̄s filius dei viui. i. Tu dne de carne virginis factus es chr̄s: q̄ erat dei sempit̄n⁹ es filius. Tu dne hoib⁹ nat⁹ es hōie incogitabili maiestate de⁹ es apō deū. Tu es chr̄s q̄ p redemptiōe nr̄a ad passionē venies ipassibilis p manes apō p̄rem. Hec Aug⁹. Idē i li. de ꝓbis dn̄i. Ipe petr⁹ in apl̄oꝝ ordine p̄m⁹ in chr̄i amore prōptissim⁹ sepe vn⁹ rūdit p oib⁹: vn⁹ pmultis dedit rn̄sum. Hec ille. In illa itaq̄ petri responsiōe. Tu es chr̄stus filius dei viui cōfitet exp̄sse petr⁹ tria ad nostre fidei verā integritatē spectātia quo ad psonā chr̄i saluatoris nostri.

Primū ē sublimitas dignitatis.
Scōm est ꝟitas hūanitatis.
Tertiū claritas diuinitatis.

Primū ē sublimitas dignitatis.

cū dr Tu es chr̄s. s. p excellentiā q̄ multi alij etiā dicti sūt chr̄i vidz sacerdotes: reges t ꝓphete. Dixit ḡ sibi. Tu es chr̄s. q. d. Tu es sūmus sacerdos: sūmus rex: sūmus ꝓpheta.

Scōm est veritas humanitatis

quā etiā ꝓfitet. cū dixit. Tu es chr̄stus. i. vnct⁹ per excellētiam plenitudinis gr̄e: q̄ quidē vnctio sibi cōpetit ꝟm naturā hūanā. Ps. Unxit te de⁹ de⁹ tu⁹ oleo leticie p cōsortib⁹ tuis.

Tertiū est claritas deitatis

quā ꝓfitet. cū dixit. filius dei viui. Aug. in ser. Quis igit vngꝫ in tm̄ hoīe incōphensē deitatis arcanū sens⁹ attollere potuisset obtutū nisi ab ore petri salutaris hui⁹ fidei ꝟitas radiasset: Quis meritoꝝ eius gloriā q̄uis magno equiparare posset eloquio a q̄ nobis adorande diuinitatis t fides cepit t ꝑmanet. Quis tāto gloriosiori viro qui fidē secreti inscrutabilis loquendo edidit: viuēdo docuit: patiendo firmauit. Hec Aug⁹. Patz ergo excellētia fidei petri: in cuius fidei ꝟtute postea fecit miracula. Un Act. iij. Cū principes sacerdotū interrogārēt apl̄os petrū t ioannē in q̄ virtute aut in q̄ noīe sanassent illū q̄ claudus fuerat ex vtero matris sue: petrus replet⁹ spūsctō dixit ad eos. Principes ppli t seniores audite. Notū sit oib⁹ vobis t oi plebi israel q̄ in noīe dn̄i nr̄i ihu chr̄i nazareni quē vos crucifixistis: quē de⁹ suscitauit a mortuis: in hoc iste cōstat coram vobis san⁹. Hec ibi. Fecit aūt petr⁹ mirabilia p̄cipue triplicit. Primo in mortuoꝝ curatiōe. Et h̄ q̄dā singulari t excellēti mō. Nec em̄ solū sanauit ꝟbo deprecationis t inuocatiōis quēadmodū sanauit claudū ex vtero matris sue q̄ q̄tidie ponebat ad portā tēpli. Act. iij. fz etiā sanauit verbo iussiōis: sicut ptz in sanatiōe enee. Act. ix. eui dicit surge t sterne tibi. Et p̄terea sanabat etiā vmbra corp̄is sui Act. v. Ita vt in plateis ejcerēt infirmos t ponerent in lectulis t grabatis vt veniēte petro saltem vmbra illi⁹ obūbraret quēq̄ illoꝝ t liberarent ab infirmitate. Currebat aūt multitudo vicinaꝝ ciuitatē hierusalē afferentes egros t vexatos a spiritib⁹ immundis q̄ curabant oēs. Hec ibi. Scōo in mortuoꝝ suscitatiōe. vt patz Act. ix. ō q̄ dā discipula noīe tabita quā suscitauit dn̄s. Tabita surge. Impositiōe etiā baculi sui suscitauit discipulū tā p dies q̄draginta defunctū. Suscitauit etiā aliū quē simon magus suscitare nō potuit. vide leg̃dā. Sap. xvj. Mortis t vite habes potestatē. Tertio in demonū cōfutatiōe eos ab obsessis expellēdo t demonib⁹ illis imperādo q̄ simonē magū p aera defeyrebāt. vide legēdā. Mar. vl. Signa eos q̄ crediderint hec seq̄nt. In noīe meo demonia ejcient. Patz itaq̄ q̄ laudabilis sit petr⁹ ex fidei ꝓfessiōe ꝟtuosa: ꝑter quā sibi respōdit dn̄s. Beat⁹ es simō bariona

Secundū ꝓncipale q̄ō ondit dn̄s petrū valde laudabilem est cōfessionis ap̄bat̄ō gratiosa: q̄ ponit i euāgelio. ibi. Rūdēs aūt ih̄s dic. Beat⁹ es simō bariona q̄ caro t sanguis nō reue

lauit tibi: sed pax me⁹ q̄ est in celis. Aug⁹ Vt aūt confessionis hui⁹ gnra esset magni tudo saluator ostenderet ot ei Beat⁹ es simon bariona qz caro zc. In illa aūt dñi risione tagunt signāter tria ꝓpter q̄ petr⁹ vere dr̄ btus: z q̄ aliū quēlibet efficere pos ¶Primū est subiectio simpli/ (sūt btūm cis humiliationis.

¶Secūdū est abdicatio terrene z carna lis affectionis.

¶Tertiū ē inspiratio dīne reuelatiōis.

Primū est subiectio sim/ plicis hūliationis: qz dr̄ simon bariona. Simon em interptat obediēs: z bariona fil⁹ colūbe. i. simplicitat⁹. Matt. x. Esto te simplices sicut colūbe. Q⁹ autem sim/ plicitas humiliatiōis faciat beatū. patet qz dr̄ Prouer. xxix. Hūlem spū suscipiet glia. Et ps̄. Populū hūilez saluū fac ies. Idē. Hūles spū saluabit. Et Luc. xviij. Qis q̄ se hūliauerit exaltabit. Gze. Eui dētissimū signū reprobor⁹ superbia. saluādo rū aūt hūilitas. Apparuit aūt simplicitas hū litatis in petro p̄cipue triplicit. ¶Prio in sua vocatiōe. Vñ Jo. j. legit. q⁹ cū andre as diuiss⁹ petro. Jnuenim⁹ messyā: petr⁹ stati hūiliter secut⁹ est andreā fratrē suū liczinuitē. Cū aūt dñs intuit⁹ esset pe/ trū nō solū extern⁹: sz poti⁹ interius quia deus intuet cor. vt dr̄. j. Regū. xvj. dic̄ ei. Tu es simon. i. obediens. q. di. nomē tuū est ꝓpriet⁹ tue ꝓsonū: fili⁹ ioāna. i. filius gre. q. di. hoc cognomē ꝓsonat noi tuo: qz vere obediēs est filius gre. Jō dr̄ Hiere. xlij. Obediam⁹ vt bñ sit nobis. Et p̄ op/ positū inobediēs est filius maledictiōis. Deut. xj. Ecce ego appono vobis bodie male/ dictione si nō custodieritis mandata dei. zc. Jte de alia vocatiōe petri legit. Mat. iij. q⁹ ābulās iesu⁹ iuxta mare galilee vidit duos fratres simonē z andreā mittentes retia in mare: z ait illis. Venite post me faciā vos fieri piscatores hoim. At illi cō tinuo relictis retib⁹ secuti sūt eū. Jn quo maxime patz eoz obediētia. Gze. Nulla hunc adhuc facere miracula viderant: ni/ hil ab eo de p̄mio eterne retributiōis au/ dierant: z tñ ad vnū dñi p̄ceptū hoc q̄ possidere videbant oblitī sunt: q̄nta nos eius miracula videm⁹ q̄t flagellis atteri/ mur: q̄ntis mínarū asperitatib⁹ deterre/ mur: et tñ sequi vocantē cōtenim⁹. Jn ce/ lo iam sedet q̄ de cōuersione nos ām one? Hec ille. ¶Scō apparet simplicitas et hūilitas petri in ꝓpie indignitatis cōfes/ sione. Vñ Lu. v. post capturā pisciū ꝓci/ dit petrus añ genua iesu dī. Exi a me dñe q⁹ hō peccator sum. Et Jo. xiij. dicit dño. Nō lauabis mihi pedes in eternū: qz vicz se prior⁹ indignū existimabat a dño la/ uari. ¶Tertio in sue culpe lamētatione. Cū vicz post negationē egress⁹ foras fle/ uit amare. vt dr̄ Luc. xxij. Ferk quocz q⁹ semp in sinu suo sudariū portabat q̄ cre/ dto fluentes lachrymas tergebat: qz quā do dulcis allocutiōis z p̄ntie dñi memor erat: p̄ nimia amor⁹ dulcedie lachrymas ptinere nō poterat: quādo etiā culpā ne/ gationis ad mēoriaz reducebat vbertim lachrymas emittebat. Vñ adeo in cōsue tudinē habuit flere q⁹ eius facies tota la/ chrymis adusta videbat. vt dic̄ Clemēs Idē etiā dicit. q⁹ audito in nocte galli can tu ad orationē surgere ꝓsueuerat z sil'iter vt dr̄ ad fletū ꝓrūpere. Matth. v. Beati q̄ lugent quoniā ipi ꝓso.

Scōm q̄ beatū petrum btm̄ effecit est abdicatio carnalis z terre/ ne affectiōis: q̄ tāgit ibi: qz caro z sanguis nō reuelauit tibi: qz vicz nō queris viuere fm carnē z sanguinē. j. Cor. xv. Caro et sanguis regnū dei nō possidebūt: q̄ expo nēs btūs Boñ. in. iij. dis. xlij. di. q⁹ aplus loq̄t ibi de carne z sanguine q̄ntū ad cor/ ruptionē nō q̄ntū ad substātiā: vt intelli/ gatur q⁹ q̄ carnalit⁹ viuūt regnū dei possi/ dere nō poterūt. Talis aūt abdicatio ap/ paret in btō petro p̄cipue triplicit. ¶Pri mo in mūdano⁹ derelictōe. Vñ ot petr⁹. Matth. xix. Ecce nos reliq̄m⁹ oia z secu ti sumus te. Nota q̄dā sunt ꝓrastinātes ꝓtra quos dicit. Ecce: quidā ad tps repo nētes: ꝓtra q̄s dicit reliquim⁹ nō reposui mus: quidā diuidentes: ꝓtra quos dicit oia: q̄dam aūt res q̄dē exteriores relin/ quētes quēadmodū legit ō q̄busdā phis sed ꝓprias voluntates retinētes: ꝓtra q̄s dicit: z secuti sum⁹ te: nihil q̄ sibi reliq̄t pe trus. Vñ Act. viij. Cū simon obtulisset ei pecuniā vt ptātē hēret dandi spūmsctū

dixit ad eū petrus. Pecunia tua tecū sit in pditionē tc. ¶ Scdo in carnis mortificatiōe. Gal. v. Qui chr̄i sūt carnē suā cruci fixerūt cū vicijs t ꝯcupiscentijs. Si ergo spū viuim⁹: spū t ambulem⁹. Hec ille. In libro aūt clementis testat petr⁹ q̄d carnē macerauerit. Panis (inq̄t) sol⁹ mihi cum oliuis t raro cū oleribꝰ in vsu est: indumētū aūt ħ mihi ē q̄ vides tunica cū pallio. t ħ dn̄s nihil aliꝰ req̄ro. ¶ Tertio ex spirituali ad suos affectiōe. Nō em̄ carnalit carnalibꝰ amicꝫ afficiebat ꝫ spūal'r. Ro. viij. Qui sm carnē q̄ carnis sūt sapiunt: q̄ aūt sm spm̄ q̄ spūs sūt sapiūt. Refert clemēs sm q̄ dr̄ in hist̄oria eccl'iastica. q̄ cuz vxor petri ad passionē duceret: ingēti gaudio exultauit petr⁹: ac eā appe vocās noīe post eā exclamauit. O cōiuz memēto dn̄i. Jtē cū petronilla filia petri esset clinica: plurimis discipl̄is petri in domo sua recūbētibꝰ ptigit. vt tit⁹ diceret petro. Cū vniuersi a te sanētur infirmi: cur petronillam paralyticā iacere pmittis? Apl's vero ait. Sic expedit ei. Sz ne existimet ei⁹ icolumitatꝫ impossibilitas meis pmonitꝰ excusari: ait ad eā. Surge petronilla t mini/stra nob. Et statī surrexit sana. Ministerio autem expleto: iussit eā redire ad gra/batum suū.

Tertiū q̄ ostendit petrū

beatū est inspiratio dine reuelatiōis q̄ tāgit cū dn̄s dixit: ꝫ pr̄ me⁹ q̄ ē in ce. Aug⁹. Quis chr̄m p carnē t in carne natū oīpotentꝫ pr̄is eē filiū sentire potuisset: nisi xp̄i⁹ ħ ipe pr̄ p petrū nob ecelo reuelasset: Dan. ij. Est de⁹ i celo reuelās mysteria: celo inq̄. i. in corde puro t icorruptibili p petrm̄ t eleuato ad deū p ꝛēplationē non eleuato p superbiā. j. Cor. iij. Nos nō spm̄ huj⁹ mūdi accepim⁹: ꝫ spm̄ q̄ ex dō est vt sciam⁹ q̄ a dō donata sūt nobis.

Tertiū p̄cipale q̄ ondit dn̄m petrū laudabilē est approbatiōis magnificatio fructuosa: q̄ tangit cū dr̄. Et ego dico ti. q̄ tu es petr⁹ t su. hāc pe. edi. ec. meā. Et porte infer. nō p̄ualebūt aduer. eā. Et tibi dabo claues regni celorū. Et q̄cūq̄ ligaueris sup terrā erit li. t in ce. t q̄cūq̄ sol. sup ter. erit sol. t in ce. Aug⁹. lib. de xbis dn̄i. Tanq̄ dic. Q: tu dixisti mihi. Tu es chr̄s filius dei viui t ego dico tibi tu es petr⁹. Hec ille. Dignificat aūt approbatio cōfessionis fidei ipsi⁹ petri in pdictꝫ xbis dn̄i triplicit.

¶ Primo ꝓpter approbatā fidei firmitatē.
¶ Scdo ꝓ̄ declaratā firme fidi securi
¶ Tertio ꝓpter collataz regni celo (tatē.
rū auctoritatem.

Primo ꝓpter approbatā fidei firmitatē

qr dixit sibi. Tu es petr⁹. i. firm⁹ sic dict⁹ a petra. Aug⁹. lib. de verbis dn̄i. Simon q̄ppe antea vocabat: h autem ei nomē vt petrus appellaretur a dño impositū ē. t h in ea figuravt signaret eccl'iam. Q: em̄ chr̄s petra: petr⁹ popul⁹ chr̄ian⁹: petra em̄ principale nomē ē. Jō petr⁹ a petra: nō petra a petro: qm̄ non a chr̄iano chr̄s: sed a chr̄o chr̄ian⁹ vocatur Tu es g̃ (inq̄t) petr⁹. Hec Aug⁹. O vere singulare ꝓuilegiū t excellēcia dignitatis in petro q̄ ab ipso ore dn̄ico impositū est sibi nomē in quo typū ecclesie gerit. Legim⁹ p̄ diuinā reuelationē ab angelis factā noīa aliq̄bus fuisse spēaliter impōsita: qō nequaq̄ sine magno mysterio factū credimus sz ad designandā quādā spūalē excellētiā in eo q̄ sic noīabat: Sic legi⁹ ō ioānē baptistā. Lu. j. sic de iesu saluatore nostro, Ibidē. In scriptura etiā sacra legim⁹ mutationē nois in aliq̄bus esse factā qō semp etiā factū ē ꝓpter aliquā gratiā spēalē quā a deo cōsecut⁹ est ille cuius nomē sic mutabat. Sicut abraz vocatus est abraā q̄n sibi facta est pmissio de semine in quo bñdicende erāt oēs gentes ter̄re. Gen. xvij. Et iacob vocatus est israel: qr vidit dn̄m. Gen. xxxij. Hoc aūt in istis factū est p ministerū angelicū. Hoc itaq̄ multo excellentius in petro factū est quia ab ipso dño dicēte ipsi petro. Ego dico tibi quia tu es petrus. i. in fide firmissimus. Apparuit aūt firmitas fidei in petro maxime tripliciter. ¶ Primo fidez chr̄i fideliter exponendo. Dato em̄ lumine fidei vigebat vt doctores legis iudeor̄ scribas t phariseos suis predicationib⁹ cōfutaret. Vñ Act. iiij. legit. q̄ cum interrogaretur ab eis inuicem cōgregatis repletus spū sancto petrus ita cōstanter respōdit. vt nihil penitus cōtradicere possent. Habet

etiam Actuū.ij.q statim post receptionē spiritussancti ipsa die penteco. stans petrus ita efficacitate fidei veritatē declarauit vt copiosam multitudinē ad cordis cōpunctionē z verā penitentiā induceret: z baptizati sunt die illa circiter tria milia Habet etiā Actuū.x.q loquēte petro veritatē fidei cecidit spūssctūs sup oēs q audiebant verbū. Petrus vtiq firmissim⁹ atq pfundus fuit in fide. Vñ Luc.v.dictū est ei a dño: duc i altū. Sup q di. Ambrosi⁹ vt habet.xxiij.q.j.c. Nō turbatur. Deniq si alijs imperet vt laxent retia sua: soli rārimo petro dr. Duc in altū h est i pfūdū disputationū. Quid em tā altum q altitudinē diuitiaz sapiētie dei videre: scire dei filiū: z pfessionē diuine generatōis assumere ¶ Scdo miracla multipliciter faciendo: oratio em miraculoz attribuit fidei vt sup dixim⁹ in ser.b. silue stri. Fecit aūt btūs petrus miracla triplici ter. vt s dictū est.j.q.but⁹ p.ar.ij. Et p ter illos tres modos est alius in secretoz reuelatiōe: sic patz Act.v. Vbi legit quō reuelauit secreta cōscientie ananie z saphire q defraudauerat ecclīam. vide ibi. z nota q grauiter puniti sūt: ꝓpter qđ multuz terreri debent defraudatores ecclīasticoz rūbonoz. Reuelauit ēt petr⁹ secreta cordis simonis magi. Vñ cū petr⁹ z paulus introissent ad neronem maleficia simonis detegentes sicut testat sctūs marcellus z leo papa: dicit simon mag⁹. Ne diutius patiar hūc inimicū ꝑcipiam angelis meis vt vindicent me de isto Cui petr⁹. Angelos tuos nō timeo: q ipi me timēt. Nero dicit. Nūquid non times simonē q deitatē suā rebus oñdit z affirmat. Cui petrus. Si deitas est in ipso dicat mihi nūc qđ cogito: quā cogitationē pius auribus tuis insinuo. Petrus ergo accedens ad neronē secreto dicit. Jube mihi panē hodie aceū afferri z occulte dari: q cum allatus fuisset z petrus eū bñdixisset z sub manica abscōdisset: dixit: dicat simō qui se deum facit quid sit cogitatum: quid dictum: z quid factū. Respondit simō. Petrus magis dicat quid cogitē ego. Dixit petrus: quid cogitet simon me scire docebo dum quod cogitauerit fecero. Tunc simon indignatus exclamauit. Procedāt canes maximi z devorent eum. Subito autem canes maximi apparuerūt z in petrum impetū fecerunt. Ille vero panem benedictū obtulit: z subito eos in fugam cōuertit. Tunc dixit ad neronē. Ecce astē di me nosse quid contra me cogitauerat simon non verbis sed factis. Nam qui pmiserat angelos contra me venturos: exhibuit canes vt ostendat se habere nō diuinos angelos sed caninos. Hec Leo.

¶ Tertio pſecutionem pro fide sustinendo. Multas enim persecutiones sustinuit a iudeis. Vt patet in actib⁹ apostoloz. Multas etiam sustinuit a simone mago. Vt habetur in legendis aureis. Multas etiam a nerone sub quo passus est et cruci affixus: quod moriendi gen⁹ sibi pdixerat dñs Jo. dicens vlti. dicens ei. Cum esses iunior cingebas te z ambulabas vbi volebas. Cum autem senueris extendes manus tuas z alius te cinget z ducet q tu non vis: hoc aūt dixit significans qua morte esset clarificaturus deū. Et cū hoc dixisset: dixit ei. Sequere me. Hec ibi. Sequere inq me vt sic ego pro te: ita et tu moriaris pro me. Sicut ego: tu crucē ascende. Tu eandem quam ego mortem patere. Sap.xviij. Simili pena sern⁹ cū dño afflictus est. Nolunt tamē pati rect⁹ sed reuersus propē tres causas quas ipse met assignauit. ¶ Primo propē honorem dñi qui passus est rectus. ō nō se reputauit dignum vt sic pateretur. ¶ Secundo quia christus patiens propter redimendum debuit ad mundum respicere: Petrus autem patiens propter celum adquirendum debuit ad celum respectum habere. ¶ Tertio quia christ⁹ semper rect⁹ stetit et nunq per peccatū cecidit. Homo vero caput mentis in terram defixit et contra deū recalcitrauit. Augustinus in sermone. Hic est petrus qui dum ad crucez tanq crucifixi discipulus duceret verso se corpore poscens crucifigi passionem non renuit sed equalitatem dominice crucis declinauit vt ostenderet vniuersis admirande se humilitatis virtutem nouicq mysteriū disciplinam etiam inter tormenta seruasse: q securus charissimi prexit petrus ad crucemq repulso timore mortis moriendi ordinem tam acer-

ba in passione ꝙsluit: Hec Aug⁹. Voluit igit petr⁹ pati reuersus in crucē: capite vi delz deorsum et pedib⁹ sursum: qđ et tor⁹ mentores facile annuerūt cū etiā p hoc graui⁹ torq̄rek. Sicq; extensus in cruce gl̄iosus in Christ ad dñm. Eadē q̄q; die paul⁹ q; ciuis erat roman⁹: nō crucifigi sed capite trūcari iussus est. De sentētia aūt in eos data ōt Dion̄. in epla ad Tim. de morte pauli in hec ꝛba: O frater mi timothee si vidisses agones ꝙsūmationis ipor: defecisses quidē p tristicia z dolore: qs nō fleret illa hora qñ p̄ceptū sentētie egressus i eos est vt petr⁹. s. crucifigerek z paul⁹ decollarek. Vidisses tūc turbas gētilū z iudeor pcutientes eos z expuētes in facies eorum Aduenīēte aūt terribili tpe ꝙsūmationis ipor cū separenk ab inuicē ligauerūt columnas mūdi nō vtiq; absq; fratr gemitu z ploratu: Tūc inqt paul⁹ petro: Pax tecti fundamentū ecclīar z pastor ouium z agnor chr̄i. z petr⁹ ad paulū ait: Vade i pace p̄dicator bonor morum: mediator z dux salutis iustor. Cū aūt elōgassent eos ab inuicē: secut⁹ sum magistr meū. Nō ei in eodē loco occiderūt eos. Hec Dio. In illa aūt eadē epla scribit Dio. q̄ Lembia q̄ alio noīe plātilla dicta est discipla pauli post mortē aplor eadē die vidit eos in troc̄utes indutos veste p̄clara z coronas fulgētes luce radiātes habebāt in capitibus suis. z ptulit velū sanguine cruētatū et ostendit illud carnifici reuerso q̄ paulū occiderat z his q̄ cū eo erāt ꝓpter qđ mlti effecti sunt chr̄iani. Ubi est intelligendū q̄ cū paulus ad locū passiōis ducerek: in porta hospicij matrona p̄fata obuiā habuit. Qui flenti paulus ait: Vale plātilla eterne salutis filia: Cōmoda mihi velum q̄ caput tuū tegis z inde oculos meos ligabo z postmodū illud tibi restituaz. Qđ dū sibi traderet: irridebāt eā carnifices dicentes. Quid isti mago tāpreciosum pannū tribuis vt ipm amittas? In p̄fata etiā epla sic lamentat btūs dionysi⁹ di. Quis dabit oculis nostr aqs z pupillis nostris fontē lachrymar vt plorem⁹ die ac nocte lumē eccliar qđ extinctū ē. Ecce erem⁹ petrus fundamentū eccliar: gl̄ia sanctor⁹ z aplor a nobis recessit z nos orphanos dereliqt. Paulus quoq; gentilū familiar cōsolator paupar defecit nobis et vltr⁹ nō inuenit: qui fuit pater patr: doctor doctor: pastor pastor: abyssus sapie: fistula altisonā: p̄dicator veritatis: infatigabilē paulū dico nobilissimū aplm. hic angelus terrestris z homo celest: imago z lūtus deitatis. Nos inq; inopes z indignos dereliqt in hoc mundo ꝛreptibili z maligno: ingressus est ad deū suū dñm z amicum. Hec Dionysius.

Scđo magnificat approbatio fidei petri

ex suppositis verbis xpi ꝓpter declaratā firme fidei securitatē: q⁹ dixit dom⁹: Et sup hanc petrā edificabo eccl̄iā meā: ranq;. s. firmū z stabile edificiū Et porte inferi n̄ p̄ualebūt aduersus eam. Sup hanc petrā inq;: id est sup hāc fidei firmitatē. Aug⁹. lib. de verbis dñi. Super hanc petrā quā confessus es: sup hanc petrā quā cognouisti dicens: Tu es chr̄s filius dei viui. i. sup me iesū filiū dei viui edificabo eccl̄iam meā. Hec ille. Porte inferi dicunt peccata: heretici: z tyranni Sed hec oīa vincit fides Heb. xj. Sancti per fidem vicerūt regna. Paret itaq; firmitas atq; securitas fidei petri de qua dixerat dom⁹ Luc. xxij. Simon eccesathanas expetiuit vos vt cribraret sic triticum Ego aūt̄ p te rogaui Petre vt nō deficiat fides tua: et tu aliquādo ꝙuersus confirma fratres tuos. Ubi habek q̄ fides eius multū a diabolo tentata cum dicitur: Ecce sathanas ꝛc̄. Ubi enim hostē inuenit locū magis munitū: ibi maiorem exercet conatū. Secundo eius fides a christo valde roborata. Unō dixit dominus: Ego aūt̄ p te rogaui ꝛc̄. Tertio eius fides fuit oībus in exemplum data. Uñ dicit Et tu aliqñ ꝙuersus ꝛc̄.

Tertio magnificatur approbatio fidei petri

ꝓpter collatā regni celor auctoritatē: cū dicit dom⁹: Et tibi dabo claues regni celor Et quodcūq; ligaueris sup terrā ꝛc̄. Augustin⁹. Hoc illi confessio fidei dedit: vt ante claues regni celor acciperet q̄ celi ianuas introiret. Sz ne q̄ vos fratres de traditr petro

clauib⁹ regni more vſꝰ clauiū cogitatio terrena ꝓmoueat. Clauis em̄ celi lingua est petri qz singulo⁹ merita cēsendo ap̄s vniuersiꝫ regn̄ celi aut claudit aut aperit Nō ē ꝑ clauis ista mortal' artificis apta/ta manui:sed data a chr̄o ptās iudicandi. Hec Aug⁹. Cōsiderād⁹ ē aūt mod⁹ z or/do collatois hmōi clauiū q̄ ad tria. ¶Pri/mo em̄ hmōi clauiū facta ē ꝓmissio. cū ōt ei dn̄s Matth. xvj. Tibi dabo claues re/gni celoꝝ z qcūqz zc. Ubi beda. Claues nō mō dāt ei sz ꝓmittūt:nōdū em̄ fabrica/te sūt sup incudē crucis nec in chr̄i sangui/ne tēperate. Hec ille. Uidere potes aliq̄ desistis clauib⁹ sup̄ in ser. cathedre. ¶Se/cūdo facta ē clauiū cōmunis collatio cuz discipul' in vnū ꝯgregatis. Joā. xx. appa/rēs post resurrectionē insufflauit di. Acci/pite spm̄sctm̄ q̄z remiseritz petā remittūt eis:q̄z retinueritis retēta sūt:qō sic ē intel/ligēdū q̄ sacerdos hn̄s clauē remittit pcā nō pncipalit sz ministeralit. ¶Tertio hu/iusmōi clauiū spēalis petro data est cō/missio cū sz dn̄s suū gn̄alē vicariū in to/ta eccl'ia fecit. cū ōt ei Jo. xxi. Pasce oues meas. Ad q̄ aūt dn̄s h pastorale officiuz petro cōmiserit mltiplicit eū examinauit. ¶Pio ō fidei assēsiōe. Matt. xvj. Vos aūt quē me ee dicitis. Et rñdēs petr⁹ dic. Tu es chr̄s zc. ¶Scdo de spei inhesiōe q̄ quā petr⁹ chr̄o ē ꝯglutinat⁹. Jo. vj. Nūq̄d z vos vultis abire? Et rñdēs petrus dic. Dñe ad quē ibim⁹ ꝓba vite et ne ha/bes. q. d. nullaten⁹ possum⁹ ab alio spera re salutē. ¶Tertio spēal'r est examinat⁹ petr⁹ de charitatz dilectōe. Jo. xx. Simō ioānis diligis me pl⁹ his. Et rñdit petr⁹. Tu scis dñe q: amo te. Et dn̄s dicit ei. Pasce agnos meos zc. Uide textū euā/gelicū. Tūc aūt examinauit dn̄s petrū de dilectōe q: pastores eccl'ie debēt dn̄m p̄ ceteris diligere. Examinauit aūt eū ter ō dilectōe vt oñdat in petro fuisse pfectio a/more⁹ q̄ est cū hō diligit deū plusqz sua: plusqz suos: z plusqz se. Matth. xix. Ecce nos reliquim⁹ oīa. s. nr̄a: nōs: z nosipos. Itē vt ostenderet triplex mod⁹ amādi q̄ fuit in petro z in nobis esse debet: debem⁹ enim diligere cor̄de ore et opere. j. Jo. iij. Filioli non diligam⁹ verbo neqz lingua sz opere z veritate. Item vt intelligamus q̄ niam ipse chr̄s debet a nobis diligi ꝓpter peccata q̄ dimittit: ꝓpter bona q̄ tribuit z ꝓpter pmia q̄ pmittit: non equidē q⁹ de/beam⁹ deū diligere ꝓpter aliud qcūqz fi/nalit q: amor dei nullo⁹mō debet or̄dinari ad aliū finē: alias esset vti fruendis: qō ām Augu. est sūma quersitas: sz ꝓpter dei be/neficia debem⁹ deū diligere occasionali/ter z motiue q: hmōi beneficia debēt nos mouere ad pfectius diligendū deū. Ecci xlij. Triplicit sol exurit mōtes. id ē chri/stus sctōs ad amorē accendit: sz peccata remittēdo: beneficia largiēdo: z pmia ei/na pmittendo. Dixit aūt dn̄s ter pasce: q: triplicit debz ꝑlatus pascere subditos verbo exēplo: z tpali subsidio. Uel aliter vt dicit Bern̄. ꝥba p̄dicationis: exemplo quersatiōis z fructu cogitatiōis. j. Pe. v. Pa/scite qui in vobis est gregē dei. zc. Bis autem dixit dn̄s. Pasce agnos meos: et semel. Pasce oues meas: quia in fidelib⁹ sunt tres gradus sz incipientiū: pficien/tiū: z perfector̄ū. Illi q̄ sunt in duob⁹ pri/mis gradibus dicunt agni. Illi qui sunt in tertio oues nominātur sicut exponit de lyra. Et nota bene. q⁹ petro tm̄ cōmittun/tur ab dño agni z oues. i. simplices z humi/les: q: soli rales sūt eccl'ie filij: nō lupi. i. ra/paces z latrones: nō vulpes. i. fraudulen/ti z seductores: nō hirci. i. luxuriosi z car/nales: nō leones. i. superbi z spūm inflantes habētes. Ex dictis itaqz patet q̄ laudā/bilis est beat⁹ petr⁹ z a nobis merito ve/nerandus ꝓpter ea q̄ dicta sunt. Bene ita qz ab ipo dño cōmendatus est dicēte sibi. Beat⁹ es simon bariona. Huc itaqz pa/tronū tota deuotiōe veneremur vt ſtis apud deū precib⁹ fidei sancte perseveran/tiā z firmitatē atqz charitatis ardorē im/petrare mereamur z ꝑpetuā tandē sūme maiestatis ꝓtēplationē obtinere. Amen.

¶Dñica ifra octauā ap̄l'oꝝ Petri z pau/li: sup illud euāgeliū. Jussit dn̄s discipulos suos ascēdere in naviculā. zc. Ser.

Habete fidu/ciā: ego sum nolite timere. Matth. xiiij. Theophilus. Cum homines vel demones nos ꝓ terro

rem nitunt mouere audiam⁹ chm dicē tes. Ego sum: nolite timere. i. semper ego assisto: vel sicut deus semp permaneo et nūq̄ transeo. Hec ille. In p̄dict⁹ itaq̄ verbis oñditur mirabilis dñi benignitas erga nos t q̄ necessaria sit nobis atq̄ desiderāda eius p̄sentia. Et hoc idem oñdit in toto decursu euāgelij hodierni. In q̄ principue tāgunt tria q̄ nobis oñdūt q̄ nobis necessaria sit t desiderabilis dei p̄ntia.

¶ Primo ostenditur q̄ periculosa sit dñi absentia.

¶ Secūdo ostendit q̄ gratiosa sit ei⁹ benivolentia.

¶ Tertio ostenditur q̄ fructuosa sit eius p̄sentia.

PRimo igit sc̄z in p̄ma parte euangelij oñditur q̄ periculosa sit dñi absentia atq̄ dānosa. Ubi enim dr q̄ absente dño discipli periclitabant Aug⁹. li. de trini. Magna hois miseria sine illo esse sine q̄ no pot bene esse. Tangit aūt in euāgelio triplex causa ꝓpter quā periculosa atq̄ damnosa est dñi absentia.

¶ Prima est ꝓp̄ rōnis cecitatē.

¶ Scda est ꝓp̄ affectiōis imbecillitatē.

¶ Tertia ē ꝓp̄ impulsiōis ꝛrietatē.

Prima ē ꝓpter rōnis cecitatē.

Et hoc intelligit q̄ absente dño a discipulis nox erat vt ptz in euāgelio. Sic et absente dño spūaliter excecat rō hois p̄ pctm̄. Soph. j. Ambulabūt vt ceci q̄ dño peccauerūt. Prouer. iij. Via impiorū tenebrosa nesciūt vbi corruūt. Idcirco faciēdū est iuxta psalmiste cōsiliū dicētis. Accedite ad eū t illuminamini.

Scda cā est ꝓpter affectiōnis imbecillitatē.

Imbecillis em̄ t vacillans est hois affectio ad bonum absente dño. Et hoc significat in euāgelio: q̄ absente dño nauicula iactabat fluctib⁹ Jo. xv. Sine me nihil potestis facere. Sicut ergo dr ps. Querite dñm t ꝛfirmamini Qualiter aut̄ q̄ri debeat dr Sap̄. j. In simplicitate cordis q̄rite illū.

Tertia causa est ꝓpter impulsionis ꝛtrarietatē.

Impellit em̄ hūana affectio multis tēratiōibus ꝛtrarijs q̄bus absente dño resistere nō valet. Et h̄ significat in euāgelio q̄ absente dño ventus erat cōtrarius eis. Aug⁹. Attendite seculū q̄si mare: ventus validus t maris tēpestas vnicuiq̄ sua cupiditas. Hec ille. Naturalis etiā inclinatio aut ꝛsuetudinaria impellēs ad pctm̄ dici pōt vent⁹ cōtrarius t ꝛtra hanc facienda est violentia: ꝓp̄ qō dr dñs Matth. xj. Regnū celoꝝ vim patit t violenti rapiūt illud. Sup q̄ dicit Aug⁹. in ser. dā. Nouim⁹ q̄ familiariter mes hūana in diuersis mūdi hui⁹ illecebris t ꝛcupiscētijs deuicta fugit labore: experit voluptatē: et vix ad h̄ ducit vt ꝛsuetudinē a se vite ꝑuis excludat: cū ceperit cogitare vltimi diei necessitatē: ac futuri iudicij pōdus incitat: t stimulata vel spe p̄mij vel timore supplicij voluntariū bellū indicit passiōib⁹ t vim facit p̄stinis desideriis suis t violēter se vincere ipa ꝛtendit. Hec ille. Potes etiā ad p̄positū exponere illō Dan. vij. Quattuor vēti pugnabāt in mari: vicz suggestio pcti q̄si vētus occidētalis. Inspiratio gratie q̄si vēt⁹ orientalis. Affectio cōmodi q̄si vēt⁹ borealis t ipetuosus. Affectio iusticie q̄si vēt⁹ meridional⁹ q̄ lenis est t calidus. Ne q̄ ipellamur t pcipitemur a vēto boreali t occidētali q̄ ꝛtrarian⁹ nob⁹ desiderāda est atq̄ toto cordis affectu inuocāda dei p̄sentia: q̄m sic dr Ro. viij. Si de⁹ p nobis q̄s ꝛtra nos? Ptz itaq̄ q̄ periculosa dānosaq̄ sit dñi absentia. Nec em̄ possum⁹ habere euadēdi fiduciā nisi p ei⁹ p̄nti. Idcirco veniēs ad discipulos suos dixit. Habete fiduciā ꝛc.

SEcūdo oñdit in euāgelio q̄ grosa sit dñi benivolētia: q̄ vicz discipul⁹ in periculo t timore exīt⁹ adesse voluit: dicēs eis. Habete fiduciā ego suꝛc. t petro periclitāti manū extēdit. Ps. q̄ bon⁹ isr̄l de⁹ his q̄ recto sūt corde. Idē q̄ magna mīsericordia dulcedinis tue dñe. ꝛc. In euāgelio aūt oñdit q̄ sit dulcis et grosa dñi benivolētia p tres eius dulcissimas ꝓpꝛietates.

¶ Primo q̄ ipsa est fiducial⁹ r assecuratia

¶ Scdo q̄ ipa ē amicabilis attractiua.

¶ Tertio quia ipsa est mirabiliter salutiua.

Primo quia ipsa est fiducialiter assecuratiua. Et hoc manifestat quia discipulis in timore exñtib⁹ locutus est dñs di. Habete fiduciã: ego sum nolite timere. Vñ Can. ij. Clamat dñs suam benignitatẽ ostẽdẽs ⁊ dicẽs. Aperi mihi soror mea: sponsa mea: amica mea: soror ingẽ mea ad imaginẽ ⁊ similitudinẽ meã facta cui ⁊ ego me ꝓformaui in nature hũane assũptione: ⁊ ad celestẽ hereditatẽ mecũ possidendam destinaui. Spõsa mea: ad hũc finẽ vt mecum regnare possis in celo creata: amica mea beneficio ꝑ multitudine vt me cognoscas ⁊ diligas predotata. Ibi ꝙ ꝛãgunt tres singulares denotationes multũ grose q̃b⁹ dignat dñs honorare ⁊ appellare aiam rõnalẽ: qr vicz vocat eã sororẽ: sponsam: ⁊ amicã. Et hec magnã ꝓsiderationẽ ⁊ securitatẽ debẽt nobis dare qr hoc singulariter apparet dei ad nos inextimabilis benivolẽtia. Profecto si recta fuerit affectõ nra nullaten⁹ nobis de dño diffidendũ est. Job. xiij. Etiamsi occiderit me sperabo in eũ.

Scõ quia ipsa dei benivolentia est amicabiliter siue dulciter attractiua: qõ significat in hoc ꝙ petr⁹ audita dñi voce tanq̃ singulari quadã dulcedine mirabiliter allectus toto corde iaz cupiens eẽ cũ dño iesu dicit. Dñe si tu es iube me venire ad te sup aquas. Et dñs ait: veni. Et descẽdens petr⁹ de nauicula ambulauit sup aquas vt veniret ad iesum. Aug⁹. in ser. Hic est petr⁹ quẽ chr̃i esse ꝓfitẽtissimũ subiecta vestigijs ei⁹ maria ꝓbauerunt. Nã a dño suo nouos sibi dari in fluctib⁹ gressus vt fidelis poposcit ⁊ vt dilectus emeruit. Qui ob hoc solũ trepidasse visus ẽ: vt fragilitas hũana cogn̄osceret q̃nta eẽt inter dñm ⁊ũq̃ distantia dũ aggrauata petris caro mergit: ⁊ imaculata nescit plãta decidere. Simul ⁊ illõ. ne dũ sup aq̃s ambulans petr⁹ pede intrepido quenisset ad chr̃m: dñi forte sui viribus eẽret. Sz q̃ illũ rãtopere dicim⁹ trepidasse: cũ pia trepidatiõe sua maiorẽ ꝓfecerit ad fidẽ: vt em̃ credidit petr⁹ imperio dñi sui posse se a fluctib⁹ sustentari: nihilo min⁹ dũ mergitur credit ipsius dñi sui se virtute saluandũ. Vere beati petri etiã dum trepidat mirabilis fides: quam nec purgẽtis periculi potuit turbare formido. Clamãdo em̃ dum mergit: dñe libera me: de se diffisus est: nõ de dño dubitauit. Ne quis ergo timorẽ hũc gl'iosissimi petri ducat ⁊ in vicium q̃mã timor q̃ quis ꝑmũ ei⁹ turbauerit fidẽ: cõfidentiã tñ in eo repate credulitatis ordinauit. Hec Aug⁹. Moraliter em̃ ambulare debem⁹ sup mare pñtis seculi vt ad deum pueniamus. Aug. Amas deũ: ambulas sup mare: sub pedib⁹ tuis est seculi tumor: amas seculũ: absorbet te: amatores suos vorare nouit nõ portare Hec ille. Attrahit itaq̃ nos dulcis dei benivolẽtia. Quã attractionẽ desiderãs spõsa ait Can. j. Trahe me post te. Et ipe dñs nos attrahere volens dicit. Matth. xj. Venite ad me omes q̃ laboratis ⁊ onerati est⁹ ⁊ ego reficiã vos Et Jo. vij. Si q̃s sitit veniat ad me ⁊ bibat. Nota bene ꝓba ⁊ vide q̃nta sit dei in nos benivolẽtia. Sed vñ hoc ergo cũ tãta sit dei benivolentia ⁊ dulcedo mirabil'r allectiua q tam pauci ad dñm venit̃: tã pauci diuinã dulcedinẽ ꝙcipiunt. Ad qõ ꝓ̃cdo iuxta euãgeliũ quia nõdũ vsq̃ ad quartã vigiliã vigilauerũt. Nã dñs q̃rta vigilia noctis venit ad discipulos in mari exñtes. Dic q̃pe Hiero. q nos in q̃ttuor vigilias diuidi solet siue in q̃ttuor ꝑtes q̃ b⁹ successiue vigilare solebãt milites ꝑ custodia ciuitat̃. Prima dr ꝓticinũ. Scõa intempestũ. Tertia gallicinũ. Quarta anilucanũ. Qui itaq̃ vigilauerit vsq̃ ad q̃rtaz vigiliã: audiet dñm dicẽtẽ. Hẽte fiduciã: ego sum ⁊c. Prouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me: inuenient me. Moraliter ãt huiusmõi vigilie sunt cõsiderationes quedã de deo ad hoc necessarie vt anima illuminet̃ q verũ solẽ ⁊ inflãmet̃ q dei amorẽ Prima ẽ cõsideratio dine sciẽtie infallibilis q̃ oia videt. Et hec ꝓsideratio ẽ inductiua pudoris ⁊ ꝓfusiõis ꝑ petris cõmissis. Vultũ em̃ erubescere debet peccatoꝛ q̃ petm̃ suũ cõmittit coꝛã oculis dine maiestatis. Ps. Erubescant impij. Scõa ẽ cõsideratio dine iustitie inflexibilis q̃ est inductiua timoris .ꝛ Ps. A iudicijs enim tuis timui. Tertia est cõsideratio diuine

miscdie inextiabilis q̄ est inductiua spei. Ps. Bñplacitū est dño sup timētes eū: t in eis q̄ spe. sup misē. ei⁹. Et nota bñ quō diligit Ps. spem et timorē. In his āt vigilijs nodū venit dñs. Quarta igit vigilia est ꝓsideratio diuie bonitatis q̄ est inductiua charitatiui amoris. In hac itaq; vigilia venit dñs Jo. xiij. Siqs diligit me ꝛc. Sequit. Et ad eū veniem⁹ ꝛc.

Tertio in euāgelio oñdit

q̄ gratiosa sit dei benuolētia p alia sui p̄ peratē: vicz q̄ ipa est mirabilr saluatiua: qđ signat in b q̄ piclitāti petro t clamāti Dñe saluū me fac. ꝓtinuo Jesus extēdit manū t saluauit eū. Ps. Juxta ē dñs bis q̄ tribulato sunt corde: t hu. spi. saluabit. Jdē. Sal⁹ āt iustoꝝ a dño t ꝓtector eoꝝ est in tpe tribulatiois. Aug⁹. Cū fluctuat cupiditate cor tuū: vt vincas cupiditatē tuā inuoca chr̄i diuitatē. Hec ille. Patet igit q̄ gratiosa sit dñi benuolētia qua euidenr oñdit discipls suis dicēs eis Habete fiduciā ego sum ꝛc.

Tertio in euāgelio oñdit q̄ fructuosa sit dei p̄sentia: q̄ cū ascēdiss Jesus in nauicl'am cessauit vēt⁹. Qui aūt in nauicl'a erāt venerūt t adorauer̄t deū dicētes: Vere filius dei es. Vbi designat q̄ diuia pñtia nob est plūmū fructuosa maxime tripliciter.

Primo q̄ est ꝛ̄rie impulsiōis sedatiua.
Scdo q̄ est rōnis illuminatiua.
Tertio q̄ est deuotiōis inflāmatiua

Primo q̄ est turbatiōis

et ꝛtrarie impulsiōis sedatiua. Et hoc signat q̄ cū intrasset iesus in nauicl'am cessauit vent⁹. Beda. Nō mirādū si ascēdēte in nauicl'am dño: vent⁹ cessauit. In q̄ei corde de⁹ p gr̄am amoris sui adest: mox vniuersa vicioꝝ t aduersitatis mūdi siue spirituū maloꝝ bella ꝓtessa q̄escūt. Hec ille. Vñ Matt. xj. dixit dñs: Venite ad me ꝛc. Et sequit. Et inuenietis requiē animabꝫ vr̄is. Et Jo. xvij. Jn me pacē in mūdo p̄ssuras habebitis. Et Aug. li. ꝓfes. Fecisti nos dñe ad te t inq̄etum est cor nr̄m donec requiescat in te.

Scdo q̄ est rōnis illūinatiua:

qđ significat: q̄ cū ascēdisset in nauicl'a bī q̄ in ea erāt coguerūt eū et filiū ei dicētes: Vere filius dei es. Jo. viij. Ego sū lux mūdi: q̄ seq̄r me nō ambulat in tenebris sed habebit lumē vite.

Tertio q̄ est deuotiōis inflāmatiua

qđ scat: q̄ venerūt et hūiliter deuote adorauerūt eū. Matt. iij. Ipse baptizabit vos ignis ꝓflans: purgās vicz vanas cogitationes t deuotiōes inflāmās. t ad Hebr. xiij. Deus nr̄ ignis ꝓsumēs est. Theop. Si volum⁹ chr̄m in nauicl'a nostrā suscipere, i cordibus nr̄is hitare: stati iueniemur i terra ad quā ire volum⁹. s. in celo. Hec ille. Jnueniemur inq̄ in celo p deuotā affectionē. Phil. iij. Nra ꝓuersatio i celis. Et rectis igit apparet q̄ piclosa sit dī absentia: q̄ gratiosa ei⁹ benuolētia: t q̄ fructuosa sua pñtia: q̄ vtiq; tria satis nob insinuar i ꝓbis ꝓpositis: cū ōt discipul: bēte fiduciā ego sum ꝛc. Vigilem⁹ itaq; attēte t deuotē vsq; ad q̄rtā vigiliā vt ad nos dñs veniat t nr̄am nauicl'am in portū eterne salutis inducat, Amen

De scto Maclouio siue machuto Ser.

Quasi stella

q matutina in medio nebule: t q̄si luna plena in diebus suis lucet: t q̄si sol refulgēs: sic ille effulsit in templo dei. Eccl. l. Prouer. viij. Justoꝝ semita q̄si lux splendēs ꝓcedit t crescit vsq; in ꝓfectū die: q̄ vicz p lumē gr̄e puenit ad ꝓfectū lumē glie: t q̄diu hic viuit spiritu mine gr̄e ꝓficit. Jdcirco ō brō maclouio bñ ōr thema ꝓpositū: vicz Quasi stella matutina ꝛc. Jn q̄ tangit ordo t ꝓfectus luminis gr̄e in eo tripl'r

Primo q̄ fuit q̄si stella in sua nativitate
Scdo q̄ fuit q̄si luna plena i ꝓmeritate
Tertio q̄ fuit q̄si sol in ꝓfecta etate.

Primo fuit q̄si stella in sua natiuitate Stella inq̄ matutina: q̄ sicut stella matutina oñdit accessū lucis dei: sic circa natiuitatē bri maclouij multa ꝓtigerūt q̄ signū erāt lucis gr̄e singularis q̄ postea fulsit i eo. Stella inq̄ in medio nebule: q̄ ania rōnalis in q̄ est lumē gr̄e dei est in corpe corruptibili tanq̄ i medio nebule. Fuit itaq; in sua natiuitate q̄si stella

matutina. z hoc pcipue ꝓpter tria.
¶ Primo qz ei⁹ natiuitas fuit generosa
¶ Scdo qz fuit miracl'osa.
¶ Tertio qz fuit religiosa.

¶ Primo qz fuit generosa

et nobilissimis vz parētib⁹ in britania: ꝫ huic nobilitati ꝓposuit nobilitarē mozuꝫ. Hiero. Sola apud deū nobilitas est: virtutibus esse clarꝫ

Scdo quia miracl'osa: qa

et matre septagenaria: qđ erat plagiū gre ꝫferēde brō machuto: sicut legit de ioane baptista Lu. j. Et Gen. xxvij. de isaac.

Tertio qz religiosa. Mat⁹

est em in monasterio bri Brendani nocte scta vigilie pasce. Tūc em mater ei⁹ q̄ religiosa multū z deuotissima mlier erat ibi dē venerat ad vigilandū z deū orandum. Erat aūt ei⁹ mr sozor hamonis pris scti sansonis: z vmbrabel pris scti magdozij. Ps. Hec est generatio q̄rentiū deū zc. Baptizat⁹ est aūt z de sacro fonte a brō brēdano q̄ eū postea vt filiū spūalem fideliter enutriuit. Qual' aūt sctitas baptizantiū plit baptizato: videre potes s. ser. bri Nicolai parte ꝑma.

Secūdo fuit q̄si luna plena in sua ꝑfectione meuitate. Luna inq̄ plena ꝓpt' plenitudinē virtutū. Ps. Luna pfecta in eternū. Pōt ꝑ dici de b. machuto il lud qō hz Can. vj. mutādo tñ femininū in masculinū. Quis est iste q̄ pgredit q̄si aurora ꝓsurgēs pulcer vt luna. Hūc aūt ꝑme etatis sue fulgorē tria declarāt.
¶ Primū est doctrine capacitas.
¶ Scdm est moꝝ suoꝝ grauitas.
¶ Tertiū est miraculoꝝ veritas.

¶ Primū est doctrine capacitas.

Nō em vt solet puerilis etas litterarie discipline fugiebat laborē sed animi alacritate affectabat z comitāte se christi gra ita diuine sapie cibuz hauriebat vt ex inde nō modice opletus plus tūc esurirz Eccl. xxiij. Qui edūt me adhuc esu. zc. Eccl. xv. Implebit eū dns spū sapie.

Scdm est moꝝ grauitas.

In puericia ei iā moꝝ sublimis erat Et ꝛz etate tener: anio tñ fortis: z ab adolescētia multis vigilijs et ieiunijs macerabat corpus z sanct̄ alter Tobias ab infantia sua sp deū timuit: vt dr Tob. ij. Threñ. iij Bonū em viro cū portauerit iugū ab adolescentia sua.

Tertiū est miracl'oꝝ veritas.

Cepit em ab adolescētia z infantia coruscare miraculis. Obediuit ei terra z mare: vt ptz in insula q̄ facta est diuinit⁹ p cōseruatione ei⁹ inter vndas maris. Item obediuit ei alga maris quā misit ad psaltriū sibi trāsferēdū sup vndā mar. Item ignis sibi obediebat: vt cū portauit carbones in gremio suo: et cū reuersus ad magistrū suū repperit candelaz iam ab angelo celitus accensam. Ex his itaq̄ declarat puritas innocētiaꝫ. Nosti pueri mansuetj In statu em innocētie oēs creature sensibiles obedientes fuissent hoi: vt ptz Gen. j. Vide p̄dicta z etiā seq̄nta amplius in Legenda.

Tertio fuisse q̄si sol in perfecta etate. Josue. x. Stetit sol in medio celi. i. eccl̄ie militāntis. Fulsit aūt ꝑcipue triplici lumine.
¶ Primo lumine fructuose exemplatiōis
¶ Scdo lumine gratiose instructiōis.
¶ Tertio lumie miracl'ose opatiōis

¶ Primo lumine virtuose

exemplatiōis. de q̄ Mat. v. Luceat lumē vestr̄ coraz hoibus zc. Luxit aūt ꝑcipue hoc modo triplicit inq̄tuz nobis relict ex empluz triplicis virtutis ad q̄s etiā tres virtutes intelligi p̄nt reduci alie. ¶ Prim est exemplū corpalis castificatōis. Semp em virgo pmānsit. Tantū aūt zelū ad virginalē puritatē būit vt nedū ipe sibi suffi ceret angelicā ꝫ terris vitā ducere: veruz etiā q̄scūq̄ potuit celibi associauit vite. Bern. Quid castitate decori⁹ q̄ mundus de imundo ꝓceptū semie facit: z de hoste domesticū: de homie angelū. Differūt ei inter se hō pudic⁹ z angelus/sed felicitate nō virtute. etsi illi⁹ castitas felicior: hui⁹ fortior esse dinoscit. Hec ille. Ut aūt semp carnē spū subiceret/sp in victu parsimonia seruauit. Et postq̄ monasticū habitū induit/carnē deinceps nō comedit. Ber. Gustato spū necesse est deserge carnes. af/

fectati celestia terrena nō sapiūt, eēnis inhianti fastidio sunt transitoria. Hec ille

¶ Scōm est exemplū fraternē benignitatis. j. Cor. xiij. Charitas patiēs est benigna est. Apparuit aūt ei⁹ benignitas in patiētia sua ꝙ iniurias t molestatiōes sibi t suis varijs modis irrogatas ab aliqbꝫ puersis t inuidis volētibꝫ eū de monasterio ac etiā de regno fundit⁹ eliminare. hec em̄ oia patiētissime portauit. Jaco. j. Patiētia op⁹ pfectū habet. ¶ Tertiū est exēplū spūalis ꝓtēplatiōis: ꝓpter qō loca remotiora ad hoc aptiora logo tpe reqsiuit: etiā p mare q̄rendo insulā ꝓtēplatōi aptissimā: vt hī in legēda. Jtē q̄rendo locū solitudinis dño duce puenit ad insulā quaz inhitabat monach⁹ noie aaron cū q̄ eligēto tpe dño defuit. Thren. iij. Sedebit solitari⁹: tacebit q: leuabit se sup se. Potuit itaqꝫ cū paulo dicere illō Phil. iij. Nostra conuersatio in celis est.

Scōo fulsit lūine fructuose instructiōis. Cū em̄ informat⁹ esset bonis diuis t in seipo sapiētia et moribꝫ lūinosus ad modū solis cepit alios illustrare docēs ꝓtemptū mūdi: ceteraqꝫ salutaria. Dañ. xij. Qui ad iusticiā eruditi multos erūt q̄si stelle in ꝑpetuas eternitates

Tertio lūine miracl'ose operatiōis. Ps. Jlluxerūt coruscatiōes tue orbi terre. Claruit aūt miracl'is p̄cipue triplicit̄er. ¶ Primo circa creaturas insensibiles. Hausit em̄ aquā in vinū: t vas mar moreū in vas vitreū vt biberet quidā ab eo suscitat⁹. Jtē ꝓpter excōicatiōez ab eo latā in ꝓuīa britānie cū terra facta est sterilis tā in frugibꝫ q̄z in arboribꝫ: et deinc sua bñdictiōe vbertat⁊ copia viguit. Jtē post ei⁹ mortē cū nimia vigeret siccitas in pago alet⁊: cū fieret p̄cessio cū reliquijs scti: ꝓcis oīb⁹ vna voce eū inuocātibꝫ ꝑ pluuia: subito pluuia magna descēdit p totū pagū. ¶ Scōo circa creaturas sensibiles irōnales. Jā cet⁹ in mari sua oīone factus est imobilis donec ipe t q̄ secū erāt descēderēt ad naue. Postea q̄z in die dñice resurrectōis missam sup̄ dictū cetū celebrauerat credens esse satis imobile. Jtē sullam mortuā viuā reddidit ponēdo cuspidē baculi in aure eius. Jtē facile obtinuit

presto sibi adesse lupū q̄ asellū suū inuaserat t occiderat: Quē lupū sterni iussit more iumēti: struēqꝫ ligno ꝑ loco asini portare. q̄ lup⁹ postea extitit sicut canis domesticus cū famulis. Jtē post mortē suā meritis eius vulpis gallū quē tulerat mortuū in ore suo retulit. Et cū gallū añ ostiū capituli dimisisset: mortu⁹ est vulpes et ipe gallus cāuit. ¶ Scōo circa creaturas rōnales. Et hoc triplicit̄. Primo mortuos suscitādo. Suscitauit em̄ tres mortuos: vicz gigantē magnū in insula t eū baptizauit. Aliū in vigilia pasce postqꝫ missam celebrauit. Tertiū ꝙ duodēnem puerū in puteū incaute elapsuz t sūmersuz oīone sua reuocauit ad vitā. ¶ Scōo a demone liberādo: Sic em̄ liberauit filiā cuiusdaz nobilis a demonio possessam: q̄ sic atrociter a demone vexabat vt nō nisi ferreis catenis artata a lacerādo hoies desisteret. War. vl. Signa eos q̄ crediderit hec sequntur: In noie meo demonia ejcient. Jtē in die sepulture sue meritis ei⁹ ꝑpulsus est demon ab inergumino. ¶ Tertio a diuersis languoribꝫ sanādo. Vñ quidam dux noie bailloth cū vellet euehere cenobiale basilicā in predio bti maclouij ab eo dē elegāter ꝓstructā: eiusqꝫ arrogantiā et inuidiā nō possent viri sci dulcia verba demollire: ꝓceps ille sicut corde ce⁹ erat: ita etiā oc'is est cecat⁹. Postmodū aūt reuersus ad cor t anxius lachrymis viz. dei adiit veniā petēs. quē btūs vir ad misericordiā facilis benigne suscipies aqua bñdicta irrigās eius oc'os oleoqꝫ sacro pungens ꝑstinū ei restituit lumē. Jtē m'tos alios cecos illūinauit: t alios ꝙplurimos varijs languoribꝫ oppressos sanitati restituit. vt hī in legenda. Ps. Scitore q: dñs scm̄ suū mirificauit. Sic itaqꝫ ꝑz qm̄ beatus maclou⁹ m'tiplicit̄ effulsit. Et q: de illo quenient assumūtur ꝑba ꝓposita: videlicz Quasi stella matu. in me. nebule. ꝛc. Hāc itaqꝫ gl'iosum scm̄ rogem⁹ q'tus ei⁹ meritis illūinari mereamur lūine gre q̄dē ad eterne glorie lumē puenire valeamus. Amen

¶ De eodem alius Sermo.

Quasi vas auri solidū ornatū oi lapide pcioso. Ecci. l. In his ybis circa sctitate bti Maclouij triplex tangit excellentia virtuosa.

¶ Prima est excellentia dignitatis pciose: cū dicit Quasi vas auri.

¶ Scda est excellētia firmitatis fructuose. cum dicit. solidū

¶ Tertia est excellentia vniuersalitatis fructuose: cū dr Ornatū oi lapide pcioso.

Prima est excellētia dignitatis pciose: q intelligit p hoc q dr: qsi vas auri. Aur q ppe dignū: nobili: atq pciosius est inter metalla. Jō recte dat intelligere excellētiā gre q aiam deo gratas efficit et eā nobilitat excellēter cū faciat eē de nūero filioz dei. Ro. viij. Qui spū dei agunt hi filij dei sunt. Excellētia igit gre p aur intelligit pcipue rōe triū pdicionū

¶ Primo rōe speciositatis.

¶ Scdo ratione puritatis

¶ Tertio rōne vtilitatis.

Primo rōe speciositatis

Sicut em aur speciosus est et fulgidū: ita gra aiam speciosam et fulgidā facit. Unde sup illo Ps. Ut exhilaret facie in oleo. dr glosa. q gratia est nitor anie sctm pcilias amoris. Et btūs Tho. j. ij. q. cxij. ar. j. dicit q gra nihil aliud est q̄ q̄dā participatio diuine nature. Un. ij. Pet. j. Maxima et pciosa vobis promissa donauit vt p hoc efficiamini diuine psortes nature

Scdo ratione puritatis.

Aur em est purissimū inter metalla. Gra autē dei est anie purgatiua Ro. iij. Justificati gratis p gratiā ipsius.

Tertio rōe vtilitatis. Est

em aur vtilis et maioris pcij q̄ cetera metalla. Gratia autē dei vtilissima atq pciosissima est p qua habet vita eterna. Ro. vj. Gratia dei vita eterna. Qm igit in beato Maclouio fuit specialis excellētia gre etiā ab ipis puericie et infantie annis: Jō bn dicit de eo: Quasi vas auri. i. vas speciosissimū: purissimū atq pciosissimū.

Secūda est excellētia firmitatis que tangit p hoc q dr: solidū. Erat el fundat⁹ sup firmā petrā. i. sup amorē dñi iesu chri: et edificat⁹ ex salutari doctrina magri sui scti brendani. Matt. vij. Omis q audit verba mea et facit ea: similis erit viro sapiēti q edificauit domū suā sup petrā. i. bonoz opez instructionē in anima sua sup christū. Et descēdit pluuia. i. tentatio carnis et venerūt flumina cupiditatis et auaricie: et flauerūt venti vanitatis et superbie: et irruerūt in domū illā q impotunitatē tentationū et nō cecidit a stabilitate virtutis: fundata em erat sup firmaz petrā Beatus itaq̄ maclou⁹ firm⁹ fuit et stabilis cōtra oimodas tētationes q̄ pueniunt triplices.

¶ Prima est tentatio carnalis voluptatis

¶ Scda est tpalis mundanitatis.

¶ Tertia est spiritalis calliditatis.

Prima est tentatio carnalis voluptatis.

Gal. v. Caro concupiscit aduersus spiritū. Contra hāc tentationē firmus fuit p obseruantiā virginalis castitatis quā etiā voto firmauit p religiōis professionē. Aug. lib. de virginitate. Nec nos in virginib⁹ pdicam⁹ q virgines sunt: sed q deo dicata pia ptinētia virgines sunt.

Scda est tentatio tēporalis

mundanitatis. quia vt dicit. j. Timo. vj. Radix omniū maloz cupiditas. s. rez tēporalium. Contra hāc fuit firmus p voluntariā paupertatē voto consecratam. Matth. v. Beati pauperes spū qm ipsoz est regnū celoz.

¶ Tertia est tētatio spiritalis

siue diabolice calliditatis. prima. Petri. v. Aduersarius vester diabol⁹ tāl q̄ eo rugiens circuit querēs quem deuoret. Contra hanc firmus fuit et victoriosus per profundam humilitatē et obediētiam specialē deo consecratā. Augustin⁹ super epistolaz ad Rho. vij. Nemo potest vincere spiritales nequitias nisi armis humilitatis. Paret itaq̄ firmitas virtutis in beato Maclouio. Ecclesiastici. v. Esto firmus in via dei.

Tertia est excellentia totalitatz virtuose: siue virtuositatz copiose: que tangitur cū dr. ornatū orni lapide pcioso. Virt⁹ qlibet dr lapis ꝑfirmitatem. alias em̄ nō esset virt⁹ nisi firmitatez haberet. Preciositatē aūt habz qz op⁹ virtutis ē meritoriū vite eterne. In sctitate aūt z ꝑtuosis opib⁹ gl'osi maclouy triplex fuit totalitas seu perfectio.

¶ Prima est pfectio ex pte cōmissoꝝ.
¶ Scōa est pfectio ex pte annoꝝ.
¶ Tertia est pfectio ex pte operandoꝝ.

Prima est igitur pfectio ex pte cōmissoꝝ. Oia ei bona sibi cōmissa ad hōrē dei exposuit. Prouer. iij. Honora dñm de substātia tua. Honorauit ꝙpe btūs maclou⁹ deū tota substātia ꝑsonali quā ꝑter deū abdicauit. Phil. iij. Oia arbitrat⁹ sum vt stercora vt chr̄m lucrifaciā. Jtē de tota substātia corpali quā totam semp deo seruire cōpulit. Ro. xij. Exhibeatis corpa vīa hostiā viuentē scrām. tē. Jtē de tota substātia spūali. i. tota aīa quā ad laudem dei ꝑfius dedicauit. Ps̄. Jmmola deo sacrificiū laudis Jtem sacrificiū laudis honorificabit me z illic iter q̄ ondā illi salutare dei.

Scōa ē totalitas siue pfectio ex pte ānoꝝ siue tpoꝝ. Ab ipis em̄ infātie ānis cepit deo seruire sp̄ de bono in meli⁹ ꝓcedendo. Vixit aūt. cxxxiij. annis. Vñ satis patere pōt q̄ innūerabilis in eo fuerit nūerositas meritoꝝ. Aug. Si bona vita longa fuerit: vtiq; melius bona erit.

Tertia ē totalitas siue pfectio operandoꝝ siue opeꝝ virtuosoꝝ: qz dr ornatū oi lapide pcioso. Sz qm̄ nō de oib⁹ suis ꝑtib⁹ loq̄ possum⁹: idcirco tm̄ dicem⁹ quō ornat⁹ est gl'osus maclou⁹ duodecim lapidib⁹ pciosis q̄ Apoc. xxj. describūt eē i fūdamēt̄ muri ciuitat̄ celestis. i. duodeci ꝑtib⁹ q illos lapides intellect̄: q̄rū ꝑtū q̄tuor faciebāt eū bene ordiatū ad deū: q̄ttuor ad seipm̄: z q̄ttuor ad primū. Quattuor ergo lapides ornabāt eū in ordine ad deū. Prim⁹ est iaspis. Jaspis viridis est: oculos purgat visum auget z ꝙfortat. Per hūc intelligit fides de qua dī. Aug. Fides est illuminatio mentis ad sūmā veritatē cognoscēdā z diligendā. Qualit aūt gl'osus maclou⁹ fuit ornatus iaspide. i. fide ꝑtz ex miraculoꝝ opatōe de q̄ dictū ē in ꝓcedēti f. Miraculoꝝ em̄ opatio attribuit fidei vt supꝰ positū est in ser. b. silvestri. ¶ Scōs ē saphyr⁹. Saphyrus corp⁹ būanū vegetat z integ̃ mēbra ꝙfuat. ꝙ hūc itelligit spes q̄ ipaz aiaz fortificat z ꝙfirmat. Esa. xl. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinē ꝑtā. s. in vīā Et Hebr. v. Cōfugim⁹ ad tenēdā ꝓpositā spē quā sic̄ an corā anie hēm⁹ tutā atq; firmā: qlit aūt totā spē suā in dō posuerit btūs maclou⁹: ꝑtz ex abdicatiōe oim terenoꝝ ꝑter deū: igit ornat⁹ erat saphyro excellēti. ¶ Tert⁹ ē topaz⁹. Topaz⁹ de colore oim lapidū in se hz: ꝑz glo. i apoc. mazie lucet cū solis splēdore tangit sugās oim gēmaꝝ claritatē z nihil ē eo car⁹ reputat⁹ inter diuitias. Per hūc igit intelligit charitas q̄ ꝑciosior est oib⁹ ꝑtutib⁹ z oim ꝑtutū formavt di. Ambro. De charitate ät b. maclouy hr̄ cuidēs testimoniū ex toto decursu vite sue. ¶ Quart⁹ est calcedonius. Calcedon⁹ pallidā ignis hz effigiē z valet ꝰ illusiones demonū: ꝙ hūc signat devotio q̄ hz in se formā ardētis charitatis z valet ꝰ tētationes. Jsid. li de sū. bo. Frequēs oro ipugnatōes vicioꝝ extinguit q̄nta aūt fuerit devotio bti maclouy ꝑz ex ser. p̄ce. Fuit g̃ ornat⁹ ꝓdict̄ q̄ttuor lapidib⁹? ¶ Quattuor aūt lapides ornabant eū in ordine ad seipm̄. ¶ Prim⁹ ē chrysopas⁹. Chrysopas⁹ valz ꝰ lepra. Per hūc aūt itelligit castitas q̄ ē ꝰria lepre. i. corruptiōi mēt̄ z carnis. Sap. iij. O q̄ pulcra ē casta gnatio cū claritate. i. bona opatiōe. De castitate aūt bti maclouy dictū ē i ꝑcedēti. ¶ Scōs ē hiacynth⁹ Hiacynth⁹ coloris purpurei dat mēb̄ vigorē ꝙ hūc itelligit abstinētia q̄ dat z aiet corpori vigorē. De aīa ꝑtz ꝙ illō bugonis de scō victo. Gaudeat q̄ pce viuere pōt: pce em̄ vita occidi vicia libidinē extinguit virtutē nutrit: aim roborat: mētē ad celestia eleuat. De corpe ꝑtz qz Ecā. xxxvij. dicit Qui abstinēs est adjciet vītā: z ꝑmittit. Pō crapulā m'ti gierūt. De abstinētia aūt bti maclouy ꝑtz in ser. p̄ce. ¶ Tert⁹ ē ametbist⁹. Ametbist⁹ facit vigilē repel

lit cogitationē malā. Per hūc intelligīt diligēs exercitatio in lectiōe z scrā meditatione p quā repellunt cogitatiōes noxie. Hiero. Sēp in manib⁹ tuis diuina sit lectio z tācrebr⁹ orōnes vt oim cogitationū sagitte q̄b⁹ adolescētia p̄cuti solz huiusce moi scypeo repellāt Hac āt exercitatōe sācta fulsit btūs maclo. ¶Quart⁹ est sardonyx. Sardonyx facit hūilē. et ꝑm glo. in Apocal. est infer⁹ niger: in medio cādidus: supius rube⁹. Per hūc intelligīt hūilitas q̄ apud eos q̄ circa inferiora ꝓsantur nigra est, apud eos q̄ aliq̄liter eleuant ad deū est cādida z placēs z pulcra, sed apud viros pfectos z ꝓfectiuos est rubea: id est igne charitatis accensa z pulcerrima atq̄ gratissima. In btō aūt maclouio maxime fulsit hūilitas. Ber. Nulla splēdidi⁹ or gēma i oīm ornatu pōtificz q̄ hūilitas: nēpe si amittat illa: aliaz virtutū aggregatio nō nisi ruina est. ¶Quattuor insup lapides ornabāt eū in ordine ad ꝓmiū.

¶Prim⁹ est beryll⁹. Beryll⁹ viridis mitē facit et benignū. Per hūc signat obediētia q̄ maxime fuit in btō maclouio z a ꝓma etate ꝛga mgr̄m suū btm̄ brandanū: quā obedientiā voto firmauit p̄ pfessiōez religionis. Grego. Obediētia sola virtus est q̄ ceteras virtutes mēti inserit: inserta q̄z custodit. ¶Scōs est sard⁹. Sardius rube⁹ gaudiū accēdit z pellit timorem Per hūc intelligīt miscōia q̄ est effectus feruētis charitatz: z dat gaudiū spūale et pellit timorē dānatiōis: dādo spem diuine miseratiōis. Ps. Jocūd⁹ hō q̄ miserē⁹ et cōmodat disp. ser. su. i tu. qz in eter. nō cō. In me, e. eſt iu. ab au. ma. nō ti. Ptz autē miscōia btī maclouij q̄ p posse miserz subueniebat. ¶Terti⁹ est smaragd⁹. Smaragdus multū viridis z valet ꝓtra morbū caducū. Per hūc intelligīt iusticia punitiua q̄ valet ꝓtra lapsum pcti. Tulli⁹. j. de officijs. In iusticia ꝑtuz splēdor ē maxim⁹. Hec fulsit in btō maclouio in excōmunicatiōe terre britānice. Vide legēdā ¶Quart⁹ est chrysolit⁹ silis auro cū marini coloris silitudine ꝓfortat intellectuz: Per hūc intelligīt patia q̄ in se habz fortmā vere charitatz q̄ p aur̄ intelligīt. Habet etiā silitudinē marini coloris ꝓpter inquietatiōez aduersitatz z ꝓfortat intellectū. Juxta illō Esa. xxviij. Vexatio dabit intellectū auditui. Fuit aūt btūs maclouius⁹ vir in aduersis patiētissim⁹. Jac. j. Patia opus pfectū habet. Patz itaq̄ ꝑmixtis et varijs virtutib⁹ ornat⁹ est btūs maclouius. ꝓpter q̄ recte de eo dixim⁹ ꝙba ꝓposita: vicz Quasi vas auri solidū ornatu oīs lapide pciosō. Hūc igīt veneremur charissimi vt eū apd deū patronū habeam⁹ z aduocatū: qtūs ei⁹ pcib⁹ gra z ꝑtutib⁹ ornari et celestis tandē glie diademate coronari mereamur Amen.

¶De btō Claro martyre. Sermo.

Si quis mihi mīstrauerit honorificabit eū pater me⁹ Jo. xij. Inextimabilis prorsus dulcedo saluatoris nr̄i q̄ tante ꝓmissiōis dulcedine ad suū fuitiū nos allicit. Tenemur vtiq̄ sibi mīstrare et tanq̄ creatori z tanq̄ gubernatori: z tanq̄ redēptori: z tm̄ vltra hec si ad q̄ tāmultiplicit tenemur id facere voluerim⁹: ꝓmittit nobis honorē inextimabilē di. Si q̄s mihi mīstrauerit: honorificabit eu⁹ pater me⁹. Hō est honor iste van⁹ charissim⁹ Cler⁹ pfecto honor ē q̄ est a deo p̄re celesti Sed van⁹ est oīs honor mōi. Om̄ sic ōr salomō Eccēs. j. Vidi cūcta q̄ sub sole fūt: z ecce vniuersa vanitas. Hūc itaq̄ honorē nō q̄siuit b. clarus: sed chīo mīstrādo celestz honoris sublimitatē adq̄ suit apud deū. Possum⁹ aūt ꝓplari q̄ scrē z laudabilr dño mīstrauerit p tres cōsideratiōes p̄ncipales.

¶Prima est ꝓsideratio inchoatiōis gratiose.

¶Scōa est pfectiōis virtuose.

¶Tertia est ꝓsummatiōis gl̄iose.

Prima igīt est ꝓsideratio inchoationis gratiose. Preuētus em̄ fuit spēaliter a diuia gra. Ps. Dñe p̄uenisti eū in bñdictō. dulceḋ. Vere bñdictiones dulcedinis sunt bñdictōes diuine gr̄e. Juxta illō Sap. xij. O q̄bonus: q̄z suauis est dñe spūs tu⁹ in nobis. Fuit aūt gratiosa ichoatio scitatz bti clari ꝓpter.

¶Primo ꝓpter parentū virtuosaz intētōz

¶Scōo ꝓpter eoz affectuosam ꝙuotōez

¶Tertio ꝓpter pueri Clari gr̄iosā ꝓditōez

Primo ppter suoꝝ parē/tum ỹtuosam intentiōez. Pater em̄ eius Eduardus noie: rex anglorꝝ. Eadmūdi in ciuitate q̄ tūc orcestria dicebatur oriūdus virginē q̄ndā sibi mr̄imonio copulauit nō cā libidis explēde (vt mlti assolent) sed cā plis habēde z diuino cultui educande. Matrimoniū itaq; ꝯhētes ml/tū debēt pcauere ne inordinata sit eoꝝ ĩtentio: ne. s. solū vel pncipaliter intēdant superbiā: auariciā: vel carnalē voluptatē: q z sic dicit Guil. paris. lib. de sacris. Qui matrimonio ꝯtraria intēdūt multū peccant. Ybi gra: q amore explēde libidis sue tm̄ forinsecꝰ mr̄imonia ineūt: simil r q ppter solaz voluptatē aut auariciā iniũt aut ꝯtrahit matrimoniū bonis matrimonij aūt exclusis aut neglectis: taliter ꝯtrahētes ml/tum peccāt: q: nō in sctificatiōe: sed in immunditate terreno ꝓ sacrꝫ suscipiūt: imo abutunt hoc sacrō. vñ in tales ptātem habz demoniū. Tob. vj. ỏr angelꝰ raphael tobie: Audi me z oñdam tibi q̄b pōr̄ potuale re demoniū: Jn eos q̄ nuptias ita suscipiūt vt deū a se z a sua volūtate excludāt z sue libidini ita vacēt sicut equꝰ et mulꝰ quibꝰ nō est intellectꝰ: habet sup eos demonium ptātez ꝛc. Qm̄ ita pauci recta et pura intentiōe matrimoniū ineūt: iō paucis ĩ matrimonio bñ succedit. q: vt hz in decretis. di. lxj. c. Miramur. Vix bono gaudiū exitu q̄ malo inchoata sunt pncipio.

Scdo ppter parentū affectuosam deuotionē. Erāt em̄ deo deuotissimi. Diuinis fuitꝫ intēti: singlis diebꝰ dominū flagitātes qtūs vnū filiū deo obedientē eis tribueret. Habuerūt g̃ hūc filiū p impetrationē oronis: sicut abraā habuit ysaac Gen̄. xv. z anna samuelē. j. Re. j vbi dicit anna Pro isto puero orauī z dñs dedit mihi petitionē meā. Sic deberent orare ꝓ prole habēda q̄ in mr̄imonio sunt Nā sicut ỏr Eccī. xv. Nō ꝺcupiscit dominus mltitudinē filiorꝝ infideliū z inutiliū: melior est em̄ vnꝰ timēs deū q̄ mille impiꝫ. z vtile est mori sine filijs q̄ relinquere impios.

Tertio ppter pueri Clari gratiosam ꝺdictionē. Erat em̄ puer forma decorus: clarus re: Clarus noie: q̄ postq̄ septē attigit annos lr̄as didicit z diuia pruidentia suos coetaneos in breui superauit. Sap̄. viij. Puer erā ingeniosus z sortitus sum aiaz bonā. A ṕma itaq; gratie deo seruire studuit z q̄si alter tobias ab infantia sp deū timuit: vt hī. Tob. ij. attendēs illō Eccī. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in iusticia et timore. Patz itaq; gratiosa sue sctitatis inchoatio q̄ deo cepit a puericia ministrare. Eccēs. xij. Memēto creatorꝝ tui in diebꝰ iuuētutis tue.

Scda est ꝺsideratio pfectiōis ỹtus ose Prouer. iiij. Justorꝝ semita q̄si lux splendēs ꝓcedit z crescit vsq; ĩ pfectā diē. Est aūt pcipue ꝺsiderāda triplex etꝰ pfectio virtuosa.

Prima est abnegatiōis dispositiue.
Scda est maceratiōis subiectiue
Tertia est deuotiōis affectiue.

Prima est pfectio abnegatiōis dispositiue. Abnegauit em̄ omia mūdana p quā abnegatiōnē optie dispositus erat ad ministrādū dño. Dicit ei Johannes. j. Jo. ij. Nolite diligere nec̄ ea q̄ in mūdo sūt. q̄m̄ siqs di. mū. nō ē charitas in eo. Abnegauit itaq; tria q̄ sūt in mūdo q̄ multis sunt cā ruine atq; pditiōis

Primo abnegauit diuitiaꝝ cupiditatē Ne em̄ natalis amor patrie ipm̄ a dei seruitio retardaret: vtrūq; parentē z patriaz reliq̄t. Et venies ad litora pōr̄i nauē intrauit z in neustriā ṕmo apō cesariburgū puenit. Cōsiderauit q̄pe q̄m̄ sicut ỏr Ysp anus: Mūdi amor z amor dei pariter in vno corde hitare nō pñt: quēadmodū oculi celū z terraz pariť neq̄q̄ ꝺspiciunt. Et Augꝰ. sup Can̄. loq̄tur. Duo sunt amores. s. mūdi z dei: Sed vbi habitat amor mūdi/nō est vbi intret amor dei. Hec ille Deliberat igit̄ o mortalis hō q̄ istoꝝ tibi magis expediat: vel deo adherere: vl mūdo. Nā sic ỏr Ja. iiij. Amicicia huiꝰ mūdi inimica est dō. Quicūq; em̄ voluerit amicus eē huiꝰ mūdi: inimicꝰ ꝺstituet dei. Audi igit̄ q̄d ỏr Greg. Disce hō nō diligere mundū vt diligas deū: auerte vt ꝙuertaris: effunde vt implearꝫ. Hec ille. Tēporales igit̄ diuitias abnegauit in hoc imitatus vitā aplicam: Jn hoc etiā imitatꝰ sanctū pīarchā abraā cui a dño dictū ē Hū.

ptij. Egredere de terra tua ⁊ de cognatiõe tua ⁊ de domo ꝑis tui ⁊c. Sequit Et benedicã tibi ⁊ magnificabo nomẽ tuũ: eris ꝙ bñdictus. Vñ ꝓz ꝙ terrenoꝝ abdicatio diuinã meꝛet bñdictiõez. Scõo abnegauit delitiaꝝ voluptatẽ. Cũ em parẽtes sui vellẽt sibi vxoꝛem tradere: oino respuit/soli deo cupiẽs adheꝛere. Ber. Bustato spũ necesse est carnẽ desipe: affectãti celestia terrena nõ sapiũt. Rho. viij. Qui fm carnẽ q̃ carnis sunt sapiũt: q̃ aũt fz spiritũ q̃ spũs sunt sapiũt. Tertio abnegauit honoꝝ vanitatẽ; pfunde hũilitati studens: ꝙsideraꝛs qm̃ sicut hr̃ Ja. iij. Superbis deꝰ resistit: hũilibus aũt dat gr̃am

Scõa est pfectio macerationis subiectiue.

Vt em̃ carnẽ spũi subiectã redderet/eam mltiplicit macerauit.

Primo ei statiz vt apõ ceſaribuꝛgũ pueniꝛet: nem⁹ intrauit vbi vitã eremiticã cũ aliis duob⁹ aliq̃nto tpe duxit in austeꝛita te viuẽs. Debic ꝓpulsus locũ illũ reliq̃re ꝓter maledictã mulieꝛẽ q̃ndã: nobilẽ q̃dẽ gñe foꝛmaq̃ decoꝛam: tpalibusq̃ diuitijs locupleteꝛ: carnali amoꝛe viri dei clari accensam ⁊ eũ vt ei ꝙsentiret mltiplicit infestantẽ: mltas neustrie ⁊ gallie ptes cũ magna penuria pluſtrauit: ⁊ tandẽ vsq̃ eptã spũscõ ducẽte puenit: vbi cenobiũ q̃dã auxilio dei ⁊ cuiusdã famuli sui ꝙstruxit. Ibiq̃ multas necessitates ꝑ chr̃i amoꝛe patiẽs solis heꝛbaꝝ radicib⁹ plerũq̃ viuebat q̃si imitaꝛ⁹ vitã br̃i baptiste ioãnis et helie ꝓphẽ: de cui⁹ austeꝛitate hr̃. iij. Reg. xvij. Gal. v. Qui chr̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs ⁊ ꝙupiscẽtijs. Poterat q̃ btus claꝛ⁹ dicere cũ paulo. j. Coꝛ. ix. Castigo coꝛp⁹ meũ ⁊ in seruitutẽ redigo.

Tertia est pfectio deuotõnis affectiue.

Vt em̃ liberꝰ deuotiõi vacaret: solitaria loca q̃rebat Thren. iij. Sedebit solitaꝛi⁹ ⁊ tacebit ⁊ leuabit se sup se Nihil em̃ aliud oino q̃rebat q̃ tota mẽtis deuotiõe adheꝛere deo: q̃si cũ Ps̃. diceret Mihi aũt adheꝛere deo bonuz est. Vbi Aug⁹. Quid vultis ampli⁹ fratres: hoc oẽ bonũ est q: q̃ adheret deo vn⁹ spũs est quia diuinã participat bonitatẽ q̃ ei adheret ꝑ volũtatis vniformitatẽ. Jdẽ ibidez. Cũ tibi adhesero exuo me/nunq̃ mihi laboꝛ: nunq̃ dolor: sed vita mea tota viuet in te: tota plena te. Hec ille. Ptz itaq̃ virtuosa pfectio beati Clari ꝑ quã dño sctẽ atq̃ laudabilit ministrauit vt tandẽ ꝓtingeret ad ꝓmissum saluatoꝛis d. Sicq̃ mihi ministrauerit ⁊c.

Tertia est ꝙsideratio ꝙsummatõis gloꝛiose. j. Reg. ij. dixit dñs: Qui cũq̃ honoꝛificauer. ⁊ me glificabo eũ: qui aũt me ꝓtemnũt erunt ignobiles. Gloꝛiosa aũt fuit br̃i Clari consummatio ꝓter tria.

Primo ꝓter martyrij laureationẽ.

Scõo ꝓter ꝓpꝝ veneratiõnẽ.

Tertio ꝓter miracꝝ coꝛuscatiõnẽ

Prio, ꝓpter martyrij laureationẽ.

Martyꝛio em̃ coꝛonat⁹ est ꝑ virginali puritate sua cõseruanda. Sciebat em̃ eã thesauꝝ esse ꝑciosissimũ. Eccliasti. xxvj. Non est ꝙdigna ponderatio anime cõtinentis. Cum em̃ fugisset beat⁹ claꝛus vt supꝛa diximus: mulieꝛ sup̃ memoꝛata carnali ꝙcupiscentia excecata seruos misit vt vbicũq̃ Clarum inuenirẽt: moꝛti eũ traderent. Vide q̃ maledicta rabies: q̃furiosus ignis carnalis amoꝛis: q̃ excecatiuus est. Bene ergo Gregoꝛi⁹. xxxj. moꝛaliũ: cecitatẽ mentis primã luxurie filiaz ponit. Serui itaq̃ ꝓdicti Clarum inuenientes fodientẽ ⁊ coꝛpus suũ fatigantẽ iuxta suũ cenobiũ/iussum deꝛestabile sue domine perfecerũt. Et sic domino martyr cõsecratus est: et martyrij aureolam cũ virginitatis coꝛona suscepit. Plus eniz timebat virginitatẽ perdeꝛe q̃ tẽpoꝛalem vitam. illud dictũ saluatoꝛis intelligens Joan. xij. Qui amat animã suã: id est vitam animalẽ: perdet eam: Et qui odit animaz suã. i. animalẽ vitã in hoc mũdo/ in vitaz eternã custodit eã.

Scõo gliosa apparuit cõsummatio sua ꝓter ꝓpꝝ veneratiõnẽ.

A ꝓpꝝ nãq̃ honoꝛifice sepultũ est coꝛp⁹ eꝰ et deuote celebꝛari solet eius festiuitas: ⁊ a pleriſq̃ cũ magna deuotiõe ⁊ veneratiõne frequentari sue sepulture locus. Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ gloꝛiosus est fructus.

Tertio ꝓpter miraculoꝝ coꝝuſcatione. Pſ. Mirabilis deꝰ in ſanctis ſuis. Fecit vtiq; miracla triplr. Primo morbos curādo. Cū em eēt iuxta ceſaribur gū: quēdā q̄ p coꝛpꝰ mediū vulnerat⁹ erat ſanauit. Cū eſſet etiā ibidē iuxta fluuiū quēdā: oēs nedū vicini ſz z extranei ꝓfluentes a q̄cūq; infirmitate detinerēt tāgētes eꝰ veſtimētū curabāt. Jtē poſt tres āos a paſſiōe ſua ꝓtigit quēdā effodere vbi ſepultū iacebat coꝛpꝰ eius. Et eadē die q̄dā a natiuitate cecꝰ ꝓpe locū trāſiēs ex diuina volūtate iuxta tumulū eius dormiēs audiuit āgelū dñi dicētem ſibi coꝛpꝰ bti clari ibidē ſepultū. Qui ſurgēs extra illa ocloꝛ locū tetigit: z illico viſum recepit. Jtē quēdā a demonio poſſeſſuz in abbatia malidun liberauit. Mar. vl. Sig̃ eos q̄ crediderint hec ſequēt. In noie meo demo. eijciēt. Et ibidē. Sup egros manꝰ ipo. z bñ ha. Scō mortuos ſuſcitādo. Suſcitauit em vnicū filiū pauꝑcule mlierꝭ cū adhuc eēt iuxta ceſaribur gū: extēdit em ſe ſup coꝛpꝰ pueri ſic legimus heliſeū feciſſe ſuſcitādo filiū mulierꝭ ſunamitis. iiij. Reg. iiij. Tertio mirabiliter caput ſuū deporꝛtādo. Cū em decollat⁹ fuiſſet: ꝓpꝛijs manib⁹ caput ſuū accepit z a loco illo in q̄ decollat⁹ ē vſq; ad cenobiū ſuum detulit. Pſ. Scitote q̄ dñs ſctm ſuū mirificauit Honorificauit itaq; pr celeſtis gl̃oſuz clarū vt impleret in eo ꝓmiſſum ſaluatoꝛis d. Si q̄s mihi miniſtrauerit honorificabit eū. tē. Hūc igit et nos veneremur q̄tinꝰ eius meritis gram tilā a dño ꝓſequamur q̄ ſibi digne miniſtrare in hac mortalivita z a pr celeſti tā dē in gl̃ia honorificari mereamur. Amē.

Ser. De btiſſima maria magdalena.

Vides hanc mulierē. Lu. vij. Oꝛ dñs ieſus ita locutꝰ ē ſimoni phariſeo ondendo bām magdalenā deſignat in ea ſingularē quandam excellentiā perfectiōis. Et in illis tribus vocabulis tria oñdit. Primo claritatē luminoſe exemplatiōis. cū dicit. Vides. q. d. videre debes z eā cōſiderare vt luminoſiſſimū exēplar vere pnie z ſctificatiōis. Scdo oñdit ſingularitatē virtuoſe ꝓfectiōis. cū dicit. hanc. Pronomē em illud demonſtratiuū ſingularitatē ſignificat. Tertio oſtēdit poſſibilitatē fructuoſe imitatiōis. cuz dicit. mulierē: q̄ ſcz fragilis eſt nature. Si igit tot z tāta fecit mulier q̄ fragilis ē cōditōis: q̄s excuſari poterit ſi ſaltē ñ fecerit q̄ ei iniuncta ſūt de neceſſitate ſaluz. Eſt aūt pcipue cōtēplanda triplex eiꝰ excellentia virtuoſa quā pro viribus imitari debem⁹

Prima eſt excellentia cōpunctionis purgatiue.

Scda eſt excellētia dilectiōis vnitiue

Tertia eſt excellentia contemplatiōis eleuatiue.

Prima igit eſt excellentia cōpunctionis purgatiue. Cōpūctio q̄ppe coꝛdis eſt peccatoꝝ ablutiua. Cōpunctio em lachꝛymas ꝓtritionis ꝓuocat q̄bus Aſcentia abluit. Vñ dicebat pſ. Lauabo p̄ ſingulas noctes. i. p ſingula petā. lectū meum. i. ꝓſcientiam meā. Fuit aūt cōpunctio z penitentia magdalene perfectiſſima ꝓpr tria.

Primo qz reiecit impeditiua.

Scdo qz queſiuit ꝓparatiua.

Tertio qz ꝓcurauit ꝓfectiua.

Primo qz reiecit impeditiua: q̄ ſūt pcipue tria. Primū eſt ꝓſcientie induratio: ſicut iudei dure ceruicꝭ erāt ab initio. Exoꝺ. xxxij. ait dñs ad moyſen. Cerno q̄ pplus iſte dure ceruicis ſit. Et tales nō ſūt apti ad pniam ſed ad reprobationē eternā. Eccl. iij. Coꝛ durū male habebit in nouiſſimo, hoc impedimentuz reiecit magdalena qō in euāgelio deſignat cū dr. Ecce mulier. ecce inꝑ tāꝑ parata penitere mulier: qz vicz habēs coꝛ emollitū. Scōm eſt culpe ꝓlongatio: q̄ q̄nto plꝰ fuerit plōgata: tāto difficiliꝰ tollit. Hiere. xiij. Si poteſt ethiops mutare pellē ſuaz et pardus varietates ſuas: ita vos poteritis benefacere cū diſciceritis malū: hoc impedimētū nō fuit in magdalena qō ꝓt intelligi i euāgelio. cū dr: que erat: quod ē verbum ꝓteriti imperfecti q̄ pctm non erat inueteratū ſz facile ſanabile. Ter

tium est innocētie existimatio. Pctōr em̄ se existimās innocentē nō flectit ad pniaz. Sicut infirmus se nō credens infirmum nō q̄rit medicinā. Patz in freneticis z fatuis: hoc impedimētū nō erat in magdalena. Jō dr peccatrix: nec em̄ se reputabat innocentē que ad fontē miscōie lauanda p̄rabat. Etsi queras q̄ fuit occasio vt fieret magdalena talis z tāta peccatrix. Dicendū. q̄ potuerūt eē tres. ¶ Prima ē formositas corporalis dispositōis. Erat em̄ naturaliter pulcra: illāq̄ pulcritudinē amplabat cū ornatu vano ac meretricio Talis aūt pulcritudo cū inhonestate habit⁹ aspectus vult⁹ z gestus in magnū discrimē ponit mlieres: q; vt di. Aureol⁹ theophrast⁹. Mlier pulcra cito adamat z difficile est custodire quā multi amant. Et Prouer. vl. Fallax gr̄a z vana est pulcritudo. Propterea Hiero. acriter reprehendit ornatū inhonestū mulierū. Vñ ad furiā ait. Ornat⁹ iste nō dñi est velamē sed antichristi: aut loquendū nobis vt vestiti sum⁹: aut vestiendū vt loq̄mur: lingua personat castitatē z totū corp⁹ p̄fert impudicitiā. Et idez ad sacras virgines de ꝓtin. virginali. Prophetic⁹ ille p̄mo nō p̄ferat de vobis: filie eor̄ cōposite circūornate vt similitudo templi: z dealbate ab extra vt monumēta q̄ auro relucent: intus ꝓ plena sunt ossibus mortuor̄. He nō filie regis chr̄i: sz regis tyri: nō sufficit eis libido innata nature: sz occasionē q̄runt explendē libidinis. Affectant p̄culdubio vt oculi viror̄ aurū cōrēplantes z gēmas tandē figāt in facie: et furtiuis oculor̄ suor̄ nutibus facili⁹ incitēt ad libidinosum incēdiū Hec ille. ¶ Scōa occasio est vbertas tēporalis possessionis ob quā satisfaciebat corpori in delicijs suis epulando splendide: dormiēdo: ac refugiēdo q̄scūq̄ labores: quod q̄nti periculi sit nedū in mulieribus sed etiam in viris declarat dñs per Ezech. xvj. di. Hec fuit iniq̄tas sodome sororis tue saturitas panis z abundantia et ociū. ¶ Tertia est libertas personalis conditiōis. Jdeo dicebat sapiēs. Eccl. vij Filie tibi sunt: serua corpus illarū. Magdalena aūt erat in libertate sua sine parentibus: sine viro. Jdeo tempus suū voluptatibus exposuit caput ornando: poliendo crines: vngendo faciē: cōponendo vestes: cantando vanas cantilenas: loq̄ndo lasciua: et in domo sua (in qua sola morabat seorsum a lazaro z marthā q̄m p̄trimoniū inter eos diuisum erat) cōuersabant iuuenes cū ea: z cum eis carnal⁹ voluptati operā dabat. Et licz non esset forte publica meretrix p̄stituens se pr̄o pretio: hoc em̄ nō videt credibile de muliere generosa plena diuitijs: frontem tamē sibi fecit meretricis tamq̄ lasciuat dissoluta erat in domo p̄pria vt videretur quasi vna ex meretricibus que solent in lupanarib⁹ immorari adeo vt publice ab omnib⁹ diceretur peccatrix. O magdalena: q̄ vilis est in tali statu conditio tua. O q̄ntum denigrata est fama tua vt dicaris peccatrix: sz notoria: publica: z infamis. Virgilius. iiij. eneydos. Fama malz quo nō aliud velocius vllum mobilitate viget: viresq̄ adquirit eundo. O quāta ignominia p̄pter tuam lubricam vitā circūdedit parentelam tuā. Sed his omnibus grauius est q; facta es dei inimica: z eius angelis ac sanctis omnib⁹ odiosa. O infelix z ceca. O miserrima cur tanto studio p̄ceras perdere celum: offendere deū: z interitū currere damnationis eterne. Et quid aliud esse peccatrice nisi esse in periculo grandi damnationis eterne.

Scō apparet penitētia

magdalenes esse p̄fectissima q; quesiuit z habuit p̄paratiua z p̄cipue tria. ¶ Primū ē pudoros inq̄tatz recognitō. Recognouit enim mala que cōmisit: bona q̄ omisit: damna q̄ incurrit. Cognouit pct̄or suor̄ magnitudinē turpitudinē z multitudinem. Cognouit dei cōtra peccatores seueritatē: erga p̄enitētes pietatē z erga iustos liberalitatē. Sed quō ista cognouit: cum per peccatū anima efficiat ceca. Sapiētie. ij. Excecauit illos malicia illor̄ Et soph. j. Ambulabunt vt ceci quia dño peccauerunt. Et dicere possumus q; oīm supradictor̄ cognitionē accepit p̄ lumen irradiantis gratie qui etiam peccatorib⁹ z malis q̄ntū est de se offert claritatem z splendorem gratie sue: quidam aut̄ dicūt z credibile est eam audiisse chr̄m predicantem: peccata detestantē q̄ animā ad imag

ginē dei factam deformant t ledunt. O q̄ acuta q̄ penetrabilia q̄ ve ardentissima erant iesu christi verba: loquebat siquidē ex intimis cordis cū admirando feruore: hollieb[illegible]nes eius vt anias eriperet de laqueis diaboli. ꝙbis igr̄ chr̄i illuminata ē ad cognitionē turpitudinis pcti sui alioꝛ q̄ supradictoꝛ. cognouit etiā benuolentiā t misericordiam redemptoris atq; eiꝰ presentiam. Iō dr̄ in euangelio: vt cognouit qr iesus accubuit in domo pharisei. Grego. Ecce qr turpitudinis sue maculas aspexit lauanda ad fontē misericordie cucurrit: cō uiuātes nō erubuit. Nā quia semetipsam grauiter erubescebat in tus: nihil esse credidit qō vrecūdaret foris. Quid igitur miramur fratres: martā vementē an dñm suscipientem: suscipientē dicā an trahentē: sed melius t trahentē q̄ suscipientē: qr nimirū ipse eā p misericordiam traxit intus: qui per mansuetudinē suscepit foris. Hec ille Augꝰ. in ser. Irruens q̄si importuna cōuiuio: opportuna bñficio. nouerat em̄ q̄nto morbo laboraret: t illū ad sanādū idoneū esse ad quē venerat sciebat. Hec Augꝰ.

¶ Scōm pparatiuū est ꝓtuosa voluntatis ꝓfirmatio: ex ēplū de filio pdigo. Luc. xv. q̄ ex firmo ꝓposito dicebat. Surgā t ibo ad pr̄em meū. rc. Onditur aūt magdalena ꝓpositi firmitatē in eo q̄ attulit alabastꝛū vnguenti. i. vas factū de alabastro ꝙ Cirillū: qō plenū erat vnguēto pciosō. In q̄ mystice designat voluntas plena ꝓposito firmo se emēdādi: t dñ faciendi ¶ Tertiū pparatiuū est timorosa mentis humiliatio. Humiliras em̄ disponit ad gr̄am. Jac. iiij. Humilio⁹ dat gratiā. Hec aūt humiliatio pudorosa in magdalena apparuit in eo q̄ sicut dicit euangeliū. Erat stans retro secus pedes dñi. Aug⁹. Accessit nō ad caput dñi sꝛ ad pedes: t q̄ dr̄ male ambulauerat: vestigia recte q̄rebat. Hec ille.

Tertio apparet penitētia

magdalene pfectissima: qr̄ pcurauit pfectiua: q̄ fuit pcipue tria. ¶ Primū est dolor ꝓscientie pungitiue ex recordatiōe pcatoꝛ. Iō dr̄ Ja. iiij. Emūdate manus pctōres t purificate corda duplices animo Miseri estote. i. miseros vos esse cognoscite: t lugete: risus vester in luctū reuertat: t gaudiū in merorē. Hec ibi. Hmōi dolorē t luctū oñdit: qō dicit in euāgel. qr lachrymis cepit rigare pedes eiꝰ. Augꝰ. Prius fudit lachrymas cordis et lauit dñi pedes obsequio ꝓfessiōis. Et Gre. Cogitāti mihi de marie pnia flere magis libet q̄ aliq̄d dicere. Cuiꝰ em̄ vel sacrū pectus: ille hui⁹ peccatricis lachrymē ad exemplū penitēdi nō emolliāt. Considerauit nāq; qō fecit t noluit moderari q̄d faceret: sup̄ ꝓuiuātes ingressa est: nō tussauit: inter epulas lachrymas obtulit. Discere q̄ dolore ardet q̄ flere etiā inter epulas nō erubescit. Hec Gre. Erat ꝓfecto in eiꝰ anio ꝓ pctis abūdās dolor: quē p lachrymas euidenter oñdebat. Tot em̄ lachrymē ab eiꝰ oculis defluebāt vt sufficerent ad lauandū pedes iesu: pterq; possimus ꝓtēplari q̄ luce mihi diceret ore. i. cor de suo tñ loq̄bat ad dñm di. O bone iesu. O pastor aiaꝝ. O spes vnica saluns mee miserere mei. Ego sum illa infelix et ingrata q̄ tā grauiter te offendi. Ego sum illa q̄ lasciuo gestu: vc[illegible]o aspectu: nimioq; ornatu multoꝝ animas illaqui. Heu me miserā q̄d feci: O iesu clementissime sana aiam meā: suscipe penitētē ꝓsolare lachrymantē: ad te veni: ad te fugi: ad te totis viscerib⁹ clamo: miserere mei peccatrici. q̄ de cetero parata sum obtemperare voluntati tue. Talia vel silia in ꝓtissimo corde magō. ꝓsabāt. Augꝰ. Tacita loq̄bat: nō ꝑmonē ꝓmebat sꝛ deuotionē ostendebat. Hec ille. Scōm pfectiuū pnie est amor iusticie satisfactiue p culpis cōmissis quē in maria signat illud qō in euāgelio dr̄. q̄ pedes dñi capillis capit; sui tergebat: p q̄ peccauerat: p eadē (ſm Gre.) satisfacere voluit: t q̄r in se hūt oblectamenta tor in se inuenit holocausta. Peccauerat si q̄dē p ꝑsūptionē t audaciā: satisfecit cū pudicia t erubescētia: qr stetit retro rē. Peccauerat p superbiā: satisfecit p hūilitatē tota inclinata ad pedes iesu. Peccauerat p vanū gaudiū satisfecit p luctū Peccauerat p vanū ocloꝝ aspectū: satisfecē cū lachrymarū inundātia. Peccauerat p mordinatum capilloꝝ decorē: satisfecit p illoꝝ ꝓceptuꝫ pedes iesu cū illis abst ergēdo. O felix cōmutatio quā fecit dextera excelsi: q̄ paulo ante a dō erat aliena nūc studiosissime illi

conak adherere. ¶ Tertiū est ardor benivolētie affectiue p incendiū charitatis z ħ significat: qr osculabak pedes dñi zvnguento vngebat. Bze. Ardor amoris rubiginē peccaꝝ in ea consumpsit. Hec ille. Ptz igik mirabilis excellētia pnie z cōpūctiōis in magdalena. Recte igik pctōribꝫ p speciali penitentie exēplari ꝓponit: quē admodū insinuant ꝟba ꝓposita saluatoris. Vides hāc mulierē.

¶ Sēda ē excellētia dilectiōis vnitiue sm Dio. iiij. c. de di. no. Amor ḳlibet est virtus vnitiua amātz ad amatū. Et Aug. viij. de tri. ōt. q amor ē iūctura qdā duo aliq̄ copulās vel copulare nitēs siue apperēs amantē. s. z qđ amak. Fuit aūt ardētissima dilectio magdalene ad chm p quā sibi totalik adherebat z si bi p affectū vnita erat. Hāc aūt dilectōez ardētissimā tria euidenter declarāt.

¶ Primū est pfectissima terrene mūdanitatis abdicatio.

¶ Scōm est firmissima ꝓprie voluntatis affectio.

¶ Tertiū est singularissima diuine benignitatis ostensio.

Primū ē pfectissima terrene mūdanitatz abdicatio ne sez aliq̄tn⁹ inde posset impedirī ab amore chri Ipa ḳppe post ꝙuersionē ꝓpius frena ꝓtēpsit: et post ascēsionē dñi oia vēdidit pciiqz ad pedes apl̄oꝝ posuit. Potuit itaqz dicere cū paulo Phil. iij. Que mihi fuerūt lucra hec ꝓpe chm arbitrata suꝫ detrimēta zc. Scḳl. Et oia arbitror vt stercora vt chri stū lucrifaciā. Propk h ꝟz ioseph. ad defrū fecessit z ibidē trigita ānis incognita mā sit. Eañ. vl Fortz ē vt mors dilectio: qr vi delz cogit omnia relinquere.

Scōm est firmissima a ꝓprie volūtatz affectio. q̄ mirabilr ad ipm dñm afficiebat. Orig. Spūs marie magz erat i corpe dñi sui q̄z in suo. Nesciebat ei cogitare vel audire vl̄ loq̄ nisi de eo. Ptz aūt mirabil⁹ ei⁹ affectio ad dñm pcipue triplicit. ¶ Primo qr ānū poterat ipm sp vbiqz associabat: in pdicatiōe: in cruce: in sepultura. Aug⁹. Nimi⁹ ardor amorz eā solicitabat. Hec ille. Quicūqz poterat ad pedes ei⁹ būillime sedebat. Si loqnte petro (Act. x.) cecidit spūssctūs sup oēs q̄ audiebāt ꝟbū: qntā copiā spūs credimus sup eā descēdisse q ipa salutz ꝟba ab ipso ꝟbo incarnato audiebat: qnta affectiōis dulcedine existimas eā pfusā cū dicat spōsa. Eañ. iiij. Melz lac sub lingua ei⁹. Hec nota bñ quō sp ad pedes dñi diuertebat, nec mirꝫ qr dulcedinē inextimabilē ibi repiebat vbi pctōꝝ remissiōnē accepat. O q̄z ti bi dulces erāt illi sacratissimi pedes iesu btā magō. Vbi eras igik o dulcz magō, qñ tibi remissa sūt pcā: Ad pedes dñi mei iesu, vbi eras cū audires ei⁹ suauissima verba: Ad pedes dñi Vbi eras cū pēderet i cruce: vbi qñ sepult⁹ ē: vbi qñ tibi in orto apparuit: vbi qñ tibiz alijs mulieribꝫ obuiauit: ꝓ ad pedes dñi. ¶ Scḍo apparet mirabil⁹ ei⁹ affectio ad pñm qr ipm absentez feruētissime q̄rebat. qr vt di. Bze. A monumēto dñi etiā discipul⁹ recedētibꝫ: ñ recedebat. Aug. Impatiēs ē amorz lachrymis mod⁹nō fit nisi amāti ceco dek qđ amat. Eañ. v. Nūciate dilecto qr amore lāgueo. ¶ Tertio qr etiā postq̄z dñs in celū ascēdit: de ipo sp loq̄bak z ipm affectuosissime pdicabat. Matth. xij. Ex abūdātia cordis os loq̄k. Legik ḳppe q ānno a dñi nativitē xliij, ipa cū btō maximino vno de lxxij. discipul⁹ cui a btō petro fuerat cōmēdata: z lazar⁹ z martha z marcella pedissequ marthe z btūs cedoni⁹ q̄ cecus fuerat a natiuitate z plures alij ab infidelibꝫ fuerūt expositi pelago sine gubernatore vt si mul oēs submergerēt. Dino āt nutu marsilią aduenerūt vbi cū null⁹ eos recipere vellet sub q̄dā porticu q fano gēz il⁹ pterat morabak. Cū āt magō. videret pplm ad phanū ꝯcurrere vt idol̄ immolaret: assurgēs vultu placido: facie serena: lingua diserta atqz discreta eos ab idolo z cultura reuocabat: z chm ꝯstantissime pdicabat: z mirabāk vniuersi p facūdia z p dulcedi ne eloqntie. Hec mirꝫ certe si os illud qō tam pia z tam dulcia pedibꝫ saluatorz infixerat oscula ceteris amplius ꝟbi dei sparet odorē. Vñ z pncipez prouincie cum eius vxore cōuertit z omnia idoloꝝ templa in ciuitate illa destrui fecit: vbi cōstructa fuit chri eccīa z ibi btm lazarum epm vnanimik elegerūt. Tādeqz diuino nutu ad citatē aquēse ꝑuenerūt z pplz illū ad chri fidē

per multa miracula adduxerunt. vbi beatus maximin⁹ est in ep̄m ordinatus. In singulis aūt p̄dictis loc̄ bta magd. semp dn̄m p̄dicabat: de nullo siquidez libebat eloqui nisi de amico suo dulcissimo ihesu. Chry. Hic amātiū mos est vt amore suū silētio tegere neq̄ant: enarrāt frequēti⁹ vt ipa assiduitate narrādi solatiū amoc̄ sui capiant Hec ille.

Tertiū q̄ declarat ardētissimā dilectionē magd. ad dn̄m est singularissima dine benignitatis ostēsio: que marie ptz p tria p̄cipua bn̄ficia sibi a dño impensa. ¶ Primū est bn̄ficiū gratiose defensiōis ptra pharisēū intra se murmurātē Lu. vij. t dicentē Hic si esset ꝓpheta tc Aug⁹. O pharisee inuitator t irrisor. Dñe: dn̄m pascis t a q̄ pascēd⁹ nō itelligc̄ tc Idē. Jā itelligat pharisē⁹ si nō potuerat videre peccantē: quō potuit audire cogitātem: Proposuit g̃ similitudinē de duob⁹ q̄ debebāt vni feneratori. Etiā ei ipe sanare cupiebat ne gratis apd eū panē cōederet. Dicunt g̃ fba dn̄i in hac similitudine t agit vtrūq; vt t inuitato: ille sanet cū suis discūbētib⁹ dn̄m n̄rm ihesū chm̄ parit videtibus: parit ignorātib⁹: t vt illa mulier hēat fiduciā confessiōis sue ne pūgat vlteri⁹ aculeis sue ꝓscie. Hec Aug. Jtē defendit dom in⁹ magd. ꝓtra martham sororē suaz de ipa ꝓquerentē. Lu. x. Aug. Cū maria audiret suauit verbū dulcissimū t corde inētissimo pascerek iterpellato dño a sorore sua quō putam⁹ ea timuisse ne diceret ei dns surge t adiuua sororē tuā. Vtra em̄ suauitate tenebak: q̄ profecto maior est refectio mētis q̄ vētr̄: excusata est: sedit securior. Hec Aug. Jtē defendit eā a discipulis indigne feretib⁹ cū vngeret caput ei⁹ Mat. xxvij. ¶ Scōm est bn̄ficiū fructuose ꝓsolatiōis cū audiuit remissionē pecōz suoz. Lu. vij. Cōuersus dns ad eā ait. Remittūtur tibi pcta tua. O mellifluū verbū O iocūda snia. Et q̄d potuit audirē melius: q̄d vtili⁹: q̄d iocūdi⁹: Bti (ait ps.) q̄z remisse sunt iniq̄tates tc. Potuit itaq; dicere magd. illō Ps. Scōz multitudinē dolorū meoz in corde meo ꝓsolatiōes tue letificauerūt aiam meā. Jtē q̄sna exp̄lcet q̄nta fuerit ꝓsolatio magd. q̄n stabat t audiebat verbū chri q̄n ꝓuersabak cū maria matre dn̄i: q̄n angelos vidit resurrectiōez dn̄icam sibi annūciātes: q̄n pma resuscitā tū dn̄m vidit t vocata est ab eo Maria. Voluitq; pedes ei⁹ tāgere t missa est vt apl̄is nūciaret resurrectiōz chri: t sic fcta est apl̄oz apl̄a. Jtē q̄n postea cū alijs mulieribus tenuit pedes dn̄i dn̄ eis apparuit i via: q̄n etiā in eremo exn̄s q̄tidie sursum eleuabak: vt statim dāte deo dicturi sum⁹ Sed o q̄nta fuit ei⁹ iocūditas cū dispositione dei in extrēo vite sue a sacerdote q̄ dā inuēta est quē ad brm̄ maximinū misit vt die resurrectōis dn̄ice ad oratoriū sol⁹ ingrederet tpe q̄ ad matutinū surgere cō suenerat. Qđ cū fecisset: vidit in oratorio magdalenā spacio duoz cubitoz eleuatā a terra stantē in medio angeloz. O q̄ntū fuit magd. gaudiū q̄n postremo ꝓuocato vniuerso clero ab ipo epo scissimū dn̄i sui corp⁹ cū mīta lachrymaz inundatiōe susc epit et aīa altare pstrata gliosam animā emisit ad celos. O admirabilis deus. O pater misc̄diaz q̄ obliuiscer̄ oīm iniq̄tatū q̄s fecit impi⁹ si ad pniaz reuertat. Ecce oñdisti nobis tu bta magd. q̄nta est bonitas tua: q̄nta patientia: q̄nta charitas: q̄nta gra cui post cordis ꝓpunctiōez tantas et tādulces ꝓsolatiōes ꝓtulisti.

¶ Tertiū est bn̄ficiū miraculose oratiōis. j. Regū. ij. Quicūq; honorificauerit me glificabo eū dixit dns: Brissima igit magdalenā q̄ tādeuote dn̄m sp honorificauit glificare voluit dns multiplicit in oratōe miraculoz: de quib⁹ hic pauca tm̄ succincte dicturi sum⁹. Legim⁹ q̄ pncipi puincie t eius vxori dormiēti⁹ mirabilr apparuit terribiles eis ꝓminatiōes ingerēdo quib⁹ et postea q̄ magd. t q̄ cum ea erāt hospitio recepissent: ipa magd. a dño impetrauit heredē ipam̄q; heredis matrē in insula marina longo tepore mortuā integram seruauit. Vltra etiā biēnij spaciū seruato etiā illeso puerulo: imo q̄ plus est educato et nutrito acsi mater viuens extitisset. Vide legendā. Jtem legit q̄ mulier quedam cum esset in naui pregnās t se periclitari conspiceret: magdalenā inuocauit: voues si euaderet/ filiuz suū ei⁹ mōasterio

donaturā. Statimq; femina spēz habitu venerāda apparuit ei: q̄ eā p manū arripiēs aliis gradiētib⁹ ad lit⁹ incolumē perduxit. Ipa aūt filiū peperit z vorū fidelis adipleuit. Jtē legit cū q̄dā oculoz lūine p uar⁹ cū ad mōnasteriū magdalene pgeret z su⁹ ductor ei diceret se iā ecclīaz videre: ille mag̃ voce exclamauit. O scta magdalena: nūq̄d aliq̄ videre potero ecclīaz tuā Statimq; apti sūt ocli ei⁹. Jtē legit dū q̄dā ob pecunie exactionē in cōpedib⁹ teneret: magdalenā sepi⁹ in adiutoziū iuocabat. Et ecce nocte q̄dā mulier q̄dā speciosa sibi apparuit q̄ vincula frāgēs z ostia reserās vt fugere impauit: q̄ se solutū videns ptin⁹ inde fugit. Vide hec z alia plurima in legēdis. Et dicz itaq; ptz excellētia amoris q̄ brā magdaleā chr̄m diligebat. Jn q̄ apparet excellētia sue ꝓfuose pfectois q̄ marie in amore dī ꝓfuit. Jdcirco recte ꝓponit vt spēale exēplar sctitatis z ꝓfutis qō insinuāt ꝓba dñi de ipa dicentis. Vides hāc mulierē.

Tertia ē excellētia ꝓfectiōis eleuatiue. Jpa em̄ ē exēplar pcipuū z speculū vite ꝓfectiue Jsido. Actiua vita mūdanis reb⁹ bñ vtit. ꝓfectiua ꝓmūdo renūciās soli dō viuere delectatur. Hec ille. Excellētiā aūt cōfectiōis eius ria precipue declarant.

Primū ē dīni ꝓbi studiosissima auditō

Scōm ē desti loci solitaria habitatō.

Tertium est angelorum dulcissima assolatio.

Primū est dīni verbi studiosissima auditio.

Jñ ō ea dr Lu.x. q̄ sedēs⁹ pedes dñi audiebat ꝓbū illi⁹ Aug. Intēta erat maria dulcedini ꝓbi dī. Intēta erat martha quō pasceret dñm. Intēta erat maria quō pasceret a dño. A martha quiuiū dño pabak in cui⁹ quiuio iā maria iocūdabat. Hec ille.

Scōm est deserti loci solitaria inhabitatio.

Jta em̄ coz ei⁹ fixū erat in dñoz sic eleuatū ad q̄rēdū q̄ sursuz sūrzcō tēplādū vbi chr̄s ē in dextera dī sedēs q̄ nihil de mōdo videre aut cogitare poķat sz solū dñm suū. Jō ad desertū se trāstulit. vbi p.xxx. ānos incognita māsit. Ps. Ecce elōgaui fugiēs z mansi in solitudie.

Tertiū est angelorū dulcissima assotiatio.

Diligūt em̄ angeli ꝓsonas ꝓfectiuas. Singul' āt die⁹ septies eā angeli eleuabāt vbi suauissimis dapib⁹ satiabak: z inde p āgelos eosdē ad locū suū reducebak z coꝛpalib⁹ alimēt⁹ nullatenus indigebat. Ut narrat egisipp⁹ i q̄dā tractatu. Hmōi q̄ppe coꝛpalis eleuatio oñdebat pfectissimā eleuatōez mēt⁹. Ps. Quis dabit mihi pēnas sic̄ colūbe z volabo z requescā. s. in ꝓfectiōe vine bonitat⁹ Pz itaq; excellētia ꝓfectiōis brē magō. ꝓpē quā recte ꝓponit a dño tāq; spale speculū z exēplar sctitat⁹ cū de ea dixit. Ulides hāc mulierē. Videam⁹ igit hāc mulierē sctissimā z ei⁹ exēplo discam⁹ lugere ꝓmissis delict⁹: deū toto coꝛde diligere: atq; deuotōi z ꝛoꝛoni p viribꝰ instare Hāc tota deuotōe veneremur z supplici coꝛde rogem⁹: q̄tin⁹ ei⁹ merit⁹ z pcibus nr̄oꝛ veniā pctoꝛ obtinere z gl'iam cōsequi mereamur eternā. Amē.

Ser. De btō iacobo ap'lo.

Meū est dare

Dñs dabus paratū ē a patre meo. Matth. xx. In collatiōe munerū gr̄e z glie locū nō hz ꝓsonaꝛ acceptō q̄ nō ē apō deū vt habef Act. x. Cū tamē de⁹ nulli sit obligat⁹: pōt absq; iniusticia de suo dare q̄ntū vult z cui vult. Juxta illud Matth. xx. An nō licz mihi q̄ volo facere? Et iō ōr dñs iacobo z ioāni ꝟ cognati sui erāt. Sedere mecū ad dexteraz vl' sinistrā nō ē meū dare vob sz q̄b⁹ paratū ē a pr̄e meo. Q̄ō sic exponit ꝼm Chrys. Nō ē meū dare vobis q: illud a me nō habeo sz a pr̄e. ꝼm Rabanū. Nō ē meū dare vob sine vr̄o merito z labore. ꝼm Remigiū. Nō ē meū dare vob q̄les vos estis icz supbi z ābitiosis: sz hūilib⁹. Et ꝼz Hiero. Nō ē meū dare vob rōne cognatiōis carnalis: sed electionis eternalis ꝼm quam regnum celorum paratū est electis ante mundi ꝓstitutionē ꝓpter acceptationem passiōis chr̄i ꝑuise. Et iō ōr. Deū ē dare q̄b⁹ paratū est a pr̄e meo. Paratū est aūt celoꝛ regnū btō iacobo pcipue ꝓpter tria.

¶Primo propter virtualem imitationis christi efficaciã.

¶Scõo propter triũphalẽ p certatõis hostilis victoriam.

¶Tertio propter specialẽ dilectiõis diuine gratiam.

PRimo ꝓpt virtualẽ ꝛc. Vñ Matt. xix. ôt dñs. Vos q̃ secuti estis me i regeneratiõe, cũ sederit filius hois in sede maiestatis sue sedebitis ꝛ vos sup sedes ꝛc. Imitat⁹ ẽ aũt dñm ꝑcipue in tribus ꝓpt q̃ parat regnũ dei obtinãtib⁹.

¶Primo in volũtaria paupertate.

¶Scõo in obediẽtia ꝛ hũilitate.

¶Tertio in predicatiõis et doctrine sublimitate.

Primo in volũtaria paupertate.

De sua paupertate ôt dñs Matth. viij. Vulpes foueas habent ꝛ volucres celi nidos: filius aũt hois nõ hz vbi caput suũ reclinet. Et. ij. Cor. viij. Scitis gratiã dñi nri iesu christi: q̃ cũ dives esset ꝓ vobis egenus factus est vt illius inopia diuites essetis. Imitat⁹ est aũt iacob⁹ dñm in hac paupertate. Hã sic dr Matth. iiij. Jacob⁹ ꝛ ioannes frater eius relictis retibus ꝛ ꝑe secuti sũt dñm. ꝛsic oia temporalia ꝓpt christum abdicarũt. Hec mirũ. Facile est em ꝛtenere mũdũ attente ꝛsiderãti tres esse ꝛditiões miserabiles. ¶Prima ẽ ꝛditio amarissime afflictõis. Eccliastes. j. Oia vanitas ꝛ afflictio spũs. Et Boe. lib. de ꝛsolatiõe. Cũ multis amaritudinib⁹ hũane felicitatis dulcedo respersa est. Affligũt vtiq; temporalia in hac mũdo: qz adquirunt cũ labore: ꝛseruant cũ timore. Reliquũt cũ dolore. Vñ q̃dã. Diues diuitias nõ ꝛgregat absq; labore. Nõ tenet et absq; metu. non desinit absq; dolore. Et certe velis nolis mũd⁹ trãsit ꝛ ꝛcupiscẽtia eius. vt dr. j. Joã. ij. Et Job. xxvij. Diues cũ dormierit nihil secũ afferet: aperiet oculos suos ꝛ nihil inueniet. Et Iob. j. Nud⁹ egressus sum ex vtero matris mee ꝛ nud⁹ reuertar illuc. Et ps. Relinquẽt alienis diuitias suas ꝛ sepulcra eorũ domos illorũ in eternũ. Legit q̃ saladinus ꝓnceps magn⁹ inter saracẽos cũ se ꝓpiquũ morti videret fecit portari sudariũ suũ ꝑ ꝓconem clamãtẽ in plateis. Tãtũ ꝛ nõ plus secum portabit saladinus ꝓnceps magn⁹ ô cunctis diuitijs suis. Itẽ affligũt temporalia ꝛ dei iudicio: qz dãnatiõis testimoniũ fuerũt ꝛ eos q̃ eis abusi sũt. Ja. v. Agite nũc diuites: plorate vlulãtes in miserijs vr̃is q̃ supuenient vob ꝛc. Sequtur. Argẽtũ vr̃m et aurũ eruginauit ꝛ erit erugo eorũ in testimoniũ ꝛc. Itẽ in inferno. Vñ dicũt dãnati illõ Sap. v. Quid nobis ꝓfuit superbia aut diuitiarũ iactãtia q̃d nob⁹ ꝓtulit: trãsierũt oia velut vmbra. Grego. Hometa neũ est qõ delectat sz eternũ qõ cruciat.

¶Scõa ẽ ꝛditio vilissime subiectionis. Mũd⁹ em amatores suos suos facit sui ꝛ diaboli. Matth. vj. Nõ potestis dõo seruire ꝛ mammone. Impedit vtiq; amor ꝛ possessio temporaliũ fruitionẽ dei. Aug⁹. Diuitie velut bitumẽ aquarũ sũt: ꝛsi eas non capiat: mitrat⁹ tñ ꝛtemplationũ pẽnis ꝓuat. ¶Tertia ẽ ꝛditio dãnosissime exclusiõis. Aug. semp em mũdana excluserũt hoies a bta vita. Et Chrysos. sup Matth. Oĝ miserim⁹ est mũd⁹ ꝛ miser q̃ eũ sequit. Semp em mũdi opa homines excluserũt a vita. Hec ille. Miserabilis ĝ mũdanor̃ cõditio. Insup cogitare deberẽt mũdani ẽtes futuri sũt post mortẽ. Ber. Quid fetidi hũano cadauere: q̃d horribili⁹ morte hominis. Quid ĝ ꝓsẽ diuitie: q̃d delicie: q̃d honores: Diuitie em nõ liberãt hoiem a morte: nec delicie a vermib⁹: nec honores a fetore. Hã q̃ quõdã sedebat gẽmatus ꝛ purpurat⁹ in aula: mõ iacet nud⁹ ꝛ ẽclusus in tumba. Et q̃ quondã vescebat delicijs in cenaculo: mõ cõsumit a vermib⁹ in sepulcro. Vtinã ĝ saperẽt ꝛ intelligerẽt ac nouissima ꝓuiderẽt. Et nõ solũ nouissima sz ꝛ ꝓma ꝛ media. Job. xvij. Putredini dixi. Pr̃ me⁹ es ꝛc. Sane ĝ asperãda sũt temporalia ꝛ ea ꝓpt deũ ꝛtinentibus patũ ẽ regnũ celor̃. Matth. v. Bti pauperes spũ: qm̃ ipor̃ est regnũ celor̃.

Scõo beatus iacob⁹ imitat⁹ ẽ dñm in obediẽtia ꝛ humilitate.

De hũilitate ꝛ obediẽtia dñi hr̃ Phil. ij. Semetipm exinaniuit formã serui accipiẽs ꝛc. Et seqt. Hũiliauit semetipm factus obediens vsq; ad mortẽ ꝛc. Et Matth. xj. Discite a me qz mitis sũ ꝛ hũilis corde. Bti aũt iacobi obediẽtia ꝛ hũilitas ptz quia mox vt a chr̃o vocat⁹ ẽ secutus ẽ eũ tãq;

ver⁹ obedies: vt ꝑz Matt.iij. Hūilie etiā obediuit cū post ascensionē dñi missus est in hispaniā vt ibidē ꝓdicaret: vbi tamē solū nouē discipulos adꝗsiuit: q̄z duos causa ꝓdicādi ibidē reliq̄t: z septē alios secū assumēs iterꝫ in iudeā redijt. Exemplo itaq; bti iacobi vere deo obedientes eē debemus z hūiles. Talib⁹ em̄ paratū ē regnū dei. Matth. viij. Amē dico vobis. Nisi cōuersi fueritis z efficiamini sic̄ paruuli: nō intrabitꝫ i regnū celoꝝ. Et Lu.xviij. Quis q̄ se hūiliauerit exaltabit. Et ō obedientia Matt.xix. Si vis ad vitā ingredi serua mandata.

Tertio imitat⁹ ē dñm in

ꝓdicatiōis z doctrine sublitate. Sic em̄ venit de⁹ p doctrinā suā z ꝓdicationē vocare pctōres vt dr Matth. ix. sic z btūs iacob⁹ ad ħ a dño miss⁹ ē. Hr aūt Dar. iij. q̄ iposuit ei dñs nomē boanerges q̄ ō est fili⁹ tonitrui: z ħ rōne sonore ꝓdicationis q̄ malos terrebat: pigros excitabat: ōes sua altitudine in admiratiōnē ꝓuertebat. vñ patz sublimitas sue ꝓdicatiōis. Sic aūt docētib⁹ ꝓpe deū paratū ē regnū dei. Vñ Dañ.xij. Qui ad iusticiā erudiūt multos erūt q̄si stelle in ꝑpetuas eternitates. Pzigit quō btūs iacob⁹ secut⁹ est dñm Jō sibi paratū est regnū celoꝝ. Jo. viij. Qui seq̄t me nō ambulat in tenebrꝫ sz habebit lumen vite.

Secūdo paratū ē regnū ꝓpe triumphalē hostilis ꝓcertatōis victoriā Apoc.iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū in throno meo. Fuit aūt btūs iacob⁹ multū victorios⁹ z p̄cipue vicit tria q̄ victorib⁹ paratū est regnū.

¶ Primo vicit vicioꝝ blandicias per puram sanctimoniā.

¶ Scō vicit malignoꝝ fallacias ꝑueram sapientiā.

¶ Tertio vicit tyrānoꝝ insanias per firmā patientiam.

Primo vicit viciorū. ꝛc.

Vñ dr iacob⁹. i. supplātator vicioꝝ. Ro. xij. Noli vinci a malo sz vince in bono malū. Apoc.ij. Vincēti dabo mānā absc̄ditū z dabo illi calculū cādidū. i. vt exposuit ō lyra: corp⁹ dote claritatꝫ ōcoratū: q̄ dr calcul⁹ siue lapillus q: est terreū a dūro sic̄ z lapis. firmū etiā tūc erit z incorruptibile: z in calculo nomē nouū scriptū q: tunc quilibz btūs manifeste p dotes corporis gl̄ose erit ascriptus ciuitati celesti: q̄ō nemo nouit nisi q̄ accipit: sm q̄ dr. j. Coꝝ. ij. Oculꝰ nō vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascēdit q̄ ꝓparauit de⁹ diligētib⁹ se. Immēsitas em̄ illi⁹ dulcedis ñ ē cogīci bil̄ a viatorib⁹: sz ab his q̄ tā eā acceperūt.

Scō vicit malignoꝝ fal

lacias ꝑueram sapientiā. Sap. vij. Sapiaz nō vincit malicia: imo ecōtra. Coūicit vti q̄ btūs iacob⁹ artes magicas z insidias diabolicas: vt ꝑz ex gl̄osa victoria quā obtinuit ꝯ diabolū z hermogenē magum. Primo philetū ei⁹ discipulū ꝓuertendo. Scō artē magicā subuertēdo. Tertio demones icēdēdo: z hermogenē ad penitētiā adducēdo: vide hec i legēdis. Apoc. iij. Qui vicerit faciā illū colūnā in tēplo dei mei z foras nō egredietur amplius.

Tertio vicit tyrānorū in

sanias p firmā patiētiā. Vñ q̄ dā. Nobile vincēdi gen⁹ ē patiētia: vincit Qui patit: si vis vincere/ disce pati. Ħ modo victorioꝰ fuit btūs iacob⁹ i passiōe sua quā passus ē in iudea sub herode agrippa. Nam scriba q̄dā noīe iosias iussu herodis funez in collo ei⁹ misit z p funē q̄si latronē z hominē infamē eū trahebat. O mūdani. O delicate viuētes q̄ vl modicā penā vl iniuriā leuissimaz pati ñ potestꝫ: vide q̄ vitupabilē iniuriā z mortē dñs voluit amicū suū iacobū sustinere. Agnoscite q̄z videte q̄m dine dilectōis z approbatōis signū Magz ē tolerata aduersitas: q̄ talis ꝓsperitas. sic itaq; ꝓtumeliose ducꝰ btūs iacob⁹ decollat⁹ ē: z cū eo iosias ille q̄ traxerat eū p funē. q̄ viso miraculo facto a btō iacobo decuratōe cuiusdā ꝑalytici ꝓuers⁹ ē ad dñm z a btō iacobo baptizat⁹ Sic itaq; b. iacob⁹ ꝓtute charitatꝫ idut⁹ certauit bonū certamē: cursū cōsūmauit fidē seruauit: pass⁹ supauit: occis⁹ triūphauit q̄ admodū ōr scūs maxim⁹ epūs ser. ō martyre: Appet igit̄ q̄ multiplicit fuit victorios⁹. Heb.xj. Sci p fidē vicerūt regna. i. Hrias ptātes pcri diaboli z mūdi. Et ꝓter hāc victoriā paratū sibi fuit regnū dei. Apocal.iij. Qui vicerit vestiet vestimentis albis. s. glie.

Tertio paratū sibi fuit regnū ꝓpter specialē dilectiōis diuie grām. Ja. .j. Coronā vite reportauit de⁹ diligentib⁹ se. Qui aūt deū diligūt a deo diligunt. Prouer. viij. Ego diligētes me diligo. Cū ḡ oñdit q⁹ de⁹ specialiter iacobū dilexit p hoc etiā oñdit q⁹ iacob⁹ spēaliter deū dilexit. Q⁹ aūt dñs spēal⁹ iacobū dilexerit tria manifestant

Primū est gratiose ꝙuersatiōis beniuo

Scōm est affectuose deuotiōis (lentia frequentia.

Tertiū ē miracl'ose opatiōis euidētia.

Primū igitur est gratiose

cē. qz. s. gratiose: familiariter: z dulciter cuz eo ꝙuersat⁹ est: qđ est signū amicicie. Exo. xxxiij. etbic. Chīs em assūpsit iacobū vt iuam gloriosam trāsfiguratiōz videret. Matt. xvij. Jtē eū secū z nullū aliū p̄ter petrū et ioānē introduxit in suscitatiōe puelle archisynagogi. Lu. viij. Jtē ipm cū p̄dictis et neminē aliū secū duxit cū orauit in horto ante passionē Matth. xxvj.

Scōm est affectuose ꝺuo

tionis freqntia: qz freqnti⁹ z deuoti⁹ fuit pegrinatōes ad visitandū ei⁹ sepulcrū ꝙ aliox ap'lox: vt expiētia testat. Lz aūt eo dē die passus sit q̄ chīs est annūciat⁹ z passus: vt calixt⁹ papa dr. Tñ ei⁹ festū. viij. kal. augusti celebrat: qz illa die fuit ꝓpleta sui corpis trāslatio. de q̄ legit in chronica hermāni: q⁹ anno dñi. xlviij. dū corpus bti iacobi ducerēt indomiti boues: die clara stella apparuit in cāpo in aspectu oim et inde ciuitas illa in q̄ reqeuit corp⁹ eius campostella vocatur

Tertiū est miracl'ose opa

tiōis euidētia. Ps. Mirabilis ds in sctis suis. Fecit aūt dñs ꝓpter eū miracla mltiplicit. Primo in sui corpis trāslatiōe. In q̄ facta sunt miracla in oib⁹ elemētis. Primo in aq̄: qz discipli mari se exponētes sine regimie trāquillū habuerūt mare. Secūdo i aere: qz vent⁹ scōs eis flauit q̄ eos i optatū portū deduxit. Tertio in terra. qz cū corp⁹ in terra sup vnū lapidē posuisset mox lapis cessit z in sepulcrū se mirabil'r coaptauit. Quarto i igne: qz diaconē ignē spīrāte ꝑtute crucis ꝓ medīū sciderit discipli q̄ corp⁹ portabāt Jtē facta sūt miracla liberatiōe discipl'oꝝ a carcere in hostiū gl'a qntiū sūmersiōe: i tauroꝝ siluestriū domesticatiōe: z in luppe regime ꝙuersiōe. Vñ de legēdas Jtē floruit miraclis in mortuoꝝ suscitatiōe: sicut refert Hugo de scto vic. de q̄dā pegrino q̄ suasu diaboli sepm interfecerat. Jtē q̄rto floruit miraclis in suoꝝ deuotoꝝ mltiplici subuētiōe. Petōribꝫ em remissiōez mirabil'r impetrat: sic refert Beō. ō illo q̄ petīm suū in scedula scripsit z remissionē ꝓmeruit. Moriētib⁹ etiā subuenit ꝫ demonū infestatiōez: sicut ꝑz de illo cui in extremis laborāti apparuit z burdone vtēs ꝓ lācea z sacculo mīterule ꝓ scuto demones effugauit. Jtē ples a diuersis pclis z infortunijs eripuit: sicut ꝑz de illo q̄ liberat⁹ a custodia turꝛ. z de illo q̄ iniuste suspēsus celesti dulcedine refocillat⁹ est z ꝑi reddit⁹. Hec cū aliis plūris videre potes in legēdis. Hec ḡ supdicta declarāt spēalē grāz diuie dilectiōis erga btm̄ iacobū: ꝓpter quā sibi paratū ē regnū qz ō: Ro. vj. Gīa dei vita eterna. Illā ḡpe grām a dño recepit: qz p̄m⁹ inter aplos passus est z ad celestē gl'az admissus: qđ qđ vocat Jacob⁹ maior: cui⁹ vocatiōis alia etiā rō est: qz vicz a dño chīo p̄or ante aliū iacobū vocat⁹ est. Hūc ḡ scrissimū virū sincerꝫ cordib⁹ veneremur: hūc laudē⁹: hūc glificem⁹: qtūs ei⁹ pijs intercessiōib⁹ numerari mereamur inter eos qb⁹ a pie celesti paratū est regnū celoꝝ Amen.

De scrissima Anna matre genitricꝫ ō Marie Sermo.

Mlier timēs

Mdeū ipa laudabit Prouer. xxxi. Triplicē timorē distiguere posſum⁹ Primus est timor horribil. Et iste est in damnatis. de q̄ Sap. v. Videbunt turbabunt timore horribili cē. Ipi q̄pe dānati sūt sic ouis q̄ a lupo deuorat: q timēdo moritur: z morīēdo timet. Jta q⁹ cor⁹ dīc bet dicere p̄or illō ps. Timor z tremor venerūt sup me z ꝙrexerūt me tenebre Judith. xiij. Intolerabilis timor z tremor cecidit sup eos. Est ei timor sine q̄ctꝫ securitate: tremor sine stabilitate: dolor sine sanitate: labor sine q̄rꝫ trāq̄llitate. Scōs

est timor vitupabilis. Et iste est in hoib⁹ mūdanis q̄ nimis timēt subire corpales penas: vel sustinere tpales penurias t in⁹digētias: vel incurrere viro⁹ mūdanoꝝ psonales inimicicias. Et timor iste ꝓtra⁹riat charitatē. j. Jo. iiij. Timor nō est i cha⁹ritate. Hic timor repbēdit Esa. lj. Quis tu vt timeas ab hoie mortli t a filio homi⁹nis qui q̄si fenū ita arescet t oblit⁹ es dñi creatoris tui. Tertiꝰ est timor laudabi⁹lis: Et iste ē in bonis vicꝫ timor dei Deu. vj. Dñm deū tuū timebꝭ. De hoc ḡ timo⁹re loquūtur ꝓba ꝓposita: Mulier timens deū tc. Timor ār dei fecit btām annā plu⁹rimū laudabilē ꝓcipue ꝓpter tria.

Primo q: p dei timore adq̄siuit pfectio⁹nē virtuosam.

Scōo q: p dei timorē obtinuit exaudi⁹tionē preciosam.

Tertio q: p dei timorē meruit plis ꝓpa⁹gationē gratiosam.

Primo igit timor dī reddidit ōtāꝫ p annā valde laudabilē: q: p dei ti⁹morē adq̄siuit pfectionē ꝓtuosam Ecci. xl. Timor dñi q̄si paradisus in bñ⁹dictiōib⁹. Triplicē aūt bñdictionē spēalez habuit p diuinū timorē. In q̄ triplici bñ⁹dictiōe ꝓsistit ꝓtuosa pfectio creature ra⁹tionalis.

Prima est bñdictio ꝓscientiaꝫ puritatiꝫ
Scōa est ꝓtualis sctitatis.
Tertia est spūalis iocūditatis.

Prima est bñdictio ꝓscię⁹tialis puritatis quā facit timor dei tripl⁹r.

Primo pctm̄ ꝓmissū expellēdo. Ecci. j. Timor dñi expellit pctm̄ tc. Scōo ad indulgentiā disponēdo. Ps. Quō mi⁹serek pater filios: mis⁹tus est dñs timētib⁹ se. Tertio a pctō futuro p̄cauēdo. Pro⁹uerb. xv. Per timorē dñi declinat ois a ma⁹lo. Btā igit anna deū timēs purā sp būit ꝓsciam: De ipa q̄ppe t ei⁹ viro ioachi dr ꝙ iusti erāt apd deū t hoies: nemini vicꝫ iniuriā facientes t offensam oēm p̄cauētes

Scōa est bñdictio virtua⁹lis sctitatis. Ps. Timor dñi sctūs. i. sctm̄ faciēs: inq̄ntū. s. excitat t inclinat ad opa virtutis t sctitatis. Ecci. l. Qui timet dm̄ faciet bona. Btā vtiq̄ āna cū viro suo io⁹achim mlta faciebat p̄ctim i opib⁹ pietatiꝫ et miscōie distribuēdo bōa sua. Dic vtiq̄ Amb. Sicut diuine impedimēta sunt re⁹probis: ita p̄bis sunt adiuuamēta ꝓtutis. Nō itaq̄ seruiebāt anna et ioachi tpalib⁹ bonis quēadmodū auari q̄ꝝ corda q̄si ca⁹ptiua tenēt a diuitijs suis: sed ꝓtuose dī⁹uitijs q̄s copiosas possidebāt maxie i gre⁹gib⁹ deo seruiētes tres partes faciebant.

Prima viduis: orphanis: pegrinis atq̄ pau⁹pib⁹ erogabant: ex qb⁹ elymis laudem apd deū meruerūt Tob. iiij. Fiducia ma⁹gna erit corā summo deo elyma oib⁹ faciētib⁹ eā. Vñ Act. x. Angelꝰ apparēs Cornelio nōdū fide instructo sz tñ timēti deū dixit. Oro⁹nes tue t elymē tue ascēderūt in me⁹moriā in ꝓspectu dei. vñ petrꝰ ad eū istru⁹endū t baptizandū prexit. Scōam par⁹tē in dñi tēplo offrebāt: gr̄as agētes deo q̄ sibi cūcta donabat. Prouer. iij. Honora do. de sub. tua. Ecōtra q̄z ingratissimi sūt qui cū mlta possideāt nihil tñ aut p̄caro in tēplo dei offerre volūt: cū tñ dicit Grego. et hz ō ꝓse. di. j. Dis chr̄ianus ꝓcuret ad missaꝫ solēnia aliq̄d deo offerre t ducere ad memoriā qō dñs p moysen di. Nō ap⁹parebis i ꝓspectu meo vacuꝰ. qō hz Exo. xxiij. Erubescant itaq̄ t ingratissimos se agnoscāt q̄ quicq̄d eccl̄ijs in dei reuerētiā offerūt: hoc pditū existimāt: siles inde pdi⁹tores: q̄ de vngēto in dñi reuerētiā effuso di⁹cebat: Ut q̄d pditio hec: vt hz Mat. xxvj. Ingratissimi p̄terea imo et sacrilegi sūt q̄ ecclīam defraudāt in puentib⁹ aut decimis. Qō vtiq̄ ḡdeteste abile sit pcm̄ patz Actꝫ. v. in fribili punitiōe ananie t saphi⁹re: q̄ qm̄ ecclesiaꝫ defraudauerāt in his q̄ iam ipimet donauerant: ceciderūt mortui subito ad pedes apl̄i Petri. Vide ibi.

Tertiā partē sibi t familie sue reseruabāt p nēcitate vitez ꝙm⁹ gubernatione. Cū⁹ q̄ sic distribueret bona sua: mltiplicabat deus gregē suū ita vt nō esset silis in p̄⁹o isrl. Prouer. xxij. Qui ꝓnus est ad miam: bñdicet. de panib⁹ em̄ suis dedit pauperi. Et Leo papa dicit Quicq̄d in opera pie⁹tatis expendit: nō minuit sed auget.

Tertia ē benedictio spūa⁹lis iocūditatis. Ecci. j. Timor dñi dabit delectationē cordis t gaudiū. Hec ꝓppe de⁹lectatio t iocūditas intelligenda ē in deo.

qz vicz ille q timet deū timore filiali/ declinat a malis z facit bona nō ꝓpter gr̄az suā sed ꝓpter gr̄am dei. qz vicz vt ait Aug⁹. Leticiaz bonoꝝ opeꝝ in corde atq; ꝓcia ponūt z nō in laudib⁹ hoim: qđ necessario requirit ad pfectionē ꝓtuosam. Un̄ B:e. Sepe vos fratres charissimi āmoneo p̄ua opa fugere: mūdi hui⁹ inq̄nāta deuitare: sed z scti euāgelij lectiōe ꝓpellor dicere: vez bona q̄ agitis cū mag̃ cautela timeatis ne p hoc qđ a vobis rectū geritis fauor aut gr̄a būana requirat ne apperit⁹ laudis surrepat: z qđ foris oñditur/ int⁹ a mercede vacuet. Hec B:e. Btā itaq; anna p dei timorē bona opa sua ad dei gr̄az z laudē faciebat: nō q̄rens gaudiū suū z cōsolatiōez in laudib⁹ hoim: sed dei. Jō ꝓsolationē spūalem z gaudiū habebat in deo Ps. c̄ magna mlt̄itudo dulcedis tue dñe quā abscondisti timētib⁹ te. Propt̄ qđ ipa laudē apđ deū pmeruit. Juxta ꝓba ꝓpheta. Mulier timens dñm zc.

Sco timor dei fecit btām Annaz laudabilē. qz p dei timorē obtinuit exauditiōez fructuosam. Ps. Voluntatē timentiū se faciet z deprecatiōz e. er. Circa orōez aūt z deuotiōez btē anne sūt tres ꝓtēplatiōes annotāde.

Prima est ꝓtēplatio laudabilis intentionis.

Scda est lamētabilis ꝓtristatiōis.

Tertia est delectabilis ꝓsolatiōis.

Prima igit est ꝓtēplatio zc.

In orōne nāq; deuota plem a dño postulabat quā vtiq; diuino fuitio deuouebat. Un̄ dicebat Dñe de⁹ ops q̄ oi creature dedisti filios. bestijs: iumētis: z ꝑgrinis: piscib⁹ z volucrib⁹: z gaudēt sup filios: tibi gr̄as ago qz vt voluisti ita ordinasti. Tu em̄ nosti dñe cor meū: qz ab initio ꝓlugij mei hoc vouisse me ꝓfiteor: vt si tu dñe mihi dedisses filiū aut filiā/ obtulissez tibi in tēplo sctō tuo. Patz itaq; recta intētio sua in statu ꝓlugali. Bonū q̄ppe matrimonij est, ples nō q̄litercūq;/ sed educāda ad cultū dei: vt ōt magr̄ sen. in. xiij. dis. xxxj. Non sic faciūt mlti q̄ carnalē voluptatē in matrimonio q̄runt. Et sup tales habz ꝓtātes demoniū. vt ōt Tob. vj.

Scda est ꝓtēplatio flebil

lamētatiōis seu lamētabilis ꝓtristatiōis. Dm̄ ioachim spōsus ei⁹ repulsus fuit ab oblatiōe sacrificioꝝ in tēplo ꝓpter sterilitatē vxoris z verecundiā passus abscesserat de tēplo plorās z nō reuersus ad domū abierat ad pecora sua z secū duxerat pastores suos inter mōtes in longinq̄ terra: ita vt p q̄nq; mēses nihil de eo audisset anna: idcirco ipa flebat z lamētabat dicēs Deus israel fortissime qz filios nō dedisti mihi: vicz meū q̄re tulisti a me: Jā em̄ q̄nq; mēses transierūt: z eū nō vidi neq; scio an mortu⁹ sit. j. Reg. j. Et mlt̄itudine doloris z meroris mei locuta sum. Et Ps. Tribulatiōz et dolorē inueni: z nome dñi inuocaui.

Tertia est ꝓtēplatio delectabilis ꝓsolatiōis.

Cū em̄ ita fleret: apparuit ei angel⁹ d. Noli timere anna qm̄ in cōsilio dei est germē tuū: z qđ ex te nascet erit in āmiratione oib⁹ secl̄is. Apparuit q̄ idē angel⁹ ipi ioachim pascēti gregē inter montes annūciās ei anna ex semie suo cōceptura filiā sup oēs būdictā. Esa. vj. Semen sctm̄ erit id qđ steterit in ea. Et Ps. Semē illi⁹ i būdictōe erit. Cū igit̄ q̄ am monitiōe angelica ꝓsolat⁹ ioachim rediret et iā ꝓpe esset: apparuit itez angel⁹ btē anne di. Vade ad portā q̄ dicit aurea: et occurre viro tuo qm̄ ad te veniet hodie. qđ z ita factū ē. Permittit q̄ppe pi⁹ dñs suos aliq̄n interim affligi doloribus z lugere vt sic ꝓsolatiōe digniores fiāt. Mat. v. Bti qui lugent qm̄ ipi ꝓsolabunt. O q̄nta ꝓsolatio: q̄ntū gaudiū cū sibi inuicē occurrerēt anna et ioachi. O q̄ delectabilis cōmutatio amaritudinis i gaudiū. Vere hec mutatio dextere excelsi. Nō sinit vicz dñs suos in ꝓpetuū ꝓtristari: sed sp in eū sperantes si in tribulatiōe z amaritudine sint aliq̄n: spūalib⁹ tādē reficit solatijs. ps. Scdm̄ mlt̄itudinē dolorū meoꝝ in corde meo ꝓsolatiōes tue lerificauerūt aiam meam. Voluit vicz dñs nō sine cā differre fructū z puerperiū anne vt appareret qm̄ ab ineffabili dei puidētia pcessisset: z p hāc mirabiliōr cunctis haberet. sicut z j. Re. j. legim⁹ scrissimū ꝓphām samuelē a dño datū fuisse anne vxori helchane q lōgoꝝ ꝓfecūda gmāserat. Patz g̃ q̄m btā q̄nq

deū timēs: orōis sue fructuosam obtinuit exauditionē. Ps. Bñplacatū ē dño sup timentes eū. Et ꝓterea apō deū t hoies meruit laudē: ꝙre de ea recte ōr: Mulier timens deum sc̄a.

Tertio timor dei fecit btām annaz laudabilē qz p dei timorē meruit plis ꝓgatiōez gratiosam. Psal. Bñdixit oib⁹ q timēt do. Jtē Bti oēs q timēt do. ꝛc. t sequit Uxor tua sicut vitis abun. Brissime igit anne data est spēalis bñdictio fecūditatis in ple. Nec est alia q ex virili seie sanctiorē genuerit plem. Sic em ex chronicis colligit habuit tres filias sctissimas noie marias oēs appellatas ex quib⁹ descenderūt viri sanctissimi

Prima fuit maria mater dñi.
Scōa fuit maria cleophe:
Tertia fuit maria salome.

Hūa igit fuit maria mater dñi: cui⁹ laudes imense longe supant hūana igenia: qz vt ōr Hiero. Leteziaūt p partes pstant gre: in maria ꝙ se tota infudit gre plenitudo Hec est em q totius gre auctorez in suo vtero baiulauit. Cū ḡ laudes filioz t filiaz redūdent in parentes Ūñ Prouerb. x. Fil⁹ sapiēs letificat patrē. Idcirco nō est dubiū btām annā multa laude dignā esse q talē nobis ptulit genituram. Hec siquidē est stirps illa glōsa iesse q virgā ptulit q ꝛtritū est caput antiq serpētis t ex q oriē⁹ est flos ille pulcerrimus chr̄s iesus. Esa. xj. Egredief virga de radice iesse t flos de radice ei⁹ ascēdet

Scōa filia fuit maria cleophe.

Hortuo em ioachim cheophas duxit annā q ex eo ꝛcepit aliā filiaz q maria cleophe dicta est. de q despōsata alpheo nati sunt iacob⁹ minor: simon chanane⁹: iudas taddeus q fuerūt aplī: t ioseph qui cognominat⁹ est iust⁹. Hi oēs viri sctissimi. Ps Hec est generatio ꝙrentiū dñm.

Tertia filia fuit maria salome.

Hortuo em cleopha: Anna tertio marito. s. salome nupsit ex q ꝛcepit aliā filiā q maria salome dicta est. De q despōsata zebedeo nati sunt iacob⁹ maior t ioānes euāg. Uidete itaq̄ ḡ sctissima fuerit ꝓgenies hui⁹ sctissime anne. Gratissimuz pfecto ō fuit anne mr̄imoniū: quē admodū t de mr̄imonio abrae ōr Aug. li. de bono ꝓiugali. Nō est impar meritū ꝓtinētie in ioāne q nullas exptus est nuptias t in abrahā q filios gñauit: qz vicz abrahā sic habuit aim dispositū vt parat⁹ esset virgini tatē seruare si illo tpe ꝓgruū esset. Un ōr Aug⁹. vbi s. q ioānis celibat⁹ t abrae cōiugiū p tēpoz distributiōez dño militarūt. Sicitaq̄ dicere possum⁹ de btā anna quēadmodū t de abrahā: nā t ꝓinqui⁹ ex ea descēdit ples in q facta est olim gentiuz bñdictio q̄ de abrahā. O igit sūme laudabilis mr̄ier ꝓter sue ꝓlis ictitatē. Et vos igit q ples habetis sic laborate educādo: disciplinādo: t instruēdo filios vt inde laudē apō deū mereami. Prouer. xxix. Qui arguit laudabunt t sup ipos veniet bñdictio. Ex dictis itaq̄ ptz q laudabilē beatā annā effecerit diuin⁹ timor: ꝓpter qō recte ō ipa ōr: q mr̄ier timēs deū ipa laudabit. Hā sicut ōr Eccl. j. Timor dñi gloria t gliatio t letitia t corona exultatiōis Et ibidē. Timēti deū bñ erit in extremis et in die defunctiōis sue bñdicet. Laudē⁹ igit btām annā qm̄ multis laudib⁹ digna est: qtūs p eius meritā timoris spm̄ accipere t laudē tandē apō deū inuenire mereamur. Amen.

De btā Martha hospita chr̄i. Ser.

Mulier quedam martha noie excepit illū in domū suā. Lu. x. c. Beatā martha ꝓpua debem⁹ veneratiōe colere q̄ specialis hospita dñi ac saluatoris nostri extitisse ꝓbatur. Ad cuius reuerentiā tria sunt nobis mysteria cōtemplāda.

Primū est gratiose hospitatiōis.
Scōm est ꝓfuose dignificatiōis.
Tertiū est gliose retributiōis.

Primū est mysteriū gratiose hospitatiōis de quo dicit verba ꝓposita: Mulier quedā Martha nomine excepit illum in domū suam. Est au

tem triplex hoſpitatiōis modus q̄ recepit dñm in hoſpitio ſuo.

¶ Primus eſt modus hoſpitationis myſterialis.

¶ Secūdus eſt modus hoſpitatiōis perſonalis.

¶ Tertius eſt modus hoſpitationis ſpiritualis.

Primus eſt modꝰ hoſpitatiōis myſterialis q̄ vicz recepit dñm in corpe ſuo myſtico vicz ſuſcipiēdo mēbra chri myſtica q̄ ſūt pauges. Dicit em̄ chūs Matt. xviij. Quicūcz ſuſceperit ynū parvulū talē i noīe meo: me ſuſcipit. Et mat. xxv. dicet dñs in iudicio. Hoſpes erā & colegiſtis me. Btā igit martha q̄ hoſpitalitati dedita erat & opib⁹ miſcōie adeo vt vt ois tā domeſticus q̄ alienigena q̄dq̄ peteret acciper: recipiēdo pauges: in ipis etiā chm̄ pauperē: recipiebat.

Secūdus eſt modus hoſpitatōis ꝓſonal' q̄ vicz chm̄ recepit i ꝓſona ꝓpa. Et de iſto ad lr̄am dicūt ꝓba. ꝙ poſita qz vicz intrauit ieſꝰ i q̄dā caſtellū & mulier q̄dā martha noīe excepit illū in domū ſuā. Frequēt vtiq̄ diuertebat dñs ad domuz marthe. Vñ Mar. xj. hr̄ q̄ ſa die palmaꝝ poſtq̄ in tēplo p̄dicaſſz circūſpectꝫ oib⁹ ſi q̄s ſcz eū inuitaret cū iaz eēt hora veſptina exijt in bethaniā cū duodecim ſcz in domū marthe. Frequēter etiaz vbicūcz eēt dñs martha aderat vt miniſtraret. Vñ dr̄ Joā. xij. q̄ vbi erat ieſus martha miniſtrabat. Et Lu. x. Martha aūt ſatagebat circa frequēs miniſterium. Miniſtrabat aūt martha dño cū magna reuerētia & hūilitate. Vñ dixit dño Luc. x. Dñe nō ē tibi cure q̄ ſoror mea relinq̄t me ſolā miniſtrare. Dicq̄ illi zc Hoc q̄p pe dicebat nō ex inuidia neq̄ q̄ſi dolēs ex labore ſz ex ſpāli reuerētia ad dñm. qz ſibi bñ videbat q̄ ipa & ſoror ſua ſimul imo & tot⁹ mūd⁹ nō ſufficeret dño miniſtrare Q̄ntus honor fuit ipi marthe filiū dei in hoſpitio ſuo hr̄e & ei ſic familiarit miniſtrare. Sic em̄ filiꝰ di ꝓginē mr̄em elegit vt in eꝰ vtero carnē hūanā aſſumēs nouē mēſib⁹ hoſpitaret & ex eꝰ lacte ꝓgineo in eꝰ infācia nutriret: ſic martha elegit inter ceteras vt i etate virili in domo ſua hoſpitaret & ab ea paſceret. Vere felix martha in cuiꝰ domo dñs mōi hoſpitari dignat⁹ eſt paſci.

Tertius eſt modus hoſpitatiōis ſpūal': q̄ recepit eū in domo ꝑcie ſue. Felicꝰ vtiq̄ hoſpitabat & habitabat dñs i corde marthe q̄ i eꝰ ede. Cū ei eēt ipiꝰ chri diſcipla: i ea iplebat ꝓbū dñi di. Jo. xiiij. Vos in me & ego in vobis Item ab ifācia dinis erat p̄ceptꝫ ſubditat dñm ardēter diligebat Jō chūs imo & tota trinitas in ea māſionē faciebat. Juxta illud Jo. xiiij. Si q̄s diligit me: ſermonē meū ſerua. & pr̄ meꝰ diliget e. & ad e. ve. & manſionē apō eū faciem⁹. Et. j. Cor. iij. Neſcitis qz tēplū dei eſtꝫ vos & ſpūs dei habitat in vob. Vbicūcz aūt habitat ſpūſcūs ibi habitat & pr̄ & filiꝰ qz op̄a trinitat' ad extra ſunt indiuiſa. Sic itaq̄ recte dicim⁹ q̄m mulier q̄dā martha noīe excepit illuz ſcz dñm in domū ſuā triplici mō p̄dicto.

Secūdū ē myſterīū ꝓtuoſe dignificatōis vbi ꝙſideradū q̄liter & p q̄d digna facta ē gl̄oſa martha tanto hoſpite: q̄ ſic hoſpitaꝰ ē in domo ſua tam materiali q̄z ſpūali. Digna ꝓfecto fuit p̄pter ſuā ſcritatē. Ps. Tu aūt i ſctō habitas. Et hiere. vij. Bonas facite vias veſtras & ſtudia vr̄a & habitabo vobiſcū. Et Matth. vj. Pr̄ nr̄ q̄ es i cel'. i. in ſctis hoībus. Fuit aūt btē marthe ſcritas multuz laudabilis ꝓpt̄ tres eꝰ nobiles & laudabiles ꝙditiones.

¶ Pria ē ꝙditio copioſe mltiplicitat'.

¶ Scda ē ꝙditio fructuoſe integritatis.

¶ Tertia ē ꝙditio victoriole firmitat'.

Prima eſt cōditio copioſe mltiplicitat'. Fuerūt em̄ in ea mltiplices ꝓtutes & p̄cipue tres: ꝓpt̄ q̄s digna fuit chri pñtia in hoſpitio ſuo. Ad q̄s etiā virtutes reduci pñt aliq̄ mō oēs alie & p eas itelligi. Sūt aūt iſte tres ꝓtutes puravirginitas: fidēi claritas: & ſtiāmata charitas. Per ꝓginitatē corꝑ erat aie ſubiectū et bñ regulatū & p eā intelligi poſſūt oēs virtutes p q̄s rep̄mit inordinat⁹ mot⁹ ſenſualitatis. p fidē pficit intellect⁹: & charitatē volūtas ſiue affect⁹: & ſic ad eas reduci pñt oēs ꝓtutes q̄b⁹ ipa rationalis

ania ꝓficit. ¶ Prima ḡ virt⁹ q̄ fecit btām marthā tāto hospite dignā ē pura virgi/nitas: virginitatē em̄ seruauit ⁊ viriles cō tactus oīno vitauit: ⁊ hāc virginitatē deo dicauit religiose viuēdo. Jn ꝟginib⁹ aūt specialit̄ hītat chr̄s. Vñ Apoc. xiiij. Virgines em̄ sunt et sequūt agnū q̄cūq; ierit. Sicut itaq; chr̄s virginē matrē elegit c⁹ lacte ꝟgineo ab infātia pasci voluit. Virginē etiā ioseph spōsum esse voluit matrʒ liue q̄ curā ei⁹ haberet ⁊ ei ministraret in infantia ⁊ puericia: sic ⁊ elegit virginē hospitā marthā in iuuētute sua ⁊ etate ꝓfecta q̄ ei spēaliter ministraret. De ꝟginitate q̄pe dicit Alchuin⁹. Virginitas vita est angelica q̄ si cū hūilitate fuerit: spūssctī merebit̄ inhabitationē. Et nota bñ ex dictis quō chr̄s ꝟgines esse voluit q̄ sibi mīstraret. Vñ ōr Alchuin⁹: Oīb⁹ castitas necessaria est sed p̄cipue ministris altaris: q̄rū vita alios esse debet eruditio: ⁊ ꝟdicatio salutis assidua. Decet em̄ dñm tl̄es habere ministros q̄ a nll̄o carnis ꝓtagio coꝛrūpant. Hec ille. Sic aūt dñs libenter habitat in his q̄ castitatē obseruāt: sic ex opposito diabol⁹ habitat in luxuriosis ⁊ impudicis: sicut figuratū ē Matt. viij. Vbi h̄: q̄ demones petierunt intrare in porcos ⁊ pmisit dñs. ¶ Scōa virt⁹ est fidei claritas: p fidē q̄pe hītat chr̄s in homīe. Eph. iij. Interiorē hoiem hītare chr̄m p fidē in coꝛdib⁹ vr̄is. Quāta aūt fuerit h⁹ mulierʒ fides patʒ Joā ij. vbi ꝓtestat chr̄i potētiā cū ōr. Dñe si fuisses hic frat̄ me⁹ nō fuisset mortu⁹. q.d. si voluisses potuisses eū a morte p̄seruare: ꝓtestat em̄ ibi resurrectionē generalē futuraʒ cū ōr: Scio q̄ resurget in resurrectōe in nouissimo die Jtē exp̄sse ꝓtestat chr̄i diuitatē ac etiā hūanitatē: cū ōr. Ego credidi q̄ tu es chr̄s fil⁹ dei viui. Per fidē itaq; facta est martha sponsa dei. Osee. ij. Spōsabo te mihi in fide. Jtē filia ōi. Bal. iij. Filij dei estis p fidē in chr̄o iesu. Jtē tēplū dei ⁊ habitaculū. j. Jo. iij. Quisq̄s ꝓfessus fuerit q̄m ie⁹sus est fil⁹ dei. de⁹ in eo ⁊ ipe in deo

¶ Tertia virtus est inflāmata charitas. Per hāc q̄pe ꝓncipal̄r habitat de⁹ in homine. j. Jo. iij. Qui manet in charitate in deo manet ⁊ de⁹ in eo. Magna vtiq; fuit charitas marthe. Primo ad ꝓximos q̄s ꝓpter deū diligebat: nō solū ꝟboꝛ lingua: sed ope et ꝟitate. vt ōr. j. Jo. iij. Hāc sic sup dictū est pauper reficiebat ⁊ mie opib⁹ ꝓtinue insistebat. Vñ ponit̄ vt exēplar et speculū spēale vite actiue ad quaʒ p̄ne⁊ miscōie opib⁹ insistere. Notāde sunt aut̄ tres ꝓncipales ꝟsideratiōes q̄ inducere dñt ad subueniendū⁊ ministrādū pauperib⁹. ¶ Prima est ꝟsideratio honoꝛabil̄ dignitatʒ. Ministrare em̄ paupib⁹/est ipi deo ministrare. Prouerb. xiij. Honoꝛat dñm q̄ miserē paupis. Et Matth. xxv. q̄diu vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Narrat Petr⁹ de amoꝛe li. ij. q̄ cū q̄dā mlier nobilis ꝟsueta esset paupes recip⁊ ⁊ eis ꝓpijs manib⁹ seruire: coꝛ q̄ʒ pedes abluere inuito marito suo: Cū semel inuenisset pau⁊ domi tanuā mirabil̄r vt videbat afflictū ⁊ vlceroſuʒ introduxit eū in domū viro absente. Et cū peteret balneū/parauit illi. Qui cū diceret post balneū q̄ nō q̄escceret nisi i lecto molli/posuit eū in lecto suo. Cū aūt vir ei⁹ venisset ex imꝓuiso ⁊ camerā subito introisset: in lecto inuenies p̄dictum infirmū/ credidit adultꝛe esse: Et cū ex ire impetu vellz eū occidere: sup lectū apparuit ei dñs in eadē forma q̄ pendebat in cruce: d. Quid me p̄seqris q̄ hec p te passus sum. Cū aūt preter ritus in celū oc⁊os erigeret ⁊ oꝛaret/ nihil postea inuenit: sicq; ꝟsus fact⁹ est bonus hospes ⁊ pius pater pauper: auditis his q̄ facta fuerāt ab vxoꝛe. Jtē legit̄ ō sāta helisabet q̄ i hospitali marckburg qō ꝟstruxerat: erat q̄dam infirm⁹ ⁊ ꝓtos⁹ tāimmūd⁹ et fetid⁹ ⁊ rāboꝛibil̄ aspectu q̄ eū oēs fui ⁊ ancille abhoꝛrebāt: qō vidēs btā heli. cū hūilitate ⁊ diligētia ministrabat ei: caput ei⁹ lauabat ⁊ eū balneabat ⁊ ꝓpꝛijs brachijs portabat: ⁊ in gremio suo eū quiescere faciebat: ⁊ h̄ ei fr̄itū q̄ttuoꝛ dieb⁹ exhibuit: ⁊ postea infirm⁹ disparuit. Quita ꝟo die cū ipa esset in oratōne chr̄s sibi apparuit di. Ego sum chr̄s filius marie cui seruiuisti his dieb⁹ tq; mihi ꝓuidisti in forma leꝛosi: habebis me⁊ cū gaudiū eternū. ¶ Scōa est ꝟsideratio desiderabilis vtilitatis. Ps. Btus q̄ intelligit sup egenū ⁊ paupere in die mala liberabit eū dñs. Et Tob. iiij. Quo potueris esto misericoꝛs tē, sequit̄: Premiū em̄ boꝛ

nū thesaurizas tibi in die necessitatis ⁊c.

Tertia est ꝓsideratio imitat̄ alis exēplaritatis: puta btē helisabet. de q̄ vide supra in sermōe de ipa. Est etiā exemplū bti ludouici regis q̄ manu ꝓpria pauplb⁹ ministrabat ⁊ sp in prandio ⁊ cena pauꝑes habebat ꝓpe se q̄bus ō cibis sibi apposit⁹ charitative mittebat. Est etiā exēplū bti ludouici marsilien. q̄ ⁊ leprosis ⁊ pauplb⁹ famulabat. Est ⁊ exemplū bti Fr̄anciſci q̄ in ꝓncipio ꝙuersiōis sue totū se ꝓtulit ad fuitiū leprosoꝝ. Hēm⁹ ⁊ exemplū spēale ō btā martha q̄ sp mīe opib⁹ itētissima erat Et q̄ deū in pauplb⁹ honorabat: idcirco meruit abūo spēal'r ex sua pntia honorari Opib⁹ etiā miscōie spūalib⁹ intēdeb⁹ p̄ sertim post asceñ. dñi p̄dicādo. ſ. verbū dī et aniaꝝ salutē pcurā̄do. Dedit ei ei dñs diuīe p̄dicatiōis facūdiā. Erat em̄ corpe venusta: facie decora et g̃tiosa: eloq̄o acuta: lingua dikta: ⁊ añ heroes ⁊ nobiles recipiebant ꝫmones ei⁹: ⁊ p̄ ceteros multos in ꝙuertēdo pplos magis pficiebat. Predicāte aūt maximino: maria: ⁊ martha maria pars pploꝝ ꝙuersa est ad chm̄ in citate aquēsi ⁊ regione circūstāte. Patz g̃ charitas ei⁹ ad primos q̄ est cā inhitatōis cne j. Jo. iij. Si diligam⁹ inuicē: de⁹ i nob⁹ manet. Jtē verā ⁊ rectā habuit charitatē ad seipam. Nec em̄ se amauit inordinato amore q̄ (ꝫm Aug. lib. de ciui. dei) ꝙstituit ciuitatē babylonis: sed amore recto: diligendo. ſ. aiam et eius salutē pcurādo: nō ꝫm carnē viuēdo: sed ꝫm spm̄: ⁊ carnē spūi q̄ vita austeritatē subiciēdo. Quot em̄ labores: q̄t angustias: q̄ntas fames sustinuit: ꝛrogari ñ p̄t. Uixit q̄ppe apō tharasconū. ſ. circa rhodanū ⁊ animōz septē ānis glādib⁹ ⁊ nucib⁹ ⁊ herbis crudis: pomisq̄ siluestrib⁹. Postea coadunato ꝙuentu fratrū ⁊ sororꝝ secū moratiū satis aspera duxit vitā. Carnē ⁊ oēm pinguedinē: oua: caseos: et vina vitās: sel' in die comedebat. Interula caprina iuxta carnē iduebat: nudis pedib⁹ incedēs: cingl'o nodoso de sez eq̄nis facto sacrā suā alnuz ita stringebat q̄ ymes ex carne putrefacta effluebāt: extensis solo ramis arboreis lapide q̄q̄ supposito capiti: cilicio sōnū capiebat. j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meū ⁊ in seruitutē redigo Jtē ardētissimā hūit charitatē ad deum: qō euidenť patz. Tū q̄ reuerenť dño ministrauit: vt supra dictū est. Tū q̄ totale mūdū ꝓpter deū abnegauit. Post ascenſ. nāq̄ dñi cepit vehemēti⁹ ip̄e corde ei⁹ ardor chīi ebullire: mēte q̄z cū ipo dño ire los ascēdere Jō vltra noluit tēporalīū solicitudinē hīe. sed ipa q̄ tpalib⁹ possessionib⁹ ditissima erat ⁊ ex regali pgenie orta q̄cq̄d hīe potuit aplis pedib⁹ obtulit vt esset credētib⁹ in cōe. Can. vl. Fortis ē vt mors dilectio. Tū etiā q̄ se totā diuio fuitio mācipauit. Patz g̃ excellētia charitatis sue ad deū ꝓpter quā dñs in ea specialiť habitabat. Jurta illō Jo. xiij. Qui diligit me: diliget a p̄re meo: ⁊ ego diligā eū ⁊ manifestabo ei meip̄m.

Scda ꝓdicio sue sctitatis

est ꝓdicio fructuose integritatis. Ab infātia em̄ deū valde dilexit ⁊ ei seruire cepit ꝙtinuo pseuerauit in sctis opib⁹ ⁊ oīb⁹ insistendo Prefrim cū esset apō tharasconum: mēte tota celo ꝙuersabat. Phil. iij. Nostra ꝙuersatio in celis est. Cēties i die totiēsq̄ ō nocte genua ad terrā flectebat cūctisq̄ ꝙrtib⁹ pollebat. Tandēq̄ cū ꝓparatiōe deuotissima sup cinerē posita cū legeret passio ꝫm Lucā corā ea ⁊ diceret Pater in manꝰ ⁊c. tredecimo lustro totꝰ vite sue expleto ⁊ lustro septeno dūice resurrectiōis pacto ⁊ semis q̄rto kal'. augusti feria sexta hora q̄ redemit mundū: hoc spes egregia chīi trāsyt ad gaudiū angelo⁹: vbi ꝓpter copiosam meritoꝝ multitudinē obtinet gl'iosam btitudinis retributōz. pñs. Tu reddes vnicuiq̄ ꝛz opa sua

Tertia est ꝓdicio victoriose firmitatis.

Semp em̄ firma pstitit nō obstātib⁹ pcurōib⁹ mīis q̄s passa est cū exardescēte iudeoꝝ pcutiōe a ꝓpīis finibus exterminata est. Can. vl. Aque mīte nō potuerūt extinguere charitatē.

Ertiū est mysteriū gl'ose retributiōis. Cū em̄ dicat dñs in euāgelio. Quicūq̄ dederit vni ex mīmis his potū calicē aque frigide ꝓpter nomen meū: amē dico vobis nō p̄det mercedem suā. q̄ntaz credendū est mercedē speciali huic hospite sue a dño fuisse ꝓcessaque ita cū diligēter ⁊ reuerenť suscepit et

ꝑ ꝓsona ꝓpria ⁊ in mēbris suis ꝗb totam substantia suaz distribuit. Remunerauit vtiqz eā triplici remuneratiōe.

¶ Prima est remuneratio illūinatiōis

¶ Scōa est remuneratio ꝓsolatiōis.

¶ Tertia est honorificatiōis.

Prima est remūeratio illuminatiōis. Illūinauit em̄ eā in diuinoꝝ cognitiōe: vt ptz ex fide sua supꝰ declarata ⁊ ex gr̄a p̄dicatiōis sibi ꝓcessa. Itē in celestiū p̄ēplatiōe ⁊ reuelatiōe: vt ptz cū angelos deferēres aiam marie sororis sue assperit. Itē in mortis sue p̄uisione. Innotuit ei eiusdē ān spacio erit ꝑsui diē imiere

Scōa est remuneratio cōsolatōis. o q̄nta fuit ei ꝓsolatō cū dōs fratre suū lazaꝝ suscitauit: vt hz Joā. xj. q̄nta ꝓsolatiōis dulcedo q̄n cū dño tā familiariter conuersabat: cū dōm angeloꝝ susciperet audiret ⁊ pasceret: quē mlti reges ⁊ ꝓphe voluerūt videre et nō viderūt: ⁊ audire ⁊ nō audierūt: vt hz Mat. xiij. O q̄nta ꝓsolatio būit cū sibi circa finez vite apparuit dulcissim⁹ hospes suus iesus: di. Veni di lecta hospita mea: veni vt gaudeas cū sanctis nō ampli⁹ vt hospita: sed vt ciuis sanctoꝝ ⁊ domestica dei. Jo. xij. Vbi ego sū ibi ⁊ minister me⁹ erit. Si hoc dz de q̄libet ei⁹ ministro: q̄nto magz et altiori q̄dā mō itelligēdū de hac e⁹ singlarissia mistra

Tertia est remūeratio honorificatōis. Jo. xij. Si q̄s mihi mini. ho. eū p̄ me⁹ tē. Honorificauit aūt eā mltipliciter. ¶ Primo in miracloꝝ operatione. Tū circa creaturas insensibiles: qꝝpter psentiā triū epoꝝ q̄ ad eā visitanda ⁊ ei⁹ eccl̄iam dedicandā ꝓuenerāt aquā mutauit in vinū. Tū circa creaturas irrōnales vt ptz in oratiōe terribilissimo q̄ charasce nus dicebat ⁊ erat supꝰ rhodanū iter arelatē ⁊ auimonē quē cingl̄o ꝓprio alligauit. Vide hec ⁊ alia in legēda. Tū circa creaturas rōnales: egros sanādo: ⁊ iuuenē q̄ndam sūmersuz suscitādo. ¶ Scōo honorificauit eā in exeqꝝ celebratiōe. Cū em̄ coꝛp⁹ eius tradendū esset sepulture .ecce apꝰ petragoras btō frontoni epō loci illius missam celebrāti aī altare obdormiē ti apparuit dōs di. Dilecte mi frōto si vis implere q̄ hospite nr̄e marthe ꝓmisisti: veni ⁊ sequere me. Quo dicto subito raptu apꝰ charasconū ambo transuecti cū aliis psallētib⁹ circa coꝛp⁹ psallere ceperūt ⁊ totū obsequiū cū alijs pegerūt: ⁊ coꝛp⁹ eius in sepulcro suis manib⁹ deposuerūt. Vtō legēdas. ¶ Tertio in copiosa glificatiōe. Nō dubiū q̄n gl̄ose ⁊ triūphant in cel̄ regnet q̄ in terris tā sedule dño ministrauit. Si tantā curā hūit dōs de coꝛpis hospite sue sepultura: vt dictū est: multo maiorē habuit de anima glorificāda. j. Reg. ij. dicit dōs: Quicunq honorificauerit me: glorificabo eū. Quā etiā gloriāt ipe dominus palā declarauit cū codicē manu tenere ꝑtū in q̄ nihil aliō scriptū erat nisi versicl's iste: In memoria eterna erit iusta hospita mea: Ab auditiōe mala nō timebit in die nouissimo. Sapie. iij. Bonoꝝ laboꝝ gl̄iosus est fructus. Patz iraq̄ gloriose retribuit dōs sanctissime hospite sue ministertiū suū. Sicut em̄ ipa dominū suscepat in domū suā: sic ⁊ dōs eam in celesti domo sua penniter regnaturam accepit. Rogem⁹ ergo hāc sanctissimā hospitam chz vt eius meritis ⁊ p̄cib⁹ apud dulcissimū hospitē suū iesum gratiā inuenire: et tandē in celesti suo hospitio recipi mereamur Amen

¶ De sancto Germano antisiodorensi episcopo Sermo.

Serue bone et fidelis intra in gaudium dñi tui Matt. xxv. In istis tribus vocabulis: serue: bone: et fidelis: tria tāgunt necessario requisita ad hoc vt aliquis dign⁹ inueniat intrare in gaudiū dñi. ¶ Primū est q̄ sit seru⁹ dei p̄ humiliatiuā subiectionē. Ps. Nōne deo subiecta erit aīa mea ¶ Scōm est q̄ sit bon⁹ p̄ charitatiuā affectōz: ita q̄ nō ex solo timore sed ex amore deo seruiat. ij. Cor. ix. Nō ex tristicia aut ex necessitate: hilarē enim datorē diligit de⁹. j. Jo. iij. Perfecta charitas foras mittit timorē. Exēm de q̄dā eremita cui cū diceret q̄ dānād⁹ cēt: dixit se nō curare dūmō sibi dōs ꝓcederet vt sibi sēp de⁹

uote fuiret. Tertiū est q̄ sit fidelis per ordinatiuā intētionē: ordinādo scz ad gloriā dei: alias vsurpando q̄ dī est cēt seruus infidelis: q̄ sic dr̄. j. Tim. j. Soli do honor & gl̄ia. Si g̃ gl̄iam ꝓpriam q̄ris in ope tuo: seruꝰ es infidelis. Jō dī. apls. j. Cor. x. Oia in gloriā dei facite. Quoniā aūt talis fuit gl̄iosus chr̄i ꝓfessor germanus: iō meruit in fine audire a dño verba ꝓposita vicz. Serue bone & fi. intra i gaudiū t. Oz aūt fuerit seruꝰ chr̄i bonꝰ & fidelis apparere poterit p tres ꝓsideratiões.

¶ Prima est consideratio gratiose inchoationis.

¶ Scōa est ꝓfectiōis:

¶ Tertia est gl̄iose magnificatiōis.

Prima ē ꝓsideratio gratiose inchoationis. Aug⁹. An h̄ de natura & gr̄a Gr̄a dei p̄uenit vt sanemur. Et ps̄ Misc̄ia eius p̄uenit me. Brūs aūt germanꝰ fuit a dei misc̄ia & gr̄a in p̄ncipio sue sct̄e ꝓuersatiōis p̄uentꝰ. Ps̄. Dñe p̄uenisti eū i bñō. dulc̄ō. Apparet aūt sue cōuersatiōis inchoatio gr̄osa fuisse atq̄ mirabilis ex triplici ꝓsideratiōe.

¶ Primo ex ꝓsideratiōe poris ꝓditiōis.

¶ Scōo ex cōsideratione superioris reuelationis.

¶ Tertio ex consideratione velocioris mutationis.

Primo ex consideratiōe

poris cōditiōis. Primo em̄ brūs germanus liberalib⁹ studijs plurimū erudit⁹ et iurisperitiam adept⁹ ex nobilissimis parentib⁹ ciuitate antisiodoren̄. natꝰ regimē ducatus totiꝰ burgūdie obtinuit: territoriū t̄n antisiodoren̄ ciuitatꝫ ceteris diligētius gubernabat: mūdanaq̄ vanitatꝫ cultor ad ramos arborꝫ in media ciuitate p venatiōis ām̄iratiōe capita feraꝝ suspēdebat. Cūq̄ ab epō viro sct̄o argueret nec sic desistebat quinpoꝰ cuz epūs arborē illā abscidisset: germanꝰ chr̄ianitatꝫ oblitꝰ mortē sibi intētauit. O germane q̄ dete stabil̄ ē ꝓditio tua. Libris q̄dē eruditꝰ es sz t̄n cecꝰ gmanes: carnali q̄dē nobilitate p̄ditꝰ: sz moribꝰ vilis atq̄ turpissimus. Et vñ h̄: q̄ ꝓfecto mundanꝰ honor excecat. Ps̄. Hō cū in honore eēt nō intellexit q̄ lis. s. fuit: q̄lis ē: & q̄lis erit: cōparatꝰ est iumētis t̄. terrena vicz sapiēs nō dīna. Et h̄ itaq̄ q̄ sic vanitati dedit⁹ erat: apparet q̄m gr̄a special̄ sibi a deo facta ē cū adtraxit. Et h̄ g̃ apparet sue sct̄ē ꝓuersatiōnis inchoatio mirabilioꝝ atq̄ magꝫ gr̄osa. Aug⁹. Nolēti p̄uenit gratia vt velit volenti subsequtur vt possit.

Secūdo ex cōsideratōe su

perioris reuelatiōis. Hā p̄decessoꝝ suꝰ sanctus amatoꝝ p diuinā reuelationē cognouit germanū sibi in epatu succedsurū. Hñ ptz germanū speciali dī puidētia ad ep̄alem dignitatē fuisse ordinatū. Sap. xiij. Tu aūt p̄r̄ oia gubernas puidētia. Et h̄ q̄ piculosuz atq̄ temerariū sit de alijs iudicare q̄: fortē videt aliq̄ p̄tauī q̄ t̄n p puidētiā dei ad gr̄am & gl̄iam sunt ordinati. Hñ ot Bre. Sepe ꝓtigit vt q̄ videt ftare hūano iudicio: iā in cōspectu dīni iudicij cū iaceāt. Et q̄ hic coram hoib⁹ iacet iā in cōspectu dīni iudicij stēt. Et exēplificat ō ida ap̄l̄o: & de latrone. Ex his itaq̄ instruimur ne q̄s audeat alios iudicare nec ō se ipō nimis p̄sumere sz sp in timore & hūilitate dño deseruire. j. Cor. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Forrassis vnq̄ mīkos despicis q̄ re p̄cedent in reg̃ celoꝝ.

Tertio ex cōsideratōe ve

lociorꝫ mutatiōis. Haz postq̄ ex cōi oim electiōe epatū licz iuitꝰ suscepit repēte in virū alterꝝ mutat⁹ ē. Hā q̄ vanꝰ & superbus fuerat factꝰ est hūillimꝰ. Et q̄ mūdi amator fuerat statim paupib⁹ tp̄alē substāniā distribuit & factꝰ verꝰ mūdi ꝓpt̄or. Et q̄ p̄us delicijs affluere volebat repēte factꝰ est exēplar & speculū austeritatꝫ & abstinētie. Ps̄. Dixi nunc cepi. hec mutatio dextere excelsi. Videte q̄ gr̄osa fuit sct̄e ꝓuersatiōis sue inchoatio: gr̄osaz dico q̄ spēali q̄dā gr̄a subito p̄uētꝰ est. Ambro. Nescit tarda molimina spūssancti gr̄a. Jo. iij. Spūs vbi vult spirat. Possumus profecto de eo dicere illō Ro. v. Vbi supabūdauit delictū ibi supabūdauit & gr̄a. Sic itaq̄ p spēalē gr̄am cepit eē fuꝰ dīi bonꝰ & fidelis. Exēplo igit̄ ipi⁹ desistam⁹ a peccatis & ꝓuertamur ad dñm: ꝓuertamur inq̄ cito sine dilatiōe. Eccl̄i. v. Ne tardes cōuerti ad dñm & ne differas. t̄. Cōuertamur inq̄ veracit̄ ex corde sine simulatio

ne Jobel.ij. Cõuertimini ad me in toto corde vestro. Cõuertamur etiã firmiter z pseueranter sine recidiuatiõe quẽadmodũ fecit btũs germanꝰ: qz sic dicit Ber. Irriso: est z nõ penitẽs q adhuc agit qõ peniteat: si vis verus penitẽs esse cessa a pctõ: z noli amplꝰ peccare: qz inanis ẽ penitẽtia: quam sequens coinquinat culpa. Hec ille.

Secũda est cõsideratio fructuose pfectiõis. Fuit em̃ btũs germanꝰ vir virtutib⁹ plenissimꝰ. Eccl.l. Quasi luna plena in diebꝫ suis lucet: z ꝙsi sol refulgẽs sic ille effulsit in tẽplo dei. Et ibidẽ Quasi vas auri solidũ ornatũ oi lapide pciosо. Inter ceteras aũt ꝓtutes tres pcipue relucebant in eo q̃ maxime ad spũalẽ pfectionẽ disponũt: z in brõ germano fuerunt excellentes.

¶ Prima est corporalis maceratiõis austeritas.

¶ Secunda est spiritualis humiliationis profunditas.

¶ Tertia est fraternalis miserationis benignitas.

Prima est corpalis macerationis asperitas.

Btũs vtiq; germanus statim vt factꝰ est eps oẽs corpales delicias prorsus abdicauit. vñ vxorẽ in sororẽ cõmutauit z crucẽ dñi iugiter in corpe suo portare cepit: attẽdẽs q vita sacerdotꝫ dz eẽ spũalis z angelica. Gal.v. Qui chr̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs z ꝯcupiscẽtijs. Si spũ viuim⁹ spũ z ambulem⁹. Sz heu heu pauci h̃ ꝙsiderãt: multi q̃ppe qui spũales eẽ debẽt: carnalib⁹ sẽ ꝺditi. Ber. Fornicatio in multꝫ clericis regnat q̃ puritatꝫ auctorẽ ipuro corde z corpe ministrãtes nõ verẽt stare ãgelũ dñi q̃ secet medios z dispdat: sed oino audẽt agni imaculati sacras ꝓtingere carnes: z intingere in sanguine saluatoris manꝰ nefarias q̃bus paulo añ carnes ꝓhdolor meretricias attrectarũt: sic altaria circũire: sic frequẽtare psalmos: cũ z hmõi laus sit execrabil̃: z oino ũt in petr̃m: manifesta loq̃mur z que vix aliq erubescũt. Jdẽ. Esset siq̃dẽ sine dubio melꝰ nubere q̃ vri z saluari in humili g̃du fidelis pplꝰ: q̃ in cleri sublimitate z deteriꝰ viuere z districtius iudicari. Multi em̃ libertatẽ in q̃ vocati sũt in occasionẽ carnis dediss̃e videñ abstinẽtes re medio nuptiali z i om̃e deinceps flagitiũ effluẽtes. Jdez. Currit passim ad sacros ordines z reuerẽda q̃q̃ spiritꝰ angelicꝫ ministeria hoies apphendũt sine reuerẽtia: sine ꝙsideratiõe. Hec Berñ. Non sic btũs germanꝰ: nõ sic officiuz sacerdotale suscepit: sz repẽte factꝰ est vir oino spũal: ne q̃is mõ irreuerẽtiã faceret diuinis mysterijs. Sz q̃s eiꝰ austeritatem enarrare posset? Et ea q̃q̃ die q̃ in põtificẽ assumptꝰ est vsq; ad terminũ vite sue q̃ ãnis.xxx z diebꝫ.xxv. a die illa duravit. tãtis abstinẽtijs corpꝰ suũ astrinxit vt nũq̃ panẽ frumẽti: nõ vinũ: nõ acetũ: nõ oleũ: nõ legumen: nec q̃d salis ad vsuz ꝺiẽdi saporꝫ ac ceperit. Solis occ̃ꝰ die⁹ resurrectõis z natiuitatꝫ dñice vinũ sumebat: sz ipm̃ vini saporẽ aq̃ nimia extinguebat. Jn sua refectiõe ꝑmũ cinerẽ: debinc panẽ hordeaceũ sumebat: sp̃q; ieiunãs nũq̃ nisi in vespe comedebat. Nec in estate: nec i hyeme vestẽ aliã habuit ꝓter cilicijũ tunicãz cuculla. Tunicaz aũt nisi forte alicui donaret tãdiu ferebat donec attritiõe nimia soluere tũr: Lectꝰ suꝰ cinere cilicioz sacculo ornabat. Caput ab hũeris nulla cerutical' subleuabat adiectio. Nũq̃ vestimentũ raro calciamẽta z raro cingulum detrahebat. Jugis in eo gemitꝰ: oõo pseuerãs: longũ em̃ somnũ inter tot tormẽta capere nõ poterat. Ceterũ q̃d aliud dicere possum⁹ nisi gl'osum germanũ inter tot cruces lõgũ traxisse martyriũ. supꝫ hoiez quidẽ fuit qõ gessit. Cõsidera nũq̃ potẽ vitã deliciosaz ꝙsidera hãc tã rigorosam: cõsidera Jesuꝫ eiꝰ pseuerãtiam diuturnã z videre poteris in eo corporalis austeritatꝫ singularẽ excellẽtiã. q̃ ꝓfecto sp̃ indies eũ disponebat ad ampliorẽ gr̃am. Hã vt di. Hugo de scto victore. Parca vita occidit vitia: libidinẽ extinguit: virtutẽ nutrit: animuz roborat: mentẽ ad celestia eleuat. Hec ille. Studeam⁹ igitur eius exemplo pniaz agẽtes carnẽ macerare: qm̃ sicut dr̃ Ro. viij. Si sm̃ carnẽ vixeritꝫ moriemini. Si aũt spũ fetã carnis mortificaueritꝫ viuetꝫ

Secunda virtus est spiritualis humiliatiõis ꝓfunditas.

Hec q̃ꝑ

pe ē spūalis edificij fūdamētū. Aug⁹. lib. de ẏbis dñi. Cogitas magnā fabꝛicā cō/ struere: celsitudinis pri⁹ de fūdamēto co/ gita hūilitatē. Hec ille. Btūs vtiq; ger/ manus pfundissime hūilitatis erat. Pau peribꝰ em̄ sepe manu ꝓpria pedes ablue/ bat: vestimētis vilib⁹ vtebat: z nō nisi va/ sis terreis aut ligneis. Ad̄ cū semel rauē nā quenisset z regina venerabilis placida vas argētī amplissimū cibis delicatioꝛib⁹ plenū hora cene trāsmisisset: mun⁹ q̄dem sic suscepit vt ministris suis cibos trade/ ret z vas argenteū paupib⁹ dispēsandū retineret. Visitq; regine scutellā ligneā hordeaceo pane plenā: hāc illa libēt suscepit z vas illud postmodū argento texit z panē multis remedijs ac ẏrutib⁹ reserua/ uit. Itaq; btūs germa⁹ ꝓmētis hūlia/ tione q̄tidie in dei gra pficiebat. Nā ipsa hūilitas ad dei grām maxime disponit. Ja. iij. Superbis de⁹ resistit: hūilib⁹ autē dat graz. Et Aug⁹. Dū mēs hūana hū/ litati innitit: pfecto ipa in amoꝛe celestiū inflāmat.

Tertia est fraternalis mi

seratiōis benignitas. Hec vtiq; de cō/ gruo disponit ad dei miscōiam z grāz ob tinendā. Matth. v. Bti miscōes quoniā ipi miscōiam ꝓsequent. Erat vtiq; btūs germa⁹ benignissim⁹ z misericoꝛs mul/ tiplicit. Primo coꝛpales idigētias sub/ leuando. Semel dū rauēnā petēs alpes ascēderet inter alios vidit quēdā claudū z senē cui⁹ fascē vir sctūs arripiēs ꝓpriis hūeris trāspoꝛtauit vltra toꝛrētē de mōti bus decurrentē: ipm q̄z senē iterato tran situ subiecta ceruice trāsposuit. Vim q̄ppe sctō viro ꝓtulit virtus charitatis. Jo. x. xiij. Charitas benigna ē. Talē q̄ppe cha ritatē ac pietatē exhibebat vt oīb⁹ domū suā pberet z pauperū necessitatib⁹ solicite subueniꝛet. Quadā die dū iter faceret: pau pes occurreꝛt elemosynā postulātes. Jn/ terrogat⁹ aūt diacon⁹ tres tm̄ aureos eē rndit: q̄s ille oīno statim erogari pcepit. Ad hec diacon⁹. vnō victuri hodie sum⁹: q̄ rndit. Pauper suos pascit deus tu q̄ hēs da paupib⁹. Diacon⁹ q̄si q̄d⁹ duos erogat: z vnū reseruat. Post paululū eq̄/ tes q̄dā post eū venientes obtulerūt ei mu nus ducētoꝝ solidoꝝ. Deiñ ad diaconuz ꝓuersus ait. Accipe q̄ tradūt z itelligere fraudē feciſſe paupib⁹. Nā tli totū ꝓtulis ses remuneratoꝛ nr̄ hodie trecentos soli/ dos reddidisset: ꝓtremuit diacon⁹ sui re at⁹ secretū videns ĩnotuisse pōtifici. Ecce q̄z larg⁹ erat in elemosynis paupū. Tob. iij. Quō potueris esto misericoꝛs: si multū tibi fuerit abūdāt tribue: si aūt exiguū il/ lud libēt ĩpiri studе: pmiū em̄ bonū thē saurizas tibi. zc. Nota libēter emeret pau ꝑ vinūvl carnes si tātū se crederet habitu rū ꝑ denario q̄ntū diues ꝑ cētū solidis: q̄ q̄ exiguū hz: libēt illō imptiri dz qm̄ tātū pmiū hēbit de modico sic diues de mag.

Sctō apparuit benignissim⁹ z miseri/ coꝛs spūales ignoꝛātias illustrādo. vñ dis trāsiuit in britanniā ꝑ hereſi pelagiana cō/ futāda z pplō illūnādo in ẏritate fidei tāq; ver⁹ zelatoꝛ salutis aia ꝓ. Dan. xij. Qui ad iusticiā eruditi mltos eſt q̄si stelle in ppetuas eternitates. Tertio offensas remittēdo. vñ semel imminēte vespa q̄dam paup sup suo comitatui accessit cui⁹ nudi tati vir sctūs ꝛdoluit q̄ dolose ĩmentū q̄ seniꝛ vehebat arripuit: sequēti aūtez die dū sup aliud aial iter ageret: demoꝛemur inq̄t qz ifelicz illi⁹ laboꝛ z irrisēd⁹ est et dolēd⁹ quē moꝛ videbitz coꝛā nobis. Cū q; substitissent respiciūt post se peditē ani mal deducētē. Ille aūt accelerās gemibus ꝓuolut⁹ crimen suū ꝓfitet: z ita tota no/ cte se irretitū fuisse retulit vt longi⁹ pdi re nō posset nec euadēdi viā reperiſſz. Ad hec vir sctūs mira q̄dā benignitate rndit Si hesterna die nudo tibi tegimē dedis/ sem furandi necessitas nō fuisset. Accipe q̄ tibi deest: z redde q̄ nr̄m ē: vide beni gnitatē z miscōiam hui⁹ sctissimi q̄ z tā benigne venia donat: imo z offendēti q̄ sibi necessariū erat vestimētū elargitur. Eph. iiij. Estote inuicē misericoꝛdes beni gni. Jmitemur q̄ btm̄ germanū in beni gnitate z mia: alias em̄ a deo miscōaz ob tinere nō possum⁹. Ja. ij. Judicij sine mi sericoꝛdia fiet illi q̄ nō fecerit miscōiaz. Et his itaq; supdictz ẏrutib⁹ appet q̄m̄ btūs german⁹ erat seru⁹ bon⁹ z fidelis. Has em̄ z alias opatiōes ẏruosas faciebat ex charitate q̄ facit serū dei bonū z fidelē. Et ipa ei charitate ꝓcedūt oēs hmōi ẏru

tes. Vñ. j. Coz. xiij. Charitas patiēs est benigna ē. Charitas nō emulat: nō agit pperā: nō inflat: nō ē ambiciosa: nō q̄rit q̄ sua sūt. Nō irritat: nō cogitat malum: nō gaudet sup̄ iniq̄tate: ꝓgaudet aūt ꝓ vitati. Hec ibi.

Tertia ē ꝓsideratio gl̄iose magnificatōis: q̄lit̄ vicz magnificata ē ꝓ tuosa pfectio gl̄iosi germani. Ro. viij. Quos iustificauit illos et magnificauit. Cū āt excellēti q̄dā mō iustificauit dñs bñ germanū. Jō t excellenť eū magnificauit. Magnificauit aūt dñs pfectionē eiꝰ ꝓtuosaz pcipue declarādo eam triplici testimonio.

Primū ē testimoniū diabolice ꝓfutatōis.
Scōm ē hūane veneratōis.
Tertiū est diuine opatōis.

Primū igit̄ ē testimoniū

diabolice ꝓfutatōis qz vicz insidias diabolicas ꝓfutauit demōes ab obsessis eiciēdo: q̄ q̄dē demones cōpellebāť etiā p̄nūctiare aduentū eiꝰ ad locum illum in q̄ erant obsessi.

Scōm est testimoniū hūane veneratōis

dū em̄ adhuc viueret crescebat q̄tidie admiratio t fama eiꝰ: oēsq̄ ppli singulārē ad eū bēbāt reuerētiā. Et post mortē eiꝰ mlte venerabiles psone q̄ in trāsitu suo gl̄iosū pñtes aderāt de modicis reb⁹ suis q̄ppiā secū afferre voluerť vt sic monimētū aliq̄d tāte sctitatiz apō se ꝓseruarēt. Jo. xij. Si q̄s mihi ministrauerit honorificabit eū pr̄ meꝰ. Honorificauit itaq̄ hūm germanū nō solū in celis: sz t in terris apud homines.

Tertiū est testimoniū diuine opatōis

in opib⁹ miraculosis. Et hꝫ mlticipliciť. Primo occulta manifestādo vt ptz ō pecunia quā amiserat q̄dā ianuarius noie t ō futurz meritz puelle genouefe parisien. t de ap̄pīq̄tiōe mortz sue. Eccl. xlvj. Oñdit illi finē vite sue. Scōo i necessitate ꝓstitutz subueniēdo: curādo vicz mlos infirmos: t saxones ꝫ britones venientes reppellēdo: t vincroz in ergastuľ vincťa resoluēdo. Tertō mortuos suscitando: tres enim mortuos suscitauit: et duos etiaz alios iam mortuos allocutus ē: asinū suū etiā suscitauit: t vitulū etiam subulci regis quē t regē ꝓstituit t priorez regē exire cōpulit. Vide hec supdicta in legēdis. Hec sť clarissima testimonia sctitatis tue o gl̄ose germane. Ps. Testimonia tua credibilia facta sūt nimis. Ex his igit̄ apparet q̄m fuit dñi suus bonꝰ vtiq̄ t fidelis. Jō t in fine sibi dictū est a dño. Serue bone t fideľ itra in gaudiū dñi tui. Cōtēplemur itaq̄ huiꝰ gl̄iosi viri sctitatē atq̄ eiꝰ exēplo sic ō seruire studeamꝰ: q̄tinus inť suos dñi bonos t fideles inueniri: t i dñi gaudiū itrare mereamur. amē

Ser. De gl̄iosa trāsfiguratione saluatoris.

Trāsfigurat⁹ ē añ eos. Matth. xvij.

Dñs iesus i sua gl̄iosa trāsfiguratiōe pondere voluit gl̄iam q̄ sctoz corpa induēť vt sic efficaciꝰ attraheret affectiōes hoim. Sic em̄ di. Tho. in. iij. p. q. xlv. Ubi via difficiliť t aspa ac finis ignotus oportz finē ꝓgnoscere. Via aūt q̄niēdi ad gl̄iaz aspa ē t difficiľ. Nam et ipe chs p passionem durissimā q̄nit ad gl̄iaz sui corpis Lu. vl. Oportuit chm pati t ita intrare in gl̄iam suā. Et Act. xiij. Per mlas tribulatōes oportet nos intrare in regnū celoz. Jō q̄niēter dñs discipuľ gl̄iaz sue claritatis oñdit cui etiā suos amicos t suos fideles consignabit. Phiľ. iij. Reformabit corpꝰ hūilitatis nre ꝓfigūtū corpi claritatiz sue. Itaq̄ igit̄ trāsfiguratus est añ eos. Circa hāc aūť trāsfiguratiōe gl̄iosissimā tria sūt mysteria ꝓtēplanda iuxta textū euangelicū.

Primū ē mysteriū imitāde pparatōis
Scōm est admirāde ꝓtēplatiōis.
Tertiū est mēorande ꝓsecutiōis.

Primū est mysteriū imitande pparationis q̄ne videlz fuerint preparatoria siue antecessoria ad gl̄iosam transfigurationē. Hec enim nobis ostendūt que sint nobis necessaria ad hoc q̄ transfigurari possimus finaliter p celestem gl̄iam. Hec aut em̄ ꝓparatiua dispositō tangiť triplex in textu euāgelico

Ser. de trāsfiguratiōe dñi

Prima est ꝑparatio ꝓfuose associatōis
Scōa est fructuose ascēsiōis,
Tertia est affectuose orationis.

Prima est ꝑparatio virtuo

se associatiōis. Assūpsit em dñs petꝝ iacobū ⁊ ioānē ꝙ ꝗs intelligēda est virtuosa societas necessaria vt ꝓueniam⁹ ad gl̄iaz Per petꝝ em ꝗ intelligit agnoscēs intelligik cog̃ ꝗ oz eē triplex: ōi: sui: ⁊ ꝓxi. Cognitio dei generat dilectiōez ⁊ cauet despatiōnē. Ps. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis ē do. Cognitō sui gn̄at hūilitatē ⁊ cauet ꝑsumptionē. Bern. Scio neminē absq; sui cognitiōe saluari: de ꝙ nimiꝝ mr̄ saluꝫ hūilitas ostik ⁊ timor dñi ꝗ et ipe initiū est sapientie ⁊ saluꝫ. Hec ille. Cognitio aūt ꝓxi gn̄at ꝓpassionēz cauet crudelitatē. De ꝓximo em cognoscere debēm⁹ qz caro ⁊ frr̄ est: vt hz Gen. xxxvij. Per iacobū aūt ꝗ luctator interptak ⁊ supplātator intelligik luctatio ⁊ supplātatio triplex: carnis: mūdi et diaboli. ij. Tim. ij. Non coronabik nisi ꝗ legitime certauerit. In signuz hui⁹ iacob post luctā accepit bñdictionē: vt hz Gene. xxxij. Per ioannē ꝗ interptak gr̄a intelligik ipa spūsancti gr̄a ꝙ est triplex: ꝑueniēs: ꝓcomitās: ⁊ ꝑficiēs. j. Cor. xv. Gr̄a dei sū id qđ sum: Hec est gr̄a ꝑueniēs. Et gr̄a ei⁹ in me vacua nō fuit: Hec est ꝓcomitās. sed gr̄a ei⁹ sp in me manet: Hec est ꝓsūmans siue ꝑficiens.

Scōa est ꝑparatio fructu

ose ascēsionis: qz ascēdit in mōtē excelsuz Per qđ intelligik ascēsus mētis nobis necessari⁹ terrena aspernādo: carnē mortifi/cando: ⁊ celestia ꝓplando. Col. iij. Que sursum sunt q̄rite vbi chr̄s ē in dextera dei sedēs. ꝙ sursum sunt sapite/nō ꝙ sup terrā In figura hui⁹ dr̄ Exo. xxxiij. Esto paratus mane vt ascēdas stati in montē. Et Num. xvij. dixit dñs ad moysen: Ascēde i montē istū altū ⁊ ꝓplare. vide terrā quā dabit⁹ sum filijs isrl̄. In euāgelio aūt p⁹ q̄ dr̄: ascēdit in mōtē excelsū: addit: seorsum De qđ Haymo. Bñ addit seorsū: vt oñderet sctos in pñti q̄uis maloꝝ vicijs ⁊ puis moribꝫ p̄mank: ab illis tñ aīo eē seqstratos et in suo pleni⁹ seqstrādos cū eos absconderet in absc̄dito faciei sue a ꝓturbatione hominū Hec ille.

Tertia est ꝑparatio affe/

ctuose ozōnis. Oziem em̄ ꝑmisit dñs siue trāsfiguratiōi. Vñ Lu. ix. dr̄: Facta ē dū oraret facies ei⁹ altera. Per qđ intelligik ꝙ nobis ē ozo nēcaria vt ad gl̄iam ꝓueniam⁹ Aug. Nullū credim⁹ ad saluteē nisi dō iuuāte venire: nullū inuitatū nisi deo adiuuāte bona opari: nullū nisi orantē dr̄ aut̄ū ꝑmereri. Hec ille. Cass. sup Ps. Qio sc̄ēat cor: abstrahit a frem̄is: mūdat a vi/cijs: subleuat ad celestia: reddit capac⁹ ⁊ digni⁹ ad spūalia bōa accipiēda. Hec ille.

Eom est mysteriū admiracōe ꝓplatiōis. Vbi ꝓplāda est gl̄iosa dñi trāsfiguratio ⁊ ꝓphaꝝ apparitio atq; pzis ⁊ spūsancti mirabik mālfestatō Et ꝓplare bñ ista qz magnifica sūt valde: ꝑspice ꝙ acsi eēnt tibi pntia. Sūt aūt hoc scōo mysterio ꝓplāde tres singulares magnificētie

Prima est gloriose trāsfiguratiōis,
Scōa est gr̄iose collocutiōis,
Tertia est amorose testificatiōis,

Prima ē magnificētia ⁊c.

qz vt dr̄ euāgelū Trasfigurat⁹ est aī eos et resplēduit facies ei⁹ sic sol: vestimēta aut ei⁹ facta sunt alba sicut nix. Hiero. Qual futur⁹ est ꝛpe iudicij talis aplis apparuit Vñ vt dr̄ Tho. in. iij. p. q. xlv. Claritas illa fuit claritas gl̄ie q̄ntū ad essentiā: ꝛs nō q̄ntū ad modū essendi: qz nō fuit ꝑmanens Aug. Cādor vestiū ꝓcedebat a facie ꝙ splendore: ⁊ sic fuit vera mutatio in facie, ꝛs nō in vestimentis.

Scōa ē magnificētia gra/

tiose collocutiōis: qz dr̄: Et ecce apparuer illis moyses ⁊ helias loq̄ntes cū eo. Vbi ꝓmo q̄rēda ē rō q̄re ibi iterfuerūt moyses ⁊ helias cū ꝓdictis trib⁹ aplis. Rñdet Th. i. iij. p. q. xlv. q chr̄s trāsfiguran volui vt gl̄iam suā oñderet ⁊ hoies ad eā desiderā/dā ꝓuocaret. Ad gl̄iaz aūt adducūt hoies, ꝙ chr̄m nō solū ꝗ p⁹ eū fuerūt: sed etiā ꝗ/cesserūt. Vñ eo ad passionē ꝓperāt tam turbe ꝙ ꝓcedebāt ꝙ ꝗ seqbant clamabāt: Osanna. Mat. xxj. Iō ꝓuenies fuit vr̄ vtroq; testamēto adesse aliqn. Fuerūt aut̄ ibi Moyses et Helias de veteri testamēto ꝓ tres rōes. Tū ꝓ calūnie

clusionē. helias enī emulator fuit p gl̄ia dñi: z moyses dedit legē: nō p ℏ q cū chr̄o apparēt excludit calūnia iudeor̄ chr̄m ca lūniātiū de legis trāsgressiōe z ō blasphemia. Tū ꝑ dñi manifestationē. vt ei se oñdat dñm vite z mortis ō heliā adhuc viuū adduxit: z moysen tā mortuū q̄ apparuit i corpe assūpto sic solent angeli apparere. Tū ꝑ nīci aduēt⁹ ap̄bationē vt oñderet se illū eē quē p̄dixerat lex z ꝓphe inter ḡs p̄cipu⁹ fuit helias. Et sicut Chr̄ys. di. Assūpsit de nouo testamento tres sup̄dictos tāq̄ portores p q̄s illō altissimū mysteriū eēt alijs exponēd. Nā petr⁹ fuit excellēs in dilectōe ad chr̄m: z ideo in pēte sibi ꝓcedēda: ioānes i p̄uilegio amor⁹ q̄ a dño diligebat ꝑ suā ꝑginitatē: iacobus aūt in ꝓgatiua martyrij q: ꝓt passus ē Hecet Tho. Notate aūt bñ ac deuote q̄ magnū gaudiū fuit ip̄is ap̄lis z ꝓphetis nō solū de dñi trāsfiguratiōe sz etiā vt di. effrē. ex mutua visiōe q: vtriusq̄ testamētī p̄ncipes ꝓgregati erāt cū deo abrahā. Et si q̄ras q̄d loq̄bāt moyses z helias cū dño Dicit Lucas q: dicebāt ei excessū q̄ cōpletur⁹ erat in hierlm. i. loq̄bāt de passione ei⁹ primo futura in q̄ fuit excessus amor⁹ dolor⁹ z hūilitat⁹. Loq̄bāt aūt ei nō tāq̄ indicātes ei q̄ nesciret sz eū adorātes z ei gr̄as agētes de aduētu ei⁹ i carnē z ō volūtate sic patiēdi leti q: viderūt redemptōis sue die appropinq̄re cōpatientes ip̄i chr̄o q: tā gl̄iosa facies erat turpit ꝓspuēda. Cū aūt sic loq̄rent: rūdes petrus dixit. Dñe: bonū ē nos hic eē. Si vis faciam⁹ ℏ tria tabernacula: tibi vnū: moysi vnū: z helie vnū. Querit Ambro. vñ coḡuit petrus moysen z heliā ḡs nūq̄ viderat. Rñdet. Coḡuit p dñi maiestatē sup̄ eos venientē. Et q̄ etiā innuit q̄ in futura gl̄ia vn⁹ aliū coḡsceret etiā quē nūq̄ in hac vita viderit. Petr⁹ ḡ coḡscēs moysē z heliā z vidēs eos cū dño loq̄ntes: dixit. Bonū ē nos ℏ eē. Remig⁹. Ylisa dñi maiestate petr⁹ adeo delectat⁹ ē vt cūcta tpalia obliuiōi traderet z ibi ī ꝑpetuū manere vellz. Hec ille. ℏ aūt dicebat petrus nesciēs q̄d diceret (vt di. Lu.) q: vicz loq̄bat ex q̄dā vehemēti delectatiōe z āmiratiōe. Si aūt petrus sic ibi accensus est tāto feruore et suauitate q̄nta suauitas erit videre regez reguz in decore suo z intesse choris angelor̄ z sctōz. Sicut aūt petr⁹ ibi voluit facere tria tabernacula: ita homo hz tria tabernacula in ania ī q̄b⁹ nec⁹ moyses nec⁹ helias sz btā trinitas delectabil̄r inhabitat. Juxta illō Jo. xiiij. Si q̄s diligit ꝛc. Seq̄t. ad eū veniem⁹ z mā. apō e. fa. Hec aūt tabernacula sūt intelligētia quā inhabitat filj⁹ iplendo dei lucidissima cogn̄e: volūtas quā inhabitat spūsctūs implendo dei dulcissima dilectōe: memoria quā inhabitat p̄ iplēdo cogniti z dilecti securatentiōe. Hec tñ sic accipiēda sūt q̄ approp̄ationē quādā: q: vbicūq̄ habitat p̄: ibi etiā habitat filj⁹ z spūsctūs z ecōtra. p̄dicta aūt actib⁹ aia q̄si totalr̄ in deū trāsfor mat⁹ z trāsfigit z q̄dāmō deiformis efficit. Et p̄cipue p dilectionē de q̄ hugo de arra anie. Scio ania mea dilecta q: amor vita tua ē: z q̄d̄q̄d diligis ea vi dilectōis i eādē imaginē vel similitudinē trāsformat⁹. Si rosam diligis similitudinē rose recipis: si deū: nō dico q⁹ de⁹ erz sz deificaberz. Hec ille. Exēplū sensibile. Ferrū multū ignitū trāsformat⁹ i silitudinē ignis ꝓtute: actōe: z claritate. Et dicz aūt apparet q⁹ in hac gl̄osa trāsfiguratōe fuerūt sex ꝑsone per ḡs signāt sex bona q̄ ꝓplantib⁹ a deo cōferūt. Primo in ꝓpatiōe mēs illuminatur q̄ō sig̃t in petro q̄ interpretat⁹ agnoscens Scdo caro supplātat q̄ō sig̃t in iacobo. Tertio gr̄a augeat q̄ō sig̃t in ioāne. Quarto mūd⁹ ꝓtēnit q̄ō sig̃t in moyse q̄ interp̄tatur assumptus ex aquis. Quinto cor a more inflammat quod signat in helia q̄ raptus est incurru igneo. Sexto celestis dulcedo p̄gustat q̄ō sig̃t in iesu.

Tertia est magnificentia

amorose testificationis. cū dicit. Adhuc eo loquente ecce nubes lucida obumbrauit eos. Et ecce vox de nube di. Hic est filius me⁹ dilectus in q̄ ℑ mihi bñ cō. ip̄m au. Vbi primo notandū q⁹ q̄uis petr⁹ ex feruore loqueret q: tñ imprudenter: ideo responsionē dñi nō meruit. Dñs enim nō respōdet feruori indiscreto. Et ideo adhuc eo loquente ecce nubes ꝛc. Vbi notā dū ℑm Tho. vbi sup̄ q⁹ adoptio filior̄ dei est p quādam ꝓformitatē imaginis ad ōi filium naturalē: que quidē fit dupliciter.

Ser. De trāsfiguratiōe

Primo p gr̄am vie: z hec ē ꝓformitas i/ pfecta. Scō p gl̄iam q̄ ē cōformitas pfecta ſm illud. j. Jo. iij. Nūc filij dei ſumus ſ. nōdū apparuit q̄d erim⁹. Scim⁹ enim q̄: cū apparuerit ſimiles ei erim⁹ q̄m vidēbim⁹ eū ſicuti eſt. Q: ḡ p baptiſmū gr̄az ꝓſequimur: in trāſfiguratiōe aūt p̄monſtrata ē claritas future gl̄ie. Jō trā in chr̄i baptiſmo c̄ꝫ i trāſfiguratōe ꝓueniēs fuit manifeſtari chr̄i filiationē naturalē teſtimonio patris. In baptiſmo aūt vbi declarat myſteriū p̄me regnātōis apparuit tota trinitas: p̄ in voce: filius in carne: ſp̄us ſanctus in ſpecie colūbe. In trāſfiguratiōe aūt q̄ eſt ſacr̄m ſcōe t egenerātōis apparuit p̄ in voce: filius in carne: z ſp̄usſanctus in nube lucida. Q: ſicut in baptiſmo datur innocētia q̄ p ſimplicitatē colūbe deſig̃t: ita in reſurrectiōe dabit electis claritas gl̄ie et refrigerij vite ab omni malo q̄ deſignatur in nube lucida. Hec Tho.

Tertiū eſt myſteriū mēorande ꝓſecutionis: vbi ꝓtēplāda ſūt breuiter tria ꝓnūcia ad gl̄iōſam chr̄i trāſfigurationē q̄ tangunt in textu euangelico.

Primū eſt hūane fragilitatis oñsio.

Scōm ē dīne benignitatis declaratio.

Tertiū ē exēplaris hūilitatis informatio.

Primū ē hūane fragilitatis oñsio.

Cū dr̄. Et audiētes diſcipuli ceciderūt in facies ſuas z timuerunt valde. Fuit em̄ vox illa p̄ris velut tonitruū terribilis vt p hoc oñderet magnitudo maieſtatis z magnificētia dīne poteſtatis ꝓpr̄ quā ſūme tremēdus ē. Eccl. j. Altiſſim⁹ creator oim̄ op̄s rex z metuēd⁹ nimis. Et nota ſi ita diſcipuli timuerūt z ceciderūt nō potentes ſuſtinere vocē illā p̄ris q̄ fiebat p̄pter myſteriū redēptōis z ſalutis. Penſate c̄ꝫ terribil̄ erit z tremēda reprobis vox illa eterne dānationis. Ite maledicti in ign̄. Matt. xxv. Et nota, q̄ ceciderūt in facies ſuas Sic ei cadūt iuſti q: vidēt vbi cadūt. Cadūt inc̄ꝫ ſic aliq̄ ꝓpr̄ timorem vt hic. Aliq̄ ꝓpr̄ hūilitatē vt magi. Matt. ij. Aliq̄ ꝓpter gr̄az actionē. vt ſeniores. Apoc. iiij. v. z vij. Mali aūt cadūt retrorſum ſicut dr̄ de hely. j. Reg. iiij. Cecidit heli de ſella retrorſum z fractis ceruicibꝫ expirauit. Non em̄ videt mali vbi cadūt. Prouerb. iiij. Via impior̄ tenebroſa nec ſciūt vbi corruūt.

Scōm eſt dīuine benignitatis declaratio.

Cū dr̄. Et acceſſit ieſus et tetigit eos dixitq̄ eis. Surgite z nolite timere. P̄s. Ic̄ magna miſericordia dulcedo tua dñe quā abſcōdiſti timentibꝫ te. Q c̄ꝫ bri illi ḡs tāgit ieſus: bri illi ḡs tāgit ſal⁹ et ꝑa. Illi ei ſurgūt. Illi ſine timore ſecuri fiunt. Sequitur. Leuātes aūt ocl̄os ſuos neminē viderūt niſi ſolū ieſū: ſic z nos leuare dēb⁹ oculos z ad neminē aſpicere niſi ad ieſum oiacq̄ ꝓpr̄ ieſum ꝓtēnere quēadmodū faciebat paul⁹ q̄ dicebat Phil. iij. Q̄a arbitror: vt ſtercora vt chr̄m lucrifaciā.

Tertiū eſt exemplaris humilitatis informatio.

Cū dr̄. Et deſcēdentibꝫ illis de mōte p̄cepit eis ieſus. d. Nemini dixeritis viſionē donec filius hois a mortuis reſurgat. In h̄ dās exēplum ea q̄ ad laudē noſtrā p̄tinēt eſſe occulta c̄ꝫdiu ſumus in hac mortali vita. vñ dedit exēplū viris ꝓfectis z ſctis nō facile publicādi reuelatiōes ſibi factas: ſic̄ paulus. xiij. cāpis tacuit raptū ſuū. Fuit aūt facta hmōi gl̄oſa trāſfiguratio circa p̄ncipiū veris. Jō legit hoc euāgelistā ſabbato p⁹ p̄mā dñicaz q̄drageſime: ſz reuelata z publicata fuit poſt chr̄i aſcēſionē z ſp̄uſſcti miſſionē. Jō celebrat h̄ feſtū p̄die nonas auguſti. q̄ ſpe publicata fuit hec viſio: ptz igit declaratio triū myſteriorū iuxta textū euāgelicū q̄ myſteria tāto ſūt deuotiꝰ ꝓtēplāda quāto euidētius conſtat ea p nr̄a ſalute facta fuiſſe. Ꝑa igit deuote recolam⁹ vt ſic ad amorē dñi p ampliꝰ accēdamur q̄ tā magnifica fecit p nob z tādē in ei⁹ ſimilitudinē p gr̄am trāſformari mereamur. Amē.

Alius ſermo p eodē feſto.

Bonū ē nos hic eſſe. Matth. vij. Scōm phos idē eſt locus naturalis generatiuꝰ z ꝓſeruatiuꝰ locati: ſic z dicimus trāſlūptiue loquēdo de loco q̄ idem eſt locus p̄ductiuus z cōſeruatiuus ante noſtre: vicz deus. Et ſicut corpa naturalia naturaliter ferunt ad loca ſua per ſuas

qualitates naturales motiuas sic ⁊ ania ꝑ amorem in deum ferri debet. Augustinus. Sicut corpus pondere sic anim⁹ amore ferꝝ ḡcūq; ferꝝ. xj. de ciui. dei. Sicut itaq; corpora naturaliter q̄escunt in locis suis: sic ⁊ ania nr̄a in deo in q̄ est fons ois bonitatis. Possum⁹ ergo ⁊ debem⁹ semper dicere. Bonū est nos hic eē. s. in deo sibi ꝑ amorem adherendo. Cū autez ꝑm tullū ⁊ alios morales triplex sit bonū: delectabile: honestū: ⁊ vtile: q̄ vtiq; distinctio est ꝑm diuersas rōnes bonitatis q̄ eidem ꝙuenire pōt: dicim⁹ q; bonū est nos hic. i. in deo esse ꝑm illū triplicē modū.

¶ Primo ē bonū sūme honorabile.
¶ Scōo est bonū sūme delectabile.
¶ Tertio est bonū sūme vtile.

PRimo est bonū. ⁊c. Magn⁹ ꝓfecto honorē esse cū dño maiestatis ⁊ in eo manere. Honor inq̄ nō vanꝰ quēadmodū sūt honores mūdani sz bonor verus ⁊ laudabilis. Est aūt in hoc tri ꝑ ex honor maxim⁹.

¶ Prim⁹ ē spiritalis inhabitatiōis.
¶ Scōs est dinalis trāsformatiōis.
¶ Tertius est filialis adoptionis.

Primus est honor spiritalis

inhabitatiōis. Si em̄ deo adhere mus ꝑ amorē: in nobis spūaliter habitat de⁹. Jo. xiiij. Vos in me ⁊ ego in vobis: dicit dñs discipulis sibi ꝑ amorē adherentibus. Et. j. Cor. iij. Nescitis qz tēplum dei estis vos ⁊ spūs dei habitat in vobis Et Jo. xiiij. Si q̄s diligit me ser. me. ser. habit: ⁊ ꝓ me⁹ diliget eū: ⁊ ad e. ve. ⁊ mānsionē apud eū faciemus. Nota quod dic: et pater meus diliget eum. Gzego. Pensa te q̄nta dignitas est esse amicos chr̄i. Nota etiam qō dicit ⁊ mansionē. ⁊c. qz nunq̄ recedit nisi ꝓpter maliciam nostre volūtatis. Augusti. Presto semp est gratia q̄ nunq̄ deficit nisi ꝓius expulsa. Idē. O q̄ felix est anima illa que auxiliāte do ita vitam suā gubernare studet q; deū hospitem ⁊ habitatorē hr̄e mereat.

Scōs ē honor diuinalis

transformatiōis. Ania em̄ ꝑ amorē verus adherens deo transformat in similitudinem quādā deitatis. Dicit sco. j. sen. dist. iij. O ꝓfectissima ratio imaginis ē in mente quādo hz deū ꝑ obiecto. Aug⁹. lib. de tri. Ūi potest sempiterna ⁊ incōmutabilis natura recoli cōspici ⁊ amari: inde ꝓfecte respiciam⁹ sūme trinitatz imaginez ad quā reminiscendā videndā ⁊ diligendam totū debet referre qō viuit. Tūc em̄ vt dic Sco. quādo ania deū habz ꝑ obiecto ipm vicz deū reminiscēdo intelligēdo ⁊ amādo est similitudo nō solū q̄ ad ꝓsubstantialitatē ex parte actuū ꝓmoz: ⁊ distinctionē originē ex pte scōoz: sed etiā ea ꝑte qua actus cōformat obiecto. Est enim actus ꝑe similitudo obiecti. Dicam⁹ ergo cū petro. Bonū est nos hic esse faciamus hic tria tabernacula. hic ihc̄. i. in anima nostra. In q̄b⁹ tabernaculis brā trinitas inhabitabit. Hec autem sunt memoria habens deū in se vt obiectū intelligibile ⁊ sūme diligibile: intelligentia hns deū vt actu cognitū: ⁊ voluntas habēs deū actu amatū: quib⁹ actib⁹ anima quasi totaliter in deū transformat ⁊ deiformis efficit. Ūō de dei amore di. Hugo. Scio ania mea. ⁊c. Vide in p̄cedēti ꝓmone.

Tertius est honor filialis

adoptiōis. Jo. j. q̄cūq; sūt receperūt eū dedit eis potestatē filios dei fieri. Gal. iij. Misit de⁹ filiū ⁊c. vt adoptionē filioz reciperem⁹. Et Ro. viij Quicunq; spū dei agunt: hi filij dei sūt. Nō em̄ accepist; spiritū fuitutis iterꝝ in timore sz accepistz spiritū adoptiōis filiorū in quo clamamus abba pater. Ipse eni spūs testimoniū reddit spūi nostro q; sumus filij dei. Si autē filij ⁊ heredes: heredes quidem dei: coheredes autem chr̄i. Et. j. Jo. iij. Videte qualē charitatē dedit nobis deus vt filij dei nominemur ⁊ simus. Et ps. Nimis honorati sunt amici tui deus. Patet itaq; quoniā esse in deo per amorē est bonū sūme honorabile. Idcirco sane dicimus quoniā bonū est nos hic esse.

SEcūdo est bonum summe delectabile. Bern̄. Revera illud verum ⁊ solum gaudium est quod nō de creatura sz de creatore cōcipitur cui comparata oīs alīude suauitas meroz est. Hec ille. Verum vtiq; gaudiū illud est ⁊ vera

et sūma delectatio qꝛibi vera reꝙes. Jõo dixit dñs Matt. xj. Venite ad me oēs q̄ laboꝛatis ꝛ onerati ꝛc. Sequit. Et inue/nietis requiē aiab⁹ vr̄is. Vera inq̄ est in deo qe requies ꝛ vera delectatio ꝓcipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter eius stabilitatē.
Scõo ꝓpter anie q̄litatem.
Tertio ꝓpter diuie bonitat⁹ infinitatē.

Primo ꝓpter ei⁹ stabili/tatē seu imutabilitatē.

Boe. lib. de 2sola. Stabilisq̄ manēs das cūcta moueri. Et Malach. iij. Ego dñs ꝛ nõ mutoꝛ. Etq̄ ꝓ oppositū mūdus est mꝛtipl⁹ mutabilis et instabilis. Jõ in mūdo ꝛ in vita p̄nti nõ pōt esse requies. Vñ de hoie in p̄nti vita 2stituto dꝛ Job. xiij. Fugit velut vmbra et nūq̄ in eodē statu p̄manet. Sum⁹ vti/q̄ in hoc mūdo in mꝛtis piculis q̄ nõ ꝓmit tūt hoiem ibi habere requiē. Sum⁹ enim vt naute trāsfretātes. Eccl. xliij. Qui nauigāt mare enarrēt picla ei⁹. Jtē vt pegrini ꝓ desertū trāseūtes. j. Loꝛ. v. q̄diu sum⁹ i coꝛpe pegrinamur a dño Jtē vt milites in cāpo dimicātes. Job. vij. Milicia ē vita hois sup terrā. Jõ in p̄nti vita nõ est requies nisi soli deo adherēdo. Joā. xvj. In mūdo pressurā: in me pacē habebit⁹. In solo itaq̄ deo est vera reꝙes: qm̄ vt tractat mgr̄ in. j. sen. di. viij. Sol⁹ dꝰ est imutabil'

Scõo ꝓpter aie q̄litatē.

Bern. Ad imaginē q̄pe dei facta ē ania rōnalis: ceteꝛq̄ qdez oib⁹ occupari pōt: im/pleri q̄ nõ pōt: capax ei dei est: ꝛ qcq̄d dꝰ mi nus est nõ eā iplebit. Hec ille. Jõo si pōt ania q̄escere nisi in deo. Aug. li. 2fes. Feci/sti nos dñe ad te ꝛ inquietū est coꝛ nostrū donec req̄escat in te. Hec ille. Nõ pōt hu iusmõi reꝙes esse ꝓfecta vita p̄nti ꝓpter ea q̄ dicta sunt: sed ꝓfecta erit in vita btā. Jõ bñ dicit apl's Heb. iij. Festinem⁹ in/gredi in illā requiē. Et Esa. xxxij. Sede/bit pp̄l's me⁹ in pulcritudine pacꝭ in taber naculis fiducie ꝛ requie opulēta.

Tertio ppr̄ diuie bonita/tis infinitatē.

Hā sicut arguit subtil' doc. in .j. sen. d. j. Nunq̄ pōt hūanus appetitus q̄etari q̄uscq̄ fruat bono q̄ nullū pōt ima/ginari maius: cuiusmõi est solū bonū infi/nitū qđ de⁹ est. Ecõtra. ꝓpter ipfectõs reꝛ tpalium nõ pōt mens amātis diuitias in eis q̄etari. Eccles. v. Auar⁹ nõ implebitur pecūia: ꝛ q̄ amat diuitias fructū nõ capiet ex eis. Dicat q̄ vnuscq̄sq̄ cū ꝑs. Mihi aūt adherere ꝺo bonū est. Et cū petro Bonū est nos hic esse

Tertio est bonū sūme vtile. Aug⁹. Aug. habēs in arca diues est: ꝛ de um hñs in 2scientia diues est. Adhe/rendo aūt deo ꝓ amoꝛē ꝛ in eo essendo 2sistit ꝓcipue triplex magna vtilitas.

Prima est abiectio picꝛose occupatõis
Scõa est exercitatõ fructuose opatõis
Tertia est reportatio copiose participationis.

Prima est abiectio picu/lose occupatiõis vicz circa mūdanitatem.

Amoꝛ em̄ excludit affectiõez mūdanitat⁹ Aug. Qui biberit de fluuio paradisi cui⁹ vna gutta maioꝛ est oceano: restat vt i eo sitis hui⁹ mūdi sit extincta.

Scõa est exercitatio fru/ctuose opatiõis.

Joā. xv. Qui mꝛanet in me et ego in eo: hic fert fructū multū: q̄ sine me nihil poꝛestis. Per amoꝛē q̄pe q̄ ania i dõ mꝛet ipa aia pfecte purgat: vt fructū vicz pl⁹ afferat. sic dꝛ Jo. xv. Rabañ in q̄ dam ser. Charitas est ignis mentē puri/cans a soꝛdib⁹ vicioꝝ. Jtē ania illuminat Eccl. ij. Qui timetis dñm diligite illū et illuminabunt coꝛda vestra. Aug⁹. viij de trini. Quāto flagrāti⁹ deū diligim⁹: tāto sereni⁹ eū videbim⁹. Jõ Hugo sup Jo. Maioꝛ est dilectio q̄ intelligētia: intelli/gentia foꝛis stat vbi charitas intrat. Jtē ꝓ hoc ania eleuat. Aug. xxx. 2fes. Quāto amoꝛ pl⁹ accendit: tāto spūs magis surs̄ fertur: nec q̄escit donec ad locū veniat in quo quiescat. s. in deo. Item dicit Hugo. Quantū potes tantū dilige: ptās tua erit mensura tua: q̄nto plus amas tāto pl⁹ ha bes: q̄nto plus habes tāto felicioꝛ es. Au gusti. O pie dñe q̄d tibi ego sum vt amare ri te iubeas a me: ꝛ minaꝛq̄ mihi ingētes miserias atq̄ ira scaris si nõ faciã: et quid amoꝛ me⁹ vt delecteꝛq̄ in eo nisi ꝓpter ꝓ fectū meū: Hec ille. Et eo aūt maxime fa cit amoꝛ ferre fructū multū: q̄ opa virtu tū leuia facit. Ber. sup Cant. Vbi ē amoꝛ

sibi nō labor sed sapor. Aug. Amore ōi nil suau⁹. Jō Act.v. Jbāt aplī gaudētes a ꝓspectu ꝯcilij qm̄ digni habiti sunt ꝓ nomine iesu ꝯtumeliā pati: Hoc vtiq; faciebat amor q̄ sic patiebant gaudētes. Hiero. Amāti⁹ deū nihil dur: nihil difficile.

Tertia vtilitas est reporatio copiose participatiōis. Qui em̄ i dō manet p amorē: pticipatiōez habz in oib⁹ bonis. Ber. O charitas q̄ neminē spoliās z oia rapis: nulli aufers sua: z oia facis tua in futuro. Jō dicebat Ps. Particeps ego sum oīm timentiū te. z custodientiuz mādata tua. Patz itaq; q̄ vtile z fructuosum est adherere deo p amorē. hoc est igr bonū sūme honestatz. sūme delectabilitatis: z sūme vtilitatz Hec mīz: qz vt ōr paulus. j. Cor. vj. Qui adheret deo vn⁹ sps est. Studeam⁹ g̃ toto corde deū amare: totis viscerib⁹ ei adherere: z in eo manere dicēres cū petro Bonū est nos hic esse: vt tandē accipe mereamur coronā vite quaz repromisit de⁹ diligētib⁹ se. amen

De btō Laurentio martyre glorioso Sermo.

Si quis mihi mīstrauerit honorificabit euz pater me⁹ q̄ est in celis Jo. xij Triplici iure tenemur dño ministrare siue seruire. Primo iure creatiōis. Jō ōr Ps. Seruite dño i leticia zc. sequit. Scitote qm̄ dñs ipe est de⁹ ipe fecit nos.

Scōo iure redēptōis. j. Cor. vj. Empti estis pcio magno gūficate g̃ z portate ōm zc. Tertio iure ꝯductiōis: qz in baptismo hoc sibi ꝓmisim⁹ z ipe nobis eternū ꝓmiū repromisit Dat. xx. Exijt ꝯducere operarios zc. Un̄ z dñs in ꝟbis assumptz ꝓmittit ministris suis honorez celestē di. Siqs ministrauerit zc. Qm̄ itaq; digne dño ministrauit btūs Laurētius: Jō nūc honorificaī mltiplicit⁹ a pe celesti. De ministratione aūt q̄ dño ministrauit: tres sūt pncipalit⁹ ꝯsideratiōes ad pns ꝓtēplāde.

Prima ē ꝯsideratio gratiose dispēsatōz

Scōa est ꝯsideratio victoriose ꝯsūma

Tertia est ꝯsideratio gloriose (tionis honorificatiōis

Prima igit⁹ est ꝯsideratio gratiose dispensatiōis. j. Cor. iij. Hic iam q̄ritur inter dispēsatores vt fideles quis inueniat. Fideli⁹ vtiq; dispēsator ge sibi date fuit b. laurētius q̄ vt liberi⁹ deo ministraret natalē patriā z parētes terrenas possessiōes reliq̄t: silis abrae cui a dño dictū est Gen. xij. Egredere de terra et de cognatōe tua z de domo pris tui zc Sequit. Et bñdicaz tibi z magnificabo nomē tuū: eriscz bñdict⁹. Fidelis aūt fuit btūs laurēti⁹ pcipue in triplici dispēsatōe

Pria ē dispēsatio doctrinalis istructōis

Scōa est dispēsatio sacramentalis ministrationis.

Tertia est dispensatio temporalis distributionis.

Prima est dispēsatio doctrinalis instructiōis. Btūs em̄ Sixtus curie romane legatus vir bon⁹ z sctūs ad pdicandū chīi fidē in hispaniā pgens/ laurentiū inde secū romā adduxit. Et ipe sixtus in papā elect⁹ laurentiū suū archidiaconū z cācellariū ordinauit. Cui etiā tanta deferī reuerētia vt nullus ei successerit in illo officio: sed tm̄mō instituit aliquis tanq̄ ei⁹ vicari⁹ q̄ vicecācellari⁹ ōr: q̄ etiā noie ipi⁹ laurētij signat lras aplicas. Dedit g̃ sixt⁹ brō laurētio pdicatiōis officiū qō gtiose multū z ꝟtuose exercuit: qz sub plecutiōe decij mltos gentiliū ꝙuertit q̄ martyrio coronati sunt. j. Cor. ix. Dispēsatio mihi credita est vt euāgeliū pdicās lucrifacerē eos q̄ sine lege erāt.

Scōa est dispēsatio sacramētalis ministratiōis. Btūs nāq; laurētius sacra ecclie cū magna charitatē ministrauit siue dispēsauit: mltosq; cecos illuminauit eos baptizando: inter qs baptizauit z illumiauit lucillū q̄ ob nimiū plorātū in carcerz custodia cecus fact⁹ fuerat Baptizauit etiā ipolitū cū familia sua et romanū militē. j. Cor. iij. Sic nos existimet homo vt ministros chīi z dispensatores mistēriorū dei. Btūs aūt laurētius ecclīastica sacra gratis oīno ministrabat. Matth. x. Gratis accepistis gratis date. Un̄ sicut dicit Tho. ij. ij. q. c. ar. ij. q̄ accipere pecuniā ꝓ spūali sacro: gīe crimen simonie qō nulla ꝯsuetudine pō excusari

Aula ꝙsuetudo nunc̄ ꝓiudicat iuri natu/rali vel diuino. et ꝙ pecuniā intelligit oīe illud cui⁹ ꝓtiū pōt pecunia estimari: vt dicit phs. viij. ethic. Accipe aūt aliq̄d ad sustentationē eoꝝ q̄ sacra ministrāt ꝑm ordinac̄oēz eccl̄ie z ꝙsuetudines approbatas/nō est simonia necꝫ pctm: qz nō accipitur tanq̄ mercedis ꝓtiū: sz tanq̄ necessitatis stipendiū. Vñ sup illud. j. Tim. v. Qui bñ ꝓsunt ꝓsbyteri ꝛc. dr Glo. Aug⁹. Accipiāt sustentatiōz nēcitatis a ꝓlo: mercedē dispensatiōis a dño.

Tertia est dispensatio tēporalis distributiōis.

Narrat Siccard⁹ in chronicis sua: q̄ Philippo imperatore et chr̄iano ꝓditiose ꝙ deciū in supbiā elatus interfecto: philipp⁹ iunio: ꝑfati philippi filius vehemēter timēs/ to. thesaur⁹ ꝑris et suū ꝙmendauit btō sixto: vt si ipm a decio interfici ꝙtingeret/ thesaur⁹ ipm eccl̄ie sūs z pauꝑib⁹ erogaret. Btus aūt sixtus hos thesauros ꝙmendauit btō laurētio: q̄s btus laurēti⁹ eccl̄esijs z pauꝑib⁹ fidel̄r dispensauit. Hiero. Gloria epi est pauperū opib⁹ puidere. ignominia sacerdotis ē ꝓꝛijs studere diuitijs. Vñ de btō laurētio specialit̄ cārat ecclia illō ps. Dispersit dedit pauꝑib⁹ iust̄icia ei⁹ manet in seculū secul̄i. Dispersit inq̄ et nō auare retinuit. Amb. xij. q. ij. c. Aug⁹. Quid ē op⁹ custodire qđ nihil adiuuat. Hec ille. Aurus ꝑfecto z argētū custoditū in thesauro pl⁹ nocet q̄ ꝑdesse possit. Jō Jaco. v. Agite nūc diuites plorate vlulātes i miseriis vestris q̄ aduenient vobis: diuitie vr̄e putrefacte sunt: z vestimēta vr̄a a tineis comesta sunt. aur⁹ z argentū vestrū eruginauit et erugo eoꝝ in testimoniū vest⁹ erit. et manducabit carnes vestras sicut ignis: thesaurizastis vobis iram in dieb⁹ nouissimis. Hec ibi. Glo. Nescis miser cū thesauro thesaur⁹ iracūdie dei tibi parit̄ cumulari. Btus itaq̄ laurenti⁹ nō custodiuit sed dispersit: z dedit/nō vendidit. dedit etiā libere sine ꝙ lucri ꝓpalis aut obsequij. dedit inq̄: nō dandū post se reliq̄t. dedit inq̄ nō diuitib⁹ aut amicis carnalibus: sed pauꝑib⁹. Leo papa. Habētibus dare nihil aliud est q̄ ꝑdere. Greg. in moral̄. Iniuriā facit hostis sitiētib⁹ stillā p̄ ciens in mare. Vñ Lu. xiij. Cū facis p̄dium aut cenā noli vocare amicos tuos nec q̄ vicinos necꝫ fratres tuos necꝫ diuites ne forte z ipi reuocent te: et fiat tibi retributio. Sed cū facis conuiuiū voca pauperes debiles: cecos z claudos z btus eris: quia nō habēt vñ retribuāt tibi. retribuet em̄ tibi in retributōe iust⁹. Hec ibi. Btus q̄ laurētius hoc attendēs dedit pauꝑib⁹: et iō iust̄icia eius manet in laudib⁹ dei et hominū in sec̄m seculi. In illa ꝓpali thesauroꝝ dispensatōe ostense sunt in btō laurentio tres ꝙditiones ꝓtuose multū laudabiles. Prima est affectuosa pauperatis obseruātia. Nihil em̄ oīno sibi retinere voluit: sed ꝙ amore chr̄i pauꝑis/ pauꝑtatē amplecti voluit. Hiero. Nudū cū nudus seq̄re. Scda est amorosa charitatis benuolētia quā habuit ad pauꝑes. j. Cor. xiij. Charitas nō q̄rit que sua sūt. Col. iij. Sup oia charitatē habete q̄ est vinc̄lū pfectionis. Tertia est virtuosa firmitatis ꝙstantia q̄ quā abiecit hūanus timorē. Nec em̄ ꝓpter timorē crudelissimi Decij thesauros sibi ꝙmissos distribuere omisit. Ecci. xlviij. In dieb⁹ s⁹s nō pertimuit p̄ncipem. Cū aūt Decius eū ꝑfecto Valeriano tradidisset: vt de thesaur⁹ inquireret: laurētius triduanas inducias petijt. In q̄ triduo collegit pauꝑes quibus thesauros dispensauerat z eos in palatio saluſtiano coꝝ decio ꝑsētauit d. Ecce isti sunt thesauri qui nunq̄ minuūt: sed crescūt. hoc em̄ man⁹ thesauros in celū deportauerūt. Notate q̄ q̄ qui pauꝑib⁹ temporalia distribuūt/ thesauros in celo sibi faciūt. Lu. xvij. Da pauꝑibus et habebis thesaur⁹ in celo. Hmōi aūt thesaurus nec furto nec rapina amittit: necꝫ erugine aut tinea ꝙsumi potest. Matth. vj. Thesaurizate vobis thesauros in celo vbi nec erugo nec tinea demolit: z vbi fures nō effodiunt necꝫ furant ꝛc. Patz igit̄ quō btus laurētius dño ministrauit ꝙ triplicē gratī olā dispensationē sibi creditā: ꝓpter quā, ministrationē nūc honorificat a deo iuxta ꝓmissum saluatoris di. Siq̄s mihi ministrauerit honorificabit ꝛc.

Secūda est ꝙsideratō victoriose cōsummatōis: quā vtiq̄ victoriā obtinuit virtute fidei. j. Jo. vl. Hec ē

victoria q̄ vicit mundū fides nr̄a. Mirabilis aūt atq; laudabilis multū fuit beati laurētij victoria ꝓpter tria.

Primo ꝓpter feruorē cordial volūtatis,
Scdo ꝓpter rigorē penalis acerbitatis,
Tertio ꝓpter vigorē spūalis hilaritatis,

Primo ꝓpter feruorē cordialis voluntatis qua desiderauit ꝓ chr̄o pati.

Cū em̄ decius btm̄ sixtū in carceres iussit mitti donec ꝑ illata tormēta z chr̄istū negaret z thesauros ꝓderet: btūs laurentius ipm̄ sequēs clamabat: Quo ꝓgrederis sine filio pater: q̄ sacerdos sancte sine ministro ꝓperas: Tu nunq̄ sine ministro sacrificiū offerre ꝓsueueras: Quid in me displicuit paternitati tue: Expire certe vtr̄ idoneū ministr̄ elegeris cui cōmissisti dn̄ice sanguinis dispēsationē. Videte feruorē iuuenilis animi: iuuenilis inq̄ etate: sed moribꝫ antiqui. Videte cp̄aratissimū haberet desideriū vt ꝑ martyrium deo ꝓsecrarek. O miranda fidei firmitas. O charitatis flagrātissim⁹ ardor in iuuene qui sic anio angius erat de martyrij dilatione. Phil.j. Desideriū habēs dissolui et esse cū chr̄o. Tūc aūt beat⁹ Sixt⁹ dulci quadā allocutione dixit ei: Non ego te desero fili: sed maiora tibi debent ꝓ chr̄i fide certamina. Nos quasi senes leuioꝫ pugne cursum recipim⁹. Te aūt q̄si iuuenē manet glorioſior de tyranno triumphus. Vtq; eū magis ac magis ꝓ fidei agone animaret: ꝓphetico euꝫ spiritu de suo martyrio p̄munuit dicēs: Post triduū me sequeris sacerdotē leuita. Poterat vtiq; beatus laurētius dicere eū Paulo illō Act. xxj. Ego moꝛi paratus sum ꝓ nomine domini Jesu.

Secūdo propter rigorem penalis acerbitatis.

Sapie. x. Certamen forte dedit illi vt vinceret. Nam ꝓmo scorpionibus atrociter cesus est deinc fustibus. Secundo ardentes lamine ad latera apponunt. Et tunc dixit laurentius: Domine iesu christe deus de deo miserere mihi seruo tuo qui accusatus te non negaui: interrogatus te dominū ꝓfessus sum, Et dixit ei decius. Scio quia ꝑ artem magicam tormēta deludis. Tertio iussit eū plūbatis diutissime cedi. Quarto iussit eum itez̄ scorpionib⁹ cedi. Demū sup̄ cratē ferream tanq̄ sup̄ lectū extendi z in eo crudelissime ꝓcremari. De hac tormentoꝝ aggrauatione dr̄ Aug⁹. Laceratos artꝰ z mlta verbez̄ sectione cōcisos subiecto p̄cipit igne torqueri vt ꝑ cratē ferreaz q̄ iam de feruore cōtinuo vim in se haberet vrendi ꝓpriaꝝ alterna mutatiōe membroꝝ fieret cruciatus vehemētior z pena ꝓductior. Hec Aug. Sic ergo fuit crudeliter sup̄ cratez extensus z cuꝫ furcis ferreis cō pressus prunis suppositis, ij. Tim. iij. Bonum certamen certaui. Ps. Probasti cor meū z visitasti nocte: quia hoc nocte factū est: igne me examinasti z nō est inuēta in me iniquitas.

Tertio ꝓpter vigorem spiritualis hilaritatis.

ij. Cor. ix. Hilarē datorem diligit deus. In p̄dictis vtiq; tormentoꝝ atrocitatiōb⁹ hilarē semper vultum ostendit. Vnde cum Decius eū sacrificare iuberet vt tormenta euaderet: Respōdit: Infelix/ has epulas ego semp optaui. Cunq̄ ei itez̄ diceret Dec⁹ Aut dijs sacrificabis: aut nox ista in te cū sup̄plicijs expendetur. Dixit Laurentius: Nea nox obscurum nō habet sed omnia in luce clarescunt. Cunq̄ sup̄ cratem cruciliter vreretur et assaretur z mirarētur homines q̄ sic eum viuū iussisset Decius assari: dixit Valeriano p̄fecto: Carbones tui mihi refrigeriū: tibi aūt eternum sup̄plicium p̄stant: quia ipse dominū nouit q̄ accusatus non negaui eum: interrogatus christū confessus sum: assatus gratias ago. Romano. v. Gloriamur in tribulationib⁹. Dixit quoq; beatus Laurentius hilari vultu Ad Decium: Ecce miser assasti vnam partē: gira aliam et manduca. Videte mirabilem constantiā z hilaritatem eius in tormentis. Vnde manifeste patz̄ sua perfectissima charitas. Cuꝫ autez̄ sic acriter cremarek gratias agens dixit: Gratias ago tibi dn̄e q̄a ianuas tuas ingredi merui. Et sic emisit spm̄. Nota te qm̄ ianuas chr̄i vocat acerria tormenta: q; ēt vt hr̄ Lu. vi. Opoꝛ. ꝓꝫ pa. z ita in

trare in gliam suā. Si itaq; ianue ehzi sūt tormēta qd facturi sūt miseri q nihil alio q̄ qō ad letitiā t delectationē tpalē atti neat q̄rūt. Videre q leuissimā et modicā penā tpalē timetis: q tpaliū tacturā sic ī moderate ptimescitis: Videte inq; t ꝑsi derate qm̄ bīus laurētī nullā penaz acer bitatē extimuit: imo t de illatis flagitijs t iniurijs atrocissimis q̄ plurimū letaba tur. Vñ vt dicit Aug⁹. Acerbitas pene fecit eū gl'ificatiōe sublimē: opinione t fa ma celebrē: deuotiōe laudabilē: t imitatō ne insignē. Hec ille. Imitabilis vtiq; no bis ꝓponit vt exēplar t speculū spēale cha ritatis t patiētie. Vñ vt di. idē Aug⁹. Ad eruditiōē dei pplm in patiētia nullo ꝓ vti lior est forma q̄ martyrū. Ex dictis itaq; ptz q̄ victoriosa fuerit gliosi laurētij ꝑsū matio in q̄ ministrauit mīo seipm̄ p fide morti exponēdo. vt sic tāq; ver⁹ minister seq̄ret dñm dicētē Jo. xij. Qui mihi mi nistrat me seq̄t. Propt qō nūc honorifica tur in celis. Juxta pmissuz dñi di. Si q̄s mihi ministrauerit honorī. ꝛc.

Tertia ē ꝑsideratio gl'ose honorifica tois. Qm̄ ei digne dño ministrauit: tō honorificauit eū pat̄ q̄ in cel' ē. Et h̄ p̄cipue triplici honorificatiōe.

Prima est honorificatio declarantis euidentie.

Scda est honorificatio celebrātz eccie.

Tertia ē honorificatio brificantz gl'ie.

Prima est honorificatio

declarantis euidētie: qz vicz euidēter de clarauit de⁹ sctitatē suā t acceptationem sui mysterij multiplicit. Et p̄cipue tribus modis. Primo ipm̄ in tormētis: sensi biliter visitando. Ps̄. Nō derelinq̄sti q̄ren tes te dñe. Cū em̄ plumbatis cederet ip̄t orāti ac dicēti. Dñe iesu accipe spm̄ meū: audiente etiā ipo dicto: vox de celo insō nuit di. Adhuc multa tibi debēt certami na. Tūc dec⁹ furore repletus dicit. Viri romani audistis demones hūc sacrilegū ꝓsolātes. Jussitq; eū tūc p sedavice scor pionib⁹ cedi: subridēs aūt laurētius gras egit t p astantib⁹ erorauit. Et eadē hora miles noie roman⁹ credidit t btō lauren tio ōr. Videō añ te iuuenē pulcerrimum stātē t mebra tua cū linteo extergētē. Et hic romanus a laurentio baptizat⁹: iussu decij fustib⁹ cesus tādē decollatus christi martyr effect⁹ ē. Ptz itaq; quō sēsibiliter visitat⁹ ē btūs laurētius in tormētz p au ditā vocē t p angelū in hūana specie visi biliter apparētē. Ps̄. Nō derelinq̄t sctōs suos. Scdo morbidos miltipliciter cu rādo. Nā p ipositionē man⁹ ab ingēti do lore capitis liberauit quādā viduam ad cui⁹ domū venerat vt chzianis in illa do mo absctōsis pedes lauaret: t elemosynā daret. Multz etiā cecis visum reddidit. Dic etiā Bze. turon. q̄ dū q̄dā sacerdos ecclaz q̄ndā scti laurētij repararet: trabs q̄dā nimiū breuis esset: rogauit btm̄ lau rentiū vt q̄ pauper fouerat sue inopie sub ueniret: que trabs subito sic excreuit vt ps nō modica abūdaret quā prem sacer dos minutatim incidit: t mltas inde infir mitates sanabat t maxime dolores den tiū. Tertio deuotos suos spualiter ad iuuādo. Legit in vita hērici imperatoz q cū ipe t kunegūdis vxor ei⁹ virgines in simul pmanerēt: diabolo instigāte d̄ q̄dā milite: vxorē suspectā hīs: sup cādētel vo meregs. xv. pedū nudis pedib⁹ sedere eā fec̄: q̄ ascēdēs dic. Sic me ab hēricor ab oibus intactā nouisti ita adiuua me chic hēric⁹ ꝓ o fecūdia duct⁹ eā in maxilla p cussit. Cui vox dixit. Virgo maria te vir ginē liberabit. Totā igit cādentē massam illesa pcurrit. Cū q̄ cesar obijsset mīcuo do maria demonū añ cellā cuiusdaz ere mite trāsibat: q̄ apta fenestra iterrogauit vltimū quinā essent. Et ille ait. Legio de monuz sumus: q̄ ad mortē cesaris ꝓpera mus: si forte aliq̄d ꝓpriū ī eo reperire pos sim⁹. Adiurat⁹ aūt vt ad se redeat. redies dicit. Nihil ꝓfecim⁹: qz dū falsa vroz suꝑ spicio t alia mala ac etiā bona fuissent in statera posita: aduxt⁹ ille laurēt⁹ olla au rea imensi pōderis attulit t dū fugasse vi debamur: illa iactata ps alia statere plu rimū pōderauit. Tūc ego irat⁹ vnā aurē olle rupi. Olla calicē vocabat quē dict⁹ cesar eccīe scti laurētij in ei⁹ honorē de derat cui ꝓpe magnitu dinē due aures ine erāt. Reptūq; est imperatorē tunc obijsse t vnā aurē calicis fractā esse.

Scda ē honorificatio cele

brātis eccleſie. Soleniter eiꝰ celebrat vniuerſalis eccl̄ia martyrū bri Laurētij. Et multi ſcti doctores in ſuis ꝓmonib⁹ gl̄iosum eiꝰ martyriū ꝓmēdant: in q victorioſiſſimꝰ atq; gl̄iosus apparuit: vt ſup dictū eſt: ꝓpter qō bn dictꝰ eſt laurētiꝰ q̄ſi laurea tenēs q eſt corona ō lauro facta. eo q olim de hmōi ramis coronabāt victores. Eccl̄ia aūt tantā martyrij victoriā ſpeal'r cōmendās dat ei inter martyres tria ſpecialia ꝓuilegia q ad officiū eccl̄iaſticū.

¶ Primū in vigilia. Solꝰ eiꝰ ille int' martyres habz vigiliā ſiue ieiunīū. ¶ Scōm in octaua. Ipſe nāq; ſolꝰ cū ſtephano hz octauā iter martyres. ¶ Tertiū in regreſſibus antiphonaꝝ: qō ipe ſolus hz cū paulo. Paulꝰ ꝓpter excellētiā p̄dicatiōis. Iſte ꝓpter excellentiā paſſiōis. Jō bn ōr Aug. in ſer. hoō. Btm vix laurentiū tota debemus deuotione ſuſcipe

Tertia eſt honorificatio

brificātis gl̄ie. j. Reg. ij. ōr dn̄s: Quicū q honorificauerit me glorifi. eū. Cū g̃ b. laurētius honorificauerit dn̄m mltiplicit' ſibi miſtrādo z ꝓ fide militādo nō dubiū q̄n gl̄oſe triūphet cū chzo. Ps. Gl̄ia z honore. eū dn̄e. Hūc g̃ a pze q̄ in celis eſt honorificaꝝ de gl̄ie ſue eternitate ſecurꝰ qm̄ ſp ipi dn̄o toto corde z deuotiō̄e pfecta miniſtrauit. iuxta ꝓba paſſūpta: vicz Siqs mihi miſtrauerit ꝛc. Hūc g̃ veneremur: hūc deuote rogemꝰ vt ꝓ nobis apō chz intercedꝰ exiſtat: qtūs eiꝰ meritz illa nob dei gr̃a largiaꝝ q̄ dn̄o digne miniſtrare ſic poſſimꝰ vt tandē cū eo mereamur honorificari a patre q̄ in celis eſt. Amen.

¶ De btō Bernardo abbate. Sermo

Memoria eius

in bn̄dictōe ē. Ecc̄. xlv. Prouer. x. Memoria iuſti cū laudib⁹: z nome ipiox putreſcet. Eſt aūt memoria b. bernardi z ē libet ſcti in bn̄dictiōe laudis p̄cipue ꝓpter tria. ¶ Primo ꝓpter gl̄iaz coꝓioſe btificatiōis. Ecc̄i. xlvij. Laudēꝰ viros gl̄oſos. ¶ Scōo ꝓpter ꝓfidētiā fructuoſe ꝓcinatiōis: qz ꝓfidimꝰ eū noſtr̄ eſſe ꝓtonū apō deū. Un ipe Ber. In feſtiuitatib⁹ ſctōx gaudere debēꝰ: qz patronos ꝓmiſimꝰ. ¶ Tertio ꝓpter euidentiam ꝓtuoſe exēplatiōis. Phil. iij. Obſeruate eos q̄ ita ambulāt ſicut hētis formā. Dedit ē nob⁹ btūs ber. triplex exēplū ſalutare ꝓpt qō memoria eiꝰ in bn̄dictiōe ē z nob⁹ valde fructuoſa.

¶ Primū eſt exēplū ꝓtenēde mūdanitatꝫ
¶ Scōm eſt eruditende fraternitatis.
¶ Tertiū eſt inq̄rende diuinitatis

Primū igit eſt exemplū ꝓtenende mūdanitatꝫ. j. Jo. ij. Nolite diligere mū. neq; ea q̄ in mū. ſunt qm̄ ſiqs diligit mū. nō ē cha. p. in eo: qm̄ oe qō eſt in mōdo aut ꝓcupia carnis eſt z ꝓcu. oc'lox et ſuperbia vite. Hec ibi. Contēpſit vticx btūs ber. oīno tria q̄ ſunt in mūdo z nobis exemplū dedit vt eā piter ꝓtēnam⁹.

¶ Primo diuitias q̄ volūtariā pauptatē.
¶ Scōo delitias p integrā caſtitatē.
¶ Tertio ſuperbias p verā hūilitatē

Primo ꝓtēpſit diuitias

p voluntariā pauptatē: q̄ſi dicēs cū paulo Phil. iij. Oia arbitror vt ſtercora vt xp̄z lucrifaciā. Btūs ſiquidē bern. in burgundia caſtrofortanis ex nobilib⁹ valde ac religioſis parētib⁹ oꝛtꝰ eſt. Cuiꝰ mr̄ mox vt ꝓm partu edidit: manib⁹ ꝓpijs deo obtulit: alienis vberib⁹ ipm nutriri refugiēs q̄ cū lacte mr̄no/mr̄m q̄dammō boni naturā ei infundēs: quē alioq; groſſioꝝ paſcēs ꝓtinuo ad eremū tranſmiſit: q̄ anno. xxij. etatis ſue cū ſocijs pl⁹q̄. xxx. ordinē ciſter cienſ. eſt ingreſſus: z ſic tpales diuitias cōtēpſit adeo vt nihil oīno de ipſis curaret. Un ſel'cū quidā abbas p vno cenobio cōſtruēdo ſercētas marchas argēti btō ber. miſiſſet q̄s pdones a ferētib⁹ vi abſtuleſſ: ait: Bn̄dictꝰ deꝰ q̄ nob⁹ peperit ab onere: ſz et illis q̄ tuleruꝫ leuiꝰ parcēdū eſt: Tū qz hūana cupiditas ſuſtulit. Tū qz magna pecunia magna tētatio fuit. Unde q̄p̄ax curabat de amiſſiōe pecunie. Un z ipe ꝓ. iij. ſup Can. ōr. Filij adā genus auax q̄d vobis cū terrenis ditijs q̄ nec vere nec vīe ſunt. Aux z argentū vere terra rubea ē et alba quā ſolꝰ erroꝛ hoim facit aut magis reputat pciosam: deniq; ſi vra ſunt: rollite ea vobiſcū: Camelꝰ vnū ſolū poꝛꝰ habz Dives duo: vnū frenax poſſeſſionū: altō

petōr. Primū i morte deponit: aliō velit nolit mortēs retinet: nisi añ morte ōponatur. Vere ḡ diuitie nō opes sunt: sed virtutes: qs secū ꝓsciētia portauit in ꝑpetuū viuēs fiat. Hec ille.

Secō ꝓtempsit delitias

p integrā castitatē quā fuauit t multū amauit. Vñ ipe in q̄dā epla in laudē castitatis ōr Quid castitate decoriꝰ q̄ mundū de imūdo ꝰceptū scie facit: et de hoste domesticū: t de hoie angelū: Hec ille. Pertria añ custodiuit castitatē Primo perrepressiuā abstinētiā quā vtiq̄ multū sibi indicebat. sagimē crudū p butyro ñ discernēs cōedebat aliq̄n: oleū p aqua bibebat: pulmētū ex folijs fagi ꝓfectū diu sumpsit: vigilabat vltra possibilitatē humanā: cilicio insup multo tpe vsus. est q̄uis occultū esse potuit. q̄si di. cū Paulo. j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meū t in seruitu. redigo. q̄si etiā ꝓsideras illō Hiero. in epla ad eustochiū. Heu⁹ est stomachū te dolere q̄ mētē: impare corpi q̄ seruire: gressu vacillare q̄ pudicicia. Secō p correptiuā violentiā. Nā cū sel' ꝓtigisset eū oculos in mulierē q̄ndam aliquādiu infixisse: in seipō erubuit t in stagno gelidaꝝ aq̄ꝝ tādiu p̄mānsit donec pene exāguis effect⁹ p gratiā dei a calore corpalis ꝓcupie tor⁹ refriguit Gal. v. Qui chr̄i sunt carnē suā crucifixerūt cū vicijs t ꝓcupiscētijs. Tertio per fugitiuā diligentiā. familiaritates em̄ mulier p̄ clōsas fugiebat: cauēs illō Eccl. ix. Qui amat pericl̄m p̄ibit in illo.

Tertio ꝓtēpsit honores t

superbias p verā humilitatē. Vñ t ipe dic̄ q̄ mr̄ salutis būilitas. Vñ cū ipe mirū nobilis esset: rñ nō curauit de nobilitate carnis sed de nobilitate mētis: cui⁹ fundamētum est būilitas. Cū etiā a mēs ciuitatib⁹ electus esset in epm. s. Janue t mediolani: respōdit se nō esse suū: sed alioꝝ seruitio deputatū. ex q̄ apparet ei⁹ būilitas. Apparet etiā ex ei⁹ patiētia. Cū cuidā epō sepiusz eū amicabil'r āmonēs: ille vehemēter exacerbatus: amarissimā sibi epl'am rescripsit: ita dicēs in p̄ncipio. Salutē t nō spm̄ blasphemie: tāq̄ si ex spū blasphemie sibi scripsisset Bernard⁹. Ad quē bernard⁹: Ego spm̄ blasphemie me hīe nō credo: nec maledixisse cuiq̄: nec maledicē me velle scio p̄sertim p̄ncipi pp̄li mei. Itē cū semel q̄dam eū in maxilla percussisz: vir circūstātes adiurauit ne illū tāgeret: sz i pace abiī permitteret. Sed heu heu q̄ꝑaus sēsiles. nam nūc q̄libet minimaz q̄lecunq̄ iniuriā vult vindicare: nō attēdens q̄d ōr: Eccl. xxviij. Qui vindicare vult a deo inueniet vindictā. Circa hoc deberet chr̄ian⁹ notare exēplū de iulio cesare de q̄ Tull⁹ refert: q̄ nihil obliuiscebatur nisi iniurias ꝓrias: ut hoc legit fecisse vir pagan⁹ impiali potētia p̄ditus: et tō ad vlciscendū potēs: quid deberet facere chr̄ian⁹ ad hoc sue legis mādato ligatus. Sed heu q̄ paganis pciores facti sūt chr̄iani. Ex dictis apparet q̄liter b. bernard⁹ prorsus ꝓtēpsit mundana: t sic nobis reliq̄t exēplū ꝓtenende mūdanitatis: ꝑpter q̄d recte dicem⁹ q̄ memoria ei⁹ in benedictiōe est.

Sēm est exemplū erudiēde fraīnitatis. Dañ. xij. Qui ad iusticiā erudiūt multos erūt q̄si stelle in ꝑpetuas eternitates. Erudiuit añ būs bernardus alios triplici doctrina.

Prima est doctrina scripte.
Secōa est doctrina verboꝝ.
Tertia est doctrina factoꝝ.

Prima est doctrina scpto

rū. Dictos em̄ libellos: mirtas epas. t multos sermōes ꝓscripsit: q̄bus illustrat eccl̄ia. Et pfecto ex scptis suis apparet q̄ affectus fuerit circa diuina. Nā fere in oībus scriptis suis oia scribit afficiēdo ad amorē dei. vñ ipe dicebat: Si scribas nō sapit mihi nisi ibi legero iesum: si disputes aut ꝓferas ñ sapit nisi sonuerit ibi iesus. Hec ille. Attēdebat vtiq̄ illō q̄d ōr Aug. Ille scit q̄d latet t q̄d patet in diuis codicib⁹ q̄ charitatē habet in manib⁹.

Secōa est doctrina verbo

rū. Prouerb. ix. In labijs sapiētis inuenit sapia. Et Eccl. xv. In medio ecclie aperuit os eius t impleuit eū dñs spū sapie. Sepe vtiq̄ p̄dicabat t docebat t verba ei⁹ ignitissima erāt: vt q̄si de altero helia dicere possim⁹ de eo illō Eccl. xlviij. Surrexit q̄si ignis t verbū illi⁹ q̄si facula ardebat. Vultos itaq̄ sua doctrina a vicijs

retraxit: imo t mltos ad mūdi ꝫtēptū inꝺuxit inter ꝙs ꝗrtuor frēs suos in religiōz secū adduxit. Et cū ipi paternā domu egrederētur: Guido ꝓmogenit⁹ aduertēs viuardū fratrē suū minimū adhuc puerū in platea ludēntē cū pueꝛ. Eia inqt frat viuarde ad te respicit oīis possessio nra. Cui nō puerilit puer rndit: Vos inqt cetꝛ lū habebit⁹: t mihi solūmō terrā relinqt⁹: nō ex eq̄ diuisistis. Modico itaq; tpe cuz pe remāsit: sed frēs postmodū secut⁹ est. Itē aliq̄n docebat increpādo t arguēdo. Ad Titū. ij. Argue cū oi iplo. Vñ postꝛ eaq̄ pē eius q̄ sol⁹ domi remāserat ad monasteriū bti bern. iuisset vbi post aliqđ tēpus in senectute bona decessit: Sozoz ei⁹ in secło nupta etiā diuitys t secłaribꝫ delitys vitēs cū comitatu t apparatu supbo visitatura frēs suos ad monasteriū venit Quā btūs bern. grauissime increpauit di. q̄ esset rete diaboli ad capiēdas anias: et sterc⁹ inuolutū: t sitia. Illa aūt in lachꝛymas resoluta sic repēte mutata est vt i medio secli vitā duceret eremiticā. Que tanꝺē de licētia mariti monasteriuz intrauit. Itē cū dux adtanie ecclīaz pseqret: vir ꝺi post missaz cū corpe chꝛi ignea facie ad eū exiuit ꝺi. Ecce ad te vent filꝰ ꝟginis quē tu perseqꝛis: resiste ei si vales. Statimq; ille ad pedes ei⁹ accessit t ei in oīb⁹ obediuit. Prouer. xv. Via q̄ audit increpatiōes vite in medio sapiētiū cōmorabit: q̄ abȝcit ꝺisciplinā despicit aiam suā. Et Prouerb. xxvij. Qui corripit hoiem gr̄am inueniet apud eū magis q̄ ille q̄ eū p lingue blādimēta decepit. Et sicut Tull⁹ ꝺr: Amici ei officiū ē amicū corrigere. Sed heu pauci sunt hodie correptores: sed multi adulatores. Seneca. Mōstrabo tibi o hō q̄ ꝺ plidētib⁹ ꝺesit. s. q̄ vez ꝺicat eis. g̃ ꝺic homib⁹ nō qđ aliq̄n vellēt audire: sꝫ qđ velꝛlent ꝺi tpe audiuisse. Itē docuit btūs bernard⁹ ad spūalis vite ap̄liorē ꝓfectū exhortādo. Ad Titū. ij. Loq̄re t exhortare Vñ ipe in lecto mortꝫ decūbens ꝺixit fratribꝫ suis: Tria vobꝫ obfuāda relinq̄ que ego ꝓ viribꝫ obseruaui. Nemini scādalū feci: Nin⁹ sensui meo q̄ alteri⁹ credidi. Nec⁹ ꝺe ledēte vindictā nunq̄ experti. Ecce charitatē: obedientiā: t hūilitatē vobꝫ relinq̄. Itē etiā sel cū quidā nouici⁹ rēꝛtus ꝺiceret. Nunq̄ ampli⁹ let⁹ ero. Vir ꝺei ꝓ suā exhortatōz sic eū cōsolat⁹ ē ozās etiā ꝓ eo q̄pe ait: Nūq̄ ap̄li⁹ tristꝫ ero

Tertia est doctria factoꝝ.

Et hec est potissima. Vnō ipe ōr in cla ad balduinū abbatē. Memento voci tue ꝺare vocē ꝗrutis q̄d illō inqs: vt opa tua verbis ꝓcināt: imo verba opib⁹: vt cures vicz ꝓuus facere q̄ ꝺocere. Hec ille. Cūm itaq; ei⁹ vita sctissima erat: ō t ei⁹ doctrina erat efficacissima. Mat. v. Qui fecerit et ꝺocuerit: hic magn⁹ vocabit in rēgno celoꝝ. Patz igit q̄ b. bernard⁹ exemplꝰ ꝺedit nobis erudiēdi t instruēdi alios. ꝓpter qđ recte ꝺr: q: memoria eiꝰ in benedictione est.

Tertiū exemplū qđ nobis ꝺedit beatus bernard⁹ est exemplū inqrendi ꝺe diuinitatis. Ps. Inqrentes aūt dñm nō minuent⁹ oī bono. Semp vtiq; toto corde q̄siuit dñm t ꝓcipue triplici via

Prima est via fructuose lectiōis
Scda est amorose meditatiōis.
Tertia est affectuose deuotiōis

Prio via fructuose lectio

nis. Frequnter em̄ sacras scripturas legebat: nō tm̄ vt sciret/ sed⁹ port⁹ vt deū inueniret. Figura. Legim⁹ Luc. ij. q̄ Maria t ioseph inuenerūt iesum in medio doctoꝝ tc̄. Vnde ipe Bern. sup Cant. sic ꝺr ser. xxxvij. Scias q̄ ordine: quo studio: q̄ fine quecq̄ nosse oporteat. q̄ ordine vt illō pus qđ maturi⁹ ad salutē. q̄ studio vt id ardentius qđ vehemēti⁹ ad amorē. q̄ fine vt nō ad inanē gl̄iam aut curiositatē: sꝫ tm̄ ad edificatiōem tuā vel ꝓximi. Sūt nāq̄ q̄ scire volūt eo fine tm̄ vt sciant: t turpis curiositas est. Et sunt qui scire volūt vt sciank ipi: t turpis vanitas est. Et sunt qui scire volunt vt suam scientiā vendant verbi causa ꝓ pecunia: ꝓ honoꝛib⁹: et turpis questus est. Sed sunt quoq̄ qui scire volunt vt edificēt: et charitas est. Et sunt qui scire volunt vt edificenk: et prudentia est. Hoꝝ omniū soli vltimi duo modi nō inueniunk in abusione scientie. Hec ille. Btūs itaq; b. scripturas legebat ñ vt sciꝛz tm̄: neq̄ vt sciret: sꝫ vt magꝫ edificaret et

De scto Bartholomeo

afficerek ad deū:z sic in lectiõe sua deū q̄/rebat. Ysido. de sū. bo. Geminū ꝓfert do/nū lectio sc̄āz scripturaz:siue q̄z intelle/ctū mētz erudit:siue q̄ a mūdi vanitatib⁹ abstractū hoiez ad amorē dei ꝓducit. Ge mina em est lectōis studiū. Primū quō scripture intelligank. Secūdū qua vtili/tate dicantur.

Scō quesiuit dñm via

amoroſe meditatōis Vñ ipe dicit in suis meditationib⁹. Cū dei reminiscor in me/moria eū inuenio z in ea de eo in eo dele/ctor:ꝑm q̄ ipe mihi donare dignat. Hec ille. Ipe vtiq̄ mltū meditatur⁹ erat. Vñ cū iam in cella nouicioz habitasset p ānū nesciebat an haberet testudinē: z cū iam sept⁹ eccīam intrasset nesciebat tres in ca pite ei⁹ fore fenestras. Mens em sua cir ca dina meditādo versabat:z p tales me ditatiões semp in dei amore accēdebat. Ps. In meditatiõe mea exardescet ignis Ipe aūt amor feruidus ē q̄ deū inuenit. Hugo sup Jo. Maior est dilectio q̄ in/telligentia. Intelligentia foris stat vbi charitas intrat.

Tertio via affectuose de/uotiõis. Lu. xj. Petite z dabit vob:quere/re z inuenietis. Beat⁹ vtiq̄ bernardus deuotissim⁹ erat. Deuotio aūt vt dic Hu go de scto victore: est pi⁹ z humilis affe/ctus in deum. Hūilis inq̄z q: Sap. j. dr. In simplicitate cordis querite illū. Que siuit ergo deū p piam deuotionē z ꝑfecto inuenit:q: dicit ps. Prope est dñs oibus inuocantib⁹ eū. Et Sap. v. Preoccupat eos q̄ se cōcupiscūt. Et dictis itaq̄ appa ret q̄ exemplaris nobis sctissima trī ber nardi cōuersatio:ꝓpter qō laudabilis est eius memoria z nobis plurimū fructuo/sa. Jō bene dicim⁹ q memoria ei⁹ in be/nedictiõe est. Satagam⁹ igit fratres ad tantū virtutis exemplar mētis oculos at tollere:z vt mores eius sanctissimos imi tari possimus rogemus eū quatinus suis meritis z ꝓcib⁹ gr̄am illā a dño ꝓseq̄mur q̄ sue sctitati ꝓformes effecti ad celestis glie benedictionē pertingere mereamur. Amen.

De scto Bartholomeo apło.

Posui vos

p vt eatis z fructū afferatis z fruct⁹ vr maneat. Jo. xv

Mirabilis ꝑfecto dei charitas in sctos z electos suos q̄s elegit vocauit z posuit vt eunt es fructū afferat nō p ipo deo (q: vt di. ps. Bonoz meoz nō eget) sz p semeti ipis. Jō dixit discipulis suis. Nō vos me elegistz sz ego elegi vos z posui vos vt eatz ꝛc. Hiere. xxxj. Jn charitate ꝑpetua dile/xi te. Jō attraxi te miserans. Jn verbis aūt ꝓpositis tria ꝑcipue tangūt circa btm bartholomeū z alios chi discipulos z de ctos quoz ꝓplatio nos in amore dei in/flāmare debet.

Primū est sue ꝓditiõis firmitas virtuo sa. cū dr. Posui vos. i. fūdaui z stabiliui.

Scōm ē sue firmitatz vtilitas i fructuo sa. cū dicit. vt eatis z fructū afferatz.

Tertiū ē sue vtilitatis ꝑpetas gratio/sa. cū dr. z fruct⁹ vr maneat.

Primo igit in illis ꝓbz tāgit sue cō ditiõis firmitas ꝓtuosa vt sic imple ret brūs bartholome⁹ illud Eccl. v Esto firm⁹ in via dī. Vñ di. dns. Posui vos. i. fūdaui z stabiliui p gr̄az. j. Cor. iij. Sicut sapiēs architect⁹ fūdamētū posui. Posuit aūt dñs brūm bartholomeū super triplex fūdamētū firmissimū.

Primū ē fūdamātū ꝓtuz directiue.

Scōm ē fūdamētū ꝓtutis subiectiue.

Tertiū ē fūdamētū ꝓtuz ꝓnexiue.

Primū igit est fūdamētū

ꝛc. Et hec ꝓtus ē fides q̄ꝫ alias ꝓtutes dirigere in finē debitū. Vñ hec ē colūna de egypto tenebraz intellectū potēt edu/cēs. Exod. xiij. Hec aūt ex parte filiorū israel lucida erat:z ex parte egyptioz tene brosa. Sic fides fidelib⁹ lux est quā in/fideles tenebras reputāt. Ipa ē stella ma tutina solē iusticie p̄uenies p quā oritur lux gr̄e quā seq̄t lux glie. Ipa est stella re/ges spūales ad saluatorē pduces. Aug⁹. Fides ē illuminatio mētis ad sūma ꝓtan/tē. Est g̃ fides aliaz virtutū in finē direc/tiua. Ro. v. Accessum hēm⁹ p fidē. Est etiā fides fūdamentū firmissimū. Hebr. xj. Fundamētū fidei stat. Et. j. Cor. iij. Fundamentū aliō nemo pōt ponere. Et

Hebre.xj. Per fidem fortes facti sunt in bello. Fuit aūt btūs bartholome⁹ maxie fidei. Cuius fidei magnitudo apparet ex miraculoꝝ oparīōe q̄ fidei attribuit vt s̄ dictū est in sc̄o de btō siluestro. Fecit autē miracula multiplicit. Primo malos ꝑfu/ tādo sicut demones ab obsessis eijcīedo z idolo astaroth p̄cipiendo vt demon inde etiret z idolū cōminueret. Qui statim exi ens oia idola tēpli ꝑfregit. Jtē etiā refu/ tādo oleū iniuste adq̄situ q̄ mulier q̄dā in lāpadē bti bartholomei infūdere vole bat. ¶ Scō deuotos suos adiuuando. Vñ ipe semel cuidā deuoto suo apparuit di. De⁹ p multū tps meis p̄cib⁹ z meritꝫ pplo huic pepcit. Jtē magistꝝ sibi deuo/ tū a diaboli insidijs liberauit. ¶ Tertio infirmos curādo. Filiā em lunaticā regꝫ indie sanauit z infirmos alios q̄ plurimos curauit. Mar. vlt. Sig̃ eos q̄ crediderit hec sequēt. Jn noie meo demonia eijcīēt zc. Sup egros man⁹ iponēt z bñ hębūt.

Scō m ẽ fūdamētū virtu/ tis subiectiue. Et hec est būilitas. Aug⁹. Cogitas magnā fabricā ꝑstruere celsitu/ dinis ꝑpus ō fūdamēto cogita būilitatis. Est aūt h̄ būilitatꝫ fūdamētū firmissimū q: fac hoiem fortissimū ad euincēdū dia bolū. Glo. sup illō ad Ro. Nemo pōt vi/ cere spūales neḡcias nisi armis būilitatꝫ. Esto būilis z nō p̄sumēs de te z tūc pote ris vincere. Vide paruū dauid p̄ ingentē golīā nō in ꝓpꝛijs viribꝫ: sz in dei noie p̄su mētē. Btūs aūt bartholome⁹ būillimus fuit. Nā cū ēēt regis indie filⁱ⁹: oēs tū mū danos honores ꝑtēpsit z būilit chīo ad/ hesit. Ja. iij. Būilib⁹ dat gr̄am.

Tertiū est fūdamētū vir/ tutis ꝓnexiue. Et hec ē charitas. Cōne/ cto em spūal' edificij ē p charitatē. Col'. iij Sup oia charitatē habete qō est vincu/ lū pfectōis. Et Eph. iij. Jn charitate ra dicati z fūdati. Apparuit aūt excellentia charitatꝫ in btō bartholomeo p̄cipue ex trib⁹. Primo q̄ oīmodā extranee affe/ ctōis abiectionē. Nā parēres ꝓꝛios z oīa mūdana q̄ chr̄i amorē ꝑtēplit. Phil. iij. Que mihi fuerūt lucra hec q̄ chr̄m ar/ bitrat⁹ sum detrimēta. Greg. Qui deum puro corde diligere desiderat: necessariuꝫ ēt aliena diligere ñ affectet. Bern. Cha ritas destruit charitatē q: carnalis spūalē terrena celestē. Ne ḡ btūs bartholomeus impediret in charitate dei: iō q̄ deū oīa relict. Matt. xix. Ecce nos reliq̄m⁹ gia z secuti sum⁹ te. Vñ etiā cū filiā lunaticam regꝫ indie sanasset z rex ei mlta p̄ciosa do naria mandasset mane seq̄nti in auroꝛa re gi apparēs ait Cur me tota die cū auro z argēto q̄siuisti. Jsta munera sunt necessa/ ria his q̄ necessaria q̄rūt. Ecce nihil terre nū nihil carnale desidero q̄ hec oia q̄ter amorē dñi mei iesu chr̄i ꝑtēpsi. Et q: ter rena nō curauit: iō ea q̄ vestitu sibi ne/ cessaria erant dūs ei a corrupt̄e seruauit sic Idolū noie berith ꝓtestatū ē di. Viginti sex anni ex q̄ vestes eius z sandalia nec veteraścūt nec sȝdlank. sic. ij. Esdre. ix. legim⁹ q̄ vestimēta filioꝝ israel nō inueterā uerūt z pedes eoꝝ ñ fuer⁹ attriti. ¶ Scō q̄ter interne deuotiōis eleuatione. Aug. xiij. Confes. Quāto amor magis accēdit: tā/ to spūs magis sursum ferꝫ. Hec ille. Jn tali aūt deuotōe meditabat btūs bartho lome⁹ diuina bñficia q̄ ꝓsideratio pam plius eū accēdebat in amore dei. Nā sicut di. Aug⁹. Nihil hūanis affectib⁹ ita ē im ꝓessum q̄s vt diligas diligentē teip̄m. Si redeat amare saltē redamare non pigeat. Si diligis corpalē p̄rem a q̄ habes cor/ pus mortale: q̄nto magis celestē a q̄ hēs imortale. Si matrē q̄ pduxit in mūdū mi serijs plenū: q̄nto magis q̄ te ducet in alīū mundū gaudijs plenū. Si intātū fratres carnales q̄ tecū hereditatē ptcipādꝫ pau periorē te faciūt: q̄nto chr̄m q̄ tecū diui/ det hereditatē p̄is z ditiorē te facier: si fi liū diligis in q̄ itātū laboras nec scis si in aliq̄ pficias: q̄nto magis chr̄m q̄ tibi in in finitū būfactuꝝ est. Hec ille. Erat vtiq; btūs bartholome⁹ deuotissim⁹: flexis em genibus p diem centies orabat z centies p noctē. Col'. iij. Oratiōi instate vigilan/ tes in ea. ¶ Tertio ꝑter totalē vite sue expositionē: seip̄m em p̄o chr̄isti fide mul tis laboribus z morti sufferende exposuit Can. vlt. Fortis est vt mors dilectio. Ptz igitur q̄niā beatus bartholomeus firmi/ ter fundatus est a dño qui idcirco discipu lis dic. Posui vos scz sup firmū fūdamētū

Ser. De scō Bartholomeo

Secūdo in p̄dictis ꝟbis tangit firmitatis vtilitas fructuosa. Cū dicit vt eatis t fructū afferatis. Jō xv. Qui manet in me t ego in eo hic fert fructū multū. Attulit aūt brūs bartholomeus p̄cipue tripliceꝫ fructū.

Primus est fructꝰ pnie.
Scōs est fructꝰ sapiētie.
Tertiꝰ est fructus iusticie.

Primus igit tc. De hoc

fructu dr. Lu.iij. facite fructus dignos penitentie. hūc fructū fecit brūs bartholomeꝰ q ab erroꝛe idoloꝝ reuocatꝰ magnā pniam egit: t alios etiā ad agēdā pniam induxit. Jō fructū pnie fecit tam in se q̄ in alijs q̄s ad h̄ faciendū induxit. Ro. vj. Liberati a pcō: serui aūt facti deo habetis fructū vr̄m in sctificationē finē ꝙ vitam eternam.

Secūdus est fructꝰ sapiē

tie. De q̄ Prouerb. iij. Brūs vir q̄ inuenit sapiētiā tc. seq̄t. p̄mi t purissimi fructꝰ ei⁹. Hūc fructū attulit p̄ dicatōꝫ suā p quā mr̄os querit t mysteria redēptionis sapientissime explanauit t explanando polemiū regē querit t baptizauit cuꝫ regina t accolis. xij. vbiū. Ezech. xxxvj. Vōtes israel ramos vr̄os germinetꝫ. i. multiplicando dilatetis: t dilatādo extendatis ad alios: t fructū vr̄m afferatis populo meo.

Tertius est fructus iusti

cie. De q̄ dr Phil. j. Repleti fructu iusticie. Et iste ē triplex. Primꝰ est fructus obedientie. Et iusticia eñ debemꝰ obedientiā dō. De h̄ fructu dr Job. xxij. Adhēsce ei t habeto pacē: t p h̄ hēbꝫ fructꝰ optimos: hos g̃ fructꝰ attulit brūs bartho. q̄ sincero corde dño sp obediuit. Scōs est fructus pacis t concordie ad pximū: quā etiaꝫ ex iusticia sibi dēmꝰ. Gal. v. Fructꝰ aūtez spūs charitas gaudiū pax. Hūc g̃ fructū fecit b. bartholomeꝰ q vticꝫ apō oēs vir pacificꝰ erat. Tertiꝰ ē fructꝰ patientie: quā etiā ex iusticia habere debemus in p secutiōe. Juxta illud Matth. v. Bti q̄ p secutiōeꝫ patiūr ꝓpter iusticiā. De h̄ fructu dr Jo. xv. q̄ oem palmitē ferētem fructū purgabit p̄ vt fructū plꝰ afferat. Hūc aūt fructū attulit brūs bartholomeꝰ q̄ sp in aduersitatib⁹ eodē vultu t aio lerꝰ t hilaris ꝓseuerabat. Act. v. Jbant apli gaudētes a cōspectu concilij tc. Et post multas iniurias: post mr̄os labores: post multas angustias ꝓ chr̄i noīe passas mortē q̄s p fide sustinuit Et sic recolligi pōt ex diuersis histoꝛijs fuit flagellatꝰ crucifixꝰ t q̄ conꝛatꝰ t tādē p capitiꝫ obtrūcationē mortuꝰ. Et sic attulit fructū gl̃ioſuꝫ patiētie. Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ gl̃oſꝰ ē fructꝰ Et Jo. xij. Nisi grān frumēti. tc. Si āt mortuū fuerit mul. fructū affert Jsti g̃ sūt fructus q̄s attulit gl̃oſꝰ bar. put sibi t alijs a dño dictū fuerat. Posui vos vt eatꝫ t fructū afferatis. Jn̄ apparet sue firmitatis vtilitas fructuosa.

Tertio i illis ꝟbis tāgit illiꝰ vtilitatis ꝓpietas g̃tiosa cū dr: t fructꝰ vr̄ maneat. Dirāda dñi benignitas. Ipe q̄ nos disponit ad ferēdū fructū imo t ipe fructū facit in nob. q: dr. Jo. xv. Sine me nihil potestꝫ facere. t Phil. ij. Deꝰ op̄at i nob velle t p̄ficere. Et tñ ita vult t ita ordinat q̄ tot⁹ fructꝰ maneat nr̄. Hec ē p̄fecto spēalis g̃a q̄ nob q̄ serui sumus etiam mutiles deꝰ tota fructus filius p̄pietas t tñ ipe totū facit: totū q̄ppe fructuꝫ sꝫ n̄ ꝓ se imo ꝓ nob. Et fructꝰ inq̄t vester maneat. Fructꝰ inq̄t vr̄ triplici rōne ponit

Primo ꝟitate possessiōis.
Scōo impossibilitate ablatōis.
Tertio eternitate duratiōis.

Primo veritate possessio

nis. Bona quippe temporalia ꝓpie non sunt vestra veritate possessionis quia solum habēt exterius. Jō nō sunt ꝓpebona hois sꝫ bona mūdi: nō eñ in hoie sunt sꝫ in mūdo: sꝫ bonoꝝ fructꝰ in ipō hoie est Jō ab hoie ꝙe possideꝝ. Jō dr. Ber. Vere diuitie nō opes sūt sꝫ ꝓtutes q̄s secum conscientia portat.

Scōo vester dicit ipossi

bilitate ablatōis. Bona vticꝫ tpalia mlti plr auferri pūt. Jō nō ꝓpie vr̄a sꝫ fructꝰ boni operꝫ nullatenꝰ p violētiā quācū q̄s auferri pr. Jo. xvj. Gaudiū vestrū nemo tollet a vobis.

Tertio vr̄ dr eternitate du

ratiōis. qz talis fructus ꝑpetuo durabit. Ro. vj. Habetis fructū in sctificatiōez: fi/nē ẏo vitā etnā. Sic ḡ btūs bartholome⁹ in se hz inamissibiliter z ꝑpetuo fructū co/piosum bonoꝝ opeꝝ. Prouer. x. Fruct⁹ iu/sti ad vitā. Et nos ḡ exēplo bti bartholo/mei studeam⁹ fructū facere qō possim⁹ ro/gem⁹ eū deuote: qtinus suis meritz z ꝓ/bis⁹ dignet dns nos fūdare firmiter in fi/de hūilitate z charitate vt sic fundati ire possim⁹ ꝑ viā ẏrutū z fructū afferre z fru/ctus in ꝑpetuū nr̄ maneat. Amen.

Ser. De btissimo augustino doctore.

Quasi sol re/fulgēs sic ille effulsit in tēplo dei. Eccl. l. Jn dei tēplo. i. in eccl̄ia qdā sc̄s in se tenebrosi sz tm̄ alios nō obtenebrāt sic occ̄te mali. Sap. ij. Exce/cauit eos malicia eoꝝ. Alij sūt tenebrosi i se z etiā alios obtenebrāt suo malo exem/plo sic apte mali. Eph. v. Eratis aliqn̄ te/nebre. Sic̄r z aliq̄ sūt lucidi in se sz alios nō illumināt vt occulte boni vel solitarie viuētes. Eph. v. Nūc aūt lux in dño. Jsti sūt lucerna sub modio. Alij ẏo sūt lucidi z etiā alios illumināt ẏbo z exemplo vt apte boni. Matt. v. Vos estz lux mūdi. De talib⁹ fuit btūs augustin⁹ de q̄ dicūt ẏba ꝑposita: q̄si sol refulgēs sic ille. zc. Ef/fulsit aūt btūs augustin⁹ ꝑcipue triplici lumine.

Primo lumine ẏtuose exēplatiōis.
Scōo lumine fructuose eruditiōis.
Tertio lūine miracl'ose coruscatiōis.

Primo effulsit lumine ẏtuose exem/platiōis de q̄ dr̄ Matt. v. Luceat lux vr̄a coꝝ hoibus vt videāt opa vr̄a bona zc. Et gre. i q̄dā homel. Lucer/nas q̄ppe ardētes in manib⁹ tenem⁹ cuz ꝑ bona opa primis nostris lucis exempla mon/stram⁹. Hec ille. Monstrauit aūt nob̄ btūs augustin⁹ triplex exēplū ꝑcipuū

Primū ē aspnāde mūdanitatz.
Scōm ē amāde fraternitatis.
Tertiū est ẏtemplande dnitatz.

Primū ē exemplū aspnā/de mūdanitatis. Fuit em̄ verus mūdi cō/ẏtor: et cōtempsit ꝓrsus tria que sunt in mundo: q̄ multis esse solent occasio gdi/tiōis z ruine. s. diuitias: delicias: z hono/res: qm̄ sc̄z dicit innocēti⁹ ẏtius in li. de vi/litate cōditōis hūane. Et diuitys praua: ex delicijs turpia: ex honor bv vana ꝓce/dūt. Primo igit̄ cōtempsit diuitias ꝑ ob/seruātiā pauptatz. Nā cum etiā esset eps multas hereditates sibi dimissas respuit z ꝓpinḡs mortuoꝝ ꝑari fecit. Cōsangui/neis aūt suis sic bñfecit nō vt diuitias ha/berēt sz ne nimis egerent. De pauptate aūt et⁹ dr̄. Testamētū nullū fecit q̄ vñ fa/ceret paup cbri nō habuit. Sciebat enim q̄m sicut dr̄ Hiero. Jgnominia sacerdo/tis ē ꝓtijs studere diuitijs. Scōo cō/tempsit delicias ꝑ sanctimoniā austeritatz. Jejcibo em̄ z potu magnā parcitatē hr̄e voluit vñ de eo dr̄. Mesa frugali z parca vsus ē: mlto etiā vinio cozp⁹ macerās. Et i lib. ꝓfes. di. Sic me docuisti dñe vt quēadmodū medicamēta sic alimēta sū/ptur⁹ accedā. Tertio ꝓtempsit honores ꝑ excellētiā hūilitatz. Sciebat em̄ hūilita/tē maxie dispositiua ee ad gr̄am. Vñ ipe dr̄. ij. cōfes. O q̄ suauis es dñe hūiles coz de sūt dom⁹ tua. Apparuit q̄ppe ẏa eius hūilitas mltipliciter. Primo in ꝓsiōe pm̄ benigne z hūiliter suscepit pdicatio/nē bti ambrosij q̄ cū q̄dā die valide pdica/ret ꝑ secta manicheoꝝ: error ille a coz/de augustini penit⁹ est ablat⁹. Manichei ch̄m phātasticū fuisse affirmāt: z resurre/ctionē negāt. Superbiavitq̄ pus eū tenue/rat in errore. vñ ipe dr̄ Humis inflata fa/cies claudebat oculos meos: qz vt dicit bern̄. Superbo oc'o veritas non vidꝫt. Et Sic. xxij. moz. Obstaculū ẏtatz tumor ē mētis: qz dū inflat obnubilat: qō vt dicit Tho. ij. ij. q. clxij. intelligēdū est maxime q̄ ad cognitionē effectiuā. Mētis aūt hūi/liatio eū dispōsuit ad veritatem capien/dam. Prouer. xj. Vbi hūilitas ibi sapien/tia. Vñ etiā ipe augustin⁹ benigne reci/pichat solicitatiōz mr̄is sue q̄ sic eū carne peperat mūdo: ita postmodū charitat'z vi/scerib⁹ cū mlto semie lachrymaꝝ genuit chr̄o. Et cū apō quēdā epm̄ vberrime fle/ret ille sibi ait. Jmpossibile est vt tātaꝝla chrymaꝝ fluni⁹ ꝑeat. vñ etiā de eius cō/uersiōe certificata est ꝑ celestē reuelatio/nem q̄ se vna cuz filio in q̄dam thea stan/

tem aspexit. O vtinaz sic essent oēs mēs de filioꝝ salute spūali sollicite. Sed heu heu qz vt ōt Chryſ. Corp⁹ natoꝝ suoruꝫ mēs amāt: aiam aūt ꝓtemnūt. Hec ille. Fuit itaqꝫ exaudita ꝑ filio brā mr ei⁹ monica z aduenīēte tpe pascali cū esset ānoꝝ .xxx. ā brō Ambrosio baptizat⁹ est. Et tc sil cū brō Amb. Te deū laudam⁹ tc. ꝓposuit: vt testat Honoꝛius in libro suo q ōr: Speciēm ecclie. z tūc spem oēm mūdanitatis abiecit. Cūqꝫ legeret illō Apli Ro. xiij. Jnduimini dōm iesum chīm. prorsus ab ei⁹ corde oēs dubietatz tenebre diffugerūt. Jtē apparuit ei⁹ hūilitas ex lachrymis ꝓfūctiōis ꝗs vbertim ꝑ pctis ꝓpriis amarissimas cū lamētabili voce sub arbore q̄dam emisit: z in anio plīmū torq̄bat. Ps. Cor ꝓtritū z hūiliatū deus nō dspicies. Jtē apparuit ei⁹ hūilitas p imitatiōz exemplatiōis. Hūilit em̄ ꝓsiderauit exēpla sctōꝝ. Prouerb. xxiij. Exēplo dicit disciplinā. Cōsiderauit vtiqꝫ ꝓmo exēplū bti Ambrosij quē z brūs Amb. paterne suscipiebat z clemēter tractabat z añ puersionē eius et post. Mater etiā ei⁹ ambrosiū q̄si angelū dei diligebat. Exēplū etiaz simpliciani ad sctē vite electiōz eū aiauit. Jtem etiam exemplū bti Antonij. Cum em̄ miles q̄dā noie pōtian⁹ de africa venisset z vitā z miracla bti Antonij eremite narrasset: cepit aug⁹ ingemiscere z exclamare: q̄d audim⁹? Surgūt indocti z celos rapiūt: z nos cū doctrinis nr̄is i infernū demergimur. an qz ꝑcesserī puder seq̄: et nō pudet nec saltē seq̄. Vñ z cepit seipz hortari et dicere: Quot pueri z puelle intra eccl̄iam dōi deo fuiūt: tu nū poterz qō isti z iste: An nō isti z iste in seipis pñt z ū in deo suo: Quid in testas z nō stas: ꝓice te in eū z recipiet te: z sanabit te. Jtē apparuit ei⁹ hūilitas in ēpalis officij receptōe qō vtiqꝫ ꝓpulsus z coact⁹ suscepit i eccl̄ia ꝑponēsi. vñ z postea stat⁹ illi⁹ pctm ꝓlidās mītū fleuit dī. Jn nulla re sentio mihi dōm sic iratū q in hoc q cū nō essem dignus poni ad remū/posuit me ad amphitrite i apice regumis eccl̄ie Jtē appuit ei⁹ hūilitas qz eps fact⁹ oēm abitiōez z pōpā in vestimētz q̄ in vasis a se dimouit: vestimēta sua nec nitida nec abiecta plīmū. Ferē et ꝙm dixisse: fateor/ de ꝑciosa veste erubesco: z tō cū mihi dat vendo eā: vt qz vestz nō ꝑ esse cōis/ pciū sit cōe: vasa etiaz aurea vl argētea nō hūit: sz ligneis vl̄ marmoreis vsus fuit: nō ncitatis iopia/ sz ꝓposito volūtatz. Jtē etiā appuit ei⁹ hūilitas in senectute ex correctiōis z emēdatiōis affectiōe. Vñ ipe dicit: Ego senex z eps paratus sum ab oib⁹ corrigi z emēdari z illi amicū meū existimo cui⁹ lingue būficio añ diē extremū iudiciū aie mee macl̄as tergo Ex dictz itaqꝫ apparet q̄ver⁹ ꝓfector mūdanitatis fuerit b. augustin⁹. Et sic ptz ꝓmū exemplū qō nobis imitandū relict

Scōm est exēpluz amāde

fraternitatis Heb. xiij. Charitas fraternitatis maneat in vobis. Apparuit aūt ꝑfectio fraterne dilectōis in eo ꝑcipue ex tribꝫ

Primo ex euidētia copiose distributōz. Copiose em̄ distribuebat indigētib⁹ adeo etiā q̄ qñqꝫ vasa dñica iubebat frāgi z cōflari z captiuis indigētib⁹ dari. Cū vero pecunia sibi deficiebat hoc ꝓpo denūciabat et eos ad erogandū puocabat. Ps. Beatus q̄ intelligit sup egenū z paupere

Scōo ex euidētia gratiose supportatiōnis. Nunqꝫ enīz volebat cuiqꝫ detrahere nec detrahentē audire. Vñ in mēnsa bos versus scriptos habebat: Quisqs amat dictis absentū rodere vitā: Hāc mensam vetitā nouerit esse sibi. Ro. j. Detractores deo odibiles Tertio ex euidētia affectuose ꝓpassionis. j. Pet. iij. Estote cōpatientes: fraternitatz amatores. Cū vtiqꝫ barbari cūcta vastarent nec parcerent sexui: ordini vel etati: augustin⁹ lugubrez vitā duxit: fuerūtqꝫ sibi lachrymē ei⁹ panes die ac nocte. Ro. xij. Flere cū flentib⁹. Grego. in moral. Jn tāto q̄sqꝫ pfectior est in q̄nto pfectius sentit dolores alienos

Tertiū est exēplū ꝓtēplā-

de dicatz. Vñ ipe diceba i i lib. de aspiratiōe hois ad deū. Tribue mihi dulcē ihesu bōe vt laudet te coꝛ meū z ligua mea z oia ossa mea. Dilata mētē z attolle ituitū coꝛdiz mei vt vl̄ rapida cogitatiōe spūs me⁹ attrigat te etnā sapiaz sup oia manētē Dissolue me oro a vinculis q̄bꝫ ꝓstrict⁹ sū z teneoꝛ vt relinq̄us dia ista tibi festinē: tibi soli ihereā: tibi soli intēdā. Hec ille. Tria aūt ꝑcipue manifestant in eo pfectōez deuotionis et contemplationis atqꝫ elevationis mentis. Primuz est displicentia

aliene occupatiõis. Displicebat em̃ el q̃c q̃d agebat in sclo p̃ dulcedine dei z decore dom⁹ ei⁹ quã dilexit. Vñ dicebat vbi supꝛ. De⁹ lumẽ cordiũ te videtiũz vita aiarũ te amãtiũz z ꝓtus cogitationũ te q̃rẽtiũ vt sctõ amori tuo inhereãt: Veni rogo in cor meũ z ab vbertate voluptatꝫ tue inebria illud vt obliuiscak ista tpalia. Pudet z piget me talia pati q̃lia mũd⁹ iste agit. Triste est mihi q̃ video: gueſẽ q̃ de trãsitoꝛijs audio. Hec ibi. ¶ Scõm̃ ẽ abundãtia interne ꝓpũctõis. Vñ in lib. ꝓfess. ipe di. Sagittaueras tu cor meũ charitate tua z gestabã ꝓba tua trãſixa in visceribꝰ zc. Seq̃. Hec satiabar in diebꝰ illis (scz post ꝓuersionẽ suã statim post baptismũ) dulcedine mirabili ꝓsiderare altitudinẽ ꝓsilij diuini sup salute generꝫ hũani: q̃ntũ fleui in hymnis z cãticis tuis suauesonãtis ecclie vocibus cõmotus acriter. Voces igit ille influebãt auribꝰ meis: et eliq̃bak ꝓritas tua in cor meũ: z fluebãt lachryme z bñ mihi erat cum eis. Hec ibi. ¶ Tertiũ ẽ pseuerãtia affectuose deuotõnis: oratõi em̃ iugit vacabat. In ipa etiã mẽsa lectionẽ q̃si epulationẽ diligebat: vt sic iugiter circa dina meditarek. Decumbẽs c.ñ in lecto mortꝫ septẽ psalmos penitẽtiales ꝫ parietẽ positos legebat: z vberrime flebat. Eol. iij. Orõi istate vigilãtes in ea. Sic itaq̃ apparet quõ gl̃osus augustin⁹ in ecclia dei mirabilit effulsit lumine ꝓfuse exẽplatiõis. Propk q̃d bñ dr ẽ eo. Quasi sol ꝛfulgẽs sic ille effulsit i tẽplo ẽi.

Ecũdo effulsit lumie fructuose eruditõis. Eccl. xlij. Sol illũinãs p oia respexit z gl̃ia dñi plenũ est op⁹ ei⁹. Hec ibi. Fuit q̃ppe a ꝑmis ãnis sũm⁹ phs z rhetor lucidissim⁹. Vñ in lib. ꝓfes. dr. Oẽs libros artiũ q̃s liberales vocant: tũc neq̃ssim⁹ malax cupiditatũ seruus p meipm legi z intelleri q̃scũq̃ legere potui Jte in eode. Quicq̃d est de arte loq̃ndi z disserendi: q̃cq̃d de diuisionib⁹ figurarũ: z de mẽsuris: z de numerꝫ sine magna difficultate nullo hoim docẽte itellexi. Scis tu dñe de⁹ me⁹: qz celeritas intelligẽdi z discẽdi acumẽ: donũ tuũ est: z nõ inde sacrificabã tibi. Hec ille. j. Cor. viij. Scientia iflat: charitas edificat. Vñ dũ adhuc adolescẽs eẽt z sine charitate inflat⁹ cecidit in errorẽ manicheoꝝ z in eo pseueraũit p ãnos xx. Cõuersus aũt z charitate dina inflam̃at⁹ multos imo eccl̃iam totã edificauit tã suis p̃dicatiõibꝰ q̃ libroꝝ editionibꝰ. Effulsit q̃ tũc sic sol illũinans p oia respiciens. Et erudiuit atq̃ edificauit ecclias chri p̃cipue q̃ntũ ad tria in q̃bus tota veritas z firmitꝫ sctẽ ecclie ꝓsistit.

¶ Primo q̃ntum ad ꝓfutationẽ hereticepauitatꝫ. Hoc euidẽter ptz i libris q̃s contra hereticos edidit. Nã z ipe dicit hereticoꝝ malle⁹. ¶ Scõo q̃ntũ ad explanationẽ catholice ꝛitatꝫ. Hoc euidẽter ptz in multꝫ libris suis. Vñ volusian⁹ dr. Legi dñi deest q̃d augustinũ ꝓtigerit ignorare. ¶ Tertio q̃ntũ ad iformatoꝝ euãgelice sctitatꝫ. Hoc euidẽt ptz in multꝫ suis opusculis q̃ edidit ad informationẽ moꝝ z sacre scripture moralib⁹ expositionibus suis. Ordinauit etiã regulã euãgelicã sub q̃ vsq̃ adhuc mlte religiones militãt fm quam nulli licz hñe ꝓpriũ. Floruit autem tanta sctitas in monasterio suo q̃ de ipo assũpti sunt decẽ religiosi in epatũ. Jo. v. Ille erat lucerna ardẽs z lucẽs. Et vt breuiter dicam⁹ innũeros libros edidit: alios q̃d ad ꝓfutationẽ heretice pauitatꝫ: alios ad explanationẽ catholice veritatꝫ: alios aũt ad iformationẽ euãgelice sctitatꝫ. Vñ dr q̃d. Ille voluminib⁹ pr̃ augustine refulges. Sane q̃ de eo diximus: qm̃ q̃si sol refulgẽs: sic ille effulsit in templo dei.

Tertio effulsit lũine miraculose coruscatiõis. Ps. Illuxerunt coruscationes tue orbiterre. Sũt aũtẽ triplicia miracula quib⁹ effulget z declarak sctitas mirabilis gloriosi augustini.

¶ Primo in demoniorũ ꝓfutatiõe.
¶ Scõo in morbidoꝝ curatiõe.
¶ Tertio in suoꝝ apparitiõe.

Primo in demoniorũ cõ

futatione. Nam virginẽ quandam hipponensem ac etiã adolescentẽ quendã a demonio eripuit. Jtez demonẽ i charta peccata hominũ scripta deferentẽ sibi ostendere coegit si forte q̃d aduersum se conscripsisset q̃ vbi cõperit se aliq̃n cõpletoriũ ex obliuione non dixisse: mox in ecclesia debitũ psoluẽs negligentiam suam de charta delerã inuenit.

Ber. De decollatiõe scti

Scõo in morbidorũ cura

tione. Vñ q̃dã eger ad eũ egrotãtẽ in lecto mortis venit rogãs vt sibi manũ imponeret ꝛ sanitatẽ ꝓferret. Cũq; se augustinus excusaret q; sibi ꝓpi sanitatẽ ꝓferre nq̃ret: istabat ille dicẽs q̃ somniũ sibi dictũ eẽ q̃ ad augustinũ accedat vt sanitatẽ recipiat. Ille igit sibi manus imponẽs prior ozauit ꝛ ꝓtinuo sanitatẽ recepit. Quẽdã etiã a phlegmate salso curauerat: ꝛ puerũ a vicio lapidis: ꝛ multos a diuersis languoribus.

Tertio in supnorũ appa

ritiõe. Vñ monacho cuidã in spũ rapto apparuit augustin⁹ sup nubẽ lucidam sedens cui⁹ oculi q̃si solis radij totã eccl̃iam illuminabãt: ꝛ de eo odor ꝓmi⁹ exhalabat. Itẽ cũ cuidã in spũ rapto plures scti in gl̃ia apparuissent ꝛ augustinũ minime videret: rñsum ẽ ei. Augustin⁹ residet in excelsis vbi disputat de gl̃ia altissime trinitatis. Itẽ cũ q̃dã in eccl̃ia scti petri pno crans vidisset scm̃ gregoriũ cum multis epis ꝓcessionalit incedentez interrogauit gregoriũ si inter eos augustin⁹ erat. Ille rñdit, Augustinũ excellentissimũ vir ꝑfq̃ris altior locus a nob⁹ tenet. Ex his itaq; ꝓz gl̃iosum augustinũ triplici lumine magno in ỏi eccl̃ia effulsisse. Et q; ꝑ eũ sol refulgẽs sic ille effulsit in tẽplo ỏi. Ad hũc igit luminosissimũ solẽ mẽtis attollamus intuitũ vt ꝑ ipm illũinari mereamur lũine ꝑpetuis ꝛ gr̃e ꝛ cũ eo tãdẽ illo supad mirabile diuine maiestatis lumẽ puro cõtẽplari intuitu. Amen.

De decollatõe bti Joãnis bap.

Misit hero

des ac tenuit ioãnẽ. Mar. vj. Sic natiuitas ioãnis fuit gaudiosa ecclĩs in mũdo vñ ꝛ gaudiose ab eccl̃ia celebrat: ita recessus ei⁹ a mũdo ꝛ descẽsus in limbũ magnã exultationẽ ꝑtrib⁹ expectãtib⁹ intulit. Sic em̃ in mũdo isto ꝓcursor chr̃i extitit: sic ꝛ in limbo sctis ꝑtrib⁹ q̃b certissimũ nũciũ attulit de aduẽtu redẽptoris cito ad eos liberandos descẽsuri. Et iõ etiã rõnabilit obituz ei⁹ celebrat eccl̃ia qm̃ ꝛ ipe ioãnes noui testamẽti initium fuit. Matth. xj. Oẽs ꝓphete ꝛ lex vsq; ad ioãnẽ. Circa martyriũ aũt decollationẽ ei⁹ tria sũt principaliter cõtemplanda.

Primum est decollationis occasio irrationabilis.

Scõm ẽ occasiõis palliatio detestabil.

Tertiũ ẽ palliatõis executio exectabil.

Primo igit ẽ ꝓsideranda decollationis occasio irrõnabil. Legit i hist. scholast. q̃ herodes ãtipas fili⁹ magni herodis romã it faciẽs ꝛ ꝑ frẽm suũ philippũ trãsiẽs cũ herodiade vxore philippi ꝛ ẽm ioseph̃ sorore herodis agrippe pepigit q̃ i reditu suo repudiata vxore sua deduceret eã in vxorẽ: qõ tñ nõ latuit vxorẽ ei⁹ q̃ filia erat arethe regis damascenoꝝ: ꝛ iõ non expectato viri reditu ad patrẽ q̃ tot⁹ festinauit. Rediẽs aũt herodes herodiadẽ philippo abstulit: ꝛ sic arethã regẽ ꝛ herodẽ agrippã ꝛ philippuz in sui inimiciã incitauit. Sic ꝙ di. Chrysо. Herodẽ ꝑmo ioãnes monit⁹ nõ accusatõne pulsauit vtpote castitat⁹ amator quem corrigi voluit nõ pire. Sz herodes facẽs libidis mrdẽs pire maluit q̃ redire ꝛ vxorem fratr⁹ illicite possidere. Hec chrys. q; tñ vt di. idẽ Chrys. Corrigere herodẽ nõ valuit secreta correptio: iõ fecit ioãnes vt cũct⁹ su⁹ inoteresceret iceste⁹ Jõ ioãnes herodẽ publice ꝛ ꝑstantissime arguebat q; et pctm̃ ei⁹ publicũ erat. Pctã em̃ publica sũt publice arguẽda. j. Tim. v. Peccantẽ cor̃ oib⁹ argue vt ceteri timorẽ hãnt: qõ itelligit de pctis publicis. vt di. Aug. li. de ꝑb ỏ. Et isiõ. li. ỏ sũ. bo. Qui ãmonit⁹ secrete corrigi ỏ pctõ negligit publice arguẽd⁹ ẽ. Palã ei sũt arguẽdi q̃ palã nocẽt. Nã dũ vn⁹ corripit: plurimi emẽdãt. Hec ille. Videns ꝙ herodes se sup pctõ suo dure redargui a ioãne: videns etiã q; ioãnes ꝑ ꝑdicationẽ suã magnũ ppl̃m congregaret vt di. ioseph⁹ Herodiadi placere cupiẽs ꝛ ppli subseqntz ioãnẽ dispẽdiũ ptimescẽs occasionẽ accepit incarcerandi ioãnẽ volens ipm occidere. Jõ vt dicit̃ yba ꝓsita Misit hero. ac te. io. ꝛ vinxit eũ in carcerẽ ꝓpter herodiadẽ vxorẽ philippi fratris sui q; duxerat eã. Dicebat enim ioãnes herodi. Nõ licz tibi habere vxorẽ fratris tui. Circa hãc aũt occasionez sic irrõ

nal'r acceptā tria sunt ꝓsideranda.

¶ Primū ē ioānis ꝓtuosa ꝓstātia.

¶ Scōm ē herodis dolosa malicia.

¶ Tertiū ē herodiadis fallaciosa ꝓsutia

Primū ē ioānis virtuosa

ꝓstātia q̄ nullaten⁹ omisit dicere ꝓiratem nec̄ timuit virilit arguere herodē ꝓpter herodis ptātē z herodiadis ꝑsidiationem dās in ꝫ exēplū ꝓdicatoꝝ euāgelū vt p ꝑ talia nō omittāt ꝓstātiā ꝓdicādi ꝓiratē. Lu.xij. Ne ſreamini ab dis q̄ occidunt corp⁹ z post hec nō hūt ampli⁹ q̄d faciāt Venerat vtiq̄ ioānes in spū z ꝓtute helie. Lu.j. Jō sic helias arguit achab z iezabel.iij. Reg.xvij.xviij.z.xxj.sic ioānes herodē z herodiadē. Nō sic faciūt adulatores. Aug.sup.ps. Hec ē ira z indignatio di magn̄ vt desit correctio z assit adulatio. Ptz itaq̄ sctitas ioānis q̄ sic vicia arguebat. Eccl.iij. Usq̄ ad mortem certa pro iusticia.

Scōm est herodis dolosa

malicia q̄ z adulter erat z incestuosus tenēs vxorē fratr̄ sui adhuc viuēt̄. Chry. Herodes tu adulteriū facis z in carcerē vadit ioānes: sic iudicas sedēs in loco iudicis reus: in loco vindicis innocētie ꝑcutor. Jtē aggrauat eī⁹ malicia ex obstinatiōe: q̄ audiēs ꝯuitatē pcti nullatenus se correxit. O maledicta carnal'r voluptas vicīū ꝓsus excecatiuū. Est vtiq̄ luxurie ꝑditio sic infatuare hoiem vt nec deū timeat nec hoies ꝑeat. Vñ ouidi⁹ in epl'is Quid deceat nō videt vll⁹ amās. Prete rea apud antiq̄s ipudic⁹ amor depingebat cecus. Et gre.xxxj.moꝝ. ꝓmā luxurie filiā dicit esse cecitatē. Jtē aggrauat herodis malicia ex ingratitudine: q̄ sibi bene facientē. s. correptē incarcerauit: quē etiā sciebat esse virū sctūm z iustū. Amos.iij. Odio habuerūt correptē in porta. Gal'. iij. Jnimicus factus sum vob verū vob dicēs. Chryso. Virt⁹ ꝛria ē viciosis: sacrilegis exosa sctitas: inimica castitas impudicis. Idem. Malos q̄ monet offendit: incurrit odiū qui arguit criminosos. Hec ille. Aug⁹. Odiū peperit ꝓitas: non potuit eā anio tolerari q̄ vir dei sctūs monebat: q̄ vtiq̄ salutē eorū querebat q̄s sic monebat: nōderūt illi mala ꝓ bonis.

Hec ille.

Tertiū est herodiadis fallaciosa ꝑsutia.

Fallax em̄ fuit frangendo fidē priori marito. O execrabile pctū ad ulteriū. Apoc.xxj. Adulter⁹ ps illax erit i stagno ardēti igne z sulphure. Vel ſsuta aūt fuit herodias impediēdo herodē q̄n tū poterat ne peniteret ad p̄dicationē ioānis: q̄z videbat q̄ herodes audito ioāne multa faciebat z eū libēter audiebat: ꝑsuta inq̄ fuit z fallax insidiando ioāni: timebat vtiq̄ ne si herodes redderet eā marito suo forte occideret ab eo z tōo q̄rebat media q̄b occideret ioānes: nec tñ poterat inuenire. Herodes em̄ metuebat ioānnē timore q̄dā hūano sciēs eū virū iustū z custodiebat eū ne ab herodiade occideret. q̄z ex ꝫ ipo damnū z periculū pateret. Et sicut dicit nico. de lyra. solo metu tenebat herodes ab interfectiōe ioannis: quia ꝓpter sctitatē ioānis q̄ erat notꝰ toti ppl'o timebat si ioānē interficeret ne totus ppl's in eū insurgeret. Vñ cū dr̄ in euāg. q̄ audito eo multa faciebat intelligēdū q̄ faciebat pua q̄dā nō ꝓncipaliaꝝ ꝫ similatorie nō ex cordis ꝑitate: z ꝫ vt p talē symulationē retineret ppl'm a rebelliōe ī ipm. Ptz q̄ ioānes incarcerat⁹ ē ꝓncipaliē p mulieris fallaciā ꝑsutiā. Prouer.v. Ne intendeꝝ fallacie mulieris. Et Eccl. xxv. Breuis est ois malicia sup maliciaꝝ mulieris. Apparet itaq̄ decollatōis ioannis irrationalis occasio.

Secūdo est ꝑsideranda illius occasionis palliatio detestabilis. Herodes ei ppli seditionē timebat vt dictū est. Jō voluit palliationē q̄rere p quā videret apud ppl'm excusari de ioānis interfectiōe: ꝯ quis em̄ timeret nihilo min⁹ tñ occidere cupiebat q̄z mulieꝝ amorem cebat p q̄ etiā deū postponebat. Chryso. Facile deuiat a iusticia q̄ in causis nō deū z hoiem timet Timor em̄ di corrigit: timor aūt hoim peccādi differt facilitatem z operationē: nō aūt aufert sz retinet voluntatē donec hēat opportunitatē vl occasionē vñ z ꝙs suspēdit a crimine auidiores reddit ad crimen. Hec Chryſ. Herodes igit aliq̄nto tpe retentus a ioānis interfectiōe ꝓpter metum populi ex hoc ardēs eū interfici cupiebat et maxime ꝓpter hero-

diadẽ q̃ sp eũ ad hoc instigabat. Eccl. xxv. Omis malicia neq̃tia mlieris. Ibidẽ. Cõ-mozari leoni z draconi placebit magis q̃ habitare cũ mliere nequã. Statuerũt itaq̃ herodes et herodias inter se secreto q̃ hebdomadis natalis sui diẽ cotidiã pmis galilee z pncipib⁹ celebraret: z puelle saltãti filie herodiadis q̃cq̃d petierit sibi datum iuramẽto firmaret. Ipsaq̃ caput ioãnis petẽte illud sibi ꝓpter iuramentũ factũ tribui oporteret: sed de iuramẽto facto se ꝓtristari simularet: sicut ẽm hz in hystoria scholast. Credibile est q̃ herodes cũ herodiade ꝺ nece ioãnis sub tali palliatiõe seu apparẽtia faciẽda pus secreto tractauit. In hac aũt detestabili palliatiõe tres ꝑcipue apparent detestande fatuitates.

Prima est fatuitas natal celebratiõis.
Scda est puellaris saltatiõis.
Tertia est irrõnabilis iuratiõis.

Prima est fatuitas natal

celebratiõis: q̃ maxime apparet ex trib⁹ ꝑsideratiõib⁹. Prima q̃ natiuitas hois i mũdo est ad vite labilis breuitatẽ. Job. xiij. Hõ nat⁹ de muliere breui viues tpe.

Scdo q̃ nascit ad miseriaꝝ mltiplicitatẽ. Vñ sequit: Replet mltis miseriis.

Tertio q̃ ad incertã mortẽ dubietatẽ. Ibidẽ. Qui q̃si flos egredit z ꝓterit z fugit velut vmbra. Flos ẽm ꝓmo est pulcer: deinde siccus z ꝓtrit⁹: sicz hõ Esa. xl. Omis caro fenũ z omis gla ei⁹ q̃si flos feni: exiccatũ est fenũ z cecidit flos. Stultissimũ est igit diẽ natitatis celebrare: sed potius debz hõ agere memoriã mortis. Eccl. vij. Memorare nouissima tua. Dicit aũt Hieron⁹. Nullũ aliũ legim⁹ celebrasse diẽ natiuitatis sue nisi pharaonẽ et herodẽ: vt q̃rũ vna erat impietas: vna essz celebritas. Tal aũt solẽnitas cito defecit: q̃ ipis mortuis nõ est ampli⁹ celebrata

Scda est fatuitas puellaris

saltatiõis. Chry. Vbi est saltatio ibi diabol⁹. q̃d etiã figurat Apoc. ix. ꝺ: q̃ locuste saltãtes hẽbant sup se regẽ angelũ abyssi. Hui⁹ aũt ipietatis pricepes z ꝓcia fuit ipa mr q̃ filiã docuit nõ genuflexiões nõ flectũ: sed ipudicã saltatiõz: Cũ rñ Hieren. ix. Docete filias vras lamẽtũ: q̃ ascẽdit mors ꝑ fenestras nras. i. ꝑ sẽsus nros. Itẽ pr. i. herodes cui ꝺ placuisse Prouer. xv. Stultricia gaudiũ stulto. Placuit herodi illõ ex q̃ pot⁹ erubescere debuerat: q̃ signũ erat impudicicie. Itẽ pncipes fuerũt simlr discũbentes: q̃ ꝺ: Eccl. xj. Luz saltatrice ne assidu⁹ sis nec audias illã ne forte ꝑeas in efficacia illius. Vñ ꝑ hoc q̃ saltatrix fecit amputari caput ioãnis figuratũ est q̃ntaz efficaciã diabolicã habent cãtatrices z saltatrices ad sepandũz eos in quib⁹ est ꝺi gra (q̃ ꝑ ioãnẽ signant) a capite suo chzo.

Tertia est fatuitas irrõnabilis iuratiõis

q̃ puelle saltãti z tripudiãti iurauit herodes q̃ q̃cq̃d petierz ꝺabo tibi lz dimidiũ regni mei. O q̃nta fatuitas q̃stulta ꝓmissio saltanti puelle ꝓmittere q̃cq̃d peteret vsq̃ ad dimidiũ regni. Raban⁹. Ad hoc forte iurauit vt videret faicere inuit⁹ q̃ ꝺ spõte faciebat: nõ ẽm hoc fecisset de amasia sua q̃ ꝺ in Joãne ꝓcuit. Hec Raban⁹. Ptz itaq̃ detestabilis palliatio inuenta ad ioannẽ ꝓpheta scissimũ crudeliter occidendũ.

Tertio est ꝓsideranda praue machinatiõis executio execrabilis. Vbi sunt tres hozrẽde crudelitates cõsiderande.

Prima est crudelitas indigne petitiõis
Scda est inique ꝓcessiõis.
Tertia est publice spectatiõis

Prima igit ẽ crudelitas

tẽ. q̃ saltatrix illa ex matris ꝓsilio petit di. Volo vt ptin⁹ des mihi in disco caput Joãnis baptiste. Sed cur hoc petierit? Hiero. Optabat ẽm habere in ptãte sua linguam q̃ herodem arguebat.

Scda est crudelitas iique

concessionis: q̃ dicit in euãgelio Contristatus est rex ꝓpter iusurandũ z ꝓpter hos mul discũbentes noluit eam cõtristare: sz missso speculatore ꝑcepit afferri caput eius in disco. Beda. Lz contristarer in facie tabatur tamẽ in corde. Vel si queris: an in aliquo excusandus sit Herodes ratiõe iuramẽti? Dicendũ breuit⁹ q̃ nõ, sed magis accusand⁹ z aggrauand⁹. Cũ q̃ ꝑ sicliter

uit ħ totū fuit ficticiū. vt dictū est. Nec ēm est verisimile q̄ ꝓpter saltationē ꝓmisisset sub iuramēto vsq; ad medietatē regni: nec interfecisset ioānē ꝓpter iuramentū si eū vi uere voluisset. Tum q̄ subꝓmiss one facta in generali etiā sub iuramento nunq̄ intel ligit aliquid illicitū sub obligatione cade re. Tum q̄ in iuramento illicito cuiusmo di erat iuramētū herodis cū iam sciret q̄d petitura eēt puella: non ē obseruandū q̄ iurat: q̄uis ēm sic iurans obligef ad pec catū. q̄ scz de re illicita iurat z eā ꝓmittit ñ tñ obligat ad faciendū q̄ iuramēto ꝓmi sit: imo peccat faciendo. Vñ Isid. c. Que malis. xxij. q. ij. ait. In malis ꝓmissis resci de fidē, in turpi voto muta decretū: q̄ i caute vouisti ne facias/impia ē ꝓmissio q̄ cū scelere adimplef. Hec ille. Et Amb. li. de offi. Herodes saltatrici ꝓmīū turpiter ꝓmisit: crudeliter soluit. Turpe q̄ regnuꝫ ꝓ saltatione ꝓmittit: crudele ē q̄ mors tā ti ꝓphete ꝓ iurisiurandi religione donatur Hec ille. Vñ tantā crudelitatē admirās Chrys. ait. Joannes schola ✠rutum: ma gisterū vite: sanctitatis forma: norma iu sticie: ✠gnitatis speculū: pudicicie titul⁹: castitatis exemplū: pnie via: pcō⁹ venia: fidei disciplina: ioānes maior hoie: par an gelis: legis sūma: euangelij sactio: apl⁹ q̄ vox: silentiū ꝓphetaꝫ: lucerna mundi: pcur sor iudicis: chr̄i mediator: dñi testis: trot⁹ medi⁹ trinitatiꝫ. Et hic tant⁹ dak incestui: tradit adultere: ādūcit saltatrici: merito g̃ ꝓfusa sunt viscera: cor: da tremuēt Hec ille

Tertia ē crudelitas publi

ce spectationis q̄ allatū est in publicū ca put ioannis in disco vt de ipo satiarek im pīssima herodias O magna crudelitas q̄ tanti ꝓphete caput amputatū: allatū est in publicū: maior/q̄ saltatrici datū: sed maxi ma: q̄ in ptāte adultere assignatū. Aug⁹. Crudele spectaculū añ oculos ꝓstitutū ē. Caput sancti ioānis in disco feralis missū crudelitatis ꝓpter odiū veritatis. Hec ille O rem detestabilē q̄ amicus intim⁹ z con sanguineus dñi z pcipuus ei⁹ secretari⁹ im perante neq̄tia adultere sic crudeliter occi sus est. Ptz igif ex dictis execrabilis exe cutio querse voluntatis tā impīssimi he rodis q̄ sue neq̄ssime adultere herodiadis

Hec itaq; ioānis decollatio facta ē ꝓ iusti cie defensione: q̄ herodem arguebat. Cū multa ioānis deuotiōe q̄ deo se recōmen dabat. Vñ de eo canit. In medio carcer⁊ stabat ioānes z voce magna clamabat: di. Dñe de⁹ meus tibi commendo spm̄ meū. Item facta est cū multa pat⁹ in limbo exi stentiū exultatione. Vñ in euangelio nico demi legit q̄ ad eos descēdēs dicit. Ego sum ioānes q̄ chr̄m baptizaui z digito de monstraui: z descendi nunciare vobis q̄a vos in ꝓximo visitabit. Esa. xlix. Dedi te in fedus ꝑli vt diceres his q̄ vincti sūt exi te: z his q̄ in tenebris reuelami. Apparet igit ex dictis decollatiōis bti ioannis oc casio irrationabilis: palliatio detestabil' et exitutio execrabilis. iuxta textū euangelij qd̄ incipit ꝓ verba ꝓposita. vicz Misit he rodes ac tenuit ioannē. Ad hūc itaq; chr̄i ꝑconem deuote recurram⁹ hūiliter rogan tes q̄tin⁹ ipe nob sit ꝑcurso⁹ apd̄ dñz vt d̄ meritiz⁊ ꝑcib⁹ illa nobis gr̄a largiat: q̄ tan dē ad ꝓemptationē sempiternā sūme di uinitatis pueníre mereamur: Amen

De beato Egidio abbate. Sermo.

Qui ingrediū

tur lumen videant Lu. xj. Mun dus iste multū tenebrosus ē. Fi gura Gen. j. Tenebre erāt sup faciē abyssi. et Eccs. ij. Stultus in tenebris ambulat. Multi vtiq; in ħ mundo ceci sunt ꝙ vi dentes in quantis sint piculis dānatiōis sue Ps. Nescierunt neq; intellexerūt in te nebris ambulant. q̄ aūt sic ceci sunt ħ ē q̄ ad vez lumē se ꝓuertere nolunt q̄ sic dicit Jo. ij. Lux venit in mundū z dile. hoies magz tene. q̄ lucē. Gen. j. Fecit deus duo luminaria magna: luminare maius vt pes set diei: z luminare mīn⁹ z̄c. z stellas Alle gorice luminare ma⁹ est chr̄s q̄ dicit Jo. viij. Ego sum lux mundi. Luminare mi nus q̄ tñ magnū est in sui splendoris dif fusione p̄ ceteris omnib⁹ planetz z stellis est virgo maria Cant. vj. Pulcra vt luna Stelle aūt sunt sancti singuli q̄z etiā ē dif ferentia in splendore j. Cor. xv. Stella a stella differt in claritate. Sic itaq; deus

pñssimus vt tenebras huj⁹ mūdi illumiaret multa luminaria misit in mūdū. Duo magna p̄ ceteris fulgentia. Alia aūt in cōparatione illoz parua. Nam q̄libet sanct⁹ est q̄sq; quodda spēale luminare. Ihñ dicebat paulus Phil. ij. Sitis sine q̄rela t simplices filij dei sine reprehensione in medio nationis pue t querse inter q̄s lucetz sicut luminaria in mundo. Hec ille. Ad hec ita q̄ lumiuaria mentz oculos attollere debemus vt illuminari possim⁹. Jō dicit nob saluator in ꝑbis ꝓpositis. Qui ingrediunt (scz in hunc mundū) lumen videāt. Hūc aūt pcipue debem⁹ videre mentz oculos t deuore ꝓtemplari lumen illō singulare gl̄osi chī ꝓfessoris egidij de q̄ dicere possum⁹ illud Ecci. l. Quasi luna plena in diebus suis lucet. t q̄si sol refulgens sic ille effulsit i tēplo dei. Qui g̃ igrediunt ꝺ lumen videant Est aūt nob̄ pcipue videndū t ꝓtemplandū triplex lumen bti egidij.

¶ Primū est lumē gratiose dispositōis siue lumē scitatz dispositiuū. Hoc imitabile

¶ Scōm est lumen ꝓfuse pfectionis: siue lumen scitatz pfectiuū. Hoc desiderabile

¶ Tertiū est lumen gl̄ose manifestatōis siue lumen sanctitatis manifestatiuū. Hoc admirabile.

Primū ē lumē gratiose dispositōis Dispositio vtiq; necessaria vt aliq̄s ꝙueniat ad pfectionē virtutis ē ꝓtempt⁹ mundanoz. Jō di. dñs Matth. xix. Si vis pfec. ee vade t ven. oia q̄ ha. et da pau. tc. Et. j. Joan. ij. Nolite diligere mundū neq; ea q̄ in mundo sunt: qm̄ siq̄s diligit mūdū nō ē charitas p̄tis in eo. qm̄ omne qđ est in mūdo aut ꝓcupiscentia carnis est tc. Et quib⁹ apparet tria esse i mūdo q̄z dilectio diuinā impedit charitatez. Jō eoz ꝓtēptus requirit⁹ dispositio necessaria ad spūalem pfectionē q̄ pcipue in charitate cōsistit. Et hec tria sunt diuitie: delitie: t honores: q̄ vtiq; tria non solū cōtempsit sed t prorsus abiecit bīus egidi⁹.

¶ Primo diuitias tpales

¶ Scōo delitias corpales

¶ Tertio supbias spirales

Primo abdicauit tpales diuitias

p̄uolunt ria paupratē attendēs illud Mat. v. Bti pauges spū qm̄ ipoz est reg. ce. Bīus vtiq; egidi⁹ ex p̄claris parentib⁹ oriund⁹ in grecia cū post mortē parētū largū satis ptimoniū sibi remāsisset: oia tm̄ ꝓpter chīm reliqt t paupib⁹ distribuit nihil sibi retinens. Hiero. Nudū chī stū nud⁹ seqre: dux grande difficile: z magna sunt p̄mia. Sciebat em̄ bīus egidi⁹ diuitias tpales nimis impeditiuas ee volentib⁹ ad ꝑfectionē attingere. Ihñ dicit dñs Mat. xix. Amen dico vobis q̄ dies difficile intrabit in regnū ce. Et iterū dico vobis. Facilius est camelū p foramē acus transire q̄z diuitē (scz in diuitijs confidentē t eas amantē) intrare i regnū celoz.

Scōo abdicauit corpales

delitias p carnis austeritatē. Gal. v. Qui chī sunt carnē suā crucifixerūt. et Ro. viij Debitores sum⁹ non carni vt fm̄ carnē viuam⁹. Si em̄ fm̄ carnē vixeritis moriemi Ihñ ptz q̄ carnales delitie sunt impedimēta spūalis vite. Idcirco beat⁹ egidi⁹ oino eas abhoꝛruit. Ihñ longo tpe vitā eremiticam t solitariā duxit manens i antro fruticetis t arboꝛib⁹ obsito haud lōge a rhodani fluuij cursu in mare. vbi sol fluuius t aq̄ viuebat excepto q̄ dñs ei quandā ceruam misit certz hoꝛis lactis alimoniā sibi ꝓbēte. In h̄ imitat⁹ ē helia ꝓpheta de cui⁹ austeritate legit. iij. Reg. xvij. t ioānē baptistam. de q̄ legit Mat. j.

Tertio abiecit spiritales

supbias: t honoꝛes ꝓtēpsit p̄ profunda humilitatē: sciēs q̄ sic ꝺ Jac. iij. De⁹ supbis resistit: hūlib⁹ aūt dat gr̄az. Cū ei nomē ap̄ poēs grecie ptes magz ac magz euolaret timēs ne vētoꝛ fauoꝛz q̄tulūcūq; tangeret natalē patriā dereliqt. Tūcq; cū sero Ioh redemo eremita sec⁹ ripā guidonis fluuij aliq̄nto tpe ꝙuersat⁹ esset: ibiq; egroti sibi p̄sētatū sanassz sterilitatē q̄z terre suis oīnib⁹ effugasset timēs ne fauoꝛe ꝓpli aliq̄e nus i vanā gl̄iam incideret: secretioꝛē locū expetijt i eremo Vbi cū inuēt⁹ cēt a flauio rege q̄ mlta donaria mlt⁹ q̄z sibi honoꝛes obtulit q̄s tñ egidi⁹ ver⁹ hūlitatz amator prorsus recusauit. bñ ꝙsideras qm̄ honores mūdani cito vt fum⁹ euanescūt. Job. xx Velut somniū auolans nō iuenīt: etiā hūc vīsio nocturna. Apparet g̃ quō bea-

tus egidi⁹ fuit ver⁹ ꝓtemptor mūdanitatꝫ
ꝛ in ꝫ dedit nob ecēplare lumē qđ videre
debem⁹ ad imitandū. Itaqꝫ q̄ ingredunt
lumen videant: videāt inquā in lumie bri
egidij q̄ ꝓtēneda sit ois mūdanitas Beꝛ.
in epla ad sop̄la ꝓginē. Fallax mūdi glo
ria digne respuit: flos feni ē: vapor ad mo
dicū parēs. Ipe ei⁹ qualiscūqꝫ statꝰ nonne
pl⁹ anxietatꝫ q̄ iocunditatꝫ hꝫ: Idē in epi
stola ad thomā ꝓpositū de beuerla. O secu
lū nequā qđ solos tuos sic soles beare ami
cos vt dei facias inimicos. Hec ille

Secundū ē lumē ꝑtuose pfectionis
Prouer. iij. Justoꝝ semita q̄si lux
splendēs pcedit ꝛ crescit vsq; in p̄
fectū diē. Hmōi aūt pfectio maxie est per
ꝑfectē charitatꝫ. Col. iij. Sup oia charita
tē habete qđ ē vinculū pfectionis. Jō spe
cialit de charitate bri egidij dicturi sumus
Fuit vtiq; oim ꝑtutū splendoribꝰ vt ō eo
dicere possim⁹ illud Ecci. l. Quasi vas au
ri solidū ornatū oi lapide p̄cioso. sed chari
tas ē oim ꝑtutū excellentissima ꝛ oim alia
rū forma. vt dic̄ Amb. ꝛ oē vicīū excludēs
q; vt vt dicit paul⁹. j. Co. xiij. Charitas ñ
gaudet sup iniq̄tate Fuit itaqꝫ gl'iosus egi
dius i charitate feruentissim⁹ qđ vtiqꝫ ma
nifestare possum⁹ ex tribꝰ euidentissimis

Primū ē spūalis deuotōis (signis
Scōm est fraternal' affectionis
Tertiū est penal' tolerationis.

Primū igit' est signū fraternalis affectiōis.

Deuotio ei ē pi⁹ ꝛ hūilis
affectus in deū. Charitas aut̄ est q̄ facit
mentē in deū ascendere. Aug. xiij. ꝓfes. q̄n
to amor magis accendit: tāto spūs magꝫ
surſū ferf. Jō deuotio signū est charitatis
Tanta aūt deuotiōe efferbuit btūs egidi⁹
vt longo ꝛpevitā duxerit solitariā vt dictū
est vt sic liber⁹ in deū rendere Thren. iij
Sedebit solitarius ꝛ tacebit qz leuabit se
sup se. Appuit aūt excellētia deuotōis sue
ex pfect⁹ spūalis affectōe. Nā cū audiebat
egidi⁹ p̄conū alicui⁹ scti viri ad eū ꝓpera
bat vt ab eo doctrinā salutꝫ acciꝑet Ubi sic
accessit ad cesariū sctissimū virū a relatē ē
ep̄m: sic ꝛ ad veredemū eremitā. Sed heu
heu nō sic mūdani: nō sic: q̄ꝑ tpalibꝰ q̄dē
ꝛ caducis diligētissime exārūt ꝑsiliū: sed p
anīaꝝ salute paꝝ solliciti q̄si pl⁹ denariū, q̄ꝑ
animā ꝓriā diligētes nō attēdētes qđ ōt
paulus Col. iij. Que surſū sūt q̄rite non q̄
sup terrā. Itē apparuit bri egidij deuotio
vt breuit dicam⁹ ex suꝫpi⁹ totali oblatiōe.
Seip̄m em̄ ō tot̄ obtulit in holocaustū
ꝛ tota ei⁹ vita religiosa fuit q̄si sp̄ dicēs cū
ps. Mihi aūt adherere deo bonū ē.

Scōm est signū fraternal' affectionis.

Dilectio q̄ꝫpe fraterna signū ē
dilectiōis diuine, j. Joā. iij. Siq̄s dixe
rit q̄m diligo deū ꝛ frēm suū ode. mēdax
ē. Sequit: Et hoc mandatū habem⁹ a ō
vt q̄ dilit deū dilit ꝛ frēm suū Hec ibi. Appa
ruit aūt fraternal' affectio in btō egidio pci
pue triplr.

Prio in ope tpalis subuentiꝰ
onis. j. Jo. iij Qui habuerit substātiā mū
di hui⁹ ꝛ viderit frēm suū necessitatē hꝫ ꝛ
clauserit viscera sua ab eo quō charitas ōi
manet in eo: Filioli nō diligam⁹ verbo neq;
lingua sꝫ ope ꝛ vꝛitate. Hec ille. Btus vri
q̄ egidi⁹ multū liberal' fuit ad subueniēdū
paupib⁹. Unde semel añ obitū parētū ōū ad
ecclīam ꝓgeret egro cuidā elemosynā petē
ti tunica q̄ induebat (vt alter martin⁹) tri
buit. nō hns aliō qđ opor tum⁹ daret Job
xxxj. Ab infantia creuit mecū miseratio. Il
lā aūt tunicā mox vt eger iduit tot⁹ co:pis
q̄ritatē recepit. Post mortē aūt parētū oia
q hīe poterat paupib⁹ distribuit Lu. xvij.
Da paupib⁹ ꝛ habebis thesaur⁹ in celo.

Scōo in ope spūalis istructiōis. Uctos
em̄ ad se venientes salutarib⁹ monitꝫ istrue
bat ꝛ monachos sibi subditos ipse factus
abbas vigilātissime i religiōis scrtate edo
cebat. Erāt q̄ꝫpexba ei⁹ feruēcia ꝛ q̄uinū
amo. ē redolētia. Jo. v. Ille erat lucerna
ardens ꝛ lucēs.

Tertio in ope cordial' remissiōis. Nā iniurias sibi factas cordial'r
remittebat. j. Co. xiij. Charitas ñ agit p̄
peram: nō iflat. Un cū venatores flauj re
gis ceruā illā a q̄ pascebat in antro iā tri
bus diebꝰ p̄secuti fuissēt nec capere possēt qz
sp̄ ad alumnū suū cōfugiebat nec poterāt
canes ad factum vnq̄ lapidis ad locū ap̄
propinq̄re ꝓtigit vt vn⁹ incaute sagittā di
rigeret a q̄ graue vuln⁹ ipi btō egidio orā
ti añ foꝛes spelūce inflictū ē in capite quā
iniuriā sic sibi illatā benignissime dimisit ꝛ
deū vt eis remitteret deuoti⁹ exorauit: at
rendēs: qđ ōr Ecci. xxviij. Qui vindicari
vult a dño inueniet vindictā.

Ber. ō scis gorgonio et dorotheo

Tertiū est signuz penalis

toleratiōis. Multas eīm penas & labores p dei amore sustinuit. ſ. Cor. xij. Charitas patiēs est. oia suffert: oia sustinet. Vñ noluit brūs Egidiꝰ q adhiberet ei aliq medicina ad curandū vulnꝰ supradictū in capite suo: sz potiꝰ dñm rogauit vt q̄diu esset in hoc sec'lo pstime sanitati nullatenꝰ redderet. Sciebat vtiq; qm̄ sic ōr Ber. Pñs tribulatio ē via vite: via glie: via ci uitatz miraculi: via regni. Apparuit itaq; charitatz excellētia in b. Egidio rōne cuiꝰ recte ōr lumē ad qō ispicere debemꝰ tāq; ad exēplar sctitatz. Itaq; q igrediunt lumē videāt. In q vtiq; lumine discere debent ex toto corde deum diligere.

Tertiū est lumen gl'iose manifestationis. Ps. Illux. ut confundātur tue orbiterre. Operatus est mirabila tripliciter.

Primo quia sibi morbi cedebant.
Scōo qz sibi elementa obediebant.
Tertio qz sibi futura patebant.

Primo qz sibi morbi cedebāt.

Mar. vl. Sup egros manus iponēt et bñ bēbunt. Sanauit filiā theocriti ducue a febre q̄ medicos curari ñ poterat. Itē egrotū illū cui tunicā dedit. Itē q̄dā pcussum z itoxicatū a serpēte. Itē curauit karolū regem Frācoz a morbo spūali pcti qō nemi vnq; nec etiā ipi Egidio audsus fuerat confiteri. Ipi aūt missam celebrāti z prege orāti: apparuit angelꝰ sup altare cedulā ponēs in q̄ sc̄ptū erat z regi pctm̄ z eiꝰ intercessiōe dimissū. Adiūctuz q̄z erat in fine scedule q̄ q̄squis sctm̄ egidiū p q̄libet cōmisso inuocaret: si tū ab illo ppetratione cessaret: remissum sibi a dño crederet. Itē demoniacos mundos curauit. Mar. vlti. In noie meo demonia ejicient.

Secūdo sibi elemēta obediebāt.

Nautz eīm int' pcellas despantib; suis oroniby tepestatez sedauit. Itē terre sterilitatē effugauit. Itē in corpe mortuo elemētares q̄litates ad dispositōez vite cōuenientē reduxit: et sic mortuū suscitauit.

Tertio futura sibi patebāt.

pcutū eīm suoz obitū spū reuelāte pscī uit. Itē q̄busdā spūalib; fribꝰ monasterij sui euersionē haud lōgo pꝰ tpe ab hostib; fiēdā indicauit. Itē exitꝰ sui die imineret inotuit. qō z q̄busdā fribus idicauit: eos etiā vt pse orarēt hūlr depcans. Media aūt nocte dñica kal'. septēbris migrauit ad dñm circa annū dñi. dcc. Affuerunt autē plūmi q̄ dixerūt se angeloz chozos audiuisse: sctām eiꝰ aiam i celū cū laudib; deferētes. Esa. lv. In letitia egrediemi z ipa ce deducemi. Ad h̄ g lumē gl'iose manifestatōis sctitatz bri egidij aspiciamꝰ deuoti vt videamꝰ q̄digne debeat a nob honorari q tā gl'iosis opib; honorificatꝰ ē a dño Et lumē sue sctitatz ptēplemur: vt eū p virib; studeamꝰ imitari: z cū eo tandē in ce mereamur cozonari Amen.

De sanctz martyrib; Gorgonio z Dorotheo Sermo

IN patientia

vza possidebit z alias vias. Lu. xxj. Nullus nisi q̄ꝰ aio hz plenū rōnis vsū. qz vt ōr Boe. i fine p. de cōsol. Nobila mēs ē vinctaq; frenis hec vbi regnāt. hec. ſ. ani passiones. Nemo aūt nisi rōne vtēs hz dñiū z possessionē sui z suaz operationuz. Vñ cōic ōr de hoie turbato z ipatiēte q̄ suppsiꝰ ñ ē dñs. puer. xiij. Qui patiēs ē exaltat stultitiā suā. Nullus g̃ sine patia hz possessionē aie sue. Jō bñ ōr dñs In patia vza z c. Patia g̃ mltū necaria ē, custodit eīm vitz sic arca thesauz. Greg. j pre cuā g. homel. xv. Idcirco possessio aie i ꝑtute patie ponit: qz radix oim custodiaq; ꝑtutū est patiētia. q patiaz eīm possidemꝰ anias nras. qz dū nobis ipis dñari discimꝰ hocipm incipimꝰ possidere qō sumꝰ. Hec Gze. Hēmꝰ āt exēplū spāle patiētie i gloriosis istz martyrib; gorgonio z dorotheo Hāc aūt patiētiā habuerūt: z eoz exēplo hīe debemꝰ pcipue ex triplici ꝯsideratione.

Prima est ꝯsideratio dñice passionis
Scōa est ꝯsideratio ꝑxie ꝯditionis
Tertia est cōsideratio fructuose reportationis.

Prima ē ꝯsideratio dñice passionis

Vñ ōr Aug'. li. ō ꝯflictu vicioꝝ. Si passio saluatorz ad mēoriā revocet, nihil tāq̄uz qō ñ cū ꝓio tolerel, qua

em̃ sūt q̃ toleram⁹ si recordemur q̃d bibe/rit ad patibulū q̃ nos inuitat ad celū. Ille em̃ opprobria: irrisiones: ꝓtumelias: ala/pas: sputa: flagella: coronā spineā: crucēq; sustinuit: & nos miseri ad nr̃am ꝓfusionez vno fm̃o fangamur: vno ꝑbo deijcimur. Hecille. et Berñ sup Cañ. Dolores & la bores chr̃i & ea oia q̃ p nobis sustinuit me ditari dixi sapiam. hec me in aduersis eri/gunt: in ꝓsperis depmunt: int̃ aduersa tri stiaq; hui⁹ seculi via regia icedēti tutū ple ne ꝑtrobiq; ducatū. Hec mea sūma philo sophia scire iesum chr̃m & hūc crucifixum Hecille. Hec erat pfecto philosophia san ctor̃ martyr̃ q̃ ex tali ꝓsideratione afficie/bant̃ mirabil⁹ triplici affectione inductiua patientie.

Prima ē affectio charitatiue dilectionis.
Scda ē affectio ꝓformatiue imitatiōis
Tertia ē affectio hūiliatiue subiectiōis

Prima igit̃ ē affectio ⁊c.

Vñ Ber. Sup oia te mihi amabilē red/dit o bone iesu calix quē bibisti op⁹ redem ptiōis nr̃e. H oino amorē nr̃m facile vendi cat sibi. Hec ille. Hec aūt affectio amoris diuini est matrie inductiua patiētie. j. Cor. xiij. Charitas patiēs est. et Cañ. vl. For/tis ē vt mors dilectio. et Aug. Oia seua & imania facilia & ꝑpe nll̃a facit amor. Sic/dem amor fecit istos martyres sic fortes: sic ꝓstantes vt nullaten⁹ timerēt cōminati onē imperatoris nec amissionē cuiuscūq; bo ni aut honor̃ ꝛtalis imo ipi ꝓp̃ chr̃i amo rē oia ꝛtalia etiā vitā ꝓpriā contēpserūt cū tñ pus essent p̃mi cubicularij imperatoris & eor̃ prudētia totū regebat imperiū. Ro. xiij. Quis nos sepa. a cha. dei ⁊c. vide ibi. Vñ quenient̃ cuilibet eor̃ cōcipere pōt il lud q̃ de moyse dr̃ Heb. xj. Fide moyses grādis effect⁹ negauit se ee filiū filie pha/raonis: magr̃ eligēs affligi cū ꝓp̃lo dei q̃m ꝛtalis pcti hr̃e iocunditatē maiores diui/tias extimans thesauro egyptior̃ impro/perij chr̃i. Aspiciebat em̃ in remuneratio nē. Hec ibi. Hi em̃ br̃i martyres ꝓp̃ chr̃i stū abnegauerūt officia q̃ habebāt i curia imperatoris: ecce ꝓtempt⁹ honoris. Et po/tj⁹ elegerūt affligi cū alijs chr̃ianis q̃m deli tiose viuere: ecce ꝓtempt⁹ delitiar̃/& ma/ius lucrū putauerūt iniurijs pati ꝑ chr̃o q̃m hr̃e copiā auri & argenti: ecce ꝓtempt⁹ di/uitiar̃. Item ipa feruentz amoris fec̃ eos ꝓstantes ad palā arguendū imperatorē de sua crudelitate erga chr̃ianos. Vide legē/dā. Non fecer̃t vtiq; vt adulatores q̃r lin gue (vt ait August.) alligant alias in pcts imo ꝓstantissime locuti sūt seclusō oi timo re. j. Jo. iij. Perfecta charitas foras mittit timorē. Profecto vteq; eor̃ poterat ꝛsce re cū paulo Phil. j. Mihi viuere chr̃s est & mori lucrū.

Scda est ꝓformatiue imi/tationis affectio. Sicd̃ debem⁹ multū af fici ad chr̃i imitatione. q̃r vt dr̃ Ecci. xxiij. Magna glia seq̃ dñm. Jō libent̃ pati de/bem⁹ quēadmodū & ipe passus ē. j. Petri. iij. Chr̃o in carne passo & vos eadē cogi/tatione armami. et Heb. xij. Deponētes oē pond⁹ & circūstāns nos pctm̃ p patien tiā curram⁹ ad ꝓpositū nobis certamē aspi cientes in autorē fidei & ꝓsumatorē iesū q̃ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē ꝓfusiōe ꝓtempta. Hec ille. Sic itaq; fecerūt gl̃io/si martyres: chr̃o passo spāli q̃dā confor/mitate sil̃es effecti. Isti em̃ sunt q̃ venerūt ex magna tribulatione & lauerūt stolas su as in sanguine agni. Heb. xj. In occisione gladij mortui sunt ꝑ chr̃o.

Tertia ē affectio hūiliati/ue subiectiōis. Cū em̃ ꝓsideram⁹ q̃ chr̃us tot & tanta ꝑ nobis passus ē: sic se ꝑ nobis hūiliauit fact⁹ obediens vsq; ad mortē. vt hr̃ Phil. ij. Oino affici debem⁹ ad oia hu militer ꝑ ipo sustinēda nos ei ꝛtaliť subij ciendo & acceptando q̃scunq; tribulatio/nes: attendētes q̃ sūi cultibz nr̃m dictū ē il lud. j. Re. xviij. Nō pateris fec̃ tibi dñs: tu aūt q̃s es vt ꝓtradicas deo? Nunquid vos ꝛ figulū: aut securis mouebit̃ ꝛ eum q̃ secat in ea? Jō. Verb. iij. Disciplinā dñi fili mi ne abijcias nec deficias cū ab eo corri/peris. Quem em̃ diligit dñs corripit. Hec ibi. Ex ꝓsideratione itaq; dñice passionis affecti sunt gl̃iosi martyres ad hūiliter sus/stinendū in corpib⁹ suis q̃cunq; tormentor̃ genera: attendētes illud. j. Cor. vj. Em/pti estis pcio mag. glificate q̃ & porta. deū in corpe vr̃o. Hec ibi. Sic ꝑ ptz ꝑma con sideratio inductiua patiētie de q̃ patiētia dicunt ꝑba ꝓpo. ita. In patientia vra ⁊c.

Ber. De sctis Gorgo. et Doro.

Secunda est ꝓsideratio ꝓprie ꝓditionis. Vñ Bar. xiij. dic oīs. Videte vos metipos. Tradent enī vos in ꝯciliis et in synagogis vapulabitis ꝛc. ꝙsi innuens q̄ suppius ꝓsideratio valet plurimū ad patiēt sustinēda tormenta. Debet aūt esse hmōi ꝓsideratio triplex.

Prima est ꝓsideratio corpalis vilitatis.
Scōa est spūalis dignitatis
Tertia est totaľ necessitatis

Prīa est ꝓsideratio corpalis vilitatis. Job. xxv. Hō putredo et filius hois vermis. Hec ibi. Quid g̃ mirū si martyres hoc ꝓsiderantes ꝓ tali ac tanto dño q̄lis est dñs Iesus corp⁹ q̄ nihil aliō est q̄ saccus stercoris et cibus vermiū martyrio exponebant Lu. xij. Ne terreamini ab his q̄ occidunt corp⁹.

Scōa est ꝓsideratio spūalis dignitatis. s. q̄ ad aiam q̄ vicz ē ad imaginē dei facta: et ad dei visionē et fruitionē ordiata Aug. Nobil' creatura ē aia q̄ ad visionē et fruitionē dei creata ē. Hec ille. Nō mirū igit si gl'iosi martyres vilitatē corpis et aie dignitatē attendentes corp⁹ tormētis subiecerūt vt aia salua fieret. Sz heu heu multi sunt sic rustic⁹ q̄dā q̄ vadens ad bellum ocreas vilissimas portabat sup humeros suos magis volēs nudos ledere pedes q̄s ocreas. Bern. Sic stulti existimatores de minimis maximā: et de maximis minimā curā gerunt

Tertia est ꝓsideratio totalis necessitatis. Bern. In campo certaminis sum⁹ vbi q̄ plagā vel liuorē non sustinuerit miles ingl'iosus apparebit. In hoc mundo tot emergunt aduersa: tot imminent tribulationes: infirmitates: desolationes: et molestie: q̄ hō vel. nolit hz sustinere: sic nauis in medio maris vndiq; ꝓcellosis fluctib⁹ agitat et ꝓcutit: nec est i portestate gubernatoris sedare seuitiā tēpestatis. Sum⁹ q̄dem inf sūmā pacē et sūmā afflictionē ꝓstituti. i. inf celū et infernū: sz vicinio̅res localit sum⁹ iferno. oportet g̃ nos pati velim⁹ nolim⁹. Si patient q̄dē: multū meremur et leui⁹ sustinem⁹: si impatient nihilo min⁹ oportet pati et meritū pdim⁹ atq; laborē aggrauam⁹ q̄ dolorē et deū offendim⁹. Vide g̃ q̄m patiētia ō necessitatē facit ꝓtulē. Vñ Judith. viij. Qui tentationes nō suscepert cū timore dñi et impatiētiā suā et improperiū murmuratōis sue ꝓ dño ꝓtulerunt exterminati sūt ab exterminatore et a ꝓpentib⁹ perierūt. Hec ibi. Debem⁹ insup ꝓsiderare q̄m oia aduersa ex diuina dispositiōe et bñplacito dei puenium cui nullaten⁹ fas ē resilire. Hester. xiij. Non ē q̄ tue resistere possit voluntati. Ideo oportet velimus nolimus pati. Hebreo. x. Patientia vobis necessaria vt voluntatē dei facientes reportez promissionem. Hec itaq; ꝓsiderātes gl'iosi martyres attendētes etiā corpalis mortis necessitatez ineuitabilē. ij. Regū. xiij. Oēs morimur. Jō oia tormenta patientissime sustinuerūt et mortē corpalē nullaten⁹ timuerūt: sz ad eā libenter se obtulerūt vt sic ex bona volūtate facerēt sibi meritorū. qđ ex natura erat aliq̄n sustinere necessariū. Jō cantat ecclia de ipis. Terrore victo seculi pensiq; spretis corpis mortz sacre cōpendio vita brām possident. Ex ꝓdicta igit triplici ꝓsideratione inducti sūt martyres et nos eor exēplo parit̄ ꝓuocari debem⁹ ad patiētiā i aduersis vt sic aias nras possidere valeam⁹ iuxta ꝙbū dñi di. In patientia vra ꝛc.

Tertia ē ꝓsideratio fructuose reportatiōis. Heb. xij. Quis disciplina q̄dem in ꝑnti videt ee nō gaudij sed meroris. fructū aūt pacatissimū exercitatz ꝑ eā reddet iusticie. et Lu. viij. Qui corde bono audiētes ꝙbū retinēt: fructū afferūt in patientia. Est aūt ꝑcipue triplex patiētie fructus.

Primus est ꝓscientiaľ mūdicie
Scōs est triumphaľ victorie
Tertius est eternaľ glorie.

Primus est fructus ꝓsciētiaľ mūdicie. Est ei ipa patiētia purgatiua Tobie. iij. In tpe tribulatōis pcā dimittz his q̄ inuocāt te. Aug. Qđ lima ferro: qđ fornax auro: qđ flagellū grano: hoc facit tribulatio hoi iusto. Vñ scti martyres in fornace tormētoz oino purgati sūt. sic q̄ statim anie eor a corpib⁹ exeūtes in gaudiū euolauerūt. Vñ dr Aug. q̄ iurīa facit martyri q̄ orat p martyre. Sap. iij. Tanq; aurū i fornace ꝓbauit illos: et q̄si holocausti hostiā accepit

illos. Et nos itaq; aduersa oia sustiere debem⁹ patienť tāq; pctōz nr̄oz purgatiua di. illō michee. vij. Irā dn̄i portabo qm̄ peccauī ei. ꝛ oia pctis nr̄is attribuentes

Scds ē fructꝰ triūphalis

victorie Vñ bñ dr Nobile vincēdi genꝰ ē patiēcia. vicit q̄ patiť/si vis vincere: disce pati Per patiētiā q̄pe pcipueviť hō se/ipm. i. animi sui ipetū. Gre. Minor ēvictoria vires expugnare: qz sūt extra q̄ vincūť. maꝰ ē ār qđ p patiētiā vicit: qz ipe a se ani/mus supat Hec ille. Jō bñ dr dn̄s Jn pa. v. p. ꝛc. Et sup illō iob. xiij. Vbi ē fortitu/do tua: dr glo. Qui se vicit Ɔ oia fortꝛ est. Scti igiť martyres p patiētiā vicerūt tyrā nos mūdū ꝛ rorm̄ēta. Vñ cantat eccl̄ia in hymno bti amb. Sctōz meritꝛ ꝛc. nā gli/scit animꝰ pmere cātib⁹ victoz genꝰ opti/mū ꝛc. seq;. Cedūť gla. mo. bi. nō mur. re. bus q̄. sꝛ cor. ta. m. bñ cō. cō. pati.

Tertiꝰ est fructꝰ eternalis

glie. Mat. v. c. Bti q̄ pſecu. pa. ppť iusticiaꝫ ip. ē reg. ce. Jbidē. Bti estꝛ cū maledixerit ꝛc. seq;. gaudete i illa die ꝛ exultate qm̄ mer. Na copiosa ē i cel. et Ja. j. Btus vir q̄ suffert tenta. qm̄ cū pbatꝰ fue. accipiet coro. vi. ꝛc. Sic itaq; ex ꝟsideratiōe glie repromisse fortissimi fuerť atq; Ɔstantissimi gl⁹osi martyres in rorm̄entꝛ sustinēdis iflicta sūt his sctis martyrib⁹ Gorgo. ꝛ do ro. mlta ḡuissima rorm̄ēta. Prio nūq; fuerūt nudati ꝛ suspēsi ꝛ flagꝛ toro corpe laniati. Et viscerib⁹ tā pelle nudatꝛ depositi ō eculeo aceto ꝛ sale sunt pfusi. Debinc supra craticulā assati. postmodū in patibulaq̄s appēsi vbi cū diuia ſtrute aliquādiu viuerēt: gladijs letalib⁹ sť pfossi: dehic corpora corꝛ ferꝛ ꝛ auib⁹ expositaꝫ sꝛ tñ tracta: sūt a chr̄ianis collecta ꝛ honorifice sepulta Vide legēdas. Jn his itaq; tā crudelib⁹ rorm̄ētꝛ sp patiētissimi fuerť. Jō bñ de eis dr i hymno. Nudata pēdēt viscera sāguis sacratꝰ fūdiť sꝛ pmanēt imobiles vite pennis gra. Et itez in Añ. Gaudēt in cel⁹ aie sctōz q̄ chr̄i vestigia sūt secuti: ꝛ qz p eius amore sanguiez suū fudeť ſō cū chr̄o exultāt sine fine. Sic igiť exēplo sctōz martyꝝ p ꝟsideratiōē future glie patienť tolerare debem⁹ q̄cūq; aduersa. qz vt dr Gre. Spes p̄mij minuit vim flagelli. et Ro. viij. Erištimo q̄ nō sint ꝺdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl̄az q̄ reuelabiť i nob. Et p̄dictis itaq; ꝟsideratōib⁹ exēplo btōz martyrū discam⁹ sp in oib⁹ aduersis patiētiā hr̄e vt sic ai as nr̄as possidētes mereamur tandem ad gl̄az vere patientie reprom̄issā cū btis martyrib⁹ puenire felicit: Amen.

De btō Mattheo apło et euangelista. Sermo

Vdit Jesus matthęum. Matthei. ix. Triplex est dei visio ¶ Prima est visio vniuersalis contemplationis. Prouerbio. xv. Jn oi loco oculi dn̄i ꝓtēplant bonos ꝛ malos. ꝛ Heb. iiij. Oia nuda ꝛ apta oculis ei⁹. ¶ Scōa ē visio penal⁹ cōmiatiōis. ps. Vult⁹ dn̄i sup facien. mala vt pdat de terra mēoriā eoz. Ecci v. Jn pctōres respicit ira ei⁹. ¶ Tertia ē visio spēalis miserationis. ps. Oculi dn̄i sup iustos. Nedū etiā sup iā iustificatos sť oculi miserationis diuie sꝛ ꝛ sup pctōres ꝟuertēdos. Lu. xix. Suspiciens iesus vidit zacheū Sic etiā dicūť ꝟba ꝓposita q̄ vidit iesus matheū. Vidit inq;ꝫ eū si tā oculo corpali q̄ spūali viez oculo sue miscōie. Et h̄ pcipue tripl⁹.

¶ Primo in ipi⁹ vocatione gratiosa
¶ Scōo in vocatiōis executiōe ſtuosa
¶ Tertio i executiōis approbatiōe gl̄iosa.

Primo vidit iesꝰ matheū oculo miei⁹ vocatōe gtiosa Ro. viij. Quos p̄destinauit hos ꝛvo. Jn vocatiōe aūt bti matthei ostēdit pcipue dn̄s triplicem sue miserationis dulcedinē

¶ Prima est dulcedo appropinq̄tionis.
¶ Scōa est dulcedo respectiōis
¶ Tertia est dulcedo allocutiōis.

Prima ē dulcedo appropiq̄tiōis.

q; viez ipe dn̄s ad matheū accessit Vñ dr Mat. ix. Cū transiret inde iesus. s. per locū vbi erat matheus. Felix cui dn̄s appropinquat. Tum qz dn̄s eum illuminabit quia lux est. Joa. viij. Ego sum lux mundi. Tum quia eū in amore inflammabit quia ignis est Heb. xij. Deus noster ignis consumens est. Et Malach. iij. Ipe eim q̄si ignis cōflās. Tū qz ipm sanctificabit

Ser. de sctō Mattheo apostolo et

Esa. lxj. Gaudēs gaudebo in dño. Itaq; sic ōr Ja. iiij. Appropinq̄te deo ⁊ appropiquabit vobis.

Secunda est dulcedo re/

spectiōis: q; oc'o miscōie eū respexit. Vñ sequit. Vidit hoiem sedentem in teloneo Mattheū noīe. Beda i hom̄. Vidit ñ tā cōpōreo intuitu q̄ interne miseratōis aspectu. Ps. Respice i me ⁊ miſere mei. Sap. iij. Respect⁹ ei⁹ in electos illi⁹. Felix q̄ sic a dño respicit. Talis respect⁹ cōpūctionez inducit. Mat. xxvj. Respexit iesus petz et egressus foras fleuit amare. Notandū aūt q; alij euāgeliste ꝑ honorez matthei noluerūt eū appellare noie vulgato: sed dixerūt leui. Ipe aūt (fm illō salomōis Justus in pncipio accusatōr ē sui) matheū se ⁊ publicanū noīat. vt ōñdat neminē ō salute despare debere: si ad meliora conuerti voluerit: cū ipe ex tali negocio: qđ fm gre. vir aut nunq̄ sñ petrō exerceri p̄t: vocat⁹ sit ad statū aplicū. In h̄ et instruimur q; alijor defect⁹ inq̄tū possum⁹ debem⁹ occultare: ⁊ nos ipos de pctis nr̄is accusare.

Tertia est dulcedo allocu

tionis. q; ōr ei. Seq̄re me. O dulcis allocutio quō liq̄fecit cor ei⁹ Can. v. Via mea liq̄facta est vt dilect⁹ locut⁹ ē. Hoc fit in pctōre qñ dat robur in aggressione pnie. Job. xiij. Vocabis me ⁊ ego rñdebo tibi. Paret itaq; quō oculo miscōie vidit iesus mattheū in vocatione sua.

Secūdo vidit iesus mattheū i vocationis executione ꝑtuosa. q; em̄ matthe⁹ efficacit audiuit vocatiōnē dñi seq̄ndo dñm: hoc fuit ex speciali respectu miseratiōis dine. Vñ ōr in euāgel. Et surgēs. s. de culpa: secut⁹ ē eū. O q̄ sequz est seq̄ dñm. q; puerb. xij. Vie ei⁹ vie pulcre: ⁊ oēs vie ei⁹ pacifice. O q̄ honorabile. q; Ecci. xxiij. Magna glia seq̄ dñm O q̄ vtile. Joā. viij. Qui sequit me/non ambulat in tenebris: sed hēbit lumen vite Secut⁹ ē itaq; statī dñm sine dilatiōe: diuina potētia iter⁹ opante ⁊ docēte. Vñ ōr biero. q; fulgor ipe maiestat⁹ ⁊ deitat⁹ oculte q; etiā in facie relucebat/videntes ad se trahere valebat in ōmo aspectu. Si em̄ in magnete lapide hec ē vir⁹ ōr vt ferrū trahat: q̄nto mag⁹ dñs oim creaturaz ad se trahere poterat q̄s volebat. Chry. Sicut vidisti vocant⁹ ꝑtutē: ita addisce vocati obedientiā. neq; em̄ restitit neq; vacillauit: sed ꝓnt⁹ paruit. Hec ille. Secut⁹ ē aūt dñm btus Mattheus ꝓcipue in trib⁹

Primo in vilipensiōe mundanitatis
Scōo in p̄dicatione veritat⁹.
Tertio in toleratiōe penalitatis.

Primo in vilipensiōe mun

danitat⁹. q; vt ōr Lu. v. Relict⁹ oib⁹ surgens secut⁹ est eū. Et h̄ rōnaliter ꝓpter tres ꝓcipuas rōnes quas vide s. in ser. de sancto Barnaba.

Secundo in euāgelizatōe

veritat⁹. j. Cor. ix. Dispēsatio mihi credita est vt euāgeliū p̄dicās lucrifaceré eos q̄ sine lege erāt. Vñ legit de eo q; totā terrā egypti ⁊ regē ⁊ reginā ꝑuertit ⁊ baptizauit cū filio ⁊ filia/ fere cū oī ꝓplo suo: sic q; p triginta dies q̄si. xl. milia hoim̄ sūt baptizati. Fabricari aūt fecit eccl'iam q̄ infra xxx. dies spaciū consūmata fuit: in q̄ fecit annis. xxxij. et totā egyptū ꝑuertit. Unō Beda in homel. hod. Qualis q̄q; matthe⁹ fuit⁹ sit docet ipa gēs ethiopū quā ō vltimis terre finib⁹ ad sctē eccl'ie societatē p̄dicādo cōuertit. Idē. Nec solū p̄dicādi: sed etiā scribēdi euāgeliū misteriū cōmisit illi de⁹ vt q̄ terrestriuz curā omiserat: celestiū eē dispēsator⁹ talēto⁹ iciper. Ō vtiq; ob id p̄cipue grā supna dispōsuit vt nullum enormitas pctōr⁹: nullū nūerositas scelez a spanda venia reuocaret/cū hūc tāt⁹ mūdi nexib⁹ absolutū tāceleste factū cōspicerēt/ vt cōicato cū angelic⁹ spiritib⁹ vocabulo euāgelista noīaret ⁊ eēt. hec ille. Patz q̄ quō secut⁹ ē dñm in ꝑtat⁹ euāgelizatione Nā ⁊ ipe dñs ad h̄ vēit i mōm vt euāgelizaret ꝑtatē. Vñ dicebat Lu. iiij. Oportz me euāgelizare regnū ōr: qr tō missus sū.

Tertio in toleratiōe pena

litatis. j. Pet. iij. Chō i carne passo ⁊ vos eadē cogitatōe armami. vñ apls matthe⁹ vt se chō ꝓfortaret multas penas sustinuit. Et tandē cum ei optio daret vt aut ephigeniā ꝑgiez regi vxorē daret aut mortē subiret: p̄dicauit cōstanter ne ꝑgo alicui q̄ deo i spōsam copularet: mag⁹ eligēs mori q̄ ꝓ ꝑtatē dicere. Vñ nec ꝓmissis potuit

emolliri/cū etiā rex dimidiū regni sui sibi pmitteret: nec minis deterreri: nec supplicijs sugari. Vñ misit rex spiculatorē q̄ mactheū intra altare pficientē missam ⁊ orātē occidit. Euasit ḡ ois pl's ad domū regis ipam iceſur⁹ cū oi familia ſz apl's apparuit pb'is ⁊ clericis catholicis vt pl'um retraheret. Qđ ⁊ ita fecerūt. Et dict⁹ itaq̄ patet vocatōis matthei executio fructuosa

Tertio vidit iesus matheū in exercutiōis approbatiōe gl'iosa. Olim⁹ em̄ signis gl'iosis mānifestauit dñs se approbare sctitatē bti matthei p quā sibi cur⁹ē ipm dñm. Hoc aūt fecit dñs pcipue tribus signis

Primū est signū gratiose defensionis.
Secundū est signū copiose pmotiōis
Tertiū est signū miraculose opatiōis.

Primū ē signū ⁊c. qr cum

eēt dñs discūbēs i domo matthei ⁊ ibi essent pharisei murmurātes: chr̄s defendit matheū ꝫ phariseos murmurantes: vbi vsus ē triplici argumto. Primū accepit a similitudie naturali. vñ dixit. Nō ē op⁹ valētib⁹ medic⁹: sed male ha.q.d. Ego sanus est⁹ i reputatōe vīa: nō op⁹ ñ hēt⁹ visitatōe mā. sed isti q̄ se infirmos reputāt ⁊ pctōres. Vbi fm Chr̄y. oñdit ñ mereri eos sanitatē celestē ꝺsequ q̄ sanos se. i. iustos eē putāt medicinā dñi respuētes. Aug. Nēo a deo fit firm⁹ nisi q̄ se a seipso sentit infirmū.

Scōm argumtū supti ē a scptura pphetali. Osee. vj. Miaz volo ⁊ ñ sacrificium. Vñ ōt. Eūtes āt a temeritate vīa recedēdo: discite ig̃ratie vīe subuenīēdo, qđ ē qđ ōt dñs i osee: miaz volo ꝙ pcti dimissiōez et ñ sacrificiū. Vñ puer. xxj. Facere miaz et iudiciū mag⁹ placet deo q̄ victime. fm Chr̄y. scribe ⁊ pharisei oia pcā sua putabāt sacrificijs leg⁹ posse deleri. et oēm relictā ꝙtutē ꝺtēnēres/i sacrificijs totā spez ponebāt. Et iō dñs miaz sacrificio ꝓtulit vt mānifeste oñderet nō p sacrificia leg⁹: sz p opa miscōie pcā posse purgari. glo. Nō tñ despicit de⁹ sacrificiū: sed sacrificiuz sine mia. Pharisei em̄ faciebāt sacrificia vt iusti apparēt coram pl'o: nec exercebāt opa mie in qb⁹ phar vera iusticia. Tertiū argumētū supsit a sua misēdia et gr̄a spāli: cū dixit. Nō veni vocare iustos sz pctōres ad pniam. j. Tim. j. Fidel' sermo ⁊ oi acceptiōe dign⁹: Chr̄s iesus vēit i hūc mūdū pctōres saluos facere. Nō veni inq̄ vocare iustos. i. eos q̄ se iustos reputāt: q̄ ig̃rātes ōi iusticiā/suā ꝺstituere volūt. Unde. Usurpatores iusticie nō vocank ad gr̄am. Nā si gr̄a ex pnia: vtiq̄ q̄ fastidit pniam; abdicat gr̄am.

Secūdū est signū copiose

pmotiōis. qr dñs pmouit eū ad mltiplicē dignitatē. Ipe em̄ excellit alios sctōs i eo q̄ sit⁹ē apl's: euāgelista: ⁊ martyr. qr i nullo alio simil' inueniunk iste tres p̄rogatiue Petr⁹ sic dē fuit apl's ⁊ martyr: sz ñ euangelista. Joānes fuit apl's ⁊ euāgelista: sz nō martyr. sz matthe⁹ apl's ē ⁊ euāgelista ⁊ martyr. Et hūc sibi honorē defert eccl'ia q̄ frequnt⁹ legunt⁹ euāgelia matthei q̄s alios. Eccl'ia vtiq̄ frequnter legit euangeliū matthei: epl'as pauli: ⁊ psalmos dauid: q̄ fuere pctōres. ⁊ h̄ vt pctōr de dei mia nō desperet: cū illos pctōres ita voluerit dñs exaltare. Bcr. Maior est dei pietas q̄s q̄uis iniq̄tas.

Tertiū ē signuz miracl'ose

opatōis. Ps. Mirabilis de⁹ in sctis suis. Per ipm vtiq̄ adhuc vuentē l̄ m'ti ceci illūinati: multi paralytici curati: multi leprosi mūdati: ⁊ multi mortui suscitati. int̄ q̄s filiū reg⁹ suscitauit quē magi zaroes ⁊ arphaxat suscitare neq̄uerant: sed suaserūt regi q̄ in deo q̄ cōsortio rapt⁹ eēt: ⁊ q̄ sibi simulacr̄ ⁊ tēplū edificaret. Olim etiam p eū fuerūt a demōib⁹ libati. Ire cū p⁹ eius mortē rex animū ephigenie iflecteret neq̄ret: totam et⁹ domū igne copioso vallauit vt eā cū ceteris ꝓginib⁹ ab apl'o bñdict⁹ cō cremaret. Apl'us aūt eisdē appens/omnē ignē a domo illa excussit. Ignis ꝙo i domū reg⁹ irrūpēs solo rege cū vnico filio euadēte/cūcta ꝺsūpsit. Stratiq̄ filij⁹ eius a demonio arrept⁹ crimia pīis ꝺfitēs: ad sepulcr̄ apl'i ꝓpauit. Pī ꝙo turpissim⁹ lepros⁹ effect⁹ ⁊ ñsanabil': mānu ꝓpria se gladio interemit. Apparuit aūt apl's pl'o admonēs vt frēm ephigenie ab apl'o baptizatū regē sibi ꝺstitueret: q̄ p ānos. lxx. reg̃uit: ⁊ filiū suū sibi substitueꝝ/chr̄ianū cultū magnifice āpliauit ⁊ totā ethiopie regionez eccl'esijs chr̄i repleuit. Patet itaq̄ quō Jesus

multiplr vidit matthei oculo sue miserationis. Rogem⁹ igit z nos btm apl'm vt suis meritz z pcib⁹ h nob apd dnm impetret qtin⁹ mie oc'los nos respicere z illam nob gram ifudere dignet q ab oi seculari vanitate vocati/recto sp tramite ad eu i/cedam⁹/cu eo gnnit regnaturi. Amen

De sanctis Angelis Sermo

Benedicite dominu oes angeli ei⁹. ps. cij. Mirabile videri pot q nos sic allo/amur angelos qsi iuitates eos ad bndicendu dnm: no⁹ q mime bndicimus dnm. sp vtiq bndicut angeli dnm. Vn Apoc. xij. Oes agli stabat i circuitu throni. sequit. ceciderut in ꝓspectu th⁹ni facies suas z adorauerut deu dicetes amen. Bndictio claritas z sapia z gratiarum actio: honor z virtus z fortitudo deo nro in secula seculoru amen. Hec ibi. Quid e g q angel' dicim⁹: bndicite dnm oes angeli ei⁹: nisi q: desideram⁹ volutate nram sue volutati ꝓfor/mari in laudado deu. Dicim⁹ igit Bndicite dnm ze. q. d. vtiq dignu z iustu e vt dnm sp bndicatz: qd z pculdubio facitis: et nos vobiscu dnm bndicere atq laudare cupim⁹. Nunc aut hem⁹ deuz laudare in vob Nam pfecto q angelos scos laudat: ipm deu pncipal'r laudat: qm ipi sunt opa dni. Aug⁹. j. ꝓfes. Si tibi placet artificis opa ex his lauda/z i artifice retorq actione. A nob itaq laudadi sc'i angeli z eoꝝ festiuitas⁹ soleniter a nob celebranda cu triplici pcipua conditione.

Primo reuerenter cu debita humiliatione.
Scdo gaudenter cu spuali cosolatione
Tertio feruenter cu scti ⁹sideriu affectione.

Primo reuerenter cu debita humilia/tione Apoc. vi. dr btus Joanes. Postq audissem z vidissem: cecidi vt adorare ai pedes angeli qui h mihi ondebat. Debem⁹ aut spalr hec reuerentia ad angelos scos maxie ꝓpter tria.

Prio ꝓpt angelice ꝓditionis nobilitate
Scdo ꝓpter sui officii dignitatem.
Tertio ꝓpt eoꝝ copiosam numerositate

Primo propter angelice

cditionis nobilitate. Sut em angeli creature pure spuales ad imaginez dei ꝓdite. Angel⁹ qppe fm Dam. est substantia intellectualis: i q mobil': arbitrio libera: icorporea: ro ministrans. imo: talitate suscipies fm graz/no naturam. Est aut aduertendu q angeli tripl'r copari pnt ad nos: in conuenientia: pcellentia: z deficientia. Prio in conuenientia triplici. Prima est ꝓuenientia origination⁹. qz vnu hem⁹ cu ipis creatore z piez deu: ad cui⁹ imagine z nos z angeli sum⁹ Gen. j. Fecit de⁹ hoiem ad imagine z similitudine sua. Et de angelo dr Gre. in hom'l. q angel⁹ dr signulu similitudis. da in eo similitudo dine imagis insinuat expssa. Scda e ꝓuenientia cibatiois. qz dns ihesus q est cib⁹ angeloꝝ/est etia cib⁹ nr in sacro. Sap. xvj. Angeloꝝ esca nutriuisti pplum tuu. Ps. Panem angeloꝝ mducauit hō. Tertia est ꝓuenientia btificatois. qz angeli btificant in ꝓtemplatione deitatz: z nos et sic btificadi sum⁹. Bar. xvij. Angeli eorum sp videt faciem pris. Et. j. Coꝝ. xiij. Videm⁹ nunc ꝑspeculu z i enigmate: tunc aut facie ad fa. et Bar. xxij. Erut sic ageli dei in celo. Scdo copanant ad nos i excellentia triplici. Prima e excellentia natural'is substantiatz. qz sut pure spuales. hō ꝓ corpalis e z dimo terre: vt hz Gen. j. Scda e excellentia spualis puritatz. Sp em purissimi fuerut ab oi peri macula: no sic hoies. Eccles. vij. Nō e hō in terra q faciat bonu z no peccet. Tertia e excellentia spual' facultatis. Facil⁹ em deo ministrant. Vn⁹ eqdez hō pl⁹ laborat vna die seruiendo deo qz oes angeli ab initio mdi. qz sic dr Sap. ix. Corp⁹ qd corrupit aggrauat aiam. Tertio copanant angeli ad nos in deficientia triplici. Pria e rone hypostatice vnionis. qz vt dr heb. ij. Nusq angelos appr hedit: sed semen abrae. Vn z in scpturis no inuenit q chr̄s sic nosauerit angelos fres suos sic hoies. Vn Joā. xx. d. dns marie magd. Vade z dic ad fratres meos: Ascendo ze. Scda e rone remissionis. Petm em hois remissibile est. Vn cu petr⁹ qreret a dno Mat. xviij. Si peccauerit i me frater me⁹ ze. Rndit christ⁹ Nō dico tibi septies: sed vsq septuagiesies pties. Qd aut chr̄s iussit Petru facere/h mlto apl⁹ ipe chr̄s facit. Petm aut angeli est irremissibile. Tertia est ex pte btitu

tionis. Hēbunt em̄ homies sup̄ angelos specialē quandā brificationē extertozē in sensu exteriozi videndo hūanitatē chr̄i glo rificatā z sup̄ oēs angelos exaltatā. Jo.x Ingrediēt z egrediēt z pascua inueniet. Vbi ōr glo. Ingrediēt/videndo deitatez: et egrediēt/videndo hūanitatē chr̄i: z pascua. s. britudinis eterne inueniet.

Secūdo debem⁹ specialē

hīe reuerentiaz ad angelos ꝓpt̄ sui officij dignitatē. Ipi em̄ sūt eterni regz nobilissimi milites. Sicut aūt videm⁹ in militibus alicuī regz talis q̄ dā eoz sp i aula regz cōmorans/ipi regi assistētes ad ei⁹ honorē. dāz aūt ciuitates z castra regni custodiūt. dā ꝙ inimicos regz expugnt. Ita hoz militū dei dā in aula regia. i. in celo empyreo sp regi regū assistūt: z ad ei⁹ honorē cantica glie z leticie decantāt: di. Sāct⁹ sctūs sctūs ꝛc. Apoc. vij. Alij cu stodiūt puincias: ciuitates: z castra. Esa. lxij. Sup muros tuos hierl'm ꝙstitui custodes. Alij ꝙ dei inimicos. i. demones expugnāt. Apoc. xij. Factū ē plīū magnū in celo. i. fm vnā expositionē in eccl'ia militāti. Michael z angeli ei⁹ pliabant cum draconе.

Tertio specialē habere de-

bem⁹ reuerētiā ad angelos ꝓpter eoz copiosam nūerositatem. Job. xv. Numq̄d ē numer⁹ militū eius: Tāta q̄ppe est eoz multitudo fm Tho. q̄ excedūt oēm nūez numeratū z nūerabilē z visibilē multitudinem. Vñ Dionñ. in li. de celesti hierar. Excedentes nūez nroz materialiuz corpoz. Dañ. vij. Milia milīū ministrabāt ei: z decies centena milia assistebāt ei. Si itaq̄ festū vni⁹ scti reuerēter est celebrandū: q̄d dicem⁹ de festo tot angelicz spiritib⁹ dedicato. simil'em festū facim⁹ oim angeloz. specialiter rn̄ appropriat festū istō bro Michaeli ꝓpt̄ triplicē rōnem. Primo ꝓpt̄ specialitatē appitiōis. q̄ vicz hac die brūs michael appuit i mōte gargano in apulia iuxta ciuitatē q̄ dr sipōtus anno dñi. cccxc. vide histoz. Scōo ꝓpt̄ specialitatē dedicatiōis. q̄ hac die locū illū in mōte gargano a se dedicatū fuisse/brūs michael reuelauit. vide historias. Tertio ꝓpt̄ specialitatē attributiōis: q̄ sibi specialr attribuunt aliq̄ misteria: puta pncipal' ppl'oruz gubnatio. Dicit em̄ pnceps fuisse synagoge: z plagas egyptiacas ituliſſe: mare rubrū diuisisse: pl'm isrl'p desertū deduxisse et in terrā pmissiōis introduxisse. Ipe etiā a dño constitut⁹ ē pnceps eccl'ie: et i voce ei⁹ resurgēt mortui. et ipe in die iudicij crucem z alia passiōis ensignia añ iudicez portabit. Itē sibi specialr attribuit victoriaľ inimicoz ꝙfutatio. Est aūt angeloz pri⁹ plex pcipua victoria meōrāda. Prima est ꝙ inimicos corpales. cuiusmodi ē illa de q̄ hr̄. iij. Reg. xix. Venit angel⁹ dñi et pcussit vna nocte cētū octogita q̄nq̄ milia hoim ō exercitu regz assyrioz. Videte q̄n te fortitudis sit āgel⁹. Hmōi ēt victoria quā b. archāgel⁹ michael sipōtanis tribuit ꝓpt̄ quā etiā spāl'r istituta ē solēnitas pñs: est victoria scti michael' dicta. Habz em̄ hēc festū triplex nomē. Dr em̄ appitio: dedicatio: z victoria. P⁹ aliq̄ō em̄ tps ab iuento loco pdicto: neapolitē adhuc gētiles ꝙ sipōtanos z beneuētanos qui. i. militarib⁹ a sipōto distāt/ordiato exercitu bellare cepe rūt. q̄ de epi ꝙsilio triduanas petierūt indutias vt ieiunio vacarēt: z pōni sui michaelis auxiliū iplorarent. Tertia nocte michael epō appens/pces ōr exauditas: victoriā pmittit: z q̄rta diei hora iubet hostib⁹ occurrendū. Quib⁹ occurrētib⁹/mōs gargan⁹ imenso tremore cōcutit: fulgura crebra volāt: z caligo tenebrosa totū mōtz cacumen inuolut: ita q̄. dc. viri de aduersarijs rā ex ferro hostiū q̄s ex sagittz igneis inferent. Reliq̄ ꝙ ptute archāgeli cōtra idolatrie reliq̄rūt errorez: z fidei colla sūmiserūt. Scōa est victoria ꝙ inīcos spūales cuiusmodi est illa victoria quā michael obtinuit qñ lucifez cū suis sequac⁹ ō celo expulit. de q̄ expōit vno mō illō Apoca. xij. Factū ē plīū i celo: michael z angeli ei⁹ pliabant cū draconе tē. Sz q̄runt aliq̄ vtz illō bellū fuerit reale. Rñdet Frā. demaro. in. ij. di. vj. q̄ sic, lz nō fuerit corpale Nā pter ea q̄ pnēt ad potētiā executiuā exprimur aliq̄ genera bellorz ptinentiuz ad operatōes imaginatiue. Primū est inf appetitū sensitiuū z itellectiuū. appetit⁹ em̄ istī tēdūt ad opposita. Scōm ē inf intellectū z volūtatē: sic qñ itellect⁹ iudicat aliq̄d ee faciendū et volūtas renuit. Tertiū est inter

voluntatem: et voluntatē non ynius ad se
duos ꝫ hominū. Quartum est inter in-
tellectū ⁊ intellectū et ꝫrys opinionib⁹ p
rones oppositas. Bellū igit angelo⁹ bo-
no⁹ ⁊ malo⁹ actū est iuxta tria q in natu-
ra spūali reperiunt q̄ sunt ratio: voluntas:
⁊ facultas/p rōnem nēpe electi angeli ⁊ re-
probi ꝫria sentiebant/p voluntatē ad ꝫria
affectebant/p facultatē ad ꝫria nitebantur
Nā electi angeli sublimit sentiebāt de deo
⁊ gra ei⁹ ⁊ ad gram ⁊ gliam ei⁹ afficiebāt
⁊ p facultate sibi data p illis nitebant. An-
geli vo superbientes p̄tenētes gram ⁊ gliaz
dei: sublimit sentiebant ō bonitate nature
sue ⁊ ꝑpt hoc ad ꝑpriā gliam afficiebant ⁊
toto nisu i ꝫriū electis spiritib⁹ ferebant:
Magnis q̄ affectionib⁹ electi ⁊ reprobi an-
geli in ꝫria ferebant: boni in creatorē: ma-
li i naturā ꝑpriā: boni in gram: mali ꝫ gra
tiā: boni in dei amorē: mali in odium dei.
Hec Franc. Iré q̄ridie obtinent angeli vi
ctoriā ꝫ demones ab eo⁹ insidijs ⁊ tenta-
tionib⁹ nos liberātes. Vñ Apoc. xx. ōr q
angel⁹ demonē ligauit ⁊ in abyssū misit.

¶ Tertia ē victoria spēalis quā archāgel⁹
michael habitur⁹ ē ꝫ antichr̄m. Tūc ei vt
ōr Dañ. xij. Michael ꝓnceps magn⁹ ꝫsur
get ⁊p electis tanq̄ ꝓrector fortis stabit ꝫ
antichr̄m. Deinde antichr̄s (vt ōt Glosa
Apo. xiij. sup illō Elisi ynū de capitib⁹ ei⁹
occisum ⁊c.) mortuū se finget ⁊ p triduū la
tens postea appebit dicēs se ē suscitatus.
Arteq̄ magica ferētib⁹ eū demonib⁹ i ae-
ra ascēdēt ⁊ vniuersi mirātes adorabunt eū
Tandē in montē oliueti ascēdens vt dicit
glo. sup illō. ij. Thes. ij. quē dñs Iesus inf-
ficiet spū oris sui ⁊c. dū stabit in papilione
⁊ solio suo in loco illo a q̄ dñs ascendit: mi
chael aduenies ipm interficiet Et de h̄ fm
Bre. exponit illō Apo. xij Factū ē pliū ⁊c
Iré bro michaeli spēaliter attribuit finalis
aiaꝝ discretio: malas eijciendo ⁊ bonas sus
cipiendo. vñ ipe ōr hīe officiū pōderādi
alas fm merita ⁊ demerita. vñ fz picturas
q̄ sunt libri latoꝝ michael i statera animas
ponderat. Dañ. v. Appensus es i stateraz
inuent⁹ es min⁹ hñs. Sunt em̄ q̄dā aie va
cue bonis opib⁹ q̄s ponderās michael ōr
Appensus es in statera ⁊ inuent⁹ es nihil
hñs. Talib⁹ q̄ dicere p̄t illō Apo. iij. Di
ser es ⁊ miserabil⁹ pauꝝ ⁊ cec⁹ ⁊ nud⁹ Et il
lud Mat. xxij. Ligatis manib⁹ ⁊ pe. eijcite
eū in tenebras exte. ⁊c. Alie sunt semplices
ne q̄ lz aliq̄ bōa opa fecerint tū tepide ⁊ ne
gligenter. Istis q̄ dicit. Appensus es in sta-
tera ⁊ inuent⁹ es min⁹ hñs. Et illud Apo.
iij. Non inuenio opa tua pleni coram deo
meo. Alie sc̄ aie plene q̄lis erat illa ō q̄ ōr
Act. ix. Hec erat plena bonis opib⁹. Istis
dic. Appensus es in statera ⁊ inuent⁹ es la-
tis hñs. Habet q̄ michael spēal⁹ officium
suscipiendi alas. vñ cantat. Archāgele mi
chael ꝓstitui te ꝓncipem sup oēs alas susci
piēdas. Non est tū intelligendū q̄ sol⁹ ipe
suscipiat: sz qz alij angeli q̄ etiā suscipiūt ⁊
portant sunt sibi subditi sic cardinales sū-
mo pontifici. Ꝫ cantat eccl̄ia. Michael p
posit⁹ paradisi quē bono⁹ficant angelorū
ciues. Et dictis itaq̄ ptz q̄ breuerent cele-
brādū sit festū āgelo⁹ ꝑpt triplicē rōnē: ⁊ q̄
re spēciali⁹ dedicat h̄ festū bro michaeli.

Secundo celebrandū est festū ange
lorum gaudent cū spūali ꝫsolatōe
Et hoc ꝓpter triplicem rōnem.

¶ Prima ē rō recompēsa-
tionis
¶ Scda est rō ꝫformationis
¶ Tertia est rō acceptationis

Prima est rō recompēsa-

tionis. vt vicz eis vicē rependam⁹. Nā ipi
gaudent ō bono nr̄o: ō ⁊ nos gaudere de
bem⁹ de ipis. Bed. Gaudent angeli in cō-
uersione pcōris salutē hoim sitientes. La
chrime ei penitentiū ē vinū eo⁹. et Lu. xv
Gaudium ē angelis dei sup vno pcōre pe
nitentiā agente. Ad q̄ō intelligendū: no ⁊
tandum fm Bonauen. in. ij. q̄ in angelis
nullo mō accrescit gaudiū de bono increa
to in quo consistit pmiū essentiale: quia q̄n
tum ad illud sunt perfecte beati. Sed gau
dium de bono creato siue ꝓprio siue alie
no in quo consistit premiū accidentale acq̄
crescere potest non solum extensiue de plu
ribus gaudendo fm q̄ plures saluantur.
sed etiam intensiue ⁊ ratione boni ꝓpri
⁊ ratione boni coniuncti quia ministrando
alijs bona opera faciunt in quibus premi
um accidentale merentur: et quia etiaz cō
ciues suos ad beatitudinem perducunt su
p q̄b⁹ gratulant. Hec Bon. Amb. Unus
q̄sq̄z ꝙuersionē suā gratā credat eē deo: ⁊
cetib⁹ angelo⁹ quo⁹ affectare patrocinijs

et vereri dz offēsam. hec ille. O q̄ vigilan ter atq; sollicite debent miseri pctōres de pctis pniaz agere q̄s expectāt oēs āgelici chorꝰ: q̄s iuitāt āgeli ad patrīa celestia. ve/nite iquiūt o pctōres/venite ad possidēdū ciuitatē oim bonoꝝ vbertate refertissimā. venite p̄ ictām pniaz ad magnā cenā dei. Quid q̄ritꝫ male opando cū p̄ncipe tene/brarꝫ: Quale p̄miū de pctis expectare po testꝫ: Stipēdia(inq̄t apl's)pcti/ mors est. Rom. vj. Nra g̃ sit vob grata societas vt simul gl'iemur i felicissimo regno dei.

Secūda ē rō cōformatōis

vt vicz nos eis cōformē gaudio. s. cū eis. Gaudēt vticq; angeli gaudio plēo t iexti/mabili in reg̃ dei. et nos ip̄s gaudere de/bem⁹/festū eoꝝ celebrātes/ t sub honore oim āgeloꝝ i dño gaudētes q̄ sic mirabil'r bonitatē suā mānifestat i angel's p āgelos Ber. Revera illō vez t solū gaudiū ē qō nō de creatura sed de creatore p̄cipit

Tertia ē rō acceptatiōis:

vt vicz eis gratū t acceptū obsequiū faci/am⁹. Nā ḡ dr. ij. Eoī. ix. hilarē datorem diligit de⁹. Et p̄ q̄ns etiā angeli. Rēcirco gaudēter celebrare dēm⁹ eoꝝ solēnitatē.

Tertio celebrādū est festū āgeloꝝ feruēter. s. cū scti desiderij affectōe Et p̄cipue cū affectione triplici.

Primo cū affectiōe grāꝝactionis.

Secdo cū affectiōe devote īuocatōis

Tertio cū affectiōe final' associatiōis

Primo cū affectōe gratia

rūactiōis: vt. s. eis grās agam⁹ p ipensis bñficijs. Ipi em̄ sūt custodes nr̄i. Hiero: Si custodia angeloꝝ ñ esset: īsultⁿ mali/gnoꝝ spirituū quis ferre posset: Hec ille. Vñ sicut aliq̄b⁹ virꝫ sctis mōstratū est: fre q̄nt circa nos volitāt demōes sic misce. et Haymo dr. Vlt p̄hi dixerunt t doctores nr̄i opinant/aer iste ita plen⁹ est demonib⁹ t malignis spiritib⁹ sic rad⁹ sol' minuti ssimis puluerisc'l. hec ille. Videte itaq; q̄n tū bonis angel's teneamur p̄ sua custodia q̄ ita nob est necessaria. Seruiunt itaq; nob angeli p̄cipue triplr.

Primo a malis defendēdo. vñ Tob. viij. Raphael diabolū religauit i deserto superioris egypti. Hmōi em̄ religatio nihil aliud est q̄ p̄tis ei⁹ re frenatio: ne faciat qđ vellet exercēdo mali/cia suā.

Secdo bonū suggerēdo. Vnde Raphael, dr Tobie et filio ei⁹ Tob. xij. Bñdicite deū celi t coram oib⁹ viuētib⁹ cōfitemi ei zc.

Tertio vota nr̄a/loco offe/rēdo. Vñ ibidē dr Raphael Tobie. Q̄n orabas cū lachrymis t sepeliebas zc. ego obtuli orōnem tuā dño. Ber. Ecce frēs mei q̄ sollicīti sunt spūs angelici salut nostrā p̄curare: q̄ nos a malis defendūt. bo na suggerūt: ut nos t deū medij discurrt: vota nostra ei offerētes t gratiam repo/tantes. Hec ille.

Secundo celebrare debe/mus festū angeloꝝ cū affectōe devote īn/uocatiōis: vt sic ad subueniendū nob ma/gis ac magꝫ eos p̄uocemus. Ps. Leuaui oculos meos in mon. vnde veniat auxiliū mihi. Vñ in orōne petim⁹ De⁹ q̄ miro or dine angeloꝝ misteria hoim q̄ dispensas: cōcede p̄pti⁹: vt q̄b⁹ tibi mistrātib⁹ i cel' semp assistitur: ab his in terra vita nostra muniatur.

Tertio cū affectione final' associatōis: desiderātes. s. trādē cū eis asso ciari in celesti gl'ia. Scti em̄ hoies admit/tunt ad eq̄litatē āgeloꝝ. Mat. xxij. Erūt sic angeli dei i celo. Greg. Quid, pdest fe/stis interesse hoim si deesse p̄tingat festis angeloꝝ: Sic ḡ studeam⁹ festū angeloꝝ reuerēter: gaudēter: t feruenter celebrare t cū ipsis angel's dñm bñdicere t laudare: q̄tin⁹ ad eoꝝ societatē tandē p̄tingere me reamur penniter deū laudaturi Amen.

De ipsis Angelis alius Sermo.

Angeli eoꝝ

Asp videt facie p̄is q̄ in celis est Mat. xviij. Specialē vticq; re/uerētiā atq; devotionē debem⁹ hr̄e ad an/gelos sctos. Nā p̄ eos revelata sunt nob nr̄e salutis mysteria: vt patz Dan. ix. x. xj. xij. Itē Luc. j. revelata est incarnatio filij dei marie p̄ gabrielē archāgelū. Revelata est etiā saluatoris natiuitas pastorib⁹ per angelū Lu. ij. Et chr̄i resurrectio p̄ angelos revelata est. Joā. xx. Et p⁹ ei⁹ ascēsio/nē revelat⁹ ē etiā ei⁹ aduēt⁹ ad iudiciū per angelos Act. j. Tot⁹ preterea lib Apocalyp/

pſis angelicꝫ reuelatōib⁹ plen⁹ eſt. Vene/rari itaq; debem⁹ angelos qꝝ ſunt nr̄e ſalutis nūcij ꝛ miſtri: ſp tñ ꝛcplāteq; faciē dinine maieſtatꝫ. Ideo ỏr dñs. Angeli eoꝝ ſp vidēt tē. In euāgelio aūt hodierne feſtiuitatꝫ ꝛ pcipue in ꝟbis paſſūpcꝫ tria nobis pncipaliꝫ tangunt de angelꝭ.

¶ Primo tangunt eoꝝ merita imitāda.
¶ Scōo eoꝝ būficia recolenda
¶ Tertio eoꝝ pmia deſideranda.

¶ Prio igiꝭ tāgunt eoꝝ merita imitanda. Et h̄ cū ỏr i ꝟbis paſſūpcꝫ: angeli. ſ. nūcij dei/miſtri dei. nā ꝛ nos oportz eē dei nūcios ꝛ miſtros: alꝭ ñ poſſum⁹ mereri vitā etnā. Jrē hmōi merita tāgunt circa pncipiū euāgelij: cū ỏr. Amē dico vob: niſi ꝟuerſi fueritꝫ ꝛ efficiami ſicē puuli ñ introibitꝫ i reg celoꝝ. Sicē puuli inq̄. i. ſicē angeli: q̄ dicunt puuli ꝓpꝭ q̄tū ỏz q̄ ſunt i ipſa nob imitanda.

¶ Primo ꝓpter humilitatem.
¶ Scōo ꝓpter benignitatem
¶ Tertio ꝓpter veritatem.
¶ Quarto ꝓpter puritatem.

¶ Primo ꝓpter hūilitatē. Alys em̄ cadētib⁹ p ſuꝑbiaꝫ : iuxta illō Eſa. xiij. Detracta ē ad īferos ſuꝑbia tua. ipſi p hūilitatē ſtetērūt. Apoc. vij. Et oēs angeli ſtabāt i cōſpectu throni. Niſi ḡ imitemur eos i hūilitate/nō introibim⁹ i regnū celoꝝ. Gre. Euidētiſſimū ſignū reprobꝝ ē ſuꝑbia. ſaluā/

¶ Scōo ꝓpt beni/ (doꝝ aūt hūilitas. gnitatē. qꝝ carēt inuidia ſicut puuli. Beſ. Benigni ſunt angeli ꝛ extēti charitate p/tendētes ſemetipos vſq; ad nos: q̄b⁹ gloriā quā h̄nt nō inuidēt ſz optāt. Per oppoſitū aūt angeli reprobi inuidi ſt. Sap. ij. Jnuidia diaboli mors intrauit i orbē terraꝝ. Niſi ḡ imitemur bonos āgelos i benignitate/nō introibim⁹ in regnū celoꝝ. Job. v. Parnulū occidit inuidia. Jrā carēt iracundia ſic puuli q̄ irā nō fuāt. Job. xxv. Qui facit pcordiā i ſublimib⁹ ſuis. Vñ ꝛ Eſa. xxiij. dicunt angeli pacꝫ. Niſi ḡ pacē ꝛ concordiā habuerim⁹: nō introibim⁹ in regnū celoꝝ. Heb. xij. Pacē ſeq̄mi ꝛ ſctimoniaꝫ ſine q̄ nemo videbit deū. ¶ Tertio ꝓpt veritatē. Paruul⁹ em̄ (vt ỏr Hiero.) no aliꝺ cogitat ꝛ aliꝺ loquit. Sic ꝛ angeli ſp i veritate ſtetērūt. Per oppoſitū aūt ỏ malo angelo ỏr Jō. viij. Jn ꝟitate ñ ſtetit. Niſi ḡ imitemur in ꝟitate: nō introbim⁹ i regnū celoꝝ. qꝝ ỏr Pſ̄. Perdes oēs q̄ loquunt mēdaciū. ¶ Quarto ꝓpt puritatē. Sp ei ipſi puriſſimi fuerūt ab oi culpa. quēadmodū puuli puri ſunt ab actuali culpa. Sic ꝛ nos niſi habuerim⁹ puritatē nō introibim⁹ in regnū celoꝝ. Apoc. xxj. Nō introibit in eā. ſ. i ciuitatē celeſtē: aliq̄d coinq̄natū. Et j. Coꝝ. xv. Caro ꝛ ſanguis regnū dei non poſſidebūt: neq; corruptio incorruptiōem.

¶ Ecūdo tāgunt angeloꝝ būficia recolēda. ſ. cū grāractione. cū ỏr. Angeli eoꝝ. i. eoꝝ cuſtodys ỏputati. Seruiūt q̄pe ꝛ miſtrāt deo: nob ꝟo dona dei admiſtrāt. Heb. j. Oēs ſt̄ admiſtratorij ſpūs i miſteriū miſſi ꝓpt eos q̄ hereditatē capiunt ſalutis. Oēs em̄ ꝓpt nos mittunt. da ſuꝑiores ad medios: medij ad īfimos: īfimi mittunt ad nos. Et h̄ ē maxie cōdecēs dine bonitati q̄ in h̄ manifeſtat q̄ p nobiliſſimos ſpūs q̄ ei vicina charitate iūgunt ꝓcurat ſalutē nr̄am. Hoc ē etiā ꝟuenies nr̄e neceſſitati ꝛ angelice charitati: ex cuꝰ ardoꝛe nr̄az ſalutē ỏſiderāt. Jō cū videāt nos ſuo auxilio idigere/volūt ad nos mitti: et ex h̄ gaudēt ꝓpt ſue charitatꝭ excellētiā. Vñ ꝑm doctoꝛes vnicuiq; hōmi deputat a deo vn⁹ angel⁹ cuſtos. Hinc magr Ben. dist. ij. ſcōi li. allegat Hieronymū ſup Mat. di. Magē dignitas aniaꝝ vt vnaq; q̄ ab ortu natitatꝭ ſue i ſui ꝓfectū ꝛ cuſtodiā hēat āgelū ſpeal⁹ delegatū. Etſi q̄s vtiq; etiā ipe chr̄s habuerit āgelū cuſtodē. Dicēdū ꝑm doctoꝛes i. ij. ſent. di. xj. q. no. Cui⁹rōez aſſigt brūs Boñ. vbi ſ. q̄ nec eū oppmere poſſat diabol⁹ p violētia coꝛpoꝛis deitati vniti. nec poſſat p blāditias allicere affectū plenitudie gre ꝛfirmatuꝫ: nec poterat in errorē inducere intellectum plenitudie ſapie illuſtratū. Jō chr̄s ñ indigebat angelo bono: nec q̄ntuꝫ ad coꝛpis defensionē: neq; q̄ntū ad rōnis eruditionē: neq; q̄ntū ad affectiōis excitationem. Nō ſolū aūt chr̄s ñ indigebat: ſz nec etiā cōpetebat. Cuſtodia em̄ i cuſtodiēte reſpectu cuſtoditi ỏr ꝑſidētiā q̄ndā. Oēs āt angeli chr̄o dño ſubiecebant. cū nullū officium ꝑſidētie reſpectu ei⁹ decebat eos hīe. Nō ḡ habuit āgelū cuſtodiētē: ſz angelos habuit miſtrātes ¶ Circa cuſtodiā aūt angelicā ꝛſiderare debē⁹ qꝝ milꝝ necaria eſt

et mkū ꝓdest oib⁹ in ꝗcūq̄ statu exñtib⁹
¶ Primo in peccato existentib⁹.
¶ Scōa a peccato exeuntib⁹
¶ Tertio in pnīa ⁊ bono pseuerantib⁹.
¶ Quarto dḡ mūdo egredientib⁹.
Prio in pctō exñtib⁹. Et h̄ ꝑcipue tripl'r.
Prio ab eox occisiōe demōes arcēdo. Nā cū ḡs peccat mortal'r/ imediate demones vellēt ei frā gere collū vt dñcerēt eū in ifernū.sed angeli arcēt eos. Hoc figuratū est Gen.xxxij. vbi iacob timēs esau:cū vidiss̄et āgelos dei ꝙ erāt obuiā sibi: dicit. Castra dī sūt hec. Quicūq̄ ḡ pctōr diu vixit i pctis regtiari dz ōo ⁊ angel'q̄ sic eū custodierūt.Scōo pctōres icrepādo.hoc figuratū ē Juō.ij. vbi cū angel⁹ filios isrl' ōp/uaricatiōe icrepasset:ipi eleuauerūt vocē ⁊ fleuerūt.Tertio ne in derel⁹ labank pser/uādo.Sepe affuit volūtas peccādi ⁊ defuit facultas.Et h̄ exꝓuidētia āgelox. hoc figuratū ē in balaā q̄ ꝓgēs ad maledicēdū isrl'/ab āgelo ipedit⁹ ē Nūe.xxij. Etsi q/ras an angel⁹ custos aliqñ deserat hoiem custoditū. Dicendū ꝑm Boñ.q duplex ē custodie act⁹. Un⁹ ē respectu corꝑis/repellēdo hostēne oppmat corꝑ⁹. Et huj⁹ act⁹ efficacia ē oino in angelo. Et q̄ntū ad hūc actū nō derelinq̄t hoiez vsq̄ ad mortē:qa nō patit ip̄m a demōe oppmi vl occidi:nisi q̄n alit' exigit fieri sūa dīna iudicij. Alt⁹ act⁹ ē respectu aie/arcēdo demōes ne puer tāt aias. Et q: hui⁹ act⁹ efficacia ñ solū ē in angelo:sz etiā i nob. Jō subtrahit custodie bnficiū ab his circa ḡs videt suā custodiā frustrari, vtpote ab excecatz ⁊ obstinatz q̄nec recipiūt illtructiōez nec exhortatiōez. Un̄ sup illō hier.lj. Curauim⁹ babylonē ⁊ ñ est curata:derelinq̄m⁹ eā. ōt glo. We dicit' angeli ḡs a nob repellim⁹ dū eoꝝ ꝓfilio nō adq̄escim⁹. Hō est tñ ꝑbabile q̄ angel⁹ oēm actū subtrahat respectu aie custodite,nō itaq̄ deserit eā q̄ntū ad actuz q̄ est respectu mali ,deserēdi ⁊ euitādi vel diminuēdi.q: sp retrahit hoies ne labank in pct⁹.Quātū ꝙ ad actū q̄ ē respectu boni ꝓseuādi vl adq̄rēdi vl augēdi deserit obstinatos.et sic antichr̄m ñ custodiet. Unō ōt Dañ.q antichr̄s carebit angelico p̄sidio. Hec Bonauētura.

Secūdo prodest a peccato exeūtib⁹.

Et h̄ tripl'r. ¶ Primo a pctō eripiēdo. Hō figuratū est in eductiōe q̄si violēta Loth ⁊ vxoris sue ō sodomis.i.ō pcti ꝓsuetudine.Gen.xix. ¶ Scōo cordi amarā cōpūctionē ingerendo.qō sigtū est Tobie.xj.vbi tobias minor ꝑm documēti angeli de felle piscz liniuit patri oc'los. ¶ Tertio pctōres dd agere debeāt instruendo. In figura hui⁹ legit Gen.xix. Cū angel⁹ eduxisset Loth extra ciuitatē sodomoz dicit ei. Salua aiam tuā ⁊nō respice post tergū:⁊ ne stes in oi loco circa regionē:sed in mōte saluum te fac:ne ⁊ tu simi/liter pereas.

Tertio prodest in pnia et bono pseuerantib⁹.

Et h̄ tripl'r. ¶ Primo eos ꝑ demones adiuuādo. Juō.v. Stelle manēres in ordine ⁊ cursu suo ꝑ sisaram pugnauerunt ¶ Scōo eoꝝ deuotas orōnes ōo offerēdo. Tob.xij. ōt Raphael tobie. Cū orabas cū lachrymis ⁊ sepeliebas ⁊c. ego obtuli orōez tuā dño. Jtē Job.xxxiij. Si fuerit ꝑ eo angel⁹ loqns vt annūciet hois eq̄tatē/miserebit' eius. ¶ Tertio eos multipl'r ꝓfortādo ⁊ fortificando. Qō figuratū est.iij.Reg.xix.vbi angelus porrexit Helie panem subcinericiū ⁊ vas aq̄: et comedit:et ambulauit in fortitudine cibi illius vsq̄ ad montem dei. Jtē Zacha. j. dicit.Angelus loqbat in me verba bona ⁊ consolatoria. Hoc etiā figuratuz est Dañ.iij. vbi angelus descēdit cum tribus pueris in fornacem:et fecit medium fornacis quasi ventū roris flantem. Et Dañ.x. Cum Daniel corruisset tetigit eum angelus dicens. Noli timere:pax tibi: ⁊ cōfortare: ⁊ esto robustus. Et Tob.v. ōt angelus tobie. Fortis ami esto.

Quarto prodest a mundo egredientib⁹.

Et hoc tripl'r ¶ Primo eos a demonib⁹ pregendo: refrenando vicz potestatem demonis aniss rape conantis. h̄ figuratum est Apocal'.xx in angelo q̄ demonem ligauit ⁊ in abyssum misit. ¶ Secundo in theologicz ꝓfutib⁹ cōfirmando. vicz in fidei firmitate sollicitādo: illuminando vicz intellectum ad verā cognitōez Hoc figuratū ē Apoc.xiij.in angelo volante per mediū celū hñtez euāgeliū eter/

num. Item in spei securitate oñendo. s. opa bona pus facta. h figuratū est Apo. x. in angelo q habebat libz aperkū in manu sua. Item in charitatis feruore. In cui figura legunt angeli missi i curru igneo. iiij. Reg. ij. Tertio eos in celū deferendo et sanctos regi pientando atq in celo collocando. h figuratū ē Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū q te custodiat in via z introducat i locū quē parau. h expresse ptz Lu. xvj. vbi dr. Factū est aūt vt moreret mendicus et portaret ab angelis in sinū abrae. Chrys. Sufficiebat ad portandū pauperē vn angelus sz tō plures veniunt vt chor leticie faciant. Ezech. iv. In leticia egrediemi et in pace deducemi. Ptz itaq q sit nobis necessaria z vtilis custodia angelica. ps. Angelis suis mandauit de te vt custodiant te in omnib vijs tuis. Preterea hāc custodiam spēalem hīe debem reuerentiā ad angelū custodē z ppter eius reuerentiā a peccatis cauere. Ber. in ser. O quanta angelo debet hō vbicūq inferre reuerentiā: afferre deuotionē: z conferre fiduciā: p presentia reuerentiā: p benivolentia deotionē: p custodia fiduciam. Caute g ambula vbi sunt angeli vt custodiant te in omnib vijs tuis. Hec ille. Idem In oi loco reuerentiā habe angelo tuo: nec cor illo audeas qd me pñte non auderes. Hec ille. Nā z angeli nob deputati z nos custodientes nob pñtes sp diuinā ptemplāt maiestatē q: dicunt ybā passumpta. Angeli eor semp vident faciē pris z c.

Tertio tangunt angelorum premia desideranda cum dicitur: semp vident faciē pris q in celis ē. In qb ybis notantur quattuor conditiones desiderabiles beatitudinis angelor.

Prima est iocunditas
Scda est claritas
Tertia est ptinuitas
Quarta est securitas.

Prima est iocunditas cū dr. vident. Illa naq visio iocūdissima est Job. xxxiij. Videbis faciē eius in iubilo. Scda est claritas cū dr: faciem. Est em visio illa faciat clarissima. j. Cor. xiij. Nunc cognosco ex pte: tunc aūt cognoscā sicē z cognit sum. Ibidē. Videm nunc p speculū z in enīg. tunc aūt facie ad fa. Tertia est continuitas. q: semp. Aug. Videbim z amabim: amabim z laudabim. ecce qd erit in fine sine fine. Quarta est securitas. q: in cel. vbi nec erūgo nec tinea demolit: z vbi fures non effodiunt neq furant. vt dr. Mat. vj. Summe g desiderādū est pmiū angelor. Veneremur g sanctissimos spūs angelicos z eor salutaribz monitionib adhescere studeam vt sic tandē ad facialez maiestatis diuine ptemplationē cū eis pringam: p̄iem q in celis est semp in ppetuum sine fine gspecturi: Amen.

De beato Hieronymo, Sermo.

Lux mundi

Matth. v. Vos estis lux mundi. Vōis quippe ipse est lux magna oēs illuminās. Joan. j. Erat lux vera q illu. omnē hoiem venientē in hunc mun. et Joā. viij. ipe dr. Ego sum lux mundi. lux inquā vniuersalis oīes vniuersal illuminans: sed multi alij dici possunt lux pticulariz. lux inquā a chō sto lūe illuminata illuminās alios Jō dicit dns discipulis suis z eor successoribus. Vos estis lux mundi. Est itaq beatus hieronym triplex lux mundi.

Primo lux fructuose scie.
Scdo lux fructuose sermonie
Tertio lux miraculose euidētie.

Primo dr lux fructuose scie Sap. vj. Diligite lumen sapie In hō aūt hieronymo fulsit triplex scia.

Prima ē natural instructionis
Scda est theological declarationis
Tertia est moralis institutionis

Prima ē scia naturalis instructionis. Hic em eusebij viri nobil filius adhuc iuuenis romā adit z līas greq hebraicis z latinis plene erudit ē: z in grāmatica atq rhetorica alijsq philosophicq scietijs instruct. Sap. viij. Puer erā ingeniosus z sortitus sum aiam bonā. Scda est scia theologicalis declarationis. Hic tros ei libros scīpt p declaratiōe catholice fidei sacrāq pagināi latinā liguā trāstulit Jnō. ij. etym. Hieronym triū linguar extitit pr: cui iterptatio ceteriz anteferē. qm z ybor tenacior ē: z gspicuitate snie clarior. Et Aug.

sic dic̃ ō eo. Sctūs hieronym⁹ ꝓsbyter greco: latino: z hebreo eloq̃o eruditꝰ i loc̃ sanctis: atq̃ in ꝟis sacr̃ vsq̃ ad decrepitā vitā erat: cui⁹ nobilitas eloquij ab oriente i occidente istar sol' vt lampas resplenduit.

Tertia est dia mozal' institutiōis. Multas em̃ epl'as scꝑsit ad excitandas hoim affectiones i amoꝛ dei z sctā ꝓ virtutū obseruantiā. Vñ btūs Prosper i suis chronicꝫ sic de eo ait. Hieronym⁹ ꝓsbyter in bethleē roti iā mūdo clar⁹ habitabat: egregio igenioꝛ studio: vniuerse ecclie fuiēs. Hec ille. Ipe etiā ad rogatū damasi pape officium eccl'iasticū ordinauit. psalteriū ꝑ ferias distinxit: z vnicuiq̃ ferie nocturnū ꝓprium assignauit: ac gl'ia ꝑ̄ z c̄. in fine psalmi dicendū instituit. epl'as z euāgelia ꝑ āi circulū decantanda: ceteraq̃ ad diuinū officium ꝓtinēcia rōnabil'r ordinauit. Sic itaq̃ ꝓz qm̃ ꝑ suā sciam multipl'r totā eccl'iaz illustrauit. Vñ sic ipe narrat in epl'a ad eustochiū cum ḧdā tpe audid⁹ legeret tullū z platonē ꝙ sacras scꝑturas rapt⁹ ē ad ōi iudiciū: z ibidē coꝛrept⁹ ac grauissime flagellat⁹. vñ extūc solis diuis codicib⁹ legēdis operā dedit. sicq̃ ad eccl'ie vtilitatem tantā suā ciaz ordinauit: z ecclīam ꝑaz singularit illuminauit Sap. vij. Inextinguibile est lumē illi⁹. Idcirco non incongrue dicit Lux mundi.

Secundo ōꝛ lux ꝓtuose sctimonie. de q̄ luce ōꝛ Mat. v. Luceat lux vra coram hoib⁹. Fuit itaq̃ h̄ mō btūs hieronym⁹ lux mūdi qm̃ mūdū spūaliter illuminauit lumine sue sctitatꝫ dando exēplū sctissime ꝙuersationis. j. Tim. iij. Exēplū esto fidelib⁹ in ꝓbaꝛ ꝙuersatione. Dedit aūt triplex exemplū papuum.

Primū ē exēplū sectā de spūal' hūilitatꝫ

Scōm est exemplū obseruande coꝛporalis austeritatꝫ.

Tertiū est exemplū tolerande penalis acerbitatis.

Primū igit est exēplū z c̄. Vñ ipe de se dic̃ ad ambigensē Nihil a puericia ita vitare conat⁹ sū vt animū tumentē z erectam ceruicē: deꝰ ō se odiū puocātē. Itē. Ego eti am oia tuta timeo. Itē. In monasterio hospitalitati ex coꝛde intēdim⁹: z oēs ad nos veniētes ꝓter hereticos leta fronte suscipimus ac veniētiū pedes abluim⁹. Hec ille Vñ ꝓpt̄ suā hūilitatē sp magꝫ ac magꝫ ꝓficiebat in gr̄a dei. q: vt ōꝛ Ja. iiij. Hūlib⁹ dat gr̄am.

Scōm est exēplum obseruande coꝛporalis austeritatꝫ. Nā postq̃ a gregorio nazanzeno ꝓstantinopolitane vrbis epo sacras l̄as didicit in eremū ꝓperauit. vbi per q̄tuoꝛ annos artissima ꝓnia se afflixit. vt ipe testat in epl'a ad eustochiū. vbi narrat q̄ntā artitudiez tenuerit in cibo/potu ꝙpe/stitu/z stratu, vide ibi. j. Coꝛ. ix. Last. go coꝛpⁱ meū z in fui. redi. z c̄. Ro. viij. Si ꝟz carnē vixeritꝫ moziemi: si aūt spū facta carnis mortificaueritꝫ viuetꝫ

Tertiū ē exēplū tolerande penal' acerbitatꝫ Matth. v. Bti q̃ psecu. patiunt ꝓpt̄ iust. q̄m ipoꝝ est reg. ce. Vñ ipe ōꝛ in epl'a ad asellaz. Hzias aga deo q: dign⁹ habit⁹ sū que oderit mūdus. Vñ iē hz in dialogo seueri discipl' beati martini q̃ tpe hieronymi fuit. Oderant hieronymū hereticī: q: eos ipugnare non desist: oderant z clerici: q: coꝝ vitā insectabat' z crimina. Hec ibi. Vñ cū mortuo papa ꝑ̄berio papa ipe hieronym⁹ in eccl'ia romana cardinal' ꝑsbyter ordinat⁹ dign⁹ sūmo sacerdotio ab oib⁹ acclamaret q: q̃rūdā clericoꝝ z monachoꝝ lasciuiā increpabat illi nimiū indignati insidias ei parauerūt: ſz z ꝑ testē mulierē (vt ait ioānes beleth) ab eis turpit est derisus. Nā cū ad matutinas solito moze surgeret vestē mulierꝫ quā iuxta lectū emuli posuerāt repperit: suāq̃ eē credens iduit z in eccl'iam sic ꝓcessit. h aūt emuli faciebāt: vt mulierē h̄e in thalamo crederet: qō ille videns tāte coꝛū vesanie locū dedit: z ad gregoriū nazanzenū accessit. Passus ē vtiq̃ ꝑsecutiones ml'tas. vñ i epl'a ad asellaz dicebat. Maleficū me garrīūt: sed scio ad regnū q̄enire ꝑ infamiā z bonā famā. Itē Utinā ob dñi mei nomen atq̃ iusticiā vniuersa me infidelitū turba ꝑseqūtur. Utinā in oꝓbriū meū solidius exurgat hic mund⁹: tm̃ vt merear a christo laudari z sue pollicitatiōis sperare mercedē: nō grauis ē maledictio q̄ diuina laude mutat'. Ptz itaq̃ quō luxit luce ꝓtuose sūctimonie. Joan. v. Ille erat lucerna ardēs et lucens.

Tertio ōꝛ lux miracl'ose euidentie Ps̄. Illuxerūt coꝛuscatiōes tue orbiterre. Inſ miracl'a aūt ei⁹ vnū est ꝓcipuū ō leonis curatiōe z domesticatiōe q̄ moze pasto

ris asinū ad pascua ducebat z inde reduce
bat. vide legendā. Job. v. Bestie terre pa
cifice erūt tibi. In h declarat bti hierony
mi innocentia: qz sic ei obediebat leo tanq̄
hoi ad innocentie statū reducto. Oia ei ant
malia subdita erāt hoi in statu innocentie.
vt ptz Gen. j. Ptz itaq̄ q̄ p̄ q̄uenient btūs
biero. dr lux mūdi Prouer. iiij. Justoꝝ se
mita q̄si lux splendes pcedit. Ad hāc igit
lucē mentis oc'os attollam⁹ q̄tinus ei⁹ ra
dijs sic illustrari possim⁹ vt p vīā salutz re
cto tramite directi ad diuni lumis intui
tū tandē ptingere valeam⁹: Amen

De btō Dionysio z socijs eius.

Beati mundo
corde qm ipi deum videbunt.
Mat. v. Si cor mūdū fuerit:
tot⁹ hō mund⁹ erit. qz dr Matt. xv. Que
d corde exeūt: hec coinq̄nant hoiez. Jbi ei
pcā oriunt. Jbi radices pctoꝝ figunt: q̄ si
ibi succise fuerint: nō est vbi crescant pcā.
Bed. A corde tāq̄ a radice pcedūt bona
z mala. Bti g mūdo corde. Addit aūtō
mū q̄uenies: qm ipi deū vide. Dei⁹ q̄ ppe
spūs ē. vt hr Jo. iiij. Jō nō oc'o carnē: sz
oculo cordis siue mentz tm videri pōt. Et
sic oportet oculū carnis mūdū ee vt solem
videre possit. Sic z oportet oculū mentis
mundū ee vt deū q̄ lucē habitat inaccessi
bilē videre possit. Aug. Hic ē finis amoz
nr̄i: q̄cq̄d bn agim⁹: q̄cq̄d laudabil'r est ua
mus: q̄cq̄d inculpabil'r desideram⁹ ad dei
visionē tendit. Cū venerit pl⁹nō req̄rem⁹
Videre deū volum⁹: sz vide q̄by dictū est.
Bti mūdo cor. qm ipi deū vi. h para vn vi
deas. Nō ei corde nō mūdo videre pmitte
ris qō nonvidet nisi in corde mundo. Hec
Aug. Bti igit mūdo corde qm ipi deū vi
debunt: in pnti p fidē: z in futuro facie ad
faciē. Dixit itaq̄ bti mūdo corde: n dixit
bti mūda superficie. vt sunt fallaces hypocri
te q̄ mundant id qō deforis est. Nec dixit:
bti mundo corpeyt mūdani diuites q̄ corpo
rali student mūdicie: sz bti mūdo corde
q̄s nō arguit pctoꝝ p scia. Hanc vtiq̄ mū
dicie btitudinē habuit gl'iosus martyr et
gallor apl'us dionysi⁹ atq̄ socij ei⁹ de q̄bus
nūc dicit⁹ Bti mūdo cor. Cordis ār mū
dicia i btō dionysio tria potissime declarāt.

Primū ē maculatiue abusiōis abiectio.
Scōm ē purgatiue instructiōis radiatio
Tertiū ē inflāmatiue dilectiōis affectō

Primū igit ē maculatiue abusionis
abiectio. ps. Dne q̄s habitabit in
tabnaculo tuo aut q̄s requiesc in mōte
sctō tuo: Qui ingredit sine macula. Sunt
aūt tria pcipue aniaꝝ maculatiua q̄ oino a
btō dionysio sunt abiecta.

Primū fornicationis feditas
Scōm est terrene affectiōis cupiditas.
Tertiū est ambitionis vanitas

Primū ē fornicatiōis fe
ditas. j. Thes. iiij. Hec ē voluntas dei sā
ctificatio vīa vt abstineatz ab oi fornicati
one. s. tā carnali q̄ spūali. Ois em fornica
tio ē aie mactatiua Jō bn dr Eccl. xx. Mu
lier fornicaria q̄si stercus. Abiecit itaq̄ be
atus dionysi⁹ oēm carnalē fornicationē et
corpales delitias. j. Cor. vj. Fugite forni
cationē. Abnegauit etiā fornicationē spūa
lem q̄ maxie ee i cultu idoloꝝ. Judic. viij.
Fornicati sunt cū baali Et ps. Fornicati sē
in adinuentionib⁹ suis. Btūs ergo dionys
ius p̄mo fuit infidelitat errorib⁹ exercat⁹
sz postmodū p btm paulū ad chm conver
sus. Sic em hr in actib⁹ apl'oꝝ cū paul⁹ ve
nisset athenas epicurij z stoici phi cuz eo
disceptabant: q̄dam aūt dicebāt. q̄d vult
semiator hic ẏboꝝ dicere. Alij dicebāt no
uoꝝ demonioꝝ videt annūciator esse. dice
bant g ei. Noua q̄dam infers auribꝫ nr̄is.
Athenienses aūt ad nihil aliud vacabant
nisi aut dicere aut audire aliq̄d noui. Cū g
paul⁹ singl'a deoꝝ altaria plustrasset, inter
cetera ignoti dei altare vidit. Die nāq̄ do
minice passiōis cū facte fuissent tenebre su
p vniuersā terrā phi q̄ erāt athenis nō po
tuerunt causā naturalem talis eclipsis inue
nire: qz naturalis eclipsis solis fit solū i sy
nodo solis z lune/luna aūt tunc erat e regi
one ad solē: erat em q̄ndecima. Tum in hi
storijs scholastic legit q̄ phi ad hoc adu
cti sunt vt dicerent q̄ deus nature patit.
tunc g athenienses illi deo arā construxe
runt z su ppositi⁹ est titulus. Deo ignoto/
h g cū vidisset paul⁹ dic. Que ignorātes
colitis. Hunc annuncio vob vez deū q̄ fe
cit celū z terrā. Deinde dicit dionysio que

pre ceteris magis doctū videbat. Quis ē dionysii ille deus ignotus? Cui dionysius. Ipse est ver⁹ deus q̄ inter deos nō est demonstrat⁹. Cui paul⁹. Et ille ē quē p̄dico vobis q̄ de celis descendit: carnē suscepit: t tertia die resurrexit. Cū aūt dionysius adhuc cū paulo disputaret forte trāsijt cecus q̄dā coram eis. Statimq; dic̄ dionysius paulo. Si dixeris huic ceco In nomine dei tui vide et viderit: statim credam. Et paulus ait. Ut omnis suspicio tollat: tuꝑ dic hec verba In nomine iesu christi crucifixi vide. Cumq; dionysius hec verba dixisset ceco: statim visum recepit. Et statim dionysius cū damari vxore sua t tota familia baptizat⁹ ē. Et fidei effect⁹ omi fornicatiōe idolo⁹ reiecta: sicq; p fidez mūdū effectū est cor ei⁹: purificatio ei cordis est a fide Actuum. xv. Fide purificans corda eorum.

Scōm q̄ō est anime macu

latiuum t cordis ifectiuū q̄ō et abiecit beatus dionysius ē terrene affectionis cupiditas. Nam sicut dicit. j. Tim. vj. Qui volunt diuites fieri incidunt in laqueū t tentationem diaboli t in desideria t ē. radix ei ommū malo⁹ cupiditas. H̄ itaq; nō ignorans brūs dionysius omnia mundana cōtempsit: ch̄imq; pauperem paup⁹ sequi voluit Mat. v. Beati paupes spiritu q̄m ip. est regnum celo⁹.

Tertiū est ambitionis va

nitas. Hier. Caue honores quos sine culpa tenere non potes. Sublimitas bono⁹ magnitudo est sceleru⁹. Exemplū in saule qui anteq; rex esset humilis erat t mundo corde. Sublimatus aūt in regiā dignitatem superbus et elatus factus est. sic habetur. j. Reg⁹. xv. Agnoscens igit dionysius periculum istud aufugit mūdanos honores. Cumq; athenis in magna reuerētia h̄ri. Sic itaq; ptz q̄ beatus dionysi⁹ abiecit tria p̄dicta q̄ sūt cordis maculatiua. Idcirco innocēs fuit manibꝫ t mūdo corde: q̄re de eo t socijs ei⁹ bñ dr Beati mūdo corde.

Ecūdū q̄ i brō Dionysio oñdit cordis mūdiciā/ est purgatiue instructiōis radiatio. Quamis ei plerunq; cū optia scia sint pessimi mores: scia tñ ḡntū est de se disponit ad cordis mundiciā inḡntū oñdit q̄d agēdū t q̄d fugiēdū sit. Fuit aūt brūs dionysi⁹ doct⁹ t instruct⁹ triplici p̄cipua instructione

Prima est instructio philosophica
Scōa ē est instructio catholica.
Tertia est instructio hierarchica.

Prima est instructio phi

losophica in q̄ p̄mū floruit assi ꝓuersiōez suā. Dicebat q̄ppe dionysi⁹ ariopagita: q⁹ bitabat i vico q̄ dicebat ariopag⁹ i ciuitate Athen̄. Erat aūt ariopag⁹ vic⁹ excellētior: q⁹ ibi erāt curie nobiliū t scole liberaliū artiū. Jn h̄ q̄ vico morabat dionysi⁹ maxi⁹ phs q̄ ob plēitudinē sapie theosoph⁹. i. deū sapiēs dicebat Scie q̄ppe philosophice vīā p̄pant ad verā sapiam. iuxta illō puer. ix. Misit ācillas suas vocare ad arcē. Tales tñ nō sufficiūt hoi q⁹ hō ordinat a deo ad finē aliquē q̄ naturalē rōnis hūane fact⁹ate excedit: sm illō Esa. lxiij Oculꝰ nō vidit de⁹ absq; te q̄ ꝓparasti diligentibꝫ te.

Secunda est instructio ca

tholica q̄ fuit a paulo p triēniū instruct⁹. Fuitq; atheñ. archieps ordiat⁹ vbi ille p̄dicatiōi iisistēs/ ciuitatē t p̄tē maximā regiōis ad ch̄ri fidē adduxit. Dañ. xij. Qui ad iusticiā eruditi multos: erūt q̄si stelle in ppetuas eternitates.

Tertia ē instructio angeli

ca siue hierarchica. Paul⁹ eim ipi dionysio reuelauit ea q̄ in tertiū celū rapt⁹ vidit. sic ipe dionysi⁹ i pleriscq; locꝭ insinuare videt. Ubi ō hierarchijs ageloꝝ: ordinibꝫ: dispositiōibꝫ: t officijs ꝛāluculēter disseruit vt nō putares h̄ ab alio didicisse: sz p seipz ꝓspexisse. Pz itaq; ex multiplici scia fuerit instruct⁹ b. dionysi⁹. ex q̄ appet excellentio: cordis mūdicia Hā etsi scia nō sufficiat ad mūdiciā cordis: tñ ad h̄ multū pdest. vñ Jo. xv di. dñs discipulis. Vos mōi est q̄p. f. q lo. s. v.

Tertiū pncipale q̄ō i brō dionysio manifestat cordis mūdiciā/ est illūmatiue dilectiōis affectio. puer. x.

ẏniuersa delicta operit charitas. Raban⁹ in ād̄a ser. Charitas ē ignis mēt̄ē purificās a sordib⁹ vicioꝝ. Appuit aūt dilectio charitatiua in bt̄o Dionysio p̄cipūe ex trib⁹

Primū est desideriȳ sanctitas.
Scōm est dñi familiaritas
Tertiū est martyriȳ alacritas

Primū ē desideriȳ sanctitatis:

q̄ vicz feruētissime salutē aliox̄ desiderabat adeo vt nullaten⁹ incredulos̄ ferocitatē timēs/ad querendos p̄los laboraret. Jo. iiij. Timor nō est i charitate: sed p̄fecta charitas foras mittit timorez. Ūn bt̄us dionysi⁹ a bt̄o Clemēte petri successore destinat⁹ in Frācīā/parisi⁹ venit: vbi plīmos ad fidē quertit z eccl̄ias plīmas fabricauit. Tāta aūt i eo gra emicuit vt cū sepi⁹ pontifices idoloꝝ ꝛ eū seditiōem pli excitarēt: z p̄los ad eū p̄dendū sepe cū armis quirreret: mox illo viso: aut oī ferita te deposita se pedib⁹ ei⁹ puoluebāt: aut nimio timore soluti/ab ei⁹ p̄ntia fugiebant

Secūdū est dñi familiaritas

quā vicz sibi dñs oñdit. Cū ei iā multa tormēta ppessus fuisset et cū socijs suis et mlt̄z alijs carceri mācipat⁹/dū ibi missam celebraret z pl̄m cōicaret/ dñs ihesus ei cū imenso lūme appuit: z panē accipiēs dedit ei dī. Accipe & chare me⁹/ qz mecū est maxia merces tua. Prouerb. viij. Ego diligētes me diligo.

Tertiū est martyriȳ alacritas.

Martyriū vicz maxime oñdit pfectionē charitatiz. Jo. xv. Maiorē charitatē nēo hz vt aiam suā ponat q̄s p a. suis. Et Aug. li. de sctā ẏgitate. Martyriū p fidē chr̄i suscept̄ incompabil̄r p̄ferēdū est sctē ẏgitati: etiāsi illa inviolabil̄r ꝛseruet ꝓpter agni imaculati honorē. Hec aug. Btus aūt dionysi⁹ alacri vultu martyriū p dño sustinuit. Prefect⁹ q̄ppe fecerat⁹ ꝛ chr̄ianos parisi⁹ a domiciano iparatore romano direct⁹ b. dionysiū p̄lo p̄dicātē inuēit: staticz captū: colaphizatū: ꝛsputū: derisū: z lorz durissimis alligatū/cū sctis Rustico z Eleutherio sibi p̄tari iussit. q̄ a. xij. militib⁹ flagellant. deinde mag̃ catenaꝝ pōdere ꝛstricti/carceri mācipant. Seq̄nti die dionysi⁹ sup craterē ferreā suppositz flāmis nud⁹ extē dit: vbi dño decātabat dī. Ignitū eloquiū tuū vehemēter: z fu⁹ tu⁹ dilexit illū. Inde aūt erigit z ad bestias ferocissimas inedia ieiunio excitatas ẏcit. Sed cum i eū ipetuose currerēt: signum crucz opposuit z māsuetissimas eas fecit. Ethinc in clibanū iactat: sz extincto igne nil lesit. Postmodū cruci affigit z diuti⁹ ibi torq̄t. Baptiz. Ehzo ꝛfix⁹ sū cruci. Inde depositus: cū socijs z mlt̄z alijs fidelib⁹ carceri mācipat. Cor. iiij. Tribulationē patimur z sustinemus P⁹ hec iudici p̄tāt z nouis iter supplicijs mactant. et ixta idolū mercurij cū securib⁹ capita triū i ꝛfessiōe trinitatiz p̄scidunt. Judith. viij. Per mlt̄as tribulatōes trāsiert fideles. Stati aūt bt̄i dionysij corpus se erexit/z caput sūū int̄ brachia (angelo duce z celesti lūine p̄cedēte) p duo miliaria deportauit: a loco sz q̄ ōr mōs martyꝝ vsq̄ ad locū vbi nūc sua electiōe z dei puidentia req̄escit. Tradita aūt angelorū melodia q̄ tūc ibidē insonuit/mlti crediderūt in chr̄m. Ex dictis itaq̄ patet perfectio charitatiz in bt̄o dionysio p quā excellētissime mūdatū est cor ei⁹. qz ipsa charitas ē q̄ facit cor mūdū. Glze. Tāto amplī⁹ pet rubigo ꝛsumit: q̄nto pcioris cōmaḡ charitatiz igne ꝛcremat. Rogemus itaq̄ bctissimū vir̄ vt suis meritis z p̄cib⁹ illa nobis a deo gra largiat q̄ sic purgari a vicijs possimus: vt randē mūdo corde in ppetuum deū videre mereamur. Amen.

De sctis ap̄lis Simone z Juda

Scimus quo/

niā diligētib⁹ deū oia coopant⁹ in bonū. Ro. viij. In festis apostoloꝝ freq̄nt legunt euāgelia z epl̄e i q̄bꝰ agit de dilectiōe. Nā ipsi ap̄li p ceteros electi a dño amici dñi spēal̄ ꝛ appellati. Jo. xv. Jā nō dicā vos seruos sed amicos meos ꝛc. Et ipi singulariter dñm dilexerūt. Nam ꝓpter chr̄m ipsi oia ꝑores reliq̄erunt. Mat. xix. Ecce nos reliq̄mus oia z secuti sum⁹ te. Hoc aūt q̄uenientissimū est in festo istoꝝ ap̄loꝝ speciali rone. Tū qz eos glutino amoris ꝛiūxit origo z natura. qz frm carnē fuerūt frēs. Tū qz religio z gra. da discipuli z ap̄li chr̄i. Tū qz conuersatio z

vita:qz sil' incedebant z pdicabant z vna/nimiter viuebāt. Tum etiā qz mors et gloria:qz vno die vno loco:eodē genere mortis:z peadē cā fuerunt interfecti et in celo pmiati. Ps. Ecce q̄bonū z q̄iocundū habitare frēs in vnū. In epla autē hodierna oñdit eoz charitas siue dilectio multū laudabilis:venerabilis:atq; desiderabilis pcipue ꝓpter tria.

¶ Primo qz fructuosa.
¶ Scōo qz victoriosa.
¶ Tertio qz gloriosa.

PRimo igit qz fructuosa. Vñ dicit: Scim⁹ qz diligentib⁹ deū oia coperāt in bonū:oia inquā.s.diuina z hūana:celestia z terrestria:spūalia et corporalia:pspera z aduersa. Sap. vij. Venerunt mihi oia bona pariter cū illa. Apparuit boz apl'oz charitas fructuosa precipue tripliciter.

¶ Primo in electione dignitatis
¶ Scōo in predicatione ꝓfitatis.
¶ Tertio in opatione sanctitatis.

Primo in electiōe dignitatz:qz elegit eos dīs ad nūez duodecim apl'oz Jo. xv. Elegi vos z posui vos vt eatz z fructū afferatis Rb. viij. Quos pscuit z pdestinauit ꝓformes fieri imagis filij sui rē. q̄s aūt pdestinauit hos z vo. z q̄s vocauit hos z iustificauit illos z magni. hec ibi Vbi notandū vt ōt Tho. j. pt. q. xxiij. art. iij. q pdestinatio fm rōnē psupponit electōez z electio dilectionez: qz pdestinatio ptinet ad prudentiā:ad prudentiā aūt ptinet ordinatio alicuoz in finē q̄ nō sit nisi pexistente voluntate finis. Vñ pdestinatio alicuoz in salutē psupponit q dē salutē illorū velit. z sic est ibi dilectio inquantū vult eis h̄ bonū: z electio:qz vult aliqb⁹ p alijs Electio aūt z dilectio alicui deo ordinātē q̄ in nob:eoq voluntas nr̄a diligēdo nō causat bonū:sed ex bono ꝓexistente icitamur ad diligendū:et iō eligim⁹ añq̄ diligam⁹ Jn deo aūt est econuerso. Nā volūtas eiꝰ qvult bonū alicui ipm diligēdo est cā q il lud bonū ab eo p alijs habeat: z sic ptz q in deo dilectio pcedit electionē z electio pdestinationē. Vñ oēs pdestinati sūt electi z dilecti. Eph. j. Elegit nos i ipo añ mūdi cōstitutionē. Hec ex Tho. ¶ Scōo in pdicatione ꝓfitatz. puer. xij. De fructu oris sui vnuscuiq; replebit bonis. Mirū q̄ ppe fructū fecerūt gl'iosi apl'i p suam pdicationez. Eze. xxxvj. Montes isr'l ramos vros germinetz. i mltiplicando dilatetz z dilatādo extendatz ad alios z fructū vīm afferatis pplo meo. i. ad vtilitatē pplī mei Vñ refert eusebi⁹ in hist'oria eccl'iastica q abagarus chīo epla z scripsit eū ad se inuitando cui chīstus p epl'am vnū apl'm pmisit mittere. Et vt refert ioānes dam. li. iij. Cū picte ad chīm ab abagaro miss⁹ eet vt facie ei⁹ effigiaret z nō potuisset p splendore z pulcritudie chīi:chīs ipse lineo pictoris accepto faciē ꝓpriā effigiauit z abagaro regi edisse ciuitatz trāsmisit. Post chīi aūt ascēsionez thomas apl's tuda apl'm abagaro misit q̄ in facie iude splēdore intuens diuinū: fidē z baptismū recepit Et vt aliq̄ dicūt iudas ō epla saluatoris faciē ei⁹ cōfricās eū a lepra curauit. Legit etiā q ambo apl'i simō z iudas in babylonia z regiōe circūq; vno anno z mēsib⁹ trib⁹ cōmorati amplius q̄ q̄draginta milia hoīm q̄uerterūt ad fidē excepto puulis z mulierib⁹ baptizato pus rege z suis. Vniuersi q̄ pl'i credētes idolorū tēpla destruxerūt z eccl'ias edificauerunt. Et ordinauerūt apl'i epm in ciuitate noie abdiā:q cū ipis de iudea venerat:q z postmodū legendā eoz descripsit. Jtē iudas primo in mesopotamia et ponto pdicauit:simon vo in egypto. vbi mlt'os ad chīi fidē q̄uerterūt. Deinde in gl'ide venerūt Dañ. xij. Qui ad iustitiā eruditi mlt'os:erūt q̄i stelle in ꝓpetuas eternitates ¶ Tertio apparuit sua charitas fructuosa in opatiōe sanctitatz iugit vicz pseuerādo i oronez oppressionib⁹ ꝓtutis Col. j. Ambulet digne dō p oia placentes in oi ope bono fructificantes. Mat. vij. Arbor bona fructū bonū facit.

SEcundo in epla hoō. oñdit apl'oz dilectio z charitas laudabil'i atq; venerabilis qz victoriosa: cum ōr ibi. Quis nos sepabit a charitate dei: Tribulatio an angu. rē. sed: in his oib⁹ superamus ꝓpter eū q dilexit nos. Cert⁹ sum em qz neq; mors neq; vita rē. Vide de tertū epistole. Habuit aūt apl'oz charitas triplicē victoriam.

¶ Pria est victoria tpalis vanitatz.
¶ Scōa est victoria spiritalis calliditatis
¶ Tertia est victoria penalis acerbitatis.

Primo igit fuerūt apli victoriosi p charitatē ꝫ tpalē vanitatē qz p pter amorē chi oia tpalia ꝓtēpserūt. Can. viij. Fortis ē vt mors dilectio: qz vicz facit oia relinqre quēadmodū z mors. j. Jo. vl. Hec ē victoria q vincit mūdū fides nra. s. informata charitate.

Scdo ꝓtra spiritalē callidit̄ē. s. ꝫ diabolicā astutiā. Sap. vij. Sapiētiā nō vicit malicia. Cōfutauerūt qppe apli fallaciā magoꝝ zaroe z arphaxat qs inuenerūt in pside: qscz matthe de ethiopia fugauerat. Vide legendā. j. Jo. ij. Ui cistis malignū.

Tertio ꝓtra penalē acerbitatem. j. Co. xiij. Charitas oia suffert: oia sustinet. Perlustrata vticz vniuersa regione vengrūt apli ad ciuitatē sennair vel suanir: ad quā confugerāt pdicti magi vbi erant. lxx. idoloꝝ pontifices. qs ꝫ aplos cōstituerūt Pontifices q cū pdicauerūt aplos deducunt ad trēplū solis. Tunc angel⁹ eis apparēs di. Unū e duob⁹ eligite aut hoꝝ repentinū interitū aut vīm martyrium. Cui apli. Ut et dñs istos conuertat z nos ad palmā martyrij pducat. Facto aūt silētio apli dixerūt vt sciatis: qz hec idola demonib⁹ plena sunt ecce eis impam⁹ vt exeāt z idola ꝓfringāt: statimcz duo ethiopes nigri z nudi cucurrerūt videntib⁹ ac stupentib⁹ exierūt z idola ꝓfringētes cū diris vocib⁹ abscesserūt: qd videtes pontifices i aplos irruerūt z eos ptin⁹ trucidarunt: z sēnē coꝝ hospitem pemerunt Judith. vij. Per multas tribulationes trāsierūt fideles.

Tertio in epla oñdit charitas aplos trū venerabil qz gliosa: cū dr. Si deus p nobis qs ꝫ nos: De⁹ em ē p bis q diligūt. seqr. q etiā pprio filio z. qs accusabit aduersus electos dei: De⁹ est q iustificat: qs ē q ꝺdēnet z. Declarant aūt dñs charitatē aplos esse gliosā faciēdo p eis opa miraculosa. Et h̄ pcipue triplr.

Primo circa creaturas pure corpales

Scdo circa creaturas pure spuales.

Tertio circa creaturas partim corpoꝛales z partim spuales.

Prio circa creaturas pure corpales. Nā duas tigres ferocissimas q in caueis latebant z sibi occurrētes deuorabāt: venientes apli velut oues māsuetas fecerūt. Itez legit q q dā noie nicanor amic⁹ reg⁹ i q dam bello sagittā accepat q de ossib⁹ ei⁹ euelli nō poterat quā simō abstulit iuocato noie iesu: moxcz ira sanat⁹ ē vt nec signū vulneris remaneret. Itē legit q hora passionis eoꝝ cū nimia eet serenitas statim tāta fulgura extiterūt vt trēplū trifarie sanderet z illi duo magi in carbones ictu fulmis verterent. Scdo circa creaturas pure spuales eiciēdo vicz demōes. Mar. vl. In nomine meo demonia eiciēt. Tertio circa creaturas ptim corpales z ptim spuales. s. circa hoies: cecos illuminādo: surdis audit reparādo z claudis gressū: leprosos mūdādo z mortuos suscitādo. Scūs em̄ Simon. xxx. mortuos i mari sūmersos legit suscitasse. Itē diaconū, infamatū p q dā q ex fornicatiōe ꝺcepat purgari fecerat ab infamia p vocē infantz nouit nati q ad pceptū aplorū locut⁹ ē dicēs Hic diacon⁹ vir scūs est z cast⁹. vide legendā. ps. Mirabil⁹ de⁹ in sā. su. Patz itacz q laudabil: venerabil: atcz desiderabil sit aplorū charitas z dilectio: tū qz fructuosa: tū qz victoriosa: tū qz gliosa: q vticz tria satz innuūt in epla hodierna q icipit Scim⁹ qm̄ diligētib⁹ deū oia cooperant i bonū. Studeam⁹ igit sc̄ aplorū charitatē vt tandē ptingere mereamur ad coronā vite quā repromisit deus diligētibus se: Amen.

Sermo p festo oim scto.

Beati qui habitāt i domo tua dñe i secula seculoꝝ laudabūt te Ps. lxxxiij. Magna vticz hodierna solēnitas q ipsi deo z scis ei⁹ oib⁹ ē ꝺdicata. ps. Glia hec ē oib⁹ scis ei⁹. Hodie itacz a nob laudand⁹ ē de⁹ z i seipo z i scis ei⁹ oib⁹. In seipo qdē qz ipse est p essentiā scūs. ps. Scūs dñs de⁹ nr̄. Et ī Apo. iij. Aialia reqem̄ n̄ habebāt die ac nocte dicentia scūs scūs scūs dñs de⁹ oipotēs q erat et q est z q ventur⁹ est. In scis aūt oib⁹ laudand⁹ ē de⁹: qz ipe scis satz coꝝ cā. ī dr ps. Laudate dñm i scis ei⁹. In scis em̄ suis declarauit de⁹ suā potestatē: bonitatē: z liberalitatē. Prio po

testatē i miracl'or operatiōe q nō ipi: sz de' p eos fec. ps. Qui fac mirabilia magna solus. Itez. Mirabil' de' i scis suis. ¶ Scdo suā bonitatē Sol' em de' bon' est a se p essentiā z naturā. Lu. xviij. Nemo bon' nisi sol' de': alij aūt boni sūt pticipatiue a deo p collatā sibi graz. Vñ de ḡlibz sctō dicere possum' deo illō ps. Dñe pueniſti eū in bñdictionib' dulcedis. ¶ Tertio suā liberalitatē i eoz vicz gl'ificatiōe: qz scz p bre/ui z trāsitoriō laboze dedit eis gl'iaz sempiternā Esa. xxxv. Leticia sempit'na sup capita eoz. Jō etiā bn' d eis dr ps. Bti q habi/ant in do. t. dñe. i q vicz domo e plenitudo glorie: plenitudo leticie: plenitudo tot' amenitatz z bonitatz. ſō i secla seculoz. lauda. te Jn qb' ꝓbis tria nob' ꝓponunt' ꝓ templan/da de sanctis.

¶ Primū e sctoz cōmēdatio venerāda: cū ¶ Scōm e sctoz honorifica/ (dr. Bti clo admirāda: cū dr. q habi. in do. tua dñe.

¶ Tertiū e sctoz exercitatio imitāda: cuz dr. in secla seculoz. lau. te.

Primū igit z. Dicūt ei bti. Apoc. xix. Bti q ad cenā agni nuptiarum vocati sūt. Null' vtiq btūs dici pt q diu in hac mortalitate viuit: q nlla h securitas sz mlta sūt gicula mlte miserie. sz bti q iā habitāt in domo dei vbi e plena iocūditas z pfecta securitas. bti g sūt sancti dei q cū eo regnant in cel'. Est tn btitudo duplex: vicz meritoria z pmiatoria: et pma imperfecta e: z via ad scdam. Prīa g hz in vita pñti. Scda ꝓ tm in pria celesti. Vñ sancti pmā qd habuer' britudinē dū viuer' p quā puener' ad pfectā btitudinē pmiatoriā q mō bti sūt in cel'. Et qm varia e pma britudo in diuersis sctis pm meritoruz suoz diuersitatē Jō ponēt i euāgelio hod. solēnitatz septē hmōi spēales britudines q appropari possunt septē ordinib' sctoz.

Prima est btitudo paupertatis

de q dicit dñs. Bti pau. spū: qm ipo. e reg. ce. pm Hieroñ. pauper spū dicunt qui per spm sanctū voluntarie sunt pauperes. Jsta g britudo appropriat ordini apl'oruz. hi em pmi oia propter chm contempserunt. Hmōi aūt pauptas tria debet hre. Prio vt terrena despiciat. Jō dr bti pauperes. Scdo vt in h rectā intentionē habeat. Jō addit spū. i. spūali intētiōe: z propter deū humilit' se sibi subiciendo. Vñ Augu. dr. q pauper spū dicunt humiles z timentes deum. i. nō habentes inflantē spiritū. Tertio vt celestia concupiscat. Jō dr: qm ipo est regnū celoz. Et nota: deus habz regnū celeste: terrestre: z ifernale. Celeste dedit pauperib': terrestre diuitib': infernale demonibus. Ordinauit tn q si diuites volunt i p/senti vita recipe pauper in regnū suū terrestre: pauper in futuro recipient diuites in regnū suū celeste. Lu. xvj. Facite vobis amicos de māmona iniquitatz vt cū defecerit recipient vos in eterna tabernacula. Aug. Regnū celoz paupez est. quia paup nihil habet in mundo: z diues nihil habet in celo. Et ecce discretē fecit deus. Dia bona sua dedit hominib' diuitib' terrena: pauperib' celestia. Sed deus volens vtroscz saluare constituit vt hic diuites in sua hereditate pauperes recipiant: vt pauperes in sua hereditate eos collocent. Et sic vtercz p alium collocet. Hec Aug. Diuites aūt q non volunt pauper recipere in regnū suū terrestre recipient a demonib' i regnū suū infernale. vt ptz Mat. xxv. Nota etiā bñ circa hanc britudinē qm apli et pauper fuerunt: z eccle plati sine pontifices. Nō aūt pmittit a dño regnū celoz ipi dignitati pontificali: sz ipi paupertati. Nō ei dic Bti pontifices: sz bti pauper.

Scda ē britudo mititatis

de q dr. bti mites. i. pm amb. tpati in mortibus Et hec britudo adaptat angel'is sctis q alijs supbientib' hūiliter deo adhesernt. Et addit pmissio: qm ipi possidebūt terrā. s. viuentiū de q di. ps. Portio mea in terra viuentiū. Beda. Si celoz regnū pauperibus z terra mitib' promittit: qd igit restat supbis z iracundis nisi infern'? Hec ille. Illi igit faciūt festū angeloz q p mititatē z hūilitatē honorāt deū Ecci. iij. Magna potētia solius dei z ab humilib' honorat. Econtra festū luciferi faciunt supbi z ambitiosi z imites Job. xlj. Jpe est rex super omnes filios supbie.

Tertia ē britudo luct'. & q dicit Bti q lugent. Et ista adaptat' martyribus quib' etiā conuenit illud Jo. xvj. Plorabitz z flebitis vos: mundus aūt gau/

debit ꝛc. Hāc āt btitudinē optz nos etiā hīe. Greg. Oēs iusti q̄druplici afficiūt p̄turbatōe: ꝓsiderādo vicz vbi fuit. ſ. i pctō. vbi erit. ſ. i terribili iudicio. vbi ē. ſ. i miſia z exilio. vbi nō ē. ſ. i gl̄ia z p̄zia. Huic btitudini addit̄ p̄missio: qm̄ ipſi ꝓsolabunt. Apoc. xxj. Absterget de⁹ oēm lachrymaz ab oculis ſctō⁹.

Quarta ē btitudo desiderat̄ iusticie: de q̄ dī. Btī q̄ esuriūt z sitiūt iusticiā. Hiero. Nō nob̄ sufficiē velle iusticiā nisi iustie patiamur famē: vt sub h̄ exemplo nūc̄ nos saz iustos: z sp̄ esurire iusticie opa intelligam⁹. Chrys. sup Matth. Qm̄ oē bonū q̄d nō ex amore ip⁹ boni facit̄ hoies/ nō ḡtū est añ deū. Esurit āt iusticiā q̄ fm iusticiā dei desiderat ꝓuersari. Sitit aūt iusticiā q̄ sciaz ei⁹ ad q̄rere cupit Hec ille. Hec btitudo adaptari p̄t ꝓphetę q̄ esurieb̄at illū panē q̄ dr Io. vj. Ego sum panis viu⁹ q̄ de celo descēdi. Sitiebāt āt illā fontē de q̄ in p̄s. Qm̄ apd te est fōs vite. Sic z nos optet iusticiū esurire: q̄ fm Aug. ē ꝑt⁹ tribuēs vnicuiq̄ qd suū ē. Huic āt btitudi addit̄ p̄missio: qm̄ ipi saturab̄unt. Ps. Satiabor cū appuerit gl̄ia tua.

Quita est btitudo mie. de q̄ dr Bti misericordes. Remigi⁹. Misericors dr q̄si miseꝛ h̄ns cor. q̄ alt̄⁹ miseriā q̄si suā reputat: z d malo alt̄⁹ q̄si d suo doleꝛ. hec btitudo appropari p̄t p̄latis q̄ hospitalitati z ceteꝛ mie opib⁹ insistebāt Et addit̄ p̄missio: qm̄ miaz ꝓsequnt. Hilari⁹. Intuitu de⁹ benivolētie nr̄e i oēs dilectaq̄ affectu vt suā misc̄diam sit solis misericordib⁹ p̄stās.

Sexta est btitudo mundicie cordis. de q̄ d. Bti mūdo corde. Chrys. in hom. Qz cū mlti misereꝛent sed ipudica agūt: mōstrās q̄ nō sufficit p̄mū. ſ. misereri: h̄ de mūdicia apponit. Hec btitudo appropriari p̄t ꝑgib⁹ q̄ mūdiciā cordis z corpis tuauerūt. Et addit̄ p̄missio: qm̄ ipi deū vidēbūt. Hiero. Mūd⁹ de⁹ a mōdo corde cōspicit. Teplū ei dei nō p̄t eē q̄cūq̄ pollutū. Aug. j. de tri. Hec visio merces est fidei. cui mercedi p fidē corda mundant.

Septīa est btitudo pacis de q̄ dī. Btī pacifici. Hiero. Pacifici dicunt q̄ p̄mū in corde suo: deinde z inf̄ fratres dissidētes faciunt pacē. q̄d em̄ p̄dest tibi alios p te pacari: cū in tua aia sint bella viciozꝝ? Hec btitudo appropriat confessoribus q̄ i scip̄s pacē ꝓscie habuerūt: z paces in alios q̄ntū potuerūt procurauerūt. Sic z nos pacē dēm⁹ diligere z facere p viribus Ad pacē aūt cordis tria p̄cipue requnt.

¶ Primū ē pctō⁹ euitatio. Ps. Nō ē pax ossib⁹ m. a fa. pctō⁹ m. Eccl. xxviij. Prudentia fatui q̄si rota curr⁹: qm̄ vicz in cōtinuo murmure ē ꝓscia pctōris. ¶ Scōm ē ꝓfessiōis freq̄ntatio. Esa. lvij. Creauit fructū labioꝝ pacē. Hāc pacē sic adq̄siuit david. Peccaui. vr hīr. ij. Reg. xij. Jō Augusti. O q̄ salubre ꝙbū: peccaui. sunt tres syllabe z facit pctā triplicia dimitti. ſ. cordis: oris: z opis ¶ Tertiū ē iustie opatio Esa. xxxij. Erit op⁹ iusticie pax. Ps. Justicia z pax osculate sūt. Huic aūt btitudini addit̄ p̄missio: qm̄ filij dī vocabūt. Gre. in past. Si filij dī vocāt q̄ pacē faciūt pculdubio sathane sūt filij q̄ pacē ꝓfūdūt. hec ille.

Octaua aūt btitudo q̄ ponit̄ cū dr Bti q̄ psecutiōez patiunt̄ p̄ iusticiā. ꝓfert oib⁹ sctis. vñ. ij. Tim. iij. Oēs q̄ pie volūt viuere in chr̄o iesu/ psecutiōem patiunt̄. Et sic̄ dr hiero. sig̃nt addidit: propter iustitiā. Vltri em̄ p̄p̄t pctā sua psecutionē patiūt̄ z n sūt iusti. hec ille. Huic āt addit̄ p̄missio: qm̄ ipoꝝ ē reg. celoꝝ. hoc ꝙbū ꝓsolatoriū bis q̄ sustinēt tribulatiōes z psecutiōes a p̄xis: siue i rebus: siue i fama: siue in corpe. Act. xiiij. Per mltas tribulationes optz nos intrare i regnū celoꝝ.

Secūdo i ꝙbis ꝓpositz ꝛagit̄ sctōrū honorificatio admirāda: cū dr Qui bitat i do. r. d. Dagn⁹ ei honor bitab̄ i domo dī. Et circa h̄ ad p̄s tria

¶ Primo illi⁹ dom⁹ sublimitas(sē ꝛtēplāda
¶ Secundo inhabitantiū dignitas.
¶ Tertio nr̄a ꝓsequs vtilitas.

Primo illi⁹ dom⁹ sublimitas q̄ appere p̄t ꝓp̄t ei⁹ septē ꝓditiones notabiles ¶ Prima ē pulcritudo. Ps. Dñe dilexi decorē dom⁹ tue. Aug. O dom⁹ luminosa z speciosa dilexi decorē tuū. ¶ Scda ē fortitudo. qz nō ē ibi tior hostz vl furz. nec mirū: qz Esa. xxvj. saluator. Ponet in ea mu-

rus ⁊ antemurale. ¶ Tertia ē magnitudo. Baruch.iij. O isrl̄ q̄ magn̄ ē dom⁹ dñi ⁊c. ¶ Quarta ē oim bonor̄ plenitudo. ps̄. Jne briabūt ab vb. dom⁹ ⁊. Jter̄. Replebimur i bo. dom⁹ ⁊. ¶ Quinta ē mūdicia ⁊ puritas. Apoc.xxj. Jpa ꝯo ciuitas aur̄ mundū. ¶ Sexta ē duratiōis eternitas. qz nec deficit nec vetascit. ij. Cor̄. v. Hēm⁹ domū ñ manufac. i cel̄ sz et̄. ¶ Septia ē splēdida lūinositas. Apoc.xx. Lumitas illa ñ eget sole neq; lūa ⁊c. sz claritas dī illūinat illā. Propt̄ hec oia dr̄ ps̄. Gl̄iosa dicta sūt de te ciuitas dei. Vere igit̄ bti q̄ hitāt i domo tua dñe Jn domo inq̄ tāgliosa/ tāq; magnifica.

Secūdo cōtēplāda ē scōr̄

inhitātiū dignitas q̄ maxie appet ex septē suis nobilissimis ꝯditōib. ¶ Prio qz sunt fut̄ dī ⁊ imitatores chr̄i. Eccl.xxiij. Magn̄ gl̄ia seq̄ dñm. ⁊ Esa.lxv. Serui mei comedent ⁊ vos esurietz. et Jo.xij. Sicḡ mihi ministra. bo. eū pr̄ m. ¶ Scdo qz sūt amici dī. Jo.xv. Jā nō dicā vos ser. sz ami. m. ⁊c. Ps̄. Mis honorificati sūt ami. t. de⁹. ¶ Tertio qz sūt domestici dī. Eph.ij. Jā ñ est̄ hospites ⁊ aduene: sz est̄ ciues scōr̄ ⁊ domestici dī. ¶ Quarto qz familiares ⁊ cōmēsales Luc.xxij. Dispono vob sic̄ disposuit mihi pr̄. m. reg. vt edatz ⁊ bi. sup mē. m. i reg̃ m. Tāta q̄pe ē familiaritas dei ad singl̄os sanctos vt ipſ se pūtē imo mirabil̄r itraneū p ineffabilē illapsū ꝯtinue se faciat. Jō ⁊ ꝯtinue fruunt̄ ineffabil̄r dulcedie dine maiestatis. ¶ Quinto qz etiā sūt filij dei. Jo.j. Dedit eis ptātē filios dei fi. ¶ Sexto: qz sunt ipſ⁹ chr̄i coheredes siue socij i hereditatz celestz ꝓticipatiōe. Ro.viij. Heredes q̄dē dei: cohe. aūt chr̄i. ¶ Septio qz sūt oēs reges chr̄o ꝯregnates. Matt.v. Jpor̄ ē reg. celor̄. et. ij. Tim. ij. Si sustinē⁹ ⁊ cōregnabi⁹ Magn̄ pfecto dignitas cū chr̄o regre: cum chr̄o regē cē ñ freni sz celestz regni. Et nota quō septē pdēa sp̄ ꝓcedūt p additōz excellentioris dignitatz: vt facile ē videre cōtēplāti. ¶ Est p̄terea notādū q̄ pfectio dignitatz sctor̄ oñdit̄ in euāgelio hod̄. in p̄mus btitudinū. ¶ Prio ei tāgit̄ ei⁹ magnitudo: cū dr̄. Jpor̄ ē reg. celor̄. Regia ei dignitas magn̄ ē ⁊ maxie regni celestz. ¶ Secūdo tāgit̄ ei⁹ securitas: cū dr̄. ipſi possidebūt terrā. qz vt dr̄ Aug. illa possessio terre sigt̄ q̄ndā stabilitatē ⁊ soliditatem. ¶ Tertio iocūditas: qm̄ ipſi ꝯsolabunt̄. ¶ Quarto plenitudis satietas: qm̄ ipſi saturabunt̄. ¶ Quinto ꝯpositas sup̄ merita: qm̄ miam ꝯsequnt̄. ¶ Sexto ꝓpinqtas ad deū ⁊ familiaritas: qm̄ ipſi deū videbūt. ¶ Septio honorabilitas: qm̄ filij dī vocabūt̄. Et aduerte etiā quō ista se bnt̄ p additiōez. Nā pl⁹ est possidere ⁊rā regni celor̄ q̄ simpl̄r hēre. Dlta em̄ hēm⁹ q̄ firmit̄ ⁊ pacifice possidem⁹. Pl⁹ etiā ē ꝯsolari i reg̃ q̄ hēre ⁊ ꝓsidere. Dlta em̄ cū dolore ⁊ tristicia possidem⁹. Pl⁹ ē etiā saturari q̄ simpl̄r ꝯsolari. nā saturitas abūdātiā ꝯsolatiōis iportat. Dia ꝯo excedit saturitatē: vt vicz pl⁹ accipiat hō q̄ meruerit vl̄ ꝯsiderare poterit. Adhuc ē mai⁹ deū videre: sic̄ maior ē dīs curia regz ñ solū prāder: sz etiā facie regis videt. Sūmā aūt i domo regia beatitudinē filij⁹ regz hz. Dia tū ista pmia (sic̄ dr̄ Chrys.) sūt vnū in re. s. ipa beatitudo ē/na quā itellect⁹ hūan⁹ ñ capit. Jō oportuit q̄ p diuersa bona nob nota describerē.

Tertio est contēplāda nostra inde cōsequns vtilitas q̄ appet ex hō q̄ cū tāte sint autoritatz ⁊ dignitatis/ securē ē dēm⁹ qz nos suis pcib⁹ apd deū adiuuare pūt. Vñ beat. ser. iij. d oib⁹ sctis. Sane vt gl̄iaz q̄ a solo deo ē spare liceat ⁊ adtātā btitudinē aspicere/ sūmope nob desiderāda sūt suffragia q̄z sctor̄: vt qd̄ possibilitas nr̄a ñ obtinet: eor̄ nob̄ intercessiōe donet. Miseremi mei miserēmi mei saltē vos amici mei. nostz ipi piculū nrz: nostz figmētū nr̄m: nostz ig̃rātiā nr̄az dolos aduersarior̄: nostz eor̄ iper⁹ ⁊ nr̄am fragilitatem. hec ille. ¶ Pūt aūt assig̃ri septē rōes ppt̄ q̄s q̄uenies ē nob ad scōs recurrere ⁊ eos orare. ¶ Prima ppt̄ nr̄i meriti penuriā. Secūda ppt̄ ꝓtēplatiōis iopiā. qz sūmā lucē q̄ de⁹ ē ñ possū⁹ i seipā ꝓtēplari. Jō vult dñs nos rogare scōs vt i ipſ deū ꝓtēplemur. ¶ Tertia ppt̄ amorz deficiētiā. qz deficientes sū⁹ i amore dī: et q̄nq; miser hō magz se sentit affectū ad vnū sctm̄ q̄ ad ipz deū. ¶ Quarta ppt̄ dī reuerētiā: vt hō pctor̄ q̄si p reuerētia ñ audēs ad deū ꝓfugere/ iploret auxiliū amicor̄ eius. ¶ Quinta ppt̄ sctor̄ gl̄iam vt ipe de⁹ gl̄ificet i scis suis q̄z amore deuotz eor̄ gr̄as: dona: ⁊ bñficia plūma di-

Sermo pro festo oīm

gnak ꝙ ferre. He ąnq; rones ponūt a btō Boē. di xlv. q̄rti li. Sexta ꝓpt sctoꝝ benivolētiā: q; desiderāt nos ee cū illi: vt ōt beā. Septia ꝓpt eoꝝ potētiā. Lē em sint tāte dignitatis ⁊ tā honorificati apd deū: ñ dubiū ąn possint nos iuuare. Jō. ij. mach. j. Friby q̄ sunt i egypto. i. adhuc i hāc mūdo salutē dicūt frēs q̄ sunt hierosolymis. i. in pace celesti. q; vicz ipi nīaz salutē procurāt.

Tertio in ꝙbus ꝓpositz tāgit sctoꝝ exercitatio imitanda cū dr: in secla seclorꝝ laudabūt te. Hoc ē ei brōꝝ officiū iugit laudare deū. Bed. Supne ei uitatis opatio ē assidua dei laudatio. Circa hāc aūt laudatiōez tria pūt ad pns ostendi.

Primo rō q̄re sancti laudāt deū. (derari.

Secdo rō q̄re sunt a nob laudandi.

Tertio rō q̄re hodie sil' oēs laudant.

Primo rō ꝛc. Ubi notandū q; sancti iugit laudāt deū i celo ꝓpt septez p̄cipua bñficia q̄ a do receperunt. Prio p̄ pter bñficiū creatōis. vñ Apoc. iiij. Quattuor animalia reqez ñ hēbāt die ac nocte dicētia Sanctus sctūs sctūs dñs deus oīpotēs q̄ ē ⁊ q̄ erat ⁊ q̄ vēturus ē. Et cū darent illa q̄ttuor animalia gl'iaz ⁊ honorē ⁊ bñdictiōez sedēti sup thronū, pcidebāt. xxiiij. seniores añ sedētē in throno: et mittebant coronas suas ante thronū: dicētes. Dign⁹ es dñe deꝰ accipe gl'iaz ⁊ honorē ⁊ ꝙtutē: q; tu creasti oia: ⁊ ꝓpt voluntatē tuā crāt ⁊ creata sūt. Notandū aūt q; p illa q̄ttuor animalia ⁊. xxiiij. seniores itelligūt ꝙditōes seu pfectiones q̄ in sctis fuerūt dū viuerēt vita mortali: ꝓpt q̄s ꝓfectiones nūc sūt digni laudare deū. Per p̄mū em animal qd erat sil'e leoni itelligit ꝓstātia i aduersis. Per scdm qd erat sil'e vitulo intelligit carnis mortificatio siue subiugatio. vitul⁹ em ē aial subiugale. Per tertiū qd erat sil'e hoi intelligit būlitas ⁊ mansuetudo. Per q̄rtū aūt qd erat sil'e aqle itelligit ꝓteplatiua mētz eleuatio. Per. xxiiij aūt seniores itelligi pt obsuatio. x. p̄cepto rū decalogi ⁊ septē dona spūssancti cū tribus ꝓtutib⁹ theologicalib⁹ ⁊ q̄ttuor cardialib⁹.

Secdo ꝓpt bñficiū incarnatōis. Jō dicit Apoc. v. Oēm creaturaz q̄ i celo ē ⁊ q̄ sup trā oēs audiui dicētes sedēti sup thronū ⁊ agno: bñdictio ⁊ ho. ⁊ ptās i secla se. amē Ubi p̄ q̄ ꝙ sedēti sup thronuz ⁊ agō: dat intelligi deꝰ icarnatꝰ: q̄ incōtū deꝰ sedet sup thronū. et incōtū hō ꝺr agnꝰ: q̄ factꝰ ē hō vt tanq̄ verꝰ agnꝰ imolaret ꝓ nob. Tertio ꝓpt bñficiū redēptōis. Ubi Apoc. v. Quattuor animalia ⁊. xxiiij. seniores cātabāt cāticū nouū d. Dignꝰ es dñe accipe librū ⁊ soluere sigilla eiꝰ qm occisus es ⁊ redemisti nos deo i sanguine t. Quarto ꝓpt bñficiū libatōis. s. ab oi mīa. Hā vt dr Ro. viij Jpa creatura. s. btā libabit a fuitute corruptōis i libertate gl'ie filioꝝ dei. Sūr aūt btī libati p̄cipue a triplici mīa. de q̄ libatōe ꝓtinue gras agūt bonitati dine cū laudibus. Prio a miseria pcti oꝝ: puta demonis ꝓcti: ⁊ iferni. Eccl. lj. Libasti me fm mīltitudinē mie nois tui a rugiētib⁹ ꝓparaz ad escā ⁊ de manib⁹ q̄rētiū aiaz mea et de mīlz tribulatōib⁹ q̄ circūdederūt me. Et. ij. mach. j. De magnis pcul' a deo liberati magnifice gras agim⁹ ipsi, vtpote q̄ aduersus talē regez dimicauim⁹. s. aduersus diabolū. de q̄ dr Job. xlj. Jpe ē rex super oēs filios superbie. Secdo a miseria doloꝝ Esa. xxxv. Gaudiū ⁊ leticiā obtinebunt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemit⁹. Tertio a miseria timoꝝ. Leuit. xxvj. Absq; pauore bitabitis i tra ꝙa. Quito sancti laudāt deū ꝓpt bñficiū taliberal' ⁊ aple retributōis. q; pro modico labore rātū bonū assecuti sūt. Eccl. lj. Uidete oculi vīs q; modicū laborauī ⁊ inueni mihi multā requem. ⁊ seq̄t letet aia vra i miscōia ei⁹: ⁊ nō ꝓfundemi in laude ei⁹. Sexto ꝓpt bñficiū ipsi⁹ dine ꝓtplationis. Esa. xxxiij. Regē i decore suo videbūt. Et iob. xxxiij. Uidebis facie ei⁹ i tuo bilo. et Esa. lx. Tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabit' ⁊ dilatabit' cor tuū. s. ad laudāduz deū. Septio ꝓpt bñficiuz mānifestatōis dinoꝝ. s. secretoꝝ: puta diuioꝝ iudicioꝝ q̄ nūc nob sūt occulta. Ubi Apoc. xix. Audiui vocē magnā tubaꝝ mltaꝝ i celo dicentiū Alla. Laus gl'ia ⁊ virt⁹ deo nro: qz vera ⁊ iusta iudicia ei⁹. Jtē ps. Tūc dñs revelabit ꝺdēsa. i. occulta dinoꝝ mysterioꝝ ⁊ eoꝝ q̄ dicta sūt de gl'ia celesti manifesta fiēt: ⁊ in tēplo ei⁹ oēs dicēt gl'iam. Sic itaq; iugit in celo sancti laudes deo cātāt ꝓpt hmōi ⁊ alia bñficia: dicētes illō Apoc. vij. Bñdictio ⁊ claritas ⁊ sapia ⁊ grāractio: honor ⁊ virt⁹ et fortitudo deo nro i secla seclorꝝ. Amen.

Scđo cõtẽplãda ẽ rõ q̃re

scti sũt a nob laudãdi. Et pñt hui⁹ assligri septẽ pncipales rõnes. ¶ Prima ẽ ꝓpt hoꝛ nozẽ dine mateſtaꝛ, que laudat i eis. Pſ. Laudate dñm i ſctis ei⁹. ¶ Scđa ẽ ꝓpt excellẽtiã sue gnitaꝛ. Eccl. xliij. Laudẽ⁹ viros gliosos. ¶ Tertia ꝓpt auxiliũ nre infirmitaꝛ. Pſ. Leuaui oc̃los meos i montes. i. in ſctos: vñ veniet auxiliũ mihi.

¶ Quarta ꝓpt augmtũ nre securitaꝛ. Per h̃ em auget ſpes nra qꝛ ꝑsideram⁹ fratres nros iã esse in celesti pria. Ber. ſer. đ oib⁹ ſctis. Letat⁹ sũ plane i his q̃ dicta sũt mihi frẽs: qm̃ i domũ dñi ibim⁹. Q⁹ si q̃ritis: vñ id fiducialr ꝓsumã: inde sine dubio/qa iã mlti ex nob in atrijs stẽt. ¶ Quita ꝓpt curatiõez nre deuotiõis. Ber. Plane q ſctoꝝ memoꝛiaz veneramur nra itereſt: nõ ipoꝝ. Vultz scire q̃ntũ interest nra: Ego in me fateoꝛ/et hac recoꝛdatiõe sentio desideriũ vehemẽs iflãmari. Idẽ. Hoc inqt desideriũ ex ſctoꝝ cõmemoꝛatõe flagrat i nob: vt sic illis/sic z nob chꝛs appeat vita nra/z nos cũ ipo appeã⁹ i glia. Itez. Sic nra ꝙuersatio in cel'ẽ. verũtñ nõ sic nra sic illoꝝ. Illoꝝ em̃ substãtia ibi ẽ: nra ibi desideria. Ipi p pñtiã: nos p mẽoꝛiã ibi sũ⁹. Et itez. Singl'oꝝ qppe ſcoꝝ recoꝛdatões q̃si scintille single imo q̃si ardẽtiſſime faces deuotos accẽdũt animos: vt eoꝝ z aſpectũ sentiãt z cõplexũ: adeo vt plerũq; etiã int eos se eẽ reputẽt mõ ad oẽs sil': mõ ad illos vl' istos tota auiditate z vehementia coꝛda vibrãtes. Alioqn q̃d istõ negligentie: q̃d pigricie/imo q̃d vecoꝛdie ẽ vt ñ crebꝛis suſpiriꝛs z feruẽtiſſima affectiõe abrumpe. Hinc z in illa cãfelicia ſctoꝝ agmina iaculari anios studeam⁹. Ue nob a duricia coꝛdis nri: ve nob a pctõ gẽnum q̃s apl's cõmemoꝛat sine affectõe fuiſſe. Prestolak nos illa eccl'ia ꝑmitiuoꝝ et negligimus. desiderãt nos ſcti z quipẽdim⁹. expectant nos iusti z diſſimulam⁹. Excitemur ali q̃ frẽs: resurgamus cũ chꝛo: q̃ramus q̃ sursum sunt: q̃ sursum sẽt sapiam⁹: desiderem⁹ cõsiderãtes nos: ꝑstolemur ꝑstolãtes nos: expectãtes nos vocz ꝓcucurrem⁹ aioꝝ. hec Ber. ¶ Sexta ꝓpt exẽplũ imitatõis. Ber. Fidel' q̃ppe ꝑmo z oi acceptatõe dign⁹: vt q̃s solẽni veneratõe ꝑsequmur: etiã sil' ꝙuersatõe ꝙsequmur. Idem. Quid ẽ q̃ nõ solũ difficile: sed impoſſibile credim⁹ vt faciam⁹ opa q̃ feceꝛt z ſequmur eoꝝ vestigia. Cõfũdamur z ꝛtremiſcam⁹ ad vocẽ istam. si forte hec ꝙfusio adducat nob gliam. si forte gꝛaz i nobis generet timoꝛ iste. hoies isti fuerꝛt q̃ ꝑcesserꝛt nos: q̃ tãmirabilr ꝑcesserꝛt p vias vite vt vix eos hoies eẽ credã⁹. Hec ille. ¶ Septia ꝓpter rõnez dine ꝙformabilis: vt. s. i h̃ cõformemur deo q̃ z ipe ſcos suos laudat z honorat. j. coꝛ. xiij. Tũc laus erit vnicuiq; a đo.

Tertio contẽplãda est rõ

q̃re sil' oẽs scti laudãdi sẽ in hac sacra solẽnitate. Hoc ãt marie istitutũ est ꝓpt septẽ rõnes. ¶ Pria ẽ ꝓpt tẽpli cuiusdã dedicatiõnẽ q̃ đ pantheon dicebat: in q̃ erãt idola olim deoꝝ: z a bonifacio papa q̃rto z maꝝ gregoꝛio circa annũ dñi. dcv. rpe Foce cesaꝛ ꝙsecratũ em̃ honoꝛe btẽ Marie z oiꝝ martyꝝ. Debinc a q̃dã papa noie gregoꝛio oꝛdiatũ est hũc diẽ i honoꝛe oim ſctoꝝ solẽnit celebꝛari. Et sic tẽplũ q̃ đ̃mo fabꝛicatũ erat oib⁹ idol': postea dedicatũ est oib⁹ ſctis: vt sic ꝑm apl'm Ro. v. vbi abundauit ồlictũ/supabũdauit z gꝛa. ¶ Scđa cã ẽ ꝓpt omiſſoꝝ supletiõez. q: mlros sanctos omittim⁹ de q̃b⁹ nullũ spẽale festum aut mẽoꝛiã facim⁹: nec ei possũ⁹ oim festa agere Tũ ꝓpt ſcoꝝ mltiplicitatẽ. Tũ ꝓpt nram infirmitatẽ. Tũ ꝓpter tpis bꝛeuitatẽ q̃ ad h̃ ñ sufficerer. Nã sic đ Hiero. i q̃dã epla q̃ suo kalẽdario ꝑponit: null⁹ ẽ đ es excepto die kl'aꝝ ianuarij in q̃ q̃nq; milia martyꝝ sãguinẽ effudiſſe repiri nõ possint. ¶ Tertia ẽ ꝓpt negligẽtiaꝝ expiatiõnẽ. lz em̃ paucoꝝ festa agam⁹: tñ mlta in eis p negligẽtiã z negligẽtiã omittim⁹. z plerũq; diebꝰ festuis mlta pctã ꝓpetrãt. Iõ đ dñs Esa. j. Solemnitates vras odiuit aia mea. et Bernñ. ser. j. de oib⁹ ſctis. Nõ ingꝛatz seclaribꝰ id moꝛis eẽ vt diebꝰ istz festuis sibi ꝙuiuia parent. et q̃nto fuerit solennitas clarioꝛ: tanto splẽdidi⁹ epuleuk.

¶ Quarta ẽ ꝓpter facilioꝛẽ oꝛonũ nraꝝ ipetrationẽ. Mltiplicatis em̃ intercessoꝛib⁹ facilꝰ ipetram⁹: vt notak in oꝛõne hui⁹ solẽnitatz. vñ in h̃ hẽm⁹ cãm gaudij celebrãdo festa ſctoꝝ: vicz qꝛ tãtos habem⁹ pꝛonos apud deuz. Vbi notandũ est illud qđ đ

Sermo pro die

Bern. in ser. ō vigilia ap'lōr petri ⁊ pauli. In sctōr festiuitatibus ⁊ gaudere debem⁹ ⁊ ꝓfundi. gaudere q; ꝓnos ꝑmisimus: confundi q; eos imitari nō possum⁹ Ita sp gaudiū nr̄m i hac valle lachrymar amaritudis poculo cōdit dz. vt sp nō solū extrema sz et ꝑma gaudij occuper luct⁹: qa etsi magna ē gaudior materia: sz maxia ē dolor. Hec ille. Quinta ē ꝓpt cōmunē offensionē q̄ in em peccam⁹ deū ⁊ sctōs cōit offendim⁹. Lu. xv. P̄ peccaui in celū. i. in curiā celestē: et cor̄ te. Jō oportet oib⁹ in cōi satisfacere. Sexta est ꝓpt sue benivolentie recognitionē q̄ tāta ē erga nos q̄ sancti oēs in cōi faciūt festū de nobis i nr̄a cōuersione. Lu. xv. Gaudiū ē in celo sup vno pcr̄ore pniam agente. Septia est ꝓpter eccl'ie triūphantz repsentationē seu imitationē. vbi notanduz q⁹ res min⁹ ꝓfecta seqt exemplū rei magz ꝓfecte. igit eccl'ia militans min⁹ ꝓfecta ē q̄ eccl'ia triūphās Jō sm dionysiū illa q̄ fiunt in eccl'ia militante extracta sunt ab eccl'ia triūphante. Jdcirco ste sancti q̄ sunt in celo būt vnū cōe gaudiū: q; oim ⁊ singulor gaudiuz est de deo clare viso. sz gaudiū vni⁹ sit maj⁹ q̄ gaudium alteri⁹ q; vn⁹ clari⁹ deū videt q̄ ali⁹. vñ vnitas denarij diurni de q̄ hī Mat. xx. q⁹ oēs q̄ opati sunt in vinea acceperūt singulos denarios: significat vnitatē bitudinis ex pte obiecti: diuersitas aūt mansionū de q̄ ꝺr Jo. xiij. In domo p̄is mei mās siones mlte sunt: sigt diuersitatē bitudis sm diuersum gdū visionis ⁊ fruitiōis Nā vt ꝺr Aug. Per illas mansiões intelligūt diuerse meritor dignitates in vita eterna. Jtaq; ite sctis in celo est vnū cōe gaudiuz ex pte obiecti. s. dei: ita q̄z eccl'ia statuit vt haberent hodierna die vnū cōe festū. vt sicut sunt in celo ꝯgregati in vna cōi felicitate: ita etiā sint apd nos ꝯgregati i vna cōi festiuitate. ps Cōgregate illi sctōs ei⁹ Vñ ptz q̄ celebris ⁊ venerabil' est hodierna solennitas q̄ oim sctor est. Ad quā deuotū⁹ atq; feruenti⁹ celebrandā nos iducere dz tripler spēalis ꝓsideratio. Pria est ꝓsideratio copiose nūerositatis. Apo. vij. Vidi turbā magnā quā dinūerare nēo poterat. Jō Bern. ser. de oib⁹ sctis. Festiuitatē hodiernā sctor oim cū oi deuotiōe dignuz est celebrari. Timiz si magna videt ⁊ ē beati petri solēnitas aut bti stephani aut cuiuslibet cetero⁹: quanta ista est q̄ nō vniuersor est. Hec ille. Scda ē cōsideratio ḡtiose nouitatz. Oi em anno⁹ oi die addunt noui sctī ordin⁹ sctor i patria: ḡtiens em aliq̄ aia euolat ad celū additur huic festo. Et sic hodie mlti de nouo festū agim⁹ q̄z antea festū nūq egeramus. Jdcirco ñ imerito de tot nouis sctis gaudendū est solēnit. Tertia est ꝓsideratio gl'iose dignitatz. s. ipor sctor. q⁹vicz ipi sūt amici dei et reges celestz regni. vt supi⁹ dixim⁹. Jō bñ de illis dictū ē: q; bti q̄ habitant in domo tua dñe. Totz igit visceribus i hac sacra festiuitate oēs sctos veneremur vt eor meritz ⁊ pcib⁹ diuine gr̄e pticipes: tandē cū eis eterne gl'ie consortes fieri mereamur: Amen.

Sermo ꝑ die mortuor.

Beati mortui q̄ i dño morīūt Apo. xiij. Possum⁹ spūal'r hec verba itelligere ō his q̄ p gr̄az pcō morīūt. Ro. vj. Existimatem⁹ q̄dē mortuos ee pcō viuēres ār dō. ō q̄ morte ōr Ber. Bona ē mors q̄ vitā ñ aufert: sz mutat i meli⁹: p quā corp⁹ñ cadit sz aīa subleuat. Hec ille. Tales em bti mortui qm̄ in dño morīūt. In ꝓposito tñ intelligunt ō his q̄ in chr̄i fide ⁊ charitate mortē subeūt cor̄pale. Cōuenienē ār ab eccl'ia instituta ē cōmēoratio gñalis mortuor p festū oim sctor vt gñali⁹ salē bñficijs adiuuēt: q̄ spēalia hic ñ pnt. Vt ārvideam⁹ ō q⁹ mortuis itelligūt ba ꝓposita ⁊ q⁹ pſūt ⁊ q̄l'it eccl'ie suffragia: triplex ē ad pns ꝓtēplanda ꝓsideratio

Pria ē ꝓsideratō specificatiue distictōis

Scda ē ꝓsideratio iductiue psuasiōis

Tertia ē ꝓsideratio ōclaratiue. defmia

Prima ē ꝓsideratio specifica⁹ (tiōis tiue distictiōis. Vbi videda ē mortuor distinctio i septē gña. Primi sunt ifideles. vt iudei ⁊ pagani. Hi nō bti sz maledicti mortui: q; ñ in dño morīūt Naz sic ꝺr Heb. xj. Sine fide impossibile ē pl. dō

Scdi sunt mali chr̄istiani Et hi etiā nō bti sz maledicti. Ecci. xlj. Ve vobis impq qui dereliquistis legem altissimi.

¶ Tertiꝰ sunt puuli nōdū baptizati. neq; etiā hi bti: q; sc̄ filij ire. vt ōr paulꝰ epḥ.v. His g̃ tribꝰ mortuoꝝ generibꝰ ꝓdesse nō pñt eccl̄ie suffragia: neq; ꝓ eis sūt facienda. Augꝰ. Si scirē patrē meū ee in iferno/nō plꝰ orarē ꝓ eꝯ q̃ ꝓ diabolo. Et Gzego. rj mor. Nequaq; mia pcēz libat q̃ semel i locꝫ penalibꝰ iusticia iudicātz dānat. Jōo ōr Lu. xvj. Jnt nos t vos chaos magnū firmatū e tc̄. Tales ei positi sc̄ oino extra termios miscōie. Unō Hiere. xv. Eiuit dñs: si steterit moyses t samuel coram me nō erit aia mea ad pꝫm istū. eieci em̄ vos a facie mea. Si igit fiāt suffragia ꝓ dānatis q̃ iḡrat dānatio: nullo mō ꝓsunt eis: ꝓsunt tn viuis ad aliq̃lem ꝫsolationē t ad meritū. ¶ Quarti sunt pueri baptizati añ discretiōis annos deceedentes. Et certe hi bti mortui. Dicit añ Tho. in. iij. q. pro puulis baptizatz missaꝝ solēnia celebrāt: nō q; eis ꝓsint ad remissionē alicuꝰ culpe vel ad augmētū gr̄ie: sed ꝓpt̄ solatium viuoꝝ/ad ostendēdū puulos illos ad vnitatem mystici coꝝpis chr̄i ptinere: t ad gratiaꝝ actionē: t ad cōmendādū redeptiōis mysteriū qō in sacro misse cōmemorat per qō puulꝰ sine merito ꝓprio salutē eꝰnā consequunt. Sciendū tn̄ (sic̄ ōr Pe. de pal. su/p. iij. sent.) Si missa dicat̄ ꝓ puulis: tunc oīo dz fieri ꝓ oibꝰ defunctz vl̄ ꝓ alijs. t generaliter oēs oōnes t oblatiōes q̃ in exequijs puuloꝝ fiūt/ debent referri ad alios defunctos. Talibꝰ em̄ suffragijs nō indigent illi paruuli: qm̄ tales statim euolant ad celū. Jn cuiꝰ mysteriū agtum est celuz chr̄o baptizato. vt hr̄ Luc. iij. ¶ Quiti sc̄ martyres. Et hi ꝓfecto bti q̃ nō solum in dño sed etiā ꝓ dño moriunt. Hi igit etiaz suffragijs nō indigēt. Unī ōr Aug. q̃ iniuriā facit martyri q̃ orat ꝓ martyre. Tales em̄ statī ad regnū euolāt. vñ stephanꝰ lapidatꝰ vidit celos aptos: vt hr̄ Act. vij.

¶ Sexti sunt viri ꝓfecti: q̃ etsi q̃q; veniali aliq̃ peccāt: feruoꝝ tn̄ charitatz ita i eis cōsumit̄ pctm̄ sic̄ gutta aq̃ in camino ignis absoꝝbet. et tō secū cremabilia n̄ fert: sz statim i celū euolāt. Jn cuiꝰ mysteriū brō Joanni viro ꝓfectissimo aptū est celū. Apoc. iij. Ecce dedi t ecce ostiū aptū i celo. Hi g̃ beati mortui Sic vtiq; bti q̃ neq; suffragijs indigēt. ¶ Septimi sūt mediocrit̄ boni: q̃ scz in fide t charitate moriunt: tn̄ secū aliq̃ cremabilia portāt. qō ꝓt ꝫtigere tripl̄r.

¶ Primo: q; cū pctis venialibꝰ moriunt. j Coꝝ. iij. Sic̄s superedificat sup fundam̄tū h̄ aurz: argētū t lapides p̄cioſos: lignū: fenū t stipulā/ vniuscuiusq; opꝰ manifestuz erit. dies em̄ dñi declarabit: q; in igne revelabit: t vniuscuiusq; opꝰ q̃le sit ignis ꝓbabit. Et sic̄ ōr mgr̄ sup illo ꝓbo. p lignū fenū t stipulā ꝫsumunt ꝓ ignē. Et q; tardiꝰ cōsumit̄ lignū q̃ fenū/z fenū q̃ stipula: ideo p lignū significant venialia gr̄iora: p fenū media: t p stipulā minora. ¶ Scōo pono tn̄ secū mortui aliq̃d cremabile/ q̃m̄ ante mortē pniaz ñ egerīt: sz tn̄ mortui sc̄ ꝫtriti. Notādū tn̄ q; posset ee tāta ꝫtritio q̃ sufficeret ad oīmodā pcti deletiōez t̄a q̃ ad penā q̃ ad culpā. Hiero. ñ. Apō deū nō tā valet mēsura tpis q̃ doloris: nec tā absti/nētia q̃boꝝ q̃ mortificatio vicioꝝ. ¶ Tertio: q; pniam sibi ꝓ pctis iniūctā nō copleuerīt. Jsti igit q̃ aliq̃ istoꝝ triū mōꝝ portāt secū aliq̃d cremabile: igne purgatoꝝij purgādi sūt. Est aūt locꝰ purgatoꝝij fm̄ legez cōez in q̃dā loco iuxta ifernū posito: quē/admodū dicūt plūmi sapientes: lz aliꝫ videat q; sit i aere vl̄ i zona torrida. Tn̄ fm̄ dinā dispēsationē diuersa loca diuersi aiabus deputant aliq̃: Aut ꝓpt̄ eaꝝ leuioꝝez punitionē. sic̄ aliq̃b (vt ōr Gze.) reuelatū e aias q̃sdā in vmbza punitas ee. Aut ꝓpt̄ ipaꝝ celeriorē liberatiōem: vt. s. possint aliꝫ suā indigētiā reuelare t suffragiū petere. sic̄ de Pascasio narrat Gzeg. i. iij. dialo. q; pꝰ eiꝰ mortē eū inuenit germanꝰ capuanꝰ epūs in termis vigilianis q̃ dicit ei: depcare, p me tc̄. Aut ꝓpt̄ nr̄az instructionē. vt. s. grauitatē pene iflictę mortuis cognoscam⁹. de q̃ dāte deo postea dicturi sumus. Hmōi g̃ mortui q̃ ad purgatoziū trāseūt bti dicunt: q̃m̄ i dño moriūt. Bti inq̃ nō actualitate possessiōis: sed i certitudine expectatiōis. Unī lz grauit̄ torq̃/ant: tn̄ int̄ tormēta mīa iocūditatē t ꝫsolationem hñt pcipue ꝓpter tria

¶ Prio ꝓpt̄ certificatoez. q; certificate sūt de glia hūda. Unī sic̄ ōr Boñ. i. iij. di. xx.

Sermo pro die

Sua certitudo media est inf certitudinez vie z certitudinē patrie. Jn pria em̄ ē certitudo tētionis euacuās expectatōez z timorē. Jn via ē certitudo expectatōis miseria tionī. qz qlibet labi pōt dū est viator. Jn purgatorio vo ē certitudo medio mō. scz certitudo expectatiōis. qz nō dū obtinet certitudo cū euacuatiōe tionis ꝑf liberatibitrij ablatiōem q̄ oino fit q̄ deinceps peccare ñ pōt. Scdo ꝑf subuētione: qñ. s. subuenit eis p suffragia viuoꝝ: q̄ fm Richardū z alios doctores ꝑsunt eis non ad augmētū gre gratū facientis: sed ad penaꝝ mitigationē z abbreuiationē. Jnnotescit aūt ipsis aliab hmōi suffragioꝝ sub uētio: aut diua inspiratione:: aut angelica reuelatiōe: vt dr. xiij. q. ij. c. Fatēdū. Aut nouiter morientiū intimatōe: aut etiā ipa expientie pceptiōe. qz vicz expiunt suā penā diminui. Tertio ꝑf strōꝝ affectōez quā. s. hñt ad hmōi amas. Supni q̄dē ciues fm Boñ. in. iij. di. xlv. orāt dñm Jesum chīm p aiab illi sibi associādis q̄s sic cruciari cernunt. Pro his itaq̄ mortuis in purgatorio detētz facienda sunt suffragia Et de his ad pñs dicim⁹: Qm̄ brimorituri q̄ in dño moriunt.

Secūda ē cōsideratio inductiue psuasiōis. Ubi sūt ꝓsiderāda sep̄t q̄ nos inducere debēt ad iuuādū mortuos in purgatorio exñtes. Primū est ipsoꝝ dignitas. Cū em̄ sint amici dei: ideo digni sūt adiuuari. Unde dr Aug. i enchir. q̄ cū in hac vita viuerēt h meruerunt vt hec sibi postea pdessent. Scōm ē mutua charitas. Si em̄ vt dr Deut. xxij. Si videriz asinū aut bouē fris tui in via ceciderit: nō despicere debes sed eū subleuare: Pēsandū est sollicite q̄nta debeat cura proximo parēti z amico nob p charitatē ꝓiūcto z in purgatorio detento. Hoc cōsiderās Judas macha. (vt dr. ij. Mach. xij.) misit hierosolymā. xij. drachmas argenti offerri ea ibi p pctis mortuoꝝ. s. in bello. Et Heb. xiij. Memētote vinctoꝝ tanq̄ sil victi. Spēalr aūt obligant ad iuuādū alias defunctoꝝ illi q̄ ab eis bñficia recepe rūt. cuiusmodi sūt filij z heredes. Oz heu heu de mlrz dici pōt illō pl. Oblīti sūt bñfactoꝝ. Itē sacerdotes religiosi z pauperes q̄ elemosynas p defunctz recipiūt. Et sil sacerdotes pbēdati z religiosi possidētes approbata bona ipsis monasterys. Dicit in decret. x. q. j. c. Sacerdotes. Receptores elemosynaꝝ pl⁹ debēt orare. Certū est ipoꝝ necessitas q̄ maꝝ est pōpue ꝑ tria. Primo ꝑf suā miserabilē q̄litatez. qz vicz seipos iuuare nō pñt. Sūt ei extra statū merēdi z opandi z ipedimta tollēdi Joā. ix. Uenit nox qñ nemo pt opari. Jō dicūt illō Job. xix. Miseremi mei miseremini mei saltē vos amici mei qz mā⁹ dei. Bis dicūt: miserem mei, ꝑf duas causas miserēdi. Prima ē: q̄si dicerēt. qz potestis nos iuuare. Estz em̄ adhuc i mōdo vbi est miscdia. Pā. Mia dñi plena ē terra. Secūda. q. d. qz nos in tāta miseria z paupertate sum⁹: vt si darek nob tot⁹ mōs p vno obolo/nō possem⁹ soluere nec dcēz meritoriū aut relaxatiuū pene facere. Scdo propter dilatiōis dānositatez. Dagnū vtiq̄ dānū sustinēt: qz sic retardant a bitudine ad quā nullatenꝰ introduci pñt q̄usq̄ eoꝝ fuerit satisfactio cōpleta. Hā sic dr Tho. in. iij. Sūmū bonuz q̄ ē bitudo ē absq̄ admixtiōe cuiuscūq̄ mali. Jō illi q̄ sūt ad bitudinē trāsferēdi/ debēt pus ab oi malo purgari. Un. ij macha. xij. dr. q̄ Judas sollicitꝰ erat p defunctz. qz ꝓsiderabat q̄ hi q̄ cū pietate dormitiōez accepant/optimā dient repositā gram. Tertio ꝑf affectiōis grauitatē z acerbitatē. Hā fm doctores pena purgatoria est maxia oim penaꝝ tpaliū. Nō etiā ꝓbari pōt auctoritate: rōne: z exēplo. Prio auctoritate. Inqr em̄ Aug. de pnia dist. ij. c. vl. et di. xxv. c. Qui in alio seculū. Qui in aliud seculū distulit fructū ꝓuersiōis/ purgādus est igne purgatiōis. Hic aūt ignis etsi eternꝰ non sit: miro tñ mō grauis ē. excellit eni oēz penā quā vnq̄ passus ē aliq̄s in hac vita. Ad̄q̄ in carne tanta est inuenta pena: lz i hoc mōdo martyres mirabilia passi sint tormēta. Et dr etiā ipe Aug. Nescit q̄d penat q̄ purgatoriū patit. Dicit em̄ q̄ punit i purgatorio tādiu q̄ oculus claudi pōt z aperi grauꝰ est q̄ pena ista quā sustinuit beatus Laurē. i craticla. Et dr bon. i. iij. sen. di. xlx. ar. ij. Optz nos h ꝓcedere etiā nō appeat nob rō/ q̄ pena purgatorij grauior ē q̄cūq̄ pena hui⁹ vite Un dicit q̄ in hoc magis est adherendū auctoritati q̄ rōi.

Scdo ꝓbat rone q̄ pcipue ꝑt assignari tripler. Prima est ꝓpter ꝯsiderate: qz vicz illa pena ē voluntati ꝯria. Pro cui⁹ declaratione notandū vt ór Boñ. q aliq̄ pena pōt triplicit dici voluntaria. Uno mō qz assumit a voluntate imperante: sic pena quā aliqs volūtarie assumit cuiusmodi ē pnialis pena. Alio mō qz sustinet a volūtate acceptā: te. sic ē pena martyꝝ q̄ adeo acceptat z placet q ab ea liberari nō vellent. Tertio mō qz sustinet z acceptat a volūtate tolerāte. vtputa qz est cū patiētia: sz ei⁹ oppositū est est in desiderio. Sic cū amās z desideras sanitatē sustinet patiēt infirmitatē tanq̄ penā sibi a deo inflictā. attn ab ea liberari peurat: z ꝫ minime hz rone volūtarij. hoc mō est volūtaria pena purgatorij a aiab⁹ defuncto ꝝ. sic em eā sustinet q vehemēter desiderāt ab ea liberari z ab alijs auxiliuz sibi ꝓberi vt ad patriā puenāt. Sic āt di. ipe Boñ. de⁹ iust⁹ penā ñ acceptat sz q punitiua tm̄ sz fm q pl⁹ ē recordatiua culpe. Jn pena āt assūpta ñ tm̄ placet ordo pene ad culpā: sz magz ordo z rectitudo voluntatz assumentz. Jn pena āt iflicta placz tm̄ ordo pene ad culpā: qz q̄ pena penitētiū i pñti ē assumpta: pena āt mortētiū iflicta i purgatorio ꝓ eo q tā nō ē tps agēdi sz recipiēdi. Jō modica pena i pñti pl⁹ satisfacit qz ē plene volūtaria z ō ea magz ē ꝓtēta diuina iusticia q̄ ō magna i futuro. Nō em deest ō volūtario oportet suppleri i acerbi ori tormēto. Scdā rō ē ex plicitate: qz pena ō q̄ se posset hō expedire dū viuit in spacio vn⁹ diei, prendit i purgatorio p spaciū vn⁹ anni: sic designari videt. Eze. iiij. Filiohois dies p anno dedi tibi. Jn cui⁹ etiā figura filij isr'el eo q male se habuerūt defto et dei bñficijs sūt abusi via quā potuissent fecisse p. xl. dies vix pfecerūt i defto p. xl. ānos Unū Nu. xiiij. Ann⁹ p die iputabit. xl. ānis recipiet; iniq̄tates vias z scietz vltionē meam. O igit terribil' pene purgatorie grauitas. Acerbior vtiq̄ vna hora pene illi⁹ q̄ hic vn⁹ āni pena: z tm̄ p pena diei vn⁹ i vita ista oportebit sustiere p annū penā purgatorij. Tertia rō ex sterilitate. Est em pena illa steril' z ifructuosa q̄tū ad meritū Uñ mlt'ū ē notāda differētia inf tria gña penaꝝ q̄ sūt: pena pñtz vite: pena purgatorij: z pena infernal'. qz vicz pena pñtz vite respectu aliaꝝ leuis ē z breuis z tm̄ est mlt'ū fructuosa: qz vicz ē purgatiua: siue satisfactiua: z tertiā meritoria: siue glie adq̄sitiua. Q; sit purgatiua ór Gre. qō fornax auro z lima ferro ꝺ fac tribulatio hoi iusto. Nō sit meritoria siue glie adq̄sitiua. Ja. j Btūs vir q̄ suffert tenta. qm̄ cū pbat⁹ fuer. accipi. cozo. vi. quā repzo. de⁹ diligētib⁹ se. Jō ór paul⁹. ij. Coz. iiij. Illud em q ī pſēti est momentaneū z leue tribulatiōis mē: supū modū i sublimitate eterne glie pond⁹ opat in nob nō ꝓtemplātib⁹ nob q̄ vident sz q̄ non vident: q̄ em vident tpalia sunt: q̄ vo nō vident eterna. Pena āt purgatorij zſi nō sit eterna est tm̄ diuturna respectu pene pñtis vt dictū est z mlto acerbior nec tm̄ est meritoria: qz p tota pena illa nō habebit aia maiorē gliaz: sz tantūmō est purgatiua z adq̄satiua. Pena āt infernal' eterna est z acerbissima z tm̄ prorsus inutil': qz nec purgatiua neq̄ meritoria. Ecci. ix. Mortui nō hñt vltra mercedē. i. merendi facultatē Ex pmissis itaq̄ ppendi pōt q̄ impiū sit agere ꝯ defunctos vtpote res eoꝝ retinendo: testamēta negligent z male soluendo vel q̄cūq̄ ipis debent tarde reddēdo. Jō ór Ecci. vij. Mortuo ñ phibeas gratiā Uñ narrat vincenti⁹ in spe. morali. lib. ij. Nō q̄dā religiosus matthe⁹ noie hispan⁹ nocte apparuit cuidā frī post mortē i clara facie dicens q p⁹ mortē detēt⁹ fuerat p q̄t tuor decim dies i purgatorio. Et cū frat' ille q̄reret cām hui⁹: ór q ꝺ fecerat negligētia frm q̄ missas z ea q̄ sibi debebāt nō ita cito soluerāt vt debuissent. Jdē ibidē narrat. Q; q̄dā monach⁹ mortu⁹ cōplero ei⁹ officio appuit cuidā alteri ḡuitaffiliat⁹ z petēs subsidia dī. q mlt'ū idigebat qz ea q̄ p eo facta fuerāt alij acceperāt q̄b ñ soluerat

¶ Tertio, pbat ḡuitas pene purgatorie p exēpla. Legit ꝺ alio doctore magno q ele git esse decē dieb⁹ i purgatorio z postmodū appuit cuidā dilecto suo dī. O q̄t ānis arsi i illo igne: stulte egi eligēdo mihi purgatoriū: qz in ḡuissimis penis sū. Itē narrat vincenti⁹ in spe. mo. li. ij. Nō q̄dā abbas cū mortēs iterro garet a monachis suis quē sibi substituerent in abbatē: motus carnal'r monuit z ꝓsuluit q̄ndā nepotem sibi substitui: qō et ipi fecerunt. Cū aūt dictus nepos factus abbas sol⁹ iret ad fon⁹

rem q̄ erat in horto suo audiuit ō fonte exi re q̄t vocē anunculi sui mirabil'r plā gentz quez cū adiuraret vt ei diceret q̄s eēt di. se eē auūculū suū q̄ ibi mirabil'r vrerek q̄ mo tus carnal'r eū eligi suaserat. Et cū diceret nepos q̄ ibi nō m'tū posset affligi i fonte tempato: rogat vt deferat candelabrū cu preū qō erat retro altare t ꝓiceret in fon tē qō ille fecit t statim in aq̄ ista cera in igne t diutyz in olla bullienti liq̄factū est. Tūc abbas resignauit nec eū vltra audiuit. Itē ait cantor parisien. Qō magr Silo q̄ndā suum scholarē obnixe rogauit vt ei p mor tem statū suū nunciaret post aliq̄t igit dies sibi apparuit cum capa de pergameno tota de sophismatib descripta et intus flamma ignis tota tecta. Qui requisitus a mgr de statu suo ait. Hec capa plus me pmit q̄ si vnā turrim sup me hzem t mihi data ē vt eā portē ꝓ glia quā i sophismatib habui. Porro flāma ignis q̄ coopta ē pelles sunt delicate t varie q̄s ferebā: q̄ flāma terribi liter me exurit. Cū aūt mgr penā illā faci lem iudicaret dixit ei defunct⁹ vt manū ex tenderet. Quā cū extendisset ille guttam vnā sui sudoris dimisit q̄ ipsi⁹ magri ma nū sagittra citi⁹ pforauit. In q̄ cruciatū mi rabile sentiens de tā gui pena mirat⁹ ē. Et ait defunct⁹. Talis sū tot⁹. Ille igit magr territ⁹ mane scholaribz congregatz hos si bi⁹ cōposuit. Una q̄ coax ranis: cras cozuis: vanaqz vanis. Ad logicā ꝓgo q̄ mortz nō timet ergo. Et sic seculū deserens ad reli gionē cōfugit. Itē in legenda bri gregorij hz q̄ postqz orauit p traiano: apparuit ei an gel⁹ dr. Quia p dānato rogasti: duox tibi dabit optio. Aut eī in purgatorio duob⁹ di ebus cruciaberz: aut certe toto tpe vite tue fatigaberz doloribz t infirmitatib. Qui p elegit toto tpe vite sue doloribz curi pot⁹ qz duob⁹ diebz in purgatorio cruciari. Vñ factū est vt sp deinceps aut febribz labora ret: aut podagre molestia pmerek: aut va lidis doloribz affligeret: aut dolore stoma chi miserabil'r cruciaret. Vñ in q̄dā epla sic loquit dr. Tanta podagra: tantis qz do loribz pmor vt vita mea mihi grauissima pena sit. Quotidie eī in dolore deficio t mortis remediū expectando suspiro. Pa tet ḡ ex dictis tertiū inductiuū ad iuuan dū defunctos q̄ ō ipox miserāda necitas.

Quartū ē sua ꝓfs vtilitas quā desidez rare dēm⁹. Est aūt hmōi vtilitas duplex secz general' t spēal'. General' inqz: q hmōi suffragia general'r pfūt oib⁹ existib⁹ i pur gatorio: etiāsi spēal'r fiāt p vno vl' p duob⁹ tm. Vbi notādū sm Rich⁹ q̄ ḡtū ad di minutiōez q̄uitatz pene t adq̄rationē vite tus suffragiox nō attingit nisi illū ad quē applicat ex intētōe agentz. sed q̄tū ad di minutionē pene q̄ fit p ꝓfortatiōem frutz illi⁹ q̄ patit/hmōi suffragia etiā pfūt alijs Et h ex frute charitatz que facit oia bona cōia. Dia em̄ dei ira punidere/suffragia fa cta p q̄cūqz in purgatorio/ oib⁹ alijs inote scūt. Et q̄ sese diligūt ex charitate: ō oēs gaudēt de alleuiatōe pene illi⁹ p q̄ fiūt suf fragia. Quodlibet aūt gaudiū reddit gau dentē minu⁹ dispositū ad penā ꝓtristātē. q̄ sm Arist. ij. Eth. cuicūqz tristicie repugt sm formā genez q̄cūqz delectatio. et ideo mitigat eā. Et sm h intelligi pt q̄ ōt dice ro. Quotiēs p cētū aiab⁹ psalm⁹ vl' missa cātat: tātū pdest cuilibet/ q̄ntū si p q̄libet cātaret. Hoc em̄ intelligit q̄ntū ad gaudiū qō inde hz: nō q̄ntū ad relaxationem pene ad quā tm̄ valēt suffragia respectu illox p qb⁹ fiūt. De hmōi aūt vtilitate spēali exē plū hēm⁹ i dial. Cesarij: vbi hz q̄ aīa vna p duomilia annox purgatorio deputata p suffragia bonox fuit i duob⁹ annis libata Narrat em̄ q̄ iuuenis q̄dā monach⁹ existen tienſ ordis/ordinē deserēs: fact⁹ ē soci⁹ p donū. Qui i obsidione cuiusdā castri tela pcussus: deportat⁹ a socijs t desp̄at⁹ ō vi ta/vocauit sacerdotē: cui cū tāta ꝓtritione ꝓfessus ē vt sepe ꝓpē lachrymas t gemit⁹ deficeret in voce/dicēs se fūisse violatorez mris t filiax t q̄ nemi pepcerat oculi⁹ ei⁹ occisiōe: incendijs: rapinis: t oi maleficio: excedēdo oēm hoim malicia. Sacerdos aūt vt stult⁹ rndit. Maior est iniq̄tas tua q̄ vt venia mereaz. Ille aūt rndit. Dñe: Jn q̄cūqz hora i gemuerit pcōr: salu⁹ erit. Rogo iniūgatz mihi pniaz. Rndit sacer dos. q̄d tibi iniūgā q̄ hō pdit⁹ es? Rndit ille. Exq̄ ñ sū dign⁹ pniaz a vob⁹ accipe: do mihi p̄. Eligo duomilia annox ei i purga torio vt p illos iuenia miaz cōia ō. Cui q̄ sacerdos nollet ei dare viaticū: rogauit sacerdotē vt statū suum descruz deferret epo q̄ cognat⁹ su⁹ erat. Qō t sacerdos fe

illo defuncto. Eps ãt multũ dolẽs ꝺ mor/te qꝰ quẽ tenerrime dilexerat: ꝓstituit ora/tiones ꝓ eo fieri ꝑ totã suã diocesim: t ipe vel aliꝰ ꝓ eo q̃tidie hostiã salutarẽ imola/uit. Anno ꝓpleto cũ eps ꝓ eo missam cele/brare: ecce apparuit ei defunctꝰ exilis: pal/lidus: macilentꝰ in veste pallida vultu ba/bituq; statũ suũ satis declarãs. Qui iter/rogatꝰ quõ se haberet: dixit: Jn penis suꝫ et de penis venio: Sed gr̃as ago tibi qꝛ ꝑ oꝛões et elemosynas tuas ꝓ me institu/tas annꝰ iste mihi abstulit penã mille an/noꝝ q̃s hic debuerã in purgatorio: t si v/no anno adhuc ipenderẽ mihi: ex toto li/berabor. Eps letꝰ gr̃as egit ꝺo: t cũ sles oꝛones et elymas anno seq̃nti ꝑ eo institu/isset: ecce in fine anni cũ eps diceret missaꝫ ꝓ eo. affuit ille i cuculla nigea: facie serena dicẽs sibi oia optata succedere dicẽdo: Jã ꝑ tuã sollicitudinẽ erept⁹ sum a pena: et ingredior gaudiũ dñi. Remuneret tibi deꝰ charitatẽ tuã. Ecce isti duo anni repu/tati sunt mihi ꝓ duob⁹ milib⁹ annoꝝ. Hec Cesariꝰ. ¶ Quitũ qꝺ nos inducere debꝫ ad iuuãdos defunctos est merituꝫ suffra/gãtis siue suffragiũ facietis. Suffragia em̃ ꝓ defunctis facta inq̃ntũ ꝓcedũt ex ra/dice charitatꝫ sũt eterne vite meritoria ꝓ ipo facite: vt ꝺr Tho. in. iiij. dis. xlv. vnꝺ dicit Jo. dam̃. ser. de his q̃ in fide doꝛme/rũt. Quicũq; ꝓ ꝓximi salute agonizat pri/mũ ipe sibi ꝓdest: deinde ꝓximo suo. Jꝺo etiã ꝺr Ps. Oõ mea in sinu meo ꝙuerteꝝ s. q̃ntũ ad meritũ qꝺ totũ semꝑ remanet ꝓ ipo facite: qꝛ nullꝰ põt alteri mereri: vt alibi dicẽdũ est. ¶ Sextũ ẽ patrocinũ ipi⁹/anie ad paradisũꝫ euolãtis. Jpse em̃ aie a purgatorio liberatez in brtitudine recepte intercedũt ꝓ eis q̃ eas adiuuerũt. Nec em̃ põt esse ingrate, ꝺbi gr̃a. Si filiꝰ alieꝰ re/gis esset in exilio ꝓstitutꝰ t ncitatẽ ac ma/gnũ defectũ pateretꝝ: q̃cũq; illi in eodẽ exi/lio subueniꝛz: ꝓculdubio qñ rediret ad pa/triã illi plenꝰ recõpensaret. sic est de aiab⁹/Cũ ei vt ꝺr Tho. ij. q. lxxxij. ar. xj. Oꝛo ꝓ aliꝫ facta ex charitate ꝓueniat illi q̃ sũt in pria cũ sint pfecte t ꝓsumate charitatꝫ/marie oꝛant ꝓ viatoꝛib⁹ q̃ indigẽt: t nõ est dubiũ q̃n maxime oꝛent t interueniãt pro/bis q̃ eos adiuuerũt. ¶ Septimũ ẽ exp/ectatio siue spes suffragij ꝓseq̃ntis: qꝛ qui alios iuuat/sperare debet q̃ et ipe pariꝫ in/sili ncitate si in ea alĩ fuerit iuuabit. Mat vij. Jn q̃ mẽsura mensi fueritꝫ remetiet vo. Et Mar. v. Bti miscões qm̃ ipi mis. cõ. Et ꝓ oppositũ q̃ nõ miserek aniab⁹ defun/ctoꝝ impedẽdo eis suffragia/hic etiã me/retur vt nec ei post moꝛtẽ suffragia impẽ/dant. Ja. ij. Judiciũ sine miscõia fiet ei q̃ nõ fecerit miscõiam.

¶ Ertia est ꝓsideratõ declaratiue det/minatiõis. Ubi ꝓsideranda est decla/ratio suffragioꝝ determinatoꝝ ad iuuan/dos defunctos. Possunt aũt pcipue decla/rari septẽ suffragioꝝ genera. ¶ Primũ ẽ ꝓ missaꝝ celebratiõez: et hoc est pncipa/lissimũ suffragiũ. vñ ꝺr missa amittendo: qꝛ ꝑ hi mittit gr̃a pcõi; t relaxatio aiab⁹/defunctoꝝ. Ulñ ꝺr Aug. q̃ nulla missa ce/lebrat q̃n fidelissimꝰ duo hec bona ꝙcurrãt .s. vniꝰ pcõis Uersio: t vniꝰ ãie libera/tio. Põt aũt declarari hoc genꝰ suffragũ ꝓ mlta exẽpla. Narrat em̃ Greg. iiij. dial. Cũ quidã mõachꝰ noie iustꝰ ad extremũ/veniẽs tres se hz occultos aureos ꝺicas/set fri suo carnali. hoc sciẽs btus Greg. ꝑ/cepit ne aliq̃s fratꝝ moꝛiẽti assisteret: sed frater suꝰ causam hui⁹ rei sibi diceret vt i/mẽte eiꝰ aim doloꝛ trãsuerberaret: qõ cũ frater eius ei dixisset grauiꝫ ꝓ cõmisso do/lens t gemẽs in ipo doloꝛe moꝛtuꝰ est: quẽ fecit btus Gre. in sterquilinio sepeliri t tres aureos cũ eo. ꝓici a fratrib⁹ dicẽtib⁹: pecu/nia tua tecũ sit in pditõez. Trigita ãt die/bus elapsis ꝑcepit btus gre. cuidã e frib⁹ vt vsq; ad. xxx. dies oi die ꝓ eo hostiã imo/laret. Qõ cũ factũ fuisset is q̃ defunctꝰ fue/rat. xxx. die apparuit fratri suo carnali di/vsq; modo male fui sz mõ bñ: qꝛ hodie re/ceptꝰ sũ ad cõionẽ. qõ iste referẽs fratrib⁹/i gnoꝛãs q̃d egissent: ꝓputates dies/inue/nerunt q̃ dies erat. xxx. in q̃ ꝓ eo oblatio fuerat immolata. Jtẽ refert Beda lib. ꝺ ge/stis anglorꝫ lib. iij. q̃ cũ duo reges anglie pugnarẽt: inter moꝛtuos coꝛruit quidã iu/uenis de familia alteriꝰ regis grauissime vulneratꝰ t q̃si moꝛtuꝰ cecidit. Cuncq; q̃si de graui somno excitatꝰ surgeret captus ab hostib⁹ tradit⁹ est cuidã comiti. Qui cũ curatꝰ ꝺiceret se rusticũ ad onera ducẽ/da deductũ vt citꝰ cuaderet cũ aduertis/sent eũ esse curialẽ eũ carceri mãcipauerũt:

sed ꝙntūcūꝫ vinculꝫ artaret ⁊ ꝓpedib⁹ sp̄ circa hor̄ā tertiā liberabat a vinculꝫ vt̄ cir ca p̄mā. Req̄sit⁹ q̄s esset ⁊ q̄ esset hui⁹ cā cū comes fide data sibi p̄miſſe q̄ nō de terius esset ei ꝑter hoc: dicit se esse de cu ria regis. Cuiā aūt liberatiōis sue nesciebat aliā nisi q̄ fratrē carnalē habebat ab batē q̄ (sicut credebat) mortuū eū credens p̄ eo celebrabat vel faciebat celebrari.

Hic āt comes alterꝫ eū vēdidit. In cui⁹ custodia cū sit̄ solueret dimisit eū abire fide data q̄ suā redēptiōez ei mitteret: qō et fecit. Et inuentū est q̄ faciēs eū fratē sui⁹ inq̄rī inter mortuos vnō inuēto simili illi: credēs ipm̄ esse/ eū sepeliuit: ⁊ p eo vt̄ cele brauit vel fecit celebrari singulis dieb⁹: et hor̄a sacrifciū soluebat. Quo miracl̄o mlti moti sunt ad deuotiōez circa salutare sa crificiū ⁊ suffragia mortuoꝝ. Itē legit in vitaſpa. p̄dicatoꝝ. q̄ q̄dāz p̄ ordinis p̄dicatoꝝ q̄nq̄az p̄or̄ p̄uinciā in terra sctā humilis: ḡtiosus ⁊ deuot⁹ post matutinas solito more or̄ās in eccl̄ia: cū eleuasset oc̄los versus lampadē chori: vidit vmbrā q̄ si vnius fris stantis in habitu fordido nigro. Cūq̄ q̄reret ab eo q̄s esset: rñdit: Ego sū frater talis q̄ nup obiit: ⁊ viuēs sp̄ali tibi fui dilectiōe astrict⁹. Et cū q̄reret quō sibi esset: rñdit: Male et dure q̄ in durissima pena debeo esse p̄ triginta annos. Sed rogo te vt mihi subuenias. Cūq̄ dies eluxisset cepit dic⁹ pater p̄ defuncto offerre hostiā. Cūq̄ ia ꝓsecratā hostiā p⁹ elevationez in manib⁹ haberet: cepit rogare dñm q̄si sub his verbis di. Dñe ieſu chr̄e si soldan⁹ q̄ est rex paganoꝝ teneret vnuz captiuū in vinc̄lis ⁊ camerari⁹ q̄ vigīti annis ei fuiuisset p̄ suo fuitio peteret illū captiuū sibi dari: soldan⁹ de facili nō negaret. Dñe nō esto durior saraceno soldano. Camerari⁹ tu⁹ ego sum ⁊ fuiui tibi p̄ mlt̄os annos ⁊ tenes illū fratrē meū in vinc̄lis captiuū: p̄ fuitio meo peto te illū mihi dari a clemētia tua. Cū diu ista verba cū lachr̄ymis nō tm̄ semel sed plies dixisset post mlt̄as lachr̄ymas missaꝝ finiuit. Sequenti aūt nocte stans in or̄one post matutinū: p̄dictū fratrē vidit stantē añ se i habitu cādido q̄ dixit ei. Quia petisti me tibi a dño dari: dat⁹ sum tibi: ⁊ liberat⁹ ab oī pena purgator̄ij/ vado ad societatē bt̄ōrū: ⁊ statim disparuit. ¶ Scōm gen⁹ suffragij est p̄ bonoꝝ deo factā oblatiōz. Vñ .ij. Mach. xij. Vir fortissim⁹ iudas collatione facta. xij. milia drachmas argēti misit hierl̄ymaz offerri ea ibi p̄ petis mortuorū. Vñ narrat Vin. in spec. mo. lib. ij. q̄ cū quidā effoderet minerā moles mōtis cecidit sup eū ⁊ intercluſus remāsit. Vor aūt ei⁹ singl̄is dieb⁹ offerebat p̄ eo panē ⁊ vinū ⁊ candelā vsq̄ ad finez anni excepto vno die. In fine aūt anni boies excauantes in p̄dicta minera vsq̄ ad euz: inueniūt eū sanū ⁊ incolumē. Et dicebat q̄ singl̄is dieb⁹ tali die excepta apportabat sp̄ ei panis: vinū: ⁊ cādela. Et cōgnit vxor q̄ illa die nō fuit ei delatū q̄ ipa distulerat offerre. p̄ qō ꝓiecturat q̄ sit̄ his q̄ sunt in purgatorio valet qō p̄ eis offert. ¶ Tertiū est p̄ or̄ōem. ij. Mach. xij. Sctā ⁊ salubris ē cogitatio p̄ defunctis exorare. Vbi tangunt tria mortua ad iuuādū defunctos.

¶ Primū suffragij vtilitas: cū dr̄: Sctā ⁊ salubris est cogitatio. ¶ Scōm est iuuādi necessitas: cū dr̄: p̄ defunctis. q̄. s. ñ p̄nt se iuuare. ¶ Tertiū est suffragādi facilitas: cū dr̄ orare. Ab hoc em̄ nullus cōpos mētis p̄ōt se excusare. De hmōi tr̄ōnis suffragio legit in vita bt̄e marie d̄ ogmes quā scripsit mgr̄ iacob⁹ de vitria. tusculanen⁹ epūs. Q⁹ cū dicta maria deuotissime oraret vidit infinitā multitudinē manuū ad eā directaꝝ ⁊ ꝓiectaꝝ ad inuicē. Sequenti aūt die cū trāsiret p̄ cimiteriū vidit easdā man⁹ ab imo ꝓscendere q̄si vellēt eaz detinere. Ad q̄z visionē p̄territa fugit ad eccl̄iam rogās dñm vt intimaret ei q̄d hec sibi vellet. Cūc ei dictū est q̄ erāt aie in purgatorio existētes q̄ or̄ōes ei⁹ petebāt in q̄b⁹ multū bñficiū recipiebāt. ¶ Quartū est p̄ elymosaꝝ largitionē. Eccl̄i. vij. Pauperi porrige manū tuā vt pficiat p̄piciatō et bñdictio tua: et mortuo nō p̄hibeas gr̄iā: imo ꝓferas. s. gr̄am liberatiōis aut alleuiatiōis. Sed heu mlti insensati ploraāt aliq̄n incōsolabiliter sup mortuos et paruz or̄āt p̄ eis. ꝑtra illō Eccl̄i. xxij. Hodiernum plora sup mortuū q̄m̄ requieuit. et. j. Thes. iij. Nolum⁹ vos ignorare frēs de dormiētib⁹ vt nō ꝓtristemi sicut ⁊ ceteri q̄ spem nō hñt. Sunt aūt tria notāda ꝑter q̄ nō debemus ꝓtristari sup mortuos. Primo q̄

impossibilitatē reuocatiōis.ſ.ad vitā. Vñ ij.Re.xij. di. Dauid de filio ſuo mortuo. Nūc aūt qz mortuꝰ eſt q̄re ieiuno. Nūqd potero reuocare euꝫ amplius? Ego vadā magis ad eū. Ille ꝓo nō reuertet ad me. Vide ibi. ¶ Scdo ꝓpter fidē reſurrectōis q̄m itez videbimꝰ eos. Jō ōr Paulꝰ. Ut nō ꝓtriſtemini ſicut z ceteri q̄ ſpem nō habent. Glo. reſurrectōis.ij. Mach.vj. Rex mūdi defunctos nos ꝓ ſuis legib⁹ in eterne vite reſurrectiōe ſuſcitabit. ¶ Tertio ꝓpter ſpem diuine miſeratiōis quā credi⁹ eis adeſſe.ij. Mach.xij. Conſiderabat q̄ bi q̄ cū pietate dormitionē acceperāt: optimā haberēt repoſitā gr̄am. ¶ Quintū eſt p ie iuniū z coꝛpalē afflictiōez: ſicut ꝓz.xiij.q. .ij.c. Anie defunctoꝝ. Exemplū.ij. Re.iij. Abner mortuo dī. Dauid Hoc mihi faciat deꝰ z hoc addat ſi añ ſolis occaſum guſtauero panē vel aliō q̄cq̄. ¶ Sextū eſt p debitoꝝ ſolutōez. Vñ legit in lib. ō apis: q̄ vir q̄dā nobilis poſt obitū appuit famulo ſuo deuoto hñs babata ignita in manib⁹ z pedib⁹ z ait. Nō ſi vxoꝛ ſua ſoluere vellet fabro debita valde ꝓeſſet ſibi qō z vxoꝛ fecit. Et poſtmodū nobis ille apparuit eidē vxoꝛi ſue ſedēs i balneo ignito vſq̄ ad collū ligat⁹ catenis p totū coꝛpus. Cui dī. Solue me. Illa igit̄ ſoluit eū Et ſtati gr̄as egit ille dī. Sic ligat⁹ fui i pena q̄ſq̄ ſoluiſti debitū fabro. Soluendo aūt ſoluiſti me a vinclis purgatoꝝ: et ad celū iaz vado: z hoc dicto euanuit. Jtē in libro de dono timoꝛis: Duciſſe c⁹dā filius decedēs ꝓfeſſus eſt q̄ius tūc eſſz noluem annoꝝ. q̄ poſtmodū apparēs mꝛi dicē ſe eſſe i magna pena quia nō ſoluerat debita q̄ ꝓtraxerat cuꝫ familia patris ſui ad ludos faciendos nec de hoc recoluerat in morte. Mater ergo inq̄ſitione facta fecit omnia ſolui. et poſtmoduꝫ puer apparuit dicēs: q̄ liberat⁹ eſſet a pena: z poſitus in felicitate magna. Jtez narrat Ceſari⁹: q̄ miles quidā Frederic⁹ de Kelle apparuit cuidā ciui andenaceñ. in dextrario nigerrimo de cuius narib⁹ fum⁹ et flāma,pcedebant: rectus pellibus ouinis z molem terre geſtās in humer̄. Cui ciuis: Eſtis vos domin⁹ frederic⁹? Rñdente illo: ego ſum. Subiūxit, Unde venitis: z q̄d ſunt iſta que video? Ego (inquit) in maximis penis ſum. Pelles iſtas cuidā vidue tulquas modo ardētes ſentio. Similr̄ partem cuiuſdā agri mihi vendicaui iniuſte: cui⁹ nūc pondere premoꝛ. Sed ſi filij mei iſta reſtituerēt: penam meā multū alleuiarent. Sicq̄ euanuit. Audientes aūt filij verba patris: maluerūt eū in penis manere q̄ꝫ p̄dicta reſtituere. Hec Ceſarius.

¶ Subuenit aūt p̄ defunctoꝝ aniab⁹ nō ſolum p ſolutionē debitoꝝ tēpoꝛaliū: ſed etiā per ſolutionē pene ſpiritualis.ſ. penitentiam a quodā ſibi familiari petijt ſuppoꝛtari. Ille aūt partem vnā deuote ſuſcipiens dixit ei vt ſecurus eſſet ꝓ parte illa. Qui ſic obligat⁹ non multu poſt mortuus eſt. Frater aūt ille vite irreprehenſibilis erat inter monachos. Nō multis aūt diebus elapſis monacho penitenti apparuit. Et requiſit⁹ quomō ſe haberz: dixit Male z dure: ſed ꝓpter te. Nam liber a.p. ꝓpꝛijs: tuis me vinculis innodaui. Unde itaq̄ z deprecare conuentū vt ſuffragia q̄ ꝓcesſe,p̄miſi ꝓſoluant. Quod cū factū fuiſſet: ille rurſum apparens indicauit ſe fratrum oꝛationib⁹ liberatū. ¶ Septimū eſt p teſtamētoꝝ executionē. ¶ Pꝛo cui⁹ maioꝛi declaratiōe tria ſunt dubia declarāda ¶ Pꝛimū vtꝝ teſtaméta poſſint infringi. Rñdet Rich. di.xlv. q̄rti. q̄ aut teſtamētū ē rōnabiliꝛ factū ita q̄ nō ſit ꝺ eq̄tatē iuris natural̄.nec diuini: nec poſitiui: et tunc nullo mō ē infringēdū. Vñ extra de teſta, c. Judicatz. Volūtas teſtatoꝛis ꝺz ꝓ oia adipleri. Aut ē irrōabiliꝛ factū: z tūc licitū ē et debitū illō ifringi. Pōt āt eē irrōabile triplici rōe. ¶ Pꝛa rōe teſtatoꝝ: cū.ſ. nō ꝓt facere teſtamētū: vt religioſus: z fatu⁹: et filiusfamilias niſi hūerit peculiū caſtrēſe q̄ſi. Et vſurarij publici niſi ꝑus cautiōz fecerit de reſtitutiōe plenarie facienda. ¶ Secūdo rōne rei teſtate: cū quis facit teſtamētū de re quā nō habet: vel de re quā habz ad eū tūc nō ꝓtinēre. ¶ Tertio rōe mōi teſtādi: puta cū quis exheredat ſuos heredes q̄ exheredari nō meruerūt dās totū alijs. Talis em facit ꝓtra equitatē iuris naturalis etiāſi det eccl̄ie. Propterea dicit ab Augu

stino in ser. de cōi vita clericoꝝ: z dr. xv. q. vl. c. Quicūq; exheredato filio herede fa cit eccl'iam grat aliū q̄ suscipia. nō augu stinū. Et infra. Qō ē laudabile factū scti aurelij carthaginēsis epi. Quidā em cum filios non haberet nec speraret: res suas oēs retento sibi vsufructu donauit eccie. Nati sūt illi filij. Reddidit eps. nec opinā ti ea q̄ illi donauerat. Jn ptāte hēbat eps nō reddere: sz iure fori nō iure poli. i. q̄daz naturali eq̄tate: vt di. Glo. ibidē. Scōz dubiū vtr̄ executores testamētoꝝ teneāt statim illa exeq. Rūdet Rich. q̄ aut testa tor tps determinat infra qō testamētū vult ee impletū: aut nō. Si sic: nō tenent execu tores tēpe necessitatz vsq; ad illō tps te stamētū implere nisi videret citi⁹ implen do se posse facere anime defūcti maiorem vtilitatē. Tūc tñ in foro iudicij compelli nō possent ad citi⁹ implendū tñ ad h eos scientia deberet cōpellere q̄ psupponēdū ē q̄ voluntas defūcti fuerit vt illo mō z il lo tpe testamētū ipleret q̄ eet expediētius aie sue. Si aūt nō determinat tps infra qō velit testamētū ipleri tunc dico aut exe cutores hñt libere bona de q̄b⁹ pñt stati testamētū implere aut nō hñt. Si hñt tūc implere tenent q̄citi⁹ pñt: q̄ debitores sūt illis q̄b⁹ legata sūt facta. Et sic dr. ff. de re. iur. Jn oib⁹ in q̄b⁹ dies nō ponit p̄ senti die debet. Vñ illi executores q̄ p lō gū tps tardāt executionē ipere necatoꝝ b⁹ egētiū cōparāt. Propterea dr. xij. q. ij. c. Qui oblatiōes. Qui oblatiōes defun ctoꝝ aut negāt eccl'ys aut difficile reddūt tā q̄ egētiū necatores excōicētur. Et ibi glos. ibidē. Hoc nō intelligit de oblatōi bus volūtarijs sz de illis bonis q̄ relicta sunt eccl'ijs. Et. c. sequēti adhuc dr. Qui oblatiōes defūctoꝝ retinēt z illi q̄ eccl'ys tradere demorantur: vt infideles sunt ab eccl'ia abijciēdi. Executores etiā si illa bo na retinēt p seipis: sunt sic fures z rapto res z sacrilegū cōmittūt. sic ptz. xij. q. ij. ca. Clerici. Et. xvij. q. iij. c. Sacrilegium. Si aut̄ executores nō hñt ipōptu bona de q̄b⁹ pñt infra annū testamētum imple re: nō credo ꝓpt̄ h q̄ deuoluat ptās eoruz post annū ad epm. Tenēt tñ facere qō i se ē vt bona hēant z habita debēt distri buere q̄citi⁹ pñt. Tertiū dubiū ē vtr̄ di latio executiōis in aliq̄ p̄iudicet aie testa toris. Rūdet Rich. q̄ sic. Cui⁹ duplex ē rō. Una q: q̄nto citi⁹ eccia z paupes reci piūt q̄ testatoꝝ eis legauit: tāto citi⁹ z fer uēti⁹ oꝝāt p aia defūcti. Alia rō q: sic de fūcti i charitate aliq̄d purgabile secū por tāres in hac vita meruerūt vt elemosyne si q̄ eis dent eis, pſint nō ad augmētū gre sz ad alleuiationē z abbreuiatōez pene sic testatoꝝ i charitate decedēs testamētū fa ciēdo merek vt ei⁹ executio post mortē ya leat ad alleuiationē z abbreuiationē pene Et tō q̄nto citi⁹ testamētū executioni de mādak: tāto citi⁹ pena testatoris alleuiak Ex p̄dictz pz q̄ q̄ iniussime peccāt z magnā p̄ditionē adq̄rūt hi q̄ executiones testamē toꝝ sibi cōmissas nō cōplēt q̄citi⁹ p̄t ha bita ꝓpetēti oportunitate. Vñ legit i ge stz karoli magni q̄ miles q̄dā i exēplū ka roli cū maurz pugnatur⁹ rogauit cognatū suū vt testamētū suū exeq̄ret q̄cito posset vt vicz equū z arma vēderet z daret pau peribꝫ. Quo mortuo ille cupiditate cecā tus ō testamēto nihil soluit. Post dies tri gita mortu⁹ apparēs illi dormiēti q̄ somi um dixit ei Triginta dieb⁹ me fecisti: sz ipune nō feres. Justo ei dī iudicio hodie ferēt demones aiam tuā in infernū. Eui gilās ille licz territ⁹ tñ q̄ viderat z audie rat paruipēdēs dū in crastino somniū suū q̄si cū risu recitaret socijs suis auditus est subito fragor z tumult⁹ horribil' velut tē pestatis i turbine veniētis. Exterritis oi bus z turbatis: ethiopes q̄dā terri z hor ridi illū repēre de medio rapuerūt secū q̄z corpus z animā deuexerunt. Cuius cor pus post. xij. dies cū exercit⁹ trāsiret per terrā nauarrie inuētū ē p̄cipitatū a demo nibus z attritū a rupis fastigio terr nimis z fetidū Ptz igit ex dictz q̄bus defūctis z q̄b⁹ rōibꝫ q̄lit̄ ipēdēda sit suffragia. Et ve re hec ē mia laudabil' z vt credim⁹ bo gta mortuis i dño i tā gui pena detētis subue nire. bis g̃ dū possum⁹ subuenire curem⁹ vt z nob⁹ si q̄nq̄ in pari fuerim⁹ necessita te) ab alijs subueniri mereamur et a deo miam z gl'iaz ꝓsequi sempit̄nā. Amē.

Ser. De bto Leonardo.

Sicut lucer
na fulgoꝝ illūinabit te. Lu. xj. Lucerna fulgoris lucer

na est accensa p quā signat opatio bona ignē charitatz accēsa: vñ ōr dñs Matt.v. Luceat lux vra coram hoibz vt vi. opa vra bona. Cum igit btūs Leōardꝰ plenꝰ fuit opibz bonis et charitate. ō quemēter ōr lucerna fulgoret. Etsi deuote suā quersatōnē t scitatez cōsiderem⁹ illūinabit nos et viā nobis onder q ad pātiam quenire deam⁹. Est vticz ista differētia inter lucē coralē t lucē spūalē: qz lux coralis naturalit diffundit vbicūz pōt attigere: sz nō sic est de lūine spūali qō nemo recipit nisi volēs: lz ḡ copiosa sit lux btī leōardi: tñ ab eo illūinari nō possum⁹ nisi volētes. Idcirco toto cordis affectu quertam⁹ nos ipos ad hoc lumē vt ei⁹ radijs gllustrari possim⁹. Nā si hoc fecerz dico tibi qm sic lucerna fulgoret illūinabit te. Circa scitatē aūt et vitā btī leōardi notāde sūt principalit tres cōsiderationes qbz preplatis spūalr illuminari poterim⁹.

¶ Pria ē cōsideratio ichoatiōis gtiose.
¶ Scōa est pfectiōis virtuose.
¶ Tertia est declaratiōis gloriose.

Primo igit est cōsiderāda sua ichoatio gtiosa. A pma em etatē plen⁹ erat scō desiderio et suā cupiēs iuuētutē bois moribz iformare postcz euasit incremēta puerilia adolescēs factꝰ noluit iuxta cōsuetudinē parētele regali ipliari militia: sed diuino spū tractꝰ portꝰ yo luit seq scti archiepi remigij vestigia: cuꝰ salutaria monita nō vt surdꝰ auditor intendebat: vex vt prudēs futurꝰ semiator in secretariū cordz repōebat. Tenuit q pe documētū illō sapiēz Eccēs.xij. Memēto creatoris tui in diebz iuuētutz tue. Audi ḡ o iuuēis: o adolescēs audi t attēde sācitatē btī leonardi: attēde incz scām cōuersatiōez iuuētutis sue t sicut lucerna fulgoris illūinabit te. Est aūt ēcipue triplex spēalis cōsideratio necessaria vt inducat iuuenis ad dei fuitiū sine dilatiōe q etiā peccatores cōsiderare et inducere debz ad festinaz quersiōez sine vltioꝝ, pcrastinatiōe.

¶ Pria ē cōsideratio supnat benignitatis
¶ Scōa est tpalis breuitatis.
¶ Tertia est spūalis vtilitatis.

Pria ē cōsideratio supnat bēignitatz q vz singlos ad se vocat Matt.xj. Venite ad me oēs tc. t Joel.ij. Conuertimi ad me in to.corō.vro. Spēalr aūt ad se vocat dñs pmulos Mat.xix. Sinite puu.ve.ad me.

¶ Scōa ē cōsideratio tpalr breuitatz. Breuissimū ē ei tps oē q viui⁹ in hac vita mortali. Jō excitat nos dñs ad celerit opādū di. Jo.ix. Oparī oportz dū dies ē. Venit ei nox. i. mors qñ nēo pt opari. et apls Gal. vj. Dū tps habe.ope.bonū. Nemo pt bonā dietā facere q mane nō surgit. Irridēdus essz q tūc veniret ad op⁹ qñ ps essz ope exire: tūc seminare qñ esset metēdū.

¶ Tertia est cōsideratio spūalis vtilitatz: q puenit ex tali acceleratiōe quersiōis ad deū. Thre.iij. Bonū ei viro cū portauerit sū. ab adolescētia sua. Septē aūt vtilitates exīde pueniūt qs videre potes i p.se.ō b.martio.

Secōo cōsiderāda est ichoatōis pfectio ytuose. Fuit em vir eminētz pfectiōis oi ytute splēdū⁹. Eccli. xl. Quasi vas auri solidū ornatū oi lapide pciosō. i. oi virtute. Ad pñs aūt spēaliter cōsiderāda est triplex ei⁹ pfectio ytuosa

¶ Prima ē pfectio yginalis puritatis.
¶ Scōa est spūalis humilitatis.
¶ Tertia est cordialis charitatis.

Prima igit tc. Virginitatē ei suā deo deuouit in mānb scti remigij archiepi remens cui⁹ discipl's a puericia extitit. Alchuin. O qpulcra ē iuuenū pudica castitas t deo amabil t ad oē bonuz vtilis. Vñ vt meli⁹ t securi⁹ cōsuluaret ygitatē suā illibatā: vitā solitariā sp amauit. Ps. Ecce elōgaui fugiēs t mānsi in solitudine. Itē abstinētiāt sobrietatē suauit. Quāuis em clarz esset ortus parētib: vt pote q collaterales clodouei regis frācie pmatū militie in palatio regio obtinebāt. Que etiā rex ipe de sacro fonte leuās alendū suscepat: cōsideras tñ q nobilitas apd deū sūma est claz ee frutib: vt ōr Hiere. i epla ad cellāriā. Spreta nobilitate gñz elegit legumia ad vescendū t aquā ad potandū t tuuēturē suā domabat abstinētia cibi t potꝰ. qsi cū paulo di.j. Cor.ix. Castigo corpus meū t in fui. redig. Propt qd ēt dedit ei deꝰ sctām t disciplinā t sapiaz in oi verbo. sicut d daniele legim⁹. Nā vt ōr Tho. ij. ij. q xv. art. iij. Abstinētia t castitas maxie disponūt hoiem ad pfectiōz intellectual' operatiōis. Vñ ōr Dan. j. q pueris his. s. abstinētib t ornētib dedit deꝰ

scientiã et disciplinã in oi verbo et sapia. Itaq; ꝓpter amorẽ castitatꝭ abstinẽtijs t ieunijs sedul⁹ insistebat t macerabãt ca r nis ꝙtidie intrẽdebat. Ubi etiã q̃dã siluaz ingrediẽs cui nomẽ est panũ: oratoriũ ibi ꝛstruxit in noie sacratissime genitricꝭ dei marie: vbi mlto tpe mãsit solitariã agens vitã: corpꝰ ieunijs: vigilijs: t oꝛõibꝰ Ga la. v. Qui chꝛi sunt carnẽ suã crucifixerũt.

Scdã est pfectio spũalis

hũilitatis q̃ euidẽt apparet ex mundani honoꝛꝭ ꝛẽptu. Cõsiderabat em̃ qm̃ sine hũilitate nulla põt esse virtꝰ veritas: t q̃ piculosa est tpalium honoꝛ sublimitas. Hiero. Quid est honoꝛ mũdan⁹ nisi spũ ma: fum⁹: t somn⁹. spuma q̃ inflat. fum⁹ q̃ excecat. somnus q̃ nõ ꝛẽrã requiẽ dat: vel q̃ cito euanescat vt somnus. Elegit ꝫ bꝛũs leonar. hũilitatẽ. q̃ ꝑm Ber. mꝛ ẽ sa lutis. Ja. iij. Humilibꝰ dat gꝛam.

Tertia est pfectio cordial

charitatis in q̃ ꝛuisti veritas spũalis pfectiõis. Jõ ỏt paul⁹ Col. iij. Sup oĩa charitatẽ habete qõ est vinc'm pfectiõis Apparet aũt bti leonardi charitas mꝛie in tribꝰ. ¶ Primo in mũdanoꝛ abdicatõe qꝛ oĩa ꝓpter chꝛi amorẽ abdicauit t volũ tariã pauꝑtatẽ duxit sciẽs illõ Matth. v. Bti pauꝑes spũ ꝛc. Ubi cũ ei⁹ opinio di uulgabaꝝ iussit eũ rex francie ad se accersi ri. Cui dixit Leonarde hõ dei põꝛ ne dis cedas palatio amodo q̃scꝫ infulã põtifi calẽ (ꝫ dign⁹ es) accipias: erat em̃ cleric⁹ hũlis t mãsuet⁹. Cui leonard⁹ rñdit: Si ꝑm iura parentũ meoꝛ regibꝰ frãcie mili tare voluissem: in tua aula nõ mediocris fuissem: rexꝛ qꝛ magis elegi abiect⁹ fuire deo q̃ in sublimitate posit⁹ regi obtẽpare terreno: ista largire eis q̃ cupiũt: mihi satꝭ fuerit solitarie laudare nomẽ dñi/ reliqui em̃ ꝑsene dignitatꝭ fastigia: t sic aufugit Jtẽ cũ sel'reginã a pict'o part⁹ liberasset: t rex t regina cyphos aureos: patherascꝫ argẽteas: vestes purpureas auro textas aliaq; ornamẽta q̃plima eidẽ ꝓ mũere p sentassent: vir dei oĩa respuẽs ait: Audi me rex Donũ dei nullaten⁹ pecunia ꝙaꝛ sed pcio nõi fidelibꝰ admistraꝝ. Do nuit q̃ regem vt hec cũcta pauꝛibꝰ erogaret. Dũc rex volẽs ei donare nem⁹ illõ in qu hitabat obtulit ei sed nõ adq̃euit vir dei: nisi tm̃mõ ꝓ spacio nãrio ad monasteriũ ꝛstruendũ. ¶ Scõo in alioꝛ instructõne. Erat ei alacer in exhortãdo ꝓuleꝭ t bũlꝭ fmone. Ultos ad eũ ꝛfugiẽtes vbi soli tarie degebat vt eũ eo remãerẽt t soli do seruirẽt/ instruebat. Magimã fidelitũ mu titudinẽ ex finitimis t lõginq̃s ꝓuincijs sua pdicatiõe t vite scitate ad se attraxit qbꝰ salutaria monita dabat Dañ. xij. Qui ad iusticiã eruditi multos erũt q̃si stelle in ꝑpetu. exnita. ¶ Tertio apparet sua cha ritas in martyrij affectiõe. Nullaten⁹ em̃ timore passionis se occultabat: sed pot⁹ vt miles strenu⁹ armis fidei accinct⁹ no mẽ dñi vbiq; pdicabat. Erat em̃ in qtib illis adhuc satis nouella chꝛistianitas: qꝛ nõ dũ penit⁹ erat extirpata gẽtilitas. Ulti brũs leon. nõ fuerit mortu⁹ ꝓ chꝛi fidem palmã martyrij nõ amisit. Gre. oñ. rrrv. Si adiuuãte nos dño ꝛrutẽ patie fuare ꝛẽdim⁹ t in pace ecclie viuim⁹/ martyꝛ rij palmã tenem⁹. Jdẽ. Sive sanguis ef fusiõe martyres eẽ possum⁹ sũ patiaz i aio ꝛacie custodi⁹. Hec ille. Possim⁹ ãt dice re q̃ tota vita bti leon. fuit martyriũ ꝓ no mine chꝛi. Nã ỏt Ber. in q̃dã s. Qõ mar tyrũ gui⁹ẽ cp̃ inꝛ epulas esurire: inꝛ vestes mlt'as t ꝑciosas algere: pauꝑtate ꝑmi inꝛ ditias q̃s offert mõs: q̃s oũrat malign⁹: q̃s desiõrat nr̃ appetit⁹ Pp̃e ea pauꝛibꝰ pa rit' t martyribꝰ regnũ celoꝛ cõpmittit: qꝛ pauꝑtate q̃dẽ emit: ista ĩ passiõe ꝓ chꝛio abl q̃s dilatiõe percipit. Hec Bern.

¶ Tertio est ꝛsiderãda sue pfectiõis declaratõ gl̃osa. Jo. xij. Si q̃s mi hi mini. hono. eũ pꝛi me⁹. Qm̃ q̃ h. leonard⁹ fuit ver⁹ miste chꝛi: tõ honorifi cat⁹ est mlt'iplr ꝓ miracl'oꝛ opatõez q̃bꝰ declarata est euidẽter sua pfectio virtuo sa. Fecit aũt miracl'a tripliciť.

¶ Primo circa creaturas insensibiles.

¶ Scõo circa sensibiles irrõnales

¶ Tertio circa creaturas rõnales

Primo circa creaturas insensibiles: vt patꝛ cũ ad pces ei⁹ pute⁹ defossus aquã recep pit indeficiẽtẽ q̃ incolis potũ pstat vsq; i hodiernũ diẽ Scõo circa creaturas sen sibiles irrõnales. Nã sicut daniel feroci tatẽ leonũ ꝛuertit in benignitatẽ: vt dicit

Dañ.xliij. sic brūs leon. feras adō māsue tas fecē vt eū visitarēt z ei alluderēt. Ter tio circa creatas rōnales. Cū em ex nimia pietate hā a rege obtinuisset vt oēs in car cere detēti si eos visitare vellet: oīno sol uerēt: intrātū de⁹ eū magnificauit q sicḡ in carcere posit⁹ inuocasset nomē ei⁹: ruptz catēis liber fiebat: nec eū q̄sp̄iā ipedire va lebat. Ūñ mlti etiā de lōginqs regionib⁹ ex carceribꝫ p eū liberati eu reqrebant cui ꝓpedes catenarꝫ pōdera afferebāt z ad pedes ei⁹ pcidētes gras referebāt. Item demonia ab obsessis fugabat: cecis visuz: surdis auditū: claudis gressuz reddebat. Infirmātib⁹ q̄ḡ vniuersis ad se veniētib⁹ remedia salutz p̄stabat. Pref hec aūt oia miracla est ex aliō notādū in q̄ decla rat sua pfectio deo grata: qz vicz ei de⁹ mlt to spe p angelū alimēta semel i die mistra bat. Ps. Scitote qz dñs sctm suū mirifi. Hūc g̃ rāte sctitatis viꝝ studeam⁹ imita ri: ad hūc tota mētis affectiōe devoti re curram⁹ vt e⁹ meritz z pcib⁹ apō dñm g̃ tiā z tandē gliam ꝓseqūmur eternā Amen

De sancto Martino Sermo

In diebus su. is placuit deo. Eccī. xlviij. O ḡfelix: ḡ brūs q̄ sic vixerit q̄ de eo post ei⁹ trāsitū vere dici possit qm in diebꝫ suis placuit deo. quēadmodū nūc ō brō martino dicim⁹. Tria aūt sunt q̄ pci pue nos affectos redōre dñr ad h̄ sup oia vt placeam⁹ deo: z ō h̄ pcipuā curā gerā⁹

Primū est auctoritas exhortatiōis.

Scōm est vtilitas obseruatiōis

Tertiū est exemplaritas ꝓuersatiōis.

Primū igit̄ est auctoritas exhortatiōis. Ad hoc ei nos exhortat scptura Eccī. xxx. Differe aie tue placēs deo. Col. j. Am bulez digne deo p oia placēres. z ad Ro. xij. Obsecro vos p mīc. dei vt exhi. corpa ve. hos. viuē. san. deo pla. Scōm ē vtili tas obſuatiōis. Tāta q̄ppe ē vtilitas i ob seruatiōe huiuscemōi exhortatiōis q̄ hoc solū nob ad salutē sufficiat z sine h̄ nihil nob ad salutez pdesse valeat. Nisi em deo placuerim⁹ saluari cū eo nō possum⁹: etsi deo placuerim⁹ gre neḡ̄ḡ poterim⁹: qz sic ō: Sap. iij. Placēs deo fact⁹ ē dilect⁹. s. vir iust⁹. Et ibidē p⁹. Placita erat do aīa illi⁹. ꝓp hoc ꝓperauit educere illū de me dio iniqtatū. z Eccī. xliij. Enoch placuit deo z trāslat⁹ ē in paradisuz Deut. xij. Ut bñ sit tibi cū feceriz q̄ placz in ꝓspectu dei

Tertiū ē exēplaritas ꝓuersatiōis Om̄ ei laudam⁹ sctōs ex eo q̄ deo placuerūt: de bem⁹ z nos exēplo sue sctē ꝓuersatiōis aīa ri vt z ꝓuersatio nr̄a deo placeat. Ber. s. ō oib⁹ sctis. Fidel q̄ppe fmo z oi acceptōe dign⁹: vt q̄s solēni veneratōe ꝓseqūmur sili etiā ꝓuersatiōe ꝓseqūmur. Hec ille. Unō Prouer. x. Labia iusti cōsiderāt placita. s. deo. Sic itaq̄ vr discam⁹ z labore m⁹ ad hoc vt placētes deo sim⁹ / ꝓsit hodie no bis sctā mr ecclia exēplū certissimū: cuidē tissimū atq̄ efficacissimū in brō mar. exi mie sctitatz vir de q̄ ꝓposuim⁹ ꝓnoms ꝓncipio: qm̄ in diebꝫ suis placuit deo. Ut aūt palā ꝓsiderare possim⁹ p q̄d et q̄liter gliosus martin⁹ placuit deo: possum⁹ hic ꝓponere tres e⁹ pcipuas excellētias seu p eminentias devote ꝓseqūdas. Prima est excellētia g̃tiose puētiōis: quō vicz a ōi gra puent⁹ cepit a iuuētute fuire deo et ei placere. Scōa ē excellētia fructuose pfectiō nis quō fructz pfectōz assequendo ꝓtinue stu duit de bono in melꝰ pficere. Tertia ē excellētia gliose mānifestatōis: quō hāc pfectionē e⁹ voluit dñs mlti fariā gliose deo clarare. Hec tria in martino ꝓsidera cuz

Prima igit̄ ē ex (spēali excellētia cellētia g̃tiose puētiōis. Et hec fuit cā ꝓmaria ꝓp quā b. martin⁹ pla cuit deo. Null⁹ ei est deo placēs sine dina gra: q̄ iō ōz a doctorib⁹ gra g̃ru facies: q̄a bonoz ē deo gratū sine placentē efficit. Fu it itaq̄ brūs mar. excellēt a dina gra puē tus qz ab ineūte pria etate a dño spēal r i spirat⁹. Ipse q̄ppe sabarie pānonioꝝ opi do oriūd⁹ z intra italiā papie alit⁹ ex nobi libus quidē parētib⁹ pgenit⁹ ab infantia diuinit⁹ inspirat⁹ est. Et cū essz annoꝝ du odecim inuitis parētib⁹ ad ecclīam fugit et se fieri catheciminū postulauit: atq̄ ex tūc eremū intrasset nisi carnis infirmitas obstitisset. Ipse itaq̄ ob amorē iesu chr̄i a iuuētute parentes deseruit. Et cum essz annoꝝ decem et octo baptizar se fecit. Eūq̄ aliq̄nto tēpore sub Cōstantino z iu

liano cesarib⁹ militassz licz nō spōre: post bieniū a suo baptismo militie resiguit et sctm oino ꝙtēpsit. De hac ḡ puerōe gre possum⁹ dicere dño illō ps. Dñe puenisti eū in bñdictōib⁹ dulcedis. Et eo āt ꝙ sic ꝑuētus cepit a iuuētute bo fuire plūas reportauit vtilitates qs ēt reportare pñt ḋcūcz a iuuētute voluerit se dino fuitio mācipare. Threñ. iij. Bonū erit viro cuz portauerit iugū ab adolescētia sua. Exin de ꝙppe ꝓueniūt septez fructuose vtilitates totis ānimi desiderijs exq̄rēde.

- Prima ē vtilitas ampliozis bonitatz.
- Scōa ē firmiozis tenacitatis.
- Tertia est dulciozis iocūditatis.
- Quarta ē certiozis securitatis.
- Quinta est gratiozis acceptatōis.
- Sexta est pleniozis euasiōis.
- Septima ē vberiozis remuneratōis.

Prima igit ē vtilitas ampliozis bonitatis nā ꝙꝑ diuturniozē ꝙti⁹ nuationē i opib⁹ bonis efficit bonitas opā tis ā ꝙlioz: t maioz. Aug. Quid differs i crastinū: forte dices lōga vita erit. Si lō ga vita fuerit expedit ēt ꝙ tota bona sit t vtiqz si lōgaz bōa fuerit meli⁹ bona erit. H ille. De oib⁹ ꝙppe alijs bonis vult hō mo gis hre mal⁹ bonū t āplius q̄ minus. Si multū ḋppe hres de frūēto vino vl oleo velles ꝙ totū esset bonū: t doleres ꝙ aliq̄ ps esset corrupta cur ḡ nō sic desideras ō vita tua. Aug. Quid te offendit vita tua quā solā vis malū hre vt inꝺoia bona tua tu solus sis mal⁹: nūqd ꝓlus diligis res tuas q̄ te. Hec ille. Talis ꝓfecto ḋ sic vi uit iniquus ē sibꝫpi: dū magz vult se malū ee q̄ bonū: ifirmū q̄ sanū: mortuū q̄ viuū suū q̄ libe ꝛ: nihil habentē q̄ bono ꝛ oim ptcipē. O igit q̄ fatu⁹ est ḋ differt opari bonū t a malo se ꝙuertere: miser ꝓfecto atcz cecus t insēsat⁹ nimiū ē ḋ sic aiaz vitā suā pulpēdit. ḋ citi⁹ mūdat sorulare aut ca ligā q̄ aiaz suā. Aug Quid ē qō velis hre malū Dices mihi nihil oino: nyxorē: nō fi liū nō ancillā: nō tunicā. Postremo nec caligā: t tū vis hre malā vitā: rogo te p̄ pone aiaz tuā calige tue. Idē lib. de doc. chr̄iana. Hō mal⁹ plus diligit mortē q̄ vi tā: eo ꝙ vult hre mortē bonā t vitaz ma lā. Pō Qui mali, iniq. odit aiam suam. Ne tardes igit o miser hō ne tardes ad dñm ꝙuerti ne differas bonū opari: t ꝺo fuire Si em̄ h̄ a iuuētute inceperis: amplioz⁹ de bonitas tua erit. Eccs. xj. Mane se mina semen tuū: t vespe ne cesset manus tua qz nescis ḋ hoz magis hiaf: si autez vtrūqz simul melius erit. Hec ibi.

Scōa est vtilitas firmioris tenacitatis qz q̄nto citi⁹ icipit bñ opa ri tāto pfūdi⁹ infigit radix ꝓtutis: quēad modū t radix arboris t diuti⁹ fuak: t ita ex h̄ ꝓtutes tenaci⁹ t firmi⁹ radicank: qz ꝺt Horaci⁹. Quo semel ē imbuta recens suabit odorē testa diu. Hec ille. sil⁹ t ve stis noua plicāz lana colorē. Jō ꝺr Aristo teles. ij. Eth. Nō paz refert ꝙsltim exiu uene sic vel sic assuefieri. Hec ibi.

Tertia est vtilitas dulcioris iocūditatis qz ex h̄ reddit opatio ꝛtu tis delectabilioz ex ꝙsuetudie: qz fm Ari storek. ij. Eth. habit⁹ facit ꝺlectabilr opa ri. Et Tull⁹ ꝺ. Optima viuēdi forma ē eligēda quā iocūdā reddet ꝙsuetudo. Jō in li. ꝺ senectute. Cōscia bñ acte vite mul toz q̄ factoz recordatio iocundissima est. Hec ille.

Quarta ē vtilitas certioris securitatz. Sic em̄ hō securius vivit. Prouer. xv. Secura mēs q̄si iuge ꝙuiuiū Efficit aūt exinde securioz hō triplici se curitate. Prio ē securioz a tioze dolose de ceptōis. Sic em̄ securi⁹ triūphat t vincit dolositatē diabolicā. Ylñ. j. Re. xvij. legi tur. ꝙ ꝺ ꝑcussit golia i frōte t sic eū infre cit. Jn frōte diabolū ꝑcutit ḋ i ꝓncipio vi te eū devicit Xre. in mor. Lubric⁹ ē hostz ātiquus ḋ nisi capite teneak totz viscerib⁹ illabit. Hec ille. Et Beda sr̄ lu. Diabol⁹ q̄nto diuti⁹ possedit: tāto difficili⁹ dimit tit. Hoc itaqz a iuuētute facite ꝰ diabolū qō hortak btus iacob. Ja. iij. Resistite diabolo t fugiet a vob. Hec ibi. Scōo efficit securioz a tioze i ꝓuise ꝓoccupatōis Qui ei in pctis morāk mltū timere debēt ne ꝓoccupēk a morte. Qui ꝓo cito ad deū se ꝙuertit t bōis se exercēt opib⁹ securio res fiūt. Ber. Secura vita vbi pura ꝛscia vbi moꝛs expectak cū securitate t suscipik cū dulcedie. Hec ille. Sen. Oktos vitā

differẽtes mors incerta ꝓuenit Ita cꝫ oĩs dies veluti ylri⁹ iudicãd⁹ ẽ. Hec ille. señ. Pulcꝫ ẽ añ mortẽ ꝓsũmare vitã: deiñ expectare secuꝫ reliquã tpis ptẽ. Hec ille. Pulcꝫ ẽ itaꝫ sic viuere añcꝫ mors vẽiat acsi iã eẽt vita ꝓpe ꝓsũmatõz z finẽ. Auis vidẽs sagittariu arcũ extẽsum cũ sagitta tenentẽ nõ expectat ictũ sagitte sz euolat. Hõ ãt fatu⁹ expectat ictũ mortẽ: qõ ꝫ dicẽ ps. Nisi ꝙuersi fueritꝫ gladiũ suũ vibrauit arcũ suũ tetẽ. z pa. illũ. et i eo gauit vasa mortis ꝛc. Cõsiderate vos iuuenes ꝙsiderate qm̃ ita cito morĩk virtul⁹ sic vacca. Ita cito frãgĩk vas terreũ nouũ sic vet⁹: z citi⁹ am putak arbor iuuentis cꝫ ãtiq̃. Pẽsate insup qm̃ securi⁹ ẽ a ꝓncipio laqos euadere cꝫ sese magis ac magis fortι⁹ irretire. qz sic ỏt sap̃. Eccl. iij. Qui amat piculũ pibit in illo. Hec ibi. ¶ Tertio fit securior a timore piculose dubitatõis q̃. s. dubia ẽ pnia q̃ vsqꝫ ad finẽ differk. Aug. Pnia in morte satꝫ picl'osa ẽ: qz nõ inuenik in sacra scriptura ntiũ vn⁹. s. latro q̃ in fine ꝙe penituit Ille vt null⁹ desperet: sol⁹ vt nẽo ꝓsumat: qz in sano boie pnia ẽ sana: in infirmo ifirma in mortuo mortua. Hec ille. Jõ. Si ꝯs posit⁹ i ylria nẽitare voluerit accipe pniaz fateor illi: non negamus qõ petit. Pniam vare possum⁹: securitatẽ ꝓ ñ. Nũq̃d dico dãnabiliter: sz nec dico saluabiliter. Vis ẽ a dubio liberari: age pniaz dũ sanus es. Si sic agꝫ: dico tibi q̃ securꝰ es qz pniaz egisti eo tpe q̃ peccare potuisti. Si vis agere pniaz qñ peccare ñ potes: pcã te dimiserẽt ñ tu illa. Hec Aug. ỏ pnia di. vij. Cogitate igr qm̃ mlto securi⁹ ẽ egritudinis cãs fugere z picul' morboꝝ obuiare cꝫ post egritudinis ꝙflictũ medicinã q̃rere. Et securius mlto ẽ in ꝓncipio egritudis medicinã adhibere cꝫ post inueteratõz morbi expectare. Eccl. xviij. Añ lãguorẽ adhibe medicinã. Hec ibi. Lep̃ inueterata z gutta inosata curari ñ pñt. De impio ãt dr̃. Job. xx. Ossa illius iplebũk vicꝫs adolescẽtie sue. Hec ibi. Equ⁹ q̃ diu ꝙsueuit trotare nũcꝫ postea vocari ꝓt alr̃ ãbulare. Sic igĩk in ꝓncipio q̃rẽdũ ẽ remediũ añcꝫ petm̃ sit inueteratum z inosatum. Et pueri in etate tenera docẽdi sunt z in virtutũ opibus exercendi. quia dr̃ Prouerb. xxij. Adolescẽs ãbulãs iuxta vĩã suã ẽt cũ senuerit ñ recedet ab ea. Hec ibi. Sz o dolẽdã abusionẽ Sperãt plũmi bonũ finẽ hre cũ tota vitã suã mala habuerit: dicẽtes cũ balã ꝓpha malo. Nũeri. xxiij. Moriak aia mea morte iustoꝝ z fiant nouissima mea hoꝝ sil'a Hec ibi. Sz hec duo ñ bñ ꝙsonãt vt sit vita mala z quẽiak ad finẽ bonoꝝ. Idcirco impũssimo iudici d. daniel. Dañ. xiij. Inueterate diez malorꝝ nũc veneꝛt pcã tua q̃ opabaris ꝓius. Hec ib i.

Quita ẽ vtilitas gratiosis acceptatõis.

Grati⁹ ei ẽ ỏo fuitiũ eoꝝ q̃ cito ꝙuertũk ad eũ: z opa a iuuẽtute facta ceterꝫ paribꝰ ꝛtiora sẽ ỏo Vñ michee vij. Precoꝫs sic⁹ ỏsiderauit aia mea. Itẽ in lege ꝓcepit dñs oẽ ꝓmogenitũ z ꝓmitias frugũ z oiz fructuũ sibi offerri in signũ z documẽtũ q̃ hõ ỏ flore iuuẽtutis sue dz offerre ỏo nouũ fructũ z sacrificiũ. O cꝫ insensati z mirabiles sũt q̃ alr̃ faciũt. Taleꝫ em̃ qỏ pulcrius ẽ in vita sua offerꝛ diabolo vl' mõo tãcꝫ dño suo z q̃si feces ỏo reppuant q̃ timere deberẽt ne biberẽt ỏ fecib⁹ caliꝫ ire ỏi. ps̃. Fex eius nõ ẽ exinanita: bibẽt ex eo oẽs pctõres tre. Nõne stultus eẽt z iniurĩã dño suo faceret q̃ vellet eũ cibaꝛ ỏ pane corrupto z ỏ furfure vitꝫ sue aut feciꝭ vini potare: vl' ỏ rosis aut floribus iã marcidis vel ỏ fructiꝭ putrefactꝫ sibi exenĩũ facere? Dz g̃ hõ a ꝓncipio vitã suã offerre ỏo ꝓ scta opa qm̃ sic fiet ỏo acceptior. Jõ dñs dicebat Matth. xix. Sinite paruulos venire ad me.

Sexta est vtilitas plenioris euasiõis.

qz ex ꝫ pleni⁹ euadit hõ non solũ penas iferni sz ẽt purgatorij. Etsi em̃ ille q̃ tarde ꝙuertĩk saluek. sic tñ salu⁹ erit q̃si ꝑ ignẽ. vt dr̃. j. Cor. iij. Per acceleratõnẽ autẽ ꝙuersiõis ad deũ euitari ꝑt ignis purgatorij Et hec euasio ẽ magnũ bonũ. cũ ỏm Aug. ỏ pnia. dis. ij. Ignis iste sit acerbissimus.

Septia ẽ vtilitas vberioris remũeratõis.

Cũ ei ex ꝫ accumulz hõ maiorẽ hõoꝝ opeꝝ z meritoꝝ mlitudinẽ maiorẽ ẽt exiñ reportat glĩe remũeratõez qz vt ỏt ps̃. Tu reddes vnicui. fz opa sua Et dict⁹ itaꝫ ꝓpẽdere possum⁹ q̃stas vtilitates fructuosas reportauit gl'iosus vir

di martin⁹ ex illa gfosa puerīoe q̄ a dño i
uuctute puetus ē. Et h̄ em̄ fuit bonitas
ei⁹ z sctitas ap̄lissima volūtas ei⁹ i di ser
uitio tenacissima atq; firmissima z sic dis
currēdo vsq; ad septimā vtilitatē.ex q̄rē
plari possum⁹ singularē celestis gr̄e excel
lētiā i b.martino q̄ pma etate do fuire di
uotissime cepit. Jugit die noctuq; pseue
rauit z lōgo tpe ꝓtinuauit. vixit em annis.
lxxxx. hec itaq; dicta sūt de pma excellētia
q̄ ē excellētia gr̄tiose puētionis. Ecci.xliij.
Jnuepit gratiā coꝝ oculis dñi.

Scda ē excellētia fructose pfectionis.
Et hec fuit cā meritoria ḡre btūs
mar.sp magꝝ ac magꝝ placuit deo.
Perfect⁹ sic ē fuerat in oi frute. vñ de eo
bñ dici pt illō Ecci.l. Quasi vas auri soli
dū ornatū oi lapide pcioso. i. oi frute: fr⁹
ci dr lapis ppt stabilitatē ei⁹: qr hoiez sta
bilē facit z firmū in psperis & aduersis: p⁹
cipue⁹ vo ppt dignitatē z pcū opis merito
rū ꝓcedētis ex frute. Om̄ at nō de oibus
martyni frutib⁹ dicere possum⁹: Jdcirco
pnūc tm̄ ꝓtēplabimur septez ex eis pcī
puas pfectiones fructuosas ꝑter quas maxi
me placuit deo.

Prima ē admirāda fidei sinceritas.
Scda ē imitāda būilitatꝝ pfūditas.
Tertia ē venerāda castitatꝝ integritas
Quarta ē cōmēdāda ffne pietatꝝ beni
Quita ē ꝓtēplāda dine charitatis (gnitas.
Sexta ē magnificāda car (tatꝝ lībitas
nis austeritas.
Septia ē obfuāda ꝺuotōis assiduitas

Prīa igit pfectio virtuo⁹

sa ē admirāda fidei sinceritas q̄ fac hoiez
placere do. Ecci.j. Būplacitū ē do fides
z mānsuetudo: zh qz fides do subīcit itel
lectū z mānsuetudo affectū. Appuit āt i b.
martio fidei sinceritas cū ꝺm mānsuetudie
pcipue ex tribus. Primo ex securitate
ꝓfidētie aduers⁹ co:pales inimicos. Cuz
ei martin⁹ iā baptizat⁹ adhuc gerez birū
militarē: irruētib⁹ itra gallias barbarꝝ Ju
lian⁹ cesar ꝓ eos pugtur⁹ pecunias militi
b⁹ erogauit: ac martin⁹ nolēs deiceps mi
litare donatiuū recipe noluit: sed cesari d.
Chr̄i miles ego sū. pugnare iā vlteri⁹ no
lo. Jndign⁹ Julian⁹ dr. q̄ ñ relig̃iōis gr̄a
sz metu bāli iminēt militie resig̃ret. Cui
m artin⁹ ītrepidus rndit. Ut scias q̄ ñ ex
ignauia sz ex fide sic log̃r crastina die ad
ciē inermis astabo. Et i noie chr̄i signo
crucꝝ ñ clypeo ꝓtect⁹ aut galea bostiū cu⁹
neos penetrabo securus: vide q̄ntā bēat
frue fidei securitatē. Cū aūt custodirēt vt
iermis barbarꝝ obīcerēt seq̄nti die hostes
legationē misert sua oia seq; cesari offerē
tes. Vñ nō ē dubiū q⁹ scti viri meritꝝ tal
sine sanguie victoria data ē. Jtē apparet se
curitas ꝓfidētie i eo aliūd Nā cū morā ia
liq̄ diu traxisset cū btō hilario pictauēn
epo z ab eo eēt acholyt⁹ ordinat⁹ mone
tus ē a dño p sopore vt parētes suos ad
huc gētiles visitaret. Cūq; ꝑgeret inf al⁹
pes incidit in latrones. Cūq; vn⁹ in caput
ei⁹ securi vib:rasset: ictū ferietis dextre sustī
nuit alē. Victis tñ post ter gū manib⁹ vni
eoꝝ custodiēd⁹ tradit. Percontāti ār la
troni an timuisꝝ rndit nūq; se ita fuisse cu
q̄ sciret di miaz maxie i tētatōib⁹ af
futurā. Latrōi igit fidē chr̄i ꝓdicauit z eū
ꝙuertit: q̄ martinū ad via rducēs laudabi
lē p⁹ modū vitā duxit. Scdo apparet fi
dei sinceritas ex firmitate victoriez spūa
les aduersarios. Cū em̄ ꝑgēs ad visitādū
parētes mediolanū ꝑterisſz: diabol⁹ i hu
mana spē sibi obuī⁹ fuit: z q̄ rēderet reḡsti
uit. Cui cum respondisset martinus: ille
ait. Quocūq; ierz: diabol⁹ tibi aduersabit
Maron⁹ ār rndit. Dñs mihi adiutor: nō
timebo tc. Et stati ille euanuit. Fuit ita⁹
q; martin⁹ z mrez q̄dē ꝙuertit: sz pr̄ in er⁹
rore pmānsit. Apparebit ēt in articlo seq̄n
ti q̄ victorios⁹: sp fuerit martin⁹ ꝺ diabo
lū. Tertio ex fidelitate resistēte ꝺ here
ticos. Cū em̄ heresis arriana p totū orbē
pullularet z ille pene sol⁹ obsisteret publi
ce cesus z de ciuitate eiect⁹ mediolanū re
dijt. Sz z inde ab arrianis eiect⁹ ēt ad in
sulā gallinariā cū vno pbro prexit. Dul⁹
ta q̄q; alia aduersa p fide ꝺefēdēda sustī
nuit offerēs ēt se morti p fide. Jō cātat ō
eo ℣ scissia aia quā zsi gladi⁹ psecutor: ñ
abstulit: palmā tñ martyrij ñ amisit. Pal⁹
ma em̄ dr pmiū corrōdēs volūtati siue de
siderio martyrij: sic aureola dr pmiū corr
rōdēs opi siue actuali martyrio. Ex his
itaq; ptz admirāda fidei sinceritas in btō
mar. ppt quā maxie placuit deo. Vñ z p
fidē habit chr̄s in cordib⁹ nr̄is. sic dr ap⁹s
Eph.iij. Et p fidē hspōsat aia chr̄o. Oste
ij. Spōsabo te mihi in fide. Et p fidē effi

cit hõ filiꝰ ôi. Gal.iij. Filij ôi estis p fidez in ch̃o iesu. Imitemur g martinũ in hac fidei sinceritate vt ôo placere valeamus: qz ait Heb.xj. Sine fide ipossibile ē placere ôo. Et Jo.iij. Qui incredulꝰ ē manet ira ôi sup eũ. Timeo q̃ppe timeo' plurimũ ne ēt inf̃ chr̃ianos plurimi sint incredulꝰ: qz ôr Bern̄. Putas ne filiũ ôi r̃putat iesũ q̃s ille ē q̃ nec ipi terrek ꝛminatiõib: nec attrahit ꝓmissiõib: nec ꝓceptꝫ obtẽperat: nec cõsilijs adq̃escit. Etsi fateꝫ ore se cognoscere deũ: factꝫ tñ negat. Hec ille. Si officiarij hui tpis crederẽt ẏbis saluatoris: ñ eẽnt exactores: exactatores: nec mercatores usurarij: ꝛ sic de alijs singulis.

Secda pfectio virtuosa ꝓ

ꝓ quã placuit ôo ē imitãda hũlitatꝫ ꝓfũditas. Vñ Ja.iij. Hũilib dat gr̃az Jgitur ꝛ magis hũilib maiorẽ gr̃am. Maxime g̃ ôo placuit martinꝰ ꝛ maxiaz gr̃az dedit ei deꝰ qz eius hũilitas fuit maxima Est em̄ hũilitas q̃dã q̃ q̃s se subdit maiori: ꝛ hec ē nẽitatꝫ. Heb.xij. Obedite ꝓpositis vr̄is ꝛ subiacete eis. Alia q̃ q̃s se subdit eq̃li Ro.xij. Hõre iuicẽ ꝓuẽientes. Alia q̃ minori. Lu.xxij. Qui maior ē vob fiat sic minor ꝛc. Eccl.iij. q̃nto magnꝰ es hũilia te in oib ꝛ coram ôo inuenies gr̃az. qm̄ magꝰ ē potẽtia ôi solꝰ ꝛ ab hũilib bonorat. Hec ibi. Ꝑia hũilitas ē bona ꝛ magꝫ Scda maior. tertia maxia: hãc ꝓ nob assũpsit deꝰ q̃ discipul suis ministrabat. Et hãc exẽplo dñi imitatꝰ ē martinꝰ. Nã cũ eẽt tribuni filiꝰ vnico tñ suo ꝓtentus erat cũ adhuc militarẽ eum ꝛ sepe ministrabat ꝛ calciamẽta detrahebat ꝛ tergebat. Jtẽ pz eiꝰ hũilitas: qz vix induci potuit vt epatũ acceptaret. Jtẽ in h̃ pz eiꝰ hũilitas qz nũq̃ cathedra usus ē sz in secreto sedẽ hũit rusticanã quã tripodẽ vocãt. Jn ecclia ãt nẽo vnq̃ illũ sedere ꝓspexit. Jtẽ ptz maxima eius hũilitas. Nã leꝑsuz cũctis horribilẽ parisi obuiũ hñs osculatꝰ ē ꝛ bñdixit statiq̃ mũdatus est. Emulamini igit hãc martini hũilitatẽ vt sic ôo placeatis: qz Amos. vj. di. dñs. exercituũ detestor ego supbiã. Et Eccl.x. Odibilẽ coram ôo ꝛ hoibꝰ supbia. Et Ja.iij. Supbis deus resistit. Et Gre. Euidẽtissimũ signũ repbor est supbia: electorꝫ ãt hũilitas.

Tertia ē pfectio virtuosa

ꝓ quã placuit ôo ē venerãda castitatis integritas. Eccl.xxvj. Nõ ē digna põderatio aie ꝓtinẽtis. Est aũt ꝑplex castitas vicz ꝓiugalis vt in ãna mr̃e marie: vidualis: vt in ãna de q̃ legit Lu.ij. ẏginal vt in maria. Ꝑria multũ placet ôo. scda magꝫ tertia maxima. Vñ ꝛ spali q̃dam mõ ôor ẏgines ꝓcomitari chr̃m. Apoc.xiiij. virgines em̄ sũt ꝛ sequũt agnũ q̃cunq̃ ierit. hãc itaq̃ ẏginalẽ castitatẽ hũit martinꝰ vñ in testimoniũ sue ẏgitatis caro sua mirabilr post mortẽ remitebat: vt postea dicem. Jtẽ legit in dial.se.ꝛ gal. q ẏgines maria mr̃ ôi agnes ꝛ tecla sponꝰ eũ visitabãt ꝛ h̃ in testimoniũ sue ẏginitatis. Seqũmur g̃ bt̃m martinũ i amore ꝛ obseruãtia pure castitatꝫ vnusq̃sq̃ ꝑm suũ statꝰ ꝓditorẽ vt ôo placeres efficiamur: q̃ vt di. ber. Ue his q̃ i carne ãbulãt: ôo placere non pñt. Hec ille. vñ ꝛ Matt. viij. ꝛ Lu. viij. Permisit dñs legionẽ ꝺemonũ intrare in porcos q̃s subito in mare ꝓcipitauerũt: q porcos itellige carnales ꝛ luxuriosos bestialit ꝛ more porcino viuẽtes.

Quarta pfectio virtuosa

ꝓ quã placuit ôo ē cõmẽdãda ffne pietatis benignitas. Pouer.xxj. Facere miaz magꝫ placet ôo q̃ victime. Est aũt pietas seu mia ad pauperes in triplici differentia. vna ē dare ptẽ de supfluo Luc.xij. qõ supꝫ est dare eleemosynã ꝛc. scda ē dare oia supfluaz retinere tãtũ qõ necessariũ ē. j. Corvij. q vtũq̃ h̃ mũdo tãq̃ nõ vtẽtes. ꝛc. tertia est dare ẽt qõ necessariũ est. ñ fec vidua. Lu.xxj. Prima est magꝫ. scda maior. tertia maxima. Et hãc hũit martinꝰ qui tpe hiberno chlamydẽ diuisit ꝛ ptẽ pauperi nudo tribuit in porta ãbianensiũ: q̃ pte chr̃m idutũ seq̃nti nocte ꝓspexit vt dicemus postea. Jtẽ alia vice pauꝑi nudo tunicã ꝓpriã q̃ indutꝰ erat tribuit cum ad eccl̃iaz ꝑgeret missã celebraturꝰ: vide hec ꝛ alia plenꝰ i legẽdis. Jtaq̃ exẽplo martini estote pũ ꝛ mifico rdes pauꝑib: vt ipi dño placeatꝫ tãq̃ ꝑsone ꝑpe exhibitũ accipiat qõ pauꝑib ꝓpter eius amorẽ datur. Matth.xv. Qõ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Jmmisericordes ãt ôo

placere nō pñt. Vñ.j. Jo.iij. Qui hūerit
substā mōi but⁹ z vi.fra.suū nec. ha.z cl.
vi.sua ab eo: quō cha.dei ma.in illo: Hec
ibi. Fuit pfecto ī btō martio erga oēs ma
xima pietas z benignitas. Sūt eqdē aliq
benigni socijs z amicis: sed nō extraneis.
Alij vo etiā extraneis: nō tñ molestātib⁹:
sed martin⁹ etiā benign⁹ fuit molestātib⁹
sicut latroni q eū cepat. Jtē cū esset pōti⁹
fex ꝑpune sepe a clericis ledebat: nec ꝑpt h
eos a sua charitate repellebat. Nemo illū
vnq̄ vidit iratū: nemo mestē: sz nēq̄ ri
dentē: nūq̄ in illi⁹ ore nisi chīs: nūq̄ i illi⁹
corde nisi pietas: nisi pax: nisi mia inerat.
Legit q̄z in dial. seueri z galli ep̄aticēter
et q̄si mut⁹ ꝓstinuit guttissima ꝓbera a mi
litib⁹ de cōtra venientib⁹: z q benign⁹ z mi
sericors fuit eis parcēdo sibi z idulgēdo z
suos eq̄s licētiando q adeo fixi manebāt:
vt q̄ntūcūq̄ flagellarēt nō sueri nō possēt
vide legēd. Jtē mirā ꝓpassionēz benigni
tatē erga delinq̄ntes hebat: qz oēs penite
re volētes suauissime recipiebat: vñ z cum
sup h diabol⁹ eū reph̄enderet: rūdit. Si tu
ips o mirabilis si penitere velles: ego tibi
ꝓfisus in dño miaz pollicerer. Sim⁹ itaq̄z
inuicē benigni z misericordes exēplū mar
tini imo pot⁹ z ipi⁹ chī ꝓsiderātes Eph̄.
iiij. Estote inuicē benigni: misercōes donātes
inuicē sicut et de⁹ in chīo donauit vobis
Hec ibi. Aliq̄ q ꝓpe do placere ñ possim⁹
nisi inuicē benigni z misercōes fuerim⁹. imo
dr Ja.ij. Judiciū sine mi.fi.ei q ñ fe.mi. et
Matt.xviij. Seru⁹ neq̄ q noluit miseri
ꝓfui sui iussus est tradi tortorib⁹ ꝛc.

Quinta pfectio virtuosa

ꝓpter quā btūs martin⁹ deo placuit ē ꝓtē
plāda dine charitat⁹ sublimitas. Sane q
deū diligit deo placz z a deo diliḡit. Pro
uerb. viij. Ego diligētes me dil. Et Joā.
xiiij. Qui dil. me dilt. a pa. meo z eg. di. eū.
ꝛc. Fuit āt in btō mar. excellētia q̄dā cha
ritat⁹ ad deū. Magna q̄dē est charitas q̄
exponit sua. Can. vlti. Fort⁹ ē vt mors di
lectio: qz vicz oīa ꝓpellit expōere: z h ꝓ di
amore fecit martin⁹. Maior est q exponit
corp⁹ ꝓpū. Ro. viij. Cert⁹ sū q neq̄ mors
sepabit a charitate dei. Et hāc habuit mar
tin⁹ q mltis tribulatōib⁹ imo z morti cor
pus voluntarie obtulit. Maxia aūt est que
spīn z volūtatē totaliter deo offert in holo
caustū. Bern. Sūm⁹ grad⁹ charitat⁹ est
seipm relinq̄re ꝓpter deū. Hec ber. Et h fe
cit martin⁹ p religiōis ꝓfessiōz z in illo sā
cto ꝓposito firm⁹ ꝓseuerauit vsq̄z ad mortē
Vñ cū indicaret discipulis se ia resoluiret
oēs flentes dicerēt: Cur nos pz deser⁹ ꝛc.
Ille mor⁹ eoz fletib⁹ flens q̄z sic orauit.
Dñe si adhuc ꝓlo tuo fū ncar⁹ nō recuso
laborem: fiat volūtas tua. Jmitātes itaq̄z
gl'iosuz hūc vir̄ satagam⁹ deū ex toto cor
de diligere z volūtatē nr̄az oino sibi subij
cere si deo volum⁹ placere: qz vt ōt Aug.
Ve misere aie q̄ chīm nō amat: arida ma
net z misera: pdit q̄ vult q deum nō dili
git. Hoc ille.

Sexta pfectio virtuosa ē

magnificāda earnis austeritas. Q, aūt p
hāc hō placeat deo ptz qz paul⁹ ne deo dis
pliceret z ab eo reprobaret castigabat cor
pus suū. Vñ dicebat. j. Cor. ix. Castigo
corp⁹ meū z in fui. redi. ne forte cū alijs p
dicaueri ips reprob⁹ efficiar. z idē ad Ro.
xij. Exhibeatz corpa ve. hostiā vi. do pla.
Hec ibi. Fuit aūt in btō mar. mia carnis austeritas. Bona q̄dē ē tpantia i abūdātia Phil. iiij. Scio abūdare. Melior āt est patia in penuria Phil. iiij. Et penuria pati. Sed optia est obſuātia volūtaria i opie z austeritas in abūdātia. Bern. Nō martyriū graui⁹ q̄z inter epulas esurire: inter vestes algere: inter diuitias paupta tē sustinere: Hec ille. Hec austeritas fuit in martino q eps fact⁹ eandē austeritatē z sobrietatē suauit quā suauerat monach⁹ Fuit aūt sibiꝑi auster⁹ multū tripliciter.

¶ Primo in victu qz in mōasterio cū frib⁹ suis radices herbaz mādducabat z aquā bi bebat: nec gustabat vinū nisi forte cū infir mitatis: z q̄si q̄tidie ieiunabat: grossū pa nē hora nona cōedebat. ¶ Secdo in vesti tu: qz die ac nocte cilicīū deferebat ¶ Ter tio in lecto siue in stratu. Cōsueuerat em nuda humo cilicio supiecto cubare z dor mire. Refert autez Seuerus in epistola ad Eusebiū: Q, cū martin⁹ in q̄dam su am diocesim venisset z clerici sibi lectū mol to stramie ꝓparasset: ille ibi q̄scēs ifuetā mollicie ꝓhorrescens: surgēs stramētū oē ꝓiecit z se super nudam humum collocat

uit. Circa medīā ꝓo noctē tota illa palea igne succēdit: z martin⁹ excitatus dū exire tētaret ꝫ neḡret ab igne capit. Rediēs ꝓo ad solitū oꝛonis ꝓfugiū z crucꝫ faciēs sigculū i medio ignis itact⁹ ꝑmāsit. Monachi igit excitati ꝯcurrūt z martinū quē iam ꝯsūptū putabāt ō medis flāmaꝛ ille/ suꝫ educūt. Ita cū b. martin⁹ molestia fe/ briū affligeret z tā viriḃ⁹ coꝛpis destituere tur z rogaret a discipul' vt i lecto suo vbi i cineꝛ cilicio ꝺcubabat stramētū aliqꝺ po neret: rndit. Nō decꝫ filij chr̄ianū nisi i ci/ neꝛ cilicio moꝛi. Ego si vob aliō exēplū ꝑbuero: ipse peccau. Ēūcꝫ supin⁹ sp iace/ ret z a ꝑbr̄is rogaret vt saltē coꝛpusculuꝫ mutatiōe lateꝛꝫ releuaret. Sinite me (iqt) frēs sinite celū potiꝰ r̄spicere q̄ꝫ trāvt spūs dirigat ad dn̄m. Satagite itaqꝫ ꝑ viriḃ⁹ carnē exēplo martini macerare: qꝛ dr̄ Ro. viij. Si ꝑm carnē viꝛeritis moꝛiemini.

Septia pfectio virtuosa

ꝓ quā deo placuit ē obꝑuāda ꝺuotiōis assiduitas Judith. viij. z ix. Hūilitū z mā sueroꝛ sc̄ribi placuit ōpcatio. Btūs martin⁹ sp aut oꝛoni aut lectōi insisteḃat. Inter legēdū aūt ẓiter operādū nūcꝫ aīm ab oꝛone laxabat. Vñ z ō ipo cātat. Oculis ac manib⁹ i celū sp intētus inuictū ab oꝛa tōe spm̄ nō flaxabat. Imitemur igit martinū in oꝛōis assiduitate z mētis ꝺuotiōe vt ꝺo placere mereamur. Ber. Nēo qui/ pēdat oꝛonē suā qm̄ ipe ad quē oꝛam⁹ nō quipēdit eā. Hec ille. Et Lu. xj. Pr̄ vr̄ ce lestꝫ ꝺabit spm̄ bonū petētib⁹ se. Sic ita/ qꝫ dictū ē ō ꝑtuosa pfectiōe bti marti ꝓ quā marie placuit ꝺoꝛ ecc̄iaꝫ illustrauit sue mire sctitatꝫ exēplo. Vñ de eo dicere possum⁹ qō scribit Ecc̄i. l. q̄si sol refulgēs sic ille effulsit in tēplo ꝺi. Hec ibi.

Tertia ē excellētia gl'iose manifesta tōis. Et hec ē manifesta euidētia q̄ noḃ ꝯstat btm̄ mar. ꝺo marie placuisse: qꝛ vicꝫ dn̄s tā gl'iose manifestauit pfectōꝫ ꝑtuꝫ. l. sctitatis bti martini: z euꝫ m'ripl'r honorificauit ac venerādū nob oñ dit. Juxta pmissuꝫ saluatoꝛis. Jo. xij. Si q̄s mihi mīstrauerit honorificabit eū pat me⁹ q̄ ē in cel'. Honorificauit itaqꝫ dn̄s btm̄ martinū manifestādo gl'ose collataꝫ sibi grām z ꝑtuosaꝫ eius pfectōꝫ z q̄ꝫ gtus atqꝫ placēs ꝺo fuerit. Et ꝺ p̄cipue per se/ ptim testimonia.

¶ Primū ē testimoniū dīne ꝓmēdatiōis.
¶ Scōm ē mirabil'apparitiōis.
¶ Tertiū ē spēalis vilitatiōis.
¶ Quartū ē mirac'ose coꝛuscatiōis.
¶ Quintū ē gl'ifice clarificatiōis.
¶ Sextū ē angelice modulatiōis.
¶ Septimū ē admirāde intumulatiōis.

Primū igit ē testimoniū

dīne cōmēdatiōis: qꝛ vicꝫ ipe dn̄s sibi ap/ parēs indut⁹ ꝓte illa chlamydis quā btūs martinus paup ꝺederat coꝛā angel' eū cō mēdauit dicēs. Martinus adhuc cathe/ cumin⁹ hac me veste ꝓtexit. Vñ ꝺ. Am/ bꝺs⁹ ō scō martino sic ait. Btūs marti/ nus ita pfectus inuētus ē vt ꝺn̄m texisꝫ in paupe: z veste quā egen⁹ acceꝑat mū di dn̄m induisset. O felix largitas quā di uinitas opak. O clamydis gl'iosa diuisio q̄ militē ꝓtexit z regē. O inestimabile do nū qō vestire meruit deitatē. digne huic dn̄e ꝓfessiōis tue p̄mia ꝓtulisti. Digne ei arrianoꝛ subiacuit feritas. Digne amoꝛe martyrij pſecutoꝛis toꝛmēta non timuit. Quid erit ꝑ oblatiōe integri coꝛpis rece ꝑtur⁹ q̄ ꝑ quātitate vestis exigue vestire deū meruit z videre. Hec ille.

Scōm est testimoniū mi/ rabilis apparitiōis.

Nā sic legit in dial', se uerꝰ galli cū in q̄dā festiuitate martinus ad eccl'iaꝫ preꝛisset missaꝫ celebraturꝰ zsi cut supꝺictū ē tunica ꝓpria se exuto pau/ perē quēdā vestitisꝫ z archidiacon⁹ mo/ neret eū vt ad solēnia peragēda ꝓcederet: ille ō se loq̄ns se ire ñ posse rndit dōec pau ꝑ vestē accipiat. Archidiacon⁹ ꝺo ñ intel/ ligēs q̄ cū extrinsecus capa tectus esset ipm̄ nudū inteꝛi⁹ nō videbat: pauperē nō adesse causat. At ille mihi inqt vestꝫ defe/ rak z paup nō deerit vestiēd⁹. Cōpulsus ille ad foꝛ vadit z vilē tunicā z curtā q̄ pe nula. i. pene nl'a ꝺr̄ afferēs añ pedes mar tini ꝛatus ꝓiecit. Quā ille secrete induit: cui⁹ manice vsq ad cubitū: z lōgitudo vs q ad genu ꝓtēdebak. Et sic missaꝫ cele/ braturꝰ ꝓcessit. Dū aūt missaꝫ celebraret: glob⁹ igne⁹ sup caput eius apparuit z a m'tis ibidē vis⁹ fuit. Jō ꝓpaꝛaplis ꝺr̄ ꝓ pē descēsuꝫ spūsscti sup eū i spe iguis. In

globo igneo tria sunt: lux calor: et leuitas sursuz eleuatiua. Jō ꝙ ℌ dant intelligi tria spūsancti sic apparēt opa i b. martino. ¶ Primū ē sapiaℓ claritas mēt illuiatiua. Ber. Spūsanctus i igne apparuit qz ꝙs repleuerit ueritatē cognicere facē. ¶ Secūz ē frnaℓ charitas mēt inflāmatia. Ber. Spūsanctus in igne appuit qz ꝙs ꝛpleuerit spū fortes facē et Ro. v. Charitas dī dif. ē i cor. no. ꝙ spūs scūs ꝛc. ¶ Tertiū ē spūaℓ libertas mēt ꝛ eleuatia. ℌ Cor. iij. Vbi spūs dñi ibi liber. Et Ezech. viij. Eleuauit me spūs inf celū ꝛ trā ꝛ adduxit me i hierlm in visiōe dei. Hec ibi. Nō taℓ ē libtas maloꝝ ꝙ qrūt libertatē male agēdi: ꝛ cū male egerint nolūt redargui. j. Pe. ij. Quasi liberi nō ḡsi velamē hntes malicie libtatē sz sic fui dī. In ℌ igit ꝙ spūsanctus apparuit sup caput bti martini declaraℓ i eo excellētia sapiaℓ claritatis feruētissime charitatꝛ et spūaℓ libertatꝛ. Addit ēt magr io. belerh. ꝙ tūc cū in missa manꝰ leuaret: ageli torēs aureos ꝛ gēmatos detulerūt qbꝫ nuda eius brachia ocerer operuerūt.

Tertiū ē testimoniū spēalis visitatōis.

Sepe em visitatꝰ est ab angelis scis tāq̄ vir ageliꝰ. Et cū semel ℓ. dēs ꝙ gdꝰ ḡuiter tortēt attritꝰ mēbris: nocte ab āgelico cetu ad itegrā recreatꝰ ē sanitatē. Jtē visitatꝰ ē a ꝓginib scis tāq̄ ꝓgo purissimꝰ vt ꝰ dictū ē. Jtē sepe se visitatū ab aplis petro ꝛ paulo testatꝰ ē: in q̄ oñdit eē vir aplicꝰ. Et nota iuxta p̄dicta ꝛ seq̄ntia quō b. martinꝰ testimonium hūit a ſōma trinitate. A pre cui appꝓat potētia ꝙ quā fūit miracla. Vultꝛ ei corruscauit miraculꝫ vt postea dicet. A filio q̄ ipm cotā āgeℓ cōmēdauit. Et a spūsco q̄ i ſpe ignis sup caput eiꝰ apparuit. Jtē testionū hūit ab āgeℓ: testimoniū ab aplis: testionū a ꝓginib. vt dictū ē. Nota etiaz quō in eo sūt dignitates singulorꝝ ordinū scorꝝ. Fuit em ꝓpha vt dicemꝰ postea: cōpar aplis: martyr affectu: ꝓgo purissimꝰ: confessor ꝛ pōtifex eximiꝰ. Vñ dr gēma sacerdotū ꝓpter sctitatꝛ eiꝰ excellētiā. Vñ ꝛ dicī ꝑt pharcha. i. pr principaℓ. Quare meritō vniuersaℓ eiꝰ festū ꝙ totā eccīam celebraℓ ꝛ a fidelib vbiq̄ venerat. Nec videt eē sctus aliꝰ in cuiꝰ reuerētiā tot sint eccīe dedicate sic reperiūt in reuerētiā bti martini. Et ℌ ē ēt magnū testionū sue sanctitatis

Quartū ē testionū miraculose opatōis.

Fec em miracla multiplr p̄ cipue explr. ¶ Primo circa creaturas pure spūales: demōes ejcīendo ꝛ cogēndo. Tetradꝫ em pcōsularis viri fuuz manꝰ ipositiōe a dōmonio liberauit. Vñ ille tetradꝰ cū tota domo sua ad fidē uersꝰ ē. Jtē vt legr i diaℓ. se. ꝛ gal. cū vacca funibus data a dēonio agitata ꝑꝰ martinū ꝛ socios i via occurreret: ille icrepās. Discede inqt funeste de pecude: q̄ ptinꝰ discedēte: vacca ad eiꝰ pedes ꝓsternit: ꝛ ad eiꝰ ipius cuz māsuetudie ad gregē fuertit. Jtē narrat vin. i speco histo. q̄ die q̄dā diabolꝰ regaliꝫ iduꝰ lera facie martio ozāti appuit di. Agsce martie: quē colꝫ chrs ego sū. Et cū martinꝰ taceret: iteꝝ dixit. Quid dubitas credere? Martinꝰ āt a spūsco doctus ait. Dñs ieſꝰ chrs ñ se purpuratū ꝛ diademate renitētē vētuꝝ eē pdixit. Ad hāc ego ille staℓ vt fumꝰ euanuit. Jtē narrat ibidē. q̄ martinꝰ cuiusdā p̄fectꝫ familias domū seℓ igressꝰ i ipo luie restitit vi. hominibus dēoniꝰ in atrio domꝰ se videre. Cui cū vt discederet ipraret: quēdā a familia arripuit q̄ seuire dētib cepit ꝛ obuios q̄q̄ lacerare. Cōmota ē domꝰ ꝛ turbata. Martinꝰ āt furētī se obiciēs staℓ impauit. Cui ei morsū hiāti ozeꝝ dētib fremētib minarek: digitos ei martinꝰ in os intulit di. Si hēs aliq̄d ptātꝛbos buoza. Tūc ho acsi ferrū cādēs acceptiſꝛ lōge reductꝛ dētib digitos bti viri vitabat attigere. Et cogerek exire nec ꝙ os exire liceret feda reliq̄ vestigia fluxu vētꝛ ē ejecꝰ. Diabolū itaq̄ tā ꝓspicabilē hēbat vt sine se i ꝓpa substātia ꝓtineret sine sub alijs figuris ab eo viderek ꝛ cogscerek. Et cū diabolꝰ sciret se eū latere ñ posse cōuictus eū freqnt vigebat qz insidijs fallere ñ possꝫ. Jtē cū in extremis laboraret: vidit diabolū assistere. Quid ℌ (inqt) astas cruēta bestia? Nihil ime funestū repies: me sin abrae recipiet. O q̄ timere dēnt extremū exitū misi pōres superbi: auari: luxuriosi: q̄n inocētissimꝰ martinꝰ hūillimꝰ miscōtissimꝰ: ꝛ ꝓgo purissimꝰ i exitu suo astātē hūit diabolū. Martinꝰ āt pꝰ visionē illā eadē nocte spūs deo reddidit circa ānū dñi. cccc. xlviij. circa vite sue ānū. lxxxj. ꝛ epatꝰ sui āno. xxvj. ꝓba

tissim⁹ miles⁊ victoriosissim⁹ ꝯ diabolu⁊ Scõo circa creaturas pure corpales. s. insensibiles ⁊ irrõales. Pz ō igne q̄ sibi obediebat: sic pz cū i medio ignis iract⁹ pmāsit: vt s dictū ē in scõo pncipali articlo circa sextā pfectõz. Jtē narrat vin. in spe. hi. Cū in phano q̄dā ārig̃ssimo ignē imisissz: in quādā inhērētē domū agēte vēto flam ma⁊ globo ferebat. Qō vbi martin⁹ aduertit: rapido cursu rectū dom⁹ scādit: obuiū se adueniētibo flāmis iferēs. Tūpo mirū imodū cerneres ꝓriū vēto igne retorq̄ri ⁊ ꝓtute martini ibi tm ignis opatus est vbi iussus ē. Jtē ag̃ sibi obediebat. Nā legit in dial. se. ⁊ gal. Cū nauis q̄dā pclita rer: q̄dā negociato⁊ nec dū chr̃ian⁹ excla mauit. O martine eripe nos. Et statī trā q̄llitas mag̃ successit. Jtē vegetabilia sibi obediebāt. Nā cū in q̄dā loco tēplū ārig̃simū diruissz arborē pinū phāo illi, pria⁊ diabolo ēt dedicatā aggress⁹ excidere: ce pit turba gētiliū obsistere. Un⁹ aūt dixit. Si de ōo tuo fiducia hēs nosip̄ succidemus ⁊ tu ruētē excipe. Martinū g̃ irrepi dū statuūt, vbi pin⁹ ruitura erat: at ille arbori iā sup se ruēti manu leuata signū salutis oppo⁊it: ⁊ illa turbis mō retro acta i p tē oppositā ruit ⁊ rusticos gētiles fere op pssit: q̄ viso miracko ad fidē ꝓuersi sūt. Jtē aialia irrōabilia sibi obediebāt. Legit in pdicto dial. q̄ canib⁹ iseq̄ntib⁹ lepusculuz impauit ⁊ mox illi q̄si frēti māserēt. Jtē cuidā cani latrāti dixit q̄dā ex discipul⁹ martini Jn noie martī iubeo te obmutescere: ⁊ ꝓtuo ōmutuit Jtē ad q̄ndā fpētē natārē pfluuiū ait mar. Jn noie dñi iubeo te redire: ⁊ mox ad aliā ripā redijt. Jngemiscēs q̄ martin⁹ ait: fpētes me audiūt ⁊ homes nō audiūt. Jtē anib⁹. s. mergꝯ pisces i fluuio natib⁹ ipauit ⁊ stati siluas petierūt. Jn hāc q̄sic ei obediebāt creature inuīk manifestatio sue inocētie. Nā sic ex gen̄ j. in statu inocētie oia aialia obediebāt hoi.

Tertio fec̄ miracla circa creaturas pri corpales ⁊ pti spūales. s. homes. Et h̄ triplr.

Prio mortuos suscitādo⁊res em̄ mortuos suscitauit quēadmodū ⁊ dño i euā. legit. Scõo mor̄bidos sanādo: sic pz de lepso quē osculādo sanauit: de puella paralytica torꝯ mēbꝝ resoluta: quā būdicti infusiõe sanauit. Jtē ō pfecti arborū fila q̄ ipositōz epke sceti mar. a gussimis liberata ē febr̄ib⁹. Jtē ō puella muta ab infātia quā in carnoteno oppido bñdicti olei vnctõe sanauit. Jtē in pdicto dial. narrat gall⁹ di. Cū euāci⁹ auūcul⁹ meus vir secularꝯ gussima egritudie vexaret martinū aduocauit: sꝯ p⁹ q̄ martin⁹ veniēs mediū vie euolueret ꝓtutē adueniētꝯ sēsit egrot⁹: receptaq̄ ꝓtinus sanitate veniētib⁹ nob ipe obuiā pcessit. Alia die redire cupiētē magꝯ pcꝯ detinuit: interiq̄ vnū ō familia puer lethalr fpēs pcussit: quē tā exanimū euāci⁹ añ pedes bti viri exposuit: tāq̄ venenū p oia membra se diffuderat. Cernēs igit ois venis inflatū cutē martinus porrecta manu vniuersa pueri mēbra ptractās digitū ꝑpe vulnusculū q̄ bestia vir⁹ infuderat fixit. Tūc ꝓ (mira sū dictu rus) vidim⁹ venenū ex oi pte reuocatū ad martini digitū cucurrisse ⁊ p illō erupuꝯ foramē vulnerꝯ ita venenū, pfluxisse cū sāguie vt solet lac ex vberib⁹ capraꝝ manu pssis: puer ārepexit incolumis. Nos stupefacti id qō cogebat ipa ꝓtas fatebamur nō ee sub celo q̄ martinū possꝯ imitari. Jtē fimbriā vestimēti ei⁹ vt fila calicū mīros sanare morbos ꝓptū ē.

Tertio occulta coḡscēdo ⁊ reuelādo. Nouit enim mortui latronis ꝓditiōz q̄ sub noie martyrꝯ colebat. Nouit ēt secretā ꝓtie ꝓscie ⁊ ōti bricij dispōnē. Un ꝓfidēt ō se di. diabolo nihil i me funesti repies: ⁊ brō bricio di. qm̄ vocauerat eū delirū. Nouit ēt futuroꝝ determinatōz s. de bricio archiepo post eū qō⁊ sibi reuelauit: ⁊ ō obit⁹ sui die quē discipul⁹ manifestauit. Un ō eo possim⁹ dicere illō Eccli. xlvj. Ondit illi finez vite sue cū tñ dr̄ Eccs. ix. Nescit homo finem suū: sꝯ nisi a deo reueleť.

Quintū est testionū glificece clarificatōis q⁊ caro e⁹ p⁹ mortē mirabiliť fplēduit q̄ tñ eo vnctē nig̃ fuerat ⁊ ōformis. Un ⁊ ōformis ⁊ dispicabil⁹ vultu erat: q̄dā ex epis restiterāt ne fieret eps Un cātat eccā eo. Glificati hois videť glaz q̄ affueť Nā caro quā cinis ḡndā obtexerat ita resplēduit vt q̄ddā rr̄onis de e⁹ ⁊ extincta pferrz. Jtē ō eo cātat eccia. q̄ ⁊nitro purio⁊. ⁊c. Jā igr̄ prēdebat claritatē glie quā bituri sc̄ iusti i rr̄one. mat. xiij. Fulgebūt iusti sic̄ sol in reg̃ p̄ris coz.

Sextū ē testioniū āgelice modulatōis. Jn trāsitu em̄ suo chor⁹ angelorū ibidem ꝓcinēs a mīkꝯ audit⁹ fuit.

globo igneo tria sunt: lux calor: et leuitas sursuz eleuatiua. Jō ꝙ ℌ dant intelligi tria spūsancti sic apparēt opa i b. martino. ¶ Primū ē sapiaℓ claritas mēt illuiatiua. Ber. Spūsanctus i igne apparuit qz ꝙs repleuerit ueritatē cognicere facē. ¶ Secūz ē frnaℓ charitas mēt inflāmatia. Ber. Spūsanctus in igne appuit qz ꝙs ꝛpleuerit spū fortes facē et Ro. v. Charitas dī dif. ē i cor. no. ꝙ spūs scūs ꝛc. ¶ Tertiū ē spūaℓ libertas mēt ꝛ eleuatia. ℌ Cor. iij. Vbi spūs dñi ibi liber. Et Ezech. viij. Eleuauit me spūs inf celū ꝛ trā ꝛ adduxit me i hierlm in visiōe dei. Hec ibi. Nō taℓ ē libtas maloꝝ ꝙ qrūt libertatē male agēdi: ꝛ cū male egerint nolūt redargui. j. Pe. ij. Quasi liberi nō ḡsi velamē hntes malicie libtatē sz sic fui dī. In ℌ igit ꝙ spūsanctus apparuit sup caput bti martini declaraℓ i eo excellētia sapiaℓ claritatis feruētissime charitatꝛ et spūaℓ libertatꝛ. Addit ēt magr io. belerh. ꝙ tūc cū in missa manꝰ leuaret: ageli torēs aureos ꝛ gēmatos detulerūt qbꝫ nuda eius brachia ocerer operuerūt.

Tertiū ē testimoniū spēalis visitatōis.

Sepe em visitatꝰ est ab angelis scis tāq̄ vir ageliꝰ. Et cū semel ℓ. dēs ꝙ gdꝰ ḡuiter tortēt attritꝰ mēbris: nocte ab āgelico cetu ad itegrā recreatꝰ ē sanitatē. Jtē visitatꝰ ē a ꝓginib scis tāq̄ ꝓgo purissimꝰ vt ꝰ dictū ē. Jtē sepe se visitatū ab aplis petro ꝛ paulo testatꝰ ē: in q̄ oñdit eē vir aplicꝰ. Et nota iuxta p̄dicta ꝛ seq̄ntia quō b. martinꝰ testimonium hūit a ſōma trinitate. A pre cui appꝓat potētia ꝙ quā fūit miracla. Vultꝛ ei corruscauit miraculꝫ vt postea dicet. A filio q̄ ipm cotā āgeℓ cōmēdauit. Et a spūsco q̄ i ſpe ignis sup caput eiꝰ apparuit. Jtē testionū hūit ab āgeℓ: testimoniū ab aplis: testionū a ꝓginib. vt dictū ē. Nota etiaz quō in eo sūt dignitates singulorꝝ ordinū scorꝝ. Fuit em ꝓpha vt dicemꝰ postea: cōpar aplis: martyr affectu: ꝓgo purissimꝰ: confessor ꝛ pōtifex eximiꝰ. Vñ dr gēma sacerdotū ꝓpter sctitatꝛ eiꝰ excellētiā. Vñ ꝛ dicī ꝑt pharcha. i. pr principaℓ. Quare meritō vniuersaℓ eiꝰ festū ꝙ totā eccīam celebraℓ ꝛ a fidelib vbiq̄ venerat. Nec videt eē sctus aliꝰ in cuiꝰ reuerētiā tot sint eccīe dedicate sic reperiūt in reuerētiā bti martini. Et ℌ ē ēt magnū testionū sue sanctitatis

Quartū ē testionū miraculose opatōis.

Fec em miracla multiplr p̄ cipue explr. ¶ Primo circa creaturas pure spūales: dēmōes ejcīendo ꝛ cognoscendo. Tetradꝫ em pcōsularis viri fuuz manꝰ ipositiōe a dōmonio liberauit. Vñ ille tetradꝰ cū tota domo sua ad fidē uersꝰ ē. Jtē vt legr i diaℓ. se. ꝛ gal. cū vacca funibus data a dēonio agitata ꝑꝰ martinū ꝛ socios i via occurreret: ille icrepās. Discede inqt funeste de pecude: q̄ ptinꝰ discedēte: vacca ad eiꝰ pedes ꝓsternit: ꝛ ad eiꝰ ipius cuz māsuetudie ad gregē fuertit. Jtē narrat vin. i speco histo. q̄ die q̄dā diabolꝰ regaliꝫ iduℓ lera facie martio ozāti appuit di. Agnosce martie: quē colꝫ chr̄s ego sū. Et cū martinꝰ taceret: iteꝝ dixit. Quid dubitas credere? Martinꝰ āt a spūsco doctus ait. Dñs ieſꝰ chr̄s ñ se purpuratū ꝛ diademate renitēte vētuꝝ eē pdixit. Ad hāc ego ē ille staℓ vt fumꝰ euanuit. Jtē narratio ibidē. ꝙ martinꝰ cuiusdā p̄fectꝫ familias domū seℓ igressꝰ i ipo luie restitit vi. hominibus dēoniū in atrio domꝰ se videre. Cui cū vt discederet ipraret: quēdā a familia arripuit q̄ seuire dētib cepit ꝛ obuios q̄q̄ lacerare. Cōmota ē domꝰ ꝛ turbata. Martinꝰ āt rurēti se obiciēs stare impauit. Cui ei morsū hiāti ozet dētib fremētib minarek: digitos ei martinꝰ in os intulit di. Si hēs aliq̄d ptātꝛbos duoꝛa. Tūc ꝺo acsi ferrū cādēs acceptiꝫ lōge reductꝛ dētib digitos bti viri vitabat attigere. Et cogerek exire nec ꝙ os exire liceret feda reliq̄ vestigia fluxu vētꝛ ē ejecꝰ. Diabolū itaq̄ tā ꝓspicabilē hēbat vt sine se i ꝓpa substātia ꝓtineret sine sub alijs figuris ab eo viderek ꝛ cognoscerek. Et cū diabolꝰ sciret se eū latere ñ posse cōuictus eū freqnt vigebat qz insidijs fallere ñ possꝫ. Jtē cū in extremis laboraret: vidit diabolū assistere. Quid ℌ (inqt) astas cruēta bestia? Nihil in me funestū repies: me sinꝰ abrae recipiet. O q̄ timere dēnt extremū exitū misi pōres sup̄bi: auari: luxuriosi: qñ innocētissimꝰ martinꝰ būillimꝰ miscōissimꝰ: ꝛ ꝓgo purissimꝰ i exitu suo astātē hūit diabolū. Martinꝰ āt pꝰ visionē illā eadē nocte spūs deo reddidit circa ānū dñi. cccc. xlviij. circa vite sue ānū. lxxxj. ꝛ epatꝰ sui āno. xxvj. ꝙa

tissim⁹ miles⁊ victoriosissim⁹ ꝯ diabolu⁊ Scõo circa creaturas pure corpales. s. insensibiles ⁊ irrõales. Pz ō igne q̄ sibi obediebat: sic pz cū i medio ignis iract⁹ pmāsit: vt s dictū ē in scõo pncipali articlo circa sextā pfectõz. Jtē narrat vin. in spe. hi. Cū in phano q̄dā ārig̃ssimo ignē imisissz: in quādā inhērētē domū agēte vēto flam ma⁊ globo ferebat. Qō vbi martin⁹ aduertit: rapido cursu rectū dom⁹ scādit: obuiū se adueniētibo flāmis iferēs. Tūpo mirū imodū cerneres ꝓriū vēto igne retorq̄ri ⁊ ꝓtute martini ibi tm ignis opatus est vbi iussus ē. Jtē ag̃ sibi obediebat. Nā legit in dial. se. ⁊ gal. Cū nauis q̄dā pclita rer: q̄dā negociato⁊ nec dū chr̃ian⁹ excla mauit. O martine eripe nos. Et statī trā q̄llitas mag̃ successit. Jtē vegetabilia sibi obediebāt. Nā cū in q̄dā loco tēplū ārig̃simū diruissz arborē pinū phāo illi, pria⁊ diabolo ēt dedicatā aggress⁹ excidere: ce pit turba gētiliū obsistere. Un⁹ aūt dixit. Si de ōo tuo fiducia hēs nosip̄ succidemus ⁊ tu ruētē excipe. Martinū g̃ irrepi dū statuūt, vbi pin⁹ ruitura erat: at ille arbori iā sup se ruēti manu leuata signū salutis oppo⁊it: ⁊ illa turbis mō retro acta i p tē oppositā ruit ⁊ rusticos gētiles fere op pssit: q̄ viso miracko ad fidē ꝓuersi sūt. Jtē aialia irrōabilia sibi obediebāt. Legit in pdicto dial. q̄ canib⁹ iseq̄ntib⁹ lepusculuz impauit ⁊ mox illi q̄si frēti māserēt. Jtē cuidā cani latrāti dixit q̄dā ex discipul⁹ martini Jn noie martī iubeo te obmutescere: ⁊ ꝓtuo ōmutuit Jtē ad q̄ndā fpētē natārē pfluuiū ait mar. Jn noie dñi iubeo te redire: ⁊ mox ad aliā ripā redijt. Jngemiscēs q̄ martin⁹ ait: fpētes me audiūt ⁊ homes nō audiūt. Jtē anib⁹. s. mergꝯ pisces i fluuio natib⁹ ipauit ⁊ stati siluas petierūt. Jn hāc q̄sic ei obediebāt creature inuīk manifestatio sue inocētie. Nā sic ex gen̄ j. in statu inocētie oia aialia obediebāt hoi.

Tertio fec̄ miracla circa creaturas pri corpales ⁊ pti spūales. s. homes. Et h̄ triplr.

Prio mortuos suscitādo⁊res em̄ mortuos suscitauit quēadmodū ⁊ dño i euā. legit. Scõo mor̄bidos sanādo: sic pz de lepso quē osculādo sanauit: de puella paralytica torꝯ mēbꝝ resoluta: quā būdicti infusiõe sanauit. Jtē ō pfecti arborū fila q̄ ipositōz epke sceti mar. a gussimis liberata ē febr̄ib⁹. Jtē ō puella muta ab infātia quā in carnoteno oppido bñdicti olei vnctõe sanauit. Jtē in pdicto dial. narrat gall⁹ di. Cū euāci⁹ auūcul⁹ meus vir secularꝯ gussima egritudie vexaret martinū aduocauit: sꝯ p⁹ q̄ martin⁹ veniēs mediū vie euolueret ꝓtutē adueniētꝯ sēsit egrot⁹: receptaq̄ ꝓtinus sanitate veniētib⁹ nob ipe obuiā pcessit. Alia die redire cupiētē magꝯ pcꝯ detinuit: interiq̄ vnū ō familia puer lethalr fpēs pcussit: quē tā exanimū euāci⁹ añ pedes bti viri exposuit: tāq̄ venenū p oia membra se diffuderat. Cernēs igit ois venis inflatū cutē martinus porrecta manu vniuersa pueri mēbra ptractās digitū ꝑpe vulnusculū q̄ bestia vir⁹ infuderat fixit. Tūc ꝓ (mira sū dictu rus) vidim⁹ venenū ex oi pte reuocatū ad martini digitū cucurrisse ⁊ p illō erupuꝯ foramē vulnerꝯ ita venenū, pfluxisse cū sāguie vt solet lac ex vberib⁹ capraꝝ manu pssis: puer ārepexit incolumis. Nos stupefacti id qō cogebat ipa ꝓtas fatebamur nō ee sub celo q̄ martinū possꝯ imitari. Jtē fimbriā vestimēti ei⁹ vt fila calicū mīros sanare morbos ꝓptū ē.

Tertio occulta coḡscēdo ⁊ reuelādo. Nouit enim mortui latronis ꝓditiōz q̄ sub noie martyrꝯ colebat. Nouit ēt secretā ꝓtie ꝓscie ⁊ ōti bricij dispōnē. Un ꝓfidēt ō se di. diabolo nihil i me funesti repies: ⁊ brō bricio di. qm̄ vocauerat eū delirū. Nouit ēt futuroꝝ determinatōz s. de bricio archiepo post eū qō⁊ sibi reuelauit: ⁊ ō obit⁹ sui die quē discipul⁹ manifestauit. Un ō eo possim⁹ dicere illō Eccli. xlvj. Ondit illi finez vite sue cū tñ dr̄ Eccs. ix. Nescit homo finem suū: sꝯ nisi a deo reueleť.

Quintū est testionū glificece clarificatōis q⁊ caro e⁹ p⁹ mortē mirabiliť fplēduit q̄ tñ eo vnctē nig̃ fuerat ⁊ ōformis. Un ⁊ ōformis ⁊ dispicabil⁹ vultu erat: q̄dā ex epis restiterāt ne fieret eps Un cātat eccā eo. Glificati hois videť glaz q̄ affueť Nā caro quā cinis ḡndā obtexerat ita resplēduit vt q̄ddā rr̄onis de e⁹ ⁊ extincta pferrz. Jtē ō eo cātat eccia. q̄ ⁊nitro purio⁊. ⁊c. Jā igr̄ prēdebat claritatē glie quā bituri sc̄ iusti i rr̄one. mat. xiij. Fulgebūt iusti sic̄ sol in reg̃ p̄ris coz.

Sextū ē testioniū āgelice modulatōis. Jn trāsitu em̄ suo chor⁹ angelorū ibidem ꝓcinēs a mīkꝯ audit⁹ fuit.

Itē btūs Seuerin⁹ colonien⁹ epūs illa hora q̄ vir sctūs obijt angelos in celo cātantes audiuit⁊ archidiacono dixit. Dñs meus martin⁹ migrauit ex mūdo ⁊nūc eum angeli in celū deferūt

Septimū est testimoniuꝫ

admirāde intumulatiōis. Mirabil⁹ em ibi affuit b. Amb. turonis: suo funeri p⁊bens obsequiū: cū tamē tūc apd mediolanū missam celebraret. Vide legēdā. Pōt em diuina ꝑtute fieri vt inde corp⁹ sit⁊ sit i diuersis locꝫ: vt determinat Scot. in .iij. sen. Anno aūt a morte eius .lxiij. corp⁹ ei⁹ apparēte sene q̄daꝫ pulcerrimo trāslatū ē ad locū i q̄ nūc colit. Sēt itaq̄ plima admirāda testimonia sctitatꝫ ⁊ pfectiōis bti martini q̄bus etiā testimonijs pala declarauit dñs q̄ gratissim⁹ sibi fuerit gl̄iosissimus martin⁹: vt d eo nūc merito dicam⁹ In dieb⁹ suis placuit deo ⁊ qm̄ inuēit gr̄iā coram oculis dñi. Et qm̄ magnificauit eū dñs p excellentiā gratiose p̄uētiōis: p excellētiā ꝑtuose pfectōis: ⁊ p excellētia gl̄iose manifestatōis. Mirabile pfecto se ondit dñs in martino: ⁊ martinū gl̄iose declarauit viq̄ esse venerādū atq̄ sctitate ⁊ opib⁹ admiranduꝫ. Ps. Scitote q⁊ dñs sanctuꝫ mirifica. Hūc itaq̄ veneremur vt ei⁹ ꝺo cinio gr̄a nobꝫ def q̄ deo placeam⁹ ⁊ in celeste regnū tāde cuꝫ eo trāsferamur. amē.

De brā Helisabet Sermo.

Mulierē fo⁊

Quem q̄s inueniet ꝓuerb. vlt. Triplex inuenit fortitudo: corpal⁹. palis: ⁊ spual⁹. Pria ē vilipēdēda Hiere. ix. Nō gl̄iet fortꝫ in forti. sua. Secūda est ꝓtēnēda Hāc ei ꝓcomitant mlta pcta. .iij. Re. v. Erat naamā vir fortꝫ ⁊ dives sed leprosꝰ. Tertia est diligēda sine eligēda. Tob. v. Fortis aiō esto. fm aūt magro. h⁹ fortitudis sē. vij. spēs. s. magnanimitas: fiducia: securitas: magnificētia: ꝓstātia: tolerātia: ⁊ pseuerātia. De hac fortitudine dr Gre. viij. moꝝ. Justoꝝ fortitudo ē carnē vincere: ꝑtis voluntatib⁹ ire: delectatiōez vite ꝑntis extinguere. h⁹ modi aspa p eternis ꝑmijs amare: pspitatꝫ blādimenta ꝓtēnere: aduersitatꝫ metū in corde superare Hec Gr̄. Hmōi itaq̄ fortitudo fuit i b. helisabet: q̄ dē fortitudo maxie oñdi pt in ea ex tribꝰ q̄ tāgunt in epla ex q̄ suptū ē ꝑmissum thema

Primū est difficiliū arduoꝝ aggressio,
Scōm est terribiliū aduersoꝝ ꝑpessio
Tertiū ē spualiū bonoꝝ aggregatio.

Primū itaq̄ est difficiliū ⁊c. Ū i epla dr: Manū suaꝫ iniſit ad fortia. aggressa est aūt ꝑcipue triplex arduum et difficile.

Primū est arduū castitatis.
Scōm est arduū humilitatis.
Tertiū est arduū paupratis.

Primū est arduū castitatis.

Castitas q̄pe difficultatez habz ꝑ ꝓpinquissimū hostē: q⁊ caro ꝓcupiscit aduersus spm̄. vt dr Gal. v. Et arduitatē hz ꝑter eius sublimitatē et ꝓciositatē: quia dicit Eccl. xxvj. Nō est digna ponderatio ⁊tinētis anie. Et Ber. in epla. Quid castitate decōrius q̄ mundus facit de imundo ꝓceptus semine: de hoste domesticū: et de homīe angelū: differūt em̄ inter se homo pudicus et angel⁹: sed felicitate/ non virtute: etsi illū castitas felicior: hum⁹ fortior ee dinoscit. Hec ille. Aggressa est ātē brā helisabet arduū castitatis. Nā etiā cōpulsa paterno imperio ꝓiugiū intrauerit: inuita tñ i ꝓiugalē copulā ꝓsensit: ne viz patrꝫ ꝓceptū ꝓtēneret ⁊ ad hoc tm̄ vt filios ad dei seruitiū educādos ꝓcrearet: nulli ꝑfecto carnali delectatiōi subiecta. Nāz et cum p aliq̄t annos cū lanth. gravio thuringie pncipe fideli ⁊ deuoto vixisset: hoc tata est eum vt ad terrā sanctā pgeret visitandū: vbi spm̄ ꝺo reddidit: qd cū agnouisset/ ꝺuersa ad dñm ⁊ gr̄as agēs dr. Tu scis dñe quia lz ipm te amante multū amauerim: tamē ob tui amorē ei⁹ ꝑsentia libent carui, vñ extūc vidual ⁊tinētie statū tota ꝺuotōe aplexata ē, ꝓpositūq̄ suū voto inuiolabil⁹ firmauit. Difficultatē aūt ⁊ arduitatez hz castitas h⁹ deuote ꝑter tria in ōriū iductiua. Primū ē regal⁹ ꝑsapie nobilitas: erat ei filia regis hūgarie: hz hanc nobilitati ꝑferebat ꝑturū nobilitatē. Hiero. i epla ad cellātā. Sūma ē nobilitas ꝑturib⁹ ee clam Hec ille. Secōz ē corpal⁹ dispositiōis q̄litas. Junēis ei erat pulcra: hz hanc pulcritudini pulcritudinez ꝑferebat castitatis. Alcuinus. O q̄pulcra est mū uenium pudica castitas et deo amabilis:

atq; ad omne bonū vtil'. Hec ille. De cor porali aūt pulcritudine dr in epla. Fallax gra z vana pulcritudo mulier timēs deū ipa laudabit. ¶ Tertiū est carnalis amicicie sōptuositas. nā ab amicis z parētib' mlt̄ tū ipulsa fuit ad scōas nuptias. sed ꝓpter celestē spōsuz carnalē oino ꝓtēpsit. Jō bñ dr i epla. Accipit foztitudine lūbos suos. Et q̄ hic dr accipit. Et Luc. xij. dr. Sint lūbi vr̄i pci. Et Eph. v. State succincti lūbos. v. Accīgi q̄ppe ē pugnātiū. pcīgi ministrātiū. succīgi ābulātiū. Jn pdict̄z igr i nuit q̄ p castitatē ō hostes pugnam⁹: deo ministra⁹ z ad pīaz tēdim⁹. Heb. xij. Pacē seq̄mi: z sctimoniā sine q̄ nēo videbit deū

Scōm ē arduū humilitatis.

Ardua q̄ppe et difficile ē vera būlitas maxime int̄ magnos honores. Bern. sup Missus ē. Nō magnū ē humilē esse i abiectiōe: magna ꝓfus z rara humilitas bonozata. Hec ille. Ardua igr erat būlitas brē Helisabet. q̄ int̄ regales honores fuit enutrita. Declarat aūt būlitatz sue excellētia ex tribꝰ signis. Primū sumit ex subiectōis voluntate. qz i iferiozi voluit se subijcere. Ecce. ij. Quāto magn⁹ es humilia te i oib⁹, hec ibi. Brē āt hel. hūtate z dignitate sublimis cuiusdā viri nīl dici: religiōe tū ꝓpui obedīe adeo se subiecit vt q̄dā ille ꝓcipet cū reuerētia z mlto gaudio adimpleret. vt ex hō z obedīe ꝓcipet meritū. z dñi saluatoris q̄ fact⁹ ē obedīs vsq; ad mortē imitaret exēplū. Predict⁹ nā. Cōrad⁹ sepe sibi molesta z ꝓtraria imponebat: sed ipa in oib⁹ libētissime obediebat, sicut cum ab ea separauit duas ancillas fideles q̄ secū fuerāt nutrite a iuuētute, qō faciebat vir sctūs vt ei⁹ volūtatē oino frāgeret. z ne aliq̄ ō ancill' ipis tūc vicīs cū ia i pauptate viuebat ꝑstinā gl'iam ad ei⁹ memoriā reuocaret. ¶ Scōm signū sumit ex vilipēsiōis hilaritate, gaudebat ei i iuuīs z sua vilipēsiōe nullaten⁹ patiebatur q̄ ancille eā dñam appellarēt. Sen. Si vis btūs ē cogita h̄ ꝓmū ꝓtēnere. ab hoi b⁹ ꝓtēni. Hec ille. Dū aliq̄n p strictā viā luto, pfūdo plenā sup q̄sdā lapides pgeret z vetula q̄dā cui mlta ꝓtulerat būficia super eosdē trāsiēs eidē cedere recusaret: ipa i lutū cecidit. z surgēs vestimētū suū gaudēs z ridēs absterſit: nullaten⁹ tristz. qz vetula sic eā ꝓtēpserat: nec honorez sibi fecerat: sed poti⁹ exhilarata. ¶ Tertiū signuz sumit ex q̄tōis vilitate. delectabat q̄ppe exercēdo viles opatiōes. nā ifirmos et horribiles z fetidos i sinu ꝓpio recliabat balneabat: z tāq̄ ancilla ꝑtulabūda eis ministrabat. ad locū necessitatz, ōferebat, pp̄is brachijs. z fedatos eoz pānos lauabat: dicebatq;. si vitā aliā magz desperaz iuenissem ipaz poti⁹ elegissez. Jō bñ dr i epla. Manū suā misit ad fort. ꝛc.

Tertiū est arduū paupertatis.

Ardua q̄dē pauptatz electio q̄n pt de facili hī diuitias copiosa possessio. Bern. ser. dr oib⁹ scīs. Vere martyriū gen⁹ ē pauptas volūtaria. qō em martyriū ꝑtuius q̄z paupate ꝑmi int̄ diuitias q̄s offert mōs: Hec ille. Ardua igr z fructuosa mlt̄ū pauptatz obſuatio z dilectio i be. helisabet. q̄ cū filia regz eēt pot̄at tempalib' abūdare. Quātū āt habuerit amorē ad pauptatez tria ꝓcipue oñdūt. ¶ Primū ē affectiōis teneīe vehemētia. Nā ipa adhuc in sūma gl'ia ꝓstituta statū pauptatz sūmope affectabat: vt chīo paupi vicē repēderet. q̄pro pter cū sola eēt cū ancill' vestimētz vilib⁹ et despectz se iduēs dicebat. Talit̄ icedā cuz ad statū venero pauptatz. Bern. i epl'is. Nō pauptas vr̄a reputat̄ sed pauptatz amor. deniq; brī pauperes ñ reb⁹ sz spū. Hec ille. ¶ Scōm ē distributiōis āplissime ꝓcellētia. Pē. Dispsit dedit paupib⁹, dedit inq̄ nō solū supflūa sed z necessariū. Vñ tpe famis z caristie cū pecunia sibi deficeret: ornamēta vēdebat vt paupib⁹ subueniret. mlt̄aq; sib⁹ z suis ancill' subtrahebat z paupib⁹ dabat. Tādē āt dedit ñ p ptes sz totū sil'q̄ hīe potat, scīpaz etiā fuit ijs pauper māc̄pās. Et cū aliq̄n a pauperū fuitio vacabat filabat lanā, p pcio. z pciū qō ide recipiebat paupib⁹ distribuebat

¶ Tertiū ē ꝺdītiōis pauprime letīcia. Letabat ei cū ad pauptatz statū deuēisset. zi necessitate z pūrate gl'iabat. Vñ cū post mortē viri ipa tāq̄ dissipatrix a q̄busdam

vasall' viri fuisset turpit' eiecta. Aduenien te nocte i domo cuiusdam tabnarij in loco vbi pozci latuerāt se recepit: gaudēs z gra tias agēs. Phil. iij. Scio abūdare z penu riā pati. Ejn etiā cū tā se totalit' pauperz fuitio macipasset z eos balnearet. z in le cto collocās optiret: gaudēs ancill' dicebat Quābñ nobiscū agit: qz dñm sic balnea mus z tegimus.

Secūdū in q̄ ondit' fortitudo b. he lisabet ē terribilis aduersoz ppe sho. ō 02 i epla. Fortitudo et decoz idu. e. z ri. i die no. Nota. Fortitudo ē in to lerādo aduersa. decoz i cōlerādo libent'. sz risus i tolerādo hilarit'. Ro. v. Nō solū āt sz z gl'iamur i tribulatiōib. Bnā āt helisa bet pcipue gl'iant' z gaudent' sustinuit tri plicē tribulationē.

Prima ē tribulatio ablatiōis tēporaliū diuitiaz.

Secūda est illationis multiplicium iniu riārum.

Tertia est tribulatio inflictiōis crude liū penarū.

Prima est tribulatio ꝛc.

vtz cū a vasall' viri sui fuit eiecta. q̄ gau dent' sustinuit. Nā potat cū Paulo dicere Oia arbitroz vt stercora vt cui⁹m lucri fa ciam. Phil. iij.

Secūda est tribulatio ꝛc.

Cū em̄ oēs appellarēt eā, pdigā z ifamā in aio lerabāt. Oēs em̄ iiurias nouerat gau dent' accipe. q̄propt' pparabāt ei q̄ nimis cito meoziā viri sui a coꝛde suo abiecerat q̄ talit' exultabat Mat. v. Cū maledixerint vob Vies z dix. oē ma. aduer. v. gaude. z exul. qm̄ mer. vīa copio. ē in cel'.

Tertia est tribulatio ꝛc. si

cut ptz cū frat' Cōrad⁹ gr̄uissimas ei pēas iiugebat q̄s tñ oēs gaudēs pferebat. Vñ cū scl'a pdicatōe q̄dā defuisset q̄ legitie ipedita. iussit tñ ea expoliari vsq̄ ad cami siā z fortit' verberari. sibi q̄z pniam rigoziā ipōebat vt coꝛp⁹ suū vigiliis z disciplis: ieiuniis z abstinētiis maceraret. Jtē sel' cū clausttz scrimonialiū ab eis obmixte rogata itrasset nō habita licētia a suo mgro. fecit eā tā gr̄uit' verberari vt p⁹ tres hebdomadas in ea vestigia verbez apparerēt. Ps. Dilci plia tua lo⁹rexit me i fine. Et Prouer. xij. Qui diligit disciplinā diligit sciam

Tertiū in q̄ ostēdit' fortitudo spūal' b. helisabet: ē spūalium bonoz ag gregatio. de q̄ ō2 i epla Multe fi lie congregauerūt diuitias. Circa quā bono rū spūaliū congregatōez tria cōsideranda sū mus i gl'iosa helisabet.

Primū ē bonoz multiplicatio copiosa.

Scōm ē multiplicatoz acceptatio gra

Tertiū est acceptatoz declara tiosa. tio gloziosa.

Primū igit' est bonoz ꝛc.

ij. Paralip. xxxij. Thesauros sibi plimos congregauit. Dazie āt multiplicauit i sebo na spūalia per tres excellētias pruosas.

Primo p spūal' deuotōis sublimitatem Luc. xj. Pz vī celestz dabit spm bonū po tētib⁹ se. Erat q̄ppe bnā helisabet duotissi ma certūq̄ numez ozonū etiā añq̄ despō saret sibi id⁹erat. quē si aliq̄ occupatōe p uēta nō potuisz p̄cipere añq̄ lectū intraz vigilant' soluebat. In nocte etiā toto tem pore vite sue sepe ad ozonē surgebat. Pa tres aliq̄n ducebat i somnes ozās pīem in abscōdito. In ozonib⁹ āt suis cipue roga uit dñm vt oim tēporaliū sibi cēptū da ret z filioz suoz dilectionē a coꝛde suo el uelleret. z ō oēs cruelias stātiā largiret Audiuitq̄z dñs dicētē sibi. exaudita ē oīo tua. In suis cplatōib⁹ spēalē grām hēbat. lachrymas fūdere. celestes visiōes re bzo vidēre z ad dei amoꝛē alios iflāmare. Aliq̄n vidit celū aprū (quēadmodū ab an cill' rogata ad dei honoꝛē z eaz edificatio nē recirauit) z iesum aspexit se ad eā benī gnissime iclinantē: sibi dicentē. Si tu vis esse mecū ego ero tecū. Et rndit audiētib⁹ puell'. Jta dñe tu vis ee mecū z ego tecū. z nūq̄z a tevolo separi. Torū q̄ppe nisū ab oīb⁹ alijs subtraxerat vt sic totalit' i deo dē sceret. q. d. cū Aug. i li. pfes'. Jncertū ē coꝛ meū dñe donec ꝛfelcat i te. Mat. vj. Ubi ē thesaur⁹ tu⁹ ibi ē z coꝛ tuū. Tot⁹ q̄ppe thesaur⁹ b. helisabet erat chīs iesus. hec ē igit' pma pruosa excellentia q̄ spūales the sauros accumulauit deuotōis spūal' sublī mitas: p quā recte erat ad deū ordinata.

Secdo spūalia bōa congregauit p carnal macerātōis austeritatē: p quā recte erat oz dinata i seipa. Hugo ō scto vict'. Gaudeat q̄ parce viuere pt. Parca ei vita, occidit vi

tia: libidinē extīguit: fruteē nutrit: aīm roborat: mētem ad celestia eleuat. Hec ille. Hāc q̄dem abstinētia corp⁹ macerabat. Aliis vtiq; diuersis delitijs abūdātib⁹ ipa cū anall' grossionib⁹ cib⁹ vtebat. Sepe ad mēsam sedēs libos manu ꝓtrectabat & diuidebat vt ex h cōedere videret ne supstiōis notā icurreret. Libos curie ſpuebat: & nigr panes i aq̄ calida madefactū aliqn cū anall' suis cōedebat. Beā. f. ō oib⁹ scis Q̄ō martyrū gul⁹ q̄s inē epulas esurire? Hec ille. Corp⁹ ēt macerabat vigilijs. Et cū aliqn i ozone diu vigilasset: necessitate somni cōpellēte sup strata rapetia dormiebat. Cōsiderabat q̄ppe q̄ ōt Paul⁹ Ro. viij. Debitores sum⁹ nō carni vt fm carnē viuam⁹. Si em fm carnē vixeritis moriemini. Si āt spū facta carnis mortificaueritis viuetis. Quicūq; ei spū dī agunt hi filij dei sūt. Hec ibi. ¶ Tertio p cordialis miserat̄is pietatē p quā erat bñ ordiata ad prīm Tob. iij. Quō potuerit esto misericors. Premiū ei bonū thesaurizt. Hec ibi. Et Luc. xvij. Da paupib⁹ & hēbis thesaur i celo. Bta vtiq; helisabet tota vigilātia & toto vite tpe vitq; añ ꝓiugiū i ꝓiugio: & i viduitate misēdie opib⁹ insistebat. In statu nāq; puellari q̄ peculiariter possidebat pauperū puellā erogabat: iducēs eas vt sepe ozonē dñicā diceret: & ꝓginē mariam salutaret q. d. cū brō Job. Ab infantia creuit mecū misatio: & de vtero mris mee egressa ē mecū. Job. xxxj. Cū āt eēt i statu ꝓiugali oib⁹ pauperib⁹ nudis pegrinis & sepeliēdis paupū corporib⁹ largiss' me sb ueniebat. pueros sepe ō sacro fonte leuabat: ꝓprijsq; manib⁹ vestimēta eis subtrahebat. Sic q̄ppe misericors oib⁹ erat: vt oēs eam mrem paupū acclamarēt. Homū mariā sub castro suo ꝓstruxit i q̄ paupes ifirmos ac pegrios i magn̄ mūtitudie recipiebat: oiaq; sibi necaria ipēdebat. Job. xxxj. Foris nō māsit pegrin⁹. & ostiū meū viatori patuit. Et i epla. Manū suā aptuit inopi. diebusq; singul' eos visitabat: & ifirmos ꝓprijs mānib⁹ ꝓtrectabat. In eadem q̄s domo puerulos paupū nutrī faciebat q̄b⁹ se tā dulcē & hūlē exhibebat vt oēs eā matrē vocarēt & tāq; mrem seq̄rēt cū ipa domū irraret. Hīm ēt miso⁹ hospitia diligēter p̄ēs sollicite visitabat nō obstāte vie difficultate. In q̄ multipl'r thesauros sibi merito⁹ cumulabat: vtiq; ex dīgrōe visitatiōis. ex labore itineris. ex affectu cōpassionis. ex affatu ꝓsolatōis & ex largitōe mūeris. In statu ār viduitatis nō solū sua sed & seipaz totā paupū fuitio dedicauit i magno q̄dā hospitali q̄d i marburck ꝓstruxit quēadmodū tā s. dixim⁹. Se q̄ppe p chīi amore cūcta sua se q̄s paupib⁹ paupes tā & egenā effecit. Sicq; spūales diuitias p̄apl⁹ cumulauit. ij. Cor. viij. Altissima pauptas ei⁹ abūdauit i diuitias. Sic tāq; ptz copiosa mercēd⁹ mltiplicatio i b. helisabet. Pōt itaq; dicere illō Eccl. lj. Dlt tā inuēi i me sapiaz & mltū ꝓfeci i ea. h ibi.

**Scōm q̄d habem⁹ ꝓsidērare circa bonos spualiū aggregationē in b. helisabet ē bonos mltiplicatos accepratio gliosa. Possum⁹ q̄ppe ō ea dicere illud Eccl. xlviij. Inuēit gram cozā oculis dñi. Sūt ār tria p̄cipue ꝓpt q̄ bōa ei⁹ opa maxime fuerit ō accepta. Primū ē ichoatōis celeritas. Ab infātia nāq; cepit ludos spernere: vanitates mōi vilipēdere: ꝓficere in dī reuerētia & i deuotōe. Cū ei adhuc eēt q̄nquēnis eccl'iam ozādi gr̄az frequētabat. Gemina fiducēs aut pauimēto totalr icūbēs Crescēsq; p etatē tpis crescebat q̄z āpl⁹ p affectū deuotōis. Eccl. lj. Cū adhuc iuuenis oz eēm añ q̄ oberrarē q̄siui sapiaz palā in ozone mea añ tps postulabā. p illa & ē. Ibi dē. Ambulauit pes me⁹ iter recti a iuuētute mea. ¶ Scōm ē ꝓdītōis humilitas. Sp ei oēm abhorruit superbiā. tō maxie acceptabil' erat dō. q̄z ōt Jac. iij. hūilib⁹ dat gr̄az. ¶ Tertiū ē effectōis charitas. fm q̄ppe doc. theol' fm q̄dū charitatis ē q̄d⁹ meriti & p̄mij. Nā ēt vt ōt Anib. Charitas est forma virtutū. Q̄ō itelligēdū ē q̄ ad eē meritoziū & deo acceptū. q̄nta ār fuerit charitatis excellētia i b. helisabz ptz ex victis. q. & pētes suos dereliq̄t. & seipaz & sua cūcta p dī amore paupib⁹ exposuit. Cāti. viij. Fortis ē vt mors dilectio

Tertiū ꝓsiderādū ē acceptatiōis bonos opes declaratio gliosa. j. Reg. ij. dixit dñs ad heli p. ꝓphaz. Quicū q̄s honorificauerit me glifi eū. Bta igr̄. hel. q. tā mltipl'r seruis suis opib⁹ honorificauit

deū: dñs ēt ipse mltiplr glificauit eā gloriose mānifestādo q sibi gta ⁊ accepta essz suaq; ⁊tutū excellētia. Et h maxime p triplex testioniū. ¶Primū ē testiāniū gliose ⁊sūmatiōis. qz vicz gliosa apparuit ⁊summatio sui trāsit⁹. Dū ei febre correpta de cūberz: audita ē circūstātiby dulcissimā p mere melodiā. Interrogata āt qdnā h esset dixit. Auicula qdā iuxta me tā suauit cecinit q me ad caneāū silr̄ puocauit. Illaz auiculā credim⁹ fuisse ei⁹ āgelū q eidē eknū gaudiū nūciauit. quēadmodū et iterdū reprobis añ suū trāsitū ⁊uelat̄ sua dānatio ad maiorē sui ⁊fusionē. Ille āt cātus quē illa prulit fuit in mēsū gaudiū qō ex tūr ⁊uelatōe accepit qō tā in mēsū extitit q i corde totalr̄ capi ñ potuit. Iz se p suauitatez vocē mānifestauit. In ipa āt egritudie sp hilaris extitit ⁊ nūqz ab orone cessauit quousqz ad extrema horā veniēs obdormiuit i pace. Anno dñi. Mcexxxj. Licz āt corp⁹ ei⁹ nō ihūatū q̄ttuor dieb⁹ iacuisset: null⁹ tñ fetor ex eo pdijt. Iz odor qdā aromatic⁹ cūctos reficiēs. Corp⁹ āt ihūatū postmodū redūdare oleo cōptū ē. ¶Scōm est testioniū melodiose iubilatiōis. Nā p⁹ ei⁹ trāsitū vise sūt auicle multe sup cacumē dom⁹ congregate qs nūqs aliqs pus viderat q̄ tā suaui modulatiōe cātabāt vt cūctos i admiratōem adducerēt. Illas aues credim⁹ cē āgelos q a deo missi erāt vt i celū eius aiam deferrēt ⁊ ei⁹ corp⁹ celestib⁹ iubilatiōib⁹ honorarēt. Sicut ad reprobos monitores mltitudo demonū iterdū ⁊uenit vt eos ⁊ terroribus cruciēt: ⁊ corp̄a ad tartara rapiāt. ¶Tertiū ē testimoniū miracloseop. Iōis. Multis nāqz claruit miracul' etiā i vita. Cū ei q̄dā vice cerusiā pauperibus distribuēs cū vnicuiqz sufficient' dedisset: iuētū ē q vas nullā habuit dimūtionē: Iz eādē quā pus mēsurā fuauit. Ubi alia miracla i legēdis. Posit mortē āt claruit multiplr̄ miracul': cecos illuminādo. mortuos suscitando: vt i legēdis. Sic itaqz multiplr̄ declarauit dñs scitatē bte helisabet. ⁊ q̄s deo placita atqz gta fuerit opa sua multz testimonijs euidenter oñdit: ⁊ eā gliose honorificauit. iuxta pmissū saluatorz Joā. xij. Siqs mihi mīstrauerit hono. eū p⁹ me⁹ q̄ē i celo. Multiplr̄ ei mīstrauit dño i mēbrz suis. vt ptz ex pmissis. iō a deo multiplr̄ honorificata ē apō hoies i terrz. ⁊ i celesti gl'ia cū angel' i ꝑpetuū honorificat' i celis. Ad quam gl'iam nos ꝓcuenire ꝓcedat Jesus christus Amen

De sancta Cecilia Sermo

Mulierē fortē quis inueniet. Prouerb. xxj. Mulier ex natura ē sexu fragil': corpe moll' ⁊ debil': mēte vo mobilis. iō difficile ē inuenire mulierē fortē. Quā uis q̄ celestz sponsus q̄rat sibi sponsam nobilē formosam ⁊ pulcrā fide ⁊ moribus castā p mūdiciā. prudētē p discretionē. diuitē in op⁹ bonis. hūlē ⁊ sollicitā i actiōibus suis. Tñ h ētiā q̄rit sponsam fortē dī. Mulierē fortē q̄s inueniet. Huiuscemōi āt fuit gliosa virgo Cecilia q̄ fortz fuit ꝓpter animi firmitatē i bono p quā vicit mundū carnē ⁊ diabolū. Ut̄ cātat eccla. Estote fortes i bello. Sacrobi⁹. Fortitudis ē anim sup picula merū agere, nihilqz nisi turpia metuere: ⁊ aduersa fortit̄ tolerare. Hec ille. Fuit āt i bta Cecilia triplex ꝑfectua fortitudo siue firmitas animi. Pria ē firmitas scificatiue castitatez. p hāc vicit carnē. Secūda ē firmitas illuminatiue fidelitatz. per hāc vicit diabolū. Tertia ē firmitas inflāmatiue charitatz. p hāc vicit mūdū.

Prima ē itaqz firmitas scificatiue castitatz. Prouer. xxj. Accipit fortis lūbos suos ⁊ robo. bra. s. Est āt hec fortitudo castitatis triplex. Est enī q̄dā castitas viugal' q ꝓsistit i abnegatōe ⁊ fuga oīs veneree voluptatz extra leges ⁊ limites mrimonij. hec fortz. Alia ē castitas vidual' q ꝓsistit i ꝓtinētia ab oī venerea voluptate q̄cūqz mō ō certo ꝓfuturo habuerit expiētiā veneree voluptatz ipce dēti tpe. ⁊ hec ē fortior. Alia ē castitas virginal' q ꝓsistit i oīmoda ꝓtinētia a venerea voluptate. p q̄cunqz tpe. ⁊ hec ē fortissima. Sicut aūt dr Tho. q. ij. q. cliij. Ad ꝑfectū p accidēs se habz integritas mēbri corpal'. Ipa aūt imunitas a delectatōe venerea se hz materialr̄. Iz ipm ꝓpositū ꝑpetuo abstinēdi a tali delectatōe se habz formaliter ⁊ cōpletiue i ꝑfectione. Et ex h ꝓpo-

to abstinẽdi a tali delectatõe ꝛ fuãdi ꝑdi/ctã itegritatẽ ꝓpt deũ: habz ꝟgitas rõnem ꝟtutz. Ulñ Aug. i li. ò ꝟgitate. Hec nos i ꝟgib⁹ ꝑdicam⁹ q ꝟgies sũt. sz q deo dica/ta pia ꝟtinẽtia ꝟgies sunt. Hec Aug. hec Tho. Quãt. ãt ꝓpositũ firmitatẽ ad obꝟ/uãdã ꝟgitatẽ habuerit brã ꝟgo cecilia ap paret ꝑcipue ex trib⁹. Primo ex amicoꝛuz carnaliũ spõsi vicz ꝛ parẽtũ violẽta ipulsi one: q vicz ipellebãt ad nuptias pagẽdas q ipulsiõe nõ obstãte sp perseuerauit Ce/cilia i scõ castitatz ꝓposito. Scõo ex carnis secreta maceratiõe. Subt⁹ ei cilicio ĩdu/ta erat sz desup auro textis vestib⁹ tegerek vri parẽtũ nobilitatẽ decebat. mltas absti nentias ꝛ ieiunia faciebat. Tertio ex oõ nis deuota affectiõe q in ipa die nuptiarũ ꝟgitatẽ suã dño cõmẽdabat. lachrymis ẽt ꝛ ꝑcib⁹ inꝑpellãs angelos ꝛ apl̃os. Uide legẽdã. Sic itaqz ptz excellẽtissima firmi/tas animi sui circa ꝟgitatz custodiã. p quã firmitatẽ seu fortitudinẽ victoriã obtinuit gl̃iosã õ carnẽ. Hiero. Nihil gl̃iosi⁹ q̃z car nẽ vicere. nihil vili⁹ q̃z a carne vinci. Hec ille. Et h̃ ãt ꝫsecuta ẽ ꝟgo Cecilia triplicẽ fructũ mltũ desiderabilẽ: vtpote multuz vtilẽ: delectabilẽ atqz honorabilẽ ex ꝟgita te pullulantẽ

¶ Prim⁹ ẽ fruct⁹ deifice ꝑacceptatiõis
¶ Scõs ẽ angelice assimilatiõis.
¶ Tertiꝰ ẽ honorifice retributõis

Prim⁹ igit̃ est fruct⁹ ꝛc.

Sũt em̃ ꝟgies ꝑcepti deo. Ulñ ꝟginẽ in mfem elegit. ꝟginẽ Joãnẽ ꝑ alijs dilexit. ꝛ ꝟgies oẽs vt spõsas spẽales recepit. Ulñ dicunt ꝟgies spõse chr̃i. A ꝟgie etiã Jo/seph custodiri ꝛ nutriri voluit. a baptista ꝟgie p̃nũciat⁹ ac baptizat⁹ fuit. Uirginẽ etiã Martha vt hospitã spẽalẽ sua p̃ntia decorauit. Uirgies etiã mltis miracul̃ et triũphis ab hostib⁹ honorauit. Uirgines etiã spẽali q̃dã mõ dicunt ꝓcomitari chr̃i/stũ. Apoc. xiiij. Uirgies em̃ sũt ꝛ sequunt agnũ q̃cũqz ierit.

Secũd⁹ est fruct⁹ angelice

assimilatõis. Amb. li. de viduitate. Sup/gredit ꝟgitas ꝓditiõem humane nature: p quã hoies angel̃ assimilant̃. Maior tñ est victoria ꝟginũ q̃z angelor̃. Angeli em̃ sine carne viuũt: ꝟgies ĩ carne triũphant. Hec ille. Alcuin⁹. Uirgitas ẽ vita angelica q̃ si cũ hũilitate fuerit merebit spũsci inhabitatiõnẽ. Hec ille. Ecõtra ãt volu/ptas carnal̃ vita ẽ porcina ꝛ habitatio de monũ. Jn cui⁹ figura demões petierũt in/trare i porcos. Matt. viij. Mar. v. Luce viij. Glos. Nisi q̃s more porci vixerit dia bol⁹ i eo prãtẽ habebit. Hec glo. Jrẽ Hie ro. Jn carne ꝑter carnẽ viuere angelice est nature nõ hũane. Jdẽ ꝟgitas sorꝛ est an gelor̃. Jdẽ. Bñ d ꝟginẽ mitrit ãgel⁹: qz sp ẽ angel̃ cognat̃. ꝟgitas. Hec ille. Ulñ qz sic ꝟgies assimilant̃ angel̃: ẽ etiã amor q̃dã ꝑcipu⁹ angelor̃ ad ꝟgies. Ulñ ꝛ Ce/cilia dixit Valeriano spõso suo: Angeluz dñi habeo amatorẽ q̃ nimio zelo custodit corp⁹ meũ ꝛc.

Tertiꝰ est fruct⁹ honorifi

ce retributõis. Jn celesti em̃ regẽ ꝟgies nõ solũ hñt coronã q̃ aurea dr: sz etiã singulã rẽ aureolã. Ulñ dr Apoc. xiiij. Cãtabant ꝟgies cãticũ nouũ ꝛc. Glo. qz ò itegritate corꝑis ꝛ aie gaudebãt. Et nemo posset di/cere cãticũ illõ corã agno nisi ꝛc. Sequit Uirgies em̃ sũt ꝛc. Hñt etiã ꝟgies i celo spẽalẽ q̃ndã excellẽtiã fruct⁹ gl̃ie. Scõm Hiero. ei ꝟgitati attribuit fruct⁹ ceterũm⁹ fm excellẽtiaz quã habz ad viduitatẽ cui attribuit sexagesim⁹. mrimoniali aũt ꝛti nẽtie tricesim⁹. Ulñ dr Tho. ij. q. cliij. ar. vl. q i genere castitatz excellẽtissima ꝟt⁹ ẽ ꝟgitas. qz tñ meritũ nõ solũ pẽsat ex gene re act⁹ vt dr Tho. vbi s. ar. iij. sz magis ex anio opantz. Jõ dr Aug. i li. de bono viu/gali. Nõ ipar meritũ ꝛtinẽtie ẽ in Ioãne q̃ nullas exprt⁹ ẽ nuptias. ꝛ i Abraã q filios genauit. qz. s. abraã habuit aim sic dispo situ: vt pat⁹ eẽt ꝟgitatẽ fuare si fuisset illo tpe ꝛgruũ. Jõ Meritũ ꝛtinẽtie ꝛiugal̃ in ipo equal̃ merito ꝛtinẽtie ꝟginal̃ i Joãne respectu p̃mij substãtial̃. Ulñ dr Aug. li. de bono ꝛiugali. q Joãnis celibat⁹ ꝛ abrae ꝛnubiũ p rpm distributionẽ chr̃o milita/rũt. Nõ tñ eqri ꝑt ꝛtinẽtia ꝛiugal̃ ꝟgitati respectu p̃mij accidẽtal̃. Hec Tho. Sim plicit̃ igit̃ excellẽtior ꝛ melior ẽ ꝟgial̃ ꝛti/nẽtia q̃z ꝛiugal̃. Ulñ. ij. Cor. vij. Qui mr̃i monio nõ iũgit ꝟginem suam melꝰ facit q̃z q̃ iũgit. Ulñ sequit. Beatior erit si sic p/

Sermo De sancta Cecilia

mãsit fm ꝓsiliũ meũ. Hec ibi

Secũda ē fortitudo seu firmitas illu miatiue fidelitatꝫ. Heb. xj. Per fidē fortes fcti sũt i bello. Per hãc ãt fortitudi nē ꝙgo scta Cecilia vicit diabolu. Eph. vj. In oib sumẽtes scutũ fidei in q̃ possi//tis oia tela neq̃ssimi ignea extinguere. Et. j Pet. v. Aduersari⁹ vr diab̃ol⁹ tãq̃ leo rc. Hecꝺ. cui rsistite fortes i fide. Vicit itaq̃ Cecilia p fidei fortitudinē diabolũ ei fortissime resistẽdo i mẽbris suis. s. puis r ifidelib hoib⁹ r ip̃m diab̃olũ expellẽdo r cõfutãdo. Et h̄ ꝑcipue tripl'r

Primo in spõsi sui scrificatõe

Secõo ꝛtiburtij instructiõe

Tertio i almachij ꝙfuratiõe

Primo i spõsi rc. Scrificauit ei Valeria nũ spõsũ suũ iducẽdoeũ ad castitatꝫ ob suã tiã ad fidei noticiã: r tãdẽ ad martyriũ tolerãtiã. Vide legeñ. Et nota bñ mirabilẽ fidei firmitatẽ i brã Cecilia q̃ tã ꝙstant' p mittebat valerião spõso suo visionẽ ãgeli Vic itaq̃ ipleriũ ē qđ dr apls. j. Cor. vij. Scrificat⁹ ē vir ifidel' p mlierẽ fidelẽ

Secõo i Tiburtij istructiõe. Instruxit ei i fide Tiburtiũ frẽm Valeriãi. r sic ptꝫ quõ i ipis diabolũ supauit. Vide legẽdã. Heb. xj. Fundamẽtũ fidei stat. s. firmuꝫ r stabile ꝙ diabolicas astutias

Tertio i Almachij ꝙfuratiõe: quẽ suis fmõi⁹ sapia plenis supauit. Vide legeñ. Heb. xj. Sci p fidẽ vicerũt regna

Tertia ē fortitudo seu firmitas inflãmatiue charitatꝫ. p hãc b. Cecilia vicit mõm. Can. vlc. Fortis ē vt mors dilectio. Nã sicut mors cogit oia relinq̃re. sic r amor dei oia facit ꝓpt̃ chm ꝓtenere. Quãta ãt fuerit hmõi fortitudo in b. Cecilia r q̃firma charitas: ptꝫ ꝑcipue in trib⁹

Primo in carnalis cõiugij strenua abnegatione.

Secũdo in spiritualis officij continua exhibitione.

Tertio in totalis sacrificij spõtanea oblatione.

Primo i carnal' rc. Ex feruẽti em amore spõsi spũal'. s. chri refugit oino thoꝛ spõsi carnal'. Iz hẽret mlta iductiua ad carnale ꝙiugiũ. puta parẽtũ volũtatẽ: spõsi nobilitatẽ: r ꝓpe iunẽtur formositatẽ. Iz amor chri oia vicit. Virgil⁹. Oia vincit amor Hec cũ paulo dicere potuit Phil. iij. Oia arbitror vt stercora vt chm lucrifaciã. Et pfecta itaq̃ charitate chri abnegauit eino carnale ꝙiugiũ: r toto corde ãplexata est puritatẽ castitatꝫ. Nã sicut dr Rom. viij. Qui fm spm q̃ spus sũt sapiũt.

Secõo i spũal' officij ꝙtinua exhibitiõe. Ipa em̃ absconditũ sꝫ euãgeliũ chri gerebat i pectore suo. r nõ diebꝫ neq̃ noctib⁹ a colloquijs diuis r orõe cessabat. Vñ ipa die nuptiarũ cãtib⁹ organis ipa in corde suo soli dño decãtabat di. Fiat cor meũ r corp⁹ meũ imaculatũ vt nõ ꝓfũdar. Charitas q̃ppe chri q̃ tota feruebat tota mẽte ad spũalia subleuabat. Vñ dr Greg. q̃ amor dei nunq̃ ē otiosus.

Tertio i totalꝫ sacrificij spõtanea oblatione. obtulit em̃ corp⁹ ad penas r tormẽta. obtulit vitã suã. obtulit oia q̃ habuit. nã oia q̃ hẽbat pauperib⁹ tradidit. r domũ suã i eccl'iam ꝺsecrari ordinauit. Vide legẽdã. Perfecta igit charitas ei⁹ in h̄ euidẽt apparuit. qz oia ꝓpt̃ dilectũ gaudenẽ expositit. Nã sicut dr Aug⁹. Oia spna r imania facilia ac ꝓpe nulla facit amor. Hec ille. Amor em̃ dei⁹ facit vt oia q̃nq̃ duraꝛa dulcescãt ꝓpt̃ dilectũ. Bern⁹. Quid nõ pabit dulcedo illa q̃ morẽ q̃z dulcissimã facit. Hec ille. Fuit itaq̃ Cecilia fortissima ꝓpt̃ charitatꝫ firmitatẽ Vñ r ab aug. de mo. ec. describit fortitudo. q ē amor facile oia tolerans ꝓpt̃ id qđ amat. ꝓpt̃ qđ r paul⁹ dicebat Ro. viij. Quis nos sꝑabit a charitate dei: tribulatio an̄ angustia rc. Sequit. Sz in his oib⁹ supam⁹ ꝓpt̃ eũ q̃ dilexit nos. Cert⁹ suꝫ em̃ q̃ neq̃ mors neq̃ vita rc. neq̃ creatura aliq̃ potit nos sꝑare a charitate dei q̃ ē in chro ihesu dño nostro. Hec ibi. Sic itaq̃ fortꝫ erat Cecilia p charitatẽ vt neq̃ vbis neq̃ vberib⁹ neq̃ morte potuerit a charitate dei sꝑari. Cantic. vl. A q̃ mlte nõ potuerũt extinguere charitatẽ, neq̃ flumia obruẽ illam. Hec ibi. Mirem̃ur itaq̃ fortẽ hãc mulierẽ neq̃ h̄ ipossibile dicam⁹ cũ mlier fuerit sexu fragil'⁹ ei⁹ exẽplo fortes efficiamur vt carnez vicam⁹ p castitatẽ: diabolũ p fidei firmitatẽ. r mõm p ardẽtẽ chri charitatẽ. vt tãdẽ cũ ꝙgie Cecilia ꝓpt̃gam⁹ ad coronã victorib⁹ repromissam. Amen.

Debrõ Clemẽte papa r martyre Scr.

Pius et cle

Pmēs ē dñs.ij. Para'.xxx. Liqz ꝑba hec ad ſram ibi de deo dicant q̄ ſol' dñs ē ſup oīa: iuxta illō Eph. iij. Vn' dñs. Hūc tñ ꝓpt nois ꝟsonantiā ō brō Clemēte hec ꝓponēda duxim'. Poſſum' ei dicere ō brō clemēte: qm pi'. t clemēs ē dñs, in q̄b tria tāgunt' ō ipo. vicz p mo q ē multū laudabil': qz pi'. multū amabil': qz clemens. multū honorabil': qz dñs. Hec itaqz tria lz ꝟuerſo ordie: ō ipo declarabimus.

Primo q multū ē honorabil' ꝓpt epal' ſublimatōis auctoritatē. qz dñs

Scdo q multū ē amabil' ꝓpt ꝟsonal' cōditōis ſuauitatē. qz clemēs

Tertio q mlt'ū ē laudabil' ꝓpt ſpūal' affectōis puritatē. qz pi'.

PRimo itaqz dicturi ſum' qm̄ b. Clemēs multū ē honorabil' ꝓpt tē. qz dominū'. Dicit q̄ppe petrus.j. Pet'. ij. Serui ſubdīti eſtote i oī tiore dñis. Si itaqz fuit ſubditi eē ōbeāt cū ſuerētia t tiore dñis ſuis rpalib' ꝛ vt ibi ſ'bdit' ñ tm bōis ſz ꝛmode ſtz. ſz ēt diſcol'. q̄nto magꝫ reuerētia hīe debēt filij ecl'ie dñis ſuis ſpūalib' ꝛ maxie ſuptoꝛib' t ſcriſſimis t optis. q̄lis fuit beatiſſim' Clemēs. Vz ap̄s dicat paul'. j. Timo.j. Soli deo honoꝛ. h tñ dz itelligi ꝓpt ſe t finalit'. ſoli eñ deo debet honoꝛ ꝓpt ſe ipm: qz ſol' a ſeipo hz id q̄ ō ē honore diuinū. t ad eū ſolū ordinari debz oīs honoꝛ final'r. tñ pōt honoꝛ alicui creaturis exhiberi. ſ. rōnalib' rōne ei' q̄ ō i eis eſt ab ipo deo. ſz tal' honoꝛ nō debz ſiſtere i creatura: ſed final'r ordiari ad deū. Vñ t ipe paul'. j. Tim. vj. ōt. Seruī dños ſuos oī honore dignos arbitrent'. qz vicz ipa ptās dominatiua a dño deo ē: ſicut dꝛ Rom̄ xiij. t. j. Timo. v. Qui bñ ꝑſunt pbr̄i duplici honore digni habeant'. maxie q̄ laborāt in ꝟbo t doctria. Multū g̃ honorabil' ē btūs Clemēs q̄ toti eccl'ie catholice ꝓfuit oim fideliū dñs ſpūal' exiſtens. Dñs inq̄ nō ꝓncipal'z tanq̄ vican' ipi' dñi ieſu chr̄i. Eſt aūt rōne hui' dñy ſiue ꝓſidētie maxie venerabil' atq̄ honoꝛād' ꝓpt tria.

Primo ꝓpter excellēnam ꝓmotiōis dignitatem. (dulitatē

Scdo ꝓpter ꝓmptiſſimā executionis ſe

Tertio ꝓpter ſanctiſſimā ꝟuerſationis humilitatē.

Primo ꝓpter tē. qz vicz

fuit sūm̄ pōtifex. Nā ex ꝓcepto t ordiatiōe Petri apli ſuſcepit pōtificatū romāe eccl'ie. t ſic obtinuit excellētiſſimā dignitatē q̄ nulla ꝓſus i eccl'a excellētioꝛ ē. qz i ea eſt plenitudo ſpūalis ptātis a chr̄o date ecclesie. tō ꝓpt chr̄i reuerētiā debeb' ei ꝓcipuū honoꝛ t maxim'.

Secūdo ꝓpt ꝓmptiſſimā

executiōis sedis gratē. Multā eñ adhibuit diligētiā p regēda eccl'ia. t fideles iſtruxit ꝟbo exhoꝛtatiōis. ꝓpt qō mlt'os int' ꝗs fuerūt multi illuſtres ad fidē ꝟuertit. t fideles i fide t bōis moꝛib' ꝟfirmauit. Vñ q̄ legēn Ad Titū. ij. Loq̄re q̄ decēt ſanā doctrinā vt ſobrij ſint pudici t prudētes: ſani i fide i dilectōe t patiētia. Ibiō. Loq̄re t exhoꝛtare. Ire ſcpto iformatōis. Vñ ōt Hiero. i li. illuſtriū viroꝛ. q btūs Clemēs ſcpſit ex ꝓſona romane eccl'ie ad eccleſiā corinthioꝛ valde vtilē epl'am q̄ extā in nōnull' loc' publice legit'. Et i decreto ei' ōꝛ q fec' duas epl'as q̄ catholice noiant Ire iſtruxit exēplo ꝟuerſatiōis. qz exēplo dñi ſpit facere t docere. Act'. j. Et. j. Timo. iij. Exēplū eſto fideliū i ꝟbo t ꝟuerſatione. Et ad Titū. ij. In oīb' ꝓbe teipm exēplū bonoꝛ opeꝛ. i doctria: in integritate: i grauitate. Hec ibi.

Tertio ꝓpter ꝟuerſatōis

hūilitatē. Hūlib' q̄ppe maxie debet honoꝛ. Vñ t dñs Lu. xiij. t. xviij. ꝑcipue ꝓmittit exaltatiōem humilib' dī. Oīs q̄ ſe humiliat exaltabit'. Et nota i h ꝓpoſito q ēntās cūq̄ ſublimitatē t dignitatē stat' aliq̄s obtineat: nō ē tñ honore dign' niſi hūilitatē hēat. Sol' eī eis ōbet honoꝛ q deū honoꝛāt t ad huiusmōi honoꝛē referūt q̄cq̄d faciūt t q̄cq̄d eis exhibet'. Sic aūt dꝛ Eccl'i. ij. A ſol' hūlib' honoꝛat de'. Btūs itaqz Clemēs ꝓpt epalē dignitatē honore dign' ñ fuiſſet niſi hūilitatē i corde hūiſſet. Humillim' ꝓfecto fuit btūs Clemēs. nec eñ epalē dignitatē niſi ex petri ꝑcepto aſſūpſit. Et mortuo petro ceſſit Lino t poſtmodū clero ꝑcaūēs i futuꝝ ne. ſ. p h q̄ a petro fuerat iſtitut' q̄libz vellz i eccl'a ſibi ſucceſſoꝛē

statuere. et q̄si hereditate sanctuariū domini possidere. Post linū aūt t cletū clemens cōpulsus est p̄sidere. Apparuit etiā hūlitas clemētię. qz cū ad exiliū missus fuisset. t illi q̄s ibidē inuenit sibi dicerēt oēs vna voce. Oia p nobis bē t sctē Clemēs. ille ad h̄ nō se dignū reputās rūdit. Nō meis meritis ad vos me misit dñs vr̄is coronis p̄cipem me fieri.

Secūdo dicturi sum⁹ qm̄ beatus Clemēs mlt̄ū est amabil' p̄ p̄sonal' ꝺditionis suauitatē. qz clemēs sicut dic̄ Tull⁹. ij. rhetoꝝ. Clemētia ē virt⁹ p quā animus ꝺcitatus i odiū alicuius benignitate retinet. Et differt a māsuetudie. sicut determinat Tho. ij. q. clvij. qz mansuetudo p̄cipue est moderatiua passiōis ire. t sic respicit ipm appetitū vindicte. sz clemētia est moderatiua exteriōris punitiōis. et sic ipas penas q̄ infligunt exteri⁹ ad vindictā Hec Thō. Solet itaq; clemētia accipi p benignitate erga alios. Et sicut dic̄ Sen. est lenitas superioris aduersus inferiorē. Apparuit aūt clemētia in beato Clemēte p̄cipue ex tribus.

Primo ex g̃tiosa morū conditione.

Scō ex fructuosa multoꝝ instructōe

Tertio ex amorosa mestoꝝ consolatōe.

Primo ex g̃tiosa ꝛc. qz disciplinā Petri apli ita moꝝ ornamēto pollebat vt iudeis t gentib⁹ t oib⁹ chr̄ianis populꝰ ꝺplaceret. Eccl. xlv. Dilect⁹ deo et hoib⁹ cui⁹ mēo//

Scō ex fructuosa (ria i bñdictōe est. multoꝝ instructōe de q̄ dictū est in articulo p̄cedenti. in quo patz q̄ntū haberet zelū salutz aiaꝝ. vñ claret sua benignitas erga singlos q̄ntā benignitatē noīe clemētie hic itelligim⁹. Eccl. xviij. Qui misericordiā habet docet t erudit quasi pastor.

Tertio ex amorosa mestoꝝ cōsolatione. Cōsolat⁹ ē em̄ mlt̄ū eos q̄s q̄uenit in insula ad quā fuit relegat⁹. Mlt̄ū etiā ꝺsolat⁹ est theodorā vxorē sisinnij t alios i chr̄istū credētes. Jp̄m etiā sisinniū adhuc infideles multū clement⁹ t benigne ꝺsolat⁹ ē: restituēdo sibi p orōes suas vsū t auditū: sz ipse Sisinni⁹ esset sibi multū infest⁹. Vide legen. Sic ergo impleuit dictū dñi t magr̄i clemētissimi ihesu. Mat. v. Diligite inimicos vr̄os: bñfacite his q̄ oderūt vos: t orate p p̄sequentib⁹ t calūniātib⁹ vos ꝛc. Jn h̄ ita q̄ euidēt apparuit clemētia t benignitas gloriosi Clementis.

Tertio dicturi sum⁹ q̄ mlt̄ū ē laꝺabil' brūs Clemēs p̄ p̄sonal' affectōis puritatē. qz pr⁹. Dic̄ tullius in sua rhetorica. Pietas est p quā sanguine tūctis patrieq; debitū officiū t ꝺuitgēs cultū⁹. Et sicut exponit Tho. ij. q. c. officiū reformat ad obsequiū. cultus vo ad reuerētiā et honorē: ꝺ em̄ a colēdo. Ergz vt ibidē ꝺ Tho. ar. iij. Ea q̄ fūt creaturaꝝ p q̄ndā superexcellentiā t causalitatez trāsferunt i deū: vt ꝺ Dio. li. de di. no. Jō p excellētiā pietas cult⁹ dei nomiat. sic t de⁹ p excellētiā ꝺ pater nr̄. Et lōge excellentiori mō est nob p̄incipiū essendi t gubnationis q̄ pater carnal' aut patria. Hec Tho. Sicut aūt dicit Augustin⁹. de ci. dei. Dote vulgi nomē pietatis etiā ogib⁹ misericordie frequentat. qꝺ vt dicit Tho. vbi. s. ar. j. arbitrari potest iō euenisse: qz hec p̄pue fieri mādat de⁹: eaq; sibi p sacrificijs placere testat. Ex q̄ ꝺsuetudie etiā factū ē vt t de⁹ ipe p⁹ dicat. Hec Tho. Jn h̄ itaq; posito pietatē accipim⁹ p cultu dei. Vñ dicit Aug. xj. de ci. dei. q pietas p̄cipie de dei cultu intelligi solet quā greci eusebiā vocant. Sic itaq; dicimus qm̄ brūs Clemēs meritō ꝺ pius p̄ p̄sonal' affectōis puritatez. p quā recte se habebat ad deum: sic̄ per clementiā recte se habebat ad p̄ximū. Oīa aūt fuit t manifestata bri clementz pietas p̄cipue ex tribus.

Primo ex feruida sctitatis oratione.

Scō ex solida aduersitatz ꝓpessione.

Tertio ex lucida deitatis attestatōe.

Primo ex feruida sanctitatis oratione.

Feruēs em̄ charitate assidue sctis oratiōb⁹ vacabat: t oi virtutū t moꝝ ornamento pollebat. et p chr̄i fide ap̄lāda mlt̄ū laborauit: nō solū post⁹ epal̄ cathedrā suscepit sedentia ante. Fuit em̄ soci⁹ apli petri. Fuit etiā socius t coadiutor pauli. Vñ paulus Phil. iij. ipm noiat vt p̄cipale inf coadiutores suos dicens. Rogo te inq̄t germane cōpar adiuua illos q̄ mecū laborauerūt in euāgelio cū clemēte t ceteris coadiutorib⁹ meis ꝛc. Qꝺ dictū fuisse de sctō Clemēte papa testat Hiero. lib. illustriū viroꝝ. Item patet ei⁹ pietas ex sctis

ogib⁹ suis: q⁹ cū esset pontifex rhomanus habebat nomiatim sc̄pt̄os inopes singularum regionū.⁊ q̄s p baptismū mundaverat nō sinebat ꝓpter chr̄i reuerentiā publice mēdicitati fieri subiectos.ij. Pe.j. Ministrate in pietate fraternitatis amorē.

Secūdō ex solida aduersitatis ꝓpessione. Gaudenter em̄ relegationē exilij sustinuit:⁊ randē in mare ancora ad collū ligata p̄cipitatus fuit. Vide legē das.ij. Timoc.iij. Oēs q̄ pie volūt viuere i chr̄o ihesu ꝑsecutōem patientur.

Tertio ex lucida deitatis attestatōe. Honorificauit em̄ dn̄s seruum suū clementē multis testimonijs declarando sanctitatē⁊ pietatē eius. Eccli.x. Semen hoim honorabit̄ h̄ q̄ timet dominū Semē aūt hoc exhonorabit̄ q̄ p̄terit mādata dn̄i. Jn medio fratꝝ rector illoꝝ i honore. Hec ibi. Et Roma.ij. Honor⁊ pax omni operanti bonū. Honorificauit aūt dominꝰ btm̄ Clementē declarādo sc̄iratem eiꝰ tribꝰ p̄cipue miraculosis testimonijs.

Primū testimoniū fuit in Sisinnij ꝑsecutatione virtuosa. q⁹ p oratōem bri clementis factus est ille ceci⁹ et surd⁹. Et cum per eiusdē sancti oratōes ille sisinnius lumē oculorū⁊ auditū recepisset: iussit seruis suis vt Clementē tenerēt sed nullaten⁹ potuerūt. ⁊ credētes eū ligare colūnas ligauerūt. Vide legēdas.ij. Pe.ij. Nonit de⁹ pios ō tētatōe eripe. Scōm testimoniū fuit in fluuij ꝓductōe gratiosa. q̄ factū fuit in loco exilij multū mirabiliter. Vide legendam. Ps. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei. Tertiū testimoniū fuit in edificij ꝓstructione gl̄iosa. Cum em̄ corp⁹ eius ꝓiectus fuisset in mare: edificatū est ei a deo tēplum marmoreū et sepulcrū: vbi inuentū ē corp⁹ eiꝰ in arca saxea. Esa.xj. Erit sepulcrū eius gl̄iosum. Augebat aūt huiꝰ sepulture gloriam recessus ip̄ius maris⁊ vie desiccatio ñ solū q̄ inuentū est: sed⁊ longo post tēpore singul' annis die passionis eiꝰ⁊ p septē dies vt populi possent tre. Vide legēn. Jdeo sibi dicere possumus illō ps. Jn mari via tua: et semite tue in aq̄s. Jbi renouatū est antiquū miraculū filioꝝ isr̄l Exo.xv. Filij aūt isr̄l ambulauerūt p siccū in medio eiꝰ. Sed aūt ꝓtigit q⁹ q̄dam matrona cū filio ibidē pgens cū timeret mare cito reduci fugit: oblita filij sui: quē tn̄ in seq̄nti anno in columē inuenit in tēplo. Vide legendam. Ad hūc itaq⁹ gl̄iosum eccl̄ie pastorē Clementē q̄ pius ꝓfecto⁊ clemēs ē dn̄s deuote ꝓfugiam⁹ vt eius patrocinio a p̄icul' huius maris in q̄ naufgam⁹ eripi⁊ ad salutis portū q̄enire nr̄eamur. Amen

De sctā Catarina virgine⁊ martyre Sermo

Jnuēta vna i p̄ciosa margarita Mat.xiij. Margarita sicut dicit Jsi⁹.li. etymo. generat̄ in cōchilijs maris ex rore celesti in eis recepto. Sūt aūt tria pnūc cōsiderāda i margarita. s. q̄litas originis. q⁹ ex rore celesti generat̄ vt dictum ē. Charitas pulcritudis: et p̄fectas extimationis. Jō bñ p margaritā intelligi potest dei grā q̄ē donū desup datū. Ps. Grām⁊ gl̄iam dabit dn̄s. Et Jaco.j. Omne donū pfectuꝫ desursum est descēdens a p̄re luminū. Est etiā grā donū pulcerrimū faciens animaꝫ splendidā et decorā atq⁹ deiformē. Vñ sup illud ps. Vt exhilaret faciē in oleo: dic̄ glo. Grā est nitor aie. Nā sicut dic̄ Tho.j. ij.q.cx.ar.iij. Lumen gratie est q̄dā participatio diuine nature:⁊ sic fddit animā deiformē. Vñ.ij. Pe.j. Maxima⁊ p̄ciosa vobis ꝓmissa donauit vt p hec efficiami diuine ꝓsortes nature. Est insup gratia donuꝫ p̄ciosissimū: q⁹ est arra vite eterne. Ro.vj. Grā dei vita eterna. Et Heb.xiij. Optimum est gratia stabilire cor. Est ḡ diuina gratia margarita p̄ciosa: p q̄ obtinēda cūcta que habuit cōtēpsit virgo sctā Catarina. Abijt ḡ. i. recessit ab omni appetitu⁊ desiderio et amore carnaliū⁊ tpaliū. ⁊ vēdidit oīa que habuit. i. exposuit siue cōtēpsit:⁊ emit. i. obtinuit a deo eam. s. dei grām. Possum⁹ etiā p margaritā intelligere quālibet trū p̄ciosarū virtutū que inuēte sunt in btā Catarina.⁊ p quib⁹ habēdis⁊ ꝓsequendis exposuit⁊ ꝓtēpsit omnia q̄ habuit

Prīa est margarita virginalis castitatis, hec ordinabat corp⁹ ip̄m deo⁊ rōi ꝑfectus

Scēda est margarita sapiē (subtilēdotial' claritatis. hec dirigebat intellectū ip̄m

de diuinis illuminādo.

Tertia est margarita spūalis charitatis. hec pficiebat voluntatē siue affectū se tota liē deo offerēdo. Per has igit virtutes intelligunt oēs virtutes hois pfectiue q̄cunq; modo.

Prima igit margarita est pginalis castitas. Virginit enī castitas ē donū celestis dator̄is. Sap. viij. Sciui q̄m aliē nō possum esse ꝯtinens nisi deꝰ det. Et hoc ipm erat sapia scire cuius esset hoc donū. adij dnm ꝛ deprecat⁹ sū illum. Hec ibi. Est etiā ornamēt̄ fulgēs decoris Sap. iij. O q̄ pulcra ē casta generatio .et Amb. j. de offi. dic q; i virtute tpantie maxie honesti cura ꝛ decoris ꝯsideratio spectat ꝛ q̄rit. Hō exponēs Tho. ij. ij. q. cxlij. dicit. q; honestas ꝛ decor maxime attribuit̄ temperātie. cui⁹ spēs ꝛ pginal castitas nō ꝓpe ꝓncipaliter ē boni ꝓpij sz̄ ꝑter turpitudinē ꝓpij mali. q̄ retrahit: inq̄ tū, s. moderat delectatōes q̄ sunt nob ꝛ brutis cōes. Hec Tho. Est etiā bonū ingēs valoris. Eccli xxvj. Hō ē ꝯdigna pōderatio anie ꝯtinētis. ꝛ ij. Cor. iij. Hēm⁹ thesaur̄ istū i vasis fictilib⁹. Et his itaq; pz q̄m castitas pginal ꝯuenient dr̄ margarita. Hec itaq; nobilis et pciosa margarita i beata Catarina iuēta est. Tāto q̄ppe nobilior: pulcrior atq; pciosior q̄nto ex maiori volūtatis affectōe fuit ab ea electa ꝛ custodita. Hā sic ōr Greg. Cor ꝛ nō subam pēsat deꝰ. ꝛ nō q̄tū i eius sacrificio sz̄ ex q̄nto offerat. Et Aug. xiij. q. v. c. si qd. Deꝰ inq̄rogat cor: nō manum. Tāto igit virt⁹ est pciosior ꝛ melior atq; ōo acceptior q̄nto ex maiori affectōe ꝛ firmiori volūtatis ꝓposito custodit. Castitas aūt pginalis ex feruētissimo affectu fuit a btā Catarina custodita: ꝛ inuiolabili volūtatis ꝓposito chō ꝯsecrata. In hoc aūt euidenē apparet inuiolabilē ip⁹ sancti ꝓpositi firmitas. q; cū multa habuerit ipedimenta retractiua ꝛ multā pugnaz: nullaten⁹ tñ a suo ꝓposito flecti potuit. Prouer. xxxj. Accinxit fortitudie lūbos suos: ꝛ roborauit brachiū suū. i. fetm̄ suū ꝓpositū q̄ se defendit ꝯ oia impedimēta ꝛ pugnas. Habuit aūt sacre pginis catarine castitas pginal ipedimenta triplicit̄er.

Primo ratione psonalis qualitatis
Secūdo ratione rgalis, psperitatis.
Tertio rōe penalis asperitatis.

Primo rōne personalis q̄litatis. Tū propter etat̄ iuuenilē. Erat em̄ iuuenis decē ꝛ octo annor̄. Iuuenēs⁹ autē multis est causa lasciue. Eccles. xj. Adolescentia ꝛ voluptas vana sunt. Tū propt corporis formositatē. Erat em̄ incredibilis pulcritudinis ꝛ oim oculi admirabilis habebat. Erat q̄si altera Hester pulcra nimis ꝛ decora facie: vt ōr Hester. ij. Pulcritudo aūt corpalis in iuuencul⁹ aliq̄n est cā ruine. Eze. xvj. Habēs fiduciā i pulcritudie tua fornicata es. Tū propt cōditōis libertatē. Erat em̄ nobilis multū filia regis ꝛ parētib⁹ orbata: sui suoq; dñā remāserat. Sic aūt dicit Hieron̄. in epla. Plerūq; nobilitas carnis: ignobilitatē parit mēt̄. Hec ille. Libras etiā in iuuēculis sep⁹ est causa ruine. Ideo dicit Eccli. vij. Filie tibi sunt: serua corpus illaq;. ꝛ nō ondas facie tuā ibi larē ad illas. Hec ibi. Sed his nō obstantibus in sctō virginitatis ꝓposito sp ꝛgo Catarina pmānsit cōstans et immobil̄. Hā neq; ꝓpe iuuentutē frenū q̄cq; mō laxauit ad lasciuias. Etsi iuuenis erat Cate: sensu cū seniore erat. Vñ poterat dicere cū ps. Super senes intellexi. Hoc pfecto fecit qđ sapiēs hortat Eccliastes. xj. In bono sit cor tuum a iuuētute tua. Et eiusdē. xij. Memento creatoris tui in diebus iuuētutis tue ꝛc. Ire neq; ꝑpter corpalē formositatē q̄usq; medo ad carnis voluptates declinare voluit. Nō em̄ de exteriori pulcritudine curauit considerās q̄m sicut dr̄ Prouerb. vlti. Vana est pulcritudo. Et Esa. xl. Dis caro fenum et dis glia eius q̄si flos feni ꝛc. Sed curā habuit de interiori pulcritudie aie. Ps. Dis glia ei⁹ filie regis ab intus ꝛc. Ire neq; ꝓpter generis nobilitatē ꝛ ꝺditionis libertatē. q; ne ꝑ libertatē ad vanitatē defluēret freni accepit timoris dñi Prouer. vi. Mulier timēs deū ipa laudabit. De nobilitate autē generis nō curauit sz̄ de nobilitate mētis. Nobilitas em̄ generis q̄ntūcūq; sit magna i formis ē vt dicit phs. ij. rhetо. Jō negēs sterilitas ꝛ idolatria pentū fordidarēt nobilitatē suā ꝯsecrauit eā chō. Unde dixit Maxentio imperatori. Quānis in purpura sim nata ꝛc. hec tñ oia ꝛcepsi et ad dñm ihm sum chm cōfugi. Cōcepta igit nobilitate carnis curā habuit maxīmā de nobilitate

morū et libertate mentis. Hec est enim vera nobilitas z vera libertas. Hiero. i epła ad Eellāciā. Sola apud deū est libertas ñ fuire peccatis. nobilitas ē sūma apd deuz virtutib⁹ esse clarz. Hā ille apud deum pest potior nō quē nobilitas generis aut dignitas seculi: sed quē deuotio fidei z vita sctā cōmēdat. Hec ille. Quid em̄ pdesse pt homini apud hoies nobilē extimari z apud deū suis ōmeritis reprobari. hoib⁹ dñari: z demonib⁹ miserabili seruitute subijci: Ūñ Ebryś. sup illud. Prem habem⁹ abraam: dicit. Quid pdest ei quē sordidāt mores generatio clara: Aut qd nocet illi generatio vilis quē mores adornāt z nobilitāt. Quid pfuit cham q̄ fuit noe fili⁹? aut qd nocuit Abrae q̄ prem habuit thare luteoz deoz cultorē: Segat⁹ em̄ a genere suo posit⁹ est in caput fideliū vt iā nō dicat fili⁹ patrūz sed pater patrū. Hec ille. Et Bern̄. ad Eugenū. Gen⁹ aplōz nō aliūde nobile q̄ motū ingenuitate z animi fortitudine. hec ille Ūñ z chrīs. p inchoatōe ecclie sue nō multos elegit nobiles sm carnē. Unde Paulus. j. Cor. j. Videte vocatōem vram fres q̄m nō multi sapiētes sm carnē: nō multi potentes: nō multi nobiles: sz que stulta sē mūdi elegit de⁹ vt cōfundat sapiētes. Et q̄ infirma sunt mūdi elegit de⁹ vt cōfūdat fortia. z ignobilia mūdi z contemptibilia elegit de⁹ z ea q̄ nō sunt vt ea q̄ sunt destrueret vt nō gl̄etur omis caro i cōspectu ei⁹. hec ille Nobilitas g̃ sola est q̄ animū moribus ornat q̄ nobilitate soli virtuosi et iusti dici debent nobiles. Nobilis em̄ dicit q̄ libertatib⁹ vtitur: seruituti non subijcit: bellis exercitus et aptus inuenit. Soli autē virtuosi sunt t̄res vicz nō subiugati seruituti pcti z male consuetudinis z gratie libertate donati: dicentes illud Gal. iij. Jam nō sum⁹ ancille filij sed libere. Jp̄i etiā soli sunt bell⁹ spūalib⁹ apti scz ad pugnandū cōtra spūaliū hostiū nequiciā. ipi enī soli sunt induti armatura dei. de qua dicit aplūs Eph̄. vj. Induite vos armaturā dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Et qd pdesset corporalis inimicos viriliter debellasset z hostib⁹ spūalibus atq̄ vicijs succūbere. hostes exteriores spoliare z interiores nutrire: Et qd pdest ciuilis libertas cū quis diabolo miserabiliter subiugat. pfecto nec pdest nec vere libertas dicēda est. Ūñ Phs in politicis. Nihil aliud q̄ virtus et malicia determinant seruū et liberū. Et Aug. iij. de ci. dei. Bonus etiā si seruit liber est. malus autē si regnat seru⁹ est. nec vnius dūi sed qd̄ g̃ utius est tot dñorum quot vicioz. Hec ille. Nec etiā ciuilis nobilitas sine bonis moribus vera est nobilitas. sed nobilitatis abusio. Vera quippe nobilitas oritur habuit ex virtutib⁹. Ūñ Saul cū būilis esset z pr tuosus electus est a deo vt regnaret sup isrl. Propter qd dixit ei Samuel. j. Reg. xv. Cum esses paruul⁹ in oculis tuis caput i tribub⁹ israel factus es. Unxitq̄ te dñs in regē sup israel ꝛc. Cum aūt in superbiā fuisset elatus z rebellis atq̄ inobediēs mādatis dei: repulsus est a regno. Unde dicit ei Samuel ibidē. Pro eo q̄ abiecisti sermonē dñi abiecit te dñs ne sis rex ꝛc. Et sequit post. Scidit dñs regnū isrl a te hodie: et tradidit illud proximo tuo meliori te. Hec ibi. Et sic vt habet. j. Regū. xvj. iussit dñs samueli vt vngeret in regē isrl dauid quum lū q̄ pascebat oues. q̄ vz humil⁹ erat z virtuosus. de quo dicit dñs in ps. Jnueni dauid seruū meū: oleo sancto meo vnxi eum. Patet itaq̄ quoniā vera nobilitas nō nisi cū virtutib⁹ eē potest. et pcipue in humilitate fundamentū habet. Nam dñs reges p̄dictos pter sham humilitatem instituit. Videant ergo q̄ de carnis z pentū nobilitate superbiūt et gl̄iant. quoniā iniuriā nobilitati faciūt. et pfecto se ignobiles euident oñdunt. Hā quō nobiles dicere⁹ q̄s filios esse diaboli dubitare nō debemus. Unde Aug. in epła. Quē sugbum videris filiuz esse diaboli nō dubites. Et Grego. Apostate angelo homo simil⁹ efficit dū hō hoibus similis esse designat. Jtē Aug. super ps. Superbia angelū fecit diabolū: būilitas hominem deum.

Secūdo habuit virginalis castitas beate Catarine impedimētuz ratōe reporalis pspitatis. Tum pp̄ possessionū copiositatē. Habuit ei rex tpaliū copiā q̄ mīt⁹ ē occasio ruine. ps. Prodijt q̄si ex adipe iniq. e. ꝛc. Sz b. Cata. Izdiues cēt possessiōe. erat tñ paup spū z affectōe. p uer. xiij. Est diues cū nihil hēat q̄ ē pau. cū i mīz diui. sit. Tū pp̄ pmissoz mīplici

tatē. Imperator ei sibi pcipue tria ꝓmisit q̄ maxie solēt puellaꝝ aios allicere. s. diuitiaꝝ copiā: dignitatē siue auctatē ꝛximā. s. q̄ tāq̄ regina potēs i regno suo triūpharet. ⁊ imēsaz gl'iam: vicz q̄ ei⁹ imaginē i medio ciuitatz erigi ⁊a cūctz adorari iuberet Oblatōes q̄pe mūeꝝ pl'imos exēcare et seducere solēt Exo. xxiij. Mūera etiā excecāt pudētes ⁊ mutāt ꝟba iustoꝝ. Sed b. Cataria post auꝝ nō abijt. nec sperauit i pecunioꝝ thesaurz. oēmq̄ mōi dignitatē ⁊ gl'iam ꝓpt̄ chm̄ pcēpsit. ñ imperatori rñdit. Desine talia dicere q̄ nefas etiā ē cogitare. Attēde obsecro ⁊ discerne: quē magz eligere debeo. aut potētē: et nū: gl'iosum ⁊ decoꝝ. aut infirmū: mortalē: igōbilē ⁊ deformē. Sic itaq̄ oia ꝓpt̄ chm̄ vilipēdit: ꝟsi di. cū paulo Phil. iij. Oia arbitroꝝ vt ſtercora vt chm̄ lucrifaciā. Tū ꝓpt̄ pmittētis sublimē prātē: qz imperatꝛ erat. h̄ em̄ solet q̄dos puellaꝝ allicere. vt ptz i bersabee respectu Dauid. ij. Reg. xj. Sz bta Cataria em̄ ꝛpalez nobilitatē pcēpsit vt tā supdiximꝰ. ⁊ ꝛrenū spōsuz q̄ntecūq̄ auctatis celestz spōsi cōparōe. pꝛius vilipēdit. Sciebat em̄ q̄m̄ vniuersa vānitas oīs hō viuēs vt ōt ps. Ptās ār dei ptās ecna q̄ nō auferet ⁊ regnū qō ñ corrūpet. vt ōr Dañ. vij.

Tertio habuit impedimē

tū rone penal' aspitatz. Mlraꝝ ei penarū cōminatōib⁹ tētauit imperator aim ꝛgis ad suū ꝛsensuz ōflectere. Erāt ār tales cōmi natiōes multū tribiles ⁊ sacre ꝛgis q̄uis impugnatiue. Tū ꝓpt̄ cōminatz auctatē. qa rex ⁊ iperator erat. Tū ꝓpt̄ penaꝝ variaz acerbitatē. qz cōminabat ei iperator varia et acerba multū tormēta. Tuz ꝓpt̄ sexꝰ ꝓpij fragilitatē. qz ipa mlier erat tenera: iuuenis etiā ⁊ delicata. Hec vtiq̄ puellaꝝ animos seducere solēt ⁊ ad ꝛsēsuz puerso ꝛ iducere. Ylñ di. Daniel iudicib⁹ isrl' Dañ. xiij. Sic faciebatz filiab⁹ isrl'. Et ille timētes loq̄bāt vob. Hec ibi. Sz b. Catarina fortitudinē ⁊ magnanimitatē ſuauit. vñ imperatori rñdit. Quecūq̄ tormēta potes excogitare ne differas: qz corpꝰ meū ⁊ aiam chō pꝛius offerre desidero: sic ⁊ seipz p me obtulit. De ea ígit dicere possumus qō de Helia ōr Eccli. xlviij. In diebꝰ suis nō timuit pncipē.

Secūda margarita ē sapiētial' claritas. Sapia ei ē donū celestz largiōis. Eccl. j. Ois sapia a dño dō ē Est ēt ornamētū fulgētz decoꝝ. Sap. vj. Clara ē ⁊ q̄ nūq̄ marcescit sapia. Est iſuper bonum pcellētz valoꝝ. Prouerb. viij. Melioꝝ ē sapia cūctz opib⁹ pciosissimis: ⁊ oē ōsiderabile ñ valet ei cōparari. Et Sapiēn. vij. Preposui illā regnis ⁊ sedib⁹ ⁊c. Ibidē. Infinit⁹ ei thesaurꝰ ē hoib⁹ q̄ qui vsi sūt pncipes facti sūt amicicie dei. Hec ibi. Conuenienter g̃ sapie claritas margarita noiat. Hec ār pciosa margarita i b. Catarina iuēta ē. Et ffulsit i ea multiplr. Prouer. xvij. In facie pꝛudētz luceꝝ sapia. Luxit ār i ea pcipue tripl'r

Primo cesarē ꝛfutādo
Scdo phos supando
Tertio ifideles ad fidē illuminādo

Primo igit' apparuit ei⁹

sapia cesarē ꝛfutādo. Nā sic ōr Sap. vij. Sapiam ñ vicit malicia. Cū em̄ audisset Cesar ia tumult⁹ sacrificioꝝ illuc accedēs vidisset ēt mlros chīanos metu mortis ad idoloꝝ sacrificia cōpelli: sig̃ crucis se munies ꝛstant' ad iperatorē se igessit ⁊ eum multiplr ō sua fide laxa redarguit. ij. Reg. xx. Exclamauit mlier sapiēs ō citate. Et clamauit inclyta b. Cataria idoloꝝ stulticiā ⁊ vānitatē oñdēs. ⁊ vnū deū celi ⁊ tre creatorē tā sapient' asserēs: vt stupefact⁹ cesar nō valeret ad hec rñdere. vt sic ipleret q̄d dñs dixit Luc. xxj. Dabo vob os ⁊ sapiē. cui nō pote. resiste. ⁊ ꝛdice. oēs aduersarij vestri. Et Eccs. ix. Melioꝝ ē sapia q̄ arma bellica.

Scdo phos supādo. Nā

mādauit occulte imperatoꝝ p lras q̄ q̄ggitas pcellentes phos vt suis eam assertionib⁹ superarent. Sedente itaq̄ iperatore pro tribunali assunt oratores pomposo eloquentie fastu tumentes. astat ⁊ puella fidens in domio ⁊ angelico ꝓmonita eloq̄o. Cui q̄ multa ō fide catholica virgo sancta disereret. stupefacti philosophi atq̄ dei virtute manifesta ꝓturbati inuicem se contuentes obmutuerūt. Actuū. vj. Non poterant resistere sapiētie ⁊ spiritui qui loquebat. Et Judith. xj. Mirabant sapiaz ei⁹

Et dicebāt alter ad alterꝝ. Nō est talꝫ multer sup frā i aspectu: i pulcritudine et sensu ꝓ bor. Hec ibi. Et Sap. x. Certamen forte dedit illi dñs vt vincerz: z sciret qm oim potentior est sapientia.

Tertio infideles ad fidez

illuminādo. Cōuertit eni illos ad̄ggīta phos. Cōuertit etiā reginā et porphiriuz pncipē militū cū ducētz militib: z eos oēs ad martyriū palmā pduxit. Vide legēdas. Et Sap. ix. Per sapiam sanati sūt. z Eccl. xxxvij. Est sapiēs aie sue. z fructꝰ sensus illi laudabiles sūt. Et Prouer. xv. In labijs sapiētz inuenit sapia. Et Eccl. xx. Sapiēs in ꝓbis amabilē se facit.

Tertia margarita est spūalis charitas. Charitas em̄ ē donū celestz cōditoris. Rho. v. Charitas dei diffusa est in cordib nrīs p spīm̄ sctm̄ q̄ datꝰ ē nob. Est etiā ornamētū fulgentz decoris. Reddit em̄ aiam decoriā z deiformē. Hugo li. de arra aie. Si deū diligz deificabe/ris. Est insup bonū supexcellētis valoris dās etiā valorē z pciū oim aliaꝝ fructū opi bus. Jō ōt Amb. q̄ charitas ē forma virtutū. Et Prouerb. viij. ōt diuia sapia. In vijs iusticie ambulo vt ditē diligētes me. z thesauros eoꝝ repleā. Hec ibi. Idcirco cōuenienꝫ charitas dr̄ margarita. Hec āt ꝓciosa margarita inuēta ē multū excellēs i btā Catarina. Et apparuit pcipue ex tribꝰ

Primo ex oim tpaliū abnegatione

Scōo ex cōstanti tormentoꝝ ppessiōe.

Tertio ex diuina honorificatione.

Primo igitur apparet

eiꝰ pfecta charitas ex oim terrenoꝝ abiectiōe. Potꝰ eni elegit oia tpalia pdere q̄ a chr̄o separari. Can. vltꝫ. Fortis est vt mors dilectio. Greg. in moral. xxij. Valida ē vt mors dilectio. Virtuti etem̄ mortz dilectō ꝓpar. qr nimirū mētē quā selꝫ cepit i mūdi delectatōe funditus occidit. Hec ille

Secūdo ex forti et cōstan

ti tormentoꝝ ppessiōe.). Coꝝ. xij. Charitas oia suffert. Primo q̄ppe fuit scorpiōibus flagellata z lacerata. Scōo i carcere tercio reclusa. Tertio fame cruciata. Ortō supra oras horribiles extēsa. Quito deꝫ collata. Vide legēd. Hec aūt oia gaudent ꝓpt̄ chr̄i amorē sustinuit. j. Jo. iij. Perfecta charitas foras mittit timorē. Et. j. ad Corin. xiij. Charitas patiēs ē: bēigna est. Et Rho. viij. Quis nos sepabit a cha. ōi, tribulatio an̄gust. an fames ⁊c. vide ibi.

Tertio ex diuina honorifi

catōne. ps. Nimis honorificati sūt amici tui deꝰ. Honorauit aūt dñs b. Catarinā p̄cipue triplicit. Prio in ꝙsolatōe ꝗtuosa visitādo p angelos carcerē illuminātes: z plagas eiꝰ purgētes z etiā visitādo p se ipm eidē ꝓgini cū angeloꝝ mltitudie apparentē i carcere. Jtē reficiēdo p cādidā colūbā. Jtē orōes suas exaudiēdo. ps. Clamauerūt iusti z dñs exaudiuit eos: z ex oibus tribulatōib eoꝝ liberauit eos. Scōo i ꝙsumatōe martis e gl'iosa. Tū in ipa decollatōe ꝓpter lacꝫ emanatōez. qd̄ z factū legimꝰ i paulo z ḧ i festionū ꝓginal' puritatꝫ. Tū i eiꝰ in tumulatōe ꝓpt̄ angelicā veneratiōez z olei distillatiōez. Nā angeli honorifice corpus eiꝰ detulerūt i mōtē sinai: vbi data fuerat lex diuia et ibi sepelierūt. Tū i aīe gl'ificatōe ꝓpt̄ triplicꝫ aureole receptōez. i. ꝓginū doctoꝝ z martyꝝ. Nā ꝓgitatē ꝑuauit: fidē docuit z martyriū sustinuit: q̄ sctā spēalis difficultatꝫ: q̄b̄ dar̄ i celo spēale ꝑmiū qd̄ dr̄ aureola. Tertio i opatōe miracl'osa. Fecit em̄ mltā miracl'oꝝ declaratōe sctitatis eiꝰ. ex q̄ manifestat' cognitū fuerit Catarina deo grāta et dilecta: z p ons̄ q̄ntū ipa dilexerit deū. Nā cū dicat sapia diuia ꝓuerb. viij. Ego diligētes me diligo: seqūt etiā q̄ plꝰ eū diligentes plꝰ diligit. Fec aūt dñs meritz btē Catarine mltiplicit eā honorificādo. Prio in rotaꝝ ꝙfractōe. Scōo in lactis effusiōe q̄n̄ decollata fuit. Tertio i olei emanatōe q̄n̄ fuit itumulata. Quarto in infirmoꝝ curatiōe q̄ oleo illo fuerūt puncti. Vide legēn. Quito i suoꝝ devotoꝝ ꝙsolatōe. Legit q̄ sc̄ōlaris q̄dā in anglia i ciuitate cātuarien̄si devotꝰ erat sibi. Qui cū mltū i scia z moribꝫ ꝓfecisset: vocatꝰ ē a rege anglie vt erudiret filiū suū. Selꝫ aūt contigit vt rebellis esset mgr̄o: q̄ idcirco eū exuit vt disciplinaret: sed nudo corpe exiliens currēs p pontē cecidit et sūmersus ē. Et cū missi fuissent ibi piscatores cū naulis nō ē inuentus. Jncarcerat' ḡ mgr̄ z in carcere cōtinue btām Catarinā invocat recḡmēdās

Ber. De sctō Saturnino christi

filiū regis. Hora igit tertia seqnt̄ dei cuz cātaret missa i parochiali ecc̄lia intrauit filiꝰ regis ecc̄liā: albā habēs camſiā: i q̄ auꝰ reis lris scriptū erat illō ps. Dā mihi intelꝰ lectū vt discā mādata tua. Hec regi t regine narrāt. venīt ad ecc̄liaz gaudētes: filiuz vidēt sanū. Narrauit ille quō b. Cata. eum ſustētauit i aq̄ p diē t nocē sine lesiōe xpi ozōes mgri. Profecit postmodū puer i moribꝰ t scia ꝓgnt Catarine mrīū deuotꝰ.

Itē legit q̄ q̄dā iudex iniquꝰ singulꝰ ānis celebrabat i vigilia b. catarine: t festū eiꝰ solēnit̄ celebrabat. Et vnō āno ꝓmisit q̄ q̄dq̄d ab eo peteret i reuerētiā b. catarine: hoc nullatenꝰ denegaret. Ap̄ paruit ei b. catarina i spē pauperule mlīer̄: t petiuit manum eiꝰ dextrā sibi dari. q̄ manū ap̄ tās dedit illi. Tūc amici eiꝰ ꝓcurādati ex eo q̄ manuz nō hēbat: iduxerūt eū ad religiōis igressū. Qui religiōnē igressus mltīs pfecit i gra t moribꝰ. Tūc̄ i extremis ꝓcreet apparuit ei b. Catarina pulcra valde dī. Nosti me? ñ dēte: nō: ait illa. Ego sū catarina cui manū tuā dedisti. Et ondit ei manū dī. Hoc tō feci: q̄ aliā viā te saluādi nō videbā. Et sic felicit̄ obijt. Honorificauit itaq̄ dñs mltīs plicit̄ b. catarinā: vt i ea impleret q̄d ipe dominꝰ ꝓmisit Jo. xij. Si q̄s mihi mīstrauerit honorificabit eū pr̄ meꝰ. Jo. xij. Mirāda saluatoris benignitas q̄ nob idignis si mīstri eius ēē voluerimꝰ: celestē reꝓmittit honorem Verē honor ille q̄ nulli denegabit digno: nulli dabit idigno. Nō sic ē de honore mūdano q̄ mltīs exhibet idignis. ſz honor celestis, sol̄ dignis dabit. Et q̄ sint digni audi ꝓba ꝓposita. Si q̄s mihi mīstra. ꝛc. Et quid sit ch̄isto mīstrare: audi q̄d dicit dñs ibō in euāgel̄. Qui mihi mīstrat me seq̄t. Et q̄lis honor dandꝰ sit ch̄ri mīstr̄, eū seq̄ntib audi q̄d cōseq̄t dicat. Et vbi ego sum ibi sit et minister meꝰ. Ideo et bene ōr Eccl̄i. xxiij. O virgna est glia sequi dñm. Et Jo. viij. Qui sequit me nō ambulat in tenebr̄ sed habebit lumē vite. Vt ergo cū christo esse mereamur t possidere lumē vite discamus ch̄m seq̄ et sibi mīstrare exēplo beati Saturnini q̄ verus ch̄i minister fuit. Pro cuiꝰ laude atq̄ cōmēdatione t scitatis sue declaratōe ac nr̄a spūali informatione oñsuri sumus q̄ fidel̄ t q̄ verꝰ ch̄i mīster fuit. Qō eq̄dē dāte deo faciem? tres ēminētias sue mīstratōis declarādo.

Prīa est mīstratōis inchoatio gl̄iosa.
Scōa est inchoatōis pfectio gl̄iosa.
Tertia ē pfectōis approbatio gl̄iosa.

Prima igit ēminētia est mīstratio dnis ꝛc. Incepit eū celerit̄ christo mīstrare sue fuire. Vt ei audiit a Ioanne bap. qm̄ hic ē agnꝰ dei stat̄im secutus est eū. t inf. lxxij. discipulos ꝓfuit in seq̄la ch̄ri. Fuit itaq̄ ꝓuēt̄ a dñi gra ꝓ Dñe ꝓuenisti eū in bñdictōibꝰ dulcedinis ꝛc. Si magna est glia seq̄ dñm vt tā supra dixim?: maxima t spāl̄ q̄dā ē glia bō Saturnino pozē ipm secutū fuisse dñm. Circa hāc aūt ponitarē in mīstratōe et sequela ch̄isti q̄ ꝓcipuā q̄ bō saturnino meritoꝰ excellētiā evidenter oñdunt.

Prīmū est ꝓprie affectōis ꝓmptitudo.
Scōm est egregie mīstrationis brīitudo.
Tertiū ē meritorie operatōis ap̄litudo

Prīmū igitur est voluntatis promptitudo ꝛc. Quanto quippe ex promptiori voluntatis affectione aliquis se diuino seruitio mancipat: tāto eius mīnistratio acceptabilior est ij. Esr. ix. Hylarē em̄ datorē diligit deꝰ. Jō ōr ij. paliꝑ. xx. Cū diligētia oia facite. Per oppositū ꝑdicitur Hieremi. xlviij. Maledictꝰ q̄ facit opus dñi fraudulenter. Alia littera habz negligenter. Apparuit aūt feruentissima voluntatis promptitudo ad seruiendū deo i beato Saturnino. Nā vt audiuit fama sanctitatis Joannis baptiste p̄dicātis t baptizantis: venit a remotis partib: vizz a grecia ciuitate Achaie vt eū audiret. Statim q̄ vt audiuit Joannē de ch̄o dicentem: q̄ niam hic est agnꝰ dei. ecce qui tollit ꝛc ipm dominū (vt tā dixeramus) secutus est.

Secundū est ministrationis beatitudo. Dicebat christus Luce. x. Beati oculi q̄ vident q̄ vos videtis. Dico

em̃ vobis q̃ mlti reges ꝛc̃. Magna igitur beatitudo et glia in bto̅ Saturnino inter chr̃i discipulos prioꝛe eũ vidisse et audisse. Q̃nta erat sibi felicitas verba salutis ab ipo diuitatis fonte haurire: ipi dei verbo incarnato assistere. cicꝫ in psona ꝓpria ministrare. Magnũ q̃dẽ est meritũ chr̃o ministrare i suis mẽbris. sz̃ pculdubio singularz̃ est meriti dignitas ipi dño i psona sua seruire ꝛ famulari: quẽadmodũ faciebat beatus Saturnin⁹. Vide legendã eius

Tertiũ est meritorũ am

plitudo. Quia em̃ celerit̃ inchoauit et diu ꝓtinuauit ptz: q̃m ampla sunt es nitia sctitatis ei⁹ merita. Secut⁹ q̃ppe est dñm circa annũ etatis sue tricesimũ. ꝛ annos circit̃ xij. in dei ꝑfectio ꝓtinuauit. Cũ ꝫ celestz̃ glie q̃ntitas ꝓportionabilit̃ correspondeat meritoꝝ q̃ntitati: iuxta illud ꝑs̃. Tu reddes vnicuiq̃ iuxta opa sua: Inde ꝓpẽdere possumus q̃m ad magnã glie sublimitatẽ puẽit gloꝛiosus Saturnin⁹. ei⁹ itaq̃ exẽplo ad dominũ celerit̃ q̃uerti dẽm⁹. ꝛ audita salutis ꝑba sine quaq̃ dilatõe executõi demandare. Eccl. v. Ne tardes q̃uerti ad dñm̃ et ne diffe. de die i diẽ: subito eĩ ve. ira illi⁹. ꝛc̃

Q̃uida p̃eminẽtia est inchoatõis fructuosa ꝑfectio. Prouer. iij. Justoꝝ semita q̃si lux splẽdens ꝓcedit: ꝛ crescit vsq̃ ad ꝑfectã diẽ. Hec ibi. Apparet aũt virtuosa ꝑfectio bti Saturnini ꝑcipue propter tria.

Primo ꝓpt̃ impeditiue affectõis refectionẽ.

Secõdo ꝓpter elevatiue cõtẽplatõis devotionẽ.

Tertio ꝓpter vnitiue dilecti (tionem omnis inflãmationẽ.

Primo propter impediti

ue ꝛc̃. Triplex q̃ppe affectio impedire solet multos a dei seruitio et amore. sz̃ affectio tpaliũ diuitiarũ. affectio carnaliũ delitiarũ ꝛ affectio secularium p̃sidentiaꝝ siue eminentiaꝝ. Jõ b. Joãnes ọr. j. Jo. ij. Nolite diligere mũdũ neq̃ ea q̃ i mũdo sũt ꝛc̃. ꝛ seq̃t Om̃ oẽ q̃ est in mũdo aut ẽ cupia carnis: et h̃ q̃ ad carnales delitias. aut cupia oculoꝝ. et h̃ q̃ ad tpales diuitias. aut superbia vite. et hoc q̃ ad honoꝛes ꝛ eminẽtias. Hec itaq̃ impediũt ꝛ ferabũr a diuio fruitio ꝛ ab amore celestiũ. Jac. iij. Amicicia hui⁹ mũdi inimica ẽ deo. Hec igit̃ omnia relict̃ b. Saturnin⁹ vt in plena spũs libtate chr̃o ministraret. Hec aũt mũdanoꝝ abiectio miũ fuit virtuosa ꝛ magni meriti apũd deum. Q̃ ꝓz si ꝓsideremꝰ generz̃ sui nobilitatẽ. q̃ fili⁹ erat regis regz̃ achaie: diuitiarũ ꝛ delitiarũ copiositatẽ in q̃b⁹ fuerat enutritus. ꝛ etatis sue q̃litatẽ: q̃ q̃n chr̃m secutus est erat i flore iuuẽtutiꝝ. Hec em̃ oia faciũt difficultatẽ ad relinq̃ẽdũ mũdũ. Quanto aũt opus aliq̃d ꝑfectius est gr̃ natura e⁹ difficilius: tãto ẽ ꝓfuosi⁹ et maioris meriti. Hũ dicit Hiero. ad Exuperãtiũ. Nudũ chr̃m nud⁹ sequi. durũ grande difficile sed magna sunt premia.

Secũdo propter elevati

ue contẽplationis devotionẽ. Per devotionẽ em̃ ꝛ oratõnem elevat̃ mens ad diuina. ꝛ ac̃ ampliozis gr̃e ꝓceptiõem disponitur. Luc. xj. Dabit ipm̃ bonũ petentib⁹ se. Et Dama. ọr. Q̃ẽ est ascẽsus mentis i deum. Btus aũt Saturninus ad h̃ mũdana cõtempsit vt ad diuina ꝛ celestia mẽtẽ suam eleuaret. q̃uersatio q̃ppe sua celestis erat. Hũ cũ q̃ueniss̃et tholosam q̃ã cellulã habebat iuxta capitoliũ: ꝛ ex alia ꝓte ecclesiolam vbi duxit vitã angelicã vacãs oratõni ꝛ ꝓtẽplationi diuinoꝝ q̃ quã sp̃ gratie ampliozis capacioꝛ reddebat

Tertio ,ppteꝝ vnitiue dí

lectionis ꝑfectionẽ. Sic quippe vt dixim⁹ omnia impeditiua abnegauit vt libere, pius ad deũ tenderet. ꝛ p devotionẽ ad deũ sedulgiter eleuauit: vt p amorem ꝑfectũ ipi soli deo ihereret. Et in hoc consistit creatura rationalis ꝑfectio: vt vicꝫ p amorẽ adhereat deo. Jdeo dicebat ꝑs̃. Mihi aũt adherere deo bonũ est. Ubi Aug. Quid vultis amplius fratres: h̃ omne bonũ est. Hã q̃ adheret deo vnus spũs ẽ. Diuinã em̃ ꝑticipat bonitatẽ q̃ sibi adheret p voluntatis vniformitatẽ. hꝰ ille. Perfectionẽ aũt diuine dilectiõis et charitatiꝝ in bto̅ saturnino tria ostendũt. Primũ est diligẽtia imitationis in omniũ terrenoꝝ abnegatione. ꝛ parentũ atq̃ amicoꝝ carnaliũ ac natalis patrie derelictiõe. vt sic esset ver⁹ chr̃i discipulus. Lu. xiij. Omnis ex vobis q̃ nõ renũciauerit omnib⁹ que possidet: nõ potest meus esse discipulus. Et Dar. h. r. Qui amat pẽz aut mrẽz pl⁹ q̃ me nõ ẽ me dign⁹

Scōm est efficacia pdicatōis ad quam se totū ꝓtulit ꝑ dei amore ⁊ zelo salutꝫ aiarū. Dac. v. Qui fecerit ⁊ docuerit hic magnus ꝯ vocabit in regno celoꝝ. Btūs ąpe Saturninus pⁿ dñi ascēsionē uitr pētapolim: liddē ⁊ hierapolim regiones medoꝝ et pſaꝝ: ibi ⁊ alijs regiōib⁹ pdicās euāgeliū. Quicąd aūt fecissꝫ i alīq regiōe fidēles ad btm Petrū referebat. Ubi btūs Petr⁹ deo gratias agēs: ipm ſp ad pfuerātiā hortabat. Cū aūt venissꝫ rhomā vbi erat Petr⁹: missus ē ab eo ī regionē aątanie ⁊ galliā: ⁊ regionē hispanie atq; gallacie. Veniteq; ad helzā ciuitatē: vbi ad ei⁹ pdicationē oēs ꝓuersi erediderūt in chm. Tādē aūt vēit tholosam: vbi plūres ad fidē ꝓuertit. ⁊ pm⁹ illius ciuitatꝫ epūs fuit. Debic trāsijt ad vrbē papilonēsem. vbi p eū. xl. milia hoīm ꝓuersi sūt. Inde abijt i hispaniā atq; gallaciā. Et de hinc rediit tholosaz. Lōgū essꝫ enarrare ąt ⁊ q̄ntos labores sustinuit ꝑ fide chr̄i: p multa gāda. Possū⁹ itaq; ō illo dicere qō ō apostolo dr Act. xviij. Feruēs spū loquebat: ⁊ docebat diligenter ea q̄ sūt iesu. Hec ibi. Certū est tolerātia passiōis. Vide bñ excellentiā sue charitatꝫ. Nā vt iā dictum⁹ est ꝓpter amorē chr̄i abnegauit. Seipm totū ꝓ fide chr̄i ꝓximis laboribus exposuit: multaq; tormēta ⁊ mortē tādē ꝑ chr̄i amore sustinuit. Et in hoc maxie apparuit pfectio charitatis: Juxta illō Jo. xv. Maiorē hac dilectionē nemo hz vt aiam suā ponat ąs p amicis suis. Fuit aūt ei⁹ passio ⁊ mors acerba nimtū atq; durissima: qō pala videre possum⁹ ꝓtēplādo tres ei⁹ aggnātes ꝓditiōes. Prio em fuit irrōnabilit et iniuriosa. Infideles esse tholosani vocātes eū sacrilegū traxerūt eū ad martyriū sine rōe: sine cā: imo reddētes mala ꝑ bonis. Uñ dicere poſſet illud ps. Qui retribuūt mala ꝑ bonis detrahebāt mihi q̄m sequebar bonitatē. Querebat em btūs Saturnin⁹ eoꝝ salutē ⁊ spūalē vitā. ⁊ ipi ꝓ eū pſecutōem fecerūt: ⁊ intulerūt mortē. Uñ cū videret eū cūctē ad ecclesiolā suā vt dūm ꝑ eis rogaret: manꝰ in eū iniecerūt: ⁊ crudelit atq; i uriose tractauerunt. utq; ad capitoliū traxerūt. Erat aūt capitolīū habēs q̄nde pinnaculū eleuatū: cui forisec⁹ erāt gd⁹ ꝑ qs ascēdebāt ad sacrificādū idol. Ibi igr duxerūt mitissimū virū saturninū. volētes eū cōpellere ad sacrificādū Esa. lxiij. Ipi ad iracūdiā deū puocauerūt ⁊ affligere spm sci e⁹. Scōo fuit tribulatōes dolorosa. Varijs em ⁊ durꝫ tormētꝫ afflict⁹ ē Judith. viij. Oēs q̄ placuerūt dō ꝑ multas tribu. trāsierūt fideles. Hec ibi. Cedebāt ei fustib⁹: attrectabāt vulneribꝫ: alapaq; lacerabāt ictib⁹. Stabat aūt chr̄i martyr inter pid⁹. j. Cor. iij. Tribulatōnes patimur et sustinem⁹. Apparuit aūt ei angel⁹ dñi confortās eū. Hau. j. Bon⁹ dñs ⁊ pfortās in die tribulatōis ⁊ scīes sperantes in se. Iteq; ąt sacrificare cōpellit q̄ viriliter respuēs durissime iteq; torq̄t. Nā scorias: pugnoq; ictibus macerāt: virgis nud⁹ afficit: calabꝰ tūdit. Velut em crudelissime ⁊ irrationales bestie corp⁹ ei⁹ vndiq; laniabāt: ⁊ vt canes rabidi furorē suū i eū exercebāt. Tertio fuit ꝓpribil ⁊ ignominiosa. Abac. ij. Repler⁹ est ignominia ꝑ gl̄ia. Nā inf hmōi tormēta calabꝰ vt dictū ē tūdebāt: ⁊ q̄si vir despect⁹ ⁊ vino abiect⁹ ⁊ vilipēsus sputꝫ ꝓspuebat. Tādē ꝓ tauro indomito q̄ ibi sacrificād⁹ ducē⁹ fuerat funes applicant ⁊ disponunt. et illis fumib⁹ btī saturnini pedes innectūt: a stimuloꝝ aculeis taur⁹ ꝓle cōpūgitur. Sicq; p q̄d⁹ supdictos precipitant ruere cōpellūt. Uñ turpit ⁊ ignominiose btūs saturnin⁹ p illos q̄d⁹ distrahit. atq; inf primos q̄d⁹ colliꝫ capite ⁊ cerebro excusso ⁊ toto corpe lacerato spm deo reddidit: sz nihilo min⁹ corp⁹ ei⁹ exanie tauro furēti ⁊ indomito trahēte vsq; ad locū satꝫ remotū ꝑ tractū ē. ⁊ ibi sepelierūt eū christiani. Uñ ꝓ contemptibilit ⁊ ignominiose maledictis illis sacrilegi gloſū saturninū morti tradiderūt.

Tertia pēminētia ē pfectōis sue gl̄ie. Quosa approbatio. Uñ ei b. Saturnin⁹ laudabilit ⁊ ꝓfuose dño ministrauit: ō iuxta dictū ipi⁹ saluatoris honorificauit eū pz celestꝫ euidēt approbās ei⁹ misteriū et pfectōem ⁊ citatꝫ ei⁹ i optō miraculoſ. ꝑs. Scitote q̄ dñs sctm suū mirificauit. Fecit aūt dñs miracla ꝑ eū plurima (triplicit.

Prio infirmos curādo

Scōo demones ꝓfugando.

Tertio idola incinerādo

Prio infirmos curādo. Leprosos eni mūdabat. Inf q̄s Quiriacē vxorē agarbonis senatoris leprosā baptizādo mūdauit. paralyticos ꝓsolidabat. Dolitq; ac varijs oppressos languorib⁹ sanabat.

Scdo demões ꝓfutādo. Eos ei ab obsessis exire cōpellebat. Cū pñs etiā eēt i cruciatre tholosana nō poterāt dmões i idolū dare respōsa.

Tertio idola icinerādo. Cū ei int' tormēta cōpellere eū vellēt ad sacrificādū beat' Saturnin' dixit. Ego deo meo sacrificabo ꝛc. Cunctq ozaret oia idola ꝓfracta sūt ꝛ redacta i fauillā. Sic itaq ex pdictis miracul'pz i eo ꝓficatū eē ꝙbū dei.j. Re. ij. di. Quicūq honorificauerit me glificabo eū. q āt ꝓtemnunt me erūt ignbiles. Glorificauit q ppe dñs brm Saturninū i miraculoz oratione: vt sic nob appareret q̄ gl'iosus regnet i celo. ꝛ q̄nū honorē apud pīem celestē sue mīstratiōis meritis adqsierit.j Tim iij. Qui bñ mīstrauerīt gdū bonū sibi adqrēt. Es nos igit gl'iosi Saturnini exēplo dño mīstrem⁹ i terrꝫ. vt sic tandē cū eo a celesti pīe honorificari meremur i celis Amen.

De sctō Francisco. Sermo.

Ego stigmata

Extra dñi Jesu i corpe meo porto. Gal. vj. Hec ꝙba ꝛ dicat Paul⁹ de seipō. q̄ vicz ille⁹ corpe suo portabat cicatrices vulnez q̄ ꝓ chīi noie ꝓtulerat. Ille ñ cicatrices nō ita exꝑsse repñbāt stigmata dñi. nec ita expzesse ꝛ formābāt aplm chīo crucifixo quēadmodū illa stigmata q̄ ab ipō dño manib⁹ pedib⁹ ꝛ latere gl'iosi Frācisci sūt impssa. Jō spēaliozi q̄dā mō dicere pōt brūs Frācis⁹: Ego stigmata dñi iesu in corpe meo porto. Circa hmōi āt stigmata tria sūt ꝓncipalia mysteria ꝓtēplāda. In his ꝙbis oñdit brūs Frācis⁹ valde venerabil'cū ōr. Ego porto stigmata dñi. Jtē valde amabil'q̄t Jesu. h em nomē debz esse i nob amoris incentiuū. Bern. Jesu dulcis memozia. hec mēoria spēali q̄dā mō i brō Frācisco ē impssa. Jtē valde admirabil'q̄t i corpe meo. ꝛ nō solū i corde. Pās. Mirabil'de⁹ i sctis suis

Primū ē mysteriū admirāde impssiōis
Scōm est ꝓfirmāde approbatiōis
Tertiū est venerāde significatiōis

Primū ē mysteriū admirāde impssiōis. Circa qđ notādū q cā dispositiua ex pte b. Frācisci ad recipiendū hmōi impssionē stigmatū fuit fortꝫ imaginatio ꝛ meditatio vehemēs cōpassio ꝛ admiratio circa passionē ꝛ vulnera chīi. Vñ dicit Hiero. i glo. Gen. xxx. q̄ q̄dā mulier ethiopē pepit ꝓpt' visionē ꝛ imaginē seu meditationē cuiusdā imagis q̄ i camera sua erat. Silr phs li. de animalib⁹ dr. q cū q̄dā gallia vicisset gallū: exp̄imagiatiōe victozie crista ꝛ calcaria sūt ei exorta. Et Aug. ꝙ Julianū dr. q oues Jacob ex q̄dā admiratiōe ꝛ imagie ꝓgnāt fet⁹ varios ꝓcipiebāt. Beatus āt Frācis⁹ ch'i passionē ꝛ vulnera meditari nō cessabat. ꝛ sic amoz dñice passionis coz ei⁹ accēderat vt cū ō illa cogitaret: tot⁹ ex cōpassiōe liq̄fieret. ꝛ vigna lachrymis ꝓtinerꝫ. Vñ ꝛ mlta mirāda crucis mysteria mirabil'r circa eū sunt ostēsa. Et ꝑ capue septem.

Primū in crucifixi apparitiōe
Scōm i aureē crucis ostēsiōe
Tertiū i ensiū trāsuersatiōe
Quartū i thau signatiōe.
Quintū i ipi⁹ Frācisci extēsiōe
Sextū i crucifixi antecessiōe
Septimū i seraph mirabili visiōe

Primū q̄ fuit in ꝛc. Cum

ei adhuc eēt i habitu secl'ari ꝛ i loco solitario ozās p nimietate cōpassiōis ꝛ feruoꝛ tot⁹ eēt absoꝛpt⁹ i chīm passū. appuit ei ie sus veluti crucifix⁹: sic ei igerēs euāgelicū illō Lu. xiij. Qui vult vēire p⁹ me abnegemet. ꝛ tol. cru. suā ꝛ seq. me. vt mētē ip⁹ intrisec⁹ ꝛ icēdio dilectiōis adiꝛcerꝫ ꝛ absinthio cōpassiōis ipleret. Vide legēn. c j.

Scōm fuit i auree crucis

ostēsiōe quā vidit sacerdos q̄dā assisij Silvester noie. peedētē ex oze Frācisci: cui⁹ sūmitas celū tāgebat. Ad cui⁹ aspectū fugabat draco horrib⁹ totā circūdās assisij ciuitatē. ꝛ ꝓ sibi ḋcto mōstratū ē. in q̄ sigbat Frācisc⁹ ad ꝓstituendū vt gl'iosa crucis assūpto vexillo draconis maligni robur eliderꝫ Vide legēn. c. iij.

Tertiū fuit i ensiū trāsuersatiōe.

Vidit ei vir q̄dā secl'arꝫ viꝝ dei pdicātem q̄si duob⁹ trāsuersis ensib⁹ fulgidis i mis i modū crucis sigtū. q̄ vn⁹ a capite vsq̄ ad pedes. alt⁹ a manu i manū ꝓpectus

trāsuersal' tēdebat' Vide legēn.c.iiij. Predicta āt apparitio sigbat q diabol' i cor viri scti ascēdere nō pōt nec a supiori p aliquā vanā spē. nec ab iferiori p manū timorē. nec a dextr' p iordiatā leticiā. nec a sinistris p iordinatā tristiciā.

Quartū fuit i thau signatōe.

Frat' ei' Pacific' i forte Frācisci vidit magnū thau colorē varietāte distinctū: qō facie ei' miro venustabat ornatu. h' appe signū mag' venerabat affectu tāt' si oēs ipi' studiū fōret iuxta ppheti' dictū. Ezech. ix. Signāte thau sup frontes virorū dolentiū et gemētiū. Vide legēn.iiij.c.

Quintū fuit i ipi' frācisci

extēsiōe. In puicali ei capīo apō arelatē: pdicāte scō viro antonio ō titlo crucis: vir dei Frācisc' q tūc i remot' agebat ad ostiū capīi extēsis velut i cruce māib' i aere sub leuat' apparuit frib' hīlicēs multimoda glos spūs ꝛ solatōe repleuit. Vide legēn. iiij.c. Elisus ē etiā orans māib' et brachijs ad modū crucis prenfrotō corpe subleuat' a terra et nubecula q̄dā fulgēte circūdat'. Vide legēn.c.x.

Sextū fuit i crucifixi ante

cessiōe. Legit' eīm i chronic' q cū frat' Leo cū bto Frācisco ic̄ederet vidit añ faciē scti pris crucē pulcerrimā: et ea crucifixū pce dēte btm̄ viz. Et erat crux illa tāti splendoris q ñ solū faciē scti illumiabat: sz aerē circūq̄q. Videbat etiā q crux illa mirabil' scto q̄escēte q̄escebat: et eo ābulāte ipm p cedebat. De q̄ frat' leo tot' stupefact' erat cōpassiōe plagat' et devotōis feruore iterius inflāmatus

Septimū fuit i seraphica

visiōe Biēnio ei antecess ipm̄ redderet celo veniēs i locū excelsum secessū q̄ ōr mōs alu erne iuxta solitū morē ibidē q̄dragesimā ad honorē archāgeli Michael' ieiunare incipiēs supne ꝛ replatōis dulcedie abūdanti' solito pfus' ac celestiū desideriorū ardētiori flāma succēsus supnaz cepit imissiōnū cumulat' dōa sentire. Cū q̄ seraphicz desideriorū ardorib' sursum ageret i deū et cōpassiua teneritudie i eū trāsformaret: q ex nimia charitate crucifigi voluit. q̄dam māne circa festū exaltatōis scti crucis i late mōtz orās vidit q̄ seraph vnū sex alas hītē tā ignitas q̄s fulgidas ō celorū sublimitate descēdere. Cūq̄ pueisset ad aerz locū viro ōi ppiquū: apparuit inf' alas effigies hois crucifixi. h' videns vehemēt' obstupuit: mixtūq̄ merori gaudiū cor eius icurrit Disparēs āt visio mirabilē ei' cord flāt ardorē. sz i carne ñ min' mirabilē sig̃z ipsīt effigiē. Stari nāq̄ i ei' mānib' et pedib' appere cepēr sig̃. clauor quēadmodū paulo ante i effigie illa crucifixi ꝑspexerat dextr' q̄z lat' ei' q̄si lācea trāsfixū rubra cicatrice obducrū erat q̄ō sepe sāguine fundebat. Vide legē.c.xiij. Ex fortissima igit imagiatōe et meditatōe et vehemēti cōpassiōe et āmiratōe tot' fuit i chīm crucifixū trāsformat': nedū iter' i mēte: sz et exti' i carne. Gal.ij. Chīo xpi' sū cruci. Zbidē Vivo ego iā nō ego: vivit vo i me chīs

Secūdū est mysteriū ꝑfirmāde approbatōis: vbi ꝓsiderāda ē septuplex a ꝓbatio siue septuplex testioniū h' impssiōis stigmatū i corpe beati Frācisci.

Primū est testioniū sacre scīctis.
Scōm ē fidelis fraternitatis.
Tertiū est secularz fidelitatis.
Quartū ē ecclīastice dignitatis
Quintū ē p̄rifical' sublimitatz.
Sextū ē canonice firmitatis
Septimū ē supne diuitatis.

Primuz ē testioniū sacre

auctis. s. sacre scripture. Illō ei q̄ō h' Apocal'.vij. Vidi alterū āgelū ascēdēte ab ortu sol' hītē sig. ōi vi. expōit' a doc. catholicz ō b. Frācisco. Nullū ei aliū legim' ita sicut istū signū crucis et dīnice passiōis i corpe suo habuisse. Vñ et b. Bona. sic exposuit i ꝓncipio legēn. Vbi it' certa sic ōr. Hūc ō nūciū siue angelū amabilē chīo: imitabilē nob: mirabilē mōdo: fuū ōi fuisse Frācisc' idubitabili fide colligim'. Hec ille

Secūduz ē testioniū fidel'

frat'nitatz. Sic ei ōr Bona. i legēn. dum adhuc viueret videt hmōi stigmata frēs plīmi. q̄ licz eēnt ꝑpē scritatē pcipuā virq oīa fidedigni. rñ ad oē dubiū amouēdū sic eē ac sic vidisse tactz sacrosctis miraculo firmauerunt.

Tertiũ est testioniũ secl'a

ris fidelitatꝫ. i. secl'ariũ viroꝝ q̃ pꝰ mortẽ eiꝰ hmõi stigmata viderẽt. Pꝰ mortẽ ei eiꝰ in/ nũeri secl'ares pcipue ciues assistentes ad missi sẽ ad illa sacra stigmata cõplãda oculꝰ ꝫ labijs osculãda. Vide legẽ.

Quartũ ẽ testioniũ eccl'ia

stice dignitatꝫ. s. cardinaliũ aliq̃ꝝ q̃ hmõi stigmata viderẽt ex familiaritate quã cũ viro sctõ hẽbãt laudꝫ sacroꝝ stigmatũ pfis: hy mnis ꝫ anthis q̃s ad ipi⁹ edidẽrt honorez facẽt efferẽtes q̃ tã ꝓbo q̃s scpto testioniũ phibuerũt ꝓtari

Quintũ ẽ testioniũ põtifi

cal' sublimitatꝫ. s. dñi pape alexãdri. q̃ cuꝫ pl'o pdicaret corã etiã ml'tꝫ fribꝫ ꝫ meipo (di. boñ.) affirmauit se dũ sctus viueret sa cra illa stigmata suis ocul' ꝫspexisse.

Sextũ ẽ testioniũ canoni

ce firmitatꝫ. s. ipi⁹ eccl'ie. q̃ oibꝫ ẽ auctibꝫ p ferẽda: vt ỏt Aug. ỏ faustũ. Alij ei scti ha bẽt decretũ sue canõizatõis tm̃. sꝫ vtra ḥ habuit ẽ iste testioniũ sue trãsformatiõis ab illo sumo põtifice q̃ testat⁹ ẽ his ocul' illa sacra stigmata ꝫspexisse viuẽte btõ Frãci sco. Jõ de illo pt spẽali q̃dã mõ dici illuã Gen. j. Creauit deꝰ hoiem ad ima. ꝫ si. su. qꝫ ei imaginẽ sue passiõis impssit ñ tm̃ in mẽte sꝫ ꝫ i corpe. Et ḥ approbat vniuersa/ liter eccl'ia.

Septim ẽ testioniũ supne

diuitatꝫ. s. p miracl'a. Sic ei ỏt Bona i le gẽda. Secreti illi⁹ regal' vir sctus ꝫsci⁹ illa sacra sigilla p viribꝫ occultabat. vexqꝫ ỏi ẽ ad gl'iam suã reuelare magꝫ q̃ fec deus ipe q̃ sacra illa sigilla secrete impsserat: q̃daꝫ aptep illa mõstrauit vt illoꝝ occulta ꝫ mi ra vis stigtũ mãifesta patesceret claritate sigꝝ. Jn puicia nãqꝫ reatina ex lotura pe/ dũ ei⁹ curata sẽ aialia morbida. Jtẽ circa pfatũ mõtẽ aluerne añ q̃ vir sctus ibi mo/ rãs traxisset nube obscura ex illo mõte sur/ gẽte grãdis violẽta tẽpestas fruct⁹ terre ꝫsuetudiarie deuastabat. sꝫ pꝰ illã appari/ tionẽ felicẽ ñ sine icolaꝝ admiratõe ꝫ gau dio grãdo cessauit. Jtẽ ex tactu sue manꝰ sic isignite: qꝫ ex vi q̃dã flãmea calefactꝰ ẽ bõ q̃ tm̃ pus p frigoꝫ acerbitate q̃escere ne q̃bat. Hec pdicta vide i legeñ. ca. xiij. Jtẽ felicꝫ recordatiõis dñs papa Gregoriꝰ. ix. anteq̃ꝫ crẽꝫ signifeꝝ catalago sctõꝝ ascri/ beret scrupulũ q̃ndã i corde gerebat ỏ late vulnerali. Nocte ꝺo q̃dã sic ipe cũ lachry/ mis referebat b. Frãcisꝰ sibi apparẽs vul nus detexit: sanieq̃ꝫ ide pfluẽte phialã vt sibi videbaꝫ impleuit. Jtẽ i cathalonia vir q̃dã noie Joañes b. Frãcisco deuotꝰ le taliꝫ vulneratꝰ ꝫ iudicio medicoꝝ icurabi li plaga sauciatꝰ apparẽte sibi btõ Frãcisco ꝫ mãibꝫ suis eũ ꝫsigẽte q̃ sacꝫ erãt stigma tibꝫ isignite subito fuit pstine sanitati resti tutꝰ. Mỏ vticꝫ miraculũ mlt'os i admira tionẽ ꝫ scti veneratiõnẽ iduxꝝ. Jtẽ apud portũ ciuitatẽ apulie cleric⁹ Roger⁹ no/ mine maioris eccl'ie canõic⁹ dũ ỏ hmõi im pssiõe iania q̃dã cogitaret subito se sensit i mua sinistra sub chirotheca gl'ie pcussuꝫ ꝫ ex plaga sic in. ctũ grauissimũ sensit do lorẽ. Cũ aũt credes sctm̃ exorare: statiꝫ sa nationẽ mẽtis secuta est sanatio corpalis. Hec vide i legẽda vltio capl'o. Hecꝫ sũt pbatissima testimonia q̃bꝫ certificata ẽ illa sacroꝝ stigmatũ impssio i corpe bea/ ti Francisci. Ps. Testimonia tua credibi/ lia facta sunt nimis

Tertiũ est mysteriũ venerãde signi ficatiõis. Jsta ꝺppe stigmata sicut rabil'r in corpe bti Frãcisci impssa singulare pfectõis spũalis excellentiã i eo ostẽdebat. Luc. vj. Perfectꝰ ois erit si sit sicut mgr eiꝰ. Fuit aũt pcipue signũ septu plicis pfectõis

Primo fuit signũ pfecte puritatꝫ
Scõ fuit signũ pfecte pbitatꝫ
Tertio fuit signũ pfecte securitatꝫ
Quarto fuit signũ pfecte dignitatꝫ.
Quinto fuit signũ pfecte fidelitatꝫ
Sexto fuꝫ signũ pfecte charitatꝫ
Septimo fuit signum pfecte conformi tatis.

Primo igit' fuit signum

pfecte puritatis. Certũ eim̃ est q̃ qñ pictoꝝ vult depingere vnã tabulã in q̃ vult vnã pulcrã imaginẽ facere: pmo facit eã poli/ tam. albã ꝫ pulcrã. q̃ facto depingit in ea imaginẽ sibi placentẽ. Taliter fecit filius dei btõ Frãcisco. Jpe volebat in eius car/ ne depingere pulcriores ꝫ nobiliores figu

Sermo de sancto Frācisco

ras q̄ vnq̄ vise sūt i carne alicuⁱ puri homis. s. plagas suas scissimas. Jō ꝓmo fec̄ b. Frācisc̄ totū ſtrutib⁹ politū: ōtū pulcꝝ totū purissimū: ⁊ q̄ntū ad corꝑ ⁊ q̄ntū ad aiam. Propt̄ quā puritatē hūdā ⁊ obſuā dā mirā austeritatē fuarꝝ voluit. O q̄nta erat eⁱ austeritas: q̄nta ⁊ ieiunia: q̄nte lachrȳme. In ſtitate sic mūd⁹ fuit lapis corꝰ i fornace ardēti sic ipe coxit carnē suā i fornace pnie. Nō totū faciebat amore sācte puritat⁹ atq̄ mūdicie. Nōne g̃ bñ q̄uenies fuit q̄ in illa carne tā pura: tā mūda sculperent isignia sūmi regis. In ſtitate q̄ speculū ē bñ politū ⁊ terſū si q̄uerter⁹ ipm ad solē: ipm recipit tātū splēdorē a sole q̄ postea ꝑ videntib⁹ apparet q̄si sīle soli ꝓpt̄ illā tāmagnā reuerberatōem radioꝝ. Sic fuit ō carne b. Frācisci. Nā ipe fuit vt speculū terſus ⁊ ita politū p eximiā puritatē q̄ ver⁹ sol filⁱ dei ꝓtulit splēdorem suoꝝ vulneꝝ. Nec ē dubiū ōib⁹ aſpicientib⁹ h̄ ſpeculū. i. corꝑ b. Frācisci videt sīle ipi soli. i. ver⁹ dei filio ꝓpt̄ lucē illā vulneꝝ suoꝝ sic receptā i eo. Ezech. xxviij. Tu sigillū sīlitudis plen⁹ ſapia ⁊ pfect⁹ decore. in deliciis paradisi dei fuisti ⁊c.

Secūdo fuit signū pfecte

ꝑbitat⁹. Scitꝫ ei q̄ nec ē ꝙsuetudo i ꝓlijs q̄ q̄n ibi ē vn⁹ ꝑbissim⁹ ⁊ valētissim⁹ miles: ipi dant isignia ⁊ vexilla regis i ꝓlio deferēda. Tal⁹ miles fuit b. Frācisc⁹. Jō de eo legit q̄ i ꝓncipio sue ꝙuersiōis videntes demones magꝝ ⁊ mirabilia q̄ faciebat q⁹ nō videbat q̄ cēt hō mōi hui⁹: adeo mirabil⁹ nou⁹ erat. tūmuerī valde ꝓpt̄ suam ſtrām ꝙuersationē ⁊ ꝑbitatē. ⁊ ꝓciliū fecerūt ⁊ tādē ordinauerūt q̄ q̄ngēti demōes de astutioꝝ nihil aliud hȳent facere nisi eū tētare ⁊ seducere si possent. ⁊ certe ñ potuerī. Jō bñ de eo cantat̄. Carnē mūdum q̄ conterens: hostes malignos proterens Adeo quippe frangebat maliciam demonum q̄ vbicūq̄ audiebāt nomen Frācisci fugerēt. Exēplū habes de citate obſessa a dmōib⁹. Dedit ei g̃ rex celest⁹ suū vexillū ⁊ isignia sua ad portandū tanꝫ ꝑbissimo pugili. Jō potuit dicere illō ps. Fac mecū signū i bonū vt videāt q̄ oderī me. ⁊ ꝙfundant q̄m⁹ dñe ⁊c. Sub celo q̄ppe nihil ē ita terribile demōib⁹ sicut signū ⁊ vexillū crucꝫ. Quia g̃ b. Frācis⁹ portabat i corꝑe suo h̄ signū: tō null⁹ erat hō sub celo quez ita timerēt sicut ipm. Jō bñ appellat⁹ i hiſtoria collisor hostis callidi.

Tertio fuit signū pfecte

securitatꝫ q̄ntū. s. ad ei⁹ seqlā. Per hoc dit dns intelligere toti mōdo q̄ vita: regula ⁊ religio bti Frācisci erat vita ⁊ regula ihu chr̄i crucifixi. Vñ dr Nicola⁹ papa i declaratiōe sup regulā. Hec ē regula cui attestāte Paulo nemo de ceto debz ēe molestus: quā chr̄s passiōis sue stigmatib⁹ cō firmauit. volēs istitutorē ipi⁹: passiōis sue signis notabilr isigniri. Hec ille. Per hoc vtiq̄ liqt secuꝝ eē ire post be. Frāciscuz sic mirabilr signis regꝫ ꝙ lest⁹ isignitū tanꝫ post legatū ⁊ ducē nobilē a deo mirabilr missum. Jō ad ei⁹ honorē cantat̄ h ymnus. Hūc seqnt̄ huic iūgant̄ q̄ ex egypto exeūt id ē de mōdo in q̄ duce clara luce. i. aperte ⁊ manifeste vexilla regꝫ ꝑdeūt. i. signa passionis filij dei mōdo miracl⁹ se manifestant. Ostēsa multitudo secuta ē hōc vexillifez. Jpe istituit tres ordines. Primꝰ ꝙ ordo fratrū minoꝝ. ⁊ h est velut sol q̄ illuminat mūdū. Secūs ordo pauperū dñaꝝ. ⁊ h ē velut luna. Tertⁱ penitētiū q̄ sūt velut stelle

Quarto fuit signū pfecte

dignitatꝫ. Si q̄rer⁹ aliqs: qđ fuit maius factū qđ fecit filⁱ dei i hūana carne; Credo diceres q̄ sustinuit passionē ⁊ mortē sup lignū crucꝫ. Magꝫ g̃ dignitas fuit q̄ Frāciſco voluit renouare illas q̄nq̄ sacratissimas corꝑis sui plagas ⁊ ostendere mōdo. Magꝫ nobilitas q̄ signa illi⁹ excellentissime victorie quā de inimicꝫ obtinuit filⁱ dei sic impſſa sūt ⁊ renouata i bto Frāciſco. Sciebat q̄ppe dns q̄ victoria ⁊ memoria passiōis sue recesserat a cordib⁹ chr̄ianorū ⁊ q̄ bñficiū sui ꝑciosissimi sanguis despiciebat̄ a pctōrib⁹ Jō hmōi mēoriā ⁊ victoriā depīxit i carne bti Frāciſci: renouādo isignia sue passiōis. Nōne magnⁱ honor ⁊ dignitas esset alicui militi q̄ a rege idueniret illa eadēq̄ purpura q̄ dns rex idut⁹ esset; Certe sic. Hoc fecit rex regū chr̄s militi suo Frāciſco: quē induit splēdore ⁊ nobilitate suaꝝ plagaꝝ. q̄ tāte ꝑfecto nobilitatis sunt vt eaꝝ signa etiā in ꝓprio corꝑe tā

gliōso voluerit i ppetuū ꝓfuare Jō ō beato Frācisco cārat eccl'ia. Regz signū ducē dignū ilignit māu latere. Dag dignitas sic assil'ari sūmo regi.

Quīto fuit signuz pfecte

fidelitatz. qz sibi traditū ē sigillu sūmi pōtificz i corpe suo siue sūmi regz. Solēt qppe reges t pncipes atqz pōtifices fidelissimo t secreto amico sigilluz suū cōmittere ad portādū. Sic feē filiꝰ dei b. Frācisco q̄ sic fidel' erat sibi q̄ ꝗsi ꝓtinue sibi videbat q̄ cū ipo chīo crucifix' eēt: sup lignū crucis. Ybi erāt ꝓtinue ei? lachrymē: ibi eius ꝓtinua suspiria. Ber. sup cāti. Dolores t labores chīi t ea oīa q̄ p nob sustinuit memitari dixi sapiam. Hec ille. Ybi g̃ ꝓtinue cor erat Frācisci t tota ei? deuotio. Jō poterat dicere illō Gal. ij. Chīo ꝓfix' sū cruci. Dedit g̃ ei dñs sigillū suum. s. signū sctē cruc̄ i corpe ꝓprio i signū hui? fidelitatis q̄ vicz erat sic fidel' t charissim? amic? t i corde ꝓtinuz dolores chīi portabat tanta cōpassiōe q̄ ꝗsi liq̄fiebāt oculi ei? i lapite p̄ lachrymaz inūdātia.

Sexto fuit signuz pfecte

charitatis. s. ad ipm chīm. Amor em trāsformat amantē i amatū. Ulñ Hug. ō arra aīe Scio aīa mea dilecta q̄ amor ē vita tua. t q̄d̄ diligz ea vi dilectōis i eādē silitudine vl' imaginē trāsformarz. Si rosam diligz silitudinē rose recipis. Si deū diligz nō dico q̄ de? eris sed deificaberis. Hec ille. Amor igit ardētissim? sic beatū Frācisci trāsformauit i chīi silitudinē nō solū i mēte sz i corpe. Impssio igit illa stigmatū q̄ sic trāsformat' ē vt nedum mēte spūali silitudie silis eēt chīo sz corpali et sensibili sigūe i carne: signū fuit euētissimū ardētissime charitatz ad chīm

Septimo fuit signum pfecte

ꝓformitatz. hec ei exīor t sensibil' conformatio signū erat t testioniū euidēs cōformitatz inīoz i aīa. j. Jo. iij. Scim? q̄ mīa cū appuerit silēs ei erim?: h̄ lz vez sit t dicak ō oib? btis: tñ spāliori q̄dā mō attribui p̄ b. Frācisco q̄ nedū i statu gl'ie et britudis ybi diuinā palā ituet maiestatē sibi euidēt apparēte. sz i statu p̄nz vite adhuc exñs fact? ē singl'arit silis ipi chīo: cū sibi apparuit i specie seraph. tūc ē sigat? nobili signatura redēptoris. Tūc in corpe suo accepit figuras illas nobilissimas q̄ p nra rdēptōe ipi dñico corpi sūt impsse. Et hmōi ꝓfiguratio t ꝓformatio corpal' t exterioz signū fuit ꝓpal' ꝓfiguratōis t pfecte ꝓformatōis intioz i aīa. ac etiā i tota ꝓuersatōe t vita. Nō ē āt dubitādū q̄n p? resurrectiōem vidēd? sit ipe b. Frācisc? specialissimo q̄dā i nō ipi dño sil'is atq ꝓformis. Nō ē em credēdū q̄ tā nobile p̄uilegiū huic tāte scitatz viro ꝓcessuz auferak ab eo in meliori vita. Jō credēdū ē ipz cū sacris stigtib? resurrectuz: sic cōis cū suis sacz vl'neribꝰ resurrexit. Hā t fz Aug. ō ciui. dei. Cicatrices scōz martyz̄ p chīo fusi cepte ad eoz gl'iam credunt remānere. t in pria apparebūt in signū adepte victorie. Sicut āt in corpe chīi fulgēt passiōis t vulnez stigta mlto amplius: ꝗs sol: ita in corpe bti Frācisci (vt pie credēdū ē) mirabil'r effulgebūt. Et q̄d tūc erit videre b. Francisci in paradiso nisi ꝗsi videre alterū chīum. Erit em Frācisc? imago viua ipius chīi Ulñ potit q̄libz q̄ b. Frāciscū viderit dicere illō Apoc. j. Ulidi sil'em filio hoie. O igit q̄nta reuerētia dign? ē: q̄nta deuotōe venerād? quē sic chīo p ceterz honorauit. Hūc igit toto veneremur affectu: qtūs ei? meritz t pcibꝰ illa nob a chīo gra largiat: q̄ iugiter ipi p nob crucifixo sic puro corde cōpatiamur vt tandē parit ꝓglificari mereamur Amen.

De sctō Antonio paduano Sermo.

Ur mundi

Mat. v. Hōs iste mlt̄ū tenebrosus ē. Plen? em ē triplici tenebra. Primo plen? ē tenebrz i gr̄ātie: q̄ p̄uāt lumē vere scie. Osee. iij. Nō ē scia dei i tra. Terren? siqdē mōs iste rōnē hois excecat ne diuina t celestia i spitare ꝓcēplet. Ulñ ō hoibꝰ mūdanis t terrēis itelligi p̄t illō ps. Nescier̄t. s. spūalia: neqz itellexer̄t. s. abusionē suā circa mūdana. intenebrz abulāt. Secdo plen? ē tenebris culpe siue malicie. qz vt ō Osee. iij. Maledictū t mēdaciū t homicidiū t furtū et

Sermo de sancto Antonio

adulteriū inūdauerūt. Et Gen. vj. Repleta ē terra iniq̃tate. Iniq̃tates āt a pcō tenebre sūt ꝓuātes lumē gre ꝛ ꝓfectꝰ. Prouer. iiij. Via ipioꝝ tenebrosa nesciunt vbi corruūt. De hmōi tenebꝛ ōr apl's Rom. xiij. Abijciam⁹ opa tenebraꝝ ꝛ induamur arma lucꝭ. Tertio plen⁹ est tenebris miserie q̃ sūt ꝓuatio lucis gre. De q̃b⁹ tenebris itelligi pōt illō Job. xvij. Post tenebras spero lucē. Q̃m itaq̃ ārte ꝛ tot tenebre i mūdo sūt: iō sibi necessaria ē lux ad expellēdas hmōi tenebras. Vñ ꝓ ea i mūdū venit ipa lux infinita diuine sapie fil⁹ dei vt mōm illuminaret. Joā. j. Erat lux vera q̃ illuminat oēm hoiem venientē i hūc mōm. Ista est ḡ lux ꝓma lux ꝓncipal': lux a q̃ ois alia lux ꝓcedit. Prec̃ hāc āt lucem fuerūt etiā i mōdo multiplicia lumiaria: sci vicz patriarche: ꝓphe: apli: martyres ꝛ cōfessores q̃ mōm multis illuminauerūt. Vñ discipul' suis ōr vōs Matt. v. Vos estis lux mōi. Būs ḡ Anton⁹ q̃ ꝛ vitā tenuit apl'icā ꝛ mōm pl'imū illustrauit recte ōr lux mōi. Illumiauit inq̃ lumīe vere sapie q̃ mirabil'r i eo effulsit ꝫ tenebras ignorātie. Itē lumīe scitiatis ꝛ uersationis ꝛtuose ꝫtra tenebras culpe. Itē lumine ꝓdicatiōis ꝛ doctrie viā docēs celestis glie ꝫ tenebras miserie. q̃ vicz p ei⁹ doctrinā multi a tenebris miserie liberati puenirūt ad lumē glie. De hac āt luce dicere possum⁹ illō Jo. j. Lux ī tenebris lucet. ī. inf tenebrosos. ꝛ tenebre eā nō cōprehēderūt. Būs itaq̃ Anton⁹ ōr lux mōi ꝓcipue ꝓf sue scitatis ꝑeminētiā q̃ mōm ꝛbis ꝛ opib⁹ multifariā illustrauit. Pro cui⁹ declaratōe ꝛ nr̃a spūali illumiatōe atq̃ salutari ifructōe ꝫtēplāde sūt tres ꝓncipales ꝫsiderationes.

¶ Prima est ꝫsideratio inchoationis dispositiue

¶ Secūda est dispositōis pfectiue.

¶ Tertia est pfectōis deificatiue

Prima igit̃ est ꝫsideratio inchoationis dispositiue. vbi ꝫsiderādū est initiū ꝛ fundamētū scē ꝙuersationis ꝛ vite bti Antonij: vt eū imitari discamus. Fuerūt āt tria ꝓcipua imitia tāte spiritual' pfectiōis.

¶ Primū ē instructio fructuosa

¶ Secūdū ē acceleratio ḡtiosa

¶ Tertiū est affectio ꝛtuosa

Primus ē instructio fructuosa.

qz ī ꝓmeua etate tradit⁹ ē a parētibus l'is ꝛ deuoti ōe imbuēd⁹ i q̃dā ꝓgradi ecc'ia ī ciuitate vlxbona ī q̃ nat⁹ ē. Prima vicz eruditio pueroꝝ multum facit ad iformatiōnē moꝝ. Horaci⁹. Quo sel'ē imbuta recēs ſuabit odorem: Testa diu. Et Aristo. ij. Ethi. Nō paꝝ refert ex iuuene ꝫfestim sic vl'sic assuefieri. Sic itaq̃ debēt parentes filios suos erudire ꝓpue in moꝛib⁹ aut alijs erudiēdos tradere. Deu⁹ tero. vj. Docete filios vr̃os. Et Prouerb. xxiij. Noli subtrahere a puero disciplinā Et Prouer. xiij. Qui parcit ꝛge odit filiū Qui āt diligit illū instanꝭ erudit.

Scōm est acceleratio gratiosa.

qz vicz a ꝓncipio etatis sue seīm diuino ſuitio dedit. In eccl'ia eīm ꝓdicta puriles ānos simpl'r trāsegit. q̃b⁹ trāsactꝭ, nec q̃q̃ modo ꝛ carni ꝫcupiscētie frena laxauit vt dicere posset cū apl'o apl'ic⁹ vir futur⁹. illud Gal. j. Nō adquieui carni ꝛ sanguini. Debebat eīm q̃ ōr. j. Cor. xv. Caro ꝛ sanguis regnū dei nō possidebūt. necq̃ corruptio ꝛcorruptionē possidebit. Puer itaq̃ purissim⁹ Antonius tā a ꝓmeua etate soli deo fuire dāposuit laudabile frutꝰ exemplū pueris post eum ꝛeturis relinqns Thren. iij. Bonū ei viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua. Igit̃ iuxta doctrinā sapiētis Eccs. xij. Memēto creatoris tue i dieb⁹ iuuētutis tue.

Tertiū est affectio ꝛtuosa:

quā vicz hēbat ad spūalē ꝓfectū. Bē. Bona volūtas ī aio origo est oīm bonoꝝ ꝛ mꝛ oīm ꝛtutū. Būs siq̃dē anton⁹ mirabil'r afficiebat ꝛ flagrabat ire de ꝛtute i ꝛtutē: vt ab eo videret de⁹ deoꝝ i sion. ps. Būs vir cui⁹ ē auxiliū abs te: ascēsiones i corde suo dispositi ꝛc. Apparuit aūt i brō Antonio feruētissima ꝓficiscēdi affectio ex trib⁹. ¶ Primo ex diligētia artioris assumēde religiōis. Primo siq̃dē ordine bti Augustini itrauit. ſz postmodū videns relligionē bti Frācisci euāgelio ꝫformē a secularib⁹ curis magis alienā: artioriq̃ paupertati ꝛ obedientie subiectā: hūc ordinē ingressus ē. vt sic pfect⁹ dñm imitaret. q̃ ōr Joan. viij. Ego sū lux mōi: q̃ seq̃t me nō ambulat in tenebris. ſz hēbit lumē vite. Eccl. xxiij. Dag

glia seq̃ dñm. ¶Scõo ex diligẽtia acerbi oris sustinẽde pãssiõis p chr̃o. s. Audiẽs ei effusiõez sanguis q̃rũdã fratr̃ mior̃ apõ marrochiũ p fide chr̃i factã stari ⁊ ipe ad martyriũ ferues tor̃ nihil se p̃sius reputat agere nisi ⁊ ipe p chr̃o moriar. ꝑ qõ iuxta pmissam sibi licẽtiã ad terrã sarace-nor̃ trãsiuit. Iz q̃ntũcũq; ad martyriũ ꝓposi tũ ꝓficiendũ conarer suũ tñ õsideriũ i his nõ ipleuit. ⁊ ad ꝓes fideliũ remeauit. Fe-lix siq̃dẽ gl'iosus Antoni⁹ cui⁹ aniam etsi gladi⁹ ꝓsecutoris ñ abstulit: palmã tñ mar tyrij nõ amisit. Ptz itaq; q̃ntũ amoz̃ fer uorẽ ad chr̃m habuerit. qz vt dr̃ Joã. xv. Maiorẽ charitatẽ nemo habz vt aiam su am ponat q̃s p ami. su. ¶Tertio ex diligẽtia sctioris inq̃rẽde imitatõis. Stari ei vt ali q̃d ꝓfectõis ⁊ scitat̃ cogñscebat i aliq̃ emu labat̃ p virtꝰ ⁊ certabat i seipso illõ adim plere. j. Corin. xj. Emulamini charisma ta meliora. Et ca. xiij. Emulami spũalia Et nos itaq; emulemur gl'iosi antonij scri tarẽ ⁊ studeam⁹ eũ imitari ad exẽplũ eius inq̃rẽtes vere sctitat̃ initiũ q̃d pcipue est ipa volũtat̃ bona affectio. Nã vt dr̃ Ber nar. Fidelissimo ⁊ oi acceptõe dign⁹: vt q̃s solẽni veneramur officio sili etiã uersati one ꝓseqũmur. hec ille. Imitemur igr̃ glo riosum Antoniũ vt sue scitatis luce illu stremur. qz ipe ẽ lux mõi

Secũda ẽ dispositiõis pfectiue: per quã vicz ad spũalẽ pfectõem ascẽ-dit: q̃ q̃dẽ dispositio fuit excellẽtis sima ⁊ pcipue triplex ꝛ btõ Antonio

¶Prima est excellentia mẽtalis humili-ationis.

¶Scõa ẽ carnal' mortificatõis

¶Tertia ẽ spũalis deuotõis

Prima est excellẽtia mẽ-tal' humiliatõis. Aug. li. de ꝑbis dñi. Co gitas magnã fabricã ꝓstruere celsitudinis pus de fundamẽto cogita hũilitatis. Idẽ Dũ mẽs hũana intrat̃ ꝓfecto ipa i amoze celestiũ iflãmat̃. Jac. iij Superbis de⁹ resi stit: hũilib⁹ aũt dat gr̃am. Et Prouer. xj. Vbi hũilitas ibi sapia. Et ps. Sapiam p̃stãs paruul'. Apparuit ãt gl'iosi antonij hũilitas i singul' eius opib⁹. Iz pcipue i eo q̃ abscõdebat ⁊ abscõditã sp̃ seruare volebat gr̃am ⁊ sciam sibi creditã a deo vt inutil' viderer. Vñ nec se ad p̃dicãdũ igerere vo-luit nisi p̃mo cõpulsus. Hiere. ix. Nõ glo riet̃ sapiẽs in sapia sua ⁊ cẽ. Iz i hoc gliet̃ q̃ glo riat̃ scire ⁊ nosse me.

Scõa est excellẽtia carna lis mortificatiõis. Roma. viij. Debitores sum⁹ nõ carni vt sm carnẽ viuam⁹. Si ei sm carnẽ vixerit̃ morieminí Si ãt spũ fa cta carnis mortificaueritis: viuet̃. Btus siq̃dẽ antoni⁹ vt carnẽ spũi subiẽret alio q̃nto tpe vitã solitariã duxit i eremo mõt̃ pauli. vbi nocturnis iisistebat vigilijs. Jbi q; cibo pãis ⁊ aq̃ tãta corp⁹ abstinẽtia ma cerauit vt aliqñ reditur⁹ ad frãs nutãte p nimia debilitate vestigio seipm supporta re nõ posset. Potat itaq; cũ Paulo dicere illõ. j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meu⁹ ⁊ i ser-redi. ⁊ cẽ. Certabat vt ipi⁹ magni pãis an-tonij q̃ tã aspera in eremo vitã duxerat sic ⁊ ipe nomẽ gerebat ita mores ⁊ vitã imi-tarer. Vñ ⁊ circa finẽ vite sue ad locũ soli tariũ se diuertit. Gal'. v. Qui chr̃i st̃ carnẽ suã cru. cũ vicijs ⁊ ꝛcupis.

Tertia est excellẽtia spũa lis deuotõis. Luc. xj. Pr̃ vr̃ celestis dabit spm̃ bonũ petẽtib⁹ se. Et Sap. viij. Op ta ui ⁊ dat⁹ est mihi sensus: ⁊ inuocaui ⁊ ve nit i me spũs sapie. Declarari aũt põt ex cellẽs antonij deuotio triplici testimonio

¶Primo testimonio solitarie ihabitatio nis. Solitaria eñ loca diligebat: vbi liber⁹ ꝓtẽplarer diuina ⁊ sacris meditatõib⁹ ⁊ oꝛonib⁹ ab oñi terrenoꝛ ꝓtagio spũm purificaret. ⁊ i amoze celestiũ inflammaret. Ps. In meditatiõe mea exardescet ignis. Potat vtiq; cũ Paulo dicere illõ Phil'. iij Nra ꝛuersatio i cel'ẽ. ¶Scõo testimonio diuine exauditiõis. Velocitas eñ diuie ex auditõis dat testimoniũ deuotiõi oratiõ q̃nto etiã purioꝛ ẽ oratꝰ deuotio: tãto ꝓmpti oꝛ dei exauditio. Ps. Desideriũ pauperũ exaudiuit dñs: ꝓparatiõem coꝛdis eoꝛ audi uit auris tua. Quãcelerit̃ aũt exaudite a deo fuerit oꝛones bti Antonij ptz i mira culi q̃ p ei⁹ oꝛones digt⁹ ẽ dñs opari. Sic eñ hr̃ i chronicis. Cũ nouiti⁹ q̃dã apõ mõ tẽ pessulanũ ab oꝛdie ꝛcedẽs psalteriũ glo sarũ magni valoris secũ furtiue abstulisset vir dei q̃ tunc ibidem theologiam legebat

Sermo de sancto Antonio

de hoc dolēs vehemēt orōi se dedit. In tantūq; dñm būlit exorauit vt dīna ꝑcu/ rāte puidētia diabol⁹ cū securi nouicio per ponte fugiēti obuiaret terribiliꝫ dicens ei. Reuertere ad fuū dei antoniū z ad ordinē tuū cū psalterio. alioq; de mādato dei te in/ ficiā z in fluuiū ꝓcipitabo. Tremefacto ita q; nouitio sz aliq; ntulū ad hue fisistere i tātū ad horā creuit diabol⁹ i ꝑceritate magni/ tudinis terer et horrid⁹ volēs eū occidere. vt mox diuino timore coꝛrept⁹ nouitⁿ ad famulū dei reuerteret: ac ꝛerēs psalterium z culpā suā recognoscēs ordinē lachryma bilit petitur⁹. Itē ibidē legit q; cū sēl do mina q̄dā ꝑgnās b. anꝯonio z se et suū con ceptū ꝓmedasset: oꝛauit ꝑ ea vir sanctus. Exaudita est aūt ei⁹ orō. ipaq; orāti reue/ latus nasciturī filiū stat⁹. Ūñ reuersus ad dñam dixit ei. Sta in bona spe z gaudio. Nā dñs habit tibi filiū magn⁹ erit i ec/ clesia dei. eritq; frater minor z martyr: mk/ tosq; ad martyrij palmā sua ꝑdicatōe ꝑ/ ducet. Quod z postea rei ꝓbauit euen tus. Itē ibidē legit q; in lemonicēsi pa/ mi⁹ erat deo z frib⁹ mīt̄ deuota virū ha bens zelotypū et indeuotū. Que cū sero q̄ dā ꝑ fratrū necessitatib⁹ diu stetisset nocte redijt ad domū. Cui marit⁹ impꝛopauit dī/ xit. Hō venis de amatoꝛib⁹ tuis. Et illa Dic. est mḡt de frib⁹ minoꝛib⁹ q̄s ꝓ/ deum diligo et ꝓ/ eos tātū tardaui. At ille plen⁹ ira accepit eā ꝑ capillos z tantū hac atq; illac traxit q; totā ei⁹ capillaturā euul sit. Hanc aūt facto misit ipa ad sctm An tonīū. et cū venisset ad eā antoni⁹ narrauit mulier q̄d factū fuerat z rogauit vt vir sā ctus oꝛaret ꝑ ea. Statim autē sancto ꝓꝛan te capilli capiti mḷieris restituunt vt ꝑus. Hō vt vir eius cōperit stupefact⁹ z a bo visitatus intrisec⁹ suspicione ac zelotypia totaliꝫ recedente extūc offic̄iosus fratribus efficit z deuot⁹. Itē in ijsdē chꝛonicis legit q; semel cōtigit q; q̄dā de padua Leonar/ dus noie viro dei inter alia petā ꝓfessus ē q; pede ꝑcusserat mīem suā. sic q; ad terrā ceciderat et enormi ipulsu. q̄ vir dī hoꝛ/ rens in feruoꝛe spūs ipm dure redarguēs dixit ei. Pes q; ꝑcutit pzem aut mīez debz amputari. Hoc aūt vir ille simplex nō re/ cte intelligēs z ꝓter culpā et sctī exaspe/ ratione tristis effect⁹ domū ꝓpe redijt: et pedē sinico amputauit. Rumoꝛ aūt facti sta tim totā ciuitatē ꝑlustrās ad aurel⁹ mīus le onardi ꝑuenit. Que cū festinatōe domum rediēs filiū sic mutilatū vidēs cū cām eius didicisset: iuit ad fratres voꝛiferādo ꝙque rens de fratre antonio. Sctūs ꝓ eā ꝓso/ lando se legitime excusauit. Et mox ad cū ꝑuenies cū deuote pius deum oꝛasz corde anxio: pedē debitū ꝓiūgens tibie facto pa riter signo z sacr⁹ manib⁹ aliq̄diu detū/ limiēs ita tibie pedē ꝓsolidauit q; hō ille sur rexit alacer z incolumis exultās et laudās deū. Patz itaq; ex his et aliis multis que brevitatis causa omittim⁹ q̄ accepte q̄q; exaudibiles fuerūt apd deū oꝛōes bīt̄ an/ tonij. Ps. Respexit dñs in oꝛōem būlīm: z nō sꝑeuit ꝑcē eoꝝ. ¶ Tertio declaratur excellētia sue deuotōis testimonio gratio se apparitōis. Legit enim in chronicis cū bea tus Antoni⁹ apud q̄ndā burgēsem in ciui tate q̄dā hospitio susceptus z in camera se grata reclusus oꝛōi atq; ꝓcplatōi vacaret intuit⁹ sollicite burgēsis ille ꝑ fenestrā vi dit latenter aspiciēdo puerū q̄ndā in brachijs sancti viri pulcerrimū atq; iocūdū. quē san ctus dulciter amplexabat z osculabat inde sinenter. facie ei⁹ ꝓcplādo. Burgēsis aūt stupefact⁹ et alterat⁹ de pulcritudie puer illi⁹ intra se cogitabat vnde venisset tlis tā grat⁹ puul⁹. Ille autē puer dñs Jesus q ab illo videret reuelauit bō antonio. Igit bīt̄us antoni⁹ post longā oratōem vocans burgensem ꝓhibuit ei post recessū puer: ne q̄diu ipe Antoni⁹ viueret q̄ viderat re uelaret. Cū post mortē sancti ꝓtis dictam visionē idem burgensis tactis sacrosanctis cū lachrymis reuelauit. Hoc in chronicis. Non dubiū esse debet q; tā gtuosa appari/ tio demonstrabat q̄ntam ad chīm famili/ aritatē in suis contēplatōib⁹ et oꝛōib⁹ ade ptus esset gl̄iosus pater antoni⁹. et q; non solū ad osculū pedū ꝑ petōz ꝓfessionem z cordis cōpūctioz. nec solū et ad osculū ma nuū ꝑ diuinoz beneficioꝝ recordationem et gratiaz actionē sed tā vsq; ad ipm oris osculū ꝑ dulcissimā diuine bonitatis degu stationē attigisset. qđ ipa sponsa desiderat et petit Cantic. j. Osculet me osculo oris sui. Itē cū ad extrū vite hui⁹ propinqret. cum facta ꝓius ꝓfessione hymnū trē vir ginis: vsq; O gl̄iosa dña: deuote dixisset

sursum erectis luminib⁹ alicꝫ diu in directū
suspexit. Cuncꝫ diligētissime sic intēdens
quid cerneret: respondit. Video dominuꝫ
meū. Unctionēcꝫ sacrā debinc deuote, sus
cipiens psalmos penitētiales cū fratribus
viscꝫ ad finē ipe cōpleuit. Et post paululū
hora quasi dimidia leniter dormienti simi
lis expirauit. Fuerūt aūt vt habek in chro
nicꝫ toti⁹ vite siue anni. xxxvj. Erat eīm an
nor. xv. cū ordinē beati augustini ingressus
est. et in monasterio sancti vincētij virit du
obus annis. In monasterio setē crucis ō
columbria nouē annis. Postremo in ordi
ne beati Frācisci decē annos consūmauit. ꝛ
sexta feria obijt die iunij. xiij. apparente si
bi dño ante bīē aie exitū vt dictū est. Nō
vticꝫ in testimoniū ꝛ approbationē sue p̄
cellentis deuotōis factū esse nō ambigim⁹
ꝛ in consolationē spirituālē aie ab ergastu
lo corporis egressure. Unde dicit Greg. q̄
aliqñ in consolationē egredientis anie solet
apparere ipe autor et retributor vite. Ex
dictis igit apparet in beato antonio deuo
tionis excellētia p quā ad spūalis pfectōis
ascensum⁹ vir sanctus semp seipsum magꝫ
ac magis disposuit. Cm̄ sicut dicit Eassi.
sup p̄s. Oratio serenat cor: mūdat a vicijs
abstrahit a terrenis: subleuat ad celestia:
reddit cor capaci⁹ ꝛ dignius ad spūalia dō
na accipiēda. Hec ille. In p̄dictis itaꝫ tri
bus ad spūalem pfectionē disposituis gl̄i
osum patrē antonū imitari certemus: q̄
niam in his (vt ex dictis p̄z) specialē excellen
tiā gessit p quā exemplari luce mūdū i via
salutis illustrās dirigit. tāꝫ copiose sancti
tatis radios effudit. vt merito dicere pos
sumus: qm̄ ipe est lux mūdi.

Tertia est cōsideratio pfectōis di
ficatiue: q̄ maxime in dono sapie
qō est excellētissimū spūssancti do
num. Sicut aūt dicit doctor subtil⁹ in. iij.
di. xxxiij. Uniuersaliꝫ qñ in scptura cōme
dak sapiētia: ibi sapientia charitatē icludit.
Est enī habit⁹ quo sapit habenti illud ob
iectū qō est in se sapidus, quo. s. placet mi
hi bonum eius in se. ꝛ illō volo mihi. Hec
Scotus. Sapiētia igit amorē dei ipm: tat
pīsupponēdo tm̄ cognitionē ꝛ illuminatōez
intellect⁹, cognitionē inquā nō simplicē sed
affectiuā. Unde solet dici sapiētia q̄si sapi
da scientia. In hac igit sapiētia maxie cō
sistit hominis pfectio: qm̄ p eam maxim:
p̄iūgit sūmo bono: vicz ipi deo. Propter
qō etiā dicim⁹ q̄ illa est pfectio deificati⁹
ua: qm̄ p̄eā hō totus in deū trāsferk ꝛ trās
formak p amorē. Btūs siqdē antoni⁹ spe
cialē q̄ndā p̄eminentiā in dono sapie obti
nuit. propter qō recte dici pōt lux mundi.
Lux inquā nō solū illuminatiua sz̄ cordi
um inflamatiua. Un̄ ꝛ de eo dici pōt illō
Jo. v. Ille erat lucerna ardēs ꝛ lucens. et
illō Sap̄. xv. Impleuit eū dn̄s spū sapie ꝛ
intellect⁹. Hinc aūt p̄cellens bt̄a Antonij
sapia triplex habuit p̄apuū testimoniū.

Primū est testimoniū gtiose p̄mdatōis
Scōm est zelose p̄dicationis
Tertiū est copiose veneratōis.

Primū est testimoniū gratiose cōmendatōis. Legit enī in chroni
cis q̄ btūs antoni⁹ de bn̄placito bti Fran
cisci p̄mus studebat in theologia cum fratre
adā de marisco angelico in ordine, p̄ geñe
rale capitulū ordinat⁹ ē. Et accesserunt ad
abbatē sancti andree de vercellis q̄ tūc iter
theologos excellētior habebak: q̄ libros be
ati Dionysij nouit⁹ e greco trāstulerat in la
tinū. et pulcerrime cōmentauit. Tūc eīm ō
Mediolano vercell⁹ trāslatū fuerat studiuꝫ
generale. Abbas vo eos benigne recepit.
ꝛ tantā in eis mentis eleuatōnem p̄cepit vt
ipeidē abbas doctor se diceret doctū ab il
doctis. et celestes hierarchias in eor⁹ ani
ma depinxisse. In illis aūt q̄ndā annis q̄
bus cū illo studuerūt in libris bti dionysij
ad tantā mentis serenitatē ꝛ lumē sapie p̄
uenerūt vt illas hierarchias nō tm̄ didicis
se sed ꝑ currisse viderent. Un̄ idē venera
bil⁹ abbas reddēs testimoniū sapie bti an
tonij in dicto commēto. c. iij. viij. p̄tica. sub
lr̄a N. sic dicit. Freq̄nter amor penetrat v
bi cognitio p̄tica fortis stat. Legim⁹ enim
quosdā sctos epos min⁹ fuisse p̄hicos qui
ꝛ mysticā theologiā captu mētis hauricn
tes celos penetrabāt omnē philosophicaꝫ
cognitionē subtilissime trāseūtes vsq̄ ad
altissimā trinitatē. Nō ꝛ ego in sctō fratre
antonio de ordine minoꝝ peculiari familia
ritate exptus sum. q̄ cū esset min⁹ imbu
tus lr̄is secularib⁹ animi puritate et men
tis ar.ore succēsus mysticā theologiā ca
pru mentis ꝛ feruenter desiderauit. ꝛ desi

abundanter hausit: vt possim dicere de eo quod de Joanne baptista scribitur. Ipse erat lucerna ardens et lucens. ḋa ꝫz amore ardebat interi⁹: et doctrina lucebāt exterius Hic aūt vir sctūs Antoni⁹ ꝫz sic excellenter diuina sapientia eruditꝰ nō tm̄ ꝑsupsit sm̄ sumcunq; rogat⁹ a fratribꝫ legere nisi beati Frācisci p̄habita volūtate, Cui beatus Frācisc⁹ talem in scriptis fertur dedisse rescriptum. Charissimo meo fratri Antonio frater Frācisc⁹ salutē in dño. Placet q̄ sacrā theologiā legas fratribꝫ dūmō ꝓt hmōi studium sancte deuotōis t oratōis studiū nō extinguas: sic in regula ꝓmittitur. Vale. Hec in chronicis. Patz itaq; q̄ ꝑfecte: imo q̄ gloriose cōmēdata est beati antonij sapia a tāto lenni doctore: abbate vicz ꝑcellēsi. Ad cuius vtiq; sapie plenitudinē magis ac magis hauriēdā ampliorē eo sp̄u in⁹ites capacior fiebat: q̄ in h̄ūilitate ꝑfundior erat ꝑpe. Sapientia p̄stans quūt. Exaudat xp̄s. dic dñs Cōfiteor tibi pater dñe celi t terre qm̄ abscōdisti hec .s. diuina mysteria a sapientibus t prudentibꝫ. i. ab his q̄ sibiꝑ̄ipsis tales videtur inde supbientes. t reuelasti ea paruulis. i. hūilibꝫ q̄ paruuli sunt in oculis suis: in ꝓpria vicz reputatōe.

Secūdū est testimonium

zelose p̄dicatōis. i. affectuose. q̄ vicz fiebat ex feruēti desiderio salutis aiaꝝ. Qđ manifestat ardorē diuini amoris t fraterne charitatis: quo ardore monet alios ad ꝑcurādū alioꝝ salutē: t ad repellēdū t increpādū q̄cq̄d hmōi saluti ꝑiudicat aut honori dei rogat diuino. Hmōi zelo plen⁹ erat helias: q̄ dixit. iij. Reg. xix. Zelo zelat⁹ sū pro dño deo: qz dereliq̄runt deū filij isr̄l Hoc ēt zelo tang; alter helias plen⁹ fuit b. antoni⁹ Vñ t potuit dicere cū ps̄. Tabescere me fecit zel⁹ me⁹, qz o, sunt v. t. ie/mici mei. i. p/uersi t iniq̄ sunt inimici dei. et p ꝓs cuiuslibet iusti. iuxta illō ps̄. Sup inimicos tuos tabescebā. ꝑfe. odio ode. illos. s. q̄ tū ad culpā et malicia: ꝫz nō q̄ tū ad ꝑsonam. inimici facti sunt mihi. Hmōi aūt zelū in bō antonio declarat euidenter triplex sue p̄dicatōis cōditio laudabil: q̄ et ei⁹ excellētiam sue sapie et spūal⁹ ꝑfectōis. Prima ꝓditio est pseuerātia affectuosa. Autoritatē nāq; p̄dicādi susceptā officiū sibi iniunctū nō segniē exeq̄ studuit sed q̄tē eremi q̄ sibi acten⁹ inuigilauerat tā tūc in laborem insolitū ꝑ fraterna edificatōe ꝓuertit. Vñ lōge lateq; p ciuitates t castella t rura circūiens ꝑbū vite feruētissime p̄dicauit. Celitusq; instruct⁹ in oib⁹ ꝑ diuersitate audientiū linguā ꝓgruētia ꝓponebat. Mirabātur in eo viri t rati tāta ingenij subtilitatē tamq; luculentā lingue disertudinē quem in oib⁹ audiebāt miro discretiōis pondere ꝑba librantē. Propt̄ q̄ etiā sicbī i chronicis sctūs Frācisc⁹ eū suū ēpum appellabat. Cūq; sel'rhome i ꝓcilio ō mādato sūmi pontificis pegrinis innūerabilibꝫ q̄ sp̄/luc ꝓpt̄ indulgētias t ꝓcliū ꝓuenerāt p̄dicaret (erant q̄ppe ibi greci: latini: barbari frācigene: teutonici: sclauij t anglici et alij diuersarū linguaꝝ) sic sp̄ūssctūs linguā suā vt quondā ap'lōz mirificauit q̄ oēs q̄ audiebant nō sine mḡ admiratōe ipm̄ clare intelligebāt. t audiebat vnusq̄sq; linguā suam in q̄ nat⁹ essz. t tūc tāardua de sancteloquijs eructauit q̄ oēs reddidit stupore t admiratōe suspēsos, ꝓpt̄ qđ papa pecu/liarē arcā testamēti eū demēcps vocare ꝓsueuit. Hec in chronicis. Cm̄ ꝫz tanta p̄dicatōis ḡtiā accepat: ridarco in capo q̄ vicz relicta, bti Frācisci facta ē trāslatō: ꝯno aū feliciē ei⁹ trāsitū anno ab oi fratrū regimine ꝑsus absoluit. eiq; generalē p̄dicādi libertas q̄cunq; ptiū vellet ꝓcedit. Pt mūcq; huiuscemodi libertatē cursum ad ciuitatē paduanā direxit. Vbi cū sacro rpe q̄ dragesime p̄dicaret: tāto desiderio ad eum audiēdū accēsa ē vniuersitas populi vt cuiuismatim cūctis ad eū ꝓfluētib⁹ q̄tidianas in eccl'ys oporteret stationes idici. Vz aūt egritatōe ꝓtinua t molesta q̄dā naturali corpulētia ꝓmerer, a p̄dicādo tm̄ t audiēdo cōfessiōes t dādo salutē ꝓsilia nullo laboris q̄uamie flectebar. Potat itaq; cū paulo dicere illō Act. xx. Nō facio aiam meā. t. vilē sensitiuā ꝑciosiorē q̄ me. t. q̄ aiam intellectiuā q̄ est hō inferior t ꝓs hois ꝓmptalior dūmō ꝓ ūmē cursū meū t ministeriū p̄bi q̄ accepi. Scōa ꝓditio est pstātia fructuosa. Nec em̄ pudore nec timore nec amore inordiato alicuius omittebat ꝑdicare. Hic em̄ in doctrine pocul' mirabilit affluens tanto iusticie libramine singul' sua reddebat q̄ suis magnis loḡrek vel quib⁹

eq̄ cunctos ȳitatis iaculis feriebat. Sicut em̄ ō: Cant. vl. Fortis est vt mors dilectio Et ardore aūt dilectōis loq̄bat btūs Antonius. ideo etiā mirāda strenuitate mag̃/ torū tyrannidi resistebat. Tantaq; seueritate grādes etiā psonas corripuit vt alij plerig; famosi p̄dicatores h̄ audientes ipi ad i/ trepidā viri ꝓstantiam trepidarent. z quo dā pusillanimitatis rubore ꝓfusi lōge abesse poti⁹ q̄ adesse volētes ꝓfusas manu vel veste frontes obducerēt. Erat q̄ppe sermo ipius g̃tiosus pariter z seuer⁹ vt audiētibus amore ingereret pi⁹ et timorē. Legit aūt in chronicis q̄ dū sel̄ bicturis in synodo p̄dicaret ad archiep̄m ȳbū dirigēs in fer/uore spūs dixit. Tibi loquar o cōmute. Cepit aūt q̄dā vicia q̄b⁹ erat archiep̄s in conscientia sauciat⁹ tāto feruore z tāclaritate z solidis scripture testimonijs detestari q̄ subito cepit archiep̄s ad cōpūctionē z lachrymas z deuotionē hacten⁹ inexpta ꝓuocari. Finita aūt synodo ei in pte humiliat⁹ deducto ꝓscientie vuln⁹ aquit. z extūc i dei fuitio se studiosi⁹ occupauit. ¶ Ite ibidez legit. q̄rat q̄dā potēs ꝙ crudelissim⁹ tyrānus nocte cicelin⁹ de romano pactre et locz circūstantib⁹ tyrānizans. Qui cū in principio sue tyrānidis cedē hoim̄ maximā fecisset in nerana: recipiens hoc intre. ad⁹ pater antoni⁹ ad eum p̄sonaliter ire attētauit. Quem vidēs his ȳbis aggredit. O inimice dei tyranne seuissime z rabide canis q̄ ꝙ sanguinē chr̄ianoz innoxium effundere nō cessabis. ecce manet super te durissima dei mia z horrēda. mlt̄aq; alia grauia et aspera sibi dixit. Circūstantes ꝓo satellites expectabant q̄ iuberet eū (vt solit⁹ erat) truncidari: sed aliter factum est dño disponēte. Ille em̄ ad viri dei ȳba cōpunct⁹ omi animi feritate deposita q̄si agn⁹ mansuet⁹ effectus ad collū cingulo mox appēso coram viro dei pstrat⁹ nō sine stupore oim̄ q̄ aderant: culpā suā dixit: humiliat⁹ emēdā omnē iuxta ei⁹ bn̄placitū ꝓmittēs. Postea suis ꝓplicib⁹ stupētib⁹ dixit. Viri cōmilitones ne ex h̄ miremini. Nā dico q̄ vidi quēdam fulgorē dei mei ex hui⁹ pāis vultu p̄cedere q̄ me adeo terruit vt ad ei⁹ visionē tribulē i, pfundū inferni me subito putarez demergi. Et extūc illū in magna deuotiōe habuit z a malis se retraxit. Cūcz volens callide expiri rectitudinē viri dei et misisz ei xenū solēnez audisz antonū nihil ex eo recipe voluisse: dixit Scitote p certo q: hō dei est. dicat de cetero q̄d et videbit. Et dictis patz cōstantia viri dei omnē timorē hūanū excludēs. ſ. Jo. iiij. Timor nō est in charitate. sz p̄fecta charitas foras mit. timorē. ¶ Tertia ḋitio ē efficacia fructuosa. Pot de eo dici q̄d de helia ō: Eccl. xlviij. Surrexit q̄si ignis z ȳbū illi⁹ q̄si facu. ar. Tāta q̄ppe p̄dicatōem ei⁹ ꝓfluebat vt capacitates ecclīaz excederet. Ideo plerūcz ad spaciosa pratoz loca se ꝓuertit. Intēdebat aūt ab oib⁹ tāto studio dū famul⁹ dei loq̄ret vt in triginta vel amplī⁹ hominū milibus vix murmur aut strepitus audiret. Sed z stationarij clausis rerū venaliū apothecis nihil ommino vendere p̄sumebāt donec solute sermone ad sua singuli quiq; redibāt. Ibi vidisses ad pacē mortales inimicicias reformari. Ibi longa captiuitate detētos libertati donari Ibi rapinas z vsuras fstitui. Ibi rēddi pignora z debita relaxari. Ibi quicq; consiliū p̄ suoz̄ qualitate criminū requirentes oīno se stare viri dei arbitrio promittebant. Ese ad hoc p̄m p visionē ammonitos plerig; dicebant. Ibi q̄ quertebāt publice peccatrices. Ibi tot diuersi generis peccatores ad penitētiā recurrebant vt vix ꝓfessōib⁹ audiendis sufficeret sacerdotes. Sed z h̄ ad p̄dicatōis ei⁹ efficaciā commendandaz p̄tereūdū nō est q̄ vice quadā frib⁹ ad capitulū in puleia ꝓgregatis fetūs hic de titulo crucis dulciscz Jesu passionis suppliciis dulci modulo p̄dicauit cū beatissim⁹ pater eo tēpore corporaliter adhuc viuus sz in alia regione tūc longi⁹ inde remotus se in aere filijs nouo ac stupēdo miraculo p̄sentauit tanq; brachijs in patibulo crucis p̄fixus. sicq; filios crucis signaculo ꝓsignando benedicens viri dei Antonij ꝓmonez approbauit. Nec solū efficaciā habebat verbū eius ad mortum informationē: verūetiā cogētissimis rationib⁹ quersitates hereticorum confutabat. Nam et apō Ariminū q̄s pl̄es hereticoz̄ ad fidei veritatem conuertit. Inter q̄s z hereslarch̄ā quendā nomine Bonouillū ab annis triginta erroz̄ pestiferi tenebris obcecatum ad lumen veritatis reduxit: et deuotum vsq; ad mortez

mādatꝫ eccl'ie stare fecit. In chronicꝫ āt legit q̄ i ptib⁹ tholosanis cū sctūs aduersus hereticū pfidissimū de salutifero eucharistie sacro fortissime disputasset: ac ipm pene ꝙuictū ad fidē ꝙuertisset. p⁹ m'ta argumēta heretic⁹ adiecit. Disputtam⁹ ꝙba et veniam⁹ ad facta. Et adiecit. Ego anial vnū reclusū p triduū & famis iedia crucibo ꝛ tūc videbit si famescēs aial reuerēti am hēbit ad chīi corp⁹ qō ibi asserꝫ eē sub panis spēcie. Cui sctūs assensum pbuit sine mora. Die ḡ pfixa fit ꝙcursus ppli i pla tea latissima Adest hereticꝰ cū sua caterua educēs mulū quē fame cruciauerat. Sanct⁹ anton⁹ ibiō celebrat in q̄dā capella: ꝛ p⁹ missam affert corp⁹ chīi scrissimū. Et imparo silētio dixit ad mulū. In frute creatoris tui quē in māib⁹ lz idigⁿ teneo p̄cipio tibi cal vt ei reuerēcīā facias. Interim hereticꝰ mulo famelico cibum offert. Mirabile certe. Nā aial sic fame cruciatū post ꝙba antonij cibū paruipēdēs stati capite vsq; ad poplites inclinato corā sacro genu flexit. Fit gaudiū catholicꝫ. hereticis ꝙfusio. Predicat⁹ āt hereticꝰ iuxta ꝓmissum relicta oi heresi factꝰ fidel': mādatis eccl'ie obediuit. Itē i eisdē chronicꝫ legit q̄ cos hereticos disputāte cū q̄dā obstinato ꝙba ei⁹ audire ꝛ renuerēt: scūs ipe ispiāte deo q̄dā die venit ad os fluminis iuxta mare. Et cepit ex pte dñi pisces aduocare di. Audite ꝙbū dñi pisces marꝫ qō audire ꝛrenūt hereticī. Et ecce subito añ sctm piscīū multitudo magā q̄ oēs tenebāt capita super aḡs aliāntiusū erecta. Videsses ibidē pisces diuersi generꝫ q̄slibet ad sui sīles currere. Illis āt ordinatꝫ cepit be. Antonⁱ⁹ p̄dicare di. Frēs mei pisces multū tenemini grās referre creatori q̄ i vīm hiraculū dedit vobis tānobile elemētū ꝛ refrigeria m'tiplicia. Et alia multa silia dicēs eis ad q̄ aliq̄ pisces voces emittebāt: aliq̄ apiebant ora ꝛ oēs capita inclinabāt vt poterāt altissimū collaudātes. Exhilarat⁹ itaq; in spū Antonⁱ⁹ clamabat: Būdict⁹ deꝰ eternꝰ. qz magꝫ honorāt eū pisces aq̄tici q̄ homes hereticī. Ad qō miraculū accurrit ppl's et ipi hereticī. q̄ videtes tā insolitū miraculū cōpūcti corde ad pedes sci Antonij vt eis p̄dicatōez faceret ꝙsedēt. Tūc āt de fide tā mirabilr p̄dicauit q̄ oēs ibi existentes hereticos ꝙuertit. pisces āt ab eo licētiati: ipi scō capitib⁹ applaudētes ad mare ꝙ varias ꝓres abiert. Sctūs āt anton⁹ ibi per dies pl'mos p̄dicādo multū ibidē fructū fecit. Itē i ysdez chronicꝫ legit q̄ circa annū dñi. Mccxij. retulit q̄dā hō senex cuidā fratri minori q̄ipeb. Antoniū viderat Et cū fuisset de nūero. xij. latronū q̄ in nemoribus hitabāt ad depdādū viatores: oēs xij. audita fama p̄dicatōis ei⁹ die q̄dam sub iḡto hitu ꝙuenert. Audietes ḡ ignita ei⁹ eloq̄a ceperꝫ ō petis cōpūgi. Quos cū pi⁹ pī ō eoꝝ ꝙfessiōe p ordinē audiuisset: pniam iniūges inf dixit eis q̄ ad scelera cōsueta nullo mō redirēt. nō redeūtib⁹ ꝓmittēs eꝫna gaudia. redeūtib⁹ vo eꝫna supplicia. Referebat āt idē senex q̄ aliq̄ cōi ad ꝙsueta flagicia celeriꝫ ꝙfusibilib⁹ supplicijs vitā finierꝫ: sic scūs p̄dixerat. Nō redeuntes āt i pace ꝛ i dño qeuerꝫ. Illi āt semi scūs iiunxerat q̄. xij. viciis aplōr petri ꝛ pauli limina visitaret. q̄. xij. vice rediēs romā hec i via fratri referebat cū lachrymis expectās iuxta scī ꝓmissiuz eꝫnē vite gaudia. post huⁱ⁹ cursum miserie ysē. Hec chronicis: Ptz itaq; fructuosa efficacia p̄dicatōis bn Antonij. Ecce. xij. Celeba sapientū ḡsi stimuli ad erigendū a casu. ꝛ ḡsi clauū in altez defixi ad renuēdū a peccatis. Ex dictis ḡ apparet q̄ zelosa fuerit et feruens eⁱ⁹ p̄dicatio q̄ testimoniuz dabat vere sapiētie ꝛ feruide charitatis intus in corde feruescentis. qm̄ sicut ōr dñs Mat. xij. Ex abūdātia cordis os loq̄tur. Bonꝰ hō de bono thesauro cordis sui pfert bona Ex hāūt efficacioz erat ei⁹ p̄dicatio. quia pl⁹ vita q̄ lingua p̄dicabat. qz exēplo docebat. vt dicit Actus primo.

Tertiū est testimoniuz co

piose veneratiōis. qz vicz dñs voluerit eū multiplicit venerari in testimoniū sue sanctitatis ꝛ vere sapiētie seu pfectiōis spūal iuxta ꝓmissum saluatoris. Joā. xij. Si q̄s mihi ministrauerit honorificabit eū pater meus qui est in celis. Honorificabit aut eū dominus ꝓcipue triplici veneratione. Prima est veneratio populose deuotionis. Aliquando enim finitis suis sermonibus omnis eum turba tangere p̄

deuotõne nitebat. z sic̃s vl' modicũ q̃d de vestimẽto ei⁹ p̃cidere posset nõ quas in hoc reli⁹as se habere gaudebat. Si fo q̃s eux alloq̃ vl' tãgere meruerit: id ipm p grandi mũere ꝓfuit. Post mortẽ aũt ei⁹ audito rumore mortis ei⁹ p pueros cateruatim p ciuitatem gradientes et mirabiliter voci ferãdo clamãtes. Mortuus est pater sanctus: mortu⁹ est sc̃us Anton⁹. Stati oẽs ciues aduenĩũt: pl'imũq̃ flebilẽ vnanimit' planctũ fumũt. Et q̃ p se tãgere p̃ mlt'itudine corpus nõ poterãt: alio q̃d suo⁹ p alios ad tangẽdũ veluti zonã vel anuluz vel alio q̃d hmõi porrigebãt. Tãdẽq̃ cũ luminariũ copiositate nũerosissima sepult⁹ est. Statim aũt ab ipa die sepulture coruscãtib⁹ mirac'o⁹ p dict⁹ inenarrabil' deuotõ populi ad sepulcrũ ei⁹ visitandũ excitatur vt videre potes in legẽda. P̃s. Nimis honorati sunt amici tui de⁹. ¶ Scda ẽ veneratio gloriose canonizatiõis. Nã cũ gl'iosi Antonij sanctitas pl'imis claresceret miraculis clamat ꝯcorditer vna vox omniũ vt sancti canonizatio ꝓcuret. Que cũ mlt'itudine celebritate pacta est a die obit⁹ sui mense. xj. p dñm papã Gregoriũ nonũ. Legit aut̃ in chronicis q̃ ea die sue canõizatõis vlixbon. ppl's vnde fuerat br̃is ãton⁹ oriũd⁹ solẽnitate maxia celebrab'. cãz tñ hmõi exultatõis ig̃rabãt. Imo q̃ erat mirabiliu⁹ ipa tintinabula eiusdẽ vrbis nullo pulsante p seipa sonitũ dãtia tãti patrẽ gl'iaz extollebãt. Paruo aũt interiecto tpe reptũ est q̃ illa die fuerat b. anton⁹ canonizat⁹. Vnde capellã in hospitio p̃no ad ei⁹ honorẽ vlixbon. ciuitas honorifice ꝓstruxit. cui⁹ festũ annuatim ibidẽ celebrat. ¶ Tertia ẽ veneratio mirac'ose opatõis. Fecit aũt dñs p eũ miracula p̃cipue trip'r. ¶ Prio circa creaturaz irrõnaliũ z insensibiliũ insolitaz opatõez: sic̃ sup̃ dixim⁹ de piscib⁹ q̃ ad ei⁹ p̃dicatõez audiẽdã ipo vocãte q̃uenerunt. Jtẽ miles q̃dã ciatũ vitreũ quẽ manu tenebat ꝓiecit in trã di. Si vitrũ hoc antonius ꝓfuauerit integrũ: hũc vtiq̃ credo sc̃m Quo iz ad petrã collisu tñ mirabilit' ꝓsiluato mox oẽm errorẽ abiecit. Et sic̃ legit i chronic̃. Cũ sel' alios hoc p̃dictũ miraculũ coram multis recitaret: q̃dã derisorie accepit scyphũ vitreũ vacuũ: et vites aridas i manu tenẽs dixit. Si b. Anton⁹ de istis vitibus vuas nasci faceret vt scyph⁹ iste ide musto repleret: ẽ ego miraculũ reputarẽ et crederẽ q̃ narrasti. Mirabile dictu: sbito vites iste viresc̃ut: z vitrẽtib⁹ foliis adornãt. demũ vue nascunt et maturãt. Tãdẽ ex eis vinũ cõmik: z vitreũ vas totalit' iplet. Quo miraculo viso stupefacti assistẽtes de irrisorib⁹ facti sũt laudatores. ¶ Secũdo circa viuentiũ hoim ꝓditionẽ. Primo q̃ p potẽtiã diuinã fuit ipe sil' z sel' in diuersis locis. Legit em̃ i chro. q̃ cũ beat⁹ Anton⁹ erat custos lemonicen: cũ nocte sctã cruce dñice i lemonicio i eccl'ia sc̃ti petri de q̃druuio hora matutinali semiabat populũ ibiẽ ꝓgregaz ꝙba vite. Frẽs aũt illa eadẽ hora nocte media matutinal' officiũ laudes decãtabãt. Btus aũt anton⁹ erat p vna lectõe legẽda ꝓstitut⁹. Dũ q̃ frẽs processissent vsq̃ ad lectõez illã: subito ipe in medio chori apparuit. z lectõem solẽnit' decãrauit. Stupefactiz aũt fribus et lectõe plecta disparuit. Jn eccl'ia aũt sc̃ti Petri tãdiu tacuit corã pplo q̃diu lectionẽ cõtinuauerat in choro. Sil'e legit sibi ꝓtigisse in montes pessulano tpe q̃ ibi legebat. Cũ em̃ sel' in q̃dã festo solẽni p̃dicaret et inchoato fmõe occurrit memorie miũctũ sibi officiũ q̃dam ex oblitõe alti nõ cõmissse: vicz cãtare alleluia q̃ nimiũ ex h̃ dolẽte secũq̃ qsi dormire vellet sup pulpitũ inclinãte caput cũ capitio opiente vir dei eadẽ hora visus ẽ i eccl'ia fratz cãtare all'a in missa: corpe etiã corã populo p̃sistẽte. Pot itaq̃ dñs corpus vnũ z idẽ nũero sil' z sel' facere esse i diuersis locis et local'. Nã si de⁹ pot duo miracla sil' facere: a fortiori pt vnũ. Sz circũ existẽtia corpis chr̃i i diuers loc⁹ q̃ idubitabil' ẽ ex diuina fide sunt duo miracla sil'. vicz q̃ idẽ corp⁹ sit i diuers loc⁹: et q̃ sit i loco non local'. i. nõ fm cõmẽsurationẽ loci. q̃ a fortiori pot de⁹ facere q̃ idẽ corp⁹ sit i diuersis locis et local'r. Jtẽ mlt'ifice b. anto. miracla p viuentium ꝓsolatõe. Ab ipa em̃ die sue sepulture q̃cũq̃ infirmitate detẽti q̃ tũbã ei⁹ ꝓtingerẽt: ꝓtinuo optatã sanitatem recepert. Et q̃ accedere nõ poterãt salui corã oib⁹ et p̃ fenestras in platea iebãt. Jnt̃ q̃s decẽ z nouẽ diuersimode ꝓtracti reputant erecti. paralytici q̃nq̃ ꝓsolidati. totidemq̃ a gilbox deformitate curati. ceci s̃z illuminati. triũ surdoz aures apte. z eiusdẽ numeri

muto⁊ lingue solute. Duo a morbo cadu co:totidēq⁊ a febrib⁹ libati. Preterea q̄daz despabilit naufragio laborantes voto ad eū facto celerit ad portum salutis q̄dā eos lucis radio visibiliter p̄cedente p̄ducti sūt Jtē puer q̄dam a periculoso collisu tumore vo to p̄ eius matrē ad eū facto sanat⁹ eadem iterū infirmitate dū matē votū soluere ne gligeret ē p̄cussus. vot⁹q⁊ postmodū itera to ac reddito libatus. Jtē q̄dā vir alteruz brachiorū inutile p̄ius h̄bens p̄ beatuz Antoniū plenā recepit sanitatē. ſz cū occa/ sione sanitatis accepte inimicis adhuc vlti onē se diceret redditurū⁊ horore statim p̄di to ad p̄stinā infirmitatis redijt statū. Si/ ta p̄terea fecit miracla tribulator⁊ necessi/ tatib⁹ subueniēdo:a p̄cul liberādo:lepro/ sos mūdando:demoniacos liberādo:⁊ va rijs morbis egrotātes sanādo. captiuorū⁊ vincula soluēdo. naufragantib⁹ mare sedā dō. res ⁊ mēbra p̄dita restituēdo. Hec sup̄ dicta miracula habent in legēda. In chro ni q̄dā legim⁹ q̄ die mortis sue apparuit abbati p̄celleñ tūc in camera sua solitario: ⁊ sacrꝛ meditatōib⁹ intēto. cui dī. Ecce dñe abba relicto asello meo padue vado ad pa triā festinant. Et stati cū abbate i gut⁊re vbi tūc Guiter patiebat familiarit tetigis/ set⁊ ꝓtinuo ab egritudine libasset exies fo ras dispuit. Abbas ꝓ cogitans q⁊ forte ad natiuā patriā p̄geret:ei⁹ decessū totalit ignorās vt ipsum saltē aliq̄ntulū detineret surrexit. Et ip̄m nō inuenies obuias mo/ nasterij fuitorib⁹ vbi esset frater antonius anxie req̄rebat. q̄b⁹ respōdentib⁹ ip̄m non venisse mltū mirabat. Dissū est ad locuz fratꝛ q̄ erat in villa si forte illū vidissent. et eo nō inuento abbas ad cor rediēs certissi/ me intellexit b̄m p̄em p̄ mortꝛ decessum ad celestis patrie ꝙuiuiū feliciť p̄exisse. Et notās rps diligenť postmodū liq̄do repit eadē hora q̄ sibi apparuit ip̄m ex hac vita migsse. Jtē in castro regni portugalie q̄d serpa vocat mlier erat Sara noie b̄ris frā cisco ⁊ antonio deuota. Vir aūt ei⁹ lubric⁹ erat et iniqu⁹ :q̄ cū cōcubinis relicta vxo/ re nō solū vitā nequā ducebat:ſz⁊ vxorem habēs exosam multiplicit affligebat et p/ cutiebat. Gobrē vxoris in rātū creuit tristi cia q⁊ desperata deliberauit suspēdio vitā fini re. Cū g̃ nocte q̄dā viro absente vellet i la queo collū ponere ad ostiū dom⁹ fuit fort ter pulsatū cū clamore. Tūc illa statim fu nē ab scondēs ad ostiū accessit. Et aperta porta vidit duos frēs minores hūliter p hospitio rogātes. q̄ introgat⁹ dixerūt se ee de longinq̄s partib⁹. ⁊ q⁊ vn⁹ eoz Franci scus:alter anton⁹ dicebat. Et illa. Intra/ te(ait)amore b̄ri francisci ⁊ b̄ri antonij. Et posita mēsa dū videret comedere: dñam sa eris ꝓmenib⁹ reficiebāt q̄b⁹ i bonū altera/ ta ꝓposuit nocte illa nō exequi q̄d sibi sug/ gesserat inimic⁹. Intrāt frēs camerā assig tam: itra⁊ et mlier lectū suū. Et eadē hora illi duo viro suo apparuerūt in somnis dis/ cētes. Nos sum⁹ scti Francisc⁹ ⁊ scti Anton⁹ a deo missi tibi denūciantes q⁊ si q̄uertaris a via tua mala infra tres dies morieris ⁊ in infernū demergeris. Nā ⁊ vo/ xor tua hac nocte p̄ re tribulata se p collū suspendisset nisi ad eā venissemus. Vade igit ad eam ⁊ in signū pete funē q̄ se volu/ it iugulare. Territ⁹ hō et subito excitat⁹ ac de peccatis ꝓtrit⁹ venit ad domū. Sur rexerat aūt tūc vxor ei⁹. ⁊ nō inuenīs frib⁹ stupefacta erat quō exissent. Vir g̃ eā be/ nigne sustinuit ⁊ dixit. Vbi ē cor da tuz q̄ hac nocte te volebas suffocare: Illa aūt attonita nihil rndit. Et ille ait. Sao ꝑlem gram⁹ tibi ⁊ mihi fecerit scti Fracisc⁹ ⁊ anto ni⁹ q̄s p̄terita nocte hospitio recepisti. Co fitet illa ꝓpriatē. ⁊ sua visiōe detecta vir hūi liter veniā petijt ab vxore. Sicq⁊ ambo i charitate diu viuētes pleni virtutib⁹ scōs Francisc̄ et Antoniū pariter laudauerūt.

Tertio fecit dñs p̄ eū miracla in mortu oꝝ suscitatiōe. Jn legenda autez asserunt duo mortui p̄ eū mirifice suscitati. Jn chro nicis autē narrant tredecim aquis sūmersi p̄ eū vite restituti. q̄⁊ duo erant de ciuita/ te vlixbon. Videre potes chronicam. Pter omnia autē hmōi miracula notādum est vnum mirabile quod in ei⁹ trāslatiōe vsū est. Sicut enim legit in chronicis anno do minice incarnationis. Mcclxij. postq̄ bo placuit meritis hui⁹ sancti de sub iugo dire/ mi tyranni qui eā depopulauerat ciuitatē eripe Paduā: eius ciues intēsiori deuotiōe ad sanctū feruentes p̄ grandē et solennē ti bi ecclesiā construxerunt. Corp⁹ autē eius trāsferre statuentes cū in octaua dñice re/ surrectionis ip̄m corpus q̄d in terra diu la

tuerat effodiſſent: inuenta eſt lingua eius adeo recens: rubicūda ⁊ pulcra que p vigi tiſepté annos ⁊ ampli⁹ ſub terra iacuerat quaū eadē hora pater ſanctiſſimus deceſ ſiſſet. Quam venerabilis vir frater bona uentu .tūc o;dinis generāl' miniſter: poſt; modū cardinālis ⁊ epūs albanēſis p̄ſens hu; ius trāſlationis gaudijs manib⁹ reuerenē accipiēs irrigatus ꝓfluuio lachrymaꝝ af; fari eā deuotiſſime cepit hm̄oi ꝓbis .O li gua benedicta que ſp dñm benedixiſti ⁊ a; lios būdicere feciſti: nūc manifeſte appa; ret quanti meriti exiſtis apud deū .Et in; figens et dulcia oscula et deuota tuſſit eaꝫ ſeorſum honorifice collocari. Et dicēꝫ ita; cꝫ apparet ꝯ̄ multis claruit miracul' glo; rioſus vir dei Antonius. q̄b⁹ vtiq; mira; culis euidēt apparet ſue ſanctitatis excel; lentia. Recte ergo dici poteſt btūs Anto; nius lux mūdi. Hunc itaq; tante ſcitatis virū tota mētis deuotōe veneremur vt ſu; is apud deū meritis luce gratie gloſtre; mur in hac mortali vita ⁊ tandem eterne glie lucē cū ſanctis adipiſci mereamur amē.

De beato Bernardino confeſſore.

Dilectus deo

Det hominib⁹: cui⁹ memoria i bñ; dictiōe eſt. Eccli. xlv. Uerba iſta dicunt ad lram de moyſe .⁊ nūc ꝺb tō Bernardino eadem dicam⁹. Sic ei moyſes filios iſrael eduxit de egypto: ſic btūs Bernardinus mltos traxit de via p ditōis in viā ſalutis. Potuit itaq; mltis di; cere illud Dichee. vj. Eduxi te de terra egypti: ⁊ de domo ſeruitutis liberaui te. Poſſumus autē videre ꝯ̄ dilect⁹ deo fue; rit btūs Bernardin⁹. et qualiter ei⁹ mēo; ria in benedictione eſt ſi cōtemplemur tres p̄cipuas conſiderationes.

Prima eſt conſideratio ſue gratioſe in; choationis.

Secūda eſt ſue virtuoſe ꝓfectionis.

Tertia eſt ſue glioſe conſummatōis.

Prima eſt cōſideratio ſue glioſe i; choationis. A prima q̄ppe eta; te deo ſeruire cepit. Juxta doctri nam ſapientis Eccliaſtes. xij. Memento creatoris tui i dieb⁹ iuuētutis tue. In p̄ma vtiq; etate pater ei⁹ eū laudabiliter inſtru xit. Cunq; ſex vel ſeptem eſſet annorū pa; ter eius defunct⁹ eſt. Et ſic vtroq; paren; te remanēte orbat⁹. Nam et iam antea cū adhuc eſſet paruul⁹ infans mater ei⁹ obie rat. Jdeo potuit dicere cū p̄s̄. Quoniaꝫ pater meus et mater mea dereliquerunt me. dñs autē aſſumpſit me. Quedā autē venerabilis mulier Tobia noīe ſoror ma; tris eius: mulier inſtiam deuotione ⁊ mo; ribus multū cōmendata: que vidua erat: ⁊ regulam penitentiū obſeruabat: ſedulam eius curā geſſit. et eum amore tenerrimo diligebat. Quē magiſtro ſubdidit litteris imbuendū: et ſanctis m orib⁹ educādū. Qui tam ingenij ꝓſpicuitate: q̄ꝫ morū in; genua ꝓbitate omnes cocuos ſuos emi; nentius excedebat. Threnor. iij. Bonuꝫ erit viro cū portauerit iugū ab adoleſcen; tia ſua. Jdcirco itaq; dilectus eſt a domi; no. qz ab ipa tenera etate dño ſubduit de ſeruire. Tales em̄ diligit dñs: Jdeo dice; bat dñs Matth. xix. Sinite paruulos ve nire ad me. Fuerūt autē in eo tria p̄cipua virtutis initia ab ipa etate tenera.

Primū eſt humilitas verecūde ꝯditōis

Secundū eſt ſedulitas ſtudioſe auditi; (onis

Tertium eſt aſſiduitas ferui; de deuotionis.

Primuꝫ eſt humilitas

verecunde conditionis. Jacob. iij. Humi libus de⁹ dat gratiā. De verecundia āt di cit Bernard⁹. Neſcio an quicq̄ gratius verecundia i moribus hominū aduerti q̄; at: que eſt certe omniū ornatus etatū. ſed tenere gratia verecundie in teneri⁹i etate amplius pulcriusq; enitescit. Quid ama bilius verecūdo adoleſcēte. ꝯ̄ vera et mi; nime dubia bone nuncia ſpei: bone. indo; lis index? Quid ita turpiloquij et omnis deinceps turpitudinis fugitans? Sororꝫ continentie eſt: indiciū columbine ſimpli; citatis: teſtis innocentie: lampas eſt pudi; ce mentis: fame cuſtos: vite decus: virtutꝫ ſedes: virtutū primitie: nature laus: et in; ſigne totius honeſti. Hec Bernardus. Et ſm Ariſtotelem in Ethicis. Verecūdia eſt paſſio laudabilis in iuuene: Btūs vtiq; Bernardin⁹ mltū būil' erat ⁊ p̄cū;

dus. vñ si qñq; a casu coetanei sui aliq̃d i/ honestū ꝓferret z audisset: stati rubor in fa cie ei⁹ acti q̃s ei alapā irulisse apparebat. Etsi aliq̃n tale q̃d rubore digni. iuuenes ꝯfabulari ꝯrigeret z bernardin⁹ supuēisse demissis in frā vultib⁹ dicebāt. Sileam⁹ ecce bernardin⁹ venit. Erat igit ab etate iuuenili exēplar bonitatis z honestatis. Vñ z Joānes voletan⁹ vir magne honestatis ac morū exēplar mgr̃ referre nunq̃ habuisse scholarē ita dilectū sibi: co q̃ nūq̃ ꝙbo mo tu aut signo repit eū extra curiā honestatē. Prouer. xxij. Qui diligit cordis mundiciā ꝓpt̃ grām labioꝝ hēbit amicū regē.

Secundū est sedulitas

studiose audituōis q̃ disponit ad amorē di. Ps̄. Eloquiū dei inflāmauit eū. Beatus vtiq; bernardin⁹ ꝙbū dei libētissime audi ebat: p̄dicatōes freq̃ntabat. z ꝙbo diuino a p̄dicatorib⁹ tā plato q̃dā in armariolo pe cōris tenuerat quid p̄dicatorie referebat, vt randē q̃si ꝓphetice a mītis diceret ipsuꝝ esse nūciū gelicū futurū p̄dicatorē a deo spēa liť missū. Jnh̄ ꝓfectō manifeste oñdebat q̃m ipe a deo erat. Nam sicut dicit salua/ tor Jo. viij. Qui est ex deo ꝙba dei audit.

Tertiū est assiduitas fer/

uide deuotōis. Lu. xj. Pater celestis da/ bit spm̃ bonū petētib⁹ se. Fuit aūt b. Ber nardinus deuotissim⁹ z singularē gerebat deuotionē ad brām ꝓginē mrem dei. eccle sias freq̃ntabat: z coꝝ imagie mris oī ge nib⁹ z facie ad frā deꝑssis genitib⁹ z ora tōib⁹ feruent̄ insistebat. noctes aliq̃n reddē do insomnes. Cassiod. sup ps̄. Oro sere/ nat cor: mūdat a vicijs. abstrahit a frenis. eleuat ad celestia. reddit cor capaci⁹ et di/ gnius ad spūalia dona accipiēda. hec ille.

Secūda est ꝯsideratio ꝓtuose ꝓfec/ tionis. Possum⁹ dicere illō Eccl. l. Quasi vas auri solidū ornatū oi lapide ꝓciosō. i. oi ꝓtute. Si aūt oñderim⁹ charitatē ei⁹ excellētia: satis etiā oñdem⁹ in eo excellētiā alioꝝ vir tutū. Quāta em̄ est charitas in aliq̃ tante sūt ꝓportionaliť z reliq̄ ꝓtutes incḡtū sunt opis meritorij ꝓncipia. Vel vt veri⁹ dica/ mus q̃nto excellētior est in aliq̃ charitas: tā to excellētiora sunt i eo z ampliora opa ꝓ/ tuosa: licꝫ forte nō sp̄ sit verꝫ de habitib⁹. Jpa vtiq; charitas ad oia opa ꝓtuosa idi nat. z tāto efficaci⁹ q̃nto feruētior. é. Jo ôr Aug. Jlle hꝫ q̃cq̃d latet z q̃cq̃d pateri di uinis codicib⁹ q̃ charitatē habꝫ in manib⁹. Tria p̄cipue declarāt excellētiā sue charꝫ

Primū est obſeruatio

ꝓginee castitatis. ꝓginalē em̄ puritatē ꝓpt̃ dei amorē ſuauit. quā z ipe voto solēni p/ fessiōis regularꝫ ꝯsecrauit. ꝓpt̃ quā spēaliť deo dilect⁹ fuit. Hā dñs maxime diligit ꝓ gines. qz spāli q̃dā ꝯformitate sequūť dñz Vñ Apoc. xiij. Virgines em̄ sūt z sequūť agnū q̃cūq; ierit. Btūs vtiq; bernardin⁹ asseruit tobie supdicte seip̄m ab oī vicio carnis diuina opitulāte gra incorruptum.

Habuit aūt in se tria p̄cipua p̄ſuatiua a carnali corruptōe. Primū é mliꝫ cuitatio. Cū nullis em̄ mulieribꝫ nisi rarissime loq̃bat: sciēs verꝫ esse qđ Hiero. ôr. Pia tēta mēta clericoꝝ sunt freq̃ns accessus mu lieꝝ. Scōm est carnis maceratio. Flagel lis em̄ z cilicio ad carnē se assidue macera bat. Occulte humo sepi⁹ dormire reg⁹ é. Rho. viij. Si fm̄ carnē vixeritꝫ morieminī si aūt spū facta carnis mortificaueritis vi.

Tertiū é spēaliť deuotio quā p̄cipue ha bebat ad reginā ꝓginū: mrem vtiq; dñi. de q̃ etiā ipe p̄dicator effect⁹ feruēs: libēs z excellēs p̄dicabat. Ad cui⁹ laudes ex tollēdas tractatū fructuosum z honorabi lē ex diuinis edidit oraculi. Bern. Qui no men marie puro cordē tuo cat: q̃cq̃d postu lat indubitanter consequeť.

Secūdū est abdicatio mū

dane vanitatis. Oēs em̄ tales diuitias p pter chr̄i amorē ꝓcēpsit lz ex p̄clarꝫ cōr pa rentib⁹ oriūd⁹. Cui. vlť. Fortis é vt mors dilectio. qz vtiq; facit oia relinḡre. Vñ et̄ tres ep̄atus sibi oblatos recusauit. Volu it itaq; chr̄m pauperē in paupertate seqū: sci ens a dño dictū esse Mat. v. Bē pauperes spū qm̄ ipoꝝ est regnū celoꝝ.

Tertiū est exhibitio fra/

terne benignitatis. Hā ꝓpt̃ amorē dei beni gnitatē vtiq; ac miām exhibuit eximiam ceteris

impēdebat: sicut pauperib⁹ subuēiēdo. Vlñ cū eēt sub cura cuiusdā cognate sue Diane noie añ̄ viz curā ei⁹ suscepisset Thobia sozor mris eius si q̄ñ ab ea elyna pauper denegaret: ꝓles puer Bernardin⁹ aiebat. O mr nutrix dem⁹ rogo hāc elynam pauperē chr̄i t nō prādebo neq; cenabo hodie. Job. xxxj. Ab infantia mecū creuit mi seratio. Ite infirmis t afflictis humiliter fuiēdo. Ipe em̄ cuiusdā pestis in q̄dā hospitali vbi plurimi pegrini eūres t redeū/tes a tubileo ifirmati ipm̄ reddiderūt apō senas. Dozmi sūt etiā eiusō loci fuitozes t vir inueniebaf q̄ locū illū y ⁊let intrare Bernardin⁹ igit̄ charitate fer;tēs aniam suā spōte posuit nō solū ꝑ amicis suis pe uib⁹: sed t ꝑ alienigēis pegrinis Et adidē hortat⁹ ē q̄sdā sodales suos ꝺuoꝝ. Lz āt sacra infirmis nō mīstraret (q; nōdū cleri cus erat) tm̄ sollicit⁹ erat ad exhortandū infectos vt medicū aniaꝝ vocarēt. t ipe vel mittebat vl' ibat ad q̄rēdū sacerdotes. me dicos etiā corpoꝝ adducebat. ifirmos cō solabaf: ad pacientiaz t pniam suadebat. Ipe curuatis genib⁹ pedes aduēntiū ab/luebat. cibos mīstrabat. sanguinē putrescē tē et vlceri⁹ educebat. sanie abstergebat. t hmōi labores cūctos eq̄nimit tolerabat defunctis de sepultura puidebat. Post q; tuoꝝ āt mēses q̄b⁹ in ope tā strō deliduauit peste cessante domū reuersus est. Sozoꝛ etiā genitricis sue Bartholomeā noie tā decrepitā t q̄si cecā t surdā mēbroꝝ vigo re ita ōstitutā vt de lecto surgere nō posset deficiēte illi;alio obsequio: iuuenis sctūs no bil' t delicat⁹ in curam suam suscepit t ei psonalit̄ fuire nō horruit. Iz vt mr̄i sue de fuisset obsequiosissime cū oi charitate t hilari tate manib⁹ ꝓprijs necessaria mīstrabat p annū integꝝ. quosq; illa nature debitū sol/uit. Ite apparuit sua benignitas t frater/na charitas saluti aniaꝝ insistēdo. Cū em̄ sibi fuisset iniunctū p̄dicatiōis officiū cir/cūibat ciuitates t castella euāgelizans re/gnū dei vicioꝝ rigid⁹ obiurgator. bonoꝝ deuotissim⁹ exhortator: ad ei⁹ p̄dicationē pl'i vndiq; ꝙfluebant. Raro vl' nunq; ex ei⁹ ore ꝙbū Ciceronis Aristotel' Platonis vel alicui⁹ poete audiebaf. Quauis em̄ si q̄ rectū t diuinū i doctris suis habuerit gētiles: nō improbauerit scī dei: ōrestātes tm̄ eoꝝ superbiā t superstitionē: sed vt veri isra elite egyptios auro sapie t argēto eloq̄n/tie spoliauerint ad ꝑstructiōem tabnaculi ecclie. Forte em̄ ꝓsiderauit vir dei qō ait di⁹ Aug. q; q̄ntū distat inf̄ p̄dicationē āge loꝝ ō aduētu chr̄i t ꝙfessioꝝ ōmonū dicē tiū: q; tu es filꝰ bi: tātū differt inf̄ auctori tatē ꝓphaꝝ t cūpositatē sacrilegoꝝ. s. gēti/liū. Et magꝫ valēt ista ad paganoꝝ vāta tē ꝙuincēdā q; adustoꝝ auctoritatē cōple ctendā vt ipe ait⁹ dist. xxxvij. Sicd cū tm̄ chr̄icol' nō gētilib⁹ p̄dicef. Per ei⁹ aūt p̄di cationē multi sceleſti pcōres ꝙuersi sunt ad pniam. t plurimi seculū deserēres reli/giōes obſuātiales ingressi sunt. Dañ. xij. Qui ad iusticiā eruditi multos erunt q̄si stelle in ꝑpetuas eternitates. Paz itaq; q̄n tā a d deū charitatē habuit ex q̄ sequit q̄m deo dilect⁹ fuit. q̄n ōt saluator Joā. xiij. Si q̄s diligit me dilect⁹ a p̄re meo t ego diligā eum.

Tertia est ꝓsideratio sue gl'iose con/sūmatiōis. In cōi puerbio dicit⁹ let q̄n finis laudat op⁹. Quā glo riosa aūt fuerit ei⁹ ꝙsūmatio declarari ꝑ p̄cipue p tria testimonia

Primū est testimoniū charitatiue mo/nitionis.

Secūdū ē votiue exaltatiōis

Tertiū est manifestatiue miraculoꝝ operationis

Primū ē testimoniū cha/ritatiue monitiōis q̄ in fine frēs suos hor tat⁹ est. Cū em̄ in habitu seculari ysisset xxij. annis i ordie bri Frācisci. xlj. t vltra Cū ad neapolim accederet vt in apulia p̄/dicaret febre cādida detent⁹ q̄uenit in aq̄/lā ciuitatē vbi grauioꝝ infirmitate decu/bās: a ꝓpinq̄te hora q̄ iubēte deo spm̄ redderet celo. ad vltimū corp⁹ i terrā iussit deponi. sicq; posit⁹ cepit ardēt̄ issima cha/ritate frēs circūstantes exhortari. Et a igit ei⁹ ardētia testimoniū dabāt inf̄ioris pfe/ctiōis. Datt. xij. Et abūdātia cordis os loq̄tur. Bon⁹ hō de bono thesauro cordis sui pfert bona. t mal⁹ hō ō malo thesauro cordis sui pfert mala.

Secōm est testimoniū vo/tiue exultatiōis. Isiō. li. de sū. bo. Secura

Dm

Sermones cõmunes

ꝑscia semp gaudiũ habz. ꝙnto ãt magꝭ ad
fontẽ gaudioꝝ accedit magis hmõi gau-
diũ crescit. Paratꝰ vticꝫ Bernardꝰ in ꝰ spũ
dño reddere hora vespertina i vigilia ascẽsi-
onis dñi psallentib⁹ frib⁹ ad Magnificat
antiphã illã. Pr manifestaui nomẽ tuũ
hoib⁹ ꝙs dedisti mihi. nũc ãt p eis rogo ñ
p mõo: qz ad te venio. Et ipe hilari vultu
iocũdꝰ z liber eandẽ ꝛplicabat. sicꝫ eius
aia scrissima ab ergastulo carnis soluta in
etne claritatꝭ abyssum ẽ ar̃ soꝛpta. vbi suo
rũ suscepit laboꝝ mercedẽ. Sap. iij. Bo-
noꝝ laboꝝ gl̃iosus ẽ fructꝰ

Tertiũ est testimoniũ ma

nifestatiue miraculoꝝ coꝛuscationis.
Ipo q̃pe adhuc in humanis agẽte mul-
er q̃dam incurabilẽ patiẽs infirmitatẽ tã-
gendo vestimentũ eius: integrã adepta est
sanitatẽ i Abe senẽsi. Itẽ in eadẽ vbe vir
q̃dã paralyticꝰ bñdictione scti viri ꝓcepta
moꝝ incolumis effectꝰ est. Itẽ cũ medio-
lani ꝛdicaret p q̃dragesimã ipo die cinez
ꝓnes ꝓbũ dei raptꝰ ẽ z vidit aiam To-
bie supdicte soꝛoꝛ mr̃is sue ad celũ euolã-
tẽ z p aliq̃d spaciũ immobilẽ pmãsit. Post
aliq̃diu ad seipm redies qd viderat ꝓpho
reserauit. q̃ re cõperta laudãt oẽs dñm. q̃ i
tali viro sic gl̃iosevisitabat plebẽ suã. Ut
tis insup miraculũ legit claruisse post moꝝ
tẽ: mortuos suscitãdo z infirmos curãdo
Vsq̃ i q̃dã ei⁹ hymno cãtat. Do spitatꝭ de
bilitũ collatoꝝ sit salutifer⁹: ꝺfuctoꝝq; plu-
riũ suscitatoꝝ magnifer⁹. Voluit vticꝫ eũ
dñs honorificare iuxta pmissum saluato-
ris Joh. xiij. Sicꝫ mihi mistrauerit hono-
eũ pr me⁹ q̃ ẽ in ceł. Ex qb⁹ vticꝫ liq̃do ap
paret i btõ Bernardino approbatio diuie
dilectõis Jõ bñ de eo dicim⁹. qm̃ dilect⁹ ẽ
deo z hoib⁹: cui⁹ mẽoria i bñdictõe ẽ. Et
nos igit̃ hũc deuota mẽtis ꝛfectõe venere
mur qtus ei⁹ meritꝭ gram ꝓseqũmur q̃ nos
ꝺo dilectos efficiat z celestꝭ gl̃ie bñdictõe
dignos instituat Amen.

Sermões super

euãgelia de cõmuni apl̃oꝝ. Primo sup il-
lud euãgeliũ. Hoc est ꝓceptũ meũ

Vos amici

V meei estis si fece. q̃ ego ꝓ-
cepto vob. Jo. xv. O mi
rabil̃ redẽptoꝛis suauꝭ
tas. Serui idigni sum⁹
z amicos nos vocat̃ fecerimus q̃ ꝓcipit
nobis. Grego. Pẽsate q̃nta dignitas est ei
se amicos chr̃i. Triplex q̃pe talũ dignꝭ
tas notat̃ nob in illa epł̃a. Jã nõ estis ho
spites z aduene sẽ. que scribit̃ Eph. ij.
Primo est dignitas familiaris cõcaꝛ
onis. qz ór apl̃s talib⁹. Jã nõ estis hospi
tes z aduene: sz estis ciues scõꝝ z domesti
ci dei. Scda est dignitas salutaris ꝓ
ctiõis. s. cũ chr̃o. qz ór. Superedificati supra
funda. apl̃oꝝ z ꝓphar̃ po sũmo angulari
la pide chr̃o iesu. Tertia ẽ dignitas ite
rioꝛis habitatiõis. qz tales sũt tẽplũ in q̃ spꝰ
ritussctus habitat. Vsq̃ ór. In q̃ ois edifi
catio ꝛstructa crescit i tẽplum scr̃m i dño.
In q̃ z vos coedificamini i habitaculũ dei
i spũsctõ. Hui⁹ itaq; triplicis dignitatꝭ cõ
sideratio nos inducere debz ad ei⁹ ꝓfi-
ctoꝝ obs̃uãtiã. Ad quã ẽt nos inuitat totꝰ
euãgeliũ sctõ. In q̃ ꝓponunt tria ꝓsideran
da ad hmõi obs̃uãtiã inductiua.

Primo ꝓceptõis necessitas inexcusabil̃
Secundo impletionis dignitas honor
Tertio dispositionis qualitas (rabil̃
desiderabilis.

Primo ꝓceptõis necessitas ineꝛcu-
sabil̃: cũ ór dñs. Hoc est ꝓceptum
meũ vt diligatꝭ inuicẽ.
Vbi tria ꝓponunt p ordinẽ
Primo ꝓceptiõis iniũctio
Scõo iũctiõis modificatio
Tertio modificatõis declaratio.

Primo ꝓceptiõis iniun-

ctio: cũ ór. h ẽ ꝓceptũ meũ vt dilł. inuicem
Grego. Oẽ mãdatũ de sola dilectõe est.
Aug. Vbi charitas est q̃d est qd̃ possit de-
esse? Vbi aũt nõ est: quid est quod possit
prodesse?

Scõo ꝓponit iniũctiõis

modificatio cũ ór: sicut dilexi vos. Aug⁹.
Per h discernit̃ ista dilectio ab ea q̃ se inui
cẽ diligũt hoies sicut hoies. Ad q̃d aũt
nos dilexit chr̃us nisi vt possim⁹ regnare cũ
chr̃o? Ad h̃ g̃ z nos inuicẽ diligam⁹

Tertio ponit modificationis declaratio

cū dr. Magistez hac dilectōem nemo habz ꝛc. Jn h em declarat qliter ꝛ qntū nos dilexerit. Greg. Dozi pro inimicis dñs venerat: ꝛ cū positurꝰ se animā p amicis siccebat: vt nob ostēderet qz cū diligēdo lucꝰ nob facere de inimicis possimus etiā ipi amici sūt qui nos psequunt. Hec ille.

Secūdo ponit ipletiōis dignitas honorabil': cuz dr. Vos amici mei estis si feceritis ꝛc. Vbi tria ponūtur per ordinem.

Primo honorabil' denoiatio.
Scdo rōnabil' ꝺditio
Tertio amicabil' expositio.

Primo honorabilis denoiatio

cū dr. Vos amici mei estz. Greg. Amic⁹ ꝺppe ḡsi aie custos dr. Qui nō imerito q̄ volūtatē dei custodit ei pceptis illius dr: eius amicus vocatur. Hec Grego. xxvij. mozal.

Secūdo ponit rōnabil' ꝺditio

cū dr: si feceritz q̄ ego pci. vob. Aug. Magna dignatio cū fu⁹ bon⁹ eē nō possit nisi pceptā dñi sui fecerit. Hic amicos suos voluit itelligi vñ fu⁹ boni pñt pbari. Potest igit esse ꝛ seruus ꝛ amic⁹ q̄ seruus est bonus

Tertio ponit amicabilis

expositio: cū dr. Jā nō dicā vos ser. qz seruus nescit q̄d facit dñs ei⁹. Vos aūt dixi amicos: qz oīa q̄ ꝛc. Vbi em exponit q̄re eos amicos dixerit. qz vicz oīa q̄cū q̄ ꝛc. Oia inq̄ vt dr Chrys. q̄cūq eos audire oportebat. Grego. Oia q̄ audiuit a patre q̄ nota fieri voluit suis suis sūt gaudiū inchoe charitatis ꝛ festa supne p̄rie: q̄ nris q̄ri die mēribꝰ p aspiratiōē sui amoris imprimit. Dū em audita celestia amam⁹: amata tā nouim⁹. qz amoz ipa notitia ē. Oia ḡ nota eis fecerat qz a terrenis desideriis immutati amoris summi facibꝰ ardebāt. Hec Grego.

Tertio ponit dispositōis q̄litas desiderabil'. cū dr. Nō vos me elegistz ꝛc. Vbi tūgit desiderabil' dispositio amicoꝝ chri. Et ponunt ibi tria p ordinē

Primo causalitas
Scdo fructuositas.
Tertio acceptabilitas.

Primo causalitas cū dixit

Nō vos me ele. sz ego ele. vos: ꝛ posui .t. disposui p graz vt mea pcepta faciatz ꝛ sitz amici mei. q. d. Si amici mei estis nō vob ē attribuēdū. qz nō vos estz cā hui⁹ sz ego q̄ elegi vos ꝛc. Greg. Quisq̄s ad hāc puēit dignitatē vt ōnic⁹ dei vocet dōa q̄ pcepit sup se nō sꝛs meritz tribuat. qz dr dñs. Nō vos me ele. sed ego elegi vos ꝛc. Aug. Electi sum⁹ vt p gram dei nos eligētis boni essem⁹

Scdo ponit fructuositas

cū dr. vt eatz ꝛ fru. affe. ꝛ fru. ꝛ ma. Aug. sup Joā. Iste ē fruct⁹ de q̄ dixerat. Sine me nihil potestz facere. Ipe ē vita i q̄ nos posuit vt eam⁹. Greg. i home. Plāraui vt eatis: qz velle iā mērē ire ē. ꝛ fructū afferatis opando. Quādo fo fructū afferre dctr ant: ꝛ fruct⁹ vī māeat. Oē ei qđ fm pñs seculū laboram⁹ vix vsq̄ ad mortē sufficit Dozs nāq̄ inf uenies fructū nr̄i laboris abscidit. qđ fo. p etna vita agit ēt p⁹ mortē fuak. ꝛ tūc apparere icipit cū labor carnalū fruct⁹ cepit nō videri. Tales ḡ fructi opemur q̄ maneāt. q̄ cū mors cūcta interimat ipi exordiū a morte sumāt

Tertio ponit alia q̄litas

desiderabil' q̄ dr acceptabilitas. qz vicz talīū oīo acceptabil' ē apd deū. vñ dr. Ut q̄d cūq pe. p. i no. m. d. ꝛc Aug. Hoc petim⁹ i noie saluatorz qđ primet ad rōnē salutis. Hec ille. O q̄fatu⁹ eēt q̄ Jhūz salutī sue aliq̄d peꝛe veller. Ex dictz itaq̄ ptz q̄fructuosū sit atq̄ honorabile pceptz diuinis obedire. de q̄b dr dñs. Vos amici mei e. si fe. ea q̄ pci. vo. Hec igit pcepta studeam⁹ obꝛuare vsq̄ ad vitā diuinoꝝ mādatorū obꝛuatoꝝ reꝛomissam mereamur felicit intrare. Amen

Sermo sup illud euāgeliū Hec mādo vobis ꝛc. Jo. xv.

Amētote sermonis mei Joā. xv. Dericto memisse ꝺbem⁹ fmonis dñi qm ipe dr Joā. viij. Amē amē dico vobis

Sīqs ſmonē meū ſuabit mortē nō guſtabit in eternū Mis ąppe ſmo chīi ꝑpt̄ noſtrā inſtructionē dict⁹ eſt. In h aut euāgelio triplex nob⁹ a dño daf inſtructio

¶ Prima eſt inſtructio ꝓceptoria.
¶ Scōa ē inſtructio ꝓſolatoria
¶ Tertia ē inſtructio ꝓdēnatoria

PRima eſt inſtructio ꝓceptoria: cū dr Hec mādo vo. tē. Vbi tangunt tria notanda.

¶ Primo ꝓceptiōis auctoritas
¶ Scōa facilitas.
¶ Tertio rōnabilitas.

Primo tē. cū dr. Hec mando. ſ. ego q̄ ſum dñs yr. Leuit. xix. Ego dñs: leges meas cuſtodite. ¶ Scōo ꝓceptiōis facilitas. ḡa dr. vt diligatis. Cū em̄ diligere ſit act⁹ voluntatis: ſequit̄ q̄ ex natura ſua facile eſt. Quia yt dr Aug. Nihil eſt tā in pt̄ate voluntat⁹ q̄ ipa voluntas. Idē i ſer. Si dixerꝫ qr nō ponit⁹ diligere ei no nō credim⁹ tibi ¶ Tertio ꝓceptiōis rōnabilitas: cum dr inuicem. Nihil em̄ rōnabili⁹ q̄ vt inuicē diligam⁹. j. Jo. iiij. Charissimi diligam⁹ nos inuicē: qr charitas ex deo eſt. Ibidem Si de⁹ dilexit nos t nos debem⁹ alterutrum diligere.

SEcūda eſt inſtructio ꝓſolatoria. cū dr. Si mōs vos odit tē. Vbi ꝓſolat eos chīs mōo tribulant per tres ꝓſiderationes

¶ Prima eſt ꝓſideratio aſſimilatōis
¶ Secūda eſt electiōis
¶ Tertia eſt ſubiectōis.

Prima eſt tē. qr vicz per tolerātiā paſſionū t aduerſitatum efficit q̄s chīo ſimiliorē. vñ dr. Si mōs vos odit ſcitote quia me ꝓorem vobis odio habuit Chryſ. Naturalis eſt res ſi ꝓ deo iniurīā patimur ab aliquib⁹ indignis iraſcimur t dolemus. Si ꝓ o audierim⁹ aliquā ꝓclāram ꝓſonam q̄ ſimiliter paſſa eſt refrigeramur: t inflatio indignationis noſtre laxatur. Dicamus em̄ ſi vir ille q̄ clarior eſt q̄ ego paſſus ē talia: plane ego iniurie mee nō debeo ſentire dolorem. q̄nto magis ergo cōſolabunt diſcipuli in paſſionib⁹ recordantes chīm dominū et magiſtrum talia aut maiora ꝓpeſſum. Hec Chryſ. Et ido debēt dominū nō ſolum patient̄ ſed etiaz gaudenter ſeq̄. Quia yt dr Seneca. Dalus miles eſt q̄ imperatorem genēs ſequit Aug⁹. Nullus fu⁹ chīi ſine tribulatione eſt. Si puras nō hīe ꝓſecutiōes: nondū ceſſiſti eſſe chīian⁹. Jrez. Noli eſſe puſillanimis. Si em̄ pleno corde in tuitus fuer⁹ quid ꝓ te chriſtus paſſus fuerit: nec tu ꝓpter puſillanimitate deficies. ſed magnanimiter t tu quicquid aduerſi acciderit tolerabis. Jnſup t gaudebis: quia inuent⁹ es in illa qua ſimilitudine paſſionū regis tui. Hec ille. Jdeo dicit dñs. Si mund⁹ vos odit ſcitote q: me ꝓorem odio habuit. Chryſ. Hec eſt ꝓtutis augmentū a mundo odio haberi. Vñ dolere oportet ſi a mūdo diligeremini. hoc em̄ eſſet malicie veſtre oſtēſiuum.

Scōa eſt conſideratio ele ctionis. ſ. de mūdo. quia videlicz vos chīi ſerui ſunt electi de mūdo. Jdeo dicit dñs Si de mūdo fu. mōs q̄ ſuū erat diligeret q: ꝓ o de mōo nō eſtis: ſed ego elegi vos de mūdo ꝓpterea odit vos mōs. Aug⁹. Cum ſe[illegible]ua verticem membra extollit: Remiſſas eſſe in corpore ſi nō vis mēbi odiū ſuſtinere cū capite. Pro dilectione xp̄ē patienter debemus etiam odium mundi ſuſtinere. Neceſſe em̄ eſt vt nos oderit q̄s cernit nolle q̄ diligit.

Tertia eſt cōſideratio ſub iectiōis qua. ſ. debent chīo ſubiici. Jo dr xiī. Memento te ſmonis mei quē ego dixi vobis. Nō eſt ſuus maior dominō ſuo. Si me ꝓſecuti ſūt t vos ꝓſeqūnt. Si ſerm. tē. Aug⁹. Nullū em̄ maius t melius q̄ de ſeipo ꝓponere pōt exemplū. Chryſ. q. di. Non vos turbari oportet ſi cōmunib⁹ cabitis paſſionibus meis. qr vos nō eſtis me potiores.

TErtia eſt inſtructio ꝓdemnatoria: vbi. ſ. ꝓſecutores ſeruoꝝ chīi oſtendit eſſe ꝓdemnabiles ꝓpter ſuā malīciam cū dixit. Sed hec omnia facient vobis tē. Vbi oſtēdit malicīā eoꝝ dānabilē eſſe ꝓcipue xp̄ē triplicē ꝓceptū

¶ Primus eſt contemptus adorande ſublimitatis
¶ Scōs ē memorāde ꝓpitatis
¶ Tertiꝰ ē admirāde claritatis

¶Primo ppter cõtemptuz adorande sublimitatz. s. nois ipius christi Vñ di. Sz hec omnia facient vobis ppter nomen meũ qz. s. ptemnũt. Aug. Quid ẽ aliud dicere: ppter nomen meũ q̃ me in vobis odio habebũt. He in vobis ꝓsequent z fmonẽ vim qz meus est: iõ non seruabũt Tanto igit miseriores q ppter hoc nomen ista faciũt: q̃nto beatiores q ppter hoc nomen ista patiunt.

Scdo ppter ptemptũ me

morande scutis. s. doctrine christi. Et h̃ tangit cũ dr. qz nesciunt eũ q misit me. Sz ista ignorantia non excusat: qz puenit ex contẽptu doctrine christi. Jõ subdit. Si nõ venissem z locut⁹ eis non fuissem: pctm nõ haberent. Nunc aũt excusationẽ nõ h̃nt de pctõ suo. Aug. Numqd sine pctõ erãt iudei qb⁹ christus locut⁹ est añ q̃ in carne venisset: Sz magnũ q̃ddã pctm nõ oẽ pctm sub generali noie vult intelligi. h̃ aũt est qz nõ credidert in chm. Et qz vt dic̃ Chrys. Hinc inde causabant qm ppter pzem eũ psequebant destruẽs eoz accusationẽ: Qui me odit z pzem meũ odit.

Tertio ppter ptẽptũ ad

mirande claritatis. s. miraculoz christi. Vñ dixit. Si opa non fecissem in eis q̃ nemo ali⁹ fecit pctm ñ h̃rent. hoc. s. pctm vt dicit Aug. qz in eũ loq̃nte z opante nõ crediderunt. His em bñficijs amorẽ non odiũ retribuere debuerũt Et h̃ eis exprobrãs adiungit di. Nunc aũt viderũt z oderunt me z pzem meũ. Et ꝓphetia inducit cũ subdit Sz vt adimpleat fmo q̃ in lege eoz scriptus ẽ. Aug. sup Jo. Gratis odit q nullũ ex odio cõmodũ q̃rit vel incõmodũ fugit Hec ille. Sic itaq; ptz instructio dñi triplex in h̃ euãgelio. Demẽtore (aut) fmõis mei. vt sitz instructi i bonis agẽdis: vicijs fugiẽdis: z aduersis tolerãdis z sic tandez puenire valeatz ad celoz regnũ ad qõ per multas tribulationes est intrandũ prestãte ipo dño. Amen.

¶Sermo sup euange. illud Ecce nos reliquim⁹ oia ꝛc. Mat. xix.

Secuti sumus

Lc. xviii. Felices q dño dicere pñt Secuti su. te. Mat. xix. Felices q dño dicere pñt Secuti su. te. Nã sic dr Ecci. xxiij. Magna gl̃a seqũ dñm. In pñti aũt euangelio tria nobis ꝓponunt ad christi sequelã spectantia.

¶Primo affectionis dispositio gratiosa
¶Scdo dispositionis pfectio ꝓtuosa
¶Tertio pfectionis remũeratio gl̃iosa.

PRimo affectionis dispositio gratiosa q̃ tangit cũ dixit petr⁹. Ecce nos reliquim⁹ oia. Talis em renaliũ abnegatio cõueniẽtissima est dispositio ad spũalia dona gr̃e suscipiẽda. Tunc em dispositũ ẽ cor hu manũ vt impleat amore dei cũ ꝓius fuerit euacuatũ ab amore mũdi. Quia fm Aug. vbi ẽ amor mũdi nõ est q̃ intret amor dei. Illa igit oia reliq̃unt apli ꝛ qbz dr Eccs. j. Vanitas vanitatũ z oia vanitas. Illa tñ oia retinuerunt de qbz dr. De⁹ est oia i oibus. Sz ãt petr⁹ valde pauca habuerit tñ confidẽt di. se reliq̃sse oia qz nõ solum actu possessa sz z oẽm cupiditatẽz voluntatem habẽdi dimisit. Mat⁹ est ipam habẽdi voluntatẽ q̃ ipm h̃e derelinq̃re. Nam vt ait Aug. Vult; mortu⁹ ẽ mund⁹: ipi tñ mundo mortui nõ sũt. Bona em secli diligũt: z tñ ipa q̃ diligunt minime ꝓsequunt Hec ille. Conuenient aũt et ꝓcedent sic reliq̃runt apli oia ppter tres ꝓpuas rõnes q̃s vide ser. de scto barnaba apto

SEcũdo ponit dispositionis pfectionis ꝓtuosa: cũ subdit Et secuti su. te. Hiero. Quia nõ sufficit tñ sua relinq̃re: adiungit qõ pfectũ ẽ. Et secuti sum⁹ te. Secuti sũt aũt dñm apli ꝓcipue in tribz

¶Primo in humilitate.
¶Scdo in charitate.
¶Tertio in patiẽtie soliditate.

Primo in hũilitate Matth. xj. Discite a me qz mitis sum z hũilis cor. ¶Scdo in charitate Jo xv. Diligatz inuicẽ sic dilexi vos. ¶Tertio in patientie soliditate. Jo an. xv. Si mund⁹ vos odit scitote qz me p orem vobis odio habuit.

TErtio ponit pfectionis remuneratõ gl̃iosa Vñ querit petrus. Quid g erit nobis: Hiero. q. d. Fecimus qõ iussisti quid g dabis nobis pmij: Et dñs promittit eis remunerationẽ laudabilissi

mã quã declarat habere tres excellentes conditiones.

Primo oñdit eã esse honorabilẽ
Scõdo oñdit eã esse inexplicabilẽ
Tertio oñdit eã eẽ interminabilẽ.

Primo oñdit eã eẽ honorabilẽ: cũ dr. Amen dico vobis q̃ vos q̃ secuti estis me in rege. cuz se. fl. ho. in se. ma. sue sg. z vos sup se. duo. ꝯu. duodecim tribꝫ Israel. Aug. li. de pnia. Ex hoc iudicantiũ numero oēs intelligunt q̃ pter euangeliũ sua omnia dimiserunt, z secuti sunt dñm. Chrys. sup Mat. Futuꝝ erat vt in die iudicij rñderent iudei. Dñe non te cognouimus filiũ dei. Quis em hõim videre poterat thesauꝝ in terra absconditũ: solẽ nube celarũ Rñdebũt g̃ discipuli. Et nos hoies fuim⁹ rustici z obscuri in plebe. vos sacerdotes z scribe. sz in nobis bona volũtas facta est q̃si lucerna rusticitatis nr̃e. in vobis aũt malicia facta est q̃si caligo scientie vr̃e. Greg. Felix pauptas voluntaria relinquẽtium opa z sequentiũ te dñe iesu. Felix plane q̃ tã securos imo gliosos facit illo tremendo examie meritoꝝ in illo tanto discrimine iudicioꝝ Beda. Justa prorsus z digna retributio vt q̃ p christi amore mundi gliam contempserũt ei associent in iudicio vt velut assessores iudicẽt mundane conuersationis assistant.

Scõdo ostendit illã remuneratiõnẽ esse inexplicabilẽ cũ dr. Et oñis q̃ reliquerit domũ vl frres aut sorores aut patrẽ aut matrẽ aut vxorem aut filios aut ag. pter⁹. m. centuplũ accipiet Hiero. ñ. Sensus iste ẽ q̃ carnalia p saluatore dimisserit spiritalia recipiet q̃ compationez meriti sui ita erunt quasi quo numero centenarius comparet. Hec ille. Hoc itaq̃ centuplũ spũalium rerꝝ est. vicz virtutum z consolationũ internarꝝ q̃s p experientiam cognoscim⁹ magis q̃ p doctrinã. Ũñ Bern. Nemo sane mentis ampliorẽ esse in vicijs credat q̃ in fructib⁹ delectatiõnẽ. Et itez. An omnia possidet cui oia cooperant i bonum: an non centuplũ habet oim q̃ implet spũsctõ: q̃ chrim habet in pectore: nisi q̃ lõge plus q̃ centuplũ ẽ visitatio paracleti spiritus z pnția chri. Et iterũ. Centuplũ est adoptio filioꝝ: primitie spũs: delitie charitatis: gloria ꝯscientie que est regnuz dei qõ intra nos ẽ.

Tertio ꝓmittit remuneratiõnẽ interminabilẽ: cũ dr. Et vitã eternaz possidebit Aug. Quia multũ amãt hoies viuere in hac terra promissa est illis vita z qz multũ timent mori, promissa est illis eterna h̃ sufficere visum est hũane infirmitati vt dicerek. habebis vitã eternã. Amem⁹ g̃ vitã eternã: z ex eo nouerim⁹ q̃ntuz p vita eterna laborare debem⁹ cũ videam⁹ hoies amatores pñtis vite tpalis atq̃ finiende sic p illa laborare vt q̃ venerit mortis metus q̃cq̃d possunt faciunt nõ vt auferat sz vt differant morẽ Bern. Centuplũ (inq̃t) accipiet z vitã eternã possidebit. illõ invita: hoc in pnia. Illud ꝯsolatio pñtis laboris: h̃ future felicitatis ꝯsũmatio est. Hec ille. Prz itaq̃ q̃ fructuosum sit oia ꝓpter christũ relinqre et chrim sequi. Sic g̃ cũ aplis eum sequi studeam⁹ vt tandẽ eius gliã z beatificam fruitionem consequi mereamur: Amen.

Sermõ sup illud euangeliũ Ego sum vitis vera etc. Jo. xv.

Manete i me et ego in vobis. Joan. xv. O q̃dulcis dñs q̃ tam benigne nos inuitat ad secum manendũ: dr. Manete in me z ego in vobis. Manem⁹ aũt in dño z dominus in nob⁹ p charitatẽ z amorẽ supra illud. j. Jo. iij. Qui manet in charitate i dõ manet z deus in eo. Jdeo etiã ꝯr subiungit dñs: dr. Manete in dilectione mea. Pessate q̃ta sit dulcedo regis eterni sic benigne nos inuitantis ad manendũ in dilectione sua. O vere felix qui in dei dilectione manet, sed infelix oino q̃ ab eius dilectõe separat. Quodũ aũt manendi in ei⁹ dilectione ꝯr expressius adiũgit: dr. Si pcepta mea seruaueritis manebitz in dilectõe mea Et suppius exemplũ subiungit: dr. Sic z ego pcepta pris mei seruaui et maneo in ei⁹ dilectione. Jn hoc aũt euangelio ꝓmittit

nobis tres ꝑcipue ꝯsiderationes q̄ nos mirabiliter afficere debent ad manendū i domino vt et ipse maneat in nobis.

¶ Pria ē ꝯsideratō fructuose reportatōis
¶ Scda est gratiose ꝓmissionis.
¶ Tertia est rigorose punitionis.

PRima ē ꝯsideratio tē. Nisi em manserim⁹ in dño non possum⁹ fructū facere. Etsi in eo manserim⁹ copiosum ferem⁹ fructum. Vñ dic dñs. Sic palmes nō ꝑt fa.fru.a se.nisi man.in vi.sic nec vos nisi in me manseritis. Et subdit: Ego sum vitis z vos pal.q̄ ma.in me z ego in eo hic fert fructū mul.qz sine me nihil potestz fa. Circa hunc aūt fructū spūalem quem ferre debemus notande sunt tres speciales considerationes.

¶ Prima ē ꝯsideratio ꝓsuasorie inductiōis
¶ Scda ē ꝯsideratio necessarie dispōnis.
¶ Tertia est consideratio multifarie fructificationis.

¶ Prima ē ꝯsideratio ꝓsuasorie inductionis

ꝑ quā sz induci debem⁹ z ꝓsuaderi ad fructū faciendū. Et hec ꝯsideratio est triplex. ¶ Prima est ꝯsideratō interne refectionis q̄ dulcissima ē quā habet hō ex fructu bonoꝝ operū Hiere.xxix. Plantate hortos z comedite fructū eorū. Et sic ait apl's.ij.Tim.ij. Laborantē agricolam oportet ꝑmū de fructib⁹ suis ꝑcipe. Vñ dñs in euangelio. Hec locutus sum vobis vt gaudiū meū in vo.sit.t.spūalis z interna ꝓsolatio si fructū boni operis feceritis. ¶ Scda est ꝯsideratio diuine glōrificationis qz vicz glorificat deus ꝑ bonorū operū fructum Vñ dic dñs. In h̄ clarificatus est p̄ meus vt fructum plurimū afferatis tē. Jō ỏt apl's Col.j. Ambulez digne deo ꝑ omnia placentes in oi opere bono fructificantes. ¶ Tertia est ꝯsideratio eterne retributionis.q sz dat ꝑ fructibus bonoꝝ operū. Jō ỏt dñs. Hec locutus sum vobis vt gaudiū vr̄m impleat.s. in patria Vñ Jac.v. Ecce agricola expectat ꝑciosum fructū terre patiens ferens tē. patientes estote z vos fratres. Debet in spe fructus ꝑcipendi qui arat arare. Et Rho.vj Liberati a pcō:serui aūt facti deo habetz fructū in sanctificationē:finez vo vitā eternam. Felices igit qui faciunt bonoꝝ operū fructum Sap.iij. Bonoꝝ laborum gloriosus est fructus. Sed infelices z maledicti qui non faciunt fructū bonum. In cui⁹ figura ficulnea solum habens folia z nō fructus maledicta est a dño z statim aruit: vt habet. Matth.xxj. Sed heu heu multi sūt vt arbores infructuose. cuiusmodi sūt otiosi z desidiosi quasi spūm non habētes. Quidam aūt etsi ferunt fructum non tamē humano vsui aptum sed porcino. Tales sūt qui in comessat⁹ibus z ebrietatibus z ludis z alijs vanis vitam agunt. Sap. iij. Fructus eoꝝ inutiles z acerbi ad mandu candum z ad nihilum apti. Et generaliter omnes pcōres sunt arbores ferentes fructum venenosum siue mortiferū. Prouer. x. Fructus impij ad pctm. Matt.vij. Arbor mala fructus malos facit. Tales deberent considerare illam terribilē dñi comminationē Matth.vij. Omnis arbor que nō facit fru.bo.excidet tē.

Scda est consideratio necessarie dispositionis.

Vbi nota q̄ ad hoc q̄ arbor bene fructificet tres ꝑcipue requirunt necessarie dispositiones. Primo est radicis adherentia.iij. Regz.xix. et Esaie. xxvij. Mittet radicem deorsum et faciet fructum sursum. Hmōi radicatio spiritualiter fit per charitatem. Eph.iij. In charitate radicati/per charitatem enim mens in deo radicatur z ei adheret: z sic fert fructum. Jdeo dic dominus, Qui manet in me et ego in eo hic fert fructum multum. Hmōi radicem arboris exiccat ignis cupiditatis. Osee.ix. Percussus est effraim: radix eius exiccata est. Et de quibusdam dicitur in canonica iude. Hi sunt arbores autumnales eradicate bis mortue. Arbores inquam autumnales:id est in autūno plantate quarum radix non potest figi firmiter in terra. quia tunc non est tempus idoneum ad plantandum. Jdeo sunt infructuose. Et quod peius ē dicuntur bis mortue. Primo quidem quia non habent ꝓncipium vite scilicz charitatem. Gregorius. Non habet aliquid viriditatis ramus boni operis si non mānserit in radice charitatis. Scdo qz mortifert fructū faciūt z tā sibi q̄

alijs mortē inferūt. Tertia est culture diligētia/rescindēdo z amoūcdo supflua siue purgādo. Lanc. vj. Tps putatiōis aduenit. Et dñs in euāgel. Oēm palmitē in me nō ferentē fructū tollet eū: z oēm q̄ fert fructū purgabit eū vt fructū plus afferat. Aug. Quis est in hac vita sic mūdus vt nō sit magz magisqz mūdādus. Mūdat itaqz mundos i. fructuosos: vt tanto sint fructuosiores q̄nto fuerint mūdiores. Jtē debet eē culture diligētia circūfodiēdo: nutrimētū apponēdo: z irrigādo. Luc. xiij. Arborē fici hēbat q̄s plātatā in vinea sua zc. sequ. Fodiā circa illā z mittā stercora. Et Ecci. xxiiij. Dixi rigabo hortū meum plātationū. Item dz esse culture diligētia custodiēdo z vigilādo. puerb. xxvij. Qui seruat ficū comedet fructū ei⁹. Tertia dispositio est celestis influentia. Vñ videm⁹ q̄ in eadē arbore poma q̄sunt versus solez meliora sunt alijs in colore: odore: z sapore. Sic ad fructū spūalē requirit influentia diuina. Osee. xiij. Ex me fructus eius inuentus est. Et in euangelio dr dñs. Sine me nihil potestis facere.

Tertia ē cōsideratio multifarie fructificatiōis. Nam dr dñs. Qui manet zc. hic fert fructū multū. Triplicē aūt fructū pcipue ferre debem⁹ ad quem pñt oēs alij reduci. ¶ Primo fructuz pnie petā punientz. Lu. iij. Genimia vipaz q̄s ondit vob fugere a ventura ira: facite ergo fructū dignos pnie. ¶ Scdo fructū iusticie/mala fugiētz z exeqntz. Phil. j. Repleti fructu iusticie. Ex iusticia aūt puenit fructus triplex. ¶ Primo inq̄ntū p eam deo reddim⁹ debitā obediētiā. Job. xxij. Adquesce ei et habeto pacē: z p hoc hēbis fructū optimos. ¶ Secūdus inq̄ntū p eā reddimus prīmo amicitiā: pacē z cordiaz. Gal. v. Fructus spūs charitas: gaudiū: pax. ¶ Tertio inq̄ntū p eam cū spūi reddimus supnarne victoriā. Gal. v. Fructus spūs cōtinētia castitas. ¶ Tertio debem⁹ facere fructū patientie aduersa sustinentis. Can. vij Ascenda in palmā z apphendā fructū ei⁹. Palma q̄dem aspa est in cortice z in statura sublimis: et ideo difficilis ad ascēdēdum. sed in eius sūmitate fructus magne dulcedinis inuenit. Heb. xij. Vis discipli na in pñti q̄dem esse vdet non gaudij sed meroris: fructū aūt pacatissimū exercitatis per eam redder.

Ecūda ē ꝯsideratio gratiose pmissionis. q: si in dño manserim⁹/ipse nob pmittit dare q̄cūqz petierim⁹. Vñ dr. Si manserit⁹ in me z verba mea in vob māserint/q̄cūqz voluerit⁹ petet⁹ z fiet vob Aug⁹. Tūc em sunt dicenda ꝑba ei⁹ in nob manere q̄n facim⁹ q̄ pcipit: z diligim⁹ q̄ pmisit. Q̄n aūt ꝑba eius manēt in memoria nec inueniunt in vita: nō cōputat palmes in vite: q: vitā non attrahit ex radice. Quid aūt velle pñt mandēdo in saluatore nisi q̄ nō alienū est a salute: Aliud q̄ppe volum⁹ q: sum⁹ in chio. et aliud volum⁹ q: sum⁹ adhuc in h̄ secla. Hec ille. Dicit g̃ dñs Si māserit⁹ in me: faciēdo. s. orōnes vtas: z ꝑ.m. in vob mā. q̄cūqz vo. zc. Hanem⁹ aūt orātes i deo si in petitōib⁹ nr̄is tres ꝯditōes obfuem⁹

¶ Prima est nihil petere charitati ꝓtium
¶ Scda ē discrete petere bonū trāsitoriū.
¶ Tertia est deuote petere quod est anime saluti ꝓtium.

¶ Prima est nihil petere charitati z. Si em a charitate recederem⁹: ab ipo etiā deo recederemus. Vñ q̄ de inimicz vindictā petunt/mala eis imp̄cādo: nō manēt in deo Vñ Aug. sup ps. Cū inuocas deū vt p̄mat inimicū tuū/z d alieno malo vis gaudere/pticipē facis deū malis tuis zc.
¶ Scda ē discrete petere bonū trāsitoriū. sez put nob ē necessariū: z put nouit dñs illud nob expedire: dicēdo dño illō Matt.
¶ Tertia est de (vj. Fiat volūtas t. zc. uote petere q̄ est anie saluti ꝓtiū. Deuote inq̄. i. cū mlto desiderio z feruēti affectiōe. Ps. Desiderū pauper exaudiuit dñs: ꝓparationē cordis eor audiuit auris t.

Tertia est ꝯsideratio rigorose cōminationis q̄ cōminat eos q̄ in eo nō manēt. Vñ di. Sicḥs in me nō māserit mittet foras sic palmes z arescet et colligēt eū z i ignē mittēt z ardet. Vbi tāgit triplex formidanda cōminatio.
¶ Prima ē cōminatio horribil exclusiōis
¶ Secunda est miserabilis cōditiōis
¶ Tertia est intolerabilis afflictiōis.
Prima est zc. q: mittet foras. Mat. xiij. Exībūt angeli z sepa. malos ō medio iust.

¶Scōa est cōminatio miserabilis conditionis. qz arescet. i. oēm vigorem amittet. Chrysost. hoc est Sicḋ habebat a radice amittet denudatus ei⁹ auxilio et vita.

¶Tertia est cōminatio intolerabilis afflictiōis. qz colligēt eū z in ignē mittent zc. Aug. Ligna em̄ vitʒ tāto sē ꝓēptibiliora si in vite nō mānserint: q̄nto gl̄iosiora si mānserint. vnū ex duob⁹ palmiti ꝓ gruit: aut vitis: aut ignis. si in vite nō est: in igne erit. Talib⁹ itaqꝫ palmitib⁹ nō manētib⁹ in vite dicet dn̄s illō Mat. xxv. Ite maledicti in ignē eternū zc. Audiam⁹ g̃ dulcem inuitationē dn̄i d. Manete in me zc. ne foras mittamur z arescam⁹ z in ignem p̄ iciamur: sed fructum bonum facientes sanctificari mereamur z ad vitam eternam felicit er puenire valeamus Amen.

¶Sermones sup̄ alīq̄ euangelia de communi vnius martyris. Primo super illud Nisi granum zc.

Nisi granum

Nisi frumēti cadēs i trā mortuū fuerit ipm̄ solū mānet. si aūt mortuum fuerit: multū frūm affert: Jo. xij. Aug. Seipm̄ dicebat granum mortificandum in infidelitate iudeox z multiplicandum in fide populox. O q̄ benignus est dn̄s q̄ tām̄ mirabiliter nos saluare voluit. Mortuus est vt nos viuificaret. Et cum in cordibus iudeox mortificatus fuerit: fructificauit in cordib⁹ gentiliū quos ad fidē vocauit. In hoc aūt mysterio tria nob⁹ a domino ꝓponunt mysteria quox nobis consideratio multū vtilis est ad nos inducendos ad sequelam chr̄i.

¶Primū est suiꝑsi⁹ mortificatio fructuosa

¶Secundū est mortificationis imitatio virtuosa (sa.

¶Tertiū est imitationis retributio gloriosa

PRimum est suiꝑsi⁹ zc. cum d. Nisi granū frumenti zc. vsqꝫ ibi: multum fructum affert. Beda. Ipse em̄ ex semine patriarchax in agro huius mundi seminatus est. i. incarnatus est: vt moriendo cum multiplicatiōe resurgeret. solus mortuus est: cū multi surrexit. Hec ille. Ipsa aūt mors chr̄i nobis ꝑcipue attulit triplicem fructum.

¶Primus est remissionis

¶Secundus viuificationis

¶Tertius glorificationis

Primus est fructus remissiōis. Unde de chr̄o p nobis mortuo dr. ſ. Joan. ij. Ipse est ꝓpitiatio p ꝑcīs nostris. ¶Secundus est fructus viuificationis. Col. ij. Conuiuificauit nos. ſ. deus pater: cum illo. ſ. Jesu chr̄isto. ¶Tertius est fructus glorificationis. Hebr. Habem⁹ fiduciā in introitu sctōx. ſ. celestiū in sanguine chr̄i.

¶Secundū est mortificatiōis imitatio ꝓfuosa. qz vicz hortat nos ad imitandū suā mortificatiōez: cum dr. Qui amat aiam suā zc. vsqꝫ ibi: me sequat. Ubi tria tanguntr: quox consideratio inducit ad sequendū chr̄istū.

¶Primū est ꝓniciose dilectiōis damnosa

¶Secundū est ꝓfuose affe/ (sa ꝓclusio.
ctionis fructuosa conditio.

¶Tertiū ē affectuose mīstratōis gratiosa

Primū est ꝓniciose zc. cū (sa executio. dr. Qui amat aiam suā. i. anialitatē z sensualitatē: ꝑdet eam. Aug. Noli amare in hac vita ne ꝑdas in eterna vita. ¶Scōm ꝓfuose affectiōis fructuosa ꝓditio: cū dr. Et q̄ odit ani. ſ. in h̄ mū. in vi. et. cu. eam. Theo. Quia valde onerosum erat audire q̄ oporteret odire aiam. i. vitā sensualē: cōsolat p h̄ q̄ addit: in h̄ mūdo. indicās tē porīs ꝓtricularitatē. Nō em̄ in ꝑpetuū iuberet aniam odio h̄ri. et emolumentū ponit cum dr. in vitam eternā custodit eam.

¶Tertiū est affectuose mīstrationis gratiosa executio: cū dr. Si q̄s mihi ministrat me sequat. Chrys. id ē me imitet de morte. h̄ dr. Dulc⁹ q̄dem est p̄ns vita his qui affixi sunt ei. Si vo q̄s ad celuz respexerit videṡ q̄ ibi ē bona: cito ꝓtēnet vitā p̄tē Cū em̄ apparuerit melior: ꝓtēnitur peior.

¶Tertium est imitatiōis retributio gloriosa. cū dr. Et vbi ego zc. vsqꝫ in finē. vbi tāgit triplex retributio.

¶Pria est retributio associatōis

¶Scōa est honorificationis.

¶Tertia est assecurationis.

Prima est retributio associationis cū dr. Et vbi ego sū: illic z minister me⁹ erit. Chry. Ondit q̄ h̄ q̄ resurrecto morti suc/

cedit. vbi aūt sum (ait) qr in celis etiā aī re surrectionē chr̄s erat. igit illic trāsmigre/ mus aior mēte. ¶ Scōa ē retributio honorificationis. qr dr. Siqs mihi mīstrauerit honorificabit eū p̄ me⁹. Pūs. Nis honorificati sr̄ q. r. d. Aug. Per h̄ intelligit expo/ suisse qō s. dixerat: illic t mister me⁹ erit. Nam quē maiorē honorem acepe poterit adoptatus q̄ vt sit vbi est vnicus.

¶ Tertia ē retributio assecurationis: cum subdit: q i celis ē. vbi vicz ē vera securitas. Jbi em̄ (vt dr Ber̄.) est eterna securitas t secura eternitas. Ad quā nos educat ipse dñs rc. Amen.

¶ Sermo sup illud euange. Siquis vult venire post me rc. Matth. xvj.

Siquis vult venire post me abneget semetipm. Mat. xvj. Greg. sup Eze chi. Semetipm abnegat q̄cūq mutat ad melioza: t incipit esse qō nō erat: t desinit esse qō erat. hec ille. Jn ill igit p̄bis dñs nos hortat ad emēdationē vite sine q̄ p⁹ eū ire nō possum⁹. Et ad h̄ etiā tēdit totū euāgeliū. s. ad iuitādū nos ad chr̄i seq̄lam p. mox emēdationē. Vbi tria nob ꝓ ordinem ꝓponunt̄ consideranda.

¶ Primū est imitatiōis inuitatio
¶ Scōm est inuitationis ratio
¶ Tertium est rōnis confirmatio.

¶ Primū est imitatōis inuitatio: cū dr. Siqs vult venire rc. vbi tria tāgit

¶ Primo veniendi raritatem.
¶ Scdo veniēdi libertatem
¶ Tertio veniendi qualitatem.

Primo rc. cū dr. Siqs. q.

d. pauci sūt q h̄ velint. Ber̄. Quā pauci sr̄ o bone iesu q p⁹te ire velint/ cū tñ ad te p/ uenire nēo est q nolit. hec Ber̄. Vl potes dicere q ibi dñs tāgit inuitator̄ varietatē. qr vt dr Chrys. Nō sol discipul sz cōe h̄ dogma ostendit ꝓponit dr. Siqs v. i. si mulier: si vir: si rex: si liber: si su⁹. Jn q̄ appet dñi benignitas q oēs vult saluari. Matt. xj. Venite ad me oēs rc.

Scdo tāgit veniēdi libertatē: cū dr. vult. Chrys.

Hoc dicēs magis attrahebat. q em̄ libertati auditor̄ dimittit/ magis attrahit. q ꝓ violētiā ifert/ multotiens impedit. Jtem. Cū saluator sit p⁹ t benign⁹/ nullū inuitū aut coactus hre vult famulū: sz spōtaneos t grās ei agentes ꝓ famulatu. Et item. Siqs aurū ꝓderet aut thesaur̄ exponeret/ oēs currerēt. multo magis ad ea que sunt in celis.

Tertio tāgit veniendi qlitatē: cū dr. Abneget se. t tol. crucē s. t sequat me. Vbi tria exprimunt̄ in qb vite chr̄iane pfectio cōsistit: et in qb offendit qlitas et modꝰ veniendi ad chr̄m. ¶ Prio abneget semetipm p cordis humiliatiōem. Bre. trig mor. Semetipm abnegat q calcato tpo superbie aī dei oculos se ec a se alienū ostendit. Jdē in hom. Nisi q̄s a semetipo deserat: ad eū q̄ supipm est non appropinq̄t. Sz si nosipsos relinq̄m⁹ quo ibim⁹ extra nos: vel q̄s est q vadit si se deseruit? Sed aliud sum⁹ p pctm lapsi: aliud p naturā conditi rc. Tunc g̃ nosipsos relinq̄m⁹ t abnegam⁹/ cū vitam⁹ qō p vetustatez fuim⁹: t ad h̄ intuitum ad qō p nouitatē vocamur. Hec ille. Abneget g̃ semetipm pcta q̄q̄ credo t vitā in melius mutādo t voluntatem ꝓpriā abnegādo. Vñ Prosp. Quid eis p dest q facultates suas abiciūt q voluntates ꝓprias nō reliquūt: cū sit longe pstantior volūtatib ꝓpijs renūciare q̄ rebus. ¶ Secundo dixit: et tollat crucē suā. s. p carnis macerationē t concupiscētiar̄ refrenationez et p primi cōpassionē. Greg. Duob modis crux tollit: cū aut p abstinētiā affligit corp⁹: aut p cōpassiōez primi affligit animus. Et sm Aug. Tūc crucē nr̄am tollimus qñ penalitates q̄libet p chr̄o voluntarie assumim⁹. Et sm hiero. tollit crucē suā q̄ modo crucifigit. ¶ Tertio dr. et sequat me. s. p rectā intentionē. Chrys. Qr etiā latrones multa grauia patiunt̄. vt nō existimes q passio maloꝝ sufficiat: adūgit q̄s patiēdi: cū dr. et sequatur me. vt ꝓpter eū oia sustineas t alias eius ꝓbutes addiscas. h ē em̄ sequi chr̄m vt oportet/ diligētem et circa virtutes t pati oia ꝓpter ipm. hec ille. Chr̄i stū aūt pcipue imitari debem⁹ triplici via q̄ nos pcessit. vicz Pauperiez: hūilitatis: t aspitatz. Chr̄s em̄ in suo ingressu nob relinq̄t exēplū sincerissime pauperiatz. Jn pgres

su exemplū pfundissime hūilitatz. Sed in egressu expluz acerbissime penalitatz. Jō ad iugē hoz triū memoriā nos inuitat di. Thre. iij. Recordare pauptatz mee: ēntū ad pmū. et trāsgressiōis mee. i. pfūdissime hūilitatz: ēntū ad secūdū. et absinthij z fellis. i. amarissime passiōis: ēz tū ad tertiū.

Secūdo ponit pdicte iuitatiōis rō: cū di. Qui em voluerit zc. vscz ibi. p aia sua. Et ponit triplex ratio ex triplici consideratione.

Prima ē ꝯsideratio gnciose dilectiōis.
Scōa est gnciose occupationis
Tertia est pciose conditiōis.

Prima igitur ē cōsidera/tio zc. s. dilectiōis sui ipsi⁹ in ordinate. Vnō di. Qui em voluerit aiam suā sal. fa. p. eā. ꝙ aūt p. a. suā ꝓpter me/ inueniet eā. Orig. Si ꝙs amator vre pñtz parcit aie sue timens mori/ volēs h mō saluare aniam suā: pdet eā: alienā illā facies a vita etna. Siqs āt itelligit q̄ē vera salus z adq̄rere vult eaz nie sue: iste ēntū ad voluptates carnales aiam suā ꝓpter chm pdēs: h mō saluat eā. Scōz Bre. istud dñi dictū accipiēdū ē ac/si diceret agricole. Fruītū si fuas/ pdis. si semias/ renouas. Cassiod. Ne carni q̄ h fugata nō fuerit. nā q̄ in hac ꝙuersatiōe vincit/ illic sine dubio cōronat. Ber. Et q̄ dē prudēti⁹ eā pdis vt custodias. h custodis vt pdas. Quid h vos dicitz obseruatores ꝙboz: mox neglectores. Hypocras et seqces ei⁹ docēt animas saluas facere i h mōo. chīs z eius discipuli pdere: Quēnā vos ex duob⁹ seq/mur grm aut fuū eligitz?

Secunda est consideratio

piculose z dānose occupatiōis. s. circa mūdū. Jō di. Quid em pdest hoi si vniuer/sum mōm lucret: aie ꝙ sue detrimētū patiat? O q̄ stulte ē q̄ pl⁹ pecuniā ēz aiam diligit. Sed mag heu hodie cecitas z amētia in hoib⁹ regit. Qz vt ót Aug⁹. Siqs argentū auro ꝓponit: dementissim⁹ iudi/cat. si ꝙ aut deo ꝓponit/ a nullo rephēdit? Et poit etiā pdictū dñi ꝙbū de illis q̄ animas alio⁹ lucrari volūt z suas negligūt.

Tertia est cōsideratio pre

cioseꝙditiōis. s. ipsi⁹ aie Jō di. Aut quā dabit hō cōmutationē p aia sua? q. d. Nullū lucz mūdi pōt cōpari ad detrimētū aie/ Etsi eēt dānata z p ea daret tot⁹ mūdus: nō p h liberaret. Orige. Puto q ñ hz aliq̄d hō q̄ dās q̄si cōmutatiōem aie sue liberet eā de morte. Dic⁹ aūt p aiab⁹ hoim dedit cōmutatiōez pciosū sāguinē filij sui.

Tertio ponit rōnis ꝙfirmatio q̄ sumit⁹ ex ꝙsideratiōe future retributiōis De q̄ di. Fili⁹ em hois vē. ē zc. Ubi sunt notāde tres speciales considerationes.

Prima est ꝙsideratio vitatz ifallibilis.
Scōa est sublimitatis admirabilis.
Tertia est q̄tatis inflexibilis.

Prima est zc. qz fili⁹ hois

vēt⁹ ē. s. infallibilr z manifeste. Ps. Deus manifeste veniet deus nr et nō si.

Secunda est consideratio

sublimitatis admirabil. qz in gl̄ia pris sui cū angelis suis. Theo. Tristib⁹ leta succedūt. Times mortē: audi gl̄iaz triūphāntz. Vererz crucē: auscultā ange/lo⁹ misteria

Tertia ē cōsideratio q̄ta

tis inflexibil. qz tunc reddet vnicuiqz ſm opa sua. Hiero. Nō est distinctio iudei et greci z gētil: viri z mulierz: pauper z diuitū: vbi nō ꝓsone sed opa ꝓsiderāt. hec ille Et ne rudes apli eum sic venturū dubitarent: pmittit in pñti ꝓsolatio vt certi⁹ credant de futuro. Jōo pl⁹ m gr̄ subiūgit eos ꝓsolādo. Amen dico vobis: vt. s. securi de hoc sitz: Sūt q̄dā de h stantib⁹ q̄ nō gust. mor. do. vi. fi. ho. ve. in reg̃ suo. i. in ea claritate regni quā hēbit cū ad iudicādū veniet. Chrys. Volēs mōstrare q̄d ē illa gloria in q̄ postea vēturi⁹ ē: eis in pñti vita reuelauit sic̄ possibile erat eos discere/ vt ne/q̄s in dñi morte iā doleāt. Remigius. Nō aūt h ór: ipleti ē in trib⁹ discipul⁹ q̄b⁹ dñs trāsfigurat⁹ i mōte/ gaudia etne repromissionis ondit. hec ille His g̃ ꝙsideratōib⁹ frēs animemur ad audiēdā chīi iuitationez di. Siqs vult venire p⁹ me zc. vt nosipos abnegates z crucē sp tollētes/ chm dñm seq̄mur p virib⁹ q̄diu in pñti mortali vita sbsistim⁹: q̄tin⁹ tādē ad q̄rē verz chīi fuis repromissam puenire mereamur Amen.

Sermo sup euāg. Siqs venit ad me et nō odit zc. Lu. xiiij.

Sermones cōmunes de

OMnis ex vo
bis q̄ non renūciat oīb⁹ q̄ possi
det nō pōt me⁹ esse discipulus.
Lu.xiiij. Nullus ē vere chr̄ian⁹ nisi sit ve//
rus chr̄i discipul⁹. nā dr chr̄ian⁹ a christo.
Vñ et chr̄iani p̄mo dicebāt discipuli et
postmodū vocati sunt chr̄iani. q̄d nomē p̄//
mo ab aplis z discipul⁹ fuit introductū apd
Antiochiā. vt scribit. y. lib. ecclīastice histo
rie. In trib⁹ aūt p̄cipue ꝓfitt discipulat⁹
chr̄i. Primo in vera mentz humiliatione.
Vñ dicebat dñs Matt.xj. Discite a me
s. ranē veri discipuli: q⁹ mitz sum z hūilis
corde. Scdo in fraterne dilectione. Vñ
Joannis.xiij. In hoc cognoscent quia di
scipuli mei estis si dilectionem habueri//
tis ad inuicē. Tertio in amoz inordina
ti exclusione. s. amoris mūdani z carnalis.
Et h̄ declarat in p̄nti euāgelio in q̄ inten//
dit saluator nos retrahere a triplici amo//
re inordinato ipeditiuo a vero dei amore
z q̄ etiā impedit ne q̄s efficiat ver⁹ christi
discipul⁹ audiendo efficacit z implēdo do
ctrinā chr̄i: z p ꝓ̄s impedit ne q̄s sit ver⁹
chr̄ianus cū chr̄ianus sit ille q̄ chr̄i doctri//
nā recipit z exequit. Vñ hieronymo legēti
tullū dicrūfuit corripiēdo eū Ciceronian⁹
es nō chr̄ianus. Vt ḡ ꝑ̄mus veri chr̄i disci
puli z vere chr̄iani necessariū nobis ē abū
cere illū triplicē amorē impeditiuū

Prim⁹ est amor carnal⁹ ꝓpinq̄tatis
Scdus est animal⁹ sensualitatz
Tertius ē tpalis vanitatis

PRim⁹ est z c. quē excludit dñs cuz di.
Si q̄s venit ad me z nō odit pa.su. z
ma. z vx. z fi. et fra. z so. ad. aūt z aiam su.
nō pōt me⁹ esse discipul⁹. Theoph. Quia
em concomitantiū ipm nō ex toto affectu
sed tepide sequebāt iō oñdit q̄lem deceat
eē suū discipulū. In p̄dicto aūt textu euan
gelico tangit dñs tria.

Primo venientiū paucitatē
Scdo honorabilē vtilitatē
Tertio veniendi difficultatē

Prio venientiū paucitatē: cū di. Si q̄s. q.
di. pauci sē tales. Bed. O bone iesu q̄p pau
ci sunt q̄ post te ire velint z c. Scdo ho//
norabilem vtilitatē: cū di. ad me scz dñm
celi et terre. Ecci.xxiij. Magna gloria seq̄
dñm. Tertio veniendi difficultatē: cum
di. z nō odit pa.su. z debet ibi sumi odiū
vt opponit amori inordinato z impedimē
to ab amore dei. Vñ dr Gre. i omel. Pe⁹
cōtrari libet q̄m̄ pentes z carnal⁹ ꝓpinq̄s
p̄cipimur odisse q̄ iubemur z inimicos di//
ligere: sed si vim p̄cepti ꝓpendim⁹ vtriq⁹
agere p discretionē valem⁹ vt eos q̄ nobis
carnis cognatiōe ꝓiuncti sūt z q̄s primos
nouim⁹ diligam⁹ z q̄s aduersarios in via
dei patimur odiēdo z fugiēdo nesciamus.
q̄si em p odiū diligit q̄ carnal⁹ sapiēs dum
pua nob⁹ ingerit nō audit. Item amādi sūt
primi: impedēda charitas oīb⁹ z pinq̄s
extraneis: nec tamē p eadē charitate a dei
amore flectendū: fideles q̄dē ꝓpiant⁹ pri
mis p charitatē z tn̄ de via dei nō exorbi
tent p cōpassionē. Hec ylle. Fatuus p̄fecto
q̄ ꝓter amorē carnaliū amicoꝝ retardat a
segla chr̄i. Legim⁹ de q̄dā q̄ aliq̄nto tp̄e
pter ꝓpinquoꝝ amorē retardat⁹ ē a sequela
chr̄i. Hic āt amicos semel vocās ad co
uiuiū int epulas interrogauit vnū quē sib⁹
bi magis fidelē credebat vt si eū diligeret
mīmū p̄ gitū suū p eo in ignē mitteret.
Ille ꝓ timēs h̄ facere renuit nec fidē quā
sibi simulauerat exhibuit. Et dei. ceteros
oīb⁹ p ordinē req̄sitis idē i eis reperit q̄d
in p̄mo. Tunc ille ei. Ob amorē vri acten⁹
a dei segla retardat⁹ sum: sed ampli⁹ nolo
tardare. q⁹ cū minimū mēbrū vr̄i corporis
noluerit⁹ igni transitorio p me exponere
ad horā: iō nec ego totū corp⁹ z aiam po
vobis exponere volo igni perpetuo. Me
ita q̄ ꝓpinquoꝝ amor puta filioꝝ impedi
at a vero christi amore regulandus est tri
plici regula. Prima est regula spiritual⁹
affectionis. vt vicz in ꝓpinquis plus affec
tionem habeam⁹ ad spiritū saluandū q̄m
ad corpus. Ratio em̄ diligendi aliquez ex
charitate est participatio summi boni bea
tificantis. vt dicit Aug. Est aūt homo cap
par et particeps summi boni rōne anime z
non corporis. Non em̄ est corpus beatifi
cabile nisi secundario z min⁹ principaliter
Jō diligenda est anima p̄ncipaliter z non
corpus z vltra dilectio ad corpus debz esse
ꝓter animā. Nō contra dicit Chrys. de q̄
busdam. Corpus natorum suoꝝ parentes
amant: animā aūt continuunt. Desiderant
em̄ eos valere in isto seculo z nō curant q̄d

sunt passuri in illo. Alij militias filijs pui/ dent: alij honores: et nemo filijs suis pui det deū. ꝓditionē illorū magno ꝓcio cōpa/ rant: z saluē illis nec dono accipe volunt. Si videant illos pauper tristarī z suspi/ rare. Si autē viderit illos peccātes nemo tristat vt ostendāt qz corpoꝝ sunt parētes: nō animarū. ¶ Secūda est regula finaℓ in tentionis: vt vicz amando propinquos in/ tendam⁹ ordinare amorē illū ad amorem dei propt quē sunt oīa cetera diligenda tā ꝝpter vtrumū finē quo solo fruendū est. vt determinat magister in ꝓmo sentētiaꝝ. di.j. Vñ dicit Gre. in homeℓ. Ille ꝓfecter charitatē habz q̄ et amicū diligit in deum z inimicū diligit ꝓpt deū. Sic ḡ nos inui/ cem debem⁹ diligere vt inuicē adiutoriuz impendam⁹ quo vedi in deū. ¶ Tertia est regula rationalis discretionis. vt vicz sit ta lis amor rōnalis et discret⁹. Amor discre/ tus ꝓsonas q̄dē amat sed vicia ꝓsequitur. nec sic ꝓsonis cōdescendit vt vicijs impliee tur. Hui⁹ exemplū habem⁹ in chžo. Beꝛ. Christus in assumptiōe carnis cōdescēdit mihi. in culpe vitarōne recte cōsuluit sibi. Rhoma. xiij. Dilectio ꝓximi. s. bñ ordina/ ta z dispera malū nō operat. ¶ Sed exa/ more inordinato z indiscreto ꝓpinquoꝝ um tria ꝓcipue solēt oriri mala. ¶ Primū ē vi ciorū dissimulatio: vicz nō corrigēdo. vt et adiuuādo: sustinendo et defendēdo. Sene. Amici vicia si feras facis tua. bis peccas cū peccanti obsequiū accōmodas. Aug. super Psal. Hec est ira z indignatio dei magna vt desit correctio et assit adulatio. Charis/ tas quippe dicit illud Apoca. iij. Ego q̄s amo arguo z castigo. ¶ Scō m est extrane/ orum dāmificatio. cum vicz aliq̄s ꝓpt affe/ ctionē ꝓpinquoꝝ damnificat alios in fa ma vel rebus vt ꝓsona. Tullius. Nulla est peccati excusatio si amicicie causa peccaue ris. Vnde maxime cauēda est ꝓsonaꝝ ac/ ceptio a iudicijs z his q̄ ꝓsunt. Prouerb. xxviij. Qui cognoscit ꝓsonā in iudicio non bene facit. ex hoc enī ꝓcas prosternit. Esa. lix. Conuersū est in dicū retrorsū: et iusticia longe stetit. corruit veritas in plateis: et eq tas nō potuit ingredi. ¶ Tertiuz est supflua terrenoꝝ affectio: qm vicz supflue afficiunt z occupant se circa terrena ꝓpt amorē filio rū aut heredū vt plerūq̄ omittāt que dei sunt. et salutis proprie. Plerūq̄ etiā q̄ alijs debita sunt vel omnino soluere recusant: vel debitorū partē defraudāt: et insup mi/ ta p fraudē z iniusticiā sibi z suis heredib⁹ adq̄runt. Caue ne te damnet filiorū aut ꝓ pinquorū quorūcunq̄ inordinatus amor. Dira vicz fatuitaℓ q̄ homo sic laboret p alio. Eccℓes. iij. Cōsiderās repperi et aliā vanitatē sub sole. Vnus est z secundū non habet: non filiū: nō fratrē: z tamē laborare nō cessat: nec saties⁹ oculi ei⁹ diuitijs. nec recogitat di. ei laboro.

Secūdus est amor animalis sensu alitatis. quem excludit dominus dicens. Si q̄s venit ad me z non odit adhac et aiam suā nō potest me⁹ esse discipulus. Et Jo. xij. Qui amat animā su am ꝑdet eam zc. Animā inquā. i. animali tatē seu sensualē inclinationē que impedit ab amore dei z doctrina chri. j. Corinth. ij. Animalis homo nō ꝓcipit ea que sūt spi/ ritus dei. Ideo docebat dñs Mat. xj. Re gnū celorū vim patit: et violenti rapiūt illō q̄ vicz Qui vult regnū celorū ingredi de/ bet sibiipi violentiā facere reprimendo in/ clinatōem sensualitatis ꝓ-maceratōem car nis. Propter quod etiā dñs subiungit in euāgelio. Et qui nō baiulat crucē suam et venit post me nō potest me⁹ esse discipu.⁹ Crucem inquā. i. carnis sensualitaꝝ mori/ tificationē. In cruce quippe olim tormen/ torū genera designant. Vnde dicit crux a cruciatu. Et cruciari dicit q̄ quōlibet af/ fligit. Vnde quotidie ac semp crucē portā re debemus vt amorē chri semp oñdam⁹. Non sunt aduersa timenda. nō ꝓspa z car nalia sectanda vt crux chri ferat. August. Crux dñi non tm̄ illa dicit que ꝛpe passio nis ligni affixiōe ꝛstruit: sed z illa toti⁹ vite curricℓo cucurrit discipliarū ꝓrutib⁹ coapta tur. Tota enim vita chriani hois si fuit euā gelū viuat chr̄z atq̄ martyrū est. Hec ille Quia vero crucē dñi portare volenti neces saria est discretio. ideo subditur i euange lio. Quis homo ex vobis volens turrim edificare nō. zc. z ponunt duo exēpla. vi/ de retrū. In quibus exēplis admonemur ne vltra vires nr̄as nos extendam⁹. Greg. Omne q̄d agimus ꝓuenire ꝓ cōsideratōis studiū debemus. Et autē excludam⁹ a⁹ morem sensualitatis: nec timeamus carnē

Sermões cões de pluribus

mortificare portãdo crucẽ post dñm notã/ de sunt tres ꝑcipue consideratões.

¶ Prima est consideratio corruptibilis vi

¶ Scda ẽ honorabil' dignitat; (litatis,

¶ Tertia est desiderabilis vtilitatis.

¶ Prima ḡ tẽ. s. ipius corꝑis. Quis em timere ꝺebet t q̃d mirũ est ꝓ tali ac tãto domino qualis est dñs Jesus exponere laboribꝫ t penis corpus ita vile. Job. xxv. Hõ putredo t filius hominis vermis.

¶ Scda est cõsideratio honorabil' dignitatis. s. quo ad aiam: cui merito subijci debet corꝑis. Bern. in medit. O aia insignira dei imagine decorata sãtitudine: ꝓtceptratiõis: capax bẽtitudinis q̃d tibi de carne.

¶ Tertia est cõsideratio ꝺesiderabil' vtilitatis. Figura Gen. xlix. Jsachar vidẽs terram q̃ esset bona t requem q̃ esset optima: supponit humeros ad portandũ. Jsachar interp̃tat vir mercedẽ vidit. qz q̃ videt premiũ portat ꝓpia patienter. Greg. Spes i exhitate animũ erigit. t idcirco nulla mala q̃ exteri⁹ tolerat sentit. Exemplũ. Cũ q̃dam deuotõe mot⁹ vitã austerã duceret t ꝓsanguinei sui hoc cognito ad eũ redarguendũ veniss̃ent: tale eis dedit responsum cordi t memorie cõmendandũ. Tanta t talia audiui t legi de vita eterna q̃ nõ curo q̃ tum mihi ꝓstet q̃d expendã ꝓ ea. Sz heu hõ miseri et ceci mũdani tm̃ laborant pro vita mortali sed parũ ꝓ vita eterna. Bern. Sic stulti existimatores de minimis maximam t de maximis minimã curã gerunt.

¶ Tertius est amor tpalis vanitatis siue ꝓspitatis quẽ excludit dicens Sic ḡ omnis ex vobis q̃ nõ renũciauerit omnibꝫ q̃ possidet nõ põt me⁹ esse discipul⁹. qz nõ põt q̃s simul deo seruire et mũdo. Mat. vj. Non potestis deo fuire et mãmone. Jdeo dicit Aug⁹. Disce nõ diligere mundũ vt diligas deũ. funde vt implearis. auertere vt ꝙuertaris. ¶ Est tñ Notandũ q̃ nõ damnat dñs possessionẽ sz affectionẽ inordinatã. Vnꝺ Abraam legitur possessiones habuisse q̃ tñ fuit ꝓfect⁹. Ex hac autẽ conclusiõe que sic in fine euãgelij inferk̃ sm glo. apparet q̃ edificare turrim t facere cũ fortiori pacẽ vt ꝓmittit in textu euangelico nihil aliud signat q̃ esse discipulũ chri. p̃pare ꝓ sumptus et mittere legationẽ nihil aliud est q̃ renũciare omnibus Et nota sm Bedam q̃ distat inter renunciare oib⁹ t relinquere omnia. Paucorum em̃ pfectorũ est omnia relinq̃re. h est omnia tẽporalia t curas mũdi postponere t solis eternis inhiare. Cunctoꝝ aũt fidelium ẽ renũciare omnibꝫ: hoc est: sic tenere q̃ mundi sunt vt tamẽ ꝓ ea nõ reneank a'mũdo. Hũ primũ est superogatõis t consilij. Secundũ ꝓ necessitatis et ꝑcepti. Et debet esse hmõi renunciatio integra q̃ ad sua: q̃ ad suos: et q̃ ad se. sm q̃ dictũ est abrac. Egredere de terra t de cognatõe tua. t ꝺomo patris tui. Unde q̃dam. Ebze tuos tua tegis accepimus a te. Ergo meos mea me merito nũc exigis a me. Facile aũt est oibus terrenis renũciare ꝙsideranti tria.

¶ Primũ est repromisse glie sublimitas.

¶ Scꝺm est vite p̃sentis breuitas.

¶ Tertiũ est mundane ꝓspitatis vãitas. Primũ tẽ. Gre. in home. Si considerem⁹ fres charissimi que et q̃ntа sunt que nobis promittunt in celis vilescunt: aio oia que ha

¶ Secundũ est p̃sentis vi (bene in terris te breuitas. qz vt dicit Seneca. Puncti est q̃ꝺ viuimus: t adhuc puncto minus

¶ Tertiũ est mundane ꝓsperitatis vanitas siue fallacitas. Eccles j. Vidi cũcta q̃ sub sole sunt ꝺecce vniuersa vanitas et afflictio spũs. Jtẽ Eccles. ij. Magnificaui opera mea: edificaui mihi domos et plãtaui vineas: fecꝰ ortos et pomeria t cõseui ea cuiusti generis arborꝫ tẽ. Seq̃. Cũq̃ me cõuertissem ad vniuersa opa que fecerãt manus mee. t ad labores in q̃bꝫ frustra sudauerã: vidi in omnibꝫ vanitatẽ t afflictionem animi: t nihil ꝑmanere sub sole. t Eccles ij. Trãseunt vniuersa sub celo. Jdeo dicit Gre. Ecce charissimi trãsit oẽ q̃ agitis: t ad extremũ iudiciũ quotidie volentes nolentes ꝓperatis. Cur ergo amaf q̃ relinq̃s? Propfea etiã dicit Gre. Diuitias nequaq̃ dñs diuitias sz fallaces diuitias appellat. Jn hoc aũt patet sua fallacitas: q̃ cuiq̃ se putat ꝑ eas ad securitatẽ q̃uenisse plerũq̃ aut infortunio turbat aut morte ꝑcutit. Exemplũ de Nabuchodonosor Dan. iij. t de Balthasar Dan. v. Hec ergo superaꝺicta attẽta mente cõsideremꝰ q̃tꝰ amore mundi excluꝺi veri christi discipuli sim⁹. t tandẽ ad celestem mansionẽ suis missis t discipulis repromissam ꝙuenire mereat

mur cū eo penniter regnaturi Amen

Sermones sup aliqua euangelia ō plī bus martyribus. Primo sup euangeliū Attendite a fermento ꝛc. Lu. xij.

Attendite a fermento phariseoꝝ quod est hypocrisis. Luce. xij. Theoph. vocat fermentū hypocrisim tangz alterātez ꝛ corrumpentē intentiones hominū quib⁹ se ingesserit. Nihil enim sic alterat mores vt hypocrisis. Beda. Nam sicut modicuz fermentū totam farine massam corrumpit Sic simulatio animū tota virtutū sinceritate et veritate fraudabit. Hec ille. Jō bn̄os hortatur dn̄s dicens. Attendite. id est diligenter cauete a fermento phariseorum quod est hypocrisis. i. simulatio. In hoc ꝫ euangelio nos inducit dn̄s ad simulationē vitandam: ꝛ ad veritatē vite et doctrine seruandā: sic ꝙ nullo modo ab ea recedā⁹ ꝓpter timorē humanū aut mundanū. ℔ facit tria nobis ꝓsiderāda ꝓponendo

Prima est necessitas future reuelatōis.

Scōm est fragilitas hūane ꝓditōis.

Tertiū est sublimitas diuine gubnatōis.

Primū est ꝛc. cum dicit. Nihil opertum qđ nō reuelet ꝛc. q. d. Ez Hiero. Nolite timere ꝓsequtiū seuiciā ꝛ blasphemātiū rabiē. necz emulemi simulatores. qz veniet dies iudicij in q̄ ꝛ vꝛa virtus et eoꝝ nequicia oib⁹ demōstrabit. ꝛ cuilibet fm opa sua tā interiora ꝙz exteriora reddet. O ꝙz ꝓfusio: ꝙz tristicia tunc erit reprobis miseris cū videbūt oia pcta sua sic publice detegi: et cordis sui secreta reuelari. Erit vtiqz tunc in eis horribilis confusio ꝛ terribilis afflictio p̄cipue ꝓpter tria.

Tum propter astantis cōsortij numerositatē inexplicabilem. Tum ꝓpter adiuuātij remedij impossibilitatē irrepabilē. Tum ꝓpter iudicantis imperij sublimitatē inestimabilē. Vide in tractatu de finali iudicio in secūda consideratiōe principali in tertio mysterio.

Secundum est fragilitas humane ꝓditōis. q̄ sic ipotes ē ꝙ nō pt̄ hō ledere hoiez nisi i minis. s. i. corpe. ꝛ sic lez ꝓfic i magnis. s. i aia. Un̄ dic dn̄s. Dico aūt vobis amicis meis ne terreamini ab his q̄ occidunt corp⁹ ꝛ post h̄ nō habent amplⁱ qđ faciāt. Amb. Mortē docet nō esse terribilē quā locupletiore fenore sit immortalitas redemptura. Possunt aūt assignari tres cause ꝓncipales ꝓpt q̄s sancti martyres nō timuerūt eos q̄ corpa occidebant: sed morte portⁿ alacriter sustinebant. q̄s vide in ser. de sancto Blasio parte. iij. articulo. ij.

Tertiū ē sublimitas diuine gubernationis q̄ se ad oia extendit et sup omia. Jo ipe de⁹ timendꝰ est ꝛ non hoies. Unde di. Obsidam aūt vobis quē timeatz. Timete eū q̄ postq̄z occiderit potestatē mittere in gehennā. Ita dico vobis ꝛc. Ubi ꝓponit triplex ꝓsideratō

Prima ē ꝓsideratio diuine potentie

Scōa ē ꝓsideratio diuine ꝓuidentie.

Tertia ē ꝓsideratio diuie clementie.

Prima est ꝓsideratio ꝛc.

dū dī. Timete eū q̄ postq̄z occiderit potestatē mittere in gehennā. q̄ ē mors aie. Manū eiꝰ omipotentz nullus pōt effugere necz viuꝰ necz defunctꝰ. Jō bn̄ dr Eccs. vl. Deum timet mādata eius obserua h̄ est omnis hō. Et sicut dic Gregꝰ. Magna securitas est nihil timere p̄ter deum: et stultus timor est quo plꝰ timet indignatio humana q̄z diuina. Nāvt dic sapies. Qui timet hoiem cito corruet. q̄ sperat in dn̄o subleuabit.

Scōa est ꝓsideratio diuie

ꝓuidentie: ꝙ quam ordinat ꝛ vita ꝛ mors oim. Sap. xiiij. Tu aūt p̄ gubernas oia ꝓuidentia. Un̄ dic dn̄s. Nonne duo passeres veneūt dipōdio ꝛ vnꝰ ex illis nō ē in oblione coram deo. Amb. q. d. Si deus oblionē passer non hz q̄ vendunt modico p̄cio: hoim qnō hie pōt. Et fm Hiero. sensus est. Si pecora sine dei ꝓuidentia non pereunt: vos q̄ eterni estis timere non debetis ꝙ absq̄z dei ꝓuidentia viuatis. Sequtur. Sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Per hoc fm Chrys. signat ꝙ omnia q̄ ad sanctos spectant diligentissime nouit/diligentiā eni cure adhibite numeratio manifestat. q. d. Mori ne timueritis qz in plenitudine resurgetz Un̄ glos. Et de tota tacea massa corpis etiā minute ꝓticule future resurrectiōi seruant. Et de

inde concludēdo subiungit dñs. Nolite ꝙ timere multis passeribꝫ pluris estis vos. i. fm Bedā apud deum maioris dignitatis. Tū quo ad statū nature: qz rōnales et ꝑpetui. Tū quo ad statū grē: quia p adoptionē filij dei. Tū q̄ ad statū future glie. qz in gloria beatificandi.

Tertia est cōsideratio

diuine clementie in recognitiōe bonorum. Vñ dicit. Dico aūt vobis: omis q̄cūq; confessus fuerit me coram hominibꝫ et filius hominis confitebit ei coram angelis dei ipm approbando et glificādo. Eusebius. Quid erit gloriosꝰ q̄m ipm vnigenitū dei ꝟbū attestari p nob in diuino iudicio. His igit confidentibus chm dñm et timere et amare studeamus. et attendam⁹. i. diligent⁹ caueam⁹ a fermento pharisecꝝ. i. ab omni simulatiōe qz de⁹ intuet cor et occulta. etiā tandē cōa toto mūdo publicabunt. Sic ꝙ puro corde viuacius vt tandē a dño approbari et ī celesti glia cum angelis recipi mereamur amen.

Sermo sup illud euāgeliū. Cū audieritis plia et seditiones ꝛc. Lu. xxi.

Nolite terreri

In Lu. xxi. Pius dñs sup suos seruos consolat. Ipe em est pī misericordiarū et tot⁹ consolatiōis: q̄ cū suis etiā est in tribulatiōe vt eos adiuuet. Ps. Iuxta est dñs his q̄ tribulato sunt corde et humiles spū saluabit. Vnde et in ꝟ euāgelio vult excludere terrorē et timorē mūdanuz. et humanū ex triplici cōsideratiōe.

Prima est cōsideratio necessitatis.
Scōa est cōsideratio pietatis
Tertia est cōsideratio vtilitatis

Prima est cōsideratio necessitatis cū dicit. Oportet pmū fieri. i. aduersa multa pati. Iudeo faciēda est virt⁹ de necessitate. Et ponit triplex genꝰ aduersitatū q̄ p̄cedent extremū iudiciū.

Primū genꝰ erit ex oratiōe hūanorū. qz surget gens cōtra gentē. et regnū aduersus regnū. Et itez. Sz añ hec oīa iiciēt vobis manꝰ suas et psequnt trahētes i synagogas et custodias, trahentes ad reges et pīdes ꝓpter nomen meū. Et itez. Trademini aūt a parentibus et fratribꝫ et cognatis et amicis et morte afficient ex vobis. Et eritis odio oībus hoībꝫ ꝓpter nomē meū. Hic. in nome. Pī in nobis ea tormenta sentiūt q̄ ab illis patimur de quoꝝ mentibꝫ pīsumebam⁹. qz cū dāno corporis mala nos cruciāt amisse cha

Scōm genꝰ erit ex mutatiōe (ritans. elementoꝝ. qz terremotꝰ magni erūt p loca et pestilentie et fames.

Tertiū erit ex dispositiōe celoꝝ. qz terrores de celo et signa magna erūt. Hic. Vltima tribulatio multis tribulationibꝫ pueniunt: et crebra mala q̄ ꝓueniunt indicantur

mala ꝓpetua que subsequunt

Secūda est cōsideratio pietatis, scz diuine q̄ sp grata est subuenire amicis suis. Vñ dicit dñs. Ponite ꝙ in cordibus vr̄o nō p. quēadmodū rndeatis. Theo. Quia em idiote erant apli et imperiti eis dñs dixit ne conturbarēt⁹ rationem sapientibus redditurī. Et causam subdit. Ego em dabo vobis os et sapiam cui nō poterunt resistere et ꝺdicere oēs aduersarij vri. Vbi tria eis ꝓmittit dñs.

Primo facundiā
Secundo sapientiā
Tertio constantiā

Primo facundiā siue eloquētiā q̄m̄: Dabo vobis os. Greg. Acsi dñs dicat. Nolite terreri: vos ad certamen accedetis: sed ego plus vos. ꝟba editis: sed ego sum q̄ loq̄r.

Scōm sapiam cū ōt. et sapiam nō mundanā scz diuinā. Iaco. j. Si q̄s indiget sapientia postulet a deo qui dat oībus affluent.

Tertio constantiā cū subdit. cui nō poterūt resistere et cōtradicere oēs aduersarij vri. Theo. Sepe multi q̄dē sapiaz habent in mēte sed cū sint ꝓuocabiles ad turbationē totū cōfundūt cū tps fuerit ꝓpēdi. nō aūt tales fuerūt apli: scz vtrinq; gnosi fuerūt

Tertia est cōsideratio vtilitatis. scz q̄

Et reportant ex tolerātia aduersoꝝ cū ōt. Et capit. de ea. vīo nō pibi. Impatientia ꝛc. Vbi tangit triplex vtilitas.

Prima est glorioſe resurrectōis
Secūda est virtuose possessionis.
Tertia est copioſe retributionis

Prima ē vtilitas glīose

resurrectōis: qz totū corp⁹ resurget i glia. Iō ōt. Et capit. de capi. vīo nō pi. Hic q. d. martyribꝫ suis. Cur timetis ne peat q̄d ielsū dolet q̄n et illō i vob ꝑire nō potest q̄d incisum non dolet.

Scđa est vtilitas virtuo/ se possessionis: de qua dr. In patientia ve stra possidebitis anias vestras. Grego. v. moza. Qui patientiā in aduersis tenet: iñ ptra aduersa oīa fortis efficit. vñ sibi eti am seipm vincendo dominat iō dr. In pa tientia vestra possidebitis anias vestras. Quid em est animas possidere: nisi perfe cte in omnib⁹ viuere: cūctisq; mētis moti/ bus quasi ex arce virtutis dñari? Grego. i homel. Per patiētiam anias nostras pos/ sidem⁹: quia dum nobismetipis domina/ ri discimus: hīpm incipimus possidere qđ sumus: Idcirco aūt possessio anie in ptu/ te patientie ponit q radix omniū custosq; ptutū patiētia est.

Tertia est vtilitas copio/ se retributionis. q vat satis intelligi p hoc q dr: In patiētia vestra possidebi. Hmōi em possessio plena nō est i hac vita: sed ple nissima erit i patria. Vñ z Matth. v. Be ati q psecutionē patiunt ppter iusticiā qm ipor est regnū celor. Et sequit. Gaudete z exultate qm merces vestra copiosa est in celis. Itē hmōi copiosa retributio nota ri pōt per illud qđ dicit. Et capill⁹ de ca/ pite vestro nō peribit. Beda. Capillus de capite discipulor domini nō pibit. q non solū fortia facta vel dicta eor sed z tenuis sima cogitatio q vicz de corde quasi capil lus de cerebro exit digna mercede donabi tur. Hec ille. Hec g sup dicta psideremus z nō timeam⁹ huius temporal⁹ vite aduer sa sed patient feramus vt ad gloriam ve/ re patientie repromissam puenire merea/ mur Amen.

Sermo de pluribus martyrib⁹

Iusti autē in ppetuū viuēt. Sap. v. Dirā da dei nr̄i bonitas q pro modi co labore vite p̄sentis p paucis z modicis operib⁹ iusticie tribuit vitaz eternā. Vitā inq̄ gliosam. j. Pet. v. Deus oīm gratie vocauit nos in eternā gliam suā. O q̄ feli ces igit sunt q iusticiā sectant. quia tales i ppetuū viuent. In hac aūt ppositis tria nob ponunt ad laudē scr̄or.

Primū est sanctor laudabilis quersa/ tio: qr iusti

Secūdū est sue quersatōis desiderabil remuneratio qr viuēt

Tertiū est sue remuneratōis intermina/ bilis duratio. qr i ppetuū

Primū est z. qr iusti. Est autē anie iusticia principaliter ex fide. vt deter minat Paul⁹ Rom. iij. dicēs. Justicia dei est p fidem ihesu chr̄i sup omnes q credūt in eū. Ibidem. Justificati gratis p gr̄am ipius z p redemptionē q est in chr̄o Jesu quē posuit deus ppciatorem p fidē in san guine ipius ad ostēsionē iusticie sue. Sūt aūt aūt possunt esse ria in nob p fidē q ne cessaria sunt vt sit hō iust⁹

Primū est cordis gr̄iosa purgatio

Secōm est purgati fructuosa exercitatio

Tertiū est exercitati vigorosa affectio

Primū est z. Per fidem em purificat cor humanuz. Act. xv. Fide purificās corda eor. Hoc aūt Tho. j. ij. p bat dicēs. q motus liberi arbitrij requirit ad iustificationē impij fm q mēs hom⁹ mouet a deo. Deus aūt mouet aniam ho minis quertēdo eā ad seipm. Vñ dicit i ps. Im aliā fram. Dr⁹ tu quertens viuifi cabis nos. Ideo ad iustificationē requirit mot⁹ mētis q quertit in deū. Prima aūt quersio mētis in deū fit p fidem. fm illud Heb. xj. Accedentē ad deū oportet crede/ re quia est: z qr inquirentib⁹ se remunerator sit. Jō mot⁹ fidei requirit ad iustificationē impij. Hec Tho. Prouerb. xv. Per fidem purgant peccata

Secōm est purgati cordis fructuosa exercitatio. Nō em sufficeret ad iu/ sticiā fides sine operib⁹. Jac. ij. Vis scire o homo inanis q̄ fides sine operib⁹ mor tua est. Abraā pater noster nōne ex opib⁹ iustificat⁹ est offerēs Isaac filiū suuz sup altare z c̄. Debz igit ee fides formata cha/ ritate q inclinat ad opa bona iusticie. He/ bre. xj. Sancti p fidē vicerūt regna: operati sunt iusticiā

Tertiū est cordis exercita ti vigorosa affectio. Nō em est vere iustus q nō est firm⁹ in amore i iusticie z affectōe

An

sic q̄ a iusticia nullo mō recedere velit ꝓpt̄ q̄cūq; incōmoda corpalia aut tēpalia. Et hec etiā fit p fidē. Vñ Heb. xj. Fide moyses grādis effect⁹ negauit se ee filiū filie pha/raonis: magis eligēs affligi cū ꝓplo dei q̄ tp̄alis pcti hīe iocūditatē. maiores diuitias existimās thesauro ℞gyptioꝝ imp̄rope riū chr̄i. Aspiciebat em̄ in remuneratiōem. De firmitate etiā iusticie dr̄ Eccl. iiij. Usq; ad mortē certa, p iusticia. Et Matt. v. Bti q̄ psecutionē patiunt ꝓpt̄ iusticiā &c. Nō pōt aūt aliq̄s sic pati ꝓpt̄ iusticiā nisi p fidē. Ro. v. Justificati ex fide pacē habeam⁹ ad deū p dñm nr̄m Jesum chr̄m. p quē accessum habem⁹ p fidē in gr̄am istā in q̄ stamus & gloriamur in spe filioꝝ dei nō solum aut̄ sed & gloriamur in tribulationibus.

Secūdū p̄ncipale est sue p̄uersatiōis & cōsiderabil' remuneratio: q̄ viuent. Ezech. xviij. Hic iust⁹ ē vita viuet: ait dominus deus. Est aūt huiusmōi vita beatorum habens tres considerationes desiderabilissimas.

Primo ē vita inexplicabil'r delectabil'.

Scōo ē totalit' irrephēsibil'.

Tertio ē inextimabil'r honorabil'

Primo est vita inexplicabil'r delectabilis Tū rōne liberatōis ab oi errore: timore & dolore. Bonauē. in dial. Tūc erit de⁹ oia in omnib⁹ cū a volūtate oīs dolor: a rōne omnis error: & a memoria oīs timor recesserit. Tū rōne locatiōis. q̄ loc⁹ illi⁹ vite ē amenissim⁹. Eccl'i. xliij. Altitudinis firmamenti pulcritudo ei⁹ est in visiōe gl'ie Tū ꝓne visiōis tā dānatoꝝ. q̄ letabit̄ iustus cū viderit vindictā: vt dr̄ ps. tā bt̄oꝝ q̄b⁹ associabit̄ & de q̄ gl'ia gaudebit. q̄ dr̄ univoꝝ q̄ facie ad faciē videbit. j. Cor. xiij Videm⁹ nūc p speculū & i enigmate. tūc aūt facie ad faciē. Et. j. Joh. iij. Scim⁹ qm̄ cū apparuerit similes ei erim⁹: qm̄ videbimus eū sicuti est.

Scōo est vita totalit' irrephēsibilis. p quā em̄ vitā confirmati sunt bti in amore dei. Et sicut dicit Tho. j. ij. q. iiij. art. iiij. Voluntas videntis dei essentiā ex necessitate amat quicq̄d amat in ordine ad deū & hoc facit semp voluntatē rectaz. Hec ille. Nō potest vtiq; videri deus nisi corde mūdo & sancto. Matt. v. Beati mūdo corde: qm̄ ip̄i deū videbunt.

Tertio est vita inextimabiliter honorabilis. Anselm. In futuro bt̄us ab omnibus honorabit̄. Ptz hmōi honor ꝑcipue ex tribus. quia vicz beati sunt amici summi regis. sunt etiā familiares & domestici. sunt insup ei⁹ filij. Vide i festo oim sc̄oꝝ

Tertiū est sue remuneratōis interminabil' duratio: quia in ꝓpetuū. Gal. vj. Qui seminat in spū de spiritu metet vitam eternā. Hmōi aūt vita eterna q̄ est regnum celoꝝ. habere potest ꝑcipienti plici iure

Primo iure legalis hereditatōis

Scōo spūalis cōmutatiōis.

Tertio victorial' adq̄sitiōis

Primo iure legalis hereditatiōis

: quēadmodū filij nati ex legitimo matrimonio. Et sic debet veris fidelibus q̄ p fidem charitate formatz sunt filij dei. Gal. iij. Filij dei estis p fidem. Et Joan. j. Dedit eis potestatem filios dei fieri his q̄ credunt in nomīe eius. Et Roma. viij. Qui spū dei agunt hi filij dei sunt. si aūt filij & heredes &c. Sed nō si heres filius de dño suo ñ fuaret nec debita fuitia redderet: hereditare ꝓuaret. Sic est de filiis dei adoptiuis. Matth. xxj. Auferet a vobis regnū dei: & dabit genti faciēti fructū eius. i. opa & fuitia que, p illo habendo requiruntur.

Secūdo iure spūalis commutatiōis seu negociatiōis.

Luc. xix. Negociamini dum venio. Pax habem⁹ dare. s. corpus & aiam & res tēpales. q̄ mutuum accipe. s. regnū. De nullo habet tā bonum, forum. emit em̄ sola volūtate. Hug. Regnū dei extimatione nō habet tantus valet q̄ntum habes. Hec ille. Valet ḡ dona volūtatē si nō adest opandi facultas Tūc em̄ facis hō voluntatē patris celestis de q̄ dr̄ dñs Mat. vij. Nō oīs q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit i regnuz celoꝝ. sed q̄ facit voluntatē p̄ris mei q̄ in celis est ipe intrabit in regnū celoꝝ

Tertio iure victorialis adq̄sitiōis

. Apoc. ij. Vincēti dabo edere de ligno vite q̄d est in paradiso dei mei. Et q̄

Timo.ij. Qui certat in agone nõ coronabit nisi qui legitime certauerit. Ex triplici aũt victoria habek ius regni celoꝝ siue vite ppetue. Primo ex victoria ꝓtra temporales tribulatiões. Vñ Luč.vlč. Nõne oportuit pati chm̃ z ita intrare ī gl̃iam suam. Et Luč.xxij. Vos estis q̃ pmãsistis mecũ in tentationib⁹ meis. Et ego dispono vob⁹ z̃c.i.eodem foro participes efficio Sed deficiũt de societate q̃ nihil volũt pati.iõ nõ erũt socij in regno. Apoč.j.. Particeps z socius⁹ in tribulatiõe z regno z patientia in chõo Jesu. Secõ ex victoria cõtra spũales tentationes.fm illud: Estote fortes in bello z pugnate cũ antiq̃ hpẽte. z accipietis regnũ eternũ. Apoč.iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecũ in throno meo Talis eñ est bon⁹ miles chri. Si ꝓ diabolo succũbat.efficit fuus diaboli. iõ ptinãdus regno chri. Rom.vj. Nescitis qm̃ cui obedistis serui facti estis ei⁹ cui obedistis. Tertio ex victoria ꝓtra naturales inclinatiões aut etiã ꝓsuetudinales.q̃ tamẽ etiã dici possunt naturales.quia inclinant ad modũ nature.q̃ fm phm li.de memoria z reminiscẽtia. Consuetudo est altera natura. Hec aũt victoria habek p penitentialẽ cõpunctiõem:p quã habek ingressus in regnũ. Matt.vij. Intrate p angustam portam. Et Matth.iij. Pniam agite appropinquabit eñ regnũ celoꝝ. Item per ꝓtualem humiliatiõem p quã homo vincit seipm̃ z ꝓprium animũ. Ideo Luč.xij. Nolite timere pusillus grex i.vos humiles.qm̃ cõplacuit patri vestro dare vobis regnũ. Item per sensualem repressionem qua vicz repmit inclinatio sensualitatis, ad aliquod vicium. Ideo dicebat dominus Matth.xj. Regnum celoꝝ vim patit̃ et violenti rapiunt illud.i.illi q̃ sibi ipis violentiam faciũt. Istis itaq̃ modis ꝑdictis gloriosi martyres adq̃sierunt ius celestis hereditatis:que vita eterna dicit.de qua diximus in ꝓbis ꝓpositis.quoniã iusti in ppetuum viuent. Satagamus igitur modis ꝑdictis adquirere regnum dei vt in iusto⁹ sorte numerari z ad vitã eternã pdu ci mereamur Amen

Sermones super aliqua euangelia de cõmuni confessorum. Primo super illud

Hõ quidam nobilis abijt z̃c. Luč.xix.

Negociamini dũ venio. Luč.xix. Tria pcipue nos inducere debẽt ad negociandũ p vostra salute. Primũ est ꝓsideratõ vniuerse subiecte creature. Qm̃ vt ait Augus. ad eremitas. Ad nutũ dei sol a via sua nõ deuiat. nõ luna: nõ stelle. campi decorant floribus: frondibus crispantur silua. In nemore citharizat auicula. irrõnabilia z insensibilia obediũt deo. sol⁹ homo dei volũtati resistit. p quo tñ solo dei voluntas omnia fecit. Secõm est occupatio mundane cure. Aug.li.de patiẽtia. Intueamur quanta in laboribus z doloribus sustinent mũdani ꝓ rebus q̃s viciose diligunt z̃c. Multo igit̃ magis nos negociari z laborare oportet p salute eterna. Tertium ẽ exhortatio sacre scripture Joã.ix. Opamin̄ dum dies est. venit eñ nox quãdo nemo potest opari. Et in verbis ꝓpositis. Negociamini dũ venio. Attende q̃ dicit dũ venio: z dum dies est p quod itelligit tempus pñtis vite. quod est temp⁹ merendi siue negociandi. Circa ꝑdicta aũt thematis verba tria sunt nob̃ arentissime ꝓsideranda q̃ etiã in decursu euãgelij tangunt

Primum est obligatiõis necessitas indispensabilis

Secõm est transgressionis iniquitas inexcusabilis.

Tertium est retributionis equitas inenitabilis.

Primũ ẽ obligatiõis necessitas inuiolabilis siue indispẽsabil. Heb.ij. Quõ nos effugiem⁹ si tantã negligerim⁹ salutẽ. Et Deut.viij. Caue ne obliuiscaris dñi dei tui z negligas mãdata ei⁹. q̃ vicz mꝛa est obligatio. Declarat aũt hmõi obliuiõis necessitas i euãgelio:cũ dr.hõ q̃dam nobilis abijt z̃c.ex trib⁹ ꝓsiderãdis i ipo dño pcipiẽte.

Primũ est sublimitas gloriose ꝓditionis

Secũdũ est liberalitas gratiose (nis distributionis.

Tertium est auctoritas imperiose iunctionis.

Primũ est sublimitas gl̃iose ꝓditionis

Cū dr: hō q̄dā nobil' abīt i regi. longi. ac. si. reg. ꝛ reuerti. Jō etiā dr Leui. xix. Ego dñs: iō leges meas custodite. Jn ill' aūt pmissis vbis euāgelij tāgit tripl' ex dñi gl'i osa sublimitas ꝓpt' quā sibi obedire debemus. ¶ Prima ē sublimitas psonal' nobilitatis. qz dr: Hō q̄dā nobil'. ꝛ fra deitatē ꝛ fm humanitatē. j. Regū. xx. Jn ciuitate ista vir nobil'. Oē qđ loq̄tur abīq; ābigui tate venit. ꝓpter hāc nobilitatē debem⁹ sibi beniuolentiā ꝛ amorē. Nobilitas eīn in bōitate fundat' bōitas aūt ē obiectū amoꝛ Vñ de dño dr. ij. Paral'. xxx. Dñs bonus ꝓpitiabit' cūctis q̄ in toto coꝛde req̄rūt eum. Vñ ptz fissima ei⁹ nobilitas. Nā ꝛ hō dr hīe coꝛ nobile qñ ꝓpti⁹ est reqrentib⁹ eū.

¶ Scda ē sublimitas regal' dignitat; cuz dr: abīt i regi. lō. ac. si. re. i. ad celū empyreum sup oēs ordines angelo⁹. Apoca. xix. Rex regū ꝛ dñs dominātiū. Et. j. Para. xxix. Tuū dñe regnū: tu es sup oēs pncipes. Jn manu tua fortitudo ꝛ ptās. Jn manu tua magnitudo ꝛ imperium oim. ꝓpt' hāc regalē dignitatē sibi debem⁹ reuerētiā ꝛ honorē. j. Pet. ij. Regē honorificate. Sz heu timēdū est ne multi dicturi sit dñs q̄d dixit iudeis Jo. viij. Vos inhonorastis me Rom. ij. Qui in lege gl'iaris p p̄uaricatiōnē legis deū inhonoras. ¶ Tertia ē sublimitas iudicial' ptātis: cū dr. ꝛ reuerti. s. ad iudiciū. Act. x. Jpe est q̄ ꝓstitut⁹ ē a deo: iudex viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ. ꝓpt' hāc ptātē sibi debem⁹ obedientiā ꝛ timorē. Apo. xiij. Timete dñm qz vēit hora iudicij ei⁹. Sz heu heu pauci timēt: iō ꝛ pauci obediunt. Rom. x. Nō oēs obediūt euāgelio. O q̄ timorat' q̄ sollicit' esse debem⁹ ad obediendū, ꝓi dño i oib⁹ cū sit in ptāte magna. ꝛ maiestate reuersur⁹ ad nos iudicādos. Jō Luc. xij. Vos sīles hoib⁹ expectantib⁹ dñm suū q̄n reuertat' a nuptijs ꝛc. Sequit. Jō ꝛ vos estote parati qz q̄. hora nō putatis filij hois vēturi⁹ est

Quid habes qđ nō accepisti: q. dī. Nihil. Vñ ipe dñs dr Job. xlj. Quis dedit mihi vt reddam ei? Omnia q̄ sub celo sunt mea sunt. Nihil igit ex nob habem⁹: imo nihil ex nobis sum⁹. Gala. vj. Sic⁹ se existimat esse aliq̄d cū nihil sit: ipe se seduat. Et Esa. xl. Omnes gētes q̄si nō sint sic sūt coram deo: ꝛ quasi nihilū ꝛ inane reputate sūt ei. Hmōi humiliatio nos ad cordis humiliationē inducere debet. tanto vtiq; maiorē q̄nto ampliora dei recepim⁹. Ergo. Tanto esse humilior atq; ad fruendū ꝓmptior q̄sq; debet ex munere q̄nto seobligatiorem esse ꝓspicit in reddenda rōne. Jterum. Cum crescūt dona rones etiam crescunt donq;.

Scōm est liberalitas gratiose distributiōis: cū dr Vocatis aūt decem suis dedit eis decem mnas. Pernumeꝛ denariū q̄ est ꝓmus limes numeroꝝ intelligit vniuersitas tam fuoꝝ q̄ donoꝝ dei. Omnia q̄pe a deo accepim⁹ ꝛ bona nature ꝛ gratie ꝛ fortune. j. Cor. iiij.

Tertiū ē autoritas imperiose iniūctiōis. qz dī. eis dñs. Negociamini dū venio. i. donec veniā ad iudiciū. Gala. vj. Ergo dū tem⁹ habem⁹ operemur bonū. Hmōi ꝓsideratio nos inducere debet ad sollicitā opatōem. ij. Timo. ij. Solicite cura teipm ꝓbabilem. i. approbabilem exhibere deo operariū incōfusibilem. Sed vide in p̄dicta dñi iniunctione ꝛ ꝓsidera ipi⁹ bonitatem. Nō em ꝓpter suā sed nostram vtilitatē h iniungit. vñ dr Negociamini. s. vt lucr̄ꝑ vobis habeatis. lucr̄ inq̄ inestimabile qđ est regnū dei. Dar. vj. Primū q̄rite regnū dei. Sūt aūt notā de tres p̄cipue ꝓditiones necessarie ad bene negociandū spualiter. Debem⁹ em ꝑmo negociari prudent' cū discretione. Mat. x. Estote prudentes sicut serpentes. Serpentes qdam pncipaliores curā habent de capite qđ est pars dignior ꝛ pncipalior. Nō esset prudens negociator qui cū posset habere merces optimas, cuz labore leui ꝛ pena modica: iret cum multo ꝛ graui labore ad q̄rendū merces modici pcij aut merces corruptas ꝛ inutiles. Sic faciūt mūdani q̄ possent spualia inuenire cū modico labore: ꝛ transitoria q̄runt cum penis grauissimis: ꝛ vix possunt habere. Hugo. Nihil i hoc mūdo gratis dat': sed care emit. Multi etiam peccatores qui ō facili possent inuenire gram dei: cum grauissimis laboribus querūt ꝓpetrare peccata sua. Prouer. j. Stulti ea q̄ sibi noxia sunt cupiūt. Jbidem. Sapientiā atq; doctrinam stulti de

spiciũt. Qz ãt via malox sit difficilis ptz quia dicũt reprobi in inferno illud Sap. v. Lassati sumꝰ in via iniquitatis ⁊ pditionis: ⁊ ambulauimꝰ vias difficiles. Anima xo sapiens gustat dulcedinez amoris diuini ideo nihil aliud desiderat. Prouer. vlc. Gustauit ⁊ vidit qz bona est negociatio eius. nõ extinguet in nocte lucerna eiꝰ

¶ Scõo debemꝰ negociari fideliter sine abusione. Infidelis diceret suus alicuiꝰ q̃ de pecunia dñi posset emere scarletũ: et eodem pcio emit vile burletũ: ⁊ multo amplioꝰ: si pecuniam dñi voluptuose vel in superfluitate ꝓsumeret. Tales sunt q̃ intellectum ⁊ libertatẽ arbitriũ suũ: tpus etiam ⁊ fortitudinẽ circa mũdana ⁊ temporalia exponũt: aut etiã in voluptatib⁹ ⁊ superfluis: nõ ãt i spũalib⁹. abutunt enim pecunia domini ꝓpria volũtatẽ eius. Jõ nõ sunt fideles negociatores. Qm̃ sicut dr Sapiẽ. iij. Fideles in dilectõe adquiescent illi ¶ Tertio debemus negociari diligenter sine dilatione q̃ndiu. s. nũ sine durãt. i. tempꝰ meredi. iõ dr dum venio. Iste ãt aduentus incertꝰ est. Non ergo debemꝰ differre negociationem nr̃am q̃ regnum celoꝝ mereari possumꝰ. Ideo dr. ij. Paral. xix. Sit timor dñi v obiscum. ⁊ cũ diligẽtia cũcta facite. Ibidẽ. Cõfortamini ⁊ agite diligenter: ⁊ erit dñs vobiscũ i bonis

¶ Scũdum pncipale est trãsgressiõis. iniqtas inexcusabilis. Rom. ij. Inexcusabilis es o homo. Ymõ iniqtas tangit in euãgelio: cũ dr. Ciues ãt eiꝰ oderant eũ. ⁊ miserũt legatio. post illũ dr. Nolumꝰ hũc regnare sup nos. Ciues isti primo fuerũt iudi: q̃ maiori parte in odiuꝫ chr̃i sunt obstinati: vt ptz in Actib⁹ apl̃oꝝ q̃ etiã post ascẽsiõem dñi conati fũ destruere fidẽ catholicã in q̃ incipit regnuꝫ chr̃i qõ implebit ⁊ manifestabit in fine mũdi Sed nũc ciues isti sunt mali chr̃iani qui ideo dicunt ciues chr̃i: qz characterẽ eius in baptismo suscepерũt. ⁊ isti qz habẽt notitiã fidei ⁊ legis euãgelice p̃ scripturas et pdicatões multas. ideo sũt inexcusabiles Jo. xv. Nũc ãt excusationẽ nõ habẽt de peccato suo. Jn supdictis ãt ꝓbis euangeliꝫ. s. Ciues autem eius oderant eũ ⁊c. tangitur triplex eorum iniquitas inexcusabilis.

¶ Prima ẽ iniqtas odiose affectõis
¶ Scõa ẽ iniqtas iniuriose reiectõis
¶ Tertia est iniquitas criminose rebellionis.

Prima est ⁊c. cum dicit

Ciues ãt eiꝰ oderant eũ. Jo. xv. Nũc autem viderũt. ⁊ꝓ fidẽ ⁊ oderũt me ⁊ patrẽ meũ. Dicunt ãt odire deũ q̃ eius odiunt voluntatẽ. que manifestatur nobis in ꝓceptis suis.

Secũda ẽ iniquitas iniuriose reiectiõis. cũ dr. Et miserũt legationẽ post illũ: ꝓtẽnentes vicz ⁊ reiciẽtes illũ.

Et hec iniqtas sequit ad pcedentẽ: vt ptz. Quos enim odiũt hoies a seipis reiciunt ⁊ ꝓtemnũt. Multi itaq̃ certe chr̃ium contemnũt ⁊ reiciũt: cũ eius ꝓba ⁊ ꝓcepta despiciũt. j. Thes. iij. Qui hec spernit nõ homine spernit sed deũ. Tales itaq̃ sunt ãt dicẽtes illud Job. xxj. Recede a nobis. viam sciẽtiaruꝫ tuaꝝ nolumꝰ. Et pcipue tales sunt q̃ nolũt ea ꝓsiderare q̃ possent. eos a peccatis reducere. sed talib⁹ dicetur illud Mat. xxv. Nescio vos. qz vt dr. j. Eoꝝ. xiij. Jgnorãs ignrabit. Et Osee. iij. Quia scim repulisti repellã te ⁊ ego. Jtẽ multi deũ ꝓtemnũt ⁊ repellũt: qz spũalem inspiratiõnẽ dei pulsantis ad ostiũ cordis reiciũt. Act. vij. Dura ceruice ⁊ incircũcisis cordib⁹ ⁊ aurib⁹ vos semp spũi sctõ restitistis. Sed. j. Reg. ij. dr dñs. Qui ꝓtẽnunt me erũt ignobiles

Tertia ẽ iniquitas criminose rebellionis: cũ dr. dicẽtes Nolumus hũc regnare sup nos. i. nolumꝰ huic obedire. Numeri. xiij. Nolite rebelles esse ꝓtra dñm. Et Nume. xv. Ania q̃ p̃ supbiã peccatũ aliqđ fecerit (qm̃ rebellis fuit ꝓtra dominũ) peribit de populo. Plereq̃ vtiq̃ ne plures rebelles sint ꝓtra dominũ: qm̃ n ex ignrãtia aut infirmitate sz ex malicia ⁊ industria cessarũt ab eo. Et Eccs. ix. Eorda filiorũ hoim implent malicia. Et Joel. iij. Multiplicata est malicia ppli mei. Talis itaq̃ iniquitas est inexcusabilis. Ideo vt dicit Sapien xvj. mutando tñ ꝓteritum in futurum. Oportebit q̃dẽ illis sine excusatione supuenire iteritũ.

Tertiū ꝑncipale est retributiōis eq̄tas ieuitabilis. ij. Lox. v. Oēs nos manifestari oportet ante tribunal chīi vt recipiat vnusq̄sq; ꝓpria ꝓut gessit xc̄. Et hmōi q̄tas tangit in euangelio cū dr. Et factum est vt rediret xc̄. p totū festiuum euangelij vbi tangitur triplex retributionis equitas.

Prima ē eq̄tas zelose exactiōis
Scda ē copiose remuneratōis
Tertia ē rigorose punitiōis

Prima est xc̄. cū dicitur.

Et factus est vt re.ac.rs. Et iussit vocare seruos suos q̄b; dederat pecuniā vt sciret q̄ntū q̄sq; negociat⁹ esset. Et nota in his ꝑbis tria. Primo iudicis ptātem. qz redibit accepto regno. Luc. xix. Tūc videbūt filiū hois ꝙmentē in nube cū ptāte mag̃ z maiestate. Scdo cōprehendi necessitatē. q̄ iussit vocari suos suos: cui⁹ vtiq; iussioni nihil pōt resistere. Hester. xiij. Nō est q̄ possit tue resistere volūtati. Tertio reddē de rōnis seueritatē: cū dr. vt sciret quantum quisq; negociat⁹ esset. Rōnem ei exiget de oib;. Greg. Tantū q̄ppe ab vnoq̄q; nostr⁹ ventur⁹ iudex exiget q̄ntum dedit. Consideremus q̄ que accepim⁹ atq; i eoꝝ erogatiōe vigilem⁹?

Scda est equitas copiose

remuneratiōis. s. q̄ ad eos q̄ donis dei bñ vsi sunt: cū dr. Venit aūt p̄m⁹ dicēs. Domine mna tua decē mnas adq̄siuit xc̄. vsq; ibi. Et tu esto sup̄ q̄nq; ciuitates. In q̄ bus ꝑb;s notandū est triplex solaciū siue dulcedo respectu bonoꝝ. Prima est dulcedo ꝙsciētial' testificatōis: q notat p hoc q vn⁹ dixit. Dñe mna tua decē mnas adq̄siuit. z alius dixit Mna tua fecit q̄nq; mnas Per h̄ intelligit testimoniū ꝓprie ꝙsciētie coꝝ summo iudice. Rom. ij. Testimoniū reddēte illi ꝙscia ipsoꝝ i die cū iudicabit dominus occulta hoim. Et. ij. Lox. j. Gloria nr̄a hec est testimoniū ꝙsciētie nr̄e. Scda est dulcedo iudicial' ꝙmēdatōis cū dixit. Euge fue bone q̄z i modico fuisti fidelis. Euge est inflectio gaudētis. i. fm Chrys. bñ sit tibi. Et nota q̄ dixit fue ꝓpt̄ ꝓpriaz humiliationē q̄ ad teipm. bone: p diuinaz assimilationē q̄ ad deū. fidel': p vtilē dispensationē q̄ ad ꝓximū. Ill' bone z fidel' q̄rēs in tuis actib; gl'iam dñi nō tuā. Bern. Fidelis reuera famul⁹ es si de nulla gl'ia domini tui z si nō exeūte ex te. tamē p te trāeunte nihil manib; tuis adherere ꝙtingat Et nota q̄ dixit q̄z in modico fuisti fidel. id ē bonis ꝑsentis vite. Chrys. Pauca sūt q̄ in h̄ seculo nobis ꝑstant: multa q̄ in illo seruāt. Et nota bñ q̄s delectabilis q̄s suauis est illa iustoꝝ cōmēdatio ab ore dñi. j. Lox. xij. Tunc laus erit vnicuiq; a deo. Tertia est dulcedo liberalis donatiōis cū dr vni. Eris ptātem habēs sup̄ decē ciuitates. z alteri. Et tu esto sup̄ q̄nq; ciuitates. i. gaudeb de singulis opib; tuis. Ps. Tu reddes vnicuiq; fm opa sua. Et Galath. vj. Que eīm seminauerit homo hec z metet.

Tertia est equitas rigorose

punitiōis: cū dr. Et terti⁹ venit dicēs. Dñe ecce mna tua quā habui xc̄. Vbi tāgit triplex desolatio siue amaritudo grauissima pcoꝝ. Prima est amaritudo cōsciētial' accusatōis: qz seipos accusabunt. z h̄ notat cū dr. Et terti⁹ venit (qz fugere eis nō licebit) dicēs. Dñe ecce mna tua quam habeo repositā i sudario. Timui eīm xc̄. vsq; ibi. qz nō seminasti. Hiere. ij. Arguet te malicia tua z auersio tua increpabit te. Accusat se suus ille piger de trib;. Primo de voluntatis inobedientia seu malicia: cū dr. Ecce mna tua quā habeo repositā i su. tanq; vilē deliciz mortuā z sepultā. Sudarium em̄ est pann⁹ i q̄ inuoluunt coꝝpa mortuoꝝ. Ita mna i sudario reposita signat donū dei siue nature siue gr̄e siue fortune a bonis operibus ociosum. quēadmodū dr Jac. ij. qm fides sine opib; mortua est. Et ita in hoc arguit se fecisse ꝓtra ꝑceptum dñi q̄ dicerat dādo pecuniā Negociamini. Scdo ꝓpter pusillanimitatis ignauia: cū dixit Timui eīte. Iste eīm timor nō est nisi pusillanimitat bñ agēdi Eccl. vij. Noli esse pusillanimis in animo tuo. Tertio de diuīe bōitat⁹ blasphemia: cū dr. q; hō auster⁹ es: tollis xc̄. h̄ aūt dixit male sentiēs de deo. ꝓtra illud Sap̄. j. Sētite de dño i bonitate. Sed cūda est amaritudo iudicial' increpatiōis

cũ dr ei. De ore tuo te iudico fue neqꝫ: sci. ei qz hõ auster. sũ tollẽs qõ nõ posː z metẽs qõ nõ semia. Et q̃re nõ dedˀ. pecuniã meã ad me. z ego ve. cũ vsu. vtiqꝫ exegissez tl. i. cũ exercitia. Ex ꝓpe suo eũ cõdẽnat. qz sicut dictũ est Jn iudicio ꝓsientia impij testificabiꝫ ꝓtra se. Dixit g̃. De ore tuo tẽ. q. di. exq̃ sciebas me esse durũ i repetẽdo multiplicatõem pecunie siue donoꝝ tibi traditoꝝ p exercitiũ bonoꝝ opeꝝ ex hˀ ostendis te iuste ꝓdemnandũ. Sciebas etiã vt dicis qz ego mero vbi nõ semino. g̃ multo magis vbi semino. Jn hˀ g̃ te accusas in q̃ te excusare ꝓtendis. Debebas g̃ pecuniã meã. i. dona tibi cõcessa dare nummulaː i. alijs elargiri z mistrare. siue spũalia siue tempalia. z sic recepissem cũ vsura spũali. Talis q̃pe vsura multũ placet dõ q̃ tũ nõ q̃rit vsura dr. qz etiã ipa opa que mediantibꝫ donis dei facimꝰ ꝓncipalr ex ipo deo sunt z nõ ex nobis. Phil. ij. Deus operat in nob velle z pficere. Et Esa. xxvj. Omia opa nra opat⁹ es dñe. Ex q̃ patz q̃p nihilo nri saluamur. ps. Pro nihilo saluos facies illos. Tertia est amaritudo sentialr ꝓdemnationis: cũ dr. Auferte ab illo mnã tẽ. Vbi tãgit triplex amara smia ꝓtra reprobos. Prima est smia ꝓfubiꝫ puationis: cũ dr. Auferte ab illo mnã z date tẽ. Et hˀ qz bona diuinitus collata nõ cedẽt ad gl̃iam male opantibꝫ vl ociosꝰ sed magis ad penã. Dicunt aũt dari bõis qz cedunt ad gl̃iam eoꝝ. imo z ipa reprobꝝ dãnatio ad gl̃iam electoꝝ cedet. iuxta illud ps. Letabiꝫ iust⁹ cũ viderit vindictã.

Secũda est smia irreuocabiꝫ ꝓfirmationis: cũ dr. Et dixerũt ei. s. electi admirates dei iustitiã erga reprobos z erga se dei clementiã mirabilẽ. Dñe decem mnas habz id est gaudia multa de ꝓprijs donis z operibꝫ suis. Tunc sequiꝫ sentẽtia ꝓfirmatiua dñi dicẽtis Dico aũt vobis quia oĩ habenti dabiꝫ z abundabit. Ab eo aũt q̃ nõ habet z qõ habet auferet ab eo. i. oĩ habenti z bene vtenti dabit incremẽtuz eius qõ habet z abũdabit. vel sic. Omni habẽti charitatem z operãti dabiꝫ gaudiũ charitatis z meritũ. z abũdabit in ꝑmio: non solum in sua glorificatiõe sed z de omniũ alioꝝ electoꝝ beatificatiõe. z de impletiõe diuine iusticie in reproboꝝ punitione. Ab eo. aũt q̃ nõ habet charitatẽ vel q̃ nõ habz bonuz vsum doni sibi collati siue naturalˀ siue gratuiti siue tempoꝛalˀ: z qõ habet auferet ab eo. quia oĩa hmõi dona cedent ei ad penaz. Aug. Dare habẽti est miscõie: auferre nõ habẽti iusticie. Greg. Quisq̃s habz charitatẽ etiã alia dona ꝓcipit. Quisq̃s charitatẽ nõ habz etiã dona q̃ videbat ꝓcepisse amittit. Tertia est smia ꝺnõ dabiꝫ vindicationis: cũ dr. Verũtamen inimicos meos illos q̃ noluerũt me regnare sup se adducite huc et interficite ante me. Licz hˀ ꝓmo intelligaꝫ de iudeis q̃ voluerũt destruere regnũ chr̃i. tñ etiã intelligẽdũ est de ommb⁹ reprob q̃ sunt oẽs inimici dei eo q⁹ ei⁹ aduersanꝫ imperio z voluntati. neqꝫ volũt eũ sup se regnare: qz nolũt ei⁹ ꝓceptis obedire. Omes igiꝫ iudei z incredˀuli z chr̃iani ociosi z negligẽtes dõis dei nõ bene vtẽtes cozã dei iustitia sũt adducẽdi z interficiẽdi. i. in mortẽ eternã ꝓcipitãdi. O q̃s formidãda vidicta. O tremẽda smia. Jdeo bñ hortaꝫ sapiẽs Eccli v. Nõ seq̃ris in fortitudine tua ꝺcupiscentiã cordis tui. z ne dixeris quõ potui: aut quis me subijciet ꝓter facta mea. deꝰ enꝫ vindicãs vindicabit. Et Naum. j. Deus emulator z vlciscens dominus: vlciscens dominus z habens furorem. vlciscens dominus in hostes suos z irascens ipe inimicis suis. De vindicta autẽ serui pigri z inutilis dicitur Matth. xxv. Inutilem seruum ejcite in tenebras exteriores ibi erit fletus z stridor dentium. Grego. Intenores tenebre sunt cecitas mẽtis exteriores eterna nox damnationis. qui r go sponte hic incidit in cecitatem mentis: illuc proijcitur in noctem damnationis. Et Raban⁹ Jbi coactus patitur tenebras vltionis: q̃ hic libenter sustinuit tenebras voluptatis Hec ille. O q̃ horribilis est carcer ille tenebrosus a quo nunq̃ eripi poterũt. Esa. xxiij. Congregabuntur in lacum z claudentur ibi in carcerem. Hic carcer est domus dedali: cuius facilis est igressus: sed egressus difficilis. Exemplum de lapide in mare ꝓiecto q̃ nunq̃ inde exibit. Apoc. xviij. Sustulit angel⁹ lapidẽ molarẽ grãdẽ z ꝓiecit eũ i mare dicẽs. Hˀ impetu mittetur

tur babylon i infernū. Cōsiderate igit diligētissime hāc terribilē vindictā i impios pigros t inutiles suos ferendā. et tali cōsideratōe oriat in vobis timor dei q̄ oīs negligētia repellatur. Nā vt dr Eccl̄s. vij. Qui timet deū nihil negligit. Stq̄ cum omni diligētia operemini fm pona dei vobis cōmissa. j. Tim. iiij. Noli negligere gr̄am dei q̄ data est tibi. i. q̄dcūq̄ donū gratz tibi a deo datū. Audite qđ dr dñs. Negociamini dū venio vt sic ad gl̄iosam bonorum seruoz remuneratiōem p̄tingere valeatis Amen.

Sermo scd̄z euāgeliū Hō q̄dam pegre pficiscēs t̄c. Mat. xxv.

Venit dominus suos illos t posuit rationē cū eis. Mat. xxv. In his vbis tria nob notant q̄ nos excitare debēt ad dī̄inum seruitium.

Primū est sublimitas diuine domination:cū dr Venit dñs:a q̄ vicz oia tenem⁹ Apoc. xix. Dñs dominantiū. Secūdū est fragilitas nostre subiectiōis:cū dr. Fuorum illoz:q̄ vicz multipl̄r obligant fuire deo. Deut. vj. Illi soli fuies Tertiū est necessitas reddēde rōnis. qz ponit rōnē cū eis. Greg. cū crescūt dona rōnes etiā crescūt donoz. Sic g̃ ex hoz ꝑsideratiōe excitari debem⁹ ad diligent̄ opandum opera ꝑtutis. Ad qđ etiaz nos inducit dñs ꝑ totū euāgeliū in q̄ ꝑcipue nos instruit ad triplicē cognitionē seu ꝑsideratiōem valde nob necessariā.

Prima est ꝑsideratio diuie libalitatz ne sim⁹ ingrati t obliuiōi tradētes

Scda ē diuine seueritatis:ne sim⁹ improuisi t ip̄rudētes

Tertia est diuie eqtatis:ne sim⁹ repidi t negligētes.

Prima igit t̄c. qz vicz oia q̄ habem⁹ sunt dona dei:vt etiā dixim⁹ in ꝑcedenti ꝑmōe. Et h̄ signat cū dr. Homo q̄dam pegre pficiscēs. i. ipe chr̄us ad celos ascendens. vocauit suos su. t tra. t t̄c. vbi nobis insinuant tres speciales ꝑsiderationes nobis necessarie

Prima est ꝑsideratio benigne vocatōis

Scda est large distributionis.

Tertia est libere ꝑditōis.

Prima est ꝑsideratio benigne vocationis q̄ nos vocauit dñs ad esse nature t gre vt serui sui essem⁹. iō dr. Vocauit seruos suos. j. Thes. ij. Ambuletis digne deo qui vocauit vos. Et. j. Thes. v. Fidel̄ deꝰ qui vocauit nos.

Secūda est ꝑsideratio large distributionis. qz tradidit illi bona sua t vni. de. t̄. vsq̄ ꝑfrutē. Chr̄y. In q̄cz t duob t vno talēto diuersas gr̄as intelligim⁹ q̄ vnicuiq̄ tradite sūt. j. Cor. iiij. Quid habes qđ nō accepisti?

Tertia est ꝑsideratio libere ꝑditōis in q̄ vnūquēq̄ relict. Eccl̄i. xv. Deꝰ ab initio ꝑstituit hoiem t reliq̄t eum i manu cōsilij sui. Et h̄ notat cū dicit. Et ꝑfect⁹ est statim. Glos. Nō locū mutās sed liberam eis opandi p̄tem p̄mittēs t suo arbitrio relinq̄ns. Hec glo. Ult̄ sequit̄ ꝑtertu euāgelico quō diuersimode opati sunt serui i pecunia sibi cōmissa. qz vicz duo illoz duplicauerūt pecuniā. i. dona sibi collata ꝑoperādo. s. ꝑfruose. alij vo absc̄odit talentū in terra. Greg. Talentū in terra abscōdere est acceptum ingenium terrenis actib⁹ implicare.

Secūda est ꝑsideratio diuine seueritatis. qz ostēdit dñs nos necessarios rationē de oib⁹ esse redditutos. Lu. xx. Redde rōnē villicatiōis tue. Et h̄ notat cū dr. Post multū vo tp̄is. s. in scdo aduētu. Venit dñs fuoz illoz t posuit rōnez cū eis. qđ fit nō solū in finali iudicio vniuersali: sed etiā in particulari i hora mortis cuiusliber. Qđ etiā dicit fieri notant̄ post multū tempis. quia q̄ntūcūq̄ modicū sit temp⁹ vite ꝑseatis in q̄ mereri possum⁹ semp est maī⁹ q̄z esset nobis necessariū. qz vicz i mozi adhuc tpe si vellem⁹ possem⁹ adipisci re vitā eternā. Dicit g̃ post multū tp̄is vtollat excusatio de breuitate tempis. Naz t si breue sit in se t respectu eternitatis multum tñ est q̄ntum ad h̄ qđ est mereri vitā eternā. qz vicz ad h̄ posset sufficere minor portio tempis. Tūc igit. s. qñ veniet dñs siue in iudicio particulari siue vniuersali: necessario erit ratio reddenda de oib⁹ donis nobis a deo ꝑcessis tā spūalib⁹ q̄z temporalib⁹ etiam temporalib⁹. Ut videre

potes tractatu de iudicio sexta ꝯsideratione ꝑncipali.arti.j.Grego. Tantũ q̃ ꝑpe abynoq̃ nostrũ ventur⁹ iudex exiget quãtum dedit

Tertia est ꝯsideratio diuine eqtatꝫ iscz i retributõe fuis iuxta qõ fecerũt Gal.vj. Unusq̃sq̃ onus suum portabit. Et h̃ notat cũ dr. Et accedens q̃ q̃nq̃ talenta acce.rc. Orige. Fiducia fecit eũ q̃ q̃nq̃ talẽta accepat audere vt ad dñz pus accederet. Tangit aũt in euãgelio triplex ꝯsolabilis dulcedo siue dulcissima cõsolatio ptinens ad retributionẽ bonor̃ seruor̃ q̃ domis dei dñi ysi sunt.

Prima est dulcedo ꝯsciẽtial' testificatiõis. q̃ notat cũ dr. Et accedens q̃ q̃nq̃ rc. Et itez. Accessit ãt rc q̃ duo rc.

Scda est dulcedo iudicial' cõmẽdatõis q̃ notat ibi Ait illi dñs ei⁹: Euge fue bone rc fidelis. qz sup pauca fuisti fidel'. Hiero. Quid oia q̃ i ꝑsenti habem⁹ lz magna videanr rc plima: tñ comparatione futuror̃ pauca rc parua sunt

Tertia est dulcedo liberal' remunerationis: ꝯ dr. sup m'ta te ꝯstituã intra i gaudiũ dñi tui. Greg. Tũc fidel' fit⁹ sup̃ multa ꝯstituit q̃n denicta eis corruptiõis molestia de eternis gaudijs in illa celesti sede gl'ia'. Tũc etiã ad dñi sui gaudiũ ꝑfecte ivitromittit q̃n i illa etna ꝑfia assumpt⁹ atq̃ angelor̃ cetib⁹ admixt⁹ sic interi⁹ gaudet de munere vt nõ sit qõ exteri⁹ doleat ꝺ corruptiõe. Hiero. Quid põt mai⁹ dari fideli suo q̃ esse cũ dño rc videre gaudiuz dñi sui. Aug.j.ꝺ trini. Hoc erit plenũ gaudiũ nr̃m q̃ ampli⁹ nõ est frui dei trinitate: ad cui⁹ imaginẽ facti sum⁹. De his tribꝫ ꝯsolatoribꝫ bror̃ vide i ꝓcedẽti sm̃õ parte. iij. ar.ij. Freqnt⁹ q̃ ꝓdicta meditemur vt negligẽtia exclusa diligent' opaz dem⁹ vt donis dei fidelit' vramur: qtũs cũ venerit sponsus possim⁹ rõnẽ sibi reddere rc ad ei⁹ gaudiũ introduci felicit' mereamur Amen

Sermo sup illꝫ euãgeliũ Sint lumbi vestri ꝑncti rc.

V Os estote paratj. Luc.xij. Sicut dicit Bern. Quid in rebꝫ humanis certi⁹ morte. sed q̃d hora mortis incerti⁹ inuenit: Quãstulti q̃ sunt q̃ nõ se iugit tenẽt paratos ad mortẽ. Nã post mortem nulla spes remanet ꝑparatõis ad salutem Prouer.xj. Mortuo homine impio nulla erit vltra spes. Jo salubrem exhortatõem dat nobis dñs dicẽs. Vos estote parati. Debem⁹ aũt ꝑcipue esse pati ad tria q̃ gratia notant' in h̃ euãgelio

Primo ad hostẽ expugnãdũ siue malũ euitandũ

Scdo ad sursum ascẽdendũ siue bonũ operandũ

Tertio ad trãsmigrandũ siue iudicẽ expectandum

Primo ad hostez expugnandũ seu malũ euitandũ. Jo ꝺr dñs. Sint lũbi vr̃i ꝑcincti. Lũbi mẽtis sũt intellect⁹ rc affectus ex q̃b⁹ ꝓcedũt cogitatiões male rc desideria ꝓtua sicut ex lũbis carnis ꝯcupiscẽtie carnales. Cinctoriũ lũbor̃ mẽtis est diuine legis meditatio assidua. Cinctoriũ lũbor̃ carnis ẽ rigor disciplineq̃ quẽ repmunt carnales ꝯcupiscẽtie. De q̃b⁹ Greg. Lũbos ꝑcingim⁹ cũ carnis luxuriã p ꝑtinẽtiaz coartam⁹. Hec ille. Sz generali⁹ dicam⁹: qm̃ sicut ꝺr Fulgẽtius Jubẽs dñs vt sint lumbi nr̃i ꝑcincti: mãdat vt mala desideria arcẽa opa fugiamus Jdeo exponend⁹ est text⁹ nõ solũ de lumbis corꝑis: sed de lũbis mẽtis ex quib⁹ oia ꝓtua ꝯcupiscẽtia procedit. Dicit g̃ dñs Sint lumbi vr̃i ꝑcincti. i. sint ꝯcupiscẽtie vestre represse rc restricte tã respectu diuitiarũ q̃ honor̃ q̃ deliciar̃. j. Pet.j. Succincti lumbos mẽtis vre. Et Prouer.vl. Accinxit fortitudine lũbos suos. Jsta g̃ ꝑcinctio est ꝑparatio ad hostẽ expugnandũ rc malũ euitandũ. j. Machab.iij. Cõgregatus est ꝯuent⁹ vt esset parat⁹ in ꝓliũ. ꝙa. s. anie potẽtie debent esse vnite rc q̃si ꝑcincte simul ad hostẽ repellendũ. Habet aũt aia triplicẽ hostem

Prim⁹ est hostis allicies ad vanitatẽ superbiar̃. s. diabol⁹.

Scdus ẽ hostis allicies ad cupiditatẽ diuitiar̃. s. mõs

Tertius ẽ hostis allicies ad voluptatem deliciar̃. s. caro. Vñ de his trib⁹ ꝺr in quadam ꝓsa q̃ dicitur esse Augustini. Mũdus caro demonia: diuersa mouẽt prelia.

Incursu tot phātasmatum turbatur cor/ dis sabbatum

Primus est hostis inclu/ ceps ad vanitatez superbiaz .s. diabol⁹. Et iste maxime debellak p humilitatē. Est ei superb⁹ z maxime de superbia terat. ideo sibi maxime ꝓtrariak humilitas. In cui⁹ figu ra Dauid humilis Goliad superbū debella uit: vt habek. j. Regū. xvij. Chīs etiā ad ꝓuincendū diabolū in maxima humilita/ te venit.

Secūs ē hostis allicies ad cupiditatē diuitiaz .s. mūd: q maxime vi detur p ꝓsideratiōem. vanitatis mundano rum. Greg. Mūdus iste q tot afflictio/ nib⁹ pulsat tot calamitatib⁹ grauat: q̄d ali ud q̄z q nō diligak clamat: Et Aug⁹. sup epl'am Joā. Mūdus transit z ꝓcupiscen tia ei⁹. q̄d ḡ vis an amare temporalia z transire cū eis: aut chīm amare z in eter/ num viuere.

Tertius est hostis allicies ad voluptatē deliciaz .s. caro. z h maxime compmik p ꝓsideratā carnalis voluptaz breuitatē z pene gehēne acerbitatē. Greg. Que maior insania q̄z p delectatiōe momē tanea obligare se ad eterna supplicia z amit tere regna celestia: Ad deuincendū etiam oēs hostes p̄dictos p̄cipue vicz ꝓsiderata p̄miū magnitudo q̄ victori ꝓmittit. Apo cal' iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū in throno meo.

Secūdo debem⁹ esse pati ad surgz ascēdendū siue ad bonū opandum

In cui⁹ figura dr Exodi. xxviij. Esto parat⁹ mane vt ascēdas statim i mō tem. Hec p̄paratio tangit in euāgelio cuz dr: z lucerne ardentes i manib⁹ vestris. Ful genti⁹. Monēs dns vt sint lucerne arden tes. monet vt bona diligam⁹ atq̄z faciam⁹ In ill' aūt dni ꝓbis: sint lucer. ar. i manib⁹ vīs: rangunt tria ad hāc scām p̄paratiōem necessaria

Prim⁹ ē est rōnis claritudo.
Scām ē affectiōis sanctitudo.
Tertiū est opatiōis ꝓm ptitudo

Primū igit' tc. cum dicit lucerne. i. noticie agēdoz z fugiēdo z. q. q̄/ dē noticie hīk p fidez vel scpturā. Thes. Nō ducatis vitā in tenebris sz assit vobis lux rationis ostēdens vobis agenda z fu gienda.

Secūdū ē affectōis sctitu do: cū dr ardēres. s. p amorē Dnīm⁹. Lucernas accēsas docet hīc p ozōnē z spinta lē dilectōez. Bern. Ardere scrīm est lucere tīm vanū. ardere z lucere pfectuz. Lucifer splendorē habuit sed nō ardorē. iō cecidit.

Tertiū est opatiōis prom ptitudo cuz dr: in manib⁹ vīs. Solet em q̄z man⁹ p promptitudine accipi z etiā p opatiōe. Ps. Quis ascēdet i mōtē dñi tc. Sequit. Innocens manib⁹. i. opib⁹

Tertio debem⁹ esse ꝑti ad iudicez expectandū. iō dr. Et vos siles ho mib⁹ expectātib⁹ tc. Ubi nos dor tak semp esse ꝑatos ad iudicē expectādū p tres ꝓsideratiōes.

Prima est ꝓsideratio expectatiōis
Scōa remuneratiōis
Tertia est explatiōis

Prima ē ꝓsideratio expe ctatiōis. q̄z vicz q̄tidie expectam⁹ ei⁹ aduē tū. iō dr p nīs. Vos siles hoib⁹ expectātib⁹ scz cū solicitudie z vigilia dñm suū reuer tētē a nuptiis z veniētē ad iudiciū: vl' gu cular i morte: vel vniuersale i fine mūdi. vt cū venerit z pulsauerit ꝓfestim ei apiam⁹ z ip̄m suscipe pati sim⁹. Greg. Ad nuptia as q̄ppe dns abijt: q̄z ascēdēs i celū supnaz sibi mltitudinē angelor nou⁹ hō copulat uit. q̄ tūc reuertit cū nob p iudiciū mānsu stak. Venit q̄ppe cū ad iudiciū ꝑperat: pul sat ꝓ cui⁹ iā p egritudis molestia ē mortē vicinā de nūciat. cui ꝓfestī apim⁹ si hūc cū amore suscipim⁹. A p̄t eci iudici pulsanti nō vult q̄ exire d corpe trepidat. z eū quez ꝓtēpsisse se memit videre iudicē formidat Qui āt d sua spe z opatōe secur⁹ ē: pulsan ti ꝓfestī apit. q̄z let⁹ iudicē suscipiet. z cū ꝑs xpinū mortz agnouerit: de glia resurrectiō onis hilarescit.

Secōa ē ꝓsideratio remu/ neratōis: cū dr. Beti sūt serui illi q̄s cū ve nerit dns ad iudicādū eos inuenerit vigilā

tes i statu gre. Greg. Vigilat qđ aspectū veri lumis mētis oculos aptos tenet. Vigilat q̄ fuat opando qđ credit. vigilat qui se torporis et negligētie tenebras repellit Hec Gre. Sed qđ vigilātib⁹ seruis dñs exhibeat audiamus. Amen dico vobis q̄ p̄cinget se. id ē ad retributionē p̄parabit. z faciet illos discūbere. i. refoueri z delectare i dei tatis contēplatione et amore. z trāsiēs. id est fm Gre. de iudicio ad regnū rediēs: mistrabit illis: lac humanitatis et vinū deitatis z manna dulcissimū plenissime ꝯsolādo. Etsi in p̄ma vigilia. i. p̄ma etate negligentes fuerim⁹ z venerit secūda vl̄ tertia in morte. s. vel iudicio. z ita inuenerit. s. eos vigilantes: bti sunt serui illi nūc i spe et postea i re. Gre. Aut q̄ forte vigilare in p̄ma vigilia. i. p̄ma etate noluit custodiat vel sc̄am. Et q̄ in secūda noluit: tertie vigilie remedia n̄ amittat. Hec ille. Sz vt ait idē Gre. Nemo hanc lōganimitatē dei negligat: qr tanto districtiorez iustitiā in iudicio exiget: quanto longiorē patientiā ante iudiciū p̄gessit. Vñ Alchuin⁹. Sz q̄ ē alien⁹ a fide q̄ ad agendā penitentiā tēpus senectutis expectat. Timendū est em̄ ne dū expectat misc̄iam incidat in iudiciuz. Sed heu hodie homines flore iuuentutz in vanis consumunt.

Tertia ē cōsideratio exēplatōis. Gre. in homel. Ad exercitiendā nostre mentis desidiā etiā exteriora dāna pertinent: quibus admodū deducuntur. Nā subdit Hoc aut̄ scitote qr si sciret paterfamilias qua hora fur veniret vigilaret vtiq̄ z nō sineret pfodi domū suā. Ideo et vos rē. Vbi tria p ordinem ponuntur

Primo exēplatōis ꝓpositio: cū dr Si scirz p̄fa. rē. Gre. in home. Nescientē p̄fatis fur domū pfodit. qr dū a sui custodia spūs dormit: impulsa mors venēs carnis nre habitaculū irrūpit. Furi aūt resisteret si vigilaret: qr aduētu iudicis q̄ occulte aiam capit p̄cauens et penitēdo occurreret ne impenitens p̄iret. Scō ponit ꝓpositōis cōclusio: cū dr. Et vos estote pati. nā Mar. xxv. dr. Que pare erāt intrauerūt cū eo ad nuptias. sed imp̄parati dicit. Nescio vos

Tertio ponit ꝯclusionis rō. cū dr. Quia q̄ hora nō putatis filius hois veniet. Vñ z Mar. xxv. Vigilate qr nescitz dē neq̄ horam. Gre. Hora vltima idcirco voluit dominus nobis esse absconditā vt sp habere tur suspecta. Et quā p̄uidere nō possum⁹ ad illā sine intermissione p̄paremur. Hec ille. Studeamus igit nos iugiter p̄parare vt securi valeam⁹ iudicē expectare. et eēne glie mercedē ab ea recipe meamur. Amen

Sermo sup euāgelio. Videte vigilate et orate

Videte vigilate z orate. nescitis enim qn̄ tps sit. Mar. xiij. Periculosissimū nobis est tps mortis z diligent̄ p̄uidendū ē. Vigilandū quoq̄ atq̄ orandū nob ē p tātoz p̄iculoz euasione. Lu. xxj. Vigilate itaq̄ oīe tpe orantes vt digni habeamini effugere que ventura sunt et stare añ filiū hominis Q̄ aūt periculosum atq̄ tremendū sit tp̄us illud patet p̄opt̄ tres rationes

Primo qr est tps doloroser miserabil' p̄uatōis. Ideo dicit. Videte. z Mar. xiij. Videte vosmetipos.

Scō qr est tps rigoroſe et terribil' examinatōis. Jō. vigilate: z Mar. xxv. Vigilate qr nescitis dē neq̄ horā

Tertio qr est tēpus gic̄ose et horribilis sententiatōis. Jō: orate. Et Lu. xxj. Orātes vt digni habeami effugere rē.

Primo igit̄ est tps doloroſe z miserabil' p̄uatōis. Tūc enī p̄cipue p̄uat bō trib⁹ que solent ab hoīe multū diligi.

Primo omni corporali formositate.

Scō omni mundanoz amenitate

Tertio merendi facultate.

Primo rē. Statim enim vt aia egressa est a corpe amittit formaz et figurā et spēm: et efficit cadauer vile z abhorrendū. Ideo Job. xiij. Memoria vestra z̄o pabit cinerī: et redigēt in lutū cerulices vre

Secundo priuat mundanoz amenitate Quia sicut dicit ps. Relinquent alienis diuitias suas

Tertio priuat̄ mercēdi facultate. Eccl's ix. Mortui non habent vltra mercedē. id ē mercēdi facultatē. De his videre pores tra

ctatu de morte. Propẽea bñ hortat paul⁹ ad Gal. vj. dicens. Dum tẽpus habemus operemur bonũ. Et dñs in verbis ꝓpositis. Videte. i. puidete vobis diligenter: vigilate in bonis operib⁹ et orate. Nescitis enim qñ tps sit. tps inquã miserabil' puãtõis.

Secundo illud est tẽpus rigorose ⁊ terribil' examinatiõis. Tũc em̃ ỏr vnicuiq; illõ Lu. xvj. Redde rationẽ villicatõis tue, iam em̃ nõ poteris villicare. Ero aũt tunc rõ reddẽda generalis ⁊ generalis examinatio fiet de tribus.

Primo de donis concessis
Secũdo de malis cõmissis
Tertio de bonis omissis

Vide in tractatu de iudicio sexta cõsideratione principali. Bene ergo hortat nos saluator dicẽs. Videte qꝫ de oĩb⁹ rõez estis reddituri. Vigilate ꝑ ꝑparatõe reddende ratõis, ⁊ orate ꝑ impetrãda gratia iudicis Nescitis em̃ quãdo tẽpus sit. i. quãdo venerit tẽpus illud in quo necessario vos oportebit rationẽ reddere coram summo iudice Et ad hoc ꝓmit nobis dñs exemplum. Sicut homo qui pegre ꝓfectus reliqt domum suã: et dedit seruis suis potestatẽ cuiuslꝫ opis ⁊ ianitori ꝑcepit vt vigilet. Beda. Homo qui pegre ꝓfect⁹ reliqt domuꝫ christus est. qui ad patrẽ post resurrectõem victor ascendens ecclesiã corporaliter reliquit: quam tamẽ nunqꝫ diuine ꝓsentie ꝓsidio deseruit. Grego. in homel. Dedit autem seruis suis potestatẽ cuiuslꝫ opis: qꝫ fidelib⁹ suis concessa spũssancti gratia facultatẽ tribuit bonis operibus seruiẽdi. Ianitori aut̃ ecclesie rectori ecclesie ꝑcepit vt vigilet Nec sol⁹ rectores ecclesie sed ⁊ oĩes vigilare põimur ianuas cordiũ custodientes: ne antiq⁹ hostis mala suggestio subintret: ne dñs nos dormientes inueniat. Vnde ex hac similitudine concludens subdit. Vigilate ergo nescitis em̃ quãdo dominꝰ domꝰ veniat: sero an gallicantu an mane. i. prima vel secunda vel tertia parte noctis. id est vite huius ꝓsentis que comparat nocti respectu⁹ vite beatorum. Et sequitur. Ne cũ venerit repente inueniat vos dormientes, ⁊ subdit. Quod aũt vobis dico: oĩb⁹ dico vigilate. Pensate charissimi quia non sine cã totiens repetit illud verbũ vigilate. vt vicz nobis ostendat maximã nobis imminere necessitatẽ vigilandi in operib⁹ bonis. Augustin⁹ ad Hesitiũ. Vigilare debet oĩs christianus ne imparatũ eum inueniat dominꝰ aduentus. Imparatũ aũt eum inueniet dies ille quem imparatũ inueniet vite huius vltimus dies. Hec ille.

Tertio illud est tempus damnose et horribilis sententiatõis. Et hoc quo ad reprobos, contra qs ferenda est sententia damnationis q̃ horribilis est valde ꝓpue ꝓpter tria

Primo ꝓpter firmitatem irrevocabilẽ
Secundo propter veritatẽ interminabi.
Tertio ꝓpter seueritatẽ irremediabilem. (lem

Primo propter firmitatem irrevocabilẽ. quia ab ea nullus potest appellare cũ sit a supremo iudice: cuius sententia immutabilis est. Malachie. iij. Ego dñs et non mutor

Secũdo propter veritatẽ interminabilẽ. qꝫ ꝑ illã sententiã mittentur reprobi in ignem eternum Matthei. xxv. Ite maledicti in ignem eternũ ⁊ c.

Tertiõ propter seueritatem irremediabilẽ. quia scz punient sine q̃ cũqꝫ relaxatione pene sibi taxate. Sap. xij Impijs vsqꝫ in nouissimũ sine misericordia ira supuenit. Hec ergo q̃diu pacẽ cum deo facere potestis attẽte cõsiderate. Et videte: vigilate et orate. Nescitis em̃ qñ tempus sit. Vigilate inquam ne dñs inueniat vos dormientes sed in bonis opib⁹ vigiles ⁊ strenuos. ⁊ ad coronã quã vigilantibus ꝓmisit vos ꝑducere dignet. Amen.

Sermones sup aliq; euangelia de cõmuni virginũ. Primo sup illõ. Simile est regnũ celoꝝ decẽ virginib⁹.

Vigilate itaq; qꝫ nescitis diẽ neq; horam Mat. xxv. O q̃nta diligẽcia q̃tidie debemus expectare dominũ aduentũ cũ nescim⁹ diẽ neq; horam. Greg. Quia post pcã deus penitentiã suscipit si sciret quisq; de ꝓsenti seculo quo tempore exiturus sit aliud tẽpus voluptatibus atq; aliud pnie aptare posset. Sed

q̄ peni tēti venīā ſpondet peccāti die craſti nū nō p̄miſit. Sp q̄ extremū die dēm⁹ me tuere quē nūq̄ poſſum⁹ ꝑuidere. Illa hora ñri exit⁹ ē ſp intuēda. iſta nři redēptoris admonitio añ mētis oc̄los ſp eſt ponēda. q̄ ait: Vigilate itaq̄ qz neſcitz die neq̄ horā. Hec Bre. Ad h̄ aūt tēdit tota hȳ euangelij ꝓbola vt ad fuſa oc̄los cordis apiā⁹ mala fugiam⁹ z bona opemur: z cū oi diligētia ad dñi aduētū nos p̄parem⁹. ¶ In hac q̄ ꝓbola euāgelica triplex nob ꝓponit cōſideratio ad hoc inductiua.

¶ Pria ē ꝛſideratio obſuāde diſpoſitōis.
¶ Scōa eſt ꝛſideratio formidāde manifeſtationis.
¶ Tertia eſt ꝛſideratio exp(ectatōnis. ctande retributionis.

Prima cū ꝛc. ſ. q̄tū ad conditionē mentoriā. Et hec ꝛſideratio nobis notat cū dr Sile eſt regnū celoz. i. pñs eccl̄ia militans. in q̄. ſ. ſūt mali cū bonis et reprobi cū electis: decē ꝑgib⁹. ꝛc. Deſigt aūt nob i euāgelio triplex cōditio necaria ad ſtatū meritorie diſpoſitōis req̄ſite ad intrādū celeſtes nuptias cū ſpō (ſo chriſto
¶ Prima eſt puritas cōſcientialis ꝓfeſſionis.
¶ Scōa ē claritas ſpūalis operationis
¶ Tertia eſt ſinceritas cordialis intentōis.

Prima eſt ꝛc. Hec deſigt p ꝑginitatē q̄ hic accipit p abſtinētia a prauis ꝛcupiſcētijs. Gal. v. Qui chr̄i ſunt carnē ſuā crucifixerūt cū vicijs z ꝛcupiſcētijs. Vel pōt etiā p ꝑginitatē intelligi integritas fidei q̄ neceſſario ꝛtinet ad meritū: qz vt dr Heb. xj. Sine fide impoſſibile ē placere deo. De q̄ virginitate dicit ap̄l's. ij. Cor. xj. Deſpondi vos vni viro ꝑginē caſtā exhibere chr̄o. Hec ei deſponſatio fit p fidem. Oſee. ij. Spōſabo

¶ Scōa eſt claritas operationis (te mōdi i fidelitatis q̄ ſigt p lāpadē. Aug. de ꝑbis dñi. Lāpades q manib⁹ geſtant opa ſūt. Dictū eſt em. Luceant opa vr̄a coram hominib⁹.

¶ Tertia eſt ſinceritas intentionis: vt vicz hmōi opa fiant ꝓpt gl̄iam dei nō ꝓpt gloriā hominū.) Cor. x. Oia in gl̄iam dei facite. Et hoc ſignatur p oleū. Vñ lz oēs decem virgines lāpades habeant: nō tñ oēs habent oleū ſecū. Aug. Qui nō ꝓpter ea gaudet qz deo intriſec⁹ placet ſñ habz oleū ſecū Gaudij enim nō habent dū continent vinunt niſi in laudib⁹ hoim. Prudentes aūt acceperūt oleū cū lāpadib⁹: et letitiā bonoz operū ſuoz vaſ ſuis. i. i corde atz ꝛſcia poſuerūt. ſicut ap̄l's monet: Probet aūt ſeipm hō. et tūc in ſeipo gl̄iam habebit z nō in altero. Conſequnter autē in textu euāgelico ponit vna generalis ꝛditio ſiue cōdusio ꝛtā bonorum q̄ malorū. Cui⁹ cōſideratio nos iducere debet ad bona opa facienda ꝓpt deum. qz vicz oportz nos omnes mori. Vñ dicit xtus. Dormā aūt facite ſponſo. i. chr̄o diferente iudicū: donec vicz impleat nūer⁹ electoz: dormitauerūt oēs et dormierunt. Aug ſ. de ꝑbis dñi. Et vtroq̄ eni genere hominū morituꝝ h̄ interuallo tēpis donec ſub aductu dñi fiat reſurrectio mortuoꝝ. Bre. Dormire eteni mori eſt. Ante ſomnū ꝓ dormitare eſt: añ mortē a ſalute lāguescere.

Secūda eſt cōſideratio formidande manifeſtationis. qz vicz omnia tandē manifeſtabunt i iudicio dei Et tūc videbit qua intentiōe quiſq̄ opat⁹ ſit. Et hec ꝛſideratio notat cū dicit. Media aūt nocte clamor fact⁹ eſt ꝛc. Vbi notande ſunt tres ſpēales cōſiderationes.

¶ Prima ē ꝛſideratio terribilis vocatōis.
¶ Scōa ē ꝛſideratio impoſſibil' euaſiōis
¶ Tertia eſt miſerabilis recognitionis.

¶ Prima eſt ꝛc. qz vicz oēs terribili clamore vocabunt ad iudiciū. Ideo dr. Media aūt nocte clamor fact⁹ eſt ꝛc. Aug. de verb dñi. Media nocte. i. nullo ſciēte aut ſperāte. Vnde z ꝑm q̄ſdā h̄ fiet ad litterā media nocte. Sed nox illa ſicut dies illuminabitur. Ideo aliq̄ dicit dies. O quantus ille clamor: quia nō erit animꝰ ita alte i celo, nec ita ꝓfunde in inferno: nec corpus in ſepulcro quin audiat hunc clamorē z cō

¶ Secunda eſt cōſidera(tranſcatio impoſſibilis euaſionis. que notat cū dicitur. Ecce ſponſus venit. i. iudex cui nullꝰ poteſt reſiſtere. exite obuiā ei. ſ. neceſſario z ſine dilatione. ij. Corin. v. Omnes nos oportet manifeſtari ante tribunal chr̄iſti.

¶ Tertia eſt conſideratio miſerabil' recognitionis. qz tunc reprobi cognoſcēt ſatuitatem ſuā: ſed tarde. Vnde dicit. Tunc ſurrexerunt omnes virgines ille z aptauerūt lampades ſuas. id ē vt dicit Aug⁹ rationes reddēdas operū ſuoz. Iſte ei ornat⁹ vel aptatio nō eſt aliud q̄ recurſus ad mentez

cogitando de iusticia operꝫ suorū. Et hoc ē cōmune fatuis et prudentib⁹. Sed fatue dicūt sapientib⁹. Date nobis de oleo vr̄o: quia lampades nr̄e extinguuntur. Orige. Lāpades fatuarū virginū extinguunt: qr eaꝫ opera que clara hominū⁹ foris appa ruerunt in aduētu iudicis intus obscurant. Quid autē q̄ fatue a prudentib⁹ oleū pe// tunt nisi q̄ in aduentu iudicis cū se int⁹ va cuas inuenerint: testimoniū foris querunt acsi a sua fiducia decepte p̄timis dicant. Quia nos quasi sine ope repelli cōspicitis. dicite testimoniū de nr̄is op⁹ib⁹ que vidist̄. Hec ille. Sequit. Rñderūt prudentes dice// tes. Ne forte nō sufficiat nobis et vob. hec rñsio negatiua sig̃t q̄ null⁹ tūc ad aliū q̄n// tūcunq; iustū poterit p auxilio habendo recurrere. nec aliqs q̄ tūcunq; iust⁹ poterit aliū iuuare. sed vir q̄ sibi sol⁹ fuerit sua iustis// cia. Aug. Quisq; p se rationem reddet: nec alieno testimonio vnusquisq; adiuuabit a// pud deū vt ei testimoniū phibeat p̄scien// tia sua. Sequit. Ite potius ad vendentes et emite vobis. q.d. Considerate q̄d valuit vobis p humana laude bōa opari, Aug. de ꝑbis dñi. Videatis nūc q̄d vos adiu// uēt q̄ vobis laudes vēdere cōsueuēt. Se// quit. Dum aūt irēt emere. Topice loquit. q̄d ē. si adhuc viuerēt et inuenirēt irēt eme// re. In quo implicat q̄ remanet affect⁹ et habit⁹ vanitat̄ p̄terite. i. fm Aug. dū inde// narent se i ea q̄ foris sunt: et solita gaudia req̄rerent: venit sponsus. i. iudex. O quan// ta tūc desolatio miseris et fatuis qñ sic re// cognosc̄ent fatuitatē suam p̄teritā et vanita// tē, cui⁹ [illegible] adhuc affectū retinebunt.

Certia est cōsideratio expectande retributōnis: que notat ibi. venit sponsus: et q̄ parate erāt cē. Vbi notande sunt tres spēales ꝑsideratōes.

Prima est cōsideratio honorabil' recep// tionis.

Scōa ē ꝑsideratio ꝑfusibilis electōis.

Tertia est notabilis exhortationis.

Prima est cē. que notat

cum dicit. Et q̄ parate erāt intrau erūt cū eo ad nuptias, sc̄z ad celest̄ regni gl̄az Apo ca. xix. Beati q̄ ad cenā nup. agni vocati sūt.

Secunda est cōsideratio

confusibilis electōis qua foris ejicient re// probi. Et hoc notat cū dicit. Et clausa est ianua. Janua iquā triplex. s. misericordie ad indulgendū que modo oib⁹ aperit. gratie ad merendū: que modo oib⁹ offert. glie ad intrandū: que modo oib⁹ penitentibus reserat. Aug. de ꝑbis dñi. Post iudicium nō potest esse p̄cū aut meritorū loc⁹. Gre. Si sapo quis posset palato cordis q̄d ad miratiois habet q̄ dicit. sponsus venit: q̄d dulcedinis: et q̄ pate erāt intrauerūt cū eo ad nuptias. Sz q̄d amaritudis: et clausa est ianua: Tunc regni ianua lugentibus claudit q̄ modo q̄tidie penitentib⁹ aperit. qr nequaq; tūc venīā inuenit q̄ modo tem pus venie aptū p̄dit. Ibi a dño nō potest mereri q̄ petit: q̄ ꝺ nolu⁹it audire q̄ nō// sit. Hec Grego. Nouissime venit per nimis tarda et infructuosam penitētiā venīt et re liq̄ virgines dicētes. Dñe dñe aperi nobis Hiero. Egregia in dñi appellatiōe ꝑfes// sio iudicii fidei est. Sz q̄d p̄dest voce iuo care quē op⁹ib⁹ neges: Porandū aūt q̄ ñ humanis ꝑbis hec agunt sed cōscientie si bi loquunt. Et sicut dicit Aug⁹. Magna eius seueritas post iudiciū: cui⁹ ante iudici um ineffabilis misericordia p̄rogata ē. Ideo respōdēs ait. Amē dico vobis: nescio vos: noticia. Cap probatiua. Aug⁹ de ꝑbis dñi. Non dictū est q̄ emerūt oleū: et ideo intelli gēde sc̄: nil' aliā remanēte de alienis iguidb⁹ gaudio: i angustijs et magnis afflictōib⁹ re dire ad implorandū eum dei. sed nō habz sa// pientia dei vt intrent in gaudiū eius q̄ non coram deo sed vt placerēt homib⁹ conati sunt aliq̄d fm ei⁹ p̄cepta operari. Hiero. Novit dñs qui sunt ei⁹. et q̄ ignorat ignos// rabit. Et lz virgines sint vel corporis pu ritate: vel vere fidei confessione: tamē q: ole um nō habent ignorant a sponso.

Tertia est consideratio

notabilis exhortatiōis: cū ór: Vigilate ita q̄z: vos ad mortē et iudiciū sollicite p̄para// rādo: quia nescitis die neq; hora mort⁹ vel iudicij. Hieron⁹. Et hoc q̄ infert: Vigila te itaq; quia nescitis die neq; horā: intelli// gūtur vniuersa que dicta sunt esse p̄missa. Vt quia ignoram⁹ iudicij die solicite no bis lumen bonor̄ operū p̄parem⁹. Aug. de verbis dñi. Non solū autē illius futuri

rēporis quo venturus est spōsus: sed siue q̄s q̄ dormitionis die z horā nescit ad quam q̄sq; parat ē etiā parat? inuenīt cum illa vor sonuerit qua omnes euigilaturi sumus. Sicut ergo dicit Chrysō. Reuocem? ad memoriā exemplū qō de virginib; refertur que excluse sunt a thalamo sponsi propter olei defectū. Ponam? nosmetipos in illis que excludunt: z inde q̄s dolor: q̄ pena sit si cogitem? posse nos eadē pati cum negligim?. Est ne aliq̄s ita lapideus qui ꝑ exemplo nō moueat z timeat ne similia incurrat. Hec ille. Vigilemus igit z ornē? lampades nr̄as: oleū id ē: spirituale gaudium habētes in ꝓscientijs nr̄is: vt debite ꝑparati intrare possim? cū sponso chr̄o ad nuptias celoꝝ immortales. Amen

Sermo sup euangelio Simile est reg. celoꝝ thesauro ꝛc. Mat. xiij.

Simile est regnū celoꝝ thesauro: homī negociatori: et sagene misse i mare. Mat. xiij. Hze. in home. Celoꝝ regnū idcirco terrenis rebus dicit vt ex his q̄ animꝰ nouit surgat ad incognita que non nouit: vt ꝙ hoc q̄ scit notū diligere: discat z ignotū amare. Hec ille. Tres aut̄ parabolas in hoc euāg. ponit dñs q̄bus sig̃t regnū celorū. i. statū ecclesie militantis: z aie deuote in qua regnat de? rebus q̄busdam terrenis.

Prīa est parabola desideratiue affectōis
Scōa est inflāmatiue dilectōis
Tertia est exhortatiue ꝓmuitionis

Prima est parabola desideratiue affectionis: cū dicit Simile ē regnū celoꝝ thesauro absc̄dito in agro. Scōm Hze. Thesaur? iste absc̄ditus est celeste desiderīū. Vere thesaur? maximus desideriū regni celestis in corde deuoto absconditū. ꝓpter qō habendū z conseruandū cōtenenda sunt oia tpalia: quēadmodū cōtempserūt virgines sacre. Circa hunc aut̄ thesaurū notanda est triplex consideratio.

Prima est cōsideratio inuentionis
Secunda est cōsideratio absc̄ōsionis
Tertia est ꝙsideratio ap̄ciationis

Prima est consideratio inuentionis. Scōm Hzeg. in home. ager ille in quo inuenitur hmōi thesaurus i disciplina studiū celestis. Vnde nō inuenit i luxuriosis z suauiter viuentib;. Job. xxviij Non inuenit in terra suauiter viuentium. Ideo virgines sacre virginitatē deo consecrātes omnes carnis delitias abdicarūt: vt hunc thesaurū inuenirent. Tūc eni vere desiderant celestia cum abdicant perfecte carnalia.

Secūda ē cōsideratio absconsionis: quia vt dicit Hzego. Hūc thesaurū cū inuenit hō absc̄ondit. scz vt suet. quia studiū celestꝭ desiderij a malignis spiritibus custodire nō sufficit qui ꝫ ab hūanis laudibus nō absc̄ondit. In p̄senti eni vita quasi in via sumus qua ad patriā ꝓgimus. Maligni aut̄ spūs iter nostrū quasi quidam latrūculi obsidēt. Depdari ꝙ desiderant q̄ thesaurū publice in via portant. Hoc aūt dico nō vt ꝓximi nr̄i opa nr̄a nō videant sed vt ꝙ hoc qō agimus laudes extrinsecus nō queram?. Hec ille. Iste igit thesaurus nō absc̄ondit nec̄ seruat i vanigloriosis sed in humilib;.

Tertia est cōsideratio appreciationis. qz omnib; terrenis p̄ponit debet. quod nō faciūt auari sed pauperes amatores. Ideo dicit. pre gaudio illius vadit. pedib; mētis ip̄m affectādo: et vēdit vniuersa que habet tpalia z terrena ꝓpter cōtemnēdo: et emit agrū illū totaliter discipline celestis studiū inhiando. Hze. Aggreffecto venditis omnib; compat. q̄ voluptatib; carnis renūcians: cūcta sua terrena desideria p̄ discipline celestis custodia calcat. vt nihil iam qō caro blandiri libeat. ni hil quod carnalē vitam trucidat: spūs q̄ horreſcat. Hec ille. Sic itaq̄ fecerunt sancte virgines ꝛc.

Secūda est pabola inflāmatiue dilectionis q̄ sequit ad desiderū suū p̄dictū. Vñ dicit dñs. Iterū simile ē re. ce. ho. negotiatori ꝛc. i. tale ē negociū qō fit i ecclesia militāti vl i alia deuota. sic negociū

hois q̄rentis bonas margaritas ꝛc. Secū dū glo. p margaritā p̄ciosam intelligit cele stis vite dulcedo. vñ Gre. in hom. Celeste regnū homini negociatori sike dr̄ q̄ bonas margaritas q̄rit: sed vnā p̄ciosam inuenit: quā viq; inuentā oia vendens emit. qz q̄ ce lestis vite dulcedinē ingꝛ tū possibilitas ad mittit cognouerit: ea q̄ pus amauerat liben ter cōcta derelinqt. In cōparōe ei⁹ vi lescūt oia: habita deserit. congregata dispgit. nihil terrenū libet: deformē ꝓspicit q̄d de terrene rei placebat specie. qz sola p̄ciose margarite claritas fulget in mēte. hec ille. Per margaritā itaq; sic dr̄. Jsid. in li. ety. In conchilijs maris ex roze celesti i eis recep to: intelligit dulcedo vite celestis q̄ princi palit sentit in puro amoze dei. Vñ et dice re possum⁹ q̄ ver⁹ amoz dei siue charitas q̄ p̄ciosissima est sup oēs ꝓtutes signat p margaritā. ¶ Circa quā tria notanꝰ i eā

¶ Primū est dignitas allectiue (gelio ꝯditionis: cū dr̄. vna p̄ciosa margarita

¶ Sōm est qualitas affectiue dispositō nis: cū dicit. abijt ꝛ. vendidit omnia q̄ ha.

¶ Tertiū est veritas adeptionis: cū dicit: ꝛ emit eam.

Primo igitur tangit dignitas allectiue ꝯditionis.

Est em̄ vera p̄ciosa margarita. In q̄b⁹ verbis triplex ei⁹ notat dignitas q̄ nostr̄ affectū allicere dz.

¶ Prima est dignitas amoroſe vnitatis. qz vna. vnitas q̄ppe amabilior est ꝛ desidē rabilior multitudine ſm phos. Dicit autē hec margarita. s. vera charitas vna: qz mē tem in vno vnit. s. in deo. Anſ. li. ꝓslogiō. Cur p̄ multa vagaꝛ homūcio q̄rēdo bo na aie tue ꝛ corpis tui. Ama vnū bonū in q̄ sunt oia bona. Jtē dr̄ vna. qz ipa sola suf ficat ad salutē. sine illa aūt nec p̄ alia suffi ceret. Illud ē ergo vnū de quo dicit Lu. x. Unū est necessariū. Jtē dr̄ vna: qz vult esse sola. s. sine amoze mūdi. Gre. Discе ñ diligere mūdū vt diligas deum. auerte vt ꝙuertaris. effūde vt ipleaꝛ. hec ille. Dica mus igit desiderantes diuine bonitatis et amoris dulcedinē cū brō Aug. di. Dulce see mihi dulcedo felix et secura colligēs me a dispositōne q̄ frustra dispsus sū dum ab vno te auerto in mltra euanui. ¶ Secūda est dignitas p̄ciose q̄litatis: qz p̄ciosa. Ha bet em̄ p̄cipue triplex magnū p̄cū. ¶ Prim est p̄cū virtuose informatōnis. qz sic dicit Amb. Charitas est forma ꝓtutū. ꝛ hoc q̄ ad esse meritorū. Vltū vtiq; p̄ciosa ē cha ritas que virtutib⁹ ceteris p̄cū ꝓfert. Sine charitate ei nihil p̄cij habet. Tātū aūt habēt p̄cij meritorij q̄ntū ibi ē de charita te. Jō Greg. Nihil habet viriditatis ram⁹ bō opis si ñ māserit i radice charitat. Se cundum est p̄cū copiose ꝑticipatōis. Per charitatē em̄ fit hō ꝑticeps omnū bonoꝝ q̄ fiūt ꝛ facta sūt in eccl̄ia dei. Aug. Pen sent mūdi amatores q̄ꝛ tū bonū ē charitas q̄ sine laboze nro aliena bona nra facit. vñ Ps. Particeps ego sū oim timentiū te ꝛc

¶ Tertiū est p̄cū gl̄ose remunerationis. Erit em̄ mēsura ꝛ gdus gl̄ie ſm mēsurā ꝛ gdū charitatis: vt determinat doctor san. ꝑte. j. q. xij. Vñ Jaco. j. Coronā vite ꝓmisit de⁹ diligētib⁹ se. ¶ Tertia est digni tas vigoroſe firmitatis: qz dr̄ margarita q̄ est lapis q̄dā. Est aūt in dei charitate et a moze triplex vigoroſa firmitas. Prima ē fir mitas viriliter defensiua. Est em̄ sū firma petra. Vñ Matt. vij. dr̄ saluator. Omis q̄ audit ꝓba mea: q̄. s. erūt ad dei amoꝛem et charitatē inductiua: ꝛ facit ea assimilabit vi ro sapiēti q̄ edificauit domū suā supra pe trā. ꝛ descēdit pluuia ꝛc. ꝛ irruit in domuꝝ illi⁹ ꝛ nō cecidit. fundata em̄ erat supra fir mā petrā. Can. vlt. Aque multe nō potue rūt extinguere charitatē. Scōa est firmitas fortiter opatiua. Amor em̄ dei adeo reddit hoiem fortē ꝛ firmū vt nihil virtuo siuꝝ sit ei difficile: sꝛ oia leuia. Aug. Oia sel ua et imania: facilia ac ꝓpe nulla facit amor ¶ Tertia est firmitas iugiter pseueratiua. qz sicut dr̄. j. Cor. xiij. Charitas nūq̄ ex cidit. Vera em̄ charitas ꝛ amoꝛ dei ichoa tio est celestis bītudinis q̄ est ꝑpetua ꝛ in terminabilis.

Secūdo tangitur qualitas affectiue dispositōis. q̄ut. s. debeat hō disponi in ꝑte affectiua vt possit emere et possidere hanc p̄ciosā margaritā. qz vicꝛ pea habēda dz oia exponere. ió dr̄: Abijt scilicꝛ a seipo siue ab idinatōne ꝓpria na turali. Et vendidit. i. exposuit siue ꝓtēpsit oia q̄ habuit. ¶ Habꝛ q̄ppe hō naturaliꝛ inclinatōꝛ ad tria q̄ sē multꝛ occasio ꝑtitio

nis.s.ad diuitias habēdas:ad delitias ca
piēdas:et ad honores siue p̄eminētias ex//
q̄rendas.Qui vult g̃ emere p̄ciosam mar
garitā:vicz celestis vite dulcedinē:debz ab
tre.i.recedere ab hmōi inclinatiōe:vim sibi
faciēdo.Juxta illud Mat.xj.Regnū celo
rū vim patit.et violenti rapiūt illud. Nec
durū esse debet omnes diuitias:delitias z
honores cōtemnere p̄pter hanc celestē mar
garitā.Preciosissima em̄ et dignissima z
p̄ se sufficiētissima est.omnia aūt p̄dicta va
nitate plena.Eccles j.Vanitas vanitatuz
z oīa vanitas.Dicam⁹ ergo de p̄dictoꝝ
vanitate quippiā vt discam⁹ ea p̄pter mar
garitā celestē cōtemnere.

¶Primo de vanitate diuitiarū

¶Secūdo de vanitate delitiaꝝ q̄ explex ē.

¶Prima ē vanitas bestialis cōditionis. Vi
ta em̄ voluptuosa facit hominē bestialē cū
scz viuit fm̄ appetitū sensualitatz quemad
modū z bestia. Jn carne em̄ cōicat hō cum
bestijs. Unde p̄ delicias carnales amittit
homo sensum virtutū:horrorem peccatoꝝ
desiderū eternoꝝ:timorē supplicioꝝ iferi//
nalū.j.Cor.in.g. Animalis homo nō p̄ci//
cipit ea que sunt spūs dei.stultitia em̄ est illi
z c. Secūda est vanitas punctal' duratiꝝ
onis.Gre.Hom̄etaneū est quod delectat
sed eternū quod cruciat.Bern. Ue ve
vapor est ad modicū parens q̄ eterne felici
tatis aditū intercludit.O q̄nte brevitatz q̄
momentanee sunt omnes carnis delitie.

¶Tertia est vanitas finalis cōclusiōis. Cō
clusio nāq̄ finalis corporaliū delitiaꝝ q̄ ad
ipm̄ corpus est fetida corporis resolutio.nā
z fetidiora solēt esse corpora q̄ magis deli//
tiose fuerūt nutrita.quo ad animā p̄o finis
delitiarū carnalium est angustia z luctus.
Apoca.xviij.Quantū glificauit se z in de//
litijs fuit tantū date illi tormentū z luctuz
Tertio de vanitate honorū seu p̄eminenti
arū temporaliū

Tertio tangitur veritas

p̄fectiue adeptionis:cū dicit:et emit eam.
Plures q̄dē abnegauerūt diuitias:delici//
as z honores.et sic abierūt z vendiderunt
id ē exposuerūt omnia et contēpserūt q̄ ha//
buerūt.nec tñ emerūt p̄ciosam margaritā.
sicut aliqui phi.qz nō p̄uenerūt ad gustan//
dū dulcedinē celestis et eterne vite p̄ veraz
charitatē et amorē dei. Tales em̄ sicut dici
tur Rhom.j.etsi deū cognouissent:nō tñ si
cut deū glorificauerūt:sed euanuerūt in co
gitationib⁹ suis z c. Nō satis est q̄ contene
re mūdū nisi emat p̄ciosa margarita. q̄ em
ptio fit dando deo voluntatē sic a munda//
nis retractā. Qui enim cor tuū et voluntatē
deo tribuis:ipe seipm̄ tibi dabit et dulce//
dinē celestis vite quā degustabis p̄ amorē
charitatis: et sic est ibi quedā emptio. ps.
Gustate et videte quoniā suauis est dñs.

¶Erto est gabola exhortatiue p̄te
munitiōis: cū dicit dñs. Jterum
sile est regnū celoꝝ.i. eccla mili//
tans sagene misse in mare.i.in mundū:et
ex omni genere piscū z c. Ubi notanḋ tres
cōsiderationes quib⁹ p̄munitri debem⁹ ad
cauendū nobis q̄nti simus in ecclesia dei

¶Prima ē cōsideratio piculose cōmixtiōis
¶Scōa est ignominiose separōis
¶Tertia est rigorose incarcerationis

Prima est z c. quia videli

cet in ecclesia militanti mali z reprobi cōmi
xti sunt cū bonis. Jdeo dicit. Sile est reg.
celoꝝ sagene misse in mare: z ex omni gene
re piscū.s.bonoꝝ z maloꝝ congregāti. Chry
sost. Hūc malos bonosq̄ cōiter quasi p̄//
xtos pisces fidei sagena cōtinet

Secunda est cōsideratio

ignominiose segationis:qz in fine sepabūt
mali a consortio bonoꝝ. Jdeo dicit. Quā
cū impleta esset(q̄ō erit in fine seculi quan
do būani generis sūma concludet: et nūe
rus electorū implebit:educentes.s.de fluctī
bus hui⁹ vite.et secus litus sedentes.z fm̄
Chrys. Sicut mare seculū:ita secū finem
significat lit⁹ maris)elegerūt bono. in va
sa sua:malos aūt foras miserūt. Sic erit
in cōsummatōe seculi. Extrūt angeli z se//
pabūt malos de medio iustorū. Chrysost.
Jn fine boni p. sces in vasis eligūt.mali p̄//
cipitant foras .qz z electus quisq̄ in taber//
nacula eterna recipit:et interni regni luce p̄
dita ad exteriores tenebras reprobi p̄trahūt

Tertia est consideratio

rigorose incarcerationis:quia mittēt eos i ca
minū ignis.ibi erit fletus z stridor dentiū.
Gre.in hom. Timendū est hoc potius q̄
exponendū.opta em̄ voce torpentia peccan//

alĩ dicta sunt; ne ḡs ad ignorãtie sue excusationẽ recurrat siqd de eterno supplicio obscure diserek. Hec ille. Post predictas autem pabolas dicit dñs discipulis suis. Intelleristis hec omnia .s. parabolas predictas, q.d. ad vos ptinet intelligere. Hieronymus. Ad apostolos enim prophete sermo est quos nõ vult audire tm vt populũ: sedetiã intelligere vt magistros futuros. se quit. Dicunt ei. Etiam .s. intelligimus. Deinde exhortat eos ad docendũ alios dices. Ideo omnis scriba. i. doctor. vt enim dicit August. Apostoli sunt scribe z notarij christi verbum eius signantes in tabul' cordis. Doctus in bis que necessaria sũt sibi z alijs in regno celorũ, id ẽ in ecclesia militante, similis est homini patrifamilias .id ẽ mihi similitudine inquã imitationis nõ equiparationis: qui pfert de thesauro suo. id est de scientia sua in corde abscõdita noua et vetera. i. auctoritates noui z veteris testamenti. Vel fm Greg. noua de suauitate regni. et vetera de terrore supplicij: vt vel pene terreant quos prmia non inuitãt. Hec ille. Juxta igitur pabolas pdictas studeamꝰ deliderare celestia z dulcedinẽ vite celestis degustare: et nobisipis pcauere ne a malꝰ cum bonis prmixtis seducamur: vel de malorũ numero inueniamur .z foras in caminum ignis mittamur. sed potius inter bonos inuenti in vasis celestiũ mansionũ recipiamur in celesti regno penniter regnaturi Amen.

Societ' Jesu Padezborne

Finiunt sermones admodũ

Fecundi z vtiles De solennitatibus christiane intemerate eius matris: oim ḡ sanctorũ per totius anni circulũ: cũ fmonibus sup euangelia de cõmuni sanctorũ: Quibus pmittunt materie quedã cõmunes de Aduentu domini: a reuerendo patre magistro Nicolao denÿse prouincie Frãcie superiores Diores de obseruãtia puiciali vicario dignissimo edit: Impẽs denÿ ḡ circũspecti viri Joãnis Rynmã.. de Oringaw arch' bibliopole: in officina industrij Henrici Gran: in opido imperiali Hagenaw ciuis impssi Anno gratie. Dpr. die autem .xix. mensis Martij finiũt feliciter.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

821
Th
5987